

"Serbske Nowiny" wudawaaja so kózdu sobotu.
— Stwórlétna předpłata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeniem do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo pláće 10 np.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi "Serb. Now." (na rózku zwonkneje lawskej hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvrtek hać do 7 h. wiečor wotedać.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číše Smolerjee knihičiſceńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 1.

Sobotu 6. januara 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. S wjehelym podawkom je ſo poſledni džen lěta ſa naſchu kralowſku hwojbu a ſakſki lud wobſamknul. Naſch kralowſki dom je ſaſo pschirosk dostal; wyšoka mandželska Jeſho kralowſkej wýhokoſeje prynza Biedricha Augusta je 31. dezembra hynka porodila, kotrejuž ſu w hwiataj ſchězenizy mienia Biedrich, Scheschijan, Albert, Leopold, Anno, Silvester, Makarij narjeli. Młodemu prynzei Jeſho Majestosće kral, awstriki aržywówoda Leopold a ſakſka prynzeha Mathilda kmótsjachu. Njepſchitomneho kmótra Hohenzellernſkeho wjehcha, a kmótrou Genuaſtu wójvodku a awstriki aržywówodku Hanu, Jeſe Majestosć kralowa, Toslańska wójvodka a prynz Jurij ſastupowachu. Małego prynza je biskop dr. Wahl ſ Jordanowej wodu ſchěgi, kotrej je ſchězenizow nan, prynz Biedrich August, na hwojim pucžowanju w ranskim kraju ham ſ Jordanova czerpal. Njech malý prynz runje kaž jeho starſci bratr, roſeje a pschibywa po czěle a buchu k wjehosci hwojeju starſcheju a zyleho hwerneho ſakſkeho luda!

— W burskej ſromadžiſnje, kotrej ſo w Traunsteinie mějeſče, je khějorſtohejmiſki ſapóſlanz a ſnaty Pruhovžranz dr. Sigl rěč měl, w kotrej je ſaſo do zentrumſkeje ſtrony rypal. Wo khějorſtowym ſejmje wón mějeſče: "Budžich hýo psched 18 lětami mandat doſtač moħl, hdy budžich ſo krajpscherabnym prázowanjam zentrumſkeje ſtrony pschisamknul. Sshm jenož do khějorſtoweho ſejma ſchol, dokej dyrbjach. Shto dha wot teho mam? Tam je telko hlypych klopzow, ſ kotrejmiž ſo runac̄ ſa mije ſameſeje žana częſc njeje. Do khějorſtoweho ſejma moħa kózdeho pěſlacz, hynjež niz kufka moħhow w hlowje njemēt." Zara schwarny po taſkim naſlad njeje, kotrej ma dr. Sigl wo nekterym hwojich kellegow. Potom ſo wón prázowasche, poroki, bayerskemu burskemu ſwiaſtej ſo czinjaze, wotpolaſac̄. "Shto dha je", wón dale rěčesche, "a ulzy ſhwaleny zentrum w krajnym ſejmje cziniš? Sa wſhē nětežiſche webſtejnoscze mamy ſo jemu džakowac̄. Bjes njeho njebudžichmu wójnu lěta 1870, Versaillſke wucžinenja a nětežiſche ludowe wobčezenja měli. Hdyž ſebi to tak roſpominamy, mje myſliczki wobdawaja, jało ſo by dobycjetſka bohowka ſ bramborskih dobycjetſkih wrotow ſ njewidemnym piłlowym helmom naſh pschego hóle k pečnozby czahnuka. To my nochzemy." — Siglowa rěč, kotrej je wosnamioza ſa politiske ſmyžlenje a naſlady bayerskeho luda, pela burow ſchumjaze pschihloſkowanje namala.

— Němske khějorſto je loni wot 1. haprleje hać do 1. nov. tójschtu mjenje dohodow ſ złow mělo, hać lěto prjedy ſa tón hamy čaſi. Tehdy ſu dla nimale 34½ milijony hriwnow wjazy wunjeſče, hać loúſche lěto.

— "Hamburgske nowiny", w kotrejch wjerch Bismarck hwoje politiske naſlady wosjewja, wo nětežiſchih politiſkih wobſtejnosczech piſoja, ſo ſu mało ſpoſojoze. "Shtož ſtronkwe położenie naſtupa", wone praſa, "wažnosć franzowſko-rusličkih demonstraziow w Toulonje a Parisu pschewyſku njevaljimy, na druhzej ſtronje pał ſo njehodži přeč, ſo ſu poměry hjes woběmaj ſtatomaj na naſchu ſchlobu na pschecjetſtoje pschibyvale, czemuž budžichu němzy diplomatojo dyrbjeli ſadžewac̄. K temu pschindu hyscze w nowich ſčaſtu hamzowé prázowanja, kotrej hwoju ſamožnosć k lepskemu rusko-franzowſkeho ſwiaſta do wahi czíſnje a přečnosczem bjes romsko-katholskej a grichisko-katholskej zyrkwi do ſady ſtupic̄ dawa. Štaſka a Awstrika ſtej drje hyscze kaž prjedy ſ nami ſjenoczenej, a nad jej uſwiaſtſkej ſwěrnoſeſu njeđewluſemy; ale na druhzej ſtronje by rěkalo, woz

psched wěrnoſeſu ſamknuej, hdy bychmy psched ſpacz chyli, ſo mója w Italskej ſa krótki abo ſa dležſki čaſi wězy do koliſe ſajec̄, w kotrej budže ſwiaſtowa hódnosć hóle wot běha podawkom hać ſot wole a možy kniežetſta wotwihač. Tež w Awstriiſkej móže ſo pschemenjenje ſtač, kotrej ſamžnosć na kniežetſtowou hmanosć, ſwiaſtowe wucžinenja pschi njepſhijhodniſkih wobſtejnosczech, dołonječ abo je ponowic̄, ſo do předka ſpōſnac̄ njehodži. To ſu wſhō móžnosće, kotrej njeſku na to ſložene, ſo moħlo ſo móžnym wójnſkim ſhmjatanzam, kotrej móža w bližchim abo w dalskim pschihodže pschitac̄, ſ předawſkim doverjenjom napſhac̄ hladac̄.

— W Kamerunje ſu mały ſběžk měli. Džel ſchlitowanského wójſka, ſ wjetſcheho džela ſ Dahomejſkih wojakow a wojeſkow wobſtejaz, bě ſo ſběhnul, ſo do munizjowej ſolnje dobył a ſo ſanow, tſelbow a munizije možowal. Džel Dahomejſkih, 40 muž, bě ſwérny wostal. Mužtwa wójnskeje ſobze "Hyāne", kotrej ſo 21. dezembra do Kameruna wrócił, ſo hnydom do ſběžkarjow dachu a iich po vjatnac̄zehoziſkim woſowaniu roſehnač. ſ mužtow ſo pschi tym ſhorychwothladač Siegert, džehatnik Steineck a faktoriſt Holzhusen ſranichu, aſſessor Niebenow a jedyn Dahomejſki polizaſki wojak padzehu. Se ſběžkarjow, na kotrejch ſtronje je iich wiele ſpadalo, buchu ſchýrjo popadnjeni a wobwěñjeni. Zala ſchcola, wo ktrej je khějorſto ſchlobowało, něhdže 20,000 hriwnow wucžini. — Dahomejſki wojaz a wojeſki ſu ſo pječa teho dla ſběhnuli, dokej ſa hwoju wojeſtu ſlužbu žamu mſbu njedostachu. Dích je mjenujzy knies ſ Graventreuth ſe ſchlebiſtwa wuſhwobodžit a wukupil, a woni dyrbjachu někto w Kamerunje wukupny pjenjes wotklužic̄. Duž jim, bjes tym ſo družim wojakam mſbu wuplaczichu, iich mſbu ſběžkarjachu. ſ tym bjes nimi njespoložnosć naſta, a woni ſebi žadachu, ſo by ſo jim mſba wuplaczila. Njespoložnosć wuprashnu, hdyž ſo wójnska ſobze "Hyāne" ſ Kameruna woſali.

— Katholikojo w awstriiſkej Schlesynſkej pod zyrkwiſkej wycħoſeſu pruskeho Wróthlawſkeho aržybifkopſta ſteja. W poſlednim čaſku ſo Polazy wo to prózuja, ſo bych ſo katholikojo awstriiſkej Schlesynſkeje wet Wróthlawſkeho aržybifkopſta wotdželiſi a ſo gaſiſtemu Krakowſkemu biskopſtu pschipokſali. Barlinske nowiny "Post" kotrej maja pječa ſwifowanje ſ kniežetſtowom, ſo pschecžiwo tutemu wotmyſlenju wobrocza. Wone na to počaſuju, ſo by, hdy by Krakowſki pôſki biskop Dunajewski awstriiſku Schlesynſku pod hwojim ſarjdnistwom měl, pôſki hibanje w pruskej Schlesynſkej hyscze róſto. Na druhzej ſtronje pał je ſpodiwne, ſo ma w krajach awstriiſkej Schlesynſkeje na duchownſto a na lud muž ſamožnosć, kotrej je ſ doverenikem wjerch ſuſeho kraja, to je wjerch-biskop Kopp.

Awstrija. Awstrike ſidovſke a ſ džela tež kniežetſtowe nowiny ſu ſo na Młodeczechow pschiblodžale, ſo ſu woni na ſlonzowanju ſaložerja potajneho towarzystwa "Omladiny", rukajzarja Mrwy w Prahy, ſe hwojej politiskej agitaciju wina. Tutejmu njewěrnemu wudawanju je w mjenje mlebočjeſkeje ſtrony ſapóſlanz dr. Engel w čeſkim krajnym ſejmje napſhac̄ ſtupil. Młodocžescha nimaſa wopravdze pschecžinu, ſo bych ſuadž ſo ſchlitowali psched podobnymi niſkosczech, kotrej ſo iich ſwědemnja ani dótknuč njemóga, tola wone ſo ſjawnje pschecžiwo nim wobrocza, ſo bych ſu ſy wotpohlad po ſaſkužbje karakteriſerowali. Tak daloko hać ſo woni pschi wocžehnjenju hwojeje młodziny a hwojeho luda wobbzela, wocžahnu jón woni w najpózegiwiſkih tradizijsach praweje wótcjinskeje luboſcze, čeſneho narodneho ſebjewdomnja a nadobneje ludſkoscze. Wosta-

wajzy najrozsudnitscho na sažadach českého statného prawa, wot ko-
trehož Čescha ženie njepuszczęza, woni ženie njejszu spytali české kra-
lestwo s wonka mjesow awstrijského stata ſameſtne ſzinięz. Ale
hdyž ho to woraławoſcji politiſkych pszczewnikow hodži, woni njehan-
bicziwje prawdu falschuja. Tola wopravdžitoſcž českého narodneho
hibanja jim jich wotpohlaby pschekazy a dokež jim je pschekazy, ho
na njón nanajhórsche pschizbodža a polni hibzázych ſlobow ho khróble
wo to próguja, ſo by ho české narodne hibanie revolucionarne mie-
nowalo. Čescha na wopak wſchu winu ſa wſchě roſhorjaze wofſewy
w čeſkim ludu dženka a ſa pschichod s prawom na tych ſwaleſia,
kotsiž ſe kwoſej powróćteſkej ſchęzuwaeſi politiku čeſki lud njewu-
ſtaſawajzy roſhorjeſa.

Italska. Na Sizilskoj kuppe revoluzionatne hibanje psches zyke wobydlejstwo dje. Uni se stym, ant s dobrym ho Sizilsky wot kniegerstwa smerovalz niedadza. Hijo wospjet je kniegerstwo woszemi, so je porjad w Sizilskoj takso postajeny, tola hijo dzen posdzhisho su ho tajke powjesze pschego jako njemernie wuplosale. Skoro we wszech mestsach je wobydlejstwo meschczanske wyschnoscze wothadzilo. W Castelvetrano hebi byla ludzi, s pistolieri a kerpami wobronjenia, wunusowa, so ho nelofti jegi sbekatszy wiednizy s jaftowow puschezichu. Potom lud wobsamku, meschczanostu wothadzic, na kotrehoz mesto ho pschedzhyda dzelaczerstveho jwaska postaji. S mudrym sadzherzenjom wojakow ho krejpscheleca sminuchu. W mnogich druhich gmejnach teho runja gmejnskich fastojnikow wotchnach. W Campobello berklownje, radnu khelu, dawkownju, hubnistro a telegrafowatnu sapalichu. W Partenico wojozy sbek porasychu, njemernikow s bajonetom roshnawshi. W Mazzara be gmejnska rada, wot wulkeje ludoweje shromadzishu k temu nufowanu, wobsamko, mulowu dati sbehnuc, tola mlynzy bechu na to hnydom mulowu placzisnu powyschili. Lud, s tym ho resnjemdrivshi, mlyn bratrow Salvo spalt a na to dawkownju, polizejstwo, schule atd. zapali a do jaftowow ho dobrywski jatych s nich puschez. Wobekt ho tez na neloitre privatne khaze wupschestrje. Mestacklo netko frudny napohlad podawa. Wojazb, schtemplowatnu strazowazby, psched rosnjemdrjenym ludom ceknichu. Zandarmojo wospjet tselachu a schthri woszobu czejko frantichu. W Salemi njemernizy, s tselbami, motylkami, kerpami a hochorami wobronjeni, statne a meschczanske twarjenja wupusczychu, hacj runje be satraschena gmejnska rada rucze zlo na zyrobu a dawkowe pschirazki sbehnula a 50 000 lirew k podpjerje sa potriebnych wustajila. W Pietraperzia dyrbjesche wosisko do palazhch a kmalazch ludowych czrijodow tselc; priez woszobom bu satelenych, mnosh ho frantichu. S pschicznju revoluzionatnega hibanja je hamopasne a njerodne sorjednistwo bohatych kniesow, kotsiz jako wulzy hublerjo, dzekobawarjo a gmejnszy pschedstecicero lud na njehanscizwe waschnje wuzyzaja a podtkoczuja. Dekelz ho kniegerstwo wo sberonje dawlow njestara, tucz w gmejnskej radzi wschehomozni knieza po kwojim wusdaczu noxe dawki postajesa, powyscha hijo wobstajaze, roszdzelza bjes zobu gmejnske fastojnista, dadza khudebo muza, ktryz kweje dawki saplaczil njeje, njehmelnje wuzasacz, lichuja se kwojimi pjenjesami, a to woscho pod salonjowym schkitom! Bohaczi knieza hamim nimale zane dawki njedawaja, bjes tym so woni khudym dzejacze abo dwanacze krocz wjazy dawlow wunusuju, hacj by po salonju dowolene bylo. Najwetscha ludowa hida pak ho pschedzivo konsumskemu dawkej, na muku, khleb, woli, wino atd. pokojennemu, ktryz nusnu ludowu zyrobu wjele podrozi, wosrocza. Wjetschi dzel tychle dawkow ho do jatow berklow a gmejnskich fastojnikow shubi. Jedyn wnczenz, narodny hospodat Ritti, je w jenych nowinach sianwje prajil, so su 90 prozentow szilskich berklow paduschi a krejzyzario! Skaj druhde je tez na njemerach w meseze Valguaruera nahrabnosce tamnisich berklow wina. Khudy burik se kwojim mulom tam pschiczeje a dyrbjesche sa kuks selenego warjenja, kotrej zobu pschinieszy, 35 zentimow zla docz. Wboshi raws pak mjesesche jenoz 30 zentimow, czeboz dla jeho berzy s krotka huknju wuszleczechu a ju wobkhowachu. Tole spodzivne czasjanje czrijodu ludzi, woszobie zonske, pschivabi, kotsiz ho skonczenie do berklownje dachu a ju sapalichu a to same tez s druhimi meschczanskimi twarjeniami cinktachu.

— Italiske wojskowe nowiny „Esercito Italiano” s nowa s wojnu
trascha. Wone wo manewrah europeiskich wulkomożow pişku, którež żo
sa należco pschihotują a praja: „Ruska a Němska stej hžo dawno
żwoju dokładnu ledźbliwoż na to složitej, so Franzowska wulke wojnskie
pschiprawy na narańszej a połodnińszej mjeſy czini. We wszych wojnskich
żo nětkole s woſebitej horliwoſci rekrucja na naletnje manevry
swučuju. Ženoz my w Italiskej w najwoſudniškim ſymlim ſpanju
ležimy. Franzowska, Ruska, Němska, Austriska móža jutſie na wojnu
wuzchawnicž. W Italiskej żo pogledni lětnik rekrutorow hiszczę do brónie

swoią njeje, a budżetu w nasęgu baki, sa cjoż mamy šo systeme generala Pellouza dżakowacž." Dale pchinieże „Esercito" ſ franzowſkich mjeſow retomas njeprókowanych powjesczow. Wola Nizzyn 40,000 muži steji, runje tak w Bardoveckii, tak ſo by jedyn italski wojsk móžem franzowſkich pchecžiu ſebi mél. Kraj dyrbi ſo na wulek strach dopomnicž, kotrejuž napchecžo khwata. Wot powſchitkownych monevrow je ſ wójnje jenož kroczel. „Esercito" ſu nowinu wójnskeje stronu w Italſkej, tola do wěſteje měrh tež wójnskeho ministra. S tym jeho hlož wěſteje wažnoſcie nabýva.

Rukowska. Po poślednich ludliczeniach je sapoczątk lata 1891 w russim khejorstwie 119,032,750 czlowiekow bydlilo; sapoczątk lata 1894 liczba wobydleriom piecza 124 milijonow wuczini. Liczba je s najmniejsza tak wulka; najskerje pak je wona wseje wjetshia, wogebje w namiesnych stronach, hdzez je ludowe liczenie hiszceje w hujbienym rjedze. W lécze 1890 je s zyklebo wobydlestwa pschishcho 89 milijonow na 50 gubernijow europejskiej Ruskeje, na krajinu nähoduszceje Polskeje nad rëku Wislą 8,900,000, na Kaukazus 8 milijonow, na Ssibirsku $4\frac{3}{4}$ milijona, na krjedznu Ufissku 6,100,000 a stóncznie na Fennlandsku 2,380,000 czlowiekow. W europejskiej Ruskej je po tajsim nähdzę 100 milijonow czlowiekow żywych, 50 milijonow wjazy hacz w Němskej, kotaż po poślednim ludliczeniu 49,423,928 wobydleriom liczi.

— W Peterburgu ſo kholera ſ nowa roſſchęrja. Peterburgſzy lekarjo ſu ſhadżowanku měli, w forejz ſu roſpominali, ſhto je ſ psichicinu, ſo mrętwa ſaſo psichibera. Wjetſchina ſ nich mënjeshe, ſo ſu khudki ludžo, ſebi myſlo, ſo je ſo strach kholery hižo minut, ſaſo w wjetſhei mnnohoſciji niewarijeniu wobu piež ſapoczeli a ſebi ſ tym żoldk ſkaſyli.

— Ruszny chzedza rad swojich zdow wotbycz a jem teho dla wuczehnjenje s kraja po mōžnosci polōža. Wožebje wulke polōženje sarjadnistwo krótkomjeczorneje železnizh židam, s Ruskeje do połodnišcheje Ameriki ſo wuczahazym, poſtſicza, kotrež kózdemu tajkemu židej 75 prozentow jéſbneje placzisny ſa woſobu a nadobu do mórkich pſchistawow a do russich pomiesnych stazijow spuszczi. Schtóż hze tole wolóženje doſtagz, dyrbí ſo s wobhivedzenjom koloniérowanskeho towartſta a ruskeje wyschnosci wupoſkaſc, ſo woprawdze do połodnišcheje Ameriki wuczehnje. Židzi ſo w krytich tworownych woſach woža, do kotrychž ſu lawki stajene.

Hodowne wobrash.

I.

Ránsche serja schadzeja — kolowokoło je swjatoczna czischina. Seněh blyscieji a zwětli ſo na scherokim polu, wulke ladowe truby wišaja ſe schtomow a wot tſehow a tam a ſem ſlētuja kněhove mjetele k ſemi. Hijo schadzeja hwěſzicžki na njebiu a ſhlaďuja pohonjejo na młodostneho pucžowarja, kiz ſam lutki psches hľuboki kněh krocži. Šda ſo, ſo je ſprózny a ſo ſ daloka ſem pschilhadža a tola je widžecž, ſo je ſbožowny, haj, husto pozměnkuje ſo jeho rt. A wěſeſe ſmě tež wjeſeſh bycž; dolhe lěta pucžowanschi wróci ſo do domiſny, k ſchedźiwymaj starſchimaj, kotrejuž tak nutrnie lubuje. Ach, tak ſo wjeſeli, ſo móže runje Boži wjecžor k nimaj ſaſtupicž a ſebje ſameho jako Božodjeſcžowny dar pschinjeſeſ. Lebo dla ſhwata tak ſmužith dale a ſhlaďuje wſchón njeſcerpny do teho kónza, hdzej jeho narodna wjeska leži, hijo w myſlach widži wózny domicž ſe ſahrodku, w kotrejž je jako džecžo wjeſele hrał, wulki trawnik we wžy, hdzej je ſwoje najrjeñſche lěta pschežiwič, zyrkwičku a ſhulu, a ſ kónz wžy pschi hórbotazej rěčzy mlyn, hdzej jeho najluhſcha towarſchka ſ młodych lět bydli.

Tu dobymaja ſo jaſne ſynti ſwonow i jeho wuſhomaj, kaſ rjenie klinčja wone po cžiczej nozy, kaſ rádoſtinje jimaſa wone jeho wutrobu! To ſu ſwony jeho domiſny; klinčja runje kaſ kwjatocžnie, kaž tehdom rano, hdyž wón wózny dom wopuſčci, jo by ſchol do daloſkeho ſwěta, tehdom bě to poſlednje Božemje, dženža přenje powitanje. S cžicha ſchepťa modlitwu, kaž tehdom. — A hlej, tu leži wjefka ſe ſwojimi bělymi tſeſčkami, na wſy je wſcho prôdne, durje ſchawcane a ſe ſchědžinymi wołnami ſyboli ſo čerwienkoſte ſhwětko. Kaſ puſota mlođemu pucžowarjej wutroba i rádoſćju a i wočžakowanjom, ſhwata po pucžu a tſchepjetajo ſteji psched ſtaršíſkim domom — hýžo pschima ſo rucznizy, tu roſmyſli ſebi a stupi do wołnycſka, ſo by najpriedy psches nie poſladał do dawno žadneho domicíſla!

Tam w kuczku, sa wielimi khachlemi sedzi jeho maczetta, pschi zebi ma kolwrot, tiz pak je hajo dawno schwöręcęc pschestać, na klinie ma knihi, w kotrychż je runje čitała. Haj, to je jeho luba maczetta; čas wshak njeje ju zyle njesranieniu wostajit; wlozy su schedziane; postawa nakhilena — ale to je hiszczęc to zamkne lube wobliczo, tei

hamknej wóczyj polnej luboscje a miłoscje, kiz bęshtej tak husto na syna shladowaloj, kiz bęshtej jeho hladaloj w chorosczi, so na njego pozmewkowalej pschi wjelej hrę, kotrejż synowaştaj a so modlo k njebju shladowashtej, hdnyż so wón wotbzalesche, a pódla njese, derje snateho stola scheinjeny, sedzi nan, pschi hischeje synu a niesiemjeny wot starosców żywienia, wón sthila so runje k świernej towarzchnicy swojego żywienia a troszczyje ju, kaž so sda. Pożtuchar' njemóże jeho słownow dorosumic, ale wón hebi myßli, sktō moħlo wobeju tak hnuc: myßlischaj hebi wobaj na jenice, lube dżeczo, kiz je tak daloko wot njeso, wot kotrejż tak dołho higo żaneje powjeszce dostałoj njejsią, kotrej je macznejne wutrobie tak na starosczi. — Tak lubosnje je w malej jstwiczy. — Wjchitko steji hiszceje tak, kaž psched pjez lětami, hdnyż wón domisnu wopushczi, tam na szczenje wjaznej hiszceje tej hamknej wobrasoj jeho dżeda a wowlki a tez wobras njebu bratska. A starý czasnik na szczenje czini hiszceje runje tak swjone til-tak kaž něhdys a runje někole bije, a hraj, tukla wutkoczi, pokloni a sawjertnię so a shabi so runje tak speshnje, kaž je pschischtka. Też wulti czorny kozor leži na swoim starym městnie pod kachlemi a njedaloko wot njego leži sultan, śwerny towarzch jeho dżeczajzych dñiow.

Wschón hnuty a dżakowny napścęco Bohu rossliwa młodzeńz synu, njemóże so dleje sdżerzecz a postrowejso sastupi do jstwiczy. „Witaj!” wotmolwi nan s połnym hłokom, ale macz njemóże wotmolwic, slojuje wóczyj śledżo na sastupowazeho a na dobo pschitidze do teho, sktō psched njeso steji; postanje a wola: „Mój synku, moje lube, drohe dżeczo!” padnje synie do rukow.

O kiske radostne sašowidżenie! O tak speshnje je strach a staroscz sabyla, hdnyż jeho někto ma. Pschezo sašo a sašo wobhlađujetaj hebi starszej fróstineho syna a njemóžetaj so napožtuchacz, hdnyż wón powieda wo dalolich krajach, wo swojich puczowanjach a podendženjach. A někto sedzi wón, město nana, w stole a pódla njego ma macz nusne, domsj wrózjenemu wjeżer pschihotowacz, nan je jemu ham dymlu natykł a sultan koczi so k njemu a shladuje na njego s luboszczivym wóczykom. Czajk so minje pschi powiedzaniu a rosmotrowje, tu saktepa so s cžicha do duri a pschelubosne holiczo sastupi, wostanje nastróżena stejo, wuhladawski zustnika, kiz też runje tak so džiwajo na nje shladuje. Tu sačerwienitej so jej liczyj runja róži a „Janek” saktepi s jeje rta a radostny sawoławschi: „Hanka, snajesz mje hiszceje?” stanje wón a khwataj jej napścęco a wobaj shladujetaj na so, sačerwienaj a tola tak nimo mery sbożownaj.

„Chzých po starszej pschiszc na nôzne kemsche”, schepasche wona mijelczo, „ty tola też s nami pschitidzsch?”

A starszej a dżeczci nastajichu so na pucz k Sbóźnikoj, so bytū pschi žlobjatku Betlehemskeho dżeczatka wuprajili swój dżak a sawescze też prophyli wo rjany, sbożowny pschischt! — O radostny, hodowny czaſ!

II.

Tola niz we wsczeh wutrobach bydli radosz a sboże, snaju jenu, kotrej bę hjes mała so pukla s pschi wulkej holoszu w tutej światej Bozej nozy. —

Dwé wulkeje khęze stej czemnje rosswëtslenej — tam, hdjez wjezele a cziche sbože bydlesche, tam je někto śrudoba sastupila a we wokomiku je wsczitko sniczene, sktō tak krasnje kęzjeſche! W czichiej, czemnej jstwē steji kashcz, w nim leži muž w najrjeñich lětach swojego żywienia, kotrejż je jandzel śmiercze wczera wotwołat; sda so, kaž by drémał, tak zuni je jeho napohlad, rt so pozmewkuje, kaž by nimo mery rjany kóni k njebieski polkoj wotpoczuje na czole, pschekraſnjenje rjeñscheho śweta. — Wón je k Bohu wotepschol do węcznejne domisny — a wsczeh njebi so jemu chylo saž wrózco pschiszc, też hdnyż by żałosz mledeje żony widział, kiz pschi kashczu klesci a jemu symnej ruzy s horzymi synami macza, jej majka, kaž by rjek, so moħla je s tutym luboszczivym małkanjom sašo k nowemu żywieniu sbudzic. Wboga żona! Tak czekło ma wona njesc — jeje najdrożschi połek, jeje wsczitko na śwecze leži psched njeso — morwe a nême. Wóczyj, w kotrejmasz swoje njebio widżesche, kotrejż stajnje tak świeru jeje wóczyj pschischt, też stej so na węcznej sanczelisjo; rt, něhdys tak śreczniwy, njewotewri so wjazy na tutym śwecze; lubej ruzi njebudzetej żenie wjazy jeje ruzi wobsimac — wón je morwy, horzolubowany, dżeslesche so wot njeso po królikim bedżenju, dżeslesche, so by żenie wjazy so njewrózgit! — Zeno tole može někto wopshimac, hiszceje je jej njebieski troszt sapowiedżeny, żałoszci a płacie wo shubjene czajne sboże, a njemóże wopshimac, k czemu je Boh tole sczinił. A wona je zyle kama w tutej śrudnej nozy, ślužowniczy spia — muzjni wot dolich pschetrabanych nozow, jej pak njeda holosz wotpoczinta, wona strażuje pschi semretym mandżelskim. Ach, tak sdychuje a żałoszci

wona, pak nakhila so psches jeho czelo, wola na njego s najlubońscim mjenami, potom sašo nastróżana stanje, a sašo, kaž by hale spósnala, kiske njesboże je ju potrjechilo, padnje wótsje plakajo pschi kashczu a prophy Boh wo śmilnosz a pscheje hebi, so by tež jej wumrjecz dat; potom je sašo czicho — tak czicho, so moħli hebi czlowiek myħlic, so je Boha jeje sdychowanie wusħyscha, njebi-li na derkotanju a tħepotanju ħahodneje postawu pytnieq bylo, so je hiszceje żywienie w padnjenym czelu. Tak minu so hodżinu — o tak hörke, żałosne hodżinu! —

Wonka na haħach je davno woczjiko, śwerny fu wuhaknieni, radosz nimo. Na njebju pak blyħċeja so hwesdy tak jaġnje a krafnje, kaž w żanej druzej nozy a śwerte mrózgħaki ġażju po njebju, tak so moħli hebi myħlic, so fu to jandżel, kiz fu na semju sletwawle, so bytū Jezużi narod pschisjewale. A tu saktepi na dobo swonu a wokaja ludzi k modlitwie do domu Bożego, dokelz je dženja Boże dżeczo s njebiż pschischt, so by naš wumoħjilo wot hręha a śmiercze. Se wsczeh kónzow khwataj mužżi a żonski, stari a młodzi — wsczitzy ħażedża nowonarodżencho Ħenjea śweta postrowic a jemu wopor swojego wutroby pschisjez.

Swonu wsczeh jaġnje a rjenje klinċja, dokelz jid synk je so dobyl też hacż k wożamocżnej njesbożownej żonskiej; wona scuna so, kaž żonaej pschisjez jeje ruzi ruzi morweho, stiknej jei k preñnej modlitwie! — A pschezo wótsihsu wola hłok swonow, dożpaje hacż k cżwilowanej wutrobie a preñje sačjuče dowery, nadzije na Boha pschitidze do njeso, hłuboke sdychijenje wudobhywa so jei s wutroby, s hłokom plakajo padnje na kolend, a woczji na morweho sħożihschi modli so s cžicha: „Twoja wola so stan!”

Ze Serbow.

S Budyschina. Twarski wubjerk ja herbski Maczicznij dom w Budyschinje mjesjeħe kriedu 3. jan. 1894 popołdnju wot 2—6 hodž. w Henkerez restawraziji w Budyschinje swoje 6. požedżenie a wurabżowasche a wobsamkowasche w pschitominozzi żobu pscheproszeho pschedħydhwa a wubjerk Maczizy Sserbseje tak ważne a swjeħe laze wżgħi, so ġiemx tu hnydom pschedħejn krotku rosprawu wo tutym požedżenju podacż. Twarski wubjerk wobsteji někto s tutjek 14 kniesow: kantor em. Bartko, pschedħyda; diakonus Kschijan, piżmawiedżet; can. cap. schol. Hörnik, farař lic. theol. Imiš, can. farař Herrmann, farař Renz-Kettliczanski, farař Lenik, hejmiski sapożħan tħobek Kofla, tħobek Smola, tħobek Mlynk, dr. Rachell, dr. Muka, kaplan Schewcik. Swjeħelaze bę, so bętū wofebje też nimale wsczitħi dalschi wubjerkowni na tute ważne požedżenie pschisħli. Majpridy pschedħosha so woblicżenje dokħodow noweho doma wot dweju Budysleju s leżownożżi snateju twarsleju misħtriw Maurera a Benovskiego nastajene, wot kotrejż je preñschi l-letne dokħody na 13,800 hriwnow a pożledniżi na 13,400 hriwnow woblicżit. Po tajkim mēl nowotwar herbskemu doma, jeli ma Maczizy Sserbsej wunostk wot 5% pschisjez, 260,000 hriwnow płatjeż, wuważej pschisħli. Majpridy pschedħosha so woblicżenje dokħodow noweho doma wot na puczu submisijsa sa nēħdje 150—200,000 hriwnow, tak so by Macziza Sserbsej kżożde l-letto rjany pjenjes dobytku s noweho doma jażvo spomożne skulkowanie dostała. Briedy hacż so někto wuradżowasche, na kiske waħħnej maja so kredli ja nowotwarbu dobycż, postanu jedyn żobustaw twarskemu wubjerk a cixxashe lisejju, w kotrejż wón Maczizy Sserbsej 5000 hriwnow na herbski dom wotkasa; tute wotkasanje pschedħyda Maczizy Sserbseje s dżakom pschisħa. Majważnisshe je, so wofebje nasci lubi Sserbia a pscheczelju Sserbow šhonja, kiske wotpohladu ma Macziza Sserbsej s nowotwarbu herbskemu doma. K pomoży rossħerjenja tutjek wotpohladom wobsamkun so, so ma so hnydom sastojništwa dowernikow Maczizy Sserbseje w Sserbax a swonak Sserbow saloġiż, kiz maja na wsczē waħħnej ja wotpohladu Maczizy Sserbseje skulkowac podobnje kaž to dowernizu abo pescerju n. psch. Germaniskeho Muzeja w Nürnbergu s najswiżihsim wuspeħhom higo dolhe l-letta cžinja. Wofebje maja dowernizu někto majpridy rygħ Maczicznego doma na puczu kweķożiżiżċa pschihotujomu s krotkej rossħadoważej resprawu hjes kwojimi snatimi rossħerjeż po namjeżże k. fararia Kubiz. kiz so jenohlożnej pschisħa. Sa hlori wħiġi dowernikow, kiz maja w kwojissi wokkjeżżek doħħażu liċċbu dowernikow dobycż, wuswolishu so hnydom k. farař Kubiza, farař Hermann, farař Lenik, diakonus Kschijan, kantor Jordan, dr. Muka, reċznik Alfons Parzemski a profesor Adolf Ċerny. Ssredli ja nowotwarbu maja so sterje l-epje dobycż: a) psches wsczħiżi sħberanie dobrowolnych darow — b) psches lotteriju — c) psches wudarje podżelnych lisejju (nemisti: Anteilscheine). Wo tutjek nadrobnej rofestajanych a jenoblħejnej pschisħatħi namjetach dra. Muki ġiemx tu pschisħodnej nadrobniżhu rosprawu podawacż a někole jenoż na to spomnicż, so so hnydom deputazija s tħej

najnahladničich žobustawow twarškeho wubjera resp. Maczizy Sserbskeje wobstejaza wuswoli, kotrež ma pola knježestwa dowolnoči sa žarjadowanie letterije a sa wudacze podželných lisczinov sferje lepje wuskutkowacj. Po skončenju požedzenja ho hnydom listno wupołogi i sapisanju, kajke podžele sa nowy Macziczn dom pschitomne žobustawow twarškeho wubjera na ho wiacz pschilubia a ho te pjenies Maczizy Sserbskej wuplaczja. Wot tych 10 hischeze pschitemnych žobustawow samolwiczu ſebi ſebmjo podžel po 1000 hr. — hromadze 7000 hr., dwaj podžel po 600 hr. — 1200 hr. a jedyn žobustaw podžel po 300 hr., to je wscho hromadze 8500 hrinow. Tón ſamy bžen samolwiczu ſebi hischeze dwaj Budyschkej Sserbaj podželaj po 600 a 300 hrinach. Duž tu skončnje wschtikich hwernych Sserbow a samožithych czitarjow "Sserbskich Nowin" najnalegnischo prozymy a namolwiamy, so chyli tuton pschikkad ſežehowacj a podobne wotlaſanja ſa herbſki Macziczn dom cjinie a ſebi podžele na herbſkim domje (po 1000 hr. — 600 hr. — 300 hr.) samolwicę a tutu ſwoju swolniwoſcę ſferje lepje pak l. pschedzydze twarſkeho wubjera (adr. Herrn Kantor em. Johann Bartko, Bauzen) pak l. pschedzydze Maczizy Sserbskeje (adr. Herrn Can. Cap. Schol. Mich. Hornig, Bauzen) wosiewiecj. Boh pak spožez spěchne počražowanje tuteje najwažniſcheje naſche zylo Sserbowſtwo naſtupeſe naležnosće.

— W tudomnej katholſkej wožadze bu w minjenym lēcze ſchicze-nych 157 džeczi, 94 hólcžatow a 63 holečatow; nimo tych hischeze běſtej dwé holečzy, kotrež njelskejne wumrjeſtej a 3 morwo-rodzene; 22 bě njemandželskich. Werowanjom bě 30 (10 mjenje dygli lēto prjedy), pschipowedanjow 40. Pohrjebanym bu 93 wo-žobow, w Budyschinje 73, w Mniſchonzu 20. Mjes pohrjebanymi bě 53 džeczi do 14. lēta, 39 do lēta ſemrēch; 5 40 dorosczenych wo-žobow ſemrēchu: 2 do 20. lēta; 6 do 30.; 8 do 40.; 4 do 50.; 4 do 60.; 6 do 70.; 8 do 80. Pschekročilov ſtej 80. lēto 2 wožobje, najstarši bě muž 86 lēt. A Božemu blidu pobu w Budyschinje 8513, w Lubiju 360 a w Hajnizach 191 wožobow.

— Pjatk týdzenja je w konjemzu tudomnej Rellingez barbjetniſe woheň wudyrík, pschi kotrejz je ſo kon, kiz w konjemzu ſtejſe, ſi naſtathym kurom ſaduſyl. Twarjenje je ſo jenož mało wobſkodžilo, dokež ſo plomjo hnydom ſala. Maja ſa to, ſo je woheň na to waſhniſe naſtał, ſo je kon do latarnje, njedaloko njeho ſtejazje, kopnuł a ju roſhił.

— Na kaf njehaubicziwe waſhniſe druhdy zuſy wikowarjo butru ſalſhuja, je wondano jena měſčjanka na ſwoju ſchodu ſhonila. Wona bě ſebi wot jeneje zuſeje wikowatki 6 kan butry ſupila. Hdyž krudi roſtra, ſo dohlada, ſo wone ſ nutſka ſ koja wobſtejachu a ſo bě jenož ſwonkowna čenika ſkora butrowa.

— W nowoſtnej noz̄y je neſkakj niedocžink njekniczomu nadpad na wós ſčiniš, w kotrejz ſo direktor hornjołužiskej lijeſtne ſi dwemaj knjenjomaj domoj wjefesče. Na ſwonkownej laſkej ſažy njehauſ ſkótnik ſady do woſa ſi nožom kaſaſhe. Hacž runje ſadnju woſowu ſčenu a ſamo woſowe ſydko pschekala, dha tola na wulke ſbože nikoho ſi tych, kotsiž ſo w woſu wjefechu, njesranı.

— (Wuſlady na wjedro) Sa přenju poſozu januara kritu ſymu wočakuja, wjazy ſněha pak halle woſolo 16. a 17. januara.

— Maleho Wjelkowa. Wulka ſyła herbſkich ratarjow bě ſo ſandženu njedželu w tudomnym Kobaniz hoſczenzu ſeſčka. Towarſtvo herbſkich burow tam ſwoju hlownu ſhromadžiſnu wotbywaſhe. Towarſtwny hlowny pschedzyda, krajny ſejmſki ſapoklanz knjes Michał Koſla, wuradzenja ſe ſlawu na ſakkheho krala, k kotrež pschitomni ſe ſahorjeniom pſchihloſhomachu, wotewri. W ſwojej roſprawje wo loſiſkim towarſtwnym ſtukowanju wón na nětčiſe niſke žitne placzimy ſpomi- naſhe, kotrež dla je nekotryžku bur hjes ſamkneje winy do nujh pſchischt. Druhi niedostatk, pod kotrejz je ratařtvo czeſko czeſki, je loſiſka wulka ſuchotha byla. Genotlive poboczne towarſtwa ſu nujh na ſkótnej pizy, kotrež bě ſ wulke ſuchothu naſtała, na to waſhniſe wotpomhač pytał, ſo ſu w ſwojich ſhromadžiſnach žobustaw na pizne roſtliny ſedžbiſiwe czinile, kotrež tež w ſuchoze roſtu. Tež hlowne towarſtvo je ſi tutym wotpohladom ſhromadžiſnu do Baczonja ſkaſalo, hdyž je towarſtwny czeſtny žobustaw knjes Kantor Bartko wo piznych roſtlinach pschednoſhował. Prózowanji: a ſamery towarſtwa herbſkich burow na to du, herbſkim ratarjam ſi hopo- daſteſe nujh wotpomhač. So by tuton wotpohlad cžim ſferje dozpiło, ſo wone nalutowatnje a wupožeſenje ſalžiſlo, kotrež ſu hacž doſal ſ wulkiem Johnowanjom ſa burſtvo ſtukowane. Po knjesa Koſlowej roſprawje ſo, dokež knjes inženér Wiczas, kotrež bě pschednoſtli wo ratařtich maſchinach ſejerječ ſayk, pschischtli njebi, hnydom k debacze pschedne. Pschi njež knjes ſsmola-Spytecjanli,

wo nětčiſich niſkich žitnych placzimach a wo nowym wikowanſkim wuczinenju rěčesche, kotrež ſhabz ſo w bližiſhim časzu ſ Ruskej wobſamkne. Knjes ſsmola měnjeſche, ſo ſežehwki noweho rusſo-němjskeho wikowanſkeho wuczinenja njebichu ſa němſke ratařtvo tak ſte byle, hdy by Ruska ſtajnu valuta měla, to ſeka hdy by rubl ſtajnje jenak wjèle placzil a ſo jeho kurž njepſheměník. A temu knjes Koſla-Khróſczanski ſwoje nahlady wo ſkoty ménje pschida, ſi kotrež ratařtvo a induſtrija a wožbjie tež ſakſki ſtat ſchodusje. Šakſka ſlěbrowe podkopki wobſedzi, kotrež nětkole, dokež ſo ſe ſlěbra jenež hischeze mało pjenies bije, ſtatej žaneho wužitka wjazy njenežu, ſtat dybri wjèle hóle hischeze nekotre tybzaz hriwnow lētne pschedzyda, ſo njebi tybzaz dželacžerjow, kotsiž w tychle podkopach hido lēta doſho dželaja, ſi džela puſhežicž dyrbjaz. Knjes Wiczas-Róžencžanski a knjes Žur-Njebjelcžanski wo poſlednzej krajnohejnskej wólbe w 8. wjefznym wólbnym wotkjeſu rěčeschtaj, pschi kotrež bě ſo tevatſtrowy pschedzyda knjes Koſla ſi tak wulotnej wjetſchinu wuſwelik. Ma to knjes Koſla roſprawu wo ſtukowanju Khróſczanskiho poboczneho towarſtwa poda. W poſlednim lēze je wone 130 žobustawow licžilo a je ſo do zyka ſi nalutowatnju a wupožeſenju ſjenocžilo, tak ſo je kóždy žobustaw burskeho towarſtwa nětko tež ſe žobustawom nalutowatnje. Gaſtupječ Radwotſkeho towarſtwa knjes kaplan Newak w ſwojej roſprawje praji, ſo towarſtwo ſi 52 žobustawow wobſteji, ſo ſo měžacžne ſhabduje a ſo je ſo tež wone ſi nalutowatnju ſjenocžilo. G roſprawy pschedzydy Malibjanzkeho towarſtwa knjesa Wiczasa ſhoničmy, ſo je tamniſche towarſtvo 164 žobustawow ſylne a ſo ſwoje ſhromadžiſnu wotmě- niſawje w wſchelakich wožadnych wſach wotbywa. Tež tam maja myſle, burske towarſtwo ſi nalutowatnju ſjenocžicž, tola ſo wo tutej wězý hischeze pschesjenoscž dozpiła njeſe. Wo Małowjekowſkim towarſtwie knjes Mlynk-Čejmjerčanski praji, ſo licžba jeho žobuſtawow 70 wužini a ſo je w minjenym lēcze 6 ſhromadžiſnu mělo. Knjes ſsmola-Spytecjanli jako pschedzyda Hodžijskeho towarſtwa wojſewi, ſo je wone na 42 žobustawow ſroſto a ſo je ſo ſandžene lēto pječ ſrōč ſhromadžilo. Hromadze ſi Małowjekowſkim towarſtrowm je wone leni 1600 zentnarjow piwovych ſłodžiſnu pschedzyda. Wo Njebjelcžanskim towarſtwie wot ſnjesa Krawczika ſłodžachmy, ſo wone ſi 30 žobustawow wobſteji a ſo je ſo ſwoje žobustaw ſožbjie pschitupne hnoje ſhromadnje ſupowalo. Lahoſte ſtowarſtwo po roſprawje kajſea Škuž ſažo 39 žobustawow licži, bjes tom ſo je tamniſcha nalutowatnja 65 žobustawow nabyla. Knjes Kalich-Vělčanskij k wiedzenju da, ſo je ſo k Vělčanskemu towarſtwu 80 žobustawow oschisamko. Skončnje knjes ſsmola roſprawu wo towarſtwnym konſumje poda. Pódla piwovych ſłodžiſnu je wón loni ſa hlowne towarſtwo 287 zentnarjow ſhymjentnemu ſita ſkaſal. Piwovove ſłodžiſnu je wón ſi Kulembacha ſupowal a pschi chemiſtim pschedzydaniu ſu ſo wone ſtajnje joko debre wupofaſale. Knjes ſsmola rodži, pschi-kuſne hnoje a pizne ſrēdi ſtajnje pschedzydaz daz, dokež ſo wone často ſalſhuja. Pschi ſežebowazej debacie knjes Koſla na ſtukowanje ratařtſkeho kreditneho towarſtwa w ſakſkim krajeſtwe pekaſa. Tole towarſtwo, kotrež někole 11,000 žobustawow licži, je k podpjeranju ratařtſka ſaležene. Wone je po něčim wulke ſamoženje na hromadžilo, tak ſo je ſaložk, tak mjenovaný dr. Wehnertow ſaložk, wuſtajicž mehlo. Daň tebole ſaložka ſo ſynam a džowlam towarſtwnych žobustawow wudieli, hdyž ſo na ratařtſkych ſchulach, w mlokaſnach abo druhich wuſtawach ſa ſamery ratařtſta wužucuju. Knjes Wiczas-Róžencžanski ſo praschesche, kaf maja ſo žobustaw herbſkeho burskeho towarſtwa napschedzo němſkemu ſwjaskej ratarjow ſadžerječ, kotrehož žobuſtaw ſu ſo pschi poſledních wólbach w 8. wjefznym wólbnym wotkjeſu thero njepſchedzili pſchecživo burkemu kandidatej l. Koſli ſadžerječ. Knjes ſsmola-Spytecjanli, Kalich-Vělčanskij a Koſla-Khróſczanski radžachu, ſo bydu ſo ſserbjo napschedzo tutemu ſwjaskej neutralni ſadžerječi, ſo nilvomu njebihmu wobarali do njeho ſtupicž, tola dyrheli pschedzo na to hladacž, ſo by kóždy herbſki ratařt ſhodem ſhodem ſtowarſtwa herbſkeho burskeho towarſtwa był. W běhu dalsheje debat y ſchindže rěč na petziju, pschedzenje hontwinskeho a rybaſkeho ſalonja naſtipazu, kotrež ſo bližiſhe nědžele ſakſkemu ſejmje ſchepoda. Šhromadzeni běhu ſi jena w tym, ſo je najwojetſki čoſ, ſo ſo wſchelake poſtajenja hontwinskeho ſalonja pschedzenja. Po ſchindže ſbudžiſhu rěče někotrych ratarjow ſi Minakaliſtich ſtron. W tamniſher ſrajinje je ſwérina pječa ſakſkemu ſchepera, ſo burjo njebudža móz dale na ſwojich ſtatolach wotacž, ſeli ſo ſo jím bory ſot w ſwérinſteje čzwile njewopomha. Zahy, hejdush a džeczel woni ſi zyka wjazy wužywacj njemóža, dokež ſwérina wſcho hacž na poſlednje ſtujelzo ſejerje. Tež běrnam je nowy njepſchedzel naſtał w bažantach. Tale pjerisna je ſo nimo měry pschisporila a w běrnach, kotrež nažerje, wulku

schodu načinja. Tymle frudnym wobstejnosciam so hinaf wot-pomhacj njehodzi, hacj so kózda gmejna prawo dostanje, na swojich ležomnosćach postajenym tselam swérinu pchelęc dacj. Skončnje so na wulki strach pokasowasche, kotryž statej s tym hrošy, so bohacj fabrikantejo, kózso su rycerktublo w jenej wžy kupili, tež wsche kubla a živnosće pokupuja, so bydu je s rycerktublom sienoczili. Hdyž tajke potupowanje tak dale ponádje, kóz hacj dotal, bórsy šrenje a male ratastwo cíjseže sandze. Se by so temu trochu sadzévalo, so wobsamku, so ma so ſejmiej petzija pchepodacj, w kotrejž so žada, so by přenje kupne prawo spanulo, po ketrymž so bjes domolnoſće rycerktublerja w wjele wžach žadyn statok pschedacj njeſzmě. Šenjus Koška klubi, so chce wobej petziji na ſejmje ſastupowacj. Pſchejemy jemu k temu d. br. wuspěch. Towarſtvo herbskich burów pak, kotrejž pod jeho wuſtrijnym vedenstwem ſteji, njeh roſege, kežej a pſchibera na wužitk herbstebo luda!

S Hornjeje Hórkij. Schwórtk w nžy do hódu su njeſnacj paduſhji tudomnemu dželacjerjej Augustinej koſu s hrózje kranuli a ju na njedalokim polu ſarčali. Dokelž je Augustin hrudy, su jeho pſcheczeljo ſa njeho pjenjesh ſtakewali a ſchłodu trochu ſarunali, kotrejž bě ſ kranjeniom hepz poczepil.

S Hodžija. Sandžene lěto je so w naszej woſadže 166 džecži narodžilo, a to 80 žynkow a 86 džowecžikow; ſe wschem so 19 džecži tu wžy narodži, hacj tamne lěto. Pacžetſkých džecži 104 žwojki ſcheczelſki ſlub wobnowi, a to 52 hólzow a runje tak wjele hólzow, ſe wschem 19 wžach, hacj tamne lěto. Pſchipowjedaniow bě tu 50 a werowanjom 35. ſe wschem 7 werowanjom wžy, hacj tamne lěto. Žhowanjo bě tu loni 126, a to 62 muſkich a 64 žónſkých, ſe wschem 32 wžy, hacj tamne lěto. Spowiednych hosczi bě tu loni 6949, a to 5154 ſserbow a 1795 Němzow. Woprawienjom bě 75 herbskich a 15 němſkých; ſe wschem pak 575 Božich hosczi wžy, hacj tamne lěto.

S Wjeleczina. W nětko ſ Bohom dokončanym lěcje 1893 měřachmy w naszej woſadže, kotrejž 3617 evangelskich buschow lieži, 145 narodow; pſchipowjedalo je so 49 porow, ſ kotrejž bu tu 37 porow ſwérowaných; ſemrjelo je 113 woſhobow; ſpowiednych ludži bě ſe 4532 woſhobo. — Zyrkwinſke kollektv, wot wſchneſe pſchikane, 215 hríwnow 70 np. wunjeſechu, wſche teho ſo domjaza ſellektu ſa twar evangelskeje zyrkaze w Schéračowje ſberasche, kotrejž 367 hríwnow wunjeſe. — Naſpomnictž ma ſo hewak ſ zyrkwinſkeho ſwonkowneho živjenja, ſo ſo nam 3 nowe ſwonys, late pola Bierlinga w Dražbjanach a klinčaze w des-dur, wot njebozicžleho korečmarja Jana Rjencža w Kersymju daridu. Šsmý ſ tutym ſwonami, kotrejž kraſnje klinča, wulzy jara ſpokojo. Tež ſmý nowy zyrkwinſki čažnik wot Bachariä w Lipsku na wži nastajili a tež tutón ſo wschem derje ſpoda. — Bóh ſchlinj dale miloſčiwje naſchn woſadu a wſchitke jeſne ſtaſy!

S Klukſcha. W Klukſchanské woſadže je ſo w ſandženym lěcje narodžilo 89 džecži, 47 hólzow a 42 hólzow, bjes nimi 3 morwo-narodžene a por dwójnikow. Spowiednych ludži bě 3311, a to 2841 ſserbow a 470 Němzow, bjes nimi 66 woprawienych a 66 konfirmandow, 103 woſhobow mjenje hacj lonsche lěto. Semrjelo je 59 woſhobow, 32 ſroſčených a 27 džecži. 5 woſhobow mjenje hacj lěto předy. Pſchipowjedalo je ſo 95 porow a 19 porow bu tu ſwérowaných. Kollektv ſu 223 hríwnow 41 np. wunjeſek. Sa miſionistro ſo tež lětka, kaž předy 7 hr. 20 np. pſchi wobradzenju w Wulkej Dubrawje naſbera.

S Ptac̄jez. Tſecži dženj hodow je ſo tu rano w 1 hodižinje maſkivna hrózni poſkura ſsmolerja wotpaliſta. Wohes ſe po ſdacju ſaloženy.

S Kotez. Nowe lěto popoſđnuj je ſo tudomny knježi ſchořat na njedalolej wuſmužowej horje po ſdaczu do cježkikh myſlow panuwski ſatſelit. Wón je na naſhim knježim dworje 9 lět doho ſe ſchořarjom był a bě ſwojeho pſcheczelneho a ſprawneho waschnia dla powschitownie ſubowany. Šehto je jeho poſnulo, ruku ſam na ſo ſtožec, njeſe ſnate. Njech je jemu Bóh luby ſenjus ſ hradnym ſudníkom.

S Małyńch Radmeriz. Jednym tudomny woſnač je ſebi ſandženy tydžen na to waschnje živjenje wſał, ſo je ſo ſa ſpinadłowym rječas poſdhnul.

S Raſez. W naszej woſadže je loni 4959 ſpowednych bylo, 183 wžy dzeli lěto předy, pacžetſkých je 53 bylo, a to 41 ſe herbskeje woſady, woprawienych bě 109, a to 100 ſe herbskeje woſady. Narodow bě 104, 13 wžy hacj lěto předy. Pſchipowjedalo je ſo 34 porow, ſ kotrejž je ſo 25 w naſhim Božim domje ſwérowacj dało. Semrjelo je 91 woſhobow, 24 wžy hacj lěto předy.

S Wojerez. Drjewo ſ kralovſkeje wſchneſe hajnkownje

budže ſo ſchwartk 11. januara, 25. januara, 8. februara, 22. februara, 8. měrza a 22. měrza w hoſčenju „k ſtojce hrózje“ w Wojerezach kózdy króz dopolednia w 10 hodžinach na pſcheczeljenje pſcheczeljenje.

S Věſkeje pola Gſlepeho. W tudomných brunizowych jamach ſo hijo delho wžy njeſdžela. Sa tón čaž ſu ſo wone ſ wobu na-pjelnite, kotař w nich 8 metrow a hiſceže wſchneſe ſteji. Šandženy pjak, 29. dezembra, je dželacjer Jan Hobo ſe Gſlepeho, po cimje nimo tutých jamow duzy, do jeneje jamy panul a ſo w njej tepl. Dokelž naſitra domoj njeſchindže, džehu jeho phtacj a pſchi thym jeho měgu w jenej jamje na wobze pkuwazu namakahu. Hacj dotal pak ſo hiſceže njeje poradžilo, jeho čežlo ſ hľubiny wuczahnuč. Možno je, ſo jo předy njenamalaſa, hacj wodu ſ jamy wuczepali njeſsu.

S Wochoſ. W naſherj woſadže, do kotrejž 1050 buschow ſluſha, je ſo w lěcje 1893 narodžilo: 33 džecži, bjes nimi běſchtej 2 njemandželskej, pacžetſkých džecži bě 29, 14 hólzow a 15 hólzow, werovalo je ſo 9 porow, wumrjelo je 31 woſhobow, ſpowednych ludži bě 1142 a 12 woprawienjom.

Se Šchłodowa. Hroſneho njeſcheczelma jena njewjesta ſ naſcheje wžy. Pſched něvtrymi lětami čyžsche ſo wona ſe ſwomim lubym ſlubicz, tola dwaj dnje do ſluba ſo njeſcheczelma hrózni, w kotrejž běſche ſlótniſka ruka wohen ſaložila, wotpaliſ. ſlub ſo teho dla woſtoreči a ſe ſentw ničo njebu. Nětko je ſo ſaſo jedyn nawoženja namalaſ a bě ſluba bě ſo poſtaſil. Tola wječor do ſluba ſo do njeſcheczelma domiskeho wohen ſaloži a domiske ſo do čiſta ſpali. Hacj dotal ſo njeje poradžilo, njeſnicižomneho ſapalerja wuſledžic. Žentwa pak ſo tón króz njeſtoreči, a po-tajny njeſcheczel budže ſe ſawiſču pſchihladowacj dyrbjec, hdyž ſo mlodaſ mandželskaj wot werowanja domoj wrózitaj.

Přilopk.

* W Sakskej 912 milijonarow bydlí. Š nich pſchindže na Lipſk 199, na Dražbjan 196 a na Kamjenizu 160. Lucži bohackejo ſu ſwoje ſamoženje ſloro wſchitz ſ induſtriju dobyli, kotař je, kaž je ſnate, w Sakskej jara roſwita.

* Wo mordatſtwe, w Malchowje pola Barlina wuſjedzenym, pſhaja: W Bartelz hoſčenju tam bě mjes hoſčenjarowym ſynom a mjes mlokoſchedarvarjom Wicžasom ſwada wudyrila, w kotrejž mloky Bartel Wicžasa pſched durje ſadži. Wicžas ſo ſaſo do jſtwy wročzi, hdyž ſe jemu Bartel prafži: „Wicžaso, lepje by bylo, ſo by domoj ſchol“, napschecživo ſtupi. Na to Wicžas ſwojeho mlodeho pſchecžiwnika ſ nožom, kotrejž mjeſche ſtradžu pſchihotowaný, ſ tajkej mozu k wutrobie ſlo, ſo tón hnydom ſnak na ſemju padnu a wumrje. Ktouče k wutrobie bě jeho živjenje ſanicžilo. Wicžasa, kž bě ſo na to woſhalik, ſu naſitra rano, hdyž čyžsche kaž hewak ſ mlokom do Barlina jecž, ſ wosa wſali a ſajeli.

* Wolhudnjeny ſtaw ſemjanskeje ſwóſby, něhduschi konsulſki ſekretar ſe Scheele, bu wondano w Barlinje ſ jſtwa pſched ſudniſtwu wiedzeny. Něhdobnje ſwobleky, proſhetſtwa dla hijo poſkostany člowiek pſchilda, ſo je dležſki čaž bjes ſaſkuſby a na podpjeranje ſwojich pſchecželom poſkany był; ſo ky ſebi ſtucžik był, pak přejeſche. Won bě pola wudowym bydlí a ſo, 70 hríwnow dolha ſawostajiwski, ſtradžu woſhalik. Nětko pak wudawasche, ſo je pſched woſhalenjom 70 hríwnow papjerjaných pjenjes w wobalzy na blido poſložil. Jeho hospoſa pak přejeſche, ſo je taſki ſtift na blidje na-makala, a ſudniſtwu na tym njedwělowasche, ſo je ſebi wobſkoržený jenož taſku wureč ſumyſliſ. Duž jeho na 4 njedžele do jſtwa ſaſhudži.

* (Khežorowy haſadny dar.) W minjenym lěcje je w Frankfurze n. W. ſemrjeth pjenjeſnit August Měto ſwoje ſamoženje, něhdže 90,000 hríwnow wuſinjaze, ſ wjetſchego džela Khežorej woſhal. Šchtrjø bliſzy pſcheczeljo, mjes nimi Lubnjowſki Gottlieb Měto, njeſcheczel ſe ſawofſtajenwa jeho wuſa 10,000 hríwnow jako hradny dar pſchizpit.

* Na jenym dwórniſtve pſched ſmolnymi horami je ſo ſejebo-waza wž ſtaſa: Š wulkim khwatkom burſki muž pſchihna, ſo by hiſceže runje woſtěžazy čaž wuſil. Stupi na deſku jeneho ſ poſleñich wosow, ale ſarjadniſ ſeho wottorze. Rosslobený jaſky bur ſarjadniſ ſhabnui a ſawola: Niedaſhli mi ſobu, dha tež ty ſobu njeſměſ, a woprawde woſaschtaj woſaj k wulku wjeſelu pſchihladowarjom na dwórniſtve. Šſo wě, ſo budže wbohi bur ſwoje ſpočinjanje droho wotpolučic dyrbjec.

* W Mellendorfje w Schlesynskiej sajo mormonska sekta pschiwirowarjow sa swoju wero wojsi a wjele nognych shromadzisnow wotbywa. Nekotri ludzi su so s nowa ksczic dali, drugi wierazy sami zyrobu sa zbowiwerjazich do shromadzisnow noszha. Kaz je snate, su mormonojo sekta, pola kotrej je wjelekonstwo dowolene. Muż smie so s telko żonami wożenice, kaz so jemu spodoba. Hdyž hebi jenu żonstwo żada, da hebi ju pschiwirowac, abo wjele bōle na swoju mandżelsku liscziniu pschiwyglowac; teho dla so tez pola mormonow mandżelski swajsl werowanje njemjenuje, ale pschiwyglowanje.

* (Scherjenje.) S Lubnijowa pishaja: Nekotre njedzale dolho biło na dworze bura Droasa w bliskiej wky Klodenje scheri. Wobkredziet njemjenowasche te sjewienje scherjenje, ale „njehnabu“. Węz bē so, powieda bur, w kruwati sapocza. Psched tijomi njedzalemi so sta, so bēchu so na dobo w nozy mnohe skoczata wotwjasale a hróbsniwe wież poczale. Kaz husto je sajo pschiwiwaschu, bēchu tola sa minutu sajo wotwjasane. Duż dyrbjachu so s tym spolojic, so hródz samknuchu. Tola tez to bē podarmo. Durje so wotraszchu a slot istylnie na dwór swuleta. Taſte sjewienja so pozylnachu a stachu so slončnje tez wodnjo. Wożebje sile bē 15. dezembra. Tón džen so mjes tym, so mjeſachu wobydlerjo s pschiwyglowanjom slotu czincz, wschelati hospodarski czapor, motyki, widly, zupy atd., psched hródzine durje na hromadu namjetu, kiz bē so przedy s dzela na lubje, s dzela w hródzach a brózni khowal. Nichto njeje niczo wnanoschenju teho czapora pytnul. S tutym slym dnjom slot mér dosta. Nekto pak so ta węz w kwinjazym khléwe sapocza. Kunjez khléw samknuchu a durje s dolhimi hordżemi pschiwicu, pschi czimz kuzodgo pomhachu, durje kódy ras wotleczichu, tak rucze hacj bēchu jim ludzo kribjet pschiwobrocili, a herschcaki wuskaſachu s khléwa. Tez konje so s rjeczazow wužwobodža, a nichto njeje kál. So by roshorjene konje smeroval, chysche je wobkredziet do wosa sapchahnuć a s nimi s dwora wujecz. Sapchahnenje pak so jemu njeporadzi, dokelz so jemu khomoginu mjes rukomaj shubichu. Posdžischo je w jugowych jamach namakachu. So bychu scherjenje wužledzili, su kyn, macz a dżowka wospjet w nozy na dworze so showawski strażowali. Nas widzachu wulke kwinjo psches dwór bēzecz, kotrej, hdyž kyn sa nim khatasche, po wuskej lawie psches pscherow skoczwski so jemu psched wochomaj shubi. Tez cłowjet do dwora pschiwic, kiz bē s wopredka derje widzecz, w wrotach pak so minu, a kaz jara tez jeho pytachu, jeho tola nihdze njenamakachu. Se wschet kuzodnych wżow ludzo s czjrodamy pschiwadzeja, so bychu tu węz wohladali. Wobkredziet wobkrucza, so so to sjewienje wjazy tak husto njestawa, kaz w minjenym tydzenju, a so so nadzija, so „njehnada“ jeho dwór bōry sajo wopushczi.

* Na pschemo picze je w tydle dnjach w Sheffieldde jeneho cłlowjeka wo žiwienje pschiniejsko. 35 létne muž Thomas Scribener so w korezmje pscheinjowi swojemu żobupiczej Comlinsonej hordżesche, so sa hodziniu 12 karanczkow piwa wupicz samoz, jeśli je Comlinson saplaci. Comlinson do teho swoli a Scribener hnydom picz sapocza. Sa pol hodziny bētce kłupy cłlowjek wopravdzie 9 karanczkow piwa do so slak. Nekto na dobo sawoła: „Doseż mam“, a padnu bjes rosumu na semju. Jego domoži dowjesczu, hdyž so pokaza, so bē morow. Pschiwomnicz so ma, so ma jendżelske piwo wjele wjazy alkohola hacj nemske, a so je teho dla, tez hdyž napanzane njeje, sztož so husto stawa, wjele kylnische a wjele bōle wopojaze.

* Němski baron — jako paduch wobskorzeny. Młody wojał s 3. regimentu hufarow bē w Liverpoolu wobskorzeny, so je „Mersey Docks u. Harbour Board“-akcji, 400 sterlingow = 8000 hrynow wuczinjazu, kranuł. Iatty so „George Williams“ wudawasche, pschiwomni pak, so je wón němski baron, kotrej je so nan wotrjet. Młody muž bē do hufarow pod imienom George Williams skupil. Bē hebi 14. dezembra stwu w jenym Liverpoolskim hosczenzu wotnojak, kotrej hosczenzař nasajtra 400 sterlingow podarmo pytach. Tón hamzny wjezior, tak dale rěka, je w hotelu drastu a 12 shillingow kranuł. Paduch je so wusnał a su jeho psched kud stasil.

* W Monte Carlo je młody Schpanicjan sa jedyn džen swoje zytle samożenie, 150,000 frankow wuczinjaze, pschihrat. Sadwelo-wawski je hebi potom žilu pscherenul a w hosczenzu s wolnom dele skoczil. Wrótny hračk 3 dżeczji sawostaji.

* (Počta w morzu.) W Salonijskim pschedstawie su nurjazy zeleńi ksczic namakali, kotrej bē se złobornymi pjenesami, sa kraja Alexandra Wulkeho bitymi, napjelnjeny. Pjenesy polaſuja na jenym boču wobras Alexandra Wulkeho, w prawicy želio, w lewicy jeneho ptaka djeržazeho. Athenski musej je wjetši džel tydle pjenes kupil.

Cyrkwińskie powjesće.

w Michałkoi zyrlwi smiejs tijoch kralow rano w 7 hodz. farat dr. Kalich herbstu spowiednu recz, $\frac{1}{2}$ godzin diafonus Rāda herbstke a w 10 godz. němſe predowanie. Psichi zyrlwinich durjach budże so kolletka sa misionistwo bies pohanami sverac. Niedzelu po tijoch kralach smiejs rano w 7 godz. diaf. Rāda herbstu spowiednu recz, $\frac{1}{2}$ godzin farat dr. Kalich herbstke a w 10 godz. němſe predowanie.

Werowanie:

w Michałkoi zyrlwi: Gustav Ernst Wujanz, dzelačer tu, s Hanu Khrystianu Donathez tu.

Křečení:

w Michałkoi zyrlwi: Ernst Dia, Jana Handrija Kotle, murjerja na Židowje, s. — Jan August, Jana Augusta Helas, pohonča w Něwkezech, s. — Hana Selma, Jana Karluža, dzelačerja na Židowje, dž. — Margaretha Hedwiga, Kortle Augusta Čechka, murjerja w Kelenje, dž.

Zemřečí:

Džen 29. dezembra: Maria, nebo Měrczina Pumpala, khežlarja w Rudej, wudowa w Libuchowje, 70 lét 3 měsaz 24 dnjow. — 30. Jan August Wieczas, khežer na Židowje, 51 lét 11 měsazow 17 dnjow. — 3. januara: Madlena Kirschez, dzelačerka s Luhu, w wotkresnym wustawje na Židowje, něhdze 60 lét. — Hana Selma, Jana Karluža, dzelačerja na Židowje, dž, 9 dnjow.

Placisna žitow a produktow.

Bitown dowos w Budyschinje: 1543 mēchow.	w Budyschinje 30. dezembra 1893				w Lubiju 4. januara 1894			
	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.
Pscheidenza	.	bela	7	21	7	35	7	6
	.	żolta	6	70	6	76	6	65
Kožla	.	.	5	94	6	—	5	75
Ječmien	.	.	6	43	6	71	6	41
Wowl	.	50 kilogr.	8	10	8	50	7	80
Hroch	.	.	8	89	11	11	9	50
Wola	.	.	8	20	8	47	6	50
Zahy	.	.	14	—	17	—	11	—
Hejdusicha	.	.	17	50	18	—	14	50
Berny	.	.	1	60	2	—	1	40
Guta	1 kilogr.	.	2	30	2	50	1	90
Widzenczna muka	50	.	6	50	16	—	—	—
Rjana muka	50	.	6	50	10	—	—	—
Szyno	50	.	5	60	6	—	5	50
Słoma	600	.	32	—	34	—	30	—
Prokata 445 sčut, sčulta	.	.	10	—	21	—	—	—
Widzenczne wotrubu	.	.	4	50	5	25	—	—
Rjane wotrubu	.	.	4	75	5	75	—	—

w Budyschinje placisze: körz všerenz (bela) po 170 puntach 12 hr. 25 np. hacj 12 hr. 49 np., żolta 11 hr. 39 np. hacj 11 hr. 49 np., körz rojti po 160 puntach 9 hr. 50 np. hacj 9 hr. 60 np., körz ječmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 39 np.

Na Bursz w Budyschinje pscheidenza (bela) wot 7 hr. 21 np. hacj 7 hr. 35 np., pscheidenza (żolta) wot 6 hr. 80 np. hacj 7 hr. 6 np., rojka wot 5 hr. 94 np. hacj 6 hr. — np., ječmienja wot 6 hr. 65 np. hacj 7 hr. — np., wowl wot 8 hr. 60 np. hacj 8 hr. 70 np.

Draždzante mjaſhove placisne: Homjada 1. družiny 60—65 hr., 2. družiny 55—58, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinie 48—51 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 45—55 np., po puncte rěsneje wahi.

Wiedro w Londonje 5. januara: Symne.

Drjewowa awfzija

na Kupjanskim kuježim dworze.

Ssředu 10. januara 1894 dopoldnia wot 9 godz.

ma so

100 rm. kuszhizowych khójnowych schzepow,
141 = kuszhizowych dolhich khójnowych hromadow,
10 stotných khójnowych walczkow a
10 ložow stejatých pěnkow

sa hnydem hotove pjenesy s wuměnjenjemi, do awfzije wosjewiomnymi, na pschedzowanje pschedawac.

Shromadzisna w Komorowskim hosczenzu.

Auklowe sarjadniſto.

Drjewowa awfzija.

Na Sderjanskim reverje ma so hrjedu 10. januara 1894

110 kuszhizowych dolhich hromadow

s wuměnjenjemi, do awfzije wosjewiomnymi, sa hotove pjenesy na pschedzowanje pschedawac.

Shromadzisna dopoldnia w 9 godzinach w Sderjanské korezmje.

H. Kubasch.

Sašrodniska živnosti, pož
hodžiny wot Budyschini ſadena,
ſ maſiwnymi twarjenjemi a 15
körzami pola a tuk je ſi inventa-
rom hnydom na pſchedaſi. Dalshe
je ſhonicz we wudawańi „Serb.
Nowin”.

Drzewowa awkzijsa.

Piatk 12. januara 1894 ma ſo
na Wutolszanskim reverje 45
hromadow litczoweho drzewa, bjes
nimi 20 bręſowych a 8 dubewowych
a wolszowowych, wot 9 hodzin na
pſchedzowanje pſchedawac̄.

Turkowske kłowiſi
najlepszeſte druzins porucza

Moritz Rjerwa
pſchi mjaſowym torhosczežu.
Destylazija ſnatow dobrzych likerow
do starich tunic placzisnoch.

Wſlódkoſmjetanowu
margarinu,
najlepsju, ſotraž ſo namala,
Zinski
kwinjazy ſchmalz,
czerſtwy lanu wolij
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Stwieszaty rjezikaty tobak,
krany rjezikaty tobak,
Ahoczebuski portoriko,
Wahungski roſkaty tobak,
ſbyt Brotterodskeho braſlo-
weho tobaka
punkt po 40 np.,
tobak k žwanju
poruczataj

Ginzel a Ritscher.

Koſlaze kóžki
Kože, ſaſecje a kaniklaze kóžki,
taž wſchē druhe kože ſenotliwe
po wjetſich dželbach kupuje

Gustav Raucke
na garbatſkej haſy čiſto 16.
S dobom poruczam ſwoj wulfki
ſkład kožow bjes molow po naj-
tunischiach placzisnach.

Gustav Raucke.

Koſaze kože,
kaniklaze a ſaſecje kože, tkhō-
rjaze, krunjaze, lishcze, kwinjaze,
wudraze a wowcze kože kupuje
pſchezo po najwyschich placzisnach

Heinrich Lange
pſchi herbſkej katholikej zyrki.

Koſaze a czelaze kože
kujuje pſchezo po najwyschich
placzisnach

Heinrich Lange
pſchi herbſkej katholikej zyrki
pſchi ſitnych wſlach.

Wſchē druziny kožow, koſazych,
ſaſecjich, kaniklazych, tkhōrjazych,
kunjoznych, lishczych kožow atd. kupuje
a placz ſa nje najwyschich
placzisny

L. Fleischer, kóžkar
na ſwontownej lawſkej droſy 18.

Heblowane ſchwundowanja

zyle ſuhe, 24 a 30 mm. ſylnie, pſchedawa tunjo
Tr. Holbian w Budyschinje pſchi dwórniszežu.

Wódne pónoje, kotly, thachlowe platy,
něſzowe rebliky, thachlowe durečka,
tſeſchne wokna, twarske hoſdze
porucza tunjo

Paul Walther.

Boruczam
moje ſaloniszy ſchitowane
niedźelske rukawate lažy,
taž tež wulki wubjert

ſchtrykowanych rukawatych lažow
w jenož dobrzych a placzisnyhodnych družinach.

Pſchedawanska ſazada wot l. 1810: ſtrucze sprawne a ſolidne.

C. O. Henoch w Budyschinje na róžku bohatej
haſy a hlownego torhosczeža.

Franz Marschner
čzaſnikat w Budyschinje
čjo. 9 na bohatej haſy čjo. 9
ſwój ſkład čzaſnikow a čza-
niowych rječasow dobrze-
wemu wobledzbowaniu porucza.
Podna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisny.
Vorjedzenje dobre a tunje.
Pſchispomnjenje: Rieču herbſki.

Julius Höhme,
ſastupjeſt internazionalneje maſchinſteje wuſtajenizb
w Niesy nad ſobjom
porucza na najlepsje dželane

lokomobile a parne mlóčjaze maſhiny wot 2 konjaceju mozow,
ſcherokomlóčjaze maſhiny, ſi gopelom a paru ſo czerjaze,
jenoſphezne mlóčjaze maſhiny, wubjernie dželaze,
ruejne mlóčjaze maſhiny najnuoſteſteje konstrukzije,
beruy roſtlocjaze a beruy roſrihaze maſhiny,
reſaki ſa beruy a reju, cjiſczaſe maſhiny,
mjetſiſy, butrowanske maſhiny, butrumjatowarje, mſocžinki,
viktoria-separatory, ſi ruku a maſhini ſo czerjaze,
juſhowe ſudy ſi dwózzy ſazynkowaneho wozloweho blacha, ſeſne
juſhowe plumpy,
piju parjaze apparatus (noszne), triery najlepsjeſteje konstrukzije,
mlynske zylindry, rynkate wažy a dezimalne ſkótne waži,
liczne bróky, hamkne dželo, ſaloniszy ſchitowany ſystem, kotrež móža
po hnydom wot kóždeho do Saakowych, Neifortowych a Ho-
wardowych brónow pſheměnicz, pſhergo najlepsjeſteje, wupru-
waneje konstrukzije.

**Najpſhiſodniſte wuſenjenja dla placzenja! Pruha
dowolena! Prospekty darmo!**
Pſchedawanska a ſkład wola Jana Manjola w Budyschinje.

Fotografowatnja Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje

na herbſkej a ſchuleſkej haſy na Gidelskej horje.

Možebitoſež: Fotografowanje džecji a wjazorych
wohoſow, fotografije w wulkoſci viſitueje karty placza
12 ſichtul 6 ml., tež pſchi dwojakim ſtejenju. Powjetſchenje
po kóždym wobražu w wuměſtym wuwiedzenju.

Niedželu popołdnju je moja fotografiatnja wotewrjena.

Nowy ſerbſki bibliſki puežnit
na wſchitke dny lěta 1894 je ſa
10 np. doſtač w wudawańi
„Sserbſkich Nowin.”

Holſteinsku naturſku butru,
ſkłodku ſmjetanowu
margarinu
poruczataj w najlepszej hodoſceſti
Schischka a Riečka.

Tunje

zigar y

cupowanske ſótlo ſa ſaſopschedawac-
rjow, tyħaz hižo po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na ſnuteſkonej lawſkej haſy čjo. 6,
ſtikale na bohatej haſy 28 a na róžku
Lubijſkeje a Mättigoweje dróhi.

Richard Neumann
porucza ſury a palezy

Thofej

w najwjetſchim wubjertku a naj-
lepszej dobroſceſti po najtunischiach
placzisnach.

Pſchi wotewſacju wjetſich džel-
bow ſo pomérne nižsze placzisny
woblicza.

Kedžbu!

Wſchedzne czerſtne parjene koſbaſti
a čzopku koſbiku koſbaſu punt po
60 np., bělu a dobru koſbaſu punt po
60 np., metowu koſbaſu punt po
80 np., buſcheny počę punt po
70 np., běly tul punt po 70 np.,
ſadlo a ſyry počę punt po 65 np.
porucza

A. Eizler
pſchi mjaſowych jebkach
a na tamſtinej dróſy.

Pawol Giebner

na bohatej haſy čiſto 18,
ſi nutſhodom na theaſteſkej haſy,
porucza ſwoju

winar̄nju

ſ winownju a ſknedar̄nju.

Wino w kaſhczach a korbach
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w czwizach roſeſzelu, teho runja
po ſenotliwych bleſchach wſchē dru-
ziny czerwjenego a běleho wina.

Kóždy móž ſo na to ſpushejcz,
ſi pola Giebnera čiste woprawne
wino doſtanje, kotrež derje tyje a
kotrež je ſtrowoſci ſpomožne.

W o s j e w j e n j e.

Czesczenym Sserbam najpodwolnisczo k wiedzenju dawam, so bym

pschedawańju žita, krajnych produktow, kymjenjow a piznych ſredkow,

hac̄ dotal njebo žitowemu likwarzej knieſej Augustej Halzy ſluſhazu, ſ mojej ſirmu ſjenoczil a ho ju ſ njej w Halle domje dale powiedu.

Proſhu, domierzenie, privedawſzej firmie Augustej Halli wopoleſane, tež na mnie pschenjeſcz; budu ho prozowac̄, wſte požadanja ſe ſpeſchnym a sprawnym poſluženjom ſpokojic̄.

S poczeſcowanjom

Paul Schulze

pschi žitnych wiſach 18.

Towarſtvo Sſerbskich Burow w Bělezezech
imaje njeđelu 14. januara popołdnju w 4 hodzinach poſledzenie, w
kotrymž ſo naſetnie kymjenja ſtaſaja.
Pschedkydſtwo.

Hoſczenz k ſloſtej Frónje
reſtaurazijs k buſowej halſi,
mjeſczel Kortla Schwaizer.

Czesczenych Sſerbów w Budyschinje a woſolnoſci proſhu, mój
hoſczenz pschedzelne wopytac̄.

Cjopele jēde hac̄ do 12 hodzin w nozy,
Stajnje hotowe ſnedanje, stajnje hotowa wječer,
wubjerne piwa a wina.

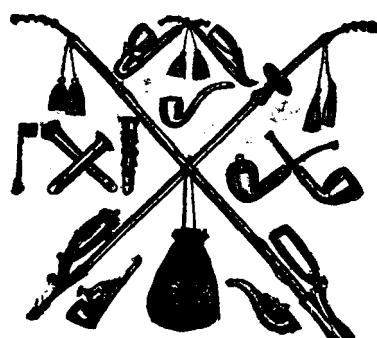
Woſebite ſtwy.

S poczeſcowanjom

Kortla Schwaizer.

Wſchitkim czesczenym hoſczaam a pschedzelam najwutrobiſche
ſwojopſheeza do nowego lata proſimoj.

Heinrich Röſſer a mandželska
w hoſczenzu k „klonzu“ w Budyschinje.

Zobakowe trubki,
zigarowe natrubki,
kije k wuhodzenju
w najwjetſhim wubjerku
porucza

Ed. Schulze's Sohn

pschi bohatych wrotach 26.
Najtunisze žōrlo ſa ſachopſchedaw-
rjow. — Wuporeženje w mojej
dželarce.

Pschedawańja krawskich a starých węzow
Maxa Bächmanna jun.

na jerjowej haſy 27.
w bliſkoſci ſchodziennow pschi Michalskej zyrlwi, porucza ſo k kupo-
wanju starých a nowych węzow kōzdeje družiny, jako poſteſeczow,
koſrow, ſwejſchnikow, čzahnikow, ſkórnjow, meblow, khaſlow-
wych rolow atd. po pschi hōdnych placzisnach. Woſebitoſcz: dželaczeſka
drasta po fabriſkach placzisnach. S dobom porucza ſo jako prak-
tiski krawz k ſeſciezu po mēre a rukuju ſa dobre ſedzenje. Wore-
dzenje ſpeſchnje a tunjo.

S poczeſcowanjom

Max Bächmann.

W wudawſtni „Sſerbskich Nowin“ je ſa 25 np. doſtać.

Pschedzenak.
Protynka ſa Sſerbow
na lēto 1894.

Sſelowy ſkład.

Dürrenbergſka jēdžua a ſkotna
keſ ſo w kēgi Gustava Heinki
pschi žitnych wiſach cziſlo 34 psched-
dawa.
G. G. Hanske.

Psichne kaſhcziki ſe ſchpruchami
a ſchtuczkami: pruhi ſ Božeho
kweitla, pola M. Smolerja a pola
knihwjasarjow ſa 1 hr. abo ſa
75 np. doſtać.

**Pschedawanje a
poſledzenie
w ſchēck druzinow
čzahnikow.**
Placzisny najtunischo
a rukowanje na dw
lēče.

Gustav Mager,

čzahnikat

11 na herbskej haſy 11
pschi starých kaſarmach.

Fotografowānja
E. Bentzschela w Budyschinje

36 na ſwonkownej lawſkej haſy 36

porucza ſo k fotograſowanju portretow, hremadnych wobrasow,
tablowow, tež ſ wonka doma ſa towarſtwa a ſchule w kōzdej
wulkoſci pschi najlepšim wuwiedzenju po najtunisich
placzisnach.

Wifitna wulkoſc higo po 3 ml. 1/2 duž. a po 6 ml. zyły duzent.

Powięſhenje po kōzdym wobrasi hac̄ do žiwienſkeje wulkoſcę.

Fotograſowanja po 1 ſchodze wſchedne wotewrjena.

Wobraſy

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſachklen-
zuja a ſ woblikom wobbadža,
domowe żohowanie a wobraſy
w wulkiem wubjerku a tunich pla-
cziſnach pola

Maxa Mützy
na bobatej haſy 11.

Pschedelnu muſu,
piznij gris,
wotrubn,
majkowý ſchrót

porucza tunjo **J. A. Hejda**
w Brēſowje.

Polęz

člerſtiw a fuſcheny tunjo psched-
dawa

E. Becker, reſniſki miſchr
na hospitaliskej haſy 7,
na róžku ludowej kuchinie.

Wot influenzy psches Božu miſoſc wotkhorivſchi dyrbju ſo
hiſhczige khwilu wſchego napinanja, woſebje wſele piſanja ſdžerjeſz.
Duž chyli wſchitz, kig ſu mje pak na moſim narodnym dnju, pak
k nowemu lētu ſ pschedzelnymi a luboſciwymi pschipiſzamami ſwejelili,
njeđiwalz a mi k dobrocze džerjeſz, hdyž ſo jim wſchitkim hromadze
tu wutrobiſje podzaklju a jim ſ tym ſwoje najlepſe nowoletne
ſwojopſheeza ſezelu.

W Hodziju, 3. wulkej róžka 1894.

Tarař lic. theol. G. Imiſh.

Wucžobnik.

Holczeſa, herbskeje rēže mózneho,
ſyna ſprawneju starſheju, ſ dobrej
ſchulſkej wědomoſci, jako wucžob-
nika pytataj

Ginzel a Ritscher.

Wucžobnik ſo pyta.

Šyna ſprawneju starſheju jutry
do mojich materialtavorowych kħla-
mow jako wucžobnika pytam. Wop-
tanje pschedelne ſchule ſo wuměni.

Ernst Glien.

Tyscherſkeho wucžobnika

pyta k jutram
Oskar Höhler, tyscherſki miſchr
w „ſlotym jeñjeſzu“.

Holczeſ, kotryž chze ſchewſto-
nowuknuc, móže do wucžby ſtupež
pola Jana Kijoſa (Roste) na
ſwonkownej lawſkej haſy 42.

"Serbske Nowiny" wudawaſja so kózdu sobotu.
— Štvorlétne předplatna wudawařni 80 np. a na
němských póstach 1 mk.,
z přinjesonjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čílo placi 8 np.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na rózku zwonk-
nej lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortka hač do
7 h. wječor wotedać

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císc Smolerjec knihicičeřne w mačičnym domje w Budyšinje.

Císclo 2.

Sobotu 13. januara 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Po nětcjichim ſakſkim ſalonju ſo wotewſacze pólnych a ſahrodniſkých wupłodow, tež hdyž ſu cíſce ſnadne a mało hóvne, jako wſchédne padučtſto s jaſtwom khofa. Wofmuſi paſ ſo pólne a ſahrodne wupłody pschi poczeſowazých wobſtejnoscézach, ſo tajſe wotewſacze jako cíſce padučtſto wobhlađuje a potom ſo winowatý l khofatni hač do 10 lét a pschi pschipóſnaczu polóżazých wobſtejnoscézow l jaſtu níz niže tſioch měbažow ſahudži. Tak je ſo možlo ſtač, ſo ſu khudu žónsku, dokelj je tſi króč ſa někotre pjenjeſki ſ jeneho dróhového pschirowa trawu wotewſala, dwózby ſ jaſtu na někotre dny, tſecži króč paſ l khofatni na jene létu ſahudžili. Tajſe wotjadrne krute a ſe ſjawnymi naſladami wo prawje njeſnjefliwe khofatnia ſmědža ſo ſ kralowej hnabu polóżicž. Tola je pschemyslicž, wulci ſicžbu ſtajniſe ſo wróčazých khofatniow pschezo ſaſo na kralowu hnabu poſkaſacž, ſo bychu ſo na pschimérne waſchnje po- nižile. Duž je ſalon, naſtuſaz wotewſacze pólnych a ſahrodnych wupłodow, jara porjedzenja potriebny. Hač do možy ſtupjenja němskeho khějorſtoweho khofatniow ſalonja pláčeſte ſola naž ſalon wot 11. augusta 1855, po kótrymž ſo ležne padučtſto pschi mjeſy hódnoscé 1½ tolerja ſ jaſtwom hač do tſioch njedžel abo ſ pjenjeſami khofatni, a tón ſamý ſo tež pschi wotewſaczu pólnych a ſahrodnych wupłodow naſožeſte. W ſakſkim hajniſkim khofatniow ſalonju wot 30. haprleje 1873 ſu ſo preſtajenja ſalonja wot 11. augusta 1855 wuwoſtakile, dokelj tehdj jaſniſe njewježaču, hač wone do krajneho ſakſjedawarſtwa ſluſheja. Dženža njeſe wjazy njewjeſte, ſo ſmě ſo tole praſchenje ſ krajnym ſalonjom roſbudiči. Duž je knježerſtvo ſakſkemu hejmej namjetowało, ſo bychu prjedawſche poſtajenja ſaſo plácziwoſcž doſtače, po kótrychž ſo kranjenje pólnych a ſahrednych wupłodow hač do hódnoscé 1½ tolerja ſ jaſtwom hač do tſioch njedžel abo jenož ſ pjenjeſami khofa. W preñej komorje je ſo ſandžený tydženj wo tymle namječe jednało. Preñja komora po ſdaciſu njeſe ſwólniwa, do zyla knježerſtowemu namjetej pschihloſhwacž. Hrabja Lippe-Bartsfi jako referent deputaziſe, kóraž je wo tym wuradžowała, roſkładowa, ſo ſo deputaziſi njeſda prawe byč, ſo ſo kranjenje pólnych plödom milischo khofa. Tež jeho knježerſtowowe wuloženja pschežwědežile njeſju. Wón móže ſebi ſamo myſliz, ſo žona, kóraž tſecži króč trawu ſa ſwoju koſu kranje, ſ moraliskeho ſtejſiſe ſho khofatniu na jene létu ſahuzi. Druha komora drje budže kranjenje pólnych a ſahrodnych wupłodow hóle w ſmyſle knježerſtwa wobhlađowacž. So je pschemenjenje nětcjichim ſaloniskich poſtajenjow, na to ſo poczaſowazých, trébne, ſu džé praktiſke naſhonenja dopokaſale.

— Bjes preñej a druhej komoru ſakſkemu hejmej je ſo wo knježerſtwej pschedloſty w naſtupanju dokhodneho dawka wuſeňdało, ſo dyrbj ſo dawk ſcheteſte hač do 12. klažn wo něſhto po nižile, tak ſo by ſo tuhym klažam wſho hromadže něhdje 214,000 hr. ſpusheži. Wot dokhodow, 10,000—25,000 hrivnow wuſinajzych, dyrbja ſo 3 prozenty jako dawk ūadacž.

— W khějorſtowowym hejmej ſu ſchtwórk wo nowym tobakowym dawku jednali. Statny ſekretar hrabja ſ Posadewſki nowy tobakow dawk ſatiſuo roſkładowaſche, ſo je knježerſtvo po wotpoſaſanju piwo- weho dawka nuſowane, na tobak wjetſchi dawk polóżicž. W mjenje zentrumſkeje ſtrony Frigen a w mjenje nazionalliberalnych Baffermann pschecžiwo powjetſhenu tobakoweho dawka rěčeshtaj. Gswobny knies ſe Stumm ſ khějorſtwej ſtrony wosſewi, ſo budže ſa dawk hleſhovacž.

— ſ pschicžinu wótrych nowinſkich nadpabow na khějorſtwe- weho ſanlera je tutemu khějor wopjet ſwoje dowérjenje wobkručiſt a jemu jako ſwonkowne ſnamjo ſwojeho pschipóſnacza wjazore drohotne woliſe wobrash ſe ſwojeho wobhedenſtwa l wupſchenju hrobových ſtow khějorſtoweho ſanlera daril. Kac hrabja Caprivi politiſke poſoženje ſham wobhlađuje, je ſ teho widžecž, ſo je wón wondano porucził, ſo by ſo jeho ſahroda, kóraž je jena ſ najwjetſchich w Barlinje, do zyla pschetworila. Duž ſo wón ſ najmjeſtſha nadzija, ſo pschichodne ſcžo hifcze ſ khějorſtowowym ſanlerom wofianje.

— Pola pruskeho finanzeſneho miniftra dr. Miquela ſo tele dny hoſcžina wotbywaſche, pschi kótrejž běchu khějorſtowowym ſanler, statni ministrojo a najwjetſchici khějorſtowi ſaſtojnicy pschitomni. W běhu roſrěcenja dr. Miquel praji, ſo ſ nětcjichim khějorſtowowym hejmom na dležiſhi čaſ ſjebužne wuńč móz. Wón na tym dwělowaſche, ſo nowe wikowanſke wučzinjenje ſ Rusſej w khějorſtowowym hejmej wjetſchinu namaka. Hdyž khějorſtowy hejmo dawk na wino a piwo pschiswolicž nočze, dyrbjeli na palenz wjetſchi dawk polóżicž. Do dawka na naſeſtkti a ſhumſchtne wino dr. Miquel wjele njedžerži; pschetož ſ wjetſchim dawkom by ſo dželánje ſhumſchtneho wina do zyla podcžiſhežalo, a dawkej na naſeſtkti bychu nowiny tajku wójmu pschiswolicž, ſo ſo tutón dawk wěſeže pschecžiſhcežal njebi. Pschecžiwo tobakowemu dawkej po waſy ſo minister wuraſnje wupraji, dokelj by ſo ſ tym plahowanje tobaka w Němzach do cíſta ſniczilo. Tobakarjo móža ſo hido nětcole ſedma džerječ. Wjele dowérjenja po tajkim dr. Miquel do pschihoda nimaz; wón nam wuhlađ na roſpuſhzenje khějorſtoweho hejma a nowowolsky wotewri, ſ kótrymž ſu ſo Němžy loni ſylnje roſhorile.

— Psche khoroſež je w Němzach nětcole 7½ milijona wohobow ſawěſczenych, psche invalidoſež 11 milijonow a psche ſnjeſboženje 18 milijonow wohobow. Nowy pschistaw l ſalonjej wo ſawěſczenju psche ſnjeſboženje, po kótrymž budža ſo wſchitz ſamostatni dželácerjo psche ſnjeſboženje ſawěſcziež dyrbjecž, ſicžbu wohobow, psche ſnjeſboženje ſawěſczenych, na dwazeſti milijonow powyſhi.

— Pschecžiwo nowemu ruslemu wikowanſkemu wučzajenju ſu ſo tež pôlszy ratario a rjemejſlnicy wuprajiſi. Na jenej ſhromadžiſne w Gostynje ſu tuči ſobamlli, pôlſkim khějorſtowem ſakſkemu ſapóſlanzam ſežehowazu petiziſu pschepodacž: Džiwajžy na njepſchihóne wobſtejnoscé ratatſiwa, pschi kótrychž ſu dželanske khofy wjetſche hač khofy wupłodow, dale džiwajžy na ſlěbrowu valutu w Rusſej, kóraž je wina na niſtim rublowym kuržu a kózdu konkurrenzu ſ ruslim ſitom njemóžnu cíini, ſo pôlszy ſapóſlanzy napominaja, ſe ſakſkimi na- prawami (ſ hopoſlaſmom, ſ wotkal ſito je) dowos ruskeho ſita do Němſkeje psches ſukobne ſtaty ſadžewacž.

— Město Sprottau ſydom rycerſtublow wobhedi, kótrej ſu wſchě pschenajate. Najenzy Wittgendorffskeho, Hertwigwaldskeho a Wachſdorffskeho rycerſtubla ſo do noweho létu na měſchczanské wyschnoſe ſ proſtu wobročiſne, ſo by ſo jim ſchtwórk džel létneho pačta ſpushežiſt, dokelj je powschitkowna ratatſka nufa ſich, najenkov, psched hospodatske ſahubjenje pschinjeſla. Pschi wjehoſi pačtowejſ placíſne njeſe wjazy móžno ſ cíeſciu wobſtač. To je hido fiskus knježerſtowowych ſtublow dopóſnał a teho dla ſwojim najenkom wſchelake poſoženja poſkicži. Zeli ſo ſo na tule proſtu napschecžo wocžalaniu njebi džiwalo, bychu proſtarjo nuſowane byli, ſwojej pačce ſot

1. julijsa spanucz dacz. Sprottauska wychnosz so njeje mogla roszczenia, po tezle prostwie cijnicz, so nadzeto, so zo nowi najenzy nadenu, ketsiz dotalny pacht dale saplaczza.

Awstrija. Sjenoczenstwo, s Polakow a nemskich liberalnych wobstejze, k lotremu je so tez dzel konserwatywnych pschisamknul, so pomalu rosdrejba. Wulka liczba wolerjow, kotsiz fastupjerjow cijescich semjanskich klubow wuswola, su w siannej shromadzisnje wobfamli, swojich fastupjerjow namowliz, so bychu s polsko-nemsko-liberalnego sjenoczenstwa wustupili a so se sianjanskiej stronu sjenocenili. Hdy by so to stale, by drze netczischa kniejerstwowa strona htscheje pschezo nahladnu wjetshinu wobkhowa, tola wschelake snamjenja na to pokazuja, so so znabz jeje rospadowanie w pschichodze hisczeje hole pospelski. Podobne kaz w Czechach tez w Galiciskej pscheczownistwo pscheczwo polsko-nemsko-liberalnej politygi roscze.

— We wszech wjetshich mestach Eurypy, s wusacjom Ruskeje, so sozialdemokratia satrashne rosschera. W Awstriskej sozialdemokratojo, wohebje w Winje, Brnje a Prash, wjele pschitwoszwarjow lieza. Letha su so w tychle mestach wospjet dzelaczeriske njemery mene. Sanzdeny tydzien je k nowemu ropotej w Prash doszlo. Pschiczinu k temu pohrieb wojaka Matouschka posteci, kotsiz bie pschi pulsach s jenym polizistom zwijenje shubil. Ludowe czrijody na pohrebniuchu pschewodzetski czah wocjakujzy pschitomnych polizistow hanichu a do nich ludowe kruchi mjetachu. Na to so njemernizi anarchiji, republiky a sozialdemokratii skow wokazj herjekajzy do mesta wroczchu. Polizistojo bieku s wopredka pscheczabi, so mohli halekowarjam napsciezko stupicz; halle hdyz wschitzu polizistojo hromadze wuczegechu, be mozno, herjekarjow rosehnac.

Italsska. Na sizilskie lupy njezemny dale traia. Pod nowym ministerstwom, wot lotreho pschedzbydu Crispia jako rodzeneha Sizilskiego wocjakachu, so won samode, swojich krajanow smerowac, su so wobstejnoscze sterje hisczeje shorschile. Kral Humbert je s njespuscheczonimy powjeczemi wobstarany byl, hdyz je w swojej nowoletniej reccji prajlo, so budze borsy sazo w Sizilskiej porjad kniejezic. Runje na wopak je beh podawkom schol. Kniejerstwo hebi njeje druheje radu wjedzalo, hacz na Sizilsku woblehnenstwo polozic, a na lupy wulke wojisko poftac. Niedziwajzy teho pak je tam tola hisczeje sazo k ropotam doszlo. W Ruvo di Buglia je lud bierkownju, dawkownju, dawkowu agenturu, notariatowe archiv, kasino towarzstwa Union sapalik, drohownu zelesnizu skonzowal a telegrafowe grotz rostresnul. Hdyz czyczku so ludowe czrijody do zandarmistich kasarmow dobucz, zandarmojo do nich tselichu. 19 woszobow bu sajathch. Hdyz wojazh s Vari pschiczezechu, so porjad sazo postaji. Chto je so wscho w biehu po slednijeho tydzienia stale, so jenoz s maleho dzela nashoni, pschetoz kniejerstwo po mohnozci wsche powjecze podtloczci a je teho dla tez wobkhad po telegrafie sbchnuto. Mozno wschaf je, so so s pomoga 60,000 muji bylnego wojssa, lotrej ncko w Sizilskiej steji, njemir podduzy, tola wobstajnych mernych wobstejnosczow na lupy njebudze, prjedy hacz so pschiczinu njewostronja, kotsiz dla je so lud pscheczwo wychnosz sbchnul. Pschede wschem dyrbja wsche sizilskie gmejny 44 milijonow frankow nawdacz, s nich so schyri milijom s gmeinstich samozenjow pschinezbu, pjez milijonow wunjezu dawki wulkich klublerjow a 35 milijonow so s dawkami na zyrobu wulkej hromadze wobydlestwa wuznya. To su wohebitie sizilianske, tola niž powschitkowne italske wobstejnoscze, kaj pschirunanje s druhimi provinzami pokasuje. W Piemoncie na pschitkach 1133 gmejnow na dawkach na zyrobu dwanace milijonow placzi, w Sizilskiej pak 340 gmejnow, kaj je so hzo prajlo, 35 milijonow. Pschirunanje Siziliskej s Piemontem je teho dla powuczaze, dokelz stej wobej provinzy nimale jena wobydlenej; Piemont ma po loñschim ludliczenju 3,280,000, Sizilksa 3,364,000 wobydlerjow. Seli so so taisle njerumoscze njewurunaja, wsche naprawy k podtloczenju njemero doho pomhac njebudza. Hdyz je so italski kral nadzal, so budze so Sizilksa wot Crispia sdobricz dacz, je drze so ton krocz sjebal. Crispiova khwalba je pschi wotkrycza jebanjow Romskiego banka bylnje sklodowala. Runje tak, kaj drugi italszy politikojo, tez Crispia k dolznikam tuteho banka skluscha. Bid Weil w Mailandze dyrbjeche staremu hreshnikie 250,000 frankow pojezic, so moh s najmierischa swonkownje skwoje naleznoscze s Romskim bankom do rjada stajic, prjedy hacz so na czoło kniejerstwa staji. Najhorsze je, so tez bys druhimi ministrami nimale zadyn njeje, kotsiz na jebawe banki njeby nako swjasany byl. Halle poftlednie dny su jako košola sa wotpuchzenje hrecha kraloweho domowego ministra, knieesa Rattazzia, wopravali. Won je pjezja do njezieszych wezow Romskieje banki sachmatany byl. Kral Humbert je pjezja wscho domowrjenje k italskim bankam shubil a ma myzle, swoje

samozenje w hotowych pienjesach, 100 milijonow frankow wuczinaze, do banka Londonskich Rothschildow dacz.

Hollandkska. Njemery dzelaczerjow bjes dzela w Haagu su straschny charakter nabyle. 5000 dzelaczerjow je so psched kralowiskim hromodom seschlo a wołalo: „Priec s kralowej!“ Szczawa internationalnej republizy!“ Sozialistiski wjednik Cohen, runje s Franzowskej wupokasany, mjeſeche woprawnu sapalnu rečz, w lotrej kralowu na njehaniczniwe waschnje hanesche a dzelaczerjow schczuwasche, hlamy wurubic. Jedeni žandarmojo ludowe czrijody rosenachu. Kralowski hromod wot nelta s wodzelenjom wojakow strajuje.

Franzowska. Anarchista Vaillanta, kotsiz je w franzowskej deputertskej komorje (Sejmje) do sapókhanzow hembu czisnul, je pschizajny lud w Parisu k kmjerczi sozudzil. Niedoczink spya, so kmjertneho wukuda s holej wureczu sminucz, so nikoho njeje czyl moric, dokelz by hewak bombu mesto se schewskimi hosczeni, s kulkami natykal. Tezle wureczi pschizajni, so we, njemericu. Po wobhweđenju wewywystojneho, je Vaillantowa bomba telko rosbuchanskeje mozy mela, kaj dwé dynamitejew patronje. Schewskie hoscze biehu dozej straschny, so možachu czlowjeka moric. S rosbuchenjenom bomby su so minohim franjenym loszce skumale, druhim, bjes nimi Vaillantej hamemu, so hoscze, njezdwajzy tolsteje drasty, psches stanow pschedrech, a dubewe wobklenje na pschihladomatkej tribunje w deputertskej komorje je polne s hosczeni wobtylane. Blido, polda Sejmoweho pschedzbydu stejage, je pschedyryjene, a do czagnikowej brony su dzery saryte. Nadpad je so sa sapókhanzow teho dla tak derje minul, dokelz je žonska do Vaillanta bjes wotpohladania storežila, hdyz ton bombu czisnu, s czimz bomba do czasa w powetssje rosbuchnu, prjedy hacz k semi dcpadze. Powyschitkownu schmatanu hnydom po rosbuchnenju czyszche Vaillant k czeknjenju wuzic, strazowazy wojak pak jemu pschi durjach bajonet k wutrobje staji a jeho nusowasche, so sazo do Sejmowenne wroczic. Vaillant be potom wulzy roshorjeny, ridzochu jeho k wschitlim samknenym durjam biehac, won mótsje ham se skub ręczesche a czyszche tulanje s tym wotwobrocic, so jenemu strazowazemu offizierej powjedasche, so je wulki mlohy czlowjek s ryhmi wlozhami nadpad skuczik, a so ton krocz njebudze czeknucz móz. Vaillant be hnydom wot wschitko sapoczatka se swojim sabzerejsem tulanje pscheczivo hebi sbudzil. Jedyn franjeny polizist, kotsiz so s nim wo dzelanju bombem do rečow da, jemu na lezne waschnje reusnacze wuwabi. Vaillant budze swoi njezluk borsy se kmjerczu na guilletinne wotpofuczic dyrbjez. So so hubnizy a pschizajni s anarchistiskimi hrožesktimi listami njezsu wettroszic dali, Vaillanta k kmjerczi sazudzic, pola pscheczelow porjada najlepschi sacziszc czini. Anarchistiskim skoszam dyrbti so s krotosczu wobaracz; jenoz tak so woni wetbjerzez dadza, nowe njezlukti scuzic.

— Franzowska je pschi jednanju wo nowych wilowaniskich wuczinjenach s neloñymi krajemi do zlewnieje wojny pschischa. Szczeholk tezle wojny franzowska industria neloñle na njelube waschnje faczowacj poczina. Wona pscheczo wjazy wotebjerarjew swojich tworow a wudżekow w wukruju shubuje. Duż w wjele fabrikach dzelo dzien a hubienscho dzie. Dzelaczerjo, kotsiz njezbedja, icho je werna pschiczinna tehole njezostatka, ménja, so su zuzy dzelaczerjo na tym wina, hdyz dzelo a sazkužbu shubja. Duż su w Parisu swiask pscheczivo zusobnikam salozili, lotreho hešlo reča: „Franzowska Franzowsam“. Won pjezma po zylym kraju rospoczela, so bychu so wschitzu njefranzowszy dzelaczerjo, skuzobnizy a fastojnizy se skuzby pscheczili a so wsche zuse twory wotpokasale. Szczeholk tuteho schczuwanja je, so je so wot nowego lata 800 zusym dzelaczerjam skuzba wupowiedzila.

— W Afrizy je so pola Warinu wodzelenje franzowskich wojakow s njedorosumjeniom do jendzelskoho wodzelenja dalo. Na jendzelskej stronje dwaj lieutenantaj, jedyn feldwebel a schyrjo jednori wojazh padzehu; jedyn feldwebel a schyrnaczo mužojo su cjezlo franjeni. Na franzowskej stronje su jedyn lieutenant franjeny a do jendzelskoho lehwa pschinjezeny. Won tam praj, so je won biehu uniformu jendzelskich offizierow sa burnuhy arabskich wiednikow sofaskeho luda mela a so njeje skladnoscze pschepuschcic czyl, tychle Arabskich s nadpadom pschelwaciz. To prajiwski franzowski offizier wumrie. Sofojo su rubjeñiski lud, pscheczivo lotremuż biehu Franzowsko na wojnu czahnuli, a spodzienje je, so biehu tez Jendzelsczenjo w tym hamym czasu na wojniskim czahu pscheczivo sofaskemu ludej. Mesto teho pak, so bychu pscheczis Gofam wojowali, Jendzelsczenjo a Franzowskojo żomi do so tselachu. Franzowske kniejerstwo budze sawostajenym satzelenych a franjenych jendzelskich offizierow pienjekne sarunanie placzic dyrbjez. Hewak tuton podawek žanych szczecholkow njezmieje.

Gričiška. Gričiški statny bankrot je němle a jenželske knježerstvo pochnul, kwojimaj sastupjeromaj w Athene pščeczino pschitkotčenju prawow grichislich statnych wěriczelow protestowac̄. Psihi tym drje tež wostanie. Snaťe je, so je wyżoka dan spkuliantow nowabila, grichisze statne papierz kipowac̄. Duž njech so pjenegnizy nětkej njezwobczeju, so schoduju; woni ſu ſami na tym wina byli, hdyž ſu ho ſe kwojej lakomnosću ſa lichowanſkej danju lepicz dali. Gričiška je ſamostatny kraj, a hdyž wona dan kwojego statnega dołha ponizi, jej psihi tym nictó wobarac̄ njezdje. Duž drje grichisze knježerstwo wſche na to ſo poczahowaze protesty jenož ſ respektiem k wiedzenju woſmje.

Hród Wyżoka.

To bě léta 1775. Ja běch jenicki ſyn kwojeju starschej a tehdom pječ řet starý. Mój nan mějše hrod w Wyżokę, kíž bě w naschej kwojibje hido ſto řet. Jara plodne lečo džesche na konz; gne běchu derje dom ſhowane a mój nan bě wježoly, hdyž ho nusa, lotruž bě kydomečna wójna pſchinjeſla, po něčim ſaſo ſhubiwaſche, a hdyž běchu tež w naschej wby ſaſo ſpoločniſche a wježelsche woblicza widzec̄. Tu klepaſche ſo ras wječor poſdze do naſchich wrotow; hdyž pak naſch starý ſlužobník wotewri, njebe tam nikoho widzec̄. Hido čzysche ſaſo ſawrječ, tu ſaſkysche k kwojimaj noho-maj ſrudne plakanie a wuhlada ſo ſchiliwski korbik, ſ lotrehož placz wuhodzec̄. Pſchinjeſe jón do iſtwy, a hdyž bě rubiſčka a kryča wotczahnul, wuhlada ſo džiwaſo noworodzene džecatko, kíž kurowe plakasche. Wschón naſtrožany ſawola mojej starschej, a hdyž moja macz namalane džeczo do rukow waſa, wotewri wono kwojej rjanej čornej wózzy a ſmějlaſche ſo na nju.

Tuto ſnamjo dowery, káž tež to, ſo bě džecatko zyle wotczegene, hnu mojej starschej tak, ſo je ſaſeržeschtaj a je jako kwoje ſamhne kublaſchtaj.

Wo starschimaj maleho hólceza, kíž běſchtaj jeho pak ſ nusu, pak ſ njeſhwedomitosću wužadzil, njeſku ženje nicio ſluſcheli, a tak bu namalane džeczo mój bratr. Lubowach a wobdzimowach jeho tak, káž jeno móže starsche džeczo mlođsche lubowac̄ a wobdzimowac̄.

Hanž — tak bu hólcez kſchzeny — wotroſče na krafneho, wulzy wobdzeneho hózla, lotrehož mojej starschej jara lubowaschtaj. Bóh je mi ſwéde, ſo jemu to ani wokomila ſawidžař njeſzym, runjež běch bruhdy rad tak něžne wot kwojeje maczereje woloſhanu byl káž wón. Ja běch ſtajne cíli a ſdžeržliwy byl a hdyž Hanž macz wołoko ſchije hrabny a ſebi wot njeje hubiczkowanje žadasche, ſtejach ja bojaſny psihi tym a ſwérich ſebi jeno ſ waſa ju ſa ſuňnu pſchinmuc̄. Podobnje káž wón cílinic̄, ſ temu njeſtožach ſo ſmužic̄. Ženož jedyn ras, hdyž moja macz psihi toſkej ſklaſnoſci hies mala ſrudna nanej rjeknu; „Sda ſo, jako by zuse džeczo wjetſhu luboſez ſ namaj mělo, dyžli naſu ſamhne“, ſawidžach to Hanžel, ale jeno teho dla, ſo móžeſche kwoju luboſez tak polaſac̄.

Wotroſčeſtmoj wobaj. Ja běch dwadeci řet a dyrbjach jako starschi kubko na ſo wſac̄; mój bratr dyrbjach wojefiſki wſchik byc̄. Luboſez, lotruž běch hido jako džeczo k kwojemu bratrej měl, bě ſ lětami hiſcheze pſchibyla a wot maczeturje ſmjerze hiſcheze wjetſha. Na ſmjeronym ložu bě mje hiſcheze ſebi ſawolala a mi poruczila, ſo dyrbju ſo wo kwojeho bratra starac̄; pſchetož ſa bratrom naſu mějachu a mój to ſamoj tež hinak njeſhwadzimoj. O, wona wumrie ſe starosću wo njeho w utrobiel. Wěſo poczahu ſo nodžiſe do- pjenječ, lotrež starschej na njeho mějſtej. Wuc̄er, kíž jeho rozmuzcowasche, khwalesche, káž ſpěchne wón wſchimy, ſak je ſa wſchitko rjane ſahorjeny, ſak je rycerſky wobwrotny, mjes tym ſo běch ja pomalcho ſapſchijak, ſo běch ſtržwiſchi a ſo ſo mi Hanž mojeje njewuſchitnoſce dla ſmějſche. Wón ſwarjeſche pak tež runje tak husto na jeho nahly hněw, jeho klepu žarliwoſci, lotruž dyrbjach naſch nan doſc̄ husto kruče khostac̄.

Widžach, ſak njerad nan khosta, a hdyžkuli ſo hodžesche, starach ſo wo to, ſo wón nicio wo Hanžowych worakawſtach njeſtoni, ſo bych tak wobémaj mjerſanje ſalutowal. Želi ſo ſym to wopak cílini, a, dokež pōčnu starý byc̄ a mam ſam džeczi, widžu to dale bôle, ſo bě to wopak, dha njech mi to Bóh woda. Čjinach to ſ luboſeze wopak. Ale psihi wſchec prozy njeperadži ſo mi, ſebi luboſez kwojeho bratra dobyc̄. Wón mi njevjerjeſche, moja ſměromnoſc jeho wotſtrowasche, a dokež ſo nan, mojeje wjetſheje staroby a rozmuzlenoſce dla, w wažnych naležnoſczech bôle na mnje hac̄ na njeho wobročesche, teho dla ſtorzeſche tón wjazy rasow na mnje, ſo ſo wo nanowu dowěru torham a jeho wotčiſtežuju.

Tola doſc̄ wo tym; ſo mi Hanž ſ tým kſchividu čjinjeſche, to njeſtřebam halle wobkručec̄. — Kunjež ſo pržowach, ſo njebyh

nana a bratra jeneho na družeho roſhněval, ſta ſo to njeſbože tela. Mój bratr czahaſche ſo po dworje ſ mlodým konjom. Tón nje- poſluchasche. Wón ſpyta ſ dobrým, ale podarmo. Se ſtrachom widžach, ſak ſo jemu žila na čole roſhorſa, ſak wotežy kručiſho napina, kſchud trjeba a wotrohi ſaſta, ſcocy ſ tym dale bôle roſhorje. Bě to kurowy napohlab: ſtaſazy kon ſ krawazajym noſom, jeſež na hryſadle, po bołomaj raneny ſ wotrobu, a Hanž na nim, blédy ſak ſmiercz, módrū žilu na čole, hubje hromabu ſamknjenej.

Kajki dyrbjach to kónz wſac̄? Kchwatach po ſhodze dele, ſo bych zylej wězy kónz ſčinil. Eu wutſeli ſo a, hdyž dele dobežach, widžach, ſak kon ſomrý padze. Mój bratr bě w najhóřſkim hněwje ſ konja ſloczil, pistoliu, kíž na njeſbože hiſcheze nabita, hrabnuk a ſpjeczne ſkoczo ſateli. Jeho njeſtulk drje bě jeho ſtróſweho ſčinil; ſtejſche wuſtrožany psihi poſlebnje ſtorki dawazym čzélom. Tu pſchinidze mój nan, lotrehož běchu wuſtrožani ſlužobníz ſawolali. Směrom wsa wón kſchud a — biſeſche mojeho bratra, biſeſche jeho pſched ſlužobníkami, jeho, lotrež běſche nimoměry do ejeſče, kíž bě hido jako džeczo ſedmna puła ſnejſt.

Hdyž ſebi ſwajich, kwojemu nanej ruku ſaſeržec̄, bě to hido poſdze. Šarejwiſchi káž ſwérjo, kíž je ſmjeriny ranjene, ſloczí Hanž do domu, do kwojeje iſtwy. Chzých ſa nim, nan mje ſaſerža. Džen ſo minu. Hanž njeſpchinidze ſ wječeri; mój nan, roſhorjeny na jeho borkanje, ſalaſa, ſo njeſmědžachu jemu nicio ſ jědži do jeho iſtwy donjeſež.

Wječor poſdze ſwérich ſebi, ſ Hanžowym durjama ſo pſchilac̄ie. Šeklach, wſchitko ſměrom; ſallepach, naſpredy ſ waſa, potom kručiſho, wołach, proſhach, ſo dyrbj wotewrič — žane wotmolwjenje. Se ſmjernym ſtrachom pſchinmuc̄ nětko ſam ſa ſlinku. Samk ſo wotewri, ale iſtwa bě proſdna, mój njeſbožowny bratr bě čzelnul! Pytach jeho, a tež mój nan, hdyž bě do teho pſchischoł, ſo wón ſam wot ſo wjaz njeſpchinidze, jeho pytaſche, ale podarmo.

Mjejmu nanej a mi bě to ejeſti čzaf. Hanžowe mjejno njeſmědžesche ſo mjenowac̄, jeho iſtwa wofia ſamknjenia, wſchó w njeſmědžachu. Něhdy w noz̄y, hdyž ſo mi po ſhubjenym ſaſyſla, pſchilac̄ich ſo horje do jeho iſtwy a nadendžech tam kwojeho nana. Tu wotewrach ſo namaj wutrobie. Blachmoj hromadze a tak mějachmoj ſ ſajmjeſča troſt ſhromadneho wopominanja.

Léta ſo minichu.

Nowa wójna, nowe ſhubjeniſto pſchinidze do Němſleje a hiſcheze njeje Janeho kónza. Napoleon, korsiski wychik, kíž ſo pſched dwěma ſ lětomaj ſa khezora wuwołacz da, pſchicze ſe kwojim wulfim wſiflom na němle hona a jeho kónje roſteptaja leželaze ſwy. Wěſo mjenuje ſo naſch pſcheczel, pſchetož naſch nadobny wjetech je nufowaný, ſ nim ſobu byc̄; ale běda nam pſchi tutym pſcheczelſtojeſ. Tola to ſu ſnate wězy. Ja čzú dale powiedac̄.

Běch na muža wotroſi, běch ſo woženík a hospodarach na naſchich wobženſtach. Dokelz namrěte kubko mojej mandželskej ſ naſchim mjejowasche, běchmy ſo na tamniſchi hrod ſčahmuli, mój nan wofia na hrodze w Wyżokę. Naju mandželſtwo bě Bóh ſ dwěma ſ džeczomaj, ſynomaj, žohnowal. Běchmy ſbožowni, káž to člowjelojo na ſemi byc̄ móža a káž to pſchi ſtajnej njeſtožach jeno byc̄ móžesche. Bitwa pola ſeny bě nimo a franzowſzy maroderajo (ſproſczeni a khorowac̄i) dozpeču hac̄ ſ nam a wobendžechu wſchelake ſkoscze.

Něhdy pôžla nan poſkola, ſo dyrbju do Wyžokę pſchilac̄. Dojeſtach tam. Mój nan bě powjeſc̄ doſtał, ſo je ſo čirjoda woſakow bliſko poſkala, palo a ſimalo.

„Teho dla“, rjeknu wón mi, „kym wſchitke ſkoto a dróhotne wězy, kíž mam, do dweju dželov roſdželit; jedyn je tebi, druhí“, pſchitaji wón bôle mjeſczo, „je Hanžel, jeli jeho Bóh hiſcheze ras ſ nam wrózli.“ Psihi tym poſkala mi dwa zyle jenajkej kſcheczilak ſ duboweho drjewa, ſe ſylnym želesom wobbitę, kíž běſchtaj hac̄ do kromy ſ pjenjeſami a debjenkami napjelnjenaj. Hac̄ nanajſprawniſchi bě starz dželit. Rucižny wobkuk, kíž mějſeſche podobu bléborneho hada a kíž bě ſ deſmantami wužadzany, bě na pol roſpacil, ſo njeby žanemu ſ naju kſchividu čziniſt.

„Swoj kſcheczil wſmi hnydom ſobu a ſkhowaj jón tak derje, káž jenož móžesche. Druhi ſym jow jara derje ſkhowal, poſkala egi to a lepje je, ſo to wěch, jeli by Hanž halle po mojej ſmjercej wročo pſchischoł.“

Borečzachmoj hiſcheze to a druhe, potom roſjohnowach ſo ſ nanom a jechach domoj. Duzy po puežu pſchinidze mi na myſle, ſo je wón ſabyl, mi tu khorowaku poſkac̄; psihi bližſhim wopycze dyrbjach jeho na to dopomnic̄. O, njemyſlach ſebi, ſo ſym jeho, kwojeho droheho nana, poſlební ras widžak! Hiſcheze ſamhnu nōz

padje čerjoda pjanich wojskow do hrobu a sarasu klužobnikow, so wobarachu. Čerwien na njeju mje naplošča, kwhatach se svojimi ludžimi na pomoz; ale pschińdzech posđe!

(Pokročowanje.)

Ze Serbow.

S Budysčina. Po krutej žurowej tchěštanzy je ho wschitkim ludžom i wjeſli pjak tydzenja saho trochu szoplilo. Syma je, ſtož je klyščec, ſo někotre dny, kotrež je knjeſtvo měla, doſč ſchody načinila. Najbole ho na to ſkorž, ſo je w pinzach wjele běrnov ſmjerſlo. S nutſka města je termometer rano wopſjet 15 gradow, ſ wonka pak hacž do 19 gradow po Reaumurje pokasował. Katarjo ſebi pscheja, ſo bych u ho ſywoh psched ſymu ſe ſněhom pschińczyk. Nadžemnije wjedrowčczerjo prawo wobkhowaja, koſiz praſa, ſo many wot 15. do 16. a wot 21. do 22. wulkeho róžka wjetſki ſněh wozčakac̄.

W tudomnym Heydemannez domje budžiſche 5. januara pschi ſamym wohē nastal. W jenym wobhdenju bě ho hrjada, do wubnja dožahaza, ſažeſlila. Ma ſbože ho wohnja, hdž ho hiſhceze byſhceze, dohladachu a jón ſalachu. W tym ſamym čazku bě w Prokerez Klamačh pschi lawſki hřebjach zahle wuhlo ſ khačlow panulo a wěz, bliſko khačlow ho namakaze, ſapalito. Tež tu ho poradgi, plomjenja podbužc̄, přeby hacž běchu wjetſki rozměrow nabyle.

S Wownjowa. Na žalofne waschnje je mlýnski Franz Scholz w tudomnym mlýnje načtu ſmjerč pocžepil. Pjak tydzenja rano pschi ſpuſtežadle lód rubajz je ho wón wobhunul a dele do wjerežateho ſola panul a ho wot njeho pak ſarafel, pak ho pod nim ſatepi. W mlýnje halle ho dwě hodžinje poſdžiſho dohladachu, ſo mlýnski pschi džele njeje, a teho dla ſa nim pytač džechu. Pschi tym jeho čelo w mlýnské hřebi pod moſćikom, ſ Wownjowa do Němkez wjedžazym, namakachu. Nahle ſe ſimjenja wotwolanu mlobženž bě ſ Krakelna w Poſnaňské, hdžel mataj jeho ſtarſcej mlýn, i nam pschipuczowat.

Se ſkónkez. Wutoru po nowym lěcze je w tudomnym paperniku dželac̄et Anton Drimmel ſ Hrubjeležiz do njeboža pschiſtak. Se ſykanowej maschinu ſlomu ſylajo wón ſo ſ ruku ſkolowych palzow dohaže, kotrež jemu tsi porſty ſmječeču. Pschiwoły ſkálat jemu hnydom 2 wobſchloženaij porſtaj wotřenu a tſeči jemu w Budyskej hojetni wotewſachu.

S Budetez. W naszej wožadže je w lěcze 1893 ho narodžilo 192 džecži, 81 ſyntow a 111 džowcjeſkow, to je 11 wjazy hacž lěto předy a 59 wjazy hacž psched 25 lětami. Semrjeli ſu 124, 54 mužſkého a 70 ſe žónſkého rodu, to je 7 mjenje hacž lěto předy a 31 wjazy hacž psched 25 lětami. Werovalo je ho 33 mandželskow, 7 mjenje hacž lěto předy a 3 wjazy hacž psched 25 lětami. Vože ſwjate wotkaſanje ſu wuživali 5918, to je 90 mjenje hacž lěto předy a 600 wjazy hacž psched 25 lětami. Šerbow běſche 4171, to je 65 wjazy hacž lěto předy. Němkez běſche 1747, to je 155 mjenje hacž lěto předy. Domach ſu Bože ſwjate wotkaſanje dostali 128, to je 6 wjazy hacž lěto předy a 43 wjazy hacž psched 25 lětami. — Lěto 1893 bě ſa wožadu wulzy wazne, dokež ſtej zyrkej a wěza ho zylo pscheturakje, a je zylo twar ho najkrasnicho poradgi, ſobu najwjetſcha dobrota je, ſo někto tež ſrježd najhōrſcheje ſymu w Božim domje czopko ſedžimy a ſo ma kogdy, hynjez byl najhudschi, na kogdy měſtnje w Božim domje ſwoje polne право, dokež je zyrkej tak ſrumna, ſo ma ſtajne měſtnow doſč.

S Bułez. W ſanženym lěcze 1893 ho w naszej wožadže 122 džecži narodži, a to 52 ſyntow a 70 džowkow, 5 morwonarodženych a 23 njeſmandželskych. Wumrjelo je 88 wožobow, 39 mužſkého a 49 žónſkého rodu, 49 džecži — bjes nimi 4 ſchulſke — a 39 wotroſcenych. Bjes tutym bě 12 mandželských hſopodarjow a 7 mandželských hſoposow, 4 wudowzy a 10 wudowow a 6 nježenjenych. Po ſtarobje wumrjechu wot 1. hacž 14. lěta 49, wot 14. hacž do 21. lěta —, wot 21. hacž do 30. lěta 2, wot 31. hacž do 40. lěta 1, wot 41. lěta hacž do 50. lěta 6, wot 51. hacž do 60. lěta 4, wot 61. hacž do 70. lěta 11, wot 71. hacž do 80. lěta 12, wot 80. hacž do 90. lěta 3. Pschipowjedało je ho 36 a tudy ho werovalo 26 porow. Hſopow Božeho blida běſche 6187, a to 2692 mužſkých a 3494 žónſkých, Šerbow 5072 (2122 mužow a 2950 žonow) a Němkez 1115 (571 m. a 544 ž.) a 118 wopravjenych. Na kollektach je ho ſ zylo nahromadžito 1331 hr. a 55 np. a to: ſa ſwokowne miſionſtwo 667,37 hr. (kollekt na ſwiedženju tſioch kralow 107,16 hr., ſ kaſchčika ſady woltaria 340,70

hrivnow, wot miſ. towarſtwa 70 hr., wot čitarjow miſionſkého požoła 101,50 hr. a wot jenotliwych 48 hr.); ſa ſwokowne miſionſtwo 124,18 hrivnow (kollekt na pokutnym dnju 84,18 hr., wot miſ. towarſtwa 20 hr. a wot jenotliwych 20 hr.); ſa Gustav-Adolfſke towarſtwa 176 hr. (wot paczefſkých džecži 15., kollekt na reformazifkim ſwiedženju 80 hr., wot miſionſkého towarſtwa 15 hr. a wot jenotliwych 66 hr.); ſa hlowne bibliſke towarſtwa 42 hr., ſa miſionſtwo bjes ſi bami 40 hr., ſa krajny zyrlwin ſond 74 hr., ſa natwarjenje zyrlwe we Weinböhla 44 hr., ſa natwarjenje zyrlwe w Scheračowje 72 hr. a ſa zyrlje w Mezu 52 hr. Podla teho wunjeſe hčoženſka ſchliczka 44 hr. 46 np., werowanſka ſchliczka 52 hr. a 88 np. a zyrlwin ſmochniczka 682 hr. a 72 np. — W ſanženym lěcze běſhe porno lětu předy narodženych wjazy, werowaných mjenje, ſemrjethy mjenje, ſpojedženych wjazy a wunoſkli kollektow wjetſchi. k.

S Wóſlinka. W ſanženym lěcze 1893 je ho w naszej wožadže narodžilo 97 džecži, 29 wjazy hacž lěto předy. Pschipowjedało a ſwerovalo je ho 17 porow, 2 poraj mjenje hacž w předawſkim lěcze. Semrjelo je 86 wožobow, 35 wjazy hacž w lěcze 1892. Spojedženych ludži bě 2977, 153 wjazy hacž 1892, mjenujz 1989 Šerbow a 988 Němkez. — W lěcze 1793 je ho w naszej wožadže 44 džecži narodžilo, 12 porow ho werovalo, 40 wožobow wumrjelo a 2178 wožobow i Božemu blidu pschiſtak.

S Varta. W jenej wžy nasheje rjaneje Lujžy bě wondano jenemu mužej žona wumrjela. Huboſrudženemu mandželskemu, kotrež bě njebožickej ſara dobrý byl, ſo po njej w taſke měre ſtrſasche, ſo ſebi móñ hinal rady njevježdeče, hacž ſo hido ſa někotre dny, hdž hiſhceze njebožicke ſa marach legeſche, mlodej holzy na žentwu pschińczyze. Tola tu hubjenje pobu. Hacž runje je ſnate, ſo ho holczi rad woženja, ho holza, kotrež bě ſebi nowoſpjezeny wudowz ſhlaďat, jemu kruče ſapowježti. Se ſkódkich ſonow wutorhneny nawoženja ſo ſ tym njemalo roſnjembri. Holzu, kotrež běſche werowanſki pjerſchcežen pschińczyk, hōdne wuczeſci a jej wſchelake napowježda, jenož niz luboſtne hrónicla. Město pola ſtawnika ho holcza a wudowz ſa někotre nježele pola ſměra ſa ſidžeshtaj; pschetož holcza bě ſwojeho čeſczowarja wožorži. Kaf wumyſlene ſu tola w ſačku žónſke! A tola i temu žaneje pschińczy nimaž; pschetož hido w ludowých pěhniczach ſo praji: wſchak je w ſwěče holzow doſč. A pschi poſležním ludličenju je ho wupokalo, ſo jedyn muž pschezo na dwě žónſkej pschiadže. Duž hiſhceze wuſlady ſa wudowza na žentwu tak hubjene njeſhu. ſsnadž ho jemu někuk ſchlaſci, ſebi něhde jenu Ževu popadnuč, kotrež budje ho jeho luboſtne kuczenje ſlepje lubic̄ hacž tamnej holcžy.

S Wojerez. W nozy wot ſoboth ſi nježeli je ho tu na ſyrlwině drži bur Marschla ſe ſpal wobhunul a na ſemju panuwoſti ſebi noſhyne jabluzko roſbil. Nózny ſtragnik jeho namala a jemu na ſhvilu w radnej hřezi hſopodu wobſtar. Nasajtra ſnjeſbōženeho, hdž bě jemu ſkálat nohu wobalit, do ſpal dowjeſechu.

S Kaſa. Podawł, kotrež je ho poſležní hermani tu mě, ludži hiſhceze dženža w njemerie džerži. Tehdy ſu po cžimje psched jenej tudomnej korečmu hřeſlarja Siegmunda ſ Kolpina tak nabili, ſo je móñ na ſegehwolach tyhle puſkow wumrjel. Wěz ho někole wot ſudniſta pschephtu, a něhde 30 wožobow je ho hido teho dla pschephtyſhala. Se ſwědkow ſo někotiſi bjes ſobu jedyn druhého minuja, ſo ſu ho pschi puſkow woždželli. W bližším čazku ſo psched ſhorjelskim pschińczyznm ſudom wo ſym roſhudži, ſchtó je wiňowathy. Na wuſud ſu ludžo jara wčipni.

S Delnjeho Wujesda. Tydzenja ſmy na herbſkim a na němſkim lemschenju ſe ſrudeženej ſykoriz ſwojbu luboſeſciwe a cženue wopomnjenje wo jich lubeho ſyna a bratra ſtudenta theologiei Arthura ſykorzy, w Lipſku ſemrjetho, džerželi. ſe wěſtoſežu jeho, laž kóžde hodi, tež lětka jeho lubi wozčakowachu. Wón tež pschińdže, ale — w kaſchču. ſrudnu powjeſcz doſtaſchi běſtaj ſo ſtarſcej ponidželu do hód do Lipſka ſi ſynewemu hkoroložu podaļoj, kotrež bě ſob luby ſenjes po ſwojeho radze nježeli wječor ſmjerne ſož ſčinil. Wutoru wječor lubeho čelo ſi pschewodom macjerje a dweju ſobuſtamow Lipſčanskeho ſtudentſkého Lujžiskeho předatſkého towarſtwa do Wujesda pschiwjeſechu. Podla tuteju towarſtow ſchwořík hiſhceze wožmijo druſy ſtudencža, ſobuſtamy mjenovaneho towarſtwa, ſi ſhovanju pschiſedžechu, a budžiſche jich hiſhceze wjazy pschiſtak, njebudžiſli ſwjate dny tak bliſko byle. Pjak wot do počlenja hacž do pschipočlenja ſtudencža po rjadu po dwěmaj pschi kaſchču cženue ſtražu džeržachu. Pschipočlenju ſo ſarskeho dwora pschewodžiſki cžab, wobſtejaz ſe ſchulſkých džecži a knjeſow wuczeſciow ſ daloka a ſ bliſka, ſtudentow w pschińczy ſtudentſké dracze ſ hkor-

hoju i żarowanskemu domej poda. Po wuspiewaniu kleruscha: "Sktosz cžini Bóh, wscho dobre je" semrjeteho bratr, knies farat Syltora Minakalski, wotprošenje džeržesche, na cžoz i jeho sparnej komorzy czechniechmy. Psihi njei najprjódzy nětežišti starschi Lipszanskiho przedsteho towarzista, knies Tyscher, swoju a swojich towarzistow frudżbu nad jeho nabrej hñjerczu wupraji. Hdyž bě na to Wujesdzanske spěwanske towarzisto oriju wuspiewalo, knies student Bewilogua i rowu stupi, so by swojemi a wschitlich kleremu pscheczelej požlednju dobrum nož do rova pschitwokal a krajsky wenz polozil. Požlednje kniesowe pojohnowanie luby semrjetu wot bratra dosta. Byla wulka kyla pschewodžerow poda so do zyrkwe, hdyž nasch knies duchowny Męciet w cželny przedowaniu wschitlim sawostajenym a drugim żarowazym troſt a nadžiu wérhazych podawasche. Studencza s klerhu běchu so na wołatańsczech saměstnili. Po skončenju kleratočnosće so pschitomni sbjerčecz němžachu, so i mlobženowej rowowej hórzy wrózicz, kotoruz pschikrywachu hromada wenzow s pišanymi bantami wschelatich studenstich towarzistow, palnowe halosy a druga pycha, kotoruz běchu lubemu pschi pschewodženju na dworniszech w Lipsku na klasycz hñbu dali abo sa nim jow požlali a kotoraz bě s wobswedeženom luboscze a czescze, kotoruz je ſebi njeboziczkli tež tam dobył. Njeſapomnich njeboziczkli tym wschitlim wostanje, kotoruz ſu jeho ſnali. Boži mér njech wotpočjuje na jeho ſaznym rowje.

S Němzow. W brózni jeneho tubomneho bura je so wjazy dnjow jedyn wojeski czeknienz, wojsk Antelmann, wot Schoczebuskeho pěſčeho regimenta, khowak. Psihi wulkej symje ſtej jemu wobej nosy ſmierſtej, tak so dyrbjachu jeho, hdyž pſatk tydženja fe ſwojeje khowanki wulſy, do Wojerowskeje wolkresneje hojeenje dowjescz, hdyž jemu tolsty lód s nohów wottachu. Bohužel budże ſnadz nusne, jemu wobej nosy hacz do kolen wotřeſac. Jedyn drugi wojeski czeknienz, pěſček Mętka, kotoruz bě s nim hromadze 23. dez. s Schoczebusa wupjeknuk, je so w Wojerezach tamniſcej poliziji dobrowolnje ſtaſk. Wobaj běſtaj zivilnu draſtu ſwoblekanj, tola ſonych pjenjes njeſeſtaj, so možlaj ſo na czelany ſezivic.

Přílopk.

* Wondano běſtaj nawoženja a njeſeſta do Miſchna pschisckoj, ſo byſtaj ſo w katolskej zyrkwi ſwerovacz daſo. Njeſeſta w dolhim ſchlewjerje a myrtowym wenu džyſche hiscze ruce ſeſtto wobstaracz; duž do jeneje kheze ſtupi. Nawoženi ſo na hñbu ſtejo na nju czalacz wostubzi, teho dla ſnadz bjes ſamýkla abo ſnadz tež ſe ſamýklem do bliſteſe restawrazije džesche. Sktó pak wopisze njeſeſczine ſtrózle, hdyž ſwojeho pschichodneho mandželskeho nihdze wjazy njewidzeſche? Wona ſ wulkiem khowatkom do zyrkwe běſtach a hdyž jeho tež tam njenamaka, khowatsche ſaſo do mesta, hdyž jeho ſ wulkej tycznosću w wschelich restawrazijach pytaſche. Wczipni a worakawi ludžo, wobſeſje wulke kylk džecz pschim njeſeſtu na ſeje ſtyſtym prožowanju ſežhovachu. Sklončnje ſo jej priza placzeſche, wona bě prawu korežmu namakala, w kotrej jeje nawoženja w wjeſteſej bjeſadze ſebzeſche. Nětko dyrbjachu hñbu a w ſkoku khowatschaj do zyrkwe, hdyž ſo ſwerovacz daſtaj.

* Šbōzne hody je kwoſba blidaria Heuzlera w Barlinje wulka. Heuzler, kž bě hido 20 njeđzel dolho bjes bžela a nětko zyle wulkulany, 24. dezembra popołdnju ſebi dželo pytaſy po czéchlskej dróz ſahatsche. Na dobo psched khežu čižko 40 listnizu namaka, w kotrej běſtne něhde 600 hrinow papierjanych pjenjes a ſa 9000 hrinow wechlow. Dokelž bě w papierach ſhubjerjowa adreſa jeneho pschelupza, na Jerusalemskej dróz bydlazeho, ſbozowny namakat runy puč ſ temu khowatsche. Tón bě hido kwoje njebože pytnuk a bě hotowy, ſo poliziji wosſewicž. Wulzy ſweſeſeny pschelupz sprawnemu namakarzej, kž bě jemu kwoju wulku nusu buſkoržil, niz jenož 300 hrinow da, ale ſebi jeho tež ſa domownika do ſwojich klymow pschistaji.

* Rusi w Barlinje bě njeđawno pschedmjet wjeti, kotoruz ſa dobroczela kladu ſnaty pjenjeſnik ſ mnohimi drugimi wobſamku. Wón bě ſo wjetowal, ſo w ſwojej wołownosći w połnožnym Barlinje ſo ſo džecz borsy 80 wupjata, kž nimo khowaja a kheba nicio ſzope ſ wobjedu njeđostanu. ſwoju wjetu lohzy dobu! ſe 100 džecz, kotoruz ſo praschesche, njebe ſich 85 ſa dolhi čiaſ ſiczo ſzope ſ wobjedu doſtaſo. Niz ſnadny wunoski jeho wjetu ſo ſ wobjedam ſa klude džecz w połnožnym Barlinje nałoži.

* (Wobkranjeni zyganjo. ſa džiw hdy ſo wěſče ſtawa, ſo paduſki zyganow wobkranu, a tola je ſo to njeđawno w Marienfeldze ſtaſo. Tám bě zyle paſmo do jeneho hoſczenza ſacžahnuto a bě wos ſ dwemaj konjomaj wonka ſtejo wostajito. Hdyž jedyn ſ jich mužličk

ſa wosom poſlada, běſtaj konje ſwphahnjenoj a přjeſ. Hnydom wulke roſhorjenje mjes zyganami naſta a wſchitzu ſo pěſhi do wſchich hokow roſhēzachu, teju konjom wytac̄. Tež ſony a džeczi dyrbjachu pomhac̄, a hiscze wjeſor poſdje widžachu hubjenie ſwoblekanu ſonu ſ nich ſ malym džeczom plac̄itu a ſe ſymu dyrkotazu na dróz do Lankwizow czahnuč, ſo by puč wuſledžila, po kotorym běſtaj konje wotwiedzenaj.

* W Katowizach w Schlesynskiej je 5. januara jena holza na kholeru wutriſla. Wyskonoſz je hnydom naprawy psche roſhērjenje kholery poruc̄ila.

* W Karſhawje w Schlesynskiej je ſo džeczo bjes wocžow narodžilo. Njeſbožowne ſtowjenje ma wózlowej prósdiſenzy a brown a miſawczki, tola wózlowej ſerniczy pobrahujeteſ.

* Krawawny njeſtuk je ſo njeđawno w Kranſchwizach ſtaſ. Dwaj tselsaj běſtaj ſo w tamniſchim hoſczenzu ſeſkloj a ſedzeſtaj w dobrych myſlach pschi ſwojim piwe. Tam jeju hruby člowiej hrone ſe ſadowasche, a hdyž ſebi to ſatſaſtaj, Jimaj to jara ſo ſlo wſa — a ſebi po pomoznikow donidze, kotoruz ſo borsy hacz na 25 nařidze. Nětko ſo wſchitzu na teju hajnikow waliku, ſotrejuž jedyn czeknu. Druheho rufowacu, ſo nožiſto wuczeſe a ſo wobarajo ſ nim, kylne puči wudželſeſe.

* Njeſeſzich wězow ſo w naſchim čiaſu paduſci wjazy njeſa. W Paderbornje ſu woni wondano do Unionskeho hotela ſaſli a ſ njeho 4 zentnarje čeſki pjenjeſny kamor kramli, jón na bliſke polo donjeſli a ſ njeho pjenjeſy rubili.

* Bjes tym ſo ſo w połnožnych Němzach nimale hiscze ſabyn ſnech lětſchu ſym ſchol njeje, maja jeho čim wjazy w Italskej. Tam lětſha wurſadna wulka ſyma knjeſi. Rěſi ſu, ſchtó ſo jara ſ redla w Italskej stanje, ſamjerſte. Požlednje dny je ſo tež w połodniſchich Němzach, wobſeſje w Schwarzwaldze, wjele ſneha naſchlo.

* (Hufaza pječenj wot ſchwobow ſezana.) Budowa ſe. w Czopitzach bě ſebi wjeſor psched nowym lětom hufyczku wopjekla, tola prjedy hacz ſo ſ jebz ſyde, ju hlowubolenje nadpadze, tak ſo dyrbjachue ſo do loža podac̄. Czjrodze jeje hido poł doroszonych džeczi ſe ſobac̄eſpjenjom tež wſchon appetit ſanidze, duž ſo hufyczki njeđoknuchu. Pječenj teho dla w kachlach, kž pomaku wuſtudnichu, hacz ſ nowemu ſetu wota. Sktó pak wopishe naſtrójenje wboheje ſony, hdyž wona naſajtra w pónowi wot tučneje pječenje jenož hiscze wuſhueny koſcjowoz namaka. Pječenj ſo woprawdze wčerawſcha byz njeſdaſche. Ma njeſ ani nitki mjaſa a pod njeſ ani ſapki ſuſki njebe. Ma onje w pónowi ležachu jenož popjelowe truſy. Sktó bě tón njevočink byl, kž bě zyku pječenj ſpózera? Do jſtwy nichto móht njebe. Mojprjedy na wulke myſche hóbadu, runjeſ hiscze ſo ſane wo domje pokasale njebedu. Potom ſo na ſchwobu dopomnichu, kotoruz bě zyle twarjenje, wobſeſje ſózbe wobydlenje w nim khowate. Te mějachu kwoje hñeſba pola pjeclarja, kž ſobu wo khegi bydlesche. Grawocziwu njerodz njebe móžno ſahnac̄. Skótny ſelat, kotoruz bě ſ wobſkłodzenej ſwojbu ſpſhczeleny, wobkruczeſche, ſo je ſchwobam woprawdze móžno bylo, w nožu zyku pječenj wotnoſy, dokež ſózba na jedyn ras tak wjele mjaſa wotnjeſy ſamož, laž ſama waži. Běchu ſnadz ſa wónju dužy wot delka po wuhenu horje laž ſwoje rubjeſtwo wukonjale.

* S Antwerpena piſaja: S dynamitom naſkladzena kóz je na morju roſbuchla. Kóz a wjensha kóz, kotoraz ju psched ſahatsche, ſtej do čiſta roſtorhanej. 29 člowiekow je pschi tym ſiwiſenje ſhubilo.

* (Sababseny rubjeſnik.) "Budapesti Hirlap" powjeda ſ Bo glava: Wiatk tydženja wjeſor ſ wjeſtne ſcholce ſloschtyrſka kniežna pschitdze a jeho wo hospodu proſchesche. Dobročiwy muž dashe jej powjeſcerjeſ a w jeneſ ſtwe ložo pschitowac̄. Jego mloby wotroc̄ pak bě ſo ſ wczipnoſcę w tei ſtwe ſchowak, w kotrej dyrbjachue zuſa ſotra pschenozowac̄. Hdyž ſo wona ſkłelac̄ poča, widžesche pscheſwapijeny wotroc̄, ſo ma ſ mužom činicž, kotoruz dwaj revolveraj a nože na bliſo kladjeſche. Kucze roſkudzeny ſlečza khebly pacho ſe ſwojeje khowanki, ſhabnu jedyn revolver ſ bliſa a ſeli do zuseho muža, kž hnydom na ſmiercz ſranjeny ſ ſemi padze. Wotroc̄ hiscze ſeſtne rasy psches wokno ſeli a widžesche, ſo někoiſi njeſwuchny psches plót ſkłachu a ežekachu.

* Njeſiſaj ti ſtu! Schulſkej holcžy bě pschi piſanju tinta ſ pſera na knihy wotkpla. Holcžka ju hnydom ſ papery wulſa. Borsy poča ſu w ſoldku bolecz a jej ſle byz. Nětko po 12 hžinach běchu boleſe ſches měru wulke a holcžka wročez poča. Sktó ſu wuſhōz, bě barbita maczina. Halle, hdyž bě ſe ſelat ſelesohydrat dal, poča jej ſož byz. Hdyž wročezni ſchepytachu, w nich wotruč (arsen), ſchtó je ſylny ſebi, namakachu.

* W dievžia nad ſymolnizami na hibetarja Zappa tučaju, ſo je mōšchnicžku lēta doho wurubjowal. Dolho hžo bě zyrtwinemu pſchedstejerſtu nadpadne bylo, ſo mōšchnicžny wunoſyl ſtajne wotebjeroshe. Duž wobſamkuhu někotſi knjegio, wjetſche pjeniſeh derje woſnamjenjene, do mōšchnicžki puſhcez a po ſemſchach jeje wunoſyl pſchepycz. Wopravdze pobrachowachu w nej mnohe pjeniſhy, a hdyž dyrbjeſche Zappa te pjeniſhy poſlaſcz, kotrež mjeſeſhe pſchi ſebi, ſo mjes nimi wiſhe te woſnamjenjene kruži namakachu. Ménja, ſo je Zappa kóžde lēto ſ najmjeñšha 50 hrivnow ſ mōšchnicžti kranul. Woſebje w poſlednim času, hžez bě wjetřowſti dom čaſto w měſcze na wopycze, je ſebi, kaž ménja, wulſu ſumu pjeniſ ſ njeprawdu pſchivip.

* Wopiza jako sapalečka. Profesor Ceci w Rómje bě nje-
dawno wot rjaneho wiedra wahljeny wulēt do hórskeho mestaczka
Castellaccio sczinił. Mžes tym ſo na horach ſo swojeho žiwjenja
wſeſelesche, bě jeho wobydlenje w hrobje Canevari na Piazzz Brig-
nole w Rómje bjes nadlebzby; jenž wopiza, ſt wſchemu worakaw-
ſtu pochilena, w nim pſchebywasche. Mjersaza najſkerje, ſo ſo
ničto ſ njej njeſabawja, wona ſ wostudu wſchē ſtwy pſchelhodži.
W ſparnej komorje ſapalki namaka. Duž ničzo nusníſche czinicž
njeſeſeſche, hacž je ſapaleč a roſmjetowacž. Žena do koža padze
a jo ſapali. Bóry ſo kur ſ wołnom won waleſche. Ssuſhodža ſo
na woheň dohladawſki jón ſ telefonom wóhnjowej woborje wosje-
wicu. Hdyž ta dońdže, hižo zyle profesorowe wobydlenje w pló-
mjenjach ſteſeſche. Wſchē durje běchu ſeſamkane, duž dyrbjachu ſo
pſches wołna nuts dobywacž. Preňi bě woboriny hetman Mantello,
tž ſo nuts dobu. Ale wopiza jeho ſlē witasche, wſchē móžne wěžy
jemu ſ blida napsheczitwo mietajo, jako mydlo, čeſkaki, ſheczekti a
ſkónczne kraſny drobi czaſnik, tž bě na bližje ſtał. Wóhnjowej
woborje ſo poradži, woheň ſbožownje polecž a poddužyc. Profesor
Ceci ma wulka ſchłodu. Worakawa wopiza pał je czeſkuwſki ſo
pochostanju ſminula.

* W Kopenhangenje hacj dotal pjenježnič Karlsben bydlesche, kotrej mjeſeſche tam lezējazu bankownju. Teho jedyn s jeho pscheſzelow na to fedžblimeho ſczińi, ſo je wón zyle na zara podobny. To njeby wosbr bylo, ſebi wón myklesche, hdy bydu mje tu a tam ſa woprawneho zara měli. Duž da ſebi brodu taſtu wotſihač, lajkuj ju Alex. III. nošy. Tež hewak ſo zyle tak noſkej a ſabjerzeč pocja, kaž to na zare wibdeſche, ſo by na njeho czim podobnički byl. Teho najnaležniſche žadanie někto běſche, ſo ſwojej podobnoſci, khezorej, pschedſtajic. Alexander III., tij runje w Kopenhangenje pschebywaſche, jemu awdijenzu dowoli a bě ſam zyle pscheblaſjeny dla jeho nadpadneje podobnoſce ſe ſobu. Wón pocja ſe ſchýrimi konjemi po Kopenhagenſkich dróhach wokoło jefſic a wjehesleſche ſo jara, hdyž jeho lud často ſa zara ſtrowjeſche. Taſte ſtajne pscheponawanie paſ bu Karlsbenej bórſh ſi wulkim njeſbožom. Hordojtemu člowjeſej ſo hłowa wjerczeč pocja, tak ſo ſo ſkóncznie w ſwojej ſawjerzečanoſci woprawdze ſa zara dzerzeſche a teho dla tež wěrjeſche, ſo je ſtajnje a wſchudžom ſi nihilistami wobdat, tij jemu ſa živjenjom ſteja. Skóncznie bu jeho blub tak ſtrachny, ſo dyrbjachu jeho do wuſtawa ſa bļudnych poſlacz, hdež je tele dny wumrieł.

* Wo zarje Aleksandrje III., kij je, kaž je snate, jara bylyny, so sežehowazy fuš powieda: Hdyž ho w minijenym tydzenju do Pětrohroda wróci,asta won někotre stazije před hlavnym mestom se kwojej mandželskej na jenym dwórniščezu. Tam stupi do restawracije, so by fuš pojedl. Měschčanostowa dzowcžicza khězorzy kwětki rucze hromadu swite přichepoda, fotrýchž schischi běchu hřichče molce. Khězorka, w běhymaj rukajzomaj, bě khwili w mukloščach, njewjedžo, hacž by te kwětki holcžy wotewšata abo niz. Duž wsa khězor czechli zynowý talem s blida a szumi s njeho, jón s rukomaj jako papjeru seshibujo, manschetu sa te kwětii.

* (S c z l o w j e k o m n a p j e l n i j e n e b l e s h e.) W n a z i o n a l n y m mu seju w Washingtonie je mjes druhimi węzami, w o b h l a d o w a n j a hōdny mi, nēc̄to bleschow, tiz̄ su s ħem i s t i m i w o b s t a k a m i 154 p u n t o w w a ż a z e h o c z l o w j e k a n a p j e l n i j e n e . W n a j w y e t s h e j bleshj je 94 p u n t o w w o d y . W d r u h i c h f u d o b j a c h su 3 p u n t y j e j o w e h o b e l k a , 10 p u n t o w l e p j a , 34,2 pt. t u f k a , 8 1/2 pt. k o s c i ɻ k o w e h o k a l k a , 10 pt. t i s z . w u h l i c z n a t o k a l k a , 3 oz. z o k o r a a s c h t e r k i , 7 oz. f l u o r k a l i j a , 3 oz. w u h l i c z n a t e j m a g n e s i j e a t u s t w s h e d n e j e z e l e . P o d r u h i m ħem i s t i m n a p o h l a d ɻ e w o b s t e j i c z l o w j e k s e 97 pt. f i s k i l k a , 10 pt. w o d y , 3 pt. 30 oz. d u b y k a a z y l e j e k u b i k t n e j e s t o p y w u h l a . S c h t o ɻ ħem i s t e z i w j e l e (e l e m e n t y) n a s t u p a , j e l n a t w a r j e n j u c z l o w j e c z h o c z ķ e l a n u s n y c h 4 oz. b e l k a , 3 1/2 oz. s c h w a b l a , 2 1/2 oz. n a t r i j a a k a l i j a , 1/10 oz. z e l e s a , 2 oz. m a g n e s i j e a 3 pt. 3 oz. k a l i j a .

Cyrkwińskie powięscie.

W Michałskiej żyrki smieje jutkże niedżelu rano w 7 hodz. farač dr. Kalič němštu spowiedni recz, $\frac{1}{2}9$ hodzin němške a w 10 hodz. řebske predowanje.

W ě r o w a n i :

W Michałsiej zbrwi: Juliusz Bohuwer Bartuś, p'szczekupz na Źidowie,
Frida Susanna Hiltzbjetu Kreherze tam.

Křčení:

W Michałskiej grywi: Erich Waltar, Hermanna Waltarja Steglicha, leżomnośczerja a połkudnika na Śidowie, b. — Maria Emma, Korle Hermanna Juliusza Kary, kheżerja a dżelaczherja na Śidowie, dż. — Hana Luisa, Jana Ernsta Krebsja, gramtischtre w Dobruszti, dż. — Hana Theresija Gilzbelta, Ernsta Gustava Hejnika, wuczerja w Bótku, dż. — Pawoł Augusta Siedby, żinwośczerja w Libuchowię, b. — Emma Augusta, Ernsta Augusta Schustera, dżelaczherja na Śidowie, dż.

Zemrječi:

Dzień 5. stycznia: Jaromír Max Waltat, Jana Kucharczyk, żandarma na Gidowie, p., 8 miesięcy 8 dniów. — Amalija Alma, Jana Ernsta Kowarzy, wojskarka w Szczecinie, dą., 8 miesięcy 4 dni. — 9. Koral Gustaw Schönherr, hornecki pomożnik i katech, w wojskowych ustawach na Gidowie, 53 lata 7 miesięcy 5 dniów. — Maria Petz, fabrycka dzierzążka w Dębnikach, 23 lata 9 miesięcy 15 dniów. — Małgorzata Wielisz, Jana Augusta Scholty, kublerka a gmejuskiego pśzedstejczera w Toruniu, mandatelska, 53 lata 10 miesięcy 4 dni.

Właściwa attow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje: 2306 mchow.	W Budyschinje 5. januara 1894				W Lubiju 11. januara 1894			
	wot ml.	hacz np.	wot ml.	hacz np.	wot ml.	hacz np.	wot ml.	hacz np.
Pischenza	7	21	7	35	7	6	7	29
	żolta	6	65	6	76	6	65	6
Rozja	5	94	6	—	5	75	6	94
Zeczmien	6	43	6	86	6	40	7	—
Worob	8	10	8	60	7	80	8	10
Hroch	8	89	11	11	9	50	10	56
Wota	8	20	8	47	6	50	7	50
Zahl	14	—	17	—	11	—	13	—
Hejdusichla	17	50	18	—	14	50	15	—
Berny	1	60	2	—	1	40	1	70
Butra	2	30	2	60	1	80	2	10
Pischenzna muka 50	6	50	16	—	—	—	—	—
Rjana muka	6	50	10	—	—	—	—	—
Szyko	5	60	6	—	5	—	5	50
Słóoma	600	—	31	—	33	—	30	—
Prożata 131 sichtuk, sichtuka	10	—	20	—	—	—	—	—
Pischenzne wotrubu	4	50	5	25	—	—	—	—
Rjane wotrubu	4	75	5	75	—	—	—	—

W Budżetinje płaczącze: tórz p'szeńy (bela) po 170 punktach 12 hr. 25 np.
 hacę 12 hr. 49 np., żółta 11 hr. 30 np. hacę 11 hr. 49 np., tórz rożki po 160
 punktach 9 hr. 50 np. hacę 9 hr. 60 np., tórz jeczmienia po 140 punktach 9 hr.
 — np. hacę 9 hr. 60 np.

Na Bursz w Budzyńcze pščeniza (bela) wot 7 hr. 25 np. hacž 7 hr. 35 np., pščeniza (żółta) wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 6 np., rožka wot 6 hr. — np. hacž 6 hr. 10 np., jeczmień wot 6 hr. 50 np. hacž 7 hr. — np., wówſ wot 8 hr. 50 np. hacž 8 hr. 70 np.

Drażdżanste mijaśowe płaczijny: Howjada 1. drużynę 60–65 hr., 2. drużynę 55–58, 3. drużynę 45–50 po 100 punktach ręsneje waży. Dobre kraje świnie 48–51 hr. po 100 punktach z 20 prozentami tary. Czelata 1. drużynę 45–55 np., po puncze ręsneje waży.

Wjedro w Londonie 12. januara: Czoplische.

Drzewowa awfzja

na Ljupjanskim revrje.

Vtorn 16. januara t. l. ma žo

270 buszowanych dolnych gromadów

sa hotowe pjenjesh sjaawnje na pschechadzowanje pschedawacj.

Gapočatki dopoldnja $\frac{1}{2}$ 10 hodžin pschi Horbez jesorje.

Hrabinska i Ginsiedelska inspekcija.

Drjewowa awkzija.

Na Čejchovjanskim knježim reverje ma še
kriedu 17. januara 1894 dopoldnja wot 9 hodj.

80 twierdzych dolkich hromadów,
 18 schłowroncich hromadów,
 4 thójnowe hromady,
 4 rm. thójnowych schęzepów,
 $1\frac{1}{2}$ wypelnjeneho rm. wischnjoweho drjewa a
 $\frac{5}{4}$ sta huchich twierdzych walczlow
 s wuměnjenjemi, do awkzije wosjewomnymi, na pscheżabżowanje
 pschedawacj.

Chromadžisna pschi kerchowskej łuzy.

Hajnk.

Sahrodnička živnosć, po
hodžinu wot Budyschini sdalena,
s masivnymi twarjenjemi a 15
kózami pola a taki je s inventa-
rom hnydom na pschedan. Dalshe
je štonicž we wudawačni "Sserb.
Novin".

Šsucelna kruwa je na psche-
dan w Sdžaru pola Klukša
čjo. 22.

Bawmosornowu mucžku,
semšlowrjechowu mucžku,
szłodowe kolochi,
ržane wotruby,
pižný gris,
lann mucžku,
lane wožuchi
porucja žitova wilewatičja

Ernst Puhla
w slotej hweſdze.

Koſlaze kóžki

Kože, sajecze a kaniklaze kóžki,
saz wscé drube kože jenotliwe
po wjeſtich dželbach kupuje

Gustav Maucke
na garboſkej haſy čjisko 16.
S dobowem porucjam ſwoj wulki
ſklad kojow bjes molow po naj-
tunischič placisnach.

Gustav Maucke.

Koſlaze kože,

karniklaze a sajecze kože, tkhó-
rjaze, krunjaze, lishcze, kwinčje,
wudraze a wowcze kože kupuje
pshezo po najwyschich placisnach

Heinrich Lange
pschi herbſkej katholiskej zyrki.

Kowjase a czelaze kože
kupuje pshezo po najwyschich
placisnach

Heinrich Lange
pschi herbſkej katholiskej zyrki
pschi žitnych wilach.

Wscé družiny kózow, koſazych,
sajeczych, kaniklazych, tkhórjazych,
kunjazych, lishczych kožow atd. kupuje
a placzi ſa nje najwyschiche
placisny

O. Fleischer, kózkar
na ſwonkownej lawſkej drósh 18.

Štvielzaty rjezikaty tobak,
krany rjezikaty tobak,
Ahoczebuski portoriko,
Wazungski roskaty tobak,
ſytki Brotterodskeho brazo-
weho tobaka
punt po 40 np.,
tobak k žwanju
poruczataj

Ginzal a Ritscher.

Turkowske klowki
najlepscheje družiny porucza
Moris Mjeřiva
pschi mjažowym torhochcju.
Destilazija ſnatich dobrich likerow
po starich tunich placisnach.

Pschedzowanje palneho drjewa.

Pondželu a wtornu 15. a 16. januara 1894
ma ſo na

Nie ſwacžidiskim majoratnym hajniškim reverje
ſzczehowaze palne drjewo, a to:

pondželu 15. januara dopoldnia wot $\frac{1}{2}10$ hodžin
130 rm. khójnowych palnych ſchęzepow,
45 = = = kuleczkow,
146 = = = piškow, } w drjewiſhcu 4. a 9. wot
45 khójnowych dolhich hromadow, } dželenja,
178 rm. khójnoweje walcziny,
8,9 ſtotnijow khójnowych walczlow

wtornu 16. januara dopoldnia wot 9 hodžin

9 rm. ſuchich khójnowych palnych ſchęzepow, } w 32., 33. a 38. wo-
90 = = = kuleczkow, } dželenju pschi Kom-
160 = = = dolhich hromadow } ſejanſkim a kocžim
hacze
ſ wuměnjenjemi na pschedzowanje pschedawac̄.

Shromadzisna 15. januara w drjewiſhcu 9. wodželenja pschi
ſajecžim kucze a 16. januara pschi Komſčansko-Jaſońčanskim puczu.

Hrabinske ſ Rieschske hajniſke ſarjadniſtvo.

G. Nieprashk.

Wódne ponoje, kotly, kachlowe platy,
něſcžowe rebliky, kachlowe durczka,
tſeſchne wołna, twarske hofdze
porucja tunjo

Paul Walther.

Smeschnotunje wupſchedawanje!

Viſlhcžowe muſy, dobre rukawate ſazy ſa mužſkich po
2½ a 3 ml., hewal 4½ a 6 ml., tolſty ſama ſa wobleczenjam,
ſutniſam a pjeſlam, ſpodiſje kholowy, barhentowe koſkile ſa
mužſkich a žonſkich, trikotowe taſſe, barhentowe bluſy, płyſh a
krymer ſa pjeſlam a ſa wobſchedzenju, czorne židzane tkaniny,
teho runja ſytki, eſſaſke a koſklowe barhenty, ſcheniſlowe
rubisheža, kapoty, konjaze deki, ſtwinske behacze.

Herrmann Beermann

w Budyschinje na ſnatskownej lawſkej haſy
ſ napſchedza radneje pinzy.

Spěwarſke knihi

herbſke a němſke, w najwoſebniſtich a jednoryc ſwiaſſach,
modlerske a wopomnjeniske knihi,
poesijowe a pižanske albumy,
konfirmaziſſke ſhartki,
kwetki do wopomnjeniſtich knihow
w wulki wubjerku po naſtunischič placisnach porucza

Gustav Rämsch,
knihi w jaſar na bohatej haſy 21.

Wulke wupſchedawanje

wſtich ſymſtich węzow po ſabriſkej placisnje.

G. Birnſtein w Hodžiju.

Wulke wupſchedawanje.

Lovrija brakteje ſamjeniny, bjes njeje pižanyh
talerjow, ſchlow, ſchalkow, mloſowych hornzow, ſaranow a ſkónkow,
wulki dželba poſločanych ſchalkow, kloſejowych ſerviſow, ſchleſižanych
tworow po ſnatich tunich placisnach. Pschedawanje ſmje ſo haſež
do 22. januara w dworze na ſewizu w ſkladze.

Korla Barthel
w domje herbſkej čjichczeſtne.

Sednory a dwójny

palenž

poruczataj w ſnatej dobroſeſi tunjo
Schischka a Rječka.

Sſlódkoſmjetanowu
margarinu,
najlepsju, lotrž ſo namaka,
Wienski
kwinjazh ſchmalz,
czerſtwy laný wolij
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Pawol Giebner

na bohatej haſy čjisko 18,
ſ nutekhodom na theaterſkej haſy,
porucja ſwoju

winarſnu

ſ winownju a ſknedarſnu.
Wino w laſchežach a korbach
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w čwizach roſefczelu, teho runja
po ſenotliwych bleſchach wscé dru-
žiny čerwjenego a běleho wiňa.

Kóždy može ſo na to ſpichczeſči,
ſo pola Giebnera čjiste woprawne
wiño doſtanje, lotrž derje tyje a
lotrž je ſtrowoſcť ſpomožne.

Porjadnu pělnu ſlužobnu
holzu ſ 1. februarej pyta

Bockelmannowa

na ſamjeſtnej haſy 15.

Wotroczlow, džowki, ſlužobne
holzy pschi wyžolej mſdže ſa tu-
domne a ſwonkowne ſtrony pyta
Schmidtowa na ſukelniskej haſy
18 po 1 ſkodže.

Wucžobnik.

Holčeza, herbſkej rěče mózneho,
ſyna ſprawneju ſtarſkeju, ſ dobrej
ſchulſkej wědomoſci, jalo wucžob-
nika pytaſtaj

Ginzel a Ritscher.

Wucžobnik ſo pyta.

Šyna ſprawneju ſtarſkeju jutry
do mojich materialtavorowych klá-
mow jalo wucžobnika pytam. Wopy-
tanje pschedupſkej ſchule ſo wuměni.

Ernst Glien.

Holčeza, lotrž čje ſkola ſtart-
wauſtueč, može jutry do wucžby
ſtupic̄ pola Heinricha Bergta,
pruhowaneho ſtowarja w Huszy.

Kowátskeho wucžobnika
ſ psichobnymi wuměnjenjemi pyta

O. Reymann w Czichonzech.

po pschededne jutry w mojich
kolonialtavorowych, zigarowych a
spirituoſowych klámac̄ ſ psichob-
nymi wuměnjenjemi pschivoſmje.

Paul Hofmann
na ſokku herbſkej a ſchuleſſe. haſy.

Stipendium Maćicy Serbskeje

so z tutym wupisuje za šulerja tudomneho gymnasija, kotryž najlepši serbski nastawek hač do 28. februara přepoda. Thema: Wukładowanie někotrych serbskich přisłowow abo kruch serbskeho přełožka z laćanskeho autora.

M. Hórník, předsyda M. S.

Realna schula w Budyschinje.

Schulski pjenjes: 80 hriwnow. Wopisimo ſraloſcę da prawo k jenolétej dobrowolnej ſlužbje a po doprédnym praktiskim ſtudowanju k pschipuschezenju k assistentskemu a ſekretarskemu pruhowanju w postajenskim wotrjezu ministerſta ſnitskownych naležnoſezow, w režorce ſkuſzoweho a juſtizneho ministerſta, dale k pschipuschezenju k pruhowanju ſtaſtiſkezowych assistantow a dohladovarjom, burowowych assistantow, wobkhodnych ſekretarow a pokladniſtich assistantow pschi ſarjadniſtwje kralovſtich ſtatnych želesnizow, k assistantemu pruhowanju pschi ſarjadniſtwje direktnych danikow, w pschednoschlowej kanzliji finanzeſtwa, pschi banku krajneje kulturneje rady a pschi staroborenskym banku, pschi krajnej lotteriji a lotterijnych wupožčernjach, pschi hörniſtowym a ſchfrejneſtowym ſarjadniſtwje, pschi fiſkaliskim twarskim a hajniſkym ſarjadniſtwje, k pruhowanju pólnych mérjerjow a k ſastupjenju do wychſcheje rjemjeſlinskeje ſchule w Kamjenicy. Pschipowjedzenje k jutram 1894 pschijima podpiſany wot 10. januara hač najpoſdžiſho do 17. februara ſředu a ſobotu wot 10—12 hodzin wó jſtwe čiſlo 13 realnoschulſkego doma. Parschonske přjódſtajenie pschipowjedomneho njech ſo stanje, je-li někak móžno. **Vjes wuměnjenja** pak maju ſo ſobu pschinjescz: narodniſki abo ſchczeſteſki liſt, wopisimo wo ſchczeſpjenju a ſaſkoſchczeſpjenju jētrow, wopisimo wo dotalnej dōſtatej ſchulſkej wucžbje, pschi konfirmirowanych konfirmaziſte wopisimo. Czi, kotsiž chzedža ſo pschipowjedzieč, dyrbja jutry ſ najmjeſtcha 9 let ſtari byč a tu nauku maja, kotsiž móže **dobry ſchuler** ſ třiletej wucžbu ſudoweje ſchule nabycz. Porucza ſo, hózam wot nižſcheje klasz ſem realnu ſchulu wophtacz dacz. Sa ſchulerjow wot wonka ma ſo **wuſwolena penſija** wot direktora dowolcz.

W Budyschinje, w januaru 1894.

Direktor profesor dr. Vollhering.

Towarſtvo Šerbských Burow w Bukezech

směje ſředu 17. januara vjeczor w 6 hodzinach hlowne poſzedzenje.

- Dženſki porjad: 1. Rosprawy,
2. wóſby,
3. ſkazanja naſtñich ſymjenjow atb.

W bohaty wopht naſtejne proſy

pschedkydſtwo.

Bo ſemrjeczu mojeho nana, wobkhodneho agenta **Augusta Franzia**,

wobkhodnu agenturu,

hač dotal ſ nim hromadže wjedženu, bjes pscheměnjenja a na to ſame waschnje ſam dale powjedu.

Moja expedizija ſo, kaž hač dotal, na połnóznej dróſy čiſlo 1 po 2 ſhodomaj (w hofczenzu „k ſlbnzu“) namaka.

W Budyschinje, w januarje 1894.

Max Franz, wobkhodny agent.

Bukečanske serbske towaŕtwo

změje jutře njedželu, jako 14. wulk. rózka, swoju lětuſu hlownu zhromadžiznu. Dnjowy porjad je: 1. Přijeće nowych sobustawow. 2. Přednošk knjeza blidařského miſtra Česle z Nowych Kopric wo „Maćinym domje“. 3. Podače zličbowanja zańdženeho lěta. Započatk popołdnju w 4 hodzinach. W ſitk sobustawy ſo k tutemu posedzenju wutrobnje přeprošuju, tež hoſeo ſo nam witani.

Předsydstwo.

Towarſtvo Šerbských Burow w Bělczeſach

směje njedželu 14. januara popołdnju w 4 hodzinach poſzedzenje, w fotrym ſo naſtñije ſymjenja ſkasaſa.

Pschedkydſtwo.

Wjeſne grychth w Mnichowizu.

Sſobotu a njedželu, 13. a 14. januara, ſo

toczi. ſf. kolbaski. — Riedkej darmo.

Wo pschedzelnym wopht proſy

G. Bohot.

Młodži lubjo, kotsiž chzedža jutry měſczeſteſkule wophtacz, doſtanu dobru a tunju penſiju pola expedienta Voigta na ſnitskownej lawſkej haſy čiſlo 6 po 1 ſhodze.

Hólczez ſprawneju ſtarſcheju, kotsiž che pjekatſtwo naukuſnu ſi može do wucžby ſtupicž pola Alberta Mikuta pschi herbſtich hrjebzach.

Wutrobnuy džak.

Sſowj dom, loni 6. februara ſ wohnjom ſniczeny, ſaſo natwarivſki, praſimoj wſhikim, kotsiž ſu nauju ſ luboſežu ſ darami a pschiwožowanjom podpjerati a namaj k pomozy byli, woſebje Židowſkemu papernilej, ſwoj najwutrobnischi džak.

August Rusk a mandželska na Židowje.

Wutrobnuy džak.

Bo tym, ſo ſzym ſwoju psches Boži wohnen 23. julija ſańdženeho lěta ſanicenju bróžen ſaſo natwarivſi, wuprajam wſhikim, kiz ſu mje ſ wulkej ſuboſežu a darami, ſ pschiwožowanjom a ſ rucžnym dželom podpjerati, ſwoj najwutrobnischi džak.

Carl Noack w Budyschinje.

Hólczez, kotsiž che moleſtvo a tapetjeratſtwo naukuſnu ſi može darmotnu wucžbu namaka.

Schmidt

pschi lawſkich hrjebzach 18 po 2 ſhod.

Pjetarſkeho wucžobnila k jutram proſa Schütza, pjetarſki miſchtr na ſwoklowej lawſkej haſy 36.

Wucžobnika k jutram proſa

A. Schleze, pjetarſki miſchtr na garbaſkej haſy 2.

August Vjenada, kubler w Bělczeſach.

Wutrobnuy džak wýzvolodostojnemu knjeſej fararzej Wrosakej w Lupoſ ſa jeho nowolétnie předowanje a ſbožopſhecze praja

herbſy kemscherjo.

Bohu lubemu knjeſej nad živjenjom a ſymjerczu je ſo ſpodovalo, naſchu lubowanu mandželsku a macz

Madlenu Scholcžinu

rodženu Wjeliz

ſředu 10. januara nahle ſ tuteje čjaſnoſeže do wěčnoſeže wotwołacz.

Jeje čjelo budze ſo njedželu na Luhorju ſhowacž; pořjebny čah popołdnju w 2 hodzinomaj wot żarowanſkeho doma wotenidze.

W Toronzy, 11. januara 1894.

Glubokoſrudžena Scholcžiz kwóſba.

„Serbske Nowiny“ wudawaaja so kózdu sobotu.
—Štowłtéltna předplata w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawańi „Serb.
Now.“ (na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
maleho rynčka 10 np. a
maja so štowrtk hađ do
7 h. wjećor wotedać

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Ciśc Smoler jec knihičáčeřne w maćichom domje w Budyšinje.

Číslo 3.

Sobotu 20. januara 1894.

Lětnik 53.

Jeho Kralowskej Wysokosći

Pryncej Friedrichej Augustej

a Jeje Khězorskej a Kralowskej Wysokosći

Pryncesynje Louisy

dla naroda najjasnišeho Prynca Friedricha Christiana

w mjenje lužiskich Serbow poswiećil

K. A. Fiedleř.

Što wyska lud? Što třelbow hrimot ruje?
Što w hrôdach, hětach hymny znošeja?
Što horcy džak so zběha do njebja,
Hdzež sakska swěra w dušach wotpočuje?

Hlej, miłość Boža z nowa překrasniła
Je nad saskim so jasnym wjerchowstwom:
Kraj-žohnowacy zdónk, Wettinow štom,
Je wospjet młodna halžka wupyšila!

Prync druh! Kajke Bože wobradżenie!
Z tym kralowski dom nowy zawdawk ma,
Zo nezemje kćew jeho kónca ženje.

Duž z wysokimaj stařimaj je zradny
Dom kralowski, z nim cyła wótčina,
Zo Boh bě z nowym lětom takle hnadny!

Tež w honach lužiskich je zradowanje,
Hdzež trón a lud zwjazk kruty wobjima
A Serbow džakna, khwalbna modlitwa
So ćise k njebju zběha kózde ranje.

Wo zakit, žohnowanje proša woni
Za wobhnadžene jasne mandželstwo:
Swěć twoja miłość, Božo, jemu so,
Njech tole słonco ničo njewotstroni!

Tón synk pak, kotryž na tebje je křčeny,
Njech k wjeslu staršeu nětk wotrosće,
Z tym saksi lud je sobu wobzboženy.

Duž škituj, žohnuj, Knježe, wurostк młody,
Kiž ty z Wettinow rodu płodźeše,
A junu jasnij, runaj jeho khody!

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Pschedſtejiczerjo 42 gmejnów s Draždans-
keje wokolinu ſu ho s „kſchikom wo pomoz“ na saksi ſejm wobro-
ciли. Dla pschezo ſo bôle wupjerazeje rospuszczenoscje tomniščich
ſozialdemokratow pječa žanemu češknemu a kſelowszy ſmyſlenemu
wobydlerzej ſkoro wjazy móžno njeje, w tamnych gmejnach bydliscz.
Na wjecžornych ſmírkach młodzi pačholjo často s wjekšimi črjódami
psches wjhy čzahaju, pytaj do pschitojnych ludži, měnišwych pschecži-
nikow statneho powróta, ſaložicž a na wobaranſke ſlowa s hanjazymi
a hrožazymi rěczemi, haj ſamo s pułami wotmolwja. Sa žony,
kotrež bychu čzyle, byrnjež jenož na krótki pucž, psches wjeh hicž, by
ſtrach naſtał, ſo jim čježku kſchidbu ſčinja. Črjódy, druhdy někotre
ſta wobbowow licžaze, ſwiate a njedželske dny, předy ſ temu w ſozial-
demokratiskich nowinach namołwene, wote wjhy do wjhy čzahaja, revo-
luzionařne ſpěv ſpěvajz, ſawjeraja drohi a ludži, kotrychž ſetkaja,
nuſuju, pak na kamjenitne a pjerſtčjowe hromady, pak do pschirowa
ſtupicž. Wot hofczenzarjow a hudžbnych chorcw žadaju, ſo bychu ſo
revoluzionařne ſpěv piſkale. Je-li ſo ſo tutemu žadanju ſapowjedža,

„jak na ſemando“ ſozialdemokratojo jěſcž a pič ſpěvem a revo-
luzionařne hrónčka hwiſdajz a ſpěvajz počinaju po něčim rej-
wanſku ſubju ſwuscžicž, činja rejwazhym ſlubu a ſich ſlonečnje ſ nje-
dušknoscžemi nuſuju, ſo ſ rejwanſteje ſubje wothalicž. Taſka ſchłoda
ſo ſtajne hofczenzarjam a hudžbnym choram po ſrěženju čini.
Tónle manever ſo porjadnje tón ſamy džen na dobo na wſchelakich
rejwanſtich ſubjach wuſwedge. Skoro runje tak njemóžne je, kra-
lowy abo khězorowy narodny džen ſwoje monarchiske ſmyſlenje
ſ hohrojowej pydhu abo na druhe wachnje na ſlawne dacž, kaž je
mnohim, wobějje pschekupzam a rjemjeſtnikam njemóžno, le mſci
hicž. Často ſo w nowinach čita abo ſo rtmje praji: „Schtož ſa
naž njeje, tón je pschecžiro nam“, a běda taſkeho byču. Čežke,
wobudne ſčěhwlí ſu hižo taſke boſkoth pschinjeſké, wobějje hdyž ſu
jěboſte ſkoti nowin pschipomhale. So črjódy, ſ 300 a wjazy wob-
bowow wobſtejaze, do měrnych korežmow pschiňdu, ſebi pičé ſkaſaju,
tolia wot njeho ničo njepija a wjazy hodbín tam pschibywschi a
korežmatku ſtu ſanjerježiwschi ſo ničo njesaplacžiwschi wothalo,
ničo žadne njeje. Petzija proſy, ſo by ſo měrnyム wobydlerjam

ſ pſchisporjenjom polizije a žandarmerije pomož podala. Brěnja ko-
mora, kotraž je wo petiziji wuradžowala, je ju knježestwu k rospomi-
nanju poruczila a wocžakanje wuprajila, ſo knježestwo ſ dowolenymi
ſředkami roſſčerjenju a wuſtupanju ſtatutazych žiwelow (elementow)
raſnje napſhęćiwo ſtupi. — Štoto budziſche wěril, ſo ho w naſhei
Sakſkej we wokoline ſrakowſkeho dwora w běhu někotrych lět wob-
ſtejnoscze tak pſheměnja, ſo dyrbja měrni poddanjo wo pomož pſhe-
częciwo ſozialdemokratiskim naſylnoscžam proſycz.

— Druga komora faktskeho sejma je petiziju Wildbachskeje gmejny a towatschow, wo sběhnenje 11. paragrafa salonja wo woszadnych czejkotach kniejezestwu k wjedzenju dala. Po mjenowanym paragrafie trjebaja ryczetkubla woszadne czejkoty jenož w tej woszadze nijescz, w kotrejz ich ryczetkublo leži. — Namjet sozialdemokratiskich sapózlanzow, so by ho sa wólby do krajneho sejma powschitkowne jenake direktne wólby prawo wot 21. živjeniskeho lěta sawjedlo, su faczízli.

— Psichiwolene pjenjesy sa twar Draždanskeje akademije su pschetrjebane, tola twar hščče dołko hetowu njeje. Duž so sa njón pjenieżny dodawł wot hejma žada. Rospominanje tuteje należnoścze je so finanzej deputaziji pschopofakato.

— Ssrijedu thzoritwoowy hejm wo namjecze zentrumskiego sa-
poszlanza Wattendorfa jednaścę, po kotrymž dybci so konsumskim
towarstwam pschi hrostanju 150 hriwów salasacz, njezobustawam
towr pschedawacż, dokelż so s tym malym rjemiejsznikam wulka
schkoda nachini. Sąto schewzej pomha, so je swoje rjemiejsko derje
nawuknuł, hdyz konsumskie towarstwa se schkórnijemi, czrijemi a tofemi
wiluja; wón tónz wosmje abo do wotwijsnosće konsumskich towar-
stwów pschidże. Polak Czarlinski hebi pscheješče, so bychu so wožebeje
offizierske a fastojnisse konsumskie towarstwa samjesowale, dokelż te
rjemiejsznikam najbole schkodzą. Reformar Klemm s Drażdżan ros-
adowasche, so hu s konsumskich towarstwów wulke kapitalistiske pschede-
wacza nastale. Wulke Wróblawiske konsumskie towarstwo lětnje sa
11 milijonem hriwów tworow rospścieda; w jenym lódziszczegu
w Kielu je jene konsumskie towarstwo żamo na piwje 40,000 hr.
saſkuzito, dokelż hu dzělaczjerjow nusowali, swoje potrjebnosće pola
konsumskiego towarstwa wotewscacż, hacż runje hu mócli piwo druždżę
tuńsczo dostacż. Bayeriski prynz Ludwig je na wulkomyżlne waschnię
prajk, so hebi offizierske towarstwa njezpscheja, so by bjes offizerami a
męschčanami rospablina njenastała.

— Nowy tobakowy daw^k je panul. Komisja, kotraž ma w nim nadróbnie rospominacz, ma ho woprawdze sa jeho pschistojny pe- hrjeb starac^z. W khézorstwowych hejmje su ho ręcznizy wszech stro- now pschejivo tobakowemu dawkej wuprajili. Wsche ręcze, kotrež su fastupjerjo němskich kniegerstwów sa njón dżerzeli, mōchni tobakowych kurjerow nicžo schłodźic^z njebudža. Też frēczniwość finanznego mi- nistra dr. Miquela njeje tobakowy daw^k wukhewac^z samohla. Hro- ženie dr. Miquela, so budža jenotswe němske staty s powyschenym dołchodnym dawkom khósty sa powjetšenje wójska, nimale 100 mili- jonow hriwnow lětnje wuczinjaze, nawadz^y dyrbiec^z, pola ludowych fastupjerow žadyn saçisjch nječzinjesche. Do dawków, kotrež bē re- format Böckel namjetował, dr. Miquel nicžo nježerži. Dawki na luxus malo wunjezu. Jeli so je daw^k na luxus wyżoki, luxus hny- dom wotebjera, jeli so pat je daw^k niſki, jeho wunosch^y telfo njewu- czini, taž jeho sběhanſke khósty. Też bychu rjemiechlnizy bérsh na njón skorili. Hdy by ho na pschikkad daw^k na ekwipaze sawiedz, bychu woſotwazh a jich dżelaczerjo pschischli, prajzy, so jich existenzu sanicza. Khézorstwowy dethodny daw^k ho samjez^y njehodži, dokelž Němska jenotny stat njeje, ale se swjaska statow wobsteji. Dawk sa brónitosc^z móhl ho jenož po hłownach abo po dołchodach sběhać. Prę- ishe by njeprawo bylo, poſlednische by ſebi naprjadk žadalo, ketryž by pornjo dawkowemu wuneszkej pschedrohe bylo. Wo bursowym dawku dr. Miquel ani njeſyknu. A tola su wulichili, so móhl burs- howy daw^k ejiscze derje lětnje 80 milijonow hriwnow wunjeſz. Žadyn druhi daw^k ho s taſkim wjeſzelom powitał njeby, taž bursow daw^k.

— Pruske statne finanzy so w minjenym lęce Bohužel po-
lępszile njeſzu. Trónska rěč, ſ kotrejž ſu ſo wutoru wuradzenja
pruskeho krajneho ſejma ſaſo wotewrile, praji, ſo ſu dołhody wo
25 milijonow hrıwnow niže liczbę pſchedłkodneho nacisla wſtale.
Tutón njeſtoſat!, kotrejž je ſi niſkim doſhodami statnych železnizow
naſtał, dyrbí ſo ſe statnej pojeſonku pſchitrycz. Pſchi tymle hubje-
nym ſtawje finanzow njemože ſebi kniejerſtwo na to myſlicz, mſdu
ſaſtoſnikow powyſhicz. Sa wuczerjom a wuczecku pſchi ſławnych nje-
statnych ſtriedźnych ſchulach dyrbí ſo ſe ſakonjom staracž, kotrejž wotpo-
czinkowu mſdu a pensiju ſa jich ſawostajenych poſtaſi. ſſejmę ſo

salonjowym nacjiss dla wutwarjenja statneje želeſniſkeje bycze a dla natwarjenja nowych želeſniſkich liniow pſchedpołożi. Kę poſběhnjenju rataſtwa dyrbí ſo wožebite rataſtwoxe ſaſtupjeſtſto, rataſte ko- mory poſtaſiež. Tele komory ſu k temu powołane, rataſtvo ſe ſhromadnymi pſchiprawami ſpěchowacž, kniegerſtu radzicž a pſchi pſchipotowanju a wumjedzenju ſakenjow a ſariadniſtwa pſchipomhačž, kotrež ſu k polepſhenju kredita a k wetſtronjenju njedostatkow na- mjerene.

— W pruskim semjanskim hejmje je ratařskí minister w mjenje kniežetstwa wosjewil, so dže kniežetstwo sa tym blěžicž dačz, na kafse wačnje mohla ho blěbrowa placzisna řežo powyschicž, a hacž by ho to s jednanjom s druhimi krajemi dozpicež hodžilo. Konserватivní sapóžlanzy pražichu, so žu s tutym wosjewjenjom spokoju a so bydu sa němško-ruske wičowanske wuzčinjenje hložovali, bdy by ho blěbrowa měna řežo sawjedla. Duz ho ſda, so dže kniežetstwo s konservativními měr cžnicž, do jich blěvoneho žadanja, blěbrewu měnu nastupazeho ſwolivšchi.

— Hacž do 1. januara 1894 je b̄o wósho hromadze 2206 starobnych rentow w Niemzach pschiswolito. S nich je woteschlo se kmjerežu 270, druhich pschiczinow dla 35, tak so je 1. januara hisceže 1901 dostawarjow starobneje renty bylo. S invalidnych rentow je b̄o hacž do 1. januara do zyla 658 pschiswolito, woteschli žu je kmjerežu a druhich pschiczinow dla 88, tak so je 1. januara 570 dostawarjow invalidneje renty sawostalo.

Austria. V Prahy je bylo sanczeny tydzieni zuzkudzjenie psychczewo bobustawam potajneho towarstwa Omladiny sapeczalo. Wobskorzeni byli s mjetachego dzela mlobuszych niesrali paczko. Tjoch s nich winuja, so byli swojego towarscha, rukajzaria Merwu, skoncowali, doklej be' imienia towarstwowych bobustawow poliziji psychradzili. Kajke je towarstwo samery mieto, bobustawam hamym snate njeje. Bylo towarstwo je po sbaczu dzeczaze hrajszane bylo.

Italska. Psches zyku Italisku někole revoluzionatne hibanje dže. Ssměšchne je, hdvž kniejerstwo wo lokalnych řečkach ręczí, pschetož woprawdje ſo we wszech stronach Italiskeje wari. Dolholetne jebanstwo fastejniskow, njechwěrnoſcz ministrow a ludowych sapoſlanczow, nimo měry wulke dawki ſu italskemu ludej italske kraleſtvo wograwile. Jednotu mózneho kraja ſebi lud wjazy njewazi, dokelž w tutym kraju ſo wjazy ſejciczych njesamozé. Se ſiziliskeje kupy ſu ſo njeměry na italski twjerdy kraj pschenjeſzke. W krajinje woſolo Massa a Carrara w tu chwilu powſchitkowny pschewrot knieži. Tarniſchi dželaczeſzki lud je ſozialnu revoluziju do ſkutka ſtajiczych ſpytał. Město Livorno je wjazy hodžin w mozy anarchistickich čzjódom bylo, kotrež ſebi wunuſowachu, ſo ſo w měsče woblked ſ wosami ſastaji a ſo chlamy ſamknuchu. Nekotre ſta dželaczeſzjow w marmoro-nych ſkalach pola Massa a Carrara buchu nurzene, dželo wepuſchcziczych a ſo k njeměrniskam pschisamknucz. Šbékario ſ najwjetſchej njehatniciwoscju poſtupuju. W Torrano woni zytkwiny ſwón ſwonichu a naſtrózenych wobydlerjow nusowachu, hwoju tsélenku potřebu wudacž. Derje wobrónena čzjóda ſ czetwnejeh khorhoju psches krajinu mjes Carrara a morjom čzaha, revoluzionarne ſpěwy ſpěwazjy, a wježny lud w hroſu džerži. Šsamoinje vyhlaſym wobbedzeſzjam ſbékario pjenjesh, zhyrebu a brón bjeru. Dželo a woblkad po zyklej krajinje ſastawa. Wschitzu pschilaſni wjazy, kotrejž jich Bohužel wjele njeje, ſu ſo do wohroženych wžow póžkali, ſo byhu je ſchlitowali a čzjódy do hót ſehnali. Nadžijeſa ſo, ſo nětzejſche symne wjedro njeměrniske čzjódy bórsh roſcžeri. Ře podlóčzenju ſbékja je kniejerstwo na Carrarske strony weblehnjeniſtwo poſložilo. Hórsche, hacž tele ſbékji, kotrež ſo ſ wojskami podlóčiczych hodža, je to, ſo ſo někole čzaſ minje, w kotrymž ſo niz jenož w statnym hospodařſtwie ničjo naſlutowacž njehodži, ale ſo dyrbja ſo njepſchewidžane wulke wubawki čzinicz. Šwołanje reſervistow a dowolenzow k poſylnjenju ſiziliskich garniſonow ſebi milijony žaba, kotrež njedostatk w statnych kaſach khetro powjetſcha. Piči tajſtichle wobſtejnoscjach ſo roſumi, ſo italske statne papjery ruče ſpabuſa; czi, ketsig je wobſbedža, je ſ hromadami na pschedanu poſtiezeſa a ſ tym statny kredit pschezo hukbcho dele čzihcze. Želi ſo ſo njeporadži, revoluzionarne hibanje bórsh podlóčiczych, ſo Italiska njebudze móz statneho bankrota ſminucž. To ſu ſte wuhladý.

Sserbijs. Se herbskeho hlowneho mesta Beograda powiescze pschilhadzeja, po kotrychz so sda, so je bjes mlosudzliu kralom Alexandom a radikalnej stronu hliboka pschelora nastala. Po zmierci kraloweho wozehnjerja a poslanschi ministra dr. Dokicza je kralowy nan, klezwowski bywshi kral Milan, schlobnu samoznosc na swojego syna bobyl. Radikalni so boja, so dzhe swojego syna naręczecz, radikalne kniezestwo rospuszczejecz a wobstejazu konstituziju sběhmucz.

Jeli so by kral Alexander na sku radu swojego nana poszlochala, spokojojom s tym, so by mnie s wotzowskeho domu wuhnał, mi żohnowanie semrjeteho rubil, krabniesch mi też moje herbstwo! Ach, śbier, śbierz hebi jeno wschičko, wscho; ani slamanego pjeniejska nochdu wot tebje mēcz, ty lezny śledżerjo!"

Rukowśka. W wjele mestach ruskiej Pólskiej su ho zidzi nimo mēry pschisporili a kscheszianow nimale czisce swuczischczeli. W mēsze Berdyčevje, 70,000 dusichow liczącym, wobydlesztwo skoro se hamych zidow wobsteji. S Odeby jene tamnicze nowiny pišaja, so je ho tam 1. dzembla 1892 pschi ludliczenju 120,000 zidow na liczli, to je 35 prozentow zykleho wobydlesztwa. Mjenowane nowiny na to polasuja, so zidowske wobydlesztwo rucze roscze, a ho bajasliwie praszeja, kofli napohlad směje Odeby sa 15 - 20 lēt.

S czasa wuhnacza Napoleona I. i Ruskeje ho kōzboletne w nowoletniej nozy we wszech russich zyrlwach sa wuzwobodzenie Russkiej s navalna Franzowsow a 20 ludow, s nimi sjenoczenych, dzialna modlitwa spewa. W tezje dzialnej modlitwe ho s dobow tele ludu salliwaja. Tón króz je ho po wukau Peterburgskiego metropolita s pschihlozowanjom kzwiatku hynoda salliwanje Franzowsow s modlitwą wumasko. Ruszy su po tajkim Franzowsam ich naval do Russkej wodali a ich wjazy sa njepshczelom njewobhlađuju.

— 502 lokomotivow a někotre tyžaz wosow je ruske wobkhodne ministerstwo w mukroju skasalo. Dokelj je ho dla złownej wojny dotalny hłowny liferant, Němska, wobeschol, je hłowny podgél skasanki Awstriiskej, sbytk Belgiskej pschipanut.

Gród Wykoka.

(Polraczowanje.)

Dom w płomieniach a pschi wrotach czelo mojego lubego nana, kotreju bē skostnik czeiczoniu schedziniu hlowu s tezakom wotrunbal, to bēsche, sztoz namakach.

Nam ho radzi, woheni wuhaznuez, pschetoż mordarjo bēchu hido wotczahnuli; tola domowina mojego mloboscze bē na pol rospadana, jeje murje bēchu czorne fakturjene a wokna rospukane. Tu dopomnich ho na Hanżowe herbstwo. Pschepytach wschičko, tola podarmo. Wēsče bē nan kasthikl w protym rózku, w kotrejmuž bydlesche, skhowal. Runje tuton kónz bēchu rubieżnizy najprjedy wurubili, potom satyli, tez sbyliku dom bē khétero sapusczeny, tola pał szym tez tam posdžischo hiszczę pytał. Woksal njeje ho żenie saho namakat. Bóh ham jo wē, szto je ho s nim stało. Tezdom hebi dolho na to njemyzslach. Szto bē to tez pornio nanowej zmierzci? So bych jeho wolu dopjelnit, dżelach swoj bēsel woksalow hiszczę junu na pol a hlowach polozu Hanżej.

Tola wrózimy ho k tamnej njesbożownej nozy. Hdyż bē woheni dospolne dwuhasczowany, donjezechmy nanowe czelo do zwójbneho pohrębnišcza. W zylikm hrodze njebe ani istwy, hdyż bychmy drohe czelo na mary stajicz mohli. Farar pożwyci je a modlesche ho s nami modlitwu, potom wrózimy ho k swojej hido czakazej mandzelskej, so bych pschi jeje zwérnej wutrobje ho wuplaćat.

To sta ho w novembri lēta 1806.

Zeno něčto měřazow je ho wot teho czasa minulo. W dezembri žamjoneho lēta, to je něko pjez nježeli, pschihna franzowski wychod do naszeho dwora a sasta pschi swonkownym skhodze. Runjez mjeſeche brodu, szto jemu wobliczo pschitrywashe, pōsnach tola hnydom Hanża. Wutroba chyzsche mi stejo wostacz s radosczi; skoczich jemu napszeczo a wobjach jeho s horzej lubosczi. Njelubje mie wotstorczy.

"Bichindu s Wykokeje", sawoka wón, "hdyż je nan?"

Sdželich jemu, so je njebo. Satorchnienje pschebęja jemu psches wobliczo, szto bē kruty a furowy wuras dostało. Jego dobre žamewnoſcie bēchu szym podlezale; to s jeho woblicza spōsnach.

Wón skhowa swoje wobliczo do rukow a hdyż je saho poszbez, dha bē w nim něčto, sztoz mie na Hanża w mojej mlobosczi dopomni. S newej dorēru pschihilich ho k njemu a proschach jeho, polny luboscze, so by mi swoje podenženja powiedział a so by moj dom sa swoj mēc. Zeno s krotka mi rjeknu, so je do Franzowskej ho wobrocził, a tam do wojskow schol. Několjko je jako franzowski wojsk hem pschihol a so je nana hiszczę junu widziez chyzl. So bē mie widziez chyzl, wo tym nieżo njepraji, a jeho hymnoscę czinjescie mi sle.

S nowa spytach, na stare bratrowske wasznie ręczecz. Powiedach jemu wo swojej swójbie a wo naszim žamienju. Skonczenie naspomnich nanowe herbstwo, kāl je ho shubito a kāl szym swolniwy, swoje herbstwo s nim dželicz. Tu roshori ho wón:

"A tule rjanu baſku, polnu nadobneho smyſlenja a bratrowskej luboscze, dyrbju ja wērcz? Njeſzchym hido tak hlypy laž něhdz. Ty szu mi nanowu luboscę rubil, ty prózowashe ho wo jeho dorēru. Szto druh je po nana hlowatał, hdyż bēch konja moril? A ani

spokojojom s tym, so by mie s wotzowskeho domu wuhnał, mi żohnowanie semrjeteho rubil, krabniesch mi też moje herbstwo! Ach, śbier, śbierz hebi jeno wschičko, wscho; ani slamanego pjeniejska nochdu wot tebje mēcz, ty lezny śledżerjo!"

Bēch posłoczil. S roshorjenjom mjeſcach; tola jeno wokomil, potom hrabnich tsēlbu, szto nad mojim pišazym blidom wikasche. Wiedzach śedma, szto czinju.

"Wobaraſ ho, njehmaniko!"

Wón wuczeze mjeſc; tak stezachmoj hebi napszeczivo. W tym wokomiku wotewrichu ho durje. Moja mandzelska, szto bē jeno s krotka prędy mi dżowciczkę darila, slesza nits. Wona bē naju swadu hyschaka, widzescie, kāl s brónju napszeczivo hebi stejimoj, a padże, se strachom wokao, k semi.

"Wón!" sawołach na njeho, szto tu nastrożony stejescie, kotrejż mieno mi żenie wjazy na jashk pschitacj njeſhme. — Wón dżesche. — Szbedz hwoju mandzelsku, szto ho s wiblischczemi wjescie, se semje a donjeſech ju na lozo. Wona njepshindże wjazy k hebi. Wjeſzor bē morwa a dżowciczkę dżesche nasajtra sa njeſu.

Několjko je ho sklonzo mojego žiwjenja skhowalo. Sswēt je mi pusty, rad bych jón wopuszczić. Tola proschu Boha, so by mi žiwjenje szerzał, doniz mie wy, moji wbosy woszroczeni hynojo, trębacze. Wam skusza wot někta wscha moja luboscę, wscha moja staroscę. Doniz ja dyhacż budu, njedyrbi wam frudna stawisna mojego žiwjenja radoscę washeje młodosze kaſycz. Po mojej zmierzci pał dyrbicze wy tute pišmo cītacż, so bychje dżerzeli tu kaſnju, szto wam sawoſtajom:

"Zenje njeſhme ho nictó s waž abo s waschich potomnikow siednoczicż s potomnikami tamnego njehmanika, szto je něhdz mój bratr rēlał. Zenje njeſmęceje hebi wy s tamnymi w pscheczelstwie abo w lubosczi ruku dacż, a sztoż by to tola czinił, na teho pschindże moje pollecze!"

Wot teho czasa, so bym tute słowa pišał, je ho dwazyczi lēt minulo. 1829. Szym festarił a szym narwulkan, hebi měrnischo myſliz wo podawku, szto je mi swoje mojego žiwjenja snicžil. Po klejza, kotrej szym tezdom wuprajil, njemόžu wrózco wsacz; k siednanju njemόžu hiszczę ruki podacż, ale něčto džu k swojemu pišmej pschitacj:

"Wicho budż wodate a sabyte, jeli so budža moji potomniky něhdz mój herbam tamnego njesbożownego muža moju njewinowatoscę dopolasacż a moju cjeſcę sažo wobnowicż. Potom budż pollecze wrózco wsate a pschesjenoscę a poloj kniez! To daj Bóh!"

Młody muž, szto bē runje szekolnjene kopjena pscheczitał, da poſlednie s nich hlowoko sdychniwschi padnucz a seprje hlowu do dlonie. Tute pišmo snicži jeho najrjetšemu nadziju, wotkubzicu jeho horzu luboscę k zmierzci.

To je hrabja Gaston de Nervil, kotrejż psched zobu wibzimy. Jeho maczkiny džed pał rēlaſte Hanž s Wykoleje. Wón ham njebe wo tutym hwojim wulkim džedu, kotrejż stawisny bē runje s džela cītala, skoro nieżo dale wiedzał, hacż so je wón jako Němz do franzowskich hlowow sastupił, so je posdžischo franzowsku semjanku hebi sa mandzelsku brał a so je hacż do zmierzce czmowym muž wostak, kotrejż wschile bohatstwo, szto bē jemu mandzelska pschinjeſka, njebe roswjehelicz mohlo.

Hrabja Nervil bē se swoje domisny do Němskeje pschihol a bē jom w spscheczelenej swójbie Hertu s Wykoleje sejnał, prawnučku spisarja tamnych kopjenow. Jeju wutrobie ho namakaschtej jena k druhzej a Nervil samolwi ho pola knieja nad Wykolej wo wuswolenu swojeje wutroby. Też nanej spodobaſche ho młody muž. Myſlesche hebi, so hubze s tym swoje jeho džowki sawesczene, a bē na tym, do teho pschiholicz, tu pocza Nervil wo swojej swójbie powiedacz a spomni na to, so je jeho wulst džed runje žamjne mieno mēc, kāl Herta a jeje lubzo. Kńjes s Wykoleje ho strži. Szledżesche dale o njeswosta żane dwelowanje, so je Gaston de Nervil potomnik tamnego Hanža. Bē Hertu sawołak a jima roſestojak se zaprahnjazym hlowom, czeho dla je žentwa mjes nimaj njemōžna.

Runjez jara njesbożownaj, njeſchtaſ hebi tola swaſtloj, pollecze praprijedownikowe szapewacż a bēſtaſ hebi se hyslowatymaj wozgomaj Božemje prajilo.

Hdyż bē Gaston, do swojeje istwy ho wrózicwski, pišmo wulkego džeda pscheczitał, njeswosta jemu niežo druh, hiba swoje

węzły sebracj a męstno wopuszczyć, hdżę bę ſo nadgħiex, ſo budżet
ta' fboġġon.

Herta njezheske swoju strubobu szęcypnie, ale rózowej liczby jej blędnieszcztej, jażne wóczko by mutne, a wjezdzy hłób njezlinaczescze wjaz tal rjenje. Tu wobsamknuschtaj staroszciwej starszej, so wot lubowanego jeniczego dżeszcza na kwinu dżelicz, so by w drugim towarzstwie szubszeneje strowoty a czerwoneje myzle sażo nabyla.

Namreč statok bě hischeče pschezo w jich swójsié. Hana
s Wykoleje, czeta Herzíneje nana, bydlesche tam. Bě Vlédrichowa
dgówka, tiz bě jedyn s dwieju synow, sa lotrejuz bě tamne pišmo
postajene. Herzíny dgóz bě Wornat, druhí syn.

Bola czechy Haný dyrhcesche Herta něchto měšzow w lécze
pschebycz a trochu s předavatczej spěchnosću pschihotowa so na-
tutón pucj. Vě tello wo czechy říkala, wo kotrejj jeje macz po-
vjetasche, so je wubjerna hosposa, so vě řebi hido dawno pschala,
ju spósnacż.

Bě to žlönčny džen w juniju, so bě Herta na želesnicznu staziju dozpěla, s wotkelž dýrbjescze cíeta Hana po nju pschińcz. Tak bě to w listach postajene, ale hžo bě cžah dale wotkelž, kž běchu hšbu pschijeli, běchu hžo dwórnischczo wopuszczili, a mlođa holza stejescze tu hiscze žama a wopuszczéna. Nibdze njebe starsczeje lnjenje pytnucz, kž moħla cíeta Hana bycz, nibdze mloðsczeje lnjenki, kž moħla jako towatschniza wotpóklana bycz; nibdze tež třeħateho flużobnička abo komorneje holčki, kž by l temu pschischa. Hžo chyšche ho Herta na dwórnischczo wo rabu prasčecz, tu blížeſče ho jara na bura motaná woħsoba, čapku sejmujo a ho klonjo, hac̄ hnabna lnjeznigħla njecha sadu wokolo pschińcz, so by do korety salęsta. To po taġlim bě tu tón lnjeſyl, lotrehož bě cíeta l jeje powitanju pôzkała. Herta chyšche trochu ranjena ho hórschicz, ale hdyž wokolo rózla pschińcze, koretu wuhlada, kž w swojej cjeſczomnoſci na wahu dopominasche, chyšche ho jej ūmiecž, a wjeħzola, kaſlaž dolho byla njebe, pschiħladawasche, kāl jeje kofry noweje mody do stareho woħsischeja tylakhu. Podaſciej ho na pucz, a dokelž běſciej kylnej konjej cžejkemu woſej froſczenaj, běſciej sa krótki čaſ psched hrodom.

(Potroczenie.)

Ze Serbow.

S Budyschina. S psieczinu kęgorowych narodzinow budżetnomne konserwative towarstwo piat 26. januara wjeczor w Lauez hotelu spewny konzert se swjedzieskiej reczu, kotoruž chze knies statny recznik kingz pschedewscz, wotbywacz. Sastup do konzerta niczo njeplaczi a je kogdemu derjesemysklenemu wobydlerzej dowoleny.

— Knjes wokrjezny assessor hrabja Lippe pschi tudomnym hamitskim hejtmanstwie bē tele dny hamitsko-hejtmanstwomu klužobniku pschikasal, so by jemu něotre ważne aktu do jeho wobydlenja doniekt. Po tejle pschikasni cžinjo klužobnik aktu do wobydlenja knjesa assessora pschinieže a je na blido w pschedstwie položi. Pschipadnje w tym hamim cžaſku w tamnym domje niesnaty dundak la-jeſche, kotrej aktu, do papjeru sawalene, wuhladawſchi, je shrabnu a ſ nimi cžefnu. Knjes assessor ho hnydom dohłada, so hu ho aktu ſhubite a ſa nimi ſ poliziju pytač da. Sbożownemu pschipadej ma-ſo dżakowac̄, ſo je ſa krótki cžaſk namakaſhu. Dundak bē, kranjeny walczk roſwalowschi, ſo pschepolasał, ſo ſa njego niczg hódný njeje a bē jón teho dla na rózowej haſzy w dworze ręſnika Pjekarja do popieloweje jamy cžiſnul. Jedyn dżelac̄et, kotrej bē pschipadnje widział, ſo zusobnik něchtio do popielka cžiſnije, bē poſdžischo walczk ſaſo ſ jamy wuczaſhnul a ſo pschewmedeči, ſo móń tudomnemu hamitskemu hejtmanstwu klužcha. Paduſčneho dundaka haſz dotal hiszczęcze nějku wuſzledzili.

— Ludomne „pečołatske towarzstwo w Delnim Dole Sprewje“ je w minjenym lécze sa posběhnjenje pečelarjenja w nashich stronach dale skutkowało. So by tole dozpiło, je pečołarske towarzstwo pódla hromadzisnow, na kotrychž so wo praktickich praschenjach jednasche a hdźež ſebi pečołario ſwoje měnjenja a naſhonenja ſaměnchu, tež wulet do wuſtojneje pečołniſy naſcheho krajana l. Wróbla w Hodžiju měl. Čenjes Wróbl polaſowasche pečołarjam, kaf wón se ſwojimi něhdźe 150 kolczemi pečołari. Woſebje ſajimawe bě ſa pečołarjom widźecz, kaf l. Wróbl ſ zyle nowej maschinu měd ſ plastow wumjetowasche. — Ludomne pečołatske towarzstwo je tež w minjenym lécze poczoła statistiske podložki wot ſwojich ſobustawow ſběraćz; tola běchu ſo taſte jenož wot 25 ſobustawow wotedale. S nich widźimy, ſo bě ſo wot tyhle 25 ſobustawow wscho hromadže 477 wobſadženych kolczow do ſymp 1892/93 wſalo. S nich ſedzeſche 418 kolczow na hibitých a jenož 59 na njehibitých plastach. 197 bě ſewjernych abo czornych, 55 italiſtich, 9 krajnſtich a 216 naměſchaných pečołow.

151 koložow dředu jako roje do symy; wo nich ſo prajesche, ſo běchu jenož malo, ſo dřela niz tak wjele mjeđu nanošky, ſo bydu ſa symu došči měle. W lécze 1892 běchtaj ſo jenož 2 wotkožkaj, a to w kafččíkach cjinikož. Do hole je ſo 73 koložow wjedlo, tola bjeſe wſteho wuſpečha. S 267 starých koložow je ſo na 2740 puntow mjeđu wuſlučalo, ſo wě, w wſchelakich ſtronoch a wot wſchelakich pčolarkow ſe wſchelakim wuſpečhom. Mjeſeč tým, ſo někotři jenož 2 puntaj wot koloža naſlukachu, mějachu druhy 30 puntow. Wóſka dobu ſo 151 puntow. Swjekelaze je, ſo ſo normalna měra pſchi hibicžiwyh koložach bôle a bôle roſschérjuje. Taſtich koložow bě 103; ſalſku měru mějesché jich 187, rheinſku 2, a ſbytk mějesché wſchelaku měru. Matka Budvyského pčolářského towarzſtwia je L. ſarač em. Ráda w Budvyschinje, poča kotrehož móža ſo nowe ſobustawy ſamolwicž. Podkožki ſo ſtatistiku w lécze 1893 budža ſo pſchichodnje hromadzecž a ſo potom tež hnydom w „Sserbských Nowinach“ wosiewia.

— Pjask twardzenia ho na bohatej habsy kon, do wosa Borkęzan-
skiego tublerja Hilbzenza sapsccheinjeny, tworow, psched Behrendsez
klamami wišazymi, spłoschi a na drugu stronu dróhi čerjo pschi
Boetiusz domje do jeneho latarnineho stolpa saloži. Pschi tym
ho wosowe wojo slama. Druga schłoda ho stała njeje.

— Sañdženu žobotu popołdnju je w jenym domje na mjażowym torhoszczu w wobydlenju jeneje żónskeje w jeje nje-pschitomnosczi wohest nastał. Sa khachlemi leżaze drzewo a lapy bęchu żo sapalskie, a płomjenja żo higo wo jstwie rosszherjaču, hdźż hosczen-zač, kotryž w imienowanym domje bydlili, kur wuczu. Stwinc durje wuraszyswski na to hnydom wohest salachu.

— W tutejnych nowych kasarmach fu so njedzelu w nozg paduschi do jeneje kantyn dobyli a s njeje nehdze 200 hriwnow pjenies a wschelaku zyrobu kranuli. Nekotre kranjene kolbazy fu woni czekajzy na kasarmowym dworze shubili. Dweju wojakow, na kotrejuz tukachu, so staj so pschi paduchstwo wobdzeli, fu ponidzeli sajeli, tola jeju borsy saho puschezili, dokielz jimaž zaneje winy dopokasacz njemozachu.

Se herbſkeje pcžolniſy. Dokelž je ſo „herbſki pcžolat“ ſe wſchelakich stron namołwjał, ſoſo w „Sſerbiſkich Nowinach“ wo pcžoljenju roſwuczeć, dha chzu w tutym ſečze ſaſo wo naſchich lubych pcžolkach piſacź. Prawe ſpóſnacze wo pcžolazym žiwienju je a wofanje ſi njepowalnym podložkom praweho pcžoljenja! Tak praji ſławny Polak Dzierzon. Hdyż chzu teho dla ſe kwojimi roſprawami pcžoljenje w naſhei lubej Lužiſy poſbehnuć, dyrbju ſo ſhobu ſa to staracź, ſo bychu naſchi pcžolario pcžolaze žiwienje bóle a lepie ſpóſnali. K temu je někole ſhmanci czaſ, dokelž ſo w symje w pcžolniſy ničo njezděla. S wopredka bubu wo tym piſacź, kaſke je pcžolaze žiwienje w symje. Psihi tym móže něſtrzykuli ſpóſnacze, ſtcho je w naſymje w ſwojej pcžolniſy wopal ſworał, ſtcho ſměje w naſymje 1894 hinał a roſumniſcho cžinicę. Wſchelazy, woſebje czi, kotsik pcžely hiſczeče mało ſnaju, měnja, ſo kotsik w symje ſpi, ſo leži w ſymſkim ſparje, podobnje kaž woſy, ſcherschenje a druhé pſchelaſanzy abo inſekty w ſymſkim ſparje ſproſtnu. To je do zla wopal. Pczolaze žiwienje ſo psihi ſymſkej symje jenož na ſara niſti ſchodzen ſponiſi; tola ſſhabdza tam hižo nowe žiwienje, koſtrež nam ſjewi, tak mudrie je wſchitke pcžolaze žiwienje 'a ſtukowanje ſrjadowane. Ty budžesč ſo džiwiacź, luby cžitarjo, ſi kaſtlim roſumom je ſtworiczel tute małe žiwienſte bycza woſhotował, ſo moſle ſo naſjurowiſcheho njepſcheczela, symy, ſwobarnowacź; tak hebi wone w ſwojim kotežn ſatepja, ſo je tam ſtajnje tak cžoplo, ſo njeſproſtnu, ſo hibanje ſwojich ſlawczkow ſtajnje wobkhowaju. Wo tym ſa tydzeń!

© Budęteż. Nasz zyrliny chor budźe jutſje ſa tydzeń, nježelju
28. januara, wjeczor w 5 hodzinach we naſchim nowym rjanym Božim
domje duchowny koncert wobkwywac̄. Pſchednosłowiac̄ budźe ſo ſpewy
ſa mužski, měšchaný a džeczący chor, kaž tež někotre ſoli. Rózdy, kž
je w naſchim Božim domje w kemſtach pobył, je ſo pſchedzwedziec̄
možł, ſo woſadzne ſpewanie někto wjelle jaſniſho a mózniſho klinzi,
hac̄ we starej zyrlwi. Duž móžemy ſo tež nadzec̄, ſo tež ſpewanie
chora, kotryž ſe 70 ſpewatkow a ſpewarjow wobſteji, wutroby nutrnyh
mózniue ſapſhije. Tym pak, kotsiž na wjeczornej Bożej ſlužbje
w poſledniej Bożej nozy we pſchedpelnjenym Božim domje ſo nute
pſchedziszczeč a města doſtać njemžaču, tuton ſwiedżen witanu
ſkładnoſc̄ poſticzi, ſebi nowu, jaſnje wobkwywelenu zyrlki wobhlaďac̄.
Ežiſty konzertowy wunoſek ſo ſa porjenschenje Božego domu nałożi.
Duž ſaplačzny wſchu prózu a dželo ſ bohatym wopjtom! Dalshe ſu
ſa tydzeń wofſewi.

Skašowa. Sapočajat tuteho léta je ře 25 let minulo, so je našch gmejnskí p'schedstejicžet, knies Handrij Kilian, gmejnské stojinstwo nastupil, kotrež je njeprschestawajz hæz do tuteho dnia sa

stałał. S psychijnu tuteho dnia so knjesej Kilianej psched schromadzenymi gmejniskimi kobustawami psches kubloweho pschedstejeżerja, knjega rycerzubletskego najeńska Brühla s Kuha s cęsczążej naręczu pschipósnawanske písmo pschedpoda. Gmejna jubilarej kražným stol a drohotnym pižak dari.

Si i k a. Pońdżelu tydženja bę so sa naschu wjez wažny džen psichiblizit. Męsachmy saſo noweho gmeinskeho pschedstejiczerja wuswolicž. Sa jene lęto je so to netko hido tseczi krócz stało. Prénjeho wuswoleneho wyschnoſcę wobkuczila njebe, drugemu so jeho saſtojnſtwa bórzy wostudzi a won naschu wjez wopuſčeſi. Duž so mjenowany džen tseczi krócz k wólbiſe kaſaſche. Tón krócz džyču ſebi praweho muža sa gmeinskeho wodžerja wuswolicž. Duž wſchitzky khwatachu, ſwoje wólbiſe prawo wukoniecz a mějaču so bôle do ſpečha hac̄z prynz Biedrich August pschi bitwje pola Králoweje Hradža, ſami najstarszhi wumjenkarjo so doma ſdžerječz njedaču. Jedyn wuswoler bę do pruskich bruniżowych podkopów wuschoł, ſebi dželo pytačz. Sa tym so jedyn hońtwječ na kole puſčeſi, so by jeho na pomož pschiwiedz, tola runjež běſdhe ſe wſchej mozu khwatał, wólbu ſkomdži.

S Pěškez. Se studnym podawłom je ſo poňželu na tubomnym burſkim rederje honitwa pſcheterhula. Tudemny kocžmat Mlynk, kotryž honitwu nawjedowaſche, bu wet ſady do hłowy tak njesbožownje tſeleny, ſo někotre krócz ſadychniwschi wumrje. Njesbože je ſo na to waschnie ſtało, ſo jenemu Szmiecglečańskiemu lublerzej, ſa Mlynkom krocžazemu, hdyž chyzsche honacž ſwojeje tſelby na czahnuicž, ſo honacž wuſuże a na patronu dyri. W tym ſamym wokemiku ſo ſ tſelby wrjeſznu, o Mlynk na ſmierz ſranjeny ſem padże.

S Ježowá. Njedzela rano sú bledo Sparmanez skaly 60 sčetného ſtařeja Bezdola smijenjeneho namakali.

5 Wojerez. Wojereskemu czelniżenzi, musketerej Antelmannej
i Schoczebusa, ktryž bě ſebi, hdyž ſo w wulkej symje někotre dny
dolho w Němzach w jenej bržnji Chowasche, nosy ſwoſabil, ſu
w tudomnej hojetni wobej nosy wotřesac̄ dyrbeli.

Přílopk.

* Pod Czornym Bohem pšči pucžu, do Schumbarka wjedzązym, ſu 10. januara wobydlerja Löfflera s Weigsdorfa smjersnjenego namalali. Wobżaromny je najſkerje wjecžor předy domoj duzy s mučnoſcžu ſo na ſemju ſyntk a pšči tym ſmjerſnuk.

* W sadnym połodnio-wieczornym rózku Saksieje je niedawno taški hněhový wětr satkadžał, so sa krótki čas czahí na jelesnizach czerpjaču. Wjes Willkau a Wilzschausom ludžazy czah blisko pola Oberflüžengrüna w hněhy težazy wosta a mózesche so halle po dolkim prógowaniu jenož do Rothenkirchena wrózcież, hdzej dyrbjescze wostacę, doniž jemu czet njeuwypachu. Też w Rudnych horach je tón dżen wobkhad na jelesnizach khétero sadżewany był. Nashe hona su bohużel pszezo hiszczę bies hněha!

* (Wojetſke swuczowanje na lode.) S Lubnjowa pikaja
11. januara: Sa wejeraſkim wotmęckim Brandenburgszym tſelzy
swuczowanje na lode. Wſchitzu wobdzelnizy, ofſizerojo a muſtwa,
męſachu hmylaczę pod nohomaj a jēbzachu laž wichor po hlađkim
lode. Jedyn dżel ſ nich bě ſo hnydom ſ Lubina, hdez tón bataillon
leži, do Błotow podał a wjeſt Staru Něwu wobhadził. Druhi wot-
dżel bě ſe Jeleſinu hacž do Piecowa dojēł a potom do Bórkow
marscherował a ſo wot tam na hmylaczach dale dobywał. Taka ſa-
jimawe bě pschihladowacž, ſak ſo w ležu pschedstraže wotřesowacž a
ſajecž pytachu. So ſo pódla tón a tamny wobſunu a padnu, je
bjes džiwa. Jedyn wojał padnu na ſwoj teſkał, kotrež ſo ſemu
ſlemi, a jedyn wysſchi tſelz padnu ſ wobſliczom na ſchłopawý lód,
ſ cimž ſo trochu wobſklodzi. Swuczowanje pał tola bjes wo-
prawneho njesboža wotběža a je ſo po ſdacžu tež tſelzam derje
lubilo.

* Tón njebočínsk, ktorý je w sapočiatku novembra kamjenje, drjewo a druže wězby na Gersfeldsku železnizu pola Lutterškeho fastaniščca kopil, čeladník Liborius Schmidt s Ebersberga, je ho w jasťoje swojich nješkľov wusnał. — Druhi nadpad je ho njeďawno na druhej dróþy stal, a to na tej, kde s Dordorfa do Merkersa w Hornjej Eisenachskej wjedze. Wěsty knies Gans s Bacha, kde se žitom mituje, jědžeske s konjom po dróþy. Na dobo padže jemu muž do wotěžkow řekl wot njeho pjeniſeſy žadajo. Gans s wosa skočí a nječrakniſa, kde s tolstym kijom do njeho pjerjeſche, shrabnu. Sylne bědomanje mjes nimaj nastá, pschi cžimž ho wobaj s brjoha dele kulischtaj. Všelach bě hisičce hórscha pschimanza, kotař by sa Gansa slé wupadnula, hdy by ho jemu njeradilo, swojemu pschecjwnilej nož s rukli wuwinucí, s kótrymž jemu sfócnjeſe jene mucho wotřesnu. S njemdroščku a s bolosčku wolaſo nadpadník Gansa vyskočí a do

bližkého lěžá číeknu. Gans stoupí na wós a khwatasche dale. Číek
dříe njeubudže, nadpadnika wušlédzic; pschetog hjes jeneho wuchá
hischče wjèle dundakov wołkoło njebehá. Nadpad je ho dopołdnja
w 11 hodzinach stał.

* Díklačet a přjedawšchi wuhnjet Henschel w Lubnjujowje, jako hruby a našylny snath čłowięc, je pszczewo swojej żonie żałosny njeslukf skuczil. Wón je su s wulkim nożom kluboko do żywota kiel, tak so wbohę żonskiej czerwia wustupichu. Hdyž njezražnika, jeho sojawšchi, pszczeklychachu, so wón na żane waschnje swojego słocze njełajesche. Henschel je hido druhi krócz wożenjeny a je pječza tej wospjet swoju prēnu żonu kjudowal a s tym jeje sażni kmjercz sawinował. Jego druha żona bě halle psched z nježelemi do nježdzel pschischla.

* Psched dwemaj lětomaj bě řebi hosczenzař Hennig w Čornym Gospđe pola Ruhlanda tunu běžiteho hnaja s Draždjan pôslacz däl. Dželaczeť, kotryž na hosczenzajowych ležomnoſčach hnój roſkibowasche, pschi tym pserschjeń s njeho wuczeje, kotryž ho po napohladže drohotomu bycz ſdasche. Węzwywostojni jeho hódnosć na 125 hrivnow wobliczachu. Dokelž je wospjetne pytanje w nowinach ſa ſhubjerjom bjes wuspěcha wostało, ho ſankbjeny tydzeni pierschjeń w Hennigez hosczenzu na pschedadzowanje pschedawasche. Wulla liczka kupzow bě ho ſ bliska a ſ daloka na pschedadzowanje ſechla. Najwyšschi ſabđet ſ 71 hrivnami ſ ředlna wosta, kotryž tam jako puczowanski pschelupz runje pschedywacze. Kaž wón praji, je wón ſ kupju hódný dobyhl ſczinił.

* Czlowiec, tuz je bo i pulsami zivot, je preni dzien nowego lata w namiestnej wazn pola Memela semrel. Bed to njezenjenyu Litwjan, i mienom Karalus, tuz bed s wopilstwom wscie pothilenje k dzeklaniu shubil. W pozhlednych latach storo niczo wjazy jedz njeje, ale je bo jenoz s palenizom zivot. Ton je zebi w pozhlednym czasu i tym saftuzowat, so je bo w korezach k sawyekelenju hrubych kobupieskow bicz das. Won bed swoje czele slonczne pszecziwo bolosciam tak skruczit, so mozesce zebi w loszchim naleszu i palztolstym kijom w Schnaugstenje 40 pukow napalicz dacz, pschi tym i wobliczom ani szahanuwski. Tafo saplatu won sa taife dobrovolne martrowanie po litera palenza dosta a wotendze. Runjez je tak njestrowje zivot byl, je swoje zivjenje tola na 50 let pschiniet. Na tymse pschilladze widziny, tak palenz czlowieka na sloczo ponizi a w nim wscie hanbu a czebsce saczucze sanicji.

* W Kólnie žu wopacžni pjeniſybiętnju wuſledzili, w kotrejž ſleborne jenohriwnowske a pječhriwnowske pjeniſy bijaču. Dobytk tajkeho podražowaniſkeho bicza w tym wobsteji, so ſlebrowa placzisna jeneje hriwony několce jenož hiſhce něchtu psches 50 nowych pjeniſekow wučini. Podražowariow pschi dżele pſchelwapiču.

* W Erbengründe pola Geriza je ho jenemu burej 1200 hrivnow papierjaných pjenies spalito. Dokelž dyrbięsche swoju żonu do města pschewodzic, bě, satroscheny se wschelatimi paduchstwami, lotręs ſu ho w tamnych stronach wuwiedle, ſebi holbijenz w swojej bróžni jało węſtu ſhowantu ſħladał. Sso domoj wróćwski jeho żona na to dopomni, ſo by tola pjeniesy ſaſo s holbijenza wſał, tola bur ménjeſche, ſo móža tam jenu nóż leżecz. W nozy pał w bróžni woheř naſta, lotryj derje ſhowany počkad ſanicz.

* Kielko dyrbja europejske ludy sa nětčijschi wobrónjeny mēr placicę? Na tole praschenje jene wojskowe nowiny wotmowljwa, so po wěstnym statistiskim wobliczenju liczba wojskow, kotsig ſu ſo pschi lětuskich wójskowych manevrach w Europie wobdzeli, něhdze 1,200,000 muži wucilni. Pschi tychle manevrach je ſo 60 milijonow patronow pschepraskalo a wudawki ſa tole wójskowe swuczowanje ſu na něhdze 4000 milijonow hrivnow sroške.

* (Scholtove črije.) Byla byla kosakow njeby pokojnych wobydleri w jenej wsi Insterburgskiego wokrjeza tak do hrosh stajic samohyla kaž — scholtove črije. Węz so tak mješte: Czeszedostojna wjezna hlowa běsche so na konzu stareho lēta w korezmje wobtutala. So by swojego skurjeneho smutskownego čłowjeka swojej jaknej mandzelskej hlowje njepricheradil, chyjsce won swoje palenzone duchi na synowej lubji wobycz. Mješte rjenje wonjaze syno bě so jemu rucze do derje wupózlaneho ťoja pschemovrocílo. Črije pak, kotrež bě so wusul, běchu s lubineho wuhladfa dele do hata padnuše. Nasajtra rano so něchtó sahe na nje dochlada. Voršy bě zyla wjez na nohomaj. Nasch knies je so tepil wšichitz wolachu a njesbożownu ūzhu s hrabjem a se žerdzemi pschejedzjim, ale swojego lubeho scholku njenamakaču. Něk halle knieni scholcjinu samokichu. „Hlupi ludzo“, wona džesče, „shto jeho w hacze pytače, to pjane swinjo horla na pschatrije leži. Tam chze so wuspac a nowych mozow nabycz, predy hacz jeho mojej jaknej ruzh wobjimataj“. Někotri pscheczeljo njesbożownego voršy w jeho lebwie namakaču a drobej mandzelskej pschemovodaču.

* (Klobuk s hłowy i modlitwą!) Psihi składności półnego swużowania ho komendant jeneho durinskiego regimenta jeneho lieutanta, tiz bę halej niedadawno do regimenta skupit, pruhuj o wskalako praschęsche. Mjes jeho prascheniem bę też to: "Shto byschęsze cžinili, hdy by w bitwie s prawicy a s lewicy njepuschczelska infanterija na waž hala, s przedka a wot sadu pak ho njepuschczelska kawalerija a artillerija na waž walala?" Młody offizer po malej chwilę wotmolwi: "Bych komandował: Stojeże! — broni s nosy! — klobuk s hłowy! — modlmy ho!" Wyschl bu, kaž praja, zyle satorhnem, duž ho němje wotwobroci, s wotmolwienjom pak tola we wutrobje spokojenj młodemu offizieru kiwnu, so móže wotstupic.

* Czasanowawowe czeknjenje s Benedickich wołojanych komorow dopomina na zmierzch chrobkie czeknjenje, lotrž je rybał Ernst Julius Schulz w juliju minijeneho lata wuwiedł. Wón bę konja kranuł, duž bę i jaſtu na 6 lét wotkudzeny. Někto w Potsdamskim žudniſkim jaſtuje ſedzescze a bę spieczoſcze dla do hukboleje pinzy sawreny. Tam bę ſtelesne khachle wyhoko horje ſbehnuł a potom drzewianu podlohu pschepacził, tak so ho do spodniej s wuhlom hacž do wjetcha napjeljnenej pinzy dobu. Tu ho psches wuhlo pschery a ſebi s palluczem, lotrž bę ſebi s grota ſwojeje zynkowejſe ſchłe wudżekal, durje woczini. Potom leſesce po naporjadku, lotrž bęſce ſebi s khochczow a deſkom ſe ſłomu hromadu namiasał a lotrž spochi ſa ſobu czahasce, po 80 stopow wyhokim ſchachcze, tiz jaſtu ſwierſtne ſwielko podawasce, jenož ſkoſlu wobleczeny, horje, pschi czimž bę kózde wokomilnjenje w zmiernym ſtraſce. Horla roſbi ſwierſtne wokno a ſaleſe na ſuſodne twarjenje. Tam na ūbi drastu nadefidze, w lotrž potom dalej čekasce. Hacž do novembra bę na ſwobodnej nosy; potom pak jeho we Weisenſee pod mjenom Engel lepiču. Mjes tym, bę hisheče w Barlinskej wołolnosći dweju konjow kranuł, czehož dla ma ho ſi nowa wotkudzic. Schulz je někto hacž nanaikrucziczo ſesamkany.

* Wo ſajimawym podawku jene belgiſte nowiny piſaſa: Hońtwierske towarſtvo, lotrž bę wondano w chareſtomanskim parku honiko, ho do jeneje kočzymy poda, ſo by poſnedało. Po jedzi jedyn ſi hońtwierow ſtofrankowſtu bankowku ſi liſtnizy wuceže, ſo by pinczniſke ſaplačiſ. Bankowka pak ho jemu ſi rulow wuſuže a do ſchalti czorneho khofeja jeho ſuſoda padże, lotrž bankowku wuloji, tola ju hnydom wobkudzerzej niewróci, ale ju bjes porſty dżerzo ju pod ſtolom tchahesce, ſo by ju troſki woſkuſcił. Tola njewopomni, ſo je Tutu, pbyk jeneho hońtwierja, runje taſki żadliwych lubowat khofeja, kaž jeho knies. Kedm so poſ khofejowu woń wucež, ſa bankowku ſchlapnu a ju pōźre. W towarſtwie teho dla powſchitowny njemēr naſta, a praschenje ſo roſpſchedze, ſhto ma ſchłodu narunacž. Skonczenie ſo na poſkojne komižarſtvo podaču, hdyž ſebi wobkudzer ſtofrankowſkeje papjery žadasce, ſo bych ſka ſabili, ſo by tak ſwoje pjeniſy wróćzo dostał. Dolež pak ho pbyw wobkudzer ſpzechciwo temu ſpječzoſasce, na to ſo powolajo, ſo je poſ wiazy dyžli 100 frankow hódn, komižarej dale ničo njewubu, hacž ſwadnikam radziež, ſo bych ſo na ſměrza ſwojeſo wołrjeſa wobrocziſi, psched lotržm ſo ta naležnosć wujedna.

* (Ruszy woſazy na hońtwje ſa mjeđwiedžem [barami].) S Revela ſo piſeſe: Prěnje dny wulkeho róžla ſem wodželenje bězmorskeho regimenta, ſe ſhesczdzęſacz muži a tſioch offizerow wobſtejaze, lotrž bę ſo na pucz na hońtwu ſa mjeđwiedžem do Oloneckieje gubernije podało, pschiczeče. Na teſle hońtwje ſydom mjeđwiedžow moriču, bjes nimi tſi wujadnieje wulkoſcze. Psihi honjenju jeneho mjeđwiedža bę ſtrach, ſo směje hońtwia woſudny ſon, hdyž ſo ſranjeny mjeđwiedž roſnjemdrjeny na jeneho wojska wjerhnu a jeho ſe ſwojimaj pređnimaj pažomaj wobja. Tola towarſh, nadpadnjeniemu najblize ſteſazy, do mjeđwiedž ſi bajonetom klo, a hdyž ſo mjeđwiedž do druheho nadpadnika da, bu wot tſegeho wojska ſatſeleny.

* (Rubježniſtvo na ſeleſnizy.) Wondano wječor je ſo pola Reminole na malym ſeleſnizym ſastaniszeju Kansaskeje ſeleſnizy (w Ameriži) chrobkie rubježniſtvo wuwiedlo. Hdyž czah do ſastaniszeja ſajedze, ſo czahowym wjeđnik dohſada, ſo je warnowanske ſnamjo wutylujene, czehož dla czah hnydom ſastaji. W tym wokomitu tſio ſababjeni mužojo pschiskocži a czahoweho wjeđnika a tefjerja nufowachu, deſe ſtupicž; na to druhiem czahowym ſastojnikam broni wotewachu a bjes tym ſo něktoſi wotbrónjenych ſtražowachu, druzh rubježnizy expreſny wós a wós ſa brémjenja wurubichu, na czoz ſo bjes ſleda ſhubichu. Rubježniſtvo je khetro wulke. Sa rubježnikami ſo pilnje ſledzi, tola hacž dotal bjes wuspēcha. — Se St. Louisa ſo piſeſe: Wěſte je, ſo je rubježnikam, lotrž ſu niedadawno njedalo Forest Lawnu czah Mobileſkeje a Ohioskeje ſeleſnizy nadpadnuli, wulka hromada pjeniſy do rukow panula. Wulkoſc ſrubježniſtwa njeje hisheče ſuata, tola je wěſte, ſo ſu rubježnizy ſ najmjeñſha 40 pjenježnych měſčlow wotnjeſli.

(Brytwinſte powjeſeje hladaj w piſhilofy.)

Zyhelnęſa na pschedan abo na pschenajecze.

Hijo piſes 50 lét wobſtejaza zyhelnęſa ſi wjeli wotbjerarjem, bliſto Budyschina niedadakolo ſeleſnizkeje ſtazije ležaza, ſi něhdze 8 körzami dobreje hliny, je hnydom placzisny hódn na pschedan abo na pscheinajecze. Egi, kotſiſ ſo nju rodja, džyli to w wudawačni „Sserb. Nowin“ wosſewicž.

Drjewowa awkzija.

Suszhizowe drjewo w hajniſkich reverach Rakečjanſkoho knjeſtwa ſeſtka pschihotowane, ma ſo na ſežhovawzych dnjach a hajniſkich měſtach na pscheinadžowanje pschedawacž:

pondjęſlu 22. januara t. l. dopoldnia w 1/29 hodzin na Rakečjanſkim a ſitkowſkim reverje

156 dolhich hromadow.

Shromadžisna pschi ſchihowanju Rakečjanſko-Šitkowſkeje a Nižo-wjeſcjanſko-Komorowſkeje drži, poſztiſhō w czornych wóſtach.

Wutoru 23. januara t. l. dopoldnia w 1/29 hodzin na ſitkowſkim reverje

133 dolhich hromadow.

Sapocžatk w koſyhrjebi pschi koſazym hacze.

Srjedu 24. januara rano wot 1/29 hodzin na Jeuſhczanſkim a Koſaponižnym reverje

220 dolhich hromadow.

Sapocžatk pschi bělym ladže.

Schtwórk 25. januara rano wot 1/29 hodzin na Šchjeñčjanſkim reverje

130 dolhich hromadow.

Sapocžatk pschi palnym hacze.

Piątk 26. januara rano wot 1/29 hodzin na Wyhoczanskim reverje

70 dolhich hromadow.

Sapocžatk pschi Wyhoczanskim dworje.

Wuměnjenja ſo do awkzije wosſewja.

W Rakezach, 15. januara 1894.

Hajniſke ſarjadmistwo.

Drjewowa awkzija.

Wutoru 23. januara t. l. dopoldnia wot 1/211 hodzin ma ſo na Pschivczežanſkim wustawowym reverje w nowym hacze něhdze 80 twjerdzych dolhich hromadow

ſa hotowe pjeniſy na pscheinadžowanje pschedawacž.

P. Lüpfer, wustawowy hajnit.

Drjewowa awkzija

na kuježim Lutobčanskim reverje.

Srjedu 24. januara rano w 9 hodzinach ma ſo w Libuchowſkim hacze bjes Voranezami a Kelnom

něhdze 45 twjerdzych dolhich hromadow

ſa hotowe pjeniſy na pscheinadžowanje pschedawacž.

Kretſchmar, hajnit.

Drjewowa awkzija.

Schtwórk 25. januara dopoldnia wot 10 hodzin ma ſo na majoratnym Rježwacžidliſko-Šobličjanſkim hajniſkim reverje w wodželeniomaj 5d a 4i ſežhovaze khjōnowe drjewo na měſtne ſamym na pscheinadžowanje pschedawacž:

67 ſchomow, 15—25 cm ſrěnjeje tolſtoscze, 8—17 m dolhich,

38 klozow, 17—30 cm hornjeje tolſtoscze, 4—5 m dolhich,

83 m palnym ſchęzpolow,

11 m kuleczlow,

113 m pjenloweho drjewa,

234 m walciny,

38 dolhich hromadow, 19 m ſchęzpoloweho drjewa a

29 m loni ſpuszczęſnych pjenikow.

Shromadžisna w drjewiſhzu wodželenja 5d pschi ſasowſko-Wojerowſkim pucžu.

W Kobližach, 21. januara 1894.

Wyschſci hajník Ajprashk.

Mittrač, hajník.

Mała kheža, wo předz mesta ležaza, je po žadanju hnydom na pschedau. Dalsche je šbonicž pschi garbařskich wrotach čížko 2.

Korčmarske knisko w Nowych Boranecach, pschi Budysko-Minakalskej dróžy ležaze, s něhdze 6 körzami pola a kult je na pschedau abo na pschenajecze. Wone ho kóždemu rjemješku pschihodži.

W Jamnem je kheža čížko 7 dželenja dla na pschedau. Dalsche je šbonicž pola gmejnškeho pschedstejcerja tam.

Schyri hisczeče derje sdžeržane petrolejove lampy ſu tunjo na pschedau pola Seidela na ſulelnſkej haky čížko 20.

Rohykaže maschinu, běrný rosmjecžaze maschinu ma na pschedau.

Richard Leichsenring, kowatſki mischtir w Čjornym Hodlerju pola Radworja.

2000 puntov polčza pschedau placisny hόdno, schmalz punt po 70 np. rěsnik Müller
pschi herbſtim kethowje čzo. 1.

Deudory a dwójny paleńz

porucžatai w snatej dobroſezi tunjo **Schischka a Rječka.**

Młodži ludžo, kotsiž džedža jutry měščenjske ſchule wophtacž, doſtanu dobru a tunju **pensiſtu** pola expedienta Goigta na ſnulownej lawſkej haky čížko 6 po 1 ſthodže.

Wucžobnik ſo pschihodne jutry w mojich kolonialworowych, zigarowych a spirituowowych khamach s pschihodnymi wuměnjenjemi pschivoſmje.

Paul Hofmann
na rězku herbſkeje a ſchulerſi. haky.

Wucžobnik.
Hölceža, herbſkeje rěče mózneho, ſyna ſprawneju ſtarſcheju, s dobrej ſchulſkej wědomoſezi, jako wucžobnika pytataj

Ginzel a Ritscher.
Hölcež, kotrež cheze moletſto a tapezeraſto na wuſknu, pola mje darmotnu wucžbu namaka.

Schmidt
pschi lawſtik hřebjach 18 po 2 ſthod.

Klampnarskeho wucžobnika
pyta klampnarski mischtir

H. Rydtar
pschi žitnych wilach čížko 16.

Wucžobnika
pyta

Bernhard Droschuk,
wumělſki a wilowanſki ſahrobnik
w Budyschinje na kafarskej dróžy 20.

Wulke wupſchedawanje.

Lovrija brakateje kamjeniny, hjes wjele pižanych talerjow, ſchłom, ſchalkow, mlotowých hornzow, karanow a ſkótkow, wulka dželba poſločzanych ſchallow, kheſejowých ſerviſow, ſchlenčzanych tworow po inatych tunih placisnach. Pschedawanje ſměje ſo hacž do 4. februara w dworje na ſewizu w ſkladze.

Norla Barthel
w domje herbſkeje číſtečetni.

Wódne pónoje, ſotly, ſhachlowe platy, neſezowe rebliky, ſhachlowe durczka, tséſchne wokna, twarske hoſdže
porucža tunjo

Paul Walther.

Zigary! Zigary! Zigary!

Vorucžam knesam ſažopſchedawarjam a knesem hoſczenjarjam ſwoj wulki zigarový ſklad dobrogiwemu wobledžbowanju.

Mam dohlečne naſhonenje w naſtupejcu zigarow.

Kupuju ſ najlepſich zigarowych fabrikow.

Na mojich zigarach žane pucžowanſte wudawki njeleža, dokež je pižomne ſluſuji.

Posličem to ſame, kaž zigarowi fabrikantojo.

Zyliſniſku placisny pschi wotewſacžu 100 ſchtuk woblicžu.

Dželam ſ najmjenjšim wuzitkom.

Skočož kupi, ſažo kupi.

Sprawnje!

G. B. Kohl w Ralezach.

Wosjewjenje.

Zyhesučju w Dubrawzy pola Varta, Panę herbam w Budyschinje kluſčazu, ſažo na dalsche wotnajawſci, proſchu mi dowěrjenje, hacž dotal ſpožcene, dale ſakhowacž. Lubju, ſo budu kaž hacž dotal ſwojich čeſčených wotebjerarjow počne ſpoſoječ, ſkočož cim ſkerje ſamožu, dokež mam wjele zyhelov wſchitkých družinow na ſkladze.

Ernst Schlenkar, zyheſnſki naſeník w Dubrawzy pola Varta.

Po ſemrjecžu mojeho nana, wobkhodneho agenta **Augusta Franzia,**

wobkhodnu agenturu,

hacž dotal ſ nim hromadže wjedženu, hjes pscheměnjenja a na to ſame waschnje ſam dale powjedu.

Moja expedizija ſo, kaž hacž dotal, na połoznej dróžy čížko 1 po 2 ſthodomaj (w hoſczenzu „f ſkótku“) namaka.

W Budyschinje, w januarje 1894.

Max Franz, wobkhodny agent.

Wosjewjenje.

Cjeſčenym ſerbam w Budyschinje a woſolnoſezi najpodwolniſho ſ wjedženju dawam, ſo ſym w předawſkim Wollmannež domje pschi žitnych wilach čížko 6

produttore ſhalmu, ſjenocžene ſ wilowarňu ſeleneho warjenja a bleschoveho piwa, wotewrif a ſo tež wſchedniſe čerſtwy burſti ſhleb pschedawam. Budu ſo ſtajnje prázowacž, ſo bych ſwojich wotebjerarjow ſe ſprawnym poſluženjom ſpoſojoſl.

Hermann Faſke.

ſ jutram wucžobnika pytam.

C. Hauk, ſchulſki mischtir w Mał. Wielowje.

Wucžobnika,

totryž che běle pyczenje naukuſnici, pyta Eduard Schmidt w Budyschinje na Lubijskej dróžy 16.

Kowárskeho wucžobnika ſ pschihodnymi wuměnjenjemi pyta **O. Reynmann** w Čichonzech.

Na lětnemu ſmjerternemu dopomjenju na row

Hann Elonorj,

njeho Žana Libšchera, w ſwojim čožku w Budestezach, ſawostajeneje wudowy.

Narodži ſo 8. julija 1803 w Demjanach, ſemre 20. januara w Wuježtu, nimale 90 lět ſtara.

Hdyž pucžowat ſchol doſho je, kaž wón ſo tehdom ſraduje, Hdyž něk po dohlim tradanju Dom luby widzi psched ſobu:

Wón w myſlach hnutu naſad poſladnje, Je džatowny, jo wſho je pyc̄etraté.

Na dohli pucž bě podobne Tež, macži, wažne živjenje;

Kež ſ wam ſ horjeročechu, Nicž nicto wiaz' we živjenju;

Wěh dohli moj — taž byczeče praſila,

Je minul ſo, kaž bych prječ ſecžita.

Wasch ſemſti pucž bě cjeřinový,

Psches wile ſyloſom trjeponj;

Wot kudzych ſtarých ſtarežna

Ego ſahe bučceče kyrota.

Scže w ſchulſkých lětach hižo dyrbjalá

Wopuscheče ſtarých dom — ſcže klužila.

Dla wojny, kž bě žalozna

W tyh lětach naſhých džecatſtva,

Scže wiaz' kroč cjeřacž dyrbjalá,

U vjele ſtracha wuftala;

Hdyž po wōjne ſlub klučenſki ſnowiſcheče,

Ego dale ſ muſi bědziec mejelcheče.

Hdyž Vôh wam i temu ſladnoſež da,

Scže ſtupila do mandželſtva

S Janom Libſcherom ſ Budestez,

Tom' porodžila džecži pyc̄;

A haj, w předz ſbožowueho mandželſtva

Wam Vôži wohr wſtily ſpožera.

Hdyž ſchyrzeče ſtěženju ſet ženjenia

Scže mandželſtehu ſhubila,

Hdyž ſrudna ſa nim hladascheče,

Scže, kaž wón wumrječ ūdaſcheče,

Vôh njenadžuiž — w mož ſtěženja

Wam ſhyň a tež džowka wotewſa.

Tak ſi wachých džecži ſamova

Něk ſhyň a džowka ſenjetſe,

A muſ, ſhyň džowki ſenjetſe,

Kež wach ſuhoč dobu ſei,

A ſola ſotrohž w měrje bydlefčeče,

Hdyž ſpróznej wocži w ſmjereti ſam-

luſcheče.

Kež w ſtěženju wam radoſež bě

Tu dželacž w Božej winiž,

Tak je tež Vôh Knes ſi wam ſo ſnat,

A wažne mož požpilnjal;

So běczeče pschi wſteli wulka ſtarobi

Tu cžila, ſi wietſha w dobrej ſtrouſezi.

Bo ſwojim horjym žadangu

A poſkyliſena ſ Kryſta kruj,

We ſtěženje ſeje do Kryſta

Scže cjeře, měrnie wuſnula;

Hdyž bě ſwój bjes poſkeda ſiehaſza

Na džemječeče ſet ſeje pyc̄injeſla.

Kež rjeſe ſu wach witali

Či lubi, kž ſu předz wach ſchli,

Něk wažne čelo čiſe ſpi

Na Budečanskim kethowim,

My wěrimy, ſo duchne psches hnabu

Še ſienocžene něk pschi ſbóžniku.

Na wach ſmjereti ſtěženju dnu

Psches tutu ſienapomniſku

Wam wutrobný džat prajimy

A i dobrej nož ſchejemym.

Bo Knes wam w rowje měrni ſpanje daj

A duch ſi hnady wěčný, ſbóžný raj.

Grudžena džowka a muſ.

H. P.

Bschiloha i čížku 3 Serbskich Nowin.

Ssobotu 20. januara 1894.

Zéjdni plan želesnizow wot 1. oktobra 1893.

4. wojsowa kasa njedzeli a na saksich swjatych dňach wupada.

Se Shorjelza do Draždjan.

Wojsowa kasa	2. 8.	1-8.	1-8.	1-8.	1-4.	1-8.	1-8.	1-4.	1-4.	1-8.	1-8.	1-8.
Ge Shorjelza .	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55	—	
Rycbacha .	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20	—	
Lubija .	12,37	2,14	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42	—	
Budyschina .	1,27	2,38	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18	9,22	
Diklopi .	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54	10,6	
Arnsdorsa .	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—	9,19	—	
Radeberga .	—	—	5,1	7,8	10,34	1,27	—	—	6,48	9,28	10,34	
Do Draždjan .	—	3,40	5,29	7,30	11,0	1,58	3,57	5,22	7,11	9,51	10,58	
Ge Lubija jenož wschodnie dny rano 6,46 do Budyschyna 7,34 (3. ll.).												

Ge Draždjan do Shorjelza.

Wojsowa kasa	2. 8.	1-4.	1-8.	1-8.	1-4.	1-4.	1-4.	1-8.	1-8.	1-8.	1-8.	1-8.
Ge Draždjan .	—	6,16	9,5	10,30	12,30	8,25	5,20	7,17	9,12	11,45	12,57	
Radeberga .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—	
Arnsdorsa .	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,52	9,49	12,31	—	
Diklopi .	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,24	10,14	12,56	—	
Budyschyna .	6,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,57	6,55	8,52	10,46	1,24	2,3	
Lubija .	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,33	—	11,24	—	2,28	
Rycbacha .	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—	
Do Shorjelza .	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54	

Ge Budyschyna do Wjeleczina.

Wojsowa kasa	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-8.	1-4.	1-3.
Ge Budyschyna .	5,10	7,38	10,45	1,19*	2,2	4,55	8,25
Dježnitez .	5,19	7,53	10,55	1,32*	2,12	5,5	8,34
Budestez .	5,26	8,6	11,3	1,42*	2,20	5,13	8,42
Roswodez .	5,32	8,13	11,9	—	2,26	5,19	8,48
Do Wjeleczina .	5,41	8,24	11,18	—	2,35	5,28	8,56

* Zéjdzi jenož šobotu, w oktobru tež njedzeli a swjate dny.

Ge Wjeleczina do Budyschyna.

Wojsowa kasa	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Ge Wjeleczina .	6,2	8,47	11,42	—	3,5	5,47	9,22
Roswodez .	6,13	8,55	11,50	—	3,16	5,58	9,31
Budestez .	6,23	9,1	11,56	12,42*	3,24	6,8	9,37
Dježnitez .	6,34	9,9	12,4	12,52*	3,35	6,19	9,45
Do Budyschyna .	6,45	9,17	12,12	1,4*	3,46	6,30	9,53

* Zéjdzi jenož šobotu, w oktobru tež njedzeli a swjate dny.

Ge Budyschyna do Ralez.

Wojsowa kasa	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Ge Budyschyna .	6,2	8,47	11,42	—	3,5	5,47	9,22
Roswodez .	6,13	8,55	11,50	—	3,16	5,58	9,31
Budestez .	6,23	9,1	11,56	12,42*	3,24	6,8	9,37
Dježnitez .	6,34	9,9	12,4	12,52*	3,35	6,19	9,45
Do Budyschyna .	6,45	9,17	12,12	1,4*	3,46	6,30	9,53

Ge Ralez do Budyschyna.

Wojsowa kasa	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Ge Ralez .	5,31	8,10	12,34	6,54	—	—	—
Ge Budyschyna .	5,40	8,19	12,43	7,3	—	—	—
Schechowa .	5,50	8,27	12,27	5,22	7,13	—	—
Radowra .	6,0	8,37	1,5	7,27	—	—	—
Radowra .	6,9	8,44	1,14	7,35	—	—	—
Njezwacjida .	7,39	11,42	5,56	9,45	—	—	—
Schechowa .	7,47	11,50	6,4	9,53	—	—	—
Do Ralez .	7,55	11,58	6,12	10,1	Do Budyschyna 6,41	9,14	1,46

Ge Budestez do Hornjego Kumwalda.

Wojsowa kasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Ge Budestez .	6,22	11,12	1,42*	5,17	9,41	
Wohowra .	6,34	11,24	1,54*	5,29	9,53	
Kebliž .	6,38	11,30	1,58*	5,34	9,57	
Kumwalda .	6,48	11,38	2,5*	5,44	10,2	
Sseriedzneho Kumwalda .	6,55	11,45	2,12*	5,51	—	
Do Hornjego Kumwalda .	7,1	11,51	2,18*	5,57	—	

* Zéjdzi jenož šobotu, w oktobru tež njedzeli a swjate dny.

Ge Hornjego Kumwalda do Budestez.

Wojsowa kasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Ge Hornjego Kumwalda .	8,12	12,6*	2,33	8,1	—	—
Sseriedzneho Kumwalda .	8,19	12,13*	2,40	8,8	—	—
Kumwalda .	5,1	8,30	12,20*	2,51	8,15	—
Kebliž .	5,7	8,38	12,26*	2,59	8,21	—
Wohowra .	5,11	8,42	12,30*	3,3	8,25	—
Do Budestez .	5,22	8,53	12,41*	3,14	8,36	—

* Zéjdzi jenož šobotu, w oktobru tež njedzeli a swjate dny.

Ge Kamjenza do Arnsdorsa.

Wojsowa kasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Ge Kamjenza .	6,3	8,48	12,8	3,58	8,48
Počznižy .	6,27	9,12	12,32	4,22	9,14
Großröhrsdorsa .	6,36	9,22	12,42	4,32	9,25
Do Arnsdorsa .	6,47	9,34	12,54	4,44	9,36

Ge Arnsdorsa do Kamjenza.

Wojsowa kasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
Ge Arnsdorsa .	7,16	10,31	1,24	5,58	9,55
Großröhrsdorsa .	7,32	10,45	1,39	6,11	10,9
Počznižy .	7,41	10,54	1,48	6,19	10,18
Do Kamjenza .	7,59	11,12	2,7	6,37	10,36

Cyrkwinske powjesče.

W Michałskiej zhřtwi směje justje njedzeli rano w 7 hodž. farat dr. Kalič herbstu spowiednu ręcz, 1/2 hodžin diaconus Mäda herbst a w 10 hodž. němske předowanje.

Werowaní:

W Katholickej zhřtwi: Franz Ignaz Ullmann, pšehlupz, s Mariju Augustu Margarethu Biežez.

Króení:

W Michałskiej zhřtwi: Maria Martha, Gustava Adolfa Emila Eberta, dželaczerja w Hornjej Kinje, dž. — Maria Hana, Karla Augusta Kschizan, bywiči pšehlupz měsitr w Sajdowje, 54 let 8 měsazow 18 dnjow. — 14. Hana Hrušez, nebo Hanža Kravza, dželaczerja na Sajdowje, wudowa, 83 let 4 měsazy 15 dnjow. — 15. Maria Madlena Schübez, Karla Augusta Wernerera, kowarſkeho měsitra na Sajdowje, mandželska, 58 let 3 měsazy 20 dnjow. — Petr Garbat, wulksahrodník w Žeřevzach, 56 let 4 měsazy 6 dnjow. — Petr Věmat, wumjentak w Brēzovje, 77 let 7 měsazow 4 dnj.

Zemrječí:

Bitovaly doros w Budyschinje:	Budyschinje		Lubiju	
13. januara 1894	18. januara 1894	13. januara 1894	18. januara 1894	

</tbl_struct

„Serbske Nowiny“ wudawaſi so kóždu sohotu.
— Štowrlétna předplata w wudawaſi 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde číſlo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěſtki, kiž maja so wudawaſi „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štowrk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíſo Smolerjec knihiččeře w mačičnym domje w Budyšinje.

Číſko 4.

Sobotu 27. januara 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Sakkim finanžam dže 29 žobustawow přenjeſe komory ſakſkého hejma na to waſchnje na ſelenu halou pomhac̄, ſo knježerſtu namjetuju, ſo po možnoſći wſchěj njetrěbnyh tworem wotajic̄. Woſebje dyrbja ſo wſchě jeleſniſte twary jednorishe wuwjeſc̄ a pschi nič ſo nježmě na pschewyho ſada, t̄ pschi-hódnosc̄i pucžowarjow ſlužazyc̄, džiwac̄. Po tymle namjeſce ſo ſba, kož ſo by ſo t̄ pschi-hódnosc̄i pucžowarjew na ſakſkých jeleſniſzach hižo pschewjele dobreho ſtało. Schtôz pschiправjenja na zuſyč jeleſniſzach ſ tými naſhich ſakſkých jeleſniſzow pschiruna, ſpōnaje, ſo ſu ſo hac̄ dotal na ſakſkých jeleſniſzach jenož najnuſniſche pschirupy t̄ pschi-hódnosc̄i pucžowarjow cziniſe, a ſo pjenjeſne ſrědk, na to načožene, pschewule byle njeſiſu. Duž by ſterje pschiſprawne bylo, ſo by ſtat w pschiſhodze w tuthym naſtupanju kuf ſarniwiſchi bylo. W teſle wězhy lutovac̄ je cžiſce wopal. Wjetſchina druheje komory ſo wěſeže komđic̄ njebudze, knježerſtu pjenjeſne ſrědk pschiſwolic̄, kotrež budža ſebi t̄ ſpěchowanju jeleſniſkeho wobkhada ſadač̄.

Sakſke ratařſke wokrjeſne towařſtwa ſu khějorſtowowemu hejmej proſtſtu podaće, ſo by ſo pschi wobſamknenju wiłowanskeho wucžinenja ſ Ruskej a pschi ſrijadovaniu khějorſtowowých finaržow ſa to ſlukomalo, ſo by ſo ſlěbro do ſwojeho předawſcheho prawa jako ſakoniſki placjerſki ſrědk ſaſo poſtojilo, ſo by ſo wiłowanske wucžinenje ſ Ruskej wotpolasato, tak daloko hac̄ dyrbji ſo wone na ſchłodnu ratařſtwa wobſamknuc̄, a ſo by ſo pschi wuwoženju žita dopolafmo, ſ wotkel je žito doſčlo, njeſběhuňo, ſo pak by ſo dawlam na wino a tobak pschiſhōſhōvalo a ſo khějorſtowowe knježerſtu napominalo, ſakonjowy načiſl, powyſhene pimoweho dawka naſtupañy, pschiſpoložic̄. Š tajſtmi namjetami ſebi wokrjeſne ratařſtwa ſ cžiſka pschiſhilnosć dželaweho luda, pschiſkupzow, piwarzow a tobakarjow dobuđu.

Khějor Wylem je ſo ſ wjerchom Bismarckom ſjednał. Tale powjesc̄ je po wſchěch Němzach pola pschiwiſhōwarjow a pschiſzelow wjercha Bismarcka wulke wjerhele ſhudžila. Khějor je cžiſce ſe ſamźneho pohnuc̄a ruku t̄ ſjednanju poſlic̄il. Š pschiſzinu wjerchoweho wotkorjenja je wón poňdželu psches ſwojeho adjutanta hrabju Moltku wjerchej Bismarckej ſamorucžne ſpižany liſt pschiſpodac̄ dał, w kotrymž khějor ſ pschiſhlanjom bleſhe ſtareho wina wjerchej t̄ wotkorjenju po pschiſtrat̄ej khripje ſvožo pschiſe. Pschiſhwatane by bylo, aby by ſo na ſjednanje khějora ſ Bismarckom wulka politiſka waznoſć ſlada. Na to, ſo by ſo Bismarck ſaſo do ſaſtojnſtwa powołał, ſo myſlilič njeſhodži dla wjerchowých wjerhólikh lět a dla jeho cželueje ſamornosće. Može ſnadž ſo wo to jednač̄, ſo dže khějor, je-li trjeba, Bismarkowu radu pschi knježerſtowowych naležnoſciach ſlužbec̄ a jeho wulku naſvedžitoſć wuwožic̄. Psjat̄ je ſebi wjerch Bismarck wotmyſlit, khějor w Barlinje wophtac̄.

Knježerſtu dže pieča ſe wſchē možu wiłowanske wucžinenje ſ Ruskej w khějorſtowowym hejmej pschiſgřiſhřec̄. Barlinſke nowiny „Post“, kotrež často ſ knježerſtu naſtaňki wocžiſhēzuja, powjesc̄ wobkručza, ſo je khějor njeſdawno jenemu ſnamjenitemu konſervativnemu ſapohlanzej prajil, ſo ſebi tola konſervativni myſlilič nježmědža, ſo budže ſo wón pschi wuſwolenju ſwojich radſic̄zelow na nekaſte waſchnje nuc̄ic̄ dac̄. Woſebje ſo konſervativni myla, jeli ſo měnja, ſo wón w naſtupanju ruskeho wiłowanskeho wucžinenja cžiſce ſa hrabjom Caprioviom njeſteji.

Ulni na tobak, ani na wino khějorſtowoy hejm dawk, wot knježerſtu namjetowaný, njeſchiſwoli. Po dohličih debatach ſu

winowy dawk jenež komiſiji t̄ dalsjemu roſpominanju pschiſpolasati. W njej drje na nim ničjo dobre njenamalaſia a budža hejmej radžic̄, ſo by jón ſacžiſnul, runje kož ſo to tobakowemu dawkej poſidže. Sajimawe bě, ſo ſo pschi wuradženju winoweho dawka w khějorſtowowym hejmej jedyn ſaſtupjet jeneho němskeho ſtała jako žobustaw ſwiaſtlowej rady woldželi. Württembergſki ministerſtowovy pschiſhoda i Mittnacht ſebi jako ſchlitowat württembergſkich winizarjow ſlово wſa. Wón pytaſche dopolafac̄, ſo bjes pschiſhložowanja Württembergſleje ſo w Němzach na wino žadyn dawk poſožic̄ nježmě. Pschi jednanjach w lěcze 1870 je ſebi württembergſki pohlanz ſadał, ſo dyrbji wino wot khějorſtowowých dawkov wuwſate byc̄, abo ſo dyrbji poſoženje dawka na njo tola wot pschiſhložowanja jenotliwych ſwiaſtlowych ſtatow wotwihowac̄. Tuſon namjet ſo njeje pschiſgřiſhřeſal. Toła je ſo tehdži württembergſkemu ſaſtupjerzej ertne ſlubilo, ſo khějorſtu bjes pschiſhložowanja wobbzělenych ſtatow ſwoje pravo wužic̄ njebudže. W tym je württembergſki pohlanz pschi ſo wobſamknenju ſwiaſtlowych wucžinenjow poſte ſměrowanje namakał. Wopravne lubjenje tehdniſche wuprajenje wſchak wopſhijalo njeje, ale ſ teho hſchcze njeſcžehuſe, ſo tole wuprajenje do zyla žaneje wažnoſce nima. Württembergſke knježerſtu je ſo ſwojeho pschiemhſlenja pschiſgřiſhře ſamorucžne wotkorjenju dawkej na wino twjerdze džeržalo a w ſwiaſtowej radze pschiſgřiſhře ſamorucžne wotkorjenju dawkej hložovalo. To nje莫je pschiſkupic̄; württembergſke knježerſtu dyrbji wſchō wotpolasac̄, ſ cžimž byču ſo hižo doſč ſobzjezeni winizarjo hſchcze hóle pocžeſili.

— Poſly ſadžení ſemjenjo w Poſnanskej jene knježe ſlublo po druhim pruſkemu knježerſtu pschiſhawaja, kotrež tele ſlubla roſkuſkuje a je bjes němſkých ratařow rodbžela. Na tajſele waſchnje dyrbji ſo Poſnanska po něčim pschiemhſic̄. Š tuthym wotpohladom je tele dny pruske knježerſtu 2000 jutrow wopſhijaze ſlublo Oſtrowječno ſa 275,000 hrivnow ſupilo.

Štaſka. Revoluzionatne hibanje w Sizilſkej je ſ wojetſlej možu ſ najmjeňsha na khvili podkōčene. Tež ſběſtaſke cžrjody, kotrež w krajinje wokolo Maſſa a Carrara ſamožitých ludži traſhachu, ſu wojažy do hor a do ležow ſahnali. Maše ſběſki, kotrež ſu ſo ſaňdeny tyžen ſu a tam měle, ſu ſo ſ lohlej prógu poraſhle. W měſce Piſa bě bjes pjeſatſkimi pomožnikami a drožkarjem ſtraſl wudyril. Straſlowazh po dróhach herjelajzy cžahachu. Žeſbni, kotsiž běchu khatali, njeměníkow roſhonič, buču ſ mjetanjom ſamjenjow powitaní. Wojažy ſo na to ſ nahim mječom do ſtraſlowazých dachu a jich roſcžerichu. Knježerſtu nima myſle, hejmiſkých ſapohlanzow předy hromadu ſwolac̄, doniž ſo revoluzionatne hibanje ſtaſlo njeje. Wotewrjenje hejmiſkých poſedženjow je ſo teho dla wo jedyn měhaz woſtorežilo.

Balgiska. Po zylej Evropje ſo ſozialistiſke a anarchistiſke wucžby ſatrafanje ruje roſhřejeſa. Š tym krajam, w kotrymž ſu ſebi revoluzionarne myſle ſobu najwjaſy pschiwiſhōwarjow dobyle, Belgiska ſlužba. Knježerſtu je njeſdawno jeneho profesora pschi Brüsselskej univerſice, knjeſa Neclusa, wotkabžic̄ dyrbjalo, dokelž wón w ſwojich pschiemhſlach jako univerſitny wucžer anarchistiſke ſažady wucžeshe. Toła ſ tym ſo Neclus njeje njeſhložny ſčinil. Wjetſchi džel studentow a univerſitnych wucžerjow na jeho ſtronje ſteji a pschiſgřiſhře jeho wotkabženju protestuje. Gmeiſſka rada Brüsselskej pschedměſtow Ixelles a Saint-Gilb ſo teho runja ſe Neclusowej ſtronje džerži a je pjenjeſny pschiſnosč, hač dotal univerſice pschiſwoleny, wumasmula, doniž ſo Neclus ſaſo na univerſitny

stół powołał njeje. Někotsi profesorojo chzedža, jeśli so by so uniwersita sawrjela, studentam darmo pschednoski dżerzecz.

Hollandska. Hollandszy anarchistojo su po dleższim časzu sojo snamio žiwjenja wot so dali. Woni su w Rotterdamie niedzielu popołdnju spytali, zyrkej krajateho Lawrjenza w času popoldnišejce Bożej klužby s dynamitom rostęlicz. Niekutki so s ledzilowczo polizistow pschedaszy. Jeneho jendzieskiego anarchista su jako nashezumwaria k nadpadzej sajeli.

Franzowska. W Dahomejskiej w nawjezornej Afrizy so Franzowsam nochze prawje schlagcicę. General Dodds je na symnizu schorik a dyrbí so teho dla w tu khwili wostojecz, loni pobiteho Dahomejskiego krala Behanzina pschedzecz. Tón je bjes tym khwile mél, hebi nowe wójsko nahromadzic, kotrej je pječja hido tak kylne, so hze so swericz, na stejskicę Franzowsow nadpad sejnicz. General Dodds teho dla naležnje s Franzowskej wjazy wojskow jamada.

— Kož w Němzach, Awstriskej a Ruskej tež w Franzowskej hibanje pschedzitwo židam pschedzera. Nowiny franzowskich konserwatywnych republikanskich „Le Peuple“ su so čiszcę na antisemitiske stejskicę stajile. Wone pišaja: Brachteja so naš wsciedźne, skto wo židowskim praschenju měnity. Tu je nashe wotmowljenje. Wo tym, w lajkei mierje su židzi pschedad Franzowskej pospeshili, može wschelake měnjenje bycz, tola so njehodzi preć, so židzi pschi tym pomhali njeſu. Židowske praschenje żenie węz węch bylo njeje: to je narodne praschenje. Smu wyższychini byli, so smu w lécze 1791 židam měschčanske prawo spožcili, teho so nam dąbja horto facz. Město so bydu so sa to jako dżakowni a pokorni hosczo w kraju sadżerzeli, kotrej je jim swoje durje wotewrili, su so woni jako hrubi dobymarjo, njehatibicizwi mozowarjo a nasdaczi podilkożerjo wupolasali. Tim so salezje, město hosców w domje salhovac, město teho su so woni na knjese wězne město stajili, kotrej budža pschi prěnej lepszej skladnosci wuhnacz čycz. Hacj do teho časa woni wcho wuživaja a praja, so budža so sa dwazecz iet katholikojo prashecz dyrbjecz, hacj budža hisczce w Franzowskej bydlicz smecz. Miz ipokojom i tym, so su w krajnym a měschčanskim sarjadniſtwe nastepcze města na so storhnuli, tež po swojej woli krajne finanzy sarjadnia, hajc woni nashe sakonje tak naprawia, so na čiszcę pschedzitwo waschnje nashe pjenesy do swoich sakon w pschedzenu a so po tunjej placzisne naschich leżownoscoz mozuja. Woni hiscze dale du, rubja nam našcu czech a nashe pjenesy. W Franzowskej, w kotrej ryceriske smyžlenje, luboček s prawde, luboček i bližschemu a rjełostwo wot stolęca i stolęca knježachu, so stażenie charakterow jenož se smeschenjom stareje franzowskej krewje se židowskej krewi wužožicz hodzi, se hebicizmiej žadosežiwoſcju sa swježelenjom a sa pjenesami, i kotrej so židowska raka wusnamjeni. Kajli je jich woprawny samer? Miz jenož Franzowsku sahubic, ale tež zyrkej, najtwjerdzhu sapjeru Franzowskeje, wupuscicę. S tym so wuloži pschedzadzaze narodne sahubjenje pola naš, na kotrej smu my Franzowskoj niewědomje hobi skutkowali. Pschi tygle wobstejnoscach so franzowski lud prascha, hacj by njeprawo bylo, hdz by so 1791 tak sołkomyžlne spožczena runoprawoscž židam sało wotewsała. S najmierne dyrbí so tale možnoscoz wuměńc a hebi rosjažnicz; so franzowski lud, hdz by trjeba bylo, so njeby fabka, a so by to runje tak niedzakownym, kaž njeprawym hoscżom i wjedzenju dał. Skto by so potom stało? Židzi, někto niz wjazy franzowszy měschčenjo, ani wuswolero, ani wuswolomni, bydu kaž někdy jako zusobnizy w Franzowskej bydlili. Do zyla maja woni drugu narodnoscoz hacj my, a bjes tym, so hebi swoju rubimy, su hebi woni swoju salhowali. Njezdžaha, so woni s nami dawlowe czechoty a wojsku klužbu njeſu, to jim njezdžewa, hebi swoju narodnoscoz salhovac, kaž wscieknětowe židowske sjenoczenstwo wobswedeča, kotrej je hebi wotmyžlito, wscie ludy na swoj wobysk wužožicz. Tola skto dyrbí so stac? Njezmérne dzelo psched nami leži! Woni su nad nami s kniesom a s kóždym dnjom so woni twjerdzho sahnędza! Haj temu tak je, tola mamy doměrjenje do Boża a Jezom Chrysta, jeho syna, kotrej su někdy w Jeruzalemie na křiž pschedili. Boże dopuszczenje je a wobsi kweit, nicžo jemu njezdžewa, naš wuswobodzic, hdz smu to saſkujili. Duż wsciektim Franzowsam pschedowamy: židowske praschenje je s teho wobysko, so smu Jezom Chrysta wuhnali, wone je khostanje ja našcu hisczce; wone budże prut, kotrej naš sało na prawy pucz powiedze.

Rusowska. Waschnje, po kotrej so hacj dotal w Ruskej dawki sberachu, je hido dawno pschedmienjenja trébne; pschedož s nim so wobezje na burſti lud czechko kłocječe. Zavyn ruski finanzny minister pak hebi hacj dotal swerik njeje, so jeho dōtknucz, doniz něcziski minister Witte so na to schroblik njeje. S pschedlož-

wanjom druhich ministrow a khejorstwoſe rady je wón dawlowym dohladowarjom a dawlowym sastojnikam poruczili, so dyrbí najprjedy placzenjakhmanosz kóždeho bura pruhowac, hacj hebi wot njego dawki žadaja. Placzenjakhmanym so dawki s naſylnoscę wutusowacž nježmēbz, pschedzadzwanje burſtich kublow a rólniskeho grata je do zyla salafane. Po hubjentych žnach poſlednich let budža milijony ruskich burow nowy Wittow wukas jako wjeſeku powjeſez hlyſhacz. Ruske nowiny tole roſzubženje ruskeho finanzneho ministra jako dobroczelski skutk sa burſtwo a rotatku Rusku khwala.

Serbija. Tý duch herbskeho luda, bywšci kral Milan, je so s Parisja do Berggrada wrózil. Ministerstwo, se hobustawow radikalnej strony wobstejaze, je pschedzivo Milanowemu pschedywaniu w Sserbiji podarmo protestawski, wostupilo. Młoduski kral Alexander je na to po radze swojego nana nowe ministerstwo, se žamich sastojnikow wobstejaze, postajil. Tole njeſakonska kroczel je w zlepj Sserbiji najhubjenschi sacziszcę czinila. W hejmje (skupſtynie) su nowemu ministerstwu sles powitanje pschedzowali. Hdzy dě ministerstwo pschedzyda Ssimicž swoj program rozwil, wscie sapožlanzy kaž jedyn muž stanuwski i hlosom weļo pschedzitwo pomjenowanju nowego ministerstwa protestowacu. Ministerstwo pschedzyda čzysche wukas czitasz, i kotrej kral hejmowe poſedzenie wobſamknje. Czitanje pak so jemu nje mózne sejini. Njeſchelstawažy holk schumjeſe. Hroženja so wuraszdu, kžici běchu hlyſhacz: „Tole knježestwo nje podpjeram! Nožemny waž! Niemamy k wam bowrženja!“ Ssimicž na to kralowy wukas, i kotrej so hejm wobſamknje, hejmowemu pschedzydze pschedzeda a se swojimi s bu-ministrami hejmownju wopushczi. Hdzy běchu na tajke waschnje sakon slamał, hdzy je swojego nana do Beograda powołał. Psched dwemaj lětomaj je so kwyatocznje wucziniko, so so Milan nježmē ženie wjazy do Sserbije wrózil, khiba so by kral Alexander žmierne schorik. Posdžischo je hebi hiscze Milan, kotrej w Parisu swoje pjenesy borsy i njerodnymi žonskimi pschedubkowa, wet herbskeho hejma swoje měschčanske prawo w Sserbiji sa pjenesy wetupicž dał, klubowisci, so jeho ženie wjazy někto w Sserbiji njeſwoladaja. Tygle wuczinjenjow so ani kral Alexander, ani Milan džeržał njeje. Wot teho časa, so je dr. Dokicž, něduski wuczet krala Alexandra, wumrjal, sda so, so je Milan swojego syna čiszcę do swoje možy doſtał. Samožnosz, kotrej je Milan nad kralom Alexandrom dobył, može sa Sserbiju a kralowstvi dom najhōrſe sejžhni mécz. Milana w Sserbiji niz jenož s zylej wutrobu hidža, ale tež jeho kłepzowskeho a nječežnega smyžlenja a sadžerzenja dla hloboko fazipwaja. Jeli so so kral Alexander i radikalnymi sažo njeſwiedna a swojego nana skerje lepje se Sserbije njeſoſcze, strach hrosy, so jeho hromadze i jeho nanom i kraja wucžerja. Skto pak potom, hdz by w Sserbiji k revoluzji doſchlo a so trón Alexandra powrózil? Potom so se herbskeho praschenja powſitkowne europiske praschenje sejini. Bjes Ruskej a Awstriskej i nowa swada dla nadkrajestwa nad Balkanom wudvri, ktraž može lehko doſcž nastork i powſitkownej europiskej wojnje dacz. A wscie tele europiskemu měrej hrožaze strach je Milan sbudzil, swoje kralowiske čeſkne słowo na hanibne waschnje slamałsci.

Gród Wyžoka.

(Bokraczowanje.)

Ts běchu spodžiwne čuzca, kž Herta mějše, hdzy hród psched hobi wuſlada, kotrej bě i pižma wulkeho džeda, kž bě tež wona čitala, hido ſeſnala. Wobstejse s wulkotnemu ſrjedzneho twara a s pobocznemu róžkow, kotrej běſtcej horjela węži podobnie wutwarzenej. Jedyn s tuteju róžkow, kotrej bě wohén ſaniczil, njebe hiscze ſaſo natwarzenej. Husky bręcztan bě ſakurjenu roſpadanku wobroſki a cžinjeſe, so mějše pschedzelný napoħlad. Sſrđený twar bě ſtejо wostal, tola bě na ſawrjenych wolenzach widzecz, so tam nictó njebyli. Jeno těchne wuſlada běchu wotewrjene, tam so wěſcze Boža wobrada khwasche. Lěwy poboczny róžk pak mějše wjeſek a heſpolski napoħlad, jeho wokna so zwětlaču, durje běchu wetewrjene, garbiny so bělachu a khoru poſtejachu ſchit pschedzitwo wjedru. Džiwie wino pleczeſe so po ſcěnach a wsciekske kwečki a lepjenate roſliny debjachu woknowe prohi.

Zow ſasta koreta a hnydom polaſa so na ſwonkownym ſhodze wulka žonska. Wěſo na pěni poħlad ju nictó ſa woſebnu knjeni ſpoſnał njebe, runje kaž tež poħoncz na treſzateho ſakaja ſapodobny

njebě. Zednora schéra draſta wobdawasche bjese wscheje pychi ſylni poſtawu a hac̄ pſhes polozu krjefje ju ejorna ſidzana ſala ſi wjetcha kotrejz wulti c̄zecz kluc̄zow wiſasche. Wuska ſmužko běleho platu woſko ſhije a na rukomaj, to bě jenicžla deba. Žano ſankata mězka njedebjeſe hladzy ſhlađene poſne c̄zemne wloky a krute kožane c̄zrije ſwēdečzatu ſa to, ſo ho tuta žonska bóle po domje a dworje dygli po hladkej pedloſy pſchelhodžuje. Se ſylni ruku ſběze ſwoju ſadživanu c̄zetku ſi wosa a weſoſha ju wutrebicž na ejole.

"Na, sy sbožownje pschyſhla, mało žónka? Witaj! Blęda sy doszcz, tisla jow sy czi licząc węscze ſacjetejnitej. — Wilhelm", pscheterze sy hama, "człaj hiſhczę. Ty mōzesz hnydom knjefararia dem dowjescz, hdyż ſtej knjiej hiſo ſapschēhniſtej. Wón hiſhczę je w bliſkoſci něhbę na wopycze, khwilku budźe wschaſt to hiſhczę tracz. Kryczi mōzesz na konjey cziſnucz, sy sy njenashymnitej. Knjess farat je t starej krawdowej doschoł, ta jemu tak ruczę prycz njeda. — Pój nuts, mala", wobroczi sy na Hertu, "dzu czi twoju iſtwiczkę polasacz. Ty sy sy ſhreła a sy ſprózna, wołóż ſebi. Potom budżemy khoſej picz, moja Dorotka je wulſi tykaz napieſka tebi t czeſeſi, tón dyrbisč ſyptacz."

"Hájka", sawoła potom sażo na dżowku, kij pizu do hróbżow
nosħesħe, "ħiesx mi tał njerodna njeħy়! Ja ħażu poħasacż, so
budżesħ mi f'Bożimi darami talkle po dworje broujč, město so by je
skotnej daħla!"

"Tak je prawie, Schata", wobrocił so sało na drugu, "dżenka
ju twoje młokowe karany lepiej wyciągnięte hacz wczebra. Widzisz,
to wskak dże, jeno so żo człowiekowej dże."

Po tuthym poſlednim pscheworhnenju ſczege czeta Hertu ſkózne
do domu a dowiedze ſu do jſtwy, kiz bē jej poſtaſena. Młoda
holczeza bē ſ wopredka trochu ſatraschenia ſ tym, tak krucze jeſe czeta
rēczesche. Hdyž pak do hosczoſkeje jſtwiczkli ſaſtuſi, kotrui bē žonſka
ſ nežnej czućziwej ruku wupyschiła ſe wſhem, ſchtož može holczy
wutrobu ſawjeſzelic̄, tu poſlada džaknje na staru c̄etu a hlaſaſte
do tak dobrziniwej mōdreju wóczlow, na tak pscheczelnie ſo po-
kniewaz̄y-ert, ſo wutrobitoſce ſaſho naby a ſo do pređka čujięſche,
ſo, jeli ſo može ſo jeſe wutroba hdze ſaſho wutrowic̄, dha ſtanje
ſo to ſawęſce jow pschi žonſkej, kiz bē na czèle a duschi jenak
ſtrowa.

Lęczo minu ho holczę jara spęchnię. Czeta Hana starasche ho wo wotmērjenje we wjaznym jednorym žiwienju, pak wilke płokanje hotujo, pak saſo wsłęe wobydlene rupy potepi, so by je rōdnie wujedzika. Też w ſadowej a kwiakowej ſahrodze, w kuriazym dworcu, a mlokojej pinzy bę dżelacj. Wschubżom dyrbjescze też Herta pom- hacz a ta to rada cziniescze. Nieswukene dżelo na czystym powietrzu i jednorymi wjeznyimi rospjerschenjemi cziniaju Herczinej wutrobie derje. Maſlubsche bęchu jej wjezorne hóbziny, tka možesche pschi lubej cęcze pschiębę. Husto pschiida ho jako treczi cęsczowny farat, lotrehoſt staro knjeni wyzkoło cęsczescze a tka bę też se ſtwojej dżesczow- skei wjekeloscu mlodej holczę witany bjezadni.

Też dżenża bę stary duchowny psichischoł.
Bęchu po wjeżdżeri a pschebychū rjany wjeżdżor w sahrodze. Męchacik bę seshabdał a sięże na hród swoj blęborny saweschł. Knejekna Hana ssłabowasche samyżlena na rospadanki, kiz se swojim selenym porostkom weprawdze lusłateli napohlad posłicząku. Sdasche ko. taż by jeje energiske wobliczo do konienja ponuriene było.

„Na tajlich wjezdroach”, rjeknu wona, „pominam rady na sandzych czaszy. Moji lubi, kiz su dawno w Bozim mérze wużnuli, wopytuja miej potom. Hrod njeje dleje prośbny a wopuszczeny. Widzu swojego lubejego nana, tak won tamle pschi swonkownym schodze na konja lese; tak jemu moja luba macz tamle s wutwarkoweho wokna, hdzej jeje schijazé blidko stejesche, Bozemje siwasche; tak moi bratija, rjani, slósczni hólzy, kiz dyrbjachu swoju fotru tak hórszy hamu wostajicz, se swojej człej wjezholosczju wschitko wożiwieja. Skóńczne wotewri so tez tamole rõgħne wokno w frjedżnym twarje a d-séjde starzowske moblisclo bleda s niebo.”

"Twój dżed, cżeta, to je mój wulkij dżed, něwérno", psíkterze Herta kwojek cżęcje ręcz, "tón šamž, wot kotrehož je to pišmo a to poslečze", psíkstaji wona bóle s cžicha. „Ach, cżeta, powiedaj něsho wo nim. ſpí-li lebo ſnala.“

"Ja běch hřečce jara mloba, moja luba, hvyž wón wumrje, a wém se kamžeho našonjenja jeno malo wo nim. Wém ſo jeno dopomnicz, ſo bě pschezelny starz fe ſlěbornymi vložami, kž naſchim hrom lubje pschisladowasche, malo rěcjesche, ale tola na wsčečich naſchich radoſczech a žalosčech džel bjerijesche. Njebydlachmy tehdom hřečce na hrodze, ale na druhim nanowym kuble; tola njebeč jara

daloko. Samy někotry tydžen jow pschegzinili; bžel hrjedzneho twara
bě sa nař pschirprawjeny. Husto pschihadzescze těž twój bžed Wornat
k nam a mějesche kwojeho syna, twojeho nana, žobu, a potom
mějaču hólcata wježole hodžiny. Po dzědowej žmierci pschipadže
hród mojemu nanej, jalo staršemu, a my po jeho woli czechněchmy
jowle nuts. Běch hallo něschto let, hdyz wumrje, tola čzujač
hluboko, schto hym shubila, pschetoz, kaž hym hýž prasila, nam
dzěčzom bě dzěd jara dobrý a pschegzny. Hdyz běchmy potom
wjetše, powjedaſcze nam macz husczíſczo wo czechlik woshubže, tiz bě
jeho potřešíš, a so je wón lěta dolko czmowý a njenubosny muž
byl, lotrž je ho jeno s rědká požměwnul.

So je husto kaž slobudżeny duch w hrodowskej rospadanzh wokolo bledzil, so by shubieny połek pytał, a w jeho istwě, hdez je stajnie kaſčeczki stał, na kotrehož starožitnostny wobząh je s c̄zmo-wym wokom shladował. Wszechho towarzstwa ho sbalowasze a moja macz je dość husto se styskniwej wutrobu na hrodowsku horu horje schla, so by potom zo wróciła, bjes teho, so by dz̄eba wohladala.

„Hdyž bě šo mój najstarší bratr narodil, a hdyž mějše prenějeho vnuka na rukou, tehdom je šo preni króz saž po-římecku a po něčim bu won tamní milý starz, kájlehož smy jeho snali.“

Wojewodzka miejczesie a psychopatologicznej chłodowaścię chutnej. Snajesztań dżę kruty wojsk, tig bę nadobnemu muzej wóchu radość wsał, a tig bę nětko faſo mlebo ſbože ſniczil.

„Hercze-ši wyr, knježe, nazu do domu pschewodžicž, čzu wam a
Hercze dženža, dokelž su stare dopomjenjene wožucjile, kaſčejik
počasacj. Wón je njesranjeny do mojeju rukow pschiſchol a dyrbi
po džedowej woli tež taſti woſtacj, doniž ſo tamón njenamaka,
ſchtož drje ſo ženje njestanje.“

Wonaś scéchowaścątaj. Do jeje istwy pschischedschi, wotewri
knieżyna s Wyższeje kaſchcz swojego piſazego blida. Tu stejeſche
kaſchczik s duboweho drjewa, s krutym ſeleſom wobblity. Starožitny
samk popuſhčzi. W nim zo wscho blyſhczęſche a hweſczęſche.
Wſchelake žonſke debjenſtwa s drohimi kamjenjemi w formach, liž
bęchu s módy: schnór, pjerſchęzne, broſche, s wjetcha połozja rucz-
nego woblkuka, na kotrzy dźed spomina, kleborny had s demantami
wukadzany. Dale wuhladachu ſłote pieniesy s wobraſami dawnno
semrjetych wjerchow, kheluchi a kizy s droheho mjedža. Muſka a ert,
liž bęchtet je tricbalki, tlaſtachu dawnno w ſemi.

"Bóh dal", rječnu wona, "so by še to potajstvo hishćeju junu

wujażniło, so by cęscz naszeho przedownika sażo wróczena była a to posłecze dleje wjeżdż na nas njebyło."

Potom rosenbęechu so hłuboko hnuczi. Herta hedżesche hiszczę dołho hjes spanja w swojej jstwě. Niechacze prapredownikie jeho posłeczą dla dleje hramicę. Bé dżē tak jara njebożowny był, hiszczę wjele njebożowniści dyżli wona. Ale cęcho dla dyrbjescze runje wona teho dla czerpiecę, cęho dla dyrbjescze wona sa hręchi dawno wotemrętch pokutu cążnicę? Tak pschemyślowszcze, hórkę półsy plakajo, doniąż nutra moblitwa jeje resbudżenu wutrobu nje-

(Sfónčenje psichichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. (Se herbskeje pečolniży.) Shtož w symje wjèle wuhla spalicz a pôdla symy mreż nožče, tón fatepi hebi w malej stwiczy, żenje w wulkej stwoje. Czim wjetšha je stwa, czim wjazy wuhla ho pschepi, hdźż czeszch wěstü cęplotu wo istwje mreż. To wjedža a rosumja pečolny wustojnje. Wone nieshreja swoje gylé bydlo, ale jenož tón dżel, hdźż runje bydla; czim injenje swojego wuhla tež pschetrjebaſa. Pečola wjèle symy njesnjehe; hdźż cęplota niže 8 gradow spadnje, jenožliwa pečola sprostnje. Pschibhywa syma, dha dyrbja ho pečolny pscheczivo njej wobarnowac̄: wone wopuschcza městna, hdźż jich syma s přenja hrabnje, woszczje delnje džele plastow. Psches to maja trojaki wuspech: 1) Pečoly bôle hromadze ſedža; psches to nastanje wjetšha cęplotu. 2) Pečoly ſedža netko bôle w kuli, injes tym, so mějachu předy napohlab kaž jejo. Netko pak je stara, snata węz, so ma kula najmjenšhu swjetšnosć. Teho dla ſhubi tež kula najmjenje cęplotu, a symje je najmjenšhi rum daty, hdźż moħla jim schlodzic̄. 3) Wuprōsobnene panki na plastach niže pečolow su najlepšhi kryw, woprawdziata twierdzisna napscheczivo njepscheczelnej symje, kotaž wonka psched kolčkom laka. Tamne prośdne panki symu s zyka dale njewodža a cęplotu, kotaž wot

pejów w uśwadżą, tak dookoła w bliskości pejów wobłhowają, haczyje to jenoż móżno. Tak ſu s' najlepszej broni'u pszechęgiwo symnym powětram, kotryž chzedżą ſo wot wonka do kłęcza dobywacż.

— (Wuhladz na psichodne wjedro.) Woloko 28. a 30. januara a 1. februara so deszcziki a śnieg wocząkuja. Pscheje so, so bydu wone trochu bohatsche byle, dylili dotalne. Po zlych Némzach poczyna woda pobrachowacż.

— Sserbske Bože štužby budža so w Dražđanach w lěce wotbywac̄ 4. měrza, 17. junija, 16. septembra a 9. dezembra.

§ Vělcjed. Mordatški nadpad, kotrž je šo žobotu vječor w nashei wžy stal, je powschitlowne roshorjenje sbudžil. Mjeno-wany dzen jedyn handwjetški, kotrž je šo po žwojich wopiskach w jenym mělce pola Wina narodžil, do tudomneho Schusterez hosczenza pschindže. Ssobi palenz stašawſchi won wospjet rošrčenje pschitomnych hoscji spěw̄ sanoschujo mylesche, czehož dla jeho hosczenzat wjazy krócz napominasche, so by směrom był. Sklonžnje ssobi zufy žadache, pichenozowac̄. Duž jeho hosczenzat do hródž, w kotrejž je sa handwjetšich lěhwo pschibotowane, dowjedže. Dokelž zufy w hródži, se blomu ſaklanej, zigaru pachasche, so schkré wokolo lětachu, jemu hosczenzat krueze pschitasa, zigarinem uohnjey wutic̄ dačz. § tym ho rosnjemdrivski handwjetški se ſala nōž wuejeze a hosczenzaria ſ zylkem wotmachom psches tolſtu mēzu do hlowy klo. Sso wobaražy nadpanjeny handwjetškeho ſa prawni ruku pschimnu, so by jemu nōž wuwinul. Tola njedocinik rucje nōž ſ lewej ruku do ſkaze a hosczenzaria ſwjetha praweje ruki psches wščē portowe ſukhe žily řesnu a jeho potom hishcze do ſczechna klo. Wschón ſ kraju polath ſcanjeny do hosczenzoweje iſtwy po pomoz wołajo pschibězo. Nekotri hosczo hnydom do hródže khwatachu, so bychu njeletražnika pschimnuli. Hacz runje ſo won ſ nožom wobarasche a něotre wobobby na ſbože pak jenož ſ lohla ſrani, ſo poradži, jeho pschemož a wuwjasac̄. Hishcze tón žam̄ vječor jeho žandarim do Budyskeho jaſtva dowjedže. Nadžijomnje jeho ſ khostatni na dležſchi čaſ ſa-žudža a jeho tak na wjazy lět njeschlodneho ſcchinja. Rany kniesa hosczenzaria Schustera ſu khetro ſtrachne, tola ſo nadžijeja, ſo ſo ſ Božej pomozu ſaſo wuhoja.

S Budesteż. Tydzień wossiowej duchowny koncert w naszym. Wszystkim domieśko na wjelestronie żadanie higo popołdnju $\frac{1}{2}$, niz halle w 5 hodzinach zapocząć. To budżet tych tym se kusiodnych woszadow, kotsią pęchi pschitidu, węscze składniści czas, hacj przedy poftajeny, runje taż tez tańcim, kotsią s czahom pschijedu a wotjeduo. Tertty sa spewy ku wot $\frac{1}{2}$ 3 hodzin pola głownych zyrlwinych durjow, przedy pak w Schmierz restawragiji po 30 np. dostacę. Miesieć wschelimi rjsanymi némssimi spewami budżet tez jedyn herbski chor pschednoszowacę. Bóh dał, so by tez wscitko derse poradźilo!

¶ Dobranež. Hdyž tamny bydžení jedyn tudomny kubel s dwěmaj wosomaj hnój na polo muwošyč da, běchtej šo jeho ſtužownej holzy na dompuč po ſwojim hnój roſlidowaniu na přený proſdný móš kynulej. Duz pschihna druhí pohonč se ſwojim deſkowanym wosom a poča se ſwojim dolním kſhudom do konjow přenýho wosa ſchlipac̄. Duz šo taj ſplóſhliſtaj a se ſwojim wosom tak letaſtiſi, ſo tej wbohzej holzy dele padzeftej. Pschi tym ſebi jena ruku ſtama, druhu pak ſadnje koło tak njebožownje pschejedže, ſo jej nohu tak žaložnie ſtama, ſo truchi ſ hwiſdzele kožu pscheklochu! Dlaſte ſrudzare ſčzehuſi ſ njevſhemyſleneho klubuczinenja!

Se Spytez. W poſlednich ſuchich létach wobſęzej tu domneho pjeatſkeho mlyna, knes Herrmann, doſez muſi i pječenju khléba namlečg njenomžesche. So by ſwojich wotebjerarjow trochu ſpojojí, bě w ſwoim mlynje toni petrolejov motor ſtajicž dał. Tola hač runje wjele tunow petroleja spali, dha mléče tola do ſpečha njenomžesche, a muła ſa pječenje njebořahasche. To bě mjeſaze činjenje, a Sirach hižo praji: Hněw wužuschi čzelo. Duž knes Herrmann, ſo by ſo dalschego hněwa ſminut, wužen natwaricž a wulku parnu maſchinu i dwěmaj kołomaj ſtajicž da, kotraž ſtaj ſo hižo ſanženu ſobotu wot pruhowanſkeho miſchtra pruhowanloj. Duž budžem ňelko nabžejomnje pſchezo dobrý khléb dostawacž, hdyž budžet ſo won ſe ſameje parnejce muſi bželacž. Tak mamy ňekole w Spytezach dwaj parnaj mlynaj. Brěnſki je pſched něhdze 20 létami i wulkemu wjeſelu zyſleje wołonoscze knes Rabza natwarik. Tola tón khléb njepečze a ma, kaž ſo po pſchiblowje praji, ſwoj wozku hižo dawno pod ſuchim.

S Miejschiz. Njedzeli rano s loža staniswski so tudomny gmejnski ps hedstejicet Albert wschón wustróżany dohlada, so běchu w nozy jeho konjenz s mozu wotewrili a jeho dweju konjow, dweltejnu čornakow, franuli. So bychu paduschi se hwojim rubjenstwom nječeżeli, so hnydom do wschech stron powjesz wo paduchstwie

telegrafowasche. Wobkranjeny so bojesche, so staj jeho konikaj hjo
psche wsche hory, a tola běshtaj jemu hiszce trochu bliškaj. Hjo
njedzelu dopołdnja knjesej Albertej swježelazu pewieszej pôszachu, so
so jeho czornakaj pola jeneho Schekecjanſkeho kublerja khowataj.
Rano sahe běshtaj dwaj czeladnikaj po droſy njedaloſko Trjebienz
duzh konjow na jenej luzy wuhladaku a jeju sbozownje popadnuloſ. Jedyn ſ czeladnikow, ktorzy w Schekezach ſluži, konjow k swojemu
hospodarſej dowjedze. Hacž je něchtó konjow kranuł, hacž staj wonaj
potom paduchej czelkoj, abo hacž je něchtó jeju Albertej k lubu
ſ konjemza puſchczil, hiszce njeje wuzledzene. Konjemzowe burje
skuczeſ njeje wotamkuł, ale je hnydom samknjene wuſabzil. Duž
maja ſa to, so ſu jemu hjo předy pschiprawy w Albertez kuble
ſnate byte.

S Kamjenza. Sa Kamjenzske strony je šlo wołebite konserwatywne towarzstwo saložito, kotrež je 21. januara swoju prěnju generalnu shromadžisnu wotbywało. Sa towarzstwownego p'chedzbytu ſu knjeſa komornika ſ Bünau nad Viſchheimom a ſa dalshe ſobustawy p'chedzbytu hamtskeho hejtmana ſ Erdmannsdorffa, wyſkyskeho hamtskeho ſudnika Philippa, ſukelniskeho fabrikanta Bruna Kloſa, geometer Rencja, gmejnskeho p'schedstejiczerja Zura w Njebjelcziach, rektora Opiza w Halshtrowje a gmejnskeho p'schedstejiczerja Kreuſla w Bręſni wuſwolili.

Skaša. Hijo psched bléjskim čážom je šo sa nusne spósnalo, so by šo našče pohrjebnisččo, wo hředz wýhy ležaze, powjetšilo. So by šo njedozáhanju městna na pohrjebnisčču wotpomhało, je skónčnje zyrlwina gmjena schulsskemu a zyrlwinemu patronej, knjefei Löbensteinej nad Kasom, $2\frac{1}{2}$ jutra pola wotkupila a jo hijo w leň him nalečzu wobhrodžila a po namjecže knjefa fararia Krügarja s rjanymi jehlinowymi štromami a lipami požadžala. Tež je šo na nowym pohrjebnisčču studženj s plumpu k položenju woħladańja rowom pschi-prawika. Wopoldnu 22. januara je knjef farat Krügar s wjeleliczbnym wobdželenjom woħadnych, woħebje Serbow, nome pohrjebnisččo, se starym mjesowaze, kwiyatocznje pożwjeċiſil. Knjef duchowny kwoju rēč, kotrž wo prawdze k wutrohje džesche, skónčiwschi, semrietym, na starym pohrjebnisčču wotpocżeważym, Božemje praji a pschitomnych, hacż do kylsow hnuthych, na městno kylsow połasowaše, kotrež dyrbti s dobom bycz městno džala. Hdž bě tudomne spěwanse towarstwo ariju wuipewalo, šo čzáh na nowe pohrjebnisččo poda. — Žena pobožna czeprjetka se kužbodneho Běleho Kholmza šo na tuthym dnju jako přenja k wěčnemu wotpocžinkej khowaše.

— 5 —
S. Marta. Vjatki thđženja wjescjer su ho brđen a kolsne tudomneho živnoscjerja Holdera wotpališe. Wohen je w brđzni nastal a ho, dokelž běchu twarjenja stare a se hłomu kryte, skolu wupschestrje. Se žnjow a hospodatskeho grata ho s zyka niclo wuthowalo njeje. Twarjenja běchu s 1300 hriwami sawěsczenie, niz pak žně a grat. Kak je wohen nastal, njeje snate; měnja, so je jón skoſtniska ruka salvila.

S Ta b k o n z a pola Mužakowa. Psihi wottorhanju tubomneho stareho farskeho twarjenja je cęzelsa Bog do njesboża psichischor, i khętreje wyżłoszce i semi dele panuwscy. Dokelj bęsche źebi wobej nosy wobschodzil, dyrbjachu jeho na wosu domoj dowieszać.

Přílopk.

* Chzemy-li ſebi kury, tij derje njeſeja, woczahnuć, dha dajmy ſebi dr. Ruſej radziej. Wón nam radzi: Kſchizujeſe dobre, ſcheroke, derje twarjene tuſrajne kury ſi italſkim. Wona koſoſh pizu lutuje a derje njeſe. Sa piecę czeſkých a džehacz abo dwanacze lohickich koſoſchow jednyh khabon doſkaha. Sa prenje tſi abo ſchtyri lěta ſo ſtary khabon ſi młodym ſaměni, runy pucz ſi Stalſkeje ſtaſanym. Tak pomatu ſtadlo kur doſtanjem, kotrež maja woſebnoſcę wobeju knrijazeju družinow, tij ſu wutrajne, kózde wjedro ſnieſku, wilke ieja nanjeſku a wjiele dobreho mjaſza podawaju. W symje dyrbja kury dobrý, psched wjedrom ſaſitaný, tola pač niz jara czopky knrijenz měcz. Naſlěpje je, hdyž je kurjenz bliſko pola ſtočzazeje hródze. Maſch-li kury ſam ſa ſwoj dom, dyrbisich je kózde tſecje lěta rěſacz. Samo dobre paty njeſkmeň dleſie hacz 4 lěta wobkhowacz.

* Psched krótkim bę w Großerhördorfie do jeneje sprawneje kwołby, se serinskim kubłami mało żochnaneje, baczon sało nienadzigny dzęczo pschiniekti. Dokąd je śedmemu synie hido król Albert kmótski, zo dzęsczowym nan, kotryž je 70. leto pschedrocził, na kheżora Wylema a na prynza Jurja s proştwu wobroci, so byshtaj kmotsztwo pschijatoj. K wulkemu wjeżelu starszeję je kheżor kmotsztwo pschijat, jako kmotsiąż dar 20 hriwnow pożławsci.

* So je wobhladniwość pshki wużiwaniu kociego mjaſza trěbna, ſežehowazy podawok dopokaſuje. Žena ſwójska w Kunnersdorſje bě

žebi jako nježelsku pječenj kocžku pschihotowala. S wohladniwoścju pak bě žona mjaako pscheptyac̄ dala, pschi c̄imž bě mjałowohładař wulku hromadu trichinow w kocžim mjaſu namakał.

* W Großerhörsdorſje jedyn muž sañđený pjatk na woskłrocze tak njebožownie padže, so na mjeſeće wumrje.

* (Pscheponatn herba) Se Šorjelza piňaja: Do jeneho tudomneho hosczenza bě muž pschischt, na kotrehož drascze bě widzec̄, so do dželac̄erjom bluscha; jeho wulzy c̄iniżaze ręce pak bôršy hospodarzej nadpadnuću a skonečnje tež polizija na njego ledzbowac̄ pocza. Polizajski saſtojnki bu wotpóšlany, so by jeho wusłuchował. Tón pak dyrbjesche bôršy shonicz, so tón muž wernoſc̄ ręczesche, hdz̄ powiedasche, so w Šorjelu bôršy wulke herbstwo sběhnuje. Węz mjeſeče so tak: W lęce 1875 bě w Šorjelu wusłuzenym offizer, tiz bě so s nowa wojeniš. Jego młoda žona bě jeho potom naręčala, so by swojego 16-létnego syna s přenjeho mandželskwa, jeho s nusnymi předkami wuhotowawši, do Ameriki pôžlał. Tam bě syn něšto lét živý, poždžisho pak so saſko do Evropy wróci a so w Hamburgu saſholi, hdz̄ bě hac̄ do minjeneho tydženja s dželac̄erjom. Nas jeho jeho knies i žebi sawoła a jemu sdzeli, so w "Gartenlaubje" nawsicht steji, s kotrýmž so njeſnatn herba jeneho semrētcho offizera pyta. Hamburgski dželac̄er bě tón herba; pschetož s přenjeho mandželskwa swojego nana bě won, dofeł běchu jeho bratra w bluzhje hrabje Schaffgotscha nježenjeneho rubieżni hontwjerjo saſelili a jeho žotra na porodje wumrjeła, jenicžki sawostajený swojego nana. Dženja tydženja je Hamburgski dželac̄er swoje herbstwo w jenej tudomnej banzy, hdz̄ bě sapoložene, sběhnuł a to niz mjenje a niz wjazy hac̄ 24,000 hrinow.

* Wobżarujomne njeſbožje je so s nabitej tsélbu w Hennersdorſje pola Ohlawy stało. Jedyn tamniški wobydler so na hontwu hoto-wasche. Jego 12-létny syn chyjíche jemu tak wjele hac̄ možno pôbla pomožny byc̄. Duž nanowu tsélbu, tiz wó istjwe wifasche, s hordza wsa, so by ju sa nanom njeſti. Prjedy pak hisheče do pôblanskeje stwnej stupi. Kedma bě do njeje stupi, kužnu tsélba, a dželac̄er Hirsemann, tiz mjeſeče nutskach swoje dželo, ležesche na hmjerč franiyen na semi. Prjedy hac̄ lešat dôndze, bě njebožowny muž hzo wudžał.

* W Wichelsdorſje pola Sprottau wstaj dwaj dželac̄erjej smjersnutoj. Jeneho s njeju běchu halie njeđawno s porjedzeńje pschec̄ili.

* W Freudenthalu w Hornjej Schlesynskiej a w někotrych skupodnych wžach je psches 50 ludzi na trichinu skhorito, dokelž běchu kolbažu s trichinazeho kwinjazeho mjaſa jědli. Tola pak so jich khorosz hac̄ dotal jato ſla wopokaſala njeſti.

* Kal mało polakowanska ſchula hrube waschnja polepschi, podawł dopokazuje, kotrýž je so hrjedu w Briesnizech měl. Cjjo ſchulerjo polakowanskeje ſchule na drózy wonka do swojego wucžerja, so s nim pscherczęwski, s hanjazymi kłowami a pułomi dachu. S wulkej prózū so wucžerzej poradzi, žebi khetro kylnych hejzelow wot cžela džeręc̄, doniž jemu druhý wucžerjo na pomoz njeſchibęzachu, na cžož njeđozinkojo cželnuchu.

* (Shto móže jedyn sajaz sežracz!) Jedyn ſchlesynski hontwjerſ ſajaza, kotrýž je so pschipadnje ſam popadnuł, w swojim dworje džerii. Šajaz je pschi tym hontwjerjej ſkładnosć poſkicził, wulicjic̄, ſhto ſajaz něhdze k swojemu ſežiwienju trjeba. Saty ſezerje wchědnie 4 punty syna, 1½ punta runklizy a bleſhu mloka wupije. 1000 ſajazow by po tajim wob lěto něhdze 100 źeleſniſkich wosow píznych ſredkow, něhdze 50,000 hrinow hódných, k swojemu ſežiwienju žadał.

* W Boſnanju je wutoru jedyn husar ſ konja padnuł a žebi nje roſrasyl. Na to je wumrjeł.

* W Küſtrinje je tele dny jedyn wojał na ſachmatanje čzrewow wumrjeł. Khorosz bě won ſam s niekmernym jěženjom ſaminoval. Njeſchitomnosć wjele wojałow w cžazu kwyatich dnijow a pschemerk jěžde bě won wuwužijo ſa jedyn džen ſydom porzionow hróha i kihalym ſaſom ſjedł.

* 20. januara je jedyn dundak mandželsku dželac̄erja Bohmy w Webnigu w lěku bjes Hochſtädtom a Liebenom nadpanuł a ſu ſekleru do hlowy rubnuł, so rana hac̄ na kóſę dožaha. Nad-padnika hisheče wuſlédzili njeſku.

* S 45,000 hrinowami statnych papjerow je hrjedu 23 lětna džowka jeneho Barlinſkeho restawratéra swojemu nanej cžekla. Mleba holza bě so rano wotbalila a hdz̄ so wona ſa ſchtyri hodziny hisheče njevrózci, nan na nich dobre žebi njeſkylo swoju ſaku pschepta, pschi cžimž ſo hmjerč wuſtrózawši ſo dožlada, so bě džowka jeho zyłe ſamoženie hac̄ na 400 hrinow hotowych pjenjes ſtanula a ſ nim twóchla. Šejbaný nan hnydom wſhem bankieram powiſec̄ poſka, so

njebožu ſtatne papjery jeho džowzy wotkupili; tola won je hwojim nawěſkom hzo pschepoſdze pschindze; pschetož nježwerna džowka bě hjes tym pola bankiera hwojego nana, wudawajzy, ſo je jej to poručil, ſtatne papjery ſa hotowe pjenjes ſaměnika. Holza je ſo hjes bléda ſhubila.

* Šobotu ſo na Altonaske dwórniſchežo 50 ſajazow, do kaſhezow starobliwje ſaměſinnych, pschivjese. Šwérjata ſu w Schlesynskiej lojili, ſo býchu je do Danskeje pschinjeſli. Tam hzedža je pschec̄ic̄, ſo býchu po polach a po lěžach běhale. Sa kóždeho ſajozu dybli doſtawał, wobžedzter wulkih hontwów, 20 hrinow saplačzic̄. Dalsche poſkytki ſajazow ſe Schlesynskie ſo hisheče w Danskej wochakuja.

* Blisko pola Stendala buſhtaj dwaj młodaj mandželskaj, hdz̄ ſobotu rano psches ſtefnižu ſ wosom jěžefchtaſ, wot ludzajeho czacha dožahnjenaj. Koniejs buſhtej wot lokomotivu do czista rozmieženaj, wós pak po brjózku dele ſwjerhneny. Temu mataj ſo młodaj mandželskaj džalowacz, ſo njeſtaj pschi njeſbožu ſiwieneſ ſhubiloj.

* W Amsterdamje ſu hrjedu w Carréowym zyrkuſu ſchtyri lawy ſe hwojeje kletti cželle. Ma wulke ſboje ſo pschedſtajenje hisheče ſapocžalo njeſti. Někotſi lubžo, ketsiz běchu hzo pschitomni, ruce ſročkachu. Lawjazej ſklubzterzy Olzy ſo poradzi, jeneho lawa ſažo do kletti na wabieč. Dwaj lawaj ſo w ſedlačni ſhwataj, ſchwořty law je w jenym nusniku ſawrjeny.

* Šababjena rubieżniſka cžrjóda ſo w nozy do hroda w Brisches (w Belgijſej) dobu, wobžedzterku barentu Bonnemaiſonowu a dweju klužobnictow ſkózow a ſa 800,000 frankow papjeranych pjenjes ſranu. Dweju wobželniſkow pschi rubjenſtwe ſu hzo ſajeli.

* W jenej ſamje njeđaloko Gelsenkirchena w Westfalskej ſu ſkład 38 dynamitowych patronow ſamafali. Jeneho hewjerja, na kotrehož tukaja, ſo je dynamit ſranuł, ſu ſajeli a do Eſſenſkeho jaſtwa wotwiedli.

* W połnöznej Italſkej wurjadnje wulka ſy whole Inježi, ſotraž ſi měſtnami 7 hac̄ 16 gradow wucžini. Někotre ſanale w Benedigu ſu ſamjerske. Wobkhad bjes Benedigom a bližszej wokolnosću je teho dla pscheterhneny.

* W Peterburgu žebi ſcžehowaze powiedaja: Wondano pschi ruskim zarowym dworje pschi ſabawje ręcz na to pschindze, lajke pschimjeno dyrbjeli něčiſhemu zarej naręz. Jego nanej ſekachu "wufwobodžet" a "marträ". Jedyn ſ dworjanow pschimjeno "prawdny" namjetowasche. — "Ma žane waschnje", zar ſnapsheczwi, "kym a cžu »burski thęzor« wostac̄. Někotſi ſ mojich ſenjanow ſu mje ſ tutym pschimjenom wufmęſhelt a wo mojej pschitilnosćzi ſ mužikam (buram) žorty měli. Szym ſpylał, tež naijiſſhemu ſredki ſaradzic̄, ſo možl ſo ſežiwig, a to je, myſlu žebi, naſlepſki ſredki, ſwěi w rjedze ſdžerzec̄. Po wſchem mam ſa to, ſtaj jenož dwaj Inježerjej wjedžaloj, ſhto je ſozialismus, franzowſki kral Hendrik IV., kotrýž wo tym ſonarjeſche, kóždemu burej njeđelu ſkoſch do hornza dac̄, a ſnadž ja ſam, kotrýž ſwoju najwjetſchu cžesč w tym pytam, ſo bych burej hłod žiwtič njeſtał. Tak hōrſy hac̄ lud wę, ſo ho hłodu boječ njeſtrjeba, Boha žohnowac̄ počina, a ſkózne ſwojego wjetcha ſubuje, kotrýž Boha na ſemi ſaſtujuje. Njeſkutſham ſ tým, kotsig měnia, ſo ho jenož potom lohko Inježic̄ hobi, hdz̄ ſo lud ſ nusu a ſ bojoſc̄ ſchid ſutſiſkim woſlabi. Šwóju najwjetſchu cžesč w tym pytam, ſo bych žebi pschimjeno »burskeho zarač dobył.«

* (Po ſdacžu morwa.) Roshorjaza węz je ſo 14. januara w małej wjeszy pola Brüssela ſtało. Tam bě młoda Inježna G., tiz bě někotre dny kora pobyla, wumrjeła. Młoda holza, ſe ſmjernej pychu wuhotowana, hzo ſchtyri hodziny doſko w kaſhezu ležesche. Duž jenja pschec̄lniza pschindze, ſo by jej poſlednje "božemje" prajila. W tym wokoniku pak, hdz̄ ſo wopytowatka kaſheče pschibliži, počia ſemrēta ruku ſběhac̄ a hnydom na to ſe ſkabym hłokom džesche: "Mój Božo, ſak je jom jara ſy whole!" Kóždy móže žebi myſklic̄, lajke ſtrózele ſu te ſłowa pola pschitomnych načinile. Te pak ſo ruce do nje-wuprajomneje wjeſekosze pschewobročidu. Ma tsecž džen bě Inježna G., tiz bě ſo tak ſpodziwne ſaſo do ſiwieneja wrózila, ſaſo ſe wſchego ſtracha.

* (Shtož cže doſko žiwy byc̄, njeſmě nježenjeny wostac̄.) Darwin a dr. Stark ſtaj ſtatistycz nadrobne dopokazalo, ſo wojenjeni mužojo ſtrówiſki a dleje žiwy wostanu hac̄ nježenjeni. Po jeju wupytanju ſemrē ſ 1000 nježenjenych Franzowſki w starobje mjes 20 a 30 lětami 11,3, ſ 1000 wojenjenych w runych lětach jenož 6,5, ſ 1000 Schottow w wonych lětach 14,97 nježenjenych a jenož 7,97 wojenjenych. Tež ſ wudowow a ſ wudowow w wyschich lětach mrěje ſich wjazy ſaſe hac̄ ſtarí hisheče ſenjeni lubžo.

* Wschak by człowiek rječi, so na živym ſwecje možno byc̄ njeđyrbačo, ſtož je ho w Volharskej ſtači. Tam bliſko pola kysten- dila na mazedonskih mjesach bē žona, kočaž bē ſ mužom ſwojej dzowki ſalubowana. Dokelž bē ſimaj mloda žona na puczu, wonaj wobſamkuſtaj, ju moric̄. Šrečaloj ho běſtaj, so dyrbi mac̄ ſwoju dzowku ſlónzowac̄, mjes tym ſo jejny muž na polu dzela, njeđyrbača-li pak mac̄ žaneje ſkładnoſte ſ temu namakač, dha dyrbjeſte mlađu žonu ſ wobſedom na polo ſ mužej poſlacz, ſo by tón tu węz wobſtarat. Alle tón ras ani mac̄, ani muž doſče čertowſkeje khrob- loſte ſ temu žadlawemu njeſlukej w ſebi njenamakaſtaj. Mac̄ pak wot ſawrótnejeneje žarliwoſte ežwilowana ho ſkónczne tola ſhraba. Veneho dnja wona ſwoju dzowku naręča, ſo je čaž, ſo ſebi hlowu ſmycz da. Hdyž bē ſe ſ temu zyku hlowu ſ módlisnami pschitryka, pschihotoſanu ſekru ſhabnū a ſwoju dzowku ſ jenieckim rafom mori. Dokelž pak ho čelo, hdy by zyke wostače, lobzy njeby ſhowac̄ hodžilo, jo wona roſruba, wſchē dzele do bowa ſmjeta a bow do pinzy ſtaj. Nekotre hodžim poſdžiſho ſ domom ſpchečeleny žandarm na wopyt pschindze. Tón dwór połny kweje widziwſki ho woprascha, ſto ma to na ſebi. Kucze ho roſkudžiſhi žona wotmoſti, ſo je ſebi proſo ſarešala. To bē žandarmej witana węz, duž ju proſcheshe, ſo by tola ſa njeho tež jene rjebleſkho wopjekla. Se ſymnej wutrobu žoniſhco do pinzy dňodze, tam truch mjaſa wot dzowzynho čela wotřenu, jón ſpicze a žandarmej na blido ſtaj. Žandarm ſebi pječen ſerje ſłodzeč dafše a wobkručeshe, ſo hiſhce ſemu ženje žana pječen tak derje ſłodžika njeje. Duž ſ wopnyta ho žandarm ſe ſwojim podwyschkom ſetka, koſremuž powjedac̄, kaſku dobru pječen je tam a tam jéđ. Podwyschkej pschi tajkim wukhwalowanju ſlénym w hubje hromadu bežaču, duž žandarma proſcheshe, ſo by ſemu tola tež tajſe ſpodiſtunje dobre rjebleſkho pschinjeſt. Žandarm ho ſ žonie wróci a ju ſa ſwojego podwyschka wo pječenku proſcheshe. Žona bē ſ temu ſwólniwa a poda ho ſ nowa do pinzy. Dokelž pak ho khetro doſko w pinzy komžeshe, mykleshe ſebi žandarm, ſo ſnadž jeho pomozy trije; duž ſa njej do pinzy dzeshe. Žona pak běſte dzowzynie mjaſa rubajo ho ſama do ruki rubka a mjeſeſte ſe ſastajenjom ſrawjenja nufu. Prěni napohlad, kij ho žandarmej poſſicji, bē hlowa njebožowneje dzowki, kočaž ſwjetcha w bowje ležeshe. Kónz tež powjescze može krótki byc̄. Mac̄ec a pschihodneho ſyna ſu do jaſtwa wotwiedli, hdyž na derje ſaſtužene ſhostanje čakataj. Štož pak nam wujazni — niz jenož morbaſtvo, ale tež žadlawe, wſchō cžlowiecze čuzce ſapřewaze pschihotowanje dzowzynho mjaſa jenemu cžlowjeku ſ jéđi.

(Kak a hdy ho naſha ſemja ſanicži.) Bjes džiwa je, ſo ho w ſapocžattu nowego lěta wo dońt teho planeta, na koſtrymž bylomy, ſtaromy, a to cžim bôle, cžim naležniſho wěſčerjerio a ſtaré žony pſhezo ſ nowa pschipowedača, ſo je leťuſte lěto poſlednie lěto naſheje lubeje macžekli ſemje. Tak ſlē drje hiſhce ſ naſhej ſemju njeje, něſtož čažka ſnanou hiſhce budže naž noſhcz a žiwič, ſ najmjenša hac̄ do lěta 1899. Snaty wěſčerjer profeſor Falb je jeje ſahubjenje do lěta 1899 ſtaj. Drusy profeſorio ſemi a nam hiſhce kuf ſtežiſki čaž ſ wobſtarac̄ popſcheja. Duchowny Greenbill w ſwojim ſnatym ho wſele cžitazym ſpižu kónz wſchego čela na lěto 1930 wěſčerjeri. S tym hido 31 lět dobuđem, a naſha węz je, ſo je Bohu ſpodočnje nałożilim. Wucženi ludžo, kotsiž maja pschizkuſhnoſc̄, ho ſe žiwiſeſti naſheje ſemje naſkadowac̄, ſděluja wſele lepſheho, tak na pschiklak Buffon praji: ſemja ſ mjeſtjeniom ſahinje, ſtož ho ſa 90,000 lět ſ wěſtu ſtanje. Lebhy ſlónzo ho dožekliwſhi wuhažnje. Hdyž pak ho ſwětlo a čzoplotu minje, ma tež ſemja ſwój kónz. Runje na wopal ſlawny wucženj Gruithuiſen budži, kočaž ſemi ſanicženje ſ horzotu wěſčerjeri. ſemja khwata, kaž wſchitke węz, ſtwerdenjenju abo ſ ſhuſtjenjenju, tak wón ſapocžne. Sa 60,809 lět žaneje ſapki wody wjazh na ſemi njebudže. Duž ho ſemja ſapali, a potom budže ho, runje milijon lět ho palo, žehliva wołolo ſlónza wjerczec̄, doniž ho ſkónczne pschepalena a wosymjenia do ſlónza njevali, ſ kotrehož je w ſpocžattu wuſhla. Dr. Olbers ſemi tak mjenovanu mořku ſmjerč ſwěchceshe. Po jeho wěſčerjenju ſo ſemja ſkónczne ſ prochom a ſ mochom w wodže tepi. Hwesda ſ prutom mjeniſy ſ wulzyskne možu a raſnoſc̄u wſchu mořtinu na ſemju wuliſe a zyku ſemju potepi. To dyrbi ho zyke wěſče ſa — 220 milijonow lět ſtac̄. — Kotry ſ tych profeſorow ma prawo? — Njeſtarajmy ho wo to, hac̄ ho ſe ſemju tepi, abo ſmjerſnem, abo ho ſpalimy. Dowěrny ho Bohu, a ſadžeržny ho po ſeho woli, ſmjerč je nam kóždemu wěſta, na ſbózne wumrječe budžym ſtaſnje pschihotowanji, wſchal wěny ſe ſwiatelio pižma, ſo ſtaj nam nowa ſemja a nowe njebož ſlubjenaj.

(Zyklwinſte powjescze hladaj w pschilosy.)

Drjewowa awfžija.

Na Suborničanskim reverje ma ſo kředu 31. januara do- połdnja w 10 hodžinach
něhdže 40 metrow liſčowých dolhich hromadow na pschebadžowanje pschedawac̄.

Hac̄ na dalekoſ 4 kilometrow ho drjewo darmo wotwjeſe. Šhromabžiſna w Suborničanskej kocžmje abo w drjewiſčču. W Subernizy, 24. januara 1894.
J. Mička, hajnič.

Drjewowa awfžija

na Drobjanskim reverje.

Schtwórk 1. februara 1894 ma ſo
100 ſuſhizowých dolhich hromadow

ſa hotowe pjenjeſy na pschebadžowanje pschedawac̄.
Sapocžek 1/10 hodžin na Drobjansko-Pjowjanskim puczu.

W Minakale, 26. januara 1894.

Grabinſta ſ Gimſiedelska inspekcija.

Zyhelnča na pschedanu abo na pschenajecze.
Hido psches 50 lět wobſtejaza zyhelnča ſ wſele wotebjerarjem, bliſko Budyschina njeđakolo ſeleſniſteje ſtazije ležaza, ſ něhdže 8 kózami dobrze hliny, ſe hnydom placzisny hódro na pschedanu abo na pschenajecze.

Egi, kotsiž wo nju rodža, chyli to w mudawařni „Sserb. Nowin“ wofjewicž.

Ahějkarſku ſiwnoſc̄ ſ wětrnikom cžiſlo 33 w Bóščizach, wobſtejaza ſ domſkeho, wětrnika a 192 prutow pola, ma hnydom na pschedanu

M. Franz na połnoznej dróſy cžiſlo 1 po 2 ſhodomaj.

Mała khěja, wo kředž města ſtazaja, ſe po žadanju hnydom na pschedanu. Dalshe je ſhonicz pschi garbařſkich wrotach cžiſlo 2.

W Starych Pjowjach je ſiwnoſc̄ cžiſlo 8 ſ 5 kózami pola a ſtati na pschedanu.

Želesna plumpa je na pschedanu pschi pólnym hrodžku cžo. 8 w Budyschinje.

Komodý

derje dzelane po 18 m. porucž Hermann Lehmann na ſamjenitnej haſy 32.

Ahějkarſki wuečah, pscheniczn muku, ržanu muku, derje ho warjaze ſoki, ſolky ſeleny } hróš, běleny běle kury, rājz, jahly, grupy, hejdusčku, jedžuy rājz

porucž tunjo
Paul Schulze
predy Halka,
pschedawatna ſita, maki a plžnych ſrědkow
pschi ſitných wikaſ 18.

Mjedojothy ſyrup.

50 zentnarjow ſ. ſyrupa, wožebje ſkłoku tworu, ſ kotrehož ho predy punt po 30 np. pschedawac̄, wot nětka, ſo byc̄ jón rucze wetbył, punt po 20 np. pschedawam. Dale porucžom hiſhce ſ. ſyrup punt po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

B. Fischer

na ſitnej haſy,
pschedawatna ſelesa,
krótkich tworow a grata,
hospodarſki magazin,
porucž ſwój wulki ſkład praktiſkich ſwazhých a ſkładnoſtajch darow
jak:

Ia Solingsle blidowe nože
a widlički,
rubanske nože,

ſzízhy,
warne ſudobje,
wohrjewansle bleſche,
thoſejowé mlynh,
ſerberowanske deńčla,
butrowe wahy,
dezinalne mostowe wahy,
rybowanske maschinhy,
ſchaty ſimaze maschinhy,
plokanſte maschinhy,
platy,

wuhlowe kaſheče,
ſwětlowe blida
atd. atd.
w ſnatych najlepſich wudžellach ps
tunich, ale twjerdyh placzisnach.

B. Fischer

na ſitnej haſy.

Dobrowólne pscheßadżowanje.

Leżomnoścę, kłuszące i sawostajenstwu Jana Korse Bobla w Worzynie, 25. dezembra semrjeteho, jako:

- A. kheža čížlo 17 B kat. fol. 25 leżomnostnych knihow, čížlo 30 sahonskich knihow sa Worzyn, 25 □prutow wopschijaze a se 27,83 dawskimi jenościami wobczężena,
- B. polo čížlo 50 sahenskich knihow, čížlo 23 leżomnostnych knihow sa Worzyn, 173 □prutow wulke a se 17,18 dawskimi jenościami wobczężene a
- C. pelo čížlo 135 sahonskich knihow, čížlo 61 leżomnostnych knihow sa Worzyn, 139 □prutow wulke a s 10,01 dawskimi jenościami wobczężene,

ma po żadanju herbow podpisane hamtske žudništvo

piatki 9. februara 1894 pschipoldnju w 12 hodžinach

w Prohez hosczenzu w Worzynie na pscheßadżowanje pschedawac̄.

W kheži čížlo 17 B kat. sa Worzyn je šo hac̄ detal korečmatstwo, kłamatsktwo a tycerstwo wjedlo. Khežim kupy može na składze ležaze twory pschedewac̄.

S pokasjom na wuwěšchenki, w tudomnym žudništvo a w Prohez hosczenzu w Worzynie wupořhnjene a pscheßadżowanske wuměnjenja wopschijaze, šo na kupjenje smyžleni proscha, šo i teje termiji seńc̄ a pscheßadżowanje wocžakac̄.

Kralowske hamtske žudništvo w Budyschinje, 18. januara 1894.

Jaeger.

Dobrowólne pscheßadżowanje.

Leżomnoścę, kłuszące i sawostajenstwu Michała Kschižana w Droždžiu, 20. novembra 1893 semrjeteho, mjenuijzy

- A. khežkatski živnojcz čížlo 27, fol. 42 leżomnostnych knihow, čížlo 34 Droždžijskich sahonskich knihow, 10 □prutow wulka a s 19,34 dawskimi jenościami wobczężena, a
- B. polo čížlo 213 sahonskich knihow a fol. 115 leżomnostnych knihow sa Droždžij, 86 □prutow wulke a se 4,90 dawskimi jenościami wobczężene,

ma po żadanju herbow podpisane hamtske žudništvo

piatki 16. februara 1894 pschipoldnju w 12 hodžinach

w hosczenzu w Droždžiju na pscheßadżowanje pschedawac̄.

S pokasjom na wuwěšchenki, w tudomnym žudništvo a w Droždžijskim hosczenzu wupořhnjene a pscheßadżowanske wuměnjenja wopschijaze, šo na kupjenje smyžleni pscheproscha, šo w postajené termiji w mjenovanym mestnje seńc̄ a pscheßadżowanje wocžakac̄.

Kralowske hamtske žudništvo w Budyschinje, 14. januara 1894.

Jaeger.

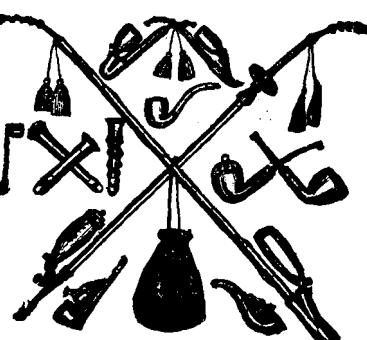
Zanu mucžku, lane wožuchi,
ripikowu mucžku, ripikowe wožuchi, semiško-
worjehowu mucžku, bawmowu žymjenjowu
mucžku, najlepše kwetle kłodowe koloči, majš
žyl, torhan a schrotowan, cinqantan,
teho runja wše druhe pizne kredki porucza po kóždej dželbje naj-
tunsko

Paul Schulze předy Halka,
žitowa wiskowarňa pschi žitnih wiskach 18.

Tobakowe trubki,
zigarowe natrubki,
kije i wulhodženju
w najwjetšim wubjerlu
porucza

Ed. Schulze's Sohn

pschi bohatych wrotach 26.
Rastunišče žerte su sahospchedawa-
rjem. — Wuporjedzenje w moej
dželarni.

Zigary! Zigary! Zigary!

Poruczam kniesam sahospchedawarjam a kniesam hosczenzarjam
swój mulki zigarow siedobrociwemu wobledżowaniu.

Mam doholstne našonjenje w nastupaaju zigarow.

Kupuju s najlepšich zigarowych fabrikow.

Na mojich zigarach žane pucžowansle wudawki njeleža, dokelz
je píšomnje skafuju.

Pošicžam to ſame, kaž zigarowi fabrikantojo.

Zylisnišku płaczisnu pschi wotewſac̄u 100 schtuk woblicžu.

Dželam s najmjenšim wuzitkom.

Štož kupti, sašo kupti.

Sprawnie!

G. B. Kohl w Ralezech.

W wudawarni „Sserb. Nowin” ſu dostac̄ tak mjenowane:

1. Traunungsregister, 2. Taufregister a 3. Todtenregister,
- ajež ſo i sapiszam trjeba, kiz ſo lětnje pola wyschnoſcę wotedadža
abo hewak i zyrkwinym kniham nałożuju.

Realna schula w Budyschinje.

Schulski pjenjes: 80 hriwnow. Wopiszmo ſraloseče
da prawo i jenośnej dobrowólnej klužbje a po doprédnym
praktiskim skutkowanju i pschipuschčenju i assistentskemu a
sekretarskemu pruhowanju w postajenstwu wokrežu minister-
stwa ſmíškownych naležnosćow, w režorze kulturoweho a
justiznega ministerstwa, dale i pschipuschčenju i pruhowanju
ſostanisichezowych assistentow a dohladowarjow, burowowych
assistentow, wobkhodnych sekretarow a po kładniskich assisten-
tow pschi ſarjadniſtwe kralowskich statnych železnizow, i affi-
stentskemu pruhowanju pschi ſarjadniſtwe direktornych dawkom,
w pschednoschłowej kanzliji finanzueho ministerstwa, pschi
banku krajneje kulturneje rady a pschi staroborentskeim banku,
pschi krajnej lotteriji a lotterijnych wupořeženjach, pschi
hórnistwovym a schréjernistwovym ſarjadniſtwe, pschi ſiſka-
liſtim twarſtim a hajnſtim ſarjadniſtwe, i pruhowanju pól-
nych mérjerjow a i ſastupjenju do wyschſcheje rjemiežlniskeje
schule w Kamjenizy. Pschipowjedzenje i jutram 1894 pschi-
jima podpisany wot 10. januara hac̄ najpoſdžischo do 17.
februara hr̄edu a ſobotu wot 10—12 hodžin wó jſtvoje
čížlo 13 realnoschulskeho doma. **Parſchonske přjode-
ſtajenje** pschipowjedomneho njech ſo stanje, je-li nějak móžno.
Bjes wuměnjenja pak maju ſo ſobu pschinjesc̄: naro-
dzenſki abo kſečzenſki list, wopiszmo wo ſchęzepjenju a ſa-
ſchęzepjenju jětrow, wopiszmo wo dotalnej dostaćej schulskiej
wucžbje, pschi konfirmowanych konfirmazisſke wopiszmo. Čzi,
kotſiž chzedža ſo pschipowjedžic̄, dyrbja jutry i najmjenſcha
9 lét ſtari byež a tu nawuku maja, kotruž može **dobry**
ſchuler i tříletnej wucžbu ludoweje ſchule nadbyež. Porucza
ſo, hólzam wot nižscheje ſlaſhy ſem realnu ſchulu wopytac̄
dac̄. Sa ſchulerjow wot wonka ma ſo **wuswolena**
pensijsa wot direktora dowolic̄.

W Budyschinje, w januaru 1894.

Direktor profesor dr. Vollhering.

Bschiloha f číslu 4 Serbskich Nowin.

Sobotu 27. januara 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej żyrki smieje jutje njedzeli rano w 7 hodz. dianonus Rada herbstu spowiedni ręcz, $\frac{1}{2}$ godzin farat dr. Kalich herbske a w 10 godz. němste predowanje.

Werovali:

Michałska żyrki: Jan Ernst Schuster, pohonež na Židowje, s Hanu Theresiju Försterem tam. — Jurij Körig Ferdinand Mittelstraß, thcher w Eisenbergu, s Mariju Marthu Lorenzež na Židowje. — Jan August Rischlowz, skarłat w Bečzech, s Mariju Theresiju Rischlowz w Jenkezach.

W Katolskiej žyrki: Jan Wiczas, žiwoszter w Boraneczach, s Hanžu Mlynkem s Daliż.

Króenl:

W Michałskej žyrki: Oskar a Paweł, Körle Ernsta Mucjana, žiwoszterja w Wurzach, dwójnataj. — Körle August, Jana Gollmera, fabritaria na Židowje, s. — Augusta Selma, Jana Ernsta Urbana, thcherja a dželaczerja w Delnej Linie, dz. — Augusta Minna, njemandz, dz. na Židowje.

W Katolskiej žyrki: Anna Maria, Körle Martina, dželaczerja, dz. — Ernst Wylem, Edmunda Wylema Springera, dželaczerja na Židowje, s. — Maria Lejna, Julia Körle Breitkopfa, samariskeho mišchtra, dz. — Maria Martha, Michala Nekla, pohoneža, dz.

Zemrječi:

Djeń 20. januara: Jan Ernst, njemandz, s. w Jenkezach, 28. d. — Jan Handrij Wanak, privatier w Kelnje, 64 l. 10 m. 13 d. — Augusta Henrietta Günther, dželaczerka w Malym Wjellowie, 45 l. 25 d. — Paweł Marcini, Augusta Strehly, fabrikaleho dohadowarja w Dobruschi, s., 5 m. 14 d. — 23. Milan, Antonia Franka, tepljera, s., 1 l. 22 d.

Placzisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje: 1895 mečhow.	W Budyschinje 20. januara 1894				W Lubiju 25. januara 1894			
	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.
Pšenica	7	6	7	41	7	6	7	35
Rožka	6	76	6	94	6	76	7	—
Jecžmien	6	—	6	6	5	82	6	—
Worž	6	43	6	86	6	60	7	—
Groch	8	—	8	40	7	80	8	10
Wola	8	89	11	11	9	50	10	56
Jahň	8	20	8	47	6	40	7	50
Hejduschka	14	—	17	—	11	—	13	—
Berry	17	—	17	50	14	50	15	—
Butra	1	60	2	—	1	40	1	70
Pšenicne muka	2	10	2	50	1	90	2	20
Ržana muka	6	50	16	—	—	—	—	—
Sýno	6	50	10	—	—	—	—	—
Sáloma	5	60	5	80	5	10	5	50
Brožata 595 sčtuk, sčtuła	33	—	35	—	30	—	33	—
Pšenicne wotruby	9	—	24	—	—	—	—	—
Ržane wotruby	4	50	5	25	—	—	—	—
	4	75	5	75	—	—	—	—

W Budyschinje placžesche: körz pšenicy (bela) po 170 puntach 12 hr. — np. hacž 12 hr. 59 np., žolte 11 hr. 49 np. hacž 11 hr. 79 np., körz rožki po 160 puntach 9 hr. 60 np. hacž 9 hr. 69 np., körz jecžmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacž 9 hr. 60 np.

Na Bursz w Budyschinje pšenica (bela) wot 7 hr. 12 np. hacž 7 hr. 41 np., pšenica (žolte) wot 6 hr. 90 np. hacž 7 hr. 6 np., rožka wot 6 hr. 6 np. hacž 6 hr. 25 np., jecžmien wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 15 np., worž wot 8 hr. 60 np. hacž 8 hr. 70 np.

Draždanske mjałkowe placžisy: Horjada 1. družiny 58—63 hr., 2. družiny 54—57. 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne ſwinje 46—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tory. Čelata 1. družiny 45—55 np., po punče rěneje wahi.

Wjedro w Londonje 26. januara: Dejčej.

Wulke wypśchedawanie.

Lovrija bratoreje Ramjeninu, bjes njej wjele pižanyh talerjow, ſchłow, ſcholkow, mlokovych horzow, karanow a ſlónkow, wulka dželba poſłoczanych ſcholkow, thofejowych ſerviſow, ſchleńczanych tworow po ſnatych tunich placžisach. Pſchedawanie smieje ho hacž do 4. februara w dworze na lewizu w ſlabze.

Norla Barthel
w domje herbskeje čísczterje.

W wudawańi „Sserbskich Nowin” je dostacj sa 2 hriwne
HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spříbaſtaj Wilhelm Bogusławski a Michał Horušik.

Spěwarſke knihy

herbske a němſke, w najwoſebnich a jednorých ſwastach,
modlerſke a wopomnjeniſke knihy,
poſſiowe a pižanske albumy,
konfirmaziſke khartki,
kvetki do wopomnjeniſkich knihow
w wulkim wubjerku po najtunich placzisach porucza

Gustav Rämsch,
knihiwaja ſař na bohatzej hacžy 21.

Julius Höhme,
ſastupjeř internazionalneje maschinſkeje wustajenizb
w Niesy nad Šobjom

porucza na najlepje dželane
lokomobile a parne mlóčjaze maschin wot 2 konſazeju mozow,
ſcheroſkomlóčjaze maschin, s gopelom a paru ho cjerjaze,
jenopſhezne mlóčjaze maschin, wubjernje dželaze,
ruezne mlóčjaze maschin najnowſheje konſtrukzije,
berny roſtločjaze a berny roſtkaže maschin,
reſaki ſa berny a řepu, cíſczaže maschin,
mjetſily, butrowanske maschin, butrumjatowarje, mlóčjinki,
viktořia-separatory, s ruku a maschinu ho cjerjaze,
juhove hudy s dwójz ſazykowanego wozloweho blacha, ſelesne
juhove plumpy,
pizu parjaze apparatus (noschn), triery najlepſheje konſtrukzije,
mlynske zylindry, rynkate walzy a dezmalsne ſkótne waſti,
ſuciune brony, ſamžne dželo, ſakonjsz ſchitowany ſystem, kotrež moža
po hnydom wot kózdeho do Žakowych, Neifortowych a Ho-
wardowych brónow pſheměnicz, pſehezo najlepſheje, wupruho-
waneje konſtrukzije.

→ Najpſihodniſche wuměnjenja dla placzenja! Pruža
dowolena! Prospekty darmo! →
Pſchedawatnja a ſklad pola Jana Manjola w Budyschinje.

Wódne ponoje, kotly, thachlowe platy,
něſczone rebliki, thachlowe dūrczka,
tſechne wokna, twarske hoſdze
porucza tunjo

Paul Walther.

Franz Marschner
čaſznikat w Budyschinje
čzo. 9 na bohatzej hacžy čzo. 9
žwój ſklad čaſznikow a čaſ-
nikowych rječasow dobroczi-
wemu wobledzbowanju porucza.
→ Hodna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisny.
Porjedzenje dobre a tunje.
Pſchispomnjenje: Rěču herbski.

Fotografowárnja Apollo!
Richard Huth
w Budyschinje
na herbskej a ſchuleſkej hacžy na Gidelskej horje.
Možebitoscze: Fotografowanie dječji a wjazorych
wohobow, fotografie w wulkoſci vistneje kharty placza
12 ſchtuk 6 ml., tež pſci dwójakim ſtejenju. Powjetſchenje
po kózdym wobraſu w wumělſkim wuwiedzenju.
Njedzeli popołdnju je moja fotograſowatnja wotewrjena.

Rosyjkaze maschiny,
bérny rosmjedzaze maschiny
ma na pschedaní.
Richard Leichsenring,
kowatski mischt w Czornym Hodlerju
pola Radwora.

Pawol Giebner

na bohatej hafzy čížko 18,
s nuskhodom na theaternej hafzy,
porucza swoju

winarňu

s winownju a szenárnju.

Wino w kachczech a korbach
po 12, 24 a 50 bleschach a tež
w czwizach rosczelu, teho runja
po jenotliwych bleschach wsche dru-
žiny czerwoneho a běleho wina.

Kóždy móže ho na to spuszczeć,
so pola Giebnra čiste woprawne
wino dostanje, kotrež derje tyje a
kotrež je strowoszti spomožne.

Jednory a dwójny

palenž

porucžataj w snatej dobroscji tunjo

Schischa a Rieczka.

Bawmosornowu muezku,
semikoworzechowu muezku,
kłodowe kolochi,
rzane wotrubh,
pizný gris,
lanu muezku,
lane wożuchi
porucza žitowa wilowarna.

Ernesta Psiuhla

w slotej hwězdze.

Tunje

zigar y

kupowancké žörlo sa sažopschedawa-
rjow,

tyžaz hžo po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na snutkownej lawskiej hafzy člo. 6,
filiale na bohatej hafzy 28 a na róžku
Lubijskie a Mättigowe dróhi.

Richard Neumann
porucza hry a paleny

thofej

w najwjetshim wubjerku a naj-
lepšej dobroscji po najtunishich
placiszach.

Pschti wotewsczu wjetshich džel-
bow so pomérne nizsze placiszach
woblicza.

Hovjase a czelaze kože
kujuje pschezo po najwyschich
placiszach.

Heinrich Lange
pschi herbské katolské zyrki
pschi žitnych wilach.

Kupujecze najtunischo a najlepie
rybowanske maschiny, železne hornzy, pónowje,
thhele, tež módré kudobje, kachle a rohy, nože a
widliczki, dezimalne wahy, taflowe wahy, hospo-
darstke a butrowe wahy. Dale: mothki a lopacie
wscheje družiny, wschelakore pily, ryczały, hréble,
korta, grat wschęch móznych družinow, dale wobloženja,

groczañy plót w wulkim wubjerku

w najwjetshieje ſelefotworowej wilowarni w Budyschinje

Gottharda Behrendsa na bohatej hafzy 29.

Mój sklad kmęče ſebi wobladacz, byrnjež niežo njelepili.

Směschniſe tunje wupschedawanje!

drastnych tkaninow, czornych a piżanych, czornych židzianych
tkaninow k ujemsciejskiej drascze, piżanego atlaža k ſeklam,
ſbytkow k ſuknjam, ſchorzucham a ſchulskim woblece-
njam, ſanella k ſuknjam, pochlebčzowych tkaninow, koſklo-
weho barhenta, kapotow, rukawatych lažow, konjazyk dekorow,
běhanskich tkaninow, tworowy sklad najwjetshieje
Draždianskeje firmy Siegfrieda Schlesingera pola

Herrmanna Beermannna

na snutkownej lawskiej hafzy s napschedzja radneje pinzy.

Fotografowanja

C. Beutzschela w Budyschinje

36 na snutkownej lawskiej hafzy 36

porucza ſo k fotografiowanju portretow, hromadnych wobrazow,
tabladow, tež ſ wonka doma ſa towarzſta a ſhule w kóžej
wulkoſci pschi najlepšim wuwjedzenju po najtunishich
placiszach.

Visitna wulkoſci hžo po 3 ml. 1/2 duž. a po 6 ml. zylk duzent.

Powjetſchenje po kóždym wobrasi hacž do ſiowenskeje wulkoſce.

Fotografowanja po 1 ſkodze wchědnje wotewrjena.

Woſjewjenje.

Czesczonym ſerbam w Budyschinje a wokolnoſci naj-
podwolniſcho k wjedzenju dawam, ſo ſzym w přjedawſkim
Wollmannez domje pschi žitnih wilach čížko 6

produkt we khlamy,

ſjenoczene ſ wilowarňu ſeleneho warjenja a blescho-
weho piwa, wotewrili a ſo tež wchědnje čerſtvy burſki
khléb pschedawam. Budu ſo ſtajnie prózowacž, ſo bych
ſwojich wotewjerarjow ſe sprawnym požluženjom ſpokojil.

Hermann Fažke.

Po ſemrjeczu mojeho nana, wobkhodneho agenta
Augusta Franza,

wobkhodnu agenturu,

hacž dotal ſ nim hromadze wjedzeniu, bjes pschemě-
njenja a na to ſame waschnje ſam dale powjedu.

Moja expedicija ſo, kaž hacž dotal, na pol-
nóznej droſy čížko 1 po 2 ſkodomaj (w hosczenzu
„k ſlónzu“) namaka.

W Budyschinje, w januarje 1894.

Max Franz, wobkhodny agent.

2000 puntow poleža pschedawa-
płaciszny hódro, ſchmalz punt po
70 np. rěnik Müller
pschi herbskem ſerhovje čo. 1.

Szlódkoſmjetanowu
margarinu,
najlepſchu, kotaž ſo namaka,
Zinski

kwiniazy ſchmalz,
čerſtvy laný wolij
porucžataj
Ginzel a Ritscher.

Stwieszaty rjepikaty tobak,
krany rjepikaty tobak,
Khoczebuski portoriko,
Wahnszki rolkaty tobak,
ſbytk Broterodskeho brazo-
weho tobaka
punt po 40 np.,
tobak k žwanju
porucžataj
Ginzel a Ritscher.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družiny porucza
Moritz Wjerwa
pschi majoſowym torhochcežu.
Destilažja ſnatych dobrzych likerow
po starých tunich płaciszach.

Kóſlaze kóžki

Kože, ſajecze a kaniſlaze kóžki,
kaž wsche druhe kože jenotliwe
po wjetshich dželbach kupuje

Gustav Nauke
na garbatskej hafzy čížko 16.
S dobom porucžam ſwoj wulki
ſkad kožow bjes molow po naj-
tunishich płaciszach.

Gustav Nauke.

Wſche družiny kožow, koſazych,
ſajeczych, kaniſlazych, tħorjazych,
tunjazych, liſtcejzych kožow atd. kupuje
a płaczi ſa nje najwyschich
płaciszach.

L. Fleischher, kóžkar
na snutkownej lawskiej droſy 18.

Koſaze kože,
karniklaze a ſajecze kože, tħor-
jaze, kuniſaze, liſtce, kwincje,
wudraze a wocje kože kupuje
pschezo po najwyschich płaciszach
Heinrich Lange
pschi herbské katolské zyrki.

Wucžobnika

pyta
Bernhard Droschütz,
wuměſli a wilowancky ſahrodnik
w Budyschinje na kafamskej droſy 20.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž mają so w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskej hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a mają so štvorth kač do 7 h. wjechor wotedać.

Zamówity redaktor a wudawar Marko Smoler.

Čišć Smolerjec knihičćeńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 5.

Sobotu 3. februara 1894.

Lětník 53.

Świetne podawki.

Němske khějzorstwo. Po faktim měschčanskim salonju smě ho mandželska wožoba, kotaž mandželstwo se skej volu wopusčejí, s jaſtowym khostanjem nusowacj, mandželstwo dale wjescz; halle hdyž je tole khostanje hjes wuspěcha wostalo, so mandželstwo dželi. Wjetſcha licžba Draždžanskich měschčanow je ho na fakti ſejm s petiziju wobroczilo, so by ho tole faktoſle poſtajenje ſběhnulo. Deputaziſa kotaž bě wo petiziji radu ſladowala, w roſprawie wo tym ſa pschirawne njemějſche, ſalonjeſ ſpanucj dacj, dolež w bližſhim čažku powſchitkowny němſki měschčanski ſalon wutře, w kotrejž ho dyrbjenſke naprawy w mandželskich naležnoſczech do zyla nje-namakaſa. Šapožlanz Philipp pschecziwo namjeſtej deputaziſe wótrje rěči, porucjeſche, petiziju knižekrſtu ſi wjedzenju dacj. Nětzſiche poſtajenja ſu bolazy byl w naſchich pschirawjenjach. Němske měschčanské ſaktoſle kniži budža hiſchče doho na ho čažacj dacj. Hdyž čzetaj ho dženža dwaj mandželskaj, kotaž ho ſnjeſcz nje-móžetaj, dželicj dacj, dyrbí jena ſtrona druhdy wumyſlene mandželſtwo-čamanje na ho wjacj a ſa to hanibne khostanje poczepi. Něčnizy ſami často ſi tutemu wupuczej radža. Něčnizk praji, ſo wón ſwia-toſcz mandželſtwo wyžoko waži, tola ſchtu ma ſ nim nusowanje ſ jaſtowym činicj, jemu jaſne njeje. Hdy by ho petizija ſacjifika, by ho ſdalo, jako by ſejm wobſtejnoscze ſa dobre měl, kotrej ſu ho dawno jako njepſchirawne a faſtarjene ſpóſnale. Po Philippowym namjeſce na to ſejm ſe 37 pschecziwo 38 hložam wobſamku, petiziju knižekrſtu ſi wjedzenju porucicj.

— Swoje siednanje z khejzorom je wjeth Bismarck pjal se swojim wopytom w khejzorskim hrobie w Barlinie wobkruczil. S pschewodom swojego syna hrabje Herberta a dr. Schweningera won do Barlina pschijejze. Slledy czegleho sthurjenja, lotrej je wjeth pschetal, zo njepscheposnajomnie na jeho wobliczu polasowacu, tez jeho khod czelnu slabosz pscheradzesche. Na dworniszechu Bismarka khejzorow brat, prynz Hendrich, powita. S nim hromadze won do sawrjeneho wosa stupi, psched lotrymz a sa lotrymz wodzelenje gardeskerazherow jechasche. S mzym wykłanjom bu wjeth Bismarck powitan, hdz wos psches polizajsku sawjeru pscheje. Tam ludz po tykazach wusłoszczyczani stesacu, kaž hrimot ksyli klinzachu: „Sekawa wjetczej Bismarck!” Mużojo s klobukami a mżzami machachu, żonks s rubishkami postrowy pschitwachu; bęsche to napohlad, kažiż Barlin wot tamnego mérzleho dnja wjazy wibzał njeje, na lotrymz ho Bismarcki ludowe cześćowania dostachu, kažiż ho prjedy njeho hiszczę żenje janemu bywshemu ministrej pschihotowale njejszu. Khejzorski wos borsy wjekha psches wykłaze ludowe czerjody i khejzorskemu hrobiel dowjeh, psched lotrymz bę ho czechna kompanija postajila. Wos pomalscho jēzje, won sastanje, prynz Hendrich s njeho stupi, potom Bismarck, lotremug prynz pomozniwie ruku skiczi. W tymle wokomiku, w lotrymz ho potulena, nędzy tak synla postawa jalożerja némstego khejzorstwa polasa, ho sławawołanie na móz schumjazeho morja sezylni; ludowe czerjody sawjeru polizistow pschitlama, schucza jalo rěla, lotraż je ho psches haczenie pschedreła, psches swięzelsku sahrodu a ho pschi wosu a czechnie kompaniji staja, tak so tej jenož najwunische město i hibanju wostanje. Komandérwanje je klyschcz, wojazy presenteruja a pschi synkach hudzby a hołdowanju ludowych czerjodow wjeth pschi bolu prynza Hendricha po froncze czechnie kompanije kroczi. Potom won saž do wska stupi a do wszych stron kważo won s wrotami nuts sajedze. Bjes

tym so ho wonka pszezo wjescze czrjzbh i hrodej waleja, khezor wjescza niusla powita. Widomnie hnuty s ludowym holdowanjom a wažnosczi tuteho wokomika, wjescz se scherokimi schleicjdzanymi durjemi do swojego bydla stupi. Tu jeho khezor powita jeho wutrobnje wobjawsci. Hluboka hnutoſcz so w wjesczowym wobliczu sſewi. Nekotre wokomiki poszczischo, teho runja i powitanju, khezorka se swojsimi dzeczimi fastupi.

— We wszech stronach Němskej su kobstu narodny djeni nascheho khězora hwiecili. Psihi khězorowym dworje so hwiedzeni s tym sapocza, so khězorej napriyodzj jeho hwósbni, potom khězorowa macz, khězorka Friedrichowa s pryznami a pryzněhami sboze pschejachu. Na to pschindzechu wschitzu němszy wjetchojo, tuton djeni w Berlinje pschebywazy, na jich czole falksi a württembergski kral. W hrodowej kapali so $\frac{1}{2}$ 11 hodzin Beža skuzba wotbywasche, do kotrejz so khězor a khězorka s protestantskimi wjetchami se hwiedzeniskim czahom podaschtaj; sa katolickich wjetchow mějescze so w tym samym czahu Boža skuzba w Hedwiginej zytkwi. — S pschicžinu swojego 25 lětnego wojskowego skuzbeneho jubileja je khězor w prussim wójsku wojskam, dla pschestupjenjow i khostanjam sahubzezym, khostanje spuszcziel, jeli so wone schyri njedzele lohleho, abo tsi njedzele krēnjeho a dwě njedzeli kruteho arresta njepschelroczi. Mot tehole spuszczenja pak so wschitzu wojszy wusamku, kotsiž su pak swojich podstajenych krjudowali, pak něschtro kanuli abo pschelschiwilli, pak so k wojskemu czechnemu khostanju sahubzili.

— Se wszelkich dawłowych namjetow, wot finanzneho ministra dr. Miquela khejorstwowemu hejmej cjinjenych, so znadz' jenž bursowy dawł pschiswoli. Dawł na tobak a wino so hjo netkole jako panjeny wobhladuje. Wulka wjetshina khejorstwosejmistich sapófianzow nočze niežo wo tym wjedzecz, so by so lub s nowymi konsumskimi dawłami poczezik. Zeli so pak finanzy minister tobakowy a winowy dawł pschegzjischczecz njesamóže, so też reforma khejorstwowych finanzow, kaž je ſebi ju wotmyſlik, wuwjescz njehodži. Po planje dra. Miquela dyrbja so s konsumskimi dawłami dohody khejorstwoſeje poſkladniž w tej mérze pschisporiež, so jenotsliwe staty sa potrjebnoſcze khejorſtwa žanych pschinosklow dawacž njerjebaja. Hdyž w ſaužených latach hischče zla s wjele milijonami khejorstwou kažu pjenjaču, bě móžno, kóždemu jenotsliwemu němſkemu statej po jeho wulkoſci wjazh

milionow s khézorstwoje połkawnicy wupłacjic. Te rjane czaſy su netko nimo. Źla s kózdy měžazom mjenje wunjeſu a wudawki ſa wójsko, wójskle lódzſtvo, koloniſe atd. ſu ſo pschezo hóle powjetſchile. Duż jenotliwe staty s khézorstwoje laſy niczo wjazy doſtač njemója, wjeli hóle dyrbja do njeſe pschinorſki dawac̄, kotrež hndža leſha tak wulke, ſo budžet trébne, w nělotrych němſkich ſtatach doſtočny dawki hac̄ do 40% powyſcic.

— Wo pschinorſach, kotrež dla ſu ſo dahomejszy wojaſy w Kamerunje pscheinivo němſkemu ſarjadniſtu ſpiczowali, je ſo hac̄ doſtač mało naſhoniſo. Nětcole je jendzelska parna lódz „Cabenda“, lotraž je tele dny do Liverpoola pschijeta, ſczechowazu roſprawu pschinorſza: Czorni wojaſy w Kamerunje něhdze 150 muži licząc̄, ſi wjethcha bęgu woni s Dahomeja. Woni mějaſu ſwoje żony pschi ſebi. Sbék wudyri, dokež bu 20 żonow po pschikasni naměſtnego gubernera Leista naſhwikanyh. Schto ſu wone ſawinowale, njeſe ſtate, tola ſo powjeda, ſo buchu wone wuſlakane psches ſudu położene a pscheinbit. ſi teho roſhorjenosz pscheinivo němſkemu naměſtnemu gubernerzej nasto. Něhdze 100 wojaſow poſtaže a k kniejerſtowemu twarjenju pschinorſe. Saſtojnizy bęgu runje pschi wobjedze. Do ſale ſtupiwiſchi ſbéklařo hnydom do ſudnika Niebowia, na hornim bliđowym konzu ſedzazeho, tſelichu. Šwidnik morwy k ſemi padże. Powjeda ſo, ſo ſu ſebi ſbéklařo myſlili, ſo je wón naměſtny gubernér. Dahomejszy wobhazdžiſu niz jenož zyke twarjenje, ale ſo tež zykeho města smoza- wachu. Wikowarjow a druhich wobhazlerow pał woni na pokoj woſtachu. Wikowarjam praſiſu, ſo dyrbja ſi měrom w ſwoim domje woſtač a ſo niczeho ſteho bojeſz njetrjabaja. Wikowarjo tež khwilu po tym czinichu. Hdyž pał jim naměſtny gubernér wosſewi, ſo jich ſtawjenje a wobhazdzenſto ſchlitowac̄ njemóje, ſo woni — Jendzelszenjo a Němzy — na lódz jendzelskej parneſe lódz „Benguela“ podaſhu. Němzy ſaſtojnizy a offižerojo bęgu ſo hjes tym na kanoniskaj czekmaj „Nachtigall“ a „Soden“ wuthowalo. ſbéklařo bęgu ſi wobhazniwoſcu telegrafowe groty pscherſli, ſo njemohli němzy ſaſtojnizy telegrafiszy pomoz pschinorſac̄. Tež Czorni, w Bell-Townje bydlaz̄, czetnuchu, hac̄ runje ſim ſbéklařo praſiſu, ſo jim żaneje ſchody njeſciniſa. W arſenalu bę 1500 magazinskich tſelbow a 500,000 patronow. Wſchego teho ſo ſbéklařo mozowachu. Hdyž němſka kanonika lódz „Hyâne“ pschinorſe, ſi njeſe hnydom wobjelenje mörſkich wojaſow na brój ſtupi. Po horzym będzenju ſbéklařow ſi města wuhnachu, a Němzy jo ſaſo pod ſwoje kniejerſto wſachu. Poſdzieſho ſo dwaj ſbéklařej a tſi żony Němzam ſtajichu. Wſchitlich tſioch hnydom wobwěznuſu. — Njepraj ſo, ſi wokal-tale roſprawa pschinorſe. Jendzelske powjescze wo podawkach w němſkich samörſkich ſtronach dyrbja ſo pscheinorſe ſi njeſořenjenom pschinorſe. Tola ſo ſu ſo w Kamerunje ſmyli činile, je pscheinorſe móžno. Hac̄ na dalshe dyrbji ſo powjescz ſi němſleſe ſtrony woſzakac̄.

Schwajcarſka. Revoluzionarne anarchistiske podawki na ſigilſkej ſupje ſu w Schwajcarſkej woſtlož namakali. W Zürichſlim pschedmęcze Aufſerſhlu, ſi wjetſcha ſi dželac̄erſem wobhazlenym, ſo njeſzelu wiecior dželac̄erſla ſhromadzisna woſtysaſche, pschi kotrež ſo wobſeſe Italszy a Němzy wobdželichu. Skończnje 150 Italskich a pschitomni Němzy czetwenu khoroſi roſwaliwſchi pscheinorſi konsulat czehnjeſu. Njemerniſi anarchiſu ſławio lamjenje na konsulat mjetachu, někotſi k konsulatowemu wopone ſorje ſaſeſhcu a ſi njemu czetwene khoroſe a taſlu ſi napiskom pschitynku: „Wjeſczenje ſa ſigilſkich bratrow!“ Polizija ſakroči a taſlu a khoroſe wotſtroni; 15 herjelarjow bu ſajatych. Pschi puſtach, kotrež pschi tym naſtachu, dweju polizistow ſkalachu, ſi njemerniſow bu Němz Schreiner ſ teſtakom rubniſeny.

Franzowska. W franzowſkim wójsklim lódzſtvo ſda ſo wulki njeſorjad kniejerſz. W deputertskej komorje ſo ſapóſlanz Lockroy kniejerſto praschesche, ſchto ſo ſi pjenjeſam, ſa lódzſtvo pschinorſe, ſtawa. Franzowska ſa ſwoje lódzſtvo wjazy wudawa hac̄ Němſka, Awiſtriska a ſtaſka hromadze, a tola franzowſke lódzſtvo ſady tutych ſtejt po liczbie lódzow, po jich ſpěchnoſci a po wuhtowanju ſi kanonami. Niczo njeſe w rjedze. Franzowske mörſke brójki ſu hjes ſalita, pschinorſow ſo pscheinorſi ſalitaſa a torpediske czolny ſebi njemója ſwericz won na wyšoke morje wujec̄. Lockroy deputertskej komoru napominaſche, arſenale pscheinorſac̄ a ſo wo hubjenym ſtawje lódzow pscheinorſedzieſ.

— Skórzy wo hubjenych wobſtejnoscach rataſtwa njeſzu jenož w Němzach klyſhceſ. Wone ſi najmierska ſtawje tak ſylne ſi Jendzelsſleſe pschinorſu, w Italskej ſu wone ſobu wina na tamniſkim revoluſionarnym hibau. Nusa ruskich ratarjow je dawno ſnata, haj hamo w połnoznej Amerizy, kotrej ſylne plahowanje ſita na europiſte ſitne placzisny czichceſ, ſo farmarjo wobčeſzua, ſo rataſtwa mało wunjeſe. Naiſylniſe pał ſo taſte ſkórzy w Franzowskej ſbékaja.

Byrnje Franzowska najbohatschi kraj ſweta byla, njeſchihobne wobſtejnoscze, nad zykej Europu ležoze, tež ju pschelutowale njeſzu. Woſebeſe ſo wone w franzowſkim burſtwje poſaſu, bjes kotrymž nusa ſa volhe lěta tak wyſoki ſhodzenk dozpiła njeſe, ſag nětcole. ſi wjazorym njeplónnym lětam je lonska ſuchota pschischka, ſi teho njeſořanje piſy a njemóznoſc, ſlot ſeſzivic, naſta. Žitowé žne bęgu ſnade, a tola ſu placzisny niſle. W Franzowskej je wjeli hóle waschne, ležomnoſcze pscheinorſac̄, hac̄ w Němzach. Najeſtka ſa ſi pscheinorſu pomjenſchenja pjenjeſnych doſhodow wobhazderja, dželo pocznie poſrachowac̄, a hubjenſto ſo po zlym kraju roſhcherja. Njeſiczonme czrjodý proscherjow a dundakow dwór wot dwora czahaja a burow klukaja. Wozb a ſynto ſtej předy cziscze njeſnatu wyſoku placzisnu dozpiło, tak ſo ſebi je bur wjazy kupo- wac̄ njemóje. Tak pschinorſe, ſo móžes ſebi dženja hiſo ſa 500 frankow por wołow ſupic, kotrež předy 1000 hac̄ 1200 frankow placzischtaj. Krupi ſo nětcole ſa 60 frankow pschedawaja, kotrež hewal niže 200 frankow doſtač njeſeſtu. ſi temu wſhemu ma burſtwo nimo mery wulke dawki ſa wojerſtwo njeſc. Tež w Franzowſkej poczinaſu dopoſnac̄, ſo ſtajne powjetſchenje wójska wjeli ſich ſzehwolow ſa ſobu czehnje. Schóz je ſi burſtich młodych ludzi trochu czelnje ſhman, dyrbji w wójsku ſlužic̄. Tam ſo młodzi ludzi nowych idejow naſhrebaſa a ſo na nowe waschne ſwucža. ſi lohko-myſlonym a ſlaſenym ſiwenjenom wulſeho města ſo woni ſawjedu, pschinorſowa ſebi naſhady, kotrež tam w powětſte ſeja, ſwucža ſo na wopacne woſebne potrěbnoſcze a ſwjeſelenja, kotrež ſu na wſach njemózne. Pschi wojetſtwe woni broſne ſlaſaze khoroc̄e nabudu, kotrež ſo ſi nimi do wſow ſanjeſu, a ſtore wſhitzu maja poſadli- woſcze ſa proſdnymi roſpróſchenjeni a ſo wot ſprózniwego rataſtſeho džela woſtakuj. Hdy bych ſchto ſi nim ſi najmierska wulſu mſbu namakali, bych ſnadj ſwojego wužitka dla na wſach woſtali. Ale to je woſamlnjene. A tak ſo młodzi ludzi ſe wſow, wojetſte lěta woſkujiwſchi, induſtriji pschinorſac̄. Wóz ſo wuprōſdnja, w měſtach pał woſybleſtvo ruce ſoſe. Nětcole w franzowſkich fabrikach dželo poczina poſrachowac̄, ſi tym proscherj pschiberaja, kotsi ſu ſaſo buram ſi najwjetſchej wobčeſznoſc. ſag w Němzach woſzakuj franzowſzy ratarjow pomoz ſi powyſchenja ſitnych złow. Won ſu tak njeſcetpní a njeſořalwi, ſo kniejerſtvo ſebi njeſwerti, jich ſadana woſpolac̄. Wone je wosſewi, ſo je ſwolnire, ſitne zło wot 5 frankow na 7 frankow ſa 2 zentnarje ſchoty ſowyschic̄. Wjes tym, ſo ratarjow proja, ſo je to njeſořaz, a ſebi 12 abo ſi najmierska 10 frankow ſadaj, rjemieſlnizy ſkorja, ſo pschi taſich ſitnych złow dla powyſche- nja dželac̄etſleſe mſby njeſbudža móz wulſajnu konkurrenzu wubjerdec̄.

Schpaniſka. Podobne ſrudne wobſtejnoscze, ſag w Italskej, w Schpaniſkej kniejerſtwe. W andaluskej provinzy anarchoſtoſe zyke woſybleſtvo w ſtrachne džerſa. W Puerto de Bujarillo ſamoſiteho woſybleſtvo nadpadzehu a jeho nuſowachu, wſchē ſwoje pjenjeſy wo- dac̄. W Prado del Rey rubjeñny ſublerje, kotrež ſum, wot njeho ſadnu, njeuplaſci, wſchē ſynto ſopjeny ſapalichu. Na wjeli měſtach ſu na nojhóſte pschitowani. ſenemu bohatemu ſublerje w Torre del Campo ſu jeho dzowku ſranuli, kotrež budze wón ſa wulki pjenje ſupic ſyberje. Cyba ſhleba tradacych burow po kraju po proscherj czahaja. W Alaniſu ſo ratarjow dželac̄erſla paſtviſhcoſow mozowachu a ſo do nich dželichu. ſi měſt- nami džedža ſo woni po ſozialdemokratice ſwicžje do zykeho wob- ſeſtwa dželic̄. W Ocio dynamitowa patrona roſbuchnu a khetu ſchodu naſgini.

Rukhowska. Rusli zar je ſtrachnu khoroc̄e pscheinorſe. Wón bę ſo ſmierci naſymni, hjes wotworjenym woſnom a ſepjenym pjezakom dželajzy.

Bolharska. Coburgskemu prynzej Ferdinandej, wot wulkozow hſtycze njeſchiphonatemu boharskemu wjetſej, je ſo ſynt ſorudži, kotrež je w ſchcenizy mjenu „Boris“ a titul „Tirnowſkej prynza“ doſtač.

Sſerbijska. Młoduschli kral Alexander a jeho nan Milan nětcole nježiwaſzy na poſtajenja konſtituſije, na kotrež ſtaj woſaſ ſchitahalo, ſamopaschnje kniejerſtvo wjeſzetaſ. ſud, kotrež wo wſchich ſiberanlych ministrach ſudzehſe, kotsi ſebi ſon ſchim ſamorſkich wólbach wſchelake njeſakonosze dopuſteſili, je kral roſ- puſteſili a wiwoſtach ſiwoſtach ſapalichu. Wopravde njeſchihana węz pał je, ſo je jich wón dla njeļuboſc, kotrež je ſim ſon na- ciniſi, ſo wodac̄e proſy. Taſke ſadzjenje móže ſo jenož tam na ſiawne ſwericz, hdež je ſanjerodženj czlowjek, kajtž je Milan, woteki ſtatneje politiki na ſo ſtorhnu.

Amerika. W Brasiliſkej je ſo wójskle ſboje ſaſo presidentej Peixotej pschinorſac̄. ſbéklařski admiral da Gama je njeſudroſc

wobeschoł, ho s reskawarjom połnóżno-amerikanskiego lódźstwowege wobżelenja, admiralom Benhamom, iñjepščeczelicž. Da Gama bě do jeneje amerikanskiej lódźe třeć dala. Benham na třelenje wotmolwi, a horze wożowanje ho sapocza, kotrež ho s dospolnym pożenjom brasilijskeho řeblařskiego lódźstwa skonči. Da Gama ho sajecz da. Řeblařskemu wiedniku de Mello jenož hisceze řeblař „Republika“ a někotre transportske lódźe sawostanu.

Gród Wykola.

(Skončenje.)

Nasyma bě pschischa a pschezo hisceze pschewywasche Herta pola swojeje četę. Nowe domjaze bělo bě ho poczalo: sawarjowanje wschelakich sahrodnich płodow. Herta stejseche s četwjenymaj lizomaj pschi wohnju, dohladowasche pilnje na wschelake řeklenicjane ſudobja, tiz ho w parze warjachu, a měschesche, pjenesche a pjenjesche hotowe do bleſchow s zyle ſwuczenej ruku. Sandzene lečzo bě ju ſaſo ſpolojnu, jeli tež niz ſbožownu ſčinič. Bě tej myſlīczech ſwulka, ho može tež hjes lubowaneho muž ſpolojne ſlwa bycz.

Dokelž běſtej s četu wobej pilnej a dokelž bě wjèle ſadu, bě řeklenicjanych ſudobjow, ſhanow a bleſchow telko, ho dotalna jědžna komorka wjazy k temu njedohahasche. Hdyž ho potaſlim naſajtra rano na dobo deſhezil hicž pocza, tak ſo bě lónz wokoſlědzenja, rjeknu Herta:

„Dženža chzu ho jenu w ſrjednym twarze roſhlabacž, četa! Do ſahrody won ſu tak rjane khlodne rumy, tam budže jědžnych komorkow nadoscž!“

Bóryš bě w wopuſtceženym domje, hdyž rady khdžesche. Něchtio ſpodžilne ju tam wahesche, runjež ſama njewjedžesche, ſhto to je. To běchu drje iſtwy, trochu hisceze pschirrawene, tiz wo jej netk ſnatej ſandženosczi ſhwěcžachu a tiz ju teho dla k ſebi wabjachu. Jow běchu iſtwy, w kotrejž bě jeje prapřebownik jako mlody muž bydlit, pôla běchu iſtwy njesbožowneho Hanke. Běchu wěſo proſdne. Franzowſojo běchu tež jow ſakhađeli, ale ſčený ſame powjedachu Hercze ſaſo a ſaſo tu staru ſtaſiſnu. Dale delela běſte wobyldeňje, kotrež bě ſhwiba četę Hany měla. Jow bě pschirrawenje ſe ſhwérnej luboſeju wobkhowane. Samułkate meble ſ ſychnymi arabeskami, zvhi ſ pižomyi róžemi, woblednjene ſkote ramy wokolo woblepjenych ſchiphelov, koža ſ njebežzami w swojej horzej psche — wſho to činjesche na mlodu holzu ſ noweho ſvěta ſpodžiwy ſacžiſhcž.

Dženža pak njewſto waſna w tutych rumach, tiz do ſkónczneho dwora běchu, ale běſte do tamnyh ſadnic, tiz běchu ſe ſcherokej khdobu wot tamnyh bělene a tiz ſenje wobyldeňe byle njeběchu, dokelž běchu w parku ſtejazych wysokich ſchtomow dla čenue a khlodne. Wotewrjesche jow ſene durje po druhich, žana komorka njefasche ho jej pschihodna, jena bě maka, druhá wulta. Tak bě hacž na napschecziny lónz ſrjednego twara bliſko k roſpadanlam dôſhla, tu ho jej ſkonečne něchtio pschihodne ſesba.

Bě to iſtwa ſrjedzne wulkosče. Jenicze wokno běſte do maleho dworcza, tiz bě do róžla mjes roſpadanlam a ſrjednym twarom tyknjeny a tiz bě wot parka ſ wyhokej murju běleny. Nidžje njeběchu do njeho žane wrótka, wěſcie njebě ſo ſenje trjebal a k čemu bě předy był, to njehobesche ho wuſležicž. Herta njebě jeho hisceze ſenje pytnula a hladasche ſadžwana do tuteho na pol ſabyteho luczila, potom pak pschehlada hisceze jenu ſežbne ſtwinie ſčený, tiz běchu ſwojeje tolſtoto dla khlodne a pschi tym tola tež ſuše. Wěſo pawki a proch běchu ho tu w dohich lětach kruče ſaſydlile.

Najprjedy dyrbjescze rježene bycz, potom dyrbjachu ho někotre polzy pschi ſčenach pschicžinicž a najriensha jědžna komorka bě hotowa. Tež ſamk dyrbjescze ho porjedzicž. Bě ho prjedy ſara čežz wotewrjeſ dał, netk pak njehobesche ho ſaſo ſamkuči. Wěſo njepomnjeſche ničto, ſo bě tu ſchot pschischoł.

Hdyž bě knjezna Hana ſebi jón wobbladala a jón ſa pschiſprawnym wuprajila, pocza ho bělo a ſa krotki čaſ bě dołonjane.

„Netk hisceze te polzy, četka, to dyrbí wojnat pschicžicž“, ſawola Herta, hdyž ho nowa jědžna komorka ſ čerſtwje wobělenymi ſčenami, čiſeže wumytej podkohu a ſe ſhwěckym woknami wſha blyſhczesche, „potom móža tu hornzy a pixy pschicžicž“.

Wojnat, tiz wſchudžom rabu wjedzesche, tiz je na kłodnym wjetſhim dworje, njeh rěla tak abo hinač, běſte tu bóryš. Pilnje pocza wón běry do ſčený bělacz, ale bóryš pschesta wón a ſlepaſche jeno, ſlučaſo na wschelakich měſtach.

„No, ſhto dha je?“ praschesche ho Herta, tiz ſ džiwanjom na njeho pschihladowasche.

„Haj, knjezna Herta, jow klinči kaž proſdne a moje blózko jědže tak nits a tola ſu ſčený hewal wſchudžom tak tolſte a krute kaž ſlaka. Główjek ma haru, hdyž dže jeno čenaki hoſdik nits ſarafycz.“

Wón ſlepaſche dale a četwjenjoſty proch ho won miſlesche.

„Widzieje, to ſu zyhele, kaž hym ſebi myſlit. Chczo dha ma to na ſebi?“

Herta pschistupi wczipna. Hisceze něchtio krocž ſ hamorom dyri, zyhel ho puſceži, muž ſahný tam ſ ruku nits — tam bě proſdne.

„Oho, to dyrbimy najprjedy po naſchu hnabnu knjeznu hicž a potom dale ſlěbžicž“, rjeknu hewal doſež pomalki muž trochu roſbudžen y a Herta běſte ſe po četu. Potom bělaczku plnje dale. Bóryš bě wulka ſulowata bžera naſtala.

„Sswězu, ſwězu! Ne, čakajce, mam ſwoje ſlepanje w ſaku! Konečl ſwěcžli ho ſwěcžesche. Čchepjetajo ſ roſbudženjom ſwěcžesche Herta do běry. Věſte proſdny rum, hnadž 3 metry do wschek lónzow, kotrež ſwěcžla hubjenje roſhwětſesche.

„Měj Božo! Tamle, tamle, tón laſchecžil!“ ſawola Herta, tiz bě ho naſpěchniſho w czmi roſhlabala. Tu ſtejſe ſe woprawbje tón ſhubjeny laſchecžil, tiz bě tello njesvoža načzinik, wutroby ſrudžil a njesvožowne ſčinič. Tu ſtejſe wón, njedótkeny wot wohnja a rubježnikow, na ſamžnym měſtne, hdyž bě jón jeho wobſedzeſ ſhovat.

S čchepjetazej ruku wuſbě ſe jón četa Hana a wotewri jón. Zyle ſwjetcha blyſhczesche ho poł ſlěborneho ſada, pod nim blyſlotasche a ſwěcžesche ho w ſamžnej psche, tiz běſte ſe po krotka wobdžiwalo. Kruch ſolteſe papery bě w wělku pschicžinjene, nanowy liſt jeho njesvožownemu ſynej Hankej, w kotrejž jemu ſ hnuſazym ſlowani wodacze a ſwoje ſohnowanje wubželeſche a jeho napominaſche, ſo dyrbí ſwoju ſarliwoſc ſkrudžecž.

„Tuteho liſta njemžem ſwazy wobſtaracž. Boh dał, ſo ſtaſ ſo taj wobaj tam horela wujednacž moħloj“, rjeknu četa Hana ſkončenje. „Kola mój, moje běcžo, džakujmoj ho Bohu, tiz je naſu ſem dowjedl.“

Plakajo a ſ roſbudženjom a ſvožom ſwjeſe ho ſe Herta ſe wutroby.

Dyrbimy dha čeſcženemu čitarjej woprawbje hisceze praſicž, ſhto je ho na to ſtaſo? Šak ſtej telegraf a poſt bělacz měloj a ſak bě ſkonečne zyla ſhwiba na hrodze Wykolej ſhromadžena k wjeholemu ſiednocienju? Šak ſu ſpominati ſ horzej ſyku na teho, kotrež njevinosć bě tak na ſjawne pschischa, a tež na tamneho, kotrež bě jeho roſhorjenosć do zufbý hnala a tiz netko daloko wot wózneho domu w zusej ſemi dréma? To wſho može ſeji čilit ſam myſlīcž.

Jeno jene čzem ſe ſenje hisceze poſkaſež, ale proſhymy, ſo byſhceze ſe waha ſtupali. Nutela w wulke ſubi ſrjedzneho twara tam je ſiwojenje, tam klinči ſchlenzy, tam klinči wjeſhla ſeč ſe wotmolwa. Ale niz tam ſežhui naſch pschecželný čilit, ale won do parka, tiz je tak hido doſež naſymki. Ale pod ſchmrolami je ſtajne ſenak ſelene, pschitulne měſtacžlo, a tam widzimy Gastona a Hertu, wózlo do wózka ſhlađujuž, ho radujo nad mlodym ſbogom. Škonečlo roſhwětſlo jej u hlowe. Je to ſohnowanje, do kotrež je ſo bědove polečeſe pscheměniſo?

Ze Serbow.

S Budyschinou. W předawſtich čzapach měſečtai ſtarſhaj ſ tým ſwoju ſubu nusu, hdyž čyſtaj ſwojim holczkam po ſchulſkih lětach te džela a wuſtojnoscze naukuſnu dacz, kotrež ho na wobkebiſkih ſlužbaſ abo w pschitujnym domjazym hopoſhyſtwe naſchego čaza wot žonličh žadaju. Tež dyrbjescze ſuoje džowcžicžli na ſwazy ſet měſhczanskim ludžom do domu dacz, ſo bydu ſo tam někak wobkonjale. Wotpohladane wot teho, ſo je tam někota ſprawua holczka na duſhi wulzy ſchłodowala a do hluſkiloſteho hordženja ho ſwucžila, wosta to wotmyſlene wobkonjenje tola ſara njezyle, dokelž wſhal w taſlich ſwójbach jenož někotre, ale dawno niz wſhile potřebne wuſtojnoscze naukuſnu. A pschi wſhem tým dyrbjescze ſtarſhaj, tiz byſtaj ſwoju holznu nufne trjebal, ju ſwazy ſet hjes zufbý ſudžimi ludžimi wotſajicž. Wſchitlím taſlím a druhim njeſtoſtakm je psche Marcžin wuſtaw w Budyschinje wotpomhane. Tam te holczki ſa jenice ſeto wſhile nufne žonſke džela a wuſtojnoscze naukuſnu, kaž tež w nufnych wědomnoſtach poſračuju. Pschi tým te holczki tež hisceze najzwěrnishe wothlapanje kaž ſe ſwoju ſtrowoſc tak tež ſa ſwoju duſhu wuziwaſu. W Marcžinym wuſtawje ſtej dwě wobželeni; w delnym ſo ſchyrzych a w hornym ſo ſchěnaſe holczkow roſwucžuje. Wſho

to wschelake rozwijowanje ho wudzeliue psches dwie diaconi a tsi druhe wuczelski, kaž tež psches jeneho profeſora a dweju druheju wuczerow. Sprénim dnjom mœzaga meje ho nowe pschijecze stanje. Hijo netko je ho sajko s nowa wieza holczkow i sastupienju samoswito. Duż je radzic, ho nicto njeby dołho komdzik, tiz by tam swoju dzowciczkę rad dal. Wscho drobnisze je shonicz w Marczinym wustawie na Wettinskej drósh číslo 14.

— K tubomnemu tyczettskemu mischtrej Websej, na Mužakowskej droshy bydlazemu, 25. januara tyczettski pomoznik pschindje a zo ja dzelom praschesche. Mischtre jeho hnydom pschija a psches noz woblowa. Nasatra rano pak nihbze žadyn pomoznik widzecz nječe. Won bę stradzu wupjachnuł, jedyn swjetchnik, nopaſchł butry, módry schurzych a thęgny klicz mischtrej kranuwosci.

— Se żerbskiej peżołniży. Psihibusy syma, dha slesu peżoły hiſhczę bôle do kule, haj druhdy wopuszczęja prędkowne haſzy mjes plastami. Tak maja wjetſki wuspęch; psches powetr mjes plastami ſu wubjernje kryte psche symu. Mjes peżołazej kulu, kotaž je ſo ſ psihiwyazej symu bôle a bôle smjeńchila, a mjes symu, kotaž chze ſo wot wonla nutes dobywacz, naſtawa wjetſki rum a pröſdne plasty a panki kryja netko peżoły podobnje kaž czopły koſuch człowjeka. Psihi tym moža ſwornkowne peżoły matku a czek a młody peżoły, kotrež ſu prędza w kuli, cžim lepje kryč, cžim mjenišcha je tuta kula. W tutej kuli njeje žadyn pröſdyn blecz; to ſu pscheptowanja dopokasale. Wschudżom ſu peżoły, ſamo w koždej panzy teži jena. Tak je móžno, ſo ſo wſhikloſcz pežołów do najmjeniſzej kule hromadu ſežehnje. Dr. Dzierzon piſche: Hdyž sapoczątk minjeneho ſela kołcz wotewrich, ſo bych ſe ſady czopłyk burjow hiſhczę czopły ſłomjanu wołeniu tylnuł, bě złyh rum pschi burjach połny pežołów, a hjo na prěnim plaseſe težehče w koždej panzy jena pežoła. To bě jara ſylny kołcz a ſedzeſte w dwójniku. Hacż runje ſebi njebeh myſlit, ſedżachu tola hnydom pschi burjach a hjo prěni plasty bě w pežołazej kule. W koždym kołczu, kotaž je we wjetſkiej symie ſproſtnuł abo hłodu wumrjeł, mójeſch widzeč, ſo pežoły w kuli ſedża a w koždej panzy tež. W koždej panzy namalaſch ſproſtnemu abo morwu pežołu. Se ſwojego naſhonięcia možu pschistajč, ſo ſylne kołcz druhdy tež cziszcze pschi wuleto-wanskiej dżerzy ſedżo wostanie. Bě drje psched dwemaj lětomaj. Rano bě 23 gradow symy. Młoi prěni khôd bě do pežołniży k temu kołczej, kotaž bě hacż dotal pschi kuloſtej, 5 centimetrow ſcheroſej, zyle woczinjenej dżerzy ſedżaſ. A hłaj, hiſhczę tam ſedżachu a ſo hibachu a psched nimi 23 gradow symy. Tola to bě jara ſylny kołcz.

¶ Njesbašez. Na schmrečakh blisko nasheje wžy ſu ſebi wróny a lawki nóznu hōspodu wuſwolile. S tyhogrami wonie ſoždy wjedzor wótsje rapajo ſe wſchēch ſtron pschiletuja a ſo ſi tajkimi hromadami na schmrečowé halový ſekybuja, ſo ho te pod jich cęgu ſhluja. Spodziwne je, ſo wróny wſchēch družinow a lawki na- měſchané hydaja. Wjes dwemaj wulkimaj wrónomaj ſo husto mjeniſčha lawka ſacziſčicži. Njemóze ſo hinal wulđicž, hacž ſo ſo wonie na taſle waſčinje naſlepje bjes ſobu hreja. S tej ſamej pschicžinu, mjeniſčy ſo bychu ſymu lepje wutrale, wonie ſtajnje hlowu napſteczjo wěſiſkej nawrocžiwschi hydaja. Hdy bychu na wopak hydale, moħł jim wěſiſ pjerio roſduć a jim kožu ſtudžicž. Widžimy tu, tak mudrje ſo ptaki psched ſymu wobarnowacž wjedža. Pierje, kotrej wrónam a lawlam wupadaſa, pod ſhmrečkami ſi hromadami ſemju pschilrywaſa. Schtóž chył ſebi prózu wſacž, ſebi je ſeſberacž a wubrécž, moħł ſebi ſi nich nekotre poſleſečzo pschihotowacž. Hnydom w prénim čaſku, hdyž wróny na nóznu hōſpodu do bliſkoſege naſheje wžy lětachu, wjedrawuſtojni Njesbaſchenjo miłu ſymu wěſchežachu, měnjo, ſo bychu wróny w hufcích wulkich lěſach ſwój nózny wotpočink pytale, hdy by kruta ſyma pschedſteſala. Hacž dotal je tole wěſcheženje tak nimale trjećiſlo.

5 Bulez. Hdyż żo sāńdzenu ponidżelu tudomny klamat Szwora hromadże se swojim hospodarskim pomożnikom Hajnzku i Wuježla do Bulez na woju wjesesche, do kotrehoż běschtał młodaj ryś konnej sapšehnjeniej, żo njeśnateje pschiczniny dla slocieci spłoschiſtej. Szwora a Hajnzu żo s woja moržnuschtaj, pschi czimž ſebi Hajnzu dwaj porſtał ſmiecze. Dżen poſźjichu žu Hajnzu dyrbieli do Budyskeje hojenje dowjescę, hdżęż žu jemu ſmieczeni porſtał wotresli. Szwora je żo jenoż s lohka ſcžiszczał a hewal Janeje ſchody poczętpił njeje. Też spłoschiwał konnej ſtaj bjes wobſchodziensja wostaloj.

5 Jawory. Ludomna towarzystwowa młodzieżna je ho gmejnskemu pśzedstojczerzej Andrijemu w Panczach na 6 lēt pśchenajala. Majenski pjenjes wob lēto 2200 hriwnow wuczini.

Szorazna. Ludomny knjegi dzelacze Petr Mereszin je ponadju tuđenja nahlu smjerci pogrepl. Wieczor wokolo 8 hodina.

ſ korchym domoj dużym je won pucz mięsnik a do pszczewowa panuk. Hacj runje je woda w pszczewowie jenož $\frac{1}{4}$ kochęga kluboka, je zo Merezin w njej tepil. Halle nasajtra depoldnja $\frac{1}{2}10$ hedzin zo jeho egela dvhladachu a jo ſ pszczewowa wuczejechu.

Se Sbzara pola klukscha. Njedaloto našheje wóz je žórkó, kotrež Selenka rěka. Wone ho s tym wusnamjenja, so skoro ženje njesamjersnje. Psched někotrymi lětami jedyn samotny baczon pschi nim psches symu wosta. Psihi krutej sympie pak tehdy žórkó samjersnu a wbohi baczon dyrbjescze hłodu wumrjecz. Lětusču symu pschi Selenzy jedyn schlorz sletuje; wón najsskerje khorowatoscze dla njeje se kwojimi towařsczemi našymu do czoplisich krajow wuleczicz moht. Nadžěomnje ho wón psches milu symu hacž do nalečza pschepjerje.

S Barta. Kranjenje po nozach na wžach hischeze pschezo pschetsalo njeje. Wóndano ſu tudomnemu tyczeſkemu mischtrej Freundej dwé huzkyz kranuli a hnydom ſa khězu ſareſali. Paduchow hacž dotal muſkłedzili njeſju. Měnja, ſo ſo w njedalotich leſach khowaja. Huzaza pječeſnldrej paducham ſłodzicž njebudze; pschetoz wobej libe běſchtej starej a ſ temu hischeze psched krótkim ſlobanej.

Skhwaczisz. Nasze ſerbſke towarzſtvo fa Skhwaczizy a woklońoſcž wetmę ſańdženu njeđelu ſwoju hłownu ſhromadzisnu. S podatych roſprawow ſbonichmy, so je ho towarzſtwo, pſched lětom wot 11 fa ſwoju narodnoſcž ſahorjencz ſerbów ſałozene, drje pomalku tola rjenje roſvilo. Wone licži nětko 40 hóbustawow, hñdlañch w 11 mafalsnch mbačach misz nimi dñmaju muſteriom 19

bydłazhych w 11 wolnych wzach, mjes nimi dwieju wucierjow, 19 ratarjow, 7 rjemiejsznikow a 12 druhich powołanjow. Na 6 towarzstwowych schadżowankach je ho pschednoszalo wo wschelakich pschedmijetach. Listowało je ho s Buleczjanskim a Kaledzianiskim herbiskim towarzstwom. S pređniščim běsje wobkhad wožebje žiw. Čakopis „Lužica“ je ho wot kobustawow pilnje čítal. Na konzu lěta je ho towarzstwo k „Maczizy Sserbskej“ pschisamko a njedziwajo na kuchu poklädnizu tež 3 hr. sa maczicznym dom skladowało. Pschimérjenja znadnej liczby kobustawow a njemějo druhich dokhodow hacj kobustawskie pschinosskli, a malý winoschl s wilowanja s pretylami je poklädniza pschezo na žuchozísnu khorowata byla. So by ho herbsti lud bôle sa kwoje narodne pišmorstwo fajimal, je ho knihownja sałozila k wupož čzowanju knihi a druhich spiszow. Tež do spěwanſkeho wotrjada je s nastupom noweho lěta wježele hibanje saçzohnulo a haji ho w nim wožebje ludowy spěw. Po roswprawach stachu ho hnydom nowowolsky. Dokelž ho kuzebne poboczne Towarſtvo Sserbſkich Burów w Małym Wjelkowje kóžbu schtwórtu njedzeli mězaza schadžuje, ho postaj, pschichodnje towarzstwowe schadžowanki kóžbu tseczú

... i gugule, so poju, pugnawuje swiatowidze chugowani regu regu
niedzelu w mebzazu wotbzerzez. Młode towarstwo nijemože drje so hiszceze
zanych wulkołnych wuspęchow hawalicz, tola je jeho nätęzisze położenie
wulzy swięzelaze, haczruniež su mnohe sadżewki a napszczigowoscę
speschnie roświeże jara haczie. Njeh wone w psichichodnym lege dale
kroči po nastupjenym puczu, wshač je jeho nadawł tola tak nadobny, so
je węscze winowatoscę kózdeho hwoju maczernu ręcz lubowazeho Sserba,
jeho dopjelnenje spéchowac. Nasche herbile towarstwo chze w kóz-
dym nastupanju narodne faczucze herbskeho luda hylnicz, herbili spew,
w naszych stronach bohuzel hětero spadowazy, s newa k cęzci pschi-
niescę a psches njón zust, nimale s wjetsha njerjany a njeprichtistojny,
a teho dla dobre waschnje a pöczgiwoſcę podrywazy, podkłocic, herb-
skemu ludzi psichisportjenje nawiedzitoſcę w maczernej ręczi sticadowac,
a to s pschednoschlam a roščerjenjom herbiskich knihi a spisow, so
starac, so bychu hebi Sserbjo hwojich wotzow pełne waschnja a
počzintki salhowali, wohebje pak te, kiz herbili lud tak hawalobne
wusnamjenje, mieniuzby tshescijanskı myśl, kralozwernoſcę a lubosę
k wužschemu a schëschemu wotznemu kraju. Skutkuje-li wone tak,
potom nam Sserbstwo nihdy njeſauđe, Sserbjo woſtanu na wszech
częzny ta njeponalna skala, kotrūž żane muczenia a hibania częzow
podmlecz njeſamoga. Tym pak, kotrymž so nasche prózowanja czerni
w woczomaj, njeh je prajene, so psched krótkim jene němske tshescijan-
ske nowiny pižachu, so wone widza w prózowanach tež tych naj-
mierzych ludow, hebi hwoju maczernu ręcz jako najdrozsze a naj-
lubscze kubko salhewac, źeleſnu murju, wo kotrūž so něhdys
móz bjesbójnego cęzowjenego internazionalisma robbije. — Wohebje
pak drje tam, hdzejž so s dobowm sa posběhnenje hospodatstwa
dzela, kaž pola naš psches herbile rataske sjenocenstwa. —
Łetny dzeni salozjenja hmedzese so wječor s piwnieſi sabawje, s kotrejž
běchu so s dalola a s bliſla houbustaw a hosczo w hohatej liczbje shadzo-
wali. Mnohe nasche knjenje a kniežny wobdzelični so w krafnjej
narodnej drascje a dopoklasachu s tym, so kruče Sserbowki nad houbu
hiszceze njeprichtispanawaju kniežtwo tyranki mody, schtož tež nasch I.
Hatas we swojej rjanej powitanckiej ręczi wusbehawoscę, wunjeſe ſim

sa to hrimotazg wothkog namakazu flawu. Po wjelestroniskim žadanju tule do štucjekow festajenu ręcz wocishejim.

Budže rjenje powitani,
Lubowani pschitomni,
Kiz seje ho tu shadžowani,
Sserbjo a tež Sserbowki,
Salo ſobuſtawu naſchob'
Młodoh' herbko' towarſtwa,
Kož tež pscherprocheni hoſeo
S blifia a wot dafka.

Preñi hrimotazg ſaloženſti
Naſchob' herbko' towarſtwa
Rjany wobras wopomijenſki
Starich Sserbow podawa.

Hdyž hřiché ſerbiske knježných džecu
Po wſchich ſchęzlaſtach keniſtagyč,
Sserbki ſwoblekane beku
W bělch thapach ſicžatich.

Vole wěrth ſaduwaču,
W bělch thapach luboňich
Rjenje rož ſalzgewachu
Na jich ſicžatich četwjenych.

Tak tež w idobnych čepzach rjane
Džecu ſerbiske mandželske,
Haj najrjenſho ſwoblekane
Sserbuſu draſtu pschitomni.

Vlamy widzecj dženža ſvože
Bjes nami tu Sserbowki
W herbkei draſeje jako rož,
Rjenje a tež knježnicži.

Tu, hdyž moprawozitioſc ſwědeži
Wo naſ ſ pročha roženych,
So ſm̄ po kemi Sserbow džecji
S čechow dawno ſantđenych.

So pak wózow w čeſcji mam̄,
Swonkownie jim podobni,
W herbkei draſeje pschebymy
Zalo Sserbjo předniſki.

Piči wjeſelých rjach, mjes nimi tež ſerbiftich, w ſyntach ſerbiftich ſpěwom minuchu ho hodžinki prawje ſerbiskej towarſhnoſe ſ leczaj ſpěchnoſcju, hač runjež běſhe thapon hdyž trózny trubil, hdyž poſledni ſhadžowanſki ſa ſwojim lóžkom pytaču.

Se Semiz. 25. januara je njedaloko naſcheje wžy jedynu njesnaty mužski jenu žonu nadpanuł a ju do leža ſzähnuł, ſo by ju pschemozował. Žona ho throble wobaraſche a ſkónčnje ho jej poſadži, ſo nadpadniſkej wuwinuež a twóchnuež. Hdyž naſajtra njedocinku ſaſlapnuču, hdyž ho w ſtudomnych ſkalcach ſa dželom praschesche. Nadpanjenia žona bě wo wžy jeho podobu a draſtu tak do dróbná wopihala, ſo jeho hnydom ſpoſnachu. Tſjo ſkalarjo jeho najprjódzy do hyski dowsedzechu, ſo bych u jeho tamniſhemu žandarmej pschepodali. Dokež pak tuteho doma njenadeňechu, jateho ſam̄ do Budýjhina wachu. Tu ho wón psched ſtatnym rēzničkom wusna, ſo Persing rěka, ſo je ſkalar a ſo je ſo w ſečje 1862 w Schlesynſkej narodzil.

S Kſchidola. S nahlej ſmjerczú je ſobotu rano 28 let ſtara mandželska ſtudomneho ſkulerja Molera do wěčnoſcze ſaſčka. Nano $\frac{1}{2}$ 6 hodžin wona ſwojeho mandželskeho ſe ſpanja budžeſche. Dokež pak ſama njefaze, ſtupi jeſny mandželski ſe jeje kožu; wón ho ſmjercze wuſtróža, ſwoju žonu morwu naſtaſawſchi. Ju bě Boža rucička ſaſčka.

S Dubow. Schtwortl thđenja bjes 12 a 1 hodžinje je ſo tu hajniſki ſekretar O. K. w ſwojim wobydlenju ſatſelit. Wo pschickinach, kotrež ſu jeho ſ ſamomordarſtu poſnuše, njeje ničlo ſnate. Młody człowjek bě nimale 20 let ſtary.

S Džewina pola Gſlepeho. Wochebite wuſnamjenjenje je gmejniki pschedſtejcer naſcheje wžy, bur Leijnik-Habrink, doſtał. Wón je 18 let doſto ſ gmejniskim pschedſtejcerjom naſcheje wžy był a je ſo něklo ſaſo wot gmejniskich ſobuſtawow jeno hložnje na dalsche 6 let wuſwolik. Dokež je ſo wón ſa tele doſte lěta ſtajne ſwru ſa lepsche naſcheje gmejnji ſtarak a ſe wſchej pílnoſcju ſa nju dželak, je jemu psched dwěmaj njedzelomaj jaſo čežne myto wulk wobras naſcheho thězora ſ jeho ſamžnym podpižnom krajny radžiczel ſ Lucke pschepodał, kotrež bě tuteje pschicžiny dla do naſcheje wžy pschiteli.

Přílopk.

* Jedyn seminarist w Noženje je njedawno ſ nikotnom ſaſeboſczeniu wumrjal. Młody muž mějeſche na hornej hubje male jěſteſtejko, kotrež mějeſche wuſtawowy lekar hač do kónza ſa zyle běſtſtrachne. S kurjenjom zigary bě ſo ſaſeboſczenje krwě ſtało, ſtož nadžije poſneho mlobeho muža naſle mori.

* W Schdnhaibze je ſebi jedyn wobhdlež jenemu jebalej 550 hríwnow wuſlučač dał. Jebak bě jemu dwózny tak wjele pjenjes

w rakufiſkých wopacjnych pjenjeſach ſlubil. Taſte ſebanſtwa ſo na rakufiſkých mjesach husto ſtawaju a pſchezo ſaſo ho naſrabni, lohko-wěrtaſy ludžo naſakaja, kiz ſo nařečecž dađa, ſo pôdla czeſkemu hofſtanu wuſtajejo.

* Barlaſki pjenježnik bě njedawno na balu był a tam ſ jenym ſaſtoſníkom a ſ dwěmaj žonſtimaj thětro pl. Pschi wortcijne čyſche ſebi ſtohriwnowſku papjeru wuměnicž, duž ſ laza papjerjaný paket wuczeſe, w kotrmž mějeſche 45 thřazhriwnowſkich papjerow. Duž domoj ſo w weſu ſebdo na ſwoj paket dopomni, ale jón w žanym ſaku naſnamaka. Duž ſo do rejwacnje wrózgi, katraž bě ſo mjes tym ſamka. Hdyž bě ſa ſwonečk poczahat, jemu wotewrichu a zyku ſubju pschepytachu, ale nihdže žadny paket naſnamakachu. Něklo na jemu wot teju ſonſteju tukachu, a to cžim bôle, dokež bě hdyž paduſtwa dla poſtostana. Hoſzijſhce ſu ſajate, ale bóry ſo jeje njewinoſc depolaſa. Pschetož naſajtra draſtu ſhovatka hoſzjenzarzej paketil pschepoda, kotrež bě w thěti naſakala, njewedžo ſhoto wopſhija, a ménjo, ſo wón jenej ſ teju ſtajnenow ſlufcha. A to bě tón ſhubjený paketil.

* W Angerburgu (w naraňſkej Pruskej) ſo 20. januara 5,000,000 ſchwabliček ſapali a do powětra roſbucnū. Sarženje zyle město ſacžu. Dwaj wuczobnikaj, katraž ſtaj njesbože ſawinowałoſi, ſtaj ſe znadnym wobſkodzeniom woteschloſi.

* W Briegu je na ſtrazi ſtejazy woſak jateho hofſtanu ſatſelit. Wón na ſtowowym dworje ſtrazovac̄e. Tam widzecj, ſo mějeſche jedyn hofſtanu hdyž dležſhi cžaž něſto ſ wolnom cžiniež. Škonečnje wolno wozini a hlowu ſ njeho tylnu, jako by ho wo něčim pschewwědežic̄ hdyž. Woſak jemu ſasche, ſo dyrdi wolno ſaziničiž a ſ njeho ſtupic̄. To ſo tſi króz ſ tym hroženjom ſta, ſo do njeho tſeli, jeli ſzepoſlucha. Hofſtanu na to njeležbowac̄e, ale wosta dale w wokne. Duž woſak do njeho tſeli. Hofſtanu hnydom na ſmjercz tričený pschi wolnje ſ ſemi padže. Pschepytanie je dopolasał, ſo je woſak, kotrež bě ſ 14. kompozitione 51. pschewego regimenta, ſwouju pschitkluſhnoſc̄ dopjelnil. Hofſtanu je kruče ſaſanac̄e, ſo do wokna ſtupic̄ a wokno wotewrichu. Hofſtanu bě dla ſleho njepočciweho ſluczenja ſ hofſtanu na 15 let wotuſdzeny něhduschi piſat a je ſam na ſwojej ſmjerczí wina. Kulta bě jemu pod brodu do ſchje ſlečzila a ſo psches paczerz (wirbelsäule) pschedreka a jeho na měſce morila. Majſterje je taſku naſku ſmjercz pýtał a ſebi pschal.

* W Kempſelbze w Trierſtim wotřehu hajniſ G. džiwiſeho honjerja naděndž, kiz bě na hoſtvo ſa ſelenjemi. Jego ſa dželac̄erja A. ſe ſuſhodneje wžy Langweiler ſpoſnawſchi, na njeho ſawoſi, ſo dyrdi tſelbu wotpoložic̄. To pak ſo njesta, ale A. ſo ſ njej do G. ſamert a tſeli, jeho pak miſnu. Něklo jeho hajniſ popadže a do bliſcheje wžy wjeſelieſche. Na dobo A. nōž wuczeſe a hajniſa dwójgh ſlubolo do hoka klo. Womorje bliſko hajniſ džiwiſa puſhczi a do wžy thwatasche. Džiwiſu pak jeho doſeſeje a klo jeho hřiché ras do thribjeta, wutorje jemu wobej tſelbje a cželnu. G. bu wot ſem pschitkluſhnoſc̄ ludži ſběhneny a do bliſleje wžy Bruchweilera pschineny, hdyž dveluža, ſo ſo jemu ſtajnenje ſběrži, dokež je ſlubolo do pluzow klo. Wón je ſo psched dwěmaj ſtěmaj woſenil a ma jene džecžo. Rübjezneho hoſtvojerja ſu ſaſeli. Tſelbje je naſkerje něhdž ſkowal.

* Psched ſcheczdzheſac̄imi ſetami mějachmy pola naſ ſu a tam tež hřiché thětro wulke paſtviſhac̄e ſa ſlot. Ale ſhoto běhu te poryno ameritanskim paſtviſhac̄am. Ře wjeſorou Belcherville w Texasu ſu Gſlebrokamjenſke, Skardsle a Warschamſke paſtviſhac̄e. Poſledne wopſhija 50,000 rolow (atrow) kraja a ma 23 jendželskich mil dolhi plót. W Amſtronyckim hrabinſtwe w Texasu je Grodniphtowe paſtviſhac̄e, kotrehož poſlodniſka mjesa je ſ 83 jendželskich mil dolhim plótom wobdata. Nahladnje wulke je tež paſtviſhac̄e Egſinaldeſkeho Cattleſteho towarſtwa. Wone wobžaha 1,500,000 rolow kraja abo kruh ſemje wo 50 kóhnych mil. Matterdorfske paſtviſhac̄e wopſhija 1,000,000 rolow a je ſ tamnym wobſedzeniſtu jendželskeho ſyndikata ſ hlowonym ſydkom w Londonje. Majwjetſche jendželske wobſedzeniſtu wobſteji pak ſ krajinow a paſtviſhac̄ow tak mjenowaneho kapitolſkeho ſyndikata, kiz 3,000,000 rolow wopſhija. To ſu paſtviſhac̄e wjetſe hač někotryžuli europiſki kraj a ſu ſ wjetſha hřiché w jendželskich rulach, po tajkim niz w rulach Amerikanow. Psches jene taſte wobſedzeniſtu nōzny ſpěchny cžah $3\frac{1}{8}$ hodžin jědže; to by derje zyku ſalſtu wot ſitavu hač do Lipska ſa tón cžah psched.

* Wo ſpodiſtowym herbſtwe Hamburgſke nowiny powiedaja. Makemu muž w Hamburgu, kiz ſ pjeriſnu witoſaſe, ſo jara ſubjenje džecže. Husto ſuſka thleba w domje njemějeſche a husto hdyž bě psched

śwojej śwojbu żadanie wupraję: „Ah, so bych tola něčto wo swoim starichim bratcje shonicz moł”, wo kotrejž bę kłyszał, so w Barlinje bydlí a so żo temu derje wiedże. So so nim dopraszczę a jeho wuszledzicz pak njebe samohł. Staroscż wo seživjenie śwojeje śwojby bę jemu wuspłchnie wobhōnowanje sa bratom sadżewała. Někto bę jeho nusa najwyschshi skhodzeni dozpiła. Hospoda bę jemu wupowiadzena, dokelž ju njebe saplaczicz moł. A hdyż so w tutej wulyschnej nusy jeho 17 lětna dżowka jeho woprascha, hacż njeby śmęta Barlinskemu wujec piħacż, iż nan wotmolwi: „Luba dżowka, lejje by cžinika, so by nam sa te 10 nowych pjenjeżlow, tiż by listi placził, khleba kupiła”. Dżowka pak so njebe samylicz dała, ale bę skradżu nana so s listom na Barlinsku radu wobroczita, hdyż bętū hjo s Hamburga do Altona wuczajnuli. Hjo bę so wscheje nadzije na wotmolwjenje wsdala, dokelž bę so dothi čaż po piħanju jenueho lista minul. Na dobo pak s Barlina wotmolwjenje, dołho stylkne wocżakowane, na Hamburgsku wyschnoscż donidze. W wotmolwjeniu stejše, so je wony bratr, tiż bę w Barlinje pod lipami bydlí, hjo psched 20 lětami semriż, 3 milijonj hrıwnow sawostajiwski, kotrej sawostajenstwo stat sarjaduje. Hacż dotal tak khudy muż je někto jenemu Hamburgskemu ręcznikoj śwoju należnosć pshēpodał, kotrej je jemu hjo do przedka 5000 hr. dał. Zyle namrčeje s pologu khudemu wlkowarcej a s pologu jeho żottje pshēpadnje.

* (Pro hatko sa khęzora.) Mjes mnohimi wożobami, kotrejž je tele dny khęzor Franz Józef w swoim khęzorskim hrodze w Osenje pshēpitup dowolik, bęsche też wjeli khudy a burskich ludzi. Mjes nimi bę dnia burska żona najnadpadnišča. Wona chżosčhe żebi sa někaju skóržbu khęzorowu hnadi wuprożycż. So by żebi wutrobu Jego Majestosče dobyła, bę wona mēszaz stare proħatko na rukomaj żobu pshēpida, s kotrejž dżyske khęzora swieżelicż. Dwórszy saſtojnizy drje jeje dobru wolu pshēpōnachu, s profecżom psched khęzora stupicż pak jesi tola dowolicz njezdżachu. Wo tym, so khęzor żane dary njerodzi, wħobu żonku pshēzwędżicż, njebe lohla węz. Wona njezdżesche wojschięcż, cžeho dla khęzorej taſte tucżne prozo, wot njeje żameje sa njebo wożegħnijene, jako pjeċċenka derje seħħoħdżecż njeħbiha. Skončnje dyrbiesche so tola do njeħodi podaż, chżysče li s khęzorom poreczecż. Khęzor khubu burowku hacż nana pshēcżelnisho pshēja, a hdyż so wona wot njebo wrózzi, zyle sbożowna, so je khęzora widżala a śwoju pŕostwu pshēpodaż śmęta, ju jenoz to rudżesche, so dyrbiesche żebi śwoje proħatko saħo żobu domoż wlażċ.

* Pschiwożenje smjersteho skopjazeho mjaħsa s połodniſcheje Ameriki a Awstralskiej do Jendżelskiej je w sańdżenym lęcze dale pshibiera. S Awstralskiej a Neuseelandiskej je so pshes 2½ milijona, s Argentinskiej 1,275,000 a s Falklandskich kupon 16,000, po taſkim wscho hromadże něħđe 4 milijony skopow pshīwieslo.

* (Syma w Ruskej.) Jara kruta syma lětja w zgħidim russim kraju īnjeżi. Zyle Asovskie morjo je s toksim lodom pshibixte. Najhōrje syma w Tawrijskiej guberniji salħadża. Tam wsħedjenje zyle śwojby w domach smierstajne namaka.

* Wo persijskim schahu a ws dwórskim molerju so scżehowaza węžka powieda: Njeħawno rēlaše, so je żebi schah wotmyħiżli, so chze lětja se śwojim molerjom do Europę pshīnč. Teħo żebi jara wykoko ważi, każ je to pshē wħschelkj fkladnosćż wopaskał. Nas, hdyż molek w śwojej molečni pshēbywashe, chżysče jeho jedyn s najwyschhiem krajnych saſtojniskow tam dzelacż widżecż. Molek jeho sħrabnuwski, jeho won cżiżi a durje samkun. Alle wykoki īnjes so, durje rossinwski, wrózzi. Rosnħendixxen molek so do njeħprosħenho hoscja da a jemu zyle woblicżo se wħschelak barbu wobbarbi; potom eżeknu, so by so jeho a jeho pshīwiesla wjiegħenju njeħustajjal. Hdgħe pak mudra hħowa śwoj wuczel pħasche? Nħidżże druhdże hacż pola tróna kwsjeho khęzora. „Njeħoż żo“, Nasr-ed-din jemu s pshēcżelny woblicżom praji. Börx pak pshindże też s wglijowej barbu wudebjeni īnjes sa nim, so by jeho wobħorżi. „Ty by żo pshēschol“, džesħe schah t-njemu, „duż dyrbisħ so pokħostacż“, a hnydom saħħidżi jeho t-jastwu na dwie lęcje, dokelž bę so do zusego domu kamak a tam se śwojimaj lizomaj barbu kranul. Ma śwojim poħlednim pucżowanju pshes Europu mējseħe schah rjaneħo mlobhehs pachola sa lubuħiha żobu, kotrej dyrbiesche po wēsħeġenju sa schaha s wuljej ważnosću bñej. Għidu je s tutħo spodżiżwneħo hόlċeja pofidżiżo nastalo, nichōt njeħe.

* W Porto-Allegrońskim jaſtwie w Garbiniskej je tele dny Giuseppe Namas wumrijel, kotrej bu psched tħixxixi lětami sajath, dokelž bę tħolbaħi s ċlōwjeżżej mjaħsa bżżeq. Ma njeħo też tukaja, so je so pshē slonżowaniu 16 wożobow wobdżelit.

(Birżiwinne povijsjeje hladaj w pshılınh.)

Drjewowa awfzija

na Lepjanskim reverje.

Vondżelu 5. februara 1894 ma żo

300 kħiekk dolħiħ hromadow

sa hotwe pjenjesi na pshēħadżowanje pschedawacż.

Sapocżatt ½10 hodžiñ pshē ħajnkawni w Bulowzy.

W Minakale, 30. januara 1894.

Hrabinska s Einsiedelska inspezijsa.

Pshēħadżowanje palneho drjewa.

Wutoru 6. februara 1894 ma żo na Mjezwacżidli skur majoratnū reverje scżehowaze palne drjew:

200 rm.	khōjnowych palnych scżēpōw,	} w drjewiħeqju 20. wob 160 = = = kuleczkow, } dżeljenja pshē ħajnej 150 = = = pjetkow, } kħoġiowej sbytnej walċiñ, } Lepjanskim pucju, 13 stotnijow khōjnowych walċiñow
45	= = =	
2	= = =	
40	= = =	

30 rm.	kħiżiżowych khōjnowych kuleczkow,	} w drjewiħeqju 20., 90 kħiżiżowych a wuleħbowwax dolħiħ hromadow, } 21., 24. a 25. wob dżeljenja
90	ħiżiżowax dolħiħ hromadow,	

s wumēnjenjem na pshēħadżowanje pschedawacż.
Shromadżisna dopedonja w 9 hodžiñach w drjewiħeqju 20. wob
dżeljenja.

Hrabinske s Rieschske ħajniske sarjadništvo.

Nieprashk.

Drjewowa awfzija.

Wutoru 6. februara t. l. dopedonja wot 10 hodžiñ ma żo scżehowaze drjewo sa hnydom hotwe pjenjesi sħawni na pshēħadżowanje pschedawacż:

I. Wujitkowe drjewo.

17	kruchow	duboweho dolħeħo drjewa	s 11 fm.,
15	=	akazijoweho	= = 2,5 "
2	=	bukoweho	= = 0,8 "
1	=	jašenjoweho	= = 0,1 "
40	=	bresoweho	= = 10 "
20	=	lipoweho	= = 6,5 "
4	=	wjetboweho	= = 0,6 "
1,2 rm. duboweho a 1,5 m. bresoweho drjewa.			

II. Palne drjewo.

10 rm. duboweho scżēpōwego drjewa (s dżela bħenna skur drjewa),

4	=	bukoweho	= =
2	=	akazijoweho	= =
6	=	bresoweho	= =
18	=	lipoweho	= =
8	=	dubowych klyplow,	
5	=	lipowych	
2	=	akazijowych	
6	=	bresowych	
3	=	akazijowej walċiñ I,	
150	=	walċiñ III (s mjeħleħo a twierdeħo drjewa namexha),	
30	=	khōjnowych dolħiħ hromadow,	
10	=	duboweho, bresoweho a lipoweho pjetkowego drjewa.	

Drjewiħeqju lej pshē ħajnej kħażiżi, hdyż budże so też pshēħadżowanje wobħywacż.
Pshēħadżansle wumēnjenja so w termiġi wossiema.

W Luuķi, 25. januara 1894.

Neumann.

Drjewowa awfzija.

Pschedonu wutoru 6. februara t. l. (postiniż) budże so na tnejnej Kopriċjanski reverje

nħidżże 100 dżelbow (dżelba po 50 walċiñ) twierdix walċiñ (14= hacż 28 lětneħo drjewa), dżelba dolħiħ hromadow skhloronxhego a skmirekowego kruċeħo drjewa a nětore sħa hromadow mjeħlej walċiñ na pshēħadżowanje pschedawacż.

Drjewiħeqju: pola Nowych Kopriż, wojekseħħo kħażiżi městha a pola Ġorniżi.

Wumēnjenja każ-żejt hewaq.

Sapocżatt dopedonja w 9 hodžiñach niże drōhi.

W Kopriċjanski ħajnkawni, w februarje 1894.

Hoffmann, reveristi ħajnej.

Podpisani pschedawarjo posamentow, pschedzona a belych tworow czesczenych
Sserbow na to ledzblivych czinimy, so budzemy wot dzenznischeho dnja po

na jutnisich, ale frucze twierdych placzisnach

pschedawacj.

w Budyschinje, 1. februara 1894.

Otto Hauffe,
C. O. Henoch,
J. A. Henoch (mjezcel C. Franz),
Arno Kuba.

Drzewowa awfzija.

Na Saderjanskim knjezim reverje ma so krjedu
7. februara popoldnu wot 2 hodzin
**240 twierdych a thojnowych zerdzowych dolhich
hromadow**
s wumienjenimi na pschedadzowanje pschedawacj.
Sapocjal pola Nowych Boschtz. **Met.**

Drzewowa awfzija.

Na Saderjanskim hajnickim reverje ma so schworts
8. februara t. l.
350 schmrckowych a thojn. zerdzow, 6 hacj 13 cm. kylnych,
85 = = = dolhich hromadow kruteho drzewa a walczyny
s wumienjenimi, do awfzji wosiewomnymi, sa hotove pjenesy na
pschedadzowanje pschedawacj.
Chromadzisna dopoldna w 9 hodzinach w Saderjanskiej korczonej.
W Sderi, 25. januara 1894. **H. Kubash.**

Drzewowa awfzija.

Skrdu 7. februara rans wot 9 hodzin ma so w knjezim
drzewischem w Radworju blisko dwora nenhje 100 twierdych kylnych
dolhich hromadow (s wjetsha dubowe, brzowe a akazjowe) sa hotove
pjenesy na pschedadzowanje pschedawacj. Wotwozenje je dobre.
W Radworju, 1. februara 1894.

Kublowe sarjadništvo.

Wodne ponoje, kotly, thachlowe platy,
nesczowe rebliki, thachlowe durczka,
theschne wokna, twarske hoscze
porucza tunjo

Paul Walther.

Czorne zidzane tkaniny
bladle a mustrowane po najtunisich placzisnach porucza
August Grützner.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wika
porucza i kwasam a khezisnam swoje wobserne sklede likery: jalo
rjowy, kruszlowy, nasikowy, selowy, ingwerowy a limjelcowy
liter po 60 np., dale herliczowy, hornjoluzistski, schwajzatski horki,
perisko, jałzowy atd. liter po 75 np. a 80 np., Barlinski jilny
limjelczkowy liter po 100 np., laz tez limjelczowy liter po 40 np.
czisty palenz wot 8 litrow cijisko I a III liter po 30 a 28 np.,
jenotliwe liter po 32 a 30 np. Czwyzy i pjenjenju so wupožcjuja.
Moja pschedawatna hjo wot leta 1868 wobsteji.

Smieschnje tunje wupschedawanje!

drastuych tkaninow, czornych a pišanych, czornych zidzanych
tkaninow k rjeweszcinskej drasze, pišanego atlaža i hellam,
sbytkow i huknjam, schorzucham a schulskim woblezje-
njem, flauella i huknjam, połkleszczowych tkaninow, koszlo-
weho bardenta, kapotow, rukawatych lazow, konjaznych dekorow,
behanskich tkaninow, tworowy sklad najwjeszheje
Draždzanskeje firmy Siegfrieda Schlesingera pola

Herrmannia Beermannia

na snutkownej lawskiej hafzy i napschedza radneje pinzy.

Schrótowanske maschinu
s ruku a göplom so czérjaze, dobre
a tunje porucza samkatenja w No-
wym Sđaru pola Hucziny.
A. Precher.

Konfirmandlam
czornu a mustrowanu
laschemir
porucza
A. Khezorka
na seminariskej hafzy 6
(predy na jitnej hafzy 10).

Tkaninowe a plischowe
pjesle
po jaru tunich placzisnach pschedawa
A. Khezorka
na seminariskej hafzy 6
(predy na jitnej hafzy 10).

Czorne a pišane
trikotowe taille a blush
we wsczeh wulkoſczech porucza
A. Khezorka
na seminariskej hafzy 6
(predy na jitnej hafzy 10).

Szczecinische Gesellschaft.

Niedziela sa tydzień, 11. februara, popołudniu w 3 godz. pośledzenie s' pschednoschłom w Lauer hotelu w Budyschinie.

Starshim a formindam

z wobledżbowanju,

kotisj chzedja swoim synam abo poruczenzam pjełak stwo na wunuknucj dacj.

Sa zyke Nemy wulki, wjazy hacj 20,000 bobustawow liczący swiaski pjełakstich mischtrow wobsteji, kotrehož nadawki w tym wobsteji, so by wuwuczenje pjełakstich wuczobnikow na pschi sprawnie waschnie wobledżbował a sprawił. Wuczobnicy, pola swiaskowych bobustawow wuwuczeni, swiaskowy wuczbny list a swiaskowe dżelanskie kniki dostanu. Pożlednie tak wuwuczenemu pola wschitkij swiaskowych bobustawow w prénim rjedze prawo na dżelo a pola wschitkij jednotow prawo na puczowanle podpieranje dawa.

W tudomnym wokrjeżu kłuscheja z swiaskiej jednoty w Budyschinie, Ramjenzu, Scherachowje a Bislopizach, a prozynu z lepszemu młodym ludzi żamych starshich a formindow, so bych u so, prjedy hacj hózow do pjełakstige wuczby dadza, na podpiżaneho starschego, abo na jeneho z wjścijich mischtrow mjenowanych jednotow wobrocili.

W Budyschinie, w januarje 1894.

Z poczeczowanjom

Budyski wokrjež w podswiasku Saxonije.

Oskar Lehmann, starschi.

Szym zo w Nješwacžidle jako lekar' sa zydlil.

W Nješwacžidle, 23. januara 1894.

Dr. med. E. Stödel.

z ręczam: wschędny dżen dopoldnia wot 7—9, niedzielu zyke dopoldnie.

W Starzych Płoswach je žiwnoſć czijo 8 z 5 kózami pola a łuki na pschedanu.

Jara rjana wulka schatowa róla je hnydom na pschedanu w Budyschinie na sadnej bohatej haczy 16.

Paleny

Ehoſej

w nowych namieschlach dobre a najlepsze družiny poruczataj jara placzisny hózny

Schishka a Miecžka.

Trzony len, kaž tež dżelo po kózdej dżelbje kupyje

Julius Mehl, powjasaſtli mischtro na swonkownej lawskiej haczy.

Schtož swój čaſznik že derje a tunjo porjedzicj, njech jón donješe z cjaſznikarzej

Curtej Zentschej na swonkownej lawskiej haczy 5. Wón tež herbsti ręči.

Do Lupoje!

Jutje niedzielu 4. februara budże bo pola mje

Lóšlopiwo toczęz a ho k temu pjeçjena kolbaža podawacj.

Pschedzelnje pschedroschuje Jan Laska.

Na Szkoły stej na knęzim mlynje a kuble czijo 1 dwie wobdleni na pschenajecze.

Schulerjo dostanu dobrua strwu pensiju. Dalsze je shoniež na Wettinskej drózy czijo 20 po 1 schodze.

Młodzi ludzo, kotisj chzedja jutry meschczansle schule wopytač, dostanu dobrui a tunju pensiju pola expedienta Voigta na knęzownej lawskiej haczy czijo 6 po 1 schodze.

z 1. haprleji so na Saręczański knięži dwór sprawa a pilna kuchinska hózja pyta, kotrąž so trošku na warjenje wustej. Lebo runja so tam hóz do domiązeho dżela pyta, kotrąž jutry schulu wulhodzi.

Skerbskeje ręce mózna hózja, kotrąž jutry schulu wulhodzi, so do lohkeje klužby pyta na Kłidačskiej haczy (Siebergasse) czijo 2 po 1 schodze.

Wotrocław, bżowi, dżelacżerske swójby, klužobne a kuchinske hózja, scholarki a dójki pyta Schmidlowa na kuzelnjej haczy 8 w Budyschinie.

Dóki, młode hózja, klužobne a hrózne bżowi, rólnych poħončow a wóznych pyta Spannowa na malej bratrowskej haczy 5.

Dwaj krawskaj dostanjetaj trajne dżelo pola krawskiego mischtra A. Pilala w Bulezach.

Schulerjo dostanu dobrui a tunju pensiju pola swud. Kalihoweje na knęzownej lawskiej haczy 6 po 2 schodomaj.

Schewskiego wuczobnika pyta August Scholka pschi jit. wikh 13.

Pjełakstego wuczobnika pyta Clemens Berthold w Bulezach.

Wuczobnika pyta pjełakski mischtr Jähnrich na Nowofalzskiej drózy 32.

Wuczobnika pyta Jan Pöthig krawski mischtr w Dżenikezach.

Wuczobnika pyta Bernhard Droschuk, wuměſtli a wilowanski sahrodnik w Budyschinie na kafarmsej drózy 20.

Tyscheskego wuczobnika z jutram pyta H. Helwig na garbarzkej haczy 18.

Jeneho wuczobnika z jutram pyta H. Ryckar, schwski mischtr na kamjentnej haczy 25.

Kowarskiego wuczobnika z pschihodnymi wumějenjem pyta

Q. Reymann w Czichonzech.

Ssylny hóz, kotrąž že bětarstwo nauknuć, móže pschi-chodne jutry do wuczby stupiež pola bětarstwa mischtra Hetascha w Hornim Bujesdze pola Tuchorja.

Wuczobnika pyta krawski mischtr Flechtner na kamjentnej haczy czijo 20.

Stužobne, stwinse a kuchinske hózja a hrózne bżowi k dżowi dostanu dobrui klužbu psches Leszczynu na ręznej lawskiej haczy 26.

Wuczobnika pyta C. Riemer, rěniſki mischtr na swonkownej lawskiej haczy.

Hóz, kotrąž že pjełakstwo nauknuć, móže do wuczby stupiež pola pjełakstego mischtra Augusta Biesolda na bohatej haczy.

Pjełakstego wuczobnika pyta pjełakski mischtr August Dernoschec na swonkownej lawskiej haczy.

August Skop, Minna Skopowa rodz. Rawdzic, werowanaj.

W Lutobču, 30. wulkeho rózka 1894.

Džak.

Pschi wumrjeczu nasheho wutrebnje dobreho mandzelskeho a nana,

praktiskeho lekarja
Oty Biedricha Kirschnera
w Nješwacžidle,

kaž tež pschi jeho khowanju je so nam tello troštowanského dželbracža, kotrež je nam tak njevopiskomne derje czinilo, wopokaſalo, a je so wopomnjenje njebočjického wot tak wjele swérnych pschedzelow leťatského wokrježnego towatſwa w Budyschinie, wot Radwočkéje městneje khorobneje kazy, Nješwacžidliſtich towatſtwow a gmjenſtich stanow na tak snoschaze waschnie czesczito, so naž hnuje, sa to wschitkim swoj najklubšcho faczutu wutrobny džak wupraſicj.

W Nješwacžidle, 21. januara 1894.

Ghubokoſrudženi sawostajeni.

Džak.

Sso wrózwiſti wot rowa nasheho horzolubowaneho mandzelskeho a nana,

Jana Duba,

nuczi naž wutroba, wschitkim tym, kotisj su jeho kashcz s wenzami a halosami debili a jeho z poslednjemu wot pocziniekj pschedwodzili, kaž tež knięžei fararjej Garbarjej sa jeho wutrobnje troštowaze słowa swój najklubšcho faczutu džak prajicj.

W Sdžarkach a Budyschinie, 28. januara 1894.

Ghubokoſrudženi sawostajeni.

Pschiloha i číslu 5 Serbskich Nowin.

Sobota 3. februara 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje njedželu rano w 7 hodz. sarat dr. Kalich herbstu spowiedniu ręcz, $\frac{1}{2}$ godzin diaconus Rada herbstu a w 10 godzinemste predowanie.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Wylem Gustav Hubel, fabrikat na Židowje, s Hanu Lejnu Bjarez tam.

Křečení:

W Michałskiej zyrlwi: Paweł, Jana Milana, pomożnego telegrafista w Czeczanach, s. — Koral Paweł, Koral Pawlusza, fabrikatora na Židowje, s. — Koral Hermann, Jana Probst, dżelaczerja w Czeczanach, s. — Gertruda Jenny, njemandz, dž. na Židowje.

Zemrješ:

Dzień 25. januara: Koral Augusta Hälma, fabrikat w Czeczanach, 40 lat 5 měsazow 28 dnjow. — Anna Skopez, Anna Augusta Sobch, khezerja na Židowje, mandželska, 72 lat 7 měsazow 9 dnjow. — 28. Marz Moritz, Handrija Bohuwerka Petšek, žiwonoścera w Byczecach, s. 1 lato 1 měsaz 17 dnjow.

Placjissna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje		W Lubiju	
	27. januara 1894	1. februara 1894	wot	hacj
	ml.	np.	ml.	np.
Bjcheniza	.	bela	7	53
	.	żolta	6	76
Rožta	.	.	6	—
Jeczmieni	.	.	6	43
Wotw	.	50 kilogr.	7	90
Hroch	.	.	8	89
Wola	.	.	8	20
Zahly	.	.	14	—
Hejdusčka	.	.	17	—
Berny	.	.	1	60
Butra	1 kilogr.	.	2	10
Wičericka muka	50	.	6	50
Ržana muka	50	.	6	50
Gávko	50	.	5	60
Saloma	600	.	32	—
Prožata 678 sčtuk, sčtuka	.	9	—	24
Wičericka wotrubu	.	4	50	5
Ržane wotrubu	.	4	75	5
		75	75	—

W Budyschinje placjissze: kóz včenicy (bela) po 170 puntach 12 hr. 80 np. hacj 12 hr. 90 np., żolta 11 hr. 49 np. hacj 11 hr. 79 np., kóz rožta po 160 puntach 9 hr. 60 np. hacj 9 hr. 69 np., kóz jeczmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 60 np.

Na Burly w Budyschinje včenica (bela) wot 7 hr. 29 np. hacj 7 hr. 41 np., včenica (żolta) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 21 np., rožta wot 6 hr. 6 np. hacj 6 hr. 25 np., jeczmieni wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 15 np., wotw wot 8 hr. 60 np. hacj 8 hr. 70 np.

Draždanskie mjaſkowe placjissze: Howjada 1. družinu 58—63 hr., 2. družinu 54—57, 3. družinu 45—50 po 100 puntach rějneje wahi. Dobre krajne žwinje 46—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družinu 45—55 np., po punče rějneje wahi.

Wjedro w Londonie 2. februara: Khlodniščo.

Spěwarſke knihy

herbstke a němſke, w najwohebnischih a jednorych ſwiaſlach,
modlerske a wopomijenske knihy,
poesjowej a piſkanske albumy,
konfirmazijske khartki,
kwetki do wopomijenskich knihow
w wulkim wubjerku po noſtunischih placjissnach porucza

Gustav Rämsch,
knihwjasar na bohatej hafy 21.

Slodkoſmjetanowu
margarinu,
najlepſhu, lotrąż ſo namaka,
Dinski
hwinjazyj ſchmalz,
cerſtwy lany wolij
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Stwieszaty rjevikaty tobak,
krany rjevikaty tobak,
Khocjebuski portoriko,
Ważungski rolikaty tobak,
sbytk Brotterodskeho brzlo-
weho tobaka
punt po 40 np.,
tobak k žwanju
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Janu mucžku, lane wožuchi,
ripikowu mucžku, ripikowe wožuchi, ſemisko-
worjehowu mucžku, bawmowu ſymjenjowu
mucžku, najlepſche ſhwetle ſłodowe koloči, majh
žily, torhani a ſchrótowanji, cinquantin,
teho runja wſchē druhé pizne ſredki porucza po kózdej dželbje naj-
tuňscho

Paul Schulze předy Halka,
žitowa wilowarňa pſchi žitnych vilach 18.

Ahjorski wucžas, pſcheniczn muku, ržanu muku, derje ho warjaze ſoki, žolty, ſeleny } ſróð, běleny } běle buny, rajz, jaſky, grupy, hejdusčku, jednyj rajz
porucza tunjo

Paul Schulze
předy Halka,
pſchedawařnia žita, muki a piznych ſredkow
pſchi žitnych vilach 18.

Turkowske klowki
najlepſcheje družiny porucza
Moritz Mierewa
pſchi mjaſkowym torhoscegu.
Desilazija ſnatych dobrých likerow
po starých tunich placjissnach.

Koſaze kože,
karuiklaze a ſaſecje kože, tkhō-
rioze, krunaze, lisčje, ſwincze,
wudraze a wowcje kože kupuje
pſchezo po najwyſchischih placjissnach
Heinrich Lange
pſchi herbstke katholskej zyrlwi.

Howjase a čelaze kože
ku puije pſchezo po najwyſchischih placjissnach
Heinrich Lange
pſchi herbstke katholskej zyrlwi.

Koſaze kože,
ſaſecje a kanillaze kózli,
kaž wſchē druhé kože jenotliwie
po wjetſchih dželbach kupuje

Gustav Naude
na garbatke hafy číjlo 16.
S dobom poruczam ſwoj wulki ſtad kožow bjes molow po naj-
tuňschih placjissnach.
Gustav Naude.

Wſchē družiny kožow, koſazyj, ſaſecjy, kanillazyj, tkhōrjazyj, krunazyj, lisčejzy kožow atd. kupuje
a placjissi ſa nje najwyſchischi
placjissze

L. Fleischer, kózkar
na ſtronkownej lawſkej droſy 18.

Pawol Giebner
na bohatej hafy číjlo 18,
s nutſhodom na theaterskej hafy,
porucza ſwoju

Winařnju

s winownju a ſznedarēnju.

Wino w laſczejach a korbach
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w čwizach roſefczelu, teho runja
po jenotliwych bleſchach wſchē dru-
žiny četwjetnego a běleho wina.

Nózdy móže ſo na to ſpuſczećz,
ſo pola Giebnera čiste woprawne
wino doſtanje, kóz derje tyje a
kóz je ſtronovsczi ſpomozne.

B. Fischer
na žitnej hafy.

Wosjewjenje!

Podpisane firmy i tuthm k wjedzenju dawaja, so zzu wob-
samkle a zo bjes zkonu na to swjasale, wot netka wsché twory
jenož po

frucze twjerdych placzisnach

wschedawacž. Duž česczenych wotebjerarjow prosča, so býku je
pschi tuthm czaſzej pschimérjenym prózowanju dobroczinje podpjerali.

**Richard Gaukšch, August Grückner,
Jan Jurij Pahn, Alphons Schauseil.**

So na hornje wosjewjenje poczahujo, česczenym Sserbam w Budys-
chinje a wokolnoſci k wjedzenju dawamy, so hižo dlęzshi czaſ sawjedzene

twjerde placzisny frucze wobfhowani.

**F. W. Förster,
Julius Hartmann syn,**

**Eduard Hartmann,
A. Tschentscher.**

"Serbske Nowiny" wudawaia so kózdu sobotu.
— Štvorlétne předplata w wudawaíni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawaíni "Serb. Now." (na rózku zwonknej lawskej hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.

Cíšć Smolerjec knihičščérne w mačičnym domje w Budysinje.

Číslo 6.

Sobota 10. februara 1894.

Létnik 53.

Swětne podawki.

Němske khejorstwo. W druhé komorze sakskeho krajneho hejma su sanženy tyžen wo pjenježne žadanti sa kultuřowé a schuliske naležnoſće jernali. Bes druhim so tež powjetšchenje pschihotowanſkej schule pschi Budyskim seminarje wo jenu llažu žadasche. Jako pschicžina ē teže žadanzy so mjenovasche, so so teže schuli wohedje žerbzy hólzy se wžow roswuczuja. Nasch žerbški sapóžlanz knes Kolle tule skladnoſć wuži, so by kniežestwo na to ledžliwe scžiniš, so njeje licžba žerbških wucžomzow w Budyskim krajnostawskim seminarje wulka, ale wjele bôle jara hnadna. Wón wobžarowasche, so so poměrnje tak jara mało žerbških wucžomzow w Budyskim krajnostawskim seminarje pschijima. Sserbzy wucžerjo njedožahaja, a jeli so budže so dale, kaž dotal, cžinicž, móže so stacž, so žerbške schule s zylka žanych wucžerjow wjazy njesměja. S tym by najwažnicha wucžba, nabozinika wucžba, schledowała, dokelz tale wucžba w macžernej ręčzi najbóle wutrobu jima. Nadžijemne wobčezowanje knesa Kolle bjes wušpečha njewostanje. Ssměmy drje to wocžakacž, hdny so na žlowa knesa statneho ministra se Seydewitza dewerniwje spusčczamy, kotryž žlubi, so so pschi pschijecžu wucžomzow reszgel bjes Sserbami a Němzami cžinicž njebudže, a so to runje wotmyžlene ſaloženje 5. kłohy pschihotowanſkej schule dopofasa.

— Petiziju, wotstronjenje pukow w schuli žadazu, je ſejm se wschemi hložami pschecžiwo 13 ſezialdemokratiskim hložam ſacžiñu. Statny minister se Seydewitz roſeflaja, so puk w schuli ē porjadnemu khostanju njekluschaja a so ſu jenož pschi wurladnych padach dowlene. Tajkele poſtajenie ma wón ſa nujne a jeli so ſo wucžerjo w tychle mjesach džerža, so žadny roſumnie a sprawnje myžlazý cžlowiek wobčezowacž njebudže. We wychišich schulach je puſtceženje jako poſledni hloſanski hrédk pschikafany, pschi ludowych schulach ſo tohame ſtacž njemóže, dokelz ſo tu wo dopjelnjenje ſchuliskej pschikluschnoſće jedna. Hdny ſu jenotliwi wucžerjo poſtajene mjesy pschekrocžili, wón to wobžaruje a ſebi naſtrucžiſche hloſanje žada. To pał njemóže ſi pschicžinu bycž, dobre a pschisprawne ſaložkeho poſtajenia ſběhnuč. Wón ſo boji, so bychu naſtupni wucžerjo ē pschekrocženjam pschikafli, tež hdny by kózde cželne hloſanje ſalaſane bylo. Minister dale na to poſtaſewasche, so ſo nětcole wjele na ſpjecžiwoſć, njekafanstwo a hrubosć mjes mložinu ſlorži. Schula ma pschikluschnoſć, pschecžiwo tymle ſjewjenjam wojowacž. Jako najlepši hrédk ē temu ſo ſdžerženje dobreje kuteje dižipliny w ludowej schuli pschihodži. Pschi njehańbicžiwej ſpjecžiwoſći a hrubym njekafanstwo, kotrež naſchej mložinje ſnate bycž njezmě, ma wón cželne hloſanje ſa pschikludne, dokelz je ſo wone w tajich padach jako jeniczki prawy hrédk wupokaſalo. Minister hisheče doda, so, hdny je wo wobžaromnej njepchikluschnoſći wotroſčazeje mložinu ręčał, njeje ſebi jenož na džecži nižsich ludowych wortschtow myžlit, ale ſo je mložinu zyle powschitkownje w wocžomaj měl. Pósla teho ſo ludowa schula niz jenož wot džecži nižsich wortschtow njewoptyuje.

— Matariske towarzſtvo ſa ſakſke kraleſtvo budže lěška ſwoje ſymjenjowe wiči 27. a 28. februara w Helbigez restawraciji w Draždjanach wotbywacž. S wužitkom ſakſkich ratarjow by bylo, hdny bychu napravjenje, kotrež dyrbi ē temu ſlužicž, ſo by ſo direktnej wobphad bjes plahowarjom a pschirjebarjom ſpěchowal, po móžnoſći podpjerali. Kupzej ſo móžnoſć poſtici, na ſymjenjowych wičach wuplody wſchelakich ſtron bjes ſobu pschirunacž; pósla teho ſo ſa cžiſtoſć a

ſhabženja ſhmanoſć rukuje, na cžož ma ſo niz jenož pschi drobnischih ſymjenjach, ale tež pola ſymjenitneho žita wožnoſć klasej. Pschedawarzej dyrbí pał ſo ſe ſymjenjowymi wičami dobytkna wotbywacž wobstaracž. Shtóz ſo wo tu naležnoſć ſajmuje, njech ſo na expedizijském ſtandardu towarzſtva w starých Draždjanach na Wissle droš 18 po 2 ſchodomaj wobroči.

— Pschi jednanju wo mſdze khejorstwoweſho kanzlera a jeho ſtaſtojniki tež prashenje ē ręčam pschindze, hač može ſo nowy Coburgsko-Gothaski wójwoda jako jendželski poddan wobhlabowacž. Nazionalliberalny ſapóžlanz dr. Friedberg ſebi žadasche, ſo dyrbí wójwoda wuraſnje ſi jendželského poddanſtwa wustupicž. Khejorſtowym kanzler hrabja Caprivi na pschewědczaze waſchnje dopofasa, ſo je wójwoda Němz a ſo jako ſamostatny Coburgsko-Gothaski wjerch poddan wukraje mozy bycž njemóže. To ſame tež Coburgsko-Gothaski ſwjaſlowy poſnomóznik ſi Bonin wobkruczeſche, prajzy, ſo wójwoda w žanym ſeſtanju jeneho druhého kraja njeſteſi a ſo tež napſhcežo Žendželské na žane pschikluschnoſć ſwjaſanu njeje, kotrež bychu jeho ſamostatnemu ſtejſiſcu napſhcežo ſchle. — Namjet zentrumſkého Gröbera, kotryž ſebi pscheměnjenje wólbneho ſalonja na to waſchnje žada, ſo bychu ſo wólbne papierki w ſamknjenym ſubercje wotedale, je ſo wot ſejma pschijal.

— Nowe wičowanſke wucžinjenje ſi Ruskej ſo bórsy khejorstwemu ſejmeh ſcheczoſt. Němske kniežestwo bjes tym ſe wſchej mozu ludowych ſaſtupjerow wo nuſnoſć ſobſamnjenja wičowanſkej wucžinjenja ſi Ruskej pschewědczicž pyta. Khejor ſam je ſa njo ſi raſnoſć ſaſtupil. Hocžinu, kotrež bě hrabja Caprivi poſtgelu ſnamjenitnym khejorstwowym ſapóžlanzam wuhotowal, bě tež khejor ſe ſwojej pschitomnoſć ſocžecžil. Pschi teže ſkladnoſci je ſo khejor wuraſnje ſa rukle wičowanſke wucžinjenje wuprajil. Do dróbra ſo roſpominajo wón roſkadowasche, ſo dyrbí ſo wone politiſkych pschecžinow dla wet khejorstwoweſho ſejma pschijecž. Hdny by jo konſervativna ſtrona, ſi kotrež wýhozy kniežestwoſi ſtaſtojnicy pschikluschaja, ſacžiſla, ſo ſo ſdalo, jako by w wychiſich ludowych wortschtach w Němzach njepchecželſtvo pschecžiwo Ruskej roſrižalo. Tež ta ſtrona w Ruskej, kotrež pschecžiwo ſobſamnjenju wičowanſkej wucžinjenja ſi Němskej wojuje, by to wuwužiwała a pschecžiwo Němzam ſchecžuwała. Poſlakmu ſapóžlanzej Komjerowſkemu, kotryž ſwoje na pschecžiwe ſtejſiſce ſalitujo na to poſtaſewasche, ſo by po pschijecžu ruſko-němského wičowanſkej wucžinjenja burſtwo pschi ruſiſkych mjesach ſchekowalo, dokelz bychu ſo Němzy ſi ruſiſkym ſitom powodžile, khejor ſi ſtejſe napſhcežo ręčeſche. Na ſaložku ſtatistiſkych ſapiſhow wón Komjerowſkého naſlady jaſo cžiſce wopacne dopofasa. Tež ſi pschedby ſu khejorstwoweſho ſejma ſi Lewezowom mjeſeſhe khejor dležje roſrēcenje. W hwojim ſnapſhceženju wón wuſběhowsasche, ſo dyrbja ſo konſervativni w tymle prashenju, na lepshe wotzneho kraja džiwaſo, klonicž.

— Napſhcežo „ſwjaſkej ratarjow“ chzedža ſaſo němski burſki ſwjaſk ſaložicž. Burſki ſwjaſk dyrbí pschede wſchém burſke wotbždenſtvo ſdžerječ a hréni ſchtant ſpěchowacž. Poſtupanje ſwjaſka ratarjow je pječza ſchessenoſć bjes malym a wulkim wotbždenſtrom ſlaſylo a pječza njedowrějenje napſhcežo wulkim ležomnoſcerjam ſbudžilo.

— Najwyšschi němski ſtaſtojnık w kolonialnym hamze, tajny radžicžel Kajfer, je hanibne wičowanje wotkrył, kotrež je ſaſtupjet Hamburgskeje firmy Wölbera a Brohma, ſi mjenom Richter, pschi afriſklim nawječornym brjoph wjedl. Tutón je ſchłovow dahuemeſſleho

krala Behanzina, kotrejž je tutón sa mjesamí franzowskeje kolonije rubil, kupowal a sa nich Behanzinej tělby a muniziju podawał, kotrej je tutón w wójnje pschezíwo Franzowsam trjebał. Dahomejske hłowne město Abomej dobywski fu Franzowsko w kralowym domje kwitowanlu němsteho agenta Richtera namatali, w kotrej je liczba tajich schlowow sa liczbou tělbow wobliczena. Agentej Richterzej je Behanzin titul „wulkeho hłownika“ spožčil. Richter pak njeje němsteknježtvo wo dowolnosć prophył, so ſimel ſo ſ tutym titulom w Němzach njenowacj.

— Nadrobnische powjescze wo ſběklu dahomejskich wojsakow w němstek koloniji w Kamerunje wobkrucia, so ſtaſt khejorſkaj ſtojnikaj Wehlau a Leift ſ Dahomejskim ſurowje wobkhadzejo ſběk ſawinowaloj. Jene Barliniske nowiny fu roſprawu wo Kameruniskich podawlach dostał, w kotrejž bjes druhim rěka: „Sčéhwi ſubjeneho knieženja oſſessorow Wehlaua a Leifta fu někto na ſjawnie pschischle. Kanzlera Leifta hido dawno hibžachu, ſaſtojnizy, pschekupzy a čorni. Kniežetſtvo ſo thranſtu runaſche. Tak bě ſo Leift ſuſdalo, žom čornych wojsakow ſjawnje wuſchwilacj dacj. Bjes tém, ſo běchu ſo wojsaky do rjada k pschihladowanju ſeſtupali, kogda ſ iich žonow 10 ſchwilow ſ ſchudom dosta, a Leift pôdla ſtejſche a bicžu pschihladowaſche. Kschiti a wřeſčenje ſchwilkanych bě daloko khejchecj. Groſumicj je, ſo ſe wſhem tym njemdroſc̄ čornych wojsakow na najwyschishe ſtupi, a ſo doſlo poſtkoczenjy hněw, ſo město mſdy wot guvernéra jenož puti dostaču, ſkonečne wupražnu. Tón hamy džen wječor w 7 hodžinach ſo woni do muniziskeje komory dobuchu a ſo munizije a 4 kanonow mozowacu. Podwyskli Steinecke, kotrejž tehdy thory w hospitalu lejeſche, ropot ſaſtyschawſki, pschihna, měno, ſo ma pjanich psched ſobu; jedyn wojsak pak jeho wotpoſka, prajzy: „Wróćeſe ſo, ſeje thori, čzemy jenož guvernér ſtónzowacj!“ Duž je widzecj, ſo fu ſo wot wſcheho ſapocžatka nad Leiftom wjecžicj čhyli. Tak je ſjawnie pscheshwikanje wojetſkih žonow naſtoro k wojetſkemu ſběklu dalo, kotrej je ſo ſ tak woſudnym ſa Kamerunisku koloniju ſtał.“ Jeli ſo ſo tele powjescze jako wérne wupolaſaja, drje Leift a Wehlau doſlo wjazy w ſwojim ſaſtojnſtvo njevoſtanjetaj.

Italska. ſ njeſwuchenej krutoscžu italske kniežetſtvo pschezíwo wſchitkim, kotsjž fu ſo pschi revoluzionarnym hibanju wobbzeli, ſaſtočuje. Bjes ſajathmi njemernikami fu rēčnika Malinaria k thoſtatni na 23 lět ſaſbzili, hacj runje móne dale nicio ſawinowal njeje, hacj ſo je w jenej ſhromadžisne, do kotrejž běchu jeho psched prophyli, ſwoje měnjenje wo anarchiji roſkadi. Tola njedžiwaſy wſcheje krutoscže revoluzionarne plomjo pschedo ſ nowa tu a tam wuſzapnje. W Lenu pola Brescia ludowa czrjova ſajath ſozialistow wuſhwobzicj ſpyta a do žandarmow, kotsjž jeſi wobarachu, ſ lamienjemi mjetasche. Wojsky, kotrejž wſchinoſcž hnydom po pmoſ ſawola, poriad ſaſo poſtaſiſtu a hłownych herjelarjow ſajachu.

— Džiwaſo na ſwoju wýſoku starobu ſo hamž Leo XIII. hido někole wo wuſwolenje ſwojego naſlednika pječza ſtar. Wſchitzu hamžowi radžigeljo fu w tym pschesjene, ſo dyrbí pschihodny hamž jedyn Italski bycž, dokež by wólba jeneho franzowskeho abo němsteho hamža w Rómie njemery ſubzila. Tež ſebi žane europiske kniežetſtvo w tu thwilu žaneho druhoho hacj jeneho italskeho hamža nježada.

Belgiska. Universitu w belgiskim hłownym měscze Brüsselu je kniežetſtvo dla ſpječiwoſcze ſtudentow ſamko. Wjefſhi džel ſtudentow ſo k ſozialistiskej stronje džerži. Tele dny fu ſtudencza profesora Vanderlindera, kotrej je pschedzivnik ſozialistiskeho duha, ſtudentſtvo napjelnjozeho, ſe ſatraschnym holkom ſ univerſitneho twarjenja wučiſhczeli. Na to je kniežetſtvo porucžilo, ſo ſo hacj na dalshe pschednoshti na universiteče wjazy džeržecj njezmědza.

Franzowska. Wójna w Dahomejskej w naſječornej Afrizy je ſo ſa Franzowsow na ſbožowne waschnje ſkonečila. Tannischki kral Behanzin je ſo franzowskemu generalej Doddſej na hnadu a njehnadu poſtal. Franzowske kniežetſtvo jemu pječza pschedyli w ſengaliskej koloniji pschedpolaze a jemu lětnje 20,000 hrinowow penſije wuplaſci. ſe ſajecžom Behanzina ſo nadžiſomne na pschedo lónz ſeſini pohanſkim hrōſocžam, kotrej fu ſo w Dahomejskej ſtawale. Tannischki kralojo bych u kózde lěto wjele ſtow čłowjekow ſwojim pschedbham woprowali a bych, ſo měli ludzi k tymle woporam, do hłobodnych krajow na kojenje čłowjekow wučzahali. Kſchecžianſtvo někto tymle žadlawoſcžam lónz ſeſini.

— Anarchistej Vaillantej, kotrej je, kaž je ſnate, dynamitowu bombu w franzowskim ſejmje bjes ludowych ſaſtupjerjow čižnul, fu hłownu wotczeli. Wotprawjenje ſo hnydom ſta, tak hóſy hacj bě ſo president Carnot ſapowſedzil, Vaillanta wobhnadzicj. Hdyž běchu

k ſumierci ſaſbzeneho rano w 7 hodžinach ſe ſpanja wubudzili, móne ruce ſtaſe a ſo ſwobleka. Duchowny troſt ſaſalky njedocžink wotpoſa, tež móne ani zigarow, ani ſpirituoſow njerodjeſche. Na guillotinu ſtupiwschi móne ſawola: „Smjerež měſečanſtvo! Škawa anachij!“ Kat Deibler jeho ſrabnuwſchi jeho pod padazu ſekeru poſloži, a w bližšim wokomiku Baillantowa hłowa wot czela padže. Baillantowe czelo na Ivriske pohrjebnischem dojveſechu a jo tam ſaſriebachu. Franzowske nowiny, ſ wuſſacžom rabikalnych a ſozialistiſtch, ſwoju ſpoločnosć nad tym ſjewja, ſo ſo napschedzio Baillantej prawda wukonjala. Mitosej napschedzio anarchistam by tutych jenož k dalschim njeſtukam naſwabila; jenož ſ kruſocžu ſo hodži, tutych njeſtaſnikow njeſchłodnych ſeſinicj.

Rukska. Žadanje franzowskich ratarjow ſa wychſichim ſitnym złom hroſy ruſko-franzowske pschedzilſtvo roſtſhacj. Ruſzy ſo boja, ſo ſo ſ powyſchenjom ſla woſhebie ruſka pschenza potrjechi, kotrej ſo někole ſ wjetſceho džela do Franzowskeje wotburze. W pjeniežnych wězach dobrociwosć pschedzanie. Na to ruſie nowiny Franzowsow ſeſblivych činj, jich hejmskich ſaſtupjerjow warnujo, ſo ſo njebychu dale wot žadaczelow wypoſokho ſalitanſkeho ſla naſklaracj dali. Pschi ſobſamknjenju wiſlowansko ſučinjenja ſ Franzowslej je Ruſka woſhebie to w wocžemaj měla, ſo ſwoje ſbytne ſito Franzowsam pscheda. Miz wo pschedzilſtvo, ale wo pschimliwe, realne wěz ſo pschi wiſlowanskich ſučinjenjach jedna, a žane wiſlowanske ſučinjenje njenamaka ſwoju ſylnosć a ſakojk w ſaſtuzach, ale w wobofronſkim wſajomnym wuſitku, w wuſunaju interesow wobeju ſtronow.

— Zar Alexander je drje wotkoril, tola je hiſhce eſelnej ſlaby. Lekario jemu radža, ſo by ſo ſ njeſtroweho Peterburga do Gacjiny pschedydlil, ſo nadžeo, ſo pschedmjenje powětra wotkorjenje poſpeſhi.

Bolharska. Manowska wjeſzelosć Coburgſkeho prynza Ferdianda ſo ſ tym na ſpodiwne waschnje wobſwědca, ſo móne ſwojego prénjeho narodzeneho ſe wſhem měznymi titulemi a dostojoſcemi wuſnamjeni. Hnydom narodny džen bu hólcę ſa wjednika tſjoch regimentow, jeneho pěſcheho, jéſdneho a artilleriſtſeho, pomjenowanym a ſ dwěmaj rjadowaj ſa — wojetſku thróloſcž debjeny.

Sſerbijska. W Sſerbijsi ſo roſkora bjes kralowskej ſwóſbu a radikalnej ſudowej ſtronu pschedego bôle ſhóſchuje. So móhli ſo pschi mōžnym ſběklu na wójsko ſpushezecj, je kniežetſtvo wſhem ſo mandanturh ſ offizerami, kotsjž k Milanej džerža, wobbzadzilo. Dale je wone ſa wokrjeſnych hejmanow mužow poſtaſilo, na kotrejž poſbadosć može ſ wěſtſcžu liežicj. Na taſke waschnje by ſnadž ſo Milan ſ ſomožu bajonetow dležici czaſ w Sſerbijsi ſdžeržał, hdy bych ſo wukrajne kniežetſtwa do ſerbſkich naležnosćow njeměſhale. Ruſki poſkłanž w Beogradze, Perſani, je ſo ſerbſkeho ministra ſwokownych naležnosćow ſsimicja po porucznoſczi ſwojego kniežetſtwa praschak, kaž doſlo čze Milan hiſhce w Sſerbijsi pschedywacj. Tole praschenje telko rěka jako napominanje, ſo dyribi Milan ſkerje lepje ſaſo Sſerbijsu wopushezecj. Zar ham je pječza na Milana hněwny, ſo je móne lohkomyſlnje ſwoje ſkowo ſlamawſki ſo do Sſerbijsi wróćil. Tež zarej móne ſwoje čestne ſkowo pječza džeržał njeje. Psched dwěmaj ſtowaj je ſebi Milan wot dwieju ruſkeju pjeniežneju bankow 2 milijonaj frankow poježil. Tule ſumu pak je zar ſa Milana ſaplaſčil, ſebi wuměniwſchi, ſo Milan ženje wjazy ſwoju nohu do Sſerbijsi njeſtaji. Milan je ſo tež piſomne na tole wuměnjenje ſwjasał. Jego piſomne ſlužbenje je pak jemu zar w ſwojim čaſku ſ naspomnjeniom wróćil, ſo ſo nadžije, ſo ma ſ čestnym mužom činj, kotrej budže ſwoje ſkowo džeržecj.

Dopomjenka ſ lěta 1870.

Bě rěč ſo tym, kaž by bylo, hdy bych ſ ſtow Strasbourg woblehnuli.

Někotiſi młodži ludžo ſo ſpěchne roſhorichul. Tym wſchak ſo ſaſtche, ſo to ſ zyla móžno njeje; naſche němſke wóſſko, to dže je njeſchewinjomne! So móhli Straßburg hiſhce junu woblehnuci, na to žane myſle njeſku, to je ſuſhchne. Naſche njeſchetręchomne twjerdzisny, naſche wobbzadzene mjeſy! O, hdy by jeno ſaſo wójna byla, woni wſchak čhyli Franzowsam poſlaſčil, kažle ſ tamneho boka mjeſow je! Jim by ſo runje kaž a hiſhce hóře ſeſhlo hacj lěta 1870!

„Kaž lěta 1870 — kaž lěta 1870!“ — Wobbzadzuchy ſo naſtrojeni; tute ſkowa běchu tak mōrne, tak jednore, ale tež tak njenadžiſi wopſietowane wot kolegi, kij ſo ženje do wójnich roſmokow njeměſhce, kij ženje wo tym žaneho měnjenja ſaſtupowal njebe, kotrej by ſedma ſ jednorym hajl abo ſ czechim ſiwnjenjom ſ hłownu wotmolvit.

To bě s zyla spodžiwny muž, tutón starý fastojník. Sněhobele wlohy a hrebicíki, fałdy a fałdki na jeho wobliczu, kij běchu wěscze snamjenja hľubokeho rubženja, činjachu jeho jara stareho. Tola jažnej mérnej wóczu, kruta postawa a ženie mužna ruka hľebčachu pschecíwo temu. S zyla njemžesche jeho někto dopósnacz a wiedachu jeno to, so bě předy wozjeneny byl, a so je jeho žona wumrjek, a so je wón někto bjes džeczi jara ham sa ho jako njezenjenž živo. Njerčesche ženie wo tym, bě s zyla jara mjełczazy člowjek, jeni mjenowachu jeho čichého wuczenza, druzh jednoreho pěknego muža, ale w tym běchu wšitzy psches jene, wón bě dobrý dželaczer a mérniwy, runjež tež mjełczazy kolega, kij ho nikomu sapowejcz njemžesche, hdyž čzysche někto k woli sczinjene měcz. Čim bôle naž to pschebzapi, hdyž ho na dobo do wězy měchesche, kij jeho hewak ženie sajimała njebě, a hladachmy na njeho ho džiwajo.

„Bóh ſdžerž némstemu khějorſtwu jeho mér lubowazebu stareho khějora a daj jeho ruzy tu móz, wójnu ſadžewacz, kij by ſurowa byla a kij by hřiché junu telsko hubjenſtwu pschinjehla kaž lěto 1870!“ rjetnu potom pomalu, kózde ſkolo ſ pschiswukom wuprajejo, a pschi tym bě na jeho wobliczu tak wulka hľutnoſc, a taſka hľuboka holoſc w jeho ſkowach, so naž to bolesche.

„Wj scze wěscze wóznu lěta 1870 ſobu činili, powjedacze nam, proſhu, tola wo tym“, proſchesche potom jedyn. „Wj drje běchcze woſak w franzowskim wózku?“

Chladowachmy na stareho kolegu njebočallwi a k naschemu spodžiwanju pschitwu wón pschihložujo ſ hlowu a pocža potom mérniwy ſwoju nimo měry ſrudnu ſtawisnu, na kotruž drje někto ſ naž wjaz njeſabudže:

„Wójna lěta 1870 je mi zyle moje ſbože ſnicžka, mi a mnohim druhim. So byſhce ſpósnali, kaf jara je mje njebože domapytalo, dyrbicze tež wjebzecz, kaf ſbožowny a wjeſholy ſym předy byl. Njeſhym pschego tak čimowu a ſarudženu muž byl, kaž někto, běch mlody a wjeſholy kaž wy. Njeje derje, hdyž mlodži ſhonica, kaf ſrudna a ſtruchla može ſtaroba hycz, kóždy dyrbi hodeniny njeſladeho čiſteho ſboža derje nakožic, pschetož ſu krótké, ale ženie njeſkme ſebi člowjel njebože pschecz, kaž ſcze wy to runje činili, to je ſwazliwoſc. Niz podarmo wulnemý hýzo ſa mlode ſo modlicz: „Kneje, ſalitaj naž psched mórom, hłodom a wójnu!“ Kóžda wójna je ſurowa, a hđez wona ſahadža, tam ſo ſkwane čerje ſnamjenja. — Poſluchacze na moju ſtawisnu a hudeče ſami.

Moja narodna wjeſz leži w Bogesach, je to malá khuda wjeſka w horach. Njeſhym ženie woſak byl, buč ſuſhczeny na proſtu wyleje gmejn, dokež dyrbiach ſwoju macz ſejiwicz, kij bě ſe jehewak k wobjeznoſci byla. Man bě mi ſahe wumrjek, bě khudy drjewat, a čeſtna khudoba, to bě zyle herbſtwo, kij bě nam ſawostajil. Hdyž běch džecac̄ lět, ſtejach hýzo na ſwoſimaj nohomaj, a njebe-li macz ſtajne ſhora byla, běhmoj prawje ſbožownej hromadze živej byloj, pschetož ſamo khudži moža ſbožowni hycz. A njeſhym khudoby ženie čzuł, njemžesche žanyh potřebnoſcžow a moja macz hřiché mjenje a wjehdneho hřebla namaj njeboſhadowasche. Hdyž dyrbiſche ſtara žonka potom we kožu ležecz a wjazh džela ſtaſtač njemžesche, hladachſtej ſeje tak dobřej a ſtarofcziwej ruzy, kaž to lepje žana džowka činila njebě, a ta, kij to činjefše, bě moja njevensta.

Bě ſhiché džecio stareho wuczerja, mějſeſte ſtajne čaſz, ſtarej člowjekaj wobſladac̄ a wobej hſopodarſtwu wobſtarac̄, kotrež běchcze wobej jenak khudej, pschetož wuczerſke měſtino bě pola naž tehdom jara khude. Starym člowjekam ſdashe ſo to tež zyle jažnje, ſo moj hromadu hluſhachmoj, běhmoj džé hromadze wotroſtloj pschi džele a khudobje a běhmoj hýzo jako džeczi njerohšelnej byloj.

Tu jenrje starý wuczer a Marja ſczeze ſo k nom do naſheje khějki. Swěrowac̄ dac̄ ſo njemžachmoj, ale wibžachmoj tola tež, ſo to tak dale wostac̄ njemžachmoj, a duž dach jeſt Božemje, a pschitbzech ſhem do Straßburga, ſo byh ſebi dželo ſ lepſhini do khodom pytal. Starý wuczer bě ſebi ſe minu wiele prözy dawala a mje pschi mojim drjewatſkim džele hřiché něſtožkuli naſwuežit, tak ſo běch po prawom wjazh naſwuknul, dyžli ſam wjebzach. To bě moje ſbože a namach bórsy měſtino w wulku pschekupſtwie ſ drjewom, kotrež wobſhedzera běch domach pschi ſupowanju drjewa ſenak, a běch ſo do teho bórsy tak ſadželak, ſo mje wón parowac̄ njemžesche. Něk mějachu cí doma tež dobre dny, pschetož ženie njebe hřiché telko pjenjes do teho domčeka pschihlo a běhmoj ſo tež ſhadrne wſac̄ možloj. Ale ſtarej maczert njechac̄ ſo wot domu; hđez bě ſo narodžila a wotroſila, w tej khějzy, w kotrež bě živa byla, čzysche tež wumrjek, a Marja nočzysche jeſe wopuſhczic̄, a to njebe tež ja pschibak. A tak minu ſo ſahe toſſichto lět, a nažu ſhichka radac̄ běch u te krótké dny, kij mózach doma pobycz,

hewak njeſchecjachmoj ſebi ničho dale. A potom wumrje tež macz Dolho traſesche, ſo njemžachmoj jeſe ſabycz, Marja žalosčeſche wo ſtaru khoru žonu měžazh dolho.

Potom měſachmoj kwaſ. Njemžachmoj žanyh hřeczi a pscheczelow w Straßburgu, njemžachmoj hřeczinu a njeboſtachmoj ſbožopſhczow a darow, moja njevensta ſtejſe ſama pôbla mje psched woltarjom, w jednorej čzémnej wolkjaner drac̄e, kij bě ſebi ſama napschadla, a na jeſe ſubym pěknym wobliczu běch ſo dawno ſnamjenja prěnjeje mloboscž ſhubile; ale nježiwaſo to njeje drje ženie žadyn por pod wýſkotim twarom naſchego stareho minſtra (doma) kročit, kij mož ſbožowniſchi hycz, dyžli moj běchmoj. A po tutym ſbožownym dnju ſczechowachu druhe ſbožowniſche tydzenje, měžazh a lěta. Mějach tehdom mſdu, ſa kotruž dženſha žadyn ſlužbač wjaz dželak njebě, ale namaj bě to wulki pjenjes, běchmoj džé ſpoloſom. Mějachmoj dwě džeczi, tež běchcze nažu zyle bohafſtwo, nažu zyle ſbože.

Tola nažu ſbože bě pschewulſe, pschecjazne, to njebě zyle jednore ſbože pschi nažu khudobje, pschetož prawe ſbože njeje jeno bohatym popſhate. Prawe ſbože nježada ſebi česč, ani ſlawy, ani rjanoscze, oni mloboscž, to bylty jeno w wutrobje ſamej. A hac̄ ſuta wutroba pukota pod hrubym dželac̄etſkim ſillom, abo pod ſomotom a žibu bohatého, hac̄ pod roſtorhaner proſhetſkej drastu, hac̄ pukota mózne w wutrobnju wjeſhleje mloboscž, abo pomalu w wutrobnju ſratje ſtarob, wone može wſchudžom bydlitz a knježic̄, to njeje ſenické prawo žaneho ſpočkanja a žaneho člowjeka, žaneho hodeniny a žaneje ſtarob, ale wono ſo tež njehodži wunufowac̄ a kuptic̄. A k namaj bě wono pschihlo a bydlesche w kóžnym ſueſku nažu pschitulneho wobhodenja. Potom naſta wójna 1870 — a ta je mi wſchitlo, wſchitko wſala.

(Poſtracžowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschinje čžedža fabriku ſa dželanie konſervom ſalžic̄. Šandženu ſobotu knies Bernhard ſ Varmena w Lauez hotelu pschednosčl wo ſaloženju tajſej fabrikli džerjeſche. Wón roſkladowasche, ſo by wona ſa wulku wujítkom ſa naſche rataſtvo byla. Město žita, kotrež pleszifna pschego bôle ſpaduje, móhli ratarjo, hdy by tajſa fabrika wobſtala, w wjetſhce měrje warjenja plahowac̄, ſa kotrež bych u wafrizy wjele lepſche pleszifny doſtali, hac̄ ſa žito. Woſebje wón poruczesche hróč, buny a morzej plahowac̄, kotrež ſebi mało prözy žadaja a poměrnje wulki wujítk ſchimjeku. Tež plahowanju ſada ſo ſa ſ konſervnej fabrikli ſpěchowala; pschetož tež ſad by wona do konſervom pschedžela.

— W tychle dnjach pschimy ſe jedyn wobhebjet ſe ſemiz l mandželſtej ſenho tubomneho měſtčanu a proſhese ſu naležnje, ſo njeby ſemu tola 3000-hriwnowſku hypotheku wupowježdila, kotrež je ſebi hale psched krótkim wot njeje požekil. Tuta knjeni bě wſcha pschekwajena, dokež wo tajſej hypotheqy čiſce ſic̄ ſe jen ſhodzene. Na to ſhoni, ſo je jedyn Budyski agent jemu te pjenjesy psched lětom wobſtaral a ſo ma jemu 5% danje pleszic̄ a ſo je pôbla teho ſa wobſtaranje 160 hriwnow (to ſu 5 1/3 %) proviſije ſaplačzil, a ſo je ſo hypotheku potom na ſejne měno ſaplačala a ſo někto psches wobſtaraju wupowježdila. To dha je lichomſtwo! Řeak ſbožowny je tón, kotrež móže ſebi pjenjesy w naſchich burskich naſtowatných požekic̄.

— Šandženu nježelju popoſtunu móžesche ſo w jenej tubomnej korečmje prawe njebože ſtac̄. Něktoſi kniesojo tam na kulečniku hraſčaku. Korečmne ſežený běch ſ ſelenjazmii rohſnamii wudebene. Na dobo wjeſznu jene rohſno, něhdež 50 puntow cízeke, dele. Š wulku ſbožom bě, ſo tam runje žadyn hraſček njeſteſeſche. Tutón podawak napomina k ředžliwoſci. Husto hmy hýzo wibželi, ſo ſo ſamo cízeke ſhysle na ſtaké debjaze rohſna poweſeſeja, hac̄ runje ſu hnydom bliſko korečmoweho blida k ſcženje pschibite.

— Šandženu týžen zufy handwjerſti do wſchelatich měſchjanſkých korečmow pschitbzech, naſe a napi ſo tam a ſo na poſled wocžiſnu njeſaplačzilwſki ſtradžu ſhubi. Ženemu korečmarjej ſo ſlonečnje

ſchachczi, darmacjka hladarja lapnuć a jeho poligiji pschepedacj. S jeho legitimazistich papjerow ſhonichu, ſo je wón pjetatki Robert Scholte a ſo je ſo w lēze 1868 w Penzigu narodzil.

— Pjetabzy je ſmicerz tudomneho dželaczera Jenča pscherhwatała. W tudomnej Schpenkez restawrazji ſaklenizu piwa wupiwiſhi won, hdz do thęze won ſtrupi, t ſemi padę a hnydom wudhyla. Boža rucička bě jeho živjenju nahy kónz pschihotowala.

— (Wuhlaby na pschichodne wjedro.) Po poſlednich deſchcikach dny wet 10. hacj do ſrjeđu februara mjerſnjenje pschi- nježu.

— Se ſerbſkeje pcžolnižy. Preñi a najwoſebniſhi ſrjeđ ſakitanju pschecjivo ſymje je ſa pcžolj po tajkim tōa, ſo ſo ſaſydlia ſrjeđa w ſwojich plastrach a ſo ſo ſmjerſha na po možnoſci mału kultu. — Tola na zylu ſymu tutón ſrjeđ njebošaha. Hewak by je pschibywaza ſyma bóry ſchermohla. Pejoča jako jenotliwe bycze ma jara mało ſamkneje čoploty, niž tak wjele, jako t ſdžerzenju ſwojego živjenja na kóždu pad potrjeba. Čoplotka jenotliweje pcžolj méri něhdze 6°. W powěſſie, hdz je pcžolka ſwojemu ludſtu ſdalena, može wona živa woſtacj, hdz je ſo čoplotka na ſ najmjerſha 8° poſbehnuła. Psches krute mérjenja je wědomnoſcz wunamakała, ſo pschi 10—15° ſymy w powěſſie ſo ſnitskowne ſezeny kofca na 2 abo 3° ſymy poniža, ſo pak čoplotka na ſwontownych ſtronach pcžolazeje kule pschego hiſheče 8° méri. Tuta čoplotka pschibywa hacj do ſrjeđa kule 12°. Tak može pcžolſto — tak džu pschichodne ſtajnje piſacj, hdz zylu pcžolazy ſud jako jenotne živjeniſte bycze měnju — temperaturu wo 27° a hiſheče wjazy poවyschicj. To je wopravde ſpodžiwny ſtuk, kotryž jenož tón doſpołnije wažic wě, kotryž wě, ſhoto t temu ſluſha, 27° čoploty naprawicj. To napina pak tež pcžolaze moži ſatrashnje a mijedove pollady móznie pomjeſniſhi.

S Kucja. Knjes kantor Pětko ſo 1. haprleje na derje ſa- ſluženjy wotpocinč poda. Sa jeho naſlēdnika ſu knjesa wuczerja Mjetascha w Wojerezach wuſwolili.

S Khróſczi. Ssrjeđu thđenja tudomne ſpěwanske towarſtvo „Jednota“ pod wjedzenjom jeje wuſtijnego dirigenta knjesa zyrlwinſkeho wuczerja Hile ſwoj 21. ſaloženſki ſwiedzenj wotbywasche. Vjes mnohimi hoſczemi, kotryž ſwiedzenj ſe ſwojim wopytom počejſčihi, wižachmy tudomneho wyskodostojneho knjesa kanonika Wornarja, knjesa dr. med. Rachela ſ Panciž, knjesa zyrlwinſkeho wuczerja Braunera ſ Nějbelczi, kotryž ſpěwy druhoho programoweho džela, hdz bě trěbne, pschewodžesche. Tež hoſczi ſ ſamjenza mějachmy wjeſeſte powitacj. Preñi programowy džel „Šymke wobrasy“ běſte egiſce ſerbſki, vjes tym ſo ſo druhí ſ nemíſkim ſpěwom a kuplejem ſo wotměnjeſte. So ſtaj ſo wobaj dželaj derje wuwjedloj, ſa to ſwědžesche mózne plazanje po kóždym jenotliwym čiſle. Po koncerze mějachmy ſo ſhromadna wjeſet, ſa kotryž běſte ſo knjes hoſczenzat Wjenka derje poſtaral. Pschi blidje ſlawiesche knjes towarſtwowý dirigent Ježo Majestoscz, naſchego najhnadniſcheho krala Alberta, kotryž naſch luby ſerbſki ſud ejeſci a lubuje. Druhu ſlawu wu- njeſte knjes dr. med. Rachel ſerbſkemu ſpěwej a jeho hajerjam, vjes tym ſo knjes zyrlwinſki wuczer Brauner tak mnohich wophatarjow ſpěwanskeho ſwiedzenja ſlawiesche. Po wjeſet ſo wjeſet ſo ſe ſerbſkej reju ſapocza, ſa kotrejž ſo ſtari a mloži radostne wjerczachu. Hacj do poſlednich ſyklow budžbý rejsmarjow a rejsmarjow pěkna ſabawa hromadje džerjeſche.

Se Sſlepeho. W poſledzenju naſcheje zyrlwineje rady a gmejnſkeho pschedſtejſčetwa je ſo 1. februara w pschitomnoſci ſa- ſtuňnikow wobeju knjesow patronow jenohóſne wobſamklo, nowu ſaru natwaricj. Tón ſam ūzec ſe tudomne hurske towarſtwo poſledzenje. W nim mějachmy knjes wyciſci ſamtmam ſkuhne ſ Mužakowa pschednoschki. Wón pschednoschki 1. wo ſaměrač a wotpohladach „ſwiaſta němſkih ratarjow“ a 2. wo pschilupnych hnojach. Pschi ſwojim druhim pschednoschku ſo wón na ſwoje dohóſtne naſhonenje ſaložowasche, kotrejž je wón ſam na lohlich pěſlowych rolač nabyl. Wobaj pschednoschka běſchtaj w wulkej měrje ſajimawaj. Plazanje ſ rukomaj husto wo tym ſwědžesche, ſ lajkej nutrnoſci a ſedzliwoſci wſchitzu poſlucharjo, kotryž bě ſo wjele ſtow w Nowakę hoſczenzu ſeſčko, tutaj pschednoschka ſeſčowasche. S hrinotazet tifkocneſ ſlawu wſchitzu pschitomni knjeset psched- noſherzej ſwoj bžat ſa jeho prožu wupraſtici. Do wobſamjenja poſledzenja pschedkyda naſcheho towarſtwa, knjes duchovny Handrik, wo towarſtowej dželawoſci w jeho preñim lēze, kotrej ſo někole ſwojemu kóžgej bliži, roſprawu poda. Towarſtvo je ſo ſe ſaměrom ſaložilo, naſche burſtwo poſbehnuć, a to na to waſhnie, ſo ſo wſchitzu burjo ſjenocza a hromadu ſtupja, ſo byču ſebi ſymjenja a pschilupne hnoje tuňcho a ſlepje naſkupili a ſo ſjebanja ſminuli. Keſt daloko je

towarſtvo tutón ſwoj nadamk dopjelnilo, njeh ſlědowaze ſicjby do- poſkafaja. W preñim lēze ſwojeho wobſtaza je towarſtvo ſa ſwoje ſobuſtawu ſa 2750 hrivnow 2200 zentnarjom kainita, ſa 4860 hr. 1800 zentnarjom Domashowje rudy, ſa 1080 hr. 200 zent. wotrubow, ſa 1920 hrivnow 1300 zent. ſymjenka (ſaneho woſuha), ſa 51 hr. 2 zent. ſymſteje woſi a ſa 80 hr. 10 zent. ſamjenneje jedźneje ſele (na pruhu) naſkupilo, po tajkim je wſdo hromadze ſa 19,741 hr. pschilupneho hnoja, ſymjenow atd. ſaradžite. Dokladne ſliczbowanie ſo w tu ſhwili hiſheče dacj njeboſti, dokelž ſo towarſtowe ſeto hakle 1. haprleje ſtöneči. Duž ſo wone hakle po tutym čaſzu ſ wje- dzenju da.

Nastup poſtnego čaſha.

Něk do Jerusalema džemy
We ſtruchlym, cžihim towarſtwe;
Sso na pucj mjeſczo hotujemy,
Kiz knjesa wjedze do ſmicerče.
Tam wſchitko budze dokonjane,
Schtož wo nim ſteji napisane,
Ma pohanam bycž podathy
A hanjeny a wukmeſheny
A na kſhiz wot nich poweſheny
A potom ſ rowa ſbudzeny.

A wſchitko je ſo dokonjalo,
Kt Boži wernoſcz powjeda;
Po ſwiatym pišmije je ſo ſtało,
Krej knjesowa bu pschelata.
Hlaj, woni jeho ſ mozu wſali
A ſ kjudom jeho kjudowali
Ssu we wſchej ſwojej ſlepocſci;
A kónz a wonkod wſchego teho,
Schtož poſožil je Wotz na njeho,
Be, ſo ſu jeho morili.

Duž pójce, pójce wobhlaſowacj
Te wulke, cžegle cžerpjenja
A we proſki ſo ponízowacj
Na ſrawnej hórzy Golgata!
Kiz ſtajeny je nam ſa ruki,
Na cžele cžerpi ſmjerſne puſi,
Na duſki ſměchi, haniby,
Na njeho džea wótre ſudy,
Wón wuſtacz manajwjetſche kjudy,—
A tola wſchitko vjes winy.

O knjeze Jeſu, ſtej psched nami
We krónje ſwojej czernjowej!
Ssy ſmiliſ ſo nad hréſhniſami,
Dich wukupil ſe ſmicerze ſej.
Wſho je ſo tebi poradžilo,
Cže ničo njeje wotraſhilo,
A tež niž cžwila naſwjetſha.
Sso ſa to tebi džakujemy
A ſhwalicz tebje wěčnje džemy
Psches zyle Božje njeboſha. D.

Přílopk.

S Draždjan. Ježo Majestoscz kral Albert je ſchtwórk wječor ſhoril. Bulletin, wo jeho khróſczi wofſeweny, praji: Ježo Majestoscz kral Albert je ſrawjenje puſherja měl a dybri w kožu ležecj. Šymy ſaneje nima a jeho ſhorjenje w tu ſhwili hiſheče pschiczinu t hütnej staroſci: oſci njeboſti, tola je dleſſe wothlaſanje trěbne. Pschi wulke luboſci a cžefzowanju, kotrej kral Albert w Sakskej a ſ wonka jeje mjeſow wužije, tale powjeſcz powschitkowne dželbracze ſbudiſi. Bóh daſ, ſo by naſch lubowany kral bóry wotkeril a ſo polnje woczerſtwit!

* W ſitawje je ſo ſańdzeny thđenj ſientenant Löber ſatſeliſ, kotrejž bě w poſlednym lēze ſhónzo ſeſhaſlo, wot kotrejž čaſha bě wón ſ cžekli ſ myſleli wohath.

* Kruw jeneho hura w Draždjanſkej wokolnoſci wjazy tak wjele njeboſtach a tež jich mloko njebi wjazy tak dobre, kaž bě hewak bylo. Butra ſo jara hubjenje dželatſe a ju dželatſe, tak dohó traſelſe, ſo dyrbjachu ſo tſi woſobu wotměnjeſ, tež hoſpodař ſam bě pomožny, a tola ſanu prawu butru njenadželatſu. Šlonečnje bě ſo ho hoſpodař tajkeho butrudželatſa nabył, prajiſi: „to ſu kuflaſke cžink“, butrobaſ ſtej wotſtati. Runtu pucj dželatſe do P. pola Budžbýna t mudremu mužej, wo kotrymž bě ſtýſhak, ſo može wobkuſlanje ſanjeſci a ſemu kuflaſnicu poſaſacj, kiz je tu njehodu načzinila. Někto ſebi mudreho muža pschimwedge. Tón cžerta ſ kruwom a ſ hródze honic ſoča. Naipriedy kuflaſtje, ſo dyrbja ſo karta, doňu a zylu hródž do cžista wurjeſtci. Wón ſam ſ někajim ſobupſchinjeſenym prochom w hródži tak kuflaſtje, ſo možl ſo ſkot ſaduſtci, pôdla ſwoj „tipus-ripus-fidibus“ cžero. Dale porucži, ſo dyrbja ſo kruw jenož wječor po kuflaſtce a ranu do kuflaſku pízovacj. Tež prajeſte, ſo naſajtra dopoldniua kuflaſnicza, kiz je ſkotej načzinila, do dwora pschednide. Duž ſo ho hoſpodař a jeho ludžo w poſtajenym čaſzu do hródze podaču a tam kuflaſtje a ſtejo nutrniſe na kuflaſnicu cžatſach. Wſhem bě ſtýſko woklo wutroby; pschednož ſitwu kuflaſnicu wohſladač, je hétro ſtraſhna wěz. Mudry muž ſady durjow ſtejo woči ſadlavje wuvala a ſwoje kuflaſtke ſohnowanje bórboze. Žana kuflaſnicza pak njepſchindze, ale jenož 11 ſetny hólcez. „To dyrbimy dleſe cžatſacj“, rěkaſte. Duž cžatſach. A hlaj, ſlonečnje pschednide ſtara žonka do dwora, kotraž bě ſebi psched někto cžaſkom tam mothku požciſla. Vyhu-li wóčka klok byle, by wboha žonka pschedkota ſe ſemi padnucj dyrbjata; pschednož wona

bě nětk ta kuslařnicža. Moudry muž měješke žo bórsy, ſ rjanym
pjenesom w kapſy, ſ wětra. Hospodarjowe kruwy pač ſu hiſhce
jenak njehmane.

* S Draždjan pižaja: Na jrodnisze reñisztwo je bjes dwela pola reñnika F. D. Müllera w ſużodnej wby Netzchu. Wo nim bě jena žona ſławuje powjedała, so ſo tam w reñiſkim ſužobju maſane ſchaty namocząja a ſo w koſkaſowym kotle warja. Reñnik bě pſhifzložerku wobſkoržil. Wona pał je dopokaſała, so je połnu wěrnoſci ręčała. Duž je ju ſužniſtwo wuwinowało a reñnika ſ jeho ſkórzbu wotpokaſał, jeho ſ ſaplaſzenju wſchętch khóstow ſažudziwſchi.

* W Hermsdorffie pola Freiberga je tele dny 96 lét starý kublówy wumjeníkat Fischer numrjeł 85 wnukow a 65 prawnikow sawostajiwscy. Semirjetz bě hacj do swojeje kmjercze ejtě a čerstwoj.

* W Maffersdorfskej zyrkwi (pschi českich mjesach) s połdnja Źitawy
bu poindzelu w nožy woheň saložicę spytali. Wo połnozy w wulkej
wěži zwětka wuhladachu. Sa psichicinu zwětka śledzo delta w wěži so
palazy walczki drjewa, s petrolejom polateho, wuhladachu. Po wěži
horje stupajo w tsečim poškodze teho runja rosrubane drjewo a
pódlia teho blesku petroleja nadejdzechu. Na wěstieho Burgmanna a
Hausera tukaja, so stař woheň saložkoj.

* S njeroumnej wjetu je wóndano jedyn zyhleník w Zaſenju pola Hrôdka žiwjenje ſhubil. Wón bě ſo hordzíl, ſo dwanacze pieczenych jerjow na dobo ſje. Wjetu drje bě wón dobył, tola ſ nje- ſmernym wobhranſtwwom wón ſthori a na drugi dzeń dyrbjſeche ſwoju wólnoſć ſe ſhmieržu wotpoſuczieć.

* Psched Shorjelskej khotanskej komoru mějesche so 3. februara lokomotivowym wiednict Dübela i Wojerez samowicž, kotrehož winowachu, so je lokomotyvlnje železnistki czah do stracha pschinje št. Wobskorzeny bě loni 25. augusta se hwojej njeledžbliwoscju sawinował, so bě jeho czah na Delnjowjerzjskim fastanischemu do jeneho tam stejazeho tworoweho czaha sajēt. Dübela wudawasche, so je won snamio i fastacju i pschedsnamienjom samenik, měni pak, so je strach i czakom spōsnawschi hnydom napshecznu paru dał a snamienja i spinonju dał, a so by so czah hiszczę fastajicž dał, hdz budzichu wscie spinaidla w prawym rjedze byle. Grażenie wobeju czahow so wjezgor wokolo 10 hodzin sta, a so pschi tym na sboje jenož někotre wosy wobszkodzichu. Dokelž běsche blysciecz bylo, so je na pschedsnacie snamienjow barbołepocž wobskorzenego wina byla, bě wokrjezny syfiks jeho wezji na to pschedpytal. Wězhywustojny po tymle pschedpytanju pschedzwědeżenie nabu, so je wobskorzeny na czećwieno-selene wopravdze barbołepy, jeli so so jeho wuprjenja na wěrnościž skožuia. Statny rěčnik ſudnikam pschedwostaji, wo tym roszhudzicž, hacž je wobskorzeny winowaty abo niz, džiwajo na wobhwědczenje wězhywustojnego w nastupanju jeho blybjeneho widżenia. Ssudnizy Dübela wot wobskoržby, so je železnistki czah i njeledžbliwoscju do stracha pschinje št. wuwinował, dokelž niz jenož wobskorzeny, ale tež džel druhich czahowych fastojnikow nusnu ledžbliwoscž połnje nałożil njebe.

* Na pôszege w Rodevîjsku je šo pshed tydženjom paduch w nozny nûts ťamal a tam 700 hrivnow w sto hrivnowskich papjeraach a druhich pjenjescach kranul a tež nekotre sta hrivnow wuczinjazych pôstowych markow šobu wsał. Pošlednje ſu naſajtra na jenej lužy namakali. Tež do dwórnîch zwohóho hosczenza ſu šo tu ťamu nôz dobýc spytali.

* Na jenym stawnistwie w Barlinie je ho njezdawno 72letna wdowa jeneho pjenjeznika se 26letnym chudym schewskim pomoznikom swerowac g dala. Kwasz, pschi kotrymz wulke wjezele knjezesche, ho w jenej restawracji wotbywasche. Hiszceze jara cjska a wstojna „mleda žona” je ho njezdzelu wjezor se swojim mandzelskim na kwasne puczowanje do Italiskeje nastajila.

* W mährskej hojerni w Schneidemühl u je dženž tydženja 20 lětny Jan Arndt se schtyrnacédnijoweho spanja wozuczil. Pondželu pak je sažo do hľubokeho spanja padnul. Hacž dotal jeho njejžu wubudžicž samohli. K seživjenju jemu požylnjazu políwku někak do huby puszczeja.

* Amsterdamska polizija je wulku falschowańju papierjaných pjenjes wučledzila; tsi koščeje połne wopaczych tifsta-hriwownostich bankowkow su žo konfiszerowale. Wscho hromadže namakane wopacze bankowki su žo konfiszerowale. Wscho hromadże namakane wopacze bankowki 2 milijonje schěšnakow wuczinja; 100,000 wopaczych schěšnakow je hido do wobkhoda wudatych. 15 wobkow, mjes nimi hlowneho winika, jeneho němskeho ryžowarja, Oskara Krausa rěkazeho, su sajeli.

* W ródej jaśnie Friedrichsfeldz̄e pola Bundenbacha w północno-zachodniej części kraju służyły do dynamitowego składowania.

dobyli a 100 dynamitowych patronow kranusi. Sa popadnjenje paduchow je jamowe sarjadnistwo wulke pjenjegne myto gublito.

* Sławny profesor psychi Winskej universecie, lekarz dr. Billroth, je 6. februara 65 lét starý w Abbaziji w Italiskej umrješ. Billroth je ſebi ſwétové mjenó dobyl se ſwojimi operacijemi, kotrež do njeho ſebi nicto ſwěril nejeſt muwjescz.

* České myto, hací psichodne abo njepchihodne, nemožem vjedziecť, tak psiche „Straßb. Post“, je w Hornjej Badenskej pschedstejiczej spěwanſkeho towarzstwa došlo. Jeho towarzstwo čzysčje swojemu pschedstejiczerej dživajo na jeho 25. letnu dželawosę ſa towarzstwo ſařkuženou čeſcę wopokaſacę, nočyjsče pak ſi psiche wulkej ſlutniwoſeju wjele pjenies na to wažicę. K jeho ſbožu mějeſje jedyn ſi jeho ſobuſtawow, ſlótny wikowar, hleborny pokal, lotrýž bě něhdý jako premiju došlo. Tón wón towarzstwu ſa tuni pjenies poſtici a towarzstwo jemu jón wotkupi. Hor doſtojne bu potom wječzor psched nowym letom

jubilarej čežne myto kwiędeńszczy ps̄chepodatę. Wobdarjeny ło głuboko
chnut̄ podżakowa. Hdyż pak ſebi potom drohe myto wobhſadowaſć,
ſtejefc̄ na jeho stopie napíšmo: „Druhe myto ſa najlēpschego woła.”

* Źelesniski czał, ktryż wutoru w nozy s Parisa do Belgiskeje wotjedze, je ſo pola Campiegne swrózil. Shtož je blyshcę, je dżefacz woſkowow žiwjenje ſhubiło a dżefacz je ſo jich ſraniko, bjes nimi tsi czeſko.

* (Bal hłuchonęmych). Bal, kotryż bě New-Yorkski "swiaſt hłuchonęmych" psched krótkim hwojim hóbustawam a pszechęzlam wuhotował, bě wot 400 mužskich a žónskich wopytany. Poniżej drugim taſkim hwyedzenjam bęſche na nim jara směrom, s hwoilemi, hdyž herzy njeplasku, kamo hróſbna c̄iſhina kniejeſche, tula to bě pschi taſkich wobſtejnosczach bjes džiwa. Rejwario a rejwarki pak zo c̄iſcze derje fabawjaču, s najmiejſha bě to na ſich wobliſzach wibzecz.

* (Sozialist we wuskoscach.) Sozialistojo mjenuju ſo cji, tiz na wotſtronjenju wſcheho głowjeczego hubjenſtwa a wſchehe khubodly dželaſa. Rünjeſ ſo jim ich prózowanje ženje tak doſpolnje poradžicj nijemóke, kaž woni to wudawaja; pſchetoſ „bohaczi a khubi” dyrbja hromadze bycz”, praji ſhwjate piſkmo, je tola ich prózowanje, hdyž jenož ſ rjanych ręczow njewobſtej, ale ſo tež w ſkutkach wopokaze, jara dobre. Taſki dobry sozialismus je na pſchikkad ſnutschowne miſſioniftwo. Wſchelazy wodžerjo něčijskich sozialistow ſu pak jenož čzeſzelakomni ręczniſy, niz pak cjinjerjo ſwojich kłowow, kaž to fe ſczechowazeho wosłewjenja Žürichſkich newin widzimy. W Žürigu mějachu vegetarianarjo wulku hofcijnu. (Vegetarianarjo ſu ludžo, tiz žancho mjaſa niejedža, ale ſo jenož ſ wupłodami roſlinow žiwia.) Pschi bliidže bě jedyn wjeſny duchowny ſwoje město podla jara woſebnje ſwoblekaneho kniſea doſtał, tiz mějechce porſty počne drobich pjerſczenjow. Borsy, woſebje po rjanej pſchiblidnej ręczi ſwojego

żużoda, duchowny pytnu, so ma najwüşčiknischego a najwotrischego wjednika "njewotwišnich sozialistow" sa pödlana. Hnydom so roszudziwsđi won l' swojemu żużodej dżesche: "Lubi knieje, wy chzeče kłudym pomhać. To je też moja wola a moje nastajenie. Mei runje pschipadne, schto mohłos cjinicz. Sczehnimoj ſebi swoje pierszczenje, njech so do kłeleba sa kłudych dżelaczerow, tiz tu kłwilu żaneho dżela nimaja, pschewobrocza." Schtož bę farać wuprajil, so też hnydom cjiniesche. Won swoju skotu pychu wotpoloži a ju kłudobje woprowaſe. Bohath sozialdemokratiski Boha-wotstronjet a kwoeti-powalek pał w jěřkich wuſkosczech kłozajo so wšelko wifese a wjedzesche s kładkimi wureczęmi wopor, jeho hordosegi pschipit, wobienic.

* Wo žortniwym pscheßmykanju s russich mjesow pišoja: Žena knjeni čzysche ſebi domach w russkej Polskej budžatn czaſnik kopicz, ale domjazg czaſnikar ſebi po jeje měnjenju psche wjele ſa njón žadache. Duž ſlutniwa knjeni psches mjeſu džeshe a ſebi tam tón czaſnik kopi. Na dymojpučzu ſo s domjazym czaſnikarjom ſetla a ſo kħvalo, tak tunjo je kipiła, jemu czaſnik počaſa. Czaſnikar ſebi jón wobħlado-waſhe a pôdla budżet tak naprawi, ſo dyrbieſche runje teħdy schworejcz, hbdž żona psches mjeſu kroczeſhe. Hbdž ſo ju na mjeſu prasħaqhu, hacż niczo ſa zlo nima, wona džeshe: "Nimam!" Ale na dobo pocża czaſnik w jeje drasče wotħże klimpotacj. Sso wē, ſo ſo jej niemalo żmējaħu. Czaſnik jej wotewsaħu a ju nimo teħo kħetru poħostaħu. Czaſnikar pak ſo mjełco nadziże, ſo budże ſlutniwa knjeni tola nett i njemu po czaſnik pschińc dyrbieſ. Nasskerje je žid.

* W Kawkaſu a pschi Wolh (w Ruskej) ſu hylne ſněhove mječeſe wohlhad nimale egiſce ſchetorhnuſe.

* Tačo najbohatšći muž w Pruskej je šo po wobliczenju dawkow sa lěto 1893/94 jedyn Dortmundjan wupokasal. Je to italski konſul Albert Hoesch, wodzér a hłowny akcjonat železneje a worzloweje dzělactwue Hoesch w Dortmundze. Knies Hoesch je s jara bohateje snateje ſwojsby Hoesch w Dürenje, kotaž s pschitomuſnymi ſwojsbami Schleicher, Schülb a Schöller železarnje, papiermaki a wiſchelske druhe ſaloženja wobhodži. Najwijetschi džel ſwojego ſamoženja ma Albert Hoesch w statuych papierach. Wón je na 8,23 milijonow hrivnow wotſhazowany. W lěce 1892/93 mějeshé ičih 10,9 milijonow a placzeshé ſa nje 436,000 dawka.

* Wo žortniwym ſłowje wjetcha Bismarck s Wittenberga piňaja. Hdyž wjetch pſat wjetzor na tamniſche dwórníſcheho pschijedže, ſo jedyn tam ſtejazých mužow ſa jeho ſtrowjom wobhodže. Wjetch wotmolni, ſo je jemu pueſzowanje do Barlina jara derje ſlužilo, na cjož tamny muž praji: „Wascha jaſnoſć ma železnu naturu.“ — „Železnu drje, ale hižo ſersawu“, wjetch ſnapſhac̄zini, a hrabja Herbert Bismarck s pöblanskeho wokna ſawola: „Doktor Schweninger wuſhwělenje wobhodži.“

* Wuhetſkeje wo žaloſnym njeſbožu piňaja, kotrež je ſo w hrabinskej ſwojbe Zichy w Enyicelu ſtało. Hrabja Jakob Zichy bě psched nělotrými dnjemi do Enyicela na wopyt pschishol a ſczelaſke ſo tam w ſalonje w pschitomnoſci komteho Alary a Martiny Zichy ſ wulkim nowofundlandskim pſom. Na dobo pož na hrabju ſlečza a jemu wobej ružy roſtořha. Potom ſo njembre ſložo na wobej komteho wali a tež tej ſlužba. Hnydom hſchęze w ſalonje pža ſaſteličku, kotrež bě, kaž lečaſte pschepytanje dopočla, ſlaženy. Nam jara ſe wobhodženych ſu wupaliſi, a hrabja Jakob Zichy je ſo hſchęze tón ſamym džen na pucz do Pariza k profesorej Pasteurej podal.

* Husto hižo je ſo ſtało, ſo ſu ſlupi ludžo w najhōſčim hubjeniſtwie jako proſcherjo živi byli, tradaſo wumrjeli a potom czežki mēch pjenjes ſawoſtaſili. Ale Père Fleutelot, kotrež je w minjenych dnjach w Aurere 85 lět ſtary ſemrjel, drje tola ſwojego runječa mēl njeje. Père Fleutelot tak dočho hac̄ ſchí ſomni, ſ najmjeniſcha 50 lět dočho, luſki drjewa, wuhla, ſapow a zigarow atd. ſberaſo wſchědnje po haſach czahasche. Podla bě w zyle hubjenej, roſtořanej drasče a ſo tak hody byc̄ ſdasche, ſo jemu nělotraſkuſi dobra duſha dobrowolnje jaſmožnu poſticiž. Hdyž po jeho ſumerci ſudniſka wſchinoſć w pschitomnoſci jeho herbow jeho njeſchwärne a zyle ſanjerodžene wobhodenje ſashglova, ſo w pinzy 400 bleſchow Bordeauſkeho wina namaka, kž běchu ſ prochom a ſ pawczinami zple poſtryte. Tele wino je ſ lěta 1790; Fleutelot bě te 400 bleſchow wot ſwojeju ſtarſeju namrěl a njež ſo ani jeneje dólknuſ. W poſlebnnej wójnje bě jeho dom pschepuſhęzeny ſawoſtaſ, dokež ſo wſchinoſć wobhodže, ſtaremu maſanemu proſchererji wojakow do kwartery poſožic̄. Jego herbo wſedzachu, ſo je ſamodženje ſawoſtaſit, ale w žanym khamorje, Janej kſčini, ani na polzach, ani w blibovych kaſchczikach njenamakachu ničo hac̄ proch a pawczinu. Skónčenje nědže w nělaſkej khowanzu ſtary pschetoczeny, wſchello roſpuſtaný kaſchcz naděnizechu. Samka kaſchcz Janeho njeſeſche, wělo bě na njon jenož ſ lohla poſložene. Kaſchcz pak bě ſ pjenjeſnymi papierami wſchelatich placzisnow hac̄ do wěla napjelnjeny, kž w nim kaž ſtarý draby hromadu ſtočene ležachu. Wſcho do hromady bě tam ſa 910,000 frankow papierjaných pjenjes, mjes nimi drohe papery, wot kotrež wot lěta 1883 žadyn daniny wotřeſl wjazy wotřeſaný njež. Duž te zyle pjenjesy dženža wjazy hac̄ 140,000 frankow hōbne njeſku. Tež bite pjenjesy ſo namakachu. Fleutelot tež wulke kublo pola Billeneuve-sur Yonne ſawoſtaſi, na kotrejž ſo ſa 50 lět wjazy worało a bylo njeje. Ewarjenja ſu zyle roſpadane, zyla ležomnoſć je woprawna džiwina, 100 hektarow drjewiny je ſo do praleſha pschewobročilo. Père Fleutelot je ſ hodom a ſe ſymlu wumrjel. Ale to, ſo je 85 lět ſemju teptal, je tola dopolak, ſo tradaſe, hubjena jěbz a hody ſiwoſteje wěſtym ludžom derje tyje a ſim žadyn ſadžew w dozpiczu dohleho ſiwoſteje njeje. To ſo w Parizu wſchědnje woblebzbawac̄ hodži. W hodych a bělaczetſkich běrliskach je mnoho ludži, kž ſu psches 80 lět ſtari. Kždežo lěto tu 90 a 100 lět ſtari ludžo wumru. Psched ſetami podpjerac̄ ſarjadtſtvo hodych 400 woſbów psches 84 lět ſtarych, 650 woſbów wot 81 hac̄ do 84 lět ſtarych. Vinzenzka konferenza pola Josefoveje zyrkwe ma tu hwiſu w 53 ſwojsbach ſchtyri woſboby, kž ſu psches 80 lět, mjes nimi 96 lětnu wudowu. Nježku pak ſo wſchitke tele woſboby w Parizu narodžile, kaž tež ſ zyla wjetshi džel, haj dwě ſtečinje wſchec̄ něčijich Parizjanow ſo w Parizu narodžilej njeſtej.

(Gyrkinke potwjeſcze hladaj w pschitoſy.)

Drjewowa awfzija

na Bartskim reverje.

Pondželu 12. februara 1894 dopoldnia wot $\frac{1}{2}$ /10 hodžin ma ſo

70 twjerdyh dolhich hromadow

ſa hotowe pjenjesy na pschedadžowanje pschedawac̄.

Šromadžiſna w hajnkowni w Nowej Wieszy.

A. Koban.

Drjewowa awfzija.

Pondželu 12. februara t. l. ma ſo na

Dubjanskim reverje

120 ſhójnowych dolhich hromadow

ſa hnydom hotowe pjenjesy ſjawnje na pschedadžowanje pschedawac̄.

Šromadžiſna rano w 9 hodžinach pſchi hajnkowni.

Hrabińſte Lippeske hajniſke ſarjadtſtvo.

H. Wahl.

Drjewowa awfzija

na Maleschanskim reverje.

Wutoru 13. februara dopoldnia wot 9 hodžin ma ſo w Mieszy hoscjenzu w Maleschezach

5 rm. twjerdyh kuleczkow,

15,1 ſtonjow twjerdyh waležkow } pſchi hac̄enju

a hrjedu 14. februara dopoldnia w 10 hodžinach w Guczinanskim hoscjenzu

62 rm. twjerdeho ſchępového drjewa,

12 = mjeſkého = = =

4 = twjerdyh kuleczkow,

100 m lipowej waležiny, } Hlinjankeje a Strójan- ſteje hole, wulkeho hata,

60,8 ſtonjow twjerdyh waležkow,

49 twjerdyh dolhich hromadow, } lipowej aleje a Brę- nianſteje drži

97 mjeſkich = = =

s wuměnjenjemi, předy wosſewjomyimi, ſjawnje na pschedadžowanje pschedawac̄.

Hrabińſte Schall-Riancourſke hajniſke ſarjadtſtvo w Maleschezach.

Nowotnik.

w drjewiſcheſaž

15,1 ſtonjow twjerdyh waležkow, } Hlinjankeje a Strójan- ſteje hole, wulkeho hata,

lipowej aleje a Brę- nianſteje drži

500 m ſtonjow twjerdyh waležkow,

100 m ſtonjow twjerdyh waležkow,

60,8 ſtonjow twjerdyh waležkow,

49 twjerdyh dolhich hromadow,

97 mjeſkich = = =

s wuměnjenjemi, předy wosſewjomyimi, ſjawnje na pschedadžowanje pschedawac̄.

Sapocžak $\frac{1}{2}$ /10 hodžin pſchi Kasowſkim hac̄e na Chróſčańſko-Kamjenjanſkim pucžu.

W Minakale, 7. februara 1894.

Hrabińſte ſ Ginfiedelska inspekcija.

Čorne

draſne tkaniň,

kaſhemir a muſtrowane tkaniň

meter po 1 ml., 1 ml. 25 np., 1 ml. 50 np., 2 ml., 2 ml. 50 np.

wubjernje dobru tworu po nadpadnje tunich ale twjerdyh

placzisnach porucža

Richard Gautzsch.

Spěwařſke knihi

kerbiske a němſke w wulkim wubjerku po jara tunich placzisnach,

piſzanske albumy

a kwětki do wopomnjeſkiſ knihow a ſaſopſchedawanju ſopjenko po 2 np. porucža

knihiwjaſarnja J. Nowaka

na ſnutſkownej lawſkej haſy 8, předy na mjaſhovym torhoſtežu.

Pischemenjenja dla je sahrodniska
žiwosć i 15 körzami pola a tuki
niedaloko Budyschina i maszynymi
twarenjemi a i inventarom hnydom
na pschedan. Dalsze je shonicz
w wudawańni „Serb. Nowin”.

2000 puntow polca pschedaw:
placisny hódno, schmalz punt po
70 np. rěnik Müller
pschi herbistim lechowje čzo. 1.

Kedžbu!

Wschednie czerstwe parjene kolbaški
a čołtu kolbikowu kolbašu punt
po 60 np., běku a dobru kolbašu
punt po 60 np., kuschemy polc
punt po 70 np., polc a kado
punt po 65 np., kwinjaze mjaço
punt po 60 np. porucza

A. Gisler

na kamjentnej haſy a pschi
mjaçowych jedkach.

Mjedojty syrup.

50 zentnarjow ff. syrupa, wožebje
skłoku tworu, i kotrehož ho předy
punt po 30 np. pschedawasche, wot
netka, so bych jón ruceže wothyle,
punt po 20 np. pschedawam. Dale
porucjam hiszczę f. syrup punt
po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Tunje

z i g a r y

kapowansle žórla sa sahopschedawa:
rjow, tykož hido po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na snatkovnej lawskiej haſy čzo. 6,
filiale na bohatej haſy 28 a na rózku
Lubijskiej a Mättigowej drogi.

Richard Neumann
porucza hry a paleay

h o f e j

w najwjetshim wubjerku a naj:
lepšej dobrosci po naſtunisnich
placisnach.

Pschi wotewsczu wjetshich dżel:
bow ho pomérne nižsze placisny
woſcieža.

Pawol Giebner
na bohatej haſy čjisko 18,
i nutshodom na theaterskej haſy,
porucza swoju

winarñju

i winownju a žnědarňu.

Zino w kashczach a korbach
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w čwizach roſesczelu, teho runja
po ſenotliwych bleſchach wšc̄e dru:
žiny czerwienego a běleho wina.

Kiedy može ho na to spuszczeć,
ſo pola Giebnera čiste woprawne
wino doſtanje, kotrež derje týje a
kotrež je ſtrowoſci ſpomožne.

na hauensteinskej
haſy na hauensteinskej
haſy
porucza ſwoj wulki ſklad
biblijow, herſtich a nemſich ſpěwařskich knihi, wobkhodnych,
naspomnjeniskich, ſchulſkich a ſapižnych knihow, ryžowanskeje a
pihanſkeje potreby a tinty.
Wjasanje ho derje a tunje wobſtar.

A. Schöncré

w Budyschinje

porucza ſwoj wulki ſklad

biblijow, herſtich a nemſich ſpěwařskich knihi, wobkhodnych,
naspomnjeniskich, ſchulſkich a ſapižnych knihow, ryžowanskeje a
pihanſkeje potreby a tinty.

Wjasanje ho derje a tunje wobſtar.

Taſlate wahi,
dezimalne wahi,
jeleſne puntj,
možasne „

po ſakonju ajscho-
wane

w wulki wubjerku porucza

B. Fischer na žitnej haſy.

Otto Preuß na žitnej haſy 4

předy C. F. Kloss

ma lětja najwjetshi ſklad
konfirmandſkich a mužazých wobleczenjow,
a poruczam pschi kupowanju jenož tule hyszczianſku pschedawarſnu.

R. N. S. B.

Realna ſchula w Budyschinje.

Schulski pjenjes: 80 hriwnow. Wopisimo ſraloſcze
da prawo k jenolētnej dobrowolnej ſlužbje a po doprednym
praktiſkim ſkutkowanju k pschipuszczenju k aſſiſtentſkemu a
ſekretarſkemu pruhowanju w poſtajeniſkim wokrjeſu minister-
ſtwa ſnutſkownych naležnoſczi, w režorze kultuſkoweho a
juſtizneho ministerſtwa, dale k pschipuszczenju k pruhowanju
ſaſtaniszczeńowych aſſiſtentow a dohladowarjow, buroworowych
aſſiſtentow, wobkhodnych ſekretarow a poſklađniſkich aſſiſten-
tow pschi ſarjadniſtvo kralowſkich ſtatnich jeleſnizow, k aſſi-
ſtentſkemu pruhowanju pschi ſarjadniſtvo direktnich dawkow,
w pschednoschfowej kanzili finanzeho ministerſtwa, pschi
banku krajneje kulturneje rady a pschi staroborentſkim banku,
pschi krajnej lotteriji a lotterijnych wupožczeſtviach, pschi
hórnistrowym a ſchkrjeſtiſtrowym ſarjadniſtvo, pschi fiſka-
liſkim twarſkim a hajnifkim ſarjadniſtvo, k pruhowanju pól-
nych merjerjow a k ſaſtupjenju do wyschſcheje rjemjeſlniſteje
ſchule w Kamjenizy. Pschipowjedzenje k jutram 1894 pschi-
jima podpiſany wot 10. januara hacž najpoſdžiſho do 17.
februara kředu a ſobotu wot 10—12 hodzin wó jſtwie
čjisko 13 realnoschulfego doma. Parſchonske přjode-
ſtajenie pschipowjedomneho njech ho stanje, je-li někaž móžno.

Bjes wuměnjenja pak maju ho ſobu pschinjeſz: naro-
dzeniſki abo hyszczenski liſt, wopisimo wo ſchczepjenju a ſaſo-
iſchczepjenju jětrow, wopisimo wo dotalnej doſtatej ſchulſkej
wucžbje, pschi konfirmowanych konfirmaziſke wopisimo. Čži,
kotisz chzedža ho pschipowjedžicž, vyrbja jutry ſ najmjeniſcha
9 lět starí bycž a tu nauku maja, kotruž móže dobrý
ſchuler ſ tſilētnej wucžbu ludoweje ſchule nabycž. Porucza
ho, hólzam wot nižscheje klasz ſeni realnu ſchulu wopytač
dacž. Sa ſchulerjow wot wonka ma ho wuſwolena
penſija wot direktora dowolicž.

W Budyschinje, w januaru 1894.

Direktor profeſzor dr. Vollhering.

Pjekarſkeho wncžobnika | Hólczež, kotrež čze pjekarſtwo
i jutram pyta H. Remke, khlébowa | naukuſnuz, móže do wucžby ſtupicž
a tykanzowa pjekarſtva w Małym | pola pjekarſkeho miſchtra Augusta
Wjelkowje. Biesolda na bohatej haſy.

Štviſzaty rjevikaty tobak,
krany rjevikaty tobak,
Schöczebuſki portoriko,
Dahungski roſkaty tobak,
ſbytk Brötterodskeho brzle-
weho tobaka
punt po 40 np.,
tobak k žwanju
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Spěwařſke knihi
herſtske a nemſke, konſtr-
maziske kcharty w wulki
wubjerku porucza
M. Weiser
na žitnej haſy a Lubijſkej droſy.

Koſaze kože,
karniklaſe a ſaječe kože, tkhó-
rjaze, krunaze, liſtice, kwinče,
wudraje a wowcze kože kupyje
pschezo po najwjetſich placisnach
Heinrich Lange
pschi herbſkej katolskej zyrkwi.

B. Fischer

na žitnej haſy,
pschedawarſna jeleſa,
krótkich tworow a grata,
hospodařſki magazin,
porucza ſwoj wulki ſklad praktiſich
kwaſhnych a ſklađnoſtnych darow
jako:

Ia Solingsle blidowe nože
a widliczki,
rubansle nože,
ſzizh, warne ūdobje,
wohrjewansle bleſche,
rhofejowe mlhy, ſervěrowansle deńczka,
butrowe wahi, dezimalne moſtowe wahi,
rhbowansle maschin, ſchath ſimaze maschin, plats,
plosansle maschin, platy, wuhlowe kaſheže, ſwětlowe blida
atd. atd.

w ſnatych najlepſich wudžekach po
tunich, ale twjerdyh placisnach.

B. Fischer

na žitnej haſy.

Schtóž ſwoj čzaſnik
čze derje a tunje porježicž,
njech jón donjeſe k čzaſnikarſej

Curtej Zentschej
na ſwatkownej lawskiej haſy 5.
Wón tež herbſki rěči.

Wncžobnika pyta T. Rjencz,
reſniſki miſchtr na ſwatkownej
lawskiej haſy.

Ponidželu 12. februara a hižo jutssje njedželu popoldnju

budža so pola naje draſne tkanin po nimo měry tunich placzisnach wupschewac̄.

August Grükn̄er.

K n a w i e d ź e n i u.

Wubjerk powšitkownego herbskeho burskeho towarzstwa k naſtñemu wužywej wowk a ječmieni direktnie s Probstaſſkej ſkaſa. Duž ſo ſobuſtawu herbskeho burskeho towarzstwa, fotrež džedža ſo pschi ſhromadnym kupjenju probstaſſkeho wowka a ječmienja wobdělicz, napeminaja, ſo byku to pola jeneho tu podpišanyh bac̄ do 20. maleho róžka woſjewile.

Kral w Bac̄ionju. Alsyni w Čemjerzach.

Ssmola w Spytzach.

Poboczne Towarſtvo Sſerbſkih Burów w Małym Wjelkowje

změje jutssje njedželu 11. februara popoldnju w 4 hodž. poſedzenje, w kotrymž budże knies dr. Gräfa wo „hnojeniu lufow“ rēcęz. ſſobuſtawu Wjelkowskeho, kaž tež druhich herbskich burskich towarzstwov pſchepröſchuje.

pſchedkydſto.

Serske Towarſtvo za Khwacicy a wokolnosć
změje, da-li Bóh, jutře njedželu za tydzeń, 18. maleho róžka, popoldnju w 3 hodž. swoju měsačnu ſkadházowanku, k kotrejž je přednošk přilubjeny. — Sobuſtawy a hoscó ſo lubje pře-
proſuſa.

Předsydſto.

Wuſtajenza pjerisny a kaniklow

wudje mot 11.—13. februara

w Heimrichez hosczenzu w Bukezach.

Na jeje wopýtanje pſchezelne pſchepröſchuje
wuſtajenzny komitej.

Holza, kotaž je ſ pſchedawarku w kolonial-
tworowych thlamach na wžach byla, ſo ſa tajku
do druhich tajkich thlamow pyta. Dalshe je ſhonicz na bohatej haſy 16 delka.

S naſkladom Maczizy Sſerbſkeje ſu wuſhle a w wudawatni „Sſerb. Nowin“ na pſchedan:

Aſhiz a polmehaz abo Turkojo
pſched ſdinom w ſečje 1683.

1883. Płaczisna 40 np.

Trójniſki. Šberka powedańczton.

1885. Płaczisna 40 np.

Adpad pola Bukez. (1758.)

S wobrasom. Drugi wudawat

1888. Płaczisna 30 np.

Jan Manja abo Hđe ſtak

mój? Powedańczto je herbskich

ſtaſiſnom nowiſheho čoſa.

1889. Płaczisna 40 np.

Wolij

ſo pſchihodnmu wutoru w Stroži
pola Rakez ſapocznje bic̄.

Na ſſokolzy ſtej na knježim
mhyne a kuble čiſlo 1 dwě wob-
ydeni na pſchenajec̄e.

W Ewy čjo. 46 je wobydlenje,
jeſi ſo žada, hnydom na pſchena-
jec̄e.

W Hrubocžizach čiſlo 2 je wot
1. haprleje wobydlenje na pſchena-
jec̄e.

W Hrubocžizach čiſlo 2 je wot

W Barcze je jene wobydlenje
na pſchenajec̄e. Dalshe je ſhonicz
pola woſinaria Urbana w Pſchiv-
czech.

Schulerjo doſtanu dobrua
ſtrowu pensiju. Dalshe je ſhonicz na Wettinskej
droſy čiſlo 20 po 1 ſkodze.

Młodzi ludžo, kotaž džedža jutry
měſčezansſe ſchule wopýtač, doſtanu
dobru a tunju pensiju pola ex-
pedienta Boigta na ſnitslownej
lawſkej haſy čiſlo 6 po 1 ſkodze.

Sprawnu ródnemu holzni, kotaž jutry
ſchulu wopýtač, pyta Dietrichowa
na jerjowej haſy 3.

Sprawnu holzni, 14—15 ſetni,
do ſlužby pyta Max Goldberg
na ſwontownej lawſkej haſy 12.

Holzni, na warjenje ſo wuſtejazu,
pyti wuſtejazu mſdže pyta Heynol-
dowa w ſlotym jehnječu.

Młodni holzni, kotaž je hižo
ſlužila, k 1. měrzej abo haprleji
do ſlužby pyta Clara Nowakowa
na ſnitslownej lawſkej haſy 8.

Kuchařci, ſlužobne, ſuchiniske,
ſtwinske holzy, ſcholarki, dōſki,
wotrocžkow a džowki pyta Schmid-
towa na ſukelniskej haſy čjo. 18
w Budyschinje.

Sa ſwoje kolonialtworowe a
spirituoſowe thlamy k jutram wucžob-
nika pyta.

Hermann Gruhl
pyti theatrowym měſtne.

Pjekarskeho wucžobnika
k jutram pyta

Ed. Voit na Židowje.

Schewskiego wucžobnika pyta
August Scholka pyti ſit. wikaſ 13.

Wucžobnika pyta pjekarſki miſchr
Fähnrich na Nowoſalzſkej droſy 32.

Pjekarskeho wucžobnika pyta
pjekarſki miſchr August Dernoschek
na ſwontownej lawſkej haſy.

Wucžobnika pyta Jan Pöthig,
krawſki miſchr w Dženikezach.

Holcez, kotryhž dže wojskariſto
naukuſtuz, može do wucžby ſtupic̄
pola Urbana w Pſchivczech.

Bjes Budyschinom a Rakezami
je ſo ſobotu na droſy jedyn poſk
pſchidat. Saſo doſtač w ſomo-
rowje pola Rakez čiſlo 34.

Wutrobnny džak.

Sa wſchë wopokaſma luboſeže a dželbrac̄a, kotrež ſu ſo
nam pyti pohrjeſje naſchego lubeho njeſapomnitého mandzel-
ſkeho, nana, bratra a ſwaka, ſiwoſczerja a murjerja

Jana Wiežasa w Minakale

w tak bohatej měrje doſtače, woſeſje knjeſej fararjej ſſylorje
ſa jeho wutrobu ſimazu a troſtowanſtu cjełnu rec̄, kaž tež
Minakaleſkemu wojetſkemu towarzſtu ſa wjeleliſzny pſchewod
k poſlednjemu wotpočinkiej wutrobnym džak pراجmy.

W Minakale, džen pohrjeba, 2. februara 1894.

Glubokoſrudženi ſawostajeni.

Město woſebiteho wosſewjenja.

Dženža wječor w 6 hodžinach je ſo Bohu lubemu
knjeſej ſpodobalo, mojeho wutrobnje lubowanego mandzel-
ſkeho, naſchego staroſežiweho nana, ſyna, pſchihodneho
ſyna, bratra, ſwaka,

knjeſej drogista **Ernsta Merscha**,
po dležſkim cječpjenju k ſebi wſac̄, ſhoto ſ boleſcju
napjelnjenia ſ tutym k wježenju dawam.

W Budyschinje, 7. februara 1894.

Glubokoſrudžena mandzelſka

Pawlina ſwudowjenia Merschowa
rodž. Böhmer, w mjenje ſawostajených.

Wchowanje droheho njeboſcžiſkeho budže ſobotu 10.
februara popoldnju w 3 hodžinach wot ſarowanskeho doma
pyti ſitnych wikaſ 30. Prjedy budže wotproſchenje.

Bschiloha f číslu 6 Serbskich Nowin.

Ssobotu 10. februara 1894.

Žesdný plan jelesnizow wot 1. oktobra 1893.

4. wojsowa flasa njedželu a na sakkich žwiatych dnjach wupada.

Se Šhorzelza do Dražđan.

Wojsowa flasa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorzelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55
Ryšbacha	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20
Lubija	12,37	2,14	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42
Budžchina	1,27	2,38	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18
Vistoviz	—	—	—	4,28	6,36	10,1	12,54	—	4,29	6,18
Arnsdorfa	—	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—
Kadeberga	—	—	—	5,1	7,8	10,34	1,27	—	6,48	9,28
Do Dražđan	—	—	—	3,40	5,29	7,30	11,0	1,53	3,57	5,22
Se Lubija jenož wischendie dny rano 6,46 do Budžchina 7,34 (3. II.).	7,11	9,51	10,58							

Se Dražđan do Šhorzelza.

Wojsowa flasa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Dražđan	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,17	9,12	11,45
Kadeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—
Arnsdorfa	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,52	9,49	12,31
Vistoviz	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,24	10,14	12,56
Budžchina	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,57	6,55	8,52	10,46	1,24
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,33	—	11,24	2,28
Ryšbacha	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—
Do Šhorzelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,18	8,14	—	12,2	2,54

Se Budžchina do Wjeleczina.

Wojsowa flasa	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budžchina	—	—	—	—	5,10	7,38	10,45
Dženitez	—	—	—	—	5,19	7,53	10,55
Budestez	—	—	—	—	5,26	8,6	11,3
Roswodzez	—	—	—	—	5,32	8,18	11,9
Do Wjeleczina	—	—	—	—	5,41	8,24	11,18

* Žesdný jenož žobotu, w ostobru tež njedželu a žwiate dny.

Se Wjeleczina do Budžchina.

Wojsowa flasa	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Wjeleczina	—	—	—	—	6,2	8,47	11,42
Roswodzez	—	—	—	—	6,13	8,55	11,50
Budestez	—	—	—	—	6,23	9,1	11,56
Dženitez	—	—	—	—	6,34	9,9	12,4
Do Budžchina	—	—	—	—	6,45	9,17	12,12

* Žesdný jenož žobotu, w ostobru tež njedželu a žwiate dny.

Se Budžchina do Rakez.

Wojsowa flasa	6,51	10,47	5,0	8,57	Se Rakez	5,31	8,10	12,34	6,54
Bidoma	7,2	10,58	5,11	9,8	Seječkowa	5,40	8,19	12,43	7,3
Maleho Wjelkowa	7,10	11,7	5,22	9,16	Nječkawacjbla	5,50	8,27	12,52	7,13
Radworja	7,22	11,21	5,37	9,28	Rafkowa	6,0	8,37	1,5	7,27
Rafkowa	7,29	11,31	5,44	9,35	Radworja	6,9	8,44	1,14	7,35
Nječkawacjbla	7,39	11,42	5,56	9,45	Mal. Wjelkowa	6,23	8,56	1,28	7,48
Schejčkowa	7,47	11,50	6,4	9,53	Bidoma	6,31	9,4	1,36	7,56
Do Rakez	7,55	11,58	6,12	10,1	Do Budžchina	6,41	9,14	1,46	8,6

Se Budestez do Hornjego Kumwalda.

Wojsowa flasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Budestez	—	—	—	—	6,22	11,12
Wbohowa	—	—	—	—	6,34	11,24
Kebлиз	—	—	—	—	6,38	11,30
Kumwalda	—	—	—	—	6,48	11,38
Građenjego Kumwalda	—	—	—	—	6,55	11,45
Do Hornjego Kumwalda	—	—	—	—	7,1	11,51

* Žesdný jenož žobotu, w ostobru tež njedželu a žwiate dny.

Se Hornjego Kumwalda do Budestez.

Wojsowa flasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Hornjego Kumwalda	—	—	—	—	8,12	12,6*
Građenjego Kumwalda	—	—	—	—	8,19	12,13*
Kumwalda	—	—	—	—	5,1	8,30
Kebлиз	—	—	—	—	5,7	8,38
Wbohowa	—	—	—	—	5,11	8,42
Do Budestez	—	—	—	—	5,22	8,53

* Žesdný jenož žobotu, w ostobru tež njedželu a žwiate dny.

Se Kamjenza do Arnsdorfa.

Wojsowa flasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Se Kamjenza	—	—	—	—	6,3
Počzniž	—	—	—	—	6,27
Großröhrsdorfa	—	—	—	—	6,36
Do Arnsdorfa	—	—	—	—	6,47

Se Arnsdorfa do Kamjenza.

Wojsowa flasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
Se Arnsdorfa	—	—	—	—	7,16
Großröhrsdorfa	—	—	—	—	7,32
Počzniž	—	—	—	—	7,41
Do Kamjenza	—	—	—	—	7,59

Cyrkwienske powjesče.

W Michałskiej žyrki: smjeje jutje njedželu rano w 7 hodž. farat dr. Kalić němſtu spowiednu ręcz., 1/2 hodž diał. Rāda němſte a w 10 hodž. žerke pribowianje. — Pschi žyrkiwych durjach budže ſo tolletka ſa wojsadnych kuhdych ſberacj.

Werowanl:

W Michałskiej žyrki: Ernst Wylem Schleicjer, kamjenjeczeſat na ſidowje, ſi Hanu Pawlinu Rychtarjez, ſwidowjenej Hejdanez tam.

Křeſenl:

W Michałskiej žyrki: Elsa Emma, Žana Jurja Rycenę, molerja na ſidowje, dž. — Žana Lisbjeta, Jaromira Emila Krūza, ſukelnita na ſidowje, dž.

W Katholickiej žyrki: Hermann, Körle Wahla, dželacjerja, ſi. — Körle Otto, Körle Heinricha Vogla, trawka, ſi. — Žurij, Michał Hejduski, dželacjerja na ſidowje, ſi.

Zemrječl:

Džen 4. februara: Žana Pětštez, njebo Žatuba Wojala, živnoſejerja w Noych Czichovitzach, ſwidowa, 63 lét 7 měsazow 13 dnjow. — Augusta Žana, Augusta Koſtoſa, dželacjerja w Czichovitzach, dž. 10 měsazow 17 dnjow. — Žana Mjenez, njebo Augusta Haſha, théjerja a maſchinſteho wjedniſta na ſidowje, ſwidowa, 75 lét 11 měsazow. — Fritz Waldemar, Jaromira Maſchki, théjerja a reſtauratore na ſidowje, ſi. 4 měsaz 10 dnjow. — Žana, njemand. dž. na ſidowje, 6 měsazow 6 dnjow. — 6. Ludwik Bernard, Augusta Miklawicha Hejhorla, molerja, ſi. 6 lét 4 měsaz 4 dnj. — 8. Jan August, Žana Augusta Heſela, poſonečna w Maſzeczech, ſi. 1 měsaz 17 dnjow.

Płacęſna žitow a produktow.

Žitow w Budžchinje:	W Budžchinje	W Lubiju
3. februara 1894	8. februara 1894	8. februara 1894
3377 měchow.	wot ml. np.	hacj. ml. np.

Wjeleczina	—	běla	7	21	7	41	7	6	7	35
Rožla	—	žolta	6	76	6	88	6	76	7	—
Ječmien	—	—	6	43	6	86	6	50	6	93
Worž	—	50 Kilogr.	8	20	8	50	7	80	8	—
Hroch	—	—	8	89	11	11	9	50	10	56
Wola	—	—	8	20	8	47	6	50	7	50
Jahly	—	—	14	—	17	—	11	—	13	—
Hejduska	—	—	16	—	16	50	14	50	15	—
Berny	—	—	1	60	2	—	1	40	1	70
Butra	—	1 kilogr.	2	20	2	70	2	—	2	30
Wjeleczina muſa	50	—	6	5						

Ke dobrocziwemu wobledzbowaniu!

Dokelž je mi mōžno bylo, ſwoje wobkhodne wudawki khetro pomjēnſchic̄, ſwojim čeſčenym wotebjerarjam w Budyschinje a wokolnoſci najpodwolniſcho k wiedzenju dawam, ſo ſwoju

pschedawańju żonjaſeje drasty a žonjaſych drastnych tkaninow na ſitnej haſy 10

wobſtejazu, ſaſo dale powjedu. Schtobž moje węzy potrjeba, chył dobrocziwje moje pschedewſacze podpjerac̄. Za budu ſo ſtajne probzowac̄, ſwojich čeſčenych wotebjerarjow ſ dobrej a placzisny hōdnej tworu ſpoſojic̄.

S nowa ſu doschle czorne drastne tkaniny, snath najlēpſhi wudżek, w bohatym wubjerku. Placzisny twjerde a tunje.

O. Meschter.

Julius Höhme,

ſastupjeć internazionalneje maschinſkeje wustajenžd w Riesy nad Lōbjom

porucza na najlēpje dželane

lokomobile a parne mlōcjaſe maschin y wot 2 konjaſeju mozow, ſchērokomiłocjaſe maschin y, ſ gōpelom a paru ſo czerjaſe, ſenopſcheſne mlōcjaſe maschin y, wubjernie dželaze, ruciſne mlōcjaſe maschin y najnowſcheſe konstrukzije, bēryu roſtločaze a bēryu roſrihaze maschin y, rēlaki ſa bēryu a rēpu, cžilcjaſe maschin y, mjetſly, butrowanske maschin y, butrumjatowarje, mlōcjiſki, viktoria-separatory, ſ ruku a maschinu ſo czerjaſe, inchove hudy ſ dwiſzy ſazynlowanego worzlowego blacha, ſeleſne inchove plumpy, pizn parjaſe apparaty (noschn), triery najlēpſcheſe konstrukzije, mlōyske zylindry, rynkate walzy a deſimalne ſkótne wahy, luczne brony, hamkne dželo, ſalonny ſchlitowany ſystem, ſotrej moža ſo hnydom wot kōžeho do ſaakowych, Meifortowych a Howardowych brónow pschemenic̄, pshezo najlēpſcheſe, wupruhaneſe konstrukzije.

Wajſchihodniſche wuměnjenja dla placzenja! Pruha dowolena! Prospekty darmo!

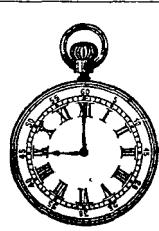
Wſchedawańju a ſkład pola Jana Manjola w Budyschinje.

Franz Marschner

čjaſnikat w Budyschinje
čjo. 9 na bohatej haſy čjo. 9

ſwoj ſkład čjaſnikow a čjaſ-
nikowych rječasow dobroczi-
wemu wobledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Piſipomnjenje: Něčku herbſki.

Fotografowania Apollo

E. Beutzschela w Budyschinje

36 na ſtronkownej lawſkej haſy 36

porucza ſo ſotografowanju portretow, hromadnych wobraſow, tablowow, tež ſ wonka doma ſa towarzſta a ſchule w kōžej wulkoſci pschi najlēpſhim wuwjedzenju po najtunisnich placzisnach.

Wifitna wulkoſz hijo po 3 ml. $\frac{1}{2}$ duz. a po 6 ml. zlyk duzent.

Powjetſchenje po kōžnym wobraſu haſz do ſitnej ſtejne wulkoſci.

Fotografowania po 1 ſkhođe wſcheduje wotewrjena.

Spěwarſke knihi

herbſke a němſke, w najwohebnisnich a jednorých ſvjaſſach,
modleske a wopominjenſke knihi,

poeſjowe a piſanske albumy,

konfirmaziſſke kartki,

kwětki do wopominjenſkich knihiſow
w wulkim wubjerku po najtunisnich placzisnach porucza

Gustav Rämsch,

knihi wſajař na bohatej haſy 21.

W wudawańi „Sserb. Nowin” ſu dostac̄ ſak wjenowane:

1. Trauningsregister, 2. Taufregister a 3. Todtenregister,
tafel ſo ſo ſapíšam trjebaſa, ſiž ſo ſetnje pola wyschnoſce wotedadža
abo hewal ſo ſyrlwinym kniham nałożuſa.

Wódne ponoje, kotly, kachlowe platy,
něſcزوwe rěbliky, kachlowe durczka,
tſeſchne wofna, twarske hoſdze
porucza tunje

Paul Walther.

Fotografowania Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje

na herbſkej a ſchuleſkej haſy na Gidelskej horje.
Woſebitoſce: Fotografowanje džeczi a wjazorych
možobow, fotografie w wulkoſci wifitnej ſhartky placza
12 ſchut 6 ml., tež pschi dwojakim ſtejenju. Powjetſchenje
po kōžnym wobraſu w wumelskim wuwjedzenju.

Njedželu popołdnju je moja fotograſowatna wotewrjena.

Kupujecže najtunischo a najlēpje
rybowanske maschin y, ſeleſne hornzy, ponoje,
tjhely, tež módré ſudobje, kachle a rohy, nože a
widliczki, deſimalne wahy, taſlowe wahy, hospo-
darſke a butrowe wahy. Dale: možki a ſopacze
wſcheſe družiny, wſchelakore pily, rječasy, hréble,
korta, grat wſchelakore družinow, dale wobloženja,
grocžany plót w wulkim wubjerku

w najwohebniszej ſeleſtotworoſej wifowatni w Budyschinje

Gottharda Behrendsa na bohatej haſy 29.

Moj ſkład ſmeče ſebi wobhladač, vyrijej ničo njelepili.

Wosjewjenje!

Podpisane firmy s tutym k wjedzenju dawaja, so ku wob-
samkle a zo bjes zobu na to swjasale, wot netka wscie twory
jenoz po

frueze twjerdyh placzisnach

pschedawacz. Duż czeſczenych wotebjerarjow proſha, so bydu je
pschi tutym czaſzej pschimierjenym prözowanju dobroczwje podpjerali.

**Richard Gaußsch, August Grückner,
Jan Jurij Zahn, Alphons Schauseil.**

Sso na hornje wosjewjenje poczahujo, czeſczenym Sserbam w Budys-
chinje a wokolnosci k wjedzenju dawamy, so hižo dlęzshi czaſ sawjedzene

twjerde placzisny frueze wobkhowaniy.

F. W. Förster,	Eduard Hartmann,
Julius Hartmann syn,	A. Tschentscher.

Podpiżani pschedawarjo posamentow, pschedżena a bělých tworow česczenych
Sserbow na to ředźblivych činimy, so budžem y wot dženžnischeho dnja po

najtunisichich, ale kručje twjerdnych placžisnach

pschedawacž.

W Budyschinje, 1. februara 1894.

Otto Hausse,
C. O. Henoch,
J. A. Henoch (mějeczel C. Franz),
Arno Kuba.

**Konfirmandkam
čornym a mistrowanym
kašemir**

porucza

A. Scherzlera
na seminarnej hafy 6
(prjedy na žitnej hafy 10).

**Tkaninowe a plýschnowe
pjesele**
po jara tunich placžisnach pschedawa

A. Scherzlera
na seminarnej hafy 6
(prjedy na žitnej hafy 10).

**Čorne a pižane
trikotowe taille a blusy
we wšech wulkoſezach porucza**

A. Scherzlera
na seminarnej hafy 6
(prjedy na žitnej hafy 10).

**Slodkošmietanowu
margarinu,
naļepschu, lotrž ſo namalo,**

Winsky

**šwinjazy schmalz,
cerstwy lanu volij**

poruczataj

Ginzel a Ritscher.

**Turkowske flowlki
naļepscheje družiny porucza**

Morts Wejewa

psihi mjałowym torhoschęgu.

Destlagija snatych dobrých likérów
po starých tunich placžisnach.

Směšnje tunje wupschedawanje!

Inventuru ſlončiwschi změšnje tunje wupschedawan:

■ čorne a pižane drastne tkaniny, čorne tkaniny
k pjeſlam, $2\frac{1}{2}$ lóhcza ſchrole hukno k wobleczenjam lóhcž po
65 np., hewal 125 np., čorne najlepše ſidžane tkaniny
k ujewjeszinskej drascie lóhcž po 125 np. hacž $2\frac{1}{2}$ ml.,
hōdne $2\frac{1}{2}$ hacž 4 ml., ſama k wobleczenjam a pjeſlam, barhent
k koſhlaſam, hotowe miňaze a ſonjaze koſhle, rukawate lažy
ſa mužličk, tkaniny k ſuknjam, najlepši módročiſhcz,
kapoty, trikotowe taſle, ſchaltly wſeje družiny, tkaniny
k gardinam a rulowam, barbunje puſčzate wupjerkli, pschedeſchznički, konjaze deki, ſofowe deki a vjele družeho.

■ Dvoje twory ſo, laž je doſć ſnate, ſ dohlolétnym
džerzenjom wuſnamjenjeja.

■ Tworowy ſkład najwjetſheho Draždianskeho
tworniſcia Siegfrieda Schlesingera pola

Herrmanna Beermannna

na ſnutſtownej lawſkej hafy 6 ſ napſchęca radneje pinzy.

Konfirmandske wobleczenja

hižo po 7 ml. hacž k najwožebniſhemu ſupuſa ſo jenož naj-
lepše na žitnej hafy 4 pola

Oty Preuſha prjedy C. F. Kloſa.

Swoj ſkład ciſtowolmjanich čornych a pižanych
drastnych tkaninow dobročiweru wobledzbowanju poruczam.
Dwojzy ſchroki čorne ciſtowolmjanu kaſhemir meter hižo po
80 np., ſtary lóhcž po 45 np. hacž k naļepſhim družinam po jara
tunich placžisnach. Inventuru ſlončiwschi dželbu pižanych dwójz-
ſcheroſkich poļwołmjanich drastnych tkaninow ſtary lóhcž po 30 np.
wupschedawan, lotrž hewal 60 np. placžeshe.

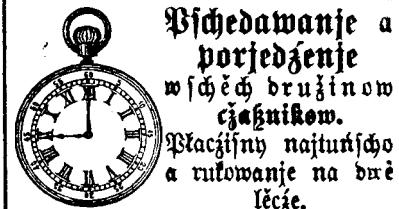
Emil Wehrle na jerjowej hafy 7.

Baleny

h o ſ e j

w nowych naměſchach
dobre a naļepſche družiny
poruczataj jara placžisny hōdny

Schischka a Rječka.

Pschedawanje a
porjedzenje
w ſchēch družinow
čahnikow.

Placžisny najtunisich
a rulowanje na dré
lécze.

Gustav Mager,
čahnikat

11 na ſerbſkej hafy 11
psihi starých kaſarmach.

Ilzowe a
zilindrowe ſlobuki
porucza najtunisich
P. Würsch.
Novulacchi miňaz
na ſchut ſo hafy 11.

Sowjase a czelaze koſe
ku puj e pschedzo po najwysichich
placžisnach

Heinrich Lange
psihi ſerbſkej kaſhleſkej wri-

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne predplata w wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přjenesjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, placi so wot
małego rynka 10 np. a
maja so štwtork hać do
7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíle Smolerjec knihicísečne w mačičnym domje w Budysinje.

Číslo 7.

Sobotu 17. februara 1894.

Létnik 53.

Swětne podawki.

Němske khejorstwo. Wothorjenje Jeho Majestosceje krala Alberta je Bohu džakowanou džen a bôle pokraczowało. Wschón strach je po sbaczu wostronjeny. Wschitkich swěrnych Saksow nutra medlitwa i Bohu lukemu knjesej sjenocza, so by wón naschemu lubowanemu kralu saho poknu cíkocz a cjerstwoscz spozgili.

— Saksi kraju hejm 6. mérza pječza swoje pochybanje wobsamknje. To ho w tu khwili hiscze malo i wérje peobne bycz sda. Hdyž cze hejm wo wschęch petizijach, kotrež su hižo psched dležichim czašom dosče, wurdzecz, směje hiscze i najmjeñsha do bowonicki polnej ruzy džela. Pschi tym petizije, halle tele njedzeli hejmej pschedopade, bjes kotrymž je tež petizija wo pschirótzenje pokraczowaniskej schule, i zyla do wurdzjenja pschińczej njemóža. w swojich pochlednich pochledzenjach je druha komora wo kralowskej zivilnej lisečinje jednala. Wschitz sapóšlanzy jei pschihlošowachu i wurdzacom sozialdemokratow, kotisž ho pschi wekhlošowanju nje-wobdželichu. Hdyž ho aponaže sa kralowskich pryzow pschiswolichu, sozialdemokratojo pschedzivo pschiswolenju hlošowachu. Pschi tež skladnosci njech je na to spomnjene, so stat i kralowskich kublow, kotrež je do swojeho farjadnistwa wsał, hiscze ras telko dolhodow w tu khwili dostawa, hacž zivilna lista zpěje kralowskeje swójby wuczini. Po tažim stat kralowskej swójbe nježo njebari, wjele bôle ma se farjadnistwa jeje kublo wulki dobytk. — Wutoru ho hejm i prashenjem sapóšlanza i Delschlägela a towarzchow nakladowach, kotrež ho knjelerstwo prashesché, hacž budże sakske knjelerstwo w swiaſkowej radze pschi wobsamknjenju noweho němsko-ruskeho wilowanskoho wuczinenja sa to hlošowac, so by stupjenath tarif sa woženje žita po pruskich a saksičich železnizach spanul. Statny minister Mežich bě hnydom swólniw na tole prashenje wotmolwiež. Wón njepšepóšna, so ho po pschijeczu wilowanskoho wuczinenja wulki hromadny ruskeho žita do Němzow pschiswaju a so potom znadž žitne placzisny hiscze bôle spanu. So by ho potutiszenju žita trochu sadžewolo, je ho sakske knjelerstwo roszudzilo, stupjenath tarif wotstronicz. Wón je ho w lécze 1891 džiwało na tehdomniše wypšoke žitne placzisny sawjed. Něikole su ho wobstejnoscze císcze pschedménile, a teho dla po ménjenju saksičeho knjelerstwa žaneje pschicžiny wjazy njeje, tutemu nujnemu tarifej dale placzicž dacž. Duž budże sakske knjelerstwo se wschěmi kredkami na to sluklowac, so by ho stupjenath tarif hnydom pschi wobsamknjenju noweho němsko-ruskeho wilowanskoho wuczinenja wotstroni a so by ho saho tarif sawjed, kotrež je předy sa woženje žita po železnizach placzil.

— W khejorstwom krajne je pschi wurdzjenju wo dolhodach a wuhodach khejorstwoveho hamta někotre pschedza w nastupanju patenstwa wuprajichu, a ho na pschedolhe wotstorkanje wuhodow kredniskich kudnisiw pschi sjenesboženjach skorješche. Dale ho na to polasowach, so by knjelerstwo na wobydlense prashenje džiwało a ho na wschelakorosz wuhodow kuhodnych powołanskich sjenoczenstwom spomni. Po žadanju někotrych sapóšlanzow dyrbí ho pschipowiedzenjy pschistaw i salonje wo sawěczenje sa pschipad sjenesboženja sterje lepje hejmej pschedpožicž, so musej sa pschiprawjenja i wotwobroženju sjenesboženjow saložicž a skončnje hebi žadaču, so bych u khejorstwo-jejmszj sapóšlanzy wulci i połnožno-naranshō-mórskemu kanalej cíniſti. — Sakon wo podpjeranskim statolu ho pschijia i polženjom khostanskich postajenjow, wot sozialdemokratow namjetowanym. — Pschi wurdzjenju wo dolhodach a wudawach khejorstwoveho póstta bě wjele pschedzow a

skoržbow hlyšecz. Sozialdemokratojo na to kwarjaču, so póst ſwojich nižichich ſastojnikow pschedzara napina a jim hubjenu mſbu placzil. Pschi tym pak po swuczenym waſhnu wchó w czorniščich barbač polaſowachu a pschedzeraču, tak so bě knjelerstwom ſastojnikam lohlo ſozialdemokratiske barbjenje jako tajke woſnamjenicž. Žadanje, so by ho cíkocz jednoreho ſista wot 15 na 20 gramow powyſhila, ſtatny ſekretar wotpolafa, dokež bych u ſi tym dolhodw póstta pschedzylne ponizile. Po dležich debacze wo mſdze jeneho noweho nižscheho ſtatnega ſekretara a dweju noweju direktorow hejm pjenesy sa noweho nižscheho ſekretara njepſhiſwoli, tola město teho ſa poſtajenje tjož nowych direktorow hlošowach. Po namječje komisji ſo wobsamknu, ſystem starobných pschedzokow najprjedy pola hrénich a potom pola nižichich ſastojnikow ſamječj dacž. Namjet, so by ho wunochenje póstskich paketow, njedzeli a kwyate dny na ſpěchne pochyli ſamjeſowalo, ſo pschedzivo hlošam zwobodomyslnych pschijia. Wothlošowanje wo namječje zentrumſkeje strony, so by ho mſba póstskich assistantow powyſhila ſo na 3 čitanje wotſtorci. Pschi dalschim wurabzenju 157,000 hrivnow ſa twar noweho póstskeho twarjenja w Deutschkrone pschiswolichu.

— W komisji, wo pjenježnych žadanach ſa wojerſtwo wurdzowac, wójnſki minister Bronſart ſe Schellendorf ſiewi, ſo je khejorej psched tydzenjom nacjisk pschedpožit, po kotrež ſo brémio peschlow wo 13—14 puntow položi. — Sapóšlanz Richter ſo prashesché, i kajtimi kredkami ſu ho nowe helmy pschi 1. garderegiencze wobstarake. Wójnſki minister snapšecžiwi, ſo je, kaž je jemu wědome, khejor ſe swojeje privaſneje ſchatule aluminiowe helmy daril.

— „Hamburgle nowiny“, kotrež pječza ménjenje wjetcha Bismarka ſastupuja, ſu naſtaſk wo nowym wobsamknjenju němsko-ruskeho wilowanskoho wuczinenja wocziszcza, po kotrež ſo ſda, ſo wjetch Bismark njeje tajki pschedzivnič tehole wuczinenja, kaž hebi to množ jeho cícezvarjo myſla. W mjenovanych nowinach ſo praji: Moszud wo woszijeczu noweho wilowanskoho wuczinenja dyrbí ſo tym pschedwostajicž, kotrež to ſajmuje; praktiskeho wuzitla wſchal to lěvma směje; pschetož khejorſtowoy hejm na wuczinenju nježo pschedménicž njemóže, a ſo jo wón džiwało na ſ nim potrechene ratarſtwo, njeſaciznje, na to može ſo licžicž, a wo zwobodze wobsamknjenja ſo wopravde wjazy licžicž njemóže. — Rusko-němske wilowanske wuczinenje je ſo mjes tym wot němskeho knjelerſtwa podpihalo. Dolho njebudže wjazy tracž, ſo ho wone psched khejorſtowoy hejm i wurdzjenju pschijese. Cžim bôle ho cžaž i temu bliži, cžim bôle pschedzelo a pschedzivny wuczinenja do ſo rypaſa. Fabrikantam a pschedupzam, kotisž hebi wilowanske wuczinenje ſ Ruskej žadca, ſteja napschedzo němžy ratarjs, kotisž ho boja, ſo nětčiſke niſke žitne placzisny hiscze bôle spann, hdyž ſo zlo na ruske žito ponizi.

— Cžyn bywſcheho hannoverskeho krala, kotrež ſo Cumberlandski wójwoda mjenuje, na brawnschweigſki wójwodſki trón, kotrež bě jemu po herblim prawje pschipanuł, psched dwemaj lětomaj njeje ſtupicž mohł, dokež ſo Pruska pschedzivo temu pschedzimjeſche. Cumberlandski wójwoda ſo hiscze zwójeho prawa na hannoverski trón wſdat njeje, wón to njemóže, dokež je zwójemu nanej pječza ſlubil, ſo njepſhesť ſtanje ſo wo ſaſhopoſtajenje hannoverskeho kralestwa prôzowac. Wón po tažim tež nětčiſku wustawu němskeho khejorſtwa pschedpónacž nje-móže. Duž němſki khejor, runje kaž němžy wjerchojo do teho ſwolich njemóžachu, ſo by Cumberlandski wójwoda knjelerſtwo brawnschweigſki wójwodſta, jemu po ſmjercti jeho wuja po herblim prawje

pschipanjeneho, nastupit. So pak by Braunschweigsta bjes kniejerja nijebla, khejor swojego wusa, pruskego prynza Albrechta, w swoim czasu sa braunschweigskiego regenta pomjenowa, kotryz hacj na dalsze na czole kniejerstwa steji. Bjes tym je so hido wospjet bjes khejoram a Cumberlandskim wojwodem wo tym jednaka, tak mojlo so braunschweigskie tronskie naftedniwo do rjada stajec. Tele jednania pjezja bjes wuspelha wostale njezju. Cumberlandski wojwoda dzje pjezja swoje prawa na braunschweigskie wojwodstwo swojemu starschemu synowi, prynzei Jurjei Wylemej, wostupiec, kotryz dyribi so wot letuskich jutrow hem w Dragdzanach wozghnuc, potom do pruskego woskla saftupiec a polnoslotosc dozpiwski na braunschweigski tron stupiec, przedy teho pak so swojich prawow na hannoversku kralowsku tronu wsdacj. Tole wuzinjenje je pjezja s khejoroweho zamgnego pohnucia wuscho.

Franzowska. Nowy nadpad anarchistow je franzowske kniejerstwo na misnosc dopomnil, pschezivo anarchistiskim slosteniam s najtruczjskimi naprawami salczej. Ponidzeli je w jenej khejowni anarchist Henry do kredz pschitomnych hoscii bombu czizmnu a potom czelnul. Polizistojo a ludzo sa nim berojeho jeho pschinnu. Sso wobarajo njedocjek revolver wuczeje a 6 krocj tseli, s czim so 3 wobaby, mjes nimi jedny polizist, franicu. Jenemu polizistu so wobrzi, jeho s tezakom psches wobliczo dyricz a jeho potom sajecz, pschi czim dyribesche jeho psched njembrosciu ludzi schliowac. W khejowni he bomba na blido panula, kotrej so do czista rossi. Pschi rosbuchnenju bomby wokna s wulkitm wrjektom rosleczku, marmore blida so powrczku a khejowe hubobja do wszych stron sleczku. Bomba, kotoraz mjejsche napohlad sardiniske tysi, berojeho kulemi, hofdzeni a s klorolitalem kulisom napjelnjena. Nadpadnik so spched polizajskim prefektom khwalesch, so je nadpad ham wuwiedl a so je tydzienja wotprawjeny anarchist Vaillant pornjo jemu same dzeczo byte. "Tonele czlowej", won praji, "je schewskie hofdze i pjenjenju bomby wsal! Ja tym tola swoju bombu s prawymi kulkami napjelnit." Pschedkdyje laboratorija Girardej won praji, so je bomba se seleneho pólbra a pilrinowejki khaliny wobstala. Henry je pjezja psched 4 letami statne pruhowanje w hemiji wobstal. Weste je, so je won szdzelanski, hacj wotprawjenaj anarchistaj Vaillant a Kavachol. S bombowym nadpadom franiene wobaby, runje kaz ludzo, do kotorzg berojeho Henry tselik, njezhu wjazy w kmjertnym strasche. Polizistu Poissnej, kotryz berojeho Henrya preni pschinnul a so wot njeho s kulku frani, je polizajski prefekt pschi jeho khoroloju wopytal a jemu po pocznoesci ministerstwa kshiz czechne legije i wutrobie pschitnul a jeho zonje 500 frankow i wothladanju muza pschepoda. Tez cji drush polizistojo, kotsz berojeho pschi lojenju Henrya pschitomni byli, su wusnamjenjenje dostali.

Dopomijenka s leta 1870.

(Wokroczowanje.)

Hdyz dyribesche Strazburg woblenjeny byc, czeknuchu wschitzu, tiz mjejchu pjenjesh a gredli i temu. Tez mój knies wotendje se swojej zwójbu do Franzowskej nits a dowéri wschitko mi, kthoż sawostaj. Tez ja berojeho rad swoju zwójbu wotpózla do nasheje hórskeje wieski, hdyz, dokelz berojeho wot wójskowej drohi wotlejana, tak zwadnje żaneho stracha njebe, ale Maria njechase mje na żane wojchnje wepuschic: "Hdyz ty, hdyz telko druhich wostanje, možemy tez my wostacz", rjeknu wona, "a tez nam so hóje njeponidze dyzli jim!" A wona wosta.

Njejnajach dzje czechjenja a strachow woblezaneho mesta, hewak njebeh to pschidat.

Bydlachmy w tym dziele mesta, hdyz je dzienznishi dzien lamjentna haſa. Tehdom berojeho mała njenahladna haſa, runje tał hubjena kaz wszych druhu w starym satwarjenym Strazburgu. Dokelz pak mjejsche tuton konz wot wobhelenja najwazny czechjec, berojeho se swojej zwójbu do domu swojego kniesa pscheczahnul, kotorz s tamnego hoka kanala, potajkim hido bóle wokredz mesta lezesche. Berojeho czmowa czicha dróha se s wjetsha wulkitm khejemi, kotorz wobhederjo a wobhederjo berojehu wotpuczowali. Nam s napscheca berojehu wypole murje tworoweho sklabu, dolhe twarjenje berojehu wotmirelo, ale czujachmy so najwesczischi sa tolstymi lamjentnymi murjemi. Mjejachmy dosej zhyroby na dolki czas, swojej zonje njebach zonje won a ham khodzach tez jeno potom, hdyz hebi to strazowatelska klužba, kotorz dyrbachmoj czechic, žadache, abo w nozg, hdyz dyrbach jako patrolja nađu hoku wobhodzic. Moja zonja wusta wjeli w tutym stajnym strasche a rosbudzenju, bojoscz wo mnje a wo dzeczi njeeda jej żaneje hodzinay wotpoczinka, tschepjetasche, hdyzku praznu, sarża, tak so so semja pod nami tschahesche. Echo

dla njeponjedach jej niczo wo hurowych podawkach, tiz berojehu tak czasto widzal, ale blebzazh ludzo, abo tez czij, tiz se swojich so palazych rostfelanich khejow czelachu, napowjedachu jej dosej, plomjenja, tiz pak tu, pak tam s tezachow wupražnuchu, a kule, tiz tez nasheje hacjy njeprschelutowachu, wosjewachu dzje jenu hrósbnu powjesz po druhey, a tak berojehu wona stajneje hacjy nanajsbole resbudzena, so berojehu zyle bjes rosuma. To czinjesche mi na stajnosci strach a mjejach bjes pschetonjenja staroscz wo nju.

Tak khwatach junu domoj, berojeho poszce popolnju, bylny wetr berojeho svedhnu a honjesche zyle mrózcele czorneho tezstego kura psches twerdzisnowe nazypki, berojeho mi hamemu, kaz mojlo zyle mesto do stracha pschitn, hdyz by so wetsil wobrocik, a teho dla dach so do khwatanja. Na Kleberowym namjejce frinchesche kula nimo mje, to berojeho pschecjara snate schuzjenje, praznenje, někotre rossite plestrowe lamjenje latach u wokolo wuscho, potom, tez ton ras njeprsanjeny, khwatach wokolo blijscheho rozko.

W tutym wokomiku wustupi s napschecjeneho domu muž w scherej blusy, na ruzi maly żolty kaschcik dzescza njez. Snajach jeho, berojeho totrehoz berojeho mesto sa wulku msdu najalo, berojeho njeckmany czlowej s hrubym hurowym wobliczom, ale tehdom njezmożachu hebi ludzo molewac, ale dyrbachu wjekeli byc, so tu nětoto mjejochu, kthoż czysche turu hrósbnu, ženie njeprschetawazu klužbu saftac. Kedby dzien a kózbu hodzinu czahachu se swojim wosom po mjezje, tu a tam plody swojich slych žinow hromadzo. Hdyz na tuteho muža bladach, tiz mjejce tupe wobliczo bjes czucza, tak wón se samohtamym pohibnenjom maly naklad na ramjo wsa, kaschschach na dobo wulki kshik, a w hamnym wokomiku wupražnu bleda wurudzena žonka s domu na tuteho njelubosnega muža, a s jenym wotmachom berojeho jemu kaschcik s ramjenja wutorhla a sało do domu wrózgo sciezka. Nastrozany potepta totka wokolo, potom stupi, kruze salliwajo, zyle na hacu. "Na, moje dla njej hebi teho rawha nětko tez sdzerzi, druhu ras njebedu hebi teje prózy sazo brac, so byc po njeho schol, pschitnje wšak jeho ham, ta stara wrótna žona sow nutskai!" Potom tyknu ruzi do salu a dzescza bjes staroscze dale.

Stupich, s krotka so roszudzischi, do domu, do přenjeje lepscheje jstwy. Taz hromadka njeboža berojehu so někotre dzeczi w rožlach czapnule a wboha žona hejzche se blidom, na kotorz berojeho kaschcik stajila, a dónidzeho hishcze runje w prawym czazu, so byc widzal, tak berojeho mozu kaschcikowe węzko wottorhla a tak wokomik nema na njon wubzeračce. Mosterhane czelo maleje holczi lezesche w nim, jeno blede wobliczko berojeho njeprsanjeny, ale psches czolo czehnjeche so czmowa módroczewjena kmuha. Tez wopor njezmlneje kule!

Pomalu spadowasche wbohzej žonje kluoma na blido, a wutrobu hnijaze kilanje napjelnjeche nisku jstwy. Wona njebe mje klujschala, mjejco wach kaschcik prjecz a donjezech jón s czicha won. Berojeho dzjivno wokolo wutroby, berojeho hórsche wedy widzal, ale bolesz tuteje maczerje jimasche mje najklubscho. Berojeho mi, kaz byc dyrbjal jeje lubowanym poklad ham na tamne městno donje, hdyz dyribesche jeho pošlednje kózko byc, a speschne khwatach s malej czechu dale. Tam, hdyz je hishcze dzienha doktorska sahroda, se swojim lamjentnym pomnikum a s rospadowazym wopusczenym drzewjanym kshizemi jako pošlednje dopomijenku na swojich morwych, berojeho wulki row wurny sa wszych. Kluiska delha hrébjia, scherola kaz kaschcik, berojeho wschem hromadne pschitetowana; a kaschcik berojehu jedyn na druhu skladzene, tak so berojehu spodnie dawno hido pod swjerischnymi so roslamale, a tak lezachu kaschcze wotewrjene w hrósbnu rownischcu, w kotorym berojeho mnogi Strazburgski mjechcan połhowany. Morowa wón tlača wobdawasche hurowe městno kmjercze, stajich khwatajzy kaschcik na semju a wotbězach, totz wach druhu sa wostajiwski.

Speschne khwatach nětko domoj. Mjes tym berojeho sycmilo a wetsil dujejche kylnicho dyzli prjedy. Spodziona stysknoscz berojeho pschewala a berojeho khwatach dale; druhdy žaloszczesche to psches powetr laž hrošny synk rospuknjenego swona, satorhowazy wetsil wujesche s kulemi na pschemoh. Tak, sbashe so mi, tak njebeh jich hishcze zonje klujschal.

"Zony konz wokolo lamjentneho nađypa so pali! Sapaleja město na wszych rožlach!" wolasche něchtó duzy nimo na mje. "Dzél města s mjenom Lubete so pali! Bohem w Lubete!" rejachu sało drush, do teho žaloszczachu czekaze žonke, a wótrischko hacjy wschitko druhu praschke tu a tam, a plomjenja poczachu město roswielesz. Berojeho hurowa nōz.

Njeindzech wjazy, ale leczech, njeđiwach wjazy na strach, bjes dycha khwatach domoj. Bohu dzakowanano, w naszej hacjy berojehu czima

tam s' najmjenšča šo njepalešče; khwatač do khěže, do jstw. Wokna běchu s' matrazami fassajane, w jenym kucé ležesche mój synk spízy w žwojim lódku, w druhim bě moja džowcicgla čapnjena, ale mojeje žony njebe widęcž.

"Kak wježola ſym, ſo tu ty ſy", ſawoła holoſka, ſo mje dieržo,
„boju ſo tak ſama. Bě tu žona, ſiž rjeknu, ſo ſo zyke město
ſ tamneho boka wody pali, ſo ſy ty tež tam, ſo je cze widžala, a
potom je macj běžala tebie pytaeſl"

S nowa hrabny miej stysknoścę, smerewach dżęczę, schtoż żo
hodżesche, a khwatach sażo pręci, żwoju żonu pytač. Setkach jeno
mało ludzi, kotrychż moħł żo prasħecę, niktó nicżo wo njej nje-
wiedjesche, niktó njebej jeje widżał abo schto wo njej filx-sħal. Niktó njeħasche fassacż na żwobodnej haħbi, p'sħet oħi nihażże njebej
ħebi člowież žinjenja wəstħi a neċhtoġġuli wotnħażże s-trowy s-domu a
nijeż żo żenje wjazżi wróċiż.

(Bofraczowanie.)

Ze Serbow.

S Buduſchina. Na wjelestronne wutrobowne żadanje kraloſwernych ſſerbów bę knjeg farać lic. theol. Imitš w Hodžiju k. Friedlerowej wotcjiński ſbozopſchejaſy ſpew po narodze prynza Friedricha Chrystiana ſ ſceſeſho cziſta „Sſerb. Nowin” wubjernje rjenje w Smolerjeſ knihiſiſhceſni wotcjiſhceſci a tež do němſkiſ ſchuczkow pſchelozicž dał a wyſokimaj starsimaj młodeho prynza pôzlał. Na to ſtaj Jeſo kralowſka wyſokoſci prynz a Jeſe khežorska a kralowſka wyſokoſci knjeni prynzeſna Friedrich August ſwojemu dwórkemu marschalej, ſwobodnemu knjeseſi ſ Reichenſtein ſwieſelenaj, poruczoſloj, ſo by wyſoko Jeſu najwutrobowiſchi džak ſ liſtom na knjega fararja Imitcha wuprajil. — Boh zohnuj a ſchlituj dale naſih kralowſki dom we wſchęch jeho ſtawach a wobradź woſebje naſhemu lubowanemu kralej ſ najpſcheczelniwiſhej miłoszu bôrſu ſaſo połne ſwieſelaze wutrowjenje! —m—

— Ręcz, kotaż je nasch ſerbſki krajny ſapóſłanç knjeg Koſka wo wobſtſnoſcach na Budyſkim krajnym seminarje ręczał, je po ſłowie w krainoſeſimſkich powieſcach wočiſhczena. Wona ma ho takie: „Moji knježa! Roſprawa mje ponuczi, dla piſihiſpomnjenja na 24. stronje wo Budyſkim krajnoſtaſklim seminarje někotre ſłowa prajęſ. Roſprawa je na to ſložena, tajkim, kotsiz wobſtejnoscze njeſnaja, seminar a woſebje ſerbſke ſchule a wuczerjow a hólzow ſerbſkeje narodnoſcze, kotsiz ho i piſiheſcu do krajnoſtaſklego seminarja ſamoſwja, w njedobrym kwiętłe poſkaſcę. Piſhetož tak lohko to fa hólzow, kotsiz ho ſe ſerbſkih ſchulow i piſiheſcu do seminarja ſamoſwja, poſrjo tym němſkeje narodnoſcze njeſe, pruhowanje wobſtaſz, tola w běhu čjazba ho, kaž naſhoniſjenje wuczi, njerunoſcze wurunaja. Vyrijeſz byli ſi wopredka němſzy młodzenzojo w němſkej ſrécniwoſci a w někotrych druhich wucžbnych rjadownjach dale, hacž ſerbſzy, dha to w wobſtejnoscach leži, tola bórsy ho poſkaſa, ſo ſerbſzy młodzenzojo ſa někotre lěta němſkim w poſročenju w wědomoſcach wahu džerža. So ſu bjes ſerbſkim wuczerjemi tež wuſtojne možy, ſo ſi tym dopokaſa, ſo ſu wjazori ſerbſzy wuczerjo w bližszej Draždžanskej woſolnoſczi piſhi němſkih ſchulach poſtajeni, ſo ſamo ſerbſzy wuczerjo jako direktorjo piſhi němſkih ſchulach ſkutkuſa. Vyři tola kralowſte statne knježerſtwro proſyſt, ſo by na to džeržalo, ſo by w Budyſkim krajnoſtaſklim seminarje direktiſja piſhi pruhowanjach na to džiwała, ſo by ho kózde lěto doſkahaza licžba ſerbſkih wucžomzow piſhijimała, ſo bydu ſo ſerbſke potřebnoſcze na wucžetſkih možach kryte. Vrijedy, hdyž ſeminarſki direktor wyſhſiſki ſchulſki radziſcele Leuner na čjole Budyſkeho krajnoſtaſklego seminarja ſtejeſche, by tuton prajit: wuſwolny najpriedy ſe kředžiſny pruhowaných Šſerbow trébnu licžbu, ſo by poroſit ſa ſerbſke ſchule kryty byť a potom, tak wjèle hacž dyrbí ſo piſiheſcę, ſe kředžiſny Němzow, a tak bě vrijedy piſhezo doſez ſerbſkih wuczerjow, a potřebnoſcze na ſerbſkih wuczerjach bě kryta. Něcžiſha direktiſja Budyſkeho krajnoſtaſklego seminarja ſda hinaſhím nahladam holdowacę, a hižo ſo ręczí, ſo ſerbſzy wuczerjo njedokaſhaja. A tola je nuſne a pädagogiſzy radziſcę, ſo by ſo w wajniſkih wucžbach, na piſhiklad w nabožinje, kotaž jenož, hdyž ſo w macžternej ręczí wuczi, myſle a wutrobu poſlepſhieſ a nadobniſke ſežinicę ſamōže; piſhetož tež tu płaciſ ſłowo: Něcž macžterje, synk macžterje, wón klinči ſłódko, luboſnje — duž praju hiſhče ras, hym tež wot wyſhločeſceneje ſtroný nadawč doſtał, kralowſte statne knježerſtwro wo to proſyſcę, ſo čyžlo wone piſhi piſhijmanskih pruhowanjach na Budyſkim krajnoſtaſklim seminarje na to džerzeſcę, ſo by ſo piſhezo doſkahaza licžba Ššerbow jako wucžomzow piſhijamała, ſo by ſo na tajke waſhynje tež ſa Ššerbow staralo.” Hdyž bě na to knjeg statny minister ſe Seydewiſ na jara piſhęczelniwe waſhynje piſhilubił, ſo budža ſo po móžnoſczi piſhichodnje wjazh ſerbſkih młodzenzow jako wucžomzow na Budyſkim krajnoſtaſklim seminarje

psychijimacj, hiszczce kajes May wo tejsie należnosći praji: „Dyrbi so węscze jenož i dżakom psychipōsnacj, hdźż so knieżerstwo prózuje, präparandstu wucżbu pschi seminarje sběhnucj a spěchowacj a to, schtož je w naſtupanju Budyskina sa krajnostawſli a katolicki seminar wot-myſlene, kime so połnje pschiipōsnacj, hdźż dyrbja so mijenujzy tam wucżbne možy poſzylnicz dla wucżenja w präparandskiej ſchuli. Hdźż pał statne knieżerstwo w ſwojim roſzudze, finanzejnej deputaziji psche-podatym, na 24. stronje roſprawy praji, so so ſchulerjo w ſeſtach mało hodża, so bytju so na seminar i dalschemu wuwuczenju a i dalshemu ſdželaniu sa wuczerjow, móžu so i wobżarowanju kniesa sapo-ßanza Kekle jenož psychisamknucj. Dyrbi so prawje wobżarowacj, so je knieżerstwo tamnej stronje možt rjez wobȝwiedzenie khubobý wustajilo. Moji kniežal ſzym czaſto w tamnych stronach był a bym jako psieczel ludoweje ſchule ſwoju woſebitu kędzbiwoſc̄ na to ſložował, w kaſtej mérje ſu ludowi ſchulerjo w tamnych stronach ſdželani. Njeiſzym namałacj možt, so ſu tam džeczi hubjeňſho wu-wucżene hacj w drugich dželach kraja w ludowej ſchuli. Duž ńgħiżtol tola mēnič, so so węſty porok psiecziwo wucžerjam i prawom nječini.”

S Małego Wielkowa. Pschednoschl wo hnojenju łukow, ktorzy bě knes skótplahowanſki direktor dr. Gräfa blubil, w Małej Wielkowskim herblim burblim towarzſtwe dżerzecz, bě satidzenu njedželu do tudomneho Kobaniz hoeszenza wjetſchu byku ratarjow pschiwabik. Knies dr. Gräfa w sawodze kwojego pschednoschlka na něčijsche niske žitne placzisny spomniwschi bojoscz njesamieczja, so je móžno, so po pschijeczu nowego rusko-němskeho wilkowanskego wuezinjenja žitne placzisny w Němskej hiscze dale spanu. Lepše hacz žitne su skotne placzisny. Wone su w požlednich 50 létach stajnje roſte. W lécze 1840 punt howjaseho mjaſa 20—25 np. placzisze, nětrole dyrbimy sa njón 60 np. saplaeciez. S pschijinu tehole stajnje powyschenja mjaſowych placzisnow je powšitkowne powyschenje dželaczeſteje mſdy a pschibywanje schulskeje sdělanoscze. Czim wjazy cłowjeſ ſazluſi a czim wjazy je wón wědomoscow nabyl, czim wjetſche su jeho po-triebnoſcze. Czeledz, lotrąz prjedy lědwa njedželu mjaſo na blido doſta, chze nětrole ſ najmierska tsi króz ſa tydzeni mjaſo jescz. Czim wjetſche pak je ſa jenej wězy požadanje, czim bôle ſo wona drozi. Wernoſcž tuteje powuczki tez mjaſowych placzisnow dopokasaja. Niskoscž žitnych a na wopal wykloscž mjaſowych placzisnow dyrbjaleſ ratarjow namolwicž, kwoju ledzblivoscž bôle, hacz dotal, na plahowanie skotu ſložowacž. Schtóz pak chze ſkot plahowacž, dyrbti ſa njón doſez dobreje a khmaneje pizy mēcz. Pôdla polow nam ſu nasche łuki pschiniežu. Požlednische bychu wjazy kwojim wob-ſedzerjam wunjeſte, hdz bychu ſo wore, kaž je trjeba, hajte. Wjes tym ſu ſo w nascej Lužicy hido ſ dawnych čaſow ſem na polepſchenje polow wustejeli a koscze i hnojenju mleli, hdz ſebi hiscze w drugich stronach Němskeje na pschitkynie hnoje njemyžlachu, ſu w Sserbach ſo jara poſdze na kulturę łukow dopomnili. Czí hido jako wuſtojni hospodarjo placzachu, kotsiz bychu łuku ſ juchu poleli, knocziszczeža wurunali a kompost na nju roſwosyli. Łuki wločicž ſu halle w nowicim čaſu sapozeli. Psihi porjedzenju łukow wločzenie w prením rjedze ſteji. S nim ſo ſemja wotewri a roſtchaſe. ſemja na hlinianych a pſkowych łukach ſo ſehydne, tak ſo ſo powětra do njeſe wjazy dobycz njemože. Roſtliny pak i ſiwijenju powětr trjebaja, runje kaž ſwierjata a cłowjeſo. Roſtliny pak niž jenož ſ ſopjeniami nad ſemju dyčhaja, ale pschede wſchem tez pod ſemju ſ korenjeniemi. Hdz ſo korenjenje powětra naſrēbacž njemoža, wone wotemu. W ſtwerbiennej ſemi wſchelake maczisny, kotrež roſtlinia i ſejiwjenju trjeba, nastacž njemoža a ſemja ſo po něcžim morwa ſcžini. W njeſe jédojte maczisny naſtanu, kotrež wſcho roſtlinſte ſiwijenje ſlouzuja. Zelesnity ſiſlichnik (Zelesnity oryd), hewal i ſejiwjenju roſtlinow ſlužazy, ſo do jédojteho Zelesnitym okra pschemeni, hdz ſo powětr wot ſemje wotſamknje. Roſtlinſte korenjenje njeſkaja, ale ſhniſa, ſ tym ſwobodne ſiſhaliny naſtanu, a łuka ſo potom do tonidla a bahniſczeža pschetwori, w kotrejž ſo tſchipiza, ſhczipl, rěſna, tſchawka a moch ſaplaſhaja. Schtóz taſte tonidla pilnje wločji, tón hóřy na nich ſaſo džeczelkoſtu trawu wo-hlada, a moch ſo po něcžim ſhubi. W mocžidlaſtce wločzenie ſame njepemha; podſemla woda dyrbti ſo na někajke waschnje wot-wjescz. To ſo ſ drenérowanjom hodzi, hdz ma łuka doſez spada. Njemoža pak woda wotběhnucz, ſo roly ſe zelesnitym okrom do czista ſatylaja, tez ſo husto stanje, ſo roſtlinſte korenjenje roly pscherstu a je teho runja tak ſatylaja, ſo Janeje wody wjazy psches nje bejecz njemože. Naſtrutſche a najlhmatſche pschego je, mocžidla ſ pschero-wami pschegzahnuſz. Wločzenjowy ſamér je, roſtorenjenje traw ſpěcho-wacž. Trawa ſo ſhubci, hdz ſo koruschli roſtoraſhaja a ſo w nich

brémaze pupki i živjenju sbudža. S włóčjenjom ma ho podobnie kaž s pscheranjom schtomow a leklow, kotrež je pschiręsuja, so bytu hylnično halosowane. Hdyž je ho luka prawje włóčila, sda ho, kaž so by na njej nicžo wjazy roſit njemohlo, ja schēsę nijedzel pak ma czisze hinaschi napohlad; pschetož potom je s hustej trawu pschiręta. Ważne praschenje je, hdyž dyrbja ho luki włóčic. S najwjetšim wujitkom ho to w naleču stanje, hdyž semja ani pschemokra, ani pschirętka nijee, hdyž je wona pscheležana a ho driebi. Hdyž je luka mokra, so wona s włóčjeniom samaje, hdyž je pschirętka, roſliny wujshnu. Schtož i włóčjeniu w naleču khwile nima, nijec to w nashmje čini, byrnejz by to s mjeniškim wuspēchom, hacž w naleču, bylo; pschetož pschetschakene roſliny do stracha pschinu, so w hymje smiersnu, dokelž w nashmje njerostu, ale smērom ležo wosteniu. W hymje hmē ho jenož włóčic, hdyž dyrbja ho luka wot mocha wuchszic. Kotre bróny ho i włóčjeniu lukow najlepje hdyž? Nólne bróny do zyla niz, dokelž wone skalazzy psches luku rejsaja. Luczne bróny dyrbja stawekate bycz. Majstarische luczne bróny, Howardowe bróny, ho pschi samochowanach lukach pschihodža, lepsze ſu Saalowe a Laakowe luczne bróny. Najkhamansche pschi samochowanach lukach ſu Eckertowe bróny, i roſwólczenju komposta pak Saalowe a Laakowe. S włóčjeniom a wuvodzeniom lukow pak ho hischce hrózniwy hospodař spokojic nijem. Wón dyrbja tež luku hnojic. Se žnemi ho se semje wutki wuczahnu, semja ho njeplodna ſzini, hdyž ho shubjene wutki s hnojeniom njenarunaja. Něhdby najplodntsche kraje, kaž Sizilſka, Paläſtina atd., ſu někole ſrudne puſciny, dokelž ſu s nich se žnemi wchu ſejiwensku móz wuzyzali. Najwažniſche hnojaze hrédki ſu dužyk, fosfor a kali. Hnojowa juča wopſchija wjele dužyla, kaliſa a tež něchtos fosforewe kſhaliny. S hnojeniom juči ho wyžoka trawa pschisporti, bjes tym so ho niſka džecelkoſta a wołkoſta trawa ſhubi. To ho s tym wukloži, so ho i juču niſke trawy se ſwjetſhymi körjeniem pschisporta a jo ich körjenie teho dla wostenru, abo kaž ludžo praja, so ho ſpala. Ma wopak wyžolej trawje juča howi, dokelž hlubole körjenie wyžolostwielzatej trawy juču po něčim doſtanu. Pschi hylnym hnojeniu ſameho czlowieczeho hnoja ho ſamo wyžoka trawa ſhubi a dyrbji město wſchelakim ſelam pschewostajic, wo kotrež ratač njerodži. Hdyž dyrbji ho juča na luki woshez? Najlepje w naleču, hdyž je ſemja roſtata, a hdyž móže ho luka juči na hrébac. W hymje juča s wjetſchego džela ſwjetka ležo wostenje, dokelž ju roſliny njeſtimaja, s džela ho wona do hluſtich wroſtow ſhubi, hdyž móže malo ſlutlowac. Pschi ſmiersku móže juča s wujitkom bycz, hdyž je ſemja s malym ſněklom pschiręta; pschetož ſe ſněhom ho juča po něčim do ſemje ſezechinje. Ma ſamej ſmierslinje juča ſmiersnje, jučinu lód ſo roſdymy, hnójne hrédki wujshnu a ho s wetrom wotwěja. Tež pschi wyžolim ſněhy njeſte radzic, luku i juču hnojic. Pschi naſtym taczu ho juča do hluſtich lužnych městnow ſezechinje, hdyž trawa potom pscheturę roſeze, bjes tym so druhdie hubjena ſtejt. Pódlia juči je kompost dobrý hnójny hrédk. Pod kompostom pak ho nijem ſrosumic hromada blota i pschiręwa abo i hata. Taſke ſame bloto, w kothym ſu wſchelake ſkhaliny nahromadžene, je ſkerje ſe ſkłodu hacž i wujitkom. Bloto dyrbji ho i hnojom a wſchelakim wotpadaniami ſměſteč, a je jako taſke, hdyž je derje pscheležane, nimale tak dobre kaž hiliſki ſalpeter. W kudzih je waſchnje, hródzny hnój na lukach roſpſchestrječ. S tym ho lukan wjele ſejiwenskich hrédkow njeboſtanje. Schtož ho i deſchęgiom njevoſtola a i nim do ſemje njeſaczehnje, wostenje w hnoju. Šenadž tež i hnoja něchtos dužyla do ſemje ſaczehnje. Hlowny dobytki ſ roſpſchestrjenja hnoja na kuzy w tym wobſteji, so ho pod nim pscheleženje ſemje ſpěhuje. Dalschi wažny hnójny hrédk je hiliſki ſalpeter, kotrež hlownaž dželaj ſtač dužyk a schwabotkach ammoniat. Hiliſki ſalpeter nijem ſo w nashmje na luku mjetac, dokelž ho wón tehdby ſ deſchęgiom do hluſtich ſezechinje, hdyž roſlinam malo zyrobys dawa. Njech ho wón pschirę dwózby w naleču na luku mjeta, preni króz, hdyž je trawa ſeſhabžala, bruhi króz, hdyž je něchtos wjetſcha. Se hiliſkim ſalpetrom ſo niſka džecelkoſta trawa ſ lukow ſhubi, bjes tym ſo wyžolostwielzata pschiręta. Ma mokre tonidlate a mokre pěſlowe luki ho i hnojeniu najlepje Domashowa ruda a kainit hromadze hodiſtaj. Pod Domashowej rudu ho ſeleſowa wotschiręzenza ſrosumi, kotrež něhdje 22 % fosfora, pódlia teho lalk, magnesiu a druhé hnójne maczisny wopſchija. Prjedy tule wotschiręzenzu jako nje-wujitny ſeleſowy powoſtanek na hromady wožachu, hacž pschirętne ſeje wulku hnojazu móz wujſledžihu. Domashowa ruda na moczi-blech zwobodne ſkhaliny wjasa, kotrež ſaſo jeho fosfor, prjedy nje-roſwjasajomny, roſpuschiręta. Tak ho ſkala ſemja do miče ſemje

pschirętore, po něčim ſo ręſyna, ſchipiza a tſchazawka ſhubja, a luka ſo i džecelkoſtej trawu pschiręty. Schtož ſ kainitom hnoji, dyrbji tež ſa někotre lěta ras lalk mjetac, dokelž hewal ſemja na lalku pschirętka wotkudnje. Do zyla placi ſo hnojeniu prawidlo, ſo ho njeſtm pschirętka ſ tym ſamym hnojom hnojic ſo ho tež njeſtm pschirętne ſemja ſemja. Schtož na pschirkad na ſwoje polo pschirętne ſemja ſemja, temu drje žito naroscze, tola wone cęzko ſefrawi. Minje tak žito na polu, pschirętka ſe ſuperfesfatom hnojenym, kotrež ſ wopredka rjenje roſczeſte, ſ zyla njeboſrawi, dokelž ſo i wulkej hromadu ſuperfesfata, kotrež je do ſebie wſalo, ſpali. Njech ho pschirętka ſo to ſedžbuje, ſo ho w ſemi dužyk, fosfor a kali ſalhowa. Njeboſaha, ſo ho jenož ſ Domashowej rudu a kainitem hnoji, dokelž hewal dužyk w ſemi poczina pobrahimowac. Duž dyrbji ſo druhdy kainitej a Domashowej rudu juča abo hiliſki ſalpeter pschirętka. W juſche drobi ammoniat na to waſchnje ſezerzimy, ſo hnój w hrództy wſchednje ſ něchtos pschirętnej hlinu poſypamy. Taſka juča jara rucze ſkuſkuje a ſo drje teho dla na pěſki pschirętne ſeje. Tež w kompoſtowych hromadach ſo ammoniat psched roſdymianjom wobarnuje, hdyž ſo hromady ſ hlinostej ſemju pschirętka. Ma wpraschenje, hacž njeby pschirętne bylo, husto nashe na lalku khude poſla a luki ſ lalkom poſypac, knies pschednoschet wotmelwi, ſo hmē ſo jenož ſa pječ abo ſchēc ſet ras ſ lalkom hnojic. W přenich lětach drje po lalkowym hnojeniu jara dobre žně doſtavam, poſdžiſho pak na taſkich polach nimale nicžo wjazy njeroscze, dokelž je lalk wſchē hnojaze maczisny roſwjasak. Schtož wjele ſalka mjetu, drje ſam ſebi wjele wujitka pschirętka, ſwojim potomnikam pak njeplodne wuzyzane pola ſawostaji. Schromadženi, kotrež běch na pschednoschl ſ wulkim ſafimanjom poſluchali, kniesej dr. Gräſſe ſo poſtanuwoſchi derje ſafkuſjeny džel wupraſiſhū.

S Radworja. Wutoru mějachmy tu tak hylny wětr, kotrež lěta doho njeponimy. Wjele těchow bu ſ džela wotkrytých a ſ kniejeje ezeletnje bu kryw dele ſtořnjeny. Wulka lipa, kotrež pschi ſtarę piwačni ſtejeſte, je ſo wětrom wuwalika a tak njeſbožownje na Hvičiz křežu panula ſo je zyhelovny kryw pschirętka a wuheni wobſchlodžila. Tež na nashim ſeleſniskim ſafimanſtej ſu ſ jeneho twarjenja kryw wottorhneny, a w wokelnych lězach ſo ſpadane ſchtomu po ſtach licža.

S Rakęz. Šotidženu wutoru je na tudomnym dwórniſtchę ſuſki wěir ſe ſkłada Pétra Krala třechu wottorhnuł a ju 25 kročelow daloko wotwiedł. Pschi ſamym budžishe ſ tym ſena holsza do njeboža pschirętka, kotrež wokomik prjedy nimo mjenowaneho twarjenja džesche. S Jitka. Poſidželi tydženja je ſo bróžen, i domſkemu pschi twarjenia, w kotrež knieži hajník Lehmann bydli, wotpalila. W plo- mjenach ſu někotre hufy a kury kónz wſale, ſkoma a ſyno, w bróžni ſo khowaze, ſo ſanicžihu. Hdyž budžishe bróžen ſ mažibnej murju wot domſkého dželena njebyla, budžishe ſo tež domſe wotpalito. Ře hafchenju běſtej ſ Rakęz ſkawa ſamniſcheje dobrowolneje wohnjo- weje wobory a gmejnka pschirętka, kotremaž ſo tež ſkoczne poradži, plomjenja ſalecz.

Wuſhudženia.

Pschihažny ſub. Skalarja Jana Körli Persinga, kotrež je ſo 1862 w Damsdorfie w Schlesynskiej narodžil a na poſledku w Wuri- zach dželal, winowachu, ſo je 24. januara w kónz pola Mjedžoſſa jenu ſonu nadpanuł ſo by ju wunuſowat. Wobſterženego, hido 6 kroč ſudniſzy khostaneho i khostatni na dwě lěče ſafudžihu, jemu na 5 lět cęzne prawa wotrjeknuſchi. — 23 lětny dželacze Josef Pawoł Böthge, loni 2. dezembra ſ porjedženje w Schweiđniſu puſchirętka, bě 19. dezembra wječor w Ponchawjezach (Schmorkau) do njevobydle- neje, jenož i khowanju ſkomy ſo wujiwazeje bróžne ſaleſk, ſo by tam pschenozowač. Do ſkomy lehnwoschi wón ſa hodižinu wozuci a ſebi kónz zigary ſe schwabliczku ſaſehli, kotrež potom do ſkomy džerjeſe. W tym ſamym wokomiku ſo ſkoma ſapali a twarjenje ſo do czista ſpali. Maſtatu ſkłodu na 8000 hríwnow woblicžihu. Šapalerja, hido 6 kroč prjedy khostaneho, i jaſtu na dwě lěče ſafudžihu a jemu cęzne prawa na tsi lěta wotrjeknuſchi. — Skalarja F. A. Kocžku ſ Kumwałda dla wopacneje pschihaži i khostatni na poldra lěta ſa- ſudžihu a jemu cęzne prawa na pječ lět wotrjeknuſchi.

Přílopk.

* Š Budyschina. Sa dolhe lěta njeponinja w Budyschinje wohěni, kaiſiž je nashe město w nozy wot ſoboty i njeſedželt doma- pytal. Wokolo 1/212 hodžin pod bōrklinom w domje ſeklarja a tapezérarja Glazela wohěni wudyri. Pschi hovrjazym wětrje ſtare twarjenje, ſ wjetſchego džela ſ hlinjaneje lepjetzy wobſtejaze,

hnydom w hnydlych plosjenjach stejesche; wohni so na hnydne twarjenja wupscieitrye a so s wetrom do mnischeje zirkweje a wykolu hnyhu pschenjeky. Njebudzichu-li mchczanske hnykaw hnydom k haschenju hnywate, a s wulkimi hromadami wodu do wohnja lake, hnydziche so hnadz wohni na hnydne hnyhu a mchzome torhoscze rosschekil. Schre psches powetr letachu, jako bych so zahle hnydne mjetle s njebejz hale. Wone hacj na Luchor pschilecachu a do weze Petrowiskeje zirkweje wone s tajkimi hromadami padachu, so so hrjadny dwjzy sapalichu. Na soje w weli wohnjowa straza stejesche, lotrach wohni w nastacju podbuzy. Wohnjowa hnydlosc b dalo ko wokolo Budyschina widzecz a murje twarjenjow w dalskich wchach wobhnytlesche. Wulka wohnjowa hnydlosc mujtwa Hodzjiskeje, Luhowskeje, Budejczanskeje, Börteczanskeje a Zidowskeje hnykaw pochnuci, se hnyjimi hnykawami do Budyschina k haschenju plosjenjow hnywatec. Bohu dzakowanu czlowjekoj pschi wohnju zivjenje shibili njejsu, tez wohnjowi hascherjo do niesboza pschitckli njejsu, hiba so je hnyej murjerja Lorenza jena hryada mjozo wot nohi wotrafila, a so je zebi murjer Rokich, hdz so pod nim murja, na lotrach stejesche, powali, njeftaschnje frani. S wohnjom su su saniczke pod borklinom hnyha hedlarja a tapezernerja Glözela, dzelaczcerja Lorenza, na mnischej hnyhu kowaria Nykhtaria, swidowjeneje Müllert, murjerja Bobicha, murjerja muzika, w Mnischej zirkwi Maria Wollenke, dzelaczcerja Hellgesta, dzelaczcerja Scholtv, wudowu Sendzineje, skubkarja Merczina, wudowu Reteweje, dzelaczcerja Domashki, murjerja Pistora, Marie Wiltowisheje, wudowu Kubineje, murjerja Brody, dzelaczcerja Hennersdorfa, Hany Schmidtoveje, dzelaczcerja Langi, na wykole hnyhu dzelaczcerja Mersiowskeho a wudowu Majchacki. Wscho hromadze je so 22 hnyzow spasilo, w lotrych 199 wobow wnydlych. Tak je wohni nastaz, njeje snate. Tapezernerja Glözela, s lotreho doma je plomjo wuprazlo, su do pschepytanja wsali, tola su jeho saho puschezic dyrbjeli, dokelz jemu zaneje winu dopokasacz njemozach.

(Se herbstje pczolnizy). Na kaje waschnje pak naprawi so wjetsha czoplotu w koczu? Tuta czoplotu nastanje psches spalenje kaž s wjetsha wscha czoplotu. Tole spalenje stanje so psches dychanje w pczolazym zivocze, runje tak, kaž pola druhich stworjenjow. S spalenju stanje pak stanje dwaj kredlai w zivocze trébnaj: wuhelnik (kohlenstoff) a kigelnik (sauerstoff). Pezoty tepja s nahromadzonym mjedom, to je jich palenie; kigelnik pak bjeru s powetra, lotrach je wobdawa. Chemija a kózdy wohni w kachlach a kózda hweza wo jstwie powucza nař, so wot wohnja cim wjetsha czoplotu wnykhadza, cim wjazy kigelnika k palenju pschikhadza. Tole prawo placzi wschudze a teho dla tez pola pczelow. Wobydlerjo hewerneje semje piya cim wjazy tuka, cim hóle syma pschibywa. Psches to symu lepie wutraja. Tak cim tez pczola jenož so tuk njejpija. Ale miedu sjedja cim wjazy, a duchaja cim mózničho, cim wjetshu czoplotu chzedza w koczu nahotowac. S teho kleduje, so njezme pczolam ani na miedze ani na szalniku pobrachowac, hdz dyrbja pschikhadzaju symu psches nahotowanu czoplotu pschewinucz. Kigelnik dyrbja swobodny pschistup do kocza mécz, dokelz so stanje w koczu pschetrjeba. Toho dla je wopacagna wéz, hdz pczola na symu, so by pczoly psched symu kryl, wuletowaze dzérki s dzela salépi abo pomjenichi. Pezoty wjele mjenje miedu w symje pschetrriebaju, hdz je wuletowaze dzérka wjetsha a hdz može so powetr stanje hnybodinne a lohko ponowicz. To je mienjenje wustojnych pczolarijom. Psihi wulkih dzérkach pschitdu pczoly jara strove psches symu, dokelz njezrejbaia njezrejbaški mécz zebi bracz a dokelz teho dla tez hnyje czrjewa s njerjadem njenapjelnja, lotrach hnyoscze nahotuje. Njemozie nowy powetr ham derje do pczolazeho lehwa sastupowac, dha dyrbja so pczoly ham wo to starac. Potom hnyshich weste schwörzenje abo hnybrenje. Te pczoly, lotrach predku hedza, hibajo so s hnydlemi. To ma dwojaku pschiczninu. Psches to powjetshi so czoplotu, psches to pschitdu pak tez powetr do hibanja a ponovi so. Cim wjetsha je syma, cim wjazy bjeru miedu k zebi, cim hóle dychaja a schwörca pczoly. Tute schwörzenje je často tak hnyne, so jo nekotre lotrach daloko sahlyschisch.

* Psched njedolhim czahom w Lipsku misionar, snath sarjadnik wschelskich wustawow a wifowanistow, semrie, kž je nam, pisze „Leipz. Tagebl.“, ham powjedał, tak je jeho na tym dniu meje 1849 jako sahorjencho sbékataria jeho mandzelska wotbjerzala, so na barikadu, na Grimmelsho hnyhu natwarjenu, podacz a tam do komunalneje gardy tslecz pomhac. Hdz wjegor posdze generalny marsch hubnowachu, sbékatz s koža sleszinschi tsélu se szénn shrabnu a po drastu hnywate. Ale ach, „bohuskorzeno, žona, hdz su moje hnylow?“ pocza wlač. Wobhaldniwa mandzelska bě je hnyjemu Hendrichej

derje pschedhovala a czinjescze, jako by so se spanja wubrapacj nje-mohla. Hendrich po njebzelsse hnylow do drasczenza hnywate, ale tez k tym njemózesce; pschetodz drasczenz bě samknjen a klucz njetczesce. Jego proschenje a hroženje bě podarmo. S tsélu wobrónjeny ale w spodnich hnylowach stejesche někdo se subami hnyhio psched hnyje jaknej mandzelskej knjenju — ale hnylowow žanyh njedosta. Duz nicioz druhe sapoczecz njemózesce, hacj so poddacz a domach wostacz. Na barikadze bě so w nozy krucze wojowalo a na wobemaj stronomaj bě tójskto morwych. Pojdžisko je so mienowany sbékatz hnyje žonje týzaz króć sa to dzakował, so je jemu tehdy hnylow pschedhovala.

* Polkadanica w Barlinje, lotrach bě nahle rosuma shyla, je wónano hnyjeho knjesa, wobhedenca jara snateho pschedupstwa w hnydzilne mesta, do wulkeho pschedupstwa hnyjeho kontora poda, wohla tam hnyju polkadanici, 23 létu Augustu H. psched pjenjeznym hnywom stejazu, tak s nozizami wobrónjenia stohriwnoske papery rostřowasche, kaž bě to na schlebjerdlach widzecz, kž na semi lezachu. Nastrózeny knjes sphta hnyje hnyzobnizy w spodzivnym dzéle sadzéwac, dosta pak wot njeje wotmowljenje, so jako misionatka kupony wot pjenjeznych papery wotmowljenje a so čze zebi hnyjeho knjesa ja domizazeho pošlužobnika pschitstajic. Hdz chyjsce ju pschedupz někto s mozu wot saniczonan hnyjich papery wotbjerzecz, so wona do njeho da a wón, runje hnyero hnylny muž, dyrbjescze psched jeje nozizami czechac. Halle mnohim pschedawarjom, s nastatej haru pschimavjenym, so poradzi, njembrie sakhabzatu holzni pschemoz. Pschimavly lekot hnydym spónna, so knjezna H. na wulkočlud czechpi a poruczi, ju wotmowecz do jeneje Barlinskje hošenje sa duchalkorych. Wobhedenec pschedupstwa je psches rostřesanie bankowkow 700 hnyrown hnybil.

* S Hamburga pižaja: Wospochi pschikhadzeja srudne powjesze wo sapusczenju, lotrach je w požlednich dñiach wulki wetr na morju a na kraju naczinil. Dženja, 13. februara, hdz je so wichor lehnul a hdz su so wutroby trochu smérionale, je schloda, statybzazh wuczinjaza, halle prawje pschewidzecz. Na hnyju pluwaju mnohe kruchi wot kóžow, rosbita a njerosbita czolny wokolo, hobi tez czeła snesboženych ludzi, kž so s wody wuczahaja. S Kurhavena na pomož wupózlane czolny njemózachu hacj k kóžam dojecz, kž se wschelkimi hnyhoyemi hnyju wulku nusu wosfewjachu, duž dyrbjachu so wobhodzene domoj wrózecz. Jenoz mužtvo dansleje barki „Ellida“ je wukhowane hacj do kóžnika, kž je wustawschi — wón bě 12 hnydinow w sežezorach podnurjeneje kóžje pschedny — hórsy po tym, hdz běchu jeho do czolma wsali, wumrzel. — W Hamburgu je wetr s dweju twarjenjow wszej hornjej wobhodzene powalit, pódla jeneho hózsa, kž runje nimo dzéšce, wobhodzinschi. Vionerojo jeho s rospadankow wuczegachu. Wón mješceh nosy schesch króć slamaney a tez sadnju hnywu czechko franienu. S Kschizneje zirkweje w Hamburgskej wjeznej Moorslethskiej wobhadze je wichor horni dzel wéze swéz. Kamjenje padachu psches zirkwinu tséhu a sahubicu pižceze. Wezera wjezor stejesche woda w niže ležazch mchczanskich dzelach 1 meter wykolo, tak so mózachu na czolmach po hnyzach jespizic. S Kurhavena dondžena telegrafista powjesz, so je so wobhodzka pschedpschedneho parnika „Terela“ w czolmach tepila, dzakowanu Bohu werna njeje. Hacj do jeneho tepjerja su wszech ludzi s njeje wukhowali.

* S njeroumnej wjetu je wónano jedyn zybelnik w Faženju pola Hrodka zivjenje shubil. Wón bě so horbit, so dwanacze pjezzenych jerjow na dobo sje. Wjetu drje bě wón dobył, tola s njezmeznym wobhodznom wón shori a na druhi džen dyrbjescze hnyju wólnoscz se zmjercz uotpoluczic.

* Wo wulkim wetrje dalsiche powjesze psched nami leža: W Königsbergu su nimo seleneho mosta tez druhe moste s dzela sa hnydzerjow sawrjene. 13 sadnic hnyzow dyrbjescze so na to wot podružniow wopusczechic. Na schtomach naczinjena schloda je wulka. Wutoru pschedpoldnu hnyhov mjezel nastaj, popokdnju woda pomaku wopodowasche. Na dwornischemu w Schönseru pola Toruna buschtai jedyn twarski mischt a jedyn czesla se železnyzym wosom, s wetrom so czerjazym, tak njebozownje pschedzjenaj, so dyrbjesczta zebi nohu a ruku wotewiacz dacz. W dolinje reki Nežy powrótci wetr jedyn czolm, w lotrymž schesch dzelaczcerjo psches reki jézegachu. Schyrio so wukhowachu, dwaj so tepischtaj. W Hamburgu je so wetr wutoru trochu lehnul, woda trochu spaduje, wjeli pinzow je hnyhce powodzenych, mjes nimi pinza komerziske a diskontiske banki. S zylia je nehdze 10 ludzi pschi delnim hnyju zivjenje shubilo, 65 wuhnenow je powetnych a wjeli tséhu wokrytých. Bohužel su tez Jakubowa a Petrowa zirkwej a radniza jara wobhodzenej.

* (Korczmar, kij qje so woženicz.) Wobkredzjer restawracije „Prynz Biedrich Koral“ w Malej Gliniczy, knies Kasten Petersen, žobotu w Potsdamskich nowinach woſjemi, so dyrbi so nisnje hnydom woženicz a so ſebi na tutym puczu pſchihodnu žonu pyta. Młode kniejeń abo też starsze wudowy čyzy so na jeho sprawne mienju prýtniu k njemu pſchimolnjeſ. Wuspełtutego woſiewjenja bę tón, so njedzeli wulka byla žonſkih, kij qzyhmu so radu woženicz, mjes nimi hiſczeje njeſrale czapulki a tež hiſo khetro pſcheraſkene rjanki a swudowjenie klapuy korcymu „Prynz Biedrich Koral“ wopytaſu, so bychmu ſebi nawoženju woſhlaſate. Wón je pödla wjèle kſoſeja, tſanza a drugich khłodzycenikow woſbył, hacž pak je ſebi ſ wopytaſku njeſwestu woſhwoli, bohuzel ſdželiz ujemozemny.

* Wutoru wjeczor pola Bonna lokomotiva Frankfurtsko-Parijskeho nuzneho ſpěchneho čaha roſbuchmu. Maſčinist, tepiet a 4 kolijewuhlarjo ſo czeſko ſranicu. Hewal ſo ſ roſkietazymy ſeleſnymi kruchami ničto njevoſkodzi. Ménja ſo je dynamitowa patrona ſ wuhlemi hromadze do woſnia pſchicha a tam roſbuchla.

* Poſlednju ſobotu je w Keltne po roſtorhjeniu powiaſa pſchi-wjasam ballon wojeſkeho powětrojeſdneho woſdelenia czeſku. Ballon pſches Rhein čerjeſhe; hacž dotal žaneje powjeſcze wo nim doſhlo njeſe. W woſkredzbowanskim korbje ſedzeſchtaj jedyn offiſer a dwaj woſatki. Što je ſo ſ tutym woſobami ſtało, ničto njeſe.

* Kubiežny nadpad ſtał jedyn wjeczor kóz januara dwaj niſdo-činkaj pſchecjiwo Bélaſkemu woſyplerzej Gottl. Hánckej ſlucziſloj. Węz mjeſeſhe ſo tak: Háncka wjesbu ſłomy do Cipkowa wjeſeſhe. Na puczu dwieju po ſdaczu ſprawnej mužow doſczeſe. Taſ jeho proſchecſtaj, ſo by jeju kruch pucza ſobu na wós wſak, wudawajo, ſo čzetaſ pſches Nowu Węz do Rulanda. H. jeju prýtniu dobrociwje dopjelni. Woſaj ſo na woſu zyle ſměrom ſadzeſchtaj. Biſched hoſczenjom w Nowej Węz juſhniſtaj wós wopuſcjiſtaj, cžinjo, jako byſchtaj dale do Rulanda hiſz čyžkoj. Háncka ſo do hoſczenza poda, hdzej ſebi ſchlenzu palenza kupi. W holi mjes Nowej Węz a Bélej bu H. na dobo woſ dweju mužow nadpadnjeny. Źedyn padny konjomaj do woſekow, drugi čyžyshe woſ ſady na wós ſaleſz. H., ſtrach pſtunwſhi, do konjow dyri. Duž konjej prěnjeſho powaliſchtaj a drugi ſnak ſ woja woſleča. Naſroženaj konjej w poſtnym ſtoku do pręka čerjeſchtaj a tak ſo Hánckej poradzi, ſtrachej wučeknucz. H. ma ſa to, ſo ſtał tež niſdočinkaj taj ſamžnaj dwaj mužaj byloj, ſotrejuž bę kruch pucza ſobu wſak. Źtał po ſdaczu pucz do Rulanda naſtupitoj, bóry pak ſo wrózkoj a ſo na pucz do Béleje podaſo, ſo byſchtaj w holi ſwój ſly ſamyſt wuwoſedloj. Háncka mjeſeſhe pjenjeſy ſa ſłomu pſchi ſebi, ſtož ſtał ſebi nadpadnikaj derje myſliči moſkoj. Ga nimaj hacž dotal žaneho ſleda nimaja.

* (Na ſeſniſy wuſubjenia knjeni.) S Triesta piſaja: Mandželska ſławneho ſpěwarja Maurela bu na ſeſniſy mjes Marselom a Rizzu w woſu prěnjeje rjadowanie woſ dweju po ſdaczu woſebneju knjeniom, kotrej ſo ſ njej wjeſeſtej, ſ narkotikom pohtuſhena a wo 6000 frankow wuſubjena. W Rizzy knjeni Maurella ſ ſebi pſchindze. Skuczerzy běſtej ſo ſhubilej, móſher ſak, w kotrej běchu pjenjeſy byle, w woſu ležo woſtaſilej.

* W Amſterdamje ſu paſmo wo 15 ſobuſtawow, kij běchu woſacne pjenjeſy dželali, ſajeli. Poſa nich ſu 3 kaſcheje ſ 300 ſchěznakowſki wopacnymi hollandskimi papierjanymi pjenjeſami namakali, kotrej hromadze 2 milijonaj ſchěznakow wučinjach. Najbóle winowatyi, němſki ſnamjenjet Oſkar Kranſ, je ſo wuſnał, ſo je to paſmo 200,000 wopacnych papierjanych ſchěznakow do luda wudalo.

* W měſtačku Ebingen pola Trieru je ſo žałozne rubježne mordarſtvo ſtało. Měſtečjanſki duchowny Bahlens, jeho macz a hópoſa buhu ſkonzowani a do reſi Moſele čiſhneni. Węſte je, ſo ſu ſteſniſy khetro wjèle pjenjeſ rubili. Dweju Trieskeju dželacjerjow, na kotrejuž tulaja, ſu ſajeli, poſa njeju tóſhko pjenjeſ namakanshi.

* Zaſoſnu ſmierz je w Londonie jedyn němſki knihwiednit poczerpit. Hdyz wońdano wjeczor domoj džeshe, ſo na kózku dohlaſa, kij ſo po haſy woſoko bļudzeſhe. A. P. Kral, taž wón rěkaſhe, bę muſki ſubomar ſtoku. Duž kózku maſkaſ poča. Ta pak ſo na dobo roſnemidri a pſchekuſu jemu paſzowu nohcž. Po ſdaczu bę rana hiſo ſa někotre dny ſaſhojenia. 18. januara pak ſapocza jeho ruſa a buſ boleč. Kral jeho khorosz hnydom ſa ſlaženosc ſpōſna. W žałoznych widliſhczach je Kral tele dny wumrſel.

* (Wichor w Ameriſy.) Satraſchny wichor je w Gate City w Alabama knieſil. Zyrkej, hdyz bę w njej runje Boža ſlužba, poſtunwſhi, je 24 kemscherjow moril a ſta drugich woſkodzil. W drugich měſtowych woſdzelach je tež wjèle ludzi žiwenje ſhubilo. Město je zyle wutupjene.

(Għixwixne pjenjeſeje hlaſaj w pſchitoſi.)

Awfzija.

Wutoru 20. februara t. I. doſpolnja woſ 9 hodzin maja ſo ſawoſtajene węzy a nadoba, kaž tež tyſcherſki grat, deſki, foſty, kſlamatſka twora, zigary a ſpirituoſy njebozickeho Koral w Worzyne čiſlo 17b pſches wjeſne gryħty ſa hotowe pjenjeſy na pſchecbadzo-wanje pſchedawacż.

W Worzyne, 10. februara 1894.

Wjeſne gryħty tam.

Drjewowa awfzija

na Lüpjaniskim reverje.

Wutoru 20. februara t. I. ma ſo

100 twjerdyh dolhich hromadow a

11 rm. twjerdyh ſchęzepow

ſa hotowe pjenjeſy na pſchecbadzowanje pſchedawacż.

Šhromadzisna doſpolnja $\frac{1}{2}$ 10 hodzin w huſčinje.

W Minakale, 14. februara 1894.

Grabinſka ſ Ginfiedelska inspečija.

Drjewowa awfzija.

Schtwórt 22. februara dopoldnja w 10 hodzinach ma ſo w woſdeleniu 2 d a c na Koſličanskim reverje, Njeſwa-čidliſtemu majoratnemu knieſtalu kluſħazym, ſeſħowaze drjewo na mjeſtu ſamym na pſchecbadzowanje pſchedawacż.

15 m. ſchęzepow,

12 m. kuleſzow,

80 m. pjenkoweho drjewa,

230 m. walčinu,

60 dolhich hromadow.

Pödla teho ſo po pſchecbadzowanju ſhtomow klozy a ryhele wotedadža.

Šhromadzisna w Hoſečowſkej holi.

W Koſlizech, 14. februara 1894.

Wyschſchi hajnik Nipraſch.

Hajnik Mittrač.

Pſchecbadzowanje palneho drjewa.

W Mjeđojoſkej korcymje ma ſo

wutoru 20. februara t. I.

dopoſpolnja woſ 11 hodzin w Mjeđojoſkim knieſtim ležu

5 rm. twjerdyh ſchęzepow,

106 " mjeſhlič ſchęzepow,

8 " twjerdyh klyplow,

199 " mjeſhlič klyplow,

2,5 ſtotonjow twjerdyh walčekow,

52,2 ſtotonjow mjeſhlič walčekow,

6 břesowych dolhich hromadow,

17 ſhmrékowych dolhich hromadow,

131 kluſnowych dolhich hromadow

} w jenym huſčizowym drjewiſch-ćizu a w wuleħowanjach: na ſchibjencnej horje, pſchi ſchibjenc-nym hacže, pſchi Demjanskich mjeſach, pſchi dolhim hacže, liſtchzej jame, Koſternjanſkej mjeſy a bželosheſeſach,

ſi wuměnjeniom naſhadzowanja ſ wuměnjenjemi, předy woſjewomnymi, ſenotliwie a po zylisnach na pſchecbadzowanje pſchedawacż.

Lěžnik w Mjeđojoſkej hajnkowni po žadanju dalshe wulaje.

Huſčanske hrabinske ſarjadniſtwo.

Opelt.

50 ſchtf

deſimalnych wahow, 1—10 centnarjow wudjeržazych ſ pſchedpiſhanym aijħow, wſchē druhe wah i w wſchelakorym wubjerku, dñeſe mery ſa buhu tworu, tež runja wſchē družiny pſchedpiſhaných puntow, dale wjèle 1000 metrow pſlotoweho grota we wſchē ſchērjach porucja najwjetſha pſchedawaſtja ſeleſnych tworow

Gottharda Behrends

předy C. A. Mikana na bohatej haſy 29.

Pſcheproſchu lózdeho, ſo by ſebi moju nowu ſrjadowanu pſchedawatnu ſeleſnych tworow woſhlaſat, byrnjeſ ſiczo njeſkupil.

Gotthard Behrends.

F. Protza, tyſcher w Pańczizach

porucja ſwoje hotowe kaſcheje, kaž tež wſchē druhe tyſcherſke džela po tunich placzisnach dobrociwemu woſkredzbowanju.

W hajniškim reverje ſu lētuſche ſrubane walčki pjenkové drjewo na pschedań.

Na Bartſkej Horje, 12. februara 1894.

Hajn.

Drjewowa awtzija

na Polpicžanskim reverje.

W Gucinianskim hoscjenzu ma ſo

vjatk 23. februara 1894

dopoldnia wot $\frac{1}{2}$ 10 hodžin

11 khójnowych ſhtomow,	16 hacž 22 cm.	ſrénj. tolſtoſče,	w drje- wifchęzach
25 " klozow	12 " 15 "	hornjeje "	55. a 63.
21 " " 16 " 22 "	" "	wodžen.	a wiležo- wanach a
16 " " 23 " 29 "	" "	rumowa- niſchęzach	rumowa- niſchęzach
1 khójnowy kloz "	34 "	" "	47. 48.
28 khójnowych žerbjoſtých klozow,	8 hacž 11 cm.	hornjeje tolſtoſče,	53. 54.
20 khójnowych krutych žerbžow,	8 a 9 cm. delnj. tolſt.,	" "	55. 56.
20 " " 10 hacž 12 "	" "	57. 58.	59. 60.
21 " " 13 " 15 "	" "	61. 62.	63. 64.
10 " žerbžow	7 "	" "	84. 99.
97 rm. khójnowych ſchęzow,	" "	" "	a 100.
292 " " palnych klyplow,	" "	wodže- lenja	
4 " repučow,	" "		
91,7 ſtotnjow khójnowych walčkow,	" "		
38 dolhich hromadow I. kazy,	" "		
32 " II. "	" "		
179 rm. khójnowych pjenkow	" "		
na pschedadžowanje pschedawacž.			

Kralovſki hajniſki rentſki hamt a kralovſke reverſke ſarjadniſtwo w Polpicžach, 7. februara 1894.

Garten.

Zicker.

Dobrowolne pschedadžowanje.

Schtwórk, 1. měrza t. l. ma ſo podpřanemu ſarjadniſtwo ſkuſhaza khézna ležomnosć čijžlo 23 w Sdžaru pola ſkuſhaza s něhde 7 körzami pola a kuki po jenotliwych ſahonach abo ſ zyla na pschedadžowanje pschedawacž.

Šhromadžisna w pschedadžujomnej khéznej ležomnosći. Šapočat pschedadžowanja dopoldnia w 10 hodžinach. Pschedadžowanſte wuměnjenja ſo do pschedadžowanſkeje termiſe na měſtneje hamym wosſewja.

W Nalezach, 14. februara 1894.

Tamniſche nalutowarñine ſarjadniſtwo.

Banty

na hłownu, ſi cžepzam a wokoło ſiwota w najnowſich muſtrach a rjanych barbaſach, hladke a kwěkkate, porucža po jara tunich placziſnach

Leopold Posner

w Budyschinje na bohatej hafži 7.

W wudawańi „Sserb. Nowin” ſu doſtać ſak mjenowane:

1. Traunungsregister, 2. Taufregister a 3. Todtenregister, tajkež ſo ſapižam trjebaja, tiz ſo lētnje pola wyschnoſče wotedadža abo hewak ſi zyrlwinym kniham naſožuja.

Fotografowatnja Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje

na herblszej a ſchulerſlej hafži na Gidelslej Horje.

W oſebitoſče: Fotografowanje džeczi a wjazorych wožobow, fotografije w wulkosći viſitneje kharty placza 12 ſchtul 6 ml., tež pschi dwojakim ſtejenju. Powjetſchenje po kóždym wobraſu w wuměſtlim wuwiedzenju. Njedželu popoldniu je moja fotografiowatnja wotewrjena.

J. Bergmann

wojnatski miſchtr a woſhytwarz w Delnjej Hórz y porucža ſo pschi potrjebje dobrotliwemu wobležbowanju a lubi dobre thmne dželo pschi najtunischiſch placziſnach. Sa ſchule ma wón ſklaſ wſchelakoreje turnowanſkeje nadobý po niſkich placziſnach, ſa kotrejž hódnoscž 3 lēta doſko rukuje.

Twarski a rólny kalf

wſchědnie czerſtwny palenj

s tutym w ſwojimaj kalkaſnjomaj w Niſſej a w Kunnersdorſje najnaležniſchiſho porucžam.

Firma E. Plümeke w Niſſej.

Swoj ſklaſ cijſtowolimjaných cijornych a piſhaných draſtivých tkaninow dobreſtiwemu wobležbowanju porucžam. Dwojzy ſcheroſki cijoray cijſtowolimjany kaſhmir meter hóz po 80 np., ſtarý hóz po 45 np. hacž ſi najlepſhiim družinam po jara tunich placziſnach. Inventuru ſkonečniwſchi dželbu piſhaných dwojzy ſcheroſkiſch polwolimjaných draſtivých tkaninow ſtarý hóz po 30 np. wupſchedawam, kotrejž hewak 60 np. placzeſte.

Emil Wehrle na jerjowej hafži 7.

Wódne ponoje, kotly, ſhadlowe platy, nesczowe rebliki, ſhadlowe durežka, tſeſchne wokna, twarske hofdze

porucža tunjo

Paul Walther.

A. Schöncke

na hauensteinslej

hafž

w Budyschinje

na hauensteinslej

hafž

porucža ſwoj wulki ſklaſ biblijow, herblsich a nemſich ſpěvařſkiſch kniſi, woſkhodnyh, naſpomjeniſkiſch, ſchulſkiſch a ſapitňuſkiſch kniſi, ryžowanskeje a piſanskeje potrjebu a tituſi.

Wjasanje ſo derje a tunjo wobſtaro.

Štſlate wahí,

dezimalne wahí,

želesne punty,

mohasne „

w wulki wubjerku porucža

B. Fischer na žitnej hafži.

Fotografowatnja

E. Beutzschela w Budyschinje

36 na ſwonkownej lawſkej hafži 36

porucža ſo ſi fotografiowanju portretow, hromadnyh wobrasow, tablowow, tež ſ wonka doma ſa towarzſtwa a ſchule w kóždej wulkosći pschi najlepſhiim wumědzenju po najtunischiſch placziſnach.

Viſitna wulkosć hóz po 3 ml. $\frac{1}{2}$ duž. a po 6 ml. zylk dužent.

Powjetſchenje po kóždym wobraſu hacž do ſiwienskeje wulkosći.

Fotografowatnja po 1 ſklaſe wſchědnie wotewrjena.

Otto Preuž na žitnej hafži 4

prjedy C. F. Kloss

ma lētſa najwjetſhi ſklaſ konfirmandſkiſch a mužazych wobleženjow, a porucžamy pschi kupowanju jenoz tule ſchęczigianſku pschedawarñju.

R. N. S. B.

Pschiloha i čížli 7 Serbskich Nowin.

Sobotu 17. februara 1894.

Jedny plan železnizow wot 1. oktobra 1893.

4. wosowa niaha njeđelu a na saksich swjatich dñiach wupada.

Se Shorjelza do Dražđan.

Wosowa niaha	2. 3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Ge Shorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55
Rybčbacha	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20
Lubija	12,37	2,14	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42
Budyschyna	1,27	2,38	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18
Vistropiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54
Arnsdorsa	—	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Do Dražđan	—	3,40	5,29	7,30	11,0	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51
S Lubija jenož wchédne dñy rano 6,46 do Budyschyna 7,34 (3. ll.).	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Se Dražđan do Shorjelza.

Wosowa niaha	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Ge Dražđan	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,17	9,12	11,45
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—
Arnsdorsa	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,52	9,49	12,31
Vistropiz	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,24	10,14	12,56
Budyschyna	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,57	6,55	8,52	10,46	1,24
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,33	—	11,24	—
Rybčbacha	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—
Do Shorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—

Se Budyschyna do Wjelczina.

Wosowa niaha	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
Ge Budyschyna	—	—	—	—	5,10	7,38	10,45	1,19*
Dježnitez	—	—	—	—	5,19	7,53	10,55	1,32*
Budestez	—	—	—	—	5,26	8,6	11,3	1,42*
Roswodez	—	—	—	—	5,32	8,13	11,9	—
Do Wjelczina	—	—	—	—	5,41	8,24	11,18	—

* Jěždzi jenož šobotu, w oktobru tež njeđelu a swjate dñy.

Se Wjelczina do Budyschyna.

Wosowa niaha	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Ge Wjelczina	—	—	—	—	6,2	8,47	11,42
Roswodez	—	—	—	—	6,13	8,55	11,50
Budestez	—	—	—	—	6,23	9,1	11,56
Dježnitez	—	—	—	—	6,34	9,9	12,4
Do Budyschyna	—	—	—	—	6,45	9,17	12,12

* Jěždzi jenož šobotu, w oktobru tež njeđelu a swjate dñy.

Se Budyschyna do Ralez.

Wosowa niaha	5,31	8,10	12,34	6,54
Ge Budyschyna	6,51	10,47	5,0	8,57
Židowa	7,2	10,58	5,11	9,8
Maleho Wjelczina	7,10	11,7	5,22	9,16
Radworz	7,22	11,21	5,37	9,28
Kažowa	7,29	11,31	5,44	9,35
Wjelczina	7,39	11,42	5,56	9,45
Šehešchyna	7,47	11,50	6,4	9,53
Do Ralez	7,55	11,58	6,12	10,1

Se Budestez do Hornjeho Kumwalda.

Wosowa niaha	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Ge Budestez	—	—	—	—	6,22
Wjelczina	—	—	—	—	6,34
Rebliz	—	—	—	—	6,38
Kumwald	—	—	—	—	6,48
Gorjedžneho Kumwalda	—	—	—	—	6,55
Do Hornjeho Kumwalda	—	—	—	—	7,1

* Jěždzi jenož šobotu, w oktobru tež njeđelu a swjate dñy.

Se Hornjeho Kumwalda do Budestez.

Wosowa niaha	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Ge Hornjeho Kumwalda	—	—	—	—	8,12
Gorjedžneho Kumwalda	—	—	—	—	8,19
Kumwald	—	—	—	—	5,1
Rebliz	—	—	—	—	5,7
Wjelczina	—	—	—	—	5,11
Do Budestez	—	—	—	—	5,22

* Jěždzi jenož šobotu, w oktobru tež njeđelu a swjate dñy.

Se Ramjenza do Arnsdorsa.

Wosowa niaha	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Ge Ramjenza	—	—	—	—	6,3
Polečnizy	—	—	—	—	6,27
Grožröhřdorfa	—	—	—	—	6,36
Do Arnsdorsa	—	—	—	—	6,47

Se Arnsdorsa do Ramjenza.

Wosowa niaha	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
Ge Arnsdorsa	—	—	—	—	7,16
Grožröhřdorfa	—	—	—	—	7,32
Polečnizy	—	—	—	—	7,41
Do Ramjenza	—	—	—	—	7,59

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zirkwi smjeje jutje njeđelu rano w 7 hodž. diał. Räda herbsku spowiednu recz, 1/2 hodžin farat dr. Kalich herbske a w 10 hodž. nemšte predowanie. Bolutny djen smjeje rano w 7 hodžinach farat dr. Kalich herbsku spowiednu recz a 1/2 hodžin diał. Räda herbske a w 10 hodžinach nemšte predowanie. Psići cyrkwinich durjach budže ho sa smutkowne misjoniswo kolletka Šveracj.

Werowanl:

W Michałskiej zirkwi: Jan Hendrich Thannert, žihelniški dželacjer w Delnej Rinie, i Berihu Emiliu Wohlerem tam.

Křeonl:

W Michałskiej zirkwi: Julius Richard, Juliusa Wylema Bernharda Mahlera, zigarnika na Židovje, ſ. — Pawol Hermann, nemandž. ſ. w Małym Wjelcowje. — Wylem Pawol, nemandž. ſ. na Židovje. — Mag a Ernst, nemandž. dwornitaj w Delnej Rinie.

W Katholiskej zirkwi: Pawol Hermann, Hermanna Goldberga, nožerja, ſ. — Hana Herta, Jana Augusta Schuberta, dželacjerja w žihelnišu, dž. — Pawol, Jurja Krala, hosczenzarja w Hajniciach, ſ.

Zemrješl:

Djen 8. februara: Pawol Mag, Jana Ersta Lukascha, dželacjerja na Židovje, ſ. 2 lécje 10 měsazow 20 dñjow. — 10. Jan Tammer, dželacjer, 19 lét 8 měsazow 17 dñjow. — Koral Czekała, dželacjer na Židovje, 43 lét 10 měsazow 11 dñjow. — 13. Augusta, Jana Bohuwera Kiliiana, dželacjerja na Židovje, dž., 3 lét 6 měsazow 17 dñjow. — Maria Marija, Jana Töplu, dželacjerja, dž., 6 lét 3 měsazow 28 dñjow.

Płacżisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje		W Lubiju	
	10. februara 1894	15. februara 1894	wot	hacj
2515 mětow.	ml.	ml.	ml.	ml.
Pičenja	—	—	7	21
Rožka	—	—	6	76
Feejmien	—	—	5	94
Worß	50 kilogr.	—	6	43
Hroč	—	—	8	89
Wota	—	—	8	20
Fahl	—	—	14	—
Hejdusčla	—	—	16	—
Berny	—	—	1	60
Butra	1 kilogr.	—	2	20
Pičenjena mula	50	—	6	50
Wjana mula	50	—	6	50
Šyno	50	—	5	50
Skóma	600	—	32	—
Prošata	596 šájtul, šájtula	—	15	—
Pičenjne wotuby	—	—	4	50
Wjane wotuby	—	—	4	75

W Budyschinje płaczęše: körz pščenzy (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 hacj 12 hr. 69 np., žolta 11 hr. 49 np. hacj 12 hr. — np., körz rožka po 160 puntach 9 hr. 50 np. hacj 9 hr. 60 np., körz feejmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 60 np.

Na Wurži w Budyschinje pščeniza (běla) wot 7 hr. 21 np. hacj 7 hr. 41 np., pščeniza (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 21 np., rožka wot 5 hr. 94 np. hacj 6 hr. — np., feejmieni wot 6 hr. 50 np. hacj 7 hr. — np., worß wot 8 hr. 50 np. hacj 8 hr. 75 np.

Dražđanske mjašzowe płaczęshi: Horjada 1. družiny 57—61 hr., 2. družiny 53—56, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne živinje 46—49 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 48—60 np. po punze rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 16. februara: Motrošymne.

Spěvatſke knihy

herbske a nemške w wulkim wubjerku po jara tunich płaczęshach

píšanske albumy

a kwětki do wopomrješskich knihow i sačopšchedawanju řopjento po 2 np. poruča

Wossjewjenje!

Podpisane firmij s tutym k wjedzenju dawaja, so zku wob-
samile a zo bjes zobu na to swjasale, wot netka wshe twory
jenoz po

frueze twjerdych placzisnach

pschedawacz. Duż cześćenych wotebjerarjow prosha, so bydu je
pschi tutym czażej pschimérjenym prózowanju dobroczwje podpjerali.

**Richard Gaußsch, August Grühner,
Jan Jurij Pahn, Alphons Schauseil.**

Sso na hornje wossjewjenje poczahujo, cześćenym Sserbam w Budys-
chinje a wokolnosći k wjedzenju dawamy, so hižo dležsci czaž sawjedżene

twjerde placzisnij frueze wobkhowamy.

**F. W. Förster,
Julius Hartmann syn,**

**Eduard Hartmann,
A. Tschentzher.**

Podpiżani pschedawarjo posamentow, pschedżena a bělých tworow česčených
Sserbow na to ledzblivých čzinimy, so budžem yot dženžniſcheho dnja po

naſtuniſchich, ale frucže twjerdyh placžisnach

pschedawacž.

W Budyschinje, 1. februara 1894.

Otto Hauffe,
C. O. Henoch,
J. A. Henoch (mějeczel C. Franz),
Arno Kuba.

Hslodkošmjetanowu
margarinu,
naſlepſchu, koraž ho namaka,
Binski
hwinjazh ſchmalz,
cerſtwy lanh wolij
porucžataj
Ginzel a Ritscher.

Turkowske ſlowki
naſlepſcheje družiny porucža
Moritz Mjerwa
pschi mjaſkowym torhofscheju.
Destilacija ſnatych dobrnych likerow
vo starvch tunich placžisnach.

Konſirmandkam
čornyh a muſtrowanym
kaschemir
porucža
M. Schězorka
na seminarſkej haſy 6
(prjedy na ſitnej haſy 10).

Ekraninowe a pliſchowe
pjeſle
po jara tunich placžisnach pschedawa
M. Schězorka
na seminarſkej haſy 6
(prjedy na ſitnej haſy 10).

Czorne a pižane
trikotowe taille a blusy
we wſchēch wulkoſcach porucža
M. Schězorka
na seminarſkej haſy 6
(prjedy na ſitnej haſy 10).

Czorne draſne tkaniny,

kaschemir a muſtrowane tkaniny

meter po 1 ml., 1 ml. 25 np., 1 ml. 50 np., 2 ml., 2 ml. 50 np.
wubjernje dobru tworu po nadpadnje tunich ale twjerdyh
placžisnach porucža

Richard Gautzschi.

Směſchnje tunje wupſchedawanje!

Inventuru ſlonečniſchi ſměſchnje tunjo wupſchedawam:

czorne a pižane draſne tkaniny, czorne tkaniny
l pjeſlam, $2\frac{1}{2}$ lohcža ſcheroke hukno l wobleczenjam lohcž po
65 np., hewal 125 np., czorne naſlepſche ſidzane tkaniny
k njewjescijskej drascje lohcž po 125 np. hacž $2\frac{1}{2}$ ml.,
hobne $2\frac{1}{2}$ hacž 4 ml., ſama l wobleczenjam a pjeſlam, barheni
k koſchlam, hotowe mužaze a žonjaze koſchle, rukawate lazy
ſa mužſtich, tkaniny k huknjam, naſlepſchi módrociſhcz,
kapoty, trikotowe taille, ſchaltky wſchēje družiny, tkaniny
k gardinam a ruſowam, barbuñepuſhczate wupjerkie, pschedeſhczniſki, konjaze deki, ſofowe deki a wjele druheho.
Moje twory ho, kaž je doſez ſnate, ſ doholétnym
džerženjom wuſnamjenjeſa.

Tworowy ſklađ najwjetſcheho Drajdjanskeho
tworniſcheja Siegfrieda Schleſingera pola

Herrmanna Beermannna

na ſnitskownej lawſtej haſy 6 ſ napszečja radneje pinzy.

W wudawatni „Sſerblskich Nowin” ſu po 1 ml. 50 np. dostacž:

Khěrluſche a ſpěwý Pětra Mlonka.

Paleny

thofei

w nowych naměſchlach
dobre a naſlepſche družiny
porucžataj jara placžisny hóbny
Schischa a Rječiſta.

Pschedawanje a
porjedzenje
w ſchēch družinow
čjažnikom.

Placžisny naſtuſhcho
a rukowanje na dwě
lécze.

Gustav Mager,
čjažnikat
11 na herſtej haſy 11
pschi starvch koſarmach.

Šowjaje a cželaze kože
ku puje piſhezo po najwjetſchich
placžisnach

Heinrich Lange
pschi herſtej koſarmach
pschi ſitnych vilach.

Kedžbu!

Wschiednie čerstwe parjene klobaski a čopku klobikowu klobazu punt po 60 np., bělu a dobru klobazu punt po 60 np., kuscheny polčz punt po 70 np., polčz a šadlo punt po 65 np., kwinjaze mjašo punt po 60 np. porucža

A. Fischer

na kamiennej haxy a pschi mjašowych jehlach.

Pawol Giebner

na bohatę haxy čížlo 18,
s nutshodom na theatersek haxy,
porucža swoju

Winačnju

s winownju a znedárnu.

Wino w kuchczech a korbach
po 12, 24 a 50 bleschach a tež
w cewizach roseczelu, teho runja
po jenotliwych bleschach wsché dru-
žiny čerwjeneho a běleho wina.

Koždy móže ho na to spuszczeć,
so pola Giebnera čiste wopravne
wino do stanje, kotrež derje tyje a
kotrež je strovoseči spomogne.

Tunje

žigary

kapowanske žorlo sa sahopschedawa-
řiow,

wýzaz hýzo po 20 ml. porucža

Richard Neumann

na switlownej lawskiej haxy člo. 6,
filiale na bohatę haxy 28 a na róžu

Lubijsele a Mättigoweje drohi.

Richard Neumann

porucža kyry a paleny

Thofeji

w najwjetšhim wubjerku a naj-
lepšej dobroseči po najtunisich
placisnach.

Pschi wotewscagu wjetshich džel-
bow so pomernje nižche placisny
woblicza.

Stwieszaty rjepikaty tobak,
krany rjepikaty tobak,
Kocžebuski portoriko,
Wazungski rolikaty tobak,
sýtki Brötterodskeho brzlo-
weho tobaka
punt po 40 np.,
tobak k žwanju
porucžataj
Ginzel a Ritscher.

Koſaze kože,
karuklaže a sajecze kože, tikhó-
rjaze, krunjaze, kuchcze, kwinjaze,
wandraze a wowcze kože kupyje
pschezo po najwyschich placisnach

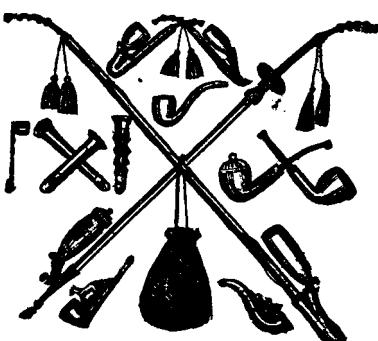
Heinrich Lange

pschi herbstej katholiskej zyrwi.

Spěwarške knihy

herbske a němske, w najwožebnišich a jednorých swjaskach,
modlerske a wopomijenske knihy,
poesjowe a pižanske albumy,
konfirmazijske knihy,
kwětki do wopomijenskich knihow
w wulkim wubjerku po najtunisich placisnach porucža

Gustav Rämsch,
knihiwajař na bohatę haxy 21.

Tobakowe trubki,
zigarowe natrubki,
tije k wuhodženju
w najwjetšim wubjerku
porucža

Ed. Schulze's Sohn
pschi bohatych wrotach 26.
Najtunische žorlo ja sahopschedawa-
řiow. — Wuparjedzenje w mojej
dželarce.

Julius Höhme,
sastupjer internazionalneje maschinsteje wustajenžb
w Niesy nad Lóbjom

porucža na najlepšje dželane
sokomobile a parne mlóčaze maschin wot 2 konjazem mozow,
šherokomlóčaze maschin, s gđepolem a paru ho cjerjaze,
jenopske mlóčaze maschin, wubjernje dželaze,
ruczne mlóčaze maschin najnowscheje konstrukzije,
běrny rostlóčaze a běrny rosrikaze maschin,
rěsaki sa berny a répu, císczaze maschin,
mjetlizy, butrowanske maschin, butrumjatowarje, mlóčinki,
viktoria-separatory, s ruku a maschinu ho cjerjaze,
jušowe hudy s dwójzg sygnalowanego wozloweho blacha, žesne
jušowe plumpy,
pschi parjaze apparaty (noschné), triery najlepšeje konstrukzije,
mlynske zylindry, rynkate wazy a dežimalne skótne wahi,
luczne bróny, zamne dželo, salonišzj schitowanym system, kotrež móže
ho hnydom wot lóždeho do Saakowych, Neifortowych a Ho-
wardowych brónow pschemenicz, pschezo najlepšeje, wupru-
waneje konstrukzije.

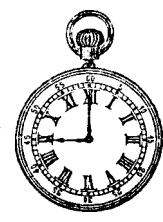
— Rajpschihodniše wuměnjenja dla placzenja! Průha
dowolena! Prospekty darmo! —
Pschedawatna a sklad pola Jana Manjola w Budyschinje.

Franz Marischner

čažnikat w Budyschinje
člo. 9 na bohatę haxy člo. 9

swój sklad čažnikow a čaž-
nikowych rjecžasow dobroci-
wemu wobledžbowanju porucža.

— Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placisny. —

Vorjedzenje dobre a tunje.
Pschispomjenje: Rěčju herbski.

Destillazijs Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrownych wikach

porucža k kwažam a kuchcismu swoje wubjerné skłode likery: jako
rózowy, koruschlowy, nalikowy, selowy, ingwerowy a kumelczkowy
liter liter po 60 np., dale herlizowy, hornjoludzki, schwajzarski horki,
persilo, jalorzowy atd. litr po 75 np. a 80 np., Barlinski jítury
kumelczkowy liter po 100 np., kaž tež kumelczkowy liter po 40 np.
čistý palenz wot 8 litrow čížlo I a III liter po 30 a 28 np.,
jenolivne liter po 32 a 30 np. Čwizy k pjesmjenju ho wupožcuju.

— Moja pschedawatna hýzo wot leta 1868 wobstej. —

B. Fischer

na jitnej haxy,
pschedawarňa želeša,
krótkich tworow a grata,
hospodarski magazin,
porucža swój wulki sklad praktickich
kwashich a skladnostnych darow
jako:

Ia Solingske blidove nože

a widliczki,
rubanske nože,
kžizy,

warne žudobje,
wohrjewanske blesche,
thosejowe mlyny,

servérowanske deńczla,
butrowe wahy,
dezimalne mostowe wahy,
rhwowanske maschin, schath žimaze maschin, plosanske maschin,

platy,
wuhlowe kacheze,
kwětkowe blida

atd. atd.

w snatych najlepšich wubjekach po
tunich, ale twjerdych placisnach.

B. Fischer

na jitnej haxy.

Schtóž swój čažnik

čhe derje a tunje porjedžic,
njeh jón donješe k čažnikarzej

Curtej Zentschej

na swonkownej lawskiej haxy 5.
Wón tež herbski rěčzi.

Rajpschihodniše wuměnjenja dla placzenja! Průha
dowolena! Prospekty darmo! —
Pschedawatna a sklad pola Jana Manjola w Budyschinje.

Dvaj krawskaj dostanjetaj
trajne dželo pola krawskeho mischtra
A. Pilala w Bulezach.

Pjekarskeho wucžobnika
k jutram pyta

Ed. Voiz na Židovje.

Pjekarskeho wucžobnika
k jutram pyta H. Nemle, kħebowa
a tykanzowa pjekarnja w Małym
Wjellowie.

Sa swoje kolonialtworowe a
spirituoſe kħlamy k jutram wucžob-
nika pytam.

Hermann Gruhl
pschi theatrowym městine.

Wucžobnika pyta pjekarski mischtr
Fährtich na Nowosalskej drohi 32.

Ducžobnika pyta C. Rjencz,
reñiski mischtr na swonkownej
lawskiej haxy.

Hölchez, kotrež čhe pjekarstwo
naruknuć, móže do wucžby stupic
poli pjekarskeho mischtra Augusta
Biesolda na bohatę haxy.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kózdu sobotu.
— Stwórtlétne předplata w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číšlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž mają
so w wudawańi „Serb.
Now.“ (na róžku zwonk-
neje lawske hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
maleho rynčka 10 np. a
maja so štvrćik hać do
7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císc Smolerjec knihiččerje w maciennym domje w Budysinje.

Cíšlo 8.

Sobotu 24. februara 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Pósla Nowalez milijonskeho herbstwa, kotrež je někotrehožtuli Nowaka a Howaka s jehavej nadžiju napjelniko, so ma hory sloteho s Hollandskeje wocžakac̄, je tež hisczeje Morgensternske milijonsko herbstwo, kotrež pječza teho runja w Hollandskej leži, ludži w njeměrje džeržalo. Pstomnizy tuteho Morgensterna su so na sakſki krajinu hejm s proštou wobrocžli, so by jim s dostac̄u milijonskeho herbstwa pomhal. Vjat je hejm wo teje naležnosći jednač. Wěz a jeje dotalny běh je s krótką flēdowaz̄: W Lipsčanskih nowinach wet 9. februara 1763 je nastawł wocžiszcžany, po kótrymž je 22. julijsa 1707 w Eppenderfje pola Deberana narodženy lóžniſki kapitan Jan Chrystof Morgenstern 21. junija 1762 w Bataviji wumrzel a 36 tunow slota jako samoznenje sawostajil. Nastupny testament je so pječza 7. dezembra 1825 Freibergskej radje pschedpoložil. Proštwarzjo praja, so su so pižma, na testament so pocžahowaze, shubile, a so s měnjenju swaja, so ma sakſke statne knježestvo pschicžinu, wopšicjeje tyčle pižmow potajne džeržec̄. Tole khřoble spōsnac̄e s teho wulhadža, so knježestwo proštwy a namjetu proštwarzow wobledžbowanja hódne mělo njeje. Duz̄ so proštwarzjo na hejm s proštou wobrocža, so by wón tu wěz pruhowač a rošajník. Sapóžlanz Fricža w mjenje deputazije, kotrež je wěz pruhowač, sežehewazu rošprawu poda: Morgensternske herbstwo je w 80 lětech, na kotrež móže hido hladowac̄, jako mórski had wurostlo, kotrež ma wón, rošprawnik, cęsč, komore w kwebednosći sludženeho pschedwesec̄. Tutej konowinje je so někotry tolež woprowač, tola ani testament tu njeje, ani so hleđa sa měnlivymi 36 tunami slota namakało njeje. Knježestwowe wobhenjenje sa nimi žaneho wunoščka mělo njeje. Niedžiawaz̄ teho njeje mōžno bylo, wéru do testamenta wulženicej. Knježestwo by wěsče ruku s temu poslicžilo, tajke hromady slota do kraja pschicžesec̄, kdy by jenož najhnadniſki sadžer s sběhnjenju počkala mělo. Wschelake pižma cžitawski, s kótryž je widžec̄, so je wšcho wobhenjenje pedarmo bylo, rošprawnik wobžaruje, so spekulativni ludžo tule naležnosc̄ pschedo s nowa rosmucža. Kac̄ lohkowériwi wšcelazy ludžo su, počasuje to, so je so proštwarzam nabarbito, so w hellandskej Indijskej sawostajensta hale sa 1000 lět salēnja. S zyla rošprawnik na to počasa, so po hollandskim salonju sawostajensta sa 30 lět salēnja a so je teho dla wěz dawno wetyba. Szejm petiziju na ſebi ležazu wéstaji.

— Strówe nasdeho lubowaneho krala Alberta je so Bohu džekowanu na swjegeloze waschnje tak polepschiło, su so wo nim žaných lěkatskich pomjesczow wjazý njejudawa. Nadžijeja so, so kral borys dospołnje wotkori.

— Khějor Wylem je pońdzelu wjehet Bismarck jeho Barlinski wepyt w Friedrichsruhe wtplacžil. Wjehet Bismark popoldnu 1/4 hodžin khějorej na Friedrichsruhské dwórniſčezo napschedo pschedjedze. Khějor, lóžniſki uniformu woblečeny, se železniskeho wosa stupiwschi s wjehet Bismarck, kotrež bě so kyražersku uniformu woblekk, khwatasche a jemu žiwe wospjet ruku klóčesche. Staroſciwje wón wjehet s wohornjenym mantelom sawodže, na cdož so wobaj pěſhi do hroba pobaschtaj. Khějorowym pschedow se hnydom wobžobow wobstejesc̄. Lud khějora s wulžim sahorjenjom witasche. W hrobcze wjehowka khějora postrowi, kotrež jeſi ruku sawda a ju do salona wjedžesche. Na wječornych kměrlach so dwórniſčezo a wokolne twarjenja krajinje wobžwělīču. W hrobcze so hnydom po khějorowym pschedowadze hoscžina sapocža. Khějor mjes wjehom a wjehowku

hoscžesche. Po hoscžinje so khějor s Bismarkom pschedzelnje a žiwe rostřečesche a jemu dwoju wojakow w nowym lohkim pólnym wuhotowanju pschedztji. W džewječzich hoscžinach khějor staje. Wjehet jeho hac̄ s železniskemu čžahem pschedwodžesche. Tu so khějor s Bismarkom roszohnowa, jemu wospjet ruku klóčiwschi. Do salonskeho wosa stupiwschi khějor pschi wocžinjenym woknie stejo wosta a s ruku pschedzo tiwajo strwesche, doniž čžah njeotvědže. Lud njeopisomne wylalo so do sawrjeneho městna dobu a Bismarkowy wós wobstupi, tak so dyrbjachu wohnjowi wobornizy wjehet psches lubewu čžrjodu puc̄ dželac̄. — Sjednanje mjes khějoram a Bismarkom je so wot wózczinszy smyžlenych Němzow s wutrobnym wjehelom a spokojszym dželbraczom powitalo. Cole sjednanje njeje, kaž ſebi hnabž myſla, čžiscze bjes politiskeje wažnosće. Khějor je s nim hido někole pschedzíwnikam hwojeje politiki wótru bróni s ruki wuwinił. Nowinarjam, kótiž požlebnje lěta njeſchewajzy khějorowu politiku hanžachu, roſtoru mjes khějoram a Bismarkom pschi tym wusčilnje wuwužijo, je so njejabži huba ſtilila. Pschi hwojich nadpadach na khějorowu politiku njemoža so wjazý s wobžobu wjehet Bismarcky kryc̄. Tutoň ſim ſamo hido počjina khějero njeſchihodny byc̄. Hšowny naval pschedzíwo khějorowej politizy dyrbjesc̄e so w khějorowym hejmje pschi wuradženju noweho rusko-němského wilowanského wucžinjenja ſtac̄. „Hamburgske nowiny“, w kótryž, kaž je ſnate, wjehet Bismark často hwoje měnjenje wo politiskich naležnosćiach do ſweta ſjewi, su wón danano nastawł wo rusko-němskim wilowanskim wucžinjenju wocžicžale, po kótrymž so ſda, so wjehet Bismark njeje pschedzíwnik tehole wucžinjenja. Ma njeho so po taſkim njebudža wjazý powołac̄ ſmec̄, hdyž budža w khějorowym hejmje rusko-němske wilowanske wucžiujenje powalic̄ čžyc̄. Možno pak je, so njeđiwojzy teho dozpija, so so tole wucžinjenje, kotrež so w blížším čžazu hejmje pschedpoloži, ſacžiſcie; pschedož pschedzíwo njeju čže pódla konservativnych a někotrych reformarjow 70 ſobustawow zentrumskieje strony hložowac̄.

— Grubne njeſbože je němske wójnske lóžstwo podeschlo. Na nowej wójnskej wobrónjenej lóži „Brandenburg“ je so, hdyž s njeſ na morju pola Kielia na prahu jěsbžachu, hšowna parna ruka puška. Para, s roky wupraknuwski, je 42 wókobam, na lóži pschedwesec̄, nahku a hróšbnu ſmjerez pschedhotowala. Žena wobžoba je so cęzko, 6 je so lohko sparilo. Na lóži pschi pruhowanckim jěsbženju wšče 12 kótkow terjaču. Maschinu se 7000 konjazymi možami hželachu, po taſkim niz s napjatej paru; pschedož pschi taſkej budžishe so wjazý hac̄ 10,000 konjazym možow dozpiło. Njeſbože na to waschnje naſta, so so jedyn paru ſawjeranski ventil puschedzi. S tym para se wščech 12 kótkow do maschinownje, s ludžimi napjelnjeneje, stupi. Wona ſo s njeje do druhich rumow dale roſschéri, wšcho sparje, ſchtož ſe žiwyh ſtworjenjew namaka. Wsché wobžoby, w tyčle rumach pschedwaze, su dyrbjeli hnydom wumrječ; pschedož wustupjaza para bě 180 građow horza a je malo wuſtudla, předný hac̄ njeſbžowne wopory doſežeze. S cdim je so njeſbože ſawinowalo, ſchto je s pschedicžinu pulnjenja bylo, wo tym hisczeje nicž ſnate njeje. Hdyž powjescz wo roſsbuchnenju do Kielia dondže, so ſtražowanské lóži „Pelikan“ pschedila, „Brandenburg“ na pomož jec̄. S „Pelikanom“ ſo přynz Hendrich ſobu wjeſesche. Wobrónjena lóž I. rjadowej „Brandenburg“, kotrejž twar je so hakle psched krótkim ſlónczik, s II. diviſii manevreronanského lóžstwa kluſcha, kotrež w tu khlili pod kontreadmiralom s Diederichsom hwoje ſymſke ſwucžowanja w Kieliskim pschedstawje wotbywa.

— **Svjask ratarjow** kobotu popoldnju w „Koninskim hrodze“ w Barlinie kwoju klownu shromadzisnu wotbywasche. Besche ho nchzje 8000 wožobow sescho. **Svjaskowy pschedhyda**, s Bloet, powitaniku rčz džeržeske, w lotrejz wusbehowske, so dyrbi ho pschedzy nowemu rusko-němskemu wilowanemu wuczinjenju protestowac. Na to ho Rössicowy namjet pschijsa, po lotrymž dyrbi kóždy svjaskowy kobustaw l křesćijanstwu pschiblouscę. **Shromadzisna** stončnje wobsamknjenju pschiblouscę, w lotrymž ho křegorstwowy hejm napominaše, wilowanste wuczinjenje s Russel saczisnucę. — Sala w „Koninskej sahrodze“ bě hido w 2 hodzinomaj tak pschedyzjena, so polizija sakasa, wjazy wožobam fasiupicę dacę. Duž ho s dohom druhu shromadzisna w „Kellerez křegorstwisch salach“ wotbywasche, lotruž druhu svjaskowy pschedhyda, Rössic, wotewri. **Shromadzisna** to kame wobsamknjenje pschijsa.

— **Rusko-němske wilowanste wuczinjenje** je ho w svjaskowej radze jenohłosnje pschijsalo. 26. februara ho wo nim wuradzenje w křegorstwowy hejmje sapocznje.

— **Pruški krajny hejm** witoru wo namiecje wuradzowasche, po lotrymž dyrbi stat monopol sa dobywanje kalijsowej a magnesijowej hnojazaje ſele doſtacę. Rataſki minister wosſewi, so ho hnojaze ſele, kóždy móža zo hisceze dobycz, na 80 miliardow zentnarjow woblicz; wone bychu ſa 2000 lét doſhahale, so bychu naſche ratatſto ſastaraſe. Namjet ho po dležszej debacze jenej komiſiji l dalschemu roſpominanju pschipolka.

— **Margarina** na butrowu placisnu cíjichę, taž zuse žito na naſche žitne placisny. Konservativna strona čze teho dla w křegorstwowy hejmje dawł na margarinu namjetowac. Wtaja ſebi podpjeru zentrumskie strony ſa tutón namjet dobycz.

— **S džitimi pohanami** ho pschedzo njeħobzi tak wobħadzecz, taž i křesćijanstwim ludom. Duž je bjes džima, so w jamorjitsk Kolonijskich druhdy wobstejnoscze knježa, lotrejz bychu nam w Europje spohorschem byle. Nézda węz pak mo žwoje mjeſy, a taž ſ pohanami njeħmne ho nječlowosz pschiblouscę, taž ſu to němszja knježestwovi ſastojnizy a pschedupz w nawječzornej Afrizi cíjili. Pschi wuradzenju wo němskich kolonijskich ſu ho w křegorstwowy hejmje njepečne podawki wotkryte. Po jenoſmyħlonym měnjenju je ho ſbejk dahoemiskich wožakow w Kamerunie ſ wopacjnoszemi a ſmylkami němskich ſastojnikow ſawinował. Štostojnizy ſu na wopacjnym městnje lutowali, hdyž ſu ho ſapowjedzili, dahoemiskim wožakam mſbu wuplačicę, dokež bēchu ho tuczi jako ſchłovojo ſa němske pjenesy wukupili. Geli ſo ho powjescz wo wuſchwilanju naſich dahoemiskich žonow jako werna wupokaze, kanzlet Leift najwotriscie ſwarz ſaſluži. Winowaczi ſtostojnizy dyrbja ho hōdne khostac, jeli ſo nahladnosz Němskeje cíjeklo ſchłodowac njeħm. Runje taž firma Woelber a Brohm bjes khostanja njeħmela wotstac. Wona je cíjicze porjadne ſe ſchłovami wikowała a je ho na to ſwjasaka, dobru a ſtrou tworu podawac; njeſtrowych ludzi je wona kralę Behanzinej wróćila. Schłovam bu wołoko ſchije železna wobrucz położena, psches lotrejz ſadnju ſpinku ho rječas ſcjeje, taž ſo ho pschedzo ſchecz muži hromadu ſesamka. Tuczi „ſwobodni ludžo“ ho Kongoskemu towarſtwu l twarienju železnizy pschedwostajichu. Nadžiomnie ho w Hamburgskim ſalonju paragraf namaka, po lotrymž ho firma Woelber a Brohm khostac hodi.

Austria. Wukubjenje pschedzjivo Pražskemu potajnemu towarſtwu Omladinie je ſtönčene. Skoro wſchitzy wobſorženi ſu ho winowaczi ſpoſnali a ho l khostati wot 7 měsazow hacę l 8 létam ſaſhubzili. Se 76 wobſoržených ſtaſ ſo jenož 2 khostanja ſminkuj.

— Sozialistiske a anarchistiske ideje Bohu žel w Amſtriskiej tež bjes studentami pschivisowarjow licja. Nézde druhbzje pak ho sozialistiske ſmyħljenje hóle njeplaſuje, hacę bjes studentami Winskeje universith. Mnogo Winszy ſtudencza ſu žwoje duchowne možy počne do sozialistiskej klužby ſtajili. Woni ſu husto w dželacjefſkich ſhromadzisnach widżecz, někotri tam porjadne rēče džerža, druzh do dželacjefſkich nowin pišaja. Wječor a džel nožy woni w khostejowni pschedzinja, hdyž dolhe rēče tam a jow pschadu. Jenuemu tychle mlobženzow, studentej Leuthnerej, ſu dla jeho sozialdemokratiskeho ſmyħljenja ofižerſku ſcharžu wotrjelli. Powſchitownje ho tuczi ſbželani pschivisowarjo powrōćeſkeje strony kubniſkoho khostanja ſminucz wiedža; woni ſu wobħadniwiſchi, hacę dželacjerjo, wot nich ſawjedžen, lotrif chzedža powrōćeſke wotpohladu hnydom do ſkutka ſtajicę. Pschedzjivo tutym wobhim ſaſlepjennym naſchęjuwanym weporam anarchistiske ſchlerjedžerjow ho w tu khwili w Winje prozez wiedże. 25 dželacjerjow je wobſoržených, so ſu wobſtejazy ſtatny porjad powrōćeſke ſħażli a ſo pschedzjivo ſalonje w roſbuchadlaſt pschedzli. Wobſorženi tworjachu male potajne towarſtwa, lotrejz bēchu bjes dovernilami ſjenocžene, ſaſožachu potajne cíjichczeſtnje a roſbuchadla

l nadpadam dželachu. Leni jutry čħychu na holym polu dynamitowe bomby pruhowacj. Dynamit, poſa jeneho ſ wobſoržených namakan, budžishe dožoħal, wulku licžbu člowjeſlow meriż.

Italika. Prene poſedjenje italiskeho hejma, kotrij je ho ſańdžený tydžen po dležszej pschedstawy ſaſo ſesħok, je ho ſ wulkim holkom a ropotom pschedwobżolo. Weprawde na trózja ſazjistycznej cíjieske roſprawa finanzzneho miniftra. Njedestatik ſa lèto 1894/95 wucžini 177 milijonow frankow. Statny delk peł miliardu pschedrocži. Kunowaha dyrbi ho po kniežetſtowym namiecje ſ tym bezpicz, so ho 45 milijonow na doatalnych wudawlaſt ſalutuje, ſo ho kniežetſtwa polnomož l ſnutiſkownej reformie da, a ſo ho ludej 100 milijonow nowych dawlew napoleži. Sawjedženje powyszenego heleweho a spirituſhoveho dawla je hido do možn stupilo. Dokhodny dawlk dyrbi ho wo 20 prozentow powyswieči. Wbobi italiski lud, ſ wotkaſ dyrbi wón tele dawli debrac? Hido nětkele wón pod dawlkorej cíjegu ſtonasche; budže wón hisceze bôle poczeſene dawlkowe bi ħemja ſniescž mož? A ſo by ho jemu tež hisceze thleb pedrožit, ſebi kniežetſtwa žada, ſo by ho žitne žlo wot 4 na 7 frankow powysħiło. To ſo teho dla njeſtanje, ſo by ho ratatſtu ſu pomhalo, ale ſo by ho ſtatna kaſa ſ wunostkem žitneho ūla ſkerje pjeniňa.

Franzowska. Parizske wobydletiſtw ſo w ſtaſnej hroſy psched anarchoſtiſtmi njeħuktami džerzi. Sańdžený tydžen ſu anarchiſtojo hnydom ſ dwemaſ bombomaj Paris do stracha ſtajili. Wuteru w nožy wo jſtwie jeneho hosczenza na St. Jacquelinej droži bomba roſbuchnu, lotruž bě jedyn pučowat ſawoſtajit. Dokelz ho pučowat njeħrōeži, hosczenzowa wobħedżetka ſtwinie durje wocžinicz ſpħta, tola je ſawrjene namaka, cíjehož dla jeneho polizaſſeho agenta ſan ola. S tutym hromadze ho nětore ſožby do hosczenza podaču. Hdyž polizaſſi agent ſ možu durje wotewri, węz, ħardinowej tħixi podobna, ſ ſemi padze, kettajz nězde dwēr mjeħħiñi ſožby roſbuchnu. Pschi tħixi bu hosczenzakka cíjeklo na delnim žiwoċe ſtajena, jenemu hosczei ho noha a jeho żonje woblicżo a ruži ſtajidu. Bemba bě ſ bōrnizu na tajke waſħnje l burjam ſwjasana, ſo dyrbjeſte ſo bōrniza roſtorħnuc, taž bōrħu hacę ho durje wotewriku. Druhi anarchiſtiſki njeħutk bě pschedzjivo polizaſſemu kemiħarej Drejhej wotmyħlenu, lotrij je w žwojim cíjau anarhista Rubachela ſajak. Drejhej ſ liſtom wosſewiħu, ſo ſebi wętħi lerd Rabardy w hosczenzu de la Renaissance dla njeħbozowneje luboſeje žiwoċe wosmje. Lisk doſtaſwchi, Dresch ſ někotrymi polizaſſami do mjenowaneho hosczenza džeſche. Hdyž durje ſtaw, w lotrejz pječa lord Rabardy bydleshe, wotewriku, bomba ſ ſemi dele pražnu, lotraž pak njerobu. Dresch ſ wulkej měrnoċeji hnydom pschikafa, ſo dyrbja wſchitzy wobħedlerjo dom wopuſħecigz a ho fužbodne drébi ſawrječ. Polizaſſi prefekt a direktor mjeħħiżanskego laboratorija pschiblouschi radu ſkado-waſħta, hacę bychu bombje na městnje ſamym roſbuchnuc dali abo ju do pschedzjow mjeħħiżanskego wobtwerdženja wotnejħi. Skónčnje wobħamkuhu, bombu na městnje ſamym njeħa lōdnu ſejjinċi. Roſbuchjenje ſo ſ pomožu elektriſkego ſapalaka ſta. Nictó ho pschi tħixi njeħobz, tola je načinjena ſkoda na nadobje kħetru wulka. W Parizu ho boja, ſo anarchiſtojo taž bōrħu njeħsfeſtanu, dalshe nadpady wuwoſcę, a ſo polizija ſe wſħeji ledžbliwoscžu njeħudze ſadżewac̚ mož, ſo ſ Londona pschibloune dynamitowe bomby hissejje wjelle njeħboja načinja. Polizija ſo bjes tħixi ſwēru prouje, ſkónčnje pažmo wuſluſħoča, ſ lotrejz wiðomne jenotliwe nadpady wobħadżea. Anarchista Emila Henrja, lotrij je psched tydženjom w jenej khostejowni bombu kriedż pschedomnich hosczei cíjigu, nochzedža ſ tajke ſpēċħnosz u wobħudżic, taž jeho towarſcha Baillanta. Henry je ho pječa wuſnat, ſo je ſchtyri bomby wudżelat; po tajkejku tħi ſi ſi nich, lotrejz je wón pječa w ſwojim wobħedlenju ſawoſtajit, jeho towarſchojo wotnejħi. Henry je pječa dale prajk, ſo je ſebi ſ wopredla wotmyħlis, bombu, ju pod kulnju ſħowawski, do jeneho džiwaradla cíjihuc, a to w „comedie Française“ abo w „wulkej operje“. Wón je tež ſpýtal, do njeju ſaſtupič, tola wſħiċċe galertje w „comedie Française“, hdyž čħiċċe njeħutk ſkueċiċ, ſu hacę na poſħednej městno wobħadżenje byle, a do „wulkej opery“ jemu njeħħu ſaſtupič dali, dokež je pječa pschedħubju draſtu wobleċenji byle. Taž je wón dyrbjal ſwoju ſtronu hicż. Do wſħelatih khostejownijow je wón poħladač, tola ſu mało wopxtane byle. W khostejowni „Terminus“ je wón ſtönčenje wjelle hosczei wħħladač a rucje ſo roſħudżiwschi je tam ſaſtupi, ſo by ſwoj wotpohlad do ſkutka ſtajit. Tale khostejownja je ſo jemu cíjim pschiblouschi ſħala, dokež ho nadžijske, ſo ſo jemu poradgi, w pŕem naſtrōženju cíelnuč, w njeħdalok dwořniſħeju do železnisteho cíħba, l wotjedženju hotoweho, ſloċċiċ a taž ſ Parisa twoħnuc. Hdy by ras tałi daloko byle, by wjedžal węz taž naprawic, ſo jeho njeħħu wužlēdži a ſajeli.

Jendżelska. W parku sławneje hwěsdańje w Greenwichu bylo mřejzgzechō człowjeka namakali, kotrejž bě ho s bombu, wot sameho rosbuchnijenej. Smjertneje granit. Buseho, kotrejž boryš wudycha, posdžischo jako anarchista Bourdina spósnacu. Hdyž budže tež s cjeſza možno wuſledzic̄, ſchto je njeđobrowolny hamomordat s bombu, pſchi ſebi ſhwanej, ſebi wotmyſlit, cjiniež, dha tola měnja, ſo je wón wot-pohlad měl, hwěsdańju rosbuchnuc̄. Bourdin, hac̄ runjej lědma 30 let starý, ſo wjednula internačionalnych anarchiftow placíſche. Po powokanju bě wón žonjozy krawz, tola hižo dlějſhi čzaſ bjes džeta. Topokasane je, ſo je wón s Parizskimi anarchiftami wobkhadzał a wot nich pjenjeſy dostawał. Hac̄ runje hižo dlějſhi čzaſ njeđeklaſche, tola bjes pjenjeſy njebe; w jeho droſcze 300 hriwnow po nemſkich pjenjeſach namakacu. Bourdinowa ſmjerč je Londonsku poliziju pohnula, Londonskim anarchiftam wótrichho na porſty pohladac̄. Tele dny ſu polizijojo potajni ſchadžowanlu tamniſkich anarchiftow pſchelwapti. Anarchiftiſzy wopytowarjo běchu s wjetſcheho džela Němcy a Franzowſojo, Jendželzana bjes nimi žaneho njenadeňdzechu. Schadžowanla ſo w anarchiftiſlim towařſtwje, Autonomie rělažeſho, wotbywaſche. Poliziftam wazne piſma do rukow padzechu, kotrejž knadž nastork ſ temu dadža, ſo ſlónčenje jendželske knježerſtwo zuſym anarchiftam hospodu, hac̄ dotal w Jendželskej ſciženiu, wupowiedźi.

Serbija. W najwieczornych stronach Serbije so pszczeciwo królewskie hwojbie Obrenowiców n'epszcęcélkise hibanje pokłasowacj požina. W tamnych stronach so živje so to skutkuje, so by so jedyn potomnik wužwobodźerja Serbije s turkowskeho pschaha, Karadzordža (Czorneho Jurja), sa herbskeho krała wuwołał. Sapecjalik hibanja je se Schabza wusčoł a je do Užicy pscheschol. W wobemaj městomaj pschiwizowarjo Karadzordžewiców ludowe shromadźisny swołachu, w kettach so wotscze: "Dèle s Obrenowiczem!" "Sława Karadzordżewicjam." W wjele herbskich městach su so pišma rosscherile, w kotrychž so lud n'pomina, Obrenowiców wuhnacž, a schtož wožebitu tebžliwości saſtuji, tele pišma su w Awstrijskiej czischciane. W Beogradze je sapecjalik čaſkopis "Medoljub" ("Wotčin") wułhadzecž, kotrež redakciju bywši król Milan ham wjedzie; wón chze s nim lud s myškliczku spśweczelicž, so je na čaſzu wustawu wotstronicž a hamowólnie knjekicž. Webstejnoscje w Serbiji su tak smotane a sawite, so nictó njewě a wjedzecž njemože, schto budž jutſje. Możny je też tajti lónz, so Milan radikalnym i nowa ruku i siedlaniu poſkieži a so ſebi i nowa hwoje prawa wotkupicž da, kotrež je hiđo dwójzy pschedał a to niz tunjo. Bywšemu regentej Risticzej je so wón podarmo liszczil. Tutón je, runje laž liberalni pschiwizowarjo, pschehwędczenje nabyl, so je Milan tał, taž je w Serbiji hwoje prawa pschedał, s wonka Serbije hwoju duschu a hwoje hwedomje pschedał a so je do Serbije pschischtol ja pjeniesy wodu mucicž.

Dopomnješka ſ leta 1870.

(Potroczenie.)

Pſchińdzech hacj ſtadej; płomjenja ſapachu ſ tamneho boka
a roſhneſtachu wedu a dręwiane khęzi, liž bęchu hłuboko deleka
pſci wodze pod wyżekimi murjemi natwarjene, a pod kotrychъ tſečhi
bęchu ludzio cękali, liž bęchu tam wschnitto ſhubili. Wjes mutrobitoſege
a polny ſtyſkoſege ho wobroczych, tu ſaſtlyſchach moje mjeno wołacz
a moja Maria pſchilecza ſpěšnje pſches haſzu na mnje. Njewſach
żebi khwile, ſo byt' jei ſato poroſował, ſcejeſch ju ſt' hebi, a ho zyle
blisko ſt' kęzam dżerzio, khwatachmoj, kęzdeho prōidneho namieſta ho
ſdaluj, tak ſpěšnje kaž ho hodžesche domoj. Wjaz hacj jena kula
ſhuczſhe nimu nazu, a wjaz hacj jedyn ras ſchmörnichu ho nimu
nazu kruchi roſpukaneſe bomby. Bé-li nazu jeno jedyn dozpěl, to
be ſa nazu lepje bylo, ale njeſtranenaj dozpěchmoj nazu haſzu.

To bě sedma mohlo počet hodžiny byč, jo běch ju wopuščaći, te njebože je bo najskerje hni dem po mojim wotenidženju stalo. Hodž do nasheje haky pſkińdziechmoj, bliskoſatache ho namaj nje-mérne poſlakowaze hwtělo napſtecjo. Wolomik ho ſatorzecmoj, petom ſakſhiknu moja žona džiwje a wutorze ho mi. Widzu hiſtce, tak pichede mnú ręziescie, wěſik bě jej rubiſtce ſ hlowy wottorhnuk a dolhe plecjenie wložy roszuchał a torhaſche ſa nje a ſa dolhe ſuknje, mōžach ju sedma ſciebłowac.

Widzę bo po prawom paleścze, nijemózach najprzedy roześnaczy; pszczotę naszą kłęża bę trochu wot haſzy do boka, ale mi ſdaſcie bo, so bo mi krej w żłobach ſewjera, hdyż, bliże doſciebieſki, wiđaſt, kaſt plomienja ſ wolnow haſapach, ſ wolnow naſteje jſiwy, hdyż naju dżęſci ſeſteſtej. W prentim wołomiku bę wſcho czmowe pſched mojimaj wočdomai, mydłach kębi, so bo wi ſeznje; tu khablaſcie bo riſeſto mólicke pſches roſzweiſenu haſzu, najprzedy nijemózach to prawje ſpōſnaczy.

"Mama, mama", sawoła płacząc błąły głos, a to mówiące żopnięło na kolani psched namaj. Moja żona storże je t' kiebi, to d'ē naju dżowczięzla. "Hdże je Karl?" sawoła wona dybawa. — Symniża a strach tshakęschtej s' dżesčom, lědma srosumliwie hikasche wono, do wohnja połasjuo: "Tamle, tamle, wón Janeje głowy wjaz nima!"

Tu saklincja wołanie psches nóż, tak hylne, tak wótre, tak
prośbne, so to hiszczę dżenja sa hydomacze lét hlyschu. — Maria
zjiznu moliczku wot ho a s jenym sloczenjom stejseche wona w wote-
wienych duriach ho palazeje thęże. So mje tehdym pschi furowym
eznienju Boża ruciąsa sajala njeje, to je mi dżenja hiszczę hudańczlo;
leczach sa njeju a storhnuch ju wróćzo.

"Boże dla, išto masz ty myśle? Wrocław!" sawołach na nju, "czu tola widzecz, hacj moch jeho hiszceje szdżerzeć!" Ale wona nje hilo njezlysheshe.

Chyžsche mi cęknucz, bo wutorhnucz, sepjerasche bo, czepjescze vololo hębie a dżiwie wojowanje bo sapcza. Se sadwelowanjom, kaž bo sdasche, njewoczącowanych mozog nabyla, a jeno s wulkej vroźu bo mi radzi, ju wst straschnego městna wotstronicz. Chyžs u njesčz, webarasche bo; żane słowo, żane wołanie, żadyn człowjesczy wul njeſchładze wiaz psches jeje hubje; stonasche a jachlesche jeno; vě to kaž sydchowanje mręzazeho. Czepjescze mi do wocżow, roszucha nt wložy a brodu, pytasze mje sadajicz, a na dobo cęjach jara kłazu belosczy w mojej ruzi; jeju suby bęchu bo hłuboko do mojej ruki saryk a potom spadnuschtet jeje ruzi bjes mozy i semi. Wołach na pomož — podarmo — nascha haſza bę kaž wotemrjela. Wot-jeſzech lu do druhzej haſzy a podla mje czebniſcze bo żałoszczo moje vbohe dżeczo. Tu pschistupi muž le mni. „Pomhaſcze, pomhaſcze!” wołach ja, „bo pali, moje dżeczo w plomienjach!” Wjazy njemōzach vupraſicz, ale na tute słowa bę moja żona saſo i hębi pschischka, nowa pocza wona njemdricz, salhadzecz, ledma mózachmy ju kruđilez.

A mjes tym palesche ho pschezo dale, dale mjenje bē nadzjia na wumoženie. Potom pschida ho hiszheze drugi muž, a pschepodach imaj žonu a dzeczo a bęzach wrózgo i wohniej — bē poszde. Woheni bē pschi semi wuschol, wjeth bē higo spadnul, a jeli njebe amna njesbożowna kula hólczka morila, bē ho węscze dawno i kurom aduzył.

Tow bě wscha pomož podarmo.

Ale dolhs njemôjach ho dželic wot hrôsbnho mestna, njemôjach wo wopshimnuç, w njezmernej holoſci stejach laž saluslany; njenôjach hinal, dyrbjach stejo wostacz a bjes mozy dyrbjach, niczo tječinjo, pschihladowacz, tak ho plomjenja sapopaduja jeneho krucha do druhim a tak wscho hromadu padasche, tak plomjenja dale won zahachu a tak wêsik schtrê dale honjesche. Kaž wo knie dopominič ho potom na swoju žonu a pomaču džech na to mestno wrócz, džech vêch ju wepuszczil. Ale w hachy bê zyle czma, njewidzach a njezlyschach nicens wo nich. Džech i prêñej lepszej khéji — nicto ni njewetmolwi, sdasche ho mi wscho morwe bycz. Džech i druhaj, tsecej, ale nicto mje njezlyschesche abo njezhasche klyschesz. Psche-đezach jenu hazu po druhaj, wokach a kschichach, potom sadjerja mje aózna straž a pytachmy shromadnje. Ale wscho bê podarmo, nje-namakachmy jich. Hdyz nicto strachoczimwe abo spłoschiwje do wokna stupi, dostachmy tola pschezo wotpolasowazu wotmolwu, nicto njebe-lich klyschał abo widział. Pytach zylu nôz, pschebéhach laž bjes rosumu zdele mesto, wróczach ho pschezo sažo i wohniej, ale tež rano bischcze vêch podarmo na pytanju. Môj napohlad je kurow był, schetoz nětore žónske, kiz mje rano sahe widżachu, czechnicu wokajo pot minie.

Stóczęńje žmili ſo nade mnú starý muž. Wsa mje ſobu do
twoſeje iſtwy, wotmy mi krej a haſy ſ woblicha a džesche potem ſe
mnú na pytanje a jemu ſo tež radži, moju žonu a moju džowku
zamakac̄. Bě to hubjena ſabnja kheža, hdyž běchu ſeju domjedli,
wydlesche tam wjèle ludži, ale běchu jimaſ iſtu pſchewostajili. Hdyž
a ſaſtupich, ſedzesche žónska na ſemi pſchi ſwojim lěhwje, kig
někotrych ſkłomníkow a kryžow wobſtejſeſhe. Džiwje fantaziſrujo
ezeché moje džec̄s a ſ jeho ſaſchmijatanych powiedanow, ſ njeſwiko-
wazych myſklow hlyſach to, ſo běſche kula bratſkeſ hlowu wottorhla,
njes tym holkza njeſranjenia wosta, a ſe ſlemjenjom wotehnata bě
dſehe ſ čaſhom wuc̄ella.

Moja żona lejeſcie ſm̄erom w kucíku, ſo njehibajo a bléba každó. Ale tutu ſm̄eromnoſć satraſchi mje hiſčce hóle. Sawołach na nju, wona ſo njehibnu, jeno hdyš a hdyš běſe hjesroſumne poſměwlenjenje po bělém ſpadnjenym woblicz̄u, potom wotewri wočki a wubđerasťe na wokolo ſteſazych, a ſe wſhei ſtuſlnoſćau, ale tež

ſ najzkuowishej węstoscju dyrbjaſt spōſnacj, ſo je wona roſum ſhubila.

Bjes mala bęch do womorow padnuł a lędma hłyschach, ſo ho wie mužojo praschachu, hacj dyribitaj wobeju do khorownje doniescę, hędej lepsche woſladańje namakatej. Ale hdyż ho Marje pſchimnichtaj, ſo hyschtaj ju njeſkoj, poča ſ nowa njemdricj, ſakhadzieſche, cęperieſche a kuzasche woſoko ſebje, iſchę ſtupi jej ſ erta a njeſroſumiſe ſynti dobrywachu ſo jej ſ wutrobnia. Proſchach, ſo hychu ju jow woſtajili a po lękarja ſchli; ſcęgędu ſ ramjenjom, njemęſachu nadzije, ſo móhli żaneho namakacj, ale ſmilichu ſo nade minu a dęchę. Ale jedyn po druhim pſchimnichtaj podarmo pobivski ſaſo wróćo. So ſu lękarjo wſchitzu w khorowni, a egi, kiz bęchu doma, woſlakowachu ſo, ſo dyrbim khoru jeno do khorownje pſchinjescę.

Mjes tym bę holkazne roſhorenje tak jara pſchibko, widzach, ſo je ſo, jeli hiſchę bortsy pomož njeſpſchimnichtaj, po dęſcę ſtało. Duž kchwatach ſam, ſo hych lękarja pytał. Njeſchach ſo bjes njeſho wróćcę, a dyrbjal-li jeho na rukomaj njeſcę. Pola tſjoch klapach podarmo, njebęchu doma, ſchwörtý pſchimnichtaj runje domoſ. Praſtich ſemu ſwoju proſtu, roczach ſo, plakach, ale podarmo.

„Njemou, nježměm, luby pſcheczelo“, rjeknu won, „dyrbju hnydom ſaſo do khorownje. Tam njeſčaka jedyn, ale dwazyczę, tſizycę khorych na mnie, pſchinjescę ſwojich khorych tam, rad chzu eſinicę, ſtoſ ſo hodzi.

(Slončenje pſchichodnje.)

Michał Hórnik †.

Saſo je ſo jedyn ſ tych mužow minul, koſiſ ſu naſch herbſki lud a naſchu herbſku ręcz ſahubſenju wutorhnuſ pomhal. Schtowrck 22. februara popołdnju 3/45 hodzin je wycholodostojny knies Michał Hórnik, kanonikus kapitularis iſcholaſtikus ſw. Pětra w Budyschinje, egičko wumrjel. Sserbſki lud ſ nim muža ſhubi, koſrj ſo dla ſwojeſe wučzenoſcę a dla ſwojego ſpihaczelſkego ſtukowanja niz jenož w Sserbach a Němzach, ale po zplym kłowjanſkim ſwęcę ſlawi a ſ cęſezowanjom injenuje. Njeboſciczkı njeļubowasche, ſe ſwojej woſobu pſched kniejeſtſtwom a pſchi ſſawnych naležnoſcęſach ſa Sserbſtwo wuſtupowacj, jeho waſchnje bę, ſ egička ſ pierom ſwoju maczeſtunu herbſku ręcz hajicj a ſpēchowacj. W ſwojej ſtudowanskej ſtuje won ſprzniwe wſchēdnie ſwoju wučzenoſcę a wědomoſcę herbſkemu ſudej poſkuciezowasche. A wulke bohate ſohnowanje je ſ tuteho dęela wuſhadtalo. Po ſwojim powołaniu ſo Michał Hórnik woſebje ſa ſastaranje katholickich Sserbow ſ hódnymi nabozenskimi knihemi pręzowasche. Męſto dotalnych tajkich knihow, ſ reczniskimi ſmylkami a woſacznoscęſmi ſo mjeſtowazym, won knihi, ſ ciziſtej prawej herbſezinu a polepſchenym prawopisom ſo wuſnamjaze, wuda. Jego najwažniſche dęelo bjes nabozenskimi knihemi je nowy testament (nowy ſalon), koſrj je won hromadze ſ preſesom Praſkoho herbſkoho ſeminara, kniesom Eufesjanſkim, ſ nowa pſchelotil a wudal. Tola niz jenož ſa katholickich, tež ſa evangelskich Sserbow je won pſhomnje ſwēru dęelat. Won móže ſo ſ połnym prawom ſaloſet herbſkoho ſelleſtristiſkego cęſazopiswa mjenowacj. Won je naſtor ſ ſaloſenju „Euzieſana“ dał, a wſazh lęt ſ jeho redaktorom był. Woprawdze hoberſke dęelo je Hórnik pſchi wudawanju „Cęſazopisza Maczizy Sserbſkiej“ dolsenjal, koſrehož redaktora bęchu jeho w lęcze 1858 ſchinili. W lęcze 1882 jeho ſa pſchedzydu Maczizy Sserbſkiej wuſwolichu. Smjercz je jeho wot tuteho ſa herbſki lud wažnego ſaſtojnſtwa wotwokala. Macziza Sserbſka budże cęſko jeho wotbalicę ſacjuwacj, njebuže lohko wuſpoſnijene město w pſchedzydſtwe ſaſo ſ mužem woſkadzicj, koſrj by ſo naſhemu Hórnilek runał. Najbóle budże jeho reczniska wědomoſcę pſchi redakcji Cęſazopisza Maczizy Sserbſkiej pobrachowacj; pſchetož bjes Sserbam nětſole ničto njeje, koſrj by ſebi w poſobnej měriſ ſnajomſtvo kłowjanſkich ręczow pſchiswojil, jaſo Hórnik. S dęlapelneho ſiwenja je njeboſciczkı do wečnoſcę ſaſhol, ſe ſwojej dęſławoſcę ſa herbſki lud ſebi wečny wopomnik ſlawy ſtaſiowſci. Nam Sserbam njech je ſiwenje tuteho wótczinza ſ pſchitadom, po koſrjym njech horſtwinu a ſo ſložujemy. Jego mieno a jeho ſlukti wečnije w cęſnym wopomnjenju džakownego herbſkeho luda wostanu.

Ze Serbow.

S Budyschin. Sańdženu njeđelu do tudomneje hofpody ſ „do- miſnje“ 30letny pſch ſupz pſchimnichtaj, koſrj bęſte ſebi wobej nosy na žałozne

washnje ſwobabil. Kaž won powjedasche, bęſte ſo duzy po puczu wuſta- wſhi ſs na droſy bjes Belszczazami a Budyschinom na hromadu ſamjenjow ſynti a wuſnuk, pſchi cęim ſe ſebi nosy ſwobabil. Pſchimolany ſekar- pſchikafa, jeho do měſčczanskeje hoſtejne domiescę.

— (Se herbst eje pčžolnizy.) Sańmawie je, ſe koſda pčžolka ſtaſnje ſwoje hydlesko pſchemeni. Šerbeža w ſymſej kuli je cęploſta najwjetſcha. So moſte tule cęploetu tež ſwontowne pčžoly wuſicę, koſrež hychu hewal traſch ſproſtnuke, ſtawa ſo ſtaſne puczo- wanje w pčžolazej kuli, a to tak, ſo ſwontowne pčžoly pomalku w dobrym rjedje ſo do hrędža dobywaju, mjes tym ſo hrędžne pčžoly runje tak porjodnje na ſwontownu ſtronu leſu. To ſtawa ſo wo dnjo a w nezy pſches ſyku ſymu, a wuſpeč je, ſo ko koſda ſenotliwa pčžola wjazorje ſa džen doſpolne wuhręje, ſo by potem, hdyž je dobrotu w połnej měriſ wužku, druhim towařiſkam měſtacko- pſchewostajila. — Ssyline koſeje dęlaſia hido w malym ródku, haj hudo hido w wulkim ródku na czerw ſe temu wſchēdna cęploſta w ſymſej pčžolazej kuli njeđožaha. Petom durbja ſebi cęploſtu w kliczu naprawicę, koſd hym to hido piſak. To pat pčžoly jara napinuje a mjeđowę poſlady pomjeniſha. W někol hylnym koſdgu ſo cęrwiowa cęploſta niže 20° neponiži. Hdyž pčžolſtwo cęuje, ſo je pſchelabé, taſku cęploſtu naprawicę, dha matka hiſchę nje- ſapocniſje lažnucę. To stanje ſo hakle, hdyž miliſche wjedro ſaſtupi. Ćzim hörje, hdyž ſo po tym ſaſo ſurowiſcha ſyma wróći, kaž w minjenym tydzenju. Pſchispemnicz hiſchę chzu, ſo ſo matka pſchi ſehnjenju po mjeđowých poſladaſ ſtegi. Ćzim wſazh mjeđu, cęim wſazh czerw; cęim mjenje mjeđu, cęim mjenje czerw! — Pſchihobne ſ ſczoplenju je tež waſchnje, kaž pčžoly ſwoj mied pſchetrjebaſa. To je ſpodiſiwe, ſo pčžoly ſwoje płaſty wot wjerča runje dele twaria a ſo panki teho dla po waſy ſteja, mjes tym, ſo je to po ſaſmewow a woſkow runje na wopal. Woſhy móže w ſwojim leñnim woſydlenu panki męć, koſrež ſu na dnje wotewrjene, ſa pčžoly ſo to njeħobzi. Peſzola je tak mudra, ſo delni płaſtowý dęel pŕofony wostaji ſa ſebje a ſa czerw; ale wſchón měd naħromadži w khopje a mjes nim wostaji jencz tak wuſke haſti, ſo móže hiſchę runje pſchelacj. Della, na pŕofonych płaſtach ſedža pčžoly ſuhiſiſho a cęplico, hacj na ſymnym mjeđe. Wt delka tež ſapogznu w ſymje panku po panzy po rynku wuſpróſnidicę, a to tak, ſo ſu hrędža na płaſtach ſtajne wuſche hörje hacj po botach. Tak cęhniſje zyle ludſtwo pomalku dale ſa mjeđom. Wopacjne by bylo, cęzyt poſolat ſwoje koſeje ſ doſpolne połnymi płaſtami do ſymu poſkacz. To bylo pſche wſchu měru ſymne hydlo. Peſzola dyrbja na pŕofonych płaſtach ſedžicj a wuſhich ſebje měd męć. Tež dyrbja haſti mjes płaſtami, woſebje horka, hdyž měd je, wuſke hycz! Na to kędžui, hdyž na ſymu poſolat ſapogznu w ſymſej ſyrobje pſchipeſhuiſes. Želi ſo hychu tute haſti ſcheroke byle, dha dyrbjala ſo ſymka kula roſwjaſacj; pſches to by cęploſta do khopa tlochnula. Hinak pat, hdyž ſu haſti horkach wuſke.

S Koſež poſla Bulez. Na tudomnym kniejeſt dworje ſo ſchtowrck tydzenja dwaj poſončaj do puſow daſchtaj, pſchi cęim ſe jedyn druhich do boka klo a to ſ tajſim wotmachiom, ſo ſo jemu po lękarjowym ſpōſnacju puža ſranichu. Dweluja na tym, ſo jemu ſiwenje ſdžerža. Wobaj poſončej ſtaj ſ zufy ſtron ſ nam pſchicahnutoj.

S Bulez. Na měſtne naſchego dotalneho wucžerja kniesa Wiczaſa, koſrj je ſo jako zyrlinny wucžet do hucziny poſołak, ſu kniesa Kęžora, kiz je w tu kholiu ſ wucžerjom w Pſhowiach, wuſwolili.

S Daliz. Satraſchny wętr, koſrj pońdželu tydzenja ſakha- džesche, je ſamosteſazu bróžen, kublerzej Gudži kluſchazu, poſołak. W Libuchowje a Kęžiwej Borszczig je ſo na ſtěchach wjele ſchłodny načiniſlo. W holi je ſo wjele ſchtomow ſwuwalalo.

S Boszcz. Sańdženu ſobotu njeđalo ſo naſheje wſy poſonej Budyskeho rěnika Niertha po wſach ſwinje ſupowawschi wos, na koſrjym je domoj wjeſeſche, ſwórcz. Wos ſa ſamjenje wifajo wofta, tak ſo ſo roſtohnu, hdyž konjej ſe wſchę možu cęhniſeſtaj. ſwinje ſwiczo na pola wubędžachu, bjes tym ſo poſonč, koſrj bę do konjow panuł a ſebi kłowu khetro woſodrjet, do Nadžanowſkeje korečmy cęhniſeſche. Tu won hofceženarzej Hruszej napowda, ſo ſu jeho rubježniſy po puczu nadpanuli a jeho ſkonzowacj čzyli, wo cęim ranj na jeho kłowje ſwēdča. Knies Hrusla tule powjedasche hnydom do Budyschina telefonařowasche a ſa krótki cęaz hido ſyla poſliſtow do Nadžanez pſchihna. S tutzmi poſonč na měſtne, hdyž bę wos ſwórcz, wotendž. Poſliſtovo bortsy wuſkuchowachu, ſo je ſo poſončej jenož wo rubježniſim nadpadze džalo, a ſo je ſo ſ tuteho ſona njeſabz storhnut, hdyž je ſe ſwojego ſybla, na koſrjym bę kłobko dremal, bjes konjow ſo dele walik. Na ſbože

běchu žwinje na blíském polu wostale. Wone buchu slojene a sažo na wós žadžene, ketryž bu bortsy sažo někak hromadu svity.

S nowy ch Spytz. Wutoru, 20. dęń maleho rózka, kwoje-
czeſche tudomny wumjentat Michał Trajn se kwojej mandżelskiej
Hanu Chrystianu rodženej Peschelę z Wilnizy kwoj sloty kwaſ.
Tejny nan bē z wuczerjom był w Wilnizy sa Wojerezami. Na
wschęch stronach bē tu najluboscziwiſche wobdżelenje na tym jađnym
kwyedżenju widzieć, niz jenož se strony jeju dżeczi a hydemnacze
dżeczi dżeczi, ale tež se strony pszechzelow a kuhodow. W kwyedżen-
skiej jstwē bē wscho połne nastajane z rjanymi a woſebnymi sloto-
kwoſnymi darami, a hnuta nutrnoſcz napjelni wschitlich hromadženych,
jako doſtojnymaj jubilejskimaj mandżelskimaj nasch knies faraſt lie-
theol. Zmisch kwyedżensku ręcz dżerzeſche a jimaſ na jeju dalschi
ſienoczeny pucz ſiwijenja ſenjesowe požohnowanie wudżeli. Bóh luby
knies wuglych nad nimaj wschitke jimaſ wuprajene ſbozopſtacz!

Se herbskich nizin. Psched někotrymi lětějšekaskami běhu hischče we wschěch našich czechich wjeskach, kaž wschudže po lubych Šerbach, pschajn doma. Wone hu ho minule a s nimi najstarsche a najlepše hajekki herdskeho spěwanja. Na jich město hu stupile spěwansle towarzystwa. Tola tak malo ho wone, žamo w hrjedzisnje Šerbowstwa, často sa herbski spěw staraja, to psched krótkim s vultim wobzarowanjom s nowa šhonichmy. Tu a tam wobsteja spěwanske towarzystwa, ketrichdž ſobustawy hu s wjetſcha Šerbia. Dwe s nich wuhotowaskej njedawno hrjedzenje, na kotrymajd hu ho drje mnehe němske spěwy, tola ani jedyn jenicžki herbski spěw spěwale, hacž runejd běhu wobdzelnizy po wjetſchinje Šerbia. Jene towarzystwo wotme loni ſwjatki spěwanski konzert. Tola tež tudy hu ho psched jenym, nimale číseče herbstim pschi po ſluchatstwom wot číseče herbskich spěwarjow jenož němske spěwy ſanoflowale. Myslimy ſebi tola, so ſebi hido runoprawosć žada, so ho pschi tajlich ſkladnosćach tež někak na našku narodnosć džiwa. Něby drje psche wjele bylo, hdv by knadž ho dwaj abo wjazy herbskich spěwom nanajmiloscziwisch ſherbskemu ludej poſkiezilo. Sdamo mnosy našchi němszy krajenjo ſlyscha, kaž drje je doſeč ſnate, rad herbski spěw, dokelž je jim něchtio žadniſki hacž němſki, tiz móga tola wſchědnie ſlyschez. Saměrno, s tym němžem ſebi pola našich ſuſhodow žanu ſlawu dobycz, hdvž ſwojich wótzow čeſez a ſhwalbu ſebi tak malo wažimy a ſwoju narodnosć wot ho kladžem, kaž někaklu staru wotnoscheniu draſtu, t czemuž woprawdze žaneje pschičziny nimamy. Čeſcziny najpredy ſebje ſameho, potom budža naš tež druhý čeſczicž. Čeſko pschičodny, ſaczejſech nam ty, so tež do našich nizin ſaczehnje živischi narodny duč? — Pschedstejaze ſłowa hu wuras měnjenja mnohich ho hischče jač Šerbio čujazych wjetſhenjow, tiz praja: Něch druh wukhwaluju ſebi zuſy ſynt, my ſhwalmu ſebi Šerbskežinu! — r

S Delnjeho Wujesda. Wutoru tydjenja rano w dwemaj hodzinomaj je bo Janej Bryczi, dzelaerzej na zelesnicy, jeho stara khega wotpalila. Brycza be zebi psched dwemaj létomaj nowu natawiril. W starej jeho pschichodna macz byblesche.

Přílopk.

* Po nimale 30-létnym sajeczu w Waldheimskiej khostární je tele dny rubiežnym mordat Künschner wumrjet, kotrejž je 2. novembra 1865 pschelupza Markerta w Lipštu w jeho klamach na róžku Grymaskeje a Miklawšskeje drohi skónzował. Künschner, kotrejž bě k žmijerczi wotkudžený, hízo na Lipsczanskim wotprawniščcu pod řekru ležeske, hdyž s telegramom jeho wobhnadženie wot tehdomniščeho krala Jana k wotprawniščcu doníže. Krajinę kád Brandt bu híščeje w prawym časzu s wołanjom pschihladowarjow a póska, kiz depešču pschiniecky, wotdzeržany, řekru spuszczeicž. Khostanza sako s guillotiny wuposačku a do tudomneje khostárnie wotwiedžechu, hdež je ho psched někotrymi njedzelemi, hdyž hízo czeueše, so je jemu žmijercz blísla, swojego hřečha sčawnje wusnał. W jastwie je Künschner psched mnohimi létami tež jeneho wyschšeho sastojnika, jeho jara kroble nadpadnuwski, skónzowacž spýtał, řečtož pak ho jemu džakowanó Bohu njeje poradžilo. Wot teho časa žem je strašný slótsnik stajnje s rječasami sputany był. Jeho čelo su Lipsczanskej anamotiji pschedopadali.

* S khorzhebusa pisaia: Pshed wjazg hacz dzebzaczymi lëtami
szlużesche pola durinskeho regimenta peshkow čzo. 71, w Erfurze steja-
zeho hłownik se Schillers, hewak jara dobry wysok, kotryž bę żebi wusku
sumu żwycy pjenies pszcziswoiil a potom cęknul. Po dolkim wokoło
bludzenju, w kotrymž dyrbiesche sa wschelakim dżekom pszczimacz, zo
dobrowolnie wojeriskej wyschniości pszcepoda, kiz jeho do Erfurta pòšla.
Tam bu cękanz do zitadelle Petersberga sawrjeny. Někto je tež wójskse
hudnistwo jeho wužudzenie wobsamko a jeho, jeho s wójska wusam-
nuwschi, i jaſtu na schescz lët safundzilo. Schillers dyribi żwoje

khostanje w khocjebusu wotkedaćz. Sa wojeńsku pkužbu tež sio wjazy
hodjał njeby, dokelž je khiero khromy; psjetož cęknunowſhi ve offizier
w wukraju tež s pohoncjom był a ſebi ras s woſa padnunowſhi nohu
ſlemit, czegož dla hiſſeje khiero klapa.

* Ve Wulkim Wördenje mandželska tamniščeho rešnita H. ſwjoſeho mandželskeho ſe ſchyrimi džworečjekami wobdari, inſte ſchyri maja ſo derje. Dotal mějeſte bohače pſchisporjena ſwójba hijo džeczi, někto ma jich na dobo džewjecz. Dokelž běhu nowonarodžene džecjatka hčetro hlabuſčke, doftachu nuſtu hčicenju a w njej mjenia „Hana Marja“, „Marta“, „Frieda“ a „Elsa“. (Ti ſu ſemrjele, hacj je požledne hiſheče žive, njewemy.)

* S Behdenika čítamy: Wulkí wětr je w thčle dnjach tuby
wjèle nješkoža naczinil; wjèle třechow je swottorhanych, wjèle schtomow
spowrōczanych a na nimowjedzaze telegrafy smjetanych. Tež žiwjenje
dwuej człowjekow je ſebi wicher ſa wopor žadak. Žena ſona a dwę
ſchulskej holzy ſwojim ſwojbnym wobjed do zyhelnicze nje-
ſechu. Munje w tym wokomiku, hdyž ſt kólni pschiindzechu, wicher
třechu wusběže, ju na nich cízisnu a wobej džesczi ſarasy. Žona bu-
tať wobſchlobzena, ſo na jejé ſahojenju dweluja.

* Dynamitowy nadpad je što w nozy 5. februara pszczewiwo hajnikej Richardej Dyrbachej w Massow-Lugnianje w Oppelniskim wokrjesku stal. Hajnka w nozy satraszny ūsk se spanja wubudzi. Hdyž s komory do jstwy stupi, bě stwa zyle roškhardtowana. Jene wokno bě s murje wutorhnjene a kruchi wot njego leżachu kołowołoko. Tež jeho wulkı schipiel a druhá domjaza nadoba bě w kruchach. Wschę murje běchu rospukane. Žandarmojo pschi pszczewyptowanju městnoſcze žehlawu namalachu, s taſtejž ſo dynamitowe patrony sa-žehluja. S teho a s zyloho wobſchodzięna je wěste, ſo je ſłostniwa ruka dynamitowu patronu na wokno hajnikoweho wobydlenja położila. Na dweju čłowjekow jako na ſtučerjow tukaja, kiz staj jako paduchaj džiwiny a drjewa snataj; jedyn s njeju je njedawno w hornijsklesyńskich wuhlowych podkopach dželał a tam dynamit kranuež moħl.

* Dundak, kotryž minšemu poündželu psched tydženjom na Han-
selskim knježim dworje wobžebjerja knjesa se Steinmež wo jałmožnū
prosčesche, je ho hrośnje njedzakowny wopokasal. Dar, kotryž bē
dostał, drže bē ho jemu knabnū seſdał, pschetoz po krotkim wureczę-
wanju ho won do knjesa da a jeho se żwojim tolstym kijom do
woblicza moržnu, tak so dyrbjesche knjes i St. i krwju polathym wo-
bliczom psched nim czekacż. Dokelž bē ho njedoczink na pucż do
Linderobe podał, wosjewichu jeho nieskutk hnydom wježnemu żandarmej,
kotryž jeho bórzy saja.

* Se Saarbrückena pišaja: Jedyn hajník a jeho pomocník staj s pjanosču duzy domoj na pucžu s Neukirchen do Spiesen 55 mlodym štromískam króny swotřešaloj. Škudništvo sažudži skucjerjow, kžiž meještaj pschizuschnosc, na to ledžbowac, so by nicto žadyn štrom njevobhložit, k jaſtu na 2 měřazaj. Nimo teho staj na-činjenu škodu se 400 hrivnami ſaplacicž dyrbjaloj. Wěſceje je ſo ſimaj tež dopomocito, so ſo dale ſa hajníkow njehodžitaj.

* W tych dniaach staj psches Pětrohród po Warszawskieje železniicy dwaj wosoj žiwych mjedwiedzow (barow) do Němzow jěloj. Wobędzjerjo němickich swěrenow (sahrodow) běchu řebi te mjedwiedze k domuspojenju swoich menažerijom pschinic dali. Wschěch w hromadze bě to 12 wulich a 6 młodych mjedwiedzow a 4 mjedwiedzkom. Swěrjata ſu burja w Oloneckej guberniji ſa poždra měšaza nałożili. Sa kózdeho stareho mujskeho mjedwiedža doſtanu kojerjo 100 rublow a ſa mlodeho poł ſta. Žonki mjedwiedz paſ 150 rublow płaczi. Duż prózu płaczi je kojic. W bližšim čaſu na druhu taſku pôzytku wociągu.

* (Czahowym mischt w spodnich kholowach.) S Esplingena
pišaja: Czahowemu mishtrej, kotryž mějše pjak tydzenja rano
6½ hodzin ludzazh czah se Stuttgarta do Ulma w Blochingen wob-
staracž, bě paduch w nozy kholowy a czrije kranul. Szlužbu nje-
změdzesche sakombidicž; duž jemu nicžo druhe njewubu, hacž so
w spodnich kholowach a paduchowymaj rostorchanymaj toſlomaj, lotrejž
běsche jemu dobročiwy paduch sa czrije wostají, kwoju pschižlus-
nosć dopielnicž. Pućowarjo rjenje hladachu, hdyz jeho tajfeho
s četwjetnej kožanej toſcu po boku psched czahom horje a dele hahacž
widzachu. Tola pak khalachu wſchitý jeho njehablatu ſwernoſć,
hdyz ſhonicu, kak bě ho wbohemu ſeſko.

* Satraschny wèr je shtwórk tydzenja zyrkej w Gate City w Alabama powèl, hdz bè runje Boża Krzgba w niej. 24 woèbów bu morszych a wjele siów kemischerjow woèskodzonych. Też w drugich mèsciezsanskich stronach je wjele ludzi żywienie shubilo. Mèsto je nimale zyke saniczone.

* Źałóżne mordatstwo je zyle wjezne wobydleństwo w Nemiży pella Schęcęzjina saherilo. Tam bydlazy schewz Otto Franz, wopisy człowiek, bę ho wokoło połodnia se swojej żonu swadzili. W swojej pjanosći bijesche wón najprzed po śdaczu s palenzoj bleschu swoje wózom měhazow stare dżęczo do hłowy a fabi jo. Potom fekeru śrabnu a swoju żonu někotre rasy do hłowy rubnuschi jej nöp ros-schęzpi. Na to mordat swojej 4-lętnej dżewzy kafasche, so dyrbti i czege hicz a jej prajecz, so je nan macz fabik. Hdyż bę ho dżęczo wothalilo, wón se śmiej krewu pschleszcza do měcha styka a wobydlenie wopuszcza. Pschleszcza sa 3 hriwny pscheda a s pjeniesami w salu do lorczym w Delnim Bredowje stupi, w fotrejz bę, hdyż jeho żandarmojo namakachu, higo 2 hriwne a 70 np. wudak. Franz bu do jaſtwa hadzony. Njesbožownu żonu, tiz mějescze, hdyż i njei pschiūdzechu, hisczce kufi žiwienja w hebi, do Bethanije dowieszczi, żaneje nadzije pak nimaja, ju žiwu sdżerżecz.

* S Lwowa w Galiziskej pišajca: Wczera rano, 13. februara, su tudy korporala Paniuta wotprawili. Wo tuthym wetprawienju nowiny sczehowaze sdżeluja: Korporal Paniuta higo scheste lęto klujsche. W poślednim časzu běsche ho se klujobnej holzu w offizierstkim kasińje sejnał, schtož jemu jeho rytmischte Baresch porokowasche, jemu wschón wobkhad s tej holzu salasawski. Paniuta pak ho teje holzy njewostaji. Rus jeho rytmischte Baresch s njej w strażnym pschębyku lepi. Sa to Paniuta dla njepoġłuschnoscze 10 dnijowsti arrest dosta. Na to roshnewany wón na swojego esladenskeho komendantu kafasche a jemu s revolvrom do hłowy tseli. Baresch nasajtra wumrje. Paniuta cęknui, někotre dny posdzijszo pak jeho patrulija sasa. Sajaty hórszy s jaſtwa twochnu. Hakle sa někotre dny jeho sažo popadnuchu a wojetkemu hudnistwu w Lwowie pschedachu. Niedzelu dopoldnia jeho do dwora wojetklego jaſtwa pschi-wiedzechu, hdyż jemu jeho wotkudżenie i krajerczi wosziewicu. Potom dyrbiesche na schibjenzy wumrjecz a ho s wojetstwa wusamknucz. Hnydom jeho korporalsku uniformu wħlejzechu a jeho s khontanskej draſtu wobleczechu. Paniuta ho pschi tym zyle smerny wopokaſa. Jenož kłowa: "Na schibjenzy dyrbju wumrjecz a niz psches kultu?" dasche hyschecz. Někt jeho do jaſtwa sa khudych hréšnikow, w preñim poślodze legazeho, dowiedzechu. Khontanz dasche hebi wschelake jéđe, něskto wina a zigarety pschiniescz. To wscho hebi derje kłodzież dasche. W běhu dnja pózla po někotrych kamieradow, luthych korporala, a prajesche kózdemu woszobje hnute Božemje. Tego runja tež ho se swojej starej maczerju roszjohnowa. Jenu dżelenje bę psche wšcho bołostne. Macz a kyn padaschtaj hebi pschego s nowa wokoło schije a loscheshctaj ho, doniz skónczne profož jemu dethotrażazemu wosłuchenu kónz njeſčint. W nozy ho Paniuta njelehnu. Jeneho duchownego mějescze pschi hebi. Temu ho spowiedasche a woi njeho Boże wotkasanje dosta. Wschón druhı cęzko pak molesche. Nano w 7 hodzinach Winski kat i njemu do jaſtwa stupi a swjasa jemu ruzę. Wotkudżeny jeho proschesche, so by jemu modlitwu a wobras Chrystuski w rukomaj wostajit. S katom a jeho pomoznikom w przedku ho śrudny cęzko do dwora hibasche. W wrotach wsia wojetkli karrej s natkñjenymi bajonetami Paniuta do swojego kředzisny a wiedzesche jeho i wotprawniſčeju. Paniuta s pośběhnijnej hłouu s nim stupasche. Schibjenzu sa kribjetom jemu major-auditor hyschecze junu wukud cęzko. Katowej pomoznikoj, Kaufmann na prawicy a Willenbacher na lewicy, Paniuta na dostaw počkiw sbehnuſchtaj. Kat jemu woko sa schiju sadżernu. W poślednim wosomiku Paniuta, kotryž pschego hyschecze modlitwu a Chrystuski wobras twierdze w rukomaj dżerjesche, maledo Willenbachers proschesche, so chyžk hebi webej węzny i wopomnyczu skhowac. Wotprawienje 4 minuty trajesche. Nimo wuczehnjeneho bataljona a mnohich offizerow běhu jenož někotri zivilistojo pschi wotprawienju pschitomni.

* Towarstwo w krajinie pola Pětrohroda běsche psched krótkim cęzkom sa kózdeho satſeleneho wjelska myto wo 3 ruble wustajilo. Kódy, tiz towarstwowemu poſkładnikoj wjelskow wopisch pschiniesche, dosta te 3 ruble. Někt pak ho jenemu poſkładnikoj podhładne ſesda, so bę jeniczki hońtwat sa dwaj měhazaj 300 wjelskow ſesatſelał. Duž wosamknuchu, wusłedzicz, kafke khumichty tón Nimrod, tiz swojego runiecza njemějescze, naložuje. Hdyż pak jemu na kożu dżechu, namakachu w jeho kózzy doſpolni kožuchatnju. Hońtwat bę stare wjelcze kožuchi kupoval a s nich hacž nanajrjensche wjelcze wopisch dželal, kotrež nicto lohzy sa nieprawe spósnacž njemějescze. Hyschecze dwę abo tsi lęta — a pscheklepany kožuchat by towarstwowu poſkładniu hacž do dna wniklukal.

(Grytzinske powiescze hladaj w pscholosy.)

Pschedzowanje sawostajenſtwa.

Pondżelu, wtoru a hrjedu, 26., 27. a 28. februara, dopoldnia w 9 hodzin mają ho na dwórnischczowej droſy (Bahnhofstrasse) cęzko 10 po 1 ſchodze wſchelake sawostajene meble, jako meble, ſcipihele, ſchleńciane etazery, pišonske blida, poſtrowane meble, ſefaste blida, koža s matrazami, poſleſhcza, wloſankowe matrozy, cželne, kožowe a blidne ſchaty, żonjaza a mužaza draſta, tepichi, běhacze, pužaki, pschitryw, ſchleńciana a porzlinowa nadoba, knibi, Gartenlauba wot 1858—1890, Budyske nowiny wot 1798—1820, hospodařstwowy ſklad wuhla, drjewa, cętewene a bèle wino w bleſchach, kladzena butra, ſeja, plody atd., domjaza a kuchinska nadoba atd. sa hotowe pjeniesy na pschedzowanje pschedawacj. Šchaty, tepichi a draſta pschitru poſidzelu, porzlin, matrozy, poſleſhcza a kuchinska nadoba wtoru, meble a ſklady hrjedu na rjad.

Th. A. Wallitz, hanitski awkzijonator.

Drjewowa awkzija

na Ujezwačidliskim majoratnym reverje.

Pondżelu 26. febr. 1894 dopoldnia wot 9 hodz.

100 rm. khójnowych pałnych ſchęzow,	ma ho
16 = = = kuleczlow,	
115 = = = pjenekow,	w drjewischczu
74 = khójnoweje walcziny,	22. a 23. wobżelenja,
13,5 stotnijow khójnowych walczkow	
5 kužizowych khójnowych kuleczkow,	w 23. wobżelenju,
13 kužizowych khójn. delkich hromadow	
14 delkich hromadow liščoweho drjewa w 17. a 18 wobżelenju.	

Shromadžna w drjewischczu 23. wobżelenja.

Grabinſte s Rieschiske hajniſke ſarjadniſtvo.

Nieprashk.

Drjewowa awkzija

na Drobjanskim reverje.

Shtwórk 1. měrza t. l. ma ho

250 kužizowych dolkich hromadow

sa hotowe pjeniesy na pschedzowanje pschedawacj.

Shromadžna dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodzin w Slinje pschi Kupjanskim ruciu.

W Minakale, 22. februara 1894.

Grabinſte s Gimsiedelska inspekcija.

W hajniſkim reverje su lętuſche ſrubane walczki a pjenekowe drjewo na pschedan.

Na Bartiskej Horje, 12. februara 1894.

Hajn.

Dospolne wupſchedawanje

ſkomotoweho banta, židzaneho banta, bělých, pižanych a cžornych zansow, atlaſza, ſkomota, płyſcha, thlanja, mulla, batista, poſamentow, knjeſlow a wobſadženja.

Bruno Schulze

pschi žitnych mikach podla Kellingez parneje barbjerne.

W wudawarni „Sserb. Nowin” su dostacž tak mjenowane:

1. Traunungsregister, 2. Taufregister a 3. Todtenregister, taſkež ho s ſapišam trjebaja, tiz ho lętne pola wyschnoscze wotedadža abo hewal i zirkwinym kniham nałożuju.

Hońzazu ſel, woprawdžity kainit, Domaſchowu rudu, jedźnū a ſkotnu ſel, murjeriske a tseschne žyhele, twarski ſalk ma pschego na ſladze a po najtunischičkach płačiſiach pschedawa

F. Fischer na Łasowskim dwórnischczu.

Dobrowólne pschebadżowanje.

Shtwórtki, 1. měrza t. l. ma ho podpihanemu sarjadništewu
hlušchaza khežnu ležomnosé čížko 23 w Sdžaru pola
klušcha s něhde 7 körzami poia a kuki po jenotlivych sahonach abo
s yka na pschebadżowanje pschedawacj.

Štromadžišna w pschebadžujomnej khežnej ležomnosći. Sapo-
čat pschebadżowanja dopoldnia w 10 hodžinach. Pschebadżowanske
wuměnjenja ho do pschebadżowanskeje termiňe na městnie hamym
woſjewa.

w Małezach, 14. februara 1894.

Tamniſche nalutowarñine sarjadništvo.

Spěwarſke knihi

herbske a němske w wulkim wubjerku po jara tunich placzisnach,

vižanske albumy

a kwětki do wopomnjeniſkych knihow i sažopschedawanju čopjenko
po 2 np. porucža

knihwjasarnja J. Nowaka

na ſnitskownej lawſkej haſy 8, předy na mjažowym torhoschzu.

Spěwarſke knihi

herbske a němske, w najwoſebniſkych a jednorých ſwiaſlach,
modlerſke a wopomnjeniſke knihi,

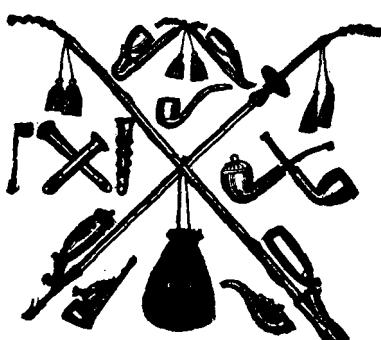
poesijske a vižanske albumy,

konfirmaziſke kartki,

kwětki do wopomnjeniſkych knihow
w wulkim wubjerku po najtunisnich placzisnach porucža

Gustav Rämsch,

knihwjasar na bohatej haſy 21.

Zobakowe trubki,
zigarowe natrubki,
kije i wuhodzenju
w najwjetšim wubjerku
porucža

Ed. Schulze's Sohn

pschi bohatych wrotach 26.
Rastuniſche žorty iu ſažopschedaw-
rjow. — Wuporejzenje w mojej
dželani.

Taſlate wahy,
dezimalne wahy,
želesne punty,
možasne „
w wulkim wubjerku porucža

} po ſalonju ajcho-
wane

B. Fischer na žitnej haſy.

Tak tunjo, faž hishcze ženje
zo trajnje dželane

= stupnje a ſchórnje =

i konfirmaziſji,

faž tež wše pomyſlne družiny

czrijow

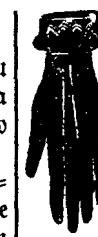
sa mužſlich, žónſle a džeczi

pschedawaja

w prěnjej najwjetſkej czrijowej pschedawatni

Paula Kristellera

na bohatej haſy 29, i napſhecza hosczenza „i winowej kiczi“.

K konfirmaziſji

rukajzy, krawath, pschedloſchliki, khornarje,
hle atd. tunjo porucža

Alfred Vogel, rukajzat
na ſnitskownej lawſkej haſy 4.

Theodor Niecksch předy T. Jermis
twarzernja maschinow a porjedzernja
na Draždanskej droſy 2 w Budyschinje

porucža ho

l twarjenju ratařskich maschinow a l jich porjedzenju, kowar-
skich dujalow (měchow) we wszech wulkoszach, piwařskich a
mlynskikh maschinow, elevatorow ſa ſamjen, zihel, lód,
wuhlo atd., transmiſijow, zentesimalnych mostowych
wahow, wszech porjedzenjow a t dželaniu maschinow
wschelakeje družiny po tunich placzisnach a dobrym wuwiedzenju.

Franz Marſchner

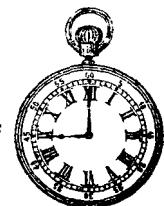
čjaſnikat w Budyschinje
čjo. 9 na bohatej haſy čjo. 9

švój ſklač čjaſnikow a čjaſ-
nikowych rječasow dobroczi-
wemu wobledžbowanju porucža.

rodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pschiſpomnjenje: Kęžu herbſki.

Fotografowarna

C. Beutzschela w Budyschinje
36 na ſnitskownej lawſkej haſy 36

porucža ho l fotografowanju portretow, hromadnych wobrasow,
tablowow, tež ſ wonka doma ſa towarſtwa a ſchule w kóždej
wulkosći pschi najlepšim wuwiedzenju po najtunisnich
placzisnach.

Visitna wulkosz hjo po 3 ml. 1/2 duž. a po 6 ml. zylk duzent.

Powjetſchenje po kóždym wobru hac̄ do ſiwienskej wulkosze.

Fotografowanja po 1 ſkodze wschēdne wotewrjena.

Směſchnje tunje inventurske wupschedawanje

we wszech wězach jenož hishcze do 5. měrza traje; porucžat
ſ doboru wulku dželbu ſbytkow draſtnych ſtaninow l darom
l ſelenemu ſhtwórtcej.

Emorowý ſklač najwjetſkeho Draždanskeho tworniſcheja
Siegfrieda Schlesingera

poła Hermanna Beermannna
w Budyschinje na ſnitskownej lawſkej haſy 6
i napſhecza radneje pinzy.

Konfirmandſke wobleczenja

hjo po 7 ml. hac̄ l najwoſebniſhemu ſupuja ho jenož naj-
lepje na žitnej haſy 4 poła

Oty Prenža předy C. F. Kloſa.

Mała kheža, hrjedz města ležaza, je tunjo na pschedan. Napłaczenie, kaž so hodži. Dalshe šhonicz psched garbarskimi wrotami čzo. 2.

Kheža čižko 29 w Droždžiju je na pschedan. Teho runja so tam prječežebnjenja dla pschedadža džečazy wós, šwinjo k formjenju, koša, kury a hufy.

W Nowych Boranezach je korezma na pschedan. Dalshe je tam šhonicz.

Sylna huczelna kruwa (schera pišana) je na pschedan w Bulojni čzo. 22 pola Barta.

Pianoforte, w dobrym rjedze, je prječežebnjenja dla placzisny hódro na pschedan. Dalshe je šhonicz pola Gustava Rámscha na bohatej hažy 21.

Nowa schewskla circulair schijaza maschina (ruczna maschina) je placzisny hódro su hotove pjenjej na pschedan na schuleriskej hažy 12 po 2 skhodomaj.

Róla je tunjo na pschedan na starej winizy (Weinberg) w Budyschinje.

Cjesczenym Sserbam Bulečzanej a Budyskej wołowniczej naj-powolnisczo i wjedzenju dawam, so mam stajne cjerstwy dobrý laný woli, wote mnje sameho bitý, na pschedan. Ssobotu laný woli w Budyschinje pod radnej khežu w scheštym stejskhežu pschedawam.

J. A. Schmidt

w Kołwaskim delnim mlynje.

Na Szokolzy stej na knježim mlynje a kuble čižko 1 dwé wo-hydleni na pschenajecje.

15—16 létne sylnu holzu se wóz i 1. haprleji do šlužby pyta D. Graf na ſukelniskej hažy 38.

Šlužobnu holzu se wóz, kotaž jutry ſchulu wułhodži, i 1. haprleji A. swid. Fröhnelka na walskej drožy 18 pyta.

Bohunczow, wotrocžlow, džovski, šlužobne džovki a tajke i šwinjom, šlužobne, kuchinske holzy, dójki, dželaczeſte ſwózby pyta Schmidtowa na ſukelniskej hažy 18 w Budyschinje.

Wužobnik so pyta!

Hóležez sprawnjej starsheju, kotaž jeje pječarstwo na wułknucz, može s pichhódnymi wuměnjenjemi do wužby stupicž pola D. Köglera w Budyschinje pschi žitnych wilač čzo. 32.

Sa ſwoje kolonialworowe a spirituowowe khamy i jutram wužobnila pytam.

Hermann Gruhl
pschi theatrowym mestnje.

Schewskiego wužobnika pyta August Scholka pschi žit. wilač 13.

Podpisany sebi dowoli na přichodnu pońdželu 26. februara do połdnja w 11 hodžinach twarski wubjerk Maćicy Serbskeje k posedzenju na radnu pincu přeprosyc.

J. Bartko, t. khw. předsyda.

Serbske Burske Towarstwo w Nakazach
směje jutje njeđelu 25. januara popołdnju w 4 hodžinach w Solez hoščenju požedzenje. Wažneho wuradzenja dla prophy wo bohaty wopryt pschedkydſto.

Towarstwo Serbskich Burów w Bělczech
směje njeđelu 25. februara popołdnju w 4 hodžinach w Schusterez hoščenju požedzenje. — Lana muczka a runklizowe symjo stej doschlej. Pschedkydſto.

Pschedpołożenie klampnařstwa.

Swojim cjesczenym wotbjerarjam a popschewaczelam w Budyschinje a wołowniczej naj-powolnisczo i wjedzenju dawam, so moje klampnařstwo njeje wjazy na kamjentnej hažy 39, ale so so nětko na kamjentne hažy čižko 20 s napschedcza turnowatnje namaka. Sa haž dotal spođene doverjenje so rjenje džakuj, prosju te mni dale pschedzelnimje pschitupowac.

S pocjesczowanjom

F. W. Hoppe,
klampnařski mischr.

Sylna šlužobna holza se wóz sa domjaze dželo a kuchinju so f. 1. haprleji pyta na kamjentnej hažy čižko 37 w dječzajej wužbowatni. Wona njeh so w stwie čižko 10 samolwi.

Pjekařského wužobnika
i jutram pyta
Ed. Voit na Židowje.

Hóležez, kotaž jeje pječarstwo na wułknucz, može do wužby stupicž pola pječarstwo mischtra Augusta Vieſolda na bohatej hažy.

PSB krěnjeje wułkoseje, dobrý wajchtař, so kopicž pyta. Wel koho? je šhonicz w wudawatni „Sserbskich Rowin“.

Džak.

Džalej, w 7. čižku „Sserbskich Rowin“ wykłodostojnemu knjeſej fararjei Kubizy w Bulečzach sa jeho w noskach gmejnach wodžeržane wjeczorne Bože šlužby wuprajenemu, pschedzamku so Černjowska, Lusčjan-ſla, Rodečzanska, Kołwaska Něczin-ſla a Wawiečzanska gmejna,

Z hľubocej zrudobu dawa podpisany struchlu powěsc, zo je z Bożej njewuslēdzitej radu

najdostojniši knjez

knjez Michał Hórnik,

Canonicus Capitularis Scholasticus kapitla swj. Pětra w Budyschinje, assessor konsistoria a synodalny examiner, předsyda Maćicy Serbskeje, znamjenity serbski spisačel, sobustaw mnohich wučených towarzstw, rycer 1. klasy kral. sakskeho Albrechtoweho rjada a t. d.

štvr̄tk 22. februara popołdnju $\frac{3}{4}$ /5 hodž. w 61. lěce swojego živjenja nahle zemrēl.

Pohrębna swjatočnosć započne so pońdželu $\frac{1}{2}$ /9 hodzin w tachantskej cyrkwi swj. Pětra a khowanje same budze wot tam w 10 hodž.

Jeho duša budz pobožnym modlitwam poručena.

W Budyschinje, 22. februara 1894.

Jakub Skala,

farař.

Pschiloha f číslu 8 Serbskich Nowin.

Sobotu 24. februara 1894.

Cyrkwińskie powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutjsje niedżelu rano w 7 hodž. diał. Rāda ſerbſtu ſpovedni ręcz, $\frac{1}{2}9$ hodžin ſerbſte a w 10 hodž. němiske pređowanje.

Krōenl:

W Michałskiej zyrlwi: Hana Margaretha, Reinholda Pawoła Menzela, kulelnika na Židowje, dž. — Julius Curt, Ernsta Juliija Schäfera, zybelnika na Židowje, b. — Hermann, Ernsta Schüka, murjerſteho polera w Wulkim Wjetlowie, b. — Gustav Ota, Karle Wirtha, thézera a pletaria w Szalonej Borschezi, b. — Meta Emmy, Gerharda Pawoła Nagela, gratmiſchra na Židowje, dž. — Hana Martha, njemandz. dž. na Židowje.

Zemrje 61:

Džen 15. februara: Maria Nowak, ujebo Handrija Blažija, wuhlerja w Měrkowje, wudowa na Židowje, 72 lét 10 měsazow 27 dnjow. — 16. Maria Schuster, Karle Hendricha Stoča, thézera a fabritaria na Židowje, mandželska, 37 lét 11 měsazow. — 17. Wylem Pawoł, njemandz. b. na Židowje, 14 dnjow. — 19. Ota Hermann, Karle Jaronimra Nowaka, murjerja na Židowje, b., 5 měsazow 16 dnjow. — 20. Hana Maria Brodzik, swudowena Gruhlowa, dželaczečka w wokřejnym wuſtawje na Židowje, 66 lét 9 měsazow 12 dnjow. — Handrij Bohuver Juršič, thézec na Židowje, 70 lét 8 měsazow 3 dny. — 21. Jan Ernst Wicžas, thézec a murjer na Židowje, 51 lét 9 měsazow 3 dny.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitow dowoś w Budyschinje: 2723 měchow.	W Budyschinje 17. februara 1894				W Lubiju 22. februara 1894			
	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.
Pſcheniza	7	47	7	65	7	6	7	21
Rozka	6	94	7	6	6	71	6	94
Jecžmien	5	87	6	—	5	63	5	78
Bonk	6	43	6	86	6	47	7	—
Hroš	7	75	8	30	7	60	7	90
Hroš	8	89	11	11	9	50	10	56
Wola	8	20	8	47	7	75	8	50
Zabky	14	—	17	—	11	—	13	—
Hejdusčka	16	—	16	50	14	—	14	50
Gerny	1	60	2	—	1	40	1	70
Butra	2	40	2	70	2	10	2	40
Pſchenizna muſa 50	6	50	16	—	—	—	—	—
Ržana muſa	6	50	9	75	—	—	—	—
Sýno	5	50	5	70	4	80	5	40
Sóloma 600	32	—	34	—	30	—	32	—
Prožata 510 ſchruf, ſchtruf	15	—	30	—	—	—	—	—
Pſchenicne wotrubu	4	25	5	—	—	—	—	—
Ržane wotrubu	4	75	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje plaćisje: kóz pſchenizy (běla) po 170 puntach 12 hr. 69 np. hacž 13 hr. — np., žolta 11 hr. 79 np. hacž 12 hr. — np., kóz rožki po 160 puntach 9 hr. 39 np. hacž 9 hr. 60 np., kóz jecžmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacž 9 hr. 60 np.

Na Bursy w Budyschinje pſcheniza (běla) wot 7 hr. 21 np. hacž 7 hr. 41 np., pſcheniza (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 12 np., rožka wot 5 hr. 90 np. hacž 6 hr. — np., jecžmien wot 6 hr. 75 np. hacž 7 hr. — np., wotk wot 8 hr. 25 np. hacž 8 hr. 75 np.

Draždžanske mjaſtove plaćisne: Howjada 1. družiny 57—60 hr., 2. družiny 53—56, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsnejše waſi. Dobre krajne kwinje 46—49 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čežlata 1. družiny 48—60 np., po puncte rěsnejše waſi.

Wjedro w Londone 23. februara: Mjerjenje.

Zesdný plan jelesnizow wot 1. októbra 1893.

4. woſowa flaſha njedželu a na ſakſtich ſwiatych dnjach wupada.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Woſowa flaſha	2. 3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza .	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55	—
Rychbacha .	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20	—
Lubija .	12,37	2,14	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42	—
Budyschyna .	1,27	2,38	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18	9,22
Biskopiz .	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54	10,6
Arnsdorfa .	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—	9,19	—
Radeberga .	—	—	5,1	7,8	10,34	1,27	—	6,48	9,28	10,34	—
Do Draždjan .	—	3,40	5,29	7,30	11,0	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51	10,58

S Lubija jenož wſchēdne dny rano 6,46 do Budyschyna 7,34 (3. fl.).

Se Draždjan do Šhorjelza.

Woſowa flaſha	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždjan .	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,17	9,12	11,45	12,57
Radeberga .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—
Arnsdorfa .	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,52	9,49	12,31	—
Biskopiz .	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,24	10,14	12,56	—
Budyschyna .	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,57	6,55	8,52	10,46	1,24	2,3
Lubija .	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,33	—	11,24	—	2,28
Rychbacha .	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Šhorjelza .	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54

S Budyschyna do Wjeleczina.

Woſowa flaſha	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschyna .	5,10	7,38	10,45	1,19*	2,2	4,55	8,25
Džejnitez .	5,19	7,53	10,55	1,32*	2,12	5,5	8,34
Budeſtez .	5,26	8,6	11,3	1,42*	2,20	5,13	8,42
Roswodez .	5,32	8,13	11,9	—	2,26	5,19	8,48
Do Wjeleczina .	5,41	8,24	11,18	—	2,35	5,28	8,56

* Žesdný jenož ſobotu, w oſtobru tež njedželu a ſwiatye dny.
S Wjeleczina do Budyschyna.

Woſowa flaſha	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Wjeleczina .	6,2	8,47	11,42	—	3,5	5,47	9,22
Roswodez .	6,13	8,55	11,50	—	3,16	5,58	9,31
Budeſtez .	6,23	9,1	11,56	12,42*	3,24	6,8	9,37
Džejnitez .	6,34	9,9	12,4	12,52*	3,35	6,19	9,45
Do Budyschyna .	6,45	9,17	12,12	1,4*	3,46	6,30	9,53

* Žesdný jenož ſobotu, w oſtobru tež njedželu a ſwiatye dny.

S Wjeleczina do Budyschyna.

Woſowa flaſha	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschyna .	6,51	10,47	5,0	8,57	—	—	—
Bidowa .	7,2	10,58	5,11	9,8	—	—	—
Maleho Wjetlowa .	7,10	11,7	5,22	9,16	—	—	—
Radworja .	7,22	11,21	5,37	9,28	—	—	—
Rajowa .	7,29	11,31	5,44	9,35	—	—	—
Wjetlowa .	7,39	11,42	5,56	9,45	—	—	—
Do Wjeleczina .	7,55	11,58	6,12	10,1	—	—	—

* Žesdný jenož ſobotu, w oſtobru tež njedželu a ſwiatye dny.

S Wjeleczina do Małez.

Woſowa flaſha	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Wjeleczina .	6,22	11,12	1,42*	5,17	9,41	—	—
Wohowia .	6,34	11,24	1,54*	5,29	9,53	—	—
Kebliz .	6,38	11,30	1,58*	5,34	9,57	—	—
Kumwalda .	6,48	11,38	2,5*	5,44	10,2	—	—
Šerjedžeho Kumwalda .	6,55	11,45	2,12*	5,51	—	—	—
Do Wjeleczina .	7,1	11,51	2,18*	5,57	—	—	—

* Žesdný jenož ſobotu, w oſtobru tež njedželu a ſwiatye dny.

S Wjeleczina do Hornjego Kumwalda.

Woſowa flaſha	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Hornjego Kumwalda .	8,12	12,6*</					

Mjedosty syrup.

50 zentnarjow ss. syrups, wózki po skódku tworu, so kotrehož so před punt po 30 np., pshedawasche, wózki, so bych jón ruceje wózki, punt po 20 np., pshedawam. Dale poruczam hiszczę f. syrup punt po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Paleny

Fhofej

w nowych namieszkach
dobre a najlepsze družiny
poruczataj jara placisny hódnę
Schischka a Rjeczka.

Stłodkośmietanowu
margarinu,
najlepszą, kotrež so namaka,
Zwinski
kwinjazy schmalz,
częstwy lany woli
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Stwieszaty rjepikaty tobak,
krany rjepikaty tobaki,
Ahoczebuski portoriko,
Dahungski roskaty tobak,
bytk Brotterodskeho brzoz-
weho tobaka
punt po 40 np.,
tobak k żwanju
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Turkowske słowi
najlepsze družiny porucza
Moritz Mierwa

pschi mjaſowym torhoszczu.
Destilacija snatich dobrnych likerow
po starich tunich placisnach.

Howjase a czelaze kože
kupuje pschezo po najwyšszych
placisnach

Heinrich Lange
pschi herbskej katolskej zyrki
pschi žitnych wiśach.

Kosaze kože,
karniklaze a sajecze kože, tkhō-
rjaze, kunjaze, lisicze, kwinicze,
wudraze a wowcze kože kupuje
pschezo po najwyšszych placisnach

Heinrich Lange
pschi herbskej katolskej zyrki.

Swój sklad čistowolmianych ejornych a pišaných
drastnych tkaninow dobrociwemu wobledżbowaniu poruczam.
Dwojzy scheroki ejorny čistowolmiany kasimir meter hóž po
80 np., stary kóhež po 45 np. hacž k najlepskim družinam po jara
tunich placisnach. Inventuru słončiwski dżelbu pišanych drastnych
scherokich polwolmianych tkaninow stary kóhež po 30 np.
wupschedawam, ketryž hewal 60 np. placisne.

Emil Wehrle na jerjowej haſzy 7.

Kedžbu!

Wschednie čerstwe parjene kolbaski
a czoptu kolbikowu kolbaſu punt
po 60 np., bělu a dobru kolbaſu
punt po 60 np., kuscheny polež
punt po 70 np., polež a kafko
punt po 65 np., kwinjaze mjaſo
punt po 60 np. porucza

A. Giebler

na kamiennej haſzy a pschi
mjaſowych jēdach.

na hauensteinslej **A. Schööncke** na hauensteinslej
haſzy w Budyschinje haſzy

porucza hwoj wulkii sklad
biblijow, herbickich a nemickich spěvařskich knihi, wobkhodnych,
naspomnjeniskich, schulskich a sapičnych knihi, rykowanskiej a
pišanskiej potriebu a tity.

Wjasanje so derje a tunjo wobstaro.

Twarski a rólyv kalk

wschednie čerstwy paleny
i tutym w hwojimaj kalkarjomaj w Niſtej a w Kunnersdorſje
najnaležnicho poruczam.

Firma E. Plümeke w Niſtej.

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy,
něsczowe rebliky, khachlowe durečka,
tseschne wokna, twarske hoscze
porucza tunjo

Paul Walther.

J. Bergmann
wojnarski mischtr a wosytwarz w Delnjej Hórz
porucza so pschi potriebje dobrociwemu wobledżbowaniu a lubi dobre
chmane dželo pschi najtunischich placisnach. Sa šchule ma wón sklad
wschelakoreje turnowanskeje nadoby po niſkich placisnach, a kotrejž
hódnoscž 3 leta delho rukuje.

Fotografowatnia Apollo!
Richard Huth
w Budyschinje
na herbskej a schuleſkej haſzy na Giebelſtej horje.
Wobebitoſcze: Fotografowanje dječzi a wjazory
woškow, fotografije w wulkoſći vistneje kartы placza
12 šchtuk 6 mk., tež pschi dwieaktum stejenju. Powjelschenje
po kóždym wobraju w wuměſkim wuwiedzenju.
Předželu popoldniu je moja fotografowanja wotewrjena.

50 ſdtuk

dezimalnych waho, 1-10 zentnarjow wubjerzajych i pshedpišanym
ajchowanjom, wsché druhe mahi w wschelakorum wubjerku, dute méry
sa kuchu tworu, tež runja wsché družiny pshedpišanych puntow, dale
wiele 1000 metrow plotoweho grotu we wschéch scherjach
porucza najwyjetša pshedawatnia jelesnych tworow

Gottharda Behrendsa

předy C. A. Mikana na bohatej haſzy 29.

Pshedawatnu kódeho, so by ſebi moju nowu ſrijadowanu pshed-
awatniu jelesnych tworow wobhladał, byrnjež nicžo njeſkupiſ.

Gotthard Behrends.

Banth
na hlowu, k cípam a wokoło žiwota w najwyšszych muſtrach a
rjanych barbach, hladke a kwětate, porucza po jara tunich placisnach

Leopold Posner

w Budyschinje na bohatej haſzy 7.

Wawol Giebner

na bohatej haſzy čijo 18,
i nutslodom na theaterſtej haſzy,
porucza hwoj

winarňju

i winownju a hnedarňju.

Wino w kachczach a korbach
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w czwizach roſesczelu, tež runja
po jednotlivych bleſchach wsché dru-
žiny čerwjenego a běleho wina.

Kódyž može so na to spushečež,
so pola Giebnera čiste woprawne
wino doſtanje, kotrež derje tyje a
kotrež je ſtrowoszti spomožne.

Tunje

Zigarey

cupowanske žorlo sa ſakopschedawa-
rjow,
hýzaz hóž po 20 mk. porucza
Richard Neumann
na ſnitskownej lawskiej haſzy čijo. 6,
filale na bohatej haſzy 28 a na róžku
Lubljskeje a Mättigoweje dróhi.

Richard Neumann
porucza kyry a paleny

Fhofej

w najwyjetšim wubjerku a naj-
lepszej dobrosczi po najtunischich
placisnach.

Pschi wotewſaczu wjetſich džel-
bow so pomérne niſsche placisna
woblicza.

Pshedawanie a
porjedženje
w schéch družinow
čžaſnikow.
Placisny najtunisch
a rukowanje na dré
lécze.

Gustav Mager,
čžaſnikat

11 na herbskej haſzy 11
všbi staroch ſasarmach.

Schtóž swój čžaſnik
če derje a tunjo porjedžicž,
nich jén donjež k čžaſnikarjej

Curtaj Jentschaj
na ſnitskownej lawskiej haſzy 5.
Wón tež herbsli rēči.

„Serbske Nowiny“ wudawaſi so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata w wudawařni 80 np. a na němckich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž majaso w wudawařni „Serb Now.“ (na róžku zwonknej lawskej hasy čo. 2) wotedać, placi so wot maleho rynčka 10 np. a majaso štvrth kaž do 7 h. wječor wotedać

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíš Smoler jec knihiččeřne w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 9.

Sobotu 3. měrca 1894.

Lětnik 53.

„Naš Hórnik wumrjeł!“ Takle z Budyšina
So zrudna njese powjesć z wichoram,
A hórcy žałošcicy wot Lubina
Do Blótow dele kóždy płače dom:

„Ach khorhojniki naš padnył je a hasla
Najrjeňsa hwězda njebja serbskeho!
Najkhmaňsa žiwenja je žila prasla,
Prječ mōc najwjetsa ludu našeho!“

A hlejće! přez Slowjanstwo, přez Ewropu
Kak tuta čežka powjesć khvatnje dže;
A hdžekuli tež swoju staji stopu,
Tam w duši stysk a w woku sylza je. — —

Hoj! k Budyšinej ludzi połne puće
Su z Lužicay a z krajow dalokich;
A wšitkich jene spina bólne čuće
A jena žadosć wjedze wšitkich jich:

Jom' do wobliča jónkróć hišće zhladnyć,
Na keŕchow jeho čelo pomhać njesci,
Při jeho rowje na kolenje padnyć
A dać tu poslednju jom' zeňsku česc. — —

Kašć na Miklawšku pušća so do rowa
A ze wšech woči nahly zeńdze płać;
Wšak kóždy wě, što w nim a z nim so khowa,
Zo ničo to nam njem'že zarunać.

Budź Bož'mje! Tebje Serbja njezabudu.
Tam horkach njezapomni ty na nas tež!
Ze swojim wulkim duchom w serbskim ludu
Ty dale nad nami a wěčne knjež!

Michał Hórnik ♀.

Serbski narod je swoju najrjeňšu pyču shubił! Jego naj-nutriňski pscheczel, jego roszwetleny wjednik, jego woporniwy wotz, liž bě hotowy, wšcho, chtož tudy mějše, sa njón dac̄ — wjazh njese! Kudžo žaruje wo swojego najdostojnišcheho syna, liž bě jej si nježmérnej luboſcju podath, liž jeje imię sławne činjese w zydkim Slowjanškim žwēcje.

Schtwórtk 22. februara popołdnju 3/4 hodžin sponja nasch Hórnik swoje bohacze žohnowane žiwenje, hac̄ do poſlednjeho wolo-mika nimale poſwyczenie swojim lubym narodabratram. Dželajo w tu chwilu pôdla poſlednjeho ſechiwka Noweho Zakonja runje na nowym ſechiwku Časopisa Macicy Serbskeje, bě něhdze wokoło 4 hodž. poſlednje liſtno napišawschi do číšččeřne pôžlač. A hižo 3/4 hodž. pschecchwata jeho ſhmjercj: si Božej rucžku ſajath ſemre.

Knjes ſcholaſtik Hórnik bě pſched nětko ſchýrjom i letami cježzy ſchotil. Kóžby ſo tehdom bojefše, ſo nježmílna ſhmjercj nam jeho woſmije, a wón ſam bě tehdom tak na to pſchihotowany, ſo ſo da doma wobſtaracj a tež teſtament ſpižac̄. A poſchitlownej radoſci pak ſo ſhubjena ſtruwota ſažo poſběhowaſche, a runje w poſledníchim čažku ſdaſche ſo jeho žiwenja ſažo mědniſcha bycz, hac̄ bě měbaſzy, haj lěta dolho byla. Nichto ſebi nětko na ſhmjercj njemyžleshe, tež njebohi knjes ſam niž. Wón drje bě něhdze pſched tydženjom ſo naſymniwſchi krucžiſchi ſchotil, tola khorosć a ežež ſo tal bóry ſažo mīnyſtej, ſo ſebi njebohi krucze na to myžleshe, ſažo Božu mīchu džerječ a ſo wuſhadječ. Hiſčeze tón ſchitwórk dopečdňa běſtaj knjes ſkapitular kantor Blumentritt a konſistorialny aſezor ſerfert pola njeho byloj, a běchu hac̄ do pſchipolbnja konſistorialne poſhedenje wotbywali, a ſpomnjenaj knjesaj powjedaschtaj, kaf čerſtovje a žiwe bě ſo pſchi jednanjach wobdzelač. Popečdňu jemu poſlužo-waza žónska runje ſa wječor lampu pſchihotowaſche, a wón po ſwojim ſnatym čerſtovym a žiwyim waſchnju ſ njej ſo rosmořweshe — tu ſo na dobo ſe ſtoła ſwjeſe, wot Božej rucžki ranjeny: wutroba bě nahle ſaſtała . . .

Kaſke běſche to ſtrójenje! Njechachmy wěrič, ſo by wěrno bylo, chtož bě naž takle nahle pſchecchwatako. Tola powołany ſekar mōjesehe jeno wobhwědječ, ſo je knjes ſcholaſtik ſwoje žiwenje dofonjal.

Każ blyſk bě ſtrukla powjesć ſo po měſcze roſſchěrka, a pſchi wulſej luboſcji, kotrež poſchitlowne čeſceny knjes pola wſchitlich mōjesehe, wubudži ſrubna powjesć poſchitlowne dželbrac̄e.

S ſekarjowej dovolnosću bě ſo po hrjeb hac̄ na poúdželu wot-storčil, dofež wobſehe duchowni njedželu njeběchu móhli wotenc̄, a ſebi wěſcje jeho najlepſchi pſcheczeljo pſchecjach, jemu poſlednju čeſcę a luboſcji wopolasac̄.

Na ſtruklu powjesć bóry ſ daloka a bliſka telegramy a dopišy pſchecchwac̄u, kotrež wſchě wo tym ſwědcža, kaf jara ſu ſebi wſchitly wurjadtneho ſerbskeho mótežinza wazili a kaf jara je jich ſrudna powjesć pſchecchwatako. W Čeſkej, Pôlskej, Galizie, Khorwatskej, Ruzowskej a druhdze je mnoha wutroba, kotrež ſa Hórnika bije — a kaf hľuboko bu kóžda ranjenal!

Hdyž jedyn młody pſcheczel ſ Čeſkej, liž na pohrjeb pſchecjedze, praji, ſo je wjetſhi džel jeho ſamžneje bytoscje ſ Hórnikom ſahinul, dža je to wuras ſmyſlenja, kajkež kóždeho napjelnja, liž bě naſchego Hórnika ſnac̄ a ſ tym ſebi wazic̄ nawahlul.

Kaſku luboſcji pak je knjes ſcholaſtik Hórnik w Budyšchinje měl, wopokasa ſo ſobotu a njedželu, hdyž jeho čjelo na marach ſtejſehe, a na dnju pohrjeba. Čeſki a ſwaty měr wotpočowaſche na jeho wobliczu: wuras tamneje dobročiwoſcje a pſcheczelnoſcje, kotrež bě ras jeho zykleho žiwenja byla; ſdasche ſo, jaſo by měrnje drémal. Tónle luboſny a poſoſazy napohlad ſenje njeſabudžemy.

W teſkamej ſtwi, hdyž je ſekarjatki dołho jaſo wěrny pſcheczel ludu ſa ſwoj narod dželal, běchu jemu poſlebnje ſož pôhlač! Tule ſtu pſchecchwac̄u jemu ſobotu a njedželu džalna luboſcji do poboz-neje kapalki a ſobu ſwětloweje ſahody. Były ſyky lubzi, jeho wobſadni, kotrejmiž bě wjaz hac̄ třízec̄ ſet duchowny wotz a wjednik był, dobri pſcheczeljo, ſ kotrejmiž bě tu ſeklo ſet dželal, hľubzi, ketsiž ſenje bjes pomozý ſ jeho durjemi wuſtupili njeběchu, ſastupjerjo ſerbskeho narodneho žiwenja, kotrehož ſrjedzisna bě dołhe lěta był, a kaf wječe druhich: wſchitly pſchecchwac̄u, ſo bytū jemu poſlebnje božemje prajſi, ſo

byču jemu šo džakowali sa wschitke dobroty, so byču hischeze ras pohladali do lubošneho muraſneho woſlīcia.

Njedželu ſobuſtarow několnych katholickich towarzſtwow pusty wječor ſ modlenjom pschi kaſchezu džeržachu, a ſe ſtow a tykaſow, kotsiz tu po buchu, drje ſo ſich mało wróci, kotsiz byču ſ najmjeñſcha Wotcze- naſch njewuſpěwali.

Woſebje ſpomnicz dyrbimy na pſchekraſne ſnamjenja čeſeče a luboſče, kotrež běchu ſe wſchelalich ſtron poſkali. Tu bě wulkotna wječlewa palma ſe ſcherokej bělej židžanej ſeklu wot Macigizy Sserb- ſteje. Zyle pſchedkydwo a rubjerl běchu podpiſani, a ſrudobu zjelyho Sserbowſtwa nad dželenjom wot ſwojeho najhorliwiſcheho wótczinza a duchowneſho wjedžiczerja tónle hluboko ſacžutu ſpěw woſjewjeſhe:

Što zwony zynki žarowanske zwonja,
A kajka tyſna ſkóržba přez kraj dže?
Što wutrobow ſo jima želenje
A komu bohače ſo ſylzy ronja?

Ach, w serbskim kraju z boloznoscu zhonja
A po wšem Slowjanſtwje dže ſkorženje,
Zo wulki wótčinc **Hórník** wumrjeł je
A časny běh tak zahe hižom ſkonja!

Wón, kiž je njeſprócnijwe dželał ſwěru
Za zbože, ſlawu luda serbskeho
A do wutrobow Serbow ſcěpił wěru:
Wón zloži ſwoje pjero, ſwoju lěru,
Duch mócný ſwleče proch a popjeł ſo,
Z tym ſwjatok kiwaše, wón dóndze k měru.

Spij derje! Serbow džakne ſylzy praju;
Je z trawnikom Twój proch tež wodzety:
Swój njezachodny pomnik ſtajeny
Maš we wutrobach po wšem serbskim kraju.

Njech ſprócné ſtawy w rowje prochnu, tlaju:
Twój duch, za rjeňe byće ſtowrjeny,
Je nětko njewuprajnje křewjeny,
Wón wěčnu zbóžnoſć ſłodzi w Božim raju.

My hiſce w čemnym dole khodžić mamy,
Křiž nosyc, přetrač ceže žiwjeňſke,
Hač junu tež my njebojo dočakamy.

Hdžež potom rjeňe ſlónco poſtrowjamy,
Hdžež měra palmy wěja edenske:
Tam, tam ſo z Tobu zaso woſladamy!

Druhu wječlowu palmu ſ bělej ſeklu poſkali wucžerjs tudomneje tachantskeje ſchule, a tſecžu ſ wulkoine běložerwnej židžanej ſeklu woſebity čeſežowat knjesa Hórnika, knjeg Alfons Poráš, woſbedjet fabriki w Hajnizach. Woſebje ſpomnicz čzemy na palmu herbſkeje ſtudowazeje mloboſče, jało kotrej ſtupjer knjeg ſtudent Herrmann ſ Lipſta w pſchewodžerſkim čzahu džesche, dale na palmy a wězny Budyskeho herbſkeho gymnaſialneho towarzſtwa, Budyskeje Bježady, tudomneho čeſkeho towarzſtwa Palacky, wot Kalbičanskeje katholickie Bježady, wot Sserbſkých ſeminaristow w Prahy a tež tych w Budyschinje, wot k. rěčnika Parczewskiego ſ Kalischa, wot herbſkeju towarzſtwa Jednota a Čornoboh a pôlskeho towarzſtwa w Draždjanach, wot čeſkeho towarzſtwa w Lipſku atd., wſchěch ſ pſchimérjenym na pižmami.

Bonidželu 26. februara dokonja ſo, kaž bu poſtajene, ſhowanje knjega ſcholastiika. Š zjelye herbſkeje a němkeje Luzzizy, ſ Radeberga, Draždjan a Lipſka, dale tež ſe ſuſodnych Čech běchu mnosy na

pohreb pſchischi, tak ſo běſehe ſ knjegom biskopom hromadje 39 katholickich duchownych woſko ſemrěteho ſobubratra ſhromadjenych.

W 8 hožinach poda ſo čzah duchownych do wobydlenja ſemrěteho, wſchitzu běchu w rochetach a mějachu ſaſwěczené ſwěczi w ruzy. Tute vrenje požohnovanje mějeſche k. farar Škala po miſtijnanſtej agendje. Hdzejz bě kaſchez ſacžinjeny, njezechu jón noscherio do tachantskeje zyrkwe. Měichniſy duzy pſched kaſchezom ſpěwachu pſalm Miserere.

W tachantskej zyrkwi ſwiatohu Pětra ſtajichu noscherio kaſchez na marty woſkredz zyrkwe pſched preſbyterium a nětko ſo měſtijny najepredy modlaſchu offiſium po morvych. Ma to w 9 hodž. ſtupi najdostojniſchi knjeg biskop ſ wulkej aſſiſtenzu ſ wulkuwo woſtorjej a ſwječeſche ſwjatoczne requiem, pschi kotrej ſobuſtarow gázilanskeho towarzſtwa ſpěwachu. Hdym po ſwjatocznej Bozej mſti mějeſche k. farar Škala w němkej rěči pohebe ne vredowanje.

Prédomowanju ſo hdym abſolužijo pschi marach pſchisamku, kotrej mějeſche hiſcheze najdostojniſchi knjeg biskop, ſiž čzysche ſ tym ſubowanemu bratrej poſlednju čeſeče a luboſče wopofaſac, dofelež ſomneje ſhorowatoſeje dla pschi ſylnym wětrje na ſeſhov ſobu hič njeſožeſche.

Potom ſo čzah na ſeſhov ſariadowa. Sa kſižom džehu džecji hornich rjadowejow tachantskeje ſchule, ſa nimi ſobuſtarow: katholickeho rjemiežniſkeho towarzſtwa ſ ſhorohu, katholickeho towarzſtwa mužſkich, knjegnow a gázilanskeho towarzſtwa; potom pſchindžechu wucžomzy katholickeho wucžerskeho ſeminara, kotsiz jduzy na ſeſhov pſalm Miserere ſchyrhložne ſpěwachu, a tudomne miloſciwe kotrej, kotrejž wuriadny ſpojedník bě njebohi był. W doſkim riedje dwaj a dwaj krocžiž ſcžehowachu duchowni, wſchitzu rochetu (ſhóruchi) woblezeni ſe ſwecžlami. Kondukt wjedžeſche knjeg kapitular ſantor Blumentritt ſ aſſiſtenzu k. fararja Škala a kapiana Řenčza. Sa kaſchezom, kotrejž wožmju noscherio tudomneho pohriebneho towarzſtwa njezechu a na kotrej ſe ſeku ſnamjenja měſtijneho doſtojnſtwa pſchicjinjeny, džehu najepredy krejni pſcheczeljo njebočicžeho. Potom ſe ſe ſtupjerio tudomnych wýſtchnoſcęow: woſkejny hejtman ſwobodny knjeg ſe Salza a Lichtenau, ſiž bě njebočicžeho woſebje čeſežil, měſtijnanski rada Heerklož jako ſtupjer měſtča noſty, wýſtchski zyrkwiſki radicjer Keller, najwýſtchski ſtupjerio hamtskeho hejtmanſtwa a ſudniſtwa. Woſebje wjele ev. lutherickich duchownych běſehe pſchischi, ſ wjetſha w ſwojej ſaſtojnſkej dræſe: wjetſhi džel ſobuſtarow herbſkeje predaſteſe konferenzy ſe ſwojim pſchedkydu lic. theol. fararjom Žimichom, tež tudomni měſtčansky duchowni, wſho hromadje na 20 knjegich. Podla katholickeho ſeminara a tachantskeje ſchule, kotrejž wucžerjo běchu wſchitzu na pſchewodženju, běchu wſchě tudomne ſchule ſwojich ſtupjerow poſkate, ſ wjetſha běchu direktorjo ſami pſchischi. Wot tudomneho regimenta běchu major Schubarth-Engelschall a dwaj offiſerai woſpoſlani. Wſchě tudomne a mnohe ſwoklowne herbſke towarzſtwa, kotrejž několnych bě njebohi čeſtny ſobuſtar był, běchu pak zjely, pak w ſtupjerach pſchitomne. K temu pſchindžechu tež mnosy čeſežowarjo njeboheho ſ bliſta a ſ dalota, ſ kotrej ſe ſemrěty ſaſtojnſy cjinic měl, wſchelazj jeho bližſhi pſcheczeljo a ſubi Sserbja ſe wſchelalich herbſkich woſadow, kotsiz čzyschu ſwojemu wulkuwo wótczinzej ſnamjo čeſeče a džala poſtlicz. W doſkim čzah krocžachu wſchitzu ſa kaſchezom. — Po zjelym pucžu ſ mjažoweho torhoſteža, hdzejz bě ſo čzah ſrjadowaſ, hacj na Miklawſk ſtejachu ludžo kaž murja — powschitkowne prajenje bě, ſo w Budyschinje t. jkho pohriebneho čzaha hiſcheze widželi njebohi.

Na Miklawſk pſchischedſai ſo pohebe ny pſchedny čzah a pſchewodžerio woſko rowa w delniſt roſpadankach ſw. Miklawſhoveje zyrkwe ſeſtupachu, kaſchez pak bu nad rowom poſtajeny. ſſobuſtarow gázilanskeho towarzſtwa wſpěwachu motettu O bone Jesu („O dobrý Jeſuſu“), na čzah k. kapitular ſantor Blumentritt rowne požohnovanje a modlitwy we ſaſtanskej rěči ſpěwach. Pschi ſpěwanju krafzneho Salve Regina („Budž powitania kralowna“) wot Suriano pufčci ſo na to kaſchez do rowa, ſe ſelenymi halosami debjeneho. Po woſsamkazej ſaſtanskej modlitwy mějeſche k. kanonik farar J. Wernat ſ ſchröſci ſerbſke pohebe predoowanje. Woſamkazi na wažnoſć ſemrěteho ſa ſyložnoſt, wupowjedowach jeho wulke ſaſkuzby ſa Sserbom powschitkowne a ſa katholicki Sserbow woſebje. Něčnuk woſjewjeſhe w ſwojej rěči ſtudobu a ſelenje zjelyho ſerbowſtwa wo njebočicžeho. Pobožny „Wótczenash“ w němſtej a herbſkej rěči woſsamkazej ſyložnoſt. Nětko pſchitupiču krejni pſcheczeljo a wſchitzu pſchitomni, kotsiz běchu ſebi ſemrěteho tak wulzy wajli, kotsiz běchu ſedzeſhatki doſho ſ nim džekali wo ſbože a ſpomojenje ſerbow, k jeho rowej, ſo byču ſ poſlednim hrusličkom jemu poſlednje božemje do rowa dali. Pschi tym knjeg profesor Černy ſ ſkaloſeje Hradža,

wutrobnym częstowat a psychel njeboziczelko i głubokoszczutnymi słowami — kąz w mieniu drugich Słowianow wulkuemu herbskemu wótczynzej bożemje dawasche a psychitomnych Serbow napominasche, so byku żwierne dale dżekali w duchu semrtecho.

Se sławnym dżakom sa mnogu cęstz a luboſcę, tig je ſo njebo-
cęſcikemu wopokaſała, ćzemy tež my roſprawu ſkóńcicę ſe ſłowami:
„Teſho duć budże ſiwy mjes nami, w jeho duchu my, jeho
ſlabi dućhowni potomniſy dale dżelajmy. Bóh naſ ćzyt
troſčitowacę a dale ſakitacę.

Śwētne podawki.

České khejzorstwo. S vulej sajimawoščju žu na burskej stronje pýshedzenju ſakſkeho krajneho hejma nopschečjo hladali, w ko-trymž dyrbieſe ho wo namječe kommerziſkeho radžicjela Buchwalda roſkudźię. Kaž je snate, bě Buchwald namjetował, so by ho nět-čiſki hontwinski pjenes, 12 hrivnow fa khartu wucžinazy, na 25 hrivnow fa khartu powyčiſl. Druha komora je tutón namjet s 43 pſchecžiwo 17 hloſam ſacžibla. Pſchecžiwo njemu woſebje ſastupjerjo burſtwa ręczachu, kotsig měnjaču, so čgedža s nim buram hontwu pſchitročicj. Pſchi debacze ho tež naſch herbsti ſapóžlanz Michal Koſka wobbdželi. Wón na to poſasowashe, so by pſchi wukonjenju hontwy niz jenož wo ſwjeſelenje, ale wjele bóle wo ſamjeſowanje ſwériny jedna. Duž by wón rad widział, hdv bytu ho hontwinske wokrjeſy pomjeniſchile. Kóžda politiſka gmejna dyrbjalá prawo mécz, na ſwojich ležomnoſczech ſamſhu hontwu wotbywacž ſmecz. — Wulka hromada želesniček petiſiow, hejmej pſchepodatych, je ho bjes debaty s króla ſacžibla. Petiſiju wo twar želesničy pſches Halschtiske ſtrony je po namječe ſinanzneje depuzatiſe hejm knježerſtu l' wje-đenju dał. So by wono, kaž mnohe druhe, s nowa wotpoſaſala njeje, ſa to momy ho pſchedewſchem knjeſej ſapóžlanzej Michalej Koſki džałowač, kotrež je ju w depuzatiſi s vulej wuſtvoſcę ſakitewal. Nunje tak je jeho prózowanje wo twar želesničy wot Wóſborka pſches Minokalske ſtrony do Budyschina wuſpich mělo; pſchetoz tež tutón twar je finanžna depuzatiſa hejmej porucžila, so by ho s najmjeſiſha knježerſtu l' wiedzenju dał. Twar želesničy s Halschtrowa do Viſkopiz je ho knježerſtu l' roſpominanju dał, wón ma po taſlim najwižy wuſladow, so by ſa někotre ſéta wu-wjedzie. — Petiſija 42 gmejnow, wokolo Dražbjan ležazych, so by ho licžba žandarmow, džiwajo na pſchiberazu hruboſć a njebuſnoſc̄ mlodych ludži w tamnych ſtronach, pſchisporita, je ho knježerſtu l' roſpominanju porucžila. Pſchi ſlonečnym wuſdzenju wo nowym doſhodnym dawku druha komora pſchi ſwojich přenſich wobſam-nijenach wofta, nježiwažh na wobſamkjenja přenjeje komory. Tak bě přenja komora wobſamka, ſo dyrbí ho wot 400—500 hrivnow lětného doſhoda 1 hrivna dawka dawacž. Po knježerſtowym na-mječe, kotremuž bě druha komora pſchibloſhowala, pak dyrbí ho lět-nym doſhodom niže 500 hrivnow dawku cíſce ipuſhćečicj a přenja dawkowa klaža hakle ſo s lětnym doſhodom 500—600 hrivnow ſa-pocžecj. Lětny dawku přenjeje klažy 2 hrivne lětnje wucžini, mjes tym ſo ma druha klaža, 600—700 hrivnow lětnje doſhodow mějaza, 3 hrivny dawka plácicj. Dale bě druha komora wobſamka, ſo dyrbí ho dawku pſchi doſhodach 30,000 hacž 100,000 hrivnow wo 20 prozentow powyſhſicj. Temu napſhecžiwo bě přenja komora ſa to hloſowala, ſo dyrbí ho w lěcze njedostatk, ſe ſchulſkej dodaziju naſtath, ſo pſchirajkami l' dotalnemu doſhodnemu dawkej nawdacz. Potom bě hisheče druha komora knježerſtwo napominala, ſo by na fundirowane ſamoženje woſebity dawku pekožilo. Přenja komora pak bě tole wobſamkjenje wotpoſaſala. Pſchi jednanslim wuſdzenju mjes přenjej a druhei komoru ſo nadžiſomne poradži, napſhecžne mjenjenje do jeneje koliſe ſwjeſez.

— Khézor Wylem je šo šobotu pschi kwiedzinskej hosczinje bram-borskeho provinzialneho ſejma wobdzelił. Wotmowlwjejo na pschipitk wychſtcheho prezidenta dr. Achenbacha, khézor tón króz politiſkich prashenjow šo njedótknumſhi, jeho pomery i Bramborskej roſpominasche, roſestajò, so móže wón jenož potom s wuhladom na spomožne poſtu-panje ſa ſwojí kraju ſtutkowacz, hdyz móže šo na dowěrjenje ſwojego luda ſpuszczeć. Skončzne wón njeſbože lódge „Brandenburg“ naſpomni, pschi tym pschiproſnawajo, so ſu ſnejſboženi poſnie ſwoju winowatocz dopjelnili. Khézor na to wulki wobras teſele lódge provinzialnemu ſejmej dari.

— Němska khějorka ho se hwojimi džeczimi po lětatskej rabze
10. měrza na wjazynedželske pschebywanje do Abbazije, pschi iſtriskim
mórskim brjeshy ležazeje, poda. Khějor hwoju mandželsku w tymle
pschebytku na krótki čas wopyta. S Wina piſaſa, so awstriski khějor
ho domoj wróćzo se hwojeho pschebytka pschi italskim mórskim brjeshy

ho najsskerje s nemslimaj khézorstimaj mandzelskimaj setka. W Abbaziji
ku hzo někore domy sa khézorstu kwójbu a jeje pschewod wotnafate.
— Khézorstwowy kanzler hrabja Caprivi 24. februara kwój
63. narodny dzen kwieczešce. Psihi telle skladnosci ho jemu sbogos-
pschecza wschelakoreho waschnja dostachu. Khézor ham parschonczy
i kanzlerzej pschindze, so by jemu sbože pschał a jemu jako narodo-
dnijowny dar winowy karancz a dwaj pokalej se selenejne schlenzy
zobu pschinieże, kotrež ku ho po khézorowym poruczenju dziale. Karan a schlenzy ku rjenje wudebjene. Karan khézorstwowy wopon
a wopony swiaſtowych statow polasuje. Ssobustaw khézostreje kwójbh
i dzela hami i khézorstwowemu kanzlerej pschijebzehu, i dzela jemu
sbogopschejaze khartli pôzählachu. Statni sekretarjo, polnomozni swiaſto-
weje rady a pruszy ministerjo parschonczy sbože pschejacha.

— W kieżorstwowych sejmie je so wutoru bitwa wo nowe nemsko-ruske wiłkowanskie wuczynienie sapocząza. Njeprzeczeljo a pszechzeljo tuteho wiłkowanskiego wuczynienia ku so s nowa je wschej mozy do so dali. Wunoschë ręcznisszeho będzenja bę skonczone, jo wiłkowanskie wuczynienie 28 stawatej komisji psychopolska. Hacj do 20. mérza dyrbti ta kwój roshud wotedacz. Po tym, kajkej ku nět-kole wobstejnoscze, sva so, so so wuczynienie se znadnej wjetshinu hłokow psychegiachgi. Kieżorstwowy kanzler do debat s dlejszej ręczu psychimu; w njej kwój hniew na swiaſk ratarjow wutschafy, kotrej jeho hospodarskiej politizy prěkupsche dżela. Hrabja Caprivi praji, so to, faktot je swiaſk ratarjow hacj detal czinił, rataſtwu ani hrivny pschiniejszo njeje. Wón je ratarjam duchowne a moraliszhy schłodzik, wón mjes nimi podcziszczenie ducha rosscherja, kotrej k temu njeſluži, mozy k będzenju psychewi wobeżejnym wobstejnosciam pochylnic. S nim je bo ratarjow bjesnadzjnosć psychiſła, bjes tym so dyrbti prenje bycz, faktot je rataſtwu nusne, so so ratarjo sebjeru a so so jenoliwe mozy do sjenoczenstwò k pochylnienju zylla swiaſsaja. Skutkowanje swiaſska ratarjow je roszdżelaze a c̄lowiekow snjepszechzelaze. Psychiwizmowrjo rataſtewho swiaſsa so psched tymile porokami po mōžnosći salitacj pytachu.

Ružowska. Podla Němčicej čze Ruská s Austrijskéj nowe wiłkowansle wuzginjenje wobsamknucz. Wona ſebi wot Austrijskej ponízenje ſitneho zla s poldra ſchēnala na jedyn ſchēnala žada. Wot žadanjow, po kotrejmaž čzysche jenaku wykoloſcz ſitneho zla ſe Serbiu a pschemenjenje petrolejoweho zla mieć, je Ruská wotstupila. Austrijska je pječza swólniwa, rufte žadanja dopjelnicz, jenož Wuherſka ſo hſchęce dli.

Sserbija. Stejšicžo bywschego krala Milana w Sserbiji ho dzen a bôle kabla. Njejskolojnoscž dla jeho njejakostnega pschebywania w kraju roscze. Gso revoluzije bojo, je Milan wjele pschiwizowarjow radikalneje strony sajecz dał. Tola město so by s tym swojich psche- cziwnikow satraschil, sich pscheziwnistwo hylnišcho pschibywa. S eu- ropiskich kniežestwów hacž dotal Janejenke flawnje Milanej swoju podpjemu spoždilo njeje, sa to pak je ruske kniežestwo w Beogradze pscheziwo Milanowej pschitomnoſci w Sserbiji protestovalo. Radikalna strona je se sakroczenjom Ruskeje pscheziwo Milanej nowu khróbloscž dobyła. Zena s jeje nowin njebojaſnje piſasche: „Krala, kotryž po konſtituziji kniežecž nochze, ujetrebamy; je-li so nochze s ludom hicž, nječ s kraju dže!“ S dobom je ho liberalna strona na czole s bywschim regentom Risticzom, kotraž je pschezo rusko- pschezielna byla, wot Milana wotrjella. Franzowska, kotraž ho w poſlednich lětach we wsczech balkanskich naležnosćach po pschilladze Ruskeje skočuje, je ho pschi Milanowej naležnosći do zyla na stronu Ruskeje stajila. Franzowskemu pôßlanzej Patrimoniej hu s Parisa poruczili, so runje jako ruski pôßlanc Milana ledžbu mēcz njejmé. Franzowske banki, kotrež hacž dotal Sserbiji pjenesę pozcławachu, na to swoje dybšati saginithu, a t politiskim wobczęznoſciam ho teg hiszczęce pjenekne pschidružicu, kotrež hu sa Milana s najwjetšim sadżewkom. Milan, do częſnoty sahnath, je skončnje spytal, ho t Ruskej blizicž. Ministerstwowy pschedzyda Ssimicž dyrbiesche do Peterburga puczować a tam „nuſne roſjaſnjenje“ podacž. S Peterburga pak krótkie wotmowljenje pschindze, so, tak dołho hacž Milan w Sserbiji pschebywa, Ssimicž ho wot zara pschijecž njemože. Tež s vomozu ruskeho pôßlana w Winje, wjercha Lobanowa, a herbskoho metropolita Michała nječe mōžno, Milanej pschitilnosći ruskeho kniežestwa dobycž. Zar wscitkim tymle prózowaniem roſjudne „jenje“ napſcheczo staji. Po njeporadženju wscitkich swojich posphy- tow, ho s zarom sdobricž, Milan jenemu nowinarije skorzesche, so ho temu džiwa, so je zar radikalnych do wutroby samknul, totiž hu tola revoluzionatna strona. S dobom ho s Beograda do wscelakich nem- skich a jendzjelskich nowin powyscze roſeklachu, so Ruska radikal- hibanje pscheziwo herbskemu kralowskemu domej Obrenowicžow pod-

pjera a so ghe pak čornohorskoho wjetcha Nikita, pak prynza Arsenia Karadžorđevicja, potomnika Čorneho Jurja, kotrež je Sserbiu s tulkowščeho pschaha wumohł, na herbsti trón sběhnucž, czehož dla Milan s Beograda wuticž njeſmě. To fu snamjenja jara dalokohazeje wažnosće. Njeſba ho k wérje podobne bycž, so by Milan se hamſneho pohnucž ſebi swažil, ſakrojenju Muſteje ſo napſhcečo ſtaſicž. Wón ſebi njeby ſwerti, ſo do Sserbijske wróćicž, hacgrunje bě loni ſwjeđenſzy ſlubil, ſo do njeje ženje wjazh nohu njeſtati, hdy by ſady ſebje móznu podpjeru njeſtel. A hdy druhđe by Milan ſpečowarjow ſwojich wotmiflenjow namatał, hacž w Awstriſkej? Jeli ſo by temu tak bylo, by Awstriſka ſ pomozu Milana ſamónosć Muſteje ſe Sserbijske wucžiſčecž ſpýtala. Milanowe nětčiſche pschewywanje w Beogradje by po taſtim ſtradžne wojowanje Awstriſkeje pschecživo Muſtej na Balkanje bylo.

Dopomijenka ſ leta 1870.

(Slónčenje.)

Praſich jemu, ſo mohlo to moje žonina ſmijercž bycž, proſchach na ſchtworeč ſodginy, na pječ ſinutow, na dwě. Sczeže ſ ramjeñomaj. „Duj wužiwače ſola roſuma, luby pſchecželo, ſeže mje hido pſchejara dolho ſadžeržowali, ſto je jene ſiwojenje, hdyž je ſtrach wo tak mnohe?“

Tu pſchewſa tež mje ſadwelowanje. Jene cžloweſke ſiwojenje! Jene! ſto dha bě mi wo zlyh ſwět, wo ſiwojenje wſchech cžloweſkow, wo lekarjove ſiwojenje, wo moje hamſne, hdy by tu to jene ſhubjene bylo. Stupich bliſko k njemu, běch drje hlowu dleſiſhi dygli wón. „Knes doktor“, rjeknich, ſebje hishcze junu ſ mozu pſchewinjejo, „a w dyrbicž pſchicž, nječ ſhoshtuje, ſtož hze, žadam ſebi to wet waſi!“

Pohladnu ſastrózam na mnje, na mojim pohladnjenju drje bě hroženje ſpóſnał, pſchetož ſtupi krocžel wróćo.

„W dyre ſeže pſchemyſleny, mužo, cjińce, ſo won pſchitndžecže, ſwoje wotmowjenje ſym wam hido da!“ wotrēča won kruče.

To bě mi pſchewſele, njeſnajach ſebje ſameho wjaz, njeſwedžach, ſto ejińju.

Haj, ſawerno ničo ſurowiſche dygli cžloweſk w ſwojim njeſroſumje. W tamnym wokomiku ſym naſuknul, ſo njebych ženje cžloweſka woſhudžil, kž w prením hněwoje w sprawnej wěžy krocžel pſchedaloko dže! W kždym cžloweſku tcži woňiſčezo najmózniſchič žarliwoſčiow, a husto dožaha ſchřicžka, ſo bychu plomjenja wubhriče. Boh, luby ſenjes, je kždemu cžloweſkej ſtražnika dał, kž dyrbti tuton wehen hladacž, a to je jeho hamſna ſylna wola; ale njeſhudzeče ženje pſchejara kruče, hdyž je tuta wola ſemu ſlabu a ſebi žarliwoſč ſwoju hamſnu ſegežku džela. ſsym wſchitzu hubjeni cžloweſkoſ ſ brachami a ſlaboſežemi, a možem ſo jeno modlic̄, ſo by naſ Boh ſwarnewal pſched naſchim hamſnym njerouſumom, tola jeno won ſam, won ſmě ſudžicž. A njebe-li Boh tehdom miloſcižmoju ruku ſadžeržat, ja běch morbat byl. Haj, nječ naſ won tež nětko ſakta pſched wójanu, pſchetob ničo niwerwioſa tak wſchě požadovacže, ničo nječini cžloweſka tak ſurowiſč, niwerutupi tak wſchě lepſche cžucža w nim, ničo nječini ſeho džiwoju hróſbenu ſwérjecžu tak podobneho laž wójna. A ſurowiſchi, džiwiſchi, hróſniſchi hacž žane ſwěrjo w ſwojej ſwobodje je cžloweſk, hdyž je jeho dobra hwěſda wopuſtežila, ſurowiſchi je cžloweſk w ſwojim njerouſumje.

Camny leſat mejeſe ſwěſe ſwoje dobre prawo, ale bohoſč a hněw běſtaj mje pſchewſaloj, a njevojowach tež wjaz pſchecžimo temu. Walich ſo na njeho, prerasých jeho, hrabnich jeho ja ſchiju a dajach jeho. Ležachmoj wobaj na ſemi a běžachmoj hromadze jedyn ſ druhim. Běch na wſchitko woſolo ſebje ſabył, njeſmyſlach ſebi ani na ſwoju žonu, na ſwoje džecžo, moje myſkle běchu ſamylene, ale chyžch jeho moricž. Tu wottoręču ſo nahe durje a ſa woſkomit cžujach, ſo běch pſchewinjeny a wuwjasany. Šaſkyſchach hishcze: „Moj Božo, mordatſtwo a rubježniſtwo hréđ běleho dnja! Šaž by rjeli, ſo njeje doſež pſchilegnoſč, wopuſtežene wěžy ſradnycž, a jow chzedža hishcze cžloweſka moricž!“ Potom padžech do womory.

Hdyž ſažo k ſebi pſchitndžech, bě wuhlocžma woſolo mje; njevjedžach, hdyž ſym. Ale puta na nohomaj a rukomaj, kž mje palachu a bolachu, dopomniču mje na dobo na ſurowe hodyzny požlebnjeho dnja. Hlowa bě horza a ſymiza ſe mnu ſatſhažowasche. ſ njeurjeſkitej bohoſču dopomnič ſo na ſwoju žonu a na ſwoju macž. ſto bě ſo ſ nimaj ſtał? Rytach ſo roſenacž, hdyž ſym, ale bě toſta cžma woſolo mje; woſach, nichot ſi njeſtomolwi a kžde požlebnjenje ſabola mje. Po woſkomnej harje bě to pinza, njebe-li to jaſtwo. So w tamnej nožy njeſkym roſum ſhubil, to je mi dženja hishcze džiwi. To běchu cžwiwozaje hodyzny, ſlónčenje

ſkritasche ranje, a wiđach, ſo w pinzy ſjies ſtarym proſlotom ležu. Sa khwili wotewriču ſo durje a muž ſtejeſche pſchede mnu, njeſnajach jeho. Proſchach, žolosčach, ſo dyrbti mje wotwiaſacž, ſo njeſkym paduch, mordat, ale jara njeſbožowny cžloweſk, wot Boha a cžloweſkow wopuſteženy.

Muž naſhili ſo ke inni a džerjeſche mi piſtolu bliſko. „Nje‐wém, hacž je to wérno, ſhcež w ſečicž“, rjeknui hrubje, „ale chzu wam wěrič, runjež dyrbjach po waſkim wczeraſchim nadpadže nětčo zyle druhé ſebi myſklicž. Njebečli ſ temu pſchisčol, w ſečicž mojeho knjeſa ſabaji, a wón njebe wam tola ničo ſeſinil. Džakujež ſo, ſo je to ſky čaſh, w kotrym ſym živi, a dobrę woli mojeho knjeſa, ſo hishcze junu tak wotwiedžecže. Alle hjekeče ſo na ſebžu, tale ſtělba je nabita, jeli ſo ſo mi na wami nětčo wopacžne ſeſbanje, ſatſelu waſ kaž ſlaženeho pſa.“

Š jeneſ ruku tykaſche mi ſtělbu, ſ druhzej roſkēnu puta, kž mojeſ ružy ſpinaschej, a pſchitndžach potom mi ſamemu, ſo móžach ſebi noſh wotwiaſacž. Stanuč, motykowach a padžech ſažo wróćo; ſpýtach dwaj, tſi roſy, ſlónčenje ſo mi radži, ſo na noſy ſtaſicž a čampach won. Sa wjaz hacž ſchyrzygi hodyznow njebeč ſoneho dörtka wjazh woptak, jeno myſklicžka na moju žonu, na moje džecžo ſdžerža mi hishcze mozy, hewak njebeč hido moħł, pſchetož moje mozy běchu ſničene.

Ale to njebeč hishcze kónz mojich cžwiſow. Hdyž běch hacž do hody pſchisčol, hdyž běch džen ſriedy ſwojeju ſubeju wotſajil, ſtupi mi ſažo tamny muž napſhcečo, tamny totka, a kaž tehdom, mejeſe ſažo mały žolty ſaſhcz na rukomaj. Sažo wiđach jeho hrube wobličo, haj won wudzerasche na mnje, kaž dygli mje hanicž, myſklicžka ſadwelowanja pſchitndže mi a kaž tehdom tamna mloba macž, tał dach ſo nětk ſam do njeho, wutorzech jemu ſaſhcz a běžach ſ nim do domu, do jſtwy, ale won bě — proſdny. Wotorzech lědina ſawrjene wěčko, tu lejeſe moje džecžo pſchede mnu, blěde a něme, mały ercik bě ſo ſamknul na wežne a nad cželom ſwojeho džesčja ſeznu ſo mi.

Hdyž přeni ras ſažo k ſebi pſchitndžech, ležach w wulej ſubi ſi mnohimi druhimi khorymi hromadze. Njemožach ſo najprjedy prawje roſhlaſacž, a to traſeſde khetro khwili, deniž ſlónčenje wſcho zyle wěſte njebeč a moje myſkle ſwotſtachu pſched praſchenjom ſtejo: ſto je ſo ſ Marju ſtał? Bě ſmijercž ſ neju wjaz ſobuzelnoscje měla dygli ſe mnu? Abo bě ſnadj hishcze žiwa? Dha njemožesche wona nihdze druhje hido hacž jow. Njebaloko wote mnje ſtejeſe wotkladowatſka, ſawolach na nju, ſtřižach ſo ſwojeho hamſneho hloſa. Pſchitndže ſe mni miła a pſchecželna a wopraſhach ſo, ſto eji.

„Ja ſym jow w khorowni, něwérno, a kaž doho to je?“ wopraſhach ſo jeſe.

„Hido dwě njeđeli“, pſchitndžu mi pſchecželne, „w ſečicž jara khor, ale nětko je ſlepje. Ale rječecž hishcze njeſmecže, dyrbicž zyle ſměrom ležecž.“

„Chzu zyle ſměrom hido, ale na jene praſchenje mi hishcze wotmowcze, proſchu waſ wo to, prjedy nježu ſo ſměrowacž. Njeje jow ſonſla ſi mjenom Marja B., abo njeje tu byla? Bě wežje ſara khor a je najskeſe ſe mnu ſem pſchisčla.“

Wotkladowatſka ſebi pſchemyſleſche. „To njeřem“, rjeknui potom, „ale chzu ſo wopraſhach a wam wotmowjenje pſchitndže, ale nětko budžeče mi zyle ſměrom“.

Wotendže, tola mi pſchepomału. Hladach ſa njej, kaž pak k temu, pak k druhemu ſožu pſchitnupi, pſchetož khotna, pſchecželna. Ach, kaž doho to traſeſde, deniž won njebeč! Dyrbjach ſměrom hido, a mi puſtoſaſe wutroba a w ſpanjach, běch ſo bjes mała ſaduſyk w bohoſčach tuteje cžwiwozaje, dwělowazeje njeſtostacže. Hlowa bě horza, moſhy chyžch ſo mi puſnuč, a cžuiach, kaž pomadu ſ ſ nowa do womorow padach, kaž mbla ſpadowasche mi na myſkly, jeno tu jenicežku myſklicžku wotkladowatſka hishcze: chyžch a dyrbjach wjeđecž, hacž je wona hishcze žiwa. Šandželich wocži, njewidžach a njeſklyſach ničo wjazh; to ſchucžesche, ſyncžesche, ſtokaſche woſolo mje a mjes thym ſaſhychach na dobo to praſchenje: „Spicže w?“ Wotewrič ſocži, pſchecželne wobličo wotkladowatſke ſhili ſo mi.

„Ně! — Je hishcze žiwa?“ Woſkomik ſaſhche ſo, ſo ſebi pſchekladowasche, hacž ſmě mi to prajicž, myſklesche drje ſebi, ſo mi to bliſko džesčje, potom rjeknui khotna a mile: „Žonſla Marja B. bu pſched dwěmaj njeđelomaj k nam pſchitndžena, ſaſhche ſo pſchecželna hido bycž a ſemrje hamſny džen, leži w doktorskej ſahrodze poſkhowana.“

Dale ničo njeſklyſach, ſažo bu cžma woſolo mje. Hdyž

potom sajto ſt ſebi pſchindzec, bęchu Straßburgſke wrota dawnie
wotanknjenie, njebedzic wo tym kſywał.

Na lubi, hdzež běch ja, ležachu směšení ranjeni Němci a Franzosy, starí a mladí. Widzach najhorské a najholosczińskie operazijs, ale to mje njejimatsche, widzach najhorskisckie ranjenja, ale to mje symneho wostaji. Jeno jena węz mje hiszczce sajmowatsche, a to běchu morwi. Njech bě tež žałosćenje, stonanie a sydychowanje hiszczce śrubniscze, sawidzach to ranjenym, cakach na kumiercę, ale wona njeprzyjazne. Moje wlošy běchu so sbělile, rajež su dženja, ale cęzko mi bě, so dyrbjach kliwy bycz a kumiercę w wutrobje męcz, so běch wotkoril i swojej kamiennej cawili.

Haj, hdy by nadzija njebyta, so ſmierz pſchiindze, njebyli
wera na ſaſzowidzenje byla, to njeby ſo prozy placzilo, tak ſiwy
wostac!

Starý knjegy ho wotmijelcza. Bě powjedał bjes ps̄hestaczę, bjes ps̄hetorhnenja, hluroke hnucze wobrasowaſche ho na jeho wernym wobliczu, ale wón bě powjedał, jako by dawno na cziste był se ſw̄etom a se ſobu ſamym.

S čjicha, kaž bě pschischo, wróciť ſo ſafko na ſwoje měſtſno. Ničto njemóžeſche jemu ničjo prajicž a bórſy potom ſlětowasche jeho pjeru ſafko njeruſtawaſzy po papjerje a licžby a ſlicžbowanju naſta-wachu, kaž by ſo ničjo njeſtało. Tež my ſhubičmy ſo ſafko na ſwoje měſtſna. Neak běchu ſo tola wotmjeſczeli wuſločni, wójnszy ſmyſleni ſhczeſčetarjo; jeno druhý ſhladnuchu na stareho knjefa, kig tak ſměromny a čjichí ſa ſwojim blidkem hydaſche, ſhtož nam nětko ničjo dživne wjaz njeſe.

Šak dołho a kruče bě se hobo wojovacž dyrbjal wbohi sniczeny muž, donig bu jemu sažo móžno, žiwemu bycž na bjesradostnym njevježotym hweźce, dale ſo próżewacž wo wschodne žiwjenje, kiz bě jemu jeno cžwila.

„Vedma schyri nježele posdžíšho senídzechym ſo wočko jednoroheho rowa. Slončenje bě kmjercz jeho wumogila a ſakť ſ tými ſjednoczila, kiz běchu na njeho čzalali wot leta 1870.

Ze Serbow.

Š Budyschina. Pschi pschijmanskim pruhowanju w tubomnym krajnostawskim seminarje je šo 56 schulerjow pruhowało. Š nich je 46 pruhowanje wobstało, ſotrychž je šo 26 do seminarza pschi-jało. 20 dyrbjachu šo dla niedołazajezho města wotpolasac̄. Mjesz pschijatymi ſtaſ dwaj ſſerbaj, ſſchijan ſ Budyschina a Wiederwach ſ Barta.

— (Wuhlady na pscichodne wjedro) Włóżne wjedro, s' kotrejž je ſo mały róžk ſkončzil, hacž do prěnjeje tſecziny mērza wudžerži, wožebje ſo 7. a 8. a 10. a 11. mērza deſčeziki wo- ežakuja.

Se Žičenja. Na wumjenku tudomneje Kaschporez žiwosće wěsta Rychtarčka a teje džowka s něhdze džewječz njedzel starym džesćom bydleschtej. Sanženu žobotu 24. maleho róžka Kaschporka male džeczo s hloškom plakac̄ klyščeše. Duž do Rychtarjez wo- bydlenja stupi, so by poħladala, shto je džesću swadžilo. Do istwy stupiwschi, so wona dohlada, so Rychtarjez žonskej morwej, jena na ložu, druhá na stólzu, ležeſchtej. Nasłóżena wona kužodam wosjewi, shtož bě widžala. Sawołany lěkat móžeſche jenož wobkwiędcic̄, so stej žonskej morwej, tola psichčinu jeju ſmijercze spōsnac̄, won njesamó. Duž měnjaču, so je ho jimař s jědom sawdalo, a ho teho dla po- dawł hnydom wýshnoſci i wjedzenju da. Woltrjechny lěkat pat, wobej czèle pscheptyawschi, ani jědoweho fiela njenamala a wob- kwiędcit, so stej Rychtarjez žonskej naturſteje ſmijercze wumrjelej. Dokelž jeju poħlesčca ſahe rano s wonka jeju wobydlenja wižachu, měnja, so je jeju hizo wjegor předy nahla ſmijercz pschehkwatala. To ho czim skerje i wérje podobne bycz ſda, dokelž stej husto khor- watej byčej. Sawoſtajene džeczo je czike a ſirowe.

Š Holzg. Njedželu 25. maleho róžka stej ſo tu brójení a wumjenku gmejnſkeho pschedstejčerja, živnoſcjerja a blidarja Hornuffa wotpalitoj. Wohení bě w bróžni nastal. Jená žona, na wumjenku bydlaza, ſo wohnja přenja dohlada a Hornuffa ſawola. Dofelz pak ſo twarjenja wſchē palachu, njebe móžno, plemjenjam něchtu wukhowac̄. Tak je ſo Hornuffej wſchu ſpalilo, hjes druhim nowy khamor a blido, w bróžni ſtejazej, kotrakž bě po ſkasanju runje wubděkal. Žonje, na wumjenku bydlazej, je wohení teho runja wſchu domjazu nadobu ſanicžit. Wohení je ſlótniſta ruka ſaložila; hžo loni běchu Hornuffowe twarjenja ſapalili, tola ſo tehdy wohnja ſ czaſom dohladachu a jón ſalachu. Hornuffa wohnijowe njeſbože mjenje čeſko potřeboji, dofelz je wón psched piecž dnjemi ſwoju nadobu ſawěſcál.

S Cęstwienych Nocliż. W tymle lęże su w nasche
bliszkosczi swoj pęcza dwazycięslennu saftoński jubilej kwyczęli: gmejnisk
pschedstejcięt knies窟let Schrybat w Stachowje, knies窟let Herr-
mann w Lutyczach a knies Weber w Wielkowach, a so pschi tejsle
skladnosczi wot swojich dżakownych gmejnow se sbożyszczećemi a
darami czesczili. Też nascha gmejna mējsche wjekie, pęcza dwazycięsi-
lennu saftoński jubilej swojego gmejnskiego pschedstejcięcia a kralow-
skiego smierza, knieska mlynka Szmoka, 11. maleho róžka, jako na jeho
narodnym dniu, kwybacznišzy wobecz. Knies Szmok je so dolhe
sēta kweru sa lepsche nascheje gmejny próżował a skukował a zebi
pschiposnacze a dżak wszych sprawnych gmejnskich kobustawow dobył.
W mjenje gmejny jemu knies ryczetkublet Stein dżak a sbożyszczeče
wupraji a jemu t wopomnjenju na tuton dzeni wumelszy wudżelanu
botivnu taflu, rjany sofa s wolumjanym spanskim wodzeczom, trubki
a tortu pschepoda. Knies Szmek so s jednorzymi kłowami sa wo-
polasau lubecz a clescz podżakowc. Njech jemu Bóh luby Knies
hiszczę wjele lét strowość a cılıcość spodzji, so moħl hiszczę dolhe
sēta naschu gmejnu, kaž hacż dotal, na wustojne waschnie wodzicż a
saftupowacż.

S Radworsja. Sanđżenu hobotu mějescze nasche „Poboczne Towarstwo Sierbskich Biurów” a s nim sjenoczena na lutowatnja swoju naletnju hłownu shromadzisnu, kotoruž pschedzyda s pschedzadom towarstwowych wobstejnoscjow w sanđżenym lęce wotewri. Wózkebie wusběhnuz trjeba so s njeje jenož to, so je w běhu lěta 17 nowych hobotstawow fastupilo. (Zenemu pschedzadstwo pschiwacze sapowě, dokelž by jeho hobotstwo towarstwu hanbu czynilo.) Potom poda sliczbowat knjes zyrlawski wucet Scholka nadrobnu pjenjejnu rosprawu, s kotrejeg shoniczymy, so je towarstwo w lęce 1893 psches 62,000 hrivnow pschedzelało a pschi tym telko czystebo dobytka dozpělo, so je ho sbytk salozenskeho dolha (80 hr.) hacž do 4 hr. 80 p. sapłacil. Tak je węz po písmiku w knihach, wopravdze pał ma towarstwo hžo samozjenje, dokelž pschi tutym sliczbowaniu pschinosciki hobotstawow a hžo nahromadzena, ale halle w pschichodnych 5 mějazach placzomna dan hobuliczena njeje. Na to wupraji dohladnistwowych pschedzyda knjes faršti administrator M. Žur pscheruhowane sliczbowanje sa prawe, tak so mózesche shromadzina pschedzadstwu a sliczbowarzej samolwjenje wotewscz. Po tym szcěhowasche wuložwanje tjoch hobotstawow dohladnistwa, kotsiz pał so wschitz y nowa saho wuswolichu. Skončzne pschilja so hiszczce namjet, so ma kózdy, kotoruž hebi na składze abo na dwórnischczu wjazy twory wojsmje, hacž mějescze wot konsumoweho pschedzyby dowolene, hrivnu khostanja placzic. Runje tak maja tež hobotstawy, kotsiz hjes samolwjenja wot hłownej shromadzisny wuwostanu — tón ras so to dwemajsta — niz jenož 10, ale 50 p. khostanja placzic. Sdmý mjenuijzy na wschón njeprorad khostanja postajili a to nimale wyhole; pschetoz po naschim pschedzwedzenju je porjad duscha zykleho towarstwa.

S Národná. Sáňžený týžden je ſebe tudominy krawz a po-
možných liſtynoſčet řeſachyork ſi vobveřenjenjom živjenje vſal. Na buch
ſchoriwiſchi bě wón někotre dny do ſwojeſe ſmjerče ſwojim džeczkom
hrýſl, ſo jim ſi wulkimi nožizami wuſhi wottſiha. Maſtrojene
džeczi čeſknichu, na czož wón ſwojej žonje kónčik noža wottſiha.
Vſhimołany ſekat pschilafa, duchaſhoreho ſtražowac̄. Jebo mandzelsla
jeho tež dwě nezby ſa ſkobu ſi wočow njepuſčci, tſecžu nož pak ju
ſpor pschemo, a tutón člaž duchaſhory wužiwaſche, ſo by ruku na
ko ſložit. Wón wózkom njeđorozčených džeczi po ſkobu ſawostſai.

S Dżężow. Pośadzeli w nozy je tudomny sahrodniski syn Wylem Urban na drósh i Dżężow do Wykżez swouj lubu, skłóżbnu dżowemu Kujawez, saselił a ho potom wobwégnul. Kasje pszczicżiny su młodeho człowieka i mordatstwu a samomordatstwu pohnule, njeje hiszczę sngate.

Přílopk.

* W Primkenawje w schulskiej stwje pschi wuczbje dynamitowa patrona w khachlagh rosbuchnu. Se satraschnym ropotom khachle roslieczishu, a wulki dzim je, so zo wuczer a dzeczi franiie njejzu. Wez zo pscheptyuje.

* Arzywówjwoda Maria Immaculata w Winje, wudowa arzywówjwody Króle Salvatora, je ſebi na nosy ložu wobodrěwſki krwej ſajedojočzila. Wójwodzynej židzanej nohaizy ſtej, kaž je chemiſte pſche-pytanje dopokafalo, ſ jědoſtej barbu barbjenej. Khora na wulku syma cępri, a jeje berjemecze njeje najlepſe.

* Niedziwajzy lętuscheje ſuſeje symy maja pschi wulinie Wifly a Nogat do morja wulke powodzenie. Dokelz je ſo wulin ſe ſchrutami ſatylkał, ſu ſo niziny poczreje; wky Stuba, Naudorf a Zeier ſu daloko ſ wodu wobdate.

* Nabrobnishe wobstejnoscze, kotrež su saksko prynza Maxa samohle, kwoje živjenje zyrki požwycieči, někto „Ff. Ztg.“ wosjewi. Prynzej Marez su nehdže psched dwemaj lětomaj knih do rukom padnute, kotrež su tajki sczisicze na njeho sczinile, so je wobšamknut, spisaczel — jenho benediktiskeho patera — po wožobje seſnac. To je šo stalo a sczehm k jeho wopyta bě, so prynz saksko krala wodowolnosce prošesche, so ſměl ſo duchownskemu ſtawej požwycieči. Kral Albert, kaž tež zyla kralowska kwojba ſ tej proſtu boſosne pſcheklapnjenaj, kwojemu mlodemu bratrowzej dwanacze měſazow ſ pſchemyſlenju daſtaj, we wěſtej nadžji, so mjes tym na hinaſchu mysl pſchindze. Dokelž pak ſo to njeſta a dokelž prynz Max po wobbezjenju spožegeneho čaza kwojim pſchivuſnym wobkruczesche, so ſo jeho mysl ženje njepſhemeni, jemu kral ſlonečnje ſ czeſkej wutrobu wuproſhenu dowołnosce da, ſebi pak wuměniwſhi, so prynz Max ženje do žaneho rjada njeſastupi. Prynz Max w tu khwilu, kaž je ſnate, w Eichſtacie pſcheywa. Prynz Max je bamjež piſal a jemu kwoje njepſhemenjome požadanie wuprajit, so by měſhniski klub wotpožoči ſměl. Bamž je jemu w kwojim wotmoſwjenju kwoje wulke wjeſhele a kwoju počnu ſpokojnosce wuprajit a jemu ſ doboem ſ jeho nowemu powołanju hacž nanajwutrobnishe ſvoje pſchal, tak ſo kralowska kwojba na žane waſhniue prynzowej woli dale wjazy napschecziwo dželac ſjemozje.

* Wutoru psched tydženjom wjeczor wós wokow ſa reſniſa W. Becka do Charlottenburga pſchijedze. W nozy w 11 hodžinach, hdyz woty ſ wosa bjerjechu, ſo jedyn wot ſ powjaſow wutorze a ſ wosa na ſemju ſlocziswſhi hnydom czeſku. Jego doſezahnuc možno njebě. Po cymje ſo tež bóry wſchón ſled ſa nim ſhubi. Duž ſo ſta, ſo wot, kiz bě runy puz po železnizy do předka běžat, na dobo psched wojakom, pola noweho pólvernika ſtražowazym, ſtejſeſe. Wojak ſo naſſkerje njemđremu ſloczeczu njebě powalici dacz džył, duž do njeho tſeli a jenu nohu tak roſtſeli, ſo na měſce ſ ſemi padze. Kusl zylu ſtraža wubudži. Jedyn offiſer, runje ſem pſchijedſhi, morjenje ſwérječa pſchijopurucži. Na to podwysyk wolej do hlowy tſeliwſhi jeho ſ tym w wokomitu moriwſhi. Někotſi ſe Spandawskeje konſervoweweje fabriki ſwolani ſtejſeſe wola, kaž ſo ſluſha, dowureſaču. Mjažo ſatſeleneho czeſlanza jeho wobſedžet doſta.

* Knježi dželaczeſe Sajonz a jeho žona 22. februara ſe kwojeho bydla w Warlowje w Schlesynskej na dželo wutidžeschtaj, kwoje tſi dželci ſame doma wostajiwſhi. Hdyz ſo domoj wrózischtaj, bě ſta pačna kura. W kolebzy 2 holcžy, $\frac{1}{2}$ a 2 lěče ſtarej, ſaduſhenej a morwej ležeschtej, a pod ložom, ſi wjetſeheho džela ſpalenym, do cziſta ſpalene czeſlo 4 lětneje holcži namakaču.

* Nječlowiſti nan, kajkehož ſebi hórscheho myſlicz njemžemy, je ſo tele dny wot Liberzleho pſchijazneho ſuda ſa ſaſtuzenemu khostanju ſaſtudžit. Je to woply dundak Ferdinand Ressel ſ Weißbacha, nan 12 džeczi. Resseler běchu wot 1886 hacž 1891 ſchytri dželci jene po druhim wumrječe, a powschitkownje ſo powjedasche, ſo je je ſmijercz bit. Loni 23. aprile ſo Resseler ſaſo jedyn hólz narodži. Hdyz ſo 23. oktobra macz ſ džela wrózci, wona kwoje poſlētne džeczo w žaloznych wobſtejnosczech namaka. Prawu nohu a ſewu ruku měſeſe wone ſlamanej a ſ wobličia wone krwawieſe. Vekarſka pomoz ſo njewaſoła a tak džeczo 19. novembra wumrje. Pſchi poſdžiſhim ſekarſkim pſchepytanju namakaču džesčowé ſewe ſczechno ſlamane. Bě jenož možno, ſo bě to Ressel cžinit. Ressela dla ſmijertneho kjudowanja ſ khostatni na ſchecz ſet ſaſtudži.

* Bodenſee drje w poſledních tſizyczoch lětach ženje tak niſki byl njeje, kaž w tu khwilu. Mały jěſor mjes ſelesnižu a moſtom w Lindejwie je wjazy hacž w dwemaj ſtečinomaj hjes wody. Duž može ſo nimale ſe ſučej nohu dalolo do jěſora khostac, předy hacž ſo woda ſapocžne.

* (Mordat zyleje kwojby.) Gſrjedu tydženja Szegedinske ſudniſto mordarja Terriana Dioſſeghyja kudjeſeſe. Dioſſeghy bě mjeniſuž w jenej nozy kwojej ſtarkej a 6 kwojich bratrow a ſotrow ſkónzowal. Hdyz ſo jeho prachach, czecho dla je tajke žalostne ſkótniſto wobſeho, won ſotmolwi, ſo je to ſ mjerſanjom cžiniſ, dokelž jena holza jeho khusobu dla ſ nim njeje reſwac ſchylo. Tego dla je wſhem kwojim kwojbnym kwezu živjenja wuhaſnul, ſo by do ſamoženja pſchijohol a potom ſo ſ teſ holzu woženicz možl. Gſudženje won ſwazly krocž ſ tym pſchetorze, ſo po ſdacu do womor padacze, tak ſo dyrbachu jeho ſe ſala wodžic. Poſdžiſho wſpietowasche psched ſudniſtom kwoje wuſnacze, pſchijſtaj, ſo je pſchi njeſtutu wrótny byl. Gſwědžy mjenowachu jeho njeknizomneho ſkótniſteho člōwjela. Gſudniſto pak njemžesche hrubeho mordarja ſ ſmijerci wotkudžic, dokelž bě halle 19 ſet ſtarh; duž ſaſtudži jeho ſ khostatni na 15 ſet.

* Hdyz, kiz ma džeczi khostac, njeh ſebi ſczechowazp podawſ ſa wuſhi ſapische: Nan w Barmbecku pola Hamburga kwojemu kwej pliſtu wotkoži, kotaž drje bě ſo hórscha poradžika, hacž bě nan džył. Hólczeſ ſ ſemi padze a bě hnydom morwy. Po ſekarſkim pſchepytanju bě wina na jeho ſmijerci roſtſchakenje moſhow.

* (S cym wſhem ſo kraj ſajedoječic hodži.) Njebareno ſebi w Menichowje mloby offiſer ſe ſchwabličku ſigaru ſapali, pſchi cym ſe ſchwabličku do ſhibadla prawej ruki ſlezí, na cjož won dale njeležbowaſe. Nasajtra jeho ruka tam boleč pocža a na tſecži džen ſo boleč po zylej ružy hacž ſ ramjenju wupſchestrje, na ſchtwórh džen bě hido pſches ramjo w wobliču, a wbohi mloby muž na ſewe wózko woſlepi, pſath džen woſlepi tež na prawe a ſchety džen w wulſkih bolečzach wumrje.

* (Małolubſtny ſalon.) W lěče 1770 ſu na jendželskim ſejmje pſchedku ſuradžowali a jenohlózne ſa ſalon pſchijeli, kiz ſo tak mjeſeſe: „Kóžda žona, wſcho jene, kaž ſtara, kajkeho rjada abo powołanja, hacž wýbola abo niſla, wſcho jene, hacž ženjena abo njenjena, abo wudowa, kotaž wot teho dnja ſem, na kotrymž ſo tuton ſalon wosjewi, ſ wonjazym wězami, ſ czeſwjeňkom, pomadu, ſ zuſyimi kopuszemi, ſ wýbokimi pjenkami na ſtupniach jeneho jendželskeho poddona ſ ſentwje a ſ wopacžnej nadžji ſawjedze, dyrbí ſo jalo ſebatka po khostac, woſebe pak je kóžde pſchilubjenje ſentwje wot muža, kſtrehož myſle ſu pſchi ſlubjenju ſ wonjazym wězami po kluſhene byle, njeplacžaze a njewobſkózne. Wonjaze wězny na kožecž je ſ zyla wot něka jenož pſchi pohrjebach dowolene, dokelž ſo węzakuje, ſo pſchi taſtik ſrudnych ſklaſnoſeſach ſamo ſebate a ſtrachne žony njebudža ſa žanym woporam ſe byly ſrudnych ſawostaſenych a žarowazych ſojež.“ Satorhnenje, do kotrehož tónle njeduſhny wulſki tehdomny žónski narod ſtati, bě wulſe.

* Podawſ naſtrójazeje džiwothy ſta ſo, kaž ſ Parisa piſaja, pſched dwemaj njedželomaj w Gentilly. Wjeczor běchu poliſtoſo na dróſy dweju pjanemu ſběhuli a jeju hromadze do jeneje ſtwy na polizoſtvoſe ſawjeli. Hodžinu poſdžiſho ſkyschachu žaloznu wokanu w tej ſtwe. S wopredka na ſakhadženje teſu wopilzow njeležbowachu. Hdyz pak bu ſchleſzenje pſchego wjetshe a wjetshe, ſa nimaj pohladachu. Někto wibzachu, ſo bě jedyn ſ teju wopilzow na tym, druhého po ſkowje ſeſracz. Poč wucha a ſpónju hubu běſte ſem ſi hido wotkuſnul, a ſenç ſ wulſej prózu ſo radži, njewbožowneho ſi pasorow jeho cžwilerja wutorhnuč. Šarwajz ſu do hoſteńje daty, ludžirac ſa ſayath.

* Krute ſwjeſzenje njedžele w Finnlandze dyrbí ſo, je-li ſu powjeſeſe ruſiſh nowin wérne, tež někto na ſelesnižy wupſchestrę. Po namjeſeje finnlandſkih evangeliſkih duchownych je, kaž nowiny piſaja, ſenat pſchilaſoł, ſo dyrbí wſchón woblkad na ſelesnižach na njedželſkih a druhich ſwjaſtých dnjach wotpočowac. Wumſate wot tuteje poružnosce ſu jenož tak mjenowane poſtowe cžahi. Líſty wuſchowac je po tajkim na ſwjaſtých dnjach hýſhce dowolene.

* (Žónski měſčanosta.) W Onchunga w Nowym Seelandze, hdyz ſu ſebi Britojo wullu politiku ſphytowatnu ſaſtuzili a hido pſched dležichim cžafom žonam dowolili, ſo ſmědža ſobu do parlamenta wolicz, ſu ſebi žonu, knjenju Hiltu Yates, ſa měſčanostku wuſwolili. Do ſaſtostwa ſu ju ſ wulſej pychu ſawjedli. Knjeni Yates pak bě zyle jednorje, ale tola jara pſchijſtajne ſwoblekana. Po jeje wuſwolenju pak je wjely měſčanſkih radžicelov ſe ſkuſby stuſilo. Měſčanſkeho piſarja pak knjeni Yates pſchi jeho mužke cžesči ſaroci, ſo by po ſich pſchikadze nječlnit, dokelž ſ najmjeſtſha ſ wopredka bjes jeho naſhoniſosce knježic ſjemozje.

* Hdyz laſvyskludžet ſorla Thiemann w ſwérjenzu w ſymſtej wuſtajenzy w San Franziſco lawy pſchedſtajesche, na dobo elektriska ſwěza haſnu. Tſi lawy hnydom na Thiemanna ſcözlihu a jeho ſluſbachu. Škóčenje jeho ſwérjenzowym wobſedžet Boone wukhowa. Tak bóry hacž ſo elektriske ſwětlo ſaſo ſwěčeſe, Boone, ſe ſelesnej žerdžu wobrónjeny, do kletki ſcocy a rubjeſne ſwérjata wot jich wopora honyſeſe. Bjes tym běchu Thiemanna 43 króz kuſnuli, boja ſo, ſo jemu njebudža móz živjenje ſdžerječ. Pſchihladowarjow žalozna hrosa wobja.

* Wotprawnik (ſat) Jones w Melbournje budžiſe 15. januara ſ ſmijerci wotkudženju jandželki-dželacu Minu ſtorr wotprawic dyrbjal. To pak ſo na tym dnu ſtaž nječlnit, dokelž wotprawnila w jeho byle na wokowym ſchizu wobwjeſnjeneho namakaču. W jeho ſaſtajenym piſimje ſtejſeſe, ſo je ſebi živjenje wſaž, dokelž je ſebi ſlubit, ſo ženje žanu žonu wotprawic nočze.

○ p'jatkom 8. m'ärza t. l.
= w Budyschinje =
3 na bohatej hažy 3
 i napshecza pošta
 w domje knjesa C. G. Stangi i firmu

= Gustav Hamann =
 pschedawańju p'scheniſkich, posamentowych,
 frótkich, wolmjaných a bělých tworow
 wotewrju.

Zenož sa hotowe pjenjesy i wulkimi hromadami kupujo, je mi móžno,
 stajne najwjetshi wubjerk wschéch wězow, do mojeje rjadownje ſluschažych, p'schi-
 nescz a po tu hiscze njeſnatych tunich fabrikiſkich placzisnach pschedawacz.

Pschedawanske ſažady: Krucze twjerde placzisny,
 sprawnie a p'shczelniwe poſluženje.

Žane niſowanje k kupowanju.

Ssebi dowolejo, čeſczenyhč ſſerbów w Budyschinje a wołonosczi na horka ſte-
 jaze ſedzblivych ſčzinic, porucza ſo i poczesczowanjom

Gustav Hamann
 na bohatej hažy 3 na bohatej hažy
 i napshecza pošta.

Khěža na pschedan!

Khěža čížlo 129 w Wjeleczinje, maživnje twarjenja s wulkim wuhłosnym składem a tsi körzami bliskeho pola je pschedenjenja dla na pschedan.

W Khwacizach je khěža čjo. 3 s 229 prutami pola na pschedan. Dalsche je pola wobżedzerti, swud. Probstowje, shonicz.

Ahlamarstwo se žiwym wobludem je hnydom abo 1. haprleje na pschedenje. Dalsche je shonicz w Worzynskim hosczenzu.

W Małych Debżezach je žiwosć čížlo 3 na pschedan.

Khěža čížlo 29 w Droždžiju je na pschedan. Teho runja ho tam přeczegehenjenja dla pschedadža dżeczaz wobs, świnio i formienju, kosa, kury a huży.

Awfzija.

Pondżelu 5. mérza 1894 dopołdnja wot 10 hodzin ma ho w Trjebienzy čížlo 10 wshelača hospodařka nadoba sa hotowe pjenesy na pschedżowanje pschedawacż.

Wot dżenja pschedawam tuczne howjase mjaħo punt po 55 np.
Max Karsch na kotołszej haſy 28.

Nehdże 40 zentnarjow hoscżom ręgowych tružłów i złotnicy ma na pschedan Klahra w Czelanach.

W Bęcziach čjo. 20 je drasħla na pschedan.

Woprawdžite
Würzburgske runkliżowe hoscżo poruča
Carl Noack na žitnej haſy.

Ssylny dżelanski konj je na wžy hnydom na pschedan na hłownym torhosczeńu 2 w kontorje.

Bukečanske serb. tow.
změje biżo jutre ujedżelu jako 4. mérca swoje posedženie, a nic, kaž bęše w poslednim posedženju postajene, 11. mérca. Přednošk k. E. Hartsteina z Pomorc „wo Egiptowskej a jeje starožitnosćach“. Zapōčat k dypkom 4 hodž. W sitke sobustawy so hač najluboznio preproša, tež hosc su nam kózdy króć witani.

Předsydstwo.

Na Szkołzy stej na knejem mlynje a kuble čížlo 1 dwie wobłeny na pschedenje.

Pjekarskeho wucžobnika
i jutram pyta
Ed. Boiz na Židowje.

Hólczez, kotrež chze krawstwo naukuńcż, móže do wucžby stupicż pola krawjkeho mischra Wjeleczego na wyższej haſy 10.

Sserbske burske towarzstwo w Bělczechach.

Inkarnatski dżeczel je doshol a ho pondżelu popołdnju w Schusterez hosczenzu wudżeli.

W Wutołczizach čížlo 4 je wo- | Pjekarskeho wucžobnika k jutram
bydlenje na pschedenje. | pyta A. Robischink w Minakale.

Hnojazu żel, woprawdžity kainit,
Domašhowu rudu, jędznu a škótnu żel,
murjeriske a tseschne zhhele, twarski kalk

ma pschedzo na składze a po najtunisich placzisnach pschedawaw
F. Fischer na Łasowskim dwornisচে.

Hosczenz „i połmēħażej“ w Budyschinje.

Wschitkim swojim česczenym hoscżom najpodwolnisczo i wiedżenju davarom, so hosczenz „i połmēħażej“ na dalsche lěta wotnajal. Duz proštu dowérjenje a derjeměnjenje, hacż dotala spożecze, mi tež dale dobrotzinyje salħowacż.

Budu ho żwēru prózowacż, mje pocżecżeważych hoscżi i dobrym poħlużenjom spokojoċiż.

Keonje ho w mojich konjenzach wot ródneho domownika, kotrež hiżi tsi lěta tele dżelo jaſtawa, derje wotħadaja.

S pocżecżowaniem najpodwolnisczo

Robert Steinert.

Pobocż. Tow. Sserb. Bur.

w Łahowje

Smieje jutsje ujedżelu 4. mérza po połdnju w 4 hooż. ſwoju porjadnu mēħacżnu ſhromadżiſnu. Wschitke ſobustawy ho dla ważnego wurdżenja należnie pschedroſchuja.

Pſchedhydſtwo.

Jako wucžobnu holzu sa ſwoju pschedawatnju pschednych, posamentowych, wolumjaných a bělych tworów pschedistojnu młodu holzu, po mōjnosći herbki rosumjaju, pytam.

Gustav Hamann
na bohatej haſy 3.

Napominanje.

Ci, kotsik ſu ſawostajenju ſe-mrjeteho k. dr. Kirschnera w Niejewacizidle něčto dołžni, abo kotsik měnja, ſo maja wot njego něčto żadacż, chyli to na najpozdžiſho hacż do 20. mérza ſwudownej dr. Kirschnerowje w Niejewacizidle ſaplaczicż, pocżejne ſlizbowanie wotdeadż.

Nařenek Schneider w Splósku, forminda.

Tak smy jeho pokhowali,

našeho njezapomnitého, jeničkeho

Hórnika!

„Na Miklawsku“, w starosławnych rozpadankach cyrkwej swjateho Miklawša, nětko wotpočuje jeho cělo, nam tak předrohe, zo by čakało na džen wstaća. Tola jeho duch budze žiwy mjez nami, w jeho duchu chcemy my, jeho slabí duchowni potomnicy, dale dželač.

Lubosc, česc a džak, kotrež je naš zwěčnjeny pola tysacow blízkich a dalokich sebi dobył, ſu ſo při jeho wotkhadze w njeličomnych horczych dopokazach wutrobneho podzela wuprajile.

Za wšitke tute dopokazy dowola ſebe podpisany w mjenje jeničkeje ſotry a druhich krejnych přečelov njeboheho a w swojim mjenje kaž tež w mjenje cyleho žarowaceho Serbowstwa najnutrniſi džak wuprajic̄.

Njech wěčne swětlo swěci jeho duši!

R. i. p.

W Budyśinje, 27. februara 1894,

džen po pohrebje scholastika

Michała Hórnika.

Jakub Skala,

farař.

Pschiloha i číslu 9 Serbskich Nowin.

Ssobotu 3. měrca 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zvrtwi směje jutje njedželu rano w 7 hodž. diał. Ráda herbstu spowiedni rečz, $\frac{1}{2}$ hodžin farat dr. Kalich herbste a w 10 hodžinach němſe předowanie. — Popoldnu $\frac{1}{2}$ hodžin budža ho herbstke paczerte džeczi pruhowac̄. — Schitwórk dopoldna w 9 hodžinach budža herbsta spowiedz.

Krčení:

W Michałskej zvrtwi: Maria Martha, Korle Augusta Päziga, fabrikarja na Židowje, dž. — Willy Kurt, njemandz. ſ. na Židowje.

W Katholické zvrtwi: Martha, Jana Hermanna, dželaczerja, dž. — Jan Korla Bruno, Jana Dembinskeho, zigarnika, ſ. — Pawoł Ota, Wilema Bernarda Bruna Schmidta, molerja, ſ.

Zemrječi:

Džen 15. februara: Jurij, Michała Hejduski, khejerja na Židowje, ſ., 7 dnjow. — 18. Bruno Korla, Jana Korla Büttnera, listonoscherja, ſ., 1 lěto 8 měsazow 22 dnjow. — Frieda Hilžbjetka, Michała Fuhrmann, dželaczerja na železnicy, dž., 1. lěto 27 dnjow. — 20. Korla Gustav Röffer, italz a fabrikat i Kołchowa, w Židowkim wotrjechnym wustarje, 59 lět 7 měsazow 24 dnjow. — Can. Cap. Scholasticus kapitla knjataho Pétra w Budyschinie Michał Hörnič, 60 lět 5 měsazow 21 dnjow. — Jaromir Hermann, Handrika Hockera, dželaczerja na Židowje, ſ., 5 měsazow 4 dnj. — 23. Pawoł Marek, Bernharda Ignaza Krauta, zigarnika na Židowje, ſ., 3 měsaz 5 dnjow. — Walla Alma, Jaromira Ernstia Holeža, khejerja a blidařsteho mischtra na Židowje, dž., 5 lět 1 měsaz 18 dnjow. — 24. Lina Gertuda, Jana Augusta Biesolda, samkarja na Židowje, dž., 7 měsazow 19 dnjow. — 27. Ernst, njemandz. ſ. w Delnjej Šinie, 20 dnjow. — 28. Maria Karolina Kaplerjez, Jaromira Augusta Lindnera, živnoscerja w Žeňtegach, mandželsta, 54 lět 12 dnjow.

Placisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje: 2254 měchow.	W Budyschinje 24. februara 1894				W Lubiju 1. měrza 1894			
	wot mf.	hac̄ np.	wot mf.	hac̄ np.	wot mf.	hac̄ np.	wot mf.	hac̄ np.
Pšenica	.	běla	7	65	7	76	7	6
	.	žolta	6	94	7	6	6	71
Ržda	.	.	5	87	6	—	5	63
Zecznjen	.	.	6	43	6	86	6	53
Borš	.	50 kilogr.	7	80	8	10	7	50
Hroch	.	.	8	89	11	11	9	50
Bota	.	.	9	44	9	72	8	33
Záhly	.	.	14	—	17	—	11	—
Hejduska	.	.	16	—	16	50	14	—
Berny	.	.	1	60	2	—	1	40
Butra	1 kilogr.	.	2	40	2	80	2	10
Pšeniczná muka	50	*	6	50	16	—	—	—
Ržana muka	50	*	6	50	9	75	—	—
Šyno	50	*	5	60	5	80	4	80
Szloma	600	*	31	—	33	—	29	—
Brozkata 655 sáček, sáčka	.	.	14	—	27	—	—	—
Pšeniczné votrubý	.	.	4	25	5	—	—	—
Ržane votrubý	.	.	4	75	5	50	—	—

W Budyschinje placisze: kóz pšeniczný (běla) po 170 puntach 13 hr. — np. hac̄ 13 hr. 19 np., žolta 11 hr. 79 np. hac̄ 12 hr. — np., kóz rožki po 160 puntach 9 hr. 39 np. hac̄ 9 hr. 60 np., kóz ječmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hac̄ 9 hr. 60 np.

Na Bursy w Budyschinje pšeniza (běla) wot 7 hr. 29 np. hac̄ 7 hr. 41 np., pšeniza (žolta) wot 6 hr. 94 np. hac̄ 7 hr. 6 np., rožka wot 5 hr. 90 np. hac̄ 6 hr. — np., ječmienj wot 7 hr. — np. hac̄ 7 hr. 15 np., mousz wot 8 hr. 25 np. hac̄ 8 hr. 75 np.

Dražboune mjažkove placisiny: Horwada 1. družiny 57—61 hr., 2. družiny 53—56, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsnejše wahi. Dobre krajne ſwinie 48—49 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 48—60 np. po 1 punze rěsnejše wahi.

Wjedro w Londone 2. měrza Njewobstajne.

Dojpolne wypšedawanie

žomotoweho banta, židzaneho banta, bělých, pižaných a čzorných žankow, atlaska, žomota, płysha, tykanja, mulla, batista, posamentow, knieslow a wobžadzenja.

Bruno Schulze

pschi žitnych wikach podla Kellingez parneje barbjetuje.

Konfirmandske klobuki

jenož dobre družiny po 1 mfk. 75 np. a 2 mfk. porucza

Hugo Lehmann na bohatzej hac̄ 22.

K konfirmaziji
rukajz, krawath, pschedloschli, hornarje,
ſtě atd. tunjo porucza

Alfred Vogel, rukajzar
na swonkownej lawské hac̄ 4.

Spěwarſke knihy

herbstke a němſke, w najwožebniſich a jednorych ſwiaſſach,

modlerſte a wopomnjenſte knihy,

poesjowe a pižanske albumy,

konfirmazijſke kartki,

twětki do wopomnjenſich knihow

w wulkim wubjerku po najtunisich placisnach porucza

Gustav Rämsch,
knihiwjaſař na bohatzej hac̄ 21.

A. Schöncke

na hauensteinske
hac̄

w Budyschinje

na hauensteinske
hac̄

porucza ſwoj wulki ſklad

biblijow, herbstkých a němſkých spěwarſkých knih, wobkhodnych, naspmnjenjských, ſchulských a ſapižných knihow, ryhovanskeje a pižanskeje potřebý a ſtiny.

Wjazanje ho berje a tunjo wobſtaro.

Twarſki a rólny kalk

wſchēduje ezerſtvy paleny

s tutym w ſwojimaj kalkatnjomaj w Niſkej a w Kunnersdorſic naſnaležniſho poruczam.

Firma E. Blümeke w Niſkej.

Wódne ponoje, kotly, kachlowe platy, ušeſzowe rebliky, kachlowe durczka, tſeſchne wokna, twarske hofdze porucza tunjo

Paul Walther.

Tak tunjo, faž hischeze ženje

ſo trajnje dželane

= stupnje a ſchförnje =

ſt konfirmaziji,

faž tež wſhē pomyslne družiny

čzrijow

ſa mužſtich, žónſt a džeczi
pschedawaja

w prěnej najwjetskej čzrijowej pschedawačni

Paula Kristellera

na bohatzej hac̄ 29, i napſhecza hofczenza „i winowej ſicí“.

J. Bergmann

wojnarski mischtr a wſhītwarz w Delnjej Hórz
porucza ho pschi potřebje dobrocživemu wobledžbowanju a lubi dobre
khamane dželo pschi najtunisich placisnach. Sa ſchule ma wón ſklad
wſcheloreje turnovanskeje nadoby po niſkých placisnach, a kotrejzež
hodnoſez 3 lěta delho rutuje.

Wulfe wupschedawanje.

Dla spuszczenia khamow swoj wulkotny skad hotoweje
mužazeje a hólcžazeje draſty,

 konfirmandskich wobleczenjom

po jara tunich placzisnach wupschedawam.

Koždy, kotryž chze hotowu draſtu kupicž, njech ſo najprjedy wo hódnosczi a tunjosczi mojeje tworh pschedopokaſa.

Jurij Melcher,
herbski krawz na bohatej haſzy 10.

Stwieszaty rjepikaty tobak,
krany rjepikaty tobak,
Khoczebuski portoriko,
Wazungski rolkaty tobak,
bytk Brötterodskeho brzlo-
weho tobaka
punkt po 40 np.,
tobak k žwanju
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Szlodkoſmjetanowu
margarinu,
naſlępschu, kotraž ſo namaka,
Winski
hwinjazy ſchmalz,
cerſtwy lany wolij
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Paleny

Phoſej

w nowych nameschlach
dobre a naſlępsche druſiny
poruczataj jara placzisny hódn
Schiffka a Rječka.

Pawol Giebner

na bohatej haſzy čijo 18,
ſ nutſchodom na theaterſkej haſzy,
porucza ſwoju

winatnju

ſ winownju a ſnedarňu.
Wino w laſhezech a torbač
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w čwizach roſeſczelu, tebo runja
po ſenotliwych bleſchach wſch druſiny
cerſtweneho a běleho wina.

Koždy móže ſo na to spuszczeſz, ſo pola Giebnera čiſte woprawne
wino doſtanje, kotrež derje týje a
kotrež je ſtrwoſczi ſpomožne.

Turkowske ſlowki
naſlępscheſe druſiny porucza

Moritz Mjerwa
pschi miaſkowym torhoſchcu.
Deflakacija ſratych dobrnych likerow
po starých tunich placzisnach.

Cjeſzenym ſerbam Buſecjan-
ſkeje a Budyskeje woſolnoſceſe naj-
podwoſniſho k wjedzenju dawam,
ſo mam ſtajneje cjerſtwy dobrý laný
wolij, wote mnje ſameho bitý, na
pschedan. ſſobotu laný wolij
w Budyschinje pod radnej khézu
w ſchelit ſtejſhcu pschedawam.

J. A. Schmidt
w Koſtaſkim delnim mlynje.

Kedžbu!

Wſhēdne cjerſtwy parjene kolbaſki
a čjoplku kolbifowu kolbaſu punt
po 60 np., bělu a dobru kolbaſu
punkt po 60 np., buſhemy połcz
punkt po 70 np., połcz a ſadlo
punkt po 65 np., hwinjaze miaſzo
punkt po 60 np. porucza

A. Eitler
na kamjenitej haſzy a pschi
miaſkowych jēdach.

Tunje

z i g a r y

upowanske žorlo ſa ſaſopſchedawa-
rjow, týzaz hižo po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na ſnutkownej lawſkej haſzy čjo. 6,
ſitale na bohatej haſzy 28 a na řeđu
Lubijſkeje a Märtigoweje drohi.

Richard Neumann
porucza ſyry a paleny

Phoſej

w najwjetſchim wubjerku a naſ-
lępscheſe dobróſczi po najtunischiſ
placzisnach.

Pschi wotewſaczu wjetſchich džel-
bow ſo poměrnje niſſche placzisny
woblicza.

Schtóž ſwoj čaſnik
chze derje a tunjo porjedziej,
njech jón donjeſe k čaſnikarzej

Curtej Zentſchej
na ſwonkownej lawſkej haſzy 5.

Wón tež herbski recži.

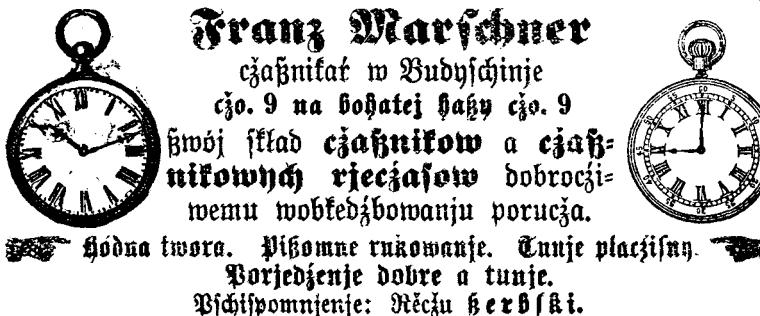
Pschedawanie a
porjedzenie
w ſchěch družinow
čaſnikow.

Placzisny najtunischo
a rutowanje na dwě
lécze.

Gustav Mager,
čaſnikat
11 na herbskej haſzy 11
pschi starých kaſarmach.

Paletoty do descheža,
žonjaze mantle do descheža,
nalětne wobwěſchenki,
čjorne a vižane žaketv,
měchojte pjeſle we wſchelafich
dolhoſczach a hódnosczach
ſu w najnowſchich ſazonach w wulſkim wubjerku doshle.
Hódne ſechicze, dobre ſedzenje, trajne tkaniny pschi wurjadtne
tunich, ale twjerdyh placzisnach.

Jan Jurij Pahn.

Franz Marſchner

čjaſnikat w Budyschinje
čjo. 9 na bohatej haſzy čjo. 9
ſwoj ſklad čjaſnikow a čjaſ-
nikowych rjecžasow dobroci-
wemu wobledžbowanju porucza.

Hódna twora. Vižomne rukomanje. Tunje placzisny.

Vidhispomnjenje: Měču herbski.

Žaketv ſa konfirmandki

w czistowolmjaných čežaných tkaninow, derje ſedzaze po jara
tunich ale twjerdyh placzisnach.

Richard Gautzsch

na bohatej haſzy.

Tobakowe trubki,
zigarowe natrubki,
tije k wuhodzenju
w najwjetſchim wubjerku
porucza

Ed. Schulze's Sohn
pschi bohatych wrotach 26.
Najtunische žorlo ſa ſaſopſchedawa-
rjow. — Wuporjedzenie w mojej
dželbarce.

"Serbske Nowiny" wudawaſa so kóždu ſobotu. — Štowtſtéltna předpřata w wudawaſni 80 np. a na němſkih póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čiſlo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěſtki, kiž maja so w wudawaſni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkne lawske hasy čo. 2) wotedać, placi so wot małego rynčka 10 np. a maja so ſtwórk hać do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawaſ Marko Smoler.

Číš Smoler jec knihičiſčeſnje w mačionym domje w Budysinje.

Čiſlo 10.

Sobotu 10. měrca 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němſke khejorſtvo. Wo newym dołhodnym dawka je ho bjes prěnje a druhé ſomora ſakſkeho ſejma pschesjenosć dozpiła. Druha ſomora je do teho ſmolila, ſo bych ſetne dołhody niž halle wot 500 ale hiž do 400—500 hrivnow dawk a to 1 hrivnu wot ſeto placile. Sa to je prěnja ſomora wohsamknjenju druheje ſomory pschihloſhwaſa, po kótrymž dyrbí ſo dawk na ſetne dołhody psches 30,000 hrivnow hiž do 100,000 hrivnow wo 10 prozentow, na ſetne dołhody psches 100,000 hrivnow wo 20 prezentow powyſhici. Jenož w naſtupanju namjetu druheje ſomory, ſo by knjejerſtvo ſakſi pschede poſložilo, po kótrymž dyrbí ſo na fundirowane ſamoženja woſebith dawk poſložic, kředniſke jebnanje žaneho wuspēcha mělo njeje. Prěnja ſomora, kótrejž ſobustały jako wohfedgerjo wulſich ſamoženjow pódla powyſheneho dołhodneho dawka ſebi wurdadne dawki napoložic nochzedža, je tutón namjet ſacziſla, bjes tym ſo je druhá ſomora na nim wobſtała. — Po ſadaniu druheje ſomory ma knjejerſtvo wot myſlenje někotre něhdv ſběhnjene hamſke žudniſtwa ſaſo ſakſic. W běhu čaſa je ſo wupokaſalo, ſo je ſběhnjenje malých hamſkych žudniſtow se ſchlobu bylo. Saſtojnizy na wulſich žudniſtwaſ njeſamóža wobſtejnoscje ſwojeho wokreſha tak do dobra ſnac, kaž by to ſa žudniſtvo pschi žudniſlim wadženju nusne bylo. Tež dyrbí ſo na to džiwač, ſo bych ſrawopřataž ſudžo dla dalolich pucžow na žudniſtvo pschewjele pucžowanſkych pjenjeſnych wudawkow njemeli. — 16. měrza ſejm ſwoje wuradženja ſkönji.

— W khejorſtowym ſejmje ſo prěnje dny thđenja wo pjenjeſnych žadankach ſa wójsko jednaſche. Sozialdemokratiski ſapóſlanz Bebel ſo pschi tym na to wobčegowasche, ſo ſo pschi hoſtiwach wojaſy jako honjerjo a k poſkuženju pschi offiſerſkych hoſcžinach atd. wujiwaja. Tež wón na to kwarjeſche, ſo wojaſy w ſwojim proſdnym čaſu w pjenjeſnych bankach wuponhaja. Wójnski minister Brenſart ſe Schellendorf wſchě tele poroči jako pschehnate a njewérne depoſaſcž pýtaſche. Bebelowy nadpad na ſakſke wojetſke konſumſke towarſtwa ſakſki wojetſki połnomóznik hrabja Birkthum ſ Ečtadt wot poſaſa, bjes tym ſo antiemitiski ſapóſlanz Gräfa Bebelej pschihloſhwasche. Pschi jednanju wo draczenju a wuhotowanju wójska wójnski minister k wježenju da, ſo ſu ſebi wotmyſlili, czeſkoſcž wuhotowanja pscheho wojaſa wo 13—14 puntow poſložic.

— Khejorſtweſejmſta ſomija, kótrejž je ſo němſko-rusſe wikowanſke wucžinjenje k wuradženju pschipoſaſo, je jo ſe 16 pschedciwo 12 hloſham pschijala. Stupjenate tarify, po kótrymž ſo žito na wulſe dalokoſcze po želesniſzach ſa tunju placíſnu wosy, dyrbja ſpanuc a to hiſcze do 1. deſembra tutého lěta.

— W pruſkim krajinym ſejmje ſu ſo na knjejerſtvo teho dla nadpady činiše, doſelj je wone w pôlſkich ludowých ſchulach ſaſo pôlſku rěč ſawiedko. Hrabja Limburg Stirumſki ſo na to hóřſhesche, ſo knjejerſtvo Polakam pschiswolenja čini a ſ tym jich požadanjem poſekuje. Kultuſowy minister Bosse ſnapſchecži, ſo je ſo Polakam jenož pschiswolilo, ſchtož je nusne bylo. Konſervativni w pruſkim krajinym ſejmje wſchak wopſchijecž njemóža, kaž njeplödna a njeſpomožna je wſcha ſchulſta wucžba, hdyž ſo wona džeczem w maczeſnej rěči njepodawa. Pschede wſchém je nusne, ſo ſo džeczi ſ pomozu maczeſneje rěče w naboginje roſwucža.

— Wójna pječza bjes Ruskej a Němſkej wudhyri, jeli ſo ſo ruſlo-němſke wikowanſke wucžinjenje wot němſkeho khejorſtoweho ſejma ſacziſnje. Hrabja Doenhoff je tele dny ſkabzowanlu ſwojich wuwollerjow do

kralow a (Königsberga) ſwokał, w kótrejž je ſo ſa ruſlo-němſke wikowanſke wucžinjenje wuprajil a ſebi žadał, ſo bych ſemu wuwollerjo ſkewo, w tym ſmyſlu date, ſo budže wón pschedciwo wikowanſkemu wucžinjenju hloſhovacž, ſpuschecžili. Hrabja Doenhoff pschedenjenje w ſwojim ſmyſlenju ſ tym wuloži, ſo je ſemu wjetch Bismark prajil, ſo by ſacziſnjenje wikowanſkemu wucžinjenja wójnu ſ Ruskej ſa ſobu cza hnulo. Šenadž je wjetch Bismark někto podobneho wot khejora Wylema pschi jeho wophycze w Friedrichſruhe klyſchal; pschetož wot teho čaſa je wón ſwoje pschedciwniſtvo pschedciwo ruſlo-němſkemu wikowanſkemu wucžinjenju podležał. Hdyž je wjetch Bismark woprawdze tak wo wikowanſkém wucžinjenju rěčał, kaž je hrabja Doenhoff wudawał, ſda ſo hiſcze trochu njewěſte bycž. „Hamburgſte nowiny“ ſ najmjeſtska wobkrueſeja, ſo je jim wjetch Bismark dowolił, wofſewicž, ſo je hrabja Doenhoff njewěroſcž rěčał, a ſo je ſebi wjetch Bismark wot tuteho teho dla roſjaſnjenje žadał. Na druhé ſtronje je hrabja Doenhoff dla pschedenjenja ſwojeho ſtejſiſcheza napschecžo wikowanſkemu wucžinjenju ſ Ruskej wulku kwalbu doſtał. Khejor je ſemu pječza k jeho ſadžerzenju ſe ſeſhewozym telegramom ſbože pschal: „Bravo, ſcže ſo prawje jało ſemjan ſadžerželi!“

— Wucžerjam čzbedža prawo k jenoleťnej dobrowolnej wojetſteſ ſkuzbje dac. Wójnski minister Brenſart ſe Schellendorf je w khejorſtowym ſejmje ſ kwalazym ſkuzami dobre ſamownoſcze wucžerjow, w wójsku ſkuzazvych, pschipoſnac. Duž by rad do teho ſwolił, ſo bych ſu ni jako jenoleťni dobrowolniſz w wójsku ſkuzili a ſo bych ſo potem podwyſhzy ſchinili. Wucžerjow tole pschipoſnacze njemalo ſwefeli, wulke prasjenje pak je, hiž budža woprawdze čzycž jako jenoleťni dobrowolniſz w wójsku ſkuzic. W tajſej ſkuzbje ſo wjele pjenjes pschetreba, a kaž je ſnate, ſo mlobži wucžerjo ſ wjetſiſcheho dzela do bohatych ſudži njelicža.

Italſka. Psched italſkim ſejmom w Romje je ſo ſchitwórk poſoldnu dýnamitowym nadpad ſluziſ. Młodaj pacholaj w dželaczeſteſ draczeſe psched ſejmownine wrota bliſko pschi wojetſteſ ſtraži bombu cžiſnuschtaj, kótraž ſe ſatrafajnym wrjeſkotom roſbuchnu. Hdyž bě kurowa mrobzel roſplunula, ſchitryojc czeſkoſfranjenych w krioti pluwaſych wuhladachu. Ženemu ſ nich běſtej wobej nosy nimale wottorhnjenej a brjuch roſdréty; tež jeneho wojaſa, kótrž bě runje ſtražerak, žaloznje ſranjeneho ſběhnucha. Ministerſtowowemu ſaſtojnilej Malaronie bu prawa ruka roſbita; wona dýrbjescze ſo hñdemotrēſac. Žedyn eſſizer, pschipadne nimoduzh, mějeſche telko duhaphſchitemneſeſe, ſo ſa nadpabnikomaj běſeſe a ſo tež dweju pacholow popadze, nadzijomne teju ſameju, kótrž ſtaſ bombu cžiſlaj. W Romje dla nadpada wulke roſhorjenje knježi. Hdyž budžiſche ſo roſbuchnenje minitu předy ſtało, budžiſu ſemu miny ſapóſlanz, kótrž runje ſejmewnu wopſchecži, jako wopor pschipanuli.

Franzowska. Hiſcze bōle hacž němſzy ratarjo franzowſy na hubjene čaſy ſkorža. Niž jenož ſo nětkele niſke žitne placíſny prózu njeſaplacz, tež wino franzowſkym ratarjam wjazy předawſchi wujitk njewunijeſe. Winizarjo móža hiſcze lědma ſwoje wino wotbycž. Winowe pschedenjenje do Schwedſkeje, Němſkeje, Awstriſkeje a połnozneje Amerili běſi a bōle wotebjera. W deputertſkej ſomorje teho dla ſapóſlanz Brouſſe knjejerſtwu poročowaſe, ſo ſo mało wo to ſtará, ſo by ſo wuwoženje franzowſkého wina do wukraja ſpěchovalo. Brouſſe ſebi žadaſche, ſ rasnoſczi falſhovanje a měſchenje wina a dželanie kumſchtneho wina ſakſacž.

Zendżelska. Njebžiważy swojich 84 let hiszczę pszezo duchowne cęli w jebnik liberalnej stronie, Gladstone, je ministerstwo pshedkystwo swojeje woczeńe khorosze dla stożki. Po jeho żadanju je kralowa sa jeho nażłebnika lorda Roseberrya, kvala Londonskiego Rothschilda, pomjenowala. Pszechężeljo a njepechężeljo su w tym pszechę jene, so Gladstone i najzlawnišim a najwjetšim statnikiem bluscha, kotsiż su hdy knieżestwo Zendżelskie wjedli. Wón bē jedyn i najwjetšich snajerow statneho pjenieżniwa a pschi wschem swoim politiskim stutlowanju njewuśprzniwy spêchowat jendżelskego wilowatwa, cęscie prawie spōnawski, so ho móz Zendżelskie na swoim wilowanju salożuje. Gladstone zo jako pobożny a sprawny muż kvali; jeho sprawne smyšlenje jeho i roshudej ponuegi, jekim sało statne prawo wróćcę, kotrej su jem Zendżelzenjo i lesczu a možu wsali. W ludowym hejmie bē wón salon pszechężeljego, po kotrej dyrbjescie Irlandka hamostatne politiske sarjadništvo i wobhitym irskim hejmom dostac̄. Semjanist hejm pal tuton salon saćizna. Hiszczę krotko do swojego wotstupjenja je teho dla Gladstone pszechężivo semjanistemu hejmej wurzadniše wotru ręcz djerzak. Powysztlowne Gladstone jako pszechężnik Nemskeje placzesce. Hdyż je Nemskej politizy prełuske dżelak, je drje to i bojoscę cinił, so mohla rucze roszcza mož i nowa sienoczenje Nemskeje mož Zendżelskie na morju bladie, a jeho kwestowemu wilowanju seszladzic̄. Wo jeho nażłebniku, lordze Roseberryu, je mienjenje rosschérjene, so je wón Nemszam pszechężelne smyšleny. Na tule pszechężeloscž njech so Nemsz njepuszczęsja; pschetož Zendżelzenjo su so w politiskich naleznoczenach stanije jako najnjejherniški a najnjejsprawniški swiaſtarjo wupolasali, kotsiż jeniczky wschudze swoj wuzitk pytaja a rad na khosty swojich pszechężelow wobhacza.

Rukowska. Ruske knieżestwo je loni wobsamklo, hebi wot nemskich dżelacżerow, w ruskich fabrikach a dżelatnach dżelazych, żadacz, so bych dospołnie ruszy ręczecz nawulki. Woni buchu wot statnych fastoñikow w ruskiej ręczji pruhowan, a tym nemskim dżelacżerjam, kotsiż tole pruhowanje njewobstachu, abo kotsiż so i zyla pruhowanje njemožac̄u dac̄, so lato czaſa pschitwoli, so bych swoje wedomstwo ruskeje ręczce wudospolnil. Tónele czaſ je nětko nimo. W bliższych czaſu so nemszy dżelacżerjo do poſlednjego pruhowanja badza, a czi, kotsiż jo njewobsteja, budza Rusku hnydom wopushczęcę dyrbjec̄.

Sserbia. Na wopomnjeniškim dnju wuwolanja herbskiego kraleſta je kral Alexander swojego nana Milana sa nameñtala najwyschęho mósslowego roksasowarja pomjenowala. Pschi tejele skladnosze je kral swojich pschinowarjow i wschelakimi titulemi a rjadami wusnamjenil. Radikalni su so pschi tycie kralowiskich pryslach i meroñ sadżerzeli.

Turkowska. Ruski poſzlanz w Konstantinoplu, Nelidow, kotrej nětkole w Peterburgu pschewyo, je do swojego wotjeda se sultano-wego kłownego mesta wobsamkienje wo jenotnym postupowanju Ruskeje a Turkowskeje sa pschipad dozpil, hdy bych w Sserbiji wjetše pleczisny nastale. Turkowska je so na to swiasala, so ani herbske mjesy njepschelkoc̄i, ani Sserbam njedowolt, so bych turkowske mjesy pschelroc̄ili. Do snutskowych herbskich naleznoczenow so turkowske knieżestwo mēscecz nochze. Wulkowestr (ministerstwo pshedkystwa) je pječza prajit: Turkowskej je wscho jene, hac̄ w Sserbiji Obrenowiczojo abo Karabordziewiczojo knieža, hac̄ ma tam Ruska abo Awstrijska wjetšu samoznoscž. Turkowskemu knieżestwu jenož wo to dže, so bych njemery, hdy bych w Sserbiji wudyrile, so na turkowski kraj njeroschérile.

Śslawny żortowar.

(Ziwiensjopis.)

Sawescze je to rjany dar, żortowanje!

Hijo psches sto let wotpočjuje jeho cęlo w rowje, ale pscheyo je jeho imeno hiszczę ſiwe w erze wszech; trzebamy jeho imeno jenož wuprajic̄ a cętak budze nam hnydom pschihlošowac̄, hdyż kmy jeho na spoczątku tuteho nastawka kłownego żortowarja mjenowali. — Jego imeno je Bjedrich Schau, humoristiski dworski radzic̄zel krala Bjedricha Augusta Ssylneho.

A runiež so hiszczę dżenha mnohe kustki wo nim powiedaju, dha je tola jeho ziwiensje jara mało snate. A dokelż so wo nim węzy powiedaja, kiz wo jara wulkej rospuschęzenoscž kwestoc̄a, hebi někotsi myſla, so wón żaneho porjadnego ziwiensja wjedl njeje. Tola czi so jara myla! Schau bē w ziwiensju jara wuzitny, kwestoc̄ a dowerny cęlowiel, kotrej dyrbjescie hebi swoj kłeb cęscie saſkujic̄ dyžli něchotkuli i tych, kotsiż hebi hiszczę dżenha i cętanjom jeho snatych pschipadow czaſ faczera. Duż nadziany so, so budze to

něksto sajimawe, hdyż ziwiensje tuteho muža po węry kódnich jorłach podawamy.

Bjedrich Wilhelm s Schau narodzi so w Hornim Strahwaldze w Horniej Luszy 5. meje 1654 jako syn brandenburgskeho kurwjetowskeho wyschęho strażnego mischtra Hendricha Adolfa s Schau, cęstnego muža, kiz pal bē i dżeczimi bôle dyžli i drugim bohastwom żohnowanym. Kedma schéhnacze lét widżesche so Bjedrich wot schéhnacze bratow a fotrow wobdateho a wón bē doſez rosumny, so w tym spósną, so by swojimaj starszimaj staroscę wo hebje sameho wotewsal a na swoju ruku swoje sboże w kwestce spytal.

Wuswoli hebi wojestwo a satupi do kłubby wulkeho kurwjetcha Brandenburgskeho, pola kotrej bē tež jeho nan i cęscu a kwalbu kługli. Tow nětki měsche doſez skladnosze, so mólesche swoju smugitoſe, wuswoloscž, ale wožebje tež swoj wulki żortowancki dar pokasac̄. Schau wobdżeli so na wszech wojnach wulkeho kurwjetcha pscheczivo Schwerdam, wojowasche w bitwie pola Fehrbellina (1675) a pomhasche w szczecinowym leczie Anklam dobycz. Pschi polletnym wobładowaniu Szczecinu w lécie 1676 wusnamjeniesche so wón se smugitoſe, doſtojnoscž a poddatoscž, i kotrej tradania a cętpeñja snieſe, kiz běch tehdom dónit wschedneho wojała. Schiož stanisny tsizycziletnieje wóyny snaje, tón wę, kajke mohla rjez pscheszlowieske tradania měsche tehdom němsti wojał snieſe. Tola Schau bē zyle jednorje skublany a k temu hido dospołnie pschihotowan, schiož bē jemu nětko jara wuzitne. Hiszczę w poszdzishim ziwiensju powiedasche jara rady wo tutym wotresku swojego ziwiensja a wusna, so je tehdom wjazy nauwutnul, dyžli něchotkuli wysk w mnicholętej kłubbie. Tež szczecinowaze lěto, w kotrej wójsko na kupy Renu (Rügen) pschenidze, pschi cimz so tež Schau wobdżeli, bē runje tal połne nasbonjenjow.

Hdyż bē dżeczac̄ lét jako wschedny wojał kłuzil a doſez husto pokasac̄, tak wuswolny a wuswolny je, bu lěta 1681 sa podwyščka pomjenowany. Jego pschedstajeni spōsnachu borsy, so měsche wón k wuwuczenju rekrutow wobhity schik a teho dla bu jemu to pschedpode. Haj, jeho jeno k tutemu dżelu do Barlina powolachu.

Swój żort a wjeshky temperament, kiz běch tež jemu bohacze pschinowazenej a kiz so hido jara sahe pokasowasche, bē wón jako wschedny wojał staroscżiwje wobnijecž dyrbjel, so njebjhu jeho pschedstajeni to wopal srosumili, schiož mohlo jemu schłodzec̄.

Nětki pal w kwestowym ziwiensju kłownego mesta a krulej poddatoscži wschedneho wojała njepodczisneny, kmedziesche hebi skerje něksto dowoliez. A to wuzi Schau tež kwestu. Borsy powiedachu so wo nim rjane kustki, żorty, prysle, kotrej nicto hjes kmyecza klysciecz njeziesche. Wyszczig buchu i tym na njeho kębzni a duchapolny żortowat wjedziesche hebi tež tutu pschihilnoscž staroscżiwje wobładowac̄. Wobhely wjedziesche wón tež i kwestom żortam hebi stajne prawy czaſ wupytac̄ a bjerjescie so na kębzbu, so njebj nikomu se swojimi żortami wobczęzny był. Pschi tym bē tak mudry, so ho pryzowasche, so by w swojich fastoñikich naleznoczenach zyle zwiedomity był a kębzowasche wobhely na salone subordinacjje, kiz běch tak sbudzenemu duchej węso cędke, dokelž wjedziesche, so jeno tak samolwjenje a kmilnosz namaka, jeli so by jeho nakhilnosz i klypym kustkom jenu k něczemu hórschemu sawiedla.

Polkownik se Schöning, kotrej měsche jeho borsy sa lubuska, muž, kiz měsche strowy żort jara rady, postara so hido tehdom, so Schau pschedstup dosta do wožebnego towarzstwa.

Hiszczę bôle wotewri so jemu pschedstup do wulkeho kwestu, hdyż bu lěta 1685 hac̄ na khorhojnka powyscheny. Tute postasjenje sblizi jeho i wožebnym towarzstwem hiszczę bôle, a nětki triebasche so hiszczę mienje bojec̄, hdy by hebi jeho żortniwy duch drugim někstožkuli dowolene, schiož je dženja hrube a teho dla njemogne w lepszym towarzstwie.

Tež jemu džesche so kaž mnohim jeho towarzhow: muda, kotrej jało khorhojnki dostawasche, njedokħasche, so mohla po swojich potrebnoscżach kwestu byc̄, a teho dla dyrbjescie Schau doch dżelac̄. Schmili to džesche. Skončzne bē wierczielam sciezprnosz wuska, wobkordzku slęho dolznika pola polkownika, a Schau bu sa khostanje do maleho provinsialnego městac̄ka pschedzieny.

To bē frudzazy podaw. Tola Schau-owy żort pschi tym schloby njewsa. Myħlesche hebi na wumozjenje a borsy sejba so jemu, so je prawy kredk namaka, kiz mohla jemu i tuteho njesnjehomneho postasjenja wupomhać.

Jeneho dnia rēkache na dobo: Schau je wumrzel. Pschinibechu a pschedpolasachu so. Khorhojnki bē wopravde wumrzel. Pologichu jeho do kaszega a njebjehu jeho se wskemi swučzenymi zeremonijsemi i rowu. Duż na puczu pal naſta w kaszegu na dobo hara, so

nośherjam włośhy na hłowje stawachu. Mózne pragnjenje a s wotewrjenego kochęga wubęja khau strony, cäkly a wjeżdy, mjes tym so żarowazy pschewobżerjo, kmjercz pschestrōżeni, rospierchnuchu. Tutón spodziwony pedawl ho węs spěšnje rosnjeze a bę wschudźom wo nim ręcz, też do Bartlina bu to wosswewene a s kascheza stanjeny khohojnik pschińdze do — Spandawy na krutu twierdzisnu sa khostanie.

Tola kwohody tutón wjeżdy ptaczki dolko parowacj njemóžeske a jeho pschellepanosć dopomha jemu też jow saho k prawemu kónzecj.

Też do jeho jaſta mjeniuzby bę ho powięscz pschedobyła, so kurwjetchowka w najblizchim czaſu do Spandawy pschińdze, so by hebi twarby na twierdzisne wobhladala. Tutón pschipad bę sajatemu jara witany. Mjes kwojimi kowujatymi bę cłowjeka sesnał, kik ho trochu na molowanje wusiejeche. Też pohnu, so by jemu wobras namolował, na kotrej bęchu rosbite schleńcy, tobakowe dymki, bleſche, blida a słoly, roſtorhana draſta a kniki pschedstaſene, a wón ham napiſa s wulkimi, cītajomnymi pišmikami spody tele kłowa:

Taſkeho dožiwit kym ja dónita,
Tola nadjsiam ho lepscheho kónza!

Khau.

Tutón żarowazy transparent powižniu psched wokno kwojeje zelle, hdz kurwjetchowka nimo pschińdze. Wjetchowka to wuhlada, dyrbieske ho kumiec a da hebi khostanza k hebi pschińc. Khau mōžestce też jara sdomorliwy bycz, hdz ho jemu to nusne sfasche, a w tymle wokomiku je wón to saweſcze był. Pschetoż wjetchowka żadashe hebi wot njeho kłubienje, so budze ho derje sadżeręc a wuskułowa, so nawrečiwschi, so wón saho kwohodu doſta.

(Skončenje pschichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschin. Pschi jutrownym pruhowanju bu w tudomnym katholickim seminarje tſjo herbszy młodzenzojo, ll. Szkođenf s Nowych Bóschiz, Smiř s Noweje Žaſeticy a Wjazlawk se Žuriz, wuczeńske kandidatske pruhowanje kħwalobnje wobstali.

— Węstno kanonika ħolastika kħwajateho Pētra w Budyschinje, s wokħalbiceżom nasheho niesapomnietego Michała Hōrnika wuprōsđnene, je ho s preſesom Prajsleho herbskeho seminarja, kniſesa Eustęanskeho, wobħadžilo. Sa nowego preſesa Prajsleho herbskeho seminarja bu kniſesa fararia Nēſaka w Schpitaku poſtaſli.

— Maletna kħadżownaka herbske studowazeje młodoscze smęje ho frjedu 28. mērza dopoldnja w 10 hodzin na Budyskej tħeleſti. Wschitzy studowazy a pscheczeljo studowazeje młodoscze, woſebje ſastupjerio towarziswom ho najuiależniſhi pscheproſchuja.

— Sa potrebnych mēſčezanow, kotsjz bu ho w nozy wot 10. do 11. februara t. l. s woħnjowym niesbożom potriechili, je ho hacż dotal psches 14.000 hrinonu nahromadžilo. Draſty, poſlesħczow a domižeje nadobu je ho sa nich telfo wotedalo, so moħko ho leđma s 5 wosami wotwieszc. S nahromadżených pjenjes je pomožny komitej najprjódzy kozdej kħamostejazej kħamostatnej woſobje po 15 hrinach, mandżelskimaj s 2—3 dzęćzimi po 25 hrinach, mandżelskimaj je 4 a wjazy dzęćzimi po 38 hrinach wudżelil.

— W Budyskim wokrjeżu budze naleśne rekruterowanje 27., 28. a 29. mērza dopoldnja wot ½10 hodzin w Bissopizach, 30. a 31. mērza dopoldnja wot 8 hodzin w Schrachowje, 3., 4., 5., 6., 7. a 9. haprleje w Budyschinje dopoldnja wot 7 hodzin. Wutoru 10. haprleje dopoldnja wot 8 hodzin budze w Budyskej tħeleſti wułħowanje. Wschitzy wojetsej klužbie powinowaczi, też hdz niesku woſebite napominanje doſtali, dyrbja s mužtwami teje wħy abo mēsta k rekruterowanju pschińc, hdżej bu ho do wojetsej liſejinu sapiħali. Ēżi, ketsj bu ho loni do wojalow wusbehnuli, tola ho hacż dotal do wojetsej klužby żadali niesku, dyrbja teho runja saho do mērħ hicż. Wojetsej klužbie powinowaczi, kotsjz praja, so na padawu kħorocż cżepja, dyrbja na dnju rekruterowanja tħixx wħyr-hōnich kħwiedkow sa to żobu pschimiesc abo wopizmo jeneħo fastojskheho lekarja pschedpoložicż. Próstwy wo nasadstajenje wot wusbehnjenja dyrbja ho sklerje lepje s wobħwēdżenjom mēſtejne wħysnosce hamitkemu hejtmanstwu pschedpolodacj.

— Jedyn dżelacżer, węsty Steller se Schlesynskeje, tele dny po mēſce po proſchenju kħodżeshe. Na garbańskie hħaxi wón pola pjetkarja Schlezy pschi tym por schlorjow kranu. Pakostnika pak lapnuħu a jeho mēſčezanskej polizijskiej pschedpolodacju.

— (Se herbskeje pcžolniży.) [Poſkrachowanje s cījek 8.] Kiel pak je móžno, so kózda pežolkia wot tuthiż tyħażżow doſči zħroby

dostanje? Snata węz je, so dyrbji mēb w pankach derje faschpundowanu bycz, so njebi saliżnuk, dokelz radu wodu k hebi bjerje. Też dla też njeje móžno, so kózda pežola psched kwojim korkom fiedżi. To je jara mało pežolow, kotrej psched miedowymi pankami fiedża. Druhe wiżaju nad nimi a doſtanu wot nich zħrobu. Hustu doſči ma zyka ūp zħrobu dale dawacj, doniż ju poſlednja njedostanje. Taſki kommunismus je w pcžoliskim kralestwie jara pschihobny, dokelz pežoli kiebicżive njeſju; pola kiebicżivego cīlowiestwa, to q̄du jenož podla spomnic, ho to żenje dozpicj ujeħodżi. Wobkebje ho pežolij sa kwoju matku staraju, so njebi tradala; jei se wſchek stron poſlužuha. Wunđze pežolom njeſchihobnych wobstejnoscżow dla ras zħroba, pridy hacż ho naletne kwestki wotewrja a nowy mēb poſkieja, dha móžesch na to pschihahacj, so je matka poſlednja w kolču, kotrej kwoje živjenje wudychnej. — Też picj dyrbja pežoli w symje. Kiel pak doſtanu wodu? Hizo někotre lěto ho w pcžolatſkich nowinach wo tym wadža, hacż njeby derje, haj w węstych padach nusne bylo, pežolam w symje dhj a dhj wodu poſkiejicż. Někotri praja, so je to trēbne. Stajnje ho woda w kolču do paru pschemenjuje a potom, hdjż ho powert w kolču ponowi, se starum powertom tločnje; saztorowany mēb móž ho jenož i wjetshim dżelom wody wužwacż; hdjż w symje pežolam do jich kħidla wodu dasħ, dha ju borsy seħrejha. To bu pschijin, kotrej ho nałożuha. Tola mi ho hōvne doſči njeſbadža. Też najwustojniſchi pežolario ho k napowjenju njeſchihobnemu, a tola żane kolče w symje njeħubja. Szlawny pežolak Denller w Ħiġafej ħażże rad wiedżec, kiel je powsztlowne mēnjenje w tutej należnoſci, hacż je woprawdje trēbne, so ho pežol w symje napowja. Też dla prasħeshe ho w lēce 1890 mnogħi wustojniſchi pežolarij wō jidu. 63 roſprawow je ho jemu pschipožalo. S nich je wiedżec, so jenož jara malu liegħa pežolarij ho sa napowjenje w symje roſħuđi, a mjes nimi bęch kħiċċe njeħħolja. Też ham kym ho pschewwēdżi, so tute ſcherjenje ta' farashe njeje, kaj ho woſebje wot wikkwarjow s napowjazni bleſħemi wudawaju. Sso roſumi, so wodowe haiki abo recigli w kolču njenadeñdżes. Woda w nich by ho też borsy kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Wot wonka hebi pežol syju dla wodu noħxej njeħħo. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolča a na plastru. Nowe k preñiſhim pschistupja a slōnċijske naſtanu kripli a kriepi. Pežoli pschińdu a wupiża je. Tuta studnička żorli ho stajnje; niz pschi kħlynje, hekk wħi wħi kħafila a by potom pežolam njeſchihobna byla. Sa to żorli ho jidu w kolču żorlejx, kotrej żenje njeħuħħnejne a runje potrebnoscż krije. To je woda w wudychħantym powertje. Maliegħe wodżiexi poviżnu ho na snutskowne ūzżej kolč

a s dobom wot Božje ruciſki ſajaſa. Krwej, w jeſe moſħach nama-
lana, ſa to kwečkij.

Se Šuſlchez. Njeſbožowny podawik je ho tele
dny na tudomnym kniežim dworje ſtał. Tu ſteji bróžen, pschi kotrej ſemja na jenym boku tak wyžoko doſzaha, ſo móže ho po moſće,
t temu pschirawjenym, hnydom na pschattr jeſdječ. Na pschattrje je
nabocze wobloženje ſčinjenje, kotrej bědu wondano pschirawjenje
wočinili. Tak ho ſta, ſo, hdyž konjej po moſće djeſhtaj, bróžnik
poſkočiwski nimo ſtupi a ho na hunc dele wali. Pschi tym ſo
tak ſylnje pscherash, ſo dyrbjaču jeho doſkoc̄.

Se Njeſbaſhez. Psched nělotrymi nježelemi piſac̄my, ſo ſu
do naſcheho lěha wróny ſ tykačami pschicžanule. Kaž nětko ſ Dub-
rawki křichimy, njeſku to wróny, ale hawrony, kotrej ſu delše
lēta w tamniſich lěſach pschewyake. Dolež ſu wondano tele lěſki
spuſcželi, ſu hawrony tam ſwoj ſtak ſhubile a ſebi nowu domiſnu
pytale, kotrej ſu na wyžolich ſchrélač blisko naſcheje wžy namakale.
W Dubrawſich ſtronach ſu wucženjenje hawronow njerad widželi.
Nekotražkuli hlošča ſuba hifcze ſa nimi ſpoze. Młode hawrony
maja injenižy nežne hřeble miſačo jako holkiki. Wone ho njeſlobaja,
ale koža ho jím hnydom ſ czela ſeženje kaž ſajazej. Nam by lubo
bylo, hdy bych u nam wobydlerjo Dubrawſich ſtron do dróbnau
wkaſal, tak mamy młode hawrony naſkmanſho pjez abo waric̄, a
kaſka pschijedz t nim naſlepje hloži. Nam ho hawronjazych pječe-
nju ſeže, wožebje ho khubſki lubžo na nie wjeſhela, kotsi moža
ſebi jenož ſ redla miſačo ſwaric̄.

Se Njeſhwacžidka. Na ſtöne wili bě ho jow 7. měrza 198
hoyjadow, 97 ſwini a 232 prožatow pschihnało.

Se Čahowa. Sańdženu nježelu naſche „Towarſtwu ſſerbskich
Burow“, ſ ſalutowatnu ſſenocžene, ſwoju porjadnu měſac̄nu ſſro-
madžiſnu wobhywſe. W niſ ſo wofiem, ſo je Neuwiedſke gene-
ralne ſežniſtwo towarſtwu piſmo poſkalo, w kotrejž ſo t wježenju
dawa, ſo čze Raiffeiſenſke towarſtvo w Neuwiedze fabriku t dželaniu
fоſſatow natwaric̄. Čaſto je žadanie hloščec̄ bylo, ſo bych u
herbſle burſte towarſtwa fabriku t hotowanju pschilupnych hnojow
mèle; duž je naſche towarſtwa jenožložne wobſamko, wobhželný liſt
t natwarjenju taſteje fabriki, 800 hrivnow wucžinagy, pschijec̄, tola
ſebi wuměniwſhi, ſo ho w teſle fabriky tež koſciina pschijotuje.
Místo nježi pschewuſti byl, ſa to by ſadanjenje wobdželného liſta
čim wjetſe bylo. Hdy by na pschikkad towarſtvo, wob leto 3
lowiſe pschilupnego hnoja pschettrebaže, zentnat hnoja jenož 10 np.
tuňa doſtalo, by ſ tym hžo 60 hrivnow wobytkowalo, bjes tym
ſo daň wot 800 hrivnow jenož 32 hrivnow wucžini. Byhmy rad
ſhonili, tak ſu druhé towarſtwa, Wielkowske, Radmoſtſke a Wotrowſke,
ſmyžlene; pschetož hdyž ho dohažaza licžba towarſtwa njewobbželi,
ho wotmyžleny twar fabriki wužeſc̄ njeſhdi. Wilemu Neuwied-
ſkemu towarſtwowemu ſſenocženſtu pak dyrbjal tola možno być,
taſku fabriku natwaric̄, hdyž pomyslimy, ſo t njemu wjazy dyžli
1800 towarſtow hlošča.

Se Gberje. Tudomne ſchulſke měſtno je ho wot pschichodnych
jutrow ſem kandidatej wucžiſkeho ſaſtojnſtra knieſej Smiſej
w Nowej Zaſonzy pschepodało.

Se Gberje. Nježelu kniežeho mlynka ſu tele
dny jeneho kramoſkeho miſchtra ſ Dražđan, kotrejž bě ho wot tam
hžo psched dležchim čaſkom ſhubil, morweho ſ wody wucžahnuli.
Čežlo bě brunu draſtu woblecžene a ſchörnicžli wobute; pola njeho
ſtoh pjeſchjeni a 22 hrivnow pjenies namakac̄u.

Se Wjerez. Maſetni rekrutérwanje w Woſerowſkim wokrjeſu
bužje 14. měrza rano wot 1/2 8 hodžin w Ryklendje, ſchvortz 15. měrza
rano wot 7 hodžin w Wojerezach ſa Wojerez, Vjerwald, Bórk,
Bórlamor, Čjorný Kholm, Tranje, Drézy, Němzy, Klinajcht, Lubhoſcz,
Lěſk, Słyczin, Michałki, Nart, Nowu Wjež, Nowe Město, Stoholn,
Sabrod, Ščiboj, Sprežy a Dréwy, 16. měrza rano w 7 hodžinach
w Wojerezach ſa Kulor, Brétnju, Dubrienk, Lipoj, Hoſk, Škulowz,
Kocžinn, Kas, Mužow, Lucžo, Manjom, Morikow, Nendej, Nowu
Wjež, Nowu Kulu, Ssalow, Sbzary, Šepschežy, Židžino, Šolschežy,
Spale, Strču a Čiſi; 17. měrza rano wot 7 hodžin w Wojerezach
ſa Nježichow, Hory, Bluň, Bréžki, Bulojnu, Kobližy, Běh Kholm,
Csi Zony, Biedrichęz, Lejno, Hermanęz, Lubuſh, Lipiny, Nydej,
Parzow, Nachlow, Radku, Študej, Schęzenzu, Ptaczežy, Delni
Wujesj, Wyžoſtu a Čiſow.

Se Delnjeho Wujesba. Nježeloko kniežeho mlynka ſu tele
dny jeneho kramoſkeho miſchtra ſ Dražđan, kotrejž bě ho wot tam
hžo psched dležchim čaſkom ſhubil, morweho ſ wody wucžahnuli.
Čežlo bě brunu draſtu woblecžene a ſchörnicžli wobute; pola njeho
ſtoh pjeſchjeni a 22 hrivnow pjenies namakac̄u.

Se Wjekſki pola Mužalowa. Žałoznu huijerc̄ je dječzo tudom-
neho lězneho dželacžera Brjóſka pocžepilo. Tutoń bě ſańdženu
poňbželu ſe ſwojim polpjataleñnym hynkom do drjewiſceha ſchol.
Drjewiſceho w reverje leži, w kotrejž ſo hodžinu daloko ſaneje
kheje njenadežde. Tu bě Brjóſ, kaž je to pola lěznych dželacžerjow
wachne, ſebi pschi lěznym wohnju wobjed hrěk a bě potom, dječzo
pschi wohnju wostajwſhi, na ſwoje dželo woteschol. Po khlivzy ſo
dohlada, ſo dječzo w drjewiſcehu wjazy nježi, tola ho teho dla do
bojoscze njeda, ſebi myſlo, ſo je holkik domoj ſchol. Tola domoj
pschihedſhi, wón ſwoje dječzo nihdze njewohlada; duž ſe ſenu a
hukobami ſa nim pytač wuňde. W wulim lěžu pak bě ejeſzlo,
nělaſki hled namakac̄, a hac̄ runje ſo bližsje dny wjetſa licžba
lubži na pytanje ſlaſa, dječzo tola halle pytati dzen na ſenyh lěznyh
pučgu bjes Wjekſku a Rječižu nadenidžechu. Se roſdrapanym wobli-
čom wone morwe na ſenyh ſchomowym ſorjenju ležeshe; wbohe
dječzo bě po ſdaču hlobu wumřelo.

Se Gablonza pola Mužalowa. Tudomnemu burej ſčiklarej
je ho wondano w nježelokim hac̄ze jedyn wol tepl, kotrejž čyžsche
na ſtöne wili do Rychvalda dojefſeč. So by pucž pschirkotčik,
ſkočzo preli psches ſamjernjeny hat czerjeſehe. Pod čežlikm wolem
pak ſo lđ ſlama, a wol ſo pod nim w hlobinje ſhubi. Řežkac̄
dyrbjeſehe ſe ſamknymaj wocžomaj pschihladowac̄, tak ſo jeſo ſločzo
tepi, jemu njeſamóžo pomož wofličic̄.

Se Dježow. Wo mordatſtreje a ſamomordatſtreje tudomnemu

Se Gberje. Tudomne ſchulſke měſtno je ho wot pschichodnych
jutrow ſem kandidatej wucžiſkeho ſaſtojnſtra knieſej Smiſej
w Nowej Zaſonzy pschepodało.

Se Gberje. Tudomne ſchulſke měſtno je ho wot pschichodnych
jutrow ſem kandidatej wucžiſkeho ſaſtojnſtra knieſej Smiſej
w Nowej Zaſonzy pschepodało.

Se Wopaleje. Nježelu popołdnju ſu ho w tudomnym ſchyr-
nacze kózow wulim a ſchtyri kóheži hlobokim hac̄ze, bjes Wopalej
a Holbinom lěžazym, tsi holzy, džowka kłalza Güttlera w Holbinje,
zelejniſteho wothladarja Bžichticka a kłalza Hohſeldta w Wopalej,
po psches lđ pschelamawſhi, tepl. Holzy psches ſamjernjeny hat
dječu, hac̄ runje je po ſzoplenju wiedra mlynk, pschi hac̄ze bydlazh,
dječom husto ſakasowal, po hatowym lemitym lđ ſhubi. Nje-
prjöbz ſo dwě dwanacželnej holzy, nimale do ſriedž hata pschi-
ſchedſhi, pschelamaſhce. Žena pſatnacželna holza, ketrak bě ſ dwě-

sahrodnisleho syna je ho hisceze blédrowoze nashonilo: S namalaneho píkma je vidzecz, so staj mloðaj czlowieckaj dworowlne a prjedy ho fréczawich se žiwienja schloj. Dokelz njeje možno bylo, tak w liscie rěla, so byschtaj w žiwienju ſebi pschituzhakoj (wopravdze ſebi Urban, taž je lelatske pschepytanie wopolasalo, dla czelneho bracha a s tym swiskowazej stajnej khorosczu na to myſlicz njemózesche, ho woženicz), dha ſtaj ſebi wotmyzlikoj, hromadze wumrjecz, so byschtaj s najmjenicha w ſimerczi ſcenozemaj byloj. Hac̄ runje holza cziscze węsze wiedzesche, so a czeho dla ženje s Urbanowej mandzelskej byc̄ njemózesche, mona ho tola jeho wotſajka njeje. Powieszcz, tu a tam ho ſyſchaza, so je Urban ſwoju lubu ſe żarliwoſcę ſkonzoval, je hoła wumyſlenka.

Bukudženja.

Khostanska komora. Czizczielentny czeladník Jan August Seiler, na jenym kuble w Baczonju ſlužacy, bě pytnul, so macz jeho hospodarja ſwoje pjenesy wo ſtwe jeneho pôblanskeho twarjenja khowa. Wón ſebi wotmyzli, je kranuc, so mož ſo poſtnizy ſawjelic. Duž wón 26. januara w noz̄y po ſpalerje horje ſalešy, wutkocji wolnowu ſchlenzu a ho do ſtwe dobu. 80 hriwnow kranuwschi wón ſtrabzu twóchnu, taž bě pschischol. Czaz poſtnizow pak dočzakac̄, jemu pschedelko traſesche; duž hido bližſhu njedzelu do mesta džesche a ſa dwaſ dnjej wſchē pjenesy pscheczini. Wobſkorzenemu jaſtwo na 10 měhazow pschihudzichu a jemu czechne prawa na tsi leta wotſeknuhu.

Kawniſki ſud. 19 létina poſkužobniza Helena Hartſteinę a 17 létina Martha Augusta Rychtarzej na Židowje, wobej ſebanſtwa dla hido ras khostanej, běſtej ſo pola fotografa Grünera fotograſowac̄ dalej, wudawajo, ſo w měſce ſlužitej a ſo fotograſie ſaplaſcitez, hdyž ſwoju mſdu doſtanjetej. S tym běſtej pola Grünera měnjenje ſbudiſtej, ſo ſtej pláczenja kmanej a jeho poahnulej, ſlasane fotograſie dželac̄. Dla ſebanſtwa Hartſteinę i jaſtwo na ſchtyri njedzele, Rychtarzej na dwe njedzeli ſaſudzichu. — Czehla ſakub Merejini w Kamejnej ma tsi dny w jaſtwo džesce, dokelz je 13. januara krich twarsleho drjewa, alzijowemu towarſtu Adolfowi heť ſluſhaz, kranul. — To fame khostanje ſielatſkemu pomozniku Ernstej Lachodze w ſchubſchitzach pschiposnachu, kotrej bě 24. januara ſwojemu tehdomniſhemu mischtrej, ſielariej Stöbie w Budyschinje, muku, 2 hriwnie hódnui, ſi mulownje kranul. — Slóržba dla kſhiwby bjes mandzelskej fabrilaria Menzela w Wullich Deb̄ezach a mandzelskej tamniſcheho molerja Rühla ſo na to waschnje ſloneči, ſo loždu ſlóržazu ſtronu i 5 hriwnam pjeneznich khostanja ſaſudzichu.

Přilopk.

* Kamjenicjanske pschihazne ſudniſtvo je tamneju dweſu jara ſtrachneju, hisceze mloðej ſloſtiſtow wotſudzil, kotrej ſtaj w noz̄y 17. novembra 1893 w khostatni na Sachsenburgſkim hrodze nadledzpo-warja Augusta Metascha ſe ſamyſklem moric̄ čhyloj a jeho ſ kala-njom, bičzom a třelenjom 9 kroč ſraniloj. Metasch je ſaſo wotkhoril. Mordarjej, 1871 w Polčnizh narodzeny Emil Schmidt a 1875 w Schwazizach pola Budyschina narodzeny Edaard Brochno, buſchtaj hdyž i 15 létinemu czechemu jaſtwo wotſuhzenai. Wobaj běſchtaj tež 21 paduchſtow a nitslamajow ſlucziloy a ſtaj ſo teho, taž tež mordatſkoho nadpada pscheczino Metaschej doſpolnje wujnaloj.

* W Barlinje je dženka tydženja w bliſſosce Rhočebuskeho moſta jedyn pož jene džeczo ſ kanala wucžahnul. Džeczi běchu psches wob-loženie na brjoh pscheliske. Na dobo ſ nich 5 létina džomcicicka kñihi-wedzerja ſe do wody padže. Hnydom pak wulci pož, kiz bě pschipadnje bliſto, ſa njeſ ſleſci, a to zlye ſam mot ſebje, bjes ieho ſo by jemu to nechtó ſafat. Wón džeczo, hdyž ſaſo na ſwjetch ſpluwnu, je ſe ſubami ſapſchimunwſhi, tak dotho nad wodu džesche, doniž ſobdzinzy, džeczaze ſchrečenje wuſtyschawſhi, na pomož njeſchihwatach a mu-možerja a wumozenu njewukhovachu. Małku holcžku potom zlye nje-wobſchlodzenu jeſe starschimaj pschepodachu.

* Spytaneho mordatſtwa dla ſu 17 létineho ſchewſkeho wucžob-nika Gustava Bertholda ſe Sprottau w Potsdamſkim dworowlne, hdyž na czah czakache, ſafeli. Hdyž ſchewſki mischt ſchuhna w Sprottawje 20. februara wjeczor wołolo 11 hodzin domoj pschindze, ſo ſ revolbrom dwójzy do njeho tſeli a jena ſukla jeho czechy do ſchije ſrani. Šluczér — netko ſafath wucžobnuk — ſo czisze do ſwojeſe ſomory poda a do koža lehnu. Nasajtra rano halle czeknu. Hdyž jeho tudy ſajachu, mějſeſe hido khardt u ſeſbje do Ascherslebena. Młody njewukhovſhi je nimo poſlednjeho njeſukla ſo psched několymi njedzelemi w khamach do mischtrowych pjenes dobył a jemu 160 hriwnow kranul. W pschepytanju ſu ſo hrosne wězny wukopale.

Hido psched dolhim čaſhom běchu ſo ſchuhowi wucžobni hólzy ſrēzeli. ſwojeho mischta njeſchlobneho ſchinic. Běchu to Paweł Schade ſ Herwigſdorfa w Freistadtſkim wokrjeſu, Gustav Berthold ſ Wittgen-dorfa w Sprottawſkim wokrjeſu, Robert Talle ſ Kozenowa w Lub-njowſkim wokrjeſu, wſchitzu wot 15 hac̄ do 17 lét starci. Skónzo-wacz pak čaſhku ſwojeho mischta jenož teho dla, dokelz po jich měnjenju pschedzimo nim jara krucze na dobre pocjinti a porjad džesche, wožebje pak, dokelz jim njebe na poſtnizy hido dał. Naj-prjedy běchu ſebi wotmyzlikili, ſwojemu mischtrej ſ jedom ſawdac̄, to pschedewſacie pak ſpuscheczichu, dokelz bě jeho wuwjedzenje ſ czechetami ſwjasane. Duž wobſamknuchu, ſwoje wotmyzlenje ſ reboverom wu-wiesz. K temu bu ſ ložom injenowanym Berthold wuſwoleny, kotrej tež hymnolrejnje ſwojeho mischta nadpadže, taž ſu ſo piſali. Mischt hischce ſe ſkierneho stracha njeje; pschedoz ſukla, kiz jemu ſady léweho wucha hľubko w ſchiji tcži, hishce ſe wucžehnena njeje. Hlownego ſluczera hishce ſe wuſlédzili njeſku. Schade a Talle pak ſady ſamkow a ſaſuwo ſedzitaj. Wiele pjenes, kotrej ſu pola njeju namakali, ſu ſielarjej Laubje kranuli, kotremuž ſu ſo do twarjenja dolamali. Dotal njebech ſebi ani wumyſlicz mohli, ſchtó by te nimale 300 hriwnow kranul był.

* Žadny zyrlwinski ſtatk je ſo njedawno w Mainzskim domje ſhwyczic, injenuzy ſcheceniza dweſu wuhloczorneju džescej ſe Gyla Fontain w Kaplandze. Direktor Wallenda, w tu kħwilu w Mainzu pschedywazeho variete-džiwiadla runeho mjena, je dwe džescej, 8 létneho hólcejza a 9 létneho holcžku ſe ſwojeho poſlednjeho pucžowanja ſobu pschimyedl, wobej ſa ſwojej pschijawſhi. Wón je psched němſkim konſulom w Kaplandze wuměnk podpiſał, ſo dyrbí džescej derje wo-čahnuſc dac̄ a ſo na wſchē waschnje ſa njej jako ſa ſwojej džescej ſtarac̄. Holcžla rěla Rosia Diamond a hólz Jakul Fountana. Pschi ſcheceniza, kotrej je ſo ſ wožebitej dowolnoſc ſiſtopſkoho domkapitla ſtała, ſtaj ſchecenjanske mjena doſtałoj. Někto kħodzitaj do privatneje ſchule a wopokaſetaj ſo derje doſcž wobbarjenaj; jako małaj kellerjej pak hido ſpodiwne wězny dokonjataj.

* Wěſty ſtak w Kastile pola Mainza bě ſebi mnohich nahlad-nych ludzi i wjeczeri na leſchne kury pscheproſyl a wſchitzu běchu tež pschischli. Wjeczter jim hac̄ nanaſlepje ſklobzesche, tak ſo hospodat kħwalbu na kħwalbu ġnējſeſe. Někto pak ſwoje potajnistro ſcheceniza; hoſcęo njebech ſe ſchue kury, ale late hawrony jědi. Tich ſpodi-wanje bě wulce — ale žanemu ſlē mot tħix hawronow njebe, wjelle ſkerje bě wſchē jara derje, duž poſchitkowna žortniwoſc naſta. Prystatly pscheproſet bě injenuzy hawrony, ſo by ſo do pređla nje-ſchecradzil, wſtobane do kūčinje poſklat. — So ſchere wŕny, hawrony atd., wožebje mloðe, derje ſklobza a tyja, taž wſchelke džiwoſe kury, loždy holan wē.

* Na džiwoſe waschnje wo ſhivjenje pschischol je w Frankfurcie nad Wódru offižerowu poſkužobnili. Wón czyske ſo do pinzy podač. W wokomiku, hdyž bě na ſhōd ſtupiſ, cziznu ſlužobna holza w pinzy pschedywaza, krich ſtareho pschedeschecnika ſ pinzy po ſhōdze horje. Tón wojalej tak njebožownje do wobličja ſleſci, ſo jemu jedyn woz-łowy woblik pſches nož hac̄ do moſhow ſajebze. Wobſchlodzeneho rucze do lazareta dojiescetu, hdyž na ſwoje wobſchlodzenje hórsy ſemrie.

* Žaſoſne a pschi tym czisze ſpodiwne njebožoje je ſo w Greven-brojču pola Duisburga ſtak. Jedyn dželac̄, kotrej ſe ſwojej wokomiku na dželo džesce, bu ſ njej hromadze mot wětra na ſelesniu wjerhnien. W tym kamenym wokomiku czah pschihna, kotrej wobej ſhrabnu. Holza bu do czista roſmieczena, nan bu czechko ſranjeny.

* Žiwnoſcej w Wullich Menzlu w Hannoverskej bě ſebi tele dny tuczne ſwinjo ſarſaſ. Jedyn ſ jeho ſuſodow wjeczor plót pschelisy, ſwinjo ſ hoſdza wsa a ſebi jo ſa ſchiju na kribjet powiñnuwſhi ſ nim domoj kħwasach. Hdyž pak ſ nim psches plót leſesche, ſo netko pschecſlada, tak ſo jeho naſajtra rano morweho na ploče wiſazeho nađenidzeſtu. Ma jenym plotowym boku wiſazche wón ſa kſhiwach a na druhim boku ſwinjo ſa jeho ſchiju. Psched tym paduchom ſmje netko ſuſod mēr.

* Woſrjež januara ſo w variete-džiwiadle w Menichowſkim-Bambergſkim dworje najwjetſchi czlowiek zlyku ſweta poſkowac̄, kotrej ſe ſwojej tolſtoſcuzu — wón wažesche, hdyž bě 26 lét starci, 472 puntow — wſchelk wophtowarjow do ſpodiwne ſtaci. Wón, Löther rěla, mějſeſe ſo ſwojeje tuczne ſhivjenje dla poſpochi ſ czechim dyhanjom běžic̄. Hdyž bě 9. februara taž hewał ſo wjeczor widzec̄ dał, poda ſo, ſwoje ſchecenje wobſamknuchu, do hórceniza, w kotrej ſyldesche. Nasajtra rano wołolo 6 hodzin dyrbjeſche ſo bôle hac̄ hewał ſ dyhanom běžic̄. Gavolany ſeſat pschiperuci, ſo dyrbja jeho do hojetnje dojiesc̄, na pucžu pak hido wumrje.

* W hhostarni Bergamo ſu zyku dželatnju wopacjnych pjenjes weikryli. Dželarjo, ſi kotrejki ſu někotri hido dlejsche časchi w jastwach ſebzeli, ſu ſi někotrymi jastrowymi ſaſtojniki a ſi mnogimi poli-ziſtami pſchesjene byli, a ſu w ſwojich ſkłekach koperowe a ſlēborne pjenjeſi džekali. Trébne węzy ſi temu ſu jim ſaſtojnicy podawali. Dotal je ſi nich 20 ſajatych.

* 12. a 13. februara buchu, kaž hido je ſnate, mnosi ſinlandszy rybazy na lodze wot wětra pſchekhwatani a na ſchrutach, wot brjohow wottorhnenykh, do wotewrjeneho morja ſahnac̄i. Žena wulka ſchruta ſi 200 rybakami ſo ſtrjebla pułku a do dweju položow roſjedže, tola pat bě možno, wſchitkli rybakow wukhowac̄. Podobne ſtrachne njeſboža ſu ſo w tamnyh dnjach na wſchelakich městnach ſtač. Š Kronſtadta na pomož wupóklate lodze ſu na morju ſtruchi ſchrutu ſi mnogimi rybakami ſi krajkneho Gorka namakali. Wbophy lubzo běchu hido 4 dny na morju woſelo honjeni byli. Wscha zyroba bě jim dawno wſchyla, duž běchu njeſbožowni rybazy na poł ſmiersnjeni a ſmjeręgi bliſko, hdyž pomož ſi nim dońdže. Š finlandſkeho brjoha bě ſo wulka ſchruta ſi 20 rybakami wot-terhnuła, ale halle wſele poſdžiho rybazy pſtnuchu, ſo do wotewr-neho morja ſi njeſi čeřera. Jedyn ſi nich powieda: "17. februara rano ſahe čayhmy ſi nowa ryby kojic̄ ſapocječ, wětr pał bě tak ſylay, ſo dyrbjachmy ſo kojenja wſdac̄. Na lodze běchmy ſebi hčiu ſi pſchenozowanju poſtaſili a do teje ſo wſchitz ſhromadzimy, ſo bychmy wětrej nimo hic̄ dali a mjes tym pojedli. Hčia bě jenož mała a ſa naž wſchitkli jara čeřna. Na dobo luſt wuſklychachmy, naſcha hčia ſo thablač pocza, a ſeleſne thachle, lotrež mějachmy w njeſi ſtejo, ſo dele wuſkyc̄ach. Wſchitz ſi hči wuſkocžimy. W lodze ſo hluhola kwělanza pokala, naſcha hčia ſo hnydom na to roſkama a naſche thachle ſo pſchepadniču. Ledy někak ſo nam poradži, naſche pſhi hči ſtejaze konje wukhowac̄. Někto hido wotewrjenu rěku pſched ſobu wibzachmy, kotař bu koždy wołomik ſchērsha. Dokho traſeſte, prjedy hac̄ ſpoſnachmy, hac̄ naſcha abo ta druha poſoža ſchrutu dale ſebze. Halle hdyž naſha ſchruta do jeneje druheje ſraſi, wjedzachmy, na cžim hmy. Běchmy na tak wilkej ſchrucze, ſo jeje kromy njevidzachmy. W dalokoſci pſtnuchy hſchcze druhich rybakow na naſher ſchrucze, ſi kotrejki ſo ſkōnčnje ſjednocžimy. Tež wſchitz egle lubzo ſu wukhowani."

* Wſchitkli konjerow ſnadž bubze podawki ſajimac̄, kotrejki je ſo wónano w Ruskej we wžy Buschtubinzy poſa Astrachana ſtač. Jenemu tamniſhemu ſublerzej běchu ras w nožy dweju konjow kranuli, kotrejuz bě ſublet wocžahnuł, a kotař běſtaj jemu teho dla jara pſchitulenaj. Dwaj dneji po padučtſtwe ſo jene ſe ſkocze-čow domoj wrózgi, druhe wuwoſta. Měhoz ſa měſazom ſo minu, a ſublet bě poczepjenu ſchłodowanlu hido nimale ſabyl. Hdyž ras na dworje džekalſte, na dobo pſched wrotami ſylnje hrjehotac̄ a ſmorcječ ſaſtyscha. Duž wrota wotewri, a lał wulke bě jeho wjehole, ſwojego ſubuſčka pſched ſobu wuſlabawſchi, a hſchcze wjazy, kranjeny koň bě ſo ſi krajkym darom wrózil. Wón bě mjenuižy ſedlany, na njón bě drohe ſedlo, ſe ſlēbrom bohacze wu-debjene, pſchipaſane, ſi kotrejki ſo ſlēbornaj tſhemenej bimbaſtaj. Pódla teho hſchcze na ſedle pałczik ſzaja a pałczik pſchenicžneje muſki wiſaſtaj. Ma roſtorhanej wuſdze bě ſpoſnac̄, ſo bě ſo koň někajkej pſchicžiny dla ſpłóštik, ſwojego jěſdneho wotcžiſnuk a cžeknuk, na cžoz bě ſwoju staru domiſnu pſtał a namakal. Hčidnoſc ſedla, wot konja ſobu pſchinjeſeneho, ſo na 100 rublow woblicži. Tak je mudre ſkoczo po dwajmějachnej njeđobrowolnej njeſchitom-nosci ſwojego knjeſa ſažo namakalo a jeho bohacze wobdarivſchi jemu dwójne wjeſeles pſchihotowalo.

* Dwójniſki džiwie ludy často ſonzuja, dokež maja jenocžaſhny narod dweju džesčow ſa njenaturſki narod, kotrejki ſtym ducham jako jich nanam pſchiphuju. To je ſo njeđawno ſažo, kaž "Globus" pſiche, wot Mojaveskich Indianow poſa Needles pſhi Coloradoſkej rězy ſtač. Młoda 16 lětna Indianka bě ſwojemu mužej dwójniſkom porodžila. To ſbudži mjes pſchivernymi Indianami wulke roſhorjenje. Wulki pow-pow (ſhromadzina) ſo powoła a narodow lelač wu-fudži, ſo dyrbitej ſo wobej džesči moric̄. Duž nowonarodzenymaj džesčomaj ſi lijem ſi ſiropi ſo roſbichu. Młodu mac̄ do někajkej hči ſawrjechu, do lotrejek tež jeju morwej džesči ſe wſchém jeje ſamoženjom ſnoſbychu a kotrž, ju ſamkuwſchi, ſi cžerňeni a ſe ſlōmu wobdachu a ſapalichu. Tak mac̄et ſiwi a wobej čeřzy morweju džesčow ſpalichu. Needleſka wjehnoſc wo tym pſchepoſdže ſhoni; duž tu žadlawoſc ſadžewac̄ njemožeshe.

(Býrkwinske powjeſeſe hladaj w pſchilosy.)

Drjewowa awkzija.

Na ſderjanskim hajniſkim reverje ma ſo

póndželu 12. měrza 1894

100 hójnowych pſotowych rybelow,

80 ſerdzow, 8—15 cm vloſtých,

36 rm. dubowych knyplow,

58 dolhich hromadow a

216 rm. dubowych a hójnowych halosow

wuměnjenjemi, do awkzije wosſewjominymi, na pſchegadžowanje pſchewac̄.

Šhromadzina w 9 hodžinach w ſderjanskej korcžmje.

Š. Kubash.

Drjewowa awkzija

na Kupjanskim reverje pſhi Aljetličan hac̄e.

Wtorek 13. měrza ma ſo

230 húſhizowych dolhich hromadow

ſa hotowe pjenjeſy na pſchegadžowanje pſchewac̄.

Šhromadzina dopołdnja 1/2 10 hodžin pſhi Kupjansko-Obaſom-ſkim puc̄u.

W Minakale, 7. měrza 1894.

Grabinſta ſi Gisfiedelska inspekc̄ja.

Drjewowa awkzija

na Kupjanskim reverje.

Sxředu 14. měrza 1894 dopołdnja wot 9 hodžin ma ſo

48 ſylnych brēſowych dolhich hromadow,

18 = hójnowych =

97 = = wuſkowanych hromadow

wuměnjenjemi, do awkzije wosſewjominymi, ſa hotowe pjenjeſy na pſchegadžowanje pſchewac̄.

Šhromadzina pola ſobelniſa.

Kublowe ſarjadniſtwo.

Drjewowa awkzija

na Drobjanskim reverje.

Sx̄twórk 15. měrza ma ſo

180 húſhizowych dolhich hromadow

ſa hotowe pjenjeſy na pſchegadžowanje pſchewac̄.

Šhromadzina 1/2 10 hodžin pſhi kſhižu w Tomsku poſa Miſličez poſa.

W Minakale, 6. měrza 1894.

Grabinſta ſi Gisfiedelska inspekc̄ja.

Kupujče gročzanih plót a ſochczifath grot

w ſahrodzenju ſwojich ležownoſc̄ow; wón je turíſki hac̄ ſiſeſtaty plót, wón je ſiſerſami, pſchepuſhčza powětr, njeponala ſo ſe ſkřehowymi ſejpemi, wotdžeržuje ſajazow, ſawjera puc̄ pjeriſnje a ma pſchego rjany napohlad.

Wjeli tyhoz metrow we wſchēh ſchērjach a wyktoſc̄zach ma pſchego po tunich placzisnach na ſkade ſajazow ſe ſkřehowymi ſelesných tworow

Gottharda Behrendſa

prjedy C. A. Mikana

w Budyschinje na bohatej hac̄y 29.

Hěblowane ſchpundowanja

zyle ſučhe, 24 a 30 mm. ſylny, pſchedawa tunjo

Dr. Holbjan w Budyschinje pſhi dwórniszechu.

Pſchedeſchczniſi

jenož ſi počehnjenjom, barbu njeſchczatym, ſa mnjſkikh, džeczi a konſtrmandow, porucža tunjo

Otto Brandt na hauensteinskej hac̄y.

Porjedzenje a počehnjenje ſo ruce a tunjo wobſtara.

Wossiewienie.

Poniedziałku 12. a wtorku 13. měrza ſo poła podpižaneho Královského hamtského žudniſtwa dla
czeszczenja hamtských ſtow jenož uajnuſniſche węzy wobstaraja.
Královské hamtské žudniſtvo w Budyschinje, 3. měrza 1894.

Philippi.

Vyſchenſte, poſamentowe, frótſe, wolmijane
a běle tworj.

= Gustav Hamann =

3 na bohatej haſy 3

ſ napschecža poſta.

Sso poežahujo na ſwoj nawěſčtk wot 3. měrza dowolam
žeby česzczenym ſſerbam w Budyschinje a wokolnoſczi najpodwołniſcho
k wiedzenju dacž, ſo ſo moje khlamy niz ſaž je ſo wosſewilo,
pjak 9. měrza, ale haſle

njedželu 11. měrza dopoſtnja
1½ hodžin

wotewrja.

ſ pocžejcowanjom

Gustav Hamann

na bohatej haſy 3 na bohatej haſy
ſ napschecža poſta.

Kheža na pſchedan!

Keža čížlo 129 w Bjelečzinje,
maſkivne twarjenja ſi wulkim wuhlo-
wym ſkładom a tsi körzami bliſkeho
poła je pſheměnjenja dla na
pſchedan.

W Hněvžezach je keža čížlo
17 na pſchedan.

Pſefarnja na róžku ſukeln-
ſteje haſy a
Dornſchnabla je hnydom tunjo na
pſhenajecze.

G. Bž.

W Małych Debkezach je žiwnoſež
čížlo 13 ſe 6 körzami ležownoſež
tunjo na pſchedan.

Něhdze 40 zentnarjow kusche-
nych rěpovych truſlow ſi zolornizy-
ma na pſchedan Alahra w Tſelanach.

Schtož ſwoj czaſnik
dhe derje a tunjo porjedziež,
njež jón donjež e czaſnikarjež
Curtei Jentschei
na ſwonkownej lawſtej haſy 5.
Wón tež herbsti recži.

Kedžbujcze!

Pschindu žobotu ſažo na hermanku ſe ſwojimi tworami. Dotekl pſchedanu wičowac̄, pſchedawam tež na hermanku po ſpodbjiwne tunich placzisnach, ſo bych na tajke waſhynje prawje wjèle wotbył. Moja pſchedawarna budže ſ napshecza „ſlo-teho hodlerja“ pſchi měſčezanskej haptyny.

J. Sarjent ſ Poſdez.

W wulkim wubjerku porucząm trajne dželane ſchulſke torniſtry po wiſhelaſkih placzisnach. Tež mam por dobreju derje ſdžeržaneju trjebanę koniacejui gratow na pſchedan. **A. Scholta,**

ſedlar w Minakale.

Wopravdzie

Oberndorfske a Lutyczeńske runflizowe ſhmijo
pſchi potrjebje porucza

Karl Meisel
na horncžerſkej haſy 21.

Štvielzaty rjevikaty tobak,
krany rjevikaty tobak,
Ahocžebuſki portoriko,
Wahungski rokatty tobak,
ſbytk Brotterodskeho braſlo-
weho tobaka
punkt po 40 np.,
tobak k žwanju
poruczataj

Ginzel a Ritscher.

Pſchedawanie a porjedzenje
w ſchēch druzinow
čaſnikow.
Placzisny najtunische
a rukowanje na dwi
lęcze.

Gustav Mager,
čaſnikat
11 na ſerbſkej haſy 11
pſchi staroh kaſarmach.

**Nožernja, tocžernja
a porjedzenja**

Roberta Ellerta przedy

Schwaby w Budyschinje
na jerjowej haſy porucza ſo k mu-
wiedzenju wiſheli tocžerſkih dželow
a porjedzenjom, do tuteho rjemiejska
ſluſhazych. Dobre dželo po tunich
placzisnach ſo pſchilubi.

S tutym ſwojim cjeſćenym
wotbjerarjam k wiedzenju dawam,
ſo ſerbſke kapy, banky a zwjerni
niž wjazy na róžku miaſzoweho
torhoſtečza, ale ſo je něko pſchi
radnej kheži w khosejowym
wjeſbje pſchedawam.

S pocžecgewanjom
Hantschowa.

Holzy, lotrež džedža ſchwadlſto
doſkladnje naukuſnici, ſo darmo
ſhicz ſauwicza na nowej haſy 8
po 2 ſchodomaj.

Maćica Serbska

změje srjedu po jutrach, 28. měra t. I., swoju lětuſu

hłownu zhromadźiznu.

Porjad: 1. Čestne wopomnječe na zemrěteho předsydu knjeza scholastika Hórniaka.

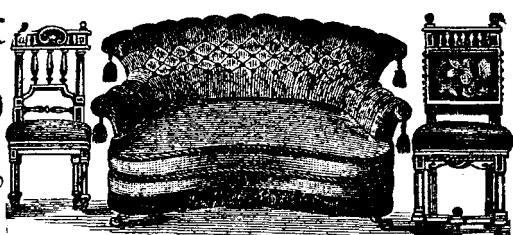
2. Rozprawy.
3. Nowowólby,
4. Namjetys.

Sobustawy podwólnje přeproſuje

Předsydſtwo a wubjerk.

Z. Albert

na
horncžerſkej haſy
čiſzlo 13
porucza ſwoj wulki ſkład
ſofow, matrazow

s ložami a bjes nich po najtunisnich placzisnach.

Shtož čze deſimalne wahi, hospodařſke a taſlate wahi, měry a punti tunjo ſtupic̄, něch ſebi ras ſtak

Gottharda Behrendſa na bohatej haſy wobhlaſda, tam je hoborſki wubjerk: wjazy džili 50 deſimalnych wahow, 1 zentnat hac̄ 10 zentnarjow wudžeržazých.

Škodzy ſme ſo tež w mojej wulkej pſchedawarni wobhlaſdowac̄; tež hdvž nicžo njeſkupi, jeho witom.

Gotthard Behrends

przedy C. A. Mikan
na bohatej haſy 29 pſchi bohatym formje.

Szadowe ſchtomiki

wiſheli družinow porucza ſchtomow-
nia Augusta Poldraka w Ska-
nezech pola Varta.

Porucząm tunjo k wuſhwej:

ſchlesyſki

čerwjeny džecžel,
italſku rajſku trawu,

hróch,

woku,

wopravdžith

probſtaſſki wobſ,

poſkyth wobſ

rukuo ſa derje ſchadžazu tworu
po ſkodzej dželbje.

Paul Schulze

przedy August Halle,
pſchedawarna ſita, muki a pižmnych
krédkow.

Nowe ſchijaze maschine
jara khmane, ſe wiſheli pſchiprawu
pſchedawam

ſa 55 mk.

Sa doſholētne džerženje piſomniſe
rukou.

August Schuba, restawratér
w Budyschinje na lowſkej haſy.

Zonjaze, mužaze a džecžaze
ſlomjane ſlobunki
w rjenje pſchitejazych formach a naj-
nowiſhim pleczenju, njewupyschene
po 35 np., wupyschene po 1 mk.
w wurjadrne wulkim wubjerku.

Wſchu potrjebu

ſa pychańcze a ſchwaleſe
po ſnatym tunich placzisnach.

Leopold Posner,
pſchedawarna pychenskich, bělych
a woſmjanich tworow
w Budyschinje na bohatej haſy 7.

Pſchi doſhei cjeſkej khorosči a ſemrjeczu naſcheje
wutrobnje lubowaneje mandželſteje a maczerje je ſo nam
ſ daloka a ſ bliſka wjèle dopokasmow luboſče a dželbrac̄za
doſtalo. Duž naš nuciž, tež tu wiſhikim lubym pſcheczelam
a ſnatym ſa bohatu kwětkowu pychu a wulfotnu pſhewod,
woſebje pak wyžokodostojnemu knjeſej fararzej dr. Kalichej
ſa jeho troſhtowaze a natwarjaze ſlowa najwutrobnischi
džak prſic̄z.

W Jenkeza, 4. měra 1894.

Grudžena Lindnerez ſhwójba.

Sſlužobne, kuchinske a džecžaze
holzy, wotrocžlow, ſrenkow, rólnych
poſhončow, dželac̄erſke ſhwójby,
domſke a hródzne džowki pyta
Schmidtowa na ſukelskej haſy
18 w Budyschinje.

Wotrocžlow, wolaſy, mlókowych
hólzow, domſkich ſlužobníkow, dželac̄erſke ſhwójby,
domſke džowki pyta Hehnoldowa w ſlotym
jeñnječju na wyſkoj haſy.

Domſke a hródzne džowki a tajke
ſhwinjom, ſwinſke holzy, wotrocžlow,
wolaſy, dželac̄erſke ſhwójby pyta
Spanowa

na małej bratrowskej haſy 5.
Woženjeny wocžer
ſtróby a ſpushečomny k 1. julije
t. I. trajnū ſlužbu namaka na knježim
dworje w Jamnom pola Klétnego.

Wučžobnik ſo pyta!

Holcež ſprawneju ſtarſheju, kotryj
čze pjeſkarſtwo naukuſnici, može
ſ pſchihodnymi wuměnjenjemi do
wučžby ſtupic̄ pola Dr. K. Koglera
w Budyschinje pſchi ſitnich wilač
czo. 32.

Wučžobnika
pyta k jutram abo hnydom tyſcherſki
miſtr G. Hoffmann w Splóſku.

Pjeſkarſkeho wučžobnika
k jutram pyta

Ed. Voit na Židowje.

Pjeſkarſkeho wučžobnika k jutram
pyta A. Robſchink w Minakale.

Napominanje.

Eſi, kotsiž ſu ſawoſtajenſtu ſe-
mrjeteſho I. dr. Kirſchnera w Nje-
ſhwac̄idle něchtó dožni, abo kotsi
měnja, ſo maja wot njeho něchtó
žabac̄, čzyli to na najpoſbzisjho
hac̄ do 20. měra ſwudowjenef
dr. Kirſchnerowje w Njeſhwac̄idle
ſaplačićz, počežnje ſliczbowanje
wotbedac̄.

Rajenek Schneider w Splóſku,
forminda.

Wróczimſki ſo wot rowa
naſcheho Lubeho mandželſkeho
a nana

Norle Scholty
w Wbohowje,
prajimy wiſhikim ſnatym,
pſcheczelam a ſlužobam, teho
runja noſherjam a miſtrey
Mlynkej ſa wjeſenje k rowu,
dale ſa troſhta poſne wu-
trobu hnujaze a luboſče
poſne ſlowa pſchi kaſčezu,
a wiſhikim, kotsiž ſu njebo-
eſječkeho k poſlednjemu wot-
počiukue pſhewodzili, naj-
wutrobnischi džak. Bóh
ſaplačićz wiſhikim bohac̄e.

Grudženi ſawoſtajeni.

Na temu čiſtu jena pſchiloha.

Pschiloha i číslu 10 Serbskich Nowin.

Ssobotu 10. měrza 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrki směje jutje njedželu rano w 7 hodž. dialonus Rāda němšku spomjednu rčę, $\frac{1}{2}$ hodžin farat dr. Kalič němške a w 10 hodž. řerbšte předovanje. — Popoldniu $\frac{1}{2}$ hodžin budža šo němške pacjetše džecji pruhovacj.

Křesni:

W Michałskiej zyrki: Hermann Pawel, Augusta Rieczki, fabrikaria na Židowje, s. — Margaretha Lisbjeta, Emilia Lübicja, vohončja w Těšanach, dž. — Richard Eugen, Josefa Pawela Viehlera, cigarnila na Židowje, s. — Maria Martha, Handrija Měrscha, křežerja a cřešle na Židowje, dž. — Pawel Hermann, Handrija Fähnricha, kamjenecježarja w Bobolzach, s. — Rudolf Wilem Julius, němandž. s. na Židowje. — Hana Helena, němandž. dž. na Židowje.

Zemrječl:

Džen 1. měrza: Jan August Hantusch, dželacjer na Židowje, 40 l. 1 m. 18 d. — 2. Hana Chrystiana Gärtnerez, nebo Jana Bohuwéra Rosentranta, živonježerja w Malej Žuži, vudova na Židowje, 75 l. 7 m. 9 d. — 3. Petr Dugzman, vohyder tu, 78 l. 5 m. 4 d. — 4. Madlena Lübschez, nebo Petra Rojtka, dželacjerja w Kelnje, vudova w Czipońzach, 63 l. 4 m. 5 d. — 5. Friderika Margaretha, němandž. dž. na Židowje, 7 m. 27 d. — Gertruda Jenny, němandž. dž. na Židowje, 1 m. 19 d.

Placínsna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 4751 měchow.	W Budyschinje 3. měrza 1894				W Lubiju 8. měrza 1894			
	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.
Pšcheniza	7	53	7	65	7	6	7	21
Rožka	6	76	7	6	6	71	6	94
Jecžmieni	5	63	5	87	5	50	5	69
Worfs	6	86	7	14	6	67	7	7
Hroch	7	70	8	20	7	50	7	80
Woda	8	89	11	11	9	50	10	56
Daňk	9	72	10	—	8	89	9	44
Daňk	14	—	17	—	11	—	13	—
Sejdusčla	16	—	16	50	14	—	14	50
Berny	1	60	2	—	1	40	1	70
Butra	2	40	2	80	2	20	2	50
Pšchenicna mula	6	50	16	—	—	—	—	—
Ržana mula	6	50	9	75	—	—	—	—
Sýno	5	—	5	50	4	70	5	20
Słóma	31	—	33	—	28	—	31	—
Prošata 811 sčtuk, sčtuťka	8	—	28	—	—	—	—	—
Pšchenicne vtrubý	4	25	5	—	—	—	—	—
Ržane vtrubý	4	75	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placínsje: körz pšchenizy (běla) po 170 puntach 12 hr. 80 np., hacj 13 hr. — np., žolta 11 hr. 49 np., hacj 12 hr. — np., körz rožki po 160 puntach 9 hr. — np., hacj 9 hr. 39 np., körz jecžmienja po 140 puntach 9 hr. 60 np., hacj 9 hr. 99 np.

Na Buriš w Budyschinje pšcheniza (běla) wot 7 hr. 21 np., hacj 7 hr. 35 np., pšcheniza (žolta) wot 7 hr. — np., hacj 7 hr. 6 np., rožka wot 5 hr. 63 np., hacj 5 hr. 87 np., jecžmieni wot 6 hr. 90 np., hacj 7 hr. — np., worfs wot 8 hr. — np., hacj 8 hr. 50 np.

Draždanske mjašovne placínsje: Horjada 1. družiny 56—60 hr., 2. družiny 52—55, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rešneje wahí. Dobre krajne ſwinje 45—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarž. Čzelata 1. družiny 48—60 np., po puncze rešneje wahí.

Wjedro w Londonje 9. měrza: Deschež.

→ A njewjesczinskej drascze →
porucja

židzane tkaniny

cžorne a pižane
jenož w našlepšich hōdnosczech,
cžorne a pižane

wolmiane tkaniny

hladle a mustrowane
po wuřabnje tunich, ale twjerdyh placínsnach.

Jan Jurij Pahn.

W wudawatni „Serbskich Nowin“ ſu po 1 ml. 50 np. dostacj:

Khěrlusche a ſpěwy Petra Mlónka.

Dospolne wupſchedawanje

komotoweho banta, židzaneho banta, bělých, pižaných a cžorných ſankow, atlaza, ſomota, płyſcha, thlanja, mulla, batista, posamentow, knjeſlow a wobžadženja.

Bruno Schulze

pschi žitnych wikach podla Kellingez parneje barbjetne.

Paletoth do descheža, žonjaze mantle do descheža, nalětnje wobwěſhenki,

žakety sa konfirmandki, cžorne a pižane žakety, měchojte pjesle we wſchelakich dolhosčzech a hōdnosczech

ſu w najnowšich ſaſonach w wulkim wubjerku doschele. Hōdne ſechicje, dobre ſedzenje, trajne tkaniny pschi wuřabnje tunich, ale twjerdyh placínsnach.

Jan Jurij Pahn.

Proſchu, wobfedžbowacj!

Lětujie žakety, mantle do descheža, płyſchowé pjesle, lětujie pjesle we wſchech barbach, trikotowe taſle, po nowej modje dželane, ſu ſaſo doschele a ſo jara tunjo, hido po 2 ml. pschedawaja pola

Emm ſwudowjeneje Vorwerkoveje na hōvnym torhōſčegu 5.

Nowe
mantle do descheža,
žakety,
kapeje,
khornarje,
wobwěſhenti,
džecžaze mantle,
žakety,
draszcziežki

ſu w jara wulkim a rjanym wubjerku na ſkadže.

Placínsy ſu na kóžym kruchu jaſnje na liežbach wibžecj, jara tunje ale twjerde.

Richard Gautzscher
na bohatej haczy.

Tunje placínsy.

Dokelž ſzwój ſkład hotoweje draſthy doſpolniſje ſpuſchęzu, lětneje žakety, woblečenja, žakety, kholowy ſ dobrých čiſtowolniſjaných tkaninow w mojej ſamźnej dželarñi dželane po kózdej ſo pſchihodžazej placzisnje roſpſchedawam.

W kupnizh.

Louis Gadt,
frawſki miſchtr.

W kupnizh.

Wulfe wupſchedawanje.

Dla ſpuſchęzenja khlamow ſzwój wulkotny ſkład hotoweje mužazeje a hólečazeje draſthy,

konfirmandskich woblečenjow

po jara tunich placzisnach wupſchedawam.

Kózdy, kotryž chze hotowu draſtu ſupicž, njech ſo najprjedy wo hódnosczi a tunioſczi mojeje tworh pſchepoſkaſa.

Jurij Melcher,

herbſki frawz na bohatej haſhy 10.

G Směſchnie tunje wupſchedawanje
hermanſk dale traſe.

Czorne a pižane draſtne tkaniny, czorne ſidzane tkaniny i njewjeſčinskie draszcje, woblečenje po 20 a 30 mk., hewak 40 a 60 mk., ſyntki draſtnych tkaninow i ſekuňoſtwórkowſkim daram, ſamaſbytki i woblečenjam a pjeſlam, hukujowe tkaniny, hotowu džeczazn draſtu, rukawate laſy ſa mužſkich, konjaze deki, tkaniny i běhac̄zam, běle a pižane gardiny, tkaniny i rulowam, pſchedeſhczniki, ſchaltky, plyſh i pjeſlam, meblowy damast i poczehujenju ſofow, požleſhczowe tkaniny, plat, běle a pižane dybſac̄zne rubiſhka, módrociſhcz, trikoſtowe taſle, barhentowe bluſy, ſcheniſlowe rubiſhczia atd. Tworh ſo ſ dohloſtym džerženjom wuſnamjenjeſa.

Hermann Beermann

w Budyschinje na ſmietkownej lawſkej haſhy
i napſhczia radneje pinzy.

Najwjetſchi ſkład w měſeče. — Pomyſlne najtuńsche placzisn. — Snate dobre tworh. — Krucze sprawne poſkuženje.

Filzowe, zilindrowe, hońtwjerſke a džeczaze

flobufi

we wſchēch naletniſch nowoſciah jenož jara hódne po woprawdze
jara tunich placzisnach.

Konfirmandſke flobufi

dobre lajkosze po 1 mk. 75 np. a 2 mk.

Sa ratarjow, do domu, do džela, a ſa džeczi

mězhy,

w ujepſhetrjehenym wulkotnym wubjerku nimo měry tunjo.

Hugo Lehmann,

22 na bohatej haſhy 22 (pódla hoſczenza „i wi-
nowej kicži“).

Wot dženha pſchedawam tueſne
howjase mjaſho punt po 55 np.
Max Karsch na kotoſſej haſhy 28.

Serje

po 3 np. a dróžſche,

pjecžene jerje

po 6 np., po 2 mk. 50 np.,
25 puntowſka čiwiſa je
jenož doſtačz w khlamach
hornjolužiskeje rybownje
pſchi herbſkich hrjebjach.

(Richard Schindler.)

Kedžbu!

Wſhēdnie czerſte parjene koſbaſli
a cjoptu koſbitowu koſbaſu punt
po 60 np., bělu a dobru koſbaſu
punt po 60 np., buſhemy počz
punt po 70 np., počz a ſadlo
punt po 65 np., ſwinjaze mjaſho
punt po 60 np. poručza

M. Eifler

na ſamjetnej haſhy a pſchi
mjaſowych jědkach.

Julius Höhme,

ſastupjer internazionalneje maſchinſleje wuſtajenjy
w Riesy nad Lobiom

poručza na najlepje dželane
lokomobile a parne mlóčjaze maſchinu wot 2 konjazeju mozow,
ſcheroſkomlóčjaze maſchinu, ſ gōpelom a paru ſo czerjaze,
jenopſhejne mlóčjaze maſchinu, wubjernje dželaze,
ruejne mlóčjaze maſchinu najnowſheje konſtrukzije,
běry roſlóčjaze a běry roſrikaze maſchinu,
rěski ſa běry a rěpu, čiſcjaſe maſchinu,
mjetſily, bntrowanske maſchinu, bntrumjatowarje, mſocžinki,
viktoria-separatory, ſ ruku a maſchinu ſo czerjaze,
juhōwe ſudy ſ dwoſhy ſazynkowanego worzloweho blacha, želesne
juhōwe plumpy,

pizn parjaze appaſaty (noſhne), triery najlepſheje konſtrukzije,
mlynske zylindry, rynkate walzy a dežimale ſkótne waſhi,

kučne bróny, ſamžne dželo, ſalonzy ſchlitowaný ſystem, kotrež móža
ſo hnydom wot kózdeho do Saakowych, Meifortowych a Ho-
wardowych brónow pſheměnicž, pſhezo najlepſheje, wupruho-
wanje konſtrukzije.

**Rajpſhihodniſhe wuſnjenja dla placzienja! Pruha
dowolena! Prospekty darmo!**

Pſchedawatnja a ſkład vola Jana Manjola w Budyschinje.

Tak tunjo, kaž hishczé ženje
ſo trajnje dželane

= ſtuſnje a ſchfórnje =

i konfirmaziji,

kaž tež wſchē pomyſlne družin

čzrijow

ſa mužſkich, žónſle a džeczi
pſchedawaja

w prěnjej najwjetſhei čzrijowej pſchedawaſti

Paula Kristellera

na bohatej haſhy 29, ſ napſhczia hoſczenza „i winowej kicži“.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu. — Stwórtlenna předpłata w wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čiſlo pláci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamówity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číšć Smolerjec knihičćeńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 11.

Sobotu 17. měrca 1894.

Za nawęski, kij maja
o w wudawańi „Serb.
Now.“ (na róžku zwonk-
ej lawskej hasy čo. 2) votedać, płaci so wot
nałego rynčka 10 np. do
naja so štvortk hać do
7 h. wiečor votedać.

Cjesczeni wotebjesarjo Serbskich Nowin,
lotrif chzdzja sa nje na 2. shtwórtleto 1894 do przedka placicj, njech netko 80 np. w wudawani Serbskich Nowin wotebadzja. — Czi, lotrif zebi Serbske Nowiny psches post pschinjescz dawaja, njech tola njesapomija, zebi je tam borys slasacz. Na shtwórtleto saplaczji so ja Serbske Nowiny na sakslich a pruslich postach, każ też w drugich krajacach nemiskeho khéjorstwa 1 ml. i pschinjekenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny i pschilohu Serbski Hospodar placza na postach 1 ml. 25 np., i pschinjekenjom do domu 1 ml. 40 np. — Se Serb. Now. hromadze hodzji so też „Pomhaj Bóh“ na poscze slasacz.

Świetne podawki.

Němske khejzorstwo. Sakslí krajin je wcžera swoje po-
ředzenja wobsamknul. W poſledních nředželach je wón taſtu kopizu
dželov wotbyc̄ dyrbjal, so ſu ſapóſlanzy w ſouvišjach často hac̄
hukolo vo nozy dželac̄ dyrbeli. Duž je bjes dživa, so je ſo w po-
řadných poředzenjach tež wo wažniſich naležnoſćach jenož ſwjetſchiſe
jednalo. Byla hejz petiziow ſo ſ zyla wobledžbowala njeje. Bjes
nimi je tež petizija knjesa kublerja Byča=Stržezanskeho a towarzchow,
w kotrejž ſo pſheměnjenje hontwiſleho a rybaského ſalonja žada.
Deputacija, kotaž bě wo njej wurađowala, njebe ſa nuſne ſpōſnala,
so by ſo hontwiſli a rybaski ſalon pſheměnil. Wona je ſt wot-
ſtronjenju wſchēch ſkřížow tamy paragraf hontwiſleho ſalonja ſa
doſahazy měla, po kotrejž ma ſo ſchoda, wot ſwériny načinjena,
wobředžerjam potřebovanych ležomnoſćow wot naſenka hontwy narunac̄.
Hdy bychu ſobuſtawý deputazijs wobſtejnosc̄e na wžach, kaſkež woprawdze
ſu, ſnali, bychu wo naſchim hontwiſlim ſalonju hinaſche měnjenje
nabyli. Naſch herbſti ſapóſlanz Michał Kollá je nředžiwaſzy
njeprchihodneho wuſhuda deputazijs petiziju w hejmje mužniwie
a wuſtojnie ſastupowala. Tola wón němym hukham předowadše.
Žadyn ſenicžki ſe ſapóſlanzow druhej ſkomary drje ſebi njeſwéri,
knjesej Kollí napſheciwo rěčec̄, tola tež žadyn ſ nich, ani žadyn
ſ burſtich ſastupjerow, ſchtog je ſrudnje doſc̄, knjesa Kollu nje-
podpjerajſe. Něc̄ knjesa Kollie na hejmowe ſobuſtawý widoſny ſa-
čiſhcz ežinjesc̄, wuſpečha pak měla njeje. Petiziju, kaž bě deputazijs
namjetowala, na ſebi ležazu wostojichu. Někotri lužiſzy ratarjo běchu
wobſebje do Dražžan jeli, so bychu hlyſheli, ſak budže knjesa Kolla
jich naležnoſć ſastupowac̄. Woni ſu ſo wuſnali, ſo je knjesa Kolla
ſwoj nadawč jara wuſhiknje dokonjal. Ma cžim pak leži, ſo hejm
wo pſheměnjenju hontwiſleho a rybaského ſalonja nicžo wjedžec̄
nochzysc̄? Někotri ſapóſlanzy, ſ kotrejž mělachu lužiſzy ratarjo
po poředzenju ſkladnoſc̄ rěčec̄, njeprętachu, ſo ſu ſkřížy burow na
hontwiſli ſalon prawe, tola hejm njeje na nje tón króz džiwac̄
mohł, dokež ſt pſheměnjenju hontwiſleho ſalonja njeje wjazg hwyile
bylo. Radažachu buram, ſo bychu ſo na pſchihodny hejm ſ nowa
ſ tej ſamej petiziju wobrocžili, ſkónczne tola pſched hejmom ſwoje
prawo namakaſa.

— Nowe němcko-ruskie wiłkowanske wuczinenje je so sbotu tydzenja w khejorstwownym hejmje s 200 pszechizwo 146 głosam pschitajo. Sa njo su głosowali swobodomyjsni, południoněmska ludowa strona, sozialdemokratojo, Polazy, Welskojo, Elsaszy, wjetshina narodoliberálnych, nimale położja zentrumskiej strony a pôbla teho 10 konserwatywni. Pszechizwo nžemu głosowachu antisemitojo, burszy swjaslarjo, wjetshina konserwatywnych a někotri narodoliberálni. Bies

tymi, kotsiz pszeczyno wuczynjenju ręczachu, bęsztaj też kujtuskiej sa-
późlanzaj kuetkar Gräfa-Biskopski a hrabja Arnim-Wužakowski.
Antysemitem bę wożebje postajenie s poħórschkom, po kotrymž ho
ruskim żidam dowoli, w Němskej wlikowacj. Hłowne postajenie
zyłego wuczynjenja, poniżenie żitnego zla wot $7\frac{1}{2}$ hrivny na
 $3\frac{1}{2}$ hrivny, ho s 205 pszeczyno 151 hłosam pszecziszcza. S tym bę strona, kotaż ho němsko-ruskiemu wlikowanemu wu-
czeniu pszeczynwesche, bitwu ſhubika. Hdyż nowe wuczynjenje
do mezoj stypi, dyrbti też stupienath tarif spanucj, po kotrymž ho żito
s russich mjesow po żeleznicy na wulce dalokoscze fa jara tunju
placisnu wożesche. To je jenicze postajenie, kotreż ho w wuczynjenju
buram spodobasche. Pszichod budże wuczicj, hacj smęja egi prawo,
kotsiz mënja, so ho s złom żitowa placisna ani njepowysći, ani
njeponiżi, abo hacj ho węsčenje tych dopjelni, kotsiz ho boja, so ho
s poniżenjom żitnych złow němske ratařtwo ſhubi.

— Królowka Augusta Wiktoria je wutoru se swojimi głęciami
częta a czerstwa do Abbažije pola Jiume pschijela a so swyedzenijszy
powitala. Krózor swoju mandżelsku na nowy tydzień wopyta.
Krózorowe pschebywanje w Abbažiji je na 1—2 njedżeli wobliczene,
bjes tym so dże Królowka hacż do sapočatka meje w połodnijskim
kraju wostac.

— K lubowemu pomniku sa kieżora Wylema I. je kieżor-
stwowy hejm město żadanych dżewjecz milijonow jenož sčtyri milijony
hriwnow pschiwolic. S tym pał węz hiszceze woiczinjena nieje;
pschetož nětko dyrbi ho saho nowy načišť sa pomnik wudżelac. Može ho hiszceze wjele časa minuc, prjedy hač ho pomnik postaj; pschetož kieżor ma drje roshudźic, kaſki dyrbi pomnik być, tola
pjeniesy sa nión ma kieżorstwowy hejm pschiwolic.

— Sbożownaj wojataj staj grenadéraj Alessandroweja regimenta, kotrejuž je thęzor wóndano w Friedrichsruhe wjerchę Bismarckę s nowym wuhotowanjom sa pęckow pschedstajil. Taż samaj grenadéraj staj thęzortku do Abbazije pschewobžiloj a budżetaj posbzischo s depuzisju offizierského korpsa Alessandroweja regimenta do Peterburga puegowac̄, so by ſo zarej teho runja składnoſć poſticzila, so myslę ſebi nowe wuhotowanje sa pęckow kam wobbladac̄ a vrubowac̄.

— Na taſke waschnje dyrbja ſo pjenjeſy, ſa powjetſchenje wójſka trébne, ſaradzicę, hischcę kniegeſtſtu jaſne njeje. Tele dny ſu ſa-ſtupjerjo khęgorſtwoveho kniegeſtſtu w khęgorſtowym hejmje ſ wiedni- kami jenoliwych ſtronow dowěrliwe roſtečenje wo tutym praſchenju meli. Kniegeſtſtu ſu pječa pschi tym ſ wiebzenu dali, ſo pódla khętreho powyſchenja bursoweho dawka bruhich dawkoſ ſ wobſtaranju pjenjeſnych ſredkow ſa wójſkowe wudawki trſeba njebuđe; pschetoz khęgorſtowoy hejm je pschi żadanłach ſa khęgorſtowe naležnoſcie ſ wjele wulutowak. Pschiswolenje noweho dawka na tobak a wino je ſo ſ krótki wotpolasalo; wo tym ſ najmjeſtſha w tutym poſydanju khęgorſtoweho hejma nicžo wiedzieć nochredza.

— Spodziewne węzy ho w němſej Kamerunſkej koloniji powadaja. Hdyž Samudu, wjednika dahomejskich wojskow, lotfiž běchu nředawno w Kamerunje pszechzivo naměstnewu guberněrej Leistej poſtanuli, dokež bě tutón dla ſnadneho ſawinjenja, jich žony ſurowej pscheschwilac̄ dala, na wotprawjenje wjedzechu, wón na pſchitomneho naměstneho guberněra Leista ſawoła, so ſu Dahomejszy jenož teho dla poſtanuli, so bychu ho nad nim wjeczili. Naměstny guberněr ho ſi tutymi ſłowami tak rosnjemibri, so jenemu wojskowej třebu wutorke a ſi njei Samudie nov roſhi. Jeně Barlinske nowiny ſi teile

powięscy psychopomni: Dopyby jendżelskich nowin s Kameruna su
so hacz dotal wszech jako wérne wopolasale, wuszywanje żouow daho-
mejskich wojskow s kschudami s loże Nilskich konjow je fastojszy wob-
kruczenie, a tola so nam k wérze podobne bycz njesda, so by sa-
stupjet prenjeho fastojsnika w jenej némiskej koloniji k kmjerczi sa-
zubdeneho czlowieka kjudowal, dokelz je tutb pod szibjenzu swoje
szczucza njeproroszene wossewil. Samowobklniezenie je hamow-
nočz, koraž je kózdemu wobydlerzej naratichich krajuw pschinorodzena,
a koraž ma tez czornuch w wokomiku, hdyz so wo žiwienje a kmjercz
jedna. Skut, kafisz je w tutym padze kanzler Leist wobeskoł, so
so niežim samolwicz njejobzi. Ludzo, kotsz so wobklnielicz njesamoga,
su w afrikanskich krajuw njeuschni. Woni pak tez w wóznym
kraju jenož schodu naczinia. Jeli so so spominjena powięscz wob-
kruczi, many Leista sa cęzzy skorjeneho, kotaž dyrbjal so sterje
lepje do Némiskeje pôzlačz, so by so tu wuhosil.

— W prozeżu psycheczwo antisemitiskimaj spisaczelomaj Blacej a Schweinhagenej w Barlinje dla skichndzenja finanzeho ministra Miquela, na kotrehož staſ so pschikłodzaloj, so je so wón jako
wobjet Barlinskeho diskontoskeho banka na njesprawne waschnje wo-
bohaczik, minister Miquel wutoru ham jako swedk psched hud pschindze. Wón praji, so je wón pola diskontoskeho towatstwa wot 15. novembra
1869 hacz 31. oktobra 1873 njezdze 1,338,730 hrivnow dobityla
měl. Na nječežne a njesprawne waschnje so wifowalo njeje.

Austria. W Winje so antisemitske hibanje mózne bjes
lubom wupscheczera, hacz runje su so židzi nimale zykleho Winskeho
nowinarstwa, pschekupstwa a wjetshcho rjemiešla smożowali. Móz a
samognočz antisemitow je tak prawje pschi nowowuswolenju Winskeho
nowego prenjeho měschčanostu na sjawne stupila. Dotalny Winski
naměstny měschčanosta dr. Richter bě hido sa prenjeho měschčanostu
awstriskeho hłownego města postajeny, jeho wóbla bě w měschčanskiej
radze swěsczena, jenož hiszce nekotre dny, a jeho najchróblischki son
dyrbjescze so dopjelnicz; tola w poſlednim wokomiku so wsha jeho
nadzjia skasy. Winske antisemitske nowiny nowinku do sweta wu-
trubichu, so je dr. Richter s jenej židowku woženeny a so je nje-
wériv cęlowiel. Tole wotkrycze je dr. Richtera ponucziko, so wyzo-
keho fastojskwa, jemu pschimylenego, wotirez. Židowske nowiny su
so dla pschihwazeje moži antisemitow do hrosh date; boja so, so
czas njeje wjazy daloki, w kótrymž židzi swoje knjeſtvo w Winskim
měschčanskim fastupjetstwie shubja.

— S naciskom wólbneje reformy, wot Windischgrätzoweho
ministerstwa namietowanym, je so swiass némiskich liberalnych, konservati-
vnych a Polakow khetro natorhnuł. Konserwativni pod hrabju
Hohenwartom wo Windischgrätzowej reformje nicžo wjedzecz nožedza,
sa to woni naciss wólbneje reformy posliczeja, kotaž so ani ném-
iskim liberalnym, ani Polakom njeslubi. W pôslo-némisko-konservati-
vnym sjenoczenstwie, w tak mjenowanej třinohatej hejmowej wjetshinje,
po tajkim psychesjenoscž wjazy nječnjež; duž jej dolhe wobstacze
njevěšcza.

Franzowska. Franzowskojo Janu skladnočz njeſchepuscheča, so
bychu Russim swoje pscheczelstwo a pschikhlnoscž wobkruczili. S pschi-
cjinu zaroweho narodnego dnja je president Carnot tutemu se széjho-
wazymi słowami sbože pschal: „Pschi skladnočzi Waschich narodinow
so spchaju, Wasche Majestoscž swoje najeprawnisze a najwutro-
nisze sbožopschecza siewicz a so k wopolasmam wobdzelenja, kotaž
na tymle dnju k Wam dońdu, pschisamtnucz.“ Na to je zar
wotmolwil: „Zara hnuty s dopokojmom Wascheho pscheczelneho wopom-
njenja, kotaž seje mi k možemu narodnemu dnju dobracziwe dali,
so Wam wutrobnje džakuju.“

— Franzowske nowiny su někole nadrobnische powięscze wo
poddaczu dahoimeskoho krala Behanzina dostale. So pschewdečiwschi,
so Franzowsam wuegeltuci nježo, je Behanzin 30. dezembra pola
Dufondongo cęlowiekow woprowacž dał, so by wopomnječe swojego
sewjeteho nana Gle Gle cęsczil a pschibowom faroczil. Wón da
sbył jatych, kotsz běchu jemu hiszce sawostali, krelow Georgu de
Souza, Afriku, Josefa Quenouu a někotrych skłowow faręscz. Wot
1. hacz 15. januara wón njezdze widzecz njebe. Wschudze prajachu,
so su jeho wohladali, ale sajcz jeho nješzachu. 15. januara Franz-
owskojo Behanzinoweho bratra, Agol-Agbu, sa krala wuwolachu. Na
to so Behanzin roškudzi, so Franzowsam podacz, kotaž so mjenje
bojesche, hacz swojego bratra.

— Paris je so s nowa s dynamitowym nadpadom do stracha
stajil. Do zyrwje hwyteje Madleny je anarchijski njeſkraſnik
s dynamitowej bombu pschisbol, so by ju do temscherjow cęzgnul.
Na sbože so čertowski wotpohlab poradzil njeje. Bomba je do cęzga
rosbuchla a skostnika hameho morila. Były brjuch je so jemu ros-

torhnul, tak so cęzjewa wustupichu. Wobliczgo pak so jemu franiło
njeje. Nadpadnik je njezdze 26 lét starý. W jeho draseże wschelake
fotografije, bjes nimi tež fotografiu anarchistiskeho skostnika Navacholu,
namalachu.

Jendželska. Gladstonowy nažlednik, lord Rosebery, ma cęzke
stejšicze w ludowym hejmje. K Roseberyej nimaja dowierjenja,
hřeša so na njeho, so wón potajnie se semjanskim hejmom džerži,
kotrehož kobustaw wón je. Wscho jeho wobkruczenje, so Gladstonowu
politiku dale powiedze a so budze w Gladstonowym duchu sa hamostatne
sarfajdnistwo Irſkeje wojsowacz, so ludowym sapostanzam wery hōdne
bycz njesda. Gjawnje je jemu wjetshina ludoweho hejma swoje nje-
dowierjenje pschi jednanju adresy, koraž ma so kralowej pschepodacz,
wuprajila. Hdyz lord Rosebery pschipuscicž nožysche, so by ludowy
hejm s adresu kralowu napominal, so by so semjanski hejm po wob-
stejnosczach nětčisicheho cęzka pschement, Irſzy a radikalni se 147
pscheczwo 145 hložam knjeſtstwou stronu porashu. Lord Rosebery
nimia myſle, teho dla wotstupicz, sterje chze ludowy hejm respuſchecz.

Amerika. W Brasilej je rebeluzionarna strona, podarmo
psches poł lata pscheczwo knjeſtstwu wojsowaczi, podležala. President
Peixoto je se hylnej ruku sběžkarjow do czista porashu. 13. měrza
wójskne kózde kotaž bě Peixoto w sjenoczenych polnóznych amerikanick
statach kupik, psched brasilske hłowne město Rio de Janeiro pschijedzecu.
S dobowm s Rio de Janeiro presidentowa artillerija do wobtwierdzenjow,
sajesd do morskeho pschistawa sawjerazych, kotaž běchu so sběžkarjo
smeżowali, tschelaſche. Sběžkarjo na tselenje ani njevotmolwicu.
Hdyz bě bombardement hodzinu dolho tral, knjeſtstwowe kózde nimo
stejšicza sběžkarjow do pschistawa pschijedzecu. Na kózach a wob-
twierdzenjach sběžkarjow khorhsje psched nimi klonachu. Bjes tym
běchu so offizerojo sběžkariskeho wójska na franzowske a portugalske
wójskne kózde wuhowali. Admiral da Gama, wjednik sběžkariskeho
kózstwa, je wuczel na jendželskej wójsknej kózji „Sirius“ pytał a
namalak. Skončenje měschčanskiej wójny je wulku wjeſekoscž
sbudzilo. Dobyczeli president Peixoto swojich pscheczwnikow psche-
winuschi wot presidentstwa wotstupi, kotaž je hido psched blęžsichim
częzom wossewil. Na cęzko knjeſtstwa po nim senator Prudente
Moraes stupi, kotrehož su pschi nowowólbach sa pschichedneho presi-
denta wuswolili. S poſlebniej revoluziju je Brasilska do najwjetshego
hubjenstwa pschischa. Našorje je město Rio de Janeiro cęzppilo,
w kótrymž je so psches položu twarjenjom wot sběžkariskej artillerije
rostſelało.

Sławni żortowar.

(Žinjenjopiš.)

(Slonečenje.)

To drje bě jemu jara lubo, so bě sažo na hwołodze, ale prawje
roswějelicz so tola njemóžesche, dokelz jeho stajne wericzeljo wob-
czeđowachu a jeho móžen bě tola khetro kuda. Tež s tuteho hubjen-
stwa wjedzecze ſebi wustojnje pomhacž. Schwatnje rospcheda swoje
drobne węzki, naja ſebi wóbla, hdyz so w nőznej cęzpy a županje
na njeho a jehasche tajli do Barlina, nježiwião na wuskočnu
młodoscž, kiz wyskajo wokolo njeho běħasche. Barlinski pak kħwataſche
s cęzjedami ja nim, wón dozpe hacz na hrodowe naměstno a slēse
jow s wóbla. Tola powięscz wo nim, kotaž bě ſebi wěſeče ham pschal
a wozhalowal, bě psched nim kħwatała, a tak wuhlada pschi swojim
pschikhodze kħwjetħa a jeho mandżelsku, kiz běſtaj s wutwarfa
hrodu na jeho hħwatočny pschikhad cęzakoj. Kħwjetħ, kotremuž
so kħau-wow spodžiwny pschipad lubjeſche, ſlaſa ſebi jeho hñydom
i ſebi, a sawolany pschihodze, połtoni so wjazy rasow hħuboko a
cęzjewonje, cęzjescze pak, kotaž by rjek, so żaneho słowa wuprajicž
njemóžo.

„Shto dha je jeho do Barlina pohnuł?“ woprascha so skončnje
kħwjetħ.

„So bych Waschej Jažnosci sa swoje wuħwobodzenje najpokor-
niščo swoj džal wuprajil!“

„A k temu njemóžesche ſebi wón żaneje kħmañsheje pschiprawy
wuswolicž?“

„Jažnosci, w Spandawje su hubjene cęzby! Mało zhyrob a
żana msda, njedě ani konja ani kħmañsheje draſty dostacž!“

„Hml rosumju!“ rjeknu kħwjetħ, bjeſche k swojemu piħażemu
blidej a pschihnejše jemu sto dukatow, kotaž jemu pschepoda s poru-
czenjom, so dyribi so k swojemu połej wročić a so prózowacz, so
by so pschihodzie lepje sadżerjal.

Kħau pschihubi to, połtoni so a bjeſche.

Tola bōrju sta so sažo něščto njeslube, a scħejwki teho běchu

tak khotne, so hebi kau myglesche, so je najlepje, hdyz psches mjesy czerne a tak wscemu niesbozu wundze.

Duel mjenijszy, do kotrehoz he kau ho spletel, bu pscheradzen, a kau pytnu, so tu dlje wostacz niesm. Gaskupi teho dla do saskich kluzb.

Tez jow spsnachu borsy jeho wstoynosc, a hzo lata 1697 bu na wscieho lieutenanta powyscheny, borsy potom na majora, podpolkownika a lata 1702 b generalny adjutant kurwierzowy, tiz b tchdom tez Polski kral, August Ssylny.

Jako adjutant b kau kralowy stajny pschewodzet, bescze s nim tej na puczowanach a b tez wjazy krzcz w Warszawie. S tuteho czasa je mnogo najwiekelskich kuslow, tiz bu so wukhowale a tiz so hiscze dzenka husto powiedaja. Sawescze kluzechce tez won na dworze pschu lubowazego a wjekelego Augusta Ssylnego i tamnym "wjekelym radzicelam", tiz mjauchu hamo ton nadaw, so bych u jeho s pschipadami hwojeye stajnie wjekelje mykle roswjesele, a tiz mjauchu prawo kwoobodneje recze. To b s zyla fastoinstwo, kotrej njebe tak biese wscheje saakuzby, kaz moohl so to sdac, dokelz so jich zort s wjekha pschecziu bracham a blasnoesciam tamnego czasa skogowasche a dokelz s tym kobiu pomhacu, so bych u tute wobstetjenia polepschale. Jenie pak njeje so kau ponizil hacj na zyle wschednego dworskiego blasna.

Tola njebe to ani s najmijenscha jeniczy niewuksniate zorto zorta, tiz b jemu tak jara pschitelnosc dobyl. Kaz hym hzo nospomnili, wuimjeniesche so kau tez s nelotrymizkuli druhimi hamownoscemi ducha a powahi. A tute bchu wobzbie, kotrej kral August Ssylny hebi wajesche a wujicj wjedzesche. Wjazy rasow buch u wstoynemu zortowarzej tez najkutnische, wajne a cjezle naleznoscze dwora domerjene, wobzbie w hubnych latach 1706 a 1708, hdyz dyrbjescze so August Ssylny Bolesteje kromy sdac. Ale runje w tuth latach wopoka so jeho wstoynosc a pschellepanosc, jeho sprawnosc a hwer. Kral njeaby tez na to a wopoka so hwojemu hweremu klujobniku dzakownym, a pomjenowa jeho borsy na to ja generalnego majora jesdnistwa, a ja dwie lecze bu na generalnego lieutenanta powyscheny.

Njebolho potom wumrie komendant twjerdzisny Konigsteina, a kau, tiz b hebi, dzjwajo na swoju wulku starobu, hzo dawno mernische mestno pschal, so moohl wjekor hwojego hivjenja w mernej sbalenosczi pschewic, samotwi so wo tuto mestno.

Tola njebe won jenicki kandidat, a dokelz mjauchu nelofti mjes nimi s najmijenscha runje tak wulke prawo na to, so by so jich prstwa dopjelnika, duz dyrbjescze jemu tez pschi tutej naleznoscji jeho bohaty zort pomhac, so by nad tamnymi kandidatami dobyl. Tutton zort je pscherany a duz chzemj jon sbzelic.

Won by mjenijszy krali husejicjho prajil, so ma pschecze na wutrobie, kotrehoz pak hebi wuprajecj njeperi. S wopredla wschal sadasze so, so kral na to njeledzbuje. Dokelz pak so to wospietowasche, bu won wezjny a nisowasche hwojego lubuscka, so by so bies stracha wusnal.

Tu rjeknu kau: "Ja bych chzyl, so bych w hwojim hivjenju jeno jenicku minetu polski kral pobyl!"

Wjerzej so to dosc hmechne sesda, pschemiyli hebi wokomik a wotmolwi potom: "Zeli so so na Jane waschnje hinal spolojicj nje- mjech, dha dyrbisj na tenu minetu hwojemu wolu mecj, budz ty August a ja chzu tak dolho kau byc!"

Nach kau njeba to dwozny kafacj, hdyz so na tron a so na hebie sameho wobrocjowski, rjeknu niz zyle bies dostoynoscze: "Moi luby kau, ty hy mi nelo tre sekratne lato w radosci a jekosci kluzil, je mi lubo, so mam nelo sladnosci, so moohl tebi jaszkujene myto dac." Wem, so chzesch rady komendanturu na Konigsteine mecj. Ns, ty dyrbisj ju dostac, a njedweluju, so budzesch tez dale mi a mojej hwojbie hweru a poddat!"

To wuprajowski wopuszczi i nush pschihotowanu tron hnydom.

Kral pak sawjekeli so nad njezinowatym zortom jara.

"Po tajkim", pocza won so hmejo, "dokelz je Wascha Majestosc jako kral kau spojczila, mje sa Sswojego komandanta twjerdzisny Konigsteina pomjenowac, duz njeomu, hwoje kniejerstwo s nowa nastupiwschi, hinal, hacj so sa tutu lebzhnosci runje tak scziny. A duz pomjenuju tebje s tutym sa komendantu!"

A tak so tez sta. Hzo nasajtra dosta hwojemu powolansku lisczini a wotendze na hwoje sklowe hdylo.

Tez jow skutowasche wujitnje a doby bies se hwojey dobrocziwosci, zunjoscju a pscheczniwosci luboscj wszech, tiz bchu jemu blisz.

Zatym na twjerdzisne wolzesche po mognosczi jich frudny

dont, hudy dawasche, njezjwajo na wobobu, njeuwstawa jzy, wobroczone a rospuszczone dzeczi da kubacz a roswuciez, puczowaz, hacj bchu zush abo snaczi, hospodowasche stajne jenak rad, a hwojich hudy pscheczelow podpierowasche nadobne.

Jako starz mjechce wjese pscheczepiec a hiscze w hwojim pycza hodydzisnym lecze mjechce to niesboze, so hebi nohu slama. Tola tez s tym njeba hebi hwoju wjezelu mysl skasyz, a pschi wschez czelnej braschnosczi puczowasche hiscze w lecze 1732 do Drajdzan na karneval.

Na twjerdzisnu so wrdczowski, cjuhesche borsy, so je hmjerz blisko. Sczini teho dla hwoj testament a napisa hwojemu wujesi mjes druhim: "Borsy budz hmjerz do moich duri klapacz, ale chzu troshchym sawolacz: blize! Pschetoz spuchczam so na hwojego Sbognika a hym prsnoescz tuteho hreta nadosz sposnal. Woskan sprawny mu, sktoz so nadzjam, so hacj dotal by, a Boh budze cje dale zohnowac. W hwojim testamencze hym na wa hwszych tak spominal, so, kaz hebi pschecu a wocjaluju, zadyn druhemu sawidzecz njebudze."

Hiscze junu nowe lato 1733 da zyku wobhadku twjerdzisny w parady wustupic. A hdyz b jich pschecza pschijal, sarecza na nich na tole waschnje: "Towatkojo a pscheczeljo! Mzny nje-pscheczel blizi so w tychle dnjach naszej twjerdzisnej! Myzku pak hebi, so je so jeno na jeneho s na hwoj wotmerit. A tony jedyn hym ja ham. Podam so jemu jako sprawny komendant, lotryz je po hwojey winowatosci hwoj na skup hacj do poklebnjego muza dzierjal."

S hnucom sapowje so jemu recz, tak so dale reczecz njezdgesche. Kolowoko njezwosta Jane wozko huce.

Wat tuteho dnja njezchindze wjazy se hwojeye istwy, runjej jeho zort hacj do poklebnjego hodydzisnym njezopuscze.

Njezenjeny wumrie, 79 lat starz, 19. wulkego rokla lata 1733. Jego czelo bu s twjerdzisnym donjezene a psched woltarjom w zyrtwi mietacka Konigsteina hwtoczne pochwane. Jego row je hiscze dzienka widzecj.

Ze Serbow.

S Budyschina. Tudomne towarzstwo sa spjenjezenje ratatskich a sabrodnitskich wuplodow je wobsamko, hwoju dzekawoscj sklerje lepje sapoczec. Dzeto w konserwowej fabrizy dyrbi hzo w tymle naleczu do skutka stupic. Duż je nujne, so by so nashonilo, na kelko lezomnosciach chzedja jednotliwi ratarjo a sabrodniz hroch, buny, bely a cjezwjenni kalk a morchej plahewacj, a kelko hwojich wuplodow chzedja towartwu po placzisnach, prjedy wuczijnomnych, pschewostajic. Ratarjo a sabrodniz, lotryz maja mykle, s kozdeho plosa niz mjenje dyzli 1/4 kozra plahewacj, so teho dla napominaja (pohladaj na nawietsht), to towartswowemu pschedydzistwu hnydom i wjedzenju dac. Symjo towartwo wobstarala, so bych u so jenoz drugim, sa konserby so hodzaze, plahowale. Placzisna sa wobstarane hymis so wat doftawarjow njezreba s hotowymi pjeniesami saplacjic, ale so jem hake pschi saplaczenu wuplodow, wat nich do fabriti pschi-njezenjch, wotlicz. Hroch a buny moza so na kozdym w dobrym rjedze dzierzajnym polu bies wobebiteho hnojenja plahewacj. Sa plahowanem bchego a cjezwjennego kalka budze so rola wifwolicz dyrbjecj, lotryz so sa plahowanje bernow, repy atd. pschihodz. Wobebite cziszczone roswuczenie wo plahowanju mjenowanych rostlinow so kozdemu, lotryz so pschipowiedzi, so chze je plahowacj, pschi pschepodaczu hymjera hobi da.

— Na tudomnym krajnostawskim seminarje su sanidzeny tydzien schyrjo Ssierbo pruhowanje i fastawianju schulskeho fastojnista wobstali, a to kl. Ponich s Hunjowa, Velska s Wjehela, Polan s Minakala a Wrobel s Letonja.

— Safo many s Boha netko herbileho kandidatu bohawuczenje w knjesu Sahrejku s Hrodziszeja, lotryz je w tychle dnjach hwoje pruhowanje w Lipsku jara hwalobinje wobstal. Won je sa dlezschi czas nashu jenicki herbli kandidata.

— (Wuhladu na pschihodne wjedro.) Deschcikowe wjedro, lotryz je prenju poloju mierza kniejko, tez hiscze pschihodny tydzien wudzergi.

S Pschisze. Cjezle njezboze je hyma tudomneho tublerja Wiczasa (Velic) podeschlo. Hdyz mlydy knjes Wiczas sanidzenu njezboz s konjom do Budyschina jechasche, kon, na drosy so skopnuwach, i semi padze. Pschi tym drje je jedyne s jenej nohu pod konja pschiszu, tak so je so noha pod skoczezowej cjezu delka pschi kuzly rosmajta. Hnydom sawolani lekarjo njezogachu hiscze tony hym dzen wobchodzenu nohu safo naprawic, dokelz b hzo

pschejara saczella. Halle schyri dny posdžischo bě saczelisna tak daloto wopadnula, so ſu w měscezanſtej hojetni roſchczejpenu hwiſbzel ſaſo naprawic̄ mögli. Radžomnie ſo lēkarjam ſ Bozej pomozu poradži, ſchlobu ſaſo wuhoječ̄.

Š Kielna. Někakli njedoczink je 6. měrza ſpytał, Jelesniſki czah, wječor tu nimo jefdžazy, ſwróczic̄. Wón bě na ſchenu tolsty ſchtomowy ſok ſ wotpohladom położit, ſo by ſo ſ nim lokomotiva ſ kolije wuſbehnuſa. Cole nětnečomne wotmyſlenje pał ſo nje- poradži. Lokomotiva ſadžewk na boł ſtorži, a tak ſo žana ſchloba niesta. Lukaja na dweju vundakow, ſo ſtaſ njeſtuk ſlucžitoj. Wonaj ſtaſ ſo krótka do pschiſedzenja czaha w hōſezenzu „l ſelenemu dolej“ praschaloj, hdyž Jelesniſki czah nimo pschiſedze.

Š Lutuſez. W naſhej wžy hīſcheze pschezo na to ſpominaja, tak možnje ſu Wēſilez hólzy wondano duli a na tſechach a na ſchtomach wjele ſchloby načinili. Tu a tam ma někotryjkuli wjeſ- njan, kotreñi je ſo nimala zyla tſeha roſhymala, hīſcheze pschezo połnej ruzy džela, hac̄ runje ſebi ſwiatk a pſat mera njeſopscheje. Pschi wſchēch częſtach, kotreñi ma nuſuczejpaze rataſtwo nětkele njeſc̄, dyribi tež ſo hīſcheze ſ wēſilem bědžic̄. Aw jaw tola na taſ- kele wobſtejnosc̄el.

Š Boranez. Pſat tydzenja 9. měrza ſu ſo tudomne tſi knieje hātu pschebrēte. Njeprjódzy ſo haczenja hornjeho wýſoko- napjateho hata pschebrēch; wodowe hromady ſo do níſscheju hatow ſ iſtej mozu wulinuču, ſo ſo tuteju haczenja wot delta wu- ſbēhnuču. Schumjenje ſchuzazeje wody, kotař na wokolne luki wuběža, bě daloto ſhyszeč. Jenoz w jenym hacze běchu ryb; wjetſchi džel ſ nich je ſo na to waſchinje wopadnuk, ſo na lukaň hnydom haczaghu. Duž na rybach načinjena ſchloba pschewulka njeſe.

Š Ražowa. Sańdzenu ſobotu wječor w kólni tudomneho ſhēkarja ſpetti woheň wudhy. Luhowska ſylawa, kotař hnydom pschiſedze, ploomjo podduſhy. Pósla Luhowskeje ſylawy běchu l ha- ſchenju wohnja na pomoz pschiſele Radwoſla, Njeſzwac̄idliſka a Rakečanſka ſylawa, do džela pał ſo njeſtrjebachu dac̄, dokež bě ſtrach hido wotwobroczeny.

Š Seleneje Dubrawki. Tydzenja ſ Njeſdaschowſkich stron proſchachu, ſo by ſo jim wukasalo, hac̄ a ſak maja ſo mlode hawrony pjez abo waric̄ a tajke pschiſedze l nim najeſlepje ſlōdza. Predy hac̄ ſo l hawronjazej pječeni ſyņiemy, mam ſa wužitne, hōntwu na hawrony wopiszač. Czynu to czim radscho, dokež ſu tajke hōntwy naſtarſche powoſtani ſhōnow mojego ſbožownego džec- ſtwa — hdyž ſhim ja byl tujanu, ſ rjanym bantom powity. W taſ- mjenowaných ſyňich khōjnach, wot mojeje narodeje wjeſti něhdze 150 kročel ſbalených, kōždžicke ſlēto hawrony po tybzazach hněſdžachu. Ma někotrych khōjnach mějachu hac̄ na jědnacze hněſdow. W czoku bjes jutrami a ſwiatkami ſu hawronjeca naibóle l hōlonym pječe- njam ſrake a prawe. Tola hac̄ l hawronjazym hněſdam ſaleſc̄ a mlode wuběracz, njebeſe lohla próza. Ludžo pał ſebi pomhac̄ wje- džachu. Hładkim wýſokim khōjnam, jenož pschi wjetſchku hūſte haloſy mějazym, ſo ſ dolhei ſerđu hoka ſa jenu haloſu powžnu. Ga teſle hoku dohli powjas wiſasche, ſa kotař ſo pječ abo džecac̄ muži ſe- pschima. Czi ſe wſchej mozu ſa powjasom czahaſo, khōjnu tam a hem czumpachu, tak ſo hawronjeca ſ hněſdow l ſemi ſpadachu. Czasto ſo ſta, ſo ſo pschi tajkim czumpańju powjas roſtorze, a ſo czahaſo ſo ſnak na koptu walichu a njeſobrowolne ſ wopjeſizu ſemju woſochachu. Š ložſchej prózu bych uſtojni na ſchtomy- ſhēkerjo hawronjaze pječenje jedli. Wonji bych uſtojni na wjetſch ſchtoma ſaleſli a hněſda ſwuběrawſhi ſo ſe ſchtomom czumpaſo ſo haloſow bližſcheje khōjny doſahnuli a w tym ſamym woſomku na nje pschesločili. Ma tajke waſchinje bych ſa krótki czaj na někotrych ſchtomach zyku hromadu hawronjecow ſwuběrali. Tež kniekojo a hajnizy ſ wokolnych wſow bych ſa hawronjecem, ſ hněſdow wuſtazym, tſeſeli. Wokolo leta 1866 pał ſo wſchitke ſyňe khōjny popuſchęzachu a Seleno-Dubrawskim hólkjam, tak hawro- nam rěkachmy, ſo narodna domiſna wutupi. Wot tamneho czaja ſu ſo hawrony ſ naſich ſtron bjes ſlēda ſhubile. Powiedaſche ſo, ſo ſu do wulckich lězow Schwedſkeje wuſzahnule a ſo tom ſdomo- wale. So ſu ſo naſchi ſtari ſnaczi ſaſo do Lujzizy wrózile a ſo w njeſ ſaſyblile, nad tym ſo hromadze ſ Njeſdačenjem wjeſeliny, hac̄ runje wěmy, ſo je w naſhej woſolinje, hdyž pschiſtony ſtatot namakac̄ njemoža, ſaſo njevoſladamy. Štož pał warjenje a pječenje tychle nowych hólkow naſtupa, woſzaruju, ſo cjeſczenemu prascherzej njemožu ničo wuſasac̄; pſhetož na kucharjenje ſo hubjenje wuſteju. Njeſczeniu pał ſebi teho dla žanych ſtarosc̄ow, wěm, ſo ſu hōpoſy w Njeſdaschęzach a woſolnoſci ſ wuſtojnymi kuchackami,

kotrymž njebudže trjeba, ſo wo pječenju čornych ſeſhnych hólkow roſwuczeč dac̄. Na to pał dyrbju hīſcheze ſebgne czinic̄. Kaž ma kóžda wěz ſwój jaſny a ſwój czenny boł, tak tež hawrony niz jenož wjeſelosc̄, ale tež mjerſanje ludžom načinjia. Radžu ratarjam Njeſdaschowſkich ſtron, ſwoje naſteńje ſhyw hīſchischo wuſhywac̄; pſhetož na polu, na kotař ſo hawronjaze ſyňe puſcheza, wone wo- ſyte ſorno ſe ſemje ſwuhriebaja a ſeſberaja. Duž ſnadž budže někotryjkuli ratař na hawrony ſkoržic̄, kaž w druhich ſtronach na ſchlobu, ſe ſwérinu ſo načinjazu, ſkorža. Skónčenje čzyzajzych po hawronjazych pječenjach napominam, ſo bych u hīſcheze thwilku ſ twarjenjom kuchinje wočatnuli a ſo najprjedy pschiſwedčili, hac̄ budža hawrony w Njeſdaschowſkim dole hněſdžic̄, a hac̄ ſu tamne ptaki tež woprawdžite hawrony a niz wróny abo ſawlki. Hawrony ſo wot wrónow ſe ſwojim woſanjom roſeſnawaju. Bjes tym ſo wróny woſoja ſal ſal woſaja hawrony jenož ſame al a!

Š Běleho Kholmza. Pſat tydzenja wječor je wojsnat Jan Burthardt ſ Lybelta, kotreñi w tudomnym knieſim parnym rěſaku džela, do njeſboža pschiſhol. Pschi džela wón ſuſojej pile pscheblisko pschiadze, tak ſo jemu ta kruch jeneho porſta praweje ruki wotřenſu. Snjeſboženeho hīſcheze tón ſamy džen do Wojerowſkeje wotřeſneje hojetne dojveſechu.

Š Lutuſez. Pſat tydzenja wječor je ſo domſke tudomneho ſhēkarja Jurja Hotaſha do czista ſpalito. Wobſtarnaj Hotaſez mandželska w twjerdym ſparje lejeſchtaj a budžiſtaj w ploomjenach ſiwiſenje ſhubiloj, njebudžishe-li jeju jena wuſuſožina budžila. Kaž je woheň naſtal, njeje ſnate.

Š Czika. Čeſladnika Pawlik ſ Czorneho ſhōlanza, pola tudomneho hōſenizarja Drobota ſlužazeho, nježelju rano ſaloſnje ſranjeneho w kožu na maſaku. Kaž wón wudawa, je jedyn dželac̄et na njeho tſelym pólver ſypnul a jón ſapalik. S tym je ſo Pawlik ſyle wobliczo wopalito; widženje jeneho wóčka je do czista ſniczene, bjes tym ſo ſnadž ſo hīſcheze poradži, widženje druhého wóčka ſdžerječ. Kaſkich pschičinow dla je dželac̄et njeſtchnosc̄ wobeschoł, hac̄ ſi lohkomyſlnosc̄u abo ſ worakawoſc̄u, njeje hīſcheze wu- jaſnjenie.

Š Woſkancziz. Kaž pschiwerni ſu druhdy ludžo, ſczechowazý podawki wuſci. Wondano do naſheje wžy ſellerjo pschiſdžechu. Žónska ſ nich ſa pjenieſi naſchim wčipnym wjeſznanjam pschiſhod wjetſchczeſe. Ženemu ſhēkarzej wona nabarbi, ſo je njeſbož, kotař bě jeho w poſlednim czaju podeschlo, wot ſtřh ludži načinjene. Wona praji, ſo móže kufaſte ſyňki njeſtchnodne czinic̄, tola ſebi 20 hriwnow ſa ſwoju prózu ſadaſche, dokež dyrbjeſche pječa l wotwobroczenju njeſboža dwazec̄ ſatowličkow modlitwów ſpěvac̄. Pósla pjenies čzyzje ſónska hīſcheze wſcheloku drastu měč, kotař dyrbjeſche ſo ſpalic̄. Dokež woſkuſany ſhēkar pjenies doma njeſeſeſe, ſebi wot ſuſoda 10 hriwnow pojeſi. Wěſchęzka ſo, džiwaſo na mužowu húdobi, ſ teſle mſdu ſpoſoſi, tola jemu kruče pschiſka, ſo wo ſaroczenju do džewjec̄ dnjow nikomu ani ſlowęzka pscheradzieč njeſhm̄. ſhēkarzej pał ſo hido na druhí džen w hembjerkaſ ſwet- lieč pocža, a wón poliziſi podawki woſjewi. Wěſchęzku ſu ſajeli a drie ju ſebanſta ſla ſaſužda.

Š Wojerez. Jedyn ſ tudomnych rjemjeſlnikow, kotreñi bě bankrot ſeſini, je ſebi teho dla ſulku do hóly tělik. Njeſbožowny je na ſwoju ranu wumrjeł.

(Se herbſkeje pcžolniſy.) Woſebita ſedžbliwoſc̄ ma ſo tež na te praschenje ſložic̄, hdyž tute ſte ſwératka ſa zyku ſyňu ſwój hnój wotſtaju. Někotremužekli ſo džiwe ſda, hdyž ſhyschi, ſo pcžolky psches zyku ſyňu hnój pschi ſebi ſhōwaju, a njeje temu tak, dha njeſzu wſožy ſtrōe. To na maſaku ſwoje roſjaſnjenje w tym, ſo ſo něd nimalo doſpołne pschiſtac̄ hodži. Štož ſo pschiſtac̄ njeſhodži, je jara ſnadne a na hromadži ſo w czirjeval. Pschi preñim wuſtew- wanju w naſeču je potom preñje dželo ſa pcžoly, ſo ſo wumrjeſdža. Jenoz hdyž pcžolat w njerouſumje na ſyňu pschiwjele mjeđu ſ kolača wosmje a ſa to druhu zyrobu dawa, kotař ſo tak doſpołne pschiſtac̄ njeſhodži, abo hdyž pschiſtac̄ ſyňa pcžoly njuſje, jara wjele mjeđu pscherjebac̄, dha naſhopja ſo w czirjeval tajke hromady njerjada, ſo jón wſožy pschi ſebi woſhlowazý njeſmoža a ſo je teho dla njuſa czeri, ſo ſo w kolaču wudripnu. Potom maju pcžoly ſrawu, němſy tuř. To je žaſhna hōroſc̄, kotař druhdy zyku pcžolniſu mort. Š Wuježka pola Bukez. Na tudomnym měſčanſkim radžinym reberje budže wutoru 20. měrza rano w 8 hodžinach drjewowa awſzija.

Š Malbíz. Tudomna zyrkwinia wěža dyribi ſo hīſcheze ſeſhna wutwaric̄. Ewarzy, kofiz ſhēdža twar wuſjesc̄, nječ ſo na tudom- neho knieſa ſararja wobrocža.

Na cíži píat.

Sso pschechadzmu na Golgatha
W nojhlubsciej želniwoſcji,
A hladajmy na Jeſuha
W najwjetſciej džakownoſcji;
Wón, kiz mot węcznoſcze je Boh,
A na kwečeje je ſtoril wſcho,
Tón ſa hřechníkow mréje.

Je wopuszczil trón, njebeſha,
Wu hudy cílowej w kwečeje,
Tak i wutrobie ie jemu ſaſka
Ta žałosz cílowſtich bědzieſi;
Wóz poſtaſi ſe ſakonjom,
Hřech hroſtač ſi węcznym ſlaženjom:
Hdze mohł cílowk ſbójnoſc doſtač?

Tu kamaſche ſo wutroba
Wózweri wſcheje hnady,
A i dopjelnjenju ſakonja
Ssyn wumrje ſa kweť rady;
Je wukupi ſe ſlaženja
Tež najwjetſcieho hřechníka:
O koſka je to luboſcz!

Duz hřechníko! na Golgatha
S wutrobiej poníknoſcę
Padn w duchu pod křiž ſbójniku
Se kweſtej nutrnoſcę,
Rjekn: „měj džak, měj džak, Jeſuho,
Tež kweſte Bože jehnajko,
Sa twoje wumozjenje.“

H. P.

Přílopk.

* Dweju ſchilowanemu plonuchoju je Žitawſke poliaſtſto wuſlēdžito. Beſhtaj to młodaj pacholkaj 15 a 19 létnej, lotrajz ſtaſ ſebi na lohke waſhne pjenjeſy wobſtarac ſpýtaſo. Wonaj jenej Žitawſkej knjeni hrožaze liſty piſaſhtaj ſebi mot njeje pjenjeſy žadajzy, jeli ſo buſhtaj žamnaj njedostaſo, hrožefhtaj, ſo wječeſic. So buſhtaj tež knjeni hiſtceje wjetſhu hroſu načiniſlo, jeſi wječeſor wokna robiſhtaj. Jeſu hroble wotmyſlenje paſ ſo jimu njeje ſchlažciſlo. Wonaj buſhtaj jako piſarjeſ a wotpoſtarac tychle hrožazh liſtow wokrytaſ a ſajataj. Ředym ſ teju rubježníkow po nowej módze měſeſhe, hdyz jeho ſajachu, natylany revolver a kačoſtih mječiſti ſchi ſebi.

* Minjenu poſidzu pſchipoſdnju bóry po dwanacziſtih jedyn podwyſck ſi cíelneho grenadérfleho regimenta číſlo 100 ſi teſakom po boku ſe ſawalenyml mantlom pſches Draždanski Augustowu móſt ſi pſhemewom hwojeho feldwebla. Na dobo podwyſck pſches wobloženje do hluhiny dele ſlocz. To bě ſo tak nahle ſtaſo, ſo jeho feldwebel njebe mot jeho ſrudneho wotmyſlenja wotdžewac ſohol. Ředma bě woſak do wody dopadnuł, dha tež jemu jedyn ſodžnik ſi boku stareho města na pomoſ ſedzeſhe. Ale něhdze 8 minutow je pſhezo traſo, předy hac̄ možeshe jeho wuſhovac̄. Mjes tym woda ſo tepijače ſtaſi ſolo woſolo wječeſhe. Pomaja, lotrajz ſo jemu pſchipiſhnu, ſo won njeſapſhinnu. Skónčenje jeho ſodžnik do cíolma ſežeze a i Helbichezom donjeſe, hdzeg ſo jedyn wojerſti ſekat a jedyn offiſer dale ſa njeho ſtaraschtaj. Podwyſck bě něſtco ſnadne ſluczit, cíehož dla poſtoſtanju na pſchecziwo hladashe. Won bě wuczeny ſahrodnik a je pſched tjiomí létami 19 lét ſtarý jako 3 létnej dobrowólnik do wójska ſtupiſ, hdzeg je ſo tak dobrý wopokaſaſ, ſo ſu jeho hzo w prénim ſežeze podwyſck ſežinicz možli.

* (Poſom džene werowanje.) W Barlinſkej Turjowej zyrki křyſte ſo njedawno pſchekupz D. ſe hwojel ſluženej ſwerovac̄ dac̄. Hdyz hzo kwaſny wós pſched jeho durjemi ſtejeſhe, křyſte ſbožowny nawoženja rucze do nawožaſtich ſchloñiczkow ſajec̄, ale ach, tak ſo ſtróži, jeho młodý noweſtlandſki Hektor bě wobémaj ſchloñiomaj kónzaj wotęgraſ. Duz hřetra hruſilu trajeshe, předy hac̄ w hwojim wjeſzelu ſamyleny nawoženja druhe círije dosta. Tež jeho woboha njeſwesta bě ſo do wulkeho ſtyska podala, dokež ſebi njeſwedzeſhe wumyſlic̄, cíeho dla jeje nawoženja tak doho na ſo čakac̄ da.

* Egipckemu pŕyneſi Agizej Hassanej bezej, lotrajz jako podlieutenant w 1 garde-dragunatſkim regimencze w Barlinje ſlužeshe, je ſo ſe ſlužby pſcheczik. Pŕynez, lotrajz jara brojerſke ſiwiſenje wjeſzelue, je pſched krótkim Barlin wopuszczil. Pſched nělotrymi dnjemi je ſudniſki wukonjer po žadanju jeho wericzelow jeho konje pſchedaſ.

* W Seebenje pola Halle ſu ſo ſrjebu tſi bědzieſi jeneje dželac̄ſteſteje ſhwóſby, bjes tym ſo mac̄ nanej wobjed njeſeshe, ſaduſke a ſpalile. Raſſerje ſtej starsczej bědzieſi, dwaj hólzai, ſi wohnjom w hachlach hraſtakaj, ſi cíimž je ſo kózko 1 $\frac{3}{4}$ létneje hotsic̄ ſapaliko. Sso domoj wróciwſki mac̄ mjeňsche bědzieſo ſpalene a hólzow ſaduſheneju namaka.

* W Bieberichu ſtej dwě hólzy ſo hromadze ſwjasawſki ſi moſta do Rheina ſloczilo. W wodze poczeſtej po pomoſ wólač, tola po címje njebe mózno, jeſi wumóz. Tepjenej hólzy ſtej ſi Wiesbadena, jena je bžowka jeneho pſekarja, druhá je bžowka jeneho polizista. Měnia, ſo ſtej ſebi njeſvođowneje luboſcze dla ſiwiſenje wſalej.

* Gatrashny podawł ſo nam ſe Stockholma ſdželuje. W jenej Oſtarhamskej ſchuli bě dženſa pſched dwemaj njedželomaj Boži woheri wudyril, hdyz runje jena wuczertka w podteſchnej ſtuje male bědzieſi wuczecſhe. Wuczertka a dwě džecſi, kiz ſi wokna dele ſeklakau, ſu jara wobſhložene, 11 džecſi je w ploomjenjach kónz wſalo.

* Spodziwu wječeſiwoſcz je w ſchleswigſkej zyrkiwſkej wſy Wauderup jedyn wopilz wuwiſedl. Wón je njeniujy ſyli ſhromadzenu woſadu ſi duchownym a kantorem do zyrkiwe ſawrjeſ. Khudžinska komiſija bě jeho pod fararjowym pſchedbýdſtwom do wopilzow ſapišala, cíehož dla bě ſebi ſo wječeſic ſomykſit. Hdyz bě njedawno wječeſor poſtna Boža ſlužba, běchu ſabyl ſlucz ſi zyrkiwne durjow wuczahnuc̄. Hdyz bě poſledni ſemſhet do zyrkiwe, wopilz zyrkiwne durje ſamku a wotenidze. Po Božej ſlužbje křyſtu ludž ſi zyrkiwe, ale njemóžaſu. Ženice ſurje ſo wotewrictj njedachu. Nimo teho běchu pſched wſchitkimi woknamy ſylne ſelesne leſhyz. Žyla woſada bě ſajata. Doſho běchu wſche pospyth, ſo ſi zyrkiwe wudobyc̄, podarmo. Skónčenje ſo poradgi małego ſchwizneho hólczeza pſches leſhyz píchetovc̄. Pacholk ſbožownje ſemju dozpi a woſadu ſi njeſlubeho ſajecža wuſhobodži.

* Franzowſki offiſer, kiz je ſo runje ſi nawjeſzorneje Africki domoj wróciſil, w „Jurnal des Débats“ ſczechowazy podawł woſſewi: Hdyz bě Dahomejſtich kral Behanzin, kotrehož ſu Franzowſkojo pobili, wot wſchitkikh hwojich pſchitwówarow wopuszczegny, ſo pſchewědzieſi, ſo je njeſminjoniſne ſhubjeny, dashe ſebi won hwoju staru mac̄ ſawolac̄ a ſečeſte ſalle ſi njej: „Sso franzowſkemu kralej pſchepodam. Nujne pak je, ſo, předy hac̄ ſo ſtanje, moj njebo nan Glegle wo tym ſhoni. Duz budžes ſo i njemu podac̄ dyrbjeſ, ſo by jemu to ſjewila!“ Rjekn — a dashe hwojeho macžeri hlowu wotęc̄. S měrom trubku kurjo kral Behanzin na konzowanje hwojeho macžerje ſe ſymne wutrobu pſchihladowashe. Doſyče ſranzowſow w Dahomejſkej, Bohu džakowano, něko taſkim hroſnoſćam kónz ſejni.

* (Rubježnik we woſowym brjuſhe.) Trojaniski drjewjaný ſon, w kotreym běchu ſo Grichojo wot Odyſſeuſa naſjedowan, potaſili, je w wutylanym amerikanskim ſhamor ſi ſyli ſejeſic, kiz jenemu ſelesnizymnemu rubježniku ſa ſhowanka ſlužbesh, hwojeho dostojuńeho naſlědnika namakał. Mjes wſchelakimi wězami, na ſaſtaniszcžu Whitewood w Dakota ſelesnizy pſchepodatym, běſte tež jedyn wutylan wutylany, ſe ſlomu wobwity bisonski cíelz. Teho do wosa ſtaſi, w kotreym tež pjenjeſny ſhamor ſi 50,000 dollarami ſtejeſe. Železní ſzah ſe runje bliſko ſaſtaniszcža Hay Springs, hdyz jedyn ſelesnizym ſaſtojnif w wole nadpadne ſchrótowanje wuſlyſha. Won ſo wutylanemu ſwérjezu pſchiblizi, ale ſchtó jeho ſtróžele wopishe, hdyz bisonej ſchleñzane woſo wupadnuſ, ſi njeho revolver wuſtupic̄ widjeſhe. S doboſom ſo kaſazy hlož ſlužbesh dashe: „Nuku přeſe, abo cze ſatſeli!“ Pſchitajnu njeſobledzbujo ſaſtojnif na bisona ſloczimy ſi ſo wopieſzizu na jeho kribjet ſybu. Pod jeho cíezu ſo cíelzowé hrjebla pſchelamachu. S teho neplechej, w ſwérjeſowym brjuſhe ſhowanemu, jara mjeſaſy pſcheylik naſta. Won drje ſo ſo hobskej možu ſi njeho wudobyc̄ pýtaſhe, ale wſha jeho proza bě podarmo. Mjes tym cíah ſaſtaniszcžo Hay Springh dozpi. Šeſtoje ſydko njeſopuſcziwſki ſaſtojnif ſi zykej možu wólač ſapocza, duž jemu na pomoſ ſhwasachu. Hdyz běchu bisona roſebral, ſajachu w jeho brjuſhe ſhowanego muža. W nim najſtraſhniſcheho a ſe wſchej prozu pýtanego rubježnika na ſelesnizach ſpoſnach, ſi mjenom Joe Doltona.

* Se ſiziliſe piſaſa, ſo je tam ſurowa ſyma knježila. (Tam maja hewal ſa džiwi hdz kuz ſymy.) Šeſtowé wičorh ſu wulke njeſbože načiniſle. Želesnizy ſu pſcheterhynene. W provinzy Katalia ſněh 2 metra wýſoki leži. Do wokloſnoſcze wohenskapazeje hory Aetna nictó njemóže. W měſce ſtiglione je 74 twarjenjow ſpadalo, tſi woſoby ſu morwe. Poſla Biagrande ſu tſjo rubježniſy ſmierſnult. Poſla Valle je lawina 7 domow ſapocza, pſchi cíimž je 6 woſobow ſiwiſenje ſhubilo.

* Skóržba dla wopaczneje pschižahí je w Kasselu 6. mérza hac̄ hukobok do nozy trała. Psched žudom stejše, kaž „Wiesb. Tagebl.“ pishe, bohaty wilowat Meyer Rothſchild i Rotenburga. Wón bě wulku ſawizju ſastají a teho dla na ſwobodnej noſi wostał. Rothſchilda winowachu, so je w jenym prozeſu pschižimo wudowje Gleichmowej w Oberfuhle pola Eisenacha wopak pschižahal. Węz běſeſe ſo tak měla: Psched žudom ſtami čžysche ſebi i raiſnoſeſu i ſenej Gleichmowu kruwu wuměnicz. Wudowa Gleichmowa pak nočyſche bjes wiedzenja ſwojego muža do teho ſwolic̄. Tejny muž bě tehdyc̄ hifc̄e ſimi, njebě pak doma, ale bě w Bebra na džele. Štonc̄neje Rothſchilda Gleichmowu naręča, ſo jeho kruwu načwiliſe do hródze wsa, i tym wuměnjenjom, ſo ju, jeli ſo ſo jeje muzej nſelubi, ſaſo woimie. Na to wón Gleichmowu kruwu i hródze wsa a ju na vlfach pscheda. Po ſwou kruwu pak, kotrūz Gleichmez cžlowjeſtaſi na žane waschnie njerodzeſtaj, dokeſz dyrbjeſtaj na nju, kij bě 70 tolet placžita, Rothſchildej hifc̄e 24 tolet pschedac̄, Rothſchilda njerodzeſtaj. Hijo tón ſamy džen, hdyz ſo Rothſchilda i wilow wróci, na kotrýdyc̄ bě jeje kruwu pschedal, bě Gleichmowa na njeho cjakala a jemu prajila, ſo tejny muž tu kruwu, kij je nimo teho khora, njerodzi, ſo dyrbí jej ju teho dla ſaſo wotewſac̄. Rothſchilda jej to tež ſlubi. Dny a njedzele ſo minuchu, bjes teho ſo by po nju pschižhol. Ernje a ſ listami nadbehowany, ſtonc̄neje pschižidze, ale jenož ſo by žonu naręčaſi, ſo dyrbí kruwu hifc̄e dleje mēc̄ a ſo čze jej piſu placžic̄. Žona bě ſczepliwa, dokeſz bě Rothſchildej pjenjeſy winoſta. Štonc̄neje běchu ſo 3 mēzazy minute ſa kruwu hifc̄e pschedzo w hródzi ſtejſe, hubjenie ſerjeſe a žaneho mloka njerodzeſtaj atd. Muž a žona ſo kruwy dla wſchēdnie wadzeſtaj, doniž ſebi muž i miersanjom ſiwinjenie njewſa. Někto R. myſlesche, ſo može ſ wudowu ſakhadzeſi kaž čze, wón ſebi wot njeje žadaſe, ſo dyrbí jemu piſmo na to dac̄, ſo je ſebi tu kruwu wot njeho kipiła. Wudowa ſo wobaraſe, dokeſz dže kruwu twierdze kipiła njebě. Rothſchilda jej na to ſe ſkóržbu hrožeſte a ju tež hnydom wobſtorzi. Hdyz jemu wudowa w prozeſu napiſeſtimo rěčeſte a ſebi ſaplačenje piſu žadaſe, Rothſchilda wotpschižaha, ſo ſel ſenje žaneho lubil njeje, ani ſo čze jei tu kruwu ſaſo wotewſac̄, ale ſo je ju twierdze pschedal. Rothſchilda ſkóržbu dobu a da wbohej žonje zyle žne hac̄ do poſledneje běrny pschedac̄, tež zylu domaju nadobu, tak ſo wudowa wo roſho pschižidze. Halle po ſedmich lětach móžeſte ſo Rothſchilda wopaczneje pschižahí dla wobſtorzic̄, dokeſz na ſwědkach pobrachowashe. Někto pak pschižahanž ſwoje „winowatý“ na njeho wuprajichu a ſudniſtvo jeho i koſtarci na dwě ſeſce ſaſudži.

* S Münſtra piſaſi: 20. februara bě ſo jedyn wojak i 13. pěſcheho regimenta ſhubit a nicto njewjedzeſte, hdze je wostał. Nje- dawno ſu jeho na kaſermské ſlubi do komory ſamknjeneho namakali. Lědom hifc̄e móžeſte wuprajic̄, ſo je tam tón zyle čaſ — polnej dwě njedzeli — bjes ſedje byl a jenož deſhec̄ikou wodu i třeſtneho ſloba pit. Čeſho dla je ſo tam ſhował a klobu wumrjeſi čzyt, njeje hifc̄e wujahnjene, dokeſz ſo zyle woſlabenjeny muž hifc̄e pschedzyc̄ njerodzi. Raſſerje ma ſo jenož temu ſa ſdžerjenje ſiwinjenia dzakowac̄, ſo ſu w jeho khoranzy waleſk starých aktow pytač dyrbjeli. Hac̄ jeho lekarjo ſiweho ſdžerja abo niz, je hifc̄e njewěſte.

* Tele dny ſu na dworniſtvo w Boulay nad Moſeli tſiſich ſidow ſputanych pschiwiesli, ſo bydu ſich do Koblenza wotwiedli. Tich winuja, kaž to „Trier. Landeszeitung“ pishe, ſo ſu na konzu minjeneho lěta wjecžor, hdyz ſu i Wittlichſkich wilow domoj ſchli, jenu ſamjenitnu Božu martru zyle ſanicžili. Šeſtij, wot kotrehož njedocinkojo ani ſamjenitnu podlohu na jeje měſtinje wostaſili njeſtu, pschi dróſy ſtejſe, kotrāz i Boulaya do Mewla wiedze. Dawno hdzo mějachu ſaſathych ſa ſlucžerow, njemějachu pak žaneho dopolaſma ſa to. Někto pak ſu ſo ſamti teho njeſutka kvalili, ſchtos je jich i ſajec̄u dojedlo.

* (Kaž ſo w Japanje woženic̄ pytaſi.) S europiskej kulturū ſu ſo Japansky tež „niz wjazhy njewſchēbreho puſca“ ſmozovali, na kotrýmž nowomódny cžlowiek wjecžornych krajow do mandzelſkeho raja pschižic̄ pyta. W jenych japanſkich nowinach ſzébowazh nawělcit ſteji. Młoda knježna čze ſo woženic̄. Že jara rjana, ma rógoſte i cžemnymi ſudzeſtathmi wložami wobrubbene woblico, wobwoči poč měſaſej podobnej a jara malu a jara rjanu hubku. Tež je jara bohata, bohata doſeſ, ſo može ſebi na botu ſwojego mandzelſkeho wodnjo ſwětki wobbladowac̄ a w nozy hwěſby wobſpěwowac̄. Muž, kotrehož by ſebi wuſwolic̄ čzyla, dyrbjal tež mloby, rjanu a ſdželany byc̄ a ſ njeſt row dželic̄ čzyca.

(Byklwinſte powjeſeje hladaj w pschiſlo.)

Drjewowa awfzija.

Pondželu 19. mérza 1894 ma ſo na

Njeſwacžidliſkim majoratnym revérje

ſzébowazh wužitkowe a paſne drjewo na pschedzowanje pschedawac̄: 60 klobinowych klozow, 3—5 m dolhich, hac̄ 35 cm w drje- wiſchc̄ach a wuležowa- niach 32. a 33. wodželenja ſaſeje ſahody.

Sapocžatk depoſtnja w 9 hodžinach w drjewiſc̄u 32. wodželenja pschi ſomſzansko-Scheschowſkim puſcu.

Grabinſte i Nieschſte haſniſte ſarjadtſtvo.
Nieprashk.

Kublo na pschedan̄.

J. C. Šperlingeſ ſublo čižlo 15 w Hnachezach ſ 18 akrami 21 □ prutami ležomnoſeſe, 195 dawſkimi ſenocžemi, ſ twarjenjemi ſe 6100 hr. ſawěſczenymi, ma podpiſany

pondželu 19. mérza dopoſdnja w 10 hodžinach

ſe wſhem inventarom na pschedzowanje pschedawac̄. ſcupy čzyli ſo w poſtaſenym čaſu w kupnej ležomnoſc̄i ſenocž.

C. A. Manitz.

Žiwnoſeſz na pschedan̄.

J. A. Wjazkeſ ſiwnoſeſz čižlo 2 w Hrubocžiach ſe 7 akrami 96 □ prutami ležomnoſeſe, 112 dawſkimi ſenocžemi a ſ twarjenjemi ſe 6280 ml. ſawěſczenymi, ma podpiſany

wutoru 27. mérza dopoſdnja w 11 hodžinach ſ inventarom, ſ temu kluſchazym, pschedac̄.

ſcupy njech ſo w kupnej ležomnoſc̄i ſenocž.

C. A. Manitz.

Twarſki a rólyň ſalk

wſchēdnie czerſtvi ſalen̄

ſ tutym w ſwojimaj kalkarnjomaj w Niſkej a w Kunnersdorſje najnaležniſcho porucžom.

Firma G. Plümeke w Niſkej.

Wódne ponoje, kotly, kachlowe platy, něſeſtive rebliki, kachlowe durczka, třeſtne wokna, twarske hoſdze porucža tunio

Paul Walther.

Módrocžiſcheſ (čžiſhczany barchent)

w jara wulkim wubjerku porucža po jara tunich placžinach kohc̄ hdzo po 20 np., dželbu dobreho, barbu njeſuſhczateho, naſlepſcheje hōdnoſeſe, starý kohc̄ po 25 np., $\frac{5}{4}$ ſcheroſi; $\frac{6}{4}$ ſcheroſi starý kohc̄ po 30 np., w rjanych muſtrach.

Zyhi, barbu ſuſhczata ſylnonicžata twora, wutraine, starý kohc̄ po 20 np., kaž tež naſlepſche hōdnoſeſe po wſhelaſtich placžinach.

Dupjerki, cžetwjenie, cžetwjenie a móde ſmužlate, $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$ a $\frac{9}{4}$ ſcheroſe, cžiſtowolmjané drastne tkaniny kohc̄ po 50 np., prawie dwaj kohc̄ ſcheroſi běly plat, starý kohc̄ po 35 np., $\frac{7}{4}$ módry plat starý kohc̄ po 40 np., rubjaný plat, trienja starý kohc̄ po 15 np., wulki wubjerk ſidžaných, poſlidžaných, wołmjaných a poſwolmjaných rubiſhczow.

Emil Wehrle na jerjowej haſh.

Emil Indinger w Budyschinje na kotoſkej haſh 11

ſwój ſkład cžrijow a ſchörnijow hermanek porucža.

Pschedawanske ſtejſhcego hermanek na jerjowej haſh w 2. budž na prawizy.

Stupnje a schförnje

w njewidzanyim wulkim wubjerku sa mužskich, žonske a džeczi su po tak tunich placzisnach, kaž nihdze druhdze, dostacz w Winskym črijowym skladže

Hermann Frisch

na bohatej hašy 10 podla pôsta.

W Grupinje čížlo 12 pola
Rakej je khéja s bróžnu a hródzu
na pschedan. Pola k voinajecu
knej su dostacž.

W Kortniži p. Varta je živnošej
s 12 lórzami a 120 dawksimi
ienosčemi bjes wumjenka, hospody
a renty hnydom na pschedan. Dalshe
je shonicz čížlo 5 tam.

Schřepjene jabluczinki
su tunjo na pschedan w Schwa-
cianskej schulkej sahrodze.

Ssymjentny wovb
wopravdžitý Probstajski,
runklizowe kymjo
Oberndorfskej zolte kusoje
porucza

Gustav Heinke
pschi žitnych milach 34.

Zonjaze, mužaze a džeczaze
ßlomjane klobuki
v rjene pschijetajzých formach a naj-
nowším plecjenju, njewupyschene
po 35 np., wupyschene po 1 ml.
w wurjadne wulkim wubjerku.

Wschu potrjebu
sa pschafnieze a schwalcze
po snatich tunich placzisnach.

Leopold Posner,
pschedawarna pschenikich, bělých
a wolmjanich tworow
w Budyschinje na bohatej hašy 7.

Serje
po 3 np. a drožsche,
pjecžene jerje
po 6 np., po 2 ml. 50 np.,
25 puntowska čzwiza je
jenož dostacz w khlamach
hornjolužiskej rybownje
pschi herbskich hrjebjach.
(Richard Schindler.)

Ssymjentne bérny (čjetnjene
zyblowe) su na pschedan w kuble
čížlo 1 na Horje pola Nješwa-
cijela.

Róslaze kóžki
kaž tež wšče druhe kóže kupuje po
najwyšších placzisnach

Louis Fleischer
na swonkownej lawke drošy 18.

Dokelž ſwój sklad hotoveje draſty dospolneje spuschežu, lětnje žakety,
woblečzenja, žakety, khollowy s dobrých čistowolmjaných tkaninow w mojej
žamžnej dželarne dželane po kózdej ſo pschihodžazej placzisne rospeschadawam.

W kúpnizh.

Louis Gadt,

frawski mischtr.

W kúpnizh.

Wulfe wupſchedawanie.

Dla spuschezenja khlamow ſwój wulkotny sklad hotoveje
mužazeje a hólczazeje draſty,
konfirmandskich woblečzenjom

po jara tunich placzisnach wupſchedawam.

Kózdy, kotryž chze hotowu draſtu kúpicz, njech ſo najprjedy wo hó-
nosči a tunjosči mojeje tworh pschepočasa.

Jurij Melcher,
herbski krawz na bohatej hašy 10.

A. & W. Neuhahn

w Budyschinje
4 na herbskej hašy 4
poruczataj w wulkim wubjerku

ruežne toſche
ruežne pucžowanske toſche.

Njane nowoscze w
fotografijowych albumach,
fotografijowych albumach
s hudžbu,
albumy sa lístne marki,
hudžne mapy,
toſche sa vistne khartki,
fotografijowe toſche,
lístnizy,
toſche sa bankowki,
kurérskie toſche,

toſche s wobručku,
pompadury,
vyskove kaschcizki,
rukajzove kaschcizki,
schwadisku potrjebu,
toshowu potrjebu,
zigarowe toſche,
portemoneje,
pijenježne móšhuje,
pijenježne kaschcizki.

A. & W. Neuhahn

w Budyschinje
4 na herbskej hašy 4.

Pjekarskeho wucžobnika
i jutram pyta

Ed. Voitz na Židovje.

Wucžobnika
pyta k jutram abo hnydom týscherſki
mischtr G. Hoffmann w Splošku.

Pschedeschčniki.

Borjedzenje a pocžehnjenje
w mojej pschedawačni.

Domjaze žohnowanje,
fotografijowe wobluki,
ruežne schpihele,
scženske schpihele,
tsidželate schpihele
pola

A. & W. Neuhahna
4 na herbskej hašy 4.

Wotrocžlow, wolazych, mlókowych
hózlow, domskich kružobnikow, dželar-
česke hózby, hródzne a domsle
džowki pyta Hehnoldowa w slotym
jeħnejcu na wyższej hašy.

Wat dženja pschedawam **tucjne**
howjase injašo punt po 55 np.
Max Karšaj na kotoškej hašy 28.

Woprawdžite
Oberndorffske a Putyjeczanske
runklizowe hýmjo
pschi potriebje porucja

Karl Meisel
na horncjerškej hašy 21.

Zokrowy měd
punt po 48 np.,
mjedowy syrup
punt po 30 np.

porucja
Paul Hoffmann
na róžku herbskej a schulerškej hašy.

Paleny

E h o f e j

w nowych namieschlach
dobre a najlepsze družiny
poruczataj jara placisny hódnym
Schijka a Mjeczka.

Taterny wolijs
i piżowaniu hwni w dobrej hódnosci porucza

Otto Engert,
drogowe chlamy
na snutkownej lawskiej drózy 10.

Schuliske losche
liothowe a lojane,
Schuliske tornistry
lihotowe a lojane,
i pliszowym, woprawdžitym a
podrażowanskim čulenjowym
pschikrywom,

schifrowe taſle,
schifrowe myčiki,
vjerjowe fasheziki,
ryžowanski grāt,
ryžowanske deski,
ryžowanske scheny,
ryžowanske kuth,
nheziki ja ryžowansle desski,
transportery,
atd., atd.

poruczataj
A. & W. Neuhahn
4 na herbskej hašy 4.

Nowoscze
w muzajch a hólczajch mězach
porucza w wulkim wubjerku po
najtunisjich placisnach

Louis Michael w Bukezach.

Kóslaze kóžki
kupuje po najwysjich placisnach
Gustav Tauske na garbarskej hašy.

Czi ratarjo a sahrodnizy našeho wołrježa, kotsiž čzedža hróč, buntj, bely a čerwienju ſak a morzej plahowac, ſo byhu je našemu towarzſtu podawali, ſo nev minaju, ſkerje lepje woſjewic ſi ſak wulkej ležomnosczu čzedža ſo ſ vahowanjom kózdeje ſi tychle roſlinow wobdzelicz. Trebne hýmjo ſo kózdemu wobdzelnikej pschi plahowanju wat towarzſtu ſi wobliczeniom placisny, po kotrej je wone hýmjo ſame kupilo, podawa. Czijsczane rośwuczenja wo plahowanju roſlinow ſo pschi doſtaču hýmjenia wudžela.

Woſkiczenja, na plahowanje ſo poczahowaze, ſu podpiſanemu pschedzhdſtu woſjewic, hýmjenia ſu w ſabatſkej a sahrodniskej ſchuli doſtač.

W Budyschinje, 10. měrza 1894.

**Pschedzhdſtu towarzſtu ſa ſpjenjezenje ratarſich
a sahrodniskich wupłodow.**

Brugger.

Mattheis.

Maćica Serbska

změje srjedu po jutrach, 28. měrca t. l., swoju lětušu
hłownu zhromadziznu.

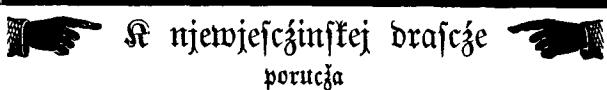
popoldniu w 2 hodzinomaj w Gudžic hospencu.

Porjad: 1. Čestne wopomnječe na zemréteho předsydu knjeza scholastika Hórnika.

2. Rozprawy.
3. Nowowólby,
4. Namjety.

Sobustawy podwólnje přeproſuje

Předsydſtu a wubjerk.

w njewjesczinskej drascze
porucza

židžane tkaniny

czorne a piżane
jenož w najlepskich hódnosežach,
czorne a piżane

wolnijane tkaniny

hładke a muſtrowane
po wuſadnje tunich, ale twjerdych placisnach.

Jan Jurij Pahn.

Wubjernu
džiwinsku póduszą kožu,
ſchwajzatsku póduszą kožu,
Bassowsku póduszą kožu,
napóduszą kožu,
vachowu kožu,
howjasu kožu,
kipswu kožu,
hwétku kožu,
alañnowu kožu,
rjemjenjazu kožu,
rjemjenjazy krapon,
brune a czorne cjesaze kože,
brune a czorne wowcze kože,
wotpadanki póduszące kože,
kožowy wureſ
po zylisnach a jenotliwe
pore ſi iſkrijo

M. Scheibenbauer a syn,
garbarka a kožowa pschedawařna
w Budyschinje na rybowej hašy 4.

Wóſk
kupuje po najwysjich placisnach
Otto Engert,
drogowe chlamy.

Słodkoſmjetanowu
margarinu,
najlepschu, kotraž ho namała,
Biański
hwinjazy ſchmalz,
czerstwy laný wolijs
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

W wulkim wubjerku poruczam
trajne dželane **schuliske tornistry**
po wſchelakich placisnach. Tež
mam por dobreju derje ſdžeržaneju
trjebaneju konjazenu grátow na
pschedai. **A. Scholta,**
kedař w Minakale.

Schaty

ho derje a tunjo ſdju. Tež móža
polu mje někotre holzy pschirſac ſi
bele ſcicz nawuknucz.

M. ſwid. Schmidtowa
pschi herbskij hrębjach 28 po
2 ſchodomaj.

Rakečanske serb. tow.

Lipa“

změje, da-li Bóh, njedželu 18. náletnika popoſdnju z dypkom 4 hodzin w Křižanec hospencu zhromadziznu. Přednošk je přilubjeny. Wo bohaty wopyt prosy předsydſtu.

Ratarſte towarzſtu w Bukezach

změje počđelu 19. měrza popoſdnju w 6 hodzinach poſedzenje.

1. Pschedzhdſtu knjeſa direktora Bruggera wo ſaměrach a wotpoſhlaſach towarzſtu ſa ſpjenjezenje ratarſich a sahrodniskich wupłodow.

2. Rosprawa ſ. O. Čejmery wo mločniſkim towarzſtwje.

3. Wólkhy.

Pschedzhdſtu.

Młode piwo

budje ſo počđelu 19. měrza popoſdnju wot 5 hodzin w Rakečanskej piwarii pjeſnicz.

Schwalcza, kotraž je wjazy ſet na wžach ſchila, je netko w Budyschinje na Lubijskej drózy čo. 7 po 3 ſchodach ſydkom a porucza ho čescejnym Sserbowkam k dobrotzivemu wobkediowaniu.

W mlynje na ſsokolzy je rjane wobydlenje, ſa ſchewza ſo woſkeje derje hodžaze, na pſchenajecze.

Pjatnaczelna hola ſa tajſa, kotraž jutry ſchulu wuſhodzi, ſo hnydom do ſkúzby pyta. Dalshe je ſhonicz na horncjerſkej hašy čo. 34 po 1 ſchodze.

Dželacjerſka hwojba, kotraž darmotne wobydlenje, běrnaze polo a ſahrodu doſtanje, ſo hnydom pyta wot kublerja O. Zimmermannu w Hodžiſu.

Wucžobnika

pyta kowarſti miſtr Ernst Schneider před ſe Beyer.

pjekarskeho wucžobnika k jutram pyta A. Nobſhink w Minakale.

Wucžobnik ſo pyta!

Holczej sprawnjej starſteju, kotryž čze pjekarſtwo nauuknucz, móže ſi pschihodnymi wuměnjenjemi do wucžby ſtupic ſola J. Köglera w Budyschinje pschi žitnych wilach čo. 32.

Holczej, kotryž čze běrnastevo nauuknucz, móže ſi pschihodnymi wuměnjenjemi do wucžby ſtupic ſola Richarda Falkenberga, běrnastevo miſtra w Małejecach.

Holczej, kotryž čze tyſcherſtwo nauuknucz, móže do wucžby ſtupic ſola Sandrija Hohlfelda w Budyschinje na ſlinzkej drózy 14.

Ke temu čiſlu jena pschiloha.

Pschiloha f číslu 11 Serbskich Nowin.

Sobotu 17. měrza 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskie žyrkti směje jutje nějželu rano w 7 hodž. diakonus Räda herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ hodžin farat dr. Kalich herbst a w 10 hodž. němsté predowanje. — Psichopodniu w 12 hodžinach budže diakonus Räda herbst paczelske džeczi konfirmowacj.

Seleny jatworsk rano w 7 hodžinach směje diał. Räda herbstu spowiednu ręcz a w 10 hodž. budże konfirmazija nemskich paczelskich džeczi psich fararja dr. Kalicha a hyn dom na to powšitkowna nemská spowiedź, psich lotrejz směje diał. Räda spowiednu ręcz.

Gjichi pjatki směje rano w 7 hodžinach farat dr. Kalich herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ hodžin diał. Räda herbst a w 10 hodž. němsté predowanje.

Křčení:

W Michałskie žyrkti: Paweł Bruno, Ernsta Bohuměra Schmidta, murjerja na Židowje, s. — Jan May, Jana Wehnera, džeczlerja na Židowje, s. — Hermann, němandž. s. na Štokolzy. — Margareta Hilbjetka, Ernsta Libuscha, pohonča w Tsělanach, dž. — Minna Gerttuda, Alberta Emila Lipti, zigaroweho fabrikanta na Židowje, dž. — Martha Margaretta, němandž. dž. w Kelnje. — Frida Meta, němandž. dž. na Židowje.

W Katholickie žyrkti: Maria Madlena, Augusta Jurja Scholty, džeczlerja, dž.

Zemrječi:

Džen 8. měrza: Oskar Kurt, němandž. s. w Zetlezech, 8 m. 20 d. — 11. Ernst August, němandž. s. w Małszewach, 1 m. 16 d. — 12. Maria Hilbjetka, Jana Maximiliana Holsfelda, kamieniocyčezera w Nowych Bobolzach, dž., 1 l. 9 m. 24 d. — 14. Gustav Hermann, Karel Hendricha Bergera, fabrikanta w Dobruschi, s. 9 m. 10 d. — 15. Chrystiana Augusta rod. Bachmane, Karel Leopolda Almerta, scherza a měchzana, mandzelista, 67 l. 3 m. 19 d.

Placzsna žitow a produktow.

Žitow doves w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	10. měrza 1894		15. měrza 1894		wot		hacž	
3993 měchow.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Pscheniza		běla	7	53	7	65	7	21
		žolta	6	70	6	94	6	88
Rožka			5	63	5	75	5	69
Zecjmien			6	86	7	—	6	67
Wows		50 kilogr.	7	60	8	10	7	50
Hroch			8	89	11	11	9	50
Woda			9	72	10	—	8	75
Zahy			14	—	17	—	11	—
Hejdusichta			16	—	16	50	14	—
Berny			1	60	2	—	1	40
Butra	1 kilogr.		2	40	2	80	2	20
Pschenicna muka	50	—	6	50	16	—	—	—
Wzana muka	50	—	6	50	9	75	—	—
Sýno	50	—	4	80	5	20	4	60
Gółoma	600	—	31	—	33	—	28	—
Brożata	931 skutuk, skutuka		15	—	30	—	—	—
Pschenicne wotrub			4	25	5	—	—	—
Wzane wotrub			4	75	5	50	—	—

W Budyschinje placzsche: körz pscheniza (běla) po 170 puntach 12 hr. 80 np, hacž 13 hr. — np., žolta 11 hr. 39 np., hacž 11 hr. 79 np., körz rožki po 160 puntach 9 hr. — np., hacž 9 hr. 20 np., körz jecjmienja po 140 puntach 9 hr. 60 np., hacž 9 hr. 80 np.

Na Bursz w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 21 np., hacž 7 hr. 35 np., pscheniza (žolta) wot 7 hr. — np., hacž 7 hr. 6 np., rožka wot 5 hr. 62 np., hacž 5 hr. 72 np., jecjmien wot 6 hr. 90 np., hacž 7 hr. — np., wows wot 8 hr. — np., hacž 8 hr. 35 np.

Draždanske mjašowe placzsny: Horjada 1. družiny 56—60 hr., 2. družiny 52—55, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne šwinje 45—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Čelata 1. družiny 48—60 np., po puncze rěneje wahi.

Wjedro w Londouje 16. měrza. Gymnisko.

Wubjernie hwětle hłodowe kolochi, semikoworjehowu mucžku, lanu mucžku, lane wožuchi, majš a majšowy šchrót, vizonu gries, ržane a pschenicne wotrub, k wužywej hroch, woku, čerwjeny džeczel, naletnju rožku a bělu naletnju pschenizu po kózdej dželsje tunjo porucza

Ernst Pfuhl

žitowa wifowarňua w „slotej hwězdze“.

Pschedeschézniki

jenoz s poczehnjenjom, barbu njepuszczatym, sa mujskich, džeczi a konfirmandow, porucza tunjo

Otto Brandt na hauensteinskej hažy.

Porjedzenje a poczehnjenje sro ruče a tunjo wohstara.

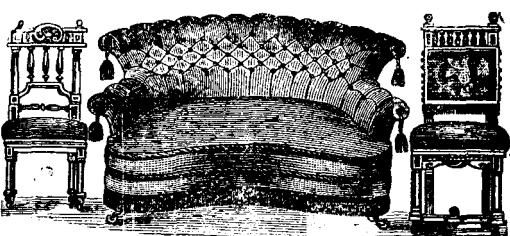
Nowe
mantle do descheža,
žakety,
kapeje,
khornarje,
wobwěschentki,
džeczaze mantle,
žakety,
drasežiežki

su w jara wulkim a rjanym wubjerku na składze.
Placzsny su na kózdyム kruchu jažnje na liczbach
widzecz, jara tunje ale twjerde.

Richard Gautzsch
na bohatej hažy.
Tunje placzsny.

E. Albert

na
horncžerskej hažy
číško 13

porucza swój wulkim skład
sofow, matrazow

s kožami a bjeś nich po najtunisich placzsach.

Paletoth do descheža,
žonjaze mantle do descheža,
na letnje wobwěschentki,

žakety sa konfirmandki, —
čzorne a pižane žakety,
měchl; e pjeſle we wschelakich
dolhoszach a hōdnoszach

su w najnowisich fažonach w wulkim wubjerku doszle.
Hōdne sešicze, debre ředzenje, trajne tkaniny pschi wurjadrje
tunich, ale twjerdyh placzsach.

Jan Jurij Pahn.

Dobre ruklizowe hymjo:

Czendorfske, Obendorfske a Leutewitske, psches lonschu kuchotu je leška drohe a placzi punt 1 hrivnu 10 np. hacž 1 hr. 30 np. Róže, wschelake schtomiki, rostliny a wsche srodniske hymjenja. Agentury tyché sawesczenjow: Landwirthschaftliche Feuerversicherung, Sächsische Viehversicherung und Norddeutsche Hagel-Versicherung. Tež swoje luhome a wodowe kupjese porucza.

Michał Kokla w Kupjeli.

Proſhu, wobledźbowacž!

Létuje žakety, mantle do deschcia, plyphowe pjesle, létuje pjesle we wszech barbach, trikotowe taille, po nowej modze dželane, su saho doszke a ho jara tunjo, hido po 2 ml. pschedawaja pola

Gminy swoudowjeneje Vorwerkowej na hlownym torhoszczu 5.

A. & W. Neuhahn

4 na herbstej hafy 4.

Schwadiske kasheziki

po pschedawjeniom a hles njeho po 45 np., snožny, naporstniki, wsche družiny jehlow, bantowe mery, nožizove rječasy, kiperowanske koleska, alfabety a monogramy, schablony, mustrowe knizki i tykanju, tykanske pschedzieno, tykanske wobliky, tykanske wobrucki atd.

Czeškowe kasheziki po 40 np.,

Brodutruhanskı potrjebu

po 50 np.

Czešaki i friserowanju, i wuzęhanju prócha a i tupero-wanju, brodutruhanske pinsle, czeškajedzki, subjaze schęzetti, nočne schęzetti, rucne myjne schęzetti, schęzetti i cziszczenju hlowy, drastne schęzetti, hwełaze schęzetti, nanoschne schęzetti, schęzetti psche próch atd. atd.

poruczataj w wulskim wubjerku a po wszech placzisnach

A. & W. Neuhahn

4 na herbstej hafy 4.

Najwjetshi skład w měsće. — Pomyslnje najtunische placzisny. — Krueze sprawne požluženje.

Filzowe, zilindrowe, hontwjerjske a džeczaze

flobufi

we wszech naletniach nowoscjach jenož jara hodne po woprawdze jara tunich placzisnach.

Konfirmandske flobufi

dobre kajfoscze po 1 ml. 75 np. a 2 ml.

Na ratarjow, do domu, do džela, a sa džeczi

mězh,

w njeprzerejchenym wulskotnym wubjerku nimo mery tunjo.

Hugo Lehmann,

22 na bohatej hafy 22 (pôdla hosczenza „i wi-nowej ticzi“).

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wickach

porucza i kwacham a kschezisnam swoje wubjernie flódke likery: jako rózowy, koruscowy, nalikowy, selowy, ingwerowy a kimjelczowy liter po 60 np., dale herliczow, hornjoluziski, schwajcański hótki, persiko, jalorcowy atd. litr po 75 np. a 80 np., Barlinski žitny kimjelczkowy liter po 100 np., taž tež kimjelczkowy liter po 40 np. czisty salenç wot 8 litrow cijelo I a III liter po 30 a 28 np., lenotliwe liter po 32 a 30 np. Czwyž i pjemjenju ho wupožcza.

Moja pschedawatna hido wot leta 1868 wobsteji.

Nehdze 1000 džeczazych, schulskich a mužazych wobleczenjow

se wszech móznych modnych staninow, kaž tež hoborsku dželbu pschedeschcznych a promenadnych mantlow, kapesow, khornarjow a žaketow sa žony a holzy, najnowsze naščja, po kódej ho hodzaje placzisne ruce wupshedawam.

Wobleczenja a paletoty po mérje ho rjenje, derje hedaže a spodžiwnje tunjo seschiha. Wulski slad staninow.

Otto Preuß prjedy C. F. Kloß

na žitnej hafy 4

Deska, po 1. 2. a 3. skhodze.

Franz Marßhner

czasnikar w Budyschinje czo. 9 na bohatej hafy czo. 9

swój slad czasnikow a czasnikowych rječjasow dobroci-wemu wobledźbowaniu porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pschedawenie: Néczu herbski.

Tak tunjo, faž hishcze ženje

po trajne dželane

= stupnje a schörnje =

i konfirmaziji,

kaž tež wsche pomyslne družiny

czrijow

sa mužskich, žonsle a džeczi

pschedawaja

w prěnjej najwjetshoj czrijowej pschedawatni

Paula Kristellera

na bohatej hafy 29, i napjaceja hosczenza „i winowej ticzi“.

Fotografowatna Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje

na herbstej a schulerstej hafy na Gidelskej horje.

Wobledźbowe: Fotografowanie džeczi a wjazorych wobrow, fotografie w wulskoczi vistneje kartu placza 12 schuk 6 ml., tež pschi dwójakim stejenju. Powjesczenje po kóžnym wobraſu w wumělkim wuwiedzenju.

Njedzelu popoldnju je moja fotografowatna wotewrjena.

"Serbske Nowiny" wudawaja so koždu sobotu.
— Štvortlétne predplatna w wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawařni „Serb. Now.“ (na rôžku „zwnonje lawskej hasy čo. 2“) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. vječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíš Smoler jec knihičícefnje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 12.

Sobotu 24. měrca 1894.

Lětnik 53.

Jutrowny kherſus.

Powjescz dobra, droha
Klinčji psches rowy:
Wutorhneni s Boha
Nětka zmjerczji hmy.

S njeje nam ho sběha
Kraſne živjenje,
We kótrymž ho lěha,
Shtož naš rubžesche.

K cjeſczi Jezuſowej,
Gysla Boža, poj
W wjeſkoſczi nowej
Sswjeczicž ſwiedzeń ſwój!

Dobycze je date
Kralj naschemu;
Raný jeho ſwiate
Saſite jom' ſu.

Eſi dny wotpočowaſ
Je we komorzy;
Nětka pak jeho wolač
Hlóž je Wózowy.

Njepiſheczel je paný
S Boža poſleni;
Tón, kij dženž je staný,
Jeho zjle ſbi.

Bucz ſwój, zmjercz ty bleda,
Nětka wot naš dži;
Twoj ſtysl, twoja běda
Wjaz' naš njehſchi.

Bohu džakowanio!
Jezuſ Kherſtus je
S rowa staný rano,
Jemu ſpěvajęſe!

D.

Čeſćeni wotebjerarjo Serbskich Nowin, kotsiž čħedža sa nje na 2. řchtwórtlēto 1894 do předka placicž, kých nětka 80 np. w wudawařni Serbskich Nowin wotedadža. — Čiž, kotsiž ſebi Serbske Nowiny psches póst pschinjescz dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bóřši ſtaſacž. Na řchtwórtlēto ſaplaczi ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich krajach němského kheržorſtwa 1 ml., s pschinjeſenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny s pschilku Serbski Hospodaf placza na póstach 1 ml. 25 np., s pschinjeſenjom do domu 1 ml. 40 np. — Se Serb. Now. hromadže hobži ſo tež „Pomhaj Bož“ na pósce ſtaſacž.

Swětne podawki.

Němske kheržorſtvo. Lydzeň do jutrow ſu wšechně němske ſejmy ſo ſwojej dželawoſcju ſostale. Šakſke knježefſtvo je ſebi wot ſwojeho ſejma dowolicž dało, ſo ſmělo na dohodny dawk pschirazk cžibnucž, kdy by dla powjetſchenja wójska pschichodnje ſa kheržorſtvo wjazy pjenjeſnych pschinoschlow (matrícularnych pschinoschlow) wotedacž dyrbjal, dyžli dotal. Wone pak ſo nadžije, ſo tule dowolnoſcž njebudže wužicž trjebacž, jeli ſo ho bursowy dawk pschecziszcži. Mjenje dowěrnje württembergſki finanzny minister do pschichoda hlada. Wón je ſejmej wosjewił, ſo budže dohodny dawk w Würtembergſkej wo ſejmu powyſhicž dyrbjecž, jeli ſo ho i krycu 100 mil., wo kotrež je ſo potřebnoſcž kheržorſtwa ſ poſylnjenjom wójska powjetſhila, jenož bursowy dawk pschiswoli. Wobliczenje württembergſkeho ministra ſda ſo na ſboze mylné być. Kheržorſtowwe dohodny budža po ſwetschnym wobliczenju jeho wudawkam hijo wahu džeržecž, jeli ſo jenotliwe staty wſho hromadže ſwoje dotalne pschinoschki wo $11\frac{1}{2}$ miliony powyſcha. Tule ſumu pak hijo bursowy dawk wunjeſe, tak ſo wjetschich pschinoschlow jenotliwych statow ſ zyla trzeba njebudže.

— Kheržor Wylem je wutoru do Abbazije pschijek, hdejz jeho

mandželſta ſe ſwojimi džecžimi hijo dwě njebzeli pschetywa. W krajinje wokolo Abbazije, w połodniſkej Alwstriskej pschi adriatiſkim morju ležaſeje, nětka nětka najrjeñſche cjopte naletnje wjedro knježi.

— W pruſlim krajnym ſejmje ſu ſo knježerſtu wſched ſtrótkim wot někotrych ſemjanow ſaſo ras wótre poroki dla jeho Polakam pscheczelneje politiki cjinile. Maſladny wědomostny čaſopis „Pruſke lětniki“, na ſantrowanie w krajnym ſejmje ſo poczahuju, pschenemčenju Polakow njeuwspěch wěſčci. S mjenowaneho čaſopisza njech je ſczechowaze wocžiſhczane: Dwaſ ſtredaj běſtaj, ſ kótrymajz pschecziswo pólſtwu woſowacž ſpýtachu: koloniſazija (to je poſupowanje pólſtich ryczeſkubów, kotrež rokuſkowawſki němskim buram wubželichu) a němska ſchula. Na puczu ſtatneje koloniſazije je ſo po wóžomlénym džele hač dotal 853 ſwójbow, wſho hromadže 4000 hlowow, ſaſydlilo ſ nałożenjom 9 milijonow hriwnow. Želi ſo by ſydenje tak dale ſchlo, měli wuſlady, ſo by ſo ſa 100 let ſ nałożenjom něhdje 100 milijonow hriwnow 100,000 Němzow bjes 2,500,000 milijonami Polakow ſaſydlilo. Hijo ſ teho je widzeč, ſo nětciſche pschenemčenje Pólskeje ſa němczinu nicž hódně njeje. Nicž ſeje njeſteji ſ dotalnym waschniom, pschenemčenje na puczu luboweje ſchule pschewjescz. Wſcha wuczba ſ jenickim wuſwacžom na boženſkeje wuczby ſo w Pólskej němski podawa. Tačo plód taſleho wuczenja naſtaſkowy ſpižacz ſczechowazy pschikkad powjeda: K ſchulſkemu pruhowanju dužy newy wokřejny ſchulski inspektor a evangelski duchowny něhdje 14 lětnu holzu wſched ſchulu ſetkataj. „Moje džecžo, pschitadžesč pschepoſdže“, prajtaj. „Njerouſumju“, wona wotmolwi. Hódzinu poſvátiſho ta ſama holza ſe ſwojim wubžernym němskim wotmoljenjom nadpaduje. Pruhowanje wjebzazy ſarač ſo nad tym wjeſeli a ſo holzu ſa jejnymi bratrami a ſotrami prascha. „Njemogu po njemjeſku“, wona wotmolwi. A holza njeje ſala. Na najczesſche praschenja, ſe ſkowami runje cžitaneho krucha ſwifowaze, mōžesche wona w němskej rěči wotmolwicž, na druhe niz. Roswuczenje jenicž ſ němskej rěči, pschi kótrymž ſo pólſka rěč ani

dla dozpiega srosumjenja njewuzije, wsciu plodnu wuczbu njemognu czini. Pszecziwjenje, kotrejz tajke wuczenje w zwojbie namaka, skutkowanje schule niz jenoz njesbehnje, ale so runje na wopak wobroczi. Sjawna njemognosz je, se schulskej wuczbu zyku maz ludoweho menjenja pschewobrocic zbyc. Samo hdy by so po tutym puczu poradzilo, recz polne nawuczic, njeby so to dozpielo. Zelandzky hamo bjes zebu jendzelszy recza, a teho dla tola zani Jendzelszenjo njefzu, ale tich nutrnihszo dyzli hdy prjedy hida. Hdyz so Polakam s krytym njenaturalskim wuczenstwem waschniom nemcka recz pschinisuje, so w nich niz jenoz zane nemiske abo nemsko-pszeczelne smyslenie njenaczhnje, ale wjese hole hida a pohorszenje, kotrejz koyde njenaturalne dyrbienje sbudzuje. Same nawuklenjenje nemskie recze njeneschenski a jenoz ton wuspech ma menliwa pschenemcza ludowa schula, so wona pschepolszci, mjenijszy tam, hdyz so jenotliwe nemiske dzeczi s wulkej liczbu polskich hromadze wucza. Ton hamy njewuspach, kaz w polskich schulach, ma wuczenje tez w herbskich schulach, w ktrych wuczel bjes nałożenia herbskiej recze wuczi. Bjes herbskimi a polskimi schulami hec dotal jenoz ton roszel, so be w polskich schulach wuczerzej skasane, polski wuczic, bjes tym so w herbskich schulach wuczerjo po sakonju dyrbja herbski wuczic, ale to Bohu zel czasto dozcz njezienia.

Austria. Bjes tym so je Nemcka s Ruskej wilowanske wuczinenje wobsamka, Awstriska hiszce pszeho teho dla s Ruskej jedna. S klownym sadzawlom wobsamlenjenia wilowanskego wuczinenja je zitne zlo. Russka zebi zada, so by so zlo wot poldra scheknala na scheknala ponizito. Pszecziwo temu so Wuherksa pszecziwja, tola drje budze skoneczne zofazec, dokelz mohla hewal bjes Russkej a Awstriskej zlowna wojna wudzyc. Hijo niskole awstriska industria kniezjerstwo kwari, so s Russkej prjedy hacj Nemcka wuczinenje wujednalo njeje. Lokomotivy, maszyny, chemikalije, kotrejz su Russzy w połiednim czagu w Awstriskej kowowali, zebi woni netko s Nemskie slasaja, dokelz je wot tam dla nizscheho zla po tunischej placzisne dostanu. Bole hiszce dyzli awstriska industria budze awstriske ratastwo s nemsko-ruskim wilowanskim wuczinenjom schlobowac. Awstriske zito mjesche połednie lata na nemskich wlkach wubjernie skrzecze, kotrejz hec wozhebie sa wuhersku pszecziwu a czesko-morawski jeczmeni s dobytkom. To netko pszestanie; pszetoz ruske zito w pszichodze pschi nemskich mjesach wjazy zla njetrjeba placzic dyzli awstriske.

W wuhnanstwie je wutoru nchdzschi wuherski diktator Koschut w starobie 92 lat w Turinje w Italiskej wumrzel. W lèce 1848, hdyz psches zyku Europu revoluzionarne hibanje dzesche, won Wuherksu wot Awstriskeje wottorhnuç a samostatnu sejnicz spyta. Jego wotpohlad by so jemu poradzil, njebudzische-li Russka Awstriskej, kotrejz wosko bec so w wjazy bitwach wot Wuherjow pobiło, na pomoż kowatała. Pola Vilagosa Russzy Wuherjow poraszychu a jich samostatnosci konz sejnicu. Koschut a jeho pschiliwkarjo dyrbjachu do wukraja czeknuc a buchu poszdziszo w jich njeprzhitomnosci i zmierzci sazudzeni. Hdyz so w lèce 1867 bjes Awstriskej a Wuherksiej wuranje sta, buchu wuherszy sbiezlarjo, kotsz hec so do wukraja wuhowali, wobhnadzemi. Koschut tole wobhnadzienje hrubje wotpokasa, so awstriskeho khezora sa wuhersko krala pschi posnal njeje. Swoju hidu pszecziwo Habsburgskemu khezorkemu domem won hacj do połednjego wodychnienia puszhczil njeje. Hiszce dzien do swojeje zmierze je postajil, so so jeho sachodne powostanki njezmiedza prjedy w wuherskej semi khowacz, hacj zebi Wuherksa swoju polnu samostatnosz dobyla njeje. Hacj runje Koschut hijo nimale 50 lat w wuhnanstwie pszehywach, won tola se swojim narodnym krajom w stajnym swisku wosta. Wuherjo jeho jako "najwjetshego Wuherja" czesczachu a w ważnych politisskich praschenjach jeho radu pytagu. Hakle psched krótkim so jeho kniezjerstwo wo jeho ménjenje wo sawiedzienju zivilnego mandzelsztwa praschelce. Tako starý demokrat Koschut zivilne mandzelsztwa poruczi. Wuherjo zebi zadaja, so dyribi so Koschut jako "ludowy morwy" wobhlađac a so sa statne pieniesz pohriebac. Wulkotny narodny pomnik dyribi jeho sazlyby wo Wuherksu najposzdzischiem potomnikam pschipowjedac. A takemu czesczowaniu swojego najkurowischemu njeprzhecela so awstriski khezor jako wuherski kral nusowacz njemoze dac. Duż znadz budze Koschutowa zmierz w Wuherksiej s pszicznemu politisskim schmietanzow, kotrejz znadz budze netczishemu liberalnemu kniezjerstwu woszudne; pak kniezjerstwo panje, pak sakon wo zivilnym mandzelsztwie, wot Koschuta poruczeny, panje, pak wobej panjetje.

Italka. W Sizilieku su drje so politisse njemery se klynym wojerskim wobhnadzienjom kraja podduzyte, sa to pak so tam netko rubiegnistwo saho rosscherja. Tez anarchistojo hiszce czescze wotmellki njeffu. W San Gregoris su psched dom gmejnskego psched-

stejcerja dynamitowu bombu połozili, s kotrejz je so gmejnski pschedstejcer do krychow rostorka. Jego pištar bu zmierne sranjeny a jedyn pastyr, pschipadnie nimo duzy, bu w woblicu wobshlodzony. Dom gmejnskego pschedstejcerja je na pol mutupjeny. Nadpad so jako wjesczenski skutk anarchistow wobhlađuje. Csinacze woszowow zu sajeli.

Franzowska. Wobhlađawschi czelo anarchistiskego nadpadnika, kotrejz je w Parisu w zyrtwi zmierze Madleny do kempcherow dynamitowu bombu cibnucz zbyc, bu w nim wéteho Pawelsa spósnali. Pawels hec tiszcziletny belgijski garbar, kotrejz hec dotal anarchistu w Parisu a druhdze strach a bojosez rosscherili. Po pschepitanju so sba, so je Pawelsa jeho bomba morila, dokelz so zamojacjaze zyrtwne durje njejabzy do njeho dyriwski bombu trzechichu, kotrejz pod zulnju na ciele njezische. Tak so wuloži, so je so jemu delni život roszdrel, czrjewa so rostorkale a so laz a kholow do bruchowej prośdjenzy satolke. Bomba je s pikrinowej tisalinu, kloralkom a hosczem napjelnena byla. Pawels bescie zebi kwoje wopory bjes woszownymi knieniem wuswołicz zbyc, kotrejz s czjzjodami i przedowjanam duchowneho Carneta, jeneho s najzlawnychich predrjow, pschihadzachu. Hrydom do przedowjanja, kotrejz dyrbjach hdyz w 4 hodzinach sapoczez, njebudzichu jeho do zyrtwje puszhczili; duż be poldra hosczych prjedy pschischol. Dokelz be czelo w kredze s wonka wopravneje zyrtwje lezo wostalo, Parizski arzbiłek roszubdi, so zykej woszwejena njeje, a so teho dla nowego połwyczeczenia trzeba njeje. So je skótnika jeho mordarski grat ham moril, wosydlersztwo s dozczczenjem napjelnja; wérjazy khezczeno w tym porti Boži wida. Hdy by wschitkich anarchistickich skótnikow Boże khostanje tak rucze dozczahnuło, by czisanje dynamitowych bombow borsy pschedstalo.

Dwaj nôznej strażnikaj.

(Zortniwy luf.)

I.

Shtoz by zebi myßlit, so jeno semjenjo swojich przedownikow licza a hrdze wo jich sazlyzach recza, ton so jara myli; pschedtoz czesczownoscz, kotaż tak rady do sady klapa na przedownikow, so by jich pschikkad szczehowala, je kózdemu czlowieku pschinaronzana, jeno so so pola jeneho hole polasuje, dyzli pola druhego, a tak dze wot khezora hacj do połednjego poddana.

Haj tez nôzny strażnik liczi swojich przedownikow!

A shtoz to wérz njechal, ton njech jeno do Nchdzez abo do Wonez dze, so by so wo wérnosci tutych klowow pschewadzil.

Wobej mesczi lejtej nesczo psches dwie hodziny wot so sfalonej, a s jeneho do druhego jesdzi połtny wós, kiz wob dzen dwójz tam a hem pobuya. Dróha, po kotrejz jesdzi, je s wobeju bokow s wyzokimi topołami wobhzadzana, dze stajne jenak runje a njeby zaneho wotménjenja mela, njeby-li runje woszrejz pucza korezna byla, kotaż ma mieno "skotego lawa".

W Nchdzezach, cziscze wonka w połedniej khezji, bydli czesczowny schewski mischtir Wondrak, kotrejz su mesczanszy starschi mužojo ważne sazostnisko dowérisi, so dyribi so wo nôznu wéstoscz swojich lubych zebumeszczanow starac, a we Wonezach, zyle wonka w połedniej khezji, bydli czesczowny krawski mischtir Poldrak, kiz ma so wot wjeczor dzeszyatej hacj do rano schtowrtej hodziny wo to starac, so so njeby niczo stało, shtoz moglo jemu dowérenym wosydlersztwam schlobne byc.

Wondrak a Poldrak, to njeje jeno tak mi a tebi niczo, ale wobej nôznej strażnikaj staj tez wopravdze muzej, kiz mataj nesczo rækz, a to njeje wopravdze żort, sa wéstoscz zyloho mesta samolwjenje njeſc. A tuto samolwjenje njeje znadz hakle s najnowischemu czazha, ale wono bec w tutymaj zwójbomaj hido wot starodawnych czazow; pschedtoz Wondrakezy su w Nchdzezach a Poldrakezy we Wonezach strażniky byli tak dolki, kiz je s zyla wo Wondrakezach a wo Poldrakezach recz byla. Duż drje je bjes dziva, so staj hordaj na klužby, kiz stej jeju zwójbe mesti wopokasalej, a so mataj zwóju sazostnisko hlebiju sa powostanku, kotaż dyribi so czesczic. —

Dzienka je drugi dzien hodow. Esneb so dze, so jeno tak haje, nutska pak tepi so a praska w starzych mnichowych kachlach, sa kotrejz na stole muž zebi, kotrejz dyrbimy zebi trochu lepe wobhlađac. Dolka a kucha, haj skoro pschedzara dolka a kucha je

postawa; dolhej a wuszhnytej stej nosy, kotrejž w kožanych kholowach težitej, kotrejž ſu předby něhdy czorne byle, kij pak maja nětke wschē možne barby; dolhej a huche stej ruzy, s kotrymajž ſebi, runje jara živje powjedajo, kwedzgi; dolhej a huche je tež wobliczo, s kotrehož nōž wotestawa, mjes tym ſo móžes̄ po runymaj a czenkimaž hubomaj a po móliczkimaž a njemérne bliskotathmaz wózkomaj ſudzic̄, ſot ón muž runje miedowy njeje. Dolhej a huche je na nim wscho, jeno niz spodźiwne wobleczenje, kotrej lědma wiaz hac̄ pol jeho žiwota pschitrywa a ſo do dweju rukawow ſloneči, kij tež jara dolhej njeſtej.

Tuta draſta bě něhdy ſa wulkeho džeda kožuch a je hižo někotry ſatrafny straschny džen pschitrała, ale taſka ſtara wowcza koža može wjeli pschitrač; ale mole, njebožewne mole ſu ſebi Wondralez ſaſtojniki kožuch wot staredowna ſa ſwoje ſetne ſydko wuswolili, a dokejž ſo jim ſ wjetſha runje w najniższim kónzu naſlepé lubjeſche, duž běchu ſo tam ſ wjetſha naſymu kožmy ſhubile, roſhrymsany kónz dyrbjeſche ſo pſchitſhac̄, kožuch bywaſche ſeto a krótki a ſedzeſche na dolhej postawſe ſwojeho nětčiſcheho wobſedzerja tak wýſko ho horjeka, ſo jeho delni kónz lědma laſowý thribjet wodgewaſche, tał ſo ſo jeho pſchibuiſni tał jara na to hóřſhachu, ſo chyžku jemu i Božemu džec̄u nowy kožuch kupic̄.

Ale to běchu rjenje trzechili. Pschetoz wobdarjeny czujesche ſo ranjeny, ſo chyžku jeho kraſnu molowu powoſtaniku taſle ſ krótki wothyc̄ a runje ſo hotowaſche, ſo by rjanu thwalbnu rěč na nju měl.

„Haj, haj, tał to je! Dwanacze Wondrałowje, hyschic̄, dwanacze Wondrałowje ſu ſa ſobu nōžni ſtražniſi byli a ſu we wowcim kožuchu ſhodzili a jón ſanč měli, žanemu njeje krótki byl a mi tež niz, dokejž ſchtož je wón krótki, to mam ja wjeli, a někto na dobo njebyrjal wiaz thmany bhež. Njejhodzeſe mi, ja hižo wěm, ſhoto macze myſle!“

„Shto dha chzem y dole myſle měcz“, rjeknu žona, kij ſa blidom ſedžo ſchirkywosche, „ſhto dha chzem y dale myſle měcz, hac̄ ſo ty w nožy něhdy wiaz tał ſhmu mrč!“

„Šhmu mrč? Šhto dha je wam to naręčał, ſo je mi ſhma, mi, tſinatemu Wondrałej? To ničo njebudže — mje njeſſebajſe! Oſtej je Poldrał, ion naduwaf, loni wot ſwojeſe holz nowy kožuch doſtał, dyrbju ſo tež ja někto ſi tał drohej a njeſtrebnej wězu nožyč. Saperlot, to ničo njeſudžel Wam i woli chzu ſo jón dženka hyschic̄ junu woblez, potom pak je kónz!“

„Ja na ſwěcze njeſém, ſhto jeno maſch ſtajnje ſi tym Poldrałom? Tón je we Wonezach a ty ſy w Nehdzejach; wóz tola jedyn druheho ničo njeſtarataj, a — —“

„Nječin jeno tola, taž by rjek, ſo ničo njeſech! Ale wój drje tola wobaj nimo miſnjetaj, hdyž chzetaj miſczo mje něſhto wuſjesc̄!“

„Tał! Šhto dha to je, ſchtož chzemoj wuſjesc̄?“

„Poſkaj, njerohňewaj mje runje na druhi ſwiaty džen! Taſka žona egi ežni, taž by wodn ſamuečic̄ njeſhola, a pſchi tym ma ſa wuſhomaj a pomha hólzej hyschic̄ pſchi jeho hlupoſczech.“

„Aha, někto dónđe ſo rjad tež hyschic̄ na mnje!“ rjeknu ſo wot wokna, hdyž Wondrałowy ſhy, rjany, ſylny, něhde 22 lětny hólz ſteſeſche.

„Haj, wěſo, tež na tebje dónđe ſo hyschic̄ rjad, ty njebožinko — abo chzeſh ſnadž mi ty prajic̄, wot koho ſy te rjane wuſhiwane ſkłe wczera doſtał?“

Młody člowiek ſo trochu ſaczeſtveni, a njeſtomolwi ničo.

„Nó? čeſh dla ſo ſaczeſtveniſh? čeſh dla mi mi njeſtomolwiſh? Něwerno, ſyム jo ſhubaſ? Myſliſh ſnadž ſebi, ſo M. P. wibžak njeſhym, ſchtož je ſobu wuſhite, a ſo njeſém, ſo ma to Maria Poldrałez rěkac̄?“

„Ale ſhto dha ty po prawom pſchec̄iwo tej holz masč?“ prasheſche ſo ſhy.

„Pſchec̄iwo tej holz? Saperlot, niz jeno pſchec̄iwo tej holz mam něſhto, ale ja teho zyloho praka wibžec̄ njeſhym! Teje ſtaremu ſo ſhto wě ſhto na to ſda, ſo je hižo ſchirnaty Poldrał, a ſo ſyム ja halle tſinaty Wondrał; jedyn ſeniczki Poldrał je runje telko hódný taž djeſzacz Wondrałow, je wón prajik a moju nowu wrjeſlawu je tež jara wuſhmęſhak a mi teho dla brzlowych hólzow nadawaſ. Dyrbju ſnadž ſebi ja to mi a tebi ničo lubic̄ dac̄? ſo ſyła hižo ſa Augusta ſchylneho njebehu Wondrałowje Poldrałam dobro; w ſydomlětej wójne ſtaſ dwaj porujo ſebi hlužloj a ſo ſkoro ſ njeſpſchec̄iſtrom ſarayloj; poſdžiſh, hdyž ſu Franzowſojo pſchischi, je runje ſaho tał bylo; tehdom je w bitwje pola Lipska jedyn Wondrał — to bě džed — ſobu pſcheschol, a jedyn Poldrał

— to bě tež nětčiſcheho džed — je pola Napoleona wostał, a to je poſdžiſh wjeli ſwady naſziniſo. A někto — někto je to cdiſce ſónz, ja ſyム konſervativny, a wón džerži ſi poſtupom, taž ſyム hyschak. Haſha, poſtup — a ſměje ſo na moju wrjeſlawu! Ja jako nōžny ſtražnik njemóžu tola dale do předka pſchitac̄! Njech wón pſchego do ſwojeſe truby dale duje, ale mje wostaſcze na poſoſ ſ nim!“

(Poſtrac̄zowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Taſki hermanek, taž lětuschi ſutrowny, nictio njeponmi. Ola ſněhá, kotrejž bě hižo 36 hodzin doſho padał a ſo hyschic̄ pſchego ſobotu ſkoro zylički džen ſ njebejch ſajesche, ſo pſchedawanske budý na torhofscheju ſ zyła njeſtowewrichu. S wózonym ſněhom bychu ſo tola twory ſlavyle, wotbylo pak ſo ničo njeby, dokejž bě ſo wžow jara mało lubzi do města pſchischko. Dróhi běchu taž wýſko ſe ſněhom ſawete, ſo po puciu wjeli wosow težaz ſo ſta. Pola Bórkę ſo na 100 wosow ſiczesche, kotrejž ſo tam njemóžachu pſches ſněh pſchedobycz a ſo teho dla do města njedoſewſchi ſaho domoj wręczichu. Na ſelesniſy bě woblhad ſobotu do poſolnja do zyła ſastal. Raniſhi czaſ ſ Pomorze halle poſolnju $\frac{1}{2}3$ hodzin do Budyschina pſchijedže. Hyschic̄ wjetſche je ſněhove ſawecze w poſolnich ſužiſy bylo. Tam mōžachu halle njedzelu poſolnju ſelesniſte czaſi ſaho bjes ſadžewka iſhac̄. Pola Holbita ſněhový pluh do lokomotiv tworoweho czaſa ſajedze, pſchi czaſi ſo lokomotiva wobſchodzi, a ſo woſoby, na njej ſo namakaze, ſi njeje dele wjerhnuſh. W hóřſich ſtronach bě ſello ſněha napadalo, ſo mjeſiſche twarjenja ſi njeož hyschic̄ ſi třechu kulaču. W leſach je ſo pod ſněhovej czeſu wjeli ſtow ſchomow ſlamalo.

Petiziſa, pſheměnjenje hońtwiskeho a rybaſkeho ſalonja naſtupeſe, wo kotrejž je tydzenja druha komora ſakſkeho krajneho ſejma jednała, mnohich lužiſtich ratarjow ſylnje ſajimuje. Bychu rad ſhonili, ſhto je pſchi teſle ſlادnoſczi naſch ſerbſti ſapóſlanz Michal Kólla rěčał. Duž drje ſo po ſádaniu mnohich ſtanje, hdyž ſo rěč ſněha ſolle tu wocžiſcheſi. Wona ma ſo taſle:

„Moji knježa!“

Wobžaruju jara, ſo czeſczena deputaziſa ſi žanemu druhemu roſhudej pſchischka njeje, hac̄ ſo je petiziſu na ſebi ſejazu wostaſi. Ja njebuſu ſi deputaziſu hloſhovac̄, ale buđu ſebi ſabac̄, ſo by ſo petiziſa knježestwu pſchipofaſala, ſo by ju wone i wjedzenju wſalo. Može wſhak ſo pſchipoſnac̄, ſo drje hońtwiske wobſtejnoscze we wſchech ſtronach ſenak hübene njeſhu, ſo wone wſhude ſton ſamy njeboſtak ſa ſobu nječeňueja. To ſe wſhelaſimi měſtnymi poměrami a wobſtejnoscemi ſwizuſe, hdyž pak ſu wobſtejnoscze, na kotrejž ſo petiziſu poſzahuje, tam je woprawdze ſlē, tam je ſrudnje, a proſtwarjam dyrbi ſo tam pomhac̄. Tale petiziſa je ſchik wo pomož; wo tym hromadu poſpišmow ſwědcža. Taž wěm, ma petiziſa wjazy dygli 2700 poſpišmow! Te tola wot ludzi njeſhu, kotsiž jeno ſi wólnoſczi, ſi kotsiž ſi pſchec̄iſtvenju petiziſe na ſejm ſeželu, ale kotsiž ſi petiziſu ſwoje ſádaniu wofſewja, ſo bychu ſwoje prawo doſtał, ſo bychu ſo kitali ſi pſheměnjenjom nětčiſcheho hońtwiskeho ſalonja, dokejž jim hońtwiski ſalon ſi woprawdžitym a doſhažzym ſchitom njeje. Tale petiziſa je wot ludzi wuſhla, kotsiž w poſe ſwojeho wobličja ſwoje polo, ſwoje ſejzomnoſcze wobdžela, kotsiž ſo ras nad ſwojimi pólonymi wupłodami ſwjeſela, tola kotsiž dyrbja hižo naſajſtra wibžec̄, ſo bu tele wupłody, ſi jich ſilnoſczi a prožu naplaſhowane, ſaniczenie, ſaniczenie wot wulzy pſchisprjeneje, njeſicžomneje ſwertiňy. To, ſo ſo nad wuſhkom ſwojeje prožy a dýka wjeſelic̄ njeſhym, proſtwarjow rudiſi, jich njeſpokojnych a njerodnych w hospodaſtſtve čiſni, a taž jich hospodaſtſke wobſtejnoscze pſchego hóle ſi woprec̄iſu du, a teho dla ſebi woni ſabaja, ſo by ſo nětčiſchi hońtwiski ſalon pſheměniſ. ſhto proſtwarjo ſhedača? Woní ſebi ſabaja, ſo by ſo jim móžnoſcž dała, ſwoje wobſedzenſtwo wobarnowac̄, ſo by ſo wobſedzenſej, dawlidawarſej prawo dało, ſwoje ſejzomnoſcze pſcheg wobſchloženjom wjeleſicžneje ſwertiňy ſchitowac̄. Taž maja woni ſi druhiſi ſenak pſchischi ſhnoſcze napſhac̄ ſtatej, taž chzedača tež ſenak prawia měcz. Mamý ſamoſarjadtſtvo gmejnow. Kajke

szamosarządništvo pak to je, hdyž gmejny swoje wobhedenstwo schłitowacż nijemóža a njezmědža, hdyž ho jím prawo nijeda, so wobhedenja swojego wobhedenstwa wobaracż? Bjes hontwiskeho salonja nijemóžemy bycż, hontwiski salon dyrbimy mécż; pschetoż kózdemu so skladnoſć nijemé dacż, wszech hontine swérata sanctęcę napscheczo wustajenju stworicela a napscheczo salonjam natury. To też prostwarjo nochzedža, ale woni hebi nochzedža roskasowacż dacż, so maja s teho schłodu po samożenju, czele a duchu. Woni chzedža swoje samożenje schłitowane mécż. Któż muž ma jedyn prawo, to dyrbí też druhemu dowolene bycż. Staré hontwiske prawo mězazh su hontwiske prawo na 30 akrow leżomnoſće dostali, czeho dla so nowe prawo mězazym gmejnám, kotrež maja 100 a wjazy akrow, to szame prawo nijedostanie. Te hontwiskeho salonja dla hontwu szame wukonječ nijemědža, bjes tym so změdža stare prawo mězazh to hido s 30 akrami čžniczil. Tu dyrbí so tola na szamostatnoſć gmejnów, wobhebje malych gmejnów bōle džiwacż. Hdyž maja gmejny pschitkłuschnoſć, so szame sa swoje potrjeboſće, sa swoje naležnoſće staracż a sa nje pjenjeſne wopory pschinjeſcz, dyrbí so jím też prawo dacż, so psched schłodu wobarnowacż, so moħle wobſtacż. To pak može so jenož s tym stacż, so so nětčisiche hontwiske prawo pschemeni. Hontwiske wolkrejzy džē móža so na 100 akrow leżomnoſće pomjenſhie; potem drje by kózdej gmejnje móžno bylo, so by szame hontwiske prawo wukonjala abo, sechze-li, ju pschenaſala, potom bychu wszech sloržby w tutym nastupanju szame wot so wotmieslik. W drugich krajach je temu tak, czeho dla to nijedyrbało w Sakskej móžno bycż, na pschilkad w Schwarzburg-Rudolstadt w hontwiske wotrjej 100 akrow wopschijeja, w Sakskej-Koburgskej 90 akrow a w Schwarzburg-Sondershausenje szamo jenož 70 akrow. Czasto je hejko wo schłitowanju rataſtwa płyshcę, haj, kajke pak to je schłitowanje, hdyž ludżo płydy, kotrež bychu rad naplakowali, plakowacż nijemóža. Praja nam: hejdusik, jahly a džeciel nijemóžemy wjazy wuſhywacż, laž něhdy, dokelž to wscho so pschisporaja swérina sejerje, a jeśli so khójny abo druhe schłomowe roſliny naſadzeja, so te teho runja wot swériny sanctę. Wjele malych gmejnów dla nětčisicheho hontwiskeho salonja do hubjenych hospodarskich wobſtejnoscęw pschitnu, a w wschelakich wjazach teho dla jena žiwnoſć po druhzej do rukow ryczęckublerjow pschednje. Nijemóžu so ryczęckublerzej džiwacż, so žiwnoſće pokupi, hewal by je knadž jedyn Barlinski ſid kupil. Pschidam, so na tychle wobſtejnoscęw hontwiski salon jeniczzy wina njeje, tola wón jím wjele polekuje. Ludżo so wo płydy swojeje prózg a swojego džela woruba, woni lóſcht i dželu ſhubja, a pschitnu do hospodarskiej nusy a dyrbja potom swoje žiwnoſće pschedacż. Duż so prascham: „Hdże dha wostanje hréni schant?“ Pschitnje do jendželskich wobſtejnoscęw. Mali wobhedenjo lóſcht a luboſcż i hospodarſtwu ſhubja, to je nastork i petiziji dalo, wo kotrež mamy dženja wobſamknueſ. Deputacija w swojej roſprawje praj, so móža hebi prostwarjo s 10. paragrafom hontwiskeho salonja pomhacż. S tutym paragrafom su džē hebi pomhacż spytali, tola to czasto i bjeskóñcznemu jednanju, i bjeskóñcznym termijam a ſhodam wjedże a s tym so czasto niž wjele abo nicžo nijedozpi. Pschi wotnajeczu nětcrýkuli najenk praj: „Schłodu, wot swériny nacžinjeniu, farunacż nijemóžu, ta je w najenskim pjenjeſu wobliczena, a tał wszech dha su s mestnami wotnajenske pjenjeſy?“ Po akrej so 20 np. dawa, a s tym dyrbí schłoda, se swérinu nacžinjenia, ſobu farunana bycż. S tym taſke gmejny czegoſ schłodują, a s zyka su jím jich naplakowane wupłyby wjele lubſche, hacż knadnuski farunanski pjenjes, jeśli so s zyka jadyn doſtanu. Pschi taſferowanju swérinskej schłody je nimu mery wjele jednanjow a ſkóñczne wscho nicžo njeponha. Jedyn derje měnjoſy hamtski heftman je praj: „Pschipóſnaju, so ſu to nijedostatki, tola wobjaruju, so nijemóžu pomhacż, prjedy hacż so hontwiski salon njeſhemeni.“ Hdyž, taſke, male gmejny ſmienje wjazli 150 akrami leżomnoſće hontwu, pschenaſecż, nochzedža, dyrbja

jej wotpoczeſc dacż a potom halle prawje ſ deſchęza do blota pschińdu. — Potom w nastupanju farunana schłody, wot swériny nacžinjenie, w salonju wot lěta 1864 ſteji: „Jalo swérinska schłoda, kotař ma so farunacż, je ta ſrosumicż, kotař so wot jelenjow, džiwich zwini a hornow nacžini. Druha schłoda, wot drugich hontinnych swératow, hacż tu mjenowaných, nacžinjenia, so njetriebla farunacż!“ — Nětko pak ſu so w poſledních lětech bažanty a džiwoje konille ſ hromadami pschisporile, woſebje w stronach, hdzej je wjazy leža; temu prjedy tak njebe, a wo tym w salonju nicžo njeſteſi, so dyrbí ſo tež schłoda, wot tychle swératow nacžinjenia, farunacż. Měnju, so dyrbí ſo hido teho dla hontwiski salon pschemenicz. Nadziju ſo, so wszech statne knježestwo mjenowaný njeſtoſtak w wojgomaj wobhowa a so i temu dońde, někotre pschemenjenja hontwiskeho salonja pschewjeſcz, a to materialnych, czahnidobnych a, ſhtož dyrbju tež prajecż, politiſtich pschiczinow dla. Boju ſo, so moħla, hdyž ſo prawym ſloržbam prostwarjow na ſaloniskim puczu njeſtomponha, tak mjenowana burska demokratija naſtač, a wo tu ja a wſchitzu derje ſmyħleni njerodža. Chzemj tola, so bychu tuczi ludžo dale pilni, ſpołoħni a swérni poddanjo wostali, ſhtož ſu hacż dotal byli. Wſchitklich tychle naſpomjenych pschiczinow dla budu ja pschecžiwo namjetej deputazijs hloħowacż; proſhu naležnje kralowske statne knježestwo, tule petizijs w wojgomaj wobhowač a we wszech padiach nusmu pomož w interesu wjese malych podcziszcanych ratarjow ſ bőrswonym pschisprawnym pschemenjenjom nětčisicheho hontwiskeho salonja ſaradžicż. — Pschitnu nětko i druhemu džēlej petizijs, rybaske wobſtejnoscę w Lužizy nastupazenu. Tež te často i njeļuboscžam, ſwadam a ſloržbam wjedu. Ryczęckubla w Lužizy maja rybaske prawa we wszech wodach a rělach, tež w tych, kotrež psches gmejnske leżomnoſće běža a wjedu. Gmejny dyrbja rěli čiſcicž, brjohi w rjeđe džeržecż, tola rybaske prawa maja knježa. Jeśli so gmejny rěli w rjeđe nježerža, jich wjehnoſć husto naſgwari a jím pjenjeſne khostanje napoloſi. Któż temu pak hisceje pschitnje, so ryczęckublowe knježestwa szame rybų njeļoja, ale rybastwo pschenaſa. Nětcrýkuli najenk hebi potom wſhomogħne na leżomnoſćach pschimjeſowazych gmejnnych ſobustawow dowoli, nacžini schłodu kózdički čaž po leżomnoſćach pschi rěž hido. To, so wě, ſažo i njeļuboscžam, njeſchecželnoſćam a szamo i prozeħam wjedże. Tež w tym njech ſo pschemenjenje stanje. Szso szamo wě, so dyrbjalo ſo ryczęckublowym knježestwam ſa wotſtupjenje tychle starých prawow někakje farunane dacż, so moħle potom gmejny szame rybaske prawo wukonječ. Nijemóž a njezmě wschał kózdy rybų koſicż, hewal bychmy džē wszech rybų ſhubili, dyrbjale ſo wjele bōle rybaske ſjenocženſtwa ſaloſicż, podobnje laž hontwiske ſjenocženſtwa. Na taſke waschnje by ſo tež tymle ſloržbam wotpomhało.“

Wuſwolerjo knježa Kolla ſe ſpołoħenjom ſ tuteje rěče ſpōsnaja, ſo je wón jich wěz w hejme wuſtajne a wuſčilne ſaſtupowaſ. Hacż runje bě deputacija petizijsi ſaſižka, je knježa Kolla tola ſa nju ſe wszech možu wuſtupowaſ. Jalo swérny poddan je wón tež knježestwo na to kózne čjinik, kajke wobſtejnoscę ſo ſ teho roſwiſa, hdyž ſo ſloržbam mjeniſhich ratarjow njeſtomponha. Težo dla je wón knježestwo wuraſiſe napominal, ſo by prostwaru wo pschemenjenje hontwiskeho a rybaskeho salonja, ſ kotrež ſo nětko ſello njeſpoloħnoſće bies rataſtlim ſuđu, w wojgomaj wobhowało. Nadžejomne knježestwo szame ſalonjowý nacžiſ, na to ſo poczajhawazy, pschichodnemu hejmej pschedpoļoſi.

Tež ſo powjeba, chze jedyn tudomny ſid w swojej kóži, kotař ſo nětko nowa twari, tež ſidowſku modleſtju (Betſaal) ſobu natwaricż. Ma tym ſo njebychmy džiwali, dokelž je nětko tež ſidow tudy, ſo je ſo hido żortniwe bohata haſa jerusalemſka haſa mjenowala. Boże ſlužby ſidow ſastara nětko rabbinat ſe Shorjelza, a moju ſo te szame w jenym tudomnym hotelu. Jeśli ſidži tak dale pschibywaju, laž dotal, budże ſo ſloro synagoga natwaricż. Kāk ſpođiwnje. Psched 25 lětami měsiche Budyschin jeneho jenigleho ſida a nět je tu na 60; tak ſo čaži pschemenja!

Hdyž ſo ſobotu tydženja ſublet Ryħtač ſe Szowrjez ſe swojej mandzelskej domoj wjefſte, jeho jedyn zuſy proſħeshe, ſo by jemu dwiſlik, ſo krug pucza ſobu wjescz. Domoj pschiswski ſo

Ryktatka dohlada, so je jej pjenjey se saka wuczahnul. Sandzenu žobotu Ryktatka pschipadne zuseho na ſerbſkej haſy psched jenymi klamami ſtejazeho wuhlada. Wona hnydom po polizista dgeſche, ktryž zuseho ſaja. Tutón ſo jako czeladník ſ Ruskeje wupokafa, tola prejedhe, ſo je pjenjey ſranul.

— Na tudomym hermanku bě ſo ſandzenu poňdželu ſ jeneje hladanſkeje budy kaſtacík ſ 15 hrivnami ſranul. Jako paduchaj ſtaſ ſo poſdſiſho dwaj woſakaj tudomineho regimenta wuſlédzikoſ a ſo ſajaloſ.

— Pschi ſerbſkich ludowých ſchulach ſmeja ſo ſe ſapocžatkom nowego ſchulſkeho lěta ſežehowaze pschemenjenja: dotalny 3. ſtatny wuczec w Bukezach, knies Wiečas, ſo na zyrkiwſle městno w Huczinje pschebýdli, dotalny wuczec w Pſowjach, knies Khežor, je jako 3. ſtatny wuczec do Bukez powołany. Dotalnemu pomoznemu wuczerej, t. Frenzeli, w Huczinje je ſo ſchulſke městno w Pſowjach jako vikarej pschedepodaco, tež runja kandidatej ſchulſkeho ſaſtojnſtwa, knieſej Piechej w Klukſhu, 3. ſtatne wuczefſke městno na Židowje, kandidatej ſchulſkeho ſaſtojnſtwa knieſej Gſlodentek ſ Nowych Bóſchij vikariat 2. ſtatneho ſchulſkeho městna w Radworju, kandidatej ſchulſkeho ſaſtojnſtwa knieſej Smiej ſ Nowej Vaſońzy ſchulſke městno w Sderi, hjes tym, ſo ſo dotalny ſchulſki vikar w Sderi, knies Rainer, Mifchijansku ſchulſkemu ſchulſkemu wołkjeſkej pschipokafa. Kandidatej ſchulſkeho ſaſtojnſtwa knies Kramz w Rabjach budže dale tamniſke ſchulſke městno jako vikar ſaſtawac̄. Dale je ſo kandidatam ſchulſkeho ſaſtojnſtwa knieſej Petkej ſ Budyschina pomozne wuczefſke městno w Huczinje, knieſej Blonichej ſ Hunjowa pomozne wuczefſke městno w Wultim Welfowje, knieſej Polanej ſ Woborka pomozne wuczefſke městno w Hrodžiſcze, knieſej Wróblej w Letonju pomozne wuczefſke městno w Kotezach a dotalnemu pomoznemu wuczerej knieſej Pawlikę pomozne wuczefſke městno w Klukſhu.

— (Se ſerbſkeje pežolnižy.) Se wſcheho, ſchtóž hym hac̄ dotal wo ſymſkim pežolazym ſiwiennju piſal, widžimy, ſo dyrbí ſo naſymu woſho wotſtronicz, ſchtóž moſlo pežolam ſadžewac̄, ſo do hromady ſeſhydacz. Wyſche a pódla ſwojeho ſydkla dyrbja mjebove poſklady bycz, ale woprandzite ſydklo dyrbí próſdne bycz, ſadyn měd a žana mučka tam njeſluſcha. Wopak by bylo, počoly na poſlunnych pláſtach do ſymy ſaſyhdlicz; wopak by bylo, poſdze w naſymje, hdyž ſo čeriu wjazy njeſuſehnje, a mučka ſo wjazy njetrjeba, ſrježda do ſymſtego ſydkla pláſty ſ mnohej mučku napořoſtecz, abo poſdze hſeſče ſe ſtikim mjeđom abo namacjanym zolorom piſowac̄. Tuta zyroba ſo wjazy njeſaſhpunduje, ſaliſnje a beži ſkónčenje wo ſrježd ſymy ſ ſołca. Tole hym hido dwojzy na zuſykh pežolizach widzał, hdyž ſo mje pežolat wo radu prasheſe. Saſtupi ſručiſicha ſyma, předy hac̄ ſu pežolky zyrobu w woprawdžitnym ſymſkim ſydkle pschetrjebare, ſo teho dla do próſdných pankow njemóža, dha namakſh w naſeczu ſawěſče wjele morwych pežolow w ſołca. ſołca pschirbje ſydkne ſeſlabjeuy a znano tež khoru ſe ſymy, jeli ju ſ zyla pschetroje. Pežolat pak jenož potom woſho naſlepje ſarjadvuje a pschirbne ſrědki woſwoli, hdyž prawje ſnaje, ſak ſo pežolky w ſymſkim měrje ſadžeržuju, ſak čoplotu naprawja, ſak ju po potřebje powjetſcha a we ſwojim ſydkle tak woſkhowoju, ſo do njevoſydklenych rumow mało ſkónčenje, ſak ſo pežolky ſ pičnej wodu ſaſtaraju a na ſajke waschnje móže ſo naſopjenju njerjada w črjewach ſadžewac̄. Se teho ſpóſnajech, ſak wažne to je, ſo pežolaze ſiwiennje w ſymje derje ſnajech, hdyž čzesch twoje ſołce derje psches hymu pschenjesc̄. Prawe ſnacze pežowazeho ſiwiennja woſtanje, ſak praſi dr. Džierzon, ſaložk a podložk praweho pežolarijenja. ſchtóž tute ſiwiennje njeſnaje, tón čini nowy ſmylk na ſtare a woſtanje ſlěpž ſwoje ſiwe dny. — Se teho, ſchtóž hym lěža čitarrjam „Sſer. Nowin“ piſal, ſlěduje pak tež, ſo je pežolaze ſiwiennje tež w ſymje poſne potajnoſc̄ow. Tola tón, ktryž ſiwiennje tuthy ſtowrjenſkow ſ luboſcze a ſprózniwoſcze wobledžuje, tón roſjaſnuje ſenu potajnoſc̄ po druhéj.

— (Wuhlady na pschichodne wjedro.) Konz měrza budže mało deſheſčikow. 6. a 9. haptreje ſo ſaſo troſčku wołžniſkeho wjedra wočkaluje.

Se Saſdowa. Hdyž ſandzenu njedželu wjedzor woſko 10 hody, jena ſlužobna holza, w Čemjerzach ſlužaza, ſ naſcheje wſy wuńdze, ſo by ſo domoj podala, ſo dohlada, ſo ſa njej mužski dze. Duž ſo wona ſo nabojawschi ſawroczi, tola zuſy jej pucz do wſy ſaſtupi. Holzy ničo bruhe njevubu, hac̄ po puczu, do Čemjerz wjebzazym, čeſknuc̄. Hac̄ runje ſe wſche možu čerjesc̄, ju mužski tola ſrježd Čemjerz a Saſdowa doſežeze a ju ſ ſemi podtorhnuwski ju wumozowa. Hac̄ dotal ſo njeje poradžito, njedochinta wuſlédzic̄. Měnja, ſo je wón tón ſamy čłowiek, ktryž je ſo tón ſamy wjedzor w Saſdowje ſa jenej ſlužobnej džowku ſe Schlesynſkeje praschal.

Se Maſeſchez. Šandzenu poňdželu poſonež piwoveho wiſko-

warja Heinleina ſ Budyschina trochu khetsje ſ dwora hoſczenzarja. Wiele wujedże. Pschi tym potorzeſtaj konje ſchęſzleſneho Pawoła ſelina a jeho ſ poſkowami na čole a ſadnjej hlowje cęſzko ſranitſtaj. Maſtate ranj dyrbjeſche ſeſtak hromadze ſeſtaj.

— Šeſtjedu rano $\frac{1}{2}$ /4 hody, wotpali ſo tu brójen ſublerja ſkorle Juraka. Dwaj woſaj, rólyŋ grat, mlodčaza a cęſcęza maschine ſo ſobu ſpalichu, tež khetro wjele ſlomy a hyra, hjes tym, ſo móžachu ſo tsi mlode ſkocząta hſeſče cęſza doſcz wóhnjej wutorhnuć. Na ſwoje ma Jurak ſawěſcze. — Na ſajke waschnje je woheń naſtał, njeje ſo hac̄ dotal naſhonilo.

Se Kieliz. Na ſelesnizu ſ Lubija, ktraž psches Wujer, Kielizi, Wopaleń, Małe Radmęry, Hluſchinu, Truſezy, Samu, ſuwoczižy, Noſaczižy, Małeczižy do Woborka wjedze, ſo netko pilnje džela. Duž mamy nadžiju, ſo budžemy ſnadno hido w poſdnej naſymje na nowej ſelesnizu jēſdžic̄ móz. Dolho wſchaf ſmy cęſakac̄ dyrbjeti, a ſkoro hido ſebi myſlachmy, ſo ſu hoſbiske twarby na dworniſzczach w Draždžanach wina na tym, ſo ſu naſ ſapomnili, ale netko tola widžimy, ſo tež na naſ ſudy w ſdalenym ſueſiku ſakſkeho kraleſtwia myſla. — ſo paſ dyrbí ſo tutu ſelesniza dale pschi ſakſkej mjeſy ſ Woborka do wjedzora won (na Huczinu) wjesc̄, na to je ſ poſnym prawom knies ſapóhlanz Koſka w ſakſkim ſeſmje psched krótkim wychnoſc̄ ſeſtakliwu ſeſtaj.

Se Wyſokého Buſkowa. Maſcha ſtara ſchula ſo ſwottorha a nowa ſo ſa 2 wuczerjow natwari. 1. oktobra budže nowa ſchula hotowa.

Priopk.

* Wo ſpylanym tepjenju Barlinſle nowiny njedawno piſachu, jako by jim wo ſort cęnicz bylo. Woſko džesac̄iſtih dopolbnja ſo pjaný, nehdze 40-lětny derje ſwoboleſany muž ſpewajo po dróſy motyko-waſche. Hdyž k Kurwjerchowſkemu moſtej dōkádze, ſebi wjefele hrónčlo ſaspewa a ſo psches wobloženje do Sprewinej ſhukiny ſchwinku. Symna ſupel drje bě jeho na hinaſche myſle pschinjeſla; pschetod wón hnydom ſa wuſhovazý powjas, jemu pschicziſnjeny, ſhabnui, a dželaſerjo jeho ſ řek na brójoh wuczeſeſtu. Ředom pak bě na ſuchim, duž ſawola: „Moji kniežo, ſeklija ſo ſ nowa ſapocžne.“ ſso psches cęjrodu ludži, jeho wobdawazu, pschebiwiſhi, čaſyſche ſakſ do Sprewje ſtocičic̄. ſyline piſaſce pak jeho ſapſhliachu a, jemu ſ lijem ſribjet wuharowawſhi, mordatſle myſle ſ njeho wuſhachu. Ma polizaſtſtwe ſo wón jako rjemejſlnik w dobrých woſtejnosc̄ach wukopa, tis bě w jenej ſorčmje na kralowej dróſy ſydkne tutkał a ſo netko nabojat, taſti pjaný ſwoje ſonje psched woči ſtupic̄. Duž bě ſo woſobi teptic̄ čyžk.

* Štredž Luhelskeje hole w wjedzornej Bruslej wjesc̄a Woythal leži, w kotrejž ſu džeczi jara ſbožowne, tak piſhe „Deutſche Lehrerztg.“, dokež wot 14. ſeptembra hac̄ dotal žaneje ſchule nimaja. Wuczec M., tis bě hido dohli čoſk horowaty był, dyrbjeſche ſo 13. ſeptembra twjerdze lehnuc̄. Wyſhnoſc̄ jemu ſchęſznejdželski wotpočink ſchitſwoli. Do pręka pak bě widzeſc̄, ſo knies M. tež potom hſeſče njebudze ſwoje ſaſtojnſtvo ſaſo naſtupic̄ móz. Duž ſo wo ſaſtupniku jednaſche. Dokež pak jeho ničto placič ſočyſche, ſo ničto njeſuſedna. Wjesc̄ tym je wuczec M. w dezembru wumrje a ſchula hac̄ dotal hſeſče žaneho nowego doſtała njeje. Hac̄ tež to by tež w ſakſkej ſchula bjes wuczerja woſtač ſmeļa?

* (Kak luđi ſpja.) Europjenjo a Američjenjo ſpja jenož tehdby derje, hdyž maja mjehli ſahlk pod hlowu, ſapančan pak ſo na ſemju wupſchestrje a ſebi ſchtyrihranith twjerdzy drſewiany pjenik pod hlowu wuſmje, hjes teho by bubjenje ſpaſ. Chinesa na ſwoje ſožo wjele džerži, kotrej je jara niſle a wusle, husto pak ſ drſewa ſcenje wureſane; njelehnje pak ſo rady na ničo mjehle. Wjesc̄ tym ſo luđo poſnóznych ſtron ſpacz njemoža, hdyž jim ſožo doſc̄ njeje, ſo bychú ſo potom w nim zyle wupſchestręc̄ móhli, ſeſahnu ſo wobydlerjo naſhorzyſtih ſtron kaž wopizy do hromady a ſpja tež tak derje. ſendželčan ſo ſ dwemaj pschitryc̄omaj pschitryje a ſpi husto tež w ſymje pschi wotewrjenym woſnje. Kuf ſak nihdze radscho njeſpi hac̄ na wilej pjeſz w ſwojim domje. Hdyž rano ſ čopleho ſoža wileſe, dže hnydom do ſymneje ſupel a dyrbjal-li ſebi tež předy ſož roſbic̄, ſo by do njeje móhli. Kapojo ſaſeſu ſ hlowu do měcha, ſ kože poſnózneho jelenja ſeſhiteho, a ſpja w nim čople a ſpobonje. Naranshi indiſz wobydlerjo ſpja tež w ſparnym měſche, ale w zunishim, ſo bychú ſo muchow wobroli.

* (Najeczi nawojenje.) W někotrych hollandskich provinzech ſebi mlode holzy, tis žaneho lubeho nimaja, ſa poſtñig, fermiñig atb. nawojenjow naſimaſa. „Gjeſni, leſni, ſchitwani“ pak njeſku nehdze ſa ſnadny pjenjes doſtač. Gjasto ſo dwé abo tsi holzy

Pschebadżowanje samostajenstwa.

Wutoru, 3. kwjath džen, dopolednia $\frac{1}{2}$ 10 hodžin maja ſo na ſtronkownej lawſkej hafy číſlo 34 po 1 ſchodek ſamostajenſtu ſemrjetey Karoliny Schiebez kluſchaze meble a węzy, jaſo ſoſy, 2 pičanskaj ſekretaraj, drastne ſamory, hofpodaſte ſamory, klida, ſtoły, ſchiphele, regulatory, koža ſ matrazu a bjeſ njeje, draſta, požleſchcowe, bliđowe a czelne ſchaty, požleſchza, ſkota pycha, domiža a kuchinska nadoba atd. ſtawnje na pschebadżowanje pschedawac̄.

Th. A. Wallnitz, hamtski awfz.

ſſednoča a ſebi hromadže jeneho pschistaja, jeli ſo je ſa jenu ſamu pschedrohi. Taſki nawoženja na čaſ a wopowiedzenje ma wſchelake pschiſkuſhnoſcę. Sſo wě, ſo dyrbti wobwjerliw a nahladny pačok hycz a derje rejowac̄ móz; pschetož jeho najimacka chze ſo ſ nim widzeč dacz. Sa to doſtanje nimo wſchelakich drohich darow dar-motnu worgiſnu wot ſwojeſe njewieſty a wot ſwojich njewieſtom. Móže-li ſebi jena ſama ſo ſebje nawoženju najecz, ma wulku nadobisnu; pschetož ſ najateho nawoženje hufco woprawny naſtanje a ſ njego potom luby mandgeſki. To waſhunje po taſkim njeje tak ſmieschné, kaž ſo na preni wokomik hycz ſda. Druhdze dyrbja whohe hufczi hufco doſko čaſačez, prjedy hac̄ ſo žadyn nadobny pačok na nje dopomni, ſo by ſo ſa nimi praschał. Tam, hdyž je wopifane waſhunje, ſmiedza ſo po taſkim tez holzy wo młodych mužow prashecz, maja po taſkim rune prawo ſ mužemi. A je to ſ najmjeſtſha runiſki pucz, hac̄ tón, hdyž dyrbja ſebi ſama wožebne a ſamožite knježny „po niz wjazy žadnym puczu“ w nowinach mužow pytač.

* (Prälat Kneipp w Rómje.) Wo Kneippowym pschebywanju w Rómje ſo w nowinach wjele psche. Wuspečh jeho hojenja je tutemu jednoremu knjeſej tez pod italskim južnym njebiom ſwérny woſtał; pschetož jemu je ſo poradžito, kardinala Manaco la Valetta wuſtrowic̄, lotrehož wuſtrowac̄ ſu ſo wſchitzy ſkarjo hižo wſdali. Niedawno roſnoſhena powieſci, ſo je ſo ſ tutym zyrkiwiſkim mjeſtom, kaž tez ſ bamžom pohubijenſchi, je ſeſzana. S kardinalom wuſtrowanie verje ſteji, kaž tez ſ bamžom. Bamž ſ zyla wobžane leko-wanje naſožil njeje, ale je jenož Kneippowe ertne wukasy wobſedzbował a piše wožebje rady Kneippowym ſłodowym khofej. Khathreinerowa ſłodochofejowa fabrika w Mailandze ma tez teho dla hižo čeſcę, ſo ſebi bamž a wykozy duchowni w Rómje Kneippowym ſłodowym khofej ſlac̄ dabža.

* Na Ural-Rjánskej železnicy w Ruskej niedawno měſhany čaſ i koliſow wujedze. 12 preni wosow, ſ wjetſha ſe ſpirituum na-pjelnjenych, ſo roſbi. Hdyž ludžo w bliſtich wħach ſhonichu, ſo je taſka dobra wódka wuběžala, ſo ſ czrjodami ſ měſtu njeſboža walachu. Žara ſylny ſpiritus kaž wodu ſ kuzow pijachu a ſa mało hodžin ſta wopitnych bjeſ roſuma na ſemi ležachu.

* Dzisinyň bankerot je w Nižnim Nowgorodze wudyril. Snaty bohac̄, kiž na Wolgu parolodze twarjeſe, Černow rělažy, měnjeſče, ſo je bankerot, duž czetu, a nichto njehoni, hdyž je woſtał. Poſtajene konkurſowe ſariadniſtvo móžeſče pak niz jenož wſchitke dołhy a khofiy ſapłaczowac̄, ale mějeſče tez hiſtce 100,000 rublow ſytki. Černow hycze ſo po taſkim podarmo bojał, ſo je bankerot. Mylik pak je ſo teho dla, doleſi piči ſwojim hofrskim wobhodze a ſariadniſtwe žanych knihow wjedl njebē. ſ zyla njeje w Ruskej ničjo porédko, ſo ſo ſ milijonami bjeſ knihow džela. Černowym pschebytk hiſtce njeje wuſledzeny.

* (Pscheničny kral w Argentinskej.) Kaž ma počnózna Amerika ſwojeho ſeleſniczneho krala, tač ma Argentinska pscheničneho. Don José Gazzone w lécze 1875 na La Plataſke pschimorjo wuſtuſi. Jego zly kapital bě jeho młodoc̄ — wón bě tehdы 20 lét starý — jeho ſtrowoſč, jeho rafnoſč a nadzijsa. W tamnym čaſu bě argentinſke ratařtvo hafle w ſnadnych poſpytach. Gazzone ſpōſna, ſo ſo Argentinska ſa ratařtvo jara berje pschibodži. Duž poča worac̄ a hycz a bě ſebi ſ lětom 1879 hižo nahladny kapital wuſbylkował. Bědowanie ſe wſchelakimi ſadžewkami jeho njeſamli, wón njeawusta, ale najima ſebi pschezo wjetſche ležomnoſcę. W lécze 1884 bě hižo 14 kóžnych mil w Olavaria w połodniſkim dželu provinzy Buenos Aires ſ pschenizu wobhyl. Maſchinu a powołani Italczenjo jemu žně ſwěſčizhu. Wón kolonije ſaložowasche a dženſa ma 63,000 akrow pscheničneje role pod pluhom. Je najwjetſci pscheničat na ſwěcę. Jego lětſchu pschenizu roſwosyč by 3300 ſeleſnicznych wosow trjeda bylo.

* 15. februara bu hižo woſtarna a jara čeſczena knjeni Ania Rucker w Chilton County wot čornucha nadpabnjenia a pschemižena. So by ſwoj njeſkutk pschitryl, njedocžink do njeje tſeli, ſo by ju moril. ſuſhodžo ju w womorje ležazu namalachu. Wona pak hiſtce, prjedy hac̄ wumrje, tak daloko ſ ſebi pschitbde, ſo móžeſče wupraſic̄, ſchtó je ſo ſtało. Moſhorjeni wobhylterjo ſo wobróniwiſhi ſa ſkótnikom ſledžachu. Sa někotre hodžinu dwieju čornuchow po-pabnichu. ſ pschedyschowanja ſo ſdashe, ſo je jedyn ſ njeju winowatý. Wobaj pak přejeſchtaj. So bych ſebi wěſeſi hycz móhli, ſo woprawny ſlucžet khofstanju njeſeſkni, wobeju na preni lepschi ſchom wobwěſnuchu. Hdyž ſo w powětrje himbaſtaj, jeju ſ innohimi ſulkami pschitſelachu.

(Zyrkiwiſke powieſcie hladaj w pschitoh.)

Kedžbu pschi kupjenju

Bacherſina.

Wotebjeratka: „...Nožu wote-wrjeneho infektoweho pólbra; pschetož ſym Bacherlin žadał! ... Ŝhwala tule wožebitoſež ſ prawom jako najlepſchi ſredk psche wſchě pschelazanzh, duž jenož ſaſy glowanu blesku ſ imenom Bacherl woſmu!“

Woprawdžity doſtač:

W Budyschinje pola kl. bratrow Merschow,	= = Straucha a Kolby,
= = I. Oth Engerta,	= = Ernst Mittascha,
= = = Furja Holba w měſčej. hapt.,	= = C. U. Lukascha,
= = Barche	= = Pawola Schokarta,
= = Biskopizach	= = Alfreda Böhmy,
= = Bukezach	= = Herm. Kschizanka,
= = Ketlizach	= = Herm. Mürby,
= = Wjasoñz	= = Pawoł Mikel,
= = Scherachowje	= = E. Ferd. Lehmann,
= = Wojerezach	= = Ed. Trummlera,
= = Wosporku	= = A. W. Šenichale naſlēd.,
	= = E. M. Klauffa.

Dobre runklizowe ſymjo:

Ecendorfske, Obendorfske a Leutewiſſke, psches lonschu ſchotu je ſetba drohe a placži punt 1 hrivnu 10 np. hac̄ 1 hr. 30 np. Nóže, wſchelake ſchomilki, roſtliny a wſchě ſahrobiſtie ſymjenja. Agentury twchle ſawěſcenjow: Landwirthſchaftliche Feuerversicherung, Sächſiſche Viehversicherung und Norddeutsche Hagel-Versicherung. Tez ſwoje ſuhowe a wodowe kupjeli porucza.

Michał Kokla w Kupjeli.

Wſchedeschežniſi

jenoz ſ poczeſhnenjom, barbu njepuſchčatym, ſa mnjſkich, džecži a konfirmandow, porucza tunjo

Otto Brandt na hauenſteinskej hafy.

Porjedzenje a poczeſhnenje ſo ruce a tunjo woſtara.

Awkzija.

Wtorek 27. měrza rano wot 8 hodžin budža ho w Minalaškej korchmje: dobrý rěšniſti wos ſe jeleſnymi lěſyzami, kryty lohki wos ſa čelata, dobrý roſhyanski nôž, Barlinska loſbačy dželača maſchine, konopjaný rěniſti powjos, nowa taſlojta waſa, moſtowa waſa, nowa cíſcejza maſchine, hylanjova maſchine, 5 dubových juchowých ſudow, radlo, kary, pluhi, 400 horničnych piwowych bleschow, dobre vjerčite byrgle, dwanacze ložow, 3 dobre konjaze graty a wſchelaka hſopodařſka nadoba, tyſčekla ho-banka atd. ſa hotove pjenjeſy na pſchedadžowanje pſchedawac̄.

Awkzija.

Ola pſheměnjenja hſopodařſta ma ho tſeczi džen jutrow, wtorek 27. měrza dopoldňa w 10 hodž. na Horjanſkim rycerſku ble vſchon ſkót, jako 4 konje, 2 Simmenthalſkaj bykaj (cželzai), 15 kruwow a jałozow na pſchedadžowanje pſchedawac̄. Skop.

Držewowa awkzija.

Na Škodzij ſahonje w Su-boručzzy ma ho wtorek 27. měrza t. l. jako tſeczi džen jutrow dopoldňa wot 10 hodžin

100 metrow kójin. ſhcépov, 45 kop = walczlow,

30 metrow pjeńkow ſi wuměnjenjemi na pſchedadžowanje pſchedawac̄.

Frenzel.

Moja kheja ſi khlamami, pſhed ſchulerſkimi wrotami cžiſlo 9 ležaza, je pſheměnjenja dla na pſchedan.

Hermann Hauffe, pſchedawac̄ wureſnyh tworow.

W Kotezech je malá živnosć cžo. 9 na pſchedan. Dalshe je ſbonicž pola Schneidera w Lufku cžiſlo 6.

W Kortnicy p. Varta je živnosć ſi 12 kózami a 120 dawkskimi jenosćem vjes wumjenka, hſopody a renty hnydom na pſchedan. Dalshe je ſhorticž cžiſlo 5 tam.

Živnosć ſi dobrymi twarjenjemi na 2 abo 3 kruwy kúpicz pytam. Štož ma žanu na pſchedan, njech to w wudawatni „Sserb. Now.“ ſi wjedzenju da.

Suproſchna ranza je na pſchedan w Luhovje cžiſlo 6.

Džeczaze wosy

higo po 11 ml. a wſče druhé korbařſke twory porucza tunjo

Marczin Richter, korbac̄ na ſukelskej haſy 18.

Ržane woklepny, něhdže 50 zentnarow, ſu na pſchedan pola Ernsta Worecha w Hlinje.

Julius Höhme,

sastupjer internazionalneje maſchineſteje wuſtajeñzh w Riesy nad ſlobjom

porucza na najlepje dželane

lokomobile a parne mlóčjaze maſchine wot 2 konjazeju možow, ſcheroſkomlóčjaze maſchine, ſi gđepelom a paru ho cžerjaze, jenopschežne mlóčjaze maſchine, wubjernje dželaze, rucjne mlóčjaze maſchine najnowſcheje konſtrukzije, běrný roſtkočjaze a běrný roſrikaze maſchine, rěſaki ſa beruň a rěpu, cžiſcjače maſchine, mjetſizy, butrowanske maſchine, butrumjatowarje, mlóčinski, viktoria-separatory, ſi ruku a maſchine ho cžerjaze, juchowe hudy ſi dwajzhy ſazynkowaneho worzloweho blača, jeleſne juchowe plumpy, vižu parjaze apparaty (noschne), triery najlepſcheje konſtrukzije, mlynske zylindry, rynkate walzy a dežimalne ſkótné waſi, luczne bróny, ſamhne dželo, ſalonczy ſchitowany ſytem, kotrež moža ho hnydom wot kóžeho do ſaakowych, Meifortowych a Howardowych brónow pſheměnicz, pſhezo najlepſcheje, wupruhō waneje konſtrukzije.

Naipſchihodniſche wuměnjenja dla placzenja? Pruha dowolena! Prospekty darmo!

Pſchedawatna a ſkład vola Jana Manjoka w Budyschinje.

Nowe
mantle do desheža,
žakety,
kapeje,
khornarje,
wobwěſhenti,
džeczaze mantle,
žakety,
drasęziežki

ſu w jara wulkim a rhanym wubjerku na ſkładze.
Placziſny ſu na kóždym truchu jaſnje na ſtežbach
widzeč, jara tunje ale twjerde.

Richard Gautzschi

na bohatej haſy.

Tunje

placziſny.

Powſitkowna assekuranca w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Šaložena w lécze 1831.

Rukowazj fond w kapitalu a reservach w hotovych pjenjeſach:

49 millijonow 162 thžaz 470 ſchěznakow 81 krajz.

Wohen=, ſchlenžu=, transport= a živjenje = ſawěſczenje.

Polizy ſo w khejorſtowych markach wuſtajeja.

Še wukasowanju a ſi wobstaranju ſawěſczenjow porucza ſo jako agent:

hamitski ſkotolekar Ernst Walther w Budyschinje.

Runkliza

něhdže 100 zentnarow je tunjo na pſchedan w Mjechornjanskim miłynje pola Pomorž.

Wóſk

kupuje po najwyſhſich placziſnach Otto Engert, drogowe khlamy.

Schishta a Rječla

w Budyschinje
poruczataj ſwoj pſchipóſnaty
dobri

 palenz, jednore a dwójne ſikery
jara placziſny hōdne.

Stwieszaty rjevikaty tobak,
krany rjevikaty tobak,
Khočebuſki portoriko,
Wazungski roſkaty tobak,
ſbytk Broterodskeho braſlo-
weho tobaka
punt po 40 np.,
tobak k žwanju
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Zolkowy med

punt po 48 np.,

mjedowy ſyrup

punt po 30 np.

porucza

Paul Hoffmann
na róžku herbſkeje a ſchulerſteje haſy.

Gaterny woliſ

l piwowaniu ſwini w dobrej hōbnoſći porucza

Otto Engert,

drogowe khlamy

na ſnitskownej lawſkej droſy 10.

Wubjernu
dziwińska póduska ſkoža, ſchwajcarſka póduska ſkoža, Bassowska póduska ſkoža, napóduska ſkoža, vaghou ſkoža, howiaſu ſkoža, kipsowu ſkoža, kwětlu ſkoža, alawnou ſkoža, rjemjenjazu ſkoža, rjemjenjazy ſrupon, brune a čorne cželaze kože, brune a čorne wowcze kože, wotpadanki póduska ſkoža, kožowy wureſ po zylisnach a ſenotliwie poruczataj tunjo

Al. Scheibenbauer a ſynn, garbařna a kožowa pſchedawatna w Budyschinje na rybowej haſy 4.

Wopravdžite Oberndorfske a Lutjyecžanske runklizowe ſzymjo pſci potřebje porucza Karl Meisel na hornejcerſkej haſy 21.

Nowoscze

w mužajzych a hōlčajzych mežach porucza w wulkim wubjerku po najtunischiach placziſnach Louis Michael w Bulezach.

Kóſlaze kóžki

kupuje po najwyſhſich placziſnach Heinrich Lange pſci herbſkej katolskej zyrli.

Wojewinie.

Pschichodne skótnie wili budža

žobotu 31. měrza.

w Budyschinje, 19. měrza 1894.

Nalětnja skhadzowanka

Serbske Studowaceje Młodosće

změje so

srjedu 28. měrca dopołdnja w 10 hodzinach
na Budyskej třeleřni.

Wśitcy studowacy a přečeljo Studowaceje Młodosće, wo-
sebje zastupjerjo towarzstw so najualežnišo přeprošuju.

E. Herrmann, stud. jur.,
t. č. hłowny starší

Budyska Bjesada

změje třecí dzeń jutrow, wutoru 27. měrca, wjechor
wot $\frac{1}{2}$ 8 hodzin w Budyskej třeleřni spěwny
koncert a džiwadlo, k čemuž so bal přizamknje. Hosćo chyli sebi pola k. časnikarja Krawca
zastupnu khartku wuprosyć. Předsydstwo.

Hodžijska nalutowanja a wupožcérnja
změje tseczi dzeń jutrow, wutoru 27. měrza popołdnju w 4 hodz.
w Aróze restawraciji swoju nalětnju hłownu shromadźisnu,
na ktoruž so sobustawy naležnie pschedroščuju. Pschedzydłwo.

Hodžijske ſerbſke burske towarzſto
změje tseczi dzeń jutrow, wutoru 27. měrza popołdnju w 6 hodzinach
poſedzenje. Pschedzydłwo.

Towarſtvo Sſerbskich Burow w Běležezach
změje njedželu 1. haprleje popołdnju w 4 hodzinach w Schusterz
hoſczenzu poſedzenje. Pschedzydłwo.

Bukečanske serbske towarzſto

změje jutře za tydzeń (młode jutry), jako 1. haprleje, swoje po-
sedzenje. Přednoš knjeza městopředsydy Wojnarja ze Žornosyk
wo „Gustav-Adolfowym skutkowanju za našu wéru a jeho
smjerci“. — Wuradženje wo nalětnym wulče.

Započatk z dypkom 5 hodzin. Wśitke sobustawy so k tu-
temu posedzenju hač najwutrobišo přeproša, tež hosćo budža
nam witani. Předsydstwo.

Serbske Towarſtvo za Khwaćicy a wokolnoſć
změje jutře njedželu za tydzeń, 1. jutrownika, w Khwaćicach
swójbny wjechor. Swjedzeński porjad je: Serbske džiwadłowe
přestajenie, spěwanska zabawa a reje. Započatk wjechor w 7
hodzinach. Wśe sobustawy so nanajwutrobišo přeprošuja.

Jeno přeprošeni hosćo mają přistup.

Předsydstwo.

Fotografowaria E. Beneschela w Budyschinje

36 na swonkownej lawskiej haſy 36
porucja ho k fotografiowanju portretow, hromadnych wobrasow,
tablowow, tež s wonka doma sa towarzſta a schule w kózdej
wulkoſći pschi najlepšim wuwiedzenju po najtunischich
placzhinach.

Vistna wulkoſć hižo po 3 ml. $\frac{1}{2}$ duž. a po 6 ml. žyl duzent.
Povjetšenje po kózdom wobrashu hač do žiwenskeje wulkoſće.
Fotografowaria po 1 skhodje wchodzi wotewrijena.

Měschčanská rada.

Dr. Kaenbler, měschčanosta.

Nowe Schijaze maschin
jara khmane, se wšcej pschiprawu
pschedawam

ja 55 mk.

Sa dołholetnie džerženje pišomnje
ruklu.

August Schuba, restawratér
w Budyschinje na lawskiej haſy.

Wopravdžite
Würzburgske runkliowe hymjo
porucja
Carl Noack na žitnej haſy.

Mjedojoth ſyrup.

50 zentnarjow ff. ſyrupa, woſebje
ſłodku tworu, s kotrehož ho přejdy
punkt po 30 np. pschedawasche, wot
nětka, so bych jón ruceže wothyl,
punkt po 20 np. pschedawam. Dale
porucjam hischče f. ſyrup punt
po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Schtomowy wóſk

běžith a twierdy w roſlaſi tunjo
porucja Otto Engert.

Rěſak G. A. Leunera

w Bihancižach (Weigsdorfje) pola Kumwalda
porucja ho k kupowaniu hraniteho drjewa, deskow, latow, kog tež
hotowego ſchundowania a ſchindzelowych deskow a wotreskow we
wšceh swučenych dołhosęgach a tolkoscjach.

Wustojnych murjeriow

k pschetwarej Njechornjanského mlyna pytam. Dželo ho přejdu po
jutrah ſapocžnie. Njech ho samowja pola polera a podpihanego.

Verahard Schöne, twarski mischr
na nowej haſy 6.

Schjepjene jablucžinki
su tunjo na pschedan w Khwa-
čanské ſchulice ſahrodze.

Howjasu kožu, cželaze kože
kaz wšce druhe lože po najwyhſich
placzhinach kupuje

Heinrich Lange
pschi ſerbſkej katholickej zyrki.

Curt Jentsch
cžaſnikat
na swonkownej lawskiej haſy 5.

Načju tež herbſti.

→

Schlož ſwoj cžaſnik
čze derje a tunjo porjedzicj,
njech jón donjeke k cžaſnikarjej
Curtzej Jentschej
na swonkownej lawskiej haſy 5.

Wón tež herbſti ręči.

W mlynie na ſsokolzy je rjane
wobydlenje, sa ſchewza ho woſebje
derje hobzaze, na pichenajecje.

Kózdom je wobydlenje w ma-
hivnym twarjenju w B r e ſ y
poſa Hodžija na pschenajecje.
Dalshe je ſhonicz cžiſlo 12
tam.

Holczej, kózdy čze tycerſtwo
nawuknucj, móže do wuczby ſtupicj
poſa Sandrija Hohlfeldsa
w Budyschinje na ſlinzlej droſy 14.

Porucjam tunjo k wuſhywej:
ſchlesynski
cžerwjeny džeczel,

italſku rajſtu trawu,
hróch,
woku,

woprawdžith
probſtaſſki wóſk,

poſkyt wóſk
rukuj o ſa derje ſchadžazu tworu
po kózdej dželbje.

Paul Schulze

předy August Halle,
pschedawatna žita, mali a píznych
frédkow.

Slotnu hospusu, džowlki, dójli,
rólnych pohončow a dželacžetſte
žwóby pschi wyhſej mjdze pyta
Spannowa na malej bratrowſkej
haſy 5.

Schewského wuczobnika
pyta August Scholte pschi žitnych
wilač 13.

Kowářského pomožnika pyta
i 1. hapr. kowářski mischr R. Nowak
na swonkownej lawskiej haſy 31.

Tycerſtwo pomožnila hnydom
pyta Ernst Schieber w Hornim
Bujesdze.

Schlož čze měcz burske khačle
ſtajene, w kózdyž ho pschi mało
tepjenju ruceže war i ho w pónowi
woda krop horza swari, njech ho
wobroci na M. Petšku, khačle-
ſtajera w Libuchowje.

A temu cžiſlu jena pschitoha.

Pschiloha ī čížku 12 Serbskich Nowin.

Ssobotu 24. měrza 1894.

Cyrkwienske powjesče.

W Michałskiej zyrtwi směje jutje, přeni krajath džen jutrow, rano w 7 hodz. diałomus Rāda herbstu spowiedni recz, $\frac{1}{2}$ hodzin farat dr. Kalich herbstu a w 10 hodz. němſe předowanje.

Druhi krajath džen jutrow směje rano w 7 hodzinach farat dr. Kalich herbstu spowiedni recz, $\frac{1}{2}$ hodzin diałomus Rāda herbstu a w 10 hodz. němſe předowanje. — Pschi zyrtwiných durjach budže so kolletka sa sakse bibliſte towarzſto sberacé.

Třetji džen jutrow dopoldnja w 9 hodzinach směje farat dr. Kalich herbstu předowanje.

Křčenl:

W Michałskiej zyrtwi: Jan Kurti, Ernsta Bohuwera Stobera, křčerja a murjerja na Židowje, ſ. — Pawoł Jan, Jana Augusta Budera, listynoscherja w Małym Wielowje, ſ. — Margaretha Frida, Ernsta Bohuwera Emila Kuhnathu, blidaria na Židowje, dž. — Jurij Alfred, Mateja Beidlera, kniežeho pohonča w Wownjowje, ſ.

Zemrječl:

Džen 16. měrza: Maria Augusta, Augusta Wiejsa, křčerja a murjerja na Židowje, mandželska, 60 l. 10 m. 15 d. — 19. Jan Bohumil Hermann, křčer na Židowje, 75 l. 4 m. 19 d. — 20. Maria Haliz, nebo Jana Krügarja, živnořerja w Krajezech, wudowa w Ženezech, 80 l. 11 m. 25 d.

Placízna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje: — měchow.	W Budyschinje 17. měrza 1894				W Lubiju 21. měrza 1894			
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Pšenica	.	běla	—	—	7	6	7	21
Rožta	.	žolta	—	—	6	65	6	88
Jeczmień	.	.	—	—	5	50	5	69
Bonb	.	50 kilogr.	8	89	11	11	9	50
Hroch	.	.	9	72	10	9	8	60
Woda	.	.	14	—	17	—	8	44
Zahň	.	.	16	—	16	50	14	50
Hejduschla	.	.	1	50	2	—	1	60
Bernh	.	.	2	60	3	—	2	60
Butra	.	1 kilogr.	6	50	16	—	—	—
Pšeniczná muka	50	.	6	50	9	75	—	—
Ržana muka	50	.	4	80	5	50	4	50
Sýno	50	.	30	—	32	—	27	—
Gáloma	600	.	12	—	24	—	—	—
Brojata 240 schtul, schtula	.	4	25	5	—	—	—	—
Pšeniczné wotruby	.	4	50	5	50	—	—	—

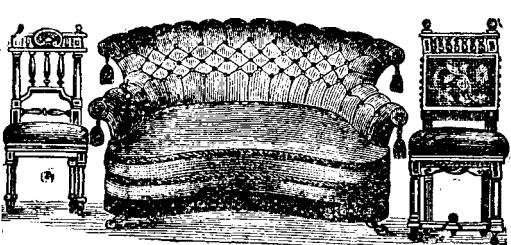
W Budyschinje placízne: kórz pšeniczný (běla) po 170 puntach — hr. — np. hacž — hr. — np., žolta — hr. — np. hacž — hr. — np., kórz rožta po 160 puntach — hr. — np. hacž — hr. — np., kórz jeczmień po 140 puntach — hr. — np. hacž — hr. — np.

Na Bursy w Budyschinje pšenicza (běla) wot 7 hr. 21 np. hacž 7 hr. 35 np., pšenicza (žolta) wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 6 np., rožta wot 5 hr. 62 np. hacž 5 hr. 72 np., jeczmień wot 6 hr. 90 np. hacž 7 hr. — np., wowb wot 8 hr. — np. hacž 8 hr. 90 np.

Draždanske mjaſhové placízny: Šowjada 1. družiny 56—60 hr., 2. družiny 52—55, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne ſwinje 45—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 55—70 np., po puncze rěsneje wahi.

Wjedro w Londone 22. měrza: Kraſne.

Z. Albert
na
horncžerskej hasžy
čížko 13

porucza ſwój wulki ſkład
ſofow, matrazow
ſ ložení a bjeſ nich po najtunisich placíznaſ.

Proſchu, wobledzbowacž!

Lětne žakety, mantle do deshceja, plyſhové pjesle, lětne pjesle we wšech barbach, trikotowe taſle, po nowej modze dželane, ſu ſaſo doſhle a ſo jara tunjo, hižo po 2 ml. pſchedawaja pola

Emmy ſwudewjeneje Vorwerkowje
na hlownym torhoſhczu 5.

Módročiſhcež (čiſhczany barchent)

w jara wulki wubjerku porucza po jara tunich placíznaſ lohež hižo po 20 np., dželbu dobreho, barbu ujepuſhczateho, najlepſeje hođnosće, starý lohež po 25 np., $\frac{5}{4}$ scheroli; $\frac{1}{4}$ scheroli starý lohež po 30 np., w rjanzich muſtrach.

Zydi, barbunyepuſhczata hylnoniczata twora, wutrajne, starý lohež po 20 np., kaž tež najlepſeje hođnosće po wſchelakich placíznaſ.

Zupjerkli, cjetwene, cjetwene a móbre ſmuſlate, $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$ a $\frac{9}{4}$ scherole, čiſtowolmjané drastne kšaniny lohež po 50 np., prawje dwaj lohezi ſheroli běly plat, starý lohež po 35 np., $\frac{7}{4}$ módry plat starý lohež po 40 np., rubiany plat, trjenja starý lohež po 15 np., wulki wubjerk židzanych, požidzanych, wołmjaných a po wołmjaných rubiſhczow.

Emil Wehrle na jerjowej hasžy.

Franz Marschner

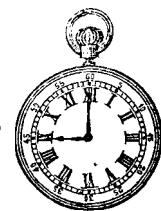
čjaſnikat w Budyschinje

cjo. 9 na bohatej hasžy cjo. 9

ſwój ſkład čjaſnikow a čjaſnikowých rječasow dobrocí-wemu wobledzbowanju porucza.

Hodna twora. Piſomne rukowarje. Tunje placízny.

Vorjedzenje dobre a tunje.
Přiſpomjenje: Něčtu herbsti.

Něhdje 1000 džeczazych, ſchulſtich a mužazych wobleczjenow

je wſchekh možnych modnych kšaninow, kaž tež hoborſtu dželbu pſchedeschcznych a promenadnych mantlow, kapesow, khornarjow a žaketow ſa žony a hoły, najnowsche naſečia, po koždej ſo hodžaze placíznuje ruce wupſchedawam.

Wobleczjenja a paletoth po měrje ſo rjenje, derje ſebgaze a ſpodiwnje tunjo ſeſhija. Wulki ſlad kšaninow.

Otto Preuß předy C. F. Kloß

na žitnej hasžy 4.

Deſka, po 1. 2. a 3. ſkodze.

Najwjetſchi ſkład w měſeče. — Pomyslnje najtunische placízny. — Krucze ſprawne požluženje.

Filzowe, zilindrowe, hońtwjerſke a džeczaze

flobufi

we wſchekh naſečiach jenož jara hođne po woprawdje jara tunich placíznaſ.

Sa ratarjow, do domu, do džela, a ſa džeczi

měžy,

w ujepſhetřeſhenym wulkiu wubjerku nimo měry tunjo.

Hugo Lehmann,

22 na bohatej hasžy 22 (pódlu hoſčenzo „t wi- nowej kicí“).

Stupnje a schförniye

w niewidzianym wulkim wubjerku sa mužskich, žónske a džeczi su po tak tunich placzisnach, kaž nihdže druhdže, dostacž w Winskim črijowym skladze

Hermannia Frischa

na bohatej haſy 10 pôdla pôsta.

Wulfe wupschedawanie.

Dla spuszczenia khamow ſwoj wulkoň ſkad hotoweje
mužazeje a hólcžazeje draſty,

konfirmandskich wobleczenjow

po jara tunich placzisnach wupschedawam.

Kózdy, kotrež chze hotowu draſtu ſupicž, njech ſo najprjedy wo hódnosczi a tunjosczi mojeje tworh pschedopokasa.

Jurij Melcher,

herbski krawz na bohatej haſy 10.

Dokelž ſwoj ſklad hotoweje draſty doſpolnie spuszczeniu, letnje žakety, wobleczenja, žakety, kholowy ſ dobrých čistowolmjaných tkaninow w mojej ſamiznej dželarne dželane po kózdej ſo pschihodžazej placzisne roſpschedawam.

W ſupnizh.

Louis Gadt,

krawſki miſchtr.

Pschedeschčniki.

Serje

po 3 np. a drôzsche,
pjecžene jerje

po 6 np., po 2 mѣ. 50 np.,
25 puntovska čwiza je
jenož dostacž w khamach
hornjolužiskeje rybownje
pschi herbstich hrjebjach.
(Richard Schindler.)

Pschedawanje a
vorjedzenje
w schéch druzinow
čahnikow.
Placzisny naſtunischo
a rukowanje na dre
lécze.
Gustav Mager,
čahnikat
11 na herbskej haſy 11
pschi starých laſarmach.

Róſlaze kóžki
kaž tež wchđe druhe kože kupuje po
najwyšszych placzisnach
Louis Fleißher
na ſtronkownej lawſtej drósh 18.

Kóſlaze kóžki
kupuje po najwyšszych placzisnach
Gustav Nauke na garbarskej haſy.

Pawol Giebner

na bohatej haſy číſlo 18,
ſ nutſhodom na theaterskej haſy,
porucža ſwoju

winarňju

ſ winownju a ſnedařnu.

Wino w kaſhezech a korbach
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w čwizach roſecželu, teho runja
po jenotliwych bleſchach wchđe dru-
žiny čerwjeneho a běleho wina.

Kózdy móže ſo na to spuszczeć,
ſo pola Giebnera čiste wopravne
wino doſtanje, kotrež derje tyje a
kotrež je ſtrouwoſci spomožne.

Gymjentny wovž
wopravdžity Probstajski,
runklizowe hymjo
Oberndorfske žolte kuſoſte
porucža

Gustav Heinke
pschi ſitnych vikach 34.

Turkowske klowki
naļepsheje družiny porucža

Moritz Mierawa
pschi mjaſkowym torhochču.
Deklazija ſnatych dobrých likérów
po starých tunich placzisnach.

Wubjerne ſwetle ſłodowe koločhi,
ſemſkoworjehowu mucžku, lanu mucžku,
lane woſzuchi, majſz a majſkowý ſchrót,
pižny gries, ržane a pschenicne wotruby,
k wuſhywej hroč, woku, čerwjený džeczel,
nalětnju rožku a bělu nalětnju pschenizu
po kózdej dželbje tunjo porucža

Ernst Pfuhl

žitowa wiſowarňja w „ſlotej hwězdze“.

Twarſki a róly kalk

pschedenje čerſtwyh paleny

ſ tutym w ſwojimaj kalkatnjomaj w Niſkej a w Kunnersdorſje
naſtunischo porucžam.

Firma E. Plümeke w Niſkej.

Fotografowatnja Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje

na herbskej a ſchuleſkej haſy na Gidelskej horje.
Woſebitoſce: Fotografowanie džeczi a wjazoryh
wožobow, fotografije w wulkoňi viſtneje karty placza
12 ſchuk 6 mѣ., tež pschi dwójaktim ſtejenju. Powjetſchenje
po kózdym wobraſu w wumělſkim wuwiedzenju.

Nedželu popołdnju je moja fotografiowatnja wotwrojeno.

W wudawatni „Gserbſkih Nowin“ ſu po 1 mѣ. 50 np. doſtanž:

Khérliſche a ſpěwy Petra Mlonka.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata w wudawaíni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjesejom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki, kiž maja so w wudawaíni "Serb. Now." (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. vječor wotedać

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císc Smoler jec knihičiščenje w mačienym domje w Budysinje.

Číslo 13.

Sobotu 31. měrca 1894.

Lětnik 53.

Głosz Czešczeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsiz čjedza sa nje na 2. štvortlétu 1894 do předka placicí, njeh nětko 80 np. w wudawaíni Serbskich Nowin wotebadža. — Cži, kotsiz ſebi Serbske Nowiny psches póst pschinjesci dawaja, njeh tola njeſaponinja, ſebi je tam bory ſtaſac̄. Na štvortlétu ſaplací ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſſich póstach, kaž tež w druhich krajcach němského khějorſtwa 1 ml. s pschinjescenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny s pschilohu Serbski Hospodař placza na póstach 1 ml. 25 np. s pschinjescenjom do domu 1 ml. 40 np. — Se Serb. Now. hromadže hođi ſo tež „Pomhaj Boh“ na pósce ſtaſac̄.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Khějora Wylema, kotsiz w tu khwilu ſe ſwojej mandželskej a děčími na awstriskej ſemi, w pschimórkim měſtacku Abbaziji, pschebywa, je tam ſrjedu awstriski khějor Franz Josef v opýtal. Khějor Wylem bě, uniformu ſwojeho awstriskeho huſarſkeho regimenta woblečený, titemu na bližiſe železniske ſastaniskego Mattuglin napřečko pschichol. Hdyž khějor Franz Josef, woblečený pruſku uniformu s rjadem czorneho worka, s wosa ſtupi, khějor Wylem k njemu ſhwatsche a wobaj knježerzej ſo wobjimawski ſo dwójzy wokoscheschtaj. Lub, po třízach psched dworniskejcom a na wokolnych ſtaſach ſtejazy, ſiwe ſlawawołanje ſanjeſhy, wobeju khějorow wuhladawski. Khějoraj ſo psches Bolesku po dróhach, s khorhojemi, pletwami a ſwětaki wuphſchenykh, na kotsiz wjeknjenjo a rybažy ſejtu ſhvjeje witachu, do Abbazije wjesceschtaſ. Tu pschijewski khějor Franz Josef hnydom němsku khějortu a pesdžiſko Tostanaſlu wójwodku wophta. Na Mattuglinskem ſastaniskej ſo khějor Wylem do pschijesda awstriskeho khějora s khějorſtím naměſtnikom Rinaldinom pscheczelniwie wo Abbaziji roſrečkowal, prajiz, ſo ſo jemu tam derje ſpedoba, a ſo mórfi pevětr pryznam howi. Po dotalnych wulečach do bliſkoſeče che ſo pschichednje na dalsche wulethy noſtojic̄, bjes druhim che na kufach hontwu na rubježne ptaki wotbywac̄.

— Saſki vrynz Jan Jurij ſmje 4. haprleje s württembergiskej prynzeſu Isabellu w Stuttgartze kwaž.

— Psched krótkim knjes dr. Blatzmann-Salda w „økonomiskim towarzſtve ſa ſalſte ſtaſteſtvo“ wo „wilewanskej a wobkhodnej politizg němského khějorſtwa w jejnych pomérach k ratarſtvo“ rečechše. Němsku złownu a wilewansku politiku wot ſchěſčdžezac̄zich lét hač do pschitomnoſeče nadrobne roſpominawski wón praji: Hdyž ſo prěnje jednanja ſo Ruskej w načežu 1893 roſrashču, Ruska ſ wójnfimi złami wotmolwi, Němska zlo na ruſke ſita wo 50 prozentew, po taſkim na 75 hrivnow po tunje powyſchi, bychmy ſo zmeli nadječz, ſo ſo placisny polépscha. Tola na wopak ſo ſta; placisna dale ſpadowasche, dokelz ſebi Russka newe wotbywanske pueže po hrjedžnym morju do nawſeczorneje Evropy namaka. Tak niſenje ruſke ſita na ſhwetowe wiki njeſchecidze a ſ tym ſo nawoſ ſita puejetiſti. Zlo, jenoſtronzy na ruſke ſita powyſhene, ſo jaſo njeſtrebne wopekaſa, we ne drje direktnie pschivoženje poczeſti, tola wone ſa to złownym dolhodam ſchödzeſche, ſitne placisny njeſpowscho. Němska induſtrija pak ſylnje pod taſkej złownej wójnfu czeptjesci. Žadanje ſa polépschenymi wobkhodnymi pomérami na wobemaj ſtronemaj webſtejſeče a k nowym jednanjam dowjedže, pschi kotsiz Russa ſebi žadasche, ſo Němska njeby na ſeje tworū wjetſche zlo poſožila, hač na te druhich krajow, ſ kotsimiz je loni nowe wilewanske wupſečha měli. Duž ſidži ſwobj ſloti nětko ſ worka ſchwajzarskich

wuchinenja wobſamka. Tajke wažne narodohospodarske wuchinenja dyrbjale ſo ſe ſtejſcheža narodopolitika wobhladac̄, kotsiz na wſchē krajne warbowanske wortschy džiwa, niz ſ jenoſtronſkeho ratarſtvo ſtejſcheža. Bojoſcz, ſo ſo placisny hyc̄he hóle ponyža, je pscheinata, na wopak ſo wón nabjija, ſo ſo po ſpanjenju ſtupjenateho tarifa a ſ wožiwenjom wuwoženja němského ſita do wukraja němske ſitne placisny polépscha. — Nadječomje ſo wocžakanje knjeſa dr. Blatzmanna dopjelnja. W nětčiſkim čjaku, hdyž ratarſtvo hubjeny kónz wěſčeža, ſu mužojo žadni, kotsiz ſebi ſwérja, bjes ratarjemi ſaſo dowěrjenje do pschichoda ſbubžic̄. Stroſhtne je, ſo tuczi mužojo, kaž dr. Blatzmann a ſ Langsdorf, k najlepšim ſnajerjam ratarſtwa ſluſčeja, a ſo jich ſlava wjazy dowěrjenja ſaſtuža, dyžli tſchili wulkeje hromadž ſaloſczalow.

— Město Gdansk (Danzig) je khějorſtoweho Langlera hrabju Caprivia ſ pschicžinu wobſamkenja němsko-ruskeho wilewanskeho wuchinenja ſa czeſtneho měſčezana pomjenovalo.

— S němskeje naratjacho-afriſkeje kolonijske ſowjeſz pschitidze, ſo ſe němske wójſko pod wjedniſtvo tamniſkeho guvernéra ſe Scheele rubježniſkych Maſitow poruſhlo, kotsiz ſu w poſledních lětach wopjet němske ſtagje nadpadowali. Na ſwojim čjaku je ſe Scheele krajknu ſtajnu pschi Nyahaskim jeforje wuſtědžil. Wona ſo niz jenož k ſaloženju wſchelakich plantažow, ale tež k plahowanju ſkota a k ſaſydenju europiſkych ratarjow vječza wubjernje pschihodži.

Awſtrija. Šsmjerc ſlawneho madžarskeho wóčzinza a ſwobodarja Koſſutha je ſ pschicžinu njeměrow w wuherſkim hólym měſcze Peſti byla. Wóčzinszy ſmyſleni Wuherjo běchu ſebi žadali, ſo by jaſo ſnamjo žarowanja ſa tón čjaz, kotsiz Koſſuth na marach lejeſche, ſ Peſtſkych ſtatných tvarjenjow čjorna khorho ſmahowala. Dokelz bě ſo knježeftvo ſapovježdilo, po tutym žadanju čjinic̄, ſo ſobotu vječzor čjričy lubu psched dwemaj džiwiadloj ſběžac̄u, wunusowac̄u, ſo ſo w džiwiadlo hračz pschesta a potom na džiwiadloj ſtěſche čjornu khorho ſuſtěnku. Bjes poliziſtami a njeměričkami wopjet k ſravnym ſukam doňde. Najhórsche ſraženje bě psched džiwiadlo, ſ kotrehož bě poliziſa wutýknenu khorho wotſtronicz dała. Něhdž 40 wožobow bu ſranjenych, 36 wožobow bu ſajatych. Skónčnje wójſko porjad na měſčezanskych dróhach ſaſo poſtaſi. Sadžerzenje wuherſkeho ministerſtwa je bjes Wuherjemi wulke pohóřſhenje ſbubžilo. Duž budže ministerſtwa wotſtupic̄ dyrbjec̄. Pschi prěnjej ſkádnosc̄, koſraz ſo w ſejmje poſlicži, jemu panuč ſadža.

— ſe najhubjenſkim poddanam Awſtriskeje drje ſo ſ polným prawom ſtaſky lieža. Řek pscheczelni ſu wóni njeſchecido Awſtriskej ſmyſleni, njeh to dopočaſa, ſo je w Trieste pomnik, tam k wopomnjenju 500létneho pschicžuſhenja Triesta k Awſtriskej ſtaſeny, hač do poſledních njebjeſel wo dnjo a w noz̄ ſ uniformerowanymi poliziſtami ſtražowac̄ dyrbjale, ſo ſo njeby wobſchložil. Khějorſki naměſtnik ſo ſlónčnje teho haſbowaſche, ſo dyrbj pomnik ſtražowac̄, ſ cimž ſo njeſlablaza poddanoc̄ ſtaſne najhwěrniſkych Triesczanow do ſchíweho ſhwetka pschijeszy, a wón na město uniformerowaných poliziſtow taſkých ſivilnu draſtu woblečených poſtaſi.

Schwajzarska. Kaž w ſakskej ſu tež w Schwajzarskej loni ſe ſalonjom ſidam ſakſali, rěſny ſlot ſchactowac̄. Pschi ſchactowanju ſo ſlot cžwiluje, ſo je ſ pohóřſhenjem, na to hladac̄. Židži ſu ſo nětko na ſchwajzarske knježeftwo ſ proſtvo wobročili, ſo by ſo ſakſnja ſchactowanja wotſorečila, njeſku pak ſ tym Janeho wupſečha měli. Duž ſidži ſwobj ſloti nětko ſ worka ſchwajzarskich

Na tutu jara srosumišu próstwu wotmolwi ho snutska s klepanjom do wokenzy.

"Dobre, ty dyrbisch kruč dostac̄ a tež něšhto dobre hrébnuc̄." Tón ſebi dwójz̄y kaſac̄ njeda a dzěſche. Wón wottſchaſſnu ſebi kněh a ſaſtupi do iſtwy. Žow džiwačhu ſo jara nad jeho baſniſtím darem; doſta derje ſaſkužený tykanc̄ a ſe wſchěh bołów jemu tak pilne pſchipiwačhu, ſo ſo jemu ſlonečnje wſcho ſtyſlaſche a ſo dyrbjeſche wón czeſtneč.

"Schibalski lud!" boriczésche, sažo na hašku doschedeschi; "czi
čaychú, so bych ſo wotunkal. Myſku, ſo kym ſeklu zyku ſam
wupil. Nó, to bychú mi ſchwarne węzy byle. To ſo njeſzmé
ſtač!"

Někto bě jemu na dobo tak čopko, tak spodžinje derje a tak
ložko w žoldku a pod kožanej čapku; nohomaj ho wjele knadnisch
stupasche. Trubjesche ho jemu wopravdze s lóškotm a předy hací
ho dohlada, stejsečhe na torhoschju psched rabnej khežu.

(Połroczenie.)

Ze Serbow.

S Budyscha hłowna shromadzisna Macicy Serbskeje zo ſrjebu po jutraci w Gudzis hosczenzu woſbywasche. Wona be po ſwojim hłownym dżelu czechnemu wopomnjenju naſchego njeſapomnitého herbſteho wótcžinza Michała Hórnika poſhwieczena. Knjes mětſtopſchedzyda, farat dr. Kalich, shromadzisnu wotewriwſchi czechnemu pſchedzydze, knjesej licenciatej fararzej Imisschej prénje hłowo pſchepoda. Tuto se ſahorjazymi a hłuboko poſhuwazymy hłowami wulke ſakluby njeboſcieſkho Hórnika wo Sſerbowſtwo poſhickowje a wo Macicu Serbsku woſebje hlawiesche. Ręczniſ ſpominasche na to, tak je njeboſcieſki wot 15. lěta ſwojego živjenja ſe ſobuſtaſowom Macicy Serbskeje, 1845 ſaloženeje a 1847 ſ wyſhnoſcu pſchipónateje, był a w młodych lětach do wiedniſtwa Macijszy ſtupiſ, w kotrym je jenak ſwérny a ſahorjeny dželaczeſ hac̄ do poſlednjeho wodychnienia wostał. Wutrobuſimazym hłowam knjesa licenciatej Imisscha pſchida pſcheczel herbſteho luda, knjes ręczniſ Parczerewſki ſ Kalischa, czeſne wopomnjenje w mjenje wiſitickich Sſlowjanow; wón česczecze naſchego Hórnika jako ſeleſny charakter a ſlotu wutrobu a napominaſche herbſtu młodzinu, ſo by do jeho stopow ſtipala. Tež piſmawjedzeſ, knjes farat Skala, w ſwojej roſprawie ſwoju ſrudobu, kotryž herbſti lud dla minjenja njeboſcieſkho ſaczuwa, wupraſi. S kajkeſ ſtuklownej luboſcu je njebo pſchedzyda Macicy Serbskej a zylemu Sſerbowſtwo podatý był, ſpōnajemy ſ teho, ſo je ſwēźnjeny knjes po ſwojej poſlednjej woli zyle ſwoje wulſtne reczepytne a Sſlowjanske literariske ſawoſtajenſtwo Macicy Serbskej woſkaſał a pôdla teho tež dale hiſćeſe ſchtwórczini ſwojego ſawoſtajomneho ſamoženja tej ſamej Macicy Serbskej pſchimobrocziſ. Tuto wtfkaſanje Macica Serbska ſawęſče ſ najwjetſchim džakom pſchimomſje, a pſchedzydſtwo budże ſo woſebje wo to ſtaracz męcz, ſo by drohotny literarny poſkad ſo pſchihodnje ſhował a njeſtranjeny ſdjerzal. Wulkem: dobročerzej cięzy Bóh w węcznoſci placiſ. Knjes piſmawjedzeſ dale roſprafesche, ſo ſtaſ ſhromadznych poſhedenjow pſchedzydſtwo a wubjerk Macicy Serbskeje w minjenym lěcze mjenje měloſ, dygli heval. To ma ſwoju pſchicžinu w tym, ſo je w poſlednjej hłownej ſhromadzisne pſched lětom ſo woſebity twarski wubjerk Macicicznego doma wuſwolit, kij je w tutym lěcze pôdla ſastupjeſtwo Macicy Serbskeje dželał a w woſebitej roſprawie wo tym powięſcę da ſhromadne poſhedenja měſeſtej pſchedzydſtwo a wubjerk 3, dwę prénje hiſćeſe nawjedowanej wot ſemreteleho hłowneho, poſlednie nawjedowane wot mětſtopſchedzydy. Hłowne naležnoſce, wo kotrychž je ſo jednako a wobsamkalo, ſu: knjes ręczniſ Mütterlein, dotalny ſarjadniſ Macicicznego doma, naſle wumrje, na jeho město wuſwoli ſo jenoſloženje ſa ſarjadniſka knjes kantor em. Bartko, kij je wolsbu dobročiwiſe pſchial. Piſenjeſne naležnoſče Macicicznego domu ſu ll. Bartko, Męjewa a Skala ſe ſastupjerjom Mütterleinoweho ſawoſtajenſtwo ſradowali. Macicicznny dom je ſo ſ nowa dał wo- blicz. Piſhi tym je ſo w poſhedenju ſ nowa ſaſo na to ſpominalo, tak nufny je nowy Macicicznny dom, woſebje dokež je rum ſa knihownju zyle njeſpſchibny a njeſoſhaſazy. Ź temu pſchitupi nětko Hórnikowa knihownja, kotraž ſama ſa ſo woſebitu ſtu ſada. Nowotwar Macicicznego doma je nětko nufniſchi hac̄ hdyn předy. Se ſobuſtaſowom ſu ſemreli: hłowny pſchedzyda Michał Hórnik Canonicus Capitularis Scholasticus kapitla ſw. Pětra w Budyschinje, knjes ręczniſ Mütterlein w Budyschinje, dotalny domowy ſarjadniſ, l. wuczer em. Rostok, předy w Drječzinje a l. Ernst Męſch, pſchelupz w Budyschinje. Wot herbow knjesa ręczniſa Mütterleina je ſo ſ jeho ſawoſtajenſtwo Macicy Serbskej na nowy

dom 500 hr. darilo, na čož ho s najwjetschim džakom tudy sjaśnie spemina. Nowych kobustawow je Maćica Serbska pschi poſlednjej hłownej shromadzisne 6 pschibyla. Też w minjenym lęce je Maćica Serbska spomogne knihi sa lud a wědomyſtne knihi wudawala: taž druhe lęta Brothku a dwaj feschwakaj Časopisa Maćicy Serbskeje, hiszceje wot njeboziczeleho knijsa pschedzydy redigowanaj. S roſprawoj knijsa poſladnika Mjerow shonichmy, so fu lęte doſhody 2754 hr. 13 np. a wudawki 2723 hr. 10 np. wuczinile, a so towarſtwe samoženje, na krajnostawskim banku ležaze, 4444 hriwnow 33 np. wuczini. Powſchitownie pschekapi roſprawa ſarjadnika Maćiczenego doma, knijsa kantora Bartka, po lotrej je dom w ſan- dzenym lęce 2671 hr. 77 np. czysteha wunosckia pschiniegt. Po roſprawje knihownika, knijsa wyſchyscheho seminarſkeho wuczerja Fiedlerja, knihiſkladniſ, knies kantor Kaplet woſjewi, so je ho w poſlednim lęce 8523 knihow s knihiſkada wudalo. — Wo ſkutkowanju delnjoſuziſkeho wotrjada knjes kantor Jordan roſprawu poda. Skóńczone hiſzceje knjes kantor Bartko naležnosće nowotwara Maćiczenego doma roſpominasche. Najwažniſche je to, so je měſczenſka rada s wěstymi wuměnjenjemi hosczenzowu konzebiu pschiswolila, a so na leżomnoſci, netkole s najmjeñſha 100,000 hriwnow hōbnej, hiſzceje jenož 20,000 hriwnow hypothelew wotpočzuje. Pschi wölbach pschedzydwa a wubjerkal. fararja dr. Kalicha sa pschedzydu, can. cap. schol. Euscjanſkeho sa mětropschedzydu, seminarſkeho wyſchyscheho wuczerja Fiedlerja sa knihownika, fararja Skalu ja pižmawiebžerja, dr. Muku ja redaktora Maćiczenego czakopika, měſczenſkeho wuczerja Sommera ja wubjerkownika a fararja Kubizu-Buleczanskeho a fararja Mrosaka-Budeſcjanſkeho sa nastupneju wubjerkownikow wuſwolichu. Taž nowe kobustawy ho pschijachu kl. Jakub Rjebiſh w Baczonju, wuczet Michał Wjerab w Budyschinje, prawnik Ladislav Ěuma w Bubencju, wuczet Franka w Małym Wjelkowje, Miklaš Domaſchla w Oſku, kublet Smola w Spytezach, knihiſzczecet Laptich w Woſerezach, bohoſlowz Jurij Winger w Praſy, wuczerjo Smij w Sdžeri, Wjazlawł w Konjezach, Salodenk w Radworju, Piech na Židowje a Jan Plonich w Wulkim Wjelkowje. Boh daſ, so bydu wurađenja na hłownej shromadzisne Maćicy Serbskeje i spomoženju naſteho Sſerbówſtwa ſzukile!

— Ŝenjes wychschi wucđet Wjela, kotryž je doshe lěta pschi tubomnym gymnaſiju s wucđerjom ſerbſkeje ręče byl, je jutry wyſoleje staroby dla tole ſaſtojnſtvo ſložil. Na jeho městno je kralowſke ministerſtvo měchđanskeho wucđera A. Sommerra poſtaſilo.

— Njane svježelenje je šo tseci dječi jutrov žubustawam „Budušteje Bježady“ užhotovalo. Pod vodjenjem knjega wucžera Škodenka ho žerbški spwanski konzert wotbywaše. Pschednoschaču ho chor, kwartett, terzett a sola naščeho žławneho žudžniša knjega Rozora a knjega Krawza. Sa krótki čas, kotryž bě šo knjegu Škodenkef i na wucženju spewow wostajil, njemoht wón žwoj na-dawku dozpicz, bdy bychu jeho knjegu Mila a Hilža Kordinez a Šuselkze je žwojim hložom njeponjerali. Tež tón króč tele čeſčene knjegu se žwojim kražnym spewom požlučarjow do radosće stajichu. Ké wobsamljenju knjeg Škodenka i preniciku hamfneje žudžby i chorom „Wječor“ wstupi a hebi i tym powschitkowne pschipósnacze dobu. Ké konzertej ho džiwadkowe pschedstajenje pschi-samku. Knjeg měščezanski wucžek Sommer bě i temu wječelohru „Wón wšak njevě, shto bý čzyt“ sežerbsejt. W hré, lotraž je po realistiku waschnju spisana, mlody kublet Studnicka žlownu roli hraje. Wón na žměščnu čyžjatovscz chorii; jemu ho wšho ludi, shtož druhim ludžom žluscza. Na tule džiwnusčkoſcž twarijo, jemu jeho pscheczel Jurij Hólnik žwoju žotru Hanku brascičzi. Studnicka, ſboniwišči, so sa njej hižo jedyn druhi młodženz khodi, hnydom do teho ſwoli, ho i njej ſlubicž, hac̄ runje ju hýčče ženje wožladat njeje. Hdyž na to i Hólnikej pschinibže, so by ho i jeho žotru ſeňač, tuton Studnickuž žwoju mandželsku Madlenu jako žwoju žotru, žwoju žotru Hanku pak jako žwoju mandželsku pschedstaj, ijeje dobre požlini se žaborjazhni žlowami wukhwalujo. Studnicku hnydom ſawisč hrbnje, wón žwojemu pscheczelj dobru mandželsku njeponpšejo, tutu narečecž pyta, i nim čeknucz. Ta tole napomi-nanje i požorschenjom wotpolaſa. Slónčinje Studnicka ſhoni, so je žónika, ja lotraž je ho jeho wutroba ſaplomjenila, jeho njevjesta, a pschiwołany stawnik jeju swěruje. Tak ho węz i powschitkownej spokojoſczi ſlonči. Žlownu wožobu, Studnicku, knjeg Sommer, Hólnika knjeg Pawlik, stawnika knjeg Smij, Madlenu knjegna Wiczazez, Hanku knjegna Kralez a hospisu ſatū knjegna Drefzleroz hraſachu. Dyrbi ho pschipósnacz, so běchu wšchitzu žwoj kruch derje na wulki a so jón tež derje pschedstajachu. Jim njech ho tu ſa jich prózu a dobru wolu wutrobny džak praji.

— Sobotu wieczor je ſi ludzazeho czaha, ketryž wieczor $\frac{3}{4}7$

hodžin s Budyschino do Chorjelza jézdí, konduktér Lehmann se Chorjelza, jézdne billety pschedzertkujo, so njezdalo rěšatnje s wosa cípnuł a so psches tamníchi most do hlybiny wjerhnuł. Pschedzertkowansle klesčce na tloczaku wosowych duri wizajo namakachu. Snjesbozeny je i semi dopanuwschi so sarayl a hnydom wudyschal.

— Wutoru 3. haprleje wjedzor w 8 hodžinach budze konserwativne towarstwo w salu Lavez hosczenza powschitowni siawnu shromadzisnu wotbywacz, w kotrejz budze knes krajny žudnił Rosenhagen s Draždjan wo „roswigu němiskeje narobneje myšle po postajenju němiskeho khejorstwa a jeho spēchowanje psches konserwativnu stronu“ rěczej. Kaž hlychimy, je knes pschednoscher hido w wjetshich shromadzisnach se hwozej ſimawej ſrēzniwoſcę wulki wuspěch mél. Duž so wochaluje, so budze wón tež bližchu wutoru psched wulkej shromadzisnu poſlucharijow s Budyschino a wokolnoſeje rěczej.

— Létusche muſtrowanie klobow a wohhladanje ſrēbjetow sa Čselanski plahowanski volrjeſt budze so 9. meje dopoldna w 9 hodž. w Čselanach bjes premiitrowanja a sa Bislopiſti plahowanski volrjeſt 10. meje dopoldna w 9 hodžinach s premiitrowanjom wotbywacz.

— W Lipſcjanitských illuſtrowanych nowinach ſu rjenje poradžene wobrasy jutrownych kſchijerow, twarjenja Ilóſchtra Marjineje hwejdy a Pancjanského hosczenza pschedſtaſaze, wocjihciane.

Se Židowa. Nimele cíjese wěſte je, so ho w bližichich lětach nowy wulki pôst w Budyschinje, a to tam, hdyž několik Lavez hosczenz ſtej, natwari. Židowocjenje ſměja potom khetro daloko bězej, hdyž budza čhyč něcht na pôst wotbedac̄. Duž čze naſcha gmeina ho wo to prozowac̄ a na to ſtuktowac̄, so bychmy ſterje lepje poſtli hamt abo tola poſtli agenturu doſtali. Židow, 4000 duſchow liežazy, ſměl ſebi tola wopramdze ſamhny pôſt žadac̄.

Se Saſdowa. Njeđocinika, kothrž je njeđzelu ihvženja wjedzor jenu klužobnu holzu s Čemjerz bjes Čemjerzami a Saſdowom nadpanuł a wumozował, ſu bôrny wuklédzili. Wón je jedyn rěniſti, kothrž na poſled w Njechwac̄idle klužech. Psched pſchepytowanſkim ſubníkom je ho wón pječa hido jaſp winowatý wuſnal. Khostanje, k kotrejž jeho ſaſudža, budze drje khetro čječe; pſchetož wón je hido ras dla wumozowanja žónskeje w khostatni dleſchi čajk poſhedžat.

Se Małego Wjellowa. Srjedu do jutrow towarſtwa Małego Wjellowskeje lutowanje a wupožetnje hwoju létuschi prénju kłownu shremadzisnu wotme. 40 ſobustawow ho na njej wobdzeliču, 22 be ho ſamolwile. Pschedhyda Jan Mlynk w 5 hodžinach shromadzenyh powita a poſhedzenje wotewri. Po dnjowym porjedze ſliczbowat, knes kantor Bartko, najprjedy roſprawu wo létuschi džele poda a wulgoži. Towarſtvo je mělo:

w lécze 1893 dohodow 86953 hrivnow 12 np.,

wudawow 86884

konz lěta 1893 aktivow 30811 hrivnow 64 np.,

passivow 30594 46 "

Lěto 1893 ho po taſtím ſ dobytkom wo 217 hrivnow 18 np. wobſamkne. Wſcittke pschi ſaloženju atd. naſtate khosty ſu ſeſaplazowane, duž towarſtvo Janeho doſha wjazy nima. Na krajnostawſkej banzy mějſeche kons lěta 20,103 hr. 10 np. ſtejo. Na 4prozentisku daně bě wupožetilo 10,577 hr. 18 np. Winojte bě w bějnym ſliczbowanju ſe ſobustawami 569 hr. 49 np., lutewarjam 29,414 hr. 97 np. a wobdzelych pjenies ſobustawam 610 hrivnow. W běhu lěta je ho k 49 starym ſobustawam 12 nowych dobytko. Duž mějſeche na konsu lěta 1893 61 ſobustawow. Sliczbowanje běſtaj pschedſteſicjet ſublet Jan Mlynk-Čemjerzanski a ſobustaw dohlabowatſta ſublet Klara-Čselanski nadrobnje pſchelabaloj a ſa prawe ſpōſnaloj, wo cíjim knes Klara roſprawjeſche. Na to bu pschedbýdſtu ſamolwitoſc̄ wotewata. Skónčnje buſtaj dwaj ſobustawaj pschedbýdſtu, knes kſchijan ſe ſsmoliz a knes Mlynk s Čemjerz, wuložowanaj, ale jenožložnje hnydom ſafo wuſwolenaj. Woboj ſtaſ nowu mólbou ſ džakom pſchijaloj. — Na banzy doſtawamy ſa naſche ſalkady 3½ procenta. Lutewarjam dawamy 3½ prezentu. Wot dožnikow ſebi ½ prozentu proviſije a 4 prozentu danje žadamy. Jenož dobytym hospodarjam, ſiž maja dobytých rukowarjow, poſčiujemy. So by ſóždy dožnik w poſtajenych termiach pomalu hwoj doh wotplacowat, njeſhmy hysche doſpořenje ſawjeſc̄ mohli. Jenož dwěmaſ, ſiž čhyſtaj něcht pjenies poſčenje měč, je na rukowarjach poſrachovalo. Duž njeſtaj něčo doſtarž měč.

Se Hodžija. Šanženu wutoru mějſeche Hodžiſka naſutowatnja a wupožetnja hwoju naletnju kłownu shromadzisnu w Mroſez hoſcenzu w Hodžiju. Wjely ſobustawow bě ho na nju ſeſhlo, kothrž towarſtowow pschedbýda, ſ. ſublet ſsmola Spytecjanſki, powita. Dokelž mějachu kaž ſ pschedbýdſtu tak tež ſ dohlabowatſta tſjo wuſtupic̄, ho nowomólbou ſtachu; tola ho doſtali jenožložnje ſ nowa kóždy do

hwojeho doſtalneho ſaſtojnſta wuſwolichu. Hdyž bě ho wot pſchedbýdy dohlabowatſta roſprawa wo rebiſji naſcheje poſklañi, kothrž běſte towarſtowe wobſtejnosc̄ a džela w počném rjedze naſakala, poſala, ſo ſliczbowanje na l. 1893 pschedneſky. Š njeho ſbonichmy, ſo mějſeche poſklañi lontſche lěto 143,867 hr. 58 np. dohodow a 141,166 hr. 79 np. wudawow, a ſo w poſklañi 2701 hr. 42 np. ſbytta ſawosta. Runtzej poſklañi na naſdate pjeniesy 3½ % dawa a wot wupožetnych pjenies jenq 4 % žada, je ho tola tak derje hyspodarilo, ſo možesche ſo poſklañikej ſa jeho dželo žabane ſarunaje pſchiswolice, wot mobilow poſtajeny prozenty wotpiſac̄ a ſo wycſe teho hysche cíjist dobytk wo 120 hr. 99 np. wosta, ſiž ho někto jako towarſtowe ſamoženje na daň da. ſsobuſtawow je w minjnym lécze 29 pſchibylo, tak ſo je jich někto 75. Š teho wſchego je widoječ, ſo towarſtvo roſče. Taſka dobra a w nětgsichim čajku nuſna wěz, kaž wupožetnja a naſutovanja po Raſfeiſenowym ſysteme, wſchak ſebi dybri pſchego wjazy pſcheczelow dobytc̄. Woſebitu wažnosć je poſklañi ſ tym dobytko, ſo hido džeczi a pſchede wſchem klužobni do njeje na dan noscha a ſo tak k lutowanju wabja a wobža. Hdyž je tón abo tamny ſ wobžadn hysche ſotal hwoje pjeniesy do města na dan nosbyl, hdyž 1/3 % mjenje dawaju, dokelž je čhyč hwoje lutowanje potajne měč, temu njech ſo tež ſ tutym praji, ſo tež tu jeho na dan noschenje potajne wotſtanje; pſchetož jenq pſchedbýdſtu wo tym ſhoni, a to pschi pjenieſnym khostanju wo tym ani ſtowczka píknuc̄ njeſmě. Po ſkónčenje ſhromadzisnu ſo poſhedzenje hyskſeho hysleſkého towarſtwa wotmewaſche, pschi ſotrymž ſo pſchede wſhem wo ſkaſanju ſa ratařſtvo nuſneho hnojníſhčza atd. rěcjeſche.

Š Njeſbaſhez. Šelenobuſračjan, kothrž je naſ warowaſ, pſchecahé kuchinje k pječenju hawronjecow twaric̄, je prawje měč. Hawrony ſu, předv hac̄ ſu hneſbigej ſapociale, ſu naſcheho rjaneho ležneho doſha ſafo wuczahnule. Nekotři mudraczzy džebja wjedječ, ſo ſu naſe čorne holsje ſafo wupuſhczili, dokelž je ſo jim naſſerje něcht wo kweſlacznych wotmyleſlenach wudžko, ſ kothymž ſu woſhydlerjo naſich ſtron napschecžiwo nim napjelnjeni. Duž je bjes bgiwa, ſo ſu ſebi druh ſtatok pſtak, hdyž ſo boječ ſjetrebaſa, ſo jich mložatam kožu pſches wuſhi pſchedreja.

Š Radworja. Zutrowniczku tu po starodawnym kſchecžianſkim waſchnju kſchijerjo ſečhaja. Pschi Radwoſtſkim ſečhanju ſu lětha 47, pschi Baczonjanſkim 42 ſoni webdželi. Dokelž je rjane wjedro, bě wjele pſchihlabewarjow ſ bliſka a ſ daloka pſchisčlo, bjes nimi tež někoiſi wyprezy offižerojo.

Š Brēſez. W jutroxnej nožy je tu cželadník Jan Bartko ſ Varta, pola jeneho tudomneho kublerja klužoz, do njeſboža pſchisčel. Hdyž ſ tělby wutſelt, ta roſleži a ſemu tſi porſty ſ ſejeve ruli wotiorze, kothrž ſu ſo naſſerje do malých kſlow ſeſpjerſchile; pſchetož hac̄ ſotal Janeho kſeba wot nich naſakali njeſču. Šatwórtý porſ ſu Bartkei w Budyskej měſčjanſkej hoſetni, hdyž ſu jeho hnydom dojwiesli, wotřenuz dybrieli.

Š Hrodžiſhčza. Naſchu nowu naſtarjenu druhu ſhulu poſkluželu 2. haprleje knes měſtiny ſhulſki inspektor ſarat Mroſez zwjedzeňszy poſhwjeſci.

Š Wotrowa. Spodžiowne njeſbože je ſo tu cžidi pſtak ſtaſo. Hdyž čhyſche ſublet Eufičianski ſwoſimaj konjomaj ſypnuc̄, moržnu jeho ſon ſe ſubami do woblic̄; ſedma bě mójno, cžecjenje ſwje ſaſtaſic̄.

Š Brēſnje pola Ramjenza. Prěni džen jutrow ſu ſo tu twarjenja na kuble Ferdinandba Kegela wotpalite. Wobhydlerjo, kothrž, hdyž wchen wudyri, runje pschi wjedzeti ſeſhach, mějachu ſedma klužilu, ſtot a něcht naſobý wukhovac̄. Dwe kwinječi dybřeſtej ſo plomjenjam, kothrž ſo nimo měry ruci pſches klužjane twarjenja roſchěrachu, pſchewoſtaſic̄. Domjazu naſebu je wohen nimele wſchu ſanicž, ſtotož ſegelez ſwoſju cíjim cžejſho potřebi, dokelž ju nima ſawěſčenu. Tele wohnjowe njeſbože je w Brēſni w běhu jenich njeđzel hido tſeče, a to kóžby kroči njeđzelſki džen, tak ſo tulanje bliſko leži, ſo něcht ſlubu wohen ſaſo. Duž ſu ſo wobhydlerjo naſteje wžy do ſtracha dali, ſo bojo, ſo možlo wohnjowe njeſbože hysche dale naſchu wjeſ domaptaſc̄.

Š Němſkých Paſliž. Poſkluželu w nožy je ſo tudomna gmeiňſla khež do cžista wotpalika.

Š Kleťneho. Tu je khetro hibanje, ſo bychmy tu hermank doſtali, kaiſiž ſužobne wžy (Eas, Rychwald atd.) hido dawno maja. Kunje Kleťno leži jako kředzina zyloje krajinu pſchi ſelesnizy jara pſchihobno. Mažiſam ſo, ſo ſměje naſche prözowanje dobry wuſpěch.

Š hyskſeho kuchinje. To dha ſu dny, ſo počołarjej wutroba poſtakuje. Egopłota, ſkónčne hysche ſzrenje a mučka a měd

s nalétnich kwětkow, to pečolam berje tyje. Haj, hdy by tak wostało, to by rjenje bylo. Dha bychmy bórsy hylne kolož, a czi, kotsig ho sa rojemí žebža, bychú bórsy přenje roje měli. Hac̄kunjež pečoly nětkele jara pilnje noscha, dha tola to njenanosc̄ha, schtož sa čerw a hami sa ſebje trjebaſu. Echo dla wobhladaj ſebi, hdyž illukac̄, kruze, tak wjèle maju twoje pečolki hiscze mjeđowých polšabow. To dyrbis̄ch wjedzec̄, hewak ſo czi radži, ſo tebi pečoly hłodu wumrje. Hdyž njeje doſč mjeđu, tam pschipołog ſ druhého koloža plast. Sa kolož je pschilodne, hdyž ſo nětkele židka zyroba dawa. To pochnuwa matku, ſo pilnje lehnje a tak doſtanjeſch w prawym čaſzu hylne ludſtwo. Jenož taſti kolož pschinjeſe tebi ſa ſte ſeſty wujſit, tež potom, hdyž ſu čaſhy hubjeniſhe. Schtož ma kolož, kotoř je matku ſhubit, tón može wſchelaco čaſnicz. Ma hiscze hylne ludſtwo, dha pschipołog jim na mjeſce čerw ſe hylneho koloža a hotuja ſebi potom hnydom matwischzo, dha ſtaſaj ſebi khetsje matku pola wiſowarja a pschipuschcz ju. Tola njewocžakaj, ſo smjeſch bórsy hylny kolož. Pečoly, kotoř hiscze maſch, ſu mjeniſzy wſchitke ſtaré hotſieſti, kotoř bórsy wotemru a přenje mlode pečoly wulahnu ſo halle 3 nježele po tym, ſo ſy matku do ludſtra puſchczit. Tak minu ſo nehdje 4 nježele. A předy hac̄ je ſo kolož ſekylniſ, je ſo lečo ſe ſwojimi kwětkami minulo. Wudawlow mjeſeſch ſi taſkim koložom mnohe, ale wujſitka žaneho. Echo dla ja taſki woſhyroczeny kolož na mjeſce wotſtronju; a jeli ſo runjež chzu, na kožu pjenjeſh, kotoř bych ſa matku wudal byl, na rój. Tón je wjazy hódný. — To bylo to, schtož ma pečolat nětkele wobstarac̄. S minjeneſe ſym lětka wjèle ſwjeſelazeho nježlyſch. Morwe a khore kolož a mało živych, ſtrowych a hylnych: to ſu hronečka, kotoř ſo ſe wſchēch ſtron ſanouſeja. To dha tež bē nimo mery hubjena ſyma ſa pečolarije, hac̄ runjež njebe kruta. Ale doha bē ſa pečoly, nježmertne doha, dokež halle wet jutrow ſem přenje tak čjopke dny mam, ſo powetrowa čjopkota a niz ſlonečne pruhi k wutetu wabja. Schtož njeje hłodu wumrjelo, to je hrava morila a někotry kolož traſch hiscze počegehne; khiba jemu taſkele wjedro kaž dženſniſche a čerſtwy měd ſ nalétnych kwětkow wuſtrowja. Wot jeneho pečolaria wém, ſo je wot 10 koložow jenož 1 ſdžeržat. Někto winy ma ſam, ale někto je jemu ſyma ſworała.

Přílopk.

* Se Šleho Komorowa 19. měrza piſaču: Rubjezny nadpad je ſo wejera rano wokoło 8 hózin na droſy mjes Grube Iſhy a Rownom ſtaſ. 12 lětny hólczež ſe bē někajt wudžek wunjeſk a bē ſ 3 hriwnami na dompuču. Tam jeho dwaſ mužoi, ſ hole wuſtuwiſchi, popadnuschtaj, a jeho, jeho ſ hłowu do kněha tyknuwiſchi, wurubischtaj. Potom ſako do hole čeſtnuschtaj. Dwaſ dželac̄jerjei pschijſedſchi ſo ſa nimaj puſchcziſchtaj, ale jeju njeđožahnuschtaj.

* Jara čeſke ſwinjo je njeđawno ſublet Lavor w Hornowje pola hródku ręſat. Wone wukrane 650 puntow waſeſche. Poſez na khribjec̄ mjeſeſch 20 zentimetrow tolſty. Besche to pôſle ſwinjo. Lavor bē ſebi jo ſam wocžahnul. Jedyn rěſnik ſ Vorſeſe bē jemu ſa žive ſwinjo 345 hriwnow hadžil.

* Hdyž wondano w Löwenje w Schlesynſtej na tamniſchim tſelniku wojozy tſelachu, ſo ſe ſabluženeſi kultu wonka na polu džeczo, na linje ſwojeſe maczerje ſebjaze, ſatſeli. Ma njeboſtati tamniſcheho tſelnika ſu hido čaſto ludžo, wokoło njeho byblazy, ſlorzili.

* Hdyž ſo tele dny kyražerojo w Wrótklawju na mjetanje ſ lebju ſwucžowachu, jena lebja w ſemi tčjazy wofta. S doboſ ſedyn ſon nahle na bot ſupi. Lebja ſo kyražerej k wutrobje ſalko; wón hnydom wumrje.

* Čjřjóda Barlinſkých turnarjow bē ſo přeni djeni jutrow do Kunnersdorfa naſtaſila, ſo by ſebi tamniſchi artilleriſki tſelnik wobhladala. Pschi teſle ſkladnoſci ſažeblak nadětžechu, kotoř ſnabž pschi tſelanskim ſwucžowanju ſo wohnja popadnul njebe. Nježgiwozny na wſpjetne ſakſnje wojetſleje wſchinoſe ſažeblak do jeneje korejny ſobu wſachu, ſo bychú ſ nim poſpły čiñili. Tale njewobhladniwoſc̄ dyrbis̄ch žalozne ſcžehwki měcz. Hdyž jedyn artilleriſt, w korejny pschitomny, ſažeblak do ruky wſa, wón na dobo roſbuchnu. Sklafowanje bē žadlave. Woſalej ſo wobej ruzy wottorhnuſtej, a wjednílej turnarjow ſo wobej wózgzy tak ſtrachne wobſchložiſtej, ſo ſo boja, ſo wldženje ſhubi. Pödla teho je hiscze 6 wožobow mjenje abo bōle čeſko ſranjenych.

* Wot koloži roſhartowanych a morjeny ſu tele dny w Barlinje 10 lětny hólczež. Ma jenej drjewinu ſe 10= a 11 lětni hólczež do jenu koloži pschecžehachu, kotoř na wulki pjenku ſebjeſche, ſ kijemi do jenej mločiczy. Tich ſtrachne wjeſeſe ſo jem ſe pschetorje. Čjwilowane ſlocžo nahle jenemu ſ nich, 10 lětnemu ſynej bliſko

bydlazeho dželac̄jerja, do wobličja ſlecža, ſo do njeho tak ſakuſnumuſchi, ſo dyrbis̄ch ſo ſ možu wottorhnuſz. Hóz, ſ kruju poſežany, ſ ſemi padze a dyrbis̄ch ſo demoj donjeſeſz a potem do hojerjenje, hdyž bórsy wumrje.

* (10 lětnie Madeirske wino ſa wjetcha Bismarck.) Lubelska wulka winatnja Lorenza Harmsa je wjetchej Bismarckej pschi ſkladnoſci khjoroweho wopyta w Friedrichſruhe 12 bleſchow Madeirſkeho wina ſ lěta 1792 poſkala, kotrež wino je hiscze wot pradžeda něcžiſcheho winoſeſeho pschelupza.

* W laſkim dobrym wony maje gmejnja ſe ſwojim wucžerjom ſluwa byc̄, wo tym „Frankf. O. Ztg.“ piſche. W Deichowje, malej wsh, hido doſke ſte ſe ſtukuje, kotoř je ſo nimo ſchulſkeho džela tež jako pomoznik a radžiczel wobhylterjow ſwojeſe ſchulſteje wobhylt ſažlužbny wopokaſal. Někto čhe ſo na derje ſažlužený wotpočiňk podac̄, rady pak hac̄ do ſwojeſe ſbóžneje ſmjerze mjes ſwojimi lubhmi wjeſnjanami wotſaz. Duž wjeſnemu pschedſteſtejerjei poſlunu, ſo by ſebi rady wo wsh ſuſ ſezomnoſe ſupi, hdyž by ſebi khjelk u natwaric̄ mohl. Wjeſni ſaſtupniſy ſo na to ſhromadžiſhu a wobſamknuchu jenohloženje, ſo čhežda jemu twarske mětno dočmo wotſupic̄ a jemu w naſeču pschi twarjenju na wſchē mózne waschnje darmo pomezni byc̄.

* 14. měrza w Torunje wotprawjeny khjěznik je ſo krótko do wotprawjenja poſnje wuſnał a do protokolla ſapiſac̄ ſak, ſo njeje jenož pólneho ſtrazu ſata, ale tež barona ſ Golzy ſatſelli, a ſo je po taſkim wot pschibažneho ſuba k jaſtu na čaſh ſtvenja wotſubzeny wojnat Kopisteſki, kotoř je ſ jaſtu ſekeňuſ, na morbaſtvoje njeſinowathy.

* W Wörbifhofenje prelat Kneipp ſwój přeni pschednoſch ſo ſwojim pschebhywanju w Rominje wotmě. Wójwoda Sorbon, wójwodka ſ Urenberg, prynz de Troy běchu mjes pschipoſklučarjemi. Kneipp powjedasche ſwoje pucžowanſe naſhonenja rjenje žortniſe. Kruch čjorneho khleba ſ dwěmaj ſoſazymaj twarožkomaſ bē jemu hac̄ do Roma k jědži dožahal. Jenož w Mnichowje je poſluku pojedk, kotař je jenož teho dla někto hódná byla, dokež je droha byla, runjež jenož ſ wody a ſ khleba wobſtejeſe. W Rominje, Kneipp powjedasche, čjakaſtu na mne mnosy knježo, kž běchu tuby na wuſtrowjenju pschebhywali, a tež tójskto ſónſkeho ſuba, bjes kotrehož nihde niciož njeſotenidže. Wola hamža je Kneipp nimale wſchēdne dželſchi čaſh pschebhywac̄ ſměl. Hamžowe přenje praschenje bē: „Kak ſteji ſ wobžanym ſtowanjom?“ Potom hamž džesche: „Wac̄he prawida, čjowjeſe ſejiwjenje naſtupeſe, ſu ſ mojimi zyle pschesjene, na dobo malo jěſc a nimale niciož pic̄, to je mi k temu dopomhalo, ſo mólu pschi ſwojich 84 lětach hiscze dželac̄.“ Kneipp dale poſjedasche, ſo je ſo jeho ſystem tež poſla Rominjanow, kž ſo hewal wody khéto hoja, hido hylne ſakorjeniſ. Kneipp čyžsche ſo hido tydženj předy domoj wrózic̄, ale hamž je jemu psches wolu pschejel, a duž je ſebi Kneipp myſlik: Hdyž wulki knies rěči, dyrbí maſh mjeſczej, kždheho druhého by trochu poraſh.

* Mjes Lapjanami w ſchwedſkim Laplandje tu khwilu taſka nusa knježi, taſku ſtam w naſchim ſtectoku hiscze čeptili njeſju. Wina teho je ſetuſhi ſněh. Bjes tym ſo poſnózne jelenje hewal ſwoju ſiwnoſc̄, moch, ſ lohlotu pod ſněhem namakaja, je jem to w ſetuſhei ſymje njeſomgna wěz. Ssňeh leži tak hluhoko a twierđe, ſo ſo poſnózne jelenje psches njón pscheryc̄ njeſamóga. Na finiſkej ſtronje bē pak bohata zyroba ſa poſnózne jelenje, duž pschekročiſhu tħażi ſejiwjenje mjesu. Finjo pak ſu hido ſ wjele ſet ſem ſwoje mjesu pschecžiwo Lapjanſkim ſtadlam ſawrjeli, duž ſu někto tħażi ſejiwjenje pschekročiſhu ſejiwjenow čjafali. Dokelz ſu jelenje jenicžke ſamoženje Lapjanow, ſu Lapjenjo na proſhetiſti kij pschischi. Druha pschesejha ſa Lapjanow je ſtaroz (Wielſraſ), kž tam wokoło nufli a ſta ſejiwjenow mori.

* Mysche ſu tu khwilu wulka pschesejha ſa zyly Marinpolſki wokrjeſ w poſlaniſchej Ruskej. Wobhylterſtwo ſo ſim njeſože do wobartac̄. Mjelicžomne hido pschicženjny myſchi pjenja wobhyltenja, pinzy a lubje a roſrymuſu wſchitko, do čežhož ſo dowala, ſamo čjopy, ſ kotořimyž ſu petrolejewe bleſche ſawrjene. S wopredka ſu ſo koloži rasnje do nich mèle a ſ nich zyle hromady naſopile, dokež je njeſju dožrac̄ moħle. Għolnżne pak ſu ſo bjeſlóniſneho kónzowanja nabyle, widgiwſchi, ſo nad nimi njeđobudža. Husto něklo kožor ſrijedža iſtaw leži baſnički baſe, mjes tym ſo myſche wokoło njeho ſlakotaja a ſo ſchjelakja. Naihóriſku haru w nožy čerjja, hdyž byc̄ a kwočko po lubžoch, kž w koloži ſpja, wokoło reſvaja. Woſtaſchi ſo wſchēho druhého džela ludžo jenož paſle dželajza a polakuja a kaž wjèle myſchi tež do nich ſpopaduſa, njeje tola ani widzeč, ſo by pschesejha jenož trochu wotebheraka.

* Stadlo wozzow, 80 shtuk hylne, je wozcierski pož dla wozcieroweje ujerdy w czesku wotliwa pola Baltruma mnohe kilometry hloboko do morja sehnat. Tam je pschiliw pschelhwata a zhe stadlo ho tepi. Sahubjene stadlo be jara wjole hódone. Besche to najwjetshce stadlo naraanschofrisskich mlocznych wozzow, kiz stajnje jara dobre a drohe jehnjata wozcahowach.

* (Czelo w koferje.) Zadlave mordarstwo tu khwilu London-cjanow roshorja. Néhdeje psched dwemaj nzedzelomaj, tak pižachu nowiny, kebi jena Jónska, s imenom Marja Herman, někotre stoy w khzi 51 Grafton Street pola Tottenham Court Road wotnaja. Wona hama pschiczeze, domjazym pak powjedache, so ju jeje muž s khwilemi, wožebje wot hoboty hacj do pondzale, wopytuje. Hermanka ho čjische sadzeresche. Posledni schtpórtk pak kebi stareho muža, kaj je ho neto wupokasko, néhbuscheho konserja Stevensa, hóbu domo pschiwobze. Jena nad Hermantu bydlaza schwadlicha, Hutchius, pschiesche, tak ho wobaj na shodze wotrie wadzescha. Posdžischo ho žakosczenje do hornjego poskhoda pscheczischa. Nicito w khzi njebe zuſeho s domu wuncz widzat. Ssobotu Hermanka hospodu sa pschichodny thdzeni saplaci a ju s dobom wupowjedzi, njeprajesche pak czeho dla. Wjeczor dwaj cłowjekaj s karu pschijedzescha, so byschtaf jeje wéz wotwieskoj. Besz wézami be wulki kofer, kotrejz Hermanna žadyn wokomik s wozzow njespuschci. Wona hama karu do noweho bydla pschewodzesche. Schwadlicha pak, kotrejz ho ta wéz jara podhladna a njeprawa svasche, ju nasdala szeghowsasche. Wona tez tu wéz na polizajstwie woszjewi, a wukopa ho, so jejne myzle njebehu wopaczne byle. W Hermannym wopuschczonym wobydlenju polizijsko na semi a na szégenje krawe blaki namalachu a w jeje nowym bydle s powjasami wobwjasany wulki kofer, w kotrejz hnydom neschto njeprawe wozcahowach. Hermanka čjische wotwieschenje sadzewan, ale fastojnizy wélo wotpaczichu. W koferje czelo namalachu, a to czelo néhbuscheho wósnika, 76 létneho Charlesa Anthonga Stevensa. Jejho syn powjeda, so je jeho nan w swojich wysokich létach jara bylny byl a so je teho dla mordatka pomožnika mécz dyrbjala. Pschi pschelhwowanju ho Hermanka runje tak symna sadzeresche, kaj pschi sajeczu. Ssamo jej pschedstajeny kofer njesamо jeje wobliczo pschemiczu. Pschepytowanje hlycze slonczene njeje.

* (Straschnaj schimpansaj [cłowjekie najpodobnista wopiza]). W arsenale w New-Yorkim zentralnym parku, hdež dwé Barnumowemu a Baileyowemu zirkusej klušchazej schimpansaj pschelhwatash, je ho krawanne njebože stało, pschi kotrejz je wobladat tuteju swjerczow hjes mala živjenje šhubit. "Chiko" a "Hana", tak tez sczeczez relatej, stej do dolheje kletki se železnymi lěžyzami sawreniaj, kotrejz runje nad tej stwu steji, w kotrejz seržant parkowego polizajstwa bydl. Drjewiana szégenje kletki do dweju wotdželow dzeli. W jenym je mužski schimpans Chiko a w drugim Jónska Hana. Wožladar, B. Gož rěkazy, w malym rumje sadz kletki spasche. Hdyž stej sczeczez blodne, sapocznjetej s rukomaj klesacz a schkreczec, schtož je w seržantowej stwu derje hlycze. Besche wjeczor krótko do dżewjezich hodyz, hdyž seržant Mulholland jenu wopizu s rukomaj klesacz a schkreczec hlycza. Po khwili pak tez cłowjek bołosnje wolač pocza. Seržanta myžl nastroža, so znadz stej sczeczez swojego wotbladarja nadpadnułej. S dwemaj druhimaj mužomaj wón rucze horje krawasche. Tam ho jmu hrošna wéz polasa. Na sadnjej stronje kletki Gož ležesche. Schimpansaj beschtai jeho kruze k lěžyzu pschitkózil. Hana be jeho prawu ruku do kletki széhnuła a kusasche wot njeje. Chiko pak be jeho prawu nohu k kebi nnts széhnuł a wołkuhwasche jemu porzy a kult, kaj pož wot koscze kuža. Wožje Gož wołacj nsemóžesche, bokež jeho Hana, jeho s jenej ruku sa schiju dżerzo, bylnje l semi tloczescze. Gož be božy a jenož w spodnej draseje. Halle hdyž běchu na pomož pschibězeni hóbu pschinjezene widyk hterto naklili, so jim poradzi, njebožowneho s pasorou džiwuchow wumoz. Wožladat be pschi wsczeh bołoszach, kotrej mjeſeche, zyle pschi kebi, tak so móžesche wupowjedac, tak je do njeboža pschischo. "Běch ho runje wužwlelač a čjzych do koža hicž, hdyž Chiko wo pizu wołasche. Duz čjzych jemu po bananu donicž. To pak dyrbjach bliſto nimo hanineje kletki hicž. W tym wołomiku wona se swojej dolhej ruku psches lěžyzu sjedze a mi na prawe ramjo dyri. Sso nastrožo, szézech prawu ruku, so bych ho wobarak. Njekrasniza pak moži ruku shrabnu a ju do kletki széze. Sso se subami do njeje saluhnuwshi mjeňahle k semi porasy. Pschi padze moja prawa noha k Chikowej lěžyzu pschitdze, ton ju hnydom shrabnu a ju psches lěžyzu k kebi széze. Běch pschewedzheny, so be moja poslednia hodyzina bila, bych tez wéscze šhubjeny byl, by-li mi w prawym czesku pomož njeſchischa. Nadzieja ho, so czelo sranjeneho pschi živjenju szeržeta.

(Bytwiniske powjescze hladaj w pschilosy.)

Drje wowa awtzija

na Wužeklowiskim reverbje.

Srjedu 4. hapsreje t. s. dopoldnia wot 1/29 hodzin maja ho na Wjeschiszej horje na Deskez, Sokez a Hermannez sahonje, w 2., 3., 7. a 33. wodzelenju

65 twjerdyh } dolich hromadow

144 mjeſtich } dolich hromadow

se swuczenymi wuměnjeniami na pschewadzowanje pschedawacj.

W Wužeku, 28. mera 1894. Gertel, wychschi hajniſ.

Rěſak G. A. Leunera

w Wužančizach (Weigsdorfje) pola řumvalda

porucza ho k kupowanju hraniteho drjewa, deskow, latow, kaj tez hotoweho schpundowanja a schindzelowych deskow a wotřekow we wsczeh swuczenych dolhosezach a tolkoscjach.

Dobre runklizowe hymjo:

Eckendorffske, Obendorffske a Leutewitzske, psches lonschu ſchotu je letza drohe a plací punt 1 hrivnu 10 np. hacj 1 hr. 30 np. Róže, wſchelake ſchomiti, roſliny a wsczeh ſahrobniske ſymjenja. Agentury tycsle ſaweszenjow: Landwirthſchaftliche Feuerversicherung, Sächſische Viehversicherung und Norddeutsche Hagel-Versicherung. Tez hwoje ſuhove a wodowe kupjese porucza

Michał Kokla w ſupjeli.

Taſlate wahi, dezimalne wahi, želeſne punty, možasne „	po ſalonju a jeho wane
---	---------------------------

w wulkim wubjerku porucza

B. Fischer na žitnej haſy.

Theodor Niecksch předy T. Jermis

twarjenja maschinow a porjedzenja
na Draždanské drózy 2 w Budyschinje

porucza ho

k twarjenju ratarſkich maschinow a k jich porjedzenju, kowarſkich dušakow (měchow) we wsczeh wulkoſczech, piwarskich a mlynskich maschinow, elevatorow ſa ſamien, žwel, lód-wuhlo atd., transmisijsow, zentesimalnych mostowych wahow, wsczeh porjedzenjow a k dílanju maschinow wſchelakeje družiny po tunich placzisnach a dobrym wuwjedzenju.

placzisny tunišho hacj ushndze druhdze!

Moje twory ho, kaj je dospolnje ſnate, s dolhosetnym džerjenjom wuſnamjenja.

Drastne tkaniwy w najwjetshim wubjerku, wobleczenje hido po 3 1/2 ml., s czisteje wołmy, w najrjenskich barbach wobleczenje hido po 5 1/2 ml. a 8 ml., wshudze druhdze dwójzy tak droho, czorne tkaniwy k wobleczenjam a ſaketam runje tak tunjo, czorne ſidzane tkaniwy k njeſcenzuskej drascze, ſa kotrychž dobre noschenje rukuju, lohcž po 150 np., hewal 2 1/2 ml., naſlepsha ſvožo-žida lohcž po 2 1/2 ml., hewal 4 ml., gardinu běle a pižane, lohcž po 12 np., dwojoboczne wobrubjene lohcž po 25 np., wołmiane poczehnjenje na ſofa, 10/4 ſcheroke, lohcž po 75 np., pschikrywy na požleſcza, rulowowe tkaniwy, maſrazowy drel, 10/4 ſcheroke, lohcž po 60 np., kožoſte ſukno lohcž po 50 np., ſofowe pschikrywy, pschedeschiczniki po 140 np. hacj k naſlepſhemu ſměšnje tunjo, hotowe koſhle, ſbytki wołmiane muhelinu, módroziszcze, atlachowy ſomot, požleſczezowe tkaniwy, wupjerski, hotowe ſuknje, blusy, ſhlaſty a wjole druhich wézow ſměšnje tunjo.

Tworowy ſkład najwjetsho Draždanského tworoweho doma Siegfrieda Schlesingera ſola

Hermann Beermann w Budyschinje
na ſnutſlowej lawſlej haſy s napschecza radneje pinzy.

Schtomowy wóſk běžith a twjerdy w rokach tunjo ſu tunjo na pschedan w řehwa- porucza	Schzepjene jabluczinki czanskej ſchulskej ſahrodze.
--	--

Otto Engert.

Pschi Pětrowskej zirkwi čížko 2 w Budyschinje ležaza mašina w najlepšim tvarškim stavje ho namača za ho derje danjaza khěža se sadním twarjenjom a khlamami, kotrež ho sa zigarovu abo druhu mjenšchu pschedawatniu pschihodža, je dla wobhodžerowej wykoleje staroby pschi niskim naplaczenu tunjo na pschedan. Na kupjenje smyšleni čyžli ho na wobhodžerja, w 2 poshodze mjenowancho doma bydlazeho, wobrocziež.

Moja khěža s khlamami, psched schuleršimi wrotami čížko 9 ležaza, je pschemenjenja dla na pschedan.

Hermann Hauffe,
pschedawat wurešnych tworow.

W Komsku pola Minalaka je živnoſez čížko 24 se 16 körzami ležomnoſeſe ſe živym a morwym inventarom na pschedan.

W Starym Kushežu pola Njezwacžidka je živnoſez čížko 5 s 10 körzami pola a $2\frac{1}{2}$ körzami kuli bjes hospody a wumjenka na pschedan. Pola njebaloko domsleho w krusche leža.

Živnoſez s dobrymi twarjenjemi na 2 abo 3 kruhy kupicž pytam. Shtož ma žonu na pschedan, nječ to w wudawatni „Sserb. Now.“ ſe vjedzenju da.

W Kotzach je mała živnoſez čdo. 9 na pschedan. Dalshe je ſhonicž pola Schneidera w Kusku čížko 6.

* Woprundzite
Würzburgske runklizowe ſymjo
porucja
Carl Noack na žitnej hažy.

Ssymjentny wowlz
wopravdity Probstajski,
runklizowe ſymjo
Oberndorffske žolte kuſoſte
porucja

Gustav Heinke
pschi žitnyh vilach 34.

Žitne

žigare
kupowanſke žorlo ſa ſahopſchedawa-
rjow,

tyhaž hido po 20 ml. porucja

Richard Neumann
na ſnitskownej lawskej hažy čdo. 8,
filiale na bohatej hažy 28 a na róžku
Lubitskleje a Mättigoweje drohi.

Richard Neumann
porucja kyry a paſeny

phofei

w najwjetſhim wubjerku a naj-
lepſher dobroſeſti po najtunischič
placziſnah.

Pschi wotewſacžu wjetſchič bžel-
bow ho pomérne nižsche placziſny
woblicža.

Pschedawarňa židžanyh bantow, posamentow,
pychi, wolmjanych a bělyh tworow

Gustava Hamanna

na bohatej hažy 3 na bohatej hažy
ſ napschecža poſta.

S tuhym ſebi dowolam woſebje ſebzblive činicz na ſwoj wulkotny ſlab

židžanyh bantow

w wujadnje wulkim wubjerku po barbach a ſchěrjach.

Dale porucžam

rubisheža na hlowiu a ſ wobwěſchenju

s wolnym, židu a ſchenille.

 Wo ſe bit o ſe ž:

Wſcha potreba ſa krawſtvo a ſchwalczifſtwo.

Wſchědnij pschitħad nowoſcžow.

W wudawatni „Sserblič Nowin“ je dostaž ſa 2 hriwne:
HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spižaschtaj Wilhelm Boguslawski a Michał Horňák.

Fotografowarňa
E. Benzschela w Budyschinje
36 na ſwonkownej lawskej hažy 36

porucja ho ſe fotografowanju portretow, hromadnych wobrasow, tablowow, tež ſ wonka doma ſa towarzſtwa a ſchule w kózdej wulkosći pschi najlepšim wuwiedzenju po najtunischič placziſnah.

Viſitna wulkosć hido po 3 ml. $1\frac{1}{2}$ duž. a po 6 ml. zylk duzent. Powjetſchenje po kózdem wobraru haž do živjenſkeje wulkosće. Fotografowanja po 1 ſkhone ſe wſchědnje wotewrjenia.

Korbh
tunjo bžela a wuporiedza
Wylem Fischer
w Wodowej pola Wobborka.

Kedžbu!

Wſče družiny derje paſenyh
murielskich a třeſčnih ſybelow ma
na pschedan ſybelnicža „Wylemowa
horka“ w Dubrawzy.

A. Mittrach,
ſybelnicžny najek.

Czajnikli
najtunischič poſcheda-
ta a najlepše
porucža ſ ruto-
vaniom

Curt Jentsch

czajnikat

na ſwonkownej lawskej hažy 5.

Krčku tež kerſti.

Szlódkoſmjetanowu
margarinu,
najlepſhu, kotrež ho namača,
Dinski
ſwinjazý ſchmalz,
cerſtwy laný woliſ
porucžataj
Ginzel a Ritscher.

Pawol Giebner
na bohatej hažy čížko 18,
ſ nutſhodom na theaterſkej hažy,
porucža ſwoju

winařnju

ſ winownju a ſnědařnju.
Wino w laſchczech a korbach

po 12, 24 a 50 bleschach a tež
w čižvach roſeſzelu, teho runja
po jenotliwych bleschach wſče dru-

žiny czerwjeneho a běleho wina.
Kózdy móže ho na to ſpusheſecž,
ſo pola Giebnera čížke wopravne

wino doſtanje, kotrež derje tyje a
kotrež je ſtrowoſeſti ſpomožne.

W mlynje na ſsokolzy je rjane
wobydlenje, ſa ſchewza ho woſebje
derje hodžaze, na pschedenacž.

Kurwjerch (Kurfürst)

w Budyschinje pschi drzewowych wikach.

S tutym poruczam swój nowowotwryeny hosczenz, s pschi prawienjom, nowemu czasej pskimierjenym, wuhotowanym, prawje živje wophtowacj.

Wypischanje sa 50 koni, kušin a pinza wulzy dobrej, kedijskie požluženje.

S pocjesczowanjom

Hermann Seeh.

Dobrowolna wohnjowa wohora

w Njechwacziidle.

Niedzela 1. haprleje instrumentalny konzert se žortniwymi pschednoschkami Sastup 50 np. Sapocjatki 1/2 hodzin.

Wo wjelesicbny wopht prophy

komando.

Sserbske Burske Towarstwo w Nakazach smjeje jutje nježelu 1. haprleje popoldnu w 5 hodzinach w Solez hosczenzu požedzenje. Pschedkydšto.

Towarstwo Sserbskich Burow w Bělčezach smjeje nježelu 1. haprleje popoldnu w 4 hodzinach w Schuster ez hosczenzu požedzenje. Pschedkydšto.

Njechwacziidle ratariske towarstwo smjeje nježelu 1. haprleje popoldnu w 4 hodzinach shromadžisnu, kotrej je knies plahowanski inspektor dr. Gräfka pschednoschl pschi-lubil. Wo bohaty wopht prophy pschedkydšto.

Serbske Towarstwo za Khwaćicy a wokolność zmjeje jutre nježelu 1. jutrownika, w Khwaćicach swojbny wječor. Swjedženski porjad je: Serbske džiwadłowe przedstajenie, spěwanska zabawa a reje. Zapocatki wječor w 7 hodzinach. Wše sobustawy so nanjwutrobišo přeprošuja. Jeno přeprošeni hosco maja přistup.

Předsydstwo.

Bukečanske serbske towarstwo

zmjeje jutre (młode jutry), jako 1. haprleje, swoje posedzenje. Přednošk knjeza městopředsydy Wojnarja ze Žornosyk wo „Gustav-Adolfowym skutkowanju za našu wero a jeho smjerći“. — Wuradženje wo nalětnym wulče.

Zapocatki z dypkom 5 hodzin. Wšitke sobustawy so k temu posedzenju hač najwutrobišo přeproša, tež hosco budža nam witani.

Předsydstwo.

Budyska Bjesada

zmjeje pońdzela 9. haprleje wječor w 8 hodzinach w Budyskej tréleńi hlownu zhromadžiznu.

Dnjowy porjad: 1. Rozprawy. 2. Nowowólby.

Předsydstwo.

Wuſtojnych murjerjow

k pſchetwarej Njechornjanskoho mlyna pytam. Dželo ho frjedu po jutrah sapocjane. Njech ho samolwja pola polera a podpišaneho.

Bernhard Schöne, twarski mischtir na nowej haſy 6.

Wobrasy

(bilby) ho rjenje a tunjo faschlež- zuja a s wobkutom wobbadža, domowe żohuwanje a wobrasy w wulkim wuhjerku a tunich pla- cīsnach pola

Maxa Mützy na bohatej haſy 11.

Carbolineum

najlepši woli k barbjenju a umloczenju w přenjotnych čiwač po 3 zentnarjach, po mjeniščich žudobjach a po wazy, po naftuni- ſkej placzisne porucja en gros drogowe khlamy en détail

Oty Engerta.

Schtóž swój čažnik che derje a tunjo porjedžic, njech jón donješe k čažnikarjej Curtej Tentschei na swontownej lawskiej haſy 5. Wón tež herbsti ręczę.

Hnydom je wobydlenje w ma- hivnym twarjenju w Brésy pola Hodžija na pschenajecje. Dalshe je šhonicz čižlo 12 tam.

Schwalcza, kotraž je wjazy slet na wach schila, je netko w Budyschinje na Lubijskej drósy čzo. 7 po 3 skhodach s byd- lom a porucja ho česczenym Sserbowkam k dobročiwemu wobkedybowanju.

Młode holzy, kotrej chzedža schwalcze doddanje nawučnuc, ho pyta na Karolinej drózy 6 po 1 skhodze. Po žadanju tam tež bydlo dostanu.

Ujewoženjeny rolny pohonež ho hnydom do skužby pyta na knjekim dworje w Jamnom pola Klémneho.

Schewsko wucžobnika, swolni- weho hólza, tež bjes wucžobneho pjenjeſa, pyta schewski mischtir P. Vačali na bohatej haſy 10 po 2 skhodomaj.

Knjesej Janej Michalkei w Nürnbergu k jeho narodnemu dnjej najwutrobišo sbozo pscheje P. w Budyschinje.

Palma mera

na row

Jurja Hataža, farskeho sahrodnika a khěbětarja w Njechwacziidle,

narodji ho 24. haprleje 1828 w Malej Dubrawzy, semrije 18. mérza 1894 w Njechwacziidle.

Cželný text: Schtóž mi čhe blužic, tón khodž sa mnú, a hdež ja bym, tam dýbti tež moi blužobník byc, a jeli so schtó mi bluži, tež budže moj Wóz čescežic.

Seženje Zana 12, 26.

Hlobž: O ty luboſež psche wochu luboſež.

Wothal džea našci lubi Tež s najrjenskijem pschedesliwom, Žedyn po druhim ho šhubi Tu se řemstich bydlenjow K tamnej hornjej domowini, K trónej hrujatej Trojiz, Bjes tpm jo hřichce my ja nimi W žmijertnym dole khodžimy.

Tak tež jelenje bludjemym My po lubym pschedesliwu, W duchu psche njoh' žarujemys, Hdyž jož' stutki ja nim du, Hdyž je Bóh jož' derje ſhowat Nutz do raja njebjestoh, Tu wot jenczeljek džowli wolał Prječ a byna jeneho.

Runjež nam tu s pschedesliwmi Snate neje s wěstnou, Kotſi wot nich namalani Budu junu we njebü. Kotrychž hmy ho nadžijeli, Cži tam znano njeb'djeja, Kíž pak mjenachym hřic k heli, Snažbž pak w njebü budžeta.

Dha widał psches Khrystuha jaſnje Rjana ſbóžna nadžija Ssmečzi nam do dušichow tražnje, So wón njebio wujiva, Hdyž my tudy poſladačmy, Rak wón Bohu blužesche, Modlo jeho wuhlačachy W žwiatniyu ſaž w komorzy.

S twjerdej wero wón tež džesche Šaž ſuſhom w živjenju, Njech tež tu jož' njevidžesche Šažujo ſe wšeči živjenju, Tež psched žmijerču wuziwačhe Khrysta čelo a tež krej, A ſej horzo požadasche Živn bycz s nim k wobliczej.

Wohlci hradny ſudni jeho Dušhu wěčnje wuſamnycz Wón tam s raje njebjestoh, Nožayl jemu hnadm bycz? Runjež w ſwojim ſlowje praji: Za ſym hnadm, ſomuž čazu, Dha wšak troſčt ho we naš haji, So wón žeje hnadm mjsdu.

Poſhweczena wot waju wuja Gustu Hataža.

A temu čižliu jena pschiloha.

Pschiloha f číslu 13 Serbskich Nowin.

Ssobotu 31. měrza 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskej zvrtwi smjeje jutje nježelu rano w 7 hodž. dialonus Rāda herbsku spomjednu rēč, $\frac{1}{2}$ hodžin farat dr. Kalich herbst a w 10 hodž. nemje pređowanje. — Wopoldnu $\frac{1}{2}$ hodžin budže se herbstimi hólzami latechismusowe rošreženje.

Wěrowani:

W Michałskej zvrtwi: Jurij Richard Pawoł Lüdka, hórnik w Wulcej Duševie, s Mariju Madlenu Dubisz w Sajdowje. — Jan Fiedler, scherz na Bidowje, s Hanu Mariju Nowakę se Sajdowia. — Jan Bjarsh, kamienieczař w Burzach, s Hanu Mariju Kuczinkę tam. — Ernst August Gröschla, kamienieczař w Gruboczach, s Mariju Petkulus i Čornych Nošliz.

Křčen:

W Michałskej zvrtwi: Oskar Hermann, Ernsta Bohuwera Mětašcha, skolástečko mischtra w Žeňkach, b. — Martha Lejna, Jana Augusta Alberta, kuhlerja w Byžejach, dž. — Maria Martha, Jana Ernsta Mějewy, fabrikaria na Bidowje, dž. — Maria, njeemandž. dž. w Čichonzech. — Hana Elsa, njeemandž. dž. w Borku. — Kora Richard, njeemandž. b. w Salonej Borschezi.

W Katholskej zvrtwi: Hana Maria, Jana Kortle Augusta Nowaka, scherza, dž.

Zemrječi:

Dějen 19. měrza: Maria Reichlowa rodž. Čejunkę s Kuloma, 50 l. 9 m. 14 d. — 20. kniežna Hanja Koplanisz, 70 l. 3 m. 9 d. — 21. Adolf Winkler, měščan, predy těchikrýjer, 76 l. 8 m. 21 d. — Hana Hedwiga, Bohuwera Wylema Rittera, krawca pod hromom, dž. 3 m. 6 d. — Jan Ernst Viebold, českla w Dobruschi, 36 l. 8 m. 27 d. — 22. Richard Eugen, Josefa Pawoła Biehlera, zigarnika na Bidowje, b. 29 d. — 23. kniežna Hanja Lulashz, 82 l. 6 m. — 25. August Wylem Jeremias, kralz i Korzymia, w wotřežnym wustawje na Bidowje, 26 l. 2 m. 12 d. — Morionardž. džowka Jana Augusta Halmu, hežerja a fabrikaria na Bidowje.

Placžisna žitow a produktow.

Žitový dovoz w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	24. měrza 1894		29. měrza 1894		wot		hacž	
	mł.	np.	mł.	np.	mł.	np.	mł.	np.
Pšenica	7	53	7	65	7	6	7	21
Rožta	6	76	6	94	6	65	6	88
Ječmien	5	63	5	69	5	44	5	63
Wosk	7	—	7	14	6	73	7	7
Hroč	7	80	8	—	7	40	7	60
Woda	8	89	11	11	9	50	10	56
Zahy	9	72	10	—	8	60	10	—
Pejdusčka	14	—	17	—	11	—	13	—
Berny	16	—	16	50	14	—	14	50
Butra	1	50	2	—	1	30	1	60
Pšenicejna mula	2	50	2	80	2	20	2	50
Ržana mula	6	25	16	—	—	—	—	—
Sýno	6	25	9	50	—	—	—	—
Sáloma	4	50	5	20	4	50	5	—
Brokata 595 schrot, štula	30	—	32	—	27	—	30	—
Pšenicejne wotrubu	8	—	31	—	—	—	—	—
Ržane wotrubu	4	25	5	—	—	—	—	—
	4	50	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placžesche: kóz pšenicy (bela) po 170 puntach 12 hr. 80 np. hacž 13 hr. — np., žolta 11 hr. 49 np. hacž 11 hr. 79 np., kóz rožti po 160 puntach 9 hr. — np. hacž 9 hr. 10 np., kóz ječmienja po 140 puntach 9 hr. 80 np. hacž 9 hr. 99 np.

Na Bursz w Budyschinje pšenica (bela) wot 7 hr. 21 np. hacž 7 hr. 35 np., pšenica (žolta) wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 6 np., rožta wot 5 hr. 60 np. hacž 5 hr. 69 np., ječmieni wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 20 np., wosk wot 8 hr. — np. hacž 9 hr. 25 np.

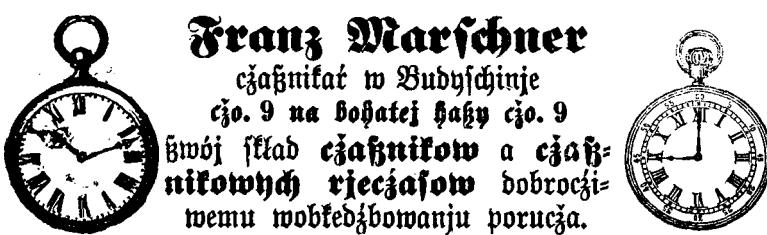
Draždžanske mjažjove placžisny: Horjada 1. družiny 56—60 hr., 2. družiny 52—55, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěšneje wahi. Dobre trajne štwinje 45—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Čelata 1. družiny 55—65 np., po punčeje rěšneje wahi.

Wjedro w Londonje 30. měrza: Symnisko.

Franz Marschner

čažnikat w Budyschinje
čjo. 9 na bohatej hazi čjo. 9

kwój sllač ečažnikow a ečažnikowých rječasow dobrosi-
wemu wobledžbowanju porucža.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placžisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pšehispomjenje: Rěčju herbski.

Wubjerné kwětle flodowe kolochi,
semiskoworjedhowu mucžku, lanu mucžku,
lane wožuchi, majš a majškowu schrot,
pizný gries, ržane a pšchenicne wotrubu,
f wužywej hroč, woku, czerwenný džeczel,
naletnju rožku a bělu naletnju pšchenizu
po kóznej dželbje tunjo porucža

Ernst Pfuhl
žitowa wilowárňa w „slotek hwěsdze“.

Módrocžiščež (čiščený barchent)

w jara wulkim wubjerku porucža po jara tunich placžisnach kóz hido
po 20 np., dželbu dobreho, barbu njepushezateho, našlepšscheje
hōdnoſcze, starý kóz po 25 np., $\frac{5}{4}$ scheroli; $\frac{6}{4}$ scheroli starý kóz
po 30 np., w rjanzch mustrach.

Zyhi, barbunepushezata kylnoniczata twora, wutrajne, starý
kóz po 20 np., kaž tež našlepšsche hōdnoſcze po wschelach placžisnach.

Zupjerkí, četwjenie, četwjenie a móbre ſmužlate, $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$
a $\frac{9}{4}$ scherole, čiſtowolmjané drastne tkaniuy kóz po 50 np.,
prawje dwa kóz scheroli běly plát, starý kóz po 35 np.,
 $\frac{7}{4}$ módry plát starý kóz po 40 np., rubiany plát, trjenja
starý kóz po 15 np., wulkí wubjerk židžaných, polžidžaných, wolemjaných
a polwolmjaných rubischow.

Emil Wehrle na jerjowej hazi.

Destillazijsa Adolfa Rämscha

w Budyschinje pšci butrowých vikach
porucža i kwažam a kščižnam swoje wubjerné flodke likery: jalo
róžowy, korusčkowy, nališowy, ſelowy, ingwerowy a kimpelčkowy
liker liter po 60 np., dale herlizowy, hornfoluzski, schwajzatski horki,
persiko, jalorzowy atd. liter po 75 np. a 80 np., Warlski žituj
kimpelčkowy liter po 100 np., kaž tež kimpelčkowy liter po 40 np.
čistý palenz wot 8 litrow čížko I a III liter po 30 a 28 np.,
jenotliwje liter po 32 a 30 np. Čewizy i pjenjenju ho wupoždžuju.

Moja pshedawatnja hido wot leta 1868 wobsteji.

Julius Höhme,
fastupjež internazionalneje maschinsleje wustajenž
w Miesh nad Libjom

porucža na našlepje dželane
lokomobile a parne mlčjaze maschiny wot 2 konjazeju mozow,
scherekomlčjaze maschiny, s gōpelom a paru ho cjerzaze,
jenopshezne mlčjaze maschiny, wubjernje dželaze,
ruczne mlčjaze maschiny našuwowscheje konstrukzije,
běryny rostlčjaze a běryny rosrikaze maschiny,
rěsaki sa běryny a rěpu, čiſczaže maschiny,
mjetlizy, bětrwanske maschiny, bětrumjatowarje, mlčjinki,
viktoria-separatory, s ruku a maschinu ho cjerzaze,
južowé hudy s dwójzjy sažynowaneho wozłoweho blacha, žesne
južowé plumpy,

pizný parjaze apparaty (nosčne), triery našlepšscheje konstrukzije,
mlýnske zylindry, rynekate walzy a dezimalne skótne wahi,
luczne bróny, žamné bělo, salónsy schlitowany system, kotrež moža
ho hnydom wot kózdeho do Saakowych, Meifortowych a Go-
wardowych brónow pšheměnicz, pšežo našlepšscheje, wupru-
waneje konstrukzije.

Najpshihodniše wuměnjenja dla placženja? Průha
dowolena! Prospekty darmo!
Pshedawatnja a sllač pola Jana Manjola w Budyschinje.

W wudawatni „Sserbskich Nowin“ su po 1 ml. 50 np. dostacj:

Aherlusche a spěwý Petra Milónka.

Stupnje a schfóruje

w niewidzianym wulkim wubjerku sa mužskich, žónske a džeczi su po tak tunich placzisnach, kaž nihdže druhdže, dostacz w Winstkim črijuwym skladze

Hermann Frisch

na bohatej hašy 10 pôdla pôsta.

Schischka a Rjecžka

w Budyschinje
poruczataj kwoj pschedosnaty
dobry

valeñz,

jednore a dwójne likéry
jara placzisny hódmie.

Stmiejzaty rjepikaty tobak,
krany rjepikaty tobak,
Khocjebuski portoriko,
Wazungski roskaty tobak,
sykik Brötterodského bralo-
weho tobaka
punkt po 40 np.,
tobak k žwanju
poruczataj

Ginzel a Ritscher.

Zokrowy mèd

punkt po 48 np.,

mjedowy syrup

punkt po 30 np.

porucza

Paul Hoffmann

na róžku herbskej a schuleriskej hašy.

Wubjernu
djivinsku pôdushazu kožu,
schwajzařsku pôdushazu kožu,
Basslowsku pôdushazu kožu,
napôdushazu kožu,
vachovou kožu,
howjasu kožu,
kipsovou kožu,
kwetku kožu,
alawonou kožu,
rjemjenjazu kožu,
rjemjenjazy krupon,
brune a čierne čelaze kože,
brune a čierne wowcze kože,
wotpadanki pôdushazeje kože,
kožowy wureš
po zylisnach a jenotsliwie
poruczataj tunjo

A. Scheibenbauer a syn,
garbárnja a kožova pschedawařna
w Budyschinje na rybowej hašy 4.

Kóſlaze kóžki

kaž tež wscie druhe kože kupuje po
najwyschschich placzisnach

Louis Fleischer
na swonkownej lawskej drôsy 18.

Kóſlaze kóžki

kupuje po najwyschschich placzisnach

Gustav Landie na garbatissej hašy.

Kóſlaze kóžki

kupuje po najwyschschich placzisnach

Heinrich Lange

pschi herbskej katholskej zyrkwi.

Georg Lang

pschi herbskej katholskej zyrkwi.

Georg Lang</

"Serbske Nowiny" wudawa so kózdu sobotu.
— Štvorlétne předplata wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číslo Smolerječ knihicišćerje w mačičnym domje w Budysinje.

2. nawěštki, kiž maja so w wudawařni „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, pláci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač 7 h. wječor wotedać.

Cislo 14.

Sobotu 7. aprile 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. K newemu dželu je ho khějorstwowy hejm sažo shromadžil. Schtwortk je wón prěnje poředzenje měl. W nim ho wo tym jednašte, hacž ma ho wucžba pokracowanskej schule dale njedželu tak wodžeržowacž, so wucžomzy sadžewani nježju, kěmſki hicž. Bes tím so jeni ja to rěčachu, so by ho wucžba dale, kaž hacž dotal, njedželu wotbywała, kebi druhý žabach, so by ho na wschedny džen pschepečžila. Skóncenje hejm naležnosć pschi starym wostaji, tak so budje ho wucžba dale njedželu wodžeržowacž.

— Radostny žwiedžen, kotrež je žwěrny sakſki lud wježele požnuwał, je ho schtwortk w württembergskim hewnym měscje, w Stuttgarce, wotbywał. Sakſki prynz Jan Jurij je tam tutón džen s württembergskej prynzežu Mariju Isabellu kwaž žwycžil. Tole swěrowanje njeje, kaž nawiženowy nan, prynz Jurij, w žwomim pschitpu praji, swjaſt, kotrež je wyžoka politika swjaſala, ale swjaſt dweju lubowazeju wutrobów. Boh žohnuj mlodeju wjetchowskeju mandželskeju k wježeli Sakſkeje a naščeho lubowaneho králowského doma!

— Khějor Wysem žrjedž haprleje se žwojej mandželskej do Benediga pojede a ho tam s italskim králem Humbertom setka.

— Němske wójsko dyrbi ho s pschihodnijskej draſtu wuhotowacž. Neketre regimenty, bes druhim tež králowy regiment w Schczecinje, hido nowu uniformu na prahu noscha. Na městno stejateho khornarja žibitk hornat stupi. Sswětne možasne knjeſeje ho s rohovymi saměnja. Na naramjenizy s móbreho žukna, kaž žukna žama, je regimentowe měno žolte wuſhite. Nukaw je w ruzynym žibadle wužši, dyžli pola dotalnych wojetstvskich žuknjow. Nowa žukna je na pjeſl podobna a wjele pschihodniſha, dyžli dotalna. Město trežow pschi khornarju podwyschzy a wyschzy na rukawje dwě ſkoty ſchlebjerdzy, w wótrum róžku ho trjechazej, doſtanu, kažez ho w franzowskim wójsku noscha.

— Ruski khějor je s pschidžinu wobsamknjenja rusko-němského wikowanskeho wucžinjenja khějorstwemu kanzlerej hrabi Caprivijskij brillianty k rjadej žwiateho Handrija, statnemu sekretarej s Marschallej rjad žwiateho Alexandra Njeſtefkeho a pruskemu poſlanzej w Hamburgu, žwobodnemu knjeſej s Thielemannej, rjad veleho worka (Hodlerja) spožčil.

Awstrija. W Winje žu awstrijszy sozialdemokratojo ſhabžowanu měli, kotrež je tež wjedník němskich sozialdemokratow, Bebel, se žwojej pschitomnosću wobſbožil. Na njej žu wſchelakore měnjenja sozialdemokratow wótrje do ho ſrashke. Bräſchenje, hacž dyrbi ho džen prěnjeje meje powschitkownje žwecžicž, je ho nadřobnje roſpominalo. Bebel radžeſte, so ho njedyrhjal nichčo nusowacž, tutón džen žwecžicž, dokež s tym sozialdemokratijsa nichčo njedobudže; na wopak awstrijszy sozialdemokratojo se ſažalosću na tym wobſtejach, so ho džen 1. meje dželacž njeſme.

— Awstrijska ma ho do ſpěcha, s Ruskej wikowanske wucžinjenje wobsamknucž. So njeby bes Ruskej a Awstrijskej k złownej wójnje doshlo, je Awstrijska s Ruskej hacž na dalshe na kahwilne wikowanske wucžinjenje wujednała, kotrež dyrbi hacž do žrjedž julija placžicž.

— Požrjeb, kotrež je madžarski lud žwojemu něhduschemu guvernerej Kossuthowej wuhotowal, je se žwojej wulſtrosću wócho wocžakanje pschitřechil. Čežto žwojeho wužwobobžerja s awstrijského podzjehcžowanja žu Mažgarojo s wulkej phuži s Italskeje do wuhetſkeho kłowneho města Budapeſta pschiwiesli. Wobydlerſtwo Budapeſta

bě ho na požrjebnym dnju žarowanemu draſtu woblesko, se wſchěch domow ho žarowanek khoroje ſmahořach, a mnohe khěje běchu čiſce ſi czornej klaninu pschitryte. Khlamy běchu ſawrjene a w ſchulach běchu wucžbje wupanucž vali. Se wſchěho kraja bě ho lud po wjele ſakražnjenych tyžazach ſběžal. Čiſczenja wokoło narodneho muſeja, w kotrymž Kossuthowe čežto na marach ſtejſe, bě ſmjerz ſtrachna. Sso pschiwalažy lud rječas polizistow a rjabowarjow pschitroje, jěſni polizistojo ho ſacžiſhczach, so ho ani hibnucž njemžach. Ludžo ho k ſemi podtoržechu, konje ſi předkom ſtawach, njerowſiomny ſubuch ho po ſemi walesche. Wjele ludži je ho ſranilo, mnichim žu ho ſtaw ſlamale, žamo jedyn porod ho ſta. Hacž žu chyli abo nočhyli, tež ſaſtupjerjo knježerſtwa žu Kossuthowemu čežto ſhadowacž dyrbjeli, ſa jeho ſaſhczom dužy. Tola ſi tym ho ludowy hněw dla knježerſtweho ſadžerženja ſi pschitčinu Kossuthowe ſmjerze njeſtuji. Hnědom w prěnim hejmowym poředzenju žweda radikalni ſapóžlanzy ho do ministrow dacž a jich nusowacž wotſupicž.

Italska. Khětro ſtrachne njeměry žu ho w połnóznej Italskej njeſdalo ko města ſtavenny měle. Něhdje 1500 dželacžerjow, kotrež běchu ſi połnóznych ſtron pschitigli, dyrbjachu ho ſi jěſnymi roſehnacž, ſdobom ho ſi połodnijsich ſtron druhé tyžazy dželacžerjow, ſi ſkopaczemi a mothkami wobronjene, bližachu. Tsi hodžin ſchec ſtěm tutym někotre kompanije wójsla pucž ſalehnach a jich nusowach, ho domoj wročicž.

Franzowska. S nowym njeſkutkom žu anarchistovo Parigle wobydlerſtwo ſatrachili. Šrjedu w ſoyotowym restawrance ſi na pſchecža ſenatoreho hrada bomba, do wokna położena, roſbuchnu. Euf bě ſylny jako hrinot. Wsche woknewe ſchlenzy ho pułnuchu. Čežto ſranjenaj bushtai hoscžaj, lotraž runje wjecžerſtchaj a jedyn pincžnik. Jedyn ſi czežloſrjanjenju hoscžow je ſozialistiſki ſpižaczel Taillade, kotrež je pschi wjazorych ſkładnosćach anachistow wulhwaloval. Po bombowym nadpadze w deputertskej komorje bě wón pižak: „Schkoda njeje wo wepory, hdyž je jenož ſkuk rjany.“ Na žwojim žamžnym czele někto ſežhwki tajſeho ſkuka ſaſhuwa. Taillade je na prawym wóczku ſranjen; powołka je czežto wottorhnenja a kaž wyshe wocžow je ſežmudžena. Na czele je wón wſchón ſe ſchlenčanym ſchpalami roſkałan. Pincžnikowe rany žu teho runja ſtrachne. Schkoda, w restawrance načinjenja, je khětro wulka. Wsche wokna žu roſbite, blida roſlamane a wjetk roſpułnjeny. Nadpadnik je pječa 30letny dželacž, kotrež žu ſajeli.

— Powſchitkowne džiwanje je ſbudižlo, ſo je awstrijski khějor Franz Josef, kotrež je ſaňdžený měhz pschi franzowskim pschimorskim brjosy pschitwala, prezidentia Carnota ſi rjadem žwiateho Šežepana wuſnamjenil. Hdyž tež ho tole požesczenje ſranzowskeho prezidenta jako wažny politiski podawk ſamo wot Franzowſow njeſobhlađuje, wone tola ſa to ſwědži, ſo žu ho poměry bes Awstrijej a Franzowskej polepschile, a ſo teho dla tež bes Němskej a Franzowskej žaneje njeſcheczeńnosće bycž njemože. Sa dolhe lěta mě po ſdaciž tak krucje ſwěſčeny byl njeje, kaž nětcole. Tež w nařanskej Evropje ho w tu khwilu ſwonu měra ſwonja. Scherjenje rusko-němskeje wójny, ſi votrymž je ho lud často doſč traſčil, je ſi po wobsamknjenju němſko-ruskeho wikowanskeho wucžinjenja čiſcž ſhubilo. Na wójnski ropot, kotrež ho hewak w kóždym na leži žlyſhcz dafše, ſo tón króč ſi zyla njeſpomni. Taſti měrny čafpak ho kóždemu njeſchihodži. Tak na pschitlak w Bolharskej radsche

"Saperlot, to če mje někto sa běsna měč. Čakaj, hólce, tebe čzu dožahnuč!"

Čhywatajž džěšče někto dale; ale tu nědě něčo vložecž a sbaſche ſo, ſo je ſo žortovať do kheže ſkhowač. Ženo dohla ſucha poftawa džěšče tam pſched ni. Tón muž to ſaměſce byl něbě, hewač něby tak pomalu a tak wutupujo ſo wothalil. Šnadjz bě to knjeſ ſhamſki ſudnik; tón tež tak khotjeſche.

Ale jow bě ſažo róžk; pſchimnu ſa ſwoju trubu a ſastaji ju.
"Tu—u—u—ut!"

"Sekyječe, knjeſa, a dajcje ſebi prajicž,
Swón je hýzo džehacž wotbil;
Hladajcje woheň a ſwěžu,
So — — —"

"Saperlet!" ſabrunča jemu tu ſ tajſeſ mozu do wucha, ſo jemu pchledne ſklowa hnydom w ſchiji tčazý wotſachu. "Štoto dha je tón tajſi a hinaschi, kiz ſebi ſwazi jow tutacž a wopacžny čaž wotlač?"

"Tajſi a hinaschi? — tutacž — wopacžny čaž? — Štoto ma wón myſkle, a ſhto dha wón po prawym je, wón njeđocžink?"

"Wón" řeka wón mi a tež „njeđocžink?" Čakaj, ja čzu jeho wucžicž, ludži wubudzeč a mje w mojim ſaſtojnſtwje ſe ſwojeſ trubu ranicž. Marsch, hnydom bo džery!"

"W mojim ſaſtojnſtwje? — ranicž? — do džery? Hólce, je dha wón wrótny? Ja ſym nôzny ſtražnik Polbrak a poſku ſemu, ſhto to řeka, arretirowacž. Marsch, do džery!"

"Nôzny ſtražnik Polbrak? Saperlot? Štoto dha wón jow če w Něhdžezach?"

(Poſročowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. S wutrobnej radoscžu ſerbskemu ludej woſjewam, ſo je naſch ſlawny ſerbski komponiſt, knjeſ ſantor em. K. A. Kozor w Ketzlach, „Serbski requiem po ſlowach ſwiatoho píkma ſa ſola a chor ſi pſchewobom orchestra“ ſe ſnatej miſchirſkej wutſtojnſtwje ſeftajal. Zyle wulſotne dželo, kotrehož partitura 122 ſtronow wopſchija, je wón ſa krótki čaž (wot 12. januara hacž do 3. měrza t. l.) ſi Božej pomožu dokončal a ſ tym nowy dopokoj wówožebitej plödnostci ſwojeho mózneho duha podal. Woprawdzie kraſne motivy je wón, ſo teſta kruče džeržo, tež w tymle opuku ſi bohatymi harmonijemi a kęjéjazej melodiку po ſwucženym wutſtojným waschnju wobdzekal a ſ tym ſwojim ſerbam najrijeniſche wukładowanie Božego ſwiatoho ſlowa poſticižk. Wopſchijecje je tele: 1. Kónz, luby čloweče, wopomní. Chor. 2. Knjeſe, wucž naſh wopomnicž, ſo wumrječ džrbimy. Duo. 3. Čloweſek je we ſwojim živjenju jako trawa. Chor ze ſolami. 4. My nimamy tudy žane wobſtajne město. Quartett. 5. Sbóžni ſu čgi morvi. Chor. 6. Ja wém, ſo mój wumožnik žiwý je. Sopranoſolo. 7. Hdje je, ſhmjerč, twoje žahadlo? Chor. 8. Bóh miły ſi jich wočew wſchitke ſylsy tréje. Tenorsolo. 9. My čalamy na nowe njebjieſa a nowu ſemju. Chor. 10. Budž ſwérny hacž do ſhmjerče. Bassolo z quartettem. 11. Do twojeſu rukow peručam ſwojeho duha. Altsolo z quartettem. 12. Kac̄ luboſne ſu twoje wobdylenja, knjeſe zebaſt. Skóneny chor. F.

S Budyschina. Šrđeu! 4. džen hapleje, tu Marcini wuſtaſ, w kotrejž tež někotre džowczički naſcheho lubeho ſerbskeho uva naſwujtiſche roſwucžowanju wuziwanju, ſwoj „lětny ſwjetdžen“ na jara rjane a luboſne waſhne ſwjetceſche. Na nýón běchu ſo ſtarſki nětžiſkih ſchulek, n. pſch. Knjeſ ſdoma ſe ſpylez, knjeſ twarſki miſchir ſurk ſi Wulſki ſdžar, ſhromadži, kaž tež w džakownej pſchimiliſteſci wulka byla přebarwſkih ſchulek. Šwjetdženſte řeče džerjeſchtaj knjeſ wyschſki ſyrlinu radžiczel Keller a knjeſ farat lic. theol. Žmisch. Tež bě wjèle woſebných knježich ſi wjazy mětow, kaž tež ſi bliſſich a dalſich wžow tón ſwjetdžen ſe ſwojeſ pſchitomnoſci počjeſcižo. Luton wulžu wuzitny wuſtaſ je pak tež wopſchitkowneho pſchipoſnacža wulzyschiene hóbny. Wón we wjazy hacž w jenym naſtupanju po zyle ſaſtej ſwojeho runja nima. Pſchihobny 1. džen meje budž ſo ſažo nowe ſchulek do něho pſchijimacž. Na napraſhovanje ſhym ſhonili, ſo ſo hiſcje někto jen abo pječ holkow, kiz byhu tež přeni džen meje rad ſastupile, ſamolwicž móže.

— Šandženu wutoru wjecžor tudomne konservativne towarſtvo w ſalu Lauez hoſczenza pwoſchitkownu ſlawnu ſhromadžiſnu wotbywasche, w kotrejž krajny ſudnik Rosenhagen ſi Dražđan wo roſwicžu němſteje narodneje myſkle po poſtajenju němſteho khežorſtwia a jeho ſpěchowanje pſches konservativnu ſtronu řečeſche. Knjeſ řečnik w ſwojim

pſchednoschku najprjóbzhy njeplöbnosć ſkneſtwa liberalneje ſtrony wobſwětſche, pod kotrejž rjemeſtlo a rataſtvo ſi wopječižu džěſche, tak ſo dyrbjeſche ſlōnečne lud poſla konservativneje ſtrony pomož pvtacž. Reformarjam wón porokowaſche, ſo wón pſchecžiwo ſemjanam a ſaſtojnſkam ſchęguwaſa a wjozy lubja, hacž moža džerječ. Pſchi roſrečenju, kotrej ſo ſi pſchednoschke pſchisamknu, knjeſai Duda a Gärner poroki, reformarjam cžinjene, wotpoſkaſacž pvtachu, na čož knjeſ krajny ſudnik Rosenhagen kóždy kroč hnydom ſnapſhacžiwi.

S domu Macižy ſerbskeje. Maſchu proſtlu wo dowoleſje pjenjeſneje lotterije je ministerſtvo ſnutſlowych naſeſnoſcžow wotpoſkaſalo, a to teho dla, dokež ſo pôbla wo powſchitkowne lepſche zyloho kraja njeſedna, ale jenož wo ſpěchowanje lokalnych ſameroſ, cžehož dla tež Janeje pſchilegnoſce njeje, wot dotalnych ſaſzadov, pod kotrejmiž ſo pjenjeſne lotterije dowoleſja, wotſtupicž. Bartko.

— Šandženu poſdželu dopokonja je tudomny 68 lětny tſchitkryjet Winkler naſku ſhmjerč pocjeptil. Hdž na tčech Geipelez kheže na bohatej haſy ſknežkojeſ pſchicinjeſche, ſo wón wobžuže. S tym wón ſa powjas, ſa kotrej bě ſo wětſoſce dla pſchijwafal, ſylnje ſaczeſe. Hýzo khetero dožerjaný powjas czeju wudžerječ njeſeſche a ſo roſtorje. Tak ſo ſta, ſo ſo Winkler ſi tčechi dele na haſu kuli. Wón ſebi cželo ſi nutſla pſcherasý a hýzo džehacž mjeſchinow poſdžiſho wudycha.

— Towarſtvo hornjoluziſkih ratarjow a ſahrodnikow ſi ſpjenjeſenju jich wupłodow ſo pſchego bôle roſwiwa a licžba jeho ſobuſtawow ſtajne roſeſe. Roſeſtlanje ſymljenjow je ſo hýzo ſapocžalo, hdž tež je ſo ſa poſdžiſhi cžaž pſchilubilo, ſo ſo jenož ſobuſtawam wunoschli wofeſeje na ſelenym hróku a bunach wotkupja, ſu ſebi tola ſa blízchi cžaž wotmyſliſi, tež njeſobuſtawam wupłody po hóbnjej placzisnje wotewſacž. Š hrócha a bunow (kerkoſte, niz tyczowé buny) ſo jenož někotre družiny ſi konſerwérowanju pſchihodža, runje tak ſi ſala, cžehož dla towarſtvo ſymljo ſhmanych družinow ſaradži a jo ratarjow wudawa. Šala ſpčeſada ſo w tudomnej ſahrodniskej ſchuli plahuje, ſo by ſo poſdžiſho roſdželita. Ssymto a pſchehada ſo njetrjeſa ſi hotowymi pjenjeſami ſaplaſcicž, ale ſo pſchi wotedaču wupłodow wotliſi. W pſcherelu ſo na kózku ležownoſce 40 zentnarjow ſelenych trukow po 6—8 mk. = 240—280 mk., abo 70—90 zentnarjow bunowych trukow po 4—5 mk. = 240—475 mk. naplaſhuj. W intereſy ratarſtwa leži, ſo ſo prawje wjèle ratarjow pſchi plahowanju mjenowanych roſtlinow wobdzeli.

— — — Schitwórk 29. měrza ſo w Nadeberku ſi wjetſha wſchitzy duchowni Nadeberkskeje diözesy hiſcje ſunkrój wokoło ſwojeho wyskola doſtojneho knjeſa ſuperintendent ſyrcerja lic. theol. Schweiñiža ſhromadži, ſi nim ſo pſched jeho wotkalenjom w džakownej luboſeji roſzjohnowacž. Wón je pak ſebi tež w kóždym naſtupanju, tež w naſtupanju ſerbskeho wucženja w ſerbskich ſchulach ſi tym wutrobne czeſczenje ſaklujiſi, ſo na to džerjeſche, ſo byhu wucžerjo pſchi jeho wopytowanjach w ſchulach tež ſerbske praſhnenja na džecži ſtajeli a je tež pſched nim pſchelyſhovali, ſtiož ſu ſi biblije, katechisma a ſe ſpěwatskih ſerbskih nauwke. K temu roſzjohnowanju bě tež wyhoke kraje ſonfiforſtvo wyhjſeheho konfiratorialneho radžiczelka f. dr. Ackermann a Dražđan wotpoſkalo. Ton hamy f. Schweinitz ſe ſczeſčomne džakne pſchipoſnacž konfirſtwa ſi dležiſche řeču wuproſi a ſemu w mjenje Jeho Majestacze naſheho lubowaneho krala krafny diplom pſchepoda, po kotrejž ſo naſhemu drohemu wuſkuženemu ſuperintendent jeho powyſchenje ſa „zyrkwinneho radžiczelza“ dosta. Ma to w mjenje zyloho diözefanskeho duchowniſtwia naſhemu ſwérnemu ſuperintendent a nětžiſhemu zyrkwinlemu radžiczelz f. lic. theol. Žmisch, farat Hodžiſki, tež ſi dležiſche řeču hnute božemje ſi naſwutrobniſchi pſchecžemi ſa ſwiatok jeho živjenja wuproſi.

— W nožy wot ſandženeho pjatka ſi ſoboce ſu po wſchech Němzach ſylnje połnožne ſwětlo widželi. Wokolo 1/2 10 hodžin ſo na połnožnym njebju ſwětlic poča; ſwětloſeſ ſu ſi ſhwilemi ſylniſča, ſi ſhwilemi ſlabſha a ſo ranu wokoło 4 hodžin ſhubi. Wot 11 hacž 12 hodžin a wot 2 hacž 3 hodžin ſylnje pruhi ſi podnjeſba wupſchecžerachu a často wyhoko ſaploſmeniſku. Barba ſwětloſeſe bě naſprejdy čterjena a na poſledk ſoltoſeleno.

— (Wuhlady na pſchihodne wjedro.) Nětžiſche ſučne wjedro kotrej ſo ſi dželaniu role derje pſchihodži, ſo na nowy tydžen hiſcje njeſpchemeni. Jenož ſi měſtnami w połnožnych a połodniſkich Němzach lohke deſhczili poſidu, tu a tam ſi pſchewobom n jevđerow.

— Šelna. Někajli njeđocžink pſchego ſi nowa na ſhény ſelesniſzy, pſches naſchu wjeh ſjedžazeje, ſamjenje ſlabže. Šobotu tydženja ſuhowſki knježi hejtman na kontu nimo ſelesniſzy jehojo, na měſtne, hdžej ſo ſelesniža do koła winje, hromadu ſamjeni wuhlada, kotrej běchu něhdze tak wulſe kaž člowečja hlowa. Šamjenje buſh hnydom

swotnoschene, předdy hac̄ blízšchi cžah pschijedže. Hdy by šo tola poradilo, skótniskeho čłowjeka wukwachowac̄, kotrejz druhich ludzi do njeboža výchiniejsz pyta.

S Njechwac̄zidla. W minsej sympje je šo w Njechwac̄zidle towarzstwo ſa wocženjenje hwinia ſaložilo a to ſi tym ſaměrom, ſo by ſo ſe ſbytkow naſcheje ſtareje krajneje rafy nowy ſplash wutworił, kotrejz by ſe ſpěchnym roſtom a dobrým formjenjom tež wulku plodnoſc̄, mlčnoſc̄ a krutu mutrajnosc̄ ſlebnoc̄, tak ſo bych u ſemiu tukhwilne hkoroc̄ze mjenje ſchlobzile, ſplash, kiz ſo ſe ſwojimi podſchijnymi ſwóneckami wot druhich ſplashow wuſnamjenja. — Staré kujiske krajne hwinjo, kotrej je jendzelska rafa ſi džela wotc̄iſčezala, ma ſo do wulkowuchatych europiſkych hwinii licžic̄. Wone ma dolku wuklu hlowu, wuklej psches wocži wihatej wuschi a poměrně dolku ſchiju. Pod delnim czelehnom ma ſi wjetſha dwě mjaſnej wihatej brjodawzy, „ſwóneckaj“ mjenowanej. Kribjet je delhi, wotry a ſi džela ſhorbzeny. Cželo, kotrej je nimale ſtajne ſi nažołej bělými dolhimi ſylhymi herſchęzemi, kotrej na hribječe ſaž hriwy wotewravaja, poſczeſe, na wýſokich, ſylhym derje ſakabzenych nohach, tak ſo ſo te ſločzata derje ſa paſtwu hodb̄a, woſebje tež teho dla, dokež ſu pschec̄zivo wjedru a wſchelakim hkoroc̄zam doſc̄ ſtrucžene. Psched jendzelskej rafu ſotuton ſplash ſi wulkej plodnoſc̄ a bohatoc̄zu na mlózy wuſnamjenja; ſi wjetſha ma ranza 10—15 prožatow, kotrej wſtě derje ſežiwi, tak ſo ſa džin hdy jene ſhubi. — Se wſches pizu je ſpoļovom, pódla pak pomalu roſeže, runje tak ſo tež pomalu formi, cžehož dla ſo ſa naſch cžaſ, kiz ſa tym dž, ſo bych ſo ſemu wudate pjeniſhy ruce ſi wulkim dobytkom ſaž do moſčnje wróczile, derje njeſhodji; pschetoz hakle ſa 2—3 lěta je doroszene. Hdyž pak je potom doformjene, žive 6—7 zentnarjow waži a ma jadriwy počz a ſlōdne mjaſzo a pleza. Tule naſchu domſazu rafu cžiſtu plahowac̄ by drje ſa naſche nětčiſche hſopodarjenje ſi njebožazhym wuſitom bylo, dokež ſej ſpěchnym roſt a ſpěchnye wukormjenje pobrachuje. Sa kſiženje abo meřenje ſi wulkim bělým jendzelskim hwinjec̄om (wulkim a krénim Yorkshiriſlim) pak ſo ſwojich wſchelakich woſebnoſc̄ow dla ſa dodložit jara derje hobi. Taſke kſiženje, jeli ſo ſo wobhlabliwje doſc̄ ſtajne, wýſhyski wuſnoſc̄ poſkic̄a hac̄ cžiſtokrejna jendzelska rafa, kotaž derje roſcze a ſo hóřky wutormi, ale je pschi tym mało plodna a mlóčna. Tež je jara khipra pschec̄zivo wjebru a hkoroc̄zam, a ſhoniſenje wopravdze wucži, ſo je ſi jeje (Yorkshiriſlim) ſylhym plahowanom hkoroc̄, kiz ſo tuberkulosa mjenuje, w nowym cžaku ſtajne pschiberača. Naſpomnijene kſiženje pak je dopotakalo, ſo ſi nežho ſplash naſtanje, kotrej ſo lepje formi a ſpěchnischo roſeže a pódla tež rjenschi twar jendzelskej rafy doſtanje, kiz je tež křežiſchi pschec̄zivo wjebru a hkoroc̄zam, wobhlabawſhi plodnoſc̄ a mlóčnoſc̄ ſtareje rafy. Mjenowane woſebnoſc̄ pschi wěſtej měrje ſažneho doſrawjenja a wukormjenja dyrbimy ſa nowy ſplash dobyčz, dokež ſo na nje wužitne hſopodarjenje ſe hwinjemi ſaložuje. Jara by ſo wobžarowac̄ dyrbalo, hdy bych ſo poſledne ſbytki naſcheje kujiskeje rafy njejužite ſhubile, kotaž rafa je ſa naſch klima a krajne wobſtejnosc̄ zyle pschihódná. Njechwac̄zidliſzy ſkótplahowarjo, kiz ſu hido w naſymje lěta 1891 po ſalonju ſi lěta 1886 ſi plahowanju debreho howjaseho ſlotu towarzſto ſaložili, ſu tež tule naležnosc̄ do rukow wſali, pschi cžim je jich tež ſaž po poruczenju hornjolukiskeho rataſkeho wotkřeſneho towarzſta kralowſke ministerſtvo podpjeralo, ſi tym, ſo je jim 72 prozentow ſi kupjenju přenjeho towarzſtoweho fundroſa pschiberača. Jara derje by bylo, hdy bych ſe druhe woſady pschibek Njechwac̄zidliſkych ratarjow ſčehowale.

Dr. Gräfa, plahowanſki inspektor.

S Maleschez. Hido ſaž je nam bjesbózny njebočink wohén ſaložil. Sſrjedu wjecžor $\frac{1}{2}$ 10 hodzin wotpali ſo tu Grüllingez hſoſcenz, kiz běſche do zbla ſe ſkolum kryty. Wohén je něcht do ſčiny, kotrejz bě 20 ſep na hunje ſeftajaneje, ſaložil. Dokelz běch ſeči jara ſuče, ſo plomjo hnydom psches zyle roſpſchestr. Duz ſu ſo nimale wſcha domſazu nadoba a 3 wóſy ſobu ſpalile. ſe ſlotu móžachu ſo konje a howjadla wohnje wutorhnuč, bjes tym ſo ſu ſo koſa, 2 ſwinjec̄i a 2 hukhy ſobu ſpalile. Jedyn budač běſche w ſawrjenej hroži pschenožowal a taž twjerdze ſpač, ſo hakle wotucži, hdyž plomjenja woſoko nježo ſapachu a hdyž běſche ſo doſc̄ kura nařebral. Ma ſbože jeho hſchęze cžaſa doſc̄, hac̄ runje wopaleneho a ſkurenego, hſmjerči wutorhnyču. — Hac̄ runje ma Grülling ſawrjene, ſe tola jeho ſchoda wulka doſc̄. ſe ſykaſow běch Vorschiſla, Mało-Bubyschiſla, Hóřčanska, Pschiwczanska, Bulojnianska, Huczinjanska a Klukſhanska na pomož pschijele.

S Dubrawki pola Barta. Wutoru wjecžor w nožy $\frac{1}{4}$ 12 hodzin ſu ſo twarjenja tudomneho ſiwnoſc̄erja a ſkótnego wukormjaria Handrija Wiederwacha wotpali. Wiederwach ſam njebe doma, wón bě na Njechwac̄zidliſke ſlotne wili ſchol. Jeho ſwójbni w twjerdym

ſpanju ležachu, hdyž wohén wudvri, a ſu ſebi ſebma nahe ſiwenje wukhwalili. Móžachu ſebi ſenož na to myſlic̄, ſkot plomjenjam wukhwalic̄, domſazu a hſopodatſku nabobu ſanicežazemu wohnjej pschewoſtajiwſchi. Poradži ſo tež, wſchón ſkot ſi hrožje wuhnac̄, kiba hukezu, na hneſhje ſydažu, niz. **S Makojdow a Barta běſtej ſykwaje ſi haſchenju wehnja na pomož pschijele.**

S Klukſcha. Poňdželu je ſo knies Pawlit, kiz bě hac̄ dotal ſi pomožnym wucžerjom w Wulkim Wielkowje, jako pomožny wucžet naſcheje ſchule wot knjesa fararja Vérnika ſwjetženſzy ſapokofal.

S Kſhwac̄ziz. Tudomne herſke towarzſto nježdželu, 1. džen jutrownička, ſwójbny wjecžor ſe herſkem džiwačkom wotbywasche. Ve bjes džiwa, ſo bě ſo pschibabarjow ſechlo, telko hac̄ móžesche ſala wopschijec̄; pschetoz herſke džiwačko je w Kſhwac̄zizach hac̄ dotal njevidzana wež byla. Hdyž bě towarzſtoweh ſpěwanski wotrjad na rodnu hymnu „Hſchęze ſſerbstwo njeſhubjene“ wuſpěval, ſo ſežeho wazy proleg, wot knjesa Gusty Hataža pěhneny, cžitasche:

My ſmy ſwěru pschepytali,
Gmejnſke aktv Kſhwac̄zanow,
Teho runja pscheladali
Knihi gmejnſkikh ſtroniček,

Njeſhmy pak w nich namakali,
Hdzej by něcht ſtejaló,
So ſu w Kſhwac̄zizach hdy hrali
Prjedy herſke džiwačko.

Wěmy pak, ſo naſchi ſtarí
Swěčnjeni tež wózjojo,
Hdyž ſu tudy pschetylali,
Běch ſu ducha žortniwoh̄,

Haj, tež woni ſu tu něhdy
Schli psches ſdobne wjeſela,
W dobrých pomjatkach jich ſledy
Hſchęze dženž ſi nam preduja.

Hdyž my nětko ſwěru hrožic̄
Sa nimi tu dyrbimy,
Tež ſo wózam ſi cžesći wodziec̄
Troc̄u žortne možemy.

Na to ſmy ſej pschedewali,
Wo tym živý wobras dač,
So bychymy tu možnoſc̄ dali,
Do jich cžakov ſhadowac̄.

Hdyž naſch ſwjetžen ſaložení ſtajne
Pschedstaſajachy ſſerbowki,
Taſke w rjanej herſkej pschi
Něhdy džehu wote mſchi,

Hſchęze dženža žortne tryski
Naſchikh wózow pschedstaſec̄,
So ſo ſrudoba a ſyſki
Sežyke tež naboječ.

Tam, hdzej naſh bjes rowne ſcženjy
Róſno dželic̄ budzeja,
Njeſh ſo naſch ert jako něm̄y
A cžesći wózow ſeſamka.

Potom ſo džiwačko ſapocža. Hraſachu ſo „Nankowe ſchörnje“. Ale kaf? Móžemy ſenož hſwalic̄ a ſažo hſwalic̄. Taſku ſhwobodu w wuſtupowanju, taſke cžiste wuprajenje rjaneje herſkej rěče a taſku wopravnu žortniwoſc̄ hſchęze wopravdze na herſkem jewiſhce ſhlabadi njeſhmy. Skoro kózda woſoba ſama ſa ſebje bě krafny typus herſkeho luda. Hdyž kuteho hamitmana Rypaka a pschenu ſtajne Rypakowu, ſtajne hawtowazeho pólzajá Lapsa, Jurja a wjeſeleho herza hſyſhachy, a naſche herſke holiča Mariu, Madlenu a Hanžku w jich rjanej herſkej drasce wohlabachy, dha ſabuchmy, ſo běſche wſcho tola ſenož džiwačko, widžachy ſerbiſti lud, taſkiz je w starej herſkej kujiz. Šečto pak dyrbimy prajic̄ wo hrožnej woſobje, ſtudencze Motu? Ŝenjes pschekupz Bart ſi Bréſynki hraſeſe jeho ſtaſke doſpolnoſc̄, ſtaſke ſuſornosc̄, ſo pschibabarjow ſtajne ſměch ſaja, hdyž ſo wón ſokala. Wopravdze nictó njeſh my jeho lepje hračz, hac̄ wón. Žemu a knjesej wucžerzej Lódnemu, kotrej je džiwačko ſradowal, je towarzſto wulki džak winoſte. Po ſkónjenju

džiwadka cítašče ho sejehowazy epilog, sažo wot knjesa Gusty Hatača
pečnjeny:

Czechnym knjesam pschedstajerjam
Lutoh herbstoh džiwadka,
Czechnym knježnam pschedstajerjam
S cježnej knjenju s wotrjada,

Czechnym wožbam tež zyloh'
Ludomneho džiwadka
Sa wšhu wustojnosćz a dželo
Džak dam w mjenje towarzista.

Se spewom „Nasche Sserbstwo s procha stawa“, wot spewanskeho
wotrjada ho spewazym, ho džiwadkowe pschedstajenie wobšamku.
Požlebi džel zwójsneho wjedzora ho se spewnej sabawu a rejemi
wujesni. Nadžiamy ho, so je ho kózdy, kotryž je džiwadku pschi-
hadowal a synki rjanych herbstich spewow zlyschak, ho s nowa sahorit
sa nasch herbsti lub a kraj.

S Varta. W naschich stronach ho hžo sažo skótni paduschi
wokoło honja. Srđebu tydženja w nozy su spytali, tudomnemu
žiwnoscerzej Hobračkej kruwu kranucz. S haru, kotruž kury cjerjachu,
Hobrački wozueži. S wolum won požladawicu na dworje kruwu
a pôbla njeje muža wuhlada. Prjedy pak hacž móžesche s domu
wuricž, bě ho kruwa s dwora wuwiedla. Po drósh běžo Hobrački
w Klemmez krczimje hiscze hosczi naděžde. S tutych ho po jeho
pristwo kózdy do druheje strony sa paduchami pušczi. Ssledzenie
sa nimi njebe podarmo. Ma jenym polu kruwu namakachu, kotruž
bě tam paduch, kwojich pscheszehowarjow wohladawski stejazu wostajil.
So ho kruwa njeje kama wottorhnuła a czečka, je na powjasu
spósnacž, s kotrymž bě w hrózzi pschiwiašana byla. Wón njebe ros-
torhneny, ale s nožom pscherenjeny.

S Habrachczi. Tudy su tele dny k jenej bróžni saklad ryli
a pschi tym hornz, w kotrymž bě něhdze 400 pjenies, namakali.
Pjeniesy su se sydomnateho létstotka a maja s dzela snamjo němskeho
kžezora Leopolda I.

Se Scheschowa. Sańdzenu nježelu wjedzor je cježke wohnjowe
njebože naschu wjež podesčlo. Wokolo 8 hodžin s bróžnje kublerja
Jeschki woheri wudýri, kotryž ho pschi nětčischi huchocze s wulcej
speschnoſežu na twarjenja kublerjow Rjencza a Zecza, žiwnoscerja
Ramscha, na svalenische twarjenja khežkarjow Wróbla a Halki a slónčnizie
hiscke na twarjenja kublerja a gmejnskeho pschedstejcerja Horsta
wupschestrje. Póbla teho ho plomjo s boka stejazeje khežki dželaczerja
Kruže popadze. Wscho hromadze je wózom zwójsbow s 41 wožbami
bydlo šhubilo. Hubjenstwo je wulce. Dokelž wjèle wožbow, kotrymž
je ho statok wotpalił, runje doma njebe, bě móžno, jenož skót
s wuſacżom někotrych zwini, 2 pžow a kur wulhowacž, bjes tym
so ho domjaza a hospodatša nadoba sanicžazemu wohnjey pschewostaji.
Zara trébne je, so kamilni ludžo tych podpjeraja, kotryž je wohnjowe
njebože podesčlo, pschetoz s nich móžesche jenož Rjencz kwoju nadobu
sawěczeniu. K haschenju bě 9 sykawow pschiželo: a to Njezwacžidliška,
Luhowska, tsi Rakczanska, Böschicžanska, Jažencžanska, Hodziszka a
zamo jena Budyska. Dželawosczi sich mužstwom ma ho džakowacž, so
bě móžno sa někotre hódziny strach wotwobroczicž, kotryž zpělu
Scheschowej hrojšce. Se wschej wobblabniwoſežu a sprózniwoſežu
pak njeboži, woheri samjewacž, hdyž by wětr zylničho dul.
Mužstwa Njezwacžidliškeje wohnjowej wobory běžu runje w tamniškim
hoszczenu pschi swjekelenju shromadzene, hdyž ho powjesz wo wohnju
wo wžy rosnješe. Woheri je skostniška ruka saložka. Čłowjeka, na
kotrehož tulaja, so je njeſtutk scuzil, su ſajeli.

S Ratez. Szobotu tydženja je ho na Rakczansko-Budyskej
železnizy male njebože ſtało. Nježalo Njezwacžidla ho jena lo-
motivina roka pułnu, tola dokelž ho lokomotivny wjedzef schody
hnydom dohlada, ho njeboža ſminuchu. Čžah ho s tym wo poł
hódziny ſakomži.

Se Smjecžekz. Ludomne Kschijanez wuhlowe podkopki ho
pala. Wutoru tydženja popołdnju ho dohladaču, so ho na horje
sadž kipjelow, psched tamniškim Nowalez wuhlowymi podkopkami
ležazej, brunizowym próch paleſche. Plomjo, swjetšnje podtkózene,
ho w próhowej hromadze dale ſerjeſhe a ho hacž do wokolneho leha
a Kschijanez podkopkow pschedoby, kotryž kryw ho do plomjenjow
ſtai. Jenož na ſaciež ho poradži, s kwyliem woheri poddužycz,
kotryž w körjenjach pod wuhlowej hromadu a wožebje w Kschijanez
podkopkach pschedo nowe palwo namaka. Halle ſobotu Pancžanska
wohnjowa wobora wohnjowemu roſschérjenju mjesu ſtai; tola ho
hiscke prajicž njemóže, so je wžchon strach nim; pschetoz s mestnami

pschedo s nowa plomjo se ſemje ſapa. Tež s wokolnych wžow běžu
bylawy pschižele, jich mužtwa pak ho do hascheriskeho džela dacž nje-
móžachu, dokež jim woda pobrachowasche.

S Nakojdow. Ludžom dže ho tola druhdy spodziwneje jěžje.
Kaž ſamy wondano cíitali, wobylterjo wokoło Seleneje Dubrawy a
Rježbašez ſa hawronami lipotja a wobžaruja, ſo ſu jim ſzodne
pječenje wujerchke. Toła hawrony pječa kaž mlobe holkje ſkrobja;
duž ho nježiwanym, ſo někotrykuli ſa nimi ſ hubu mlaſta. Shto
pak prajicž, hdyž zlychicze, ſo ſu wobylterjo jeneje wžy w naschej
blifkoſci cíiſce njembri na koczu pječenj? Hžo loni ſo powjesz
roſnježe, ſo ſu poſtny koczu ſareſali a ſjedli. Pschi jěži appeti
pschiždže, ho praji, a tak je ho tež naſchim ſužodam wjazy koczeje
pječenje ſeſhylo. So nicto njeby wo jich hoscžinje niež ſbonit,
běžu ſebi koczi w ležu wopjelli, dokež běžu jim loni ſtracha načzinili,
ſo ſu druhdy koczi trichinoſte, běžu tón krocž mjaſowobhlabarja
ſobu wſali a jemu mjaſo pschepytacž dali. No, njech jenož jim
derje tyje; kóžemu, ſtož jemu ſkodži! Hdyž jenož ho pschi tym wo
nashe koczi bojež njeſtřebali. Želi ſo ho ludžo hufcžiſho koczeho
mjaſa ſeſze, ſchtó nam potom ſa to rukuje, ſo ho nam ras nashe
koczi njeſhubia? Šlonečnje ſnabž tež hiscze pžy na rjaz pschiždu.
Hdyž bych u nashe mizli a hawaki wjedzile, ſajki ſtrach jim hrošy, bych
ſnabž naž runje tak wopuſtſeſile, kaž hawrony Rježbaſhowski dol.

— Srđebu tydženja w nozy ſu tudomnemu žiwnoscerzej Michalej
Nowalez dwě kókuſhi a ſapona kranuli. Paduſchi ſu
pjerſnu hnydom ſareſali a jej nohi wotřeſali, kotrež naſajtra njeſtaloko
Nowalez doma na drósh namakachu.

S Lubija. Ludomne pschižahanske ſudniſtwo je njeſtawno jeneho
hózla, ſe ſužodnych Delnic Kunderacži, ſiž poſractwansku ſchulu
wopytuje, k jaſtu na ſchtpri dny ſakubžito, dokež bě ſwojemu pře-
damſhemu wuczerzej ſamjen do wolna cíiſnul, ſo by wuczec něſhto
ſaplacžicž měl.

— Drjemo Wojerowskeje kralowskeje wychscheje hajnkownje budže
ſo w druhim ſchtporeczlęze 12. a 26. haprleje, 10. meje, 7. a 21. junija
(kózdy krocž ſchtportk) w ſtotej hweſdze w Wojerezech dopołdnja wot
10 hodžin na pschedadžowanje pschedawacž.

— Naſetnje rekrutérowanje budže w Wojerowskim wotrjeſu wot
18. hacž do 21. haprleje.

Přílopk.

* W Nagelnje pola Oſhača je 26. měrza 4 lětne džecžo wumrjeļo,
ſiž bě myſħaze zbyle ſamala a jědo.

* S Blótow pišaja: Hžo 2 nježeli dohlo je ſlē pola naž.
S cžoplym naſetním ſlónzom w hornjej Lujizy wulce ſněhi pomału
taja. S teho mamý pola naž wulku wodu. Byla nížina je dalolo
a ſhéroko powodzena. Jenož někotre dwory, lež, tam a ſem ſchtom
a ſekti ſu ſ wody widžecž. Te něhdze 300 wóbne dróhi, po kotrychž
Schprewia psches lež běži, ſu ſedma spósnacž, ſ cžimž je wóhón wobblad
ſadžewany. Na Stradowskich knježich ležomnoſčach k połnožy wot
Wetoschowa ſu haczenja rybjaſych hatow roſtornane a wſche ryby
ſ nich ſu po zylych Blótach roſpluwaſe. S Hróbla pišaja, ſo tam
wſche Schprewne žito mléčaje a drjemo tocžaze mlýnů ſteja. Blótzenjo
pak ho nadžija, ſo naſetnje powodzenje dohlo tracž nježudže. Potom
ho bóršy po ſhérokim powodzenju, kotrež ſ napławenym blótom ſku
po hnoji, zyla krajina ſ młodnej ſelenej trawu počehuji. A hdyž je
naſetnje połnje do kraja ſacžanulo, wokoło ſwiatkow, naſtanje na nje-
pschedidžomnych ūcžnych ploninach žiwy hibot tyſazow pilnych mužow,
žonow a džecži. Psched tydženjom ſu tež preňe haczeny ſažo do
Blótow pschižahnule, ſo bych ſwojim lubym žonkam stare hněſda
wuprzedzale a k lehnjenju pschihotowale. Bacžonki halle ſa dwě
nježele ſa nimi pschižadžea.

* Wulku ſchłodu je kubler K. w Döhlenje pola Weida počerpił.
Jemu ſu ho psched někotrymi dnjemi 6 kruwów, 1 koſa, kaž tež jara
dobra wozza, ſe wſchěni proſatami ſaduſyle. So bych ſo proſata
njenashmniſe běžu domjaza w hrózzi wſchitke džery a ſchlaſky twierdze
ſefatylali a w hrózzi ſažwczęſeniu lampu wižajo wostajili. Na wulce
njebože bě ho w nozy jena kruwa wottorhnuła, lampu dele cíiſnula
a roſbla. Duž je ho ſazlanje ſapalilo. Dokelž kur niždze won
mož njeje, je zyli hrózzi tak napjelnit, ſo ſu ho wſche ſloczata ſa-
duſycz dyrbjake.

* Khetro drohe dželo bě ſebi njeſtawno jedyn starý Liegniski
rjemježniſki miſčtr pschede wſał. Wón bě w hanzy 1000 hrivnow
ſchěnul a počza je, do duchownego bluda ſapadnuwſi, ſe ſapallami
ſapalicž. Hdyž ho na njeho dohladaču, bě hžo 600 hrivnow
ſanicžil.

* Žałozny skutk je 22. měrza rano w 6 hodzinach wěsta Brenn-eisenka, žona jeneho molerja, webeschla. Wona w tseczim poskhodze bydlesche a bě w wulzyshnej khudobje, nush a hubjenstwie. Na dobo ju duchowny blud wobendže. Duž njeskożowna macz kwojej dwě dzěsczi, 7 lětneho hólečega a 4 lětnu holčizi, s woknem na dróhu dele cíznu a hama sa nimaj skoczi. Dzěsczi běschtej hnydom morwej, macz pał bě hiszczce žiwa, ale do hojetneje kwi. Jatuba donjehena 1/4 10 hodzin dopoldnia tež wumrie. Zeje mandzelski je w tu khwili w Hamburku, hdz̄ebi dzělo pyta, a běschte demoj pižal, so hiszczce pschi wszej prózy žaneho dzěla namalač njeje. Hdz̄astojnizy molerjowje wobholenie wotewrichu, so jim wobras najlubichcho czlewskieho hubjenstwa posłiczi: w nim njenamalaču nicžo dzízli blido, dwaj stolzaj a hubjene lehwo wobheju dzěsczow, ketrejz běschtej díenža rano pešledni ras na nim wotuczil. Hlažče, lubi ratarjo, w wulkich mestach je w wschelakich domach wjetše hubjenstwo a khudoba, dzízli pola naš na wžach.

* Direktora a pišarja pjeneszyjserne w Romje je jedyn Žužobnik, jeju s nožom nadpabnuwski, franił. Nadpabnik ho na to s reboverom sateli. Žužobnik je nadpad sluzil, so by ho sa to wječzil, so běchu jeho se klužby pušczili.

* Chto ma cikowek cjinicž, hdz̄ wužnucz njemóže? Zendzelski lěkat dr. Hunley piſche: Hdz̄ ho bojisch, so njebudžesč wužnucz móz, tehdy tkni hlowu pod poğleszczę a frébaj jenož wo:mjesczony powětr. S tym měru kislika pomjenišsich a bórsy wužniesz. Stracha pôdla žaneho nimasč; pschetož bórsy po wužnjenju poğleszczę wotczisznesč a móžesč cđisteho powětra frébacz, kaž wjele czech. Dr. Hunley pschispomni, so pby a kóčki tež tak cjinia, hdz̄ hu ho prjedy dwójzy abo trójzy wobwjetke, schnapu do kožmow sartja a wužnu. Tež ptacžina hinal nječzini, wona hlowu a schiju pod kšidlo tknuwski wužnje a spi.

* Liczba dzělawych dnjow wob lěto je w wschelakich krajach khetro njejenajka. Dzěla ho mjenujzy: w říjedznej Ruskej w pscherěsku wob lěto 267 dnjow, w Schottlandskiej 275, w Kanadzie a Zendzelskej 278, w Portugalskej 283, w Španielskej 290, w Australskej 295, w Italiskej 298, w Bajerskej, Belgiskej a Luxemburgskej 300, w Saksej, Württembergskiej, Schwizy, Danskej, Norwegiskej a Franzowskej 302, w Schwedskej 304, w Pruskej 305, w Sjednoczenych statach 306, w Hollandskej 308 a w Wuherskej 312 dnjow. Sso rosumi, so s wjazy dnjemi wschudzom wjazy nadželanja siednoczene njeje; pschetož ludžo hu s mestnami lenišči a s mestnami spěšnitschi do dzěla. Tež njewunoscha kóžde dzělo jenak wjele. Ratajske dzělo stajnje wjele mjenje wunješe hacž wschelake fabrikske. Duž tež ho njemóže jenak placzicž. Skónečnje pał ho wschitlo wuruna. Ratajsky dzělacžerjo hu s wjetše skónečnje sbožownischi dzízli fabrikszy atd.

* (Gjorný mór w Tonkinje.) S Tonkina pišaja lěkarje nowiny wo žałoznym mórje, kóždy je tam w horach wudyril a hebi hido jara mnoge wopory žabal. Jün-naufsi mór, tak khoroſczi rěkaja, je trajny w Jün-nau, Kewang-si a Kewang-tun, to je w tych tříoch chinesiskich provinzech, kiz s Tonkinom mjesuia. Tam žurowi ho nimale kóžde lěto w časzu wot měkza měrza hacž do oktobra a mori husto wobydleſtvo zlykych wžow a mestow. Nekotsi jendzelszy lěkarjo, kiz Chinu a Tonkin derje snaja, wobkruczeja, so tuton mór tež do birmaskeho kraja a do laoskich krajinow pschekroča. Najprjedy wona khoroſcž kóždy ras mjeničhu swérinu nadpadnje, a pschede wschém te swersata, kiz ho najbóle semje dólkaja, jako kuri, pby, kóčki, potom wjetše swersata, na to cikowekow a skónečnje ptacžinu. S teho hódaja, so hu khoroſcžine khocholki na semi, so ho potom pomoku wot semje sběhoja a w powětrje rosscherjeja. Khoroſcž ho se symu a sawjerczenjom sapocžne, na czož kóline krwawjenje s noža, s huby a s wuschow sczehuji. Najwyschšemu měru je dokrocžila, hdz̄ po zlym cěle mórōwe kule nastanu. Gahoři ho sa dzíw hdz̄, naj-husčischi cikoweka sa 7 abo 8 dnjow mori. — W polobnischich chinesiskich provinzech spodžiwna pschivéra knjezi. Tam měnja, so ho cělo tajkeho, kiz je na mór wumrje, s durjemi s domu wunječz nježmē. Duž wubija dosz wulku dzěru do murje a podadža psches nju cělo won. Dokelž pał maja s tym husto mjeraze a določrajne dzělo, hu hebi wobydlerjo tamnych krajinow družu pomož wumyžlili, kóraž pał je jara žurowa a s wjetše se frudnymi sczehwami siednoczena. Khoreho pschedzeli mjenujzy na wumrječe kwojeho khoreho njedoczakcia, ale wulku jeho žiweho s domu a wostaja jeho na dworje ležo. Družby wunježu jeho s kožom, husto pał položa jeho hnydom do kášečza, so bychu hebi, hdz̄ je morwy, czož a prózu salutowali.

(Břetwinski powijsze hlabaj w pschilosy.)

Drzewowe awfzie.

Walne drzewo, ležka w hajnischich reverach Rakečzanskeho knjeſtwa spuszczone, ma ho sczehowaze dny na pschedzowanje pschedawacž:

Ssredn 18. haprleje rano wot 8 hodzin na Grupinjanskim reverje w cjuruch wóllach:

117	rm. khójnowych schęzepow,
86	= brézowych a wólichowych schęzepow,
40	= khójnowych kuleczkow,
153	= brézowych a wólichowych kuleczkow,
185	khójnowych halosowych hromadow,
120	brézowych a wólichowych halosowych hromadow.

Schtwórt 19. haprleje 1. l. rano wot 8 hodzin na Kamjenjanskéj horje:

168	rm. khójnowych schęzepow,
37	= kuleczkow,
200	khójnowych halosowych hromadow.

Piatek 20. haprleje rano wot 8 hodzin na Ženszczanskim reverje w ročizy:

39	rm. khójnowych schęzepow,
49	khójnowych halosowych hromadow,
21	= dolich hromadow;

dopoldnia wot 11 hodzin

na Schjenczanskim reverje pschi nowym hajnišskim pucju a wopalskischem:

8	rm. brézowych schęzepow,
96	= khójnowych schęzepow,
49	= pjetkow;

popoldniu wot 2 hodzin

na Žolbicžanskim reverje pschi Hermancžanskich mjesach:

3	rm. brézowych schęzepow,
38	= khójnowych schęzepow,
9	= kuleczkow,
154	= pjetkow,
133	khójnowych halosowych hromadow.

Wuměnjenja ho do sapocžaka awfzie wosjewja.

W Rakezach, 28. měrza 1894.

Hajniške sarjadniſtvo.

→ 250,000 kruhnych třeschnych zhelow a murjerskich zhelow → pschedawam po najtunischich placzisnach, so bych je wotbył, tež czerstwy kruhath kalt je sažo döschol; pschi wotewšacžu wosoweho nakläda ho fabrikska placzisna woblicži.

F. Fischer

na dwornischem w Času.

Héblowane Schpundowanja

zyle kúche, 24 a 30 mm. kóline, pschedawa tunjo

Tr. Holbian w Budyschinje pschi dwornischem:

Theodor Niecksch předy Tr. Jermis twarjernja maschinow a porjedženja
na Draždanské drósy 2 w Budyschinje

porucja ho
k twarjenju ratařskich maschinow a k jich porjedženju, kowarskich dnušakow (mečom) we wschech wulkoſczech, piwarinskich a mlyniskich maschinow, elevatorow sa lamien, zhel, lód, wuhlo atd., transmisijskow, zentesimalnych mostowých wahow, wschech porjedženjow a k dželanju maschinow wschelakeje družiny vo tunich placzisnach a dobrym wužedzenju.

W wudawatni „Sserb. Now.“ je sa 50 np. dostacž:

Bitwa pola Budyschina.

(1813.)

Powědańčko ſerbſkemu ludej poſtečil Jan Radyſerb.

Khěža na pschedan!

W Wieschitzach pod Czornym Bohom je khěža číslo 10 předčejnjenja dla na pschedan.

Pschi Větrowskej zyrki číslo 2 w Budyschinje leža mašinna w najlepším tvarstvím stavje ho namařaža ho derje danjaza khěža se sadním tvarjenjem a klylamami, kotrež ho sa cigarowu abo druhu mjenšchu pschedawatniu pschihodža, je dla wobhodžerowejce vyžaduje starobý pschi niskim naplacenju tunjo na pschedan. Na kupjenje smyžleni chyli ho na wobhodžerja, w 2 pošhodze mjenowaneho doma bydlazeho, wobrocicž.

W Komsku pola Minaka je živnosć číslo 24 se 16 kózami ležomnoſeje ſe živym a morwym inventarom na pschedan.

W Kotezach je malá živnosć čjo. 9 na pschedan. Dalshe je ſhonicž pola Schneidera w Kuiku číslo 6.

Nimale nowa wódna ſtanda je na pschedan na połnóznej droſy 18 po 1 ſhodze.

Aložy

ſu na pschedan na hornczefſej haſy 11.

Sadowe ſtomifi
wſchēch družinow porucža ſtomownja Augusta Połdraka w Skanezach pola Barta.

Ranzy
jara rjane, bjes nimi někotre, kotrež ſmeja ſa tsi njedzele prožata, ſu w korejmje w Komorowje pola Ralež na pschedan.

Ernst Lehmann.

Gróch,

wolu,

kolíj,

wopravdžitý

probſtaſſki ſymjeñtyn

wowk,

maſk,

drobny a wulkosornaty,

maſkowny ſchrót,

rjane wotrubby,

pschedeñcne wotrubby a

pschilupne hnoje

wſchēje družiny

porucža po najtunisckich placžinach

E. Aug. Větsch

w Wieleczinje,

ſtad pschi dworniſčezu.

Džecžaze woſy
bižo po 11 ml. a wſchē druhe korbaſke twory porucža tunjo

Marzin Richter,

korbat na ſukelnſtej haſy 18.

Wopravdžite

Würzburgske runkližowe ſymjo porucža

Carl Noack na ſitnej haſy.

Pschedawarňa phchi, posamentow, wolmjaných a velych tworow.

Ssym ſa krótki čaſz wobſtača ſwojeje pschedawarňe čaſto ſkladnoſcz měl, naſhonicž, ſo w naſtupanju mojeje firmy a mojeho wěrywusnacža dweluja, ſchtož mje nucži, čeſczenym ſherbam w Budyschinje a wokolnoſci ſi wjedženju dacž, ſo ſym

j e n i c ž k i m ě j e c ž e l

a pſchedeſčijan.

S poczeſčowanjom

Gustav Hamann

na bohatej haſy 3 na bohatej haſy.

Borussia,
krupobicze ſawěſčaze towarzſto na wſajimoſcz
w Barlinje,

jene ſ najvjetschich němſkich wſajimnych towarzſtow.

Šawěſčenska ſuma 1893: runje 107 milijonow hrivnow. Pschinosčk w pscheretu 1893 ſa wſchē wuplody a ſtrachove klyzy jenož 78 np. Pschinosčk w pscheretu ſa 21 lete wobſtače jenož 93 np., porucža ho, džiavao na ſwoje pschihodne pschirrawy a wumenjenja, knejzim ratarjam i pschijimanju ſawěſčenjow. Šalladna premija ſa ſtwelzowne wuplody 60 np. pschi $\frac{1}{10}$ a 75 np. pschi $\frac{1}{15}$ ſo žadazeho ſarunanja ſa 100 hrivnow ſawěſčeneje ſumy. Vyžoki rabat ſa pječlētne ſwiaſanje a roſcjažy rabat po 4 bjeſchlodowych lětach. Šawěſčenja ſ imjenje byli 3000 hrivnow ſo na jedyn namjet dowola. Šawěſčenje ſaradža:

poddirekſija w nowych Draždjanach na kurwjetchowej droſy 25, w Budyschinje: Clemens Lay, w Radworju: trichinywobbladar J. Kokla, na Horje: trichinywobbladar P. Nowak, w Huszj: restauratér Alwin Stiebič, w Kakezach: Richard Falkenberg, w Klukſhu: gmejnſti pschedstejicžer Schuster, w Matym Wjelkowje: domownik Bohumil Vogt, w Hornjej Horži: trichinywobbladar J. Schlemmer, w Wjelerzinje: trichinywobbladar Thomas.

Pschispomjenje: Hdžez hifcze ſaſtupjerjo njeſku, ſo tajzy ſi pschihodnymi wuměnjenjemi pytaſa.

Fotografowatnja Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje
na ſerbſkej a ſchuleckej haſy na Gidelskej Horje.

Woſebitoſcze: Fotografowanie džecži a wjazorych woſobow, fotografije w wulkosći viſitueje karty placža 12 ſchtuk 6 ml., tež pschi dwojakim ſtejenju. Powjekſchenje po kóždym woſraſu w wuměſtym wuwjedženju.

Nježelu popoſdnu je moja fotograſowatnja wotewrjena.

Tatery woliſj

l pizowanju ſwini w dobrej hóbnoſci porucža

Otto Engert,
drogowe klyzy

na ſnuteckownej lawſtej droſy 10.

Turkowske klowki

najlepſcheje družiny porucža

Moritz Mierwa

pschi mjaſzowym torhochcžu.

Destilažija ſnatych dobrých likerow
po ſtarých tunich placžinach.

Carbolineum

najlepſki woliſ k barbijenju a namloczenju w preñjotnych čiwiach po 3 zentnarach, po mjenſkich ſudobjach a po waſy, po najtunisckich placžinach porucža en gros drogowe klyzy en detail

Oty Engerta.

Pschedawanje a porjedzenje w ſchēch druzinow čaſnikow. Placžinu najtunischo a rukowanje na dwě lěče.

Gustav Mager,

čaſnikat 11 na ſerbſkej haſy 11 pschi ſtarých kaſarmach.

Woſt.

Wóſkowy twar a panki kupuje a placži najwyſiſche placžinu Hermann Lehmam, mydlatrja na hornczefſej haſy 3 a na ſitnej haſy 3.

Woſt

kupuje po najwyſiſchich placžinach Otto Engert,
drogowe klyzy.

Budyska Bjesada

změje poúdželu 9. haprleje wječor w 8 hodžinach w Budyskej třeřeřni **hłownu zhromadžizmu.**

Dnjowy porjad: 1. Rozprawy. 2. Nowowólby.

Předsydstwo.

Napominanje.

Czi, kotrychž salożenie mlokańje w Hubschizaſ ſaſimuje, ſo proſča, ſo bych ſo njeđelu 8. haprleje popołdnju w 3 hodžinach w Kroſkelez hoſćenju dla roſreženja wo tym ſechli.

Wielu w Schekezach.

Towarſtvo Šerbskich Burow.

Wubjerk ſměje njeđelu 15. haprleje popołdnju w Schyrjoch w Baczenju poſedzenje. Hoſćo ſu witani.

Glowne pſchedkydſtwo.

Hoſćenjz

„F Kurwjeréhej“ (Kurfürſt) w Budyschinje pſchi drjewowych wilach.

S tutym porucžam ſwoj nowowotewrjeny hoſćenjz, ſ pſchi- pravjeniom, nowemu čaſkej pſchimérjenym, wuhotowanym, prawje ſimje wopytowacę.

Wupſchahanje ſa 50 koni, kuchin a piuza muſzy dobrej, kedžbliwe poſluženje.

S poczeſćowanjom

Herman Seeh.

Pſchepoloženje powjaſarſtwa.

Swojim čeſćenym wotebherarjam najpodwołniſho i wjedzenju dawam, ſo ſo moja powjaſatnja wot něta na

horuczeréſkej haſzy 26

namaka. Sa haſz dotal ſpožegene domérjenje ſo podwołnje džakujo, proſču mi jo tež dale ſalhovacę chycę.

S poczeſćowanjom

Otto Lehmann, powjaſatſki miſchr.

Hotowe ſchaty ſa džeczi:

koſchulski, pjeſki, ſahlwczki, zychi, pjeſki, podložki, laſki, po- cjeñhnenje na poſteſhcia, pjeſhove koſlowiczki, woſowe deki, kupanske ruby, woſwiwanske rubiſhcia, kapicžki, kſchczenſke deki, kſchczenſku dracſicžku, noſhensku dracſicžku a koſekkowe deki porucza w wulkim wubjerku

A. Tſchentscher na bohatej haſzy čzo. 18.

W wudawatni „Šerbskich Nowin“ je po 30 np. doſtač:

Duknjenja,

evangelske ludowe ſchule
po wukasach

Kralowſkih Injejerſtrow Schlesyňſkeje provinzy lěta 1893
feſtajane.

Emil Žindinger

črijoſny a ſchtorňojny ſklađ

w Budyschinje na koſteſkej haſzy 11

porucza ſwoj derje ſrjabowaný ſklađ črijoſny po tunich placžiſnach.

Pſchedawanske ſtejiſhce ſobotu a njeđelu na bohatej haſzy 3 ſi napſhęca poſta.

Rorby

tunjo džela a wuporjeđa

Bysem Fiſcher w Wodowej pola Woſborka.

Wutrobnna próſtwa

ſo w naſich dñiach na pomhazu ſmilnoſez hiſhce ſenje podarmo wobročiſta njeje, a tak tež ſebi my taſku ſwériny. — Wječor njeđele 1. haprleje t. l. je w Schechowje woheń, po wſhem ſdacju ſlym ſamylkom ſaloženj, 8 čiſłów ſe 17 twarjeniem ſanicil a 41 woſhobam woſydenje wſak. Teſož w jenym domje bě nadoba ſa- weſežena, pſhetož dla woſnjoſeſe ſyž wóhneſaweſcęſaze towarſtwa ſo ſapowjeđiſtu, ſaweſeženje pſchijecę. Schloſa je pak wuſiadnie wulka, dokež ſpěchne roſſcherenje woſnja ſa krótki čaš wuſhowanje njemožne ſeſini. Tak je ſo wſchon malý ſlot ſobu ſpalil a w někotrych domach wſcha nadoba. Hdyž pſchispoſnimy, ſo ſu bjes domaptytanymi tajzy, kotsiſ woprawdze ſi proſbnymi rukomaj podla ſwojeho ſpaleneho ſtatoka ſteja, ſmilno ſo nadzeč, ſo ſo ſmilne ruzy wotewrja, tyhle khubych naſkyječ a ſwobolekacę a jim ſi nowonatwarjenju ſcherjepatku daricę. — Wſcho ſo wot podpiſaných ſi džakom pſhijima a po najlepſich wotměrjenju roſdželi, tež ſo wo tym ſwitowanku poſloži.

Swobodny knies ſ Bietinghoff-Rieſch nad Njeſhwacziſkom atd.; ſaraſ ſakub w Njeſhwacziſle; rycerſtubletſki najeńk Behrich w Schechowje. Sa koſuſhloſowaneho gmeiſleho pſchedſtejicjeria gmeiſti ſtarſhi Lukas w Schechowje. Tež wudawatni ja Baukenet Nachrichten je ſwolniwa dary pſchijecę.

Mam
naſlepſhu tworu
w gumijowych ſchatač
a
w universalnych ſchatač,
mam
najnewſche a najrijeſche
mužaze krawaty.

A. Tſchentscher
na bohatej haſzy čiſlo 18.

Schiſhka a Rječka

w Budyschinje
poruczataj ſwoj pſchipoſnaty
dohrj

palenž, jednore a dwójne ſikery
jara placžiſny hōdne.

Zokrowy med
punkt po 48 np.,
mjeđowy ſyrup
punkt po 30 np.
porucža

Paul Hoffmann
na róku herbſkeje a ſchulerſteje haſzy.

Symjentny wówž
woprawdžity Probstajſki,
runklizowe ſymjo
 Oberndorfske ſolte kuſoſte
porucža

Gustav Heinke
pſchi ſitnych wilach 34.

Mjeđoſtih ſyrup.

50 centnarjow ſf. ſyrupa, woſhebie ſkloſku tworu, ſi kotrehož ſo přeby punt po 30 np. pſchedawasche, wot něta, ſo bych jón rucje woſby, punt po 20 np. pſchedawam. Dale porucžam hiſhce ſ. ſyrup punt po 16 a 14 np.

Ad. Bämsch.

Howjaſu kožu, čelaze kože
taž wſchene druhe kože po najwyſhich
placžiſnach ſupuje

Heinrich Lange
pſchi herbſkej katholſkej zyrki.

Młoda a ródná dželacjetſla ſwójba
woſydenje adželo na Delnjokinjan- ſkim kniežim dworje nomaka. Tam može tež młody člowiek jako woſazy hnydom do ſkuſby ſtupić.

Wotrocžlow, džowi, ſkuſbne, ſkuſinske a džecjaze holzy, dōſki a dželacjetſle ſwójby pyta Schmid- towa na ſukelnſkej haſzy w Budyschinje.

Wučžobnik ſo pyta!

Sa ſwoje kolonialtoworowe
člamy wučžobnika pyta. Zara- dobra ſchulſta ſdželanoscę je nufna.

Moritz Mjerwa
pſchi miſhovym torhoſhczu.

Wuſtojnych murjerjow
pyta hnydom twarski miſchr Mježa
w Wulkim Woſyku.

Schewſkeho wučžobnika, ſwolni- weho hólza, tež bjes wučžobneho pjenjeſa, pyta ſchewſki miſchr P. Pačali na bohatej haſzy 10 po 2 ſkodomaj.

Pſchi Schechowſkim wohnju je ſo hubniſa Iaſenčjanſkeje ſykaſu njeſnatej woſhje wotebala. Tule woſhbu proſhymy, ſo by ju w Schechowje abo w Iaſenzy pola gmeiſleho pſchedſtejicjeria ſaſo wotebala.

Marja Smoliž,
Max Kſchijan,
ſluſbenaj.

W Spytezach 1. hapr. w Bręcjezach.

Slub swojeje džowki Marki
z knjezom F. A. Vogtom,
wučerjom w Nowej Wsy pola
Huski, dowolitaj ſebi lubym
přečelam a znatym wozjewic

M. Domaſka,
far. em. w Nowosalcu,
Hanna rodž. Wehlic.

Na temu čiſtu jena pſchiloha.

Pischloha i čížku 14 Serbskich Nowin.

Sobotu 7. haprleje 1894.

Cyrkwińskie powjesće.

W Michałskiej grytki smęje jutje rano w 7 hodz. farat dr. Kalich němčki spowiedni reč, $\frac{1}{2}$ godzin diaconus Rada mniški a w 10 godz. serbske predowanie. — Popołdnu $\frac{1}{2}$ godzin bude latechismusowe roszczenie i němčki młodzini.

Křéen:

W Michałskiej grytki: Theresia Alma, Jana Augusta Mikonje, skalarja w Ženzechach, dž. — Jan Kurt, Jana Ernsta Kschizanka, maschinisteho wiedniaka na Bidowje, ſ. — Paweł Mazy, Wylema Gustava Wróbla, dżelaczerja pod hrodem, ſ.

W Katholickiej grytki: Hana Herta, Jana Biedricha Oty Lukascha, rejsnisteckiego mischtra na Bidowje, dž. — Alara Emilia, Korneliusa Bumphy, tapezéraria, dž. — Hana Maria, Jana Kornela Augusta Nowaka, schemza, dž. — Ernst Alfred, Franzia Weimanna, kampnarja, ſ.

Zemrječi:

Dzień 31. měrza: Lea Wilhelmina Ottilia Raßmanez, misceštwa sotra, 20 l. 8 m. 27 d. — 1. haprleje: Lejna rodz. Bogusz, Jana Schmidta, wurnefaria a częsie w Grubiešicach, mandzelska, 71 l. 4 m. 8 d. — 2. Anton Bernhard Reinhard Winkler, těchitryjski mischtr, 67 l. 4 m. — 3. Hana Rosina Reimannez, něbo Bohumila Schmidza, bywšeho mlynka na Bidowje, wudowa, 69 l. 1 m. 12 d.

Placēsna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju				
	wot	hacj	wot	hacj	wot	hacj	wot	hacj	
mł.	np.	mł.	np.	mł.	np.	mł.	np.		
Bičenja	běla	7	35	7	47	7	6	7	21
Rožla	žolta	6	76	7	6	6	62	6	88
Jeczmien	.	5	63	5	69	5	31	5	63
Wowb	50 kilogr.	7	14	7	21	6	83	7	13
Hroch	.	7	50	7	90	7	—	7	50
Woda	.	8	89	11	11	9	50	10	56
Zab	.	9	72	10	—	9	—	10	—
Hejdusicha	.	14	—	17	—	11	—	13	—
Berny	.	16	—	16	50	13	50	14	—
Butra	1 kilogr.	1	50	2	—	1	30	1	60
Bičenjana mula	50	2	40	2	80	2	20	2	50
Ržana mula	50	6	25	16	—	—	—	—	—
Sýny	50	6	25	9	50	—	—	—	—
Sztóma	600	30	—	32	—	27	—	30	—
Brokata 966 sčtuk, sčtula	.	11	—	28	—	—	—	—	—
Bičenjane wotrubý	.	4	25	5	—	—	—	—	—
Ržana wotrubý	.	4	50	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placēsche: lóz pščenizh (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np
hacj 12 hr. 69 np., žotta 11 hr. 49 np. hacj 12 hr. — np., lóz rožli po 160
puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 10 np., lóz jeczmienja po 140 puntach 9 hr.
99 np. hacj 10 hr. 9 np.

Na Bursy w Budyschinje pščeniza (běla) wot 7 hr. 21 np. hacj 7 hr. 35 np.,
pščeniza (žotta) wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 6 np., rožla wot 5 hr. 60 np. hacj
5 hr. 69 np., jeczmien wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 20 np., wowb wot 8 hr. — np.
hacj 8 hr. 25 np.

Draždansse mjaſhowe placēsny: Howjada 1. družiny 56—60 hr., 2. družiny
52—55, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinie
45—48 hr. po 100 puntach i 20 prozentami tarh. Čelata 1. družiny 55—65 np.,
po punče rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 6. haprleje. Kražne.

Taſlate wahi,
dezimalne wahi,
želeſne punti,
možasne: „

w wulkim wubjerku porucza

B. Fischer na žitnej haſzy.

Proſchu, wobledźbowac!

Šetuje jakety, mantle do deshčza, płyshowé pjesle, šetuje
pjesle we wšchach barbach, trikotowe taſte, po nowej modze bžekane,
su ſaſo doschle a ko jara tunjo, hiſo po 2 ml. pſchedawaja pola

Emmy swudewjeneje Vorwerkowej
na hlownym torhōſczu 5.

Schtomowy wóſk
běžith a twjerdy w roſkach tunjo
porucza Otto Engert.

Schczęſjene jabluczinki
su tunjo na pſchedan w Khwa-
czanskzej ſchulſkej ſahrodze.

Něſak G. A. Lennera

w Duhančicach (Weigsdorfje) pola ſumvalda
porucja bo i ſupewanju hraničeho drjewa, deslow, latow, kaž teg
hotoweho ſchpundowanja a ſchindzelowych deslow a wotreſlow we
wšchach ſwuczenych dolhoſeſach a toltoſeſach.

Kedžbu pſchi kupjenju

Zacherſina.

Wotebjeratka: "...Nochzu wotewrjeneho infektoweho polvra;
pſchetož hym Zacherlin ſadala!
... Khwala tule woſebitoſez i prawom jako naſlepſchi ſredk
pſche wſch pſchekanzy, duž jenož ſaſyglowanu blesku
i mjenom Zaherl woſmu!"

Woprawdžity doſtač:

W Budyschinje pola fl. bratrow Merſchow,	=	Straucha a Kolby,
=	=	fl. Oty Engerta,
=	=	Ernsta Mittascha,
=	=	Jurja Holda w měſčej. hapt.,
=	=	Garcje C. A. Lukascha,
=	=	Biskopijach Pawoła Schodarta,
=	=	Alfreda Böhmy,
=	=	Herm. Kschizanka,
=	=	Herm. Mürby,
=	=	Pawoł Mikel,
=	=	E. Ferb. Lehmann,
=	=	Eb. Trummera,
=	=	A. W. Knichale naſlēb.,
=	=	E. M. Klauſa.

Franz Marschner

čaſznikat w Budyschinje

cjo. 9 na bohatej haſzy cjo. 9

ſwój ſkład čaſznikow a čaſznikowých rječjasow dobrotz-
wemu wobledźbowanju porucza.

Hodna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placēsny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Viſiſpomjenje: Něču herbski.

Wódne pónoje, kotly, khachlowe platy,
něſzowé rebliky, khachlowe durčzka,
těſchne wokna, twarske hoſdze
porucza tunjo

Paul Walther.

Stupnje a schförnje

w niewidzianym wubjerku sa mužstich, ženske a džeczi ſu po tak tunich placisnach, kaž nihdze druhdze, doſtač w Winſtim črijowym ſkladze

Hermannna Frischa

na bohatej haſy 10 podla poſta.

Pawol Giebner

na bohatej haſy čijto 18,
ſ nutshodom na theaterſkej haſy,
porucja ſwoju

winarňu

ſ winownju a ſknedarnju.

Wino w laſchezech a korbach
po 12, 24 a 50 bleschach a tež
w čwizach rafeszelu, teho runju
po ſenotliwych bleschach wſchē dru-
žiny czerwienego a veleho wina.

Koždy može ſo na to ſpuſczeć, ſo pola Giebnera čiste woprawne
wino doſtanje, kožre derje tyje a
kožre je ſtrowoſci ſponozne.

Tunje

žigarj

kuſowansle ſórlo ſa ſakopschedawa-
rjow,

tykaž hižo po 20 ml. porucja

Richard Neumann
na ſnutſlownej lawſkej haſy čjo. 6,
filiale na bohatej haſy 28 a na roſku
Lubijſleje a Mättigowej drobi.

Richard Neumann

porucja kyry a paſeny

Thofei

w najwjetſhim wubjerku a naj-
lepſher dobroſci po najtunich
placisnach.

Pſchi wotewſaczu wjetſkich džel-
bow ſo pomernje nižsze placisn
woblicza.

Štviſzhaty rjepeikaty tobak,
krany rjepeikaty tobak,

Khocjebski portoriko,
Dakungski roſkaty tobak,

ſytk Brokterodskeho braſlo-
weho tobaka

punt po 40 np.,
tobak k žwanju
poruczataj

Ginzel a Ritscher.

Aslódkoſmjetanowu

margarinu,

naſlepſchu, kožre ſo namaka,

Winſki

žwinjazhy ſchmalz,
czerſtwy laný wolij

poruczataj

Ginzel a Ritscher.

Placisny tuſcho haſz wſchudze druhdze!
Moje tworž ſo, kaž je doſpolne ſuate, ſ dolholeč-
nym džerjenjom wuſnamjenja.

Draſne tkaniny w najwjetſhim wubjerku, wobleczenje hižo
po $3\frac{1}{2}$ ml., ſ czistej wolmy, w najrjeſničich barbach wobleczenje
hižo po $5\frac{1}{2}$ ml. a 8 ml., wſchudze druhdze dwójzy tak droho,
czorne tkaniny k wobleczeniam a ſaketam runje tak tunjo,
czorne ſidzane tkaniny k niewjesciuſkej dracze, ſa
koſtrzych debre noschenje ruklu, kožre po 150 np., hewał $2\frac{1}{2}$ ml.,
naſlepſha ſbožo-žida kožre po $2\frac{1}{2}$ ml., hewał 4 ml., gardiny
belle a piſkane, kožre po 12 np., dwójbovočnye wobrubjene kožre po
25 np., wolmjanne poczehujenje na ſofa, $10\frac{1}{4}$ ſcheroke, kožre po
75 np., pſchikrywy na poſleſchę, ruſowowe tkaniny, ma-
trazowy drel, $10\frac{1}{4}$ ſcheroke, kožre po 60 np., kojojite ſukno
kožre po 50 np., ſofowe pſchikrywy, pſchedeschczniki po 140 np.
haſz k naſlepſhemu ſmehchnje tunjo, hotowe koſchle, ſykti
wolmjaneho muželina, módročiſhę, atlaſhowy ſomot, poſle-
ſchowwe tkaniny, wupjerkı, hotowe ſuknie, bluſy, ſchialty a
wjele druhich węzow ſmehchnje tunjo.

Ewerowy ſklad najwjetſheho Dražbanskeho tworowego
doma Siegfrieda Schlesingera poſa

Hermannna Beermannna w Budyschinje
na ſnutſlownej lawſkej haſy ſ napſhęca ſadneje pinzy.

Julius Höhme,

fajtuſjer internazionalneje maſchinſleje wuſtajenž

w Niesh nad Lóbjom

porucja na naſlepje dželane

lokomobile a parue mlóčjaze maſchinu wot 2 konjazeju mozow,
ſcheroſkomlóčjaze maſchinu, ſ gōpelom a paru ſo czerjaze,
jenopſhēne mlóčjaze maſchinu, wubjernje dželaze,
ručne mlóčjaze maſchinu najnōwſheje konstrukzije,
berny roſtločjaze a berny roſtihaze maſchinu,
reſaki ſa berny a répu, czilejaze maſchinu,
mjetlizy, buſtrowanske maſchinu, buſtrumjatowarje, mlóčjinki,
viktoria-separatory, ſ ruku a maſchinu ſo czerjaze,
juſhove hudy ſ dwójzy ſazynkowaneho worzloweho blacha, ſeſne
juſhove plumpy,

pižu parjaze apparatus (noſchine), triery naſlepſheje konstrukzije,
mlynske zylindry, rynkate walzy a dezmalaſne ſkótne wahy,
lučne bróny, hamzne dželo, ſaloniszny ſchlitowanu ſystem, kožre moža
ſo hnydom wot loždeho do Laakowych, Meifortowych a Ho-
wardowych brónow pſheměnic, pſhezo naſlepſheje, wupruho
waneje konstrukzije.

Najpſhodniſche wumějenja dla placzenja! Pruha
dowolena! Prospektu darmo!

Pſchedawatna ſ ſklad poſla Jana Manjoka w Budyschinje.

Fotografowarňa E. Bentſchela w Budyschinje

36 na ſwontownej lawſkej haſy 36

porucja ſo k fotograſowanju portretow, hromadnych wobraſow,
tablowow, tež ſ wonka doma ſa towarzſwa a ſchule w loždej
wulkoſci pſchi naſlepſhim wuſjedzenju po najtunich
placisnach.

Viſitna wulkoſc hižo po 3 ml. $1\frac{1}{2}$ duž. a po 6 ml. zylk duzent.

Powjetſchenje po loždym wobraſu haſz do živjenſkej wulkoſce.

Fotografowarňa po 1 ſchrodze wſchēduje wotewrjena.

Pſchedeschczniki.

Brüſte ſuſtawaj
Pſchedeschczniki
Borjedzenje a poczehujenje
w mozej pſchedawatni.

Wubjernu
džiwiſku pódusħazu kožu,
ſchwajzařsku pódusħazu kožu,
BaſlowSKU pódusħazu kožu,
napódusħazu kožu,
vačhownu kožu,
howjaſu kožu,
kipſownu kožu,
hwéku kožu,
alawnowu kožu,
rjemjenjazu kožu,
rjemjenjazy krupon,
brune a czorne czelaze kože,
brune a czorne wowlę kože,
wotpadanki pódusħazeje kože,
kožowy wureſ
po zylſnach a jenotliwje
poruczataj tunjo

M. Scheibenbauer a synu,
garbańſja a ložowa pſchedawatna
w Budyschinje na rybowej haſy 4.

Kóſlaze kóžki
laž tež wſchē druhé kože kupuje po
najwjetſhich placisnach

Louis Fleiſcher
na ſwontownej lawſkej droſy 18.

Kóſlaze kóžki
kupuje po najwjetſhich placisnach
Gustav Lanckie na garbańſkej haſy.

Kóſlaze kóžki
kupuje po najwjetſhich placisnach
Heinrich Lange
pſchi ſerbſlej katholſlej žyrli.

"Serbske Nowiny" wudawaaja so kózdu sobotu.
— Štoworlętna przedpłata
w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přimjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číslo Smolerjec knihicíšćerje w mačičnym domje w Budysinje.

Číslo 15.

Sobotu 14. haprleje 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Nětčiſche nimo měry niſke žitne płacíſny ratarjow nucza, ſebi na ſredli myſtlicz, ſi kotrymž by ho ſnadz hodžilo, žitne płacíſny do wykola ſehnacz. Na zlo ho pschi tym ſ zyla džiwacz njemöze; pschetož ſmy ho na pschichobne džesacz lét na to ſwiaſat, ſo žitne zlo njepovychimy. Hinaſha je wěz ſe ſtatným žitnym monopolom. S tym moħle ho ſnadz konzeptje ſažo wuſunacz, kotrež je Němska wukrajným statam ſ ponízenjom žitneho zla cjinicz dyrbala. W khějorſtowym ſejmje je ho ſandženy týdžen wo ſtatným žitnym monopolu jednało. Hrabja Kaniž je khějorſtowym kanzlera napominal, ſo by ſkerje lépje khějorſtowemu ſejmje ſalon ſchepoložil, po kotrymž ſupowanje a pschedawanje wukrajnýho žita a wukrajných mlynskich wubžékkow stat do ruki woſmje. Stat nježmē zentrat pschenzy niže $107\frac{1}{2}$ hriwny, rožki niže $82\frac{1}{2}$ hriwny, jeczmienja niže $77\frac{1}{2}$ hriwny, wowa niže $77\frac{1}{2}$ hriwny, kusciny niže $92\frac{1}{2}$ hriwny, lupinow niže 40 hriwnow, ſkoda niže $87\frac{1}{2}$ hriwny, majsha niže $77\frac{1}{2}$ hriwny pschedawacz; płacíſna muli dyrbji žitnym płacíſnam pschimérjena bycz. Hrabje Kanižowý namjet ho wot 29 ſebuſtawow podpjera. S nich 26 k konſervatiwnej stronje ſkuſcha, dwaj, dr. Höfster a Liebermann ſe Sonnenberg, ſtaj antiſemitaj a jedyn, dr. Hahn, ho k narodoliberalej stronje licjeſche, tola je ho ſ njeje dla ſwojego židam njeſcheczelneho ſmyſlenja wuſamknul. Hrabja Kaniž ſebi žadasche, ſo by knježertwo ſa 24 hodžin ſwoje měnjenje wo ſeho namječe wosſewilo, ſo moħle ſejm hiſhće ſón ſhamy džen wo nim jednac. Knježertwo ſa ſtupjerjo pač ani njeſyknuch. Hrabja Kaniž ſebi tole mjeļcenje na to waschnje wuſoži, ſo knježertwo ſwoj roſhuk na ſtawne bacz nježmē, předny hacž ſwiaſtowa rada wo nim wobſamka njeje. ſwobodomyl̄lni, ho roſumi, wo žitny monopol njerodža, dokež by ho ſ nim ſwobodne žitne wikowanje ſanicžilo. Tola tež knježertwo ho ſe ſtatným žitnym monopolom na ſhabžowacž nochze. Knježertwo newiny na to poſkuſja, ſo, kaž nětkole ratarjo ſa žito, tak moħli potom tež rjemjeſlnizy ſa ſwoje wubžékli ſtatný monopol žadacz; pschetož nuſu ſu ſ nich po rjeđe wſchě hido čeřpiše a ju ſ džela hiſhće nětkole čeřpija. Hdy pač by ſtat zyle wikowanje do ruki wſal, byču ho ſo ſozialiſtſtemu ſtejfe pucže wuſunake. Hido ſ tejje pschichinu je čiſce ſwamknjenje, ſo budže ſtat žitny monopol pschedewacz chycz. W khějorſtowym ſejmje hrabje Kanižowý namjet žaneho ſakitarja njenamaka; ſda ho, ſo ſamo ratarjo na tym dwěluja, ſo moħle ho ſtatny žitny monopol ſawjeſcz.

— Žeho kralowska Wykoloſcž prynz Jurij je ſwojej mlobej mandželskej, prynzežu Mariju Isabellu, dženja do Dražbañ pschijedze. Deputacija ſchulſtich holzow w čakatni čeſkeho dwórníſcheza knjeni prynzežu buket pschepoba. S dwórníſcheza ho mlobaj mandželskaj w ſchěſcypſchěznym woſu do kralowskeho hroda powjeſetaj.

— Superintendente knjeſej dr. Pankej w Lipſtu je ho titul a rjad „tajneho zyrlwinskeho radzicela“ spožcít. Knjeſej Pankej je rođený delnjolužiſki Serb. Snajemy wot njeho ſpižy w delnjolužiſkim Serbowſtwje, w kotrymž ho wón jako ſwěrny syn ſwojego luba wuſnawa. Duž naſc čim hóle wykole wuſnamjenjenje ſwjeſzeli, kotrež je ho jemu doſtało.

— Khějor Wylem je ho w Benedigu ſ italskim kralom ho ſeklawſhi wot tam do Abbazije wróćil a pjak na wopht k awstriſkemu khějorſtu do Wina pschijet. W Benedigu je jemu tamniſche wobhdletswo jara wutrobné powitanje pschihotowało.

2. nawěſtki, kiž maja ſo w wudawańi „Serb Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedač, płaci ſo wot małego rynčka 10 np. a maja ſo ſtowrk hač do 7 h. wječor wotedač.

— Pschi jara ſlabym wobbdželenju ſudowych ſaſtupjerjow ſu ſo poſlednje poſledzenja w khějorſtowym ſejmje poměrnje ſměrom minule. ſſobotu ſu ſalon wo nowym ſtemplowym dawku, někotre dypli khějorſtowym namjetu pschéměniwſchi, pschijeli. Pschecžiwo po wychenju bursowym dawku jenož ſwobodomyl̄lni a ſozialdemokratojo rěčach, kotisž ſ zyla ſa nuſne njemějach, ſo byču ho dohody ſ dawku powjetſchile. Dale wobſamknuchu lotterijow dawku wo džesacž prozentow powyſchicž. Po namječe komiſije ho dawku na ſtawowki, ſrachtowé liſty a pjenježne pschipokasanki ſacjiknuſhu, hacž runje ſtatny ſekretar hrabja Posadowſki wobkrueſche, ſo ma knježertwo tele dawku jako pschisprawne a nuſne. Pschi dalschim jednanju wo bursowym dawku wobſamknuchu, knježertwo napominacž, ſo by ſkerje lépje ſejmje ſalon wo nowym ſradowanju bursy pschedpoložilo. Knježertwo namjet wo poſtajenju ſa pschedawatne, twory na wotplaczenje pschedawaze, ho pschija. Po nim dyrbji, hdyž pschedawat pschedawanske wucžinjenje ſpusčicž, dokež ſupz wotplaczenja poſjednje njeplacacž, pschedawat doſtate pjenjeſhy ſupz ſažo wróćicž. Sa to pač dyrbji jemu ſupz jeho pschedawansku progu, móžne wobſchobzenje a hódnocž tworineho naſhwilneho wuſiwanja ſarunacž. — W naſtupanju namjetowanego pschéměnjenja wikowanſkeho ſalonja ho wobſamknu, ſo dyrbji wupowjedzenſki čaž ſa principata a wikowanſkeho pomoznika jenak dohli bycz a ſ najmjeñicha ſichtri njedžele wucžinacž, jeli ſo ho wot wſchego ſapocžatka jedny druhı wěsty čaž poſtaſil njeje. Wſchě poſtajenja, pschecžiwo 60. ſtawej ſložene, dyrbja njeplacacze bycz. Tutoń ſtaw praji, ſo wikowanſki pomoznik, kotryž dla njeſawinowaneho ſnjeboženja ſwoje dželo dekonjež njemöze, ſ tym ſwoje prawo na mſbu a hospodu njeſhubi, thiba ſo jeho ſadžewanje bleže dybli ſ njedžel traſe.

— Prusli ſejm je ſapocžat wo namjetowanym pschistawku k zyrlwinskemu a synodalnemu poſjadej jednacž. Narodoliberálny dr. Gneccerus pschecžiwo tutemu pschistawkej rěčesche. Ma ho wočakacž, ſo budže ſynda, jeli ſo ho jejna ſamōžnosć powjetſchii, wſchitkých duchownych podlóčzowacž, kotisž pschivitšowarjo japoſchtoſkeho wuſnacža njeſhu. Hido nětkole ho žada, ſo ho duchowni wotſtronja, kotisž pschi po ſhwyczenju ſklub na japoſchtoſke wěrywusnacze ſapowjedža. Kultuřowy minister dr. Besse tutym pomhyſlenjam napschecžiwo ſtupi. Wobſtejnoscze ſu ſo tač roſwile, ſo dyrbji ſtat prózowanjam evangelskej zyrlwje wo wjetſchu ſamostatnosć polěkowacž. Mot ſejma, kotryž je po wěrywusnacžu raměſhaný, nježmē evangelska zyrlwj wotwihowacž, jeli ſo by tač doako panula, ſo ho wona ſamostatne wjazy ſbjeſzecž njeſhla, potom by wona ſ zyla ſhubjena była, temu pač Bohu džaktwans tač njeje. ſapobſlanz Štöder wobſebe na to poſkuſaſche, ſo je evangelskej zyrlwje wjazy ſamostatnosće trjeba, ſo moħla ſlepje wotpohladam povalerſkeje ſtrony napschecžiwo dželacž. Nichto ho nježmē ſ zyrlwje ſwamknucž, tola njewerjazh dyrbja ho wot kletki a zyrlwinczych ſaſtostnictow ſwamknycž, dokež je njewerjowacž runje na tymle měſeče ſ hřechom psched Bohom a člowjeſkami. — W Barlinje je ho ſandženy týdžen ſhabžowanka němskich rjemjeſlniskich jednotow wotbýwala. Ma nju bě ſo něhdž 1000 wotpobſlanzow a 500 druhich wobbdželnikow ſeſčlo. Šhromadžiſnu ſaſtupjerjo khějorſtoweho a pruskeho knježertwa, konſervatiwnej a zentrumſkeje ſtrony powitacu. Šhabžowanzyny ſaměr wobſebe w tym wobſtejſche, ſo by wo namjetach pruskeho wikowanſkeho ministerſtwa w naſtupanju ſradowanja rjemjeſlniſtwia a sprawjenja wucžobniſkeho praschenja wuradžowala. Wobſamkli ſu, ſo dyrbji ſo

frjadowanie rjemiejslnistwa na podložku něciglsich rjemiejslnistich jednotow dale roswic̄, so dyrbi ho mischrski titul a s tym tež mischrskla dostojoñsc̄ se sakonjom schlitowac̄ a so dyrbi mischrstwo w nowym frjadowaniu roshdżazu samojoñsc̄ dostac̄. Po minjeniu węstego pschelhodneho czaža dyrbi ho dopokamro wustojnoñsc̄e sa sastupjenje do jednoty, kaž sa sapoczenje rjemiejslniskeho džela zadaç̄. W drugim wobsamljenju ho wupraji, so ho żadanow w nastupaniu wotstronjenja rjszegelskich, saſtojniskich a drugich konsumskich towartstwów, w nastupaniu samiesowanja wołolonoszczeskeho wilowania, sakasania detaillskich puczowarjow, wotstronjenja schłodnych wurostlow pschedawatnjow, w kotrychž so twory na wotplaczenje pschedawaja, sakasnja puczowaniskich tworowych składow a puczowaniskich tworowych awfajow, wotstronjenja jebaweho nawęshtkstwa, noweho frjadowania jastwo- weho džela a submisionstwa krucze dale dżerža.

Awstrija. Hluboka njespoložnosć i něčíščimi politiskimi wobstejnoscemi psches češki lud bže. Młodočesky sapóšlanzy žu tole njespoložne smyšlenje w khězorstwonym sejmje i wótrymi kłowami wuraſyli. Pschi jednanju wo khězorowej zivilnej liscze Brēšnowski češki ręčzo, so wobcegowsaſche, so khězor jalo češki kral na Pragškim hrodze ani i khwilemi njebydl. Češki lud wocząkuje, so ho khězor skónčzne ſa čeſkeho krala krónowacž da a so budże w Prashy na Hradčanach kydlič. Kralowski hród w Prashy njeje mjenje hódný dygli Peſchtſti. Češki lud je ſhwerny a je ſwoju ſhwernosć ſt khězorej ſto krócz wobkruczil. Dokelž pak wot něčíščich ministrow njewo-čakuje, so bychu khězorej radžili, so by ſo ſa čeſkeho krala krónowacž dał, budże wón pschecživo khězorowej zivilnej liscze hloſkowacž. Sa-pošlanz Vaſchaty na to ſpominasche, so je khězor w lécze 1870 ſlubil, ſo dže ſo ſa čeſkeho krala krónowacž dacž, a kralowske pschiſahi a piſma cítaſche. Hrabja Hompeſch pschi tym Vaſhatemu pschiwola: "Won!" Tónle ſchil na čeſkich lawkach njeſmerny njemer a holk ſbudži. Žadachu ſebi, ſo by ſo wołař "i porjadej" napominal. Poſzlanz Brēšnowski ſawela: "My mamy hicž won! Pońdžemy ſi ras won, potom ſem druſy pschiſtu, kotsiž budža wo republizy ręcęcž." Pschi jednanju wo pjeniefsach, kotrež ministerſtwo ſa ſwoje potřebnoſće wudawa, ſo Eduward Gregr do Polakow da, kotsiž ſu ſi hłownej ſepjeru něčíſcheho koalicznego knježerſtwa. Wón Polakam porokowaſche, ſo ſu ſo bojeli, ſo bychu ſi wólbnej reformu byw-ſcheho ministerſtroweho pschedkydy Taaffy ſwoje mandaty Rusi-nam a demokratam pschewostajicž dyrbjeli na ſchodu ſemjanow, kotsiž dženſa w Galizieſlej knježa a pôſki lud ſastupuja. Polazy wſchoł roſumja, ſo wſhem wobstejnosciam pschitulicž, jenož ſo je ſim to dobytkne; woni ſu živi po pschiſklowe: "Niz cjeſtne, ale ſtrowe!" Tale ſažada je knadž politiſka, ale czechnibna wona njeje. Čeſtlich ſemjanow wón hanjeſche, ſo ſu jako wjertawki na Winskim khězor-owym hrodze. Woni ničo druhe njeſbu hacž hlužobnizy Winskeho hroda, a kaſka wola tam knježi, pôdla teje ſo woni ſlaja. To je ſapoczątk a kónz wſcheje ich politiskeje wědomoſće. Čeſky ſemjenio ſu na ſwoju khorhoj heſko čeſkeho ſtatneho prawa napiſali, ſjenoczili pak ſu ſo ſe ſtronu, kotrež žanych druhič ſamérów njeſnaje, dygli runie tole ſtatne prawo na pschezo podlóciočiž.

— Wuhetske ministerstwo je ho pada sminuło, kotrž po sfacju dla jeho sadżerzenja pschi Kossuthowej kmjerczi na njego czakasche Pschi bliższej składności ćzynu jemn w ńezmje njedowierzenie wuprajic. To dyrkęsche ho pschi jednanju wo sawiedżenju zivilnego mandżelstra stac. Tola runje na wopak je ho węz zofalo. Wuhetski ńezm je sakon wo zivilnym mandżelstwie, wot kniejetstwa namjetowanym, i wulkej wjetshinu pschijal. So je ho roshorjenoscę pscheczivo ministerstwu tak rucze slehnuka, ja to ma ho ministerstwo Kossuthowym bynam dżakowac. Tuczi ji sjanje prajili, so nęt-ćzischi ministrojo ćziseče w Kessuthowym duchu kniejetstwo wjedu a so może ho teho dla wuhetski lud jim dowieric.

Italska. Weppt němščeho khězora w Benedigu je Franzowſam nowy naſtorč i schězuwanju na Italsku dalo. Po ſdaczu, ſo by tutym njeſcheczelſkim nadpadam trochu kónz ſčinił, je italski král Humbert dopišarja najbóle ſo čítazých franzowſkich nowin "Figaro" i ſebi pscheuproſyl. Tutón je roſrěženje, kotrež je ſi králem měl, w "Figaro" wocjíſchčał. Na to ſkoržimſki, ſo ſu Franzowſojo ſe ſwojej wilowanſkej politiku italske statne finanzy pohubjenſhili, ſo král Humbert pschećiwo wójnskemu ſchězuwanju franzowſkich nowin wobroczí. "O wěm", král praji, "pola Vaſ ſo ničím druhim njereče, hacž wo wójnje. Poſtaſuňa na mnje, jako bych wójnu chýzl, a praji, ſo Italsky ſapalaſ do pólbroweho ſuda tylnu. To je njerouſum. Nicžo nam wójnu wſečz njedowoli, ani statne finanzy, kotrež Bohu-žel bjes njedostatka njeſju, ani naſche wotmyſlenje, ani naſch roſum. Italska je hſicze pschemloda, ſo mohla na taſle dyrbomdeje hicž.

Ssmy wchó woprowali, so bychmy italsku jenosej dozpili, mamy ju halle lédma 24 lét a dyrbjeli ju někto na hraczi stajcz, kotrejž wuhod je sa wschó ludy njewestý? Kaiska njemudroscz! Dyrbja naš hubjenje snacz, so tajke něsho wo naš myšla. Niamamy taſte statne dekhody, kaž Franzowska, kotrejž kóždy wudawò dowola a kotrejž bychu znadž naš k wójnié nawabile. Dyrbimy lutowacż, njejszmy po tajkim i wójnskim strachom, rukujemy sa mér, a ja wém, so hu s tymi za-myimi měrniwymi sachuziemmi awstriski, němski a russki khézor napjel-njeni. Kotry kniejeret chyzk tež pschi nětečjschej brónitosczi europskich wójskow a pschi stajnym wudospolnjenju artillerije hwoj lud do wójny wjescz? Dobycze, komužkuli by pschipanulo, by tak žałosne bylo, by tello čłowječzich woporow a kwoje żadalo, so ſebi żadyn król, żadyn khézor na to pomyſlicz njemóże, pschi tym wo swoje wójsko bo njebojo. Franzowsow po tajkim jebaja, hdž zim powjedaja, so mamy wójnske wotpohladu. Haj, zyla Europa že mér a ma prawo, jón chycz. Schłoz Franzowsku nastupa, mamy ju njedžiwazh lohkich mróczelow, do kotrejž bo wona druhdy sawali, so pszechczela a ſukzoda, kotrejž je sa naš pschi boku naszych ſynow wojeval. Wericze ſnabž, so móga moji italszhy wojszhy na waschich franzowskich wojakow sabycz, i kotrejž ſu bo do strachow a ſławnych ſlukow dželili? Měnicze, so ſym se hwojich ſtawisnow Gelforinsku a Magentsku bitwu wumaſli? Itas na woběmaj bokomaj Alpów spósnaja, so nechusche pszechzelstwo njedžiwazh wscheho wobsteji, dokelž ſym krejni bratſja, kaž běchmy bratſja w bitwie." Kral na to na wopyt khézora Wylema w Italſkej pschenidze, prajzy, so je tónle wopyt cíſceje njepolitiski. Wón, kral, bo pschezo wjeheli, khézora Wylema wohladacz, kotrejž je maleho ſnał a mohl rjez wotroscz widział a „wón je wulki narost” wón ſmejo pschitaji. — Franzowske nowiny bo mało ſpojowane ſe ſłowami italskeho krala potafują. Franzowska ſebi ſlukti żada, niz ſłowa. Njech kral Crispia puſchczi, njech wójsko pomjenschi a i trojowſwiaſka ſtupi, hewal jemu žane franzowske kniejerstwo žane konzeſſje w nastupanju wiłowanskiej a finanzznej politiki cíſczej njemóže.

Franzowska. W franzewskim wojsku były nowe kanony, wóz jenego kawalerijskiego oficera Wincentego Sawiedu. Pochodzenie starzych kanonów po nowym systemie budge něhdie 240 milijonów franków placząc. Nowe kanony mają żelazne koła a mniej hač nětčíšche waža. Poherazaza móz kulow, s nich wutſelenych, je ponjo nětčíšhim nimo měry kylna.

Schpaniska. Khudoba a nusa w Schpaniscej, něhdы najbohatšim kraju swęta, s kózdym lëtom hóle pschibjera. Liczba khlébatradazých a džélönjemějazých w pełodnijszej Schpaniscej je po tykazach wulka. W Kadijskej provinzy so revolusionarne hibanje bies džélaccersemi rosschérja; w Kordobie cjrjóda hłodumrějazých džélaccerjow psekatske khlamy wurubi. Mér mózescze so jenož s pomozu žandarmow sažo postajicž. W zykiej Andalusie njenuprajne hubjenstwo knježi, dokelž tykaz ničjo džélacż nimaja. Někotre gmejny, kaž Trebusana a Bahara, wjele stow khlébatradazých na gmejnje khósty žlwjachu, doniz gmejnska kaža wupróśdijena njebé. W San Lucarje běchu wjazorzi ludzo hłodu wumrjeli, schtož měschczanske sastupjerstwo pohnu, kózdemu džélönjemějazemu na někotre dny wschědnje 15 zentimow a punt khléba wubżelicž. Jeli so ho wobstejnoscze bóshy njepolepscha, brosh strach, so w Schpaniscej sozialna revoluzija wudvri.

Turkowska. Psi naranczowych europejskich mięsach so hjo sażo cholera pokasuje. Parzycki strowotny hamt pod pschedźdżistwom profesora Brouardela je wosiemil, so w Konstantynoplu, psi i hornim Bosporie a na pryzewskich kupačach cholera dale traje. G dobowm so k wiedzenju dawa, so je w měsazu měru w Belgiskej 13 wožobow na cholera skorilo.

Dwaj nóżnej strażników.

(Zortniwy fusł.)

(Bołfracżowanie.

W Něhbžezach? Saperlot, myſli dha ſebi wón, ſo njevém,
hđze hým a ſak moje narodne město rěka? Schtó wón je, prasčham
žo hiſhče jenu!"

"Ja? Ja bym názvem strážník Wondrař."

„Rózny strażnik Wondra? Chto dha chze ton jow we Wonezach?”

"We Wonezach? Hahahaha! Někk tola wěm, shtó s naju je
wrótny!"

"Haj, ja tež wěm, a — —"

Wojciech reżenja po psychotrze, psychotę runie czerwone jemu, najprędy schyli schwórcz na malym swoim a potom kobzini na

wulsim swonu. Wschón ho džiwajo a wschón pschekhwapjeny saby zhe hubu szčinicz; to dže njebeču Woneczansse, ale Něhdzeczansse swony!

"Nó, schto dha wón hubu rosdaja? Wono drje ho trochu wu-jašnja w jeho hlowje?"

"Saperlot, to hým s omnibusom do Něhdzez pschijel a myšlu ſebi pschezo, so hým w nim jeno pječ minutow poſpal!"

Nětlo rospósnia ho Wondraf a s dobom pschitdze tež hischce do teho, so dyrbu Poldrala puſhcicž, a to ho jemu njechasche. Nětlo mějše ſlonečnje najhórscheho njeſchecžela, "ſchyrnateho", w ſwojej mozy a wón njechasche jeho na žane waschnje puſhcicž.

"Tak! Potajkim Poldrala čze wón bycž? Na, to drje ho wukopa, schto wón je, nětlo pak pój wón fo mnú ſobu!"

"Ssobu híč? To mi na myſle njeſchicžel! Wón je Wondraf, to nětlo wém, a ſo ma ſwoju ſkóscz na mnje, runjež jemu žene ſchilbý činil njeſhym, to tež wém. Wón ma tež móz, podhladnyh luhž ſajecž, ale jowle je móz kij a moja truba; ſi teho móže widzecž, schto ja hým, tež hdy bych jemu po woſkobje ſnaty njebyl. Ja hým potajkim wěſty a njeſtrebam ho ſajecž dacž."

"Wón mi po woſkobje njeje ani ſ najmjericha ſnaty a trubu a kij móže ſebi nechtoguli kropicž, schtož čze hlypy žort ſzčinicz. Bracham ſo jeho jeno, hacž čze ſ dobrym ſo mnú ſobu híč, abo hacž dyrbu ſebi pomoz pytač. Wón tola wé, schto ma ſpſchecži-wjenje na ſebi!"

Poldral ſpósnia, schto ma jeho njeſchecžel myſle, ale widzecž, ſo dyrbu ho podacž a ſydwawche: "Na, dha pojče, jeli ſo mózecž to ſamolwicž! Saperlot, schto jeno Woneczno rjeknu, hdyž budza jutſje tu wěz hlyſhucž? Tſinacze Poldralow —"

"Haj", pschitdze jemu tamón ho wjeſelo do rěče, "tſinacze Poldralow! O, hdy bych u czi wježeli, kaf je ſebi ſchyrnath vženža do paſli ſaleſt! Alle tak to je, hdyž ſo cſlowiekej pschewjeſe ſda a je poſtupník; tak pschitdze cſlowieſe ſ Wonez do Něhdzez a njeve, kaf. Nó, ſupajce ſuſ ſpěchnich, nimam khwile, bolho ſ wami wokoř czerhacž!"

III.

Wondraf bě ſwojeho jateho do mějchčanskeje polizaſſkeje kloby tſinu. Wjekelečhe ſo nimo měrž nad tutym kufom, a woſmyſli ſebi, ſo čze tule radoscž ſ jenym "hórkim" hischce ſowjetſhicž.

"Na tajkele ſtrózeſh móžesč wſchak wěſce ſedyn hřebnucž; to dže by hlypoſcž byla, hdy by mi tyh kroſhkom ſel bylo. Na, to hubje jutſje wjekele a hara, hdyž ſabězaneho Woneczanskeho ſtražniča ſ trubu a kijem na radniču po měſce ſowjetu. Řezenža njeſhoni nětlo žaneho hlowcžla, pschetož to wjekele njeham ſebi ſlavycž!"

Saſtupi do najblizſheje korcžmy a hřebasche ſwoje "hórké" hnydom pschi ſchenkuſu; ale, kaf ſo czi to ſtanje, schtož ſkemu duhej jeno poſt poſteči, temu woſm'e hnydom zylu ruku — nadendze tam něſhoto ſnatych, piſeſhe rot nich, ſaplacž tež hischce "nětore", a hdyž ſaſo na ſaku pschitdze, bě ſo město woſmyſlenych minutow hýž zyla hodyna minula a jemu bě, kaf byſchtej jeho dolhej noſy ſe ſameje woty bylej, jeho cželo někajli balon, jeho hlowa pak zentraſka waſha, a ruzy machaſtej w powěſte kaf předkownej nôžky kloby, kij je ſ nohrom do tobakowej tufki trjechila.

"Saperlot, tole je wjedrol! Ssnež pada tak hufy, ſo cſlowieſe ſ jeneho boka na druhi ſtorku. Ja cžyl jeno wježecž, czejce tež noſy tam deleka po prawym ſtej, psches kotrejž ja na ſtajnoſci ſo moſkuju. — Ženu — ně, cžaku; na, dale tola hischce njeje — jenu je bíl! Schwalce ſenjeſa!"

Chyſche ſ wrijeflawu ſarjeſtacž, ale — rrrrrr, wona ſlečza jemu ſ ruki a psches haſu. Wschón ſploſhany ſaſta a hladasche ſa njei.

"Schto dha je tón kħadla, kij mi moju wrijeflawu ſ ruki czepte, hej? Pondze mi wón hnydom po nju!" Hdyž ſo nječo nje-woſmolwi, džesche ham tam, hdež ſo jeje nadžiſeſhe, ſhili ſo a — ſtejſeſhe bóřky ſe wſhemi ſchyrni w ſněhy. Prózowawhe ſo, ſo by njeſadnul a wahu ſdžeržal; zyle dopadnucž njechasche, horje pak nje-móžesche, dokež bě jemu hlowa pschewara cžekla a tak ſtejſeſhe kaf drjewiany koſol ſo njehibajo na ſemi, doniz ſlonečnje tola wahu njeſhubi a ſo kruče na boř njeſwjeſe. Na ſbože pschitdze pschi tym ſ ruki na ſhubjenu wrijeflawu.

"Haj, jeli nětlo nječo njenamaka, ja trjebam jeno hrabnucž — a hnydom jo mam. Wuschiknoſež, to je hlowa wěz! Hdy jeno bych hýž ſaſo na nohrom byl, potom nječ moje dla wrijefka, schtož čze, njebam ſebi jeje wjaz ſ ruki wuraſyčž!"

Po dohím napinanju ſo jemu tola ſlonečnje radži, ſaſo

ſtanucž, a nětlo džesche ſaſo kħablujo po haſy dale. Sa kħwili woſta ſtejo.

"Bohu džakowanu, jowle je "módra hweſda", a jow ſteji tež omnibus. Ja dyrbu ſchitwórcz hodyny woſpočnucž, haħħaha, runje tak, kaf je to Poldral činil, tón hlypy cſlowieſe. Pschijedze tón cſlowieſe ſ Wonez do Něhdzez a pōčnje jow trubicž. To dyrbu tola pytnucž, hdyž ſo wotjēdze!"

Wotewri durje a poħlada do wosa nuts.

"Né, jow nuts njepondu, jow je mi kuf ſara wětſkoſte. W turjerifim woħdalu ſe mjeniſchi rum a tež cžoplischi! Derje, ſo dženža kija ſobu nimam, ſ tym njebyh nuts moħl."

S wilkej prózu ſaſe nuts, hdyž ſo a wuſhnu. — — —

Mjes tym težesche Poldral mjes ſchitwomi hlymi ſejenami a mjerſasche ſo wſchón czornu na hlypoſcž, kij bě jemu taſtule hanbu pschitotowa. Hacž nanajjaſničho widzecž do čaſha woħanibjenje, kij na njeho čakasche, a hdyž ſebi hakle na wjeſele pomyſli, kij ſměje Wondraf, poſloči ſe ſwojeje twjerdeje prečze, ſlečza po wuſtej klobze a ſlonečnje potorha ſ mozu ſa durje, kij běch ſo ſa nim ſamlnu. — — ſawyska ſ radoscžu, pschetož wone ſo wotewriču.

Drjewo, w kotrym ſelesne holi w muri kruče težachu, bě ſara wložne byle a tak ſlonečnje ſhniče. Wón ſo kruče ſ ramjenjomai do nich ſapre — wono ſawrjeſknu, ſaſhezerca, a ſtare durje ſleħnuču ſo na njeſchecžnu ſejenu wuſteje kħobdy.

Nichto njebeč ſchudrowanja hlyſhucž moħl, pschetož ſtare a do-đerjane twarjenje, kaf kólnja twarjene, bě tu jeno kħowanju hermantowych budow a hewal tu nječo dale njebeč, hacž kloba ſa njeſtrachnych ſajatych.

Rjedaloko duri ſtejſe ſeprět jeho kij a tam wifasche tež jeho truba na budowej lače, to wón wježesche. Woboje po cžmje na-maġawſchi pytač ſuſhob. Wrota běch ſamlnjene, ale w předkownej ſejenje běch ūnoktre wokenzy, kij ſo wěſce ſnutu ſa wotewriču. Poſpta — to ſo radži a pschi wſchel tolſtocze bě ſa něſhto wo-koſlow wonka.

"Saperlot", dyħaſche lóžiſchi, "jedyn króč ſopadnjeny, ale ženje wjazy! Čakaj jeno, Wondraf, tebi čazu to wotrunacž! Alle kaf do Wonez pschitdze? Bežecž tola w tym wjedrje na žane waschnje njeſhoni, a jow wotacž? — né, to ſo njeħobži. Čakaj, omnibus wotendze dže borsy ſaſo. S tym poſedu — ale mjeſečo — jeli ſo mje nětlo njevoħlada, dha ſo ta zyla wěz ſtaſa njeſe!"

Kedžbije kħataſche psches město a ſtupi ſo potom ſ kónz města ſa bróžnu, ſo by na wós čakal. — — —

Wohencž bě ſo w "módrę hweſdžę" nětlo wuħrēl a pschitdze konjeſ ſaſo ſ hróbze. Domownik pomħasche jemu pschahacž.

(Šlonečnje pschitodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Prěnje kaftejki, luboſne pschitwodatki cžopleho čaſha, fu do kūžiž ſchitwahnule. ſda pak ſo tola, ſo fu ſo tón króč w naſtupanju wjedra myſli. Řezenže wote dnja ſymny wět'r pak ſ ranja, pak ſ poſnožy duje, a ſtoro kóždu nôž hlyſhce mjerſnje. Sa wbohe kaftejki je to ſly čaſh. Muſchti, ſ kótrym ſo wone ſiwa, a kotrejž ſebi wone ſetato ſo, pschi taſkum ſymny wjedrje w ſwojich kħowankach pschewywa. Duž drje budža kaftejki je ſo nočedža kħodu wumrjecž, ſo hlyſhce na kħwili do cžoplischi krajinow wročicž dyrbecž.

— (Pſchitodne wjedro.) Tež na nowy tydžen njeſhoni na to ſtejč, ſo kħaliſche deſħċiċti poñdu. Għuſe wjedro, kotrejž je nětlo hýž bjes ſchewta ſi njeħdele wudżerjal, po wſchém ſdaczu ſ najmjericha do 20. kapturje knjeſtivo woħħowa.

S Bělčež. W poſlednim poſedjenju tuðomneho "Għerbiſiho Birkieho Towaristwa" ſo wo naħħonjeniach roſtejewachu, kaftej ſu ſ plahowanju ležnejno hróčha činili. Powitħitkawnje mjejſe ſe mienjenje pschewahu, ſo fu pola nažu ležnejno hróčha nailepje na to woſtaw ſaħħi, ſo fu jeho hýmjo w naileču do ſabrody woſtawje a ſo fu poñmu abu knadži hlyſhce lepje pschitħodne naileče ſ roſlini na polo wuħadja. Schtož ſebi malek ġażi kaftej ſi daloka kapi a je wuħadgi, dyrbu pschexo ſ móžnoſcju licječ, ſo ġażi kaftej ſi na polu saħħi. Kapukane hýmjo, kotrejž je loni towarstwowy pschedi hyda, kieni kublet Kalix, ſlaſak, je na ſabrodze derje ſeħħadżalo. Kostiñi ſu poħdra kħočja wħyske naroste a na dwi kħočzi ħluboko körjenje do ſemje puſħċiċċi. Pschi pschitħadjenju fmēdža ſo körjenje trochu pschitħeſacž. Pschexo ma ſo na to bżiċċacž, ſo podsejha woda ſ najmjericha 4 metri pod ſwjetħxnoſcju ſemje ſtejt, na kotrejž ſi leżnejno hróčha pschitħadżi. Tuttu na wſchel ſemi, na pēku, komjenntu ſchexx, haj ſamo na naħħiġi břiżżejk roſcze, jenož ſo je wona

szucha. Semja ho po mōgnosczi hľuboko, kaž sa raps a zokornizu, wobhžela. Pschi wulcej žuchocze ho rostliny do žadženja dwē hľubinje dolho do wody položa. Rostliny ho sadý hľuboko worazeho pľuha žadžaja, pschi címž ma ho na to džiwacž, so je do pľuha pschezo jenož jedyn tón sapšechneny, kotrež pod žobu khobi, niz w brózdi, dokelž ho bewak žadžene rostliny lohlo rosteptaja. Rostliny ho w schérokosczi 30—32 centimetrov į brózdi na prawizu žadžaja a ho s blízšej brózdu se semju pschikryja. Potom ho hischcze s rutu dopomha. Jenož kózda druha brózda dostanje žadženki w rjodach 35—40 centimetrov schérokich. Ma nahých lamjentnych brjózach ho, kaž pschi žadženu žhmrelow, neschto wjetše žadženske džery wuhreba, a ho na to telko pjersečje do jamy snohy, hacž je trebne, so bychú korenje derje pschitryte byke. Brénje lēto ležný hróch pomaku roscze, kaž wsche rostliny, kotrež wulku starobu nabudu, a dyrbi ho teho dla njerjad w prénim leče císcze wuplécz. Schtôž čze rsczenje spéchowacž, njech neschto drjewoweho popjela abo kainit s Domashowej fosfatowej mucđtu na polo smjeta, pschi címž pak tole hnojnischco ho korenjeni dôklacž nježme. Cierstwy hrózny hnój ho na žane waschnje naležicž nježmē. Druhe lēto ženokrczne wobkopanie w nalečzu dožaha. Brénje lēto ho njeradži, rostliny požez. Wot blízšeho nalečza može ho tak husto byz, tak bôrsh hacž su ho rostliny roswile, to rěla, hdyž ležecž sapocžnu. — Žako nowe a jara pschisprawne wunamakanje ho blachowa žywka, kotrež ho žyserzej na rjemjenjach psches ramjo powžnje, połasowashe. Wona ho runje tak derje į wužwanju, kaž į mjetanju pschitupnych hnójow pschihodži. — Žinjes Žoba s Černych Roßliz bē pruhu žitneho schrótia žobu pschiniebz, kotrež bē ſebi wón na ſwojim lamjentnym mlynje ſemšel. Schrot, na taſlim mlynje mléty, je wjese drobnischi, hacž tón, kotrež ho s rapidneho mlyna doſtawa. — Górnjne ho ſymjo japanſteje plecžteje ſtrki, lēta s Žapanskeje pschitwesene, a taſle, kotrež je ho w Némzach naplahowalo, ſobustawam roſdowa.

S Nachlowa. Schtôž tydženja wjeczor $\frac{1}{2}8$ hodžin su ho twarjenja živnosče, tudomnemu mlynkej Hruslej ſtuscha, wotpališe. Wobhžet je njevobydleshe, ale w nich jenož ſlomu a wschelakoru hospodatſku nadobu khowashe a pôdla teho tsi žwinje w nich formesche. Dokelž ho wohnja halie dohlabachu, hdyž hžo wsche twarjenja w plomjenjach ſtejachu, njeſzu ničo wuhromacž mohli, tež te žwinje w wohnju tónz wsachu. Mužtwam Scheleczanskije a Mejchisiskeje žylawy, kotrež bēchu į haschenju pschihnak, žane druhe dželo njevubu, hacž wohni na jeho wopalniſhco ſamjewacž. Wohen je ſtostniſka ruka ſaložila.

S Motrowa. Sañdženu nježelu 8. haprleje wotmě naſcha nalutowanje prénju lētnju porjadnu hľownu ſhromadžisnu. Hžo bôrsh po nowym leče dyrbachmy wurjednu ſhromadžisnu powołacž, dokelž bē našch pschedkyda ſemřel. Ma jeho město ho tehdž wuſwoli Žinjes Miklawſch Šymank we Motrowe. — Sañdženu nježelu ho nam netk ſliczbowanie pschedpožoži.

Dohdow běſe: 32722 hr. 19 np.

wudawlow: 29787 hr. 62 np.

ſbyt w poſkladniſu: 2934 hr. 57 np.

Naſhe ſamoženje wužinja (aktiva): 21182 hr. 25 np.
naſch dolh (passiva): 21095 hr. 20 np.

po taſlim cíſtym wunosčk: 87 hr. 5 np.

Pôdla tuteho dobytka pak ſym hžo 174 hr. 08 np. ſaloženſkemu fondej pschipokafali. Po wustawach bychmy prawo meli, bžel wuneska mjes žobu roſdzelicž; tola pak ſa to ſkoro nicho njebe. Chžnch my ho jako Šerbio wopokafacž a duž wotmý ſlichmy ſebi 20 hr. į twarej Macžicžneho demu daricž a ſbyt zly reservnemu kapitolej pschitgħnucž. Šsnadž ho naſhe žužedne nalutowanje į nečemu podobnemu našobicž dadža a ſnadž ho na tute waschnje trochu wuruna ſkeda, kotrež početpimy s tym, ſo nam loteria njeje pschiswolena! Šobustawom je naš 70. Ma to dawa naſch poſkladnik — niz po němſkim „ſliczbowat“ — nadobnu roſprawu wo ſkutkowanju nalutowanje. Tak wibruča, ſo ho pola naš wopravde lutewacž počenje; pschetoz ſe ſnadnych pschinosčkew bžecži je nabladna ſuma 314 hr. ſroſla, to ſu pjenjesh, kotrež ženie žaneje lutowanje wohladale njebyli, njebyli ſkodnosče į temu wo wky byla. Wupožčili ſym 12588 hr. a ſ teho ſym ſnadnu probiſiju wet 57 hr. jeſberali; duž nicho niemole ſloržicž, ſo brchu naſhe ſapiſki drohe byke. Nječožkuli wobžežuje ho na ſo idlētne wetcplacžowanje. Tola to je runje naſkylniſha predpjera a naſkłoniſha wěz naſich poſkladniſow, kotrež ho nježyrbiola ſpuschcicž. Dokelž jenož ſ porjednūm wotpłacžowanjom može ho dolh ſenotliweho wobhžetra a po taſlim

powschitkowny dolh pomjenſhcož. Hdyž ſu ludžo na placženje nje-rodní, njeſchloži jim ničo, ſo maſa ſady ho kruh poſtor, kž pomina. Kaž je dotal bylo: „jónu ſapižana hypotheka wostanje ſtejo jako ſkala, a po nanje namrēje ju hynk a dale wnuł,“ njeje prawje! — Hischcze ho naſpomna někotre njeſbosne naſhonenja a ſmyſki, kotrež ſu ho ſ tym ſtaſe, ſo tón abo drugi neschto wopak ſapichimje abo zyle njeđorouſuni; duž ho kózdy napemina, ſo by ſhromadžisny, jenož 2—3 wob lēto, pilnje a ſedžbne woprytał. W konſumje ſym w ſonidženymaj lētomaj 6844 zentnarjow hnójow, pízow a t. d. pſchitreibali, ſtož w pjenjach 21171 hr. 18 np. wužini. Hdy bychmy kózdy zentnat jenož 20 np. tuňcho doſtali, dyžli wot pschitupza, by ho dobytſ ſobuſtawow na 1368 hr. 80 np. woblicžil. To je schwarna dividenda! Ale je pak ſnate, ſo jedyn zentnat teležených koſcjož na pſchitkla niz ſa 20 np. ale nimale wo 2 hr. tuňcho kupujem; njech ſebi duž kózdy ham wunosčk wulicži. Skóńčenje podzakuje ho po poſkladnik wſchitklim ſobuſtawom, dokelž ſim ſklaſha tola wěſty džak ſa ſmužitoſež, ſo ſebi ſwérja pschitupicž į ſiednocgenſtu, kotrež ho hischcze nowe imjenuje a kotrež ma hischcze mnichich njeſchczielow. Potom ho podzakuje tež dohlađowatſtu, kotrež je w 13 ſhromadžisnach ho ſechlo a poſkladniſu a knihi pſchitladało abo potřebným požadany pjenjes pschitwolito. Woſebity džak ſklaſha pſchitwolito, kotrež je kózdy ras ſwólniſje ho ſhromadžiko, hdyž něčio wo požgonku proſcheshe; wone je 87 požedjenjow wotmewalo.

J. R.

Se ſkafowa. Jedyn tudomny dželacžer, kotrež je ſe ſwojej žonu w ſwadže ſiwy, je tu wónzano ſwoju ſamžnu džorku pſchedal. Bowončemu nježelu praji, ſo ſ tej holčku do Wózlinka ſemſki pořidze. Wo prawdze pak do korečmy džesche, hdyž zusa ſónka na njeho cíkachje, kotrež korečmarjej powjedasche, ſo je ſotra ſpomneňeho dželacžerja. Wona ſ dželacžerjom a jeho holčku w drožzy do ſamjenja wotředze. Na wjegor dželacžer domoj pſchitidze. Hdyž ho jeho ſa holzu prachachu, wón praji, ſo je ju do dobreje ruti pſchedal, a poſka ſekotre ſkote. Macž wscha njeſbožowna do Wózlinka cíkachje, ſo by ſa holzu pytala, tola žaneho ſkeda ſa njej nje-namata.

Priopk.

* Žaložne njeſbožje je ho w Draždjanach w jenej fabriž w Oppelskim pſchedmeſce ſtaſo. Hdyž po wobhžetje cíkaje ſolo, kotrež gaſmotor ſ mozu ſchtrjoch koni cíerti, ſažo ſawjercižu, pſchimnuschtaj dwaj wučomaj, mjes nimaj 16 lētny Schilling ſ Wulceho Hojna, do jeho ſtipzow, ſo bychtaſ jo počoniloj. Ma dobo pak ſo wulke, cíežke ſolo ſame wot ſebje wjerczecž pocža a to tak ſpěchne, ſo wbohi Sch. njebe h̄wile měl, ružy ſ njeho wučahnuč. Šolo jeho do ſvojich ſtipzow ſhrabnu a wo podkohu praznu. Sadna h̄lowa bu jemu do císla rosmjecžena a zyla h̄lowa tak wot cíkla wotterhñjena, ſo jenož na ſuchich žimach wižashe. Šoo wě, ſo bē wobžarujomny mloby cílowjek ſa wolemik morwy.

* Njeſto zyle nowe, cíežhož budžeja ho Draždžanenjo bôrsh wjekelicž móz, je wós, kž budže po měſchczanskich drôhach pôdla drožkow 1. ſlaſhy jěſbžicž. Wot „Džiwiſeho Muža“ hem jěſdo taſki wós hžo na němſej podržnej cíeri ſwoje poſpyth cíini. Wón jěſbži bjes konjow, bjes paru a elektriziteth. Cíeri jón malý gosowý motor ſ Deutzkeje fabriji a to zyle bjes ropota, kura a ſmjerda. Wós ſ konjazym ſkolem wo wjetu jěſbži.

* W Bróžlavju je poliziſa woprytaſlam wilow ſakafala, na torhochcze ſtejo wostacz a ſleſkacž. Ma nowym torhochcze a druhdže ſu poſtojaz ſaſtojnty cíasto nuſowaní, ſleſkate ſklenje roſſehnacž. Pola naš w ſſerbach taſkeje ſakafne trjeba njeje; pſchetoz naſhe hospož ſenje njeſleſkaja.

* (Ros bučnenje granath.) Njeſawno bē garde-artillerija w krajinje mjes Nirdorfom, Britom, Rudorfom a Tempelhofom wotře ſkela. Pſchitobla bēchu někotre wutſele ſlepe wotefchke. Schtôž popołdnju ludžo ryčekublerja Wredy ſ Brita ſ 11 konjemti na polu ſkložachu. Ma dobo ſo pod jenej brónu ſylné roſſbuchnenje ſta. Bróna bu na konja ſchwinkjená a kón ſmjerdenje wobſchloženy. Wsche konje ſo ſploſchihu, na Vože ſwarkowanje pak žadyn cílowjek do ſkložy pſchitſchol njeje. Tamna bróna bē do jeneje ſ tych ſlepých granatow ſaložila a ſ tym ſ pſchitčinu jeje roſſbuchnenje byla. Artillerijine komando bē předj wofjemiſo, ſo na tym polu tſi wobſlepjenje granath leža. Ros!etane kruchi ſeleſa ſu ſeſberali a wjeſnemu ſklenje dali.

* W Veltenje ſkela a powětrníkot Otto Merkeli ſ Lipska poſklu poſokdnju ſwoje ſellowanje poſkaſowashe. Wón bē do powětrnika, (powětrorčeho ballona), ſ horzym powětrom pſeljneneho, ſaleſt, kotrež žaneho cíolmika njeſeſehe, ale ſa to jenož žerž, na kotrež Merkeli

kellowasche. Kedma bě ho powětrník wot semje sběhnul, ho hžo pułku a nahle k semi padnu. Merkl, kž ho hac̄ do pořadněho wokomila twjerde žerzé džerzé, na jenu třechu padnu, řebi wobej nosy rošashy a ho tež snutskach jara wobchłodži. Vórsy jeho do jeneje Barlin-skeje hojtejnje dōwjeſeču, hdžez je nětko hžo wumrjeł. Powětrni je ho pječa hžo njedzeliu pšči prením posběhnenju natorhnuł a njesu jón najsterje derje doſč ſaplatali.

* (Pječzajecždzeſatý Scholta.) Mjes s nowa poſtajenymi Barlinſkimi wuc̄erjemi je tež ſaſo jedyn Scholta, kž je pščimjeno „pječzajecždzeſatý“ doſtač dyrbaſ. Wicžasow maja tom 19 a Nowakow 14.

* (Dowowy kabat.) Barlinſke nowiny ſcžehowazu roſprawu, ſkoré k wěrje njepobnū, podawaju: „Enjes Dowe, ſnaty wunamakař tulkam woborazeho kabata, je, runjez bě polizijs to ſakata, ho wžera w ſwojim kabacze pſched tſelzow ſtupiš a do ſebje tſelecz dāl. Dokelz ho to ſtawnje pſched wulkim pſchihlabowarſtwom ſtač nje-žmědžesche, ſta ho to ſady ſamknjenych duri pſched Amerikanami, Žendzelcanami a Franzowſami a jenym tudomnym woſeklím wychſi kom. Žedyn tudomny diplomat chyſche ho tež wobdzelicz, bu paſ wychſilim wophtom ſadžewany. Hdžz bě kufka, ſ tſelby nětzdžiſtich pſchikow wutſelena, najprjedy dubowy floz, meter tolsty, hladzy pſcherajka, wotlečza druha na Dowowym wutrobnje a wosta w kabacze tczazy. Wſchitz pſchihlabowarjo nočzyski woc̄i ſamknuchu. Dowe ſmejo djeſe: „Njeſjym kufku ani ſacžuł“, a doſta po ſwojim žadanju druhi kufku k wutrobie ſamērjenu. Ma to do ſakabatowanego konja tſelachu, kotrž pſchi tym dale ſerjeſe a ho jenož dyš a dyš trochu kufka poſtróži. Dowowe poſpyty budža ho, kaž reka, pola woſebneje woſobhy pſched jenož několymi k temu ſlasanymi ſwědkami woſpetowac̄.

* W nozy k 1. haprleſi je čzah na Kohlfurtsko-Frankenbergſkej ſeleſniſkij mjes Mikowom a Kleiñom jeneho dželacžerja ſ Małeho Raſchowa pſchejel a jemu ſewu nohu a kłowu roſmjakl.

* W Wojeſezach fu 31. měrza w rézy čzelo derje ſwoblekanego muža namakali. Ma čzelo bě widzec̄, ſo je hžo doſko w wodze ležalo. Najſterje je jo wulka woda ſem pſchiplavila, dokelz je muž w Wojeſezach zyle njeſnaty a tež w wokolnoſci ſadyn člowjek njepo-brahuje.

* S njebožownym pſchipadom je w Wolschinje w Schlesynskiej jedyn mloðſci offizér ſiwiſenje ſhubil. Ře wotſtronjenju hlowubolenja běſche wón myſle měl, ſlakſtvo antipyrin wujec̄. Nětko pak bě wón ſtrachny ſed ſtrychnin ſ jeneje ſchleſižy do wody ſinuk, ſo by ſwojemu pſzej ſ tutym jědom ſawdał. Ma njebože wón ſchleſižy ſaměni a ſtrychnin wupi. Šnamjenja ſajedoženja, kotrž vórsy pſtnu, jemu jeho ſmylk wujaznicu; wón hnydom ſa ſelearjom pózla, kotrž pak jeho ſiwiſenje ſmjerči wulhowac̄ njemóžesche. Řa dwě hždinje offizér w žaloznych beloſezach wumrje.

* W Kulowje je ho 10-lětny ſyn ſiwiſerja Ř. ſ palenzom moril. Pſchi ſběhanju neweho twarijenja bě ho jemu radžiko, ſebi bleschu palenza pſchipkowic̄. Potom bě jeneho druheho hólza k ſebi ſawołał, ſo by ſ nim pił, tón pak ho jemu ſanječa, rjeckuviſki, ſo jeneho palenza njepiše. Duz je mały Ř. zylu bleschu ſam wupiſ. Šcžehw bě jara ſrudny. Hólz hnydom w ſcžehowazej nozy ſhori a wumrje.

* S noſledkom hrac̄skeho prozeſa w Hannoverje je ho ſ wojetſkeho ſwiaſta 50 offizérów puſcežito.

* Piatk, 30. měrza, bě ſidowſki wikowat Blum w Moſbachu (Badenskej) wumrjeł a dyrbjeſe ho njedzeliu hrjebač. Řobetu ſidži row rycz njedzachu, doſtač bě ſabbat, to dyrbjeſe ho njedzeliu rano na ſchecžijském ſwiatym dnju ſtač. Tótaſ ſtač wchaj ſchecžijsanaj, jedyn lutherski, druhi katholſki. Taj ho ſ možu pſchecžiwo njedzellemu dželu ſajeraschtaj. Ale woſebny ſebuſtaſ ſidowſkeje gmejnu, ſ mjenom Roſhſchild, raſnje na jeneju hojtejnje, doniz ſeju njedonuſowa, ſidowſki ſabbat ſhjecžic̄ a ſchecžijsku njedzeliu ſ dželom woſhwieciž.

* Wo ſpôdliwym proſtowym pſkmje, ſhězorej poſzlanym, „Racžiborske nowiny“ ſcžehowaze pſhaja: Řena Racžiborska holza, kotrejž wutroba ſo ſ luboſcžu k jenemu pſchek ſamniſticheho bataillonu hori, je ho ſ proſtowym pſkmom na ſhězora wobročiła. Řu jara bolesche, ſo jenym luby ſ knieſlomař na ſhornarju dehjeny njije, a tak džha ſo 14. měrza ſa blido ſyže a ſhězora ſ listom proſchesche, ſo by tola pſchela Ř. w 12. kompagaiji 3. hornjoſchlesynſkeho pſchikowſkeho regimenta čzo. 62 ſa džehatnuka (geſreiter) pomjenowal. A doſtač mjeſeſe myſle, ſo jutry ſe ſwojim lubym wulhodžic̄, wona ſ dobor proſchesche, ſo by ſhězor jenym naležnosć ſak pſpſchek, ſo by jenym pſchek hžo jutry knieſlej doſtač. Pſkmo ſo ſ Barlina na Bröt-

ſławſki generalny komando pózla a wot tam na Racžiborski bataillo-nowy komandy pſchitidze „l wosjewjenju njewjeſče“. Wosjewjenje, totrej njewjeſta wot bataillonoweho komanda doſta, ſu na ſwiekſelaze waſchnje pſchekwapiło njije. Bataillon jeſi mjenujz ſapík ſhōſtanjow, totrej bě jený ſaply pſchi woſakach wotpoſkuc̄i, pózla.

* S Znowratſlawja pſhaja: Pſchi tudomnym rekrutowaniu je ſo ſcžehowaza ſortniwa wěz wotmka: Žedyn mloðjenz pſched komifiju ſ wenzom (Bruchband) ſtupi. Běſche pak ſebi jón wopak wopak. Hdžz ho jeho wopraſhachu, czechho dla wěnzy noſhy, wón wotmoliw, ſo je pſchekluſjeny a pſchepoda ſlakſte wopizmo. Duz dyrbjeſe ſebi wěnzy wotewſac̄ a ho wobhladac̄ dac̄. Tu ho wupokala, ſo bě zyle ſtrony a ſhmanj do garežnych pſchikow. Kac̄ je wopacžne wopizmo doſtač, pſchepitanje dopoſkaze.

* Podwyschł 140. pſchekho regimenta w Znowratſlawju bě nje-dawno pſchi turnowanju jeneho woſaka taſ ſtoreči, ſo tón ſ hlowu na ſamjenitny ſkód padže, ſebi nop roſtchęgępi a bórsy wumrje. Podwyschla fu do Schpandawu na twjerdzinu wotwiedli, hdžez ma ſwoju naſloſc ſe ſydom měſazami wotpoſkuc̄i.

* Dla wutrajneje ſuchoth ſo w Amſtriſkej pocžinaja bojeſ. W ſeſajnskej je wulka niſa mo wodze. Něki, ſamo ſyrlniſki jefor, ſu cžiſce wulhle. Woda, ſa lokomotivy ſeleſniſkich čzahow trébna, dyrbi ſo ſ Libna pſchivoyſeč.

* Čekeladniſz na jenym polu pola Wulkeho ſenica w Čechach tſi blachowę thſy, ſ dynamitom pſelnjene, namakachu. Pſchi wot-wrjenju jena thſa roſbuchnu. Řena holza ſo pſchi tym ſtrachny ſrani. Ménja, ſo ſo tu wo wječetſki ſtuk jeneho dželacžerja, ſ džela wuhnateho, jedna.

* Njebaloko ruskich mjesow, kaž ſ Tilsita pſhaja, ſu rubjeſnizy w nozy ſidowſku ſoržmaſku ſwóſbu nadpabnuli a muž, ſonu a džowku ſatſelili. 9 lětne dječgo a 92 lět staru ſonu fu pſchepuſchęglli. Dječgo je jim pjenjeſnu ſhowantu poſasac̄ dyrbaſ, ſ ſotrejz ſu 1000 rublow papery a ſhëbora rubli.

* (Ssyw w Ruskej.) W lětſtich naſymſtich ſywach wo ſrijedž měrza pſhachu: Wulke krajinu k polnozy a k doſhemu ranju wot ſlinje ſu hſchęcze ſ hlučokim ſněhom pſchikryte, kotrž pomaču taje, ſanych ſněhovych powodzenjow njenacžinjo. Naſymny ſyw pſches ſimjerſti čzepil njije. Wſchudze druhbz w Ruskej je ſo ſněh do čista ſhubil, wjedro je ſrěnje čzopek a ma wlohi doſč. W wjele ſtronach naſaſniſcheho poſodnja a w wjetſchim džele wokoło Wizby naſymſke ſyw ſe ſpocžatkom měrza jara rjenje ſkhabžachu. Ssyw ſu po taſkim ſ zyla ſpoloſaze, w několych woſkjeſach, woſebje baſſa-rabiſtich a podoliſtich, jara dobre. Duz ſnadž lětža w Ruskej ſaſo wjele ſněha narocze.

* S Parisa pſhaja Frankfurtske nowiny: 7. haprleſi droſka, kotrejž kon bě ſo ſploſhil, pſches boulevard čzereſe. Ma róžku ſeſelskeje hahy jeneho poliziſtu, kotrž bě konje ſuč ſaſtupic̄ chyž, powali jemu ſ wojom wutrobi pſcheraſhyski. Mloðy člowjek, kž tež konja ſadžerječ ſpyta, ſo ſ wojom do wózka ſtorečeny a ſmjerſne ſrani. W tum wokomiku ſlužobna holza, kž w wózku ſhеſteho poſhoda na njebože pſchihlabowarſte, wahn ſhubi a dele padnu, hdžez merwa ležo wosta. Pod ſhubu wona ſenu ſenu poraſy, kotrž nimo jědžamu woſej pod koło padnu a ſebi nohu ſlemi. Mjes tym ſploſhivowu konjowu poſonč ſ wosa wotlečza a ho jara wobchłodži. Ře ſtónčne ſ móznym wetmachom wo jedyn wós praſnu a ſo ſaraſy.

* Njeđowoleny koſch je w ſendzelskej druhbz jara drohe ſawjeſkelenje. Njeđawno pſched poliziſtik ſuđniſtow w Manchesterje wosty George Hond wobſtorženj ſtejeſe, doſtač bě na droſy jenu holkzu hjes dowolenja koſchil. Hond w wutrobi ſtorme powjedasche, ſo je holkila na njeho hlučoti ſačiſhcz cžin-la „dla jeſe pſchistovneje draſty“. Weſebje jený hlobut je ſo jemu jara lubil. Řeſudnik jeho k jaſtou na jedyn měſaz ſaſudži.

* (Kac̄ ſtarí ſo mložgi ludžo w wſchelakich krajac̄ ſenice ſmědža.) W Němzech može muž ſ 18 a holza ſe 16 lětami do mandzelska ſtupic̄. W Awſtriji maſa wi beju ſe ſchyrnacžimi lětami ſa ſrakeju. W Schpaniſkej je 14 lětnemu mloženjej dowolene, ſebi mloðu holzu, kž 12 naſečow licži, ſa ſonu wſac̄, w Franzowſkej dyrbi „wona“ 15 lět a „wón“ 18 lět ſa hribjetom měč. W Griečiskej trjeba „wón“ jenož 14 a „wona“ 12 lět ſtara byc̄, runje taſ tež w Wuheſkej, hdžez pak ſmědža ſo protestantojo hakle ſ 18 a holzy ſe ſchyrnacžimi lětami woſenicej. W Portugalſkej ſu te ſame mjeſeſ, kaž w Griečiskej, mjenujz 14 a 12 lět. W Rukſe dyrbi mložgi mužojo 18 a mloðe holzy 13 hac̄ do 17 lět měč, a w Italskej 18 a 15 lět.

* S Beskowa 9. haprleje pižaja: Szézhovaze mordatstwo je ho w połedniach dnjach w pół hodziny svalenej wby Krügersdorf skuczko. — Ssyn węstego Schauera, 25 lét starý, je na Krügersdorfskim kuble dżelazeho wotroczla Falscha, 20 lét stareho, njejabzy se hekeru sarashk a swój wopor na dworze swojego pschirodneho nana Jordana pschi jenej běrnjazej hromadže sahrebał. Mordarja fu hižo pjatk do połdnia do tudomneho hamtskeho śudnistwa wotwiedli, mordeneho czelo pak halieobotu namakali. Pschicznina į żadlawemu njeskutki je wjeczinośc, dokelz Falsch w termisi, pjatk wotmêtej, į mordarjowemu lepschemu njebe wopal pschizahacg czyl, runjež bě jemu Schauer 300 hriwnow sa to ślubil. Wezera fu mordarja w pschitomnośc statneho ręcznika psched jeho wopor staſili a dżenja bě wón teg pschi jeho rośrēsanju pódla. Tež dyrbjescze mordat pschi pohrjebie saraženeho samkunjeny pschipóda bycz. Spytane sawiedźenie į wopacznnej pschizahacg bě hnydom podhlad na mordarja wjedlo. Wón je ho s dżela njeskutka wusnał, woskrucza pak, so je jemu puczowazy rjemiejsniski, tiz je pschividne hem pschischoł, pschi njeskutku pomozny był, schtož pak je njemóžne, dokelz je ho mordatstwo na privatnym puczu a niz na siannej drosh stalo. — Hiszczę jene druhe mordatstwo je ho tudy wotkyle. Něhdze psched lětom je na kuble w Goersdorfsie hosposa, kotrejz bě ho s jedom sawdalo, nahle semrěla. Sobotu fu 18-lětnego ratarjoweho syna na mjenowanym kuble sajeli. Wón je ho wusnał, so se w swoim časzu hosposy sa 15 ny. dżeczelowejze hele do jędze szpunul, na czoz je wumrjela. Lubkowanje, tiz bjes széhwa wostalo njebe, je s pschiczninu njeskutka bylo.

* W Paschwiżach pola Eilenburga je na 8-lětnego syna cęzile Siegesmunda dub, lotryž dżeczowym dżed puszczešce, padnił a jeho sarashk.

* (Wotprawienje jenej žony.) W Liverpoolu fu 2. haprleje jenu żonu, Malverku, wobwehli. 53-lětna żona bě na swojego druheho muža tak jara żarliwa była, so jeho w třeschni istwě do ręczasow sesamka, a dokelz je tež nětko hiszczę swojego hręcha wusnač nozdyšce, je jeho s ręczasom a potom s petrolejowej lampu tak dolho do hlowy bila, doniž zwijenie spuszcził njeje.

* Po starym dobrym waschnju je ho w Madridze cęziki pjatk tež lětka saho stalo: W Bożej ślužbie ho į kralowej Marii Chrystinje měščnič pschiblizwski jej tolež posłiczi, na lotrym wischlate s čornymi bantami powite papierjane trubki leżaku. W nich bě runje tak wsele mjenow į kmjerczí wotkudzenych ślošnikow s napiskom: „Wascha Małejstoscž czyla wobhnadziecž tutych njesbożownych!“ — Kralowa s hnuthm hlosom wotnolvi: „Wobhnadžu jich, kuz czu, so by tež mi Boh junu hnadny był!“ — Hnydom s papierjanych trubkow čorne powjasz wotwiku, so bych u je s róžowymi bantami saměnili. Telegrafista powieszcz donješe wobhnadzenym jich swoże do jaſtow. Lětka bě 8 wobhnadzenych. Hižo wsele lěſtowlow je na španielskim kralowskim dworze waschnje, cęziki pjatk į kmjerczí wotkudzenym hnadu sa prawo spożeczic. S wopredka by ho kralie pschi modlenju į křižowemu drjewu talet posłicził, na lotrym bych u wischlate papierjane trubki leżaku. Kral by na talet njeħladaļ ruku wupsc̄estrel a na dobre swoże jenu trubku s talerja wsał. Tego, lotrehož mjeno by w njej stalo, by wón wobhnadžil. To bě hnijaza, jaſtrozoza loteria. Hdyž bě Isabella II. na tron stupila, ho pschemenjenje tež zeremonije sta. Prěni ras, hdyž ho měščnič s talerjom į njej blízecze, ho klatnuwski a křižowanego nosy wokschiwski sawola, ruzh na talet wupsc̄estrewski: „Wschitkim, wschitkim bjes wuměnjenja wodam, so by tež mi junu Boh hnadny był!“ Wot teho časza hem fu Isabellini rjan pschikkad kózde lěto széhowski, a kralowskej hnade poruczene wotkudby į kmjerczí ho kózdy cęziki pjatk sběhnu.

* (Ssynne žony w Ravnegorje.) Zortniwa węz je ho w Ravnegorje w kroatiskim hóřstiu wokreju zofala. W Ravnogorkej woħadze kapłan G. M. farske městno sastupowasche, a to hižo psches mnohe měščany jako administrator. W tym časzu bě hebi wón taſku luboſcž w woħadze dobyl, so, hdyž czyszcze jeho wyschnoſcž na druhi faru pschibadziec, ho deputazija į biskopej poda, so by jeho wo daſiſce wobħowanje lubowaneho duscepastyrja prokyła. Wjedżet deputazija duchaplnje dobręgiwoſcž a miloſcž administratorowu kħwaleſe a wusħehowasche, a hdyž to nječo njeponħasche, pschida jedyn druhi wotpħħlanu, so je powieszcz wo pschibadzenju jich duchownego wjehne wjehne žony hukboko ſranila. Tola tež to wysħscheho pastyrja njeħnu, a 28. měrza dyrbjescze nowy farat pschiczhancz. A wón tež pschiczhancz, ale jenož hacż na woħadzinne mjesy. Na dnju jeho pschiczhennjenja ho na 500 sastupjetkow żonſkeho rodu na woħadzinnych mjesach ūħromadži a na pschibadżazeho duscepastyrja czakasche. Hdyž tón telfo szwiedżenzy wupyschenyž żonow wuħlada, njemožecze hebi

hinal myħliz, hacż so stej luboſcž a wjehzele jemu jeho woħadne dżeczi napsħecżiwo pħョħalej. Jego wjehzele pak ho bōrsy do spodziwanja a satorhjenja pschewobroczi, hdyž na dobo několre zune ruku jeho konfomaj do rjemienjenju padnichu a jeho wós na tu stronu wobrocżiħu, s kotrejz bě pschijek. Duchowny knies wujsaħenje jich džiwnego spoczinanja prosħesche. Duż mloba żonſka į wosej pschistupi a jeho ruku sapħiżjawshi ju kħoħiġi a dżeshe: „Wodaċiż, wypħodostojny knieze, ale my hinal njeħmōżem; njeċčinim po hamnej woli, ale nam je ho arzjandżel Gabriel fsewix a je nam pschikafal, tałq eżlini.“ Duż ho dostoñny knies poħmelku a dżeshe: „Nó, moje dżeczi, hdyž mje njerodzież, a hdyž je ho wam jaħbiel Gabriel fsewix, ho wam noħżu pschicżiġħec, ale tħu ho wrōċiż a wostacż, hdyż bieħ; ale wo jene waħi prošču, dowolče mi hebi tu wjeh wobħladacż, w kotrejz dyrbjach skulkowacż a w kotrejz je Boh taſte fħlynne żony tworil.“ Farat pak podarmo prosħesche; tež tele sdobne požadanie jemu wjehne rjanli sapwiedżiħu, duż jemu nicżo druhe njeħebu, hacż ho domoj wrōċiż. Nětt je wyschnoſcž tu węz do rukow wħala a te sħekkati budżeta ho psched śudnistwom samolwicż dyrbjescz.

* Spodziwne waschnje je ho w Maineskim statu, į amerikanskim peknóznym statam kħiżiżi, sawiedlo. W tamisich fabriktich wħax doma hospodačskie dżela mužojo wobstaraja. Skoro w kózbym měscze, w kotrejż je wsele industrije, ho tażże mužojo w wuljej čiżiżdżie nadefidu. Chtot kózko po wobħedże į nim pschindżi, jidu kudobjix woplokoważihs pschedwjaſanym iħorżu wħħlada. W drugim časzu mōżejx jidu tħux riedżiż, kożo pōsejelacż, dżeczi myejt a waricej nadencż. Hacż někofxi s nich tež ja ħwoje dżeczi schija a plataja, to ho njeje hiszczę wusħledżiło. Mužojo domjaze dżela jenīċiż s tej pschicżinu cżinja, dokelz jidu żony w fabrikach wjedha saħħiżu dyżi woni, a ho pjeniesi malutu ja, hdyż żony dżelāja.

(Birkiwinie powieszeje hladaj w vissiloh.)

Drjewowe awkzije.

Palne drjewo, lětka w hajniskich reverach Małecżanskih knieſtwa spuszcżane, ma ho széhovaze dny na pschibadżowanje pschedawacż:

Ssiedu 18. haprleje rano wot 8 hodzin na Grupinjanskim reverje w čornych wóſſach:

117	rm. khōjnowych schęzepow,
86	= bręsowych a wóſſowych schęzepow,
40	= khōjnowych kuleczkow,
153	= bręsowych a wóſſowych kuleczkow,
185	khōjnowych halosowych hromadow,
120	bręsowych a wóſſowych halosowych hromadow.

Ssztwórk 19. haprleje 1. l. rano wot 8 hodzin na Kamjenjanskaj horje:

168	rm. khōjnowych schęzepow,
37	= = kuleczkow,
200	khōjnowych halosowych hromadow.

Pjatt 20. haprleje rano wot 8 hodzin na Jeńščecžanskim reverje w ročizjy:

39	rm. khōjnowych schęzepow,
49	khōjnowych halosowych hromadow,
21	= dolkich hromadow;

dopoldnja wot 11 hodzin

na Szczecinjanskim reverje pschi nowym hajniskim pucju a wopalkiščju:

8	rm. bręsowych schęzepow,
96	= khōjnowych schęzepow,
49	= = pjenkow;

popoldnju wot 2 hodzin

na Kołbicžanskim reverje pschi Hermancžanskich mjesach:

3	rm. bręsowych schęzepow,
38	= khōjnowych schęzepow,
9	= = kuleczkow,
154	= = pjenkow,
133	khōjnowych halosowych hromadow.

Wuměnjenja ho do sapočaika awkzije wosjewja.

W Małeczach, 28. měrza 1894.

Hajniſke sarjadniſtvo.

W o s i e w j e n j e .

Wojenne ministerstwo ma myśle, też w tymże lęce konje sakskiego plakowania jako remonty sa wójsko se zwobodneje ruki kupowacę daczą.

S tuthm samerom maja so

r e m o n t s k e w i l l i

w Budyschinje na tselnischcju 9. meje t. l. dopoldnia wet 9 hodzin,
w Kamienzu w měschezanskiej drzewowni 28. haprleje dopoldnia wet 9 hodzin,
w Lubiju na skłotnych wilek 10. meje pschipolnju w 1 hodzinie
wotbywacż.

Komisija, wot wojennego ministra k temu wotpókłana, budże konje, sa remontske samery so hodżaze, po sczehowazych wuměnjenjach kupowacż:

- Pschedawarjo maja s wopiskiem polizajskie wyschnoscze swojego blydlycza dopokacż, so su so konje, wot nich pschiviebżene, w Sakskiej plakowale. So by so rób pschedawarjo dopokacż, so su nastupnego konja dwie lęce wobħedżeli.
- Konje dyrbja 3—6 lét stare byej. Kupujomne 3 lęte konje dyrbja s najmniejsza 1 meter 46 centimetrov a połnolétnie 1 meter 52 centimetrov wyħole byej. Najwjetša mera sa tiflētne niesmę 1 meter 57 centimetrov a sa połnolétnie 1 meter 68 centimetrov pschetrocżicż.
- Schumele, frēzy (Hengsty) a pschisreibne lōkty so niskupuja.
- Pschedawarjo maja sa wszech braci po §§ 899—929 krajnych sakskich knigi sakskiego kralestwa (sakskie a wukasne kopjeno s lata 1863, strona 109 a dalszej) a pschedawarjo dopokacż.
- Jako lħmane spōsnate konje so pschedawarnej hnydom saplača a na mēscie wotwośmu.
- K lōžemu konje ma pschedawat bjes wobħebiteho farunanja pschidacż:
 - nowu wusdu s dżerġażejewi howjašeje kożę,
 - nowu gurtowu abo powjaſowu ħlowożu a
 - konopjanej postronka.

W Draždjanach, 4. haprleje 1894.

Wojenne ministerstwo.

Dubowa awtżija.

Na Vorskijskich honach ma so wutoru 17. haprleje popoldnu wot 2 hodzin 35 stejathch dubow (20—50 centimetrov hrēnjeje tołstoscze) na mēstnie żamym sa hotove pjeniesy na pschedawanie pschedawacż.

Shromadżisna w Budyschanskim hospicju. H. Heitman, wobħedżet.

Kħeja je tunjo na pschedan. Dalshe je šponiż na nowej haġi cijekko 10 II.

Kħeja na pschedan!

W Mjezdżach pod Čornym Bohom je kħeja cijekko 10 prjecż-čeħnjenja dla na pschedan.

Kħeja s'polom je na pschedan w Schwazżach cijekko 3.

Kħejalista żiwnoscż cijekko 88b s malibinnyi twarejenjem w Radworju je pschedenja dla na pschedan.

W Komelu pola Minakala je żiwnoscż cijekko 24 se 16 körzoni leżemnoscze se żiwy a morwy inventarom na pschedan.

W Kotezach je mala żiwnoscż czo. 9 na pschedan. Dalshe je šponiż pola Schneidera w Euskū cijekko 6.

W Zittu cijekko 9 je suprośħna ranza na pschedan.

Schischka a Rječka

w Budyschinje
porucżataj swijski pschiposnaty
dobry

palenz, jednore a dwójne likkery
jara placisny hōdne.

Destillazijsa Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi bistrzych wilek
porucża k kwakam a kħeqxnam swoje wuhjerne kħoddie likkery: jało rōzowy, koruskowy, nalikowy, selowy, ingwerowy a kumjelčkowy
liker liter po 60 np., dale ferlizowy, hornjolužijski, schwazzański hōrki, persiko, jałorzowy atd. litr po 75 np. a 80 np., Barlinski żit u kumjelčkowy liter po 100 np., każ też kumjelčkowy liter po 40 np.
ċiżiż palenz wot 8 litrov cijekko I a III liter po 30 a 28 np., jaġontliwie liter po 32 a 30 np. Cjewiżi k pjenjenju so wupożężuva.

Moja pschedawatna higo wot lata 1868 wobsteji.

Theodor Niecksch priedy Tr. Jermis
twarjernja maschinow a porjedżernja
na Draždjaniskej drósy 2 w Budyschinje

porucża so
k twarejenju ratariskich maschinow a k jich porjedżenju, kowarej-
skich dujakow (męchow) we wszech wulkosczach, piwarskich a mlynskich maschinow, elevatorow sa kamien, zjhel, lód, wuhlo atd., transmisijsjow, zentesimalnych mostowych
wahow, wszech porjedżenjow a k dżelanzu maschinow
wschelakeje družinu po tunich placisnach a dobrym wuwieħdenju.

Wódne ponoże, fotły, kħachlowe platy,
nēscżowe reblik, kħachlowe durczęka,
tħeschne wokna, twarske hofdże
porucża tunjo

Paul Walther.

Smotřistwa

namakaju pschihodny pschedaw, dobru hospodu a pschedawne pożlużenje,
wulki wuhjer napojoj, wina, piwa, kħojeja, schokolady, kakaoa,
punška, groga, hrētēgo wina, likera a wulki wuhjer kħoddix
konditorskich tworow
w konditorni a kħojejowni

Alwin Schrader

na swonkownej lawnej haġi.

W wudawańi „Sserb. Nowin” su dostacż tak nienowane:
1. Traunungsregister, 2. Taufregister a 3. Todtenregister,
laikież so k sapisam trjeba, kiz so lētnej pola wyschnoscze wotedadża
abo hekkal k zyrlwinym kniham nałożuva.

Migaře

lane żymjo
k wuħħwej porucża
Gustav Hajnk
pschi żitnych wilek 34.

Sħadwe iħtomisi
wsqebħiħ druzinow porucża sħtomow-
na Augusta Poldraka w Skane-
zach pola Barta.

Dżecżaze wosp
higo po 11 ml. a wszech druhe
korbańskie tworij porucża tunjo

Mareżin Richter,
korbat na žukelnej haġi 18.

Stwieszaty rjepikaty tobak,
kranj rjepikaty tobak,
Aħocżebuski portoroko,
Bażungiski rolskati tobak,
sbylk Brotterodskego brażlo-
weho tobaka
punt po 40 np.,
tobak k żwanju
porucżataj

Ginzel a Ritscher.

Sslödkoßmietanowu.
margarinu,

naħsepsu, kotrak so namala,
Winni
kwinjazzu schmalz,
czerstwy lany woliż
porucżataj

Ginzel a Ritscher.

Zokrowy mēd

punt po 48 np.,
miedowy syrup
punt po 30 np.
porucża

Paul Hoffmann
na róžku herbskiej a schuler sleje haġi.

Wopravdžite
Würzburgske runklizowe hymjo
porucza

Carl Noack na žitnej habs.

Schczęsje jabłuczinki
ju tunjo na pśchedan w Khwa-
canskej schulice sahrodze.

Mam
najlepszu tworu
w gumijowych schatach
a
w universalnych schatach,
mam
najnowsze a najrjeńsze
mużaze krawat.

A. Tschentscher
na hohatej habsy číšlo 18.

Wobrash

(bildy) ho rjenje a tunjo saſkleni-
zuja a ſi woblucom wobbadža,
domowe żohnowanie a wobrasy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
ćisnach pola

Maxa Mützy
na hohatej habsy 11.

S nakladom Maczizy Sserbiskeje
ju wuskie a w wudawatni „Sserb.
Rowin“ na pśchedan:

Aschij a polmekaz abo Turkoje
pśed Winnom w lęce 1683.

1883. Placisna 40 np.

Grójniki. Sberla powědariczkow.
1885. Placisna 40 np.

Nadpad pola Wuker. (1758.)
S wobrashom. Druhi wudawek
1888. Placisna 30 np.

Jan Manja abo Hōde statok
mój! Powědariczk se herbskich
stawišnow nowiszeho czaſa.

1889. Placisna 40 np.

Nowe Grójniki. Sberla powě-
dariczkow. 1893. Placisna
40 np.

Wotroczkow, rólnych pohonczow,
krenkow, wolazych, klužobne a
hródzne džomki, świnie a džeczaje
holzy, dželaczeriske kwóby pyta
Spannowa na malej bratrowskej
habsy 5.

Kucharki, klužobne a świnie
holzy, wotroczkow, džomki, strażni-
kow, wolazych, dōki, dželaczeriske
kwóby pyta Schmidlowa na kule-
skej habsy 18.

Wuczobnik ho pyta!

Na kwoje kolonialtworowe
khamy wuczobnika pytam. Zara-
dobra schulsta szkólanosc je nusna.

Moritz Mjerwa

pśhi miaſzowym torhoszczu.

Wustojnych murjerjow
pyta hnydom twarski mischr Mjerza
w Wulkim Woſkytu.

Paruy rēsak w Delnjej Wjasónzy (Nieder- Lenkirch) pod wyżokim lēžom

porucza ho ſpěchnemu podawanju hraničeho drjewa, deſkow a ſatow, taž tež heblowanych ſchundowanskich deſkow, ſchundowanskich a ſhindzelowych třesčnych ſchwatow we wſchēch ſchērjach po najturniſčich placzisnach.

Keždu ſobotu hym wot 11—12 hodzin w Sendzis ſtegaraziji w Budyschinje na kotořej habsy ſi rēčam w naſtrupanju podawanja, placzisny atb.

Korla August Schmidt.

Lovrija „hnojazeje hese“ jako kainita a karnasita kónz tu-
teho měřaza doindže; porucząm ju po najturniſčich placzisnach a proſhu
wo ſkaſanje.

Dale proſhu ſi pſchedstejazym ſwiatkam kudie droždje czoploty
da ſlerje lepje ſkaſacž.

Ota Säuberlich w řazu.

Budyska Bjesada.

Zabawny wječor budže ſo wot netka kóždu wutoru wječor
wot 8 hodzin w hoſcencu „k bělemu konje“ w zadnej ſtiwičy
wotbywać.

Předsydſtwo.

Serbske Towarſtvo za Khwačicy a wokolnoſć
změje, da-li Bóh, jutře njedželu za tydzeň, 22. jutrownika,
popołdnju w 4 hodž. swoje měſačne posedźenje w Khwačicach.
Knjez gmejnski předſtejicer G. Kóžka z Khwačic je přednošk
přilubił ze swojego dženika z wójskowego lěta 1870/71.

Wše sobuſtawy ſo wutrobnje přeproſuja. Hoſco ſu lubje
witanı.

Předsydſtwo.

Hoſczenz

,,Furwjeréh“ (Kurfürſt)
w Budyschinje pſchi drjewowych wſtach.

S tutym porucząm ſwoj nowowotewrjeny hoſczenz, ſi pſchi-
prawjeniom, nowemu czaſej pſhiměřenym, wuhotowanym, prawje ſiwi
wopytowacž.

Wupſchahanje ſa 50 toni, kuchin a pinza wulzy dobrę,
kedžbliwe poſkuženje.

S poczeczowanjom

Hermann Seeh.

Pſchepoloženie powjaſarſtwa.

Swojim czeſčenym wotebjerarjam najpodwolniſčho ſi wiedzenju
dawam, ſo ho moja powjaſarňa wot netka na

hornečeriskej habsy 26
namaka. Sa habs dotal ſpožczenje dowěrjenje ſo podwolnje džakujo,
proſhu mi jo tež dale ſakhowacž čyžcę.

S poczeczowanjom

Otto Lehmann, powjaſarſki mischr.

Wutrobnna prōſtwa

ſo w nasich dñjach na pomhaſu ſmilnoſči hiſčeje ſenje podarmo
wobrocziła njeje, a taž tež ſebi my taſku ſwérimy. — Wječor
njedžele 1. haprleje t. l. je w Schechowje woheń, po wſchém ſpaczu ſe
ſtym ſamýſtom ſaloženy, 8 czaſikow ſe 17 twarjenjem ſaniczil a 41
wohobam wobydlenje wſal. Jenož w jenym domje bě nadoba ſa-
wěſczena, pſhetoz dla wohnjowej ſtrachnoſče wky wohensawěſčaze
towarſtwa ſo ſapowjebzichu, ſawěſczenje pſchijecž. Schkoda je pak
wurjadrne wulka, dokež ſpěchnie roſſchěrenje wohnja ſa krótki czaſ
wuhlowanie njemózne ſcžini. Taž je ſo wſchón malý ſkót ſobu
ſpalik a w nětorych domach wſka nadoba. Hdyž pſchispomnimi, ſo
ju bjes domaphtanymi tajzy, kotſik woprawdže ſi proſbnymaj rukomaj
pödla ſwojego ſpaleneho ſtatoka ſteja, ſmilne ſo nadzecž, ſo po
ſmilne ruzy wotewrja, thyle klužnych naſyčicž a ſwoblekacž a ſim
i nowonatwarienju ſherjeptku darciež. — Wjeho ſo wot podpihaných
i džakom pſchijima a po najlepszym wotměrjenju roſdželi, tež ſo wo
tym klužowanka połoži.

Swobodny knjez ſ Vieringhoff-Riesch nad Nejewacžidłom atb.;
fararje ſakub w Nejewacžidle; rycerſkobleski naſenčl Veſrich
w Schechowje. Sa ſobuſtłobowanego gmejnskeho pſchedstejicerja
gmejnski starschi Lukasch w Schechowje. Tež wudawatni „Sserbiski
Rowin“ je ſwólniwa dary pſchijecž.

Njesapomnicžka

na row naju lubowaneje džowiſki

Amalije Augusty Sahrodnikez.

Narodži ſo 28. haprleje 1877,

wumre 17. januara 1894

w najrjeńsich ſezenju ſiwiſe.

Kaž Bóh tu jara dživnje wodži

kaž, ſwoje džecži, na ſemi,

Kaž njerunje won ſi nam ſobzi

Lón pucž pſches naſche ſiwiſe.

Da temu ſbože, ſtrouſoſe,

Hdyž drugi ſtuknje žalocze,

Wot ſchulſkich ſtow ſkorowata

Wě nauj džowſta wobſtajne,

W w jejunym ſydomatnym ſeče

Knjez bleda nam ju wotwodže,

Hdyž žadacze ſei ſi wutrobu

Wyc w ſeſuſowym ſtadleſku.

Haj, kaž ſo wſchitko wječeſeſe

Na narod naſchob ſbóžnita,

W ty pak ſrudne ſhlađowacie,

Kaž twoja ſkoroc ptičibera,

Go niemejſeſe woprawdze

Wſchak žane wjazh wjeſeſe.

W ſydomatnach januara

W njej ſmjertru ſandžel pſchitupi,

W ſi wulki ſydomatnem wona

Taž ſwaju duchu wupuſteži.

To běchu ſlowa poſledne:

„Ach macži, budčeze pola mie!“

Wot wjele lubych pſchewodžena

Wu njedželu pucž poſledni

W ſe wſchej czeſčezu pohrebania

Sam na ſkulſhanskim ſečowici,

W pſches pol pucž poſpoči

Šau ſwony ſej tam ſwoniili.

Haj ſi rowa hiſčem ſwój džak praji

Tež zylej lubje mlodoſeži,

Kiž ſu ſe pohrieb ſaplaſciſi

We Wulſej, Małej Dubrawi,

Bóh ſenje ſich budže žohnowacž,

Wona pak dobru nož ſim dacž

My čzem ſunu w Božim raju

Gšo wſchitay ſa ſob woblaſacž,

W budžem w ſbóžnych kraju

Co rufu jedyn druhož wſacž

W budžem tam ſi wjeſelom,

Hdyž je naſch wěčný Boži dom.

Grudzenaj starſzej Korla Sahrodnit
a mandželſta w Margareczinej hęſe

pſches ſ. Pětſchku.

Sjawný džak

Ho praji wſhodostojnemu knjeſej ſararje ſakub w Nejewacžidle

ſa jeho troſtowaze, wutrobu ſimaze

prēdowanje, w naſchim Božim domje

w Schechowſkim wohnjowym nje-
ſbožu džeržane. Proſhymy jeho, ſo

by nam tole prēdowanje čiſhczane
do rukow dał.

Wjele ſemſcherjow.

Džak.

Muſtrowam Schekečaſkeje a
Mjeſciſkeje ſylkow, kotrež ſu

pſchi wohnjowym njeſbožu, kotrež

je miej potrjeſčilo, mi na pomo-

chatale, praju najwutrobiſči

džak.

Mlynk Kruff w Nachlowje.

Wutrobnny džak

Ho wudowje Bodrichowej w Sche-
chowje ſa myto praji, kotrež je

wona 1. haprleje pſchi Schechow-

ſkim wohnu muſtrowi Komorow-

je ſylkow darila.

Muſtrowo Komorowskeje ſylkow.

Na temu čiſku jena pſchiloha.

Pschiloha k číslu 15 Serbskich Nowin.

Ssobotu 14. haprleje 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zyrkti smjeje jutje niedzela rano w 7 hodž. dialomus Rāda serbski spowiedni ręč, $\frac{1}{2}$ godzin farat dr. Kalić serbski a w 10 godz. němsté predowanje. — Popoldniu $\frac{1}{2}$ godzin budże katechismusowe roščenje se serbskimi holzami.

Werowanie:

W Michałskiej zyrkti: Handrij Ssmežl, dželacjer w Małym Bjelowie, Theresiu Augustu Lombez tam. — Kora August Wient, dželacjer w Lejnie, Marju Augustu Schleiferjerz s Delnjeje Rini.

Krčenje:

W Michałskiej zyrkti: Kora Max, Handrija Radona, kowalskiego mischtra w Dobruschi, s. — Elsa Augusta, Peter Bohuwera Rijencza, fabrikaria w Dobruschi, dz. — Kora Hermann, Jaromira Ernsta Langi, fabrikaria na Zidowje, s.

W Katholickiej zyrkti: Klara Emilija, Kora Gump, tapezirarja, dz. — Hilžbjeta Hana, Miskowska Kilańska, dželacjerja, dz. — Benno Richard, Roberta Emilia Otto Boduma, maschinistwara, s. — Rudolf, Wjažława Schmidela, pilnikaria, s.

Zemrjeć:

Dzien 5. haprleje: Maria Scholciz, Kora Augusta Wróbla, emer. muzcjerja w Zentegach, mandżelska, 63 l. 8 m. 20 d. — 6. Lejna Frieda, Michała Jana Domaski, mlynka, dz. 8 m. 7 d.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy domos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	7. haprleje 1894		12. haprleje 1894		wot		hacj	
	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Bijenja	.	.	bela	7	35	7	47	7
Rožla	.	.	żulta	6	76	7	6	6
Ječmienj	.	.	.	5	69	5	75	5
Wowl	.	.	50 kilogr.	7	14	7	21	7
Groch	.	.	.	7	60	8	20	7
Wola	.	.	.	8	89	11	9	10
Zajch	.	.	.	9	72	10	9	10
Hejdučka	.	.	.	14	—	17	—	13
Berny	.	.	.	16	—	16	50	13
Butra	1 kilogr.	.	.	1	50	2	—	1
Psichemjina muša	50	.	.	2	40	2	80	2
Ržana muša	50	.	.	6	25	16	—	—
Šyno	50	.	.	6	25	9	50	—
Slóma	600	.	.	4	50	5	—	4
Prožata 1254 ščutuf, ščutufa	.	.	30	—	32	—	26	—
Psichemjne wotruhy	.	.	12	—	30	—	—	—
Ržana wotruhy	.	.	4	25	5	—	—	—
Ržana wotruhy	.	.	4	50	5	50	—	—

W Budyschinje placisje: körz psichemjna (bela) po 170 puntach 12 hr. 49 np. hacj 12 hr. 69 np., żulta 11 hr. 49 np. hacj 12 hr. — np., körz rožla po 160 puntach 9 hr. 10 np. hacj 9 hr. 20 np., körz ječmienja po 140 puntach 9 hr 99 np. hacj 10 hr. 9 np.

Na Burzji w Budyschinje psichemjna (bela) wot 7 hr. 21 np. hacj 7 hr. 35 np., psichemjna (żulta) wot 6 hr. 90 np. hacj 7 hr. 6 np., rožla wot 5 hr. 60 np. hacj 5 hr. 70 np., ječmienj wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 25 np., wowl wot 8 hr. — np. hacj 8 hr. 25 np.

Dražđanskie mjažowe placisje: Šowjada 1. druzin 56–60 hr., 2. druzin 52–55, 3. druzin 45–50 po 100 puntach rešneje wahi. Dobre krajne ſwinje 44–47 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čzelata 1. druzin 55–65 np., po punce rešneje wahi.

Wjedro w Londonje 13. haprleje: Khlodne.

W wudawačni „Sserbskich Nowin“ je po 30 np. dostacj:

Vuknjenja,

evangelske ludowe schule
po wukasach

královskich knježestwov Schlesynskeje provinji lěta 1893
festajane.

250,000 frutnych třešňových žihelov a murierskich žihelov pschedawam po najtunischich placisnach, so bych je wotbył, tež čerstwy fruchath kalk je sažo döšchoł; pschi wotewšaczu woſoweho naſlada po fabrikska placisna wobliczji.

F. Fischer
na dwórniſčju w Zaſu.

Julius Höhme,

ſastupjer internazionalneje maschinsleje wustajenjzh
w Niesy nad Lóbjom

poruča na najlepje dželane

lokomobile a parne mlóčjaze maschiny wot 2 konjaceju možow, ſherokomlóčjaze maschiny, s gdpelom a paru ho čerjaze, jenopschejne mlóčjaze maschiny, wubjernje dželaze, rucjne mlóčjaze maschiny najnowoscheje konstrukcije, běry roſlōčjaze a běry rosrihaze maschiny, řeſaki sa berny a répu, čiſcijaze maschiny, mjetſlzy, butrowanske maschiny, butrumjatowarje, mlóčjinki, viktoria-separatory, s ruku a maschinu ho čerjaze, injhowe hudy s dwózzy fazylnowaneho worzloweho blacha, ſteſne injhowe plumpy, pizu parjaze apparaty (noschine), triery najlepſcheje konstrukcije, mylnske zylindry, rynkate walzy a dezimalne skótne wahi, lucjne bróny, hamžne dželo, ſakotszy ſchlitowany system, kotrež moža ho hnydom wot kóžeho do ſaakowych, Meifortowych a Howardowych brónow psichemnicz, pschezo najlepſcheje, wupruhaneje konstrukcije.

→ Raſpřihodniſche wuměnjenja dla placjenja! Pruha dowolena! Prospektu darmo!

Pschedawatnu a ſklad pola Jana Manjola w Budyschinje.

Hotowe schatý ſa džeczi:

Koſchulki, pjeſki, ſahlwic̄ki, zychi, pjeſchi, podložki, lažki, počehnjenje na požleſcja, pieſhowne koſhlowic̄ki, woſowe deki, kupanske ruby, woſhiwanske rubiſhčja, kapic̄ki, koſhčeniske deki, koſhčenisku dracſic̄zku, noſhensku dracſic̄zku a koſekkowe deki poruča w wulkim wubjerku

A. Tschentscher na bohatej haſh czo. 18.

→ Placisny tuňcho hacj wſhndže druhdže!

→ Moje tworž ſo, kaž je dospołne ſuate, s dolholetnym džerzenjom wuſnamjenja.

Drastne tkaniny w najwjetšim wubjerku, wobleczenje hijo po $3\frac{1}{2}$ mf., s čiſteje woſmy, w najrjemjich barbach wobleczenje hijo po $5\frac{1}{2}$ mf. a 8 mf., wſhndže druhdže dwózzy tak droho, čjorne tkaniny k wobleczenjam a ſacetam runje tak tunjo, čjorne ſidzane tkaniny k njeviſeſtuskej dracſje, ja koſnych dobre noſchenje rukuju, kohež po 150 np., hewal $2\frac{1}{2}$ mf., najlepſha ſbožo-žida kohež po $2\frac{1}{2}$ mf., hewal 4 mf., gardinu běle a pižane, kohež po 12 np., dwójobecžne woſrubiſene kohež po 25 np., woſmjanne počehnjenje na ſofa, $10\frac{1}{4}$ ſcheroke, kohež po 75 np., psichikryw na požleſcja, ruſowewe tkaniny, maſrazowy drel, $10\frac{1}{4}$ ſcheroke, kohež po 60 np., kojoſte hukuo kohež po 50 np., ſofowe psichikryw, pschedeschic̄zki po 140 np. hacj k najlepſhemu hměſhne tunjo, hotowe koſhle, ſytki woſmjanego muhelsina, módrociſhčz, atlaſhovy homot, poſleſhčzowe tkaniny, wupjerk, hotowe hukuje, blusy, ſhataly a wjele druhich wězow hměſhne tunjo.

Tworowy ſklad najwjetſcheho Dražđanského tworowego doma Siegfrieda Schlesingera pola

Hermannia Beermannia w Budyschinje na ſnutkovnej lawſei haſh s napshečja radneje pinzy.

Emil Indinger črijowy a ſchtornjowy ſklad

w Budyschinje na kotelskej haſh 11

poruča ſwoj derje ſrjadowny ſklad črijow po tunich placisnach. Pschedawanske ſtejiſhčz ſobotu a njedželu na bohatej haſh 3 s napshečja poſta.

Carbolineum

najlepsí wosík k barbjenju a uamloczenju w prénjotnych čwiazach po 3 zentnarjach, po mješčich žudobjach a po wasy, po najtuniszej placzisnej porucza en gros drogowe khlamy en detail Oty Engerta.

Turkowske klowki
najlepsíe držimy porucza
Moritz Mierwa
pschi mjašowym torhoschzu.
Destilacija snatich dobrých likerow vo starých tunich placzisnach.

Kóslaze kóžki
küpuje po najwyschich placzisnach Gustav Rauke na garbatskej haſy.
Kóslaze kóžki
küpuje po najwyschich placzisnach Heinrich Lange
pschi herbskej katholskej zirkvi.
Howiasu kožu, chelaze kože tež wchē druhe kože po najwyschich placzisnach Heinrich Lange
pschi herbskej katholskej zirkvi.

Kóslaze kóžki
kož tež wchē druhe kože küpuje po najwyschich placzisnach Louis Fleischer
na swonkownej lawskiej droſy 18.

Wóſſe.
Wóſſowy twar a panki küpuje a placzis najwyschich placzisn Hermann Lehmann, mydlatnia na hornczestnej haſy 3 a na žitnej haſy 3.

Wóſſe
küpuje po najwyschich placzisnach Otto Engert,
drogowe khlamy.

Pschedawanie a porjedzenje
w schēch držinow czahnikow.
Placzisny najtunisje a rukowanje na dwie lēce.
Gustav Mager,
czahnikat
11 na herbskej haſy 11
pschi starých kasarmach.

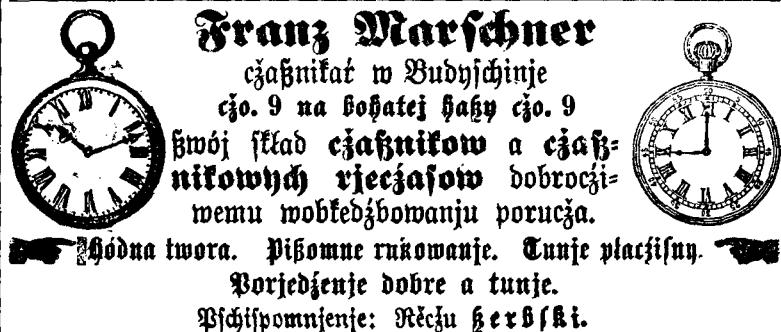

Proſchu, wobledžbowac!

Létnje žakety, manše do deschza, plyšowe pjesse, létnje pjesse we wchēch barbach, trikotowe faſte, po nowej mobje dželane, ſu ſaſo dloſte a ſo jara tunjo, hižo po 2 ml. pschedawaja pola ēmmy swudejeneje Borwerloweje na hłownym torhoschzu 5.

Rěſak G. A. Leunera

w Wuhanczizach (Weigsdorfie) pola Kumpvalda porucza ſo l' kuperowanju hraničeho drjewa, deſkow, ſatow, kož tež hotoveho ſchundowana a ſchinzelowych deſkow a wotřekow we wchēch ſwuczenych dolhoſezach a tolkoſezach.

Franz Marschner

czahnikat w Budyschinje czo. 9 na bohatej haſy czo. 9

ſwoj ſklač czahnikow a czahnikowých rječasow dobrosz- wemu wobledžbowanju porucza.

Hodna twora. Piskomne rukowanje. Tunje placzisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.
Pschispomnjenje: Něču herbski.

Taſlate wahī,
dezimalne wahī,
želeſne punty,
mōkaſne

w wulkim wubjerku porucza

po ſalonju a jcho-
wane

B. Fischer na žitnej haſy.

Fotografowarňa

E. Beutzschela w Budyschinje

36 na swonkownej lawskiej haſy 36

porucza ſo l' fotografiowanju portretow, hromadnych wobraſow, tablowow, tež ſ wonka doma ſa towarzſta a ſhule w kóždej wulkosći pschi najlepsim wumjedzenju po najtunisich placzisnach.

Viſitna wulkosć hižo po 3 ml. $\frac{1}{2}$ duž. a po 6 ml. zlý duzent.

Povjedzenje po kóždym wobraſu haſz do živjenſkeje wulkosće.

Fotografowarňa po 1 ſkodze wſchēduje wotewrjeno.

Fotografowarňa Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje

na herbskej a ſchultskej haſy na Gicelskej horje.

Wohebitoſe: Fotografowanje dječji a wjazorych woſkow, fotografije w wulkosći viſitneje karty placza 12 ſchul 6 ml., tež pschi dwójakim ſtejenju. Povjedzenje po kóždym wobraſu w wuměſkim wumjedzenju.

Njedželu popođenju je moja fotografiowanja wotewrjeno.

W wudawatni „Sserb. Now.“ je ſa 50 np. doſtač:

Bitva pola Budyschina.

(1813.)

Powědańczo herbskemu ludej poſlikil Jan Radykerb.

Pschedeschčniki.

Vorjedzenje a poczehnjenje w mojej pschedawatni.

Wawol Giebner

na bohatej haſy cijelo 18, ſi mutschodom na theaterskej haſy, porucza ſwoju

winarňu

s winownju a ſkedařnu.

Wino w laſchzach a korbach po 12, 24 a 50 bleſchach a tež w czwizach roſeczelu, teho runja po jednotlivych bleſchach wchē druhiny cjerwjeneho a běleho wina.

Kóždy može ſo na to ſpushečeſz, ſo pola Giebnera cijete woprawne wino doſtanje, kotrej derje tyje a kotrej je ſtrouſeſz spomožne.

Tunje

z i g a r y

lupowanske ſorlo ſa ſaſopſchedawajow,

tybzaz hižo po 20 ml. porucza Richard Neumann na swonkownej lawskiej haſy czo. 6, filiale na bohatej haſy 28 a na růžku Lubijskaje a Märtigoweje droži.

Richard Neumann porucza kyry a paſeny

phofej

s najwjetſchim wubjerku a najlepshei dobroſci po najtunisich placzisnach.

Pschi wotewraczu wjetſchich dželbow ſo poměrnje niſſe placzisny woblicza.

Schtomowy wóſk
běžly a twjerdy w roſkach tunje
porucza Otto Engert.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétne předplata w wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čisto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Číšć Smoler jec knihiččernje w mačičnym domje w Budysinje.

Číslo 16.

Sobotu 21. aprileje 1894.

Létnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Swjaſt ratarjow je w khějorstwowych ſejmje ſi nowa bitvu ſhubil. Namjet hrabje Kaniža, po kótrymž dyrhjeshé stat kupowanje wukrajněho žita a wukrajných mlynskich wudžekow do rufi wſac̄, je ſo ſe 159 hložami pschezjivo 46 hložam ſac̄iſnu. Hlowna ſada tuteho namjeta žabasche, ſo stat zentnat pſcherizy niže 10 hrivnow 75 np., zentnat rožki niže 8 hr. 25 np., zentnat jecžmjenja niže 7 hrivnow 75 np., zentnat wowha niže 7 hrivnow 75 np. pschedawac̄ nježmu. Pschedawanske placisny ſa muku a druhe mlynſke wudžek ſi wukrajných mlynov dyrhachu žitnym placisnam pschiměrjene byc̄. Hrabja Kaniž roſkladowasche, ſo dyrbi ſo ſ namjetom dozpic̄, ſo žito pſhezo ſ najmjenſha telko placji, kelož je ratať ſa jeho naplašowanje wudał. W namječe ſu ſo placisny poſtaſile, kotrež ſo pſchereskej placisnow ſ létow 1850 hač 1880 runaja. Sa tón ſamym čaſem je ſo dželac̄erſka mſda po zylém kraju powyschila; duž móža dželac̄erſko několke ſ najmjenſha te ſame placisny ſa khělē ſac̄iſnu, kaž předv pſchi niſkej mſdze. So by ſ tym ſitne wikowanje ſchłodowalo, njetřebaja ſo bojez, jenož wikowanje na termije hnadž ſo wotſtronilo, a to njeby ſe ſchłodu bylo. Tež w nastupanju ſtatnych finanzow je namjet wažny. Grubnje je, ſo ſo ſejm domoj wroči, khějorſtwe finanzy do rjada njestajiwſchi. Rataſtwu ſo nježodži pomhač ſ ratarſkimi komorami a ſ polépſchenjom kredita, jenož wuſpěchne wobaranje pſhezjivo wukrajnemu žitu móže jo ſ nusy wac̄ahnuc̄. Jako pření rěčník pſhezjivo hrabje Kanižowemu namjetet ſwobodomýſlny ſapóſlanz Barth wuſtupi. Wón wuſběhowsche, ſo ſebi do dželac̄eſ ſet ſ zyla na to myſlicz nježmožne, namjet do ſkuka ſtajic̄, dokelž bychu ſo ſ nim wikowanje wucžinenja ſlamale. Podobny namjet je ſo pſched několymi nježelemi w franzowſkim ſejmje ſtajil, a to wot ſeneho ſozialbemokrata. To je ſpodiwne trjechenje; wobaj namjetaj ſtaj ſ měſtami čiſce pſhezjene, tež wuſloženje franzowſkeho namjeta ſo Kanižowemu runa. Jedna ſo tu wo ſpytanje, žitny monopol ſawjesc̄. Dyrbi ſo najnižſha móžna placisna poſtaſic̄, ſchtož by ſežhwok mělo, ſo bychu ſo tež wſchē druhé placisny po tym ſložile. Sa krotki čaſem bychmy ſtare placisny ſaſo měli, jenož ſo by ſo burſtwo hischeze bôle ſadolkilo. Wot najnižſheje ſitneje placisny ſ najnižſheje ſozialdemokratow je jenož mała kroc̄el. S teho njech ſwjaſt ratarjow ſpōnaje, hdy ſe ſwojimi namjetami pſchidže, mjenujzy w runej mérje do wody ſozialdemokratije. Konſervativny ſapóſlanz Will ſo prázowasche, Barthowe poroki wotpoſaſc̄. Rataſtwu je několke muſowane, wulki džel ſwojeho žita ſkoty jako pižu dawac̄ a ſ tym pſchewjele ſlotu naplaſhovac̄. S derjeměnjenjom, wot knježertwa pſhilubjenym, ſo rataſtwu njeſpomha. — W mjenje ſentrumſkeje ſtrony ſapóſlanz Bachem Kanižowym namjet ſle roſzyc̄hnowa. Wón roſkladowasche, ſo je poſtajenje wěſteje ſitneje placisny, kažkuž Kaniž žada, ſ zyla nježmožne; jenož hdy bychu wſchē kraje ſ tym pſches jene byle, by hnadž ſo to hodziklo. Jeli ſo ſtat wikowanje ſ wukrajným žitom pſchedewoſmje, budže wón ſkonične wikowanje ſ tulrajným žitom na ſo ſczahnuč dyrhjec̄. Kak wulki dyrbjał ſtatowy wikowanſki kapital byc̄, hdy by ſo jenož ſ wikowanjom ſ wukrajným žitom naſkladowac̄ chył? Wón dyrbjał kóžde léto ſa něhde 460 milionow hrivnow žita naſkupic̄ a jo hač krotko do nowych žinow ležo poſtaſic̄, ſ clemuž by wulke ſtady trjebał. Što pak by ſo potom ſtało, hdy by ſo ſtat ſe ſwojej ſpekulaziju ſjebal? S poſtajenjom žitnych placisnow dyrbjała ſo tež

najnižſha mſda ſa ratarſkých dželac̄erjow poſtaſic̄. Chze to ſwjaſt ratarjow. Žene je ſozialismus, kaž druhe; ſozialiſtož chzežba ſ najnižſhej mſdu ſapoc̄ez, Kanižowym namjet ſ najnižſhej rentu. ſozialismus wobſtejazh porjad, ſwójbu, žórko węczneho ſiwnenja ſanic̄. Namjet chze pſches zyku Němſku jenu placisnu. W nawjeſornej Němſkej dla wychſcheje mſdy a dla daloſeho wjeſenja zentnat žita w pſcheresku 1½ hrivny wjazg placzi, hač w narańſich krajinach. Se ſawjedzenjom ſenotneje placisny by raniſhi kraj na ſchłodu rataſtwu w wjecžornych ſtronach rentu dostał. Ratařo ſo na czejkoth hórscha, kotrež ſu ſo jím ſe ſozialnym ſakonjedawatſtowm naſigkile, ale woni ſu tola ſami ſa tele ſakonje hložowali. Wjetſchi džel konſervativnych je tež ſa amſtriske wikowanſke wucžinenje hložowal, wucžinenje ſ Rominſkej a Ruské běchu jenož ſežhwok ſ teho. Na nětzſich hubjenych finanzach nježmu nowe wikowanſke wucžinenje wina, ale wojetſka pſchedloha. W podobnym myſle hrabja ſ Bernstorff-Lauenburg, knježertwowy preſident ſ Bennigſen a Eugen Richter, ſozialdemokrat Šchippe a hrabja Caprivi rěčachu. Podarmo ſo Gröben-Arenſtein, reformar Werner a hrabja Stirum prázowachu nuſnoſz Kanižoweho namjeta dopoſaſc̄. Šeſtm w ſitny monopol nježo wjedzcz nočzſche a namjet ſac̄iſnu. — Namjet ſentrumſkeje ſtrony, ſběhnenje ſakonja pſhezjivo jesuitam nastupazh, je ſo ſ 168 pſhezjivo 145 hložam pſchijal. Pſhezjivo nježmu hložewachu němſy konſervativni, khějorſtwa ſtrona a ſakſy antisemitojo. Nětko hischeze wot wobſamknenja ſwiaſloweje rady wotwihuje, hač dyrbi ſo ſakon ſběhnuč abo dale wobſtač. Šakſkeje pak ſo tole wobſamknenje, kažkuli wone wapanje, dótkac̄ nježmožne; pſchetož w ſakſkym krajeſtwje je jesuitam ſ ſrajným ſakonjom pſhebylk ſakasany.

— Pſchilhad mlodeju mandželsku Ježu kralowſkeju Wyſhorodſzow prynza Jurja a prynzeſy Marie Isabelli je ſ nowa ſwěrnemu ſakſkemu ſudej ſkádnosć ſaſ, naſhemu kralowſkemu domej ſwoju luboſc̄ a pſchitwneſc̄ wobkrugez. Pola Lützschena, přenjeje ſakſkeje wſy, pſches kotrež wyſokaj mandželskaj pſchijedžeschtaj, ježu wotkrytý hetman ſ Ehrenstein powita. W měſtach, pſches kotrež ſelesniza prynzowſkeju mandželsku pſchewjeſe, bě ſo na dwórnich ſzech wjele ſtow ludži ſhromadžilo, kotsiž ſimaj ſ daloſka wjeſtej poſtron pſchitwachu. W Draždzanach bě powitanje kraſne a wutrobne, zde Draždzany na nim džel bjerjechu. Młodostna mandželska prynza Jurja ſebi ſ luboſc̄ ſwojeje woſoby a ſe ſwojim pſcheczelniwym luboſc̄iwym waſhnjem wutroby wſhiklých dobu, kotsiž ju wohladachu. Njech Böh mlodymaj mandželskimaj hnadi a ſbože ſpožeti a wſcho njeſbože wot njeju wotwroči!

— Pſchi ſylnym roſſcherenju ſozialdemokratiskich wucžbow hjes ſakſkimi dželac̄erjemi dyrbi ſo ſ móžnosću ſic̄ic̄, ſo khětra ſic̄ba ſozialdemokratow do wójska pſchidže. Knježertwu, ſo roſumi, na tym leži, ſhonic̄, kotsi wojazh ſozialdemokratiji pſchikluscheja. Dyrbi jich kruče wobledzbowac̄, hač njeſpptaſ ſwojich towaſchow ſ jedom ſozialdemokratiskich bludow naſaſyč. Duž je ſakſe knježertwo gmejnſtich pſchedſtejcerjow napominalo, ſo bychu jemu młodych ludži, kotsiž hischeze ſ wójſtu pſchikluscheja abo haſle do njeho ſaſtupja, wojſewili, jeli ſo czi ſozialdemokratiku agitaciju wjedu, ſozialdemokratiske nowinu czitaju, taſke ſhromadžisny wophtuju atd.

— Barlin dyrbi ſo pječa w bližſich ſčazu biskopske ſydk ſežimie. Bamž ma myſle, wjetchowſto-biskopoweho delegata, propſta dr. Jahnela, kotrež je ſo haſle njeđawno ſa protonotarija apostolika powyſci, nětko tež hischeze ſa biskopa pomjenowac̄.

Z nawěſtki, kiž maja ſo w wudawařni "Serb Now." (na ročku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedač, placi ſo wot małego rynka 10 np. a maja ſo ſtwórk hač do 7 h. wječor wotedač.

— Khézor Wylem je ho před u Karlsruhe do Coburga podal, když ho kvaž mladého hezenšteho wulkowýwodý se sakso-coburgské plyněmu Melittu křečecí. Výstav je khézor na Warburgský hrad puczował, s vokel pohledem do Drážďan pchýjedze, so by saksemu krále k narodnemu dnji sbože pcháč.

— Namjet, so by ho hací na dalsche wuchba pokracovanské schule nědželu dopoldnia sa čas Božeje křečky wohywac̄ kměla, je ho wotpolakat.

— Nekliczomne sadzrenje někotrych khézorstwowych fastožnikow w němskej Kamerunské kolonii je ho s nowa w khézorstwowych hejmje rospominalo. Statny sekretar Marschal něprejše, so by řeby woni hrube njewuschnoscze a hrošnosce dopusčeli, a so je kněžestwo pchýzimo temu hžo s tym satročili, so je kanzler Leist wohadzilo a jeho do Barlina skasalo, so by ho tam samolvit. Matuteho ūrowza skorža, so je čornocham pjeneszhy wunusował, jich žony na něhanibcziwe waschnje žadosečam swojich podstajenych pchepodawał, a wbohých mužských a ženských, kotsíž ho jeho někasanfemu spočinjanu spicžowachu, s křim a křhubom křjudowal. A tucí řidžo dyrbachu w Afrizi nahladnosc̄ a móz němskeho khézorstwa powjetšic̄! Phi a hanba na tyhle břescžestníkow. Vornjo nim ſu mohamedanszy kojerio řeklovo řandželo. Po ſwojim ſmyžlenju a cžinjenju ho řelst wot pohanow mało roſeſnawa. Němske kněžestwo dyrbí wěrně křečijanszy ſmyžleny mužow jako fastožnikow do swojich koloniow pohlač, potom ho tažke hrošnosce wjazy njeſtanu, s křtimiž je kanzler Leist němske jměno wonjeſezſeſil.

Austria. Něčízchi awstriski justizní minister, hrabja Schönburn, ma ho do řečha, hdyž ho wo to jedna, mlode čeſke nowiny konfličowac̄. Po placžazym řalonju dyrbí wjchnosce křdžy křoč w běhu wěsteho čaka woffewic̄, křtich pchýzlinow dla je naſtrupne nowiny konfličowala. Tole postajenje ho hrabi Schönburgej pchí konfličiach mało pchihodži, dokelž to konfličowanje pocžejuje. Hrabja Schönburn teho dla na khézorstwowych hejmje namjet řati, so by ho w pchihodže wjchnosce ſpuščeli, pchýzliny konfličowanja injenowac̄. Tónle namjet w hejmje na ſylnie pchýzowanje storži. Němska narodna liberalna strona a Młodocžescha jemu pchepanuc̄ dachu, a s dobom ho po namječe pohlanza Pažala wobsamku, so by ho wo njeſarostním konfličowanju nowin ſa tydžen ſuprava podala a ho po řaloníku puczu njeſostatnej wotpomahalo. S tym hřečze Młodocžescha ſpolojom njeſzu; woni čzedža hrabju Schönburna ſamo dla pchētupjenja řalona wohſloržic̄. So njeřebal ſ ministerstwa řupic̄, hrabja Schönburn hnydom ſwoj namjet wrócił. Nježiwaži teho paž ho jeho řeřiſhce ſtchafene byc̄ ſpa.

— W awstriskim khézorstwowych hejmje maja někole často wótre debatty. Wondano tam Młodocžescha ſe ſwojim hněwom na khézora wupražnichu, ſantzeny tydžen ſa ſo antifemitojo řulku haru ſehnachu. Antisemitisti ſapohlanz dr. Lueger ſo na to hřečesche, so by ſo awstriski offižerojo w uniformje pchí ſenej liberalnej ſhromadžiſnje wobdželili. General ſwobodný čnies ſe Schönfeld je w tejle hejčinje řeč džeržač, w kotrej je prajík, ſo ſady tyh kněſow, kotsíž ſo na tejle ſhromadžiſnje wobdželiču, wójko ſteji. Hdyž ſu ſme jedyn general pchí tažke ſhromadžiſnje pchýzliny byc̄, ſo tež podwysčkam a woſakam ſakasac̄ nježmě, ſo pchí politiſkých ſhromadžiſnach wobdželic̄. Awstriske wójſto njeřeba tyh ſchitowac̄, kotsíž ſu ſwoje ſamoženje na ludowu ſchodus nahromadzili, hewal wone njeby khézorowé, ale Rokhſildowe wójſto bylo. Njevišomny holk po tyhle ſlowach naſta. S gallerijsow, ſ pchýpoſluharjemi pchýpelnjených, Lueger ſ hložom pchýhložowachu, tak ſo hejmowy pchēdžyda hřečesche, ſo galérije wuprōſdnic̄ da.

— Poſlednje lěta je křdže našečo wo dželacžerſkých ſtraſtach křyſhceč bylo. Tež ſetřa wone wuwoſtale njeſku. W Winje je 130 000 tyhceſkých pomozníkow dželo ſložilo a w Falkenaufských wuhlowych podkopach w Čechach pchés položu dželacžerow ſtrajkuje. Sozialdemokratojo dželacžerow ſchýzwała, ſo bych u 1. meju wſchitzu ſhýzili. W Prahy je polizia 70,000 leczazých ſtow konfličowała, w kotrej dželacžerow naſčkaraja, ſtraſtowac̄ a ſich pchýzimo ſa-možitnym ludžom ſchýzwała.

Rukowska. Tež do ruských dželacžerow je duch njeſpoložnosce ſajél. W polodniſkej Ruskej je w dželacženjach Vladislavské ſtelesnizy 1800 dželacžerow dželo wopuščeli, dokelž do jich ſadzana ſa pchýzhenjom mſdy, pomjeniſcheniom pjenježnych křoſtanow atd. ſwolli njebehdu. Dželacžerovo ſo ſmerom ſadzera. Tež w Charkowje a w Kolomeji ſo dželacžerſke hibanje poſaſuje.

— Ruske kněžestwo je pchēd dwěmaj lětomaj wukas wudalo, po kotrej ſu ſmedža w ruskej Polskej w fabrikach jenož tajzy wukrajenjo ſi miſchtrou abo dohladowarjom byc̄, kotsíž doſlačnje ruskí a pôlſki

roſumja. Wukrajenjam, kotsíž ſu ſ wjetſcha Němzy, ſo lěto čjaže ſi naukuſenju ruſkeje a pôlſkeje ſeče wofstaji. Tym, kotsíž lont pruhovanje wobſtali njebehdu, bě ſo hřeče jene lěto ſi naukuſenju wotpuſčeli. Poſlednje pruhovanje je ſo njeawno mělo. S 234 miſchtrou je jo 124 wobſtalo. 53 běchu ſo bjes tym jako ſamostatni ſzemjeſhlny ſaſyblili abo w ſnitskownej Ruskej křečku na makali, 27 běchu ſi nowa lěto ſi naukuſenju pchýswolili, dokelž běchu w wuknuſenju khézro ſtraſtowali, tak ſo može ſo wocžakac̄, ſo budža ſa krótki čas ruſku ſeči doſlačnje wobkujeſic̄.

Amerika. Revoluzija w Brasilej je nětko do čiſta pchýwinjenia. 400 muži ſi křdžtwa ſběžlaſkeho admirala Mella je do Uruguayskeje cžello, druhý ſpýtachu pola Rio Grande w Brasilej na brjoh ſtupic̄, tola buchu wot kněžestwowych woſakow wotrajeni, pchí čimž 600 muži ſhubičhu.

Dvaj nôznej ſtražnikaj.

(Jortniwy kuf.)

(Sloňenje.)

„To wſchaf egi nichč ſawidzeč ſjebuđe!“ měnjeſche tón. W ſeče njech dže, ale w ſymje je njeřebawšči, w noz̄ ſeđeči.“

„Hlupe wumyžlenje, taſkile omnibus“, wotmolwi tamón, taž ſtajne pchýtaſejo, „dyrbju do Wonez ſeč, runjež tam nichč ſutsla nježedži w tej ſtarej puſleči!“

Teonjeſ ſačjeſeſtej, bjes teho, ſo by poſonc̄ do ſpara ponurjeneho paſažéra phtnul, kotrejž jeno predkowne woſno wot njeho dželesche. Tež to njevidzeſche, ſo poſdžiſho tolsty člowej ſady na wós ſaleſe a to hací na wjetch horje.

„Saperlot, to prawje wulke ſawjeſelenje njeje, dženža ſow horjeka ſo čaypnuc̄; ale dyrbju ſo na křečku brac̄, to je čeſeče dla, a pola „ſtoteho lawa“ ſnadž tež hřeče nichč ſutsla pchýle. Naſlepje je, ſo by potom ſow na wjetſche po dohloſce ſehnu, dokelž ſow horje tola nichč hladac̄ njebuđe!“

Wón bě prawje ſhulač. Hdyž wós pchēd „ſtotym lawom“ ſasta, ſaleſeſtaj mlodej člowejka do wosa, hólz a hólza.

„Woprawdze, to je Marja a Hanž! Tež pak ſtaj ſebi telo prajic̄ mělo, ſo ſtaj ſedžo wotſtaj. Na, jeli ſo juſſe doma njebuđe, dha budže njeſto ſydač. A potom poſeňnje w tymle ſně ſaſo dwě hodžinje hací do Něhbžez — brrrrr! Na, tón hólz je duſhny; njebyh nicž pchýzimo njeju měl, jeno hdy by ſo ſtar naſataſ!“

Tak pojembaſche ſam ſa ſo Poldrač horjeka na wjetſche. Ma dobo ſasta wós.

„Brr!“ ſawola poſonc̄. „To by na dženžniſche pchýtrate bylo, hdy by ſo ta ſtara puſleta tola radscho pchýpadnula!“

Wupscheje konjeſ, dojedze ſeju do konjemza a wotſi wós ſtejo.

Marja a Hanž běſtej hnydom wuleſloj, Poldrač pak dyrbjeſe horjeka leſo wotſac̄, donigž ſo wſchitko ſměrowalo njebe. Hdyž bě poſonc̄ wrota ſawrjeſ, ſtanu ſi čižha, wsa trubu a ſi do ruky a bě na tym, ſi wosa leſeč. Tu ſaſkylska ſchudrowanje we wosu a ſasta.

„U—al u—al!“ ſaſhywa ſo wotſie a dohlo. „Hort tola, dha dha ja ſym? Na, ſow ſejená, tam ſejená, ſe wſchěch boſow ſejená — a jowle deleka moja wřeſkawa. Mi, ſo ſda, ſo ſym ſebi do omnibus ſaſta, runjež tak, taž Poldrač, tón woſol!“

Poldrač naſtajowac̄he wuschi. To dže bě ſe jeho doby ſhyc̄el Wondrač, to bě zjle wěite.

„Saperlot! Kak dha je tón ſow do omnibus ſhyc̄hol? To dyrbju ſebi tola wotpoſlač!“

Šečiha ſaleſe na predkowny ſonc̄ wjetch, hdyž mōžeſche křde ſlowo ſaſpaneho ſtražnika roſumječ.

„U—al! Dolho njeſkym ſow njeſla byc̄ moħl, dokelž ſym dže runjež hake njeſla; to drje je mjeſe tym dwě wotſilo. Dyrbju tola potom boſy ſa Poldračom poſlačac̄, ſo mi tola hlupeho njeſehrake; ſtare burje ſu džeržačale a ſamk je tež zjle doſerſawil. Na, wjetel ſo, ſchýrnath, hdyž egi juſſe ranu ſtinaty po hřach pojembaſe. A do nowinow pchýtac̄ dyrbji tón ſort, čiſhcejanu dyrbji byc̄, to ja hinač njeſkym ſam placičac̄ dyrbjal!“

Nětko poča ſečzacy ſo ſi wosa ſhramosceč.

„Hort, najnaj, boli mje to w ſchilžu wot ſedzenga ſow njeſla! Tón ſtar wós je tak niſki, ſo ſym dyrbjal hlowu na nosy poſožic̄. Je mi to do ſoſci ſajelo, taž bych tam hodižim dohlo njeſla teža!“

Nětko ſloňenje ſtejeſche na ſemi a ſpýta ſo roſhlabowac̄.

„Taſkeho ſněha tola njeponiſul Němožu Poldrač ſa ſlo měč, ſo je Něhbžez ſa Wonez měl. Wěſo, mi ſo njebe moħlo

stacj, i temu maja Wóndračkojo doscž jažne hlowy a pola naš konserwatywnych wostanu Něhdžezu Něhdžezu a Wonezy Wonezy."

"Psjali tym sawroczi so kruče a toczęsze so po haſy dale. Na rózku wosta stejo a wjerczesze ſwoju wrjeslawu."

"Dwē je wothilo! Khwalcze Šenjeſ!"

Dobwyasche so dale psches ſněh, zylu wulizu horje, a winu so potom na lewu ruku.

"Takle, to je Pöſla haſa, jow bydli pječar Khlebič, teho dyrbju w tñich ſawocaz."

Wotlicji khěne durje, pomjenowa ſóždy ras wobkbedherja a klesasche ſkócnje wotsje do jenych. Potom sawrjeſkota, so bē daloko klyſcez, a wolaſche: "Dwē je wothilo — hejda, Khlebič — khwalcze Šenjeſ — ja jo ſhim, cžin ſo so ſi pjerja namakasf!"

"Schtó je to do haſy jowle rano ſahe!" počza ſo wolaſz."

"Schtó dha to tam prečku tak hewrejka kaž nje mdry, hej? Męjče ſo ſ procha, abo wulhadžu waſ domoj!"

"Wulhadžicž? Schtó dha? Myſli dha ſebi wón, ſo ſim ſo pola naš ſóždy klyſh hólz ſtupicž, nôzneho ſtražniča cžnicž a czeſtnych ſudži ſe ſpanja budžicž?"

"Khort tola, tón može hewrejlacž! Na, cžakaj chzu jeho wucžicž!"

"Wucžicž! Meje? Schtó dha wón je?" Psihi tym pſchindže ręczazy bliże a hladasche Wóndračej do wocžow. Tón ſčini to runje tak a waſa jeho potom hnydom ſa khornat.

Cžakaj, to džé je Pödrač, kaž ſo tón prjedy mjenowasche! Gslepž, tón drje je mi ſ kłody twochnul? Na, to je ſebi rjenje naparal, a to je hiſczeče berje, ſo mam jeho ſaſo. Marsch, nětſle powjedu jeho na radnizu, tam ſu khmánsche durje!"

"Naparal? — ſaſo mam? — twochnul? — To ja njerofymju. Schtó dha wón po prawom je, hej?"

"Schtó ja ſhim? Nô, na tule khrobloſeſ! Ssym teho ſlepza halle pſched hoſzinu popadnuł a nětſlo ſo mje praſča, ſchtó ja ſhim!"

"Khrobloſeſ? Saperlot, to mi hiſczeče nichto praſil njeje! Ja jeho jateho bjeru. Poj wón ſo mnū!"

"Schtó? Wón mje ſaſecž? Wón drje je zyle worrotniſ? Marsch!"

"Poſkaj wón, ſchtó — —"

"Marsch, praſu ja!"

"Schtó dha wón chze?"

"Marsch, abo dyrbju ſnabž ſi mozu?"

"Nô, dobre, njecham ſo ſ nim wokolo torhaſ, ale měrkuj ſebi wón to, ſo je ſo na mni pſcheschoł a ſo njeje ſo mnū ſchol. Ja ſhim nôzny ſtražnič Pödrač a wón dyrbji mi poſluchacž, hdyž chzu jeho ſebu wſacž."

"Hhort tola, marsch, praſu ja, abo pocžerju jeho ſi jeho ſamſnym klijom na radnizu!"

"Dobre, pońdu ſobu, njech wón ſamolwi, ſchtó, cžini!"

"Wo to njejem wón ſaneje staroſeſ!" troſčitowasche wón a wobroczi ſo hiſczeče junu: "Khlebičko, ſy jo klyſchal? Njemóžu ſo hacž do jutrow jow ſtupicž!"

Tak džeshtaj wobaj ſwoj pucž. Na jenym rózku wosta Wóndrač ſtejo, sawrjeſkota a ſawola: "Dwē je wothilo — khwalcze teho Šenjeſ!"

Tu wotewrichu ſo jene durje a muž wuſtupi.

Pödrač, ſchtó dha je cži do moſhow ſaſeļo? Budž hnydom ſchęſcž hicž! Ty drje maſch netſlo tež wrjeslawu, kaž tón w Něhdžezach?"

To bē rěſník, kliž cžysche pſchi wſhem hroſnym wjedrje ſe ſhwom na wby hicž. Wosta ſtejo a džiwasche ſo, ſo wotmolwjenje njedosta a ſo mužej ſměrom dale džeshtaj.

"To njech wopſchimne, ſchtóz móje! Wrjeslawu a netſole halle je w dwěmaj!"

S hlowu wiſo džesche dale. — Gſlowa tuteho muža běchu pak Wóndrač ſola trochu ſamylite; njehdžesche wjaz wofředž haſy, ale bôle pſchi khězach a hladasche na nje tak derje, kaž ſo hodžesche. Bywasche dale bôle ſamyleny a tu — czeſteſche ſchęſcž a kajke ſchęſcž!

"Hhort tola, kaž to klinicž! Schtó dha je mi to do ſwona? — to tola Něhdžeczanſki njeje."

"Wſchalo ſhim jemu praſil, ſo je we Wonezach!"

"We Wonezach? Wón drje chze mje ſa blaſna měcž, hej?"

"To mi na myſle njepſchindže. Wón džé je tak hýž doſcž hlyſh! Gſowle, wostań wón junu ſtejo a wobhladaſ ſebi wobowe

korto! Snaje je wón? Abo ma ſnabž wón w Něhdžezach tež taſte?"

"To ſnaju; to džé je tón ſtary cžorbas, w kotrym ſu Schweiſdojo jeneho ſatepili! Khort tola, kaž ſhim jeno do Wonez pſchischtol?"

"To wón ſham naſlepje wě!"

"Wěſo, nětſlo móžu ſebi myſſlicž. Ale wón, kaž pſchindže dha wón jow?"

"Ja? Na, ale wý drje ſe ſe zyle worrotniſ. Ja džé jow bydliſ"

"Ale wón džé bē prjedy w Něhdžezach a ja ſhim jeho ſajaſ!"

"Sajaſ?" Meje? To drje je wón pjaný był a je ſo jemu taſka hlypoſeſ džala?"

"Niz? Nô, nětſlo tola wſcho jene. To mi tola we hlowje khobiſi, kaž wohſhida."

"Nô, nětſlo tola wěmy, ſchtó we hlowje ma. Ale nětſlo njeczin mi wón žanyh hlypoſeſ wjaz a poj ſo mnū! Hewak bubže hiſczeče horyſi!"

To bē Wóndračej, kliž bē na ſhwoje ſaſtojnſtwo hordy, tola pſchewjele. Poſkau ſo a pocža dobre hlowa dawacž. Pödrač džesche dolho pſchi nim dale, na njeho njedziwajo. Skócnje paf wosta pſched jenej khěju ſtejo, wucžeſe kluč ſi wotewri durje.

"Jow pojče nutſ! Jow ja bydli, a poręczmoj wo tej wězy!" W jſtwyňh durjach wosta pſchekhwapjeny ſtejo. Sa blidom ſedžachu jeho žona, Mařja a Hanž pſchi khofeu. Žona stanu a pſchiběza jemu napsheſeo.

"Ale praſ mi jeno, mužo, hōže dha ty težiſh? Po ſchyrjoch dyrbis hōže pſchindže a nětſlo je w ſedmiſh!"

"Saſtojnſke džela, ſaſtojnſke džela, macži; njemóžach prjedy pſchindže, byrnjeſ hych radscho chyžl!"

Tak Pödrač wosta w durjach ſtejo a hladasche roſdajejo hubu a ſe ſapazymaj wóczkomaj na pſchitomnyh. Sdasche ſo, ſo ſo jemu wěrič njeha, ſchtóz widžesche, potom paf ſtupi ſpěchne ſi blidej a ſawola: "Hölze, ſchtó dha ty we Wonezach džesč — a jowle w teſle jſtwě?"

Hanž bē ſo tak ſaſtrožil, ſo wón ani wotmolwicž njemóžesche. Ale to tež ani njeſne njeha, pſchetog Pödrač ręczesche ſa njeho:

"Hiſczeče, nano Wóndračez, ſyńče ſo a dajeſe ſebi roſumne hlowo praſicž."

"A, džicze mi — njeham waſcheho roſumneho hlowa klyſhēcž! Tón hólz njehuſhā jow a ſi teho ničžo njebudž, to je zyle wěſta wěz!"

"Zyle wěſta wěz? Pomyſlcz ſebi, ſchtó praſicze!"

"Zyle wěſta wěz!" bē ſaſo wotmolwa.

"Dobre! Duž wſmice ſaſo ſwoju čapku a pojče ſobu!"

Wón wa ſi a džesche ſaſo do duri. Wóndrač hladasche wſchón zuſy na njeho.

"Ale, Pödračez, ja ſebi myſlaſh, ſo čzem ſu wěz roſpowjedacž, kaž wý prjedy ręckieshče!"

"Ale dokeſh wý mojeho roſumneho hlowa ani klyſhēcž njehacže, dha ja njewém, cžeho dla waſh njedyrhjal do kłody dowjeſeſ. Marsch!"

"Do kłody! Schtó dha je?" ſawolaču tamni naſtroženi.

"To je naju wěz", ręcknu Pödrač, "to waſh ſmorže ſtara. Braju jeno telko; jeli ſo wón ſa pječ minutow pſchitwolit njeje, ſo byſhtaj ſo Mařja a Hanž vráloj, tylnu jeho bjeſe wſcheje ſmilnoſeſe do džerj!"

"S klijom hrož, hrožesche kruče ſhlađuju po jſtwě a deklamowasche — wěſo zyle hinač naſožuju — ſamoreč, kliž bē prjedy Wóndrač w omnibusu měl: "Na, wjeſzel ſo, tſinathy, hdyž cže potom ſchyrnaty po haſach powjedze. A do nowin pſchindž dyrbji tón žort, cžiſhčany hycž dyrbji, to hinač njepſchidam, a byrnjeſ hych ſam ſaplačicž dyrbjal!"

Nětſlo pocža dobremu Wóndračej tola trochu tužno hycž. Wjeſzecze, ſo to žorty njehu a ſo by ſurowje wohauſjeny był. Gſlowa njehasche won; dajeſe ſo dolho, ale ſkócnje ręcknu tola: "Hhort najnaj, je to tola nusa. Tak ſo mi tola hiſczeče ženje ſechlo njeje, ale hdyž dyrbji hycž, dha njeh ſo jeno w Božim mjenje hjerjetaj. Ale to ſebi wuproſhu, wo omnibusowej ſtawisne njehmě mi nichto ničžo ſhoniſ!"

"To ſo roſumil!" ſawola Pödrač — a poda jemu ruku.

"Tak daj ruku, bratſje! Ty budžesche widžecž, ſo móžu hubu džerjeſh — wěſo jeno tak dolho, doniž móžu ſi tobu ſpolojoſom hycž. To ſebi ſa wuſhi napiſaj!" —

Nětſlo bē wjeſzecle w malym domęſku a hdyž potom poſdžiſhō

wobaj Něhdžecjanskej so na pucz podaſčtaj, so býſtaj wo dnu ſ omnibusom so domoj wróćili, rjetku Wondrač, ſwojemu ſastojskemu bratrej ruku tſchaſo: „Ty, Podrakojo ſu tola ſchwarzni ludgo býli, to ſym dženja na tebi ſpoſnał!“

„Na, tež na Wondraezach by cžlowieku tež ſpobabanje mēc̄ mož; ſchoda jeno, so ſebi rosumic̄ nječachu!“
„Wostał to jeno, wot dženjnic̄ho dnja budže to ſlepje!“

Ze Serbow.

S Budyschina. Poſidzeli rano $\frac{1}{2}3$ hodzin ſo měſčenjo ſ wohnjowym holkom ſe ſparja wubudžichu. Na rybowej haſy ſo Kružic̄ thęza, w kotrej je Pietschmannez restawrazija, paleſche. Hdyž preñje ſylawu pschiſedzechu, bě ſo wohēn hižo psches zyku tſehu wupſchec̄teř. Hromady wody, kotrej ſo ſ wjèle ſylawow do plemjenja liſachu, jo býrſy ſalachu. S domjazeje nadoby wohydleryo ničo ſhubili njeſſu, kiba to, ſtož ſu ſebi pod tſehu khowali. Wohēn je pječa w jenej ſamknjenej kubinej komorje naſtał. Pschi wohnju je jedyn pschiſladowat do njeſboza pschiſchol. Wón pod koła ſylawy, po nowej horje dele pschiſedzazeje, pschiſindže a ſo tak cžeklo wobſchłodži, ſo dyrbjachu jeho w khorobnym korbje do měſčjanskej hoſternje doniſec̄.

— Šchtwórk rano je, wot Božeje ruciſti ſajath, knjes duchovní emer. Jan Rudolf Rychtar wumrjel. Njebozic̄ki je ſo w ſečze 1809 jako ſyn zyrlinskeho mučerja Rychtarja w Huczinje narodzil. Theologiju ſtudowawschi bě wón naipriódzy ſe ſchulſkim rektorom w Wosborku, potom ſ diaconom w Kluſchu a ſlonečnje ſ farariom w Koſezach. Na wotpocin ſo podawawschi wón dolhe leta ſaſtojnſto jaſtwoweho duchovného w Budyschinje ſaſtawasche. Wo kerbske pižmowſto je ſo wón jako dohloſetny redaktor „Miſjonskeho Pózla“ jaſlužbný ſčinil.

— Sa ludzi, kotsiz ſu ſo ſ wohnjowym njeſbožom w mniſchej zyrki podeschli, je ſo wſho hromadze naſdalo: 5457 kruhov drasty, 84 zentnarjow bérnow, 1 zentnat rafka, 2 zentnarjej grupow a 50 puntow mydla. W hotowych pjenjeſach je ſo ja nich naſberalo 23,361 hriwnow 33 np. Wſché dary ſu ſo po pschiſmernym waschnju wubudžile. Haſ je ſnate, bě wohēn w domje tapezérarja Glazela wuschol. Euteho běchu tehdź hnydom do pschiſptanskeho jaſtwa ſabdzili. Dokelž paſ ſemu žanu winu njeſſu dopokafac̄ móhli, ſu jeho tele dny ſ jaſtwa puſchcžili.

— Młodby cžlowieku, kotrej je, předy haſ je do wojałow ſchol, w Budyschinje bydlil a napožleſk w Elſaku jako wojaſ ſkuſit, je do Frangowſkeje cžeknul a w Dancu do franzowſteje zuſobniſkeje legije jaſtupil.

— 16. haprleje je ſebi tu wěſta Donathowa, na rěſniſkej haſy bydlaza, ſ wobwěſnjenjom ſiwiſenje wſala. Cžejſe myſle ſu ju naſabite, ruku na ſo ſložić.

(Wuſlady na pschiſhodne wjedro.) ſſuče wjedro ſda ſo nětkole nimo býc̄. Wokolo 24. a 25. haprleje mamý deschczili woſčac̄, prame wložne wjedro paſ halle 29. haprleje jaſtupi.

S Delniſeje Hórkli. S domjazeje pjerifny huſy naſwjetſchu ſtarobu dozpaſ. Jedyn tudomny wohydlert je wondano huſezu ſaréſak, kotrej je 22 lét doho wjeſele a horjo huſezeho ſiwiſenja woptowala. Hdyž bě wondano tſeče jejo ſnjeſka, wona ſ kſchidloſa ſamachawſchi jako morwa ſi ſemi padze. So by hili ſmijertne bědzenje poſložil, jej jejny hospodař ruciſe ſtevej puſchcži. Na to ju woſkobachu a, dokelž bě po ſdacu rjana tučgna, ju do Budyschinje na wili do njeſtechu. Tam ju ſena knjeni jako wulku ſadnoſc̄ w jutrownym čaſu ſupi, ſo by ju na kſchidloſach ſwojim hosc̄om pschedſtajila. Mađiſomne je huſezu, předy haſ je ju pjeſka, někotre dny warila. Njejeſli to cžinika, boſimy ſo, ſo budže ſmótram huſaza pječenj doho w ſoldku ležec̄.

S Dobranęz. Jenemu tudomnemu poſčokarjej je ſo ſrjeđu tydzenja w nozy kotej poſčokow kranul. Paduch je, kaž je po kledze wubudžec̄, wſhé koteče woſčekowal a naſcegħi ſobu wſal. S tym paſ je ſo runje ſſebal. W kotezu bě drje ſylny lub, tola mało mjeđu. Poſčokat wſchal by paduherj radſho měd, dygħi ſwoje poſčok pschewoſtajil.

Se Scheschowa pola Njeſwac̄idla, 17. haprleje. Wjèle po možy je ſo naſchim wohim wotpalenym hižo doſtał, a bratrowska, kſchec̄janska ſuhoſc̄ ſuhoſnych gmejnor a jenotliwych pschedſelov, bliſtich a dalotich, je naſ něklo wſchědnje hauſa, — ale naſbóle nam tola dženja ſi wutrobje bje a ju ſi džakowanju wabi, hdyž ſhonimy, ſo je naſch hozolubowaný kral a krajny knjes pomniš na naſchim wotpalených a ſo ſ darom nad nimi ſmiliſt. Jego Majestoscz ſakſki kral je 500 hriwnow ſa Scheschowſkich wotpalených poſčok. Dokelž

paſ je Scheschow cžiſege kerbska wjeſ, dha wulfotny dar naſchego krala lutym ſſerbam ſi ſlepchemu pschiſindže. Wſchitz 41 wotpalen ſu hami ſſerbia, wot tamneje psches 80 lét stareje wowlu haſ ſi naſmjeiſhemu džefcžu. A my wěmy, ſo je naſch kral ſi zyklum ſwojim wſhokim kralowſkim domom tak miſoſejiw napschedzio ſſerbam ſuhyleny, ſo je to po jeho wutrobje, hdyž ſo ſſerbam dobraſta ſtanj. Neſch jeho ſa to ſtajnje ſtovi a ſemu ſkuſi kerbska ſhéra! Bóh ſohnuj krala!

S Něczina. Piatk 20. haprleje rano w 5 hodzinach ſ brožnje, tudomnemu kublerjej Wjeli ſkuſhazeje, wohēn wubudži. Bróžen ſo do cžiſta haſ na murje ſpalí. Wona bě hiſhce ſamknjenia, hdyž pytnuču, ſo ſo w njej poli. Wohēn je ſloſtniſla ruka ſaložilla.

S Baczonja. Njeđzeli 15. haprleje popołdnju w 4 hodz. ſo wubjerkowniſy „Towarſtwa ſſerbſkih Burów“ w tudomnym hofſenzenzu ſhromadžichu. ſſejmli ſapóžlanz, knjes ſſolla, jako towarſtowowy hlowny pschedkyda, wopominac̄, pschitomnych poſtrowiwschi, naipriedy létuſe ſjane naſečzo, w kotrej zyka pschiroda ſ mozu woſkiwia a kraſnu nadžiju do wutrobom wſhéčk poſožnych ſſerbſkich ratarjow plodži. Po wulkim nam ſo Boža wobradzenym ſneſy ſimy ſwoje ſyly ruciſe a derje ſadželac̄ móhli a mjeſachu wone doſtał wloži doſc̄ ſi mlodnemu ſhadjenju. Neſch tež něklo tu a tam pōčinje trochu bucho býc̄, to mamy tola doweru ſi Bohu, ſo nam w prawym čaſu po rjantym čoplym ſkónečnym wjedre miſty deshezit pōſczele a naſch ſube plody na polach, kukač a ſahrobač ſched ſmierskom a druhei njeſhodu ſaſhowa. Na to knjes pschedkyda djeńſki porjad woſſewi, kotrej bě ſkótki, jenož dwě naſeſnoſci wobſkazaz. — S preñja jednaſche ſo wo tym, haſ ſiemere ſo tym dobroc̄zimy knjesam, kiz ſu hlownemu towarſtu pschi jeho ſaloženju trébne pjeniſe njeſhebic̄zimy poſcžili, tute pjeniſe wuplaſcži, dokelž jich towarſtvo po ſaloženju lutowařnijom a wupozjeſtwinom wjazy njeſpotrjeba. ſa to ſo pschitomni wupraſiſu. Duž ſo wuplaſczenje woſamku, a knjes poſkadnik ſſomoła-Spytečjanſki je hnydom bjes dowěrnikow ſoſdželi; něklo drje hilo ſu wſchitte ſ danju w prawych rukach. Besche ſich 1200 hriwnow kapitala a 35 hr. 17 np. danje. S druga knjes ſſolla namjetuje, ſo by ſu létuſa hlowna ſhromadžisna w mjeſazu juniju wotmela a ſo by ſu knjes dr. Blažmann-Sajdowski, kiz ma wo naſch poſkadniky wulku ſaſkužbu, dokelž je preñi naſtort ſi ſich ſaloženju dal, wo pschednoſch ſa nju proſyl. Tež ſi tym namjetem běchmy wſchitz ſchedzene. Hlowna ſhromadžisna dyrbi ſo tón kręc̄ w Haſlowje wotmec̄. — Na to ſo wo wſchelcžiſnach ręczesche. Pschejeſche ſo, ſo by ſu ſola ſkerje ſlepje tež w rjanyh Buſezach naſutoſtwa a wupozjeſtwinja ſaložila. Knjes ſeróna ſi Buſez ſlubi, ſo chze ſo ſe wſchel mozu wo to ſtarac̄ a prosheſche, ſo buſhu na ſhadjowanku, w bliſtichim čaſu ſi temu ſamerej ſwolajomnu, tež mnosi ſobuſtawu wobſtejazich poſkadnikow pschischi, ſtož ſo ſemu pschiſubi. — Dale roſprawjeſche knjes ſſolla wo hubjenym wuſpěchu naſchene petiziſe dla hoſtwy atd. a radjeſche, kaſ měli ſo teho džefcža naſmuſdrischo dale pschiſmac̄. Knjes ſſomoła napomina ſi poſpym ſi ležnym hróchom. Knjes kaplan Nowak-Radwoſki namjetuje, ſo buſhu ſo pschinoſchli ſlepje do rjada ſeſtajake. Wobſomkuſhmy, ſo buſbu do Michała wſché ſaſlaczene býc̄. Knjes Bartko poſjedasche, kaſ daloko ſimy ſi twarjenjom doma „Macižy ſſerbſkeje“ a prosheſche, ſo buſhu pschitomni a wſchitz ſich ſamožic̄ ſuhoſdža a ſnac̄i podželne liſty, hdyž budžea ſo Macižni dowěrniky ſi nimi wo jich durje a kerbske wutrobę klapac̄, bohac̄ ſe ſtebjerati, ſo buſhu „Naſch dom“ na fw. Michała móhli twaric̄ ſapoczeſc̄. Hnydom pschitemni dobrowolne daru ſa nowy dom do L. Mlynkoweho klobuka ſkładowaču. Były ſkład budžem w „Sſerbſkih Nowinach“ ſwitowac̄. — Na ſhadjowanzy mejachu jaſtupjeſerow ſeſhōwaze poſožne towarſtwa: Ahróſcježianſke, Hodžiſke, Małowielkowske, Buſekjanſke, Cahowske, Radwotske, Kalbičjanſke a Njeſhelicžanſke; druhe běchu ſo ſamolwike, jenož Poſchiſke knadž ſpi.

S Bréſnjeje ſamjenza. Šchtwórk tydzenja wjedor ſu ſo tu Rječkez thęza, hróž a bróžen a hróž ſuhoſda Hencža wotpalite. Besche tym, ſo pola Rječkez nimale ničo njeſſu móhli wohnjej wutrobac̄, bě móžno, Hencžez bróžen cžiſe ſuhoſdža. To je něklo hižo ſa ſkótki čaſ ſhtwórk wohnjowe njeſbože, kotrej je naſch ujeſ ſoſdžlo. Tež wone je po ſdacu wot ſloſtniſkeje ruk ſaložene.

S Hornjeje Wjasonižy. Šanđzenu njeđzeli ſo tu ſudowa ſhromadžisna wotbýwasche, w kotrej thęgorſtowjeſemſki ſapóžlanz ſi Zimmermann ſi Dražđan a Gräfa ſi Viſlopiz ręczesche. S Dražđan bě něhde 150 ſozialdemokratow ſi wotpohladom pschiſiello, ſhromadžisnu roſrafyc̄. Hdyž ſich wjednikej, hornjeſerzej Fráždorſej ſi Dražđan, kotrej bě po kódziny ſa ſobu ſečač a ſkónczne ſapóžlanza Gräfu na cžesći pschimal, ſlowo wſachu, woni taſku haru cžerjachu, ſo dy-

bjesche ſo hromadzisna rospuszczenie. Mnosiſy ſozialdemokratojo běchu trumpety a harmoniſti ſobu pſchinjeſtli, na kotrejch helsku haru dželachu.

S Wojerez. Mandzella tudomneho ſelesniſkeho ſekretara ſ., kotrej je hido někotre měhazy duchalhora, je nijedzeli rano ſahe ſwoje vobhdenje wopuſczeſta a do Čorneho Halschirowa ſločila, w kotrejho wobže je ſo teplia.

Dary ſa natwarjenje herbſkeho domu.

Profeſorſti kollegij wychſeje reali w Piſtu . . .	5 hr. —	np.
Aſſistent Wlazlam ſialka w Praſy	1 = 65 =	
Juriſ P. Panotovicz w Mitrowizy	114 = 9 =	
Adolf Černy w Kralovej Hradzu	13 = 10 =	
Waltin w Wojerezach	8 = 10 =	
Jordan, kantor w Popojzach	5 = — =	
Schwela, kantor a redaktor w Skarboſcu	3 = — =	
Wienta, kantor w Róženice	15 = — =	
Zakub Nowak, tachantſki vikar w Budyschinje	15 = — =	
Profeſor Alexander Petrow	4 = 23 =	
	184 hr. 17 np.	
Prjedawſche dary: 16,534 *	35 =	

Dotal naſwath kapital ſ danju a ſe ſbytkom

Maczicneho domu: 16,718 hr. 52 np.

w Budyschinje, 21 haprleje 1894.

J. Bartko, ſarjadniſ.

Priopk.

* W Holbinje (Taubenheim) ſu wojerſki pomnik ſloſtniwo wobſkodzili. Ženu wulku lamjentnu ſulu, kajkež ſu na podnoſy pſchitwjerzene, ſu ſ mozu wotpaczili a ſtronu ſulili. Dale ſu jenu ſ tých ſelesných kanonickich ſulow, kiz ſu do pomnika ſaſadzene, ſ njeho wukamali. Derje by bylo, hdy bychu teho abo tých njeplechow wuſledzili.

* W Grunewaldze pola Varlina je ſaſdzeny pſiatk dopoſkunja 30 lētny murjet Thiede na ſjawniej droſy někotre ſta kroczelow wot wobhdenych twarjeniow miloſciwu ſotru Helenu Schweiſelez, džowku jeneho kublerja w narañſkej Bruskej, ſkonzowal. Žabdaſz je na to hiſceze jenu žonu, wěstu Klebedzonu, nadpanuł a wumozowal. Žedyn murjet, wěsty Braviz ſ Wilmersdorfa, je poliſju na mordarjowym ſled poſkaſl. Wón ſo dopomni, ſo bě jeho Thiede na dnju, na kotrejch bě ſo mordarſtwu ſtalo, wſchón roſhorjeny ſetkał. Klebedzowna je Thiedu hnydom ſa člowjeka ſpóſnata, kotrej je ju nadpanuł. Kaž wona praji, je wona jeho, ſo pſched nim wobarojo, do porsta kufzla. Pódla teho je jedyn kubler ſe Schmargendorfa tele dnj na měſtnje, hdyž je ſo nadpad na Klebedzonowu ſtał, lazowy knjeſl namalał a ſebi jón jako mózne dopoſkamo ſhował. K temu hiſceze pſchitndze, ſo bě Thieda dnj po mordarſtwje gminjek wychſnoſci wosſewil, ſo do Budyschina poczehnje a ſebi tež woczehnjenſke pízmo wot poliſji napiſac̄ dala. Sklončenje ſo hiſceze naſhoni, ſo Thiedowa ſaſdzenoſć tulanje, ſo je wón njeſkuł wobeschoł, podpjerac̄; jako wojaſka jeho do druhéje rjadownje wojerſtwu pſchitadzihu, dale ſu jeho tež w zivilnym živjenju dla paduchoſta a čelneho ſranjenja khostali. W Schönebergu a woſkolnoſci jeho ſa člowjeka ſnaja, kotrej by ſwojich pſchecziwnikow pſchi kóždej ſklaſnoſci pola poliſije a ſtatneho rēczniſtwa wobſtorzil. Dwaſ poliſiſtaj ſo pſched Thiedowym bydlem poſtaſiſtaj, ſo byſchtaj jeho ſajaloj. Wječor woſkolo 8 hodzin ſo wón domoſi wrózgi, ſo by ſwoje wězny ſwjaſat a do Budyschina wotjel. Hdyž poliſiſtaj pola njeho ſaſtu-piſchtaj, wón ſamyſleny pſchi blidze ſedjeſte, kluwu na ruku ſeprěwſhi. Poliſiſtow wohladawſki ſo wón wuſtróža a ſawola: „Ja njeſkym był“. Žedyn ſ poliſiſtow wotmolwi: „Njeſteſje džé, Thieda, čeho dla pſchitndzemoj“. Na to ſo wón ſatorje a halle něklo ſpóſna, ſo je ſo ſam pſcheradzil. Gastoſniſkaj pola njeho krawau manschetu, ſ krawu womaſanu pſchedkoſchliczku a dybſacze ſrubicko na maſkaſtaj. Tele dopoſkama w rukomaj poliſiſtow wohladawſki, wón ſawola: „Ach, to džé moje ſchaty njeſku, ſotru Helenu njeſkym ſkonzowal.“ Jego hospoſa pak, hdyž ſo ju praschahu, ſ wěſtoſeſu praji, ſo ſchaty Thiede klesheja. Tež na maſakanu lazowy knjeſl na Thiedowym lazu pobrachowasche a ſo čiſſeje druhim knjeſlam jeho laza runaſche. — Mam ſa wulke ſbože, ſo ſu Thiedu ſ čaſkom ſajeli, předy hacz je do Budyschina wotjel. Schtó wě, kajke ſloſce by w Budyschinje ſkuczil.

* Tele dnj do jeneje piſatnje w Zagrebje rano poſkužobniſ ſtupi, ſo by ju wurſedzil. Na dobo pytnu, ſo bě ſo jemu ſ pöbuschi piſana papjera pſchilepila, kotrej bóřy ſa ſtoſhēznaſkou ſpóſna.

Kaž bě wona pod jeho čriji pſchitſhla? Je ju ſ drohi ſebu pſchinjeſt, abo je w piſařni na ſemi ležala a ſo jemu, dokež je na nju ſtupi, ſtobrachovnik ſo jeho wopraſcha, hac̄ jemu 100 ſhēznaſkow njeponbrachuje. Tón na njeho ſaborka, ſo žane džeczo njeje, ſo by njevjeđaſl, kaž ma ſo ſ pjenjeſami wobhadez. Alle poſkudniſu pſchitħla-dawſki ſo tola w hlowje drapac̄ pocža. Možesche hladac̄, hdyž čzysche a licjic̄, kaž čzysche, 100 ſhēznaſkow njenamaka, kiz dyrbjachu w poſkudniſu ležec̄. Sklončenje ſo wěz wujaſni. Knjeſ ſe hac̄ hluhoko do noz̄ dželak a wſhē pjenjeſhy na bliđo wukladi a pſcheliczil. Na dobo bě ſylnje poſtaſcz dyrbjaku, pſchi čimž bě jemu jena papjera ſ bliđa na ſemju ſleczala, a hdyž bě rano poſkužobnik ſtobrachovnik na nju ſtupi, bě ſo jemu ſtobrachovnik ſ pöbuschi pſchilepila. Do taſte ſtaroſe ſe ežennoſe ſe budzishe poſkulanje wo poſkudniſu wobhla-liku ſtnejſa ſtajic̄ móhlo, njebudzishe li poſkužobnik ſo na tu papjera dohlaſał abo ju ſwojemu knjeſej wotedal?

* Najmjeñſchi po ſ. Arzynowwodka Hilgobjeta, džowka ſwudo-wjeneje rakuſkeje kroñzpryñezky Stefanije, ma najmjeñſkeho pſyyczki na ſwězce. Tejny pinczík njeje wjetſchi, hac̄ pſyyczki a ſočki, ſ kotrejch ſebi džeczi hraſkaja, je 13 centimetr. wýški, 17 centimetr. dolhi a waži jeno pječ ſerilow punta.

* W Blankenburgu w Braunschweigſkej ſu jeneho ſeržanta a jeneho podwyschla 92. pſecheho regimenta dla krijuowanja rekrutow ſtobrachovnik na 5 a 7 měhazow ſaſuzdžili. Dale ſu dla pſcheczehanja woſkalow jeneho podwyschla Nowostreligſkeje garniſony ſtobrachovnik na 5 měhazow a ſ poniženjom na jednoreho woſaka khostali.

* Bayerska ludowa ſtrona je krajnemu ſejmej petiſiju pſchepo-dala, ſo by ſo na kóždym bayerskim hamſkim ſudniſtvo džen poſtaſl, na kotrejch by prawiſnik, wot ſtata poſtaſeny, kóždemu darmo radu a poručenje w prawnych wězach dawał.

* W Kirchheimbolandenje ſobotu rano w 3 hodzinach w wobhdenju pſchekupza Luža woheň wudhyri. Gſo prozujo, ſwojeju ſynow, w naſtviſe ſpizeju, wukhovac̄, Luž ſ tutymaj hromadzje ſmierz w plomjenjach namaka.

* (Kadofne jaſtwo.) Pſiatk thđenja je ſultan pſchi ſklaſnoſci baſramiſkeho ſwjetlích, kiz w Konstantinoplu pjenježneho dohla dla w jaſtwoch ſeſtachu, wukwobodzil, hdyž bě předy ſe ſwajeje moſchne wſchitke jich dohly ſeſaplaſcowal. Na tym jemu hiſceze doſež njebe; wón mjeniujy tež wſchitkum jaſtym, předy hac̄ jaſtwo wopuſczeſtihu, bohatu hoſčinu wuhotowac̄ da.

* Hroſne ſkonzowanie nowonarobzeneho džecza je ſo 31. měrza w Nizzzy ſtało. Saſrodnit Abrulat tam, na ſpodziwne ſchrótowanje ſkonzowani, pſches ſlucžowu džerku kufajo, wuklada, kaž jeho ſkuzobna holza nowonarobzene džeczo jo w rukomaj džerzo ſe ſubami wobdzetowasche a wettorhane kruhi pôžercsche. Saſrodnik durje robiwſki wo pomoz woſlaſche a mordarſtu ſajec̄ da.

* Lébda je ſo ſežoplito, a hido je ſaſko wo kholerje ſkyschec̄. W ruskej Pólskej ſu w měſeče Plozku a měſacieku Mačonje 7 člowjekow na kholeru ſchorli a 4 wumrjeli. W Warszawje ſu wot 10. hac̄ 15. haprleje 4 ſkorijenja a 3 ſemrjec̄ ſapiſali.

* Wobhaderſtwu Jeruſalemu je poſkudniſe pſeczadwazec̄ ſtobrachovnik ſo 20,000 na 50,000 duſchow ſroſilo. Bjes wobhaderjemi je 28,000 židow, kotsiž ſu ſ Ruskej a Dunajſkich krajow pſchicžahnuli. Gſnabž budze Jeruſalem tola hiſceze ras wulke židowſke město. Kſcheczijenjo to židam njebychu ſawidzil.

* Wobhaderſtwu Dahomejski kral Behanzin je ſtobrachovnik ſupje Martinique pſchijek, hdyž dyrbj po poſtaſenju franzowſkeho knježetſtwa hac̄ do ſwojeje ſmierzce ſawofſac̄. K novemu pſcheczkej wón po dwazeſidnijownej jeſiſe dojedze, kotrej bě jeho kóžtro ſylnje ſmotala. Hdyž bě ſo kóž ſtobrachovnik ſtobrachovnik, krala a jeho pſcheczkej ſupſtach ſa dwo artilleriſte woſy ſtobrachovnik a jich napředy do Tartanskoſkeho forta dowjeſeſtu. Tón na hórzny leži, na kotrej jeje naſkocze dla woſaj horje ſječ ſiemjózecſtaj. Duž dyrbjachu kral a jeho pſchewodberjo ſ ſoſow ſtupic̄. Behanzin, kotrej je trochu čampatz, ſo njeſc ſaſche, pſchi čimž wón njeſpcheſta, ſ dokežje trubki pačac̄. Do forta pſchitſhedschi ſo Behanzin na ſtol ſyže a jeho ſchýtri žony a tſi džowki ſo woſkolo njeho klapnichu. Šežda ſ týchle džowkow, kotrej ſu hido 13 hac̄ 16 ſt ſtare, ma druhu mac̄; kralowý lubuſki je džewjeſlenný hols, Vanilu rěkazy, kotrej budzishe ſ jeho naſlēdnikom dyrbjal byc̄, jara mudre a ſiwe džeczo. Behanzinej jeho džowki poſkužuju, kotrej ſa njeho warja a plokaſa. Wón žane wino njeſpije, ſa to pak čim ſadſho piwo a rum, a wo nim powiedaja, ſo je wón njeſolepſhomu palenzowu pieč.

* (Léčo 1894.) Tele dnj je na ſlónzu wjele čzemyňch blaſkow wibječ. Spodziwna je podobnoſc ſtobrachovnik ſonſchim.

18. měrza minjeneho lěta wulkí hněh padže, kótrž počnou nížinu pschely. Na to mějachmy blesmrczne njebo a 46 dnjow dloho trajazu huchotu, kažkuž hiscze měli njeběchmy. Větža ho nam 16. a 17. měrza wjele hněh natidze a mamy s těho časa stojnu huchotu. Göttingški astronom Klinkerfues sa lěta 1893, 1894, 1895 a 1896 wulzschnu huchotu sa Evropu větchci a to sklončněho poblatování dla, kteřez je w tyh lětech najwjetše. Nasichich lubych burów tajki wuhlad swježelicž njezdze. Scherole kraje sa deshcíkami žedža. Nam w saskej Lusízje je hněh hiscze kuse wlohi sawostají a kmy w pozledních dnjach tu a tam rjane deshcíkli měli; duž najebacž wětcheczerjow, dōwěrny ho temu, tiz loft a wětry wodži a wšichce mrózce.

* [Sajecze połkownika (wyschka)]. W Cremonje w Italiskej ho wo pełkowniku Tito Serpieri, jara sažlžbnym oficeru, kotrehož su psched někotrymi dnjemi sajeli, wjele recži. S heczenza w Cremonje, w kótrymž Serpieri bydlesche, ho wot wěsteho časa žem w schelake wězy shubjowachu, wožebje kleborne nože, widliczki a klyz s blida. Sa dolhi čas sa tym pschinéz njemžachu, schio je žobu bjerje. Mnogo wimy sklončnje na to pokłasowachu, so skuczež nichči druhi bycz njemž, hacž połkownik Serpieri. Bórsy tež jeho woprawdze pschi paleczenju lepichu. Powšichtowne mějachu sa to, so ho tu wo khorosz jedna, tiz ho kleptomanija mjenuje, a w kotrež ho czlowieck fransenja szterzecž njemž; ale divisijine komando je tola wobšamio, tu wěz wojskemu žudniſtu roszkudžicž a wužudžicž dacž.

* (Wotprawjenie žoniſhco.) Njedawno su na jaſtowowym dworje w Waltonje pola Liverpoola 53-létne Maršchu Wallerku wotprawili. Wona bě ſwojeho muža pod wobſtejnoscžemi, wožebje klymi, sklonzowala. Pschedbyda žudniſteho dwora, kótrž jeje prozež na wjedowasche a ju k kmjerczi wotkudži, bě ſwoju recž s tym wobſamknut, jo bě prajil: "Njemžno je wěricž, so mož ho tajki njeſkut w hrjedž města stacž, a tola je ho ſtał." Waller bě mordarzny druhi mandželski. Wona bě pschi wšchu měru žarliwa. Hdyž jeho jenu w twarſtowje s njerodnej žonku namaka, wona jeho ſhabnu a wužasa a jeho w nozy do pinzy czíznu, hdyž jeho wjele njedzel doho pschijamknjeneho bžeržesche, jenož tak wjele jědze jemu dawajo, so hłodu njewumrje. Pósla jeho czwiliwasche, jemu jedyn ſtam po druhim wotřesujo. Nas jeho se želeſnej žerdžu k ſemi porasy. Či dny poſdzischo jeho s roſchęzepnym noplom namakachu. Hacž runjež někotri ſastojnizy pola ministra ſnutschowych naležnosčow sa nju wustupowachu, so by k kmjerczi wotkudženmu k jaſtu na čas živjenja wobhnadžil, ho minister k temu nahnućicž njeda. Po prawdze ho ſta. Njerazniznemu ſynej dowolichu, ſwoju maczež džen do wotprawjenja wopytacž. Wotprawjenje ho poňdželu psched tydženjom rano w 8 hodžinach ſta. Runjež bě toſta kurjawa, bě ho tola do jaſtoweweje bliſkoſče wjele ludži ſhromadžilo. Po wukonjanym wotprawjenju bu, kaž kózdy ras, na jaſtowowej wězi czorna khoroh wužwženja. Pschi wotprawjenju nježmědžesche žadyn dopižowat pschitomny bycz.

* Čejke wichory a ſliwki su w Texasu, Louisianje a Mississippiju wulke ſapučenje načinile. Menosy ludžo su morjeni. S dobom w Wyomingu, Dakocze a w Nebraszy bylne hněhove wětry knježachu, kteřez žu jara wjele ſkotu ſaniczile.

* Najhůsczicžo wěrowana kellecká zyleho kwěta drje je tola ſtjeni Ada Gray s East-džiwiadla w New-Yorku. Wona je ho tele dny k hedinem u rasej woženila. Pjeczo jejni předawachii mužojo su bži, že žiwi. Jeli to tak dale poňdž, budže ho bórsy towarſtwo bž wšich mandželskich knjenje Ady Gray ſaložicž móz.

* Po haxrlejzy pôzlačz je kolkrotny žvět čhylo ſežehowaze Amerikanske wosjewjenje: Amerikanske towarſtwo, kteřez čhe zigar, zigaret a trubki zyle ſahnacz, je ho w New-Yorku ſaložilo. Wone ma ſamér, bžo „zyle hotowy“ tobakowý kur runy pucž do wšichlikh ludžazých pschedbytkow wodžicž, kaž ho w wullich městach s zentralnych plunrňow a waduwodow plun a woda do wšichlikh bydlow wjedžetaj. Duž čhe mjenowane towarſtwo tobakatnje twaricž, we kótrýž budže ho w wullich pjezach drohi a tuni, derje wonjath a kmjerczaj tobak žhli. Kteřez derje wuczſczeny kur zyle bjes nikotina po roſtach do wšichlikh wobydlenjow a hosczenow zyleho města pocžehnje. Kurjerjo njebudža wiži trjebacž do njeſchwarmých zigarow kufacž a ſe kmjercz, trubkou kur frébačz; pschedož w kózdej ſtreje budže ſe ſeženy doho, po zulej ſtreje dožahaza gumijowa řečka s jantarowym nakónzom řečacž, tutón trjeba kurjet ſa blidom ſedžo abo hnadž tež w kožu leži mjes hubje wſacž, hdyž čhe kuricž. Wježnjenjo budža ſebi w měſeze na zylu tydžen měch wuczſczeneho kura ſupicž móz.

(Syrkwinne powjescze hladaj w pschitofy.)

Lovrija hnojazeje ſele, jačo kainita a karnilita je hžo doschla.

S pocžeczowanjom

Ota Šauberlich w Lazu.

Parny rěsak w Delnjej Wjasóny (Nieder-Nenkirch) pod wýžokim ležom

porucza ho k spěchnemu podawanju hraniteho drjewa, deskow a ſatow, kaž tež héblowaných ſchundowanskich deskow, ſchundowských a ſchindzelowych třechých ſchwatow we wšichch ſchěrach po naſtunisich placžinach.

Kózdu ſobotu bym wot 11—12 hodžin w Sendziz reſtawraciji w Budyschinje na fotolice ſazby k rěčam w naſtupanju podawanja, placžinu atd.

Norla August Schmidt.

Najwjetša pschedawačna

klomjaných klobukow

s wulka je njeſawadnie firma Leopolda Posnera s mala

kotraž je psches ſwoje pschedawanje po zylisnach w naſtupanju wužierka a tunjoscze njedozahliva.

Roschene klobuki
po najruečischo a najtunischo pschedzelaſa.

Leopold Posner,
w Budyschinje na bohatej haſy 7.

Ahěza na hornim Židowje čzo. 79 s dwěmaj ſtromaj a ſe ſadowej ſahrobu je pschemenjenja dla na pschedan.

Živnosć cíjilo 17 w Nowych Družezach pola Žiczenja s něhdze 10 kózami pola a jara dobrymi ūkami je pschemenjenja dla hnydom na pschedan.

Živnosć na pschedan!

Sahrodniska živnosć cíjilo 16 w Rodezach pola Pomorž ma ho dla dželenja herbſtwa

hrjedu 2. meje 1894

dopoldnia ſe wſhem inventarem, a pizowymi ſkladami na pschedzowanje pschedawacž. Wona je 6 okrow a 154 □ prutow wulka a 160 dawhskimi ſenoscžemi wobcežena. Dalsche wuměnjenja ho w termiji wosjewja.

Herbjo.

Ahěza na pschedan!

w Mcelbízach pod Czornym Bohom je ahěza cíjilo 10 přečezczechnenja dla na pschedan.

Ahěza ſ polom je na pschedan w Schwäzach cíjilo 3.

Ahězka ſa živnosć cíjilo 88b ſ maživnymi twarjenjemi w Radworzu je pschemenjenja dla na pschedan.

w Comsku pola Minakala je živnosć cíjilo 24 ſe 16 kózami ležomnoſeze ſe živym a morwym inventarem na pschedan.

W kotezach je mala živnosć čzo. 9 na pschedan. Dalsche je ſhonicz pola Schneidera w Eustu cíjilo 6.

R kwaſnym a ſklađnoſnym daram
porucza

B. Fischer
na žitnej haſy
pojed wulki ſtakd najlepſich
wudžekow,

f. ſolingských ſlidowých nožow
a widličkow,
čizow,
warzych ūdobjow,
butrowych wahow,
dežimalnych wahow,
khoſejowych mynow,
plotow,
wohrjewanskich bleschow,
tybowanskich maschinow,
žimanskich maschinow,
khlébowych hělow,
kweitkowych ſlidow

atd. atd.
pschi ſnathym kruče ſprawnym poſluženju a po najtunisich placzisnach.

B. Fischer
na žitnej haſy.

Kóſlaze kóžki

kupuje po najwyschich placzisnach
Gustav Raucke na garbatskej haſy.

Kóſlaze kóžki
kupuje po najwyschich placzisnach
Heinrich Lange
pschi ſerbſke katolskej zyrkvi.

Wojewienie.

Wojenne ministerstwo ma myśle, też w tymże lęce konje saskiego płaconia jako remonty sa wójsko se swobodneje ruci kupowacę dacę.

S tuthm samem maja so

remontske wiki

w Budyschinje na tselnischem 9. meje t. l. dopołdnja wot 9 hodzin,
w Kamjeniu w měszechanské drzewoni 28. haprleje dopołdnja wot 9 hodzin,
w Lubiju na skótnych wilech 10. meje pschipołdnju w 1 hodzinje

wotbywacę.

Komisja, wot wojennego ministra t temu wotpóziana, budżet konje, sa remontske samery so hodżaze, po szcěhowazych wuměnjeniach kupowacę:

1. Pschedawarjo maja s wopisom polizajskie wyshnosze swojego bydliscza dopokasacz, so su so konje, wot nich pschivjedzene, w Sakskej płaconie. So by so ród pschedwiedzonych konjow spósnal, dyrbja so pschipushezne abo frēbze wopisna żobu pschinjesc. Dale dyrbja pschedawarjo dopokasacz, so su nastupneho konja dwę lęce wobshedzeli.
2. Konje dyrbja 3—6 lét stare bycz. Kupujomne 3 lētne konje dyrbja s najmniejsza 1 meter 46 centimetrow a połnolētne 1 meter 52 centimetrow wyższe bycz. Najwjetša mera sa tisłtne nježmē 1 meter 57 centimetrow a sa połnolētne 1 meter 68 centimetrow pschelrocziec.
3. Schumele, frēbzy (hengsty) a pschirēbne kohly so njelepuja.
4. Pschedawarjo maja sa wszech braci po §§ 899—929 krajnych sakoskich knih sakskiego królestwa (sakoskie a wukasne łopjeno s lēta 1863, strona 109 a dalsze) a pschecjivo njepeczinkę kopania na cąż dweju nježel rukowacę.
5. Jako kħmane spósnate konje so pschedawarzej hnydom saplačza a na mēsze wotwoſmu.
6. K lōzemu konje ma pschedawat bjes wožebiteho farunanja pschidacz:
 - 1 nowu wusbu s dżerżazeje howjaseje kože,
 - 1 nowu gurtowu abo powjasowu hlowozu a
 - 2 konopjanę postronkaſ.

w Draždānach, 4. haprleje 1894.

Wojenne ministerstwo.

Wóſk.

Wóſkowy twar a panki kupuje
a placzi najwyšsche placzisny
Hermann Leßmann,
mydlarnia na hornczetskej haſy 3
a na žitnej haſy 3.

Howjasu kožu, chelaze kože
kaž tež wszech druhe kože kupuje po
najwyšszych placzisnach

Heinrich Lange
pschi herbskej katolskej zyrki.

Koſlaze Fóžki

kaž tež wszech druhe kože kupuje po
najwyšszych placzisnach
Louis Fleischer
na swonkownej lawskiej drósy 18.

Pawol Giebner

na bohatej haſy cążko 18,
s nutshodom na theaterskej haſy,
porucza swoju

winařnju

s winownju a žnědárnu.

Wino w kachzach a korbach
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w čwizach roſefczelu, teho runja
po jenotliwych bleſchach wszech dru-
žiny četwjetnego a běleho wina.

Koždy može so na to spushezec,
so pola Giebnera cziste woprawne
wino doſtanje, kotrež derje tyje a
kotrež je ſtrouſczi ſpomožne.

Tunje jerje

rjane wulke, mandel po 30 np.,
kopu po 110 np. porucza

J. G. Glien
pschi drzewowych wilech.

Kraſne nowoscze w draſtnych tkaninach

po wszech placzisnach w wulkim wubjerku:

žaketu, deshezne mantle, kapotu,
khornarje

porucza po wurjadni tunich placzisnach

D. Meschter

10 na žitnej haſy 10.

W wudawatni „Sberhskich Nowin“ je po 30 np. doſtač:

Vukenjena,
fa
evangelſte ludo we ſchule
po wukasach

Kralowskich Injejerſtrow Schlesiskeje provinzy lēta 1893
festajane.

Mjedoſty ſyrup.

50 centnarjow f. ſyrupa, wožebje
ſłodku tworu, s kotrehož so předy
punkt po 30 np. pschedawasche, wot
něka, so bych jón rucze wožby,
punkt po 20 np. pschedawam. Dale
porucžam hishez ſ. ſyrup punt
po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Wopravdžite

Würzburgske runklizowe ſymjo
porucza

Carl Noack na žitnej haſy.

Holzy t požlužowanju hoscjom,
žlužobne a kuchinske holzy, wotroč-
kow, dżowi, wolažych, strażnikow,
dżelaczerſte ſwójby phta Schmidtowa
na ſukelskej haſy 18 w Budyschinje.

Cjažniki
najtunšcho pschedawa a najlepje
poriedža s ruko-
waniem

Curt Jentsch
čožnikat

na swonkownej lawskiej haſy 5
Něžu tež herbſi.

Wužobnik so pyta!
Sa ſwoje kolontaltworowe
khamy wužobnika pytam. Zara
dobra ſchulſta ſdželanosc je nuſna.

Moritz Mjewwa
pschi mjaſkowym torhoſcžu.

Wojewojenje.

Blízše skótnie wili budža

šobotu 28. haprleje.

W Budyschinje, 16. haprleje 1894.

Měsačna zhromadźizna Serbskeho Towařstwa za Khwaćicy a wokolnosć

započne so, wšelakich přičinow dla, jutře popołdnju hižo w 2 hodzinomaj.

Předsydstwo.

Poboczne Towarſtvo Sserbſkých Burow w Małym Wielkowie

směje njedzelu 22. haprleje popołdnju w 5 hodzinach w Kobaniz hosczenzu poředzenje.

Pschedzhdstwo.

Městna khorobna kaža w Delnięj Hórzy.

Slowna ſhromadźizna

směje ſo pschichodnu šobotu 28. haprleje 1894 wjeczor w 8 hodz. w tudomnym hosczenzu l „němſkemu domej“.

Dnijowy porjad: Roſprawa wo ſliczbowanju lonskeho ſeta.

W Delnięj Hórzy, 12. haprleje 1894.

Pschedzhdstwo.

Korsa Lischka, pschedzypa.

Richard Neumann

porucza hry a paſený

Hofej

w najwjetšim wubjerku a najlepſzej dobroſezi po naſtunischiach placzisnach.

Pschi wotewſaczu wjetſkich dželbow ſo pomernje nižsze placzisny woblicza.

Tunje

Zigary

wipowanſke žorlo ſa ſaſopſchedawajrow,

tykaž hižo po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na ſniatlownej lawſtej hazy čo. 6,
filiale na bohatej hazy 28 a na róžku
Lubijſkeje a Märtigoweje dróhi.

S naſladowem Maczizy Sserbſkeje
ſu wuſchle a w wudawatni „Serb.
Rowin“ na pschedzani:

Aſhij a polmečaz abo Turkooje
psched Vinom w ſécze 1683.

1883. Placzisna 40 np.

Grójniſki. Šberka powedańczikow.
1885. Placzisna 40 np.

Nadpad pola Bukez. (1758.)
S mobraſom. Druhi wudawat

1888. Placzisna 30 np.

Jan Manja abo Hōde ſtatok
moj? Powedańczo je ſerbiſkých
ſtawiſnow nowiſcheho čaſza.

1889. Placzisna 40 np.

Bitwa pola Andyschinia. (1813.)
1891. Placzisna 50 np.

Nowe Grójniſki. Šberka powedańczikow. 1893. Placzisna
40 np.

2 wykokej kole
derje ſbjeržanej, ma tunjo na pschedzani P. Werner w Rježwacžidle.

Schzepjene jabluzinki
ſu tunjo na pschedzani w Khwaćanskej ſchulſkej ſahrodze.

Pschedzawanie a
porjedzenje
w ſchēch družinow
čaſnikow.
Placzisny naſtuſtſko
a rukowanie na dwie
ſćezce.

Gustav Mager,
čaſnikat
11 na ſerbſkej hazy 11
pschi starých kaſarmach.

W Drobach čižko 2 je ſrumne
wobydlenje, ſa ſoždeho rjemjeſklnika
ſo pschihodzaze, ſi zykej hospodařſkej
pschirawu a rjanej ſadowej a
kuhiſkej ſahrodze wot 1. meje abo
Jana na pschenajecze.

W Měrkowje čo. 11 je wo-
bydlenje na pschenajecze.

Do Klukſhanskéje kſlamat-
rje ſo sprawna holza ſa džeczi a
domjaze dželo pyta.

Wſchu čelegž pyta Kynastowa
na Kſhidatſkej hazy (Siebergasse)
čižko 3.

Młody člowjek, 16—20 lětny,
ſo do jených kſlamow jako pomožny
dželaczeſt ſpta. Dalshe je ſhonicz
w hosczenzu „l Schwanej“ na
Zidowje.

Delnięjohorečzanski knježi
dwór pyta hnydom do
klužb rólneho pohoneža.
Saradzenje ſo ſaplaczí.

Měſchczanska rada.

Dr. Kaenbler, měſchczanoſta.

Szwernu, sprawnu a pilnu ſlu-
žobnu holzu pyta A. Khejzorka
na seminarſkej dróſy 6.

Mataſke hospoſy, kuchařki, ſtrivnske
a ſlužobne holzy, žony l džeczem, ſlužobne a hródzne džowki, wotrož-
kow, rólnych pohonežow a wolažych,
dželaczeſt ſwóby pyta Hehnol-
dowa w ſkótnym jehnječzu.

kravſkeho pomožnika pyta Jan
Flechtner na kamjeńtnej hazy.

Wučzobnik ſo pyta.

Sa ſtwoje kolonialtwarowe a
spirituosowe kſlamy wučzobnika
pytam, kotryž móže bóſy do wučzby
ſtupicž. August Bartlo

na ſwótkownej lawſkej hazy.

Hólczez, kotryž dže tyſcherſtvo
nawučnuſz, móže hnydom do wučzby
ſtupicž pola tyſcherſkeho miſchtra
Durya Patoka w Rježwacžidle.

Duchownje wobdarjeny hólczez
ſo do ſsmolerjez knihičiſhćeſtne
jako wučzobnik pyta.

Dopomnieče

l lětnemu ſmjerternemu dnjej

seminarista Jana Grusta Lejnerta,

Petra Lejnerta w Zokowje

mandželskeho jeniečkeho ſyna.

Narodži ſo 20. měrza 1873, umrje 24. haprleje 1893.

Hloſ: Wjeſzel ſo, o moja duscha.

S luboſežu dženſk ſpominamny
Na ležejacoh mlobzenza,

Ke jeho rowej pschihadzamy

Se ſhysami ſelenja,

Na joh' lětnym ſmjerternym dnju

S wonowjenja nadžiju,

Hdzej pſchi ſerač ſudnoh ranja

Wnide ſas wot rownoh ſpanja.

Kaz ſunes ſefu l Petrei praji:

Dži, paſ moje jehnata,

To tón mlobzenz psched ſo ſtati

Zunu hyc ſa wučerja,

Jeſuſek tu polubi

Hjaz w ſažnej mlobodeſci,

Džaz na ſeminari tak džeshe

A na wučerſtvo wulnjeſche.

Wot Boha bě wobdarjeny

S wožebnymi darami,

Ke pschihodej hyc nemyleny,

S nadžiemni rjanymi,

Kaz je wobtruczal jo ſam

Knies direktar jeho tam,

Na Budyskim ſeminaru

Pschi pječetnym ſtudowanju.

Tež bě wulžy lubowany

Wot wſchět ſobutwicžomzow,

Wo tym wopokajom mamž

Wiele, a tež pschilladow,

Tež wot knjeſa Fiedlerja

Tež wſchihoch' wučerja,

Wu jom' rjana kſwalba data,

W ſeminari pschirpoſnata.

Hdzej psches pot bě dopjeljnje

Šeſte ſeo ſchud'wanje

Khory dom bu pschimjeleny

Do hōd ſchtyri mlobzeli

Seminari tak wopuſteſci

W starſhich domje w Zokowje

Šbytlny čaſh ſwój pschibywaſche.

Hacž jeho tón knies wolaſche.

Nichto tajne Bože pueſe

Rjesamože wuſlědzieſz,

Rienadžuižy pschindze rucze

Šmjerterz, kaž ſtvetku, podlemicz

Kejeſazeho mlobzenza

Szreždž najjeſtſhob' ſtiwjenja,

Wotnjeſe joh' l wjeſzelosći

Wuſwolenych njebla hoſeſi.

Tom ſo

Widjeſz ſi nowa,

Hdzej, psches pola ſemrjetich

Wóidze

truba jandželowa

Ke ſbudenju wſchět dremazych,

Jeſu, daj, ſo ſhromadni

Š tobu vjeſzelosći

Ke rjeſtom vjeſzelosći

Hdzej ſo ſbóžni lubo maju.

W mjenje kſlamow ſeſtneho nana,

dweju pschirodneju bratrow a jeneje pschirodneje ſotry

psches G. Hataſa.

K temu čižku jena pschiloha.

Pschiloha f číslu 16 Serbskich Nowin.

Sobota 21. haprleje 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michalskej zyrlwi smjeje jutje njedželu rano w 7 hodž. diakonus Rada herbski spowiedni recz, $\frac{1}{2}$ godzin herbske a w 10 godž. nemiske predowanie. — Popoldnju njebudze žane katechismusowe rošrčenje.

Werovali:

W Michalskej zyrlwi: Ernst Scholte, slatař w Dježnikezach, s Janu Augustu Petkem.

W Katholskej zyrlwi: Josef Sanner, schewz s Mariju rodž. Wjerabek.

Křčení:

W Michalskej zyrlwi: Gustav Alfred, Gustava Adolfa Pjetcha, pjetarskeho mischra na Židovje, ž. — Jan Paweł, Jana Domschki, dželaczerja w Kelnje, ž. — Paweł Ernst, Jana Ernsta Wiczala, živnošerja w Hrubocizach, ž. — Marie Martha, Jana Pawela Engemannia, živnošerja w Malym Bielskowje, dž. — Anna Selma, Jana Ernsta Bohumira Klimenta, živnošerja w Štonej Boriczi, dž. — Martha Pawla, Juliuška Hermanna Groša, nožera na Židovje, dž. — Martha Jenny, Jana Pawela Wiczala, montéra na Židovje, dž. — Martha, Bohumila Wylema Fischki, kamjeneczeharja w Radžanezach, dž. — Bohumila Šedenka, Karla Wolhejna, želoswierzherja w Raschowje, dž.

Zemrjećí:

Djen 12. haprleje: Jan Jaromir Ernst Preusch, dželaczer s Goldbacha w wotkresnym wustawie na Židovje, 53 l. 12 d. — Ernst Ota, Handrija Jana Kolle, murjerja na Židovje, ž., 4 m. 1 d. — Marija rodž. Haliz, njebo Petra Hajna, hěškarja w Štěmbežach sow. widowa 81 l. 5 m. 2 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	W Budyschinje		W Lubiju	
	14. haprleje 1894		19. haprleje 1894	
3487 mēchow.	wot m. n.	hacj m. n.	wot m. n.	hacj m. n.
Pšenica	běla	7 35	7 65	7 6
	žolta	6 76	7 18	6 76
Ržda		5 69	5 81	5 47
Jecžmienit		7 14	7 21	6 87
Worš	50 kilogr.	7 60	8 —	7 10
Hroš		8 89	11 11	9 72
Woda		9 72	10 —	9 17
Zahy		14 —	17 —	11 —
Hejduschka		16 —	16 50	13 50
Běry		1 50	2 —	1 20
Butra	1 kilogr.	2 40	2 80	2 20
Pšenicezna muka 50		6 25	16 —	— —
Ržana muka 50		6 25	9 50	— —
Sýpno		4 50	5 —	4 20
Salóma	600	29 —	30 —	26 —
Proštata 1002 schut, schulta		15 —	30 —	— —
Pšenicezne wotrubu		4 25	5 —	— —
Ržane wotrubu		4 50	5 50	— —

W Budyschinje placžeshe: körz pšenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np. hacj 12 hr. 70 np., žolta 11 hr. 49 np. hacj 12 hr. 20 np., körz roži po 160 puntach 9 hr. 10 np. hacj 9 hr. 29 np., körz jecžmienja po 140 puntach 9 hr. 99 np. hacj 10 hr. 9 np.

Na Burži w Budyschinje pšenice (běla) wot 7 hr. 21 np. hacj 7 hr. 35 np., pšenice (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 12 np., rožla wot 5 hr. 69 np. hacj 5 hr. 78 np., jecžmienit wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 20 np., worš wot 7 hr. 50 np. hacj 8 hr. — np.

Druždanski mjaſkove placžisny: ſhwjada 1. družinu 57–61 hr., 2. družinu 52–55, 3. družinu 45–50 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne ſwinje 44–47 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tari. Česlata 1. družinu 55–65 np. po punceje rěneje wahi.

Wjetro w Londonje 20. haprleje Symne.

Emil Indinger črijowy a řektorjowy ſklad

w Budyschinje na kotelej hafji 11

porucža ſtrój derje ſrjadewany ſklad črijow po tunich placžisnach.

Pschedawanske ſtejšišče ſobotu a njedželu na bohatej hafji 3 s napšecza poſta.

Proſhu, wobledžbowacz!

Létnje jakety, mantle do deſhcja, plyšhowe pjetle, létnje pjetle we wšchech barbach, trikotowe taſle, po nowej modze dželane, bu ſaho doſhle a ho jara tunjo, hijo po 2 ml. pschedawaja pola

Emmy swudrženeje Vorwerkowewe na hlownym torhoſčezu 5.

Rěſak G. A. Leunera

w Budyschinje (Weigsdorfje) pola Kumvalda porucža ho f kuperowanju hraniteho drjewa, deskov, ſatow, kaž tež hotoweho ſchundowania a ſchindzelovych deskov a wotréſkov we wšchech ſwiczených dohōſezach a toſtoſezach.

Julius Höhme,

ſastupjer internazionalneje maschinſleje wustajenžy w Niesy nad Lobjom

porucža na najlepje dželane

lokomobile a parne mlóčjaze maschin wot 2 konjazeli mozow, ſcherokomločjaze maschin, s gōvelom a paru ho cíerjaze, jenopschejne mlóčjaze maschin, wubjernje dželaze, rucižne mlóčjaze maschin uajnowscheje konstrukzije, běry roſtločjaze a běry roſrikaze maschin, reſaki ſa běry a rěpu, cíſczaže maschin, mjetſly, butrowanske maschin, butrumjatowarje, mſocžinki, viktoria-separatory, ſ ruku a maschin ho cíerjaze, juhōwe hudy ſ dwízih ſazynkowaneho worzloweho blacha, ſeſesne juhōwe plumpy, pizu paraje apparyty (noschne), triery najlepſeje konstrukzije, mlynske zylindry, rynkate walzy a dezimalne ſkótne wahi, luczne bróny, ſamžne dželo, ſalonzy ſchlitowanym ſystem, kotrež moža ho hnydom wot kóždeho do ſtačkowych, Metfertowych a Howardowych brónow pſheměnitz, pſchezo najlepſeje, wupruhaneje konstrukzije.

— Najpshihodniſe wuměnjenja dla placzenja? Pruhá dowolena! Prospekty darmo!

Pschedawatna ſa ſklad pola Jana Manjola w Budyschinje.

Fotografowatna Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje

na herbskej a ſchulerſkej hafji na Gidelskej horje.

Wozebitoscze: Fotografowanje džeczi a wjazorych wožobow, fotografie w wulkoſci vistueje kharty placza 12 ſchtuk 6 ml., tež pſci dwojatim ſtejenju. Powjetſchenje po kóždy wobraſu w wuměſtim wuwiedzenju.

Njedželu popoldnju je moža fotograſowatna wotewrjena.

Franz Marschner

čjaſnikat w Budyschinje

čzo. 9 na bohatej hafji čzo. 9

zwój ſklad čjaſnikow a čjaſnikowych rjecjaſow dobroči-wemu wobledžbowanju porucža.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placžisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pschedawanske ſtejšišče: Něku herbski.

Hotowe ſchaty ſa džecži:

koſchulski, pjetli, ſahlwejki, zyhi, pjetli, podložki, ſazki, po-čežujenje na požleſčja, pjetli, kholowezki, wosowe deki, kupanske ruby, wobliwanske rubiſčja, kapicžki, kſchjeñiske deki, kſchjeñisku draczejčku, nosheñisku draczejčku a koſeckowe deki porucža w wulkim wubjerku

A. Tschentscher na bohatej hafji čzo. 18.

Pschedawarja židžaných hantow, phchi,
posamentow, wolmjaných a bělých tworow

Gustava Samanna

w Budyschinje
na bohatéj hafy 3 na bohatéj hafy.

Podzelenje sa schaty.

Sa mužskich:

swierschne koſchle, ſchemiſety, thornarje
a manschetty,
krawath pschezo w najwjetſhim wubjerku;
dale
trikotaže, ſoli a žle.

Žonjaze a džeczaze ſchaty:

koſchle, koſchlaže zanki, ſpôdnie tholowy a ſuknje,

ſchalty najjednorische a najwoſebnische, —

platowe dybsacze rubiſchka

po kózdej placzisnje.

Wulka dželba trikotovych taillow je ſ nowa doschla.

Pschedeschcznički a pschedelonečnički ſa mužskich a ženske.

Jenož najlepſche wudželki po fabrikskich placzisnach.

Sa ſchedawarjam porucžam wſchē wěz̄h po zhliſniſkih placzisnach.

Mam
najlepſhu tworu
w gumijowych ſchatach
w universalnych ſchatach,
mam
najnowſche a najrjeſiſche
mužaze krawathy.
A. Tschentscher
na bohatéj hafy číſlo 18.

Sslódkoſmjetanowu
margarinu,
najlepſhu, koraž ſo namaka,
Dinski
kwinjazy ſchmalz,
cerſtwy lany wolij
porucžataj
Ginzel a Ritscher.

Zofrowy med
punkt po 48 np.,
miedowy ſyrup
punkt po 30 np.
porucža

Paul Hoffmann
na róku ſherkeje a ſchuleſkeje hafy.

Wodne ponoje, kotly, thachlowe platy,
něſčowe rebliky, thachlowe durčka,
třeſchne volna, twarske hoſdze
porucža tunjo

Paul Walther.

Fotografowania

E. Zenzschela w Budyschinje

36 na ſtronkownej lawſkej hafy 36
porucža ſo k fotografowanju portretow, hromadnych wobrasow,
tablowow, tež ſ wonka doma ſa towařstwa a ſhule w kózdej
wulkoſći po najlepſhih wumjedzenju po najtunischih
placzisnach.

Visitna wulkoſć hido po 3 ml. $\frac{1}{2}$ duz. a po 6 ml. zlyh duzent.
Povjetſchenje po kózdym wobrasu hac̄ do žiwjenſkeje wulkoſće.
Fotografowanja po 1 ſchodze wſchēdne wotewrjena.

Pschedepoloženje powjasarſtwa.

Swojim čeſčenym wotebjerarjam najpodwelničho k wiedzenju
dawam, ſo ſo moja powjasatnja wot něka na

horucžerskej hafy 26

namaka. Sa hac̄ dotal ſpočíene doverjenje ſo podwolne džakujo,
proſchu mi jo tež dale ſakhowac̄ džycz.

S poczſcowanjom
Otto Lehmann, powjasatſki mischtr.

Schischka a Rječka

w Budyschinje
porucžataj ſwoj pschedopomny
dobry
palenz,
jednore a dwójne likerky
jara placzisny hōdne.

Stwieszaty rjepikaty tobak,
krany rjepikaty tobak,
Khoczebuski portoriko,
Wazungski roſkaty tobak,
ſbytk Brotterodskeho brazlo-
weho tobaka
punkt po 40 np.,
tobak k žwanju
porucžataj
Ginzel a Ritscher.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družiny porucža
Moritz Rječwa
po ſchi majoſowym torhoſchzu.
Destilazijsa ſnatych dobrých likerow
po staroch tunich placzisnach.

Shtomowy wóſk

běžny a twerdý w roſkach tunio
porucža **Otto Engert**.

Migaſſe

lane ſhynjo
k wuhywej porucža
Gustav Hajnk
po ſchi žitnych vilač 34.

Pschedeschcznički.

Povjetſchenje a poczehnjenje
w mojej pschedawarci.

Džeczaze wóſy

hido po 11 ml. a wſchē druhe
korbarske twory porucža tunjo
Marczin Richter,
korbar na ſulelniſkej hafy 18.

Wóſk
kujuje po najwyſhich placzisnach
Otto Engert,
drogowe ſklam̄y.

"Serbske Nowiny" wudawaj so kóždu sobotu.
— Stwórtletna předplata w wudawarni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenem do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číš Smolerjec knihicíšćerne w mačiennym domje w Budyšinie.

Zo nawěštki, kiž maja so w wudawarni "Serb. Now." (na róžku zwonkneje lawskie hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. vječor wotedać.

Číslo 17.

Sobotu 28. haprleje 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Sswjedzienka wječeloscž na narodnym dnu našeho libowaneho krala Alberta je so tón króž s wophytom khějora Wylema pewyschila. Khějora, kotrež bě swoje pschebywanje na Wartburgskim hrodze pschetorhnul, so by kral Albertež k narodnim paršchonsz sbeže pschał, w Draždansach s wulkej sahorenciú witachu. Wón czerstwy a čili pońdželu pschipoldnu na čěske dwornishežo pschijedze, hdzej jeho kral Albert wochłowasche, s kotrežm so hromadze do kralowskeho hroda poda. Hodžinu posbzischo wobaj khějerej, kralowa a prynzež na alawiske městno k wulkej paradze jědžehu, pschi kotrež so Draždanska garnisona a některe pschicženjene regimenty wobbzeliču. Pschi parade khějor kwój grenadérski regiment 101 kral dwójny pschedwiedze. Paradzine wuwjedzenje roszubžo, khějor kwóju wulku spotojnoscž s wubjernym džerzenjom a paradnym swicžowanjem wupraj. Popołdnju w 4 hodžinach kwójbna hoscžina khějora a kralowsku kwójbu w villi w Streħlenje sjenocž. Kaž powitanje, tak bě tež roszhnowanie wobeju khějerjow jara wutrobie.

W pruskim krajnym krajnemu pońdželu wo pschedlosy, ratariske komory nastupazej, jednachu. W běhu debatty ratariske minister praj: Tazke komory su nusne, dokelz ratariske towarzstwa w tu khwilu ratariske njesastupuju, bjes tím, so ma industria w wikowanskich komorach hastupjestrwo. Nusa ratarstwa so na žanej stronje njepřeje. Wobstejnoscž su khutne a hebi zyku ledžblioscž žadaja. Sadolženje ratarstwa je w pošledních 10 lětech wo $1\frac{1}{2}$ miliardu roško a w pošledním lěcze je so wone sažo wo 100—200 milijonow powjetšiho. Pschecžiwo tutym wobstejnoscžam dyrbja so ředki a pucze pytač. A temu dyrbja s džela ratariske komory žlužicž, kotrež dyrbja w přenim rježje dyrbjenke bycz. — Pruska semjansta komora je pjenejný pschinostak k twarej kanala, kóžbo s rěku Trawu sjenocžaz, pschiswolita, Hrabja Waldersee woszbeje wojetiskich pschicžinow dla kanalewych twar porucžesche. K sejwjenju wójska w wójnje čežlom s pječzimi mužemi požluženja telko dokonja, kaž 1200 muži, 2000 konjow a 600 wosow na krajnym pucžu. Se stronu khějertwa finanzny minister dr. Miquel kanalowych twar hastupowasche. Tež wjetši džel konservativnych rečnikow jemu pschihložowasche njedžiwažy na to, so knadž budže ratarstwo s kanalom schlodowacž.

— Saňdený tydženj je so nowa němska khějorstwowa třiprocentowska požecionka, 168 milijonow hrivnow wucžinjaza, napožožka. Na nju su so pjenejnizy, kotsiž džedža khějorstwu pjenesy požecicž, se 400 milijonami sapižali. Sapižarjo móža po tajkim jenož něšto psches třecžinu sapižaneje sumy w khějorstwowej kažy wotbycz. To je tola s jažnym dopokasmom, so w Němzaž nusa na pjenjeſach njeje.

Austria. W měsíce Hodmezoe-Basarheli, w wuherských nížinach bjes Dunajom a Karpatiskimi horami ležazym, su saňdený tydženj dželacžerske njeměry byše. Hdzej běsche žobotu polizija dom dželacžerskeho wjednika Kowacža pschepytala a wschelake pižma žobu wsała, Kowacž s pschewodom někotrych stow dželacžerjow psched radnu khějmu pschicžeje a hebi žadasche, so bychu so jemu wotewstate pižma wróžile. Polizija pak Kowacža saja, na cjož so lud do samkřených duriow žaběhovasche a do wóknow s kamjenjemi mjetasche. Zádarmojo, s kotrežm bu wachtmistr s cžižnenym kamjenjom czežko franjeny, do njeměnikow třeliku a s nich jeneho žmijertnje a pječzich lohko franiku. Njedžiwažy težo lud psched radnej khějmu stejo wosta, doniž jón husarojo, se žuhodnych městow na pomož sawelani, njeroshonichu. S pschicžinu sbezka su pječza tamnišče woprawdze frudne dželacžerske

wobstejnoscž. Tamnišchi plödny kraj, kotrež lohko dželo se stokrčznymi plodami sapaczí, na wjele mil kolo wokoło jenemu jenicešemu semjanek žluža. Wón ma wjele stow dželacžerjow a tutym tak nisku msdu placzi, kaičuž maja swonka Wuherskeje knadž jenož bisheze w Schpaniskej a polodnišskej Italskej sa možnu. Pschi tyhle wobstejnoscžach je frosumicž, so su sozialdemokratiske schčzuvanske wucžby, kotrež pola wuherskich fabrikiskich dželacžerjow swolniwe wuchs njenamakachu, pola ratařskich dželacžerjow na plödnu rolu panule. Hijo psched někotrymi lětami tam wulki sběžk wudyri, kotrež so wot wojakow poraž. Na polepschenje dželacžerskich wobstejnoscžow paž hebi něčto pomyslik njeje, runje kaž w Sizilskiej italske khějertwo nicož cžinilo njeje, so by so revoluziji pschedeschlo. Sczéhovki nješu wuwostake. Sozialistiske schčzuvanje je so dale a hóle rosschérjalo a njeje bjes wuspěcha bylo. Njeměry wulku podobnoscž s tými nje-dawných sběžkow italskich dželacžerjow polašu. Hac̄ runje wscžity khudži, su dželacžerjo se žwojimi pschinostakm khějmu kupili, w kotrežm žwoje khromadžisny wotbywaja. Wón jeneho wjednika, wjenowanego Kowacža, placza, kotrež se sozialistiskimi wjednikami w Budapestu wobkhadža. Dawki sapaczicž so sapowježa, na kvitowanči wo dawkach polašu, kotrež su sa dželacžerski swiažk sapaczili. Bjes dželacžerjemi su leczaze listy rosschérjene, w kotrežm so jim lubi, so Hodmosoške a Basarhelyske pola so bjes dželacžerjow rosdžela.

Belskisa. Do njemaleho njeměra staj dwaj spytanaj dynamitowaj nadpadaj wobhlerjow Lütticha stajiloj. S jenym dyrbjese so wobydlenje Lüttichského měščezanosty wupuscjež. W jeho khěji 25 dynamitowych patronow namačahu, sapalačk bě sažehleny, tola bě možno, jón motstronicž, předy hac̄ bě dynamitowu patronu sapalil, Druhi nadpad so w Lüttichskim džiwadle sta, w kotrežm khoralne towarzstwo Gretry konzert wotbywasche. Sapalačk so s deschčíkom namača, s cžimž so rosbuchnjenje pschekasy. Wobaj nadpadaj staj wot anarchistow wuscžloj.

Franzowska. Franzowske khějertwo je s duchownstwom do swady pschicžlo. Po salonju s lěta 1892 a 1893 wudathym, ma khějertwo prawo, hebi kóžde lěto rosprawu wo samoženju kóždeje žitkove žadacž. S tym je so zyrkwiniskim pschecžerjoram czežke dželo napožožlo, czežhož dla protesty pschecžiwo nowemu salonje ženje pschecžale nješu, s džela tež teho dla, dokelz duchowni rad nimaja, so by stat zyrkwiniske sameženie do drobna kontroloval. Tale wěz paž so halles pschicži w pashčískim listom Lyoniskeho biskopa Goullia, kotrež s kóžka žwojim duchownym pschikasa: "Njestarajče so wd to, shtož w salonju steji, ale cžinice žwoje woblicženje, kaž seže jo pschecžo cžinili". Pschecžiwo tažemu napominanju, salon řatczę njeměcž, je khějertwo sakrocžilo. Wone je Lyonskemu duchownemu msdu nařad žobezjalo a jeho psched statnu radu skasalo. Lubžo su wczipni, hac̄ biskop pschi žwojim měnjenju wostanje. S težo mohlo so w Franzowskej hiscže kulturne wojowanie roswiež.

Portugalska. W portugalskim hlavnym měscze su psched tydženjem někotre žoboby na kholeru žchorile. S hrósbnej spěchnoscu je so žadla wohorosce rosschérila. Na lónzu tydženja hdzej 5000 žchorjenych liežachu. Kholeru je so jako woprawna asiatska spōsnaka. Ruskosa. Nunje někole, hdzej je po sdacžu pschecželstwo bjes Ruskej a Franzowskej trochu wustudlo, je w Peterburgu spis J. V. Bogdanowicža s titulom "Ruszy morjaž w Franzowskej" wuskoł. W nim so w ludskej reči žwiedzenje, kotrež su so w Franzowskej loni nashymu pschi pschitomnosci ruskeho wójnseho kóžstwa mèle, wo-

pišuјa a ѕo stavisniška важност tehole podawka sa pscheczelstwo, Russku a Franzovsku sjenocžaze, rospomina. Spisaczel — nehdusi morjal a sahorjeny sastupjet ruslo-franzowskego pschibljenja — w swojej kniſy wo dobrych pomerač Russkeje i Franzowskej hjo sa čas Jarosława Mudreho powjeda, kotrehož džowka Hana h̄e i franzowskim kralom Hendrichom woženjena. Bogdanowicz wopisjuje wopyst Petra Wulkeho w Parizu, spomina na to, ſo fu ſa khézora Pawoła mnosy Franzowsojo w ruskej statnej klužbje byli, bjes nimi tež wózwoda Reichsleu, kotrež je w Odežy ſkutkował a wjeli dobreho ſa połodnišchu Russku dſkonjal. Poſlednje lēta fu wchitzy dohladniwi lubjo w Russkej, woſebje ſemrjeth Katkow nusnoſć ſpōmali, ſo dyrbitej ſo Russka a Franzowska sjenocžie.

— Russki zarewicž (krónprinz) Miklawſh je ſebi ſa pschederku na puczu živjenja němsku prynzeſhu wuſwolit. W pschitomnoſci němskego khézora je ſo wón ſ hekenskej prynzeſhu Aližu ſlubil. Zarewicž, kotrež je ſo 1. meje 1868 narodžil, je 26 lēt starý. Prynzeſha Aliža, kotrež je hjo 22 lēt dozvila, je najmłodscha potra něckjſkeho hekenskeho wulkowójwody Arnoschta Ludwika. Wona je dale wnučka jendželſkeje kraloveje Viktorije, kotrezej džowka je macž prynzeſhu Aližu; ſ dobowm je wona kotrjenza khézora Wylema II., kotrehož macž je, kaž je ſnate, teho runja džowka jendželſkeje kraloveje. Tsi starsche potry prynzeſhy Aližy fu wudate; jena na prynza Ludwika Battenberga, druhā na zaroweho bratra Gſergěja a thecza na pruskeho prynza Hendricha, bratra khézora Wylema II. Zarewicžowy klub ſo powschitownje jako nowe rukowanje ſa ſakhowanje mera wohhladuje. Woprawdzie ſo tež ſda, ſo je ſo klub ſ polépszeniom ruslo-němskich pomeroč ſpēchowal. Woſebje Jendželčenjo na mandželski ſwiaſk zarewicža ſ prynzeſhu Aližu twarja. Nadžjeja ſo, ſo budže prynzeſha Aliža jako pschichodna zarowa ſwoju ſamožnoſć na ſberjenje dobrych pomeroč ſ Jendželſkej naſožecj. To drje fu tola pschewulke wočakanja a pschehnate dwerjenje do prynzeſhy Aližy, kotrež je dže ſkonežnje niz ſ Jendželſkeho, ale ſ němskeho doma wuſchla. Zar je na ſboze pschi najlepſhei ſtrwoſci, a w jeho woſebje hacž na dalshe najlepſhei rukowanje ſa ſbzerjenje mera leži. Hacž do teho čaſha, w kotreym zar na trón ſtupi, ſnadž ſo někotre lětko minje. Po człowiskim wobliczenju je drje potom jendželſka kralowa do lepscheho živjenja pscheschla a ſ tym tež woſebite pschiklusnoſće zarowej w nastupanju Jendželſkeje ſpanu.

— W Russkej Pôlskej fu lētha přeni krócz wjetſche stražli wdyrile. W Petrikowſkim wokrjeſu fu w wschēch wjetſchich fabrikach, ſchlejſerjach a podkopach dželaczerjo dželo wopuſtežili. Strałowario ſebi pschikrotčenje dželanskego čaſha a ſ dobowm powyſhenje mſdu zadaui.

Grichiska. Po zylej Grichiskej je ſatidženje pſotk a ſegehwazje dny ſemjerjenje bylo. Podſemiske ſtorki běchu přeni džen jara ſylné. Woſebje je Thebenſka provinza czerwila. W Lekrifskim wokrjeſu fu ſo wschē tvarjenja ſaſypke. W Chalzisu w janym domje wjazy bydlicz njemoga; jathch dyrbjachu ſaſtrow wuſtežic. Někotre zyrkwe fu ſo ſaſypke. W Limmii a Katapali buchu twary mōſteho pschitawa wupuſtežene. Hacženja fu ſo ſ džela abo czjſcie pschedpanule. Žaloſne bě nesbože w Draganje, hđezg pschi ſemjerjenju ſcheroke ſkalobv naſtachu, bjes tym ſo ſo ſ dobowm wjetſchi horow pschedewalichu a ſo ſ dele walazhmi ſkalami tvarjenje ſahrjebachu. Na dwie ſeži wožobow je pschi ſemjerjenju živjenje ſhubilo, wjeli ſtow je ſranjenych. Tež na kupach běchu podſemiske ſtorki ſaſcuz. S nesbožowneje kupu Zante, kotrež je ſo loni ſe ſemjerjenjom do czista wupuſtežita, hſchče žaných powjesczow doſčko njeje. Duž ſo najhórſeho boſa.

Amerika. W ſjenocžnych połoznych statach fu poſlednje lēta wobſtejnoscje naſtale, kotrež móža ſ ſhym podawкам dowjescz. Štjemjeſko a wiłowanje klaza, hacž runje je ſo wukrajnym wudželkam pschedihad do połoznych statow ſ wykolicimi złami počęgiſ. K temu hſchče pschindže, ſo tež rataſtwo ſ wopjedzizu dže; njeponja ſa wjeli ſet, ſo fu ſitne placiſi w Amerizy tak niſke byle, kaž někole. Duž je bjes džiwa, ſo wjeli ſtow tħaż dželaczerjow ničo dželacž nima a khleba trada. Ćule powschitowu bjesdželosć fu woſebzerjo wulkich fabrikow a podkopach ſ temu wužili, ſo fu mſdu dželaczerjow poniziſili. To je ſaſo ſ pschichinu ſtrajkow bylo. W pennylvanskich a New-Yorkſkich wuſlowych podkopach wokolo 300,000 dželaczerjow ſtraſkuje, a w wschelakich fabrikach je ſ najmjeſtſha 200,000 dželaczerjow dželo wopuſtežilo. Wulke ſtraiki fu drje w Amerizy hjo často byle, tola tón krócz je njeſku ſozialdemokratycz ſchleredniſy ſbudžile, ale woprawdžita nusa je naſtok ſ dželaczerſkemu hibanju dala. Woprawdzie ſtrachne je ſo tole hibanje ſ bludnej myſliczku

džiwnuſchleho člowjeka, miſionara Coxey, ſchinila. Tutón je ſebi wotmyſlis, wójsko dželaczerjow do Washingtona, hđez ſo ſejmowrja połoznych ſjenocžnych statow namaka, dowjescz a ludowym ſastupjerjam žadanja dželaczerjow ſ wjedženju dac̄. Tele žadanja fu ſegehwazje: „Pſchiswolenje 1000 miſionow dollarew ſa ſławne džela, ſ kotrejmiž dyrbja ſo dželaczerſaz ſabéracz; pschedacie wuplaženja danje na statny delh a nałożenie tydzie pjenies ſa khudyń.” S wopredka na tole wotmyſlenje njeſedžbowachu a ſo ſwietej hlowje ſmjeſachu, kotrež chyſce lubzi bjes pjenies ſ njeſkmernych daloſcoſow do Washingtona pschivjeſci. Někole je ludzom ſmječe ſaſčlo, a ludowe ſastupjerſtvo ſebi na ſredki myſli, kaž by „kſchijnemu czabej dželaczerſaz” puć ſalehnuło. Statybzaz ſu ſo ſe wschēh njeſiectich ſtron do Washingtona naſtajile, džel wójska dželaczerſaz je hjo ſ wctykujenemu kónzej doſchoł, a někotre ſelesnizy a měchčanſke wuſtoscje maja ſo do ſpēcha, ſo bydu ſ darmotnej wiesbu a wubđelenjem zbroby ſtrachnych lubzi psches mjesy ſwojego wokrjeſa pschijekli. S tym je poradženje čaſha prónokhobzerjow ſwesczen, a 1. meje Washington najwjetſhu demonaſtrazu jako mejſti ſwiedžen ſohlada. Měchčanska garda (miliz) drje dyrbji ſo pschedzakam napschedzivo ſtajic, tola ſchtu ſu někotre tykaz ſoenojo njeſicdonym čgrjodam dželaczerſaz! Bjes tutym ſu najtrachniſhi lubjo, dundaz, paduſchi a njeſhmaniz, a tónle praf budže ſo, jeli ſo jón ſ čaſhom njerofonja, ſwiaſtoweho města Washingtona možewac̄. Nakiſ ſpođimy ſwiaty je Coxey, wjednik dželaczerſkego wójska, je ſ teho widzec̄, ſo je ſebi wón ſ wopredka wotmyſlis, ſwoju ſroſzeniu džowku ſchat ſ wulkej khoroſe ſjenocžnych statow ſechith, woblez, ju na běleho konja hadziej a jej jako „kralowej mera” ſ bělej khoroſou psched čaſhom ſeħac̄ dac̄. Ma ſbože bě macž teſele ſnježny roſumniſcha; wona ſwoje džowzy krucze ſalasa, ſo pschi čaſhu wobdzelic̄, a nanej hroſeſe, ſo jeho do bludniſy ſawrječ da, jeli ſo njeſpcheſtanje, holzu narečec̄.

Na straži psched Merkaljom.

Stavisna ſ Božniſkeje ſ lēta 1882.

Wono je rano w ſchyrjoch. Nad ſněhovymi kamjeniſkami Puheje Horu leſeſche hſchče čorny plasčej ſymſeje nožy wuſtežtrjeny. Uni hwěſki njebe widzec̄. Zły pusty hóřſki kraj ſaſche ſo poſhmurjeny a wopuschęſen; tola zyle wopuschęſen tehdom njebe.

Sa wulkej wiſatej ſkaku palesche ſo ſnadm wohet, wokoło kotrehož bě ſo něſtio woſakow, pak ležo, pak ſedžo, na ſněhu čzapnulo. Zyle bliſko lehwoveho wohnja běchu tſjo awſtrisz wuſtacy a ręczachu ſ poſluſhennym hloſom mjes ſobu.

„Što měnicze, knies hejtman?” ſařeča jedyn ſ nich na broda-teho ſawjeblu wotbělenja, „njeſda ſo ſ wěrje podobne, ſo jow ſběſkarjow podarmo wočakujem?”

Hejtman ſtchafe popjet ſ zigary a wemolwi ſiwaſo: „Wěſče, to nictio wjedzec̄ njeſože... ale ſ wěrje podobne njeje. Pschedradženje ſeklaſche: „Iwon Sputec̄ čehnje ſběſkarjow na Pletari hromadu a počehnje ſ nimi psches Ulobič — Platinu na Kíſalo a Merkalje...“ Potaſkim dyrbjeli jow přeti pschedic̄...“

„Wěſo“, rjeknu druhí lieutenant, „ale na tutych čaſkam tola hjo ſchyriadwazyc̄ hodiſin a pschedo hſchče nictio pschedic̄ njeſa!”

„To mož ſkoro člowjek ſebi myſlicz, knies lieutenant Braunwiz, ſo wj ſe žadocžu na nich čaſac̄ze?“ měnjeſche ſo poſměwkujo hejtman.

„To ſo wě!“ wotmolwi Braunwiz, „hjo dwaj měhazaj ſmy w kraju ſběſkarjow; wſchēdne doſtawami powjescz wo ſtrawnych bitwicſkach; ſkoro wſchitzy towaſtchojo naſcheho polka fu hjo we wohnju pobyl, a ja božniſkeho pôvera hſchče ſawonjal njeſhym!“

„Ja ſhy jako khoroſinik jeho doſč ſacžut, hđez ſhy psched ſchyrjomi ſetami Božniſtu dobywali“, pschedpomni druhí lieutenant, „poła Banjaluki a pschi wobſtejenju Sarajewa běch tež pôdla; tola dyrbju prajic̄, ſo bě mi tamna wójna lubſha. Ta bě prawidlowiſcha, hōle kaž woprawdžita wójna... Někole je to wſch ſtrawſtowane, teho dla tež ſurowiſcho a hróſbiňſcho...“ Šda ſo, kaž běchu čile lubjo dale hōle roſhorjeni a džiwiſchi byli...“

S tym ſo jich ſabawa pschedorje. Runje do wohnja čiſhnenje mokre halsy praslotachu prawje pomaku; ſ ranja, wot horu Wuczeſeje a wot reki Triny ſběže ſo ſnadm wěſlik jako ſnamjo pschedzazych ſo rantsich ſerjow.

Hejtman pschedorje mjeſczenje.

„Smužitoſz tucži njebmrowzy maja, to ſo přeč njeſodži“, bōrčeſche wón, kruczischo ſo do ſwojego plasčega ſawalejo, „haj člowjek mož prajic̄, ſo je w tutych rubježniſkach wěſte ſrjeđno-

welome rjekowstwo a so fu i wulkim woporam hotowi; ale mjes nimi je tez dofcz zyle wschednych njedoczinkow!"

"Kaz na pschitkam tamny Topon Sputic, tuz je nam swojego hamzneho bratra pscheradzil!" sawoka lieutenant Braunwiz.

"Wo tym fu mi w Toczi zyku stawisnu powiedali", rjeknu druh lieutenant, "ja jeno njewem, chto je pschi tym werno."

"Menicze wy pomery bratow Sputicow i dzowzy Kobacza bega?"

"Haj; mlodsci s njeju, Topon, dyrbiesche ju dostacz ... dzen kwasza be hjo postajeny, tu pschinama ho starski, Iwon, njenadzizy, wobrecza a doby holznej starshie sa kiebie a wozeni ho s njewestu swojego bratra psched jeho wozjomaj ... Tez ita ho neschtozuli spodzivne: holza chyzsche czeknucz, Topon chyzsche kiebi zivjenje wjac; sloneczne pak pschizhahache won, so budze ho na bratu kurowe wjeciez ... tez praja, so je won wot netka staninje sa nim a so jeho sczehuje. Netko je znadnu skladnosz namaka, so moze swoju pschizahu wumjescz; pscheradzi jeho do naszych rukow ..."

"Nam je to weso na wujitz", pschetorhu jeho hejtman, "pschetoz Iwon Sputic je nam hjo husto wjesele krawneho dzeka nacznik ... na kogde waschnje pak je tuton Topon njedoczink!"

W hamznym wokomiku satlincia wokanje sdaleneje straze: "Stoj! Schto jow?"

Wyschzy saskochichu, wojazy pschimnuchu ho tselbow a stupichu ho do czrjodu a rjadu:

Wschitzu biehu njedoczallwi, hdz podwysch se wschednym wojakom do teho konza, hdz woaza straga stejesche, wotendze. Swopredka klyschachu tschieskanje kineha pod nohomai wojakow jara jaenje, potom pschetoz klyschachu — doniz sloneczne wjeho wjeczych. Swapszej ledzbnosczu klyschachu netko wyschzy a wojazy a biehu na to pschihotowani, so budza w blizszych wokomiku wokanje napadowazych a praslanje tselbow klyschec.

Tela mesto teho saksyachachu sa klywilu pochluchene czlowieske klosy, potom teptanje blizazych ho kroczelow a pilotanje kineha, a sloneczne widzachu psches czemu, tak ho wojakai blizitaj.

Psched nimaj dzeshe mlody Bozniak, ktryz mjesche ruzi swiasanej. Kroczelche prawje njestrójicze, a hdz be hajc i hejtmanej dozpec, mozachu wschitzu pschitomni pschi kwyelle strajneho wohnja jeho schwignu rjanu wostawu widzec, kaj tez to, so be jeho drastia na wschedneho kurychego holza njewschedne bohata. Jego krotki kastan be s wjesczey kozu podschtih, czetwieny pak se skotom pschekany a pschimanje sa pak pschitkijeneho handzara a pistolijow be s drohimi kamienjemi woszadzane. Be sapodobny na kyna bohateho semjana a be s zyla jara dobry saczisze na pschitomnyh czinik, njeheli w jeho nazeliny woblicu w jeho klyboku lezazymaj wozjomaj, tuz staninje do semje kladashitej, neschto czemne a neschto trachne bylo, schtoz wostorkowasche.

"Schto ty sy?" praschesche ho hejtman, pschitkhabzazeho s krytym pohladzenjom woszlabujo.

Tuton netk sloneczne woci poszere a kladashche wyschke kruze do wocjow.

"Ja kym Topon Sputic", wotmolwi won.

Wschitzu ho klybinichu, hdz ho tuto mieno wupraj; wyschzy pak klyadowachu wcejpnje a je zapreciom.

"Wesch ty schto pschi kiebi, s czim moze dopokasacz, so sy ty wopravde ton, sa kotrehoz ho wudawasch?" praschesche ho hejtman dale, bjes teho, so by zadyn snutskowny njemier pokasal.

Bozniakie sczegeschtej ho hubje trochu i pochnwlnjenju.

"Haj, kniezel mam ... nowe powiesze wo sbezkarjach!"

"Kec!"

"Sa hodziniu, pschi klyonza skladzenju budza waz s tylowych bokow pschimacz ..."

"Schto? Telko ludzi ma twoj bratr pod kobi?"

Bozniak ho satkache a czinesche napohlad roshorjeneho.

"Moji bratr? Ne, kniezel! Won mi njeje bratr, ale wulki njepshczec! Njeh jeho czornu wosmje!"

Pschi tutych klowach sczegesze ho jeho podokhozte wobliczo hromadu, wocij ho saksyachischi, kaj chyzkej njesboze weschicic, a mjes hubomaj saksyachu ho suby, biele, wotre, kaj wjelcze. Tola tute rosbudzenie be ho korych hubilo a won wotmolwi mernje na praschenje.

Iwon Sputic je ho wjera na Ulobiczskie runinje s wodzienjom Stanka Srdjewicza, tuz ma dwie scze muji, siednoczil, a dokej je wobemaj snate, so bu jeno jena kompanija wojakow na njeju wosziana, staj kiebi wotmybiloi, waz wobdzac a se klyonza skladzenjom s tylowych bokow waz pschimacz, a to wot Wuczewskie hory, wot Peruszhizy a wot Ulobiczskie runin. Majprjedy pschi-

bliki ho Srdjewicj wot Wuczewskie hory, ale to budze jeno tak po sdacu, a to budze jeno zyle njenahladne wotdzelenje. W hamznym wokomiku pak, w kotrym ho wy do njeho dacze, da ho Iwon s zlym wotdzelenjom wot Ulobiczskie runin a wot Peruszhizy do waz ..."

Hejtman kladashche njedowernje a szledzizy na riedzazeho. "Zeli so ty klysch", wotmolwi won smernomje, "budzesz pod schtom stanin a dosteniesz kulu do klywu!"

Bozniak sczegesze zapewajo s ramienjom.

"Zeli so mi njewericze, dha budze jutje po wami!"

Zyle czicho. Hejtman stejesche klywlu, ho njeroszudzischi, potom pschitomnu wyschlow i kiebi a da pschisprawne poruczenja, imaj s krotimi klywami kwy plan rosetfajejo. To be jednore a jeno tak mokesche ho neschto hodyne dozpecz. Pszechdzecz wojakow dyrbiesche pod roskasom lieutenanta Braunwiza na dotal woszadzenym mestnje wostacz, so by njepscheczela mylik, byt kompanije dyrbiesche ho mjes tym na Snemiu runinu sshowac a w kwojim czaku njezadzizy napadowazeho Iwona Sputicza s kola pschimacz.

Prijdy hajc buchu tute poruczenja wuwjedzene, sawoka hejtman hiszhe junu Topona i kiebi.

"Postaj!" rjeknu won i njemu, rjekni mi kwyru, "schto je cze i temu pohnule, so by hem pschichol, so by naaz warnowaak?"

"Hdy by Iwon Sputic dzensha dobyk, bych dyrbjal dolho na skladnosz czakac, so moze ho na nim wjeciez", wotmolwi Topon smuzicze.

Hejman tschabesche s klywu, njewotmolwojeo niez; pschikala Braunwizej, so dyrbi Bozniaka hiszhe dale jako jateho pschi kwojim wotdzelenju sshowecz; potom czehniesche won se kwojimi lubzimi na horu, tuz be ham wosnamienik.

Lieutenant Braunwiz pak postaji hnydom kwojich muji, kaj be pschikane.

Wet Wuczewskie hory dzeslesche jeho klybole klyesdno a wuski sklony klybjet a nimo teho hiszhe sklony swiss, tak so be na tuton kola pscheczio njepscheczeli derje kryty a teho dla be jeno malo wojakow trieba i satkantu tuteje strony; klywnu ledzbnoscz skazi won na prawy a na predkowny kola. Wojazy rosenidzehu a woszadzichu swoje mestna, taiske bleczki kiebi pytajo, hdz biehu kamy derje sshowani a s woskzel mozachu tola njepscheczela derje pschimacz. Borys biehu ho tselzy sa kryci kamy, tuz tu rossrojene lezachu, lehnuli, abo do sklakow a klybinow satkoczili a tak runasche ho to na bieej kinehowej runinje klywie klymis, tuz be s jenotliwych scherzych bleczkow sestajana.

Kurjawa poczta czenscha a jaenischha byc, tez poczta ho wona i ranju na czetwieni barbic, a na to polaskachu ho wjerschki Wuczewskie hory se sklymi klyromami na najwyschich klonach.

Po neczim wustupi klyonzo na njebio.

Dych sadzerzuo klyadowachu wojazy na klyonzo; wono be, kaj kiebi s dobrym prawem mykla, nelyotremuzkuli s nich pozledni krotz seshadzalo! Tola pschetoz hiszhe ani swuk njepscheterze czischnu, janeho pohiba njebi na bliskich horach pytnucz.

Na dobo Topon Sputic, tuz be zyle blisko, po Braunwizowym roskasu wot wojaka strazowanym, s kamy stanu, na kotrym be hajc dotal klyba, a sadasche ho s naczehnjenej klyji klychac.

"Woni du ...", scheptasche won sa klywku, s wosklem i ranju pokasuko.

Lieutenant napinasche podarmo kwojej woci do teho konza, nje mokesche niez woszadac.

"Hdy dha ty tam kolo widzis?" praschesche ho Braunwiz i czicha, "jox dje nichot njeje!"

"Woni du ...", wospietowasche Bozniak, do synkow, tuz drje biehu jeno jemu pschitupne, ho stojnie ponurjeo.

A w hamznym wokomiku poczta ho tez s tamnego kola klybinu mjes jaworzowymi klykami klybacz, kaj bych u kiebi njejakne scziny wot jeneho duba i druhemu klywale; w powiesje pak be tak dospolnje czicho, so moze kiebi czlowiek myklic, so je pschi kurjawi a kwyelle ho woszko mylik a jeno nelaiki wobrasy wizgalo ...

Tu na dobo slesza neschto po klybjeze tamneje hory kaj woszajowym had a hnydom na to dozpec hem wrzeskot na dobo woszelenych tselbow.

Braunwiz njewlewasche neschto woszko wizgalo. Stanek Srdjewicj be poczal pschimacz.

"Wosz!" komandowasche Braunwiz wojakow, tuz biehu na lewym konzu,

S wobezu bokow tselesche ho netko tam a tez hem; najprjedy i redka, potom klyschischi sa kobi, a s klywym wokomikom biele

shromadami a mjenje prawidłownje. Bórsy bě powětr polny módro-
schereho pólveroweho kura a tutón siednociž ſo ſ kurjawi, tig ſo
pschezo hischeze zyle ſhubila njebe. Tak naſta w powětſje psches
dolinu mjes horomaj ſpodiwny dymowý móſt, tak ſo ſo ſbadhe, ſo
Bochniagzy, kotrychž bě wjaz, w runym měrje na njeſcheczela
počahnu a jeho, kotryž bě wjaz, ſlabchi, ſ mozu ſatkoča. Tola
woni ſebi na to njemyslachu, ale tſelachu ſtajnje a wołachu
ſ hñilemi eſhnjo: "Beda, beda! Saraz teho Schwaba (Nemza)!"
(Složenje psichodnje.)

Nogate.

Hlóz klinči po wſchém ſweczi,
A nima runſecž;
Jón ſkyscha Bože džeczi
A ſobu ſpewaja:
O, ſwiaty, ſwiaty, ſwiaty
Je Boh řeňes Zebaot,
Tym ſwojim je wón ſnaty,
Jím je wón twjerdy hrób.

Hlóz, tón ſu Bože ſutki
A Boža wſchecmōz,
Tu knieži móz ſamíltti,
Kiz wſchitkemu je móz.
Mot jeho mož řeči
Wſcha ſtórba, ſtorenja,
A jemu, tig wſcho ſyci
Džak, hñalbu podawa.

Nětk ſaſo hñerlusch nowy
Psches horý, hñrk džé,
Cjeſcz Bohu dadža doły
Psches dobre wonjenje.
Kak l' njebju poſběhaju
Sso jíne ſahony,
A kwtki podawaju
Wam kuki, ſahody.

Kak lubje ſwjeſeluje
Nětk Bože ſkónčko naſ,
Boh ſ deſtečom wobradžuje
Wam rjaný plodny čaſ.
Nětk kózde ranje wita
Naſ ſyla ſpewarjow,
A ſastararja ſweta
Tu čeſcę ſ hñerluschom.

W njebju Boha hñali
Ta ſyla janbelska,
Tu wopor džaka vali
Zom' zyrkej bēdžetksa.
Kak? Möhl ja ſady wostacž
Bjes džaka, hñvalenja,
So njevrbjal čeſcę doſtacž,
Boh, tig tež mi wſcho da.

Ja, Božo, luboſcę twoju
Wſchal wurjez njebožu,
Ty ſnaſech ſlaboſcę moju,
Hdyž l' tebi ſdychuju:
Wſmi ſa lubo džak ſnabny
Mot hñudob' hñechniča,
A budž mi dale hnadny
Budž mój džel, moja mſba.

H. P.

Ze Serbow.

S Budyschina. Kaž po naſchim zlym rjanym ſakſkim wót-
nym kraju je ſo tež wot wobylęſtwa Budyschina pońdželu 23. hapr-
leje narodny džen naſchego ſubowanego krala Alberta ſ wulej wózginskej
ſahorjenocži ſwjeczile. S měſchecanſkých wěžow a domow ſo w wulej
lēčbje hñorho ſmahowachu. Psichopoldnu ſo na jítnych wilek
w psichomnoſci mnohich psichiladowarjow ſ ſuda ſwiedženſla wojetſla
parada wotbywac̄e. W měſchecanſkých ſchulach ſo králový narodny
džen ſe ſwiedženſkimi aktami ſwjeczecze. Měſcheczenjo, královy ſa-
ſtojnicy, wojetſke towarſtwa atd. l' čeſcę ſrálovy narodninow
ſwiedženſké hoſćiny, pschednoskli a ſwjeſelenja wotbjeržach.

S Budyschina. Psichodný ſchtwórtk, na dnu Božeho ſpicza,
ſměje tudomne pečołafské towarſtvo popołdnju w 3 hodž. w Lauez
hotelu ſwoju ſtřednou hñownu ſhromadžinu. S doboru budže ſo
40 lētny ſaloženſki ſwiedžen ſwjeczicž. ſwiedženſku rěč ſměje
ſaložet a 40 lētny pschedbzda l' farat em. Váda tu; ſwiedženſki
pschednoskli wo pečołarjenju l' kantor Gauska ſ Budyschinka. Po-
řeđko drje ſo ſtava, ſo je ſaložet towarſtwa jo 40 lēt doho jako
pschedbzda tež wodžik. Tajku ſhromadžinu wěſce ſobuſtawu a
hoſćo bohacze wopřata.

— Šwidowiena bankiejowa Heydemannowa, 5. haprleje ſemrjeta,
je naſhemu městu 100,000 hríwnow wotkaſala. Dawk ſ tuteje
wotkaſalni dyrbja ſo najprjódžy njenahwarzjenym potriebliwym wudo-
wam a ſyrotam a njewoznenym džowlam firmy G. E. Heydemanna
w Budyschinje a Lubiju, a dale Budyskich psichelupzow wodželicž.
Podla teho je ſo poſtaſilo, ſo dyrbji ſo kózde lēto ſ danje 200 hr.
pyrotowni, 1500 hríwnow gmejnſkej diakoniji, 150 hríwnow džeczazej
dželanskej ſchuli a 200 hríwnow ſa poſtajenje ſhrobodneho měſtina
w tudomnej měſchecanſkej hoſćni wudac̄.

— (Se herbſkeje počołnizy.) Taſke naļečjo, kaž lēča, ſa
doho měli njeſkmy. Minjena ſyma bě runje doſcę ſubjena ſa
pečoł, dokelž hñſche njeſmijertne doha, cžim psichodný ſe nětko
naļečo. Lub je ſo w poſlednim čaſku, hdyž móžachu pečoł kózdy
džen wuletowac̄ a pilnje měd a muczku noſyč, w kózdy ſtrowym
kočku, ſ mlodej, t. r. ſ lont wulehñjenej matku derje psichisporjal, a
plastyl ſu napjelnene ſe ſachpundowanym a wotewrjenym čeřwjom a
ſ jeſkami. Tak je nětko čaſ, ſo ſo na wotkožowanje psichotuſech.

S wjetſha hotuſa wotkožki jenož ſapocžerjo, kotsig bychu ſwoju počoł-
nizu rad powjetſhili. Woni njepomyſla pał, ſo jedyn ſylny koček
w jazy mjeđu dawa, dygli dwaj wotkožki, a ſo ſo teho dla lepie dani.
Štotož čze wotkožicž, cžini to naſlepje niz ſ čeřwjom, ale ſ hotowej
młodej matku. Štotož ſebi taſku ſam plahowac̄ nječha, tón ſebi
taſku ſlaza pola ſnatyh ſprawnych pečołazych wiłowarjow. Štotož pał
čze ſam matki plahowac̄, tón wuloji ſ naſlepſchego kočke matku.
Nječha ſi ju hñdom ſkónzowac̄ — ſa psichodný ſymu ſo wona
w jazy njeboži, tón móže ſ njej hñdom wotkožk hotowac̄ po ſnatym
wachnu: Stary koček ſo na druhe ſdalene městno psichestati a na jeho
městno psichidže wotkožk, derje wuhotowaný ſ twarom a mjeđom a
ſ naspomnjenej matku, kotryž ſo njeſtrjeba ſawrječ, jeli je matka
tých ſamych počołow. Jeli ſo pał je zusa, ſo ſ wopredka pod hñidku
ſežini, doniž ſo njeſku počołk ſ njej ſiednali; to ſo druhy hñzo hac̄
do psichodný ſanja stanje.

— (Wuhladny na psichodne wjedro.) Wokolo 29. a
30. haprleje ſo ſylniſche deshceſki wotkožaku.

Se ſidowa. Lohkomyſlny tryſ ſe ſlymi ſcěhwólkami je tu
jedyn 16 lētny hñlchez, kotryž je pola jeneho měſchecanſkeho ſečnila
ſ piſarjom, wobefchók. Wón bě bleschu, kotryž bě ſ wodu a ſ nje-
haſhanym ſalkom napjelnil, ſ ſorkom ſatylak a ju potom wózomlēt-
nemu hólzei Neumannej dał, jemu prajzy, ſo dyrbji ju tak doho
džerječ, doniž čopla njebudze. Sa krótki čaſ ſo blescha ſ plunami,
ſ warjazeho ſalka ſtupazhym, napjelní a ſkónzne reſbuchnu. Horza
ſalkowa woda na hózla ſlužnu a jemu wobſliczo a wobej woči wo-
pari. Hischeze hñenža wbohi hñlchez nicžo njevidzi. S Božej pomožu
ſo lekarzej nadžiomne poradži, ſhubjene ſidženje ſaſo wróćicž.

S Čſelan. Wobhlađanje koſłów ſměje ſo w Lubiju 8. meje
dopoldnja w 9 hodžinach a w Čſelanač 9. meje dopoldnja w 9
hodžinach.

S Hrubjelčiz. Wožebita čeſcę ſo hñužbniemu wotrocžej
naſheje wky ſtala. Jakub Schweiđa (Hébla), rođeny ſ hñrōlečiz,
je nětko hñzo psches 20 lēt w jenej a tej ſamej hñužbje, pola ſublečki
Marje Welsoweje jako wotrocž. Sa taſku ſwérku je jemu wokřeſne
ratatſke towarſtvo na namjet nabocžneho ratačſkeho towarſtwa
w hñashezech čeſtnu medalju ſa ſwérku w hñužbje ſpočzilo, l' čejuž
je jeho knjeni nahladny čeſtny dar psichopoložila. W wožebitej
ſhromadžinje mjenowanego towarſtwa w hñashezech píčepodaſtaj-
kli. ryčekublet Pfannenſtiel, pschedbzda, a direktor Brugger, piſma-
wiedzer wołkjeſkneho towarſtwa, Jakub Schweiđe čeſtnu medalju
ſ wulžy počeſcowažnymi ſlowami. Wobhlađan farat J. Skala ſ Budys-
china mějeshc pſki tým hñježenſku rěč. (Kath. Poſ.)

S Ralbiz. Dženža 22. haprleje wotměwashe ſo přenja lētu ſha-
ſhromadžinu naſheje nalutowatne w ſserenjanach. Knjeg pschedbzda,
Juriš Vičas ſ Rózanta, ſhromadžinu wotewriwſki, dopomni ſ psich-
hódnymi ſlowami psichomných, ſo jutſe zyla Gauſka ſ wjeſeloszcu
narodniny ſeho Majestosze naſchego ſubeho krala Alberta ſwjeczile a
wunjeſhy ſo ſ tuteje psichiciny ſilkrózna hrimotaza „ſlawa“ naſhemu
ſubowanemu, nam ſerbam wožebje psichilhenemu krajnemu wótzej.
Ma to poſticzi ſilčbowat, knjeg wučet Wjenka ſ Rózanta, ſilčbow-
wanje ſařdženeho lēta. S tuteho móžachmy ſhonicž, ſo je bylo
w lēcje 1893:

dohodow 47615 hríwnow 63 np.
a wudawłow 45129 = 26 =

potaklim ſbyt 2486 hríwnow 37 np.

Nashe aktiva wučinjia 52558 hríwnow 14 np.
= passiva = 52441 = 17 =

potaklim čistý wuňosz 116 hríwnow 97 np.

Tutón ſo jenohlóžne ſallabnemu fondu ſhoniſa.

Najwjetſha počeſtka bě 2000 hríwnow,
najmjeſtka = = 30 =

Wupočeſtak ſta ſo 51,
wróćiko je ſo hñzo 41.

Nashe ſwiaſ ſupſhestrje ſo na nehdze 2200 duſchow. ſsobuſtawow
bě lónz lēta 1892 80; w lēcje 1893 psichistupi 33, potaklim ſ lónz
lēta 113 ſobuſtawow. (Dženža pał je ſich hñzo 122.) ſilčbowanje
ſo ſa dobre ſpōſna. Tsi ſobuſtaw, kotryž ſo ſ dohladowatſwa
wulžowachu, ſo jenohlóžne ſ nowa wuſwolichu. Béchu to knjeg
Vjarsch ſ Pěkſez, knjeg Hanczlo ſ Rózanta a knjeg Lebsa ſ Ralbiz.
— Škonežne rěčeſche knjeg wučet Wjenka hischeze wo ſawěſcjeſ
giwjenja a namolwjeſche ſtarſchich, ſo bychu ſwoje džeczi ſawěſcjeſ
dali, ſo bychu ſ tým niz jenož ſo ſa ſwojich starali, ale tež naſhe

narodne wobhedenstwo powjesci. Węz je węso i rosmyslenju ważna dość a je jenoż pszecz, so by tón abo tamny jej bliże do wocżow pohladał.

— Psched něhdze 150 létami hižo ręczesche so wo dołwarjenju nasheje zyrtwinkie węze. Léčka je so někto skłonźnie jenohłosne dołwarjenje wosamilo a je ho tež hižo twarewe wumjedzenje, kotrež ma so i pěšlowa stac, knjesej twarskemu mischtrej Hrochej w Ssernianach pschepodało. Do noweje węze węso tež dołstanjemu nowy czazník. K twarej trébnym pjenjes so wysze dobrówlnych darow na dawki połdzi.

S Bułez. W bližszim czasu nasch knjess farat pomożnego przedarja dołstanje. Dražbanske evangelisko-lutheriske konfistorstwo je kandidatej theologije, knjesej Sarinkej w Hrodźiščeniu, wosjemiło, so je jato pomožny przedat ja Bułeczanstu woszadu postajemy.

S Ralez. Bjes naschim herbskim wosydlenskom hiszczje dobre kralohwérne smyžlenje knjazi. So by nasch lubowanym kral wjedzał, so Sserbjo kweru njełakajz i njemu steja, tudomne "Towarstwo Sserbiskich Burow", kotrež mějescze sanđzeniu něhdzu požedzenje, składnośc njeſchepuſhcz, kraloj pschi pschiležnosći jeho narodneho dnja i telegramom sbože pszecz. Sa to je so kral teho runja telegrafiszch se sczehowazym kłowami podżakował: "Towarstwu Sserbiskich Burow w Ralezach. Działaju so Wam wutrobnje sa pôzlane pszeczelne sbożopsczce. Albert."

S Jabłonza. Psched někotrymi dnjemi su w jenej tudomnej sahrodze cželo nowonarodzeneho dželca namakali, kotrež bě jeho macz, klužowna džowka Lejdžiz, tam sahrebała. Hacz je dželco skłonowane abo hacz je po naturskim waschnju wumrjelo, njeje znate.

S Popož. Sanđzenu pońdzelu je tudomny farat, knjess Habank, w starobje 49 lét po dołhei khorowatosczi wumrjelo. Knjess Habank bě hornjoluziski Sserb; wón bě syn něhduskeho Parzowskeho fararja knjesa Habanka.

Na nasch herbski dom.

Dotalne dobrówlne dary i danju a se sbytkom
Maczicneje leżomnoſcze 16718 hr. 52 np.
Wubjerkownych "Towarstwa Sserbiskich Burow"
w Bacjoniū 15. haprleje 27 = 50 =

Hromadze: 16746 hr. 2 np.

Skladujmy rucje, rucje, rucje wschitz, wschitz, wschitz; pschetož na hwi. Michała dyrbimy sapoczeć twaric, so bychmy druhich wotbżereli, tig ſebi na podobnu węz myſla.

Bartko, pschedkyda twarskego wubjerkę a ſarjadowat Maczicneho Domu.

Přílopk.

* Na Zabelišskim dwornischem njeđawno pschi wotjedzenju cžaha do Wulkeho Hojna jedyn skótny wikowat hiszczje i kławatkom na wosowu deſku ſłozci, hdyž cžah hižo jědžesche. Pódla so wobhaze a pod cžah padnu, tak so hiszczje mnohe wosy psches njeho džechu. Naſtroženi kswedzy jeho pada ſebi hinal myſlicz njemóžachu, hacz so je pschejedzeny a morwy, ale wón bě tak ſbożownje padnuł, so by jemu zyle niczo njeſta a so, hdyž bě cžah nimo, njeſtranjeny ſtaže.

* W jenym hosczenzu w Lipsczanstkom pschedměscze njeđawno rano w 3 hodzinach hiszczje někotri hosczo so ſabawjejo i hoscadrom sa blidom ſedžachu. Ma dobo hoscadat ſaſkyscha, so so ſchlenicząne durje, tig i biljardoweje iſtwy do tež jemu kluſczazycz klawom wjedžechu, pomaku hibachu. So nižeho dobreho njenabžizy wón ſwēzu ſaſkweči a do klawom ſtupi. Tam młodeho člowjeka w kucziku ſhowaneho namaka, kotrež běſche runje hiszczje ſobu w koczmarskej iſtwe ſedžał, potom pał na ſdacje woteschol. Poſhladanje na pjenieſny kafczek jeho pschewebči, so bě kafczek wuſprónjeny. Duž pakostnej kafasche, so dyrbí kranjene pjenesy wudac, na cžoz tón na 250 hrinow se ſakow ſwucžaha. Ma to jeho, 18-létnego dželaczerja, na polizoſtvo dowjeſdzechu.

* So by so pscheražnoſc nowych tſelbow wupruhowała, ſu wondano w Zwickawje jara ſajmowe wojetſke ſwucžowanje wotmeli. Ma dalokosc 300 metrow wobgelenje 12 wosakow do maživneje murje, $2\frac{1}{2}$ metra wykoleje a 41 centimetrow ſcherokeje, tſelęſche. Hižo po džewjatym ſhromadnym wutſelu bě murja hižo tak wupuſczena, so by hromadze roſpadankow runasche, a so wosakam, pscheczio njeſteſazym, ſe ſamym ſadžewkom byla njeſty.

* Lóhleje myſle a klupeje klobloſcze dla je so w Buchholzu wobjaruſomne njeſbože ſtało. 12-létny syn jeneje tam byblazeje ſony bě ſe i nowotwarej podał, ſebi tam bleschu i kalkom napjelnil a ju

ſobu domoj wſał. Domach bě wodu do njeje nalał a ju do kheje ſtaſil. Se hylnym kufkom blescha roſbuchnu a wboheho hózga tak w webliżu a na rukomaj wopari, so dyrbjescze ſo ſ krwju pobězany do iſtwy dowjescz. Hnydom niejo wjazy njewidzesche a tež ſ lekarſkej pomožu ſo jemu widženje hiszczje wrózile njeje.

* W bliſkej wſy pola Khocežebusa bě jedyn bur 1500 hrinow herbował. Dokelž ſo raduchom bojesche, wón te pjenesy, lute nowe papery, do nassadniſczeho pjezynego kuczika tyknu, ſwojej ſonje niczo wo tym njeprajiwſhi. Tele dny mějescze něhdze druhdze njeſto wobſtarac, duž ſ domu wotefudze. W tu khwili bě žona ſapyrila. Bóry ſo muž domoj wroči, naſbalu pał hižo widžesche, so ſo ſ jeho wuhnja hylne kuri. Domoj pschilecziwſhi wuhraba i hrjeblom ſahle wuhle ſ pjezy, ale hižo bě poſdze, jeho pjenesy běchu na popjeſ ſpalene. Někto chyzſke ſadwelowac, dyrbjescze pał ſebi ſam prajic, ſo taſte njeſbože měk njeſty, hdy by ſ najmijenſha ſwojej ſonje prajil, hdy ma pjenesy ſkhowane.

Psjewulſka njeđowera

Je druhý ſchłoda jera.

* (Wobarnowanje konjow psched mučami.) Jedyn ratač w čaſhopiſu "Koń" ſczehowaze pische: "Loni w juniju na ſynach ſo hnydom pschi wjeſenju preñeho wosa dohlaſach, ſo bě podſobník, běluch, tak roſtałan, ſo jemu krej ſ wutrobnia, hruča a ſ nohō woprawdze dele běſezhe. Dokelž bě mi ſkoſcęcia ſel, ſměſhach do poł litra wody něhdze 20 gramow cijeczenie karboleweje kſzaliny, dach konja ſ tym wotmycz a poſbzischo namakach, ſo jeho muči na połoj wotſtajichu, hacz runje dyrbjescze zyle popołdnje njeſchewartawajz hželac a ſo pschi tym hylne počesche. Duž tutón ſredk. kotrž ſym wopſjet pruhował, wobhedenſtam ſkota i wjedzenju dawam, ſo bych ſion w lětnim czasu naſložil.

* W Gostizach pola Niſhy je jena kafzka kafz ſ dwemaſ hlowomaj wulahnula. — Niſhmernu ſchłodu ſu hawrony ſ dubrawy pola Wilmsberſa w Niſhym wotkrieſu na wokolnych polach načiniſte. Maſtata ſchłoda ſo na 30,000 hrinow wobliczji. Ssnadž ſu to te hawrony, kotrež ſu wondano ſ Niſhdaſhovſkeho dola wuegahnule.

* Glogawska khostanska komora je tſjoch hiszczje niž wóhomnaczeſetnych ſchewſkich wucžobnikow Gustava Bertholda i jaſtu na dwanacze lét, Pawela Schadu na pjez lét a dwaj měhazaj a Pawela Tallu na dwě lěče a jedyn měhaz wotbždila. Tucegi kłopcy běchu ſo, kož je ſo hižo wo tym piſalo, ſrečeli, ſwojeho mischtra Kühna w Sprotawje, kotrž jim njebe dowolit, na poſznisze wjeſele hicz, na kózbe mózne waschnje ſlónzowac. Podarmo ſpýtawſhi, jemu ſ jědom ſawac, do njeho 20. februara ſ revolbra kuku ſčelicu. Wuzhod wobſkoržených do njemera njeſtaſt.

* Wulſt lóž pruskeje krajneje lotterije, 500,000 hrinow wuečinjaz, je jedyn kſlamat w Diebenhofenje w Lothringskej dobył. Tutón ſo ſda ſubuſč njeſwobſtajneje bohovki, ſbožo rěkazeje, hycz. Hewał ſu ludgo hižo wuržadne ſpołojom, hdyž jím džel wulkeho lóža pschipadne, a wjazy ſebi dobyčet, kotrž mějescze na cžiflo 199609 někotrych kowuhraczkow, ſ wopredka njeſchescze. So by lóž ſam hral, je jemu ſbožo, mož rjez, pschinuſowalo; pschetož ſobuhraczy ſrótko do poſlednjego czehnjenja lóſcht a nadžiju ſhubiču a jemu ſwoje podžele ſa 210 hrinow pschedachu. Tutón wudawt je ſo derje ſaplaczik; pschetož poł milijona hrinow je dobyčet nježelencyh wuplaſzenych doſtaſ. Tónle njeſočkany ſloty deſčez je jeho, ſo wě, wulzy pschijomne pschelhwatal, a jeho pření ſtukt w njeſablom wjeſelu bě tón, ſo wón w dołzych ſnihach doſh wſchitſkich ſwojich doſznikow wumosnu. Sbožowny dobyčet je wudowz a ma jeniczku džowku. Mađiſomne ju pschiběhanje nawoženjow do cžehna njeſac̄eri.

* (Rothſildez ſidowska ſwójsba.) Wobhedenſtwo zheje Rothſildez ſidowske ſwójsby ſo w tu khwili na ſ zyla 12,500 milijonow frankow wobliczje. W lěče 1875 wone hiszczje poſožu teje ſumy njeſučinjescze, po taſkim lědom $6\frac{1}{4}$ milijard. Wot tych Parizzki Rothſilb njeſto nad wjazy bžli ſenu milijardu roſlaſuje. Samoženje je ſo po taſkim wóhomnaczych lětach ſdwoiſko. Najzlawniſki nemſki ludny hoscadat, profesor Rudolf Meyer, je wobliczje, ſo by Rothſildez ſhromadne ſamoženje ſa kózby 15 lét ſdwoiſi, a ſo ſ lětom 1965 wulkotnu wjakoſc wo 375 milijardow frankow dozpi (Jeli wětr ſ druhého kuta duž njeſapocinje). Dan woneho hoscadego kapitala ſ druhimi pschinofschami mohla 37,120,000 ludži ſeſtiveč. (Sa njeſto kroč 15 lét po taſkim wſchich člowjekow na ſemi.) W lěče 1800 pření pjeneszny Rothſilb nimale niczo njeſamožesche; halę po bitwie pola Waterloo 1815 je ſo jeho ſidowiſki roſum w pjenesznych ſpelulazjach ſ wulſim wuſpěchom jaſo praktiſki wopſet.

* Njenadzith wulkóh je jene žudniške pscheptanje w Hennegaw-
skiej wzy Peruvelzu mělo. Tam bě bur swojeho čeladníka wob-
skoržil, so je jemu wulki kmjetank mloka s njerjadom sanjechwarnil.
Ssudništvo čeladníka sažudži. Hdyž pak ho skončnje pschedhyda
bura woprascha, hacz dže tež schlodu sarunau měcz, bur wotmolvi,
so je nanjechwarnjene mloko dawno pschedal. Hnydom statný ręczník
staže a namjetowasche, bura khostacž, dokelž bě „skajenu tworu“
pschedal. Ssudništvo zyle sastrózeneho bura k 16 frankam pjenjeznejne
pokutu sažudži.

* W Wuherskej je žylým deshéz panuł. Se wscéch stron
powjesze pschihadžeja, so žywy rjane steja.

(Wulke woňje.) S Kratowa 20. haprleje pižachu:
Wczerawski woheń w Nowym Sandezu je 6000 dželacžerjam wo-
bydlenja rubík. S zyka je ho 150 twarjenjow wotpaliko. Wot-
paleni na měschčanskich torhochčach a lúkach pschebywaja. Wulki
hlód knježi, wjele ludzi je wobškodzenych, někotsi su semreli. Schudých
su podpjeracž sapečeli. Schkoda 3 milijony schéznakow wuczini.
— „Voss. Ztg.“ je nashonila, so je w wzy Obrizach (w Delnej
Awstriji) wcžera woheń wudyril, a so ho tam hishcze dženža pali.
Hijo 125 twarjenjow w popjeli leži. Jenia macž s dwemaj džesčo-
maj je ho žobu spalila. Boja ho, so hishcze wjazh czelov w zahlych
rospadanach namaka.

* Profesor Bergmann njedawno w Nikolajewje pschebywasche.
Jeho pschindzenje do Nikolajewa bě wscéch khorých spodžiwnje na
nohi stažilo. W měscze bě ho powjesz rosschérila, so profesor
Bergmann wscéch khorých darmo lekuje a jenož wot samožitých telko
bjerje, kelož džedža dobrowolnije dacž. Duž ho wokoło hosczenza,
w kotrymž Bergmann bydlesche, s woprawni khorymi a s tajkimi, kž
kebi myžlachu, so su khor, runięz njebeču, wsczo mjerwiesche. So
by ho portab řdžerjal, dyrkiesche polizija zyku hromadu polizistow
pschi hosczenzu postajicž. Wobbladliwi khor běchu ſebi hnydom
w jeho hosczenzu iſtwy wotnajeli, so bychu na drósh czałacž nje-
trjebali, a bydlaču na khorwile zyle w hosczenzu. Hosczenzat je na
tymaj dwemaj dnjomaj jara dobre dokhody měk. A woprawdze tež
Bergmann jenož wot samožitých pjenjesh bjerjesche. Tež měschčanskii
hojetnju je ſebi wón wobbladał. Operazija, lotrejž dla bě do
Nikolajewa powokany, je ho jemu jara derje poradžila. Wón je
83 lětnemu muzej nohu wotewſal.

* W starobje 120 lět je psched někotrymi dnjemi jedyn grichiski
duchowny w Tríkala w Thehaliskej wumrjeł. Sa swoje dolhe
živjenje wón, kž s Athena pižaja, swoje narodne a wumrjenſke
měto ženje wopuschežil njeje. So je tak wulki starobu dozpił, fa
to ma ho s wjetšeho džela swojemu jednoremu waschnju, po
kotrymž bě žyw, džakowacž. Hacz do poſledních lět wón w lécze a
w symje pod holym njebjom spasche, ženje wón wino abo žylne na-
pitki njepiesche, kiba pschi spowiedži. Tež wón tobač njekurjesche,
tolia wón někotre lěta schnupowasche, bórsh pak ho teho nječistoth dla,
s tym ſjenoczeneje, wostaji. Wlažo wón s rědka wob lěto wužiwasche,
jeho wchědna zyroba s hrócha, bunow, ſeleniny a khléba wobſtejſche.
Hijo do ſihadženja ſlónza wón se swojeho jednoreho ſoža ſtawasche,
kotrez bě pschedo k ranju pschivobroczenie a jenož jeho ſtavofnska
pschislučnosć možesche jeho wot jeho ſwuczenja, wokoło 9 wjeczor
spacž hicz, wotberzecž. Jeho widženie a ſlónſenie ho hacz do naj-
wyschšesche staroby wubjernje dobrej ſakhowaschte; wón hishcze hacz
do poſledka bjes nawocžnych ſchleñzow czitasche. W poſledních
lětech pak bě spodžiwna ſlabosć pomjatka nastala; wsczo, ſtož bě
zo do tuteho czaža ſtalo, wón derje wjedžesche; tola ſo jemu
pomnecze na podawki po tutym czažu ſhubi, so wón husto nje-
wjedžesche, hacz je hijo jědł, a so pak dwózjy ſa žobu jědžesche, pak
ho czažce poſczeſche; tónle njeporjad w jědži ſkončnje jeho ſtrowoſci
ſchłodžesche a bě ſ pschicžinu jeho ſmjerze. Sa swoje zyke živjenje
wón ženje njebe khor był a njebe ženje ſkafisza wužiwał. Se
ſmjerze ſo njebedžiwoſhi, wón wumrje, klowa pschopotajo: „Někto
vash ſwojemu ſlužobníkſi ſ měrom wotzahnucž, o Knežej!“ Polne
99 lět bě wón s duchownym był.

* (Amerikanske bréjetſtwo.) Muž w zyrlwi na holežku wu-
raſnje ſ klowu ſiwnje, a holežka tež na njeho ſiwnje. Pschi zyrlwi-
nych durjach ſo ſekataj. „Wy ſeže na mnje ſiwnyi“, mlody muž
rjeckne. „Wy dže tež ſiwaſhče“, holežka ſnapſchecži. „Tudy je
zyrkej“, muž praji. „A tamle duchowny“, holežko pschida. „Njeſzým
woženjeny“, rjeckny wón, „ſeže Wy?“ „Njeſzým“, wona wotmolvi,
a poſlada ſa duchownym. „Mam pak myſle, ſo ſenicž“ Duž ſebi
mje wſmicze“, praji wón. „Każ ſo Wam ſpodoſa“, wona wot-
molvi. Hijo na ſmerkach ſtaž muž a žona.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskej zyrlwi ſmjeje juſje njedželu rano w 7 hodž. diafonus Rāda
herbſki ſpomednu ręcz, $\frac{1}{2}$ g hodzin ſarac dr. Kalich herbſke a w 10 hodž.
němje pređowanje. — Wopoldnu $\frac{1}{2}$ budže latechismusowe roſrēzjenje ſe
herbſtimi hólzami.

Werowanı:

W Michałskej zyrlwi: Jan Ernst Pjetar, dželacžet tu, ſ Hanu Amaliju
Matjaz na Židowje. — Jan August Kudžela, fabriſti czečka na Židowje,
Mariu Židez tam. — Petr Broda, dželacžet tu, ſ Mariu Madlenu ſwudo-
wnej Kumerowej rodž. Mětrachez na Židowje. — Jan Kora August Venada,
kamieniecžekar w Bobolzach, ſ Křežtianu Jurake we Dženikezach.

Křenı:

W Michałskej zyrlwi: Maria Elsa, Emila Guslava Bertholda, kampna-
ſteho miſchtra na Židowje, dž. — Maria Martha, Augusta Čahody, fabriſlarja
na Židowje, dž.

W Katholskej zyrlwi: Jurij Pawoł, Miklaška Šewza, murjerja, ſ.

Zemrječi:

Dzén 17. haprleje: Hanža rož, Schjepantež, Handrija Bohuwerá Freunda,
thekaria a kamieniecžekaria w Hněvkezach, mandželska, 67 l. 10 m. 16 d. —
20. Michal Wjen, wulki ſahrodnik w Hrubočigach, 54 l. 6 m. 20 d. — 22.
Jan Reinhold Schotta, dželacžet w wotřežném wuſtawje na Židowje, 36 l.
3 m. 15 d.

Placízna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	21. haprleje 1894		26. haprleje 1894		wot	hacz	wot	hacz
2483 měchow.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Bičeriza	7	41	7	47	7	6	7	21
Rožka	6	76	7	6	6	76	6	94
Zecžmien	5	63	5	69	5	50	5	63
Wowl	6	86	7	14	6	73	7	7
Hroch	7	50	8	—	7	—	7	40
Wota	8	89	11	11	9	72	10	83
Zahl	9	72	10	—	9	17	10	—
Hejdusčka	14	—	17	—	11	—	13	—
Berny	16	—	16	50	13	50	14	—
Butra	1	50	2	—	1	20	1	50
Bičerizna muka	2	40	2	80	2	30	2	60
Ržana muka	6	25	16	—	—	—	—	—
Sýno	6	25	9	50	—	—	—	—
Šloma	4	50	5	—	4	10	4	60
Šloma 600	27	—	28	—	24	—	26	—
Prožata 1230 ſchtuk, ſchtuka	15	—	28	—	—	—	—	—
Bičerizne wotrub	4	25	5	—	—	—	—	—
Ržana wotrub	4	50	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placízhe: ſórz pscheriza (běla) po 170 puntach 12 hr. 59 np.
hacz 12 hr. 69 np., žolta 11 hr. 49 np. hacz 12 hr. — np., ſórz rožka po 160
punktach 9 hr. — np. hacz 9 hr. 10 np., ſórz ſecžmienja po 140 puntach 9 hr.
60 np. hacz 10 hr. 99 np.

Na Bursy w Budyschinje pscheriza (běla) wot 7 hr. 21 np. hacz 7 hr. 35 np.,
pscheriza (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacz 7 hr. 12 np., rožka wot 5 hr. 63 np. hacz
5 hr. 69 np., ſecžmienje wot 7 hr. — np. hacz 7 hr. 20 np., wowl wot 7 hr. 50 np.
hacz 8 hr. — np.

Dražžaniste mjažbowe placízny: Horjada 1. družiny 57—61 hr., 2. družiny
52—55, 3. družiny 45—50 po 100 puntach ſejneje wah. Dobre krajne ſwime
41—44 hr. po 100 puntach ſ 20 prozentami tary. Cželata 1. družiny 55—65 np.,
po puncte ſejneje wah.

Wiedro w Londonje 27. haprleje: Pomrōčene.

Pschedzadžowanje twarskeje nadobh.

Twarska nadoba, ſawostajenſtu knjeſa twarza Günthera ſlužhaſa
a na Židowje pola Budyschina lažaza, jako:

ruečne ſary, ſilopy, tramy, kamienjowe hamory, powjasowe
kulawy, powjasy, ſjemjenje, rječazy, kamienjowe a roſchtowe
hamory, roſchtowe ſcruby, jěſdne ſchpundowanje, gasowe roky
a wſchelaka druža nadoba

hobotu 28. haprleje dopoſdňa wot 9 hodžin
na ſkladze na Židowje ſa hotowe pjenjesh ſjawnje na pschedzadžowanje
pschedawacž.

Swid. twarska miſchtra Güntherowa.

A w F z i j a.

Ola pschedacž thěže čižlo 46 w Małym Dželkowje (koloniji)
maja ſo tam pondželu 30. haprleje dopoſdňa wot 9 hodž. wſchelake
knjeſke meble jako: drastne ſhatowe a hudočjowe hamory, komody,
buffety, kulichowe, kusoſte a podolhoſte ſofowe blida, ſtoly, ſoža,
atd. ſ mahagonijoweho, wiſčnjoweho a thójnoweho drjewa, wožebne
wobrasły, ſchipheſe, čažniki, poſtrowane meble, ſahrodne meble,
porzlinowe, ſchklenczane a koporowe hudočja, wſchelaka domiža
a hospodarska nadoba atd. ſa hotowe pjenjesh na pschedzadžowanje
pschedawacž.

Th. A. Wällnitz, hanfki awžijonator.

Živnoſć na hornim Židowje cjo.
79 s dwemaſt ſtronomaj a ſe ſzadowej
ſahrobu je pſheměnjenja dla na
pſchedan.

Živnoſć na pſchedan.

W Nowym Bronju p. Nadwoſia
je živnoſć ſi nědze 17 kórzami
jara dobrých polow a lukow, ſi maſi-
nymi twarjenjemi, ſe ſiowym a
morwym inventarom na pſchedan.
Dalshe je ſhonicz pola hofezenzarja
Gibſchera tam.

Živnoſć, bliſko Budyschina
ležaza, 20 kórzow wulka, je na
pſchedan. Dalshe je ſhonicz we
wudawarni „Sſerbskich Nowin“.

W Komſku pola Minakala je
živnoſć cjiſto 24 ſe 16 kórzami
ležmoſće ſe ſiowym a morwym
inventarom na pſchedan.

Živnoſć cjiſto 17 w Nowych
Družezach pola Žiczenja ſi nědze
10 kórzami pola a jara dobrymi
lukami je pſheměnjenja dla hny-
dom na pſchedan.

Živnoſć na pſchedan!

Sahrodnista živnoſć cjiſto 16
w Stobezač pola Pomorza ſo
dla dželenja herbſta

Frjedu 2. meje 1894

dopođenja ſe wſhem inventarom,
a pizowymi ſkladami na pſchedadžo-
wanje pſchedawac̄. Wona je 6
akrow a 154 □ prutow wulka a
ſi 160 dawkiſkim ſenoſćem wob-
cjezena. Dalshe wuměnjenja ſo
w termiji wosſewja.

Herbjo.

- Šheroke ſojo je tunjo na
pſchedan w Dornſchnablu 2.

K kwaſnym a ſkladnoſtym

dar a m

porucja

B. Fischer

na žitnej haſy
ſwoj wulki ſklad naſlepſich
wudžekow

ff. Solingſkih blidowych nožow
a vidliczkow,

lžizow,

warnyq ſhudoſjow,

butrowyq waſhow,

dezi malunyq waſhow,

ſkoſejowymq mlynow,

plotow,

wohrjewanskich bleschow,

rybowanskich maschinow,

jimanskich maschinow,

khlebowymq heblow,

kwětkowych blidow

atd. atd.

pſchi ſnatym kruſe ſprawnym po-
bluzjenju a po najtunischiſtich plá-
cjiſnach.

B. Fischer

na žitnej haſy.

Kóſlaze kóžki

kupuje po najwyskiſhih plácjiſnach
Gustav Gauke na garbatkeſkej haſy.

„Kolumbuſ“

ſarucžene čiſtožidžane čorne tkaniny.

Čorne, čiſtožidžane ſarucžene tkaniny Kolum-
buſ ſu ſi jenak dobreje macziſny dželane kaž ſe
židh tkanh wumělſki wudžekl **Kolumbuſowe**
ſtuſjenje na kraj w Amerizy, fotrež je na
ſhwetowej wuſtajenzy w Chikagu ſi prawom naj-
wjetſche džiwanje ſbudžilo.

Tele židžane tkaniny w naſtupanju hōdnoſče a
woſkebnoſče w kóždym naſtupanju **najdoſpolniſche**
poſkicza, ſhiož je ſo hac̄ dotal w čornych židžanych
tkaninach dželalo; pſchi noſchenju **najwjetſche**
rukowanje dawam.

Tkaniny ſu jenož woprawne, hdvž je na kóždym
kladžidle mjeno ſi fabrikiſkim ſnamjenjom

„Kolumbuſ“

a moja firma woſnamjenjena.

Wulki ſklad thchle židžanych tkaninow a jenicze
pſchedawanje ſa Budyschin

Alphons Schauseil.

Se židh tkanh wumělſki wudžekl „Kolumbuſowe
ſtuſjenje na kraj w Amerizy“ je w mojim wu-
ſladnym woſnje wuſtajeny.

Parny rěſak w Delnjej Wjasoñy (Nieder-
Nenkirch) pod wyžokim ležom

porucja ſo ſi ſpěchnemu podawanju ſtraniteſho drjewa, deſkow a
ſatow, kaž tež heblowanymq ſchundowanskich deſkow, ſchundo-
wanskich a ſhindjelowych tſeſčnyq ſchwatow we wſhem ſchērjach
po naſtuniſhih plácjiſnach.

Kóždu ſobotu ſym wot 11—12 hodžin w ſendžiz reſtauraziſi
w Budyschinje na ſtotokſkej haſy k rěčam w naſtupanju podawanja,
plácjiſny atd.

Korla August Schmidt.

Emil Indinger
črijowy a ſchtorňowy ſklad

w Budyschinje na ſtotokſkej haſy 11

porucja ſwoj derje ſrjadowanym ſklad črijow po tunich plácjiſnach.
Pſchedawanske ſtejkſke ſobotu a njedželu na bohatej haſy 3
ſi napſhečza poſta.

Kóſlaze kóžki

kupuje po najwyskiſhih plácjiſnach
Heinrich Lange
pſchi ſerbſkej katholſkej zyrkti.

Kóſlaze kóžki

taž tež wſjē druhe lože kupuje po
najwyskiſhih plácjiſnach
Louis Fleischer

na ſtronkownej lawſkej dróſy 18.

Wóſk.

Wóſkowy twar a panli kupuje
a pláci najwyskiſhe plácjiſny
Germann Lehmann,
mydlarſja na hornczefſkej haſy 3
a na žitnej haſy 3.

Trjebane dvojokolo (rover) se skoro nowymaj puzakojtymaj wobruckomaj a s wozlowym kulem na lehwom je dla spuszczenja jesczenja placziny hodon na pschedanu. Dalsze je shonicz na bohatej hazy 1.

Schrötowanske myny
sa czerjenje s goplem, ruku a rjemjenjom, wjesele dokonjaze a wutrajne se schlenzotwerymi kamieniami dzekam a poruczam khetro tunische a lepsze hacz wscie druhe fabrik, podla teho poruczam roszkaze a berny roszkaze maschinu a hospodarske wahl wscelatich bylnosezow.

R. Leisnring, towariski mischta w czornym hodlerju.

Turkowske slowki
naajlepschee druziny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjeiva
pschi mafazowym torhoszegu.
Destilacija suatz dobrach likerow vo staroch tunich placzinsach.

Slodkozmjetanowu
margariniu,
naajlepschu, kotaż ho namaka,
Zinski
zwinjazy schmalz,
czestwy lany wolij
poruczataj
Ginzel a Ritscher.

Stwielzaty rjepikaty tobak,
krany rjepikaty tobak,
Khoczebuski portoriko,
Dakunski rolikaty tobak,
sbytki Brotterodskeho brzozowego tobaka
punt po 40 np.,
tobak k žwanju
poruczataj

Ginzel a Ritscher.

Zokrowy med
punt po 48 np.,
miedowy syrup
punt po 30 np.
porucza

Paul Hofmann
na rožku herbskeje a schuleriskeje hazy.

Schischka a Rječka
w Budyschinje
poruczataj swoj pschiiposnati
dobry

paleniz,
jednore a dwójne lskery
jara placziny hodon.

Cunje jerje
rjane walle, mandel po 30 np.,
kopu po 110 np. porucza
J. T. Glien
pschi drzewowych wilach.

Sserni abo wjestschi poż ho kopicz pyta. Hdze? je shonicz w wudawańi "Sserb. Now."

Towarstwo Szerbskich Birow w Bukezach
smieje jutje ujedzeli 29. Saprleje popoldnu w 5 hodzinach poszedzenie, w kotrym ma ho kalk skasaz. Kozy, tak mienowane Edelstahl, źu doszle.

Pschedkydwo.

Pczolariske towarstwo.
Hłowna shromadzisna
se 40 letnym salożenskim hwydzeniom
schtwórt 3. meje (na Boże stpicze)
popoldnu w 3 hodzinach w Lavez hotelu w Budyschinje.
Sswyedzenstaj pschednoskaj mataj ff. farat emer. Käda a kantor Ssushka.

Peskovzowe twory.

Wscie możne druziny peskovzowych kamienjow sa nowotwary porucza a hnydom po skasaniu najlepje a najtunischo wobstara a wudżela

Adolf Hörnig na Wjeleczanskiej drošy čižko 7
(Bartkowu psichodny hyn).

W wudawańi "Szerbskich Nowin" je dostacj sa 2 hriwnje:
HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spiżaschtaj Wilhelm Boguslawski a Michal Hörnik.

Najwjetsha pschedawarna

Błomjanych klobukow

je njesawadnje firma
Leopolda Posnera

na bohatej hazy 7,

kotaż je psches swoje pschedawanie po zylisnach w nastupanju wubjeka a tunioscje njedohahlwi.

Noszhene klobuki
ho najruczischo a najtunischo pschedzelaia.

Leopold Posner,
w Budyschinje na bohatej hazy 7.

Rěsak G. A. Reunera

w Duhańzjach (Weigsdorfje) pola Kumvalda

porucza ho k kupowanju hraniteho drjewa, deskow, latow, kąz tež hotoweho schypundowanja a schindzelowych deskow a motreskow we wscieh swiczenych dolhosezach a tolstoścach.

Schtóz chze pjenjesy lutowacj a tkaniny, leta dolno dżerjaze, kupowacj, hwoj dobytki hlađa, hdyž pola

Hermann Beermann w Budyschinje

na snutskownej lawskiej hazy 6 s rapsheeja radneje pinzy

kupuje.

Czorne a piżane drastue tkaniny, wobleczenje po $3\frac{1}{2}$, 4, 5, mt., wożebne wobseczenja, wobleczenja po 6, 8, 10 mk., druhdze dwojzy telko, czorne żidzane tkaniny k najwjetzinskej drascze, wobleczenje po 25—40 mk., wjesele niže placziny, wotwiany muželin po 40 np., gardiny, soſowy damast, matrazowy drel, połkleszczowe tkaniny, wupjerkli, sbytki móbreho cziszcza, katuna a wscitlich druhich tkaninow, schalkty, dobre pschedeschniki, po $1\frac{1}{2}$ mk., blusy, dżeczaze wobleczenja po 1 mk. a wjesele druhich węzow zmieschnje tunjo.

Hermann Beermann
w Budyschinje na snutskownej lawskiej hazy.

K w i t o w a n k a.

Sa Scheschowstich, s wohniowym njesbożom potrjehenyh, ſu w wudawańi "Sserb. Nowin" wotedali: ſiwnoscet Handrij Beyer w Rjeſdachach 2 hr., Lipicjanska gmeina 17 hr., K. B. w Trjebenjzy 10 hr., pschedupz Jurij Wiejas w Budyschinje 2 hr. 50 np.

Ssusheny polcz pschi wotewiaczu 5 puntow punt po 65 np. porucza rēnik Müller pschi lawskim tormje.

Ssusheny tolsty polcz punt po 70 np., czerstwe a wuszkirjene hadlo punt po 50 np., pschi wotewiaczu 10 puntow po 40 np. pschedawa O. Pettschla na ſitnej hazy.

Dżeczaze mosy
hijo po 11 mk. a wscie druhe korbatiske twory porucza tunjo
Marczin Richter,
torba na ſukelskej hazy 18.

Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wscie druhe kože po najwyschisich placzynach kupuje

Heinrich Lange
pschi herbskej katolskej zirkwi.

Do Splófska!

Jutje njedzeli wukulenje kolbazy. Pschedzelnje pschedproschiuje Ernst Buder.

W Drobach čižko 2 je scumne wobhdlenje, sa kózdeho rjemejeflnika ho pschihodzaze, s zykej hospodarskej pschiprawu a rjanej ūadowej a kuchinskej ūahodu wot 1. meje abo ūana na pschenajecze.

Pilnich murjerjow
pyta Ernst Wolf w Schwazjach.

Dżeczaze holaža ho k 4 a 7 letnemu holaža pyta wot konditora Edmundra Harnishha pschi lawskim tormje.

Ssłużebne a hródzne dżowi, bļužobne holzy, rólnych pehongzow, ūrenlow, wolažy, dōjki, dżelaczejske ūwojby pschi wjzolej mifdze pyta Spannowa na malej bratrowskej hazy 5.

Wotrocžlow, dżowi, bļužobne a kuchinske holzy, hejtmanow, pehongzow a dōjki pyta Schmidowa na ſukelskej hazy 18 w Budyschinje.

Wucžobnik ho pyta.

Sa swoje kolonialtworowe a spirituosowe kħlamy wucžobnika pytam, kotryž može borsy do wucžby stupiež. August Bartlo na snutskownej lawskiej hazy.

Holczej, kotryž chze tycszerkwo naukuńc, može hnydom do wucžby stupiež pola tycszeriskej mischtra Jurja Patoka w Rjeſwacziidle.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu. — Štowłtłetna przedpłata w wudawani 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjessenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čílo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Cíle Smolerjec knihičiščenje w mačičnym domje w Budyšinje.

Zo nawěštki, kiž mab. so w wudawařni "Serja Now." (na rózku zwonkneje lawskie hasy čo. 2) wotedać, płacić so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štowrk hač do 7 h. wječor wotedać.

Cílo 18.

Sobotu 5. meje 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Díen 1. meje je ho w Němzach bjes wjetšich njeměrow minul. Powšitkownje fu džělaczérjo, kaž druhé wschéne dny džělali. Jenož w wjetšich městach, kaž w Barlinje a Dráždánach, fu woni s wjetšimi círjodami po městčanských dróhach cíahali. Wječor je ho wjele džělaczérskych šromadžisnow wotbyhalo, w kótrichž džělaczérszy wjednizy žabachu, so by ho wóžomhodžínski džělanski cíaz sawjedl.

W pruskim krajinym hejmje njeje hač dotal ho poradžilo pschěsjenoscž dozpicž wo praschenju, na kaſke waschnje maja ho saſtupjerjo do saložomnych rataſkých komorow wuswolicž. Priedy hač tole praschenje roshudžene njeje, ho tež rataſke komory postajieč njejhodža. Namjetowaný pschistaw l' zyrlwinskemu a synodalnemu pořadej je ho s wulké wjetšinu pschijal. Po nim směje evangelska generalna synoda prawo, pschihodnje žamostatnje w zyrlwinských na-ležnosćach sakonje wudawacž, kótrež placzivoſcž doſtanu, tež hdvž jim pruski hejm pschihloſhwal njeje. Hromadze s tym swižuje wudacze noweje agendy, po kótrež kózdy evangelski paſtivne a aktívne zyrlwinske wólbne prawo ſhubi, kótrež japoſchotske werywusnacze njepſchipóſnawa. S tymle ſalonjom budže ſkónčenje móžno, njewěriwych mužow wot kléki a zyrlwinských ſaſtojnſtrow wusamknucž. So ho to stanje, je najwjetši cíaz. W Pruskej je Bohu žel doſcz duchownych postajenych, kotsig fu japoſchotske werywusnacze, kótrež je ſaſdži praweje ſchec-ſzijanskeje wuczby, ſacžibli. Liberalni wóchre truny napinaja, so bychu khějora ponuczili, so njeby ſalon wobkruežil. Boh daj, so njemeli liberalni s tym Janeho wuspěcha. — W druhim cíitanju fu ſalon pschijeli, po kótrymž ho na-ležnosće ſaſtojnſkow ſradujo, kotsig po ſawje-đenju noweje reformy Jeſenského ſarjadniſtwa wjazý trébni njeſzu. — Dale fu namjet, „so bychu wólbne prawo l' wokřejnemu dnjej w ſwiaſtu wulskich ležomnoſzérjow jenož cíi měli, kotsig 225 hrivnow dawkow na ležomnoſcze abo na ležomnoſcze a twarjenja dawaja“ gmejnskej komiſiji pschipoklasali.

Franzowska. Se stajnje fu powyschazym wójskom tej w Franzowskej statne wudawki roſtu. Dotalne dawki wjazý l' wudawkam nje- doſkhaſha; duž ſebi knježestwo na ſawjedzenje nowych dawkov myſli. Te dyrbja ho woſebje ſamožitnym ludžom napoložicž. W jenej rěči, kótrež je ministerſtrowy pschedžyda Kasilim Périer pschi wotewrjenju. Onskeje industrialneje wustajenzy džeržaſ, won ſamožitých napomi-nashe, so bychu ſwoje pschihluschnoscze napſchecž ſtatej jako bóle daloko-haze wobhladali a dopóſnali, so dyrbja wjetši džel ſtatnych cíejkotow na ho wſacž. Sa to dyrbja ho cíejkoty tym polóžicž, kotsig dyrbja wſchédny khleb ſwojim ſwojnym ſe wſchédnej mſbu ſupowacž. Knje-žestwo čze teho dla wjetši dawk tym ludžom njeſč dacž, kotsig ſebi wjele ſlužobníkow a wulke woſebne wobýdlenja džerža, ſa to dyrbji nětčiſti dawk na durje a wólna ſpanucž.

Anarchiſtiske ſtoſtnika, jedynadwazeczilétnego Emila Henryha, fu l' ſmjerzí ſaſudžili. Won bě do khosejownje Terminus w Parisu dynamitowu bombu cíiſnul, psches člož bě ho dwazecži woſhobom ſranilo, s kótrýž bě jedyn na ſwoje ranę wumrjel. Na ſubníkowe praschenje Henry na nimo měry njehanbicžive waschnje wotmolwjeſche. Won ho ſwojeho njeſutka njeſkajesche, ale ho jeho wjele bóle khwalesche, wožarujo, so njeje wjazý ludži psches jeho bombu wumrjelo. Kaž druhý franzowszky l' ſmjerzí ſaſudženi anarchiſtojo je ho Henry dolni cíaz s padučtowm žiwil.

Španiſka. W Barcellonje fu w tu khwili prozež pschecžimo

paſmje anarchistow wjedze, kotsig fu ho pschi mordatſkim nadpadze na marshalla Martineza Kamposa wobbzélili. Lon 23. ſeptembra w Barcellonje pschi jenej wojetſkej wobbladanzu anarchist Paulino Pallas bombu cíiſnul, ho ſ njej do marshalla Martineza Kamposa cíiſnul. Tutoń bu jenož ſ lohla ſranjeny, druhé woſhobu w jeho bliſkoſczi ho namakaze, pat bomba roſbuchuwschi cíejko wobſchloži a dwě mori. Pallasa 5. oktobra ſaſtěliču, jeho po wójnskim prawje l' ſmjerzí ſaſudžiwschi. Pschi ſudniſkym pschephtanju mordatſkeho nadpada, ho wukopa, ſo w Schpaniſkej roſchěrjene anarchistiske pschihahanſtvo wobſtejche, kótrehož ſaměr na to džěſche, wſcho wobſtejaze ſanicicž. Anarchiſtzy pschihahanzy džyčhu naj-priódzy Martineza Kamposa wotſtronicž. Pschi marshallowym po- hrjebe dyrbjachu ho na to ſ třeči jeneje khěze hnydom někotre bomby do pschewodžerjow cíiſnuež, a tak džyčhu wot njeſutka l' njeſutkej dale krocžo nětčiſhi porjad powalacž. Někotre dny po nadpadze na Martineza Kamposa anarchistu Jaima Sogasa Martia ſajacu, kótrež wſchě wotpohladu ſ pschihahanzow a jich mjenia pscheradži.

Ružowska. Njejewesta ruſleho zarjewicža (Kronprynza), heſenſko-darmſtadtska prynzeſha Alix, hiſhce do ſwaza l' prawoſławnej (grichisko-katholskej) wěrje pschepiti. Probſt Janyschow, zarowý ſpojedny wóz, bližsche dny do Darmſtadta wotjedze, ſo by pschepitiſjenje prynzeſhy Alixy pschihotowaſ a wukonjal. S teho, ſo je probſt Janyschow, kótrež ho jenož ſ ředla wot zarowej woſhobu dželi, ſam do Darmſtadta jel, měňa minosy, ſo budže ho zarjewicžowa njewěsta hido w Němzach ſirmowacž, ſo by jako „prawoſławna“ na ruſu ſemju ſtipila. Powjeda ſo, ſo fu ho hiſhce do zarjewicžoweho wotjedženja někotre woſegejnosće w naſtupanju wotmyſleneje ſeitwy wotſtronicž dyrbjale. S hlownym ſaſdžewkom je natwoženja ſam byl, kótremuž ſo, kaž priedy, tež nětcole nočyſche ho woženicž. Halle khutne roſrěčenje bjes ſarom a nim ſkónčenje jeho ponuciſi, po nanowym ſaſdženju cíinacž a ho w Coburgu ſlužicž. Hdvž psched někotrymi ſtati prynzeſha Alix ſe ſwojim bratom a ſanom zku ſhmu w Peterburgu pschephtacž, na ruſkim dworje wſchědneje zarjewicžow ſlub wocžkowacu. Hdvž ſo ſlub njewoſſewi, a Darmſtadzky knježa ſaſo wotpučowacu, ſo powſitkownje prajesche, ſo zarjewicž wo ſeitwu robiſil njeje. Duž ſo ſda, ſo je zarjewicž hač dotal runje tak ſmyſleny byl, a ſo je jenož psched ſarowej ſruje wolu nočowaſ.

W ruſkej Pólskej fu w wſchelakich stronach ludžo na kholeru ſkorili. Hač dotal je hiſhce licžba ſkorjenych a ſemrjetých ſnadna wostała.

Gričiſka. Hido psches thđen w Gričiſkej ſemjerenje traſe. Najjylniſche je wone w Atalanti, w wjetšim měſcze Oſtriskeho wo-krjeſha. Tam fu ſa $7\frac{1}{2}$ hodžin 365 ſtorow ſicili, ſcheroče ſchlaſoby fu w ſemi naſtale. Žeſor je 20 metrow daloko hrjoh powodžit, a wulke ſtah ſu ho ſ horow dele ſwalke. W ſemi je rězenje ſkyshecz podobne na h.imoto ſpanow. Žeſor na Gubbaſkej ſtronje je wo dwaj metraj ſpanul. Wola ſchwablowych ſtakow w Alidipsu je horza woda ſ řečkami wupraſla, a na wohenžapazej horje ſu nowe horze ſtak wuſtupile. W Lokriſu je na 100,000 ludži wobýdlenje ſhubito. Najwiaſy wſow a měſtow fu njeſpoſnajomne kamjenjove a drjewowe hromady. Hdžej ſu khěze ſtejo wostała, je ſe ſtrachom, ſo l' nim bližicž. Wſhitzu wonka pod holym njebjom pschephtacž. Bjes ſudžimi je wulka nusa na zyrobje. W Atalantskim pschistawie je ho kóz ſ 2000 pokrutami, kótrež bě knježestwo hlobumrěžazym poſkalo, po-nurila. Horj ſu ho po zyloj ſwojej dohoſceji roſpukale. Wſy

so tak do teho ponurili, so njeptnuchi, hdyž Topon Sputicž blisko nich šo polasa.

Wón bě šo tak pschemjenik, so jeho wjazy snac̄ njebe. Šibnjena, ſlemjena poſtawa, kiz nosy ſedma ſa ſobu czechnjeſe. Na woblicžu bě boſoſz dufše a želnoſz wobraſowana.

„Kneže!“ ríeknu wón ſa hwiſlu, ſa hejtmanej ſo wobroc̄iſchi, „Byla moja pſcherada ničo pomhała njeje . . . wón je czeſkni!“

Přeši tým wuhlada pſchipadne několých jatych Božnjakov, ktorých woſazy, ſi tielbami do nich ſtokajo, wumjaſaných ſa hejtmanej pſchimydežechu. Preňi ſi nich džesche tamny horlivz ſi clornej brodu, naſjednít ſběžkarjow. Ruzuž běchu jemu kruče na kribjet ſwjasali, w lizu bě rana, wotewrjenia ſi bajonetom, ſi kotrej ſcheroči hant ſewrjeneje krewje wihaſche; tola hlowu ſběhaſche trózkojo, a ſi woc̄ow ſapáſche jemu hiba a horboſc̄.

„Aha!“ ſareji Topon, ſlonečnje ſu jeho tola popadnuli! . . . Wón njeje czeſknul! . . . A!“

A kaž džiwo ſwérjo ſlečja na njeho, ale jeno jenicek bratrowe poſladnjenje dokaſaſche, ſo ſměrom ſtejo woſta.

„Dobre ranje, bratſje!“ ſarečja Iwon ſe ſměromným a po ſdaci ſymnym hloſom na njeho.

Topon ničo njevotmolwi, ale wobroc̄i ſo ſa hejtmanej.

„Kneže!“ wokaſche roſhorjeny, „tole je Iwon Sputicž, to je naſjedník ſběžkarjow!“

Tajka hróſna hiba ſpſchecžiwi ſo hejtmanej, mjes tým ſo Praunwiz na pol wotsje, tola doſc̄ jaſnje ſabórbota: „Pjelhmanik!“ Hejtman ſo hýndom wobknjeſi a da naſjedníka Božnjakov ſa ſebi pſchimyſeſz.

„Ty ſy Iwon Sputicž?“ wopraſcha ſo.

„Szym.“

„Wéſh ty, ſchto na tebe cžaka?“

„Wém.“

„Ty budžesch do ſvoje wotwiedzeny, pſched wójnſti ſud ſtajeny a . . .“

Sady njevorečawſhi wotwobroc̄i ſo a davaſche wychlam roſlaſy wo ſhowanju khorých a ſaſtaranju ranjenych. Šnadmje ranjeni dyrbjachu ſa wotbzelenjom pěſchi ſežehowac̄ a ſa cžezzy ranjenych buhu pſchipschahi ſi Merkalja wobſtarane.

Džen bě ſo roſjaſni. Šurjavy běchu ſo roſezaňnul a ſlónzo, kiz někto nad Kujewaſkej runinu ſtejſeſhe, roſliwaſche ſwoje ſlofe ſkělko na ſkěhōwe hory. Woſazy ſtarachu ſo wo padnjenych. Ranjeni buhu ſi muſy ſawjaſani, morvých ſežahachu do boka a na dwě hromadze ſladeženi, woſazy woſebje a Božnjazh woſebje; burja ſi Merkalja, po kotorých běchu poſlali, dyrbjachu dwě jamje wurycz. Hejtman bě jatych ſeneho po druhim pſchelyſchal a čhýſche ſo ſaſo wot nich wotwobroc̄ic̄, tu wuftupi Iwon Sputicž.

„Kneže!“ ríeknu wón, „prjedy hač budu wot jow wotwiedzeny, dowolcze mi hiſhce ſi mojim bratrom někotre ſlowcza, takle mjes namaj ſamymaj. Bože dla!“ pſchistaji wón ſpěchne, hdyž wychlej na woblicžu wěſte dwělowanje pytnu, „nimam jemu ničo podhlaſne prajic̄, jeno někto ſlowow wot naſcheho nana, dowolcze tola, proſchu moř!“

Hejtman da Toponej ſnamjo, ſo by pſchitupil, a wuftupi potom ſ wojakami trochu do boka.

Bratřaj ſtejſeſtaj na někto kročeli ſebi ſnapſchecža.

Topon na kromje ſtaſowewe hľubiny a Iwon pſchi ſeženje wizatej ſtaſky.

Mjelčo hlabaschtaj na ſo ſe ſlědžazym wózkom, a hakte ſa hwiſku pocža Iwon rěc̄ej:

„Toponje, ty ſy nař dwózhy pſcheradžil!“

„Szym tebe pſcheradžil, doſelž čhých, ſo dyrbis̄h ty pod rukami Šchwabow wumrjecž!“

Saſo mjeleženje. Š nowa pſchetorje je Iwon.

„Dopominisch ſo hiſhce, Toponje, na Banimhan w dubovym ležu na Čornym Bjačahu . . . Tam ſmój ſo wobaj narodilſo. Šawjerawſhi tam běch; na moju hlowu je myto wupiſane, potaſkim kym tam pucžujo ſwoje ſwjenje do ſtracha ſtaſil. Stary nan mřeſeſhe, duž tam dyrbjach. Je na mojim rukomaj wumrjet a je mi hiſhce pſchilaſal, ſo dyrbju tebi, Toponje, prajic̄, ſo wón jato njetopř wróčzo pſchinbže a ſo budže tebe pſchecžehac̄, hdežekuli eze twojej noſy ponjeſtej, a ſo budže w nozach tebi twoju ſiwi ſryzyc̄.“

„Rjenje!“ ſnapſchecžiwi Topon ſi blědymaj hubomaj a ſi ſmjeſcž ſo nuſuju.

„Hiſhce pſched ſamjeru ríeknu“, poſkročowasche Iwon, „ſo Topon njeje jeho ſyn! Prawy Božnjak njeby to cžinil, ſchtož wón,

rječnu wón. Jeli je ſo pſches ſwojeho bratra ranjeny čjuł, ſo je jemu tón hloſu wotehnai, to mojeghe džé kroblých hložow ſebi naſječ a jemu ſi možu ſomu wotwiesc̄! Haſ na ſame wojowanje by jeho ſadac̄ mož! Ale radscho je čhýl pſcherabnič hyc̄, radscho je čhýl naſchu ſwiatu wěz wohaſtibz; radscho je čhýl ſi wječiwoſcžu ſkužobnič Šchwabow hyc̄! A teho dla dyrbji poſlaty hyc̄ na wěčne čaſhy, dyrbja poſlate hyc̄ jeho džec̄zi a wnuči, dyrbji ſaſinuc̄ hubjenje kaž pož, pſchetoz holzy dla njeſpheba ničto ſwěru a wěru! Škyschischič, Toponje, to je egi nan prajic̄ dal!“

Topon mjeleženje, hlowu na wutrobu ſložiſchič.

Po ſwonowym woblicžu czechnjeſe, kaž čorne mrózle, wěſo ſurowe wotpohladu jedyn po druhim.

„Mobl ſo“, ríeknu ſlonečnje ſa bratrej, „mobl ſo a kaž ſo ſwojich hřechow!“

Topon ſaſběže hlowu a ſhlabowasche kroble na bratra.

„Mobl ſo ty jeno ſam! Ty poſkdeſch předy ſi tuteho ſwěta! Sa ſutſiſchim budžech w Focži na ſchibjenzy wihaſz . . . Ta paſl hudu na tebe a na twoju boſoſz pſchihlavac̄ a wotsje wotac̄, ſo ſo moja wutroba raduje!“

„Ničto njeje ſebi ſwojeho dnja a ſwojeje hodžiny wěſty!“ ſnapſchecžiwi Iwon cžmowje. „Sprawnosz ma wſchelake puce ſi ničto njeſte ſej wuczelneſz! Toponje, poſlaj! Nean je mi poſuežil, ſo dyrbju tebi dale prajic̄, ſo w hodžinje twojeje ſamjerce wot Vanimhanu ſo tebi widžomny ſjewi a ſo pſched tebe ſtupt, ſo by tebe ſallak! Ha, hladaj jeno, hladaj, ja jeho widžu! Hladaj jeno ſady ſebi, tamle ſtupa ſi mrózlewo a dže ſem . . .“

Topon wobroc̄i ſo kaž ſam wot ſo.

W ſamkym wokomiku poſlocži Iwon do přeba, a doleſz běſtej ſtemu ružy na kribjet ſwjasanej, poſtoreči ſi dobov ſi wotmačom a ſi cžezu ſwojeho cžela bratra a padže ſam.

„Pſcherada holzy dla njeje dowolena!“ ſawola džiwoje a kuli ſo ſi dobov ſi bratrom do hľubiny.

Woſazy pſchifločiſhi na pomoſz; ale to bě hýo poſdgel! W čornej ſchlaſke tam delela ſo ničo njeblaſche; žadyn hloſ, žane žaloſeſte njeſchihlabdeſche ſi tam horje, jeno Iwonow poſlebnje ſlowa, kiz běchu ſo wot ſamjenitých wjerſhlow wotražale, klinečachu hiſhce ſenu w njejaſnym wothloſu po Puhej Horje, ſe ſněhom a ſi cželami pſchiltrej.

Ze Serbow.

S Budysčina. Milé wjedro ſetuſhēho naſečza je roſwieſe wſhēh roſlinow wo wjazy njeſtel poſpěſhilo. Hýo kónz haprieje ſu leža nimale wſhē ſadove ſchomy hač na ſablonje wulkéze. Rožla je ſo hýo pſched poſlra tydženjom wlella a taſ doſha na roſta, ſo mož ſo ſorna w njej ſhlowac̄. Wona je po tajſim wjele wjerſha, hač w tym ſamym čazku druhé leta; prajidze ſo po ludoſym prajidme, ſo dyrbji Walporu rožla taſ doſha hyc̄, ſo kurwotu pſchiltrej. Majwjetſha žadnoſz pak ſetuſhēho naſečza ſu hriby. Woſolo Brémjenja a we druhich ſtronach ſu hýo poſlebnje dny haprelej wjele hribow, prawati, kurjata atd. namakali. Majstarſhi ludož njeponja, ſo ſu hdy hýo w hapreliji w naſchich ležach ſedzne hriby roſte. Symne deſhčiſki ſandženeho tydženja ſu dalshemu pſcherych-čiſce po žadanju ratarow pſchihlo; hdy by jeno čhýl Boh luby býchym hýo na ſana žně měli. Duž je moře klobuňiſche wjedro ſenu roſezenju trochu ſadžewale; budžiſche ſi dale tajka čoploka kniežila, ſnies naſečnu kražnoſz pſched mrózami wobarnowac̄!

— Žeho Maſteſtoſz kral Albert je kniežej hanilemu hejtmanej, wychſhemu kniežetſtwowemu radžiczelej ſi Bezchivitſeſh titul a rjad tajneho kniežetſtwoweho radžiczele, kniežetſtwowemu radžiczelej kniežej ſi Döringej titul a rjad wychſhemu kniežetſtwoweho radžiczele a wokrježnohejtmanſtwowemu poſkuzobnič kniežej Alexej powschitlowne cženne ſnamjenjo ſpožčil. — Gmejnſtemu pſchedteſtejerzej hiſhce w Namowje je kral ſaſkuzbny kſchiz, gmejnſtimaj pſchedteſtejeromaj Beyerej w Huncerizach a Hermaj w Luthjeſach, dale pſchedkypde Bulečanſkeho wojeſtſkeho towarſtwa, woſnáſtemu miſtrey ſlebiegerej, powschitlowne cženne ſnamjo ſpožčil.

— Direktorij hornjoſkužiſkeho ratačkeho towarſtwa je ſa dohloſte ſwérne ſlužbenje w jenej a tej ſamej ſlužbje ſežehowazym cželadnikam cženne wuſnamjenjenje a to ſlěbornu poſlocžanu medaillu, koſraž ſo na čornym homocžanym bancže abo na čažnikowym rječaſu noſy, pſchepodał: wotročkej ſchęzepankej (wot 2. januara 1860 w ſlužbje tublerja Bergmanna w Hausdorſje), kniežemu hejtmanej Hanishej (wot 1. julija 1869 w ſlužbje na kniežim dworje w Eufu), dwórkemu miſtrey ſeubaſchej (wot 2. januara 1873 w kloſchirſkim hofpodařtſtve w Marijnej Hwěſdze); ſlěbornu medaillu, koſraž ſo kaž poſlocžana

noży: czeladnię Ernerej (wot jutrow 1868 pola kublerja Rößlera w Staré Libavie); śleborny posłocząny kszt. ktryż ma ho na czornym żmocząnym bancze wokół siedzi noży: dżowzy Libuschez (wot 1864 na farze w Nejebelczach), dżowzy Zimmermannę (wot 1862 w tej samej ślużbie), dżowzy Ćeniecę (wot 1862 w kubłowych hospodařstwie klóschtra Marjineje Hwesdy); śleborny kszt. ktryż ma ho runje tak noży: dżowzy Chunigez (wot 1878 w ślużbie na Cumičanskim knięzim dworze); cęstne wopisimo: knięzemu hejtmanej Rychtarzej (wot 1882 w ślużbie na knięzim dworze w Bręsy), knięzemu hejtmanej Zimmermannę (wot 1883 w tej samej ślużbie), wotroczki Furschej (wot 1883 pola młyńka Nowaka w Krakowie pola Kinsborka), czeladnię Kernej (wot 1882 pola swudowjene kublerki Kerno-weje w Rosenhainie), ślużbowej dżowzy Bayez (wot 1883 w tej samej ślużbie), ślużbowej dżowzy Duzklez (wot 1884 pola kublerja Mehlschöfe w Hornich Kandraczach).

— Riedzeli w noży su ho do jeneje twarskie budu pschi nowotwarje tudomnych nowych kasarmow paduši dobyli. Woni su kaszcz roslamali w ktrymž ho pjeniesy k wupłaczenju dżelaczskeje msdy hlowaja. Zeli so pak su ho nadzeli, so tam wulce bohatstwo naderidu, su ho sjebaliz; pschetož w kaszcziku jenož někotre pjeniezki ležaču. Mässkerje ho teho dla roshněvarshi su pakostniž sytali budu sapalicz. Woni su na rjozore města hromadli pólvrä kypali a sapalažu schnoru do njeho połožili. Na sbože pak je sapalaža schnora wložna byla, čehož dla je wohen w ujej haſnul. Mjena nutšlamarjow dotal wu-ſledzili njeſsu.

— (Wuhlady na pschichodne wjedro.) Na nowy tydzeń maja ho s nowa deshcziki a njewiedra wočakacž.

— S nejebelcziz. Piatk tydzenia popołdnju w 3 hodzinach je blysk do broźnie tudomnego Piechez kubla dyrił. Wona je ho s pschitwajenej hródzu wotpaliła. Riedzivažo na njewiedro ve wózom sykanjow k haszheniu wohnja pschijeto.

S Wulkeje Dubrawy. Schtwórk tydzenia tu 75 lětny wumjennat Handrij Schkoda a jeho 77 lětna mandželska, Hana rodž. Milanez, čdzią a čerstwaj w říjedzisne ſwojich džeczi a džeczi-džeczi ſwoj ſtoty kwas ſwjeczeschtaj. Knies farat Věrnik jeju doma po-jochnowa a jimaž po porucznoscji evangelsko-lutherskeho krajneho konſistorſta krafnu bibliju pschepoda. Jubilar, ktryž je předy 26 lět dolho w Margareczinej hčze dželał, někto dolhe léta na ležne dželo khodzi a hiscze dženza s mložnymi na pschemo džela. Boh luby knies čhyž jeho, kaf tež jeho mandželsku dale milosćiwje ſtrowoscu a čerstwoſcu jochnowacž.

S Wostaschec. Najwjetschū ſchodu w lužiſtich hóřskich lěžach je drje poſledni žněh w tak mjenowach „Sahorach“ ſrjedž Warnow-ejz a Wostaschec nachinił. Tu leži ſchotom pschi ſchotme, a zyle Sahory su kaf porubane. Džel tuteho lěža je tachantſtrowy, druhi burſki. Dolho budje tracž, předy hacž budža ſlamane ſchoty wotſtronjene, a tola je nusne, so ho to bory stanje, hewal ho čerwje, wacžki a wſchelake ſchłodne brucžki do hucheho drjewa ſalamnu a ho potom do ſtejzeho lěža roſſcherja, hacž vychu hiscze wjetſchū ſchodu nachinił, hacž poſledni žněh.

S Huski. Žadnu ſwiatocznoscj mjeſeſche ſuſhodna Huska ſobotu 28. haprleje: poſloženie a po ſhwyczeni je ſakkadneho kamjenja za nowu hródowu kapalu. Hacž ho hrabi Karlej Schall-Riaucco ur-ej, majoratnemu kniesi w Huszy, 28. julija 1883 wot jeho druheje mandželskeje Marije rodzene ſwobodneje knienie ſ Fürstenberga přeni ſyn narodži (dosta w ſwiatel ſcheczerz mjeno Hadam), tehdom ſežinſtaj hrabja a jeho mandželska ſwiatoczný ſlub, so chzetaž k džakej ſa to wožebitu hródowu kapalu twaricž dacž. Hacž do dženžiſcheho dnja ho tam mjeniujy w hródze we wožebiej jſti, kotaž je ſa kapalu ſarjadowanu, wſchednje Boža mscha džerži. Po-vozny ſamyſi pak ve ſe wſchelakimi ſadžentami a wožebje ſe ſmjeretu hrabje (20. dez. 1889) hacž do teho čaſha ſo wotſtorkowez dyrbjal. Hrabinka wudowa pak je někto zku nalejnoscj ſak ſpečowała, ſo móžesche ho lěža hžo w ſajnym naſeſcu ſapocžat cžnicž. Hacž ſa nowu kapalu ſu benediktinojo klóſchtra Emauſa w Praſy džekoli, wuwjedzenje twara pak je ſo twarskemu miſtreti Kaupej w Budyschinje dowérilo. Hacž do ſpomnjene ſoboty bě zhy ſakkad noweje kapaly (na nowjeſzorne ſtrone hrodu) hacž do murje, kotaž ho nad ſemju poſběhnje, natwarjeni. Na tymle poſložni ſakkadny kamjen poſloži a po ſhwyczeni. Dopołdnja w 9 hodž. pschijedžo najdostojniſchi knies biskop ſi wykoldostojnymi kniesami lantoram Blumentrittom, ſcholaſtikom Luſeczanſkim a fararjom Školu do Huski. Pschede wžu, hacž ſo hródowy park ſapocžina, běchu čestne wrota natwarjene; druhe běchu nad hródowymi hlownymi durjemi poſtajene, kotrež mjeſachu ſacžanske napiſmo „Jochnowaný,

liž pschilhadža w ſenjewym mjenje“. Twarniſtežo ſame ve krafne wupyschene a ſ plachtami poſkadžene. Psched ſakkadnym kamjenjom a wulcem drjewyanym kszt. ktryžom, liž ve tam po psched-piſanju Pontifikala ſtajeny, ve blido kaž wołtar pschihotowane, nad ktrymž ve čzterwjeny baldachin roſczechneny. Šeſtej, kotrež twarniſtežo wobdawachu, běchu ſ chorhoſemi w bamžowych, ſakſkich a lužiſtich barbach, tež w barbach ſwóby Schallez (běla-módra) a ſwóby Fürſtenbergez (žolta-čerwena) psichene. Šswiatocznoscj dokonja ſo zyle po pontifikalu; kniejej biskopej affiſtirowaſchtaj pódla mjenowanych kniesow ſ Budyschina tež P. Leander ſ klóſchtra Emauſa a hradowſki kaplan Engelke, kaž tež dwaj młodaj hrabi Hadam a Hondrij jako ministranta ſhotowanaj. Najebacž deſhczowé wjedro ve wjeſtých pschi ſwiatocznoscj ſwyczechne najdostojniſchi knies biskop w dotalnej hródowej kapali Božu mschu. Po ſejenju mjeſeſche najdostojniſchi knies recž, w kotrež ſ hukubo ſacžutym ſłowami ſwoju radoſež nad tutym nowym městnom ſa Boha a jeho wožebitu ſlužbu poſtajenym ſiewi a hrabinkej ſwóbjie ſwoje ſwozopſchecze nad tym rjanym ſlukom, ktryž ſu tudy ſapocželi, wupraji a Bože johnowanje ſa twar pschejſte. (Kath. Poſ.)

Se Špitala pola ſomjenza. Do jeneje tudomneje khlamatne ſu ho wónzano nutšlamali a wſchelake twory ſranuli. Polizija je tele twory pola jeneho ſkalaria wuſledzila, kotrehož je teho dla ſajala.

S Noweſho pola Šſlepeho. Šſredu tydzenja popołdnju je do bróžnie tudomneho bura Spreje blyſk dyrił a ju ſapalik. Twarjenje je ho do čzista ſpalito.

S Hornjeho Hbelska. Wónzano ho ſchěſčelteny ſynek tudomneho khlazarja Jeremija ſe ſwojej četku dla jeneho ſchirnika ſwabži. ſso ſ holkzu tam a ſem čahajo, ju ſe ſchirnikom do wózka ſlo, kotrež hnydom wuſeža.

S Draždjan. Towarſtwo ſnutſkowneho miſionſta čze na Ziegendorfſkej dróſi towarſtowoy dem natwaricž, ktryž budje 800,000 hrivnow placžicž. Pódla teho dyrił ſo hiscze wulca móz pjenies ſa ležomnosć ſapacžicž. Ola ſchacza twarskich pjenies běchu ſo psched ſrjekim ſchyriprozentowske doſkne ſlif po 1000 a 600 hrivnow wudale, a ſchtož čhyzche tojki ſlif wotewſacž, dyrbjeho ſo na to podpiſacž. A temu běſtej jenož dwě njedzeli hñile poſtajenaj. A hlej, předy hacž ve tydzeni ſaſchol, běchu ſo ludžo hžo na wjetſchu ſumu podpiſali, hacž na ſadane 800,000 hrivnow!. To je wſchitlich pschewapilo. Wž doma Draždjanſkeho ſnutſkowneho miſionſta je čzice ſe podobna na twar herbſkeho doma w Budyschinje, a czeho dla njemohli tu dokonječ, ſchtož ſu w Draždjanach tak ſpěchňuje a ruce do ſluk ſtajili? Mamy dobru nadziju, ſo tež w ſerbowſtwe doſkne ſlif ſa herbſki dom wjele wotebjerarjow namakaja, tak ſo može ſo tež tu ſkerje ſlepje twaricž ſapocžecž.

Se Šſlanknowa. Tu je ho komitež wuſwolil, ktryž dyrił ſa twarjenje ſeleſnizy ſe ſſlanknowa do Sohlanda ſlukowacž. Hdy vychu tónle nadawki dozpili, a hdy by ſo petom hiscze ſeleſnizy ſ Rakez do hródka dale wjedla, by najblížiſhi a naſkrétski pucž wot Wina do Barlina psches Mlody Boleſław, ſſlanknow, Sohland, Wjeleſzin, Budyschin, Rakez, Hrđek a Kroczebus wjedl.

S Ponhawez (Schmolkau). Knies hejmili ſapóſklanz Koſla-Khróſčanski je tu 29. haprleje roſprawu wo ſwojim ſlukowanju w poſležnim krajnym hejmje podał. Šhromadzeni, kotsiž běchu na jeho połdrahodžiſki ſchēdnosči ſ wulcem ſojimanjom poſkuchali, ſo jemu ſe ſydko ſtanuwschi podželawachu. Se ſlawu na naſcheho lubowanego krala ſo ſhromadžisna wobſamku.

S Koczebusa. Wulce Barlinske nowiny „Reichsbote“ piſaču wónzano wo naſchich herbſkich Božich ſlužbach w Barlinje ſlědowaze: „Hacž někto hžo wot 11 lět ſem, tak tež tón króz njedzeli Rogate w delnjoherbſkej rěci wodžeržana Boža ſlužba ſſerbow ſ Delnjeſe ſuži, kotsiž ſu w Barlinje ſiwi, w wulce ſižbje w garniſonſte ſyrlvi ſjenozgi. Hacž, hacž runje wjedro pschihobne njebě, běſte woždželenje hiscze ſylniſche hacž w přjedawſkich lětach. Praweho ſſerba wſchaf tež hroſne wjedro wot kenshīhodženja njewotžerži. Knies archidiakonus Broniſch ſaloži ſwoje předowanje, kotrež pschitomnych widomnje ſara ſimacze — a ſchtož by dha Boža ſlowo radſho hinal hacž w ſwojej maczternej rěci ſebi dal předowacž — na ſlowo ſ 1. Pětroweho ſlifa: „Božje ſo Boha, cžesczce krala!“ Dwoj Barlinslaj wucžerjej, kaf tež nělotſi młodži ſſerbja, kotsiž tam ſtuduja, podpiſerachu duchownego pschi wobženju ſpewanja a pschi liturgiji; młodži ludžo roſdželachu po wobſamkujenju Božej ſlužby ſſerbſke ſpiži duchownego wobſhaha, kotrež buču w wokomplkjenju roſpſchedate. A ſkončenju jenož praſchenje: „Cžeho dla jenož jun

króć w lécze?" — Tak „Reichsbote". A my dyrbimy prajcę, my ho wjeheliny, so nahladne němiske nowiny tak pižaju. Też my pak bychmy rad widzeli, hdz by ho też w Berlinie, kaž w Drazdzańach, 4 króć sa lěto, herbska Boża klužba wedżerzała. Dženka dyrbimy zyrkwiensku myśl wskudżom hajcę, hdzż ho namaka.

Sa našch herbski dom.

W běhu tydženja staj darilo:

Korla Slep, Kschiwoborszczanški	1 hr. — np.
Jan Hajnł, Libichowški	1 "
Dotal ho nahromodžilo	16746 " 2 "
Hromadže: 16748 hr. 2 np.	

Bartko, pschewyda twařského wubjerka
a sarjadowat Maczicznego Domu.

Pschispomjenje: Hdz by kóždy Sserb, kiz to samože, jenož lenje dwě abo tsi hriwny sa hwoju nahrodnosć woprowacé czylk, by našch „Sserbski dom" borys saplačenny był. A našch luby narod by s teho kražny wujitl měk, pschetož „Našch dom" by nam kóžde lěto s najmjeňšha 13,000 hriwnow čisteho sbytka wotczíznul.

B.

Přílopk.

* Jedyn 82letny jeleśnicznik w Wisschnje je ſebi njedželu w ſrodźinnej žarliwosći živjenje wſał. Won ſnjecz njemóžesche, ſo jeho žona do modleščich hodžin jeneje Wisschnianskej ſekty, kotrejž hrobstwany ſebi bratſja a hotry rěkaja, kholžesche. Won je často hwoju žonu napominal, ſo by ho tuteho towarſtwa wostajila, jej hrozo, ſo ho hewal njesvoje stanje. Won je Bohužel hwoje ſkovo wérne ſežiniš.

* Blýski, krupy a wulké ſliwki ſu w poſledních dnjach w Shorjelskej bliſkosczi wulku ſchłodu nacjinile a ſebi tež čłowiekow ſa wopozadale. W Trebuſu w Rosbórkim wokrjeſu 28. haprleje popołdnju w ſchestej hodžinje Bože njewjedro na knjezej kuzn dželazu žonu bywſeheho knježeho pohonča Keila ſaraſy a wſchē druhé ſi njej dželaze žony pohluschi. Podobnje ſendže ho žonam, kiz w Trebuskim haju dželachu.

* Psche ſemiske wacžki (ſemiske tki), kotrej často hwy na polach a ſahrodach ſanicža, je parjena — niz wotewrjena — koſezina najeſtej ſredki. Woſredki, ſi wacžkami wobſydlene, ſo ſ koſezinu poſypaſa, na cžož ho njerodž ſa krotki čaž ſhubi.

* W Barlinje ſu ſozialdemokratojo loni pjeſaćni ſałožili, kotrej ſo po tym ſamym waſhijnju wjedžesche, kaž dyrbí ſo to ſi wulka we psichodnym ſozialdemokratickym ſtacze ſtač. Sa krotki čaž pak je ſo poſkaſalo, ſo ani pjeſaćni po ſozialdemokratickym waſhijnju wobſtacž njemóže. Swada bjes dželacžerjemi bě džen a wjetſha, kóžy ſo wot džela wotwakowasche, a pschedſtajeni podſtajených po móžnoſci podtloczowacu. W žanej pjeſaćni njebě njespokojoſc ſak tulka, kaž runje w ſozialdemokratickej. Cele dny je několje tale pjeſaćni bankrot ſežiniša. Vepo je hacz dolhe a mudre rěče tónle podawſk bludnoſc ſozialdemokratickej wuzby dopokuſuje.

* W Barlinje ſda ſo pſyheza pjeſeñ pýtana jědž byz. Kaž tamuſiše nowiny piſaſa, ſo pola tamuſiheho ſlót ſchitomazeho towarſtwa často ſa ſhubjenymi pſami prasheja. To ſo ſi wjetſha podarimo stanje, dokež ſo pýtane pſy wotedale njeſju. Wiedža pak, ſo ſo w Barlinje wjèle pſyhezho mjaſha potajne pſchedawa. Taki ſeſan pos ſi wjetſha 1 hriwnu 50 np. placž. — Hdz w hlownym měſce němſkoſe khejorſtwa pſy jědža, dha ſo džiwač njetřicbam, hdz w jenej wžy njedalož dalaž ſudžom kocž pjeſeñje ſłodža.

* W Brótzlawju bě w oktobru 86 lubži ſchorlo, kotsi ſi wjetſha bliſko pola Pětrowej zyrkwi wylachu. Kholžesč ſobſtawasche w bězenju, hylnej ſhwje a wročzenju. Pscheduptanie wupokaſa, ſo běhu wſchitzu njedolo do ſchorjenja ſyre roſrubane howjase mjaſho jědli, hdz tež ſi wjetſha jenož w ſnadnej měrje. Na jenym knježim dworje bliſko pola Brótzlawja běhu krotko předy dwě ſtuwje doręſac̄ dyrbjeli, ſi kotrejž bě ſkotny ſelat jenu ſa ſi jědži njeschłodnu ſpóſnał. Duž ju jenemu řeſniku ſa 120 hriwnow pschedachu. Oruhu pak bě ſelat ſi kihalnu polecz a ſahrjebač porucil. 14. oktobra ſebi kuz po kuzjenu ſtuwu pſchijedze, ſebi tſjoch druhich řeſnikow ſobu wſarszki. Halle wjeczor ſo do kólnje podachu, hdzž hyschče ſareſhaney ſločeczeſtej ležescheſtej. Tam wobej ſtuwu roſrubachu a potom ſobu wſachu. W Brótzlawju 7 běrlow wot njeſu ſchýrjom ſobazydžlarjam pschedachu, kóždemu ſelatſke wopisimo ſa wuzjoomnu ſtuwu polaſawſki. Polziſa a měſczejanski ſyndikus w wuzbuzdenju psched druhzej khostanſkej komoru, psched kotrejž dyrbjachu ſo cži ſchýrjo řeſnizy dla kranjenja a pschedupjenja jědžeho ſalonja ſamolwjeſz, wobſwědzcischtaj,

ſo je wudyrjena hkorosz hóſcha hacz kholera. Nekotři ſi tych hkorých tež hyschče někto wotkhorili njeſju. Šudniſki dwór winu wobſtoržených ſa wjetſchu ſpóſna hacz statny řečnik a ſaſudži nojhóſčeheho winika ſi jaſtwu na $1\frac{1}{2}$ lěta, druhich tſjoch kóždeho na jene lěto, wſchitkim ſchýrjom tež na 3 lěta cžesč wotklenuwiſci.

* W Lichtenowje (w Bayerskej) jedyn wojak ſi tsélbu tak njelepje wobkholžesche, ſo ho jemu ſpuſčci. Kulta ſlečji jeho kameradej, pödla ſtejzemu, do roſdajeneje huby a pražnu pſches jeho ſchíju do ſejeny. Mužowe ſranjenje njeje ſtrachne!

* Pola ſiwnoſeſerja Hendricha Scholty w Georgenthalu pola Hahnau, tak „Bunzl. Stadtbl.“ piſche, běhu w ſwiniaſzym khlěwe hlinjanu bleschu namakali. Jeje njenahlednosće dla ju ani kedažu njeměwſci ju ſtronu poſoži. Hdzž pak wondano džecži ſtarobojne blesche w njej klinkotac̄ pocja. Běhu w njej pjenesy ſhovane. Duž ſtarobej ſwoſachu; taž bleschu roſbiſtaj a w njej bě 500 ſtruchow ſtarých pjenes, kiz běhu na kóngu 17. a na počatku 18. lěftotka bite.

* Žaloſne mordatſto je ſo w Werdenje ſtało. Mlynſki Winken ſwojej hospoſy Straimannowej ſi khlěbowym nozom ſchíju hacz na rjap (paczerz) pſcherenju. Na to ſo mordat do kóža lehmu. Džecži ſlonzowaneje žony žandarmej Merzej, kotrejž pſchipadne nimo pſchindže, hroſny podawſ ſjewicu. Tutón žonu wo jſtwie na ſchundowanju w kwi legazu namaka, pödla nowy khlěbowy noz ležesche. Wona hyschče kropjeſche, bě pak hižo mykle ſhubila, taž ſo na praschenja wotmowlivcž njemóžesche. Dom pſchepytuo žandarm mordarja w ſawrjeney ſtwje namaka, kotrejž durje dyrbjachu ſi možu wocžintę. Won njeprěwſci ſo njeſutla wuſna. Žaloſcz ſlonzowaneje muža, pölnego ſtrōſbeho dželacžerja, bě njeſměrna. Po puczu ſi jaſtwu dyrbjeho žandarm wſcho móžne ſpýtac̄, ſo by lud wot ſajateho wotdžerža, kotrejž čaych u na měſcze khostac̄. Žona je borys po mordatſkim nadpadze wumrjela.

* S Marſella w poſobniſej Franzowskej piſaſa: 19 lětna ſchwarna němſka ſlužebna holza, Dorothea Hilbenze, ſobotu popołdnju na měſczejanskej droſy na ſwojej njeſměrnu ſubeho ſi revolva ſchýri kuli ſteli a jemu dwě kuzny do tyka ſahna. Holza někto w jaſtwie ſedži, jejny bywſci luby w hojeſti leži.

* Man je macžer do ſchíje kóži tak ſi hroſu kſhiciž ſkriedu w Barlinje ſi jeneje kheje na Stromskej hóſhy pječlētna holza pſchiběja. Jeneho poliziſta, kotrejž nimo pſchindže, ſtrachowane džecžo wo pomož proſcheſche. Poliziſt ſi holzu do kheje ſi bydku jeje nana, dželacžerja Hellmanna, džesche. Durje běhu ſawrjenye, taž ſo dyrbjachu je ſi nažylnosću wupacžic̄. Gauſtupajzum ſo žadlamy wobras poſkiči. Hallmann w krajnej kuzni w kuchini ležesche ſi khluboſe ranu w ſchíji, ſi kotrejž hyschče kwej ſylnje čeczeſche; jeho mandželsku wo jſtwie na ſofje legazu namakachu; wona teho runja ſi cžekleje ſchíjineje ranu a ſi dweju ranow na klowje krawaſeſche. Hallmann je pječa ſwoju žonu ſlonzwał, dokež jemu ſhwěrnu byla njeje.

* S Wulſeje ſeſindý piſaſa: Njeđelu ratař Šehejpan Hormat, widoſnje roſhorjem domoju pſchindže a wocžaknu, dontiž jeho woženje na džowka ſemſci njewuñđe. Potom won ſwoju 54 lětnu žonu kotrejž bě 36 lět woženjeny, ſi ſebi do jſtwy ſawoka. Hdzž žona, ſastupi, won ſhydom durje ſamknu a žonje ſaſaſhe, ſo dyrbí ſo wuſhleſac̄. Hdzž bě ſo to ſtalo, ſatyka jej hubu a powěkuju ſa noſy na preežnu hradiu, jej hrožo, ſo ju ſaraſy, jeli ſo njeſuſnaje, hacz a ſi kím je do woženjenja ſubkowaſa. Hdzž widžesche, ſo wboha žona ſe ſatylane hubu rěcžerz njemóže, ſej klumpacž ſi huby wuzčahnu. Něk ſzwilowana žona tak ſara hacz hyschče njemóže wo pomož wolaſche. Ludžo, kiz pſchipadne nimo džechu, jeje žaloſcjenje wuſhlychamſci ſo pſches wokno do jſtwy dobuſhu a cžwiſowaniu wuſhobodžichu. Šda ſo, ſo je tón muž woorotniſ. Někto je ſajaty.

(Ztine kóži w haprleſi.) Jene Peſiſle nowiny piſaſa, ſo je jim jedyn ſi jich cžitarow dwě rožkowej ſtwielzy poſhála, ſi kotrejž je kóžde meter dolehe. Pſchipoſklat je ſi temu pſchispomniſ: Š lěta 1866 ſo w naſich ſtronach tak ſažne woſcějenje poſkaſalo njeje. W ſpomjenym móžnism řeče ſo pſchepaſne ſeženje na wobzaronne waſhijnje wječeſeſche. 20. meje 1866 wſcho ſmiersnu. Nadžiomne ſbožownje pſches tutón ſtrachny čaž hjes ſcholy pſchindžemy. Na kóždy pad taſke ſažne woſcějenje, kajek many lětſa, ſi najwjetſchim žadnoſciam ſluſcha. — Tež ſi Horniſe Šchleſyňke podobna pomejcz pſchitádze: 98 centimetrov dolehe rožkowej ſtwielzy je Macziborski nominam knježi inspektor Spalding ſi Njeđswiadža w Jarocinſkém wokrjeſu pôžlaſ. Štwielzo je bliſko pſchi ſemi woſreſnjenie.

* (Duschny nawożenja.) Hresnu węz je pschelupzski N. pschecjimo hwojej w Barlinje bydlazej njewieszcji, dżowzy maleho rjemježnika, muwiedl. Wón bě hido poł lęta doho i mledej holzu po klubje a w meji dyrbjesczaj kwaž mécz. Njewiescza w salsej lotteriji hrajesche a nawożenja sa nju ložy placzesche s tym wumienjeniom, so posdžischo hwoje mudawki sarunane dostanje. W hlownym czechnjenju bu cziklo, kotrež ta holczka hrajesche, s dobryczom, 30,000 hrivnow wuczinazym, wuczehnjene, a hdyž njewiescza hwoje sbože w wudatej liscze widzesche, wosjewi wona to s wježekoscju hwojemu nawożeni, kotrež bě ſebi hido lož mot njeje dacž dał. Dwaj dnjej posdžischo holczka wot njego list s Dražđan dosta, w kotrejž jej nawożenja pihaſche, so ſo klubua wotrjeknie a so je dobrycz sam fa ſebje ſběhnul, dokež je lož saplaſčil. W hwojej nadziji tak hrubje ſebana holczka čze ſo nětko hwojego duschnego nawożenja tež wotrjez; je pał pschecjimo njemu dla njewotedateho dobrycz ſkrožbu ſapložka.

* W krajinje wokolo Glaža w Schlesynskiej je schtörtly tydzenja bylne njewiedru bylo. Ti wožobu ſu ſo s blyſtom ſarafyle; někotre dwory ſu ſo wotpaliſe.

* W poſledních latach je koſarjenje pschezo wjetſchu wažnosć dobylo. Liczba koſow je ſo w běhu poſledních 50 lét wo džecacj króč pſchimozita. Pomalu a pomalu ſu hospodarjo ſa tym pſchischi, ſo koſa, hdyž ſo prawje hlađa, dobry wunoſči pſchinjescz ſamóze. Ale pſchi wuſwolowanju ſplaſhow, kaž tež pſchi woczehnjenu a wot hladanju koſow hſchče wjele njedostatka knieži. Koſa je kruwa maleho muža. Jeje wunoſči ſo wo wjele powyſhici hodiž, hdyž ſo wſchelake njehody wotkronja ſe temu dyrbi koſaza wuſtajenza, kiz ſo w Lauensteinje pſchitouje, ſpomožna byc̄. Kniežetwo je wokrjezne rataſte towarſtvo ſa to ſe ſredkami wuhotowało, ſo bych ſo ſi nimi lepshe koſy do kraja ſawjedle. Sa dobre stare koſy a koſarjenje móže ſo hacž do 15 hrivnow premije wuplaſcic̄. Wſchō druhé ſpomoženje, jako wotebawanje wubjernych koſow ſe Schwajzarſkeje a dobrých koſlow ſa hnadny pjenjes wot bohateho wobdzelenja na wuſtajenzu wotwizuje.

* Pjekatski miſtir Tröger w Treuenje pońdželu ſapryjenju petrolej naloži, kotrež ſ blachoweho ſudobja do wohnja linu. ſsudobje roſbuchnu a hnydom Tröger w plomjenjach ſtejſeſche. Njeſbozowny měſeſche hſchče tak wjele dopomijec̄, ſo do dwora wubjega, hdyž ſo do hromady popjela wali. S tym plomjo podušy. Věſche pat ſo hido na hornim ſtrocze a w woblicu jara wopalik.

* W Münchowje je ſebi rytmischtr bjes ſlužby, rycerſtubler A. Woltersdorf ſiwiſenje wſal. Wón bě w ſwojim čaſu wot ſtarſcheju 400,000 hrivnow namrēl a hſchče někotre ſubla. Š kupjemi a ſ wuměnjenowanju potom ſubla w Lubauſkim wokrjeſu do hwojego wobſedzenſta ſtaſi. Š hubjenym hospodarjenjom a ſ kowrotnym hračzom ſlonečnje do powschitkovneho ſadoljenja ſapadže.

* W Kansaskim ſtacze w Amerizy ſebi, kaž ſo ſda, w ſpěchowanju werowanja doſči cžinic̄ njemóža. W tamniſtich nowinach ſo wosjewia, ſo ſaſtoñizy, kiz moja zivilne werowanje wukonjec̄, w poſlednim čaſu wo ſaplaſzenju ſa to zyłe njerodža; jedyn je ſamo wondano wosjewiš, ſo kódy mlody dwój abo por, kiz ſo jemu werowarz da, wot njego trutala ſi wažnej hſcziňje doſtanje, tež woſieczenego, jeli ſebi to žada. Haj, haj, Američenjo ſu naſ w wſchitnich wězach wo wjele pſchekahnuli.

* Stará knjenti w Birminghamje bě njedawno biskopa proſyla, ſo by jejmu ſubu koſku zyrtwinſy hřebac̄ ſměla. Biskop jej prýtu ſapowjedzi. Duž ſrubna ſawofſtajena žarowaze naſečkli cžiſhczec̄ dashe a je mjes hwojich ſnatych ſroſpóſka. Kóczynne cželo w drohim kaſchę ſo po přenjeſ ſtadowni ſi rowu wjeſeſche, a 25 kužow ſežehowac̄. Pschewodzerjo praſa, ſo ſo hſchče ſenje pſchi žanym pohrjeble tak derje ſabawjeli njeſku, kaž pſchi tutym. Ženož stará knjent je pſchi tym ſ hnučom do womory padnula.

* Woſpjet hido je ſo radžilo, ſo dyrbi člowejk w kožu ſ hlowu niže legeč ſac̄ ſi nohomaj. Několii ſekarjo ſu nětko tu węz klubje pſchepytali a ſu pſchewědczene dobyli, ſo člowejk na taſkim lehwe lóže wotuči a ſo ſo duchowne a cželnje bóle poſkylni, hdyž ſo hlowu wužoko ležo. Woſebje ſo niſke leženie pſchi hlowubolenju, kožim miersanju a druhich cžerpjenczach, kiz ſ teho nastanu, ſo trej prawje pſches moſhy pſchewěhovac̄ njemóža, jara dobre wopolaſuja. Taſkim, kiz ſu do womory padnuli, ſo hubjenje poſkluzi, hdyž jich něchtio ſběhnje abo ſim něchtio pod hlowu połoſi. Taſzy dyrbja ſo ležo woſtajic̄, ſo by trej ſe hwojel cžezu ſama hwoj liw pſches arterije derje podpjerac̄ moſka.

(Brytwinſte powjeſcze hlađaj w pſchitoſy.)

Waležki na pſchedan.

W Schröſčanskim drjemſtceju w wodzelenju 14 d ſu waležki na pſchedan. Köhler w Króceje je wukaſuje.

Hrabinſta ſ Einstedelſta inspeſziſa.

"Bacherlin"

Zadajcze ſebi jenož

Bacherlin,

pſchetož wón je ſredk, kotrež najruciſiho a wěſciſiho mori wſchē družiny pſchekakanzow.

Sčto mohlo jaſniſho ſa jeho njedozvitu móž a dobroſeſ řečec̄, hacž wuſpěch jeho wulkotneho roſſchérjenja, po kotrejž žaneho druhého ſredka njeeje, kotrež ſo wot Bacherlina wjele króč njeby pſchetrjeſtil.

Zadajcze pał ſebi kódy króč ſaſygłowanu bleſhu a jenož taſku ſi mjenom "Bacherl". Wſchō druhé je njewuſchne podražowanje.

Bleſhu ſo pſchedawaja po 30, 60 np., 1 ml., 2 ml.; Bacherlinowy lutowak po 50 np.

Dopravdžity doſtač:

W Budyschinje pola kl. bratrow Merschow,	= Straucha a Kolby,
=	= I. Oty Engerta,
=	= Ernstia Mittascha,
=	= Jurja Holba w měſchcz. hapt.,
= Barche	= C. A. Lukascha,
= Biskopizach	= Pawela Schokarta,
=	= Alfreda Böhmy,
= Bukezach	= Herm. Kschizanka,
= Kellizach	= Herm. Mürby,
=	= Paweł Mikle,
= Wjasoñz	= E. Ferd. Lehmann,
= Scherachowje	= Ed. Trummera,
= Wojerezach	= A. W. Knichale naſlēd.,
= Wosporku	= E. M. Klauſſa.

Moje wupſchedawanje

porzlinu, kamjeniny a ſchlenčzanych tworow budže ſo wot 7. hacž 12. meje w dworje na ſewizu delka wotbywac̄. Porucžam wulku dželbu kſoſejoſeſho ſudobja, amerikanskich piwoowych ſchlenzow, duzent po 2 ml. 50 np., kſoſejoſeſe ſchalti, po 3 np., talerje, nilke a hluhoke, po 8 np., wulke poſločzane ſchalti, hewaſ po 30, 40 a 50 np., ſo po 20 a 25 np. wupſchedawaja. Sa ſopſchedawarjo doſtanu rabatt.

S poczeczowanju

Ernst Ullrich na ſchulerſkej haſy.

D o b r o w ó l n e p s c h e k a d ž e n j e.

Semrjetej Hanje Madlenje, bywszej wożenjenej Lückowej rodž. Bielez w Boschezach hłuszhaza khězlańska žiwnoſć kat. čijšlo 17, sapisana na fol. 9 leżomnostnych a hypotheklích knihow sa Boschezg radžineho podžela, 1 aker 176 □ prutow wopschijaza, se sahnow cijšlo 42a, 42b a 143 leżomnostnych knihow wobstejaza a § 44,1 dawskich jenosčow pocžegena, njedžiwaſo na cjeſkoth, na njej ležaze, wot wježnych grychtow na 4000 hrivnow taſherowana a pola krajneje woheňawęſczaſeje komory § 3660 mk. saweſczena, ma ſo po žabnju hromadže ſ inventarom a hylanowej maschinu

10. meje 1894 dopoldnja w 10 hodžinach

wot podpisaneho kralowskeho hamſkeho žudniſtwia na ſudomnym žudniſtwie ſjawnje na pschedadžowanje pschedawac̄.

S počasjom na ſjawnje wosſewjenja, na ſudomnej žudniſkej taſli a w hoſčenzu w Boschezach wuwihaze, ſo na kupjenje ſmyſleni proſča, ſo mjenowany džen w poſtaſenej hođinje na ſudomnym hamſkim žudniſtwie ſeńč, ſo ſ ſadženju ſamolwic̄, ſwoju placzenja-klmanoſć dopkaſac̄, ſwoje ſadženja wotewric̄ a dalsche wocžakac̄.

W Budyschinje, 28. haprile 1894.

Kralowske hamſke žudniſtvo tam.

Philippi.

Khěža na pschedan̄.

Khěža cijšlo 258 na Židowje, na lotruž je ſo hac̄ doſal 1200 tolef ſadžilo, je na pschedan̄. Dalsche je ſhonic̄ na mjažowym torhoſčezu cijšlo 18 po 2 ſchodomaj w Budyschinje.

Khěža na pschenajec̄e abo na pschedan̄.

Mafivna khěža w Nowych Porſzach ſ 3 ſtwami, kuchinju, ſ wulfie ſadowej a ſadženskej ſahrodu je ſ niſkim naplaſzenjom na pschedan̄ abo na 6 lēt na pschenajec̄e, ſo pschihodžaza ſa wumjenkarjow abo ſa rjemſeſlnikow, wohebje by jedyn cjaſnikat doſež džela namalaſ. Dalsche wukla ſeinfrih Dietrich w řetonju pola Budyschini.

W Radſkej pola ſafa je khěža cijšlo 39 ſ rjanym polom a rjanej ſuku na pschedan̄.

Khěža na hornim Židowje čjo. 79 ſ dwemaſ ſtowmaj a ſe ſadowej ſahrobu je pschenenjenja dla na pschedan̄.

Žiwnoſć na pschedan̄.

W Nowym Bronju p. Radworja je žiwnoſć ſ něhdze 17 ſórzami jara dobrých polow a ſukow, ſ mafivnymi twarjenjemi, ſe žiwym a morwym inventarom na pschedan̄. Dalsche je ſhonic̄ pola hoſčenjarja Gisſchera tam.

Žiwnoſć, bliſko Budyschina ležaza, 20 ſórzow wulka, je na pschedan̄. Dalsche je ſhonic̄ we wudawarni „Sserbſkih Nowin“.

W Komsku pola Minalaſa je žiwnoſć cijšlo 24 ſe 16 ſórzami ležomnoſće ſe žiwym a morwym inventarom na pschedan̄.

Žiwnoſć cijšlo 17 w Nowych Druzlezach pola Žičenja ſ něhdze 10 ſórzami pola a jara dobrymi ſukami je pschenenjenja dla hnydom na pschedan̄.

Wutam žiwnoſć ſ naplaſzenjom 1200 mk. w Ralečanskich ſtronach kopic̄. Schtož ma ſenu na pschedan̄, njeh to we wudawatni „Sserb. Nowin“ wosſewi.

Euna ſeſchua ſkoma je na pschedan̄ w Něwjezach cijšlo 17.

Na pschedan̄: W Hrubjelcziſach žiwnoſć cijšlo 8 ſe 6 ſórzami. — W Wicho- wach khěža 26 ſ 2 ſórzomaj. — Hoſčenž w Stachowje. — W Riesbaſezech khěža 22. — W Malejczach Grullingez hoſčenž. — Jedyn hoſčenž na wſach psches E. Säuberlich w Budyschinje.

Na pschedadžowanje ma ſo 15. meje popoldnju w 2 hodž. pschedawac̄ w Nowych Spyezech khězlańska žiwnoſć 37 ſ 5 ſórzami.

Zenopſchegny hońtiſki wós a jenopſchegny knjeſſki konſazh grat, teho runja rólny grat je na pschedadžowanje w hoſčenzu w Nadžanezech.

Wulke Wupſchedawanje.

Lovrya brakteje ſamjeniny, porzlin a ſchleſčaných tworow ſo wot ſoboty 5. hac̄ do ſoboty 12. meje po jara tunich placzisnach wupſchedawa. S doboſom po ruczam wulku dželbu piwovych karanczkow po jara tunich placzisnach, nikle a hluboke talerje po 10 np., ſchalki po 5 np.

Rajtniſche knpowanſte žorlo ſa ſakopſchedawarjow. Pschedawanje na dworje w ſkadže.

Korla Barthel

pschi lawskich hrjebjach 2.

Wódne ponoſe, kotly, khachlowe platy, něſczoſe rebliky, khachlowe dręczka, theschne wokna, twarske hoſdze
porucza tunjo

Paul Walther.

Destillazijsa Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wikaſh porucza ſ kwaſam a kſeſzisnam ſwoje wubjerné ſkódky likery: jako rózowy, koruskowy, nalikowy, ſelowy, ingwerowy a kimjelczowy liker liter po 60 np., dale herliſowy, hornjolužiſki, ſchwajzaſki horki, perſiko, jalorzowy atd. litr po 75 np. a 80 np., Barlinski jltay kimjelczkowy liter po 100 np., kaž tež kimjelczkowy liter po 40 np. cijſty paſenz wot 8 litrow cijſlo I a III liter po 30 a 28 np., jenotliwie liter po 32 a 30 np. Czwyzy ſ pjeſenjenju ſo wupožęduja.

Moja pschedawatnja hižo wot lěta 1868 wobſteji.

Franz Marschner

cjaſnikat w Budyschinje
čjo. 9 na bohatej haſy čjo. 9
ſwoj ſkad cjaſnikow a cjaſnikowych rječasow dobrocy-
wemu wobledžbowanju porucza.

Hodna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisn.

Vorjeđenje dobre a tunje.

Pſciſpomnjenje: Kęču herbski.

Butrowa waha je ſo ſobotu na hornjeſelskij haſy namalaſ. Saſo doſtač wud. „Sserb. Now.“ ma na pschedan̄ ſadank w Lipicgu.

Schischla a Rječka
w Budyschinje
poruczataj ſwoj pschipoſnat
dobry

palenz, jednore a dwójne likery
jara placzisnym hōdne.

Turkowske ſlowki
naſlepſcheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza
Moritz Mejerwa
pschi mjažowym torhoſčezu.
Destilazija ſnatych dobrzych likerow
po starych tunich placzisnach.

Pawol Giebner

na bohatej haſy cijſlo 18,
ſ nutſhodom na theaterskej haſy,
porucza ſwoja

winar̄nju.
Wino w kſeſzach a korbach
po 12, 24 a 50 bleschach a tež
w cjiwzach roſeſzelu, teho runja
po jenotliwych bleschach wſchē dru-
žiny cjerwjenego a běleho wina.
Kóžby može ſo na to ſpuschec̄,
ſo pola Giebnera cijſte woprawne
wino doſtanje, kotrež derje tyje a
kotrež je ſtrowoſci ſpomožne.

Szuscheny poſči pschi
wotewrsc̄ju 5 puntow punt po
65 np. porucza rěſniſ Müller pschi
lawskim tormje.

Pischiloha f čížku 18 Serbskich Nowin.

Sobotu 5. meje 1894.

Žeđduj plan železnizow wot 1. meje 1894.

4. wojsowa kasa njedżelu a na saffich świątich dñjach wupada.

Se Shorjelza do Dražđan.

Wojsowa Kasa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Shorjelza .	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55	—
Ryčbacha .	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20	—
Lubija .	12,37	2,14	—	5,25	8,48	11,37	2,80	3,16	5,6	7,42	—
Budyschyna .	1,27	2,38	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18	9,30
Viskopiz .	—	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54
Arnsdorfa .	—	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—	9,19
Madeberga .	—	—	—	5,1	7,8	10,34	1,27	—	6,48	9,28	10,42
Do Dražđan .	—	3,40	5,29	7,30	11,0	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51	11,5
Se Lubija jenož wychedne dny rano 6,46 do Budyschyna 7,34 (3. II.).											

Se Dražđan do Shorjelza.

Wojsowa Kasa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Dražđan .	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,17	9,12	11,45	12,57
Madeberga .	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—	—
Arnsdorfa .	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,52	9,49	12,31	—
Viskopiz .	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,24	10,14	12,56	—
Budyschyna .	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,52	10,46	1,24	2,3
Lubija .	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,33	—	11,24	—	2,28
Ryčbacha .	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Shorjelza .	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54

Se Budyschyna do Wjeleczina.

Wojsowa Kasa	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschyna .	—	—	—	—	5,10	7,38	10,45
Džejnikez .	—	—	—	—	5,19	7,53	10,55
Budestez .	—	—	—	—	5,26	8,6	11,3
Rosnwodez .	—	—	—	—	5,32	8,13	11,9
Do Wjeleczina .	—	—	—	—	5,41	8,24	11,18
* Žeđduj jenož šobotu, w oktobru tež njedżelu a świąte dny.							

Se Wjeleczina do Budyschyna.

Wojsowa Kasa	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Wjeleczina .	—	—	—	—	6,2	8,47	11,42
Rosnwodez .	—	—	—	—	6,13	8,55	11,50
Budestez .	—	—	—	—	6,33	9,1	11,56
Džejnikez .	—	—	—	—	6,34	9,9	12,4
Do Budyschyna .	—	—	—	—	6,45	9,17	12,12
* Žeđduj jenož šobotu, w oktobru tež njedżelu a świąte dny.							

Se Budestez do Hornjego Kumwalda.

Wojsowa Kasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Budestez .	—	—	—	—	6,22	11,12
Wbohowa .	—	—	—	—	6,34	11,24
Kebliž .	—	—	—	—	6,38	11,30
Kumwalda .	—	—	—	—	6,48	11,38
Gsrjedźneho Kumwalda .	—	—	—	—	6,55	11,45
Do Hornjego Kumwalda .	—	—	—	—	7,1	11,51
* Žeđduj jenož šobotu, w oktobru tež njedżelu a świąte dny.						

Se Hornjego Kumwalda do Budestez.

Wojsowa Kasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Hornjego Kumwalda .	—	—	—	—	8,12	12,6*
Gsrjedźneho Kumwalda .	—	—	—	—	8,19	12,13*
Kumwalda .	—	—	—	—	5,1	8,30
Kebliž .	—	—	—	—	5,7	8,38
Wbohowa .	—	—	—	—	5,11	8,42
Do Budestez .	—	—	—	—	5,22	8,53
* Žeđduj jenož šobotu, w oktobru tež njedżelu a świąte dny.						

Se Kamjenja do Arnsdorfa.

Wojsowa Kasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.
Se Kamjenja .	—	—	—	—	6,3	8,48
Počzniž .	—	—	—	—	6,27	9,12
Grofröhřsdorfa .	—	—	—	—	6,36	9,22
Do Arnsdorfa .	—	—	—	—	7,11	9,34
Se Arnsdorfa do Kamjenja.	—	—	—	—	—	—
Wojsowa Kasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Arnsdorfa .	—	—	—	—	7,16	10,31
Grofröhřsdorfa .	—	—	—	—	7,32	10,45
Počzniž .	—	—	—	—	7,41	10,54
Do Kamjenja .	—	—	—	—	7,59	11,12

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zhrlwi smjeje jutſje njedżelu rano w 7 hodż. diałonus Rada herbstu ipowiedniu ręcz, ½ 29 hodżin farat dr. Kalich herbstse a w 10 hodż. němſke předowanie. — W połodniu ½ 2 hodżin budże katechismusowe roczne rečenje se herbstimi holzami.

Krčenl:

W Michałskiej zhrlwi: Jaromir Wylem, Jaromira Augusta Wylema Dornita, nienjena ſtaty w Bobolzach, ſ.

W Katolickiej zhrlwi: Alexander Jurij Waltař, Jurija Vrana Hajche, wojnarja, ſ.

W Katolickiej zhrlwi: Alexander Jurij Waltař, Jurija Vrana Hajche, wojnarja, ſ. — Erna Herta, Mařka Schöne, lithografa, dž. — Josef Pawoł Konrad, Pawoła Domischki, hornicera, ſ.

Zemrjeōl:

Dzień 25. haprleje: Jan Kurt, Ernst Bochutera Stobera, hajcerja a murjerja na Šidowje, ſ. — 2 m. 15 d. — 30. Maria Martha, Jana Jeremiasa, murjerja na Šidowje, dž. — 3 m. 4 d. — 1. meje: August Scholta, dželaczeř se Šdzerje, 61 l. 4 m. 15 d. (wumrie w měszejanskej hojetni). — 2. Maria rodž. Domšček, nějbo Šana Vjecha, dželaczeř ſawostajena wudowa 78 l. 6 m. 22 d.

Placjenna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinie:	Budyschyna		Lubiju	
	28. haprleje 1894	2. meje 1894	wot	hacž
2656 mēchow.	ml.	np.	ml.	np.
Wječeniza .	—	—	běla	7 21
	—	—	žolta	6 90
Rozžla .	—	—	5 63	5 69
Ječmjen .	—	—	6 86	7 80
Wovb .	—	50 kilogr.	7 55	7 80
Hroč .	—	—	8 89	11 11
Wofa .	—	—	9 72	10 83
Jahly .	—	—	14	17
Hejdusčka .	—	—	16	50
Berny .	—	—	1	20
Butra .	—	1 kilogr.	2	50
Wječeniza muča .	50	—	6 25	16
Žana muča .	50	—	6 25	9 50
Šepno .	50	—	4 50	5 45
Šeloma .	600	—	26	27
Prožata 804 ščtuš, ščtuška .	—	—	15	30
Wječeniza wotruby .	—	—	4 25	5 50
Žane wotruby .	—	—	4 50	5 50

W Budyschinie placjescze: körz pščeniza (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np. hacž 12 hr. 80 np., žolta 11 hr. 71 np. hacž 12 hr. — np., körz rožka po 160 puntach 9 hr. — np. hacž 9 hr. 10 np., körz ječmjenja po 140 puntach 9 hr. 60 np. hacž 9 hr. 80 np.

Na Burži w Budyschinie pščeniza (běla) wot 7 hr. 21 np. hacž 7 hr. 35 np., pščeniza (žolta) wot 6 hr. 90 np. hacž 7 hr. 12 np., rožka wot 5 hr. 63 np. hacž 5 hr. 69 np., ječmjen wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 10 np., wovb wot 7 hr. 75 np. hacž 8 hr. — np.

Dražđansze mjaſzowe placjiny: ſowjada 1. družiny 57–61 hr., 2. družiny 52–55. 3. družiny 45–50 po 100 puntach rěsnejše wahl. Dobre krajne ſwinje 43–46 hr. po 100 puntach z 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 55–65 np., po punce řeſnejše wahl.

Wiedro w Londonje 27. haprleje: Pomrōžene.

Pěškowzowe tworh.

Wszé možne družiny pěškowzowych řamjenjow sa nowotwary porucza a hnydom po ſlaſanju najlepje a najtunischo wobſtara a wudžela

Adolf Hörnig na Wjeleczanskej drózy čížko 7
(Bartlowy pščichodny žhn).

Fotografowanja Apollo!

Richard Huth

w Budyschinie
na herbstu a ſchulerstu hajci na Gidelskej horje.

W řeſkowz: Fotografowanje džecji a wjazorych wohbow, fotografije w wulkoſći viflueje kharty placjina 12 řeſk 6 ml., tež pšči dwojakim ſtejenju. Řowjetſchenje po kóždym wobraſu w wuměſkim wuwiedzenju.

Njedželu po połodniu je moja fotografiowana w

A kwaśnym a składnośnym

daram
porucza

B. Fischer

na żitnej haży
swoj wulki skład najlepšich
wudżekow

ff. Solingskich blidowych nożow
a widliczkow,

szizow,

warnych hudobjow,

butrowych wahow,

dezimalnych wahow,

khosejowych mlynów,

plotow,

wohrjewanskich bleschow,

rybowanskich maschinow,

zimanskich maschinow,

khlebowych hēbow,

kwetkowych blidow

atd. atd.

pschi snathm kucze sprawnym po-
szkoleniu a po najtunisich pła-
cziach.

B. Fischer
na żitnej haży.

Zolowy mēd

punt po 48 np.,

mjedowy syrup

punt po 30 np.

porucza

Paul Hofmann
na rózku herbskej a schuleriskej haży.

Cunje jerje

rzane wulki, mandel po 30 np.,
łopu po 110 np. porucza

J. V. Glien
pschi drzewowych wilach

Szlódkozmietanowu

margarinu,

najlepšu, kotaž ho namała,
Vinski

szwinjazy schmalz,

czerstwy lanu wolij

poruczataj

Ginzel a Ritscher.

Stwieszaty rjepikaty tobak,

kranj rjepikaty tobak,

Khoczeński portoriko,

Wahungski rolikaty tobak,

sbytk Brotterodskeho brażlo-

weho tobaka

punt po 40 np.,

tobak k žwanju

poruczataj

Ginzel a Ritscher.

Schrótowanske mlyny

sa czerjenje s goplom, ruku a rjemie-
njom, wiele dokonjaze a wutrajne
se schlenzotwierdhmi kamjenemi
dżelam a poruczam khetro tunische
a lępsche hacj wscie druhe fabriki,
pödla teho poruczam roszylaze a
berny rostłocjaze maschinu a hospo-
datiske wosy wschelakich hylnoścōw.

R. Leichsenring, kowarski mischts
w czornym hodlerju.

Paruy rēsak w Delnię Wjasonizy (Nieder- Neukirch) pod wyżokim lěgom

porucza ho k spěchnemu podawaniu hraničeho drjewa, deskow a latow, kąt tez heblowaných schpundowanskich deskow, schpundo-
wanskich a schindzelowych třesčnych schwatow we wszech scherjach po najtunisich placzisnach.

Kózdu hobotu tym wot 11—12 hodzin w Sendiz restawraziji w Budyschinje na kotolskej haży k rēzam w nastupanju podawania,
placzisny atd.

Norla August Schmidt.

Heblowane schpundowanja

zyle suhe, 24 a 30 mm. żylne, pschedawa tunjo

Tr. Holbian w Budyschinje pschi dwórnischęzu.

Rēsak G. A. Leunera

w Wuhanczicach (Weigsdorfje) pola Krumvalda

porucza ho k lipowaniu hraničeho drjewa, deskow, latow, kąt tez hotoweho schpundowanja a schindzelowych deskow a wotréskow we wszech swiczenych dolhoſezach a tolstoſezach.

Julius Höhme,

sastupjer internazionalneje maschinisteje wustajenizb
w Riesy nad Łobjom

porucza na najlepje dżelane

lokomobile a parne mlóczaje maschin wot 2 konjazeju možow, scherokomlóczaje maschin, s goplom a paru ho czerjaze, jenopszezne mlóczaje maschin, wubjernje dżelaze, ruciżne mlóczaje maschin najnowszej konstrukzji,

berny rostłocjaze a berny rosrikaze maschin,

rēsaki sa berny a repu, cíjszaze maschin, mjetszy, butrowanske maschin, butrnmjatorwarje, mlóczinki, viktoria-separatory, s ruku a maschinu ho czerjaze,

juhove hudy s dwizy sazynkowanego worzlowego blacha, žeslesac
juhove plumpy,

pizu parjaze apparaty (noschne), triery najlepsej konstrukzji, mlynske cylindry, rynkate walzy a dezimalne skótkue wah,

lacizne bróny, kamfne dżelo, salonszy schkitowany system, kotrež móža
ho hñdom wot kózdeho do Laakowych, Meifortowych a Ho-
wardowych brónow pschemenicz, pschezo najlepsej, wupruhe
waneje konstrukzji.

**Najpshihodniše wumějenja dla placzenja? Pruga
dowolena! Prospektu darmo!**

Pschedawatua a skład pola Jana Manjoka w Budyschinje.

Schtóz chze pjeneszly lutowacz a tkaniny, lěta dolho
dżerjaze, supowacz, žaoj dobýk hłada, hdyž pola

Hermann Beermann w Budyschinje

na snutskownej lawskiej haży 6 s napshecza radneje pinzy
kupuje.

Czorne a piżane drastue tkaniny, wobleczenje po $3\frac{1}{2}$, 4,
5, ml., wołebne wobleczenja, wobleczenja po 6, 8, 10 ml.,
druhđe dwójny telko, czorne židzane tkaniny k njewjesczinskej
drasze, wobleczenje po 25—40 ml., wiele niže placzisny, wo-
ljanu mukeliu po 40 np., gardiny, sofowy damast, matra-
zowy dres, połkleszczowe tkaniny, wupjerski, sbytki módrego
cíjszaze, katuna a wschitlich druhich tkaninow, schalkty, dobre
pschedescheiniki, po $1\frac{1}{2}$ ml., blusy, dżecjaze wobleczenja po
1 ml. a wiele druhich węzow zmęczenje tunjo.

Hermann Beermann

w Budyschinje na snutskownej lawskiej haży.

Emil Indinger czrijowy a schkornjowy skład

w Budyschinje na kotolskej haży 11

porucza swoj derje srjadowany skład czrijow po tunich placzisnach.

Pschedawanske stejischęzo hobotu a njedželu na bohatej haży 3
s napshecza pôsta.

Dżecjaze wosy

hijo po 11 ml. a wsce druhe
korbarske twory porucza tunjo
Marczin Richter,
korbar na žułelskej haży 18.

Pschedawanie a
porjedzenie
w scie druhinow
czajnikow.
Placzisny najtunischo
a rulowanje na dwie
lēze.

Gustav Mager,
czajnikat
11 na herbskej haży 11
pschi starich kasarmach.

Pschedeschézniki.

Vorjedzenie a poezehnjenje
w mojej pschedawarni.

Kóslaze kóžki

kupuje po najwyschich placzisnach
Gustav Raucke na garbarskej haży.

Kóslaze kóžki

kupuje po najwyschich placzisnach
Heinrich Lange
pschi herbskej katholskej zyrki.

Howjasu kožu, chelaze kože
kaž wsce druhe kože po najwyschich
placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi herbskej katholskej zyrki.

Kóslaze kóžki

kaž tez wsce druhe kože kupuje po
najwyschich placzisnach
Louis Fleischer
na swonkownej lawskiej droži 18.

Wólk.

Wólkow twar a paniki kupuje
a placzisny najwyschich placzisnach
Hermann Lehmann,
mydlarnia na horničeskzej haży 3
a na žitnej haży 3.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kózdu sobotu.
—Štvortlétne predplata w wudawaíni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk., z přinjenesjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoleř.
Číslo Smolerjec knihicíšceňje w mačičnym domje w Budysinje.

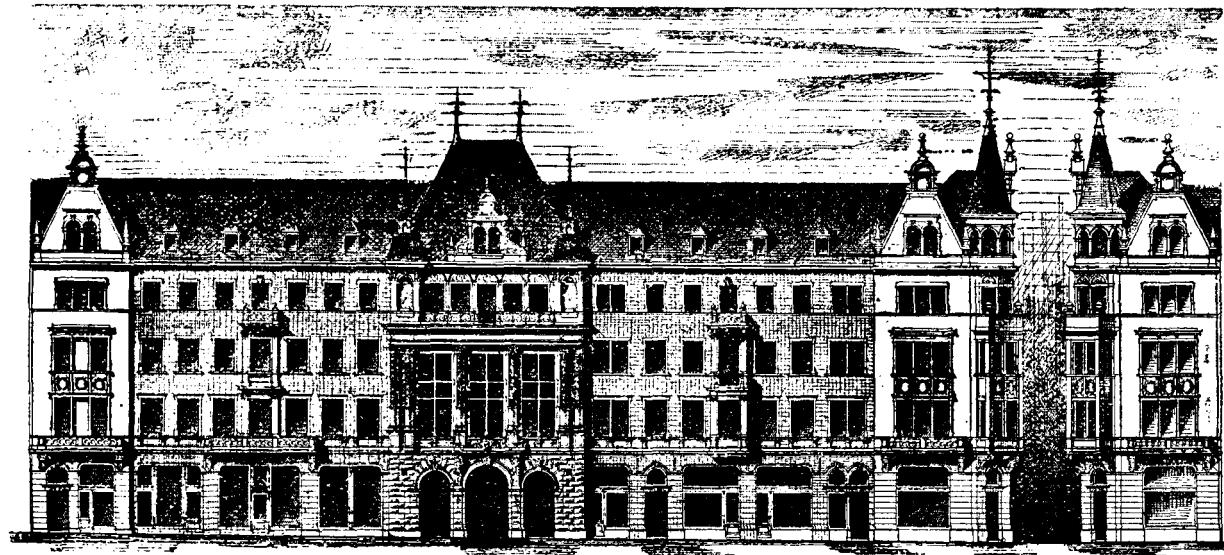
Zo nawěštki, kiž mab.
so w wudawaíni „Serja
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 h. wječor wotedać.

Číslo 19.

Sobotu 12. meje 1894.

Lětnik 53.

Mačična próšwa!

Lubowani Sserbja!

Kózdy lub, kíž bycž sđželany a wibžany, njech je wulki abo mały, njech je hamostatny abo níz, ma swoje narodne hrjedziszczo, swoje shromadne kulturne wüstwy, swoje narodne museje a džiwadla, swoje akademije a university, kotrež řebi wýško wazi a haji woprujo sa jich sđžerženje, wupyschenje, powyschenje lěto wet lěta wjele pjenjes. Nasch herbski lub pak nima dotal žaneho widomnego hrjedziszczo, žaneho shromadnego statoka, kotrež by sbornje wo jeho narodnym bycžu a kulturnym živjenju swědčil.

Tutón njedestatk ſacžuwaſo je naſche jenické shromadne towarzſto „Macica Serbska“ w Budyschinje, ſaložene w I. 1847 wet naſchich horſtivých a wopornivých wózčinزو ſakuba, ſejlerja, ſomlerja, ſimiša, Hórnika, Klozepolskeho, Buła, Žencza, Bartka a mnogich druhich, w najrjetšim džele Budyschina, hłownego města naſcheje Lužicy, na lawskich hrjebjach a róžtu lawskie hafy w I. 1873 wobſčernu na 1450 □ m. wulki ležownosć nabýlo s wotpohladom, ſo by ſo tam město njenahladnych, ſa herbske naležnosće njedohazych a malo wunoſhazych starých twarjenjow wulki, herbskeho luda hódný herbski dom natwaril.

Nasch Serbski Macičny Dom ma bycž widomne hrjedziszczo zyłego herbskeho luda, wýchitkých herbskich towarzſtow, wýchich naſchich sprawnych a bohuspodoxnych prezowanjow ſa sđžerženje rjaneje herbskeje rěče a herbskeje konſervativneje myſle, ſa reſwieče a smoznjenje herbskeho rctatſta a hospodařtſta, ſa hajenje dobrých herbskich wachnjow, ſa wobhōwanje a wobtōjerdženje kralofzvěrnych, kſcheczijskich počinkow, kotrež naſch luby herbski lub wobheje wusnamjenjeju.

Nasch Serbski Macičny Dom ma wýchitkum Sserbam kſcheczijskim a klužicž a duž ma ſo tež wet wýchitkých Sserbow ſe shromadnymi ſredkami, ſe ſjednoczenymi mezami tworicž.

Kaſki budež jeho doſtojný ſtronkowny napohlad, wibžicze wý, lubi Sserbja, na horſelach pschidatym wobraſu. We řebi nutſlach pak

ma wón woheje wobhōwanac̄: herbsku knihownju, herbski museum, Hórníkowu jſtu ſe herbskej čítatelu, knihisklab Macicy Sserbskeje a herbskeju knihowneju towarzſtow, archiv wýchitkých herbskich ſjednoczenjow, herbsku knihicíſhczeřenju a knihařnu, expedizijsu herbskich nowin a čažopisow, wjetſchi a mjenſchi ſal ſi pschisluſhnymi měſtoscžemi ſa herbske ſpěwanske hƿjedženje; konzerty a džiwadlowe pschedſtajenia, ſa poheženje pschedkydſtow a wubjerkow a ſa porjadne a wurjadne shromadzisny wýchitkých herbskich towarzſtow (Macicy Serbskeje, Twarzſtwa Pomozy, knihowneju towarzſtow, herbskich duchownskich a wucžeskich konferenzow, herbskich bježadow, burskich towarzſtow a nalutowanjow, ſpěwanskich a missionskich towarzſtow atd.), dale wulki hosczenz ſi pschisluſhnym restaurantom a dozahazym hrožem ſa wupſchahowanje, ſe ſpobojnej, naſchim herbskim ſonskim lubej kſoſejownju a ſi tunej korečniczku ſa hłubſkich wophtowarjow měſchecžanskich wifow, ſlonečnje tež hłowne ſklady naſchich burskich towarzſtow. Tak namakaſa w Serbskim Macičnym Domje wýchitzy Sserbja, kíž ſu w Budyschinje a kíž do Budyschina pschedkydženju, bohacži a hłubſi, muſzky a ſonske, ſtarí a młodži ſwoju hſpobu, ſwoju domiſnu, naſpřichodníše měſtno ſa wotpocinč a wolkswjenje. We nim ſeñdu ſo woni ſobotu ſe ſwojimi ſnatymi a pschedčelemi, do njeho ſčelu ſtarſchi ſwoje dorosczené džecži, kotrež ſa nich na wuli du, k wobhebu abo na kſoſej, wědžiz derje, ſo ſu tam ſakitane psched wýchém ſchlobnym towarzſtow, psched wýchemi naſažymy wucžbam naſchego čaža, kotrež ſo tu a tam w městach wupjeraju. Tu ſo wýchitzy Sserbja ſi čažom pschedo bôle ſeſnaja a jako jena wulka kſchecžijanska hƿjeba čuju. Pschedož kſchecžijanski duž ma knježicž wchudze a ſtañje w Serbskim Macičnym Domje.

Mnohe rjane a wobſherne kſlamy, mnohe pschirawne wobydlenja, herbska knihicíſhczeřenja a knihařnu, hosczenz ſi wjetſchi a mjenſchi ſalom, kotrež budžetaj wýchem dobrým měſchecžanskim a trajnym towarzſtowm k trjebanju wotewrjenej, budža dozahaze ſrědky podawac̄ ſa ſđžerženje Serbskeho Macičneho Doma, ſa porjadne placzenje danje

a sa wotpłacżowanie dolska, kiz ho na njón wośmje. Gsmemý wo-
czakac̄, so ho sa 25 lét wchón dolsk wotpłacſi.

Legownosc̄ se starymi twarjenjemi płaczeſe na 71,000 hrivnow, je pak dženja po wuprajenju węzwywostojnych mužow psches 100,000 hrivnow winosta. Na njej steji jenož hiscze 19,800 hr. hypotekat-
skiego dolska. Wottorhanje starych twarjenjow a wotmyšlena nowotwarba budžet nimale 250,000 hr. płacjeſz, tak so budžet potom zyka leżow-
nosc̄ s nowym Macičnym Domom s najmjeſtša 350,000 hrivnow
hōbna.

Lētne dolskody s nowego domu budža po nadrobnym a nisko-
džerzanym wobliczenju dweju twarskeju mischtrow na 13,400—14,000 hrivnow wuczinieſz, tak so by Macica Serbska, kdy by zyky sa twar-
trēbny kapital na poczeczonku wjac̄ dyrbjala, pschezo hiscze kózde lēto
nēſhto tħaż- hrivnow k wotpłacżowaniu dolska a k spēchowaniu wu-
żitnych herbstich należnoſc̄ow mela. Tola pak potom pschezo njeby
rjanu nowy dom naschemu lubemu Sserbowstwu tón wužitk njeſt,
kotryž ma po prawom njeſc̄; pschetoz many wjele duchownych a kwet-
nych, wuczenych a hospodarskich należnoſc̄ow, kotrež maju ho nusnje
podpjerac̄ a spēchowac̄, mjes nimi woſebje wubawanje wschelakich
pobožnych, powucžajch a wuczenych knihow sa nasch lub a nashe
schule, podpferanje kħudjich herbstich studowazych mlobżenow atd.

Duž je nusno, lubowani Sserbja, so my woſebje do bōrowlne
dary sa nowy herbsti dom skladujemy a wschitzy po kwoſtich mozač
dawamy, tak so by mohlo ras s połnym prawom rēlač̄. Sserbja,
zyky herbsti lub, bohac̄i a kħudji, wucjeni a njeuwucjeni, mēſczenjo
a wjeſnjenjo fu ſebi ruki podali a ſhromadnje ſwoj herbsti dom
w Budyschinje natwarili. Haj, połažmy ſtawnje, so njeſkym jenož
dobri hospodarjo, ale tež nadobne ſmyſleni ludžo, hōdni ſynojo a
hōdne džowki kwoſtich sprawnych a klawnych, pobožnych a konserva-
tivnych wótzow! — A schtož budžet potom hiscze sa twar brachowac̄,
to chzemy nadobycz s wubaczom hypothekariszy ſapiſhanych podželných
liſtow, wo c̄im posbzischo.

Dokelz pak ma ho s twarjenjom nowego domu wschelakich nuso-
wazych pschic̄inow dla hiscze lēta na Michał ſapocjeſz, kħwatajmy,
lubi herbsti bratſja, tutón nasch kħwalobny nadawl, tutón ſpomožny
wotcziſki ſlukt wuwjesc̄, ſkladujemy hnydom nasche dary do rukow
dowérnikow Macicy Serbskeje abo wotedajmy je hnydom ſami
w Budyschinje pak pschedbzidze twarskeho wubjerka kniſej Bartkoj
(Kantor emer. J. Bartko, Bañken, Wilthenerstraße 7.) pak poſkla-
nilej M. S. kniſej Mjetje (Kaufmann M. Mörbe, Bañken, Fleiſth-
markt), a natwátny ſebi tak se ſhromadnymi mozačami nasche wiðomne
kriedžiſče, nasch Serbski Macičny Dom, so bychu nasche džec̄i a
džec̄idžec̄i hac̄ do najdalszych čaſow wiðgale, kaf ſamy my naschu
rjanu herbsti rēz̄ lubowali, nasche kħwalobne herbstke waschnja a
poczinkli wopokaſowali, a so bychu naschi potomizh wužiwaſzy ploby
nascheje horliwosze a woporniwoſce naſh hiscze w rowje s džakow-
noſc̄u wopominali a ſbožnijowali. Serbski Macičny Dom budžet
drohe, lube, wobſtajne ſnamjo prawego herbsteho dučha, nadobneje
herbstke myſle!

Kwitowac̄ budžemy wſchitke dary porſadnje w "Sserbstich
Newinach" a we "Luziży". Tež najmjeſtſhi dar je kħwalby hōdny
a ho s džakom pschitwoimje jako twarski kamufli k nowemu domej.
Schtož pak s dobom abo w bēhu 5 lét s najmjeſtſha 100 hr. dari,
ſtupi do rjada ſakkadnikow (ſaložerjow) Serbskeho Macičnego
Doma, a schtož s dobom abo sa 5 lét s najmjeſtſha 1000 hr. dari,
ſtanje ho s dobrotczem Macicy Serbskeje a wuſtwoli ho sa jeje
"częſtneho kħobusta". Šakkadniż a dobrotczelio ſapiſhaju ho do
woſkebitich pomjatich knihow a wopominaju ho s džakownoſc̄u kózde
3. lēto ſtawnje na hōlownej ſhromadzisnje Macicy Serbskeje.

Duž dawajmy hnydom a wſchitzy, kózdy po kwoſtich mozač,
a ſlēdujmy pschedbzidnych horliwych darcieſelow s poſledniego čaſa,
wot kotryq̄ fu jedyn 5000 hr. drubi po 100 hr. wob lēto dawajc̄
dotal hromadze 900 hr., tsec̄i 500 hr., někotri 100 hr. darili; a tħo
fu hija ſlubili čaſ ſi wienja kózde lēto 15 hr. jako dar sa dom a
ſapocjeſti do Macičnej poſklaſtnej ſakkadowac̄. Hdy by jenož wjetſki
džel naschich ſamožitich Sserbow někak po tutych pschedbzidach činił,
hdy by hnydom kózdy kħobustaw M. S., kózdy jeje dowérnik, kózdy wot-
cziſki ſmyſleny, nadobny Sserb s duchownymi, cželnymi a pjenjeſ-
nymi mozačami twar herbsteho Macičnego Doma ſpēchowaſ, potom
mohla Macica Serbska s radoſcju ſwoje wotcziſke wotmyſlenie
k cžeszeſi a wužitku naschego Sserbowſta, haj zykeje Luziży bjes ſa-
dżewka wuwjesc̄ a s dobrę nadžiju na Michał t. I. s twarom nowego
doma ſapocjeſz, a zyky nasch herbsti narod moħt w I. 1897 wojny
jubilej 50-lētnego wobſtac̄a a ſpomožnego ſkuſowanja Macicy Serb-
skeje w kraſnym nowym Serbskim Macičnym Domje na hōdne,

kwjatočne waschnje ſ nami hromadze ſwjeſcjeſ. To daj Bōb
Wjerſčny!

W Budyschinje, ſwjetki (13. meje) 1894.
Farat dr. Kalich, pschedbzida. — Can. cap. schol. Kuscžanski
mēſtopſchedbzida. — Far. Skala, pižmawiedjet. — Pschedbzid Mjetje, poſklaſt. — Wyſchischi seminarſki wucjet ſiedlet, kniſownit. — Kantor
Kapler, kniſtaklak. — Farat lie. theol. rycer Žmij, cžestny
pschedbzida a pschedbzida wubjerka M. S. — Kantor emer. Bartko,
ſarjabowat Macičnego Domu a pschedbzida twarskeho wubjerka. —
Gymnasialny wyſchischi wucjet dr. Muka, redaktor Časop. Mač. Serb.
a pižmawiedjet twarskeho wubjerka.

Jako wubjerkowniž M. S.: far. Žencž-Palowſki, mēſczenjski
wucjet Sommer; farat Kubiza-Buſtečanski, hōlowny dowérnik M. S.
farat Mróſak-Budeſtečanski.

Jako kħobuſta w twarskeho wubjerka: Can. farat rycer
Herrmann-Wotrowski, hōlowny dowérnik; diakonus Kschizan-Hodžijski,
hōlowny dowérnik; kaplan Kjencž-Budyski, dowérnik; far. Lenik-
Kleťnanski, hōlowny dowérnik; farat Gólcž-Budyschinski, hōlowny do-
wérnik; kantor Jordan-Popoffi, hōlowny dowérnik; kublet Kek, ſakſli
hejmli ſapóglanz; kublet Kołka-Ližal, ſakſli hejmli ſapóglanz;
kublet Melnik-Gemierčanski; dr. med. Rachel w Pancižach; far.
Renež-Ketličanski; kublet Smola-Sphytowski; kaplan Schewcik-
Lubijski; zyrk. wucjet Wjenka-Roženčanski; kublet Wicza-Rožen-
čanski; kublet Bžiż-Strožičanski; kaplan Nowak-Radwóſki; kublet
Zur-Wunjowſki; kublet Skop-Kschive-Borszczanski; kublet Kalich-
Belszčanski; kublet Met-Kaſchowſki.

Swētne podawki.

Kēmske kħejorſtvo. Kħejor Wylem je ho pschi jenym wohnjowym
njesbožu w wħiġi Għatvja, bjes Barlinom a Potsdamom leżżej, jako
ſpomožnik poſklaſt. Pońdżelu rano njenowanan wjeh satraſčny wohēn
domapxtasche. S brōžnej jeneho tamniſcheho kubla wohēn wuñdże a ho
bōrſy na kħudne dwory roſſċeri. Na dobo wētr plomjo na
twarjenja na napschedziwnej stronje pschedjeſhy. Pomoži nihđe żaneje
njebe; wobħedżer jo dyrbjachu ſami, tak wjele hac̄ b' jin möžno, ho
wohnja wobarac̄. Do Spandawy drje bēchū telefonowali, tola hija
psches hodžinu podarmo na pschedjedženje wohnjowej wobory ċžakac̄.
Tu ho ſpomožnik w nusħi pschiblissi 1/48 hodžin kħejor po rēz
Haboli na kħodži "Alexandra" nimo ho palazeje wħiġi jēdjeſħe, so by
ho do Haselhorsta poſkla a tam garde-grenaderiſki regiment wobħħad. Wohēn
wuhladawſki, kħejor hnydom pschilasa, pola Gatewa k brijohi
ſjēc̄. To ho sta, a kħejor s pschedewom kħidleweho adjutanta
kħobodneho kħnejha Moltki na mēstno stracha kħrataſche. Sso pschi
wohnju roħħadawſki wón mužtawm "Alexandry" pschilasa, na kraj
ſtupic̄, a pschedewoſa s dobom ſam komando na wohniſče. Naj-
priódzy kħejor porucchi, wohēn wobstupic̄ a pschediwoſenje wobly ſrabo-
wac̄. Potom wón ſam do kōzdeho ho palazheho twarjenja bēž-ſe, ho
prashejo: "Su wſchitzy ludžo won? Abo spja hiscze někotri? Abo fu tam kħori?" Hdyż bēchū kħejorej na tele prasjenja wot-
wolwili, so żani ludžo wjazy w ho palazjek twarjenjach wjazy njeſi, a so je ho tež porabżi, ſlot wuwjesc̄, wón poſtaſi, na kajje waschnje
dyrbjachu wohnjowe wobory, kotrež bēchū bjes tym s wokolnych wħiġi
pschedjeſe, wohēn samjeſowac̄. Mužtawm "Alexandry" dyrbjachu ho pschi
tym kruze do džela mēc̄; mēcahu pak tež dobry pschedbzid
wocżomai; pschetoz kħejorowi piċċewodniſi s nimi na pschedmo dželac̄. Ssħiebż ho palazjek twarjenjow bēchū wħażi offizeri oſi wiċċe, kotsiſ
trēbne wħiġi podawac̄. Jedyn pruski general pschi tutu
ſluktu luħoſe doli ħaqqi kħażi kħidlu wħiġi wħiġi kħidlu. Ma wu-
ħkawenje dom jaſeje nadobu kħejor kħożu wħoſbitu kħebżliwosz flosi. Wón ſam ſekkeru do ruki wa, so by ludžom, kotsiſ kħażi kħidlu wħiġi
wukħowac̄, puc̄ wurubal. Wopradże je ho tež wjetſki džel na-
doby wotpalenym ſbierjal. Dokelz strach bliſſko leżżej, so ho dla
njeſpħiħodneho wētrōweho ſtejſiſča wohēn dale roſſċeri, kħejor Span-
dawſki komandantrū a Barliniſki wohnjowu woboru na pomož ſawola,
sa kotrui poſklaſt wón s dobom w Spandawje pschedpſcha ſlaſa, tak so
Barliniſki wohnjowu wobora, tam pschedpſchi, cžerſtwe konje nadendze.
Potom wón, počtu hodžinu na wohniſčeju pschedbawſki, ho na
"Alexandrie" dale do Spandawy wjetſeſe.

W Barlinje fu ſanđżenj tydżei wħiġi redaktorow s dželu
k jaſtwa na wjazy mēħażaw, s džela k wjetſki pjenjeſnemu kħostanja
ſakubžili. Wobſkorejnej winowachu, so fu Barliniſki polizijsi
kħidlu wħiġi ſakubži, pischi, so fu Barliniſki poliſiſtojo lēt-ħa 13. jan.
do wobdželniſkow jeneje dželac̄iſtej ſhromadzisnje njeſtrjeba wiċċi
s pułani dali. Šakkadži fu s wužiud ſpokoſili njeſi, ale fu
so pola wħiġi pschediwo ſakubži.

po wózud swéhne. Skoro we wséch Barlinskich nowinach ho kudo-wemu pschedzybze porokuje, so je jeho sadżerzenie w prozezu ménjenje swéhzo, so je wón swóz wózud hzo do wózudżenja hotomý mél. Pókaśuja na wukas justizneho ministra, po kótrymž dyrbja kudnizy pschi kudżenju polnu njeletronitoscz kruče wózledzbowac.

Awstrija. W Koleschu (Klausenburgu) w Szedmihórskej (Siebenbürgen) so w tu kózlu pschedzivo 25 kózławom romunskie na-rodneje strony prezës wiedze. Luczi bêchu loni w Winje pola khézora Franza Josefa wo awdżenju preszyli, so bêchu wot njego pemoz pschedzivo kúrowemu podcziszczeniu prophyli, kótrej rumunski lud w Szedmihóriskej se strony Madżarow (Wuhertow) czekpi. Khézor džiwajo na madżarske knježestwo próstwarzow pschiak njebe, na czoł bêchu egi žwoje slózby napizali a khézorej pschedzowac dali. Pschedwarzow iehole spisa je nětko madżarske knježestwo do Kolesche psched pschedziny húd zádalo. Bjes Madżarami je wożebje spiszowa hada pohorszenje ibudzila, w kótrej ho praji, so Romunovo sjenoczenje Szedmihórskej s Wuhertow, w lécze 1867 pschedwiedzene, nje-pschipósnawaſa, dokelz je ho wone niz jenož bjes pschiklozowanja, ale žamo pschedzivo weli romunského luda stało. Pschi tuthym siednoczenju žu romunski lud na kózde waschnje pschikrózili a wózschudzili. Najejetšcha njeprawda je ho s postajenjom nowego wélbneho salonja stało. Wón je tak napraweny, so može 60,000 Romunow jeneho sapózlanza do wuhertského hejma wuswolici, bjes tym so hzo na 5000 siedmihórskich Madżarow teho runja jedyn sapózlanz pschedz. Tak je s tuthym njeprawym wólbnym salonjem mózno, so 200,000 siedmihórskich Madżarow wjazh sapózlanzow do wuhertského hejma wuswoli, dyži 1,500,000 Romunow. Samo Madżaram tale njeprawda nadpaduje — a to wjele rěka. Salón wo runoprawosczi bjes Romunami a Madżarami s léta 1868 Madżarjo wschedźne na to waschnje pschedzupuja, so niz jenož fastojni, ale tež jenotliwi ministerjo s wukasami jeho postajenja s krótki swéhnu. Romunski lud derje čjuje, so je prezës pschedzivo pedpíšwarzam wobczegowaniskeho pízma prezës pschedzivo romunskemu ludu, a so wózskorzeni w Koleschu romunski lud pschedzivo pedpíšwarzowanju Madżarow faktuia. Teho dla tež wózskorzeni na puczu do Kolescha s taſkim sahorjeniom witachu, so ho jich puczowanje triumfálnemu czahéj runasche. Na kózdym železniskim fastaniszczeju ich tybzay s luda wocžakowachu a jim wéñzy a wonjeschka pschedzowanachu. Na wséch romunskich zyrkach so se swonami swoniesche, duchowni so na czoł ludowych bykow na fastaniszcze w méschniskej psche podachu, so bêchu wojo-warjow sa romunsku wéz żohnowali a jim holdowali. W Koleschu bê so k powitanju něhdze 20,000 Romunow swéhzo. Koleschka garnisona bu požyljenia, so by romunskemu wježnemu ludej wobrala, do mesta stupic. Wuklu liežbu Romunow su wojozy pschi tym sajeli. Sa Koleschki prezës je ho niz jenož w Szedmihórskej a zylej Awstrijskej, ale wożebje tež w romunskim krajuje woschitlowna sajimawoscz sbudzila. We wséch romunskich mestach so ludowe shromadziny wobhywaja, w kótrzych so na podcziszczeniu Romunow w Szedmihórskej psches Madżarow kwarci. Zyrkwe, w kótrzych so po zylém kraju modlitwy wobhywachu sa Romunow, sa kwoje prawa so bêdzacych, bêchu wschudze s ludom pschedzelnene, k kóremuž duchowni wohniwe ręczachu. W Bükareſtu, kótrejž drohi bêchu s khorhozem wupyschene, so s hóborskim wózdzeleniom kwyatoczna mischa sa siedmihórskich Romunow wobhywashe. Hdyž bûzjische wuhertske knježestwo do przedka wiedzalo, so smieje prezës taſki bêh, by drje so wostajilo, wjednikow siedmihórskich Romunow wózskorlicz.

— W Wuhertowej so tak hórsy hiszczce zivilne mandżelstwo nje-sawiebze. Semjanski hejm je salón wo zivilnym mandżelstwie, kótryž bê so w ludowym hejmie pschiak, saczíknul. Pad salóna wo zivilnym mandżelstwie budze žnadz tež pad liberalneho ministerstwa széhnowac.

— W Morawskiej a Polskiej Wostrawie w tamních wózlowych podkopalach něhdze 10,000 hejwerjow strajkuje, wjetša polozja, něhdze 15,000 dzéłaczérów hiszczce dale dzéla. Sseredu je w Polskiej Wostrawie bjes staszowazym a žandarmami k kwyawnemu fraženju doszlo. Straszowazym bêchu dzéłaczérjam w podkopalach kwyateje Trojizy wobarcz, so rano k dzélu podac. Džezacjo žandarmo, kotsz bêchu tam postajeni, so prózowachu, straszowazym roshonicz. Pschi tym k pufam dónidze, tak so bêchu žandarmo nusowani, do kwojich nad-padnikow wospiet thélicz. Wježaschthrzeczo hejwerjo, s wjetša mlobzi ludzo, w wózku na mestne ležo wostachu, bjes nimi bê dzewječz hýdom morwych, jedyn po puczu do hojtejne wumrie. Po tymle kwyawnym podawku je ho hýdom kylische wózdzelenje wojakow do Morawskiej a Polskiej Wostrawy powołało. Nětcole sažo w wobémaj

městomaj mě: knježi. W nělotnych nowinach ho žandarmam porokuje, so su njeřebawscz do dzéłaczérów tséeli, dokelz bêchu so egi tež bjes tsélenja rozechnat dali. W khézorstwovym hejmje je sapózlanz Pernersdorfer tule wez k ręczam pschinenje. Minister sniatskowych należnosćow wózskoriby na žandarmow jako njewerne wózpolasa, prajiy, so su dzéłaczérjo s kamjenjemi do žandarmow metali a so žu ho egi tež dla dyrbeli wobarac. Kunje tak su žandarmojo w Galenawje nusowani byli, do dzéłaczérów tséleč, dokelz su egi chyli jene podkopki wupuscicz a žandarmow nadpanucz.

Ruskowska. W požlebnich létzefattach je ho w nawiecžor-nych russich provinzech wjele Němzow jaſydlilo. Russke knježestwo w tym strach widzi, so ho po něčim, jest so pschedzhanje Němzow senak žylnje dale traje, nawiecžorna Russka pschenemczi. So by ho temu sadžewalo, je knježestwo salonje wubalo, po kótrzych žmědža w tamních stronach jenož russzy poddanjo ležomnoseje wózbedzecz. Póbla teho knježestwo tam russim buram po móžnosći polóža, hebi ležomnoscze kypic. W khézorstwowej radze ho salon pschihotuje, po kótrymž russim buram, kotsz ho w nawiecžornych provinzech saſyda, tsi běrtliki kypneje placziny požci.

Sserbijsa. Sserbszy najwyschshi kudnizy su ho w požlebnich létach politickich plečzisnow a sranjenjow wustawy jako žwerni kitarjo ludowych prawow wózpolasli. Boni su pod liberalnym ministerstwom rospuszczenje radikalnych gmejnisch wyschnosćow jako njeſaloniske spósnali a runje tak su spósnali, so wukas krala Alexandra, po kótrymž ho kral Milan sažo žerbiske méschczanske prawa wróčza, nicžo njeplaci. Beogradski polizajski žudnik bê redaktora „Narodnych Wježornych Nowin“ wózskorib, dokelz bê krala Milana hanil. Ssudnizy přenjeje instanzy su slózbu wózpolasli, so powołajo na to, so Milan wjazh kózlaw wobustaw kralowskje žwózby njeje. Knježestwo tze nětko pječza spytac, tchyle žudnikow wózbadzecz. K wérje njeprudne to njeje; pschetož nětčische knježestwo ho žaneje njeſalonosće a njeprawdy njeboji. Po pschilladze liberalneho ministra Awakumowicza je wone radikalnu wyschnosć w Dobrinjom a Gernim Milanowazu s pomoži wojeskije možy rospuszczenio. Pschi tym su pječza woſazh do wobydlerow mjenowanych gmjenow, kotsz ho pschedzivo wózbadzenju gmjeniskeje wyschnosće spječowachu, tseleč.

H e r z .

(Wježne powiedańczo.)

Wježohy hólz bê Bróſlez Jan. Wschudzom, doma a hđežkuli by pschischoł, bê wježele wokolo njeho. Pschedzo něchtio wiedzescze, czemuž móžachu so ludzo sažmiec, a teho dla mějachu jeho rady. Hac̄ bê to mlobz abo starý, kózdeho by se kwojimi kusklami roswježelil a pschi tym nikoho njeranil. „To je hólz, tón Bróſlez Jan“, powiedachu hebi holzy. — „S wózkel tón hólz to jeno na bjerje!“ prajichu starschi, a hólzy so wo njeho jeno tak torhachu — tak rady jeho mějachu. Pschi tym so ženje njewoſjetowasche; hđežkuli by něchtio sapoczął, pschedzo bê to něchtio nowe, a hdy by něchtio wospietowal, cziniesche to jeno, hdyž hebi to wschitzu žadachu. Hdyž by něchtio sapoczął, wiedzachu hzo wschitzu, so budze to něchtio wózbeite. Ludzo so nad tym skoro wjaz nježiawachu; pschetož myſlachu hebi, so dyribi to tak bycz a so je to zyle pschinardzenio dat. Na kózbe waschnje pak, so je to dar Boži, hdyž može čłowjek druhich reswježelicz a pschi tym žam ženje njeſaplacie.

Bróſlez Jan bê herz. Ludzo prajichu, so su Bróſlez wschitzu rodzeni herzy. Janowý nan, dzéđ, wulki dzéđ, wulki pradzéđ — wschitzu jeho, předownizy, schtož so jeno dopomijecz wiedzachu — wschitzu bêchu herzy, a žanemu s nich na mykle pschischoł njebi, schto druhé wuknuć, dyžli piſlanje. Sdasche so, so nicto s nich ani nicio druhé bycz njezdje, khiba herz; nan wuczesche žyna, žyn sažo kwojego žyna, a tak herbowasche so herzowstwo wot dzéda na nana, wot nana na žyna. Schtož móžesche nan, móžesche tež žyn — a duž so nicto nježiawasche, so bê tež Bróſlez Jan herz. Taſki pak, taſki bêchu Jan, taſki žadyn s jeho předownikow był njebi. Bêchu drje wschitzu dobre schtuki byli a mnogi starý wiedzescze so na nich dopomnicz, hdyž bê hiszczce žam rejowal — ale, taſki praju, Janej njebi žadyn runja był.

Pola Bróſlez wot dzéda hac̄ na žyna — hdyž bê so žyn narodzil a hdyž bê pschedzak plakac a hdyž móžesche jeno něchtio do ruto wſac — tu kupy jemu nan mesto druhich hrajlow hujše, a předy hac̄ bê žyn do schule pschischoł, móžesche hzo piſlac. Teho dla so tež powiedasche, so so pola Bróſlez kózde dzéčo s hujlemi narodzi; s najmijenscha móžesche kózde s nich doſč wustojnje na hujlach schrabcac, předy hac̄ piſmili snajesche.

Tak bêchu stawiſny Bróſlez žwózby skoro slonečicz móhli,

pschetož młodsczi mjes nimi njeje hacž Jan. Ale ſ Janom ſeſnajemy ſo trochu bliże.

Bróſkowje herzy běchu ſnacž po zykej wokolinje a njebe ani kwaža ani reji, ſo bych u woni njepeſkali. Ale Bróſkowje móžachu tež piſlacz, ſo bě radoſcz na nich poſluchacž a Janowu nan hvalaſcze ſo druhdy niz jeno hwojemu hynę, ſo by w nim czeszelakomnoſcz roſhorit, ale tež druhdy, kaž husto bě hýzo piſlacz na hrobze a ſo ſo jeho hudžba kóždy króč wjetech ſak lubi, ſo kóždemu herzej kóždy ras po duktatu dawa. To bě wſchudžom ſnate, ſo, hdyžkuli by wjetech na hwoj lětni hród pschijet, dyrbjachu ſemu Bróſkowje piſlacz.

Bróſkowje běchu pola Wonecžanskich herzow pschezo přeni. Teho dla rělaču jim jeno Wonecžansky abo Bróſkusz herzy. Kaž bě hyn po nanje hudžbu herbowal, tak herbowasche tež nawjedniſtwo, a herzam njepeſchidze ani na myſle, ſo bych u ſebi druhého na- wjednika woliſli; ſdasche ſo jim, ſo ſu jeno Bróſkowje ſ temu ſtvořeni, a teho dla, ſchtož bych u Bróſkowje praſili, to bě kaž hwojate a nicto nicio po pscheziwo temu njeměſche.

W čaſhu, wo kotrymž čzem ſowjedacž, mějeſche nawjedniſtwo Janowu nan, runjež tež herzy hýzo rady na to poſluchacž, ſchtož by Jan praſit. Tež nan widzeſche rad, ſo tež w hynu ſaſo ſamhny buch wotucža, kaž w nim, a hishcze radscho widzeſche, ſo, hdyž něbny wocži ſańdželi, ſmeja herzy něloho, kž budže hóbny bycž nawjedniſ.

Herzam wjetech ſo derje. Hdyžkuli pschiudzechu, mějachu piſlacz, a picž běſche tež. Jan by tež praſit, ſo ma hudžbu ſ hne- danju a ſ wjetechi, a poſlowsasche kóždy króč na ſtareho baſiftu, ſo jemu piſlancze tyje a ſo by runje tač četwony był, hdy by mjenje pit -- ſo to wicho jeno hudžba čini. Starý baſifta by ſo ſaſmial, by ſebi narunak bryle, kž běchu ſo jemu ſwjeſte hacž na ſamy kóńček noža — naruna ſebi je, ſo bych u ſemu do karana njepeadnuſe, a hladasche do njeho tač dolho, doniž proſdný njebe, kaž brózniſa psched žněmi. Nekomi ſo, ſo tón ſhamaly baſifta ſ najmjeſcha w tym padze Janej na hlowo njewerjeſche. Wěſo, starſki člowjek je a wjazy wě a mjenje wěri młodſhim.

Kaſte wjetech ſo běſche, hdyžkuli njeđzeli popoldnju herzy do jeneje abo druhje wžy czechnečku! Tu ſdasche ſo ludžom, ſo je to kaž wjetech ſwiaty džen. Holzam hraſacu hýzo wot ranja nohi na reje, hólzy hwiſdachu ſebi wſchitke pěknicži, kž ſnajachu, a wjetelachu ſo na nowe. A tež macjerje ſhlađowacu wjetech ſe na hwoje ležejaze džowki; ale nan hórczeſche nječto njejaſne, a hdyž jeho macž měrniſowasche, bě wotmołwa, ſo ſu holzy tola hmaňsche hacž hólzy, ſo ſ najmjeſcha pschi rejacž teſko vienies njeſhoschtua. Sa to pak mějachu holzy staroſče hýzo zyky thdzen do čaſha. Hacž dyrbjaj ſebi tu nowu ſalu wſacž abo te a te rubiſhlo; hacž budže ſ njeju reſowacž Čylez Handrij abo budže ſebi dženža hóle druhé pytač — bjes džiwa, hdy by to člowjek hýzo wot mołoscze ſe ſamej staroſcju ſeſhēdžiwiſ.

A ſchto džecži! Ssmy reſowali po na wžy.

Džecži mějachu ſo najlepje. Zýky džen činjachu herzow a Matiſ Šchinželacek bě ſich Bróſk — potom by někaſti march abo reju ſ tak wótrym hlokom ſanjeſk, ſo je člowjek ſucho ſedna hdy ſchto pscheziwische ſhyschało. Ale hdyž bych u herzy pschičahnult, wozčiñnuchu! — W předku by ſhol starý Bróſk a pschi nim Jan a by hwoje nanowe huſkle njeſk. Potom by ſhol klarinetiſta, a ſady njeho by ſo wuzměwkoval na džecži ſagotista, na cjož bych u džecži ſ najwjetſhim ſměchom wotmołwili. Potom džecžu poſlawiſtojo a ſlonečnje starý baſifta, na hribjeſče njeho dundry; tón by ſo husto ſakopnul do ſamjenja, pschi tym bych u ſemu bryle ſwjeſte na kónz noža a kóždy króč by ſaſtał, ſo by ſebi je ſaſo ſrunał a teho dla wotſlavasche kóždy ras ſady.

Pſched korežmu bych u herzy ſtejo wotſtali a džecži wołoko nich; starý abo tež druhdy młodý Bróſk by ſallepał na huſkle a herzy bych u počekl ſ „ſalopom“ młodych a starých do korežmy wołacž. Młodži a starí ſtejachu tež hýzo pſched twarjeniem ſchihotowanu, a hdyž by Jan ſaſo na huſkle ſallepał a herzy pſchestali piſlacz, cjerjachu ſo młodži a starí kaž na pſchemoh do korežmy. Jenoz my džecži ſwostachmy pod wołnami; pſchetož naſ ſy korežma hnydom won cžiñnul, hdyžkuli ſo na proſhy poſlachmy. Šchto mož wo- piſacz, kaſte bě to wjetech.

I.

Lubjeſche-ſi ſo Bróſkusz Jan hwojeje wjetech ſe dla starym a młodym, domjazym a ſlužobnym, lubjeſche ſo hishcze hóle holzam. Niz jeno ſnadž teho dla, ſo je młodſez najeſradſho wjetech, ale ſa- wjetech tež teho dla, ſo ſebi někoražkuli holza myſlesche: Taſkehole mandželskeho měči, kž člowjeka ſenje njeſrudži, to dyrbj radoſez

bycž. A woprawdze mějeſche Jan ſela holzow wulke ſbože. Daſi ſo pschi rejacž ſ jenej do rěčow, hnydom naběžacu ſo wołoko njeho tež druhé holzy, kaž počekli wołoko kóětki. A ſchto hakle, hdyž by ſ jenej ſarejowal! Ta by wo tym poſjedala ſ najmjeſcha hacž do pſchichodnych rejow, ſo je poſkledni ras ſ Janom reſowala. Jan, kž mějeſche hudžbu w zyklu czekle, tak bě tež miſchr na reje.

Wěſo njemějeſche Jan tak husto reſowacž, kaž druſy hólzy, dokež dyrbjefſe piſlacz, a duž dyrbjefſe na herzej lawzy hýdacž a piſlacz, kaž ſebi druſy pſchejacu. Jeno druhdy na nekotru pěknicžku wopuszczci herzcu lawku a džecže reſowacž. A teho dla bě hishcze mjenje bjes džiwa, ſo mějeſche to nekrotra holza ſa weſebitu podawku w zykej hwojej młodſczi, hdyž mójeſche ſ Janom poreſowacž.

Najhuseſiſho paſ a druhdy jeno by Jan reſowala ſ Krupež Hanku. Hanka bě ſ mlyna, ale njebe ſenicek džecžo, pſchetož mějeſche tſiſh bratrow a tſi ſotry. Duž bě bjes džiwa, hdyž ſo wo to rěčesche, ſo starý Krupež ſedna wſchitky džecži na mlyny wo- jeni. Wěſo hudžesche to ſtaremu Krupež jara w hlowje, ſchtož ſebi ludžo wo nim poſjedacu, pſchetož nosheſche nōž wſchudžom a pſchezo hřetro wýhoko; a widzeſche tež rad, hdyž ſo jeho džecži ſahauſiež njeđzeli. Jego hynojo běchu hýzo wſchitky dorofejeni a placzachu herzam najlepje; teho dla hlužachu jim tež herzy na ſiwnjenje a Jan by rjekl, ſo by ſebi starý baſifta trjebaſ w połnozy Krupež hólzam ſ woli bryle na kónz ſoňa tyknul, ſo by jim poſkluſi. Krupež hólzy dorofejeni tež a naſtarſcha ſ nich, Hanka, běſche runje ſandženu njeđzeli ſydomnacze lět.

(Poſtrcožowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Na Budyskim dwórnischem ſe na nowy čaſhniſ, ſ elektriske možu ſo cjerjaz, poſtajil.

— Po rudnych horach a ſakſkej Šchwizy puczowawschi ſandženu wutoru ſtatny ſekretar Stephan ſ pſchewodom Dražbánskeho wýhſeſeho poſtſkeho direktora Halli naſche město wophta. Bjes druhim ſebi wón tež Lawez ležomnoſcz wobhladewasche, na kórež dyrbj ſo, kaž je ſnate, nowe poſtſke twarjenje natwaricž.

— Na remontſke wili, kórež ſo 9. meje w Budyschinje wot- bywachu, bě ſo 11 koni na pſchedan pſchijedlo. ſ nich ſu ſo jačo ſhmane ſa remontſke ſamery ſpónale a kupile 3 konje, a to jedyn wot kublerja Wojsnarja w Bělczeſach, jedyn wot kublerja Klauſa w Hornjej ſkinje a jedyn wot kublerja Haberstroma w Chemnizy pola Bjarnacziež. Loni ſo na Budyskich remontſkých wiliach wjeticha ſicba ſoni, mjenujz 40, nalicži. ſ nich je tehdy wójnske ministerſtwo ſa wójſko ſchěč ſupilo. Kaž loni, je ſo tež ſetka ſa kupjene konje 750 hacž 1000 hrivnow ſaplačzilo.

— W ſubiz ſkalach pola Nadžanez je ſandženu njeđzeli pſchijedlu ſe na ſakſkej ſtadži ſtazach ſtazach ſtazach ſapaliſ. Pſchi naſtathm wohnju ſtaj ſo tež dwaj grato vaj ſakſkej ſapaliſ.

— Bywschemu Huczinanslemu kantorej Bierej, kórež je ſo jutry na wotpočink podaſ a někto w Niederlöhnitz bydli, je Jego Maſteſtſcž kral Albert jako pſchipoſnacze dohleſtneho ſwérneho wužetſkeho ſtukowanja rjad Albrechtoweho ſchíža ſpožcili.

— (Wuhlaſy na pſchichodne wjetro.) Maſtrumniſche meſſke nozg nam na nowy tydzen pſchedſteja. Maſtruczisiche budža wone naſſterje wokolo 13. a 14. a dale wokolo 20. a 21. meje. Pſchi jačnym njebu ſnadž ſo nōzneho ſmierska njeſminjemy.

S Budeteſz. Na městno knjesa wucžerja Schrybarja, kórež 1. juliia na wotpočink poindže, ſu dotalneho tſecžeho ſtatneho wucžerja pſchi naſche ſchuli, knjesa Jana Ernsta Wjazku, ſa druhého ſtatneho wucžerja wucžerja wuſwolili.

Se Ssmodochz. Dželacžet Marcžink ſ Malejho Pschëdrjenja, na tudomnym knjekim dworje džekazy, je wondano na to wac̄hne do njeboža pſchischoł, ſo je na njeho lowrija, ſ pjerſtſe ſu naſtadžena, panula a jemu dwózzy ſenu nohu ſlamala.

S Hodžija. Bože ſtipicze poſoldnju wot 5 hodž. ſem ſwjetech ſe w Gignarjez hoſcjenzu w Hodžiju Hodžiſke ſratſke towafſtvo 25 lětny jubilej hwojeho wobſtacža. Po prawom wſchak běſche towafſtvo hýzo dleje wobſtalo, ale tehdby pſched 25 lětami ſo krčni a mjeniſchi ratarjo Hodžiſke ſe wobſtadžy wot tehdomniſcheho ratarſkeho towafſtwa wotſchepicu a ſami ſa ſo rataſtie towafſtvo ſaložicu, kž ſo Hodžiſke 2. ratarſke towafſtvo mjenuje. ſaložet teho ſameho běſche bywschi wiczejny kublet w Malej Praſy a něčiſchi wumjeniſk Klabu w Tjelanach. Po nim běchu ſ pſchedžydu po rjadu cžile knjega: wiczejny kublet ſezor + w Spytezach, wiczejny kublet ſchížan + w Malej Praſy, ſwobodny kublet ſsmaſa w Spytezach, a někto ſteji

towarstwo pod najebowanjom knjesa rycerlubelskeho nojenka Bohmy
i Debrzez. W towarstwie je pszezo žiwych wodnych wěl. To hido
i teho wibdzish, so je ho w héru 25 lét na 140 wedomostnych psched-
nojskow a to i džela wot towarstwowych kobustawow djerzalo. Duż
hé tež sbornje, so ho i dopominjeczu na nehbusche saloženie towarstwa,
rjany swójbnymi a wiele hosczi, hjes kotrymž tež i. far. lic. Jmisch, i. lekarja
i Bötticharia a i. rentiera Klahu i Tsłan wuhladachmy, seadze.
Hdyž běsche i. pschedzyda wszech powitał, měsche so najprjódzhy
prámirowanie dwieju w dohlosłnej klužbie na tym hamym mestnje
swérneju namakaneju klužobinow, mjenujzy Jana Zimmermannu
i Kusova a Jana Hanski i Kalojdow, wot kotrejuz přeischi hido
16 lét sa kobi pola swudoweneje Kschizanoweje w Małej Praszy ja
wotrocza a druhí hido 10 lét sa kobi teho runja sa wotrocza pola
kublerja Kschizana w Małej Praszy kluži. Knjes direktor Brugger
i Budyschyna přenemu kłebornu medallu i diplomom a drugemu
rjany wudżelanu diplom pschedpoda, i. kaplan Kschizan na wulku
ważnoscz wusnamienjenja pokasa, na czog so woběmaj kóžemu wot
jeho kniestwa nahladny pjenegny bar jalo wopokašmo džaka a pschi-
psnača pschedpoda. Po tym měsche i. direktor Brugger pschednoscí
wo psched krótkim w Budyschinje saloženym towarstwie, tiz čze so sa
lepše wuzicze a lógsze rospischedacze sahrodnistkich wupłodow staracz.
Wszelkach pschednoskach sajmonwasze, a někotsi su hido swój saſtup do
towarstwa pschilubili. Shtoz čze saſtupicž, ma 100 hr. sapłacicž,
tiz so jemu hacž do 4% sadanja, tola pak njeſtreba tute 100 hr.
na jene dobo wotwiescž ale po něčim. Kóždy pak ma sa towarstwo
i 400 hr. dobroprajicž. Towarstwo je dobre a wujitne a móže kóždy
do njeho rad saſtupicž. Po tym so jednora hoscziina, tiz běsche
i rjany klawami wudebjena, wotdzerża, na czog krótkie reje, do kotrychž
běsche tež žnienizaſka reja w kostumach sypieczena, kłebowachu.
Sowjedzeni je so derje poradzil. Njeſch towarstwo dale na dotalnych
puczach petraczuję i sbožu swójich kobustawow.

S Małesęz. Wjes nasche lube żerbiske wożady, tig ſu w pożlednich leidžeſtakach twoje zyrlwiske ſmyklenje i tym wopokaſale, ſo ſu ſebi nowe byrgle natwaricg dake, nětko tež Małeschanſka woſada kluſcha. Tež wona je wopokaſala, ſo je ſpoſnala, ſo i doſpolnjenju Božego doma, i poſbehniſenju nutroſeže a i ſahorjenju wjehelie radoſeže w Doyſy, dobre byrgle, najlepſchi hudźbny ſtrój evangelskeje zyrlwie, kluſcheja. Natwaricg je ſebi je dala wot klawneho miſchtra Ssowy-Budyskeho. Wone maja 20 kliniežatych hloſow. Ssředu do kwiatów je je Budyski ſeminarſki wychſchi wuczeſ, knies Sieber, pruhował a wſchitke jich hloſy ſa jara dobre, doſcz zunje a ſa zyrliej doſcz kylne ſpoſnal. Tež zyke dželo, i nim triebane drjewo, zyn, wobkožowanje atd. je tak dobre, ſo niſemohlo lepſche bycž. Hraje ſo na nich a džela ſo i nimi i wulkej lohkoſežu. Duž je wěſte, ſo budža wjèle narodam i poſbehniſenju a i natwarjenju wutrobow hlužicg móž. Swutrobnej radoſcu móžesche je teho dla na Boże ſtpicze czechedostojny knies farač Handrit i Bożej hlužbie poſhwycziež. Jich luboſne, zunje a hrimotaze hloſy dashtaj knies kantor emer. Hauffa i Biskopiz a knies wuczeſ Čjornak i Hornjego Wujesda, wobaj jenak wuſtojnaj a wuwučenaj na piſheželach, kotrymajz bě wjèle czechedzeny knies kantor Kek ſe ſnatej ponížnoſežu hlowne džele hudźbnej Bożej hlužby wotſtupil, bohacze ſhromadzenej woſadze kluſchež. Woſebje je naš krafne hracze młodeho kniesa Čjornaka ſwjeſelito, ale tež i. Hauffowe piſlanje, kotryž nam jedyn hloſ po drugim kluſchež dasche, je ſo nam wubjernje lubiko; to bě, jalo bychu wſchě móžne naſetinje piaciki w Božim domje ſifoliše a potom ſaſo móžne wichori i hrimotom w nim howrile. Wobaj kniesaj ſtaj nam poſkaſaloj luboſnoſež, jažnoſež a móž naſchich nowych byrglow a nam dopoſkaſaloj, ſo budža wone ſamóž naš kóžbu njedželu i k hwalbje Bożej ſahorječ, w róznych čaſach naš i žiwei, wjehelie werie do troſeniczkeho Boha wobtwierdžeč, w żarowaniu wo naſchich lubych naš troſtlowacž a naš i mozu i radostnemu wopytowanju naſchich rjanych Božich klužbow czahnucž.

— Soni wokoło hód su s tudomneje fary dżewjecz wukormjenych huš kranuli. Tebyd njeje móžno bylo, paduchow wuzkłedziec. Tola hacż runje je bo paduchstwo w najczmowiszej nozy stalo, a hacż runje żane całowiecze wózko pakostnista pschi kranjenju widziało njeje, dha drje nětko tola hłischęc sły skut na kwiečko pschindże. Paduchowe kwědomjo je wozuczilo a jemu, kaž je won pjecza powiedał, żaneho mera njewostaj. Duż chze bo won pjecza kwojeho hręcha wusnacż a wo wodacze proſycz. Won budzisze to hižo dawno cjinil, hdź bychu jeho jeho kobiwinizy wot teho njewotdzierdzi. Kaž bo powieda, su wsče dżewjecz huš tebyd hnydom pola jeneho tudomnego wobydlerja wojelli a siedli. Pschi paduschnej hospicinje je bo pjecza

zyka cjrjoda ludzi wobieglika. Tuczi ju nětko w wulkej hroshy, so pschelhowanja dla do dzery pschinu, a paduha nadběhuja, so tola khroble njeby nicio pscheradzil. Tunja hušaga pyczen budze drje hischeje něstremuzkuli doko w żoldku leżecj a měr a pokoj kaſycej.

Se Sđara. Pobjetu tydženja wjeczor wołoko 10 hodžin je
što tu njewobydlene twarjenje, t' živonosći Jakuba Ssuschki kłuskaže,
wotpaliko. Kāk je woheń nastął, njeje snate.

S Měrkowa. Tu je ho přaté 11. meje rano $\frac{3}{4}$ hodin
Nowakę bróđen i kólnju wotpalila. Še haschenju bě jenož Lutobężanska
byłaka pchajela.

Se žornoszyl. Ssobotu 5. meje kwestyjne tudomny khejz a hórski dželaczeſ ſan Łowka ſe kwojej mandželskiej Hanžu rodzenej Pilalez w ſrijedzisnje kwojich džeczi a wnukow w domjazeſ cíjschinje kwoj skoty kwak. Munjeſ chyſtaj mandželskaj zyle cíjsche tutón wažny džen wobenicz, běchu tola někotſi ſuſodža a jeho dželodawat knies ratatſki radzieczeſ ryzejekublet Hähnel nad ſcoprižami wo tym ſhonili. Poſledniſki jeju na wulkotne waſchnie počeſci. Sahe rano wón kwojim dželaczeſam psched Łowkez kheju čleſne wrota ſtajicž a kheju rjenje wudebicž da. W běhu dnia wón Łowkez mandželskimaj ſbože pschejeſche a jimaſ rjane daru pschedepoda, jako dopolaſmo, tak ſebi kwernych dželaczeſow wyšoko waži. Tež ſuſodža a pschedeljo jimaſ wjele darow pschinjeſkeſu a jimaſ kwoje ſbozopſcheſza wuprajichu. Wobaj mandželskaj ſtaj hiſheze ſ Boha cílaj a cjerſtwaj. Łowka hiſheze pschedego ſ młodymi dželaczeſemi ſobu na cęzle hórske dželo kheđi. Boh luby ſenjes ſpožd jubjelnymaj mandželskimaj rjany wjeczor živjenja, ſo mohloj ſo hiſheze delho nad kwojimi džeczimi a wnukami wjekelicž.

S kieliz. Nasz rjany Boži dom w bliższym czasie nowy
mistrzowany zbylowy kryw dostanie, dokełż je dotalny dodżeraż. Wokabni jón bnydom s nowym zyrtwinskiem dawkom saplačja.

— Naszeho zyrlwineho polkładnika Hajnzu w Sserblisch Pa-
woleżach, mējczela powschitlowneho čestneho snamjenja, je evangelisko-
lutherske kraſne konſistorſtwo ſ pschitpoſnaczom jeho dołholetnego hwer-
neho ſastawania zyrlwineho polkładniſtwia ſ čestnym diplomom wu-
ſnamjeniku. Dotekz je knies Hajnza ſ wilkej starobu ſadżewany,
hwoje zyrlwine ſastojniſtwo dale wjescz, ſu na jeho mēstno kniesa
zyrlwinskiho a gmejnskiho pschedſtejčerja Krawza w Kettlizach wu-
ſwolili.

S Polipizy pola Hucziny. Niedzielu tydzenia w nozy wokoło 11 hodzin s bróznie tudomneho żiwoszczera Mjedala wóhen wudry, kotrejż ho na domse a na hródz a brózien żiwoszczera Nowala wupszestrje a mjenowane twarjenja do czista saniczi. Wo nastaczu wohnja niczo snate njeje.

S Lubija. Věža budže šo w nasjich stronach wjetši manever wotbywac̄. Bjes Bjarnaczami a Herrnhutom budže jena divisijs manevrēowac̄, kotrą poszdzis̄ho do Pirnastich stron poczehnje, hdzej šo wona do jeneje druheje divisijs pola Flöha straſy.

SHucziny. Miedżelu Rogate mějescze knjes wyschshi zyrlawinski radziczel Schmidt s Budyschina tu zyrlwinu visitataziju. Knjes duchowny Matek-Bartschi jako pomožnik kobi skutkowasche. Zyrlwine pschedstesticzestwo bě so postaralo, so běsche na farje, schuli a zyrlwi wcho w najlepšim rjedze. Młodźina bě zyrkej wonkach a nusłkach s pletwami a wězami nanajrjenšcho wupyschila. Na herbskiej Bożej kluzbje mějescze knjes duchowny Matek-Bartschi rjanu herbsku ręcz na wołtarju, potom nasj knjes duchowny Matek duchapekne wutrobu hnujaze przedowanje dzergesche. Na němskej Bożej kluzbje l. wyschshi zyrlwinski radziczel ręcgesche. Też na herbskiej a němskej Bożej kluzbje schulske děćci s měschanym chorom pod wobżenjom l. kantora Wiczaja krafku airu spewachu. Popoldniu bě herbske a němske latechismusowe resreczenje s doroscenej młodźinu a potom w schuli shromadne rosreczenje wo zyrlwinski, schulskej a drugich nabognych naleznoscach. Ponidżelu hiszczę ras knjes zyrlwinu radziczel schulu wopyta a so tam wo naboginje wobhoniowasche. Won wo wschem, schtoz bě widział

a sklyšał, swoju najwetschju społojnosć wupraji. — Też njech je tu hiszczę na to spemnjene, jo bě po wotenidzenju nascheho dochołetnego kwerneho derjesaſkłubneneho knjesa kantora Behera, kotryž běſte polanak 36 lęt doſko ſ wulkim żohnowanjom ſkłufwał, ſa naſchu woſzadu doſko woſzakowany džen ſekħadzał, na kotrymž dyrkjese ho naſch nowy wuſwoleny wuczeſt a kantor knjes Wicħas ſ Bulez t nam pscheſydzicż. Wulke pschihoth běchu ho činile, lubeho noweho wuczerja hacż nanaſwutrobnischo powitacż. W poſtajenym čaſu ſe wiſhech stron džeezi a dorosceni na ſchulſki dwór pschiindzechu a wot tam w pyſchnym čaſu, na ketrehož čole knjes duchoñny Matek a knjes wuczeſt Wicħas-Bartschi (brat) noweho knjesa wuczerja) džeſtai, nowemu

knjesej wuczerzej hac̄ na Brēshynste mjesy naps̄eczo c̄ebnjechu, hd̄ej bēchu so dwoje c̄ebne wrota postajile. Hd̄y nowy knjess wuczer je swojej kwojbu ps̄chijedze, posawnistojlo th̄erlisch sapissach. Knjess duchowny Matek jeho s wutrebu jimażej rēc̄u witaſche, tež wjeſni, schulz̄y a zyrlimi ps̄chedstejcerjo jeho wutrobnej strewach. Knjess wuczer je sa ws̄e wopokasna ps̄checzelniwoſce a c̄esczowanja wjeſele hnuth džakowasche. Po wupiskanju th̄erluscha „Ach wostan ps̄chi naſi s hnadu” je c̄ah s knjesom wuczerjom do Hucziny poba. Hd̄y ps̄ches c̄ebne wrota k wupyschenemu ſchulſemu domej ps̄chiczezechu, knjesej wuczerzej dw̄e c̄ebnej mlodej knjeznie s naręc̄u rjane herbſte a němske sp̄ewatſke knihi, jako dar dorosczenie mlodziny, ps̄chepodaſchtej. Tež w wupyschenej ſtweje je knjess wuczer wot wožady s pěknymaſ daromaj, s knihewym ſchleńczanym th̄amoram a kulojnym blidom swjeſeli. Knjess wuczer je hiscze junckoz s jadriwej rēc̄u sa ws̄chu luboſcz, kotrūž bē jemu wožada naps̄eczo ps̄chinjeſka, podzakowa a ſlubi, so budže, tak wjele hac̄ budže w jeho mozaſ ſtejcz, je prozowac̄, so by ſwoje ſaſtojnſtwo k ſpkojnoſci zdeleje wožady ſaſtaſ. S piſkanjom th̄erluscha „Pjech Bohu džakuje” je powitanſka ſwiatocznosć woſsamku. Bjes tym so je ſchulſe džec̄i s piwom a zaktami woſchewichu knjeza duchowni, wuczerjo, ps̄chedstejcerjo a mnosy wožadni w hosczenzu ps̄chi ſwjetzeniſkej wječeri ſjenoc̄ich. Dorosczena mlodosc̄ pak je hac̄ do poſbneje nozy s reſwanjom ſabawjeſche, a tak je ſwjetzeniſki džen k ſpkojnoſci ws̄chitkli ſkonečni. Boh luby knjess spožcz pak nowemu knjesej wuczerzej k dželu w jeho winizy ſwoje njebeſke žohnowanje!

S Kieliz. Nascha zyrlie je w poſledniſkich lētach ſaſo ws̄chelale wotkaſanja doſtała: 1. 3000 hr. sa wudeſjenje Božego domu, 2. 2000 hr. sa wožadnykh thudych, 3. 1500 hr. sa Walowſkich thudych (wot njebo knjesa Rjeckli), 4. 1000 hr. sa Wujerſkich a Luhowſkich thudych, (wot njebo knjesa Jordana), 5. 3300 hr. sa wobſtaranie Płonięz, Rjeckez a Hartmanez pohrębnych ſahrodłów, 6. 1000 hr. sa ſpewanie wopomienſkeho th̄erluscha wot njebo Kernoweje w Rögenju, 7. 900 hr. sa wudolonjenje jeneho zyrlw. woſna ſ wobrasami wot njemjenowaneje Gserbowki. Wyſte teho doſta miſiontwo 600 hr. ſ Wujerſzansko Muſchez domu, Kieliczańska ſhula 500 hr. wot knjesa Kobera, Wujerſzanska ſhula 550 hr. wot knjensje Klinowewe. Boh ſaplaſz tajku bohatu luboſcz a ps̄chisporjej ju w wutrobach ws̄chitkli ſamožithy ſa wuhotowanje zyrlwineho ſiwenja. R.

S Nadeberga. Sa noweho ſuperintendentra Nadebergſkej diözey ſu knjesa ſararja Kaisera w Aue, kotrūž 48 lēt licži, wuſwolili. Wón je mózny a herliwy ſalitar evangelskeho wertyſtejnſchę. Njemoḡne njeſe, ſo je někotre raňſhe wožady wulkeje roſleſaneje Nadebergſkeje dibzey wot tuteje wotdžela, dokež ſu wot Nadeberga ps̄chejara ſdalene. Ps̄chihodne ws̄chat by to bylo ſa tele lužiſke enklavy.

S Rakaz. Sańdženy piat̄ tydženja je wohydlerjo naſcheje wky ſ wohnjom do ſtracha ſtajichu. Krótko do 12 hodžin w nozy ſ kólnie najenloweje-hosczenzaſki ſchidzanowej plomjenja k njebiu ſapachu. Gſylny deſhcz a Rakazjanska wohniowa wobora pak ſim jich hru bōrsh ſtaſyſchtaj, taž ſo džel twarjenja hiscze ſ krywom ſtejo woſta. Murje je ſ zyla woſchložile njeſku. Duž móža kruwy w hródzi tehele twarjenja dale ſawofstaz. Nimo něchtio ſkómy je nicio ſe ſkłada a nadobu ſpalito njeſe. Kák je wohē naſtał, njeſe ſnate.

S Małego Dažina. Na żałobne waschnie je ſebi ſyn tudomneho kordzmarja Kuhlmannia ſiwenje wſał. W nozy wot poſdzele k wutorie je wón do ſebje w ſwojej ſparnej komorje dwójzy ſ revoſlera ſteliſ. Dokelz je njeſe prawje trjechil a ſwój ſamomordarſki wotpohlad njebozil, je wón dele do reſarňe ſchók a je tam wobwěznuł. Kajkeje ps̄chiczinu dla je ruku ſam na ſebje ſložil, njeſe ſnate.

S Khoczebuſa. Tu mjeſeſhe je ſchitwórk wulka ſhromadzisna, powokana wot wychiſteho měſchczanoſty Wernerja a někotrych wyžklich knjefow, w kotrejž je wo twarjenju ſelesniſy ſ Rakaz ps̄ches Kulow, Woſerej, Hrōdki do Khoczebuſa jednaſte. Prusſemu ministerſtwu je tale ſelesniſa pječza njeſchihodži; wone nočze ani priwatnym wožobam tuje ſelesniſu twaric̄ dac̄, ani ſame twar wuwoſc̄. Po nowym projekcze džedža mjeniſzy ſ Hrōdka do Khoczebuſa na wjeſzornej ſtronje Sprewie ſelesniſu twaric̄, c̄ehož dla je ministerſtwo hoji, ſo budže nowa ſelesna c̄et pjeſeſne dohody ſtareje dotalneje ſelesniſy jenož ps̄chikrótic̄. Temu pak njeſe tak. So byt̄u je wo tym wuprajili, je je tale ſhromadzisna woſbywała.

hajniſli aſeſor ſe ſwojej hońtwarskej tſelbu ſatſelit. Wón je ſ Zauj- wiſy pola Pegawy.

* S Wrótklawja piſaja: W bēhu 4. meje ps̄ches Volkenhain a wokolnoſcej c̄ejke njeſedra czahachu, ſiž ſu wulke powodzenie na- cziniſe. Schkoda je jara ſla a dotal hiscze njeſchewidzomna. Njeſyna woda je tak wulka, kajtuž hiscze nichto widział njeſe. Wiele mostow je ſwottorhanych.

* Mjes Stargardom w Pomorskej a Pyrižami je na pužu, kiz zelesniſu ps̄chekſižuje, ſaſtanishezko Rischow. Tam c̄ah ienož ſaſtaſauj, hd̄y je trjeba. Tele dny ſteſeſte tam burſki muž, a ſwiaſte ſyloj mozu c̄ahaj naps̄eczo. C̄ah ſaſta. „Gastuprę!” „Né, ſobu jec̄ njeſham,” rječnu bur, „ienož prajic̄ wam čyžch, ſo dyrbic̄e jutſje w tym c̄aſku tu ſaſtaſ; moja žona čze jutſje do mesta!” Rječnu a wotendze. Zelesniſarjo ſu pječza mało ſahodnje ſa nim woſali.

* 7400 hrinow je jedyn njeđelski hońtwar ſa jene tſelenje ſaplaſzil. To bē drohe njeđelske ſawjeſelenje, kiz jemu ani pječzeni ſotcziſto njeſe. Wéž je je takle mela: 1. meje minjeneho lēta c̄ebliskeho miſchtra S. jeho ps̄checzeljo naręc̄zach, ſo ſ nimi ſobu na hońtwu džeshe. Na tutej hońtwje S., kiz dotal ſenje tſelaſ njebe, jenemu dželaczerzej, kiz nimo džeshe, do nohi tſeli. Šahojenje naſtelenego dželaczerja bē njebozowne, wón proſtu nohu woſthowa. Hd̄y je S. hojenje ſranjeneho a tukhwilne ſejiwjenje, jeho ſwiojy ſ 2400 hrinami ſaplaſzil, dyrbic̄e něklo tež invalidowe dalishe ſaſtaranje na ſebje wſac̄. Duž jeho S. něchtio c̄aſha ſa poſta w ſwojim berojwe trjebashe. Ale woſhromjeny je ſ temu ſa thma- neho njevupokaſa. Něklo je S. ſa njebo ſikowaſenju ſ drjewom a woſhlu ſaložil a jemu jako junckozne ſarunanje na ps̄chichod hiscze 5000 hrinow wuplaſzil. S tym je tſeleny muž ſpoſojen.

* S Mailanda piſaja: Signora Adelaide Poladini, jena ſ naj- ſnac̄zihy italskich džiwiadkowych ſp̄ewakow, je tele dny ſe ſamym ſtom do morja ſcokzila a ſwoju ſmierz w žołmach namakała. Wina na tym bē wopyt poſla jeneje wěſhczek, kotrāž bē jei wěſhczita, ſo budže c̄aſ ſiwenja njebozowna. Teje c̄elo ſu rybaſy bōrsh ſ morja wuſzahnuli.

* Nowy, ſ wěſtou njejebarſli ſredk k ſahnac̄u c̄eřwjenych noſow je Louis Schneider w Nippesu w „Köln. Tagebl.” woſjewit. Wón piſhe: Ps̄ched 18 lētami měſach w wohliču róžu, kotrāž bē mi ſtajne a trajne c̄eřwjenym noſ ſamostajila. Małozowane lēkarske ſredki bēchu zylo podarmo. Šločenje ſebi radu poſla knjesa magnetopata Krameru w Kölne pytač. Tón mi pſchikafa, ſo dyrbju noſ wyſte jeho paſza džerječ, ſ kotrčož ſo mi ps̄ches c̄zijowu kožu ſylnje do noſa dužnu. S tym moj noſ hnydom woſležnu. Hijo po dw̄emaj poſedzenjomaj bēch zylo ſaſhony. Probatum est.

* Pječzaſtýrzych milijonow hektolitrow piwa kózde lēto ps̄ches Němow ſac̄ne ſhije beži. Žeſor wo 2,025,000 kwadratnych metrow, abo 225 hektarow by tele piwo dwaj metraj wyžolo wupjelnilo. 500,000 hektarow abo něhdze 90 kóznych mil nanajlepſheje role je trjeba, teſko jec̄mjenja napłodzic̄, ſellož k nawarjenju tajkeje kwej piwa ſluſhja.

* Wot wulkeje myſche na ſmierz ſluſhanj je w Barlinje ſtrojnik W.. Wón bē w kucheni wulku myſch do paſlow popadnuł, kotrūž, hd̄y čyžsche jemu ſ paſlow c̄jeknuc̄, ſ prawej ruku ſhabnu, ſo by ju ſarafyt. Myſch pak je jemu tak hukoto do ruki ſakuznu, ſo ju ſa dołho wotſhac̄ njebozeh. Bōrsh ſac̄u ſylnje palenie w ruzi kotrāž jemu tež hladajo ſac̄ekashe. Keler ſpoſna, ſo je je ſu ſtwej ſ jedom ſawdala a poſta jeho do hojerjenje, hd̄ej bjes nadzije thorn leži.

* (Žałostne ſto.) Biedrich Reindel, woſprawnik abo kat ſa zylo pruskui monarhiju budže bōrsh ſtote woſprawjenje wukonječ dyrbic̄. Sa někotre měſazjy wón ſwoje 70. lēto doſonja. ſswój ſtak ſa w Magdeburgu. Jego waschnie je jara ponizne, a nichto njeby w nim woſprawnika pytač, hd̄y by njeſiedział, kajke dželo je hijo lēta dołho wukonjal. Woſležnje woſprawjenje je w Brombergu mił, to bē woſhmu a džewječidžekate. Mjes tym ſu je ſaſo ws̄chelale ſmierzne woſhdy wuſzadźite. Mjes jeho woſprawjenymi bē 8 žoſtich. Dw̄ojzy je dwieu a junu tſjoch na dobo woſprawit, tych tſjoch ſa 21 minutow. ſſekru je jedyn wjeſni ſtowar ſuſdžel. S tej ſteleru je wón, taž tež jeho 1874 ſemrathy bratr a předownik, ws̄chitke woſprawjenja wuwoſdzi. Sa kózde woſprawjenje doſtanje 100 hrinow nimo dnjowej mſdy, 10 hrinow wucziniſaze. Jego pomožnicy doſtaſauj kózby na džen 7 hr. 50 np. a runje tak, taž jich knjess darmotne wjeſenje po ſelesniſu. Sa pomožnów ma jeneho bratra, dwieu ſhynow a jeneho ps̄chihodneho ſhyna. Reindel ſebi ws̄chitke woſprawjenja do knihow ſa- piſuje, kózdemu ſac̄iſhcz pſchidzaj, kotrūž je na njeho c̄iniło.

Přílopk.

* Krótko do ſwojego ſwazka je je w Nowym Měſce tamny

* W Pomorskiej je Stolpski měschejanosta w nowinach jara rojumne požadanie wosjewiš, s kotrymž prošy, so bych měschejanste tñjenje w běhu čzopleho proškneho lēčja po možnosći swoje vleče domach wostajiwski, na promenadach proch do powětra niewichorjake, dokelž wot nich nadzjnene proškne a strowoſci schłodne mjeceze rojumny měschejanam wulhodżowanje na promenadach jara njelube czinja. — Wschitzu mužojo dyrbeli psched taſkimi wjechlawami kaž psched wohnjom czelac̄. To by pomhalo.

* Hdyž bě tele dny jene Holsteinske wojetse towarstwo pola wjeterha Bismarck na wopyczę, so Bismark na jeneho stareho strażmistra dohlada a so wopraschawski, tak delho hido kluži, wón sejehowaze wotmowjenje dosta: „Mam 30-létne klužbu sadu ſebje a chzu w njej wostac̄, tak delho hac̄ pońdze.“ — „Tak ſo mi tež dže“, wjetz Bismark wotmolwi, „tež ja ſebi żaneho druhého ſtaranja njepožadam.“

* Něšto wo tym, tak ſo nach khezor jako krajny wóz ſa ſogdeho ſluda ſtara, nam Wittenbergske nowiny wosjewieja. W lēcze 1892 ſemrjeta kniežna Mahlendorfz bě městu 120,000 hriwnow wotkaſala. Potom ſo wukopa, so bě ſemrjeta zyle khudeju pschiwusneju ſawofiaſila, jimaž nicžo njewotkaſawschi. To khezor ſhoni, a něk bū městu ſogđene, so dowolnoſci k nastupjenju ſawofiaſenſta předy njedostanje, doniz ſlepemu wujkej 5000 a jeho hotſje 3000 hriwnow wuplačzilo njeje. Tak je ſo ſtało.

* W Eislebenje je liczba tych, kij ſo pschecziwoje, ſwoje džeczi ſchępiciž dac̄, jara wulka. Wjazy hac̄ 200 wokobow ſu tam 3 hriwny khostenja dla ſapowiedzenja jētrow ſchępjenja pschiwudžene dotali. Ssydomaſchęzjeſzacz pschecziwnikow čze dale ſkoric̄.

* Džeczak̄ ſentnarijow dwazec̄-hriwnowskich ſlotych je ſo ſobotu wot złowneje komory w Ssožnowicach pschi ruskej mjeſy do Warszawy póżala. Tale poſyłka, kotrež hōdnosc̄ 1,300,000 hriwnow wuc̄zint, je złowny wunoſčk ſ tworow, ſ Němskeje do Ruskeje ſa čaſ ſchępiciž dnjow póżalnych. S teho je widzec̄, ſo po wofamkjenju ruso-němskeho wulhodžowanja Ruszy ſaſe wjele němskich tworow ſupuja.

* W połodniſkiej Schyrskej a bōle hisczeze w Krajuje je wjele proſdnjenzow, do kotrych ſo ſ džela tež ręciži a rěki wuliwa, a ſo w nich ſhubja. Najwjetſha woda, kotrež ſo na tafle waschnje do ſemje wuliwa, je Rěka, kotrež ſo pola Diwoleje do jeneje proſdnjenzy wuliwa. Nowiſche ſkłedženja ſu wulkaſale, ſo ſo Rěka po dležſkim podſemſkim bějenju do podſemſleho jēſora wuliwa, kotrež žaneho widomeho wulka nima, a w kotrymž ſu ſo drjewo a druhe węzy nakopile, kotrež je rěka ſa wjele ſtow ſet ſobu pschiwiedla. Měnja, ſo ma jēſor podſemſki wulok pschesalkome hory k morju, hdyž ſo mózne kuzoly žórla. Do jeneje tafleje proſdnjenzy, kotrež ſeuetska rěka, je ſo ſandženu ſobotu wózkom ſobustawow towarſtwa ſa wulkaſledženje proſdnjenzow pedalo. Vjes tym ſo proſdnjenzy pschepytach, rěka, kotrež do proſdnjenzy běži, ſello wody nabu, ſo ſo wulhod ſawrie, a ſo ſo podſemſzy wulkaſledžerjo wotřenichu. Wsché poſpyny, jich ſiſh jastwa wumóz, ſu podarmo bylo. Teho runja njeje móžno bylo, jich na nekaſte waschnje ſ zyrobu ſastarac̄. Wjele ſtow ludzi je ſo psched proſdnjenzy ſběžalo, tola nichto njewě radzieč, tak možlo ſo wotamkjenym pomhac̄. Tuc̄i budža, jeli ſo ſ zyrobu ſastarani njeſku, hłodu wumirječ dyrbjec̄.

* Franzowſki hórkli inženér, kotrež w bliſkoſci pola St. Etienne wědne pschepyt čzinjeſche, pschi wjerczenji w hukoboc̄i wo 500 met. hylne žórla dojvercza, kotrež wodu 26 metrow wylſiſche ſemje mjeſta. Wodowy ſtolp ma něhdze jenaku wylſiſc̄ ſe Strokkromskim žórlom Islandze, tež je woda ſ tamniſkiej jenak čzopka a hylne wulhodženac̄ lišala. Franzowſka akademija wědomoſcze čze tuton wodowy vulkan blíże pschepytac̄ dac̄.

* W Brüelu ſu žonu, wěstu Jouiauwou, kotrež do ſamožithch ludzi ſluscha a kij bě ſebi pschitup k wylſiſkム ſwóſbam dobyla, ſaſeli. Jouiauwowa je někotrym ſwojim pschiwusnikam abo bliſklim pscheczelam, najſkerje tež ſwojemu mandželskemu, ſ jēdom ſawdala, a to ſ nahrabnoſcze, ſo by ſebi ſredki k pscheczinjenju a k wrótnemu hrac̄u dobyla. Hac̄ dotal ſu ſeji psched ſudniſtwom ſ ſ jēdom ſawdaczow dopolasaſi, kotrež wſchē naſblizſkich pscheczelow nastupaja. Wyshe teho na knienju Jouiauwou tukaja, ſo je ſwojego wulka Lionela Ablaſa, 6-létneho hólczeza, w hac̄e pola ſwojego hroda w Antwerpenje ſepila, dolež bě Lionel Ablaſ herba wulkeho ſamóženja, kotrež po ſeho ſmjerči jeſi pschipadnu. Mnoſy haptylarjo ſu wobſwedeſzli, ſo je Jouiauwowa ſebi pola nich na ſalſhowané ſekatſke rezepte wulke měry jeda ſupowala.

* Pschemudry Amerikan, kotrež čzyske dobre zigary tunjo ſuric̄, ſebi psched ſetom 300 zigarov, zigaru po $\frac{1}{4}$ dollarje, ſupi

a je pola jeneho towarſtwa psched wohnjom ſawěſczi. Něk ſu weturjene, a Amerikan ſebi wot towarſtwa 75 dollarow ſada, dokelž ſu jeho zigary ſ wohnjom ſaniczene. Towarſtwo njeha płaciſc̄, ale ſudniſtwo jo ſaſhudži, ſo dyrbti ſaplac̄ic̄. Duž towarſtwo kuryeria wobſtorži, ſo je ſe ſamýkłom wohén do ſawěſczenych wězow ſaſkoſi, a ſudniſtwo je jeho nětko ſ runje tak ſymnej kruju k jaſtu na 90 dnjow ſaſhudžilo.

* W Hradzu dwě towarſtwe wobſtejtej. Jeju ſaměr dže na pytanje podſemſkich proſdnjenzow, kotrych ſo tam w wokolnoſci toſiſto namaka. W tajlich proſdnjenzach ſu hido wuc̄zni mužojo wſchelake ſytki ſe ſtarodawnych čaſow wulkeſzili, ſo kotrych ſu hudaſa, kajke wobydleſtvo je naſcha ſemja ſnadiž hido dawno do lijenzy mela atd. To wjedzec̄, drje nam zyle nicžo njepomha, ale ſa pschirodopſy je to jara ſafimawe. W Hradzſkej wokolnoſci je tež jena tafla hisczeze doſc̄ ſjephtana proſdnjenza. Jeje pschepytanie je czeſke, dokelž malá ręczka psches nju běži, kotrež wulcziunu nimale zyle ſ wodu wupjeli, psches kotrež dyrbti tón pschelęſc̄, kij dže ſo hac̄ do ſady dobyc̄. Tež mjenowanej dwě Hradzſkej towarſtwe ſtej ſene na druhe ſawistnej, kóžde dže prěnje bycz, kotrež by tu proſdnjenzu, kotrež „Lugloch“ rěka, pschepytalo a ſweteſ ſeje džiwy wosjewiko. Duž běchu ſo kónz haprleje ſedmjo diletantojo (to ſu ludžo, kij ſo ſ wězami ſabjeraja, kotrež do ſich powołania njeſtuscheja) ſchrobili, ſo do teje proſdnjenzy podac̄, runjež bě deſchęzowych čaſ ſ taſkemu pschedewſac̄u jara ſjephtana. Hdyž běchu do njeje ſaſeli, hnydom ſliw padže, woda ſo ſa nimi nawali a jim wulhod ſawrie. Bychu-li kuj po wycheneho měſtna njenamakali, bychu ſo wſchitzu dyrbjeli ſepic̄. Bóry ſe ſtrach, w kotrymž běchu, w wokolnoſci ſnathy. Sta a tyhož ludži ſo pschi proſdnjenzy ſhromadžichu a ſo prožowachu, wodu, kij ſo do njeje ſiſeſche, wohac̄ic̄, ale delho podarmo. Halle pońdželu dopolnja ſo jim poradži, hac̄enja ſamknuć, tak ſo woda wot 20 centimetrov na 12 ſpadnu. Woloło 11 hodzin ſo murjet Rudolf Fischer bliže ſ ſawrjenym pschedobu a ſ nim dele welasche, na čož jemu ſwjeſeleni wctmolwicu: „Haj, haj!“ Po khwili ſo hac̄ ſ nim ſchepdžela. Wſchitzu ſedmjo běchu hisczeze ſiwi, ale ſ hłodom a ſ wotpinanjom jara woflabnjeni. Něšto mało zyrobys hisczeze měſachu, dokelž běchu ſaſczeſk ſ zyrebu, kotrež bě ſo jim wutoru předy po wodze pschipožklat, ſriedu namakali. Ōſczeſk běchu na dolhim powoſu do proſdnjenzy puſchczeli, po wodze dele pluwojo, bě ſ wopředka něhdze wižajo wostal, poſdžiſco paſ ſe jón tola ſylniſha woda hac̄ ſ nim donjeſla. Skónczanie, hdyž běchu wot horla džeru hac̄ ſ nim wulamali a wulſeleli, jim zyrobu, mloko a konjac̄ dele puſchczachu. Popolnju woloło 4 hodzin bě doſc̄ ſrumna džera hac̄ ſ nim wulamana. Duž ſo nawiedowarjo ſich wumóžnikow, hajniſki adjunkt Buttik, murjet Fischer, něhdusiſki ſenioſſizer polkovník Steindl, hórski ſarjadnik Fez a dwoj ſobustawow proſdnjenſkeho towarſtwa Fröhlich a Bruneller ſ dwěmoj ſekarjomaj ſ nim pod... Nětko jeneho po druhim wuwjedzec̄. Prěnij běſche 15 létne re. Rudolf Haid. Tyhož poſlanow ſawyſtachu, ale mlodeho člowjera ... dawſci, wſchitzu wozjichnuču. Wón bě do koſcžow wulhodnjeny, wociž wón proſtej wudžerasche, jeho woblicžo bě, jako by ſ hlinu pomasane bylo a bě do hrojneho ſchęzrjenja ſczechnjene. Broba dele wiſasche. Jeho napohlad bě napchlad wobſednjenego ſchęzrjenza. Jeho ſotra, jeho wohładowſki, hnydom do womory padnu. Šekarjo jeho wobdachu, ſo bojo, ſo kždy wokom ſumrje. Přež minutow poſdžiſco druhí, Fasching rěkazy, ſ jamy pschińde, jeho woblicžo bě, kaž wſchitlich druhič, zyle woſolnjenie, tola paſ móžesche hisczeze derje doſc̄ na nohomoj ſtac̄. „Hura!“ ſaſhumi, hdyž jeho hylk luda wohładowa. Fasching na prăſchenje wotmelvi: „Wſho je derje ſchlo!“ Nětko rucje jeneho ſa druhim ſwunoschachu. Riemjenjeſki pomožnik Flößmann na prăſchenje, kaf ſo jemu dže, ſmějo wotmolwi: „Taſke něſto hisczeze bylo njeje!“ Hdyž běchu w ſožach, hale bě prawje widzec̄, kaf ſmoričenje wſchitzu běchu a kaf jim ružy ſchepotac̄. Fasching powjedasche, ſo ſu prěni džen wuptuwač čyžli, ſtož paſ pschibjerazeje wody dla móžno bylo njebe. W proſdnjenzy bě jenož $8\frac{1}{2}$ grada čzoploty, wſchitzu ſymu mrěſachu, žadny ſpacž njeſožesche. Skónczanie běchu ſo wſchē jich ſwězji dopalile. Nadžiju na wumóženje paſ njebedu ſenje ſhubili; jenož mlody Haid bě často wo bliskej ſmjerči rěčał. Sa zyhy čaſ ſebi ſim draſta wulka ſaſkoſi, niſmale ſim na czèle huiſeſche. Šekarjo ſo boja, ſo tufus, czrjewowý a žolblowý ſekar a ſahorjenje pluzow mjes nimi wudvri. Džemječ dnjow dolež ſu w taſkim žalostnym ſtrachem byli. Nadžiomne wylhnoſcž woběmaj mjenowanymaj towarſtowmaj taſke njetrébne pschepytowanje wonych proſdnjenzow ſakaze.

Bschiloha f číslu 19 Serbskich Nowin.

Ssobotu 12. meje 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlki smjeje jutje 1. džen kwiatów rano w 7 hodż. diałonus Rāda němiku spowiedni recz, $\frac{1}{2}$ hodżin farat dr. Kalich němke a w 10 hodż. herbstke predowanie. — Popołdnju $\frac{1}{2}$ hodżin budże katechismusowe roszeczenie i němstęj młodocenę.

2. džen kwiatów smjeje rano w 7 hodżinach farat dr. Kalich herbstki spowiedni recz, $\frac{1}{2}$ hodż. diał. Rāda herbstke a w 10 hodż. němke predowanie. — Wobaj kwiataj dnaj budże so pišti zyrlkih duriach ja krajin zyrlkih fond follesta sberacj.

3. džen kwiatów budże diał. Rāda dopołdnja w 9 hodż. herbstki predowacj.

Werowan:

W Michałskiej zyrlki: Jurij Ernst Huschmann, czechla tu, s Lenu Ernestinu Schneiderez tu. — Franz Benno Libusch, fabrikstki tycer na Židowje, s Hanu Chrystianu Manjokez w Libuchowje. — Jan Bohuwér Duczman, hospodarstki pomożnik w Gachowje, s Mariju Augustu Ernestinu Dejetz w Chreščinje.

Křenl:

W Michałskiej zyrlki: Ernst Max, Korle Ernst Freitaga, maschinista w Libuchowje, s. — Maria Emma, Jana Ernsta Duczmanu, fabrikarja na Židowje, dž. — Paweł Oskar, Jaromira Pawela Kraush, murjerja na Židowje, s. — Emil Kurt, Korle Augusta Hermanna Wendy, tkacza a fabrikarja w Hrubelczechach, s. — Jan August Jurij, njemandz, s. w Brélowje.

W Katholickiej zyrlki: Rudolf, Augusta Schwarza, zigarnika, s. — Maria Martha, Pētra Niela, dželaczerja, dž.

Zemrjećl:

Džen 2. meje: Wylem Seifert, s Callenberga, dželaczer w wokrjechnym wstawie na Židowje, 64 l. 6 m. 2 d. — 4. Emilia Rosalia Ludwigez, Jana Korle Bohušlawa Ernsta Thomaja, tkacza a drainierowanego mischtra na Židowje, mandželska, 57 l. 1 m. 23 d. — 5. Korla Wylem, Handrija Bohuwera Brobsta, wiedniota mlyna w Hrubelczechach, s. 1 l. 1 m. 18 d. — 6. Žda, njebo Jana Krawza, fabrikarja na Židowje, dž., 7 l. 9 m. 13 d. — 9. Maria Emma, Juliuša Hermanna Korle Kary, tkacza a dželaczerja na Židowje, dž., 4 m. 20 d. — Žda Martha, Roberta Jana Metascha, železničnego dželaczerja na Židowje, dž., 4 m. 23 d. — Emma Maria, Korle Pētschi, fabrikarja na Židowje, dž., 9 m. 18 d. — 10. Emma Fanny, Jana Lajera, fabrikstego dželaczerja na Židowje, dž., 1 l. 3 m. 29 d.

Bschenajecze trawy.

Léiuchi trawowy wujitk na powodzliwych lukač pshci tak mjenowanym hospitalskim hacze a pola Wuriz ma so

schtwórtk 17. meje 1894 popołdnju wot 3 hodżin na mestnje ſamym s wuměnjenjom wuswolenja bjes hadzerjemi a s wuměnjenimi, w termiji pſtaſomnymi, pſchenajecz.

Na wotnajecze smyſleni so napominaju, so w mjenowanym časzu pshci tak mjenowanym hospitalskim hacze ſencz.

W Budyschinje, 9. meje 1894.

Měščanska rada.
Dr. Kaenbler, měščanosta.

Drzewowa awfzija

na Budesczanskim reberje na Lubinje a Debreczanskim ležu.

Wutoru 15. meje t. l.

113 stotnjow mjejhich walczkow.

Shromadzisna rano w 8 hodżinach w 4. wodzelenju na Bonjczanisko-Malohinczanskim puczu a $\frac{1}{2}$ 1 hodżiny pshci hajnkowni w Małych Debzebach.

Wyschski hajnik Hertel.

Awfzija palneho drzewa na Mješwaczi idliskim reberje.

Ssoredu 16. meje t. l. dopołdnja wot 9 hodżin ma so w drzewiſcie 13. wodzelenja pshci Nowowjeſčansk-Powojanski puczu

85 rm. chójnowych schzepow,

. 10 = = kuleczkow,

75 = = pjenkow,

48 = = walcziny a

15 stotnjow chójnowych walczkow

s wuměnjenimi, tu swiczenymi, na pschedzowanje pschedawacj.

Hrabinsle s Mješwile hajnike ſarjadniſtwo.

G. Nieprash.

Płacéisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje: 2683 mchow.	W Budyschinje 5. meje 1894		W Lubiju 10. meje 1894	
	wot mł. np.	hacj ml. np.	wot mł. np.	hacj mł. np.
Bičeniza	7 35	7 53	7 —	7 21
Rogla	6 94	7 12	6 71	6 94
Feejmien	5 63	5 75	5 38	5 56
Wotw	6 86	7 —	6 67	7 —
Hroch	7 50	7 80	6 90	7 20
Wota	8 89	11 11	9 72	10 83
Zahl	9 72	10 —	9 17	10 —
Hejbuschta	14 —	17 —	11 —	13 —
Berni	16 —	16 50	13 50	14 —
Verbi	1 40	1 70	1 20	1 50
Butra	2 50	2 80	2 20	2 50
Bičeniza muška	6 25	16 —	— —	— —
Rzana muška	50 —	6 25	9 50	— —
Szyno	50 —	4 50	4 70	3 80
Szłoma	600 —	24 —	26 —	23 —
Prożata 702 sztuk, sztuka	15 —	33 —	— —	— —
Bičeniza motruby	4 25	5 —	— —	— —
Rzana motruby	4 50	5 50	— —	— —

W Budyschinje płacéische: körz pſchenią (bela) po 170 punctach 12 hr. 49 np. hacj 12 hr. 62 np. žolta 11 hr. 79 np. hacj 12 hr. 10 np. körz rožti po 160 punctach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 20 np. körz jeczmienja po 140 punctach 9 hr. 60 np. hacj 9 hr. 80 np.

Na Wurz w Budyschinje pſchenią (bela) wot 7 hr. 21 np. hacj 7 hr. 35 np. pſchenią (žolta) wot 6 hr. 90 np. hacj 7 hr. 12 np. rožta wot 5 hr. 63 np. hacj 5 hr. 75 np. jeczmienja wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 10 np. wotw wot 7 hr. 50 np. hacj 7 hr. 75 np.

Draždanske mjaſowe płacéisny: Howjada 1. družiny 58—62 hr., 2. družiny 53—57, 3. družiny 45—50 po 100 punctach rěneje wahi. Dobre kraje ſwinje 44—47 hr. po 100 punctach s 20 prozentami tary. Czelata 1. družiny 55—65 np. po puncte rěneje wahi.

Wjedro w Londonje 11. meje. Deschcikloje.

Na pſchedan: Kublo se 70 körzami. Šoniež w Nadezach 11 pola Pomorž. Na pſchedadzowanje ma so 15. meje popołdnju w 2 hodż. pſchedawacj: w Nowych Spytzach tkacza ſwinie 37 s 5 körzami.

Sportske wosy.

Nieblowane wosy s drzewianymi abo železnymi wózkami, kyre abo lakeroowane, kóſlowe wosy, schwärne molowane a lakeroowane s widłakom, kaczejate wosy, kyre a schwärne lakeroowane, kary, drzewane a železne, jézdne stoly sa kranki, hromadzce kladzliwe, reformiske a džeczaze stoly, pſchenajliwe, sahrodnu nadobu, drzewowu a železnu atd. atd. poruczataj

A. & W. Neuhaus

4 na ſerbſkej haſh 4.

Awfzija.

Wutoru 15. meje, tsecji džen kwiatow, popołdnju wot 2 hodżin maja so w Libuchowskim hosczenzu jedyn jenopſcheinjnym hospodarstki wos, 2 rieblisnie, 1 ruczna mloczaga maschina, 1 čiſcza maschina, bróny a wſchelake druhé sa hotove pjenesy na pschedadzowanje pschedawacj.

Korla Jäckel.

Tunja třeschna kloma je na pschedan w Newbezach čiſlo 17.

Khěžna na pſchenajecze abo na pschedan.

Maſhina khěžna w Nowych Vorſchizach s 3 ſtwami, kuchinju, ſwilek ſadowej a ſadzenej ſahrodou je ſi niſkim naplaſcenjom na pschedan abo na 6 let na pſchenajecze, so pſchihodžaza ſa wumjenkarjow abo ſa rjemjeſhlínikow, woſebje by jedyn czafniſlat doſz džela namakaſ.

Dalsche wukaſa Heinrich Dietrich w Letonju pola Budyschyna.

Khěža na pschedaní.

2 malej derje twarjenej dalsiwej khěži (dwójna khěža) pschi nowych kasarmach na Fichtowej drózy chzu po zlym abo dzělenej pschedacj. K nimaj khlebceja 90 khěži khubola sahroba, kuchy pinzy, pschihodzatej so sa ratarja a lubowarja maleho skota. Strowe a duschnie hyblenie. Pschi niskim napłaczenju može so hjo Žana do njeje pscheczhnucj. Dalsche je shonicz na Mättigowej drózy 8 delka.

Mażivna khěža s bróžnu se žadowej sahrobu a 3 körzami pola, sa rjemješniku so hodzeza, je na pschedaní. Dalsche je pola gmejnstehp pschedstejiczerja w Budyschinu shonicz.

Khěža na pschedaní.

Khěža czižlo 258 na Židowje, na körzu je so hacj botal 1200 toler hadziko, je na pschedaní. Dalsche je shonicz na mjażowym torhoschczu czižlo 18 po 2 slhodomaj w Budyschinje.

W Radskiej pola Žasa je khěža czižlo 39 s rjanym polom a rjanej luku na pschedaní.

Khěža na hornim Židowje czo. 79 s dwemaj stwomaj a se žadowej sahrobu je pschemenjenja dla na pschedaní.

Žiwnosz na pschedaní.

Moja žiwnosz s něhdze 17 körzami jara dobrych polow a lukow, se žiwym a morwym inventarom, s maživnymi twarjenjemi, chzu pschedacj.

Moritz Glauk w Nowym Broniu pola Radworja.

Žiwnosz, blisko Budyschyna ležaza, 20 körzow wulka, je na pschedaní. Dalsche je shonicz we wudawarni „Sserbskich Nowin“.

Žiwnosz czižlo 17 w Nowych Družezach pola Žičzenja s něhdze 10 körzami pola a jara dobrymi lukami je pschemenjenja dla hnydom na pschedaní.

Bytam žiwnosz s napłaczenjom 1200 ml. w Raleczanskich stronach kopicz. Schtož ma jenu na pschedaní, njež to we wudawarni „Sserb. Nowin“ woffewi.

Ssuproschna ranza je na pschedaní w Lachowje czižlo 6.

Ssuscheny polč pschi wotewsczju 5 puntow punt po 65 np. porucza rějnik Müller pschi lawskim tormje.

Ssuscheny tolsty polč punt po 70 np., čerstwy a wschkrjeny woj punt po 50 np., pschi wote wsazu 10 puntow po 40 np. pschedawa O. Petška na žitnej haſy.

Drjewowa awkzija

na Polpicžanskim reverje. — W hosczenzu w Huczinje ma so pjatl 18. meje 1894, dopoldnia wot $\frac{1}{2}$ /10 hodzin

52	khójnowych schtomow, wot 12 hacj 22 cm hrěneje tolstoſcze,	w drjewiſhczach 44., 55. a 63.
249	" frozow, " 12 " 34 " hornjeje "	wodželenja a w wuſehowanisshczach a rumowanisshczach 8., 25., 26., 39.,
133	" jerzjoſtch frozow wot 8 hacj 11 cm hornjeje tolstoſcze,	40., 43., 47., 48.,
68	" frutych jerzjow " 10 " 12 " delnijeje "	49., 50., 54., 56.,
104	" " " 13 " 15 " " "	58., 59., 60., 61.,
145	rm khójnowych paſnych schčepow,	62., 63., 73., 74.,
167	" a 3 rm bréſowych kulečkow,	87., 99. a 100.
3	" repuchow,	wodžela.
64,8	stotnjow khójnowych walcikow,	
154	dolhich hromadov III. klasy a 7 dolhich hromad. IV. II. khójnow. walcikow,	
137	rm khójnowych pſenikow na pschedadžowanje pschedawacj.	

Kralowſki haſniſli rentsli hamit w Draždžanach a Kralowſle reverſle ſarjadniſtwo w Polpizach 1. meje 1894.

Garten.

Sicker.

Pschedawacjna
židžaneho banta, pschi,
poſamentow, wolmjaných a
bělých tworow.

Gustav Hamann

w Budyschinje
3 na bohatej haſy 3
s napſchedza poſta

porucza

swjerſchne koſchle,
ſchemiſety,
khornarje,
manschety,
krawath,
trikotaže,
ſoki,
ſkłe,
žonjaze ſchaty,
džecžaze ſchaty,
dybſacžne rubiſchka,
ſchtalty,
trikotowe taille,
pschedzlonęžniki
a pschedeshežniki.

Štuce ſtverde placſim.

Raiß

punt po 14 a 16 np., pschi wote wsczju $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{1}$ centnarja po 12 a 14 ml. po centnarju porucza

Th. Grumbt

na swonkownej lawskiej drózy.

Schischka a Rjeczka
w Budyschinje
poruczataj ſwoj pschipoſnaty dobrý

palenz,
jednore a dwójne likery
jara placſimy hōdne.

Turkowske ſlowki
najlepſheje druginy, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjeřwa
pschi mjažowym torhoschczu.
Destilazja ſnatych dobrých likerow
vo staroch tvarich placſinach.

K kwaſznym a ſkladnoſtym
daram
porucza

B. Fischer
na žitnej haſy
ſwoj wulki ſkad najlepſich
wudželkow
ff. Solingſkih blidowych nožow
a widličkow,
kližow,

waruňych kudobjow,
butrowych wahow,
dežimalkuňych wahow,
koſejoňowych mlynów,
plotow,
wohrjewanskich bleshow,
rybowanskih maschinow,
žimanskich maschinow,
khlébowych hēſlow,
kwětkowych blidow

atd. atd.

pschi ſnatym krucze ſprawnym požluženju a po najtunischiſtich placſinach. B. Fischer
na žitnej haſy.

Rěſak G. A. Neunera

w Žuhaučizach (Weigsdorfje) pola Žumvalda
porucza ſo k kupowanju hraniteho drjewa, deſkow, latow, laž tež hotoweho ſchundrowanja a ſchindzelowych deſkow a wotreſlow we wszech ſwuczenych dolhoſezach a tolstoſczech.

Sahrodne froquety
sa 6 a 8 wožkow s najjednorischeho hacz do naj-
wožkniſcheho wuwiedzenja.
Kehelowe hry s mjetanslej rynku, hry
s mjetanskim balom, bocciahry, nemſke
kulowe hry, hry s bimbazym lehelemi,
kehelowe hry, taslojte froquety, do-
spolne letnje hry w wožebnych kartonach,
wopschisze: kojerske ſudobje, pjerate balowe
mjetadlo, ſlakanske pewjasy atd. raqueth,
mjetanske wobruče s rohodjinowymi
mječzemi.

Turnowanski grat.

A. & W. Neuhausn

4 na herbskej hazy 4.

Pěſkowzowe tworh.

Wscé mózne družiny pěſkowzowych ramjenjow sa nowo-
twary porucza a hnydom po ſlaſanju najlepje a najturnischo wobſtara
a wubđela

Adolf Hörnig na Wjeleczanskej droſy čiſlo 7
(Bartlowy psichodny hyn).

Parnej rēſak w Delnjej Wjasouñy (Nieder- Neukirch) pod wyżokim lěžom

porucza ſo k spěchnemu podawaniu hraničnego drzewa, deskow a
latow, kaž tež heblowanych ſchundowanskich deskow, ſchundowanskich a ſhindjelowych tſeſhnych ſchwatow we wscich ſchérach
po najturnisich placzisnach.

Kóždu ſobotu hym wot 11—12 hodzin w Senditz restawrazji
w Budyschinje na ſtoleſkej hazy k rēzam w nastupanju podawania,
placzisny atd.

Norla August Schmidt.

Julius Höhme,
ſastupjer internazionalneje maschiniskeje wustajenjy
w Niesy nad Lobiom
porucza na najlepje dželane

lokomobile a parne mlóčjaze maschin y wot 2 konjazeju možow,
ſherokomlóčjaze maschin y, ſ gopelom a paru ſo čerjaze,
jenopſtežne mlóčjaze maschin y, wubjernje dželaze,
rūčne mlóčjaze maschin y najnowszej konstrukcji,
běry roſtločjaze a běry roſričjaze maschin y,
rēſaki ſa běry a rěpu, čiſcjače maschin y,
mjetilzy, bntrowanske maschin y, bntrumjatowarje, mloczinki,
viktoria-separatory, ſ ruku a maschinu ſo čerjaze,
južne ſudy ſi dwójzy ſazynkowanego wožloweho blacha, ſeſne
južne plumpy,

piž parjaze apparaty (noſhne), triery najlepſeje konstrukcji,
mlynske zylindry, rynkate walzy a deſimalne ſkótne wahy,
luczne bróny, ſamhne dželo, ſalonjszy ſchitowany ſystem, kotrež moža
ſo hnydom wot kóždeho do ſtaakowych, Melfortowych a Go-
wardowych brónow pschemenicz, pschezo najlepſeje, wupruho-
waneje konstrukcji.

■■■ Najpřihodniſche wuměnjenja dla placzenia? Pruha
dowolena! Prospekt darmo!

Vſchedawatna a ſlad vola Jana Manjola w Budyschinje.

Franz Marschner
čjažnikat w Budyschinje
čjo. 9 na bohatej hazy čjo. 9
ſwoj ſkład čjažnikow a čjaž-
níkowych rjecžasow dobroci-
wemu wobledžbowanju porucza.

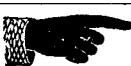
■■■ Hódná twora. Pižomne rukowanje. Tunje placzisny.
Porjedzenje dobre a tunje.
Pschiſpomjenje: Něčju herbski.

Tworh ſ letnim hram

poruczataj

Czérjenſke wobruče, ſwonowe wo-
brue, drjewjane čołmy, parne lódże
ſe ſpiritualnym tepjenjom, pěſlowe formy,
pěſlowe ſchidhy, pjerate balowe mje-
tadla, kojerske ſudobje, ſlakanske po-
wjasy, lonjaze powjasy, ſalonske hale,
gumiſowe hale, ſchidhy, dužawy,
ſchip ſ prokom, wětrowe buſhky, ſ
drjewjane kuloty a ſkłowe tarcze,
tarcze ſ figury.

Wižate leħanske ſyče.

Schtóz čze pjenjesh lutowacj a tkaniny, lěta doho
bjerjaze, ſupowacj, hzoj dobylek hlada, hdyž pola

Hermann Beermann w Budyschinje
na ſnitskownej lawſkej hazy 6 ſ napshecja radueje pinzy
kujuje.

Czorne a pižane drastne tkaniny, wobleczenje po $3\frac{1}{2}$, 4,
5, ml., wožebne wobleczenja, wobleczenja po 6, 8, 10 ml.,
druhđe dwojzy ſelko, czorne ſidzane tkaniny k ujewiſciu ſkej
drasze, wobleczenje po 25—40 ml., wjele niže placzisny, wo-
miany miheſin po 40 np., gardiny, ſofowy damast, matra-
zowy drel, požleſhczowe tkaniny, wupjerk, ſytki mōbreho
čiſhęca, ſatuna a wsichtlich druhich tkaninow, ſchtaſty, dobre
požleſhczniſki, po $1\frac{1}{2}$ ml., ſluſy, džecžaze wobleczenja po
1 ml. a wjele druhich wězow ſměſhne tunjo.

Hermann Beermann

w Budyschinje na ſnitskownej lawſkej hazy.

Wódne ponoje, kotly, ſhachlowe platy,
něſčzowe rěbliky, ſhachlowe durečka,
tſeſhne wokna, twarske hoſdže

porucza tunjo

Paul Walther.

Theodor Niecksch předy Tr. Jermis
twarjernja maschinow a porjedzernja
na Draždianskej droſy 2 w Budyschinje
porucza ſo

ſtwarjenu ratařskich maschinow a k jich porjedzenju, ſtowar-
ſkych duijakow (měchow) we wscich wulkosčach, piwařskich a
mlynskich maschinow, elevatorow ſa ſamjen, zihel, lód,
wuhlo atd., transmiſijow, zentesimalnych mostowych
wahow, wscich porjedzenjow a k dželanju maschinow
wſchelakeje družiny po tunich placzisnach a dobrym wuwiedzenju.

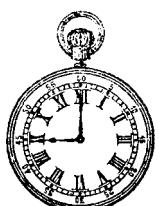
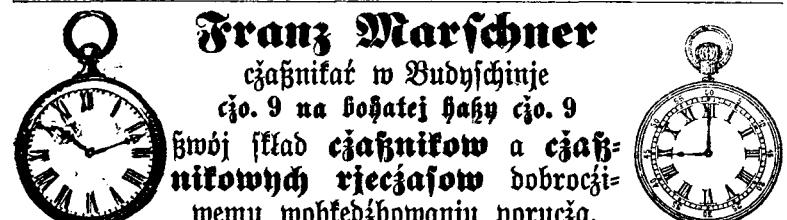
Fotografowarňa Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje
na herbskej a ſchuleſkej hazy na Gicelſkej horje.

W ožebitoſcje: Fotografowanje džecži a wjazorych
wožkow, fotografije w wulkosczi viſitneje karty placza
12 ſchtuk 6 ml., tež pſci dwojakim ſtejenju. Powjelſchenje
po kóždym wobraſu w wscich ſtandartach.

Niedželu popoldnju je moja fotograſowarňa wotewrjena.

Jako jara placzisny hódný porucžam
palený khosej
 punt po 140 a 150 np.
Th. Grumbt
 w kupynej na swonknej lawsk. dróži.

Swoj bohaty skład
rucznich toschow,
 rucznich, puczowanskich
 kosrow,
 puczowanskich toschow,
 Bädeckerowych toschow,
 taž tež wjchu drugu
puczowanstu potrjebu
 naležne porucžataj

A. & W. Neuhahn
 4 na herbskej hazy 4.

Mjedojty syrup.

50 zentnarjow f. syrupa, wožebje
 žłodku tworu, s fotrehož ho předy
 punt po 30 np. pschedawasche, wot
 něka, so bych jón rucze wotbył,
 punt po 20 np. pschedawam. Dale
 porucžam hiscze f. syrup punt
 po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Tunje

Zigary

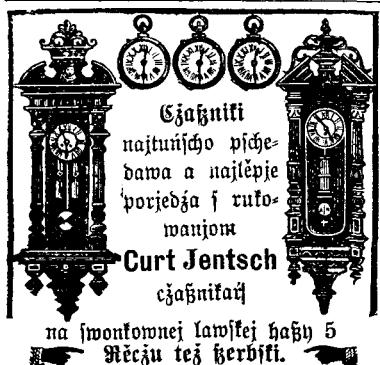
lipowanske žorlo sa sažopshedawa-
 rjuo,
 tyžaz hzo po 20 ml. porucža
Richard Neumann
 na swonkownej lawskiej hazy czo. 6
 filiale na bohatej hazy 28 a na róžku
 Lubiskeje a Mättigoweje dróži.

Richard Neumann
 porucža syry a paleny

Khosej

w najwjetšim wubjerku a naj-
 lepszej dobrosczi po najtunischich
 placzisnach.

Pschi wotewsczju wjetshich džel-
 bow ho pomérne nižsze placzisny
 woblicza.

Howjasu kožu, čelaze kože
 taž wsče druhe kože po najwyschich
 placzisnach kupuje

Heinrich Lange
 pschi herbskej katoloskej zyrki.

W wudawańi „Sserbſkich Nowin” je po 30 np. dostacj:

Vuknjenja,

sa
evangelſe ludowe ſchule
 po wukasach

králowſkich knježerſtwow Schlesyſteje provinzy lěta 1893
 festajane.

Proſchu, wobledźbowac!

Lětnje jakety, mantle do deshceja, plyšhowe pjesse, lětnje
 plesse we wsčech barbach, trikotowe faſſe, po nowej modze dželane,
 ſu ſažo doſčle a ho jara tunjo, hzo po 2 ml. pschedawaja pola
Emil swudejeneje Vorwerkowej
 na hlownym torhochczu 5.

Smotſiſtwa

namalaju pschihodny pschelyk, dobru hospodu a pschedzelne poſluženje,
 wulki wubjerk napojow, wina, piwa, khoseja, ſhokolady, kakaoa,
 punſcha, groga, hréteho wina, likera a wulki wubjerk žłodnych
 konditorskich tworow

w konditorni a khosejowni

Alwina Schrader a
 na swonkownej lawskiej hazy.

Emil Indinger

czrijowy a ſchķornjowy ſkład

w Budyschinje na kotoſkej hazy 11

porucža ſwoj derje ſriadowaný ſkład czrijow po tunich placzisnach.

Pschedawanske ſtejſhcežo ſobotu a nježelu na bohatej hazy 3
 i napschedza poſta.

Fotografowarnja
E. Benzschela w Budyschinje
36 na swonkownej lawskiej hazy 36
 porucža ho k fotografowanju portretow, hromadnych wobrasow,
 tablowow, tež s wonka doma ja towarzſta a ſchule w kóždej
 wulkosczi pschi najlepskim wurdjenju po najtunischich
 placzisnach.
 Visitna wulkoscž hzo po 3 ml. 1/2 duž. a po 6 ml. złyž duzent.
 Powjetſchenje po kóždym wobrashu hacž do ſiwienskej wulkoscze.
 Fotografowarnja po 1 ſchodze wschednje wotewrjenia.

S tutym najpodwolniſcho k wjedzenju dawam, so ſzym ſwoju
pschedawarnju wureſnych tworow
 se ſchulerſkich wrotow czožlo 9 na kamjentnu hazu czožlo 19 do domu
 předy Hermannej Millerej ſluskhaže, podla hosczenza k „ſlotemu
 ſawej“ 1. meje pschedpolozit.

S proſtu, so by ho mi dowérjenje, hacž dotala spožczenie, dale
 ſakhowalo, porucžam ho s počezczowanjom

Hermann Hauſe.

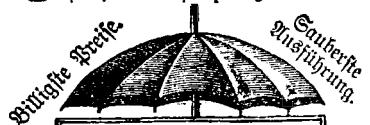
Restaurant zum „Fuchsbau“

w Draždjanach w starym měscze
 na křižnej dróži (Kreuzstraße) 2.

Šhromadzēnja herbskeho towarzſta „Čornoboh“
 a ſchadzowarnja wsčitkikh kujziskich Sserbow, kotsj Draždyan wopytaja.
 Snata najlepska kuchin a derje wothladane piwo. Tež dale
 wo bohaty wopyt prophy s počezczowanjom

Oskar Dietrich, herbski krajan.

Pschedeschčníki.

Borjedzenje a poezechnjenje
 w mojej pschedawatni.

Pawol Giebner

na bohatej hazy czožlo 18,
 i nutshodom na theaterſkej hazy,
 porucža ſwoju

winarňu

i winownju a ſzedańju.

Wino w laſhczach a ſorbach
 po 12, 24 a 50 bleschach a tež
 w čwiczech roſeſčeli, teho runja
 po ſenotliwych bleschach wsče dru-
 žiny čerwjeneho a běleho wina.

Kóždy móže ho na to ſpushejci,
 jo pola Giebnera čiste wopravne
 wino doſtanje, kórež derje tyje a
 kórež je ſtrouwoſci ſpomožne.

Zokrowy med

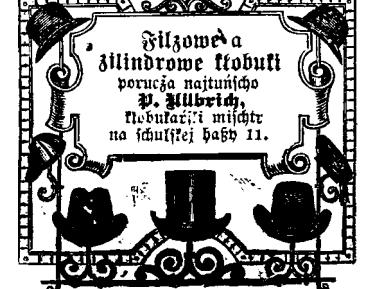
punt po 48 np.,

mjedowy syrup

punt po 30 np.

porucža

Paul Hoſmann
 na róžku herbskej a ſchulerſkej hazy.

Pschedawanje a
 poriedzenje
 w ſchěch družinow
 čahnikow.

Placzisny najtunisco
 a rukowanje na dwě
 lécze.

Gustav Mager,

čahnikat

11 na herbskej hazy 11
 pschi starých laſarmach.

Wöſſ.

Wóſkowy twar a panli kupuje
 a placzisny najwyschhe placzisny
 Hermann Lehmman,
 mydlarja na hornczestnej hazy 3
 a na ſitnej hazy 3.

"Serbske Nowiny" wudawaſi so kózdu sobotu. — Štvortlētna předplata w wudawaſi 80 np. a na němských poſtach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čiſlo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zo nawěſtki, kiž mab. so w wudawaſi „Serja Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedač, placi so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. wječor wotedač.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíſe Smoler jec knihičiſerňe w mačičnym domje w Budyšinje.

Cíſlo 20.

Sobotu 19. meje 1894.

Létnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Pruske kniejerſtvo ho khtutuje ſi prashe- njom ſabera, na kaſke waschnje možlo ho nětčiſeſi nuſy rataſtwa wotpomhač. Džen 28. meje dyrbi ho w Barlinje ſhremadziſna wotpomhač, na kotrej budže ho wo naprawach jednač, kotrej možle ſi ſdžerzenju a poſylnjenju rataſtſeho wobſedzeniſta ſhuzic. Na nju ſu ho najnahladniſhi němſzy ſnajerjo narodneho hospodařtſta a rataſtwa poſcheproſyli. Wuradzenja drje budža wjèle dnjow trac; poſchetož pruski rataſtſki minister ſi Heyden je ſa nje dolhi dželanski program ſestajil. W tymle programje ho nětčiſeſi wobſtejnoscze rataſtwa dokladne roſpominaju. W nim ho praji, ſo ſu ſi hlownej poſchicjinu rataſtroweſe nuſy poſchedelenje ležomnoſcžow a niſke žitne placziſny. Na ſadolženju je ſi wulkeho džela dželenje herbstwa po runych dželach wina. Tutemu njeſtoſtej, runje kaž tež poſchewyho ſaplaczenju ſublow ho ſi czečka po ſakoničkim puczu wotpomhač budži. Hewal možlo ho ſadolženje počjeſic, kdy by ho mjesa ſi poſhijimanju požejonkow na rataſtſe ležomnoſcžow dowolomna, na poſoju hódnoscze ležomnoſcžow poſtajila. Tole poſtajenje možlo pak jenož ſpomožne byc, kdy bych u rataſtſe ležomnoſcž poſched ſudniſtim cjaſanjiom a arreſtowymi hypothekami ſwěſczeni byle. S po- wyſhenjom rataſtroweſe pjenjeſnho wunoſchla ho trajni ſadolženju wobarac ſi jehodži. Kdy by ho tež wunoſch ſi ſlepochim placziſnami podwojil, bych u poſchewyho ſaplaczenju ſublow ſi ſakoničkim puczu wotpomhač ſadolženja, pod kotrejmiž ſu woſebje poſchewyho ſuſne placziſny mjenowac, w poſchichobnym narodze wobſtejnoscze ſadolženja te ſame byle, kaž nětcole. Reforma rataſtwa dyrbi po taſkim woſebje ſadolženju, njech ſo wone ſi poſchewyho ſuſnej placziſnu, ſi herbstwim poſchedewſacžom abo ſi požejowanjom ſawinuje, na poſchecjiwo ſlutkowac. Šahubjenju rataſtſko ſamoženja njeſme ſtat ſi mero ſi poſchihadowac. Němamy Jane druhe burſtwo w reserve, když je nětčiſeſi dohoſpodariſlo. Burſtwo do ſtracha poſchihodži, ſo ſo ſanicji, dokež dyrbi ſadolženje, ſcenoczenje ſi njeſožazym wunoſchom, ſi temu dowjescz, ſo ſrénje burſtwo pak do wobſedzeniſta ryczetkuſlow poſchenidže, pak ſo ho do malicžiſkich hódpodařtſow roſpjeſchi. Poſchi ſtajným roſczenju wulkeho kapitala je woſebje ſtrach wulki, ſo ſo burſke ležomnoſcze wot ryczetkuſlow poſupja.

— W poſlednim poſydanju khějorſtroweſe ſejma je ho wobſamko, ſo ma ho ſalon, po kotrej je jesuitam ſakasane, ſo w Němzach ſaſydič, ſběhnuc. Prjedy pak, hac̄ ſole wobſamknjenje placziwoſcž namala, dyrbi jo němſka ſwiaſtowa rada wobkručic. Nas je hlio ſwiaſtowa rada to ſame wobſamknjenje khějorſtroweſe ſejma ſacžiſla, a kaž ſo ſda, budže ho wona tež tón ſréc ſapowjeſic, jesuiti ſalon ſběhnuc. Tele dny je württembergſki kral deputaziji evangelskeje ſynodalneje ſhremadziſny projil, ſo po jeho poſchewy- ſczenju ho wotčalac nima, ſo budže ſwiaſtowa rada wobſamknjenju khějorſtroweſe ſejma w nastupanju poſchewy- ſczenja jesuitow do Němzow poſchihokowac.

Awſtrija. Strajk hewjerjow w wulkoſtych podkopach pola Morawſkeje a Pólskeje Woſtrawy ſo ſi lónzej bliži. Dženaczerio ſu ſwoje žabaneje w nastupanju wóžomhodžiſleho wſchědneho džela a po- wyſhenja mſdy ſpusheſciſli a ſebi jenož hiſčeje žabaja, ſo ho ſtrajk dla nichot ſi džela poſchecje ſi jehodži.

Italska. W italskim ſejmje ſo nětcole wſchědneje wótre debatty wo- pjenjeſných žadanek ſa wóſko wjedu. Poſchi ſtawje „furaga ſa offiſerſke konje“ namjetowasche radikalny ſapóſlanz Imbriani, ſo by

ſo 20,000 frankow wotčahnuło, kotrej ſo ſi ſlepochim wuběranjom lfrantow ſalutowac ſodža. Šapóſlanz Niccolini poſchi tmy ſawola: „Lfrantojo ſi druhimi ludžimi pod jenym krywom teža!“ — Wójnski minister Mocenni a general Alfan de Rivera ſo poſched tutym poſchiblōzenjom wobaraſchtaj. Šapóſlanzy woſach: „Mjena mjenowac!“ — Niccolini ſnapſhęciſli: „Njeſhym poſheradžet!“ — Wójnski minister general Mocenni na njeho ſawola: „Scže poſchihodni!“ — Ministerſtrowy poſchedyha Crispī namjetowasche ſo by komora tajny wubjerk wuſwolila, kotrej dyrbi Niccolinia nufowac, mjenia offiſerow mjenowac, kotsiž ſo wot lfrantow poſchelkac ſadža. — Niccolini poſchida: „Mam dobre ſórko. To je wójnski minister Mocenni. (Holt!) — General Mocenni ſtaje, ſo by ho wothalil. — Niccolini na njeho ſawola: „Cželacje, cžefceny Mocenni?“ — General Mocenni jemu wotmoſli: „Cželam, ſo njetrjebač na Washe blady poſkuchac.“ — Niccolini jeho napominashe: „Wostacje a poſkuchacze na mnje. Scže ſhami mi powjevali, ſo ſeje lfrantej, kotrej je ſhniče mjaſho poſchedawač, pjenjeſne ſhostanje napoſožili, ſo pak je wójnske ministerſtvo tolje pjenjeſne ſhostanje ſběhnuło.“

Belgiska. Belgiskemu kniejerſtwu je ho ſlončnje porabžilo paſmo anarchistow wuſhledžic, kotsiž ſu w poſlednim ležje wopſjet na wſchelakich měſtinach nadpady ſi dynamitowymi bombami cžiſli. Jebyň ſajati anarchist, Müller rělažy, je ſwojich ſobuwinikow poſheradžil a tež korejmu mjenowac, w kotrej ſu ho belgiſhy anarchistijo ſhabželi. Vjes nimi je ſhětra licžba němſkich podbanow, kotrejž belgiſke kniejerſtvo wuſpolaze. Müller je pječja poſlební nadpad w Lüttichu na dom, wot ſudniſleho radžicela Mansona wobyleny, po wabjenju ruſkeho anarchistu, kotrej ſo baron Ungern Sternberg mjenowasche, ſtucžil a ſa to wot tuteho 500 frankow myta doſtał. Š wopredka je pječja ruſki anarchist Müller wobrěcje ſphytač, dynamitowu bombu do jeneho wulkeho hofezenza, w kotrejž nětore ſta ludži poſchewyhaču, a potom do Paročowej zyrkve, když veſche wječorna pobožnoſcž, cžiſnuc. Wobojemu je ho Müller ſapowjebzil, tola ſlončnje, ſo by ſebi ſlužbene 500 frankow ſaſkužil, bombu poſched Mansonowu dom položil. Poſchi roſbūhnenju bomby je ho Manson na ſmjerč ſranil.

Hollandska. Wot myſlenym hoberſlim džele hollandski ſejm wuradžuje. Chzeža Zuyderſki jefor cžiſce ſuſhuc. Jefor je w 13. řeſtſtu naſtał, když morjo hačenja poſchedrewſki 3000 kóžnych kilometrow kraja, na kotrejž wjèle tyžaz ludži bydleshe, po- wodži. Kruch tuteho kraja ſu ſaſko morju wutorhnuli. Jefor njeje hlobot, cžehož dla je ſraſhny ſa ſodže; jeho dno ſi naſpědobiſcheho kraja wobſteji, kotrej može ho hnydem wot rataſtwa wujec. Wujuchaze dželo, ſa kotrej budže ho něhdze 200 milijonow hriwnow wudac ſyrbječ, je na 33 řeſ ſrodželene. Hódnosc ſobudžomneho kraja tule placziſnu wjèle poſchekaha.

Franzowska. W Parisu ſu anarchistu do ſhwatkov nowy nadpad ſi dynamitowej bombu ſtucžili. Pjatři w nožy poſched wrotami ſhomotoweho fabrikanta Maſinga dynamitowa bomba roſbūhnu. Štobdy je ho ſi tym jenož malo načiniſlo.

Ruſowska. Židam njeſhęciſne njeſemery ſu ho w ſelatorino- ſlawju měle. Šsobtu popočnju ſo wulka cžrjoda ludži ſběja, kotsiž woſach: „Vječje ſidow, cžwiłowarja Chrystuſha!“ „Vječje ſidow, poſchi nich njeje možno, ſchęciſjanam wobſtac!“ Lud ſhlamy ſidow ſi ſchekupzow wupuſczi, woſebje tyž, kotsiž ſi palenzom a ſimonadu wikuja. Š jenych ſhlamow ſud petroleja na drogu wuwalichu a jón

sapalichu. Na někotrych dróhach jidam wólna wubichu. Wjedzor do mesta žotnijsa kosakow pschijscha, so by porjad postajila. Wojazy s pomozu polizistow 100 njemérnikow sajachu. Jenemu wojskej pschi tym hlou s lamjenjom roshichu a jenemu polizistej palz wuwjertnichu. Bron pschečiwo lubu wojazy njetrjebachu, a na druhí džen bě hido njemér podtlóčený.

— Po pschitabze druhich europiskich statow tež Rusla dati swojsich statnych poželonkow ponyja. Psched krótkim je wona 750 milijonow rublow wucinjazu pječprozentowemu poželonku wupowjedzila, so by nowu schyriprozentowemu poželonku wupišala. Na nowu poželonku je so fa krótki čas telko wotebjerarjow namakalo, so móga tuczi jenož džel podpišanych pjenes wotbyč.

— Jako kwažny džen zarewieča (krónprynza) s hehenskej prynzeju Alixu je so džen na 10. novembra postajil. Kož je snate, prynzeža Alixa do kwaža s prawosławnej (grichisko-latholskej) wérje pschestupi. Vjes lutherskimi je tole wotmyšlene pschestupjenje njespokojnoscę sbudzilo. Bohorschenje, kotrež je teho dla bjes lutherskimi nastalo, je wuras namakalo w evangelsko-szocialnym longrežu, tele dny w Frankfurce ho mewazym. Barlinski profesor Wagner w nastupanju pschestupjenja prynzežy Alix tam prasi: „Hdyž widzimy, so ho w němčich wjetchowstich domach wera ménja, kaž rukajzy, niz pschewněczenja dla, ale pschihodnoscę dla, hdyž ho evangelska wera s hlibokostejazej prawosławnej wéru sameni, dha je to s hanbu sa evangelskich Němzow. Jenje žana latholska prynzeža žentwy dla swoju wéru samenila njeje.“ Tale rěcz je powschitownu ledžliwoscę na ho szczaħnula.

Braſiſka. President Peiroto je wschón wobkhad s portugalskim kniežetstwom pscheterhnul. Wón ho na njo hřešti a ma drje tež dopolasma sa to, so je portugalske kniežetstwo pozlednju revoluziju naschlaralo s wotpohladom, so by ho jažo braſiſke khěžotstwo postajilo a so by ho jedyn s pschitownych wotehnateho khěžora doma Pedra jako khěžor muwołak. So je Portugalaska na stronje szeklarjow stala abo hischče steji, je se wschelatich podendženjow spósnac̄. Po porażenju szeklarstwego lódźstwa su portugalske wójske kóžje szeklarstwim czeknjenjam wuczel posliczile a jim posdájisho na argentinisti brjoh stropicz dalo. Na to su szeklarjow s nowa braſiſke mjesy pschedročili, a něklo dale pschedzimo prezidentej Peirotej wójnu wjedu. Duž je bjes džiwa, so ho tutón na Portugalasku slobi. Hdyž ho hewal bjes dwémaj kniežetstwomaj wobkhad pscheterhnje, rěta to telko jako pschitowfēdzenje wójny. Tak ſta hischče wěz bjes Braſiſkej a Portugaliskej njeje. Wobej njemóžetej, hdyž hyschtej tež čzapek, wójnu wjescz. Jenka kaž druhá na najtrěbnischem nusu čzepi, bjes kotrehož ho wójna wjescz njemóže, mjenujzy na pjenesach. Duž sdžerženje mera jenož wot wobeju prósneju pjenegneju móschnijow wotwišuje. Hdyž tež hewal derje njeje, hdyž někomu pjenegzli njedobahaja, tu je to sa wobaj krajej se sbožom.

Herz. (Wjekne powjedanicejko.) (Wokractzowanje.)

Na reje khobgeschtaj nimo Hanki hischče dwě druhéj fotſje; najmłodscha wostawasche hischče doma. Krupez holz běchu pschedzo najbóle wuhotowane, a kažke wone khobzachu, taſke khobzachu holz zykleje wokolny. Krupez holz pschitesech u kóžby ras módu do wfy, a kaž krawz jim schieshe, tak dyrbjescze tež wschém druhim schicž. Lubgo wſchá ſebi teho dla hubu torhachu, ale ſchto dha lubgo njeczina! Čiž bychu runje tak rězeli, hdyž bychu ho Krupez holz tež mjenje wuhotowale.

Dženža bě, kož by ho wjehelosce ſažydlisa do Wonez. Bróskez njeplachu dženža druhdze, ale doma, a teho dla bě we Wonezach wjehelosce dyžli hewal.

Jan dženža rejowasche, hnydom, hdyž herzy ſapislachu. Najprjedy teho dla, so bě tu Krupez Hanku, a s druhá ſebi myſlesche, so budže posdájisho na herzej lawzy hóle trébny, dyžli nětlo, hdyž mjenujzy druhich herzow hóle ſlaboscę pschedwoſmje a woni wjazy takta džerjecz njebudža. A duž rejowasche hnydom nětlo, ſchtož móžesche!

Ale ludgo njemóžachu ho nažmjecz, hdyž rejowasche! Jan mjeſeſche mjenujzy ion woſebith ſchit, so móžesche pschi rejach po kóždym čzinicz, a wjedžesche woſebitoscę kóždeho tak derje napodobnicz, so ludgo hnydom wjedzachu, po kim čzini. A temu pschida Jan hischče nětlo ſměšne k waschnju teho, po kótrymž čzinjeſche. A teho dla njemóžachu ho ludgo nažmjecz; haj starý baſista ſebi junu tak ſaby, so jemu bryle s noža padzechu a wón, njemóžo polski

s hlowy, dyrbjescze pschedzacy piſlacz, doniž ſebi je njessběze. Jan to hnydom pytnu, pschedsta rejowac̄, ſtupe ſo tak, kaž hdyž ma starý baſista bryle na kónečku noža a wotboreža pschi tym, ſchtož dyrbjescze baſista na hufach piſlacz. Starý baſista roswjeheli to tak jara k hmečam, so njemóžesche ſmyk w ružy dodžerječ a dyrbjescze ſo ſe ſměchom ſhnuč.

Wjehesele bě tak wulke, so ſebi nicto lepscheho pschedz njemóžesche; tež Hanku ho roštmja a rjeknu Janej k lubu, so by jemu ſ radoſcu hubu dala, hdy bychu tu lubgo njebyl.

A Jan rejowasche kaž na pschitom. Pschi tym jemu přeni rasna myſle pschitadze, so možli Hanzy prajic̄, so a ſak jara rady ju ma. Sdascze ſo jemu, so wsc̄e dotalne wopolaſy jeho pschitilnosće njedobahaja, a so by naſsprawonische bylo, hdy by to prajit ſe ſtowom: „Hanka, ja mam cze lubo!“ a hdy by jemu wona na to wotmolwila: „A ja tebje teg!“

Ale džiwo — tu Janej přeni króč ſtow wjasny! Njechasche to ſ njeho na nihdy won, a myſliczka, so ſnadž možla Hanku wotmolwic̄: „Ja pač cze nimam lubo!“ ta myſliczka podduhy w nim lózde ſtow.

Janej poczeschtej ſo nosy potkowac̄ a wón čzujeſche, so dyrib ſo ſhnuč. Šhnu ſo na hercju lawku, wsa hufle do ruku a, njeſaklepawſci kaž hewal na hufle, poča piſlacz ſam. A poča piſlacz ſi taſkim čzućom, kaž by čzył ſ nich nětlo wupiſlacz, ſchtož w nich njebe. Njebe to ani ſerbſta, ani němska reja, ſchtož piſlache; ale bě to nětlo taſke, k čemuz ſo rejowac̄ njehodži. Wschitzy ludgo hlađachu na njeho, kaž ſproſtñjeni, a poſkluchachu ſ taſke ledžnosću, kaž poſklucham na baſnicku, kiz wowna haje. Hufle džechu, kaž bychu plakale; rěčesche ſ nich taſka ſtyknoscę ſa něcim, so běchu ſo možli wſchitzy wobſimac̄, ſo ſnadž bě ſam njepſcheczel na ſwojeho pschedzivnika ſabyl a ſo by jemu ruku dal. Lubgo mózachu ledma ſ ſebi pschincz. Nětlo tak wutrobne, tak hnujaze, nětlo, ſchtož ſo njehodžesche wuprajic̄ a ſchtož tola kóždy čzujeſche — taſke nětlo njehodžu hischče ſenje ſlyſheli, runjež ſo to ſwasche wſchém tak ſnate, tak lubo, kaž starý pschedz. Nicto njewjedzesche, ſ wotkel bě to Jan wſak, haj, ſam starý baſista wuwalí na Janu woci, wsa ſ nich bryle, a staremu Bróskemu horjescze ſo we wocjomaj taſka nanowſta hordoscę, ſo ho ledma dobžerja, ſo by njefawolak: „Ty ſy ſe wſchich Bróskow naſtěpſki herz!“

A Jan bě zyle na to ſabyl, ſo ma poſklucharjow wokolo ſebje. To jeno Bóh ſam wě, hdyž ſebi Jan myſlesche, ſo je. Šnadj něhdy w baſlowym kraju, hdyž ſtote ptaki pschedluboſne pěžnje ſpěwaj, hdyž ſlěborne ſwětki ſ ſkafnosću a ſ wónju wobluſkuja, hdyž ſtowjenje roſumi ſtowjenju, hdyž je člowej tak njewurjelnicze ſbožowny — ale hdyž přeni króč tež ſacžuje, ſo je w tym ſbožu tež ſam. A ſaſtysla ſo jemu po tym, ſo by někoho pschi ſebi měl, ſo by měl dusku ſa ſwoju dusku, wutrobu ſwojej wutrobje.

Ale ně — tam ſnadž ſebi Jan njemyſlesche, ſo pschedywia. Pschedoz ſ jeho hufli to na dobo hríma kaž bliſke njewjedro, kaž hovrjenje ſylnego wětra — ně, ně, to njeje ta ſkafna ſahrodka w baſlowym kraju; to je džiwa puſcžina, w kótrej ſo ſchotom w ſylnych wichorach hac̄ do ſemje poſkileſa, hdyž rapak džiwe ſtaka, njemóžo ſo poſnjescz pschedzivo ſchumjazemu wětrej, a ſtormjeny do roſpuštaných ſlakow, do hlibinow, ſrawi, doniž ſo njedokrawi woſamczeny. A hrímanje lecži kaž džiwi koň, a ſchotom ſo wali jemu k nohomaj, a ſtaka ſo puła pod jeho kopytom, a pod jeho krocželmi ſběha ſo proch tak wýſko, ſo je ſtowokolo čzma, a ſo ſemja bubni ſ hliboka. Je ſnadž Jan po taſkim bjes ſchita tam, hdyž je ſtoleň dub hischče ſlaby, ſo by wodžerjal we wětru, hdyž njeje ſornowzowa ſtaka doſeč ſtruta, ſo možle wotrasyc̄ wſchē hlyſlowe ſtaki? A jeli wón tam, dha tam běha ſ roszyhnowanymi wloſhami wot městna k městnu, wot duba k dubej, wot ſtak ſtak, ale wětr je wſchudzom. Wětr pschedobhywa ſo tež psches naſcženſku ſtakobu a psched nim a ſa nim ſamaja ſo ſchotom a padaſ ſa ſe ſehele, hdyž kula do nich ſajedže.

Pschedomnym ſtaja ſo krej w ſtakach a wutroba wuſtawa bic̄. Hrísba ſtak ſtak, hac̄ ſtak tón abo tamón ſchotom ſe ſwojimi ſtakami njetrjechi — dha by po nich bylo; pschedoz ſchotom by ſtak roſmjak, kaž mlynski ſamjen ſchecne ſorno.

Jan dyča kaž wupoczeny koň; ale tym, kiz ſu wokolo njeho, je dyč ſtejo woſak, tym wutroba njebije, tyč jeno hrísba a ſejanje ſchecnoſmje. Starý baſista džerj bryle w ružy a njew, hac̄ by ſ radoſcu ſaplaſt abo ſo ſ druhim ſtrachowal. Strach a hrísba ſtej hac̄ naſajhōrſche ſtopnja dozpěloj; Jan dyča kaž wuſtath koň a je naſwjetči čas, ſo by pschedat. Jeli njepſchecanje, dha ſwinjetej ſebi ſchiju koň a jěſdný. Kóždy je tak napjaty, ſo by ſta,

so nima možy, so mogł dale sa tym konjom hladac; ně, njehladacu! Tón koň, to hrimanje storže je hobi, a woni sa nim běža, kaž hnací wot wětra a nimoja wjazdy byha, so móhli dleje wudzherzeč.

W tym wokomiku práznu Janej truna — na dobo čího, nictó ho njehlánu, Jan ani njevháscze. Hsíceče hchwili a Jan sapista snatu polku, druzi herzy sa nim, haj, tež stary bažista naprawi řebi bryle, so by noty trzechil. Wschitzu ho na dobo sahnacu, kaž bych u wumozeni byli se straschnych scherzenjow — hrabnichu ho k rejam a wjerczachu ho do kola, kaž by schlo wo živjenje. Wjezele bě saho powschitkowne, a na to, schtož bě bylo, řebi spominachu kaž na sandžený dzen.

Jan pak hido wjaz njerewowasche. Ssiedzesche s herzami na lawzy a piškache, hdyžkuli na to rjad pschindze. Spodzivonje, so ho jeho nictó njepráschesche, schto to běše, so je jich předy talle wobustowat!

Ale tež Jan bě hmjerč bledy. Hdy bych u wschitzu jeho pschi-kad scéhovali, by wjezele jara male bylo.

Jan lědina wjedzesche, so je bledy, ale cjujesche, so jemu hubzenz prawje njehodži. Piškache jeno tak s hlowy, ale jeho woczi khdz-schtej sa Hanku, a hdež běshtej woczi, tam běchu tež myšle. —

Khwili předy bě do krczmy pschischol wjerczowski komornik, a tón ho nětlo woko Hanki wjerczesche. Teho dia tam Jan tak napjatly wubžera, kaž ho komornik s Hanku sabawja. A Hanku? Sda ho, so ho tež derje sabawja. S najmjeñscha wot komornika ho njeuwobroczi a k Janej ani s jenym woczkem njepladnje. — Janej ho sda, so ho Hanku jeno tehdom sa njeho sajimuje, hdyž druhich sawiežela, so ho jej lubi jako — komedian. Pschishaha pschi řebi, so ženje wjazzy Janeho žorta njeuwobrecze, a to je přeni krcz w jeho živjenju, so njeje spokojom ham se hobi, so chze nětlo druhé bycz, vyzli je. Lubuje-li hnadž Hanku komornika? Skoro ho tak sda. A komornik — tak ho k njej nahnila! Ssnadž jej runje schepta: „Hanku, mam cze lubol“ a hnadž wona jemu runje wotmolova: „A ja tež tebe!“

„Ja blauen!“ wumjetuje řebi Jan a kwari, so ho njeje Hanku wusnał.

Bě to nimale wořjedž polki, hdyž ho Hanku s kola shubi a komornik sa njej. Nictó druhí to njeptnū — schto dha by tež w rej na druhich ledžhowal. Ale Jan to hnydom pytnu, pschetož njebe s Hanku a komornika wocza spushečil. Sallepa na huzle na snamjo, so ma kónz bycz pólki, a hdyž běchu herzy instrumenty na lawku položili, wulecza Jan kaž byl s krczmy.

Wobbladowasche ho do praweho, wobbladowasche ho do leweho boka — pod woknami nětlo starých žonow, na wzy nětlo hólčatow, ale wo Hanzy nicžo widzecz. Woprascha ho jeneho hólza hac̄z njeje widzal s krczmy hicž Hanku Krupę; hólz wotmolwi, so njeje, a s tym bě kónz. Schto tež bych u džecži hladali, hac̄z dži Krupę Hanku! Hdy by ho žonow praschal, by podarmo do jich bladov pschischol.

Wróciž ho sa lawku. Njeſahmja ho sa zylu nōz a w kole ho hido wjaz njeplaksa. Stary bažista shuba, so Janej nětlo je. Njeſchimajo ho karanczka hladasche psches bryle na Janka. Na swoje padzechu ſemu bryle do karanczla; pschetož předy hac̄z je s tam wucege, bě dawno ſabyk na Jana.

A tak njevježesche nictó, ani Janowy nan, so kynej nětlo je.

(Potročzowanje.)

Sa nasch herbski dom.

W běhu tydzenja ſu darili:	
Injes měsčež. wucž. Sommer w Budyschinje	1 hr. 31 np.
= profesor Grot w Warszawje	13 = — =
= kantor Saring w Grodzischem	40 = — =
= Wotrowska nalutowanja	20 = — =
Injeni Muzyka w Wulslim wosyku jako kamusčl k herbskej khosejowni	3 = — =
Dotal ho njepladilo	16748 = 2 =
Hromadzie: 16,825 hr. 33 np.	

Proſhymy wo dalsche dary, wožebje nashe herbske hospody a džowki, so bych u po pschikkadze Wulslim maczerje kamusčl k khosejowni pschinoschale.

Bartko, pschedkyba twatkſeho wubjerkta a farjadowat Maczicznego Domu.

Ze Serbow.

S Budyschina. Na shromadzisne „swjaska ratarjow“, kotaž ho 16. meje w Gudziz hosczenzu wotbywasche, ſu k wolsbje krajneje kulturneje radb, na město se hmjerču njebo rycerstvublerja Lindnera-Horjanſteho wuprōsbnjene, knjesa rycerstvublerja Steigera-Budyschink-ſkeho ſa kandidata poſtajili.

S Madžanez. Kaž ho tydzenja pišasche, je někajti njebočink w tubomnych řubiz řakach řehičz blómjaných litazych těchow ſapalit. Tele těchi řuhym řakarjam řlužachu, kotaž dyrbja řebi je nětlo řaho wudžekac̄z dac̄z. Hdyž ho hewak nětlo s wohnjowym njebožom podendze, ſo ſa njeho dary ſberaja, abo ſužodža a pscheczeljo jemu pschi nowotwarje pomhaja a jeho podpjeraja. Schto pak řuhym řakarjam nělaſtu podpjeru k ſaradzenju noweje těchi poſtici? By tola cjuſce prawe a pschihobne bylo, hdy bych u tež woni nětlo po-možy dostałi. Njebych u hnadž jich towarchojo w druhich řakach ſa nich dobrowolne dary řekadowac̄z chyli? Jedyn řakat.

S Hrubocžiz. Prawe mjerſanje ſu paduſchi ſenemu tubom-nemu burej načinili. Wón běše řebi nětore dny do ſwiatkov ſwinjo ſareſal a řebi tež dobre ſolkazy nadželal. Sswiatki chyſche řebi je derje řlodžic̄z dac̄z. Tola wón bě protyki bjes paduſhov dzekal. Nasajtra rano, hdyž chyſche ſo ſa napohladom ſareſaneho ſwinjatka ſawježelic̄z, ſo wſchón pschelwapjeny dohlada, ſo běchu ſo w nozy ſwinjo a wſchén řjane ſolkazy ſhubile. Pakostníz běchu ſo po cjuſje ſtradžu do pinzy dobyli a je ſobi wſali. Hac̄z dotal hſchecze njeje möžno bylo, jich wuſlēdžic̄z. Sda ho, ſo woni w naj-wjetſchej bliſkoſeji byla, a ſo je ſim derje ſnate bylo, ſo je ho ſwinjo ſareſalo a hdež ho ſhowa. Tukaja tež na nětore woszobu, tola hac̄z dotal njeje möžno bylo, dopolasma ſa jich winu dostač.

S Khróſcžiz. Schtörtl 3. meje wotměwac̄z ſo tuby w Wjenkez hosczenzu přenja řetuscha hlowna ſhromadzisna načheje nalutowanje. Pschedkyba knjes Michal Kolla najprjóbzy pschedkyb wo ſkutkowanju dohladowatſwa a pschedkybſta da, na cjuſ ſwarztovy poſkadni, knjes kantor Hila, nadrobnu roſprawu wo poſkad-nizy poda. Šhonichmy, ſo je naſcha nalutowanja w ſečze 1893 mela:

Dohodow 108567 hriwnow 63 np.,
wudawkow 102362 = — =

Sbyta je w poſkadni wostało 6205 hriwnow 63 np.

Nashe ſamoženje (aktiva) wucžini 57064 hriwnow 53 np.,
nasch dols (paživa) wucžini . . . 56819 = 64 =

po tajkim wucžini cjuſty wunosčk 244 hriwnow 89 np.

Tole je ſbytk po wotdželenju 2/3 ſa ſaloženſki fond. Wot tuteho wunosčka, 244 hriwnow 89 np. wucžinazežo, ſo 20% reservnemu kapitalej pschipolasa, 50 hriwnow dari ſo ſa twar herbskeho Maczicznego doma a ſbytk roſbzeli ſo po 4% dividendy a po hlowach. Sa na dat ſanshene pjeniſy plací ſo 3 1/4 % danje, w běžnym ſliczbowanju (kontolorenje) pak jenož 2 1/4 %. Sa wu-požczenje pjeniſy ſada ſo 4% danje.

Rónz ſeča 1892 bě ſobustawow 69,
w běhu ſeča 1893 pschistupi . . . 62.

Nětlo licži towarſtvo ſobustawow hido 150.

Šhromadnje je ſo kupito 2923 zentnarjow hnojow ſa 13754 hr. 81 np.,
= = = = 85 = ſymjenjow ſa 808 = 40 =
= = = = 1285 = brunizy a
drughich wězow ſa 645 = 47 =

S pschedkybſta ſo wulohowaschtaj knjes Michal Kolla ſ Khróſcžiz a knjes Petr ſsmola ſ Rulnizy, kotaž pak ſo ſ pschitolanjom hnydom ſafo wulohowaschtaj a wolsbu pschitajtaj. Na město těczeho pschedkyb ſo knjes kublet Jakub Nowak ſ Wudworja wulohow. S dohladowatſwa knjes Jakub Wiczas ſ Prawocžiz wulohow; na jeho město Marjino-Hwězdžanskeho ſekretara knjesa Jakuba Delenczku wulohow. Potom ſo hſchecze nětore njeđostatti wujahnichu, tež ſo na to ledžne cjuſe, ſo bych řebi ſobustawow, kotaž maja hſchecze ſwoju dividendu wot ſeča 1892 w poſkadni ležazu, ſu wotewſali, dokež ſo ſastupnemu kapitalej pschilicžic̄z njeboži. Dale ſo wulohow, ſo budže ſo hlowna ſhromadzisna towarſtwa herbskej burów (Tow. Serb. Bur.), kaž bě to wubjert w Bacžonju wobſamku, 17. junija t. l. w Hachlowje wotměwac̄z, a ſo budže w njeſ knjes dr. Blažmann-Saydowſti ſajimawu pschednosčk džerzec̄z. To ſo do člaſa k wježenju dawa, ſo bych ſo na tutym dnju ſhroma-

psisny pobočnych herbskich burštow w njewotywu, ale so bychu so šobustawo wschęch pobočnych towarstw w bohatę měrje na hłownu shromadžisnu do Haſlowa ſeſte.

S Konjez pola Ralsbiz. Poñdželu 7. meje je so nascha nowa wuczeńja ſwiatocznje poſwyczaſta, a džen poſdžischo je so ſapoczało w njej wucjic. Wot lěta 1857, hdyž bě so w Schunowje wuczeńja ſaložka, mějſte ſchulſka gmina ſchulſke rumnoſce wot klóſtra Marijeneje Hwěſdy wotnajate.

S Haſlowa. Lětuscha hłowna shromadžisna „Towarſtwa Sserbſkých Burów“ budže so tu njedželu 17. junija wotbywač. Bjes herbſki burami derje ſnaty knies dr. Blazmann Saydowski ſměje poſchednoschl wo „wěrnych pschicznach nětčiſchich wobſtejnoscen na žitnych vilach a wo někotrych ſredlach rataſtvo psched tym wobarnowac“. Wschę ſobustawy burſtow w towarſtwo, so pschedproſhuja, shromadžisnu wopytac; tež hosczo ſu witani.

S Ralez. Wobkhad na Budysko- Małecjanſkej železnicy ſ kózdy měsacz ſtom na ſwietelaze waſchnje pschezo bôle pschibera. Šandženy měſaz ſu dohody ſ woženja woſobow a tworow psches 13000 hrinow wucjinc. Zeli so wobkhad na naschej železnicy w tej ſamej měrje, laž poſledne lěta, roſče, ſměny ſo nadžec, ſo Budysko- Małecjanſka železniza hſchcze na hladnou daň ſtatnej poſlaniſy pschinje. Wurjadne žive hibanje bě ſwiatkowne dny na naschej železnicy. Poſledni čah, kotrejž drugi džen ſwiatkow wjeczor do Budyschina wotjedze, ſ wožonacie woſobowych a tſjoch tworowych woſow wobſtejſe. Poſledniſe běchu teho runja ſ ludzimi wobſadžene, kotsiž w ludzach wofach města doſtali njeběchu. Mała lokomotiva, ſo wě, tajtule dohlu ſchlobanu woſow wucjancuz njemöžeshe. Duž dyrbjachu hſchcze druhu lokomotivu pschedpſchahncuz. To je přeni króz ſa tón čah, kotrejž nascha železniza wobſteji, bylo, ſo je po njej ludzach čah ſ dwemaj lokomotivomaj jět.

Budeſteczanska woſada, kotrej je loni ſwoj Boži dom rjenje woſnowila a porjenschiła, běſche na třecí džen ſwiatkow pschedzeliwo ſwiatohu miſioniftwa bjes pohanami ſi wulkemu miſioniftemu ſwiedzenju pschedproſhyla. A bohacze běchu pschischi ſ bliska a ſ daloka. Sserbſke ſemſchenje ſo w 1/23 hodžinach ſapocza. Poſoldnu w druhéj hodžinje ſo ſwiedzeniſti čah (wjetsche ſchulſke džeczi, młodosč, wſchelake towarſtwa, kiz w woſadze wobſteja a zyrkwiſi priódſtejerio) ſefupu a ſ delnije wžy na dwórnichce ſzechneſe, ſo by tam ſwiedzeniſkých hosczi, kiz ſ popoſdniſchim čahom ſ města pschijedžecu, powital. Wot dwórnichce ſo ſwiedzeniſti čah, pod ſyntkami hudžby a ſwonow, hnydom do Božeho doma poda, kotrejž woſtarneſczo bě ſ kweſkami a roſtlinami rjenje wudebjene. Majriensha pycha Božeho doma pak běſche wulſta ſyla ſemſcherjow, kotrejž běſche ſo ſechla a Boži dom tak napjelni ſo wſchitke khody polne ludzi ſtejach. Zich wjele ſ ſyla žaneho města njeje namakalo. To běſche woſprawdze pschedmožozh napohlad tutón pschedpielenjeny Boži dom. Prédowanje mějſte na herbſkim ſemſchenju knies farat Handrit- Hufcjanſki kiz na ſaložku ſez. 54, 2. 3. nutrniſe pschedpoſluchazej woſadze pschivoſa:

Rofcher wutrobu ſcheroło w luboſeſi ſi miſioniftwu a njelutuj próžy.

1. Bóh ſam eſi to pschilaje,
2. Bóh woſchitku prózu bohacze ſaplaſci.

Sserbſkej Božej hlužbi ſo němſke ſemſchenje pschisamky. Tež pschi němſkej Božej hlužbi běſche Boži dom hacž do poſlednjeho měſtna woſbadžen. ſchwiedzeniſte prédowanje džeržeshe něko knies kaplan Rſchijan- Hodžiſki po třeſe ſap. ſluk. 8, 26—36. Na ſaložku tuteho tekſtu wón ſ krafznymi hlužwami roſestaji. Komornik ſ Murſkeje poſakuje naſ ſa polo miſioniftwa.

1. ſak pohanjo wernego Boha pytaju,
2. ſak psches ſwiateho Ducha jeho namakaju,
3. ſak potom po ſwojej dróſy čahnu ſi wjeſtelosču.

Waltarnu hlužbu woſtarachu na herbſkim ſemſchenju k. Mroſak- Hrodžiſtejanſki, Mroſak- Lüpjanſki, Smiſch- Hodžiſki a na němſkim ſemſchenju k. ſyklora- Minakſki, Bičgas- Moſacjicjanſki, Rjentc- Wjelcjanſki. ſak jara ſtaj woſaj prédarjej ſroſmiliſe wutrobu ſahoricz ſi luboſeſi ſa ſluk ſwiateho miſioniftwa, to poſakuje kolecta psched zyrkwinſki durjemi ſhromadžena, kotrejž mějſte wunoſchl wot 296 hrinow a 7 np. K porjenschenju Božej hlužby a ſ na- twarjenju ſemſcherjow na woſemaj ſemſhomaj hlužeſte krafzna zyrkwinia hudžba wot měchaneho hora pod wutſtojnym wodženjom kniesa kantora Schmole wutſtojne wuwiedžena. Wſcho je ſo derje radžilo. Budeſteczanska woſada móže ſ wjeſtelosču wrózgo hladacž na ſwoj miſionift ſwiedzen a Bóh daj, ſo by luboſeſ ſa tutón ſwiaty ſluk ſtajne w njej ſiwa woſala.

Se ſubornizy. Kóždemu ſubowarjej ſpěwa budže ſajimare ſhonicz, ſo w naschej krajinje jedyn ſoloſit, kral bjes ſpewazymy ptacjami, pschibera. W leſtu pschi tudomnym Libſcherez hſczenzu wón wſchēdne ſwoje hlužke ſynti hſchcę dawa. Schidz chze na kraſne ſpěwanje poſluchacž, ſi temu ſklaſnoſeſ namaka, hdyž ſo do ſahrody Libſcherez hſczenza poda.

S Chróſciz. Konservativne towarſtvo ſa Kamjenz a wokolnoſej ſměje njedželu 20. meje po poſdnu 1/2 5 hodžin ſhromadžisnu w tudomnym Wjenke ſhſczenzu. Knies ſrajnoſejſki ſapoſtan ſekla w njej roſprawu w ſlukowanju poſledniſeho ſakſkeho ſejma poda.

S Laſowa. Njedželu 29. ſańdženeho měſaza wotmě nascha wupožęſtſna a naſutowarſna ſwoju naſetnju hłownu ſhromadžisnu, na kotrejž ma ſo po ſalonju ſliczbowanie ſańdženeho lěta wotpožec. Po roſprawie poſl. dñika mějſte ſańdženeho naſcha wupožęſtſna w minjenym lěcze (w druhim ſwojeho woſtacža) 31762 hr. 43 np. dohodow a 31401 hr. 35 np. wudawku, po taſkim 361 hr. 08 np. woſtakta w poſlaniſy na kónzu lěta. Nasche ſamoženje (aktiva) wucjincsche pschi kónzu lěta 18301 hr. 08 np., naſch doh (paſiva) pak 18239 hr. 61 np. tak ſo čiſty dobytk 62 hr. 47 np. wunjeſe. Póbla čiſteho dobytka ſmy kónz ſańdženeho lěta 124 hr. 96 np. ſi ſaloženſtemu ſondzej pschipiszali, kotrejž něko 144 hr. 70 np. wucjini. Dobytka mějſachmy po taſkim w lěcze 1893 187 hr. 43 np. Do naſutowarſne bě ſo 8012 hr. 46 np. w 74 ſenotliwych padach naſdalo. Lutowanſki pjenjes je ſo 3797 hr. 50 np. wrózgo wſalo. Lutowanſki kniſkow je ſo 40 wudako, mjes nimi tež wiazore čzeladníkam w naschej wokolnoſej ſańdženeho ſańdženeho lěta 64. Tute ſobustawy ſu psches ſhromadne ſlaſanja pschedrebaſe: 1702 1/2 zentn. hnójnicheſzow, 35 zentn. ſymjenjow, 674 zentn. pižowych ſredlow, 5984 zentn. brunizy a 32 1/2 zentn. wſchelakich dróbnich tworow; wſho hromadže: 8428 zentnarjow, ſa kotrejž ſo 14666 hr. 98 np. ſaplaſci a na kotrejž ſu ſobustawy psches ſhromadne ſlaſanja wiazore ſta hrinow w ſatich ſhovale. Hacž runje maja ſobustawy wupožęſtſnom a naſutowarſnom ſe ſhromadnym ſlaſanjom wjeſte materialneho wužitka, dha dyrbimy tola hlužoko woſkarowac, ſo je ta ſtara herbſka njedowéra ſi nowotoczam hſchcze tak wulka, kiz tež ſo ſ tpm ſpōſnacž dawa, ſo hſchcze ſylna njedowéra ſi naſutowarſnam knieſi a ſo ſo jich hſchcze tak mało jako ſobustawy ſapiſhacž da. Na druhéj ſtronje pak dyrbimy ſi klužbu wuſhōwacž, ſo ſo mjes naſchej bohujel lóhlej a pschedzinaté czeleďu nětčiſcheho čaſha tola hſchcze tež taſzy namakaj, kiz ſebi na pschichod myſla a w ſwojej młodosči něſto ſutuſa, ſo bychu w poſdnich lětach něſto ſi pschibjerkej měli.

S Kettiz. Šańdženu wutoru, jako 3. džen ſwiatkow, w naschim Božim domje kheſlat Jan Bohuwer ſeschka a jeho mandželska Hanža rož. Dyrlíčez ſi Wulkeho Dažina ſloty kwaſ ſwjeczeshtaj. Knies farat Rjencz po ſlowach 4. ſchticžki 100. psalma ſwiedzeniſtu rěc džeržeshe a ſimaj jako dar konſiforſta ſeſhnu herbſku bibliju pschedpoda, do kotrejž běſche wypole ſyrlwinſte knieſtvo psches ſwojeho präsidentu kniesa ſi Zahna wutrobu ſbožopſchecze ſapiſhacž. Wuběhnuz tu čzem, ſo ſyrlwinſte wychnoſe hnydom na próstwu kruhnu herbſku bibliju (noweho wubjerneho wudawka lěta 1893) pschedpókla. Boh johnuj dale ſylk ſeschke dom we Wulkim Dažinje.

Se Žitawę. ſerjedu 16. meje mějſte Hornjolužiſte towarſtvo wědomoſcž, kotrejž ſo hewal w ſhorjelu ſhodžu ſwiedzeniſtu ſhromadžisnu w Žitawje. Na poſedzenju w wulkej ſali radneje kheſe ſo wſchelake pschednoschl džeržachu, bjes nimi tež ſmertne wopomnjenje nebo knieſa can. cap. ſchol. Hórnika knies farat Jakub ſi Miechwaſidla poda.

— (Wuſlady na pschedhodne wjedro.) Bliſtše dny ſo wjedro naſſkerje hſchcze bôle ſeſopl.

S Budyschina. Towarſtvo Pomož ſa ſtudowazych ſerbow woſbu ſrjedu po ſwiatkach ſwoju ſamich hłownu ſhromadžisnu. Lepje hacž druhé lěta bě ſhromadžisna tón króz wopytana, psched ſapisk ſyrlwinſtchich wopolaſowaſte 27 mjenow. Pschedyda knies farat dr. ſeſtich wotewri ſhromadžisnu wutrobnje pomiaſtajo ſyrlwinſtchich a wo ſamérach towarſtwa rěc ſpomni na to, ſo drje je ſamoženje towarſtwa psches wjetſche dary a legaty w běhu 14 lět ſo woſkručzilo, tak ſo mžemym ſi džela na ſwojich nohaſtacž, ſo pak tola dobrowolnych darow, legatorow a woſebje ſetnych pschednoschl ſwojich ſobustawow tež dale parowacž njemozemym,

dokelž su samery towarzstwa dale a wjetche. Na to czitasche pismawiedze i. sarač Škola prenju rosprawu, kotrež tudy we wuczahu podawamy. Towarzstwo Pomozy dokonja letza 14. leto swojego wobstacza a je sa tuton czaš jara spomozne skutkowało. Swoj dalschi nadawki drje budze towarzstwo tež dale i najmniejschemu i dzela dopjelsicu mōz, dokelž je samożenje psches 19,000 hr. a po saradowanskim porjedze maja so $\frac{3}{4}$ danje rosbjelęcę. Tola nadawki towarzstwa a teho dla tež potrebowscie leto a bōle rostu; so by towarzstwo tutym doscž czinicu mohlo, je trēbne, so wskitke kobustawu swoje winowatoscę swemu dopjelsinje. W minjenym lēcje wudželi towarzstwo 775 hr. pomozy do 13 studowazch, a to pjećim po 75 hr., dwemaj po 60 hr. a schesjom po 50 hr. Schiož je i khudeho prawa studował, derje srosumi, tak wažna je taſka pomozy a tak jara witana. Studowazg Šerbia, kotsiž su potrebi a mjes Šerbami a sa Šerbów skutkowacj klubja, maja prawo so wo pomozy samołwječ, a pschedkydwo towarzstwa taſki h prostrow ženie njewotpokaze; kōde pravo pak tež połasuje na winowatoscę, nihdze njeje prawo hies winowatoscę. Tuta wobsteji sa studowazch Šerbów pschede wschem w tym, so klubja, dokonjawski swoje studije, sa Šerbów a je-li možno mjes Šerbami skutkowacj, potom pak tež w tym, so, dozpiwski sastojnstwo, so prózuja, doſtatu podpjera towarzstwu po možnosci soho wróciej. Tola hdze su winowatoscę? Pschezo soho dyrbi pschedkydwo wobzarowacj, so wschelazy, kotsiž tola mohli, na to rjemybla, so bychu doſtatu pomozy abo tola i najmniejschemu džel towarzstwu wrózili: druhim potrebnym i wuzitku. — Ssobustawom njeje towarzstwu loni žanych pschibylo; w sberanju lētnych pschinostkow pak je nowy knies polkadanik po možnosci rjad pschihotowacj pytał. Heward je so djelo pschedkydwa w tym hamym porjedze dokonjało kaž druhe lēta. Boh džyž tež i tejele hlowneje shromadžisny nowe żohnowanje na towarzstwu sa spomożenje zyloho Šerbówstwa tak wažne wulinjez. — Na to széhovasche sliczenje polkadanika kniesa pschekupza Gruhla. S liczenja tudy wosjewiamy, so je w dokonjanym lēcje tētnych pschinostkow 200 hr. 60 np. so saplačižlo, so je towarzstwo 775 hr. pomozy wudželiło a so jeho samożenje w tu kniwlu 19,471 hr. 26 np. wuczinja. — Hdzyž bē połkadniowe sliczenje so kniesomaj kantorej Bartkej a wuczerzej Kralej i pschedladowanju pschedepodało, kročeje hlowneje shromadžisna i wolskie nowego ssobustawu do wubjerk na mestno semréteho kniesa scholastika Hórnika, ssobusatožerja Towarzstwa Pomozy, kiz je pschezo i wolskie luboscę jeho samery sastupował a spechował. Po naiječe pschedkydwa wuſtoli hlowneje shromadžisna jeno hložnje kniesa Jurja Luscjaniskeho, Can. Cap. Scholastica w Budyschinje, kiz tež wolsku dobrocziwje pschija a klubu, so chze samery towarzstwa swemu spechowacj pomhacj.

S namjetow, kotrež na to széhovachu, bē najwažnisi pschedkydwo hame stajilo: so by hlowna shromadžisna wuſtawki towarzstwa w tym pschemeniła, so so hlowne shromadžisny wiaz w „Bramboriskim Zažniku“ powolacj nietriebale, ale jenož w „Šerbiskich Nowinach“ a w Budyschiskich němickich. Stajeny namjet so jeno hložnje pschija; duž so tuton paragraf we wuſtawach na to waschnje pschemieni.

W dležschim rosmolwienju wuſtawach pschitomi potom hiscze wschelate towarzstwo spechowaze praschenja. Wožebitu radoscž wubdzi kniesa pschedkydowa poweſz, so w bližschim czaſu towarzstwo swoje samożenje psches 20,000 hr. powyschi, dokelž so wotkasanje nadobneje dobrczecki, wudoweje kumšchowje i Ratarjez — 2100 hr. — uam wuplacz. Džiwajo na to, so lētnych pschinostkow ssobustawow jeno 200 hr. dostachmy, njehamy sakomdzicę tež tudy saho czeſcenznych ssobustawow, kotsiž so sakomdzili, na tutu ich winowatoscę dopomnicz. Wo tym reczizy wuſtachu pschitomni dale, tak mohli njeporjad w placzenju wotstronicz. Skonczne so w tym siednoczichu, so maja so tajzy, kotsiž 2 lēcje swoju pschibluschnoſc sakomdzichu, w 3. lēcje wot polkadanika pominacz. So by doſpolny rjad sastupil, budzetaj pschedkydwo a wubjerk zyly sa piž so obustawow dokladne pruhowacj, a dwelle, kotrež wotstanu, so pschedkydnej hlownej shromadžisnej pschedpołoža. Hdzyž běchtoj kniesaj Bartko a Kral wosjewiloj, so staj sliczenje kniesa polkadanika pschedladawski wscho w dobrym porjedze namakało, wobſamknj so shromadžisna i czitanjom a podpiſanjom protokolla.

Přílopk.

* Se Žahana pišaja: Bur Trudler, tež Škowat rěazy, w bližším Hirſchfeldze bě runje i hontow domoj pschibylo a swojej žonje tselbu

wotedał, so by ju ſkhowala, njebe pak ju wutſelik ani wuprōdnik. Žona tselbu do jistwy staji, hdze so horty 20 lētny motrocž Breſchneider na nju dohlađa, ju do rukow wsa a so i njej ſabjeracj. Ma dobo so i njej do ſkuzobnie holzy Baldermanek, kiz wotna trēscie a i kotrež bē bližsche ſnaty, sameri a džeshe: „Něk cje ſatſeu.“ Kedma bē to wuprajš, dha tež hiz tselba ſkupna a holza na ſmijerc ſranjena i ſemi padnu. Šukla bē jej do ſkribjeta ſhata, a ſa mało mjenišchinow njeſbožowna holza swoje młode živjenje wudycha.

* W Schpandawje su so pschi twarzienju noweje ſchule ſchodowe rōſtry, 18 metrom wysoko, ſlamate. Scheszo murjerjo do hukubofscie padnuću; tjo buhu jara a tjo mjenje wobſchłodzeni. Roshty su njeſakorisy ſaložene byłe. Czeja je wina, so ſudniſzy pschedpytuje.

* W nětczishim czaſu je drje pschihódne, na to połasacj tak manym so pschi njejedrje ſabjeracj. Schiož wora, njech pschi bliženju hrimanja ſlot hnydom i pluha wupſcheinje; pschetoz ſnate je, so wscho želeso a worzel blyſk na so czehnjetaj, kotrež pschicžim dla dže tež žinjenzario pschi njejedrje hnydom swoju koſu na boſ połoža. Potom njech pschi njejedrje ničto ſlotu domoj njebeži, njech po možnosci ſrijedz drôhi dže, a jeli so ſlot abo wós wodzicj, njech něcht so hoka abo ſady njeju dje. Pschede wschem dyrbi pak so na to ſedźbne czinicj, so kōzdemu wulki ſtrach hrosy, kotrež pod ſchtomom psched njejedrom ſkhow pyta. Husto je ſkylhacj, so je njejedro do ſchoma dyrki; duž je pschezo ſlepje, radſho do kože ſmoknucj, hacj pod tajkim ſkrywom so ſarafacj dacj.

* Lubowarjo rōžow so na to ſedźbliwi czinia, so so w lētischiu naſeču bruna mała huſanza, nihdze 7 milimetrow wulka, połasuje, kotrež rōžowe pupli wotjerje. To je larva rōžowej kuntwory, małuskich, na muchu podobnego pschedkaſanza. Schiož ſwojim rōžowym pienikam w lēcje ſanicz nochze dacj, njech něſkole czećwici ſkonzuje.

* Krawoſki miſchtr Dowe je hwoj psched ſulkami ſawęſciany labat nětko wědowskemu pruhowanju pschedpołožil a to 20. haprleje Barlinſkemu chirurgischemu longreſej. Mot njeho pschedproſcheni so chirurgojo po požedzeniu w ſymſtej ſahrodze ſhromadžichu. Najprjedy amerikanski wumjefſki tſelz kapitan Martin hwoje ſhumſkty połaſowasche, kotrež ſebi tež tudy swoju verje ſakluženu ſpoboru namakachu. Wſchal wón Tela wo wjele do ſady ſtaja, i tym, so i dwójnym wutſelom dwē jeſi i człowjekowje hlowy tſeli. Prjedy hacj Dowe wo ſwojim labacze roſprawjeſche, połasa Martin wulſtonu móz malo kalibriskeje tſelby i tym, so i jenym rasiom 70 cm. doki, miętloſty dubowy kloz pschedteli. Hoſczo mózachu so i woczonaj pschedswedzicj, so běchū tſelby i woprawdzithmi wojeſtymi patronami natylane. Potom Dowe hwoje wutrobeno i jeho labatom ſalitane tſelenju poſkici, kotrež jeho pječ ſrōč po ſpochi zylo njeſobſchłodzenego wostaj. Knies Dowe so kōzdy ras jenož troſčku ſatorje a to, kaž prajesche, jenož kuſla dla. Pschedladowarjo pak so kōzdy ſrōč ſtſlne ſtrōjichu, so wē, so njeſtrjarawski. Tež hordosny lón ſ labatom ſalitany so ſpobižwajo wobhladowasche, hdzyž do njeho tſelichu. Po pruſy ſebi chirurgojo i czejvadami na jewiſhco ſhatajz ſabat ſwemu wobhladowachu a so kniesa Dowa wo czorne a běle praschachu, tak ſo možesche jim wohi Dowe lēdom dowotmolwicj a so jim dowobaracj. Kniesa chirurgojo pschedpytowachu tu wēz jara njeđowěrnje, kotrež njeđowěru ſim Dowe hětro ſa ſlo wsa. A tola so mužam wědy džiwacj nje može, so ſebi doſpolne pschedpytanje tajſeho wažnega praschenja ſadaſu, so bychu so w ſwojim roſhude ſched mylenjom ſakhowali. Najbole ſo wo tym jednasche, ſchto ſo ſ ſulkami stanje. Zeli w labacze težaz wotstanu, dyrbi ſo to tola ſ wobčezowaniem ſabata do połasacj hdzecj. Hdzyž ſhubi ſo wulſtona ſulžyna móz, hdzyž ſo ani do hiberna ani do czoploty njeſchewobroczi. Šalon ſo ſbjerzenju mozy ſo nimale powali ſ Dowowym ſabatom. We wuczbie wo ſyſtſkich ſakenjacj njeje pschedkada, so by ſukla ſ tajſej hoborskej pscheraſnoſcju w Dowowym ſabacze do tyſaz ſchelow roſlētacj mohla. Schtožuli ſebi wo Dowowym ſabacze myſlimy, wón ma wulku ſajimawoſc ſa wědu, ſchto hiz dyrbi kniejerſtwo ſamoz, ſo ſ nim lieži. Skonczne ſbželi Dowe, ſo ma wot pruſkeho ministerſtwa poruchnoſc ſemu ſwobi ſabat wulſtacj. — „Lokalna korrespondenza“ 23. hapr. hiscze ſbželi, ſo ſtaſ dwaj ſaſtojniki widžaloj, ſo je ſo rano ſabe jedyn knies do mjenowaneje ſahroby ſwiesſ a na jewiſhco ſentralneho hotelu wſchē wěz ſchimjetak. Majskeje je wón Dowowym ſabat pyta. Hdzyž ſo wobledžwarjej pschedbliſſtaj, je do ſentralneho hotelu czečnul. W 11 hodzinach ſo tſelerſta pruha na Dowu psched offiſerami wotmē, ſotrymiz bē tež hoſc ſchibylo, kiz bē w hoſczenzu ſchenožowal, a tiz je po ſdacu ſranzowſki offiſer. Dokelž jeho předy mjenowanaj ſwedkaj ſa tež ſpōſnaſctaj, kotrež bē rano na jewiſhco ſhodzit, ſu jeho ſe ſahroby wupokasali.

* So by khejora widżecz mohla, je schiwořt kryženja w Schpandawje młoda holza s hłowu psches woknowu schlenzu pschejela. Hdyž Majeſtoſc po scherolej droſy jedžesche, tež wschitzu klužobni jeneho doma do prędka khwatachu, a kucharka runy pucz wot pjezaka do wokna flegi, kotrež mějesche sa wotewrjene. Hnydom s hłowu w roſraženym wokne težesche, so ho s njego wudobycz njeſamōžesche. Khejor to wo- gladawſchi, ho poſměwknjenja ſdzerječ njeſamōžesche. Holza je s někot- rymi ſnadnymi ſchmarami na wobliczu woteshyla.

* Jedyn korežmat w Königsſhütte w Schlesynskiej wondano poliziji wosfiewi, so jemu njeſnaczi paduschi poſpochi zyrobu kranu. W běhu poſledních lét bě ho jemu pječa ſa 2000 hrinow zyrobu kranulo. So bychu paducha wuſlēdzili, ho polizistojo na ſkańcu ſtaſiſtu. Hdyž běchu hodžinu počakali, ho woſoko nich njemde hanjenje a ſlakanje ſapocja. Polizistojo bōrſy ſpoſnachu, ſo tam wulka hromada wulich myſchow ſathadžesche. Hdyž čyžchu ſchyri- nohathych ſranzow ſehnaczi, ſich tucz nadpanuču. Duž dyrbjachu polizistojo cęklucz, ſo ſich njebychu myſche ſkuſake.

* Wulke džiwanje w Hamburgu ſoječe komandanta a ſykarja jeneje pruskeje krajneje ſylawy ſbudžuje. Wobeju winuſa, ſo ſtaj wjazore twarjenja ſe ſamyſtom ſapalitoj, ſo byſchtaj na město wohnja prěnjej pschijeloj a ſa to 15 hrinow wucžinaze myto doſtaſoſi. Komandant a ſykar ſyki prěnim pscheklyſhenju wſcho přejſčtoſi, na čož komandanta ſi jaſta puſčezichu, bjes tym ſo bole podbladneho ſykarja hiſhce ſoblikowachu. Šudniſtwowym ſaſtojniskam ſo ſkónczne poradži, ſe ſykarja wuſnacze wo jenyim wohnje wuſluſhovacz, pschi čimž tał cęzli poblaſt na komandanta paduſche, ſo tuteho druhu króč ſajachu. W poſledním čaſu je ho woſko Hamburga wospiet paſlo; ſpodžiwnie bě, ſo ſykarja ſajateju kózdy króč prěnja na měſtno njeſboža pschijedze.

* Danskli ſtoryjet, Olaf Jensen, kotrehož gyle ſiwiſenje je jara ſpodižiwe, je ho psched někotrymi dnjemi do Kopenhaſena wróciſi. W lécze 1862 bě ho do Australiskeje podaſ, hdyž je bydom lét doſho ſkoto ryk. S pilnoſcu a ſe ſlutniwoſcu bě ſebi něſtoto pjenies na- hromadžiſ. Duž ſo do Port Darwinia pschi režy Pintrek poda, ſo by tam ſam ſa ſebi dželat. Tudy bohate jamy namaka, kotrež wobbljelacz daſche. W běhu džeſacj lét bě 8,000,000 krónow dobył. Někto ſo ſkumertuje do jeneje džiwalownyj ſalubowa, kž bě ſ kelleſtli ſaſnom do Port Darwinia pschiczaňu. Wona bě bžowka jendželskeho majora, a bohaty ſtoryjet ſo ſ njej woženi. Někto wſchě jeho myſle jenož na to džechu, ſo by jeli wſchu móžnu wolu dojſelnik, njeſtarajo ſo wjazh wo ſwoje dželo a podkopki. Jene jendželske towarſtvo jemu ſa jeho podkopki 40,000 puntow ſterlingow (800,000 hrinow) ſadži. Wón pak jemu je njeſpheda, ale ſe ſwojej młodej žouu jenož na krótki wopyt do Kopenhaſena ſapucžowa. Hdyž na wróčopuczu do Sydnajaj pschindžeschtai, žona praji, ſo dale pucžowacz nôčze, dokež je jej w Port Darwinie pschicza, duž radſho w Sydnaju woftanje. Dokež muž jeje wolu pschewinicz njeſmōžesche jej 10,000 hrinow woftaji, ſo by ho ſaſhydlicz mohla a pucžowashe ſam do Port Darwinia. Dželenje wot lubowaneye žony pak doſho ſnjeſcz ujemōžesche, a ſo by ſebi ſyſt ſahnal, pič poča. Nas ſhorti, ſo je jeho žona Sydnaj wopuſtečila, jemu njeſſewinschi dže je ho podaſa. Duž wobohi muž zku Australiſku a zku Ameriku pschicza, ſo by ju namakał, ale podarmo. W ſwojim ſadweloſanju wón ſwoje ſkote podkopki ſa 560,000 hrinow pscheda a pschedo hörje a hörje do wopliſtwa ſapadnu. Škónczne dyrbjiesche na duchu ſkhorjem do hojernje. Hdyž bě wot- ſkhoril, jemu jeho rečniſk radžesche, ſo by ho do Danſkeje domoſi wróciſi. Po tej radze je tež někto něhduſchi milijonar a ſtoryjet ſi powoſtancku ſwojego ſamoznenja jako ſamotny, cęlinje a duchownje ſlemjeny muž činiſit.

* Čeſtna burska ſwójsba je pschi cęzli ſtaraskim džele we wſhy Urusckowje w Tulaſkej guberniji w Ruffej ſiwi. S jeje hłowu je něhduſchi roboczan wjeſtka Schachowſkeho; wón je 104 lét ſtary. Staroba jeho džewječ hiſhce ſiwi w 900 wucžini 50 hacž 80 lét. Dwejo ſi thyle ſynow ſtaj cęzli pječadwazecziletnu wojetſtu klužbu pod zarom Miklawſhom pschicraloſi. Kaž ſtarſki ſyn je tež hiſhce nan połnje cęzli a cjerſwy, to ſamo ma ho hiſhce w wjetſcej měrje wo ſynach, 50 hacž 60 lét ſtarych, praſicž. Woni ſwoje poła poſiadnie dželaja a ſu zykej wſhy ſi pschilladom. Wjeſtkenje ſi wér- nyim wſholowadzenjom na tule ſwójsbu ſħaduſa a pschi kózdej nalež- noſczi poła njeje dobru radu pytaſu. Spirituoſowe napitki, palenz a wino, nan a ſynojo jenož ſ redka wužiwaja a ho pschi tym kručze wěſteje měry džerža. Hdyž je nan družby wjeſtkeje myſhliczki, wón ſamo troſčku porejwa. Kaž wón, tež jeho ſynojo tobak ſchnupuja, lotrž ſebi ſam dželaja.

Cyrkwiſke powjesče.

W Michaſſej ſyrlwi ſmjeje juſje njedželu ranu w 7 hodž, ſarac dr. Šeſtak ſerbſku ſpowiednu recz, 1/29 hodžin ſerbſte a w 10 hodž, němſke prebovanje.

W Michaſſej ſyrlwi: Marcin Koſla Tschentſcher, viwačti miſchr w Berthelzdroſie, ſ Augustu Olgu Wiczežek w Pschiczezech. — Jaromir Wilem Rjencz, dželacjer w Draždjanach, ſ Hanu Ernestinu Stübnerem w Katarzejach. — Sandrij Mifliſch, Injeji ſtrahnik w Czichowicach, ſ Mariu Theresiu Janthę tam. — Jan Ernst Wemar, hospodački pomoznik w Delanach, ſ Mariu Theresiu Kuchtarjez w Jeſtezech.

W Katolickej ſyrlwi: Pawol Julius Karl Schnell, ſchew ſ Mariu Theresiu rodž. Lorenež. — Josef Jung, ſeržant, ſ Mariu rodž. Barrassez.

Křeſen:

W Michaſſej ſyrlwi: Pawla Hana, Koſle Oth Fechtnera, ſubloweho in- ſpektora w Börlu, dž. — Jurij Maz, Juria Koſle Ferdinandu Mittelstraße, tſcherja na ſidowje, ſ. — Max Gustav, Jana Jurja Wiazki, poſonečja we Wulkiim Wjeltowie, ſ. — Robert Wilem, Jaromira Roberta Kuchtarja, wo- bydlerja woſkřeſneho wuſtawa na ſidowje, ſ. — Hanja Gertruda, Ernsta Hermanna Scholty, ſublerja w Börlu, dž. — Emilija Ida, Jana Hendricha Tannerta, zjehelneho dželacjerja w Delnej Kinie, dž. — Ernst Bohuwer, Jana Augusta Kilianna, fabrikarja w Dobruſchi, dž. — Ida Augusta, Sandrija Wyręca, fabrikarja w Dobruſchi, dž. — Ernst Alwin, Koſle Ernsta Schustera, ſalarja na ſsokoſzy, ſ. — Emma, Ernsta Jaromira Kuchtarja, ſtejerja a zjehelneho dželacjerja w Jeſtezech, ſ. — Max Alwin, njemandž, ſ. w Wul- kiim Wjeltowie.

W Katolickej ſyrlwi: Hilžbjeta Margareta, Franza Brauna, ſchewſkeho miſchtra, dž. — Pawol, Jurja ſsueheho, dželacjerja, ſ.

Zemrječi:

Džen 10. meje: Martha, Jana Reininga, dželacjerja na ſidowje, dž., 3 l. 4 d. — Jan August Jurij, njemandž, ſ. w Bresowje, 12 d. — Friedrich August Klingſt, ſchew, 33 l. 6 m. 22 d. — 11. Pawol Mužik, kranz, 39 l. 10 m. 13 d. — 12. Hanja Augusta, Jaromira Koſle Schrötera, fabrikarja na ſidowje, dž., 2 l. 8 m. 18 d.

Plačiſna ſiwi a produktow.

Siwiow dowos w Budyschinje:	W Budyschinje		W Lubiju	
	12. meje 1894		17. meje 1894	
2369 mečhow.	wot ml. np.	hacž ml. np.	wot ml. np.	hacž ml. np.
Pscheniza	7	35	7	94
	6	62	6	59
Rožka	5	63	5	25
Jeczmien	6	86	7	67
Wowk	7	70	8	80
Hroch	8	89	11	72
Woka	9	72	10	9
Zahy	14	—	17	—
Hejduska	16	—	16	50
Berny	1	40	1	20
Butra	2	50	2	—
Pschenicza muka	6	25	16	—
Švana muka	50	—	9	50
Ssyno	50	—	4	50
Słoma	600	24	25	—
Prokata 1824 ſchtuf, ſchtufa	15	—	29	—
Pschenicze wotrubý	4	25	5	—
Švana wotrubý	4	50	5	—

W Budyschinje placjeſche: kóz pscheniza (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np. hacž 12 hr. 75 np., žolta 11 hr. 25 np. hacž 12 hr. — np., kóz rožka po 160 puntach 9 hr. — np. hacž 12 hr. 18 np., kóz jeczmienja po 140 puntach 9 hr. 60 np. hacž 9 hr. 80 np.

Na Burtch w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 21 np. hacž 7 hr. 35 np., pscheniza (žolta) wot 6 hr. 90 np. hacž 7 hr. 12 np., rožka wot 5 hr. 63 np. hacž 5 hr. 75 np., jeczmienje wot 7 hr. — np. hacž 7 hr. 10 np., wowk wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 75 np.

Draždjanſke miaſhove placjeſny: ſowjada 1. družiny 58—62 hr., 2. družiny 53—57, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěſneje wahi. Dobre krajne ſwinje 44—47 hr. po 100 puntach ſi 20 prozentami tari. Čeſlata 1. družiny 55—65 np., po punče rěſneje wahi.

Wjedro w Londonje 18. meje: ſaſne.

Koſy, Koſy, Koſy
a ſerpy
 naſtránsche a naſlěpſche koſy ſupuſecze jenož w najwjetſchej pscheda- wačni ſeleſných tworow
 „w Budyschinje“
 pola Gotharda Behrendſa
 na bohatej koſy
 pschi buſtowých wikač a na bohatej koſy,
 na bohatej koſy ſi napſhęcza hoſczenza ſi wiwojeſ tiegi.

W o b ſ a d ź i e ź

ma ſo 1. juliſa t. l. 3. wuczeſke měſto w Budęſzach, pod kollaturu kralowſkeho miniftra kulta a ſjawnego roſwuczenja ſtejaza. Jeſo dohody wobſteja pöbla ſaſtojnſkeho bydla ſe ſahrožinym wužiwanjom a ſaloníklich ſtarobnych pschitožlow ſ 1000 hrivnow kataſteſkeje mſdy. Žadaczeljo, herbſleje ręce mózni, kofiz dyrhja ſo na hudžbu wuſtejcz, njech požabazy liſt ſe ſaloníklimi pschitožhami hacž do 30. meje t. l. podpihanemu poſcęelu.

W Budęſchinje, 15. meje 1894.

Kralowſki wokrjeſkny ſchulſki inſpektor.

Schulſki radicel Řabik.

B.

Maſhina kheža na ſwonkownej lawſkej haſy čo. 56 je placzisny hódnio na pschedan.

Wobſteder.

Kheža na pschenajecze abo na pschedan.

Maſhina kheža w Nowych Vorſhizach ſ 3 ſtwami, kuchinju, ſ wulkej ſadowej a ſadowej ſahrobu je ſ niſtim naplaſzeniom na pschedan abo na 6 lét na pschenajecze, ſo pschihodžaza ſa wumjenkarjow abo ſa rjemjeſhnikow, woſebje by jedyn czaſznikat doſčz džela namakal. Dalsche wukafa Heinrich Dietrich w ſetonju pola Budęſchyna.

W Radworju je kheža 88b ſ 5 kózami pola a ūli na pschedan. Woſozja kúpnich pjenes móže ſtejo woſacž.

W Jenſchezag je kheža cziſlo 17 ſ kózom pola a dobrej ſadowej ſahrobu na 6 lét na pschenajecze. Dalsche je pola gmjenſkeho pschedſtejcerja tam ſhonicz.

W Vorſchanskej woſadze bliſko pschi ſalkich mjeſach je žiwnoſć ſ 15 jutrami dobreho pola a ūli a hole na pschedan. Dalsche je ſhonicz w wub. „Sſerb. Nowin“.

Rjana žiwnoſć
ſ 15 kózami jara dobreho pola a ūli, ſ wulkej ſadowej ſahrobu w zyklwinskej woſy, njevaloko Budęſchyna, je na pschedan. Dalsche je ſhonicz w wudawaſti „Sſerb. Nowin“.

Wutro.
Wutro 22. meje dopołdnja wot 9 hodzin ma ſo na ſběnež ſuble w Jenſchezag pola Ralez hofpoſdarſta a domjaza nadoba, jako: 1 ſykanjowa maſhina, 1 plolanſka maſhina, 1 butrowa maſhina, 1 deſimalna waſa, 1 ſchijaza maſhina, wſchelake meble atd. atd. psches wjeſne grychty ſa hotowe pjenieſ na pschedzowanje pschedawacž.

Pschedzowanje leſneho ſlania a drjewa

ſe ſněhom ſlamaneho na ſuborniczañskim reverje wutro 22. meje dopołdnja w 9 hodž.

Šromadžima pschi hajtowci. ſe ſněne ſarjadniſtwo.

Jedźne běrný
wulke, wuberane, po wjeſchich a mjetichich dželbach pschedawa knježi dwór w Džehorezach.

Zadajecze ſebi jenož

Z a c h e r l i n ,

pschetog wón je ſredk, kotrež najruežiſho a węſcziſho mori wſchē držiny pschekazanow.

Schto mohlo jaſniſho ſa jeho njebozitnu móz a dobroſež ręczež, hacž wuſpeč ſeho wulkotneho roſſcherjenja, po kotrež ſaneho druheho ſredka njeje, kotrež ſo wot Bacherlinia wjele kročz njeby pschetręſhil.

Zadajecze pak ſebi kózdy kročz ſaſyglowanu bleſhu a jenož taſku ſ mjenom „Bacherl“. Wſcho druhe je nje-wuſchne podražowanje.

Bleſhe ſo pschedawaja po 30, 60 np., 1 ml., 2 ml.; Bacherlinowy lutowal po 50 np.

Woprawdžity doſtač:

W Budęſchinje pola II. bratow Mierchow,	= = Straucha a Koldy,
= =	= L. Oth Engerta,
= =	= Ernsta Mittascha,
= =	= Jurja Holba w měſczi. hapt.,
= Barče	= C. A. Lukascha,
= Biskopizach	= Pawola Schokarta,
=	= Alfreda Bohmy,
= Bukezag	= Herm. Kſchizanka,
= Kellizach	= Herm. Murby,
=	= Paweł Mikiel,
= Wjasonzy	= E. Ferb. Lehmann,
= Scherachowje	= Ed. Trummera,
= Wojerezach	= A. W. Knichale naſlēd.,
= Wósporku	= E. M. Klauffa.

Parny ręſak w Delnjej Wjasonzy (Niederlenkirch) pod wyžokim ležom
poruča ſo k ſpěchnemu podawaniu hraniteho drjewa, deſkow a latow, kaž tež ſchlowaných ſchpundowanskich deſkow, ſchpundo- wanskich a ſchindzelowych ſeſčnych ſchwatow we wſchē ſherjach po naſtunischiſhych placzisnach.

Kózdu ſobotu ſym wot 11—12 hodzin w ſendziz restawraciji w Budęſchinje na ſtolſkej haſy k ręczam w naſtupanju podawania, placzisny atd.

Korla August Schmidt.

Ręſak G. A. Leunera

w Wuhanczach (Weigedorfje) pola Kumwaſda poruča ſo k ſupowaniu hraniteho drjewa, deſkow, latow, kaž tež hotoveho ſchpundowanja a ſchindzelowych deſkow a wotreflow we wſchē ſwuczenych dohosezach a tolſtezech.

Schischka a Rječza

w Budęſchinje poručataj ſwoji pschipoſnaty dobrý **palenz**, jednore a dwójne ſikery jara placzisny hódn.

Rajſ

punt po 14 a 16 np., pschi wote- wſacž 1/2 a 1/4 zentnarja po 12 a 14 ml. po zentnarju poruča

Th. Grumbt
na ſwonkownej lawſkej droſy.

Turkowſke ſlowki
naſlepſcheje držiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., poruča

Moritz Mjeriwa
pschi mjaſowym torhoſcęju. Destilacija ſnatych dobrých likerow po ſtarich tunich placzisnach.

Zaloſa jara placzisny hódn poručam

Paleny hofej
punt po 140 a 150 np.

Th. Grumbt
w kúpnizy na ſwonknej lawſk. droſy.

Pschedeschczniki.

Vorjedzenje a poczehniſenje
w mojej pschedawarni.

Wöſſ.
Wóſlowy twar a paniki kupuje a placzisny naſlepſche placzisny Hermann Lehmann, mydlańſja na horniczeſkej haſy 3 a na ſitnej haſy 3.

Zokrowy med

punt po 48 np.,
mjetowy ſyrup
punt po 30 np.
poruča

Paul Hofmann
na róžku herbſleje a ſchuleſteje haſy.

So bych po skončeném naletním časzu

svój sklad

žaketow, wobwěschkow, khornarjow, promenadowych a pschedeschčiných mantlow

po móžnosći rucže wotbył, je nětko wjele
niže placzisny
wupschedawam.

Jan Jurij Pahn.

Přeprošenje.

Bukečanske serbske towarzstwo

dowola sebi k swojemu wulětej, kiz změje so njedželu 20. meje, wšitke česčene sobustawy Budyskeje Bjesady, kaž tež wšitke česčene sobustawy Khwačanského a Rakečanského serbskeho towarzstwa hač najpřečelniso z tutym přeprosyc.

Předsydstwo Bukečansk. serbsk. tow.

Budyska Bjesada

změje njedželu 27. meje wulět na Lubysku horu. Wotjězd z Budyšina po železnicy popołdnju w 2 hodžinomaj. Či, kotriž chcedza so při wulěce wobdělic, chcyli so hižo $\frac{1}{4}$ hodžin na dwórnišcu zeńc a sebi jězdnou khartku po poniženej placzisne, 45 np. wučinjacej, pola předsydy wotewzać. Wječor po wulěce budze mały bal na Funkenburg. Domoj so w nocu 27 mjenišow po 12 hodžin wróci.

Předsydstwo.

Njedželu 27. meje

Spěwanski konzert

w Wehliz hosczenzu w Maleschezach,

wuwiedżeny wot mujskeho spěwanskeho towarzstwa tam. — Sapoczątk wječor w 8 hodžinach. Po konzerze sa wopytarjow **bal**.

Wo bohaty wopyt proštytaj

Wehla, hosczenzár. Spěwanske towarzstwo.

Nowa pschedawarnja.

So tuthym k wjedženju dawam, so bym w swojim domje na snutskownej lawskiej haſy 12
(pschi lawskim tormje)

ſſlād

porzlinia, kamjeniny, schkleničzanych tworow
a Mischanského porzlinia

ſaložit.

Wo dobročinnyh pschistup prošy

ſ poczeczowanjom

w Budyschinje, 8. meje 1894.

J. G. Schneider.

Czajnikli so dale pschedawaja a porjedzeja. **—**

Jako kwaſne a ſladnoſte dary
w wulkim wubjerku a po tunich
placzisnach

khofejowe servižy,

piwowe servižy,

mijne servižy,

likérowe servižy,

kiszalowe a wolsjowe menaje,

sloczane ſchalski po 25 np.,

ſhalki po 5 np.

porucja

Korla Barthel
w domje herbskeje knihicjicjete

Bonjazu drastu

najjedorniſchu a najwoſebniſchu
tunjo ſchije

Hana Michalkez

herbska ſchwalcza na ſotolskej haſy 30.

Dobra džowka ho hnydom na
knježi dwór w Deltnej knježi pyta

Holza do kuchinskeho a domja-
zeho džela k 1. julijszej pyta Her-
mann Alemmu na bohatej haſy.

Skužobne holzy, ſkužobne a
hródzne džowlki, ſrénkow a rólych
pohončow, wolažych, dželacjekle
ſhwobsy pschi wyžolej mſdze pyta
Spannowa na malej bratrowskej
haſy.

Wuſtojny ſhvěrny woženjeny
hejtman ho na jene rycerſtublo
pola Budyschina pyta. S knihu
njech ho samolwi pola Korle
Meisela w Budyschinje na horn-
cetiskej haſy.

Starſche ratafske hospoſy, hamo-
statne abo pod wyſchšim wodženjom
hospodački ho k 1. julijszej pyta.
Derje poruczene njech ho parſhonczy
samolwi pola Korle Meisela na
horncetiskej haſy.

Hnydom a poſdžiſko do Dral-
dzanskich stron pschi wyžolej mſdze
dželi, kuchinske holzy, hródzne
džowlki, ſrénkow a wotrocžlow pyta
pschitajaza žona K. Šauerka na
horncetiskej haſy 30.

Wutrobný džak

prajimoj wyžolodostojnym a česčenym knjesam, kaž tež pschedzelam,
kužodam a ſnatym ſ bliſta a ſ dalaſta, ſa tak mnohe a rjane ſvog-
pschedza a kwaſne dary. Boh luby knjes mytuſ Wam taſku luboſej
ſ cjažnymi a wěčnymi ſubkami.

Gusta Hataš a mandželska
robž. Hergutez.

w Hornim Wujesdze, wěrowanski džen 8. meje 1894.

Wutrobný džak.

Na naſchu proſtwu ſa wbohich w Scheschowje, je
ſo tuthym ſe wſchēch stron tak wulſe, miłosćzive podpjeranje wožebje
tež wot herbskich gmejnów, kaž wot jednotliwych wožobow doſtało, ſo
je to ſim a nam wutrobu hnuk. Hdyž něko ſberanje ſmilnych
darow wohsamknem, džakujem ſo ſ zykej wutrobu wſchēm dobročelam
a pschedzem ſim a jich wobydlenjam Boži ſchit a Bože ſohnowanje.

W Scheschowje, 15. meje 1894.

Swobodny knjes Bietinghoff ſ Riesch, farat Jakub, rycerſtubl.
najenl Beyrich, gm. starſchi Lukasch.

„Serbske Nowiny“ wudawaſa so kóždu sobotu. — Štwtlétta předpłata w wudawaſni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čiſto płaći 8 np.

Zo nawěſtki, kiž mab. so w wudawaſni „Serja Now.“ (na róžku zwonkneje lawſkeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maya so štwórtk hač do 7 h. wječor wotedać.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawaſ Marko Smoler.

Čišć Smolerjec knihiččeřeňe w mačičnym domje w Budysinje.

Čiſlo 21.

Sobotu 26. meje 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Jego Majestoscí kral Albert, kotryž w tu kówiu w swoim Sibyllenortskim hródze w Schleſyńſtej pschebywa, ſo na nowy tydžen do Barlina poda. Wón budže 30. meje pschi paradže gardewoſakow pschitomny. W tém ſamym časzu tež ſakſki prynz Jan Jurij a jeho mandželska do Potsdama k khějorſkim mandželskim na wopht pschijedžetaj. Wonaj budžetaſ teho runja naletnej paradže nad gardewoſakami w Barlinje a Potsdamje 30. a 31 meje pschihladowac̄.

— Pschi nowoſaloženju němskeho khějorſtwo ſo něhduskim khějorſtowym ſtawam (něhduskim ſamostatnym wjetchowſkim a hrabińskim ſwójbam) prawo wostaſi, po kotrymž krajne dawki dawac̄ njetriebac̄. Psched dwěmaj lětomaj pak je khějorſtowý ſejm wobſamkuł, tole prawo ſběhnueč a ſa to mjenowanym ſwójbam pjenegne ſarunanje wuplaſcic̄. Sarunanska ſuma je ſo nětko poſtaſila; wona 1,645 646 hríwnow wucžint.

— Pschi njepſchewazym pscheměnjenju wojetſkeje draſin a wuhotowanja ſu ſkonečnje wuſpěch dozpili, ſo ho hodži nětčiſcha draſta a wuhotowanje wo 9 puntow polžic̄. K temu hiſhce ſ pomjeſtſchenjom munizije a ſypanſkeho grata a ſe ſawjedženjom noweho težaka dalsche polženje wo 5 puntow pschitubze. Duž budža pěchzy w pólonym wuhotowanju něhdje 14 puntow mjenje njesc̄ trjebač̄.

— Ratačska komiſija pruskeho krajneho ſejma je wobſamka, žezejmę namjetowac̄, ſo by ſo pláčisna ſa hońtwinſke kharthy na 20 hríwnow powyſchila. Dale chzedaž tež w Pruskej rybafke prawo pschitrotzic̄. Možno, ſo wobaj namjetaj wjetſchinu w ſejmje namataj; pschetř w pruskeho ſejmje ſ wjetſča wulzy ležomnoſčerjo a wypožy ſaſtoñizy ſedža. So ſo ſ taſkim pscheměnjenjom ſalonjow njeſpoložnoſč bjes burſkim ludem ſbudzuje, wo to ſo bohužel malo staraja. Kaž je ſnate, ſu tež w poſlednim ſakſkim ſejmje wulzy ležomnoſčerjo ſpýtali pláčisnu hońtwinſke khartow powyſchic̄. Tola am ſo jim načahnuło njeje. Burjo, kotsiž w druhéj komorje ſedža, ſu namjet wulzy ležomnoſčerjow poraſyli.

— Pschi wudoſpolnjaſej wóloje do khějorſtoweho ſejma w Inowraſławko-Mogilnanskim wokrjeſu ſu pôlskeho lekarja dr. Josefa Kschyminko ſ 10,612 hložami wuſwolili. Konſervativny Němz Cimm dosta 1746, němſko-ſozialny Priebe 1449, ſozialdemotrat Bertus 219 hložow.

— Kanſler Leift, kotryž je w Kamerunskej koloniji nahe wuſležene žony Dahomejskikh woſakow pječa ſ rjemjenjatymi bicžemi kuromje bicž dał, a Dahomejskikh woſakow kriudowal, ſo ſu ſo c̄ti ſkonečnje pschecžiwo němskej Kamerunskej wychnoſci ſběhnuli, je pječa ſ Kameruna do Ameriki cžeknul. Naſkerje je ſo nabojał, ſo psched němſkim knježerſtwom w Barlinje dla swoich njepětnych ſtukow ſamolwic̄. Hač je powjeſc̄ wo jeho cžeknjenju wérna, nje-hodži ſo nětkole pruhowac̄. Spodžiwe wſchaf je, ſo Leift hiſhce pschezo do Němskeje pschijel njeje, hač runje je hižo psched dležſkim časom ſ Kamerunskeje wotjēl. Němske knježerſtwo knadž njeby wobjarowało, ſo by ſo na někakje waschnje ſe ſjawnosće ſhubił, jeli ſo ſu woprawdze wobſkózby wérne, kotrež ſo na njeho cžinja.

— Hubjene dželanske wobſtejnosc̄e w Amerize ſu někotremužkuli lóſchi ſlavyle, do tuteho wuſhwaleneho kraja wucžahnuč. To je jaſnje ſ niſkeje liczb̄ wucžaharjow widžec̄, kotsiž ſu ſo lětža roſhudził, ſwoje ſbože w Amerize ſpýtac̄. ſ němſkich pschifawow a ſ Ant-

werpena je lětža w haprleji ſenož 5313 woſhobow do Ameriki wotjelo porňo 12,253 woſhobam w tym ſamym měhzagu loni.

— Větuſe khějorſke manevry budža ſo w naratiſkej Pruskej wotbywac̄. Wone politisku barbu ſ tym doſtanu, ſo budža pschi nich pječza zarewic̄ pschitomny. Tejede pschicžinu dla ruſki pôžlanz Schuwalow w Barlinje do ſapocžatka manevrow na lětneje pucžowanje njepoñdze. Hrabja Caprivi ſo tež tón kroč k wobdzelenju pschi manevrach pscheproſy.

— Cirkhaven pola Hamburga dyrbí ſo pječza do wójnskeho pschifawar pscheturic̄. Dotelž Cirkhaven Hamburgi ſluſha, je pruske knježerſtwo Hamburgski ſenat (wychnoſc̄) napominalo, Cirkhaven a ſ dobecm Rizebittel Pruskej wotſtupic̄, ſa cžož dyrbí ſo Altona Hamburgi pschidželic̄. Hamburgski ſenat hižo wo pruskim namječe jedna.

— Bjes Němskej a ſchpaniſkej je k złownej wójnie doſčlo. Pschicžinu k temu je njehańbicžiwe ſadžerzenje ſchpaniſkeho knježerſtwo pschi wobſamkuju noweho němſko-ſchpaniſkeho wikowanſkeho wucžinenja. ſchpaniſki ſejm hiſhce pschezo njeje ſhmile namakał, wo němſko-ſchpaniſkim wikowanſkim wucžinenju, pschi kotrymž je na ſchpaniſkej stronje wjetſki dobytk dyžli na němskej, jednac̄, hač runje je hižo loni němski khějorſtowý ſejm tutemu wucžinenju pschihloſhoval. Staré wikowanſke wucžinenje, hižo džežac̄ kroč podleſchene, ſ nowa podleſhic̄, je němske khějorſtwo jako njeſnejekliwe ſ nahladnoſc̄u němſkeho khějorſtwo mělo. Duž je ſchpaniſkim wikowanſke wucžinenje wu-powjedžilo a ſ dobowm ſla na wſchē ſchpaniſke twory wo poſojužu powyſchilo. ſenadž ſměje ſo ſchpaniſke knježerſtwo nětko hóle do ſpěcha, žezejmę nowe němſko-ſchpaniſke wikowanſke wucžinenja wobſtrucžic̄ dac̄.

— Áustria. W wuherſkim ſejmje ſu ſalon w ſawjedženju zivileho mandželsku drugi kroč pschijeli. Dotelž žanyc̄ wuhladow njeje, ſo by ſo nětko ſemjanſki ſejm ſ tym poſnuć dał, ſawjedženju zivileho mandželsku pschihloſhovac̄, kde wuherſke ministerſtwo khějora namolwic̄, ſo by nowe ſobuſtawu ſa ſemjanſki ſejm pomjenował, kotrež ſo zivilemu mandželsku ſpječzowale njebyču. Ministerſtowu pschekydu Weckerle je teho dla pjaſt do Wina wotjēl. Wot khějorſtwo roſhuda w tejde wěžy wotwižuje, hač ſo Weckerlowe ministerſtwo dale ſdžerži.

— Franzowska. Franzowska republika je kraj kroktotrojazich ministerſtow. Ministrojo, kotsiž ſo tam poſne lěto w ſaſtojnſtvo ſbjerža, ſu žadni a dyrbia ſo ſ woſhebitym ſamownoſčem ſu-namjenic̄. Do nich ſobuſtawu ministerſtwo ſluſheja, kotrež ſu ſańdženj tydženj psches malicžoſtne praschenje panule. Knježerſtwo bě dželacžerjam ſtatnych ſeleſnizow ſakſalo, bjes ſobu dželacžerſke ſwiaſki ſaſožic̄ abo ſo k taſkim ſwiaſkam pschisamkuac̄. W ſejmje teho dla ſozialistiſkaj ſapóžlanzaj Fourde a Millerand knježerſtwo poročowaſtaj, ſo je towarſtowý ſalon pschepuſlo a namjetowaſtaj, ſo dyrbí ſo ſakſanje w naſtupanju wobdzelenja ſtatnych ſeleſniskich ſaſtojnſtow pschi ſwiaſkach a towarſtwa ſběhnuc̄. Čónle namjet ſo w ſejmje ſ 265 hložami pschecžiwo 225 podpjerac̄. Ministerſtwo, kotrež bě ſo předy teho pschecžiwo namjetej wuprajilo, bě ſ tym po-rajenje pocžepuſlo a teho dla hnydom wotſtupi. Maſa ſa to, ſo je ministerſtwo, ſ kotrežož pschekydu bě Casimir Périer, pschicžinu k wotſtupjenju pytał. Bjes presidentom republiki Carnotom a Casimirom Périerem wot wſchē ſapocžatka žane sprawne pschecželſtvo wobſtalo njeje. Carnotowe preſidentſtvo k lětu wotběhnje. W Périerje je Carnot pječa pschi nowowólkje ſobuprózowarja wo preſidentſtvo wucžut. Duž je jemu, bdež je ſo hodžilo, prečuſke dželat.

— Anarchist Henry, kotrež je nadpad s dynamitowej bombu na klofajownju Terminus w Parizu skucil, je swoj njeskut na guillotine wotpolucil. Poniżelu rano w 4 hodzinach jastnik Henrya se spanja wubudzivši jemu woszeli, so je kmjertna hodzina pschischa. Henry woblednu a so ruce swobleka. Wo jędz a picze won njerodgesche, teg duchowny trošča saňalki skótnik wotpolasa.

Szpaniška. Sztyrjoch anarchistow, kotsz su so lonti pschi mordatiski nadpadże na marschalla Martineza Camposa w Barzelonje wobdzili, su k kmjerci sañudzili. Poniżelu su jich w Barzelonskej zjadli satzili.

Szerebija. Młoduski kral Alexander, kotrež je so swolniwy grat w ruzi swojego biegowskeho nana Milana sczinki, je mero swojich njesalonosćow napjelnit. Po radze swojego nana je won konstituziju, s lata 1888, na kotrež je pschi stupienju na trón pschi hahak, so chze po jeje postajenjach knjegic, sběhnul a postajil, so ma wot někto saňo konstituzija s lata 1869 placic. Rosdzel bjes konstituziju s lata 1888 a 1869 je s tychle jeju postajenjow widzec. Po konstituziji s lata 1888 so 134 sapožlanzow do szemina potajne wuswoli. Prawo k wolenju ma kózdy, kotrež 3 franki dawkom dawa. Statna rada a wychschi suńd so wot skupštinu wuswolita a so njehodzitaj wotkazic. Po konstituziji s lata 1869 pak so jenož 90 sapožlanzow do skupštiny wuswoli, a prawo k wolenju maja jenož egi, kotsz 30 frankow dawkom dawa; sbytknych 44 sapožlanzow kral wuswoli. Statnu radu a wychschi suńd kral pomjenuje a kmé jei w kózdym časzu wotkazic. Konstituziju sběhnuwšchi je kral Alexander hnydom wychschi suńd rospuszcził, kotrež z obustawy běchu so sapowiedzile, kralowy wukas sa placzaz spónac, po kotrežm so kralowemu nanej herbske měschčanske prawa wróča. Káž je snate, bě Milan psched někotrymi létami swoje měschčanske prawa sa dwé milijonje frankow pschedal a kmjatočnje klubil, so do wukraja poniż a so so časž živjenja ženje wjazy do Szerbije njewróči. Tež statnu radu je kral respuszcził. Hdyž pschedzyda noweje statneje rady Nikola Khristicz předawskich statnych radziczelow napominasche, wotkazenske pižmo podpižac, statny radziczel Gjaja swoje podpižmo sa-powiedzi. „Szym kudy“, won prosi, „a s mojej wulkej swojsku pôbla swojeje msdy niczo nimam, tola se žanej kmužku njemóžu falonosć nowych wobstejnoscjow pschipośnac.“ Grubnje je, so je so w naschim kraju telko mužow namakalo, kotsz sběhnjenju konstituzije pschihložu. „Wy so po taškim sapowiedzicze“, Khristicz prasi, „kralej poſluchac?“ „Tu njeje rēč wo kralu“, Gjaja prasi, „ale wo wobstejnoscjach, kotrež su po sběhnjenju konstituzije nastale.“ Drusy wotkazeni statni radziczelso so mjelečizy wotkazichu. So by Milan slamanje falonja nětak samowil, won wudawa, so su radikalni chyli jeho syna s tróna storežic a so chedža prynza Karadzordžewicza, w Winje pschibywazeho, sa krala postajic. Wějty Čebinaz je pseča w mjenje radikalnej strony s prynzom jednak. Wsché tele wudawanja su hele wumyžlenki. Dokelž so kral Milan s polnym prawom boji, so hebi herbski lud njebudze s měrom swoje politiske prawa rubic a sniczic dac, je won wulku liczbu radikalnych sapožlanzow saječ dat. Spodźwone je, so hacž dotal wo žanych njemérach w Szerbiji biechecz njeje.

Herz. (Wježne powiedaniczko.) (Połacżowanie.)

II.

Njedaloč Wonez je hórla a na hórzysteži zyrkej a tam bě dženža kermuscha.

A duž bě so tam dženža telko ludži naschlo, káž bychu hebi fręczeli. Młodži a star — sztózli mějše khwile, bě na kermuschu pschischi. Holz w schterkowanej draseje, so tak ropotacze, a holz wuhotowani, so so holzam wutroba kmjescze.

A to bě hódnje wohladacz wokoło zyrkwe a kethowa! Telko bě tam budow a telko rjanych wězow w nich. Tamle tón hólczez, kíž so swojego nana sa fuknju džerži, džiw, so woczi na popranzach njewostaji. Man drje jemu powieda, so nětcole do zyrkwe poniżetaj a so po kermischach sawescze cžetu wohladataj; ale hólczez njezlyšchi, szto nan powieda! Popranz czechne jeho tak mózniec k hebi, so je fabyl, so nanowje fuknje džeržec a so je runje psched samej bubu stejo wostal. Man halle sa khwilu pytnu, so drje powieda, ale so nětco na njeho njepožluha, haj, hiscze hórje, so je hólza shubil. Sbože sa hólza, so je kermuscha a so su tehdom nanojo pěknischi džili hewat, hewat drje njebě tak derje woteshol.

Man drje kupi popranz — ale szto je popranz, hdyž nima teg tamle teho jézdneho! Haj, teho husara dyrbí hiscze méc a potom

je bohatschi byzli wschitzu generalojo na kmjercze. Schkoda, so dženža nan wějnje rosonnisci byz lac džecgo: hewat by jemu wějce teg kupył husara.

Tamle du Krupez. Kak horda shladuje stara Krupowa sa swojimi džowlami, kíž maja najrjetšu draſtu mjes wscemi holzami. Ale níž jeno stara Krupowa hala na nje, kózdy, schiž je widži, dživa so, kak jim to pschisteji — woszbie pak naſtarach. A szto halle, hdy bychu wjedzeli, so jei Hanka rěkaju.

Krupowa hladasche pak runje tak horda na swojich synow. Holz běchu rjene ſročenai a kruče káž slala. A szto mohi w gylej wokolinje so s tak rjanymi holzami pokasac káž Krupowa. Ludžo hebi powiedach: „To su holz káž mosowan!“ A drusy na to: „To su Krupez s Wonez!“ Macz pak hebi myšlesche: „To su moji synojo!“

Tola hdy bych chył wo wszech powiedacz, kíž tu běchu, mohi zhyku kroniku napisac.

Ludžo pschihadzeja s zyrkwe. Brošlowje festupachu so do kolo, Jan szlepa na húzle, starý baſista wutrie hebi bryle — a hido piſlachu, sztož so hodzescze. Na to festupachu so herz do porow a czechnečku piſlajo do korečmu, a ludžo sa nimi.

Skoro běch fabyl nospomnicz, so hebi ludžo dženža pschi termuschi psched zyrkwe něčito powiedachu wo Krupez Hanzy a wo wjetchowiskim komornym klužobniku. Ketasche drje, so so hiscze něčo wěste prajic njemóže, so Krupez nikomu něčo wějce njepraja, a prashecz so jich něčto njeha. Ale tola mohi so nimale s wěstoscju prajic, so budze kwaž. Hoi, kamo Jan je so něčto woprashat, hacž je wo tym szto kyschal, dokelž herz a kwaž stej wězy, kíž hromadu kluſhatej. Njewém, hacž Jan wopravde něčo njewodzescze abo je jeno tak cžinił — to je czechko shubac — ale praji, so njew. Tón wschak, sztož je so jeho praschal, njeje pytnu, so je so Jan wotmoswojejo wotwobrocil, so je so jeho barba pschimjenila, a so je hebi s cžola setrjeł pot, a s wózka? — mōžno, so je tam něčta kapla s cžola padnula.

To bě po taškim káž hotowe, runje to trjebasche hiscze wychesczeho wobkruczenja, so so komornik a Hanka vostanjetej. Druga wěz saňo běche, so by so tež wuphtalo, hacž so komornik hodži sa Hanku, a Hanka, hacž so hodži sa komornika. Jónske wschak, kíž su so do čirjdy festupale tam mjes dwemaj budomaj, praja, so szto káž sa hebj ſročenaj. Hanka, so so hodži do hrodu, káž by tam wotrosila. Zyle hinal pak powiedaja hebi mužsy, kíž hebi pschizipawa wot starodawna prawo, so lepje ſumija ludži a hwt dyžli jónske. S komornikom so Hanka wulkej ſvoja njedoczala, so drje se wjele kměta nawidžał, so pak je sa to malo wobstaňu, so je wjertawka, so džé njeje Hanka přenja, kotrež chze méc a so — tola szto mohi hebi to wschitko ſpomjatkowac, sztož hebi ludžo powiedaja. Tola jene hiscze, to kmě hiscze ſaflyschat, so džé by Hanka bylo schkoda; starý Krupa by to drje rad widžał, hdy bychu k njemu s hrodu knježa na wopyt klobzili, ale so by jich wopytow tež bory byl kryt; pschetoz knježa, hdyž pschitnu, so bjeru káž wulka woda.

Korečma bě dženža káž woblehnena. Samožnišchi su drje hiscze sa blidom, dokelž wobied traſe kermuschi jara doho, ale sa to je wokoło korečmu hólčatow a džeczi, so mohli korečmu wotniesci, hdy bychu so do njeye dali.

Hido bě wulki časž k wjeczeri. Ludži bě w korečmu wschopate. Starschi hospodarjo klobzachu drje we jstwie pschi piwje — ale szto to wschopmásche! Sbožowny bě tola, sztož mōžesche rejowac.

Ale dženža piſlachu tež Bróšlowje káž na pschemoh. To so kamo wot so rosumjescze, so Bróšlowje tak piſlaja, káž Jan drje herz we wokolinje, a to nikomu halle na myšle njeſchitndže, so by wo tym halle wjele rēčał. Dženža pak tola, dokelž bě tu wjele zhykých holzow a hospodarjow, powiedaschtaj dwaj Woneczanskich hólzaj zusemu: „Nó, njeje to rjane piſkanje, szto?“ Ale zhyk ani njewotmoli; s blyſkozimaj wocžomaj czerjeſce do reji, káž by chył hdyž wujic, kafejek ma jeno s rēčka hdy.

Krupez Hanka rejowasche doſez pilnje. Jan jej to sawescze pschiesche, pschetoz hladasche bóle sa njeju, dyžli do notow. Runje polozidlu herz instrumenty na lawku, tu stanu Jan a ſkasa hebi s Hanku reju.

„Szerbkul!“ sawola Jan, wobroczejo so k herzam. Starý Bróš da snamjo, baſista namasa hebi kmýl s kolofonijom, ſruna hebi bryle a nětcole to džecze.

Jan rejowasche káž na pschemoh. Zhyk reju so njeſastati, a ſdasche so, káž by teje ſkladnoscze chył wujic, káž by so wurejowac chył sa zhyk nōz. Hanka wschak czuſcesche, kak jeho ruka tschepjeta

w jeje ruzi, ale to znadz je jenož tak. Pschetož nžerekuj jej ani kłowicka, so ma schto na wutrobje, a Hanka to tež lědma shuba.

Dženža přeni ras sbašte ho lūdžom tak džiwno, so je Jan tak khutny, so ani jeneho žorta sczinik njeje. Haj, někotři ho dopomnichu, so je to hždo dlešči češ, so Jan nikoho roswyjezelik njeje.

Reja bě kónzej. Jan dodžerža ho lědma na nohomaj. Hanka bě skoro jakschikla, tak sczinice jej ruku; njebe pak řla, dokelž widzešte, so wschón derleta. S druhich ludiži njenějše to nictó ledžbu; schto dha by tež pschi powšichtkownej radosci fa druhimi ho roshladowal! A hdy by tež Jan padnul — to tež nicžo wo to bylo njeby, njebe džé wón ani přent ani pošledni byl!

Jan chžysche něchtio popowiedací, ale ert bě jemu wuslhnul a kłowic bě jemu težaz wostalo. Slončenje ho tola pschewin a wopracha ho Hanka: "Njepšchinđe dha dženža komornik na kerušku?"

To prascheše ſo ſi tak derkotazym hložom, so ho Hanka teho hladajzy strži. Myklesche pak řebi, so ho jemu teho dla ſak hlož tchake, dokelž ſa zku řeju ſastak njebe. Čežho dla pak řama pschi tymle vrashchenju ſblednu, to njewyedzeše ani Jan, ani wona řama.

"Dženža je ſi knjесom wotjel do Dražđan", wotmolwi Hanka, a ſłowa jej derkotachu, taž liščo na wětſiku.

Wuwinu ho Janej ſi ruku a wundze won.

Jan ſa nje.

"Hanka, na ſwoju dušču ho ročzu, so by ty ſe mnu tež tak ſbožowna byla, taž ſi nim", rjeſnu Jan, hjeru ju ſa ruku. Člujeſche, ſo je ho jemu ſamjeni wot wutroby walit.

Samylena wotmolwi Hanka: "To ſu wſchitko jeno hole lūdžaze bladž. Dweliſu, hacž to ſchto budže."

"Hanka, rjeſni mi ſhwēru: lubujeſch jeho?"

Hanka wobročesche ſo do praweho a leweho boka a chžysche ſwoju ruku ſi jeho ruk ſuwinuč. Ale Jan džerjeſche ju kruče.

"Rocžu ſo na ſwoju dušču, Hanka, praj mi ſhwēru, hacž jeho lubujeſch! Ža hnydom wotſtupju a ženje czi ani ſi jenym kłowom wjazy njepšchinđu!"

Hanka njewotmolwi, a Jan wosta ſtejo taž ſtamjenjeny. Bjes wſcheho napinanja wſa ruku ſi jeho ruk ſi cžeknu do korcymy.

Hdyž bě Jan ſač ſi ſebi pschischol a do korcymy ſtupil, njebe tam Hanka wjazy. Wopracha ſo jeneho ſi jeje bratrow, hdyž je wostala, a tón jemu wotmolwi, ſo je jej kłowa ſabolať a ſo je ſchla domoj.

(Pokročowanje.)

Sa naſch herbski dom.

W běhu tydženja ſu darili:

č. dr. E. Muka w Freibergu, wunoſck roſ- pschedatv papierkow "Dar luboſeže ſa Serb. Macičen Dom"	4 hr. — np.
č. živnoſčet Pěſčka w Libuchowje	1 " 50 "
kñjeni Höffertowa w Dražđanach } na Wielisz č. Ulrich w Budyschinje	3 " — "
č. Kubler Žyz w Stróžiſčezu	1 " — "
č. farat em. Ráda w Mužakowje	5 " — "
č. farat em. Ráda w Mužakowje	10 " — "
č. farat em. Ráda w Mužakowje	50 " — "
č. farat em. Ráda w Mužakowje	38 " 35 "
č. farat em. Ráda w Mužakowje	3 " — "
č. farat em. Ráda w Mužakowje	1 " 10 "
č. farat dr. Kalich w Budyschinje	— " 50 "
č. farat dr. Kalich w Budyschinje	10 " — "
prjedy bě ſo nařromadžilo	16805 "
	33 "

Hromadže: 16932 hr. 78 np.

Pſchispomnjenje:

W pſchedtydženiskim ſliczbowanju bě čižicžetſki ſmylk, město ſ. S. w hr. 40 hr. dyrbjeſche tam 20 hr. ſtač.

č. knjeni Höffertowa w Dražđanach je 1000 hr. na jene dobo ſlubila, ſo by ſe ſaložek Serbskeho Macičneho Doma byla.

č. knjeni Kubler Žyz ſe Stróžiſčez, že jako pomjenowany dowěrniſ, ſe ſobustawom M. S. bycz a je hždo ſwōj pſchinoſck na lěto 1894 ſaplacžit. Dale je č. Žyz tež na lěta 1895, 1896, 1897 a 1898 lětnje 5 hr. ſa S. M. D. pſchilubit.

Bartko, pſchedkyda twarſkeho wubjerta a ſaržadowat Macičneho Domu.

Ze Serbow.

S Budyschinia. Naschemu rataſtwu a ſahrodniftwu zuſe ſamóſke kraje wſchědnie wjetſchu konkurenzu činjia. Najnowiſci ſahrodnifti wuplód, kotryž ſo ſi daloka ſi nam wosy, je z y b l a ſi Egyp towskeje. Ju někole na tudomnych vikach po tež ſamej placzisne pſchedawaja, taž na ſchotul ſukrajnu. Poſnjo poſledniſcie ſo wona ſi tym na ſwoj dobyt ſuſnamjenja, ſo wona hiſcheze žaných ſikerow nječeri. W Egyp towskej je zybla mjeniſzy halle runje doſtrawila. Šeſtejne domowinu ſu najpriódzy po lódžach do Italskeje woža a wot tam ſu po ſeleſnizy do krjedznych a polnóznych euro- piſtich krajow roſpoſčelaju. Dokelž wona hiſcheze žaných ſikerow nječer, ſu někole rad ſkuſa. Šahrodnizy, kotři ſwoju loňštu zyblu hiſcheze roſpoſchedali nječi, maja ſo teho dla ſi wobczemnoſcemi bědžic, ſo byču ju wotbyli.

Wutoru wječor w dželatni tudomně ſchleſicjerja Mertiga na wulkej bratrowskej haky njeſnateje pſchicžiny dla petrolejowa lampa roſbuchnu. Ma ſbože ſo poradži, ſo paſazy petrolej ſhachceč.

Gräfiz ſajmu pſchi Dražđanskej drósh rano 18. meje pſchedytiſu ſu měſčecanshy volizistojo ſchyrjoch mužskich w njei pſchenozwazych, nadeſchli. Žedyn ſi ſajmowych podružnikow bě dželacjer, kotryž bě pſched ſrótikm ſwojeho dželodawarja a ſwojich ſobudželačerjow wobkranul. Duž bě pſchephtanje ſajmy čiſce njenadžitý popad pſchinjeſko.

Ssředu wječor je ſo njeſnaty paduch do Klingſtez ſhěje na ſmuckownej lawskiej haky ſamknuež dał a ſo potom w nožy ſi ſhěje do thlamow wilowarja Menzela dobył. Tam je wón durje ſamknjeneho ſamorečka roſbiwſchi ſi tuteho 1600 hrivnow ſtranul. Nano ſahe, taž hory ſac̄ ſu ſo ſhěne durje wotewrike, je ſnadž paduch ſe ſwojim rubjenitwom cžeknul. Štranjenje pjenjeh bě knes Menzel halle džen prijdy doſtal. Paduchej je dyrbjalo ſnate bycz, teho runja, ſo ſo pjenjeh w ſamorečku ſhowaja. Hacž dotal ſa paduchom hiſcheze žaneho ſleda nimaja.

Šwiaſk ratarjow ſměje njeſdželu 27. meje popołdnju w 2 hodžinomaj w Lauez hotelu ſhromadžiſnu. W njei budža dr. Röſicke, baron ſi Wangenheim a profezor Adolf Wagner pſchednosck džerzecž.

(Stawisny zy noweje ſhoſejowej ſhan.) Samožitemu ſerbskemu hurej běſche ſo ſtrowy ſynt narodžil. Štym podawkom wutrobnje ſwjeſeleny nan lubej mlodej macžetzy nowu rjanu zy nowu ſhoſejowu ſhanu ſupi a, ju jej na blidko ſtajiwſchi, džeshe: Macžetka, na Pětrkowych ſchęzisnach budžemy přen ras ſi neje dobry ſhoſej ſi hystej ſmjetanu a ſi wulkim dulemi zolora ſlónjeny picž. Bohu ūzył dacž, ſo móhli ſo mój a wón w dohlim ſvožownym, Bohu ſpodbom ſi ſwjeſlenju wofebje na ſwjeſeleniſtich a druhich ſa naſu a ſa njeho wažnych dnjach ſi neje wofchewječ. Nejeh namaj a ſa naſu hacž do ſmjerze ſluži. Taž je ſo ſtalo. Na ſyntkowych ſchęzisnach ſu jeho ſmotsjo přen ras ſi neje pli a nowu, rjanu zy nowu ſhanu wobhadowali a ſhwalili. A pſchi ſo ſtrowej ſklaſnoſci je hacž do ſtarſchey ſmjerze na blidze ſtala a lubym hoſćam wofchew poſleſčala. Tež ſyn a jeho luba mandželska ſtač ſebi ju cžek ſi ſwjeſlenja wypſoko wažloj a ſebi pſchi neje wo wſchelich minjenych wjeſeſkych a ſrudnych podenženjach poſjedaloj. Tež poſleſdenju njeſdželu je jimaž hiſcheze ſlužila. Hdyž pak bě po ſtodelu rano luba mandželska ſwojemu wutrobnje ſubowanemu, zyle ſtrowemu mandželskemu poſleſnju ſchaltu ſi neje naſala a ju do cžopleſe ſtajila, droheho mandželského Boža ručka ſaja. Žadyn džiwo neje, ſo ſmjetanje naſtróžena mandželska na zy nowu ſhanu w ſtoli ſabu. Pſched wječorom naſch drohli pſchedzel ſwoje Bohu ſpodebne ſi ſwjeſlenje wobſamku a tež ſa poſjedzena zy nowa ſhanu bě ſo w ſtoli roſeſchkréla.

Šhrubjelcž. W nožy 13. meje je ſo do tudomně ſiegleſe ſorčym paduch dobył a ſi neje 400 ſigarow ſtranul. Dvaj dňej poſdžiſho je ſo hždo ſač jedyn paduch do hoſćenja "e tſjóm hwěſdam" nutſamal a tam 30 hrivnow pjenjeh, koſkaſki a ſigarow wotewſal. Šda ſo, ſo je to ta ſama weſoba byla, koſka ſe w naſkej wſy poſeſčila.

Š Dženžikež. 1. junija ſo tu pofſka agentura ſaſoži. Žej ſo Debruſha, Hnaſčez, Czorne Moſližy a Dženžikež ſchipskaſaja.

Š Varta. Wokolo Lubath, pſches naſchu wjež bězačeje, budž ſa gmejnſke pjenjeh ſory ſowje wobloženje ſčinicz dyrbjecž. W poſleſním cžaku je ſo wofpjet ſtalo, ſo ſu lúdžo po cžmje do řeky panuli, kotrymž pak drohla doſež ſcheroſa byla neje, pak koſiž ſu ſo ſnadž w čerſtej ſe wode ūzyli wutudžicž. Pſchi tym ſu woni do ſtracha pſchichli, ſo ſo w hľubolej wodze ſepja. Dokelž neje wusamknene, ſo ſnadž ſo ſač ras něchtio do řeky ſabudži, ſu ſa nujne ſpoſnali, ſo ma ſo pſchisprawniſe wobloženje wokolo neje pſchicžincž.

S Radwora. Wot 10. meje mamy tu telefonske sjednocienje s Budyskim telegrafom. Duż moja so netko wot nas do wszech stron a wręco telegramy kwasz.

— Wokolo Radwora budzą so lětza wot 23. augusta hacj 3. septembra dwaj regimenta jěsnych swuczowacj. Kwartery sa jěsnych a konje su hýo pschijewiebene.

S Debriz pola Wóslinka. Pschi njewiebrie, kotrej njedzelu wjeczor psches naschu krajinu czechnesche, blysk do brózne tudomneho živnoscerja Augusta Miczki dyri a sapali. Woheni so tež na wsche druhé Miczke twarjenja rosscheri a je do czista sanicji. Pósla wscheje ratarskeje nadobu je so tež skoro wscha domsaza nadoba spalila. S wohnjowym njesbojom potrebeny njeměsche psche wohnjowu schkolu niczo sawesczene.

S Nowej Wazy pola Huski. Njedzelu 20. meje wjeczor wokolo 9 hodzin w naszej wazy wohesi wudzy, kotrej twarjenja živnoscerjow Hauffy a Odricha a thelerja Förstera do prócha a popjela pschewobruegi. A haschenju plomjenjow běchu na pomoz pschijeské fylawu s Trichowa, Smilneje, Demjan, Huski, Czertownych Nožitz a Bréšy. Tak je wohesi nastal, njeje snate.

S Chróscziz. Krajnohejmski sapóžlanz Kočka je w shromadzisne konservativneho towarkstwa, kotrej so sandženu njedzelu w tudomnej herbskej grytcze wobhywasche, sajimawu pschednosce wo skutowanju požlednjeho sakseho hejma džeržak. By drje pschedaloko schlo, hdy bychmy čhyli nadrobnu rosprawu wo ręčzi knjesa Kočka, kotrej zplu hodžinu trajesche, podacz. Jenoz na to spomnimy, so Injes Kočka wulzy wobzarowasche, so je druga komora tak mało srosumjenja sa pschemenjenje něčichescheho hontwisskeho salonja polasała. Tónle salon dyrbí so pschemenicz, hýo teho dla, dokelz je so wón w czagu wudal, hdyz wo schlodze, kotrej bažanty a bžiwe karnilec nacjinie, niczo njewiedzachu. To je s pschicznou, so so po něčicheschen hontwisskem salonu sa schlodu, wot tejese swériny nacjinenu, sarunanie žadacz njehodži. Jenemu s pschitomnych knjesow, kotrej čhyse do polaſacj, so něčicheschi hontwisski salon połnje dožaha, dokelz džé moža ſebi gmejn sarunanie sa swérinsku schlodu žadacz, knjes Kočka roskłowa, so husto paragraf wo sarunaniu schlody čjiscze niczo hónny njeje. Pschi debacie wo hontwisskem salonu so pódla teho knjes Just-Žahonczanski a knjes Zyj-Stróžiščanski wobdzeliſtaj. Wobaj ſebi pschemenjenje hontwisskem salonu žadaschtaj, a požledniſchi pschi thym burow napominasche, so dyrbja do hejma a do ſławnych ſastojſtow pschego jenoz jeneho bura wuswolic; pschetož jenoz wot tuteho ſmiedža woczaſacj, so budže tam jich naležnosce hónny ſastupowacj. Teho dla tež wobzarowasche, so burjo sa wólbu do krajneje kulturneje rady, hdyz je so jene městno se ſmiercju knjesa Lindera wuprōſniko, žaneho bura sa ſwojeho kandidata poſtojili njeſku a poruczesche na ležnje, so bychu wſchitzy knjesa wiežneho ſublerja Smoku-Spyteczanskiego do krajneje kulturneje rady wuswolili. Tutož by wěſeje wustojny a njebojaſny ſakitat burſtwa byl.

S Wóźliczeje Hory. Njedzelu tydzenja je tu blysk do brózne, tudomnemu kramskemu mischirej Khežnikowej ſluſhazeje, dyrik. Dokelz bě pomoz hnydom na městnie, so plomjo w nastazu pedduſn.

Pschitaznij ſud.

Ola czeſkeho paduchſtwa a ſyptancho mordatſtwa měſeſche ſo psched Budyskim pschitaznym ſudom kowatski wuszobnik Friedrich Traugott Handrik, 20. dezembra 1875 w Delnim Kočkom pola Niſkeje narodženy, ſamolwic. Wobſkoržen, kotrej bě ſapocžat julija 1892 pola kowatskeho mischira Hartwiga w Delnjej ſelnje do wuszy ſtupiſ, bě so lětza 3. a 5. februara do khamon Delnjoſkinjanskem řeſnika Čornaka dobył a tam přeni króč 3 mk. 50 np. a druhz króč 12 mk. ſtranul. Kočky króč bě wón ſradžu do Čornaka, dwora ſaleſt a burje ſkluzom mocžim, kotrej bě ſebi předy ſtranule. Jego mischtrej bě hnydom nadpanulo, so bě ſebi wón w Budyschin-wſchelake wěž načupil, a pschi pschepytanju jeho ſmachow tež wot prawdze pjeniesy a pýtanu klicz namalachu. Handrik so, hdyz ſo jeho wuopraschowachu, paduchſtwa wusna. Tola město, so by ſo wot nastupjeneho ſleho pucža wotwobrocjil, pola njeho přeni hřech druhí hřech plodžesche. So by ſadžewal, jo bychtaj mischir abo mischirka paduchſtvo jeho nanej abo wychnoscej wosjewiſo, njeſtaſnik wobſamku, wobeju ſlonzowacj a to na to waschnje, ſo jimaž ſelowu khalinu, kotrej w dželatni k letowanju ſtejſesche, do ranſchego thofeja linu. Sklazeny hólčez měnjeſche, so budže ſo, hdyz mischir a mischirka ſhoritaſ a wumjetaj, domož wročicž kmecj. Nasatra rano wón tež woprawdze do hornza, w kotrej ſo woda k thofej warjeſche, něčto ſelowesje khalinu, kaž wudawa, 4—5 kaplow, linu. Naj-

prjodžy kowarez ſhwóba poliuku jědzesche. Na to kowarjowa, na něčo ſe ſebi njemyſlo, thofej pschihotowasche, ſwójim džeczom hýo předy thofej, peſledni wiecgor njedopit, dawſchi. Najprjodžy ſebi mischirka ſchalku nala, pschilinu mloko a ſón ſrebnu. Jej hnydom khalik ſlód a palenie w ſchiji nadpadže. So pak by čjiscze wěſta byla, mischirka druhu ſchalku nala; pschilinjene mloko ſpodzivne ſa-jeſeſci. Na to mischir hólčez kaſaſe, ſo by thofej pil. Dokelz ſo tón pschecziwesche, thofej picz, ſo mischirowe ūukanje, ſo je hólčez něčto ſchlódne do thofeja čjihnut, wobtwerdži. Mischir ſemu jeho něčtu do wodzow praji, a hólčez tež woprawdze k temu ſtejſesche. Šudniſki wězynuſtajnym pschi thofejowym pschepytanu ſpóſna, ſo je ſo ſemu jenož maliczkosce ſelowesje khalinu pschiměſhalo, ſ kotrej ſo čjewſtej thoreſci njeby ſchlobzilo. Wobſkoržen, kotrej tež psched ſudniſtowm ſhwób něčtu njeprjeſeſche, wopſjet wobtruzesche, ſo ſebi njeje pomyslik, ſo mohe tež džecz ſajēbojeſený thofej wujic. Młodostneho ſtôtnika k thostańni na 4 lěta a 3 měſazp ſažudžichu, jako połóżazu wobſtejnosc ſemu pschizpiwiſchi, ſo je halle psched krótkim wulſolemu thostańku starobu dozpił. — Něniſteho pomoznika Ernsta Augusta Friedrika Thomaſa s Buzez, kotrej bě wobſkoržen, ſo je lětza w ſymje bjes ſajdowom a Čemjerzami jenu ſlužobnemu džowu wumozował, k thostańni na wózom lět ſažudžichu, ſemu czeſne prawa na pěcž lět wotrjeknuwſci.

Přílopk.

* W Hornich Oderwijkach pola Žitawy na tamníchim Spižbergu přeni džen ſzajtkow Oderwijkſka třeſerka ſapota konzert wobhywasche, Pomalu ſo ſzahowaze njewiebro njepohnuciſi wjele liczbnych wopptarjow ſo na dompuč ſpodacj. Na dobo jeniczki blyſk ſ njebeſ ſjedze a tkalza Dunscha, kotrej pschi ſalhodze ſaſtupin pjenies ſberaſche trjechi a jeho džowczieſku, pschi nim ſtejazu, pohtuſchi. Dvaj lazaretskoj pomoznikaj ſe Žitawskeje garniſony ſo dolho prázovaschtaj, bjes ſiwiernia ležazeho ſaſo wožiwic, tola podarmo. Hluboko ſatorhnjeni wopptarjo konzerta hewak tak lubowaný pscheyt ſopuszczichu. Snjeſbozeny ſonu a 3 džecz ſawostají a bě w najbožowniſchim mandzelstwje ſiwi. *

* Njewiebro, kotrej 20. meje wjeczor w 10 hodz. psches Leckwiku czechnesche, je na wychinach ſlē ſalhodzalo. Nad tak mjenowanej wronjazej hetu (malej hótku pola Leckwiku) ſo mrózcele pscheterzechu. W wokomiku bu Borhenſta droha nimo hornjeho hosczenza do torhažeje řeky pschewobročena, kotrej wulkotne hromady pierschce, ſe ſ polow ſdrewſchi, ſobu pschinjeſe a pschiplawi. Nužorje je woda we wobžedzitſtvi dr. Theile zychnowala; jeho krafna, derje hladana ſlawna ſahroda je měſteniza blota, drjewinow a ſwutorhaneje ſekčiny. Delnje ſton běchu pol metra wýhoko ſ blótom a wodu napjelnjene; podobnje ſo Uſerez wobžedzitſtvi ſendže. Wobydlerjo mějachu khwatacj, ſo ſe ſiwiensom czeſknichu, kaž rucež ſo jim wody do domow waliſu. — Šrudnu napohlad poſticežachu tež Papprizke a Helfenbergſke bona. Tam hýčeze pschipoſdnju wot njewedra, kaž běchu tam w noz̄y w 11 hodzinenach měli, kruhy ležachu. Rucež běchu powodzene a pierschce bě ſ polow ſdřrena a ſ wobžanymi běrnami do nižinow ſplawjena. Euczne ſita kaž ſwalzowane na ſemi ležachu a wſcho bě ſ lisečom ſe ſtometow ſtrjenym, pschikrte.

* Njedawno bě mlynk ſaps w Steinſeifersdorfje w Schlesynſtej ſenemu konjazemu wiſowarjej w Rychbachu dřeju ryſy konjow wotkupiſ. Hdyz ſandžený tydzenj mlynk pschi ſylnym deſhczu ſe ſwojim nowymaj konjomař ſrolu dželasche, wón ſ wulſom ſpodzivnajom widžesche, ſo wot jeneho žolta barba bějeſe. Doma wón wobbarbjazeho konja ſylnje wotrybowa, pschi čimž ſo ryſy kon do ſchereho ſchumjela pschetrovi. Kon bě woprawdze barbjeny byl. Šchtó je to činil, pschepytanje dopolake. Rychbachſki wiſowat wudawa, ſo je konja psched krótkim ſenemu Wrótklawſkemu wiſowarjej wotkupiſ.

* Lipska je ſandžený njedzelu dopoldňa tamníchim pöſiſti aſſistent Ullrich, 200,000 hrivnow pöſiſtich pjenies pschekchiwioſchi, czeſkni. Daloko pak ſe ſwojim rubjeniſtviom pschischol njeje. W Alexanderſkih ſupjelach pola Wunsiedela ſu jeho wuskuſchili a ſajeli. Na jeho popadnjenje bě wýchnoſci 1500 hrivnow wustajila.

* Draschlaſteho mischira Pawoła Poſtlera w Wrótklawiu ſu k jaſtu w na 3 měſazp ſažudžili, dokelz bě thěgora na czeſce ſranil. Pschispoſnič ſo ma, ſo je jeho jedyn jeho předawſchi dobrý pscheczel ſ wječiwoſci pscheradžit, dokelz bě jeho wo ſaplaczenje stareho dolha pominal.

* Zaſone ſe ſajdow, kotrej je ſiwiene ſtjoch ſczejazych czeſkirkow ſaniciſlo, je ſo 10. meje w Gersdorſje pola Leibniga ſtat. Wotročiř Vjedrich, 18 lět ſtary, kotrej pola ſublerja Liebiga ſlužesche, dyrbjeſche chemikalijs ſ wſaſanju amoniaka do hluhaleje hnójnizowje jamy lecz

a w njej rozmehczej. K temu bě ſebi rebl do jamy ſtaſil. Na dobo Vjedrich, dla jednoithy plunow, kiz s měſtečný ſtupačku, do womory padnu. Zeho knies, to pytnumski, jemu na pomoz khwataſche, ale jemu ſo runje tak ſendze. Někto wulka wołatiza naſta a jedyn 21letny gužodny rjemieſteſniſti, s imenom Wagner, pschitſkoci, ſo by wobej wulhovat, ale tez jeho duſyki hnydom poſluſhiciu. Schitwoty, nan ſhesczich džeczi, chyzsche ſebi ſwericz, njebožownym pomhac̄. Tez tón drje by w jamje ſwoju ſmiercz namakał, njebudzicu-li jeho na powjaſu dele puſhczili; pschetoz ſedom bě na rebl ſtuſit, hžo wědomosć ſhubi. Duž jeho ruče horje ſcejeſchu. Hdyž běchu ſkončenje njebožownych ſ jamy wuczahali, bě hžo pschepoſdze; pschetoz jim ſimwjenja wróciſci, njebe mōžno. W zyſej wokolnosci wulke roſhorjenje a hulboka ſrudoba knieži; pschetoz kublet Liebig bě jara lubowana woſoba a ſedom ſiſyczci lēt starh.

* Rubježny nadpad je ſo w nozy k 1. meji mjes 11. a 2. hodžinu pscheczivo knieni v. C. na rózku ſurwjetchowej a Schillowej dróhi w Barlinje ſlucſil. Knieni C. bě na dompuču ſ towarzſtw, hdyž nahle muž ſ njej pschitſtuſi a ju ſa ramjo ſhrabnuwski ſawola: „Pjenieſh jow, abo pschereniu wam ſchiju!“ Knieni wobkruczſche, ſo žanycz pjenies nima. Ale njewuſhnik ſo mylicz njedasche. Prajizy: „Pjenieſh macže“ — jej do ſaka hrabnuč ſphta. W tym wokomisu ſo jedyn knies blížſi e, kotrehož ſebi nadpadniena knieni na pomoz ſawola. Nadpadnik czeknu a w Maženskej dróhi psches plót ſkoczi. Tam jeho ſojaču. Bě to hac̄ dotal njelhontny tapezeraſ. Sso ſamolwejo wón wudawasche, ſo ſu jeho psched něſtoč czakom ſwady dla pôſtoweho pomoznita ſe ſtužby puſhczili a ſo je ſ tym do wulkeje muſy pschitſkoi, ſotrejz je ſo ſ nadpadom wutorhnuč chyz.

* Podzelu je ſo na Barlinskej burſy ſitna placzisna porjedzila a to ſchody dla, kotrež je w nozy wot ſoboty k nježeli nōzne mjerſnjenje w wſchelakich ſtronach němſkeho kraja načiniſlo. Na czoplischich měſtinach je tu a tam rožka, kiz runje ležecz ſapocza, ſmiersnula, a tez běrny ſu tam czeptile a woczornile. Tola běrnjaza ſchoda njeje jara wulka, dokelž běrny hřbſy ſaſo ſ nowa wubiwaſa. Kak wjele ſu tej taſke ſita czeptile, kiz hiſczeje njeležejachu, ſo hiſczeje pschewidzecz njehodži.

* Psched 30 létami bě ruske kniežeſtwo w Jekaterinoſlawſkej a Kherſonſkej guberniji koloniye ſa židow ſaložilo a jim ležomnoſege k wobdzelenju pschitpoſaſo. Po hamtskej roſprawje, kotrež je minister kniežeſtwovych kubłow njedawno doſtał, je tón poſpny hubeny kónz wſat. Židam ſo nočyzsche rolu dželac̄. Swjetscha wſchitz ſwoju rolu ruskim buram dale pschenajachu, ſami pak ſo w wokolnych wſach jako korezmarjo ſaſydlu, ſi pjeniesami ſiſhovachu abo jako agentojo ſitowym ſpekulantam, w mörſkich pschitſtawach bydlazym, ſito podawachu. Po wukau miniftra rataſkich naležnosćow dyrbja někto tamne židowſte ſydiſczeja lětnje 2 rubla 47 copejkow dawka ſa deſzatinu placzic. Dale je minister pschitpoſaſo, ſo dyrbja židzi ſwoju rolu ſami wobdzelac̄. To pak ſo židam hžo dawno wjazy nočze. S teho widžimy, kak jara ſu židzi Mojsiaſowym ſalonu, na kotrež ſo we druhich wězach tak ſylnje powołuja, w tutym naſtupanju zyle ſ boka ſtorczili. Pschetoz po Mojsiaſowym ſalonu bě zyly israelski kraj a lud na rataſtvo ſaložene, hjes kotrehož ležewa tez dženknischi džen žadyn kraj a lud wobſtarč njemože. Teho dla je tez Mojsiaſ zyly kraj tak roſdzeliſ, ſo mjeſte ſožda israelska ſwójba ſwój podzél ſa wſchę czak, wot kotrehož ſenje ničo žanej druhej ſwójbe traſnje wotſtupicz nježmiedzſche. Šaloženje wulkich ſemjanſtow bě potaſkim ſalonu ſylo wuſamknjene. Někto ſo žadyn žid wjazy nočze ſ dželom ſwojeju rukow ſiwičz a jako ratař ſwoju rolu ſam wobdzelac̄. Hdyž wjazy njeve, ſhoto ſ hromadami pjenies ſapoczeſc a kak ſebi je nojlépie ſowěſhczic, ſupi ſebi wulke ſemjanſtvo a powjetſki jo ſ pokupjeniom wſchich mōžnych burſkich ſubłow, njeh placza, ſhoto džedža. Se ſwojim ſlipanjom ſa pjeniesami ſu někto židzi tez wſchelskich tak mjenowaných kſheszijanow natyli, ſo po jich pschitladze cjinja a burſtwo ſaniczuja, k ſwojim ſemjanſkim ſubłom burſle ſubla a ſiwnoſege pschedroho pschitupujo.

* (Do czeho wſchego ſo ſony ſalubrowac̄ ſamóža.) W Augſburgu na najwožebniſcej dróhi w rjanym domje hžo dokhi czak ſtoſtoñikowa ſwójba bydl. K wobžarowanju knieſa mandzelſkeho, jeneho ſ wychſich ſtoſtoñikow, je ſo jeho knieni mandzelſka do ſpodiwnej wěz ſalubrowat. Zeje zyła wutroba hori ſo mjenujzy ſa myſhe, a ſlužobna holza, kiz ſ tutym ſeje lubuſhklami hac̄ na naſmilischi njewoſhbadža, ſawěſcze doſko w jeſe domje njewutraje. Knieninym ſalon, ſ kraňnej domjazej nadobu a ſ czejkimi ſawěſhklami bohac̄e wudebjeny, je myſhazy naſlubſki pscheyt. Tam wone w ſpodiwnej mnohoſczi wokolo ſlakaj a wjeſtele hraſti cjerja. Kóždy džen je jich patronka w wěſtch czakach wopytuje. Pschi jeje ſaſtupje

ho hnydom něſtoč ſtew tych lubnych ſwérjatkow woſkolo ſwojeſe lubowatki roſi, kotrež je ſ miſachom a ſe wſchelkimi khwac̄enklami piſuje.

* W pôdemſtej hčntoje ſa banditami (rubježnikiſi) nam Romske nowinh piſaja: Hčntwa je ſo w Neapelſkikh kloakach (wónzuchach) wotmela. Dohle čazky hžo běchu wſchelaz ſchelupz na dróh ſ. Pietro w nozy w pôdemſtich kanalach tupje ſ hamoram i klepac̄ hlyſheli. Wola dweju ſamožitej ſchelupzow ſo ſlonečnje na džerh w ſemi dohladach, psches kotrež móžesche ſo wot ſpedy do khlamow dohycz. To pak bě ſo ſbožownje ſadženalo, a polizija kloaki pscheptowac̄ pocža. Rrunej bě te hjes wuſpēcha, dha tola blezſki čaz wo pôdemſtym džele nicžo wjazy hlyſhcz njebe. Schiò pak wopishe naſtrójenje ſchelupza Terenka, kotrež jene ranje, hdyž do khlamow ſtuſi, wſchu kožu, ſ kotrež wlkowasche, ſ nich wotnoſhenu a zyli pjeniežniſu wuprōdnjenu nadetidžje! Sso wě, ſo wón hnydom haru ſhna, a dokelž běchu paduſhi jeho hakte psched krótkim czakom wopytali a to ſ pôdemſtich kanalow ſhem, duž poſkla polizija hnydom wotdžel koterjow do cymoweje hulbokoscje, kiz ho po reblach do kloakow deſe poſa, ſo by rubježnikow ſaſkapił. Vorſy jich tez koterje, ſebi ſ ſenicejkej latarnju ſwēczo, w bōcze brodžo a ſo do mnogich czlowieczich koſcjozowow ſakopuju, doſeženhuſu. Paduſhi, kotrež bě zyka cjrjoda, wulke hromady kožow ſa ſobu wleczechu. Polizijo ſpoſtachu jich w bđiwej hořtweje, koterž bě naſtala, ſ revolverami do nich tſelejo k ſaſtagu nuſowac̄, ale po darmo. Rubježniſy wěſtawſki kožow po jim ſnatych hrodach ſ wětrom psched nimi czekachu, mjes tym ſo poliziam latarnja haſnu, tak ſo ſo pschi ſoždej kročeli ſakopowachu a wobſhuwachu. Něk pak je polizija wſchē wulhedy ſ kanalow woblehnula, duž budža pôdemſty rubježniſy, njeh tez ſu w tu hwilu strahej wuczeliſi, jej tola ſaſe abo poſdžiſho do rukow padnuc̄ dyrbječ.

* Chzeſh li ſebi jeja doſko hřowac̄, poſož je do roſetidženeje ſalizylſkeje kſhalinu a wostaj je hodžinu doſko w njej. Potom je do ſukanja ſklaž. 100 gramam ſalizylſkeje kſhalinu ſo k temu w winowym duchu roſetiz da a ſ 2 litromaj wody rieſibli. Jeja tak pschedhotowane 4—5 měſazow doſko hřow ſerſtwy ſklob wobſhovaja. Ale hřchu-li naſhe ſerbſte hroſpož wſchitke tak ſwoje kurjaze jeja hac̄ psches hřowac̄ chyzke, ſo nadžijo, ſo potom ſa ſožde jeiko 10 np. doſtanu, hřchu ſo ſjebale, pschetoz potom by jich na jene dobo tak wjele na wili pschitſlo, ſo mohle je na po darmo dawac̄. Stajniſku ſejowu placzisnu pak hřchmy měli, hřh by jenož wjele hroſposow ſoždy ſylo ſwójich hřofejowych kroſhlow potriebnych njebýlo.

* (Sbože miliſionarow.) Tez w Ameriſy bohatſtwo ſudži ſbožownych njeczni. To je w Chlagowje miliſionar Pulimann, wobſedžet wulſeje twiſtejne ſeleſniſkich wosow, naſhonil. Jeſo ſamoženje na 50,000,000 dollarow ſchazujo. Ženemu nowinariſej wón njezdawno wotmolwi: „Njeſewerſu, ſo mam ſo ſlepje, ſawěſcze pak njeſhym ſbožowniſchi hac̄ tehdy, hdyž hiſczeje ſaneho dollara njeſamóžach, a hdyž dyrbjach wot ranja hac̄ do wjezgora w krutym džele ſtaſc. Tehdom mjeſach tez dobre wobleczeneje a ſknedanje, wobſed a wjezter mi ſlepje ſkobdzech, hac̄ dženknischi džen. Mějach mjenje ſtarosćeje a ſpach ſlepje. Duž mam ſo to, ſo běch tehdy ſ zyła ſbožowniſchi, hac̄ někto hřym, hdyž hřym miliſionat. A tola je rjane ſaſtuce, ſo czlowiek wě, ſo je bohath.“

* W Parizu je ſo wondano wo wažnym praschenju jednaſlo. Poſlednie ſymlne dny běchu mjenujzy Maurizej, kaž wopiza Urang-Utang w zoologiskej ſahrodze rěka, jara ſeſhložile. Hdyž něk wobhi Mauriz czejklo hřor ležesche, ſo direktor roſhudži, ſo ma ſo, dokelž ſo hřor bōle czlowieckej hac̄ ſkoczeču runa, czlowieczi a niz ſkotny ſkot w radu prashecz. Duž po czlowieczeho ſekarja poſklaču. Hdyž pak tón widžesche, ſo je Mauriz ſtvořenie, kiz ſrjeđa mjes czlowiekiem a ſkoczečom ſteji, ſapowjeđi wón ſemu ſwoju pomoz, dokelž njeje ſkotow ale czlowieczi ſkot. Hnydom po ſkotnemu ſekarja poſklaču. Tón pak praji, ſo paſiſtena njeje ſkoczo, ale ſterje czlowiek. Mjeſ tym, ſo ſo wobaj ſekarjej wadžeſtaj, wopiza wudycha. Někto jimaj wothladowat Maurizowu ſmiercz ſjewi prajizy, ſo je wumrjet. „Ně“, džesche ludžazy ſkot, „ſwěrisko njeje wumrjet, ale je ſkaklo“. — „To njeſhidiſam“, ſkotny ſekar džesche, „Mauriz je wumrjet“. Hac̄ ſtaj ſo ſekarjej potom ſeſlaloj abo rubaſo, ſo by ſo poſaſo, kotrež ma prawo, nam powjeſcz ſamjeleči. Mamy pak ſa to, ſo běſtaj wobaj ſekarjej bōle wopiz hac̄ czlowiečaj.

* W ſkralowej Hčezje je ſo njedawno w nowotwarje wjeliſ do hromady ſygnul a poſera, tſiſich murjerjow a tſiſich donoſhwarzowſow ſaſhpnul. Jedyn murjet je czejklo ſranjeny, wſchitz ſruſy pak ſo lohkim wobſhloženjom woteſchli.

* Djes tym so maja lětža w połodniščej Austriskej wiele mejskich brukow, su wone w Němzach khetro žadne. Tich wuwoſtacze na to waschnje wukladuſa, so je čopke wjedro w februarje a mérzu mejske bruki k seminej swjerščnoſci wabilo, a so su wone potom pschi mjerſnjenju, s kotrymž so kónz mérza ſyma s nami roſgohnowa, ſmjerſte.

* (Samorządſtwo ſeneho offizera.) W Hochleitenje pola Wina je ſebi rytmischtr 13. dragunskeho regimenta, Mendelein, tihy pscherenſnuk a ſebi potom revolvoru kultu k wutrobje tihli. Viſhi čeſle papjerku s powjeſcju namakachu, so je ſebi rytmischtr Mendelein ham živjenje wſat, ſo bojo, ſo poſbzjich woſrōtni. Wón bē 36 lét starý a khorowatoſege dla na czakanski pjenes ſtajeny.

* W poſlkiej Nowej Wazy pola Opolna ho khejkat Jurek njedawno wjetowasche, ſo ſa hodžinu ſa korchmaſkim blidom ſedžo tſi litry palenza wupic̄ ſamóže. Hdyž pak tſecji litr na hubu ſtaj, ſo jemu ſeznu, a hdyž jeho dom njehechu, hido niežo wjazy wo ſebi njewſedzſe. Tu hamſnu nôz tež je wumrjeſ. Hač je wo njeho ſchcola bylo abo niz, njewemy. Hubjeny kónz je tola wſat. Njebe ſak preni a bohuſel tež niz poſledni tajlich blaſnow.

* 350 ſtokow w ob džen — taſti wobhah je ſemjerſenje w Grigiskej w poſlednich dnjach mělo! Athen ham bē 10 dnjow dohko w žaloznym ſtrache. Semja ſo ſtajnje ſe kylniſhimi abo blaſhimi ſtokami czaheſche, telegramy s Lokridy jene njebože po družim woſſewjachu. Město Atalanti a wokolne wazy ſu do čiſta ſaniczenie; wot 3000 twarjenjow ſu ſedom 300 ſtejo woftale, a hamo w tych poſluſuſa ſo kwekany ſ horjela hač dele. Morjenych je wjazy hač 300 a ſranjenych niz mjenje hač 1000. Se wſchek ſtronow pschihadža pomož, wobſlawaza w pjenesach, dracze, jédi, ſtanach atd. Kenjeſtſtwo a privatni dobroczeljo ſebi ſ ruki do ruki dželaja, ſo bych ſnjeboženym ſ wulzyschneje nuſu wupomhali; ale hubjenſtwo je žalozne a psche wſchu měru wulke, tak ſo pomož niždže njedokaha.

* W Kolombo je njedawno noſawa (Schildkröte) ſwifka, koſraž bē psches 100 lét živa bylo. Najstarschi městowy wobydler je ju hido ſa ſwoje mlode lěta widział. Hač ſo powjeda, ſu ju ſ Ceylona ſem pschinjeſli, hdyž Endželcenjo tu kupu wot Hollandskich doſtachu. Noſawa bē 6 stopow delha. Hdyž bē 50 lét ſtara, bē doroczena. Gſluschesche ſ nimale wotemrjetet družinje. Namakali ſu ju jenož na Sejchelskich kupach a na Mauritiusu. Někt ſu tajke noſawy pječa jenož hiſcheze na Madagaskarskej kupje. Britiſki muſej je ſebi wotemrjetu noſawu pschihwojic̄ chył. Wona pak w Kolombo wotanje.

* Elektriski cžlowjek — je najnowiſha amerikanska ſpodziwnoſć. Po New-Yorkſkich drohach wot někotrych dnjow něhdze dwaj metraj dolha poſtawa klobzi, koſraž ſo ſ elektrizitetu dale hiba a ſendželske ſchtuczki ſpěwa. Elektriske ſtworjenje hiba noſy, ruzy a hlowu, jako by ſe žwjeniſkim wodychom woſiwiſenj bylo. Elektrisku klanku, koſraž poſchitkownu ſedžbliwoſć ſbudzuje, je wěſtu Harrif wunamakal. Wona ſa hodžinu 18 kilometrow pschebeſi. Elektriski cžlowjek je čorný frak wobleczeny, jeho ſchiju běly hornoň debi, jeho ſchörnej ſtaſ ſtelesnaj a mataj tolſtu kožanu pódusich. Noſy a ruzy ſo ſ wulkej porjadnoſci hibatej, a poſtawa ſenje runowahu njeshubi, hač runje ſ rasnoſciu wukročuje. Hdyž wona ſpěwa, wona hubje wočinja a ſačinja, jako by wopravdze ſynki wot ſo dawala. Harrifowu elektriski cžlowjek je po „parnikazym cžlowjeku“ dželany, koſrehož bē psched někotrymi lětami preſefor Jurij Moore wunamakal. Moorowe ſtworjenje zigaru kurjo po drohach klobzeh, a woſyk ſa ſobu czebniesche, na koſrymž tworh někotrych pschedawatniow ležachu. Beshe to někajka lokomotiva, koſraž klobzeh, město ſo by ſo po koloſach woſyla. Čelo koſol wopſchijesche, koſryž ſo ſ plunowym čherom pjeſniesche; nad koſolom bē mało motor, koſryž, njeđiwaſzy ſwojeje maloſcie, čerjazu móz poł konjaceje mozy dozpi. Pluny, w kotle ſpalene, do ſtelesnego klobuka ſtupachu, ſ koſrymž bē hlowa parníkožeho cžlowjeka wodžeta. Wós, wot njeho ſo czahezy, jemu jako ſepjera ſluſesche. Želesna klanka ſa hodžinu 5 hač 8 kilometrow pschebeſasche.

* W połnožnej Amerizy ſu wulke powodzenja měli. S New-Yorka wo tym piſaſa: Powodzenja ſu w zyloj hórskej penniſylvaňskej a najeſciornej New-Yorkſkej krajinje wulke ſapuſczenje načinile. Wobhlab po ſtelejnizy a ſ telegraſom je pschetorhneny. W Johnſtownje a Williamsporce woda někotre domy a mosty ſobu ſtorže; wobydlerjo wulke na horach pytaču. W Williamsporce ſo ſchcola na 1 milionu dollarow lieži. W Pittsburgu a Johnſtownje ſu ſo ſchyrjo cžlowjekojo tepli.

(Zyrtwinſte powjeſcje hladaj w pschitoſy.)

Pſcheſadžowanje paſneho drjewa.

W Hucjanſkim hosczenzu maja ſo wutoru 29. meje t. I. dopoldnja wot 9 hodžin ſ Hucjanſkeho a Družecjanſkeho knjeſeho leža

1 rm. twjerdyh ſchczępov,	ſ 2. drjewiſhczow w hajniſkim wokrjehomaj: wocžerninych ker- cow a Žicjanſkeho haſa; ſe ſuſchizow a wětrowych ſlemkow w hajniſkich wokrjezech: Žicjan- ſkeho haſa, Družecjanſkeho leža, Kocziejanſkeho haſa a wocžer-
85 " mjeſhlič	ninych kerckow,
4 " twjerdyh ſkyplow,	
375 " mjeſhlič	
0,6 ſtotnjow twjerdyh walczlow,	
25,6 " mjeſhlič	
413 rm. ſchmrekowje walczin	
7 ſchmrekowych dolſich hromadow	

ſ wuměnjenjom naſadžowanja a wuměnjenjemi, předy woſſewjomnyimi, jenotliwie a po dželbach na pſcheſadžowanje pschedawac̄.

Drjewo móže ſo předy wobhlaſac̄.

Hucjanſke hrabiſke hajniſke ſariadniſtvo.
Opelt.

Rjane Publo,

1/2 hodžin wot Pomorčjanſkeho ſastanisheža a zyrtwinſkeje wazy Bulez ſdalene, ſe 125 kórzami ležomnoſcze, ſ nich 95 kórzow pschenicžneho a rěpoſteho pola, 20 kórzow luſi a 10 kórzow leža, ſ 1100 dawſkimi jenofczemi a 36000 hriwnami wopalneje ſaz, ſ woſebnym hylkom a čiſcze maſiwnymi hospodařskimi twarjenjemi, ſ wubjernje dobrym ſkotom ſe wſhem w naſlepſchim rjedze ſo namaſazym inventarom a ſkładami, ſ rjantym ſtejathym ſznejemi a ſ wubjernej hontwu je wobſtejnoscžow dla pschi pschimérnej placzisnje na pschedań. Naplaſzenje a pschedewſac̄ po wuczinjenju. Samokupz chyli ſwoje napraschenje ſ listom ſ napíſmom: „Schones Landgut A. M. 17. postlagernd Pommriž“ do Pomorž poflac̄.

Hermann Bulnheim w Budyschinje,
pschi Albertowym nameſcje čo 13 ſ napſheča noweje zyrtwie, dzelańſja ſa ſtelesne konſtrukziſe
porucza po tunich placzisnach

I = N O ſ ch e r j e ,
late a ſowane ſtolpy,
ſtelesne twarſte konſtrukziſe a hródźne woſna.
Budželanie ſtatiskich woſličenjow.

No w o ſ c ž !
Khmane, pschihodne a tunje ſu
Chligowe patentowane drjewjane hrabje
D. N. G. M. Nr. 23 242.

Ł patentowanju ſamolwjenie we wſchek kulturnych ſtatach na naſlepje džerzaze, nusne ſa kózdeho ratarja a ſahrednika, doleſ ſo ſ nimi telko nabjela, laž ſe 3—4 družimi. Wone 75 np. placža. Jenicka pschedawatnja ſa Budyschin pola

Mara Bächmannia, wikowarja ſe ſtarymi wězami na ſterowej hazy 27.

Sobotu ſtejicžo pschi Marjinej a Marcjinej zyrtwi.

Bajerske bruſy,
ſnateje dobroſeje porucza pschi potrjebje
J. G. Müller, powjaſatna a pschedawatnja ſičznikow w Budyschinje na ſamienitnej hazy 12.

Wobkhodowh wobszah a sliczbowanske wobsamkjenje Rakečanskeje nalutowańje na lěto 1893.

Dokhody.

Wudawki.

	mł.	np.	mł.	np.	
1. Volkadnizny wobstatk lónz 1892	9879	88	1. Nasadplaczenje lutowanske sałožki	54592	11
2. 5% lutowanste sałožki	49250	76	2. Dań i nasadplaczenych nalutowanstich sałožkow (kruchata dan)	181	31
3. Nasadplaczenje kapitalije hromadže i pschedatymi pjeniežnymi papjerami	13003	—	3. Wupožczene kapitalije hromadže i pschedatymi pjeniežnymi papjerami	23020	—
4. Danki i wupožczennych kapitalijow	14915	89	4. Kruchata dan pschi kipowanju pjeniežnych papjerow	129	55
5. Sapłaczenje placzeństich knihi	19	50	5. Wudawki sa sarjadniſtvo	1026	10
6. Wschelake druhe dokhody	235	96	6. Wudżeleny čistý wunošek	2175	67
			7. Wschelake druhe wudawki	117	29
Hromadže:	87304	99	8. Kónz 1893 sawostath wobstattk	6062	96
			Hromadže:	87304	99

Aktiva.

Bilansa

Paživa.

	mł.	np.		mł.	np.
1. Wobstatk w hypotekach wupožczonkach	311682	—	1. Samoženje sałožkarjow 31. dezembra 1893	352870	34
2. — w wupožczonkach, gmejnem pschiwole- nych	4000	—	2. Reservny fond	37822	—
3. Wobstatk w statnych a pjeniežnych papjeračach	71318	—	3. Čistý dobytk	3867	96
4. Wonka stejaze sbytu	1497	34			
5. Volkadnizny wobstatk	6062	96			
Hromadže:	394560	30			
			Hromadže:	394560	30

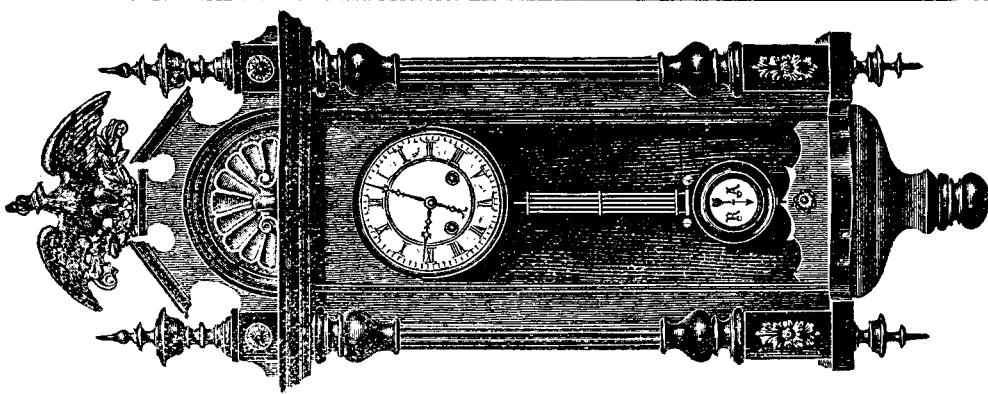
W Rakezach, 30. haprile 1894.

Alfred Thomška,
kontrolér.

Nalutowańne sarjadniſtvo.

Ernst Hübner,
pschedzyda.

Ziomoſć.
Regulator (morježnino)
dwé niedzeli dužy, 1 meter wysoko-
ść po 18 hriwach.

Kheži na pschedaní.
Dwé mjeńšej nowonatwarjenej derje ſo danjazej kheži na Tichtowej drošy pschi nowych kasarmach i wulkej sahrodu a běrnazym polom, hudej vinzu, pschihodzajej ſo fa lubowarja koſow a pjerisny, ſtej pschi niſkim naplaženju na pschedaní. Dalshe je ſhonicz na Mättigowej drošy čížko 8.

Žiwoſcz na pschedaní.
Zara rjana žiwoſcz, $\frac{1}{2}$ hodž. wot Rjechwacžidla ſdalenia, ſ 3 číſce nowymi twarjenjemi, kotrež ſo tež ſa hofezenzarſtwo pschihodža, ſ 20 kórzami pola, 8 kórzami luki a 6 kórzami ſeklow ma ſo ſe ſtejazymy žnemi a ſ inventarom placžisny hódro pschedacz. Tež ſo wona ſa wjetſche kublo ſaměni. Dalshe je ſhonicz pola Emila Gaußerliha w Budyschinje a G. Kellera w Rakezach.

Budyska mločarnja

porucja

dobry khimjelczkath twarožk punt po 20 np.

H. Stahl.

Kheža na pschedaní.
2 schožna kheža čížko 2 w Hnach-
zach ſ 2 kórzomaj pola je na pschedaní.

Na Židowje je kheža čížko
261 na pschedaní.

W Lemischowje je žiwoſcz čdo. 17 ſ 9 kórzami pola a luki a 4 kórzami hole, ſ maživnymi nowymi twarjenjemi, ſe žiwhym a morwym inventarom na pschedaní.

Hofezenz rjedaloko Radworsja ſ něhde 50 kórzami ležomnoſče a maživnymi twarjenjemi je na pschedaní. Dalshe je ſhonicz pola miažwohbladarja ſkolle w Radworusju.

Oberndorfske runklizowe a ſellerijowe hysne hadženki porucja ſtnej ſahrodnik J. Zorgel w Lufy.

Kalowe hadženki běle braunschweigle, hnydom ſ hadženju, ſu na pschedaní na kuble čdo. 1 w Aschiwej Borskoči.

Dřewowa awkzija pońdželu 28. meje na Wuježlowskim reverje. Schromadžsna rano w 8 hodžinach pschi Wuježlowskiej hajnkowni. — Schtwórk 31. meje w Euchorském lězu. Schromadžsna $\frac{1}{2}$ 10 hodž. w korejmje w Hornim Wuježdze.

Hróch,
woku,
tolij,wopravdžity
probſtaſſli ſhymjentny
wowl,maži
drobny a wulſosornath,

mažkowny ſchrót,

ržane wotrubý,

pschedzne wotrubý a
pschitupne hnoje

wſcheje družiny
porucja po najtunischiſtich placžisnach
E. Aug. Petſch
w Wjeleczinje,
ſtad pschi dwórnichcžu.

Budyska Bjesada

Suscheny polči pschi wotewzaču 5 puntow punt po 65 np. porucja rěnik Müller pschi lawskim tormje.

Boprawdity

žitny palenž

liter po 60 a 80 np.
po zylsnach tuńsko poruczataj
Schishla a Rječka
na swonkownej lawskiej hašy.

Bulki wubjerk

blusow,
trikotowych taissow,
rańich huknijow,
spodnih huknijow,
schörzuchow,
rukajzow,
schalkow,
schatow,
heklow
a
khornarjow,
djecjazych wobleczenjow,
jidzanych rubisicjow,
rubisicjow na hlowu,
sportskich kosklow,
normalnych schatow,
gardinow,
pschełonicznikow,
pschedeschcznikow,
Sna te tunje placisny.

Gustav Hamann
w Budyschinje
3 na bohatej hašy 3.

Snakladom Maczyn Sserbskeje
ju wuske a w wudawačni „Sserb.
Nowin“ na pschedan:

Jan Manja abo **Hdje statok**
mój? Powedańciko se herbstich
stawišnow nowisheho czaša.
1889. Placisna 40 np.

Bitwa pola Budyschina. (1813.)
1891. Placisna 50 np.

Nowe Trójniki. Sberka powe-
dańcikow. 1893. Placisna
40 np.

Wobrasy

(bildy) ho rjenje a tunje sachslenn-
juja a s woblikom wobbadža,
domowe żohnowanje a wobrasy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
ciszach pola

Maxa Mützy
na bohatej hašy 11.

změje njedzeliu 27. meje **wulčet na Lubisku horu.** Wot-
jézd z Budyšina po železnicy popołdnju w 2 hodzinomaj. Či,
kotriž chedźa so při wulče wobdzelić, chyli so hižo $\frac{1}{4}$ hodzin na dwórnišu zeń a sebi jézdu khartku po poniżnej
placiznie, 45 np. wučinjacej, pola předsydy wotewzać. Wječor
po wulče budže mały bal na Funkenburg. Domoj so w nocy
27 mjeñsinow po 12 hodzin wróci. Za domojjézbu z Lubija do
Budyšina ma so w Lubiju z nowa jézdua khartka za 45 np.
wot předsydy wotewzać.

Předsydstwo.

Njedzeliu 27. meje spěwanški konzert

w Wehliz hoscjenzu w Małeshezach,
wuwiedżeny wet mužského spěwanškého towarzstwa tam. — Sapocžat
wječor w 8 hodzinach. Po konzercie sa wopytarjew **bal.**
Wo bohaty wopyt prožtaj

Wehla, hoscjenzat. Spěwanške towarzstwo.

Sserbske Burske Towarstwo w Nakzech
iměje jutje njedzeliu 27. meje popołdnju w 5 hodzinach w Sokez
hoscjenzu požedzenie

Rataške towarzstwo a sserbske burske towarzstwo
w Bukezach.

Wutoru 29. meje popołdnju w 5 hodzinach budže požedzenie,
k kotremuž je knies diakonus Kschijan s Hodžija pschednoschł wo
„nalutowaćnach a wupožęćnach“ dobreczwe pschedewsc.

Wo bohaty wopyt prožtaj

pschedkydšto.

Towarstwo Sserbskich Burow w Bukezach
iměje pschednoschł wutoru 29. meje popołdnju w 5 hodzinach swoje
požedzenie.

Pschednoschł kniesa kaplana Kschijana s Hodžija wo „naluto-
waćnach a wupožęćnach“.

Wo bohaty wopyt prožtaj

pschedkydšto.

Wosjewjenje.

So by ho smyłkom pschedeschł, swoim czeſczenym wotebjerarjam
i tutym najpodwolnišcho k wjedzenju dawam, so ho

pschedawačnja Dursthoffskich hukich droždow,
wot mojego njebožicgleho mandželského Korse Rupprechta hac
detal wjedzene, wote mnje po tym hamym waschnju dale powjedze.
Duž prošchu wo dalshe dobręcziwe podpjeranje a pschedistup.

W Budyschinje, 19. meje 1894.

Theresa swudowjena **Rupprechtowa**
na jerjowej hašy 23.

Najwutrobniši džak

wuprajimy Bukečanskemu serbskemu towarzstwu, kaž tež knjezej
kublerzej Cemjerje Kołwaskemu za wše čelne wokrewjenje, nam
tak šcedriwie poskičene, a přiwołamy jim za to „Zapłac Bóh“.

Rjane hodzinki wutrobneje serbskeje towarznosće w hospod-
liwych Bukecach wostanu ziwe w našim pomjatkatu na přeco.

Serbske towarzstwo za Khwaćicy a wokolnosć.

Čujemy so nućeni wuprajic najwutrobniši džak wysokodostoj-
nemu knjezej fararjej Gudži při Janowej cyrkwi w Lubiju za
jeho wutrobuhanjace, jadriwe a natwarjace předowanje, dzerżane
njedzeliu swjateje Trojicy.

Bukečanske serbske towarzstwo.

Serbske towarzstwo za Khwaćicy a wokolnosć.

Qubi Sserbja a Sserbowki! składujcze
dary sa „Sserbski Maczicžny Dom“ a ja
jeho khosejownju!

Runklizowe hadženki
czękwjene Eggendorffske, na polu
roszene ma na pschedan Guda
w Dalizach.

Schtyri trjebane dobre kožane
konjaze deki žu tunjo na pschedan
pola Maxa Bäckmannia, pscheda-
warja starich tworow w Budy-
schinje na jerjowej hašy 27.

Kožowe brušy,

bajerske,
tirolske,
majlandskie,
schwajzarskie,
amerikanskie,
norwegske,
pěskowzy a
kunki, rohove
kožyschčja, fchidžy
w wulkim wubjerku tunjo pola
J. G. Müllera, powjasarja
w Budyschinje na kamjentnej hašy 12.

Donjazu drastu
najjednorischu a najwožebnischu
tunjo schije

Hana Michallez
herbst. schwalcza na kotelskej hašy 30.

W Měrkowje cžižlo 11 je wo-
bydlenje někole abo poždžischo na
pschedenacze.

Schošar ho pyta.
Sserny muž ho do Magdeburg-
skich stron jako dworski schošar pyta.
O Beřich,
pschi herbstich hrjebjach 28.

Pschi wypolej msđe pyta wotrož-
low, džontki, skuzobne, kuchinje a
stwiniske holzy, hejtmanow a džela-
cetske kwóby Schmidtowa.

Moje wobydlenje nomaka ho wot
netka na herbstskej hašy 7 po 2
sphodomaj.

Kucharki, skuzobne a kuchinje
holzy, kucharku sa čelebz, hrózne
džontki, dželacetske kwóby, rólnych
pohenczow a dželonistich wotrožlow
pyta Heynoldowa w slotem jehnecju.

Hólcez, kotryž že rešnišmo
narwuknuč, móže do wucbhy stupič
pola rešniškého mischtra Thann-
hänsera w Kasu.

Sswjatki wječor stej mi pola
Nakez dwě prožecji českéj. Dwě
žónsej, s kotrymaž hym ho sekla,
stej jej pječja popadnulej. Prošchu
mi prožecji sa myto wróciej, abo
mi k wjedzenju dacž, hdze stej wostezej.

Hoscjenzat **Pöhl**
w Schejenzu pola Kasu.

Wutrobny džak

czeſczeniu Bukečanskemu towarzstwu
sa pschedzelniwe powitanje a hospod-
liwe wotšewjenje, 20. róžownika
pschi wulče wopokasane, prajimy.

Nekotre hobsztawy
„Rakečjanskeje Lipy“.

Ke temu cžižlu jena pschedan.

Pschiloha i čížku 21 Serbskich Nowin.

Ssobotu 26. meje 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej żyrki smjeje jutje niedziela rano w 7 hodz. farat dr. Kalić herbstu spowiedniu ręcz. $\frac{1}{2}$ godzin pomożny przedat cand. theol. Sarink i Dukez herbise a w 10 godz. nemište towarzystwowe przedowanie. — Popołudniu $\frac{1}{2}$ godzin budże katechizmowe rostreżenje se herbstimi hózami.

Werowanie:

W Michałskiej żyrki: Rudolf Emil Waltaś Schimank, fukelnik pod hrodom, i Mariju Penkerę tam. — Jan August Ramicz, fabrikista tawar na Židowie, i Zdu Berthu Emmu Marktwarez tam.

W Katholickiej żyrki: Jakub Vér (Wobs) tukler w Kopšinie, i Hanžu rodz. Krakez i Čemjeriz.

Króleni:

W Michałskiej żyrki: Korla Jurij, Korla Augusta Rychtarja, tuklerja w Sczijezach, dż. — Gertrud Lisbeth, Korla Augusta Rzeźnika, thézera a dzieraczera na Židowie, dż.

W Katholickiej żyrki: Hana Vertha Hilžbjetka, Franzka Marijska, sem. wuzerja, dż. — Hilžbjetka Maria, Milkawica Mjena, tuklerja w Čemjerizach dż.

Zemrjeón:

Dzien 17. meje: Maria Madlena, Jana Kuczanka, dzieraczera, dż. 6 m. — 19. Hana rodz. Prausez, wożenjena Schauerowa i Brzedow pola Schęcęzina, 28 l. 6 m. 25 d. (umrje w měszechanstej hojeńi). — Petr Schrybar, žiwioñszer w Horniej Rinie, 83 l. 11 m. 2 d. — 21. Petr Vicjas, měszechan a privatier w Budyschinie, 74 l. 8 m. 28 d. — 22. Hana Taciniez, ujebu Korla Augusta Hainsela, thézera a żelazništeho dzieraczera w Bręzowie, widowa, 47 l. 3 m. 4 d. — Hana Maria Haschz i Beleje Hor, dzieraczka w wokřehnym wustawje na Židowie, 30 l. 5 m. 2 d. — Hedwiga Flora, Hana Ensta Miejski, fabrikanta na Židowie, dż. 6 m. 2 d.

Placisna žitow a produktow.

Žitow a produktow w Budyschinie:	W Budyschinie				W Lubiju			
	19. meje 1894		17. meje 1894		wot		wot	
	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Bičenja	.	běla	7	6	7	50	6	94
	.	żółta	6	76	7	6	6	82
Rožka	.	.	5	31	5	44	5	16
Feejmien	.	.	6	79	7	—	6	93
Wobz	.	50 kilogr.	7	60	6	90	7	20
Groch	.	.	8	89	11	11	9	72
Wola	.	.	9	72	10	—	9	17
Jahy	.	.	13	—	16	—	11	—
Hedvitschla	.	.	15	—	15	50	13	50
Berny	.	.	1	30	1	70	1	20
Butra	1 kilogr.	.	2	60	1	70	1	50
Bičenjana muka	50	—	6	—	16	—	50	—
Ržana muka	50	—	6	—	9	—	—	—
Sýno	50	—	3	50	4	50	3	30
Sátma	600	—	24	—	25	—	23	—
Prohata 1824 schub, schufa	.	.	15	—	30	—	—	—
Bičenjne wotruby	.	.	4	—	4	75	—	—
Bičenke wotruby	.	.	4	25	5	25	—	—

W Budyschinie placisne: tórz pschenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. — np. hacz 12 hr. 75 np., żółta 11 hr. 49 np. hacz 12 hr. — np., tórz rožki po 160 puntach 8 hr. 49 np. hacz 8 hr. 70 np., tórz jecznjenja po 140 puntach 9 hr. 50 np. hacz 9 hr. 80 np.

Na Burži w Budyschinie pscheniza (běla) po 7 hr. 6 np. hacz 7 hr. 21 np., pscheniza (żółta) po 6 hr. 90 np. hacz 7 hr. 6 np., rožka po 5 hr. 36 np. hacz 5 hr. 44 np., jeczmieni po 6 hr. 90 np. hacz 7 hr. — np., wobz po 7 hr. 40 np. hacz 7 hr. 75 np.

Draždžanske mjažkowe placisne: Honjada 1. družiny 61—65 hr., 2. družiny 55—60, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinie 43—45 hr. po 100 puntach i 20 prozentami tarž. Čelata 1. družiny 60—70 np., po punče rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 25. meje: Rjane.

Wódne ponoje, kotły, thachlowe platy, něszcze rebliki, thachlowe durczka, theschne wokna, twarske hoscze
porucza tunje

Paul Walther.

Rěsak G. A. Leunera

w Buhańczech (Weigsdorfje) pola Kumwalda
porucza ho i kupowanju hraničnego drzewa, desków, latow, kož tež hotowego schlundowania a schindzelowych desków a wotresłów we wszelkich swučzených dolhoſežach a toſtoſežach.

Parny rěsak w Delnjej Wjasónzy (Nieder-Neukirch) pod wyżokim leżom

porucza ho i spěchnemu podawanju hraničnego drzewa, desków a latow, kož tež heblowaných schlundowanskich desków, schlundowanskich a schindzelowych tlesknych schwatow we wszelkich scherjach po nastunisich placisnach.

Kóðbu slobotu tym wot 11—12 godzin w Sendlitz restawracji w Budyschinie na kotoškej hafy i ręczam w nastupanju podawanja, placisny atd.

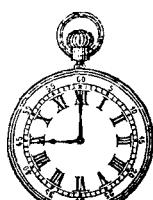
Korla August Schmidt.

Franz Marschner

čašnikat w Budyschinie

čzo. 9 na bohatej hafy čzo. 9

swój sllač čašnikow a čašnikowych rječasow dobrzežwemu wobledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pschipomnenje: Rečzu herbski.

Julius Höhme,

sastupjeř internazionalneje maschiniskeje wustajenžy w Riesy nad Łobzjom

porucza na najlepje dzierlane

lokomobile a parne mlóčaze maschinu wot 2 konjazeju mozow, scherokomlóčaze maschinu, i gōpelom a paru ho czerjaze, jenopschežne mlóčaze maschinu, wubjernje dzierlaze, rucjne mlóčaze maschinu najnowszej konstrukzije, běryny rostločaze a běryny rosrhaze maschinu, rěsaki sa běryny a rěpu, cžiszcze maschinu, mjetlisy, butromanske maschinu, butrumjatowarje, mloczinki, viktoria-separatory, i ruku a maschinu ho czerjaze, juchowe hudy i dwójzy fazynlowaneho wozloweho blacha, ſelesne juchowe plumpy, piž parjaze apparaty (noschine), triery najlepšeje konstrukzije, mytyske zylindry, ryukate walzy a dezimalne skótne wahi, kuczne brony, hamzne dzělo, salonszy schlitowany system, lotrž móža ho hnydom wot kóždeho do Saakowych, Meifortowych a Howardowych brónow pschemenicz, pschezo najlepšeje, wupruhaneje konstrukzije.

Naipšihodnische wuměnjenja dla placenja? Prusa dowolena! Prospekty darmo!

Pschedawatnja a sllač pola Jana Manjola w Budyschinie.

Nowa pschedawarnia.

S tutym i wjedzenju dawam, so tym w swojim domje na řutskownej lawskiej hafy 12

(pschi lawskim tormje)

ſllač

porzlinia, kamjeniny, schkleicžanyh tworow a Mischnanského porzlinia saložil.

Wo dobrosiwy pschedawup prophy

i poczeſčowanjom

w Budyschinie, 8. meje 1894.

J. G. Schneider.

Čašniksi ho dale pschedawaja a porjedzeja.

Zało kważne a składnoſtne dary
w wulkim wubjerku a po tunich
placziſnach
khoſejowſe ſerviſy,
piwowe ſerviſy,
myjne ſerviſy,
likerowe ſerviſy,
kiſhalowe a woliſjowe menaže,
ſtočane ſchaki po 25 np.,
ſchaki po 5 np.
niſke a hluſoke taſerie po 8 np.
porucza
Korla Barthel
w domje ſerbſkeje knihičiſczenje.

Rajß

punt po 14 a 16 np., pſci wote-
wſacju $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$ zentnarja po 12 a
14 ml. po zentnarju porucza

Th. Grumbt
na ſwolownej lawſej dróſy.

Pawol Giebner
na bohatej haſy čiſlo 18,
ſi niutkodom na theaterſtej haſy,
porucza ſwoju

Winarium

ſ winownju a ſzneďarenu.
Wino w kaſhejach a korbach
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w cžwizach roſeſczelu, teho runja
po jenotliwych bleſchach wſchě dru-
žiny cžerwjeneho a běleho wina.

Koždy može ho na to ſpushečeſz, ſo pola Giebnera čiſte woprawne
wino doſtanje, kotrež derje tyje a
kotrež je ſtrouſeſz ſpomožne.

Turkowske ſlowki
na ſwolownej družinu, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
pſci mjaſkowym torhoſchezu.
Deſtilazija ſnatných dobrých likerow
po starých tunich placziſnach.

Zofrowy měd
punt po 48 np.,

mjedowy ſyrup
punt po 30 np.
porucza

Paul Hofmann
na róžku herbſkeje a ſchuleſkeje haſy.

Wóſk.

Wóſkowy twar a panli kupuje
a placzi ſaſhwſche placziſny

Hermann Lehmann,
mydlarňa na horneſkej haſy 3
a na ſitnej haſy 3.

Homjasu kožu, cželaze kože
kaž wſchě druhe kože po najwyſhich
placziſnach kupuje

Heinrich Lange
pſci herbſkej katholſkej zyrki.

So bych po ſkonečným naletním čaſu
ſwoj ſklad

žaketow, wohwěſchfow, thornarjow,
promenadowych a pschedeschčnych mantlow
po móžnoſći rucže wothyl, je netko wjele
niže placziſny
wupſchedawam.

Jan Jurij Pahn.

Pokleſhčjowe tkaniny, barbunje plashegaté derje džeržaze starý lohež
po 20, 23, 25, 30, 35 a 40 np.,
tkaniny k pjeſham starý lohež po 15, 18, 20 a 25 np.,
wupjerkí $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$, $\frac{9}{4}$ ſcheroke, móbre, róžowe, cžetwene ſ róžo-
wej barbu ſmuhoowane po wſchěch placziſnach,
běly a rubiany plak we wſchěch ſchérjach, teho runja
ložowe plachty bjes ſchowa $\frac{10}{4}$ a $\frac{12}{4}$ ſcheroke ſ čiſteho plata a
ſylnonicejate ſawmy.
 $\frac{5}{4}$ módrocžiſny starý lohež po 20, 23, 25, 30 a 40 np.,
 $\frac{6}{4}$ módrocžiſny starý lohež po 30, 35, 37 np.,
blusowy barchent starý lohež po 25, 30, 35, 40 a 45 np.,
luster starý lohež po 20, 23, 25 a 30 np.,
kóprowy luster starý lohež po 25, 30, 40 np.,
dwójzyscheroſki kashmir starý lohež po 45 np.,
čiſtowolmiane dwójzys ſcheroke drastne tkaniny
po jara tunich placziſnach
wulki wubjerk židzanych, poſlidzanych, wołmianych a ſawmianych
rubishezow, piſhanych, cžornych, tykanych, kaſhmirowych rubishezow
ſ róžnymi kwětami po 1 ml. 50 np.

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

J. G. Müller.

konopjowa a grotowa powjaſarňa, plashegarňa tóčnikow
w Budyschinje na kamjentnej haſy 12,

porucza powjaſarſte (ſejſte) twory wſchěje družiny jako: konopjane
a groczane powjaſy, ſynowe powjaſy, terowe powjaſy, koſkoſe
powjaſy, poſtronki, bónižu, turnowanſki a rybaki grat, dale najlepſi
koſmas w kaſhejach a cžworchach, kožowy tuč, vaseline, drzewowy ter,
drzewiane hrabje a ſkopacie, wſchelake družiny korbom a wſchě poſlro-
wanske wěžy.

Sakopſchedawarjam ho ponížene placziſny woblicja.

Emil Indinger

cžrijowy a ſchkorunjowy ſklad

w Budyschinje na kotolſkej haſy 11

porucza ſwoj derje ſradowany ſklad cžrijow po tunich placziſnach.

Plashewanſte ſtejſhčzo ſobotu a njeđelu na bohatej haſy 3
ſ napſhecza poſta.

Restaurant zum „Fuchsbau“

w Draždjanach w starym měſcze

na křižnej dróſy (Kreuzstraße) 2.

Šhromadžerňa herbſkeho towarſtwa „Čornoboha“
a ſchadžowatňa wſchilich lužiſtich ſſerbow, kotsiž Draždjan wopytaſa.

Snata najlepſha kuchin a derje wothladane piwo. Tež dale
wo bohaty wopht proſhy ſ počesčowanjom

Oskar Dietrich, herbſki krajan.

Zało jara placziſny hódný porucžam
paleny khoſej
punt po 140 a 150 np.

Th. Grumbt
w kupnizy na ſwolownej lawſej dróſy.

Tunje

zigar y

kupowanſte ſorlo ſa ſakopſchedawa-
rjow, tyhaſ hižo po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na ſmaltownej lawſej haſy člo. 8,
filiale na bohatej haſy 28 a na róžku
Lubijſkeje a Mättigoweje dróhi.

Richard Neumann
porucza hyry a paſený

khofei

w najwyſhím wubjerku a naj-
lepſej dobroſeſz po najtunich
placziſnach.

Pſci wotewſacju wjetſich džel-
bow ſo poměrnje nižſe placziſny
woblicza.

Curt Jentsch
čaſhníkac

na ſwolownej lawſej haſy 5.

Tež ſeſtu tež herbſli.

Plashewanje a
porjeđenje
wſchěch družinow
čaſhníkow.

Placziſny najtunich
a ruſowanje na dve
lécze.

Gustav Mager,
čaſhníkac
11 na herbſkej haſy 11
pſci starý kaſarmach.

„Serbske Nowiny“ wudawaaja so kózdu sobotu.
— Stwórlétne předpřata w wudawani 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np.

Zo nawěstki, kiž mab. so w wudawani „Serja Now.“ (na róžku zwonkneje lawskej hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so stwórk hać do 7 h. wjećor wotedać.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číše Smolerjec knihičíšceńje w macicnym domje w Budyšinie.

Číslo 22.

Sobota 2. junija 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Khějor Wylem je schwórk na Tempelhofskim dworje w Barlinje wulku naleinju paradu džeržal, k kotrejž bě ho s pschewobom krala Alberta a sakkého prynza Jana Jurja podal. Džazaze črjodý, po tyhazach liczaze, khějora a sakkého krala a prynza se schumjazym žławawokanjom witachu. Kral Albert bě ulanku žwojeho 2. pruskeho garde-ulanskeho regimenta woblezeny, prynz Jan Jurij uniformu sakkich gardejédsnyh. Tež khějorka a mandželska prynza Jana Jurja paradze pschihladovaschtej. Pschi nimoczehnjenju wojskow khějor khějor a sakkemu kralowej Augusty pschedwiedze, bjes tym so ho kral na czolo 2. garde-ulanskeho regimentsa staji, so by jón khějorej pschedwiede. Pschi paradze so wot 1. dragunského regimenta kotojte bubony, jemu wot jendželskeje kralowej darjene, požwyczichu. Tež hewak běchu pschi paradze wschelake nowoscze wibžecz. Khějorow Alexandrowy garde-grenadérskej regiment bě řebi přeni króz historiske blachowe mězy stajilo, Hilzbjecziny a khějorow Franzowym regiment mějeschtaj wulke nowe bubony s aluminijskimi, a garde-regiment na polu wschedne trompety se starymi trumpetami se hrénjeho wěka saměni.

W Barlinje je so ponádželu ratafska konferenza, wot pruskeho ratafskeho ministra s Heydena powołana, seschla. Wona ma wo naprawach wuradžecz, kotrejž mohle k ſdžerzenju a polepszenju ratafskeho wobhedenstwa ſlužicz. W přenich požedzenjach su wo pschemenjenju wobhedenstwego prawa, wo pschetworzenju wupowjedzlyh rentow do njewupowjedzlyh, wo reformje placzazeho herbiskeho prawa a wo powschitkownej mjesy, hacž do kotrejž hmědža so na ratafske ležomnosće pjenesy požcadowacz, jednali. Chromadženi knježa běchu wo tyhle prashenjach jara wschelakoreho měnjenja.

Bjes ratarjemi je wjele ſkórzbow ſkyshecz, so margarina, kotrejž so často jako wopravdžita butra pschedawa, butrowu placzisnu dele čiſhcezi. Duž so žada, so by knježestwo ſalon wudželalo, s kotrejž postajenjom ma so faltchowanju butry s margarinu wobaracz. Khějorstwowy ſanzler Caprivi je teho dla porucžil, so by ho po wschech Němzach wobhonito, ſelko margariny so nětkole ſa řejo nadžela a w ſaflej měreje so wona k faltchowanju butry nažduje. Ma pedkozlu tyhle wobhonenjow dybri so reſzubžecz, hacž ma so ſalon wo pschedowanju margariny pschemenicz.

Pruski krajinu a ſemjanski ſejm staj schwórk swoje wuradžowanja wefsamkloj.

Wólba do khějorstwoweſho ſejma, kotrejž je so loni 15. junija w 23. sakkim wólbnym (Plauenſkim) wokrjezu měla, je so njefalonosćow dla, kotrejž su so pschi njeſtale, njeplaczoza ſpósnala. Duž su tam 24. meje nowowólby měli. Pschi nich je doſtal s wotedathym 20,585 hloſow ſozialny demokrat Gerisch 9919 hloſow, narodo-liberalny fabrikant Wylem Uebel 6000 hloſow, němſkoſozialny Schubert 2667 hloſow a ſwobodomyslny Arnold ſe Schwarze 1999 hloſow. Duž je wuklanská wólba bjes Gerischom a Uebelom nusna. Želi so ſtrony wobſtejazeho porjada pschi tym kruče hromadze njehžerja, Plauenſki wokrjez ſozialnym demokratam pschipanje.

W němſkim wójsku njepſchewawajzy ſpytuja, wahu wojetſkeho wuhotowanja ponizicz. Pola pěščlow polóženie woſebje s lohſchego helma (wobbitki s aluminijskimi), s aluminijskoho warneho ſudobja a pólneje blesche, lohſchich ſchörnjow a lohſchego mantla wobſteji, s kotrejž su njetřebne ſučno w ſchéri a s křibjetoweho podschiwka wſali. Wojetſkej ſučni so město ſtejateho wýšokeho khornarja, kotrejž

wojakowu ſchiju jara czechnjeſche a kotrejž dyrbjeſche ho pschi marſchirowanju s brémjenjom bory ſotapnucz, so ſahornjenſki khornat, podobnie kaž pola Litewki, pschicžini. Nosdžel bjes nim a ſtejatym khornarjom njeje tak nadpadny, jeho ſadny džel jenož ma tu ſamu barbu kaž ſučnia a niz čekwenu barbu. Hdyž je třebne, móže ho khornat wuhornucz, so by ho ſchija pschitryla. Dale maja myſle, muniziju pomjeniſhicz. Wscho hromadze drje položenie ſchtyri punty wucžini. Potom doſtanu woſazy město dotalneje bawmjaněje koſchle, taſku s wolumjaneje trikotowěje tkaniny, k kotrejž ſo ſchijny ſwiaſt pschitrapne. Poſledniſki budže na taſle wafšnje lepje ſedzeſz. Oryłowe kholowhy, kotrej ſo nětkole w tornistrje noscha, ſo s lohſtim bawmjanym kholowami ſaměniſa.

W Barlinje je psched ſtrólik bjes někotrymi piwaſnjenimi a ſozialdemokratiju horze bědzenje naſtało. Nichto nětkole njewě, hdź ſnabž wone pschewanje, a ſchto budže w nim s dobyčerjom. Sozialdemokratojo ſu ſo ſrēzelt, ſo ani kapki piwa s piwaſnjenow njewupiſja, kotrej ſu dla lětſchego ſwječenja „meſſkeho ſwječenja“ dželaczerjow ſe ſlužby puſčezili, předy hacž mjenowane piwaſnje tyhle dželaczerjow ſaſko do džela wſale njesku. Sozialdemokratojo čzedža pschi teſle ſkładnoſci wuspytowacz, kaž daloko jich ſamožnoſć w Barlinje doſzaha. Runje teho dla ma Barlinska piwna wójna wulzyſhnu wažnoſć. Želi ſo ſozialni demokratojo wuspečha njefměja, budža pschichodnje bôle wobhaldniwi, předy hacž ſo do wójny s dželodawarjem i dadža. Želi pak bych ſo ſozialdemokratojo jako dobyčerjo s bědzenja wusčli, bych ſu ni bory ſe druhim dželodawarjam ſwoju wolu pschinuſewali, a ſežhwil teho by był, ſo bych ſo dželodawarjo a dželaczerjo jenač wſele ſchłodowali. Kaž wězy w tu ſhwili leža, njeje na to myſlicz, ſo bych ſo piwaſnje psched ſozialdemokratami zofale; pschetož wupad hewak wotbytěho piwa jenož woſmik dotalnych watwów wucžini. Pschi tym ma ſo hisheče na to džiwacz, ſo je khějne wjedro ſańdženeho tydženja wuziwanje piwa pomjeniſhilo.

Grichiſki krónpryz ſe ſwojej mandželskej, pruskej prynzeſu Sofijsu, w Němzach pschewywa. Nadpadne je, ſo ſeju hishče ſe khějor do khějorſkeho hroda w Barlinje abo do Potsdama pscheproſyl njeje. Powjeda ſo, ſo khějor grichiſkemu krónpryzu Konstantinej a jeho mandželskej, kotrejž je jeho ſotra, pschecželnje ſmyſleny njeje, dokejž je poſledniſha hnydom po ſwojim ſwazu k grichiſko-katholſkej wérje pscheturila. Prynzeſa Sofijsa bě grichiſko-katholſku wérę pschijala, hacž runje bě ju khějor namolwjal, ſo by evangeliſkej wérje ſwěrwa wostała. Nětčiſhi grichiſki kral ſwoje lutherſke wertywſnacze ſe grichiſko-katholſkim hacž do dženfa ſaměniſ njeje. Runje jeho pschitlak na doſzahaze wafšnje dopokaze, ſo Grichio wo to njerodža, ſo by ſich kral ſe wusnawarjom jich wérty był, a ſo tež hewak měſchane mandželſtvo w grichiſkym kralowſkim domje ſe pschicžinu njeluboſnoſćow bylo njeje. Na to bě ſo pschi wobſamkjenju ſeňtow prynzeſu Sofijs ſe grichiſkym krónpryzom wažnoſć kladka.

Ruſowſka. Poſlednje lěta ſz anarchiſtojo w Austriskej, Italskej, Schpaniſkej, Franzowskej, Hollandskej a Belgiskej ſe dynamitowymi nadpadami twarjenja wupſczili, cžlowjekow ſranili a morili a bjes porjad lubowazym ſudzimi ſtrach a hroſu roſjčeril. Nadpadne bě, ſo w Ruskej ſa wjele lět nježo w hibanju anarchiſtoj ſkyshecz njebe. W potajnym pak ſu tež w Ruskej anarchiſtojo, kotrejž ſo w Ruskej nihilistojo mjenuja, ſa ſwoje wotmyſlenja ſkutkowali. Ruska polizijská je pak ſe čaſom ſkradzne nihilistiske dželo wufuſchowala. Nihilistojo

běchu řeči pječja wotmykli, zara pschi létušich wulich manevrach moricž, kotrež dyrbja ſo pola Smolenska wotbywacž. Blisko Smolenska rjany hród leži, kotrež ſo jako hlowny zarowy kwarter ſa čaſ manevrow mjenowasche. Njebaloko hroda ſteji zyrkej. Hród a zyrkej ſu pječja nihilitojo ſi podsemitimi lhodami podryli, najprjódzhy i nimaj podsemiti lhod ſi bliſka ležazeho twarjenja wutrywski. Pódlia teho je pječja naſyp Witebsko-Dreſkeje ſeleńizy podryty byl. Poliziſa je tež ſapiš ſobuſtawow nihilitiskeho pschizahanzta do rukow doſtaſla a wulku liczbu ſi pschizahanzow ſajala. Nihilitiskemu ſwiaſtej pječja w Ruskej wožebje młodzi lubzo, ſtudencja a jaſtojnizy pschizkujſeja. Wiedniy zyloho hibanja namakaja ſo w wukraju, ſu to mužojo, kotsiſ ſu po ſkonzowanju zara Alexandra II. psches ruske mjeſy iwočli.

— Se wſchich ſtron Ruskeje pschizahadzeja powjescze, ſo létuſche žn̄e bohaty wunoscky lubja. S pschizinu teho wikowanje ſe žitom do zyla pschewtawa. Žito je ſo tak potuſiſlo, ſo ani telko njeplacži, ſo by jo ſa to hospodat na wili domjeſt.

— Wſele Polatow, Lvow a Eſtow wopuſczeja ſwoje kydlesheje a pschizahuju ſo do Sibirſkeje. Puczuja tam na ſta a na tybaſy. Puczahowanska požadliwoſć, kotrež tele ludy w poſledních létach do Bratſkeje wabjeſe, wobrocit je netko do Sibirſkeje; pschetoz Bratſka je ſim ſiebanje pschinjeſla.

Franzowska. Preſidente Carnot je ſo tón króč předby dyžli hewal ſchlachcilo, nowe ministerſtwu ſefajecž. Sa jeho pschednydu je wón Dupuya dobyl, kotrež je hižo wopjet ſobuſtaw něhdusich ministerſtwow byl. Mužojo, ſi kotrež nowe ministerſtwu wobſteji, i pomérnej republikanskej ſtronje kluſcheja. K nej je ſo tež poſlednie Periſrowe ministerſtwu liczeſche, po taſtim ſo w politiſkim naſtupanju knježestwu pschemenilu njeje, jenož woſoby ſu ſo ſaměnile. Radi-kaſojo, kotsiſ ſu Periſrowe ministerſtwu ſwróczli, ani jeneho ſe ſwojich pschizowarjow do nowego ministerſtwa ſezishegeſli njeſtu.

— Wſele hoſka w Franzowskej powjescz načinju, ſo je wunamakat melinita, ſi kotrež ſo roſbuhanske kule franzowskej artillerije pjeſnja, Turpin, nowu wójnsku maſchinu wunamakat a ju ſa pjanacze milionow frankow němſkemu knježestwu pschedal. Turpinowa wójnska maſhina je pječja ſatraschna wójnska broń, podobna mitraileufu, kotrež ſama wot ſo ſwoje ſtejſiſejo pschemenja a po waſhnuju wějadla tſela a ſa krótki čaſh pschestrjenosc 25—30,000 ložnych metrow ſi ſulkami pschizky. Turpin je najprjódzhy ſwoju maſhинu franzowskemu knježestwu i kupjenju poſticžil, kotrež pak wo nju rožilo njeje, hukle potom je wón ſi němſkim knježestwom jednacž ſapoczał.

— Bjes Jendželskej a Franzowskej je ſwada wudyrila, dokelž je Jendželska ſi Belgiskej wuzinjenje wobſamka wo wuměnjenju někotrych krajow předby Afriki, a ſo pschi tym ani wo pschizkujſowanie Franzowskeje praschała njeje. Franzowska na tym wobſtawa, ſo tole wuzinjenje nicžo njeplacži, dokelž ma Franzowska přenje kupne prawa na mjenowane kraje. Njeprſceželnoscje bjes woběmaj ſtatomaſ tu- teho praschenja dla nichó njevočataju; ſwada ſo po dobrym wuruna, hdyž tež hnadž w poſdžiſkim čaſhu.

Bolharska. W bolharskim knježestwie je ſo njevočatalny pschewrot ſtał. Ministerſtrowy pschednyda ſtambulow a jeho ſobu-ministrojo ſu ſwoje ſaſtoſtvo ſkoſli. S pschizinu ſtambulewego wotenidzenja je njeſchesjenosc bjes nim a Coburgskim prynzem. Tutoń je wot wſchego ſapoczałka, hdyž je ſo na bolharski wjerchowſki trón powołał, wo wujednanje ſi ruskim zarom prózowal. Tale politika Coburgſteho prynza bě ſtambulowej ſe ſtajnym pohorſhom. ſtambulow móžeſche jenož knježtvo w Bolharskej wobhovacž, hdyž Ruska Coburgſkeho prynza jako bolharskeho wjercha njeſchipoſna. Wſcho, ſtož ſtambulow poſlednie lěta čzinjeſche, ſo by Rusku ſinemdril, ſo i wotpohladom ſta, ſo by ſo ſjednanje bjes Coburgskim prynzem a Ruskej njemóžne ſežnilo. Coburgski prynz ſkonečnje ſtambulowu ſebičiwiu politiku pschewidži; wón ſpôna, ſo zar jeho pschizivniſt wotanje, tak dohlo hacz ſubže ſtambulow na čole bolharskeho knježestwa ſtejcz. Duž prynz ſa ſredkami pytaſche, ſo by ſtambulowa wotčiſceſta. Dohlo bě jeho prózowanje podarmo. ſtambulowa ſedžliwoſć wſchē plecziſny pschizivo ſebi ſi čaſhom naſhoni, a wjerch dyrbjeſche wopjet ſaſtoſtwa puſčeſie, kotsiſ běchu po jeho wabjenju na ſtambulowe wotſtronjenje ſlutkowali. Nježiwaſzy teho naſeſnoſće po něčim na ſtambulowu ſchodu džechu. Tutoń bě po čaſhu ſo na to ſwucžil, ſo dyrbji ſo w kraju wſcho po jeho woli ſtač, wón bu hordny a njeſteſliwy pschizivo ſwojim pscheczelam, a tak ſi jeho pschizowarjow ſemu naſhorski nje- pscheczelko naſtagu. Sso ſi nimi běžo je ſtambulow podležał, dokelž hnadž pschizivo nim dla ſwojeſe roſkory ſi Coburgskim prynzem

wſazy te ſredki naſoſicž njeſožesche, ſi kotrežiſ bě w předawſchich člaſach ſwojich pschizivnikow njeſchödnych činił. Prascha ſo netko, hacz Rukta po wotſtronjenju ſtambulowa ſi Coburgskim prynzem mér ſcini a jeho ſa bolharskeho wjercha pschipóſnaſe. Wot teho pschichob Coburgskeho prynza wotwižuje.

Sſerbijsa. Wudawanje bywſcheho krala Milana, ſo je ſebi radikalna ſtrona jako ſaměr ſtajka, ſobuſtawu kralowskeho domu Obrenowicžow ſi tróna a kraja wuhnacž, je ſo jako hola ſa wupo-kaſala. Šaſtajc̄ radikalnych ſapókhanzow ſu ſako ſi jaſtwa puſčejſi; ani naſznađniſche dopoklamo jich winy ſo na nich njeje pschinjeſe moħlo. Ženoz ſamjenjeſežat Čebeinaz hiſeheje w jaſtwe ſebži. Ma njeho tuſa, ſo je wón po pschekasni Milana ſi prynzem Karabjordze-wigiem ſla wuhnacž Obrenowicžom ſe Sſerbije jebnol. Po Milano-wyh wotmyklenjach dyrbjeſche Čebeinaz radikalnych do wobkhada ſi prynzem Karabjordzewigiem ſi pschinjeſe, ſo moħl jich Mila dla krajneje pscherady wobſkorjeſe. Tež powjescz wo wukſledzenju potajneje patronowewe fabrik ſi Beogradje je ſo pschi bliſſichim pschepytanju jaſo pscheknata wukopala. W mjenowanej fabriky ſu hižo lěta dohlo patrony ſa wlkowarjow džekali. Duž ſu džekarjam patronow ſaſo ſwobodu dacež dyrbjeli. Tež w tym je ſo Mila mylk, hdyž je měnił, ſo ſo lub tu a tam webroni a pschizivo kralej poſtanje. Po zylym kraju je ſi měrom wostało; Milana njeſtu ſkladnoſć dali, ſo moħl ſwojim woſakam ſběkarjow ſefatſeleſe dacež. Radikalni ſu ſo mudrje ſrčželi, ſo čħedža Milanej kħwilu w Sſerbiji ſathadjeſe dacež. Čeu pschewdečeni, ſo jeho krafnoſć dohlo tracž njebudže, hdyž budža ſo jemu na to waſhnuje ſpjeſhovacž, ſo budža ſo po možnoſći wotwakowacž, dawki plæcizcž. Čsamo Milanova mandželska, kralowa Matalija, do nětežiſchich wobſtejnosców Janeho dowěrjenja nima. Wona je ſo ſapowjedžila, ſo netko do Sſerbije wrózicž a ſwojemu ſynej, kralej Andrej, radžita, niz na Milana poſkluhacž, ale ſo ſalonja džerjeſe.

Heřz.

(Wjeſne powjebańčko.)
(Poſrakžowanje a ſlonečnenje.)

III.

Jan bě ſo do zyla pschemenil. Knježesche ſam ſa ſo, njeſahnja ſo na nikohu, haj njeſarečža ſi nikim. Ludžo wostawacu ſtejo na wſy, hdyž jeho widžacu, ſo hledy a ſrudny kħodi. Jan pak z nikim njeſeſe a teho dla tež nichó wot njehoni, ſchtó je wina. A ſhudawacž? ſchtó moħl to ſhudacž, ſchtó w člowinu tkci?

Majbóle žel pak bě jeho ſtaremu Bróſkej. Jan bě nanowa kħwalba a hordjeſe, a wón bě tež ſtajne wjeſeky, ſo ſo ſam nan pschi tym ſmejeſe. Hdyž pak ſo jeho netko ſtarý Bróſk woprascha, czeho dla je ſrudny, ſawjercža Jan ſrudny ſi hlowu a nje- wotmolwi nicžo.

Najrudiſchi bywſche Jan wjeſor. Wjeſor bywſche, kaž by ſo to na njeho walilo ze wſchich bołów, a wón móžeſche pod cježu tħxle napadow leđma wotdyħnucž. Potom hjerjeſche ſi wjetſha huſle do rukow a piſlaſche tak nutrniſe, ſo bě moħl člowjela i kħiſla pohnucž. Stary Bróſk ſi najmjeniſha wotře ſebi husto pschi měħacžu, poſkluhajo na ſynewe piſlanje, jažnu kħiſlu ſi wóčla.

Wotdžiſho njebožahaſche jemu ani wjeſor i piſlanju, piſlaſche hacz hukolo do nožy.

Nózny ſtražniſt wottrubiwiſhi jenu a widžo, ſo je w korežmje hiſeheje kħwéza, džeſeſe ſebi tam dħimku ſapalicž a ſapaliwiſhi ſebi praji hoscjom: „Bróſkej Jan hiſeheje piſla.“

Ale ſlonečne bě, kaž by jemu tež ani nōz wſazy njebožahaſla; Jan piſlaſche tež wo dnjo a tež hiſeheje w nožy dleje dyžli předby. Bě, kaž by w jeho huſlači někajti ſaſhoñowany duh teža, kotrežiſ nichó njeroumjeſe, kħiba jeno Jan ſam. Pschetoz egi hólzy, kħi ſo deſela pod Janowym woknom ſħadžu, egi jemu leđma roſumja; hyscho, ſo jeno piſla a ſo to njeje ani herbka, ani němila reja, wotendu mjeſteriſy do druhého kónza wſy a praja, ſo ſebi pschi tym člowjek ani ſarejowacž njeſože. Haj, ſame wjeſne džeſi ſu ſi tym potrjeħene.

Ale tež ſam ptacž ſpěvat ſda ſo, ſo jemu jeno leđma roſumi. Pschetoz pschilecži dženha kaž wſchēdne na lipowu halžku, ſwjetnū hlowečku do praweho a do leweho boka, podypa ſi piſlom do ūlabę halži, ſarejja něħdeje dwé ūlabie — a frr! ſlečja psches poħrjeħniſho a psches zyrlwinski węgu ſa wjeſ.

Jan hižo njeſto njebožel wſaz na piſlanje njebožahaſche. Bróſk jeho i temu njenusowasche; pschetoz bě jemu žel, ſo moħl ſyna

č něčemu nujowacž, kíž ho bjes teho hýzo hladajžy rubžesche. Mjersaſte paf to stareho Bróſku kóžby ras, hýzkluli jeho Jan proſhesche, so by jeho doma wostajíl. Stary Bróſk džé ſebi myžleſche, so by ho w korežmje ſ najmjenſcha trochu roſpjerschil, roſvjehelil, na ſebje ſabyl — ſ krótká, so by ho roſpjerschil. A jedyn ras ſežini to Jan tež nanej ſ woli, so džesche do korežm. Towatſhojo jeho tam witachu ſ wobémaj rukomaj; pschinohachu jemu karancžki jedyň pschemoh druheho, so by wotpił, proſhachu jeho, so dyrbí někoſti žort wuwjescž — ale Jan činjesc̄he, kaž by Janeho ſamyžla njeměl ſa zylk tón ſwét, kíž ho wokolo njeho wjercžesche. Stary baſista pytnu derje, so to ſ Janom zyle ſak njese, kaž bycž dyrbí; haj, Jan džesche jemu ſkoro tak bliſko, kaž nanej ſamemu, pschetoz dženža ſa zylk nôz pschipti ſebi baſista jeno tſi króč, a to chze ſawějče něčto rěkacž! —

A ſchtó činjesc̄he mjes tym Hanká?

Hdy byſhce ſo Jana wo to prascheli, wón by wam na to ſedma wotmolwíl. Wón ſ wěſtej hróſbu ſkýſti wo Hanzy powjedacž, a hnydom ſo ſdali, hdyž ſchtó wo Hanzy powjedacž pocžina.

W poſledním čaſu paf ſo wo tym džen a hufčiſho powjeda; haj, tónle tydžen je to rano přenje a wjecžor poſlední, ſo ſo wo njei rěci; pschetoz hýzo na druhí tydžen ſměje Hanká kwaž ſ komorníkem.

To bě ſobotu popoldnju. Stary Bróſk wſa Jana ſa ruku a rjeknu: "Janke, jutſje dyrbíſch nam wupomhač; poňdžem ſiſlacz Krupežom na ſhincžki, a teho dla je nam wo to, ſo býchm tam derje piſkali."

Jan pschitwoli hnydom. Stary Bróſk ſo džiwaſche, ſo ſo ani ſ jenym kćewom njeſamolwjeſche.

A njedželu bě ſiwiſenje po zylej wžy. Džecži jěſdžachu kaž njemđre.

Wjecžor ſo pschiblíži a herzy ſhadžowachu ſo ſ Bróſkežom, ſo bých uwo ſam wotteſchli hromadže ſ Krupežom. Ludžo hladachu ſ woknow, hacž hýzo du, holzy ſtejachu psched dworom ſe ſaprěthmaj rukomaj a džecži jěſdžachu po wžy, kaž rybý po wobže.

Na njebju běchu hýzo tſi hwěſdy widžecž, hdyž Bróſkež ſe ſwojimi herzami wutidžechu.

Byla wjeſh bě hnydom na nohomaj. Hſopodarjo wutidžechu psched dwór a hibita mlodoſc̄ ſiſhewodžesche herzow hnydom hacž ſ Krupežom do dwora.

Herzy ſetupachu ſo do kola — ſpodžiwnje, kaž bě Jan dženža čiſly. Zortowasche ſe starym baſitu, wuwjedze něktryžkuli žort a člowjek by moſt ſo na duschu ročicž, ſo ſo Jan ničio pschemjenik njese, ale ſo je ſamhny wostał, kaſkehož ſu jeho ſnali wot dawných čaſhov a kóžby by ſo dał pschewkweđcžicž, ſo je ſo to jeno wo ſnje ſdalo, ſo bě Jan zylk tón čaſ — hacž do dženžniſcheho ſrudny. Stary Bróſk piſlacz ſi taſkim lóſhтом, kaž bě hýzo doſko njeſipſkali, a staremu baſiſce ſo ſdasche, ſo jemu dženža ſaž ſa doſki čaſ preni ras bryle ſedža na noſu, kaž bycž dyrbí.

To bě ſažo Stary Jan, kaſkehož běchu wſchitzu lubo měli, a teho dla ſdasche ſo dženža wſhem, ſo ſu jeho ſi nowa namakali. Teho dla jěſdžachu tež hólečata dženža kaž njemđri.

Herzy běchu hýzo dwaj kufaj ſiſhewiſkali. Stary Krupa da tunu piwa horje walicz a herzy podawachu ſebi karancž ſ ruki do ruk. Stary baſista ſo ſam ſebi džiwaſche, kaž jemu piwo ſažo ſkložesche.

Stary Krupa ſtejſe na proſh, Krupež hladasche hdyž a hdyž ſ kheje, Krupež holzy pschidachu ſo ſ herzam, holzy kufachu ſ woknow — džiwo, ſo ſo Hanká hacž dotal ani poſtaſala njebj. ſ najmjenſcha, ſo bě tola ſ domu pschisžla a ſo herzam ſ lubym ſlowom podzakowala — ale ani to.

No to ſebi někole ſawěſče tež Jan myžleſche; pschetoz runje hze jeho ſažo taſta ſamhzenoſc̄ piſhewiacž, ſo ſo jemu wutroba ſpina. Derje, ſo je hýzo doſči czma a ſo jeho ničto njeſobledžujuje, pschetoz to by ſawěſče mnohim wjeſhe ſkaſkylo.

Karaný běchu ſo runje dopile a Krupež holzy naſiwačhu ſ nowa. Podawachu tež Janej; Jan wſa karan do ruk a, njewoptawſhi, poda jón ſwojemu ſužodej. Kaž ſamo wot ſo pschimnu ſo hudeženja a poča piſlacz.

Hara wozichnu na dworje a tež na wžy. A ſame mlhnsle koleža ſbachu ſo měrniſho hicž — ſ pschitomnych ſ najmjenſcha jich ničto njeſkyschesche. A Jan piſlaczhe — a kaſ! Jan rěcžesche ſ hukli, kaž hdyž pschetoz ſebi ruku ſawawataj, kotařaj dyrbítaj ſo ſa ſhwilku dželicž na doſki, doſki čaſ — ſnaž na pschezo. Je ſkýſhce, kaž ſtysko jímaj wutroba býje; čzetaj rěcžecž, ale nimataj ſlowow. Žaſna ſyſla — to je wſchitko, ſchtó možetaj ſebi

prajicž — hdy by hýzo čzmicžka njebyla, byſhce ſe widželi, w ſello wozich ſyſly ſtejo. Tak boſloſciwje — ſchtó može tak rěcžecž, tón dyrbí hacž do najhlubſcheje duschu pschewosath bycž ſ tym, ſchtó rěcž. A někole — ach, člowjek ſnaž by poſluchať zlye nozy! Haj, to je, kaž by ſo jeju duschu dopomila na tamne čaſhy, kíž ſtaſ ſbožownaj hromadje pschekloj; ale psches tute dopomjenki dže žaloseč, ſo ſu tute čaſhy nimo. Ale ſkýſh! Někole ſo wobaj ſhrabashtaj. Woſud kaſa — Božemje, luby pschecžlo! ſ měrom wotwobrocž ſo jedyn wot druheho — jedyn na prawizu, druhí na lewizu, a ženje njebudžetaj ſo ſažo widžecž. Šchtó, njeje to hifchce doſč? Njebeſhtaj wobaj muzej? Ně; tón, kotrež je wotefchol, bě drje muž, ale nějny kaž ſonſla; a tón, kotrež je wotefchol, bě holza. Gſolobit njeſpěwa ſrudniſho, dygli tutón muž, wſcha jeho móz je ſo do ſrudobu pschemjenila — do ſrudobu ranjeneho worjola, kíž je hordy na ſwoju ranu, kíž ſo njeponizi, ſo by ſo wobčezowat, kíž w ſkalnych ſchlaſobach krawi, doniž ſo njevuſkrawi. Ale hifchce dyrbí ſo jedyn króč ſnjeſc̄ hacž ſ jažnemu ſkónzu; a dyrbí-li wumrjecž, wumrje kaž worfol. A potom wot ſkónza, wot zylého ſwéta pręcz — do čzmojeſe ſkalneje ſchlaſoby, ſo by jeho njewidžat ničto, ničto! — A tón poſlebni hóſ, ſ kotrež je ſo w ſwojim ſiwiſenju ſažkyscheske dał, to Božemje: "Moja ſdalena towatschka, měj ſo derje!" ani teho hóſa nježmě ničto ſažkyscheske.

Jan je dopiſtal; ſnaž runje w ſamhny čaſu je dokonjal worjol.

Ale Jana njebe na dobo ſažo ani ſnacž. Sažmja ſo, wobja ſwojeho nana, a baſiſce rjeknu, ſo dyrbí jemu piwo pschinjecž. A hdyž bě ſo napíš, ſallepa na hukle, a herzy ſanjeſhechu reju, kaž by ſo nicžo njeſtalo.

Hýzo bě wjele wjaz hacž jeno tſi hwěſdy na njebju.

Hdyž herzy ſ dwora wutidžechu, njeptnu ničto, ſo Jan ſ nimi njeñdže. Jan doñdže wotolo mlyna a ſasta pod jenym wotnom. ſ tam hladasche Hanká ſ hwěſdam.

"Hanká, pscheju čzi ſbože ſ zyleje wutroby; ja ſhym ſwoju pěšen dopiſtal a nimař na ſwěcje ničto wjaz ſadacž", rjeknu Jan, bjerjo ju ſa ruku.

Hanká ſo ſatſaſhe kaž woſhzwore liſčjo.

"Hanká, lubuſeſh ſwojeho nawoženju?"

Holečka ſatſhiknu, kaž wot hada ſužnena, a ſawrie wotno.

Sa ſhwilku bě jow jeno klepotanje mlynskeho kola ſkýſhcež.

IV.

Sa dwaj dnaj bě ſwilk.

Hdy by po Komorníkowej myžli ſchlo, dha dženža w korežmje njebeſh ſiſlali, ale starý Krupež ſwosta pschi tym a duž piſlachu.

Jan bě prawje měl, ſo bě dopiſtal ſwoju pěšen! Wot tamneho dnja wiſhachu jeho hukle njebočtujene, kaž miecz w měrny čeſku. Jan bě drje čerwjený, ale to bě barba jabluka, w kotrež czerw iči.

Jan njeñdžesche do korežmje na piſlanje; ale pschitadže tam poſdže wječor, ſo by na ſwilknych hofeſi poſladał. Njegezepjeſe jeho to doma; dyrbíſche widžecž, kaž ſbožowna Hanká je. Wo ſeje ſbožu dwělowachu mnosy.

Nawoženja ſ Hanku njeřejowasche; rejowasche ſ druhimi. Žony ſebi powjedachu, ſo ſnaž je to tola wafhijnje, ſo by ſo wſhem ſiſhczelný poſtaſal.

Nawoženja wutidže won a Jan ſa nim.

"Proſhu w mjenje Hanzyneje wutroby, ſo byſhce ju na ſebzbu brali kaž ſerničku w ſwojim wózku, ſo byſhce ju lubowali kaž ſwoju ſamhnu wutrobu", rjeknu Jan mlodemu muzej a wróć ſo ſažo do korežm.

Komorník ſo ſadživa, poſnawſhi Janu. Ale dženža dale na to njedžiwasche.

A hdyž Jan widžesche, ſo komorník ſažo ſe ſwojeſi mandželskej njerejuje, proſhesche ju ſam wo reju. Pschimnu Hanku tſchepjetajo.

"Mam ſ tobu hifchce něčto rěcžecž, Hanká", rjeknu Jan tak nutrjnje, tola nižnje, kaž by ſózde jeho ſkówo ſyſla byla.

"Rěcž, Janke!" rjeknu Hanká.

To rěcžeschtaj hromadje w reji.

Jan čzysče něčto porecžecž. Ale jaſyk ſo jemu ſapovje, nosy ſo ſwjeſeſtej. "Hanká!" ſawola a padze ſ semi.

Hanká ſatſhiknu, ſo to wſhem psches duschu džesche a herzy pschestachu piſlacz.

Jana wjaz ſiwiſenju njeſbudžichu. Ludžo ſebi myžlachu, ſo je na hlowu padnul a ſo ſ tym ſarayk. Možno! ...

Vě po rejach. Nikomu njechášče ſo dale rejowacj. — Na tſecji džen pokhowadhu Jana.

„Bě to frudna hubžba, kž jeho i rowu pschewodžesche. Starý Bróšl mohl řebit se frudobu wložy i hlowy torhacž, pschetož i Janom bě poslední Bróšl wumřel. Towačšhojo šubíčku towatscha a pschichodneho naujedníka. A hdyž starý bažista tři horskeče pierskeče do rova cžihnu, padže jemu na bryle byla tak wěrna, so nan wěrnischo plakacž njemohl wo byna. A Hanka! Běsche w měsceže žiwa, a hdyž macz wot njeje dosta list, da ho do plakanja, dokelž jeje přenja džowka njebě sbožowna. Nimo teho proschesche ju džowka, so by město njeje Janovu row wobhladala.“

Ze Serbow.

5 Budyschyna. Sanženu pońdżelu bě na taschbarku číško 11
w wobydlenju zigarnika Scholty wo jstwje wóhen nastal. Wo-
bydlerjo plomjo ſami podduſychu, tak ſo njebe trjeba, wohnjowu
woboru na pomož ſawolacj.

— Kaz psched piecziemi létami našílepscheho wuczomza na Budyskim gymnasiju, kñiesa Ernstu Rótmizu se Schpikawow, tak je nam Sserbam njenaproshchna ñmierzcz sabo jeneho nadzijow połneho młodzenza i Nožaskéje woßady rubila, kñiesa schtudenta bohawuczenoscze, Marzina Domaščku, byna wußluženego fararja M. Domaščki w Nožacziach. Jego wotemrjete czelo ñmy minjeny schtörtk wóchitz, kiz my jeho wulku wobdarjenoscze, wutrobnu pobožnośc a ñwérne pscheczelstwo snajachmy, i pscheliwanjom wjele syłsow na Kettliczansku Božu rolu i wotpoczinkej pschewodzeli. Bóh, luby kñies, daj jemu czidli wotpoczinik w rowje! Nam Sserbam pak wobradz Bóh farunanie jeho ñmierzce, pschetoż my ñmy tajkich dobrzych, wuczonych mužow a dželaczerjow w wyschších sastojinstwach jara potrebni.

— (Wuhlaby na psychodne wjedro.) Dny wot 3. hacz 5. junija nam najsterje njewiedra a tu a tam tez kropobicze psychinieze.

S Delnjeje řeiny. Ludomna korejma ſda ſo paducham wo-
ſebje psichodne městno i kranjenju byč. Poſlednje léta ſu ſo
woſpiet do njeje nutſlamali. W noz̄y wot 28. i 29. meji je ſaflo
ſídly patoſčak jako njepróſcheny hóſz w naſchej korejmje pobyl a
i njeje jene ſwinjaze plezo, počče a butru ſobu wſal. Maja ſa
to, ſo ſaflo paduſchna zwolba, kotaž ma najſkerje ſwoje kydko
w Budyschinje, po wſach khotđo kranje. Najſkerje ſu to te ſame
woſkoby, kotrež ſu wondano pola kublerja Petſcha w Hruboſčizach
a w Hrubjeležanskej a Tſchweſčanskej korejmje kranuli.

Świdźce. W wóndanskiej rossprawie wo naszymi mision-
skim kwiężenju mo so porjedzic: W kwiężenskim czagu njebedu
"wjetche schulske dżeczi", ale, dolež bē do przedka widzec, so budż
misionski kwiężen jara wopytan a so dręe budża w zytkwi městna
pobrachowac, jenož dżeczi, kotrež požlednie lěto do schule khodzą.
Wožadni beku proshent, so njebydu dżeczi do Božeho domu żobu
wsali, so njebydu wotrosczenym městna wsali. — Kollecteda njeje
296 hriwnow wunieżla, ale 401 hriwnu 12 np. Wo pjeniężnych
kruchach je misionski kwiężen i najmjeñsha wot 2300 człowiekow
wopntan był.

S Wiejska pod Czernym Bohem. Do njejelubeho nastrójenja
je ho schwórt 24. meje tudomny lhéz a hórski džélačzéř (Panig
stajk). Nano do hužazeho lhéwa stupiwschi, wuhlada tam 11 hužezow,
bijó i slobanju srávych, salukhaných. Někakse swérisko, naiskerje lisgha,
be řebi do lohlo saczinieneho lhéwa džéru wudobýlo a spomnjenu
schodu nachinielo.

Se Schumbachä pola Kumwakda. Njedželu w nozy je šo
wětrník, t Bejerezam hłuschažy, wotpališ. Póbla stejaze domské šo,
hac̄ runje bē se kłomu kryte, wohnjej wobró. Wětrníkot šo
s puczowanja wrózgi, runje hdyż wětrník w plomjenjach stejeseħe.
Maja sa to, so je wohen se samyķlom saložený.

Wóssborka. Satidzeny tydzeni sú našte dwórnisze, s kotrehož zo jeleznicy do Lubija natwari, twaric zapoczeli.

S k a m j e n s t e j e w o h a b y . H d y z s c h i w o r t t y d ż e n j a w j e c t o r
1/211 h o d z i n B ē l a n s t i J a n M a t ē j S c h e ž ē p a n k , b r a t r n a s c h e h o s a ź k u ž b -
n e h o h e r b s k e h o z y r t w i n s k e h o p s c h e d s t e j c i z e r j a S c h e ž ē p a n k a w ź s c h i d o l e ,
d o m o j d ě j c h e , j e h o k u l n y k a s c h e l n a d p a d z e a s d o b o m ſ o j e m u ſ r w e j
p s c h e r a s h . D o k e l z n i c h t o w b l i s k o s c i n j e b ě , k o t r y z b y j e m u n a p o m o z
p s c h i s c h o l , j e w ó n t ſ e m i p a n u l a w u m r y z e l . N a s a j t r a r a n o ſ u j e h o
c z ě l o w ſ r w i l e ź a z e n a m a k a l i . N a i f k e r s e j e B o ź a r u c z k a j e h o ſ a ź a l a
a j e h o c z ě p i e n j e n a h l e p s c h i k r o t c z i l a . N e d ě z e l u r a n o ſ u j e h o ſ h o w a l i
w o p l a t o w a n e h o w o t 5 d ě z e z i a w o t m a n d ě z e ſ l e j e , ſ k o t r e j z ſ o n a d ź i e ſ e c h e ,
l e t h a ſ w o j ſ ź l e b o r n y ſ w a ź ſ w o j e c z i c z . S c h t o w e ſ w o j ſ ź o n z , w ó n ſ n a d z
j e b l i s k o !

— Wóndano pschinibje liebyn šwérny pobožny Šserb naſcheje

wołady i naszemu duchownemu a pſcepoda jemu 150 hrivnow — lute ſtote, a to s tym poſtaſenjom, ſo dyrbi ſo 50 hr. na ſwiaty ſluk ſwojownego miſjonſta, 50 hr. na ſwiaty ſluk ſnuſkownego miſionſta, „hbdež je trjeba”, nałożicž a ſbytnych 50 hr. dyrbi ſo khudym naſcheje wołady wudželicž. Budżecze czinjerjo ſłowa Chrystuſko- weho, kotryž praji: budżecze ſmilni jako wasz wótczeję je, niz jenož poſkuſharjo, s kotrymž ſo ſami ſſebacze.

§ Ketliz. Hjſcze njeſe nam rana wutroby ſaſila po wu-
mrječju njebo t. ſtudenty Školy ſ Delnjeho Wujesda, fiz bu loni
do hód w Lipku ſe ſmjerču woſoſany; duž hido druh ſrće nam
Sſerham wutroba krewami psches ſaſne wužnjenje knjeſa ſtudenty
Marczina Domaſchki ſ Moſacziſ, fiz tu na kaplanſtwje pola
ſwojego lubowaneho bratra knjeſa kaplana Domaſchki po dohlim
częſzenju pſak thđenja ſwoj krótki ſemſti běh dokonja. Kaj rad
ku woſadni w Moſacziſach, Hodžiſu, Huczinje, Hornym Wujesdje atd.
jeho předowac̄ ſkylcheli! Kajſi by wón junu pſchi ſwojich woſeb-
nych, wuſadnych předatſkich barach duchownych byc̄ mohl! Ale pola
Boha bě hinal woſamknjene. Wón je jeho ſahe domoj ſawokał do
ſwojego dobyczetskeje zyrkwe w njebeſzach. Tam temu lubemu
njebočiczkemu węcze ſwětlo ſwěczi.

С к h w a c z i z . H i z o n a s c h i m s a s t a r s k i m w ó t z a m b e c h u n a s c h e k r a f n i e k u z i s s e h o r y l u b o d r o h e m é s t n a s h r o m a d z e n j a . N a n i c h s h a d z o - w a c h u s o n a s c h i p o b o j n i p o h a n s z y p r i e d o w n i z y , s o b y c h u k u z i l i s w o j i m b o h a m , s k a d o w a l i r a d u w o k r a j n y h n a l e ž n o s c z a c h , r o s k u b u z o w a l i w o m é r j e a w ó j n j e a s o p s h i h o t o w a l i n a w ó j n s k e c z a h i . M n o h e s l é d y s e r b s k e j e s a n d z e n o s c z e s u t a m n a k o p j e n e , h o b o r s k e l a m j e n t n e w o l t a r - n i s c h c z a , n a k o t r y h z s t a r y m o g s o s e l e n i a p o w o s t a n k i k r u t y h w o b h r o d z e n j o w d o p o m i n a j u n a s n a s t o r o d a w n e c z a s y , a h d y z z u n i n a l é t n i w é t r s a d u w a p s c h e s w j e r s k i c z e m n i e j e j e h s l i n y j e n a m , k a z b y d r j e w i n a p o w s e d a c z c h y l a d z i w n e p o w e s c z e s d a w n o s a n d z e n y h w é k o w . — D u z j e b j e s d z i w a , s o m y d z e n s n i s c h i S s e r b j o , p r a w i p o t o m n i z y n a s c h i d k l o w j e n s t i c h p r i e d o w n i k o w , s m y s w e r n i s a w o s t a l i j i c h n a d o b n y m n a l o z t a m . W o s e b j e w o p y t u j a s e r b s k e n a r o d n e t o w a r s t w a , h d y z B o ż a s t w ó r b a s o w s o j e j n a j r j e n s c h e j p y s c h e k r a f n i , r a d d o m o w i n s k e h o r y . T a k b e t e ź n j e d z e l u t y d z e n j a r j a n y L u b o n , h o r a L u b i s s a , m é s t n o w u l e t a B u k e c z a n s k e h o a n a s c h e j s e r b s k e h o t o w a r s t w a . R a n o p s c h i s h a d z e n j u s k ó n z a s e n d z e s o p s c h e s 30 S s e r b o w a S s e r b o w k o w s n a s c h e j e s t r o n y k t u t e m u w u l e t e j . S e s y d w a j s c h i s o n a d w a j r j e n j e s b r é s a m i w o b t y - k a n a j w o s a j , j e d z e c h m y w o k o l o 5 h o d z . w j e k e s e s c z i d c h e j e w j e s s i w o n

psches žochnowane hona a pišanjaze kuli horje k módrym horam. Psichibywschi do Pomorž sjevnocjichmy so s lubymi Buleczanskimi herbstimi bratrami. Rimale 70 wobdzelnikow licžazu črjodzicelu njekešche parniš wskmeho čaha do Sserbam lubeho Lubija. Do tu-teho mestaczka psichischedschi so hnydom do Janowskeje zyrlwje podachmy, hdzej so s duchapolnym jadriwym przedowanjom, nam wot wyško-dostojnego k. fararja Gudy w lubej maczenej ręci scizbenym, natwarichym. Psichipoldnu siednocjichmy so wschitzu k shromadnemu wobjedzej w hospęzenzu „k Hwěsđe“. Sso bliszche sešnawski spó-snachmy, so bě wyšche mjenowaneju towarzstwou tež klawne Rakoczanske herbske towarzstwo „Lipa“ fastupjene. Pschi blidze so herbske spěny sanoschowacu a ręczejše so moño a se sahorjenoscju. Po sfónčenju wobjeda hibasche so nahladna črjodzicela Sserbow spěwajo na Lubijsku horu. Psichelubojsna je krajina, kiz kolo wokolo wohladnich se želeſnaje wěže. K wjeczeru a k połnožy plödna, so seleniſaza a so pišanjaza runina, sadv njeje czemna hola, tam leža Sserbow mérne statoki, nascha droha domowino, k ranju a k połodnju pak wyške hory, mjes kotrymž sydli němska ludnosć. Tola krótki bě jenož čaž k psichebytce na Lubijskiej horje. Chýchmy hido s pjatym czahom Lubij wopuſtcičiz a w Bulezach híſcze nětore hodžintki w herbskej towarzchnosći hromadže psichebywac. Haj sawěsće prawa wutrobná herbska towarzchnosć to bě, kiz nož w slhabžowanskich rumach Buleczanskeho herbskeho towarzstwa sblizi a sbratsi. Hospodstwi Buleczenjo běchu pak so tež szedriwje a wubjernje sa czelne wolschenjenje a staranje kwojich hosczi i poknóznych Sserbow starali. Sdashe so nam, so kmy džeczi jeneje wulkeje kwojby kiz kmy so tam na klawnu herbsku kermisch seſchli. Czujachmy so wschitzu jako bratsja a kotr. Daj Boh, so by węcźnje tak woſtało w Lüdzach, jo njeby herbski lud żenje snal roſdžele stanow, wſchako kmy tola wschitzu hynojo a dżowi jeneho pěkného naroda. — Synki herbskich spěwow roſnoschowacu so psches wjeczorne kimerki a wothlož hrimotazych klawow kamasche so wo ſcěny slhabžowanskeje kubje. Wutrobnje a wjeſele pschitwyslachu pschitemni klawje, wunjeſeneje wot knjeſa kublerja Čzemery na nascheho lubowanego krala Alberta a se sahorjenoscju spěwasche so „Krala Boh pozohnuj“. Sa shromadny statok Sserbow nasbera knjeſ Króna Bulez, dowern. „M. Ss.“, 13 hr. 80 np. Sahorjaze klowa ręcznikow

namakału cžim mózniščo pschiwyſſ, cžim žiwiſcha naredna myſł s nich žapaſche. S žyla móžemy ſ radowanjom wuſnacž, ſo psches ſhabžowanku cžilu a čerſtwy herbſki duć wějſeſche. Hörke hodžiny dželenia, cžim hórkishe po tajkim rjanym bježadowanju, bu po něčim polóżeniu ſ tym, ſo ſebi ſlubichmy, ſo da-li Boh, ſ letu w Schwaſzanskiſtich ſtronach pod hylniſtichm wobdzeleniom Ralečanſkeje Lipy ſ nowa ſhabžowacž a wopſjet wobkručeſč ſwiaſt a ſwift herbſkiſ ſjenoczeniſtow mjes ſobu. Pod ſacziſtegou: "Nowe Sſerftwo ſ procha ſtawa" wróčiſtym ſo na naſchich rjeblowanych woſach do naſchich ſtatów. Boh tón ſenjes ſakhowa pač naſ mifsczivje pſched hrožazym iſewjedrami, pſchetož wo cžaž zyloho pucza wobrubjeſche cžmowe mróczne wobžah njebla, blyſki roſzweſtlowaſchu nóznu cžemnoſč a dyž a dyž bě hylſhceſz hrimanje. Wokolo dwiejoch hodžin rano doziſtym Schwaſzizh.

S Draždžan. Psihi tych wulſich ſaſlužbach, kotrež ma naſch Draždžanski diakon hžinſki dom wo ſtukach zyklwineje luboſeſe a žmilnoſeſe w naſchim wóznym kraju, bu jeho pječdžeczalnym jubilej ſ džaknym wobdzeleniom ſe ſtrony wyhólik a niſtik, kralowſkego doma, wſchelatich měſtow a wków jara cžesczomnie a hwyedzeniſzy wobenidženy. ſenjes minister ſ Mležtch mjeſeſche po poruczoſczi Jebo Majeftoſeſe naſchego lubowaneho krala Jebo najjiwiſche wobdzelenie na tym hwyedzenju wobhwébeſčz a dućowemu wobžerjeſ teho diakonhžinſta ſ. doktrej Molwitzej albrechtſki rjad preñeje rjadowanje a dwemaj ſobuſtawomaj pſchedhýſtwa ſl. Böhringerej a Siebelej druheje rjadowanje pſchepodacž. To ſo ſta hiž ſobotu 19. meje, na woprawdžithm ſaloženſtim dnju. Dokelž by pač na ſobotnym dnju wokownym pſcheczelam ſo iſhko iſepſchihožilo na tón jubilej ſywyedzeni do Draždžan ſo podacž, buž bu ſrjebu 23. meje hłowny hwyedzeni ſ depołdnichim ſemſcheniom w Marezin-Lutherowej zyrlwi ſywyedzeni, tam ſ predowanjom ſl. Molwitzowym a tu ſ predowanjom ſl. Bezzelowym ſ Bajerſteje. Po dopołdnichim predowanju ręczaku ſ woſebiteje kletki hrabja E. ſ Vižthum, konſistoriſtowow prezidenta ſ Zahn, měſczezanosta taſny radžiczel Beutler a ſuperintendenta D. Dieltuſ. Wulzy ſwjeſtaze bě, ſo možeſte ſ hylabny mpſchipoſnaczom hwerneje dželawoſeſe diakonhžinſkeho doma měſczezanosta Beutler 10 000 hriwnow ſa tón dom, jako cžehny dar Draždžanskego města pſchepodacž. Po popołdnichim predowanju ręczaku tež ſ woſebiteje illetti ſl. Hließner ſ Käjferswertha, hrabja E. ſ Vižthum, farat lic. theol. Žimisch, kž mjeſeſche jako ſaložet krajine ſienoczeniſtwa ſnitskownego mihiionitwa ſ jeho 133 diakonhžinſkich wuſtawom 16 000 hriwnow džaknega jubilejſkeho dara pſchepodacž. Tež ręczekſtaj hſiſeſe wyschſchi konſistorialny radžiczel Löber a woſeſki oberſta dr. Naumann.

S Wojeretz. Šerjedu tydženja rano w 3 hodžinach na tuđomej Komorowskej dróſy na kubi předawscheje Petſchkeſ hřeſe wohén wudhyri. Dokelž pač jón boryž Jónska, džeczo cžehoža, puthu, ſo ſawolanej woſnjowej woborje boryž poradži, wohén wobmjeſtowacž, tak ſo je ſo jenož tſeča ſpalila. Khežini wobhylterjo dalsche ſchłodwanje pocžepili njeſku.

(Psihi poſklaue.)

W tychle dnjach budžeja w Budyskim a ſamjenſkim hetmanſtwie wobly do ſakſeſe kulturneje rady. Što ma tuta kulturna rada na ſebi? Wona wobſteji ſ pſchedhýdom wotkřeſtich ratařtow, ſ nekotrych wězynwſtojnych ſahrodiſtwa, hajniſtwa, ſkótnego lekarjenia a ſ wjetſcheho džela ſ ratarjow, kž ſo do rady wuſwola. Kulturna rada ſo dyž a dyž hromadu powoła a někto wona wurađuje wo ratařtvo naſtupežnych namjetach, kž dže rada ſama pſched ſejm pſchinjeſč, kž tež wo tych ratařtvo naſtupežnych namjetach, kž dže knježerſtvo ſejm pſchedpožoſč. A runje w poſlenim wulſu wažnoſč kulturneje rady wotpočzuje. Prjedy hacž knježerſtvo něſto wo ratařtvo pſched ſejm pſchinjeſč, ſo wone wo radu pola kulturneje rady prasjha. S teho pſchinibz, ſo ma kulturna rada ſa ratarjow jara wulſu wažnoſč, pſchetož wona ma wſlim na ratařtſe ſakonje. Duž pač tež wſho jene njeſe, koho ratarjo do rady wuſwola. Hacž dotal je ſaſtupjet Budysko-ſamjenſkeho wotkřeſta ryčerkuſter Lindner ſ Horý był. Tón je ſemrél a na jeho město ma ſo nowy wuſwolicz. S ryčerkuſterskeje ſtrony a ſwiaſta ratarjow je ſo knjes ökonomiſki radžiczel Steiger nad Budyskim ſa kandidatu poſtaſli. So hzedža ryčerkuſterjo jeneho ſe ſwojeje ſriedziſtym tam poſzlač, to jím nicto ſa ſlo měez njemože, pſchetož wěſče ryčerkuſter tež naſlepje ryčerkuſterske intereſsy ſaſtupuje. Runje tak pač tež ſo nicto džiwacz njemože, ſo byhu burjo do kulturneje rady rad jeneho ſe ſwojeje ſriedziſtym poſzlač, pſchetož burſtvo je naſlepje woſ bura ſaſtupiene. A tak ſu na wjeleſtronke žadanie ſl. ſuhlerja ſsmolu w Spytezech ſa kandidatu poſtaſli. Wón, jako pſchedhýda burſtvo towarſtwa a bur-

ſteje naſutowařnie a wupožczeſtne, wón, kž je w ratařtſkim džele woſroſi, naſlepje wě ſhoto ratařtſtu a pſchede wſhem burej a žiwoſeſerjeſ hoji. Rječt teho dla wſhitzu hwoj hłos ſnjeſej ſuhlerjeſ ſsmole w Spytezech dađa. Wolenje ſo w tychle dnjach ſaſtupiſe a ſmje ſo potom hſiſeſe nowy měſaz, kaž to runje woblym wubjerk poſtaſa. Duž hzyli ſo wſhitzu pravje wo to ſtaracž, ſo džen a měſtino wolenja w prawym cžaſu ſhonja, ſo njebyhū wolenje ſkomđzili. Naspoſomnicž cžemy hſiſeſe, ſo ma prawo na wolenje kždy ratař, kž ſ najmjeſtch 120 jenofzow wobſedži. Duž, herbſzy burjo a žiwoſeſerjo, poſaſeſe, ſo hzedže w kulturnej radje pſches muža ſe ſwojeje ſriedziſtym ſaſtupiſi byč a wuſwolce ſl. ſsmolu ſe Spytez.

(Psihi poſklaue.)

W roſjažnjenju w naſtupanju wobly do krajneje kulturneje rady ſo na to poſaſuje, ſo je knjes ratařtſki radžiczel Steiger poſtigenu kandidaturu pſchijal, dokelž ſu jemu w ſhromadžiſtne ſwiaſta ratarjow prajili, ſo burjo žaneho bura ſa kandidatu njepoſtaſa. Hdy budžiſche wón wjeđač, ſo hzedža tucgi jeneho bura wuſwolice, budžiſche wón kandidaturu wotpoſaſa. Knjes Steiger je ſo pſchego prózowal, burſtvo ſpěchowacž a ſo ženje jako njeſtigeczel ſerbow poſaſa T. G.

Přilopk.

* W Biskopizach a wokloſoſci nimale 100 ludži, kotsiž ſu kaž ſo powjeda njeſtrowe mjažo jědli, khorozh leži. Khorozh je ſi wjetſha ſe ſahorjeniom moſhom ſhenočzena a je woſeſe mjes dželawym ludom roſcherrjena. Preñe ſhkorjenja pſched tydženjom w nozy wot ſchťortka ſ ſrjeđe ſaſtupiſu a jara ſpěchomie pſchiberaču. Khorozh ſo w hylnym wróčenju, brjuchbolenu a hženju poſaſuje. Pſchepyt jeje pſchicžinow hſiſeſe njeſu wobſamknjene; wěſte pač ſo ſda, ſo wo trichinach ręcz byč njemože. Pſchepyt je ſ tym pocžemem, ſo je ſo khorozhine naſtacze měſczezanſkej radje poſdze wofſewiſo. Nekobile maja ſa to, ſo je poſaſene ſwinjaze mjažo khorozhina wina; tola pač ſu tež ludžo ſhkorili, kž žaneho ſwinjazeho mjaža jědli njeſku. Nekotre ſwózby jara cžegžy cžerpja. Tak leža w ſwózbie jeneho kowarja nan, macz a dwe džesči a maja wulſke boſoſe. W druhzej ſwózbie ležitej dwe džowoz, kotrejuž macz by jeju pomož jara nuſnje trijebača. — Pſchepytowanje wjeđe knjes ſtatny ſrjeňit dr. Kunža w Budyskim, ſo tež w naſchim Budyskim ſudžo na ſejanje w žiwoſeſe khorozh pōčnjeſia a pôdla jara wróčenja.

* W Lipsku ſo wjele wo wobſtarnej wudowje hafle njeſtawno ſemrěteho tajneho mediziſtkeho radžiczel, profesora dr. Sonnenkalba ręczi, kž je ſebi žiwenje wſala. Jejne cželo ſu pôndželu wječor ſe řeti wučzahnuli. Stara, jara ſamožita knjeti je, kaž ſo ſda, w dućowym hluđe ſmjerč phtala a namakała.

* (Straſhne pſheměnjenje.) Pſched tydženjom po połdnju hžysche ſebi 49-lětna wudowa jeneho pſchekupza w Barlinje khorozh ſlodi ſčinicz. Wona, Sofija Mr., ſebi ſ temu, dokelž zokorowu ſčinku ſ ružy njeſeſche, ſ kuchinſkeho kachcžitka titu ſ bělej macžiſnu, kotrež mjeſeſche ſa drobny zokor, wſa, a něſto ſ njeje do khorozh wuſhypnu. Hdyž bě khorozh wupila, pocžadu ju hylne widliſcheſa pſchimacž a ſawolany ſeler ſpóſna, ſo je ſo ſajedojočiſka. W ticež bě woprawdze arſenik był, kotrež mjeſaču ſ ſaniczeniu ſaſhnenych myſchi w domje. Po preñej ſelerowej pomož ſonu do měſczezanſkej hoſetje dachu, hdyž je ſo ſ njeſi, dokelž běchu ſo cžaſom napschecžiſne ſredki naſožicž mohle, džak budž Bohu, tak daloko polepſtiko, ſo je bjes ſtracha wo žiwenje.

* Měſczezanosta města Wittenberga, Schild, je ſwoje ſaſtojnſtvo ſložiſz dyrbjal, dokelž je nimo měry ſaſožen. W pjenjeſnej nufy je 39 000 měſczezanſkich pjenies pſchelschiwilk.

* Potajniſtvo Doworoweho labata ſu, kž wudawaju, w ſile wuſlēbzili. Wón, kaž praja, ſ nicžeho druheho njeſtawni, hacž ſ 20 millimetrow hylneje wozglowje plecženih, kž je na lepjeňku (Papptafel) pſchitwjerdzena a předku ſ dželom wupoſtrowana. Po naſhonenju hdyž 10 millimetrow toſty ſkrupow patentowan wozgl pſched něčiſtih ſelbam ſakituje. Ježi ſo pač je plecženzo 20 millimetrow toſta, je ju pſchetslič ſylo njemožna węz.

* Utah, president mormonow, tele dny w Barlinje ſwoje wójsko ſhromadži a wohhlada. Zapochtlo ſuteje ſelby ſu tam tu ſhvilu jaž muraſnje džekawi. Kaž je ſnate, maja mormonojo wjeležonſtvo ſa dowolene, to rěka, kždy muž hme ſebi telko ſonow pſchiverowacž dacž kellož ſo jemu ſečze. Dokelž knježerſtvo ſienoczeniſt ſo ſtupiſi Ameriki, hdyž maja někole ſwoje hylſhceſa, do Merika wučzahnuz a tam mormonſki ſtat ſaſožicž.

* W hornich rudnych horach (Erzgebirge) je sandzenu njedzeliu w nozy thermometer na — 5 gradow spadnu. Tu a tam su bervy smijerske.

* Bajerskeje pišaja 22. meje: Njewjedro, kotrež wcžera wjecžor s kroupami psches zyly bajerski Ries a namjeſne württembergiske wžy czechnjeſche, je wulžschnu ſchodu načnito. Poſo Winterriedena, hždež ſo sydom wokobom w jenej torfowej kólni psched njewjedrom khowaſche, bu ſ nich jedyn muž wot Božeho njewjedra ſaražen a druhi daloko wotciznjeni, tola pač bjes wobſchloženja. W Diedorfje poſa Augſburga su kroupy wſhē žita roſbili. Se ſatrafchym wichorom ſchwořczodžinu doſho kroupy na hona dele praskahu a hiſhče dženža w njewſchednej wulſoczi ſ hromadami na polach leža. Najbole ſu naſhymſke ſywy czeřipke, kotrež dyrbja ſo poſyž. Tež ſu ſrudy napohlad poſkicjuja. W Garchingu Bože njewjedro do Griekluwoſeje hróđe dyti, kotrehož zyly ſtatoſ bě ſo halle psched ſetom ſ hulſtom wotpalit, a kotrehož 21 lětneho ſyna bě tehdy Bože njewjedro ſaraſko. Tón ras ſarash jemu dwé ſtruvje. W Allershausenje ſu pólne plody do ſemje ſbite, ſchtomy ſčenja porubjene a ſahrody psche wſcho ſrudy napohlad podawaja. Tež na ranischih mjeſach Bajerskeje je wežera ſurowe njewjedro ſ kroupami a ſe ſlukami ſahadžalo. Woſebje ſle je ſo w Glonntowym dole ſurowiſo. Najſylniſche ſchtomy ſu wotnohi ſhubile, mnoha ſwérina a wjele ptaciny je ſabiteje. W Lindbergu je Bože njewjedro dwé žonje ſaraſko a tſi druhé žonj poſluſhito. — Džalujmy ſo Bohu, ſo je naſche ſerbſte hona psched takim wulkim njebožom ſwarnowaſ a njemorkotajmy pshečzilo njemu, hdyž tež runje naſtucniſche ſahony naſchich rožkow khetro leža. Boh móže nam piſti tym wſhēm hiſhče rjane žně woſradžic̄.

* Wožarujomny kónz ſtudent prawa, Oswald ſ Eisenacha, kotrež běſche halle jutry universitu w Jenje woſezahnul, namakal. W nozy ſ njedzeli běſche ſo wón na wěſte město ſwojeho bydla podaſ a tam pschi ſwězý cžitajo woſhul. Hdyž ſo po čžaju boſloſne woſtanje płyſhcej dashe, a domowi wobydlerjo na pomož pschedlzechu, Oswalda w jaſořnej nuſy nadendzechu. Šwěza bě jeho knih a draftu ſa- popadnula a ſa krótki čzaſ bě ſo Oswald, kotrehož bě naſſkerje hžom kur poſluſhili, tak woſalik, ſo je wumrječ dyrbjal.

* Šchtóž ma nowy klobuk, njech ſebi jón na ſedžbu bjerje. W Mojnzu bě ſo njedawno w jenym hoſčenzu mlody člowjek na zuſu nowy klobuk ſydnul, kotrež bě na ſtôzu ležal. Sa zyle ſlónzowanym klobuk ſebi několiko jeho woſhedeč ſches ſudniſto ſarunanie žadache. Ale ſudniſto jeho woſpolaſa a do khotſtu ſažudži, dokež ſtôž ſane khowanki ſa klobuki njeſku: ſchtóž je ſ temu trjeba, ma ſam ſwoju ſchodu njeſc̄.

* Lěta mamy wurjadjne ſymnu meju. W nozy ſańdzenje ſoboth je w ratſchej a wjecžornej pruskej provinzy a Póſnanskej ſylny nôzny ſmijerſk byl. W Graudenzu thermometer 3, poſa Konjez ſamo 6 gradow ſymy poſasowaſche. Kęgějaze ſito je tam ſmijerſlo, runje tak ſahrodne wulpoły a běrny, kotrež runje ſchadžatku. W Franzowſkej je ſamo w několych ſtronach hněh padnul. Lětuscha mejſka ſyma je w ſańdzenych ſeſtoteſtach wjele hóřſich pschedlhab- niſow měla. Tak je w lěcze 1353 meja jara ſymna byla; w ſredznej Evropje wulki hněh padže, kotrež ſchěčz dnjow ležo woſta. W lěcze 1419 bě ſhwjatki liscze na ſchtomach ſmijerſlo, a lěta 1439, 1563 a 1705 ſo ſ wulki mejſkimi hněhami wuſnamjenichu. W lětach 1838, 1840, a 1850 bě woſebje ſapochat meje ſery a w nozy hufio mjeriſnejſche. W lěcze 1851 bě ſkoro psches zyly meju hłodne wjedro. Dokež w ſredznych Němzach ſymne wjedro do druheje tſečiny meje panje, dny 11., 12. a 13. meje (Mamertus, Pantratius a Servatius) ſymnych mužow mjenowatku. W połodniſkej Němſkej maja jako taſke dny wot 12—14. meje (Pantratius, Servatius a Bonifacius) a w Franzowſkej wot 12.—16. meje, tu je lodzanych ſhwjatych „les trois saints de glace“ mjenovata. Jakol dalsich ſwojich ſmijerſkow dla ſo bojazh džen, ſo džen 25. meje (Šwjateho Hurbanu) mjenuje. Pschedlhabzenje mejſkich ſymnych dnjow je jara wſhelakore, druhdy je ſ zyla njeptyniem, druhdy ſu jara ſurowe. Spodžiwnje je, ſo ſu w poſledních pječz lětach wot lěta 1889 „ſymni mužo“ wurjadjni mili byli, tak ſo ſo pschedlzech, ſ kotrehož ſo hacž dotal mejſka ſyma wulkaſowaſche, jako płaczazy wjazy wo- hlaſac̄ njeſodža.

* W Gijonje (Schpaniſkej) ſobotu na norwegſkej parnej ſobzi „Norden“ parny ſotol roſbuchnu. Jedyn maschinist, 3 tepjerjo a ſobzny ſorčniat buchu morjeni, někotri džeraczerio ſranjeni.

* Wulžschnie ſemjerženje, kaſkej je Grichiffu domapýtało, ſu tež w Amerizi měli. Města Merida, Lagunillas, Chigura a San Juan ſu zyle wutupjene, něhdje 10,000 ſudži je živjenje ſhubilo.

(Gjewinske powjeſeje hlaſaj w pschilosy.)

Trawowa awkziſia

na Kupjanſkih knježich ležomnosčach.

Dutoru 5. junija dopoldnja wot 8 hodzin ma ſo trawa na ſuſach, na ſathobjanskih a ſobjelnjanskih ſahonach ležazých a Kupjan- ſtemu knježemu dworu ſluſhazých, ſa hotowe pjenjeſy ſ wuměnjenjemi, do awkziſie woſjewiomnymi, ſa hotowe pjenjeſy na pschedadžowanje pschedawac̄.

Šchromadžisna w ſathobjanskej koſčinje.

Kublowe ſarjadniſtwo.

Trawowa awkziſia.

Trawa na Mało-Suborničanskich ſuſach, Bartlemeju knjeſtwu ſluſhazých, ma ſo poſdzelu 11. junija popoldnju $\frac{1}{2}3$ hodzin po ſahonach na pschedadžowanje pschedawac̄.

Kublowe ſarjadniſtwo.

Drjewowa awkziſia na Wuježkowskim reverje.

Pjatk 8. junija ma ſo

251 dolhich hromadow

w 7., 8., 9. a 10. wodželenju na pschedadžowanje pschedawac̄.

Šchromadžisna rano w 8 hodzinach w Wuježkowskej hajnkowni.

Pschedadžowanje palneho drjewa.

W Guschanskim hoſčenzu ma ſo

wutoru 12. junija t. I. dopoldnja wot 9 hodzin

1. Hudečanskiho knježeho ſarjadniſtwo	ſ jeneho drjewiſčča ſlěborneje ſuſi a ſ hajniſkikh wotkrefzow:
79 rm. mjeſkikh ſchęćepow,	luſi a ſ hajniſkikh wotkrefzow:
6 " twjerdyh klyplow,	Jeſora, pschi ſkale, wulkeje luſi,
270 " mjeſkikh	ſwérjenſkeje ſahrody, ſlěborneje
15,7 ſtotnjow mjeſkikh walčlow,	luſi, ſupiele Dubrawy a noweho ſekhowa
158 rm. ſchmrěkoweje walčiny,	
32 ſchmrěkowych dolhich hromadow	
10 kbojnowych "	

ſ wuměnjenjom naſadžowanja a wuměnjenjemi, předy woſjewiomnymi, jenotliwie o po wjesciſkih dželbach na pschedadžowanje pschedawac̄.

Drjewo móže ſo předy woſhlaſac̄ a ſejny dohladowat w ſejnym domje poła Hufci po žadanju dalsche wulkaſa.

Guschanske hrabinske hajniſke ſarjadniſtwo.

Opet.

Wulke wupſchedawanje.

Moj wulki ſkla

mujazhých a hóležazých woblečenjow
ſ czeřaneho pschedzena, ſchviota a buxina, kaž tež žonja-
zých žaketow, pschedečznych mantlow a trikotowých
taillow ma ſo hory po móžnoſci wuproſdnicz; duž wjele
niže płaczazy pschedawam.

Otto Preuss, předy C. F. Kloss
na ſitnej haſy 4.

J. G. Müller,

konopjowa a grotowa powjasařnja, pschedawarjona ſotčnikow

w Budyschinje na ſamjentnej haſy 12,

poručja powjasaſte (ſejletske) twor wſhēje druzinu jaſo: konopjane a grotowe powjasy, ſynewe powjasy, terowe powjasy, ſotčnikowe powjasy, peſtronki, bōrnizu, turnowanski a rybaki ſrat, dale najlepſi ſotmas w ſaſtečnikach a cžvorach, kožowy ſuk, vafeline, drjewowý ter, drjewjane hrabie a ſopacie, wſhēlate druziny ſorbow a wſhē pôlſtro- wanſke wěžy.

Šakopſchedawarjam ſo ponízene płaczazy woſlicža.

12000, 10000 a 900 ml. na ſeséhne tružki ma na pschedan hypotheti hnydom wupožči Menzel w Budyschinje pod bôr- C. A. Manitz na ſchulſkej haſy 3. linom 13.

Burjo!

Wuswolcze do krajneje kulturneje rady muža sa swoje
krajedzisny, kotryž ma s vami jenake interesy a kotryž je so
jako pschečzel a spěchowat burstwa se słowom a skutkom
wopokazał. Duż daječe swoj hłobz

Knjesej kublerzej Ssmole w Spytezach.

Wón wě runje tak derje herbski kaž nemski swoje na-
hady a měnjenje wuprajieć.

Wiele herbskich burow.

Burjo!

Do krajneje kulturneje rady dyrbimy muža wuswolicž, kotryž
mjeje jenož prakticki ratat, ale kotryž ma tež w teoriji ratatstwa a
wořebje w narodnym hospodarstwie wědomoscž. Tažki muž je knjess
ratatiski radziczel Steiger.

Něloti herbszih burjo.

Towarstwo Sserbskich Burow sa Ralbicžanskim wořadnu
směje njedzeli 10. junijsa popołdnju w 5 hodz. shromadžisnu
w Ssernjach.

1. Rosmowjenje dla nasymskich hnojow a symjeni.
2. Prascheniſki kaschczil.

Na bohatemu wopylej pschedroſhuje pschedzhdstwo.

Towarstwo Sserbskich Burow.

Głowna shromadžisna budže njedzeli 17. junijsa t. I.
w Haflowje w Vermidze hosczenzu popołdnju w 4 hodzinach.
Pschednoske knjesa rycerklubler dr. Pšakmannu (mjes herbskimi
burami derje snateho) wo "nělotnych pschicznach něczisich niskich
placisnow gitow a wo hrédkach pschečzivo temu".

Bohaty wopyl se strony wszech pobočnych towarstwów kaž tež
hosczi wocząkuje

głowne pschedzhdstwo.

Do Nježwacžidiskeho hrodoweheho parka!

Njedzeli 10. junijsa budže so w Nježwacžidiskim hrodo-
wym parku wulki

wojeréſki konzert

wotbywacž, kotryž so wot hudźbneje kapely tseleriskego reg. číško 108
pod paršonkskim wodženjom jeho hudźbneho direktora knjesa Keila
wuwiedże.

Sapoczątki popołdnju w 4 hodzinach.

Sastupny pjenjes po wořobje 50 np.

Po koncerze ja jeho wophtarjow bal.

K konzertej wořebith czaž wotjedze

wot Budyschina popołdnju 2 hodz. 30 m.

s Nježwacžidla wjeczor 9 = 46 =

Wo bohaty wopyl wrožy

Nježwacžidiske wojeréſke towarstwo.

Ssuproſchna ranza je na pschedan
w Nowej Wyszy číško 1 pola Nje-
žwacžidka.

55 hriwnow placi nowa
schijaza maschine
pola

A. Schubh, restawratéra
na swonkownej lawskej hafzy.

Wolazy jérchenjow hój pnt. po 50 p.,	
čerstwy schijeni hój = = 50 =	
tuczne zwijaze miažo = = 60 =	
tuczne howjase miažo = = 55 =	
huszheny połcz = = 70 =	
hój po 10 puntach jenož = = 45 =	
porucza	

Otto Thiemann
na žukelskej hafzy.

Lubi Sserbia a Sserbowki! składujęće
dary ja „Sserbski Maczicžny Dom“ a ja
jeho hofejownju!

Wosjewjenje.

S tutym k wjedzienju dawam, so
zym s domu k. pjetlarja Mikuta do
domu k. ředlarja Kattnera s na-
pschečza starých řasarmow so psche-
czahnuka, hdzej mam nětko rjetiszu
a wjetshu pschedawortnu.

Hana Grafowa.

Pschemenjenje bydla.

Moje bydlo so wot nětko na
herbskej hafzy 7 po 2 řehodomaj
namaka. Wytam wotrožlow, džowlki,
pohoncžow, hejtmanow, dželacžetſke
hwójby, kuchinske a ſtwinske holsy.
Pſchijaza žona Schmidtova.

Do Lupoje!

Jutſe njedzeli budža kolbažy
wukulenje a reje. Pschedzjenje
pschedroſhuje J. Žokta.

Pschedzjeniu, sprawnu, dželawu
ſlužobnu holzu k 1. julijsz pyta
pschedkupzowa Schiſzyna na swon-
kownej lawskej hafzy 5.

Na Delsnjočinianski knjegi dwór
so hnydom młody čłowjek jako
wolazh pyta Žeszyyna na rěniſkej hafzy
číško 26.

Młodsza holza, kotraž je hido
ſlužita, so k 1. julijsz do lohkej
ſlužby pyta. Dalsze je ſhonicz
na ſmutskownej lawskej hafzy 8
w pschedowych ſlalomach.

Na Bartſki knjegi dwór so dla
ſhorenja nětzscheho rólnego po-
honiča druhí s dobrymi wopi-
ſkimi pyta.

Na Delsnjočinianski knjegi dwór
so hnydom wustojna džowka pyta.

Selužobne holzy, ſkótnie hōpoły,
rólnych pohoncžow a hrénlow,
wolazh, kruwarjow, dželacžetſke
hwójby hnydom a k nowemu létu
pschi wýhólej mśdzi pyta Španowa
na malej bratrowskej hafzy 5.

Szrenlow, pohoncžow, kruwa-
rjow, hródzne džowlki, ſlužobne a
kuchinske holsy do města pyta
hnydom A. Sauerka na horncžetſ-
kej hafzy 30 w sadnej ſlędi.

Nělnych pohoncžow, wotrožlow,
džowlki, wolazh, kuchinske holsy
pyta Žeszyyna na rěniſkej hafzy
číško 26.

Pjatk připołdnju, dźen 25. meje 1894, wusny
ciše po dlejšej khorosci w Ketlicach naš luby bratr
a swerny sobustaw

knjez stud. theol. M. Domaška.

W Lipsku, dź. 30. meje 1894.

W najhlubšej zrudobje

Serb. stud. tow. Sorabia.

E. Herrmann, stud. jur.

Sa dopokasma luboſzíweho dželbracža pschi wothalicžu
naschego lubego ſemrjeteho, ſeržanta kral. wokrjezneho komanda

Handrija Petšha s Kortnizy

s tutym ſwoj najwutrobnischi džak prajimy; wořebje so džakujemy
knjesej hejtmanej Steinigerej, knjesam feldwehlem a podwyschlam
sa čehnou pschedow k poſlednjemu wotpočinku a knjesej fararzej
Mrosačej sa jeho troſtowaze ſłowa pschi rowje.

W Budyschinje a Hrodziszcžu, 29. meje 1894.

Grudžent ſawostajeni.

Za wšu luboſć, kiž je so nam w khorosci, při
zbóznym wotědzenju a pohrebje našeho horco-
lubowanego

Marćina, studenta bohawučenosće,

z rěčemi a spěwami, pismom, přewodom a wulkotnej
kwětkowej pychu z blizka a z daloka w našim a
w Božim domje tak bohače wopokazała, wupraja
swój najwutrobnischi džak

W Ketlicach, dźen 29. meje 1894.

hlobokozrudzena Domaškec swójba.

Na temu číšku jena pschedloha.

Bschiloha k číslu 22 Serbskich Nowin.

Ssobotu 2. junija 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi imjeju jedzeliu rano w 7 hodž. farat dr. Kacich serbsku powiedznu ręcz. $\frac{1}{2}$ godzin herbstu a w 10 godž němje pređowanje. — Popoldniu $\frac{1}{2}$ godzin budže katechismusowe rostečenje se herbstimi holzami.

Werovali:

W Michałskiej zyrlwi: Jan Michałek, skalar w Burzach, s Mariju Emiliju Rieckej tam. — Jan Ernst Ponicki, pohonc na Szolozu, s Mariju Vorzez tam. — Jaroměr Wilem Gnat, kamienieczebar na Szolozu, s Krysztojanu Wileminu Hessez tam.

Křečenl:

W Michałskiej zyrlwi: Pawoł Richard, Jana Bohoboja Bjenadu, živnošerja w Zelenzech, s. — Gustav Adolf, Handrija Wollmanna, khezerja a murjersteho polera na Židowje, s.

Zemrječl:

Džen 25. meje: Minna Martha, Maja Alwina Pampela, skalarja na Židowje, dž., 1 l. 3 m. 3 d. — 26. Jan Vojtěch Max Fieba, pohernitski dželaczebar na Židowje, 31 l. 5 m. 18 d. — 27. Augusta Martha, Michala Panascha, khezerja a fabrilaria na Židowje, dž., 2 l. 8 m. 14 d. — Maria Augusta, Jana Augusta Tempela, skalarja pod hromom, dž., 1 l. 2 m. 18 d. — 28. Hanža, Michala Budarja, dželaczebar, dž., 1 m. 11 d. — Hanja Marja, Jana Dilgera, měschezana a ökonomiskeho komisara, dž., 4 l. 1 m. 28 d.

Płaczisna žitow a produktow.

Žitow a produktow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	26. meje 1894		31. meje 1894		wot		hacž	
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pšenica			béla		7	6	7	65
			žolta		6	47	7	6
Možka					5	63	5	69
Ječmien					6	79	7	—
Wovb			50 kilogr.		7	50	7	80
Hroch					8	89	11	11
Wola					9	72	10	—
Zably					13	—	16	—
Hejbuschka					15	15	50	13
Berny					1	30	1	60
Witra			1 kilogr.		1	80	2	50
Pšenicejna mula	50	—			6	—	15	—
Rjana mula	50	—			6	—	9	—
Sýno	50	—			3	—	4	—
Salóma	600	—			24	—	25	—
Brokata 1824 sčtuť, sčtuťka					16	—	30	—
Pšenicejne wotrubh					4	—	4	75
Rjane wotrubh					4	25	5	25

W Budyschinje płaczisze: körz pšenicy (béla) po 170 puntach 12 hr. — np. hacž 13 hr. — np. žolta 10 hr. 99 np. hacž 12 hr. — np. körz rožti po 160 puntach 9 hr. — np. hacž 9 hr. 10 np. körz ječmienja po 140 puntach 9 hr. 50 np. hacž 9 hr. 80 np.

Na Burzji w Budyschinje pšenica (béla) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 21 np. pšenica (žolta) wot 6 hr. 87 np. hacž 7 hr. — np. rožka wot 5 hr. 50 np. hacž 5 hr. 57 np. ječmienj wot 6 hr. 75 np. hacž 7 hr. — np. wovb wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 75 np.

Draždzenske mjašowe płaczisny: Horwada 1. družiny 61—65 hr., 2. družiny 55—60. 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinie 41—43 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np. po puncze rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 1. junija: Njewobstojne.

No wosć!

Khmane, pschi hōdne a tunje ſu

Chligowe patentowane drjewjane hrabje

D. R. G. M. Nr. 23 242,

k patentowanju samoljene we wšchēch kulturnych statach na nošlēpje džeržaze, nusne ſa kōždeho ratarja a sahrodnika, dokelž ſo ſ nimi telko nadžela, kaž ſe 3—4 družimi. Wone 75 np. płaczja.

Jenicza pschedawatnja ſa Budyschin pola

Maja Bachmanna, wikowarja ſe starymi wězami na jerowej hōzy 27.

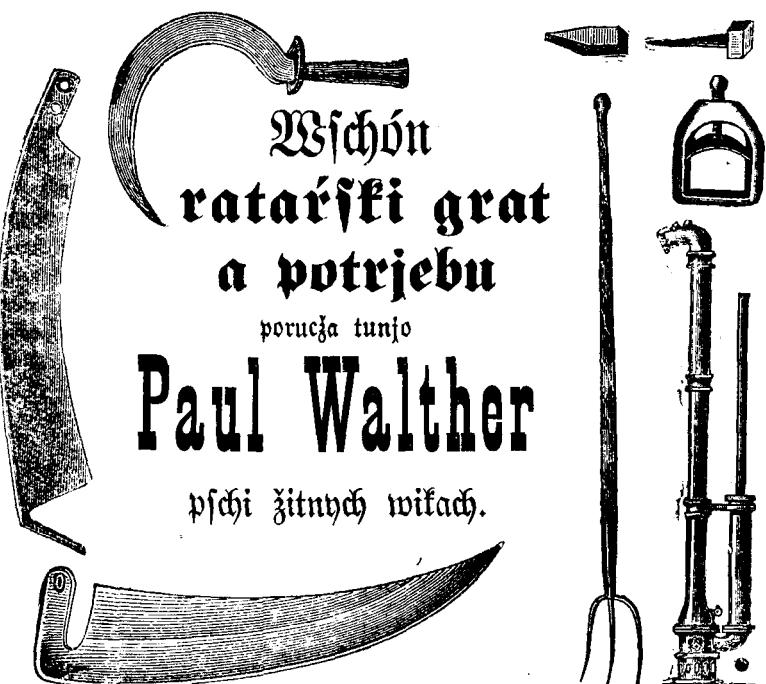
Ssobotu stejischco pschi Marjinej a Marjinej zyrlwi.

W wudawatni „Sserbskich Nowin“ ſu po 1 ml. 50 np. dostaci:

Khērlusche a ſpěwy Petra Mlonka.

Hermann Bulnheim w Budyschinje,
pschi Albertowym naměſce cjo 13 ſ napšecza noweje zyrlwe,
dzělańja ſa želeſne konſtruſiſe
porucza po tunich płaczisnach

I-N O ſ ch e r j e,
late a ſowane ſtolpy,
želeſne twarske konſtruſiſe a hródzne wolna.
Budželanje statiskich wobliczenjow.

Bajerske brusy,

ſnateje dobröſeje porucza pschi potrjebje

J. G. Müller, powſaſtva a pschedawatnja tóčnikow
w Budyschinje na tamjentnej hōzy 12.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wikach

porucza k kwaſam a kſečzisnam ſwoje wubjerné ſkódky ſikery: jako róžowy, korniſkowy, naſikowy, ſelowy, ingwerowy a kimjelčkowy ſiker liter po 60 np., dale ſeſličowy, hornjofoluziſti, ſchwazatki hōrti, perſiko, jalorzowy atd. liter po 75 np. a 80 np. Warlinski ſitny kimjelčkowy liter po 100 np., kaž tež kimjelčkowy liter po 40 np. čiſty paſenj wot 8 litrow čiſlo I a III liter po 30 a 28 np., ſenotliwe liter po 32 a 30 np. Čwizy k pſeljenju ſo wupečežuju.

Moja pschedawatnja hōzo wot lěta 1868 wobsteji.

Budyska mlokarňa

porucza
dobry kimjelčkathy twarožk punt po 20 np.

H. Stahl.

Emil Indinger

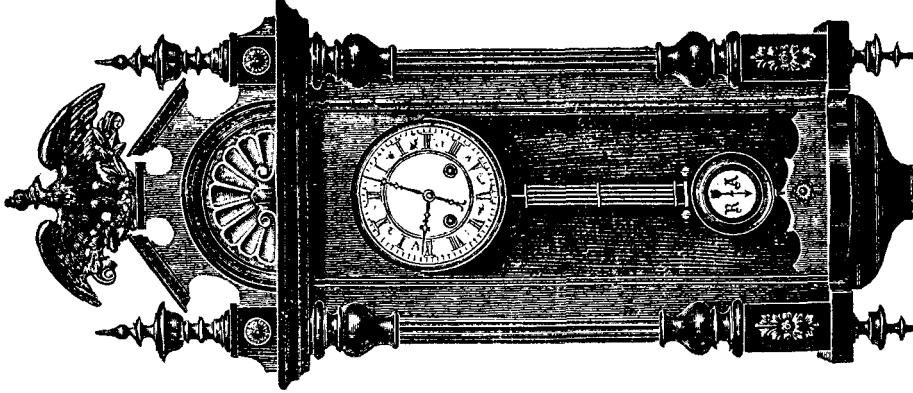
črijowý a ſchtornjowý ſklad

w Budyschinje na lotolskej hōzy 11
porucza ſwoj derje ſradowany ſklad črijow po tunich płaczisnach.

Pschedawatne ſtejischco ſobotu a njedzeliu na bohatej hōzy 3 ſ napšecza poſta.

Nomosć.

Regulator (motorječinové)
dvě německé hodiny, 1 metr výšky,
po 18 hrivnach.

Schägri trjebane dobre kožane konjaze deki su tunjo na pschedanu pola Maja Bächmannu, pschedawarja starých tworow w Budyschinje na jerjowej hašy 27.

Kožowe brusy,

bajerske,
tirolske,
majlandske,
schwajcarske,
amerikanske,
norwegiske,
pěskowzy a
kunki, rohove
kožyscheja, kšiby
w wulkim wubjerku tunjo pola
J. G. Müllera, powjasarja
w Budyschinje na kamiennej hašy 12.

Jako kwažne a skladnostne dary
w wulkim wubjerku a po tunich
placisnach

khoſejowe servizy,
piwome servizy,
mijnue servizy,
sikerowe servizy,
kikalowe a wolsijowe menuže,
kluczane šalki po 25 np.,
šalki po 5 np.
niſke a hluhoke talerje po 8 np.
porucza

Goria Barhel
w domje herbskeje knihicjischetnje.

Rajß

punt po 14 a 16 np., pschi wotewsczu $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$ zentnarja po 12 a 14 ml. po zentnarju porucza

Th. Grumbt

na swonkownej lawskiej dróshy.

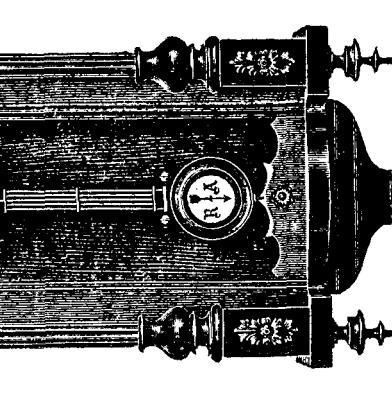
Turkowske ſlowki
najlepscheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
pschi mjaſowym torhochczu.
Destilacija snatych dobrych likerow
do starich tunich placisnach.

Zoprawdžity

žitny palenz
liter po 60 a 80 np.
po zylisnach tuniſho poruczataj

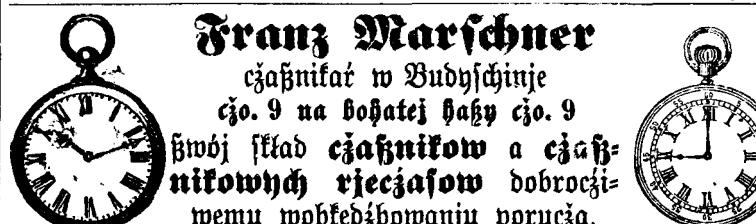
Schischa a Mječka
na swonkownej lawskiej hašy.

Julius Höhne,
sastupjer internazionalneje maschiniskeje wustajenžd
w Riesu nad Sôbjom

porucza na najlepje dželane
lokomobile a parue mlóčjaze maschinu wot 2 konjazehu mozow,
schérokomplokjaze maschinu, s gôpelom a paru ho cérjaze,
jenopschjeze mlóčjaze maschinu, wubjernje dželaze,
ruezne mlóčjaze maschinu najnowscheje konstrukzijs,
bérny rostlóčjaze a bérny rosrikaze maschinu,
rézaki sa bérny a répu, císcjaze maschinu,
mjetlizy, bútrowske maschinu, bútromjatowarje, mloczinki,
viktoria-separatory, s ruku a maschinu ho cérjaze,
južhove hudy s dwižzy fazynkowanego worzloweho blacha, jelesne
južhove plumpy,
pizn parjaze apparaty (noschine), triery najlepscheje konstrukzijs,
mlynske zylindry, ryukate walzy a dezimalne skótne wahi,
kucjne bróny, hamzne dželo, saloňsy schítowanym system, kotrež móža
ho hnydom wot kózdeho do Zaakowych, Neifortowych a Ho-
wardowych brónow pschemenicz, pschezo najlepscheje, wupruho
waneje konstrukzijs.

Naipshihodniſche wuměnjenja dla placzenja! Prusa
dowolena! Prospekty darmo!

Vschedawatnja a sklad pola Jana Manjola w Budyschinje.

Franz Marschner

cžažnikar w Budyschinje

čzo. 9 na bohatej hašy čzo. 9

szwoj sklad cžažnikow a cžaž-
nikowych rječasow dobrze-
wemu wobkédžbowanju porucza.

Hódna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placisny
Vorjedzenje dobre a tunje.

Vsichspomnenje: Něču herbski.

Rěšak G. A. Leunera

w Duhańcjiach (Weigsdorfje) pola Krumvalda

porucza ho k kupowanju hraniteho drjewa, deskov, latow, koz teg
hotoweho schundowania a schindzelowych deskov a wotřeskow we
wschech swicžených dolhoſežach a tolstoſežach.

Fotografowani ja
E. Zeugſchela w Budyschinje
36 na swonkownej lawskiej hašy 36
porucza ho k fotografowanju portretow, hremadnych wobraſow,
tablowow, tež s wonka doma sa towarzſta a šhule w kózdej
wulkoſci pschi najlepshim wuměnjenju po najtunisich
placisnach.

Visitna wulkoſci hido po 3 ml. $\frac{1}{2}$ duž. a po 6 ml. zylk duzent.

Powjetſchenje po kózdym wobraſu hač do žitnenskeje wulkoſci.

Fotografowani ja po 1 skhodje wchêdzenie wotewrjena.

J. G. Schneider,

cžažnikar

Wiché družinu čažnikow
a pikkadlow
po vředovanja a wuprzedjeja.

Susšeny polz pchi
wotewsczu 5 puntow punt po
65 np. porucza rěnik Müller pchi
lawskim tormje.

Zokrowy med

punt po 48 np.,

mjedowy syrup

punt po 30 np.

porucza

Paul Hofmann
na róžku herbskeje a schuleriskeje hašy.

Pawol Giebner

na bohatej hašy čiſlo 18,
s nutshodom na theaterskej hašy,
porucza ſwoju

Winačnju

s winownju a ſknedarju.

Wino w kachczech a korbach
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w cžwizach roſeczelu, teho runja
po jenotliwych bleſchach wiché dru-
žiny cžerwieneho a běleho wina.

Kózdy móže ho na to ſpusčecz,
jo pola Giebnera čiste woprawne
wino dostanje, kotrež derje tyje a
kotrež je ſtrwoſci ſpomožne.

Cžažnikli

najtunischo psche-
dawa a najlepje

porjedza s ruko-
waniem

Curt Jentsch

cžažnikar

na swonkownej lawskiej hašy 5.

Něču tež herbski.

Wóſt.

Wóſtowý twar a ranki ſupuje
a plací najwyšsche placisny

Hermann Lehmann,
mydlarja na hornicersetkje hašy 3
a na žitnej hašy 3.

Homjasu kožu, čelaze kože
kož wiché druhe kože po najwyšsich
placisnach ſupuje

Heinrich Lange
pschi herbskej katholskej zyrki.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu.
— Štvortlétne předplata
w wudawařni 80 np. a na
němskich pôstach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smolerí.
Číslo Smolerjec knihicišćeńje w maćnym domje w Budyšinje.

Číslo 23.

Sobotu 9. junija 1894.

Zo nawěťki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedač, placi so wot
małego rynka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 h. wječor wotedač.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. W Barlinje je ſo w tu khvílu 8. pucjo-
wanſta wuſtajenja němskeho ratařſkeho towařſtwa wotbywa. Towařſtvo-
wy pschedbyda, prynz Hendrich, je ju hrjedu khjedžetiszy wotewrit.
Wuſtajenja ſ dweju wodželenjow wobſteji. Brěnsche wopſchija 572 toni,
1193 howjadłow, 816 wozow, 396 žwini, 77 loſow, ſ nich je ſe
Sakſkeje doſhlo: 3 howjadla, 42 wozow a 13 žwini. Dale ſu
w tutym wodželenju pjerisna, kanile a pcžoh. Druhe wodželenje
wopſchija ratařſke wupłody, pomožne hrédky a 5027 čižtow ratařſkeho
grata. Sa čejne myta je wuſtajenych 129,176 hriwnow pjenes,
dale 33 mytowanſkich darow a 589 mytowanſkich medaillo. Bjes
pjeniežnymi mytam je 500 hriwnow wot ſakſkeje krajneje kulturneje
rady.

— Wot někotrych njedzel ſo na lewym lizu khějora Wylema
ſe ſnadneje ſaczelisny wiſhen wulka kulta roſwinaſche. Dokelz ſo taſke
po ſebi njeſtraſhne ſaczelisny husto powjetſhuja a ſlónčnje zyke
wohlcičo woħidža, je ſebi khějor pjak popołdnju ſaczelisnu wotreſac
dač. Operacija je ſo na najlepje poradžita. Sbredu rano ſtaſ
generalnej lekarjej dr. ſ Bergmann a dr. Leuthold khějorej wobalſtu
ſ rany, kotaž je ſajila, wotewſaloj.

— Pschi wukalaňskej wólbe do khějorſtwevho ſejma w Plauenſkim
wołrježu w Begtlandze je ſozialdemokrat Gerisch dobył. Wón je
12,852 hloſow doſtał, bjes tym ſo ſa narodoliberalneho fabrikanta
Uebela 10,874 hloſow woteda. Pschi kłownej wólbe bě na Uebela
6000, na antifemitiſkeho kandidata fabrikanta Schuberta 2667, na
kwohobomyslnego pschelupza ſe Schwarza 1999 a na ſozialdemokrata
Gerischa 9199 hloſow padnulo. Hac̄ dotal bě konſervativny hamitski
hejtman ſ Polenz Plauenſki wołrjež ſaſtupowal. Tole nowe ſozial-
demokratiske dobycze ſtronam porjeda ſrubne wuhlady do pschichoda
wotewri. Pschi lonskich wólbach do khějorſtwevho ſejma ſu ſozial-
demokrato w zlej čjirójce wołrježow ſa ſwojich kandidatow nimale
peļozu wotedatych hloſow dozvili. Wulki strach je, ſo woni pschi
pschichodnych wólbach wulki džel tychle wołrježow na ſo storhnu, jeli
ſo pschiwiſowarjo ſtronem porjada ſlepje njeſložuja hac̄ je ſo to
w Plauenſkim wołrježu ſtaſo. Někole maja hido ſozialdemokratojo
45 ſapóžlanzow w khějorſtwevom ſejmje.

— Sozialdemokratiya je poſledneje lěta nimo měry možow pschi-
byla. Wona ſo bylna cijuje a tele ſacžucje mezy w njej wónoscy
ſhudžuje, kotaž ſo Janeho ſwodenja njeſtrahuje. Pschikkad mamy wo tym
někole w Draždjanach a Barlinje, hdzej ſu ſozialdemokratojo piwo
někotrych piwařníow boykottérowali, to rěko, ſo ſu woni ſwojim
pschiwiſowarjam ſakſali, tole piwo piež. W Draždjanach je ſo
ſ teſle ſakſnju piwo ſ piwařne ležneho hrožika (Waldschlöſchen)
potrječilo. Sozialdemokratojo wudawařa, ſo chedža ſo ſ tym nad
mjenovanej piwařni wjecžic, dokelz je ta 1. meje ſozialdemokrata
park ležneho hrožika ſ wotbywanju mejskeho ſwiedženja, na kotrejž
dyrbjeſte ſo 12—15,000 wožbow wobdzelicz, ſapowježila. Wo-
prawdže pak je ſo wěz trochu hinal mela. Direkziya ležneho hrožika
je ſozialdemokratam wosjewila, ſo chze jim park pschewostajic, jeli ſo
ſo wopyt na 3000 hac̄ 4000 wožbow wobmjeſuje; pschetož wjazý
ludži park njeſopſchija. Dale ſebi direkziya ſadasche, ſo dyrbja ſo
wſchego pschekroženja porjada ſminucz, ſo by ſo wotmyſleny mejſki
ſwiedžen ſemonstraziiji njerunal, kotaž by piwařni njeſuboscze peļa
wyschnoſce a pola ſužobnych laſarmow načinilo. Sozialdemokratojo
na to ſ pschipewježenjom boykotta wotmolwicu. Bjes tym běchu

ſo, kaž ſo to kózde lěto pschi ſaſtupenju čjopleho wjedra we wſchēch
piwařníach stanje, dla wobſamknenja ſlodženja někotri piwarjo
ſ džela puſchczili a, ſo ſamo roſumi, cži ſobu, kotsig ſo ſ njeſožlukis-
noſcę a ſchęwanskim rěgemi pscheczivo porjadej w piwařni ſpjeczo-
waſu. Pschedbyda ſozialdemokratiskeho towařſtwa pak ſe ſadanjo
wuſtupi, ſo dyrbja ſo puſchczeni dželaczerjo, a woſkeje tamni ſchlered-
niſy, kotsig pschipadnje ſ ſozialdemokratiskej ſtronje ſlushej, bjes
wumſacža ſaſo pschijecz, a ſo dyrbji ſo piwařnia ſ zyła na to
ſwiaſacž, ſo w pschichodze ſ zyła jenož dželaczerjow po ſapiſu, wot
pschedbyda ſozialdemokratiskeho towařſtwa ſestajenym, do džela hjerje.
Wot ſwolenja do tychle ſadanjow ſozialdemokratojo ſběhjenje boykotta
wotwizne čjinachu. Žabyn roſumny člowej piwařninem ſarjodni-
ſtu teho dla poroč čjinicž njeſubuje, ſo je taſke ſadanje wotpolaſela.
Hdy by wone do nich ſwoliko, by direkziya roſlaſowanje nad
dželaczerjemi ſpuſchczila a jo pschedbydwu ſozialdemokratiskeho towař-
ſtwa pschepodaſa. Dželaczerjo w ležnym hrožiku ſami wo ſchlaranju
ſozialdemokratow nježo wjedzecz nočzehža; woni ſu w měrež ſti ſe
ſarjabinistwom, woni wjedža, ſo direkziya ſa nich čjini, ſtož ſo ſiſ
lepſhemu ſ zyła čjinicž hodži. Teho dla ſu mnosy dželaczerjo nje-
pschewaſajz wot 30, 40, haj ſamo 50 lět ſwěrni dželaczerjo lež-
neho hrožika, kaž ſo ſarjabinistwo ſwěru wo nich ſtará. Tola niz
jeno na piwařni ležneho hrožika, tež na wſchē pschedawatnje a
korčmym, kotrej jeje piwo pschedawaja, — a tych je jich 547 — ſu
ſozialdemokratojo boykott počuzili. Bjes tym ſo piwařnia ležneho
hrožika ſ boykottom hac̄ detal ſchłodowala njeje, boja ſo, ſo ſo
dothody někotrych piwořich ſhamiczkow pomjenſcha. W Draždjanach
je boykott wſchém ſprawnje ſmyſlenym ſ wulkim poħorsčkom, a
w jenej ſjawnnej ſhromadžiſnje, wot reformſkeje ſtronu powołanej, ſu
u o tym jednali, ſak ma ſo ſozialdemokratisku boykottej napschczivo
ſtupicž. Řejeſtſtvo je bjes tym wjednikow boykotta, rebaſtora
dr. Gradvauera (žida), kamjenječezharja Eichhorna a reſtaurac̄era
Findeſena ſajecž dało.

— Barlinſka piwowa wójna ſo do dohōſce čjehnje. Ani
piwařne ani ſozialdemokratojo ſebi na to njeſybla, zofacž. Sozial-
demokratojo wſchē hrédky ſpytuja, ſo byču piwařnie ſwoje woli pod-
čjihnuſi. Kaž w Draždjanach chedža woni tež tu korčmarjow a
kłamarjow nuſowacž, ſo piwo ſ boykottowanych piwařníow dale nje-
pschedawaja. Sozialdemokratisky dželaczerjo, ſo tychle piwařníow
puſchczeni, w nežy a wo dnjo ſa tym ſlěža, kemu boykottowane
piwařnie ſwoje piwo woža. Mjeſtski korčmarjo, pola kotrejž
ſozialdemokratojo wobkhadžea, ſu najwótrishej kontroli podčjihnuſi. Šozialdemokratisky čjusčlerjo ſebi wot korčmarjow jich piwove knihy
žadaja, ſo byču ſhontli, wot koho piwo doſtawaja. Nejeſrati 18 abo
20 lětni hólzy jako ſobustawy komiſije pschikhadžea a ſ korčmarjemi
na najnjehańicžiwiſho wobkhadžea. Wjele malých korčmarjow
čjicze wołhudi, jeli ſo ſo piwowa wójna bóršy njeſlónči; pschetož
ſ boykottowanych piwařníow piwo brac̄ njeſměža, ſ druhich piwař-
níow pak piwa njeđostanu, dokelz ſu te wſcho ſwoje piwo ſa někotre
dnj do ſozialdemokratiskej korčmow weſby. W wjele korčmach
je jenož hisčeje palenž a ſelteriſla woda hōſzom porjedža. Boykott
je džen a hóle tež na města, w bliskoſci Barlina ležaze, roſchérja,
dokelz tamniſki ſozialdemokratojo korčmarjow napominaja, ſo byču
Barlinſke piwo wotſakali.

— W nawječornej Ruskej tež w poſlednej ſymje cholera do
čjista pschewaſala njebe. W nalečzu je licžba ſchorjenjow w ſtronach

pschi nemških mjesacih s nowa pschibera a w běhu poklebnijeho vydženja je cholera kamo nemške mjesy pschekročila. W Mysklowicach w pruskej Hornjej Schlesynskiej je 7 wokobow na nju skorlo, s kótrýž je 6 wumrjelo. Tež w Schilnje pschi Wizle je kobi cholera tsi člowske živjenja jako wopor žadala. Knježestwo je hnydom trébne naprawy porucilo, so by ho dalschemu rosscherjenju khorosče wobralo. Da-li Bóh ho kaž loni, tež lětka poradzi, cholera wot nemških mjesow wobžeržec.

Awstrija. Puczowanje wuherskeho ministerstwowehe pschedsyby Weckerle k khézorej do Wina je bjes wuspěcha bylo. Khézor je ho Weckerle řarjek, wjetšku licžbu mužow sa kobustawu wuherskeho semjanského hejma pomjenowac, so by tam na tajke waschnje ta strona wjetšchinu došala, kofraž sawjedženju zivilného mandželstwa w Wuherskej pschiklohuje. Dla řarjkenja tuteho žadanje njeje několko možno, so by řakon wo zivilným mandželstwie, wot wuherskeho ludového hejma hižo dwójzy pschijat, do placívoſe ſtupit. Duž ſu Weckerle a jeho řobuminstroju ſwoje ſtaſtoinſto ſložili. Hac̄ dotal je ho khézor podarmo prózowal, mužow namakac, kofraž bychú do ministerstwa ſastupic̄ chyli.

Italska. Psches hubjene statne finanzy w Italiskej jene ministerſtwo po druhim pada. Tež Crispia a jeho řobuminstroju, kotrejž je král halle psched někotrymi něfazami knježestwo doveril, ſu wotſtupic̄ dyrbjeli, dokež ſebi rady njevidža, kaf bychú roſčegazy njevodstak w statnych řazach wotſtronili. Italiskej žadyn druhí wupuež ſ pjenježneho czechna njevidža, hac̄ ſwoje wudawki pomjeniščig. To njevidže na druhé waschnje možno, hac̄ ſo ho wóſko wo jedyn abo dwaj armeekorpsaj poſlali. W tu khwilu wſchak ſo italski král ſe wſch možu pschecíwo temu ſapjera.

Bolharska. Bywši minister Stambulow njeje dobrowolnje knježestwou móž ſ rukl da. Jenož na ſdacę a nufowanu wot řoburgského prynza Ferdinandu je won ſo ſtupit. Kaž ſo ſda, bě ſo won roſkubil, ſo ſ nažylnoſežu ſažo na knježestwowe čjolo ſtaſic̄, jeli ſo by řoburgski prynz jemu panuc̄ da. Tole wotmyſlenje pat ſo řambulowej poradžilo njeje. Wjetški džel wóſka, w hlownym měſeze Sofiji ſtejazeho, ſtronu řoburgského prynza džerjeſe. Jenož dwaj bataillonaj a wſch polizija běchu ſo wot řambulowa dobyč ſake. Bjes woběmaj ſtronomaj w Sofiji k krvawnym pułam dōndze, pschi kotrejž řambulowi pschitwówarjo podležach. Skónčinje ſo njeameram ſ tym kónz ſczini, ſo řoburgski prynz wſchitkých polizajskich ſtaſtoinikow wotžadžic̄ da a jich města ſ wojakami wotžadži. Tež w druhich bolharskich městach je k njeameram došlo, kaf bory ſe hac̄ ſo powjeſc̄ wo řambulowym padže roſčeri. W ſewiſtowje ſu dom řambuloweho pschitobneho nana wupuſčili. W Sofiji wožebje ſtuđenča pschecíwo řambulowej njeſchecízky wuſtupowach. Jedyn ſtuđent ſu pschi ſraženju ſe řambulowym pschitwówarjem wot polizistow ſatſeleny. W tu khwilu je w Bolharskej ſažo wſchubje mér a porjad poſtaſeny. Nowe ministerſtwo, na kotrejž čjolo je řoburgski prynz Stoſlowa ſtaſik, ſe ſobustawow konservativneje, liberalneje a rusko-pschecízneje ſtrony wobſteji. Kaf ſo Ruska k novemu ſtatnemu porjadej w Bolharskej ſažerži, je hiſčeje njeſtate. Ruske knježestwowe nowiny ſu wo tymle praſhenju hac̄ dotal mijelčaze. Druhe ruske nowiny měnja, ſo ſo ſe řambulowym wotſtronjenjom politiske wobſtejnoscje pschémene njeſku, a ſo Ruska tež hiſčeje někole njevidže ſwolniwa, řoburgského prynza ſa bolharskeho wjerčha pschitwósnac̄.

Serbija. Wobſtejnoscje w ſerbijsi ſu džen a bôle ſachmatane a na ſly kónz běža. Powjeſcze, kotrej ſ kraja do Beograda pschitahje, praja, ſo wobybleſtvo hiſčeje pschego pod ſačiſtežom ſvěhnjenja konſtituzije ſteji, a ſo ſo wſchubje njeſchecízne ſmyſlenje pschecíwo nětčiſtenu knježestwu a mlodemu kralej poſtaſuje. Hněw ſo wožebje pschecíwo kralej Milanej wobroc̄a. Krute naprawy noweho knježestwa niz jenož njeſmeruſa, wone kamo po hóřenje powjetſcha. Nježiwažzy teho ſebi knježestwo na dalsche podklóčenje ludových prawow myſli. S wěry hóřneho žorla je hiſčeje, ſo chze na někotre wotřežy, kotrejž wobybleſtvo je wožebje ſylnje roſhóřenje, woblehnjenſtvo poſložic̄. Jako tajke wotřežy ſo mjenuju Beogradski, ſraguſevatski, Užiſki, Pirotski a Krushevatzki wotřež. Knježestwo wudawa, ſo je woblehnjenſtvo trébne, dokež w tychle wotřežach pschitahanstwo pschecíwo kralowſkemu domej wobſteji. Tola tajke wudawania ſu ſame ſekzane wumyſleni, pschedož nježiwažzy wſchego prózowanja knježestwu móžno njeje bylo, ani ſled někajkeho pschitahanstwa wotřež. Tež w Čebeinazowych wjele wohrēzanych ſapižnych ſnižkach nježu namakali njeſku, ſtož by wudawanje Milanowych pschitwówarjow wo wobſtaſcu někajkeho pschitahanstwa wobkruc̄iſto. Wupoſaſalo je ſo, ſo w tychle ſnižkach nježu dale ſapižane njeje, hac̄ mjenia Čebeinazowych wotebjerarjow.

S tymle wunoſchkom pschepytanja pschecíwo Čebeinazej je ho knježestwo woprawdze kmeňne cjinilo. Duž je wone, ſo by ſo czechna wučahnule, Čebeinaza winowalo, ſo je won loni ſ prynzom Karadžorževičem wobkhabžal, tola tež ſ tym knježestwo ſbože mělo njeje; pschedož Čebeinaz dopokala, ſo je ho loni pola njeho ſtaſanu ſamjetnu pomni na Čornu Horu dojvesl, a ſo ſtaſ pschi jeho pochwyczenju čornočorské wjele a prynz Karadžorževič, jeho, Čebeinaza, ſ reczemi wusnamjeniloj. Dale je knježestwo awstrijskim polizistam wobydenja herbskich studentow, we Winnje ſtudowazých, pschepytac̄ da, tola tež tam nježku mohli wuchuſhlic̄, ſtož by na někakje waschnje ſ pschitahanstwom pschecíwo kralowſkemu domej ſwihowalo. Wſcho tele knježestwowe cjinjenje je wobybleſtvo do taſleho njeamer ſtaſilo, ſo ſo kamo Milanovi pschitwówarjo poczinaja boječ, ſo ſběž wudury. We wſchich wortſtach wobybleſtwa je pschewědzenje džen a možniſche, ſo Milanowe pschewywanje w ſerbijsi kraju do naž wjetſcheho hubjeniſta dojvedje.

Šbože.

W poſlebnjej khézzy maleje wjeſli bydlesche khuda žónska ſe ſwojim jenicklim džesčom. Bě wudowa a njeamer ſe nježko druhé, khiba khézku, w kotrejž bydlesche, a kuhac̄ ſola, kotrej ſama džekasche a ſ kotrejž wunoſchkom ſo živjeſche.

Wona a jeje muž běchtaj něhdy w ſepeſtich wobſtejenach bylo; ale běchtaj wjele pschitahdžitoj, dyrbjechtaj dom a ſtak ſchedac̄ a ſkónčinje njeſby ſtimaj nježko, khiba jeno hubjena khézic̄ka a kuhac̄ ſola. Tu ſemrje muž a woboha žona wosta ſama ſe ſwojej holčku; ale wona bě pilna a holic̄ka roſčesche a kježesche; bě to luboſne džecžo a bě maczeri pschitwóhna ſ zykej ſwojej malej wutroku.

Něhdy, hdyž bě horžy, parſazh djen ſo naſhili, naſta w nožy njevidro. Hrimaſche ſo bluzh po njebeſhach, ſwětke hlyſli roſhvitachu nôz a ſjedžowachu hac̄ do ſemje, wětr ſo ſběže, wujesche a ſchumjeſche; potom padachu někotre wulke kaph ſ njebeſh, doniz ſkónčinje móžny deſhcz njeſhūmjeſche, kaf ſola a hóna wolschewi; ſkoro ſo ſdasche, ſo ſo ženje wjaz njeſchecitanje, pschedož bywſche dale ſylniſti a bluze schwörzenje ſyncesché wot reki, kaf nimo wžy bějeſche. A hdyž bě ranje ſažwitalo, bě ſo wětr a hrimaſe ſlehnuto, jeno deſhcz lijeſche ſo hiſčeje pschedož do ſipjazeho dola.

Tu ſtejachu někole ludžo a hladachu na řelu, kaf ſwoje žolmy jeſežo walesche. Mošt bě wottorhneny a wotplaweny, někotre khéz ſtejachu we wodze a řela dožahachue hac̄ k wudownej khézzy.

Skónčinje popuſteči deſhczil a ſa někotre hodžinu počja řela ſpadowac̄. Tu ſhubi ſo tež ſ ſola khudeje žony woda. Ale ſajſi bě to napohlad! Pjerschcz ſe ſywom bě wotplawena, ſamjenje a bloto je pschitrywaſche.

Woboha žónka ſyčowac̄ a pomyſli ſebi ſ hróſbu na pschitoh.

"Shubjene ſu žně na jene lěto! Mój Božo", ſawola wona, "ſtož chzemy ſapocžec̄. Njeamer ſchym ſtějachy nježko, khiba jeno to polo! Něttole je tež po tym! Haſ, hladaj jeno", ſtějnu wona k džesču, kaf pschi než ſtejſe, "hudžemy tež tule hubjenu khézku ſchedac̄ dyrbječ ſa woſmijem ſ hłodom kónz".

"Macži", ſawola džecžo, "čjeho dla je ſo to ſtaſo?"

Tu ſajmu ſo žona horyž.

"Radſho bych hnydom wumrjela! Nječam dale ſiwa byc̄! Šym khuda a bjes pomožy, wſch ſym ſhubila a něklo dyrbje hiſčeje hubjenje a pomalu ſažinuč! A ty — ty tež!"

"Macži", woprascha ſo džecžo, "čjeho dla dje ſo tebi tat hubjenje?"

"Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje.

"Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo.

"Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko.

Tu wotžali ſo džecžo mijelčo, wſa ſebi ſtare rubiſhko wokoło ſebje, korbí do ručki a džesče ſ domu.

Ša nějto hodžinow, hdyž bě žona wječet pschitahowala a džecžo ſawokala — tu wone njebe. Pytaſche je najprije w domje, potom na ſubi, ſkónčinje w malej pinzy — wono tu njebe. Pytaſche je w ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane.

"Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche — tam njebe jeho někto wibžal. Pytaſche, doniz poſdje njebe; a hdyž bě nôz pschitoh, wubudži ludži, kaf hižo wſchitzu ſpachu, a proſhesche jich ſe ſadwělowanjom, ſo dyrbja pytaſche, ſo je ſo jeje džecžo ſhubilo a njeſmje priječ měra, doniz jeho njeje ſažane. "Dokelž je mi ſbože čjello", wotmolwi macž hrubje. "Hdže dha je ſbože ſchlo?" woprascha ſo džecžo. "Prječ, prječ je a njeſchitnje wjaz wročo", hñewaſche ſo macž a hladasche čjmoſe na ſapuſczenje polko. "Tak ſi ſažmu ſo žona horyž." Pytaſche je ſužodnej ſběži, hdyž ſebi druhdy hrajkasche

brjohomaj, wołachu dżęsczowę mjeno wótsje do czmowjeje nozy, pytaču na polach, w blijskim lěžu — a njewohladaču nicžo.

U hdyž bě rano sašwitalo, wrózíku ſo a njepſchinjeſeſchu wbohej macžeri nicio hač džesčowé rubiſhko a korbik — tej wežy běku na brjosy řeti namakali. Někole njemójeſe ſo dale dwělo-wac̄. Holčka bě ſo ſatepiſa. U na to njeběku Jane mykle, džesčowé cželko namakac̄, někole pschi tutej wulkej wodže. Rěka drje bě ju ſobu storhla a ſobu wſala. — U troſtowachu macž a rēčachu jej, ſo džé jej njebě možno bylo, džecžo ſejſiwic̄; ſo džé je tak khuda a ſama a někole nima ani teho polka wſaz, ſ cžim dha byſteſ ſo wobej žiwič ťhyloj? U džecžo — to je něklo derje ſlhowane; to džé je Boh luby ſenjes ſ ſebi wſal a ſo ſo wona njesmě rubdžic̄. — U na to wotmjeſknuchu ſo ludžo a roſenběchuhu ſo po wſv.

Zona wosta hama a hladashé sa nimi s mudžerazymaj wocżomaj. Kózdy džéshé hwoj pucz a na hwoje džero, taž by rjek, so ho nicžo stało njeje. A tola bě šo něščio stało. — Jeje džecžo njebe wjazv všchi njei.

Wbho žona njemóžeshe wjaz ani plakac̄, ani rēcęc̄, nje-myžleshe ſebi na ničjo dale, wjedžeshe jeno to ſenigle: Što je wo tón kufazk̄ pola? Što je wo tu hubjenu ſkežtu, hdy by ju tež wulka woda ſkobu wſala? Ničjo! Bě džéčala wot ranja hac̄ do wjedžora! Šukodža drje běchu jej tola tež pomholi, wona njebe žalosčíla a plakala. Što bě jej wo jeje ſamkne živjenje? — Ale to džec̄zo — to džec̄zo! To njebe jej Boh wſac̄ ſměl, cžebo dla bě ſo to ſtalo?

A taž wo žnje stanu wona a džesche k ręz.

To bě krafne naletne ranje. Wscho ho selenjesche a shadzesche; ptacíki spewachu w halsach legejazchych schtomow, rokowé kapy wižachu na trawicích a kwetlach a sybolachu ho w blónzu. Na lúkach stejesche tu a tam hishczje woda a miłka posběhowasche ho s maha wot semje a blónczne pruhí pschedobwachu ho psches mróczele. Žona shladowasche na rěku; bě ho kurowje powjetischila! Woda bě mutna a cjemna; spěšnje shwatasche pschi brijsy dale; schumjesche pak bluz, pak wótsje a swjetcha płowachu halsy, rostliny, deski, hrjady, skamane blida, stolzy, někotre schtomy se žamymi korenjenimi. Wscho to cjerjesche kobu w howrjazym schumjenju; a pscheho dale, dale czechnjesche rěka a storchnu w kwojej dźimjej možy kobu, schtojkuli móžesche dozahnuć! Na brijsy stejesche žona a widzesche, schto bě jow wschtiko sahubjene, sapuſczenie a snicjene. Tola, hdyz dale džeſche, tu widzesche něchtlo ležo w hustych lekach — tam, hdzej wjerby a wólsche steja a ho nad wodu shibuja — tam džeſche wona s pukotazej wutrobu, tu sybolesche ho něchtlo cjerwjenie — njebě žutniczka jeje džeſcza cjerwjenia? Gęstorka halsy dv boka, wyżku trawu a rohodz, kiz tam rosczescze — tu legeſche to džeſzo, jeje dječzo — pschi žamej wodże, se styknjenymaj ruczkomaj a se sáñdzelenymaj woczomaj!

"Moje džeczo, moje wbohe džeczo, moje morwe džeczo!" sawoła żona a połkańu żo. Wokoschi je — tu wotewri džeczo wocij — bě jeno spalo! — To njechaſte żo wbohej żonje i wopredka wěřicž; wutroba wosta jej stejo; hdyn pak bě džeczo swoju macz spóšnalo a płakacz począł, tu wiedziećie, so żo jeje džeczo niebě satepiło.

„Swoj korbik a rubischo bym shubika“, hlasche džeczo.
„To je namakane“, sawola macz a sydchnu lósczo. „Ale ty,
tu bida bka by tu bka?“

tu da sko díeczio s noma do welania a samela:

"Ah, macži, ja je nješšym namakala a bym tola tak delho
nntaka"

„Што бба ку рица?" професите ку Јона.

"Szym wótelechla", hikasche dżeczo, "Gózdy sboże pytacę a je
tebi wróćjo pschiniecz; a hdyż bym tak bieżała, bym żo we wulstim
leśu sabłubdziła, a hdyż sało s leża pschinidzech na łuku, bę hiżo
cżma — nijemóżach puczą domoj namakacę a bęch tak muczeńia a
lehnuch żo sow."

Wjelzgo sběže macž džecžo se semje a potom ronjaču šo jej horze hulky radosče po klédymaj lizomaj. Wobja džecžo, wokošči je, pehlaďa na nje, džeržesče je potom wot šo, so by je hisčče lepie wobhladala, a wiša je potom řako na ruzv.

A ludżo we wžy, to šhoniwschi, so je bo džeczo sašo namakalo, pschibęgachu, wobdachu žonu a radowachu bo a wysłachu s njeju; ſberaču dary mjes bohatschimi we wžy a pschinjekedcu jej te male dary; swonjachu s wulskim swonom, so byču wupózklali tutu wjeſzku powieszcž bo kraja.

Zona pak — njeprtnu a nježlyšče to — widžesche jeno

Ђвоје дјечјо! Плакаше а ћмјеше Ѯо на добо а вса слончје
дјечјо, дарјеше је врочјо до кћерки а сјеје је са џој у вутробје.

To bě řbožé khudeje žony — bě je namakala.

Sa nash ſerbſki dom.

W běhu posledního dwejú nředžel ſu darili:

I. Gusta Skop w Lutobczu	1 hr.	—	np.
I. Jan Skop w Kschiwej Borschcz	6 "	—	"
knjeni Skopowa " lamuschk sa herbsku kosejownju	5 "	—	"
knjeni Hana Kschijanowa s Maleje Prahi lamuschk sa herbsku kosejownju	2 "	—	"
knjenie Selma a Greta Kschijanez s M. Prahi lamuschk sa herbsku kosejownju	3 "	—	"
knjeni Marja s wub. Kschijanowa s M. Prahi lamuschk sa herbsku kosejownju	2 "	—	"
knjeni Vejna Smolina se Spytez lamuschk sa herbsku kosejownju	2 "	—	"
knjegny Marja, Hana a Emma Smoliz se Spytez lamuschki sa herbsku kosejownju	4 "	50	"
I. H. L. w H.	20 "	—	"
I. pjerat Viebold w Budyschinje	1 "	—	"
I. w. Pawlik w Budyschinje	— "	20	"
I. v. Schuza w Budyschinje	— "	10	"
Budyska Bjekada na wulecze do Lubija	23 "	54	"
I. wylchski wuczet Schuza w Lubiju	2 "	—	"
knjeni A. R. w Dražjanach 1. pschinostk wot 100 hr.	3 "	—	"
I. wucz. Sommer w Budyschinje 1. pschinostk wot 100 hr.	4 "	32	"
I.窟let Jan Žur w Deln. Hunjowje	6 "	—	"
I. E. Schleinczet w Deln. Hunjowje	2 "	—	"
I. J. Schuza "	3 "	—	"
I. A. Fröda "	— "	50	"
I. A. Wiczerlink "	1 "	—	"
I. E. Goschman "	2 "	—	"
I. A. Schönfelder "	1 "	—	"
I. wuczet Hecker w Hornjej Hörzy	3 "	—	"
I. kantor Hatnik w Bulezagach	3 "	—	"
knjeni Hashina w Saždowje lamuschk i herb. kof.	5 "	—	"
prjedy bě ko nahromadzilo	16932 "	78	"

Hromadje: 17,038 hr. 94 np.

Knjegaj kublerjaj Jan Žur w Delnim Hunjowje a Jan Skop w Kschivej Borschicj chzetaj jako pomjenowanaj dowěrnikaj do Macigzy Sserbskeje stupicj a stać zwój pschinisch po 4 hr. na lěto 1894
sankacísní.

Na jwutrobnischem dżakom kwituje w mjenje Maćicy Serbskeje
proscho wo dalskie dobrowolne dar.

Bartko, psychodzyda twarzeho wubjekta
a sariadowat Macicicnebo Domu.

Borjeđenje čjischčegskeho smyłka: W pschedpoğlednejši hadje
prjedawšcheho kwtowanja dyrbjescze město 1000 hr. 100 hr. stacj.

३५

Ze Serbow.

S Budyschina. Mejske chłodne włożne wjedro je żita wurjadnje hojilo. Niedziwajzy druhzy kylnych deszczow je rożka rjenje wukęgęla. S wopredka ho bojachu, so budzą žita, kotrys běchu ho pschi nje-pschewawzych deszczach lehnute, schłodowac. Na wulke swoże su pak wone s wjetšeho džela se stajnje dujazymy wětsikami sažo se-stawaše. Pschi pschimaczowym wjedrje su rožkowé swjelza rjane wulke narosłe, runje tak su tež klochy wurjadnje dolše. Jeli so hřichče mokrota rožzy njeſefchodzi, změny ho nimo méry bohatych rěkowych žnjow nadzec. Někotremužkuli njebudze sa nie brožen dožahac, czehož dla bubže ho wjele fajmow twaric dyrbječ. Samo na polach, na kotrych bě w nalečgu kym s měrgstimi smjer-ſtami khetro čepiš, rožki nanajrjeńsche a huste steja. Wone su so lětža kylnie rospjenkowale, tak so je přeňscha schłoda sažo wuporjedzena. Na jenotliwych pjenkach, s jeneho forna frosczenych, ho pschi pscheliczenju w pscherku 20 swjelzow nalicži. S wožebithym pschitludem lětuscheje plöbnoſce je jedyn rožkowý pjenk, kotryž je jedyn Libuchowski ratař w kwojim džeczelu nadeschol. Tónle pjenk s 42 dwaj metraj wulkich kložatych swjelzow wobstejeſe. S kložow běchu najmjeńsche 4 zole, najwjetſche 7 zolow wulke. Podla

mjenowanych 42 stwielzow tónle pjeńk hishcze khétru licžbu stwielzow
bjes klošow wopshijesche.

— S barakoweho twara, pôdla nowych kasarmow ho twarja-
zeho, je pjsat' tydženja na hlowu dželaczerja Kéhlera s Wjelcziňa
s wyškoscze czeſki zybel panuł. Wyhle shubiwshi Kéhler f semi
padze, tak so dyrbachu jeho w khorkorbie do měschčanskeje hojencie
bonjescz. Poſlednje dny je ho s jeho strowoſciu tak daloto po-
lepſchito, so ho kmjertny strach pschewinjeny bycz ſda.

— Žadawh podawh je ho wutoru dopoldnia w Nowačez woſo-
twarjetni na swonkownej lawskiej haſhy ſtał. Jedyn cjerjazh rjemienj,
s kotrym je tóčnik s transmiſji ſcenoczeny, bē ho něſak ſochmatat.
So by jón ſažo do porjada pſchinjeſti, so jedyn 21létnej kowatſki
pomožnik s rjemienjom s transmiſji horje ſczeſe. Pſchi tym ho
rjemienj cjericę pocza a mlodeho cžlowjeka ſa lewej ruku do trans-
miſji ſczeſe. W bližšim wotomiku ho ruka roſkama a wotkorze a
s dobom s kowatſkim s semi padze. W měschčanskej hojenci je ho
mjenboženemu hnydom ſekatſka pomož dostała.

— S lohkomyslnej njewuſhnej hru je 12létny ſyn jeneho
pſchekupza na jerjowej haſhy hrjedu dopoldnia do czeſkeho mjenboža
pſchichol. S dwemaj druhimaj towatschomaj bē na mjenbožownu
myſl pſchichol, do blesche, s wodu napjelneneje, kruchi njehashcheneho
kalla puchczej a potom hleschu twerdze ſatylknucz, so by wona
s plunami, ſe ho haſchazeho kalla ſtupazymi, roſbuchla. Bleschu
ſatylkuwſhi, hólz ju pod bárklinom na tamniſche wopalniſchejo
połožku a ho potom naſdala ſtupichu, ſo bych u pſchihadowali, tak
blescha ſi kufkom roſleſti. Dokelz pak wona ſa bleschu khwiliu nje-
roſbuchnu, džesche jedyn ſi hólzow poſladacz, hac̄z je doſcz twerdze
ſatylknena. Lébma pak bē ho hólz blesche dóttnul, wona roſbuchnu,
a horza kallowa woda hólzej do woblicza prafnu. Na mjenbože bē
kuſata moſchisna tez dz wobeju woci ſleczka. Nadjeſomienje ho
ſekatſkej wědomoſczi poradzi, ſi Božeſe pomožu hólzej widženie ſdžerjeſci.
Njech tónle ſrudny podawh cžitarow thyle ryncikow ponuci, džesci
napominacz, ſo bych u ho njewuſhneje hry, roſbuchanje wódnich
bleschow ſe ho haſchazym kallom khroble wostajile. Njech ho huceſzho
pſchi ſkładnoſczi na strach ſekdžoliwe cžini, ſi kotrym taſka hra kóždemu
hroſy. Runje w poſlednim čaſu ſmu hlyſcheli a cžitali, ſo ſu
džeczi ſ tym widženie ſhubile; tak je na pſchikkad pſched měſzazom
jedyn hólz na Židowje ſ taſkimi pŕyblemi na jene wózko cžiſce
woſlepil. Sklončnje pak mohla tez wychnoſcz teſle njewuſhnoſczi
na nju khostanje kladzo wobracz, runje kaž jutrownemu třelenju
ſ tym wobraca, ſo ſu na njo pjenjeſne khostanje połožili.

— Poſledzeli popoſdnju je ho w wuſlowym ſkładze murjerſteho
mischtra W. wuhlemérjetka Č. wobwězla. Wona je pječca hýzo
džegi cžas myſlata byla. Duž maja ſa to, ſo je, wot czeſkich
myſlow ſajata, ſebi ſiwieneje wſala.

— (Se herbſteje počolniſy.) Symne wjedro poſlednjeho
čaſu je roſwiwanje ludſtwa w kolkach trochu hac̄ilo. Hdzez počolny
wjele poſkładow njeſeja, bē trébne, ſo počolat mjeđowu pŕaſtu
pſchipowſchowaſche abo žitku zyrobu, měd abo zolor, dawaſche.
Ssamo ſylnie kolkje ſ wjele mjeđom hlabachu ho, ſo njehychu pſchi
ſrudnym čaſu, hdzez ſa džen nimale ničo njenanoschachu; pſche-
wjele mjeđu pſchenjeſche. Eute kolkje wutorhovachu truczazh cjeriv
ſ hromadami, ſo njehychu proſbnikow a žracikow w doſcz hubjenym
čaſu njetriebawſhi w kolkju mle. To je tez ſnamjo, ſo ho počolny
tak ruje roſicę njebudža. To wſchal ſklončnje tez žana ſchoda
njeje ſa taſteho počolkarja, kotryž ma počolniſu ſ wobwadzenym
kolkemi napjelnenu, a ſchtóž ju nima, dyrbí ſo ſpoločic, hac̄z
runjeſ proſdne roje wjele zyrobh žadaju a tak móſhniczku wukluſa. Šchtóž pak roje njerodži, tón dyrbí netko na to hlabacz, ſo by wſchē
matki w ſwojej počolniſy ponowil. Pſchetož matka, kotraž je minjenu
ſmu pſchitrała, ſo ſa pſchichodnu ſmu na žane waschnje ſa roſumne
počolarijenje, kotraž dyrbí dobrý wuſpěch dawac, njehodži, dokelz wſchē
matki, kotraž ſu starshe, dyžli 1 lěto, jenož ſe ſlabym ludſtowm ſe
ſym wuſdu a ho halle poſdze, hdyž je pola naſ ſtaſta nimo, tak
poſhylnja, ſo mohle ſ wuſpěchom noſkyč. A ponowjenju matkow
wuſwolich najrijeſchi, najhylnich, najžilich kolk w ſwojej
počolniſy. Temu wuſwolich matku. Njechajſli runje wotkug hoto-
wac, dha ju na mjeſe ſklončujesz, dokelz ſa ſmu žaneje hódnoscze
nima. Wotmaczeny kolk hotuje netko hnydom matwicheča, a to
wjetſhu licžbu. Kac ſ ſoždeho mlodu matku ſa twoje kolkje plahu-
jesch, doniž njeje wopložena, to ſa tydžen.

— (Wuhladu na pſchichodne wjedro.) W ſkiedznej Europje
ho po poſledních njeſebedach a deſchicach khwiliu ſtaſnichje wjedro
wocžakuje. Ola ſhnowych žinjow, kotraž ſu ho pſchiblizike, by
ſwjeſzelaze bylo, hdy by ſo tole wocžakanje dopjelnilo.

— S Tſelan. Tudomnemu ſublerjeſ a korchmarjeſ Biesoldeſ běchu
ſaſidženu ſobotu w nozy ſ domſkeho dwój cžafniak, 18 hriwnow
pjenjes, dwaj poraj ſcholnijow a druhe wězy kranuli. Na jeneho
wojaka druheje kompanije Budyskeho regimenta, kotryž bē ſobotu
wječor poſdze jenu Biesoldeſ ſlužobnu bžowku wopytał, ho tuštanje
wobrocji, ſo je paduchſtwo ſlužil. W kasarmach jeho wězy pſche-
pytujo tez woprawdze wězy, knjeſej Biesoldeſ kranjene, namalaču.
Póbla nich pak tez hishcze nadpadnje wjele poleža, kwiniaſzeho pleza,
kolbaſhy a zigarow w jeho wobſedzenſtwje nadendzechu. So by
ſebi wojak telko zyrobh ja ſwoje pjenjeſy ſupil, abo ſo by jemu ju
ničto daril, njeſdasche ho ſi wérje podobne byc, wjele bóle ſo
ſdasche, ſo bē ſebi ju wón naſtranul. Jego pſcheklyſchujo tez mu-
ſkuchowachu, ſo bē ho wón w běhu poſledních njeſzel w Hruboczi-
zach, Bónjezech, Hrubjelcziach, Tſiſch Hwěſdach, Delnjeſe ſkinje a
na poſleſek w Tſelanach na Biesoldeſ ſuble nutſlamak a wězy a
zyrobu, pola njeho naſnakane, naſtranul. Na jeho pabuſhne cžabi
běſchtaj jeho dwaj towatscheſ teje ſameje kompanije wjazy ſrōčz
pſchewodžaloj, ſi kotrymaz bē ho wón do rubjenſtwa dželil.

— S Delnjeſe ſkinje. Na bělém dnju dopoldnia je ho wón dano
do khěje tudomneje ſwudowjenje Pjetachowſe jedyn paduch dobył.
Kebel ſi muri ſtaſiowſhi bē wón ſi ſtemorinym woknom nutſ ſaleſt.
Zly dom pſchepitawſhi w nim ničo ſobu wſacza hódné njenamala,
thiba 41 nowych pjenjeſkow. Hýzo popoſdnju ho ſchlaſcji, paducha,
kotryž ho Nickel mjenuje a kotryž je ho w Wuharczizach narodžil,
ſajecz a jeho ſandarmej pſchepodacz.

— S Kortymja. Tudomny tyſčet Walda je ſaſidženu poſdželu
ſakowu rolu dželajo ho wot Božeje ručki ſajat a ſi ſemi panuwschi
wudychat. Spomnjenja hódné je, ſo Walda, hdyž pſched někotrymi
njeſzeleni ſe ſwojim blidatſtowm do nowej dželatnje, jutry natwa-
rjenje, pſcheczahn, hýz druhim ménjeſche: "Bóh wé, komu budzemy
tu přeni kaſchez dželac". Dokelz tu wot teho čaſha ničto wumrjet
reje, ſu jemu ſamemu w nowej dželatni přeni kaſchez dželali.
— S Njeſ wacžidla. Na poſleſek ſkłone wili bē ho 369 howſadłow,
185 ſwini a 230 profatow na pſchedan pſchihna.

— Se Žornoſy. Tudomnymaj ſowkez mandželskomaj, kotraž ſtaj
5. meje w domjazeſ cžiſhini ſwoj ſloty ſwaz ſweczkoj, je
wyžsze evangelsko-Lutherſke krajne konſistorſtvo kraſzu herbſku bibliju,
do kotrejž bē rjane poſwyczenſke pŕkmo ſapízane, pſchipóſkalo. Njeſzelenu 3. junija je ju ſimaj knjeſ ſarat Kubiza w Bukečzanskim
Božim domje na ſwiedzeneſe waschnje pſchepodak.

— S Kamjenza. W naſchim mjeſče budze ho wot 14. juniua
hac̄ 5. julija t. l. rjemejſlowa a induſtriowa wuſtajenza wotbywac. Wozběje ſajimawe budze na njeſ w maschinnej hali tlače ſulkna,
kotrej hlowny džel ſekatſkej induſtrije pſchedſtaja. Barlinske
poſwyczenſke elektřiske towaſtvo, kotrej je ho jako wuſtojet pſchi-
poſwiedžito, elektřiske poſwyczenje ſa zlyku wuſtajenju naprawi; tez
někotre maſchine budža ſo ſ elektřiteu hnac̄.

— S Lubija. Na Lubijſkej horje ſu wón dano pſchi "pohanskim
hrožiſczeſu" ſa starožitnoſczi ryjo w hluhokoscze jeneho metra
hromadu popjelnizowych cžropow a derje ſdžerjanu bronsowu na-
ruečnizu ſi 11 ſcherolimi wudebjenym ſobru ſakom namakali. Naruečniza bē rjene ſe ſelenym ſersawzom pocžehnjenia. Namakane
wězy ſu do měſchčanskeho muſeja dali.

— S Lubija. Wczera, 6. junija, bu tudy ſhromadzisna ſaſupje-
rjow wſchitlich ſuſiſtich towaſtow ſa ſnutſkowne miſionſtvo pod
wutoſtym pſchedkydſtowm knjeſa tajneho knjeſteho radžicela ſ Bež-
ſchwitz ſ Budyschina wotberžana. Žalo hosczo běchu tu pſchedtomni
knjeſ ſrabja ſ Vižthum ſ Draždjan jako pſchedkyda krajneho ſieno-
czenſtwa ſa ſnutſkowne miſionſtvo, knjeſ wychſchi zyrlinu radžicel
Keller ſ Budyschina, knjeſ hamtski hetman ſ Krauſhaar ſ Lubija a
Lubijſki knjeſ wotkug ſchulſki inspektor. Žara ſajimawe běchu wuklu-
dowanja, kotrej knjeſ ſrabja ſ Vižthum wo wſchelatich praschenjach
podawac, kaž tez roſprawu ſe Žitawy, ſ Rybarjez, ſ Wulkeho
Schunowa a t. d. Woſebith ſaſiſhcz na zlyku ſhromadzisnu cžinje-
ſtſtaſ knjeſ ſarat Kubiza ſ roſprawu wo wutrobnje witanych Božich
ſlužbach, kotrej tam a ſem we wſchach ſwojeſe woſhady džerži, a knjeſ ſarat
lic. theol. Imiſh wo herbſtik ſtihovonym towaſtowje a Mar-
cziňym wuſtawje w Budyschinje. Pſchi tym ſ wjeſelom ſhoničm, ſo je Marcziň wuſtaw w ſwajich detalnych pječiſtich lětach 206 heſčikow
roſwucžował, a to 151 ſe wſow a 55 ſ měſtow.

— S Rukowa. Do wěže naſcheje zyrlinje, kotryž ſmu halle
w lěće 1888 ſ wudacžom 30,000 hriwnow ponowili, je Bože nje-
wiedro 1. junija hnydom dwójz ſa ſobu dyrko. S wulkej haru-
fawki, kiz w wězi lehnjechu, ſwoje hněſba wopuſtſcizhu, a bórſ
horni džel wěže w jaſných plomjenjach ſtejeſche. Dobrowol-

woborza swoje próżwanje wożęje na sđerzenje zyrfwe nałożi. Mały swój a czasnikowe punty s wulkim lufem dele padżechu; wo panjenju tñjoch wjetich swonow nječe niczo kłyszczecz, duż fu ho najskerje rozeszkrèle. Byrzej fu kylaw s wodu jara wobszkodzile.

S Béleho Scholmza. Ssrijedu thđenja wjedzor je Boże njevjedro do kruszchenje blisko tudomneho ręsaka dyrito a wot tam do kólnie, w kotrej tñjo dżelaczerjo pschebywachu, pscheskożilo. Zeneho s nich, dżelaczerja Schuberto (Duchana rękazeho), blyst na klowe a thribjecze kyluje wopali. Granjeny na khorolożu leži a wulke boloszce cętpi. Taz dwaj druhi dżelaczerzej busztaj jenož po-kłuszenaj a ho borsy shrabaschtaj.

S Marta. Nježdżelu 8. julija nashe wojetske towatstwo swoju nowu khorhoj pošwycie. K swjebzenjej fu towatstwa s wokolnoścze pschebrochene.

Se Stróże pola Wulckich Szkar. Naschemu knjesej wuczerzej Bérničej, kotrej bē ho loni 1. oktobra na derje sałuzenj wotpoczink podał, bē 1. junija spožene, w najlepšej strwośczi a najpołnischej człosczi na dżen nasad kładowacż, na kotrej bē jeho psched 50 lëtami Schęzenčanska schulska gmejna jako swojego wuczerja powitala. W Schęzenčy bē wón 26 lët s wuczerjom był a na to w nashee wñy 23 lët wuczerstwo se wschej swěrnośczi sastawał, tak so bē 49 lët w wuczerstwim sastojnstwie skutkował. Se swojej pschitojnej kłutnośczi, swojej poniznośczi, pomozniwośczi, se swojej żelnoscziwośczi pola kłudych a kłorych, se swojim dżelbraczom pschi wjedzeli a frudnych podawakach je kebi wón trajne żohnowane wopomnječe dobył. Nježg so knjes Bérnič hiszce wjele lët nam w najlepšej strwośczi sđerki a njech je jemu Bóh lubi knjes se schęzedriwym saranianjom. W.

Se Schorjelza. Psched tudomnej kłostanskiej komoru mjeſeche ho dżelaczer Rjeczka s Wojerez, w Lejnem narodzony, dla slowolnego człnneho sranjenja samolwicż. Jego winowachu, so je wón 10. mérza swojego przedawsczeho pscheczela, czeladnika Pawlik s Wulckim Cziszka, kdyż bē tutón spał, s pistoliye do klowy tñlik a jemu jene wóćko wutselil. Njeſtuk bē wón wobeschoł, so by ho sa to wjeczki, so bē jemu Pawlik jeho lubu wotwiedł. Psched kudom Rjeczka wschu minu prejseče a wudawasche, so żenie żaneje pistoliye mél njeje. Psihi pschepytanju bēch u kylaje doppelasma wužlédzile, kotrej sa to kłedzicahu, so je wón ta wožoba, kotaż bē Pawlika spizeho tñlik. Tón samy dżen, na kotrej bē ho njeſtuk stal, bē kebi Rjeczka w Wojerezach pacyk tñlnego pólbra kùpik, dale bēch w jeho wujowym nusniku jenu pistoliyu namakali; taz druhe wobstejnoscze hiszce sa to ręczaku, so wón bjes miny njebe. Tak bēch w komorje, w kotrej bē Pawlik psihi nadpadże spał, tajku papierjanu wobalku namakali, do kajkej bē pólver, wot Rjeczki kùpem, sawaleny był. Po ménjenju sranjenego nichó druhu do njeho tñlik njebe, hacż Rjeczka. Nekotre dny do teho podawka bē Rjeczka luba jemu prajla, so staj jejnej starszej jej sakasaloj, so s nim wodzicż; wón je teho dla wschón njeſbożowny był a kłyszczecz dał, so kebi żinjenje wojsme. Holza je ho potom jeho pscheczelei Pawliki pschiwohroczka, tak so ho Rjeczkomu njeſtuk hinal wužożecz njeba, hacż so je s jeho pschiczinu żarliwoścż byla. Po lekarjowym wobszwedenju je ho Pawlikowe wobliczo s wutselom s pistoliye, kotaż je s pólverom a kamuszkami natkana była, wopalila a jene wóćko ho do czista ſnicziko. Statny ręcznik mjeſeche wobstejnoscze, pod kotrej bē ho njeſtuk stal, a wuprajenja kłedkow dožahaze sa dopokasanie Rjeczko-weje miny a sa njeho kłostanku na 4 lëta a wotrjetnienie cęznych prawow na pječ lët namjetowasche. Gaktomat temu napšeczimo roskładowasche, so wužlédzene wobstejnoscze dožahaze njeſtu, so móhli wobskorzenego sa kłuczerja mēcż. Ssudnizk bēch u pak, runje kaž statny ręcznik, s pschewdzenju doschl, so je Rjeczka s cęznerjom był a jeho i kłostanki na 3 lëta sakubzicju a jemu cęzne prawa na pječ lët wotrjetnichu. Mérku kłostanja fu tak wulku wali woporniwschi, so je ho njeſtuk na njekniczomne waszne wuwiedla a so je jara sze széhwski mél.

Přílopk.

* W Barlinje je ho wulka żaloznośczi stała. W nozy i minijnej żobocze je mołerski mischtur Seeger swojej żonje a schyrjom dżeczom s jedom sawdał. Wo tym so széhovaze pišje: W wulki Hamburgskej drósh 7 w drugim poskodze 48 lëtny mołer Seeger se swojej wo dwie lèce młodszej żonu Hiltu, rodzenej Karbez, bydlesche. Wonaž mjeſchtaj 4 dżeczi: 16 lëtnego Hermanna, 12 lëtnego Brunoa, 10 lëtnego Marczina a 7 lëtnu Charlottu. Seeger, w berliku Hamburgskeje dróhi wypoto cęzzena wožoba, mjeſeche na wschelskich twarach dżelo a żinjescze ho, njeh tež bjes samoznjenja, tola sdobnje, doniz se swojimi hypothekami

na jebaczych nowotwarach, w kotrejž konkurs wudyri, do szkodowania niepadnu. S tym w jeho swjójsje wulka nusa naſta, a w poſlednich thđenjach jej na najnujsnichim pobrachowasche. Seeger ho swědomniwje próżowanach, swojich wericzelow spokojoj, ale runiež kebi jeho swjójsba wscho mózne savorjedzi, sajedze Seeger pschezo kłubie do dolha, korehož dla bē netko wobſtorzony. Wujud tu hido bē a jeho zyłe samoznjenje bē wocjasane. Na tym doſez njebe, Seeger swojim dżelaczerjam, 26 mužow — hemak bē jich hacż na 60 mēt — wjazy msdu wuplacicj ziemozesche. Biatk bęchtaj Seeger a jeho żona hiszce je junkrócz wsche mózne poſpythy cziniloj, so bychtaj wot swojich dželinkow, kotsiz bęch jimaž wjele pienies winowaczi, pieniesy doſtałoj, ale wsche jeju próżowanja bęch podarmo byle. Sda ho, so Seeger swjóbsnu nusu dlehe njeje snjeſz moħl a so fu wschitzu jeho lubi po nanowej radze s nim dobro-wolinje bo kłimercze schli. Ssobotu rano swjóbsne wobydlenje żałozny wobras poſtigesche. Na kanapeju 16 lëtny Herman s pscherenjnymi žitami morw yedzisze a pôdla njeho jeho wobshijawscji macz jako czelo. K maczernymaj nohomaj Charlotta. W jenym żožu bęchtaj Bruno a Marczin, bratrowszy siednoczenaj do kłimercze schloj. Nan pak na wudwjerach wobwějnjeny wiħasche. W winowej schlerenzy namakachu ho kłedy bęleho procha. Też namakachu list sa dżelaczerow, w kotrejž stejse: „Proſhu wo wodacze teho, shtož hym dženja czinił, ale ja njemóžach dale bjes teho, so byt njejebał, kaž fu mje jebal, wobſtarz. Korla Seeger.“ W bliżsheim a dalsheim kłubodźwie wulke roshorjenje kłejeszche. Mała, pôdla hojernje kw. Hedwigi leżaza kłęza, w kotrej je ho ta żałoznośczi stała, je trajnje wot ludzi wob-lehnenja, kotsiz wschello wo tym njeſbožu kudza. Dónit wboheje swjóbsy ho jara wobżaruje a wjele ludzi, wožebje tajlich, kiz fu se Seegerom w jenajlich wobstejenjach, je pschecziwo jebakam, kiz dobrých, sprawnych ludzi do tajkeho sadwelowania sastoreča, jara roshorjenych.

* W Warnsdorfje w Čechach je ho 31. meje bawmowa pschadownja, bratromaj Perunez kłuszczo, wotpalila. W kředźnim salu pschedzernje ti poſkhody wykoleje, je kaž mënja, s tym, so jene walzyné lehwo horze sbeža, wohet wudyrik, kotrej jara nahle wokoło ho hrabatce, tak so bē sa 20 mjeſchinow zyłe wobſcherne twarjenje wulckone wóhntschco, a so ho tscha hnydom s wulkim prasktom dele wali, wsche wjesci pschewiwschi a wsche maschinu kobi wšawscji. Płomjenite morw nětko i njeſteham kapaſche. Zyłe twarjenje je ho wotpalito. Też magazin, s dworom wot pschedzernje dželeny a poł wotewrjeny, bē wohet sapopadnul a hustý kur ho s njeho walesche. Magazinowy džel, w kotrejž bęch u někotre sta walow bawm, ho s wjesciwo džela spał, druhi magazinowy džel wobornizy sđerzachu. Bohužel staj tež dwaj čłowjekaj pschipódlia žiwjenje kłubitoj. Fabrik-ski direktor Trenler a jedyn pschedzetski mischtur staj w płomjenjach kłimercz namakaloj; jeju se kylawym schlawchom w rukomaj w rospadankach morweju namakachu. Kajskerje staj ho w kurje sadužloj. Biež wožobow je sranjenych, jena mjes nimi cęzko. Warnsdorfska dobrówolna wóhñowa wobora, kaž tež wobory s wokolnośczi s wulkej woporniwośczi dželachu a kłubodne wobydlenje psched wóhñom wu-kłowachu. Wotpalena pschedzernja 18,000 wjeczenow liczesche. Schłoda ho na poł milijony schazuje; je drje pak tola s wulki džela se saweſcenjom kryta.

* S Eisenbroda w Čechach pišaja: Jedyn schule V. rjadownje tudomneje schule 25. meje 1/23 hodzin popoldniu w kředź wuženja postanu a swoje wězy hromadu bracj pocza. Wueger ho jeho wopracha: „Jakubko, shto to cęzisch?“ — Jakubko wotmolwi: „Nět-ko na poł tři je runje 14 lët, so hym ho narodzil; duż se schule wistupju.“ A ho i swojim kłobuszhulerjam wobrogiwschi rječnu: „Budźe tu božemje, hóz!“ a bęſesche domoj.

* W Winje je schtvrtoł rano sliwki se kylnym kripobiczom panuł. Krupi bęch s džela tak wulke jako holbjaze jesa a wjele woknowych schlerenzy rosbichu. Dróhi, s lodom pschikryte, mjeſaču symki napohlad. Bohužel je ho psihi sliwku wjele njeſboža stało. Na Schwarzenbergslim torhoszczu byl u jedyn pohonč morszeny, w Simmeringu ho konje wodželenja artillerije spłoszicju, psihi cimž ho 2 wojałoj cęzko, 13 wožaj a 1 offiżer lóhlo franciku. W krasnej bldnizach a powiçtlownej hojerni woda stwy kłorych pôčzre; kłori ho do hrosy dachu a wo pomož wołachu. W kłezorowym hrodze ho do kłezorowych a kłezorzywych stow dobū a wjele schody nacjani. Prater a měschčanski park staj sze sapusczenaj. W praterje ho jedyn muž s padazym schtomom sarash.

* (S Barlinškeho kłubniſta.) Ssudnik: „Sće woženjeny?“ — Wobſkorzeny: „Nó, a laki!“ — „S kim?“ — „Nó, je żonu!“ — „Njeſtomolwejče tak njehornje! To ho jamo wě, jo je żonu!“ — „Njeprajče to, knjes kudniko, moja kota na pschiklak je s mužem woženjenia.“

Po žadanju herbów wojskarsza Jana Schmidta w Biukezach maja ho wot podpisaneho hamtskeho žudništwa i sawoſtajenſtu ſluſchaze ležomnoſeže, a to

- a. khejkaſka žiwnoſcz fol. 5 ležomnoſtnych a hypothekſkich knihow ſa Biukez, Pomor. podzela cijelo 65/5 woheňawęſcę. Kataſtra Pomor. podzela, w kotrejž ſo mjele ſet dolho žiwe wojskarsche,
- b. ſahrodnna ležomnoſcz fol. 118 ležomnoſtnych a hypothekſkich knihow ſa Biukez, Koprič. podzela cijelo 84 tamniſtich ſahonſtich knihow, — hekt. 27,0 ara wulka a ſ 1,94 dawſl. jen. poczeſzena,
- c. pólna ležomnoſcz fol. 5 ležomnoſtnych a hypothekſkich knihow ſa Pomorzy, Kołwas. podzela cijelo 180 tamniſtich ležomnoſtnych knihow, — hekt. 46,7 ara wulka a ſe 17,44 dawſl. jenſcozw wobceſzena,
- d. ſukowa ležomnoſcz fol. 6 ležomnoſtnych a hypothekſkich knihow ſa Pomorzy, Kołwas. podzela cijelo 183 tamniſtich ſahonſtich knihow, — hekt. 33,2 ara wulka a ſ 10,80 dawſl. jen. wobceſzena,

knihow ſ wuměnjenjemi, w wuweſchenach ſo wopſchijazych

ptat 15. junija 1894 pschiipoldnju w 12 hodžinach

na měſtne ſamym w Biukezach a ſ pschiipolnjenjom i temu psches wjeſne grychty wſho hibicziwe ſawoſtajenſto, bjes nim wojskarski grat a poſlady na drjewje na pschebađowanje pschedawac̄.

w Lubiju, 31. meje 1894.

Kralowſke hamtske žudništvo.
Bauer.

Žiwnoſcz na pschedan.

Srzedu 13. junija dopoſtnja w 10 hodžin. ma ſo ſahrodnika žiwnoſcz čzo. 15 w Taſenzy pola Rjeſwac̄idla ſ 10 körzami ležomnoſce, rjanymi ſtejatymi žnemis ſyla a po dželbach na pschebađowanje pschedawac̄. Šromadžina w tamniſtym hofczenzu. Wſho dalshe dalshe je ſhonicz pola wobhederja Schönfelda abo Jana Čeſha w Domku.

Žiwnoſcz na pschedan.

Pondželu 2. juliya t. l. po poſtnju w 4 hodžinach budu ſwoju žiwnoſcz w Czaſezach na pschebađowanje pschedawac̄.

Swidowjena Bjechowa.

Ola ſemriježa wobhederja je wulka ſahrodnika žiwnoſcz čzo. 1 w Boschezach, ſ nehdze 32 körzami ležomnoſce, maživnymi twarjenjemi, ſ 12,700 hriwnami wopalneje kaſzy, bjes hofpody a wumjentu, ſe ſtejatymi žnemis, ſ morwym a žiwyml inventarem, bjes nimi 2 konje a 5 kruwom, ſe ſwobodneje ruci na pschedan. Dalshe je ſhonicz cijelo 49.

Žiwnoſcz na pschedan.

Jara rjana žiwnoſcz, 1/2 hodž. wot Rjeſwac̄idla ſdalenia, ſ 3 cijice nowymi twarjenjemi, kotrej ſo tež ſa hofczenatſtwo pschihodža, ſ 20 körzami pola, 8 körzami kuki a 6 körzami leſkow ma ſo ſe ſtejazymi žnemis a ſ inventarem placzisny hōdno pschedac̄. Tež ſo wona ſa wjetſche kublo ſameni. Dalshe je ſhonicz pola Emila Gänberliča w Budyschinje a H. Kellera w Rakezach.

Nowa maživna kheža ſ 2 ſtowmaj, hróđu a pinzu je hnydom na pschedan w Hněwkezach. cijelo 18.

Kheža

ſ 2—4 körzami hromadže ležazych polow a kulkow a ſahrody ſo hnydom kopicz pyta. Poſticiženja njech ſo poſczelu na „J. Noack in Erachau bei Dresden Haupſtrasse 23“.

Wosjewjenje.

Czeſčenym wobhderjam Budyschina a wokolnoſce najpodwolniſcho i wjedzenju dawam, ſo ſym twarſtwo, wote minje 25 ſet dolho wjedzene, mojimaj ſtarſchimaj ſynomaj, twarſkimaj miſchtrmaj Frikej a Pawolej Mörbičej, pschepodal.

Proſchu, dobrociſiwe dowérjenje, w bohatej mērje mi ſpožczena, ſa czož ſo wutrobnje džakowac̄ mam ſa ſwoju winowatoſcz, tež mojimaj ſynomaj pschiwobrocžic̄.

S poczeſczowanjom

Friedr. Mörbitz sen.,
twarſki miſchtr.

Na hornjemu ſo pschiſamkujo, dowołamoj ſebi czeſčenym wobhderjam Budyschina a wokolnoſce wosjewic̄, ſo ſmój twarſtwo ſwojeho nana pschedewſaloj. Se sprawnym wujedzenjom twarſkich dželov, namaj pschepodathch, budžemoj ſo dowérjenja, kotrej ſo namaj doſtanje, hōdnaj wopofasac̄.

Twarſtwo ſo ſ firmu

bratraj Mörbičaj

bjes pscheterhnenja dale wjedze.

w Budyschinje, w meji 1894.

S poczeſczowanjom

bratraj Mörbičaj,
twarſki miſchraj.

Restaurant zum „Fuchsbau“

w Draždjanach w starym mēſeže
na kſchijnej droſy (Kreuzstraße) 2.

Šromadžerňa ſerbſkeho towarſtwa „Čornoboh“ a ſchadžowatna wſchitlich lužiſtich ſserbow, lotiſi Draždany wopytaſa.

Snata najlepšha kuchin a derje wohtladane piwo. Tež dale wo bohaty wopyt proſhy ſ poczeſczowanjom

Oskar Dietrich, ſerbſki krajan.

Na Židowje je kheža cijelo 261 na pschedan.

Schyrí trjebane dobre kožane konjaze deki ſu tunjo na pschedan pola Maxa Vächmannia, pschedawaria starých tworow w Budyschinje na jerjowej haſy 27.

Kramy amerikanski rjepikaty tobak punt po 32 np., tak daloko haſy ſklad dožaha, porucja

Carl Noack
na ſitnej haſy.

Fschiloha f čížhi 23 Serbskich Nowin.

Ssobotu 9. junija 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje njedželu rano w 7 hodž. sarać dr. Katalich němčku spomjednu recz, 1/29 hodžin němčke a w 10 hodž. šerbske predowanje. — Popoldnju 1/2 hodžin budže katechismusome rostreczenje s němčke młodosežu.

Werowan!

W Michałskiej zyrlwi: Karla Handrij Stos, khejet a fabrikat na Židowje, s Hanu swud. Podbrakowej rodž. Hajniz tam.

Křečen!

W Michałskiej zyrlwi: Alma Liddy, Korle Bohuwera Scholty, fabrikat na Židowje, dž. — Maria Martha, Korle Augusta Kiekezo, dželaczerja na Židowje, dž. — Wylem Marczin, Handrij Bošunvera Petški, živnoščerja w Židowje, ř. — Hermann, Handrija Birtha, zjehelnšteho dželaczerja na Židowje, ř. — Frida Martha, Ernsta Scholty, dželaczerja w Džemierzach, dž. — Pawol, Jana Ernstia Friderga, ſchewza w Čemierzach, ř. — Gustav Hermann, Jana Augusta Žura, sahrodnisteho živnoščerja w Štolni Borschezi, ř. — Pawol, Jana Bjaricha, ſamjeneczherja w Burizach, ř. — Jan Bohuwér, Korle Mietti, živnoščerja w Kelne, ř. — Theresija Martha, Korle Zara, živnoščerja w Malibezach, dž.

Zemreč!

Džen 1. junija: Maria Madlena Brühlez, Korle Hermanna Holčza, molerja na Židowje, mandželska, 30 l. 9 m. 25 d. — 4. Jan August Letač, mischt mločzajeje maschinu tu, 50 l. 11 m. 4 d. — Maria Martha, Korle Augusta Donath, dželaczerja na Židowje, dž. 3 l. 4 m. 29 d. — Hana Juliana, swud. Mittagowa, dželaczerka s Biskopiz, w wokrjeznyh wustawje na Židowje, 68 l. 4 m. 1 d. — 5. Theresija Alma, Jana Augusta Milanje, ſtalarja w Žeritezach, dž., 2 m. 7 d. — 6. Hana Theresija Hilžobjeta, Ernsta Gustava Hajnika, ſtalarja w Börku, dž., 5 m. 6 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitowy doros w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju							
	2. junija 1894		7. junja 1894		wot		hacž		wot		hacž	
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pšenica	.	.	běla	7	6	7	41	6	88	7	18	
	.	.	žolta	6	47	6	76	6	75	6	82	
Rožka	.	.		5	20	5	69	5	25	5	38	
Jecžmien	.	.		6	79	7	—	6	50	7	—	
Borž	.	.	50 kilogr.	7	25	7	75	7	10	7	40	
Hroč	.	.		8	89	11	11	9	72	10	83	
Bofa	.	.		9	72	10	—	8	50	10	—	
Zahň	.	.		13	—	16	—	11	—	13	—	
Hejdusčka	.	.		15	—	15	50	13	50	14	—	
Berný	.	.		1	20	1	40	1	—	1	50	
Butta	1 kilogr.	.		1	80	2	30	1	80	2	10	
Pšeniczná muka	50	—		6	—	15	—	—	50	—	—	
Hžana muka	50	—		6	—	9	—	—	—	—	—	
Sýno	50	—		3	—	3	50	2	80	3	40	
Štolna	600	—		24	—	25	—	20	—	22	—	
Brotzata 1824 sichtul, ſichtula	.	.		15	—	30	—	—	—	—	—	
Pšeniczné voitruhy	.	.		4	—	4	75	—	—	—	—	
Škane voitruhy	.	.		4	25	5	25	—	—	—	—	

W Budyschinje plaćesche: kóz pšenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. — np. hacž 12 hr. 59 np., žolty 10 hr. 99 np. hacž 11 hr. 49 np., kóz rožki po 160 puntach 8 hr. 80 np. hacž 9 hr. 10 np., kóz jecžmienja po 140 puntach 9 hr. 50 np. hacž 9 hr. 80 np.

Na Bory w Budyschinje pšenica (běla) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 21 np., pšenica (žolta) wot 6 hr. 87 np. hacž 7 hr. — np., rožka wot 5 hr. 50 np. hacž 5 hr. 62 np., jecžmien wot 6 hr. 75 np. hacž 7 hr. — np., wovš wot 7 hr. 30 np. hacž 7 hr. 60 np.

Dražđanje mięsowne plaćisny: Horjada 1. družinu 62—66 hr., 2. družinu 56—61. 3. družinu 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne ſwinje 43—46 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čezlata 1. družinu 55—65 np. po punceje rěsneje wahi.

Wiedro w Boudonje 8. junija: Njewobstojne.

Hermann Bulnheim w Budyschinje,
pšchi Albertowym naměſeje czo 13 s napšecza noweje zyrlwe,
dželařnja ſa želesne konstrukzije
porucja po tunich plaćisnach

I-n o ſcherje,
late a kowane ſtolpy,
želesne twarske konstrukzije a hrodźne wokna.
Dražđanje statiskich wobliczenjow.

S. G. Müller,

konopjowa a grotowa powjasärja, pschedawarnja tócznikow w Budyschinje na ſamjenitnej hacžy 12, porucja powjasärke (ſejletske) twory wſcheje družiny jalo: konopjane a groziane powjasy, ſynowe powjasy, terowe powjasy, koloſhove powjasy, poſtronki, hörni, turnowanski a rybaſki grat, dale naſlepſhi ſolmas w kaſchzilach a czworach, kožowy tul, vafeline, drzewowy ter, drzewiane hrabje a ſopace, wſchelake družiny korbów a wſchē polstro-wanske wězy.

Šakopſchedawarjam ho ponijene plaćisny woblicza.

Žadajče ſebi jenož

Bacherlin,

pschetož wón je krédl, kožy najrucižcho a wěscžcho mori wſchē družiny pschekazanow.

Shto možto jaſniſho ſa jeho njebozpitu móz a dobroſci rěcžecj, hacž wuspěch jeho wulkotneho roſſcherjenja, po kožym žaneho druheho krélda njeje, letrž ſo wot Bacherlina wjele króz njeby pſchetrjechil.

Žadajče pak ſebi kožy króz ſayglowanu bleſhu a jenož taſku ſ imenom "Bacherl". Wſcho druhe je nje-wuſhne podražowanje.

Bleſhe ſo pschedawaja po 30, 60 np., 1 ml., 2 ml.; Bacherlinow lutowat po 50 np.

Dopravdžity dostacj:

W Budyschinje pola kl. bratrow Merſchow,	= Straucha a ſoldy,
= = = = =	= ſ. Oty Engerta,
= = = = =	= Ernsta Mittascha,
= = = = =	= Jurja Holda w měſčk. hapt.,
= = = = =	= E. A. Lukacha,
= = = = =	= Pawoła Šchackarta,
= = = = =	= Wſreda Böhmy,
= = = = =	= Herm. Kſchizanka,
= = = = =	= Herm. Murby,
= = = = =	= Pawol Mikel,
= = = = =	= E. Ferd. Lehmann,
= = = = =	= Ed. Trummera,
= = = = =	= A. W. Knihale naſkłed.,
= = = = =	= E. M. Klauſſa.

Čižny palenz litr po 28 a 30 np.,

klodki palenz litr po 55 a 60 np.,

likery wſchelakich družinow litr po 80 np.,

w czwizach tuňſho,

rjane wotležane zigary

100 ſichtuk po 240 np., 280 np. a 340 np.,

25 = = 65 = 70 = a 85 =

porucja

Carl Noack na žitnej hacžy.

Moja pschedawatna higo wot lěta 1864 wohsteji.

Pubijjska afzijowa piwarnja (prjedy Schreiber & Räke.)

So by ho dopokasalo, so ho niz jenož w Bayerskej piwo s jeczmienoweho kloda, kymjela, droždžow a wody, kaž to bayerski salón žada a se sminjenjom kóždeje družiny surrogatow, barby a konservowaniskich krédkow wari, kym knjesa dr. Kaysera w Dražganach, pschizahaneho węzywostojnueho a chemiskeho pschiradžicela w kralowskim ministerstwie namolwili, wschë nasche piwa pscheptyac̄ a pruhi k temu ham po swojej woli s naschich pinzow wsac̄.

Wunoschki tehole pscheptyanja knjesa dr. Kaysera ma ho takle:

"Najprjedy chzu wo swonlownych kajloſczech, wo barbje, woni, kłodzenju, kwětlosci a schipihelu, kaž tež wo wopshijecju wuslicz-nateje kíhaliny spomnicz, so hu we wschëch tych dyplach piwa wubjernie, bjesporoczne wunoschki pedale.

Tež po dleščim stejenju w wotewrjenych ſudobjach na ſwobodnym powetſje ho wschë piwa wurjadrje derje ſadžeržachu.

K temu hifcze ſchromadne pscheptyowanske wunoschki pschidam:

Dokelž, ho rosumi, njewedomzej mnohe liczb̄ atd. atd., kotrychž postajenia pač ho se strony chemika dla wobliczenja hódnosciejenotliwych piwowych družinow njesminaliwe nusne cžinjachu, lohkosrosumliwe jažne ſpōsnacze dobroscze a cžistoscze piwarcistkich wudželkow dac̄ njemóža, tutym wobſhernym prihovanjam wotpowjedazu roſprawu a wułożenie pschisamku.

Najprjodžy dyrb̄ ho wusběhnucz, so we wschëch piwach s zyla žanh surrogatow fajkeježkuli družinu (kłodowych a kymjelowych surrogatow) a žanh konservowaniskich krédkow njebe, so wone s zyla žane zuſe abo hódnosez ponižaze macžishu njewopschijachu. — Zolkrowa barba ho njeje ualožila, ani ejemne jednore piwo, ani ejemne piwo po Culmbachskim waschnju njeſtej ſwoju barbu wot zolkrowej barby (kouléra) ale jenož wot barbjazeho kloda dostalej. — Jenotliwe data, kotrež ho w prawych kajloſczech bjes hoju w dospolnje normalnych pomérach ſtejoge dostachu, dopokasaja psches zylo, so ho na jenej stronje najlepše kyre macžishu pschedželaja, a so ho na druhzej stronje piwo po wustojnuym wubjernym waschnju wari, tak so dyrbja ho wschë piwowe družiny k **najlepšim wudželkam piwarstwa** licic̄.

Piwowe družiny „**jednore cžemne a jednore kwětle**“ ſu cžisce wubjernie wuži-wadla a wokſchewjadla, wone pschetrjeſha po ſwojim wopshijeczu a kajloſci ſkoro w schë piwowe wudželski tejele družiny, wote minje poſklednje lěta pscheptyane. — Cele jednore piwa dyrbja, hdyž tež niz jako zyrobne krédk, dha tola jako jara ſtrowe wokſchewidla a wuži-wadla, wobſebje jako narunanje ſa ſchłodny palenz połne pschipoſnacze namakac̄.

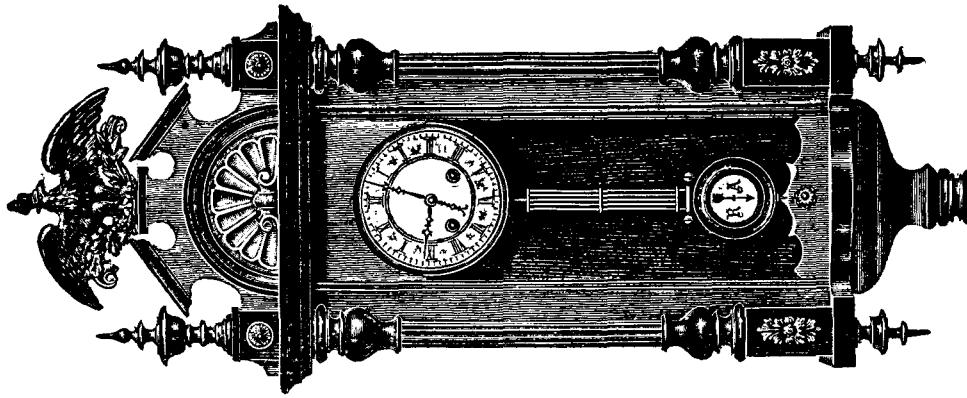
W nastupanju piwow po **cžeskim a Pilſenſkim waschnju** móže ho tu prajic̄, ſo chemiske, kaž tež fyzikalle wunoschki pschirunanie ſ woprawdžitymi piwami niz jenož dowola ale tež dopokasaja, ſo móža ho tež w drugich ſtronach cžeske piwa waric̄. — Góld a wyhole wopshijecze wužiſtneje kíhaliny mają ho wusběhnucz, kotraž ſady woprawdžiteho piwa njeſtejtaj.

Saxonie piwo (piwo po Mnichowskim waschnju) a piwo po Culmbachskim waschnju po pscheptyanskich wunoschlah połnu kwalbu a pschipoſnacze ſaſluzi. — Wopshijecze pôbla absolutneje cžistoscze woſnamjenja „Saxonie piwo“ jako napitk jenak hódný ſ woprawdžitymi Mnichowiskimi piwami.

Na poſled tu mjenowanym **ležak**, jako wožebitoſcz ſakſkich piwarcijow pschi pschirunaniu wjetſcheje liczb̄ tychle piwow, kotrež kym teho runja wospjet a ſe wſchelakich piwarcijow pscheptyal, na jara dobrym měſeje ſtejt; wón njeſawadnje k **najlepšim družinam ſakſkej a ſuzízky hluſha**. —“

Duž ſwoje piwa dobročiwemu wobfedžbowanju a k wotewſacžu po bleschach a cžwizach ſ nascheje piwarſtne abo ſ naschich ſkladow porucžam.

Nomosć.
Regulator (wysiępienne)
sw. niewielki duży, 1 metr wysokości,
po 18 dniach.

Emil Indinger czrijowy a schörnjowy skład

w Budyschinje na Kotelskij hazy 11

porucja swój derje sprzedawany skład czrijow po tunich placzisnach.

Pschedawanie stajischezo szobtu a nježelu na bohatej hazy 3
i napszečza pošta.

Wschón
ratarſki grat
a potrjebu
porucja tunjo

Paul Walther

pschi žitnych wifach.

Wulke wupschedawanje.

Mój wulki skład
mužazjch a hólczazjch wobleczenjow
s czebancho pschedżena, schewlota a burkina, taž tež żonja-
zych żoketow, pschedeschcnych mantlow a trikotowych
taillow ma šo hórsy po možnosći wuprosdnicz; duž wjele
niže placzisny pschedawam.

Otto Preuss, prjedy C. F. Kloss
na žitnej hazy 4.

Rěšak G. A. Neunera

w Budančzach (Weigsdorff) pola Kumwalda
porucja šo k kupowaniu hraniteho drjewa, deskow, latow, taž tež
hotoweho schyndzelownych deskow a wotreskow we
wschech swučzenych dołhosečach a tolkosczach.

W wudawatni „Sberblskich Nowin” ſu po 1 ml. 50 np. dostacj:

Aherlusche a ſpěwý Větra Mlonka.

J. G. Schneider,
čaſznikat

Wschón wawſim tórnje.
Wsché držim čaſnikow
a piſkadłow
po piſchedowanju a wuporježjeja.

Bajerſke brušy,

snateje dobroscje porucja pschi potrjebie

J. G. Müller, powjaszczna a pschedawatna tózničkow
w Budyschinje na kamjentnej hazy 12.

Julius Höhme,

ſastupjer internazionalneje maschinskeje wustajenjy
w Niesy nad Lóbjom

porucja na najlepje dželane

lokomobile a parne mlóčjaze maschiny wot 2 konjacezu možow,
schérokomlóčjaze maschiny, s gđepelom a paru šo czerjaze,
jenopshezne mlóčjaze maschiny, wubjernje dželaze,
rnczne mlóčjaze maschiny najnowszej konstrukcji,
bérny rostlóčjaze a bérny rostrikaze maschiny,
rézaki ſa berny a répu, cjszjaze maschiny,
mjetličy, butrowanske maschiny, butrenmјatowarje, mloczinki,
viktoria-separatory, ſ ruku a maschini ſo czerjaze,
juhove hudy ſ dwižy ſazynkowanego worzlowego blacha, želesne
juhove plumpy,
pizu parjaze apparaty (noschine), triery najlepšeje konstrukcji,
mlynske zylinder, rynkate walzy a dezimalne skótne waži,
luczne bróny, hamzne dželo, ſaloniszzy ſchlitowany system, kotrež móža
ſo hnydom wot kóždeho do ſaakowych, Meifortowych a Ho-
wardowych brónow pschemenicz, pschezo najlepšeje, wupruho-
wanje konstrukcji.

Naipſihodniſche wumějenja dla placzenja! Pruga
dowolena! Prospekti darmo!

Pschedawatna a ſlad pola Jana Manjola w Budyschinje.

Franz Marschner

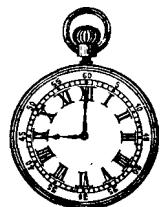
čaſznikat w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej hazy čzo. 9

ſwój ſlad čaſznikow a čaſ-
nikowych rječzasow dobrze-
wemu wobledzbowaniu porucja.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pſchispomnjenje: Ręčni herbsti.

Fotografowarnja

G. Bentzschela w Budyschinje

36 na ſwankownej lawſkej hazy 36

porucja ſo k fotografowanju portretow, hromadnych wobraſow,
tablowow, tež ſ wonka doma ſa kowarſta a ſhule w kóždej
wulkoſci pschi najlepſim wuwjedzenju po najtunisjich
placzisnach.

Visitna wulkoſć hižo po 3 ml. $1\frac{1}{2}$ duž. a po 6 ml. zylk duzent.

Powjetſchenje po kóždym wobraſu hacj do žiwjenſkeje wulkoſce.

Fotografowarnja po 1 ſkodje wſchednuje wotewrjena.

Szuszeny tolsty polč punt po 70 np., pschi wotewsczu 5 np. po 68 np., pschi wotewsczu 10 puntow po 65 np., čerstwy a wuszkryjeny lój punt po 50 np., pschi wotewsczu 10 puntow po 40 np., pschedawa

D. Petkha na litnej haſy.

Zokrowy med

punt po 48 np.,

mjedowy ſyrup

punt po 30 np.

porucza

Paul Hofmann

na róžku herbskej a schuleſteje haſy.

Tunje

ſigar y

lipowanſte žorlo ſa ſafopſchedawaj-
rjow,

tyhoz hido po 20 ml. porucza

Richard Neumann

na ſnitskownej lawſkej haſy čjo. 6.

filiale na bohatej haſy 28 a na róžku

Lubijſkeje a Mättigoweje dróhi.

Richard Neumann

porucza kyry a paſenj

thofej

w najwjetſchim wubjerku a naj-
lepſhej dobroſci po naſtunischiach
placisnach.

pschi wotewsczu wjetſchich džel-
bow ſo pomernje nižsze placisny
woblicza.

Pawol Giebner

na bohatej haſy čjelo 18,
ſ nutshodom na theaterskej haſy,
porucza ſwoju

winačnju

i winownju a ſhnedarňju.

Wino w laſchejach a korbach
po 12, 24 a 50 bleſbach a tež
w cwižach roſeczelu, teho runja
po ſenotliwych bleſbach wſchē dru-
žiny čerwioneho a běleho wina.

Koždy móže ſo na to ſpuſtečeč, ſo
po la ſie Giebnera čiſte woprawne
wino doſtanje, kotrež derje tye a
kotrež je ſtronosći ſpomožne.

Kožy po ſenotliwym a
po zylisnach pschedawam. Pschi-
hodna ſklađnosć ſa wikowarjow. A. Schuba,
reſtaurazijs na ſwokownej lawſkej
haſy.

Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wſchē druhé kože po najwyschich
placisnach ſupuje

Heinrich Lange

pschi herbskej katholſkej zyrki.

Požleskowje tkaniy, barbunje puſtečeče derje džerjaze ſtary kožz
po 20, 23, 25, 30, 35 a 40 np.,
tkaniy a pjerham ſtary kožz po 15, 18, 20 a 25 np.,
wupjerski $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$, $\frac{9}{4}$ ſcheroke. módre, rózowe, četkowane ſ rózo-
wej barbu ſmuhowane po wſchēch placisnach,
bely a rubiany plat we wſchēch ſcherojach, teho runja
kožowe placisny bjes ſchowa $\frac{10}{4}$ a $\frac{12}{4}$ ſcheroke ſ čiſteho plata a
ſyntoniczateje bawmy.

$\frac{5}{4}$ módrocizsycz ſtary kožz po 20, 23, 25, 30 a 40 np.,

$\frac{6}{4}$ módrocizsycz ſtary kožz po 30, 35, 37 np.,

blusowy barbent ſtary kožz po 25, 30, 35, 40 a 45 np.,

luster ſtary kožz po 20, 23, 25 a 30 np.,

kóprowy luster ſtary kožz po 25, 30, 40 np.,

dwojzyskheroki kaſimir ſtary kožz po 45 np.,

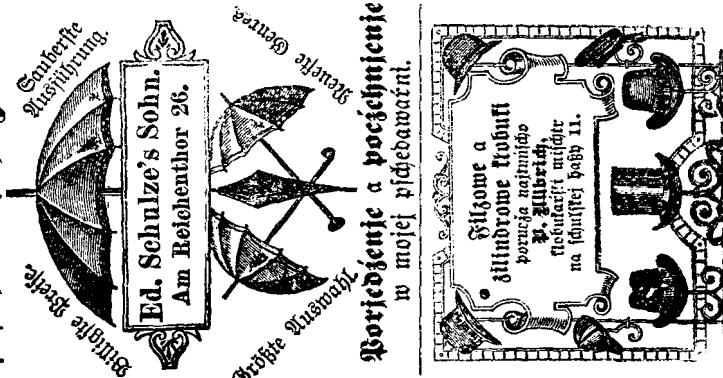
čiſtowolmiane dwójzy ſcheroke drakne tkaniy

po jara tunich placisnach

wulki wubjerk židzanych, požidzanych, wołmianych a bawmianych
rubisckow, pižanych, czornych, tykanych, kaſimirowych rubisckow
ſ róznymi kwětkami po 1 ml. 50 np.

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

Wichedeschéjnik

Wódne ponoje, koſly, kachlowe platy,
něſčjowe rebliky, kachlowe durčzka,
třeſčne wokna, twarske hoſdze
porucza tunjo

Paul Walther.

Budyska mločarnja

porucza

dobry klimjelčkati twarožk punt po 20 np.

H. Stahl.

No w o ſ c ſ !

Chmane, pschihodne a tunje ſu

Chligowe patentowane drjewjane hrabje

D. R. G. M. Nr. 23 242.

w patentowanju ſomoljene we wſchēch kulturnych ſtatach
na najlepje džerjaze, nusne ſa koždeho ratarja a ſahrodnika, doſek
ſo ſ nimi telko nadžela, kaž ſe 3—4 druhimi. Wone 75 np. placja.
Zenicka pschedawatni ſa Budyschin pola

María Bachmann, wikowarja ſe ſtarymi wězami
na jerjowej haſy 27.

Ssobotu ſtejſchego pschi Marijnej a Marcjinej zyrki.

Fotografowatnja Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje

na herbskej a ſchuleſteje haſy na Gicelskej horje.

Wohebitoſeče: Fotografowanje džeczi a wjazorych
wohobow, fotografije w wulkosczi viſitueje karty placja
12 ſchtuk 6 ml., tež pschi dwojatim ſtejenju. Powjetſhenje
po koždym wobraſu w wuměſtym wuwiedzenju.

Niedželu popołdnju je moja fotograſowatnja wotewrjena.

Dopravdity
žitny palenz

liter po 60 a 80 np.

po zylisnach tuſiſho poruczataj

Schischka a Rječka
na ſwokownej lawſkej haſy.

Rajib

punt po 14 a 16 np., pschi wote-
wsczu $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{1}$ gentnarja po 12 a
14 ml. po gentnarju porucza

Th. Grumbt
na ſwokownej lawſkej dróhi.

Turkowſke ſlowki
najlepſheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjeřiva
pschi miążowym torhoſcežu.
Destilacija ſnatych dobrých likerow
vo ſtarov tunich placisnach.

Poſtska kowarňja

porucza
kohy,
herpy,
bruhy
wſchēch družinow,
klepacje,
hnojowe widły,
ſopacie,
rječasy.
Erjebane a nowe
wahi
ſu tunjo na pschedan.

Ša čaſ ſnowotwarjenja
ſo w budje pschedawa.

Drainirowanske roly
ſ Bienertez fabrili w Halschtrowje
po fabriſtich placisnach pschedawa

H. Dietrich w Letonju.

Kožowe bruhy,

bajerske,
tirolſke,
majlandske,
chwajcarſke,
amerikanske,
norwegske,
pěskowzy a
kunki, rohove
kožysceža, kſididy
w wulkim wubjerku tunjo po la
J. G. Müller, powojſorja
w Budyschinje na kamienſtejnej haſy 12.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kóždu sobotu. — Shtwórlétna předplata w wudawańi 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjessenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číšlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoleń.
Číš Smolerjec knihičíšćenje w maćiōnym domje w Budysinje.

Zo nawěštki, kiž maja so w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkeje lawskie hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štвórką hač do 7 h. wječor wotedać.

Číslo 24.

Sobotu 16. junija 1894.

Lětnik 53.

Gjesczeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsiž chzeda sa nje na 3. shtwórléto 1894 do předka płacizę, njech něko 80 np. w wudawańi Serbskich Nowin wotebadza. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pſches pſchinjeſcz dawaja, njech tola njeſaponinja, ſebi je tam bórsy ſlaſac̄. Na shtwórléto ſaplaſci ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſtich póstach, taž tež w drugich trajach němskeho khězorſtwia 1 mk. s pſchinjeſzenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny s pſchitohu Serbski Hospodař płacza na póstach 1 mk. 25 np. s pſchinjeſzenjom do domu 1 mk. 40 np. — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „Pomhaj Boh“ na pósce ſlaſac̄.

Swětne podawki.

Němske khězorſtvo. Do afriſkeje połodnjonawječorneje němskeje kolonije w thchle dnjach wobdělenje, s 8 offiſerow a 260 wojskow wobſtejaze, wotſedje. Woni dyrbja tamniſhu němsku wobſhadu poſhylnicz, ſo by móžno bylo, tamniſhe ſpječiwe domorodne wobhdělētſtvo trajnje němskemu knjeſtwu podcžihnuć. Khězor je ſebi wobdělenje, předy hač je ſo na mórskie pucžowanje podalo, pſat̄ pſchedstaſic̄ dač. Mužſtwa ſu wſčitzy jěſdni a ſu t wſchelakim jěſdnym regimantam pſchitluſheli. Do kolonialneje klužby ſu ſo woni na pječ lět ſwjaſac̄ dyrbjeli.

Shtwórk popołdnju je schwedski kral pſches Němsku do Schwediskeje pucžuo khězora Wylema w Potsdamje wopytał. Nasajtra je wón dale pucžował.

Němske khězorſtwe a pruske 4 prozentowske papjery ſo ſa njedohi čaž do 3½ prozentowskich pſheměnja. S tym ſo wjele danje ſalutuje. Mějczeljo statnych papjerow ſu wſchal s tajkim pojnenjom danje malo ſwjeſeleni. Bursowý kurz 4 prozentowskich papjerow je požlednie njedžele někotre prozentu ſhubit a je ſo kurzej 3½ prozentowskich papjerow pſchiblizil.

Khězorſtwe ſtvejetſtvo w bližším čažu wukasanja w nastupanju ſminjenja ſnjeboženjow wuda. W khězorſtowym ſawěſcenſkim hamče je ſo tež dny w thchle wukasanjach wurdžalo. Bſiži tymle jednanju je ſo ſa Saſku rataſki radic̄el Hähnel wobdželit.

Wubjek ſwjaſka ratarjow mějſeche kónz ſandženeho tydženja ſhromadžiſnu w Barlinje. Wo wſchich wažniſtich praſchenjach, jako wo ſawiedzenju ſitneho monopola po ſtanikowym namječe, wo ſwjaſkowym ſteiſhczu k rataſkim komoram, k ſamknemu ſawěſcenſtu a wuzitkatiſtu jara ſylna wſchelakorſc̄ měnjenjom ſtvejetſtvo. Wožebite dnjowe nowiny jako ſwjaſkowy organ dyrbja wot 1. septembra wuſhadzec̄. W khězorſtowym ſejmje budža ſwjaſkowe ſobuſtawy pſheměnjenje dawka na palenie palenza namjetowac̄, s čimž dyrbji ſo spirituſhowemu monopole pucž wurubac̄. Hłowne namjetowe poſtajenia ſu: khězorſtvo wſchón spirituſ, wot palerjow napaleny, ſa 50 hrivnow po hektolitrje poſkupi. Khězorſtvo poſtaji pſchedawansku placíſnu ſa palenz a palny spirituſ w tukraju. Spirituſ w tukraju njepſchedath, ma ſo w tukraju wotbječ. K palenzej ſmě ſo jenož cjiſczeni spirituſ naſožic̄. Kóždy palerj dostanje k temu na ſtatne khosty Traubowy cjiſczaſy naporjad. Wudawki ſa cjiſczenje palenza ſo jemu hač do 5000 hrivnow lětnje ſarunaja. W kóždej korgmje ſo tara, wot poliſije poſtajena, na widomne waschnje wupowhnje, kóždej palenzowu placíſnu, jeho ſtajenje a wopſchijecze alkohola poſkuſuje. Palny čaž ma wot 1. septembra hač do 15. junija trac̄. Palenje maſſa atd. je ſalaſane. Palenzowý monopol pječa 240

milijonow wjazb wunjeſe, dyžli nětčiſchi spirituſhowy daw. Nětčiſchi khězorſtowy ſejm budža drje ſebi pſchemyſlič, předy hač do spirituſhoweho monopola ſwoli. Wěrno je, ſo bych ſi tym ryczetkublerjo rjany dobytk měli a teho runja ſo proſdna ſtatna kaſha trochu napjelnila. Worečiſnu pač ſo by dželawý lud ſaplaſcič dyrbjal; pſchetoz lud dyrbjal tola pjenjeſy nawdacz, kotrež bych ſi ryczetkublerjo a ſtati ſi spirituſhoweho monopola doſtawali.

Němska rataſka rada je 1. junija wſchém němskym knjejetſtwa píſmo podala, w kóžymž kwoje pſchecža wo ſakſiskim ſrijabowanju wježnych dželac̄eſtſkich wobſtejnosćow, pſchistajetſta czelebje, reformy starobnega invalidibetneho ſawěſcenja, pſchedawania margarinu, reformy produktowej burſy a pjenjeſneje měny roſpomina.

Pſched kóžtim ſu wſchelate nowiny powjeſcze roſſchérile, ſo reſerviſtojo, kotsiž wojsku ſlužbu wopuſteča, žanu pſchecžensku draſtu pſchichodnje wjazb njedostanu. Pſchecžiwo temule wudawanju je ſo „Khězorſtowy nařeſčník“ woprocžil. Wón pſiche, ſo dyrbji kóždy muž, kij pſchi pſchecženju zivilnu draſtu nima abo pjenjeſných pſedkow nima, pſchecžensku draſtu doſtanje. Jenož pola tajkich ludži wona wotpanje, kotsiž moja zivilnu draſtu a kotsiž, tak bórsy hač ſu wójſku khřibet wobročili, darcenu wojetſku draſtu ſterje lepje pſchekupowarjej ſa tuni pjenjeſ pſchedadža.

Weimarska zyrkwińska rada je ſa Weimarski kraj ſcžehowazy wukas wudala: „K khězrenizu njemandželskich džecži ſo njewoni. Teho runja ſo pſchi tajkim khězrenju ani na berglač hrač, ani ſo ſpěvac̄ njehmē. Vjes tym ſo je po wosjewjenju wot 6. oltobra 1884 dowolene, tak daloko hač ſo doſtojnosc̄ ſhwjateho ſtutla njepſchikrötci, někore džecži hromadže khězic̄, dha ſo to tola na njemandželske džecži pocžahowac̄ njemōže. Te ſo ženje ſi dobor ſi mandželslimi khězic̄ njehmēdža.

Austria. Wuherſke ministerſtvo je ſbožownje ſažo ſtajene. Weckerle je ſažo jeho pſchedhydſtvo pſchedewſal. Justizne ministerſtvo je ſo Szilagyej dowériło, kotrehož khězor ſi wopredka wobkruciſc̄ nochyſche, dokež je wón hakle njedawno w ſejmje khězora wótrje pſchimal. Žabonje, ſo dyrbji ſo w wuherſkim ſemjanſkim ſejmje licžba pſchitluſhawarjow ſalonja zivilneho mandželſtwa ſi tym pſchisporic̄, ſo khězor wjazore nowe ſobuſtawy pomjenuje, je Weckerle pſchecžil, dokež ſo někole nadžija, ſo budže tež bjes teho wjetſchina ſemjanſteho ſejma ſawiedzenju zivilneho mandželſtwa w Wuherſtej pſchitluſhawac̄.

W Galizijskiej je w Borschčowje pječ wojbowow na kholeru ſchorilo. Khoroſcz je ſo pſches ruske mjesy pſchenjeſla.

Italſka. Dwé njedželi ſtej ſo minulej, a hſičeže pſchego njeje móžno bylo, nowe ministerſtvo ſtajenje. Crispī, kotreminž je kral tónle cježki nadawki porucžil, podarmo ſa mužemi ſħaduje, kotsiž bych ſwólniwi byli, do noweho ministerſtwa ſaſupic̄. Kóždy do předka widži, ſo dla ſtajnje roſczaſeho ſtatneho dohla ſo nowe ministerſtvo dohlo ſdžerječ njebudže móž. Štatne finanzy pač ſo na hinaſhe waschnje njehodža do rjada ſtajic̄, hač ſo wójsko pomjeniſha, kotrež wjetſchi džel ſtatnych dohadow ſejerje. To pač ſo rěčalo, ſo Italſka ſi europiſtich wulkomožow wuſtupi a ſo ſwojich wotpohlaſdow na ſawjetſchenje ſwojego krajneho wobſtejneho ſtajenje w Europje a Afrizi wotjetſtve. Italſki kral teho dla na tym wobſteji, ſo dyrbji ſo nětčiſha wójskowa móž dale ſdžerječ. Pſchichod poſkuſuje, kaf dohlo budža hſičeže italſke finanzy wojetſku cježu ſnjeſč móž. — W Szilagyej ſo bjes tym nowe njeměry pſchitluſhauja. W tamniſtich ſchwab-

wych podkopach najtrudnische wobstejnoscze knjeza. Po samknenju niektórych schwablowych podkopow a puschczenju dzelaczerjow s dzela je muda w tajkej merte spanula, so je w Caltanisetta 3000 dzelaczerjow dobrowolnie dzelacz puchta. Wobzedgerjo hroza, so blizsche dny wscie podkopki samknu, jeli so budje strajf dzelschi czas trac. Potom by 8000 dzelaczerjow chleb shubilo. Sadzjenje dzelaczerjow, bjes lotrymiz jalosna nusa knjezi, je hroza; boja so, so njemery wudyrja, jeli so so bjes dzelaczerjemi a wobzedgerjem podkopow puchsenesec njebozpi.

Bolharska. Po Stambulowym padze je rusko-puchczelna strona w Bolharskej sazo na wjerch pschitshla. Russkopuchczelni Bolharjo, lotisz su puched Stambulowom w wultraju wuczek puchacz dyrbeli, so netkole sazo s wuhanshwa, s wjerchha s Russkeje domoj wraca. Czisze frusumliwe je, so so wone k stronje Koburgskego prynza puchisamku, lotryz je Stambulowej kniesztwo nad Bolharskej wuminul. Tako wjednik russkopuchczelne strony placzi netkole metropolit Klimant. Stambulow be jeho loni dla jeho spiecziwoscze puchczewo knjezestwu sajecz a do jastwa sawrjecz da. Koburgski prynz be ton hamy dzien, na lotrymz be se Stambulowej kraznosczu nimo bylo, hnydom metropolitej Klimantej jastrowe durje wotewrik a jemu w zwiedzenskim czahu do stareho krwonanskego mesta Tirnowy czahnujcz da. S tutym skutkom be zebi Koburgski prynz niz jenoz puchthilnosz metropolita Klimanta, ale tez zykleho bolharskeho duhomistwa dobyl. Kaz wsciem bolharskim politiskim czelnijeniam, je so tez dopisowarjam russich nowin nawrot do Bolharskeje dovolil. Kaz je widzec, Koburgski prynz wscie czini, so by puchcziwistwo Russkeje puchczewo zebi woszabil. Stambulowowi puchiwiarjo su netkole czisze womjelski. Czimbole so jeho puchcziwizy s kniesom cjuja. Stambulow sam so skoro wjazy na drohu swericz njezme. Hdyz so won tele dny pola Koburgskiego prynza wotkaznu awdijenu mewshchi domoj wjeschce, lud jeho wos wostupi wołajo: Prjecz se Stambulowom! Polizija dyrbiesche sakrocic, so by jeho puched roshorjennym Indom schlitoma.

Sserbija. Po zykej Sserbiji je czicho. Sserbski lud so hibnul njeje, hdyz je kral Alexander po radze swojego klejzowskego nana Milana konstituziju sbchnul a fastojsnikow a wjehnoscze wotkazil a wuprosdijene mestna se zwojimi kreaturami wotkazil. Mesto njemero, lotrej scuzerjo statnego puchewota woczatowachu, so w Beogradze wsciedne sierjenja czisze druhego waschnia stawaja. Wschelake deputazije wjehnega luda do Beograda puchikadzeja, so bychu kralej dzak sa to prajite, so je ludej puta na ruzy a nosy poweznul. Prashenje so nanusuje, hacj je mer w zwijenju serbskego luda naftacznj abo wopramdzity, hacj su sklona, lotrej ludowe deputazije wsciedne puched kralowiski tron skladuja, hole ludanstwo — wernie je, so deputazije, do Beograda puchikadze, njezju se hamzneho pohnucza serbskeho luda pohzlane, ale po puchikasni knjezestwa. Kojdemu zobustawej deputazije so pucz do hownego mesta a wroco saplacz. S tutym kupjenymi dzakami maja drje so woprawdzite wobstejnoscze puchikrej a so wultraje dopokac, so je lud s poslednim statnym puchewrotom spokojom. Hdyz netkole w Sserbiji mer knjezi, dyrbli so to s tym wulcojcz, so radikalna strona na to puchikotwana njebe, so by kral ludowe prawa na tak njezlyshene waschnje s naftylnosczu podtloczil. Puched njezdom bywa puchez tużno a czicho, njezjei po tez tu tole puchednamo puchichodnych njemero? Njezadza do teho wericz, so zhe radikalna strona so wscieho zobustowanja w politiskim zwijenju wotrej, skerje so se wschelakich snamjenow zudzi, so potajnu dzelawoscz rosscherja, so so puchikotwie a so jenoz na puchihodnu skladnosz czaka, so mohla swoje wotmyshlenja s wusperekom do skutka stajic. Jeli so so nam wopat njezeda, so Sserbija hizo w blizsich czaku mestno krawownych podawkom sczini.

China. W puchimostkim mescze Hongkongu je mör wudyril. Hacj dotal je na rjón 1700 Chinesow wumrjelo. Netkole pucza mertwa wotberjerac poczina. Wjele wobhdlerjow je Hongkong, puched khorosczu czekajz, wopushcziko.

Amerika. W połodnisczej a szredznej Americy revoluzije njershestanu. W tu khwilu w San Salvadoriskej sbiezakadza. Sbzkarjo su prezidenta Ezezu a jeho wojisko porashli. Quatamalista stat je pucza sbzkarjam pomhal, lotrymz je pucza 4000 wojakow, San Salvadorisku uniformu s wobleczenych, na pomoz pohzla.

Marokko. Na wojniskim czahu puchczewo sbzkarstom Kabylam je marolkowski sultan Mulley Hassan nahle wumrjet. Sa jeho naplebnika su jeho druhego syna Abbel Uziza wumokali. Hacj dotal so dla puchemienja na tronne w Marolkowskej Jane njemery sbudzite njezku. Duż europejske móznaftwa, bjes nimi wobzebie Franzowska a Schpaniska, Jane puchicziny nimaja, so do marolkowskich naleznosczow mesciez. Njerad tonle mer widza, puchetoż dawno hizo

kraja hlobni Franzowsko, Schpanisz a Zindzelczenjo jako wjelki na puchihodny wokomik lakaja, so bych ukruch Marolkowskeje schlapli.

Jana Vista pucheproschenje.

(Stawisny se Slavonisteje.)

Kniesej Janei Vista reka zyky Verbezski wokres, "wypjkorodzony knies", runjeg wón to njeje, ale je jeno wsciedny czlowiek. Po prawym zyle njezchdy. Puchetoż niz wschitz ludzo maja hrób, taftsz je Dragaz, ani dwazecji pustow, kajkej su wokolo Kerasiz, tiz su wscie jeho a sto a puchezhekat thuz akrow wuczinjeja. Praja, so je jemu wjerch Lippe dzelacz milijonow scheknakow dacj chyli ja Kerasiz, ale Jan Vista je so jemu wuzmial. So je s prenja s zyla njezcheda — potom janemu Nemzej — a s tseca ani sa dwózby telko pjenjes. Hewak pak dzelacz milijonow niebe puchemalo zahcene, hdy by weste "ale" puchi tym njebylo. Byly njezcherny kruh czehnje so mjenujz puches thi wokrejz, wobzahuje s prastarymi prawijnami wky a metka, a Vista je knies nad wsciem tuhimi mestnami. — Hdyz dyrbli so w Janopolju, Garewazu, Fevarosu, Keraszach a w dwazecji druhich mestnach nesczto stacj, dha najprjedy reka: "Shto Jan Vista k temu praji? Njezudze wón sly na to?" Puchetoż wón je kral w swojim wobzedzenstwie. Jego lubusckam sawidzeja, a wón ma — nałwesczische snamjo jeho mozy — jeno tañych njezchzelow.

Ale tola tez jeneho sjawnego, hrabju Kelesy, swojego legomostnego hukoba. Njeje jemu jenie kschiwdy sczini, a tola hidzi jeho Kelesy furowje. Sama sawisej. Vista je niz jeno wjele bohatschi, je tez rjenschi, mudrischi, hylinski, wobznijschi hacj jeho puchiznili. Baroneza Ilona njezudze so kombizj, zebi jeho wscac, praja ludzo. Wschalo ju snaja. Vista so mjenujz wo nju samowja... Kelesy tez. — Ale Kelesy nima Janeje nadzje, praja ludzo. Wschalo ju snaja. Ilona dzie je runje tak rjana kaz horda. Vista zebi sawescze wscac njeba. — Wón njeje semjan? — Hdy by jeno chyli, wón by hido dzienja semjan byl. — Jan Vista? Ton može wscitko. — Ton možl zebi kralowiski prynzezhu bracj, praja ludzo. — Wón možl s Rotschildom zyke leto s khartami hracj wo dukatu a stajne puchehrawacj a by scončzne puchego hiszceje wjazy mel, hacj Ilona Karacjiz a Antal Kelesy hromadze.

Jan Vista puchidze halle ham preni ras do teho, so tola hiszceje wscitko njezje, hdyz tonle liszczik dosta a czitashe:

"Baron a baronka Karacjiz proshytaj Was puchikluszhje k werojanju swojego dzowki Ilony s kniesom hrabju Antalom Kelesym, tiz so 15. julija tehole leta w zytki w Nemethale stanje."

Jan Vista zmieszche so najprjedy a cziznu potom liszczik do papieroweho korba. S czornej ruku wtrej zebi wobliczo a wotfeszche hněwny zwój schawzat. Potom pohlada do hladadlo a kopnu do njeho. Hladadlo be na kruhi a klužobnik, tiz nastrózany puchibja, dosta mjena najwujtisnich a najsczepnisnich domjazich swerjatow. Shto dha běha kaz wrótny komet? Njezme dha czlowiek Jane hladadlo roshic? To wosnamjenja njezbo? Tez dobrer Wostanje czlowiek wot teho hukom lét njezenzen? Tez dobre! — Dobrel Wschitko zyke dobre!

Jan Vista dyrbiesche zebi k swojej wulcej sruobje wusnacj, so be jeho lubosz wjehscha dyzli wohatvjenje w tutym padze, a so by zebi Kelesy sazkuł, so by swarjeny a wot hlobnych Słowakow zebi hnydom? Se zehliwym zelosom schzipacj, to je puchemalo.

Hdyz Jana Vista wokolo klužobnizy blizsche dny wo swojim kniesu rezechu, dölknuhu so czola a zwedzachu zebi puchi tym, kaz bych u prajec chyli: "Shtož hmy dawno woczakowali, to je so stalo. Wón je zyke wosrotit."

W nozy khodzesche wokolo a rejesche klužobnikow se spanja, czepicze sich, hdyz hnydom njezchindzehu, a cziznu sich s durzemi won. Nano hdyze so na konja a njezhesta jechacj, doniz kon na pol morwy njebe. Czelsche do wróblow, tiz puched jeho wokom hrazechu, so kule tak hwißbachu. S krolka, wón be zyke dospolne njemudry. Tak salbadzecze dwie njezeli. Potom pak puchidze jemu myzliczka — sawescze snamna, puchetoż smerowa so.

A hido myzlichu zebi ludzo, so je sazo rosum dostał, tu sta so nesczto zyke njezdomschijome, tak so zebi sazo myzlichu, so je s nowa wosrotit. To bescze kuſt tolsteje papery se slobz trownu a s tymle pišmom:

„Jan Pišta dowola ſebi, Waſ, wykókorobženy knjegel sdwór-
liwoje pschepronycz k ſwojemu hwjatocznemu žlubej, kij ſmjeje po
15. julija teho lěta na hrodže Dragaza.“

Je dha žwēt hižo shto podobne widżał? Tón cöffent psche-
prošky jeneho na žwój klub, bjes teho, so by prajíł, shtó je jeho
njewiesta! — Ludžo tam s žyla njepońdža. Tola ně, ponidža tam,
so byču tu džiwunu węz widżeli. To je pschejara straschné.

W Nemetſkaſkej zyrlwi dyrbjeſche 15. juliſa dopoldnja w jēdnacjich werowanje baronezy Ilony Karacjizę ſe ſnatym ſapoſkranzom Antalom hrabju Keleſym bycę. Psched werowanjom paſ ſta ho něcht, ſchtot ſo hač dotal hiſcze wujaſnika njeje. Wós, w lotrymz njewjesta ſe kwoſej macjerju k werowanju jēdzeſche, jēdzeſche, město, ſo by psched zyrlwu ſtejo woſtał, dale a ſhubi ſo, předy hač možesche ſo ſchtot ſa nim puſczejč, psched wočomaj kwaſných heſci i w leſu. Runjeſ wychnoſcz hnydom wſcho ſarjodowa, njeje ſo ta węz dotal tola wujaſnika, a njeje hiſcze ſnate, hdze ſu baronka a baroneža Karacjiz, pohończ Jan Varga a husara Paul Katanu woſtali, kiz běchu wſchitz na ſhubjenym woſu.

* * *

W lęgu będu dżęszczęgo haczą do subow wobronjeni mużojo, lotisť tej knjeni jara pszeczelne proschachu, so bytctej so pschi hoto-wany burski plaszczyz wobleskej a druhi wós pschiwaloj, tuz bę weso lójszhi a mjenje pschi sprawny, haczą wożebny wós Karacdziz. Potom wjesieche jej niesnoń pohoncz něhdze schęscz hrodzinow dolho psches lęk, pschi cziwż jej dwaj jěsnej pišewodżeschtaj. Taż prózowaschtaj so podarmo tei knjeni rospierszczaj. Popołdnju pośdże dozpę wós t wožamocnej kęzzy, hdyżż so jimał thlēb a połcz t požylnjenju poda. Potom dżęsche — w nowym woſu, s nowymi pišewodżerjemi, hiszczę juńu schyri abo pjecz hrodzinow dale — pschi měħaczu. — Psched hońtwjetslim hrodzikom saſtachu. Dowiedziechu baronku a baronešu Karacdziz do pszeczelneje iſtwiczkii, hdyżż bę jimał draſta pschihotowana. Njebehctej mało pschelhwapjenej, hdyż s duri so ſmęjo jeju komorniga wustupi a jej powita.

„Bože bla, Marja, hdže dha ſmy?”

"Niemiejsce stracha, hnadna knjeni! Hoszgo knjesa Jana Pisty, tis hnydom pschidze. Knjeni chylej bo jeno pschihotowac."

Wjazg niemôdzeskej s njeje nošhonicz. Snadz wona wjazg njewiedzesche. Pomhasche pschi drasczenju a pschewodzgi potom hosczej do salona. Po puczu duzy tam widzeschej wschitke wuhody wob-
hadzene. W salonje stejesche Jan Pista.

"Smy na njełniczomne waschnie we Waschnej mozy, knies Vista", počja baronka Karacžig, "tola wy ſtam węſeże, ſo budże moj muž wſchito cžničę, ſo by naſu wuſhwobodžil a waſ na sprawne waschnie poſtoſać dat. Želi ſo ſebi myſliče . . ."

"Niz dale, baronka!" farej Pista na nju. "Stupju pscied
waſz jato ſdworſiwy nawoženja. Chzeče mi ruku ſwojeje dżowiſki
ſapowjeſcz?"

„Lo bo wěl“

„Dobre, baronka! Hnydom budżecze do Niemiecza wróćzo
dowięczań.”

„Poj, Iłona!” zawoła knjeni Karacżizowa.

"O! — tak to njeđe menjene, moja hradna! Baroneša Ilona budže tak dobra, s wróczęjom hacj do jutſischego ranja doczekać."

„Krajem Karacigowa śledźmu. Jeże dżowka, bjes mała we wózach, hydże ho na kanapej.

"Ilona", pocza Jan Pista s najnegrzishim hlozom, kiz jeno
snajesze, "lubuju tebie njezmernje, moja wtrobicza! Bych dha
hebi hewat tajkile swazliwy kusk wumyslit, so bych cze dostal? Poi,
budz moja mandzelska! Ty njetyrbisich hacj do kwaža swojeje
macjerje wopuszczecz! Ty dyrbisich wschtlo mēcę, schtožuli hebi po-
žadasz! Ty budzesch sbogowna a spolojom! Nta rukomaj chzu cze
njesz psches žiwjenje — budz moja!"

Knjeni Karadjizowa płakasche. Ilona ho sacerdzeni.

Jan Vista pschistupí k njej a voloschi jej ruku.

"A wę, baronka?"

Knjenje Karacigjowa da jemu ruku. Wonka běchu wošy
klyščecž. Něšto minutow ho minu a sto ludži, knjenje a knježa,
pschilhadžachu do sale. Knjenje bě nawaženja wošebje prošyl.

a jeho mandželska, katraž běchtaj sáňdzenu žobotu rano do Budyščina huky na pschedaný pschinješloj, staj na swoju schodou nashoniloj, so dyrbja ſo na wilach pjenjeſh pschezo na to pruhowac̄, hac̄ njeſku ſalſchowane. Žonje mjenovaného žinnoſcjerja něktoſi njeſnac̄i wilowarjo w czaſu, hdyž bě ſo muž na khwilu wothalik, ſchtyri huky, kóžbu po 3 hrivnach 30 np., wolkupichu a ſej po tajfim hromadze 13 hrivnow 20 np. wuplaſčiſu. Vjes tymile pjenjeſamit bě tež jedyn ſloty. Hdyž ſo muž bory po tym wróci, jemu zna te pjenjeſh pschepođa. Nea přeni wokomil muž ſpōſna, ſo ſloty 10 hrivnat woprawdžity njebe, ale jenož njehodny hrajeſſi pjenjeſ. Hac̄ runje ſo jebanka hnydom polizií wosjewi a ſo zde město ſa wobſchudzjeremi pscheppa, dha tola njebe možno, iich wufledzic̄. Jenož tello je ſo nashonilo, ſo ſu jebazý po Wjeleczanskej dróſy psches hajnkownju woteschli. Naſſkerje ſu woni ſi Čezech byli.

— Sankzenu njeđželu popođnju pohončja, sa hoscjenz „l bělemu konj” hoscji na dwórnischčgo a s dwórnischčega wožazeho, na to waschnje njesbože podenidže, so bo widloste wojo, sa kotrej je kon do wosa sapštehnjene, l semi dele padje a bo faschtpnu. Se kylnym storłom, s kotrymž bo wos faschafnu, bo pohonč dele na dróhu czíznu a kebi woblicjo straschnje wobrashy. Kon, s ropotom bo spłoschiwski, dale czerjescze, tola bo poradzi, jeho sadjerječz, předv hach bě dalschu schodou načzini.

— * Hacż runięt je ḫo hżo hucęjskho w němstich a w herb-
stich nominach ludżom ta dobra rada dawała, so njedyrbja zusym
pschellepanym knihirosnoscherjam ħami na swoju schłodbu do paſli-
hicż, dha je pschezo hisčče doſcz ludži namalacż, kotsiz njeħadja
mudroscze nabycż. Tak nětko saſo i njemalym wuspečhom někſtli
knijesszy swoblekany roſnoscher ludżom drohe němſle knihi tam a ħem
po domach se wſchelakim selħatnym roſpowiedanjom fa dwanacż
ħriwnow potykije, kotrej naſtraktiſkiſo swjasane pola knihilupzow
ja tsi ħriwny a dwazycżi pjenježlōw doſtanjesch. Haj, te ġame
knihi „Thomasa Kempenskego khodženje fa Khrystuſkom“ mózesch
jednorje swjasane, se pječimi wobrasami wudejhene, w Drażdjanach
na Janowej haſy čiſlo 11 pola „Niederlage des Schriftenvereins“
ħamo fa 70 pjenježlōw a se skotym rēſom fa poldra ħriwny doſtačż.
A tónle roſnoscher je pschedawa fa dwanacż ħriwnow! Wón hebbi
i wjetſcha na nje pječ ħriwnow sawdawka i tym wucžinjenjom ġada,
so dyrbja potom pschi doſtaču tych knihow jemu kydom ħriwnow
doſlačiż! Hdy budžiſche ḫo někotremužkuſiż psches njeħo naręča-
nemu cſlowiekej prajto, so by tola tez na dobru węz, na pschikkad
fa miſionistwo abo fa twar Maczicznego Doma pječ ħriwnow darik,
dha budžiſche rēčalo: „Nē, to bże psches moje samōženje!“ Alle tajkemu
cſlowiekej na wſħe djeħħaż ħriwnow do schijsa swaliciż, to jidu psches
iſiſ samōženje njeħbiż! Wón ḫo se selħatnoſezu i wjetſcha na to
powokuje: „Wasch duchowny je mi kaſal, so dyrbju wam te woſebne
knihi poſtečiż!“ A hdyż ḫo jemu wotmolwi: „Haj, hdy bychu
herbse byle“, dha je tez jeho wotmolwjenje hotowe. A to rēča
w jenym domje: „Skupče jenož nětko tele němſle knihi; poſdgħiſko
bubża na herbſti pschekolene, a potom mózecze je na herbſte ſa-
mieniż“. Ludżo i wjetſcha njeħedja, so je njeħo farat Wanak je
w swojim čaġu herbſti wudāl. W druhim domje pak rēčashe ta
pschellepane selħatne wotmolwjenje: „Dokelż ḫo w schulach herbſte
čitanje wjazħi wucžiż njeħsmi, dha tez ḫo njeħudja wjazħi herbſte
knihi wudawacż“. Njeħedja dha woprawdże naschi ludżo, so
kralowski schulski ſakon wucjenje herbſteho čitanja w schulach naſħiċi
herbſtich woħadow fjawrije pschikkaju? Ach, so fu ludżo tola ta-
niemudri, so ḫo tajkemu selħatniſei wobſchudniż dawajui! —

Se Židowá. Žałoznú ſmiercz je 10-létny kyn tudomneho
dželačerja Hobora namakał. Niedźwiel wjeczor na ſtach Hrodziszcze
czętniowe róże schcipaço je ho wón pſchewaliſ a ſ wulkeje wykoſczeſ
dele do boka panut. S głowu wo ſtaku praſknuwſchi je ſebi wón
nocy reſraspt. Dokelz ho hólz na wjeczornych ſmierkach domoſ nje-
wróci, džedu jeho pytac̄. Skónčnje jeho na ſtale w krwi pluwa-
zebo w Sprieinym dole jeho nan namaka.

— W tudomny papieru je wutoru 16 lētny dželacjet Mužik
hdyž čjysche bjes dwēmaj walzomaj kruh papery wuczahnucz, do
njeſboža pschischol. Walzy ho jeho leweje ruki dozahnuschtej a jemu
kriedzny porst čjiscze rosmjeczeſtaj a tsi druhe porsty straschnje wob-
schlodzitschtej. Wobżaromnemu młodemu čłowięſkej bndžisze ho zylo
rukę rosmjatka, njebudžiszeſi ju wón s połnej mozu s walzow wu-
torbnul.

Ze Serbow.

S Budyschina. Na wiskach njech łózdy na to ledzbiuje, so ho
s wopaczymi pjenjescami njewobeschudzi. Jedyn żiwnoścę z Płowojow

wali. Paduschi fu, wokno wulkogzischi, do hosczeniskeje istwy salesli a tam zigary, kolbaski a wschelaku drastu kranuli. Przedby hacj fu so wotkali, fu so hiscze piva a palenka darmo napili. Hacj dotal sa nimi Janeho skleda nimaja.

S Porschiz. 10. juni be sa naschu wjez a wokolnosci wprawny swjedzenski dzen. Ludomne towarzstwo kralowskich sakslach wulczenych wojskow 25 letny jubilejny swjedzeni swjego wobstaega swjedzescze. W oktoberje lata 1869 bechu so 32 czegnje wulczeni wojszy siednoczili a towarzstwo salozili, so by so w nim derje snata saksa swera peszgila, kaz je to w statutach wuprajene. Tu khwili ma nimale 80 kobustawow. — Porschiz a Budyschink bechu so l temu swjedzeni wulczeni, kaz hiscze zensje przedby. Nimo so smahowazych khorhojow a s wenzami wudebjenych twarzenjow bechu Porschiz 9, Budyschink a Pschiwiczych pak 6 rjanych czechnych wrotom natwaril. Niedjo be s ranja sem se scherymi mrózczemi sakryte a s khwiliemi so khlunje deszczowasche. Tola njebe khlurne wjedro swonkownych kameradow wotdzerzecz samohlo, so na swjedzenju wobdzic. Ludomne towarzstwo so w 11 hodzinach shromadzi a mjes 1 a 2 hodzinomaj pschihadzach bratrowske towarzstwa a Porschista dobrowolna wohnjowa wobora a pjenjachu hosczenz „Mestko Straßburg“. Najwazny towarzstwowy pschihadzach s khorhoju a dwé s hubzbu (s herzami). Po 2 hodzinomaj so tudomny czah tselzow do rjada sejupa, so by szabi s pschewodom Buleczanskich kameradow po swjedzeniske kniezny dojshol. Mjes tym bechu so wshe druhe towarzstwa sjadowale. Swjedzeniski czah so netko psches facki dwor, kniesa fararya Krügerja kobi wshawski, na dwot swjego czechnego kobustawa kniesa rycezkublerja Zimmermanna poda, kotrejz kobi do czaha stupi. Netko so zlyk rjany czah na pucz do Budyschinka nastaji, hdzej so knies ratafski radziczel Steiger nad Budyschinkom, tez sa czechnego kobustawa pomjenowanu, s kniesom rycezkublerjom Hegerom nad Delnej Reiu czahes pschiamku. Hdzej be potom hiscze swjedzeniski predat knies farat Golcz do czaha fastupil, czechniesche czah s pschewodom hubzneje kapach Budyskeje wohnjowej woboru na swjedzeniske mestno na Budyschinskich wulcinach. Ludz so na 300 kameradow a wjele psches thiaz pschihadwarzow wokolo rjene a pschihodnje wudebjeneye tribuny festupo. Swjedzeniski wubjerk pak s czechnymi kobustawami, se swjedzeniskimi knieznami a czechnymi hosczeni swoje mestno na tribunje wobhydnu. Hdzej bechim po khwili hiscze wulzy swjeheleni wotkreszneho komandantu polkownika Steindorfa s wotkresznym adjutantom kniesom hejtmanom Steinerom powitacz sboze meli, so swjedzeniska Boza klužba se spewanjom kherlusch: „Zeb'n twjerdy hród je nasz Bóh ham“ sapocza. Na to knies farat Golcz s podložkom 50. psalma 14. scit. „Wopruj Bohu dzak a sapacz Majwyschemu swój klub“ predowanje dzerscze. **S hnuzazmi, jadriwymi klowamu lubowanu swjedzeniski predat w duchu sahorjeny na praschenje:** „Kak swjedzeni dzenhni jubi- lejsci swjedzeni prawje a Bohu spopobne? wotmolwi: 1. S dzialownym facjuwanjom dotalnego miloscigiewo wotkresza Bożego; 2. S dowernym wuhladom do pschihoda, sjenoczenym se klužbenjom wérneje bohobojsnoscze, njekhablazej sweru a njewustawazeho dopjelnowanja swjoch pschiklusno sczow. Nutrna, czicha ledzbiwoscz zlyeho wulczenego pozlicharstwa wo tym zlywe swjedzeniesche, so predarjowe derje wuwolene hnuzaze klowa na tutym mestnje wažnych stawisniskich dopomjenikow, reczane pod holym njebjom wotmetu Božu klužbu wchitkim pozlicharjam jesapomnitu sczina. — Slonečka je so Boža klužba s wuspewanjom kherlusch: „Nech Bohu dzakuje“ atd. A njei pschiamku so powitanje zlych towarzstw a hosczi psches pschedsydu tudomnego towarzstwa kniesa Schępana-Budyschinskiego. Patrioticzna recz, s kotrejz so potom knies polkownik Steindorf s shromadzonym wobroci a w kotrejz Jeho Majestosczi kralej Albertej klawu wunjeze, wchitlich pschitomnych i wjeselemu pschiposnaczu sahor, tak so hnydom facki spew: „Krala Boh połóżnij“ mózne s wyschinu do doliny klincesche. Wulzy jara potom nasche towarzstwo dar Jeho Majestoscze, nascheho wykazczenego krala Alberta a Jeje Majestoscze, nascheje lubowaneje kralowje Karole, wobstejazy s droheho hossza a s rjaneje sekule sa khorhoj, swjeheli, kotrejz namestnik wotkreszneho pschedsydy, měschczanski wuczer knies Kreczmar towarzstwu pschepoda. Dalsze dary s pschihodnymi klowami dosta jubilejne towarzstwo wot széhnowazych bratrowskich towarzstw, pscheczelow a pscheczelizow: pierszchen ja khorhoj wot swjedzeniskeho wubjerk, sekulu wot lubych mandzelskich towarzstwowych kobustawow a Kluszhanskiego wojetskeho towarzstwa, hossze sa khorhoj wot ratafskeho radziczela kniesa Steigera, wot swjedzeniskich kniezn, wot Porschiskeje dobrowolnej wohnjowej wobory, wot Židowskeho wojetskeho towarzstwa, wot „Towarstwa s česciu wulczenych Budyskich wojskow“, wot towarzstwa Budyskich kralowskich

sakslach „tjelzow a honjerjow“, wot wojetskich tewarstw w Budestez, s Barta, Bukez, Wulkej Dubrawy, Minakala, a Hrodziszeja. Nasponjeny dar mandzelskich knienow pschepoda mloda knieni kantorka Hanczyna s Porschiz s rjanej wjasanej reczu. Na to so sbozopscejczy telegram wotkreszneho wojetskeho hejtmana kniesa Klemme-Budyskeho s Karlowych Warow pschiposlanu wosjewi. — Slonečne postupi kobustaw towarzstwa knies kantor Hanczka, so by so w mjenje towarzstwa wschitkim, kiz fu sa poradzenie a porjenschenje swjedzenja kobi sluklowali, wutrobie podzakowal. Wot njeho wunjezena klawu najwyschchemu roksasowarzej wójska, nemskemu khejorej s mozu l njebejzam hrimasche. Nemski spew: „Deutschland, Deutschland über alles“ zlyk swjedzeni wosjanku. Dokelz bescze so wjedro po 2 hodzinomaj trochu polepszilo, možesche so koncert na swjedzeniskim mestnje po programje wotmecz, pschi lotrymz radostne živjenje nasto. Po napol bescmich so swjedzeniske klyk do Budyschinka a Porschiz wročicu. W Porschizach na nie njenadzite swjehelaze pscheklapnenje czakasche. W tej samznej hodzinje, w kotrejz be so na swjedzeniskim mestnje khejorej hrimota za klawu wunjezla, be pruski poslanz hrabja s Dönhof w Draždzanach po khejorowej porucznoſci Porschiskeju towarzstwu depeszu wotpošlal, katrajz mjeſeſche so tak: „Jeho Majestoscz khejor a kral je Porschiskeju wojetskemu towarzstwu pschi skladnosczi jeho kzenisnichego jubileja powjas w krajnych barbach a hossz s krajnym wotkresu spožcili. Woboej sczehu.“ — Pschi swjedzeniskej hosczinje mniohe klawy polne wotciginseho ducha wschich hosczi l krutej kverje pscheczimo khejerej, kralej a krajej sahorichu. Pschyn pal sajmovalce sbozownych wobdzelnikow na swjedzenju kaz w Porschizach tak tez w Budyschinku hacj rano do dwiej hodzin. Wjesce rjany swjedzeni kózdemu wobdzelnitej w dobrym a lubym wopomjenju sawostanje.

S Nejzwaczida. Sañdzeni kobotu je tudomnego 70 letnego khejera Rychtarja, kotrejz je przedy dolce lata tudomny knieži mlyn wetnajal, kminecne njebože podešclo. Mjenowanu dzen rano wón se swjomim pschihodnym synom, něčichim njenkom kniežeho mlyna Nowakom, do Laska po mlynsku walu jēdzesche. Hdzej bescztaj psches Malbicz pschijeloj, so kon, s druhim wosom so jekajo, sploschi. Dzivje czerjo do jeneho schloma s taſkim wetmachom saloz, so so Rychtar a Nowak s wosa czechnuschtaj. Wjes tym so Nowak bjes schkdy wotendze, so Rychtar wo schtom irash, so bjes myklow na semju padze. **S pomozu jeneho bura s Nowofliz jeho Nowak na wos položi a jeho demoj do Nejzwaczida dowjese.** Hnydom sawolany lekar spózna, so fu so snyesboženemu moshy skhafle a so je so jemu nosp rostrošl. Duž cekciela mudroscz Janeje pomozy podacz nježesche; pschitoldnu franjeny swoje duszu wudycha. Wón sawostaji klobokoſrudzenu wudowu, s kotrejz je 40 lét dolho w sbozownym mandzelskiej žiw był, dneju synow a dwé dżowzy, kotsz moja wchitzy hido swój samzny statol.

— Sañdzeni njedzelu wotkresza tudomne wojetske towarzstwo wulki koncert w kniežej sahrodze psches kapalu Draždzanskeho regimienta 108 pod wjedzenjom direktaria Keila. Hdzej bescze so zlyk dopoldne deszczik schel, kiz halle po pschitoldnu pschesta, bescze wjedro tola tak khlune, so možesche so koncert wonkach wotkreszec. Wožebithy czah s Budyschina pschimiesze wjele zlych, kotsz so do nascheho krahneho parka podachu. **S dyplom 4 hodz. so koncert sapocza na wulkiem swobodnym měsceje hrbinskeje sahrody psches wulkej liczbu pozlicharjow.** Wschitke czechla rjaneho programa so powschitownje wulzy jara spodobachu. Przedby hacj so rossendzehmy, dzakowasche so knies twarski mischtir Winkler, w tu khwili s pschibydu wojetskeho towarzstwa, sa hohath wopyt a napominasche pschitomnyh, klawu wunjeze na nadobnemu kniesa s Vietinghoff Niesch, kiz bescze pscheczelnje hrbinsku sahrodu l wotkreszenju konzerta pschewostajil. Ledy bescze so hrimota za klawu wunjezla, dha so pocza deszczik hicz, hdzej be tak dolho czechak hacj koncert traſcze.

S Noweje Wzky pola Nejzwaczida. Po dolhim czechu fu so w naszej wzky saſo baczonu kachydlite. Swoje hnedsbo fu szabi na wysokim domskim swudowjenje živnosczeckti Marie Schützynje natwarile. Csi mlode, kotrejz je szabi baczonazy por wotczahnul, fu několce hido tak daloko wotrostke, so knadz hido na nowy tydzen wulecza. Wjesnym dzečom wjele wjebla czini, hdzej baczonjata na hnedsze steja wjezele klepotajo stareju woczakuja, katrajz jim pilne zyrobu pschinoschujetaj. Staraj so s pschinoschowanjom wotmennjataj, a to tak, so jedyn pschego mlobych strażuje, bjes tym so druhí po zyrobu wuleczi.

S Hatka pola Minakala. Ssobotu popoldnu je so tu khejza czechliſkeho mischtira Schmidta wotpalka.

— Sañdzeni njedzelu fu w Budyschinku djełoczerja Krasiku se Suborniczki sajeli. Statne reczniſtwo sa nim kledzescze, dokelz dybci

wón jasnowe khostanje, paduchstwa dla jemu psychichudzene, wot-pokucieć.

„S Kalbiż. W południowej śremadźścji naszeho „Sserbskeho Burskeho Towarstwa” wurađowasche ho wořebje wo naszymich hnój-niszechach a hymienach. Powiedasche ho tež wo tym, hacž njeby s wujitkem bylo, hdy by ho bur, dokelž dita tak mało placza, ho bōle na plohoranje a formjenje skota skožil. Sso wē, so dyrbjalō ho s přenja na to hladacz, so bychmy hinašchu druginu skota, wořebje kruwów, do kraja dostali. Njeby znadz psychiħodne a spomožne bylo, hdy bychmu gmejný kniežeństwo pjeniežnemu podpjeru wujile a bórsy „howjadlaplahowaze sjenoczeństwo” saložili? Trąz psychiħdze čas, so budże sakon ī temu nusowacż, a potom węsče tež podpieranje wot-vanje. Duż bórsy! Skönčnje rosmołwjačmy ho tež wo tym, hacž njeby móžno bylo, so bychmy w wořadze saweszeńje kruwów a wořebje tež kwini sawiedli. Padnje-li kwino, abo poloże-li ho kruwa, hdyž je farēsana, jako „parlata”, by ho woředzerzej schoda farunala. Njeprawa ta węz njeje. Psychemyslm̄y ſebi ju a psychiħodny krócz wo njej dale jednajmy.

§ Biskopiz. Psched někotrymi nředželemi je tu něhdje 100 wózbow, kotrež běchu khore howjase mjacho wujiwale, straschnje skhorilo. Prózowanjam wyschnoscze je ho poradžilo, wuklédzic, i wotkal je slázenje mjacho do Biskopiz pschisichlo. W Schmiedefeldze pola Wulseje Hartawy ſu kruwu, tamniſchemu kublerzej Herzogej kluſchazu, kotrež bě dleſchi čazh khorila, dorēſacž dyrbjeli. Po pschitkaſni Schmiedefeldſkeho gmejnſkeho pschedſtejſiczerja bě ho mjacho ſahrebało. Wobhdežet bě pak jo poſdžiſko ſakho wuhřebal a jeho prawy ſadni hertl rěſníkſej Lehmannej starschemu pschedal. Wyschnoscž je někto kublerja Herzoga, rěſníkſeju mischtrow Ernsta Lehmanna starscheho a Otu Lehmanna mlôdscheho a dale druhého syna Ernsta Lehmanna starscheho ſajala a jich Budyskemu statnemu rěčnítej pschedepala. — Po newšich powjesczach je Schmiedefeldſki gmejnſki pschedſtejſicžet w nastupanju mjacha, kotrež wujiwawſchi je wjele ſudži w Biskopizach skhorilo, wosjewil, ſo je kublet Herzog nastupnu kruwu i doreſanju pola běrkownje rěſneho dawka pschipowjedžil. Skočzo je na pluzowu khoroſcz (parlatoscž) cžerpiло a jeho mjacho ſu jo wobhladawſchi jako khmane i wujiwaniu ſpóſnali. Wo wky mjacho po puntach respchedawſchi ſu jo jébli a nichto na njo skhoril njeje. Sbytne plezo je rěniſki mischtir Lehmann w Biskopizach kupil.

Se herbskeje počzóniży. Wiedro požlednich 6 nježel je počzolam mało hojilo. Deschcz a syma w juniju so tež požolarzej njespodoba. Ludstwo je so w kołczach pschi wsčem hubjenym čažu derie pschisporjało a płaſty su hacž do delnjeje mjeſy poſne čerwja. Tola s wjeſteſcę počzolat do kołczow njeſphlada: w pankach njeſhwecži so žodyn měd. Do wsčelakich kołczow pschilhadžuje nufa. To wobhředę ſwutorhany truczązy, haj ſamo počzolazy četw. Hdyž počzolat s čažkom njeſedžbuje a zokor abo měd dawa, može so ſtač, so ſemu počzoly pschi naſtupje lečja wumru. — Wotkoſil abo pschihoth k plaſhowanju młodych matkow drje nichčo činiš njeje, hacž runje tydženja piſac̄, so je trěbne. Wiedro bě poſchestrudne. Želi ſo pat' je to nechtó činiš, tón dyrbti matwischęga najpoſbíjſho 11. džen po tym, hdyž je kołcz wotmačzał, roſbzělcz. Ženotsliwe matwischęga ſahadži do prósneho twara, pschimječe matku horſtu młodych počzolow, to ſu te, kotrež ſi wjetſha na četwaju ſedža a ſahydlí je w malym kaſchežiku ſi nechtó mjeđom, ſo hłoda njeſwumru. Džerkla w kaſchežiku je runje tak wulka, ſo može matka psches nju. Horſta počzolkow wulehnje matwischęgo, matka wilecži na woſłodženje a ſapocinje lahnyč. Što potom, ſa tydžen.

— Słownie jeneho herbskeho ratarja ſ poſlednim wólbam do sakskeje kulturnej rady. — Pschi wólbach do kulturnej rady je ſ. ryzeckublet rataſki radicel Steiger Budyschinski 539 hloſow doſtał, bjes tym ſo je knjesei kublerjei Smole-Sphyte-čanskemu 328 hloſow pschipanulo. Prénſchi je po taſkim wuſmolenu. W nawieciornych stronach ſu ſ wjetſcheho džela ſa knjesa Smoku, w połodniſkich a ranskich stronach paſ ſa knjesa Steigera hloſowali. Prénje dny mějſecké knjes Smoka wulku wjetſchinu na ſwojim boku a halę pschi wólbach, kotrež ſo poſlednie dny mějachu, ſo ryzeckublerjam poradzi, ſa ſwojego kandidata dobycze dozpicz. Prozy wſchak lutowali njeſzu. Řenjeze lucze jenož tak po wžach schwrczachu, a tež někotrych burow héchu ſebi do nich pschipſahnuli. Jedyn bur ſ wjetſornych stron bě woſekje do Buleczanskaje woſady pschijek, ſo by burſkemu kandidatej hloſy wotehnal. Hdy by knjes Smoka hlyſchal, tak burſzy pschiviszonarjo ryzeckublerſkeje strony jeho wuetezcłowachu, by drje jim wotmolwił, laž by ſo to ſaležalo. Ssnadž ſo hiscze poſdgischo jemu dopowieda, tak ſu ſo na njeho pschislo-đeli a jeho hanili. S wuſtком paſ by tola bylo, hdy by wón

tutym njebołakam hiszczęce nětcole po wólbje hubu stulit. So fu knjesa Steigerowi pszechęslijo sa tuteho se wschej mozu dzekali, so jimi njezdziwamy, jenož to je nam s poħorščkom, so pschi tym s čeħsnej brónju wojovali njejšu. Bursleho kandidata w narańšich stronach nichio s burów fastupował njeje; to je woſnamjaze sa bursle ūebje-sacżęce. W nawieczornych stronach so burjo bórle jako burjo ċduja, a teho dla fu tam sa knjesa Esmolku hlożowali.

Sa našč ſerbſki dom

W běhu téhle týdženja ſu darili:

I. Króna w Bukezach p'shi wulecze na Lubisku horu wot Bukeżanskeho a Schwacząnskeho herb- skiego towarzstwa.	13 hr. 80 np.
I. Arthur Grubann pschelupz w Riesy	5 "
I. Kraszewskiego fonda p'schiwolene	15 "
I. kantor Schimjenz-Kadzhowski	4 "
I. Juranz w Selenym Dole	1 " 50 "
I. Jakub Kołka w Chrósczizach	1 "
Niemienowana w Barcę	— " 50 "
przed bě žo nahromadzilo	17,038 "
	94 "

Hromadě: 17.076 hr. 74 np.

5 najwutrobnischem dżakom kweituje w mjenje Maćicy Serbskeje
proscho wo dalsze dobrowolsne darv.

Bartko, psychedelyda twatskeho wubjerka
a sariadowat Maczickeho Domu.

Přílopk.

* Wurjadna łszczególna je šó 7. junija w Wulkim Hojnie šwyczila. Še dypje stupi 14 lětny pachol, kiz bě šó w Wulkim Hojnie narodzil, potom pak se šwojimaj starszimaj wuczachnil, a kotrehož nam jeho hacž dotal politiskich pschičzinow dla njebe łszczegi dał. Netto pak je šó młody čłowjek zapośdzenu łszczególnu dostawši do krajneje zyrkwe pschičzał.

* Pońdżelu wjeczor jedyn polizist na Lindenawskich hònach pola Lipska czerstwu muteptanu czér w jenym żitnym polu wuhlada. Po njej duzy ho jemu njewočzakany napohlad posłicji. Wołoko piwowejje piczele młodaj čłowijskaj leżeshtaj a tať twierdże spashtaj, so dyrbiejske jeju polizist budzic. Bështaj to dwaj bratraj s Grozdölgiga, kotorajz bështaj čzwizu leżaka s pinzh jeneho produktoweho wilowarja w Lindenawie kranuwski ho se swojim rubjenstwom do pola skłowało, so bydu jo tam w dobrym mérje wuziwało. Pschi tym bështaj skłonżnje wużkoj.

* Psched krótkim bę so w jenej wóz pola Schöneka jedyn korbac, hdyż chyžtę so jemu picz, hnydom s wjeźnje ręczki napł. Bórsy po tym wón na żołdk czężejo schori a po krótkim czepjeniu wumrje. Dokelž lekat njebe wugłedzicz mohł, kajla khoroſcę bę s pschiczninu jeho kmierze była, jeho częlo wotewrichu. Pschi tym w jeho żołdku piwalzu namakaczu, kotruž bę s ręczki pijo pożreł.

* W hórskich stronach Europej je siedzieni tydzeni wospijet wulki
knéh panuł. W Schwarzwaldze a Schwajcarskej je won dleſchi czas
ležo wostał. W schwyzskim kantonje teho dla hízo skót na pastwiu
niejszu mohli honic̄. Na tychach knéh dzechac̄ centymetrow wyżoko
leżes̄he. W někotrych stronach je šo lědma želeſniſti czah psches knéh
pschedobycz mohł. Krajina mějſteczce cziscze symski napohlad. Njedasťce
šo, jako by dzeń swjateho Jana bliſki był, ale sterje jako bychú hodny
niedaloko byle.

* W Wrótkławju je 12. junija rano lat Reindel s Magdeburga žinnošcerzej Rößlerej s Romosukowic hłownu rubał. Rößler je wumjenkarzny Schmidtovej, w jeho domie bydlazej, dokesz běsche jemu psychedotkho živa, s vitreosom sawdacz spýtał a ju potom w jejnym łóżu sadajil. Wrótklawski psychiżazny śud bě jeho teho dla k ſmierczi ſaſudzil, bjes tym so żonu, lotraž bě jeho po jeho wuprzenju k mordarstwu namołwila, k khostatni na schęcž lět wotſudzicu.

* **Satrashne krupobicze** je Wolkowſki wokrjeſ ſ a Saratowſku guberniju podeszhol. Kępy w wulkosći holbjaſeſoſe jeſa ſ deszczowim padachu, kotrý w někotrych wſach wſcho, ſtotož kruſze pſibite njebe, wotwiedze, hjes druhim ſtadko wozow ſ a paſtryjom, kotrehož czeło bóry po tym namakaſhu.

* W Szczecinie (Stettin) pozbęlu w nozy jedyn pjełasli pomozni wojskli strażu w arsenałowym dworze hanjese a ju nadpadże. Wojał pjełasliego s' tselbu s' semi porasy a jeho s' bajonetem sakł, hdyż tón staruwski zo s' nowa do njeho da. Nadpadnik bě na měscje morwy.

Lubijjska afzijowa piwarnja (prjedy Schreiber & Ráke.)

So by šo dopokasalo, so šo niz jenož w Bayerskej piwo s jeczmienoweho kloda, kumjela, droždow a wody, kaž to bayerski salón žada a se sminjenjom kóždeje družiny surrogatow, barby a konservowaniskich hředkow wari, ſmy knjesa dr. Kaysera w Drážžanach, pschihahaneho wězywnstojneho a chemiskeho pschiradzicjela w kralovskim ministerstwie namowlili, wšchě naſche piwa pschepytac̄ a pruhi k temu ham po ſwojej woli s naſchich pinzow wſac̄.

Wunoschki tehole pschepytanja knjesa dr. Kaysera ma šo takle:

"Najprjedy čzu wo ſwankownych kaſkoſczech, wo barbie, wóni, klodjenju, kwětkoscji a ſchiphelu, kaž tež wo wopſchijecju wulicznateje kihaliny ſpomnicz, ſo ſu we wſchěch tych dyplach piwa wubjerne, bjesporoczne wunoschki pedale.

Tež po bleschim ſtejenju w wotewrjenych ſudobjach na ſvobodnym powětſje ſo wſchě piwa wutradnje derje ſadžeržachu.

K temu hiſicze ſhromadne pschepytowanſke wunoschki pschidam:

Dokelž, ſo roſumi, njewědomzej mnohe liczb. atd. atd., kotryčz poſtajenja pat ſo ſe ſtrony chemika dla wobliczenja hōdnoseſe jenotliwych piwowych družinow njeſminliwie nusne cjinjachu, lohloſrosumliwe jaſne ſpōſnacze dobroſcie a cjiſtoscje piwarſkich wudžekow dac̄ njemóža, tutym wobſhernym pruhowanjam wotpowjedazu roſprawu a wułożenie pschisamku.

Najprjódzy dyrbi ſo wuſběhnucz, ſo we wſchěch piwach ſ zyla janyc surrogatow kajleježkuli DRUŽINN (klodowych a kumjelowych surrogatow) a janyc konſervowaniskich hředkow njebe, ſo wone ſ zyla žane zuse abo hōdnoseſe ponížaze maczijnuy njeſwopſchijachu. — Zokrowa barba ſo njeje naložila, ani ežemne jednore piwo, ani ežemne piwo po Culmbachſkim waschnju njeſteſi ſwoju barbu wot zokrowejše barby (kouléra) ale jenož wot barbjazeho kloda dostalej. — Jenotliwe data, kotrež ſo w prawych kaſkoſczech hjes ſobu w doſpolnje normalnych poměrah ſtejaze dostachu, dopokasaja psches zylo, ſo ſo na jenej ſtronje najlepſe ſhre maczijnuy pschedzelaſa, a ſo ſo na druhę ſtronje piwo po wustojnem wubjernym waschnju wari, tak ſo dyrbja ſo wſchě piwowe družiny k najlepſich wudžekam piwarſtwa ſieječ.

Piwowe družiny „jednore ežemne a jednore ſwětle“ ſu cjiſcje wubjerne wuži-wadla a wokſhewjadla, wone pschetrjeſha po ſwojim wopſchijecju a kaſkoſci ſkoro wſchě piwowe wudžekki tejele družiny, wote mnje poſlednje lěta pschepytane. — Tele jednore piwa dyrbja, hdyž tež niz jako zyrobne hředki, dha tola jako jara ſtrone wokſhewidla a wuži-wadla, wožebje jako narunanje ſa ſchlobny palenſ polne pschipoſnacze namakac̄.

W nastupanju piwów po čjeſskim a Pilſenskim waschnju može ſo tu prajic̄, ſo chemiske, kaž tež fyſikaliske wunoschki pschirunanje ſ woprawdžitymi piwami niz jenož dowola ale tež dopokasaja, ſo moža ſo tež w druhich ſtronach čjeſke piwa waric̄. — Gslov a wýhole wopſchijecze wužiſtneje kihaliny maja ſo wuſběhnucz, kotraž ſady woprawdžiteho piwa njeſteſitaj.

Saxonie piwo (piwo po Mnichowſkim waschnju) a piwo po Culmbachſkim waschnju po pschepytanskich wunoschkach połnu kwalbu a pschipoſnacze ſaſkugi. — Wopſchijecze podla abſolutneje cjiſtoscje wosnamjenja „Saxonie piwo“ jako napitk jenak hōdu ſ woprawdžitymi Mnichowſkimi piwami.

Na poſzled tu mjenowanym ležat, jako wožebitoſeſ ſaſkich piwatenjow pschi pschirunanju wjetſcheje liczb tychle piwów, kotrež ſym teho runja wopjet a ſe wſchelakich piwatenjow pschepytat, na jara dobrym měſeje ſteji; wón njeſawadnje k najlepſim družinam ſaſkeje a ſuziſ ſluſha. —“

Duž ſwoje piwa dobročinemu wobledžbowanju a k wotewſacžu po bleschach a cžwizach ſ naſcheje piwartnje abo ſ naſchich ſkładow porucžam.

Khějkařska živnosć čížlo 22
w Brězovje se 4 körzami pola a
3 körzami sahrody a kerlow je na
pschedan.

Hospodarski wós
nimale nowy, je placzisny hódnio
na pschedan na hornečerskej hažy 18.

Pizneho jeczmjenja
ma wulku dželbu na pschedan

A. Krüger
na hornečerskej hažy 18.

— paleny kfoſej —
punkt po 140 a 150 np.

Th. Grumbt
w kúpnizy na swonknej lawsk. drósy.

Zokrowy měd

punt po 48 np.,

mjedowy syrup

punt po 30 np.

porucza

Paul Hofmann
na róžku herbskej a schulefstej hažy.

Richard Neumann
porucza kyry a paleu

khoſej

w najwjetšim wubjerku a naj-
lepšej dobroscji po najtunisnich
placzisnach.

Pschi wotewscazu wjetšich džel-
bow ſo pomérnje nižsche placzisny
woblicza.

Kranj

amerikanski rjepikatý tobak
punkt po 32 np., tak daloko haž
ſklad dožaha, porucza

Carl Noack
na žitnej hažy.

Pawol Giebner

na bohatej hažy čížlo 18,
ſi nutslhodom na theaterſkej hažy,
porucza ſwoju

winarňju

ſ winownju a žnědarňju.

Wino w kaſchczach a korbach
po 12, 24 a 50 bleſchach a tež
w ckwizach roſeſczelu, teho runja
po ſenotliwych bleſchach wſchē dru-
žiny czerwjenego a běleho wina.

Kódy móže ſo na to ſpushečeſz,
ſo pola Giebnera čiste woprawne
wino doſtanje, kotrež derje tye a
kotrež je ſtrowoſci ſpomožne.

Suscheny tolsty polč punt
po 70 np., pschi wotewscazu 5 np.
po 68 np., pschi wotewscazu 10
puntow po 65 np., cjerſtwy a
wusłkreny ſoj punt po 50 np.,
pschi wotewscazu 10 puntow po
40 np., pschedawa

O. Většala na žitnej hažy.

Naša próſta dla podželou je wotpokazana, duž ſebi do-
wolam **twarski wubjerk na**

srjedu 20. junija do Budyšina

powołać. Posedženje započne ſo popołdnju w 2 hodžinomaj
na dwórniſcu.

Bartko.

Serbske Towařstwo za Khwaćicy a wokolnoſć

změje jutře njedželu 17. dženja ſmažnika popołdnju w 4 hodži-
swoje měſačne posedženje w Khwaćicach, k kotremuž je knyež
Hartſtein z Pomorec přednošk wo „Zastarskich Slowjanach,
wosebje w Łužicach“, dobrociwje přilubil. Wše ſobuſtawy a
hosćo ſo lubje přeprouſja.

Předsydſtwo.

Towarſtwo Sſerbskich Burow.

Głowna ſhromadžiſna budże njedželu 17. junija t. l.
w Haſlowje w Bermiňez hofczenzu popołdnju w 4 hodžinach.
Pſchednoschl knyeſa rycerſklublerja dr. Pſlakmannu (mjes herbſkimi
burami derje ſuateho) wo „někotrych pſchicznach něčijich nistich
placzisny ſitow a wo kredkach pſcheczivu temu“.

Bohath wopyt ſe ſtronu wſchēk pobecznich towarſtow laž tež
hofczi wocžakuje

głowne pſchedkhydſtwo.

Poboczne Towarſtwo Sſerbskich Burow w Małym Wjelkowje

změje njedželu 24. junija popołdnju w 5 hodžinach ſhromadžiſnu,
w kotrež ma ſo pſchilupny hnój ſtaſacž.

Pſchedkydſtwo.

Bjes konkurrenzy. W Müllerez kolonnadach pſchi lawſkim tormje.

Fotoplastiſki panorama.

prěni krocž tu. Hſicze ſenje widžana wumelska wuſtajenza.

Tónle tydženj:

Dot njedželu 17. haž ſobotu 23. junija

Riviera

50 kraſnych wuhſadow na Marseille, Toulon, Rizza,
Monto Carlo atd.

Panorama je pſchipołdnju wot 2 hodžin wotewrjeny a ſobotu
wot wopołdnja 10 hodžin.

Gastupny pjenjes 30 np., ſa běczi 15 np.

S naſladowem Maczisy Sſerbskeje
ku wuſhle a w wudawaſti „Sſerb.
Rowin“ na pſchedan:

**Aschiz a polměkaz abo Turkojs
pſched Winom w ſeſje 1683.**

1883. Pſacisna 40 np.

Grójniſki. Šberka powedańczlow.
1885. Pſacisna 40 np.

Nadpad pola Žukez. (1758.)
S wobrasom. Druhi wudawſ

1888. Pſacisna 30 np.

**Jan Manja abo Hdze ſtatok
moj? Powedańczlo je herbſkich
ſtawisnow nowiſcheho čaſha.**

1889. Pſacisna 40 np.

Bitwa pola Budyſhina. (1813.)
1891. Pſacisna 50 np.

**Nowe Grójniſki. Šberka powe-
dańczlow. 1893. Pſacisna**

40 np.

Suscheny polč pſchi
wotewscazu 5 puntow punt po
65 np. porucza rěnik Müller pſchi
lawſkim tormje.

Wobraſy

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſajchle-
zuja a ſ wobkuſom wobbadža,
domowe ſohuwanje a wobraſy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
cziſnach pola

Maxa Mützy
na bohatej hažy 11.

Howjaſu kožu, čelaze kože
kaž wſchē druhe kože po najwyskiſhich
placzisnach ſupuje

Heinrich Lange
pſchi herbſkij katholſkij hrkwi.

Rakečanske ſerb. tow.

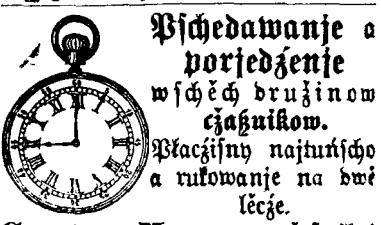
„Lipa“

změje njedželu 17. ſmažnika po-
połdnju z dyppom 5 hodžin.
w Križanec hoſćencu ſwoja
zhromadžiſnu, na čož ſobuſtawy
přečelnje přeprouſja
předsydſtwo.

Do Sploſſa!

Tam budje jutſje njedželu mu-
kuſenje koſbaſow, i čemuž pſche-
czelne pſcheproſduje

Ernst Buder.

Čaſzniki

ſ rukowanjom derje a tunjo
wuporjedžea.

Nowe čaſzniki wſchēk druzinow
ma pſchewo na pſchedan.

Fr. Scholze, čaſznikat
na Hoſchiz hažy 13.

Někotre noſhene

čaſzniki

mam čiſce ſunjo na pſchedan.
Sa to, ſo derje du, rukuju.

Fr. Scholze, čaſznikat
na Hoſchiz hažy 13.

Schulerjo doſtanu dobru penſiju
pola ſwidowijeneje I. Krappaczo-
weje na ſukelnſkaj hažy 1 po
1 ſhodže.

Pſchitojna ſlužobna holza ſo
ſ 1. juliſej pyta pſchi žitnych wilach
čiſko 8.

Wolazy

ſo ſ 1. juliſej pyta na knyeži
pyta na knyeži dwór w Małkeſzach.

Ssyluy mlody člowiek ſe
wžy, w starobje 16—19 ſet, kotryž
ſ konjemi wobkadhęcž wě a ſo na
jeſdženje wuſteji, ſo ſ wuwoženju
mloka pyta.

Norla Rolle
w Draždjanach, Waisenhausstr. 6.

Ke temu čiſtu jena pſchitoſa.

**Lubi Sſerbia a Sſerbowki! ſkładujcze
dary ſa „Sſerbski Mažicžny Dom“ a ſa
jeho kfoſejownju!**

Bschiloha i číslu 24 Serbskich Nowin.

Ssobotu 16. junija 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałszej zyrlwi smjeje jutje nježelu rano w 7 hodz. sarat dr. Kacich herbiku spowiedniu ręcz. $\frac{1}{2}$ hodz. diaconus Rada herbiske a w 10 hodz. němſte predowanie. — Popoldniu $\frac{1}{2}$ hodz. budze katechismusowe roščenje se herbstimi hózami.

Werowanie:

W Michałszej zyrlwi: Jan August Krawz, pôverniski dželacjer w Dzéžnikeach, s Emmu Wyleminu Fahnauere tam.

W Katholiskej zyrlwi: Hugo Ilger stražnik pschi želesnizy w Draždanzach, s Hanu rodz. Lauhez tam.

Křenl:

W Michałszej zyrlwi: Max Richard, Jana Augusta Nowaka, korezmarja a dželacjerja w Sajdowje, s. — Ernst Pawol, Korla Ernsta Warnacza, dželacjerja na Židowje, s. — Maria Hedwig, Gustava Adolfa Böharia, hofzenerzaria a rěmiskeho misichta pod hrodom, dž. — Jan Ernst, Jana Ernsta Kschizana, dželacjerja na Židowje, s. — Ernst, nemandž. s. w Toruňu.

W Katholiskej zyrlwi: Oskar Willy, Wylema Oskara, fabr. dželacjerja, s. — Martha, Jana Augusta Khežnisa, dželacjerja w Pomorzačach, dž. — Frieda Amalija, Schézepana Grehorja Gottwalda, dželacjerja w Lejnje, s.

Zemrječl:

Dzén 6. junija: Korla Erich, Jana Ernsta Benzela, fabrikarja w Draždanzach, s., na Židowje, 1 l. 9 m. 14 d. — 10. Ernst August, Ernsta Augusta Hobora, stalarja na Židowje, s., 8 l. 9 m. 26 d. — 11. Pawol Jurij, Miklawšcha Richtaria, dželacjerja, s., 9 d. — 12. Friederika Augusta Heberez, schwalečja Erošawy, w woklejsnym wustawie na Židowje, 53 l. 5 m. 10 d. — Gustav Adolf Böhár, khežer a rěmiski misichta pod hrodom, 45 l. 6 m. 12 d.

Placílsna žitov a produktow.

Žitown dowes w Budyschinje: 2113 měchow.	W Budyschinje 9. junija 1894		W Lubiju 14. junja 1894	
	wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.
Pščeniza	7	6	6	54
Rožka	6	47	6	47
Jeczmien	5	75	5	50
Worž	6	79	6	50
Hrož	7	50	7	20
Brož	8	89	9	72
Wofa	9	72	8	50
Zahly	13	—	11	—
Hejbudschla	15	—	13	50
Berny	1	20	1	20
Butta	1	80	1	80
Pščenicza muka 50	6	—	—	50
Rjana muka 50	6	—	—	—
Sýno	50	3	3	50
Szloma	600	20	22	—
Brošata 1824 štut, schutka	12	30	—	—
Pščenicze motrubž	4	4	75	—
Rjane motrubž	4	25	5	—

W Budyschinje placílsce: kóz pščenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. — np. hacj 12 hr. 69 np., žolta 10 hr. 99 np. hacj 11 hr. 47 np., kóz rožki po 160 puntach 9 hr. 20 np. hacj 9 hr. 39 np., kóz jeczmienja po 140 puntach 9 hr. 50 np. hacj 9 hr. 80 np.

Na Burž w Budyschinje pščeniza (běla) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 21 np., pščeniza (žolta) wot 6 hr. 87 np. hacj 7 hr. 6 np., rožka wot 5 hr. 50 np. hacj 5 hr. 78 np., jeczmien wot 6 hr. 75 np. hacj 7 hr. — np., wosk wot 7 hr. 25 np. hacj 7 hr. 60 np.

Draždantske mjažowe placílsce: howjada 1. družiny 62—66 hr., 2. družiny 56—61, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne ſwinie 43—46 hr. po 100 puntach s 20 prozentami torž. Czelata 1. družiny 55—65 np., po punče rěsneje wahi.

Wjedro w Londone 15. junija: Kražne.

Rěſak G. A. Leunera

w Duhancižach (Weigsdorfje) pola Kumiwača porucja ho k kupowaniu hraničeho drjewa, deſkow, latow, taž tež hotového ſchundowania a ſchindzelowych deſkow a wotřekow we wšichch ſwuczenych dolhoſežach a tolstoſežach.

Wodne ponoje, kóty, kachlowe platy, něčzowe rebliky, kachlowe durczka, třeſchne wokna, twarske hoscze porucja tunjo

Paul Walther.

Emil Indinger

črijuw a ſchörnuw y ſklad

w Budyschinje na Kotolskej hafy 11

porucja ſwoj derje ſriadowaný ſklad črijuw po tunich placílsnach.

Pſchedawanske ſtejſchco ſobotu a nježelu na bohatej hafy 3 s napshecza poſta.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wíkach

porucja k kvažam a ſchegjismam ſwoje wubjerné ſkodke ſikery: jako róžowy, korniſhlowy, nalikowy, ſelowy, ingwerowy a ſimjelckowy liker liter po 60 np., dale herlizowy, hornjoluzifsi, ſchwaſatzki horki, perſiko, jałorzowy atd. liter po 75 np. a 80 np., Barliński liker ſimjelckowy liter po 100 np., taž tež ſimjelckowy liker po 40 np. čiſtý palenž wot 8 litrow čiſlo I a III liter po 30 a 28 np., ſenotliwie liter po 32 a 30 np. Čwigh ſjeljenju ſo wupožejuja. — Moja pſchedawatniha hido wot leta 1868 wobsteji.

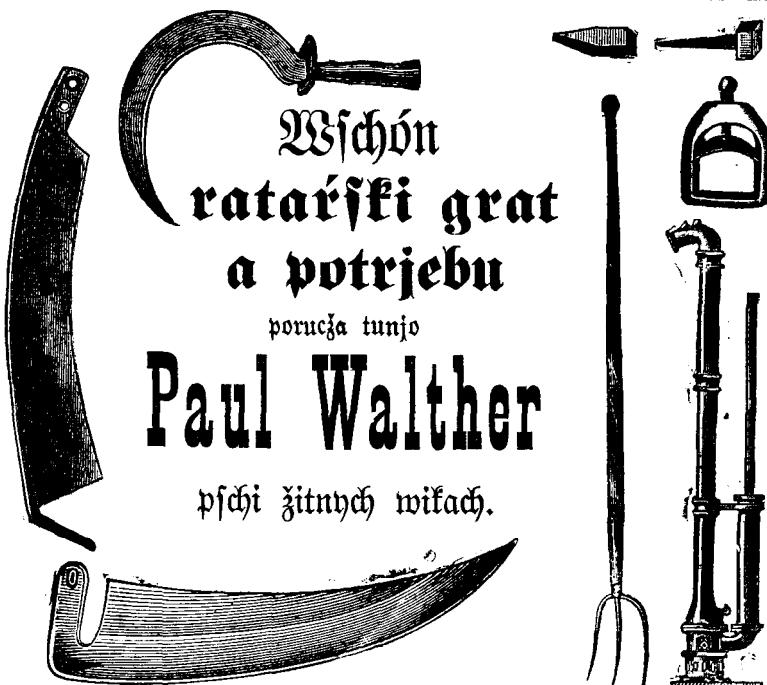
Hermann Bulnheim w Budyschinje,

pschi Albertowym naměſce čzo 13 s napshecza noweje zyrlwje,

dželarňa ſa želesne konſtrukziye

porucja po tunich placílsnach

I = II O ſch e x j e,
late a kowane ſtolpy,
želesne twarske konſtrukziye a hródzne wokna.
Budželanje statiskich wobliczenjow.

Šměſchnoutunje wupſchedawanie

wſchich drastnych tkaninow, čornych a pišanyh, ſbytkow muheſina, modrocjiszcza, kattuna, čorne ſidzane tkaniny k njevjeſcijskej draszcze ſohę po 2 ml. hevak po 4 ml. poczejujenske tkaniny na ſofa, matrazowy dress, požleſhczowé tkaniny, pſchedeschzniiki, gardiny, běle a pižane, a wjese druhich wězow.

Hermann Beermann w Budyschinje

na ſmuckowej lawſkej hafy 6.

Julius Höhme,
sastupjer internazionalneje maschiniskeje wustajenzy
w Riesy nad Löbjom

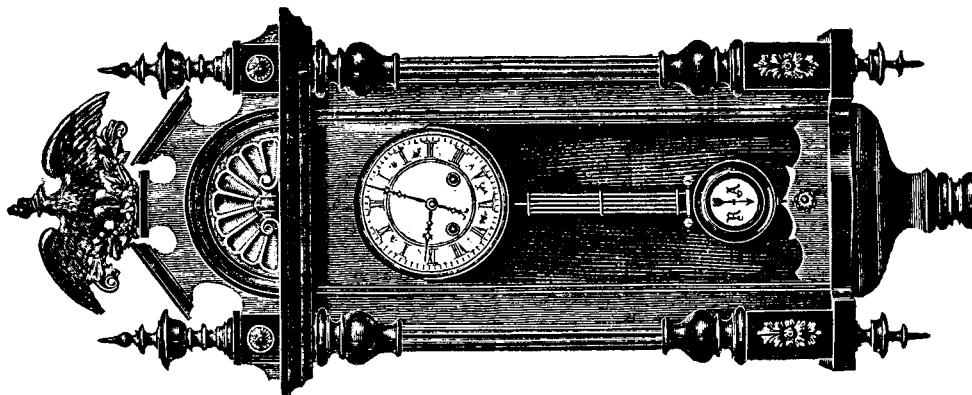
porucja na najlepše dželane
lokomobile a parne mlóczaje maschine wot 2 konjaceju mozow,
schérokomlóczaje maschine, i gđepelom a paru ho czerjaze,
jenopschejne mlóczaje maschine, wubjernje dželane,
ruczne mlóczaje maschine najnówshere konstrukzije,
berny roskłoczaje a bérny rosrihaze maschine,
resaki sa berny a répu, číšczaže maschine,
mjetlzy, butrowanske maschine, butrumjatowarje, mlóczinki,
viktoria-separatory, s ruku a maschini ho czerjaze,
juhove hudy i dwójzy sazymkowaneho worzlowego blacha, žesne
juhove plumpy,
piżu parjaze apparaty (noszne), triery najlepshere konstrukzije,
mlynske cylindry, rynekate walzy a dezimalne skótne waži,
luczne bróny, hamzne dželo, salonszy schitowany system, lotrež móža
ho hnydom wot kózdeho do Saakowych, Meifortowych a Ho-
wardowych brónow pschemenicz, pschedzo najlepshere, wupruho
waneje konstrukzije.

→ Kajpschihodniſche wuměnjenja dla placzenja? Fruha
dowosena! Prospekti darmo! ←

Pschedawatna a skład pola Jana Manjola w Budyschinje.

Nomosc.

Regulator (worejchinow)
dwie nijedzieli dužy, 1 meter wysoko,
po 18 hrimach.

Wulke wupschedawanje.

Mój wulki skład
mužaznyh a hólečaznyh wobleczenjow
i czechaneho pschedzienja, schewiota a burkina, kaž tej žonaz-
nych žaketow, pschedeschéznych mantlow a trikotowych
taillow ma ho bórsy po móžnosczi wuprósnicz; duž wsele
niže placzisny pschedawam.

Otto Preuss, predy C. F. Kloss
na žitnej haſy 4.

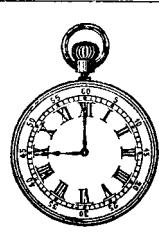

Franz Marschner

čjažnikat w Budyschinje

čjo. 9 na bohatej haſy čjo. 9

žwoj skład čjažnikow a čjaž-
nikowych rječasow dobroci-
wemu wobledžowanju porucza.

→ Hódnia twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny ←

Borjedzenje dobre a tunje.

Pschedawatna: Něču herbski.

Wopravdity
žitny palenž

liter po 60 a 80 np.
po zylsnach tunščo porucžataj

Schischa a Rječka
na swonkownej lawskiej haſy.

Turkowske žlowki
najlepshere družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Rječwa
pschi mjažowym torhosczeju.
Destilazija snatych dobrzych likerow
po starých tunich placzisnach.

Rajš

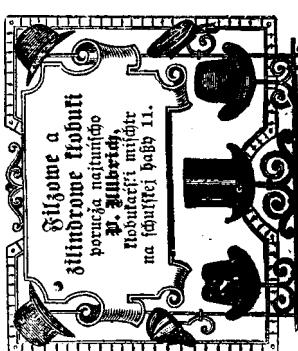
punt po 14 a 16 np., pschi wote-
wsęcju $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{1}$ zentnarja po 12 a
14 mk. po zentnarju porucza

Th. Grumbt
na swonkownej lawskiej dróſy.

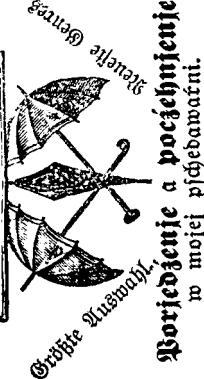
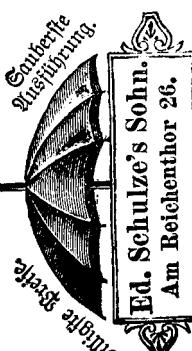
Tunje žigar y

supowanske žórkę sa ſachopſchedawa-
rjow, tyhaz hižo po 20 mk. porucza

Richard Neumann
na swonkownej lawskiej haſy čjo. 6,
filiale na bohatej haſy 28 a na róžku
Lubijskie a Mättigoweje dróſi.

Pschedeschézniſti.

J. G. Schneider,

čjažnikat

pschi lažnim tormie.
Wishé druižim čjažnikom
a piškadiom

po pschedawatna a wuprjedzeſia.

Fotografowárnja E. Beutzschela w Budyschinje 36 na swonkownej lawskiej haſy 36

porucza ho k fotografowanju portretow, hromadnych wobrasow,
tablowow, tež s wonka doma sa towarzstwa a šchule w kózdej
wulkoſći pschi najlepshim wuměnjenju po najtunisich
placzisnach.

Visitna wulkoſć hižo po 3 mk. $\frac{1}{2}$ duž. a po 6 mk. žyl dužent.
Porjedſchenje po kózdym wobraſu haſz do žiwenskeje wulkoſče.
Fotografowanja po 1 skhodje wskednje wotewrjena.

Fotografowárnja Apollo! Richard Huth

w Budyschinje
na herbskej a šchuleskej haſy na Gidelskej horje.
Wóžebitoſeje: Fotografowanje dječji a wjažorych
wohodow, fotografie w wulkoſći visitneje kharty placza
12 skhuk 6 mk., tež pschi dwojakim stejenju. Porjedſchenje
po kózdym wobraſu w wuměstkin wumědzenju.
Něželjelu popoldnu je moja fotografiowárnja wotewrjena.

W wubawatni „Sserbščich Nowin“ ſu po 1 mk. 50 np. dostacj:

Khěrlusche a ſpěwy Petra Milonka.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kóždu sobotu. — Stwórtlenna předplata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesonjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zo nawěštki, kiž maja so w wudawańi "Serb. Now." (na róžku zwonknej lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot mažejo rynčka 10 np. a maja so stwórtk hać do 7 h. wjeđor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíšc Smolerjec knihicišćeńje w maćińym domje w Budyšinie.

Číslo 25.

Sobota 23. junija 1894.

Létnik 53.

→ Čeſćenji wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsiž džedža ſa nje na **3. Štwtórlleto 1894** do předla placzicę, njech nětko 80 np. w wudawańi Serbskich Nowin wotedadža. — Cí, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pišeſ póst pschinjeſ dawaja, njech tola njeſaponinja, ſebi je tam bórš ſkaſac̄. Na ſhtwtórlleto ſaplači ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſſich póstach, taž tež w drugich krajach němskeho khějorſtwia 1 mk., ſo pschinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny ſo pschilohu Serbski Hospodař placza na póstach 1 mk. 25 np., ſo pschinjeſenjom do domu 1 mk. 40 np. — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „**Pomhaj Bóh**“ na pósce ſkaſac̄.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Psched dwémaj létomaj ſo w khějorſtwo-wym ſejmje němske knježerſtwa na piſeſežhanja ſebžline cíjnjaču, kotrež maja němsz wojaž wot ſwojich pschedſtojenych druhu cíteſic̄. Khějor Wylem tehdź ſo wóſkowym wulkasom pschikasa, ſo ma ſo ſwojakami cílowszym wobkhadžec̄ a jich pscheszčharjam ſo najkruczíſhimi khostanjem i hrežesche. S tím pał ſo khějor ſpokojit njeje; wón je ſpýtał, korejn ſleho, kotrež pscheszčhanju wojałów poleküte, wutupic̄. Štótž je w wóſku ſlužíł, wě, ſo je po nětejších wobczewanskim rjedze wojaķej po móžnoſci peczeſene, ſo dla poczeſepjenje ſchiwby wobczewanc̄. Duž je khějor nowy wobczewanski poriad po ſwojich naħladach wudželac̄ dał. Wón ſa mužiwa wot feldwebla dele placzi a w blízšim časzu do možy stupi.

— Khějor Wylem, kotrež je wulki pscheczel ſeſdzenja po morju, ſo lěža ſažo na mórske pucžewanje do pěkných stron poba. 2. juliya wón ſo Kielu wotkēže, hdež budže w dnjach wot 24. junija hac̄ 2. juliya pschewyac̄, ſo by na pschemo wjeſtowanju cílomwarjow (wjaſlowazej regac̄) pschiladował.

— K wulkuemu ſtukę twara Barlinskeje domoweje zyrkwe, kotrehož wuwiedzenje ſu ſebi pruszy kralojo hido piſches 50 lét w myſlach měli, je ſo njedzelu w khějorowej pschitomnoſci na ſwiedženje waſchnie ſakkadny kamjeni połožil.

— „Swiaſt ratarjow“ hrabi Caprivieſ ſoniženje žitných złow wedac̄ njemóže. Hdež ſo hodži, ſwiaſkowe nowiny khějorſtwoweho kanzlera hanja a pschi tym wumyſlene njeſhu, hac̄ wérne abo njewérne powjescze wo přenim ſaſtojnku němskeho khějorſtwa roſſchérjeſa. Tak je „korespondenza ſwiaſta ratarjow“ do ſwěta na ſchlobupſchejaze waſchnie wutrubiſlo, ſo khějorſtowy kanzler hrabja Caprivi pschi bankroče bonka „Hirschfeld a Wolf“ w Barlinje ſe 400,000 hriwnami k želaznym ſluscha. Kaz Norddeutsche Allg. Zeitung piſche, je tole wudawanje, ſo kotrejž dyrbí ſo khějorſtowy kanzler do hubjeneho ſwětka ſtajic̄, hola ſta. Hrabja Caprivi ſenje žane ſamoženje měl njeje a teho dla tež njeje jo mohl do jeneje banki na dan dac̄.

— Sozialdemokrato w Barlinje a Dražžanach ſu, taž je ſnate, ſwojim pschitomwarjam ſakſali, piwo wěſtých piwańjow pič. Sarjadnižy thcile piwańjow ſu ſo pschi poſlebnim ſozialdemokratiſkim mejſklim ſwiedzenju ſozialdemokratam pschecziwile, pał ſo tym, ſo jim ſwoje ſale pschewostajile njeſhu, pał ſo tym, ſo ſu ſwojim dželačerjoram ſakſale, ſo pschi mejſklim ſwiedzenju wobdželic̄. Tola niz jenož piwańjam, tež wſchitkim korcžmarjam a khłamarjam, kotsiž piwo boykotowanych piwańjow pschedawaja, ſu ſozialdemokrato wójnū pschipowjedžili; pola nich ſozialdemokrato ani wobkhadžec̄, ani ſim ničo wetkupic̄ njeſmědža. Wſchelazy mali khłamarjo ſ teſle ſakſnju,

ſotraž ſo boykot mjenuje, cježko ſchlobuja. Duž ſu ſo pschitomwarjo wobſtejazeho porjada w Barlinje a Dražžanach ſjenocžili, ſo bychu khłamarjow a korcžmarjow, kotrejž je ſozialdemokratiſki boykot potrjechil, podpjerali, pał ſo tym, ſo jím pjenjeſne dary pschitombrocza, pał na to waſchnje, ſo wóſebje pola nich ſwoju potrjebu na zyrobje kupuja.

Awstrija. W Wuherſkej je ſtrona, ſotraž wo ſawiedzenje zivileho mandželſtwa wojowaſche, dobyła. Wuherſki ſemjanſki ſejm je ſalon wo zivilem mandželſtwe, kotremuž je ludowy ſejm hido dwójžy pschitombował, w ſwojim poſlebnim poſiedzenju ſe ſnadnej wjetſchinu pschial. So je k temn doſchlo, ma ſo roſhudej khějora Franz Josefa pschipizac̄. Tutón je pječza wſchelatim ſemjanam, kotsiž ſu prjedy pschecziwo ſalonje hloſowali, poſliw dał, ſo bychu pschi nowym wothkowaniu pschitomni njebyli.

Italſka. Hdyž ſo italski ministerſtrowy pschedkyda Crispī ſobotu popołdnju w ſtrytym wosu do depuṭertſkeje komory wjeſeſche, mledy cílowej do njeho ſo pistoliu tſeli, tola mižnu. Ma to nadpadník wottſelenu pistoliu k ſemi cízkuwſchi druhu pistoliu ſe ſaka wuczeſe a na druhu ſtronu ſucze bějeſche, ſo by ſo nowa tſelil. S doboom pał hě pohonc̄ konjow ſadžeržał a ſ ſchudom nadpadníka wopſjet do woblicza hjeſeſche, hjes tym ſo ſlužobník Cellini, kotrež je Crispia hido w lécze 1890 pschi Neapelſkim nadpadze wumehł, ſo ſkla ſloži a ſo do njeſraſnička da, kotrež ſo pedarmo prozowasche, ſo pistolije do njeho tſelic̄. S wulkej prožu ſo ſkonečnje poradži, nadpadníka, ſe ſubam, rukomaj a nohomaj ſo wobrazeho, pschewmōz a ſajec̄. S wutſelovym luſkom pschitawjenia ſo bóršy wulka círjoda ludži wokolo Crispioveho wosa ſběža. Pschi nadpadże Crispī ani na wokomik ſwoju ſymnokrejnoſci njeſhubi. Wón wjele hóle lud ſmerowa, praſiſy: „Nicžo njeje, ſo zyla nicžo njeje.“ Nadpadníka běchu hjes tym ſajeli. Jeho běchu ſ ſkimi k ſemi poraſyli. Dokelž bějeſe njemóžeſche, dyrbjachu jeho do jeneje dróžki hajdžic̄. Polizistojo jeho ſedma ludowej njemdroſci wuſhawach. Nadpadníka, kotrež ſo wobſtajne pschecziwjeſche, ſwoje mieno wuſnac̄, polizajſki direktor Sironi, kotrež je prjedy polizajſki wyschici w Genua był, jaž anarchista Pietra Lega ſpoſna. Tutón je 25 lét ſtary, po powołanju ſo bliðarjem, ma pschimjeno Marat a k anarchistickim ſjenocženstwam pschitombuſha. Po ſwojim wuſnac̄u je wón rano do Romy pschitom, ſo by Crispia ſkonzował. Wón wobzowasche, ſo jemu njeje móžno bylo, ſwoj wotpohlad dozpic̄, a k temu ſtejeſche, ſo je anarchist. Crispī hě ſo hjes tym do depuṭertſkeje komory podał a jeje pschedkyda wupowjedał, ſchtož hě ſo ſtało. Šapóžlanzy Crispia wobſtupiſu a jemu ſbože pschejachu. Komorinu pschedkyda ſwoje pohóřſchenje nad nadpadom wupraji a w komorinym injenje pschejesche, ſo by ſo Crispia híſcje doſlo wózgnemu krajej wuſhawal. Kral Humbert ſwojego přenjeho generalneho adjutanta wupóžla, ſo by jemu jeho wobzowanje dla nadpada ſjewiš a jemu ſbože k temu pschak, ſo je njefranjeny wostał. Crispī je ſo wukraja wjele ſbožopſchejazych telegramow, hjes druhim tež wot němskeho khějora a hlaſe Caprivia, doſtał. S nadpadem je Crispī po ſdac̄u hjes ludom po naħladnoſci dobył, wſchudže, hdež ſo wón ſobotu a njedzelu ſjawnje pokasa, jemu lud cjeſćzowanja wopokaſowasche. Hac̄ pał budža nětko ſejm ſapóžlanzy jeho politiskim wotpohladom hóle pschecziwje ſmyſleni, ma ſo hakle wocžakac̄. W tu khwili híſcje žanych ſnamjenjow wo tym widjeſe njeje. Sa to ſažo ſe wſchelatich ſtron Italskeje powjescze wo nowych njemérach pschitomhadejza.

— W hamjowej enzyklizy, ſotraž ſo w blízšim časzu wosjewi,

hamž wschitkach czlowiekow bjes roszdżala kraja a razy i jenosci w wierze napomina; wón profy prawosławnych (griciski-katolickich), so byczo ho do zyla s romsko-katolickimi siednoscili. Wobrady a patriarchaliske privilegiye prawosławnych dyrbja ho sderżecz. Wobebje tole pschepróchenje szłowianskim ludam placzi. Banż slonczenie katolikow napomina, zkrwinstwim wyshchim bjes wumienjenja pochnudacz, a ho dale pschezimo swobodomurycsim fektam jako njeprzeczelam nabożne jenosce wobroči.

Zendżelska. W Zendżelskiej spodzivnyj saloni placzi, po kotrej zjo muž, hvož jemu mandżelska wumrie, se żotru swojeje njebočicze keje mandżelskeje wołenicz njeśm. Hijo wospjet je ho namjetowało, tuton salon szlénucz, tola pschezo podarmo, dokelz jemu w semjaniskim hejmje spanucz njedachu. Tak je ho tež někole sažo stało, wjetshina w semjaniskim hejmje sa to hložowasche, so by salon dale wobstał.

Rukowska. W wjetshim džele Ruskeje smieja lětza wurdadne dobre žitne žně. Duž budje tež se žnijemi wjazzy džela, a dželaczerjo ſebi teho dla nětko wjetshu mſdu žadaja. Pschi tym pał žito hnadženje tak tunje bylo njeje kaž lětza. Bud pschenzy 70 hacz 80 nowych pjeniegłow, pud majša 30 hacz 40 np. placzi. Niska žitna placzisna njeje w žanej poměrje s placzisnami sa wołenje po železnizach a s dželaczersej mſdu, kotaž 3 hriwny 50 np. — 4 hriwny wschidne wuczin. Venosy wulkoležomnoſcerjo ani ſyz njedadža, ale do žitow ſtot na pastwu honja. Wulkoležomnoſcerjo w Chersonskim wokrjezu ſtu ho na knježerſtwo s proſtwa wobročili, so by wojskow na žnjeniske dželo požalo a wěstu placzisnu sa wjetſki dželaczerjom postajilo.

— Bjes tym so ruske knježerſtwo w swojich nawjezornych pronyzach Němzam njebowoli, ſo ſažylicz, jím wone w Kawkaſu tež někole hſicze rad tunjo kraje pschenostaji. W polnózny Kawkaſu pola Madofla nad Terelskej rěku je ho w nowšchim čaſzu psches 100 Sachſow ſažydlito, kotaž ſtu wjetshu kruch kraja do swojego wobſzedzenstwa dostali.

Bolharska. Wo pschiczinach, kotrej ſtu i padje něhduscheho wſchehomózneho bolharskeho ministra Stambulowa wjedle, ſu hakle nětko wery hódne powjescze do wukraja dosče. Stambulow njeje panul jenož dla swojego njeſneſneho tyranſta, hlowna pschiczina ma ſo wjeli bôle w tym pytacz, ſo je wón zylu liczbu žonow a potrom swojich ſostojnikow ſawedl. Podawak ſe žonu a żotru ministra Grawowa bě poſlednia kapla w ſudobju bolharskeje ſezepſiwoſcze. Awstrijske knježerſtwo ſo bojſe, ſo nastawazh wětr niz jenož Stambuloma, ale tež Coburgskiego prynza wuwali. Duž ſo roſbudiču, Stambulowa woprowac. Po Stambulowym padze je ſo wukopalo, ſo je wón statnu ſažu wo wuklu ſumu pjenies wobkranul. So by swoje rubjenſtwo wěste měl, je jo do wukrajnych bankow poſožil. Hacz runje je Stambulowe paduchſtwo dopolkane, ſo wón tola teho njeboſi; pschetoz wón ma ſobuwinkow, kotrej z woli ho wěz ſamjelci. Stambulow wudawa, ſo je ſ tými pjenesami, kotrej w statnej ſažy pobrachuju, i ſpěchowanju „bolharskeje swobody“ zuszych diplomaticz a nowiny, bjes kotrej ſu w přenim riedze Winske a Peſchtke, někotre němſke, dwoje franzowske a jene italske, pschellid. Wschelake wudawki s „plšmowskeho fonda“ ſa 8 lět 4 milijony frankow wuczinja. W statnej ſažy pał psches 70 milijonow pobrachuje. Wěnjenja, ſo je Coburgski prynz Ruskij i woli Stambulowa wotſtronik, je cíſice wopacze; wón je jeho s knježerſtwo wotčiſheczak, ſo by ſebje ſameho na trónje ſdžeržał. Kaž hacz dotal, Coburgski prynz tež dale w Awstrijskej a trojſwiaſtu swoju najſylniszu podpjeru namaka. Duž je nadzija, ſo cíſice ſo wón s Ruskij wujednac, cíſice bjes ſallada. Coburgski prynz budje tež w pschichodze na awstrijskej stronje ſtejcz a na to ſedžbowac, ſo Ruskia na Balkanje žaneje ſamožnosce njeſdobudze.

China. Čorny mór, kotrej je psched měſazom w Kantonje wudhři, ſo pschezo dale roſſčeria. Džen wote dnja liczba khorych pschibera. Mór czlowieka cíſice njejabzy nadpanje. Najprjódaz czlowieka ſyma pschewosmje, ſalšy, paže a ſchija ſacéčkaja. Bory ſo myžle ſhubia, a czlowjet ſa 40 hodžin abo hzo předy wumrie. Želi ſo khory někotre dnj cíſci, wón khoroſcz i wjetſha pschewinje. Mór ſamo ſwérata njeſchepuschcz. W Kantonje ſtu 21000 wulich myſchi ſesberali a ſahrjebali. Wo ſatraschnej mozy čorneho móra njech ſcěhovazh pschitkab ſwědcz. W jeneſ ſwójbje wózom wobzobow ſ morom wumrie. Jenož malu holežku wón pschepuschcz. W nož ſo do teho doma paduch dobu. Wustrōzene džeczo jemu prasi, ſo ſmě wcho wſac, cíhož ſo jemu chze, jeli ſo jenož kaſheczje ſa morweju ſtarſcheju a bratrow a hotry kupi. Sso ſ kaſheczemi wrózhiwiſchi paduch tež holzu morwu nadendže, a bjes tym ſo wón ſhēz wurubi, jeho ſameho mór pschimnu.

Zeneje ſokoſche dla.

(Podawak ſ zyganſkeho živjenja.)

Enjes wyshchji ſchožat Wondrač ſedžesche w ſwojim wotſydanym stole, kiz drje bě něhdy čorne wobčehnjenje měl, a thlaſche nōž, kiz thero ſežejſche a na kotrej ſu njemake rohove hryle wotpoczoſachu, do ſežlntjenych aktowych popjerow.

To bě ſpobižnyj člewiek, tónle knjes wyshchji ſchožat.

Šežtro daloko wot njeho, ſploſchiwy psches wobloženje ſaſtarſkeho piſazeho blida ſhabdujo, ſtejſeke knježiti ſlužobník. Štejſeke tu runje, po wojetſku, ſ piatomaj hromadu, ružy pravidłownje po starej wotnoſhenej monturje ſpuszczęſo. Nimalo dohlo dyrbjeſche wón ſalle ſtaž, bjes teho, ſo by knjes wyshchji ſchožat ſa dobre ſpóſnał, jeno wołonik poſladnucz. Skonczenie ſpoſtojni ſo wón ſojačlicz a pomaku, ſwiatoczne a krucze wotprajic:

„Tutych zyganow mi wón jow cíepiecž njebudže — ſrosumil?“ ſlužobník ſo njehibnu a mjeſczeſche.

„Je dha wón něm? Tutych zyganow mi wón jow cíepiecž njebudže, ale wón da ſich wubicž hacz psches mjeſy naſchego knježitwa. ſrosumil?“

Šlužobník wosta hiſcheze pschezo ſměrom a njehibnu ſo.

„Ja jeho pschibicž dam!“ ſahadžesche nětko knjes wyshchji ſchožat, ſo roſhnewawſchi.

„Kaž ſo Wam, hnadny knježe, ſpodoba“, wotmoſwi ſkonczenie ſlužobník. „Kaž ſo Wam, hnadny knježe, ſpodoba, ale zyganjo wostanu jow.“

„So mi wostanu, hdyž ja njecham?“ roſnjemori ſo knjes wyshchji ſchožat. „Shto ſebi wón ſwazi, wě dha wón ſ zyla, ſ kím řečti?“

„Zyganjo wostanu jow“, wopjetowasche ſlužobník, kiz ſo mylič njeđa. „Jeje Jaſnoscž je poruczila. Jeje Jaſnoscž, naſhnadniſcha knjeni wjerchowka budje noworodzenemu zyganekmu džesecu ſmota. Ergo wostanu zyganjo jow.“

„Je dha wón wovrótñi?“ wuſypnu knjes wyshchji ſchožat.

„Ani ſ najmjeſcha, to je wela naſjaſniſcheje knjeni wjerchowki!“ wotmoſwi ſlužobník krucze.

„Wón drje ſebi mykli, ſo ſebi ja wot njeho taſke nječto, kaž mi a tebi nicžo, nařečecž dan? Ja? To ſo jara myli. ſrosumil? Hnydom poňdu na hród a woprascham ſo ſam knjeni wjerchowki. To by mi bylo! Jeje Jaſnoscž ſmota tutej drapje! Myžlach ſebi, ſo je wón mudriſhi ſlužobník, ale wón je tola jeno kruch drjewa!“

Kruch drjewa wosta ſměrom na ſwojim měſtne. Enjes wyshchji ſchožat bě wſchón njeſdry. Pytaſche ſo naſprjedy ſe ſchępiku tobaſa ſměrowac, potom dyri wo blido, piſhemjeta aktu w blidowym kaſhežiku, ſlečza potom a ſareji na ſlužobnika:

„Pſchepokasam ſo ſam, ſrosumil? Haj, pſchepokasam ſo a jeli ſo ſtem ſak njeje, potom derje ſa njeho njebudže. ſklyſhi wón? A nětko měj ſo ſ proča!“

* * *

W pschiomnym, na ſhinske waschnje pschipravjenym ſalonje, ſ kotrej bě ſražny wuhlad na knježi park, ſedžesche na poſhmurjenym popelbenju male towarſtwo.

Wjerchowka bě hospoſa. Wjerch ſedžesche we wołnje, wonjatu ſigaro padhajo a po ſdacžu na roſmolwu ani ſ najmjeſcha njeđiwojo, kiz bě ſa blidom, hdyž jara wſhely ſedžachu. Knježitwovy direktor Wudrač, mały ſaſadžithy mužik, farat ſcorunki, wuejet Tuchorſki, ſkonczenie ležny miſchr Lischka, kotrej nježiwaſy ſywaſche, pschetoz by najradſiſho ſchlat hrač, ale to ſo tola njehodžesche.

Wjerch njeſmeſche ztěje hſebady ani ſańcz, hwiſdaſche mjeſ roſmolwu njeležbny a hlaſaſche ſtajnje do parka.

Wjerchowka poſticeſche ſama čaj. Mjeſ tym mjeſeſche runje duchovny ſlowo:

„Wž ſebi mi myžlili nježiſtce, Jaſnoscž, kaž ſu tucži zyganjo Bohu ſwěrni. Ja ſam ſyム ho hakle njeđawno ſa ſylo hinaſhemu měnjenju nakaſal.“

„A kaž to, duchovny knježe?“ woprascham ſo wjerchowka, ſo požmewajco.

„Pſchitnje mi tu njeđawno zygan ſe mni a poſoži tolet na blido. Njepraji ani A ani B. Ja ſo prascham, ſa címu dyrbja te pjeniesy hycž?“

„To je ſ wudebjenju wascheho domu Božeho.“

„Chyž jemu pjenies wrózho dac, ale wón ſo krucze wobarasche. Duž dyrbjach jemu po woli hycž a pjenies pschivſac.“

„Też mi so sda, so to sli ludżo njejsu“, pscispolni wuczeń.
 „Ale w leżu njejsu jara wužitpi, njewidźimy jich tam jara
 „, rjeknu hajnik. „Hdżeż pscinu, tam je to widzecż, wupalene
 na, a drugħi hiċċeġe hōsċe.“
 „Ale sħto qżesħi f’ nimi sapoġecż“, snapxheċżejwi direktor, „jeli

"Ale jchto dżesz i nimi sapoczęs", snapsciezowi direktor, "jeli dżężeżcz krócz woteczeńs, pschinu jebnaty krócz sażo. Najlepje na nich ani njezdżiwacż. Hacż tu fu abo njeżju, jchto je to?"

„Każes direktor ma zyłe prawje”, wobkruciżi wjechowka, kwoj
s debrej khwilu krębajo, „dospołnje, a też ja bym we wéstym
klu jim dобра, tutym wbohím człowięcam; haj, bym też do teho
lika, so chę zorgansemu dżęsciu kmibiscę...”

„Knejes wyſyſhi ſchobſar Wondrač“, pſchiſſewi ſkuſobník
ivreju.

Psichijewenj hastupi, kloboko zo klonjo.
Richtó jeho sedzbu njemějše, won wosta ponížne pschi durjach
a wjetrowka wospjetowasche: „Boganskemu džesczau kmotsicí.

"Nadobne wotmyślenje, Jaźnoscz!" rječnu duchowny hnuty.

"Na, i najmiej'sha budże kusek fabawy", naspomni hajnik.
Wjercb bubnowasche symnie po wołnowej sklenicy.

Wysoki schozat Wondrat be we wulich wykosczech.
„Hej, nasz knies wysoki schozat!” sarecza skonczenie wjetrovka
nieho.

"Saknoſć — " miałotaſche Wóndraſ.
"Pozyńcze ſo jeno! Weſcie dha tež hiſo, ſo ſmějemy iutſie

edžen, žygansie kschčisna; knies farat budže kwyatu kschčeniu
zgělecz a ja bym kmotsenje pschijala. Wy hebi ani pschedstačic

„Sawerno, to je něčto jara žadne, jažna knjeni, ale do-
čeé“

„Kienes wjścisi schożat njeje zgħanaw jara dobry“, pjschiġomni ġownej f'krutym reñnym bħlokkom.

"Ja psichlokuju knjesej wylschemu schozarjej", praji lezny
hr, "mój budżimoj zyku węz wiele khatniščo . . ."

"*„Sso mylicz nijedac, Jaśniescę!“* napominaſche direktor. *„By-jo ſu dżę moħl rjez tez ludzo . . .“*

„Dobrý, ale jídlo vás nějaká!“ meškavce by měly využívat do řeči.
S tým pak bě snamjo date k hracju. Ssyděchu ho do hracja.

"Ale jak ręka dha po prawym tón sbożowny nan?" woprascha
sa khwilu knjes direktor.

"Hewak rekaja jemu Mischa", wotmolwi duchowny. "Dzeczo
że najśiserje po swojej jaknej kmotce Marija Eugenia rękać."
Dolischa rozmowa skubi się pschi tym so hęciu bracizn khétrn

* * *

(Skóncženje psichichodnje.)

Ze Serbow.

S Budys̄hina. Kńjes̄ hamtski hejtman tajny kńjez̄stwowy radzic̄el s Bezd̄chowic̄ je so wot 24. junija hac̄ do 22. julija na dowolu podał. W tutym czasu budżetaj jeho wot 24. hac̄ do 30. junija kńjes̄ podkręzny assessor hrabja s Lippe a wot 1. hac̄ do 22. julija kńjes̄ kńjez̄stwowy assessor Hanowskijastupowac̄.

— Do stych pukow je sandzenu hobotu pohoncz Vely s tudom-
neje aktzjowej piwotnje pschischol. Hdyz imjenowanym dzen s piwo-
wym wosom s „Hajnkownje” pod Menischonzem do Wjeleczina jebze-
sche, sa nim tsiu Wjeleczieno s rucznym wosom pschisiedzeczu a jemu
t lubu wospjet do piwowych wosa saložicu. Vely taſku njewusčnosć
ſakasa, na czož so czi Wjeleczieno do njeho dachu a jeho s tolšym
bręsowym hochorem se wschej mozu psches hlowu pjerzeczu. Možno,
so bych u jeho sabili, hdy budžicu na sbože ludzo s „Hajnkownje”
njepschischli, psches kotrymiz njelekañnizy roscęgelaču. Mjena biežkow
zu nashonili; duž drje ſudniſkemu hhostanju njewurdu. Vely
s wjele ranow krwawiesche a je dyrbial hnydom ſekatku pomoz pytac.

— W jenej forcijnje pschi mjałowym torboszczu so tele dny jedyn hóscz i pinczniu swadži. Pschi tym jej někotre kšiwobzaze wubma nawda, i cžinž so holza tak snenetri, so piwowu schlenzu shrabnunski ju na hosczej hłowie rossi. Hóscz, i krwju polath, i semi padze. Jego pszeczel pał, jedyn podwyszki nemskie mariny, se stoła skocziwski i piaszczu holzu do woblicza dyri, so so wona snak motasche. Pschiwolana polizija horzokrejn pinczniu saja.

— Sandženu žobotu čerjoda schulſkich hólzow po žitných vikach
čežnjeſche. S doboru žo wojazy ſ piſkazej hubžbu psches wiki do

kasarmow wróczichu. W nastatej czischczenzy jedyn schulski hólcejz pod kola kucze jeneho tudomneho lekarja pschinidé. Na wulke swoje pak hólcejz pschejedzenie niczo swadzilo njeje. Kuczinej kole běschtej jemu runje psches kribjet schlej, na kotrýz měsce s knihemi napjelneny tornister pschipazany. Tutemu swođownemu pschipadej ma zo džakowacż, so je cziscze bjes wobschlobzenja woteschol.

— W něčichim časů, w kotrymž litorj s běrnou bylnje rostu, je wuzitne na to polasac, so su litorj jéboje a so je teho dla nichc schézipac njezmě, kotryž ma bolaze porsty. Jená žona w Wehlawje, kotraž je sanđzeny tydžen běrnaze litorj s bolazym pořstami schézipała, je ſebi s tym krwej ſajéboječila a ſa někotre hodžiny po tym wumrjela. Pſchi teſle ſkladnoſci ſo tež na to ledzbiwie czini, so ſo běrnaze litorj ſkotěj dracz njezmědža dawac, dokelž tón husto na to ſkhorí a ſkwinje.

(Se žerbskeje počvlnizy.) Vjedro minjeneho vydženja bě runje tak njeleħmane, kaž předy. Njedželu a hrjedu bě vjedro tajše někakse, so mózachu počolkí ho do džela walic. Tola psche wjele mjedu tež ujenomakachu, hdyž je wo dnjo a w noz̄ syma. Měd nastawa jenož psches čzoplolu, a tu njejšm̄ měli. Schtóż je matki plahowal, tón hřeheže žanu woplodženu njeſm̄e, dokelž njemožachu mlode matki wuleťowac. Hłowne dželo sa počolarija budže, so sa tym hłada, so njebydu jemu počolkí hłodu wumrjele.

Se Zidowa. Podomneho 45 letneho pohonca řenjetu, tetryz
besche w ſlužbje pola tubomneho wósnika Hänsela, je 15. junija
nahla ſmijerz podeſchla. Wós pólbra pschewodžo bě w Maſchowje
do ſorčym stupil. Hyž bě ho tam ſa blido ſynul, na dobo ſe ſem
padže. Boža ruczka bě jeho ſajala a njeſabzy jeho živjenju kónz
ſciniata.

5 Budęteż. Niedzielu 24. junija tudomne wojskowe towarzstwo 25-letni jubilej swojego wobstacza święcęgi. Pochi tejsle składnoścęgi ho towarzstwowa rjana nowa chorągiew poświęcęgi.

Kumwalda. Sańdzenu wutoru je šo se jelesniškim čažom, kotrejž wokolo 3 hodžin do Ssředžneho Kumwalda pschijedže, wěsta Krieglowa pschejela. Snjesbožena w thěji, pschi jelesnizý stejazej, bydlesche. W mjenowanym čažku bě jejny poř na jelesnizu běžal; so by šo njepscjeř, bě jeho wona s njeje dele honila. Pschi tym bě šo řekopnuwski panula a řama pod lokomotivine koła pschischla. Jeje sranjenie bě tak straschné, so sa krótki čaž wumrje.

Š Njejsbaščez. W hrodže tudomneho kniežeho dwora kluži
sa kuchinskú holzu wěsta Emma Luisa Thomašez i Borsczež w Rös-
borkskim wokrježu. Ta je nětk do žaložneho pscheptytanja sapanula.
Pjatka 15. junija je na hwojim njemandzeliškim porobže hwoje
dzęćzatko, rjaneho wilkeho hólcza, psches nusníkowu dzěru do nusni-
toweje jamy dele panucz dała. Ta hjesbóžnoscz njewosta sapscikryta.
Ponidżelu na to pschiębzé hudnistwo i dwemaj lěkarjomaj ſiem na
pscheptytanje, pschi čimž ſo dpopołasa, ſo je to dzęczę ſiwe bylo a ſo
w tej jamie ſaduſzylo.

Súčasťa. Sankženu poňdželu popožnju je tudomneho
dzälaczerja Mateja Koplu nahla žmiercz pschi dzèle pschelhwata. Pschi domojkhowanju žyna wón horka na wosu stejo žyna nakkadowasche. Na dobo konzej nješabz satorhnuſtaj, tak so ho Kopla pschemali a dele k semi padže. Pschi tym ſebi čjelo tak žylnje pscherasy, so sa něotre wokomifki wudnyha.

Skałowa. W běhu pořechnění létov je ho w Łužicach vjele shromadzisnow wotbywalo, w kotrejch je ho na nisu rataťstwa, psches niske žitne placzisny nastatu, horko sfrozilo. W tydle shromadzisnach ho wsha wina na kniežestwo walesche; wone běše, kaj rataťsy puegownanszy ręczniży kwarjachu, se swojej złownej politiku sawino-walo, so žitne placzisny pschezo bôle spadowachu. Duż bě cim bôle sajimawe, ras druhé ménjenje wo pschicznach spadowanja žitnych placzisnow skylschez. W shromadzisnje, wot „Towarstwa Sderbstich Burów“ na minijenu njedželu tu powołanej, knies dr. Platzmann-Sajdowski wo někotrych pschicznach nětečiščich žitnych placzisnow a wo hrédkach ī wotpomhanju rataťskeje nusy ręczeshe. W swojim pschednosčku wón roskladowasche, so ho njeſku dla kniežestwoweje złowneje politiki žitne placzisny potumšile, ale dla bohatych žnjoj, kotrež su pořechniej dwě lécje we wšach krajacach měli, hdyž ſu žito wuſkywa. Pschi tworjenju žitnych placzisnow zlo do wahi njepada; placzisny ſo wjele bôle po poradzenju abo nje-poradzenju žnjovalo ſložuja. Pscheswědczazy dopokas wo tym je nam konfche lěto dalo, hdyž bě ho zlo na ruske žito na 75 hriwnow po tunje powyschilo. Hač runje tehdy s Ruskej ani zentnarja rožki abo pschenzy ī nam njeſčinidže, tola žitne placzisny pschezo huklischko spadowachu. Ruszy drje dla wyżoleho zla swoje žito w Němzach wotbyz njemóžacu, ſa to pak jo do druhich krajow wožacu a ſi nim

na świętoe żitne placisny czischczachu. Kawopak bęchu w létomaj 1880 a 1881 żitne placisny nimo mery wyższe, hacż runje tehdzy zło na zentnaż žita wjazy dyżli 50 np. njewuczinjeche. Tamtej leżce bęchu ho żne w połnóżnej Amerizy a Russej mjenje derje porabzile, a to bę s pschiczninu, so němcy ratarjo tehdzy swoje wurosczenie žito doszcz wyżsoko sapłaczene dostachu. Pschi netczischich nistich placisnach njeje ratarzej hiszczę trjeba, czornje do pschichoda hladacż a sadwelowacż. Sda ho, so fu samorſe kraje, lotrę Europy se žitom saſtaraju, wychinu žitoweho plahowanja pschekroczie. W połnóżnej Amerizy je higo wschon pldny kraj, na kettymz pscheniza roscze, wobszty. Hacż dotal tam trjeba njeje, volu hnsječ. Nětcole pak tam pscheniza, lotrąż ho woħeje w połnóżnej Amerizy plahuje, na wuzgħanej semi bjes hnoja wjazy njeroseče. Duż fu nuswani, pak diuħe pldy plahowacż, pak pjenesz ja hnōj wudawacż, s czimż ho pjenjeżny wunoscil s ratařstwo pomjenišči. W tu ħwili fu żitne placisny w połnóżnej Amerizy tak niſke, kaž hiszczę żenje prjedy w tutym lētšottku. Ratařstki departement w Washingtonje, laž ho tam ratařstke ministerstwo mjenuje, je teho dla ratarjam radziko, so bychu pschichodne mjenje žita wuħywali. S połodniſcheje Ameriki pschenizu s Argentińskieje dostawamy. W tymle kraju by drje ho rólništvo hiszczę wudoſpolnicż hodżlo; pschi tamniſchich stajnich politiſchich njemeraħ pak ho nětcole ani ratařstwo, ani induſtrijs roswieč njemōže. Indijskož žita ho njetrjabam pschejara boječ; pschetog tam drje fu żne druħdy jara bohate, častu pak ho njeperadža, tak so dyrbja s drugich kraju do Indijskej žito wosyż, so by tam lud hłodu njeumriſel. Awstriska, lotrąž nětcole hiszczę žito wuwoħuje, jo wscie bōrxi ja kroje hamżne wohyderstwo psche trjeba, dokelż ho w njej induſtrijsa fułiune roſſčeria. Taž bę ho higo prjedy prajlo, so se saklanskim złom spadowanju žitnych placisnow woharacż njeħodži, teho runja też niz se žitnym monopolom, taſkij bęchu jón w požlednim němckim hżegħstwowyem fejmje pschewiżowarju „swjaſta ratarjow“ namjetowali. Taſti monopol fu s zyla pschewiſcz njeħodži. Mały pospyst s kupywanjom a pschedawaniem pólnych wupłodów je loni sakse kniežerstwo seginilo. Pschi tehdomiſchej piznej nusy bę sakse kniežerstwo wulse hromady skotneje pizy natupiło, so by ju tak tunjo, hacż móžno, ratarjam pschedawało. Hiszczę dženha kniežerstwo swoje składy wuprōdnu njeje, dokelż wikowarju skotnu pizu bōrxi wjele tuńščo podtylkowacż, dyżli kniežerstwo. Jeli so kniežerstwo njeħi ratarjam, lotrąž jemu skotnu pizu wotkupiħu, kupyń pjenies nimo mery dolko poġċżawalo, njeħi wone hñadż s zyla nicż se hwojich składow wotbylo. Podobnie by też se žitnym monopolom bylo. Kniežerstwo by runje, jako żlini spekulantojo, wulse sumy šħubilo, a lud by dyrbjal kħostu sapłaczicż. Pschewiżemu spadowanju, kaž tež pschedawemu powyschenju placisnow moħħlo hñadż ho se sakasjanom wikowanja na termiże a wo differenzy napsħeczo dżelacż, tola pschewjele nadžije ho na to stajecż njeħm. Też nasciħim ratarjam ho hinal radzicż njemōže, hacż je Washingtonski ratařstki departement amerikanskim radžit: njeħużwajcze wjazy telfo žita! Nashe ratařstwo dyrbi ho bôle plahowanju skotu pschewiżowacż a teho dla na hwojich polach bôle pizne roſſčiny a podkopne pldy plahowacż. Pschi tym móže ho wotmjenjenje pldow tal ūrjawacż, so ho s tixm droħi pschewiżny hnōj s wulħe bżella naloġicż njetrjab. Pödla teho dyrbi ho ledziblīoſcż na selene hnojenje sħaqawacż. Hrōč, lotrąž k pizy nusny njeje, njeħi ho sawora. Nasymu njeħi zo něħħto polow s hrōčom abo nasymskie woku poħżeje, něħħto polow pak ho poħnoji a njeħi ho na to pschihotuje, so by ho jahe w naleču s měschanej pizu wobħylo. Ratarjo njeħmiedža s wocżow pschewacż, so dyrbja pschewo tello pizy na skadże mēcż, so njetrjabasa droħu pizu s wukraja kupywanacż. Leħo dla też njeje radzicż, hnydom licħbu skota powiessħacż, jeli jo fu muħħadu na dobre pizne żne. Njeħi radħo pizu na skadże leżi, hacż so ratař, hdyż pizu wuħidje, wjele pjenies ja zuse pizne kħedki wuba. Se žitow nětcole woxi a jekämien najwjetshu placisnu dżerżej. Dobry jekämien ho bo diwarjuw pschewo pyta, woxi pak ma mjenje konkurrenzy, dokelż jón s Ameriki k nam njevoža, a jenoż Rusa na nashe wliki woxi segele. Kęcznik hwoje wjeħsele nad tixm wupraj, so w Hornnej Łużicy lētħa woxi a jekämien rjanaj stejtaj, runje kaž dżeczele. W nastupanju plahowanja dżeczel a woxi pschewom, so dżeczel roscż njemōže, hdyż ho rola s kalifom a fosforom abo s kalkom, s hródźnym hnojom pschemišhanym, njeħoħnoji. S plahowanja skota ho hodži wjele wjazy wužiħta cżahnuċċ, hacż ho to s wjeksa l-ħawa. Tak na pschewiżku bur, lotrąž ma 15 dejnejx kruwów, s lotrąž kħadda w pschewiżku wissħednej 7 litrów mlaka dawa, se skota lētnej nħadż 2700 hrōčow wuwiķiġi, hdyż ho placisna litra mlaka se 7 nowymi pjenjeżkami wobliegi. Porjed jemu bur, lotrąž hwoje mlaka do mlaka njeħi pschedawa,

sa liter mloka 10 np. dostawa, tak so jeho mlekovy wunoschki wob lato nenhde 3780 hrivnow, po tajsim psches 1000 hrivncw wjazy, wuczyni. S periedzenjom nascheje howisajeje razny so dejwo jeneje kruwy wob djen na 8 litrow powyszych hodi, s cijmz wob lato wunoschki s 15 kruwow na 4280 hrivnow sroscze. Rechnik dale napominasche, so dyrbti so na to skutkowac, so by nemstki khedzorstwowy bank na ratakske lezemnosceje po runje tak niskej dani pjeniesy wu- pozczerwak, po kotrej je na psckissad bohatemu zdowiskemu pjenieszniku Bleichrdderej a druhim podtykuje. Knies hejmstki sapozhlanz Kolka, kotryz bē shromadzisnu weterow, kniesej dr. Blatzmannej sa jeho sa- jismow powuczazy pschednoschki wutrobny dzak praji a pschitomnych napominasche, jako snamjo pschiposnaca a dzala se stolow stanucz. Pschi debacze, kotraż so k pschednoschkej pschisamku, knies dr. Blatz- mann roskladowasche, schto su stoflate tarify. W lécze 1891, hdyž behu žitne placzisny wujadnu wykoscz dozpili, kniejerstwo nad- behowachu, žitne glo ponizic. Dokelz mēsjeche tehdv dzekawy lud woprawdze dla drohoth pschiczinu skorjic, kniejerstwo na to waschnje pschitrojenje žita do Némzow polögi, so placzisny sa jeho woženie po železnizach ponizi, a to na taise waschnje, so ho placzisny cijim biele potunischiku, cijim dale so žito po železnizy wjesesche. Nékole su so stoflate tarity, dokelz su žitne placzisny spanule, sažo sbéhnule. Dale jedyn pschitomny ratac méniesche, so je khedzorstwowa kaſa s tym wjese schkodowala, so su so po nowej złownej politzy dokhody z złow wo wjese miliszenow hrivnow premjetischile, kotrej dyrbja několikawidawario nawdawac. Knies dr. Blatzmann k temu snapscheczini, so bychu dokhody khedzorstwoweje kaſy hiszczë méniesche byle, hdyž bychu nemiske mjesy s wykolicz zlom ruszemu žitu sawrsene byle; pschetož potom s duskeje s zyka żaneho žita wjazy do Némzow wu- wosyli njebychu, kaž dzę je so to lont stato. Dokhody se žitnego zla su pak tež teho dla pooglednije dwie lécze wotebjerale, dokelz je w nimaj w Némzach wjese žita narostko, tak so njeje nusne bylo, sa nemiske wobydlestwo žito s wukraja kupowac.

S Draždžan. Nashe druhe lětusche herbske kemšchenje mějesché
žo sanđżenu schwórtu njedželu po žwjatej Trojizy pschetwarjenja
kschizneje zyrkwe dla w dwórskej zyrkwi, kotraj Sofijina zyrkej rěka.
Spowiednu wuczbu mějesché knjes farat lic. theol. Imitj s Hodžią,
prédowanje pak knjes farat Vrósak s Hrodžischcza. Spowiednych
ludzi bě 185. Blízsha nascha herbska Boža klužba 17. njedželu po
žwjatej Trojizy, to je 16. septembra, směje žo tež sažo w Sofijinej
zyrkwi, dokelž tehdy pschetwarjenje kschizneje zyrkwe hishcze hotowe
njebudze.

Jedyn wiedrawstojny je jenym faktum nowinam sczehowaze wesczenje wo wiedrje pojkal. Hacj dotal je wone trochu trzechlo, s czimz pak ho nieprasi, so budze tez w psychodze jeho wesczenje prawe. Wone ma ho talle:

Mjane vjeđro.		Ponrđene dan a Lođe dečkiziti.		Sgylnitje dečje vjetra ē njemjebrami.		Mjane vjeđro.		Ponrđene dan a Lođe dečkiziti.		Sgylnitje dečje vjetra ē njemjebrami.		Mjane vjeđro.	
Međa.		Junij.		Julij.		August.							
25.	26.	1.	5.	23.	2.	13.	1.	14.	6.	11.	27.	1.	1.
27.	30.	2.	6.	26.	3.	16.	6.	16.	7.	12.	29.	2.	2.
28.		3.	7.	29.	4.	23.	14.	17.	8.	13.	30.	3.	3.
29.		4.	8.	30.	5.	24.	15.	18.	9.	15.	31.	4.	4.
81.		16.	9.		7.	25.	28.	20.	10.	11.	12.	13.	5.
		17.	10.		8.	26.	30.			11.	12.	13.	27.
			11.		9.		31.			12.	13.	14.	29.
			12.		10.					13.	14.	15.	30.
			13.		11.					14.	15.	16.	31.
			14.		12.					15.	16.	17.	19.
			15.		17.					16.	17.	18.	21.
			18.		18.					17.	18.	19.	22.
			19.		19.					18.	19.	20.	23.
			20.		20.					19.	20.	21.	24.
			21.		21.					20.	21.	22.	25.
			22.		22.					21.	22.	23.	26.
			24.		27.					22.	23.	24.	28.

S Hornjeje Borscze. Vjatki 15. junija je ho 13 létka džewka tudomneho dželacžera Hohenauzena na Drážžanskej drózy, hdyž po njej s džecžazym wosom jézgesche, wot jeneje kucze pschejela. Wbohzej holzy je ho pschi tym hlowa czeško sranila; bjes druhim je ho jej czelechno dwójzy slamało. Po lekarzowej pschilaſni ſu ſnjeſboženu na druhu džen do měſčezanskeje heſtejne dowjeſli, hdyž je ju njeſdželu ſmjerč wot jeje boleſćow wumohla. Bohoneča, kotrež je holzu pschejel, hac̄ dotal hiscze ſuſlēdžili njeſju.

Se Ščibioje. Schtôrlik tydženja, 14. junija, w noz̄y w 11 hodžinach w kólni tudomneho bura Mateja Kukli wohen wudhy, kotrež ho na hródź wupſchestrje a wobej twarjeni do procha a popjela pschewobroči. S napscheza bydlozy ſužod Hadam, kotrež w mjenowanym časzu hiscze njeſpasche, ho wohnja hnydom dohlada, hdyž ſ kólnje wutadže. Duż Hadam hnydom Kuklez ſe ſpanja wełacz džesche, tak ſo bě možno, hiscze ſlot ſ hródże wutwieszc.

Se Sprejz. Ščidženy tydženj je ho dwelétny hólcz tudomneho živnoſčerja Budarja na dworje w luži, ſ deschčowej wodu na bězanej, tepil. Budarjez mandželskaj ſo cžim bōle wohlarujetaj, dokelž bě hólcz jeju ſenické džecžo.

Sa naſch ſerbſki dom

ſu nam dale pschipožali:

l. W. Nowy, ſtud. w Barlinje	1 hr. — np.
l. B. Nowak " "	1 " — "
l. B. Gattig " "	2 " — "
l. H. Rieſe " "	2 " — "
l. G. Gachman " "	1 " — "
l. Hana Panachez w Budyschinje	2 " 50 "
l. Hana ſwudonjena Taltowa w Budyschinje	2 " 50 "
l. M. M. w Budyschinje	3 " — "
l. J. Kral w Nadworju	4 " — "
l. Jurij Wicžka w Hodlerju	3 " — "
l. J. Nekela w Hodlerju	2 " — "
l. Krecžmar w Měrkowje	3 " — "
l. Mižnatka w Nadworju l. f. Ihof.	3 " — "
l. J. Kubasch w Khaſowje	3 " — "
l. J. Mička w	3 " — "
l. J. A. H. Grülling w Lusy	1 " — "
l. J. Schmiedel w Lusy	1 " — "
l. M. Al. Wollmann w Lusy	3 " — "
l. J. Wrobl w Lupoj	3 " — "
l. J. Dowka w	2 " — "
l. A. Pilk w	— 50 "
l. Lejnertowa w l. f. f. Ihof.	— 50 "
l. Hana Borsczez w Hodžiju	1 " — "
l. Lovacž	1 " — "
l. P. Kozor	1 " — "
l. Matej Wicžas	2 " — "
prjedy bě ſo nahromadžilo	17,079 "
	74 "

Hromadže: 17,131 hr. 74 np.

Renes ſtud. Nowy w Barlinje je do Macicy ſaſtupiwschi na lěto 1894 4 hr. ſaplačil.

Wſchē dotalne dary ſym ſózdy tydženj poſtađnikoj M. S., knejef pſcheturzej Mjewrwe w B. wotedał a podžakuju ſo wutrobnje ſa nje w mjenje Macicy Serbskeje.

Bartko, pſchedſyda twatskeho wohjerka a ſarjadowat Macicznego Domu.

Přílopk.

* Naſtarša Lipſčanſta a ſakſka kheſejownja lěta ſwoje 200 lětne wobſtace ſwječi. Wona je ſo w lěce 1694 wot wěſteho Chrystoſa Lehmanna ſaložila a wotewrila. Tež kral August ſylny je ſebi w ſwojim časzu w njej ſchaku nomeje „ſchemczej“ barby bruneje iuſčit“ porjedžic daf. Ta je jemu tak ſlodiſta, ſo je nad kheſejownymy khežnymi durjemi ſamjentne ſnamjo kheſej viſazeho Turki ſamurjowac̄ daf.

* Kunjež je ſawrjenje a ſamknjenje ſamotnych džecži do jſtvy hdyž wjele njeſvoža načinilo, ſo tola wſchelazy ſtarſci pſcheto hiscze teho njeſtoſta. Tak bě tež w Byhalni dželacžerjowa žona Th. ſwoje džecži do jſtvy ſamka a ſo na krotki čaž ſoſhalika. Džecži ſebi ſapalki wſawſchi pod kožo wohen ſaložichu. Hdyž ſo ſtwa runje palic̄ pocža a ſo ſ kurom pjeſnjeſche, mójeſche na dobre ſvoje tón ras podružniza, kž bě ſo na kur dohladala, wjetſche njeſvože hiscze wotwobročic̄.

* ſo džela puſcheženi piwatzy a bětnarjo w Barlinje běchu nježeln

wulku ſhremadžisnu do konkordiasalow ſwoſali. ſo zyla bě ſich ſedom 220 pſchischi. Wſchitz běchu khetro ſtrukleje wutroby. Wjetſchina w ſwojich réczach wobžarowasche, ſo ſu jich towatschojo tak mało ſa pſchewodženje boykotta ſhorjeni. Woni ſu mjenuzy wobſamkli, ſo žadyn ſ nich te hosczenzy wopytowac̄ njeſmē, kotrež hſopodarjo ſ ſich piwatenjow piwo hjeru. Taſtich hosczenzow je w Barlinje 319. Wſchitke ſu někto mjenowanym dželacžerſam ſwoje ſale ſamkli a piwatenje ſu jim ſich ſchłodu ſ 300,000 hriwnami ſarunali.

* W ſhorjelskim wokrjeſu ſu jeneho žandarma ſlonzowali a jeho czeļo w jenym žitnym polu ſhowali. Mordarja hiscze popadnuli njeſju.

* W jenym Hamburgskim domje ſu kaſchcziſ ſ wopacžnymi bankowkami ſajeli. Khetro reſſcherjena powjesci, ſo ſu hido milijony wopacžnych papjerjaných pjenjes bjes ludom, njeſe werna, runje tak je naręčana węz, ſo je wytchnoſcz 120,000 hriwnow na wufleženje ſebakow wuſtaſila.

* W Eislebenje je pjaný dželacžet ſo ſwecžazu petrolejowu lampu do ſwojeje žony cžihul. Žonina draſta ſo ſapali a žona ſo ſmjerč ſtraſhne wopalı. Njeſraſnik ſo wo haſchenje ſ zyla ſtarak njeſe. Tu ſežo widžimi, kaf ſaplenz cžlowieka kaſy.

* Woda rětli Wizly je w Ruskej, kaf tež w Pruskej pſches brjohi ſtupila a daloko kraj powodžila. Do jeje nižinow hiscze wulka woda dobežila njeſe; duž tam někto ſ pomožu woſakow trawu domoſ ſhowaſa. Žito na polach ſ wonka haſzenjow pola Graudenka maja ſa ſhubjene. Tež Wodra ma wulku wodu. W Racžiborje bě woda 5 metrow pſches porjadnu wyfkoſcz ſtupila. W Wodrje morwy ſlot a wjele hyyna pluwa. W Racžiborje je wjele lubi ſwoje hydla dla wulkeje wody wopuſtečic̄ dyrbalo. Woda hido ſ ſeleſniſkim naſypam doſaha, cžehož dla je wobkhab ſ džela pſcheturhneny. Woda je wjele mostow podtorhala.

* Veterán Savin, wo kotrehož starobje ſo njebamno ſečesche, je wjele naſhoniſ. W lěce 1792 pytaſche ſwojeho nana w Versaillesu. W Parisu ſo tehdom rěti krwě pſcheliwachu. „Hido je ſo wot tamneho podawka hem 100 lět“, džesche veterán ſ ſenemu dopišowarjej, „tola mi tamny žalohny čaž ſwje pſchec wocžomaj ſteji. Szym mór w Egiptowskej widžał a pſchētrał, kaf tež wojniſke hroſnoſeſe w ſchaniſkej wěch ſwěd ſoſanja wulkeje armeje, dyrbju pak prajc̄, ſo běchu tele podawki jenož ſnadnuslike w pſchirunaju ſe ſeptembrovymi dnjemi ſ lěta 1792.“ Tele dny ſtracha Savina wopuſtečiſhi, ſemu wobej ſtarſej rubiwiſhi. Jaklo dobrowolník bě wón ſobu na Napoleonově egyptowskej expedizi a wojowasche 1805 pola Austerliž a w pſchichodnym lěce pola ſeny. Jaklo Napoleonovy pſchewodžnik wón tež Barlin wohſada a ſ jeho pſchewodej ſluſteči, hdyž Napoleon Vjedricha Wulkeho row wopnya. Wón pſchihladowasche, hdyž khežor ſebi kralowy Vjedrichowy mječ pſchizpi a ſwoj na kaſchc ſoloži. W wojniſe ſe ſchaniſkej, hdyž ſebi rjad čeſtneje legije ſa wutrobitoſeſ ſola ſaragoſkeho wobleženja dobu, jeho jateho do inkwiſiſneho jaſtwa ſabžichu, ſ kotrehož wón ſe ſwojimi towatschemi ſbožowne twochnu. Nimalo mějaz dohlo cželanzu w horach woſkolo bližachu. Po Napoleonovym naſalu do Rusleje Savin ſ ſecžemu ſorpjeſ pod roſkarem Marschala Micy ſluſteči. Wón doſečeje hac̄ do Moskwy a pſchētra ſobu Napoleonovy wróćoſzah. Pola Vereziny mějeſche woſy, na kotrež ſo hlowe woſklowe pjenjesy, něhdze 4 milijony frankow, wjeſehu, pſches móſt pſchewodžec̄. Hdyž běchu woſy w ſrjež daf, ſo móſt ſ nimi ſlam a konje, ludžo, woſy a kanony ſo do ſolmow walichu. ſ konja wotcžiſnjeneho Savina ſcžehowazh ſud ſ brjohej na ſad ſcſiſcze, hdyž ſo hido ſoſakojo poſaſowachu. Ženož temu, ſo ſo rukſi general Waltow do wežy měſteče, mějachu ſo wobdaci ſranzowſy wojezy ſa ſwoje ſiwenje džakowac̄. Naiprjedy Savina w Saraklawje, poſdžiſho w Saratowje ſawrjeſu, hdyž ſebi ſwoju domiſnu ſaloſi.

* W Wuherſkej ſu ſ nejpſchewazym deſhežom rěti wjele wody nabýke a pſches brjohi ſtupite. ſ Preßburgu pižaja: Pſchezo hōſe ſhobſte powjesci ſ Waagſleho doła pſchihadžeja. Hdyž bě 19. junija woda troſhku ſpanula, ſo w noz̄y 20. junija ſ ſtva deſhež lec̄ pocža, kotrež wulhowanske dželo woſakow poſežowasche abo ſ zyla ſadžewa. Pöbla Waggi je tež körſta rěta wutupila. Blisko Lipa-Szent-Mikloſa je ſo wjele cžlowjetow w torhazych ſolmach tepilo. Wjele ſtow burów bě hac̄ do kolen w wodze ſtejazych widžec̄, dokelž běchu torhaze ſolmy ſich domy ſobu storhale. ſe wſchē ſtron wozyrobu proſcha. Želi ſo hōſy pomoz wo wobſchérnej měreje njeſchihadže, ma ſo wocžakac̄, ſo w powodžených ſtronach hledowý tyfus wudhy. Staſnje powjesci pſchihadžeja, ſo khež ſapabuja a ſo ſo pola powodža. W wulkiſaj ſhomaj Beszterce a Strayžo ſu wſchē twarjenja wotpławjene. Wobvulerjo ſu ſebi jenož nahe ſiwenje wulhowali. Kunje tak je wjele druhich wſow powodžených.

* Kóždy džen ma swój krewawny skut, tak ho s Halle piše. Sobotu je někto wěstu Beckerku na sňawnym polu sklonzowal a hacz na njeprónacze roskartowal, njedzeli je wěstu Dölauku s jeje kydom-lénej džowczejku se hekeru hacz nanajhórje frant a pojedzeli je w bliskim Radewellu jenu wilewazu žonu sklonzowacj spytal. Mjes Radewellom a Ummendorfom — na Besenských ležomnosćach — je njeſnaty njedocinck do žonskeje draſty ſababjeny jenu wilowatku nadpadnul, ſo by ju sklonzowal. Žona w ſwojim sadwelowanju wo pomoz woſaſe, ſwoj korb wotcizhnu a žadlawej cęklu. Hnydom ſo džewecjo Hallzy poliziſto w zivilnej drage na konje ſehydachu a ſo s mnogimi kriminalſkimi ſastoſnikami na měſtne, hdyz bě ſo žadlawosć ſtaſa, podachu. Tež kompanija pěſchow bóřih na to měſtne wuczeſe. Bohuſel pak wſhem njeuwstawaſym prázowanjam, moſkebje tych jěſdnych, kotiſ ſaſhionem ſkled hacz bliſto w Merſerurgej a Gorawie ſzéhovachu a ſóđu jenož nekaſ pedhlabnu ſhownaku pſcheptachu, možno bylo njeje, žadlawza ſaſkapanuc. Tola pak ſo hiſceče pſchezo ſamo w nozy ſa njelerahniſom ſkledzi. Ludowa roſhorjenosć je njevopisajomna. Preñi statny řečnik w Halli je 1000 hriwnow na wuskuſhenje a ſajecze teho ſluczerja tamniſkich naſnowiſich mordarſtow a mordarſkych nadpadow wustají. Sjawnie je, ſo je to jena a taſama woſoba, ſotraž porunjo brjuchyrojerje. Taſeſte čertowſte njeſlutiči, na czož wſhelle wobſtejnoscze poſauſa. Beckerznyemu cęelu bě draſta runje tak ſeſbehana, kaž dwěmaj hido před ſamakanymaj žonskimaj cęłomaj. Beckerzny cęelo je žadlawje ſwohižene, nekotre džele jeje cęela pobrachuju, duž ſo ſda, ſo je ſebi je mordar ſobu wſal. Po nowiſtich powjeſczach ſu dundaka ſafeli, na kotrehož tulca, ſo je njeſlutiſ ſluczil.

* Hamſki ſudnik w Frankfurcie n. M. je ſa na duchu ſhoreho ſpōnath a je tu ſhwili dowolu ſu wuhojeniu dostał. Pſchicjina ſu temu bě, ſo je wón bjes wſheje winy jeneho knjega, kotrehož njeſnajech, jeho ſetkarſchi na ſjawni dróſh ſe ſwojim ſijom pſches hlowu praſnul. Nastate pſcheptanje ſu temu dowiedze, ſo ſo jemu jeho ſluczenje duchowne ſhoreſce dla pſchizpic njehoži a woſkrefen ſyſikus woſkruſi, ſo je jeho blud ſafaſ, w kotreymž ma ſa to, ſo jeho pſcheſczechuju a ſo je ſa wopor ſwojich pſchecjiniſkom.

* W Mündelsheimie pola Mannheima bu ſobotu jedyn woſniſ, pſches ſelesniſu jědžo, hromadze ſe ſwojej ſchęſzlennej džoku wot czaha pſchejedzeny.

* (Pož do ſkopa pſheměnjeny.) Wónbano bě ſo rěſnikoj Leyrej w Enſkirchenje zuſy pož pſchidat. Rěſnik pſa ſoreſa a jeho mjaſo jako jehnaze mjaſo roſpſcheda. Wěz ſo pſheradži a rěſnika ſu někto dla kranjenja pſa a dla pſcheturpijenja zyrobneho ſalonja ſu jaſtu na 8 měſazow ſahudžili.

* W nozy wot 5. ſ 6. meji je ſjebana mandjeſſka mužowu pſchitožniſu w Mühlhause ſkonzowaſa. Tam hido 10 let doſho Vjedrich Vjezerz mandjeſſkaj hromadze bydleschtaj. Muž ſebi witoru ſwoju něhdusku ſubku, ſi mjenom Volze ſobu do domu pſchitvujedze a jej pödlansku ſtu pſchipolafa. Jebo ſona to pſtwinſki ſo ſu i njej do ſtvy poda, hdyz bě wona wužnula. Tam jeje ſmachi pſcheptarſki ſwojeho mužowu fotografiu a jeho ſiſt namala, ſi kotrehož ſo pſchevěcji, ſo hiſceče ſe ſobu ſubkujetaſ. Duž ſo hnydom roſbudižiſki ſebi po mužowu britej dviſidze, ſi kotrejz Volze ſchiju pſcherenju. Ma to ſo ſama poliziſti pſchepoda.

* W Męzu je roſlaſowazý general kantinam palenç pſchedawacj ſakafal. Někto tež je měſtečanska poliziſta wſhem korcžmarjam pſchiporucila, ſo woſakam žaneho palenca do domu pſchedawacj njeſmeđa, jenož tak wjele palenca je jim woſakam porjedzeč dowolene, kaž wjele w korcžmje ſamej wupiſa. Kotryž korcžmar pſcheſciwo tutej poruczoſceči, ſjoneſſiju ſhubi.

* Najvjjetſche myto ſa namaſanje ſhubjeneho džescza drje je Amerikanka, knjeni Webster ſontling, wuſtajka, ſi tym, ſo je temu, kži jej jejneho ſyna, kotryž je ſo, hdyz bě ſo na krótki čaž w bliskoſci Pariza na ſeleſnizu podaſ a ſo domoj njevróčiſ, ſaſo pſchitvujedze, najprjedy 25 000 frankow a, hdyz to bjes wuſpečha wosta, 500 000 frankow ſhubita a ſawěſcječ dala, tu ſumu w Münroe-owej hanžy ſapoložiwiſi.

* W Barcelonje ſebi jedyn ſajaty anarchist duchowne ſe ſadaſe. Hdyz bě tón ſu nim w kletzy ſam hromadze, ſo jaty na jeho wali; wuſwaja jeho, wuſleſe jeho duchownu draſtu a woblecze jeho ſwoju ſamku ſu jaſtu. Na to wón w měſtečnej drage ſu jaſtu cęklu, roſrēčowasche ſo ſu wojetſkim ſtražnikom, napominasche jeho, pſchezo na ſwojich pſchedstaſenych poſklučacj a potom ſwoju ſtronu wotendze. Hacz dotal žaneho ſkleda ſa cęknjenjom ſamakali njeſju.

(Bytwinſte powjeſcze ſladaj w pſchitoſy.)

Wosjewjenje.

4. junija 1894 je na Židowje wobſedzeſ parneje mlóčzajeſe maſhiny Jan August Litter, kotryž bě na poſled w Budyschinje ſu bydlem, wumrjal.

Po žadanju ſawostajenſtweho ſaſtupjerja ſo ſu tutym doſigny Litteroweho ſawostajenſta napominaju, ſo bychu, jeli ſo ſhedaſ ſo ſudniſkeho woſkutorjenja ſmituſ, hacz na najpoſdzischo

1. juliſa 1894

dolžnu ſumu ſu ſudniſkemu depoſitej bjes ſhotoſ a porta ſaplačiſili.

Teho runja ſo wſchitz, kotiſ maja žadanja na mjenowane ſawostajenſtwo, napominaja, ſo bychu je rucze pola podpiſaneho ſawostajenſtweho ſudniſta wosjewili.

W Budyschinje, 16. juniſa 1894.

Kralowſke hamtske ſudniſtw o.
Philippi.

Dobrowólne pſcheſzadžowanje.

K ſawostajenſtu Jana ſtrakovſkego, 29. meje t. I. ſemrjeteho, ſluſhaza maſa ſahrodiſka ſjwosć cžiſlo 7 wopalneho kataſtra, fol. 7 ležomnoſtneſ knihow ſa Kortnizy, 5 akrow, 200 □ prutow wulta, ſu 104,97 dawſkimi ſenoſcemi pocjezena a wot wjeſhnych grychtow na 5950 hriwnow takſerowana, ma po žadanju herbow tudomne hamtske ſudniſtvo

shtwórtk 5. juliſa 1894 pſchipoldu 1/21 hodžinu

na měſtne ſamym w ſjwosći 7 wopalneho kataſtra ſa Kortnizy ſjawnje na pſcheſzadžowanje pſchedawacj.

S poſaſanjom na wuweſchenki w Budyskim ſudniſtwe a w robydlenju wjeſhneho ryktarja ſ. Jana Scholty w Kortnizy, kaž tež w hoſczenju w Grodziskiem wihaze, ſo na kupjenje ſmyſleni proſcha, ſo bychu ſo w poſtajenej termiſi w mjenowanej ſjwosći w Kortnizy ſeſčli.

Kralowſke hamtske ſudniſtvo w Budyschinje, 20. juniſa 1894.

Jaeger.

Wulke wupſchedawanje.

Ola kupjenja fabrikſkeje ležomnoſce ſe mojich pſchowych klamach na ſerbſkej haſy 10 wupſhene a njeupſhene ſonjeſe a džecjeſe klobuki, unjaze a hoſcze klobuki a ſtaré modowe wězy do čiſta wupſchedawam.

Šměſhniſe tunje placzisny.

S počeſzowanjom

Martha ſenkowa, na ſerbſkej haſy 10.

Parny rěſak a hěblowarňia

M. Kunz w Budyschinje

webſtara naſtuńſho a najruečiſho:

fosty, deski laty, tramy, ſchwaty a hraniče drjewo we wſchech wumrach. Hěblowanske, ſlobjaze a ſocjerſke dželo, kaž tež rěſanje po mſdje ſo po najnižſich placzisnach tunjo wuſjedze.

Lětuša hłowna zhromadziszna M. S. mjez druhim tež to přeče wupraji, zo by so jejny něduši **přirodo-spytny wotrjad** z nowa założil. Džiwajo na to po poručnosći prošu, zo bychu čisami kk. maćicarjo, kotriž chcedza ze sobustawom założomneho wotrjada być, mi to bórzy dobrociwje wozjewili.

W Budyšinje, 22. junija 1894.

K. A. Fiedler,
wyšsi seminarški wučeř.

Na přichodnu srjedu postajene posedzenje twarskeho wubjeka M. S. změje so druhi džeń, kotryž so pozdžišo wozjewi.

B.

Pobocžne Towarſtwo Sſerbskich Burow w Małym Wjelkowje

změje njedželu 24. junija popołdnju w 5 hodzinach zhromadziszu, w. kotrejž ma ſo pschikupny hnój ſlasac̄. Pschedkystwo.

Towarſtwo Sſerbskich Burow w Rakezach

změje njedželu 1. julijsa popołdnju w 5 hodzinach ſwoje pořebzenje. Skasana ſhumſtñych hnójow ė na ſymfem ſywej, hrócha, woli atd.

Mo bohaty wopyt proſhy

pschedkystwo.

Müllerez hosczenz.

Fotoplastiski panorama.

3. njedželu:

Rieviera.

50 kraſnych wuſladow na Marseille, Toulon, Nizza, Monaco, Monte Carlo atd.

Pucžowanje 30 np., 5 kartow 1 mk.

Czysty valenç litr po 28 a 30 np.,
ßlodki valenç litr po 55 a 60 np.,
likery wſchelakich družinow litr po 80 np.,
w czwicach tuńſho,

rjane wotležane zigary

100 ſchtuk po 240 np., 280 np. a 340 np.,
25 = = 65 = 70 = a 85 =

porucža

Carl Noack na žitnej haſy.

Moja pschedawańja hižo wot lěta 1864 wobsteji.

Fotografowánja C. Beutzschela w Budyschinje

36 na ſwonkownej lawſkej haſy 36

porucža ſo ē fotografiowanju portretow, hromadnych wobraſow, tablowow, tež ſ wonka doma ſa towarſtwa a ſhule w kóždej wulkosći pschi najlepšim wuwjedzenju po najtunischičh placzisnach.

Witna wulkosz hižo po 3 mk. $1\frac{1}{2}$ duž. a po 6 mk. zlyh duzent.

Powjetſchenje po kóždym wobraſu haſz do žiwjenſkeje wulkosze.

Fotografowánja po 1 ſkhođe wſcheduje wotewrjena.

Qubi Sſerbja a Sſerbowlki! ſkladujecze
dary ſa „Sſerbski Maczicžny Dom” a ſa
jeho thoſejowiju!

Sſwoj wulski zigarowy ſkład

porucžam česceženym Sſerbam dobrociwemu wobledžbowanju.

Dokelž ſo na zigarы wulſteju a je w wulſich, dobru ſhwalb mějazych fabrikach tunjo kupuju, je mi možno, je knieſam hosczenzarjam a ſchopſchedawarjam kóžde ſto zigarow ſa hotowe pjenjeh po fabrikach placzisnach wotedac̄. S pocžefcowaniem

G. B. Kohl w Rakezach,
kolonialtworowe, tobakowe, zigarowe a spirituſzowe
ſklamy.

Najlepſche koſhy:

Herkulesowe koſhy,

njepſchetrjechene po hōdnoſczi a rēſu, porucža

B. Fischer na žitnej haſy.

Fotografowánja Apollo!

Richard Huth

w Budyschinje

na ſherbskej a ſchuleſkej haſy na Gidelskej horje. Wozebitoſcze: Fotografowanje dječi a wjazorzych woſkow, fotografije w wulkosći vifitneſe karty placza 12 ſchtuk 6 mk., tež pschi dwojakim ſtejenju. Powjetſchenje po kóždym wobraſu w wuměſkim wuwjedzenju.

Njedželu popołdnju je moja fotografiowanja wotewrjena.

Pačny rěſak w Jitku

porucža twarske deski wſchech družinow, wubjernye týſčerske deski, taž tež twarske drjewo.

Lehmann.

Dubowe drjewo na pschedan.

Dubowaj klozaj, jedyn 7 kóheži, druhij 4 kóheži, wobaj w pschedeſku 18 zolow tolſtaj, dale ſa wojnarjow wjetſchu dželbu ſlabſchego duboweho drjewa, k ſtipizam ſo hobžazeho, ma na pschedan Jurij Groš w Małej Suborniczy pola Hucziny.

Še wuſhywej

hróch,
woču,

hejdusjch,

kolij

po kóždej dželbjie tunjo porucža

Paul Schulze,

žitowa wikowatnja
pschi žitnych wikaſ 18.

Še wuſhywej

hróch,

koſcziunu ſyru,

koſcziunu parjenu,

amoniak,

Domaschowu rudu,

ſa dobru tworu rukujo, placzisny

hōdno porucža

W. Anders

na dwórniszeſku w Mał. Wjelkowje.

Slodowy thoſej

punt po 25 np. ma na pschedan

Škola w Lusy čiſlo 46.

Burske towarſtwo w Rakezach.

Nashe towarſtwo změje tón króč, da-li Bóh, halle njedželu 1. julijsa popołdnju w 3 hodzin. w hosczenzu „k ſakfemu domej“ ſwoju měſacznu zhromadziszu. Nasch hejmſki ſapóžlanz, knies ſokla, ie pschilubí, w nej roſprawu wo ſwojim ſlukowanju w ſejmje podac̄. ſobuſtawny a hosczi lubje pschedyproſhuje pschedkystwo.

Někotre noſhene
czasnički

mam čiſcež tunjo na pschedan. Sa to, ſo derje du, rukuju.

Fr. Scholze, časničkar na Hoschiz haſy 13.

Časnički

ſo ſ rukowanjom derje a tunjo wuporjedzeja.

Nowe časnički wſchech družinow ma pschedez na pschedan.

Fr. Scholze, časničkar na Hoschiz haſy 13.

Krawſki pomožnikow
pyta krawſki mīſchr **Mühlbach**
w Paneszach pola Hornjego Wujesda.

Pohončow, dželaczeſke ſwójby, wotrocžkow, džowki, ſlužobne, kuchinſke a ſtwinske holzy a dójſti pyta Schmidtowa na ſherbskej haſy 7 po 2 ſkhođomaj.

Dójſki, wotrocžkow, ſrénkow, rólnych pohončow, wolažych, dželaczeſke ſwójby, ſlužobne a hródzne džowki a tajke k ſwinjom pyta pschi wylkoj mīſchr **Spannowa** na malej bratrowskej haſy 5.

Na temu čiſlu jena pschediloha.

Pschiloha i číslu 25 Serbskich Nowin.

Ssobotu 23. junija 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michalskej zyrlwi smjeje jutje nježelu rano w 7 hodž. diałomus Rada herbitu spowiednju ręč, $\frac{1}{2}$ hodž. farat dr. Kalich herbste a w 10 hodž. němje pređowanje. — Popoldniu $\frac{1}{2}$ hodžin budže latechismusowe roštečenje se herbstimi holzami.

Werovali:

W Katholskej zyrlwi: Jurij Kravz, živnoſejer w Měrkowje, s Marju rodž. Rječkej i Džehorez.

Křčení:

W Michalskej zyrlwi: Martha Lena, Gustava Adolfa Hendricha Koschera, jelehniskeho dželaczerja w Tsčanach, dž. — Emma Žana Elsa, Žana Augusta Šamka, ſobritarja na Židowje, dž. — Žana Elfrieda, Gustava Klimanta Klaby, ſublierja a mynta w Delničej Řimje, dž. — Theretia Maria, Žana Kortle Šuchecjego, dželaczerja na Ratařezach, dž. — Ota, Kortle Gustava Wiczasa, zigarniſta na Židowje, ř. — Jan Marczin, Žana Augusta Hečkita, jelehniskeho wothladarja w Sajdowje, ř. — Maria Elsa, Jaromira Wylema Roberta Lautche, domownika w Židowskim džecžazym wustawje, dž. — Žana Maria, njemandž. dž. na Židowje.

W Katholskej zyrlwi: Pawoł Bruno, Bruna Gruhla, murjerja, ř. — Žana Augusta, Adolfa Siegla, ſorbarja, dž. — Martha Frieda, Franzia Elßnera, ſchenza, dž.

Zemrječi:

Džen 7. junija: Petr Hašcha, měchčan a wojnatški mischt, 62 l. 2 m. 16 d. — 14. Gustav Hermann Jan, Augusta Žura, řežerja a polerja w Štönej Vorščezji, ř. 21. d. — Jan Bohuwer Leberecht Frönnel, dželaczer w Dženituzach, 68 l. 6 m. 18 d. — 16. Jan Bohuwer, Kortle Mětka, živnoſejerja w Kelenje, ř. 18 d. — Jan Ernst Knjež, vohonež na Židowje, 44 l. 11 m. 25 d., semre w Maškovje. — 17. Žana Mětakova, Žana Rjencja, řežlarja a ſkalarja w Jenkezach, mandjeſka, 66 l. 3 m. 27 d.

Plaćiſna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	16. junija 1894		21. junija 1894		wot		hacž	
	mł.	np.	mł.	np.	mł.	np.	mł.	np.
Psichenja		běla	7	21	7	79	7	18
		žolta	6	62	6	76	6	82
Rožka			6	6	6	25	5	81
Jecžmjen			6	79	7	—	6	50
Wówoš		50 kilogr.	7	70	8	—	7	30
Groč			8	89	11	11	9	72
Wóta			9	72	10	—	8	50
Začky			13	—	16	—	11	—
Hejduschla			15	—	15	50	13	50
Běry			1	20	1	40	1	20
Butra		1 kilogr.	1	90	2	30	1	70
Psichenžna muka	50		6	—	15	—	50	—
Žana muka	50		7	—	10	50	—	—
Šepno	50		3	50	4	—	3	—
Galóma	600		20	—	22	—	20	—
Brožata 1824 řečtu, řečtu			15	—	30	—	—	—
Psichenžne wotruby			4	—	4	75	—	—
Žane wotruby			4	25	5	25	—	—

W Budyschinje placžesche: ſorž pschenž (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np hacž 13 hr. 24 np., žolta 11 hr. 25 np. hacž 11 hr. 49 np., ſorž rožki po 160 puntach 9 hr. 69 np. hacž 10 hr. — np., ſorž jecžmjenja po 140 puntach 9 hr. 50 np. hacž 9 hr. 80 np.

Na Burši w Budyschinje pschenža (běla) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 21 np., pschenža (žolta) wot 6 hr. 87 np. hacž 7 hr. 6 np., rožka wot 6 hr. — np. hacž 6 hr. 25 np., jecžmjen wot 6 hr. 80 np. hacž 7 hr. — np., wówoš wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 25 np.

Draždžansse mjaſzowe placžisny: ſowjada 1. družiny 62—66 hr., 2. družiny 56—61. 3. družiny 45—50 po 100 puntach reſneje waſi. Dobre krajne ſwinje 42—45 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarj. Czelata 1. družiny 50—60 np., po puncze reſneje waſi.

Wjedro w Londonje 22. junija: Žane.

Franz Marschner

čaſznikat w Budyschinje

cjo. 9 na bohatej hacžy cjo. 9

šwój ſklad čaſznikow a čaſznikowých rječjasow dobroczęwemu wobledžbowanju porucza.

Hodna twora. Přiomne ručowanje. Tunje placžisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pſchispolnjenje: Rēčku herbsti.

Měſac G. A. Leunera

w Budyschinje (Weigsdorfje) pola Šumvalda porucja ho i kupowanju hraniteho drjewa, deslow, ſatow, kaž tež hotoweho ſhpundowanja a ſchindzelowych deslow a wotřeslow we wſchěch ſwuczenych dolhofezach a tolſtoſezach.

Žadaječe ſebi jenož

Bacherlin,

pschetoz wón je ſredk, kotryž najruciſiho a wěſciſiho mori wſchě družinu pſchekahanzow.

Schto mohlo jaſniſiho ſa jeho njebozpitu móz a dobroſez rěčecz, hacž wuspěch jeho wulkotneho roſſchérjenja, po kotrymž žaneho druheho ſredka njeje, kotryž ho wot Bacherlina wjele króć njeby pſchetrjedil.

Žadaječe pak ſebi kózdy króć ſayglowanu blesku a jenož taſku s mjenom "Bacherl". Wſchō druhe je nje- wuschne podražowanje.

Blesku ho pſchedowaja po 30, 60 np., 1 ml., 2 ml.; Bacherlinowy ſutowak po 50 np.

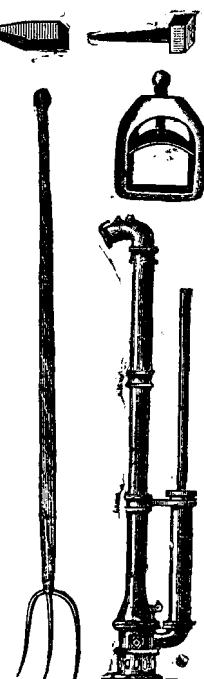
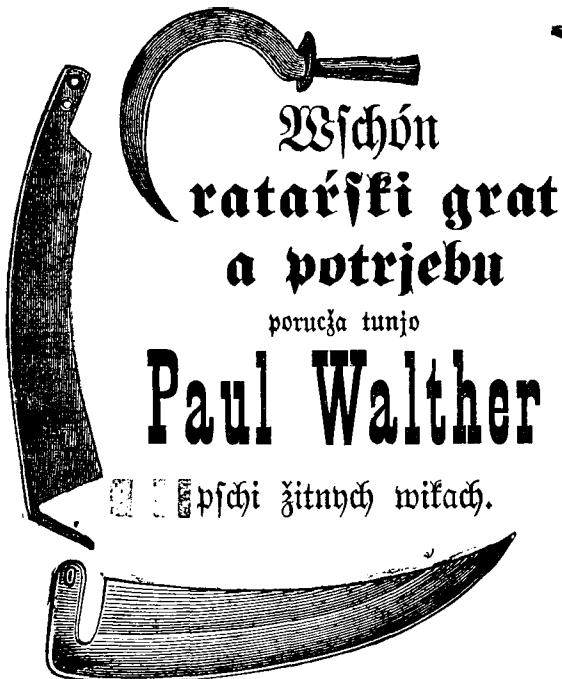
Woprawdžity dostaci:

W Budyschinje pola kl. bratrow Měršchow,	=	Straucha a Kolby,
=	=	I. Oty Engerta,
=	=	= Ernsta Mittacha,
=	=	= Zurja Holda w měchč. hapt.,
=	=	= E. U. Lukacha,
=	=	= Pawoła Schokarta,
=	=	= Alfreda Böhmy,
=	=	= Herm. Kschizanka,
=	=	= Herm. Mürby,
=	=	= Pawoł Mikel,
=	=	= E. Ferd. Lehmann,
=	=	= Ed. Trummera,
=	=	= U. W. Řenihale naříd.,
=	=	= E. M. Klausſa.

Wulke wupſchedawanje.

Mój wulki ſklad mužazných a hólczazných wobleczenjow s czechaneho pſchedzena, ſchewota a burkina, kaž tež žonja- zych žaketow, pſchedeſtežnych mantlow a trikotowých taillow ma ho bórsy po móžnoſći wuprōſdnic; duž wjele niže placžisny pſchedawam.

Otto Preuss, předy C. F. Kloss na žitnej hacžy 4.

Julius Höhme,

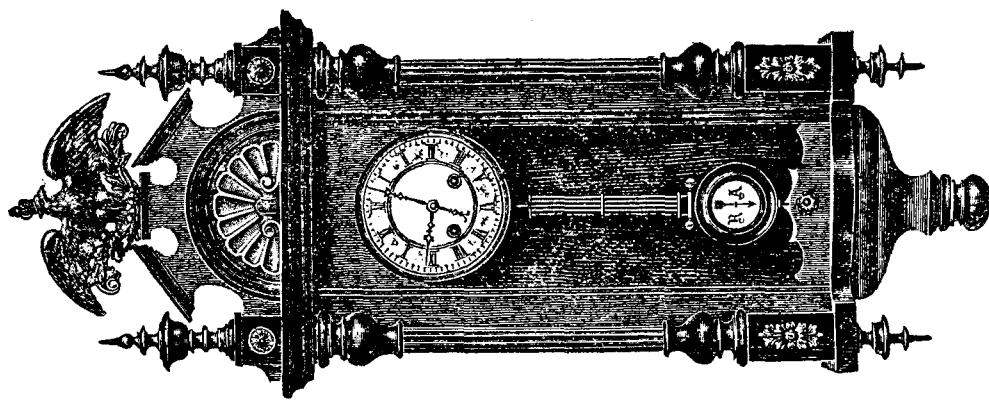
sastupjer internazionalneje maschinisteje wustajenžb
w Riesy nad Łobzom
porucja na najlepje dželane
lokomobile a parne mlóčjaze maschiny wot 2 konjaceju mozow,
szérokomlóčjaze maschiny, s gopelom a paru ho čerjaze,
jenopschejne mlóčjaze maschiny, wubjernje dželaze,
ruczne mlóčjaze maschiny najnowscheje konstrukcije,
bérny rostlöčjaze a bérny rostřihaze maschiny,
rěsaki sa berny a rěpu, čiščjaze maschiny,
mijelišy, butrowanske maschiny, butrumjatowarje, mloczinki,
viktoria-separatory, s ruku a maschinu ho čerjaze,
juhove žudy s dwójzj sazynkowanego worzlowego blacha, žesne
juhove plamy, pijn parjaze apparaty (noschn), tričry našlepscheje konstrukcije,
mlynske zylindry, rynkate walty a dezimalne skótnie wahl,
luczne brony, hamhne dželo, faktory schlitowany system, kotrež moža
ho hnydom wot kózdeho do Žaakowych, Meifortowych a Ho-
wardowych bronow pschementcz, pschezo našlepscheje, wupruho-
waneje konstrukcije.

Naipshihodniše wuměnjenja dla placzenja? Pruha
dowosena! Prospekty darmo!
Pschedawatna a skład pola Jana Manjola w Budyschinje.

Nomosc.

Regulator (wot jedzine)

dve njedzeli dňoh, 1 meter wysote,
po 18 hriovach.

časznikat
pschi lawstym tormie.
Wsché držižny časznikow
a piškadow
ho pschedawatna a wuporjedzjeja.

J. G. Schneider,

časznikat
pschi lawstym tormie.
Wsché držižny časznikow
a piškadow
ho pschedawatna a wuporjedzjeja.

Dopravdzity
žitny palenz
liter po 60 a 80 np.
po zylisnach tuncscho poruczataj
Schischka a Rječka
na swonkownej lawsczej haſy.

Tunje

z i g a r y

Upowanske žorlo sa sahopshedawa-
rjow,
tysaz hido po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na swonkownej lawsczej haſy čo. 6,
filiale na bohatej haſy 28 a na róžku
Lubljskeje a Mättigoweje drogi.

Richard Neumann
porucza kyry a paleny

th o f e j

w najwjetshim wubjerku a naj-
lepschej dobrosczi po nastunisich
placzsach.

Pschi wotewsczu wjetshich džel-
bow ho poměrnje nižsche placzsach
woblicza.

Hussheny polč pschi
wotewsczu 5 puntow punt po
65 np. porucza rěsnik Müller pschi
lawskim tormje.

Paul Hofmann
na róžku ſerbiskeje a ſchulerſkeje haſy.

Wódne ponoje, kotly, kachlowe platy,
něsczowe rebliky, kachlowe durczka,
těchne wokna, twarske hōsze

Paul Walther.

Tak jara placzsny hōdny porucjam
paleny thofej
punkt po 140 a 150 np.

Th. Grumbt

w kupnizh na swonknej lawsc. drósy.

Kramy
amerikanski rjepikaty tobak
punkt po 32 np., tak dalolo haſ
sklad dožaha, porucza

Carl Noack

na žitnej haſy.

Howjasu kožu, čelaze kože
taž wsché druhé kože po najwyschich
placzsach kupuje

Heinrich Lange

pschi ſerbiskej katolskej zyrkvi.

Wolazy
zo 1. julijsj pytaja na knjezi
pytaja na knjezi dwór w Małhezach

Emil Jüdinger

črijowy a ſchtornjowy skład

w Budyschinje na ſotolskej haſy 11

porucza ſwoj derje ſrjadowany skład črijow po tunich placzsach.

Pschedawanske ſtejſhcežo ſobotu a njedzelu na bohatej haſy 3
s napshecza poſta.

Hermann Bulnheim w Budyschinje,

pschi Albertowym naměscze čo 13 s napshecza noweje zyrkwe,

dželarňa sa žesne konstrukcije

porucza po tunich placzsach

I-N-O-S-C-H-E-R-J-E,

late a kowane ſtolpy,

žesne twarske konstrukcije a hródzne wokna.

Dželarňa statiskich wobliczenjow.

Zokrowy mēd

punt po 48 np.,

mjedowy ſyrup

punt po 30 np.

porucza

Turkowske blowki

najlepscheje družiny, punt po 17,

20, 25 a 30 np., porucza

Moris Mierwa

pschi mjazhovym torhochęz.

Destillazijsa ſnatich dobrzych likerow

po starzych tunich placzsach.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kóždu sobotu.
—Štvortlétne predplata w wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesejom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číše Smolerjec knihičičernje w mädičnym domje w Budyšinje.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaći so wot
maleho rynčka 10 np. a
maja so štvortk hađ do
7 h. wječor wotedać.

Císto 26.

Sobotu 30. junija 1894.

Lětnik 53.

Carnot †.

Wobydletstwo wschéch zivilisérowanych krajow našejem semje je so
se satraschnym njesutkom do rošhorjenja dało. Nuka anarchiſtiskeho
njekrahnika je wobgerja franzowskeje republiky, Carnota, morila. So
by swjedzeń mera, wustajenu w Lyonje, wopýtał, bě Carnot
niedżelju do tehole mesta pschijsel. Lyonſke wobydletstwo jemu na
měsčczanskih dróhach s wótczinskim sahorjeniom napščeczo wylasche
a jemu wulkotne čeſcžowanja pschihotwasche. Wječor w 9 hodzin.
so Carnot se swjedzeńskieje hoscžiny do swjedzeńskiego džiwadloweho
pschedstajenia wsesche. K jeho lewizy w wosu prefekt rhonskeho
wokrježa Rivand ſedžesche, kotrejuž bě někotre hodziny předy
s wutrebnnej noręčju rycerjski kſchij czechneje legije pschiuknul; s na-
pscheczo njeho Lyonſki měsczanosta dr. Gailleton ſedžesche. Sa
presidentowym wosom dwaj wosy, w ktrymaj offižerojo a ſapóžlanzy
ſedžachu, jědžejtaſ. Předku, ſady a s boka wosy, kotrej stup
jědžehu, jědži ſedžachu. Carnot klobuk ſejmujo so ludej ſa wylaze
holdowanijs džakowasche, hdyž so na debo mloby čłowjek, roku papery
w jenej, róžu w druhej ruzy džeržo so psches jědnyh k presidento-
wemu wosej pschecžsce, na ſtupadlo ſkoczi a so k Carnotej pschituli.
Carnot, měno, so čze jemu zuſy proſtowne pižmo pschepodaczo, so
k njemu ſhili. W tymle wekomiku bě jeho mloby čłowjek s dzhim
kałaczom k wutrebie klok; Carnot so wobarajo wobej ruzy wupschestrje
a so do ſydkla ſwiese. Póda ſedžazemu prefetej Rivandej ſo hnydom
ſesda, so ma zuſy ſte wotprehlady a ſ pjeſću do njeho dyri, tak so
so wón ſnak na dróhu wali, ſa dobem wón pehongzej pschikasa
w ſafak do prefeturý jěz. Po puczu wón a dr. Gailleton Carnotej
laz ſwotpinaſkih widžeshtaj, so běſhe zly ſewy koſchliny bok ſ kwej
pschecžsce. W prefeturje ſo woſoko Carneta, ktrejhož běchu do
želeſneho pólneho ſoža požiſili, ſa krótki čiaž pječo profektorojo
s Lyonſkeje ſekatſkeje ſatulky ſhromadžichu. Profektor Olier měſeſe
ſa nufne, ſo ſo rana ſwonkownje roſchéri, ſpóſnawſki, ſo ſo
prefident ſnuteſtowne wukrwawi. President bě ſo bjes tym ſ hukobek
womoru wohjał. Čiaž njebé ſhubicž. Duž Olier ſchýri ſentimetry
ſcheročo psches ranu rěſnu. Pod nozom ſo Carnotej myſkle wróčichu,
a wón beloſtne ſawoſa. Lékario namaſtachu, ſo běchu jatra do zyla
pschecžsce. Ncdpadnik bě po ſdacej presidenta ſ kałaczom ſ wulkim
wetmachom wot delka horje kałnul, tola njebé ſpóſnacž, ſo by ſytki
franjenia byla. Lékario roſpominachu, hacž dybki ſo rana pobwjaſacž,
tolu ſo teho najprjódzy ſteſtajichu, ſo ſ tym ſpoſoſiſki, ſo psche-
kóte jatra hromadu ſechichu. Pschi tym bu $\frac{1}{2}11$ hodzin. Krwa-
wjenje ſo ſtaji. Krwej w žilach ſaſo porjavnisho čeſcžsce, myſkle
ſo wróčichu. Swěrichu ſebi, ſo nadzecž, ſo ſo Carnotej ſiwiene
ſbžerži. Woſoko 11 hodzin ſebi wón ſadasche, pschitomneho Beaun-
ſkeho měſeſzaneſtu, swojeſho stareho pschecžela Voucharda, widžecž.
Jeho napohlad paſt jeho roſhori, a womora jeho ſaſo wohja. W njef
wón, druždy na woſemiknenje wožucžiſki, poſdra hukobym leſeſche.
Arzbiskop Coullie bě w 11 hodzinach pschischoł a ſe hwoſim general-
nym vikarom w pschedſtwe čaſakach. Dwózhy wón k lehwu mře-
zeho ſtupi, tola ſo bórsh wotžali. Schtworcž 1 hodziny jemu wón
poſledne woliſtowanje da a na poſ ſe Carnot ſaſo wožucžiſki.
General Vorius to woſlabawſki praji: „Waschi pschecželjo Waschi wo-
ſlabadža“. „Szym ſbožowny, dokež wém, ſo tu ſeje“, Carnot wotmolwi.
To běchu jeho poſledne ſłowa. 42 mjenſchinow po 12 hodzin wón
poſledni króč ſadychinu. Bjes tym bě prefekt do džiwadla ſhwatal
a tam woſjewiſ, ſo bě ſo na prefagenta mordatſki nadpad ſežiniſ.

Lud ſo ſ teſle powjeſću na najwyſiſche roſnjembrischi woſasche:
„Smjercz mordarjej, wječmy ſo na nim!“ Prefekt chyſche
nadrobnoſeſe powjeſdacz, bu paſ ſchi kóžbym ſłoweſ ſ hukami psche-
torhneny. Skónczne prefekt ſjeni, ſo ſo dla žalozneho podawka
pschedſtajenje wotbwywacž njemóže. Lud ſo mjeſczizy ſ džiwadla
wetžali. Hdyž ſo ſkónczne powjeſć wo Carnotowej ſmjerſi roſ-
njeſe, ludowe roſhorjenje njeſmérne roſcžesche. Ludowe čxjódy ſo,
ſhoniſki, ſo je mordat jedyn Italſki, do restaurantow dachu, hdyž
italſzy pinczniſi ſlužachu, druſy k jaſtu čerjachu a ſebi mordarjowu
ſmjerſi ſabachu. Eſi restauranty, kotrejž wobhederjo ſu Italſzy,
buchu do czifta wupuſczenye. Poliziſa wſchubze ſakrocž, tola roſſlobje-
nemu ludej dowobaracž njemóžeſe. Hdyž někotre woſoby ſ franzow-
ſki ſhorhojemi machachu, lud woſasche: „Prječ ſ z uſymil
Pſched italſkim konsulatom woſachu: „Sklawa wóſſlu!“ Ma druh
dzen ſo njeméry wopjetowachu. Tež w druhich městach ſo ludowy
hněw pschecžiwo Italſkim woſroči. W Grenoblu wopon ſ italſkeho
konsulata ſtořnuchu a italſku ſhorhoj roſtořachu. W Nancy ſo
franzowszy dželaczerjo do italſkich ſ pukami dachu. W Marseilu nje-
merniſi hoscženz Leguria a jenu woleſnju wupuſczenyu. Někotre
woſy, kotrejž pohončojo běchu Italſzy, buču ſ tutym hromadze do
morja czíſnjeni. W Illu ſtudencža po dróhach čahachu, woſajo:
„Sklawa wóſſlu! Prječ ſ Crispion! Smjercz Italſkim!“
Studenty ſo do jeneje fotografowatne dobuču a tam wſchu nadobu
roſbichu. Tak ſle paſ, taž w Lyonje njemerniſi nihdej njeſalhazdžachu.
K podlóženju njeméra bu tu 16 000 woſakow na dróhach roſteſtajenych.
Schýri týžaz woſobow bu ſajathch; pschi nich namakachu wjele wězow,
ſ hukamow rubených, kotrejž Italſkim ſluſheſe.

Sajath presidentowym mordat ſo pschi pschecžschenju ſjawnje
jako pschiwiſowat anarchiſtiskeje ſtronu wuſna. Wón rěka San
Jeronimo Caserio, je 21 lét starý a je po powołanju pječat. Wón
je dležiſki čiaž w Mailandze pschecžal, hdyž woſebje bjes woſakami
anarchiſtiku wucžbu roſchérijeſ ſytasche. W lécze 1892 wón teho
dla psched ſuđom ſtejeſche, tola dybjačhu jeho dla njedokhazých
dopoſtaſmow ſaſo pschecžicž. Ma poſled bě wón w měſtaciku Gette
ſi pieklaſkim. Poſlednju ſebetu wón wot ſwojeſho miſchtra 80 fran-
kow doſta a ſo wotžali, prajivſki, ſo tam poñdže, hdyž jeho powjeſće
powjeſdu. W jaſtwe jeho ſtajnje dwaj woſhlaſtarje ſtrajžietaſ. Žemu ſo ſ zyla njeſda wulkosz njeho njeſutka wědoma bycž; wón
bjeſe wſchego njeméra je a pije.

Carnotowej mandželskej, taž tež franzowskemu knježetſtu ſo wot
wſcheliſi europiſlič ſtajnje ſobuželenſke depesché poſtachu. Žena
ſi přenich depeschow wot němſkeho khežora pschiubje, kotrejž runje
w ſtalu na kóži Hohenzollern pschi ſhucžinje ſedžesche, hdyž k njemu
powjeſć wo Carnotowej ſmjerſi donđe. Khežor ſ pschecžinu ſrudža-
zeho podawka ſhucžinskej hukobje ſakasa, dale piſlacz. Jego telegram,
Carnotowej mandželskej poſtachu, rěka: „Knjeni Carnotowej w Parizu.
Jeje Majestosz khežorka a ſa ſmój nanaſhukbſho ſajataj ſe ſadlaſtej
powjeſću, kotrejž ſmój ſ Lyonu doſtaſoj. Budžeſe pschecžwědeſena,
knjeni, ſo ſu naju počna ſympatiſa a naju ſačuzca w tymle woſo-
mitu pschi Waſz a pschi Waſchel ſhwóſbje. Njech Wam Bóh móz
spožgi tónle ſatraschny ras ſnjeſez. Swojeſho wulkého mjená
hodny je knjeni Carnot jako woſak na polu čeſcze wumrjet.“
Tež italſki kral, ruski a awstriſki khežor a hamz Carnotowej mandžel-
ſkej ſwoje dželbracze ſjewichu. K ſměrowanju roſnjemdrjeneho fran-
zowskeho luba je ſadžerjenje italſkeho ſejma wjele pomhalo. Minister-

stwowy pschedzyda Crispi s jimažymi słowami swoje nastrōjenje nad stonowanjom prezidenta Carnota wuprati a namjetowaše, so by ho jako snamjo koguzelenja Italiskej žarowanska khorhoj se ſejmownje smahowala a so by ho franzowskemu ſejmej a ſenatej koguzelenje italskeho luda ſdzelilo. Sapozhanz Crispiovym słowam ſtejo pschipskuchachu a ho, jemu pschihlošowawſhi, mječizn roſekdzechu. Se mječeh ministerſtrow, ſjawnih twarjenjow a wjele privatnych domow khorhoje smahowachu. Italiske nowiny s najkubšchim pohorſchenjom Carnotowe ſlonzowanje tamachu. Njeſtuk ſo cim hole w Italiskej wobzaruje, dokež je mordat Italiki. Wupuſczenje italskich kheſejow niow w Lyonje ſo s wulſim roſhorjenjom franzowskeho luda ſamolwja. So by tutych podawikow dla k žanym ſkoržbam a ſwadom njeboſchlo, je franzowske knježetwo italskemu s čažom k wjedzenju dało, ſo Italiskim wſchu ſchodu, nekotre milijony frankow wuczinjazu, ſaruna.

Wo ſlonzowanym prezidencze Carnocze je po zlym ſwēcze wužud klyſhcež, ſo je wón sprawny, ſjawný, wulſomylny kharakter a wulki wotecin, hdyž tež niž ſnamenit politik był, wobziet ſtata, kotreñiž derjemecze Franzowskeje pſehe wſcho džesche. Samolwjenje, na nim wokpoczwaze, bě jemu połnje wědomne. Ženje wón wójskimi požadliwoſćzam ſwojego luda njeſekowashe. Połny horyzho ſacžuega ſa cjeſcz republiki, wón wſchē prözowanja podpjeracze, kotrež ſo na poliſtske a moraliske ſnowarodzenie Franzowskeje po cjeſčich wužudnych roſach lětow 1871 a 1872 merjachu. Tak ſo jemu poradzi, pſheciwjenje manachifskich stronow pſheciwo republikanskej statnej formje, hdyž niž cjeſcze ſlamacž, dha tola wjele poſkłac̄. Iako jedyn ſo jeho najwojetich wuſpečow w tymle naſtupanju je jeho wujednanje bamža Leona XIII. ſ republiku, kotrež wſjatkim franzowskim katholikam porucił: „preſidenteſ dajeſe, ſtož preſidenteſ kluſcha“. Oruhi wuſpeč, kotrež ſo njeſmę pſchenisko wažiež, bě ſblízenje bjes Ruskiej a Franzowskej, pod Carnotowym wodženjom dozvite. Hdyž tež ſo wſchē wocžalania Franzowsow, kotrež jich wutroby po Kronſtadtskich a Coulonskich dnjach napjelnachu, njedopjelnichu, dha ſo tola přeč ſnehodzi, ſo je ſebi ſ tym Franzowska w radze europiſtich wulſomozow ſaſo to ſtejſhcz dobyła, kotrež jej po jeje ſtawiſnach pſchisteji. Wobtwerdzenje franzowskeho wobſedzenſta w Tunisu, wuſpečne wójske czaži do Dahomejskeje a Timbuktu, dobyczęſte poſtuwanje pſheciwo Siamskiej, njedziwazh ſendželskich protestow bě pſchihobne wotwodzenje franzowskeje požadliwoſćz ſa wójskowej cjeſczu. Taſku bě Carnot Franzowsku ſtworil, kotrež je ſebi cjeſcz a wyžokowaženie pola wſchitich ludow ſaſo ponowila. Wſchē tele jeho ſaſkuły franzowski lud połnje pſchipóſnawa a ſo njekomđi, jemu teho dla cjeſcz a khwabu dawac̄.

Wo poſtajenjach wuſtawy ſtej ſo po Carnotowej ſmijerci ſejm a ſenat w Versaillesu ſefčloj, ſo byſtaj nowego prezidenta wuſwolitoj. Š wolsby je Casimir Périer hnydom pſchi preñim wuſwolenju jako nowy prezident wuſhoh. Tutoň je ſo hižo jako pschedzyda poſlednjeho ministerſtwa jako muž rafnoſće, njebojanoscze a wótreho duha wuſnamjenil. K njemu maja doverjenje, ſo budže republiku pſheciwo nadpadam ſozialiſtow a anarchistow ſaktac̄ wjedzec̄.

Němske khežorſtwo. Ssoboto tydzenja je kral Albert ſ pſhemewdom ministra ſ Mječza rjemejſlinskemu a induſtrinu wuſtajenu w Freibergu wopytał. Prjedy hac̄ kral wuſtajenu wopuſchę, wón praji, ſo je wona jeho ſpoſoſila, a ſo je w njej wſchelake wěžy wohladał, kotrež druhdže hyschce widział njeje.

— Kewawny podawik w Franzowskej wotmyſlene puczowanje němſkeho khežora do połnožnego morja na žane wachnje njeſhemeni. W minjenym tydzenju je wón ſe ſwojej mandželskej w Kielu ſwuczowanjam wjeſlaſtich towarſtow pſchihladowal, kotrež tam ſe ſwojimi cjołmami na pſhemeo jefbzachu. Khežorow bratr, pryzn Hendrich, pſchi tym poñdželu wulki dobyče ſežini. Njeſdželu je w Kielu khežorow syn Albalbert, kotrež je netko 10 lět starý, jako offizer do němſkeho wójskowego kódzitwa ſastupil.

— Niž na njedostatku, ale na pſhemerku kredita naſte rataſtwo cjepti. Statistika wo pſheměnjenju wobſedzenſta w Sakſkej do poſluſuje, ſo ho pſchi 6583 ſudniſtich dyrbjenskich pſchekadžowanjach w lětach 1885 hac̄ 1892 nežde 64½ milijona hriwnow hypothekow ſi kupnymi pjenjesami wurunało njeje. Hdyž tež je bjes nimi 34½ milijona hriwnow hypothekich žadaniow taſkich wěričelow, kotsig ſu naſtupne kublo kupili, dha ſe ſbytkom 30 milijonow tola hyschce druhý wěričeljo ſchłodbuja. W pſheretu je ſo tſeczina hypothekich doha pſchi pſchekadžowanju ſhubila. Hlowna wina w tym leži, ſo ſu ſo wſchelake kubla pſchedroho kupile.

— W Pinnebergſkim wotkjeſu ſu pſchi wudopoſljozzej wukalanſkej wolsje do khežorſtowoweho ſejma ſozialdemokrata ſ Elma ſ 13687 hloſami wuſwolili. Narodoliberálny ſ Mohr 13296 hloſow dosta. Pſchi wukalanſkej wolsje je ſo licžba ſozialdemokratow wo 1500 hloſow pſchisporila, bjes tym ſo je licžba kandidata porjadowych stronow 400 hloſow ſbyla. ſozialdemokratož pſchi wolsbach poſlednjeho muža honja, ſo by ſwoj hlož wotedak; pornio ſim ſu pſchivikowarjo wobſtejazeho porjada nimo měry ſiwoj; pſchetoz wulki džel ſ nich měni, ſo wot jich hloža dobyče ſjewotwizuje, a wostanu teho dla doma. Hdyž bych ſo je ſmyžleni wobhodlerjo pſchi wolsbach wſchudze ſwoju pſchihluchnoſć dopjelnili, by jich w khežorſtowowym ſejmje ſara mało ſozialdemokratow ſebzalo. Duž je pſchisprawne, ſebi na ſredli myſlicz, ſotrymiz mohla ſo ſtrachne ſenjosczi a hysſajimawoſczi wſchelalich wuſwolerjow mjeſa ſtajcz. Namjetuja, ſo bych ſo czi, kotsig ſo wuſwoljenja wostaja, na nekotre lěta wot wſchē cjeſčnych prawow wuſamkli abo ſo na druhe wachnje khostali, abo ſo by ſo město prawa ſ wolenju pſchihluchnoſć ſ wolenju ſawedla. Nječto njeſchipóſnaje, ſo ſu nječiſche wobſtejnoſć ſ najwjetſchim strachom ſa wobſtejazh porjad.

— Pſheciwniſy nowych wikowanskich wuczinjenjow běchu wěſhczili, ſo netko zla ſ kóždym lětom mjenje dohodow wunjeſu. Podawki ſu tole wěſhczelenje jako mylin dopokafale. W měſzomaj haprleji a meji je do khežorſtowowej ſaſy nežde 7 milijonow hriwnow wjazy doſčlo, hac̄ w tymaj ſamymaj měſzomaj loni. Tež dohody ſ druhich dawikow, do khežorſtowowej ſaſy ſlužazych, ſu roſile; wone nežde 3 milijony hriwnow wjazy wuczinja, hac̄ loni.

Hollandska. Anarchiſto ſ wonka Franzowskeje ſu ſebi na nadpadniku Caseriu pſchikkad wſali. Kac̄ je tuton prezidenta Carnota ſ kaſac̄om ſaktol, tak je w Amsterdamje anarchist Van der Zwan fararja Geſellchapa w zyrki pſchi predowowanju ſ nožom ſlonzowal. Mordarja, kotrež „ſlawia monarchii“ wolaſche, ſu ſajeli.

Jendželska. W Indiſkej ſo pječza ſběžlatſke hibanje jendželskemu knjeſtalu pſchihotuje. Wondano bě ſo pomnik jendželskeje kralowej n. cjele, ſhiji a wutrobnju womaſal. Poliziſa pak tej wěžy ſaneje wažnoſće njeſchipóſnawſche. Wona měni, ſo je jedyn Indiſki to cjinil, ſo by pomnik cjeſczil. Taſke podawki ſo pječza husto ſtawaja. Pſhed nekotrym čažom ſu jeneho bližarja ſajeli, kotrež bě pomnik wobwenzowal a podobnje pomaſal, kac̄ bě ſo to wondano ſtalo. Hdyž ſo jeho praschaču, wón wotmolwi, ſo je wón jenož kralowu cjeſczic hzył, ſo by jeho ſchlitowala a jemu wjele džela pſchihobrocžla. Lud pječza čažto wyrich pſhed pomnikom pali, roſacži ſokuſhwe worjechi a ſo pſhed nim do prócha mjeta. — W taſkim womaſanskim cjeſčowanju w Indiſkej prjedy ničo ſnate bylo njeje.

Sſerbija. Młoduski kral Alexander je ſo na puczowanje do Turkowskeje podał a je tele dny do Konstantinopla pſchijel, hdyž budže ſe ſultanowym hoscžom. W jeho njeſchipomnoſczi ministerſtvo, abo wjele hole kral Milań knježetſto wjedze. Prjedy hac̄ je kral Alexander Belgrad wopuſchczil, je tam hyschce wožebneho hoscža powital. Awstriſki arzypwóſwoda Josef, kotrež bě w Semlinie wojałow wobhadowal, bě pſches Dunaj do ſerbskeho hlowneho města pſchijel, ſo by ſo ſ kralom roſrečał. Temule ſekanju, kotrež mjeſeſhe ſara wutrobnj kharakter, ſo wulka politiſka wažnoſć pſchiphuze. Arzypwóſwoda Josef je drje prěni awstriſki pryzn, kotrež je w Beogradſkim kralowym hrodze ſ hoscžom był. Tunje tole pſcheczelſtvo ſa Awstriſtu njeſubuje. Kac̄ hižo wopſjet prjedy budže ſebi jo Milań ſ někotrymi milijonami ſaplacžic dac̄.

Zeneje ſokoshe dla.

(Podawki ſ zyganskeho ſiwijenja.)

(Słončenje.)

„Shto dha moje móčzo cžini?“ woprascha ſo wjetchowka muža, kotrež pod wutwarlom ſtejſeche a kotrež, cžapku w ružy wjerczo, ſ wurasom poddatoſeče a cjeſčownoſcze ſ njej ſhadowawſche.

„Díakuju ſo, ſaknoſc“, wotmolwi Mieſcha, „jemu wjedze ſo berje, kac̄ chzylo to tež hinal byc̄, taſke ſbože...“

„A nježelnicž ſo derje wjedze, Mieſcha?“

„Tež zyle derje“, běſche ſpoloſna wotmolwa.

„Ma dha tež wſchitlo, ſhtož trjeba?“

„Wſchitlo, ſaknoſc!“

„Alle widžiſh, Mieſcha, jene tola nima.“

„To bych njeſtuzal, ſaknoſc!“

„Kotloſhazu pječenj ſ nudlemi, rjelny wjetchowka.“

„Né, teje nima, ſ wotkel chzyli my khudzi jeje tež měc̄.“

„S wotkel? Nó, hladaj Mieſcha, tamle pſchi plocze runje jena

so ma k temu wot wyschnoscze dowolnoscż. So bydu ludzgo jeho wudawanjam wěrili, ve ſebi wón pišmo wo tym napiſał a na njo něktoſti wyschnosczej ſytempl ſłoczył. Młody człowiek pſzed poliziju wudawasze, so Studny rěka, a so je po powołaniu krawſki, viſzać a ſtenograf.

— Wiśchenje hu lētža kylnej leżele a ho tež s wjèle plobami na-
powyschale. Njepšchestawaze defchczowé wjedro pak po sbaczu jím hojilo
njeje; pschetoz wulki dżel wiśchnijow je swotpadowało. Shtoz pak je
na schtomach wiżajo wostało a dostrawiko, je wodżane a mało kłodke.
Wiśchnje maja lētža wurjadne wulke bociki a sa to czim mjenje
mjaſha. Duž znadz lētža wiśchenje kwojim wobħedżerjam mało do-
bytka pschinieſu, khiba so hishcze czople a rjane wjedro doſtanjemy.
Nětkole je tež pschisprawne, na to kedžbliwe czinicž, so je straschnie,
wiśchniowe bociki pôdrjecž. W Varlinje je tele dny wiśchniowa
bocikla wina na kymierci jeneho ſedlatſkeho pomognika byla. Bocikla
bē w črjewach wiżajo wostała, ho psches črjewowu kožu pschedreła
a do brjuchowejje jamki ſajęla. Dokelž lekarjo bociklu wotſtronicz
njesamôdachu, bē ho brjuchowa koža ſahorila a młody čłowjek bē we
wulkich holoszach wumrieł.

Se ſerbſkeje pečolniſy. Kak ma ſo ſtara matka ſ mlodej wuměnicz? wo tym džu dženž piſacz. Schtóz je ſebi mlode matki plahowaſ, kaž hym to w předawſtich číſkach piſal, tón wotčaka, doniž njeje matka woplodžena. Hdyž widzi, ſo ſtajne lehnje a ſo je kymana ſa kylne ludſtwo, dha wuloji ſtaru matku ſ lubſtwu a to tež, hdyž je ſo halle loni narodžila. Psihipuschezenje mlodeje woplodženeje matki ſtanje ſo na wſchelake waschne. Stare ſnate waschne je, ſo ſo matka ſ někotrymi pečolami pod kſhidku ſ mjedom na pkaſeje ſawreje, a ſo ſo matwischę w kołczu tak dolho wukamaju, hacž je pečolam možno, nowe hotowacž. To traje 6 dnjow. Hdyž ſu ſo vežoly mjes tym ſ nowej matku wujednale, dha wotewri ſo paſtyrja. Pečolario noweho čaſha cjinia hinal. Jim je ſchloda wo tón čaſh, hdyž žana matka w kołczu njelehnje. Duž ſu ſebi taſle naprawili: Woni maju korko, do kotrehež ſo hodži punt abo polbra punta gitkeho mjedu linucz a kotrež ſo hodži kaž rąmik do kołcza powięznuſz. Tele korko je psches 2 ſczenje do 3 wotdželenjow dželene. Se ſrijedzneho wotdželenja pſchińdzejch psches džerku delſa pſchi dnje do poboczych. Někole linjach do korka něchtio mjebu, poſoſiſh na měd w kózdej komorzy mołu desku, koraž pluwa a tylniſh do ſrijedznej komorki matku ſ někotrymi pečolami a sakryjeh ſule komorku wot horka ſ kſhidku. Potom dolinje ſo měd, doniž njeje korko poſne. Někt wosmjeſh ſtaru matku ſ kołcza a pſchipowięznuſh mlodu. Vežoly měd ſ korka wunoſcha, ſjednaſa ſo ſ nowej matku a hdyž je wſchon měd wupith, beži mloda matka psches delne džerki do ludſtwa. To ſtanje ſo ſa 2 hodžinje.

S Buděstěz. Čedma hdy je na jenym dnu telko lubži s daloká a s blíka w našcej wži bylo, kžž janíženu njedželu, ktrýž džen tubomne wojetiske towarzstwo swoje 25 léte wobstacze a s doborom po-
kwięczenie swojeje noweje khorhoje kwięczenie. Sta pišných rukow
bě ho hibalo, so by wjež kwięczeniſki napohlad dostala. 40 čeſknych
wrotow bě ho natwarilo, s nich 6 na našchim starym kamienitnym
moscze, w lécze 1570 natwarjenym, stejescze, psches ktrýž běchu něhdy
němszy khežorojo s Čech do Budyschına cahali, so bychu kebi tam
holdowacž dali. Wokoło 11—1 hodžin pscheprschene bratrowske
towarſtwa na wosach a po železnizy pschijedzechu a ho w Kestikez
restawraziji hromadzachu. Wscho hromadze běſche ho jich 48 ſechlo.
1/23 hodžin ho kwięczeniſki czah ſriadova. 20 jehočnych na jeho čole
jehasche, bjes nimi wibzachmy ſchyrjoch ſastarsku draſtu wobleczenych.
Ssobustawy Budesczanskeho towarzſtwa ho wot druhich towarzſtow
ſe swojim kwięczeniſkim webleczenjom, s cylindrowego ſlobuka a czorneje
fuknje wobſtejazeho, roſefnawacju. Na nimi 96 rjanych čeſknych
knjeznow w běhym kwięczeniſkim schacze czechniesche. Na kwięczeniſkim
městnje k połodnju zyrtwje ho wobdzelnizy wokoło tribuny ſetupacju.
Hdyž bě tubomne ſpěwanſke towarzſtwo poſtrowjazý ſpěw ſanjeſlo a
towarſtowý pschedkyda knjese Niczel ſe ſahorjazej rēczu pschitomnych
powital, ho nowa khorhoj kwięczeniſkim knjeznam pschepoda. Nasch
wykokoſtojny knjese farat Meroſak ju s hlibokosaczuej, wutrobu-
jimazej rēczu pochwyci. Po wuspěwanju pochwycenſteho ſpěwa knjeni
Batočowa, kraſných handelier, wot towarzſtowowych žonow darjeny, pschepoda.
Zako dalshe darv ho khorhoji rjana ſekla s hofžom wot khežora
Wylema, kraſna ſekla wot kralowſe Karole a drohotny hofž wot
krala Alberta dostachu. Dale knjezny ſeklu a pschitomni čeſnzi hofžo
a bratrowske towarzſtwa 52 hofžow daricju. S džatnej rēczu, wot
druheho pschedkydy knjesa Oty džeržanej, a ſe ſakſkej hymnu ho
kwiętacznoscž ſlónčji. Na to kwięczeniſki czah po wježnej droſy
čechniesche. Won ſe ſwojimi 2000 wobdzelnikami wulkotný napohlad

skiczesche. Poszczysko zo na swjedzeniskim mestnje konzert wotbywasche, i kotrejz zo wieczor wiezely hal pschiamknu. — Na drugi dzen zo pschi wojetiskim pomnisu wopomnjenista swjatocznosc wotbywasche. Pschi njej majezhe knies farat Merckak wopomnjenisku recz, ktoraz wozebje starskich wojetiskich towatskich hlyboko jumasche. Na to zo na swjedzeniskim mestnje piona sabawa wotderlesche, i kotrejz zo hal pschiamknu. Swjedzen je zo wot sapochatka hacz do konza derje radzil. Swjedzeniskemu wubierkej, ketryz be jon srijadowal, teho dla polne pschiposnacz a dzak b'uiwa.

Słupska. Wondzela, 25. junija, je knjeg Marcin Imišč, syn Hodzijskeho knjesa farara lie. theo. Imišča, swoje juristyske pruhowanje kwhalobne wobstał a s tym do sastojinstwa referendarow nastupił.

S Delnjeho Wujesba. Schtвortk tydzienia popeldnju je ѿ njedaloko naſcheho dwórnischa źa pschi Mužakowſko-Budyskim schózheju něhdze 60 kórzow hole spalilo, kotaž ſ džela wěstemu Gerstenej w Freibergu, ſ džela Malešchanskemu knjegemu dworej kluscha. Kak je wohen nastal, njeje sname.

Wojerez. Drzewo s królewskie hale wokół Wojerez budź-
szo siedmiorówk 11. lipca, 26. lipca, 9. sierpnia, 23. sierpnia, 6. se-
tembra a 20. sierpnia w tubownym hosczenzu i słojej hwejdze kózby
krócz dopoldnia wot 10 hodzin na pschedawac.

S Noweho Města pola Wojerez. Na tudomé říšské městno, s wotenbženjom knjeza wucžerja Lehnička wuprōsňene, je bo knjez wucžer Wuzik powołak, ketryž je hacž dotal s druhim wucžerjom w Džewinje pola Sslepeho byl.

S Parzowa. Tudemny sahredník Matej Jordan bě 20. júnija wós kłomy pschedal. Pjeniežny wunošči s teho bě w swojej stwoje skhował. Krótko po tym bě do njeje jedyn zush handwjetství, po prošenju khodzazý, stupil. Dokelž nicto wo jstwie njebě, mějesche wón czaža došč, že w njej roshladowacž, pschi cžimž že skhowanych pjenjes dohlada. Ze kranuwsci je že paduschny zush s procha měl. Hacž dotal jeho popadnuli njejsku.

S Wózliczeje Hory. Ssobtu 23. junija ho pomognizy a wuczobnizy tudomneho schewskiego mischtra Viewega do Schepza kumpacz d'echu. Khiwilu w wodze pobywsci ho saho swoblesachu a ho domoj podachu i wuwsaczom jeneho wuczobnika, ktryz dleje w rezy woska. Dokelz ho ton sa dleschi czas domoj njewroci, d'echu jeho pytacz. Nielotre hodziny sa nim skledzischi wuczobnikowe czelo w wodze namakachu. Holz, ktryz ho na pluwanje njewstejesche, je po sdaczu do hukobokeje wody saschoł a ho tam tepil.

Se Shorjelza. Sanidzeniu njedzelu je so tu rózowa wustajenja wotewrila. Pschedkyda mészczanskich saступierjow w świdzienijskiej ręczji wojswi, so je thézor Wylem jako prénje myto thézorowu Wylemowu wopomnijesku medaillu daril. 97 wustajerjow je 29000 rózowych pienikow, pod holym njebjom żadżenich, wustajilo.

Přílopk.

* Strały ſad je jara ſtrowe dobre lekarſtwo. Winowe kieje woſebje čętwjene a mōdre, ſu ſyntne a rjedza krwej. Bręzki mał doſrawjene hubjene pschętaczę ſpomoža a pschi dležšim wužiwanju (kózde ranje načz wutrobu jeneje) ſkażeny żołdk doſpołnje ſahoja. Warjene jabłuka ſu dżeczom zyle niſparomne a ſalutują jim wſchelke n jedobre lekarſtwa. Tomatowa bręzka je wubjerna ſa jatra a czrjewa, melonowa symnizu a khoroszcz w jercheniakach ſacżeri, a mōzesth jeje wužiwač, wjelez chzesz, jenož niz w ciaſzu kholery, hdzej dyrbisich ſu wſchego ſadu wſbač. Zitronowa bręzka, do czopłeho khofeja na kapana je wubjerny ſredk psche kłowubolenje. Wino wot černiowych a ſwiatoljanowych jahodow kaſhel ſacżeri. Warjene ſlowki ſu tym, liž na ſkrofule čęrpja, jara hojaze.

* Náhlu žáložnu žmijercz tele dny na Třeibergskim dwórníchcze
železniski dželaczeř Mäther namaka. W. Inja wokoło 10 hodzin
hdz̄ wożobowy spěšnny czah psčijedze, njezdziawzy hwiſdanie lokomotiv
i karu po železniskej koliji jēdzeſče. W blízchim wokomiku jeho
lokomotiva shrabnu a jeho rosmjecze.

* Pošlužobník jeného wojského wýsčíka v Liegnitzu bě czecký khorn v lazaretcé. W bludze s níjeho stwochnutwski wón k domu swojeho knjesa dohna, tam po bluskowodze hacz na ponosch k salesy a ſu pscheckivo wschém pospytam, jeho dele ſchiknucz, zyhely ſu wuhena torhají a dele mijetajo wobrasche. Nimale zyhly wuhení hido bě swottorhal. Netk pak bě jeho knjes domoj pschishol. Wón stupi do wolna a wojał pschikas: „Pschedstup!“ Hnydom wojał poſluchasche, dele ſlēse a ſu po wysklowej pschikasni ſwolniwie ſajecz dasche.

* Wo powětrnym lódzniku Lattemannu Krefeldske nowiny piszą: Wjedzor svěhnu ſo lódznik Lattemann ſ kniežnu Paulus do powětra

Š jara wulkeje wyżłosćze wyšče města kniežna Paulus ſo ſ padawej plachtu ſ balona dele puščzivši ſbožownje ſemju dozpi. Lattemannej pak ſo njeporadji, balon do padawej plachtu pſhetworicz. Padawa plachta a kódźnik ſo tak straſčnje pſhemjetowaschtaj, ſo bě hróſno pſchihladowac̄, a nahle ſ ſemi ſezechſtaj. Na róžku noweje Linneowſkeje a Dieſſemerſkeje dróhi Lattemann, kiz bě hacz dotal wutrobitoſc̄ wobkhowaſ, ſ wyżłosćze dele ſkoczic̄ ſpyta, ſamokajo: „Spucza, ja ſtoczu!” Na dobo ſo ſmječenj balon hiſhczę ras pſchecžinu, Lattemann wo ſamječeniu dróhu praknu a hnydom morwy ležo wosta. Pſchihladowatſtwo ſwarſeſche jara na to, ſo ſo tajke fellowanje pſchego hiſhczę czeſpi, runjež bě ſo halle njedawno kniežna Polly bjes mała ſarafy.

* W Geringſwaldzie ſtaſ ſo nawoženja a njewjeſta 11. junija ſwérowac̄ daſoj, kotaſſ w létach khetro daſoko róſno ſtejtaj. Mawoženja 73 a njewjeſta 18 lét ſemju ſtepze.

* W Liberzach (Reichenberg) je ſo ſchwartſ dopolbnja džel jeneho nowotwara ſafypnu. Wjazy hacz 20 dželac̄erjow je ſo pod roſpadankami poſrjebaſo. Hacz do pſchipolbnja běchu dweju morweju, tſjoch czeſko a pječzoch lohko franjenyj wurgli. Druſy, bjes nimi ſyn twarského miſchtra, hiſhczę pod roſpadankami leža.

* Poſla Horazdžowic̄ w Čechach ſo 22. junija na czeſko-morawſkej ſeleſnizy 10 wosow ſwroczi. Pſchi tym ſo petrolejow ſiſternow wós ſapali a plomjenja ſo na pječz druhich wosow roſchérichu. Jedyn ſpinat ſo straſčnje wopali. S puczowarjow ničto do njesboža pſchisčo! njeſte.

* 11. junija popolbnju ſo 20létnej ſtaſ Konlenka ſ Blanska ſe ſwojej ſubowanej holczku wukhodžowasche. Na jene dobo wón pſched wocžomaj a w pſchitomnoſci mnohich wukhodžowarjow ſ wyžleſte ſtaſy do wulkeje hukbiny dele ſtoczi. Jeſo czeſlo zyle roſbite delka ležo wosta. Poſbzischo halle ſu jo pſtac̄ moſhli. Sa pſchecžinu jeho ſmjerceſe maja to, ſo holczyna macz jeſe luboſcze ſ tym mlobženjom njeſte czeſpic̄ czeſla.

* W Lubinje je mjes hlownym třihoſčiom a dworniſčiom jebžazi wós konſažeje ſeleſnizy ſ 12 metrow wyžłotich hacženjow na dróhu dele ſſet a tſehu jeneho twarjenja pſheraſhwſki dweju czeſkow morik a mnohich wobſchložit.

* Wo žortniwym podawku, kiz je njedawno w Torgawje pſchi jubelſkim ſhwedzenju měſčezanskich tſelerjow ſtaſ, nowinu piſaſa. Hdyž naſci měſčezanszy tſelzy, mjes nimi tež Wurzenzy, w paradze ſtejachu, kotař czeſche general runje wotewſac̄, ſo hrimac̄ poča. Duž jedyn tſelz proſeče ſ rjada wuſtupi a, ſo ſ ſwojemu komandantej wobrociwſki džesche: „Dowol, ſo tſelbu wotpołožu, dokež moſhlo mje hewaſ Bože njewjedro ſarafycz!” Šeruty komandant ſwojemu podda-nemu, kaž ſo hamo wě, to njedawoli. Tola paſ ſe, kaž praſa, bojaſny tſelz, ſaſo do rjada ſtuſiwiſki, wobhlaſtiſe tſelbinu roſku ſ travu ſatyzknu.

* Kak ſrudne ſezechwſki moža hlupe žorty měcz, je ſtóržba pſched khostazej komoru w Brunschwigu ſ nowa dopokaſala. 20. novembra minjeneho leta bě 16 létnej Rob. Stelza ſ Morſuma w czeledžazej ſtuſe kožeharowarja Wittu w Thedinghaſenje ſlužobnej holzy Heinemannzy, hdyž czeſche ſo poſydnucz, ſa hribjetom ſtolz wotczahnul, kaž ſo to bohužel hufio ſtawa. Holza ſ wotmaſhom na ſemju padnu, jeſe nosy ſproſtinuſtej, ſproſtinjenje ſo dale po czeſle roſečeze a po wulkiu czeſpienju wona 20. dezembra ſemrie. Dokež Stelza wulke roſacie poſaſowasche a dokež tež hewaſ zyle dobre wobhwedzenja doſta, ſaſudzi jeho ſudniſtwo jenož k jaſtwu na 5 dnjow.

* 250 hriwnow ſa jeniczke ſonjowe napizowanje ſaplaſcic̄ dyrbječ je tola ſkoro mały luſ wjele. Ale jedyn wjeſnjan w Ukermarzy je to czeiſe dyrbječ. Wón bě 350 hriwnow w ſtatnych papierach do pizneho měcha tylknul. Taſki měch je drje poprawym tola bôle ſ temu poſtojenym, ſo ſo konje ſ njeho piſuſa, hacz ſ temu, ſo ſo ſa hlowanku ſa papierjane piſeſy trjeba. To ſebi tež poſoncž myſlesche, kiz konje wosy do měcha ſypnu, njewjedzo taſki poſkad ſo w nim hlowa. Hdyž ſo wobſedzeſt na to dohlaſa, běchu hizo dwe ſtohriwnowſſei a jena poſtaſhriwnowſka papjera w ſonjowym žoldku. Tſecžu hizo tež khetro ſatolčeniu papjera wobſedzeſt konjej hiſhczę někak ſe ſubow wučzahnu.

* Wóžombjeſhac̄ lét je ſo něklo minuko, ſo je preñja ſchijaza maſchina wunamakana. Jeſe wunamakat bě w Winje ſaſydeny a w Kuf-ſteinje w Tyrolſkej narodžený krawz Josef Madersperger, kotař po ſydomleſnym poſlenu wjerczadlo ſeftaj., kiz wſchē krawzke džela lepje a ſchwatniwſki czeiſe, hcz ſana czeſlowſka ruka to ſamōže. Khejor Franz jemu ſamolutke prawo, nowe ſtroje dželac̄, ſpožeti. S wopredka maſchina jenož rune ſchow ſchijasche a ſabfernjoſwasche. W lécze 1817 paſ ju wón tež ſa kſhiwe ſchow ſchmanu dožela.

Maderspergerej ſo džesche kaž wſchitkum wunamakarjam tamneho čaſha wón hudy wosta a druhiim bě ſawoſtajene, ſo ſ jeho wunamakanjem wobhac̄ic̄.

* (W juniju ſmjeſnjeny.) Na krótkoraniſchej ſtronje Karpatow je ſo w poſledních dnjach traſnje ſněh ſchol. Pſchi Bataniess-Baſkowskej ſeleſnizy ſněhový wičor tſjoch rumunſkih burow pſchelhwata ſotſi w horach kruw poſechu. ſowoj wukhov w jenej ſtaſobje pſtawſki tam ſe ſymu doſpolne ſproſtinchu. Druſy paſtryjo, kiz nimo jich ſchowa czebniſeču, ſo na nich dohladawſki jich ſobu domoj wſachu. Domach ſ wulkej prózu dweju ſaſo woſiwiču, tſeſci paſ bě a wosta morwy. Tež ſkót, kotař běchu paſli, je w ſurowym wičorje kónz wſal.

* (Siedmy ras ſ wubowzom.) Wulki pſchecžel mandželského ſiwenjenja a ſenjenja je paſtý Fleſcher ſ fortarla ſ Gallingefleſmu kubku ſluſhac̄ym, był. Wón je ſo ſydom krož woženil. Hdyž bě jemu ſmjerceſe jeho ſedmu mandželsku rubila, czeſche ſo hiſhczę junu woženic̄. Duž ſo ſ kňeſej ſararej do Gallingena poda, ſo by ſebi pſchipowjedanje ſkaſal. Farat paſ jeho wotpoſa ſtekywſki: Ně, moj Fleſcher, ſydom ſonow macze hizo w njebjeſach, woſmu nje-dostanjecze! A pſchi tym wosta.

* W Barcelonje ſebi jedyn ſajaty anarchist duchowneho žabuſe. Hdyž bě tón ſ nim w kletzy ſam hromadze, ſo jath na njeho wali; wuſſasa jeho, wuſleče jeho duchownu draſtu a wobleče jeho ſwoju ſamknu jaſtowou draſtu. Na to wón w měſchnislej draſce ſ jaſtwa czeſtinu, roſtęczowasche ſo ſ wojerſkim ſtražnikom, napominaſche jeho, pſchego na ſwojich pſchecſtajenych poſluchac̄ a potom ſwoju ſtronu wotendze. Hacz dotal Janeho ſleba ſa czeſkienjenom namakali njehu.

* W Londonje je tydzenja w nožy ſatrac̄ny woheń ſatihadzaſ, kotař je wulki liczbu twarjenjow, bjes nimi 200 tworowych ſtaſobow, ſaniczil. Něhdze 60 ſykaſow a 300 haſcherjow, ſkoro wſcha Londonſka wohnjowa wobora, w ſmjernym ſtrache dželaſche. Halle rano bě móžno, wohnjey mjeſu ſtajcz. 150 poſtſich konſow, na wopalniſčej ſtejazych, ſo ſ wulkej niſu wukhowa. S czeſlowjekow ničto do njesboža pſchisčo! njeſte.

* W czornym morju ſtej w czeſowej wětratej nožy pola Maria-pola plachtata kódž „Egyptos“ a parna kódž „Maruſia“ ſ wulkej možu do ſo ſraſylej. Wobej ſtej ſo ponurilej. S „Maruſije“ je ſo 7 muži wukhowaſo, pječz muži „Egyptosa“ na ſegeborach w morju pkuwazych, naſajtra jena parna kódž pſchija. Šbytne 28 muži wob-hadki je ſo tepli.

* Barlinſke II. krajne ſudniſtwo je wondano dželac̄etlu Míx-dorfowu ſe Charlottenburga ſudžilo, kotař běche wobſkoržena, ſo je ſwoju džehac̄lennu pſchirovnu džoku ſe ſamylkem a pſchemyſlenjom morila, jej ſ ſebo ſadawawſki. Žeſny mandželski bě preñju ſonu ſe ſmjerceſu ſhubil. Jeſo pječz džec̄ci jemu niſne czeiſachu, ſo ſaſo woženic̄. Wón ſo ſ wobſkorženej ſeſna, wo tym nječo njewjedzo, ſo je wſchelakich pſchecſtujenow a njefuklow dla hizo w jaſtwach a khostaſnach ſedzaſa. Žona njerođenje hospodarſe, taſ ſo mějeſe muž, na domaſy porjad ſwucženy, ſa niſne, jej pſenjeshy pſchidželac̄. To ſo jej njelubjeſe; wona ſebi na wječzenie myſlesche, a jej myſl pſchipadze, muzej naſlepſche wſac̄, ſchtož mějeſe. Druhe mlôdsche džec̄zo, džehac̄lenna pěkna holczka bě runje nanowy lubuſčk, a runje teho dla ſebi jo mazocha jako wopor ſ wječenju wubra. W lécze 1889 ſebi wot domoweho wobhzedžerja wopizmo napiſac̄ da, ſo je w bydle jara wjele ſchwobow. S tym ſebi poſtzajſke piſmo ſ ſupjeniu jeda wobſtara a ſebi Schweinfurthſke ſelene ſupi. Czaſ wulkih ſchulſkih proſdntinow wocžalawſki wona ſ džec̄imi do leſha klobžesche a holczky czeſtwjene wino, do kotrehož bě jedoſte Schweinfurthſke ſelene ſměchane, pičz daſche. Džec̄zo ſkhor, na czož macz po ſekarja Brunnera džesche, kotremuž praji, ſo je džec̄zo w leſhu naſſkerje jedoſte jahodki jědlo. Lekar ſekarſtwo wukasa, kotař mazocha do wody ſinu. Město ſekarſtwo wona džec̄zu czeſtwjene wino ſe Schweinfurthſkim ſelenym da. Ŝhorac̄ ſo poſtzajſki, a dr. Brunner ſo ſaſo ſawka. Wón widžeſe, ſo jeho ſekarſtwo nječo „pomhalo“ njebě, a nowy rezept napiſa. Míxdorfowa bě doſcz njeticžomina, Schweinfurthſke ſelene na bol ſtajcz a džec̄zu ſekarſtwo dawac̄. Džec̄zowé ſtrowje ſo poſpſeſeſe, tole poſpſeſenje paſ ſenož džec̄zowu czeviu podleſti; hdyž bě ſekarſtwo dowubrane, jemu mazocha ſaſo czeſtwjene wino ſe Schweinfurthſkim ſelenym da. Bory ſe džec̄zo wumrje a bu poſrjeban. Dwé lécze poſbzischo bu Míxdorfowa, dokež bě jenu ſonu wobrčec̄ ſpytka, wopak pſchihac̄, ſ jaſtwa ſaſudžena. Tam ju ſwědomje hrjebač ſpoča, a wona ſo wuſna, ſo je džec̄zo ſkonzowala. Džec̄zowé czeſlo na to wuhrjebaču a w nim ſbytli arſinala namakachu. Míxdorfowu ſu ſ ſmjerceſi ſaſudžili.

* Čertowški nještuk, kotrehož dospołne wuwjedženje pak je ho hisczeje w poſlednim wołomiku ſabžewalo, je ho w Neustadze ſtaſ. Młody bur i Friedelsheimia dzowku jenego kubleria w Böbenheimie pod Horu lubowasche. Minjenju nježelu bě wón tu holežku wopytał a hacž do pôsobneho wjeczora pola njeje wostał. Hdyž potom wołoko 10 hodžin wjež wopuſteži, a pschi želesnižnych haczenach domoj dzěſe, jeho na dobo dwaj mužaj nadpadnuschtaj a jeho i ſijomoj i ſemi pobischtaj. Potom jeho, kiz nicžo wjazy wo ſebi nje-wjedžesche, hacž na želesnižne koliſe dowlečeschtaj a, jeho preči psches nje połožiwoſti, czeknuschtaj. Krótko prýdy hacž czah i Dinkheima do Böbenheima doſebže, čzyczu mloži ludžo i Freinsheima želesnižu pschekročicž. Duž hlaſe ſtonanie wuſkyschachu a ho na czlowiecze ežero dohladachu. Hijo ho lokomotiva ſe ſaſhwęženymaj latarnjomaj bližesche. Tola pak ho jím hisczeje poradži, wboheho czlowjetka wuſhowacž. Woni krwawjazeho mloženja do Böbenheima donjeſechu. S lekarowej pomozi ranjeny bórſi i ſebi pschitadze. Wón bě nad-padníkow ſpoſnał a taj ho wuſnaschtaj, ſo je ſebi jeju jedyn druhi, kiz bě tež do teje holzy ſalubowanych, i temu njeſtukej najał. Wſchitke ſi woſkobu ſu ſajate.

* Tótko, kiz ſebi ſameho hrjeba, ho w Podgorzy pola Toruna namala. Tamniſchi tótko Sch. ho njeđawno w poſtebnichczejowej bliſkoſci ſam ſahrjebacž ſpyta. Zyle ſproſtnejeneho jeho hacž do ſhije w pěſku težazeho namakachu. Čedom bě wotmjaknul, běžesche i rěžy Wizle, ſo by ho tepil. Tež wot teho jeho wotberjachu. Něk pak ſebi ſchiju pscherēſnu, tola pak jeho hisczeje ſiweho do hoſtejnje dowjeſechu.

* Twornika drjewoweje maczisny, knjeſa Wenzela Viebſchera, miſczejanouſtu w Georgendorfje w Čechach, běſchtaj bliſko pola Džeka dwaj ſababenaj mužaj nadpadnutoj, hdyž ſe ſwojim woſom i pucžowanja i toſiſto pjeniesami domoj jědžesche, katraž jeho, i njemu na wós ſlocziwſchi, donuſowaſchtaj, jimaž ſwój wacžok wotedač. Jón doſtaſhki wonaj hnydom czeknuschtaj. W wotewſatym wacžoku pak běhu jenož ſapiſne knihi jeho wotberjarow, ſwoje pjeniesy mjeſeſhe w lazu. Duž ſtaj ho rubježnaj ſlepzaj tón ras hroſnje ſjebaļoſ.

* (Njetrebn a poſta.) W wžomaj Egyhaſezlu a Peredze pola Preſburga w Wuhertské ſtej ho poſteſej ſaſtojnſtwje, kotrež ſtej tam dotal woſtaſej, ſběhnuſej, dolež w woběmaj gmujenomaj ſa wjele ſakroſtnejených nježel žadyn liſt ani doſhoł, ani ho wotedač njeje. Mózno, ſo w woběmaj wžomaj ničto njeje, kotrež mož ſčitacž.

* Wjenske nowiny powieſcž wo njeſbožu podawaja, kotrež ſtaj wojenski minister Krieghammer a wjednik generalneho ſtaba Beck na ſwucžowanju w Galiaſkej měloji. Hdyž po Tarnopolſtej dróſy jědžeschtaj, ſo i batalionom pěſklow, kiz i połnej hudžbu po dróſy czehnjeſche, ſettaſchtaj. Duž ho jimaž konje ſploſhiſchtaj, jeju wós ſo ſwrczí a do pscherowa pschi dróſy padže. Wojenski minister ſebi prawu ruku ſama, Beck pak ſebi jenož trochu noſy woſkodži. Daliſiſhich ſtraſhnych ſcěhukow drje jeju njeſbože njeſmaje.

* 23. juniſa popoſdnju ſo w wuſlowych podkopach „Albion“ pola Pontypridd pluny ſapaliſhu. W nich bě na 251 dželaczerjow. Hacž dotal ſu 142 morwych namakali.

* (Schěſcždžeſacž woſkobow ſajedojoſených.) S Pariza pižaja: W hospitalu ſa njeſahojnych w Gouchezach je ho 60 woſkobow i mja-hom khoreho czeleczja ſajedojeſſlo. 3 woſkobu ſu hijo wumrjele, mnohe ſu w ſtrache wo ſiwiſenje. Čelo ſu w ſamym hospitalu rěſali.

* Pola Beachy Head w jendželſkim kanale ſchtrwifk tyždenja plachtata lóž „Farvel“ i Chriftiansanda i plachtatej lóžu „Marie Stahl“ i Koſtola hromadu ſtorcji. „Marie Stahl“ ho podnuri. Hufia kurjawa bě wſho do czymy ſawalita. „Farvel“ ſo na boku woſkodži. Pječo lóžnicy ſ „Marie Stahl“ na „Farvel“ ſlocziwſchi ſwoje ſiwiſenje wuſhowachu. Kapitan Oldenburg pak, kiz bě ho po ſwojim woženjenju přeni ras ſaſo na morjo podał, ſo ſi na woženjowym Thomſom, i kuſharjom Schmidtom a i jenym jendželſkim lóžníkom, kotrehož běhu ſebi hakle w Schiels pschiftajili, w žolmach tepi. Dwaj druhaj lóžníkaj tež hisczeje, ale ſedý někaſ, ſmjerčci wuſkodžeschtaj. Šeſtaj ſo mjenujž i lóžu ſobu podnuritoj, ſpurnuschtaj pak ſaſo na ſwjerſhini a dopluwaſchtaj hacž i „Farvelej“, hdež jimaž powiaſh pschicžiſnuchu a jeju na lóž ſeſezechu.

* 8 wjerſtow wot rufeſko města Kasana je pulverník roſbuchtul a je ho pôdlaſka ſuſheriza ſobu wotpaliſa. Dwaj dželaczerjei běſchtaj hnydom morwaj, dwaj jara ſranjenaj na pucžu do hoſtejnje ſemrěſchtaj, tſjo ſu ho bjes ſkeda ſhubili a ſu naſſlerje na czastki roſtorhani daloko a ſcheročko roſlétali.

(Zyrkiwſke powieſe ſladaſi w pschilosy.)

Czeſczeni wotberjarjo Serbskich Nowin, kotsiž chzedža ſa nje na 3. ſchtrwórtleto 1894 do předta placicž, njech něko 80 np. w wudawarni Serbskich Nowin wotberadža. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny psches poſt pschinjeſči dawaja, njech tola njeſaponiſa, ſebi je tam bórſi ſlaſacž. Na ſchtrwórtleto ſaplačzi ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſich poſtach, kaž tež w drugich krajach němſkeho khejorſtwa 1 ml., i pschinjeſenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny i pschinjeſenjom do domu 1 ml. 40 np. — Se Serb. Now. hromadze hodži ſo tež „Pomhaſi Bóh“ na poſje ſlaſacž.

Dobrowolne pschekadžowanje.

Prječzeſenjenja dla ſym ho roſhudžit, ſwoju maſhivnu kheju, pschi Budysko-Lubijskim ſchokeju ležazu, i wulkimi khamamami, bróžnju, hródžu, ſklaſom, poſom, ſadowej ſahrobu, njeſaprahnjeſej wodu, jara derje ſa reſnila a ſa kózdeho druhého rjemjeſlnika ho hodža,

wutoru 10. juliſa 1894 dopoſdnja w 10 hodžinach na pschekadžowanje pschedacž.

S doboru ſkoro nowa ſykanjowa maſhina, deſimalna waſa, a wſchelaka druha nadoba do pschekadžowanja pschitabu.

L. Michael w Buſezach.

Žadajcze ſebi jenož

Bacherlin.

pschetož wón je kředk, kotrež najruciſiho a wěſčiſiho mori wſchē družiny pschekahanzow.

Schto možlo jaſniſho ſa jeho njezopitu móz a dobroſcž rěčecž, hacž wuſpeč ſeho wulkotneho roſchérjenja, po kotreymž žaneho druhého kředka njeje, kotrež ho wot Bacherlinu wjele křoč njeby pschetrjeſit.

Žadajcze pak ſebi kózdy křoč ſaſyglowanu bleſchu a jenož taſku i mjenom „Bacherl“. Wſho druhé je nje-woſchne podražowanje.

Bleſche ho pschedawaja po 30, 60 np., 1 ml., 2 ml.; Bacherlinowy lutowak po 50 np.

Wopravdžity doſtač:

W Budyschinje pola ff. bratrow Merſchow,

= = Straucha a Kolby,

= = L. Oty Engerta,

= = Ernsta Mittaſcha,

= = Jurja Holda w měſchcz. hapt.,

= = Barche

= = E. A. Lukascha,

= = Biskopizach

= = Pawoła Šchockaria,

= = Alfreda Böhmy,

= = Herm. Kschizanka,

= = Herm. Mürby,

= = Pawoł Mikel,

= = Wjasoniž

= = E. Ferd. Lehmannia,

= = Scherachowje

= = Ed. Trummera,

= = Wojereczach

= = A. W. Knichale naſſled.,

= = Wosporku

= = E. M. Klauſſa.

4500 ml., 3000 ml., 1000 ml. | Sylna maſhina trjebanu czíſczaſa na na wěſtu hypothetu po 4% maschina a dwě nowej, hiscze- wupo čiſc E. Fröde pschi rybowych maſhina trjebanej brónje ſu na psche- wrotlach 10. | daň w Lusy čiſlo 10.

Dobrowolne pschedadzowanje.

Na sawojskienstu Jana Krakowskiego, 29. meje t. l. semrjeteho, bluscha mała sahrońska žiwosć cijko 7 wopalnego katastra, fol. 7 leżomostnych knihow sa Kortnizy, 5 akrow, 200 □ prutow wulta, s 104,97 dawskimi jenoscjemi poczezena a wot wježnych grychtow na 5950 hrivnow takserowana, ma po żadanju herbow ludomne hamtske žubništvo

schtwórt 5. julijsa 1894 pschipoldnu 1/21 hodziny

na městnie hamym w žiwosci 7 wopalnego katastra sa Kortnizy sjaownie na pschedadzowanje pschedawacj.

S polasjanjom na wuwěšenki w Budyskim žubništvo a w wobydlenju wježnego rycztarja l. Jana Scholty w Kortnizy, kaž tež w hosczenzu w Grodziskiem wižaze, ſo na kipjenje ſmyžleni proſča, ſo bychu ſo w poſtajenej termiſti w mjenowanej žiwosci w Kortnizy ſechli.

Kralowske hamtske žubništvo w Budyschinje, 20. junija 1894.

Jaeger.

Nowoscze w schlipach a krawatach pola

A. & W. Neuhahnna na ſerbſkej haſy 4.

Wulta awtzijsa.

Ola spuszczenja pachta cju ujedzeli 1. julijsa popoldnu w 3 hodzynach rjaniu trawu, na 4 körzach luki w Kněžeczanskich honach ſtejazu, po ſahonach na pschedadzowanje pschedawacj. Šchromadzisna pola Welzez lubla.

A. Preibich w Małkzechach.

Khęza na pschedan.

Ola ſemrjecja budże ſo w Bulezach maživna khęza cjo. 41 ſe ſahrobu pondzeliu 9. jul. dopold. w 10 hodz. dobrowolne na pschedadzowanje pschedawacj.

Šchromadzisna pola wobhedgejki.

Khęza je w Zahowje na pschedajecze. Dalshe je ſhonicz w cjiſle 6 tam.

Žiwosci w Bonjezach cjiſlo 3 pola Budyschina s rjanim bliskim polom a luku, 8 körzow wulta, je hnydom tunjo na pschedan. Dalshe je ſhonicz pola wobhedgejera.

Strowy ſrostny poſlenný ſrebz, czornak, ſtejci na pschedan we Wetrowie cjiſlo 9.

Běniſki móz je pod hrodom cjo. 46 tunjo na pschedan.

Domjaze ſohnowanje,

dospolne s woblikom, po 50 np. a 1 ml.

Domjaze ſohnowanje,

hotowe s woblikom, rjenje tykane,

s pěknymi nowymi muſtrami

po 2 ml.

pola

A. & W. Neuhahnna.

Dobre črije
ſo nihdže tak tunjo njeſkuſuſia, kaž
w Winſkim črijowym ſkladze
pola
Hermannna Tricha na bohatej haſy 10
pódla poſta.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wilach

porucza ſi kwaſam a ſchegiſnam ſwoje wubjernie ſkódkie likery: jaſo rýzowy, kruszcowy, naſikowy, ſelowy, ingwerowy a ſimjelcikowy liker liter po 60 np., dale herliſowy, hornjoluziſki, ſchwajcarſki hórkli, perſiko, jałorzowy atd. liter po 75 np. a 80 np., Barliński ſitny ſimjelcikowy liter po 100 np., kaž tež ſimjelcikowy liter po 40 np. cjiſly palenž wot 8 litrow cjiſlo I a III liter po 30 a 28 np., jenotliwoſe liter po 32 a 30 np. Čzwizy ſi pjeſljenju ſo wupožezena.

Moja pschedawatnja hižo wot leta 1868 wobsteji.

Balmjane a polplatowe ploczne tkaniny

ſa lečzo

k mužazym a hólczazym wobleczenjam
porucza meter po 90 np.

**Bruno Grohmann, ſułnijowa pschedawatnja
w Budyschinje na hlownym torhoſčezu 9.**

Lubi ſſerbia a ſſerbowki! ſkladujecze
dary ſa „Sſerbski Macziežny Dom“ a ſa
jego ſhoſejownju!

Sportske paſy, turmaſke paſy,

ſkłé, paſki
poruczataj

A. & W. Neuhahnna
4 na ſerbſkej haſy 4.

Gróch,
woku,
hejdusich,
kolii,

porucza tunjo

Ernst Pfuhl
w „ſłotej hwěſdze.“

Majh,
majhowny ſchrót,
bawmowu ſornowu muku,
ſemikoworjeſhowu muku,
ſkodowe koſochi,
paſmosoruwe wožuchi,
lane wožuchi,
lanu muczku,
ripičowu muczku

porucza tunjo

Ernst Pfuhl
w „ſłotej hwěſdze.“

Czesczenym Serbam w Budyschinje a wokolnosci najpodwolnisczo
i wjedzenju dawam, so tym dzenza

pschedawańju drogom, chemikalijow, barbow a kolonialnych tworow,

z firmu „bratraj Merschej” hacz dotal wjedzenu, kupyje pschedewsal a so
ju z firmu „bratraj Merschej” dale powjedu.

Derjemienjenje a dowrjenje, firmje hacz dotal spożczone, proschu, dobro-
ciwje na mnie pschenjescz.

W Budyschinje, 1. julija 1894.

S poczesczowanjom

Jan Skop.

Wosjewjenje.

Kasowski hermanek a skotne wisi, kotrež směja
so po protazy 7. augusta t. l., njebudza so na tuthym
dnju, ale

14. augusta t. l.

wotbywacz.

Hamtski pschedstejiczer **Falz.**

Letuša hłowna zhromadzizna M. S. mjez druhim
tež to přeće wupraji, zo by so jejny něduši **přirodo-
spytny wotrjad** z nowa założil. Dziwajo na to po
poručnosći prošu, zo bychu cisami kk. maćicarjo, kotriž
chcedza ze sobustawom założomnego wotrjada być, mi
to bórzy dobrociwje wozjewili.

W Budyśinje, 22. junija 1894.

K. A. Fiedler,
wyssi seminariski wučer.

Poboczne herbske burske towarzstwo w Hodziju

směje njedzeli 8. juliia popoldnu w 5 hodzinach poledzenje. Dla
nusnego wuradzenja proshy wo bohaty wopyt
pschedzyskwo.

Wažne sa hospošy!

**Esserowy
salmiakowy terpentinowy
mydłowy pólver**

snamjo law

je pschiposnath najlepschi plokanek a cisejazy krędk kweta.

Pschi kupowanju njech so krucze na salitanke snamjo
„lejazy law” a wołekje na mjenio „Esser” ledzbuje, dokelž
so mjenje hódne po sawalenju i samienjenju podobne wu-
dzekli podthkuja.

Jenickaj a prēnej fabrikantaj:

Esser & Giesecke w Lipsku-Plagwitz.

Dostarcz we wszych lepskich kolonialtworowych, mydlowych
a drogowych khamach.

Burske towarzstwo w Ratezach.

Nashe towarzstwo směje jutje
njedzeli 1. juliia
popoldnu w 3 hodzinach w hospczenu
„zaklenu domej” swoju měhacznu
zhromadzisnu. Nasch hejmski sa-
polskaz, knes Kokla, ie pschilubit,
w njej rosprawu wo swojim skutko-
wanju w hejmje podacj. Sobu-
statwy a hospci lubje pscheproschuje
pschedzyskwo.

Zigary:
njeuwberane a hjes khostow
sawalene.

Tava-wubjerk
10 sztuk po 30 np.,
100 = = 280 =

Sumatra 5-np.-zigary
10 sztuk po jenož 35 np.,
100 = = 325 =

Wubjerne 6-np.-zigary
10 sztuk po jenož 40 np.,
100 = = 375 =

Regalia Superior
10 sztuk po 45 np.,
100 = = 425 =
porucza

Herm. Kunack
na bohatej hazy 8.

Wischnijowy swjedzen
budze so njedzeli 1. juliia popol-
dnju w Jakonzy pola Njezwa-
cida wotbywacz. Pschedzelnje psche-
proshuje

Zank.

Nowoscze w czapnikowych rjeczach

sa žonskich a mužskich.	šamisetowe knieſle,	šamisetowe knieſle,
trawatowe jehly,	trawatowe jehly,	trornarjowe knieſle,
gumijowe a papierjane schaty,		
broſche,		
narucznicz,		
pjerſczenje,		
	tschiže a tollery,	
	narucznicz,	
	włoszowa pycha.	

Wulki wubjerk
žonjazich paſhow
pola

A. & W. Neuhahna

4 na herbskej hazy 4.

Wobydlenje z dzelańju, sa
tyscherja so derje hodzaze, dokelž
je so w nim psches 50 let tyscher-
stwo derje wjedlo, je wot 1. juliia
1894 na pschenajecze. Dalshe je
shonicz w Schekezach cijisko 9 pola
Kubschiz.

Dwé malej stwoje z komoru stej
wot 1. oktobra na pschenajecze pod
hrodom cijisko 24.

Starša herbska hosposa, kiz
może hnydom nastupicj, so pyta.
Dalshe je shonicz w wudawarni
„Sserb. Nowin.”

Prēnu wulki hródznu dzowku
pyta knieži dwór w Delnzej Glinie.

Ratajske hospošy, kucharki, klu-
žobne holzy, dzowki, klužobne a
hródzne dzowki, moloweho hólza,
dzieraczejske kwojby pyta Fr. Hen-
noldowa w sotym jehneczu.

Ratajske hospošy, dżecjaze holzy,
na warjenje so wustejaze, klužobne
holzy, kuchinske holzy, wotroczkow,
dzowki a dójki pschi wyższej msdzi
pyta Schmidtowa na herbskej hazy
7 po 2 skhodomaj.

A temu cijisku jena pschiloha.

Bětnarskeho pomožnika pschi wyższej msdzi do trajneho
djeka pyta August Pawlik w Hrodziszcju pola Wósborka.

Bschiloha i čížku 26 Serbskich Nowin.

Ssobotu 30. junija 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michalskej zyrlwi smjeje jutje njedzeli rano w 7 hodz. farat dr. Kasich herbski spomiedni ręcz, $\frac{1}{2}$ godzin diaconus Rada herbska a w 10 godz. nemške predowanie.

Křenl:

W Michalskej zyrlwi: Hermann Erich, Bohuwera Hermanna Bartuscha, pschelupza na Bidowje, s. — Curt, Korle Augusta Henczela, sahrodnika w Bobolzach, s. — Hermann Pawol, Handrija Henczela, dzělaczera w Dobruschi, s. — Willy Curt, Korle Bohumila Melzera, fabristara na Bidowje, s. — Elsa Martha, Korle Ernsta Kschijana, wojsnarja na Bidowje, dž. — Madlena Hana, Oskara Emila Rothenburga, expedienta na Bidowje, dž. — Lena Gertruda, Jaromira Ernsta Schjepana, khežlarja a slalarja w Nowych Maliszewach, dž. — Hana Emma, Franziska Michala Hoheisla fabristara na Bidowje, dž. — Maria Augusta, Zana Korle Augusta Wienady, komjenieczefarja w Bobolzach, dž. — W Katholskej zyrlwi: Hana Margaretha Hildegarde, Zana Augusta Peitschi, rębarja, dž.

Zemrjećl:

Džen 21. junija: Hana Paula, Petera Pawła Kubicha, thücheršteho mischtra, dž., 5 m. 11 d.

Placjissna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	23. junija 1894		28. junja 1894		wot		hacj	
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pscheniza		běla	7	21	7	79	7	21
		žolta	6	76	7	18	6	91
Rožta			6	25	6	63	6	10
			6	79	7	—	6	41
Ječmien			7	70	8	—	6	67
Worž	50 kilogr.		8	89	11	11	7	50
Hroš			9	72	10	—	9	72
Wola			13	—	16	—	8	50
Zahy			15	—	15	50	13	—
Hejduschla			1	20	1	40	1	20
Berny			1	80	2	30	1	70
Butra	1 kilogr.		6	50	16	—	2	—
Pschenicna muša	50	—	7	50	11	—	—	—
Ržana muša	50	—	3	50	4	—	3	40
Sýno	50	—	8	—	23	—	20	—
Sklóma	600	—	20	—	26	—	—	22
Proftata 1824 sčtuł, sčtuła			4	—	4	75	—	—
Pschenicne wotrubž			4	—	5	25	—	—
Ržane wotrubž			4	—	—	—	—	—

W Budyschinje placjese: sčruž pscheniza (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np. hacj 13 hr. 24 np., žolta 11 hr. 49 np. hacj 12 hr. 20 np., sčruž rožki po 160 puntach 10 hr. — np., hacj 10 hr. 60 np. sčruž ječmienja po 140 puntach 9 hr. 50 np. hacj 9 hr. 80 np.

Na Burži w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 35 np. hacj 7 hr. 50 np., pscheniza (žolta) wot 7 hr. 21 np. hacj 7 hr. 29 np., rožki wot 6 hr. 41 np. hacj 6 hr. 56 np., ječmienj wot 6 hr. 83 np. hacj 7 hr. — np., worž wot 7 hr. 40 np. hacj 7 hr. 75 np.

Draždžanše mjašzowe placjissny: Hovjada 1. družiny 62–66 hr., 2. družiny 56–61, 3. družiny 45–50 po 100 puntach rěšneje wahi. Dobre krajne kwinje 40–43 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čzelata 1. družiny 50–60 np. po puncze rěšneje wahi.

Wjedro w Londonje 29. junija: Ržane.

Wulke wupſchedawanie.

Ola kupjenja fabrikskeje ležomnosče w mojich pyčowých klamach na herbskej hažy 10 wupſchedene a njevupſchedene žonjaze a džecjaze klobuki, mijaže a holsčaze klobuki a stare modove wěžy do čista wupſchedawam.

Směšnje tunje placjissny.

S pocjescowanjom

Martha Henkowa, na herbskej hažy 10.

Najlepše kožy:

Herkulejowe kožy,

njeſchetrječene po hōdnoſći a rěſu, porucja

B. Fischer na žitnej hažy.

Rěſak G. M. Reunera

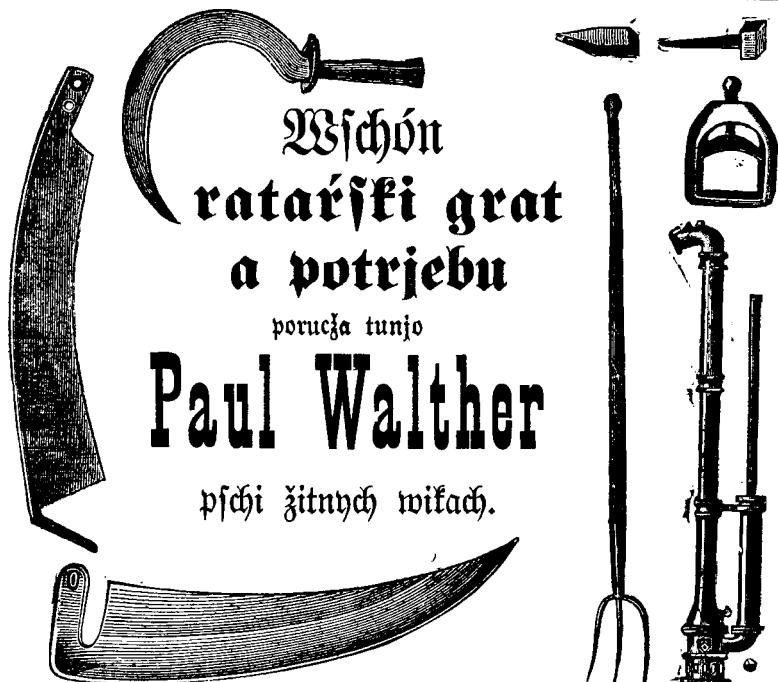
w Budyschinje (Weigsdorfje) pola Kumvalda
porucja ho i kúpewanju hraniteho drjewa, deskow, latow, kož tež hotoveho schundowania a schindzelowych deskow a wotřeskow we wšichcich swiczenych dolhosčezach a tolstoſčezach.

Parny rěſak a hěblowarňa

M. Kunzky w Budyschinje

webstara najtunšcho a najruečišcho:

fosty, deski laty, tramy, schwaty a hranite drjewo we wšichcich wuměrach. Hěblowanske, žlobjaze a točerške dželo, kaž tež rěšanje po mſdje ho po najnižšich placjissnach tunje wuwedze.

Emil Indinger črijowý a řektorijowý ſklad

w Budyschinje na Kotolskej hažy 11
porucja ſwoj derje ſtradowaný ſklad črijow po tunich placjissnach.
Wschedawanske ſtejſicēzo ſkobotu a njeđzelu na bohatę hažy 3
s napschečja poſta.

Hermann Bulnheim w Budyschinje,

pschi Albertowym naměſeje cjo 13 s napschečja noweje zyrlwe,
dželarňa ſa želesne konſtrukcije
porucja po tunich placjissnach

I-n O ſcherje,

late a kowane ſtolpy,

želesne twarske konſtrukcije a hródzne wokna.

Wudělanje statiskich wobliczenjow.

Wódne ponoje, kotly, kachlowe platy,
něſčowe rebliky, kachlowe durčka,
tjescħne wokna, twarske hōdže
porucja tunje

Paul Walther.

Zokrowy měd

punt po 48 np.,

mjedowy ſyrup

punt po 30 np.

porucja

Paul Hofmann

na róžku herbskeje a schulekſkeje hažy.

Turkowske ſlowki

najlepše držiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucja

Moritz Mjeřwa

pschi mjašzowym torhosčezu.
Desfilazija ſnatnych dobrnych likterow
po starých tunich placjissnach.

Sahrodne froquety
sa 6 a 8 wožobow s najjednorischeho hacž do
najwožebniſchego wuwiedzenja.
Rehełowe hry s mjetanskiej ryntu, hry
s mjetanskim balom, bocciahrh, němiske
kulowe hry, hry s bimbazhni kehelemi,
kehełowe hry, taſloje froqueth, do-
spolne lětnje hry w wožebnyh kartonach,
wopschijaze: lojerske hudobje, pierate bassowe
mjetadlo, skakanske powjasy atd., raqueth,
mjetanske wobrueže s rohodzinewymi
mječemi.

Turnowanski grat.

Twory f lětnim hram

porucžataj

Czérjenske wobrueže, swojowe wo-
brueže, drjewjane čžolni, parne kódze
se spiritušowym tepjenjem, pěskowe formy,
pěskowe kschidh, pierate balowe mje-
tadla, lojerske hudobje, skakanske po-
wjasy, konjaze powjasy, salonske bale,
gumijowe bale, kschidh, dujawy,
schip s prołom, wětrowe buschki, w
drjewjane kuloje a lykowe tarcze,
tarcze s figurami.

Wižate lěhanske ſyže.

A. & W. Neuhahn

4 na ſerbſkej haſy 4.

**K wižywej
hrôd,**
woku,
hejdusj,
folij
po kózdej dželbje tunjo porucža
Paul Schulze,
žitowa wifowařna
pschi žitnyh vikach 18.

Raijs
punt po 14 a 16 np., pschi wot-
wacžu $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$ zentnarja po 12 a
14 ml. po zentnarju porucža
Th. Grumbt
na swojlownej lawſkej dróſy.

Tunje
zigarh
lupowanske žorlo sa ſažopſchedawa-
rjow,
tybaž hižo po 20 ml. porucža

Richard Neumann
na ſnitskownej lawſkej haſy čzo. 6.
filiale na bohatéj haſy 28 a na róžku
Lubljskeje a Mättigoweje dróhi.

Richard Neumann
porucža hry a palen

Fhoſeji
w najwjetſchim wubjerku a naj-
lepszej dobroſci po najtunischiſ-
placžinach.

Pschi wotewſacžu wjetſchich džel-
ber ſo poměrnje nižsze placžin
woblicha.

Wopravdžity
žitny palenz
liter po 60 a 80 np.
po zvliſnach turáſho porucžataj

Schischka a Rječzka
na swojlownej lawſkej haſy.

Wulke wopschedawanje.

Mój wulki ſtad
mužazh a hóležazh wobleženjow
ſ czechaneho pſchedzena, ſchviota a burkina, kož tež ſonja-
zoch žoletow, pſchedežazhnych montlow a trikotowych
taillow ma ſo bóry po móžnoſći wuprójnicz; duž wjele
niže placžinu pſchedawam.

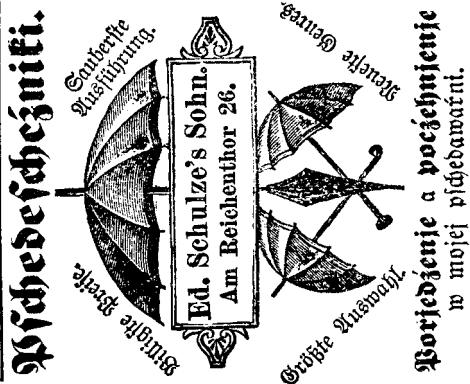
Otto Preuss, předy C. F. Kloss
na žitnej haſy 4.

Julius Höhme,
ſastupjeř internazionalneje maschiniskeje wustaſenžu
w Niſh nad Lobjom

porucža na najlepje dželane

lokomobile a parne mlóčjaze maschinu wot 2 konjazeju možow,
ſhérókomlóčjaze maschinu, ſ gýpeliom a paru ſo czerjaze,
jenopſchejne mlóčjaze maschinu, wubjernje dželaze,
ručne mlóčjaze maschinu najnouſchje konstrukzije,
bérny roſtločjaze a bérny roſričjaze maschinu,
rěsaki ſa bérny a rěpu, cíjczjaze maschinu,
mjetlizy, butrowanske maschinu, butrumjatowarje, mloczinki,
viktoria-separatory, ſ ruku a maschinu ſo czerjaze,
juhōwe hudy ſ dwójzy ſazynkowanego wozloweho blacha, ſelesne
juhōwe plumpy,
pízu parjaze apparaty (noschn), triery najlepſcheje konstrukzije,
mlynske zylindry, rynkate waſy a dežimalne ſkótné waſi,
luczne bróny, ſamžne dželo, ſalonzy ſchlitowanym ſystem, kotrež móžo
ſo hnydom wot kózdeho do Saakowych, Meifortowych a Ho-
wardowych brónow pſheměnici, pſchego najlepſcheje, wupruho
waneje konstrukzije.

**Rajpſchihodniſche wuměnjenja dla placženja? Pruha
dowolena! Prospekty darmo!**
Placžawatna a ſtad pola Jana Manjola w Budyschinje.

z wubjonej

ſroš, ſolčjemu ſyru,
koſjinnu patienu,
amoniak,

Donatſhou ruđu,
debru tuorni rufijo, plackiſny
ſa hódro porucža

W. Unders
na dwórniſtžu w M. Wjelſevie.

Zaſo jara placžinu hódný porucžam
paleny hofej punt po 140 a 150 np.

Th. Grumbt w kupniſy na swojlownej lawſkej dróſy.

Slodowy hofej punt po 25 np. ma na pſchedan ſcholta w Lusy cíjzlo 46.

Huscheny polcž pschi wotewſacžu 5 puntow punt po 65 np. porucža rěſnik Müller pschi lawſkim tormje.

Huscheny tolsty polcž punt po 70 np., pschi wotewſacžu 5 pnt.
po 68 np., pschi wotewſacžu 10
punktow po 65 np., czerstwy a
wuschrjeny ſoj punt po 50 np.,
pschi wotewſacžu 10 puntow po
40 np., pſchedawa

D. Petka na žitnej haſy.

Howjasi kožu, cželaze kože
kaž wſchě druhe kože po najwjetſchich
placžinach kupuje

Heinrich Lange pschi ſerbſkej katholſkej wyrki.

**Pſchedawanje a
porjedzenje**
w ſchěch družinow
čahnikow.
Placžinu najtunischo
a rulowanje na bat
lécze.

Gustav Mager, čahnikat
11 na ſerbſkej haſy 11
pschi starých kafarmach.

Nekotre neschene
čaſniki
mam cíjce tunjo na pſchedan.
Sa to, ſo derje du, rukuj.

Fr. Scholze, čahnikat
na Hoschiz haſy 13.

Čaſniki
ſo ſ rukowanjom derje a tunjo
wuprjedzeſa.
Nowe čaſniki wſchěch družinow
ma pſchego na pſchedan.

Fr. Scholze, čahnikat
na Hoschiz haſy 13.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu.
— Stwórtlétma předplata
w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesonjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číšlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číše Smolerjee knihicíšceńje w maćichnym domje w Budysinje.

Za nawětki, kiž maja
so w wudawańi „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so stwórtk hać do
7 h. wječor wotedać.

Cíšlo 27.

Sobotu 7. julija 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khejorſtvo. Se skutkom nadobneje wulkomyslnoscze je khejor Wylem do swojego pucżowania do połnóżnego morja Franzowsow pschewapil. Won je franzowskeju offizerow Degonha a Delgueya wobhnadzil. Każ je snate, běsche němski khejorſtowony hudioni 16. dezembra prěnšeho k twierdžiñskemu jaſtwu na 6 lēt, požledniſcheho na 4 lēta saſjudzil, dokelž běſhtaj němske pschimórske wobtwerdženja wotryšowaloj. Wonaj staj po tajkim halle maty džel swojego khostanja wotpotuzil. Chtož hnadmnu skutke khejora Wylema woſebitu wažnosć dawa, je czaš, w kotrymž je so won wukonił. S napohladom hrósbneho podawka w Lyonje a woſebje na dnju Carnotoweho kwydžiñskeho pohrjeba je so jathmaj Franzowsomaj, kotrejž běſhtaj w kladsku sawrjenaj, s khejorowej hnadu kwyboda wrózila. Woprawdze rycerſte ſadžerzenje khejora Wylema je w Franzowskej hlyboki ſacjichcž cžiniło. Powiescž wo hnadmnu skutku so ruce vjes pschewodjerjemi Carnotoweho pohrjebneho cžaha roſshéri a powšitkownje mózne hibanje ſhudzi. Parizske nowiny ju na prěnim měsće pschinjeſch, a nowiny „Le Sour“ hamo woſebite ſopjeno wudach, w kotrymž so praji: „Kózdy budže s tym napjelneny, so je khejor Wylem nadobny skut ſcžinił, hamo cži, kotsiž ſabjež němoža, so psched jeho wulkomyſlnym skutkom poſtonja“. Nowiny „Soleil“ piſaja: „Khejor Wylem je pschi teſle ſkładnoſci něžnosći ſacjuzow wopokaſał, kotrejž swoje holdowanje ſapowjedziež ujemozemny. Tajke skutki knejerjam cžesć cžinja a ſloby ſtuža“. Nowicuwuſoleny president Casimir Perier je khejorej najhlubšcho ſacjuth džak ſa hnadmnu skutk wuprajiež dał, poſaujo na to, so je so won na dnju ſtał, kotrejž je Němzam a Franzowsam k wutrobie ſchol.

— Khejor Wylem je, so by kjudowanje wojaſow ſe ſtrony jich pschedſtajenych w němſkim wójsku po móžnosći podklózil, nowy woſejezowanski porjad wudzelićz dał. Po dotalnym rjedje měſeſche ſo wojaſ, kotrejž bě ſo kſhiwda cžinili, pola feldwebla, kotrejž bě jeho hnadz ham pschedſzehol, webejezowacz. Wot nětka ma kjudowanju wojaſ halle na druhi džen ſwoje woſejezowanje woſjerwicž a to niz feldweblej, ale hnydom hejtmanej, a jeli ſo ſo woſejezowanje pschedcžiwo tutemu webroczi, bližſhemu wychſchemu offizerej. Dale ſhmě ſo won, hdź by jeho wuſud jeho pschedſtajenych njeſpolojil, ſo hamo hacž k khejorej wotwołacž. Khejor Wylem je ſo hacž dotal pschedzo jako ſofitak podklózenejnych poſasował; tež tuton nowy nadobny skutk jeho prawdolubſcze wo tym kwydži, ſo ma won naſsprawniſchu woju, njeprawduczeſpjaſi w pomhacž. Pola wſchitskich ſprawnje ſmyklenych cžlowiekow ſamery a wotpoſlady, kotrej je ſebi won k lepſchemu Němſteje jako nadawek poſtajil, ſacjuzca džakownoſcze a pschedpoſnacza wubudžuju.

— Była cžrjoda ſozialdemokratow měſeſche ſo na dwemaj dnjomaj ſandženeho tybzenja psched Draždžanskim ſawriſkim hudem ſamolwicž. Woni běchu wobſkorzeni, ſo ſu 1. meje ſe ſhromadnym cžahanjom po Draždžanskich dróhach ſiawny porjad kafyli. Wſcho hromadze buchu woni k jaſtwu na 8 měhazow a k 8700 hrivnam pjenjeſneho khostanja ſaſudzeni. Džiwojo na wychokoſć khostanja ſu ſo ſaſudzeni pschedcžiwo wužudej wotwołali. Drugi prozež je ſo tym ſozialdemokratam cžinił, kotsiž ſu cžiſto „Sakſkih dželaczeſtſkih nowin“ roſshérili, w kotrejž ſo ſozialdemokratojo napominaſu, ſo njevhdu vola kſlamarjow, piwo piwařnie „Polsneho hródzika“ pschedawazych, niežo ſupowali. 41 wobſkorzenym ſo pjenjeſne khostanje po 40 hrivnach a jenemu po 15 hrivnach napotroži.

— Jako najwjetſchi strach, wobſtaržu nětcžiſcheho statneho poſjada hrózazy, dybki ſo ſhubjowanje krenjeſho ſchtanta mjes burſtwom a rjemeſzkom wobhlabowacž. Kózde lěto w Němzach wjele ſtow kublow a mjenſkich hɔſpodaſtſtow do wobhbedženſtwa knejich kublow pschednđe. Runje tak ma ſo tež w Awstriſkej. W jeneſ ſhromadžiſne njeſawno khejorſtweſzejmſki ſapóſlanz Forcher burſku nuſu, w Schtyrſkej a Korutankej knejezou, w ſrubnym ſwětle poſasowaſche. W předawſtich cžahach ſu w tymajle krajomaj ratarjo a rjemeſzniſy ſwoju ſaſkužbu namakali. Nětcole temu tak wjazy njeje; na nove a džedowe naſutownki ſu pschedrjebanie, a někotryſkuli bur a rjemeſzniſk psched ſahubjenjom ſteji. Nježiwaſzy teho ſo knejerſtvo mało wo ſdžerzenje mjenſchego burſtwa ſtara. Wone ſ měrom pschedladije, kaf ſo najeſtſche paſtviſtſcza buram wotkuſuji a ſo do hontwiſhczew pschedtwarja. Hdź ſ tym tak dale poſidze, a knejerſtvo temu mjesu njeſtaſi, ſo Korutanſka a Schtyrſka w dowidnym cžaku awstriſka Schottlandſka ſcžinitaj. Wobaj zahnowanaj kraje do wobhbedženſtwa wjerchow, hrabjow a pjenježnikow pschednđetaj, kotsiž jej jónu k ſwojim hontwiſtikim wjerchelam naprawia. Nětcžiſhi mały bur budze ſebi potom jako knejer džiwiny ſwój khejor ſaſkužicž dyrbjež.

Italska. Mjes tym ſo ſo ludy hifcze wot ſtróželow ſhabale njeſku, do kotrejž ſu ſo ſe ſkonzowanjom prezidenta Carnota ſtajile, ſu anarchistojo ſ nowymi anarchistiſkimi njeſtukami w Italskej wobhbedžili, ſo njeſchestanu, ſ krawymy nadpadami strach a hroſu roſshérjež. Redaktora Bandia, něhduskeho Garibaldioweho offizera, ſu, hdź do redakcji jědzeſche, na podobne waschnje ſkonzowali, kaf prezidenta Carnota. Bandi bu ſ kafacžom tak cžeglo ſranjeny, ſo ſa někotre hodžinu po nadpadze w rukomaj lekarjow wudycha. W ſwojich nowinach Bandi ſe wſchej rafnosćju pschedcžiwo anarchistam pihaſche, kotsiž jemu teho dla wopjet ſe ſmjerzu hrózachu. Hifcze nôz do nadpada cžrjoda anarchistow nimo jeho wobyhlenja hanjerſki ſpěw ſpěwajzy cžehnjeſche. Poſlednje ſkola mręzajeho Bandia běch: „Po taſkim teho dla ſym ſa Italsku ſrawaſi!“ Šlónzowaný bě ſ lubuſkem Garibalbia był, kotrehož bě w ſečje 1860 do Sizilſkeje pschedzil. Wela Calatasimi ſo won pschi debycžu dweju bourbonſleju kanonow webdželi, pschi cžimž bu cžeglo ſranjeny. Jako dalschi wopor anarchistiſkeje wječiwoſcze je jedyn bohaty garbat w Turinje panul. Wěnja, ſo ſu jeho anarchistojo ſkonzowali, dokelž bě w korejnje projil, ſo ma kózdy pschedkluſhnoſcž, anarchistew, hdźej jich nadeńdze, ſatſelicž. Dwé hodžinje poſdžiſho běch ſo ſakkoli. Jego mordat, runje kaf tón, kotrej je redaktora Bandia ſkonzowali, ſtaſ cželko, žaneho ſlěda po ſobu njeſawſtoſiwiſi. Dale ſu w Pisy w tym ſamym cžaku direktora konjazeje ſelesniſzy ſ kafacžom ſakkoli.

Franzowska. G cžejzowanjom, kajkej móže ſo jenož mało ſachodnym cžlowielam wopolkacž, ſu nježelu cželo prezidenta Carnota w pantheonje w Parisu khowali. Sa jeho kafacžom ſastupjerjo wſchitſich europiſtich knejerſtow džehu. Němſki, awstriſki a ruski khejor běch ſrafne wěnzy poſhwecžili. Poſledniſchi bě, powiescž wo Carnotowej ſmjerzu doſtawſchi, zarjewiczej (krónprynzej) telegraſowal, ſo dybki ſo do Parisa k Carnotowemu pohrjebej podacž. Po proſtoſe ſwječe mandžuſteje pał, kotrej ſo bojeſche, ſo móhli anarchistojo w Parisu zarjewicza ſkonzowacž, zar ſwój pschedkas ſaſo wrózil. Admiral Avellan, kotrej je ſ ruski wojniſki kóžemti Toulon woſopkał, bě w mjenje ruskeho kóžemtwa teho runja wěnzy poſhwecžili. W pantheonje ministerſtowym pschedzyda Dupuy wopomnjeniſku rěc

džeržesche, w lotrejz praj: „Carnot je swoje živjenje sa wótnym kraju dala, wón je wumrzel sa Franzowsku a republiku, ranjeny wot džiwjeje wjedzwošče sety, lotrejz budža sjenoczenie ludy nješkódnu sczinicž wjedzecž; wón je panul jako wojsk na polu čeſce; wón hižo wo hodžinje mera rěčesche; pschetož wón hebi na to njemyklesche, so ſi nowa ſa prezidenta wuswolicič dacz, měnjo, ſo by ſi tym pschezjiwo duchej wustawu činič. Wo prezidentowym nadawku mějſeſche wón wyhóle ſrosumjenia, wón je wjedzał, hebi wchudze w kraju, kaž w wukraju pschezeliſto dobyč. Franzowska, kaž wukra, w bolesći ſjenoczeni, pschinjeſetaj nětko dopokasna a dželracza člowieſej, měſczoneſej, wjednikeſtata a woſebje pschezeleſi mera, lotremuž je wón ſwoje mozy poſhwyciſil a lotrejz je pschezo khwaliſil.“

Wo nowym prezidente Perierje ſu pschezničeniu, ſo je wón muž njewjedneje roſnoſce, ſluktu a khróbloscze. Hacž runje bě hnydom po ſwojim wuſwolenju zyku kopizu hrožeskih listow doſtał, ſo tola ſamutki na dróhy wukhadžowadhe. Jego wulke ſamoženje a kruſoſce, ſi lotrejz ſo wón ſazadom cježnoſce džerži, jeho psched ſabluženjom wobarnuſetej, do lotrehož ſu ſo wchelozu franzowszy ſtečanju ſawiedli. Na khróblosczi a dobrej woli nowemu prezidentej wěſce ſjepobrachuje. Swoju khróbloscz je hižo wón poſlał, hdyž w lèze 1870 jako hejtman mobilneje gardy ſwojego ſranjenego wyschla ſi cježnoſce bitwy wubi. Swoju dobru wolu je wón wobſwědczil ſi rěču, lotrejz je wón jako pschedzyda pschedpoſzlednjego minifterſtwa w Lyonje džeržał. Najwažniſche ſady teſele rěče, lotrejz ſmyſlenje Periera najlepje woſnamjenja, rěča: „Schtóž dže ſud wodžicž, dyrbí jemu wſchon pschiſluſhceſ a ſi njemu doverjenje mēcž. Jón wobehacž abo jemu ſo liſtceſicž, rěka jemu njedoverjenje a ſazpicze wopokaſacž. Eudej prajicž, ſchtóž ſo jemu často njelubi, rěka jemu ſkuſicž. Jón ſa khamany mēcž, ſo by to ſkyſchal, ſchtóž je jemu njelube, rěka jón cježcicž. To ſu ſazady, ſi lotremuž ſo moja poliſta wodži.“ Wo reformach rěčo, wón praj: „Wone dyrbí ſo ſlónčenje ſtacž, ſo bohaczi a ſamožicž, lotſiž pschesmérne ſubla wuziwaſa, hebi ſchérſhe ſrosumjenie wo ſwojich ſozialnych pschiſluſhnoſczech činiſa a ſo ſpōnajia, ſo dyrbja wjetſhi džel krajnych cježtoto, džili doſtał, na ſo wſacž, ſo bychu ſo czi woſzili, lotiž ſwoju ſwójbu ſ dnjowej mſdu ſejivja. Nekto nejepſhczelſtwa a hidy je naſtało, dokež je naſdatoſce bohatých roſdžele člowiekoſtow mjes ſobu powjetſchila. Gaforčenego ſboža, lotrejz ſo khróble wo bycze běđi, cježcicž a lubowacž, to rěfa winowatoſcž a kweđomije cježcicž, lotrejz ſo njewučzitej, ale lotrejz ſtej ſamej prawy pucž namakatej.“ Wo ſwojich pschiſluſhnoſczech jaſo minister wón tehdyn praj: „Móz je jenož hoſe ſpacze, hdyž ſo jako cježna nejepſhioňawa; naſdatoſce drje može ſo ſe ſdaczom ſpokojoč, niz paſ ſwědomje; ſlepje paſ je, ſwěrny ſwojemu pschezničenju ſo mozy wſdacž, hacž hebi ju ſi wotpanjenjom ſdžerječ.“ Teli ſo budje Perier po tychle ſazadach knježicž, hebi Franzowsjo ſepſeheho prezidenta wuswolicič nejku móhli.

Šlónzowany prezident Carnot je, kaž je nětko dopokasane, jako wopor anarchistiskeho pschiſhahntwa panul. Poſteđnja ſhromadžiſna pschiſhahanzow je ſo w franzowskim měſtaczu Cetze pschi italskich mjesach ležazym, wotbywala. Jedyn wojsk, lotrejz je hakle psched krotkim do hlužby ſtupiſ, je prajit, ſo je wjedzał, ſo Carnota w Lyonje ſlónzuja. Italijan Caserio, je ſo ſi loſom ſa wuwjedzenje nadpada poſtaſil. Po wotprawjenju anarchistow Baillanta a Henrya ſu ſo 7 anarchistovo ſjenoczili a wobſamli, Carnota ſlónzowacž. Caserio je, hdyž je loſ na njeho panul, nad tym džiwju wjeſheloſcę poſkaſował. Wojsk je ſwoje wuſnacze psched ſudnikami wobkružil a mjenia 7 anarchistiske ſpchiſhahanzow mjenowal. Caserio ſo w jaſtvo niz najmjenje ſwojego njefutka njelaje. S najwjetſchej njehatibieſiwoſceju je ſo wón wuſnal, ſo by, hdy bychu jeho njesajeli, tež hiſhce ſitelskoho ministerſtwa wſchodydu Crispia ſlónzował.

Rukowska. W nowych ſazadach je často w njeruſiſtich nowinach cježacž bylo, ſo ſu paſ tu, paſ tam nihilistič ſpchiſhoty ſi nadpadam na zarowe živjenje namakali. Schiö mohl wjedzecž, ſchtó je na tých ſowjeſczech wérne abo wumyſlene? W Ruſej ſamej ničo wo tychle nadpadač njeſjedža. Jedyn němſki dopiſowař ſených Barlińskich nowin tutym wo tym ſi Peterburga piſhe: Prawje wobčarujomje ſa naſ Němzow w Ruſej je, ſo ſo w wukrajiných nowinach najherofumniſche baſti wo ruſiſkých naležnoſczech roſhcherjeja a ſo tež druhé ſowjeſce roſnoſcheja, lotremuž ſo tu ſměje a ſpodiwaja. Ře wérje podobne njeje, kajke woprawdze ſměchne ſowjeſce ſo wo zarowej woſkobje do ſweta ſcželu. Na proklamaciji nihilistow, na zarowej blido poſloženej, je runje tak mało wérne, kaž na člowiečim noſje, na tym ſamym měſtneje namakonym, abo na tym, ſo by zar nihilistow boji a ſtrahuje. Wopjet ſym hižo piſał, ſo ſo tón myli, ſi ma zara ſa bojaſneho a ſtrachociſiweho. Ménju paſ tež

druhé ſowjeſce. Tak ſu w nowych ſazadach w wukrajiných nowinach huczjifo ſowjeſce nadeneč, ſo ſo ruſiſký krónprynz pschi naſymſkih manevrach w narańſcej Pruskej, pschi poſhwyczenju pomnika krala Wylema I. 4. ſeptembra w kralowzu atd. wobbzeli. Haj, powjeda ſo hamo, ſo budje zarjewicz pola hrabje Dohna w Schlobittenje bydlicž. Temu ma ſo ſnapſhcejiwieč, ſo hebi zarjewicz ſi zyka na to njemykli, ſo pschi němſkih manevrach wobdzelič, a ſo teho dla wo jeho wopryce w Schlobittenje abo ničje druhde ničo ſnate njeje.

Bolharska. Po padze něhduscheho wſchekomózneho ministra Stambulow je bolharski wjerch dopiſowarjam ruſiſkých nowin, kotrejž bě Stambulow ſi Bolharskeje wupokaſal, hnydom ſaſo bolharske mjeſy wotwirik. Čidle depiſowarjo ſu ſkoro ſi wérje njepodobne njefutki wotkryle, lotrejz je Stambulow jako minister ſluzil. Pod Stambulowym knježestwom je ſo ſwójne ſimjenje žalobne ſlavilo. Žana žónſka, lotrejz je njesvoje měta, ſo Stambulowej lubicž, psched jeho požadliwoſcemi wěſta byla njeje. Po wudawanju bolharskej nowin je hebi Stambulow pódla wjele žonow 72 holzow jako wopor ſwojich njeczijſtych lóſtow žadak. Wobzomnacze ſi nich je jeho hižo nětko teho dla wobſkoržilo. So by ſo Stambulow psched ſwojimi njepſhczeclemi ſlatal, je statna kaſha kóžde lèto 310,000 hrivnow wudala. Hdy by wón wujěl abo wuſhol, bychu na wſchech dróhach, po kotrejž by wón pschiſhcoł, žandarmo w paradnej uniforme a w bělých rukajzach w dalokoszi 20 kročel ſteſeli. Wón ſam bě ſtaſne ſi liczbu žandarmow a ſtražnikow wobdat.

Afrika. Pschi brjohu Čeſkeho Morja pschi ruſiſkých mjesach leži kraj Korea. Pschezjiwo kralej tuteho kraja je psched krotkim ſběžt wudyril. To ſo ſda Chineskej, runje kaž Japanskéj witana ſklaſnoſce bycž, ſo Korey možowacž. Japanska je teho dla hnydem 9000 woſakow do Korey poſblała, ſi doboru paſ ſu tež Chinesojo wójſku do Korey wuzčahnič dali. W bližčim čazku ſnadej hižo Japansz a Chinesojo do ſo ſraža, a wójna mjes woběmaj ſtatomaj drje ſo potom wobeńč njeſhodži. Nunje tak jara kaž Japansz a Chinesojo paſ ſo tež Ruſka wo Koreu ſajmuje. Duž je móžno, ſo tam tež ruſte wójſko poczehnje. Sa ſwoje wójſke ſodžitwo a wítowanje w Čeſkim Morju Ruſka nuſnje pschiſta ſtřeba, lotrejz w ſymje njemajerſnje; tajkeho pschiſta ſtřeba paſ wona tam hiſhce nima. Hdy by Ruſka Koreu do ſwojego mozy doſtała, bychu ſo jej hnydom někotre dobre ſheslode ſchiſta ſtřeba. Duž je ſa Ruſku miſſi jara ſawedna, Koreu ſwojemu knježstwu podſtaſicž.

Amerika. W ſjenoczenych ſtatach peknózneje Ameriki je mjes ſaſtojnami tamniſtich ſeleſniſow ſtajſt wudyril. S maleho ſapočkaſta je ſo wón do pohořazaje wulfloſce roſhcheril a psched ſo ſhlniſchi ſharakter nabýva. S wobeju ſtron ſo na ſimjenje a na ſmjerz wojuje. Roſkora je ſo w Chikagu ſapocžala, hdej běchu direktorojo 21 ſeleſniſow, do Chikaga wjedzožych, wobſamli, ſo ſeleſniſzy ſaſtojnizy a dželaczerjo ſobuſtaw ſremjeſlniſteho ſwiaſta dale bycž nježmedža. Na to wjetſhi džel ſaſtojnów dželo ſloži. Vjekor ſtajſlowarjo w Chikagu přenje woſkobowe woſy ſadžeraczu. ſsobotu ſo ſaſtojnizy unionskeje paſiſiſkeje ſeleſniſy ſtajſej pschiſamkuſhu. S doboru ſtajſkow wubjert dželaczerow Rock Islandſteje a Lack-Shoreſteje ſeleſniſy napominacze, ſo ſe ſtajſlowazym ſjenoczječ. Po tymle napominanju ſu činiſli, tak ſo nětko 32 ſeleſniſow pod ſtajſtom cježpi. Do Chikaga hižo dawno ſtřečnych tworowych cžahow wjazy nejepſhjeſdi. Woſkobowe cžahi hiſhce wotjeſdža. Na hnydom ſeleſniſach paſ ſi zyka ſadyn cžah wjazy nježedži. Wſchě Chikagoske ſremjeſlniſte towarſtwa ſtajſt podpjeraja. Snadž tež telegraſtojo na jeho ſtronu ſtupia. W Chikagoske ſkótnych dworach dželo leži. Teho dla ſu ſo mjaſhove placziny w Chikagu hižo thětro poſyſhile. Chikagoske pschedměsto Riverdale je zyka w rukach ſtajſlowarjow. Tam ſu woni tež hižo ſenemu cžahel Illinoiskeje a zentralneje ſeleſniſy ſo ſwročicž dali. S Chikaga je ſo ſtajſt bory ſo druhé ſtronu wupſhceſtěl. Dokelž tež poſiſke woſy ſi džela wjazy nježedža a ſo telegraſiſki woſkob tu a tam pschedtorhnuł, ſo nježedži pschedwilecž, kajki bě ſtajſt woſmje. Po nowych ſowjeſczech ſu ſo woſtejnoscze ſlerje poſhorschiſe. W Blue Islandze ſu ſtajſlowarjo 12 ſeleſniſtich woſow ſpalili. W Bloomingtonje ſu woni 40 cžahow ſi 2000 pucžowarjem ſadžeraczu. Moſty Atlantiskeje a Paſiſiſkeje ſeleſniſy ſu ſudove cžajdy ſapaliſte. Něhdž 4000 dželaczerow je ſo podkopow w Michiganje možowało. Knježitwo je wjetſchi wobzelenje pěſtlow, jěſdných a artillerie do Chikaga poſblała, ſo bychu ſo móžne njemery poſtločiſte.

Mjes lawami.

W měſtaczu Wonezach bě wulke roſbudženje. Nano ſahe bě tam ſwěrjenz pschiſhcoł a bě ſwój doſhi stan na torhochce ſupinyl.

Wielkie plakaty buchu na rózach hażow pschilépjene a wosjewicu lu-
dzom, so żo hizo wjeczor pschedstajenia sapoczną a so budżet „mischtur
Alexander, najpreri skladzter lawow zyłego hwočta” swoje njeboszczeżne
tużż ciešęzienym Woneczanam pokasowacż.

Hdyż bę ho wjedzor pschiblizil, bę wschę wbydłestwo miastacka psched swérzenjom shromadzene a schodz mōgesche pjezdźešat nowych fastupnych pjenies swiesz, da ho pscheczelnemu, njewustawazemu wuwokarzej naręczež a fastupi do budy, kij tajke węzy lubesche. — Strubami ho satrubi, hdyż wulki skladźek lawow do hłownego pschitwarka fastupi, hdyż dyrbjaču ho stacž kusy s „hróſbu hewernych morjew”, kurewym ledowym miedwiedżom, a s leknej hízenu, kotraž „w nozy morowych wurywa a žiwych pôzera”. Skóconzne bu tež nimalo stary a klaby law pschedstajenn, kotryž na reskas hwojego mischtra spodziwne sklasche a potom — a to bę to najrjentische pschi zlym pschedstajenju — s wulkej pschistojnoszežu kusf zokora s huby hjerzesche.

Jara społojeni s tutym pschedstażenjom wróćtchu ho pěkní Wone-
czenjo soho domo), so bytu hebi tam w mjeklim pserju wo kurovych
swérzatych a hudybnych podenkjenach dżecz dali. Jeno někotri wulzy
séndzechu ho bischęce w „stotym lawie“, kotrehož něhdy posłoczane,
někole pak wužmahnjene snamjo wjèle wjehelsko do kwěta šlado-
wasche, dyzli woprawdzhity law w swérzenu. „Saklepone, s tymile
swériskami w swérzenu njechał bratrowstwo picz!“ měnjesche tolši
rēsnit.

„To je hubjenn chlēb, lawy skubjēc“, prají jara woźnje českýchomny pjekátskí mischtr Glausch, „kóng zykleje hry budže tón, so budže tónle Alexander junu zytk tak dolhi, kaž je, segrany.“

"A, hdże też to", powiedziała błęsbrodowa, pszczoła wusłoczeńny kapitułkista Wudracażk, "ta węz nijesz tak ſła, ſoż ſo to ſba; jenoż dyrbi głowojek trucze, wótrje hladacz móz, ſo mają tute kočžidla hróſbu!"

„Na, taſte poſladnjenje, taſte Wy macze!“ hmejſeſe ſo hanjo pjetariſki miſchir Glawſch, kiž ſo na wetmołwu mlodeho człowięſta mjelečo hněwaſche. „Wy mi njebyſteče do lawjenza ſchli, luby knies Mudrakſko!“

„S, s najwjetšim wjehesom, jeli so ſebi je žadacje“, snapſche-
ejiwi tamón hymne.

„Mudrażł w lawjazej jamje!“ hanjeſte pjeſać, kotrehož bě młodgenzowe wulzczinjenje hacž nanaibóle rozmiersalo. „Ssadžu ſto tolet, ſo mi Wy do lawjenza njenibęczeje!“

"To płaczą!" pschiwa haptylek wutrobicze, "drusy knieża su
kówędy." Podarmo prózowacju so krawski mischtr Ssuchi, hornicjet Hlina
a klempnacki mischtr Blachacz, so bychu tute pschebadżowanje wot-
wobrocili; drusy so wjezelacju, runięt jich syma wobehowasche, so
Woneczenjo tak fajimaweho podawka doczakaja. — Nasajtra, popol-
dnju, we schyrjoch hodzinach dyrbjesche so tuto pschebadżowanje ros-
radowacż.

Każ s wętsikom rosnjeſe ſo rano powjeſcz wo tutym hróſbnym
pschehađowanju po měſce a haptylat Mubrakſt bě na dobo přeni
muž zpleho měſta. — Jeni wibžachu hižo, kaf je džiwje ſwěrjo jeho
roſtořhalo, a kaf wón ſwoju rjekowſku duſchu wudycha, druſy ſažo
nadžiachu ſo, ſo budže na ſpedzivne waſčnje hiſheče w prawym
člaſzu wumozheny.

Głoszomny pjetkatski mischr Glaawsch mějeshche jara njeměrnu nōz: wón widgesche haptyletskeho, kaf wschón rosdreny po zylém cžele na proshy jeho khlamow steji a jemu mordatstwo poroluje; w krewowych písmikach blyschczechesche ho na jeho napísmje: „Bosejz Glaawsch, pjetkatski mischr a mordat!” Nastroženi wotwrobczichu ho wschitzu wot jeho domu. O, to bě kurowje! — Ně, rabscho čzysche kwoje pschedadżowanje shubicž, hacž tajke samokwjenje na ho bracž a kwoje jeho koubuczlowjeka do wěsteje kmiercze schęzuvacž! Tola wón nadžijsche ho, so haptylet Muderatzki hiszce rošoma nabudže a so ho swojego swažliweje myſkle wotrjeknje; teho dla čzysche najpriedy docklasacž.

Hijo dolho do schtyrjoch, hdyż dyrbjesche hapytkat Mudračę swoju smuzitoscę na pruhu stajęc, bę swérjenz hacę do poślednjehs tuczita wobhabdzeny, tak so ani jabłuko i semi dopadnycę njemójsesche. Uni jedyn Woneczan njechajscę hebi tuteho hróśnueho podamka wusiecz dacz.

Na rabnej hęzi cępęsche w schyrjoch, ale Mudracy njebę widzecę; minuth bo minychu a rjek bo hiszczę njeokala. Hijo wjezlesche bo pjełatki misztr psche khalazeho człowjeka. Tu wuprażnychu wscityp na dobo „ah!” a haptkaciki Mudracy we sludżeriowei drascie fastwui smutno do stanu.

Miesięczny piełkar wobledny, pschetoz hido kroczesche jeho psche-

żiwotnik horby a kruhy po schodze i lawienzej. Spěšnje 100 tolet, když měsíče na všechny padly psichotowane, do powětra scházajo, časichc zesíche ko psches ludej.

"Uni kroczele dale, njesbożowni! Moje pſcheħażbowanie je hubjene, jowle je sto tolet!"

„Ja njeħħadam darmaqżka, knies Għawx; qazu kwoje p'sher
ħad-dżewwieq c'ejtnie dobhegħ!“ wotmolwi horbże haphthalat.
„Bjesboġniko, ja was prošcu, kmiex-je ho nade minn; spominie
na kwoju lubu staru maez; kmiex-je je Wam zylo westa! Jowle
pożu Wam pjenċej k-nobhomaj!“

"Piebędę Zbawiciel i Wspomagacz", wotmowlvi symuje knies Miebracki a bliżsi ho
i Lawienzowym burjam, sa kótrymž law prawje rucię począ, so ho
wschēm psychiladowarjam krej w žilach stajesche.

Ale tñsze Miedzianki njezbytne sroda wola na swierzenzowych
wotoczeków: „Niktle wotewcze durje lawjazeje jamy, ale najprzedny

puszczęście swięsko do półdlańskego lawenzena!"
Wschitko bu wuwiedzene a s zilej hordoscgu rjela a dobyczerja

pschedstaji ho Wudracy w lawjacej jomje ludom, tiz jemu s plazanjom pschilkozowacu. — Wschitzu ho szmejachu, lenog pjetatstsi misichti Glawisch niz, tiz ho s hnemow pyrjeche, a, dokelz be swoje pschedadzwanje wopravdze shubil, ho spesconie shubi.

Sa našch žerbští dom

że nam dale woprowali:

l. B. B. w Karlowych Warach	6 hr. 50 np.
l. J. Göban w Krakezach	2 " — "
l. H. Göban =	=	.	.	.	2 " — "
l. J. Hanisch =	=	.	.	.	2 " — "
l. H. Zofuf =	=	.	.	.	2 " — "
l. B. Krawz =	=	.	.	.	2 " — "
l. A. Metasch =	=	.	.	.	1 " — "
l. J. Krawz =	=	.	.	.	2 " — "
l. Nowych Porschiz	22 " — "
l. N. N. w Porschizach	1 " — "
l. P. Bjenada w Porschizach	2 " — "
l. P. Sperling =	=	.	.	.	2 " — "
l. Kruswiaz =	=	.	.	.	2 " — "
l. A. Klin =	=	.	.	.	— " 50 "
l. O. Hämsch =	=	.	.	.	2 " — "
l. Ab. Hänsel =	=	.	.	.	— " 50 "
l. A. Bart =	=	.	.	.	— " 50 "
l. A. Hantusch =	=	.	.	.	— " 50 "
l. J. Lehmann =	=	.	.	.	— " 50 "
l. Milanja =	=	.	.	.	2 " — "
l. E. Lindner =	=	.	.	.	1 " — "
l. H. Guda =	=	.	.	.	1 " — "
l. A. Redo =	=	.	.	.	1 " — "
l. N. N. =	=	.	.	.	— " 50 "
l. H. Hantusch =	=	.	.	.	1 " — "
ln. Maria Wünsche =	=	.	.	.	1 " — "
l. C. Hermann w Eselanach	5 " — "
l. A. Bart =	=	.	.	.	5 " — "
l. Kschikan =	=	.	.	.	3 " — "
l. Graff =	=	.	.	.	3 " — "
l. E. A. =	=	.	.	.	4 " — "
l. P. Löhnert w Zolowje	3 " — "
l. A. Löhnert =	=	.	.	.	1 " 50 "
l. H. Holan =	=	.	.	.	— " 50 "
l. Woka s podhroba	— " 30 "
l. Komka pola Minakala	5 " 30 "
se Gsulschez	4 " — "
l. J. G. w D.	5 " — "
l. A. Skop w Kschiwnej Borschci, stupti do rjada saložerjow	100 " — "
l. G. Hataš a mandželska	3 " — "
psches l. stud. Schewczika w Prashy 26 fl.	42 " 12 "
prjedy bě žo nahromadžilo 17,194	46 " — "

Hromadže: 17,439 hr. 68 np.

Knjeg čublet Sperlink w Lētonju sastupi do Maciey a je na leto 1894 prwój pschinostk se 4 hr. soplačačil.

S dżafom śwituje

Bartłko, psychodzyda twatskeho wubjekta
a farzadowat Maczicznego Domu.

Ze Serbow.

S Budyschina. Psihi tudomnym mějchčanskim třelenju ſu ſebi na přenjej tarče powjasatſki miſchtř Julius Mehl kralowſku a registrator w krajnostawſkim banku Trautmann marshaliku, na druhé tarče ſchewſki miſchtř August Rückert kralowſku a pschedawat ſchlenčaných tworow Ulrich marshaliku doſtojnouſe dobyly.

Wuſlady na pschichodne wjedro. Po dnju 10. julijsa pieczę ſaſo deſchciklowe wjedro hroſy, kotrež drje žně troſhku ſadžerži. Nadžiemy ſo, ſo ſo tole wěchcenje jako wérne njewopofaſa; pschetoz wo žnje triebamý ſuchoſtu a cjoſpotu.

S Čechonc. Wobſedžer tudomnyho knježeho dwora, knjes Theodor hrabja ſ Lippe, je ſandžený ſchtórk wot Božeje ruczti ſajaty wumrjel.

S Bělečez. Mědželu třdenja w nozy je zigarowy fabrikant Raſchla ſ Budyschina, hdyž psches naſchu wjeſ na dwojokole jědžesche, do njeboža pschischoł. S koła panuwſchi je ſebi won ſewu ruku a nohu ſlamal. Dedyň tudomny bur je ſnjeboženeho na woſu do Budyschina domjel.

S Budetez. Dotalny tudomny 2. wuežet knjes E. Schrybar je. 1. julijsa po dohloſtejnej čeſkej ſlužbje na wumjeneſ ſchol. Na jeho město je dotalny 3. wuežet, knjes Ernst Wiazka, ſtupil. Sa 3. wuežeria je ſchulſke prijodkſtejerſtvo ſenohloſnje knjeſa Handrija Wyrigača ſ Lipin pola Lasa, kiz je tu ſ hwalbu ſ wuczerjom w Freystadce, w Delnjej Schlesynſkej wuſwolilo a tak jeneho Sſerba ſaſo ſa ſchulu dobylo. Hac̄ do jeho ſempſchiündzenja l. Schrybar we ſwojeſ ſnatej a ſ džakom pschipóſnatej dobročiwiſeſi dale roſwuežuje.

S Maſeſchez. Šandženu poniželu je ſo tu wudowa Lehmanka w „moſchlowſkim“ hacze teplila. Džeczi ju, ſ ūki dužy, w cjojie na hlowje ležazu a morwu namakachu. Jeſe hrahje na haczenju pôdla njeje ležachu. Řek je ſo njebože ſtaſo, ničto njeve. Myſla ſebi, ſo je ſo Lehmanka čyyla napic̄ a ſo je psihi tym, wahu ſhubiwſchi, na hlowu psihi cjojie do děry ſjela a tam ſwoje ſmjerč namakala.

S Moſborla. Šandženu wutoru je Bože njewjedro do thěze tudomnyho třelbarja Reginanna dyriko, tola ani ſapalito ani žaneje ſchlodby načiniſlo njeje. Do teſe ſameje thěze je blyſt hido ras psched 9 lětami a psched někotrymi lětami do jeneho pôdlansheho twarjenja praſnuł, tola je kóžy krócz ſchodu načiniwſchi do ſemje ſajet.

S Rakez. Šandženu njeđelu knjes ſapóſlanz Koſla w naſhim ſerbſkim burjſkim towarſtwe w ſwojim ſtaſtowanju w požledním poſedzenju ſakſkeho ſejma poda. Pôdla ſobuſtawom bě ſo wulka ſyla hoſci ſeſčka. Knjes ſapóſlanz ſejmowe ſriadowanje podótknuwſchi na wulku licžbu dželov poſaſa, kotrež je ſejm ſa krótki čaſ ſwojeſe dželawoſeſe wothyl. Sa naſche ſtrony bě nam woſebje wažne ſhonicz, na taſkim ſtejſhczu knjes ſapóſlanz k rjemjeſlniskej pschedloſy a k do- taziji ſa ſchulſke gmejný ſteji. S jeho roſprawy dale nadžiju cje- pam, ſo ſ jeho pomozu ras ſelesniſki ſwijſk ſ Ramjenzem a junu ſnadž tež ſaſo hamtſte ſudniſtvo do Rakez doſtanjem. Wubſehnuſ ma ſo tež hiſhce ſadžerženje knjeſa Koſle psihi debače w ſejmje wo ſerbſkich ſchulach. Won nam roſjažni, ſo knjes minister kulta a wuczby njeje prajíl, ſo ſo ſerbſke ſchule němſkim njerunaja, ale ſo wjeſne 2- abo 3kažne ſchule telko ſticejic̄ njemoža, jako wožomkažne, kotrež ſo w měſtach a wulkih němſkih industrialnych wžach naděndu. Hdyž tež knjes Koſla njeje wſho dozpił, wo cjož je ſo prázovał, ſmy tola pscheſwědečeni, ſo je won naſch wolkrež naňajlepje ſaſtupował. Psihi ſežehowazej debače ſo woſebje na to poſaſowac̄, ſo dyrbimy psihi wólbač do ſjawnych ſaſtojiſtow w ſchego muži ſe ſrěnjeſho ſchtanta, po taſkim muži ſ burſtwa abo rjemjeſlniſtwa wuſwolici; pschetoz cži maja te ſame cježkoty jako my njeſc a budža teho dla naſche naležnoſeſe k naſhemu wuſitkej ſaſtupowac̄.

S Paſowa. Maſhe zyrlwine piſhcezele, w lěcze 1839 natwa- rjene, běchu w běhu čaſha dodžeržale. Duž bě trěbne, je wuporjedzic̄. Tole dželo je knjes byrgletwarz Berger w Biskopizach ſa 1500 hrin- now wuſjedl. Šandženu njeđelu ſu ſo nove wuporjedzenje piſhcezele, kotrež ſu ſo ſ hornim piſkadlo wobohac̄ile, poſwjeſzile a k wuži- wanju psihi Božich ſlužbach piſhcepodaſe.

S Woſrančiz. Šandženu njeđelu ſu starſheho muža ſ naſcheje wſy ſ jeneho hata jako cježlo wuczahnuli. Dokelž ſu mjenowaneho muža hiſhce wječor předy wo wſy wibželi, hat pak ſo ſ wonka wſy namala, měnja, ſo je woſtaromy muž ſmjerč w modze pytał. Kajte piſhicižny ſu jeho k temu pohnute, njeje ſnate.

S Kupoje. W naſchej buſhodnej wſy Br.... ſo psched někotrym čaſkom ſpožiwnie njebože ſta. Šeſlužobna džowka jeneho tammiskeho bura bě ſebi ſwojeho ſuho ſaſtanczo ſkaſala. Dokelž pak jej hroſpa wulhod nje- dowoli, džowka ſkradžu cječku. Tola hdyž domoj pschitndze, bě thěza

ſamknjena a tež ſemorne woſna, hdyž bě hewaſ cjeſeje derje po reblu nuts ſaſeſz mohla, běchu kruče ſeſawjertowane. Ale ſ tym njeda ſo helga hiſhce ſatrafchic̄. S nadžiju, ſo luboſc ſwch ſa- džewki pschewinje, cuihce ſo ſ pincnym wuſladkom dele, ſo by tak psches pinzu do twarjenja pschischa. Tola na poč puczu ſaſeſz ſ draſtu do wulkeho ſelesneho hoſdza, ketryž bě tam do murje ſabitv, a woſta ſa njón kředž ſwjetſhneho a ſpōdneho ſwcia wiſajo, kac̄ počz w wuhenju. Halle po dohlim terhanju a ſapjeranju ſo jen poradži, draſtu pschedrēc̄ a na ſemju dele panuc̄. To bě wumženje. Ale kaž na ſwěče ſenje njebože ſame njevičiñdze, tak tež tu niz. Hdyž cjevične ſ pinzy po ſthodze horje, běchu tež pincne durje ſamknjene. Tak bě ſo halle prawje kož myſch do pažli popadnula. Hroſpa, kotrež rano ſahe po mloko piſhiběja, durje wotewriwſchi, ſo wě, ſo ſmjerč wuſtrója, dokelž njevičiñdze, hac̄ je to duch abo zyla džowka, abo hac̄ ſnadž je tu tež hiſhce druha peļoža pschihobneho mandželſtwa. — S tutym njeſlubym podawſow powučzena čyſhce ſebi jena druha tamniſha mloda njevičta wěz ſepe ſawjeſz. Wona ſkaſa ſebi ſwojebo „wuswoleneho“ k ſebi do komory. Tón tež k woknu piſhicižne. Ale kaž horje? Réble běchu wſchě w dworje a do teho nježmědžesche, dokelž tom ſwerny „Sultan“ na ſtrazi ſtejſesche, kiz mch ſajki njeninorath wepyt ležy ſa padučtſto wobhlaſdacz a jeho piſheradžic̄. Tu dohlaſda ſo na ſbože na hnojome nohydla, kotrež ſa pjezu ležachu. Te ſtati ſebi na wžhoke a piſhile ſe po nich ſbožownje do mačho webřdlenčka. — Bac̄om, kiz ſu ſebi na njeſaloſej bróžni ſwój domic̄ ſatwarile, wezipne dželhe ſchije načažuju, tak wopyt wotběhne.

S Lubija. Ma naſchid butrowych wilach butrowi wiſowarjo hido dleſchi čaſh ſupzow ſ hubjenej butru jebaja. Woni butru ſhromadami w čwizach ſ Cech ſupiwiſchi ju pschedrēčaju a ju bjes wjeſne žonske roſdžela, kotrež ſo bjes druhe butrowe pschedawarki ſejiſhce, ſo běchu ſwoju mačhodnu tworu jako cjerſtwu wjeſnu butru několmu ſa droh pjenjes napewňli. Hdyž ſo wobſchudžený jebanki dohlaſda a pschedawarku naſhwari, ſej hnydom wiſowat na pomož piſhiběji a ju ſarečjuje, tak ſo ſo ſebaní naboa a zoſaja. Lubijſka mějchčanſta rada je ludži na jebawych butrupſchedawarkow w nowinach ſjawnje ledžbnych čjinila a napomina, ſo běchu ſo ſebaní hnydom na poliziſu wobročili. Podobne wobſtejnoscze kož w Lubiju ſu tež na Budyskich butrowych wilach. Tež tu jako wjeſne žony ſweblekane pschedawarki cjeſku butru, wot jeneho wiſowarja napanzanu, podtykuja a ſ tym dobru hwalbu načhceje wjeſne butry kaža. Někotrajkuli mějchčanſka, kotrež ſo boji, ſo ſo ſ cjeſkej butru ſjeba, ſebi teho dla radſho margarini ſupi. Šeſto pak ſ njeſprawnym wiſowanju ſ cjeſkej butru ſchodusje? To ſu naſchi burjo, koſiž několke husto wjazy ſwoju butru na wilach wotbyč ſjemoža. Žara wužitne by bylo, hdy by Budyska mějchčanſta rada podobne piſhicižne jebakam ſakročili, kaž je ſo to w Lubiju ſtaſo. Ma jebanſto, kotrež ſo na Budyskich butrowych wilach ſ cjeſkej butru cjeri, je ſo hido psched někotrymi lětami w tyčle nowinach poſaſalo. Wot teho čaſha pak ſo hiſhce nječ ſtaſo njeje, ſ cimž běchu ſo ſupowarjo butry psched ſjebanju wobarnowale.

— W leſach psihi Lubijſkej mějchčanſkej horje ſu 2. julijsa koſčowz njeſnateje mužſteje woſoby namakali, kotrež je ſebi, kaž je na nopje widžec̄, ſ revolva kulu do hlowy třeliša. Wloſy na hlowe běchu naſhedažiwe. W hornim a delnim cjeležnje bě po jenym ſubje. Šsamomordarjowa draſta wobſtejſe ſe ſchermobrého ſaketa a runje taſkich ſholowow, czornožidžaneje mězy a ſchörniczkow. Psihi nim ſu 4 ml. 75 np., ſtarý čaſhniſ, někotre patrony a cjerwjenoczorne rubiſhko wokoło ſchije namakali. Pôdla njeho revolver, britej a wulhodzowanſki kij ležachu.

S Horj. Šandženu wutoru popoſdnju je do ſwížlow domſkeho tudomnyho thlamarja Nowaka Bože njewjedro dyriko. Do ſwížlow džeru wuſtorečiwiſhi bě blyſt wjeſch wuſhěnuł, wuhen ſobkodžit a někotre hrady ſlamal, na cjož je ſo na druhé stronje domſkeho ſe ſwížlow do powětra ſhubit.

S Porčowa. Lětža w naſeču je ſo tu thěza wěſteho Bara wotpalila. W plomjenjach ſtej ſo tehdy dwe žonske ſobu ſpalilej. Dokelž Bar ſ woběmaj pječa w dobrym měrje ſiwy byl njeje, ſu ſebi lubžo poſbzischo wſchelato w ſpalenju žonskeju ſchukotac̄ pocželi. Tole powjedanje je ſo k ſtatnemu řečníku donžeklo, kotrež je na to Bara ſajec̄ daf. Po Barowym ſadaniu ſu někto cjele ſpalenju žonskeju wuhrjebal, ſo běchu ſo piſhewědčili, hac̄ ſu na nich ſežehwli puſkow abo někajkeje druhje ſmjerčneje piſhicižny ſpōſnac̄. Wunosk těhole piſhewptana hiſhce ſnate njeje.

S Čjorneho řeſka. W holi bjes Čjornoholmčanſkim řeſakom a Nowym Lubuſhom ſu 28. junija dželaczerja Jurja ſensela

wobwěžnjencho namakali. Psched krótkim běhu jeho s Wojerowskej hojernje puščezili. Šda ſo, ſo je khorowatſcze dla ruku na ſo ſložili.

Š Marta. Saúdzenu nježelu je ſo tu khorhoj tudomneho wojersteho towarzista požwyciła. K ſwiedzenjej bě ſo 14 towarzistow ſ něhdze 500 mužemi ſechlo.

Š Lipska. Knies cand. medic. Jan Nowak s Nježelciz je ſwoje statue a doktorské pruhowanje wobſtał. Nadzioruje ſo wonju w Sserbach jako ſekar ſažydi.

Š Popož w Delnej Lusicy. Na naſche farſke měſtino, ſe ſmierciu njebočiczeho knjeſa fararja Hadanka wuprōſnjenie, je ſo wulta licžba duchownych ſamolwiła. To ſo nam jara dživno ſda, hdyž na wuprōſnjenie naſcheje fary wokoło lěta 1880 naſab hladany. Tehdy ſo nicto njeje čzył k nam podac̄, wſchudze ſo wotwakowach, a někto, 1894, ſo mnoj fararjo, woſkebie Němcy, ſa naſchim farſkim měſtnom pracheja. Wondano ſu něketsi mužojo ſa naſcheje woſhadly naſcheho promſcha nadběhal, ſo by nam wěſteho němſkeho duchowneho poſtaſil. Tola naſch promſcht, wo kotrejž wěmy, tak ſe poſolſlim duchom mózniſe preduje a wuciž, je tutym wotpoſlazam wotmolwił: „Wam drje by tola ſerbſki farat nuſniſchi byl“. Naſcha zyrkwinia rada je w tej wězy wobſamka, 1. ſo wona wſchale ſe podviſowanje ſa dobre njeſpōſnaje, 2. ſo je ſa naſchu woſhadu ſerbſki farat nuſny, jeli ſo ſo němſki powoła, dha dyrbí tón najprjedy doſpolne ſerbſki naſukenuež, prjedy hac̄ faru doſtanje.

Š Michałkow. Nježelu 1. juliia psched wječorom je ſo 18letny syn tudomneho kheſfarja Matěja Krawza w hlinowej jamie Weistež ſyheſce ſo ſuapajo tepl.

Ssmierdžazh kónz.

Ve hloſa hoła hlužinka
Ta rjanolinka ſ Podhrada.
Wſchém wóćka na nju ſwěčzachu,
Hdyž ſchjeſce pſchi woſnjeſčku.

Szej mlody hajnik tachantski
Ju ſa njejuſtu woſwoli,
Ju ſnakupowa dehjenja
A poſločany rječaſk da.

Tu pſchindže kublet ſ Lubinow,
Ju ſdarjo rjeſtſich pſchentlow.
„Toh' hołoh' hajnika naſebac̄!
Ty kubleka b'vjeſch knjeni hrac̄!“

A ſ tym bě lědy po ſklubje,
Sso ſ měſčezan knjenjkom wobjeſche.
„Eže pſchemo knjenjow wupſchu,
A lutu ſmějſch nježelu.“

Sso ružesche ji ſtara mac̄.
„Bomſorzeno! To b'vjeſch ſo kac̄!
Tak pſchi-wrótna wjertula
Sso poſles ſidnje do hnoja!“

Tola podarmo wſchē wotrady.
Wſcho rěčane kaž do jamy.
Hac̄ na ſmierc̄ matka ſudžena
Sso miny placžo ſe ſwěta.

Něk pinaſche ſo njeſdrifſho
Ta hordula na ſemjanſtvo.
„Pał njemóhlo ſo ſchlaheſc̄ mi,
Hdyž rjeſtſha ſym hac̄ ſemjanki?“

Tu mac̄et lědy ſhovachu;
Ta ſuziſa bu na zufbu.
Se ſemjanami w Drježdžanach
Sso liſowasche w njeſeſčach.

To ſejeſlachu ji rjanofſe
A drječmo bory ſrožesche.
Štož prije bě ſ rjaney heſčil ſo,
Něk bjalasche na woſibmo.

A jakoz mac̄ bě hroſyla,
S tej hordulu ſo po wſchém ſta:
Sa plotom ludžo nam'kachu
Ju w wſchowych klunkach ſdernenu.
Gidowčan.

Přilopk.

* W jenym Kopenhaſenskim pſchedměſce je ſo ružejne mordarſtwo wobefchlo. Jeneho bohateho bura ſ roſſčezpjenym nopom w jeho bydle namakachu. Egelo bě mordar ſ petrolejom polač a ſapalil. Wón bě wſcho wurubil. Sa ſloſtnikom hiſčez Janeho ſlěda nimaja.

* W Mainzu ſo wjele wo ſamomordarſtwo rěči, wo kotrejž ſnabž ženje nicto njeſhoni, czecho dla je ſo ſtaſo. Běſche to poſlednjeho juniia rano ſahe, hdyž na parolodži „Germanija“, kij ſ Waneima do Mainza jeſbzí, na jene dobo kapitana Müſkena ſhubičku, njewedžo, hde je wostał. Po dleſchim pytanju čzyžku tež do ſadnika pohladac̄, ale tón bě ſnutschka niz jenož ſažuňneny, ale tež twjerze ſažuňneny. Hdyž jón ſ možu wotewrichu, ſo poſla, ſo be Müſken pſches njon do Waneina ſtočil. Štož je jeho do ſmiercze nahlo, ſebi nicto wumyſlic̄ njemož.

* Farſki administrator P. Eduard Kleemann we Wermersdorſie, ſahorjeny hlužbač, ratač a pödla tež pſčołat, je 23. junija wurjadnu ſmierc̄ namakal. Wón bě ſo popoſdnju, dokež ſo jemu pſčołat rojachu do ſahrody poſla, ſo by rój ſawrjet. Kapu ſebi ſtajſ ſjebe, dokež měnjeſche, ſo je pſchecžiwo jažadlom ſtwjerdnul, ſo jemu ſchložic̄

njemož. Žena pežolka njevoſhlaſniweho pežolka do ſeneje ſiwy na ſchiji tač ſlo, ſo ſylnieho, jara kruhho muža po hodžinje w hlužnizu morweho namakachu.

* 29. junija popoſdnju na Jeſenizy ſ Hildesheimu do Düngea lokomotivny kotel roſbuchnu. Lokomotiva bě nimale zyle roſhar-towana tender a ſežehowaze woſy běhu mjenje čerpiše. Wjedník a tejet ſtaſ bohujel jara ſranjenaj. W tym wokomiku po droſy, kij ſe Jeſenizu 40—50 metrow wot njeje ſvalena ſ poruno běgi, jedyn Hildesheimſki piwowry wós jědžesche. Warſaza woda jeho poſonča poſtripi, tola pač jeho njevoſhlaſdži; jenož wulke kruhi Jeſesa wokolo njeho lětachu.

* (Sajath mordač.) Š Preſburga 22. junija piſachu. Pſecžory mordar Lorenz Schißler ſ Ragendorfa, kotorž je 6. junija nana, mac̄, ſotru, teje bječo a wnuſa ſ mothku ſabil a potom čeknut, bu dženža rano w jenej Ragendorffskiej bróžni zyle ſahlödneny namakany. Wón je ſo pſatnac̄e dnjow doſho w ležu khowal a ſo ſ liscžom a ſ koruskami ſiwi. Něk je ſuđniſtu pſchedodat.

* Štož ſo pſchi wſchē hubjenych čaſach ſa haptiſti datwa, je ſ njeđawneho pſchedača Eiſlebenſkeje lawoweje haptiſti midžec̄. Psched 20 lětami placžesche něhdze 48,000 tolet, psched 10 lětami 110,000 tolet a někto je ſa 170,000 tolet pſchedata. Pödla wobyldeſtvo pſchibjerało njeje a w ſužodnej wſy Helbra, ſe 7000 wobyldeſtvo, je mjes tym tež haptiſla naſtała. Duž je bjes dživa, ſo dyrbja haptiſlarjo ſeſtarſtvo jara droho pſchedawac̄.

* (Spodžiwna ſtawisna.) Koſniſke noviny powiedają: Žedyn twornik ſtoči ſo, ſ dwórniſtve ſužy. Ta tmy twornikow nawoblekať wiſzaj wofa a ſo nadre. Twornik ſebi wot dwórniſtve ſarjadniſtwa ſarunanie ſadaſche a to ſ wopredka 45 hrivnow. Hdyž pač ſarjadniſtvo jeho prawo na ſarunanie njeſchipoſna, wón ſwoje ſadanje na 22 hrivnow pomjeſtſhi a potom wot ſarjadniſtwa wotmolwjenje doſta, ſo jemu ſ najwyſhſha ſ 22 hrivnow ſ wopſedžanju jeho ſchložy dowoli. Někto wón wotmolwi, ſo njeje ſwicženy, w ſaplatanej drage ſhodžic̄ a nočze-li ſemu ſarjadniſtvo te 22 hrivnow dac̄, ſo ſo duž na ſeleſtigneho ministra wobroči a wěz ſſawnosce pſchedoda. W tym ſarjadniſtvo njeđowolene nufowanje w myſli § 114 khostazych knihow ſpoſna, a jena Barlinska khostaza komora je ſemu prawo dala a twornika ſ jaſtu na jedyn džen ſažudžila. K roſnym nawoblekarſej ma někto hiſčez džen jaſtwa. Šažudženy je ſkóřbu pſchecžiwo wužudej ſaložil. Wužudy ſu druhdy džiwnuſeſke. * Čwiſlowanie woſakow je wojetſke ſuđniſtu w Würzburgu wondano ſſawnje wužudžillo. Podwysſek Leinbold ſe 14. pſchedo regimenta ſebi wot woſakow pjenefy požčowasche, čintzy, jalo by k temu prawo měl, dokež pod nim ſteja. Žemu dowěrjene pjenefy wón pſchecžiwoſe ſe, do rekrutow ſ nohomaj ſopasche, ſich ſ pſaſču do hlužy biſeſche atd. Nimo tež jim wſchelke hroſne wubma dawasche. Hdyž bě mužtwo ſetra ſchczęſpjenie doſtał, by wón ſwojich ſuži runje won tam, hdyž ſetra ſeſtarſtvo, ſažudžila, ſo čaſto ſ bohoſču woſochu. Skónčnje ſo wobčeſzowanje ſta, a wojetſke ſuđniſtu winowateho ſ jaſtu na 9 měſazow a ſ poňiſenju ſ wojacej druheje ſjadowne wotſudži.

* (Hac̄ je Carnot hiſčezeny byl abo niz?) W nowinach „N. Fr. Pr.“ čitamy: „Sadi Carnot njeje hiſčezeny byl; wón ſ ſeſte ſluſteſe ſe, kotorž ſo theophilanthropiſta (pſchecželjo Boži a člowieci) injeniſe, kotorž hiſčez jeho ſławny džed, Lazar Carnot, kotorž bě 1795 do přenjeho direktoriſa wužwoleny, pſchecžiwoſe ſe. Theophilanthropiſtu je La Revillière-Lepaux jako nowu wěru ſaložil, a to pſchecžiwo tehdomyň nahladam, po kotrejž tehdomyň Paríženjo, wěru do Boha ſanječawſhi, roſumej pſchibjóſzy ſlužachu. Pomnjeſča hóbne je, ſo někotre katholik ſužadly w Parisu theophilanthropiſtu ſektu, kij hiſčezenuſu ſa nufnu njeſeſche, pſchecžiwoſe ſužachu. Konventowý wulka wot 12 vendémiaire X (3. oktobra 1800) je tu ſektu wotſtronil. Carnotež ſwóſba pač je w njej ſawoſtała. Mjeno Sadi, mjeno ſławneho perſiſkeho pſenjerja a mudrowza, je njebožowny president wot ſwojego nana Hippolyta doſtał. Mjeniſe, ſo Carnot hiſčezenuſu doſtał njeje, drje ſo jenož na to počzahuje, ſo ju jako bječo doſtał njeje. Pſchetož hdyž by katholik njebyl, jemu Lyonſki arzbifkop ſakrament poſlednjeho woliſowanja wuželil njeby.

* Dla wuſlavow na dobre rožkove žně ſu w Ruskej ſitne placžisny ſa někotre nježele ſylnje ſpanuſe. Mnogi ratarjo maja myſle, pola wot někta jako paſtviſke ſe wuživac̄; pſchetož pjenefyne wudawki ſa domoſlhowane ſužow bydu wjetſche byle, hac̄ dozpitý pjenefyne wuñoſek ſe ſita. W ſawlaſu ſo jecžmieni a rožka jako ſkótna viza wuživatε. Pud (něhdze 45 puntow) rožki tam 5 abo 6 kopejkow (něhdze 10—12 nowych pjenefjek) pſlači.

* (Wulke wohnjowe njesboże w Kralowzu [Königseberg] w Pr.) W Kralowzu bě kříedu týdženja hermanč. Popoldnju dvaj dželaczerzej s jeneje barby dvaj ballonaj benzina psches torhosczo wjeschtaj. Njesabzho je jedyn ballon zlye blisko pola kóžlatskich budov puknu a straschny benzín je na torhoschco wula. Duž dvaj njesralzaj — po wobkruczenju jeneho kóžlarja — tu wrótnoscz wobendzeschtaj, so benzín se sapalku sapalsichtaj. W wokomiku bě torhoschco, tak daloto hacž bě benzín wupschestrč, wohnjowe morjo. Viki běchu polne luda. Wschitzp nastrójeni cželachu, wulfotna měšchenza našta. Tola pak možachu je wschitzp hjes schlob wulhovac. Jenoz jena wiczná žona, kž bě nahle wot plomjenjom zlye wobdata, wjazg wuzeklnuc njemóžesche. Wohen jeje draſtu shrabnu, a předy hacž bě pomož možna, je njesbožowna žona psched wožomaj wjese fatorhnjených pschihladowarjow spali. Hdyž je pomož hacž k njej dobu, namaka ju hižo jako žaložne swohidžene a nimale na wuhlo spalene cželo. Wjes tym bě wohen tež kóžlatske budv sa-popadnut, w kótrých bohatu zyrobu namaka. Tiž budv je na jene dobo palachu a hóřlý se wschit tworu w popiele ležachu. Wobžedzerjo dyrbjachu wjeheli bycž, so řebi hole živjenje wulhovachu. Do jeneje je ho palazeje budv bě runje do sapalenja 4 létka džowěžicka nana wo-pytacj pschihla. Tež tež jeo draſta sapali, a předy hacž ju s wohnja shrabnuchu, bě jeo hižo tak jara wopalila, so je malo nadžije, ju žiwu sbderžec. Wohnjowa wobora wohen hóřlý pola. Hdyž budžishe jenoz malo wokomikow posbzischo na pomož pschihla, bych už zlye wiczné budv wotpališe.

* W Zöbličanskej škuli běchu někotrych hólciszko s derje saſluzenym pukami počhostacj dyrbjeli, wo čimž někto wschelake nowiny žadlawe pschihladzenje rosschérjeja. Kenes měščeanosta Beyer je teho dla sa nusne měl, w tej naležnosći sežehowazu rosprawu wosjewicz: „Niedawno běchu někoti škulsy hóly se wchelatich lét w jenym lěsku mlode ptaczkí wuhjerali a je hacž nanajhrubischo cžwlowasi a kónzowali. Dokelž te hólciszka hischce 12 lét starí njejšu a jeo teho dla jich hrubosče dla žudnišzy hóstacz njehodžachu, jeo polizajská wjehnosć s wuzerstwom rosszubži, je w škuli s pukami počhostacj. Pod ležarjowej nakedžbu a w pschitomnosći polizajstwa a wschitlich wuzerjow kóždy hóly, kž běše jeo wusnał, so je jeo na taſtich njeſtukach wobželil, psched wožomaj ſwojich ſobusulerjow se ſchinowej-

ſchwupizu někotre puki na riež pschiměřjene dosta. Najhórschi mjes-nimi jeo dwójzy hóstasche. Wo tež wěžy su někto w zjeho wokolnoſci žaložne kž rospchestrjene, s kótrymž je na thý, kž su hóstanje pschihladžili, nimo měry pschihlodža. Wobžwědczene pak je, so su wšjitzp počhostani hóly naſajtra zlye čerstwi wonkach wokoło létali a tež tón hóbu, kž bě dwójzy tak wjese pukom dostał, kž druzý. Počlednjeho pak je potom rucze k jenemu Freibergskemu ležarjej domjedli, so by jim ležat cželne wobžwědczene wobžwědczil. Tón pak dale niežo namakał njeje hacž derje saſluzene módrjenzy na hólciszkoj rieži. Wscho druhé, widleščja, namoczena schwupiza, naha riež, wobžwědczene ſezhno, ſranjeny pucher atd. je pschirčzane. Pschihlodžny su wobſkorženi.

* W Menichowje je jeo tele dny žaložne njesbože ſtalo. W jenej hófejowon bě pinczniça Elisa Micheluzzi, rjana 26 létka holza, fo ſe ſwojim lubym ſwadžila. Duž jemu s hófejowonje, hacž běſche ſ nim jenož s hófejowon byla, cžeknu. Wona ſpěšnje i Arnulfskej dróšy běſche a čžusche přeli psches nju. Tam bě runje ſelesnizpny cžah blíſti, kótrý, dolež dyrbjeschke horu pschewinuc, ſ peknej paru jědžesche. Holza cžah widžecz njemóžesche; pschetoz wuhlad bě jej ſ jenym wosom ſadžewany. Sadž teho wosa wona něk ſunje do cžaha ſaběža. Mlaſchina ju na kolje cžiknu a prawe koleža jei přeli psches cželo vječku, jo do dworu dželov pschereſnuwski, kótrež jeo jenož s draſtu hromadu hózheržeschtet. Prjedy hacž jeo lokomotivi-nemu wjedniķej poradgi, cžah ſastajic, běchu hižo tsi wosy psches njesbožownu pschějele. Jeje cželo mějſche žaložny napohlad. Wutroba, ptuža, ſobki, jérženki, zatra, ſkósyna a cžrjeva běchu roſtorehane a roſrēsane, jena ruka bě jej wotjedžena a ležeske pólba koltiſow. Sso wě, so bě ſmjerč w wokomiku ſastupila. Lokomotivi-nemu wjedniķej jeo ani naſmjeňaſcheje winy pschizpizc njeſhodži, dokež bě, hdyž jeo wón na njeſbožownu dohlada, hižo poſbže, cžah do-wuſpinac. Njeſbože bě jeho tak fatorhnulo, so tón džen ſaneje ſkužby wjazy cžinicz njemóžesche.

* Benedig, laž tež počodniški džel Sardiniskej kupy je wot ſkóžlow žaložne ſapuſčený. Wschitko ſelene je w ſcheročoſci wjese mil do cžista ſaniczene. Škyly pschilečzajch ſkóžlow su tak wulke, so jeo ſelesnizpny cžahi jich dla ſapofdzuju.

(Bytwinne powjeſe hladaj w pichitoſu.)

Pschedadž. ſawostajenſtwu.

Zutje nježelu 8. julijsa maja ſo w Brēſowje čižko 17 wſchelake wěžy, k ſawostajenſtu ſemrjetjeje Hānseloveje ſkulchaze, jako draſta, meble, domjaza a hospodářska na-doba, nowy ruczný wós a wſchelake druhe popožnju w 2 hodžinomaj ſa hotowe pjenesy psches wjeſne grychty na pschedadžowanje pschedawac.

Kublo na pschedadž.

Kublo w dobrym počoženju, ſ ne-wymi twarženjemi, něhde 20 kózrami pola a 12 kózrami kuti, dybri je ſtejatymi žnjeni ſa tunju pla-cjismu 18000 ml. hnydom ſe ſwobod-neje ruky pschedadž. Dalsche je ſhonicz pola Heinricha Franka w Biskopizach.

Ahěžkařska žiwnosć pola Bude-ſtež ſe 6 kózrami pola a kuti wokoło doma je ſ moravym a žiwm inven-tarom staroby dla na pschedadž. Dalsche je ſhonicz w wudawatni „Sserb. Nowin“.

Maživna křeža čjo. 32 w Barče (prjedy Janej Schmidtej ſkulchaze) je pschi naplačzenju 600—900 ml. na pschedadž. Dalsche je pola wobž-dzera agenta E. Frödž w Budyschinje pschi rybowych wrótkach 10 ſhonicz.

Drjewowa awfzija

na Polpichanskim reverje.

W Guczinanskim hóſcjenzu ma jeo

pjatt 13. julijsa 1894, dopoldnja wot $\frac{1}{2}$ 10 hodžin

38	khójnowych ſchtomow,	12	hacž	22 cm.	krěnjeje tolſtosče,	w drjewiſččach
159	=	klózow,	12	=	34 = hornjeje tolſtosče, jako:	55. a 63. wodže-
			51	khójnowych klózow,	12 hacž 15 cm. hornjeje tolſtosče,	lenja a w wulepo-
			99	=	16 = 22 = = =	majach
			18	=	23 = 29 = = =	26., 39., 40., 43.,
				1 khójnowy klóz,	34 cm. hornjeje tolſtosče,	44., 45., 47., 48.,
				103	khójnowych žerdžojtých klózow,	49., 50., 51., 53.,
			48	=	8 hacž 11 cm. hornjeje tolſtosče,	54., 55. hacž 64.,
			34	=	kruthý žerdžow, 10 hacž 12 cm. delnjeje tolſtosče,	70., 72., 73., 74.,
				=	13 = 15 = = =	76. hacž 79., 87.,
				122	rm. khójnowych palnych ſchčepow,	95., 98. a 100.
				=	a 3 rm. brēſowych kulečkow,	wodželenja.
				186	36 dolních hromadow I. Maſky, 72 dolních hromadow III. II. khójnowych walczkow,	
				=	62 rm. khójnowych pjenikow	
					sa hnydom hotowe pjenesy ſ uměnjenjemi, předy wosjewomnymi, na pschedadžowanje pschedawac.	
					Reverſe ſarijadniſtwo drjewo, k wobhladanju hotove ležaze, wukasa.	

Kralowſki hajniſki rentſki hamit w Draždjanach a Kralowſke hajniſſe reverſle ſarijadniſtwo w Polpiz, 2. julijsa 1894.

Garten.

Zicker.

Drjewowa awfzija.

Srjedu 11. julijsa t. l. ma jeo na měščeanſkim Bude-

ſčanskim reverje na Lubinje w 1., 2. a 3. wodželenju

175 měhlich dolních hromadow kruteho drjewa

a žerdžow (tež wuzitkove kónzy)

a 1150 ſtotnijow měhlich walczlow

na pschedadžowanje pschedawac.

Šhromadžisna $\frac{1}{2}$ 8 hodžin pschi Póstołowym pomniku.

Wyschši hajnik Hertel.

Ahěžka na pschedadž.

Srěnja, derje jeo danjaza nowa křeža ſ wulej ſahrodū na Fichto-wej dróšy čjo. 18 pólba Weigangez fabrikli, ſa lubowarjow rataſtwa ſo hózjaza, je pschi knadnym na-plačzenju kpočzehnjenju na pschedadž.

W řejnje pola Budeſtež je křeža čjo. 1 ſe ſahodowej ſahrodū na pschedadž.

P. P.

Na tuthm ſebi dowolam čeſczenym ſſerbam w Budyschinje a woſkolnoſci ſi wjedzenju dacz, ſo ſzym

kolonialtworowe, winowe, piwowe, zigarowe a spirituosowe khlampy

na bohatej haſhy 5 ſ firmu **Wylem Berger** wjedzene
knijej **Oeze Sachſe**

pschedał.

Sa dowérjenje, w bohatej mérje mi spožczene, praju najwutrobnischi džat, a proſchu, jo na mojeho naſlēdnika dobrocziwje pschenjefcz.

W Budyschinje, 1. julijsa 1894.

S poczeſczowanjom

Wylem Berger.

P. P.

Na hornje ſzo poczahujo, dowolam ſebi čeſczenym ſſerbam w Budyschinje a woſkolnoſci ſi wjedzenju dacz, ſo ſzym dženſa

kolonialtworowe, winowe, piwowe, zigarowe a spirituosowe khlampy

na bohatej haſhy 5, lotrež ſu hacz dotal knijej Bergerej ſluſchale, kupil, a ſo je ſ mojej firmu

Otto Sachſe

na njepſheměnjene waschnje dale powjedu.

S doboſi kručze lubju, ſo budu wſchu prózu nałożicz, ſo bych žadanja ſwojich čeſczenych wotebjerarjow we wſchém nastupanju ſpoloſil, a ſo budu ſo pschezo prözowacz, po najtrüſchich placzisnach najlepshe a najhōdnishe poſliczicz.

W Budyschinje, 1. julijsa 1894.

S najwjetſhim poczeſczowanjom

Otto Sachſe.

Čeſczenym ſſerbam w Budyschinje a woſkolnoſci najpodwołniſho ſi wjedzenju dawam, ſo ſzym dženſa

pschedawańju drogow, chemikalijow, barbow a kolonialnych tworow,

ſ firmu „bratraj Mērſchej“ hacz dotal wjedzenu, kupnje pschedewſaſ a ſo ju ſ firmu

bratraj Mērſchej naſlēdnik

dale powjedu.

Derjeměnjenje a dowérjenje, firmje hacz dotal spožczene, proſchu, dobrocziwje na mnje pschenjefcz.

W Budyschinje, 1. julijsa 1894.

S poczeſczowanjom

Ian Skop.

W Pšowjach je kheja c̄ižlo 24 ſe 4 körzami pola a kuli dla dželeſna herbstwa na pschedan. Dalshe je pola rybala Pětschki tam ſhonicz.

Na Židovje je kheja 77, w rjanym położenju ležaza, ſ dobrymi wuměnjenjemi na pschedan.

W Małym Pschederjenju pola Mał. Wjelkowa je ſiwnoſcz c̄o. 1 ſe 4 akrami 169 □ prutami na pschedan.

Rover

ſ puzaſtoſymaj wobružemaj, mało jēbzony, je pscheměnjenja dla na pschedan w Malezach c̄ižlo 140.

W Holeschowje c̄o. 13 je rjany kryty wós na pschedan.

Šſloncžnu roſu (Sonnenthau)

kupuje we wſchitkach družinach hauptla w Malezach.

Jaſo jaraplačiſny hōdny poruczą

■ paleny khoſej ■
punkt po 140 a 150 np.

Th. Grumbt

w kupnizy na ſwoknej lawſ. dróſy.

■ ſſuſheny polę pſchi wotewſaczu 5 puntow punt po 65 np. porucza rēnik Müsser pſchi lawſkim tōrmje.

■ ſſuſheny tolsty polę punt po 70 np., pſchi wotewſaczu 5 punt po 68 np., pſchi wotewſaczu 10 puntow po 65 np., čerſtwy a wſchkrjeny lój punt po 50 np., pſchi wotewſaczu 10 puntow po 40 np., pschedawa

D. Pětschka na ſitnej haſhy.

Pawol Giebner

na bohatej haſhy c̄ižlo 18, ſ nutſhodom na theaterskej haſhy, porucza ſwoju

winarſju

ſ winownju a ſknēdarſju.

Wino w laſhczach a korbach po 12, 24 a 50 bleschach a tež w czwizach roſeſzelu, teho runja po jenotliwych bleschach wſchē družin czerwjenego a běleho wina.

Kožby móže ſo na to ſpuszczeſz, ſo pola Giebnera čiſte wopravne wino doſtanje, lotrež derje tyje a lotrež je ſtrwoſci ſpomožne.

Cžaſniki

ſ rukowanjom derje a tunjo wuporędzeſa.

Nowe cžaſniki wſchē družinow ma pschezo na pschedan.

Fr. Scholze, cžaſnikat na Hoſchiz haſhy 13.

Spěwny konzert

niedżelu 8. julijsa 1894,

wuwjedżený wot Minakaského spěwanskeho towarzstwa
w Pjetaschez hoścjenzu tam.

Po konzercze b al.

Sapocjašk 1/28 hodžin.

Gastup 50 np.

Niedżelu 8. julijsa t. l.

w Panczizach

wokrježny spěwanski džen

towarstwom, k 6. wokrježej Hornjolužiskeho spěwanskeho swjaska
klužazach.

W 3 hodžinach kwiedżenſki čah,
w 4 hodžinach spěwanski konzert.

Po konzercze b al.

Spěwarjow a lubowarjow spěwa na wopyt pschedproſhuje
kwiedżenſhotowaze towarzstwo.

Mužske spěwanske towarzstwo w Panczizach.

Pobocžne herbske burske towarzstwo w Hodžiju

směje niedżelu 8. julijsa popołdnju w 5 hodžinach poſzedżenje. Dla
nuſneho wurađenja proſzy wo bohaty wopyt pschedkydſtwo.

Serbske Towarstwo za Khwaćicy a wokolnoſć
změje, dali Bóh, jutře niedżelu za tydzeń 15. džeń pražnika po-
połdnju w 4 hodź. swoje měsačne posedženje w Khwaćicach,
k kotremuž je zajimawy přednošk přilubjeny a kóždy Serb so
lubje preproſuje.

Předsydſtwo.

Towarstwo Sserbskich Burow w Bělczezach
směje niedżelu 15. julijsa popołdnju w 4 hodžinach poſzedżenje.
Pschedkydſtwo.

Emil Wehrle na jerjowej hasz̄y 7
porucza jara tunjo niže placzisnaj dželbu luſtra meter po 55 np.,
hewal po 80 np., starý lohež po 32 np., trženja starý lohež po 18 np.,
bèle, hotowe ložowe plachty po 1 mk. 30 np., jako nowoſez píhané
zych i hranu, $\frac{6}{4}$ schérole, elſaske hukno k koschlam starý lohež
po 16 np.

Emil Jndinger

cžrijowy a schkornjowy ſkład

w Budyschinje na kołoskej hasz̄y 11

porucza kwój derje ſrijadowany ſkład cžrijow po tunich placzisnach.
Pschedawanske ſtejſhcezo ſobotu a niedżelu na bohatej hasz̄y 3
i napscheža pôta.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wikaſ

porucza k kwažam a kſchcisznam kwoje wubjernie kłodke likery: jało
róžowy, koruskowy, naſikowy, ſelowy, ingwerowy a klimjelczkowy
liter liter po 60 np., dale herſizowy, hornjolužiski, ſchwajzarski hórkı,
perſiko, jałorzowy atb. liter po 75 np. a 80 np., Barlinski žitny
kimjelczkowy liter po 100 np., kaž tež kimjelczkowy liter po 40 np.
čiſtý palez wot 8 litrow čiſzlo I a II liter po 30 a 28 np.,
jenotliwie liter po 32 a 30 np. Čiwiž i pílenjenju ſo wupožęduja.

Moja pschedawatnja hido wot lěta 1868 wobſteji.

A. Dittrich, wobkhodny agent

na žitnej hasz̄y 6 po II. ſchodomaj

wobſtara pschedadzowanje ležomnoſćow, pschedajecze, ſrijadowanie
ſawostajenſtwa, wupožędenje pjenjes na jenož wubjernie hypotheki,
ſestaja ſupje, testamenty, wſchē píhanske džela, dawa radu
w prawych węzach.

Dawam i tutym k wjedženju, ſo je Hana Ženčzowa w Schwacz-
zach cžefzna žona.

A. St.

Kucžna mklóčzaza maschina,
hischče derje ſdžeržana, je pscheme-
njenja dla tunjo na pschedanu pola
E. Israela w Schwaczizach.

Schwaczaze ſłowa, 24. junija
t. l. na Augusta Moſiga tu ſre-
ćzane, pola jmerza ſo ſjednawſki
jako njewérne wróču a warnuji,
je dale roſchěriež.

W Kotezach, 30. junija 1894.
Hajza Schusterez.

Wutrobiñ džak.

Wichnijowoy kwiedżenj budž ſo
niedżelu 8. julijsa na Voldrakow-
nym reverje w Skanezech wotby-
wacž. Pschedczelnje pschedproſhuje

Bawlit.

Sſlužobna holza ſo pyta na
hłownym torhochęci čiſzlo 5.

Džonku k kwijnjom a rólneho
poħoneža ſa dobru miſu hnydom do
klužby pyta knieži drór w Lichanju.

Pilnu, na warjenje ſo troſku
wutrobiazu klužobnu holzu hnydom
abo poſdžischo pyta Hendrich
Langa pschi ſitnych wikaſ 11.

Wuſtojnu herbsku hōpoſu na
jene burske kublo, wotrocžlow,
džowki, dželacžerſke ſwójsby pyta
Heynoldowa w ſlotym jehnježu.

Enjeſej duchownemu Uugarej,

knjeſej Léſkej a knjeſej Rocžkej
w Vejne wutrobiñ džak a poſtron.

Matej Sprejz (Domachla)
w Nowinem.

Najwutrobiñſchi džak

prajimy wſchitkim ſa wopokaſanu luboſcę a dželbracje
pschi poħrjebe naſcheho jenickeho ſyna a bratra

Gusty Winklera

w Hornim Hunjowje,

woħebje knjeſej fararje lic. theol. Imiſhej ſa jeho rjane
troſhtowaze předowanje, Hornjohunjowskej a Delnjo-
hunjowskej a Leschawskiej młodoseži ſa poſawniſtow a wu-
pyšchenje rowa, teho runja wſchitkim ſa kražnu kwestowu
pychu. Bóh luby Enjeſes farunaj bohacze wſchitkim jich
luboſcę.

Hlubokoſrudžena Winklerez ſwójba.

Sso wróčiwiſchi wot rowa naſcheje tak nahle a njeſabžy
ſemrjetje drheje lubeje mandželskej a macjerje,

Haný Sperlingowje,

prajimy wſchitkim ſa wopokaſma luboſcę, kotrež ſu nam tak
derje činile, a ſa bohatu kwestowu pychu jenož i tutym ſwój
najwutrobiñſchi džak.

W Njeſhwaczidle, 4. julijsa 1894.

Hlubokoſrudženi ſawostajeni.

Jan Sperling, poſtiſki agent,
i džecžimi.

Dženža rano $\frac{3}{4}$ /7 hodžin je Bóh luby Enjeſes naſchu
lubu džowcžiczu a ſotru

Haný

w starobje 7 lét 4 měžazow po krótkim čekyjenju i čížim
wumrjeczom do ſwojeho njeſeskeho raja wſal.

To hlubokoſrudženi k wjedženju dawaja

Jaromir Horliza i mandželsku
a džecžimi.

Schulſti dom w Komorowje pola Italez,
5. julijsa 1894.

Pschiloha i číslu 27 Serbskich Nowin.

Ssobotu 7. julijsa 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje njedželu rano w 7 hodž. diakonus Räda nemški spowiednu recz, 1/2 hodžin farar dr. Kalich nemje a w 10 hodž. serbske predowanje. — Popoldnju 1/2 hodžin budże katechismusowe roščenje s nemškej młodzinu.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Hadam Gustav Paweł Pohl, pôvernitski dželacjer w Hnachezach, i Marju Wjelz w Dobruschi.

Krčenje:

W Michałskiej zyrlwi: Korsla August, Jana Siebera, wósnika w Dobruschi, s. — Hermann, Richarda Bernharda Preussera, fabrisaria na Židowje, s. — Hana Frieda, Gustava Pawela Selle, fabrisaria na Židowje, dž. — Emma Margaretha, njemandž. dž. na Židowje. — Hana Martha, njemandž. dž. w Jenkezach.

W Katholskiej zyrlwi: Jan Benno, Jana Jänicha, kamjenieczebarja, s. — Willy Friedrich, Alfreda Lorenza, pišmitistajera, s.

Zemrječi:

Džen 29. junija: Madlena Duczmanez, njebo Handrija Wjele, khezera a sklarja na Židowje, wudowa, 67 l. 10 m. 21 d. — 1. julijsa: Ludwik Jan Wissler, brodutruhač, 24 l. 5 m. — 2. Maria Elsa, Jaromira Wylema Lauscha, domownika w Židowskej džeczajej wudowarni, dž., 15 d.

Placzisna žitow a produktow.

Žitow a produktow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	30. junija 1894		5. julijsa 1894		wot		hadž	
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pšenica		béla	7	53	7	65	7	18
		žolta	6	94	7	18	6	88
Rožla			6	25	6	44	6	6
Jeczmien			6	79	7	—	6	67
Wowl		50 kilogr.	7	80	8	20	7	50
Šrot			7	50	11	11	9	72
Voda			9	72	10	—	8	50
Zahy			13	—	16	—	11	—
Hejduschla			15	—	15	50	13	50
Béryh			1	20	1	40	1	20
Butra	1 filogr.		1	80	2	30	1	80
Pšenicejna muka	50		6	50	16	—	50	—
Ržana muka	50		7	50	11	—	—	—
Šsyno	50		3	20	3	70	2	50
Soloma	600		19	—	21	—	19	—
Prožata 924 schtuf, schtufa			6	—	23	—	—	—
Pšenicejne wotrub			4	—	4	75	—	—
Ržane wotrub			4	25	5	25	—	—

W Budyschinje placješice: körz pšenicy (béla) po 170 punctach 12 hr. 80 np. hadž 13 hr. — np., žolta 11 hr. 79 np. hadž 12 hr. 20 np., körz rožli po 160 punctach 10 hr. — np., hadž 10 hr. 30 np. körz jeczmienja po 140 punctach 9 hr. 50 np. hadž 9 hr. 80 np.

No Burši w Budyschinje pšenica (béla) wot 7 hr. 24 np. hadž 7 hr. 35 np., pšenica (žolta) wot 7 hr. 6 np. hadž 7 hr. 24 np., rožla wot 6 hr. 10 np. hadž 6 hr. 25 np., jeczmien wot 6 hr. 80 np. hadž 7 hr. — np., wowl wot 7 hr. 50 np. hadž 7 hr. 80 np.

Dražđanje mjašzove placješi: Howjada 1. družinu 62—66 hr., 2. družinu 56—61. 3. družinu 45—50 po 100 punctach rešnje wahi. Dobre krajne kwinje 40—43 hr. po 100 punctach i 20 prozentami tary. Čelata 1. družinu 50—60 np., po puncte rešnje wahi.

Wjedro w Londoune 6. julijsa: Rjane.

W wudawatni „Sserbskich Nowin“ su po 1 ml. 50 np. dostacj:

Ahrlusche a spewy Petra Mlonka.

Balmjane a polplatowe pločzne tkaniny

sa lečzo

k mužazym a hólčazym wobleczenjam
porucja meter po 90 np.

Bruno Grohmann, šuknjova pschedawačna
w Budyschinje na hólmnym torhoschzu 9.

Franz Marschner

čažnikat w Budyschinje

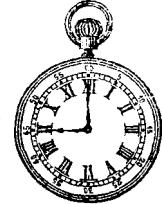
cjo. 9 na bohatej hazy cjo. 9

šwój skład čažnikow a čaž-
níkowých rječasow dobroti-
wemu wobledžbowanju porucja.

Hódna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placjisi.

Povjedzenje dobre a tunje.

Pschispomjenje: Reczu herbsti.

Wažne sa hospisy!

Esserowh salmiajowý terpentinowy mydlowy pôsver

Snamjo law

je pschiposnati najlepši pšokanski a čiščazny krédl hveda.

Pschi lupowanju njech ho kruče na salitanke snamjo „sežazny law“ a wožebje na imeno „Esser“ ledžbuje, dokelž ho imenje hódue po sawalenju a samenjenju podobne wubžekli podthkuja.

Jenicžlaj a prénje fabrikantaj:

Esser & Giesecke w Lipsku-Plagwitz.

Dostacj we wšichcich lepskich kolonialtworowych, mydłowych a drogowych khlamach.

Julius Höhme,

fastupjær internazionalneje maschinskeje wustajenjyh

w Riesh nad Röbjom

porucja na najlepje dželane

lokomobile a parne mlóčjaze maschiny wot 2 konjaceju mozow, schérokmlóčjaze maschiny, s gópelom a paru ho čerjaze,

jenopschejne mlóčjaze maschiny, wubjernje dželaze,

rucjne mlóčjaze maschiny najnowszej konstrukzije,

berny rostlöčjaze a berney rostřazaze maschiny,

rešaki sa berney a répu, čiščazze maschiny,

mjetlizy, butrowanske maschiny, butrumjatowarje, mlóčjinki,

viktoria-separatory, s ruku a maschinu ho čerjaze,

južhove hudy s dwójzj syzhtowaneho wozloweho blacha, železne

južhove plumpy, vizu parjaze apparaty (noszne), triery najlepšeje konstrukzije,

mlýnske zylindry, rynkate walzy a dezimalne skótne maži,

lučzne bróny, žamzne dželo, saloni syzhtowanej system, kotrež moža

ho hnydom wot kóždeho do Žaakovych, Neifortowych a Howardowych brónow pschemenicz, pschezo najlepšeje, wupruhō

waneje konstrukzije.

Najpschihodniše wuměnjenja dla placjenzal Pruhā domosena! Prospekty darmo!

Pschedawatna a skład pola Jana Manola w Budyschinje.

Parny rěšak a hěblowárnja

A. Kunz w Budyschinje

wobstará najtrúnscho a najruečischo:

fosty, deski laty, tramy, schwaty a hranite drjewo we wšichcich wuměrach. Hěblowancké, žlobjaze a tocžerske dželo, kaž tež rěšanje po msozie ho po najnižszych placjisnach tunjo wuwjedze.

Groch,
woku,
hejdusich,
tolij,
porucja tunjo

Ernst Pfuhl
w „sklej hvedze.“

Majch,
majkowy schrot,
dawnowu sornowu muku,
semikomorjehowu muku,
klodowe kolochi,
palmosornowe wohuhi,
lane wohuhi,
lanu muczku,
ripikownu muczku
porucja tunjo

Ernst Pfuhl
w „sklej hvedze.“

Zigary:

njewubérane a bjes khostow
satvalene.

Java-wubjerk
10 sztuk po 30 np.,
100 = = 280 =

Sumatra 5-np.-zigary
10 sztuk po jenož 35 np.,
100 = = 325 =

Wubjernie 6-np.-zigary
10 sztuk po jenož 40 np.,
100 = = 375 =

Regalia Superior
10 sztuk po 45 np.,
100 = = 425 =
porucja

Herm. Kunack
na bohatej haſy 8.

**Zoprawdzity
žitny palenž**
liter po 60 a 80 np.
po zylisnach tunjich poruczataj
Schishka a Rječka
na swonkownej lawskiej haſy.

Raijß
punt po 14 a 16 np., pschi wotewsczju $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$ zentnarja po 12 a
14 ml. po zentnarju porucza

Th. Grumbt
na swonkownej lawskiej droſy.

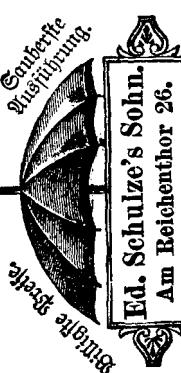
Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wšich druge kože po najwyšszych
placisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi herbskej katholskej zyrki.

Dobre czrije

żo nihdze tak tunjo njekupuja, kaž
w Winskim czrijowym skladze
pola
Hermannu Frischha na bohatej haſy 10
pódla pôsta.

Pschedeschjitti.

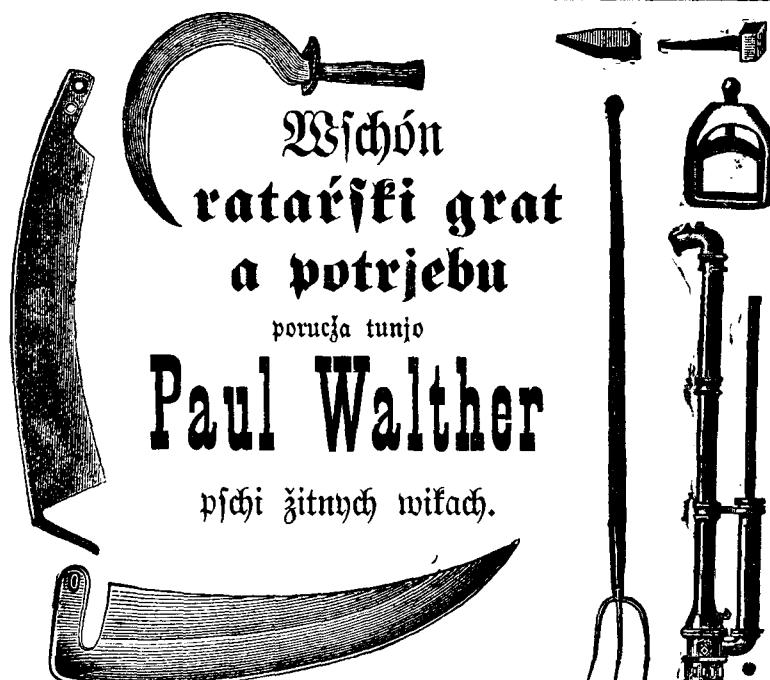
Czrijenie a poczehnienie
w mojej pôsobnosti.

z wügwej
broß,
kofcijn syru,
rostijn potem,
amoniaš,
Domashowa rudo,
ia dohru inoru rufuij, placisny
hôsno porucja

W. Anders
na dworniczu w Mal. Wielowie.

Hermann Bulnheim w Budyschinje,
pschi Albertowym namêscze czo 13 s napszecza noweje zyrki, dzelańja sa železne konstrukzije
porucza po tunich placisnach

I-noscherje,
late a kowane stolpy,
železne twarske konstrukzije a hródzne woſna.
Budjelanje statiskich wobliczenjow.

Nějak G. A. Neunera

w Duhaniczech (Weigsdorfie) polo Kumwalda
porucza ho i kupowaniu hraničeho drjewa, deskov, latow, kaž tež
hotoweho schundowanja a schindzelowych deskov a wetreslow we
wšichc swiežených dohosečach a tolkosečach.

Turkowske žlowki
najlepšeje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moris Mierwa
pschi majkowym torhoszczu.
Destilazija snatych dobrzych likerow
po starich tunich placisnach.

Zokrowy med
punt po 48 np.,
mjedowy syrup
punt po 30 np.
porucza

Paul Hofmann
na róžku herbskej a schuleriskej haſy.

Tunje

z i g a r y

cupowancké žorlo sa sahopshedawaj-

row,
tyhaz higo po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na swonkownej lawskiej haſy czo. 6,
filale na bohatej haſy 28 a na róžku
Lubijskie a Mättigoweje drogi.

Richard Neumann
porucza kyry a paleny

thofei

w najwyšschim wubjerku a naj-
lepšeje dobrosczi po najtunischich
placisnach.

pschi wotewsczju wjetshich džel-
bow ho pomérne nijsche placisny
voblicza.

Pachedawanje a
porzedzenje
w schich družin on
čaznikow.
placisny najtunische
a rukowanie na drz-
sce.

Gustav Mager. čaznikat
11 na herbskej haſy 11
pschi starich kasarmach.

czapnički

mam cziseče tunio na pschedan.

Ca to, so derje du, rukuj.

Fr. Scholze, čaznikat
na Heschi haſy 13.

"Serbske Nowiny" wurdawaja so kózdu sobotu. — Stwórtlétña předplata w wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeſenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čílo plací 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěčki, kiž mają so w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskie hasy čo 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a mają so štвortk hać do 7 h. wječor wotedać.

Zamówity redaktor a wudawar Marko Smoleń.

Čišć Smolerjec knihičišćeńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 28.

Sobotu 14. julija 1894.

Lětník 53.

Śwētne podawki.

Němske khějorstwo. Po požledních anarchistických nješlukach je ho w Draždjanach w jenej shromadžisnje, wot konserwatyneje strony powokanej, wobsawko, so ma ho swiaſtowej radze, khějorstwownemu hejmej a ſakſkemu kniejeſtwu petizija pſchepodacz, w kotrejž ho wobrancske naprawy pſchecziwo sozialdemokratam a pſchemenjenje czíſčiczeſſeho a rjemjeſtloweho falonja žadaja. Nichtó na tym njedweliuje, so w khějorstwownym hejme tule petiziju ſacžiſnu. Tola tež kniejeſtwo ho s njej njebudže naklädowacz čhyć. So ho se falonjem ſozialdemokratija wukorjenicz njehodži, je ſozialdemokratiski falon, po žadanju wjercha Bismarcka ſawjedženy, dopokaſał. Město so by ho s nim mōz ſozialdemokratije ſlamala, je liežba ſozialdemokratow pod tutym falonjom ſylnje roſla. Sozialdemokratiski falon njebě na žane waschnje wočakanje dopjelnit, kotrej běchu na njón twarili, a teho dla je jemu khějor Wylem ſpanucz dał. Duž je ſrosumliwe, so kniejeſtwo wo taſte czíſče nejepſchihōdne a něcžiſkim wobſtejnoscžam nejepſchiměrjene falonje njerodži.

— Swiaſtowa rada je po poñdzelu jenoħłosznie roſzudźila, wobſamkunje khejorſtwoweho hejma, po kótrymž dyrbjachu je jesuitojo ſaſo do kraja puſczeſic, wotpołasacg. Też bayerszy ſastupniſzy w ſmykle wotpołasania ſwobój hłosz wotebachu. Ma wopak je swiaſtowa rada wobſamka, rjad „Sswiatego Ducha“ (czornych wótozow) a rjad redemptoristow i jesuitiskeho ſalonja wuwasacg. Poſledniej dwaj mniszhej rjadow zmętaj je po taſkim wot nětka ſaſo w Němzaſh ſaſydliz, i wuwasaczom Sakskej, hdzej je ſyła Jane mniszhe klóſchtry ſałozieſz nježmiedźa. Kaj je ſnate, je w Sakskej tež jesuitam ſalaſane, bydlicz. Duż ſu je w Sakskej cążcze njetrjebaſchi na puſchipuſczejenje jesuitow hóřſhili. Hdby býchu tež woni w Pruskej puſchebyt ſaſo namakali, Sakska by jim puſcezo ſawrjena woſtaka.

— Sozialdemokratiski khejorstwowy sapożłanz s Elms, w Pinnebergsko-Elmshornskim wókrjeżu wóndano wuswoleñy, pječza němſki poddan njeje. Jego nan, lotryž je s Danskeje do Němzow pscheczahnuk, němſte poddanstwo pschijak njeje; duž ho jeho byn jako wultrajan wobhładuje. Duž hubja w Pinnebergskim wókrjeżu s nowa wuswolecz dyrbjež. Haž potom sozialdemokratojo sažo dobudu, je jara dwelne.

— W narańcich pruskih a austrijskich stronach sú tu a tam ludžo na kholeru skorist a něloti s nich sú tej vumrjeti. Wschutze je možno bylo, rosscherjenje kholery samiesowacj. Sda so, so khorošcz, lotraž je so psched dwemaj létomaj s Ustiskej do Europy sanješla, s kózdym létom hóle wošlabuje a so znadž tež létka w Ruskej císcze sanidže.

— Główna wójna bjes Němskiej a Schpanisiek so bórzy nje-
słonczi. Schpaniści hejm je roheschol, wo němko-schpaniskim wucz-
njenju do gyla njejednawsczi. Němksi pôßlanc w Madridze je teho
dla schpaniskejmu kniejerstwu r' wiedzenju dał, so němke kniejerstwo
wjaży myśle nima, se Schpanisiek nowe wilowanske wuczinjenje
wobsamknucz.

— Hacj dotal sozialdemokratojo se swojim bojkotowanjom wjetshich Barlinskich piwavnjow zaneho wuspêcha meli njejsu. Wêjesczelso wsczegh wjetshich Barlinskich salow fu wobsamli, piwo s bojkotowanymi piwavnjow dale pshedawac. So mochte mo¿nemu bojkotowi sozialdemokratow napschedziwo stupic, fu po¿lednje dniy pełnoznenijskie piwavnje bjes zebu swjask sczinitie.

Italska. Italski hejm je sakonie, wot knieżeństwa i salitanju sławneje węstosze namietowanemu, pschiłkośował. Pschewjele wugitka

njech ſebi Injeſerſtwo wot njego njeſubi. Prjedy hacz ps̄ichicznym, ſ kotrzych powſichtlowna njeſpoloſnoſć w Italſkiej naſtawa, wotſtronjene nieſku, vriedy ko tam tež ſozialdemokratia a anarchismus njeſhubitei.

Franzowska. Franzowskie knježestwo čze s nowymi salonjemi anarchisticku sektu wukorjenic. W pońdzelnym pośledzenju franzowskim hejma minister Gerin talkady nowych salonjow podał, kotre dyrbja po wudawaniu knježestwa anarchismus podkłocic. Pośledzenie, pschi lotrym radikalny sapókłanz Millerand sawoła: „Szczegliże dręcżowanje (torturu) abyli!” so cążce bjes ropota minu. Justygn minister namjetowasche, so by ho komisja wuswolila, lotraj by salonjowe nazisli, lotrych speschne wurdżenje hebi knježestwo pscheje, pruhowała. Tónle namjet ho pschijsa. Maja sa to, so budże hejm nowemu salonjej pschiłkowac. Nekotre jeho postajenia pal wulke pscheziwienie namalaja, wożebje postajenie sapókłanje do samostickich krajow sa anarchistickie nowinske pscheinie. Lewiza republikanskiej strony nochze tej niczo wo tajnym wujubżenju anarchistickich psche-stupjenjow wjedzec. Mjes sapókłanzami, kotsiz hewal knježestwu pscheziwni njejszu, su někotsi, kotsiz salon pscheziwo anarchistam pschiłkowic nochzedza, dokez ménja, so bychu ho s tym powschitlowne ludowe prawa samjesowale. Tole ménjenje dręc njeje cążce bjes talkada. Knježestwo ho s tajimi salonjemi lohko sawieszc da, ludzi, kotsiz s nim pschezo jeneho nahlada njejszu, podkłoczowac. S tajkim podkłoczenjom pal ho liczba njespolojnych powjetsci, a město, so by ho sozialdemokratika a anarchisticka strona požabila, wona s tajimi salonjemi casto nowych możow nabudźe.

— Mordat prezydenta Carnota, Caserio, po sfaczu cijescze stro-
weho rosuma njeje. Wón je so na nowego prezydenta Casimira
Periera s prostwu wo pjenjesh wobrocil, dokelz je jastwowa jedz tak
hubjena a jemu njetyle. Caserio swoju prostwu s tym samolwja, so
bjes jeho njeskutka Casimir Perier njeby prezydent byl. Duż je jemu
wón wobiebitly dzak winopty. Tole piżmo móże so jenoż pak jako
dopokasno nimo mery wulkeje njehańicziwości, pak bludnosćze wob-
hladacz. Ménjenje, so Caserio dospolnje duchownje strowy njeje, nje-
hodzi so zyle wotpokasacz; też jeho wuj je duchalkor byl a je
w hłudnistwum rysiel.

Bolharska. Czim wjazy czoła so minje, so je Stambulow panul, czim bóle je jaźne, so je so wón jenoż s pomožu żandarmow a polizistow na czołe knieżeństwa dżerżał. Bes ludom wón pschi wišowarjow měl njeje, wsele bóle jenoż wšichdze kurowych nje-pscheczelow. S niczym druhim so to jaźniščo dopokasacz njeje mohlo, hacż s poħlednimi gmejniskimi wólbami w bolharskim hłownym měscze Sofiji. Pschi nich so měschęcenjo s 3205 wolerjemi wob-dżeliku, s kotrychž 3119 głosow na kandidatow sjenoczenie noweje knieżeństwoje strony padże. Pschi wólbach so jenoż Stambulowi pschecziwniż wuswolichu. Hdyż bē so wunošči wólbów wosjewieli, wyklaza ludowa črjuba někotrych wuswolenych na ramjenjach psched hród Coburgskiego prynza pschinjeje. Tutón so runje s wukhadżowanja wróćti a bu se živym powitanjom postrawieny. Dżel ludu psched Stambulowe wobħdenje, s polizistami wobdate, pschicżeje a tam poł hodżiny pschewywasche hwisdajo a wołajo: „Prjeż se Stambulom!“ Dopišwarz russich nowin „Nowoje Wremja“, kotryž sa-cziszcze, na pucju do Sofije w bolharskich městach nabycie, wopiszuje, po sbacżu połnu wěrnoſć praji, hdyż piſče, so je čęgħlo, ūbe myſħlici, taf ħluboko Bolharsko Stambulowa hibża. Jeħo pad so njeħobżesche wobjencz. Hdy budżiſche jeho Coburgski prynz dale

dżerżał, by węscze w kraju revoluzijs wudbyrka. W městach Tirnowje, Schumli, Rasgradze a Ssolinje běchu hžo zjle wobželenja sběžkarjow w petajnosći srjadowana, hotore, s brónju w ruzj do hor czahnuć a ho tam sjenoczic. Stambulow strach snajesche, hdźiž ſebi wot prynza Ferdinandanda žadasche, so dyrbi ho na někotre wokrjezny woblehnjenstwo položic, a hdźiž hrózefche, so wotſtupi, jeli so ho tole žadanje njedopjelni. Stambulow njebe wočakal, so jemu prynz Ferdinand panuež da. Se swoim hrózenjom by wón tež tón króz wuspěch měl, hdźiž budžishe mloda prynzowa mandželska a pschipad Bolharskej njepomhal. Młoda prynzeža bě mjenujzy Stambulowej dla jeho njepozcziwego žiwjenja njepšereczelszy smyžlena a jeho wotczísczecz phataſche. Wot ministerstwa wotſtupiwiſci, Stambulow wſchitkim prefektam (wokrjeznym hejtmanam) telegramy pôſla, s kotrymž ich napominasche, so bychu ludowe ſhromadžisny powołaſi, w kotrychž dyrbjefche ho prynz Ferdinand proſhyc, so by Stambulewa dale w knježestwie wobkhował. Stambulowi pschezjiwizh pat po wjesz wo jeho wotſtupjenju předy dostachu, dyžli jeho pschiwijkowarjo, a hdźiž dyrbjachu ho ſhromadžisny ſa Stambulowa powołač, bě ho hžo wjele ludowych ſhromadžisnow wotbywalo, kotrež ho prynzež Herbinandej ſa Stambulowe wotſtronjenje džakowacu. Prynzeža tule ſkladnoſcz wuži, so by prynza pschezwedczika, so ho Stambulow pschezjiwo ludowej stronje dleje džeržecz njehodži, a so je Stambulowe wotſtupjenje ważna kroczel k prynzowemu žamostatnemu, ludej spodobnemu knježestwu. To je roſzudžko. Prynz Stambulowa do knježestwa ſažo njepſhiſa. — Bolharske ſnitskowne a ſwonkowne politiske wobſtejnoscze ſdadža ſo pod nowym ministerstwom dospołnje ſrjadowane bycž. Hewak njemohł prynz Ferdinand do wukraja puczowac. Tele dny je wón do Karlowych Warow w Čechach pschiſtel, hdźež chze tamniſchu ſtrowotnu wodu wužic. Po napohladze ma wón trochu wopadnijene wobſciež.

Amerika. W połnóżnych amerykańskich sjenoczeniach statach je strajk wudził, kątżiż hiszceje swęt widząc njeje. Wjazg dyżli militarna dżelacżerjow je dżelo słožilo. S naftorkom i njezmernemu strajku je swada była, ktraż bē mjes dżelacżerjemi a direkciu Pullmanowej twarjetnej żeleśniczych wosow w Chiagu wudzyrka. Pullmanowa wosotwarcenja je najwjetsha zykleho swęta; w njej něhdę 4300 dżelacżerjow dżela. Toni je Pullman swojim dżelacżerjam msdu wo tseczinu pomjeniščil, wudawajo, so jeho wosotwarcenja poryjo druhim wosotwarcenjam dale wobstacz njemóże, jeli so plaćisny sa swoje wosy njeponiži, a so je teho dla nusowanu, tež msdu ponizicž. Wo prawdze temu tak njebe, Pullman, abo wjele bōle towarzstwo, kotrejuž jeho wosotwarcenja někole kluſha, budžiſe dale wobstacz možlo, hdy by dżelacżerjam msdu, hdyž tež niz w priewadzshej wykoloſci, dha tola neschto powjetſchenu, pschiswolito. Podla ponizeneje msdu ho dżelacżero tež na to wobczęduja, so dyrbja w domach, wot Pullmana natwarjenych, bydliz. Tele domy dyre ſu jaro rjenje natwarjene, tola bydlenje w nich je dwójzy drožiſe, dyžli w drugich domach. Dale ho dżelacżero na to hórscha, so dyrbja swoju zyrobu s kłamow, Pullmanej kluſhazych, kuperacž. Dokelž Pullman na żane waschnje njebe swólniwy, skórzan dżelacżerow wot pomhač, tuczi 11. meje dżelo słožichu. Spushegachu ho na to, so budże jich sjenoczeństwo żeleśnickich dżelacżerjow s pjeniesami podpjerač. Komitej tuteho sjenoczeństwa, 370,000 kobustawow liczącego, s Pullmanowym towarzstwom wo wotpomianju dżelacżerſkich skórzbow jednač spytia. Tale próza pał bē podarmo; pschetoz Pullmanowe towarzstwo komitejnej i wiedzenju da, so sjenoczeństwo żeleśnickich dżelacżerjow na żane waschnje njeprzypisnaje a so s nim niczo czinicž mēcz nochze. Na to sjenoczeństwo żeleśnickich dżelacżerjow hnydom wschiſtim swojim kobustawam pschikasa, so na Pullmanowych wosach żane dżelo wjazy czinicž njezmēdža. Tónle pschikas ho kručeje wuwiedże. Zeleśnizh inspektororo ho sapowiedzichu, Pullmanowe wosy pschehladacž, wuhibarjo wuhibadla wopuſčzichu, spinario spinadla, tepjerjo a maſči niſtojo lokomotiv. Preñeho wuhibarja, kotrež ho sapowiedzi, swoju kluſbu fastawacž, s dżela puſčzichu. Hnydom dżelacżerſte sjenoczeństwo pschikasa, so dyrbja, jeli so ho jedyn druh dżelacżer, tiz njeje kobustaw sjenoczeństwa, do kluſby pschikas, wchitzy dżelacżerjo nastupneje želeśnizh dżelo słožicž. Sda ho, so ſu po teje pschikasni w dwómaj tseczinomaj amerykańskich želeśnizow dżelacżerjo dżelo wopuſčzili. Někotre želeśnizh mjeniujz Pullmanowe wosy nimoja, a na thyle želeśnizach teho dla czahi dale jēdža. — President dżelacżerſkeho swiaska, Dibbs rēlažy, dżelacżerjow napominashe, so bytu ſo wszech naftylnoscjow wostafili, a jim mērnie waschnje boſkota poruczeshe. Majprjedy tež czaham bjes Pulmanowych wosow s mērom jēdžicž dachu, tola wsche taſte sadzerzachu, kotrež Pullmanowe wosy ſobu wjesechu. Bóry pał na Dibbsowu radu a napominanje fa-

buchu. Jelesnizy s barikadami saracichu. Herjefaze ludowe czrjodzy ho budnikam wuzmjachu, kotsiz je napominachu, ho e dzetu wrocic. Ss nadnu liczbu polizistow, kotsiz dyrbjachu njemernikow sajec, wuzmehachu a rosehnachu, a wobkhad na jelesnizach skoro w polozy polnzych statow fasta. Strajkowario jelesniskim czaham ho swrocic dachu a Pullmanowe wosy spalichu. Na Pennsylwanskej jelesnizy samej su 667 wosow, s nich 100 s tworami nakkadzenych, spalili. Schkoda jelesniskich towarstw je njeckernie wulka. Wjele stow wuhibadlowych a signalistich wezow je wupusczenych, lokomotivy su resbite, a wjele mil daloko telegrafowy grot rostorbany na semi lezi. Nachorsche su strajkowe njemery w Kaliforniskej. Tam sjawny sbieg linjeji. Nimalo zylo wobydlerswo na stronje strajkowarow steji. Mezgojo, zony a dzeczi, kotsiz se jelesnizu a jeje fastosnikami a dzela- czerjemi nicio czinic nimaaja, strajkowarjam pomhaja. W San Jose jedyn muž swoje tisletne dzeczo s thorhoju na stolz kriedz jelesniskich schenow staji. Pschijedzazy czah dyrbjescze saftaczy, so ho dzeczo njeby pschejelo. Czahes dale jecz njesadachu. Strajkowario jako snamjo bely bant nofcha. Tez drugi wobydlersko hebi jen e drascze tykaja. W Sacramento hebi hamo milizy, kaz ho ludowi wojazy mjenuju, bely bant pschiwjasachu. W Kaliforniskej ho milizy s zyta pscheczivo sbiegkrajam trjebacz njezdza. W Sacramento wobydlersko strajko warjam khosej a lodowni wobu podawachu. Powjeda ho hamo, so su milizy mjes strajkowarow patrony wudzelili. Strajkowario ho s bronju wobstaraja a ho s njej swiczuja. W Chikagu su wojazy do njemernikow tseleni. Na jenym mestnje dyrbjescze ho 36 wojakow, jedyn jelesniski czah strazowazych, kotsiz bechu s mesta wujelli, psched strajkowarjam zofajo saho do mesta wrocic. Lud na to scheny wusbehnu a wosy rossi. — Po nowszych powjeszach su ho njemery slehnuke. Po klesdnie dny su ho strajkowario daszych naftylnoscjow wostajili. Nadzioromne ho knijejerstwu schlachezi, mjes strajkowarjem a Pullmanowym towarstwom nekajke sjednanje dozpicz.

Sant.

Powiedańko z wjeźnego żivjenja.

Kaske bě to tola wjesele w Brószdezech tu nóż psched přenjej
meju! Młodzenzy — hdzejkuli jeno żabyn bě, czechyjechu se wšy,
kózdy s wulcej heleru. A to bě to zyle wjesele? — A czechho dla
dha niz? Pschetoz psched přenjej meju wuczahnyej se heleru se wšy,
wescze, schto ma to na hibi? A jeli ma cłowijek na wšy, taž bo
praji — swoju njewjestu — nô, temu by holza sawescze njewodata,

Alle knadž hyscheje njewěscze, wo cđim je po prawom ręcz! Nô, po taſkim ſ krótki! Bróſdecjanszhy hólzy dżechu ſa huna na topoły, ſo bychu ſebi tam halsow narubali, tliž běchu ſebi wo dnjo woh- hladali, ſo ſu prawje schwizne, a ſo bychu je potom hyscheje po cgmje poſtaſili kózdy ſwojej lubej pod wołko. To budže hladanje! A rano, hdyz Hankla abo Marka stanje a wuhlada tam zyle nje- nadzizy ſchtom a budże ſebi myſlicz, ſchtó jeno je jón tola tam ſtaſju, a jutſje njedzeliu, hdyz duzy ſemſki hólza ſetka a ſo na njego ſaſměje a ſ poſtom poſroſy — a won, kaž by ničjo wo tym nje- wjedział, a wona budże ſ někotrymi ſłowami dale ſo wuwopraszho- wacz, a won ſo ſ někotrymi ſłowami pſcherabži, a woboj ſo něznej ſaſmějetaj, a ſebi do woczow poſladnjetaj, kaž býſtaj ſebi roſu- miloſ — — hej, hólzy, kruče do tych topołów, a to je prawa wuchata měza, ſchtóž je dženja doma wostał!

"Ale, hólž, hác tež to pola Bohačkej sútó žaneje meje saňadží?"

„Sam by řeší to sedma svážil!“

„To mohl mi hrošný žort bycž!“ praji sažo pření.

"Starý žebí myžli, jeho wé jeho tola ma. Ale hdy by
jenička džowka njebyla a hdy by Bohadl njeměl tařebole samo-
ženja — dha wšak by někotryžkuli nimo schol, kotrýž nětko ē nim
khodži", pschistaji druhí.

"Ale wo tym samoznaju so tez neschtozuli powieda, a jeli so je w swoim czagu ludzom tez wodzi sawjasat, teho dla njeje jim hiszczec huby satykal."

A woprawdze powiedasche so wo starym Bohaczku neschtożkuli, na kaſke waschnje je behatstwu psichschol. Woſebie ludgo, kotsiz wet njeho njewotwizowachu a kotsiz bechu ſ nim jeneje staroby, druhdy delho — haj, hacj do nozy wo tym powiedachu. Wózno, so fu njewérnoszcz ręczeli — ale ſ krótki, ręczesche so tola wo tym, a ręcz

je kaž rěka — ta ho njehodži fastajicž, wožebje niz, hdyž ma ſwoju winu. Wožebje ſtara Bantuſčkowa, kij jara wjele pomni, wo tym wě, fo egi khudži lubžo, kotsij tak často k Bohacękzem na wopyt khodža, ſu po prawom jeho bratſja a pschiwsmi, kotrejchž je wón wo jich ſamoženje ſjebal. Ale ſchtó to pomha powjedacž, hdyž ſo jemu to do wocžow rjez njesmél. Ale to bě ſnate, ſo ſu jeho pschiwsmi khudži, a tež to bě ſnate, ſo ſebe Bohacęk ſwojego ſamoženja ſe ſwojej wuschiſknoscži nadobyl njeſe! Bohacęk drje běſče bur, ale roſuma njebe ſe ſumjetanuji jědł, a kowar rjecku jemu to tež hdyž a hdyž do wocžow, ſo drje knjes Bohacęk ſwojeje wuschiſknoscže dla na ſchulach był njeſe. Ale knjes Bohacęk by ho, dokońc to pak njeſrosumjesc̄e, abo pak, ſo to roſumjećž nječaſte, k temu ſumjal a rjeſt: „To ho wě, wſchalo ja tež wopravdze na ſchulach był njeſtym!”

U so Bohacék swoju dżowku tež kózdemu dacz njechaſche — wo
tym běchu we wſy wschitzy pscheſhwedczent; haj Bohacék to wjedźesche
hischče lepje, dýgli wschitzy we wſy, a teho dla njeběchu ſnabdz ani
janemu domjazemu wotewrili. Tež by ſebi ani žadyn ſ domjazych
njeſwadil tam ſallepacz; pschetož w tym běchu psches jene, so ſmě
po nju jeno knies ſe ſchyrimi konſemi pschijecz. U so móžesche
Bohacék liezieč, so je dwazyegi tyſaz wjazy dýgli džewjatnacze, wo
tym njehožgi ho ani dwělowacz, a so je tón, ſchtóz mějſeſche pječ-
džebat tolet wjaz, thmanschi dýgli druhí, kotryž jich njeſeſche, to
ho hamo rosumi. Ale hdý by něchtó hishče pječdžebat tolet psche-
kádzik, ſchto by tón njewjedzał, so by tón tamneho wukalał a so by
ho potom ſemu po woli ſtalo?

U teho dla so nichio njezgiwa, so be Bohacikz Hanla snata njezto mil kolowokolo a so tam jedyn nawozjenja druhego hanjesche — we so, so kogdy s khoretu pschijedze. Pschetoz w naschich czasach holza s pjenjesami — to dze kaž s telegrafom. U w naschich czasach, kdzej so luboscz na pschegadzowanje pschedawa, w naschich czasach, praju, dziwacz na czo druhe, khiba na pjenesz — no, dowoleze, to je tola hlupez! Pschetoz luboscz bjes pjenjes — to dyrbicze pschedacz, luboscz bjes pjenjes, to je kaž worzech bjes jadra! Lubosce ani recznik nicio njezgini, a kak mohl hebi schto jadacz, so dyrbjal Bohacik dzownu komu s lubosce bacil. Weste wschal je, so by so Hanzy nekotrykuli holz lubil — ale schto dha wona rosumi, schto ju pjeneszyl. Wona dze hebi czas zivjenja hanzych sazkujila njeje, a slonczenje to dyrbi nan rosumic, kdje može luboscz bycz a kdje niz.

Hölzy šo mjes tým wróćichu i mejemi. Až, kac hě jim lohfo wokolo wutroby, runięz šo pod czeſkimi halsami trochu shibowachu. Na cęož běchu šo zyle lěto wsezelili, laž na kermusku, laž na nowu draſtu — njeſtu runje ſobu, a jutſje ſu potom reje — a hdy by cęlowej thromy byl, bgenſa by to njeſeſul.

Hacz nanajbóle mjełczo dżehu do wšy, a hiszczę wobhladniwscho
łopasche kebi kózdy dżeru pod wołnom, so by tam njewidzany a nje-
klyschany meļku sahađil.

"Sandrijo, pohladaj ſe Bohačkem, njeſta ſo egi, ſo tam
něchtó pod wołnami džeru ſopa? Hladaj — někole je ſkoro, kaž
by ſo přeſč ſnowal" rjeſnu jedyn hólz ſe druhemu, kotrejž runje
poła ſuhođiz meje ſahadžowac̄taj.

"To drie ho czi jeno tak ſda!" wotmolwi Handrij. "Komu
dha mohta na myſle pschinę, fo by ho blaſen czinił!"

"Nó, njecham ho wureczowac — měšaczk njezwęzti, a tak jaſne njeje, ſo mohl tam cłowijek zyle wěſcze widżecz, runięt, kaž praju, ſo mi to tak ſda", wobkruczeſcie druhi.

"Ně, ně — Hana Bohačkou mostanje bjes meje. S naš tola nictó sa nju čaneje rubal njeby!" rječnu sažo Handrij.

Węch ty schło, nimo hicz změmoj, a pohladamoj, hacz tam niczo nijestej", namolwiesche druhi.

Dějte tam nimo. Wo meji nicž wibgez. A bě-li tam
schtó kópane, schtó bě to po címe nadějcz mohł. S wosta po
tajskim pschi tym, so pola Bohaczez meja stac̄ njebudze.

Hölz vždechu lehnucz — ale tak bě možno bylo wužnucz! Ale bě to rano hladanje! Bě to, kž by šo mlody lěš do wžy pschecžahnul! Džecži ſlakachu wołko mejkow, połne wjeſhela, ani ſame njewjedzo, czechó dla, a šo džiwajo, dokelž njewjedžach, ſ wotkel bě šo to w nozy nabralo. Zeno czi wjetſchi mjes nimi trochu tulachu, a ſam ſo hžo wjeſhachu, ſo ho bórſy tež na nich rjad dóndge. Haj, tež džedojo a wotki hladachu ſe ſpodobanjom na mejki, a w myžlach wotucžichu jim čaſky, hdvž běchu ſebi tež woni podobnje ſwoju luboſcz wobžwědečowali. A tak džiwajche ſo někotryhuli nan, hdvž bě ſo pola jeho džonki dženža pření króz meja ſtaſila. Na te džecžiſka!

U schto hafle, hdn byjichze widzeli hózow — ſak něfotrváku!

w kuczku lakaſe, hac̄ a hy ſebo luba ſ wekna kükne a kat ſoſatorhñje!

(Bofraczowanie.)

Ze Serbow.

С Budyschina. Sañdżenu krjedu wołoko 6 hodzin jedyn poħoneż w dworze tħidomnejje piwańcie konja, do piwowejho wosa sa-psħejnjeneho, wotgratowaſſe. Bissi tym wón konnej najprjedj grat i hlowi wotewsa. Tačk poħoneżej možno njeħbi konja, kotrjż ho nelaikieje njeſtatejje pschicqiny dla spłoschi, sabżerjez. Koń, i wosom tkhwi lu po dworze bēħawshi, i wrotami won na droħu cżerjeſe. W tym hamym čażju i dworniſčezowejje droħi jenopsħeqny wos, Weigangez lithografiſtemu wuſtawej flusħaqi, i piwatni pschijedże. Do tuteho bē ho spłosħene floczo samieli. Pohoneżej Weigangez wosa, Hohlfeldej rēkazem, bē hisheże možno, ħwojeho konja na bok i storħnucż, tačk so ho jemu wojo piwowejho wosa i wutrobie njeſalożi. Do zyka pat so niemōđeſħe spłosħeneho konja smiñucż, a w bliżiġiut wołomiku wobaj konnej a wosaj na kopyżi leżejta. Lubżo, psched piwatniu stejazı, poħoneżja, pod wosom leżażeho, i cęċċna hnydom wumōħu. Ma wulke sboże bē xebi wón jenoż nosy smiati k xebi woblicżo wobodrel, też Weigangez koń bē ho jenoż lohko wobstħodżi. Wjele straschniſčho bē ho piwatniñ kon jafrani; wón bē xebi miha ja na jenym plezu hacż do koseże roſrēnul.

— Psi poślednim Budyskim tselenu je měschejska polizja zyku hromadu wojskowoj sajala, kotrej běchu psi kartyhracu jebale, njelesanstwo hnale a kranule. Vjes sajatymi bě tež mlody čłowjek, ktryj bě żonje, zolkowy lód pschedawazej, kapsu pienjes kranul. Jego na ranskich fmerkach w bludzinatych kerczach lapnuchi, hdź je pschenogowazym, pschepytach.

— Wczera dopołnja jedyn offizjer se swojim poślużobnikom po Wjeleczanskiej drósh won jěcháscie. Wonkach psched městom 5 dželaczerów w Schraderowej fabrobze kwětkowe rjadli blisko psjeti drósh plějescie. Offizjer je pszechelnje s „dobrym ranjom“ postrowi. Až, tak ſo te žony ſwježelichu, wutrobnia radoſć ſo na wšichcich jich wobliczach ſweczesce. „To ſo nam tola hishcze ženje ſtało njeje“, ſena k druhéj praji, „taſkile woſebny, ſchiltwany, poczornojty tñjes, je tak ponizny, ſo naň khude žony ſtrowi!“ — Bychu-li wschitzu woſebni, wulzy a bohaczi ludžo tak pszechelní byli, a niſkich a khudych ludži a dželaczerja ſa poſtrowjenja hódných měli, by ſawescie wiele mienie ſozialdemokratow na ſwécie bylo.

— My Budysczenjo mamy w tu chwilu składnoscę, na dróżach, po których wojszy won a domojmarscheruja, w schodnje tak rjane wojskowe spęwane blyscie, kaž hiszceje je hacż dotal nihdy blysceli njejszymy. Wubjerni spewarjo fu luczi wuczerjo se w schętnych mognych salstich schulow, tiz fu jako reservistwo druhi ras do regimienta swołani a tiz hromadze jenu zyku kompagniju wuczinja. Wschelazy mēschezenjo nětko rano sażo hacż hewat stawaja, so bychu jich, hdys won czahnu, spewacż blysceli, a żebi chwile wojsmu, druhdy thétero dołho na nich czakacż, so bychu jich, hdys domojczahnu, sażo blysceli. Wieżeli a pscheczelní spewarjo pak też lenti njejsu. Woni rjany spew, tiz nehdże jenoż s tżóch strofow wobsteji, radosnym pschipo-blucharjam i woli, druhdy wospjetuju. Sława jim!

— Větka ſu ſo holanské jahody poradžíte. W holi a na horach w tu khwilu je plnje ſchczęſta, ſo bydu je na wlkach pschedali, abo je ſami doma wujili. Po starym prajidle w tych létach, w totrychý ſe wjele holanskich jahodow, běrny dobrý wunoſek podawaja. W tu khwilu mamy tež najlepše wuhladý na to, ſo budžemy wjele běrnou domoj khowac̄; jeli ſo ſv ſ mokrotu njeſkaſa.

С Delnjeje Kiny. Wutoru tybzenja, kotryž džen je Božje
njewjedro na Horje a w Wóssborku do twarjenjow dyriko, je blysk
do jeneho pola, k tudomnemu knjezemu dworej bluschażeho, prasknuł.
Knjez pohoncz Haſčka, běrny tam wobjedzazy, s blyskowym rasom
poħluſcheny k semi padze a bu, dokelž bě ſebi wotejkū weſoko ruki
swiš, wot koni, kotraž běſtaj ho najſkerje ſplóſchkoſ, kruch po ſemi
wleczeny. Na ſbože ho wón pschi tym wobſchodził njeje. Dale je
blysk do duba, ſady knjezeje woweżetnie ſtejazeho, dyrik a s njeho
ſkoru ſdrel.

S Bréšvny. Čubomnemu sahrodniskemu živnostcerje Schusterej
ku wóndano, hdyž bě na blíse polo wujsko, 14 hriwów se jstwy
kranuli. Jako paducha ku wěsteho Kužela někore dny posbžscho
wuſkledzili. Tutoň bě, s woknom do Schusterej jstwy ūlajo, kebi
wothladał, so kebi Schuster swoje pjenely do scěnskeho czaſnika
skewa, předhy hac̄ dom wopuszczci. Hdyž Kužela sajaču, pola
jeho s kranjených pjenes jenož hiszcie 3 hriwów 50 np. namałachu.
S Bóschiz. Čudemne ryčekubko. Kotrek je psches sto let

Boigtez hwojba wobhedała, je ho knjesej Jordanej, kotryž w tu hwilu jał lieutenant w falkim wójsku kluži, sa 303,000 hrivnow pschedalo. Jedyn knjegi najeńk s bliskoſce bě na njo 240,000 hr. hädźil. Dotalny wobhedał, knjes Voigt, do Rjeſhwacziela počechnie, hädźil hebi krafnu villu natwaricž da. Kaž ho powjeda, je psched 100 létami Wóſchiczańskie knjegi kublo jenož 8000 tolet placilo — a nětko 101,000 tolet. Nětko njech nictó njeprazi, so rataſtwo njeje jał kloſč, kotraž slotje ſejka njenjeſhy.

S Maſeſchez. Po dleſčich pschedotowanach budže ho tu njebedju 22. julijsa popołdnju w 4 hodzinach w naſhim Božim domje zyrtwinski konzert wodžerječ. Kaž hlyſčimy, ſu ho i ſobuſtutowanju wubjernie možy dobyły. Duž ho nadžiamy, so ho spěwanje i wſchitlich ſpočinoſcę poradzi. Čiſty wunosčik je i temu poſtajeny, so by ho čełowym hóſzam jenaka čorna draſta nakupila.

S Kupoje. Powjescz, kotryž „Serbiske Nowiny“ psched tydzeniom s naſheje krajiny pschedotewu, je tu njemale wjeſele načinila. Zylk tydzeni njeprivedachu wo ničim druhim, hacž wo prachenu: tomu to w Nowinach plací? Tamne dwe žentylſacnej njeprajecze w Br. drje to rucze ſhubachu, ale naſche čeſczomne maczerje džerža kruče ſa to, so to i dobom tež hlyſčce dwemaj druhimaj w naſhei wýži plací, kotrež tež tajke kufki dželatej. Haj, dokež he tam wo bacſnach ręč, tukajo ſamo na jenu, kotraž je tež i naſheje wýži a nětko w jenej wýži pola Schrōſciz kluži. Wona je, kaž praja, tež i pincnym wuhladkom nutz klužla, a to tak doho, so je ho ſamurjowac̄ dyrhjal. Tak je Nowina na jene prahnenje zylu čjrobu mučow trjechila, kaž ho to w baſzy wo malym krawzu powjeda. A ſawjeſce je tež hlyſčce nělotraſtilik druha byla, kotraž je hebi pschi čjitanju tamneje powjescze pomysliša: na, mój Handrij wſchak je tež hido na wýazy rafow zyhele na pěznej třeſče roſteptal, ale derje, so to w Budhſchinje, tam na róku lawſeſe hlyſči njewjedža. Helyak bych tež potom takle w Nowinach ſtał! Haj, holzy, nječjincze žane hlypoſcze! Nowina to je pôzaj, kotryž tež po čymje wibži.

S Kamjenza. Sańdżenu ſobotu ſu ho tu na dwemaj měſtnomaj konje ſplóſchile. Njebedaloko poſta ho knjega Pěſkežanska koreta wot ſplóſchenaju konjow wo jeleſny latařním ſtołp moržnu, so ho nimale wſcha roſbi. Wulki džiw je, so ho knjerna, w korecze hedaža, kotraž ho na ſemju wucíhnu, wobhledžika njeje. Hóřje je ho pohonczej knjegi kucze i Nadrožnejne Hrabowki ſeſčko. Hdyž ho jeho konje na naſejciornej droſy ſplóſchischtaj, ho kucza powródzi, pschi čjimž ho pohonc čeſko ſraní.

S Wuhancziz pola Kumbalba. Wutoru popołdnju je tu dželacjerja Kocžku i Kobliz nahla ſumjercz pschedotwala. Hdyž pódla wosa i hrjadami poſta ſplóſchenaju, nimo džesche, wós na wiſhatym měſtinje ho powaliwski na Kocžku padze a jeho ſaray. Kocžka, kmaný dželacjer, ſamodruhu žonu po hebi ſawoftaji.

Se Žitawy. Spodzivneje pschedotwneje tele dny jedyn woſobowy čah na jeleſniz ſastac̄. Někotti hóly, „ſamomordatſtwo hraſazy“ běchu ho i hlowu i wohladniwoſcę niz na ſhenn, ale bliſlo nich lebnuli. Hdyž ſo čah pschedotwneje a ho dwaj hólzaj i měſtna njebiňuſchtaj, bě čah teho dla nusowaný, ſastac̄. Čjahoſy wjeſnik dele ſkocži a starſeſho hólza ſa khorat ſhrabnuwski jeho njeđiwiſy jeho ſapjeranja do brémjenjoweho wosa tyknu.

S Lubija. Woſobu ſamomordarja, na Lubiſkej horje jał čjelo namalaneho, ſu ſpóſnali. Je to ſublet Fr. Peſzold i Kónigſhaina pola Woſtrowza, kotryž je psched něhdze 6 njezelemi njeſnathych pschedotwneſcę dla hwojbu hwojbu — žonu ſe 7 džecžimi — wopuſtceſil.

S Lipin. K nowotwarej tudomneho ſchulſkeho doma i wucjetſkim wobyblenjom je knjegiſtwo 6600 hrivnow jako pschedotwne ſchiswolſko.

Se Sabroba. Njebedju tydzenja rano je ho w kralowſkej holi njebedaloko naſheje wýži 16 jutrow 25 létneje hole ſpalito. Hromada wurubaneho drjewa, pschi pucžu ležaza, bě ho najprjedy ſapalika. Lubzom ſe Sabroba a Blunja, i haschenju pschedotwneſcę, ho bóry ſoradzi, plomjenja poſduhycz.

Se Šorjelza. Psched tudomnej hhostanskiej komoru mějeſche ſo ſahrobnik Jan August Małchar i Hermanez ſamolwicz, kotryž bě wobſtorzeny, ſo je hwojey pschedotwnej maczeri i pomozu wopaczych klužow 1300 hrivnow ſranul. Wobſtejnoscze, ſa jeho winu reczaze, běchu, ſo bě hebi wón krótko po paduſtwe ſwé kruwe kupti a je i hotowymi pjenjeſami ſaplaſzil, ſo bě jeho žona 120 hrivnow na nalutowanju donjeſla, a ſo bě wón do paduſtwa w pjenjeſnych wukſoſczech byl. Pschedotwne ſačce bě počne wo tym pschedotwne, ſo je wón paduſtwa ſtuceſil, a hebi teho dla žadac̄, ſo dyrbja

jeho cjeſko hhostac̄. Statny rečnik ſej pschedotwne ſačce ſo je runje tak poſbra lěta namjetowac̄. Gudnizy paſ menjetachu, ſo je runje tak derje džowka ſhubjene pjenjeſy ſranuej moħla; duž wobſtorzeſe hóſzam ſuwinowac̄.

Priopk.

* Pola Großerhorsdorfa je ſańdženj tydzeni jena ſmijiza 7létne hlyſčku, kotraž ſe hwojey maczeru w lěžu holanske jaħodi ſchciipasche, do božy nohi klužia. Hacž runje ſo hnydom wſchē ſredki, kotrež běchu žonje wědome, nažožidu, noha tola ſylnje ſacžekasche. Prashja ſo, hacž ſo ſekarjej poradzi, džesču ſiwenje ſdžerječ. — Najlepſi ſredki psche hadžazj jēd je alkohol. Koħoż je had klužnul, dyrbji ſo hnydom i palenzom abo winom ſylnje napic̄.

* W Delnic Schiborczizach (Nieder-Seifersdorf) w Horniej ūžigz je ſo njebedno hrube wokawſtwo ſtał. W nozy i njebedeli mjes 1. a 2. hodzinu, hdyž bě fararjez hwojba hido dawni do ſoža, na dobo pjaſcęwulki ſamjeni psches volno do komory pschedilegi a to i taſkim wotmaſhom, ſo wołnowe ſchleſi ſumjercz naſtrójenej knjenti fararzy a ſchrečazym džecžom hacž do ſožow lětachu. Ŝenjeſ ſarat Stolzenburg na wulke ſvoje hlyſčce do ſoža njebē, pschedot ſamjeni bě tak do jeho ſoža ſlečzik, ſo moħl jeho runje do hlowy trjechic̄, hdyž by wón hido w ſožu ſpał. Džezanskiemu žandarmi je ſo poſradžito, jaſo ſlucžerjow dweju čeſlabnikow jeneho tamniſche bura wublédzic̄. Wonaſ ſtaj wudawaļo, ſo ſtaj pjanaj byloj. Ale powjeda ſo, ſo ſtaj to i njemdroſcę čjiniſkoj, na to ſo roſſlobiwiſchi, ſo dyrbji tam čelegz w minjenym ſeče ſuwinowac̄ ſačce ſuwinowac̄.

* W Draždanskih třeletkach kaſarmach ſu dweju woſakow ſaſeli, kotraž běchtaj ſo khvalitoj, ſo ſtaj pschedotwne ſozialdemokrataj a ſo teho dla piwo i bojkotérowanej pělnohrobičkowej piwaſtne wýazy pičž njebiňuſchtaj. Bohužel ſo njebedzi pschedotwne ſozialdemokratycz ſmyklenych. Kaž bjes ſudom, tak tež w wóſku licžba pschedotwne ſozialdemokratiſe džeri a bôle pschedera.

* Rycerſtublerja Crome w Wáldegenje poſta Wurzena je statne ſečniſtwo ſajecž dalo, dokež na njeho ſylnje tukajo, ſo je hwojeho pschedotwne ſyna ſlónzowal. Poſledniſcheho, 20létneho mlodženza, kotryž Pawol Lasse ſela a w Koblenu ſola rheinſkeho pſchedeſtwa čjiko 28 jako portepeelhrohojnik hlužec̄, běchu jutry w nozy, hdyž w hrobje hwojeho pschedotwne ſyna ſpasche, w ſožu ſatſeliſi. Nop bě ſo ſo ſpasche, ſo je wón ſabitv. Crome ſrudny podawł, kaž je pschedotwne ſoſi, tola jako rycerſtubler čjelo ſam wohbla. Hdyž Lassowę čjelo w Naumburgu khowachu, hebi ſchukotachu, ſo je Crome niz jenož pschedotwne ſyna, ale tež hwojou přenju žonu ſlónzowal. Tuttu běchu 13. januara 1889 w konjemu ſarženu namakali. Běchu tehdy wubawali, ſo je ju ſon do hlowy ſopnul, hdyž je w konjemu ſeja ptyala. Nadpadne je, ſo bě ſo njeho ſeče ſo kotreje po tym ſtał, hdyž bě Crome ſiwenje hwojey ſony i 75,000 hrivnomi ſawjeſcic̄ dalo. Pschi naſhlynej ſumjerci Pawoła Lasse Janeſe pschedotwne ſejnaſachu, kotrejez dla moħl hebi wón ſam ſiwenje wſac̄. Tukanje pschedotwne Cromej ſo hlyſčce powjetſchi i tym, ſo běchu Lassowę čjelo w poſleſhczach hacž do noža pschedotwne ſamakali. S druhego Cromoweho mandželſtwo je jedyn ſyn wuſčoł, a hřeſča ſo na Crome, ſo je wón pschedotwne ſyna wotſtronil, ſo by ſwojemu čeſlennemu ſynej zyłe ſamoženje pschedotwne ſamakali. Cromy je jako naſhlyn člowiek ſnaty, kotryž ſo pschi ſwadze rad do pułow dawac̄, a woprawdze je wón ras hwojeho ſchoſarja w pinzy poſznuſi, doniž tuteho wjeſných ryhtat njewuſtobedzi. Se hwojey druhej žonu bě Crome w dobrym položu ſylo, a ta je wo jeho njewinowatſcji pschedotwne ſoſi, wjeſnjenio paſ Crome jeho ſurowoſcę dla hlužoku hibžachu. — Po nowiſcej ſawjeſci je ſo Crome w jaſtoje wobwěſnul.

* Poſtoweho ſaſtojnika Ulricha w Lipiku, kotryž je w nozy i 20. meji na pôſce 176,000 hrivnow pschedotwne ſchiswolſko, ſuž u hhostatni na 7 lět a i ſhubjenju čelegz prawow na 10 lět ſaſhubdžit.

* Psched tydzenjom w nozy i hoboče čyſcze ſo jedyn gratmiſtr w Kroſenje poſta Zwierawych i ſjomi hwojimi pschedotwne ſupac̄, ſo by ho poſkaſalo, kotry mjes nimi móže najlepſe ſluvaſc. Nano wokolo 2 hodzin woni wſchē wara i napscheda Pölkſteſeje pěſtweſeje jamy do Muſdy džehu, kotraž je tam 3—5 metrow hlužoka. Jedyn i nich wosta na brjohy pschi drjeſce. Wjes thym, ſo po hwojili dwaj ſupac̄ i brjohej pschedotwne ſupac̄, a to jedyn i njeho hido zyłe woblabnjeny, wo gratmiſtrje Ocže nicžo wýazy widzeč a hlyſcze njebē. Wón bě ſo tepil. Halle popołdnju w 6 hodzinach, hdyž běchu

zvl̄ku řeku pscheptyali, kù jeho c̄elo namakali. Wulka je sruboba jeho mandželskéje a schvyrjoch džecí.

* Jędojtych smiżizow njeje wjchudzom tak mało, kaž pola naš. W poſlednich pięciu latach ſu jich w Delsnijskim hamſkohejtmanſkim wokrjeſu w Galskej ſa 3670 hriwnow 20 np. wyſhnoſci pschepodali. 1889 2140 ſchtuk ſa 1070 hr., 1890 3378 ſchtuk ſa 1013 hr. 40 np., 1891 2513 ſchtuk ſa 502 hr. 60 np., 1892 2480 ſchtuk ſa 496 hr. a 1893 2941 ſchtuk ſa 588 hr. 20 np. Hdgęſ ſo jich wob lěto tak wjele ſpopada a ſkonzuje, tam dyrbja tele jara jedyte ſwérjata drje tola khétero wotebjerac.

* Wobjarujomne njesbože je mandžesku sahrobniku Käublera w Delsnigh podeschlo. Wona s wosom, do kotrehož mějeshche kruwu sapscheinjenu, jědzesche. Na jene dobo ho jej kruwa, wot někajeho čelegka kíta, spěški a wbohu žonu l semi potorze, tak so mós psches nju pschejedže a wona na dompučzu wumrie.

* В Ортрандже ѿ 8. юлија сатрачнне нјевједро мєли. На нједалоким kleinkmehlenskim knježim dworje бѣху до хроджов дури а sapali. Вјечор в 8. hodjinač, бђуј hischče wohen haschahu, на dobo ѿ брđnje, до lotrežek běchu wukherwanы слот stajili, plomjo wudryti. Brožen ѿ ѿ se wschem, shtož бѣ в njej, lokomobila, mlčejaza maschina atd. spali; jenož слот бѣ можно plomjenjam wutorhnuć.

* Schto mamy czinicj, so by nam mijało njeplechniwko? Czasto nam kwinjaze pleza a kolbaży sa krótki czaś pleżnawiec poczynają, hdyż żebi je na jenoż trochu włożnym městnie khowam. So by żo remu wotpomhało, trýebamy jenoż żól do hľubokéj schíle kypnięć a ju s tak wjele wody rosmieškej, so židla rosmoda nastane. S tej żo potom pleza abo kolbaży poczehaja. Tak poczehane borsy kłona sfórka poczehnje, tig pleżnawenie sadżewa. Sso hamo wę, se, hdyż pleza jenoż w shibadach pleżnawia, żo njedostatk s tym hamym grédkom wotstronicj hodži. Węż je wjele krócz pospytana, duż, lubek berbske hospo, njelutujcje tu hnadnu prózu.

* Dwaj hózaj, jedyn 12 lètny a jedyn 7 lètny, bëchtaj na wojeckim tselnišczeju pola Zeithaina kule pytałoż. Zenu njeroseleczenu kulu namokawski bëchtaj ju pszeczivo wyschnoscznej sakaſni hóbu domoj wsakoſ. Tam tak dolho do njeje klepaschtaj, doniž njerosebchnu. Jedyn ſ njeju bë hnydom morwym, drugi pak tak jara wobschłodzeny, ſo hizo wjeczor wumrje.

* S Barlina piškaja: Hrbšbne slónzowanje jeneje žony je tamnu žobotu wjekor zly Schöneberg do wulkeho njemera stajilo. Njestukt je šo sažo na kweikym dnju popoldnju mjes 3. a 4. hodžinu zyle blisko pola Wanseeſleje ſeleſniz na ſchęzky hrſedža mjes Schönebergſkej plunatnju a Friedenawom ſtał. Wokolo teho czaſu mnosi ſeleſni zarjo, kiž na czerti dželachu, žaloſne na pomož wolanje wuſtyschawſchi ſo dohladachu, ſo ſo lědma 100 metrow wot nich žona ſ mužom bědži. Wſchitzu hnydom tak ſpěchne hač možno na pomez ihwatachu, hdyž pak běchu blisko dobeželi, ion muž přeti psches rožku czělaſche, pschi lotrejj bě ſo bědzenje mělo. Tamnu ſtronu pola drje ſpyta jeho jedny dželacze, kiž po pucu džeſche, popadnucz. Won pak kaž wrótny wokolo ſebje pjerjeſche a jemu cíeknu. Hijo wjekor ſu ſlónzowanu ſpónali. Wona je 35 lětna Berta Langowa je Schöneberga. Je ſnajmjeniſcha 5 lét dohlo ſ molerjom Langu ženjena, nimataj pak žaneho džeſča. Wona hijo tójſcht lét woblekarje, ſchörzuchi atd. na pſchedan po wach wokolo noſchesche, ſ cíimž w tu ihwilu tež ſwojeho muža ſhbu žiwoſche, dokelž je bjes džela. Ssobtu je ſebi Langowa hifcze w pſchelupſtwje Gallanda Golewſkeho nowe wěz̄y k wifowanju nakupila, te ſame, kiž ſu pschi jeje cíele namakali. Krótko do 3 hodžin je ſ mjenovaných ſhamon woteſčla, ſo by ſo domoſ podala. Neje dom bě lědma 5 minutow wot teho městna ſbaleny, hdež bě ju njeſtaſník nadpadnul a ſlónzowal. Hijo na wěſteho ſloſtnika tukaj, bliſſe pomjenowac̄ pak ho njeſhodži. — Bychmy-li wſchitla te ſatrafne mordatſta, wo lotrých kóžby thđen w wſchelatich nowinach cíitamy, w naschich „Sſerblſlich Nowinach“ wofſewic̄ chyli, bychmy ſ nimi wjazy hač poſozu naschich Nowinow wupſelnic̄ dyrbjeli. A praschamy-li ſo, ſchtó je teho wina, dyrbjeli ſo teho wuſnač, my wſchitzu, bohači a lhudži, wykozy a niſzy, ſdželani a njeſdželani, jedny mjenje, druhí bôle. Ach, ſo bychmu ſkoro duſche zyleho cílowjetwa lhmane byle, wychſche, lepsche myſle, hajic̄, a wutroby, ſo ſ hluſbſchej luboſcu a ſ wobſcherniſchej dobro- cíiwoſcu horic̄. Ach, ſo by ſo hótsy woprawny bratrowſti ſwiaſti mjes wſchēmi cílowſtmi rjadownjemi ſaložil; ſo by nastalo kraleſtwo prawdoſče a měra, woprawne kraleſtwo Bože, w ketricz by nje- knjelila hola ſebiciſwosz, horde ſazjenje lhudyh a niſkich a kurowe bědzenje bohathych, ſamožnych a wykoznych, ale luta wěrna tſchęſcijanſta luboſcz a ſnjezliwoſcz. Ke temu pomhaſ nam Boh, luby ſenjes!

pschistawje stało. Na parclóðę „Ernst Peter” na dotal niewiąz-
nione wasczenje wuhę padże a maschinistu Böttchera farasy. Nje-
sbożowny bě hnydom morwy.

* W Altona konzowanje malych dzeczi neskto wchledne bycze pocienie. W behu pozlednjeju dweju njeszel su na wschelakich mestnach niz mjenje hacj pjez nowonarodzenych dzeczatkow slonzowanych namakali. Ssubnisze wobhlady su pola wszech dopolasale, so su ho zive narodzile a so su potom psches saduschenje wumrjeli. Tsi maczerje je wyschnosej wuflledzila a sajala. Wschitke tsi su ho wusnale, so su skradzu porodzile a dzeczo se samykom morile. — Wulku hruboscz je tam pjanaczelsne holszisko wuwjedlo. Woralawz je 8-ltneho holsza, kiz s nelotrymi druhimi malymi dzeczimi na haczenjach hrajesche, psche niez a wo niez do hloboleho hata storezil a so ani sa dzeczom njevobhladujo, pjez hnal. Ledma ncelak je ho ludzom, kiz nimo pschinibzehu, porabzilo, wboheho holszka czaja dosc s hloboleje wody wuczahnucz. Skuczerja, hido wospjet dla czwilowania swejatow pochostaneho njelekaznika, su hiszceje ion samy dzien sajeli.

* Pschi jenym pólnym swuczowanju Altonaského 31. pěšceho regimenta je pschi satraschnej horzoeje 50 wojsakow spadalo.

* Bortniwa węz je ho hrjedu thđzenja pola generalneho apella do Prengawy swojankich krajnych wobornikow pobada. Tam ho po-

kaſa, ſo běchu 22 podwyszych krajneje wobory ſwołani, mjes tym ſo jich jenož 12 trjebachu. Wschitzu pał, kiz běchu ſlaſani, chyžchú tež ſwucžowanje ſobu cžinicž. Hdyž ſo teho dla adjutant woprascha, hacž nichtó do ſady ſtupicž njecha, ſo ſ wopředka nichtó k temu njeſamolwi. Na dobo pał jedyn wuftupi, doſpelny wobras pruskeho krajneho wobornika. Sſylna to, ſčesczę ſtopow wyſoka poſtawa ſ cžornej polnej brodu wobrubjenym wobliczom, ſ kotrehož dwě throbkéj wóczzy tak prawje pobóžnje do ſwěta hladaschtaj. "Schtio je pſchicžina Wascheho požadania?" ſo adjutant ſ krótká woprascha. — "Ssym hamſtatny, mam dobru warbu a ſchłoduju jara, hdyž dyrbju na něchtia cžaſha do wojałow", bě jeho ſdobne wotmolwjenje, pódla won ſ wupſchěſtrjenej ruku pſchedſtajenemu ſwoje pſchihotowane papjeru pſchepoda. — "Alle, cžlowieče", adjutant nětk wuraſy, "Wy džě jako podwyschý hiſchče ani junkrócz w ſwucžowanju pobylí njeſeže, ale ſcze hižo ſchtyri ras do ſady ſtajeni, to ..." Dale ſ řečzu njeſpſchinđe; pſchetoz tamny jemu dowěrňe řeč pſchetoře. — "Runjewon teho dla, knjes lieutenanto; hdyž je hacž dotal bjeſe mnje ſchlo, dha drje tež dale bjeſe mnje pońdze!" — Major, kiz bě jeho řeč ſobu hlyſchał, pſchitupiwschi wſa jeho papjeru, poda je řečniſkej a džesche ko ſmějizi: "Nó, dha dybki tež hiſchče tón ras bjes Wasz hicž, wotſtupcze a pucžuječe ſažo k maczety domoj." — "Maczetta hiſchče njeje, knjes majoro", tamny wotmolwi, ſo ſmějo ſadn frontny ſtupcio.

* S města Gera piša: W hukodných Oberpöllnizach, Triptisu, Mittelpöllnizach, Strucze, Großebersdorffje a Bürkersdorffje ſu 5. jul. czeſke krupy wſchē pólne plody, žita, běrný atd. do čiſta ſkále. Věnoſh wobſchložení ratarjo ſawěſzili njeſku, duž budže tam lětza ſaſo nufa wo ſkótnu pizu.

* Stettinskie nowiny pisały: Niedźwiedź 40 lat stara, derje sdraszczena kieni je żebi na psiebopomorskiej żeleznicy bliżko pola Borlensfriedskiego sastaniszcza żywienia wsiaka. Wona bę ho krótko przed jenego żeleznicznego sastojnika wopraszała, gdy bliższy cząsh psichiedź; potom je so w bliższości skłowała, a gdyż bę Stralsundski cząsh zgle bliżko, je ho na kolcie walika a hnydom kmijercz namakala. Jeje wotyędzona głowa a prawa ruka psi cięże leżeszczej. Lokomotywnej wiednik bę ho na nju dohladał, njebe pał cząsh w prawym czašku sastajicz samohł.

* W Hessenskej su sanđzeny tyđenj kylne njewjedra salhabđale. W Kasselju blyſt 6 krócz do twarjenjow dyri. Na wſach su njewjedra wulku schlobu načzinile.

* W Pilsenskiej akcjiowej piwańi je šo hrjedu psched tydženjom mózne rossbuchnjenje ſtało, lotrež je wſchē piwańine wolna wubito a murje wobſchlobiło. Njeſnath ſlueſet je tam bombu cziſnul, tig pat je šo ſhožownje doſč na groczaných lěbžach wotraſyla; duž połneje ſchloby načzinika njeje. Wokolo ſtata ſtruchi ſu dwieju offizérów lohž a jeneho ziviliſtu, tig nimo džehu, eježzy ſranki. Tež wokrjesny ſud a wyschſe ſudniſtvo ſu ſ bombami ſlaſycz spytali, ale žandarmertja je to w prawym čaſku ſadžewała. — To ſu bobjekl lute poſpbyt k powiſtlownej revoluſji.

* W Konstantinoplu fu 10. julijskiy sylne semjerenje mely. Wsiele twarjenjow je bylo sazyplo. S rospadankow fu nehdze 100 sarazencyh abo srancencyh czlowjekow wuryli. Hiszce bylnische haczen w Konstantinoplu fu podsemiske storki w Malej Ayskis byle.

* Wulke hospodarske twarjenje, rycerclubek Pöhl pola Jeceta pschitiuschaze, je zo 8. juliia s blystom sapalene do cijista wotpalko.

* S mnichich württembergischich mestinow pschitiuschaze sfrudzige powjesze wo schkodze, kotoruz su tam zebotu a njedzelu psched tydzienom Boze njevjebra načinile. Na jenym meseče su ho twarjenja s blystom wotpalki, na druhim su krupy wshon had sahubile; tez w minizach je wulka schkoda načinena. W Neuhausenje je Boze njevjebro jeneho pólneho stražnika sarasylo. Tez wołoko Stuttgarta je nastata schkoda khetro wulka.

* Miliionatku Viktoriju Tscharnicki su w jenym bydle w Petrowodze sklonowanu namatali. Psihi řebi njeje nikoho mela hacj swojego poškodobnila, kotrehož su sajeli. Nunjež ve jara bohata, je tola zyle ſamotne živjenje wjedla a jenož porędko woppt pschijala. Njeboha ve halle 53 lét stará a njezenena.

(Kto odkole na Ceylon i sej ſupje.) S Kolomba ho piše: Dorosczena holza wondano po wobu do hata njedzalo města Kaludory džesche. Hdyž ho ſchili, so by bowy napjelnika, s wody nahle krokodil wulecji a holzn ſhabnu. Holzne ſchifti ſazhyschawſchi nětosi mužojo pschitiuschicu a sweriszu wobrachu, so by zwój wopor pod wodu njezcahnulo. Hacj runje mužojo s czekimi reſlami na krokodila pjerzechu, sweriszo zwój wopor předy njepuszczi, doniz blisko blydazy inspektor jo s wutſelom do woka njemori. Halle potom móžesche ho holza s krokodilowej klamy wuczahnuć a ho do hojenje donjesči, hdyž ju fa bwé hodzinje ſmijerci wot žakožnych holoscjow wumó. Krokodil mějescze ſchēnacze stopow dolhosze. Tole njebože ho wołoko 10 hodzin dopolnja ſta. Wobydlerjo hiscze wo tym rečzachu, so by ho njebozownej holzy pschitiuschicu pohreb wuhotowal, hdyž ho popoldniu w 3 hodzinach powjesz rosnječe, so je jedyn krokodil jene džeczo do wody ſczahnul. To ve bohuzel wérno. Někotre džeczi, pola teho ſameho hata řebi hraſzych, ve ho wot krokodila pschewapilo; ſpěchne jako blyſt ho swerijo jeneho džesce ſmozowa, a ſe zwojim rubjeniſtom do wody kchwatsche. Hacj runje ludžo hnydom pschibęzachu, pschitiuschicu pschepoſdze; wibachu jenož, ſak swerijo ſe zwojim rubjeniſtom wotpluwa. Wot džesce ſeſtej ſenož ruczzy wibecz, kotrež ſe wody won teſeſtej. Sa nim ho hnydom w czolmje puſcheczicu, tala njemózachu jemu wjazy pomhač. Krokodil ſe zwojim woporom do hatoweho bahna czeknu. Prjedy kniejetwo myto ſa kózdeho ſabiteho krokodila placzeſche, netko pak niz wjazy, a teho dla ſu ho ſwierzata tak pschisporile, ſo ſu woprawdze prut ſa tamniſchi kraj. Na zyle ſupje njeje hata abo reli, hdyž býchu krokodile njebylo.

* Kajke wobſtejnoscze w Nowej Guineji, na wulkej australiskej ſupje, kotoruz pod ſakitanjom němſkeho khęzorſtwa ſteji, knježa, ſhonimy ſi lista, kotoruz je jedyn tam blydazy Němz domoj piſal. — Jego list je 2. meje piſany a wopſchija mjes druhimi ſczechowaze powjesze: Měrž ve ho nam derje doſč ſimale minul, ale na jeho poſlednim koncu ſrubžazu powjesz dostachmy. Wikowaria Rojahnna, kiz ve předy w Wilhelmslandze cjeſla, ale khoroſeze dla ſe ſlužby wustupi, ſu w ſewjernym Neu-Mecklenburgu ſanakojo ſkonzowali. S nim ſobu jeho pomoznika, jeneho ſapančona a dweju čjorneju dželaczerjow, kotoruz ſich ſu potom ſezrali, džefaczem druhim dželaczerjam je ſo poradzilo, ſi jenemu druhemu wikowarjej cjeſnycz. Rojahnna ſu potom wurubili, psihi czimž ſu ſchtyri tselsby, dwaj revolveraj ſe wſchej muniziju mordarijam do rutow padnuli. — W haprleji ve hiscze hörje ſa naſ. 25. hapr. naſdala kóz "Santu" wuhladach. Wona veſche ſignal: "Njebože, proſhu wo lekarja!" — wupſchestréla. Wotpózlač hnydom khoroſnych wothladarjom na nju a ſczechowach ſich ſam po khwili. Napohlad, kiz ho mi poſtici, ve žaloſnym. Wodzeli maleje kózce polny ſranjenych ležesche. ſanakojo veču psihi brjoſy dwaj czolmaj, kiz veſchtaj po nowych rekrutow jeloj, a wot kotrejuž mějescze jedyn hýzo 9 rekrutow w ſebi, nadpadnuli a zyku wobſadlu ſe ſekerami ſabivac poczeli. Sadwelnia bitwa ve mjes malej wobſadlu a ſanakſkim czjöbadmi naſtala, w kotrež jedyn kózniſk — czornuch ſi wjeczorueje Indiſleje a jedyn ſ mojich naſlubſchich polizakſkich hózow živjenje ſhubiſchtaj. Prawidlat ſenf, kyn jeneho ſchlesynſkeho fararja, ve ſi cjeſke ramy ſe ſekeru doſtał, tif ſjedla veču jemu pscherubinene a tez pluza woſchekodzene. Wón je tudy 28. haprleji wumrjel. Nochzu pak Čzi wſchitke hróſbnoſeze wopſhac, ty maſch ſlabe czuwu. Jenož jedyn ſ naſich je njeſtranjeny wotefchol, ſe ſbytknych ſu ſchtyrio cjeſzy, pječzo lohzy ſranjeni; mjes tamnymi je mój naſlubſki hóz Domaſh, jemu je zyky ſchiz roſrubany. Wóh zhył ſo ſmilicž, ſo blyſtym jeho ſdžereli. Moj pscheczel Böhmermann je ſe ſwojej ſraſnosci ſ najmiejſchi ſranjenyj wulhowal. Wón ſ kózce a ſ czolma, kotoruz ve ſchtyrjom mužemi na pomož wotpoſkał, raſnije do nadpadniſow ſeſlesche, ſ czimž ich wotehna.

Cyrkwiſke powjesče.

W Michalskej zyrlwi ſmjeje jutſe njedzelu rano w 7 hodz. diakonus Radek herblu ſpomiednu ręč, 1/29 hodzin farat dr. Kalič herblu a w 10 hodz. němje pređowanje.

Werowanl:

W Michalskej zyrlwi: Gustav Hermann Bilz, ſeleſowjercer w Nowej Koſlizach, ſ Hanžu Mariju Dicžmane na ſidowje. — Jan Korla Žarom ſokul, ſamkař na ſidowje, ſ Emiliu Wandu Hajniz tam.

Křečenl:

W Michalskej zyrlwi: Lena Žda, Korle Wylema Pětschli, fabrikarja ſidowje, dž. — Emma Marika, Augusta Pawlika, ſhēzera a ſamjeneczejari w Radobzach, dž. — Albert, Ernst Schmidta, dželaczerja na ſidowje, ſ. — Jan Oſtar, Korle Augusta Freudenberga, ſhēzera a mlynka na ſidowje, ſ.

Zemrječl:

Dzien 5. juliia: Hrabia Theodor ſ Lippe, rycerclubek nad Čechonjami a Libuchovom, 72 l. 5 m. 2 d. — 7. Anna Donathez, njebo Zuria Štejna nadrožneho wothladarja w Delnej Hórz, wudowa na ſidowje, 82 l. 6 m. 18 d. — 9. Luisa, Hermanna Žaromira Witt, wjſchſcheho mlynka na ſidowje, dž. 7 m. 26 d. — 10. Alma Liddy, Korle Bohumíra Scholty, fabrikarja na ſidowje, dž. 1 m. 19 d. — 11. Richard Korla, njemandž. ſ. w Štong Borjaci, 3 m. 20 d.

Plačiſna ſitow a produktow.

Šitow w Budyschinje:	W Budyschinje		W Lubiju	
	7. juliia 1894		12. juliia 1894	
1985 měchow.	wot	hacj	wot	hacj
Pſcheniza	7	47	7	18
	běla	6	94	7
	žolta	5	94	82
Zecjmieni	6	79	6	82
Worſ	7	20	7	73
	50 kilogr.	7	50	70
Groch	7	50	11	72
Woda	9	72	10	50
Zaſty	13	—	16	13
Hobuſchla	15	—	15	50
Berry	1	20	1	20
Butra	1 kilogr.	1	80	20
Pſcheniczná mula	6	50	16	—
Ržana mula	7	50	11	—
Šyno	3	—	3	50
Słóma	19	—	21	20
Broſata	10	—	25	—
Pſcheniczné wotrubý	4	—	4	75
Ržane wotrubý	4	—	5	50

W Budyschinje placzeſche: ſóz pſchenizy (běla) po 170 puntach 12 hr. 69 np. hacj 12 hr. 80 np., žolta 11 hr. 79 np. hacj 12 hr. 20 np., ſóz roſki po 160 puntach 9 hr. 40 np., hacj 9 hr. 60 np. ſóz jecjmieni po 140 puntach 9 hr. 50 np. hacj 9 hr. 80 np.

Na Bursy w Budyschinje pſcheniza (běla) wot 7 hr. 29 np. hacj 7 hr. 50 np., pſcheniza (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 21 np., roſka wot 6 hr. — np. hacj 6 hr. 25 np., jecjmieni wot 6 hr. 80 np. hacj 7 hr. — np., worſ wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 35 np.

Draždzaſte mjaſzowe placzeſny: ſowjada 1. družiny 62—66 hr., 2. družiny 56—61, 3. družiny 45—50 po 100 puntach ſeſteje wahi. Dobre krajne ſwinje 41—44 hr. po 100 puntach ſe ſowjada 1. družiny 50—60 np. po punce ſe ſowjada 1. družiny 50—60 np. po punce ſe ſowjada 1. družiny 50—60 np.

Wjedro w Londonje 13. juliia: Dejčezkoſte.

Heblowane ſchpundowania

zyle ſuče, 24 a 30 mm. ſylné, pſchedawa tunjo

Dr. Holbjan w Budyschinje pſchi dwórníſčezu.

Něſat G. A. Neunera

w Buhańcziach (Weigsdorfje) pola ſumvalda porucza ſo ſ kupowaniu hraniteho drjewa, deslow, latow, kaſ ſe hotoweho ſchpundowania a ſchindzelowych deslow a wotreſlow we wſchich ſwiczenych dolhoszach a toſtoſezach.

Hermann Bulnheim w Budyschinje,

pſchi Albertowym naměſce cgo 13 ſ napshezja noweje zyrlwie, dželarňa ſa ſelesne konſtrukziſe porucza po tunich placzeſnach

I-N D ſ ch e r j e,

late a ſowane ſtolpy,

ſelesne twarſke konſtrukziſe a hródzne wola.

Wudželanje ſtatiskich wobſiczenjow.

W Budětzech je kheža číslo 21 se sahrodu a s kózom pola bjes hospody na pschedan. Dalsche je tam šonice.

W Hajnizach je khežatka živnostě číslo 8 se 7 abo 10 kózami pola a kuli s různymi stejathmi žnemi pschemenjenja dla na pschedan. Tvarjenja ſu se ſchifrom kryte a w dobrém rjedze.

W Ströji pola Nalez je kheža na pschedaneče. Dalsche je šonice pola Krawcikka w Wykolej.

W Přowach je kheža číslo 24 se 4 kózami pola a kuli dla dželenja herbsta na pschedan. Dalsche je pola rybaka Petški tam šonice.

W Boschezach je živnostě čzo. 24 se $7\frac{1}{2}$ kózom pola a kuli s dobrými tvarjenjemi na pschedan.

Ola semrječa wobbedjerja je wulka sahrodniska živnostě čzo. 1 w Boschezach, s něhdze 32 kózami ležomnostě, mafivnymi tvarjenjemi, s 12,700 hrivnami wopaleneje kažy, bjes hospody a wumjenka, se stejathmi žnemi, s morowym a živym inventarom, bjes nimi 2 konjej a 5 kruwem, se ſwobodneje ruti na pschedan. Dalsche je šonice číslo 49.

Khežkařska živnostě pola Budětzej se 6 kózami pola a kuli woko doma je s morowym a živym inventarem staroby dla na pschedan. Dalsche je šonice w wudawatni „Sserb. Nowin“.

Dobry rólny koní, bruny walach, 5 lét starý, je na pschedan w Bułojne číslo 24 pola Varta.

Czorneho pinckoweho pudla ma na pschedan Jan Kubisch na kněžim dworze w Pschiwczicach.

W Erjebenzy p. Bukez čzo. 8 je jenopschedna mlčicza maschina na pschedan.

Hróch,
woku,
hejduschku,
lupinu,
količ

pschedawataj tunjo

Baldeweg & Sachse.

Majš,
semiskoworjehowu muku,
klodowe kolochi,
palmosornowu muku,
lane wožuchi,
lanu mužku,
ripičkowu woli
pschedawataj tunjo

Baldeweg & Sachse.

Sklónčnu roštu
(Sonnenthau)
Lupuje we wšichstich druzinach
haptyla w Nalezach.

Dobre črije

ſo nihdže tak tunjo ujetupuja, kaž
w Winškim črijowym skladje
pola
Hermannu Grischa na bohatej hažy 10
pódlia pôsta.

Emil Wehrle na jerjowej hažy 7
porucja jara tunjo niže placzisny dželbu lustra meter po 55 np.,
hewak po 80 np., starý kohž po 32 np., trjenja starý kohž po 13 np.,
běle, hotove kožowe plachty po 1 ml. 30 np., jako nowoséz pihane
žyži s hranu, $\frac{6}{4}$ ſchrole, ellaskie ūukno k koſchlam starý kohž
po 16 np.

Dopravdzity
žitní palenz
liter po 60 a 80 np.
po zhlisnach tunšho porucžataj
Schischa a Rječka
na ſwontownej lawskiej hažy.

Hróch,
woku,
hejduschku,
količ

porucja tunjo

Ernst Pfuhl
w „ſlotej hwězdje.“

Žadajce ſebi jenož

Zacherlin,

pschetotž wón je ſredl, kothž nafruejšho a wěſčiſho mori
wſchě druzinu pschekazanzow.

Schto mohlko jažniſho ſa jeho njebozpitu móz a dobroſej
rěčecž, haž wuspěch jeho wulkotneho roſſčerjenja, po kothym
žaneho druhého ſredla njeje, kothž ſo wot Zacherlina
wjele kroč njeby pschetrjechli.

Žadajce pak ſebi ſeby kroč ſasyglowanu bleſhu a
jenož taſku s mjenom „Zacherl“. Wſho druhé je nje-
wusčne podražovanie.

Bleſhe ſo pschedawaja po 30, 60 np., 1 ml., 2 ml.;
Zacherlinowy lutowal po 50 np.

Dopravdzity dostacj:

W Andyschinje pola kl. bratrow Merschow,	= = = = =	Straucha a Kolby,
= = = = =	= L. Oth Engerta,	
= = = = =	= Ernsta Mittascha,	
= = = = =	= Jurja Holda w měſčez. hapt.,	
= Barčeje	= = = = =	E. A. Lukascha,
= Biskopizach	= = = = =	Pawola Schodarta,
=	= = = = =	Alfreda Bohmy,
= Bukezach	= = = = =	Herm. Kschizanka,
= Kettizach	= = = = =	Herm. Mürby,
=	= = = = =	Pawol Mikel,
= Wjasozny	= = = = =	E. Ferd. Lehmann,
= Scherachowje	= = = = =	Eb. Trummera,
= Wojerezach	= = = = =	A. W. Knichale naſlēd.,
= Wosporku	= = = = =	E. M. Klausso.

Zigary:
njeſwubérane a bjes khostow
ſawalene.

Java-wubjerk

10 ſchtuk po 30 np.,
100 = = = 280 =

Sumatra 5-np.-zigary

10 ſchtuk po jenož 35 np.,
100 = = = 325 =

Wubjernie 6-np.-zigary

10 ſchtuk po jenož 40 np.,
100 = = = 375 =

Regalia Superior

10 ſchtuk po 45 np.,
100 = = = 425 =
porucja

Herm. Kunack
na bohatej hažy 8.

Majš,
majhowny ſchrót,
bawmowu ſornowu muku,
semiskoworjehowu muku,
klodowe kolochi,
palmosornowe wožuchi,
lane wožuchi,
lanu mužku,
ripičkowu mužku
porucja tunjo

Ernst Pfuhl
w „ſlotej hwězdje.“

W wudawatni „Sserbſtich Nowin“ ſu po 1 ml. 50 np. dostacj:

Chěrlusche a ſpěwý Petra Mlonka.

Auklo, $\frac{1}{2}$ hodziny wot Budyschyna, 30 hektarow wulke, je na pschedan. Dalsche je shonicz pscheski kublerja Alahru w Eselanach.

Pěškemu jamu „Lusatia“ pola Wokrancz w Suborniczy hym ſebi wot 1. julijsa wotnajat. Duž najlepši běhy njepróchny ſypanski pěſt po nočtunischi pláćiſne poruczam.

Friedrich Neumeister.

Ssproſhna ranza je na pschedan w Nakojdach číſlo 12.

Starý derje ſbzérzaný nowo-barbjený wós ſa kruwu abo konja ma tunjo na pschedan August Nowotny w Wykolej pola Nakoz.

Še barbjenju hotove rybowane
wolijowe barby
wſcheje družiny,
ſaki,
ſtruky,
barbicé wſcheje družiny
vlyſčzaty ſak ſ barbu
na ſhpundowanje
porucza

bratrow Mērſchow naſlēdn.
(Mějczel Jan Skop.)

I. portlandski zement,
gips,
karbonatum,
chwablowu kihaliu,
drzewowu kihaliu,
maschinske woliſe,
woſowy tuk
a
vaselinu
porucza

bratrow Mērſchow naſlēdn.
(Mějczel Jan Skop.)

Mjedojth ſyrup.

50 zentnarjow f. ſyrupa, woſebje ſkôdku tworu, ſ ſotrejz ſo předy punt po 30 np. pschedawasche, wot nětka, ſo byc̄ jón rucze woſky, punt po 20 np. pschedawam. Dale poruczam hiſhce ſ. ſyrup punt po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Zofrowy měd

punt po 48 np.,

mjedowy ſyrup

punt po 30 np.

porucza

Paul Hofmann
na róku herbſteje a ſchuleſteje haſy.

Raiſſ
punt po 14 a 16 np., pschi wotewaczu $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$ zentnarja po 12 a 14 ml. po zentnarju porucza

Th. Grumbt

na ſtronkownej lawſkej dróſy.

Turkowske ſlowki
najlepſheje družiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mějewa
pschi mjaſowym torhoſtegu.
Destilacija ſnatych dobrých likerow
po starých tunich plácisnach.

Towarſtvo Sſerbskich Burow w Bělczezach
směje mjedzlu 15. julijsa popoldnju w 4 hodzinach poſedzenje.

Pschedyſtvo.

Mjedzlu 22. julijsa 1894
popoldnju w 4 hodzinach

Wyrkiwiſki konzert

w Božim domje w Maſeſchezach.

Gastupny pjenjes: 75, 50 a 30 np.

Wo bohaty wopyt proſcha

ſpěwarjo.

Hoborski wumelski čaſnik,

po waschnju Straßburgſkeho münſteroweho čaſnika, i 12 japoſchtoſami budže tu tſi dny w ſalu hofczenza „k ſekemu konje“ wuſtajeny. Wohhladacz ſobotu 14. julijsa wot 10—12 hodzin pschipoſdnu a popoldnju wot 3—9 hodzin. Mjedzlu 15. julijsa pschipoſdnu wot 11—12 hodzin a popoldnju wot 2—9 hodzin. Pondzelu 16. julijsa jenož popoldnju w 3—9 hodzin.

Gastup: ſa doroczenych I. městno 20 np., II. městno 15 np.
= ſa džeczi I. městno 10 np., II. městno 5 np.

■ Najwjetſha mechanika wiđenja hōdnosc̄. ■

Pschedbežne wosjewjenje.

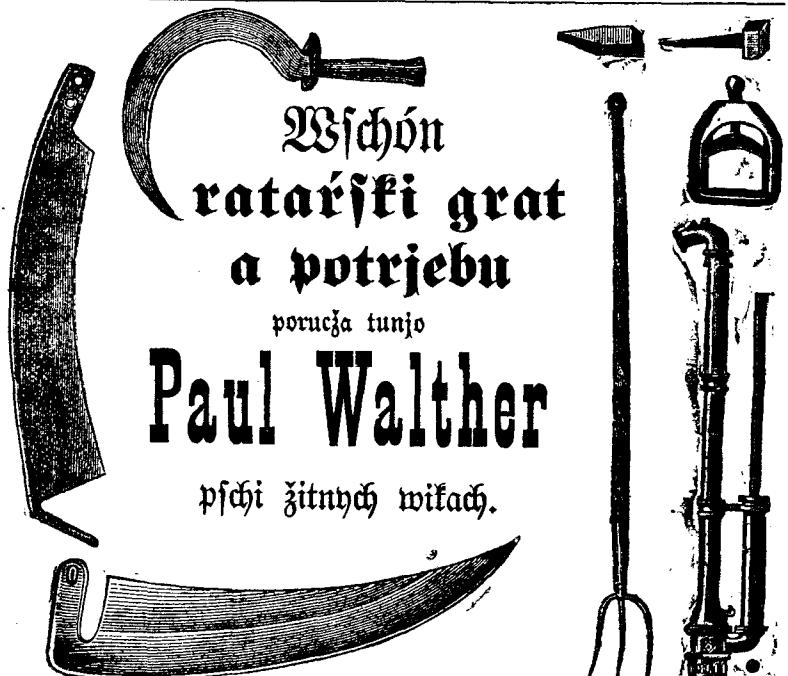
A. Ahlerowe ſen. wulke a ſwětoſławne mopicze džiwadlo ſ zirkuſom,

najwjetſhe, lotrž je haſz dotal w Němzach wiđecz bylo, ſapocžat blízſcheho tydzenja do Budyschyna pschedejde a budze jenož někotre dny pschedejſtejcz. Søredu 18. julijsa wječor w 8 hodzinach budze přenje pschedejſtenje. Wſcho dalsche je ſ nawěſtlow a plakatow ſhonicz.

■ pocžecžowanjom

A. Ahlers,

mějczel 22 dwórfich diplomow a ſlot. lawrjenz. wěnza.

Spěwarſke knihi

herbſte a němſte w woſebnych a jara trajnych ſwiaſtach porucza w wulkim wubjerlu tunjo

Gustav Rämsch, knihiwjaſenja.

■ Wſchē knihi ſo derje, tunjo a trajne pschedewaſaja. ■

Pschedeschežnički.

Vorjedzenje a pocžehnjenje

w mozej pschedawatni.

Sbožopschejaze ſhartli, ſmotsjaze liſt, žnjowe ſpěw, židzam u papjeru, ſchulſtu potřebu kózdeje družiny porucza tunjo

Gustav Rämsch, knihiwjaſenja na bohatej haſy 21.

Howjasu kožu, čelaze kože laž wſchē druhe kože po najwyſhich plácisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi herbſte katholskej zyrli.

Do Droždžija!
Jutſe mjedzlu budze na wſchijnowej horje wſchijnowy hōdzejſen. Pschedezlnje pschedroſhuje

W. Förster.

Młody c̄lowieſ, lotrž hiſhce dowuſný njeje, pyta w jenych tudomnych kolonialtworowych a ſpirituoſowych kłamach pschedobne město. Dalsche je ſhonicz w wudawatni „Sſerb. Now.“

Ródnou kłmanu ſlužobnu holzu pyta Seidelowa w alzijowej piwatni.

Dójki a hródzne džowki pschi wýhólej mſdze, teho runja holzu, lotrž hiſhce njeje ſlužila, do lohleje ſlužby pyta Sauerla na hōrčerſkej haſy 30 w dworje.

Skužobne a kuchinſte holzy, pohoncžow, ſrénkow a rólnych pohoncžow, ſlužobne a hródzne džowki a taſle k ſwinjom k nowemu létu a někto pschi wýhólej mſdze pyta Schmidtowa na herbſtej haſy 7 po 2 ſlužodmaj. Dójka ſo hnydom pyta.

Dójki, hoſpoſy, ſlužobne a hródzne džowki, wetroczkow, rólnych pohoncžow, welaſych a dželaczeſte ſwóſby pyta Heynoldowa w ſlotym jehnječu.

Dójki, hoſpoſy, ſlužobne a hródzne džowki, ſlužobne holzy do města, rólnych pohoncžow a ſrénkow, dželaczeſte ſwóſby pyta Spannowa na malej bratrowskej haſy 5.

"Serbske Nowiny" wudawaſja so kózdu ſobotu.
— Štwórlétne předpíla
wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjeſenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čílo pláci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěſtki, kiž maja
so wudawařni "Serb.
Now." (na rózku zwon-
nejne lawske hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číše Smoler jec knihičceńje w maćiennym domje w Budyšinje.

Číſlo 29.

Sobotu 21. julija 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorsko. Na ſwojim mórkim pucžowanju je khějor Wylem wutoru dla deshefíloweho wjedra w Drontheimje pschi norwegskim brjoſy ſaſtał. Kaž druhe lěta je wón tež tón króz pela tamniſcheho němskeho konsula Jensen a hoscžom był. S wohebitym ſajimanjom je khějor wudželki norwegskeje domazeje induſtrijs, tak na pschikkab wokmjaně tkaniny, na rucznych krožnach tkane, kotrež ſo k gardinam a ſawěſklam nawaža, wobhladował. Khějor je ſebi liczbu tružow tejele tkaniny ſkaſał.

W naraňschej Pruskej je pschi rězy Wizle ſanđzeny třdzeni ſaſo wjetſcha liczbę wožobow na kholeru ſchorila. W Graudenzu ſu 17. julija na ſławje drjewa 8 na kholeru khorych ſławjaſow nadechli, ſ kotrejž je jedyn tón ſamý dzeni wumrjel. ſklomjane khějti na ſławje ſu hnydom ſpallili. Dale je w Ščilnje pola Danziga jedyn pławjaſ na kholeru wumrjel. Vjes wožobami, kotrež ſu leža jako wopor kholeru w Němzach wumrjeli, ſu nimale wsžitzy pławjaſy a rybažy. Pschicžina teho ma ſo w tym pytač, ſo tucži ludžo ſ rělow wobu piſa, kotrež je ſ kholerinymi hribkami ſanjeſhwarnjenia. Dalshe ſchorjenja jenoſliwych wožobow ſo ſ Danziga, Krakowa, Cruna a ſ Barlina ſbzela. W Barlinje je jena žona, kotrež bě tam 17. julija ſ Ruskej pschijela, ſchorila. Vělarjo ſu jeje khoroſej jalo aſiatisku kholeru ſpōnali. Jeje bydlo ſu hnydom wot naſasow cíſcziſti a wsže druhe wobhladniwostne naprawy cžinili, tak ſo ſo w němſkim hłownym měſeče wupſhestrjenja kholeru boječ ſtejebaja.

Ruski zarevič Miklawſch njebudže, kaž je nětko cžiſcze wěſte, pschi letuſich khějorskich manevrah němskeho wójſka pschitomny. Khějor Wylem bě zareviča na tele manevry pscheproky, tola zar je ſam wotmolwilk, ſo jara wobžaruje, ſo ſwojemu ſynej do Němzow hiecz dacž njemože, dokelž dže jeho pschi ruských manevrah pola ſsmo- lenſka pschi ſebi mēcz. S teho je widzecž, ſo budža ſo ruske manevry nimale w tym ſamym cžafu kaž němſke wožywacž. Zarome ſjawne wotmoljenje je pschi khějorskim dworje w Barlinje pječa dobrý ſacjíſhacž cžinilo.

Franzowska. W franzowskim ſejmje pschi bliſkim wurabžowanju wo ſalonjach pschecžiwo anarchistam herjekanske debaty wocža- kuja. Pschecžiwniž nětciſhoho knježetſtwa ſu ſo dohlaſali, ſo móže knježetſtvo ſ tñmile ſalonjemi runje tak derje jich, kaž anarchistow pschecžehacž. Antisemitisko-katholſki ſpižaczel Eduard Drumont je, ſo bojo, ſo ſejm ſalonje pschecžiwo anarchistam pschitomni, teho dla Franzowsku dobrowólnje ſ cžahom wopuschecžil. Wón je, ſwoje wob- ſhedenſtvo roſpſchedawſchi, ſo do Belgiskeje podał a dže wot tam ſa ſwoje nowiny "Libre Parole" naſtaſki pižacž. Eduard Drumont je w Franzowskej antisemitiske hibanje ſbudžil a ſebi ſ tñm w republi- kanské ſtronje, w kotrež bohacži ſidža hrani džerža, wulke njeſp- ſhedenſtvo načinił. Nas hžo je nětciſhchi minister Burdeau, pschecžel prezidenta Gaſimira Periera, Eduarda Drumonta dla jeho nadpadow na židowſkih pjenježnikow, pschede wsžem na Koſchilba, do jaſtwa pschinjeſe. Drumont je pschewědceny, ſo budža po pschijecžu anar- chiſtiskich ſalonjow jeho hnydom ſimacž. Po tñchle ſalonjach je knježetſtwu pschewostajene, roſhudžicž, ſhto ſu anarchistiske nowinske pschecupjenja. Majſtrachniſche ſa ſpižaczelow paſ je, ſo ſo anarchistiske nowinske pschecupjenja pschihodnje njeſmedža wot pschihazných, ale wot ſamych ſudníkow wužudžicž. A ſudníkam paſ Drumont po ſwojich dotalnych naſhonenjach žaneho dowěrjenja nima a teho dla

je wón rucje wužhow ſady belgiskich mjesow pytač, prjedy hač nowe anarchistiske ſalonje do možy ſtuſja.

— Mordat prezidenta Carnota, Caserio, ſo 27. juſija wot pschi- jaſhneho ſuda wotžudži. Licžba ſlaſaných ſwědkow je khětro wulka. Wiele ſwědkow, kotrež ſu ſ Caseriom w Lyonje wobkhadželi, polizija wužlědžicž njemože. ſda ſo, ſo ſo khowaja, ſo njebychu pschecžiwo Caserije ſwědčicž trjebal, ſo bojo, ſo byču ſo anarchistijo potom na nich wječili. S pschedlhadných pschecžiſchenjow je ſwědženje měſčzanosty Gailletona naſſajimawiſche kotrež w wosu ſ napschecža prezidenta Carnota ſedžeshe, hdyž na njeho Caserio mordatſki nadpad ſejini. President Gailleton ſunje praji: "Kaž rjenje, kaž pěknje to je", hdyž ruku ruhla, kotrež ſopjeno papery prezidenteji napschecžiwo tylaſhe. Carnot ſo do ſady ſwiesy a jeho woblicžo wuras prherſhenja pschijia. Měſčzanosta měnjeſe, ſo je proſtrowonik prezidenta ſtrcžil, hdyž paſ ſo knies Carnot ſwiesy, a ſo měſčzanosta prascheshe, ſhto je ſo jemu ſtało, president praji: "Ja... ja... mje ſu kóli." — Krej, kotrež ſo na to ſ raný wulinu, njeſtuk ſpōnacž da. Caseria w jaſtwe w nožy a wobnjo ſchýrjo wothladario ſtrožuſia. Wón wobžaruje, ſo je mordatſto ſlučiwiſchi cžekal a ſ tñm ſedžliwoſci na ſo wobrecžil. Wón měni, ſo budžiſche, hdyž budžiſche ſo ſ měrom do ludowje cžrždy ſejiſhežal, w cžiſceženzy twóchnucž mohł a ſo by pola jeneho towatscha w Lyonje wužhow namakal. Sa tutym na taſke waſhne pscheradženym towatschom ſu pytali a jeho tež wužlědžili.

— Njeſtukomne anarchistiske wotmyſlenje ſu w Tulonje pschecžyſti. Na pschedwjeſorje dnju, na kotrež dyrbjeſhe ſo nowa wójnſla lóž "Carnot" na morjo puſchecž, běchu anarchistijo ſptali pod roſchty, wójnſlu lóž podpjeraze, wchěni ſaložiſ; na tajſe waſhne dyrbjaču hoscžo poſhweczeniſkeho ſwiedženja do ſmierneho stracha pschicž. Tež roſchty jeneje druheje lóž dyrbjaču ſo pschi ſwiedženju ſapalicž, ſ cžimž byču ſo tyžazy pschihladowarſew bjes wochen a wycetu murju ſtěcžile a ſo wulke njeſbože njebi wobenčiž hodiſto. Ma ſbože ſo wobaj wotphladaj ſ cžahom wužlědžiſtaj a ſo ſadžewaſhataj. Dale je ſo ſ Londona franzowskemu knježetſtwu k wjedženju dało, ſo džedža anarchistijo wſchelake knježetſtwe wtarjenja w Parizu ſapalicž.

Schpaniſka. W Barcelonje w tu ſhilu anarchistow ſudža, kotrež ſu w tamniſhim liceo-džiwadle dynamitowe bomby do pschihladowarſow mjetali. Pschi poſhweczenju liceo-džiwadla loni 7. novembra buſhataj do orchestra dwě orſinibombje cžiſnjenej. Žena ſ njemu roſbuchnu a 23 cžlowjekow mori a 45 cžlowjekow ſrati. Polizija tſjoch anarchistow, kotrež běchu w džiwadle pschitomni byli, ſaja. Jedyn ſ nich, Salvador rěkay, ſo wuſna, ſo je bombje cžiſnul. Psched ſudom ſo wón jako naſſaſallſki ſteſtnik wopolasa. Niž jenož ſo ſo wón ſwojeho njeſtukta njeſkajeſhe, wón ſo wjele hóle jeho khwa- leſhe. Wón wobžarowac̄he, ſo žanyh bombow wyožy měl njeje, ſ ketrymž je na pohrjebnym dnju wožobow, w liceo-džiwadle morje- nyh, newy dynamitowy nadpad na to waſhne ſlučiſcž džyž, ſo by do wožobow pschi rowach ſhromadžených bomby cžiſnul. Jego wotmyſlenje je bylo, po móžnoſci wjele cžlowjekow moricž. Se wsžeſ ſymoſtejnoſci wón powjedashe kaž bě ſ galerije bombje dele cžiſnul. Prjedy a ſady njeho polizajſki inspektor a wſchelazh pschihladowarſe ſtejachu. Wſchitzh widžachu, ſhto bě wón ſlučiſ, tola nicto ſebi na to njeſomyſli, jeho pschimnuſcž; wſchitzh ſo jenož k durjam cžiſhežachu. Salvador potom powjedashe, kaž bě ſo do-

kenjanym njeskutku do swojego bydla chwatił. Tam bę jeho żona, wo jeho njeskutku shoniwschi, plakacz sapcejala, won je jej broszł, so ju skłonuje a je potom wscie hotewe pienięsy sebrawschi do Castelserasa, swojego narodnego města, czeknul. Tam je won pola jeneho pszechżela bydlil a zo tehdź i myslu nošul, fararja a śudnika w Castelserasu skłonowacż. Salvadora merdaństwa winowateho spósnachu a jeho k kmijerczi psches gorrotu (dajaze jeleso) a k khostatni na 340 lét sa- budzichu.

Rusowska. Do Peterburga, kotryž je šo loni a psched dwema latemaj s choleru nimale cijesce psychepuszczył, je šo psched nelerzymi njedzeleimi cholera sanjezla a šo wot teho czaša po zlym měscze rosscherila. Tamnische nowiny šo na to hórscha, so měschczanska medizinalna komisija ſebi rady njewě, tak by chorosczy wobarala, a ſebi žadaja, so bychu kniejetſtwovi ſcſtojnizy wodżenie naprawow psychiatoſci woſkow do ruki wſali. Poſlednje dny je wſchēdnie w psycherelu wokolo 150 woſkow na cholera ſchorilo a wumrjelo. Peterburgske nowiny šo boja, so budże ſlōcnzne mrętwa tak wulka jako je psched dwema latemaj w Hamburgu była, jeśli so kniejetſtvo ſe wſchez rasnoscju psychiprawy ſ samjesowanju rosscherjenja chorosczy niesawiedże. Kąż je ſnate šo cholera najbóle ſ njewarszej wodu rosscheri. Duž je pschede wſchem nusne, so šo wobydleſtwo wſchēdnie w doſzahazei měrje ſ warſnej wodu ſastara.

Bolszarska. Hniew bolszarskoho luda pszechcjiwo swojemu
nēbushemiu kurowemu podklóczowarzej a pszechczejbarzej Stambulowej
śo hiszczę stuzil njeje. Tele dny 2000 muži kylna c̄rjoda ludzi
psched Stambulowy dom w Sofiji herjelajo pschiczeje. Wojszy, dom
strazowazy, bēchu nusowani s natyknjenym bajonetom lud rozechnacj.
Runje tak lud psched domom bywszeho ministra Petkowa herjelasche,
hdżek dyrbjachu żandarmojo satkoczcz. Petkow je runje tak kaž
Stambulow statnu kaž wo wjele milijonow wobkranul.

Sserbijsa. Wschón swét wě, so je bywoshi kral Milan swoje
pjenješy w Parizu pschi shartach a s njerobnymi žonskimi pschedziniwsczi
žo wot Winskeho krajneho banka s dwemaj milijonomaj schéknakow
połanicz dał, so by ho do Sserbije wrócił a Winskemu krajnemu
bankej potom statne pjenješne žórla w Sserbiji wetewrili. Kaz je
to hido psched někotrymi lětami bylo, by tónle bank sažo rad monop-
pol na tobač, žól atd. w Sserbiji na ſo ſczahnuł a ludej poſledni
pjenješk wudrēl. So mohł ſo do Sserbije wrócić, hdźež bě jemu
pschedytk ſalonisz y ſakasany, Milan „pschikahanſtwo“ wunamaka, lotrej
ſo pječa pschedzivo trónej jeho syna Alexandra měrjeſche. Mnosi
lubđo buchu do jaſtwow ſawrjeni, tola wschtitsch dyrbjachu ſažo
puſchedzicž, dokelž nikomu žanu winu dopoklasacž njemózachu. Jenož
kamjenježezarja Čebinaza ſu w jaſtwje wobkhowali. Tukaja na to, ſo ſu wboheho čłowjeka tak
dolho drązowali, hacž je myſlew ſbył.

Hans.

Powiedańczość i wjeździeho žiwjenja. (Potraczowanje.)

Ale tak džiwachu ho wschitz, młodži a starí, hdyž widżachu, so
prla Bohaczek najščwiżnišči a najkrasnišči schtomik steji! Hle, hle!
Dha je to tola něchtó! Na to nječe ſebi tola něchtó ani wo ſzne
pomyſlit! — Ale ſděló?

Soo wę, tuto słowo „ale shtó” hłodżesche někotromužkuli we hłowje. Stari počachu ſebi něſtoto ſchukotacz, młodzi tyłachu hłowu hromadu, ſhudowasche ſo to a tam — ale wſcho podarmo! Kaf móhli my wſchědni ludzo wjedzecz, ſhto ſo w noz̄y pola bohatych ſtawa! A jeno pomysłczę ſebi hiszczę to! Też starý Bohaczek ſo džiwasche, też wón hudasche to a tam — ale, kaf praju, czeſko ſhudacz. Haj, też ſama Hanſka ſo njemalo nad tym džiwasche; pſchetel też ji ſo to spodjiwne ſdasche. Tola wona njewędzczę nikoho, ſhto by ſebi „swerit” — tak ſ najmjeniſcha wusna ſo hwojemu nanej. Ale ſhtó dha móže na tajke wusnacze ſhto dacz! Wſchako snajemy holzy, hacz też nanej prawdu praju! Ale starý Bohaczek wérjesche tola hwoſej dżowzy na słowo. A kaf chył też njewericz? Wſchako je ſam wjaz ſroč wusnał, ſo ma Hanſka wjaz roſomą dylli wón ſam.

Bohacięc derje wjedżesche, so ho zyla wjek džiwa. Ale czemu bychu ho też njedžiwali! We wšy, ho wě, wjele mejkow stejesche a ludžo bychu ho móhli runje tak derje nad druhimi mejkami džiwac' kaž nad mejsku pola Bohacięc, tola bě w tym psichego nělaški rosdžel. Druhdze nječziniesche ho s luboječju wjele hary. To wjedzachu derje, tón čhe tu, tón khobži tam, druhdze sažo je kwož hžo psiched du-rjemi — tam čakaja hishcze jeno na wujowe psichswolenje, druhdze, hacž budže byn zyle wot wojałow — — ale pola Bohacięc — —

Wbohi Hank! Módesche ſebi dha psche to, fo je jeno čeladník,

a to czeladnik pola Nowaków! Wón bě runje tak dobry hospedat
był kaž Bohaczek — rosooma mějescie i temu najsskerje wjazyh hacj
Bohaczek. Ale pjenjes — — haj pjenjes!

Hanß bē kyrota. Starschej běshtaj jemu tej kublo sawostajiloj, na kuble něschtò dolha, ale saſtaraczel hospodarjeſche na nim tak dolho, doniž ſo njewobohaczi, a kónz teho bē, ſo bē dolh na kuble wjetſchi, dylli bē kublo hódne — kublo ſo pscheda a ſchtò hladasche Hanſej druhe do rukow, hacž na ſkúzbu czahnyč? Hanſej, ſo wě, džeſche to husto ē wutrobje, ſo je ſ nim tak ſrudno — ale ſchtò to pomhasche, roſom mécž, hdyž cöffent nima ſrědkow, ſo bychu lubžo to tej pôſnali? — Wo Hanſu drje zyla wjeſt powjedasche, ſo je schwarny čzeladník, ſo je měrny, czíchi, pscheczny, ſo nikomu ani wody njesamuczi, ſo je wažny a mudry — ale teho dla tola kęždy wě, ſo je jeno čzeladník, a wot čzeladnika njeda ſebi ani kheſkat nicžo pracieſ.

Wbohi Hans! Też wón bě dženža mejsku stají! Haj, wón
hědžesche ja bróžnju lutki žam, hdyž wjezni hóły do topołów džéchu.
Smědžesche ho iim pschidacž? A komu bě wón schok wurubacz me-
jowu hassu? Meje žaděja jeno domjaz. — Ach, tak boli khudeba,
hdyž čłowjek čzuje, so teho dla nicžo njeplacži, so je khudy! Hanžek
wjerčesche ho hlowa. Wón žam njewerjesche ſebi myſticz na to,
so ſebi myſli. A tola! ſchtó móžesche ſebi žam ſapřecž, so ſebi
myſli, hdyž ſu wſchitke ſmyžk, hdyž je zyka wutroba jenož jena
myſticzka! A tutu myſticzka je ſ nim wo dnjo a w nozy, čłowjek
je w nzej ſbožowny — ale hdy by jeno njeſchikhadžala hromada
druhich myſticzlow! Haj, Hans ſ khwilemi njewědžesche, hacž ma
hischče roſom abo je hido blacen — hlowa bě horza laž wohén —
a te myſticzki, kiz jeho tak čgwiluja — ale wſchalo to nictó njewě
a wona tež do teho pschitnicž nježmě. Hóły potaſlim ſ mejemti
wróčzo pschikhadžej, a jeli wón žam lutki do topołów doníže, ſchtó
mohl to phnyč! To ſo hido hinač nježobži. Zbytu nož, haj, wjazy
nozow do teho njemžesche ſpacž — njech ma to ſancž abo niz.
Wbohi Hans? Proſhet žmě wo to prožycž, čehož nima — ale
wón? Ně — w tym nastupanju nima žwét ſobuzelnosće. Kuſt
khleba ho něhdežkuli da — ale zyroba wutroby — — tola, ſchtó
žwét wě, ſchtó wutroba je!

Haj, to je wěrno, Hanž bě řebi naříjenšchu halsu wohyladač
hijo něchto dnjow předy, a na sboge njebě ju žadyn s wježnych
hólzow wotrubnył. — Vě wježely, so bě halsa hlaſce na schtomje a
so mějeſte ju sbogownje se schtoma, ale schto dale? Ssmědzeſte tež
hlaſce dale ſo wježelicz? Haj, tež hlaſce nad tym ſo radowaſche,
jo, hdyž bě ju ſazabžit, ſtejeſte, kaž kwěcžla, ale schto dale? Haj,
mějeſte nad njej wježele, kaž džecžo — ale potom ſo lehny a plá-
laſche kaž džecžo. A czecho dla? Vjes džiwa, ſo ſo bojeſte řebi
řamemu ſo wuſnac̄, czecho dla plakalſche.

Tuż żebi wotmykli, so dżę żebi mudrje a rosomjne myślicz. Tuż począ mudrje rospominacż. „Sutisce je njedžela — póndu le mſchi, woſmu żebi módru ſutinu, ſeñdu ſo ſ hóſzami, popowjedamy żebi trochę duzy po puczu, ſastanjemy, Hanka póndże nimo — i, to hido nijeje mudrje — to ſo někak plecze. Chzu to hinał pocjećz: konje mam cziste, łag wumyte; pohoncz budże ſo džiwacz, pschijszde li dženža něchtó na ſlub t Han — ale, ale, ſchto ſo mi to ſtajnje myſle myſla! — Póndželu budžemy wěscze wraczą na ſahone — haj, nan je wjeçor powjedał, Hanka hſchocze viſci nim ſtejeſche — ale njewem, njewem, kak mi djenža te myſliczki khobza! — Ale ſchto budże póndželu — ſchlowronczki tu hido ſu, kaſtojczki tež — wcżera Hanka hlađasche, kak ſo rjenje ſlętuja — ſchto jeno mi to we hlowie khobzi! — Ale to je wot mało ſpanja; někto chzu wužnycz — Hanka ſawěscze tež hido ſpi — ale, ale hdże dha mi to ſažo hido myſle du! — Druhdy, praſa, człowiek nieżo njemysli — Hanka je to wcżera praſila — o, hdžy by jeno móžno bylo wužnycz!”

Wbohi Hanž! Alle móže dha ſebi člowiej psche myſticę? Alle móže dha ſebi člowiej poruczeć, fo by ſtajne mudry był? Hanž na khwili wuhny. Derje hiſcze, fo maja khudgi ſpanje.

એવી વિશે કોઈ વિશે નથી. તું હોય, તું હોય. પરિણામ

II.

Njebélu popołdnju — kajte bē to žiōjenje w Brósdezach! Hólzy festupachu so do piżaneho cęaha, przedku njezechu s bantami a s kwetkami wupyschenu meju a pschewodżeni s wjeħelej hubżu kħobżachu wot statola f' statolej, hdej bēħu meje saħadżene. We jistwje pschejachu hospdarnej a hospdy sbogowne a wjeħele naħċeq, hospodat njeħda so saħaribicż, wotleċja nesħto karanow piwa, herzy sapislachu, a hólzy pschewodżachu domiżazu dżewku, so so wutroba ġmnejse.

Tež k Bohacíkem sádzech; a czeho dla niz, hdyž mějachu
džowku a psched woknom meju! Starý Bohacík pschedzíwo temie

nicio nima, hdyž tu hjo ſu, haj, pomazny do myſhny a da poſtuny piwa, ſo bych u vječer něcht poſche vice měli. Hölzy ſo doho njeſlačaču a poſchewodzaču Hanku kaž ſójdu druhu. S woſnom hladaſche do iſtan czelebz, kaž to Hanzy derje poſchiteſti. Sadu ſtejſte Hanz — ſylly riſnachu ſo jemu po lizu; nječaſche to na ſebi ſpōſnac̄ dacz a wotendze.

Tak wchłodžicu hölzy zyku wjeſ. — Prěnja meja, herzy we wphy, wjeſela mlodoſc̄ — aj, ſchtó dha by njechal wjeſely byc̄!

A ſchtó halle na vječor, hdyž bě ſo mlodoſc̄ ſ herzami ſhroma- džila w korečmje!

Džec̄i ſ zykle wphy harowachu pola korečm pod woſnami. A kaſe bě to wyſkanje, wjeſele a woſanje! Pola korečm pod woſnami harowachu džec̄i tež heval, woſebje pak, hdyž běchu tu herzy. Tam wuknu džec̄i rejowac̄ — herzem je ſylly ſchec̄ pod woſnami tak derje kaž w korečmje, a nimo teho ſo jow na džec̄i nictó njeſtobi, a džec̄i jow poſchivuſku rejam a ſebi.

Holzy ſhadžowachu ſo jena po druhé, macžerje a nanojo ſ nimi, ſony ſebydachu ſo ſa kachlemi, herzy piſſachu — a kaž po taſkim hjes. vživa, ſo ſo rejowaſche!

Tež Bohac̄kez Hanku poſchivuſje. Tež eſhiwby nježmědžesche Bohac̄ek ſužedam cžinic̄, ſo by ji njebovolit, hdyž běchu jich ſynojo po nju poſchivili. Poſhetož Bohac̄ek bě rad ſ kóždym dobrý, woſebje ſe ſužodami. Schio wě, ſchtó cžlowěk njebudže wot nich trjebač!

(Poſtracžowanje.)

Sa naſch herbſki dom

ſu nam dale woſrowali:

I. August Gruhl w Wurizach	5 hr. — np.
I. Kschijan = =	5 " — "
I. H. Kalich = =	5 " — "
I. Jan Halma = =	5 " — "
I. Wiczas = =	2 " — "
I. gm jnſki poſchedteſtejcer Hermann w Wurizach	3 " — "
I. Jan Rychtat, kanonér w Mežu	3 " — "
In. wudowa Nowakowa w Lahoſe	— " 50 "
I. Bohušek Pětschla = =	— " 50 "
I. Gusta Engemann = =	1 " — "
I. N. w Čejnym Hodleru	1 " — "
I. Petr Kalich w Luthejzach	6 " — "
I. Ernst Kalich = =	1 " — "
prjedy bě ſo nařromabžito 17,439 " 68 "	

Hromadž: 17,477 hr. 68 np.

S džakom ſwituje

M. Mjetwa, poſlubník M. S.

Koždy cžini dobrý woſciński, ſakonzy dowoſeny ſkunk, hdyž bjes ſwojimi ſnatymi, poſcheczelemi a w towařtwač pjenjeſne dary ſa tvar herbſkeho doma ſvěra.

Ze Serbow.

S Budyschina. Poſchi ſylnym hrimanju, ſ kotrejž ſo ſobotu vječor dwě hodzinje doho trajazy deſhcz poſchewodzeſche, je blyſk poſchi hornjoluzijskej ſtelesoliſtečni do jeneje wyſkojeſe bréhy dyriš a ju do zyla roſychnoval. Deſhcz, kotrejž w Budyskich ſtronach jeneje ſchody načinil njeje, je w polnoznej Hornjej Luzzizy ſylnoc̄ ſlimka měi a, kaž je ſylly ſchec̄, woſebje woſolo Niſkeje pola a ſahrody ſapuczač. Tam je tež njeſjedro do wjazy twarijenow dyriš a ſapalito. Hjſhczje hóje je njeſjedro w Schleſynej woſolo Liegnitz ſakħadžalo. W 14 wphy ſu w tamniſchej krajinje kruhy na polach a na ſahrodach wſchē plody ſantižile. Tež druha ſchoda je khetro wulka. W Buložu pola Hrōdka je Bože njeſjedro do hrōdze živnoſcerja Tarana dyriš a tam jenu ſruwu ſaraſylo.

— Wot někotrych dnjow ſem je ſo pola wjele ratarjow Hornjeje Luzzizy nowe, hac̄ dotal njeſwucžene dželo ſapoczačo, domkhowanje ſelenych hrōhowych trukow, kotrejž ſo w konſervowej fabrizy w Budyschinje, ſ spjenjeſenju ſahrodniskich a ratařskich wupłodow ſaloženej, poſchetyljebač. Kaž kóžde nowe dželo, ma tež tole wſchelake wobcežnoſče. Majprjodžy ma ſo prawy cžaſ ſchec̄panja woſzačac̄. Hrōſhatka w trukach dyrija hſhczje ſtodič hyc̄, niz pak mučznače, heval ſo ſ konſervowaniu njeſhodža, abo ſu tola mjenje hōdne a ſo cžejko poſchedadža. Poſchi ſchec̄panju ma ſo na to ſedžbowac̄, ſo ſo hrōhowe ſelo njerostorhnje, ſo mohle hſhczje mlobe njeſratke truciſti doſrawic̄. Hdyž cžople wjedro howi, mlobke truki hjo ſa nětore dny doſrawia; duž dyriji ſo poſpochi dale ſchec̄pac̄, to rěla, ſe ſchec̄panjom dyriji ſo wopſjetowac̄. S körza pola ſo, hdyž hrōd rjany ſteji, 30—40 zentnarjow ſelenych trukow

njeſhczipa. Woſoba, kotrejž ſo na to wuſteji, wob džen 1½ zentnarja trukow njeſhczipa. Truki ſo najlepje do měchow ſypaja a dyrbja ſo hnydom po wotschec̄panju do konſervowej fabriki dojveſc̄, dokež ſo lohko ſtaža. Lohſho hac̄ hrōhove truki, ſo bunow ſchec̄panja, do kotrejž ſo nětrole tež bory ſpodadža. Pola bunow ma ſo poſchede wſchém na to hladaci, ſo ſu truki po možnoſći mlobke a nežne. Hdyž ſo bunow ſtruky dleje na pjenku wostaja, potom ſelo poſheteſtanje ſezc̄ a nowych trucžlow wjazy njenafadžuje. Hdyž ſo po taſkim buny mlobke ſchec̄panja, ſo wunofač njeponomejſchi. Naſbole ma ſo poſhed tym warnowac̄, buny potom ſchec̄pac̄, hdyž ſu wone ſ rogu abo ſ deſhczom womac̄ane, dokež wone, moke ſchimnjenje, roſc̄ poſheteſtanu.

— Skórzby naſchich ratarjow, woſebje rycžetkublerjow a jich najenikow, ſo ratařtvo poſchi nětčiſiſich niſkých placžiſnach, woſebje rožku a poſhenu zu naſtpazych, wjazy prózu njeſaplaci a wudawki njeſaruna, ani nimale žanych prozentow ſa wyſoku placžiſnu wſchitkých kublow a ſa wyſoki wotnajenſki kapitol njenjeſke, naſchu ſedžblivesc̄ na jendželleſſe wobſtejnosc̄ ſložuju. W ſendželskej ſo ſ kóždym ſetom mjenje poſhenu wužywa. (Možli tam jeneje wjele ſyli njeſku.) Runjeſ je ſo tam wobdylerſto w poſledních 20 lětech wot 32 na 38 milionow poſchisporilo, je tola wobſyče ſ poſhenu wot 1,450,000 na 690,000 hektarow, po taſkim wjazy hac̄ wo položu ſpadnulo. Šebbam a ſ hrōhom je ſo nimale runje tak mělo. Jenož jec̄mjeni a běrný ſu ſwoj wobſhawale. Garunaje ſu tam ratarjo ſ wobſywanjom wo něcht wjazy wofha ſ a ſ plahowanjom wjazy ſkotweſe pizy ptali. Koſtliny ſa ſkót pak tam tež doho wjazy prózu placžic̄ njebudža, dokež do ſendželskeje w nowym čaſku jara wjele tunjeho mjaſha ſ Ameriki a ſ Australije poſchihadža. 1½ miliona hektarow role je ſo w poſledním čaſku do paſtwiſhczow poſchewodrczilo a ſ džela holam poſchipadlo, dokež wulzy wobſhederjo žanych najenikow njenamakaſa, ſamo niz, hdyž hſhczedža jim ležomnoſeſe darmo ſ wobhželanju poſchenaſc̄. Majhóře je ſ tym wſchém w Londonſkej bliſkoſći, hdyž ſu tola ſa wſchē ratařke wupłod, kaž by kóždy ménic̄ dyrbjal, naſlepſche wili zlre poſhed durjemi. Ma čim to leži? Woſebje jenož na tym, ſo je tam zyku kraj w rukach bohatych lordow a wulkich pjenježníkow. Burſkých kublow a živnoſc̄jow tam žanych wjazy nimaja. Pola naž w Němzech a woſebje w luſkých ſerbach ſu wobſtejnosc̄ hac̄ dotal ſbožowniſche byte. Se žitom, woſebje ſ poſhenu, je ſo w běhu poſledních 50 lét poſhezo wjazy role wobſywało, a rola je tež ſ kóždym ſetom dla lepſcheho wobhželanja a načožowanja poſchilupných hnojow wjazy wunofač wobewawala. Š teho pak je ſežhawalo, ſo ſu wſchē kubla, ſemjanke kaž burske, poſchewulku placžiſnu doſtale a ſo je jedyn najenik poſhezo druhého poſchihadžowal, ſo njeprachejo, hac̄ budže tež w tuniſkých lětach ſa najeniſtreo wučinjeny pjenjes placžic̄ móz. Wulzy placžiſna ratařskich kublow je pak neto na tym wina, ſo dyrbí kóždy, tiz ma bratrow abo ſetry, hdyž hſhczedža ſamo ſežhawalo, ſo by ſweje druhe džec̄i jenož netak ſaſtarac̄ móhli. Duž dyribi ſo kublo do zuſyph rukow poſchedac̄. A ſchtó jo ſupi? Druhdy jo ſamežity bur ſ ſwojemu kublu poſchipupi; druhy tež tón a tamny burski ſpekulaſta, tiz ma na ſwojim kuble hſhczedža doho doſc̄, ſo by poſheneho muža hrac̄ móhli; naſhuczíſchi pak jo agentojo hrabnu, koſiſ ſo petom na wježnjanow, ſo wě, ſo ſ dobrym profitom, roſkuſujo. Minale w kóždym padže ſo we wphy jene burske kublo abo živnoſc̄ ſhubi. Majhóře pak je ſa ſrěnje ratařtvo poſkupowanje burských ſtatokow poſches rycžetkublerjow, kotrejž je ſo w poſledních lětach jara roſkuſojo. Wulzy pjenježnízy, ſidži a ſidowzy ſchec̄cjiſenjo, tiz ſu po poſchis industriji, bursu a na druhe waschnje nahle wobhacžili, a tiz njeſwježa, hdyž ſe ſwojim ſlotym nadobytkom, ſa wſchém burskimi kublami a živnoſc̄jemi, tiz ſo jim jenož netak poſhodža, ſlipaja. Tak je w njeſolhim čaſku jenož w Budyskim woſkejku ſnadž poſches 200 burských a ſahrodniskich ſtatokow ſaſčlo, w jenej jenicek wobſadže na 70. A hdyž ſu jich předawſchi wobſhederjo wostali? Š wjeſcha ſu ſo do měſtow ſežahnuli, hdyž ſo jako dželac̄erjo ſiwa. Zeli tak dale jědžem, nam jendželleſſe wobſtejnosc̄ do rukow hlabaja. Štreni rataři ſu ſu na wphy ſubjuje a na dobrým a wuſtojnym dželac̄erſkim ludu poſčina

psychego biele pobrachowac; psychetog jeho psychirost je jenož na wjeſtnych burſtich, ſahrodnitskich a khejnikich ſiwnostcach mōgny. Nicžebi nicto nijemyzli, ſo města a induſtria, hdyž doſez lubzi wjazy ſiwnic mōz njebuſe, ratarjam dobrý dželawý lub wotedadža. To bych u ſi wjetſeſho džela jenož hotowi ſozialdemokratojo byli. Nasche do-talne ſalonje tón ſrudny psychichod ſadz̄ewac; njeſamoža, w kotrymž ſmějemy, hdyž tał dale pónidze, tež pola naſ ſaz w ſenbelskej jenož bohatych a khudych bies wſteho ſrenjeho luda. Schto može ſo burſtemu muzej džiwač, ſo ſwoju ležomnoſeč, hdyž chze abo dyribi ju pschedac; temu pscheda, kiz jemu ju najlepje ſaplači, a taſki je ſi wjetſha rycerſkublet; pschedec; učn može husto pschikupjenu ležomnoſeč ſi tymiſamym ſkotom a ludom wobdželac; kotryž do pschikupjenja ma. Nimo teho bur ſ czelebz̄u wjele droſſho hospodari, hac; rycerſkublet ſi tunimi najatymi. Abo ſchto može pschi nětčiſtich ſalonjach, po kotrychž maja rycerſkublerjo ſkoro na wſteh burskich wobſedzeniſtwach prawo prěnjeſe kupje psched kóždym druhim kupzom, rycerſkublerjam wobarac; burske ležomnoſeče ſpokupowac; tał wjele hac; ſo jim lubi. Zeli ſo ſo wězy tał dale pletu, ſaz dotal, ſmějemy ſnadž ſa 50 lét w Čuži ſi blakami na wſach jenož rycerſkubka a pschi nich kuduske khejti, wot roboczanow ſo wobylaze. Ale psched tym chył lubi Bóh naſ ſwarnowac; pschedec; ſ teho ani ſa wulſich ani ſa malych, ani ſa bohatych ani ſa khudych nicio dobre wulha-džalo njeby. Wulzy rycerſkublerjo bych u wjele mudriſchi byli, hdy bych ſi dželom ſwojich wulſich ležomnoſečow kóždemu ſwojich dobrych a hospodařskich dželaczerjow na amortiſaziju abo wotplaczenje malu ſiwnoſtu ſaloſtili, město teho ſo wſho mōgne polupuja. Potom bych ſkerje ſe ſprawnymi, wuſtoſnymi a ſpokoſnymi dželaczerjemi cžinicz měli, hac; nětko, hdyž jim dželaczerſke ſaſarmy twarja, do kotrychž, ſaz jich ſaſhonenje wuczi, žanyh kumanyh dželaczerjow njeđostanu, ale husto jenož naſhorski wotplufi. Ře dozpicu teho wſteho a ſi wotwobročenju ſrudneho pschihoda maja ſo wſchelke ſalonje pschémenc. Woſebje ma prěnje prawo na kup tał bóry ſac; možno ſpadnuč a hontwiński ſalon ſo porjedzic; pschedec; pschi dotalnym ſalonju we wſchelkych ſtronach lubzaze pola psches džiwinu psche wſchu měru cžerpia, dokež ſu ſi wjetſha bliſko pschi holi, w kotryž ſo wſha možna džiwinu nimo měry haji. Často ma burski abo ſahrodnitski muž, kiz ſi pschenoječja hontwy 2 abo 3 hrivny doftanje, wjazy hac; 20 a 30 hrivnow na polach ſchody, kotryž ſu jemu ſorni, ſajazy, ſanhykle, bažanty a druhé džiwiſe kurz načiniſte. Zahly a hejduſi, kiz ſo na pěſkojich, pschi holi ležazych polach najlepje radža a kudemu ratarjej najwjasny pschinječu, tam nicto ſi zyka wjaz kyz njeſode, dokež jemu džiwinu wſho do cžiſta ſejerje. Řebe ſchodu ſarunac; dac; je ſi wobcežnymi pschepytowanjemi a cžekotami ſwjasane, a ſa džiwin hdy može ſebi wobohi malu muž ſweric; wo ſarunanie ſchodu prawowac; dokež je wot hontwiňeho knjeſa wſchelko wotwiskny. Taſkich pschiczinow dla je bies džiwa, ſo ſo tež tu a tam na wſach ſozialdemokratiske myſle hibac; pōčnjeſa, kotryž bych, jeli by wot ſozialdemokratow požadana revoluzija wudbyrla, ſa bohatych a khudych, ſa prawych a neprawych jenakie njeſboze ſa ſobu cžahnule. Duž džrbimy ſo hido nětko, tał doho hac; je hifcheze cžaſ, ſa pschémjenje wſchelatich ſalonjow ſtarac;. Ře temu pak je nufne, ſo pschi kóždej wólbe dobrých, nježebicziwych a njeſtronitskich mužow ſi burſtwa wolimy, pschedec; wot ſtronitskich a ſebicziwych móžemy ſo, ſaz naſ ſhonenje wuczi, ſa niſki burſti lub malo dobreho nadzec;. Hdy bychmy luthych taſkich muži na hejmje měli, jako je knjeſ Michał Kolla, bych u Dražbzanach na ſlorzby burſtwa lepje poſkuſhali.

— Šsobotu dopoldnia je na tudomnej ſwonkownej lawſkej haſzy 3 lète džeczo jeneho dželaczerja pod konja jeneho rěniſteho wosa ſaběžalo. Koii na džeseczu nohu ſtupi, tola tał ſi waſa, ſo je miſko jenož ſi lohka ſcžiſhczal, a ſo drje njeſbozowym podawatk ſa džeczo žanyh dalskich ſyñh ſcžehwkom njeſmeje.

— Na tudomnej ſeminarſkej haſzy je w Janachez bliſačni pſat rano woſen nastal. Ma ſvoje je ſo poradzilo, plojenia ſi cžaſom poſkuſhac;

— Hornjolužiske rataſke woſkjezne towarſtvo chze 6. ſeptembra 1894 w Kamjenzu wuſtajenzu plahowanskej ſkotu ſi preměrowanjom woſbywac;. Pschi tym maja ſo a) cželzy (byki), kotrež powschitkownemu wuživanju ſluža, b) kruwy, niž psches 4 léta ſtare, c) ſtarſche kruwy, hdyž ſu wibomne ſuezelne abo hdyž ſo ſ czeleczom pschijewbu, d) jahejzy a cžehnité woły wuſtajic;. Schtož chze ſkot na wuſtajenzu poſkac;, ma to hac; do 19. augusta ſi fermularom direkcií rataſkeho weſtejneho towarſtwa woſjewic;, kotryž je w jeho piſatni w Budyschinje, pola ſublerja Kellinga w Kamjenzu, rycerſkublerja Oty w Debrizach, njenka Blümicha w Worlezech a ſublerja Scholty w Kanegach deſtač.

— (Wuſlaby na pschichobne wjedro.) Deſteče a nje-wjedra, taſte ſu ſaſdžený týden ſne ſaſyle, ſo tež na nowy týden a to woſebje woſklo 21. a 25. julijsa weſčakuſa.

Se ſkoneje Vorſeče. Wónbano jedyn hadreſhčejat ſi Lubija w naſcej wſy dom wot domu khejſeče, ſtare ſeleſo a druhí čapor ſupujo. Pola ſublerja Scholty, pola Kotrehož bě wón tež pohył, ſo po jeho wotendženju dohlaſadcu, ſo bě ſo ſi nim tež ſkoprový hachlonk ſhubl. Pschipadnje ſo ſchlačči, Lubijſkeho hadreſhčerje w Budyschinje ſapnuč a jemu dopekaſac;, ſo je hachlonk kranul.

— Džehorez. Wola tudomneho khejera Roja bě tele dny jedyn mleky pschekupſki ſe ſhorjelza psches nōz byl. Hdyž bě ſo wopht wotbalik, Nojezam dybſacjny čaſnik ſobrachowac;. Eukanje ſo na hoſča wobroczi, ſo je čaſnik ſi wopomnječu na wužitu hoſpedliwoſc ſobu wſat. Polizija w Budyschinje pschipadnje mlobzenza wuſlēd a jemu wopomnjenku ſaſo wotewſa.

— Wulkeho Wjelkowa. Hdyž ſaſdženu njeđelu mlynski ſi Małkczanskeho mlyna ſi kelnna po dróſy ſi lohkim woſyckom, do Kotrehož bě keni ſapscheinjen, do Wjelkowa jebječe, ſo na dobo ſon ſplóſhi a w Selenym Dole do hróže, runje wotewrjeneje, ſaběža. Pschi tym kon wojo ſlama a ſebi zyke miſko ſi jeneho pleza dele ſdrje. Woſobje, na woſu ſedzajej, na ſvoje ſe ſamym ſtrachom wotendžechtej.

— Delnjeje Hórk. Šaſdženu ſobotu wjeczor pschi ſylnym hrimanju blyſt do naſceje ſhule dyri a to nimo dweju blyſlowodow do róžla murje na połnožnej ſtronje a na ranſtej ſtronje ſaſo ſi twarjenja do powětra wujedze. Džiwnje je, ſo ſo žana dalscha ſchoda ſtała njeje, tež wobylnerjam ſhule, knjeſej wucjerjej Wróblej a jeho ſwójbje blyſlowy ras nicio ſwadzit njeje.

— Vělczez. Vjes ratarjemi je husto měnjenje hifcheze, ſo ſeradella a ſupina jenož na pěſlach roſcžetej. So temu tał njeje, wo tym ſo pschewwedečic; mějachmy ſaſdženu njeđelu w naſchim ſherbſkim burſkim towarſtwe ſklaſnoſc;. Maſch pschedzyda, knjeſ ſkalich, nam ſeradellu a čornu ſupinu poſlaſowaſche, ſi Kotrejž běſče prěnja $\frac{1}{2}$, požledniſcha $1\frac{1}{4}$ kóžca delha na hlinje narofila. Na to pak dyribi ſo pschede wſhem ledzbiſiwe cžinicz, ſo dyribi hlinjana rola, hdyž dyribi ſo ſeradella abo ſupina na njeſ plahowawac; ſeto prjedy i Domaschowej rudu a ſaintom hnojic;. Tež je nuſne, ſo ſo ſeradelline ſympo, prjedy hac; ſo wukyje, pruhuje, hac; je tež woprawdze ſi ſklaſzenju ſhmane. Nekotryžkuli ſebi ſeradelline ſympo ſupi, Kotrejž dokež je někotre ſéta ſtare, ſklaſzenje mozy wjazy nima. A hdyž potom ſeradella njeſ ſklaſza, ſo praji, ſo wona na hlinje njerociče. Čjorna ſupina, Kotrejž naſch knjeſ ſchedzyda plahuje, ſo wot druhich ſnathych druzinow ſe ſwojimi wuſadnje ſylnym ſtweſzami roſenawa, ſi Kotryž pschedy 5—6 na jenym pjenku ſedži. W tu hkwilu je ſi rědla možno, čornu ſupinu w ſympienſenjach ſupic;, a ſchtož je ju něhde wuſlēdzt, ju ſi ſympienju a ſi ſamnemu ſchetrjebanju plahuje; pschedec; čjorna ſupina ſměje naſſerje dleſchi cžaſ ſyžoku placzisnu. Se žadnych ſyñh roſtlinow woſladačym hoborſi dgečzel, Kotryž na pěſku a hlinje 4—5 kóžca wulſi narofe. Hifcheze wjetſhu wulkoſci, mjenujz̄y hac; do 6 kóžci, Bucharaſki dgečzel dozpi. Wobaj dgečzelaj dyribitaj ſo ſi cžaſom poſyz, prjedy hac; ſeju ſtweſz za woſrjewje. Škonežne ſo nowa ruczna plokanſla maſchine „Undine“ rělaſa, poſlaſowaſche. Wona, ſchtož jednoroc̄, djerſliwoſc, pschihobnoſc a tunjosez naſtupa, ſwojeho runječa nima. Maſchine jenož 5 hrivnow placzaza, ſi wulkeho blachoweho lika woſteji, na Kotryž je drjewjane toporo tyknene. S nutska lika je ſchec̄ ſmějach poloſčinych likow pschiczinjenych. Hdyž dyroja ſo ſchaty ſi njeſ placz, ſo wone naj-prjedy namybla a namacjeja. Plokanſla woda može naſhorzyscha byc;, dokež ſo jeje ſi ruku dötkac; njetrjeba. Pschi plokanju ſo maſchine ſi lifom na ſchaty ſtaſa a ſo potom dele cžiſhczí a horje ſvěba. Pschi dele tekanku ſo powěr w likach hromadu cžiſhczí a wodu (kuh), dokež druhého wupucza njeje, wot horka dele psches ſchaty honi. Pschi horje ſběhnenju ſo potom ſaſo woda wot delka horje ſrěba. Schtož je maſchine ras trjebał, je pschewwedečenj, ſo žaneje ſeſhceje a tunjosez w tu hkwilu njeje. Pschi wſhem tym wona wjele rumu njetrjeba; wona može ſo, dokež je lohka, na ſcženiu poſznuč. W pschihobnym poſeđenju naſcheje towarſtwa budze ſo ſi njeſ pruhu placz. So by ſo jeje wužitnoſc a hōbnoſc ſkerje ſpoſnala, ſo ſi temule plokanju tež knjenje mandzelske towarſtowow ſebustawow pscheproſča.

— Lejna pola Bukez. Pschi ſylnym njeſebrje, Kotrej ſaſdženu ſobotu wjeczor nad naſcej wſy cžehnjeſe, blyſt bliſko wſy do wužokeho wjasa dyri a jón wot wjetſhka ſi ſemi woſodrje. Dalscha ſchoda ſo ſtaka njeje.

— Šupoje. Wutoru 10. julijsa mějach ſchulſka mlobzina wulſet na Čjornoboh, na horu ſe ſtawisnami naſcheho luda njeroci-

bjelnu, kotaž jako strožnik s polednja Šaerbowstwa steji a se swojim wieschkom našču zyku lubu herbsku Lužizu pscheridži. Kano sahe jedzichmy na pječidli kražnje se selenymi halosami wupyschenych wosach pišes wschelake pěkne wieski do Nachlawa. Spewajzy džehmy potom na heriny wjetški. Tam mějachmy duschnu wječku sabawu. Bjes wschelakini hraženi ta s pôprjanowym mužom wjele žorta cjiniesche. Sabat s četvjenymoj porčmoma, polny s pôprjanom napowšany, běše ho jednou knes, ležny, pělny, schikwany mloždzeny s Lupoju, noblett. Tutoň skolu psches cžrjdy hražnych džecí věhacše, kotsig na přen wokomik njevježdžaku, kaže stworjenje to je. So pak ho njeby džecom popadnuc dál, won žwój běh wokoło tórmu (wěže) skoži, tak so četvjennej porčmje jako khorhoj sa nim lecěskej a pôprjanu jako swónček wo schtomu klepotachu. Pschipadnje sadu wěže pod schtomu stara žonka hrdžeše. Ta ho, hdyž na dobo pôprjanowym muž psched njei, kaž s njebejz padnjeny, steješe, kmjercze wustróža. Njevježdže, hacž někafseho ležněho ducha psched žobu widži abo hacž je to živjenja khyt cžlowjek, ktryž je knabž s wěže dele skocžil. Prečne sa žužym mužom běžaze džecí wuhladawski, řebti žonka myšleše, so wobžaromneho koja, so byču jeho wet njebožowneho wotphladanja wotdžerželi; duž ho žobu na džinju hentwu sa nim puščez. Kac̄ pak ho swježeli, hdyž na dwór psched wěžu pschiběža a wohlada, so běžu džecí njebožowneho dozahnuši a so — pôprjanu wot njeho torbachu. Hdyž ho na to knes pacžol do jstwy wróci, so by ho prošný labat kwele, dha tež žonka tam pschitběž a powježdase, so, tak stara hacž je, taiku hrajsku hishce widžala njeje. A ſadovatce ſo wona, ſo pschewdžitwski, ſo to žadny živjenja khyt njeje, ale mložy a wježeky nawojenja (poſhaječe holzy w Lupoji a wokolnoſči!). Staraj žonzy drje ſtróže nicžo nješwadža, wſchaf dje na Čzornobosy wjele ſelow psches wschelake khoroscze a čerpjenja roſče. — Po někotrych hodzinach pedachmy ho ſažo na dompuž, tón ktryž psches Budyschin, ktryž spewajo powitachmy a pschindzechmy wječor wokscheweni na čele a duschi wſchitz ſažo ſtroni domo. Džeciom ho tole puežowanje na Čzornoboh ſenie ſ pomjatku nješubi. Štava a džak wſchitkim, kotsig ſu k temule ſtukzej ſwoju pemožnru ſu ſtečižili.

S Porčowa. Tudomneho khejerja Vára běžu wondano ſaži, dokelž běžu na njeho ſrēželi, ſo je ſwoju žonu a ſwoju hřichodnu macž ſkonzewal a ſo je potom žwój dom ſapališ, ſo hřichaj ſo wobej žonskej ſpalilej. Čeče wobeju žonow ſu wondano wuhřebali a hudnižy pschepytali. Při tym nicžo namakali nješbu, ſ ejmž možlo ſo dopolasač, ſo je Vár winowath. Duž ſu wobromneho muža ſažo ſo joſta ſu puščejili.

S Biskopiz. Šsylny mlečy 21 létny mložy cžlowjek, ktryž je tu wondano wiſčnje jedzo běžki žobu pôrjel, ſo ſwoju njebožadniwoſč ſe ſwojim živjenjom ſoplačicž dyrbjal. Omě běžkij ſo jemu psches cžrjewo pschebrelej, na cžod dyrbjehce mloženj wumrječ.

— Biskopske hōrské towarzſto ma myſle, na „klóſčtyrſkej horje“ ſola Šemiz ſelesnu wěžu a korežmu natwaricž.

Se Šagorja pola Mužakowa. Žakožny njeſtuk je ſo tu ſandženu žobotu ſtaž. Wježnjenjo ſu na ranischih ſměrkach jamoweho dželacžerja Šamjenza bliško kowatnje ſe ſabithm nespom morveho namakali. Nós ſe roſith a ſubu wuražene, a podla cžela drjewjanaz ležeftaj, ſo ktrymajž ſu po ſu ſacžu do Šamjenza bili. Tež bě na ſchiji ſled widžecž, ſo běžu ſkonzowaneho dajili. Šamfli pschedstejicž ſkuhnka a Šamfli ſudník Probst ſo, po wježce wo mordakſtroje doſtawski, na městno mordakſtra ſodaſtaj, ſo hřichaj pschedlkhobne pschepytanje wotmeloj. Škonzowaný Šamjenz bě wječor prjedy hacž něhde wokoło 11 hodzin w Schleuderez hřeženzu byl. Hacž je ſo won domo duž ſ někím ſwadžil, njebe možno naſhonicž, tola ſu ſchyrjoch mlobých dželacžerjow, na ktrychž ſo hřešha, hnydom ſajeli a do pschepytanja wſali. Šamjenz je 40 let ſtary, njevoženjem a ſo wot ſwojeho dželobawarja jako wuſtojny, plný dželacžet thwali.

S Horj pola Mužakowa. Schtwortk tydženja ſu ſo tu ſe ſlomu kryte twarjenja, ſwudowjenej Nickelowej ſluſhaze, ſpalile. Hdyž ſtawu k haſchenju pschijedžechu, bě ſo wohén hido nimele dovalit. S nufu ſu ſlot a něchtu domjazeje nadoby wulhowali.

Priłopk.

* W Žitawie ſu jeneho ſeržanta dla nječansleho pschepytjenja, pschecžiwo ſenemu wojaſe ſtucženeho, ſajeli a jeho do Draždžan pschewiſli.

* W Woſtrowzu pola Žitawy je tamniſchi mjaſowobhladowat w mjaſu jeneho ſwinjeca ſ hromadami trichiny namakal. Mjažo

trichinateho ſwinjeca, ſenemu ſtulerzej w Kiesberfje wotkupjeneho, ſu ſpalili.

* Schtwortk wječor ſo na Kinsbork a wokolnoſč njevježdro wula. Na tſelnischiču ſa pěſchlow 90 muži pschihoth ſa thělenje pschichodneho dnja cjiniesche. Bjes tym ſo wojaſy ſkolu wucžel w ſakrywach pytachu, ſo podoffižer Kluga a wojaſ Mehner hishce ſe pod hlykym njebjom ſaberaschtaſ. Š dobom dwaj ſklnaj blyſkowat rafaj ſawrjeſkotashťaj. Kluga bě blyſk runje na hlowu trjechil, bě potom po cžele dele k ſemi ſajet, draſtu a ſchlowa roſdrewſchi. Trjechenn bě na měſeče morwy; runje tak bě blyſk něhde 10 kročel dale ſtejazeho wojaſa Mehnera hnydom moril, na nim pak žanyh ſwolkownych ſnamjenjow wobſchloženja njeſawoſtaſiwiſhi. Na druhé ſtronje, něhde 30 kročel dale ſo namakaly džehatnič Illing wot 106. regimentu bu ſ blyſkom pohluſheny; won doho bjes myſlow ležefše, tola ſo jemu po ſdacžu žona ſchlova ſtala njeje.

* W Remſcheidu je jedyn wopity ſchewz ſwoju žonu, kotaž jemu pjenyesy k palenzej ſapowiedzi, ſ hamorom ſarafyl. Mordat je cžeknul.

* W jenej wžy pola Hersfelda je jedyn njeſnaty muž jenu 65 létnu wudowu na jenym pólonym pucžu nadpanul a wumozowal. Won je žonu tak krjudowal, ſo je ta na to wumrjela. Mordat je cžeknul; hacž dotal hishce ſa nim žaneho ſleda nimaja.

* W wječornej Bruske ſu njevježdra a wětr wulku ſchlobu načzinile. Blyſk je wjele twarjenjow ſapališ. W Bellno w Šchwézlin wotkježu buſhtaj dwaj dželacžerjej, kotrejž bě ſchtaj pod jenym ſchtomom wucžel pytaloj, ſ blyſtom ſarazena, několiſi druhu buču ſranjeni. W Riesenburgu blyſk do evangelskeje zytkwie dyri a tſehu roſrash. Wola Marienburga wětr wós powróci, ktryž padajzy jeneho muža ſatkoži. W Lissawje blyſk do hajnkownje ſajedže a drohe konje, pſa a kury ſarasy.

* W jenej wžy pola Heiligenstadta, Kreuzeber rělazej, je nan ſwojemu džecžu wobej ružy wotrubal. Won bě papierjanej 200 hr., kotrejž bě ſa pschedatu ſruwu doſtaž, na blido poſožil a ſe jstwy ſchol. Žeho ſchtrilétna džowcjeſčka bě ſama wo jſtwe wofitka a bě ſebi tej dwě pížanej papierzy ſ blida wſaka, ſo by ſebi ſ njeju ſ nožizami te rjane „běldki“ wureſala. Hdyž ſo nan do jstwy wróci a te ſchlebjerdi wot ſwojich papierjanych pjenies wuhlada, won roſtlobenj ſekeru ſhrabnuwſhi ſwojemu džecžu wobej ružy wotrubnu. Hdyž macž džecž ſchřečecž wuſhlyſhawſhi a nits pschibawſhi džecžowej wotrubanej rucžy wuhlada, ju Božu rucžka ſaja, ſo k ſemi padnuwſhi hnydom wumrje. Njebožowne wbohe džecž ſo w Heiligenstadtſkej khorowni hoſi.

Schtož ſo hněwej psches cžerta.
Tón je bóřši psches cžerta.

* Ženemu nanej w Solingenje, muzej bjes porča, bě njebamno jara ſuborane džecžo wumrjelo. Řeſoje ſuborane wo njo njebožiſujzy je won ſtončenje na Božu ſolu ſchol a ſo na džecžowym ſeſte ſallol, žonu a tſi džecž ſawestajiwſhi.

Nimo měrh ſudženje

Wo roſum naž pschinjeſe.

* Hornjobaſerku je ſobetu žalohne njevježdro domaphtalo. Něhde 200 ſtatkov je ſo wupuſcižlo. Wjež Fortiſting je wichor do zyka reſzychnowal; ſ 150 twarjenjow je ſo 80 cžiſeje k ſemi ſrunalo. Šsamo ſtarſe ſchtemy ſu ſo wuwalake. W Moosu a Schwabenbegenje je wjele khežow ſpoualených.

* W Vicenzy w Italſkej je jedyn němſki ſwérjataſkludžer žalohnu ſmjerč ſoczerpił. Jedyn elefant, ktryž dyrbjehce pschihladowarjam ſwoje ſhumſtih ſokasowacž, jeho žadlawje roſtorha, roſtorka jemu ſe ſubami ſirot a jeho potom wo ſchenu wježnu. Elefantej, ktryž bě po ſdacžu na ſkázenoſč ſhorik, ſu ſe ſtrýchninom ſawdali.

* W Konstantinoplju je ſo ſemjerjenje 18. juliia wopjetowalo. Wohydleſtvo je ſo ſe ſtrachom a bojoſež ſajalo. Pschi prečim ſemjerjenju, kotrejž je 10. juliia bylo, je ſ najmjeñſha 200 cžlowjekow ſirotjenje ſhubilo. Hacž dotal ſu 36 cžlowjekow pod roſpadankami wulkeho baſara (wicžneje pschedawatne) wucžahnuli. Džela jenož pomalu do předka du, dokelž je ſtrach ſa dželacžerjow jara wulki. Schecžož ſu hido dele padaze murjowe roſpadanki ſarafyle. Wſchě ſhlaſy a pschedawatne w Stambulu, Perje a Galacze ſu puste. Sultan je ſtany w ſahrobaž Šildiskeho kioska ſa ludži, kotsig ſu psches ſemjerjenje bydlo ſhubili, poſtajicž dał. Egipotwski měſtokral, ktryž je pola ſultana w tu ſhwilu ſi hoſčom, ſemjerjenja dla na hido bydli. Šchlova, na wobſedzeniu načzinjenia, ſo na 6 milijonow frankow woblicži. Hishce ſchecžož ſu lohke podſeimſke ſtorki ſacžuz. Šsrejedžiſe ſemjerjenja ſda ſo w Marmaraſkim morju bycž. Voja ſo, ſo ſi hromadje bydlenja ſelko cžlowjekow w ſahrobaž a na ſjawnym měſtinach mřetwa naſtanje.

* Se Sondershausen so sczehowaza hrošnosć sdželuje: Popoldnju 11. julija bu dr. Dertel k wýchodemu hajniku Gerlachu tudy sawołany, dokelž bě tuteho skuzobna holza straschnje sfhorita. Věkarja dowiedziech po jeho sastupenju do wózkebitez stwy. Tam jara rjenje s nim czinjachu a jemu skoržachu, kaſtu wobezeźnoſć tola s tej khorej holzu maja, katraž je ſebi naſkerje s tym khorej pſchicahnuła, ſo je wjele ſadu jědla. Něk ſebi dr. Dertel tu khoru woſladacj žadaſche. Duž jeho do ſomory dowiedzehu, hdyž 16-léta holcik, kaž bě hnydom widzecj, w mręczu ležeſche. Hdyž bě ſo jej rubiſhcejo wotwiaſalo, ſo kotrejž mějeſche hlowu ſawiaſanu, ſo lekarjej žaſloſn napohſlab poſſiczi. Na hlowje mějeſche holza ſawěſeze hizom ſchyri njezdiele ſtare, zyle ſanjerodzene wulke ſedmienſhcejo a jeje ſewa noha bě wot ſczechna hacj dele zyle módra a ſ kruju podbězena, tak ſo ſo ſdasche, jako by ſ tijom pſchebita byla. Věkarjowe hódanje, ſo je na tym czelne khostanje wina, wýchodni hajnik Gerlach ſapręcz niemóžſche, ale dyrbjeſche ſo wujnač, ſo je holzu ſawęcerawſkim, potaſkim w čazku, hdyž běſche wboho holza hizō ſmierci napsyceſzno hladala, bit, dokelž bě jeho wrótka roszkaſkoſz nadpadnula. Věkar ſo hnydom k poliziaſtwu poda, ſo by protol wo tym, ſhcož bě widział a ſklyſhal, napisacj dat a khoru do hojetni pſchemjeſcz pſchiporucz. Tam je tak hrubje czwilowane, młode czlowieſte ſiwiene hizō wjeczor ſwoj konz namakało. Nasojtra hizō ſtatny ręcznik ſ Erfurta pſchisédze, a hdyž bě hiſhceje junkrōz Dertela a jeneho w jeho bliſkosczi bydlazeho kniesa pſcheklyſhal, Gerlacha a jeho žonu dla ſmierciſte ſtuktowarzego czelneho khostanja ſajecj da. Popoldnju jeju kózdeho woſebje wotwiedzehu. Na wſchęch róžlach běchu ſo czjrjodý roſhorſenych ludzi ſhromadzile. „Nordh. Btg.“ je ſhonička, ſo je Gerlachowa wboho ſkuzobnu holzu hiſhceje w tym čazku, hdyž bě jeje jětſenje na hlowje hizō hacj nanaj-ſtraschniſche, ſe wſchę mozu niſhowała, zyliczkí džen na paſatym ſkonzu drjewo rěſacj. So by holza ſe ſkuzby czeknucj niemóhla, je ſ tym ſadzowała, ſo je ju ſamkała a kózdeho nieproſchenego czlowieka wot njeſce wotdzerżowała. Pſcheklyſhceſz ſemřetu jeje wulke ſlaboſce dla do jeje ſmierciſte wjazy móhli nijszū; duž je to bjes wuspečha woſtało. Wona věkarſche Anna Köhler a bě ſ Gothy.

* (Mordarjowe mylenje.) Tarnopola pišaja: Bur Hadam Gawrydo, w malej wjeżzy pola Sbarasa bydlazj, je, so pscheladawšči, swojego ſamzneho hyna skłonował, jemu s wulkim kuchinskim nožom ſchiju pscherenwuschi. Deho pjeniežna nahrabnoſež je jeho tak ſchlepila, ſo je nanowy mordarſki nož město teho, kotrejuž dyrbjeſte placicž, hynowu ſchiju trzechł, a ſo je wuſwoleny wopor jeho krwawoneho njeſtutka ſo do jeho pscheradnika pschewobrocžit. Tudy je ſo poſtaſalo, tak może Boże khotſanje ſkóſnika hnydom po dokonajnym njeſtutku pschekhwatacz. Psched někotrymi njeđežemi běſte wikowar Salomo Barb abo Barber s Sbarasa Hadamej Gawrydej jeho zły lětuschi med wotklipit a jemu na njón 50 ſchěznakow ſawdał. Hdyž bě netko čas tu, w kotrymž dyrbjeſte Gawrydo kupzej med pschepodacž, won jemu praji, ſo jemu ſłowo džerječ njemože, a ſo že jemu tak wjele ſarunanja dacž, tak wjele budze jemu rabbinar pschipóſnacž. Duž ſo wobaj k rabbinarce podaſtaj, kotryž wikowarzej 10 ſchěznakow ſarunanja pschibudži, kotrej jemu bur tež hnydom nařadža. W dobrej pschesjenosći pschecziwnikaj rabbinarja wopuschczischtaj a na wotſalenškim puczu do jeneje korcym ſaſtupiſtaj, hdzej hacž do poſidueho wječzora ſawoſtaſtaj. Dokelž ſo deſhczowacž pocža, bur wikowarja namłowjeſte, ſo by pola njego psches nōž woſtał. Tón ſo jemu naręczeč dashe. W domach jemu bur w brózni ſłomjane lehwo pschihotowa a jemu dobru nōž prajiwschi jeho wopuschczi a durje ſa ſobu twjerdze ſamknu. To wikowarzej nadpadze a wulka hroſa jeho ſaja. Won ſtaže a ſo poſcimje wołko maſaſhe, doniz ſkóńzneſe druhe durje njenamaſa, kiz bědu jenož nutſlach ſaſunjene. Te ſebi wotewriwſhi bróžen wopuschczi a ſo ſ nowa do korcym poda. Wjednym bě burowy hyn niz zyle ſtróſby domoj pschischtol. Dokelž bróžnina durje woſcijnene namaka, dželche do bróžnje, lehnu ſo na lehwo ſa wikowarja pschihotowane a hnydom wuſznu. Duž do korcym bě wikowarja žandarm ſetkał a ſo jeho wopraschał, hdzej tak poſdze že. Wikowar jemu powjedashe, tak je ſo jemu ſchto. Žandarm pak jemu njewerjeſte, a dokeł ſo wikowar ſ ničim wopokaſacž nje-možeſte, jeho žandarm ſobu k burej wſa, ſo by ſhonik, hacž je wikowar wěrońſeč reczał. Dokelž jimaſ tam na jeju klapanie nichto njewotmoſwi, ani durje njewotewri, žandarm ſ třebinym toporom durje roſhiwſhi do jſtwy ſtupi. Bur ſebi runje ruzy miheſte, kotrejz běſtej zyle krwawej. Hdyž bur wikowarja wuſlada, won ſatorhneny ſawola: "Wſchaf hyn cze runje ſabit." Žandarm bura hnydom ſaja, pschepyta zły dwór a namala burowego hyna, kotryž ſ pscherenjnej ſchiju w brózni ležeſte. Hadam Gawrydo je ſudniſtu w pschepodat.

Cyrkwinske powjesće

W Michałski zyrtwi smęte jutje rano w 7 hodz. diakonus Rada herbušu spowiedni recz, $\frac{1}{2}9$ hodzin herbske a w 10 hodz. nemiſe przedowanje.

Křenoví

W Michałskiej gminie: Anna Martha, Jana Augusta Janascha, khejera a kowarskiego misztra w Burzach, dz. — Anna Martha, Karla Gustawa Adolfa Radzy, pôsvernejskeho dželaczerja w Dobrujci, dz. — August Maz, Jana Augusta Petricha, khejera a fabrikarja na Židovje, s. —

Michala Kreczmarja, dzieraczka, dż.

Zemřel

Dňen 6. júlia: Jan August, Handrija Pawola Glina, dôstacžeria w Číhōn-
zach, ſ., 6 m. 4 d. — 10. Pawol Otto, Antona Josefa Dittricha, dôstacžeria, ſ.,
2 l. 7 m. 26 d. — 11. Madlena Glawschez, njebo Petro Glawičha, cžebše, dž.,
13 l. 9 m. 3 d. — Selma Frida, Jana Bohumíra Stářscha, khežeria a kraw-
ſteho miſiktra na Židowie, dž., 1 l. 8 d. — 13. Handrij Žid, kublet w Börku,
63 l. 6 m. 12 d. — 14. Körla Ernst Scholta, privatier na Židowie, 57 l.
2 m. 18 d. — Maria Theresija, njemandž. dž. na Židowie, 3 m. 21 d. —
15. Herman Pawol, Handrija Hencjela, ſtalarja w Dobrušchi, ſ., 1 m. 1 d. —
16. Hendrich Moritz Thieme, agent pod hrodom, 49 l. 6. m.

Placitna žito w a produktow

Bitowy dowos w Budyschinje:				W Budyschinje 14. lipca 1894				W Lubiju 19. lipca 1894			
1793 metrow.				wot mł. np.	hać mł. np.	wot mł. np.	hać mł. np.	wot mł. np.	hać mł. np.	wot mł. np.	hać mł. np.
Pscheniza	.	.	bela	7	41	7	53	7	18	7	47
	.	.	żółta	6	94	7	18	6	82	7	18
Rożła	.	.	.	5	94	6	6	5	75	5	94
Fejmijen	.	.	.	6	79	7	—	6	73	7	—
Wóz	.	.	50 kilogr.	7	30	7	60	7	10	7	40
Proch	.	.	.	7	50	11	11	9	72	10	83
Bola	.	.	.	9	72	10	—	8	50	10	—
Jahy	.	.	.	13	—	16	—	11	—	13	—
Hejduščka	.	.	.	15	—	15	50	13	50	14	—
Bernh	.	.	.	1	20	1	40	1	20	3	20
Butra	.	1 kilogr.	.	1	70	2	20	1	90	2	30
Pschenicna muła	50	—	.	6	50	16	—	—	—	—	—
Rżana muła	50	—	.	7	—	10	50	—	—	—	—
Szyno	50	—	.	3	—	3	50	2	50	3	20
Słoma	600	—	.	19	—	21	—	18	—	21	—
Brokata 952 shtuk, shtuka	.	.	.	7	—	24	—	—	—	—	—
Pschenicne wotruby	.	.	.	4	—	4	75	—	—	—	—
Nieakne wotruby	.	.	.	4	25	5	50	—	—	—	—

W Budziszynie placzące: kórz pchaneży (bela) po 170 punktach 12 hr. 59 np.
haczą 12 hr. 80 np., żółta 11 hr. 79 np. haczą 12 hr. 20 np., kórz rożki po 160
punktach 9 hr. 69 np., haczą 10 hr. 56 np. kórz jeczmienja po 140 punktach 9 hr.
50 np. haczą 9 hr. 80 np.

Na Bursq w Budyschinje pſcheniza (bela) wot 7 hr. 41 np. hacj 7 hr. 50 np. pſcheniza (żółta) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 21 np., rožka wot 5 hr. 91 np. hacj 6 hr. — np., jeczmień wot 6 hr. 75 np. hacj 7 hr. — np., worty wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 40 np.

Województwo Śląskie. L. 20 i 21. 1911.

Psychodramatyzm w walce z drzemką.

Pondziesu 23. iulija t. l. budze ſo na miechcianſkim Wujejkowſkim reverje, w 36., 37. a 38. wobdzienju 191 halosowych, jerdzowych a krutobrjewowych dolkich hromadow na pschebadzowanje pschedawacz Shromadzisna rano $\frac{1}{2}$ hodzin w Dejkez hosczenzu w Nachlowje

Hertel, wischschij hajnik.

Wódne ponoje, kotły, kachlowe platy
nieszczowe rębliki, kachlowe dureczka,
tsejszne wólna, twarskie hoscze

poručja tunjo

Paul Walther.

Ernst Ulrich na schulerſſej haſzj 12
porucža ſzwój ſkład porzlinu, kamjeniny, ſchle-
czanych tworow, ſchpihelow, poſłoczanych
lejſtow, gardinowych ſerdzow, roſetow, klan-
kow a flankazych hlowow w wulfim wubjerku
po tunich płacziſnach.

Saxopschedawarjo rabatt doftann.

Dospolne wypśchedawanie

dla spuszczenia pschedawańje.

Wsché na składze leżaze tworh ſo po wurdznię tunich placzisnach wypśchedawaja.

August Grüner.

W Szolszechach pola Préczeſ je kheža čzo. 21 ſe hadženskej a hadowej ſahrobu na pschedań. Kupzy chyli ſo tam 29. julijsa popołdnju w 4 hodžinach ſenč.

W Droždžiju je kheža čzo. 50 ſ rjaneſ ſahrobu na pschedań.

Ahējkarska žiwosć pola Budeſteſ ſe 6 kózami pola a kuli wokoło doma je ſ morwym a žiwym inventarem staroby dla na pschedań. Dalsche je ſhonicz w wudawatni „Sserb. Nowin“.

W Hajnizach je khežkarska žiwosć čižto 8 je 7 abo 10 kózami pola a kuli ſ rjanymi ſtejathmi žnemi pschemenjenja dla na pschedań. Twarjenja ſu ſe ſchifrom kryte a w dobrym rjebe.

W Boszczach je žiwosć čzo. 24 ſe 7½ kózom pola a kuli ſ dobrymi twarjeniami na pschedań.

Zena korežma pola Nalez ſe dobrymi kúkami a polemi, ſe žnemi a ſe žiwym a morwym inventarem je na pschedań. Čiž, kožiž maja mřhle, ju kúpici, chyli ſwoje imeno w wudawatni „Sserb. Nowin“ wosjewicž.

Pytam ſebi khežu k 1. oktobrzej we wch wotnajecž, kdež dželo doſtanu. Dalsche je ſhonicz w wudawatni „Sserb. Nowin.“

W Trjebienzy p. Bukez čzo. 8 je ſenopſchelna mločjaza maſchine na pschedań.

Awkzija.

Sxrednju 25. julijsa popołdnju w 2 hodž. maja ſo w Jeñ ſchzechach pola Nalez w Schénež žiwosć ſtejate žně a bželba għanja wot wježnych għixtow na pschedań. Pschedawacž.

Korla Zezold, forminda.

Trawa na pschenajecze.

Ssobtu 28. julijsa t. l. dopołdnja wot 9 hodžin ma ſo trawa na powodliwych kúkach, Bärwaldskemu kniežemu dworej klučħażżej, po malych ſahonach na pschedań. Pschedawacž, k'ċemmu ſo na kupjenje ſmykleni ſ pschedawacž, ſo ſo wotnajenje njom pschedrošha, ſo ſo wotnajenje wummenjenja w termiſi wosjewja a ſo ma ſo bžel hadženeje ſum ſaplaczicž.

Katařske ſarjadniſtvo.

Dobre Črije

ſo nihdze tak tunjo nječupuja, kaž
w Winským črijoym skladze
pola
Hermannu Frischa na bohatej haſhy 10
pódlia pôsta.

Wschón ratarſki grat a potrjebu
porucja tunjo
Paul Walther
pſchi žitnych wílkach.

Sbožopschejaze ſhartli,
fmotijaže liſty,
žnijove ſpewy,
židžanu papjeru,
ſchulſtu potrjebu
koždeje družiny
porucja tunjo
Gustav Rämsch,
knihivjaſańja
na bohatej haſhy 21.

Gróč,
woku,
hejdusich,
tolij,
porucja tunjo
Ernst Pfuhl
w „ſlotej hweſdże.“

Turkowske ſlowki
naſlēpscheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucja
Moritz Mierwa
pſchi mjażwym torhosčeju.
Destillazija ſnatich dobrých likerow
vo starých tunich placzisnach.

Zofrowy mēd
punt po 48 np.,
mjedowy ſyrup
punt po 30 np. porucja
Paul Hofmann
na róžku herbiskej a ſchlerſleje haſhy.

Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wſchē druhé kože po najwyſiſhih
placzisnach kupuje
Heinrich Lange
pſchi herbiskej katholſkej zirkwi.

Školocžnu rožu
(Sonnenthau)
kupuje we wſchitskich družinach
hapthla w Nalezach.

Spěvarſke knihi
herbiske a němſke w wožebných a ſara trajných ſwiaſtach porucja
w wulkim wubjerku tunjo
Gustav Rämsch, knihivjaſańja.

Destillazijsa Adolfa Rämscha
w Budyschinje pſchi butrowych wílkach
porucja k kwaſam a kſečiſnom ſwoje wubjerne ſlōdkie likery: jaſo
rójowy, kruſičkowy, naſikowy, ſelowy, ingwerowy a kímjelczlowy
liker liter po 60 np., dale herliżowy, hornjolužiſki, ſchwajcarſki hórk, perſiko, jaloržowy atb. litr po 75 np. a 80 np., Bärliński ſitn
kimjelczkowy liker po 100 np., kaž tež kímjelczlowy liker po 40 np.
čiſtý paſenç wot 8 litrow čižto I a II liter po 30 a 28 np.,
jenotliwie liker po 32 a 30 np. Čižiž k pjeſnjenju ſo wupožęujuja.
Moja pschedawatna hižo wot lěta 1868 wobſteſi.

Najlepši
jedziny woli
w bleskach a po wasy
porucza
bratow Mierschow našledniki.
(Miesięczel Jan Skop.)

króch,
wolu,
hejdusku,
lupinu,
folij
pschedawataj tunjo
Baldeweg & Sachse.

Majh,
majhowy schrot,
bawmowa sornowa muku,
semiskoworjeckowa mukna,
klodowe kolochi,
palmosornowe wochni,
lane wochni,
lann muczku,
ripikowu muczku
porucza tunjo

Ernst Puhl
w „skocz hvedze”.

Zigarni:
niewubérane a bjes khostow
samalene.

Java-wubjerk
10 sztuk po 30 np.,
100 = = 280 =

Sumatra 5-np.-zigary
10 sztuk po jednoj 35 np.,
100 = = 325 =

Wubjernie 6-np.-zigary
10 sztuk po jednoj 40 np.,
100 = = 375 =

Regalia Superior
10 sztuk po 45 np.,
100 = = 425 =
porucza

Herm. Kunack
na bohatej haſzy 8.

Dopravdzity žitny palenz
liter po 60 a 80 np.
po zhlisnach tunich porucjataj
Schishka a Rieczka
na frontownej lawskiej haſzy.

Wobrash
(bilby) ho rjenje a tunjo faschleſ-
zija a s wobkolum wobdabza,
domowe zohnowanje a wobrasy
w wiskim wubjerku a tunich pla-
cijach pola

Maxa Mützzy
na bohatej haſzy 11.

Niedzelu 22. julijs 1894
popołdnju w 4 hodzinach

zyrkwincki konzert

w Božim domje w Małeschezach.

Gastupny pjenje: 75, 50 a 30 np.

Wo behaty ropt proſcha

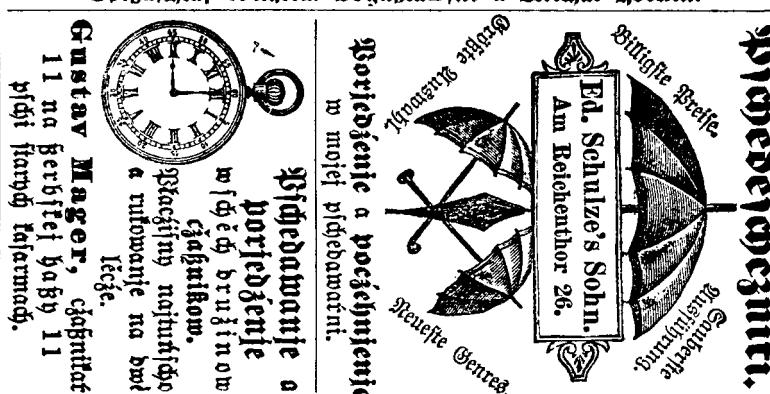
spěwarjo.

Serbske Burste Towarstwo w Rakezach
směje jutſje niedzelu 22. julijsa popołdnju w 5 hodzinach w Soles
hosćenju poſedzenie. Pschedhydſto.

W wudawarni „Sserbskich Nowin“ je doſtač ſa 2 hriwie:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spisacatay Wilhelm Boguslawski a Michał Horňík.

Rokosznyk a poſedzenie
w mojej pschedawatni.
Pschedawanie a poſedzenie
w siedmiu druzinach
Gospodarka.
Placisny najutſko
a rutowanie na dat
licę.

Emil Wehrle na jerjowej haſzy 7
porucza jara tunjo niže placisny dželbu lustra meter po 55 np.,
herak po 80 np., starý lehč po 32 np., trjenja starý lehč po 13 np.,
běle, hotove ložove plachty po 1 m. 30 np., jako nowoscz piškane
zvysi s hrani, 6/4 scherole, ellsaske ūukno k koschlam starý lehč
po 16 np.

Emil Indinger
črijow a schforunowy ſkład

w Budyšinje na kotoleskej haſzy 11
potucja ſwoj derje ſrijadowany ſkład črijow po tunich placisnach.
Pschedawanske ſtejſicze ſobotu a niedzelu na bohatej haſzy 3
s napscheča poſta.

Ssusheny tolsty poſč punt
po 70 np., pschi wotewſaczu 5 pnt.
po 68 np., pschi wotewſaczu 10
punktow po 65 np., čerstwy a
wuszkreny lój punt po 50 np.,
pschi wotewſaczu 10 punktow po
40 np., pschedawa
O. Petřka na žitnej haſzy.

Czaſzniki
ho s rukowanjom derje a tunjo
wuporjedzeja.

Nowe czaſzniki wšichch družinow
ma pschedzo na pschedan.

Fr. Scholze, czaſnikar
na Hoſchiz haſzy 13.

Majh,
semiskoworjeckowu muku,
klodowe kolochi,
palmosornowu muku,
lane wochni,
lann muczku,
ripikowu muczku
pschedawataj tunjo

Baldeweg & Sachse.

Wobſtez tycerňja
w Hrodžiſcžu

je vſchemenjenja dla wet 1. očt.
t. I. s pschihobnymi wuměnjenjemi
dale na pschenajecze. Dalsche je
ſhonicz pola wobſedzki čiſlo 445
w Hrodžiſcžu pola Wobſorka.

Do Skanez!

Jutſje niedzelu budze w Skane-
zach wiſhniowym ſwiedzeń ſ wu-
kuſenjom kolbaſy.
Pschedzelnje pschedroſchuje
Pawlik.

Jutſje niedzelu 22. julijsa budze
w Kresdach w wiſhniowej ſwiedzeń ſ wu-
kuſenjom kolbaſy, ī cemuz pschedzelnje
pschedroſchuje Clemens Gneuß.

To Věleje Horj!

Niedzelu 22. julijsa budze w Vělej
Horje wulki wiſhniowy ſwiedzeń ſ wu-
kuſenjom kolbaſy.
Pschedzelnje pschedroſchuje
Oskar Förster.

Do Hliny!

Jutſje niedzelu 22. julijsa budze
w Hlinje wiſhniowy ſwiedzeń ſ wu-
kuſenjom kolbaſy.
Pschedzelnje pschedroſchuje
August Kienecz.

W Borschizač ſiſlo 39 je
jene wobhylenie hnydom na psched-
najecze.

Ke nowemu lētu a hnydom džowki,
wotročkow, poħoncžow, wołažych,
hejmanow, ſlužobne a ūuhiſte
holzy a dójki phta Šmidtowa
na ſerbskej haſzy 7 po 2 ſkod.

Bóh wobradzi namaj džensa
rano w 1/4 hodž stroweho synka.

J. Gólc, farař,
a mandželska.

W Budyšinku, 17. julijsa 1894.

Minjeny ſtwórk, 19. julijsa, je w 50. lēce swo-
jego spróčniweho živjenja w tym Knjezu čiše wusnuł
naš wutrobne lubowany swérny mandželski, nan,
bratr a swak,

Ernst Bartko,

dołholétny wjednik w Šleifmlynje pola Budyšina.

Jeho pohrjebanje so jutře, niedzelu 22. julijsa,
popołdnju w 3 hodzinach stanje. Z próſtu wo
wutrobne dželbrače tutu žarowansku powjesć wšitkim
jeho přečelam a znatym zdželuja jeho

W Budyšinje, 21. julijsa 1894.

hlubokozrudženi zawostajeni.

"Serbske Nowiny" wudawaſi so kózdu sobotu. — Štvorlétne predplata wudawaſi 80 np. a na němských pôstach 1 mk., z príjmenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawětki, kíž maja so w wudawaſi „Serb. Now.“ (na rózku zwon-nejne lawskej hasy čo. 2) wotedač, pláci so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. vječor wotedač.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číslo Smolerje c knihičieſte w mačionym domje w Budysinje.

Číslo 30.

Sobotu 28. julija 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khejorſtvo. Khejor Wylem ſo je ſwojeho mórskeho puczowanja w połnózny mórju 5. augusta do Wilhelmshavena wróci a wot tam do Žendželskej pojedze.

— Kral Albert hrjebu dopoldňa w 10 hodžinach s pschewodom dworského marshala s Bischuma a majora s Kriegera do Šhorzelza pſchijedze, ſo by tamníſhu róžowu wuſtajenzu wopytač. Na dworniſcę jeho měchčjanosta Heyna a měchčjanſki radzicel Tschierschky po-witaſtej. W wuſtajenzy bě ſo komitej i poſtronjenju ſetupal. Pschewoda, juſtizny radzicel Beſke, krótku powitanſku rēč djerjeſche. Wuſtajenzu wobhladawſchi je kral prajil, ſo je to, ſhtož je widział, jeho jara ſpoločilo. — Se Šhorzelza je ſo kral do Dražđan a wot tam do Dubrawy pola ſtrupli w połnóznych Čechach, hdež w tu khwili jeho wýšoka mandželska pſchewowa, podač.

— S pjenjes, kotrež ſu ſo i podpjeranju ſwójsbow muſtrow, i wojetſkim ſwuczowanjam ſwołany, poſtaſile, je ſo w minjenym lécze pſches milíſon hriwnow ſalutowalo. Tak jara hač tež hewak lutowanje pſchi wojetſkich wudawak ſwieſzela, tak malo može pſchedſtejazh wunoſhle ſpoločic. Pſchetoz wón jenož dopoklaje, ſo ſalon wo podpjeranju ſwójsbnych reservisow a krajných wobornikow wot 10. meje 1892 doſčz ſnaty njeje. Po poſtajenjach tuteho ſalonja drje kóžby podpjeranje doſtanje, hdyž tež njebovokaſa, ſo jo potreba, tola hlowna wéz je, ſo ſebi podpjeranje žada. Wnoſy ſakomža, ſwoju žabanku s čaſhom wofſewic. Duž njech ſo hiſtce ras na ſalonjowe poſtajenja poſte. Podpjeranje ſo kóžbe wofſobje pſchiswoli, kotrež dyrbí do wójska ſlowany ſeſiwig. A tymle wofſobam njeſluſcheja jenož mandželske džeczi, ale tež starschi a bratſja a ſotry, jeli ſo ſo ſami ſeſiwig njeſoža a ſo wot do wójska ſlowaneho poſiadnie pod-pjeraja. Podpjeranski pjenjes ſo połměhacznje wuplači a to přeni křeč na tym dnju, na kotrež ſwołany reſerviſt abo krajný wobornik do wójska ſtupi. Sa dnym puczowanja i wójsku a domož ſo teho runja podpjeranje pſchiswoli. Mandželska doſtanje jako podpjeranje 30 prozentow dnjowejſe msdy jednoreho ſroſczenego muſkého džela-czera, druhe na podpjeranje prawo mějaze wofſobu doſtanu jenož 10 prozentow dnjowejſe msdy. Wjazy dygli 60 prozentow wcho hromadze ſo ſ zyla njeſchiswoli. Žadanje wo podpjeru ma ſo pola měſtneje wyschnoſcje ſlowaneho ſamolovic.

— Jeli ſo khejorſtowy ſejm dawk na tobač njeſchiswoli, čze knejerſtvo ſaſo ſpytač, piwo ſ nowym dawkom počezic. Wot některych nježel knejerſtvo teho dla pſchepytac ſawa, kello helto-litrov piwa ſo ſ 20 zentnarjow ſkodoweho ſchróta dobycž hodi. Maſkerje pač ſo knejerſtvo ſ nadžiju na piwowy dawk ſjeba. Khejorſtowy ſejm ani do piwoveho ani do tobałoweſiho dawka njeſwoli; wjetſchina ſapóſlanzow budže wjele bôle ſa to, ſo ſo nuſny dawk ſ poſyhschenjom dohodneho dawka nawda.

— Uſeffora Wehlaua, kotrež je ſ kanzlerom Leiftom přeča w Kamerunſkej koloniji kafferſke žony ſ ſchubami ſ nilſtokonjazeje lože biež dač, ſu teho dla ſobotu w ministerſtve ſwonkownych na-ležnoſcjom pſcheklyſheli.

— Wójskowe ſarjadtſtvo je jedyn ponton (čolom) ſ aluminiu twaricž dač, kotrež dyrbí ſo pſchi bližſich manevrach w Westfalskej pſchi pſcheczenju rēkow wujicž a ſo na ſwoju hmanoſc i wojetſkim ſaměram pruhowacž. Čolom ſo ſ tym wuſnamjenja, ſo moža jón jeho lohleje waſi dla ſchyrjo mužojo bjes wobčeſnoſcjom na ramjenju njeſcž. Podla teho aluminiuweho čolma budža ſo tež

čolomy ſ wobu njeſchepuſhczateho plata wuſptowacž. Wone ho hromadu ſkladzene na wosu woža a ſo, hdyž ſo trjeba, do praveje twórby pſcheworja.

— Khejere pſcheklyſjenje poſjescz ſbudzuje, ſo je knejerſtvo něhdusheho ruskeho konsula ſ Moltena, kotrež je hač do lěta 1893 konsulatſtvo w Barlinje ſtaſtač, ſ kralowza (Königsberga) wupo-kaſalo, a ſo je wón hido město wopuſtig. Jego mandželska, rodžena Póſla, w tu khwili w Neuhäuerſtich ſupjelach pola kralowza pſchewowa a ma kóžby džen wocžakacž, ſo ju krajinu radzicel ſ Pruskej wupolaže. Knjeſa ſ Moltena ſu pječa teho dla wupolali, dokelž je wón njeſdawno hromadze ſ jenym zusym knjeſom, kotrež je pječa jedyn rusk admiral byl, Pilawski wojnski pſchistaw wopytač. Wot teho čaſha je offizeram kralowskej garniſony ſakasane, ſ knjeſom ſ Moltenu abo ſ jeho mandželskej wobkhadzecž. Knjeſ ſ Moltenu a mandželska běſtaj w kralowzu jara lubowanaj a mějſtaj pſchitup do najwohebnich ſwójsbow. Hiſtce pſchek ſtrčim baronku ſ Moltenu ſu pſchi jenym dobročeslím ſwjeſzenju pſchi buku mandželskej knejerſtweho presidenta widžachu.

— Praschenje, hač može ſo Dowowy panzer w němſkim wójsku wujicž, može ſo jako roſhude ſwobladacž. Někto je wěſte, ſo jón w němſkim wójsku njeſawedu. Predy hač je Dowe ſe ſwojetim panzerom do Žendželskej wotjel, je jón wojetſka komiſija w Ruhelbenje pola Spandawa pruhowala. Pſchi težle ſkladnoſczi je major Brinkmann, kotrež i pſchekyſtu mjenowane komiſije kluſcha, ſ jenej magazinskej třebu ſ dalokoſcze 600 metrow Dowowy panzer hložby pſchetskli. Zeli ſo temu tak je, njeſmeje Dowe ſ wuſtajenjom ſwojeho panzera w Žendželskej wjele wuſpečha. Težle pſchicžiny dla drje wón tež wofſewja, ſo pojeſc ſo w pſchitelenju jeho panzera w Ruhelbenje werna njeje.

Awſtria. Minister ſwonkownych na-ležnoſcjom, hrabja Kalnoky, ma pječa myſle wotſtipicž. Nasdatosč Madičarow, kotsi ſebi wſchěnje wjazg ſamožnoſcje na wobženje ſwonkowneje politiki pſchiswja, je hrabju Kalnoky ſ roſhudej pochnuka, ſo ſwojeho ſtaſtojnſtwa wſdacž. W poſlednim čaſhu je njeſcheczelne wuſtupanje Madičarow pſchecziwo Rumunam awſtriskej hallanskej politizy wjele ſeſchložilo. Rumunſla je pječa dla pſcheczehanjow, kotrež dyrbí Rumunſhy w Wiherſtej ſnjecž, bliſlo na tym, ſo wot trojoſwjaſla dželicž a ſo i Ruskej pſchisamtneſcž. Hdy by i temu doſchlo, by trojoſwjaſl wažneho ſwjaſtarja ſhubil. Hrabja Kalnoky je ſo teho dla do ſchla podač, hdež khejor někole pſchewowa, ſo by pſches nježo Madičarow nuſowač, ſ Rumunſtimi mjenje ſurowe wobkhadzecž. Zeli ſo Kalnokywe prozowanje žaneho wuſpečha njeſmeje, wón wotſtupi.

Italska. Pſchi mjesac ſwojeje kolonije pſchi Četwjenym Morju ſu Italszhy dobyczenſku bitwu ſ Derwiſhem wobſtali. Woni ſu město Kaffala, ſ wotkaf ſo Derwiſhem na rubježniſte čzahi do italskej kolonije naſtaſachu, Derwiſhem wotdobyli. W pſchichodze drje ſo někto Italszhy wot nich na položu wostaſa, a w tutym naſtupanju ma Kaffalaſke dobycze wěſtu wažnoſcž. Hewak pač jo Italszhy dale wu-wujicž njeſoža. Po wuežinenju, ſ Žendželskej 15. ťapruje 1891 wobſamknjenym, dyrbja mjenujaz Italszhy Kaffala ſaſo wopuſtejicž, jeli ſo čzedača tole město Žendželčenjo abo Egipťowaz wobkhadzicž. Tola tež potom, hdy by ſo Kaffala Italskim pſchewostajla, ſim wob-ſhedenſtvo Kaffale nicio wuſtejlo njeby. Hač dotal je ſebi italska kolonija pſchi Četwjenym Morju jenož wulke wopory po pjenjeſach a člowjeſtach žabala, dobytka pač je Italskim ſatrashnje mało pſchinjeſla.

Widły bydu ho jeje mjesy hacz do Rassala wupschestrjele, bydu ho hiszczce wjescze woporn na nju wazic dyrbjale. Kaz pak je snate, je Italicka hido lata dolko w pjeniezych wuskozach a teho dla nowe milijony na swoju ofrisku koloniju wudacz njemode. Pjenieyna nusa je hido tak wulka, so bydu Italicy najradzcho swoj statny dolk pscheftali sadanicz, to rcla, so nochzli tym, kotsiz su hebi italske statne papery kupili, dan tychle paperym wuplaczic. Dokelz je wulki dzel italskich statnych paperyow w nemskich rukach, je nemiske kniejerstwo s czakom pschezjivo wotmyklenju italskeho kniejerstwa, dan statnych paperyow pschitrotzic, protestowało, a tale krozel drje teg bies wuspicha njebudze.

Franzowska. Dzejecz dnyw dolko su ho w franzowskej komorze w horzych debatach wo nowy salon pschezjivo anarchisme wadzili, doniz jón stocznje schworts pschiteli njeszu. Pschezjivo salonjej niz jeno sozialistojo, ale tez hobustawu radikalnej a monarchistiskej strony wustupowachu. Klowne salonowe postajenie w tym wobsteji, so ho napominanje k anarchistiskim pschestupjenjam niz wjazy wot pschitaznego huda ale wot hofanskiej komori wuzudzi. W wuzudzenju hofanskich komorow pak Jane dozahaze rukowanie sa prawe budzenej njewidja. W hubnikach widza jenoz pochuschny grat pothwilneho kniejerstwa a w tutym hamym senoz grat runje kniejerzaje politiskej strony. Maja sa to, so ho s nowym salonjom zwobodnosz nowinow saniczi. K temu hiszczce wujadne postajenia pschitidu, po ketrych ho niz jenoz srawne napominanje k anarchistiskim pschestupjenjam hofsta, ale tez potajne schczuwanje. So ho s tym wopacznemu pscheradzowanju durje woczinia, so s tym kniejerstwo bron do ruki dostanie, s kotrej moze nepschihodnych spiszaczelow a redaktorow, ich do samorikich kolonijow pochlawscy, na pschezo abo tola hacz do blizscheje revoluzije wotstronicz, ho pscheposnacj njehodzi. Czaz placzivoscze nowego salonja njeje na westsy czaz samieszowani, kaz je to na pikkad w Nemsach se sozialistiskim salonjom bylo. Shtoz pak wobstejnoscze w franzowskim hemje snaje, hebi njesamjelci, so salon dolko wobstacz njebudze. Prjedy hacz znadz ho woczakuje, budze nectzische ministerstwo mužam radikalnej strony swoje mesto pschewostajic dyrbjec, a tych preneje dzeto budze, so salon sbchnu, s ketrym dyrbi ho netko ejschzetska zwobodnosz podkoczowac.

Bolharska. Czim wjazy czaza ho po Stambulowym padze minje, czim biale ho pokasuje, so je won swoje kniejerstwo jenoz na žandarmow a polizistow salozowal. Pschi wschich gmeinstich nowowolbach, kotrej su ho po klednje dny w bolharskich mestach Widinje, Wrazu, Ssilistriji, Provadiji, Nasgradze a druhze melle, ho Stambulowi pschitowarjo njeszu saho wuswolili. W Widinje Stambulowi pschezjwny wobne dobycze zyku nöz s tajkim holkom zwyciezachu, so hebi s wonka mesta myzlaču, so je w Widinje revoluzija wudzila. — Wo wobstejnosczech, netko w Bolharskiej kniejerzach „Moskowske Wedomoscze“ pišaja: „S powjesczow, s Bolharskiej pschitadzach, widzimy, so je, tak horys hacz je Stambulowe tyranstwo pschestało, wschudze w kraju pscheczelne smyžlenje k Ruskej na srawne pschischko. Deputazije s kraju mesto psched pryzom swoju pschitilnosz k Ruskej samjelczaale njeszu. Stambulowi kurowzy njeszu samohli s luda pscheczelne smyžlenje k Ruskej wuhnacj. Hladajo na tole sjewjenje nasz nucz, so wusnacj, so interesy bolharskeho luda a zyloho Ssłowjanstwa Ruskim zuje njeszu, ale so su nam wone runje tak drohe kaz prjedy. Duż s wieszeczcu kózde polepszenie w dońce Bolharskiej, kózdu zwielku pruhu do njeprzewidznej czymy powitamy, kotaž bolharski lud wobdawasche, tola bojimy ho, so budze tole polepszenie jenoz kótki czaz trac, a so ho Bolharska saho do czymy sawali. Nascha bojoscz je czim mjenje bies pschitziny, dolež nectzische wobkniejerjo Bolharskiej hiszczce pschezo na wopacznym pucju khodja. Ludej zamemu ho salezi, so na prawy pucz podacj.“ — Na druhim mestnje „Moskowske Wedomoscze“ czitanja hódn list westsy Stančewa, bolharskim czelnijenjam w Ruskej napisan, wocziszcza. Won reka: „Smy rasni njeprzeczeljo Coburgowje dynastije a awstriiskeje politiki w Bolharskiej. Nasche stejischco a nasche pomery k połednemu statnemu pschewrotej dyrbjia ho po sachuezach a pscheczach bolharskoho luda a ruskej politizi w nastupanju Coburgoweho kniejerstwa skozowac. Duż dyrbimy tez hladajz na połednje podawki na swojim botalnym sadżerzenju wobstacz. Nectzische bolharske ministerstwo, na kotrej czole Stoilow, Maczewicz a Petrov steja, je stab bies wojalow. Wone njemóze na woprawne podpieranie s luda licic. Wone dyrbii po Stambulowym pschitadze czinic a swoju pomoz pola wójska a polizije pytacj. Nowe ministerstwo je runje tal wopacznym fastupjet bolharskeho luda, kaz przedawsche Stambulowe kniejerstwo. Jego pomery k naschez ludowej stronje su njesprawne

a k Ruskej ludanske a njewérne. Coburgski pryz dyrbi k dospolnemu spósnaczu njepowróznejne wérnoszce doniz, kotoruž je Alexander Battenberg w swoim srawnym liscze prajil, hdyz je Bolharsku wuspachzil, so Bolharska njemóze bycz bies pscheczelstwa a podpjery Rusej. Coburg je nam zusu, won je pschischoł do Bolharskej jako gróf trojessjaska, njeje džival na naschu konstituziju a ludowu wolu a je se swoim mjenom Stambulowe stózce pschitrywał, hebi myzlo, so tal swój trón wobtwjerdzi. W jeho mjenje pschelatu bolharsku krwej njewobadza a njesapomnia ani nasch lud, ani nasche stanisny.“ — Coburgski pryz smjeje cęzleste stejischco w Bolharskej, jeli so pschitowarjo russopscheczelneje strony, kotaž ho sba khetro bylna byc, tak myzlo, kaz Stocnež.

Hanz.

Powjedanczlo s wjesczneho žiwjenja.
(Wokraczowanie.)

W kucje pschi hiszczinskej srawne hebzachu hospodarjo. Pschetož k czemu chzli ho młodosczi do jeje wjefela meschec! Woni mějachu swój dzel wobly, njech młodoscz ho wjefeli, doniz je mloba. Pschindze staroba, pschitabu staroscze a miersanja, a potom dze to s głowiskom mesto hore — dele. Potom tez schpal pak jow, pat tam, a starý czlowiec je potom wjefely, hdyz hebz.

K hospodarjam hydasche ho wschednie tez Hanž. Hospodarjo mějachu jeho rady, dolež bē měrny a dželawny, a někotri cęsejachu jeho, dolež bē prjedy burksi syn był, pschetož jeho nan, prajichu, bē schwarny muž był. Ale to bē jeno tak, so bydu neschto prajili. Někotri tez myzlaču hebi na swoje hamkne džecz — hdyz je jich mnogo, schto wē, schto na nje czala. Na kubla je tez njemózesz wschich wobstaracz — hdyz dha!

Hanz by hebi tez druhby sarejowal. Na wchach ho s tym wjese wuszhparanja njeczini. Shtoz je mloby a je w koreźmje — ton tez rejuje, bohaty — khuby, domjazh — klużomny — — wsho jene. Dženja pak hebzachje Hanž wchón samyžleny. Herzg piſtachu, ale ani to lědva klyshesche — Boh wē, hdyz běchu jeho myzle. Hospodarjo powjedachu pôdla a wokoło njeho mjes hobi — ale schto jimachu jeho jich recze! Kózdy ma druhe staroscze, a schto cziszczi hospodarja, njeczischej czeladnisa. Druhdy drje wjesczche, kaf by ho Bohaczez Hanža nimo duri milnyla, kiz s kuczila do istwy džechu — won by ho satorhnył, ale schto to wchó pomhache!

Někotri burja drje pytnychu jeho mjełczenje; ale Hanž bē pscheczjici, a jenje njenaczini wjese hary. Jeli so rostaje, budze jno reczecz. Hanž piſesche kruče — znadz so by druhich myzli nabyl; mögno, so mjeſeſe hido kuražu, ale reczecz hebi hiszczce njewswaſi. „Schto, Hanžo, ty hebi njehash poſkoczic?“ praschesche ho bur Mertnik.

Hanz mjełczech.

Mertnik milku na kuzodow a rjelny poł mjełczo:

„Jemu je neschto do hlowy sajelo!“

Haz do hlowy! Wutroba drje je troču niže, ale hlowa je tez polna.

„Hejda, Hanžo“, wsa jeho Mertnik saho sa ruku, „njepoñzemjy hebi jenu schmörny?“

Hanz na njeho poładny, kaz by se spanja wutorhnjeny był. Hnydom pak ho shraba, wusmija ho a rjelny: „S moje dla! Ale myzlu hebi, so je hiszczce czaza dosc, so ho hiszczce naskalam!“

„Ale netko možejch hebi hiszczce wubjerač, doniz je tu holzow; posbžischo budze tu mjenje na wubjerač.“

„To macze prawje!“ rjelny Hanž, wctpi hebi hiszczce a potom stupi ho do kuczikowych duri, so by pschi nowej rejte tez do kola stupik. Ssabz tez, so by hebi neschto wupytal.

To je wérno, Hanž možesche s lohla rejowac, kaz wetsik po schzernischczu a kózda holza džesche rady s nim do reje. Wjedzecze tez woprawdze sajortowac — a to maja holzy rady. A nimo tez he Hanž rjany, kaz róža. Kaz praju, Hanžej niczo njepobrachowasche, jeno Bohaczez kubla, a daloko a scherolo njebi jemu runja bylo.

„Hej, Hanžo, — piſlanje je nam dženja do nohow sajelo Wesch, bratſje, tak wjekoleje meje hmy hiszczce njemeli. Daj ho wobjecz, ty by mój towarzis“, powita jeho jedyn s burſtich synow a wobja jeho.

„S hle, hle — Hanž!“ pschitadzecu saho drusy. „Ja bym ani njewjedzak, so tu by. Hdyz dha to cziszc, so eze ani wibjecz njebel!“ Hanžo, poj kuf do boka, czu egi neschto prajic, reczecze preni.

swierjo snaty. Wón wożebje bjes pjetisnu wjese skłody nacjini, a kóžda kókoš, kotraž do jeho pasorow pschińcze, je shubjena. Dużko cíim bôle dživnje poška, so stej tu dwé kókoši wondano jeneho tkhóra farubalej. Kék je mózno, so stej ſebi swierkei, ko do rubježneho swierječa dacz? Jeju tkhólosz hódzi ko jenož s tym wužožic, so stej wobej pacže a so stej ſwoje mlobžata ſalitujo, sa nje ſwoje žiwjenje wažilej a ſmjerč ſazpiwajzy rubježnika morilej.

S Milkez. Sañdženu njedželu je wiſchnjowý najenik Čjornak tu do njeſboža pschińczo. So by wróble ſ wiſchnjow wuhnał, ſ tſelby do nich tſeli. Tſelba pak drje je pschebžlne nathlana byla; pschetož wona pschi wutſelenju roſleži; pschi cíim ſebi Čjornak ruku straſhne ſrani.

S Maleshez. Sañdženu njedželu 22. juliſa wotměwashe ſo w Małeshezach zyrlwinſki konzert. Kraſne wjedro nawabi wulku mnohoſcž ludzi, jón wopytacž. Konzert wotewri ſo ſ pschednoskłom na pschedzach, wuwiedženy wot L. wuczerja Harnaka ſ Wujesba, tiz je ſ tym ſwoju węzwywuoſnoſcž na tutej stronje wopokaſak. Tež t. ſoliflam ma ſo ſjawný džak wuprajicž, byrnjež teho abo tamneho hóž ſ wulkej czoplótu trochu czepjeſche. Spewashe ſo mjes druhim tež jedyn herbſki chorral. Nadpadne pak bě wjazorym pschiſklučarjam, ſo na dwazyczy herbſkich wuczerow ani jedyn herbſki mužski chor njeſpewachu. Wullotny wuspěch móže pak knjesej lantorej Kęckej t. czepjeſci bycz ſa wſchě prožowanja a haru. — k.

S Huski. Sañdženu poñdželu je tubomneho tkalza Müllera naňka ſmjerč pschedhwatela. Hdyž wiſchnje ſchęzipaſhe, na njeho wiſliſečza pschińczech, kotraž jeho ſ czajami nadpadowachu, tak ſo wón ſichtoma dele ſiemi padze a ſo faraſy.

S Skanez. Na Skaneczanſkih ležomnoſczech je ſobotu tydženja dželacžet Jan Schleza wiſchnje ſchęzipaſhe, ſe ſichtoma panuč a ſo pschi tym tak ſylnje pscherash, ſo je njedželu w nožy wumrjeſ.

S Čjornjowa pola Pomorez. Sañdženu ſobotu rano ſahe bě tu do jeneho naſich domow zuſy bundai ſtradzu ſaleſk a ſo w nim tak doho ſthowal, doniz wſchitzu domowni wohbiderjo na polo wuſhli njeběchu. Na to zuſy ſwoju tkhownku wopuszczi a ſo w domje wohladowashe, hacž tam něchtio ſ ſobuwacžu ſo pschiſhodžaze nje-nadenžje. Pschedpadne běſhe ſebi hospoſa něchtio ſabyla; duž ſo borsy domoj wróci. Domu do komory ſtuwiſchi, ſo ſmjerč wuſtróza, tam zuſeho czlowjela wuhladawſhi. Wona ſ hložom po pomoz wołaſhe, tak ſo ſuſhodža jeſe tkhili ſazlyſhachu a hnydom pschińchachu. Jim ſo tež poradži, bundai wupſchimacž, ſotrehož, dokelž runje gmejnſki pschedſtejſer doma njebě, do gmejnſkeho jaſtwa ſawrjeſhu. Tam pak ſo jemu lubilo njeſe; pschetož wón je ſo borsy ſ njeho wukamał a wupjethnul. Kraſki ſtraſhny ptacž wón je, ſmhy ſ jeho wopjethnow, kotraž běchmy jemu wotewali, ſpoſnali. Wón je ton ſamý paduč, kotraž je w tym ſamym domje w lécze 1885 ſtradzu pobyl a tehdź wjetſchu ſumu pjenjes kranul. Njebudžiſe-li hospoſa pschedpadne domoj pschińcza, by jemu tón króć hyscze wjazy pjenjes do ruki panuko; pschetož wón by tam pjenjes wot pschedatejſe ſruwy namakał. Dokelž paduča hyscze popadnuli njeſiu, tutón podawł lubym Sserbam ſ warnowaniu wofjewimi. Njech ſebi tola kóždy, hdyž dyrbj ſwoj dom ſam wostajicž, ſwoje pjenjes tkhoble derje ſhowa.

S Koſlow. Skalar Jan Koſla August Probſt, rodzeny w Schönberku 1850, je ſo tudý poñdželu rano $1\frac{1}{2}$ w ſwojim ſožu ſedžo wobwěſnul. Wón běſhe psched krótkim wiſchnje ſchęzipaſhe ſe ſichtoma padnul a ſebi nohu tkhetro jara wobſhodžil; ſmerowanje ſwojich bołoszow bě w palenzu pytał. Tež ſrudna ſmjerč je ſaſo plód palenza, tuteho najhórſcheho njeſchecžela naſchego ſuda, tuteho wupuſczerja mandželskeho a domjazeho ſbožal — tuteho jeba, tiz wſchitke lepsze cļucža we wutrobie mori!

S Lubija. Podkrjeſny wubjerk ſměje 3. augusta dopoldnia w 9 hodzinach w tubomnym hamtskim hejtmanſtwje požedženje.

Sa naſch herbſki dom

hē ſo dotal nahromadžilo	17,477 hr.	68 np.
dale je ſo ſ Zlitra pschiſkla	17 "	16 "

Hromadže: 17,494 hr. 84 np.

Rosprawa wo Maczicznym domje.

"Kék něko ſ twarom Maczicznego domu ſteji?" Tak ſo w tu tkhili nělotryguli ſ naſich pschedzelow prascha. Taſle ſtarosćiſiwe praschenje je bjes džiwa, pschetož mjes ludom ſo wſchelle powjeda, a ſkoro nicto nicio dospolne wo tym njewě. Duž je na czaju, ſo ſjawnu roſprawu podamý.

Na hłownej ſhromadžisne Macziczy ſſerbskeje, jutry 1893 wotmětej, je ſo namietowalo, ſo by ſo w bližšim čaju twar Maczicznego domu, wo kotrym ſo hido 20 lét doho ręči, wuwiedł. ſ pschedzini tehole namjetu bě, ſo bě poſt Lauez hosczenz ſupiſ, a ſo ſebi zyle město nowy, jest mózno wjetſchi ſal, hacž Lauez je, naležnje žadache. Namjet ſo ſ wulki ſahorjenjom pschiwſa a ſo tež hnydom twarski wubjerk wuſwoli, kotraž měneſe ſo wo twarske ryzy ſe ſwołownym weraſom, wo konzefiju ſ hosczenzariſenju a wo hromadu ſehnacze twarskich pjenjes staracž. Twarski wubjerk je mnohe požedženja wotmět a wſchello rabu ſlabowal. Ryzy a wobras je jemu twarski miſchtir a architekt knjes Mauerer dobrowolniſe a jara wustojnje wuždželal. Težo dželo a naſch projekt ſtej ſo měſchežanskej radze tak lubilej, ſo je nam hnydom požadauu konzefiju pschiſlubka. Duž wobſamkachmy, hido lětka naſymu twariež ſapocjeſ. Muſny twarski pjenjes čzychmy 1. ſ hypothekami, 2. ſ podželmi na wohbu placžymi a 3. ſ dobrowolnymi darami dobycz. ſ tym běchmy zyle na prawym puczu. Poſdžischo pak nam dobiti pschedzijo wſchellu drugu radu dawachu. ſ prenja, ſo dyrbimy ſebi pola wſchonoſce dovolnoſe ſ hycieſnej lotteriji wuproſyč, kotraž možla nam něhde 30 000 hr. čiſteho dobyczu wotefiznueſ. ſ druha, ſo njeſměmy na hypotheku twariež, ale ſamoluty na hypothekatſe podželne ſertifikaty a dobrowolne dary, ſi czemuž mamy ſebi tež wſchonoſcžinu dovolnoſe ſ wuproſyč. ſ ſtečza, ſo dyrbimy ſjawné powołanie ſ podpiſom Maczicznego pschedzyſtwa do ſweta wudacž a wſchém ſwojim dowěrniſam pschiſpokacž, ſo bycž ſa dobrowolne dary ſberali.

To ſamy bohuzel wſchito činili, runjež ſebi do předka praſachmy, ſo ſ najmjeſtſa lotteriju dowolenu njedostanjem. Wſchonoſcž pak je wſchě naſche proſtow wotpokala, dokelž hinał možla njeſe. Pschedz naſch projekt ſ tym wulki ſalon woprowidze njeſe powschirkowne wužitny, ale jenož lokalne; pschetož ani my ſſerbsko, ani zyle kraj taſkeho ſala njepotřeba, wón by jenož městu Budyschinej ſ wužitkom byl a lohko naž herbſkich wjeſzjanow wot měſchežanow wotwihnych ſčinil. Bychmy-li wulki ſal twarili, bychmy w nim tež wſchědne njedželske reje czepjeſe dyrbjeli, pschetož bjes tych ſo nam ſabanič njeſy. Težo wjeſtch ſam a ſnitskowne wudeſjenje by naž na 20 000 hriwnow ſtało. Wjes ſobuſtawami Macz. ſſerbs. njeſe pak ani jedyn, tiz by wſchědnym njedželſtim rejam napschedzivo njeſy. Duž mamy ſo wſchonoſcžinu jara ſa to džakowacž, ſo je nam naſche proſtow ſa-powjedžila, a w tym Bože wobženje nam ſi lepschemu ſpoſnacž, dokelž bychmy hewal ſnanu ſebi na ſkłodu wulki ſal natwarili.

Alle herbſki dom čzemý tola twariež a, da-li Bóh, w pschedzonym naſeču ſ twarjenjom ſapocjeſ, ale bjes wulkeho ſala. Hewal pak dyrbj naſch dom wſchō wopſchidz, ſtož běchmy ſ wopredka poſtaſili, po taſkim hosczenz ſe herbſkim korchmarjom a ſ wupſchahowanym ſa naſich burow, kaž tež hofejownju ſa naſche žony, mjeſtſi ſal ſa potřeby naſich towarſtow, herbſku knihičiſhceženju, knihowju, Hórnikowu ſtu, tkhlym atb., kaž ſam to hido wjele króć wosſewili. Twariež pak dyrbimy dom něko na kóždy pad tak, ſo nam ſi najmjeſtſa $5\frac{1}{2}$ prozentow danje njeſe, ſo možli ſkerje lepsje doh wotplacžicž. To tež budže nam možno, dokelž drohu, kraſnu ležomnoſcž hido mamy, kotraž by kóždy druhi, hdy by na nju twariež džał, ſa 75,000 hriwnow ſupiſ dyrbjat (tak wykolo je ju twarski miſchtir Schneider ſudniſzy ſchazowal). Bjes wulkeho ſala budžemy tež wſchō wjele pschedzonyho a ſwetliſho twariež móz, a rjany wulki dwór ſi wupſchahowanju wobkhowam. Wulki ſal by nam ſi jeneho boka ſwetko a dwór nimale zyle rubil. Knjes twarski miſchtir Mauerer hido nowe ryzy džela a ſwołowny wobras mamy nimo ſnateho Mauereroweho tež hido jedyn jara rjany ſ Karlsruheſkeho technika.

Muſne pjenjes, da-li Bóh, na te wſchne doſtanjem, kaž běchmy ſebi to ſ wopredka pschedewali:

1. Na prenju po móznoſci wulki hypotheku (měſchežanska naſutovatnja na měſchežanske twary hacž do poſožy a tež psches poſožu wopaleſkej kaž na prenju hypotheku poſožuje).

2. Psches wobbzèle abo podžele, ſa wohbu placžaze, tiz ſo wſchě hromadže jako druha hypotheka na ležomnoſcž a twar ſapicža. Privatne možemy podželow wudawacž ſellož čzemý. Wſchonoſcž jenož ſ tym nječo činiež měcz njeſmě a nožze, kaž je ſo nam ſi wykoleho měſina proſito.

3. Psches dobrowolne dary. ſberanje dobrowolnych dorow po ſjawnje roſprawnej proſtwe Macz. ſſ. je ſ 30. juntiom t. I. ſlónčene. Macziga dale wjazy njeaproſy. ſsobuſtawami Macz. ſſ. a drugich herbſkich towarſtow, tiz čzedža ſo na Maczicznym twarje wobbzelič, pak njeſe ſakane, dobrowolne dary dawacž ani bracž.

Přílopk.

* Schtój wiśchnie jě, njeh žwěru na to ledžbuje, so bocžki ſobu njepožrje. Jedyn kublet w Niederoderwitzu wiśchnie jědžo ſakachłowa; pſci tym jemu bocžka do schiße ſaję. Bocžku budža lekarjo ſe straſhnej operaziu wotſtronicy dyrbjeſz.

* W Hornym Friedersdorffje pola Nowosolza je kónz minjeneho tydženja muž wumrjet, kotrehož běchu wschity snacži sa jara khudeho a podpjeranja potřebneho měli. Schtó by ſo na taſkim wbohím khudobnje a hubjenje ſdraszenym mužu nježmilil. Hoz, wón bě, kaž ſo proſi, ſiwy wot hrjódów, kiz ſ blida bohatých ludži padachu. W jeho bydle bě wſcho žakoſtnje hubjene a jeho lěhwo bě jenož ſklomjane vorko. Jego krejni pschegzeljo jeho husto podpjerac̄ ſpytachu, ale wón ſejdy ras wſchu jich pomoz wotpokaſa a ſo ſ zylu wſhemu člowěſtwu pschego zuſyſci činjesc̄he, tak ſo bě, hdyž jeho poſlednja hodžina wotbi, zyle ſamotny a wopuszczony. Kalk wulke pak bě netk ſpohžiwanje jeho ſo khudobnje ſiwiageju bratra a hotry, hdyž w starym khlebowym ſhamorje, kiz bě ſe ſeleſnej wobruežu wobdatu, mnoge lutowanske knihi namakaschtaj, w kotrechž bě wſcho hromadže 20000 hrivnow ſapiſzanych. Nimo jeho w ſavostajenſtwje ſemréteho někotre nowe wobleczenja a kruchi platu namakachu. Semréth Miatthes bě prjedy ſ běrnami wilował. Gswēt je po taſkim ſažo wo dweju ſmějateju herbow bohatſchi.

* Wobydletswo wóz Dybina je so wutoru wjedzor s powjesczu wo skuzenym mordaskim nadpadze do wulkeho roshorjenja dało. Hdyž mjenowaný dzení mandzelska Dragdzanského pschelupza Rauchfuša a jenaj dwaj synoj, s kotrejuž je starší 18 a młodší 12 let starý, s Töpfersleje hory na Scharenstein džechu, jim njesnati dundal s natylanym revolverom pucz fastupi a ſebi pjenyje wot nich žadache, s dobowm wón Rauchfuſhowej s wutrobnou dybzaczny czafniſ s rječazom wottorze. 18letny byn maczri na pomoz pschitovci a rubjeznilej s kjom wobarasche; tutón pak na młodzenza dwózzy tſeli, na czož tón morow ſemi padze. Tež na Rauchfuſhovou njekrasnit wospyjet tſeli a ju na hlowje a wutrobnje frani. Młodzenzowe czelo a czelko-franjenu ſonu naſpříjdy do korezmu na Töpfersleje horje donjeſechu, hdyž franjenia halle wjedzor ſaſo myſlow nabu, hdyž bě jej wylſchi ſtabowy lček dr. Rörner přenju lčekſku pomoz pschinjeſt. Hischcze w noz̄y njebožownu Rauchfuſhovou do Žitawskieje hojernje dowjesczu. Sa mordaskim rubjeznitom hischcze žaneho hleda nimaja. Wschelake wobſtejnoscze na to polasuja, ſo je rubjeznitwo rubjeznit Kögler, ſa kotrejž ſandarmojo hledža, skuzil. Ssrjedu ſu Rauchfuſhowej w hojerni Köglerowu fotografiju polasali; nimale s wěſtoſczu je franjenia žona Köglera ſa nadpadnika ſpōſnala. Kögler je s Petersdorfa rodženy, je tamjenſecžekatſto nowuknul a bě na poſled w Gablonzu s bydlem. Wón je 31 let starý, ſrénjowulski, kwiſny, ma podolhoje ſuche wobſlico, wótry, trochu dolhi nôž, strowe ſuby, ryſy brodu, khetro tolstu hlowu a troſčku ſtuleny khodži. Ssrjedu popołdnju ſtej dwé kompanij Žitawskiego pěſčeho regimenta do Dybina wuczahnulej a tamniſche ſtrony pschecžahalej. Wjedzor ſo wojažy wróćzichu, rubjeznila njeponadnuwſchi. — Rauchfuſhowej raný njeſzu ſmjerſne. Revolverowu ſulku, kotrejž je wot ſeje ſchalta wotleczivſchi ſo do jejneje ruli ſaryla, hacž dotal hischcze woſtronili njeſzu, dolejž je žona ſ pschecžratym roshorjenjom a ſhubjenjom krewje jara woklakla.

* W jenej wžy pola Wulkeho Hojna dyrbjeſeſe ſo njedzelu psched tydzenjom wjeſteſy kwaſ ſwjeczieſ. Wot ſažneho ranja ſem bě w kwaſnym domje wulka niuſnoty byla a někto ſedzeſeſe hido njewjeſta w połnej njewjeſcziſſtej pschede w ſwojej komorzy, ale tón, kži bě jej k werowanju najniuſniſchi, luby nawoženja, ſo njepokala. To czaſaku a czaſaku, hodžina po hodžinie ſo minu, tež werowanſta hodžina bě dawno nimo, a pschedo hiſcieſe na nawoženju czaſaku. Hdyž ſlonečnje po njeho poſkaku, njebě domach, a nicto njewjeſeſe, hdyž je. Duž psichobny nan do wosa ſapschahnucz daſche a jędzeſeſe do města, jeho pytač. Tam ſlonečnje nawoženju pschi radostnych myſlach w wjeſteſej bjeſhadze ſedzazeho namaka. Wbohemu bě jeho werowanſti džen do cíſta ſ myſlow wupadnuł, ſe žanej myſliciku ſo njebě na to dopomnik, ſo dže dženſ ſe ſwojej wuſwolenej kwaſowac̄. Bjes wſchego ſadzewla jeho psichobny nan na wós waſa a czérjeſeſe ſi nim k njewjeſeſe, w myſlach płuwaſej, do rukow. Wujeſnanje bě ſo bóry ſtało, a knies farat běſeſe tak dobrociwi, ſo jeju tež hiſcieſe tón džen ſwerowa, runięz bě k werowanju poſtajeny czaſ hido psched nělotymi hodžinami nimo. Prěnje předowanje, lotrž je jemu młoda mandželska džeržala, drje jara rjane bylo njeſe. Sſnano ſo w mandželſtwje poſlepſchi.

* W jenej Stolpnanslej kużodnej wžy je so njeđawno do weroowanja scđehowaze rošestajenje mjes dućhownym a njewjescu mělo. Dućhowny ſebi mjenujzy žadacše, so by ſebi njewjesta wěnz s hłowy

wśala, dokelż ju w węzlu weroławiu nijemóże. Niewiesta pak so wupraji, so čze so radščo jeho weroowania sminucz, dokelž dže je tola hido psches stawnika se kwojim wuswolenym kwasana. Duż nawożenia a niewiesta se kwojimi kwasnymi hosciami hjes zyrlinskeho połohnowania Boži dom wopuszczischtaj. Tak daloko my vžakowano Bohu w lubych Sserbach hiszczęs nieszym.

* W Drażdżanach je šó w nozy wot 14. do 15. jultija do telegrafowańje njesnath paduch dobył a s njeje 1185 hriwnow kranul. Wopacze klucze, s kotymiz je paduch samki wocžinił, je wón w samkach tezecjo wostajik.

* Spodzivna młodość a płodność je lětka na polnych płodach widzecz. S Vogtlanda pišaja, so ſu tam ſ jeneho wówniszcza dwě strojelzy wſali, ſ kotrejuž je jene 2 m 18 cm, druhé 2 m 4 cm dolše. Prěnje ma 74, druhé 92 polnych fornow. Tež pola naſ ſu wówny powſitlowne tak rjane, jako ſmy je ſa dživo byd měli.

* Něčijši nőzny strażnik w jenej bohatej wzy w Błotach (w Delsnej Euzicy) wożenjeny muž, ma na dżen 28 np. mśdy a dyrbí sa to zyłu nóż s dżela pěšci, s dżela na czolmje zyłu wulku, dolku węch strzgowacz a kózdu hodziniu kwêru woltrubicz. Niedawno bě so nětko na gmejnnych saſtupniłow s prostwu wobrocik, so bydhu jemu mśdu něčijšemu czaſzej psichobnje powjetchili. Po dolkim jednanju jemu gmejnske saſtupniſtwu na dżen 3 np. wjazh psichiswoli. — Wies, tiž strażnici psche mało da, ſei cžni nőznoh' paducho.

* Bjetm' ſo na ſedźbu! — k temu naſ ſczechowazy podawki napomina. Žena žona w Weinböhla bě ſwojemu džesčju jétra ſchęzepic̄ dala. Věklat bě jej radžíl, jétra ſ valselnu masac̄. To wona ſwéru c̄zinjeſe, ras pak ſebi ſ poſtom, ſ kolymg bě jétra masala, runy puc̄ do noſa ſjedze. W noſu bě najſlerie někaſku kwělanc̄ku měla, dug bě ſebi krwej tak ſajedoſczila, ſo jej zyle woblicoſ ſak ſaczeſku, ſo ſa dwē njedzeli nicž ſ wocžow wizhala njeye. W noſu bě jej woprawnie wulke jetro narosilo. Po tſioch njedzelaſtach pak je ſo ſ njej polepschilo a wſchón wuſtaty ſtrach bě nimo.

* Na wurdadne waschnje je ſebi kowatſki wuejobjny hólz Thiem w Oſthauſenje pola Erfurtia žiwjenje wiſac̄ ſpylał. Won ho ſ jéđzu ſastara a potom ho w hrjedz pola do 20 metrow hluſokeje jamy dele ſunu, ſo by tam vičz stradał a wumrjel. Gſebeſje ſam ſ jamy wumóz, bě zyle njeſmójna węz. Gſončinje, hdyž běſche nimale ſawuſlič, jeho namakachu a to hižo tak woſlabnjeneho, ſo ſebi powļas, kotryž jemu do jamy dele puſčezichu, ſam woſko ſiwota ſwiaſac̄ niſemolesche.

* W Delnjej Schlesynskiej su czezle niewiedra meli, kiz su tam wulki schlodu naçzinité. W Rauchwaldze su so wulki wumjenk a brózeni wétrnílarja Seibta a w Ebensbachu dwór bura Mühle s blýstom spalite. W Wallersdorffje je so domske sahrodnika Günzela wotpalisko a w Lichtenbergu je Boże niewedro do domu rěsnika Klofa dyriko a jenej holzy hlowu wobschłodzito. Nimo teho su blýsti w Königshainje, Gersdorffje, Holbendorffje a Hornim Ryckbachu padale a mniohe statoki do popiela pschewobroczite. W Penzha, Mistej a Königshajnjie su slivki byle. Woda so tam s tajsek mozu a spesch-noszju do twarjenijow walesche, so móžachu ludzo ledom nějak skót a smaci wulhowacz. Sahrody a pola w Gräfenhainje, Ruppendorffje, Jänkendorffje a Reichenawje su krupy strudnie sblite. Schlodu zebi tam s najmjeńsza na 80 000 hriwnow woblicza.

* W Charlottenburgskiej hojencji je jedyn lódznik na cholera wumrjet. Semirjeteho kwójbnych su do kruteho wobhledanja wsali.

* S Verna w Schwaizarskiej powieści psychologicznej, so je tam skrzedu m nazywamy panuł. Ryski a muska moda ku wiele schodów nocnych.

* W Mazebonskej a Starzej Sserbiji su schiwořk hylne semjeřenje měli. W Warnje w Bolharskej je wiele khežow wobschłodzenych, s rospadaniami je šo wiele čłowielow sarasylo.

* W połnożnej Amerizy hido někotre lěta powschitkowna nusa knieži. Někotrygkuli, korthy hějše ſi Europej do Ameriki wuzahnuł, ſa tym žadatſche, ſo by ho ſaſho do domowisných wrócił, tola jemu to mōžno njebě, dotež doſzg pjenjes i pschewjeſenju njemějſehe. Duz ſu towarſtwa, kódże wobžedzaje, pschewjeſny pjenjes ponijklé. Wot teho čaſza ſo telko ludu ſi Ameriki do Europej wrócił, ſo parne kódże ſa domoſzaharjow njedoſzahaſa.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej grytki imięje justje niedziela rano w 7 hodz. diakonus Rada herbu spowiedni ręcz, $\frac{1}{2}$ godzin farać dr. Kalich herbile a w 10 godz. nemię przedowanie.

Werowanie:

W Michałskiej grytki: Michał Greulich, dzelaczer na Bidowje, i Mariu Augustu swudorowej Królowej rodz. Henneß tam.

Krčenje:

W Michałskiej grytki: Kornelius Jurij, Kornelius Romuald Goldberga, listynoscherja w Maltym Wielowie, s. — Alfred Emil, Jana Ernsta Wojnarja, czeble w Dobruszki, s. — Edmund Paweł, Jana Augusta Nowaka, nadrużnego wochladaria na Bidowje, s. — Maria Augusta, Jana Kornela Pawlik, kieżatelskiego żywiosecerza a murjera na Kielnie, dż. — Lena Martha, Jana Augusta Milana, pietralskiego misztra na Bidowje, dż. — Maria Frida, Kornelius Augusta Balata, murjera na Bidowje, dż. — Maria Anna, Janu Wilema Schmidta, famienieczaśnika w Horniej Klinie, dż. — Jan Albert, niemandz. s. na Bidowje, Jaromir Otto, niemandz. s. w Nowych Małkazach. — Ernst August, niemandz. s. w Ginezech.

W Katolickiej grytki: Friedrich Wilhelm, Friedricha Wilhelma Süretha, direktora fabrik, s. — Jurij, Jakuba Miechela, dzelaczerja w zybeliniach, s. — Anna Herta, Augusta Gießicha, statarja na Bidowje, dż.

Zemrjeć:

Dzień 19. lipca: Anna Némzés, Anna Niemczka, Inieżerka strożnika w Newzech, mandżelista, 70 l. 10 m. 1 d. — Maria Theresia Mietaschek, Ernsta Michala Herzoga, kieżlarja a famienieczaśnika w Bréjowje, mandżelista, 31 l. 4 m. 24 d. — 22. Kornelius Gustav Kurt, Gustava Hermanna Krmara, kiszobodnika w komitorze, s. 6 l. 1 m. 26 d. — 24. Paweł Mar, Jakuba Delenta, dzelaczerja w plunatni, s. 3 l. 8 m. 1 d.

Płacząna żitow a produktow.

Żitowy dowos w Budyschinie: 1518 miedow.	W Budyschinie 21. lipca 1894				W Lubiju 26. lipca 1894						
	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.			
Pischenza	.	.	bela	7	41	7	53	7	18	7	47
Różła	.	.	żółta	6	94	7	18	6	82	7	18
Jeczmień	.	.	.	5	87	6	—	5	75	5	94
Bowż	.	.	50 kilogr.	6	79	7	—	6	67	7	—
Broch	.	.	.	7	60	7	80	7	10	7	40
Woda	.	.	.	9	72	10	—	8	50	10	—
Ząbki	.	.	.	13	—	16	—	11	—	13	—
Hejdukicha	.	.	.	15	—	15	50	13	50	14	—
Bernta	.	.	1 kilogr.	1	20	1	40	1	50	2	80
Pischenica mula	50	—	.	6	50	16	—	—	—	—	—
Biżana mula	50	—	.	7	—	10	50	—	—	—	—
Szyno	50	—	.	3	—	3	50	2	—	3	20
Geloma	600	—	.	19	—	21	—	18	—	20	—
Brokata 704 schut, schulta	.	.	.	14	—	25	—	—	—	—	—
Pischenica wotrubę	.	.	.	4	—	4	75	—	—	—	—
Rżane wotruby	.	.	.	4	25	5	50	—	—	—	—

W Budyschinie płaczęce: lórz pischenza (bela) po 170 punktach 12 hr. 59 np. hacj 12 hr. 80 np., żółta 11 hr. 79 np. hacj 12 hr. 20 np., lórz rożki po 160 punktach 9 hr. 39 np., hacj 9 hr. 60 np. lórz jeczmienia po 140 punktach 9 hr. 50 np. hacj 9 hr. 80 np.

Na Bursy w Budyschinie pischenza (bela) wot 7 hr. 41 np. hacj 7 hr. 50 np., pischenza (żółta) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 21 np., rożka wot 5 hr. 80 np. hacj 6 hr. — np., jeczmień wot 6 hr. 80 np. hacj 7 hr. — np., bowż wot 7 hr. 10 np. hacj 7 hr. 50 np.

Drażdżanckie miażdżowe płaczęce: Homada 1. drużyny 65—70 hr., 2. drużyny 58—62, 3. drużyny 45—50 po 100 punktach ręcznie waży. Dobre krajne kwinie 42—45 hr. po 100 punktach s 20 prozentami tary. Czelata 1. drużyny 55—65 np., po punce ręcznie waży.

Wjedro w Londonie 27. lipca: Rajne.

Wódne ponoje, kotły, kachlowe platy, nęczęce rebliki, kachlowe durczęka, třeschne wokna, twarskie hoscze porucza tunjo

Paul Walther.

Dospolne wypschedawanie.

Dokelż kwoje khamy wotedam, kwoj wulkim sład mużajeje a holszajeje drafty po poniżnych, zmęschnie tunich płaczisnach rospschedawam.

Jurij Melcher, na bohatej haſzy 10.

* Sajimatwy pečołazy kołcz ma graminischt Oppitz w Nišbergu. Pečołli so leiba 12. junija jako rój popadżemu, so do kołca, kotryž moht so schleńciany hrodźil mjenowac, samestnicu a fu nětko płaſt, kotryž pišmikaj A. R. s królewskiej krónu nad tym a lětnej liczbou 1894 pišchedstaſa, s miedom napjelnile. Tutoń pjenik je sa pečołazu wuſtajenju w Neczlawje poſtajeny. Oppitz ma pôdla teho 32 derje wobhadtzenych pečołazych kołczow, bjes nimi khezku, „kasarmy” rěkazu, s 8 ludstwami wobhadtzenye. Jene s nich bě so jalo rój do kukaw na wysokej lipje sahydliſto a so tam wot Oppita popadže.

* W konkursu wo samoženju semirjeteho Zahanskiego krajnego radzicza a hejmiskeho sapózlanza Stuža dolg 107 642 hriwnow wuczini, kotremuž samoženje 15 382 hriwnow napřescejo steji.

* Nasbohatschi muž w Bayerskej, swobodny knies Cramer-Clett, s 18. augustom połnoletnoscž dozgi. Wón w tu kwiſlu w Barlinej studuje a s nashmu do krajnoradzineje kemory ſastupi. Jeho nan bě nowinski dopišowač, potom so s bohatej Ciecžinu wozeni a bu s tym wobhadtżer wullich fabrilow a kublow. W lězje 1884 je wumrjeſ ſ hroſu, so ho njebudže ſejwicž móz. Cramer-Clett je 70 milijonow hriwnow ſawoſtajſ. Wot teho čaſha je so ſynowe samoženje, bjes tym so wón pod ſastupnikom ſtejſche, na 80 milijonow pſchisporiko, do kotrehož ſobu kłuscha kniežski hród w Menicowje a kublo Hohenſchau pola Priena. — Tón je ſebi doſcž wobhadtliwie nana wuſwolit. To ma, hdyž ſo jemu zyłe samoženje jenož ſe 4 pręzentami ſabani, na kóždy dzen 8767 hr. 12 np. danje. S telko pjenjeſami by ſ najmjenſha 1000 ludži a ſam ſebje derje ſejwicž móz, a jeho nan je ſo bojal, ſo jemu samoženje ſ ſejwienju dozahacž njebudže. Wbosy bohactkojo!

* W Schraudenbaſu w Bayerskej bě jedyn nan se ſwojimaj ſynomaj dzęſzel na wós naſkladl a potom ſwojeju ſynow ſ wosom domoj poſztał, bjes tym so wón jene druhé polo ſebi wobhadtac dzęſhe. To činimski wón ſa wosom khwatasche a jón doſczahnauwski ſwoju koſu do njeho ſarubnu. Na njebože paſ na tym městneje jeho 16 lětny ſyn w dzęſzelu ſhowany ležesche, kotrehož ſ koſu ſ wutrobje trjechi. Kelerja drje hnydom na pomož ſawoſtach, toſa maja mało nadzije, ſo wobhemu młodzenzej ſiwiene ſdžerža.

* W Pyſczeju pola Maczibora je ſarat ſswoboda po dležſhei khorſci wumrjeſ. Wón bě karbołowu kíſalinu ſ ſekatſtwom ſaměniſ a ſebi ſ tym žoldk ſpalit.

* (Sabawny podawł ſ wójska stareho Fryzyl.) Deſzawſki wjech Leopold ſebi w wězach, kij wojetſtwo njenastupach, ſe ſwolkownoſcie wjele nječinieſche. Husto wón w symje w ſamej koſchli pſchi czopłich kachlach khydache, ſo by ſo doſpolniſho pſchehrēt. Tajki wón mjes druhimi lubžimi tež ras jeneho kandidata pſchi ſebi powita, kotrež čzysche ſo wo wuprōſdnjene městno pólneho pŕedarja w jeho regimencze ſamolwjeſ. Pſchetož tehdź měſečne regimentowy ſchef prawo regimentoweho pŕedarja wolicz. Pólnemu probſtej kłecžy, kij bě wone prawo ſebi pſchizpice čzysł, bě starý Fryza ſ krotka wotmowliv: „Jeho kraleſtvo njeſ ſ tuteho ſweta”. Čamnenmu kandidat „starý Deſzawſki” nětko prajeſche: „Pręby dyrbju wjedſez, hacj kandidat ſwoju wěz doſpolne ſroſumi. Myſzl ſebi, ſo kym najſaſakliſhi ſubjekt w zyłym regimencze a ſo ma mi ſwědomje hnuč. Njeſ ſo pſchede mnu njeſtrahuje, ale ręcz, jako by najhóſtſeho njeſocžnla pſched ſobu měſ.” Kandidat, kij bě dohóleſtym wjechy paſhok w Halli był, ſo ſady ſiſla ſtupi a w přebowanowym ſawodze ſwojeju poſkłucharja tajleho a hinalohe njeſkraſnika mjenowasche a jemu wſch mōzne a njeſmōzne hroſnosče pſchizpiwasche, tak ſo „starý mórčaty koſor” (tak jeho woſazy mjenowacu) widoſnje njeſmerny bycz pocza. Potom ręczesche kandidat dale wo hukobim ſtaſenju, do kotrehož je hřeſhnik ſajel, napominasche ſ polucze a ſ wobročenju, a ſkonci ſ troſčitnym poſłanowym na wumozetſku hnabu Božu, kotrež tež ſa naſſhubieniſkim člówjekom hřeſhce ſ ptaſzej luboſcžu hrodźi. S tym wón stareho Deſzawſkeho tak bnu, ſo jaſne kylſh ronjeſche. Wótra ręcz paſ bě knienju wjechowku, jeho Anneliesu, w podlaſkej ſtuſe ſedzbiſtu ſežinila, duž durje wotewriwſki ſwoje ſpodbívanje wuſhla. Wjech Leopold, ſe ſastupjeniom ſwojeju mandželſkeje do wuſloſce ſtaſenj, na dobo poſkłociwſki na kandidatu ſawola: „Djerž blabu, hewal bubu woprawdze hřeſhce ſam wěrič, ſo kym taſti njeſocžn, tajlehož ſy mje wopihal. Nimo teho paſ ſy ſwoju wěz derje čjnik a pŕedatſte město doſtanjeſh.

* W Konstantinoplu, kotrež je ſo poſlednje njeđele wospjet ſe ſemjerzenjom doma pytało, ſu hžo 110 khezow, ſ podſemiskimi ſtoriami roſtſhaſene, podtorhač dyrbeli. Hacj runje kniežetſtwo ſamjeſcę pyta, kellež člówjekow je pſchi ſemjerzenju ſiwiene ſhubilo, je ſo tola naſhoniſo, ſo je pſches 1000 woſobow ſmjerſz namakaſo.

W Lejnje pola Budstez ma so
krjedu 1. augusta
popolonju w 3 hodzinach
kheja čijšlo 1 na pschedawjanje
pschedawacj.

Živnosć na pschedan.

Živnosć s nihdže 40 körzami
leđomnosće je se živym a mor-
wym inventarom se kwohodneje
ruki na pschedan. Dalsche je
shonicz pola Marie Höhnweje
w Bložanach pola Butez.

W Wulkej Khojny je kheja
čijšlo 11, sa skalarija so hodžaza,
s 2 körzomaj wotnajateho pola na
pschedan.

W Solshezach pola Prečez
je kheja čjo. 21 se hodženje a
kadowej sahrodu na pschedan. Kupzy
čyli so tam 29. juliya popoldnju
w 4 hodzinach seńc.

W Droždiju je kheja čjo. 50
s rjanej sahrodu na pschedan.

Wobstez tycerija
w Hrodžischju
je pschemenjenja dla wot 1. okt.
t. l. s pschihobnymi wuměnjenjemi
dale na pschenajecje. Dalsche je
shonicz pola wobšedjetki čijšlo 445
w Hrodžischju pola Wobšorka.

Mkody hylny po b., dobrý
stražnik, je na pschedan
w Hownjowje čijšlo 14.

Zigary:
njevubérane a bjes khostow
sawalene.

Java-wobšerk

10 ščuk po 30 np.,
100 = = = 280 =

Sumatra 5-np.-zigary
10 ščuk po jenož 35 np.,
100 = = = 325 =

Wobšerne 6-np.-zigary
10 ščuk po jenož 40 np.,
100 = = = 375 =

Regalia Superior
10 ščuk po 45 np.,
100 = = = 425 =
porucja

Herm. Kunack
na bohatę hąsz 8.

Turkowske žlowki
našlēpske družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucja
Moritz Mjetwa
pschi mjašowym torhoscju.
Destilacija snatych dobrnych likerow
po starých tunich placzisnach.

Dobre črije

so nihdže tak tunjo njekupuja, kaž

w Winškim črijowym składje

pola
Hermannia Frischha na bohatę hąsz 10
póda pôsta.

Ernst Ulrich na schulerſkej hąsz 12
porucza ſzwój ſkład porzlinia, kamjeniny, ſchlen-
čanych tworow, ſchpihelow, poſłoczanych
lejſtow, gardinowych žerdzow, roſetow, klan-
kow a flankaznych hlowow w wilkim wubjerku
po tunich placzisnach.

Sakopschedawarjo rabatt doftau.

Zoprawdžity žitny palenz
liter po 60 a 80 np.
po zylisnach tuniſho poruczataj
Schischla a Rječka
na swonkownej lawſej hąsz.

Mjedojty ſyrup.

50 zentnarjow fl. ſyrupa, woſebje
ſkódku tworu, s kotrehož so předy
punt po 30 np. pschedawashe, wot
nětka, so bych jón ruce wobše,
punt po 20 np. pschedawam. Dale
porucjam hšicje s. ſyrup punt
po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Zokrowy měd

punt po 48 np.,

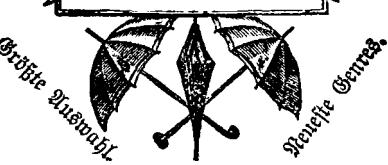
mjedowy ſyrup

punt po 30 np. porucja
Paul Hofmann
na róžku ſerbſleje a ſchuleſleje hąsz.

Sbožopschedajaze Hartli,
kmotsjaze lishy,
žinjowe ſpěwh,
židzanu papjernu,
ſchulſtu potrjebu
kždeje družiny
porucja tunjo

Gustav Rämsch,
knihovjaſatnja
na bohatę hąsz 21.

Pschedeschežnički.

Vorjedzenje a poczehnjenje
w mozej pschedawatni.

Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wšče druge kože po najwyššich
placzisnach kupyje

Heinrich Lange
pschi ſerbſkej katholſkej zirkwi.

Wažne ſa hospoſy!
Eſſerowh
ſalmiaſlowy terpentinowy
mydlowy pôver

snamjo law
je pschipoſnaty našlēpski plolanſki a čiſčazy ſrědki ſwěta.
Pschi kupowanju njech so krucze na ſaltanske snamjo
„ležazy law“ a woſebje na mjenou „Eſſer“ ſedžbuje, dokež
so mjenje hōdne po ſawalenju k ſaměnjenju podobne wu-
djelički podbyluja.

Zeničlaj a prěnjej fabrikantaj:

Eſſer & Gieseck w Lipſku-Plagwiz.

Dostacj we wščich lepskich kolontaltworowych, mydlowych
a drogowych khlamach.

Dospolne wupschedawanie

dla spuszczenia pschedawarne.

Wsché na składze leżaze twory so po wurdzadnje tunic placzisnach wupschedawaja.

August Grützner.

ff. czerwone wino
bleszu po 65 np.,

ff. biale wino
(f leta 1890) bleszu po 50 np.
porucza placzisny hórne

J. G. Klingst Nachf.
na bohatej hazy.

Zonop

z wózkiem porucza

Gustav Heinkel.

Ssymjo praweje rępy
porucza

Gustav Heinkel.

Tunje

zigar

kupowanske żorlo sa szapschedawa-
rjow,

tyżaz higo po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na smutkownej lawskiej hazy czo. 6,
filiale na bohatej hazy 28 a na rózku
Lubiąszce a Mättigowę dróz.

Pawol Giebner

na bohatej hazy czołto 18,
z mitschodom na theaterskiej hazy,
porucza swoju

winańju

z winownju a sznedańju.

Wino w kaszczach a korbach
po 12, 24 a 50 bleschach a też
w czwizach rosczelu, teho runja
po jenolitowych bleschach wsché dru-
żiny czerwonego a bialego wina.

Każdy może so na to spuszczać, so pola Giebnera czołte woprawne
wino dostanje, kotreż derje tyje a
kotreż je strowość spomożne.

Richard Neumann
porucza hry a palemy

Thofei

w najwjetshim wubjerku a naj-
lepszej dobroscie po najtuniszych
placzisnach.

Pschi wotewsczu wjetshich dżel-
bow so pomernje niższe placzisny
woblicza.

Gasowske herbske burske towarzstwo
zmieje jutssje njeđelu 29. julijsa popołdnju w 6 hodzinach w Döringeż
hoszczenju pschedzenje. Dnjowy porjad: 1. Pschijecje nowych hobi-
stawow. 2. Rosrečenje wo salońskim hwydzienju. 3. Wulohos-
wane. Pschedzydliwo.

Spewarske knihi

herbske a němske w wožebnych a jara trajnych swiaskach porucza
w wulkim wubjerku tunje

Gustav Rämsch, knihiwasańja.

Wsché knihi so derje, tunje a trajnje pschedwiſaſa.

Wupschedawanie po pol placzisnje.

Wsché drastne tkaniny, czorne a piżane, katua a
mukelin, teho runja sbytki i rubiszecham a schorzucham a wjele
wjazy porucza

Hermann Beermann w Budyschinje
na smutkownej lawskiej hazy 6 z napschedzja radneje pinzy.

Pschedeschczniiki

jenož hamkny wudżelk
z barbunjepuschczathch trajnych tkaninow, jara wo-
žebne z polojczenie a czisteje židh, z modnym kijom
a wuhotowanjom. Wožebje wurdzadnje wulke
pschedeschczniiki, 9 dżelate a 12 dżelate w wschelakich
družinach po najtuniszych placzisnach.

Sa někotre hodžinh so pschedeschczniiki z nowa
począchnu a porjedza.

H. M. Schmidt, pschedeschczniikarnja
pschi hłownym torhoschczu.

Emil Indinger

czirijow a **szkórniowy** **sklad**

w Budyschinje na fotolskej hazy 11
porucza hwoj derje sridowany sklad czirijow po tunic placzisnach.

Pschedawanske stejšiczo hobotu a njeđelu na bohatej hazy 3
z napschedzja poſta.

Powšitkowna assekuranca w Triestu

(Assicurazioni Generali)

Salożena w lécze 1831.

Rukowazy fond w kapitalu a reservach w hotowych pjeniesach:
49 millijonow 162 tyżaz 470 schéznakow 81 kraju.

**Wohni-, schlenzu-, transport- a
žiwjenje - sawesczenje.**

Polizy so w thęzoristwowych markach wustajeja.

z wukasowanju a i wobstaranju sawesczeniom porucza so jato
agent:

hamski skotolekar Ernst Walther w Budyschinje.

Pobočna serbska konferenca w Pomorcach
zmieje pońdżelu 30. julijsa popołdnju w 4 hodzinach posedzenje.
Předsyda.

Žiwnoscz z nowymi twarzenjemi
a 6 körzami pola ma na pschedan
G. Richter na hospitalskej dróz 2.

Žiwnoscz w Wjeschizach se 34
körzami leżomnoſcie ma na pschedan
restaurater E. Säuberlich w Budyschinje.

Někotre noszene
czaszniiki
mam cziſcze tunje na pschedan.
Sa to, so derje du, rukuju.

Fr. Scholze, czaszniat
na Hoschiz hazy 13.

Zena holza może wcho schwac-
ziske djelo dar mo a dospolne
nawuknucz w Delnjej Kinje 27.

Skluzobne a hródzne dżowki a
tajke i hwinjom, wotrocław, wo-
lazich, dżelaczeske hwojby, dōki
a hospisy pyta hnydom a i no-
wemu lētu Spannowa na malej
bratrowskej hazy 5.

Skluzobne, hródzne a kuchinske
holzy, dżowki, hreny, dżowki
i hwinjom, rólych pohoncow sa
tudomne a Dražganske strony
i nowemu lētu, dōki hnydom pyta
Schmidowa na herbskej hazy 7
po 2 skhodoma.

So by hwojimaj starschimaj
pomožna byla, so moja nětčischa
hlužobna holza domoj wrócił.
Duz i nowemu lētu 1895 do
kuchinje, hospodařstwa a hlamow
pschi dobrzej mjszje sprawnu ródnou
holzu pytam.

Pschedlupz Ota Säuberlich
w Kasu.

Tyscherški pomožnik
móže hnydom do dżela stupic pola
E. A. Mittascha w Bulezach.

Hdyž něchtó wumrje,
porucza hwoju hlužbu
Wedwiga Gelbina,
częlowa żona w Budyschinje
pschi miażsowym torhoschczu 4.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoleř.
Čísic Smolerjec knihicišćeńje w maćichnym domje w Budyšinje

Za nawětki, kiž maja so w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwon-nejne lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvortk hać do 7 h. wjecor wotedać.

Číslo 31.

Sobotu 4. augusta 1894.

Lětník 53.

Śwētne podawki.

Ačenske khjézorstwo. Nowa Draždanska wuměstwowa akademija, krahne wořebne twarjenje na Brühlskej terrassh, je šo hrjeduo pořhwjeczila. Pschitolnju ſo wona w pschitomnoſci krala Alberta, prynza Jurja, najwyšších kralowſkich a měchęzanskih ſastoſníkow studowazym pschepoda a ſo ſ dohom w njej wuměstwowa wuſtajenza wotewri. Statny minister ſ Miejsch twarjenje jeho poſtajenju pschepoda a pschi tym woſjewi, ſo je kral profesora Schillinga ſatajneho dwórskeho radžicela pomjenował. Profesor Pawuels po najwyššim kralowym wukasu ſiewi, ſo je wuſtajenza wotewrjena. Tajny radžicel Fischer kralej ſlawu wunjeſe. Kral a prynz Jurij na to psches wuſtajenzu džěſtaj.

— Swiętelaže je, šhonicz, so je wopisťwo w Sakskej požlednje lěta wotěběralo. Po statistickich sapizach je w lěcze 1885 s wopisťwom 2857 wořkobow wořkudžilo, bjes tym so w lěcze 1892 tale licžba na 1486 spanu. Sakska statistika s prawom tónle dobrý wunoščil prozo-wanjam towatſtrow, na podklózenje niewužitneho wužiwania bučhow-nych napitkow skutkowazých, pschipiszue. Na tymle swiętelazym wu-noščil ma pak tež wulki podzél daloko rosschérjenje jara lohkeho a tunjeho „jebnoreho“ bruneho abo ſchwéckeho piwa, kotrež ſo w wjele wjetſich saksich piwačnach wari. K rosschérjenju piwa je wjele nowoſe waſčinje pomhalo, po kotrymž piwačnje piwo na bleschku pjełnjenje roſeſczeli. Tudemu naprawjenju mamy ſo džatowacž, ſo nětkole w najmjenších wořamoczenych korcžniczkach ſchleňzu cjerſtweho piwa doſtanjemy. Něhdy temu tak njebe. W mjenších wžach a w ſanjezených ſtronach korcžmarjo s wjetſha likalki piwo hoscžom porjedžachu, tak ſo buču cži nuſowaní, hacž čzychu abo nočzychu, palenž picž. Nětkole ſu ſo wobstejnoscje wjele polepschile. Tež w najlhudschej korcžmje ſměſch ſebi bleschku cjerſtweho piwa žadacž. Nejednokvě jednore piwo ſo pschezo bôle rosschérja a palenzowemu lnjeſtluu kónz cžini.

— Wospjet je thęzor Wysem II. s wulkim poħořschenjom na
krjudowanje wojakow ħvaril. So by ho dracżowanje wojakow po
móžnosći samjesowało, je thęzor psched krótkim nowy wobczęgowanski
porjad ja wojałow, koiżiż fu krjudowanje poczętilli, wudżetacz dat.
Se spolojenjom dhṛbi ho pschipōsnacż, so thęzorowe próżwanje, so by
ho s wojałami na cżlowieku waschnie wobħadjało, bjes wuspečha wo-
stalo njeje. Powħiġkownie je kħysxież, so s wojałami nětkele mi-
lisco wobħadjeja a so fu teho abo tamneħo podwħiġħla abo offiziera,
kotryż je wojałow krjudował, thētro poħostali, każ je ho to na
psħillad njeħdawno w Düsseldorfje stało. Wyħiġ tamniżżej 39. pē-
scheho regimenta je s psħieġżiun teho pschi apellu na swuċċowanisħeju
wojałow wuraħnej na nowe wobczęgowanske pravo kedżbliwv eżżejk.

— Ssamo bjes konservativnymi je wulas krajneho radziczelanego delnjołuziskeho Lubinskeho wokrejsa spodzowanje sbudzil, po ktorymž so tym s hostanjom wo 50 hriwnow hrosy, kotsiz hebi swerja, proszterjam založeniu dawac̄. Tóle wulas sda so cim mjenje pschisprawnym byc̄, dokes̄ w tamnym wokreju w schale gminy nochzedza dalej proszterjam mestny podpieranski pjenies dawac̄. Hdyž tež je bjes puczowazym handwierskimi wjese tajkich, kotsiz so wot dzela wotwolakujacych a so rad s proszterstwom žiwja, dha so tola pscheposnac̄ njezimě, so bychu mnosy handwierszy rad dzelali, hdy bychu w swojim na-wulnenym rjemieſle dzel o namakali. Scim dha dyrb̄i so handwierski žwoje w lepskim časzu nalutowane kroški na puczowanju swudawawo-schi žiwic̄, hdyž do Lubinskeho wokrejsa p schindze, hdež wjeſni-

podpjeranški pjenjes njedostanje, hdjež pak tež jačmožinu njedawaja, dokelž je to pschi 50 hriwnach hhostanja sakasane? Wón dyrib hłodru wumrječ a w symje smiersnucz, hdyz jemu hłeszcziarska kmilnosz názne lehwo njepoficzi. Nělotryžkuli pak budże hnadż kebi pjenječ, kotrež jemu dobrowólnje dacż nočzedža, s gwaltom saradžicz wjedzecz. Tažne je, so wukas tamneho krajuńeho radžicela, kotrež týze proshćeństwo podtlóčicž, jenož sle poħorschi. Da ho wożakacz, so ho wón bórsy sašo sběhnię. Wón żo tež na żone waſhnię i naſtej hłeszczijsnej wuežbu njeſteſe, ktraž naš napomina, so dyrbimy našich wodgęcž, hłodnym jescz a lacžnym pieč dacż.

— Pruskeho ratajskeho ministra s Heydena je psched krótkim na jeho kuble w Kadowje jedyn kon dyrik. Ministerz je šo pschi tym koleno tak czezko wobchłodzilo, so je won nusowaný, w kožu leżec. Konz fanibzeneho tydzenja su šo jeho prósbninu minule, tola něktolé jemu hiszczę njeje možno bylo, swoje saſtojnske dzělo saſo wobstaracj.

— Piwowry boſlot w Barlinje ſaneho konza nima. Sozial-

demokratyczny wiedniy so pocheinaja bojez, so s piwatkami so bedzo pschehraja. Powschitownje je snate, so so wulki dzel dzelaczerjow wo bojlot s zyla njestara. Sda so, so je so dzelaczerjam mostudzilo, na wulkanju ledzbowacz, po lotrejz so piwo s bojlotowanych piwatnijow picz njezhne. Shromadzisny, lotrejz su sozialdemokratojo sañdzeny tydzeni wotbywali, su dzelaczerjo jara klabje wopytali. Wołebje nadpadny bě klaby wopyt shromadzisny, w lotrejz snaty sozialdemokratiski wiednik Liebknecht reczeshe. Tuton so sjanije wusna, so so pschi bojkocze wo wojnu pschezciwo kapitalej jedna. Won so nadgijeshe, so male piwatkje, l piwatkemu swajskiej klusachze, se swajsta wosupja, doklež sozialdemokratojo se swajstowych piwatkijow po nowsrim wobsamkienju piwo wjazy njeipiia. Wo Liebknechtowym mienjenju tele male piwatkje bojlot na dleschi czaſ njeznejtu a so sozialdemokratiskim żadanjam podczisnu. S tym bychu sozialdemokratojo dobycze sklinili.

— W měsće Hannoverje je teho runja piwowry straſk wudyril. Wón pak ho njeje, kaž druhđe, wot swjaldemokratow naschlaral, ale wot 400 Hannoverskich korcžmarjow. Wina na straſku je sawjedženje piwoweho dawka w Hannoverje. Piwańje běhu ho mjes ſobu ſrěčjale, nowy dawk korcžmarjam njeſč dac̄. Luc̄i, ho wě, k temu ſwólniwi njeſzu, a fu wohsamli, na Hannoverske piwańje boſlot połođic̄. Hac̄ dotal je ho 400 korcžmarjow s czeſkym ſłowom na to ſwjasalo, ſo tamniſche piwo prſedy njeſporjeđa, doniž piwańje njezofaja a dawk njeſchewoſmu.

Awstrija. Wuj awstriiskeho khjóra, arzhywójwoda Wylem, je njedželu rano na konju wujéchajó do njefboža pschischók. Arzhywójwoda Wylem w Badenje na létnim pschebytku pschebywaſche. Nje- dželu dopoldňa bě won do Heleniného doča jéchal a ho domož wróčzo wołco 10 hodžin psches Weikersdorf pschindže. Tu ho kon elektřiskeje jeleſnízy sploſchi, stawaſche s předkem a arzhywójwodou wot- cíznu. Tón s jenej nohu w tchymjenju wiſhajó wosta a ho se sadnijef hlowu wo kamjen ſraſy. Mějecžel jeneje bliſkeje korcany se kwo- jimi lubzimi pschiběža a arzhywójwodu do kwojeje jſtvy donjeſe. Arzhywójwoda bě ſebi wulku ranu do hlowu wuraſyl a ſebi, kaž ſchesczo pschimelani lěkarjo ſpósnachu, moſhy tſchahé. Samotny měſchnit jemu poſlednje woſlijanje poſkiczi, na czož jeho do jeho bydla pschewjeſechu. Tu won s womory, kotaž bě jeho ſajala, wo- tuczi, a po ſdacžu ho s nim polepſcheshé, bórsy pač jeho ſažo wo- mora wobja, a wjeſzor $\frac{1}{2}5$ hodžin arzhywójwoda wumrje. Kon, na

kotrymž bě wón jeho, k jeho lubusčkam hluščesche. Arzynowjwoda bě požlebni čas wospjet wuspytowan, kajti sacziszcze wós elektriskeje nadrožneje železnizy a jeho ropot na konja cinti. Czah elektiskeje železnizy, k wojedzenju hotowy, wuhladawski, wón czahowemu wjednikej pschiwo: "Něttole prawje hylne swoncze!" a hwojego konja czisze blisko k wosiej pschiwobroczi. Maschinist czisze, kaj bě ho jemu kasalo a swonjej wospjet hylne saliniecze da. Kon s wopredka směrom wosta, halle posdžischo wón s předkom stawasche, na czož ho njesbože sta. — Arzynowjwoda Wylem Franz Körle bě ho jako najmłodschi hyn arzynowjwody Körle, klawneho pólneho marshala a reorganizatora awstriškeho wójska, w lécze 1827 narodzil. Do wójska stupiwschi ho wón k artilleriji pschiwobroczi. W pruskim wójsku bě wón se schefom pruskeho pólneho artilleriskeho regimenta pruskeho prynza Augusta. Wón je jako njezenjenz wumrjel.

Italska. Po zylej Italsskej, runje laž w drugich krajach zivilisowaneho hwtia je powschitkowny pohorski wuhud sbudzik, po kotrymž su ho wschitzu jebazj w prozezu romskeho banka wuwinowali. Pschiwlowo: malych paduchow wobwósczeja, wullim pak bězecz dadža, tež tu placzi. Sizilskich sbéglarjow, kotrychž je nusa wo wschédny hyléb a jebanstwo dawłsberarjow hnalo, pschiwciwo jebawym fasto-nikam postanuc, su wojetke žudy wscho hromadze k jaſtwu na schipri tyżaz lét sažudzile, fasto-nikow Romského banka pak, kotrymž je pschiwciwienje wjèle milijonow lirow dopolasane, su wuwinowali. Horskich napschecznosców w žubniskich wužudach bycz njemože. Wuhud wo jebatich romskeho banka woſnamjeni padnjenje czesneho saczucza w Italsskej; wón anarchistam, sozialdemokratam a druhim powrócerjam wjazy pschiwiarjow pschiwiedze, hacž bychu to na pscihopletanischii schižuwarjo a schlerednizy samohli. Džiawa na taſte podendzenja je njezmérny sacziszcze ſrojumliwy, kotryž su pschi wondanskim wurdzenju anarchistiskeho ſalonja w franzowskej komorze hlowa jeneho sapózlanza sbudzile: Najlepšchi hrebek pschi anarchiju je, nusu a hubjenstwo, kotrež w nižsich ludowych worschtač, wo hyléb ho bězaz, roſcjetej, wotſtronicz, a ho sa to starac, so tamne ſkazetſte ſlandale pschiestanu, kotrež wschédne w wschidzich worschtač pschiweraſa. So w tychle hlowach hórkla wérnoſez teži, njehodži so ſaprecz. W prozezu pschiwciwo romskemu bankę je ho dopolasalo, so je bank sa 60 milijonow wjazy papierjaných pjenies wudal, hacž je jemu po ſalonju dowolene bylo, so je ho 28½ lirow pschiwciwilo, a so je ho tale pschiwciwienka s falschowanjom knihi pschiwyla. Pschi pschiwptanju je ho dale wukopalo, so su ſebi ministrojo a sapózlanzy wot banka pjeniech darcz dali a so su wóni bank nusowali, pschi wólbach ſa wuswolenje kniejerstwowych landidatow wulke ſumy woprowac. Naiskerje bychu hiſčeje wjèle hórsche wězy na ſjawnie pschiwiche, hdy hudižiſe ſo wjèle pišmow, pola direktora romskeho banka Tanlonga namaſtaných, kotrež běchu ſo město k pschiwptazemu žubnikej do ministerstwa donjeſte, tam njeshubilo. Nětzdliche Crispiove ministerstwo je ſ muhodom prozeža romskeho banka wohatibjaze poraženje poczepilo. Gastoinkow romskeho banka su pschihažni wuwinowacz dyrbjeli, dokoł bychu, hdy bychu jich sažudzili, tež wjchelatich ministrow psched ſud žabac, dyrbjeli.

— Pschi manevracach pola Busto Arsizio w Lombardskej je jedyn wojak Murachioli rafaz, ſ lakanzy dwazhegi krócz hélischi bersaglierskeho lieutenanta Dibonati ejeſto ſranil, jeneho woſaka ſatſelik a tſjoch towatschow lohko ſranil, na czož je ho ſam ſatſelik. Murachioli je ſkalat w Massa-Carraraſkich ſkalach a anarchist był, runje laž jeho bratr, kotrehož su pschi tamniſkich létuſkich anarchistickich njezmérach ſajeli a k jaſtwu na bězaz lét sažudzili.

Franzowska. Pschi franzowsko-italskich mjesach ſebi Fransowjo a Italzy mjes ſobu wjèle dobreho njeđowěrja. Na wobemaj ſtronomaſ w ſózdym zusym někotkeho wobhonjerja a ſpiona wida. Tole czuſhlenje ſa wobhonjerjemi je drje tež na tym wina, ſo ſu jeneho franzowskeho lieutenanta, kotryž bě ſo na italsku ſtronu ſabludzik, ſajeli. Kaj franzowske nowiny piſaja, tamniſcha krajina k hóntwiſčezu hluſcha, kotrež je ſo pschi pschiwamjenju Riczaſkeho hrabinſta k Fransowskej italskemu krali Vittorej Immanuelej k woli Italsskej pschewostajko a kotrež ſ někotrych mjes ſobu dzělenych ſahnow wobſteji. Na jedyn ſ nich bě franzowski lieutenant Rose ſedma nohu ſtajil, hdy ſo italsky alpowi honjerjo do njeho dachu a jeho do Baldieri dowjedzechu, hdyž mejeſte prenje pschiwthchenje wobſtac. Po wukazu, kotrež bě ſ Roma pschiwot, dyrbjachu jeho do Coni pschiwesch, hdyž franzowske kniejerstwo wo podawku ſhoniwski psches wjego pózlanza w Romje pola ministra ſtrutskownych naļnoſcžow wuslutkowa, ſo lieutenant Rose ſaſo ſwoj ſwobodu dosta. S tym pak wěž hiſčeje njezmě wotbyta bycz, kaj franzowske nowiny piſaja, dokoł budże ſo franzowske kniejerstwo dla krjudowanja, kotrež je

franzowski offiſer w Italsskej wucjetpicz dyrbjat, pola italskeho kniejerstwa wobcežowacž a doſčezinjenje žabacž.

— Fransowsojo ſu w ſwojej afriſkej koloniji pschi Senegalskej ręzy w požlebni nježelach wótre běženje wobſtac dyrbjeli a ſu pschi tym pocjetpjenie paraženje ſaſo wurnualt. Alkar, Boffoski marabut, pschiwciwo Fransowſam ſhwatu wójnu předowasche a franzowske wodželenje, kotrež na njeho pschiwceje, ſbi. Senegalski komendant na to ſhlnische wójsko pschiwciwo ſhélatskemu marabutej pózla. Fransowsojo mějaču tón krócz wjazy ſboža; woni Boffo dobuchu a w bitwie Alkaria a 500 jeho ludži ſabichu. Na franzowskej stronje ſu 1 Europjan a 8 domorodni wojazy panuli. Póbla teho ſo 6 offiſerow, 15 europskich a 128 domorodnych wojakow ſrani.

Rukowska. Rožtowé žně budža ſtęga w Muſtej ſara dobre. W połodniſkich gubernijach ſu ſo wone hižo ſapocžale; ſ džela ſu rožku a jecžmieni hižo domoj khowali. Wunoski je po wach a po hódnosczi ſorna ſpojojazy. Gſlomy je doſč. W nastupanju jaſlow a maſſa ſu ſo muhlady polepſhite.

Asijska. Bjes Japanskej a Chinu je Koreſleje dla wójna wudyrila. Kaj je ſnate, je lub w Koreſlej pschiwciwo ſwojemu krali poſtanul a jeho ſ tróna wuhnal. Tón je w nusy chineskeho hějora wo pomož prohyl. Chinesojo ſu na to wójsko do Koreſleje k podcaženjenju ſběgla wotpózla. Wo tym ſhoniwshi, ſu tež Japansz hóſlo do Koreſleje pózla, ſ wotpholadom, ſo bychu Chinesam wobarali, Koreſku pod chineske kniejerstwo ſtajic. Chinesojo a Japansz ſu bóřy do ſo ſrasyli a woſowali a to niz jenož w Koreſlej, ale tež na morju. Chto je bjes wobemaj w Koreſlej hacž dotal dobywał, njeje ſnate, jenož to je wěſte, ſo ſu ſo Japansz koreskeho hóvnego města ſoula mozowali a koreskeho krala ſajeli. Na morju ſu Japansz hiſčeje wjazy wójnskeho ſboža měli. Wola kupy ſentao je ſo chineske wójnske ſódźstwo ſ japanſkim ſekalo. Chineska wójnska ſódź "Chenyuan" na japanſki hſchizak "Naniva" torpedo werhnu, tola mižnu. Na to ſo powschitkowne woſowanje ſapocža. Chineske ſódź dyrbjachu ſoſac, ſich transportſku ſódź "Kowſhing" Japansz napominachu, ſo podac. ſódźin ſomandant bě k temu ſwolniwy, tola chineszy wojazy ſo ſapowjedzicu, ſo podczižnucz, tak ſo bě "Naniva" ſkončnje ſuſowana, do "Kowſhinga" tſelic a jemu ſo ponuricž dacž. Na nim bě 1100 wojakow, 9 offiſerow a 6 pólnych kanonow. Kowſhingowu komandant a někotsi wojazy ſo wot "Naniv" wukhowachu. Tak Japansz podawku wopřaza, hinaſhe wſchal je woſpanje, kotrež je něhdusiſti pruſki, někole w chineske ſlužbje ſtejaz hejtman ſ Hannecken wo ſahubjenju "Kowſhinga" doł, ſ kotrehož je ſo wón ſ malej liczbu chineskich wojakow wukhowal. Po tymle woſpanju je japanſki admiral, kotrež mějeſte tſi ſódźe pschi ſebi, w koreském mōru jendželsku ſódź "Kowſhing" wohladawſhi, na kotrež ſo 1600 chineskich wojakow wjefſe, jet ſnamjo da: "Gastancze, abo wſmicze ſežehwki na ſo!" "Kowſhing", kotrež pod jendželskej khorhoju jěžesche, ſasta. Wójnske ſódźe dale jěbzehu. Kowſhingowu kapitan na jendželsku khorho ſo ſpřežcejo, ſo pak ſapowjedzit, ſótinowý powjas cžiſče wotwic, na czož japanſki hſchizak "Naniva" cžolm "Kowſhingej" pózla. Offiſer ſódźine papery pschiwpta a poruciž, ſo dyrbj "Kowſhing" ſa japanskej wójnskej ſódźi jecž. Chineszy wojazy ſo ſ tym roſhorichu a jendželskemu offiſerej prajichu, ſo radſho wumru, hacž ſo ſo ſajecz dadža a ſo, jeli ſo ſódź do druhzej ſtrony, dyžli do Chinu poſedze, offiſerow ſkonzuja. Wojazy strażnikow pschi kótwizy poſtaſjichu. Kowſhing na to japanskej ſódźi ſnamjo da, ſo by druhí cžolm wotpózla, a kapitan ſ Hannecken japanſkim offiſeram wobſtejnoscze roſestaja, ſo na to powołaſo, ſo ſo hiſčeje wójna pschiwovjedzka njeje, ſo je "Kowſhing" jendželska ſódź ſ jendželskej khorhoju, a ſo je njemožne, po pschiwajni "Naniv" cžinieſ. Wón ſebi žabasche, ſo ſměl ſo "Kowſhing" k chineskemu brjohej wročicž a ſo by ſo jendželska khorho ſańč měla. Cžolm ſo "Naniv" wročiž, kotrež ſnamjo da: "Wopuſcze ſežehwki ſodž, tak bóřy, hacž ſamodzeče". "Kowſhing" wetmolwi: "Njemožno". "Naniva" na to pschiwluwa, ſasta w dalokosci 200 metrow, wutſeli hnydom torpedo a dwózj ſ kanonow na ſcherokej ſtrone wutſeli. Torpedo do wuhlenza a ſóla ſtoreži, kotrež ſe ſatraschnym hrimotom roſbuchnu. Wojazy běchu w džiwiim roſhortjenju a ſe ſwojich ſelbow alanonow do "Naniv" ſelachu. Wscho hromadze "Naniva" pjanacze wutſelov woteda a Kowſhingowu ſubju ſapuſci. Nadpadnjenia ſódź ſo pomalu nurjeſe. Chinesojo na ſwojich ſamžnych přeczpluwazych ſubji ſelachu, ſich napominajo, ſo dyrbjeli wſchitzy hromadze wumrjec. Japansz wobronjeny cžolm na morje pschiwicu, ſ kotrehož do wojakow, ſe žolmami ſo běžazimi, ſelachu. Njeſphtachu, niloho wukhowac, wjèle bôle ſo žabyn pardon njeđawasche. "Naniva" wotjedze,

so by jendżelskemu konsulatu wojewiła, so hu schęscz Jendżelczanow morili. 150 wojałów so pluwajo na jenu skalu wukhowachu.

Hanß.

Powiedanie s wjeźnego żiwienia.

(Potrążowanie.)

Herzy sapiłachu. Jurij stanu a stupti so i herczej lawzy, s khribjetom wobroczeny i herzam, hdżez s wjetsha czi steja, kiz hebi reju kupyja.

Hdżez khodzachu wołoko njeho, kiz bych u na jeho roskas czakali. Počza so rejowacż, kolo bē polne, ale bjes mala ham hlokeczansz hólzy.

Lénik rejowasche s Hanßu.

Nejowasche so khwilu a hólzy Brósdeczansz salleszachu.

Nekotli požluchachu a wostachu stejo, Lénik pak rejowasche dale, kiz by rjeli, so kleskanje klyschal njebe.

Nekotli rejowasche runie nimo Hanßa. Hanß milku na hólzow, skoczi i Lénikej, wustoreżi jeho s kota a wsa jemu Hanßu.

"Tale reja je moja!" rjeknu.

"Shto? ty proszefski hólze, ty chzesz so swažicż — " wotkhaże so Lénik, a předy hacż mōżesche so dohładacż, bē wščo w kuli.

Hanßa pschewsa wohé! Swada so pocja.

"Njepodaj so!" wołachu hólzy s někotrych bołow a to bē snamjo i bieżu. Hanßa bē mjes tym wot Hanßa czeka, herzy pschewszachu piſlacz, czety a żony rosczelachu s korcżm, dżeczi festakachu s wołnom do wzy, korcżmat sawrie schentwaz, hdżez so schlenzy khowachu, hospodarjo wulęsech u kuczika, hólzy wukamachu nohi se stolzow, druzh hrabnichu sa karanań a schlenzami a předy, hacż mohł so czlowjek dohładacż, mějachu so hlokeczansz a Brósdeczansz hólzy ja khornat.

Dyrbimy hiszczce pschispomnicż, so běchu hlokeczansz hólzy snaczi jako kurowi bieży. Njeminuchu so bjes mala żane reje, so njebychu niczo wuwiedli, a s wjetsha, hdżez do zuseje wzy njepchindzechu, bē do przedka widżecż, so to tak zyle derje njewotendż.

Korcżma bē borsz kiz wumjeczena — weso hacż na tych, kotsz s haru dopokawachu, so tam su. Hospodarjo so podarmo prózowachu, so bych u smerovali. W tajkim bieżu njepomha żana nahladnośc, a shtoż so do teho tyka, temu so hiszczce někto natorhne — a njeje niczo hnadniſche hacż to.

Niczo njemoże czlowjeka bôle sabolecż, hacż hdżez někto khudemu czlowjeku, kiz to wopravdze cjuje, so je khudy, khudobu wumjetuje. A jeśli so so tajki porok se skutkom wupraji — potom so czlowjek ham njeſnaže.

"Jow masz wot proszherjal!" sawola Hanß a wotplaczeńe Lénikej hacż nadoseż, shtoż bē jemu tón předy dał.

Bicżo pak njewobmiesowasche so jeno na Hanßa a na Lénika, ale kiz bē pschi fastacju shto koto popadnił, tak pjerjechu so tez s wjetsha dale.

Hanß dosta Lénika skončinje wołoko paža. Doleż bē Hanß někto wjetshi a hnadz tez někto hylinski dylli Lénik, radzi so jemu, so Lénika wusbehę; a potom njebeschje jeho w runej mierje i durjemi won a tam polasa jemu runy pucz domoř. A Lénik so wopravdze wjazy njewróć, a szčelesche sa Hanßom jeno hroženja, so so hiszczce wohladataj a so jemu potom polaze, shto ma to rělač.

Pschewahu mějachu Brósdeczansz hólzy, kotsz hwojich pscheczwniow borsz wurumowachu a bieże bē nimo.

Dżeczi so sažo wróćzichu, korcżmat wotewri sažo dureżka do schentwaza, żony sejhdachu so sažo sa khachle, so bych u hukilie, jeno wukamane nohi so sažo njefahadzicju, s wotkli běchu wutorhane, a rosbite karany a schlenzy njefrosczechu, so bych u biele tajte, tajte předy. Herzy sažo piſlachu, a sa khwilu skoro někto njewebzecze, so běchu so bili.

Bohacżek nan sawola Hanßa i hebi do kuczika. "Ja hebi myſlach, Hanßo", rjeknu, "so wjazy na so dżeržis. To so mi na tebi njelubi. Hanßa je jow te mni pschischa a rjeknu, so by ty to wina."

"Szym abo njekszym, nano, wo to nilomu niczo njije, a myſlach, so někotli njeje i temu čaž, so bychecze mje pschewszachow", wotmolwi Hanß a tschepjetasche na zylym čele. So pak bē Hanßa na njeho fręzala, to klo jeho i wutrobje.

"Hladacze jeno na teho kniesa, kaf je jemu kurąża narosita!" potrążowasche Bohacż. Napožledku budu dyrbječz wotproschowacż hwojemu čzeladniku! Hladacze jeno!"

Czeladnik abo niz! Něktožkuli by był čzeladnik, hdž by jemu to paduchstwo njewunjeklo. A kym li tej khudy, dha tola njekszym hiszczce jeno i temu, so by se mni klyschal sworali!"

"Hanß, to hebi spomiatku! Ja czi wjazy njebudu to, shtož bym czi hacż dotal był."

"Ale wěscze shto, nano, wščalo ja njetrjebam pola waž wostacż, a duż je kony ręcz!"

S hospodarjow pschihložowachu někotli Hanß, někotli Bohacżek. Ale shtož je wérno, to je wérno, jako hólza njedbyrbjescze Hanßa tak woħanbież. A nimo teho hiszczce někole, hdž mjeſe hiszczce horzu krej — shtož dha hebi tehdom pscheklade, shto ręcz!"

Hanß wróći so sažo do sklatanzy. Hdżez běchu wjeſeli.

"Tym kym kulinju wuproszili!" praji jedyn.

"Nekotli moja někto platač!" rjeknu druhi.

"Herzy — herbsku — pschimajecze so!" sawola Hanß a dyri s pjasę wu herzju lawku, so hukle tak fabrinczachu.

Hdżez hebi myſlachu, so jemu hiszczce Lénik we hlowje khodz a teho dla so někto jeho hlowom njedzivascze.

Hanß ani na to njehladasche, s kym rejuje. Ale rejowasche a wylasche na pschemoh. Ludżo so dziwachu, so je Hanß tak wjeſeli. Tazkeho jeho, prajichu, njebethu hiszczce widżeli.

"A někto sapistajecze mi jeno i požluchanju — na frudobu:

"Budż božemje, moja lubcječka" —

Herzy piſlachu: "Budż božemje . . ." Hanß plataſche kiz džiwi. Ludżo so dziwachu, so je tak frudny.

Tazkeho, prajichu, njebethu jeho hiszczce ġenje widżeli.

"Hm!" rjeknu jena żona. "S tym hólzom je so dyrbjalo někto stacż!"

Potom wobjimaſche jeneho towatſha po druhim, da wſčem wotpicż a ham pjesche kiz na pschemoh.

Wo tym, shto bē Hanß s Bohacżek nanom w kucziku měl, hólzy niczo njewebzachu. Shto budze pschi rejac'hladacż do kuczka! Myſlachu hebi, so je jeho wjekelosz pschinarodżena a to so jum lubjescze. Pschetoż na czlowjeka, kiz je hewak khuny, rady hladamy, hdž so jumu roswjeſeli.

Hanß pjesche bjes pschetonhnenja, haj, sbasche so, so je jemu to hijo do hlowy stupilo. Počza spewacż:

"Burko, chzeszli bycz knies,
W schlenzhanym woſu so wjes!"

a herzy dyrbjachu ja nim piſlacz.

Zonam wščak so jeho sadżerjenje njelubjescze. Kaf tez to by jich jaſyl so minueż mohł něčeſho — to bē njemogna wěz!

III.

Hanß dyrbijescze hiszczce tydżenj wostacż pola Bohacżek, doniż njebē nowy poħoncz na jeho město pscheczahnul.

Mjes tym bē schtwarz w blifsim mějcie herman!

Hermanek w mějcie je sa zyli wokolinu jara wažny a luby powdawt. Popolknje tazkeho dnja kwyeczi so, kiz by kwyat džeri był, a czelež by tazke popolknje niczo do rukow njewjsaka, tez hdž by ju proħyl. Tón džeri dýrbi čzeladnik do města a hvrnje hebi tam jeno nož do sala kupyč schol a hólzy bych u khorile, hdž bych u na hermanek njemieče. A cjemu njedbyrbjale ras tez hicż! Kózdy rad někto wohlada. Haj, tez star, nanojo a macjerje, sendu so tam. A woħekje nan rad na hermanek dojedże, je-li ma dżowki. Tam pschindże czlowjek do ludżi, pschindżu tam hólzy s zyli wokolini a shtož w, i cjemu móże to dobre bycz. Něktožkuli je hijo hwoju dżowku pschi tym wotbył.

Na hermanku su tez s wjetsha reje w jenym s lěpsich hoscženżow. Tam so rejuje na "salu". A mloži ludżo bych u hebi to ham i sa ſlo wsali, hdž bych u tam njepobyli.

A tez Bohacżek s Hanßu jedzecze bżenja na hermanek; Hanß jeju tam wjeſeli.

(Potrążowanie.)

Ze Serbow.

S Budżem. W někotrym čažu dyrbi někotryžkuli rjemejšlinik s jeneho kraja do druheho čažacza a so s proszherstwom žiwicż, dokelz żaneho džela namakacż njemóże. Duż kózdy skutk hmlinoſeże čjini, hdž tazkemu handwjerſkemu někto dari. Bohużel pat su bjes tymile handwjerſkimi tez druhdy dundazj a paduſči, čjehož dla so kózdemu radzi, so by so psched zusyimi proszherjemi kħrōble hladak. Jedyn tazki njeſplech wondano do Njeſelek khlamow na bohatej hafu stupi,

so by żebi pjenjeżny dar wuprożyl. Pschedawačka, kotaż bę w kłamach żama pschitomna, pjenjeżny kaſcheż wuczeże so by zusobnikej pjenjeż dala. W tym żamym wołomiku tutón pschedawačku w stronu storeżi, s̄ wołpohladom, so by ho wszech pjenjes, w kaſheżu lejazych, mozo-wał. Na swoje pschedawačka telfo duchapschitomnoſce wobkhowa, so s̄ hložom po pomoz wołasche. Duż wožoby w pôblanskiej stwoje psche-bywaze, do kłamow pschibnachu, przedy hač bę paduch se hwojim rubjeñtowom twóćnul. Pschedzicu so ja nim na haču won a fa-nim psches hauensteinsku haču a Gickelsku horu bęjaču. Tu bęsche wón w jenym domje wuczel pytał. Polizistojo, kotrymž so podawali wo rubjeñnym nadpabze hnydom woſsiewi, wobaj nutskhodaj na Gickelsku horu wobħadżicu a potom dom w kotrymž so paduch khowasche, pschedyptachu. Kħwilu ja nim pytawschi jeho lapnuchu a najprjódżu na rabnu kħeżu dowjedzeħu. Tam so wón jako wéstħ Anton Hübner s̄ Rawicja w Schlesynskej wupokasa, kotrehoż bęħu hakle dżen przedy s̄ města dla kħodżenja po prošchenju wupokasali.

— Niedzela 29. augusta wjedzor ludzo pschi czelzu njedaloko wojskowej kopalni na Bownjowskej stronje nahe mujskie cadowiecke czelo w Sprewi pluwaže wuhladachu. Jo wuczahnuschi pschi brjofy drastu, czelu skuszazu, nadenidzechu. W njej khwitonanku wo saplaczenju někotrych zentnarjow wuhla namakachu, kotaż bě na wěsteho Friedricha Wolfa w Motydle wustajena. Bownjowska gawjenska wyschnosc̄ so hnydom s telefonom w Motydle woprascha, hac̄ tam Friedrich Wolf pschebywa. Jako wotmolwjenje wot tam pschiadze powiesc̄, so tam won pschitomny njeje. Kož so sba, je so tepjery w Sprewi kopal, pschi czimž je jeho Boža ruczka saſała.

— W tubomnej říčce kolektáni tele dny samotáři pomoznět Conrad s jeným towarzšem ho swadžiwschi s hnählym hněwom psche-wsaty jemu čežké klesčce do tyla cízímu, s cízim jeho čežko řaní. Polizija je nahleho mlobzenza hnydom sajala a do pscheptyanského jastwa wotwiedla.

— W Essebach je někole rožka wschudze pochycona. W Delanach ſu ſi jeje wunosckom lětža jara ſpokojom. Włóżne wjedro je jej tam wurſadnie hojilo. W pscherku rožka w stronach wołoko Rakaz ſi kopy pječ běrtlikow kórz dawa. Wołoko Budyschyna pak drje ſi kopy wjažy dyžli kórz njewumłocza, a hischeze mjenje tam, hdyž je ležala.

— Dokelž je šo tydžjenja Falbowe węschčenje wo wjedrje wo-
częszychako, njech šo tu tež węschčenje woskewi, kotrež je jedyn wjedra-
mudrowz w nozach wot Božeje nozy hacž do wulkeho noweho lěta
s nježiež wucztał. Po tymle węschčenju dyrbjescze bycž januar
symny, februar milý, měrz symny, meja molra, junij rjany, wot
24.—28. pak deszczitkojty, julij rjany, august rjany, september molry,
oktober rjany a molry, w novembrje šo syma sapocznje a dezember
wsele žněha pschinjeze.

— m — Hijo dležschi čaž njebehu wjazy žane ſerbſke „Nowe testamenty“ doſtač, dokelž běchu do čiſta počujene. Na namjet pschedkydſta hłowneje konferenzy ſerbſkeho duchownſtwa je pak „ſakſte hłowne bibliſte towarſtwa“ nětko ſažo ſerbſke „Nowe testamenty“ ſame w jenym wudawku ſa 50 np. a w druhim wudawku ſi pschidatymi psalmami ſa 60 np. ſe ſwojim naſladowem cziszczećz dalo. A wychitke teho, ſhtož ſo wot leta 1820 ženje wjazy ſtało njebe, je wychitke psalmy jaſo woſkebitý wudaw ſa 25 np. nam ſerbam ſki-čiſlo. Wschitke tele tſoje wudawki ſu, kaž tež zyłe ſerbſke bibliſte, pola knihiwjaſorja Schenki, kotryž ſo němſki Schöncke piſa, w Budyschinje doſtač. ſſwoju bibliſtu w kotrejž ſo rad domach natwarimy, njenemžem ſebi jenje wulfoszebla wſchudzom ſobu mſac̄, wjele lóſſcho pak ſwoj „Nowy testament“ a naſlóſſcho ſwoj psalmyr.

Wuhla dy na pschich odne wjebro. Kaj wokolo 31. julijsa bo tež wokolo 4. a 5. augusta powschitkowny krajny deshcijf woczakuje.

Se herbstskeje pczołnizy. Pola ho prósobja a s tym minie
żo pastwa sa pczoły w hornich stronach Sserbow. Niosumny pczołak
stara ho nětko, so by swojim pczołkam nowu pastwu skiežil. Taſka
perucja ho w nižszych stronach tam, hdzej hola kraj psychtrywa a
hdzej seradella na polach roscze. Wrijosz a seradella stej w psychichob-
nych nježelach najlepša pastwa sa pczoły; wošebej seradella, dokelež
je jejny měd po barbje a po kłobze lepschi, hacj wrijoszowy. Nekotryž-
kuliž pczołak boji ho dalokeho pucza a ma strach psched taſkim puczo-
wanjom s pczołami. Tola tak slē to njeje, hdyz ho wscho derje psychiho-
tuje. Dwójego masch ho pschi puczowanju wošebej hladacz. S prénja,
so ho tebi njebychu pczoły sadužte abo ho sparile, a s druhą, so ho
po puczu twar rosslamał a roszypal njeby. Echo dla maja ho
kolcze sa puczowanje derje psychihotowacż. So bychu pczoły stajnje
dobry powetr mèle a so ho njebychu pczoły a twar po puczu psche
jara sczoplike, wošebej, hdyz je czopky czap, dha staraj ho sa to, so

mehlo po možnoſći wjele powětra do koločow stupac̄. Ta ſaſunu w kaſcheſkach město ſadnych burjow kſchidku, woſmu wſchilke kryjaſe deſti přeſz a poſlu město krywa kſchidku na koloč, abo woſmu ſenoſ někotre deſti přeſz a poſlu kſchidku na koločowu hornju kromu. Tat naſtanje wypše twara proſbnjenia, do kotrej počzdy po puczu ſa zahnu, ſo njeby ſo twar, hdyž ſo pscheſara ſczoſli, roſeſchſtel. Taſki proſbny rum je ſara wažny ſa puczowanje, a jeli ſo někaſ hodži, dha ſo ſa njón poſtaraj. Tež wiletowarzu bžerku ſawrju ſ kſchidku. Cžim lěpje móže powětr psches koloč czahnuſci, czim lěpje ſa počzdy po puczu. S tóny woſmu ſadnje buſekſta, wuczahnu předku čzop a ſatykam wſcho ſ kſchidku. — So pak ſo twar njeſaſypa, dyrbisich na njón tola ſebzbowac̄. Naſlěpje je, hdyž koloč na pjeratym woſu wjefesch. Dokelž pak ſu taſke pjera ſ wjetſcha ſa wilke czeſe, dha ſo taſki ſ koločemi wobceſenym woſ dosc̄ njeſiba. Teho dla dyrbisich pod koloče derje ſhotowane ſklomjane wěchcze ſklasć a teho runja mjes koločemi derje ſe ſklomu wuthlač, ſo njeſomhle ſo do boka tſhasc̄. Potom jědž pomalku a po naſlěpskim runym puczu. — Tóny a druhe koloče, kotrej ſo powróczieſ hodža, ſtajisich pschi njeſenju na hlowu, dha ſo plasty njeſottorhnu; a ſo njebych ſo plasty czumpale, pschetylaſch zyły twar ſ czenklimi lijeſhklami abo ſ witklami. Pschi naſkadzenju na woſ ſebzbuſ hishcze na to, ſo plasty po možnoſći tak ſteja, kaž wóſla pola woſa, dokelž ſo na woſak, hdyž překl ſ wóſzy ſteja, lóhzy woſiemja. — Tak dha wjele ſboža ſ puczowanju!

S Bułez. Sa wjele lęt budżę żo w naszej wzy sało ras
skhadżownika herbiskeje studowazęje młodziny wotbywacę. Niedzielu
12. augusta popołdnju w 3 hodzinach żo w tubomnym Heimrichew
hosćenzu herbiszg studenczą seidu, so bytu żo wo swoim przó-
wanju, na hajenje a szdżerzenie herbiskeje narodnoścę żo mierjazym,
rośtrećeli a żo t skromadnemu skłokowanju na lepsze Sserbowistwa
sahorjeli a pohonjeli. Po skhadżowanzy żo wjezior w 8 hodzinach
szlawný herbiski spiewański konzert wodżerži. Wszitzy pschejeljo herb-
iskeho studentstwa, wośebje też żobustawy herbislich towarzstwow budża-
witani hosczo. Szemny drje woczałacż, so popołdnischiu skhadżo-
wanku, runje każ wjeziorny konzert, Sserbjo a Sserbowki s Bułe-
czansskeje a se žużobnych wožadow wopxtaja.

Lejna pola Bukez. Bytak tybgenja dopoldnia jedyn dundal do wobydlenja tudomneho krawskiego mischtra Bäzlera pschitadze. Dotekz pschipadnie nicho doma njebe, won skladnosz i pakoscejenju wuzi a dybaczny czasnik, na szczenje wiżaz, kranu. Sa nesotre unjenschinu so krawski mischtr domoj wróci a so na preni wokomil dohlada, so je so se szczeny czasnik shubil. Shoniwski, so je dundal w jeho domje pobyl, so won se szkodami sa nim puszczi. Tola prjedy hacz pakostnika dosczegechu, so ton swojich pscheszczarjow dohlada a skoku czeklašče. Na Njesnarowskej horie běchu jemu cziscze blisko na pjatomaj. Duż paduch, so by pscheszczarjow wotbył, swoje rukhenstwo prjed cziszu. Czasnik saško dostawski, Lejnjenjo dundakej bězech dachu. Možno je, so je won tónzam, kiz je wondano w Czor- nijowie do jeneho doma stradzu salék a tam kranuč spytal.

Se Šuberniczki. W tubomnych hrabinstwach wuhlowych podkopach je siedzenu wutoru dželaczer Kraska do njesboža pschischoł a mahlu ſmijerc poczeptil. Po podsemskich kchodach kходжо je won na straschnie městno stupil a ho pschepadnul. Dokelž vležhi čas wuwostu, slončnje drusy dželaczerjo sa nim pytač džehu. Pschinžechu

pal hýzo ps̄cheboszde; Kraſla bě ho býes tym ſadužký.
S Brétnje. Hdyž bě wondano Hana Hendruschlowa ſ weko-
maj, do wosa ſapscheinjenymaj, na polo wujela, ho wołaj ſpłoschischtaj.
Pſchi tym žona pod wós pſchinđe a ſebi jenu nohu ſlama a druhi
čeklo wobſchodzi.

S Kholmia pola Radchowa. W lècze 1879 je šo tu schulske twarjenje wotpalilo. Dokelž tehdy fara pròsbnia stejescze, šo schulsta wuczba do fary pschepoloži. Besz tym pak je šo našcha fara saho s duchownym wobszabita. Odz je netko trèbne, nowe schulske twarjenje natwaricž; tola niz na tym samym wóznym mèscze, hdež je stara schula stata, ale na mestnje, kotrež je žuchisze a teho dla strowisze.

Sendy s kuczu s dwora wujedze, so konjej, do kucze sapshchensjenaj, propota sploschischtaj, kotryz psches to naista, so wokenza synowje lubje saprazenu. Mlodemu Sendze ho poradzi, konjom fabjerzecz, a jeho nan ja kuczu pschiyna, so by konjom pomhal smierowacz. Yes tym so nan a syn konjom smierowaschtaj, so taj s nowa sploschischtaj. Psihi tym syn pod kola pschiindze, nan pak, s nohu w wotegzy wišajo wostawski, so wot dzisiejej skoczatow kobi wleczesche, doniz ho pola dzhuliskeho twarzenja, hdzej chyzytej ho sawinucz, njepradnuschtej. Nan a syn staj ho wobaj czezko wobshkobziloj a netkole na khoroložu

lejtaj. Jedyn kon je panuwschi ſebi koleno roſrashl, czehož dla budža jeho, kaž ſkotny ſkafat měni, ſakloč dyrbječ.

Sa naſch herbski dom

bě ſo dotal nahromadžilo	17,494 hr.	84 np.
k. w Röſcher dar ſ Wohlalinka	6	60 "
Injeni rycerſkubletka Wicžasowa ſ Hornjeje Hörki	6	— "
k. ſtudent Rehal w P.	—	50 "
k. Černy wunosch ſ knižki „Svatha u lužickich Srbů“	10	— "
Zavorlez kwaž w Milocžizach	43	— "
k. canonikus Jak. Werner w Chróſcžizach	30	— "
Hromadže: 17,590 hr. 94 np.		

Přílopk.

* Žitawſke nowiny wo morbačkim nadpadze pola Oybina ſežeho wazu dalschu roſprawu podawaja: Hudanje, ſchtó je ſlučer, je ſo nětko ſ thétrej wěſtoſcu na hido mjenowancho a hido dolho wot Reichenbergskeho polizaſtrwa pytaneho rubjeznika Köglera wobroczilo, ktryž je hido wſgelake czeſke rubienſtrwa wuwied. Tak je njeduſhnik w minjenym leže pola Fablonza rubjezne mordatſtrwo ſpýtał, kaž tež boryš po tym w Olbersdorſje pola Friedlanda. Na njeho tež ſtuſa, ſo je Moffersdorfske rubjezne mordatſtrwo ſlučil. Se ſpoczątkom julija je ſo Kögler rano do jenych klamow w Laubawje pola Fa-blonza dobył, hdež je něčto pjenes rubil a burow, jeho pschesce-hazych, ſ revolverem wottraſchil. Na to je ſo ſa nim woprawna honitwa kaž ſa džiwinu wotmiela. Njesbožownej Injenie Rauchfužowej ſu w Žitawſkej hojetni Köglerowu fotografiu polaſali, a mona je jeho nimalo ſ polnej wěſtou ſa ſwojego nadpadniſta ſpoſnala, tež druzi ſkredzy, koſiž ſu pschi nadpadze pschitomni byli, a woſkob, tis ſu mordarja czeſlacz widželi, ſu ſ njej pschescejene. Kögler je ſo w Petersdorſje narodžil a je kamjenjerubatſtrwo naukuſnul. Naipoſledy je w Fablonzu bydlil. Wón je 31 lét starý, brénjowulí, ſchwidzne twarjeny, ſe bužim wobliczom a ſ kóncoſtym, trčku dolhim nožom, ma ſtrowe ſuby, blébu brodu, thétero ſhlnu hlowu a thodži trochu potulen. Boryš po nadpadze je czeſlacz mordat na jeneho dželacjerja w ležu ſawoſa: „Camle horka je ſo rubjezny nadpad ſtał, ja chzu rucze po pomož dobežec.“ S Lückendorfa ſo powjeda, ſo je mordat tež na někotrych ležnych dželacjerjow ſtorečil a ſim pschimak: „Camle horka ſu mje nadpadniſi, pōſče mi na pomož!“ Praſiž: „Nó, duž pōſče, ſo wam pomhamy“, dželacjerjo ſa ſekery pschimachu, ſo bych ſu na polaſane městno ſhwatali. Hdyž pak w czeſlancowej ruzy ſkwełky revolver wuhladachu, jedyn ſawoſa: „Ah, ty ſež . . . ſy drje ſam tón nadpadni!“ W tym wokomiku pak tež widžachu, ſo mordat nowe patrony do revolveroweho mogazina thlaſche. Duž daloko ſa nim njebežachu, ale ſo jemu psched wocžomaj ſhubič ſachu. Mordat je ſ „Kammloch“ bežak, je ſo tam na ležiſu wiñuk a na mjenowanym tkaſkim puczu do Petersdorſja ſhwatal. Tam je zyle pschescepojeny ſ polanej Güntherej pschisheč a jeho wo wodu proſyl, potom pak nimo Petersdorfskeje hajnkownje psches burſki thlop, hdež je jeho jena holza widžaka, ſhwataſzy dale ſchol. „Be to thétero wulki muž, mějeſche ryſy wuſy, bruny klebus, načorň ſuňku ſ porčmomaj“ wopische jeho Güntherka. Jeho daliſche pucze dotal hſchecze wuſležene njeiſku. Wyschnoſeče ſebi, kaž hido naſpomnichmy, wſhu móžnu prózu dawaja, mordarja wuſležic. — Sa Köglerom žandarmojo w Sakskej a Čechach ſe wſche rafnoſcę ſlēdža. Wondano ſu w Gersdorſje na tamniſchim tſeletſkim ſwjeđenju jeneho dundaka ſ Čech ſajeli, ktryž ſo Kögler mjenowaſche, jeho pak ſu ſaſo puſtežili, dokež wón ſ rubjeznikow Köglerom žaneje podobnoſcę njemějeſche. Czeſlaczeho rubjeznika maja hlownika rubjezneje bandy, koſtaž je předy w czeſtich ležach ſweju hlowanku měla. Vjes tym ſo ſu druhé ſhobuſtawych bandy hido wſchē ſlovene, je Kögler pschedo wiedžak, ſwojim pschescežharjom czeſlucz. Maja ſa to, ſo je wón nětkole do ſiſerſkých horow pola Liberza twóchňul. W tamniſchich ležach a ſkalischzech wón dobry ſlow namaka, hdež jeho ſežekla wuſležda. Tež maja ſa to, ſo ma Kögler pscheszelow, koſiž jeho ſ zprobu a tſelenſkej potřebu ſaſtaraja.

* W jenym bydle hrodoweho pschedměsta w Kameniſzach bě ſebi pýat třdženja rano wokoło 5 hodzin jedyn ſelesolijet ſwoju ſonu ſkonzowac wotmyſlit. Duž bě ju ſ britwju do ſkra rēnul. S tym pak ju ſola njemori, dokež bě wobhrožena wotmyſlenu ſležec čaſha doſez pýka a ſo psched njei po móžnoſci wobaraſa. Potom muž britej ſam na ſo ſložiſchi, ſebi kři pscherenſuc ſpýta. Tež to ſo jemu doſez njeporadži. Wobeju ſu měſchčanskéj hojetni pschedpodiſi. Maja ſa to, ſo je žarliwoſcž wina na njefuktu.

* Paduſhne nutſlamane, kotrež ſwojeho runječa nima, je ſo w Lubnjoſe w Delniſch ſužizach ſtało. Paduſdi psched dom jeneje ſadarki, w jenej nozy, hdyž ſadarka a jeje ſyn doma njeběſhtai, ſ wosom pschijedzechu, wurumowachu wſho, ſchtóž w domje namakaču, na wos a potom hjes ſadzerzenja wotjedzechu. S lajſim měrom a ſ lajſej wěſtoſcu paduſhni ſwoje dželo wuſležechu, je ſ teho widžec, ſo ſebi ſhoſej naſarichu a w dobrym poloju piſachu a jedzechu. Paſtoſnikow hiſhce ſjeiſku wuſležili, tola maya pycza ſa nim ſlež.

* Na Barlinſtej ſeſniſy poſlebnju nježelu dopoſdnja w 10 hodzinach bliſto pola Eutričskeje chemiskeje fabriki jedyn muž ſ pa- hreba na ſelesniſyne ſolje ſkoczi a ſo pschedecz da. Wjedník, tis bě ſo na njeho dohladač, czah ſaſtaj, ale njebě to tak nahe ſamoh, ſo by ſo ſiwenja byly člowej ſjeiſku wuſležec. Boryš ſ ſoltow zyle roſtorhane člowecze czeſlo hjes hlowy, rukow a nohow wučzachu, tak ſo njebě ſpoſnac, ſchtó je ſamomordat byl. To bě žalozin ſa poſlal ſa ludži, tis ſ naſtym ſaſtacem naſtroženi ſ wosom hladachu a reſmijetane ſravne czeſlowe džele ſwidžachu.

* Khežoroweho něhduscheho wocžahowarja, wuſluženeho hejtmana O'Danna, ktryž je ſo hido wopſjet ſebanſtrwa dla psched ſužniſtowom ſamolwieč dybjač a w tu thwilu teho ſamhneho ſtuſenja dla tſiſtne jaſtowwe ſhoſtanje czeſpi, je Barlinſte ſužniſtvo czeſkeho faſchowanja dla ſ ſchěſćměſacznemu jaſtu wotkudžilo.

* Do ſmierze honit je ſo njedawno w Dauženawje pola Emſa 16létiny krawſki wučzobnik ſ Maſſawy. Wbobi hólz njebě na ſpito- wanju dobycz mož, ſ ktrymž jeho jena pschi dróſy mjes Emſom a Dauženawom ležaza ſahroda volna rjanyh ſratych plodow na ſo czeſnjeſche. Wón psches murju pschedeſe a ſebi krushwy a ſwja- janske jahodki derje ſkodječ dashe. Šahrodiſineho wobſedzerja pak bě něčto na njeho ſkodliwem ſchinil, duž ſ toſtym ſijom wobro- njeny paſtoſnika wotkudac ſhwataſche. Hólz tež mějeſche ſo ſpěſhniſe ſ proča a džiwiſa honitwa ſo ſapocža. Šahrodiſinu wobſedzer ſa wučzobnikom po dróſy won czeſrejſche, pschedo wokajo: „Sadječe, ſadječe jeho!“ Muž, tis ſe jemu napſchedec ſchindže a widjeſche, ſchtó ſo czini, ſpýta czeſkazemu pucz ſaſtupic. W ſtrachę a hroſy psched ſwojim pschescežharjom wbobi hólz, hdyž ſo jemu czeſlucz nje- mōžne ſeſda, ſadwelowazjy psches niſku murju do rěki Lanu, pschi dróſy nimo vežazeje, ſkoczi, koſtaž je tam krótko psched wuliwom do Rheiua jara hlučoka a torhaza. Šerjež rěki njeſbožowny hólz hiſhce ras horje ſplunu, potom pak ſo do thlōdneho ſolmazeho rova podnuri. To wjeho ſo tak rucze ſta, ſo jemu jeho pschedeczhar a tón druhi muž na pomož dohwtac ſjemožeschtaj, tak rad, hacž tež czeſlucz. Šahrodiſinu wobſedzer ſwoje pschedhwanje wěſce hózhy wobžaruje. Czeſlo njeſbožowneho mlodzenza, ktryž je někotrych ſruſhwiſow a jahodkom dla ſwoje mlode ſiwenje ſhubil, ſu někotre hodzinm poſdžiſho namakali. — Hdyž tolle piſach, ſo na podawku do- pominich, tis je ſo psched něhdže 37 létam in Klētnom ſtał. Vež tam pola tehdyscheho, nětko dawno njeboheho knjeſa fararia Nowaka, ſwojeho lubeho pschedecela, na wopyczę. Šedžachmoj hromadže horka w jeho ſchudowanskej ſtwe. Psched wokom ſtejeſche wučzobnik, ſotrejež halosy ſo ſe ſratym ſlōdami ſhivowachu. Sso wopraſhach, ſajle to ſruſhwy ſu? „Jara dobre“, džesche wón a powjeſdaſche mi dale: „wo nih tež wo wſy wſhely ſudžo wiedža. Wczeſra wjeſzor, hdyž tu ſedžo na dženziſtne pređowanje ſtudowach, ſo psched wokom mjeležo ſchrótowac ſuſkyschach. Duž won poſladač; měſacž jaſnije ſwěčeſche, a na ſchomie ſedjeſche mlody člowej w mojich ſruſhwiſach.“ „Šchtó ſež to czeſlucz?“ ſo wopraſhach. „Njeſkym ſo rypnul, ſym zyle ſ měrom ſedžo wostał, doniž ſakocžak ſ ſruſhene dele njebě. Potom ſym wokno wocžinil a jemu prají: Nětk ſo po- dzaſuj a pschedecz ſtrowy ſaſo. Hacž pschedec ſjemožem, ale bychli na njeho ſawoſa, hdyž wuſto na ſchomie ſedjeſche, by ſnadež ſo ſtrózik, ſe ſchomie padnul a ſo ſaraſyl, a ja bych na tym wina byl.“ — Luby cžitarjo, kotrehož ſadzerzenje ſo czi lepje ſubi, po tym cziń!

* S Krenzehera pola Marburga njedawno piſachu, ſo je jedyn nan ſwojemu džesecu, dokež bě jemu ſtohrinowuſku papjeru ſanicžko, wobej ruzy ſe ſekeru wotrubnul, a ſo je pódla ſtejaza macz ſe ſtrózelemi nad njefuktom wumrjeſa. Nětko pak je Krenzeherſki gmejnſki psched- ſtejet wofſewit, ſo na zyle wězy wérneho ſlowa njese. Tež w wilek wokloſeſci njije wo taſtej hroſnoſci ničjo ſnate. Člowejk by rjek, ſo ſo wérneſt hroſnoſcow tu thwilu wjazy hacž doſcz ſtawa, ſo bychli ſebi ſudžo žanych wumyſlicz a ſebi naſhacž njetrjeſebali.

* W Mienskej guberniji w Ruskej ſu wilek wětry ſ njeſbrami žalozne ſapuſcenje načinile, woſebje w ſhumjenskim wotkueſu, hdež ſu zyle lež ſhuvalače. Žně ſu na daloke ſtrony ſanicžene; wjele ſkotu je kónz wſalo. Wokoło 50 člowejkow je blyſt ſaraſyl.

* Dla pschelschiwjenja 28000 hriwnow su w Waldenburgu ręcznika Steinera nadzili.

* Wo cęglicj niewiedrach w wjeżdżonych Němzach Kölne nowiny piszą: Nad Siegenom a w jego wokolnośczi su jara strasne niewiedra kurowile a ho s nimi kylne slinti wulake a s dzela krupy bile. W Hengsbachu będu krupy tak wulke kaž wloste wojechi, tiz żnym jara seschlobdziu. W mileszterowej Münsterskiej wokolnośczi je niewiedro wulku schodu na cziniło. W Siegenie je blysk maschinow-nju jeneje siłetnie sapalit, woheń pak su hnydom poddużycz mohli. Pola Appelhüse na je Boże niewiedro schęsz kruwów na pastwje sara-szylo a w Alberlichenie hłowne twarjenja wulkeho Hobelingez kubla do popiela pschewobrocziło. Je-li powięsczam burskich ludzi wericz kmęmy, je ho w wokolnośczi s najmniejsza 20 kublom wotpaliło. Herzota poślednich dnjow je wjele ludzom żiwienje rubila. W Münsteru je ho jedyn bęletski wuczownik wobwézniu, kotrehož bę klonzo sezahalo. W Freckenhorsze je jedyn najatý dżelaczer na polu morwy i semi padnuk. W Sennje pola Paderborna je żehelnoscz jeneho reserve-officera, wychscheho wuczera Kuhlmanna s Bielefelda, a mnichich wojakow morka. W Münsteru je blysk jedyn wetrnik psched Regidij-skimi wrotami sapalit. W Nordwaldze je Boże niewiedro do zyrkwe dyrikó; zykej a schęsz burskich domow su plomjenja spóżerałe. W Handorfie su ho 3 twarjenja a w Kordze jena brożen s blyskom wotpaliłe. Boże niewiedro je w Gifhornie dweju dżelaczjerow morilo a schyrjoch wobschlobdziło.

* Człowiek njeby wéril, i cżemu wschemu ho pečoły wujicg hodża. Jenemu franzowstemu pečolarzej je ho lętka poradzilo, pečolam kurjaze jej wulahnuć dacz. Wón mējescze njeniusz patu, kotaż, tydżen na jejach pozydawski, s pschipadom do njeszoga pschiindze. Dokelż pečolat żaneje druheje paty njenieszce, nalehnenym jejam pak ho słyszc nočyszce dacz, jemu myślicza pschipadze, je do woty sawalicz a je do kocza tyknucz, w koczych je, kaž je snate, pschezo 38 gradow cęzploty. Se knadnym pschemenjeniom w koczu wón lehnischcego pečolam njepechthobne sczini. Tutón po-spyt mējescze tón wuspech, so ho sa prawy czaš s jejow kurjaka wulahnu. Snadż tež druzu pečolarjo spytaja, ho swoim kurjazym jejam w koczu wulahnuć dacz.

* (Pscheszehanje wojałow). S Meza su Boss. Btg. pisali: Ssyn jeneje do Meza szaczebnjeneje staronemiskeje zwój, kotrež bę jako tylętny dobrowolnik do tudomnego 13. regimenta dragunarowastupił, bę tele dny psches bliske franzowskie mjesy cęknul a mot tam korpsoemu kommanderej, hrabi Heselerej, piszał, so je ho po pod-wyszlowej porucznosci najajne pscheszehacż dacz dyrbjal. Duż je krute pschepytanie niz jenož tuteho pada, ale tež wschellich drugich pscheszehanow dla pschiporuczene. Dla pscheszehania wojakow je w Düsseldorfie jedyn podwyszki 9. kompanije 39. pschego regimenta i 7 mējaczemu khostanju na twierdzisniu a i degradaziji sazudzeni. Khostanje ma w Weselu wotpoleciż.

* S zutymi łodżemi je ho cholera do Maastrichta w Hollandske saniebla. Hacż dotal je tam 13 człowiekow na nju skorito, s koczych je 6 wumrjelo.

* W Szoloniczi w Galiziskiej je blysk na nyschporje do grichislo-katholskiej zyrkwe dyrik a khebetarzej nosy a ruzh schromil. Se 40 kensherjow su pječzo sranjeni a schtyrnaczo żylne wobschlobzjeni, 21 blysk niczo seschlobzil njeje.

* W Chikagu je pschi wjeſenju pólwa żałobne roſbūchnjenje sta. Schyrio wojazy, transport pschewobracy, ho do kruhów roſtorhaču, a dwojo ho tak cęzko sranischtaj, so ho boja, so ho saſo njeſrabataj. Drusy wojazy a mējaczzenjo, bliſko wosa duzy, buchu s wokołoleczazym roſtorhaniami sranjeni.

* W Montgomergu w połnöznej Americy je ho pschi jenym hermanku 52 woſobam, kotsiz będu zkorowym lód jedli, s jedom sawdało. Jena żona je wumrjela; tsi woſoby su hichče w kmiertnym strashe.

* W khostani w Tracy City w połnöznej Americy su khostanzh s dynamitom, kotrež su kebi kradżu wobstarali, twarjenje roſteliſli. Wschitzu khostanzh su wuſwobodziju a jaſtnikow wotbroniu. Schotz je pscheszehacż, teho satſelichu. W będzenzy jaſtniz tež někotrych khostanzow moriku abo sranichu. Khostanzh, 70 muži kylni, khostanju woſkazdżiju a ho sapowiedziju, ju pschepodacż. Tenesefski gubernér je wojakow wotpóźlał, so by ho sbęż khostanzow podſkocził.

* W połnöznej Americy satraschna herzota knieži. W New-Yorku a w drugich wjetshich městach je wjele człowiekow, wot klonza jezahanych, wumrjelo.

(Brytwinne powięscze hladaj w pschilosy.)

K hermankej

schtalty hido po 65 np.,
schlipsh hido po 10 np.,
universalne khornarje,
universalne manschety
s knieslom a bjes njebo,
universalne pschedkoſchliki,
platowe khornarje,
platowe manschety,
platowe pschedkoſchliki,
schtaltki,
schtrykowane schtalty,
fle,
schlipsove jehly,
manschetowe kniesle,
rukajzy

porucja po tunich, ale twierdyh placisnač

Arthur Petasch, filiala,
przedn M. Walther,
na bohatej hafzy czięto 20.

Wiżate hycze

s klothowej toshu a 2 żeleznymaj schrubowanskimaj hokomaj,
sa będzie po 1 ml. 50 np., sa srosczenych po 2 ml. 50 np.,
2 ml. 75 np., 4 ml., 5 ml., 5 ml. 50 np. hacż 8 ml. 50 np.

Turnowanstu nadobu,

jako:

lekyzate cęmpjese i pschestajenju a i njepechstajenju,
deskate cęmpjese i pschestajenju a i njepechstajenju,
trapez i pschestajenju a i njepechstajenju,
wiżate rynki abo rynkate pschiprawy i pschestajenju,
wiżate rynki s trapezom i pschestajenju.

Dospolnu turnowanstu nadobu
w drzewianym kaſcheju, wopschijazym: wiżate rynki,
częmpjel, trapez, skakanski powjas, s pschiszuszhkom,
wscho pschestajenju, garnitura po 7 ml. hacż 18 ml.
poruczataj

A. & W. Neuhahn
4 na herbstej hafzy 4.

Na zimnej hafzy 4
pola Oty Preuſha przedn Kloſa
kupuja ho naſtrusko dobre
mužaze a holiczaze wobleczenja, żonjaze a holezaze
żaleth a paletoth.

Schlipsy. Turnarſke paſy. **Sſlē.** Sportowe paſy. **Krawatſy.**

Na ſerbiſkej haſy 4. A. & W. Neuhahn. Na ſerbiſkej haſy 4.

Viſches ſudniſtwo ma ho na dobrowolne waschnje na pschedabiovanje pschedawac̄: wtoru 14. augusta pschipolnju w 12 hodz̄iach Schlemerez lublo, na 64,439 hriwnow takſerowane.

Derje wtwarjeny dom wo ſrijedž Budyschina ſ duſhnymi hr̄enjemi a malymi wobydlenjemi je dla ſemrečja pſchi niſkim naplaſzenju hnydom na pschedan a dobre a wěſte nałożenie kapitala poſticia. Dalsche je ſhonicz w wub. „Sſerb. Now.“

Na Židowje je kh̄eža na pschedacie abo na pschedan. Dalsche je ſhonicz w hɔſczenzu i schwanej na Židowje.

W Wulkiim Pschedabienju pola Maleho Wjelkowa je kh̄ežla i ſka žiwnoſć ſiſko 8 ſ piecz kórzami pola a rjanej hadowej ſahrodu na pschedan. Dalsche je tam pola wudowy Scholzneje ſhonicz.

Dwoiſchozna kh̄eža ſ polom je na pschedan w Nowej Wjy czo. 3 pola Hufci.

Nowa maſiwna kh̄eža w Barce čiſko 32, předy Schmidtej ſluſhaza, je hnydom na pschedan. Dalsche darmo wukasuje E. Fröde w Budyschinje pſchi rybowych wrótkach čiſko 10.

Žiwnoſć na pschedan. Silianez žiwnoſć w Rieschijach ſ 34 kórzami pola, ūki a leža, rjanymi twarjenjemi, wulkej ſahrodu, 244 dawſlimi jenoſcemi, ſ doſpolnym žiwyim a morwym inventarom a žnemi, bjes wumjenka a hospody, je hnydom tunjo na pschedan.

Dalsche wukasataj restawratér Emil Säuberlich w Budyschinje a Heinrich Keller w Naleczach.

Žiwnoſć ſ nowymi twarjenjemi a 6 kórzami pola ma na pschedan E. Richter na hospitalskiej droſy 2.

W Wulkej Khōjnzy je kh̄eža čiſko 11, ſa ſkalarja ho hōdžaza, ſ 2 kórzomaj wotnajateho pola na pschedan.

Pytam ſebi kh̄ežu ſ 1. oktoberj we wjy wotnajec̄, hōzej dzēlo dostonu. Dalsche je ſhonicz w wudawatni „Sſerb. Nowin“.

Luka, $2\frac{1}{2}$ kórza wulka, je na pschedacie. Dalsche je ſhonicz na hukelskej haſy 28.

Derje ſdžerzany lěhny róžk a trompeta ſtej na pschedan na horncziskej haſy 32.

Dla pschedezhnenja

do ſwojich nowonatwarjenych wulfotnie ſaloženych khlamow

dospolne wupſchedawanie

mojego hoborskeho tworoweho ſkłada

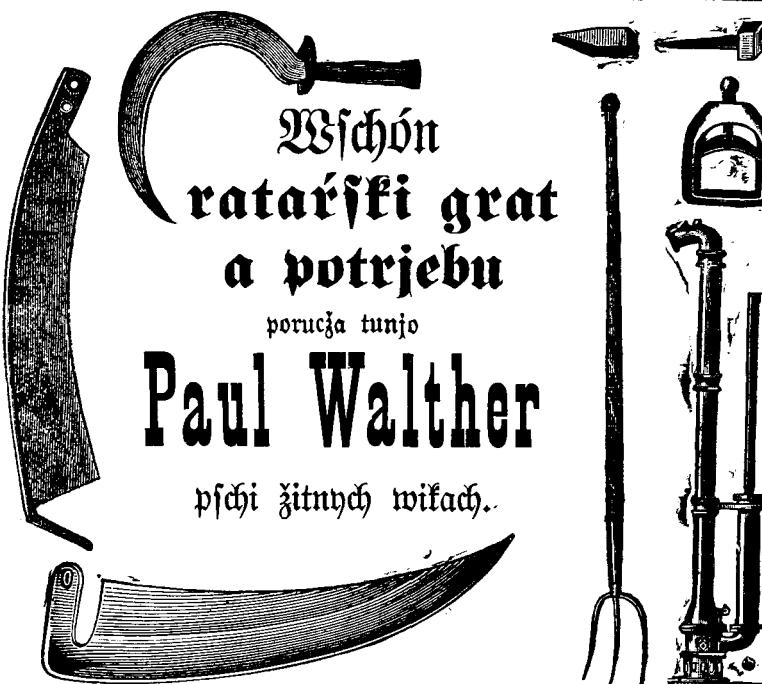
žonjazhch

mujazhch

žaketow, wobweschkow, wobleczjenjow, ſwjerſchni-
kow, žaketow, kholowow,
kapesow, holežazych
mantlow a žaketow,

Pschihódna ſkładnoſć ſ kupjenju ſnateje dobreje modneje drasty po nimo
měry tunich placzisnach.

Moritz Wassermann.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pſchi butrowych wulkach porucza ſ kwaſam a kſchciznam ſwoje wubjerné ſkóble liker: jato róžowy, kruſchlowy, nalikowy, ſelowy, ingwerowy a ſimjelczkowy liker liter po 60 np., dale herlizowy, hornjoluziſſi, ſchwatzatski hórk, persiko, jatorzowy atb. liter po 75 np. a 80 np., Barlinski ſituy ſimjelczkowy liter po 100 np., kaž tež ſimjelczkowy liter po 40 np. čiſtý palenj wot 8 litrow čiſko I a II liter po 30 a 28 np., jenotliwie liter po 32 a 30 np. Čwizy ſ pjenjenju ho wupožežuji. Moja pschedawatna hido wot lěta 1868 wobſteji.

W wudawatni „Sſerbſkich Nowin“ ſu po 1 ml. 50 np. doſtaſz:
Kh̄erluscze a ſpěwý Pětra Mlónka.

Prokata
ma na pschedan
Wutolčjanski knježi dwór.

ff. čerwjene wino
bleſchu po 65 np.,

ff. běle wino
(ſ lěta 1890) bleſchu po 50 np.
porucza placzisn hōdne

J.G. Klingſt Nachf.
na bohatej haſy.

Žonop
i wuſhywej porucza
Gustav Heinle.

Ssymjo praveje rěpy
porucza
Gustav Heinle.

Pschedawanje a
porjedzenje
w ſchēch družinow
čažnikow.

Placzisn najtunischo
a rukowanje na dwě
lěže.
Gustav Mager, čažnikat
11 na ſerbiſkej haſy 11
pſchi starých kafarmach.

Raſcheže
we wſchēch wulkoſczech a družinach
porucza pſchi potriebje
Arthur Jannasch
na Hospicj haſy
a róžku ſeminarſkej haſy.

Kedžbu!

Tónle hermanek s wulkej dželbu živonitšskich emallowaných warnych budohov do Budyschinia pschińdu. Pschedawam po jara tunich placzisnach.

G. Heinze.

Wulku dželbu prósnych muko- wych méchow, jenož ras trjebaných, ma tunjo na pschedan Josef Scholze, pschedawam po jara tunich placzisnach.

Kedžbu!

Safran tunjo kúpiwski pschedawam cíjstomlétu safran w tyſtach po 6 a 12 np., teho runja po waſy punt po 30 ml.

Carl Noack na žitnej haſy.

Maschinski wolij,
vaselinu,

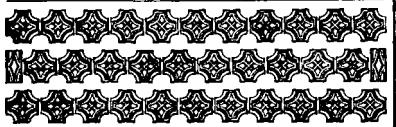
k o l m a s ,

Ia. Erfurtski kopytowy tuk
porucza

bratrow Merschow naſledniſil
(mějczel Jan Škop).

Naleczanska haphtha

porucza s wěſtoſcę ſkulkowazy ſredy
pschi četwjenym pobězenju ſwini
po 1 ml. 75 np. Do druhich ſtron
po tónle ſredy po pōſce ſezele.

Domjaze

žohnowanja,

hotowe s woblikom
po 50 np. a 1 ml.

Domjaze

žohnowanja

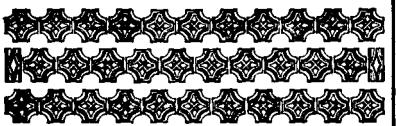
hotowe s woblikom,
rjenje tykane
w pělnych nowych muſtrach
po 2 ml.

poruczataj

A. & W. Neuhahn

4 na ſerbſkej haſy 4.

! Šchwarze maniedzerie!

Wobraſy

(bilby) po rjenje a tunjo ſachklen-
zuja a s woblikom wobbadža,
domowe žohnowanje a wobraſy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
cziſnach pola

Maxa Mützy

na bohatej haſy 11.

Homjasu kožu, čelaze kože
taž wſhē druhe kože po najwyſhich
placziſnach kúpuje

Heinrich Lange

pschi ſerbſkej katholſkej zyrki.

Rataſka ſchula w Budyschinje.

Šymski ſemester ſapocžne ſo pondželu 22. juliſa 1894.
Pschedawanie ſchulerjow pschiſima a wſho dalsche wo ſchul-
wukauje direktor J. B. Brugger.

Kedžbu!

Gutón hermanek mam kwoje ſtejſhcejo na jerjowej haſy
delska ſnapſhceja knjesa Wehrle.

A. Knüppelholz.

Hermanek kúpujem ſhvitzy
kwoju drastu pola Ota Preuſha
na žitnej haſy 4, hdež nam pihezo
naſlepje počluju.

Wohydſenja

s pschedawakom a ſ kózom pola
žu na pschenajecze. Jene ſ wulkej
žadowej ſahrobi móže ſo hnydom
wobczahnuz. Dalsche je ſhonicz
w Brémjenju cíjlo 11.

Jena holza móže wſho ſchwaf-
čiske dželo darmo a doſpolne
naukuſnuc w Delnjej Kinje 27.

Zona ſ wothladañu džeczi ſo
pyta w reſtaوارџi „zur goldenen
Aue“ w předadwſcej Büſchelz
fabriky.

Wuſtojne klužobne, kuchinske a
džeczaze holzy, klužobne a hródzne
džowki a tajke ſ hwinjom, wolažych
a hželacžerjow pyta Heynoldowa
w ſtehym jehneczu.

Pohončow, wotrocžow, džowki,
hejtmanow, rataſke hoſposy, klu-
žobne džowki a tajke ſ hwinjom
hnydom a ſ nowemu ſetu do tu-
domnych a Draždjanſtch ſtron do
klužby pyta Schmidlowa na
žerbſkej haſy 7 po 2 ſhodomaj.

Ke nowemu ſetu 1895 pyta wu-
ſtojne klužobne a hródzne džowki,
pohončow a wotrocžow do tudom-
nych a dalszych ſtron. Czeledži
klužbu darmo wukauje.

E. Lebelt pschi žitnych vikach 9.

Wotrocžow a džowki pyta Kraw-
ſhowa pschi Pětrowſkej zyrki 2.

Hdyž nechtó wumrje,
porucza kwoju klužbu

Wedwiga Gelbina,
čelowa žona w Budyschinje
pschi mjaſhowym torhoschcu 4.

Jedyn kij je ſtejzo wostał w A.
Petaschez filiali, předy Mr. Wal-
therez, na bohatej haſy 26.

30 hrinnow myta.

Okeši ſo e ſahrobi, Nočačjan-
ſtemu ſn ejemu dworej kluſhazeje,
poſpochi ſab kranje, podpihané ſa-
hrobi ſarjaniftwo, ſo by ſo
kranjenju konz cžinilo, temu hornje
myto lubi, kóz ſoboku abo
woſhob, kóz ſoboku na to waſhne
pschedawaz, ſo je móžno, je ſhodny
khoſtac.

W Lufku, w auguſcje 1894.

H. Böhärl,
hradowſti ſahrobi.

Ke temu cíjstu jena pschedawaz.

Blidowe nože a widliczki

ſaruczenu dobra ſakloſć, ſ naszej firmu woſnamjenjene,
duzentowy por po 2 ml. 75 np.

jedzne klyz ſ britannia-metalla, duzent po 1 ml. 75 np.,
khoſejowe klyzki ſ britannia-metalla, duzent po 75 np.,

hotowu džeczazu jedznu nadobu, wobſtejzu ſ noža,
widliczki a klyz, po 50 np.,

hotowu blidownu nadobu, woſobnje poſlebornjenu,
nožowe lawki ſe ſchlenzy, britannia-metalla a po-

blébrowane,

ſtejaki ſa ſubowe ſchparali,

drjewjane a ſchipowe ſubowe ſchparali,

džeržaki jedznych ſedlow,

ſalvetowe rynki,

wotewrjaki ſardinowych tyſow,

torkowe wucjahaki,

ſlonki a mukowe ſashezki,

koruſhlowe ſamorezki a koruſhlowe etajery,

menaje ſ britannia-metalla, ponikowane, 2=, 3=, 4= a

5 dželate,

popierjowe mlynky,

drjewjane, blachowe a chinesiske tablety,

butrowe tyſy ſ lodowej kſhinku,

winokhlodzaki a t. d. a t. d.

poruczataj

A. & W. Neuhahn

4 na ſerbſkej haſy 4.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku klužobneho torhoschza a bohateje haſy
(w ſečje 1810 ſaložena pschedawařna)

pschedawanska ſaſada: Krucze ſprawnje, jenož Ihmane,
placziſnih hōdne tworh,

porucza: zwjern, wſhē družiny bantow, wolkane
a bawmiane ſchtrykowanſke pschedawaz,

ſchtrympy, ſoki, rubiſhceza, ſchaw-
lowe rubiſhceza, ſchlipſy, khornarje, pschedawaz-

ſchliki, gumijowe ſhaty, ſchorzuchi, ſpot-
towe a normalne koſhle, ſpōdne kholowij

a t. d. a t. d.

Emil Indinger

cžrijowý a ſchtorňowý ſkad

w Budyschinje na ſotolſkej haſy 11

porucza kwoj derje ſrjadowany ſkad cžrijow po tunich placziſnach.

Pschedawanska ſtejſhcejo ſobotu a njedzelu na bohatej haſy 3
ſ napschedaz pôsta.

Zotrowy měd

punt po 48 np.,

mjedowy ſyruſ

punt po 30 np. porucza

Paul Hoſmann

na róžku ſerbſkej a ſchulerſkej haſy.

Wopravdžity

žitny palenž

liter po 60 a 80 np.

po zylisnach tunich poruczataj

Schischa a Rječka

na ſwankownej laſkſkej haſy.

Pischloha f čížliu 31 Serbskich Nowin.

Ssobotu 4. augusta 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutije njedzeli rano w 7 hodz. diakonus Räda herbstu spowiedni ręcz, $\frac{1}{2}9$ hodzin herbstu a w 10 hodz. němce przedowanje.

Křenl:

W Michałskiej zyrlwi: Richard Maz, Jana Michałka, skalarja w Wurizach, s. — Hermann Augusti, Jana Michałka Wiejsa, khezerja a fabrikaria w Hrubieczach, s. — Jan Maz, Jana Augusta Lübsche, dzeliaczera na Bidowje, s. — Ernst Hermann Jurij, Roberta Ernsta Gansonga, jaslinia w Těšanach, s.

W Katholickiej zyrlwi: Madlena, Adolfa Roselta, schrymparja, dž. — Hana Herta, Pawoła Karla Fäckela, bělerja, dž.

Zemrje ól:

Dzien 25. julijsa: Pawoł Zalib, Miliawicja Kieczki, živnośczerja w Dżenice, s., 7 l. 16 d. — Richard Pawoł, Handrijas Budowjenza, dzeliaczera na Bidowje, s., 1 l. 1 m. 12 d. — 26. Petr Wylem Schmeiß, khezer a privatier pod hrodom, 72 l. 3 m. 13 d. — 27. Hana Juranez, nebo Handrijas Augusta Budowjenza, garbarja w Wulfim Wjelkowie, wudowa, 79 l. 20 d. — Hilžbjeta, Michałka Kreczmarja, dzeliaczera, dž., 18 d. — 29. Jan Bohuwer Wolf, khalz a leżomnośczer i Mothyla, 37 l. 4 m. 15. d., tepljeneho pschi cíelzu pola Wowniowa namakali. — Dzien 1. augusta: Pawoł, Jurja Suchoho, dzeliaczera, s., 2 m. 29 d.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy doros w Budyschinje: 1909 metrow.	W Budyschinje 28. julijsa 1894			W Lubiju 2. augusta 1894		
	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.
Pszenica	7	41	7	53	7	18
Rožla	6	88	7	18	6	76
Jeczmien	5	63	6	—	5	63
Worž	6	79	7	—	6	67
Hroc	7	40	7	90	7	—
Wota	7	50	11	11	9	72
Fahly	9	72	10	—	8	50
Hejduschla	13	—	—	—	11	—
Berny	15	—	15	50	13	14
Butra	1	20	1	40	1	80
Pszeniczna muka	1	90	2	20	2	—
Rjane muka	6	50	16	—	—	—
Gsyno	7	—	10	—	—	—
Słóma	2	80	3	—	2	—
Prokata 828 sáček, sáčku	19	—	21	—	17	—
Pszeniczne wotrub	12	—	24	—	—	—
Rjane wotrub	4	—	4	75	—	—
Rjane wotrub	4	25	5	50	—	—

W Budyschinje placisze: kóz pszenicy (bela) po 170 puntach 12 hr. 59 np. hacj 12 hr. 80 np., żolla 11 hr. 69 np. hacj 12 hr. 20 np., kóz rožli po 160 puntach 9 hr. — np., hacj 9 hr. 60 np. kóz jeczmienia po 140 puntach 9 hr. 50 np. hacj 9 hr. 80 np.

Na Wortsu w Budyschinje pszenica (bela) wot 7 hr. 41 np. hacj 7 hr. 50 np., pszenica (żolla) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 21 np., rožla wot 5 hr. 80 np. hacj 6 hr. — np., jeczmien wot 6 hr. 80 np. hacj 7 hr. — np., worž wot 7 hr. 20 np. hacj 7 hr. 50 np.

Draždanske mjašowe placisny: Hovjada 1. družiny 63—68 hr., 2. družiny 57—60, 3. družiny 45—50 po 100 puntach resneje wahi. Dobre kraje świnie 42—45 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tar. Czelata 1. družiny 55—65 np. po puncze resneje wahi.

Wjedro w Londonje 3. augusta: Rjane.

Hermann Bulnheim w Budyschinje,

pschi Albertowym naměscejo čo 13 s napschęza noweje zyrlwe, dzeliaczera ja železne konstrukzije porucja po tunich placisnach

I-n O řcherje,

late a kowane stolpy,
železne twarske konstrukzije a hródzne wokna.
Budželanie statiskich wobliczenjow.

Rěšak G. A. Leunera

w Wuhanczach (Weigsdorfje) pola Krumvalda
porucja ho k lipewaniu hraničnego drzewa, deskow, latow, taž tej hotoweho schpundowanja a schindzelowych deskow a wotreskow we wšichcich swuczenych dolhoszczach a tolstošczach.

Dospolne wupschedawanje.

Dokelž hwoje klamy wotedam, hwoj wulki skład mužajeje a holszazeje brasth po ponilenych, změschne tunich placisnach respschedowanam.

Jurij Melcher, na bohatej hacj 10.

Franz Marschner

czašnikat w Budyschinje

čjo. 9 na bohatej hacj čjo. 9

hwoj skład czašnikow a cjaſnikowých rjeczajow dobroci-

wemu wobledzbowanju porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pschispomjenje: Rěčju herbsti.

Žadajcze ſebi jenož

Zacherlin,

pschetož wón je hrédk, kotryž najruchischo a wěsczischo mori wshē druzinu pschekazanzow.

Schto mohlo jaſniſho fa jeho njedozpitu móz a dobroſej ręczecz, hacj wuspěch jeho wulkotneho roſſchérjenja, po kotrymž žaneho druheho hrédka njeje, kotryž ſo wot Zacherlina wjèle króć njeby pschetrilejil.

Žadajcze pak ſebi kózdy króć ſaygławianu blesku a jenož taſku s mjenom „Zacherl“. Wscho druhe je nje-wuschnie podražowanje.

Bleske ſo pschedowanja po 30, 60 np., 1 mf., 2 mf.; Zacherlinowy lutowak po 50 np.

Wopravdity dostacj:

W Budyschinje pola k. bratrow Merschow,

= = = Straucha a Kolby,

= = = L. Oth Engerta,

= = = Ernsta Mittascha,

= = = Jurja Holba w měsce. hapt.,

= = = Barcheje

= = = Pawoła Schokarta,

= = = Alfreda Böhmy,

= = = Herm. Kschizanka,

= = = Herm. Murby,

= = = Pawoł Mikel,

= = = E. Ferd. Lehmann,

= = = Ed. Trummera,

= = = A. W. Knichale naſléd.,

= = = E. M. Klausza.

Dospolne wupschedawanje

dla spuszczenia pschedawańje.

Wsché na składze leżaze tworzą po wurdzadnje tunich placzisnach wupschedawaja.

August Grützner.

Dobre czrije
żo nihdze tak tunjo njełupuja, kaž
w Winskim czrijowym składze
^{pola}
Hermannia Frischa na bohatej haſh 10
pólda pôsta.

Julius Höhme,
sastupjer internazionalneje maschiniskeje wustajenzy
w Niesy nad Łobzom

porucza na najlepje dżelane

sokomobile a parne mlóčaze maschin y wot 2 konjazeju mozow,
schérokłoczaze maschin y, s gôpelom a paru żo czerzaze,
jenopschejne mlóčaze maschin y, wubjernie dżelaze,
ruczne mlóčaze maschin y najnowscheje konstrukzji,
bérny rostločaze a bérny rosrikaze maschin y,
rësaki sa berny a rëpu, cziscaze maschin y,
mjetszy, butrowanske maschin y, butrumjatowarje, mloczinki,
viktoria-separatory, s ruku a maschinu żo czerzaze,
juchove hudy s dwiżzy sazynłowanego worzlowego blacha, źelesue
juchove plumpy,

piż parjaze apparaty (noszne), triery najlepšeje konstrukzji,
mlynske cylindry, rynekate walzy a dezimalne skótne wahi,
kuczne bróny, hamkne dżelo, saloniży schlitowany system, kotrež móga
żo hnydom wot kódeho do Saakowych, Meifortowych a Ho-
wardowych brónow pschemenicz, pszechzo najlepšeje, wupruho-
waneje konstrukzji.

■ Najpschidnische wuměnjenja dla placzenja! Pruga
dowosena! Prospekty darmo!

Pschedawatnja a skład pola Jana Manjka w Budyschinje.

Pschedeschcznički

jenož hamkny wudżek

s barbunjepuschczathch trajnych tkaninow, jara wo-
żebne s połojczeje a czisteje židy, s modnym kijom
a wuhotowanjom. Woszbieje wurdzadnje wulke
pschedeschcznički, 9 dżelate a 12 dżelate w wszelakich
družinach po najtunischich placzisnach.

Sa někotre hodziny žo pschedeschcznički s nowa
poczahnu a porjedža.

H. M. Schmidt, pschedeschczničnikarja
pschi hlownym torhoschczu.

Turkowske žlowki
najlepšeje drugim, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjewa
pschi mjašowym torhoschczu.
Destilacija snathch dobrych likerow
po starych tunich placzisnach.

Pschedeschcznički.

Někotre noszne
czasznički
mam cziscaze tunjo na pschedan.
Sa to, so derje du, rukuju.
Fr. Scholze, czasnikar
na Hoschiz haſh 13.

Porjedzenie a poczehnjenje
w mojej pschedawarni.

Wupschedawanje po pol placzisnije.

Wsché drastne tkaniny, czorne a pišane, katun a
muželin, teho runja sbytki k rubishezam a schörzucham a wjele
wzazy porucza

Hermann Beermann w Budyschinje
na snutskownej lawskiej haſh 6 s napschecja radneje pinzy.

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy,
něsczowe rebliky, khachlowe durczka,
tseschne wokna, twarske hosdze

porucza tunjo

Paul Walther.

Wažne sa hospoſy!

Esserowh
salmiatowh terpentinowh
mydlowy pôsver

namjo law

je pschiposnati najlepshi plokansti a cziscazy krébk žweta.

Pschi kipowanju njech žo kruze na salitanse namjo
„ležazy law“ a wožebje na mieno „Esser“ ledžbuje, dokelž
žo mienje hódne po sawalenju k samenjenju podobne wr-
džekli podtykuja.

Zentczkai a prenej fabrikantai:

Esser & Giesecke w Lipsku-Plagwitz.

Dostacž we wschéh lêpskich kolonialtowowych, mydłowych
a drogowych khlamach.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu. — Śwórtlětna předpłata w wudawarni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., přinjessenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoleř.
Číše Smolerjec knihičišćeńje w maćińym domje w Budyšinje.

Za nawštki, kiž majso w wudawańi "Serb. Now." (na róžku zwonka) neje lawskie hasy (do 2) wotedać, placić wot małego rynčka, np. a maja so šwortsy hađ do 7 h. wjedor wotedać.

PR

Číslo 32.

Sobotu 11. augusta 1894.

Lětník 53.

Świetne podawki.

Němske khějorstwo. Khějor Wyhem je se swojeho puczowanja w pełnozym morju ſo wróczivski, do Cowesa (w Jendżelskej) wotjēl. Tam je ſo won, kaž hižo Loni, ſaſo pschi lódzowym jěſdzenju na pschemo ſe swojej lódži „Meteor“ wobdzeliš. Pschi jěſdzenju na pschemo wo kralowejce pokal pječz lódzow dzél bjerjeſche. Lódž „Britannia“, Waleskemu prynzej (Jendželskemu krónprynzej) ſluſchaza, prénja wotylnjeny kónz dozpi, jako druha hnydom ſa rijej khějorowa lódž pschi-rodze. — Na swojim poſlednim mórkim puczowanju je khějor huczischo poſpyth ſ listynoschazymi holbjemi cjinil. Tež powjescz wo jeho pschi jěſdzenju do Wilhemshavena ſo ſ listynoscherkim holbjom poſta, na czož ſo tam hnydom pschihoth ſa khějorowy pschilhab cjiniaſcu.

— W krajinje hornjošlesyńskich podkópkow fu sanđženu njeđelu dželaczeřské njeměry byle. W Antoninej hčęze bę węsty dželaczeř Sowada pola tamniſtcheho hosczenzarja shromadžisnu dla wurađenja dželaczeřskich naležnoſćow pschiwodžil, a hosczenat bę tež t temu ſalu pschewostajil. Do shromadžisny bę ſo něhdze 500 dželaczeřow ſeſko. Hdyž hosczenzoř ſhoni, kajkeho duha džęcę ſowada je, a jo ſozialdemokratiskaj wjednikaj Kurkow a Kawczik ſe ſabroſow ſ něhdze 100 ſwojich pschiwišowarjow do shromadžisny pschiindžetaj, ſo byſchtaj ſo pschi wurađenju wobdželiſkoj a jo wobknjeſiloj, wón ſalu ſapo-wedži, kotruž džę ſa ſozialdemokratisku shromadžisnu pschilubit njebe. Na tu shromadžene 500 dželaczeřow psched hosczenom ſo ſefupawski do ſahrody hęcziného hosczenza cęhnjeſtu, ſo bychu tam shromadžisnu pod hohym njebojmo wotbywali. Wilej roſhorjenej ludowej cęrjodę, w kotrejž drje je tež wjele wezjpných bylo, jenož dwaj žandarmaj napſhecę ſtejeſchtaj. Njeđiwiſazh taho taj pał tola ſe ſwojim ſmužithm a rafnym ſadzerzenjom dželaczeřjam dowobaraſchtaj, do ſahrody ſtupicž. Na to ludowa cęrjoda kaž po pschilaſni do Kredendorfa psched tamniſchi hosczen cęhnjeſche. Mjes tym bę cęrjoda na 2000 woſobow ſroſila, bjes tutym tež žony, kotrejž bę wezjpnosę pschiwabila. Žandarmaj wospjet ludzom pôſki a němſki ſaſchtaj, ſo bychu ſo roſeſchli. Na jeju napominanje pał nictio njepoſluhachſe, wjele bôle běchu ſ cęrjodý hanjaze ſkowa, holk a kſchili ſkyjhecz. Na to mjeſchtaj žandarmaj ſa nusne, ſwoju brón wujiež. Wonaj třeſiſchtaj a pschi tym bu na njeſbože žona jeneho dželaczeřja do ſiwota třelená. Hdyž žona, na ſmjerč ſranjena, t semi padže, roſhorjeni ludžo ſ ſamjenjem do žandarmow mjetacž ſapocžachu. Žandarmomaj ničo druhe njewubu, hacž psched roſnjemdrjenym ludom do Roſenbaumez hosczenza zofacž. Na to ſo funkhanje ſamjenow pschecžiwo hosczenzej wobrocži. Durje a woſna ſo wubichu a lykož ſamjenjom ſo do domu ſmjetachu. Š pschitwara, do kotrehož běſchtaj žandarmaj twočloj, chyžku třehu ſwottoracž, ſo móhli jeju ſ ſamjenjem ſkerje ſarafacž. Bitwa popołdnju wot 5 hacž do 8 hodzin trajeſche. Mjes tym běchu žandarmojo ſ woſolnych wžow pschihnali, tak ſo móžachu ſo ſkónczne ſchecžo žandarmojo ſe ſcheroſkim bołom mječa do luda dacž. Woſoko 9 hodzin wjeſzor ſo ſkónczne ſchlaži, lud roſeňnacž. Hamſki pschedzyda Antonineje hęty bę do Beuthena wo wojetſku pomoz telegrafowal. Wjeſzor w 10 hodzinach woſebith czah ſe 84 mužemi a 3 offizírami ſ Beuthena wotjedże. Tež ſaſtupjerjo ſtatneho ręczniſtwa běchu ſo hnydom na městno njeměrow podali, ſo bychu tam ſa wiñowatymi herjelarjem ſlěbzili. W nozy žandarmojo 8 woſobow ſajachu. Mjes ſaſathmi ſtaj tež ſozialdemokratiskaj wjednikaj Kurkow a Kawczik.

— W Pruskej maja pječja myſle, towarzystwowe prawa pschi-
krótejcież. Kož je to hžo w Sakskej waschnie, dyrbí wychnosć teg
w Pruskej prawo dostacž, lubowe shromadžisny rospuszczenie, tež hdyž
ho hſichče we nich nijeſ napominalo, ſaloní pſchepicž. W Sakskej
ſmiedžia ho hžo shromadžisny rospuszczenie, hdyž wone ſdacze nabudu,
ſo možl w nich ſjawný mér a ſaloníki porjad do stracha pſchitnež.
W Hamburgu ma ſamo wychnosć prawo shromadžisny ſakacacž, jeli
ſo wona mčni, ſo možl w nich ſjawnemu mčrej a porjadej strach
hroſyč. Pruske knježerſtwo dže ſ podobnymi pſchistawkami k towarz-
ſtwowemu a shromadženſtemu prawu sozialdemokratiku agitaciju ſamje-
ſowacž. Nowiny zwobodomyſlneje, sozialdemokratiskeje, zentrumſeje
a ſ džela tež konſervativneje strony ſu hnydom, tak bórsk hacž ſu
knježerſtwe nowiny „Nordd. Allg. Blg.“ namjet k ſamjesowanju
towarſtwowego prawa woſjewile, wóſſe pſchecžiwo tutemu wotpoſhladej
proteſtowaſe. Woſebje katholiske nowiny na to ſpominaja, tak ſu
w časzu kulturneho woſjowanja poſtaſenja towarzystwowego prawa pſche-
cžiwo katholiskim towarzystwam wopak wuſozeli. Proſi drje ho, ſo je
pſchikrótjenje shromadženſtego prawa pſchecžiwo sozialdemokratiji ſame-
rjene. Tola hdyž ſměje wone ſaloníku placžiwoſć, móže ho wone
pſchecžiwo kózdemu nałożecž, a w Pruskej dyrbja ho, tak katholiske
nowiny ménja, katolikojo jako egi wobhlaſacž, kotsž najprjóbzy do
stracha pſchitnu, ſo budža po tym čeſtpicž dyrbjež. Šſo ſamo wě,
ſo budža katholisz ſapóblanzy w pruskej komorje, jeli ſo dyrbjalо ho
tam pſheměnjenja towarzystwowego shromadženſtego ſalonja namjeto-
wacž, runje tak pſchecžiwo temu hloſowacž, kaž zwobodomyſlni.

Franzowska. Psichiążny lud w Lyonje je Caseria, mordarja prezydenta Carnota, i zmierzci sahudził. Jego ludniści sakiatą chydzie wot njego zmierzne chostanie wotwobroczicę, wubawajo, so je wón duchalkor, runje kaž staj Caseriova nan a wuj duchalkoraż byloj, kotařiż staj w bludnicy wumrjeloj. Caserio pak rafnie tutemu wudawanju napszecząwo stupi, wobkruczejo, so je duchownje strowy. Wón praji, so je ho po anarchisckim prozeķu w lécje 1891 w Riomje i anarchistam pschisamknul a so je ho teho dla se kwojimi pschiwusnymi roskoril. Swoju macz drje wón lubuje, tola bôle hiszce zyłe czlowojetwo. Wón ho sarjeknu, kwojich anarchisckich towarzschow pscheradzicę. S trwoj woblaowanym kałacz ho pschiążnym wokolo dawasche; Caserio jón jako kwoju mordatku broni spósnia a cziseče směrom powjedasche, kaf je njeslukt wumjedl. W wokomitu, hdzj je ho i Carnotej pschiblizil, je tón pscheczelne na njego pochladał. Tole pohladnenje je na njego hľuboki sačišszej čznilo. Caserio pschispomni: „Szym anarchist a hídžu samožitých. Nímam ani wjedníkow, ani hóbuwinowatých.“ Hdzj hídowy pschedzhyda na to polcasowatcę, so je wón niz jenož wodžerja stota, ale też sprawneho muža a kwojbneho nana moril, Caserio snapsczecząwi, so je Carnot mužow wotprawicę dał, kotsiż ku kwojbni nanojo byli. Wo wobhnadzenje Caserio prořekl njeje; duž budža jemu sa něotre dny hlowu rubacę. Se wschijskich anarchistow, hacż dotal w Franzowskej i zmierzci sahudzonych, je Caserio jeniecki, kotař paduchstwa, rubieżnista, mordatstwa abo někakheho podobneho njeslukla dla hido předy ani w ludniskim pschedzhytanu, ani sahudzeny byl njeje. Hdzj też je wón ham psched húdom prajil, so ma strowy rosum, dha tola mnosi na tym dweluja, so je wón bludny, runje kaž staj to jeho nan a wuj byloj. Bjes tym so ku w Lyonje Caseria hüzili, ku w Parisu zyli črjebu anarchistow psched húd stajili. Bjes nimt

je tež jedyn předawši sastojník wójskšeho ministra Fénéona. Wón psáda, so je do anarchistickich nowin nastawki písał, tola so s tym wurečzecz pytaſce, so je jenož teho dla s anarchistami wobkhadzał, so by sozialne hibanje studował. Tež druhy wobłokrženi wózku winu przejacho.

Bolharska. W Bolharskej po svaczu hacj na dalsze wschow w dotalnym rjedze wostanie. Przedy hacj so Bolharska i Russkie sblizi, drje hiszczce neschto czaša sandze. Netylczischi bolharszy ministrojo drje niepschepoſnaja, so bolharska bjes pscheczelstwa Russkeje wobstacz nijemože, tola žadyn s nich prénju kroczel i wujednanju czinicz nochze. Knjegestwo pyta hamo russkopscheczelne hibanje w kraju po möžnosci podbužycz. Tak zu wobydlerjo mesta Sswischtowa wobhamki i wopomnenju lětneho dnja, na kotrymž je russe wójsko w poſledniej rusko-turkowskej wójnie Dunaj pschekoczilo, stipendij sa Bolharow, w Russkej studowazych, saložicz, dom kupicz, w kotrymž je zar Alexander II. tehdы w Sswischtowje bydlil, jón městu jako wobhodzenstwo daricz a do Peterburga szézhowazy telegram poſkacj: "Wobydlerjo Sswischtowa a woſolnych wžow zu so wopomnenstki džen pscheczhoda russeho wójska psches Dunaj i wuſwobodzenju Bolharow shromadzili, zo sa panjenych russich woſakow modlili, a szelu ruskim bratram a wuſwobodzjeram poſtron." Po knjegestwoj pschikasni je so tónle telegram sadzerjal, dokelž je pscheruskopscheczelny był. Wobydlerstwo pscheczivo temu protest poda, na czoz se Sofije wujahnenje dondze, zo knjegestwo pobobne wosiewenja hiszczce jako nachazne nima, dokelž bydu wone jeho wotpohladam w nastupanju wujednanja s Russkej schlobzile.

Sserbijs. Sserbski ministerstwowy pschedyba, Nikolajewicj, je najprjedy w Peschtu a potom w Winje nowinskim dopisowarjam prajil, so w Sserbijsi Janeho hibanja pschezjwo kralowskej kwójsje bylo njeje, so imena wołobow, do knižlow sajateho lamjenieczezaſteho mischtra Čebinza sapisane, njeſzu imena żanych spschihahanzow. Nikolajewicj ſo s krótką wusna, ſo je kniejeſtво ſ tak mjenowanym Čebinowym pschihahanstwom hruby schwindel ſežinilo, kotryž je czim wjetſchi, dokelž je ſebi jón Milan, Alexander a Nikolajewicj sa pschicžinu k ſběhnenju wustawu wſal. Nikolajewicj je tu ham prajil, so pscheptanje Jane dopoklaska Čebinoweje winy wunjeſlo njeje. Duż by něko na časzu bylo, pscheptanje ſlonečicž a njewinowacze sajateho ſ jaſtwa puſchezicž.

— W Nijschu w Sserbiji wóchū wóndano straschnego anarchista, kotrejž so baron Ungern-Sternberg mjenowasche, kotrehož prawe mjeno pak Cyprian Felohorski rěka, sajesi. Wón je pječza tón žamy njekráhnič, kotrejž je w Belgiskej anarchisťow namohjal, dynamitowe nadpady stuczicž a jim sa to pjenjey dawał. Dokelž je Felohorski ruski poddan, řebti ruske knježestwo žadasche, so bydu jemu jeho pschedopadali. To je so stało. Dwaj russkaj tajnaj polizistaj jeho do Saloničia dowiedźeličtaj, s wotklem dyrbješče so po lódzi do Ruskeje pschewjescz. Dokelž móžesche lódz halie nasajtra pschięcž, Felohorskeho do jaſtwa ruskeho konsulata sawrjedu. W nezy pak je so straschnemu šloſtníku poradziło, s jaſtwa twochnucž a na jenu amerikansku lódz czeknucž. Žadanje ruskeho konsula, so by lódzinni kapitan Felohorskeho wudał, tutón wotpolasa a nasajtra s nim wotjedże. Belgiske knježestwo je někto na popadnjenje Felohorskeho 10000 frankow myta wustajilo.

Afissta. Kęz na morżu fu Japanszy też na kraju Chinesow
sbili. Pola Usana w Korejskiej stęzaze chinele wójsko je so do ejista
poraszyło. W tu khowilu fu Chinesojo s Korejskiej wuhnaczi, a Japanszy
fu tam s kniesom.

Sanß.

Powiedańczość i wjeździeho żywjenja.

(Połączowanie.)

Hlej, szto so to mjeđwi na torhosćzul — Na tele budy, kaž by so nowe město do města pschenježlo — a na tele twory a běhanje lubži! Hdzęskult so człowiek wobbladuje — wschudżom lubžo, wschudżom so pschedowa, wschudżom so kupyje. Kak su holzy wuhotowane! Kak ton hólczez tamle hordze wuštupuje sa macjerju, kiz jemu w korbje plat sa nowe kholowy nježe. To budža na njeho druh hladacz, hdvž so je njedzeli wobuje. A kak teg niz! Złyk swét dyrbi wiedzieć, so ma nowe kholowy. A szto hakle, jeli so so pokasa se swojim nowym klobukom s czerwonym bantom! Taiskeho klobuka hiszczęc nichtó we wzy nima!

U schto dzhemys ho dżężżom bżiwalż, hdyz dżē ho też wotroscjeni wjekela! Jeno hlabajże, tak tamle bżed kupyje poqrany, so by wnuakm psciinieżż "hermannka". Jeno hdz by salow dośćż mēl!

Ale na moju duszu — hiszczę je sabyl, so swojej starej niczo
kupił njeje. Nó, to by było! Prośbny domoż pſchinęcz! S naj-
mijenscha jenu začtu dyrbi żobu pſchinieſcz.

A ſięto poprzedzowych muſi wſchudzom napowiadanych. To je, laž by ho ſi nimi měch roſtorhnul! A to je hladanje! — ſeak ho tón hólczę tamle mjelečo ſměje nanej ſa kribjetom, ſo je ho ſkónečnje naproſyćeď dał a ſo je jemu kupil molowanu trompeſtu! — To budže piſkanje! Šecko je wſcha turkowska hudźba zyloho ſwěta pernjo jeho hudźbje! Niždže nimaja tak rjsaneje trompeſtu, lajkę je jeho!

Rajské žu to staroscze, hdyž je wjele džecz! Tón chze to, druhí druhel. A cžlowjek možt ruku na stańosczi jeno w móschni měcz. Ale jeno, so je to na nicžo spodobne! Cžlowjek na něchto šlebor-nych njechlada, jeno so jím wjezde szini.

„A schto ta holza tamle? Ta je wuhetowana — to je czinjenje! A schto halle, hdyz doma wupowjeda, so je nan mi dwé žukni a fali kupil! To smjeje ju macz hiscze junu tak rady! Wemny dzé, tak wježele macjerje ſu, hdyz ſu iich holzy wuhotowane. Schto druhdy macz lutuje, schto wboha trada, schto ma staroscze, so by zo njeſperadzila a to wschtiko jeno dzwočiczy i lubosczi. A jowle je to nan kupil ſam! Wopravdze to je dobry nan — a wschtike holzy pscheja ſebi tajkeho nana.

Wo hózow ſo macz njeſtara — to njeſt ſo nan ſtara.
Eglowjel ma tak na ſtarosęzi doſcž, hdyž ma wſcho w rjeźbe bjez.
Sladaj! Što ſa tola tamte cieria. Strałniſ i ſobuñnomok

Hładaj! Schto ho tola tamte czerja. Strażnik je jawubnował na hubon a woszewja, so wot rady wędome czini, so budźe łytsze p'szekezdżowanje.

Alle shtó dha by na jeho rěče pořluchať. Tamle je něšto druhé. Halo! To dýrbi woħlabacż! Džiwardowni herzj pēchi a na konjach, s' hudżbu — a nankó, pojčze tam poħladacż! Jeno poſlačje, shtó wón woffewja!

"Czeſcenemu publicznej ſo wosjewja, ſo budža ſtwoje wumělſtwo poklaſowac̄ na powſaſu, kon̄ budže liczic̄ a ſo budže wječor rjane wohnjoſtſoj. Na prením měſce dječac̄ nowych, na druhim pſec̄, na trec̄im kuf ſyna ſa mojeho konſa, abo ſtót̄ ſchto pſchinjeſe wot wobjeda. Hrac̄ budže ſo na proſbnym měſtinje na torhohſteču."

U hubon sažo bubnuje, trompejty pišlaja — a tón koník žo
snoschuje! U tón hólčez, kak móže tón po schabrah khodžicž a tola
niedodrie! Maoramžia to nisch říčku dekoník!

„Nepadni!“ Vopravoze to nějho rozoh vedení.
„Tola něch ludžo bu sa kellersemi, a pohladajmy, štò Hanž
čjini! Bohaček ho s Hanlu pschelhodžuje po městce, pónďzetej tež
pohladacj na pinzu na reje, a wróczitař ho wjezgor domoj.“
Hanž je konjom hypnul a ma netko khwile. Hdyž čłowjek
nicžo sa dželo nima, lěse jemu wscho mózne na myšle.

"I schto", pomysli hebi Hanß, "pondu to sapicj!"
Hanß, sda ſo mi, ſo tónle tydžen' ſ zyla wiaz pije, dygli hewak

hdy. Woboh! Cze salecz skóscz a srubobu. So skóscz — to wemy czecho dla. A srubobu? Cłowjek je njesbożowne stworjenje, hdyż hebi na to myħli, na czoż hebi njeħmē myħliegħ. Hanx — l-hudx Hanx — a Hanka — szto je jemu tola jeno na myħle pschiċċlo!

Haj! Szto ho jeno bżiwače, szto je jemu na myħle pschiċċlo! Brashamx ho wṣżeċċi, kif fu lubowali, szto je sim to na myħle pschiċċlo! Jeno ho njesatrachjuče a wusnażċe ho! Ale wobohi Hanx, kaf cze wón fuq lu lobiec wusnaż!

Ale dženja dyrbti jez to prajec! Njech na to praji, schtožuli
chze! A hdy by na to wumrječ dyrbjal — dleje snjescę, to njeje
mogno, hewal so jemu wutroba pułnje. Wschalo so wona na njeho
żenje roshniewala njele, pszczego běšče jemu t ruzę, druhdy je jemu
też nejčto skiczila. Ale schto nan! Ceho je ſebi roshniewał — a
hdy by jemu woprawdze mohk pszchitleny byz, tak by to netko
mogno bylo! Ale schto — to dzę by schlo, so by ſebi jeho sažo
sbobrik. By jeno pišnucę trjebat, a Behaczk by jeho rad pschi ſebi
ſdžerjal.

Wotmyšlenje steji krucze. Oženža ho pschi skladnoſczi Hanzy wusnaje — a potom njech ho stanje, ſchtož ho stanje! Potom pač pola Behackež ſwoſtanje, abo —
Nětakle jemu na myſle pschiſtizje, hacž ſebi njemyſli hréſhnje,

jeli so ſebi jako čeladník myſlili na Hanku. Ale wſchalo by ſebi wón radí na něčto druhé myſlit; ale poručeji ſebi, hdyž cíti to pschezo ſaſo a ſaſo na myſle ſi nowa leſe!

"Hanžo, bžicje sapšahnuec!" rjetnu Bohacđ, namakawšči jeho w korečmje w kucžku pschi karancđku piwa.

Hanž bě, kaž by ho se spanja wubudžil. Džesche, ale jara jeho miersche, so jemu Bohackez nan „wy“ rěkache, pschezo jemu „tu“ rěkache, a jeno se slobami mójesche jemu „wy“ prajec.

Bohackez chzoscé sa Hanža placicé wortčisn. Hdýj ho korečmarja praschesche, schto je wupik, rěknu tón, so je pohonč hido ham saplaczil. To Bohackezka halle dorosmiersa, pschetoz to jemu Hanženje hiscze sečinil njebe.

Duzý po puczu pocja Bohackez ham rosmolwic:

„Hanžo, cžemu dha seže mje tak woħaribili a ham saplaczili? Schto dha budža ſebi ludžo wo mni myſlic, so ho wam ani napicé njebam!“

Hanž njevotmolwi ani ſlowa. — To je wěrno, hlowu ma twjerdu! Schto je ſebi junu wotmyſlit, to njepuschezi, a hdý by schto wě ſchto bylo.

„Schto dha pač ſeže ſebi hermanka ſupili, Hanžo?“ pocja ſchwilu Hanča ſama.

To Hanža ſatorje. Njevchedzche, ſchto by w tym wołomiku hnydom wotmolwir. Sdachche ho jemu, so ma něcht na jaſyku — ale jaſyk bě čekli kaž deſka, a to njechache won.

„D nicio!“ rěknu ſchwilk, ale ſ jara luboſnym hložom, tak ſo mójesche ho ſdac, ſo je trózkanje ſpuschcizil.

„To ſmeječe hubjenu dopomjenku i hermanka, hdýj ſebi nicio ſupili njeſeče“, pokraczowasche Hanča.

„Ja ſym ſebi tam tež po nicio njeſeždil“, wotmolwi Hanž ſ hložom, ſkoro bołostnym, ſ kotrehož tež podbuſchena hylask hadzche. To tež Bohackezka hnu, a rosmiersa ho přeni kroč, ſo je Hanžej řschilu ſečinil.

„Tón hólz ma tola dobru wutrobu“, myſleſchesche ſebi, „a ſchoda jeho budž, hdýj budž wot nař prječ.“

(Štoučenje psichodne.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Psihi hylnym njevjebrje, kotrež wutoru po połdnju ſ krotkeho wjedzora psichčeje, je blyſt na rěniſkej hazy w jenej ſahrodze do jeneho ſchotoma ſajet, ſ kotrehož je tolstu halosu wotrafyl. Dale je Bože njevjebro wysche Gräfez ſörbarka njevaloko Hrodzischa do bérnow dyriko, hewal pač Janeje ſchody činiło njeje.

— Wondano je psihi dleſčich marschach, na kotrež běchu ſo woſazy naſheho regimenta naſtaſili, wjele woſakow ſpadalo, a tſjo běchu ſamo, wot ſlónza ſežahani, w lazarecze wumrjeli. Psihichodne ſo njeſtrebamby boječ, ſo ho tajke ſrudne podenidzenja wopſietuju. S wójnskeho minifteſtwa je mjeniſzy wukas wuſchoł, po kotrej maja ſo psihi horzych dnjach woſazy, hdýj ſu na dalsche marsche wuczahauli, ſ čaſhom domoj wrózic, tak ſo hido wołolo 9 hodzin dopoldnia do ſwojeſe garniſhony doridu. Wjele ſtarſhim, kotrež hynojo w wóſtu ſluža, budž tónle wukas ſ wulſim ſměrowanjom.

— Wutoru ſu wysche tudomneho ſopornika čelo murjerja Čech ſe Sprewe wuczahnuli. Hač je Čech ſam w wodze ſmierz pýtał, abo hač je psches njebožowny psichipad a čeſlu ſlaboſcz do njeje panuč, njeje ſnate. Psihod někotrymi lětami bě wón ſ roſtow panuſchi ſebi moſhy tſchazl. Wot teho čaſha je wón ſ hylame duhalkorh byl, tak ſo ſ dželu woſazy hylamy byl njeje. Loni bě wón hido ras njevaloko Wownjowa pola „Gželza“ do Sprewe panuč abo ſam do njeje ſaſhol. Težby pač ſu jeho ludžo čaſha doſeč ſ wedž wuczahnuli a jeho na woſu domoj dowjeſli.

— (Wuhladý na psichodne wjedro.) 12. a 13. džen auſtua ſaſo ſ deshezitami hroſtyoj.

— Kaž w ſakſkih ſerbach tak tež hjes pruſkih ſerbam ſozialdemokratojo hač dotal ſe ſwojej agitaziſu Janeho wuspěha měli njeſku. W jenej konferenzy ſozialdemokratickych wjednikow, kotrež je ſo wondano w Liegnitzu měla, ſnaty ſherjelſki agitator Keller praj, ſo w pruſkih ſerbach ſamo ſ wulſim pjenjeſtrami ſredkami nicio ſapoczeč njeje. Se ſherjelza a Hródka ſu ſozialdemokratojo tamniſche ſtrony hido wobdzekali, tak wjele hač ſu po ſwojich možach ſamohli, tola dozplili nicio njeſku. Daj Boh, ſo by temu tež psichodne tak bylo! Bohuſel ſu ſozialdemokratojo wołolo Hródka tam a ſem psichiwowarjow dobyli. ſsu to te ſtrony, w kotrejž ſu ſe wſche možu herbsku rěč a herbske waſchnja wutupjeli. To ſu ploby naſylnego podtöczenja herbske ſečze. Hdýj ſu ſebi ſerbio ſwoju rěč a ſwoje dobre waſchnje nježiwaſzy wſcheho podcžiſhczowanja ſakſhawali, tam ſozialdemokratiska wuczba žanu rolu njenamaka.

— So byhu ſo wójska w psichodnym manevre ſ nježim njeſadzeraže a njevoſtſkodzite, je woħbedzerjam polow psichipuczenje, tam, hdýj ma ſo manever wotmęč, wſche gročjane ploby wotſtronicz. ſa wottorhanje a ſa ſestajenje plobov kózdy woħbedzeč ſa metr

ploba 4 np. doſtanje. Tež wſche kruwy dyrbja ſo ſ pastwy do hródzow ſawrječ. Woħbedzeč ſa kózdu kruwu, kotrež dyrbji manevra dla w hródzi pizowac, na džen 1 hriwnu a ſa ſhubjene mloko 80 np. na džen ſarunana doſtanje.

S Vělczez. Kuczna plakanska maschina, „Undine“ rěkaza, na kotrež je ſo w 23. cíjile „Ssrobiſtich Rown“ ſ hwalbu ſpominalo, je pola ſirmy Reymann & Göhler w Draždjanach, Grunaerstraße 4, doſtag. Wona 5 hriwnow placit.

S Smočegiž. Po žadanju ſsmočeganskeho knjeſtwa ma ſo pucz, ſ Haflova i ſsmočeganske ſoržne wjedzazy, ſahnač. Schtož ſo ſa to ſajmuje, ſo by ſo mjenowanym pucz njeſahnal, ma ſwój protest Budyskemu hamtskemu hejtmanſtwu hač naſpoſdžiſho 16. augusta t. l. pschepodac.

S Džiwocžiž. Wutoru ſedmy džen auſtua wophta naſch nowy ſuperintendent, t. Schěgor ſ Nadeberka, naſchu ſchulu, přenju w ſwojej wulſej, wupschestronej eſoriji. Hdýj bě dležci čaſh na wuſtojne roſwuczowanje naſheho knjeſa wuczerja Helma ſedžbowal a ſo na ſpečnych, dobrých wotmolwienjach naſchich džeczí ſweſzelil, duž da jim liturgiske džele po woltarnych knihach ſ hložom pschespewac, kaž tež naukuſene ſrudi ſ katechismu, ſe ſpewarskich a ſ biblije herbski a němſki pscheprajec. Na to ſo wón ſam na jara luboſne waſchnje ſ džeczimi roſrčzowasche a da ſkónečnje jenej herbskej holiczby, kotrež bě ſo ſe ſwojim wotmolwienjom wožebje wuſnamjenila, w jenej maczternej herbskej rěči ſwiaty wotčenash nutrje ſpewac. Boh žohnuj teho lubeho wyschtheho paſtyrja ſa jeho doſtojnu ſtarosć ſa dobre a plóne ſchulſke roſwuczowanje tež naſchich herbskich ſchulſkich jehnjalow!

S Hodžija. Psjat kroženja mějachmy w Hodžiju ſylné hrimanje ſ móznym deshezom. Psjati tým blyſt na ležomnoſčach, Hodžiskemu kaplanſtwu ſluſhazych, ſrježda hjes Hodžijom a Darinom do tolſteho duba dyri, ſkoru ſ wobeju ſokow wotbeli a čelo roſpaczi, tak ſo dyrbji ſchotom ſahinuc. Druheje ſchody njevjebro načinilo njeje.

S Žiczenja. Psihi njevjebrje, wutoru po połdnju w naſchich ſtronach ſakſhazym, blyſt na ſušomnych knjeſich polach do dweju pôpov dyri a jej ſapali. Njevaloko njeju běchu roboczenjo psched wulſim deshezom wuczel w pôpach pýtali. Či njevalo ſkolu ſe ſwoje ſhownaki wubězachu, wuhladawſki, ſo bě blyſt bliſko nich dyrit. Tež na ſuſodnych Žiczenſtich knjeſich polach ſtej ſo ſ blyſt ſměr ſapalej. Dalsheje ſchody njevjebro načinilo njeje.

S Trjebenižy. Wutoru 7. auſtua wjedzor wołolo 6 hodzin psihi njevjebrje blyſt w tak mjenowanym „Wloſanciſlach“ do twarieñow ſtownoſčerja Schneidera dyri. Sa někotre wołomiki wone wſche w plomjenjach ſtejachu, tak ſo mójesche ſo ſedma ſlot a něcht domjazeje nadoby ſanicžazemu wohnje wutorhnuc. Bjes tým ſo ſo Schneider ſtatok wotpali, Schneider a jeho ſyn w Lubiju psched bywachtaj, hdýj ſebi na ſuđniſtvo ſupjenje hylaze wobkruczic dachtaſtaj, kotrež je Schneiderovy ſyn, tři je ſ wojnarjom, w Bulezach ſupil. Šak wulſe ſu jemu ſtrole ſyle, hdýj ſtaj ſhoniloj, ſo ſo jemu ſtatok pali. Schneider ſtownoſčer ſimaja nicio ſawěſcene. Blózanſta, ſchekęžanska a Mjeſchiſla ſylawa běchu ſ hylaznu ſchijele; ſ nich bě Blózanſta nowa ſylawa preňa, kotrež teho dla myto doſta. — W woſolnych ſhach je blyſt njevaloko Noweho Wujeſta na jenym polu, Kopričanskemu knježemu dworej ſluſhazym, jenu pôpu a jenu druhu pola Bulez, ſublerjej Janej ſtebej ſluſhazu, ſapalil. Tu a tam je tež do ſchotom dyrit, na pschiltad w Ratchowje do ſruſhenjow atb.

S Kameneje ſola Radworja. W naſchej wžy ſo poſtka agentura ſaloži.

S Hliny. Bjes Hlinu a Kralezami budža ſo woſazy 13., 14. a 16. auſtua wſchědnie do połdnju wot 8 hodzin hač po połdnju do 4 hodzin a 15. a 17. auſtua do połdnju wot 8 hodzin hač po połdnju do 2 hodzin w tſelenju ſulkami ſwuczowac. Woħħad budž w tym čaſhu w krajinje, w kotrež ludžom psihi tſelenju ſtrach hroſy, do gýla ſawrjeny.

S Varta. Psihi njevjebrje ſaribzenu wutoru je blyſt w tu domnej bažantowni do jeneho wulſeho ſchmrela dyri a jón hletro roſzycnowal. Wot ſchotoma ſu ſo wulſe třeſki wotſchepile a ſo ſ ſemi ſmjetale.

S Wukojny ſola Varta. Wukojelu do połdnja w 10 hodzinach je ſo rožkowa ſajma, tudomnemu ſublerjej Miežby ſluſhaza, kotrež 50 njevaločených ſkopow wopſchijesche, ſapalil. Psihi wohnjowu ſchodu wona ſawěſcena njebe. Wožoba, kotrež je wohn ſaložila, njeje hiscze ſnata.

S Klétneho. Naſch knjeſ kantor Voigt ſo 1. oktobra na

wotpočink poda. Na jeho městno nash dotalny 2. wuežer, knjes Glowna s hory pola Mužakowa, pschiūdze. Knjes kantor Voigt čhe dale w kletnom s bydłom bycz.

S Rychwałda. Na nasche wuprōsniene farske městno su knjesa kandidata Höppnera, kotryž je někole s domjazym wuežerjom w Kamnowskim hródze, sa fararia wuswolili. Wón je so w Pomorskiej narodzil a je po tajkim hamy Němz. Někole wón pilnje herbski rēč wuknje a so k wudospělnjenju swojeje wědomoscze w herbczine l knjeſej archidiakonej Dobružkemu do Wojerez poda. Boh daſ, so mógli jeho bortsy sa nascheho duchowopastyrja poſtrowic̄ a so by nam potom prawje rějenje herbski pređowal a s nami w herbskej rēči wobhabdzal.

S Demjan. Wutoru popoldnju 3/5 hodzin je so tu domske s pschiūwarjenej hródzu, swudownej živnosćerzy Gnaukowej kluschaže, s blyskom spalila a so do czista do procha a popjela pschewobrczil. W hródzi bu bjes 5 kruwami jena kruwa s blyskom saražena a druga pchlaſhena. Dokelž so plomjo hnydom psches zylu klonjanu třechu wupsczestrje, bě mózno, jenož někto malo domjazeje nadoby wukhowac̄. Hdyž Bože niewedro do twarjenja dyri, běchu Gnaulezy runje poſlednju rožku s pela domoj pschiwiesli a kruwe s wosa wupsczahnuwski jej do hródze dowiedli. Jenu s tejule kruwom Bože niewedro sarašy. Spomnjenja hódnje je, so bě so Gnaukowej hózzej w noz̄ do niesboža džalo, so běsche kruwa, kotryž je blyſf sarašy, w hródzi morwa ležala, a so běchu Gnaulezy pkaſajzy wokoło njeje stejeli. Hózzej, rano s koža stanuwski, swojej maczteri wupowjeda, schtož běsche so jemu džalo. Macz bě teho dla staroscziwa, a sa zylk bžen so jeho synowym hón s myſlow nieshubi. Wsečzor so hón woprawdze dopjelni. Dokelž hewal hony nicio dale niesku, dyžli hry myſlow, s cđolovskej wolu niewoklnejených, je czim bôle spomnjenja hódnje, so bě so tu niesbože, kotryž je Gnaulez poſchilo, hózzej wubdžalo.

S Miebzgoſſa. Pjatki tydzenja popoldnju je w naschej wzy ſylny wichor posathabdzal. S najwjetſcej mozu je wón w knjeſim parku njembrik. Tam je wón něhdze ſydomnac̄e tolſtych ſchtomow hnydom s körjenjem se ſemje wutorhnul a někotre kroczele daloko wotinjeſt. W pscheresku něhdze kohc̄ tolſtu lipu je wón, se ſemje ju wuwaliwski, daloko do hata wjerhnul. Kajku móz je wichor měl, je tež s teho wibzec̄, so je wón do murje jenekho knjeſeho twarjenja wulku džeru wudrel. Podla teho bě wón tež třechu khetro rozhinowal. Rópy na bliſtich polach je wichor wſchě ſpawalaſ a roſjunkal. Něhdze kop knopow je wón do hata ſmjetal. Tak delho hač wichor zpochnowaſche, ſylny deſchczik bžesche a khwilu krupiczki padachu. Wichor, kotryž dyrbimy ſebi jako powětrou trubiel, s njebieſ ſemi ſo dele wjerczazu, myſkic̄, je ſ pekodnia pschičzahnul, krótko pschede wku ſo k ſemi pschiolizki a ſo ſady knjeſeho parka ſažo ſ njebiu ſběhnul. Puc̄, po környm je wón ſemju mjeſt, je po tajkim jenož někotre ſta kroczelow delhi był. Wichorowa móz je ſ najmjeniſha runje tak wulka była, kaž tamneho wichora, kotryž je w lèze 1881 psches Žic̄zku a Dragdžanskemu dróhu ſ polnoz̄ czahnul. Městno, na környm je wón tehdby Dragdžanskemu dróhu blisko Blohaſčz pschedročzil, je hiszczere bženja ſpōsnac̄ na młodych ſchtomikach, kotryž ſu ſo tam na městno starých lipow, tehdby ſwuwalených, naſadzale.

S Dragdžan. W zubje w někotrymkuli Sserbje halle narodna myſl wozuc̄, tam ſo wón jako Sserb čuje a ſebi swoju herbcziniu wajic̄ wé, kotryž hnadz předy w swojej domowinje ſanc̄ njeje měl. S pschitlalom ſa to je nam tudomne herbske towarzſtvo „Czornobóh“. Kajku ſahorjenosc̄ a lubosć w nim ſa nasche Sserbstwo namakamy! Někotrekuli herbske towarzſtvo móhlo tu ſpōsnac̄, kaž ma ſwój nadawk dopjelnic̄. Pschichodnu njezdzelu 12. augusta budze „Czornobóh“ herbski „žnjowy ſwiedžen“ w ſahrodze „pólneho hródzika“ wotbywac̄. Popoldnju w 3 hodzinach herbszy ſněžarjo a ſněžatki, herbsku draſtu woblegeni, na ſnjowych wosach ſ hosczenza „liszczeje jamy“ (Fuchsba) na liſtiznej drósh 2 wotjedu. Wsech tola kózby Sserb a kózda Sserbowka, kotryž wobſtejnosc̄e někak dowola, ſebi tutón ſwiedžen wobhlada. Saſtupna harta, 30 np. placzoza, je w „liszczeje jamje“, pola Freudenberga pschi ſokolowym moſeje, w nowym měſeze pola Redy na řamjeniskej drósh a pschi kafy w „pólneho hródziku“ doſtačz.

S Dubrawki pola Kólska (w Žahanskim wokrjeſu). Rónbželu tydzenja w tudomnej hosczenzarjowej bróžni wohen wunidze, kotryž ſo ruce na tsi ſuſhodne bróžnie a farske hródze wupsczestrje. Wſchě tele twarjenja ſu ſo do czista ſpalila. Ludzo běchu žně runje domoj ſwoſyli a njemějachu nicio ſawěſczenę.

S Lejna pola Wojerez. Pjatki tydzenja popoldnju je ſo bróžen

tudomneho bura Jarosha ſ Božim njeſ jedrom ſapalila a ſo ſ zub domkhowanymi ſněmi do procha a popjela pschewobrczila.

S Ptac̄ec̄. Sobotu popoldnju je pschi ſylnym njeſ jedrom blyſk do bróžne, burej Hajuke kluschaže, dyrik a ſapalit. Maſtym bróžen, kotraž běsche ſe ſynom a domkhowanymi ſněmi napjelnem je ſo do czista ſpalila.

Sa nasch herbski dom

bě ſo dotal nahromadzilo 17,590 hr. 94 np. ſ nowa je ſo ſa njón darilo: ſ Maleje Borsch- cze, ſ Džiwocži, ſ Praſkowa a Bréſowa . 4 „ 50 „

Hromadzje: 17,595 hr. 44 np.

Nieſ ſo tola na nasch herbski dom a jeho kħoſejowuj ujeſabudze!

Hdyž tež je, kaž w 30. cđizle „Sserb. Now.“, na kónzu reſ prawy wo Maczic̄zny domje, ſteji, ſjawne ſberanje dobrowolny barow t. r. psches ſjawne powołania w herbskich a drugich nowinach a čažopisach ſ podpísmami Maczic̄zneho pschedzhydſtwa a wubjetu, kaž bě to ſ wopredka wuczjnene, ſ 30. junijom tuteho lěta ſkonečne, dha tola žanemu naschim knjeſow dowěrnikow a ſobustawow a taž nilomu druhemu na žane waschnje a ſe žanym ſalonjom ſakafane a ſadžewane njeje, privatne na swoju ruku mjes ſwojimi ſnatymi a pschečezelemi dale dobrowolne dary ſa tutu naschmu ſhromadnu herbsku naleznosc̄ ſberac̄ a taž swoju wótczinsku luboſez a horliwosc̄ wopkaſac̄. Duž ſmědža ſo dale pschi wſchē ſladvnosćach dobrowolne dary hromadzje a dowěrnizy ſmědža ſwojim ſylnym dowěrnikam, kotrychž mjenia na jich legitimoſi ſteja, ſberli wotedorac̄ abo hdyž je hnydom do Budyschina ſcželu abo hýzo poſtachu, jim ſ najmjeniſha ſbělic̄, wot toho ſu žane pschinoſki doſtali a wotedorali. S zpla pał njeje ſebi Macziza Sserbſka ſe ſwojich ſobustawow a pschedzelow ſwojich dowěrnikow jenož ſ temu wuswolila, ſo bychu jej pomhali pjeniesy ſa nowotwarbu herbskeho Maczic̄zneho doma ſwiesz, ale taž jich cđiszczana instrukcija wopokaſuje, powſchitkownje ſ tym wopredkem, ſo bychu pschezo a wſchudze interesy Macziza Sserbſkeje po móznoſci ſaſtupowali a ſpěchowali, jej prawje wjele nowych ſobustawow dobywali a ſredniſtvo mjes nimi a towarzſtowm wuczjneli. Činjaſi woni to, dha woni ſ tym jako prawi wótcziny tež naleznoc̄e nascheho zyloho lubeho ſerbowſtwa ſpěchua.

Priopk.

* Wažniſich abo ſajtmawiſich podawlow ſo poſlednje njeſele ſtało njeje. Duž lubžo, dokež wo ničim druhim powjedac̄ njeſejda, hiszczegó na rubježnego mordarja Kóglera ſpominaja, kotryž je, kaž je ſnate, mandželsku Dragdžanskemu pschedlupga ſtauſhufu na Töpferskej horje pola Žitawy nadpanuł a pschi tymle nadpadzeju cęglo ſranik a ſeje 18 lětneho ſyna ſattelik. Hač dotal polazija ſtrachneho rubježnika hiszczegó wuſledžila njeje. So by ſo jeho ſlēd ſkerje namakal, je wſchē ſtemu, kotryž jei Kóglerow pschedyl wofſiwi, 500 hrinow myta ſlubila. A teſle ſumie ūzbedža wobylserjo wzy ſybinu hiszczegó 300 hrinow pschedac̄. Sobotu w noz̄ ſu w Hainewalde pola Žitawy jeneho rubježnika ſajeli, kotrehož mějachu ſ wopredka ſa Kóglera. Poſdzischo pał ſo pschedzlyku, ſo ſajath pytan ſloſnik njeje, ale druhu ſtrachny cđewiel, wěſty mlynk Anton Kreczmar ſ Lautſche w połnoz̄nych Čechach. W Žitawie ſebi wo tym ſcžehowaze powjedac̄: Jedyn ſchewz ſ Hainewalde bě ſobotu do lěza ſchol, ſo by jahodki a hriby pytal. Tam wón muža nadenidze, kž po ſdazu teho runja jahodki ſchzypaſhe. ſebej jeho bliże wobhladawski, měnjeſche won, ſo ma ſ wěſtoſci ſrubježnika Kóglera psched ſobu. Jako ſlaby cđowiel pał ſebi wón njeſoſe ſweric̄, throbliho mordarja wo ſrjedz lěza ſajec̄. Tola, dokež wjedzec̄, ſo je na jeho popadnjenje 800 hrinow wuſtajenych, nočzysche wón ſladvnosć, ſebi tule ſum ſ lohlej prózu ſaſtudic̄ móz, pscheduſczic̄. Duž ſebi wumyſli, pytanego ſrubježnika ſ leſcu wſchē ſwic̄ do rukow podac̄. Zuzi jeho wotpoſladam ſam napſchec̄ ſwic̄. Se ſchewzom ſo do rězow dawſchi, jemu wón powjedac̄, ſo pytanje hribow tola malo wunjeſe, ſo někotre dny hýzo nicio jédk njeje a ſo je w wulkej nufi. ſchewz praſi, ſo by ſo jemu runje tak ſchlo, hdyž by žaneho džela njeměl, ſo ſu hubjene čažy a ſaſlužba ſchpatna. Hdyž běſtaj ſhwilu powjedac̄, zuzi ſchewz ſamjetowasche, ſo bychta ſo pola jeneho ſeſnika, kotrehož w jenej njeſaloj wzy ſnaje, nutſlamaloj. ſchewz ſrubježnik ſwic̄ ſchpatna, a wobaj ſo ſrědjeſtaj, ſo čzetaj ſo hnydom bližſhu nōz nutſlamac̄. Hdyž ſo ſchewz praſeſche, hdyž ſo ſ zuzym ſeſka, ión praſi, ſo hiszczegó ſa nōz hospodu nima,

na cęz jeho schewz pscheprssy, so by pola njego pschenozował. Zuij tole połkiczenje pschi a se schewzom domoj dżesche. Domoj pschischedchi, schewz swojemu hosczej jescz a picz da, tola pschi tym skladnośc namaka, pózla wotpózlač, so by żandarmam powjescz dał a jich jawokal. Tuczi po cęmje pschitadzechu a schewzowym dom wobstupicu. Też wedżelenju wojskow bęchu se Žitawy pschitac dali. Nano schewz wo burje klepasche a hoscja napominasche, burje wojnicz. Tutón, na niczo ſte ſebi njemyſlo, weczini; w tym hamym wobromku dwaj wojskoſi ſi tſelbu, na kotrui bęſtaſi baſonet natykloſi, ſastupischtaj. Bjesbróniteho zufobnika wuwjasachu a na wosu ſe hylnym pschewodom do Žitawy dowjescz. Tu bę ſo hižo powjescz roſidérka, ſo fu mordarja ſafeli, a wulka ludowa cęrjoda cękaſche, ſo by jeho wibzala. Jego drastu pschepytajo, w njej ſkoty ſonjazy, cękaſnik ſi rječasom, kłeborny kłotwizaty dybſaczy cękaſnik, breschu, ſi prus'ego krónowanskeho tolerja dżelanu, wſchelake stare pjeniſy a druhe węzy namakachu. Pschi pscheklyſchenju ſo Kreczmar wufna, ſo je wón tele węzy w nozy 2. augusta ſi farſteho doma w Pułkowach, ſo do njego dobyschi, kranuł. Dokelz je Kreczmar na rubjeźnika Köglera troſčku napodobny, ſo na njego hreſchachu, ſo je wón mordarſki nadpad na Cöpferſkej horje ſtućil. Duž jeho 12-létnemu hynnej pſchekupza Mauchfuſa a jenej mlobej knieźnje, kotruiſtaj pschi nadpadze pschitomnaj byloj, pschedwjebzeczu. Wobaj pał prajeſchtaj, ſo ma drje ſajath něčto podbneſeđe ſi Köglerom, ſo pał je tutón wjèle wjelschi a hylniſchi hac̄ Korcžmar. Potaſkim dyrbja dale tamjenječežbarja Köglera ja mordarja wobhladacz. Köglera fu pječza poſlednie dny wospjet ludžo wibzeli, tola ſo ženje ſchlaſtežilo njije, jeho pschimunycz. Sſebotu wjeczor je Kögler pječza pola Liberza wjedbywał. Hdyž njenowanym džen wjeczor jedyn kamjenječežbarſki miſtr ſi Nowej Węzy pola Jablonza, pola kotrehož je Kögler w hrojim cęſu dželat, psches leſ ſola Nowowjeſčanskeho ręſaka džesche, wón njedaloſko pucza w ležu muža ſedzezeho wuhlada, kotruiſtaj po ſdaczu na někho cękaſche. Blize pschischedchi, jeho ſa wjaneho Köglera ſpōſna. Tutón, něhduskeho miſtria wuhladowſki, hnydom ſtaže a cęknui. Kamjenječežbarſki miſtr bę na přeni wobromku ſe ſtrachom ſajatr, ſo ſebi na to njepomyſli, ſo ſa rubjeźnikom wjedzieſz; tutón revolver w ruzy džerjeſche. Njedželu rano w 4 hodzinach fu Köglera w Nowej Węzy ſamej wibzeli. Dale je pječza Kögler jeneho mlynſkeho pola Friedlanda nadpanuł. Hdyž njedželu mlynſki Karbas ſi Kaspenau do Ferdinandsthala džesche, ſi kerkow mujki wuſkoczi a na mlynſkeho revolver nawróciwſhi wot njego pjeniſej ſadasche. S hroſu tſchepotajzy nadpanjeny rubjeźnik ſwoju pjeniſejnu móſheni, jchęſcz ſchębnakow wopschijazu, pschepoda, na cęz jemu njekraſnik bęſecz da. Rubjeźnik je po wuprajenju mlynſkeho wjeli napohlad mēl, tajkaž ſo Köglerowu wokob wot wjednoſcze wpijuje. Sloncziuſe hylceze powjedaja, ſo je Kögler ſanđenu njedželu w Tollensteinie był a ſo tam pschi rejsach wobdzili. Hdyž je pał tam ſi kuchtſtu gmejnſkeho pschedſtejſicjerja rejswał, fu jeho pjanali, na cęz je ſkofu cęknui. Pjatki ſydzienia fu žandarmojo a hyniſu hrabje Klam-Gallasa krajinu wokolo Liberza, Friedlanda, Jablonza a Grafensteina pscheczahali. Pscheczahanje zły džen wjiesche, a popoſdnju hjes 4—6 hodzin ſo wſchę patrouille w Eindeku ſekachu, tola rubjeźnika Köglera wuhlédzili njebéchu. Tón ſamy džen tež žandarmojo na ſakſkej stronje pschi cęſko-ſakſkich wjiesach krajinu pscheczidzhu, tola tež woni lepski wuſvach njemachu, kaž jich awſtriszy towarſchojo. Po nowſich powjesczach fu Köglera w Arkonoszach (heborſkich horach) wibzeli.

Jedyn herbſki pscheczel, po Arkonoszkih horach puczowazy, wadzji „Sserb. Nowin” wo Köglerje piſche: Tudy runje wſchę towarzwa wuzciahnu, ſo bych u po pschitakni wolkrejneho hetmanſtwa Niemniſkeho (Storkendbach) rubjeźnika Köglera pytali, ketrzy je wotoru w Zalcbrthal na prusko-cęſkih wjiesach do koreczmy pschitſkol. Dokelz je jeho ſnath ſi mjenom poſtrowiš, je hnydom cęknui. Wejera ſrjedu je jeho ſónka bliſko wot jow w ležu wuhlada. Kögdy, ketrzy ſobu placz džesche, mejeſche natykani tſelbu. Kögler je tu ſnath, dokelz je tu jako ſkaſar džekal. Liberſke nowiny maja jeho wobras.

* 1. dezenubra 1895 ma ſo ſaſo w złyhm niemſkim khežorſtwie powjesczowne ludliczenje wotmęćz, ſi cęmuž ſo hižo nětko pschihoty ciuma.

* Se Gromjenja. Dla 10 nowych pjeniſekow měžaz jaſtwa doſta tudomny ſuknajec Mět. Wón loni 30. oktobra w Komorowje do jenich khamow ſtući a ſebi ſa 10 np. woliſa ſadasche. Khamatka runje žaneho njeměſeſche; duž jemu do druhiſkych khamow hycz leſaſche. Nětko ſebi wón hwoje 10 np. pominasche. „Ty dże mi hylceze niejo dał njeſſy!” Khamatka wotmolwi. — „Schio? Njeſſy?” wón ſawola a tajku haru hycz a ſo tak ſchepjericz pocza,

ſo ſo khamatka roſzudzi, jemu te 10 np. dacz. Mět bu teho dla wobſkorzeny a doſta měžaz jaſtwa.

* W Wielzy w Delniſch kuziſzach ſu cękaſnikarja ſafeli, dokelz prawe papery njeměſeſche. Žandarm wjedzeſeſche jeho a jeneho pôſteho dželaczerja do Gostjanskeho jaſtwa. Na dróſy ſo cękaſnikat ſ rasom ſi ſemi ſwiesy, rječnouwſchi, ſo dale njemože. W tym wobromku ſandarmeſi nosy podtorze, ſo tón padze. Nětko na njeho ſloczi a jeho dajicz pocza. Njeplech bę mózny muž. Alle ſandarmeſi ſo po radzi, kwoj mječz wutorhnuć, a nětko tał doſko do ſkóſnika rubaſche, doniž na nim njedobu. Do Hrodka dowjedzeny, wón na hwoje rany wumrje.

* W Barlinje a wokolnoſeſi je wotoru ſatraschine njewjedro ſatkadzalo. S wonka Barlina fu wulke krupy na polach a na ſaſhodach wſchę ſaniczile. W Karowje je wetr tſechi wotkrył, ſchomu ſauwalak a krupy ſu wſchę pólne ploby, jako wóz, répu atd. do cęſta roſhile. Hystopadaze krupy, wjetcze dybli kuryaze jejo, ſu zaſložne ſapuſzenje načinile. Na polach leža morwe ſajazy, kurywoty, rubjeźne ptaki a małe ptaciki ſi hromadami, wchębie ſchtorwonečki, ſi krótka može ſo prajicz, ſo je wſchę ſi wjewjedrom pod holym njebjom pschelhwatalo, ſchłodu cęptilo. Nědma ſu ſo ludžo, krotiſt bęchu na polach, wulhovac ſo mli. Powróczenie wóſy, ſauwalene ſchomu, rólny grat, wſchę na kopyz w džiwiej měřenzy leſeſche. Konje, kotrež échu ſo wot wosow wottorhnuł, džiwie wotklo honjachu, doniž je na drugi džen ſloſili njesz. Maczinena ſchłoda je tał wulka, ſo ſo wobličjez njehodzi.

* (Saſo rubjeźny nadpad.) W nozy ſi tamneſi njedželi w 12. hodzinje mlobej knies ſe „Siegesplatz“ domoj do Blažewizow džesche a bę runje bliſko pola „Friedrichsplatz“, hdyž njenatný cęlowjet ſi kerkow wuſkoczi a ſeho ſi nožom do brucha klo, na dobre ſbože tela niz hukobko, tał ſo bę rana ſenož lohka. Njenatný, kig žaneho ſkowa njeręczeſche, jemu tež ſa cękaſnikowym rječasom hrabnu, ſi cęhož bę wibzecz, ſo bę na rubjeźtwo wuſhōl. Poradzilo pał ſo jemu njije, něčto deſtač, wjèle bōle je hnydom ſaſo do kerkow cęknui a ſo w nich ſhubil. Žandarmerija ſo prózuje, węz wujaſnicz.

* Esjo dwanaczeſteli holszy njedželu popoſdnju pschi zelesniſkim naſypje pola Altonaſkeho dwórnichęſza jamu ryjachu. Na dobo ſo jama ſaſhypnu a holszow ſahrjeba. Ienož ſi wulkej prózu mózachu njesbožownych wurycz. Jedyn ſi nich bę ſo hižo ſaduſhyl, hjes tym ſo bęſtaj dwaj druhaj jenož ſranienai.

* So ſebi wulke myſhe ſwérja, małe džeczi w ſpanju nadpadnucz a je do ruczkow, do nōžow a do wobličza kufacę, je ſnata węz. Porędko pał ſo ſtawa, ſo ſo w nozy na starych ludzi, kig lež ſpia, dadza. Taſte pał je ſo psched nekotrymi dnjemi w jenej dželaczerſtej ſwóbję w Hogenje podalo, kotruiſt tam w malej khežzy bydli. Njedawno prjedy bę wulka myſh ſonu do nohi kufa a něko je tež muža w nozy ſpizeho do wobličza ſkuſala.

* Dwaj dundakaj ſtaj pońdželu wjeczor jeneho Liberčanskeho reſnila na dompuču ſi Harzdorſa nadpadnutoj. Pjenjes, kig ſebi wot njego žadaschtaj, nadpadnjeny žanyh pschi ſebi njeměſeſche, cęhož dla jeho ſkoniczne pscheczahali. Potom ſtaj ſo njeplechaj njepoſnataj wotkaliſtoj.

* Často hižo je ſo ſtalo, ſo je mokry hněhový mječzel na węzach cękaſnikowe poſasowarje tał ſawrel a ſaplazał, ſo je cękaſnik ſaſtač dyrbjal, ale ſo by jón hols ſtaſtaj, drje hylceze ſo hac̄ dotal ſtalo njije. S Bunzlawy piſaja: Nano 3¹/₄ hodzin bęſche cękaſnik evangeliſte ſyckwe ſtejo wſtaſ. Jedyn hols bę w kměrlanju do wulkego poſasowaria ſaložil a ſi jenej nohu a ſi jenym kſhidloſm w jejim wudebjenju tſčazy wſtaſ. Poſasowat je meter dolhi a něhće 8 puntow cęgeli. Wbchi hols ſo wuſhobodzic ſi njeměſeſche, a wulki poſasowat jeho, hdyž mało, na 3 ſtejazi, doſceže, pschezo twjerdscho ſi malemu pschipréwache, tał ſo jeho ſkoniczne ſatkočzi. Duž dyrbjeſche cękaſnik ſaſtač, hakle hdyž bę cękaſnikat ſi wulkej prózu ſadzewk wetſtronik, cękaſnik dale džesche.

* W Galiziskej ſi měſtami na kholeru trochu wjèle ludži mřeje. Tał je ſebi w Byleſtſcizach wot 5. julija hac̄ 4. augusta kholera 295 wuſhobow jaſo ſadała, to je 5 prozentow wobydlerſtwa. Tež w naranskej Pruskej a w Hollandskej kholera tu a tam hylniſho wuſtupuje.

* S Debreczina w Wuherſkej piſaja: W ſitordzieni ſitovanego mlynna je wchen wudhyl. Były grat a magazin ſi 10 000 metriſkimi zentnarjemi muli je ſo ſpalit. Wohen ſtež ſuſhodnu ſahrodu ſapopadze hdyž ſo některé brózne wotpalichu. Esjo dželaczerja fu klonz wſali. Schłoda ſo na pol milijona ſchębnakow wobličzi. Sły

wóhen tež w Illmitzach w Wieselburgskim komitacie sahabske, 300 twarjenjow je ho spalito. Wóhen bě hči do Dedenburga widęcz.

* S rospukom abo čerczizu (Schärlingom), kotrūž běchu město pětruské abo pětruské do jézde bypli, je ho w Mont Saint Martinje pola Conwy zyla swójbą, se 7 wołobow wobstejaza, sajedvočiša. Schyri młode holzy su pschi wschej lekatskej pomozy wumrjete, druzi ktorí su hischeze w kmjertnym strashe.

* (Brodu truhane w lawjazej kletzy). W Madridze ho tele dny jedyn lawykludżer se swojimi lawami połasowaſche. Wón mějeſche 6 lawow w kletzy. Pschi nělaſkej skladnoſci bě ho jedyn brodu truhac s nim wjetowal, so kže jemu w jeho lawjazej kletzy brodu wotruhac. Skludżer wjetu pschija a na dnijowym poriad stoji. Tón dzen mějeſche swój zyrkuſ pschepjelnjeny; pschetož niz jenož wschitz Madridszy brodutruharjo a wloſytſiharjo, ale tež wjèle druhého wcipneho luda, kamo infanczina donna Isabella a mnosy wjegozy semienjo běchu do njeho pschischi. Skludżer najprjedy swoje wschedne kumsczyt s lawami połasowaſche. Potom nastupi muž s bělej salwetu na lěwizy a s mydlom a se šlebornej ſkłiczyku w prawizy. Schrimotazym holkom jeho powitaču; pschetož to bě wschem snaty mischir Begna. Szo psched ludom dworliwje połoniwski wón do lawjazej kletki stupi, skludżera pomysli, a jemu s jenym ſežahom kwojeje britwie brodu s poł wołnicza wotruhnu. W tym wołomiku ho lawy hibac a mōrczec poczach. Mischir Begna ho wołoczi a pschiſladowarjam rjetku: „Mi ſo ſda, ſo kym doſcž czinil. Njech něk druhí pschindze, ſo by temu knjesej tež to sdruehho liza brodu wotruhnul.“ To rjetniwshi wón s hovorskim kleskanjom swojich kollegow lawjazu kletku wopushczi. Někto rěka, ſo je ſebi skludżer brodu druhého liza w mjenje strashnej kletzy jeneho pscheczelneho brodutruharja wotruhac dał.

* W Barcelonje bě jena knjeni, Marja Estuarzowa, pyta, ſo ho jejnemu muzej jeje 15 lětna klužobniza pschejara ſubi. Duž ju ras s ſebi do jstwy ſawola a durje ſamku. Tam ju najprjedy kruče poſhwari, potom wbohu holzu ſe ſpirituſom pola, kotrý ſe ſapalku ſapali. Holzyna draſta ho w wołomiku s plomjenjom paleſche. Tež knjenina draſta ho ſapali. Někto wobej žónskej žaloſnje wo pomož wołaſtej, kotrý pak bohuzel pschepoſdže do wołaſtej, dokelž dyrbjaču ho najprjedy durje roſbic. Jenož knjeni bě hischeze tak dohlo živa, ſo mōjeſche ſebi mužow wodacze wuprobyz.

* (Milijony žane žohnowanje njeſchinjeſu.) Wo ſrudnym podenženju němko-amerikanskej milijonarskej kwołby nowiny ſe Louisi pižaja: W wulſej wołſchéri ho w naſchim woħyderſtwie wjèle wo kmjerci knjenje Friederiki Düſtroweje ręczi. Jeje muž bě ſe ſbožownymi ſpekulaziemi jako woħen-sawěſczož agenta mnohe milijonu dobył. Jego ſawoſtajena wudowa běſche ho ſe kwojej 19 lětnej džowku něhdze psched ſcheczimi nježelemi ſ Ameriki do Mainza wrózila, ſo by mjes kwojimi pscheczelkemu nětore lěta w Němzach bydlila. W Louisu bě po mužowej kmjerci ſ nikim njewołkhađejo zyle ſama ſa ſebje živa byla. Jeſe domiſaje nježel ſbožowne. Milijony, kžiž běchu jeje mandželskemu tak njejabzy do rukow padnule, ſu ho ſa jeho kwojbu do połęcza pschewobroczile. Ženicki ſyn, dr. Arthur Düſtrow, w bohatſtvo wotroſczenju a wožiwiem mloby muž, něk 24 lět starý, w jaſtwje ſedzi. Wón je woħſkoržen, ſo je w pjanosczi žonu a džeczo ſloužoval. Wo jeho njeſtuktu ho w kwojim čaſzu wjèle nježel poſpoſti wſchedne w Louisu ręczeshe. Düſtrow bě lětža w februarje pjanu domoſ pschiſchol a ho na klužobnej holzy pschepſhimnicz čzył. W tym wołomiku jeho žona do jstwy stupi, a Düſtrow ho teho dla tak roſnjendri, ſo ju ſ revolverom ſateli. Hdyž na to jeho holcz, riz pôda ſtejſe, ſchręćcęz pocza, wón tež teho ſateli. Doktorowe ſamóženje ho někto w adwokatſkich rukach ſhubuje, kžiž ſo prózuja, jeho psched ſakonjom wułhowac. Eſi ras hižo je ho w jaſtwje ſam moric ſpial. Wón ho wrótnego čzini a je ſnadž tež doſpolnemu wořořtñenju bliże, hči ſebi ſchtó myſli. Tutož ſałozny woſzud bě knjenju Düſtrowowu ſamoh, město Louis wopuſtſic, ſo by daloko wot měſtua kwojego njeſboža pod zuſyimi wobſtejnosczem i kwoje horjo ſapomnila. W kwojim testamencze je kwojego ſyna ſ herbſtwa wuſamka, nětorym dobroczelſkim wuſtawam a kwojej džowzy kwoje ſamóženje wołkaſwſci. Eſyň ſebi niež ſ teho njeſcini, hdyž powiſcz wo maczternej kmjerci doſta. Kħudy a duchovnje a čzelnje ſiemjeny wón, jeli hdy, jaſtwo wopuſtſci. Něhdy běchu ho wot njeho, tak jara woħbarjeneho a bohateho mlobego muža, wulſich wězow nadželi, a někto ſtej jeho wopifſto a džiwota do najakoſtneſiich wobſtejnosczem ſtajilej.

(Býrwinſte powiſeſe hladaj w pschilosy.)

W Bartskim holanskim reverje je pjenkowe a walczkowe drjewo w drjewiſhczach pschi Borschczanskich mjesach po ponižených placzisnach na pschedan.

Na Bartskiej Horje pola Mikowa, 6. augusta 1894.
Hajniſke ſarjadniſtwo.
Hajn.

Rěſak G. A. Reunera

w Duhańcziach (Weigsdorfje) pola ſumvalda porucza ho ſ kupowaniu hraničnego drjewa, deskow, ſatow, kaž tej hotowego ſchpundowanja a ſhindzeloſowych deskow a wotrěſlow we wszech ſwietnych dohoſczech a tolſtoſczech.

Ia hlinjane roly, dreněrowanske roly, teho runja fort a w najwjetſhim wubjerku, platy ſ pleſtrowanju, wurjadniſe twjerde, ſhamottowe ſamjenje, týžaz po 50 mark, kaž tej najwjetſhi woħen wudžeržaze pězne platy porucza

Margarečzina hēta pola Budyschina.

Sklad w Budyschinje pola twarskeho mischtra K. Schneidera na walskej droſy 14.

Swoj wulſi derje ſrjadowany ſklad drjennych a njeđrenych čeſſkich pjerjow a moſchka porucza

C. Johannson

w Niſtej, na ſhorjelskej droſy 8. Tam ho tež pjerja na naſchwarniſcho a najruciſloſcho chemiſzy čiſce. Sprawne poſkuženje. — Pomérne placzisny.

Hermann Bulnheim w Budyschinje, pschi Albertowym naměſce čz. 18 ſ napschecza noweje zyrkwe, dželarňa ſa želesne konſtrukziſe porucza po tunich placzisnach

I-N O ſ ch e r j e,
late a ſowane ſtolpy,
želesne twarske konſtrukziſe a hródzne wolna.
Budželanje ſtatiskich wołſiczenjow.

1200 němſkich profeſhorow a lekarjow

je myrrhowy krem haptylkarja A. Flüggi prihovalo, ho ſ poldraleſtym ſphytowanju wo jeho wurjadnym ſtukowanjom pschewobrocziko a jón teho dla naležnje poruczilo. Wón je pod čiſłom 63 592 w Němzach patentowany a je ho jako nimo mery rucje, wěſce ſtukowaza a do zyla njeſchłodna

ranyhojaza žalba

pschi wopalenju, woparjenju, kylnym poczenju (bolazym) a pschi wſchelakim ſranjenju kože, kožowych čjerpienjach, jětſjenju atd. ſe kwojimi wurjadnymi hniczewołzjerazym, nowotworjazym a hojazym ſamownosczem wuſnamjeniſe. Flügge & Co. w Frankfurcie nad M. roſpōſczielataj 88 stron tolſtu knihu ſ lektakſimi wobhweđenjemi darmo a franko. Myrrhowy krem haptylkarja A. Flüggi, kotrý wjèle lekarjow radſho hči druhé ſredki naložuje, je w tyſlach po 1 ml w haptylach doſtac, tola pschi ſnadžom bolazym, ſranjenju atd. tyſka po 50 np. dožaha. Na wołazym dyrbji patentowe čiſlo 63 592 ſtejcz. Myrrhowy krem je patentowany wołazym wučzah ſ myrrheweje ſiwiſy.

Dospolne wypśchedawanie

dla spuszczenia pschedawańje.

Wsché na składze leżaze tworh ſo po wurdzadnje tunich placzisnach wypśchedawaja.

August Grützner.

Psches žudniſtwo ma ſo na dobrokólnie waschnje na pschedawanie pschedawacj: wtorku 14. augusta pschipolnju w 12 hodzijach Schlemerez kublo w Trzebienzy, na 64,439 hrivnow takserowane.

Kheža na pschedan.

W Khróscze pola Minakala, hdež ſo bliſke dželo w Adolfovej hęce namaka, je kheža ſi někotrymi körzami pola na pschedati. Daleje tam jene wobydlenje na pschedajecze.

Dalshe je ſhonicz w cízle 8 tam.

W Hajnizach je khežkarſka žinnoſc̄ cízlo 8 ſe 7 do 10 körzami pola a luki ſi rjanymi ſtejatymi žnemi pschemenjenja dla na pschedan. Twarjenja ſu ſe ſhifrom kryte a w dobrym rjedze.

Khežu ſi 42 dawksimi jenoſcemi ma ſe ſkotom a gratom na pschedan Jakub Nowak w Rakojdach.

W Wulkej Khrónczy je kheža cízlo 11, ſa ſkalarja ſo hodzaja, ſi 2 körzomaj wotnajateho pola na pschedan.

Žinnoſc̄ na pschedan.

Kilanez žinnoſc̄ w Dreschi-zač ſi 34 körzami pola, luki a lęha, rjanymi twarjenjemi, wulkej ſahrobu, 244 dawksimi jenoſcemi, ſi dospolnym žinym a morwym inventarom a žnemi, bjes wumjenka a hospody, je hnydom tunjo na pschedan.

Dalshe wulksataj restawratér Emil Säuberlich w Budyschinje a Heinrich Keller w Rakojach.

Rólneho konja

ma tunjo na pschedan wósnit Balten w Maciecznym domje na lawskich hrjebjach 2.

Wulku dželbu proſdných muko-nych měchow, jenož ras trjebaných, ma tunjo na pschedan Josef Scholze, pjełatſki miſcht na garbaſkej haſy.

Mjedojoſtý ſhrup.

50 zentnarjow ſ. ſyrupa, woſebje ſłodku tworu, ſi kotrehož ſo předy punt po 30 np. pschedawasche, wot nětka, ſo bych jón rucze wothyl, punt po 20 np. pschedawam. Daleje poruczam hiszce ſ. ſyrup punt po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Julius Höhme,

ſastupjer internazionalneje maschinsleje wustajenjy
w Riesy nad Lóbjom

porucza na najlepje dželane

lokomobile a parne mlóčjaze maschiny wot 2 konjazem mozow, ſcherokomlóčjaze maschiny, ſi gđepelom a paru ſo cjerjaze, jenopshejne mlóčjaze maschiny, wubjernje dželaze, ruczne mlóčjaze maschiny najnowiſcheje konstrukcije, ſeruy roſtločjaze a berny rosrihaze maschiny, rěſaki ſa berny a répu, cíſczaže maschiny, mjetliſy, butrowanske maschiny, butrumfatorarje, mlóčjinki, viktoria-separatory, ſi ruku a maschinu ſo cjerjaze, ſuchowe ſhody ſi dwižy ſazynkowanego wozloweho blacha, ſelesne ſuchowe plumpy, pizn parjaze apparatus (noschne), triery najlepſcheje konstrukcije, mylnske zylindry, rynkate walzy a dezimalne ſkótnie wahi, ſuczne bróny, ſamne dželo, ſalonſzy ſchlitowany ſystem, kotrež moža ſo hnydom wot kóždeho do ſaakowych, Meifortowych a Howardowych brónow pschemenicz, pschedo najlepſcheje, wupruhaneje konstrukcije.

Alpskihodniſche wuměnjenja dla placzenja! Fruha dowolena! Prospekty darmo!

Wypśchedawatna a ſkład pola Jana Manjola w Budyschinje.

Wažne ſa hospoſy!

Eſſerowh
ſalmiałowh terpentinowh
mydlowy pólver

ſnamjo law

je pschipoſnath najlepſchi plokanſki a cíſczaže ſredk ſweta.

Wſci ſupowanju njež ſo krucze na ſalitanske ſnamjo „ſežazy law“ a woſebje na mjeno „Eſſer“ kedužuje, dokelž ſo mjenje hódne po ſawalenju ſaměnjenju podobne wudželki podthkuja.

Zenickaj a prenej fabrikantaj:

Eſſer & Giesecke w Lipsku-Plagwitz.

Dostacz we wſchē lepſkich kolonialtworowych, mydlowych a drogowych khamach.

Franz Marschner

čaſznikat w Budyschinje

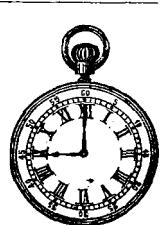
čjo. 9 na bohatej haſy čjo. 9

ſwoj ſkład čaſznikow a čaſznikowych rjeczaſow dobroci-
wemu wobledzbowanju porucza.

Hódna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pschedawanie: Rěču herbſki.

Kiſalo,

kiſalowy ſprit,

winoſe kiſalo

faružene cíſce a wubjernje ſłodzaze,

Elbowu kiſalowu eſzenzu,

Frankfurtsku kiſalowu

eſzenzu,

„holotowý wolij“

najlepje a najtunſcho kupujecje
pola

Straucha a Koldy.

na lamjeſtnej haſy.

Maſh,

maſhowy ſchrót,

kurjazu pizn,

cjerwjeny džeczel,

pizný gris,

pschedicne wotruby,

bawmowu mučzku,

ſeimskoworjechowu mučzku,

ſłodowe koſochi,

rapkowu mučzku,

lane woſkuhi,

lann mučzku,

pschedicny gris

porucza tunjo

E. Pſuhl,

ſkład w ſlotej hweſdze.

Pólver psche mole,
spiritus a eſzenzu psche mole,
khamporowa dorunanka,
naſtalinowu papjeru,

zacherlin,

thurmeliſ,

tineol,

woprawdžity inſektowý pólver

porucza
Merschez bratrow naſkledník
(Mřejeſel Jan Stop).

Tunje

zigar y

ſupowanſte ſórk ſa ſaſopſchedawaj-
rjow,
tyhož hýo po 20 mk. porucza

Richard Neumann
na ſruitownej lawſkej haſy čjo. 6,
filiale na bohatej haſy 28 a na róžtu
Lublinskie a Maſtigoweje drogi.

Někotre noſhene

čaſniki

mam cíſce tunjo na pschedan.
Sa to, ſo derje du, rukuju.

Fr. Scholze, čaſznikat
na Hofsitz haſy 13.

Bschiloha i číslu 32 Serbskich Nowin.

Sobota 11. augusta 1894.

Zesny plan železnizow wot 1. meje 1894.

4. wojsowa iloža njedzeli a na sačkach swiatych dnjach wupada.

Se Šorjelza do Dražđan.

Wojsowa iloža	2. 3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55	—
Ryčbača	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20	—
Lubija	12,37	2,14	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42	—
Budyschina	1,27	2,38	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18	9,30
Bistropiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54	10,14
Arnsdorsa	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—	9,19	—
Radeberga	—	—	5,1	7,8	10,34	1,27	—	6,48	9,28	10,42	—
Do Dražđan	—	3,40	5,29	7,30	11,0	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51	11,5
S Lubija jenož wýchodne dny rano 6,46 do Budyschyna 7,34 (3. fl.).											

Se Dražđan do Šorjelza.

Wojsowa iloža	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Dražđan	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,17	9,12	11,45	12,57
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—	—
Arnsdorsa	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,52	9,49	12,31	—
Bistropiz	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,24	10,14	12,56	—
Budyschyna	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,52	10,46	1,24	2,3
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,33	—	11,24	—	2,28
Ryčbača	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Šorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54

Se Budyschyna do Wjelczina.

Wojsowa iloža	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschyna	—	—	—	5,10	7,38	10,45	1,19*
Džejnitez	—	—	—	5,19	7,53	10,55	1,32*
Budeſtez	—	—	—	5,26	8,6	11,3	1,42*
Roswodez	—	—	—	5,32	8,13	11,9	—
Do Wjelczina	—	—	—	5,41	8,24	11,18	—
* Žeſdzi jenož ſobotu, w oktobru tež njedzeli a ſwiate dny.							

Se Wjelczina do Budyschyna.

Wojsowa iloža	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Wjelczina	—	—	—	6,2	8,47	11,42	—
Roswodez	—	—	—	6,13	8,55	11,50	—
Budeſtez	—	—	—	6,33	9,1	11,56	12,42*
Džejnitez	—	—	—	6,34	9,9	12,4	12,52*
Do Budyschyna	—	—	—	6,45	9,17	12,12	1,4*
* Žeſdzi jenož ſobotu, w oktobru tež njedzeli a ſwiate dny.							

Se Rafez do Budyschyna.

Wojsowa iloža	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Rafez	4,42	8,6	12,34	6,54	—	—	—
Graždowa	4,51	8,15	12,43	7,3	—	—	—
Maleho Wjelkowa	7,10	11,7	5,22	9,16	5,1	8,23	12,52
Radworja	7,22	11,21	5,37	9,28	5,11	8,37	1,5
Kažowa	7,29	11,31	5,44	9,35	5,20	8,44	1,14
Rješwacjida	7,39	11,42	5,56	9,45	5,34	8,56	1,28
Graždowa	7,47	11,50	6,4	9,53	5,42	9,4	1,36
Do Rafez	7,55	11,58	6,12	10,1	5,52	9,14	1,46
* Žeſdzi jenož ſobotu, w oktobru tež njedzeli a ſwiate dny.							

Se Budeſtez do Hornjego Kumwalda.

Wojsowa iloža	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Budeſtez	—	—	—	6,22	11,12	1,42*
Wbohowa	—	—	—	6,34	11,24	1,54*
Kebliž	—	—	—	6,38	11,30	1,58*
Kumwalda	—	—	—	6,48	11,38	2,5*
Graždowego Kumwalda	—	—	—	6,55	11,45	2,12*
Do Hornjego Kumwalda	—	—	—	7,1	11,51	2,18*
* Žeſdzi jenož ſobotu, w oktobru tež njedzeli a ſwiate dny.						

Se Hornjego Kumwalda do Budeſtez.

Wojsowa iloža	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Hornjego Kumwalda	—	—	—	8,12	12,6*	2,33
Graždowego Kumwalda	—	—	—	8,19	12,13*	2,40
Kumwalda	—	—	—	5,1	8,30	12,20*
Kebliž	—	—	—	5,7	8,38	12,26*
Wbohowa	—	—	—	5,11	8,42	12,30*
Do Budeſtez	—	—	—	5,22	8,53	12,41*
* Žeſdzi jenož ſobotu, w oktobru tež njedzeli a ſwiate dny.						

Se Kamjenza do Arnsdorsa.

Wojsowa iloža	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Se Kamjenza	—	—	—	6,3	8,48
Poležnicy	—	—	—	6,27	9,12
Großhörsdorsa	—	—	—	6,36	9,22
Do Arnsdorsa	—	—	—	7,11	9,34
* Žeſdzi jenož ſobotu, w oktobru tež njedzeli a ſwiate dny.					

Se Arnsdorsa do Kamjenza.

Wojsowa iloža	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
Se Arnsdorsa	—	—	—	7,16	10,31
Großhörsdorsa	—	—	—	7,32	10,45
Poležnicy	—	—	—	7,41	10,54
Do Kamjenza	—	—	—	7,59	11,12
* Žeſdzi jenož ſobotu, w oktobru tež njedzeli a ſwiate dny.					

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej grytki smjeje juſte njedzeli rano w 7 hodž. diakonus Náda němſki ſpovjednu reč, 1/2 hodžin němſke a w 10 hodž. ſerbke predowanje.

Werowanl:

W Michałskiej grytki: Kora August Jeremias, ſiwnoſczeſet w Grubojezach, i Mariju Schutzek ſ Hornjeje Kinj.

Křeſenl:

W Michałskiej grytki: Žana Meta, Žana Augusta Bjarska, papječniſkeho dželaczeſera w Džejnitezach, dž. — Jaromir Markus, Jaromira Augusta Hajnb,

Zemrjeol:

Džen 30. julijsa: Morwyna rodzený němandž. ſ. w Woznijowje. — 3. aug.: Jaromir Ota, němandž. ſ. w Małogezach, 18 d. — 7. August Schuster, murjet w Bręſowje, 40 l. 7 m. — 8. Žana Almalija Bernhardtez, Žana Žurscha, držewopſchedawarja na Židowje, mandžefsta, 67 l. 7 m. 28 d.

Vsečiſna žitow a produktow.

Žitow dowos w Budyschinje: 2205 měchow.

Wozha 110 měchow = 5500 kilo.

Wojsowa iloža	wot	hacž	Wojsowa iloža	wot	hacž
ml.	np.	ml.	ml.	np.	ml.
Bišenja	7	41	Bišenja	7	65
Rožla	6	88	Rožla	6	76
Feežmjen	5	63	Feežmjen	5	63
Wozb	6	79	Wozb	6	60
Proč	7	50	Proč	7	44
Wola	9	72	Wola	8	50
Jahy	13	—	Jahy	11	13
Hejdusčla	15	—	Hejdusčla	13	50
Verhy	1	20	Verhy	1	80
Butra	1	90	Butra	2	20
Bišenja muſa	6	50	Bišenja muſa	—	—
Ržana muſa	6	50	Ržana muſa	10	—
Šyno	2	60	Šyno	3	—
Štoma	19	—	Štoma	21	16
Pročata	12	—	Pročata	—	—
Bišenje wotrubh	4	—	Bišenje wotrubh	4	—
Bišenje wotrubh	4	25	Bišenje wotrubh	5	50

W Budyschinje placjeſche: řerz bišeňa (běla) po 170 puntach 13 hr. — np. hacž 12 hr. 80 np., žolta 11 hr. 69 np. hacž 12 hr. 20 np., řerz rožli po 160 puntach 9 hr. — np., hacž 9 hr. 60 np. řerz jecžmjenja po 140 puntach 9 hr. 50 np. hacž 9 hr. 80 np.

Na Wozb w Budyschinje bišeňa (běla) wot 7 hr. 41 np. hacž 7 hr.

Dla pscherzehnjenja

do swojich nowonatwarjennych wulkotnie salozenych khamow

dospolne wypshedawanie

mojego hoberfkeho tworoweho sklada

żonjazych **muzazych**
żaketow, wobweschkow, wobleczenjow, swjerischni-
deschežnych mantlow, kow, żaketow, kholowow,
kapesow, holežazych **holežazych wobleczenjow.**
mantlow a żaketow,

Pschihodna skladnosć ſtupjenju snateje dobreje modneje drasty po nimo
měry tunich placzisnach.

Moritz Wassermann.

Dobre črije
 Žo nihdze tak tunjo nječupuja, kaž
 w Winškim črijowym skladže
 Hermanna Fricha na bohatę hąsz 10
 pola pôsta.

Kedžbu!
 Safran tunjo kucimski pschedawam čistomlethy safran w tylach po 6 a 12 np., teho runja po wasy punt po 30 ml.

Carl Noack na žitnej hąsz.

Bopravodzity

žitny palenz

liter po 60 a 80 np.
po zvlisnach tunischo poruczataj

Schishka a Rjeczka
na swonkownej lawskiej hąsz.

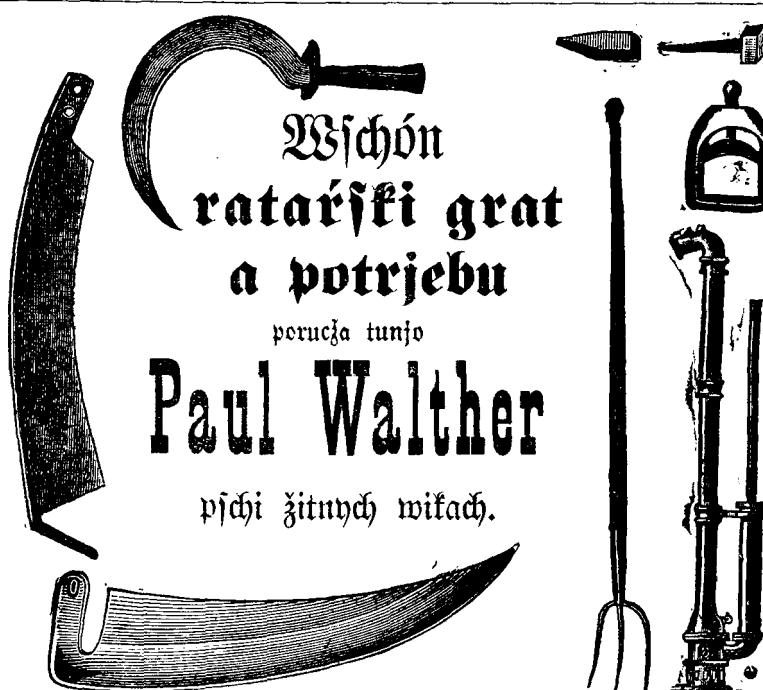
Zokrowy mèd
punt po 48 np.

injedowy syrup
punt po 30 np. porucza

Paul Hofmann
na róžku herbstke a schuleriske hąsz.

Kaſcheze
we wšich wulkoszach a družinach
porucza pschi potrjebje

Arthur Janasch
na Hoschiz hąsz
a róžku seminariske hąsz.

Na žitnej hąsz 4
pola Oty Preuža předy Kloša
kupuja Žo nastunasho dobre
mužaze a holežaze wobleczenja, žonjaze a holežaze
žaleth a paletoth.

Ssynjo praweje rępy
porucza

Gustav Heinle.

Žonop

ſt wužywej porucza

Gustav Heinle.

Turkowske kłowi
najlepszeje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Wierwa
pschi mjakowym torhoszcu.
Destilazija snathob dobrzych likerow
vo starob tunich placzisnach.

Pawol Giebner

na bohatę hąsz cijko 18,
ſi nutshodom na theaterskej hąsz,
porucza swoju

winańju

i winownju a knedańju.

Wino w kachczech a forbach
po 12, 24 a 50 bleschach a tej
w cewizach rofeszelu, teho runja
po jenotliwych bleschach wše druh
čjewjeneho a běleho wina.

Kódy móže Žo na to spuszczejec,
ſo pola Giebnera cijste wopravne
wino dostonje, kotrež derje tyje a
ſotrež je ſtrowoszki spomožne.

Ralečanska haptika
porucza ſ wěstoſzu ſkulowazy ſred
pschi čjewjonym poběženju ſwini
po 1 ml. 75 np. Do druhich ſtron
žo tónle ſred po poſce ſcele.

Pschedeschežnički.

Vorjedzenje a poczehnjenje
w mojej pschedawari.

Pschedawanje a
vorjedzenje
w schéch družinow
čjaušnikow.
Blažisny najtunash
a rukowanje na dw
lécze.

Gustav Mager, čjaušnikat
11 na herbstke hąsz 11
pschi starob kafarmach.

Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wše druhé ſoje po najwyšich
placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi herbstke kafolikej zyrki.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sohotu. — Stwórlétna předpłata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenem do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi „Serb. Now.” (na róžku zwonkneje lawskie hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynka 10 np. a maja so stwórk hać do 7 h. wjechor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawań Marko Smoler.

Ćisc Smolerjec knihičíčernje w maciennym domje w Budyšinje.

Číslo 33.

Sobotu 18. augusta 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Sozialdemokratam w Sakſkej w nowším čážu sakſke kniejerstwo khětro na palzy stupa. Samo w čážu sozialistiskeho salonja je ho sozialdemokratam pschi rosschérjenju jich bludnych wuczbów wjazý swobodny hać nětrole wostajilo. Wónano je kniejerstwo w Zwickawje saloženſki swjedžení tamniſcheho hörniſcheho towarſtwa, kotrejž dyrbjeſche s konzertom, balom a dzěczazym swjekelenji ſjenoczenji bycž, ſakafalo, bjes tym so fu ho tajke swjedženie w čážu sozialistiskeho salonja wothywacž ſměle. S dohom je kniejerstwo Zwickawje sozialdemokratiske ſpěwanſke towarſtvo „Sängerlufi“ rospuszczoſko. Tole towarſtwo je 27 lét doho bjes pschedzacz, po tajkim tež w čážu sozialistiskeho salonja, wobſtało. Tele dny džyžchu w Draždānach dzělačerjo bjes dzěla ſhromadzisnu wobſterecž. So nětrole wo hrjedž lěčza, bđež ratarjo husto dozej dzělačerjow namakacž njemoža, tak so fu nusowaní, ſebi wojałow wuprohycž, že neje pschicžiny njeje, ſhromadzisny dzělačerjow bjes dzěla powołacž, drje pôdla sozialdemokratow ničto přeč njebudze. Draždānska polizija tej wěz̄i wěrila njeje a hódała, so budža tucži dzělačerjo bjes dzěla s wjetſcheho dzěla s lubži wobſterecž, kotsiž s zyka ſenje njezdělaja. Duž je wona ſhromadzisnu ſakafala ho powołajo na 12. paragraf towarſtoweho a ſhromadzeneſkeho prawa, po kotrejž ho ſhromadzisny wothywacž njehmědža, w kotrejž mož ſjawnemu měrej, porjadej a wěſoſci strach hroshcž.

— Khějor Wylem, kotrejž w tu khwili hřečeje w Jendželskej pschedzy, je w Farnborough Hillu něhdusku franzowſku khějorku Eugeniu wophatal. Wón bě pschi wophycze wychlowſku uniformu ſwojego jendželskeho regimenta wobleczeny. S Eugeniu ho wón pol hōdzinu doho rosrēčesche. Němski pôžlanz hrabja Haſfeld bě khějorku Eugeniu hžo dwě njezděle předy teho wophatal.

— Kniejerstwa ſjenoczených statow polnózneje Ameriki maja myſkle, na němski zokor pschiwoſne zlo, 40 prozentow hōdnoſeje wuczinaze, poſožicž. So ho s tym pschedawanje němskeho zokora do polnózneje Ameriki njemožne ſčini, je pschi nětčiſtich niſtich zokrowych placzisnach jaſne. W polnóznej Amerizi džedža po wſhem ſdacžu němskemu zokorej mjeſy s tym wotpohladom ſawrjecž, so ho tamniſcha zokrowa induſtrija poſhylnila. To je czezki ras ſa němskich ratarjow, kotsiž dla niſtich žitnych placzisnow zokornizu plahuja. Želi ſo polnózne amerikanske staty wopravdze s wycholim złom němski zokor poczeja, tak so jón Němzy njebudža wjazy w Amerizi wotbycž móž, potom tež zokrowa placzisna w Němzach tak daloko ſpanje, ſo ho njebudža wjazy próza placzicž, zokornizu plahowacž. S napohladom na strach, němskemu ratatſtu hrožaz, je ho ratatſte zentralne towarſtwo w Halli na khějorſtoweho kanzlera wobročilo, ſo by, jeli ſo Amerikanszy němski zokor s wycholim złom ſe ſwojich wilow wuczinaze, tež Němska na amerikanske wupłody, jako na ſlot, mjažo, žito atb. wychyle zlo poſožila. Ratatſtu nětrole ničo druhe njewubudže, hać ſlot plahowacž, jeli ſo čze ſwoje dohdy troſku polepschicž. Duž by czeſeje pschiſprawne bylo, bdy by ſo Amerikanskim poczeſlilo, nam ſlot a mjažo pschedawacž.

— Pschi naraňszych pruſſich mjeſach je poſledni tydžen kholera ſterje pschiberała, hać woteberala. W Johannisburgu je psches 50 wožobow ſchorilo, s kotrejž fu 21 umrjeli. W Ortelsburgu je jedyn ulan na kholeru ſchoril. Tež ſ wjely druhich městow a wžow fu powjescze wo ſchorjenjac̄ na kholeru doſhle.

— Ola ſurowoſcžow pschedziwo dahojeſskim wojałam a ſich

jonam w Kamerunſkej koloniji je ho pschedziwo něhduschemu Kamerunſkemu kanzleru Leiftej pschedytanje ſapoczoſlo. Težo wunoſčk ſo poſdžiſcho statnemu ſaſtupſerjej poda, ſo by Leiftej wobſkorilo, bjes druhim ſa njeſkut ſarazjenja. Pôdla Leiftej je tež teho pomozník Wehlau do pschedytanja wſaty.

Schwajzarska. W Lyronnandu w Schwajzarskej ſu tele dny anarchista Delachanta, kotrejž je po powołaniu pjeſat, jako Caserio, ſafeli. Pola njeho fu drohotny ſakacž a wóhom bleſčkow ſe ſylnymi jědami namakali. Psched měhazom je wón Neapel wopuszcził, w Lyonje pschedbywał a pěſči do Schwajzarskeje puczował. Polizija měni, ſo je jemu nadawł poruczeny, Caseria wjezicž.

Italſka. Romſla polizija je ſlonečnje dzělatnju wuſlēbzila, ſotrejž fu wſchě tamne bomby wuſchle, kotrej ſu Rom nětore lěta doho w ſtajnej roſhorjenosczi djerzale a někotrym njewinowatym člowjekam ſmjerč ſchimjeſke. Anarchist Mariottini, kotrejž ſu psched někotrym njezdělem ſafeli, na njeho tukao, ſo je ſobuwinoſatym pschi poſlednim dynamitowym nadpadze, na wójniſke ministerſtwo ſlužene, je ho wuſnal, ſo fu ho bomby w ſamotnym domje, nowiny pschedawarzej Ciarli klusħazym, dzělače. Dwaj polizistai ſo ſ mjenowanym Ciariom ſpſchedzeſtaj, wudawaſo, ſo ſtaſ anarchista. Wonaž wjezſtaj jeho dowěrjenje w tajke měrej dobycž, ſo jimož potajnoſce ſwojeje dzělatnje wotkry. Wón jimaž chemiku dzělatnju, ſluženju, ſchrejetnju a ſlonečnje ſlak polasa, w kotrejž zyka hromada bombow i tržebanju hotowa leſeſche. Na date ſnamjo ſo polizistoj do Ciarioweho doma dobuču, Ciaria ſafachu a pôdla njeho hřečeje pječi mļodych dzělačerjow, kotsiž běchu w dzělačni dzělali. W bližšim čážu ſo ſajecži psched ſud ſtaſa.

Franzowska. W Lyonje ſu mordarzej prezidenta Carnota, Caseriej, ſchtwórtl na guillotine hlowu wotczeli. Caserio hać do poſlednjeho wołomika žaneho roſlačza njepolaſowasche. Dostawſhi powjescz wo ſmjerči ſwojego brotra, kotrejž je ho ſam ſlužowal, wón ſ ramjenjomaj ſczahnuwſchi praſi: „Czeſo dla to? Bě czeſeje njeſtrebne!“ Hdyž jeho na guillotine ſe deſz ſchipaſzachu, wón bledy a tchepotajž ſawoła: „Njeboježe ho, towarſhoojo, njeh je anarchija ſiwa!“ Wón ſo ſylnje wobaraſche, hdyž jeho hlowu pod padazu ſekeru ſunuchu. Šwětinemu prawu je ho nětlo doſečdinilo. Praſhenje, hać je Caserio bludny był, abo niz, njeje trjeba roſpominacž, nusne je bylo, jeho njeſkłodnego ſčinič a ſ jeho ſmjercu jeho pschivikowarjow wotraſhieſe, po jeho pschikkadze cžinicž. Ženjeſzy dyrbjenſke wobaranje je, hdyž kniejerstwa člowjekow ſonicž, kotsiž ſiwenje ſwojich ſobuzlowjekow, njeh ſu winowacži abo njewinowacži, ſa ničo njewaža, kotsiž žaneje ſmilnoſeje a ſelniwoſeje njefajna, kotrejž nadawł jenož je, bjes roſuma ſlonzowacž a mordowacž. Po poſledních anarchiſtiskich njeſkutkach dyrbjeti ſebi myſlič, ſo budža nětlo w Franzowskej vytacž anarchismus ſe ſdomkom a ſorjenjom wutupicž. Tole wozgaſanje ſo bohuzel dopjelniko njeje. S tſiczeſcoj anarchiſtow, njebawno ſafathych, ſu wſhličkach hać do tſich wuwinowali. Tež tucži tſjo njebudžu dla roſſcherjenja anarchiſtiskich idejow ale jenož teho dla ſafudženi, dokež běchu jim dopokaſali, ſo ſu paduſchi. Franzowski nowy ſalon pschi anarchismus je ho hnybom pschi přenjeſ pruſh tupy wopokaſal.

Rukowska. W ruskej Pólskej počina ſo kholera roſſherjecž, pschedybiſchi ſ Galiziskeje, hdyž je pschedybiſala a hdyž ſu ju pôſte wychnosze ſatajowale, ſo by wotmyſlennej wustajenzy w Lvovje njeſkłodžila. Galiziske wychnosze móža ſo ſ tym, piſchu ruske

nowiny „Grażdanie”, samowicz, so je wojowanje s mórom nimo mery czełke, dokelz je hłodumręże proshetstwo wobydlestwo njesbożowneje Galiziskeje najlepje pschiправjena rola k pschijmanju nakaſow. Szniile bérny su wschedna jéz' khudych wobydlerjow. Galiziszzy su porjadnje khorowaczi, tež bjes kholery. Hdyż ho trochu hodgi, ho sa dżelom do rusleje Polskeje podawaja. Woſkabjeni s hłodom tak, so by to nichoty njewerit, hdy by njewidząc, ho woni do wschedotich dżelów njehodzą, a jeli so pschezo hifcze sklužou namakaja, je to jenož teho dla, dokelz ho sa kmiećnje nisku msdu poſliczeja, sztož ma neschto rēkacz, dokelz je woſebje w Polskej msda rōlnistich dżelaczerjow niska. W Polskej traje kholera netko hjo tsece lěto jenož teho dla, dokelz ju kóždy krócz, hdyż je ho hjo ſhubiła, Galiziszzy dżelaczerjo jaſo s nowa do kraja sanjeſu. Něktore je kholera w Polskej po 6 guberniach s 10 roſschérjena: w Warszawskej, Kieleckiej, Radomskiej, Płozkiej, Łomžinskej a Siedlęckiej. Tola tež sbytne 4 gubernije njeſku zyle cziste. Najsłepſche su wobſtejnoscze w Warszawie, hdyż wychnosz pilnje na ſławnu czystotu hłada a tež khudych s darmotnej abo tola tunjej dobrey jéz' ſastara. Niż mjenje Warszawu psched kholeru wobarnuje krute polizajſke wobhladowanie ſtrowotnych naprawjenjow w dżelatnich a fabrikach, taž tež dobra pitna woda, czyszczena s nowymi zybžakami.

Bolbarska. Coburgski prynz Ferdinand je ho s Karlowych Warow w Czezech sažo do Sofie wrocžil, so by lětny dzen žobu kwiecžil, na kotrymž je psched někotrymi lětami na bolbarski trón stupil. Při težle sladnoſci je wón 245 jatych, nislich pschedupjeñow dla ſakubžených, wobhnadžil, a teho runja tež wchitlím politiskim pschedupnikam khostanje spuszcžil. Jenož pschiwišowat ruskopschedzelneje strony, Karawelow, njeje žwobodu dostal, a to teho dla niz, dokež je ho wón ſarejknul, Coburgského prynza wo hnabu prokřež. Karawelow je wónbano jenemu nowinskemu dopižowarzej, kotryž jeho w jaſtwje wopýta, praſil, so jemu trjeba njeje, prynzowu hnabu pytacž, dokež dže wón njevinowacze w jaſtwje ſedži. Hlowna pschićina, kotrež dla Karawelowa w jaſtwje dzerža, je ta, so ho jeho dla jeho ruskopschedzelneho smyſlenja boja. Či, kofijž ſu ſebi myſlili, so ho je Stambulowym padom bolbarska knježestwowa politika pscheměni, ſu ho kylnje ſjebali. Kaž jedyn Karawelowy pschedzel „Mofkowstím Wedomosćem“ piſche, je prynz Ferdinand jenož teho dla Stambulowej panucž dał, so mohl wchě naſylnoscze fe Stambulowského čaſha na Stambulowa wotwalicž, a so by ho ludej jako wumóžet fe Stambuloweho tyranſtwa ſbal. S wopředka je ho to poradžilo; wobyldeſtvo, kotrež bě wózom lět pod czíſčegom Stambuloweho knježtwa ſtonalo, njeje ſa pschićinami pschedwrota blédgilo a prynze jako žwoſemu wumóžnilej holoſowalo. Tola hido pschipósnaze piſmo, kotrež je prynz Stambulowej piſal, je doſkahalo, so ho ſahorjenosć ſa prynza ſtuži. Tež ſu mjes tym Karawelow a druzi ſnamjenicži mužojo nowe wobſtejnoscze ſtróſbje wobhladali a ſubzili. Karawelow je praſil, so ho njeboži, prynza wot wſchego ſamolwjenja ſa Stambulowe ſurowosće wuwinowacž, dokež dže je wón ſ knježestwowej hlowu był, a dokež dže je ſ pschipósnazym piſmom praſil, so je ſe Stambulowem jeneje myſkle. Stambulow je ſ zyla prynza bolbarskemu ludej pschinuſowal. Ruszowskéj, kotrež je Bolbarsku wuſzwobodžila, je ho ſ tym wulka kſchinda ſtala. Karawelowe wosłewjenja ſ jaſtwu ſu lud ſeſtroſbile. Lubžo ſu ſpoſnali, so ho niciož hódne pscheměnilo njeje, a so je woſebje ſwonkowna politika ta ſama wostała. Prynz ho ſ zyla luda njeboji. Wón ſo na wójsko spuszcža, na kotrehož czole jemu czíſce poddany wójnski minister Petrow ſteji; wójnskemu pschićinuſcze pat ſebi prynz hacž dotal njeje ſamož dobycz. Gdylna politiska strona možla tež na wójsko w ruskopschedzelnym smyſlenju ſlutkowacž. Coburgski prynz woſebje mjes offizerami wjele pschedzelow nima, dokež ſ nimi ſ horda wobhladža, jich ſtero nufuje, jemu ruku koſchičž, a dokež wo wojerſkich naležnosćach niciož njerouſumi. Tež ſu waschnia, pola jeho dwora ſawjedžene, malo lubowane. Wſcho hromadže ma prynz w wójsku jeniczgy dweju ſwérneju pschiwiſhovarjow, mjenujzy wójnskeho ministra Petrowa a Ernowſkeho komandanta Czonicžewa. Žewaſ ma prynz tež hishcze Stambulowa w reſerve. Pomery mjes nim a Stambulowem drje ſu trochu wuſtudke, tola roſtořhnjene njeſku. W tu stronu woſebje diplomaticzny agentojo trojſwiaſla džekaja, kofijž maja Stambulowa ſa jeniczkeho muža, kotryž mohl Ruskej ſchlobzicž. Tež ho powſeda, so je prynz do někotrych Stambulowych pjenježnych a lubkowanſkich naležnosćow žobu ſapleczeny. Duž ho ſda wěſte byč, so prynz njebuđe do teho ſwolicž, so byhu Stambulowa žuđniſzy khostali, dokež dyrbjal ſo wón potom ſam Stambuloweho wotkrycia boječ.

— Niedawno stej do jeneho jendzelskeho psychistawa parna kódz

"Ruby" a plachtowa łódź "Macflover" w jazdy dągły 1000 zentnarjow spedzjoneje twory — ciałowięzich koścę psychiwiejskich, s' kotrejch chzedzą psychikupny hnoj dżelacż. Tuttón nakkad je ho na łodzi w bolharstkim psychistawie w Burgazu dał, do kotrejż města fu ho ciałowięzice koścę se wschęch bolharstkich městow wojskłe, snatych s' bitwami w poślednjej rusko-turkowskiej wójnje lěta 1877—1878, wojskbeje wot Plewny, Kasanlika a t. d. To je hido tseczji transport koścę wužywobodżerjow Bolharstkiej do Jendżelskej był. Tele koścę fu mjeļu a mučała s' nich fu do hnoja psychimęchuje. Bolharstke kniejełstwo je hido psched několymi lětami jendżelskemu pschedewsczejsz Stievensowej prawo dalo, koścę, na bolharstkich bitwischęzach nasberane, kipowacż a je wuwojskcz. Sberazy koścę wužywobodżerjow sberaża jenoż taſte, kotrej swiętcha semie leża, ale tež shromadne rowy rostrywaja.

Astja. Japanszy po mógnosczi wjele wojskow do Korejskej sczelu, so bychu tam swoje stejshczo wobtwierdzili, prsydy hacj tam bylne chineske wójsko pschiczehnje. Chineski mestokral Li-Hung-Čjan dzhe hacj do septembra 60 000 wojskow do Korejskej pschewjeszc. Potom halle so rostkhaze wojsowanje sapocznje. W poszlednim czaszu su japońskie wójnske lódże wospjet nadpady na chineske morskie pschitawy czinile, tola su so lódzy krócz wotraszyle. Też je so morska bitwa bjes japońskimi a chineskimi lódżemi mela, w kotrejż je so pjećca 7 chineskich lódżow rostselito. So byschtej so Japonska a Chineska po radze Jendzelskej a Ruskej szednalej, na to nětkole do zyla żanych wuhladow njeje. Tola každuli wójna wotbénje, wěste je, so Ruska ani Japońskim ani Chinesam w Korejskej kniejsztwo njepschewostaja. Ruskej na tym wjele leži, so by Korejska pak njewotwizna, kaž je hacj dotal byla, wostala, pat so pod rusze nadnjejsztwo stajila. So mohla swoje wotpohladz do skutka stajic, Ruska pschi koreskich mjesach bylne wójsko shromadzile; bylne ruske wójnske lódżtwo hido nětko pschi koreskich brzobach pluwa

Sankt.

Powiedańko z wiejskiego żywienia.

(Głoszenie.)

Alle hordosch jemu wobarasche, so by jemu preñi skwo popschal,
a Hank — temu bě tak wšcho jene, skto kō s ním stanie.

"Ale myšlu ſebí, ſo je woſmjecze, Hanžo", rjeſny ſažo Hanžo,
"ſeli ſo wam ſama něſchtó ſ Hermanka dom pschinjeſu, ſo byſčcze wi-
bzeli, ſo bym ſo na woſz tež dopomnila."

To je cze ko praj c , ka  tute  lowa na Han a skutkowahu. Han  wobbladny ho na pol do sady a hd  by Bohacz  sady njeho njezbedza , by hnad  Han u wokolo sch je wobj l, hnad  b  jej i woli do wohnja skoc il, hd  by jebi to zadať. — Boh ham w , shto by w tym wokomiku dokonjal. Sa mja ho tak lubomirje, ka  by ho ch y wopraszchec : "Woprawdze?" — Woko blyszczesche ho jemu se  amej radoscžu — a woc ko možesche praj c  wschitko — wschitko!

„Ale to njeje trjebalo bycž!“ rjetny sfonczenie na poł placzo. Dyrbimy pak pschispolnicz, so ſo w tej krajinie kózdy dar pschisima ſe ſlowami: „I to tola trjeba bylo njeby!“ — S tym pak njecha nictó prajicž, ſo je dar ſchpatny. Hanž bě, kaž w njebjęſach.

Ale ſichto mohł Hanžowu radoscž wot wołomika i wołomilej ſczechowacž? W jeho hlowje bě někto wschitko ſhwjatoczne, kaž hody. Czucja ſu jara wotmienjaze! Pak žaloscž, pak radoscž — pak tež woboſe! Něktole ſnadž by wschitko dokonjal, jeno na stareho Bo- hacžka bě njeſareczjal.

Hdyż bē Hanš domoј dojēł a konjeł wohstarał, sydże šo na
proh psched konjemzom. Nějeho bē cziste — nihdże ani mróczalki, a
hdyżekuli šo cílowej roshladny, wſchudzom hweśdno.
Hankej sastyska šo we wutrobje a won ani ſam njeviedzesche,
czeho dla.

„We te myślicę, te myślicę!
Sąsiadów mamy, sąsiadów mamy, sąsiadów mamy...”

Hans ani njeprymy, so ho i njenu lohka noha bliži.
"Hansko, bym vam zidzany laz kupila. Směječe mje lubo?"

Hans bě zhyt s myšli wutorhjeny. Hanska podawasche jemu
židu na laz.

Hank pschimny Hanku sa ruku — schto ve jemu wo laz, jeno so ve tu Hanka zama!

„Hanka, ja waſſ jara lubuſu!”
Hanka da ho do ſměcha, wostaſi jemu ſidžany laſ w ruzh a
ſměho ſ Lohlej tročelu ſaſo wetběja.

Woho! Wón wjedžesche to nimale bo předka. Ale tajki je čłowjek! Cjehoż ho boji, to radź njewerti, doniż ho njepſčeszwędczy.

IV.

Łanż żo sa krótki czas jara pschemeni. Njeje wjazy tamny

IV.

Hańcz żo sa krótki cęsz jara pschemeni. Njeje wjazy tamny

wón kublo w Rodezach kupi. S wopredka mjeſeſche ho s wulkim delhom bēdzieſ. S wobhlabniwoſcju, s lutniwoſcju a piſnoſcju pak ho wón s Bozej pomozu na kuble ſdžerja a doł po něčim woſtu. Jego ſukobda a ſnacjí jeho ſebi borsy wažieſ počzachu a jeho teho dla ſa gmejnſkeho pschedſtejicjerja a poſdžiſko do ſchulſkeho a zyrlwinſkeho pschedſtejicjerſta a jako twojeho ſastupjerja do hornjoſlužiſkeho provinzialneho ſejma wuswolichu. Najwjetſcha cjeſcz ho njeboſcieklemu doſta, hdyž jemu ſchety wjekny wólbny wokrjeſ ſejmiske ſastupjerſtwo pschedepoda. Powięſcz wo wólbnym dobycju ho jemu pschinieſy, hdyž runje na polu worashe. Tak bu wón s pluha do ſejma ſwołany. Tu ho wón žeſe jako ſastupjer rataſtwa ſaprel njeſe; hdyž ho wo naležnoſczech, rataſtvo a wjeſne wobydleſtvo naſtuſazych, jednaſche, ho wón ſtajnie pschi debače wobdželi. Wón bē pschedzo na to ſmyſleny, cjeſloty a dawki, lotreſ ſu ho s nowymi ſalonjemi burſtwu napoložile, poſložic abo woſtronicz. Teho dla bē wón tež pschedziwnit poſtraczowanſkeje ſchule a turnowanskeje wuežby w wjeſnach ſchulach. Njeboſciegli bē s pschedzwedzenjom napjelnjeny, ſo je krénje a male burſtwo s hlownej ſepjeru naſchego ſtata a kraleſtwa, a teho dla wón njeſe pschedſtaſowaſy burow naſominashe, ſo dyrbja wiſchudze, hdyžkuli ho hody, burow do ſejma wolicz. Jego ſalitanje burſtwa, lotreſ chyſte wón jenſz wot woprawnych burow ſastupowane mēc, je jemu wjele njeſchecelſtwa načiniſlo. Tola ſ tym ho wón na žane waſchnje njeſe wotbjerzecz dał, dale ſa to ſlutlowac̄, ſo by ho burſtwo psched ſahubjenjom wobarnowało. Murabzowanja w poſlednim krajnym ſejmje, pschi lotreſ ſo wón cjeſleje khoroſce dla wobdželicz njeboſcie, ſu dopokaſale, ſo je knies Kett prawo mēl. Hdyž ho wo burſte naležnoſcze jednaſche, je jenteczy burſzy ſapobſlanzy ſastupowadu. To njech ſebi herbzy burjo do pomjatka ſapſku a, hdyž ho ſaſo do wólbow pońdže, njech ſebi potom ſ nowa herbſkeho bura wuswola, lotrehoſ jako njeſotwizneho muža a wérneho ſalitarja burſtwa ſnaja. S tym twojemu njeboſcieklemu delholetnemu ſapobſlanzeſ najlepje twojou dzakownoſcę wopokaſaja. Po jego radze a po jego naſominanjach cžinio, njech herbzy burjo jeho wopomnjenje cjeſca a jeho ſaſkužby wo burſtwo pschedpoſnaja.

Ze Serbow.

S Budyschina. Na tudomnej Ischidatskej hazi je hrjedu s wobydlenja swubowjeneye Grodshoeweje teje schyrsletna holczka dwaj poslhdaj wzhoko s woknom won na hazu dele panula. Po sbačzu je ho džecgo jenož s lohla wobschledzilo.

— W tubomnej Götjesez jelesolijernt je sandzenu pondzelu tycberski pomoznik s lewej ruku do ho czterejek heblowanskeje maschin y fajel a hebi pschi tym kruch mjacha hacz na koscz wottruhenul.

— Ssriebu rano wóklo 4 hodz. jedyn polizist jenu żonu, kotaż
krb na khróbceje nježesche, na Tucherowej droſy sadzerja. Na poli-
ziju dowiedziona żona prati, so ma w korbje wotrubę, po kotrej je
w Liebitz młyńce w Nadzanezach byla. Dokelż maja fa to, so ſu
wotrubę traxene, ſu żonu do pſçephutowanſteho jaſtwa wotwieđli.

— Pońdżelu sa tydzeń do Budyschyna regiment grenaderów s Draždjan pschiżehnię. Jemu so kwartery w tudomnych kasarmach pschiopasaja, s kotrychz tón hamy dżen regiment czíšlo 103 wuczehnię. Dżen poszászho do Luszzy regiment ulanow s Oschi ha a gardejéswny regiment s Draždjan pschiżehataj. Źeldni budża so w krajinje mjes Radworjom, Kelnom a Kazhowom swuczowac̄. 2. abo 3. septembra woni dale do Herrnhutskich a Pirnastich stron wotczahnu, so bychu so tam pschi manevrach s pěškami a artilleriju siednoczili. Po woszewjenju Lubijskeho hantseleho hejtmanstwa budże 45. brigada pěškow wct 23. augusta hac̄ do 4. septembra so w Krapewskich stronach swuczowac̄ a směje 6., 7., 8. a 10. septembra manevary w krajinje mjes Lubijom, Walowom, Luslom, Kotezami, Luvoczizami, Małymi Radmerizami a Ssobolskom. 11., 12., 14. a 15. septembra budża manevary mjes 45. a 46. brigadu w stronach mjes Lubijom a Herrnhutom. Ratarjo so napominaja, do sapoczatka manebrów žnē se ſwojich polow domoj khowac̄, a tajke pola, na kotrychz kał, rępa, bérny atd. rostu, s węchezemi wobtylac̄. Rólny grat, jako pluhi, bróny, walzy atd. dyrbja so, so by so njesbože njestalo, sa czak manevra s polow wotstronicz; teho runja dyrbja so s tej samej pschiżinu ſkaly a pěskowe jamy s powrjetwami wobęzahnuć.

—m— Sażo je rjane semjanske ryczeńkublo do herbskeju rukow pszechchlo. Kńjes kublet Schrybar = Stachowski je wot herbów njebo kńjeſa ſ Brescius ryczeńkublo. Źiczenk ſ kraſnym hrodom sańdzenu wutoru kupil. Wdy jemu a jeho lubej ſwojskie ſ temu ſ wutorob ſboje pszechem; pschetož l. Schrybar je staſnje, woſebje pschi wažnych jednanjach, na psch. pschi Palowſkich zytkwinych visitazjach ſa prawo Sſerbow ſkwerne wступował. Tak bęſche won tež ſobustaw herbskej

deputozjje p'sched naſkim lubowanym kralom, wot kotrejż r'jany wobras-mamy.

— Sa wjele lét tak býlne deshéče měli njejjsmy, kž sádženy
schwórk rano a popoldnju. W Budyschinje woda po hřbach s reklamí
bějšeče, a s třechow žo jeje telko do žlobew lijesche, so ju te wotvodzicž
njemožach, tak so žo wona psches žloby saho won wuliwasche.
S wonka města je popekdnju wětr, deshcž pschewodžaz, se hadowých
schtomow króny woklamal a wjele schtomow rosschęzepil. S deshcžom
tež kruph w wullosczi bunow padachu. Lědma bě deshcž wopšestal,
žo s měschežanskich wěžow faschurmowa. Psched zjehlnskimi wrotami
pschi Severinez résaku bě žo bróžení, tachantstku žluschaza, s blyšlom
sapalika. Žně, do bróžnje lhowane, žu žo s wohnjom sanicžile.
Schtož je býschecž, žu w Bisłopstich stronach wulke krupebčeže měli.
Byla krajina je tam s krupani běla pschikryta byla.

— Na senym krajem Małkaczanskim polu je blysk některé popr. sapolit. Psiči Nadžanowskich skalach je wón telegrafowu žerdź a teho runja jenu na Delnjotinanskim puczu njedaloko Mužakowskeho schožeja rozbil. W Jenkezach je Boże njewjedro do domskeho Bjenadžiz žiwnoscze prafnul, wolna wubit, talk se scęponow wotraszy a wschelaku druhu schłodu naczinil. S wobydlerjow bo na swoje nichio wobschłodzik njeje. W Nadžanezach blysk w Liebiz mlynje do maschinu, elektricitetu dělozeje, dyri, tola w njej žaneje schłody naczinil njeje.

Shrubjelčziz. Šanženu pondželn wobhlerjo nasheje wky a wokolnych stron i powięsczu do stracha stajichu, so je snaty rubjeznit. Kögler w Hrubjelčanskim mlynje pschenozował. Niedżelu psched wjechorom bě pječza Köglera na pastwischegu njedalo ko našeje wky jedyn měschčan setkał, kotrehož bě ho won praschał, hacž njewě, hdze mohł pschenozowacž. Měschčan bě jemu wotmolwił, so dyrbí ſobu do Budyschyna hicž, hdzež w hosczenzu „l de misnje“ hospodu namaka. Zufal wo měschčanskú hospodu njerzgęszow, prajzy, so měl, hdzy by do Budyschyna schol, s teho wjele njeluboſnoſcę. Taſte ręce ho měschčanej spodzivne hicž ſbachu; duž ſebi zufego blige wobhlaſa. W jenych nowinach bě wobras rubjeznika Köglera woczisheczany widział, a cžim dleje na zufego hladasche, cžim bôle ho jemu ſdasche, so ma pytaneho rubjezneho mordarja psched ſobu. Szebi węz dolho resmyſliwski ho won njedżelu w nozy roſzudzi, poliziji wosjewicž ſchtož bě widział. Duž pondželu rano zyla čtrjeda polizistow, zivilnu draſtu wobleczonych, Budysku wotlonociž pscheptya. Do Hrubjelčiz pschischedski ſbonichu, so bě w tamniſkim mlynje runje taſki czlowjek psches nöz był, kafſehož bě měschčan wopisał. Sa jeho ſlědom dale duž do Hnaschez pschinidzechu, hdzež jeho ſkončnje w tamniſkej. Henczelez ſorčnje nadenbzechu. Haj, tu ho němožachu myſlicz, to běſče czlowjek, kotrehož wobras běchu w polizajſkich nowinach widział. Zufal drje přeſesche, so je rubjezny mordat, tola ſchtó dyrbjal taſkim ſkotníkam wericz. Jego krucze muwjasachu a do Budyschyna dowje- dzechu. Tež tu ho zufy wuſnacž nochzysche, so je rubjezny mordat Kögler, wobkruczejo, so Roscher rěka, so je ſe Žitawſkich stron a ſe w tu khwili w Radzez piwačni w Préczezach bžela. Pondželu ho njebě do Préczez wróćil, dokelž bě jedyn džen pſchedundacž chýl. Won dale powjedaſche, so fu jeho hžo ras w Scherachowje dla jeho podobnoſcę ſ rubjeznikom Köglerom ſajeli, a so ſebi njewe ſwierki, ſ měschčancem njedželu do Budyschyna hicž, ho bojo, so jeho tež tam polizistojo do pscheptanja wosmu. Sso hnydom wobhenejo, hacž je zufy wěrnoſcę ręcał, polizija ſheni, so bě zufy wopravobze murjet Roscher a ſo w Préczezach bžela. Duž jemu hnydom ſaſo ſwobodu ſbachu. Pytanje ſa Köglerom w Budyskej wokolinje pak tola njebě czliscze podarmo bylo. W jenej fajmje polizistojo wěſteho Karicha lapničku, ſa kotrymž wyschnocž hžo dolho ſlědzi, dokelž je pječza czelke paduchſtwo ſkucil. Dale tež hiszczę někoſi ſnacži dundaiſi polizijii do rukow padiechu.

5 Bělež. Pschi bylnym niewjedrje je sandzeny schitwórit blysk do domseho tudomneho Kalichz kubla dyri. Na tjsche někotre zyhele reshiwshi je blysk, dalshu schlodu njenacjiniwshi, k semi sjel. — W Hornjej Rinje w tym samym časzu Boje niewjedro na Karafex kuble do brózniñch zwiszlow dyri a zwiske reszychnowawschi na druhé strane do powětra wujedze. Pschi želesnizy ſo jena telegrafowa zerdzí s blyskom sapali.

S Delnjej hórkí. Sa naschu lubu schulsku młodoscž bě
saúdzeniu njedzeli wažny džen sošvitał. Na nim dyrbjeſche ho
schulski hwyedzen wetbywacž, kotrež džeczi higo dawno s radeſtnymi
saczućemi njeſczeplinie wotčłowachu. Popołdnju wołko dweju
hodzin ſradowa ho pola ſchule psichny czah ſchulſtich džeczi, hólzow
se ſmahowazym ihorhojem a hólzow, s pižanjazym t'wielatym plet-
wami debienych, so by ho ſpewajo s pschewodom hubibnych synkow
nekotry krócz naschu dolku wjež pschegazhnuwſchi do kniežeho hroba

podał, hdyż młoduchy eryt naszych lubuskiów głownego a najwójtowitwischeno zarządowarja krajewienia kniejsa rycerkublerja Klugu a jego knieni mandzelsku se spewom a dżaknym pschiwyslom postrowichu. Wot tam poda ho czah na krajewieniu luku, sadz kniejeho dworu na ho selenazym brjosy Sprewe lejazu, tiz ho borsy do městna radoseje a wjekleho krajewenia a hibania pschewobroczi. Kiedy rządowina sabawische ho s njelechomnymi hrajeni. Na dwemaj městnomaj tsileskeho ho do ptaka, tu bę powyschena wykola żerb, kotrejz kónz wierski brésy, se wschelakimi żadnosciami napewshany a jeno swažliwym kuzerjam pschistupny, pschecze, tam biesche ho kapon a t. d. Nęshto hacz dotal hiszce njevidzane bę hantowa reja, tiz ho wot prěnjeje rządowinie holzow wuwiedzé, a psche wschu měru hibity a we wsciech barba ho pisanazy wobras sticzesche. Mjes wsciem tym wokłewicu ho dzęczi wscy krocz s dobrym kusejsem a głodnymi pampuchami. Tak minychu ho popoldnijsie hodzinku radowania a wjekelenja, kąz so bychu prjez leczile. Hdyż wjeczorne zmierki senju czemnischu kryjachu, pscheklapu pschyni wohnostroj dzęczi kąz tez pschi-hladowarjow. Skončenje dosta kózde dzęczo w hrodze sašweczeniu papjerjanu latańciku, tasil s nowa rządowani a na krajewieniu luku ho hlaz, we wsciech barbach ho klyszczaz i sybologu czah sticzesche njeupragnie krafny napohlad. Knies wuczer Bröbl wupraji kniejsi rycerkublerje klesy a jeho knieni mandzelskej s hnujozymi kłowami dżakne jačucza dzęczi a starskich a skonči se klawu, hrimotazy wot-hłos namakazej. Sawernie dyrbimy ho wusnac, ho ma nasche mile kniejswo psches swoju njewschednu woporniwość a dobrogelsku lubośc na najwjetšich saſlubu wo krajewieniowej dobre rządowanje a wubjernie wuwiedzenje. Hijo wjele nježel dopredka je knieni rycerkublerka kama s wulcej sprózniwośću a sejerplicowsczu wuwiedzenje dzęczi w wschelakich hrajach nawiedowala. U hdyż wona na krajewieniu městnie s hnujazej luboſciwośću hraje nawiedowasche a ho se żerbiskimi dzęcizmi jako Sserbowka po żerbisku rosmołwiesche, dha widzachmy, tak ho woczi mnogich maczerjow s dżaknymi kylsam i pjenjachu. Bóh tón Knies pak mytui jej po swoim klubienju wschu prozu a lubośc, nałożenu na nasche dzęczi. Wutrobny dżak klescha tez naschemu wykrozyżeszenemu k. wuczerzej Bröblej, kąz tez kniejsim saſtojnikiem, wożebie pak kniejsje domjozej wuczerzy, k. Hajnikej a rendantej, tiz ho po mōgnosczi sa tak krafne wuwiedzenje krajewienia starachu. Sbozowne hodzinki hjestaroscjiveho radowania a wjekelenja wostanu žive we wopomijeczu dzęczi a starskich hacz na najdalischu pschichod a w jich wutrobach je stajeny pomnik dżala a czescze wsciem tym, tiz hu w nadobnej smyžlenosczi sniežli wschu s teho wutradzaju prózu a starosczi.

S Małejie Huski. Piatk tydzenja dopoldnia bęsche ho tu sadby Bajerez hęże hnój s popielkom sažehlit. Dokelz je Bajerez twarjenje maživne, ho plomio jeho popanicz njemózesche; czim wjetschi strach pak hujodnym se kłomu krytym twarjeniam hrožesche. Na sboze ho hujodza wohnia s čazkom dohładachu a jón salachu. Jedyn tez pschi Bajerez hęże bę ho czescze sezmudzil.

S Bukez. Minjena nježela bę krajewieniski dżen sa Bukezy a scherku wokolinu: bę dże to dżen XX. głowneje schadżowanki żerbiskeje studowazeje młodziny. Schadżewanka poradzi ho w kózdom nastupanju wubjernie a poda nowy dopokas, kąz żerbiski lud swoju wotčijszy smyžlenu młodziniu lubuje, tak je jej s wutrobu pschitkilienny, tak je w wotčijskiej sahorjenosczi s njej pschesjene. — Hijo popoldniu k głownej shromadzisne pschiwysce czah s Budyschina na-hladnu kylu hosczi. Wurojichu ho w Pomorzech s wosow a napjelinichu zyku dróhu k Bukezam. Pomaku ho sala w Heimrichez hosczenzu pjenjiesche. Hdyż pak bęchu po 3. hodzinje wscitke stoly wobħadzene, wotewri głowny starschi, stud. jur. E. Herrmann, shromadzisnu se spewom „Hliscze Sserbstwo njeħubjene“ a powita se kłowami polnymi sapala pschitomnych studentow a hosczi. Pschekitachu ho potom 3 telegramy, mjes nimi jedyn wot kniejsa fararja Dugħmana w Lipsku. Petom pschednjeje ho rosprawa towarzystwa „Gorabit“, kąz bę tónkrocz jenož jednego saſtupjera, głownego starschego, pó-żkala. „Gorabit“ żaruje lętža wo dweju nadżejnejem żerbiskej towarzishow, wo Ssykoru a Domaschku. M. Andrizki rosprawiesche wo „Sserbowzy“ a szgeli pschitomnym, so je 1. sejħiwl „Jubilejnych spisow Sserbowki“: „Bażnje“ hijo doczisħczany a dawasche jón na pschedati. „Sserbowka“ bę lętža w połnej liczbie saſtupjena (10), runięż kąz „Budyskse gymnasialne towarzystwo“ (też 10) a Lubijska „Żiwa“. Wo wobemaj poġlednimaj towarzistwomaj klyszczachmy mnihu swjeħelazu nowinku. Na krajnostawiskim seminarju w Budyschinie ho pomery lepscha a tez „Wlada“ je hiszceje žiwa. — Jenož w Delnejie Luzziji narodne smyžlenje sažo sadremuje, kąz ho sda. Saſtupjera nimaja żaneho na schadżowanzy: krotku a skupu rosprawu wo kħoče-

buskej „Swētzy“ cđita głowny starschi. S wotčijskim wohnjom po-reżja potom k. O. Wicjas, wjehschi priman w Budyschinie a starschi gymnasialneho towarzista, wo Sserbow krafnej domowinje a namok-wiesche k wjehschej a horliwischnej luboſczi k narodnemu kraju a ludej. Młozne plazanje bę jemu myto. Sa Bukezanske żerbiske bursse tow. powita studowazu młodziniu pschedkya, k. Ned, a sa Bukezanske żerbiske tow. k. pokladnik Króna. Knies farar kubiza napominasche młodych Sserbow, so bychu byli charakteri a nědhy w fastojnijwe po swoim żerbiskim pschewwiedzenju dzěkali, njezdziwajo na to, kajki horkach wěsik węże. Knies Holan klawijsche burski lud, bjes kotrejz pomoży nashe schadżowanki teho kęzela doħażnyk njeħychu, kąz maja jón dženja. Knies M. Andrizki poreżja wo Maczicznym domje jako cęstnej a nusnej należnosći Sserbow a namokwiesche k sberzy. Tuta wunješe psches 34 kwirnow. Sa nowego głownego starschego „Sserb. stud. młodziny“ wuswoli ho potom k. M. Andrizki, stud. theor. s Pancziz, sa podstarschego stud. theor. Mikela s Kumsziz. Tało městno pschihodneje głowneje schadżowanki postajichny po dležijskim radzenju Huszu; delnijtuziski wulet budże lętža krięż septembra do Sslepeho. K temu pschispomina knies professor Černy, so żebi pscheje, so bychu nashe wulcny do Delnejie Luzziji njeſasachle, ale prawidłownie kózde lęto ho wospitetowale jako głowne schadżowanki. Knies Andrizki namjetowasche, so bychu wscitke studentse towarzista swoje lętne rosprawy w „Luzziji“ wospjetowale. Namjet ho pschijima. Ssamkny knies spomina na należnosć nowego drugiego „alma-nacha“, kotrž měsachce ho hjo k 15. schadżowanzy wudacż a na kotrž dženja hiszceje czatami. Po dležijskiej debacze pschitkasa ho węz głownemu starschemu. Se spewom „Nashe Sserbstwo s prócha stawa“ skonči ho k 6. hodz. tutu głowna shromadzisna, krafna, po-sbēhovaza, wożiwowana s wotčijskim kłowom a spewom, njeponażena se żanej disharmoniju. Po dležijskiej pschitawzy scieħħowasche w 8 hodz. sabawny dżel schadżowanki, wobstejaz s dwojodżelneho konzerta, kotrž ho wubjernie spodobasche. Plazanje pschi někotrych cżiżlach njeħasche pschitacż. Wjetħsina s nich dyrbiesche ho wospjetowacż. Brawy hrimot „kłowow“ a mōzneho kleskanja rosleħn ho po salu, hdyż sakittieja krafna, kontrastow počna melodijsa cżejfie pēknje „Njeħpusħeżżu na-džiū rjanu...“ Polanowy świetiżny tenor a kiebrojażny soprano kniejsi Lissi Ssuschkez kwyjecżeszejtej prawe triumfy. Też Hajnifowym „Trompejtar na krawawnijscheju“ ho jara spodobasche. U hdyż do-kliničachu drugi krocz swiſt mōzneho Kożoroweho chora „Bóh żohnuj tebie, Luzzija“ — njeħejach „kławy“ a kleskanje żaneho kónza. Głownu saſlubu wo tutón wuspeħ maya nimo spodžiwnie żimazho kustha żerbiskeje pēknje żameje ho wę pschede wsciem nadobne knejżi spewaristi, kotrž su lętža w wożebje wulcej liczbje nashej sabawu wo-krafni. Bęchu to nimo knejżi Lissi Ssuschkez, hjo njenomowaneje, knejżi: Hanka Ssuschkez, Vartez s Tsélan, Hajnikej a Dreslerez s Borka, Wicżas s Hornjeje Hörgi, Biesoldez a Khanez s Budyschina a druge. Sso wę, njeſapominam też na k. wuczerjow, tiz su nashe dżelo spēħowali. Ssu to k. Polan, Pjeh, Hajnif a Szlo-denik. Poġlednej s nich wusnamjenisħtaż ho też jako wustojnaj dirigentaj, Szlo-denik pschi solach a kwartetach, Hajnif pschi chorach. Jam wsciem nashe najwutrobijski dżak. Nasħ dżak pak klescha też hospodliwym Bukezjanam, kofizż su naħħ tak wjezele witali, tak lubje hospodowali a s tak bohatym wophytom nasheho konzerta dokonjeli, so je jeho cżistu wunoscik njeħabacż wulce wudawki tola nahladny. — Lubi Bukezjenjo, na saſtupjenje k lętu w Huszy!! — Po konzercze spytachu ho wusłoczne nōsħli w rejach na hladkej skalażi a spytowachu ho — doniż njeħwitasche. Bohużel nam rjanu dżen njeħwitasche. Stary Ċornoboh sawali swoju selenu głownu do sħarrx mrożgħol a wuletniż, kotrž hjo tu psches 20 sejħe, wrċiżiżu ho w desħeġu s Ċornoboh, kąz bęchu w desħeġu na njón pschitħi. A tak to dżesħe hacż do Budyschina. — Ssobotu pschede głownej shromadzisnu bę poġledjenje wubjera; wobħdżenikow bę 14. — i.

S Worzyna. Sañdżenj schwörtli popoldniu pschi Bożim nje-wjedre bħixi do tudomnej Nowakę żiwnoscę dyri a kruwu, w hrodzi stęzaju, sarash. Domsej s pschitwarnej hrodžu je ho do cđista spalilo.

S Kamjenza. Schwörtli pschitkolu je ho na kamjeniske strony kylm li siw lula. Tak daloko, hacż je dotal snate, je na-czijnjena schloba njeħmernje wulka. Ti s njeħedra s dobom do ho sħarashu. W kamjenzu ho dwie hrodži s bħixkam sapaliżżej. Jedyn cżeħla, wętħi Loschka, je ho wot wobu pschedhwataż dał a je w njej kumjercz namakal. S jeneje fabrik mōjachu ho lubżo wodże jenož s woknom wen wukħowacż. W kamjeniskej wokolinje je bħixi w Protex, Ċornowje a Gersdorffie do twarjenjow dyriż a na wjazy měst-nach skot sarash. Pola Bisħħeima je wulka woda żeleznist naħyp podmleħta. W někotrych wħaqiż su ho kħeże saħix.

Cyrkwienske powjesće.

* Na Pósnanskim starym pionerskim tselerskim swuczowanischemu žu wjehé straže wótre patromy dostale. Pszczigina k temu su wóralawoścze, kórejžem věchu tam w połednim czasu straže se strony wschelakich wóralawow wustajene. Straže zmiedza nětk pszczigiswo kózdemu, kiz po ich kašanju nječini, hdyž su předy tsi ras na njeho sawołali, swoju brón trjebacz.

* Prjedy hacž njeđawno ludzacy czah s Osterody w naraišcej Pruskej do Miswalda dojedze, so lokomotivu wjednik, hdyž nimo Caaberna jéđesche, dohlada, so pječ wólow po kolischach czahnej napštečežo hahá. Runjež won hnydom woły wuspina, bě to tola hido posbě; skoczata so do skola dachu a pod maschinu padnuwshci, czah s kolischow sbězechu. Lokomotiva so psches wóly sběze, něhdze 50 metrow po drzewinach dale jéđesche a so sklončenje s pot metra wjeho na kypa dele swrči, dwaj wosaj hohu shrabnuwshci. Jedyn tworowy wós so do kruchow robi; jedyn ludzacy wós III. klasu pak, w kotrym věchu mnoge wołoby, lepje wotekadze. Jenož někotsi puczowarjo so trochu wobschodzicu. Wulke swože bě pódla, so so njeſbože 100 metrow dale njeſta, hdyž je na kyp 20 metrow wjeho, kiz tež, so so maschininy kotoł njepekuń, hewak budzishe žałozne njeſbože nastac̄ moſto.

* Město Ostrowo bě 10. augusta do rošhorjenja stajene; pschetož do njeho bě powjesz pschischa, so je w wýh Dembnizy jedyn bratr druheho skonzoval. Tam bydli dželaczerla Kicia se swojimi pječimi synami. W minjenej nozy bě jejny 19 lětny syn Jakub skurjeny domoj pschischo a s maczjeru hnadleje winy dla nahlu swadu sapoczał, tak so dyrbjesche macz swojego najmłodscheho hózla se spanja wubudzic a po 25 lětnego syna, kiz w bliskiej brózni pschentozowasche, poßlacz, so by jej na pomož pschischo. Hdyž tón dojedze, jeho Jakub, s maczernymi schęzuvazymi siłowami rosnemdrzeny, s nožom pječ króz do hornjeho a delnjeho žiwota klo, tak so bratr k semi padze a tu hamžnu nōz wumrie. Mordarja hnydom sajachu. Won je so swojego njeſtuſka dospołnje wusnał a hjes pscheciaza s wulkim roskacżom płacie a žałozsczi.

Jedyn schulski inspeltor so wuczerja woproscha, hacž jeho džeczi tež bibliju derje snaja. „To ſebi myſlu“, wuczer wotmolwi. Duž so schulski inspeltor jeneho hózla praschesche: „Moje džeczo, wesch ty, ſchtó hio bě?“ Hóz hjes komženja prazi: „Póſtmischtr!“ S taſkim wotmolwjenjom pschęzlapnjeny, kiz ſebi ham na swoje praschenje njeby wotmolwic mohl; pschetož ſchtó a ſchtó je hio był, zadyn cłowjek njeve ani wjedzec njemoże, so inspeltor hózceza dale praschesche, kaf je na taſku myſlu pschischo. Hózcez jemu zyle měrnje ſnapſcheczowi: „Wciera knies wuczel do ſchule stupiwschi džesche: „Runje syn hioſki pôst doſtał, jutſje knies schulski inspeltor k nam do ſchule pschishe.““

* Menosy wérzazy so pola hamža wobczelowachu, so wjeſni fararjo na ſaſtojnich puczach velozipedu wuſlawa, so to mějo, so je to „napſcheczivo kſcheczijanskemu duchem“. Hamž je někto wužudzit, so na jéſdzenju měſchnitow na kolezach nicžo wustajez njeje, jeli so ho to k lepichemu duchepastystwa stanje. Po tutym roſzubženju je ſeremoniſki biskop wjeſnym duchownym swojeje dižeszy pschivoruczit, so dyrbja na kolezach jéſdzic wuknucz, so bychu swojim woszadnym, hdyž je nusa, ruczischo radu, troſt a duchownsku pomož pschineniec mohli. W swojim paſtyrſkim uſcze tón biskop na to ſpotni, so dže je jedyn měſchnik, abbe Blanton, veloziped wunamakat a jón hido w lèze 1845 ſe johnowanjom wužival.

* (Nadpad na pschischažny). Njeſkyshana hara je ſo 15. augusta w Palermie pschi jenym pschischažnym wuſbzienju mela. Pschischažny, kofiz hěchu dweja mordarjow ſagubzili, pschipožluchazy lud hanjeſhe a jim s pukami hrožesche. W, hoktu ſ revolution tſelaču, tak so dyrbjachu ſudniſzy ſaſtojnizy a pschischažni ſa blidami a ſawlami wuczel pvtac. Rueže pschischažni woſazy ſ natylniemu bajonetom herjekarjow ſe ſudniſleje ſale wuhnachu. Pschischažny, kofiz ſo nadpadow bojaču, woſazy domoj pschewodzicu.

* Strach hroſy, so so ſloni w połdniszej Afrizy w bližšim czagu wukorjenja. Ženicež ſ Tetu a Zumbowa ſo lětnje 3000 honjeriom do krajinow, k połnožy wot Zambezi ležazych, na elefantku honitwu podawa. Hacž mlode abo stare tſeleja a koja, je jim wchó jene. Werno je, ſchtó „British Central African Gazette“ psche, so moža ſo ſloni w Afrizy jenož ſvjeržec, hdyž možnaſtwa, kiz maja w južnej Afrizy wobſedzenſtwa, pschitaza, so ſo žadyn ſlonow storkacž niže 10 puntow ſ kraja wuwiesz njeſm. Potom bychu drje ſo tež narodowzy konzowaniſki ſlonow wſdali. Najwazny hěloſcze, kofraž ſo w tu ſhwili ſ zabeſiſlich krajinow do Tetu ſezele, je maleje a hubjeneje.

W Michałskej zyrki smjeje jutſje njeđelu ranu w 7 hodž, diatonus Rād: ſerbſtu ſpowiednu ręč, 1/2 hodž ſerbſke a w 10 hodž, nemſte pređowanje.

W ſrowani:

W Michałskej zyrki: Kora August Lukash, žiwnoſczej w Milkezach, ſ Mariu Augustu Hajnilez ſe Gajdowa.

W Katholiskej zyrki: Bruno Peč, rębař, ſ Mariu ſwid. Tonnerowej rodž. Lüppeler. — Jazbław Kaufmann, rębař w Buděſezach, ſ Lejnu rodž. Wjenke ſ Mniſchonza.

K řeñi:

W Michałskej zyrki: Ernst Wylem, Michała Wuhlerja, wobhylserja a hoſpodarja na ſidowje, ſ. — Kora August, Kora Augusta Kichigana, žiwnoſczej w Žeňezach, ſ. — Kora Adolf Pawol, njeemandž. ſ. na ſidowje. — Hermann Ota, njeemandž. ſ. na ſidowje.

W Katholiskej zyrki: Hana, Miskawicha Budaria, dželaczerja, ſ. — Karl Alfred, Karla Rößlera, dželaczerja w Buděſezach, ſ. — Pawol Mał, Karla Barnerita, dželaczerja w Małych Deběžach, ſ.

Zemrje ōl:

Djeń 6. augusta: Khatka, rodž. Waldziz ſ Khróſczi, Handrija Krala, murjeria tudy, mandželska, 38 l. 11 m. 5 d. — 7. Michał Miskawich Čech, murjer, 53 l. 3 m. 9 d. — 11. Bohumil Eduard Frenzel, ſhzej a radžinj dželaczer pod hrodom, 64 l. 8 m. 28 d. — Jan Mał, Jana Augusta Libicha, dželaczerja na ſidowje, ſ. 23 d. — 14. Jan Hermann, Jana Jurja Pejela, dželaczerja w Čemjerzach, ſ. 7 l. 2 m. 18 d.

Placziſna ſitow a produktow.

Šitow w Budyschinje: 1654 mečow.	W Budyschinje 11. augusta 1894				W Lubiju 16. augusta 1894			
	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.
Pscheniza	.	běla	7	41	7	65	7	18
Rozža	.	žolta	6	88	7	18	6	76
Feejmien	.	.	5	63	6	—	5	63
Worž	.	50 kilogr.	6	79	7	30	6	67
Hroš	.	.	7	50	11	11	9	44
Woka	.	.	9	72	10	—	8	50
Zahn	.	.	13	—	16	—	11	—
Hejdubzha	.	.	15	—	15	50	13	14
Berň	.	1 kilogr.	1	60	2	20	1	60
Butra	.	.	1	90	2	20	2	20
Pschenicna muka	50	—	6	50	16	—	—	—
Ržana muka	50	—	6	50	10	—	—	—
Sýra	50	—	2	20	3	—	2	3
Sólona	600	—	18	—	24	—	16	—
Brožata 822 ſchtuf, ſchtuka	.	.	10	—	—	—	—	19
Pschenicne wotruby	.	.	4	—	4	75	—	—
Ržana wotruby	.	.	4	25	5	50	—	—

W Budyschinje placzecze: ſóz píčený (běla) po 170 puntach 13 hr. — np. hacž 12 hr. 80 np., žolta 11 hr. 69 np. hacž 12 hr. 20 np., ſóz rožli po 160 puntach 9 hr. — np., hacž 9 hr. 60 np. ſóz jeczmienja po 140 puntach 9 hr. 50 np. hacž 9 hr. 80 np.

Na Bursz w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 35 np. hacž 7 hr. 50 np., pscheniza (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 21 np., rožla wot 5 hr. 60 np. hacž 6 hr. — np., jeczmien wot 6 hr. 75 np. hacž 7 hr. — np., wowž wot 7 hr. 10 np. hacž 7 hr. 30 np.

Draždanske mjaſowe placzeczy: ſowjada 1. družiny 65—70 hr., 2. družiny 60—63, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rějneje wah. Dobre krajne ſwinje 45—47 hr. po 100 puntach ſ 20 prozentami tarh. Čelata 1. družiny 55—65 np. po punce rějneje wah.

Wjedro w Londonje 17. augusta: Pomrōžene.

W Bartskim holanskim reverje je pjenkoſe a walczkowe drjewo w drjewiſhczach pschi Borschczanskich mjeſach po ponížených placzisnach na pschedan.

Na Bartskej Horje pola Mikowa, 6. augusta 1894.

Hajniſke ſarjadniſto.

Gaya.

Ia hlinjane rohy, dreněrowanske rohy, teho runja ſorta w najwjetšim wubjerku, platy k pleſtrowanju, wurdadne twjerde, ſhamottowe ſamjenje, ihuz po 50 mark, taž tež najwjetſhi woheti wudžeržaze pězne platy porucja Margareczina hěta pola Budyschina. Sklad w Budyschinje pola twarskeho mischtra K. Schneidera na walſtej dróſy 14.

Zara rjana mala kheža w Budyschinje na rózowej haži číšlo 12 je na pschedan. Dalsche je šonice pola Dr. Lücki tam.

Kheža na pschedan.

W Khróscze pola Minakała, hdež so bliske dželo w Adolfowej hcežje namaka, je kheža s někotrymi körzami pola na pschedan. Dale je tam jene wobydlenje na pschedanecze.

Dalsche je šonice w číšle 8 tam.

W Hajnizach je khežkaſta ſiwoſcž číšlo 8 se 7 abo 10 körzami pola a luki s rjanymi stejatymi žnemi pschedenjenja dla na pschedan. Twarjenja ſu se ſchifrom kryte a w dobrym rjedze.

Žiwnosć na pschedan.

Silianež ſiwoſcž w Dajeschi-
zach s 34 körzami pola, luki a
lēha, rjanymi twarjenjemi, wulkej
ſahrobu, 244 dawskimi ſenocžem, i
s doſpolnym ſiwy a morwym
inventoram a žnemi, hjes wu-
mienka a hospody, je hnydom tunjo
na pschedan.

Dalsche wukasataj restawratér
Emil Säuberlich w Budyschinje
a Heinrich Keller w Rakezach.

Majh,
majhový ſchrót,
kurjazu pizu,
rjane wotrubby,
pizun gris,
pschedenčne wotrubby,
bawmowu mucžku,
ſeñskoworjeſhownu mucžku,
hłodowe kołochi,
raphowu mucžku,
lane wožuchi,
lanu mucžku,
pschedenčny gris
porucza tunjo

G. Pſuhl,
ſklad w ſkoty hwěſbze.

Kiſalo,
kiſalowy sprit,
winowe kiſalo
ſaruežene čiste a wubjernje ſlobđaze,
Elbowu kiſalowu eſenzu,
Frankfurtsku kiſalowu
eſenzu,
„kolotowy woliſ“
naſlepje a naſtuňſho kupujecje
pola

Straucha a Koldy.
na ſamjetnej hažy.

Drainērowanske roly.
Wſchón druziny drainērowanskich,
wódnich a wónzuchowych rolok
s Vinnertoweje fabriki w Holschtrowje
po fabrikich placžinach pschedawam.

Wſchi wotewſaczu wjehichich džel-
bow rolok, je ſa tu ſamu placžinu
haž na polo pschedawam.

G. Dietrich, hſczenzat
w Letonju.

do ſwojich nowonatwarjenych wulfotnie ſaložených khlamow

Dospolne wipſchedawanje

mojego hoborskeho tworoweho ſklaða

žonja z ych

m u ž a z y ch

žaketow, wobwěſchłow,
deshežnych mantlow,
kapeſow, holežazych
mantlow a žaketow,

wobleženjow, ſwjerſchni-
kow, žaketow, kholowow,
holežazych wobleženjow.

Pſchihodna ſklađnosć ī kupjenju ſuateje dobreje modneje drasth po nimo
měry tunich placžinach.

Moritz Wassermann.

ſo nihdze tak tunjo njeſkupuja, kaž

w Winſkim črijowym ſklađe

pola

Hermannna Grischa na bohatej haži **10**
pódla pôsta.

Proſata
ma na pschedan
Bütolčanski knježi dwór.

Jelesne hornzy.

Wullu dželbu jelesnych hornzow
a warjakov, emallérowanych a ſy-
rych, mam po tunjej placžinje na
pschedan.

Th. A. Wällnitz,
homifki awkzjonator na ſukelnſkej
haži 9.

Murjerſke a molerſke
ſchablony

w najwjetſhim wubjerku porucza
dregowa pschedawatna

Merschez bratrow naſlēd.
(Mějczel Jan Skop).

Ssuscheny polež, wſchi 5 puntach
po 65 np.,
hyry polež, wſchi 5 puntach po
60 np.,
hadleſhčjo, punt po 65 np.,
ſoj, punt po 50 np.,
porucza

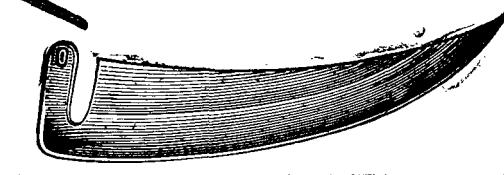
Ota Pětſchla na ſitnej hažy.

Wſchón
ratarſki grat
a potrjebu

porucza tunjo

Paul Walther

wſchi žitnych wilach.

Wódne pônoje, kotly, kachlowe platn,
něſčzowe rebliky, kachlowe durčžka,
třeſčne wokna, twarske hoſdže
porucza tunjo

Paul Walther.

Dospolne wypschedawanie

dla spuszczenia pschedawańje.

Wszé na składze leżaze tworzą po wurdznię tunich placzisnach wypschedawaja.

August Grützner.

Ratańska Schula w Budyschinje.

Symski semester zapoczątkowany 22. októbra 1894. Pschowiedzenie schulerjów pschijima a wscho dalsze wo schuli wukasuje

direktor J. B. Brugger.

Serbske Towarstwo za Khwaćicy a wokolność
změje, da-li Bóh, jutře njedzeliu popołdnu w 4 hodzin. swoje měsačne posedzenie w Khwaćicach. Předmjiet przednoška, kiž je k. kubler Albert z Ješic dobrociwje přilubil, je: „Moje dopomnjeńki z wójskowego lata 1870“. Wsé sobustawy a jich hospo so k temu na najwutrobnišo přeprošuja.

Předsydstwo.

W wudawańi „Serbskich Nowin“ je dostacj sa 2 hriwnej:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spisacjaj Wilhelm Boguslawski a Michał Horňák.

Sejwoj wulki derje srajowaný skład drjenych a njeđrenych

czeskich pjerjow a moſchka

porucza

C. Johannson

w Niſtej, na Šhorjelskej drósy 8.

Tam so tež pjerja na naſchwarniſho a naſruciſho chemiſzy čiſcja.

Sprawne poſkuženje. — Pomérne placzisny.

Schtóz chze mi letza
kad l tlóženju pschedacz,
njech mi to l wjedzenju da.

Ernst Winter

pschi mjaſhowym torhoscju 8.

Zena holza može wscho schwäſſiske dželo darmo a dospołne
nauknič w Delnej Klinje 27.

Młode, pschistojne holzy,
którež chzedža so jako pschedawarki wuwuciež, so
pschi mjeſacnym farunaniu
pschijimaja.

Messow & Waldschmidt
w Budyschinje.

Ródna ſlužobna holza so l 1.
októbrej t. l. pyta. Dalsze je
shonicz na wulkej bratrowskej haſzy
14 delka a po 3 ſchodze.

Zona l wothladowanju džeczi so
pyta w restawraciji „zur goldenen
Aue“ w přebawſkej Büſchelez
fabrič.

Pschi wysokej msdze wustojnega
knjedzho wojnarja abo rolowego
mischa, hejtmanow, rólych pschow-
cow a wolazych, džeczage žony,
ſlužobne džowki a tajke l ſwinjom
pyta hajuoldowá w st. jehnjenczu.

18—19 létne holza, ktoraz je
hijo ſlužila, so do domažeho
džela pyta. Shonicz na ſtinie
haſzy 6 po 3 ſchodach.

Bohongcow, wotrocikow, džewki,
ſlužobne džowki a l ſwinjom,
ſlužobne a kuchinske holzy, hejtma-
now, dželacjekle ſhwobly, dójki pyta
Šchmidtowa na ſerbſkej haſzy 7 II.

Dokelž ſu mojego 1. rólnego
bohongca do wójska ſwołali, l 1. no-
vembraj abo 1. januarej 1895
druhého l dobrymi wopizmami
pytam, naſradcho tajkeho, ktoraz
je wojał był.

Kublet Schewcik w Budworju.

So by ſwojimaj starschimaj
pomožna była, so moja něčiſcha
ſlužobna holza domoj wróci. Œuž
l nowemu ltu 1895 do
kuchinje, hofpodaſtwa a kylamow
pschi dobrej msdze sprawnu ródnú
holzu pytam.

Pschekupz Ota Šauberkſich
w Łazu.

Napominanje.

Stutym proſhu wſchitlich, ktrymž
je Scholzina w Lejnje čo. 10 pola
Bukez wo mni něſhto ſchividze po-
wjedała, so bydu mi to hač do
13. augusta t. l. l wjedzenju dasi.

Julius Schwirich, ſchewz.

l 1. septembraj a 1. oktoberi
wustojne ſlužobne holzy, wotroc-
kow, bohongcow, hródzne a ſlužobne
džowki l nowemu ltu pyta

Günastowa, pschistajaza žona
na ſchidarskej haſzy (Siebergasse) 3.

Hospoſa so pyta.

Serbszy rēčazu, sprawnu, po-
rjadnu hōſpoli w ſonu jaſo
hospoſu pytam.

Wučet Schlenker
w Noſacjizach pola Wóſborka.

Wutrobny džak

wuprajam wſitkim česčenym knježnam a knjezam, kotrež su při
našim koncerće w Bukecach tak krasne spěwaše, wosebje tež
zarjadowarjomaj koncerta. Wutrobny džak tež serbskimaj
towarstwomaj a k. Krónje, kotryž je nam studowacym lubosći-
wje bydla wobstaral, wutrobny džak pak tež wšem přečelnivym
Bukečanam, kotriž nas tak lubozne hospodowachu a wſitkim
druhim, kotriž nas na wſelake waſnje podpjerachu.

E. Herrmann, stud. jur.,
bywši starši Serb. Stud. Młod.

Zańdzenu pońdzelu 13. augusta wječor
1/4 hodž. wumrje čiše po dlěſej khorosci naš
luby mandželski, nan, přichodny nan a džed
krajnosejmski zapoſlanc

Handrij Keŕk,

bywši kubler a gmejnski předstejičer w Rode-
cach, nětko w Bukecach.

To lubym znatum a přečelam tudy we
wulkej zrudobje k wjedzenju dawamy.

W Bukecach, Draždananach, Droždžiju,
Malešecy, Burgstače, a Děčinje, 14. aug. 1894.

Hlubokozrudženi zawostajeni.

Džak do rowa.

Horliwa a swěrna serbska wutroba je za-
stawa biwać. Zańdzenu pońdzelu wječor w 8 hodži-
nach wumrje čiše a změrom w wérje do swojego
zbóžnika

knjez Handrij Keŕk,

krajnosejmski zapoſlanc a předsyda Bukečanskeho
serbskeho towarſtwa, kotremuž je wón 16 lét doļho
ze wšemi swojimi mocami předstał. Jeho město
w naſej srjedźiznie njezarunane wostanje.

Bóh luby Knjez pak zaplać jemu wšu jeho prou
a našemu nětko zrudženemu towarſtwu wšu wopo-
kazanu lubosć, a daj jemu čichi wotpočink w khlód-
nym rowje.

Bukečanske serbske towarſtwo.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu soboto. — Stwórtlenna předplata w uduawańni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeſenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čiſlo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Ćišé Smoler jec knihičišćeńje w maćińym domje w Budyšinje

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvortka hać do 7 h. wiejor wotedać.

Číslo 34.

Sobotu 25. augusta 1894.

Lětník 53.

Śwētne podawki.

Zemške khžorstwo. S bojkotom, kotrež ſu Draždžanshy ſeſialdemokratojo na piwo ſ piwačnje „lězneho hrobžka“ požogli, je ho tež ſudniſtvo ſaběralo. Pschedžybow Draždžanskeho ſozialdemokratickeho towarzſtu Giehorna a Žindeiſena běchu wobſtoržili, ſo ſtaj ſ bojkotom lěznohrobžkowu piwačnu nucicž ſpýtaļoj, puſčczenych dželacžerjow, koſiž běchu ho pschi meſtim ſwjetzenju wobdželiſi, ſažo do džela wſac̄. Šbudniſy drje ſpōsnachu, ſo je nuczenje dopokaſane, tola ho nije dopokaſmo namakac̄ mohlo, ſo je ho ſ bojkotom dželacžerjam njeprawym ſamoženjowy debytk pschiwebrocžicž dyrbjal. Duž wobſkorženeju Giehorna a Žindeiſena wuwinowachu. Tak ſu ſozialdemokratojo ſ bojkotom na ſudniſtwie debyli. Wjehèle nad tymle dobyčjom móže ho jim popſhecz; pschetož to jim žaneho wužitka njepſchinjeſe. Wjehèle lubſho by jim bylo, hdyn bychu tež ſ bojkotom pschecžiwo lěznohrobžkowej piwačni dobyli. Tu pak ma ho runje na wopak. Sozialdemokratojo ſu po něčim ſpōsnali, ſo lěznohrobžkowej piwačni ſ bojkotom ſechkodžicž njemoža; pschetož lězny hrobžik ſetža runje tak wjehèle piwa mari a pschedawa, kaž druhe léta.

— Sakski prynz Jurij, inspektor druhéje wójskoweje inspekcije, ped kotoruž je tež pjaty armeekorps stajeny, 3. septembra do Wósnanja píščišdže a tam hač do 6. septembra wostanje.

— Khejzor Wylem je bo s Zedzelskeje saho do Němzow wrócił. Sandzenni sztwarzek bě s jeho hoscžom danski prynz Schrystian, kotrejž bě dženj předy do Barlina psčijet.

— Psihi lónsich wólbach do khéjorštoweho hejma je němska h̄wobodomyslna strona žaložne poraženie poczepila. Nimalo položju wotříekow, kotrež bě wona hač do tamneho čaša wobžedžila, je tehdy shubila. Dub je ſo wot tejele něhdy mózneje strony wotwo-brocík, dokelž jeje wjednizy žaneho froſumjenja ſa nětčíſche ſozialne praschenja a pschemějnene hospodařke wobſtejnoscze njeměachu. S̄wobodomyslni ſo ſazady džeržachu, ſo je poměr bjes dželodawa-rijom a dželacžerjom wěz h̄wobodneho wuczinjenja, a ſo ſtat nima prawo, ſo do tehole poměra ſ někajtim ſalonjom na lépsche a na litanie dželacžerja měshcz. Našíhorschi porok pák, kotrež ſo h̄wobodo-myſlnym čini, je tón, ſo ſo woni pschecžiwa, ſklodnu ſamožnoscz židow na bursy a w likowanju ſamjewowac̄. Skócnjne ſu h̄wobo-domyſlni ſpósnali, ſo ſo bórsy do čiſta ſe hejma shubja, jeli ſo ludo-wym hospodařskim potřebnosczam bôle napschecžo njepſchiábu. Duž ſu pschecžiwo voli ſwojeho wjednika Eugena Richtera wobſamkli, do Eisenacha ſiſd ſwojeje strony ſwołacz, h̄dzej ma ſo wo jejnym pschichodnym politiskim programje jednac̄. Racíjík tuteho programma je ſo nětko wosjewil. Wón ſo nimalo do zyla ſtaremu programej runa. W nim ſo žada ſalon wo ſamolwitoſci ministrov, pjenježne ſarunanje ſapóžlanzam khéjorštoweho hejma, wupschestrjenje potaj-neho a direktneho wuswolenja na wsče krajne hejmy, pschijazne ſudy ſa politiske a nowinske pschestrupjenja, ſběhnjenje wsčech wožebithych prawow naroda a ſtejſchča, pjenježne ſarunanje njewinowac̄e ſahudženym a pschecžehanym. W nastupanju ſchulow ſo žada nje-wotwičnoscz ſchule wot zyrkwe, lépsche wuhotowanje mlodoscze ſa dženžniſche hospodařke a ſozialne bědženie. Derjemecze h̄wóbjow atd. dyrbí ſo ſ wotſtronjenjom njedostatkow w bydlenſkih wobſtejnosczech atd. pollepſhicz. W nastupanju ratařtwa, rjemiſhla a ſawěſczenja psche khoroſcz a ſnejſboženja program wsčelake ſudy wopſchija, kotrež móže kóžby ludowy pschecžel podpiſhac̄, jenož ſa jenym podarmo w nim pytaſh, mijenujzy ſa jenym dyplém, ſ kotreymž by ſo ſčení ſchtant

pszechciwo wulkemu kapitalej kital. Też po tymle nowym programie
śrenje a male burstwo a rjemjejkło żaneje pomoży wot śwobodomysł-
neje strony woczakacj njemöże. Wona dale sawostanie swiaſtaka
wulkeho kapitala, abo schtož nimale to żame rěka, židowskich a nje-
židowskich pjenieznikow, kotsiž su s džela śreni schtant hižo spóžerali.
Śwobodomyslna strona ho sręsa, hdyž měni, so ſebi se ſwojim
nowym programom śreni schtant ſaſo dobudże.

— So sozialdemokratiski stat doho wobstał njeby, hdz bych
jón woprawdze ras saložili, wo tym Barlinska sozialdemokratiska
towarstwowa pjekarnja swędeži, kotaž ho czisce po sozialdemokrati-
skich sažadach wodzi, a kotaž po tajkim sozialdemokratiski stat w ma-
łym rośmierze pschedstaja. Tale pjekarnja, kotaž je ho psched něko-
trymi létami po wurjadnej žiwej agitaziji saložila, je nětkole dohospo-
darika. Pschi jeje hłownej šromadzisne, kotaž ho tele dny mějesche,
bē wjele hary a swady. Šromadzisna bē ho swołaka, dokež bē
pjekarniny wodżer Lanſtöter swoje fastožniwo složil a wotpućował.
W liscze, pschedzydze pišanym, bē wón prajil, so bē wón dla pjenje-
żnych wusłosćow, s kótrymž ma ho pjekarnja stajnje bědzież, tak
duchownje a czelnie wotpjal, so je dyrbjal swoje městno wopuszczęcic
a mér pytač. W šromadzisne ho rofestaja, so s pjekarnju w pjenje-
żnym nastupanju hubjenje steji, a so by najkhamanscho bylo, ju sa-
ćziniež. Šromadzisna skónczni komisiju wuswoli, kotaž dyribi psche-
pytacá, hacž dyribi pjekarnja dale wobstač abo pschedstací.

— Sapocžatk minjeneho tydžjenja ho powięcej rosnieje, so je polizija w Barlinje zyłe pažmo anarchistow sajalo, a so je poła jeneho s nich, wěsteho samkarja Schäwe, dwě pjetnjenej bomby namakała. Poſbzischo ho naſtrózaza powięcej trochu poſzlabi. W Schawowym wobydlenju njebehu dwě bomby ale dwě proſonej granacie nadefchli, kotrejž je Schäwa se Spandawskeje kralowskeje thělbatnje, hdbę je dlešchi čzaš dželat, kranul. Pódla tuteju granatow je polizija w Schawowym wobydlenju ſberku padujskeho grata wuſkledźila. Po napohladze tehole grata je ho Schäwa w poſlednim čzaſu s nutsłamanjom žiwit. So by kwoje padujskie dželo potajil, je ho wón jako anarchist wudawał. Hdy bychú jeho jako politiskeho pſchestupnika wobhladali, by ho jemu cžiszcze njeſałuzena cžescz doſtała. Wón nicžo dale njeje, džigli prosty paduch abo rubježnič a dyrbi ho tež jako tajki khostacž.

— Ké wójnje hu pschede wschem pjenesz trébne. To je teg Chineska nashonika, czehoz dla chze hebi pjenesz w Europje napožecjcz. Židowszy pjenieżnizy so nadżęja, so pschi tym hódný dobytk sezinja a teho dla ludzi se židowskimi słowami wabja, so bychu hebi chineske statne papjery kupili. Na tón lěp pak drje tón krócz wjele ludzi w Němzach njepožde. S portugalskimi, grichiskimi, italskimi a wschelakimi amerikanskimi statnymi papjerami hu němszy pjenieżnizy wjele milijonow šhubili, tak so hu i wukrajnym statnym papjeram wscho dowérjenje šhubili.

Schpaniška. Se swojim kombjenjom je schpaniški hejm sawinował, so żo wilkowanskie wuczinjenje s Němskej wobsamklo njeje. Schpaniske wilkowanie s tym cęzko schłoduje. Najwjetzsche bohatstwo Schpaniskeje je jejne wino, a tute so pschedacż njehodzi, dofełż żanych wotebjerarjow nimaja. W někotrych stronach ludżo winu na hażu wubężecż dadža, so njebychu knieżerstwu sa njo dawł płacigież trjebali, s cżimż by so jich schłodowanka hiszceże powjetshila. W jenej wby fu kalk i twarej jeneje thęże, s winom hascheli, kotreż nicżo hōdne njeje, bjes tym so dyrbja po wodu daloko jēsbież. W La Rioja

móżesz się jeno pesetu (něhdze 80 np.) wózom litrów najlepszego
wina kupić.

Ruszkowska. Po zylej Europje su ſo lētza žitowé znē derje poradžile. Duż je ruskim ratarjam cęglo, kwoje žito w wukraju wotbycż. So bychu burjo do pschewulkeje vjenieźneje nusy njeſchischli, je knježestwo wobſamko, na tich žitowé składy vjenieſy wupožcławacż. Hacż dotal je knježestwowa poſkładniča wšcho hromadże něhdże 20 milijonow rublow wudala. W poſlednim čažu je ſo po ſdacżu dżel tuteho žita do wukroja pschedał; pschedoż burjo su statnej poſkładničy 8 milijonow rublow, na žito požęzene, wróciſili. W tu khwili ſo knježestwo ſ nowym wotmyšleniem fabera, po kotrej dyrbi ſo wupoženje statnych vjenies na žitowé składy w wjetſcej mērje stacż. We wšichc dżelach Ruskeje, woſebje pschi Jeleſnizach, dyrbja ſo nowe žitowé składy naprawicż, na kotrej chze knježestwo najprijeđy 80 milijonow rublow wupežić.

— Najszlachetniejsze wojsko se w szych krajow sweta ma Ruska. Po zarowym wukau ma bo w puchodnym leze 272,400 rekrutow doruskiego wojska stacjcz.

— W ruskiej Polskiej cholera, s Galiciskej sanjezena, bylnie pschibywa. W Bendzinje, hodzina sa pruskej mjesu, je cholera pjak tydzenja wudyrila, a hido hobotu tam 8 a njedzeli 40 chorych liczachu. Wobstejnoscze w Bendzinje su ejim straschnische, dokelz schorjeni lekarstwa, wot lekarjow wukasane, njewuziwaja, dokelz je ho wratna powiedanya rosscherila, so je ho lekarjam poruczilo, schorjenym na cholera hnydom s jedom sawdacz. Boja ho pschi hubienych strowotnych wobstejnosczach w Bendzinje, s wjescha se zidami wobydlenym, so ho mrętwa rucze dale rosscheri. Pruske kniejezestwo je teho dla s wojakami a żandarmami wschón wobkhad s Ruskej w tamnej stronje sawrjelo. Też w Łodžu, Kielcach, Koninie a Kolu, kotrež města wschě bliſko pschi pruskich mjesach leża, wsele ludzi na cholera mręče.

— W nęczijskim lęftotku żebi Ruszy njemoža swericiż, wulku wojnu wjescz. Žeż jene Kölnske nowiny piżaja, je jedyn russki diplomat jenemu franzowskemu generalę projek, so by Russka rodscho dżenka dygħi jutisse na wójnu psħecżiwo Nemskej wuczaħnula, kotrak Russkej sadżewa ho rowiwač, tola wona njemoxe. Maiprjodży ma żo wójisko s' nowa sħaddawacż a wobrenież a ho na kredti mykkleż, so by ho Russka stracha sminnula, so ludy wot Kawkaşa hacż do Afganistana psħecżiwo njei postanu, jeli so ho wona do wójnu fassejħata. Russke knieżejstwo ma najwnejżejše powjescze, so by ta'iki sbeżże hñydom psħcipowiedżenje wójny scieħħowak. Dale bixxu też Polazj pestanuli, hdy bixxu ho Russzy sbili. Knieżejstwo ho wo to stara, so by ho Russka s' twarjenjom twerdżisnow a jelezniżow psched teiġi mōlneċċu wobarnowaka. Dale dyrbi ho russki wojniċi pollax khettro powjetšiċċiż Halle hdyż je żo to wħċċha staļo, może Russka wójnu sapoċċez.

Bolharska. Liczba pschiwijkowarjow a pscheczelow něhduscheho
bolharskeho ministra Stambulewa pschezo bóle wotebjera, a to niz
jenož w Bolharskej, ale też w wukraju. Wet wschedo sapoczątka jeho
politiskeho běha kłuskačku Polazy k czechewarjam Stambulowa, tola
też Polazy ku ho někole wet njego wotwobrocjili, politisku sanđze-
nosć tuteho muža bliże spōsnawski. Polske Krakowske newiny „Gjaś”
dopis s Bolharskeje wotcziszcza, w lotrvm ź rěko: „Europiske sjanowne
měnjenje je Stambulowa wulceho politika a murjadneho statnika szczi-
nilo; wopravdze pak je wón cijescze wschedny, tola rasny cłowjek
po waschnju mužow n-ratichich kraju. W swoim sastojnistroje
Stambulow ženie swój pjeniejszy dobytk s wocżow puschezil njeje, a
mogl, so po mōžnosći wobehacjic, jeho ženie wopustyczila njeje,
tak dolho hacj je kniejerstwo wjedl. Hizo psched scztrjomi lětami
bě ho bližazh statny pschewrót pschedwidzec; pschetož tehdy hido
w Bolharskej nikomu potajne njebě, so bě Stambulow s měchczen-
skim prežidentem Petkowom swiaſt szcinił, so by ſebi s nim hro-
madźe na schodu kraja a města Sofije ſoli napjelnik. Tajle bol-
harskaj politikaj běſtaj twar měsciązanskich kupjelow pschedewsaloj,
a Stambulow bě k tutemu „pschedewsacžu” 1,900,000 frankow
s kniejerstwoweje kaſy pschiswolit. Niedziwiſz tejele hoborskeje sumy
kupjelo hischę dženja natwarjene njejzu. Na podobne waschnje je
Stambulow pschi wschelakich druhich skladnosćach swoju politisku móz-
na swój parochonski dobrk njeuwžijinje wujiwol. Chtož netczische
wobstejnoscze w Bolharskej nastupa, njehodži ho přecz, so je ho wo-
prawdze mjes wobydlerstwom pschewrót k lepschemu Ruskeje stal.
Podlož, na lotrž ſo Coburgski prynz Ferdinand ſepjera, do zyla-
krutu njeje, a lohko móže ſo ſtač, „ſo budzemy na proſy noweho
jara niemerneho čaſza bolharskich stanisnow ſtejciec.”

Sserbia. W Sserbii so bylo sao wo woczałujomym statnym pschewróce powieda. Milan jako starożitny narun je po sdaču do pôsnat, so je sa jeho młoduchleho syna kralowska krôna pschewczela.

Duż je ho won roszubdil, ju hebi sażo na swoju głowu staję. Milan pak se swojimi wetmęlenjemi nihdże swolniwe wuski nadeschel n' eje. Ministerstwowy pschedbyda Nikolajewicż je ho jeho wotpohladam rasię pschedzimil, czehoż dla budżet pęczęta wstupicż dyrbjeż. Młodziki król Alexander pak hebi po svaczu njeswieri, swojemu nanej napiszeżo stupicż. Milan by znadż hiżo sażo królewsku móz na żo storhnul, hdź bydu żo jemu wot Awstriskeje sadżewki njezginise. Awstriske knieżerstwo je nashonilo, so dże żo Milan sażo s radikalnymi sdrobrič, a so ho tuczą jeho zbliżenia njesdalują. Radikalni pak žu znaczi njeprzeczeljo Awstriskeje, a teho dla Awstriska Milanej wobara, sażo na trón stupicż, s kotreboż je něhdź dobrowólnie woteschol.

Afia. Bjes Japanskimi a Chinesami hu so sańdzeny tydzień
sańzo bitwy na morzu a na kraju mle. Wschi nich hu so Japanszy
jeneje chineskiej lódź możowali, bjes tym so je chineska lódź „Chen-Yen”
jenu japoński lódź na dno morza sajela. Kotra strona je na kraju
dobyła, hiszczęsne snate njeje. Japanszy hu w tu khwilu s kniejsom
w Korejskiej, a korejski król je szabi teho dla swęril, Chineskiej pożłusich-
nosz wuwspowiedzic.

Wjerchowske wuzadzowanje.

Na konzu druhého franzowského krézorstu bě w Parisu jar sňath mlody wjehd Edmund de Carninval. Wón bě žméklych vložow bledy a tak pomalki, so jeho nicž mylicz njemóžesche a s tym sa jimowasche wožebne towarstwa, k čemuž jemu pomhasche jeho nje- žmérne bohatstwo, dowolesche řebi zlye nježkyschane prýsle, kig běchu druhdy tak spodživne, so ho zlyh Paris džiwasche.

Junu wjesczor dawasche wulku hosczinu w swojim hamzynym hrodze, na kotrejz so po swudzonym waschnju najwubranisze wino piacha u a so najwjetcsza wjesczeloscz roswiwasche.

"Moji knjega", sawoła wjech na dobo, "Wy wschitzu szcę
szyszeli, szto je ho na tamnym lónzu blida wobkruczało. Nó też
szto hadzicze, so mje, bjes teho, so bych koho morił, wobkradnu
abo żoneho druhego čłowjeka ranik, bjes teho, so bych sakon an
i najmijenscha psczetupił, jako wschedneho skośnika sa khornač hrabnu
a na stražu dowlku, hdyz ho mi to salubi."

Wón ręcęsche tak symje a tak njeſimany, kaž hewač pschezo, tež
hdyž něſto zylo wurjedne wobkrucęſe a tež naſpodiwniſe na-
mjetj ejiſesche, a jeho ſłowa běchu jaſnije a froſymliwje kłyſhcer;
pschi ſmiecę a powſchitkownej fabaw:e. Wſchitzy hladachu zylo
pschelhwapnjeni i njemu. Hdyž bě wotmijelko, pſciſtaſi wón:

"Siedz̄u dważ tykazaj luwidorow — shtó Žadži ſobu?"
"Sa blidom Žedzesche mnogo bohatych ludži, kotrymž wyſkołe wužadzowanja niečo nowe njebehū, ale tutón nimo mery wulki pjenies wottraschowasche jich tola, a teho dla Žadachu ſebi, ſo bychu ſo im najprjedy wſhikte wuměnjenja wujažniše, předy hacž bychu ſo ſatjke wužadzowanje roſſubzili.

"Jeje ſnadž žadny dwójotny ſmykł we Waschej ręczy — žadna hra ſe ſłówami abo něčto podobne?" prasťeſte ſo tolſty wójwode ſ Morvella.

"Uní s najmjeñscha", wotmolwi prynz, "dam wam swoj
słowo jako semjan."

"Alle", ménajesche druhi, "wy znadz někažki holk a haru swoje džecze, štotož by ſo, runjež to niežo ranjoge ſame na ſebi njeſe poliziji njeſubilo, n. pich. ſo vyslęče w njeſomóznej dracſe po hofad cžahnuli a na to waſčnije zguži cžirbú naſčeho lubeho haktowazeh praka ſa ſebu ſežahnuli, tak ſo by ſtražnik, ſtarajo ſo wo wěſtoſc wobhada, muſowany był, waž na ſtražu dowjesc̄, ſo by wam tamjenje napadnu drastu požęſtl."

"To što doospelje mrylicę", wotmolwi Edmund de Carnival
"pschetoż hdy bych šo we wutjednej drascę na haſzu podał, bych ſi
jenož bojęz̄ dorbiął, ſo bych u mje ſastojnizy ſa zyłe ſpodiwnehe
kharektera mieli a ſo bych u mje napominali, ſo dyrbju domoj hicz̄
Nę, praju wam, ſo mje kaž ſłoſnika ſa khornat woſmu a mje d
kiedy wotwiedbu, zyłe pschewwedeſeni, ſo ſu dobrę popad ſeſinili, runje
ſa zyłe nicž ſte cſinicę njebudu."

"No, a tak budżecie to czynić?" wpraszała ho Gantownia Castambide, jara rosbudżeny a njeměrny čłowječ, tak w schitzu bursowi.

"To je moje potajništvo. Why mi pschidacze, so wam to d
czaſa "wuz-četlicz" njemóžu."

"To ho wę! Alle ja jo mam. Wę budżecze polizistę na ramię
kłepacę a prajęc: "Stary pszczęcio, ja hym twój muż. Szyb-
w smyślenju ducha zyłu żwoju żwojbu morił a někto c̄wiliuje mój
żwediumie. Wsni mje żobu a tykn mje narts, so by mje sakon-
wotkudziu!"

Wschitzu sa blidem ho woschęzjerjichu na tute słowa. Ta myśliczka, so by wjetch Edmund, tafti krutu aristokrat, polizistę na ramio klepał, jeho „stary pschęz” mienował a jeho profyl wo wzmoczenie wet cżwilowanju swędomia, to bę smieschnie. Jeno prynz ham wosta smieromu. Wón rjeknu nahlemu bankownikę zyle merny, so na tajku komediju żane myśle njeſtu, a praschesche ho hiszczę junu:

„Shto hadzi dwoj tyfazaj luwidorow?”

„Ja je hadžu!” sawoła, ho horzgo, Castambide.

Masajtra, nědze w sydmej hodzinje wjetgor, hdyż ho na bulwardach kaž w kłeczu hem a tam mjerwiesche a ho hosczenzy pjanicz poczochu, dobysczeho ho teg hosczenje shtetowany muž psches lud, tig ſ pothilenej hlowu dżesche a jara ledzbenje tu a tam kónczki trubkow sberasche, tig bęchu drusy wotczisli.

Tón człowiek bę hiszczę młody a po jeho blędym wożebnym wobliczu, po jeho lahoodnej bęzej ruzi a wszech pohibach bę snac, so bę nědzy do lepszeho towarzystwa skuszał.

Sawescze bę tutón człowiek wo wscho pschischoł — pał ſ njeſbozom, pał ſ njeſhmanstwom, shto mołt to wjetzec? Wo tym swędżachu wjetche, na kolencmaj mjes mała dżerawie hlowy, steptane schłornje ſ kłowiomy pjaniczkami, jara wjetka huknia, tig bę hacj do schijsa sesapinana, sawescze jeno ſ temu, so pobrachowazych schazow widzecz bylo njeby, a zyle ſ mody, scheroki, do czola ſitoczeni klobuk.

A tola sdaſche ho, so tutón njeſbozowny hiszczę zyle sadwelowal njeje, pschetoż bę napadnie na swoju cistu, byrnjez teg hosczeniu draſtu węstu staroſez nałożił, kaž to hewak podobni ludzo nječinjna.

Pjched restawrantem „Vigneron”, tig bę tehdem jedny ſ najwożebnischich, do kotrehož jeno najwohłichsi wubrani hosczeni, sasta wokomik a hladasche kłwilku psches wokna na bohacze wuhotowane knjenje a wożebnych kniesow, kotrejž runje wobied neschadu a kotsig ſa wabjazymi blidami żoldk a wutrobu woschewjachu. W tom wokomiku wotewrichu ho scheroko durje, so bych u ho nowi hosczo, tig bęchu runje ſ wosa wustupili, nuts puſchczili, a tutón wobohi kłwizinka mjeſeſe pschi tym widzecz, tak wulfotne jędże bęchu nanoschene a ho hameje wönje nažrebač, tig je ſystemu tak pscheczimna a hłodnemu tak witana. Nječakasche, doniž bych u ſako durje ſamknuli, ale ſastupi bojaſny a hędze ho ſa prénje proſdne blido. Ale ſedma bę ſo doſyñuł, tu pschibęza hędo wyschszhi pincznik, jara wożebny człowiek, rozmiersany na njeho:

„Shto wjow chęcze?”

„Kak tom’ tat?” woprascha ho njeſbozowny, poſkaſujo na drugich, „ja chzu teg jescz, kaž tamni ludzo tamle.”

Nječesche tak kłutnje, so mołt ſedma pedħlad nastac, so je pjanu, a duż mjeſeſe jeho pincznik ſa trochu kłupilejteho a rjeknu jemu ſ wuzmęſhazym hłozom:

„Wj ho mylicze, mój luby, ſhtož hodzinu a ſhtož hędu naſtupa, poliwka kuchnia je ſa bliſſhim róžom a poliwka ho rano wudżela.” Pschi tym wjetlowasche ſe ſervisuju na zuſvnika, kaž by ho wobcegħnejne muchi wobbarac̚ chęz. S tajkim człowiekiem mołt dżę zły hosczenz swój kredit ſhubicż. Ale wotpoſkaſany njeda ſo ſatraschicż, ſo by ſwoje měſtne wopuſchczi.

„Mi wjel w poliwi njeje”, wetmoſwi poniznje, „a poliwi, rano wudżelene, mi njeſłodža.”

Wyschszhi pincznik naſtaſowasche wuschi, hdyż cijisty pschiswuk hlyſchesche a hdyż spodźiwy hoscż tak ſbzęlanje ręčesche.

„To ūdgreny dundak njeje”, pomyſli ſebi, „węſcze něduski wulci knies, tig je ho ſ hračgom ſniczil.”

„U njebych teg wjetzal”, poſkaczowasche muž, „czeho dla mi njeħacze hosczeni poſticiż, hdyż chzu ſaplac̚iż? Jowle — ſnadż dweliuſcze na mojich ſłowach — jowle je moja pjaniegniza.” Wotewri ſwoju wctnoſchenu ſuktui, wuczeje wożebnu kožanu kniglu ſ pobocznego ſaka, ktraž bę počna papierjanych pjenjes a poda jenu papieru pincznikej.

„Haj, haj, hladasche jeno ledzbenje na nju; to ſo pschepoſkaſze, ſo njeje faſtowana.”

To bę tyfaz frankow w papierje a naſſkerje bę hiszczę pječz-dżesħac̚ tajkich w knizzy. Pincznik wobmaſowasche a wobhlabowasche papieru jara dweliujo a ſaldy na czole ſzahaujo. Potom ſaſbeže hlowu, kaž hdyż je człowiek na mudru myſlizgu pschischoł, a wrózji pjenjeſ ſaſo wobħebżerjej.

Tón cziniesche, kaž by stanucz chęz, a rjeknu: „Nó, jeli ſo mi wj njeħacze požlužicż, podam ſo do druheho hosczenza.”

„Né, né, woſtańcze. Jeno poruczeję!”

Webroči ſo ſ jenemu nižšemu pincznikej, tig njedaloſko

stejſeſche, poſkaſa na zuseho a rjeknu jemu ſchepajo: „Cjinieſe, ſhtož budże wam tónle muž kaſac̚, ale njeſpuſchę jeho ſ wocżow, ſo nječeknje.” A ſpēchne hkwatasche prięc.

„Sa pječz minutow wrózji ſo ſ polizistom.

Wschitzu hosczo hladachu, hdyż bę ſo dundak tak hrobli do nich wufyñuł, a zyle jaſnje bę na wochomaj wſchę widzecz, kaž njerady jeho widža. Ničto na tym njeđewłowasche, ſo runje jeho polizist pyta a wſchitzu ledzbowachu, kažli to konz ſmęje.

Saſtojnisk džesche w runym mérje na wboheho, tig jara wjetzel ſtòdnū pječeñ ſeſtne ſchecze a tig ani na to njeđiwasche, ſhto ſo to nječinjescze. Kaž ſe ſona wutorhneny ſleča, hdyż ſo polizist jeho ramjenja dótka.

„Shto, je dha ſo ſhto ſtało?” Cjiniesche, kaž by to njeſrumjal.

Wujaſniču jemu. Papjery wo tyfaz frankach hewak w tajlich ſałach njeſtu, a jeli ſo, dha ſu ſ wjetſcha ſradnjene.

Saſtitowasche ſo hacj nanaſkruczischo, ale podarmo.

„Szym kručze pschewwèdżeny, ſo nam żaneho dopokaſma, ſhto wj ſcze, poſkaſc ſiemōđecze”, rjeknu polizist.

„To je wero. Ale naſſkerje wam teg ničto drugi ſ pschitomnych podobneho wužwèdżenja pschedpoļožic ſiemōđe.”

„Nó, po tajkim, żaneho wupokaſa; tola mjenu wj macze; ſhto wj ſcze?”

„Ja ſym wjetch Edmund de Carnival.”

„Czeho dla niž jendżelski kral?” wuzmęſhescze ſaſtojnisk.

„W Jendżelskej knieži kralowna!” powuci jeho wuzmęſhenny.

„Doscż, doscż! Mietrjebam ſaſtowachu polizista wrózjo a wujaſniču jemu węz.”

A ſ tym hrabnu polizist ſe ſcherokej ruku ſdatneho ſłotnika ſa kħornat a wotwiedże jeho. Wuzħadzwanje bę dobyte; pschetoż ſa ſdalenym blidom kħedżachu tolsty wójwoda de Morvella, žiwy Castambide a nělotſi drusy knieža ſawołachu polizista wrózjo a wujaſniču jemu węz.

Wón bę tak pschelhwapjeny, tak horliwy w ſamolwjenju a tak ſamlyen, ſo wſchón roštorjeny pschi ſwojich poſkonjenjach ſ klobukom psches wokno praſnu, psched ſobu borbatajo: „Wjetch! — Wjetch Edmund de Carnival!”

Ze Serbow.

S Budyschina. Žutſje njeđelu, 26. augusta, popoſdnju budże ſo w ſahrodje tudomneje piwarije wot trompejatſkeho korpſa gardejewneho a ulanskeho regimenta dwójny konzert wotbywac̚, kotrehož pjenjeñy wunesch ſo ſa pomnik hęzora Wylema I., na Kęffhäuserskej hore poſtajomny, nałożi. Jeli ſo budże rjane wjetdro, tutón konzert prynz Jan Jurij, kotrejž je w tu kħwilu w Stadwoſtſkim hrodże ſ kwartērom, ſe ſwojej wypokoj mandželskej wopyta.

S Budyschina. Sserbſki ſpewanski konzert, kotrejž je psched dwómaj njeđelomaj w Bułezach licħba kniežnow a kniesow pschi ſkładnosczi hlowneje ſħadżavanti ħerbieſje ſtudowazżej mlobodje wuwojeda, je ſo, kaž je hędo ſnate, wurjadmje derje lubil. S wjele ſtron je ſo pschecze wuprajilo, ſo by ſo tutón konzert druhđe wopſjetowal, ſo by próza, ktraž je ſo na wubjernie dobre nauwlenjenje ſpewow nałożiła, wiczy plodom pschinjeſta. Duż ſu ſo kniežny ſpewarki a knieža ſpewarjo naprokyč dali, tón ſamy konzert w bliſſhim čažu w „Budyskej Bjeħadze” w tudomnej tſelerni ſ nowa wuwjescz. Saſtupny pjenjes ſo ſa konzert njeħudże hrač, jenož dobrowolne daru ſa twar ħerbiſkeho doma budża ſo ſberac̚.

— Powiſħtawenje je ſnate, ſo je w Sakskej ſakafane, cjeſti lotto hrač. Njeħiważiż teho ſo mnosi ludzo, pjenjeñneho dobytka ſo nadžej, nawabiz̚ dadža, ſo pschi ſakafanej hręe wobħebżeliz. Wjelje je ſo teho dla hędo kħudiſiż hħostal, ſhtož pał ludzi njevoiđerzi, w cjeſtik lotti psched ſaſo kwoje ſbożo ſpħat. Składnosczi ſ temu ſo husto poſticiż; pschetož ludzo po kraju hħodža, kotsig potajne hračkow pħataj. Ženeho tajkeho wokoloħħobżera ſ cjeſtik lottom, wěteho Għawru, kotrejž je ſo w léeże 1836 w Barcze narodził, fu tele dny w Budyschinje ſajeli. Jego, runje kaž tħix, kotsig ſu ſo wot njeħo naręcħec ſali, do cjeſtik lotta pjenjeſ hħadžiż, kħudiſiż pħoħoſtajha.

— Kucże wokolo róži jeneje hąži ſ wosom jebżo je ſaħbienu njeđelu dopeſdnju jena mlokoħa holza ſ Hornjeho Hunjowa man-ħażiex dżelac̚zerja Veltsha ſ Nowych Vorschis pschejela. Žonje ſo psches noħu džesħe. Hdyż teg wobħekkodženje strasħne njebe, bęſe wone tola tajse, ſo dyrbjeſche ſo l-kċarfa pomož pħataj.

— Na Hoſčiż hąži w tu kħwilu Lorenzez dom běla, cjeħož

dla ſu ho poſched domom roſchty roſtajile. Srjedu dopoldnja ho jena doſka roſchtowa ſerdz powali a ſe ſwojim kónzom na khribet jeneho konja padže, kotryž bě hiſčce ſ druhim konjem do rjeblowanego wosa, tudomnemu pječatſkemu miſčtrej Hardrathej kluſchazeho, ſapsčeňjeny. Konjej ho ſploščiſtaj a woteſku po honcej ſ rukow wutorhnuwſhi po Hoſchiz haſu na ſwońkownu lawſku haſu čerjeſchtaj. Tu w runej mérje do khlamowych durjow powjasarija Mehla ſahnachtaj. Schleńczane durje na tybzaz kruhov roſleczichu, hewak pat' ho žane dalshe njebože njeſta. Kon, na kotryž bě ſerdz panula, hiſčce dzenža ſ dželu khmany njeje.

G Buděte z. Tudomny po hornjej a delnjej Lukižy powschit-
kownje snath herbsti kowatſki mischt a pluhot knes Njedon je
22. augusta hrój 2000 pluh shotowil. Wobbladniwemu a dželawemu
mischtrey t temu sboze pschejem; njech zo jeho pluharjenje w pschi-
wodze hischcze bôle spéchuje a rošeje.

S Małeszeż. Gańdzeń schwórk rano w 5 godzinach je mandżelsku tudomneho wobydlerja Miecki nahła zmierzcz pszechwatała. Po schodze stupajo je wona miśnula a dele panuwski ho farasyła. Jeże mandżelski ju nastróżany morwu w kęzi namaka. Nasskerje je ju wjerczata khorosz, na kotrū Husto czerpješče, njejazby nadpanula, hdyż je po schodze horje schla.

S Bóschiz. W naszej wózku sú započeli nowe školske twarjenje twaric. Piaty tydžienja je zo sakladný lamienj kúvajtovcijné položil, písni čížim knies farár Jakub Herbstu a němšku reč džersesche. Do sakladneho lamienja zo dvoj katechismaj a pízmo wo něrčíščich politisskich a ratačisskich wobstejnoscach Bóschicžanskeje škulskej gmejny samurjowachu.

S Bułez. Pjatku popołdnju je so na tudomnym poħrjebnisħeċzu ċeħlo njebo knjesa Ježuiskeho sapożlanza Kerkja s wurjadmie wuliki wschewodom khowalo. Druha komora bē se 7 hobustawami fastupjena, kotrej w komorinym mjenje wulki lawrenzowy wēnġ p'sħepodachu, bjes tym so bē konserwativena frakzijsa mögħu wjedħlatu palmu semirjetemu kollej poħwnejej. Kunje taħ kreditne towaristi w sakslim kralastrije semirjeteho, kotrui bësże 20 lèt se hobustawom sarjadnisxej rady byl, s wjedħlatej palmu cżeċċiilo. W zyklu knies farat Kubiza kħuboko jidżiżu herbsku rēz dżerjeſħe. Wulka fuqja żaroważix, nimo mery wulka īweltkwa pycha a mitrobne pschiposnacże, se klowow knjesa duchowneho rēczjaze, wobħwiedeċżu najlépje, w każiż powsixkownym cżeċċiowanju je semirjeti daloko p'sħes mjeħġi kwojeje bliżżejjekse wotkolno sej̫ stat.

Po wumrječju nasheho wjelesaškužbneho herbskeho kejmskeho sa-póžlanza knjega Kekla ho mnojy prascheja: koho na jeho město wu-swolimy? W pjatym wjechnym wotkrijeu a swonka njeho ſu herbszy ratarjo psches jeni w tej myſli, ſo dyrbí knjega Keklowy naſlēdnik, runje kaž je to knjeg Kekl był, herbski bur bycz, kotryž ſo wot wjetſchka hłowny hacz dele do pjatow jako bur c̄zuje; won dyrbí c̄zjeſce nje-wotwiskny hſhesęgijanszy myſlagy a ſlutkowazy muž bycz a jeho janđze-noſc̄z dyrbí nam ſa to rukowac̄z, ſo budże won interepzy herbskich burow a Sserbowſtwa mužniwje ſastupowac̄z. Njebo knjeg Kekl je ſebi tajſkeho naſlēdnika žadał, a hdyž chzedža Sserbjo jeho wopomnječe c̄zjeſcic̄z a jeho ſaſkužby pſchipōinac̄z dha njech po tymle žadanju c̄zinja. Nowowolb̄y budža hakle k lētu naſymu.

S Khróscziz. 15. augusta popołdnju w tudomnym Wjenke
hosćenzu tudomne pobocze towarzystwo herbskich burow a s nimi sieno-
czena nalutowaćnia a wypożyczenja shromadźisnu pod pschedzydu
głownego T. S. B. knjesa kejmiskego sapósklanza Kolle wotbywasche.
Tutón shromadźenych powitawski rofestaja, tak je burske towarzystwo
nastalo a tak je so potom nalutowaćnia salęgiła. Nalutowaćnia
dyrbti kobustawam, hdż do njepshedwibżanych pjenieżnych wuskoścęw
pschitidu, pjeniesy faradżic, tak so njetrzeboja lichownikam do rukow
panueż. Hač dotal je Khrósczanika nalutowaćnia s wulkim żohno-
wanjom skutkowała. Podla teho, so je wona wjele kobustawam
s pjenieżneje nusy wupomħaka, je wona wsċitkim hromadże na to
waschnje wusjtina byla, so kmy hebi s jeje pomozu shromadźne ky-
mienitnu rožku a pschitupne hnoje hnydom sa hotowe pjeniesy po-
tuniejsi placzisje kūpicz mħalli, a to 600 zentnarjow koscżiny, 400
zentnarjow Domaschowej mucuski a 64 zentnarjow rožki. Skončenje
so hħsieħe woffjewi, so je so psches nalutowaćniu kolomas wobstarał,
kij je pola l. Jakuba Kolle cziżlo 17 w Khrósczizach na skladże. Won
je kħmarni, czeħoż dla so kobustawu napeminaja, so bixxu hebi jón
tam wotberjerali, město so so wsċelakim wokolonoscherjam naręczec
ħadža, hebi jón wot tħix kūpicz.

S Droždžija. Bjes howjašym skotom tudomneho knježeho dwora je pochroma wudyrila.

— Psihi ȝylnym njewjedrje, kotrej schtвortk ihdzenja psches

nasche stronq czechnjesche, blyst njedaleko wzy do pola kublerja Ducez-mana dyri, hdzej hlužobna džowka runje lopjena sberasche. Holza bu t semi porażena a poħlischena. Sso sažo shrabawshi wona hnydom hroshy schwablony dym w hubje sačju, kotryž bo hač do nozy njeshubi. Dalshe ske sczechwli bo njepokasachu.

§ Radworska. Sandzenu wutoru je tu prynz Jan Jurij na czele gardejédsneho regimenta pschijséch a kwartetu w naschim knjézim hrodze wsak. Ssobotu 25. augusta k njemu jeho wysoke mandzelska na wópyt pschijséz, s kotrejz so wón do klóschtra Marijneje Hwěsby a posdžischo do Budyschina do wojetjského konzerta poda. — Sandzenu hrjedu je prynz Jurij w Radworském knjézim dworze deputazijsu podkrijezneho wubjerta swjaška saffskich wojetjskich towarzstwów a sastupjerjow Budyského a Židowského wojetjského towarzstwa pschijsal. Deputazijsu, kotrejz knjés podkrijezny pschedstiejcet hejtman Klemm nawiedowaše, prynzej hrój džak sa to wupraji, so bě wón czezne kobustwo swjaška saffskich wojetjskich towarzstwów pschijsal. Prynz na postrou knjesa Klemma něhdze takle wotmolwi: „Wjekelu so, so móžu tu sastupjerjow wojetjskich towarzstwów powitacz a so fa Wasche deriemjenje słowa džakuju“ Na to hebi prynz kobustawy deputazijsu k. Frödu s Wjasonzy, Pjeha s Budyschina, Schocherta s Bislopiz, Radzu s Prečez, Ritzela s Budestez, Winklera s Njezwackida, Domschku, Fiedlera, Manicu, Vogela a Vollheringa s Budyschina a Neumanna se Židowa pschedstajicz da. Se słowami: „Adieu, to-watschojo!“ prynz deputazijsu wot so puszczi. Hrimotazu sławu prynzej a jeho najzwétslichej mandzelskej pschiwolawski so deputazijsu s hroda wotkali.

S Wulkeho Wojska. Husto ho stanje, so rojkove stvijelze s dwemaš abo s třemi kloškami namakaja. K wulkim žadnosciam pak stvijelza skuscheja, s kotrychž je 7 kloškow wurostko, kajez je lětka syn tudomneho reñnískeho mischtra Gnaška nadeschol. S kloškow je hrjedzna nehdze 8 centimetrov dolha, wokoło njeje je 6 kloškow, $2\frac{1}{2}$ —5 centimetry dolhich, narosko.

Samjenza. A rosprawje wo njewjedrje a sliwku, kotryž staj schtwarzki tydzenja Samjenke stronę domapytaloj, njech bo hiszczę doda, so je s wotpaleneju bróžnijow jena pjekatskemu mischtret Klozzei, druga rěsnikej Heky, Mierschei a hośdzerzej Diekmannnej kłuszhala. Póbla Jn̄jow bo w tej jenej bróžni wjeticha liczba maschinow maschinistywarza Schwanetta khowasche. Ant se Jn̄jow, ani s maschinow bo wohnjej niczo wukhowalo njeje. Se sliwkom, kotryž bo popołdnju s połodnia Samjenza wula, rěki telko wody nabuchu, so bo pschi jich brójach wschón kraj powodzi. Wsché mlyn̄y a fabriki, jato wóhliczí hród, Vörschelez horni mlyn̄, Herklochez, fabrika Nošlez bratrow & Co., knieži mlyn̄, bo w delnicz schoszach pójcziechu. Lubżo, w fabrikach pschewyaz, mějach lědina khwile, konje s hródzow wučzahnuć a potom kebje kameho wukhowacz. Pierśnii, twarsku po-trjebu, hřady, wólmu, barbu, ballony, i zyla wscho, schtož pschi padnje pod holym njebjom leżesche, żolmy wotwiedzeczu. Majhórje je jene maživne twarjenje kniežeho mlyna, pschi kniežim lěsku leżaze, cęzpiło. Woda wot njego róž wottorže, na czož bo twarjenje s wulkim ropotom sažypnu. Drugie twarjenje bu s wodą, s wó-nami a burjemi bo nutswalazej, wyżoko pójcrienę. Nasfrójeni fabrikarjo s džela s wóknom won cęknuchu, s džela po powijsach do hornjeho schosza salęsechu. Wobziny nawal bě tak łyln̄y, so bo s njeſ Samo cęzke maschinu wusbehnuću a wobjekciedzicu. Sóulno a wschelake twery w delnicz schoszach buchu s masanej wodu stazene. Niże kniežeho mlyna bo wjèle khęzow pójczie, s kotryž dyrbiachu wobydlerjo wukhowanku na třechach pytač. Runje tak buchu Steinhardez mlyn̄, Begez barbjerija, Budyske pschedměsto, Schpital a Schpitalski mlyn̄ powodżene. Bohužel je kebi powodżenie tež cęlowiske žiowjenje jako wopor żadalo. Cęzka Loschka bo s wodą żobu storže a w njej kmiercz namaka. Hennersdorfske, Zelenjowske a Lückers-dorfske hona su cęzko cęzpiłe. Wožebje sle je njewjedro w Bischheimje salhabžalo, hęz dyrbiachu bo niz jenož psched wodu, ale tež psched wohnjom, s blyskom sapalenym, woboracj. Dale je woda na Weißbachske, Gersdorfske a Oberlichtenauſke stronach wjèle schkody naczniala. W Žejowje żolmy móst wottorzechu, teho runja w Bormie.

5. Jeschiz. Niedżelu w nozy wołolo $\frac{1}{2}1$ hodziny s tubom-
neje Nowalez jawnoscze woheń wudhyri. Se złomu kryte twarjenja
bu so do czista spalile.

5. Należ. Tudemnego drugiego statnego wicederja, knieja
Rößlera, ku sa statnego wicederja w mieście Nowym Městactku
(w Schwarzenbergskiej) wuswoili. B.

G Drazdzan. Ssobistawu tubomniego heroskego towarzystwa „Czornoboh” ſu w poſzedzenju, kotrež ſo 22. augusta w Dietrichbez

hoiczenzu „ł kischej jamje“ wotbywasche, wopominjenje naschego semijeteho herbskeho sapoflanza knjesa Kerk, jeho skutkowanje ja Essebstwo a ratastwo s psychoponawazym hlowami rospeminajo, cieszile. Kajes Kerk je werny pscheczel tehole herbskeho towarstwa byt; stajnje a pschezo budza w „Czornobosy“ na njeho s dżakownoscju a cieszowanjom spominac.

S Małej Nydeje. Psatk tydzenja rano w 3 hodzinach je so tu Preusecz ręsk wotpalil.

Sa nasch herbski dom

bē so dotal nahremadžilo 17,595 hr. 44 np.

s nowa je so sa njón darilo:

„herbske blido w Lipstu“	100 "	"
pschi teje sberzy skidewachu		
ł. farat Duczman	10 hr. — np.	
ł. direktor dr. Grossmuß	10 " — "	
ł. direktor Pohoncz	10 " — "	
ł. kapłan Stronc	10 " — "	
ł. cand. med. Hilszenz	3 " — "	
ł. stud. theol. Eyscher	3 " — "	
ł. stud. theol. Mikela	3 " — "	
ł. stud. jur. Herrmann	3 " — "	
ł. stud. theol. Schwjela	3 " — "	
ł. czažnikat Eshank	1 " — "	
ł. fastojnik Hundrak	1 " — "	
ł. wuczer Biedrich	1 " — "	
psches ł. fararia Mateka w Huczinje	26 " 20 "	
= = stud. theol. Schwjelu	8 " — "	
= = stud. jur. Hermanna bar wotcziniskeje luboscze	34 " 40 "	
= = Sommerra	10 " 40 "	
s Budyschinka	8 " 60 "	
knjent A. R. w Draždjanach	3 " — "	
Hromadže: 17,776 hr. 4 np.		

Přílopk.

* Hornja Lujiza je saho psches žadkawe mordatstwo do njemera stajena, kotrej je cijim spodžionischi, dokelž so žana pschecina i hrošnemu njeskuttej wumyślicz njeda. Hdyž pónđelu rano tvarterowarjo po puczu mjes Ebersbachem a Friedersdorfom džehu, namakachu něhdže 100 kroczelow wot Hempelez mlyna na puczu mězu a mało kroczel wot njeje krwawé bledy. Duz so na wotkniščego podawšchi tam něhdže schyri kroczele wot pucza w jenej wloži s wotknom derje pschikryte cželo stareho muža, jakožnje pschihotowane, namakachu. Wejaz to hnydom w Biedrichezach wosjeviču. Skónzowaný je 75letny kralz Hofman s Habrachcžiz, zyle směrniwy muž. Wón bē njeđelu swojego w Biedrichezach bydlazeho syna wopytał. Wjezior w 9 hodzinach je wot njeho woteschel a hebi w koczmie, dwě mjenischinje (minuče) wot teho městna, hdyž je so mordatstwo stalo, skleniciku palenza kupil a potom žamutli i swojemu statkoj, něhdže 10 mjenischinow svalenemu, schol. Cželo pokasuje, so je 11 krocž do hlowy klate a i wótrym murjetskim hamorom dyryjene. Nop je na dwemaj městnomaj pscherałeny, nimo teho je cželo tik do wucha klate, so je i teho najwazzy krwě do drosty wuběžalo. Najhorschu ranu pak pschija pokasuje, do kotrej je mordatstki nōz wěscze hacž do čronow sajeli. Kózda rana je hdyž žama na hebi kmjertna byla. Na njeskutowym městnie je so žadyn mordatstki grat namakal njeje. Skónzowaný ma w Schwarzenbergu wotroscene dzeczi, kž bytu jeho rad pschi hebi měli, wón pak so njeje ponucicž dal, so by tudomnu wokolnoſci a hwoj luby domesť w Habrachcžizach wopushcžil. Sa mordarjom hlycze žaneh, bleda nimaja. Hofmanoweho syna su sajeli, dokelž bē wón, powjescz dostawski, so su jeho nana skónzowali, prajš, so nima khlisle, na njeho hladacj hicž. Hdyž syna po pschindženju statneho ręcznika cželu napscheczo slajschu, wón prajš, so na nana hladacj njemöze. S zylu so syn strachocziwy a njemerny pokasowasche, tak so statny ręcznik porucił, jeho do Nowosalského jaſta wotwiesz. Hacž je wón mordatstwo skuczil, pschepht inje dopolaze.

* W Triebelu pola Borshege w Delnej Lujizy blysk do tworoweho sklada pschekupza Schöninna dyri. Pôlver, w jenej kólni leżaz rosbuchnu a tvarjenje do powětra wjerhnu. Nekotre sužodne kheje so wobſkodzicu.

* Tele dny bē kublet R. s jeneje wžy pola Sebnitzu dweju konjow a wós sa 850 hrivnow jenemu muzej, kž so sa ratarja

Markersbacha wudawaſche, w pschitomnoſci jeneho maklera pschedał, schęcž hrivnow sawdawka dostawšchi. Hdyž w Schandawje chyščtaj taj sebačaj konjow a wós pschedacj. Tam pak so jimaj to njeſchlaczci, ale halle w Draždjanach. Tam staj zykh pschah wjele tunischo, hacž bē winoſty, pschedaloj a džel pjenies hnydom pscheczinkoj.

* Nadpadne żadanie je ſakſki generalny statny ręcznik wſhem preñim statnym ręcznikam i wobledźbowaniu wosjewit. Wón ſebi wot nich pscheje, so bytu so wſchitzu ſobustawſtiwa wojeſtich towarſtow wſdalı.

* Rjedawno je na Barlinskej wokolnej železnicy jenemu lokomotivowemu wjednikej, kotryž bē so se ſwojeje maschinu valoko won ſhilik, so byt ſa jejnymi koſzami poſladał, czah, kž jeho czaherj napscheczo pschijedze, hlowu do czista wottorhnuł a jeho cželo mjes koljomaj roſtorhal.

* Najwjetſhi muž na ſemi so tu khwili w Caſtanowym panoptiku w Barlinje poſkuſuje. Je to Arab Hasssan Ali, kž dotal njedozpitezj 2 metraj a 40 centimetrov méri. Podla je hober halle 16 lét starý a budze najſkerje hlycze dale roſcž. Hacž dotal najwjetſhi hober, Chinea Shangyu-Sing, pschi 24 lětach jenož 2 metraj a 28 cm měrjeſche. Hasssan Ali, kž w pschedſtajenach hawaiiskich kralowych rejowarkow wuſtupuje, je ſe Siwoh-Ammonskeje oash w Egyptowſkej. Wón ma doſpołny arabski napohlad, jenož jeho ſtawý ſo mjenje hibaczne bycz ſbadža, hacž je Arabojo hewak maja. Wón je po ſwojej wulkoſci khetro njeſlepý.

* Bjes tym ſo w ſrijedźnej Europje a woſebje w Němzach na khłodne deſczeſe wjedro ſtorža, w połodniſciej Schpaniſkej ſatraſhna horzota knježi. W Sewilli thermometer 15. augusta w ſlonzu 59, w khłoku 44 gradow po Celsiju poſkowasche. Hacž runje ſu ſ domu i domej płatowe płachty wupſhestrjene, ſo tola wjele ludzi ſe ſlonzom ſejaha. Ptaczi po ſtag w njeſlepnej horzocze mręja.

* Po pschikafni statneho ręczniſtiwa dyrbjescze ſo w Tremeſenje w Poſnańſtej cželo młodego człowieka wahrjebacj, kotrehož bēchu tydzień prijdy khowali. Tukachu na to, ſo bē młodenz na ſzehwlačh cželnego kjudowania wumrjeł. Sudniſzy fastoſniſy pak ſo mało njeđiwičhu, kachcž prósny wohladawſti. Winik je po ſdaczu cželo wotſtronit, ſo by ſled njeſkutka ſaniczit.

* Wulke wyto, kž je na popadnjenje rubjeſneho mordarja Köglera wuſtujene, drje budze i pschižinu, ſo hlycze někotrykuli njewinowaty do wopacznego podhlada pschindže a iſe poczerpi. Tež w jenym Liegnizkimi hyczenzu bē ſo tele dny w hospodarjowej hlowie ta myſl ſchydkita, ſo je puczowat, kž bē wjezor po ſtejnicy ſem pschijer, Kögler, dokelž — měſečne ſchijow nōž. Wón jeho teho dla i přenja wjaz i wochow njeſpuscheczi, a hdyž bēſche zuſy ſtonczenie na ſwoju ſtu ſchol, wón ſwoje tukanje nōzne mu ſtrążnikę Idželi, kotrej to po ſwojej pschikleschnoſci hnydom ſwojemu pschedſtajenemu wosjewi. Někt mnosy nōzni ſtrążniky ſyły hyczenz wobſtupicu. Mjes tym bē tež polizajſki komiſar pschiskoł, kotrej tu wěz bory ſa hospodarjowu kewrotneſc ſpóſna. Podhladny mordat bē zyle njewinowaty puczowat i Varsina, i temu ani kufa na Köglera pedobny njebe.

* W Sobolſku (Böblitz) ſu nětko rubjeſneho mordarja Jóſefa Köglera woprawdze ſajeli. Wurjadna podobnoſć ſajateho i Köglerowej fotografii žandarma w Ursprungu poſhnu, jeho ſa mjenom a bydliſteczom prashecž, na cžog zuſy wotmolwi, ſo Weber rěka, ſo je i draschlerjem a ſo i Čech pschindže. Dokelž legitimazifich papjerow pschi ſebi njemereſche, dyrbjescze ſo wón ſajecž a do Sobolſka dowjesez dacž, hacž runje pscheczio temu protestowasche, wobkruczejo, ſo Kögler njeje. Hdyž jeho hamtski ſhubník na cžele pschepytacž da, njebedu mało pschewapjeni, hdyž bēchu na jeho hlycze a ramjeniomaj pruhi widzecž, kotrej ſo jako woſebite Köglerowe ſnamjenja mjenuju. Sajaty prajš, ſo ſu wone i tym naſtale, ſo je wón hyczischi na ſlonje ſač. Wscho dalshe ſo drje ſa někotre dny wujaſtni. Na Köglerowe popanjenje je nětko wſho hromadže 1900 hrivnow myta wuſtajene.

* Wokrjeſne ſudniſto w Petersburgu je wjetſhei Criftowej, doelž bē lawziju ſwojego komornika, 800 rublow w papjerach wužinjazu, ſa 554 rublow ſastajſi a pscheczini, wſchitke woſebite prawa wotrieklo a jeho na dwě ſeče do Archangelskej gubernije ſapókalo.

* (Njeſchédnaſi proſcherzej). Dwaj gymnaſiaſtaj, kž běſchtaj ſo pschi na wžy wudawkoj, a kž běſchtaj i wacjolomaj na hlycze a w ſapróſhenej drasce khetro na puczowazych rjemieſtliw podobnaj, njewjedzichtaj, kajtu hlypocj hlycze ſo wloñoſci ſapocjaloj. Duz ſo w jenej wžy bliſko pola Mischna do bjechtowanja daschtaj. Runje prijdy pak běſchtaj w jenym hyczenzu derje powobſjedowaloj

a so s winkom rjenje woskhemewiloi. W preñim burškim dworze, w kotrym jako khudaj rjemjeñnikoj wo ñmilny dar proszehstjo, kózdy poñmy tales tolçzenych bérnow do khéje won dostoshtaj. Hacj do schije naþyzenymaj proszherjomaj pak možno njebe, bérny sjescz. Njewjedzo pak, tak je wotbycz a potajecz. So na wulce schlónrje dohlaðashtaj, kiz w khéji w kuczku stejachu. Do tych swou wobradu wukinushaj a prósny tales s džakom wotedawjski so wotkaliñschaj. Kózdy može hebi sam wuložicz, kajte miersaze psheslapnjenje potom to sa knjeza schozarja bě, hdyz won po wobiedze s preñej nohu do preñego swojego wskednjozeho schlónrja sajedze a jemu ta kulschiza mjes woczí slesz. Njewjajene popszcheniske smiehi zykleje czeledze, jemu poddaneje, jeho tak roshorichu, so wobsamku, na wskich bjechtowazych rjemjeñnikach so szurowe wjescz. Vórsy so jemu tez mitana skladnoszcz temu polscz. Won mejeshche popoldnu w Myschnie neskto wobstaracz. duž hebi brunaczka sapshahnuz da a so do mesta poda. Wonkach psched mestom je korezma. Tam jeho brunaczk sam wot hebiej fasta; pschedeto won se shonjenja wjedzesche, so chze so jeho knjezej picz. Won s wosa stoczivski do khéje stupi. Tow so hnydom se szwojimaj skuczerjomaj sekta, jeju spósnacz a jeneho shrabnuz a wu plisowacz, bě slukt jeneho wokomika. Druhi, wo schozarjowu nowu kulschizu njerodzo, mjejhche so rucze s wétra. Sa malo minutow bě jeho jeho kollega na wuskocznej nosz stajeny s czetwonymaj lizomaj dozahnuł.

* Jena 14 létne klužobna holza s Nowego Kłoschtra pola Stade bě na klužbje pola samkarja w Horneburgu wskelako pospytala, so se klužby wuñwobedzicz, dokelz so jej, kaž wudawasche, smiertnje szyskaše. Jeje knjejstwo pak ju na jene waschnje se klužby nje-puszcze. Duž hebi holcisko somyshi, schyri měhazystare džecze, kotrej pěstonjesche, hebi s pueza szrumowacz, ménjo, so budze potem domoj czahnuç móz. S tym samyskom džeczu schescz roslamonych schitých a jenu hejkojtu jehlu, bkojczku jeneje sapalki a jedyn rohony běluscik pôzrjecz da w nadziji, so na to wumrje. To pak so spodzivnje dosej njeста. Dzecze ani woszbitich wobegeñnoszow s teho mělo njeje. W pschedyptanju holza wsko preñesche; szwedy pak jej skuzenje dowjedzechu. Duž ju szudnistwo sa winowatu spósnia a jej jaswo na dwie lécze pschizbuzi.

* Jene bayerske nowiny powiedaja, so je w Hornjej Bayerskej w lécze 1582 wjele hórschi wichor salhabdał, hacj lětza. Lehdz pak tam njejszu so pomozne wubjertki salozale a so njezbozowni podpjerali, kaž lětza. Mesto teho su 24 žonow a tjsich mužow spalili, dokelz so na nich hréjchachu, so su te njejedro natukoli.

* Psihi wotmienjenju hrodowje straže, kotrej bě njedawno wuherski Fejewaryski regiment w Winje stajil, bě so mnohe pschedyhladowarstwo szromadzilo, kotrej s radosczi na bandahubdzbu po-szuchasche. Mjes pschedyladowarjemi běsche tez derje samozith Winsti měschzan se swojej džowku, mlobej rjanej holezku. Knjezniczka se zinej sajimawoscju na rjady wuherskich wojakow szladowasche. Na dobo so w wobliczu pyricz pocza a nana sa ruku shrabnuwski szawnje a sprawne jemu do wucha szepnu, so je so do teho pshchla tamle s tymi wuhloczornymi wložami salubowanaka, a so bjes njeho živa bycz njezó... A hiszczéton hamr wjesczor so měschzan se swojim salubowanym schézenjakom do kasarmow poda a tam pod-wyska, kiz mjejhche inspekciju, proszescze, so by jemu teho muža pokazat, kiz je na hrodowej straži w druhim rjedze na prawicy jako preñi stan. Jego próstwa so lozhy dopjelnicz njezobesche, dokelz běchu wojazy s dwieju bataillonow wumscz na strazi byli. Skóncznje so zyla poñlednia straža do dwora swoka a do rjada festaja. Někto luby nank s lubej džowciczkou mužstwo pschedyladowasche. To pak dolho njetrajesche; pschedet salubowana rjanka so w wokomiku na czorneho brodacza dohłada a so szacżewieniwschi nankej swojego wuñwoleneho polasa, kotrej so wo swojim dobyczu ani priszka wudzoł njebe. Dokelz pak so pschedyntu wojeczkiej czerstwa holcik tez wubjernje spodobasche, w skoku wjezely klub szweczeschtaj.

* Bur Jan Pakucz Piruszjaniski w Wuherskej hebi psched wjele létami swoju klužobnu holzu sa żonu wsa, kotrej jemu syna porodzi. Hdyz bě holcik 3 měhazystary, jeho macz husto hobu na polo bjerjesche. Tam so jeli dzeczo ras bjes bleda shubi. Mjes tym bě so wjele lét minuto. Pakucz semrie. A hdyz bě żarowanske lěto nimo, so jeho wudowa s wotrocztom wozeni, kiz bě neskto czaſa pola njeje klužil. Psched někotrymi njezolem so někt jena żona, w tej samej wskh ydlaža, na smiertnym kożu swojemu spowiednemu wózzej wusna, so je hebi wudowa Pakuczowa swojego żamnueho syna sa muža wsała, a so na tym nicto drugi wina njeje, hacj wona, ta mręjaza, żama. Wona powiedasche, so je jako holza do Pakucza salubowana byla, a na klužobnej holzy, s kotrej je so

wóznił, so wjescz szaroczka. Teho dla je Pakuczowej te tsi měhazystare džeczo kranula a do szuwodneje wskh na wotczynjenje dala. Wona tez je, hdyz bě pachoł wotrosil, jeho psched tjsomu lětami na-rečzała, so dyribi so k Pakuczowem pschistajicz, a tez, hdyz bě Pakucz wumrjal, jeho a wudowu naręczala, so stař do mandzelsista stupilej. To wsko je duchownemu zyle po weroñszej powiedala. Duchowny tez po žadanju mręjazeje, kotrej borys po tym dusku spuszcze, wotrocławowej maczerti a mandzelszy te potajinstwo szdželi; a na někajtej bleszne, kotrej bě szubjene džeczo na hebi mělo, wobha żona spósnia, so je jeje drugi mandzelski jejny syn. Sadwelowawski hebi wona na rowje szwojego preñego muža s jebom sawda a wumrje. Kac wjele wbohi mandzelski a syn w swojej njezinowatoſczi czekpi, roszrawa njepowieda. Hacj tez to je spewedny wóz tamnej czerziszy po jeje spowiedzi jejny hrech woda?

* Franzowsojo žaneje skladnoszcz nje-pschedpuszcza, so bychu rusko-franzowskie pschedyelstwo czopele szdžerzeli. Tez bliži kwaž ruskeho zarzewicza Mielawicha, kotrej so s jenej hejzeniskej prynzežu wozni, k temu wuzija. Wed pschedyelstwem franzowskem generała Stébillanta je so komitej salozit, kotrej zarzewiczej kwažny dar poñwycz. Komitej skoro jenož woszobu pschedykscheja, kotrej su so ruske rjady (medaille) spožyjte. Dar, kotrej so zarzewiczej pschedoba, dyribi woszbowy dar franzowskaje wumelskaje industrie bycz.

* Wo wotprawjenju Carnotoweho mordarja Caseria su hiszczje někotre nadrobnoszcz dodacj: Guillotinu wuhladawski so Caserio smiercz nastrój, tak so dyrbjachu jeho s wosa szbhnuz. Katowi pomoñzny jeho pschedymlu, so bychu jeho na desku czibli, tola Caserio so wobarajo praji: „Njejam!” Katowi pomoñzny so rosumi, na to njedzivachu; duž so Caserio prózowasche, so bę klowa wospjetowal, kotrej bě 3. augusta w pschedyaznym wufudżenju, a kotrej bě anarchist Henry předy njeho sawełal: „Njebojeze so, towarzichojo, njeje je anarchija živa!” Hrósny szacżiszcze to czinjesche, so Caserio hiszczje na guillotinje w wokomiku, w kotrej kat na knjez tločesche, kotrej hekerje dele panuz da, klowu tak szacżez, so hekeria niże wuchow psches brodu rubnu. Wulke napinanje, kotrej bě mordař szlinil, so by klowu szczañnuł, bě krwi w taiskej měre k klowje stupicz dalo, so krwi s tolstej czuru na dalokosc dweju metrow wuklužnu. Wobliczowa barba wotprawjeneho bě na seleni płowu, woczí běshtej twjerdźe szacżinjenej, dokelz drje Caserio guillotinu njebe widzecz czyl.

* Wo spodzivnym nabožnym salasnenju s Petersburga pišaja: W Szysranskim wokrjesu w Samarskej guberniji su pschedyadnje dotal njeznatu sekta, kaž so sda, s luthy žonskich wobstajazu, namakali. W ležu pola zyrkwinsteje wskh Schirajewki hajnik stonanje wuhlych, tiz s podsemiskej pschedybyka wuhadzescze. Hdyz do njeho stupi, w nim tsi nimale nahe žonske nadenidze, skoro hacj do koſciorw wuszhujene. Won je hebi do wskh wsa. Jena s nich bě tak žloba, so ja tsi hodziny dusku spuszcze. Hdyz potom žandarm w ležu hiszczje 3 druhe stare žony namaka, so wukopa, so běchu s Wjatkskaje gubernije, a so běchu do Žigulewskich horow szczañnuł, so bychu so tam modlite, sa Chrystuša czerpili a hłodu wumrje, czebož dla niczo hacj tramu a jahody njezobesche. K taiskej sekze pschedykscheja, so njezobesche. Szwyżczatka njezescza, tschize na wutrobje njenoscha a duchownstwo njezchiposnawaja. S zyla je, kaž prajichu, něhdze 30 taiskich žonskich do Žigulewskich hór szczañnuł.

* Młoda holza s jeneje wskh w Sserbiskej bě so s młodym mandzelskim w ležu sekala a jeho s pistolu szafelila. Dwaj mužaj ju runje psihi tym lepishtaj, hdyz czelo hrjebasche. Skużekta tez njezobesche. Směrom na to poñkuchasche, hdyz ju k czeglemu jaſtou na 4 lěta szafudzili, a potom k szudnikom džesche: „Wy seje njeprawje szafudzili, kym jeno swoju czescz wjesczla, kotrej je so mi rubila. Wuz, kotrej so szafudzili, kym morila, bě mój nawożenja a je so s druhiej wozni. Prawo sapołozicz pak nozgu; pschedet w jaſtowje so mi lěpje ponáz, hacj wonka wo wskh, hdyz by so njezobeszenje kózdy szdalał.”

* W Ohio w połnöznej Amerizy su njedawno jeneho muža na czas žimyenia k khostarri szafudzili, dokelz je „tsi kury kranul.“ Njejszu hebi mjenujzy pschedyntu njedzicinkam, so psched wsku měru rosmnožazym, wjazy hinał pomhacz mohli, hacj so sekun wudachu, po kotrejmu dyribia so taiszy, kotsiz so jenož s paduchstwom žiwia, hdyz tsejci ras do jaſtwa pschedyndu, na czas žimyenia sawiecze. Swoje preñje sajecze bě naspomnijen teho dla dostał, dokelz bě někoho s nadpadom wurubicz czyl, druhí ras bě dla pschedyhanja kranjenych wězow s jaſtowm khostany był, a někto dyribi czas žimyenia szedzecz, dokelz je 3 kury kranul.

Příčes hndništvo ma ſo na pſchedadžování pſchedawac̄: 30. aug. dovolenja w 11 hodž. kheža Jana Balu w Kamjenej, na 825 m. takferomana.

27. aug. dovolenja w 11 hodž. ma ſo ſahrodnika živnosti w Nowych Spytach cíjílo 37 s 5 kózami pola na pſchedadžování pſchedawac̄.

Khežu

w dobrym położeniu ma hnydom ſa 10,000 ml. na pſchedan.

Lücka na rózowej haſy cíjílo 12.

Derje ſo danjaza kheža w najlepším położeniu Budyschina, hdzej hido wjele lēt ſchatowa róla, wot wjele ludzi ſo trjebaza, ſteji, je placzisny hōdno na pſchedan. Wona ſo ſa wjechnych ludzi hodi, kotiž chedza na wotpočink hice. Dalsche je ſbonic̄ na ſadnej haſy cíjílo 1 (pſchi ſwontownej lawſtej haſy) podla Weinholdeſ ſowatne.

Kheža na pſchedan.

Kheža cíjílo 22 w Njeſdaſhezech ſi malej ſahrodu je hnydom h̄jeſ ſahropdy na pſchedan. 450 ml. može na hypothez ſtejo moſtagz.

Dalsche wukafa živnostič ſiegenbaſg w Njeſdaſhezech.

Kheža na pſchedan.

w Kheſcze pola Minakała, hdzej ſo bliſe dželo w Adolſowej hēce namaka, je kheža ſi někotrymi kózami pola na pſchedan. Dale je tam jene wobydlenje na pſchedaneſe.

Dalsche je ſbonic̄ w cíjíle 8 tam.

w Hlinje je živnostič cíjílo 18, 25 kózow wulka, ſe žnemi a ſe živym a morwym inventarom ſe mrječa dla na pſchedan.

Kralez herbio.

Živnostič na pſchedan.

Zyla abo tež dželena je Kilianež živnostič w Njeſchizach ſ 34 kózami pola, luki a leža, rjanymi twarjenjemi, wulkej ſahrodu, 244 dawſkimi jenoſčemi, ſi doſpolnym živym a morwym inventarom a žnemi, h̄jeſ wumjentka a hōpody, hnydom tunjo na pſchedan.

Dalsche wukafataj reſtaurater Emil Säuberlich w Budyschinje a Heinrich Keller w Malezach.

Želesne hornzy.

Wulku dželbu želesnych hornzow a warjakow, emaillérówanych a hyrych, mam po tunje placzisne na pſchedan.

Th. A. Wällnitz,
hamſki awkzjonator na ſukelskej haſy 9.

Rjana polza ſi khamorom je tunjo na pſchedan. ſbonic̄ pola tycerſkeho miſtria ſſerba na Židowje pſchi želesnym moſceze.

Dwe trjebanej ſoffie ma tunjo na pſchedan A. Petſch na hauenſteinskej haſy 1.

Pſchedadžowanje ſklanja.

Schtwórk 30. augusta t. l. ma ſo na Dubjanskim reverje

253 hromadow kopaneho ſklanja ſa hotowe pjenesy na pſchedadžowanje pſchedawac̄.

Štromadži na rano w 9 hodžinach w hajnkowni.

Grabinſke Lippowe hajnſke ſarjadniſtwo.

h. Wahl.

Pſchedawařnja pſchilupnych hnojow

W. Mattheisa w Budyschinje

na hospitalſkej dróſy 8

porucza po naſtunischiſ placzisnach ſe ſaruczenym wopſhijeczom:

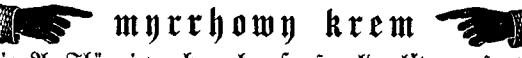
Ortrandsku normalnu koſczinu,
hyru tolčenu koſczinu,
ammoniakowu ſuperpoſſat,
ſpodium, rybjazy guano,
Domaschowu mučku, kainit,
chilijski ſalpeter, hnojazy gypſ.

ff. Koſczinu,

kaž tež wſchē druhe pſchilupne hnoje porucza po tunich placzisnach

Emil Lebel w Budestezech.

1200 němſkih profeſzorow a lekarjow

je myrrhowy krem

haptykarja A. Flüggi pruhonalo, ſo ſi polbralétnym ſpytowanjom wo jeho wurdadnym ſluklowanjom pſchedewedeſko a jón teho dla naležne peruczko. Wón je pod cíjílem 63 592 w Němzach patentowany a je ſo jako nimo mery rucze, wěſeze ſluklowaza a do zyla njeſchfódná

ranyhojaza žalba

pſchi wopalenju, woparijenju, hylnym poczenju (bolazym) a pſchi wſchelatim ſranjenju kože, kožowym czerpjenjach, jětſjenju atd. ſe žwojimi wurdadnymi hnicewotberžaznimi, nowotworiſzymi a hojazym ihamownoscžem wusnamjenile. Flüggi & Co. w Frankfurcie nad M. respópčelataj 88 stron tolstu knihu ſ lekarſkimi wobſhwedženjemi darmo a franko. Myrrhowy krem haptykarja A. Flüggi, kotryž wjele lekarjow radſho haſz druhe žredki nałožuje, je w tyſlach po 1 ml w haptykarach doſtagz, tola pſchi ſnadnym belazym, ſranjenju atd. tyſla po 50 np. doſtaga. Na wobalzy dyriž patentowe cíjílo 63 592 ſtejcz. Myrrhowy krem je patentowany woliſowym wucžah ſ myrrheweje živizi.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hłownego torhosčeza a bohateje haſy

(w lēcze 1810 ſaložena pſchedawařnja)

pſchedawanska ſaſhada: ſkrueze ſprawnje, jenož khamane,

placzisny hōdne twory,

porucza: zwjerni, wſchē družiny bantow, woltjanie a bawmjanie ſchtrykovanske pſchede-

dzeno, ſchtrympy, ſoki, rubiſcheža, ſchaw-

lowe rubiſcheža, ſchlipſy, thornarje, pſched-

koſchlik, gumijowe ſhaty, ſchörzuchi, ſpor-

towe a normalne koſchle, ſpōdne tholowy

a t. d. a t. d.

Schrótowanske mlyny

s ruku a ſ rjemjenjom ſo čerjaze, wjele dekenjaze a wutraſne, placzisny hōdno poruczam. Pödla teho poruczam derje dželoze hukaze a běrny roſtkočaze maschine.

N. Reichſenring
w Čornym Hodlerju.

Drainērowanske roly.

Wſchē družiny drainērowanskih, wódnych a wónzuchowych rolow ſ Winnertowej fabriki w Halschtruwje po fabrikiſkych placzisnach pſchedawam.

Pſchi wotewſacžu wjetſkih dželbow rolow, je ſo tu hamu placzisnu haſz na polo pſchitajeſu.

H. Dietrich, hosczenzař
w Letonju.

Pſchedawanje droždžow

jeneje wulkeje fabriki pſchedewawſhi, droždje h̄jeſe wſchēho pſchiměſhla naſlepſheje hibanskéje mozy poruczam a proſhu pſchi potriebje wo dobročiſive wobkedažbowanie.

 Pjeſatzy mischtrijo a ſaſopſchedawarjo doſtanu rabat.

S poczeſcowanjom
August Dernoschek
na ſwontownej lawſtej haſy.

Richard Neumann

porucza hyry a palezy

Phoſeji

w najwjetſkih wubjerku a najlepſhei dobročiſi po naſtunischiſ placzisnach.

Pſchi wotewſacžu wjetſkih dželbow ſo pomernje nižsje placzisny woblicza.

Tunje

đigarj

kupowanske ſórlo ſa ſaſopſchedawarjo,

tyſaz haſz po 20 ml. porucza

Richard Neumann
na ſnitskownej lawſtej haſy člo. 6,
říšale na bohatej haſy 28 a na róžku
Lubijſkeje a Mättigowje droži.

Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wſchē druhe kože po najwjetſkih
placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pſchi ſerbſkej katholſkej zyrki.

 Pſchedawanje a
porjedzenje
w ſchēch družinow
čjaknikow.
Placzisny naſtunſcho
a rukowanje na dwě
lēcze.

Gustav Mager, člohnílat
11 na ſerbſkej haſy 11
pſchi starých kaſarmach.

Ratańska szkoła w Budyschinie.

Symski semester zapoczątkowany 22. października 1894.
Przedmioty: szkolenie studentów przemysłu a wstęp do szkoły
wysokość: 1000 złotych. Dyrektor J. B. Brugger.

Serbskie Towarzystwo w Nakazach
zmiejsi się niedzieli 26. sierpnia popołudniu w 5 godzinach w Sokołach
hospodarstwa. Przedmowa.

Sozietetna piwnica „Leśny Grodzik”
w Drażdżanach

porucza swoje wypijanie, śliczne cziste, jenoż s najlepšim skledem
a sklepem warzone.

Błeskowe piwa,

którež sło po szczegółowych placisach przedstawiają:	
Włoszczowskie piwo (jednorożec czarny) polskowa błęska po 7 np.,	= = = = = = = =
czarne piwo = = = = = = = =	9 =
leżakowate Wilsenskie piwo = = = = = = = =	12 =
leżak = = = = = = = =	12 =
króleskie piwo (po Mnichowskim waszynie) = = = = = = = =	15 =
leżakowate Culmbachskie = = = = = = = =	15 =

główny skład sa Budyschin ma

Otto Sachse na bohatej haży 5.
Korczmarjam a szkopschedawarjam s ponizsze placisiny
woblicza.

Julius Höhme,

sastupjer internazionalneje maszynskeje wustajeniza
w Niesy nad Łobżem
porucza na najlepše dżelane

lokomobile a parne mleczaze maszyny wot 2 koniacej mozo, scherokomleczaze maszyny, s gębelom a paru sło czerwone, jenopschene mleczaze maszyny, wypijane dżelane, ruciane mleczaze maszyny najnowszej konstrukcji, beryny rosloczaze a beryny roslizaze maszyny, resaki sa beryny a rępu, czesczaze maszyny, mietlasy, butrowanske maszyny, butrumjatowarje, mleczinki, viktoria-separatory, s ruku a maszynu sło czerwone, juchowe hudy s dwiema szynkowanego wzorcowego blacha, jelenie juchowe plumpy, rępu paraje apparaty (noszne), triery najnowszej konstrukcji, mlynuske zylindry, rynkate walzy a dezimalne skótkne wały, kuczne brony, hamkne dżel, saloniwy skitowany system, którež mozo sło hnydom wot łódzkiego do Saakowych, Metfordowych a Howardowych brónow pschemenicz, pszezo najnowszej, wypukłej konstrukcji.

**Naiprzedniu wumienjenja dla placzenia? Pruga
dowolena! Prospektu darmo!**

Przedawacza a skład pola Jana Manjola w Budyschinie.

**Wodne ponoje, kotły, kachlowe platy,
nieszczowe rębliki, kachlowe durcza,
tesschne wokna, twarske hospody
porucza tunio**

Paul Walther.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinie pschi butrowych wiskach
porucza s kwakam a tyczynam swoje wypijane słodkie likery: jałorżowy, koruszkowy, nalikowy, selowy, ingwerowy a kimjelczowy
likier liter po 60 np., dale herlizowy, hornjolujiski, schwajcarcki horki, persko, jałorżowy atd. liter po 75 np. a 80 np., Barlinski jidny kimjelczowy liter po 100 np., jałorżowy liter po 40 np.
czysty palez wot 8 litrow czisko I a II liter po 30 a 28 np.,
jenotliwe liter po 32 a 30 np. Czwiczy s pełnienju sło wypozyczaja.

Moja przedawacza hajo wot lata 1868 wobsteji.

w budyschinie „Serbskich Nowin” sło po 1 ml. 50 np. dostacz:

Kherluscze a spewy Petra Mlonka.

Ia. portlandski zement

czerwone połyki,

gyps,

karbolineum,

kolomas,

kopytny mał

Ia. Erfurtski

(kopito strowe szarżazy)

porucza

Merschez bratrow naślęd.

(Miejsce Jan Skop).

Rhofej

paleny a niepaleny
wypijane a wypijane drużinow
porucza

Otto Sachse

(Wykona Bergera naślędnik)

na bohatej haży 5.

Czashniki

sło s rukowaniem derje a tunio
wyporiedzeja.

Nowe czashniki wszelkich drużinow
ma pszezo na pschedan.

Fr. Scholze, czashnikar na Hoschiz haży 13.

Schtóz chze mi lětza
had s klózienju pschedac, njech mi to s wiedzienju da.

Ernst Winter

pschi mjażowym torhoszcu 8.

18—19 lětna holza, ketaž je
hijo szluzila, sło do domojacjego
dżela pyta. Chonicz na jidnej
haży 6 sło 3 shodach.

Do Lupoje!

Jutje niedzielu s domkhowanzy
reje. Pschedzelnje pschedyproszuje
Loco.

s 1. oktober holzu se wby s
kucharske a domjaze dżelo pyta
sonditor Garnisch pschi lawskim
turme.

Hnydom abo s 1. oktober do
kuchinje a do hospodařstwa pschi
dobrej midze naszontu słužobnu
holzu pyta Dr. Völkertowu
pschi Albertowym torhoszcu 12 L.
niedaloło noweje zyrkwe.

Wodne pěkne słužobne a kuchinske
dżelki a wotrocžow do dobreje
słužby pschi wyższej mszde pyta
Künastowa na kuchidskej haży
(Siebergasse) čišlo 3.

Słužobne a hrôzne dżelki,
křenzy, rôlnych prahow, wola-
zach pschi wyższej mszde pyta
Spannowa na malej bratrow-
skej haży 5.

Napominanje.

Wschitza, kotsig sło semrijetemu
živonosečerjej a zdobycinemu na-
jenek Janej Noli w Scheschow-
je neschto dżelni, abo kotsig maja
wot njego neschto żadac, sło napomi-
nia, so byku swoj delh haž do
15. septembra pola jeho herbow
wurunali, teho runja swoje żada-
nia haž do teho sameho czasa
pschedyproszili.

w Scheschowje, 18. aug. 1894.

Po poruczności herbow
Korla August Nola.

Wjedzor 13. augusta t. l. wumrje w Bu-
zach, hdżež bě sło, swoje kublo w Rodezech
pschedawski, pschedzahnul, kubler

Fnjes Handrij Kerk,

żobustaw 2. komor krajnego ſejma.

Njebočicžki, kotryž je wot lěta 1874 ſarjadni-
skej radze ratařského kreditneho towarzystwa w sal-
skim kraju pschedzal, je w kózdym časzu
towarzystwowe interesy s połnym poddaczom spêcho-
wał a pěsčil a ſebi s tym trajne ſaſluzby wo
towarzystwo, s runosečju a sprawnoſćju swojego
charaktera pak wyżokoważenie wschitkach, kotsig sło
s nim wobkhadželi, dobył a ſebi psches row swěſčil.

w Draždżanach, 17. augusta 1894.

Towarzystwowe pschedyproszu
ratařského kreditneho towarzystwa
w salskim kraju.

Julius Knechtel, Dr. Paweł Nehnert,
pschedyproszu ſarjadniſcej rady. pschedyproszu w direktoriu.

Pischiloha k číslu 34 Serbskich Nowin.

Ssobotu 25. augusta 1894.

Cyrkwienske powjesce.

W Michalskiej zyrlwi smjeje jutije njedzeli rano w 7 hodz. fara dr. Kacich herblku spowiedni ręcz, $\frac{1}{2}$ godzin diaconus Rada herbska a w 10 godz. němke predomianje.

Werovali:

W Katholischej zyrlwi: Hermann Otto Schmidt, fabrikant möblow, s Emmu Marthu rodz. Hirsch.

Křenil:

W Michalskiej zyrlwi: Hermann Bruno, Körle Augusta Brody, křežerja a schewelskeho mischtra na Židowje, s. — Martha Lena, Oth Hermanna Abta, schewza w Zentezach, dž. — Martha Alma, Jana Augusta Warwisa, dželaczerja w Dobrušci, dž. — Ota Max, Körle Augusta Wieczasa, paperniškeho tříšcherja w Dobrušci, s. — Maria Martha, njemandz, dž. na Židowje.

W Katholischej zyrlwi: Hana Maria, Wiazławska Kalliny, schewza, dž. — Kurt, Josefa Rothena, rulajzaria, s. — Hana, Josefa Kalki, krawza, dž. — Maria Martha, Karla Pawla Domíčki, rěnika, dž. — Ernst Jan, Ernst Eduarda Müllera, dohladovarja na Židowje, s.

Zemrječi:

Džen 16. augusta: Jan Ernst, Pětra Bohuňeva Hänsela, křežerja a wósnika na Židowje, s., 5 l. 3 m. 19 d. — Julius Hermann, Gustava Hermanna Novaka, dželaczerja na Židowje, s., 4 m. 18 d. — 19. Ernst Pawoł, Körle Ernst Warwacza, dželaczerja na Židowje, s., 3 m. — 20. Hana Martha, njemandz, dž. w Zentezach, 1 m. 23 d. — 21. Martha Lena, njemandz, dž. w Němečzach, 2 m. 23 d.

Błaczisna žitow a produktow.

Žitow dobow w Budyschinje: 2287 měchow.	W Budyschinje 18. augusta 1894				W Lubiju 23. augusta 1894			
	wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.
Pšenica	běla	7 41	7 65	7 18	7 41			
Rožka	žolta	6 88	7 6	6 76	7 18			
Jecžmien		5 63	6 —	5 50	5 94			
Worž		6 7	6 29	6 14	6 50			
Hroč		6 25	7 60	6 —	7 20			
Woda	50 kilogr.	7 50	11 11	9 44	10 28			
Zabín		9 72	10 —	8 50	10 —			
Pejdusčka		13 —	16 —	11 —	13 —			
Bern		15 —	15 50	13 50	14 —			
Butra	1 kilogr.	1 60	2 —	2 —	2 20	2 20		
Pšeniczná muka	50	2 —	2 40	2 20	2 60			
Riana muka	50	6 50	10 —	— —	— —			
Sýno	50	2 70	3 —	2 20	3 —			
Sálomo	600	18 —	20 —	16 —	20 —			
Prokata 942 štítut, štítuka		9 —	24 —	— —	— —			
Pšeniczné votrubi		4 —	4 75	— —	— —			
Ržane votrubi		4 25	5 50	— —	— —			

W Budyschinje placzische: křz pšenicy (běla) po 170 puntach 13 hr. — np. hacj 12 hr. 80 np., žolta 11 hr. 69 np. hacj 12 hr. — np., křz rožky po 160 puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 60 np. křz jecžmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np. hacj 8 hr. 80 np.

Na Bursz w Budyschinje pšenica (běla) wot 7 hr. 35 np. hacj 7 hr. 50 np., pšenica (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 21 np., rožka wot 5 hr. 63 np. hacj 6 hr. — np., jecžmien wot 6 hr. — np. hacj 6 hr. 50 np., worž wot 7 hr. 15 np. hacj 7 hr. 35 np.

Drážďanske mjaškowe placzisny: Horvada 1. družiny 65—70 hr., 2. družiny 60—63, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinie 45—47 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Čelata 1. družiny 60—70 np. po punce rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 24. augusta: Deščez.

Ia hlinjane roly, dreněrowanske roly, teho runja fort a w najwjetšim wubjerku, platy k pleſtrowanju, wurjadnje twjerde, schamottowe kamjenje, tyžaz po 50 mark, taž tež najwjetši wohén wudžerjaze pězne platy perucza

Margarečzina hěta pola Budyschyna.

Sklad w Budyschinje vola twarskeho mischtra K. Schneidera na walsskej dróži 14.

W wudawatni „Sserbskich Nowin“ je dostacj sa 2 hriwnej:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spižaschtaj Wilhelm Boguslawski a Michal Hörnik.

Hermann Bulnheim w Budyschinje, pschi Albertowym naměscze čzo. 13 s napsceža noweje zyrlwe, dželarňa sa železne konstrulzije porucza po tunich placzisnach

I-noscherje,
late a kowane stolpy,
železne twarske konstrulzije a hródzne wolna.
Budželanje statiskich wobliczenjow.

Žadajče ſebi jenož
Zacherlin,
pschetež wón je krédk, kotryž najruežiſho a wěſčiſho mori wshé druziny pschekahanzow.

Schto možlo jažniſho ſa jeho njedozpitu móz a dobroſć rěčecz, hacj wuspeč jeho wulkotneho roſſcherjenja, po kotrymž žaneho druhého krédu njeje, kotryž ſo wot Zacherlina wšeje króč njeby pschetrjetčit.

Žadajče pak ſebi kóžhý króč ſashglowanu bleſchu a jenož taku ſ imenom „Zacherl“. Wscho druhé je nje-wusne podražowanje.

Bleſche ſo pschedawaja po 30, 60 np., 1 ml., 2 ml.; Zacherlinowý lutowak po 50 np.

Wopravdžity dostacj:
W Budyschinje pola kl. bratrow Merschow.

=	=	=	= Straucha a Koldy,
=	=	=	= f. Oth Engerta,
=	=	=	= Ernsta Mittascha,
=	=	=	= Jurja Holda w měſčej. hapt.,
=	=	=	= E. A. Lukascha,
=	=	=	= Pawola Schokarta,
=	=	=	= Alfreda Böhmy,
=	=	=	= Herm. Kschizanka,
=	=	=	= Herm. Mürby,
=	=	=	= Pawoł Mikel,
=	=	=	= E. Ferd. Lehmann,
=	=	=	= Ed. Trumiera,
=	=	=	= A. W. Knichale naſléd.,
=	=	=	= E. M. Klausso.

Franz Marschner
čažnikat w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej hahy čzo. 9
šwoj sklad čažnikow a čažnikowých rječjasow dobrosi-
wemu wobledzbowanju porucža.
Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.
Porjedzenje dobre a tunje.
Pschispomjenje: Něčžu herbski.

Dospolne wypschedawanie

dla spuszczenia pschedawańie.

Wszelkie na składzie leżące twory żo po wyrядnje tunich placzisnach wypschedawaja.

August Grützner.

Dla pscheczeñjenja

do swojich nowonatwarzonych wulkotnie falozonych chlamow

Dospolne wypschedawanie

mojego hoberiskeho tworoweho składu

żonja z ych

żaketow, wobweskow, descheźnych mantlow, kapesow, holeżazych mantlow a żaketow,

pschihodna składnosc ź kupjeniu sataje dobreje modneje drasty po nimo mery tunich placzisnach.

m u ż a z y ch

wobleczenjow, swjerſchnikow, żaketow, cholowow, holeżazych wobleczenjow.

Zoprawdzity žitny palenç

liter po 60 a 80 np.
po zylisnach turascho poruczataj

Schishla a Niecza
na swonkownej lawskiej haſy.

Turkowske kłowki
najlepsze družiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Wierwa
pschi miaszowym torhoszczu.
Destylazja snatich dobrzych likerow
po starich tunich placzisnach.

Zokrowy mēd
punt po 48 np.,

miedowy syrup
punt po 30 np. porucza

Paul Hofmann
na róku herbskeje a schuleriskeje haſy.

Pschedeschezniki.

Porjedzenie a poczehnjenje
w mojej pschedawatni.

Kaſchcze

we wszelkich wulkosczach a družinach
porucza pschi potrebie.

Arthur Jannasch
na Hoschiz haſy
a róku seminariskeje haſy.

Nekotre neſchene
čžaſniki

mam čiſcze tunjo na pschedań.
Sa to, so derje du, rukuju.

Fr. Scholze, čaſnikar
na Hoschiz haſy 13.

Suscheny polč, pschi 5 punktach
po 65 np.,
kyry polč, pschi 5 punktach po
60 np.,
hadleschczo, punt po 65 np.,
köj, punt po 50 np.
porucza

Ota Běſchka na žitnej haſy.

Dobre črije

żo nihože tak tunjo njeſkupuja, kaž

w Winškim črijowym składze
pola

Hermannia Frischa na bohatej haſy 10
pódlia pôsta.

Swój wulki derje ſrijadowany skład drjemych a njedrjemych
čžeskich pjerjow a moschka
porucza

C. Johansson

w Niſkej, na Šhorjelskej dróſy 8.

Tam ſo tež pjerja na najſhwarniſho a najrucziſhię chemiſzy čiſcęza.
Sprawne poſkluženie. — Pomerne placzisny.

Rěſak G. A. Leunera

w Buhaučizach (Weigsdorſe) pola ſumvalda
porucza ſo ſ kupowanju hraničeho drjewa, deſkow, latow, kaž tež
hotoweho ſchupindowanja a ſchindzelowych deſkow a wotrękow we
wszelkich ſwuczenych dohosezach a tolkosezach.

E. Pſuhl,
ſkład w ſlotej hweſdze.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kózdu sobotu.
— Štowortletna předplata
w wudawařni 80 np. a na
němskich poſtach 1 mk.,
z přinjenjem do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číšlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na rožku zwon-
neje lawske hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štoworkt hać do
7 h. wjecor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číše Smoler jec knihičisćeńje w maćiennym domje w Budyšinje.

Číšlo 35.

Sobotu 1. septembra 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Psihi khějorskich manevrach, kotrež budža
so pschichodny tydženj w naratskéj pruskej prvinzg wotbywac̄,
budža sakſki a württembergski kral, braunschweigski prynzregent a
württembergski wójwoda Albrecht pschitomni. Kral Albert so psihi
wulkej paradze a kerpſkich manevrach 1. armeeorpſa 5. a 6. septembra
wobdzeli a 4. septembra do Königsberga pschijedž. Dokelz hu
w wjazorych městnach krajiny, hdzeg so manevry wctbywaju, ludžo
na kholeru wumrjeli, je khějor porucžil, so so psihi manevrach ludžo
s wjetšimi cřjódami po mózneſci ſbějeg njezměđa. Duž so
k powitanju khějora w Elbingu a Marienburgu jenož ſobustawy
tamniſkých towarſtw w a ſchulſke džecži pschipuſčec̄a. Khějor wob-
žaruje, so je s krajnówetzungskéj staroſciwoſc̄u riſowaný był, tónle
wukas wudac̄.

W Kólnje je so ſańdzeny tydženj ſthadžowanka katholikow
wotbywala. Na njej ſu wobſamkli, so ma so po ſakonſkim puczu
na to džekac̄, so by so njedjelski mér kóle wobkežbowal. Dale ma
so džekanski cjaž džekac̄erjow ſ jednanjom ſ druhini knježetſtwami
ſrjabowac̄. Dokelz je podpjera ſ kaſow ſa pschipad ſchorjenja, invalid-
noſce a staroby pscheniſka, dyrbja ſo pschidawanske kaſy ſakac̄. Dalshe
wobſamknenja ſo poczahuju na ſtvořenje ratatſkej organi-
ſazije na křeſcijanſkim podkoſku, na dyrbjensku organiſaziju rjemježla,
na runoprawoſc̄ evangelskich a katholickich a na ſaloženje wychſchich
katholickich ſchulow a jeneje němſkeje katholiskeje universit. Hdž bě
so wobſamklo, so dyrbji nabojenska wucžba bjes wuwac̄a prawo
zylkwe byz a so dyrbji ſo w mac̄ernej rěči wucžic̄, ſo 4. hlowna
ſhromadžisna ſloneži, w kotrež ſo tež wo „džekenjemec̄u a jeho pschi-
cjiach“ jednoske. Bamžej a němſtemu khějorej běſtej ſo holo-
wanskej piſmje pôſtalej, a wot wobeju bě wotmolwjenje doſčlo.

S kóždym lětom ſo licžba pschepuſnikow w Němzach pschi-
ſporja; ſ dobom paž tež pjenjeſne wudawki ſa twarjenje jaſtrow a
khostatnijow a ſa jatych w nich roſtu. K temu hřichce pschiňdž, ſo
ſo ſ džekom, wot jatych w jaſtrow ſo cjiňazym, rjemježnikam wulka
konkurrenza cžini. Wobaj njedostatkaj byſhtaj ſo wotſtroniloj, hdž
hy Němska po pschikkadze Ruskaje, Franzowskeje a Žembželskeje w ſa-
morskich krajach kolonijs ſa pschepuſnikow ſaložila. Hdž byču anar-
chistickich ſloſnikow do pustych krajow ſkali, byču anarchismus ſkerje
podlóčili, dyžli ſ nowymi ſalonjemi, ſ kótrymž ſo politiske prawa
měniňých poddanow pschitroſha a ſo powſchitkovna njeſpolojnoſc̄
ſbudujuje. ſkerje ſlepje dyrbjal khějorſtowý ſejm praschenje wo ſalo-
ženju ſamorskich kolonijs ſa ſtrachnych pschepuſnikow respominac̄.

W pschirheinskim kraju ſu w poſledních lětach tak mjeno-
wane „palenzowe towarſtwa“ naſtale. W newšim cjažu ſu ſo
wone mózne pschisporile, a ſ tym je njeſbože roſto, kotrež palenzic̄e
mjes džekac̄erſkim ludom načinjia. „Palenzowe towarſtwo“ je towar-
ſtvo „k ſhromadnemu wobſtanju jědze a pičža“ ſ wuſtawkami, kajez
ſebi towarſtowý ſakón žada, tola wopravdze je wone jenož teho
dla ſalonjene, so by ſo ſakón wo korchmatſkej konzeſiji a wo poli-
zajſkej hodžinje wobeschoł. Twarzto ſebi ſtu wotnaja, peſtaji
ſebi „ſarjadnička“, kótryž napitki — wo te ſo jencž jedna — natu-
puje a je po poſtajených placíſnach towarſtowym ſobustawam wote-
dawa w wotnajatej ſtuje, kaj tež ſ wonka njeje. Wón ſmě drje
enož ſobustawam pschedowac̄, tola ſobustawſto hodži ſo lohko na-
byz; wone ſu „palenzowe towarſtwa“, kotrež ſebi jenož jenokrčne
ſaplaczenje někotrych pjenježkow žadaja, ſo wě, ſo je to jenož na

ſbacze, ſo by ſo ſakón dopjelníl. Na tajke wachnje je „ſarjadnička“
korczmarſke prawo bjes próžy a pjenjeſ doſtał, wón ma ſwoju wěſtu
licžbu wotbjerarjow, „ſobustawy“ maju ſwoju ſtu, hdžeg ſu „mjes ſobu“, někto móža palenzowac̄ do ſyteſe wole, wychnoſc̄ njeſože
nicžo pschecžiwo nim cjińic̄, ſaklonjowe wocžla ſu pschecžero, ſo
móhle ſo tele moře ryb popabnuć. Njeſbože a hubjenſtvo, kotrež
tele towarſtwa načinjia, hdžeg naſtanu, je nimo měry wulke; woſebje
ſo w ſudniſkých jednanjach poſkaſuje, ſo ſu ſo mnosy wobſtorjeni
k ſkrawnym pułam ſawjeſc̄ dali, najprjedy ſo w palenzowym towar-
ſtwe wopinſki. Palenzowe towarſtwa hōrje ſtukuju, dyžli mór a
kholera; wone niž jenož wopilza morja, ale tež jeho ſwójbiñych do
khorſeſe, hubjenſtwa a khudožy pschinjeſu.

— Gothaſkim wójwodſtwje ſdabža ſo ſpodižne zylkwinſke wob-
ſtejnosc̄e byz. Wondano ſo w Gräfenhainje njedaloto Gotha preni,
ale derje wopytaný miſionſki ſwjetdzeni wotbywala. Se ſwjetdzeni-
ſkim předarjom bě inspektor narańſcho-afriskej miſionſta, Winkel-
mann ſ Barlina. Sa mózne ſwědčenje, kotrež wón w načej
protestantskotowarſtwej Gothaſkej ſa ſ morvych ſtanjeneho ſbóžnika
w wutrebnej hľubokosazutej rěči wotpoloži, je ſebi wón woſebith
džak ſakuzil. Bohužel ſo ſwjetdzeni ſwjetdzeni na njeſlube wachnje
ſluſy. — Wójwodſke ſtatne miſiſterſtvo mjeſeſche ſa trébne, pschi-
ſkasac̄, ſo ſo talerje pschi ſyrlwinſkých durjach ſtajic̄ njezměđa, a ſo
ſo dary ſa wbečich pôhanow ſ ſkótk ſběrac̄ njezměđa. A ſhoto
bě ſ pschicžinu tejele ſakſnje? budž ſo někotryžuli cjiat ſ hlowu
tſchažo prasheč. Načch rjany Gothaſki kraj žanu ſyrlwinſku wu-
ſtawu nima. Zyrkej je wobſedzeniſtvo gmejný abo wjele hóle ſtata
a pod wotpowiedazym dohladowarſtowem ſteji. Nětčiſche gmejnſke
pschepſtejciſtvo, cjaſto haž do dweju tſeczinow ſe ſozialdemokratai
abo ſe ſwobodomyslnymi weſhadžene, ſo ſ doben ſyrlwinſke pschep-
ſtejciſtvo. Sa gothaſke wójwodſtwje je generalny ſuperintendent
Krečmar jenož ſoburadžaza rožoba a w ſyrlwinſkých naležnoſc̄ach
prijeſtawſhemu rěčničkej Strenze, někto ſtatnemu miſiſterju ſe Strenze,
poſtaſeny. Tutoń je ſe ſwojimi ſwobodomyslnymi radžicželemi
ſ weprawnym knježerjom w ſyrlwi. Hdž paž ſo ſa wěrywusnac̄om
někotrehožkuli weſebnemu knjeſa prasheč, ſo tebi ſ ramjenycmaj
ſežahujzy ſměja a tebi praſa, ſo ſu nabojina a wſchě ſyrlwinſke
prózowanja w ſnitskownym a ſwonkownym miſionſtwe jenož wěz
ſawitých hľewow, pobožnostkarjow a nabožnje pschepſtach ludži. So
ſo taſka wýhloſhwata wěz, kajez je zyrkej, wohobam dowěri, kotrež
žaneho ſrosumjenja ſa nju nima a kotrež wona njeſajima, je ſtudnje
a ſa nju ſe žohnowanjom njeje. Naſpomnjenia ſakſnja w naſtu-
panju ſběranja pjenjeſ ſa miſionſtvo drje ſo nadrobniſcho roſpo-
minac̄ njetřeba. W křeſcijanſkim kraju cſlowjek taſkule ſakſnju
ſo móžnu njeby měl.

Hollandſka. So byču ſebi Hollandſy ſwoje knježtſtvo na
oſiſtich kupach ſdjerželi, dyrbja ſ tamniſkých ludami po ſpoči wójmu
wjeſc̄. Poſledni tydženj ſu někotre Hollandſke wójſkowe wodželenja
na Lombotſkej kupje poraženie poczepili, pschi kótrymž ſu 4 offižerojo
a 63 muži panuli, 12 offižerow a 153 muži je ſo ſraniko, 6 offi-
žerow a 148 muži je ſo ſhubito. Hollandſke knježtſtvo je pschecžiwo
ſběkarjam hnydom ſylnie wójſko pôžlalo. Powjeſc̄ wo Lombotſkim
poraženju je w Hollandſkej powſchitkovny poražazy ſacžiſc̄e cjińila.
Sjowne ſwječenje kraloweho narodněho dnja je ſo wotpowiedžito.

Franzowska. Orleanski prynz Ludwīg Filip Albert, ſ pschi-
mjenom Parizſki hrabja, cžakanz franzowskeho tróna, kotrehož nadžija

na wobnowjenje orleanskeje monarchije bě po sjednanju franzowskeje republiky s bamžom hukovem spanułka, je cęzko šchorik. Jeli so wón wumre, orleanska strona swoju nadzjui na jeho najstarscheho syna pſchenieky. W tu khwilu je mało wuhladow na to, so by ſo franzowsam ſechylo, ſo wet jeneho krala woblnjelicz dac̄. Tola franzowsam ſechylo, ſo wet jeneho krala woblnjelicz dac̄. Tola franzowsam ſechylo, ſo wet jeneho krala woblnjelicz dac̄.

Ružowska. W nawieciornej Ruskej cholera na hrósbne waschnę pschibera. Wschēdnie tam třazby na nju mreja. Dla wuleje mrety ſu ſo manevry, kotrež dyrbiachu ſo pola Smolenska wotbywac̄, wotkasałe. Zar ſo pſchi nich njemohl wobdzelicz, tež hdyž njebichu wapanule, dokež je khorowathy.

Sserbijsa. Kamjeneczebač Gžebinaz a druhe wožoby, ketricz ſu dla pschibahanſta ſcheczivo kralowſtemu domej ſajeli, njemu ſo hischcze pſched hub ſtajili, hac̄ runje ſu hido pſched tſiomu njedzelmie knježestwo nowiny wofewite, ſo pſchepytanie žaneje winy na nich pſchiniecy njeje možlo. Po herbstkim kudniſkim riedze njezmē ſchepytowanſke jaſtwo dleje dygli dwaj měhazaj trac̄. Wot Gžebinazoweho ſajecza ſu pak ſo hido ſchthri měhazaj minule, tola kubnikam ſo njeje hischcze móžnoscz dala, ſo bych u wo jeho a jeho ſobuwohſkorzenych winje roſhubzili. To ſu jara podhladne wobſtejnoscze.

Bolharska. Wjednik bolharskeje ruskopſcheczelneje strony, Dragan Bankow, ketricz je lěta delho w wuhnanſtwje w Ruskej a Sserbiji žiw hyl, ma myſle, ſo do Bolharskeje wrózic̄. Sserbske mjesy pſchekrzcischi čze nón njedaloko Zaribroda na bolharsku ſemju ſtupic̄. Wón meni, ſo jemu knježestwo njemöže wobarac̄, ſo do domowiny wrózic̄. Knježestwo jemu njemöže žanych ſadžewkov činicz; pſchetoz w ſwojim ſtawnym liscze je wón Coburgskeho prynza doſpolenie ſa bolharskeho wjercha pſchipóſnali. Jeli ſo něchtio pſcheczivo njemu ma, dha njech jeho pſched hub ſtajti. Wón je hotowy, ſo tam ſakitac̄. Jeli ſo jeho pola Zaribroda pſches mjesy njepuſchcza, čze wón do Konstantinopla puczowac̄ a wot tam ſpystac̄, do Bolharskeje pſchinicz.

Aſia. Jeli ſo ſmē ſo chineskem powieſćiam weric̄, ſu Chineſejo ſapanski w Koreskej w někotrych bitwach ſibili. Pola Czung-ho ſu ſapanszy pieczę 4000 muž a wiele brémjenjow ſhubili. Na to ſu Chineſejo do Huanghowa poſtuvali, hdyž pak ſu ſo Patongſkej ręzy bližili, je ſo do nich wot 13 ſapanskich wójnich kódzow tſelaſo. W čaſu wctliwa je chineska artillerija do ſapanskich kódzow tſelaſa a tſi ſi nich wobſchobzila. Skončnje je ſapanski wójſko, wot chineskich jěſdnich nadpadowane, k polebnju zofac̄ dyrbiavo.

Kowarjez Katka.

I.

W Topizach bě kowar a ſnajesche jeho tam kózde džec̄go. Tón dolhi, czorni, masany muž — w kožanej fali, ſ prawego ſaka wiža jemu hózka wot tobakoweje móſchny a złyh džen wón kuri. Hdyž jeho džec̄go jeno junu wehlada, dyrbi ſebi jeho ſpomjatkowac̄. Džec̄i wſchak tež złyh džen ſteja pſched kowatnju, kaž bych u je tam do ſkule ſtali; a bych ſchto wě ſchto ſadzil, ſo ſo tam džec̄om ſlepje lubi, dygli w ſchuli. Kowar czepje do ſeleſa, kaž by je roſic̄ čypl; ſakrē ſi njeho lětaja hac̄ na ſelbra ſaha daloko. Kac̄ rjenje to klinči! Wohebje, hdyž jemu ſyn na pomož pſchitidze — potom to dže ſi taktom, kaž by wotměrjene bylo. Džec̄i ſteja naſdala poſ do ſola, džiwaſo ſo bladaſa na kowarowu máz. Dufkles Franz drje bě ras Měſnikez Hanža wo ſemju čížnyk, ale to dyrbi ſebi tola ſam wuſnac̄, ſo hischcze dolho tak ſylny njeje, kaž kowar. Oměluje tež, hac̄ budže hdy tak ſylny; hdyž pak wepomni, ſo je Měſnikez Hanža pſchewinck, ma ſebiweđomje a myſli ſebi, ſo tola mjes jeho towatschemi nictó tak ſylny njeje, kaž wón. Spokojny hłada ſaſo na kowarja a myſli ſebi: „Budu-li kowar, budu tež do ſeleſa biež kaž kowar a ſnodz hischcze bôle.“ Potom ſaſo jedyn druhemu k lubu pocziniła, roſcękaſa kaž ſajazy, nabiju ſo a je dobre.

Jeno to je džec̄om džiwnie, haj njewopſhijomne, ſo kowar njeđelu njeje tak masany, kaž wſchēdny džen; ſkoro ſo jum ſda, ſo to oni tón njeje, wokolo kotrehož křebd tñdzenja ſteja. Njedzelu ſo jeho ſkerje boja, hac̄ ſo by jich jeho wumre wobliczo k ſebi wabiko. Myſbla ſebi, ſo ſmē jeno falu mēc̄ a masane webliczo, ſo hewak kowar njeje, a njech jemu tež njedzelu hoka wot tobakoweje móſchnje ſe ſaka wiža, tola njeje tón prawje.

Pola kowatnje je huczischi něchtio widzec̄, hac̄ hdyz druhdze. Temu je kón pôdkew ſhubil, temu je ſo něchtio ſkončovalo na pluſy, temu pobrachuje to, druhemu druhe — a kowar dyrbi ſaſo pomhac̄.

Pſchi tym jedyn powjeda, kaž ſo wora, druhi ſaſo, ſo je w ſymje lepsche konje měl, dygli několé, runjeſ ſimaj doſcz ſypa. Tsec̄i ſaſo wukladuje, ſo to w ſec̄e hmał bycz njemöže, hdyž ma ſtaſnje poſneſe ruzy džela a konje ſo ſedma ſastaja.

Najzjiwiſchi je pſched kowatnju rano, popołdnju a wjeczor, hdyž poſonczojo paſ na polo jēdu, paſ ſo ſ pola wrózec̄a. Kowar ſo ſ nimi rad reſmołwia a duž tam bjeſhada njepſchecanje. Haj, tež burjo tam druhy posastanu, prashejo ſo na to a tam, a kowat wě pſchego něchtio wotmowlivcz, dokež ſo pola njeho wjele powjeda. Kowar je tež dowěrniſ a radzic̄el w hospodarſtwje, a někotryzku bur ſebi předy ſ nim wurađi, předy hac̄ ſebi ſchto nowe do hospodarſtwa ſkasa. Ale niz jeno teho dla khorza tam burjo; jim je kaž by rjek wjeſhelscho, hdyž jeho hamor bliſko blyſcha, kig po zyſe wžy złyh džen ſwoj ſyngazaj ſpew roſnoſcha.

Tola chydz po prawym powjedac̄ wo Kowarjez Katzy. No, ta bě po taſkim džowka Topiczanskeho kowarja. Holza, kaž na pjerach, ſa złyh džen ſo njeſastaji a do džela bě tež kaž wohén. Štrowa bě kaž ſepa a wjeſhela kaž ptac̄. Złyh luby džen ſpewasche. Na polu, w brózni, doma — njech dželaſche ſchotzku hěſche, ſtaſnje wjedzeshe někajku pěžniczku, ſtaſnje wjeſhela, kaž ptac̄ w haju. Pěžnje jeſ džechu — rano, wo dnjo, wjeczor, na ſtaſnosczi ſpewasche, haj ſamo wo ſnje ſpewasche a někotryzku ſon džiſeſche ſo jej wo ſamych pěžniczach. Mac̄ ſo jej husto džiwasche a rjekny pſchi ſebi: „S wokel jeno ta holza tych pěžni hjerje!“ Haj, husto by to mac̄ roſmiersalo — kaž to mac̄erje druhy ſu miersaze — a potom wótsje prajila:

„Alle holza, ty ſebi pſchego myſlischi, ſo by hischcze džewjec̄ ſet!“ „Alle, luba mac̄i, ſchto dha mi ani teho ſuſla ſpewanja njepoſchecze?“ rjekny Katka a ſa ſebi by pſchitajila:

„Kascha mac̄ hido hinaſcha njebudz!“

Mac̄ drje ſo ſama trochu pomjersa, ſo džesc̄u tak njewinowatu ſabawu wobara, ale njehasche na ſebi ſpōſnac̄ dac̄, ſo jej to po prawym njewobara. Holza wſchak njeda ſebi tež wobarač, a byli tež na khwilku wopſchestała, kaž ptac̄, hdyž jeho něchtó ſ ſekla ſeſcheri, dha tola ſaſo ſa khwilku ſapocja kaž ranſchi ſolobil. A mějeſche tež ſchilu čiſtu, kaž ſlon a radoſc̄ bě na nju poſkuchac̄.

Ludzo rěčachu: „Ta Kata, ta ſo něchtio naſpewa!“ So ſo jej to njewostudzil!

Kata ſama to junu ſyngesche, hdyž jena četa k druhej rjekny: „So ſo jej to njewostudzil!“ — Kata na khwilku woczichny, ſamyſli ſo a rjekny pſchi ſebi: „Czemu dha dyrbiavo ſo mi to wostudzic̄?“

Junu ſaſo rjekny ſamžna četa: „Wſchako jeſ ſpewanje tež we ſwojim čaſu ſandje!“

Katka ſaſo womjelny, ſamyſli ſo, pſchejedze ſ ruku po čole a pomjeli ſebi: „U čemu dyrbiavo mi to ſancz?“

Njedzjewasche wjele na te rěče a ſpewasche ſaſo a myſlesche ſebi, ſo jej lóſcht do ſpewanja ſenje njeſandje, haj, ſo jej njezmē ſancz. Pohonczojo hischcze radzho pola kowatnje ſtejo wotſawachu, hdyž wjeſhachu, ſo je Katka doma. Katka pak mějeſche pohonczoſ možo ſedzbu. Hdyž by ſi njei ſadyn ſaſortowaſ, by tež ſe ſortom wotmowlila ſi nowa by ſo dala do ſpewanja a džesche ſaſo na ſwoje dželo, kaž by nimo ſpewa a džela na ſwěcze nicž njeſnala.

Mac̄ wurčewasche ſo tež druhy ſi nanom, ſo tu holzu wotſaſa jeno tak, kaž ſo jej lubi, ſo je wjerſzaga, kaž wětr a ſo je bôle na džec̄o ſapobobna, dygli na ſchěnaczeſetnu holzu.

Man pak ſwarjeſche mac̄ a rjekny: „Što dha ji to njepoſchecze! Czemu dha ju ſi jeje radoſc̄e wutorhnyce? Wſchako ſo to ſamo da hac̄ nadosez!“

Mac̄ ſebi myſlesche: „Tón starý ma prawje!“ a Katka mójeſche ſaſo dolhi, dolhi czor, ſpewac̄, bjes teho, ſo by jej to něchtó ſadzēwal.

Druhy čyſtce ju mac̄ na druhe myſle pſchijesč. Počza jej powjedac̄, kaž je tón a tón hólz pěkný; a hdyž ſo nježelu wotſotuje, ſo je kaž ſemjan — ale Katka čiňſeſche, kaž by to nježel ſchala. Sa khwilku ſpewasche ſaſo kaž ſolobil.

Jeno hdy bych u herz wžy ſapiskali, to mójeſche jeje ſedzboſe ſubdziez a na ſo ſczechnyce. Hdyž by mac̄ prajila, kaž tón a tón rjenje rejuje, to ſo trochu ſamyſli, ſawjertny ſ hlowu a rjekny: „Alle tak kaž Vantez Handrij tola nictó njeſejuje!“

Spodzivnje, ſo pomjeliwiſchi na Vantez Handrij, ſo kózdy ras dale ſamyſli, dygli hewak hdy a kózdy ras tež dleje traſeſche, předy hac̄ by ſo ſaſo wrózila k ſwojim pěžniczam.

Mac̄ ſej to njewobarasche. S přenja rejowasche Handrij wopravdze naſlepje, ſi druha rejowasche naſbóle ſ Katku a ſ tsec̄a bě wón naſbohac̄iſhi domjozy hólz w zykej wžy a to bě mac̄erji prawje.

czony, na czosz wos s tajkim wotmachom do tamnischeje Rycitarjez khaje salozi, so ho wojo roslama.

— Kaz ho powjeda, je ho sanbjeny tydzenj jedyn wojak peshkowskego regimenta 103 na jenym polu njedaloko Lubtja satseil, list s nzelubej powjeszgu dostawshi.

Se Zidowa. Sseredu wjeczor wokolo 9 hodzin sczeszgo trompetario gardejsbneho regiminta, kotsiz bch u hosczenzu s winowej kiczi pschi konzercze a hosczinje offizieram piskali, s dwajpscheznym wosem do swojich kwartierow domoj jedzehu. Przedny hosczenie mesta ho konjej nesnateje pschicznym dla sploszchitaj a wos powrocisztaj, tak so jesbni s njeho padnuchu. Pohonez, kotryz chysche konjow sadzerzez, bu wot njeju hoscenje, doniz njedaloko neshuscheho dzeczegzeho wustawa do khaje Rycerzez furbarka salozijschtaj. Stor b taki hoscenje, so jedyn kon, hebi sctiu swinuwski, hnydom morow s semi padze, bjes tym so ho drugi s lohla frani. Pohonez b hebi tsi dzeru do hlowy wurasyl. Dolez ho jeho rany straschnie byez sbachu, jeho hnydom do wojeskeho lazaretha dowiedzehu. Podla pohonca b ho tez hiszceje jedyn trumpetat, tula mienje straschnie hlowu frasyl. Sarazeny, runje kaz sfranjeny kon gardejsbnu regimintu skluschataj.

— Schwortk wjeczor staj hzo sazo dwaj jesdnaj a to dwaj ulanai na Zidowje do niesboza pschischo. Hdyz wjeczor wokolo 9 hodzin do mesta jedzieschtaj, ho jima na kridzynu Zidowje njedaloko Henczez khaje konjej sploszchitaj. Dzivaj sczeczci wos powrocisztaj a jom na kruchi rossischtej. Ulanai, kotrajj bescchtaj ho pschi zwroczenu na plesz wjernu, bescchtaj hebi kholowu rostorknu, a kolena rosskoj, tak so jima po nohomaj krwej dele bescches.

S Radwora. Kaz je hzo snate, w czatu manevra kralowski prynz Jan Jurij w naschim kniezim hrodze bydl. Shoniwski, so tez jeho mandzelska, Zeje kralowska Wykoscia prynzeza Hilzbeta, do Radwora na wopyt pschischedze, chychnu ju, tak daloko hacj nosche wobstejnoscze to dowela, s czesczowanjom powitacj, dyrbachmy pak hlyschecz, so nam to westa strona wobara, wudawajo, so wykosc hoscz sjanne poczesczowanje nzelubuje, a so mohlo ho pschi tym neschto njeprjadne stacj. A czego dla to? Ssnadz teho dla, dokelz hmy herbska wobada, a dokelz westa strona s kschiwym woczkom hlada, hdyz Sserho do sjanoscze stupja? Tak dha ho njezmedzachu zane poczesczowanja stacj, hdyz kralowski prynz s nam pschindze, a w offizialnych nowinach so na to njeponni, so wykosc hoscz w Radworiu bydl, bjes tym so ho hewak siedza maliczkoscz do hwesta wutruhi. Hdyz ho s Budyschina wulki referat wo awdijenzu wosjewi, dyrbiesche ho tola prajecz, so je ho wona w Radworskim kniezim hrebie mela. Hewak je ho pschi tezle awdijenzu nascha wjesz czescze s bcta wostajila. Hacj runje Radwoske wojeske towarstwo swjaskej wojeskich towarstw w pschischi, dha tola ani jedyn kobustaw s njeho do deputazije pschiseli njejzu. Sa to pa s kralowym stron, s Biskopiz a Wjasonzy, kobustawy wojeskich towarstw pscheprobyli, so bch u pschi deputaziji wobdzile. Hdyz chychnu tez my wykosc hoscia a jeho knienju mandzelsku czesczowanje powitacj, so nam s westlej strony s wiedzenu da, so ho to njeprjehodzji, dokelz wschelake sadzewki temu napiszczo steja. Alle Radwot dyrbjal swoju sanbzenoscz saprecz, hdyz chychnu ho jeho wobhyderjo s tajkim hlym wudawaniem wot swojich wotmieniem wottrashicz dacj. Sso blize wobhonyjo shonichmy, so s zyla temu tak njeje, kaz bch u nam naroczez chychnu, so ho wjele bole prynz swjekeli a so budze rad widzecz, hdyz ho jeho mandzelskej poczesczowanja wopolasaja. Duż na dalsze wotradzowanje wjazy njezdzbomachmy. Nekotre hodziny do pschitlada wykoleje knienje ho wo wky wschetruzy hibachu, a pozoly khwatachu do wschetruzy stron, so bch u druzki pscheprobyli a kobustawem towarstwem wosjewili, so maja ho nasajtra s powitanju senecz. Na dwornischem dyrbiesche powitanje pschekrotkeho czasa dla wuwostacz, hacj runje b ho, kaz hmy poszyscho shonili, tam wozchalowalo!! Pschede wky a psched ketchowymi wrotami bch u ho rucze rjane czesne wrota natwarile. Sa druzki njebe mala proza, wchho trebne sa krotki czas wobstaracj a ho shotowacj. A najwazny s nich je drje dyrbjal w nozy spanja parowacj, so mohlo ho w czesnej pschnej draseje polasacj. Tola njedzivajzy teho ho wschetruzy rano hiszceje do postajeneho czasa shromadziczu. Kaz mjebeschje ho hwyatocznoscz wuwiesz, b nejscha wez. Dokelz dyrbiesche ho w zytkwi wobhywacz, njetriebachmy ho nikho prashecz; pschetoz njebozowne czasy, hdyz chychnu nam tez roksowacj, sko mamy w zytkwi a wokolo njeje cincicj, ku Bohu dzakowanu nimo. Kano 1/28 hodzin ho czas vola czesnych wrotow psched zytkwinnej murju sridowa. Predku dzesche wojeske towarstwo s krafznej khorojou, potom pschin-dzehu kobustawy Biezhady a 16 druzkom s zytkwinymi khorojemi,

wuczerjo a kobustawy zytkwiniskeje rady. Se synkami swojow so czah psched bliisti hrob poda, hdyz jom prynzowskaj mandzelskaj wozchalaschtaj. Jena s drugim kralowskem prynzezy s pschihodnymi klowami kwetlowy buket pschepoda. Wykoscia mandzelskaj so to wutrenje podzakowawschi do czasa stupischatj a kobu do zytkwe ezechneschtaj. S zytkwinje wje, runje kaz s wokolnych iwarejzeniom ho khorojou w hamzowych, herbstich, salstich a nemistich barbach smahowachu, a wiazore domy bch u s wenzami a pletwami wudebile. Ssobustawy wojeskeho towarstwa a Biezhady stupichu do spalera, a drugi wykoleju hoscji do zytkwe, kotrajj b s mistsa a s wonka s pletwami wudebiena, hacj psched woltat dowiedzehu. Hdyz bch u schulskej dzeczi nemski kheluski wuspewale, knies farstki administrator na klektu stupi a jadrapolne nemiske predowanje dzierzesche. Na to skledowasche Boza mscha, pschi lotrej ho herbske kheluski spewachu. Po kemschach wykoleju mandzelskemu s tym hamym czahom sazo na hrob dowiedzehu, hdyz ho wot hwyedzieniskeho pschewoda s wutrobnym dzakprajenjom dzelischatj. Czah ho na to do zytkwe sazo wroci, hdyz knies kaplan Nowak herbske predowanje dzierzesche. W 11 hodzinach prynzowskaj mandzelskaj s pschewodom do klischtra Marijneje Hwesdy wotjedzschtaj. Kaz hyschimy, pjatz 31. augusta Jeho Majestoscz kral Albert a prynz Jurij (nan) na wopyt do Radwora pschischedzetaj. Wutoru je teho dla 20 kralowskich kont s nam pschischo. — S Radwora ho kral Albert hiszceje ton hamy dzien do Herrnhuta poda, so by tam 1. septembra swiezowaniem 2. pschesej brigady czisko 46 a 1. jesdneje brigady czisko 23 pschihadowat. Ponidzelu 3. septembra ma kral mykle, ho na puczowanje do ratscheje pruskeje provinzy s manevram 1. armeekorpsa podacz.

S Wullich Debhez. Ssnadz nihdze w Sakszej pschi nje-wiedrje schwortk psched dwemaj njezdzelomaj kropy telko schlobu nazcinike njejzu, kaz na naschich honach. Wot dzeczela, kala a repyhu ho do czista wschetruzy a wot bernow selo wotbile. Se hadowych schtomow hu kropy niz jeno wschetruzy, ale hamo tez wjele liseza wotrasyle. W naschej wky najstarschi ludzio tajke kropobicze njeponnia. Bes kropami woprawne wulke lodowe kruchi hoscu padachu. Pola a sahrody bch u dleschi czas bcke pschikryte, jato so by kneh naschol. W kujodnych Bobolach s mestnami hiszceje na-sastra rano kropy njerostate lezachu. Njedaloko Bobolz je blysk do jeneho wjasa s boka dyrik a do jeho czela wjazy dzewrow wuryt. Na Bobolzanskich polach hu kropy woszabeje wjele woszka wuklepate; tak so hu tamnischi ratarjo wjazy wosznych fornau na polu wostajili, dygli hu domoj brali. W Naschowje je blysk na jenym nowotwarje hrjedz dzekaczerow dyrik, tola Janeho s nich ani trzechil, ani po-hlusil njeje.

S Hornjeje Horki. W tubomnym papjerniku sanbzenu kobotu jena dzekaczerka, kotrajj je w Malych Debhezach s bydkom, do zmierterneho stracha pschindze. Na nju dwanacze zentnarjow mletych lapow njejobz padze a ju do zyka pohrjeba. Zeje kschiti sahlyschawski druhe dzekaczerki jej na pomez pschibezachu a ju s czesna wumochu. Nohu a hok b hebi wona straschnie dosc s mioska.

S Noweje Wky pola Nejzwaczida. Wutoru wjeczor je jeneho gardejsbneho, pola tubomnego sahrodnika Hladkeho w kwarterze lezacego, czekle njeboze podeschlo. Hdyz konja pizowasche, jemu ton woczfo wukopnu. Wobjaromu jesdyn b jako referist na schescz njezel do skleszy swojony; won je w Bitawskich stronach s twarojkowem a ma jenu a dzeczi.

S Klischtra Marijneje Hwesdy. Po dleszchim czatu witzachy tu sazo ras sastupjerow kralowskemu domu. Kaz je snate, pschischedze s manevram, tele dny w Radworskich stronach wobhywachy, prynz Jan Jurij, s kotrejmu kbotu 25. augusta tez Jeho wykosc mandzelska pschindze. Nasajtra pobyschtaj potom wobaj naschej hosczej, we ho, jeno jara krotki czas. Mózne tselenje pschishevjeje psched-pschepednym pschischedz wykoleju wopyta, kotryz ho w dwemaj wosomaj blizesche; khorojje wschetruzy barbow smahowachu ho jemu napscheczo. Prynz pokasa ho w gardiszej uniformje, prynzezna b hwyatocomodru drastu woblegena. Sa nimaj jedzieschtaj adjutant s dwornej damu. W „toroju“ s pletwami rjeneje wudebjenym, wotby ho offizialne powitanje. S krotkimi, jadiwymi klowami wupraj wjeledostojny knies propst Winz. Bielkind radosz kloschtra a zyjeje wokolinu nad zadnym wopytom a, wobkruczinschi hoscjomaj njezhablzu hweru a pschivisnoscz s kralowskemu domu, skoncji s pscheczem, so dzenschi preni wopyt wykoleju mandzelskemu njeby bol pozledni. Wohnutu a pschekwapjeni podzakowawo ho prynz sa wutrobie powitanje, a tez prynzezna pschi s dzakom wonjaz buket, kotryz jena s holczatow tubomnego pensionata s pschimierzenymi klowami pschepoda. Psches husty schpalir, w kotorym b tez czrjodka malych druzkom,

podaschtaj ho potom hoscja do zytkwje, hdz̄ez ho požehnowanie s Maj-
kwieciszim wudżeli, a wot tudy do kłóckirskich twarjeni. Potem
dz̄esche ho k wobjedu. K 3. hodž. pięsze ho pola „hnađenej knjenje”
hosej, po czim ho wopht wróci, kaž bē pschijsk, po drósh k Budys-
chinej, hdz̄ez jón nowe witanie woczałowasche. — i.

S Kamjenza. Wobhledewanie skota s mytowanjom budże ho
schwórtk 6. septembra dopoldnia w 9 hodzinach w Kamjenzu wetywacż.
Ssobustaw skótpahowazych towarstwów a ratařskich towarstwów, kotrej
połepšenje skótpahowania sajmuja, ho k temule skótnemu wobhledanju
pscheropschije.

S Niedz̄ichowa. Tudomny schleniczet Hoppe je hwoju żonu
w pjanoszczi s palenzowej bleschu farash, ho na to rosslobiwschi, so
jemu wona hnydom cęplu wodu podacż njemožeshe, kotrej hebi wón
żadaſhe. Mordarja fu hnydom sajeli. Jego sklonzowana mandželska
hnydom male dz̄eczi, lute holežki, po hóbui sawostaji, kotrej ho po-
wyschitlowne wobżaruja.

S Narta. Soñdżenu njedželu je tu swudowjenia wumjenkarnicza
Czechowa rodžena Domaniz s lubje do kheze dele panula a ho tak
straschnje pschi tym pscherasylo, so je bórsh po tym wumrjela.

Se Skycina. Mandželska tudomneho tschetskeho mischtra H.
je ho pschi paženju skota wot jeneje kruw hñjercz straschnje sbodla.
Żonu fu dyrkeli do Wojerz dowjescz, so by ho tam lekowala.

Se Sprejiz. Piatk tydženja w nozy stej ho brójen a hródz
tudomneho khežlarja Jurje Scholty do czista spalilej. Wjazy kroc̄
bē tez strach, so ho wohén na domské wupschestrje. Do bróžnje běchū
zpět jne khowane. Wone fu runje kaž twarjenja, psche wohén fa-
wesczenie byle. Lukaja na to, so je skótniska ruka wohén saložila.

S Góſdža pola Hróda. Niedželu tydženja wjeczor w starym
domskim krawskeho mischtra Dubrawy wohén wudýri, plomjenja pak,
so bórsh jich dohładawsczi, poddušyku. Niedžiowjzy teho je twarjenje
khetro schkodu cęzepilo. Kheža a domjaza nadoba stej psche wohnjowu
schkodu sawesczeniej. Po sdeczju je wohén se samyžkom saloženy;
pschetož wón je s dobom na wschelakich městnach wudýrit; tez fu
některe hromady požehlených lapow, papíry a škomy namakali. Dale
běchtelej ho hódnischa nadoba a lepscha draſta do wudýrjenja wohnja
wotnjeſtej. Wobžedzerja kheža fu sajeli, na njeho tutaja, so je wohén
ham saložil.

S Prožima pola Hróda. Wjenskim dz̄eczom pschezo wschelaki
strach hrošy, hdz̄ez jich žamych do stwy samknu. Schwórtk tydženja
bē w jenej stwie, do kotrejek běchū tsi dz̄eczi samknjene, s kachlow
žahle wuhlo na wuhlo, psched khachlemi lezaze, wuponulo a jo sapalito.
W nastatym dymje ho dwelétny a schthrlétny holežk sačknuſtaj;
pječlénnej holežzy ho s lešatskej pomožu, hnydom sawolanej, žiwjenje
sakho wróci, tola je holežka hiscze pschezo w hñjertnym strashe.

Přílopk.

S Budyschina. Schwórtk wjeczor ho psched garbaſkimi
wrotami garbaſki pomožnik Hamšch s jenym ulanom, kotrejž jedyn
zivilist pschewobžesche, swadži. Prędy hacž ho garbaſki pomožnik
dohłada, ho jemu s ulanowym mjeczom psches wobliczo prahnu. Hacž
je ulan, abo pschewobžazy zivilist s mjeczom rubnuš, njeje hiscze
wujaznjene.

S Budyschina. Schwórtk wjeczor fu jeneho 20létneho
rjemiekniſkeho pomožnika sajeli, kotrejž je njekanſtwo pscheczivo
jenej 5létnej holzy wobeschol.

* Jeneho Neugersdorfskeho wobydlerja s Leutersdorfskeho tšelenja
domoju duzeho dwaj njeplechaj, kotrejž s kerkow wusloczischtaj, sa schiju
shrabnuschtaj a jeho k semi czisznuschtaj wołajo: „Bjenjesy abo žiwjenje!”
Hdž̄ez bē nadpanjeny hwoje pjenesy wudał, jeho rubježnikaj pscheczischtaj.
Nekotři ludžo, kotsiž ho sa nimaj pscheczishu, jenj njeſamochu
pschimnucz.

* W kloczu pola Dražđan myſlatej mandželskej jeneho
Dražđanskeho pschekupza myſl pschipadže, se želeſniſkeho mosta dele
stocžic, kotrejž pola klocžanskeho dworniſkej psches hukboki kopschinowym
doth wjedze. Wona padajzy sa bosowym kerk saloži a ho s njeho do
mokreho pěſka kuli, kotrejž bē deshcz se želeſniſkeho naſypa spławil
a kotrejž běchū dz̄elaczerjo s dróshneho pschitrowa wumjetali. Pódlas
lochleho ſdrapanja kože s bosowymi hałosami sa žonu straschny pad
žanyh, slých ſcžehkow měl njeje.

* Sahrodnik Hofmann se Schwarzenberga, syn pola Ebersbacha
sklonzowanego Hofmanna, kotrejž bē pschi nanowym pohriebje pschitomny,
je Budyskemu statnemu ręczníkemu k wjedženju dał, so ma doſzabazu
pschicznemu, ho na jeneho hwojego hñjewskiego sahrodniskeho hřeſčic,
tž je ho njeſnatejse winy dla farožil, so chze ho na nim a na jeho
hwojbe wjeczic, so je jeho nana sklonzował. Kunjež ho sba, so chze

wón s tym jenož hwojego bratra wuwinowacż a s jaſtwa wumóz, to
budże tola ſudniſtwo na jeho wosiewjenje džiwacż dyrbjecż, doſek
ho hiscze nježo wěſte wukopalo njeje, s čimž mohli ſajatemu Hof-
mannie mordaſtwo dowjescz.

* Siegniſu pižaj: Kubježny mordaſ ſebgler je, kaž ho ſba,
blisko pola Polkwiſ netko wopravde popadnjeny. Wo jeho ſajeczu
ho ſcžehowaze nadrobnoſeje ſdželuja: Piatk wjeczor bē wěſty Hampel
se Steinau, tž s drjewom a wuhlom wikuje, se hwojim kolom
w Lubinje a nozowasche tam w „ſtothm lawe”. Ssobotu rano bē
ho jeho kolo s korežmaſteſe ſtwy ſhubilo, a korežmarjeſ bē ho piecz
kaſchekow zigarov kranulo. Hampel ho rucze roſhubdiwschi hebi
drožku naja a s inspektorom Schillingom s Lubina na debre ſvoje
sa paduchom do Polkwiſ czerjeſche. Wot ludži, kotrejž ſetkaſtaj,
ſhonischtaj, so ſtaj na ſlēdze. A wopravde tež bórsh muža psched
hobu widžeschtaj, tž zigarovke kaſchekki na kribjeczje njeſesche. Hampel
a Schilling netk drožku ſtejo wostajiwsczi pěſchi ſa paduchom hñwataſch-
taj a jeho bliſko pola Grünthalu doſczahnuschtaj, hdz̄ez w pschitrowe
pschi drósh wotpožowasche. Wonoj ho s nim, tž wudawasche, ſo do
bliſkeho manevra dže, do pscheczlnych ręczow daschtaj a jeho namo-
wischtaj, ſo by ſ nimaj do korežmy na karangz piwa ſchol. Korežma
ležesche pschi drósh mjes Grünthalom a Polkwiſami. Po kchwilt
Hampel wotnědze, ſo by, kaž prajesche, po dobreho ſnateho dōſchol.
Wón pak po wježneho pschedſtejerja donidze a jeho namołwi, paducha
ſajecz. Hdž̄ez ſ nim do korežmy ſtupi, hnydom k njemu dz̄esche:
„Timajcze tehole muža, wón je mi kolo kranul. Paduch, tž mjes
Hampelom a Schillingom ſedžesche ſe ſtolza poſtoci, předy pak, hacž
móžesche ſlowežka prasic, jeho porasychu a wuwajachu. Hnydom
jeho pschepytawsczi pola njeho dwaj nathlanaj revolberaj (niz sawescze-
nej), 23 ſ tukom namasanych patronow, kałacz a nôž namakachu,
pjenies pak žanyc. Potom jeho najprijeſy Polkwiſtemu polizaſtiwu
pschepodachu, hdž̄ez měſčezanosta a poliziſa w ſajatum hnydom doh-
pytanego Köglera ſpōſnaschtaj. S Polkwiſu jeho potom do Lubina
domjesechu, tez tam mějſeſche jeho poliziſa ſa pytanego mordarja, runjež
žaneje brody njemějſe. Škanjene ſolo bē w ſekach ſhowat, hdž̄ez
jo knježi dz̄elaczerjo bórsh namakachu. — Po jenej druhej powjescz
ſ Kempena w Poſnańſtej je žandorm ſanja rubježneho mordarja
Köglera w Kočlowiskim ležu ſajac.

* Köglerowa žona, kotrejž w Gablonzu zyle na ležowej kromje
bydlesche, je jenu ſtu na radnej kheži wobczahnucz dyrbjala, hdž̄ez
pod polizaſskim wobkedybowanym ſteji, dokelž ho ſdaje, ſo mějſeſche
ſe hwojim mužom hiscze ſwijkowanje. — Powjeda ho, ſo ſu Kög-
lera w poſlebnich dnjach ſažo tu a tam wibđeli, ale na jeho popad-
njenje wustajene myto wo 1900 ſchēžnakow hebi nictó njeje ſaklužic
móhk; pschetož naſdaczny Kögler bē ho kóždy ras lubzom psched wo-
czomaj ſhubil, abo, ſchtož znano je wěſcžishe, wón to ſ zyla był
njebe.

* Hdž̄ez dyrbjescchtaj ho w Kolinje dwaj woſakaj, katrajž běſchtaj
czeſkeho pschedſtějenja dla k wjazy letnemu ſajeczu na twerdžisne wot-
kudženaj, do wojetſkeho jaſtwa wotwjeſz dacž, ſo jedyn ſ neju psched
jaſtowymi durjemi wutorze a psches Eiffelſte wrota cęzkuſc ſpyna.
Na wospietowané: „Stój!” cęzkanz njeſedžbowasche; duž ſeržant wjazy
kroc̄ ſa nim teli, ale wſchě kuli na murach ſwoltovaču, žana
częſkanza njeſrani. Psched wrotami ludžo na polach dz̄elachu, egi
częſkanzej pucž ſaſtupiwschi jeho popadnuchu a ſeržantej pschepodachu.
Wulke ſhoje bē, ſo bē runje dróha nimale prósna byla, hewak hñch
wutſlane kuli njewinowatych moricž móhle.

* Byganske rubježne paſmo je na rumunſko-bolharskich mjesach
hřesny njeſluktu wuwjedlo. Wone bē ho naſtaſilo, Bolhara ſwanowa
dom, tž na bolharskej stronje leži, wurubiež. ſwan pak bē rubjež-
nikow pytnuš, duž jich ſ tſlénjom powita. Byganam pak ho poradži,
durje roſbič a ho ſwanoweje žony smožowacż. Najprijeſy njebo-
žownej jedyn porſt wotřnuču a jej hrožachu, ſo budža ju tak dale
czwiliowacż, ſeli jenj muž ſe hwoje ſe hwojek ſtělbu njeſchindže a tſlbu
njeſwoteda a jím wſchě hwoje hotowe pjenesy njeſchepoda. So hñch
wobhu žonu dleje nječwiliwali, ſwan wopravde ſe hwojeho ſhowat
pschindže a rubježnikam ſtělbu pschepoda. ſurowzy pak jeho ſ ſemi
pobichu, ſo kaž dz̄iwje ſwérjata do njeho dachu a jemu zhl kozu
ſ nopa ſdřechu. Potom ho, zyle hibite ſamoženje ſobu wsamochi,
psches rumunſke mjesy do leža wróciču. Mangaliski wychnosč,
wo hñowym njeſluktu ſhoniwsczi, hnydom woſakow ſa rubježnikam
wupózla, a je ho tež radžlo, ſchthryoch ſ nich popadnucz a ſajecz.
Njeſbožowny wurubjeny Bolhár ſ cęzka živu wostanje.

* Njeſdawno ho w měſeče ſtołyje rano ſahe wohnjowa hara
ſběže. Na zytkwi ſw. Marie ſo pschebiwač pocza a bórsh ſchrjebotachu
hróžki wohnjowej wobory na wſchitských měſčjanſkých dróhach, a na-

strožene wobydlerstwo s kožow sešlaka. Hdyž ho ludjo sběžaču, pak nicto šhonicz nijemóžeshe, hdže ho po prawom pali. Duž hinač byc̄ nijemóžeshe, hac̄ so bě ho na woheru pschebiwazy naporjadk s pschehlađanjom abo s njedorosumjenjom do džela stajil. Duž ho mechanik Pila na zyrkwinu wěžu poda a tam wěž pscheptytarwski slucjerja lepi. Bě to krasna schlewjerjata ſowa. Wona bě ho psches muſku džeru, psches kotruž grot do pschebiwazeho apparata mjedze, pschebzichčala a ho tam na muſběhowar ſyunuwski apparat do džela stajila. Dokelž běše ju wjerczenie a schwörčenje apparatowych koležow njeſměnu ſčinilo, bě s kſchidlovačkym prakſotac̄ pocžala a pôdla s jenym kſchidlo do koleſtow pschischička, s čimž ſebi kſchidlo jara wobſchloži a ſkónčnje ſlama. Mechanik Pila kažeku nôzneho mera drje s apparata wuſmobilodži, ale potom je ſowa tola ſa ſwoj njeſtuk ſwoje živjenje pschibadžic̄ dyrbjala; pschetoz njeſmilni ſudnizy ſu ju moric̄, wutylac̄ a k trajnemu ſatrashenju druhich ſcherjazych nôznych dundakov w wěži khowac̄ dali.

* 1³/₄ lětny hólčik Ota Pöhler s Braunschweiga, kotryž može hýž cítač, ho w tu ſhwili w Barlinckim panoptiku ſa pieniſhy widzeč da. Ssamo cízečko ho cítače piſmo nowinſtich ſpižaczelov hólčik bjes prózy cítač wě. Džiwadlowej ſedli wón roſumi, kaž ſwucženj džiwadlowy wophtar. Fotografie ſobrasy ſebi wobſladujo, na kotrež widoſnje rad hlađa, wón ho dohlo njeromysliwski na piſmo cíta, wſho jene, hac̄ „Charlottenburg“ abo „dobyceček ſtołp“ rěla. Tež na licžníku ſo wón wutſteji, a hdyž jeho mac̄ licžník ſe ſamyzlom wopak praji, Ota ju hýdom porjedži. Druhdy je wón po prawym džecžazym naſčinju ſwojeſe hlađa a ſ trótku praji: „Ota nočze.“ S zyla džecžo, kotrehož cítańje cíſce hlađko dže, nicio wurjadne njeſpokafuje, wjele bole ma wone napohlad a ho ſadzerji jako porjadjne duhownje derje wumite džecžo.

* ſswojba jeneho ratarja, s imenom Scheffolda, wječor pschi wječeri ſedzeſhe. Duž zuſu mužski ſastupi a ſ ras ſ revolberom do njeje tſeli. Erječit běše džouku do ramjenja a jeneho porsta, mac̄er do ſežehna a ſlužobnu holzu do wutrobnia. Slucjerja ſu ſajeli. Je to ſamfarfli wotročk, kiz bě pola Scheffoldež hylit. Wón Dobmaier rěla a je s Bayerkeje. S pschicžinu jeho njeſtuk ſe ſanječhana lubočz. Wón bě ho wo Scheffoldowu džouku prázowal, ale wona jeho rodžila njebe a tež ſtarſchej běſtaj jeho wotpočafaloj.

* Psched nělotrymi dnjemi nôzny ſtražnik w Winje jenu žonku zyle ſanjerobzenu a pjanu na polizaſtvo pschivjedze. Tam ſo wona jako komteſha C. s leſtottki ſtarcho ſemjanského robu wupokala, duž ju naſajtra do měſčczanskeje ſastarafne poſlachu, hdyž ju ſ najnusniſhimi ſchatami a draſtu ſastarachu. Jeje ſwojba bě ju dla njerodneho živjenja a hlaupych tryſkow ſastorčila, duž je woſebna komteſha pschezo hlaubje a hlaubje padała, doniž ſkónčnje pjanu plawza njebu.

* W Awstrijskej je ſapocžatt tuteho tydženja wurjadna wulka horzota knježila. 28. augusta w Winje thermometer 30 gradow po Reaumurje počasowashe. Pschi ſwucžowanju jěſdných bliſto Wina psches 100 jěſdných ſlonzo ſežaha. Na ſboze ſ wojaſow žadyn wumrje njeje. W Temeswarje je ſo ſydom wojaſow ſe ſlonzom ſežahało, tjo ſ nich ſu wumrjeli.

* S Petersburga 18. augusta piſachu: Wezera jěžeshe kontre-admiral Ragvoſov, roſtaſowar w Kronstadtskim pschitawie, do ſwojeſe piſatřenje. Ma dobo ſo „ſtoj!“ ſawola. Ragvoſov ſaſta. Člowejek, kiz bě „ſtoj!“ ſawoček, ho k woſej pschiblizi a ſ revolberom Ragvoſova do ſameho wutrobnia tſeli. Kontre-admiral ſo na ſmjerz ſranjeny do woſa ſiwnu. Slucjer ſo hýdom ſam ſatſeli. Ragvoſov hóři w ſwojej piſatřni wumrje. Mordat je pschitawowy ſastojnik Pelinski, kotrehož bě kontre-admiral ſe ſlužby puſčezil. Jeho njeſtuk bě po taſkim wječerſt ſtuk.

* S Odedy piſaja, ſo je na Aſonſkim morju ſatrashny wichor ſahadžač. Nekotre pschibrjožne wby ſu žolmy cíſce wotplawile, někotre parne kódje ſu ſo ſhubile.

* (Nowe petrolejowe žórla.) Amerikanskej a rufſej petrolejowej induſtriji je w najnowiſhím čažu ſylna konkurenza naſtała. W krajinje Lankacze na Sumatraſkej kúpje je niederlandſke Inježerſtvo zyle pschi morjowym brjoſy psche wſhu mera bohate petrolejowe žórla wotkrylo a nětlo wſhelym towarzſtwam konzežiju, je wuſužic̄, dalo. W tu ſhwili ſu ploninu wo nehdje 310 kóſnych mil nad pomorju do džela wſali. Tam dowjerczany petrolej je po roſprawach jara dobrý a jeho wotwožowanje po morju ſe žamymi cježemi ſjednočene njeje. Byla narac̄ha Indija budže wot tam wot nětka zylu ſwoju petrolejowu potřebu ſe Sumatry doſtač mož.

(Zyrkwiſke powjeſeje hlađaj w pschilosy.)

W Bartskim holanskim reperje je pjenkowe a walczkowe drjewo w drjewiſhczach pschi Vorschczanskih mjesach po ponížených placzisnach na pschedan.

Na Bartſkej Horje poſla Mitowa, 6. augusta 1894.
Hajniſke ſarjadniſtwo.
Hayn.

W. Koſcžinu,

kaž tež wſchē druhe pschitupne hnoje poručja po tunich placzisnach
Emil Rebelt w Budęſtezech.

Wažne ſa hospoſy!

Eſſerowh ſalmiaſkowý terpentinowý mydlowy pôlver

ſnamjo law

je pschipoſnaty najlepſchi plokanſki a cíſcezazr hrečk ſweta.

Pschi ſupowanju njech ſo kruže n i ſalitanske ſnamjo „ſežazy law“ a weſebje na imeno „Eſſer“ ſedžbuje, dokelž ſo imjenje hóđne po ſawaleniu k ſamenjenju podobne wudželli podthkuja.

Zenickaj a prenej fabrikanta:

Eſſer & Giesecke w Lipſku-Plagwitz.

Dostac̄ w wſchēch lepfchich kolonialworoſych, mydlowych a drogowych khamach.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhovſeja a bohateje hafy
(w lěće 1810 ſaložena pschedawařnja)

pschedawařska ſaſada: Kruče ſprawnje, jenož khamane, placzijny hóđne twory,

poručja: zwjern, wſchē druziny bantow, woltjane a hamjane ſchtrykowanſke pschedzeno, ſchtrympy, ſoki, rubiſcheža, ſchawlowe rubiſcheža, ſchlipy, khornarje, pschedkoſchliky, gumijowe ſchaty, ſchorzuchi, ſportowe a normalne koſchle, ſpôdne kholowý a t. d. a t. d.

Sozietetna piwárnia „Lěžny hrodžik“ w Draždžanach

poručja ſwoje wubſerne, ſarucžene cíſte, jenož ſ najlepſhim ſkodom a kymjelom warjene

bleſchowe piwa,

kotrež ſo po ſcěhovazych placzisnach pschedawaja:
tloſchtrſte piwo (jednore cíemne) pollitrowa bleſcha po 7 np.,

cíeſke piwo = = = 9 =

ležnohrodžikowe Pilsenske piwo = = = 12 =

ležak = = = 12 =

Kronske piwo (po Mnichowſkim waſčnju) = = = 15 =

ležnohrodžikowe Culmbadſke = = = 15 =

Hlowny ſklaſ ſa Budyschin ma

Otto Sachſe na bohatej hafy 5.
Korejmarjam a ſaſopſchedawarjam ſo ponížene placzisny woblicza.

Dospolne wypschedawanie

dla spuszczenia pschedawarnje.

Wsché na składze leżaze twory so po wyrядnje tunic placzisnach wypschedawaja.

August Grützner.

Rjany hosczenz,

1 1/2 heciny wot Budyschyna, pschi Budysko-Wósborskej drósy, s 32 kózami pola a luki, s 349 dawskimi jenosczem, małivymi twarzemi, 15680 mk. wopalneje kały, je s zylym żywym a morowym inventarom, 2 konjomaj, 6 kruwami, se wschémi składami a dospelkimi żnieni dla khorowatości nętcejskiego wobkshedżera hnydem na pschedan. Na kupjenje smysleni wcho dalsche honya pola G. A. Mittascha w Bukezach.

Kheža na pschedanu.

Kheža cijisko 22 w Rjesdachach s malej sahrobu je hnydom bieś hospody na pschedan. 450 mk. może na hypothezu stejo wostacj.

Dalsche wukasa jinosczeń Biegenbach w Rjesdachach.

Jedyn kruwazy wós a jedyn nimalne nowy ruczny wós staj na pschedan pola Makacza w Drobach.

Rjany dzęczały wós s wojom je tunjo na pschedan na Szekelskej kały pola Wällniha.

55 mk. placzy nowa schijsza maszyna, kotaż je widzecz a so pruhowacj hodzi w Aug. Schubowej restawrazji na swonownej lawskiej kały.

Albert Poppe

4 na Mužakowskej drósy 4 kupuje kózdu dzelbu habreszczów, koscji, stareho żeleża, stareje papery atd.

Ia. portlandski zement murjeriske barby

w wulkim wubjerku,

karbolineum,

kolomas,

maschinski wolij

sa lohle a czejke hycze porucza

drogowe khamy

Merschez bratrow naſlēd. (Męjeczel Jan Skop).

Kaſcheze

we wschéch wulkosczach a družinach porucza pschi potriebje

Arthur Jannasch

na Hoschiz kały

a rózku seminariskej kały.

Swoj wuli derje skadowany skład drjenych a njedrenych czeskich pjerjow a moſchka

C. Johannson

w Niſſej, na Šhorelskej drósy 8.

Tam so tež pjerja na najschmarnisho a najruečisho hemiszry cijecza.

Sprawne poſluženje. — Pomérne placzisy.

Ia hlinjane roly, dreněrowanske roly, teho runja Forta w najwjetshim wubjerku, plath k pleſtrowanju, wyrядnje twerde, ſhamottowe kamjenje, tybz po 50 mark, kaj tež najwjetshi wohén wudžerzaze pězne plath porucza

Margareczina heta pola Budyschyna.

Skład w Budyschinje pola twarskeho mischtra

K. Schneidera na walskej drósy 14.

Hermann Bulnheim w Budyschinje, pschi Albertowym namęscze cjo. 13 s napschecza noweje zyrkwe, dželarňa ja želeſne konstrukzije

porucza po tunic placzisnach

I-n O ſ ch e r j e,

late a kowane ſtolpy,

želeſne twarske konstrukzije a hródzne wofna.

Dudželanie statiskich wobliczenjow.

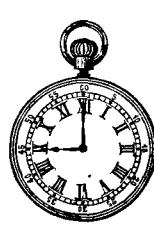

Franz Marschner

cjaſnikat w Budyschinje

cjo. 9 na bohatej kały cjo. 9

szwój skład cjaſnikow a cjaſnikowych rječjasow dobrocziwemu wobkedenowaniu porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisy.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pschedawanie: Kęču herbski.

K m ó t ſ i ſ t w a

namakaju pschedawny pschedawny, dobru hospodu a pschedawne poſluženje, wuli wubjerk napojow, wina, piwa, kħoſeja, ſhokolady, kakaoa, punša, groga, hréteho wina, likera a wuli wubjerk złodnych konditorskich tworow

w konditorni a kħoſejowni

Alwin a Schrader a

na swonownej lawskiej kały.

W wudawańi „Sserbskich Nowin” je dostacj sa 2 hriwne:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spisachcťaj Wilhelm Boguslawski a Michal Horňák.

Łekarskii dorſhazj

jatrowy tuk,

Franzski palenz

porucza

Merschez bratrow naſlēd.

(Męjeczel Jan Skop).

Mjedoſtih ſhrup.

50 centnarjow ſ. ſyrup, woſebje złodku tworu, s kotrehož so předy punt po 30 np. pschedawashe, wot něka, so bych jón rucže wotbył, punt po 20 np. pschedawam. Dale poruczam hisčeje ſ. ſyrup punt po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Pawol Giebner

na bohatej kały cijisko 18, s nutshodom na theaterskej kały, porucza swoju

winaſnju

s winownju a žnedařnju.

Wino w kachczech a korbach po 12, 24 a 50 bleſchach a tež w cžwiczech roſeczelu, teho runja po jenotliwych bleſchach wsché držiny czerweneho a bieleho wina.

Kóždy može so na to spuszczeni, so pola Giebnera ciste wopravne wino dostanje, kotrež derje tyje a kotrež je strowoſci ſpomožne.

Suscheny polež, pschi 5 punkach po 65 np.,

kyry polež, pschi 5 punkach po 60 np.,

hadleshčo, punt po 65 np.,

kój, punt po 50 np.

porucza

Ota Pětſchla na žitnej kały.

Pschedawanie a vorjedzenje w sché držinow cjaſnikow.

Placzisny najtrudšho a rukowanje na dwie lécze.

Gustav Mager, cjaſnikat 11 na herbskej kały 11 pschi starých kasarmach.

Schtóž chze mi lětza žad k tlóčenju pschedacz, njech mi to k wjedzenju da.

Ernst Winter

pschi mjałowym torhosčcu 8.

K hontwje

poruczam
wschē druziny pôsora a schrótę,
kaž wschē k temu trébne wézy, tež
ho patróny po žadanju po wustoj-
nym waschnju natylaja w mojej
pschedawatni tñeleriskeje potreby.

J. G. Klingst Nachf.
na bohatej hafz.

Wupschedawanie
drastnych klaninow a muhelinowych
sbytkow, katunowych a czornych
pjeslow po pol placzisny. Konjaze
a kruwaze deli hjo po 2 mk.

H. Beermann
na snutskowej lawskej drošy.

S naftadom Maczizy Sserbskej
hu wuschte a w wudawatni „Sserb.
Nowin“ na pschedan:

Ashij a polmehaz abo Turkojo
psched Vinom w lèce 1683.

1883. Placzisna 40 np.

Trójniki. Sberka powedańczow.
1885. Placzisna 40 np.

Adpad pola Bukej. (1758.)
S wobrasom. Druhi wudawil
1888. Placzisna 30 np.

Jan Manja abo Hdze statok
moj! Powedańczko je herbstich
stawišnow nowiszech czaſa.
1889. Placzisna 40 np.

Bitwa pola Budyschinu. (1813.)
1891. Placzisna 50 np.

Nowe Trójniki. Sberka powe-
dańczow. 1893. Placzisna
40 np.

Do Lupoje!

Jutſje niedzelu 2. septembra
balška hujzba kapaly kralowskeho
sakskeho gardejébneho regimenta
w Lupjanskim hosczenzu.

Pschedzelnje pschedproschuje
Jan Loda.

Belle schicž, ruczne a maschiniske
dživo, wohejje swédomicze schaty
pschedracs (jednore a wohebne rësy),
tež mjenka wuschiwacj po 18 létnej
džlawosczi wucji

Bertha Bjenadžiz.

Pschedowanie ho wuproky na
hornjerskej hafz 34 po 1 skodze.
Schulerki se wchow dostanu po ža-
danju pensiju.

Duschnie wobydlenje, do kotrehož
móže ho 1. oktobra sačahmucj, je
na pschedzecje na Židowje čdo. 252.

1 abo 2 ratatksaj schulerzej
namakataj pensiju pola S. Krap-
patschowje w Budyschinje na
kukelskej hafz čislo 1.

Porjadnu holzu se wch, niz
psches 16 lét staru, jako klužobnu
holzu na najposdžischo hafz k 1. okt.
t. 1. ptya inspektor Brüchner na
swonkownej lawskej hafz 25 w radži-
nym hospodarskim dworze.

Towarstwo Sserbskich Burow.

o nawiedzenju.

Sobustawy herbstich buřtich towarstw, kofiz džedza heb
psches hłowne towarstwo k naszymnemu wuhywej wopravbžitu Pro-
stasiku rožku a pschejzu skasacz, nzech to psches kwojich pschedzjow
pak pola Mlynka w Czernierzach pak pola Smolny w Sprzezach wo-
siewja. — Tuna, to siej dwaj zentnarjej, mjenowaneje rožki placgi
15 hrinow 60 pjeniezow.

Hłowne pschedzjstwo.

Poboczne herbske burske towarstwo w Hodziju

smieje jutſje niedzelu 2. sept. popelnu w 5 hodzinach požedzenje.
Pschedzjstwo.

Ratajska schula w Budyschinje.

Symski semester sapocžnie ho pondzeli 22. oktobra 1894.
Pschedowanie schulerjom pschijima a wscho dalsche wo schuli
wukasuje **J. B. Brugger.**

Dobre palenzy

jaſo:

Wjasoński korwejdowy klodki a husty,
Wjasoński wišnijowy klodki a husty,
Wjasoński žitay,
rojowy liker, hontwiński liker

kaž tež wschē druhe druziny jenotliwje a po zlysnach jara tunjo
porucza **J. G. Klingst Nachf.** na bohatej hafz.

Hochsteinske juchowe plumpy a juchowe rosdželaki

po wuspytowanym
waschnju derje dželone
s najnowszychim polepsche-
njemi, kofiz hu
s džela ſakonjzy psched
pobrażowanjom ſakiane,
s bratrow Hinanthez
zeljarczne
w Hochsteinje.

Zeniczki ſatiupjet: Hermann Bulnheim w Budyschinje
na Albertowym měsce 13 pschi nowej zyrkwi.

Oslódke palenzy

liter hjo po 40 np., likery liter hjo po 60 np.

porucza **Moritz Wierwa**
pósla Pétrowskej zyrkwi.

Destilacija ſnatych dobrzych palenzow po starých tunich placzisnach.

Fotografowaria

G. Benzschela w Budyschinje

36 na swonkownej lawskej hafz 36

porucja ho k fotografowanju portretow, hromadnych wobrasow,
tablowow, tež s worka doma fa towarzista a schule w kódej
wulkosći pschi najlepšim wuwiedzenju po najtuniszych
placzisnach.

Visitna wulkosć hjo po 3 mk. 1/2 duz. a po 6 mk. zlyh duzent.

Powjetšenje po kózdym wobraru hacj do žiwjeniskeje wulkosze.

Fotografowaria po 1 skhodze wskednje wotewrjena.

W wudawatni „Sserbskich Nowin“ hu po 1 mk. 50 np. dostacj:

Khrlusche a spewy Petra Mlonka.

Sprawna pilna holza, ketaž
je sardžene jutry schulu wukhodzila,
ho k 1. oktobrej na schulskej drošy
4 po 2 skhodomaj do lohkeje klužby
ptya.

Služobnu holzu,
kotaž móže derje waricj, k 1. oktob-
rej pschi dobrey msdzię ptya dr. Voll-
prechtewa w Budyschinje na Albertowym
měsce 12 po 1 skhodze
niedaloko noweje zyrkwi.

Muža krénich lét, kotaž ho na
czeſliske a wojnickie dželo wustei, hejtmanow, graminischtrow, rólnych
pohonczow, krénkow, welažych,
klužobne džowki a tajke k hwinjom
ptya Heinoldowa w stotym jen-
iecju.

K 1. januarej ptyam starscheho
wotrožka

pschi dobrey msdzię. Woženjeny
dostanje wobydlenje a bérnoze polo.

E. Mathe na knjezim dworze
w Małkzech pola Budyschina.

Psaharjo sa dñe dželo ho
bnidom ptyaju na Delnijolinkan-
skim knjezim dworze.

Kucharki, klužobne, kuchinske a
stwinske holzy, klužobne a hrózne
džowki a tajke k hwinjom, wotrož-
kow, krénkow a rólnych pohonczow,
hejtmanow a dželaczeske hwojby
k nowemu létu a netko sa tudem-
ne a Dráždzanske strony ptya
Schmidtowa na herbskej hafz 7 II.

Serjedu tydženja hu ho na pucžu
s Radworja do Njezwacjida tli
wojnickie medaille ſhubile. Sprawny
namakat džyl je woteadz pola
knjezeho pohonča w Njezwacjidle.

Pohledni Kasowksi hermann je
ho na pucžu s Kasą do Rakez
pucžowanska toscha ſhubila.

Sprawny namakat džyl ju
w Brüchnerz pschedawačni wol-
mianych tworow pod radnej khežu
pschi hłownym torhoszczu sa myto
woteadz.

25 mk. myta

dostanje tón, kofiz mi c̄lowjeka
mjenuje, kif je wunjeſt, so hym
w noz̄ 23. augusta mēch žita
psches wjeſt wjedl.

August Shnda w Scheschowje.

Džak.

Wschitkim tym, kofiz hu pschi
wohnjowym njeſbožu, kofiz je mie
20. augusta pobesko, mie a mojej
džesecji se kmjertneho stracha wu-
mohli, praju s tutym hwoj naj-
wutrobiſki džak.

Boh luby ſenjes džyl mojim
wumžerjam se schędzirym ſar-
nanjom być.

Karolina ſwid. Ssymankowa
w Jeschizach.

K temu čiſtu jena pschiloha.

Pschiloha ē čížku 35 Serbskich Nowin.

Soboto 1. septembra 1894.

Jesdný plan železničow wot 1. meje 1894.

4. wojsowa flasa njejedzeli a na sahlich krajach dňach wypada.

Se Šhorjelza do Dražđan.

Wojsowa flasa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza .	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55	—
Rybchbacha .	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20	—
Lubija .	12,37	2,14	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42	—
Budyschyna .	1,27	2,38	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18	9,30
Bistopiz .	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54	10,14
Arnsdorfa .	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—	9,19	—
Radeberga .	—	—	5,1	7,8	10,34	1,27	—	6,48	9,28	10,42	—
Do Dražđan .	3,40	5,29	7,30	11,0	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51	11,5	—

Se Lubija jenož wýchedne dny rano 6,46 do Budyschyna 7,34 (3. fl.).

Se Dražđan do Šhorjelza.

Wojsowa flasa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	
Se Dražđan .	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,17	9,12	11,45	12,57
Radeberga .	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—	—
Arnsdorfa .	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,52	9,49	12,31	—
Bistopiz .	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,24	10,14	12,56	—
Budyschyna .	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,52	10,46	1,24	2,3
Lubija .	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,33	—	11,24	—	2,28
Rybchbacha .	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Šhorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54

Se Budyschyna do Wjeleczina.

Wojsowa flasa	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschyna .	—	—	—	—	5,10	7,38	10,45
Džeznikez .	—	—	—	—	5,19	7,53	10,55
Budestez .	—	—	—	—	5,26	8,6	11,3
Roswodez .	—	—	—	—	5,32	8,13	11,9
Do Wjeleczina .	—	—	—	—	5,41	8,24	11,18

* Jesdzi jenož sobotu, w oktobru tež njejedzeli a krajate dny.

Se Wjeleczina do Budyschyna.

Wojsowa flasa	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Wjeleczina .	—	—	—	—	6,2	8,47	11,42
Roswodez .	—	—	—	—	6,13	8,55	11,50
Budestez .	—	—	—	—	6,33	9,1	11,56
Džeznikez .	—	—	—	—	6,34	9,9	12,4
Do Budyschyna .	—	—	—	—	6,45	9,17	12,12

* Jesdzi jenož sobotu, w oktobru tež njejedzeli a krajate dny.

Se Budyschyna do Ralez.

Wojsowa flasa	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschyna .	6,51	10,47	5,0	8,57	—	—	—
Židova .	7,2	10,58	5,11	9,8	—	—	—
Mateho Wjelfowa .	7,10	11,7	5,22	9,16	—	—	—
Radworez .	7,22	11,21	5,37	9,28	—	—	—
Kašzona .	7,29	11,31	5,44	9,35	—	—	—
Niešmawidla .	7,39	11,42	5,56	9,45	—	—	—
Scheichowa .	7,47	11,50	6,4	9,53	—	—	—
Do Ralez .	7,55	11,58	6,12	10,1	—	—	—

Se Budestez do Hornjeho Kumwalda.

Wojsowa flasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	
Se Budestez .	—	—	—	—	6,22	11,12
Wohowa .	—	—	—	—	6,34	11,24
Kebliž .	—	—	—	—	6,38	11,30
Kumwalda .	—	—	—	—	6,48	11,38
Srđedžneho Kumwalda .	—	—	—	—	6,55	11,45
Do Hornjeho Kumwalda .	—	—	—	—	7,1	11,51

* Jesdzi jenož sobotu, w oktobru tež njejedzeli a krajate dny.

Se Hornjeho Kumwalda do Budestez.

Wojsowa flasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	
Se Hornjeho Kumwalda .	—	—	—	—	8,12	12,6*
Srđedžneho Kumwalda .	—	—	—	—	8,19	12,13*
Kumwalda .	—	—	—	—	5,1	8,30
Kebliž .	—	—	—	—	5,7	8,38
Wohowa .	—	—	—	—	5,11	8,42
Do Budestez .	—	—	—	—	5,22	8,53

* Jesdzi jenož sobotu, w oktobru tež njejedzeli a krajate dny.

Se Kamjeniza do Arnsdorfa.

Wojsowa flasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	
Se Kamjeniza .	—	—	—	—	6,3	8,48
Počzniž .	—	—	—	—	6,27	9,12
Groždrhřsorfa .	—	—	—	—	6,36	9,22
Do Arnsdorfa .	—	—	—	—	7,11	9,34

Se Arnsdorfa do Kamjeniza.

Wojsowa flasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	
Se Arnsdorfa .	—	—	—	—	7,16	10,31
Groždrhřsorfa .	—	—	—	—	7,32	10,45
Počzniž .	—	—	—	—	7,41	10,54
Do Kamjeniza .	—	—	—	—	7,59	11,12

Cyrkwienske powjesče.

W Michałskiej žyrlwi smieje jutje njejedzeli rano w 7 hodž. diałomus Rata ſerbſtu pomiedznu ręcz., 1/2 hodžin faraf dr. Kalič ſerbſte a w 10 hodž. němke žyjome džakne przedomane. — W ſihi žyrlwiniach durjach budze ſo kolektu ja ſhudych ſberac.

Krčen!

W Michałskiej žyrlwi: Karla Gustav, Zana Bohuwera Schleiferja, živnoſciejerja w Rabozach, ſ. — Martha, Zana Wyracza, pohoncza na Židowje, dž. — Selma Hana, Zana Richarda Kunerta, kamjenieczerja w Tselanach, dž. —

W Katholskej žyrlwi: Jurij, Josefa Staniewicza, dželaczerja, ſ. — Maria, Hilžbjetka, Augustina Antonia Gerlinga, kamjenieczerja, dž.

Zemrje ū!

Djeń 23. augusta: Hana Maria, niemandz, dž. na Židowje, 2 m. 23 d. — 24. Morwū narodz. ſ. Karle Augusta Unera, dželaczerja na Židowje. — Hermann, niemandz. ſ. na ſkolzy, 5 m. 20 d.

Placílna žitow a produktow.

Wojsowa flasa	Bitowne dovoes w Budyschinje:		Budyschinje		Lubiju	
	3093 mēchow.	wot	25. augusta 1894	25. augusta 1894	wot	20. augusta 1894
Bičenja		bela	7	53	7	12
		žolta	6	88	6	47
Rožta			5	63	6	54
Ječmien			6	7	6	33
Worš	50 filogr.		4	50	6	20
Broč			7	50	11	10
Boča			9	72	10	—
Zahy			13	—	16	—
Heduscha			15	—	50	14
Berun			1	80	2	2
Butra	1 filogr.		2	20	2	20
Bičenjno muſa	50		6	50	16	—
Bičenjno muſa	50		6	50	10	—
Šhyño	50		2	50	3	2
Słoma	600		18	—	20	—
Pročata 678 ſchtuf, ſchtuka			6	—	24	—
Bičenjne wotrubi			4	—	4	—
Bičenjne wotrubi			4			

Dla pszechenzjenja

do swojich nowonatwarjencz wulkotnie salożenych kłamow
dospolne wypschedawanie

mojego hobojskeho tworoweho składa

żon jazych

żaketow, wobweschkow, descheżnych mantlow, kapesow, holeżazych mantlow a żaketow,

m u ż a z y ch

wobleżenjow, swjerşchni-
kow, żaketow, kholowow,
holeżazych wobleżenjow.

Pschihódnia składnoscz k kupjenju snateje dobreje modneje drasty po nimo
mery tunich placzisnach.

Moritz Wassermann.

Dobre czrije

zo nihdze tak tunjo nječupuju, kaž

w Winskim czrijowym składze

polu

Hermannia Frischa na bohatej haſzy 10
pódlu pusta.

Rhosej

palenj a njepalenj
z wubjernych a wupytnych družinow
porucza

Otto Sachse
(Wylema Bergera našlednik)
na bohatej haſzy 5.

Turkowske kłowiki
najlepszeje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjetiva
pschi mjaſkowym torhoszczęzu.
Destilacija snatych dobrych likerow
po starzych tunich placzisnach.

Richard Neumann
porucza kry a paleny

Rhosej

w najwjetshim wubjerku a naj-
lepszej dobrosczi po najtunischich
placzisnach.

Pschi wotewsczu wjetshich dzel-
bow ho pomérne nissche placzisny
woblicza.

Wódne ponoje, kotly, kachlowe platy,
nesczowe rebliky, kachlowe durczka,
tseshne wokna, twarske hoscze
porucza tunio

Paul Walther.

1200 nemskich profeſhorow a lekarjow

je myrrhowy krem
haptykaria A. Flüggi pruhoralo, zo s połdralétnym spytowanjom
wo jeho wujadnym skutowanjom pscheszwędczilo a jón teho
dla należne poruczo. Won je pod číslom 63 592 w Němczech
patentowany a je zo jaco nimo mery rucze, wescze skutowaza
a do zyla njeschlodna

ranyhojaza żalba

pschi wopasenju, woparjenju, kylaym poczenju (bolazym) a
pschi wchelakim sranjenju kože, kożowych czerpjeniach,
jētsjenju atd. se swojimi wujadnymi hniczewotdżerżazmi, nowo-
tworżazmi a hożazmi hamownosczemi wusnamjenile. Flügge & Co.
w Frankfurcie nad M. respoſeſetataj 88 stron toſtu knihu
z lekarſkimi wobhwędczenjemi darmo a franko. Myrrhowy krem
haptykaria A. Flüggi, ktryž wjele lekarjow radzho hač druhe
kredki nałożuje, je w tylach po 1 mk w haptykach dostacj, tola
pschi znadnym belazym, sranjenju atd. toſta po 50 np. doha. Na
wobalzy dyrki patentowe číšlo 63 592 stejcz. Myrrhowy
krem je patentowany woliowym wuzczał s myrrhowej žiwicy.

**Woprawdzity
žitny palenz**

siter po 60 a 80 np.

vo zylisnach tujsko poruczatoj

Schischka a Rieczka
na swonkownej lawskiej haſzy.

Zolkrowny med

punt po 48 np.,

mjedowy syrup

punt po 30 np. porucza

Paul Hofmann

na róžku herbskej a schuleſkej haſzy.

Tunje

z i g a r y

kupowanske žorlo sa sahopſchedawa-
rjow,

tybz haſjo po 20 mk. porucza

Richard Neumann

na snutkownej lawskiej haſzy člo. 6,
szlale na bohatej haſzy 28 a na róžku
Lubiſkej a Mättigoweje drohi.

Schrótowanske mlynny

z ruku a s rjemjenjom zo czerjaze,
wjele dokensaze a wutrajne, pla-
czejn hóvno poruczam. Pódlu
teho poruczam derje dzelaze bykaze
a bérny rostlóczaze maschin.

R. Leichsenring
w Czornym Hodlerju.

Czaſniſki

zo s rukowanjom derje a tunjo
wuporjedzaja.

Nowe czaſniſki wszech družinow
ma pschezo na pschedan.

Fr. Scholze, czaſniſkar
na Hoschiz haſzy 13.

Nekotre neschene

czaſniſki

mam czaſce tunjo na pschedan.
Sa to, so derje du, rukuju.

Fr. Scholze, czaſniſkar
na Hoschiz haſzy 13.

Pschedeschežniſki.

Gärtnerliche Produkte
Ausführung
Ed. Schulze's Sohn.
Am Reichenthor 26.
Große Ausstellung
Kleine Gärten.
Porjedzenie a poczehnjenje
w mojej pschedawatni.

Howjasu kožu, czelaze kože
kaž wscze druhe kože po najwjetshich
placzisnach kupyje

Heinrich Lange
pschi herbskej katholiskej zyrki.

"Serbske Nowiny" wudawaſa so kóždu sobotu.
— Štowrtlētna předplata
w wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přimjenjem do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číle Smoler jec knihicíčeřne w mačičnym domje w Budyšinje

Za nawčtki, kiž majas
so w wudawařni "Serb.
Now." (na róžku zwon-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedač, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štowrtk hač do
7 h. wječor wotedač.

Číslo 36.

Sobotu 8. septembra 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorsko. Khějor Wylem w tu khwili w narańſchej pruskej provinzy pschi tamníchich khějorskich manevrach pschebywa. S pschicinu jeho pschitomnoſeje w Königsbergu ſu tam pomnik khějora Wylema I. wotkrylil. Na powitanſku rěč Königsbergſkeho wyschſteho měſchčanosty khějer wotmolwi, ſo jeho wježeli, ſažo ras do Königsberga pschicinę. Wón kłetvne město narańſhopruskeje prerinzy rad wopyta, kotrejz hōspodarſke roſwicze je wón ſtajnje ſi wulkej ſajimawoſczi wobledžbowal. Žemu wježele cíni ſo ſo nětko hōspodarſke wobſtejnnoſeje narańſhaje Bruskeje polepschuja. Woſebje dobrý ſac̄iſhcz je na njeho cjinilo, ſo je měſchčanosty jeho khějorsklu ſtaroſciwoſczi wo ſpěchowanje hōspodarſkich wobſtejnnoſezow narańſhopruskeje prerinzy pschicpónal. S mječom ſu něhdyn Hohenzollernſzy tutón kraj dobyle, ſe ſkulkami měra, to wón ſe ſwojim khějorskim kłewom kłubi, dyrbí ſo wón Pruskej ſakhovac̄. Khějor ſwoju rěč ſkónči, pschejo, ſo by město dale ſakčewalo. — Parada je ſo ſ wulkim klyſhczom měla. Khějor pschi wobojim nimoczehnienju ſakſkemu králej a khějorzy grenobérski regiment krála Vjedricha III. pschedwiedze. Šakſki král wobaj rafaj narańſhopruski dragunski regiment cíjko 10 nawiđowaſche. Po ſkónčenjenju parady ſakſki král do khějorzyneho woſa ſtuji a po fronce narańſhopruskeho dragunſkeho regimenta cíjko 10 nimo jědžesche a ſo potom do města wróči, mjes tym ſo khějor po kritizy po fronce wojerſkých towarſtowow nimo jěchac̄. Wobdzělenje krála Alberta pschi narańſhopruske manevrach ma ſa njeho woſebitu wažnoſc̄. Wón w tymle měžazu 25lētny jubilej ſwojeje pschitulnoſeje k pruskemu wójſku ſwjecz̄i. 17. septembra 1869 běžhe džen, na kotrejz khějor Wylem I. tehdomniſhemu ſakſkemu krónprynzej mječelſtwo narańſhopruskeho regimenta cíjko 10 ſpočz̄i. Král Albert je ſo často uniformu ſwojeho narańſhopruskeho regimenta wobletek a ſo na jeho čole pokalaſ.

Wječor bě w Königsbergſkim králoſkim hródze ſwježenſka hoſćina ſa 250 woſobow. Khějor pschi njeſ ſakſkemu králej ſcžehowaz̄ pschitul wunješe: "Vřenju ſchleňzu piſem ſławinemu wjedničej Mačijskemu wójſku, ſwojemu wýkóemu najſwětličemu hoſćej, poſlednjemu rycerzej želesneho kſiža přenjeje rjadowanje ſi uſtokschizom, wjedničej narańſhopruskeho dragunſkeho regimenta cíjko 10, Ježo Majestosći ſakſkemu králej Albertej; hura! hura! hura!" — Šakſki král wotmolwi: "Praju Vaſčej Majestosći najſhľubſho ſačžutu džak ſa runje rěčane ſłowa, kaž tež wuſnamjenje, kotrejz je ſo mi a mojemu regimentej wet Vaſčej Majestosće doſtało. Moji knježa, napominam Vaſ, ſwoju ſchleňzu wuſic̄ na ſtrouje Ježo Majestosće khějora; ſłowa! ſława! ſława!" Khějor na to hiſhcz ſcžehowazu ſlawou wunješe: "Moja druha ſchleňza płac̄i přenjemu armeekorpſej, kotrejz je ſo pschi dženžniſhcej parade na ſwoje wuwučenje w měrje pruhował a tole pruhowanje krafzne wobſtał. Scželežnjenje ſu ſtaſiňu naſcheho kraja a wójſka w starodostojnych regimentach, kotrejz ſu dženža nimo naſ cžahnuše; ſławna je ſarāženoſc̄, kotrejz ſo ſa roſtorhane pólne ſnamjenja a ſa ſpočzene khorojne banty wjas. Njech ſu korpſej tele ſławne ſtaſiňu wědomne, njech ſo wón ſtajnje prózije, ſebi moju ſpokojnoſc̄ w měrje a w wójſje debycz̄. Prěnjemu armeekorpſej hura! hura! hura!"

— Khějorstwowy ſejm ſo pječja hakle hrjedz novembra ſwola, bjes tym ſo pruski krajny ſejm do hrjedz januara ſwoje wuradžowanja njeſapocžnie.

— Snath ſangler Leift a jeho pomoznik Wehlau, kotrejz ſtaj w Kamerunje njeſklyſhane ſurowoſcze ſkucžilo, ſo w bližším čaſku psched ſud ſtajitaj, kotrejz ſměje roſkudžic̄, hač ſtaj winowataj abo niz. Pschedkhadne pschepytanje je telko dopokaſmow wo jeju winowaſczi podało, ſo je knježerſtwo ſa nufne mělo, jeju ſjawnje wuſkudžic̄ dac̄.

— W Hornjej Schlesynſkej, Póſnaňskiej a raniſkej a wječornej pruskej provinzy ſebi kholera hiſhcz pschezo tu a tam wopory žada. W Opolſkim wokrjeſu je ſo teho dla ſakſaſo, na prozeſſije a wotpniski kholera. Wschitzu wítowarjo ſe ſtron, w khotrych kholera knježi, njeſmědža hermani wopytac̄. Tež w nawječornych Němzach je khetra ſic̄ba ludži na kholeru wumrjela. W Hessenſkej ſu ſo manevr 11. rmeekopysa do čaſu ſkucžili, ſo bojo, ſo možla bjes woſakami mřetwa naſtačz.

Awſtria. Po manevrach, kotrejz ſo nětkole w pschitomnoſeji khějora Franza Josefa wotbywoju, dyrbjachu ſo wulke manevr w Galizijskej wotměcz. Dokelž pak je ſo w Galizijskej kholera ſylnje roſkheriſla, ſu ſo tele manevr wotkasaſe. Kaž je ſnate kholera ſetka tež w ſymje w Galizijskej ejſic̄je ſaſchla njeje a je ſo nětkole w ſymje psches dalote kraje roſnjeſla. Duž bě ſtrach wulki, ſo ſo ſ woſakami ſ Galizijskej kholera tež na ſužodne krajinu ſanječe.

Hollandska. Šbežkarjow na Lambokslej ſupje Hollandszy hač ſotal ſibili njeſhu. Wodzelenje hollandskich woſakow pod roſkawatſtowom wylidka Lindgreena je pola Tiafra Negra do jeneho hinduſkeho tempa ſawrjene. Šaffaſki lud, kotrejz je Hollondſkim ſwěrny wotſtaſ, je pod hejtmanom Willemstynom wuzahnuł, ſo by ſawrjenych wuſwobodžil.

Ruſowska. Wobydleſtwo w Ruſkej nježdiwajzy kholery pschezo ſylnje pschibera. To je woſebje ſ pschiberazeje licžby rekrutow widžec̄, kotsiž kóžde ſeto pod měru pschitidža. Šetka ſu ſo 726000 muži jako rekruta ſtajili, ſi khotrych je ſo 270000 do wojerſkeje ſlužby wſalo. Kaž jara je ſo pod zarom Alexandrom III. wójsko powjetſhiſlo, je ſi teho widžec̄, ſo je ſo w ležje 1881 pschi jeho ſtupjenju na trón ſa wójsko a ſóžstwo jenož 212000 muži wubrało.

— Zar je na jérchenje ſkoriſ. Hdyž tež jeho khorosz tón krócz tak ſtrachna njeje, kaž poſledni wulki róž, dha wona tola poſchitkownu ſtaroſciwoſcž ſubduje. Nadpadne je, ſo zar nježdiwajo na to, ſo ſo rad ſekarjam njeđovéri, wet professora Sacharijina do Bjalowicžanského hrodu pschedwodžic̄ da, po kotrejz radže je ſo runje tele měſtno ſa zarewy pschebylf wuſwolilo. Hród hrjedz wulkich, starých ſhmrékowych ležow leži. Kaž doho tam zar wofſtanje, njeje wěſte. Zar, kotrejz dže njerodnoſc̄, njeſprawnoſc̄ a njeprawdu w ſtatnym ſarjadniſtwje wotſtronicz̄, je, wo dozpic̄e tehole nadobneho wotpohlada ſo vrožuojo, ſweie možy pschejara napinal. Duž je jemu ſekar wukſaſ, ſo dyrbí ſo khwili wſchego napinazeho džela wotſtajic̄ a po móžnoſci wjèle pěſci křežic̄ abo na konju jěchac̄. Wet někotrejho čaſha je ſo vroſtwa ſa zarowu ſtroujeſc̄ do porjada Božeje ſlužby we wſchech ruſkich zyklwjach ſažo pschijala, kaž je ſo to hido wulki róž ſtale.

Bolharska. Coburgſki prynz je ſpóſnał, ſo je ſo ſ jebavej nadžiju noſył, hdyž je na to licžit, ſo ſebi Ruſku ſ wotſtronjenjom Stambułowa ſdobri. Ruſka tež hiſhcz nětkole na tym wobſteji, ſo ſo poſtajenja Barlinſkeho měra dopjelnja. Po tychle poſtajenjach měl Coburgſki prynz bolharsku krónu ſložic̄ a ſo hiſhcz ras wet ſejma ſa wječha wuſwolic̄ dac̄. Po tym halle dže jeho Ruſka ſa praweho bolharskeho

wierchha pschiposnacj. Do nowowolby pak Coburgski prynz na żane waschnie swolici nochze, dokelz dże mohlo ho stacj, so jeho pschi njej saho sa wierchha wuswolili njebydu. Duż Coburgski prynz saho hlada, tak by ho s ruskonjepsczelnej stronu spschezelit. Prénju kroczel l temu je won hido s tym czinil, so je Stambuloweho pschezelala Lukanowa s jastwa puschezelil. Tutón bē wobroczony, so je zyku czirodú Volkharow po Stambulowej pschilański pscheszelał a kjudowala. Lukanowe puschezenje s jastwa ho jako snamjo wobhlađuje, so Stambulowa strona w Volkarskej saho na wierch pschinidze. Bjes ludom wschal ma ho s tym runje na wopal. Hdyż ho lud na pschetrat Stambulowe tyranstwo dopomni, so pschezo s wjetshoj mozu ludowe hidżenje psche- cziwo njemu wobrocz. Tele dny dyrbjeshé ho Stambulow na žud- niſtwe dla pschiſłodženja samolwicj, kotrej bē psched jenym wukrajnym nominarjom na Coburgskeho prynza ſrečjal. Wo tym ſhonimski, so lud psched studniſtowm ſbeža a Stambulowa ſalliuſaſe. Dokelz bē strach, so lud Stambulowa ſabije, ſudnik Stambulowa a jeho psche- wodnikow s wosom domoj dowiesz da. Lud do wosa ſamjenjemi mjetashé, a jedyn muž, na wos ſloczijwski, ſtijom do Stambulowa pjerjeshé, kotrehož do ruki niže ſohca praſnu. Pschi tym ho ſij ſlama. Stambulowa ruka ſylnje ſacjekashé, tak ſo ju někotre dny trjebačz njemóžeshe. Stambulow je ho pola Coburgskeho prynza dla tuteho podawka ſ wotrymi wurasami wobčežowala.

Turkowska. Na Kretiskej kupje, ſ połodnja Grichiskeje ležazej a ſ wjetsho wot Grichow wobydlenej, kotraž pod turkowskim knježtowm ſteji, njemery nimale ſenje njeſchecstanu. Tamniſchi ſcheszijenje husto pscheziwo turkowskim ſastoſniam poſtanu; psched někotrymi létami ſamo ſ wjetshemu ſbęgley dondž. Lebhy čzyciho ho Kretiskej wot turkowskeho ſpochaha wuſhwobodžicj a ho ſ Grichiskej ſjenocicj. Grichiska bē teho dla hotowa, ſbękarjam ſe ſwojim wójskom a kód- ſtowm na pomož pschińc. Se ſhromadnym ſakroczenjom europiſtich wulkomozow pak ho wudyrjenju wójny bjes Turkowskej a Grichiskej psche- deñdze, a turkowske knježetwo ſbęgley na Krecze podduſy. W Grichi- ſkej, runje kaž na Krecze pak njeſku hiſhceze nadžiju ſpuschezelili, ſo ho tola hiſhceze ras Kreta ſ Grichiskej ſjenocji. Tale tajna nadžija je ho njejabzy ſ powjescu ſlaſyla, ſo ma Turkowska myſle, Kretisku kupu ſendželčanam wotſtupicj, ſa czož bychu tuczi Turkowskej Cyper- ſku kupu wróćili a jej hiſhceze 240 milijonow hrinow pschidali. Turkowska na taſke waschnie ſtaſnu staroſez wo wobſedženſtvo Krety wotbudze.

Aſja. Sda ho někto wěſte bycž, ſo požlednje chineske doby- czeske powjescze pak njeſawne bitwiczkli naſtupaja, pak ſo ſu do cijista ſelzane. Do Chinesam mało dobytki pschinjeſe. Na taſke waschnie ho hibanje chineskeho wójska ſ wulkej haru do ſhweta wutruhi, tak ſo Japanszy pschezo lohko ſhonja, tak ſylni Chinesojo ſu, a hdeſ ſaſa ſytač. Japanszy w tu ſhwili koreſke hlowne město ſoul, Wanghajski kraj a morske pschitawh wobſadžene džerja. Druhi džel ſoreskeje Chinesojo a wobronjeni ſoreszy wobknjeſa. ſoreszy ſadža ho pscheziwo Japanskim džen a njeſhcezelnischi bycž. Wobronjene koreſke cziroyh počinaju pječja wobdženja japanskeho wójska nad- padowacj. — Javanszy pschekupzy, kotsiž ſu w Chinie ſiwi, pytaju ſkerje lepie Chinu wopuſcheziel, dokelz tam ſwojeho ſiwojenja wjazy wěſci njeſku. W chineskim měſcie Schangaju ſu Chinesojo dweju Japanskeju, kotrejuž mějachu ſa wobhoniſerjow, naſpriedy cžwiſlowali a jimaj potom hlowu wotrubnuli. Taſke Japanskaj běſtaj w domje amerikanskeho konſula wuczel pytaļo, tón pak jeju chineskej wychnoſezi pschepoda, l temu naſpriedy wot knježetwa połnóznych amerikanskich ſtatow porucznoſez doſtaſchi. Dokelz Chinesojo ſwojich pscheziwnikow draczuja a cžwiſluja, ſo w pschichodze jadyn wukrajan, kotryž budze w jenym wukrajnym konſulacie wuczel pytač, wjazy chineskemu knježetwu njeſuda.

— S Maleje Afisſeje ſaloſne powjescze wo roſſcherjenju móra pschihadzeja. Wobyldeſtvo wjeſe provinſow je nimale wotemrjelo. Lekarjo a ſekatſta ſebrachuju; ſkoru wſchitzu, kotsiž na móre ſhorja, wumru. Wyschnoſez dawa wžy, do kotrých je ho móre ſanjeſl, ſpalicj. Žalobna ſtracheta knježi. Licžba cžlowjekow, na móre ſemrie- tych, je hido 100 000 pschekročila. Zyle hromady cžlowjek njeſohrjebanie na peſach leža.

Kowarjez ſatka.

(Poſtraczenje.)

II.

Bantez Handrij bē hido w tych létach, w kotrých ho hólz hido boječ njeſtrjeba, ſo možl jemu ſchlo mdoſcze dla wudmow dawacj. Bē w tych létach, w kotrých nan a macz ſyna najradſcho widža, hdeſ ſo cžlowjek ſubi zyly ſhwet a cžlowjek zyku ſhwetej; hdeſ jedyn

braschka po druhim ſhodži a hdeſ ſtaj nan a macz l ſyneſ dowě- niſchę dyžli hdy předj. Běſche w tych létach, ſo ho ſyneſ derje ſda, hdyž nan ſ nim mudre hlowo poreči a hdyž móže won tež jemu mudre hlowo wotmolwicj. Bě w tych létach, kotrým l woli ho něktražkli holza prouje, ſo by ho wuhotowala, a teho dla mnoh ijeſčor pschi ſweczy pscheszije, ſo by ho hólz w tych létach ſalubila. Š ſrótka bē w létach, hdeſ ſo wo nim proji, ſo ſebi hólz pyta njeſwestu.

U taſki hólz hlada zyly hinač na ſhwet, dyžli druſy ludžo. Holza njeſe jemu wjazy holza, ſ kotrej ſo rejuje a bjeſhaduje, ale nawojenja hlada na to, hacž móže holza tež jemu njeſwesta a mandželsla byz. U taſkeho hólza maja wſchudze ſancz; džeczazym hram je wuroſti, mužojo maja jeho ledžbu a hólzy njeſhadža ſebi ſ nim ſtaſyč.

Bantez Handrij mjeſeſhe ledžone wózko na ſukeliz Madlenu. ſukelizh mjeſachu rjane ſuklo, ſaneho dolha na nim a jenicku džowku. Madlena bē ſpodbona holza, Handrij pschitostny hólz, bjes džiwa po taſkim, ſo běſtaj jedyn druhemu na myſle pschiholo. Ale ſ kwaſom to njeſhceze l prawemu kónzej pschińc. ſukelizh wotſtorowachu wot jeneho dnja l druhemu, wudawajo, ſo je hiſhceze to a druhe trébne, ſo je holza hiſhceze doſcz mloba a tak podobne, a ſ kwaſom tak dliſeſe. Starý ſukela pak bē pschellepany a myſleſe ſebi: „Handrij mi ſe wžy njeſczelne; cžeho dla ſhwataſz? Schio wě, ſchtu ho hiſhceze trjechi?“ Ale pschi tym myſleſe ſebi, ſo možla Madlena hiſhceze wjetſche ſbože ſcžinicz dyžli ſ Handrijom — takle něhdze do měta abo něchtu podobne. Njeſchihadze li nicto wjetſchi, dyžli Handrij je, dha ſ czaſanjom ničo ſhubjene njeſe a Handrij móže wjeſtely byz, hdyž ſemu dowoli, ſo ſmě na Madlenu ſzakacj. Tak to je, hdyž ſ holzu wjele hary cžinja.

Ale mlobži ludžo ſu w tym naſtupanju ſhnaſti. Bjes džiwa, ſo bē tež Handrij runje tak ſmyſleny. ſtajne wotſtorowanje jeho woprawdze roſmiersa a na dobo ſebi roſmyſli, ſo budze ſukeliz l temu nufowacj, ſo bychu tež wězy kónz ſcžinili. Mjes tym, kaž je hido prafene, ſpylewachu ſukeliz ſe ſ druhimi nawojenjemi. To bē woprawdze doſhaza pschicžina, ſo Handrij husto zyly dny hodyne ſe ſmoknjena koſoch, ſo někotre dželo dwózby dželashé, ſo ſaſo druhe runje tak nufne do zyla wuſtaj, ſo ſpanja njeméſeſe — ſ ſrótka, ſo jeho to rujdzeſe. Stará Bantowa polaſowaſe nanej husto na ſyna: „Hladaſ, nano, naſch hólz ho mi někak njeſlubi.“ Staremu nanej wschal ho ſyn tež někak njeſlubiſe, by pak tola prajit: „To je tak horoſez mloboscze; ſ cžaſom ſańdze“. Hdyž běſtaj ſamaj, nadawa ſyneſ ſwertawachu a pschilubi jemu, njepondze li to ſ dobrym, ſo ſemu horoſez ſ hlowy wicžeri.

Haj, hdy by to jeno w hlowje bylo! Ale ſchtu dha potom, je-li to hlobſch, w wutrobje!

Na ſhwili ſluklowachu naſowne hlowa na Handrij ſaſ ſymna ſupjel — ale kaž praj, jeno na ſhwili. Běſche li Handrij předj kaž ſwertawka, bē potom kaž bjes myſlow a nan dyrbjeshé ſo ſkonečne ſ tym ſpoſoſi, ſo to w mlobzach ſhodž ſebi byz njeſože. —

Bě to njeſzelju poſoldnju. Mužojo dželu pak na bjeſhadu, pak do ſorčym, ſo bychu ſebi něchtu popowjedali, žony ſedžachu doma a pschekladowachu ſebi, ſchtu budze ſa zyly hodyne dželacj, psched dworam ſtejſeſe cželadž w cziroyach a poſjedachu ſebi, ſchtu koſo cžiſceſi, wo kriebz wžy honjachu ho džeciſi a pod woknam ſkadijowachu ho cžetj a poſjedachu ſebi newinti.

Handrij bē ſebi l ſukelizom ſaſhol. Wo tym wjeſdzeſe zyly wjeſ. ſchtu tež to možlo na wžy tajne wostacj?

„Hdy tež to tola tón ſwak budze?“ prasheſe ſo jena cžeta. „Njevém“, wotmolwi druhā. „Ale ſda ho mi, ſo to hiſhceze wjele wody wotběhnie.“

„Haj“, rjelny ſtečja, „to hido traje zyly cžaſ. Ale ſa to, hdyž to budze, to budze ſwak, ſaklehož Topiž hiſhceze widželi njeſku.“

Handrij mjes tym bjeſhadowachu ſ Madlenu. Stará ſukelowa wě ſo njeſpuchce ſ njeſku ſwak. Wona bē dženja někafa njeſpoſojna. Doſcz husto ſhodž ſe won, husto ſuklaſe ſ woknom. ſtajne pak mjeſeſhe něchtu rumowacj a to tež Handrija njeſerneho cžinjeſeſe.

„Njeſzakacj ſak na ſhodž ſhodž ſak?“ wopraſha ſo Handrij Madlenu, hdyž bē macz ſaſo won poſaſhla.

„Koho dha čyli wozakacj? Wſchal ſy ty pola naſ?“ Něchtu ſowrjeſkota na wžy, macz ſaběža do iſtwizy, poſlada ſ woknom a potom wobroczi ho l Madlenje a rjelny:

„Jeho ſ ſumpanez nawojenja.“

W tym weterichu ſo wrota a do wrotow ſaję ſoreta. Madlena ſo ſaſtroža, hnydom ſblédnu a tſchaſeſe ſo kaž wozhyza.

Handrij bē wſchón ſamyſleny. Wſa čaſku a čzysche woteńcž.

"A hdze dha chzech czechycz, Handrijo; jeno wostan jow, wschało
wesch, so by laž naša", rječku řeklou řukelowa.

"Sa ſo wam džakuju, macži; nječham na puežu hycž a byč
jow zvyle wysče był", wotmowlwi Handrij.

"I no wšchak tola, hdže dha chzesč hicž?"

Wie Handrij bē hido s durjemi won a dgesche w runej mērje
do koregmy.

To móže řešit kódy myšlící, jaká hara s teho nastá po výhře.

Handrij pola Kukeliz, potom je tam pschijela koreta, a Handrij hñdom czechnyl a to w runej mérje do korezmy — wo tym mějachu powiedzacz hacz do wjeclora.

"Handrij ma prawje; ja bych to na jeho městnje hýzo dawno
sczinit"; rjekny jedyn s czeladníkow a sawiertny so na pięciąku.

„Haj wołładacz so do Madleny!“ psczylkożowaſche jemu druhi.
„To masz prawie!“ rjeſtne tſecži. „Hdy by Handrij sahwiſdał,
by djeńcač holzow ſa jemu měl.“

Ejeh wé ko tež nicžo dožne njewostachu a nětko jim to lepje
wot hubn díšeče, dvali vriedn ta foreta tědzeče.

Alle też dzęci na wąs pchętachu harowacż a powiedachu żebi wo tej korecze. Jedyn s hólzow wobkruczesche, so to cęgla węz njeje, tajku koretu męcz; drugi rjełny, so je hishcze hnadnišcho, w njej żebżecz; a tleci stócnżne, so budże wułnycz wojnat a so żebi potom hishcze rjeñschu wudżela. — Tak so dzęci wjeżela a žu sbożowne.

W körzjme běchu dženža reje, a hdyž ho klonzo hnowasche,
pschinđe tam tež řowarjez řchata. Käk tež to bě mohla doma
wostac? Wschako ho wjerczesche kaž mutelcbla.

Katzy bē džiwno, so Handrij njerejowasche. Esedžo sa blidom a bredu sepjerajo na kohež, hladasche, tak ho mlobosč wjerczesche. Alle hladasche tak směromny, tak stajnje, so bē cđlowjekej slě, hdyz na njeho poħladnu. Katzy ſdasche ho džiwno, so na nju poħladnuł njebē, hdyz bē fäſtupila. Hewak mjeſesche ho hnydom k njej, a byrnejż byla tež Kukeliz Madlena w korcžmje, rejowasche tola psħezo naj-wjazy a najradcho ħatku. Tak taž Katka njerejowasche žana.

Katzy to woprawdze njechaſte ſ myſli, ſtoto mihičko dženſka Handrijeſ bycz a ſo ſzbi njecha ſaſkočic̄ a woprawdze njebej jeſ to wſcho jene, ſo ju dženſka njecha widzeſz. Haj, prózowasche ſo hižo wſchelako, ſo by Handrija na ſo ſedžbneho ſežnila. Ssama njeve- djeſche čeho dla, ale bej jeſ Handrija jara ſzel, hdyž tak frudny ſa blidom ſedjeſche a ſo ſ nimi ſobu njeveſeſche.

Kolo bě polné. Vědma můžáku něčího kročel rejowac̄ a hýžo dyrbjačku sažo stejo wostac̄ a čakac̄, doníž šo na nich rjad njevidně.

(Połączowanie.)

Sa našch ſerbſki dom

bě žo dotal na hromadžilo 17,776 hr. 4 np.

l nowa žu sa njón dariki:						
l. wuc̄jer Wic̄zas w K̄hwac̄zach	3	" — "
l. = K̄odnja	=	=	.	.	1	" — "
l. G. K̄rowz	=	=	.	.	1	" — "
l. G. Scholka	=	=	.	.	—	50 "
l. J. Blonich	=	=	.	.	1	" — "
l. J. Lang	=	=	.	.	1	" 50 "
kn. Maria Somerez	=	=	.	.	1	" 50 "
kn. Hana K̄linez	=	=	.	.	—	50 "
kn. Hana Müllerjez	=	=	.	.	—	50 "
l. J. Hušak	=	=	.	.	—	50 "
l. J. Melda	=	=	.	.	1	" — "
l. J. Próška	=	=	.	.	—	50 "
l. G. Voldrač	=	=	.	.	—	50 "
l. J. Blaža	=	=	.	.	—	55 "
l. J. Mátó	=	=	.	.	—	75 "
l. H. Schleza	=	Dalizach	.	.	1	" — "
l. H. Lorenz	=	=	.	.	3	" — "
na Natuschez Ľwafku w Kukowje	8	" 50 "

Hromadž: 17,802 hr. 84 np.

Ze Serbow.

S Budyschina. Njedzelu w nezy jedyn tysięcski pomożnik, tu dżelazh, do ludzi, lotisz po żerbskiej a żitnej hafzy pschindżechu, storkasche a bisejche. Do kudniškeho piškarja Thomasa, kotryž jeho dla jeho njechluschnoşćow naʃwari, bo wón s nozom da a jeho do liza klo a na ruzy srani. Sawołani polizistojo njedocinika sajacu a jeho do jaſtwa wotwiedżechu.

— Do tudomneho wojsksskeho lazaretha fu pořádělu jeneho
czecko-sraničnego kanonéra 1. pólneho artilleriskeho regimenta pschi-
wiesli. Wobżaromny je ſo, hdyž jeho batterija pola Lubija překí
psches dróhu czerjeſche, ſ druhimi towatskemi ſ kanonoweho ſydkla
wjerhnul. Pschi tym je wón pod koła pschitschó, kotrež jemu psches
delni život děchu.

— Ssředu tydženja je plokańicža Mapperowa na tudomnej kamjentnej hafzy do njesboža pschischka. S Weiserez schatowej běleńje psches jene tamniſche wopalniſhčzo duzy wona do jenych wrotow storži. Wrota, kotrež běchu jenož s lohla pschicžinjene, ſo s tym powalichu a na žonu padžechu, kotrejž ſo pschi tym řewa noha ſlama.

— Dwie też sa Gserbow jara wužitnej krajnej kharcze stej wuſchlej. Gmejny a schule, a shtož ma pola, kuli a kettki, abo ſnadž ſtalu, zybelnicz, ſchęzerlowu abo pěſkowu jamu: wschitzu smęja wužitka ſi njeju. Wonej njeſtej jenož ſa wuczenych ludzi, ale też ſa kózdeho burskeho muža. Ma nimaj widzi ſo wschitko: kafle ſu pôdy, ſemja a pierschez, ſchto pod dornom leži abo ſo hôle hľuboko khowa. Šteho ſaſo ſo widzi, ſak može ſo neschtoschku do ſlepſcheho wuſnoſka dowjedzie, dyžli ſo to hacj dotal je ſtalo. Wschitko ſe wſchelkej barbu do wocžow ſtupa a wſchelake ſnamjeſčka roſloža; wſchelake pschidate roſprawy roſpraja kózdemu, ſchtož by čzył rad wo ſwojich hydliſchezach, pôdach a honach ſwiercha ſemje a pod ſemju wjedziec. Podobnych khartow je hižo wo druhich ſtronach ſaſteho kraleſtwa tóſchto. Ale žane naſ runje tak njeſajimuju, jako tej dwie. Tej mjenujzy psched naſ wulki džél herbskeho kraja ſtajatej, jena Budysko-Wjelczanſku krajinu a jena ſtrony ſi Bukez ſi Čzernobohu. Preñicha ſaha wot delta horje wot Blohaſchez a Delnjeje Riny do Lucziz a Wuhancziz, a přeti wot Debrizez a Demjan do Boschez a Sploſta. Hornja Rina ſriedzisnu czini. Druha kharta dže pak wot Worzyna a Wosporka hacj do Kumwalda a Woleschnicy horje, ſi wjeczora ſi ranju wot Boschez a Schumbarka na Sbzarki a Luchow. Bukezy pak a Koperzy woſrjedza ſteja. Wobej kharcze ſtej na polas jako tej na pschedan w Budyschinje pola knihilupza Rühla. H. N.

H. N.

© Bělčejz. Do žalobného njesboža je sanženu njezdízu wjedzor jedyn kclojézdný, pschelupski pomezník Höse s Budyschina, blisko tudomneho Schusterez hosczenza pschischoł. Hdyž wokoło $\frac{1}{2}$ /11 hodzin psches naštu wjeh jědzeſche, naſdala po címje dwě schweczeni latatni wuhlada, kotrejž ſo jemu bližeschej. Měnjo, ſo latatni dwěmaj velozipedomaj kluſchatej, kotrejž jemu napscheczo jědžetaj, ſebi wón wotymſli, hrjedž wobeju pschejecž. Wón pak bě ſo žalobnje mylk. Latatna ſhwětloſc̄ ſi tucže Hajniczansleho lekarja pschindže, kotrejž ſkolku po dróſy jědzeſche. W bližijim wokomiku klojézdný ſe wſhem wotmachom do kuczoweho woja ſaloži. Gaſtroženai konjej psches njeho ſložiſchtaj, tak ſo tucža psches njeho pschejecž. Kolo bě ſo pschi tym roſtralb, klojézdný pak bě ſebi nohu ſlamat. Podla teho bě ſebi do woja ſaložiſchi wutrobeno krawawé ſraſh̄ a ſebi wobliczo wobodrěl. Bělčenjo ſniesboženemu hnydom na pomož pschibězachu a jeho do města dowjeſechu. Na městnje, hdyž bě ſi ſemi panuł, wulsi krawawý blač wo tym ſhwětloſc̄, ſelko běſche krawje ſhubil. Lekar je młodženzoſe wobſchloženje ſa tak straschné ſpósnal, ſo je jeho hnydom do měſchczanſteje hojernje dowjeſcz dal. Prěnje dny ſe ſniesboženym tak ſlē ſtejeſche, ſo ſamo jeho pschitwuiſi ſi njemu pschitupicž njezmědžachu. Odacž ma ſo hischče, ſo budzishe runje kaž Höſa, na tym ſamym městnje teg hischče jedyn druhi młody pschelupski pomezník pschi ſamym do njesboža pschischoł. Cutton ſady Höſy na dwojokole jědzeſche a mějeſche, hdyž Höſa pod konje pschindže, ledma thwile, na bot ſjěcž. Wón drje do pschitrowa trjechi a ſebi ſwoje kolo ſlama, tola pschi tym ſtrowe ſtawy wobkhowa.

S Nadwórja. **S**witrobiej wjeżdżoszczu a luboścżu kmy won-dano królewskiego prynza Jana Jurja a jeho wyżoku mandżesku wi-tali. Koż wschitzu sałszu Gserbjo, kmy też my kwérni pschiwiżo-warjo a cześćowarjo naszeho lubowanego królewskiego domu. Duż powięscz, so nasz lubowany król Albert a jeho bratr, prynz Jurij, do Nadwórja pschi jedzątaj, powschitkownie wjeżele facżueże sbudzi a naszim wętżinszy facżuwazym witrobam żiwischo pukotacż dasze. Męsachmy ho do spęcha, pschihoty i czechnemu powitanju eglinie, czeħne wruta ho twarzachn, družki ho hotowacż poczachu, a wschitzu ho wjeħelachu, wyżokeju hoscżon wohlabacż a jumaj pschiwyħsacż möz. Tole wjeżele hibanie ho s njeħubej powięsczu Budystich noxin psche-torje, so król Eużigu njeħophia, a so fu ho teho dla hiżo konje s Herrnhuta do Dražbjan wróćzo póżiale. Tola bęchmy hiżo powu-čeni, so ho wsħem powięscżam wierig njeħm, a ho teho dla pschi wyżokej stronje wobħonichmy. A hlej, bęchu naż saħo s tollnej klu samylich qħyli. Ma wudawanju, so król do Nadwórja njeħpsindże,

ani słowęcka wérno njebe. Duż s nowa khwatachmy, wěnzy wiez a domy kwydżenjszy wychicž. S zyrlwineje wěże, s hrabiniskeho hroda a nimale se wschitich twarjenjow wokolo torhosčeja ſo khorhoje w herbskich, sakskich, bamzowych a němſkich barbach smohowachu. Na Radwotskich pomjesach, hdzej kral ſe zelesniſkeho czaha ſupi, běchu kelnjenjo czechne wrota ſtajili. Wot tam poda ſo wyžoli hoscž na městno, hdzej ſo hižo nimale dwě njedželi manevry wothywachu, a hdzej bě ſo wjèle tybzaz pschiładowarjow ſběgalo. Hdzej bě ſo krafny napo- hlad ſliczage jěidne ſwuczowanje ſlonečilo. Jebo Majestoscz dele l Radworjej pschijscha. Tam psched městnom, hdzej budze ſo hory nowy Boži dom l njebjeham ſběhac̄, krafne czechne wrota ſtejachu. Tu ſebustawu gmeinskeje radu, wojetiskeho towarſtwa, katholiskeje Bie- ſhadu, 60 družkow a schulske džecži kwojeho krajneho wótza wocząko- wachu. Čnjes administrator Žur Jebo Majestoscz ſ luboſcze połnymi słowami powita, ſa kotrež ſo kral psicherznejne džekowasche na to spo- minajo, ſo je hižo psched 40 lětami jako prynz Radwot wopytal. S psicherodom ſwonjenja ſwonow a klawawołanjom wóžoli knies l hrabiniskeho hrodej jěchacše, mjes tym ſo družki psched nim róže na rucz ſzalechku. Na hrodze běſche ſa wyžoleho hoscža a jeho psche- wod kwydženjske ſnedanje pschiłotowane, pschi kotreži jěidni trompej- tarjo piſlachu. Pschi wrotach kniežeho dwora, hdzej běchu druhé czechne wrota natwarjene, ſo wokolo 11 hodzin czah Radworjanow do ſpalera ſeftupa, psches kotrež naſch lubowany kral pschi hrimetazym klawawołanjom a ſwonjenjom na dwórniszczejo wotsjedze. Tam wo- ſebithy czah na njeho czakacše, kotrež jeho do Herrnhutskich stron wotwjeſe.

— Niedżelu 2. septembra prynz Jan Jurij Božu skłóżbu w far-
skej zyrlwi wopryta. Psihi zyrlwinyh duriach jeho knies administrator
Żur powita a jemu kwojczeniu wodu pschepoda. Na to jeho na-
częstne městno, sa njeho pschihotowane, dowiedżechu. Niedżelu popoł-
dnju tu offizerojo na pschemo jechachu. Tyżaz ludzi běchu į temu
jako pschihladowarjo pschijeli. — Wutoru je naš prynz, 2 niedżeli
pola naš pschebiyawoschi, wopuschczil, so by ho do manevrow sa
Lubij podał.

— Psihi jézdnych manevrach, którež bylo w Radwótskich stro-
nach wobytwale, měsachmy składnosć widzecz, kafte straci druhdy
jézdnu hroza, hdyż psches pschirowy, hórkí a dolny czéri. Dzi-
wachmy bylo, so ſebi psihi straschnych ſkłach žadyn s jézdnych ſchiju
ſlemit njeje. Tu a tam wſchal je bo jedyn jézdny njedobrowolne
s konja na ſemju funul, tola žadyn s nich njeje do wjetſcheje ſchłody
pschiſhol. Spomnjenja hódnym je pad jeneho gardejézdnego trompe-
tarja. Jego kón, njejabzy ſakocziwshi, jeho k ſemi morſku. Trem-
pejtat na ſwojo mjechko padze; pschetoz na mestnje, hózej bo won ſemje
dótknu, runje jedyn ſajaz drémasche. Przedn hacž móžesche tón tvoých-
nucz, na njeho trompejtar ſlecži a jebo do ſmijercze ſatolknui. Hacž
je trompejtat stanuwski ſajaza ſebu domoj wſał, njewěry, powieda-
wał bo, so je wjezior w jeho kwarterje ſa ſajeczej pječzenju luboſnje
wenjaloo.

— S Huski. W jenej bliżej wózhu ku ho ratarjo s pečołatstwom
sabéracz poczeli. Kaž je snate, dyrbi čłowięc dolho wuknuć, předy
hač pečołaricz dowuknje. Wołekbie czeško je, pečołaze roje popad-
nuć a je do kolča sašydlieč. Jedyn pečołatsti nośetniš w mjenio-
wanej wózhu, kotreñż běchu ho pečoły rojile a ho na sahređe do
wykoleje trawy sešydale, bě ſebi cíjicze njeſnate waschnje wumyſlit,
po kotreñż chzſeje je t ſebi wabitč, so by je potom do prósdoneho
kolča donieſl. Wón ſebi rucze hłowu s mјedowu namasa a ju po-
tom do pečołazeho roja tylnu. Tola ſpodžiwnje, tak jara hacž
pečoły hewak měd lubuja, na pečołarjowu mјedowu hłowu ho tola
ſeſydacz nočzycu. A hdźż pečołat na to do nich i hłowu boſcz
poča, ho roſčerzidu a jeho zaloſnje roſkałacu. Wbōhemu roſ-
kałanemu hłewa takjacękaſche, so jako běrtl nałęsy. Wo wultim
ſbožu móže ho hiszczęce ręczęcž, so jeho poſpyt ſa jeho ſtrwoſeč žanych
ſtych ſeſybkow měl njeje, a jo je ho ſacęklisna ſa někotre dny po
něčim ſažo ſhubila. So bydu ho psichodnje pschi lojenju rojow
podobne abo hiszczęce hórsche wězny njezoſale, proſkymy ſerbſkeho pečo-
łaria, kotreñ je hido wospjet powuczaze naſtaſki wo pečołarjenju do
„Sserbſkich Nowin“ piſał, so by nam tola ras dokladne wopiszał,
tak dyrbia ſo pečołaze roje loſicž.

S Kumwałda. Niedzielu popołdnju je żo nimale poł kózga lěša, tudomnemu hoscjenarzej Lanšy kluschażeho, spalito. Kumwałdzanskiej dobrowólnej wóhnjowej woborje żo poradzi, płomjenja bórsy poddużycz. Powschitkownie ménja, so su njelnieżomni ludžo woheń i wotpohladom saložili, so bydu i tym Sedanſki žwiedżeń, kotryž w mjenowanym čažu Budyske reformiske towarzſtvo na Gjornobosy žwječesche, pschelaſhli.

S Wózlinka. Sztwórk tydżenja je ſo w pódlaſkim twa-
jenju, tudomnemu hosczenzarzej Scholcze kluſchazym, kotrež bě ſa-
jekatſtwo pſchipravjene, woheń wudyril. Doklež ſo woñnia bórsh
ohladachu, bě mózno jón ſalecz, hdz běchu ſo kóſka wotpaliſe.

S Nowego města pola Pancziz. Tudy je ſo ſańdzeniu
jobotu nimale dwě lécze starý hólczez naſcheho mlynka w njewob-
edżbowanym wokomiku do rěki wobzunul a ſo ſatepił.

S Poręowa. Pola nař je ſo w ſriedź julija t. l.
Raiffeisenka nalutowaćnia a wupożyczenja ſałozila, kotrež je ſo
Neuwiedskemu ręczniſtwu pſchipamka.

5 Ćzornobohá. Psiči Sedanském hvedzenju, kotrež je tu Budysse reformiske towoštvo saúdzeno nježelu woibyvalo, je ho něhdže 1000 wošobow w hželilo. Homtske hetmanstwo, kotrež bě sjanne rěčež psiči hvedzenju salasalo, bě, hdyž bě pschedkyda reformiskeho towatstwa jemu rossjažnenje wo hvedzenju podal, hwoju salasnju vročzilo. Duž stat khejorstwošejskí sapóžlanz Gräfe a redaktor Welcker pschipowiedzenej rěči džeržaloj. Zeho Majestosci králej Albertej ho poſtrowižazh telegram vóžka. Jako wotmolvjenje wot krála scžehowazy telegram dóndže: "Užičjanam, na Ćzornobosy hromadženym, ho sa póžlany poſtrow wutrobnje džakuju. Albert."

S Małez. Nasze schulskie dżęści najdżelu 2. septembra wopomnijenjści kwiedżeniu na Sedansku bitwu kwieczału, ktoruž su na tutym dniu w lěće 1870 němſke wójska dobyły. Psihi rjanym wjedrje ho dołki czah, psches 300 dżęści licząz, holczi w pyšnej draszczy, s kwietkami wudebjenej, hólzy s khorhojemi, psihi synkach hubžbneho chorągwi psches Małez na swoje kwiedżeniske městno, „winizu” rělaze, hibasche. Dobrowolna wohnjowa wobora czah wotewri a wobsamknu. Dżecziżo na kwiedżenissim městnie s nawjedowanjom knieži wuczerjow, drugich knieži a kniežejow ſabawiaču a ho s jědžu a pićom wolscheswicu. Hdyž ho wjeczor na dompuč ſestupachu, wone ſazweczené lampiżony město khorhojow a pletwów njeſečhu. Věſche to rjany napohlad, hdyž ho wjeczorna cymczka s tak wjèle kwětlymi latarnjemi pihanjeſche. Prjedy hacž ho kwiedżeniske městno wopuſcieći, kniesy wyrkiinsti wuczet Rjelka w mjenje dżeczi tym dżak wupraji, kotsiž věchu psihi schulskim kwiedżenju pomožni byli, hjes tym so knies farat Golę na torhosčę, hdyż ho czah, psches Małez pszechajnuschi, do kola ſestupa, na wažnoſćz druhého septembra spominacze a deho Majestosči kraje Albertej klawu wunjeſe. Hubžbny chor „Krala Böh požobnui“ ſaniekę a wſchitav pschitomni móznič kobi spěwach.

© Biskopiz. Schtowrót tydżenia rano $\frac{1}{2}5$ hodzin je ho tu-
domny schewstki mischr König blisko měschczanskich kupelow wot
jeleśniskiego czaha pschejczek dask. Wón bě na měscze morwy. Bojoscz
psched operaziju, kotruiž dyrbjesché wón někotre dni posdžischo na žebi
wuwjescz dacz, je po sdaczu wobżaromneho muža k žamomordatstwu
pohnula.

© Dražđan. Njebželu 16. septembra dopołdnja w 11 hodzinach budźe ho w tudomnej dwórskej Sofijinej żyrki serbske čemšenje wotbywacă.

§ Wojerez. § tubomneho hamtskeho zdubništewoweho jaſtwa
je póndželu w nozy dželacžet Schmidt twochnuł, kotrehož běchu ſajeli,
na njeho tukajo, ſo je njeſdawny w Wětnicy krnuł. Schmidt je
w ſwojej klezzy ped weknom dwaj rynkaj zyhelow wukamał a po
potom ſa hromaduſmiej kožowej płachtu po muri dele puſchczit.
Hacz dotal jeho hiszczę ſažo popadnuli njeſzu.

— Ludemneho dzělaczeřja Bředricha Kaufmanna ſu piatky
dženja rano w Nydžonſkej holi wobwěžnjeneho namakali. Kaz po-
sda, je ſebi wón czelneje brachnosće dla živjenje wſał.

Přílopk.

* W Friedersdorffje pola Gersdorfa je 30. augusta w nozy jena
klužobna džwoka, pola tamniškeho kublerja Bürgera klužaza, jenu
druhu tam klužazu klužobnu džowku w lewi pluvazu w ložu nama-
čala. Hôlza bě žalobnje s nožom slatana; myšle běhju so jej hžo-
cjišče shubile, tak so njebe mōžno, wot njeje shonicz, schtò je ju slatá.
Masajtra je hôlza na hvoje rany wumrjela.

* Na Nauendorffskim reberje pola Tharanta su wóndano na koſcęzowz pscheitkate cęlo jeneje holzy namakali. Sañdżenu poñdżelu je šo skónczne poradžilo jako jeſe mordarja murjerja Biedricha Augusta Kreczmarja sajecz. Tutton je woženjeny; wón tukanje, so je mordat, i tym požylni, so do bliſkeho lęba cętnu, hdvž šo žandarmojo i jeho bydlu w Herrndorfje pola Tharanta bliſzachu. Duž žandarmojo jeho bydlo pscheptytachu a pschi tym węzy skónczowaneje holzy namakaſhu. Šeo fa nim do lęba puſchejiwſhi, pak jeho njenadeńdzechu. Tón samy dzeń w nozy wokoło 11 hodzin pak šo jeho tola jedyn muž,

lotryž hromadze se žandarmami stražowasche; na polu blisko jeho wobydlenja dohlada, a dokelž pschi tifrócznym sawołaniu, so dyribi stejo woſtacz, dale vežesche, jeho strażnik s hontwinkiej třebu do nohi třeli. S někotrymi schrotami trjedenz so njedocinck ſemi wasi. Najprjodz jeho do jeho wobydlenja, poſdžischo pak do Freibergského hamtského ſudniſta domyedzechu. Sklonzowanu holzu, kuchařku Idu Knappę je won, jej žentwu lubjo, ſebi mabit a je so s njej potom na pucz do Tharantských ſtron naſtají. Po puczu je won holzy jeje wěži rubit a ju sklonzował.

* S Lipska piſaja: Wutoru poſchipoſdnju je so w Lindenowje w Lipsčanskej bawmowej poſchadowon hroſbny podawku ſtał. Krótko po 12 hodzin, hdyž veču so ſabrikzy ſaſtojniz ſe wobjedu wotkali, komis Hendrich Oſkar Niezel do vódlanskeje piſatnice poſchadowoneho direktora, 46 lětného knjeſa Pegera, ſupi a do njeho klemu neprajiwski ſe revolvrku ſtalu třeli, kteřaz ſo pluzow dôtknu a do křibjetka ſajedže, hdyž ſu ju poſdžischo wureſali. Mordat ſebi do direktora tieliwski ſam kultu do klemu třeli. Jeho hřichče žiweho do Plagnitzſteje hoſtene domyedzechu, hdyž ſa někotre hodzinu wumrje. Kaž ſo ſda, je ſo Niezel na direktorje ſa to wjeſcic řazy, ſo je jeho tón ſ džela puſtcežil. Direktorej Pegerej ſo nadžimne žiwenje ſbjerži.

* Poſmječenje khorhoje, kotrež 2. ſeptembra wojeſſke tomařtvo w Hasselbrunnje pola Blauenę w Vogtlandje wobytwasche, je ſo ſ czeſkim njebožom poſhetorhnuło. Tribuna, na kotrež khorhojne knježny, ſpewarjo a čeſne ſobuſtawu ſtecha, ſo pschi poſchepodaču čeſných darow do ſaklaniſta a ſo ſ džela ſtama. Jedyn hólcež pod padaze hrjady poſchindze a bu ſatloczeny. Jedyn druhi hóz bu čeſko ſranjeny.

* W Eberewaldze je wudowa, Fanny Philippſohn, wumrjela. Wona je čaſ ſiwenja kudobnije žima byla, datki njeje porjadne placila, husto je ſebi pola druhich w khezi bydloznych podružníkow pjeney poječzovala. Někto pak, po jejnej ſmierci, ſu w jeje kožovym ſlomniku 54 000 hriwnow hotowych pjenies ſ džela w ſlocze, ſ džela w ruſich papjerač namakali.

* (Se ſmierci ſu wotpokuczenie poſchepidzenje w ſaſtojnſtwje.) Pomozny poſtowſki požol, Moritz Thier, bydlesche ſe ſwojej žonu a džownku na rěčnej droh 26 w Berlinje. Šswoju ſlužbu mějeſche na Lehtskim dwórniſhcžu. Na tamnym poſcze ſe ſrednu tydzenia hacž wjeſcior do 11 hodzin w ſlužbje ſtał. Poſch ſlužbim wotendzenjom ſe w poſtowym woſu ſ pjeneyzny poſyklami čimic ſmel. Hdyž ſe ſo ſedny wotkali, w woſu móſhen ſ 539 hriwnami poſrachowasche. Tym ſo ſebi wobdželniz ſadu ſkadowaču, ſak je ſo tón pjeneyzny měſčk ſhubic ſohl, ſo jedyn poſtow ſekretár dopomni, ſo je w małych kerczach pschi jeleſniz ſjedaloko naſpomnijeneho woſa ſeſen ſawohladał. Duž ſušaču, ſu pjeneyſt najſkerje kranjene a ſu ſo w tych kerczach naſhwilne ſhovate. Někto w kerczach pytaſo tón pjeneyzny měſčk woprawdze w nich namakali. So bych u padučha popadnuli, ſ měſčka pjeneyſt wſachu a jón ſ ſamjenjem napjelinichu. Potom ſakarjow wuſtajichu. Hdyž veču egi hacž do jeneje hodziny čakali a hýo dwělowac̄ poczeli, ſo padučha ſapja, ſo muž po čimje ſwojej khowanzu bližesche, a měſčk ſhrabnuwski po jeleſnitských ſoliſtach wotkali khowatasche. ſakarjo ſo ſa nim puſtcežil. Čeſkanz někotre ſadžewki poſchewinuwschi do druhich ſoliſtow ſlecza a po nich dale čerjeſche, ſo by, kaž ſo ſdasche, wuczek na Lehtsku drohу dobył. S tym pak runy pucz ludžazemu čahaj, ſi ſ Hannovera na Lehtské dwórniſhcžo poſchijedze, napſhcežo vežesche. Čah jeho poſchijedze a hnydom mori. Hacž je Thier w hroſy, ſo jeho popadnui, poſchepadne pod čah poſchijeho, abo ſe ſamýklem ſmierci pytał, ſo wuſhodzic ſjeboži. Jeho čelo ſu do wobhlaſtne poſhali.

* W manevrach pola Kirchheimolandena je jedyn jěſvny druhého ſ lebju kłó. ſranjeny je na ſwoju ranu wumrjel.

* W Rieženje pola Gubina ſtej ſo pschi wohnju, kotrež ſe w noz̄ na jenym tamniſchim burſkim kuble wudyrik, dwaj wojskaj 4. garde-regimenta, ſa čaſ manevrow tam w kwartérje ležazy, ſpalitoj.

* W Steele pola Essena ſu 10 lětnu holzku ſ roſtřenijenym delnim životom a ſ roſrazenym noſom namakali, kotrež veču hýo 14 dnjow doſho pytali. Wo njeſaſanskim mordarju žaneho ſleba nimaja.

* (Čeſka operažija w Lübeckej khorowni.) Jedyn khor w Lübeckej khorowni dyrbjeſche ſkafku pomoz doſtag, dokelž mějeſche hýo dolhi čaſ wulku boſoſz w žoldku. Wyſhski ſekat dr. Hoffstaetter ſpólna ſkórežne, ſo ma khor někakje njeviſhne wěžy w žoldku. Khor ſo tež wuſna, ſo je něhdze 40 małych hoſdžikow ſpožerat. Dokelž boſoſz njeſchecachu a hoſdžili ſo hinač wotſrenic ſjedachu,

dyrbjeſche ſo operažija ſtac̄, kteřaz mějeſche ſpožitwy wunoſch. Niz mjenje hacž 125 wſchelakich hoſdžikow a hoſdžow, ſ džela 4 pažy doſhich, ſekat ſe ſekloka wureſa. Hoſdžecrawz je na puczu poſpichenja.

* Psched mnohimi měkazami ſe nechtó jenemu knjeſej w Frantfurce n. M. 100 hriwnow ſtranul. ſak jara ſe někto poſched něktrymi dnjemi tón knjeſ ſcheklapnjeny, hdyž ſežehowazy liſt doſta: „Jara čeſczeny knjeſel. Ja ſym Wam Wasche pjeneyſt ſtranul. Někto mje na jene dobo ſwědomje čwiſlowac̄ pōčnje; duž Wam ſ liſtom 20 hriwnowſku papjero poſchipſcél. ſak rucje hacž budje mje ſwědomje ſaſo trapic̄, Wam ſaſo nechtó poſcél.”

* ſaſo je poſchemaſnjenje zku ſ pječic ſo ſobobow wobſtawazu ſwójbu ſajedoſzilo. W Walchumje (pola Papenburga) trjebaſche ſkujehna holza jeneho ſkulerja ſe poſchepotowanju wobjeda ſiju muſi. Na polzy ležeschej dwě trubinje (ticež) jena pschi druhzej. W jenej ſe muſi, w druhzej arſenik. Město muſi ſ prenyeje wſa wona ſo poſcheladawski arſenik ſ druhzej, ſi hdyž ſe ſot ſe poſlednjeho wewzplawienja ſbirkny woftał, a ſhypnu jón do poſliwki. Dwě ſobobie běſtej druhého ſeptembra hýo wumrjeloj a te 3 druhje ſo tež ſhubjene byc̄ ſdachu. Dokelž je ſkujehna holza poſliwku ſobu ſekla, njeſodži ſo myhlic̄, ſo je ſwójbje ſ jědom ſawdacz řazyka. Poſchijec̄ pak ſo njehodži lohla myhli, ſ kotrež ludžo ſe ſhovaja.

* Neſbožowne poſchemaſnjenje. W Groſ-Bimmernje je poſched tydzeniom muſketer Michel ſ Gaubickelheima wumrjel. Młody ſiwiň ſekat, kotrež w 117. regimencze kroje wojeſſtu wotkluži a ſobu w manevrje poſchelywa, čyžsche ſemrjetemu, hdyž rano w 5 hodzinach ſe ſjemu poſchijedze, poſch ſe hýo brjuchbolenje ſiju ſekarſtwa dac̄. Kurjawy dla ſe w niſkej wjeſnej ſtve jara cžma. Gſo poſchemaſnuwski wón jemu karbowolu ſiſalini da. Kunjež ſo na ſmylk hnydom dohlaſachu a wſe ſe možne napſhcežilne ſredki naſoſachu, ſ temu rucje tež druhého ſekarja ſobolawski, tola neſbožowny muſketer po 12 hodzinach wumrje.

* (Kubježne mordarſtvo na ſamžnym ſyńje.) Žadlawe rubježne mordarſtvo je ſo w Vlaudainje w Belgiskej ſtalo. Žena macz ſwojeho ſamžnego ſyna ſkonzowa, ſo by jeho wurubila. Mordatku ſu ſajeli.

* Kocžmat: „Žona, hóſc̄ je mot pječenje poſloju na tolerju woſtajil. Wón praji, ſo je jeje miſho ſnabž dwě nježeli ſtare bylo.”

— Kocžmatka: „To dyribi woſebny knjeſ ſyńje, mot teho možemoj ſebi 50 np. wjazy ſaplaſcic̄ dac̄.”

* Tomařtvo dobrocziwych młodnych hózow je najnowiſche, ſichto je w New-Yorku w naſtupanju tomařtow naſtaſlo. ſak ſobuſtawu ſo jenož młodji hóz ſchijimaju, ſotíž ſo na to ſwiaſaſa, po tým, hacž ſo ſ ložom ſ temu poſtaſa, ſo ſe ſedžo woſtajenej młodej holzu woženicz. Na tomařtowym ſaſožniſtikm dnju ſo kózde ſe ſtve ſobuſtawu džefatluja, to ſe, ſ džekac̄ ſobuſtawu ſo poſchezo jedyn „ſafjudžit”, „dobrociwoſci” ſwój wopor poſchijec̄ a ſo woženicz. ſeli ſo ſo jedyn ſ wuložowaných ſapowiedzi, žadany wopor poſchijec̄, jeho w wjele čiſtanich nowinach jako „nječeſneho” wuwoſa, a žadyn ſobuſtaw njeſmě dale ſ týmle „ſacžiſnjenym” wobhadtac̄. Tomařtvo někole hýo ſe 122 ſobuſtawu wobſteji, kotrež khorble ſwojemu doněſe do wozow hlaſa.

* W poſnóznej Amerizy ſu ſapuſczaſe ležne wohnje wudyrike a kraſne ſchmrékow ležy pschi Eriſtym jěſorje w New-Yorku ſtac̄ ſanicežile. Woženje ſe ſtve ſobuſtawu na Eriſtym jěſorje je dla hystych ſurowych mróčzelow ſtrachne. Hřichče hóſc̄ ſe ſtve ſobuſtawu ſu w Minnesotafium a Wiſkonſtikm ſtac̄ ſakadžale. Wsy a města Hinkley, Sandſtone, Polegame, ſtunk Lake a Miſſion Crat w popjelu leža. Tuton wuras ſo čaſe ſe njeſpochodži; poſchetož popjež, do kotrež ſu ſo wone poſchewobročile, ſo ſo ſ wetrom, ſtajnym poſchewodžerjom wulkich wohnjow, do wſeheho ſweta roſnjeſt. Wsy je woheň, mož ſe ſe ſemje ſwotliſa. A neſbožowni wobhadtac̄? Viž ſe ſe ſo na drohach běla, neſpoſnajomne ſpalene čeſla ſu w pinzach namakac̄, w kotrejž ſu wuczek pytali; ſ bahniſhcžow ſu čeſla po ſtach ſwucžahali, tam běchu čeſli, ſo bydu ſo potom žaſožne ſaſkuli. Čeſlajzy ſo ſudowa čjroda w džiwim ſtrachne čerjeſza ſe jeleſnitskim čahom poſchehoni, kotremuž tepjež ſ podwojenje ſpěčnoſcju khoratc̄ da, nježiwojo na ſtrachnoſc̄, ſo ſo fotol puſnje. Želniczny ſokomotivní čeſlajzy na čah moſmje, tola pschi na poſhemu beženju bjeſ čahom a poſmenjeni poſlebnishe dobuđu; poſchetož wone daloke čary poſchelocža, a ſtójc̄ne čah a puſzowarjo w poſmenjenach ſteja. Krajina, na kotrejž ſo ſo wokolo města Hinkleya wſho ſpalito, ſo na 40 jendželskich ſožnych mil wobſcieži. W poſmenjenach je nehdze 1000 člowiekow ſiwenje ſhubiſo. Načinjenia ſchoda ſo najmjeñſha 50 milijonow hriwnow wucžini.

* Hac̄ runje Helgolandska kupa hiżo někotre lēta ī němškemu thęjorſtwu pschiżluſha, tam hiſchęce tola zbilne mandželſtwo sa-wiedzene njeje. Hac̄ dotal ho tam hiſchęce żane stawniſtwo poſtajito njeje. Duż żo tam też hiſchęce żadyn mandželſti ſwiaſt psches ſtawnika wobſamkuł njeje, wjèle hóle tam hama zyrlwinſke węre-wanje placji, kaž tehdby, hdyz je kupa jendželska była. Tole zyrlwinſke werowanje ma polnu placjiwoſć po złytm hęcze.

* W Würtembergſkej ſu 4. septembra wulke ſliwki nimo mery wjèle ſchody načinile.

* W Schwojzarskej buſhtaj ſatiđenu ſobotu puczowarjej dr. de Guinard ī Parisa a Krasier ī Belgiskeje ī Pilatuskeje hory dele duż wot njemjedra pschelhwatana i s blyſkom ſaraženaj. Wonaj na měſcze wumrjeſhtaj.

* W Delnjobayerskim Fronthausenje ſu w nozy 4. septembra wolna ſpanskeſte ſtow, w kotrejž bayerski prynz Arnulf, korpſowy komandér ſpaſte, wubili.

* Jedyn hejtman 153. franzowskeho pſchlowſkeho regimenta w Tolu je ho ſhubil. Wón je do Schwojzarskeje czeknul. Wupjerečnjeny bę ſlicžbowanski offizer. 80000 frankow w jeho kaſty pobrachuje. Wón bę roſzahły hrac̄.

* Perſiſki ſchah je franzowskemu lekarjej, dr. Gulezuowſkemu, kiž je jeho najlubſcheho syna, kotryž na woczi czerpjeſte, ſahoſit, 100,000 hriwnow dał a jemu puczowanie ī Parisa do Teherana a ſaſo domoſ ſaplaczit. Sso wę, ſo je Gulezuowski w Perſiſkej zyle darmo bydlit a ſiwy był.

* W Atheneje młoda holza pola woſebnych kniežich ſlužeſte. Domjaſy syn bę ju ſawiedl. Sczéhovki ho dleje potajic̄ njejhodžachu. Duż knieni holzu wotbycz pytaſte, ale podarmo. Czwiłowanje, s hłodom khostanje atd. ničo njepomhaſte. Skóńczenie ho tele dny knieni tak daloko ſabu, ſo holzu s wotmachom do brjucha kopnu. W ſadwelowanju a roſzahloſci holza s chlebowym nožem hwojeſt knieni někotre rasy do brjucha kłó a ho potom hama poliziji pschepoda.

* Na ruske město Ssamaru ſu ſo nimo mery wulke czerjody ſkopeczłów puſcheczile. Eſi dny traſeſte, předy hac̄ bęchu drohi wot ſlych hofczoſ wucžiſene.

* (Do předka ſedzenie węſteje ſmjerče.) Wø ſmjerceſi Lukawſkeho, ſastoñnika w ruskim kódźtowym ministerſtwie, „Gafeta Warszawska” ſpodiwne węzy wosjewaja. Wón je ſ ſroklamjom paro-kwadze Vladimira ſiwiſte ſhubil. Hiżo někotre njedzele předy pak je ſpiży wo pomoz wołak, dokeſ ſo jemu dzięſteſte, ſo je w wulkim ſtracie, ſo tepticz. Hdyz bę jeho žona wububuſta, jej powjedaſte, ſo je jeho ſón traſchil, w kotrejž je ho jemu dzalo, ſo je ſ paro-kwadze padnul a ho w żolmach tepticz. Sſebi węſte, ſo taſku ſmjerceſ namaka, wón w bližſich dňach ſwoj dom ſ teſtamentom ſastara. 8. augusta wón porucznoſć dosta, ſo dybri ho na viſitaziji połnožnych mórfich pschitarowow jako kontroleur wobbzeliſ. Sſo ſe hwojeſt ſonu roſjohnuſo wón jej radzeſte, ſo by ſebi hnydom jarowanskı drastu wobſtarala, ale niž ſ dolkim ſady dele wiſhatym ſchlewjerjom, kotryž ſnjescz njemöže, wobkružiſchi, ſo je zyle pschelhwedceny, ſo ho ſiwy domoſ njewróči, dokeſ ma parolodz a jeje a hwoje njebože ſiwiſe psched wocžomaj. Bórsy po tym njebožowna mandželska powjescz dosta, ſo je jejny muž wot żolmow poſrjet. Spomnicz je pôdla hiſchęce na to, ſo je ho wſchitko tak dopjelniko, kaž bę ho to Lukawſkemu do předka wudžalo. Dzalo pak ho jemu bęſte, ſo je ſ nim tež jedyn druhi muž do morja padnul. Tež to je ho ſtało — ale tón druhi bu wukhowany.

* Ludżo, kiž měnja, ſo ho na wjedro wuſteja, chzebža wjedzecz ſo kruſtu ſymu dočkalamy. Wrjóz je w holach jara bohacze a hac̄ do wjersklow horje kęzel. Tež czahate ptaki ſo lětka ſahe ſi wot-halenju ſhromadžuya. Woboje, woni praja, na to poſkaſuje, ſo budze pschichodna ſyma krucze kniežicz. Ale eſi ſami wjedroweſčerjer ſu nam w naleču, pschitru wobkružiſchi, huche ſičko węſcheczili. ſo ſu ho molili, něk widzimy a woni to tež widža. Ale węſcheczic̄ njeſchecstanu. Wrjóz rjenje a hac̄ do wjersklow kęzje, hdyz ma ſi temu pschihodne wjedro, a ptaki ſo w septembrie a předy ſi wot-czehnjenju ſhromadžuya, hdyz ſim hrosneho, ſymneho wjedra dla na muchach, waſach a brukach pola naſz pobrachowac̄ poſzina. Jeli ſo ſaſo ſczopli, ſo ſaſo ſroſlętuja a hiſchęce tak dołho hac̄ mögno pola naſz wostanu. Pschi ſestajenju noweje protyki ſo po taſkim naſpomnjenych wjedroweſčerjerow wo pschichodny wjedro prashecz nje-mózemy. Wjedro pak budze ſi lětu ſi wěſtou druhy taſte, kaſtej budze je nowa protyka węſchecz.

(Zyrlwinſke powjescze hladaj w pschitoty.)

Pschedadžowanje wotawh.

Sſobotu 15. septembra popoſdnju w 2 hodžinomaj budze ſo trawa ſi wotawje na kniežej ſuzy pola Bręſonki ſi wumrjenjeniem, předy wosjewojomnymi, po loſach ſiawne na pschedadžowanje pschedawac̄. Poſoža ſupneje placjiſny ma ſo naplaſcic̄.

Delnjohoręčaniski knieži dwór.

200 zentuarjow hrócha

wot wuſhywa ſbytne wostale, matej tunjo na pschedan

Baldeweg & Sachse.

Czertwy twarſki kalt je doſchoł, tež murjerſke tſeſtne zhele mam na ſlabze a je po najtuńſcieſtne placjiſne poruczam.

F. Fischer,
na Kasowſkim dwórnischem.

Majlępschu koſežinu a a m o n i a k

poruczja najtuńſho

W. Anders,
w Małym Wielkowie pschi dwórnischem.

Dezimalne wahi, butrowe wahi, hospodařſte a taſlate wahi ſi puntami w ſakotníſtej formie, wſchón rólny a ſahrodniski grat, kaž tež wſchón dželacjerſki grat, dale emaillérowane blachowe a ſtele ſudobja a wſchū hospo-darſku nadobu ſupujeſe pschedo najtuńſho w najtuńſcieſtne pschedawatni ſteleſnych tworow

Gottharda Behrena w Budyschinje
na bohatej haſy čiſko 29
ſi napschecza hoſczenza ſi winowej ſiczi.

1200 němſkich profeſorow a lekarjow

je myrrhowy krem

hapthikaria A. Flüggi pruhonalo, ſo ſ po koldraletnym ſpytowanjom wo jeho wujadnym ſlukowanjom pschedewedeſilo a jón teho dla naležneje poruczilo. Wón je pod čiſkiem 63592 w Němzech patentowany a je ho jako nimo mery rucze, wěſcze ſlukowaſa a do zyla njeſchelona

ranyhojaza žalba

pschi wopaleſju, woparjenju, hyluym pocženju (bolazym) a pschi wſchelatim ſranjenju kože, kojowym czerpjenjac̄, jětſſenju atd. ſe hwojimi wujadnymi hniczewotdjerazom, nowotworazym a hoſazym ſamownoſcemi wusnamjenike. Flügge & Co. w Frankfurcie nad M. respóſceſkataj 88 stron tolstu knihu ſ lekarſkimi wobchwedzenjemi darmo a franko. Myrrhovy krem hapthikaria A. Flüggi, kotryž wjèle lekarjow radſho hac̄ druhe ſredki nałožuje, je w tylach po 1 ml w hapthikach doſtagz, tola pschi hnadnym bolazym, ſranjenju atd. tylska po 50 np. doſzaha. Na wobalzy dybri patentowe čiſko 63592 ſtejcz. Myrrhovy krem je patentowany woliſowym wucžah ſ myrrhowej ſiwiſy.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wikaſ

poruczja ſi kwaſam a ſihezisnam hwoje wubjerne ſlódkie ſiſkery: jaſo róžowy, koruskowy, naſitowy, ſelowy, ingwerowy a kimjelczkowy liter liter po 60 np., dale herliſowy, hornjolužiſki, ſchwaſzatſki horki, persiko, jalorzowy atd. litr po 75 np. a 80 np., Barlinski ſitny kimjelczkowy liter po 100 np., kaž tež kimjelczkowy liter po 40 np. čiſky paſenž wot 8 litrow čiſko I a II liter po 30 a 28 np., jenotliwe liter po 32 a 30 np. Czwyzy ſi pjeſnjenju ho wupožeczuja.

Moja pschedawatna hižo wot lěta 1868 wobſteji.

Durſhoffſke kuchy droždze | Schtrykowanske pschedadženo ſtajneje czerſtwe poruczja | August Biesold, pjeſkarſki miſchtr na bohatej haſy.

Hermann Beyer na hornjelužiſkej haſy 16.

Psches hudenstwo ma ho na pschedzowaniye pschedawacj:
11. oktobra dopoldnia w 11 hodz. Michalkez kheda w Budyschine, na 1000 hrivnow taksier. — Schwertl 13. sept. 1894 depold. w 10 hodz. budze ho na hudenstwie Schlammarez kublo w Erzgebirzji, na kotrej je ho 51000 hrivnow hadzilo, s nowa na pschedzowaniye pschedawacj.

Kheda lezomnośc na Židowje pola Budyschini, wobstejaza s dwaj-schozneho przedlowneho doma, sadnijeho twarjenja a sahrody, pschi wobchadnej drosh lezaja, sa kózde rjemejšte ho hodzaja, je placzisny hódnna na pschedan. Na lezomności korečmářske prowo leži. Podla korečmářska stej dwoje khlamy w lezomności. Dalsche wufasa

M. Franz w Budyschine na połnóznej drosh cíjilo 1.

W Wuczkezach je kheda czo. 9 se hadowej a hadzeniskej sahrodu na pschedan. W bliskosczi je wjele skladności k dželu.

W Džiwoczizach je masivna kheda 4c s dwemaj stwomaj a dwemaj komoromaj na pschedan.

Kheda na pschedan.

Kheda cíjilo 22 w Riesdachach s malej sahrodu je hnydom bjes hospody na pschedan. 450 mk. može na hypothezj stejo mostacz. Dalsche wufasa živnoścjet Biegen-halz w Riesdachach.

W Minokale je živnośc czo. 26 s 12 kózami pola, luki a hole se živym a morwym inventarom a domkhowanymi žnemi na pschedan.

Korečmu s rejwanskej kózju, hodzinu wot Budyschini sbalenu, ma na pschedan E. Richter na hospitalskiej haſy.

Trawowa awkzija.

Zutje niedżelu 9. septembra 1894 popoldniu 1/2 hodzin ma ho trawa, Newkczanskej gmejnje kłuszhaza, po lozhach a sa hotowe pjenjeſy i wumenjenjemi, prjedy wosjewiomnymi, na pschedzowaniye pschedawacj.

Chromadzisna pschi gmejnskej fuzy.

W Newkczach, 6. septembra 1894.

G. Hartmann,
gmejnski pschedstecjcer.

Drjewowa awkzija
popoldniu 10. septembra na Wujež-kowskim revere. Chromadzisna dopoldnia w 8 hodzinach pschi Wujež-kowskej hajnikowni.

Tunjo na pschedan
na hornjeſkej haſy 32 I. 3 lataſe-
nie, 1 wizaza lampa, 1 pigna schwinda, hlowozzy, měchi, palenzoſe
bleskli a ſklenicli, arifton i wjer-
czenju, sa hosczenzarijom ho hodzoz. Wscho trjebane, ale hiſhce dobre.

Dla pschedzhenjenja

do ſwojich nowonatwarjenych wulkotniſe ſaloženych khlamow

dospolne wupſchedawanje

mojego hoborskeho tworoweho ſkłada

žonja z y ch

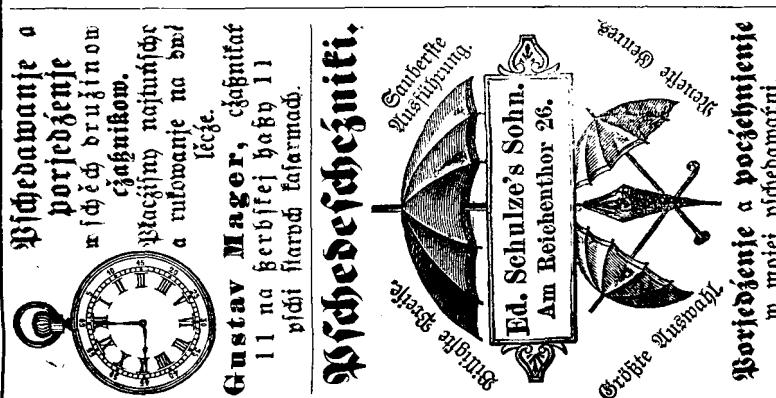
m u ž a z y ch

žaketow, wobweschkow, woblečenjow, swjerſchni-
desheznych mantlow, kapesow, holežazych
mantlow a žaketow,

koflowow, žaketow, kholowow,
holežazych woblečenjow.

Pschi hódnna ſkładnoſc ſ kupjenju ſnateje dobreje modneje drasth po nimo
měrh tunich placzisnach.

Moritz Wassermann.

Dobry čorný ropor a ſaz a
nektore drjewiane kachce ſu na
pschedan pschi ſchulerſkich wrotach 4.

Woprawdzy žitný valenz

liter po 60 a 80 np.
po zylisnach tuniſho poruczataj
Schischka a Rieczka
na ſwonkownej lawſkej haſy.

Turkowske ſlowki

naſlępsze druziny, punt po 17,

20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Wjerwa
pschi mjaſowym torhochęzu.

Destilazija ſnatych dobrug likerow

vo starich tunich vlačisnach.

Zokrowy mēd

punt po 48 np.,

mjedowy ſyrup

punt po 30 np. porucza

Paul Hofmann

na róžku herbacie a ſchuleckie haſy.

Koprowy vitriol

(zhy a tolčeny)

na ſaczenju pschedzny porucza tunjo

Otto Engert,

en gros drogowe khlamy en detail
na ſnutkownej lawſkej haſy 10.

Albert Poppe

4 na Mužakowskej drosh 4
kupuje kózdu dželbu hadreszcjow,
koſci, stareho želesa, stareje papjeru
atd.

Zabluka ſ ſloczenju,
kotrej moža tez tchazene byc, po
kózdej dželbie po najwyſhſzej pla-
cziſnij kupuje

Gorajolujiska hadſlōcjeruſia
dr. Hermanna a dr. Wezli
pschi kralowſkim walu 10.

55 mk. placziſi nowa ſchijoza
maszyna, kotrej je widzeſ
a ſu pruhowacj hodzi w Aug.
Schubowej restawrazji na ſwon-
kownej lawſkej haſy.

Kaſchcze

we wſchek wulkoszach a druzinach
porucza pschi potrjebje

Arthur Jannasch

na Hoſchiz haſy
a róžku ſeminarskej haſy.

Pawol Giebner
na bohatej haſy cíjilo 18,
ſ nutſhodom na theaterſkej haſy,
porucza ſwoju

winačnju

i winownju a ſknedarňu.

Wino w kaſchzach a korbach
po 12, 24 a 50 bleskach a tez
w czwizach roſeſczelu, teho runja
po jenotliwych bleskach wſchek dru-
žiny czerwienego a bieleho wina.
Kózdy može ſu na to ſpuszczeſ
ſo pola Giebnera cíjite woprawne
wino doſtanje, kotrej derje tyje a
kotrej je ſtrowoſci ſpomožne.

Tunje z i g a r y

kuſowanske ſórk ſa ſaſopſchedawa-
rjow,

tykaz hido po 20 mk. porucza

Richard Neumann

na ſnutkownej lawſkej haſy czo. 6,
filiale na bohatej haſy 28 a na róžku
Lubijſkej a Mättigoweje drohi.

Richard Neumann

porucza ſyry a paſeny

ſ h o f e j

w najwyſtskim wubjerku a naj-
lepſchem dobroſci po naſtunischi
placziſnach.

Pschi wotewſacju wjetſich džel-
bow ſu pomérne niſſe placziſnij
woblicja.

Koprowy vitriol

(zhy a tolčeny)

ſ ſaczenju pschedzny

porucza

drogowe khlamy

Měrſchez bratrow naſklednika
(Mějczel Jan Skop.)

**Spěw
do žnjojnych wěnzow**
bu na pschedan
w wiedawarni „Sserb. Nowin“.

Ssusheney polč, pschi 5 puntach
po 65 np.,
kyry polč, pschi 5 puntach po
60 np.,
hadleschčo, punt po 65 np.,
kōj, punt po 50 np.
porucja
Ota Větska na žitnej hafy.

Koprowy vitrios
(zjhy a tolčeny)
k nacjinjenju pscheniz
poruczataj tunjo
Strauch & Kolde
na kamjentnej hafy 3.

Czaſzniki
ko s rukowanjom derje a tunjo
wuporjedzeja.
Nowe czaſzniki wszech druzinow
ma pschezo na pschedan.
Fr. Scholze, czaſznikat
na Hoschiz hafy 13.

Cjesczenym Sserbam najpodwol-
niščo k wiedzenju dawam, so bym
na hornickej hafy 32 mydlownu
pschedawarnju wotewrili. Po-
ruczam hōdne ſuhe mydlo po
najtuniszej placzinsje a proſhu wo
dobrocziw pschitup.

Hermann Gude

predy domownik w krónje.

Borjadnu holz u se wžy, niz
psches 16 lēt staru, jako ſlužobnu
holzu na najposdžičo hafz k 1. ott.
t. l. pyta inspektor Brüchner na
swonkownej lawſkej hafy 25 w radži-
nym hōspodařskim dworje.

Kucharki, ſlužobne a ſtwinske
holzy, wotrocžkow, ſrénkow a ró-
lych pohončow, hródzne džowki a
tajke k ſwinjom do tudomnych a
Draždžanskich stron, džecžoje žony
a dójki hnydom pyta Šmidtowa
na ſerbskej hafy 7, II.

K nowemu lētu a k 1. oktoberj
ſkótne hōspisy, ſlužobne a hródzne
džowki, ſlužobne holzy a wolazych
pyta Wackerowa na nowej hafy
cjížko 8.

Hnydom dwē młodej holzy
k džecžom, k nowemu lētu ſlužobne
a hródzne džowki, ſrénkow, tsecža-
kow, wolazych, 1 hejtmana a 1 wole-
rja pyta Spannowa na małej
bratrowskej hafy.

Hnydom pytam
ſylneho młodeho wustoynego člo-
wika, tola niz pod 18 lētami,
k wothlodianju jeneho konja a k wob-
staranju domjazeho džeka.

Gotthard Behrends
na bohatej hafy.

Přichodnu **srjedu 12. septembra** popołdnju w 2 hodź.
zmęje **twarski wubjerk Maćicy Serbskeje** z przed-
sydztwom a dohladowařstwom w prjedawſej Thiermannec
zahrodze posedzenje.

Wše sobustawy naležne přeproſuje **J. Bartko.**

Pschepröſchenje.

Wutoru 11. septembra 1894

zmęje ſo

w Hodžijskim Božim domje

kwjedzeń polſtalétnego jubileja Biskopſkeho pschibocžneho
towarſtwa evangeliſkeho Gustav-Adolfskeho wuſtawa. Šapo-
čatzk ſerbskeho kemſchenja k napoł tſjóm. Sswjedzeński
pređar: knies farař Jakub ſ Nježwacžidla. — Šapocžatzk
němskeho kemſchenja w schtyrojoch. Sswjedzeński pređar: knies
farar dr. Hoffmann ſ Kamjenizy.

W Biskopizach, 3. septembra 1894.

Pschedzydſtwo tamniſtheho pschibocžneho towarſtwa
evang. Gustav-Adolfskeho wuſtawa.

Dr. Wetzel.

Pschepröſchenje na miſjonski ſwiedzeń

w Małym Wjelkowje

niedżelu 16. septembra 1894.

Dopoldnuja $\frac{1}{2}/10$ hodžin předowanje a miſjonska roſprawa kniesa
miſjonskeho direktora Buchnera ſ Bertelsdorfa.

Dopoldnu (pschi pſchihodnym) wjedre $\frac{1}{2}/3$ hodžin pod hołym nje-
bjom, hewal w 3 hodžinach w zyrkwi powiedanje miſjonskeho
direktora Buchnera wo jeho viſitazistim puczowanju do połod-
niſčeje Afriki, a miſjonařa Kyktařa ſe Surinama.

Budyska Bjesada.

Niedżelu 16. septembra wječor w 7 hodžinach budze so
w Budyskej trělerni **serbski spěwanski koncert** wot-
bywać. Město zastupneho pjenjeza budze so dobrowolny dar
k lěpſemu Serbskeho Domu zběrać.

Předsydſtwo.

Ratařska ſchula w Budyschinje.

Symski ſemester ſapocžnje ſo pondželu 22. oktobra 1894.
Pſchiphoviedzenje ſchulerjow pſchijima a wscho dalshe wo ſchuli
wukauje direktor S. B. Brugger.

Towarſtwo Sſerbskich Burow.

K nawiedzeńju.

Ssobustawy ſerbskich buřickich towarſtow, kotiž džedža ſebi
pſches hlowne towarſtwo k naſymnemu wuſhywej wopravdžitu Pro-
ſtajsku rožku a pschenizu ſkaſac̄, njech to pſches ſwojich pſchedzydow
pał pola Mlynka w Czermierzach pał pola ſsmoth w Spytezach wo-
ſjewia. — Tuna, to ſtej dwaj zentnarje, imjenowaneje rožki placzji
15 hriwnow 60 pjenjezkow.

Glowne pſchedzydſtwo.

Dwaj ratařsak ſchulerzej dosta-
njetaj dobru a tunju penſiju na
swonkownej lawſkej hafy 44 po
1 ſchodze.

Sprawna pilna holza, kotraž
je ſandžene jutry ſchulu wuhodžila,
ſo k 1. oktobrej na ſchulskej droſy
4 po 2 ſchodomaj do lohleje ſlužby
pyta.

k 1. januarej pytam ſtarſheho
wotrocžka
pſci dobrę mſzbe. Wezenjem
dostanje wobydlenje a běrnjaze polo.

E. Mathe na kniežim dworje
w Małkezach pola Budyschina.
Tyscherſkeho pomoznika do traj-
neho džela pyta tyscher Pietrichmann
w Něwkezach pola Budyschina.

Wotrocžlam a džowkam ſlužbu
darmo wobſtara Krauſhowa pſchi
Pětrovſkej zyrkvi cijžko 2.

Hnydom a k nowemu lētu hejt-
manow, poſhemžow, wotrocžkow,
hospoſy, ſlužobne a hródzne džowki
pyta E. Lebel ſchi ſitnich vilach 9.

K lētnemu dopomjenju

na
Ersta Turja a Hermanna,
mandželskeju ſynew ſublerja
Ersta Scholty a jeho mandželskeje Leny
rodž. Čejčliz w Kotwazy,
wumrjeſtataj 12. sept. a 21. ott. 1893
 $\frac{2}{1}/2$ a $\frac{1}{2}$ lēta staraj.

Kcjejaza njeſapomniczka
Kak debiſh ty tak rjenje
Le pole, hdyž ſmjerz wuſhywa
Ssyw ſwój we Chrysta mjenje;
Ty pſchich tež te džecžatka,
Kiz wotane wot ſbóžnita
Nam ſahe woterdžechu.

Kaz kwěti ſjeničko ſaſcejja
Na rowach malých džecži,
Tak w ſtaſhnoſci ſo wuſnamja,
Zich duſche w ſbóžnym ſročzi;
O tak ſu derje ſhovane,
Hdyž mležek dom ſu wotane
Wot ſbóžnita ſe ſhveta.

Drje plata luboſc ſtarſhiska
Pſchi kóžde ſwojich džecži,
Czim mózničko, hdyž do rowa
Dac̄ naſluhice ma w ſvěči.
Zich wopomnječe njeſadže,
Hdyž dženjich ſmjerz ſoſ tu je,
Sso ſyli ſ nowa ronja.

Tež ſmy dženj ſ nowa ſ boſoſcu
Pſchi wamaj, lubowana,
Kiz wobaj w krótkim čaſhu tu
Nam buſhajt wotwolanaj;
Ssyw wobdacz ſe ſyliſami,
Waj' wobras ſtej pſched nami,
Kaz we ſiňenju běchtaj.

O Jurko! w ſajej nadžiſi,
Na tebie ſhadowachy,
Kak roſčesche nam ſ radoſci,
Ach, tak ſo naſtrózachy,
Hdyž njeſadžuz hapičiſa
Če thorojč egežka, ſračniwa
A w krótkich dnjach cje mori.

Haz ſe ſhernoſeu ſhadowachy
Něk ſynta najmłodjichy,
Tež teho wumrjeſ wibzachy,
Kak plachachy wo njebo!
Wot ſynew tjoſh, kiz nam Bóh da,
Po krótkim čaſhu ſanofa
Ssyj jeniečki hýcheze ſiň.

O džecži! kaz ſe ſyliſami
Waj' rowe pſchepodachy,
A na Bučjaniskim kerchowi
Tak husto wopytachy,
Tak něk na prenschou ſmieronym dnu
Dželenja njeſapomniczku
Něk luba wonka ſadži.

Hdyž na wjecžor ſo ſaſmertkuje,
A hweđy ſhwečja jaſne,
Ze, taž buſh ſe ſan řečale,
„Tu je to město kraſne,
Hdyž we towarſtwe jandželow
Ssu duſche wachich džecžatkov
We ſbóžnikej ružy.“

Šrudzena wokta a ſtarſhej.
Pſches H. P.

Wutrobnuy džaf

Injeſej landidatej Sarinkej w Bule-
zach ſa jeho wutrobné a kraſne
pređowanje, kotrež je nam ſanđemu
niedželu jako na žnijowym ſwiedzeńju
džeržal.

Wjese kemſherjow.

K temu čaſhu jena pſchitoha.

Pſchiloha f číšku 36 Serbskich Nowin.

Ssobotu 8. septembra 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrkti směje jutje njedželu rano w 7 hodž. diaconus Rada němstu spowiedni ręč, $\frac{1}{2}$ 9 hodžin farat dr. Kasich němst a w 10 hodž. herbiske predowanje.

Werowan!

W Michałskiej zyrkti: Petr Koral Strehla, pjetar tu, s Hanu Ernestinu Scholzis pod hrodom.

Křenl:

W Michałskiej zyrkti: Emma a Selma, Zana Bohuwera Petički, tublerja w Toronizach, dwójnižy. — Hilsbjeta Martha, Bohuwera Koral Hajnka, čežle pod hrodom, dž.

W Katholickiej zyrkti: Marja, Petra Scherza, dželacjerja, dž.

Zemrječl:

Džen 29. augusta: Karl Hermann Max, Karla Augusta Trägera, fabrik ſeho dželacjerja i Hrubieleszji, ſ. 8 m. 15 d. — Džen 1. septembra: Selma, Zana Bohuwera Petički, tublerja w Toronizach, dwójniža, 1 d. — 2. Emma, teho ſameho dwójniža, 2 d. — 3. Jan Karl August Novak, ſchewz, 27 l. 8 m. — 5. Jurij Hadam Wiejas, ſbler w Bojankezach, 66 l. 4 m. 11 d.

Vlaczisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	B Budyschinje				B Lubiju				
	1. sept. 1894		6. sept. 1894		wot		hacj		
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	
Pſcheniza	.	.	běla	7	53	7	82	7	41
Rožta	.	.	žolta	6	76	7	24	6	47
Ječmjen	.	.		5	69	5	94	5	47
Borň	.	.		6	7	6	36	6	33
Hroč	.	50 kilogr.		5	—	5	80	5	20
Boča	.	.		7	50	11	11	9	44
Zahý	.	.		9	72	10	—	8	50
Hejbudſka	.	.		13	—	16	—	11	—
Berny	.	.		15	—	15	50	13	50
Butra	1 kilogr.	.		1	80	2	20	1	80
Pſchenicna muča	50	—		2	20	2	50	2	50
Ržana muča	50	—		6	50	10	50	—	—
Sýno	50	—		2	40	2	50	2	80
Sáloma	600	—		18	—	20	—	16	—
Proſata	762 ſchtut, ſchtuka	.		9	—	24	—	—	—
Pſchenicne wotrubž	.	.		4	—	4	75	—	—
Ržane wotrubž	.	.		4	25	5	50	—	—

W Budyschinje placječe: kóz pſcheniza (běla) po 170 puntach 13 hr. 29 np., hacj 12 hr. 80 np., žolta 11 hr. 49 np., hacj 12 hr. 30 np., kóz rožta po 160 puntach 9 hr. 10 np., hacj 9 hr. 50 np., kóz ječmjenja po 140 puntach 8 hr. 49 np., hacj 8 hr. 90 np.

Na Burži w Budyschinje pſcheniza (běla) wot 7 hr. 35 np., hacj 7 hr. 50 np., pſcheniza (žolta) wot 7 hr. 21 np., hacj 7 hr. 35 np., rožta wot 5 hr. 69 np., hacj 6 hr. — np., ječmjen wot 6 hr. 25 np., hacj 6 hr. 50 np., wotwot wot 5 hr. 75 np., hacj 6 hr. 25 np.

Dražđanske mjažkove placješny: Hovjada 1. družiny 68—75 hr., 2. družiny 63—66, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěšneje wahi. Dobre krajne ſwinje 46—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np., po puncze rěšneje wahi.

Wjedro w Londonje 7. septembra: Rjane.

Hochsteinske juchowe plumpy a juchowe rosdželaki

po wuspjowanym waſhaju derje dželane s najnowšimi polepshejemi, kóz ſu s džela ſakonjzy pſched podražowanjom ſakitane, s bratrow Ginanthez Jelesařnje w Hochsteinje.

Zeniczti ſafliupjet: Hermann Bulnheim w Budyschinje na Albertowym měsje 13 pſdi nowej zyrkti.

Wódne pónoje, kotly, kachlowe platy, nesczowe rebliky, kachlowe durczka, třešdne wokna, twarske hoscze porucja tunjo

Paul Walther.

Dobre palenzy

jako:

Wjasonski korwejdowy klodki a hustý,

Wjasonski wiſchniowy klodki a hustý,

Wjasonski jitny, rójowy liker, hontwinski liker

kaž tež wjehé druhe družiny jenotliwe a po zylisnach jaru tunjo porucja

J. G. Klingst Nachf. na bohatej haſy.

Žadajče ſebi jenož

Bacherlin,

pſchetož wón je ſredk, kóz ſu najrucižjho a wěſcižjho mori wſhē druzinu pſchekazanow.

Gdzie mohlo jažniſho ſa jeho njedozpitu móz a dobręſcę ręczecž, hacj wuſpěch jeho wulkotneho roſſcherjenja, po kótrymž žaneho druheho ſredka njeje, kóz ſu wot Bacherlina wjeli kóz njeby pſchetrjechit.

Žadajče pak ſebi kóz kóz ſaſyglowanu bleſchu a jenož taſku ſ mjenom „Bacherl“. Wscho druhe je nje-wuſhne podražowanje.

Bleſche ſu pſchedawaja po 30, 60 np., 1 ml., 2 ml.; Bacherlinowy lutowak po 50 np.

Dopravdžity dostacj:

W Budyschinje pola ff. Měřchez bratrow naſlědnika,

= = Straucha a Koldy,

= = L. Oth Engerta,

= = Ernstia Mittačha,

= = Jurja Holda w měſčz. hapt.,

= = Bartče Lukascha,

= = Pawoła Šchokarta,

= = Alfreda Bohmę,

= = Herm. Křižanka,

= = Herm. Mürby,

= = Pawoł Mikel,

= = Wjasony

= = E. Ferd. Lehmann,

= = Ed. Crummera,

= = A. W. Knichale naſlěd.,

= = E. M. Krauſſa.

Rěſak G. A. Leunera

w Wuhańczech (Weigsdorfje) pola Kumwaſda porucja ſo k kupowanju hraniteho drzewa, deskov, latow, kaž tež hotoweho ſchundowania a ſchindzelowych deskov a motřeskow we wſhēch ſwuchennych dohōſczech a tolteſczech.

Slodke palenzy

liter hijo po 40 np., likery liter hijo po 60 np.

porucja

Moritz Mjerwa

póla Pětrowskeje zyrkaje.

Destilacija ſnatych dobrych palenzow po starých tunich placjeſnach.

Dospołne wypśchedawanie

dla spuszczenia pshedawańje.

Wszé na składze leżaze twory żo po wyrjadnje tunich placzisnach wypśchedawańja.

August Grützner.

K hoñtwje

porucząm

wszé druzin półvra a schróta,
każ wszé k temu trébne węzy, też
żo patrony po żadanju po wustoj-
nym waschnu natylaja w mojej
pshedawatni tylecstelej potřeby.

J. G. Klingst Nachf.
na bohatej haſy.

Howiasu kožu, czelaze kože
każ wszé druhé kože po najwyšších
placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi serbskej katholiskej zyrkwi.

Wažne sa hospisy!

Esserowh
salmiałowý terpentinowy
mydłowy pósver

snamjo law

je pshedawatni najlepši pšokanski a císczazy krédt zweta.

Pshi kupowanju njež żo krucze na salitanske snamjo „ležazy law“ a woſebje na imieno „Esser“ ledzduje, dolež
żo mjenje hódne po sawalenju k samenjenju podobne wa-
dzelski podtykuja.

Zeniczkaj a vrenjej fabrikantaj:

Esser & Giesecke w Lipsku-Plagwitz.

Dostacż we wszéch lepskich kolontalworoowych, mydłowych
a drogowych khamach.

Pshedawatni pshikupnych hnojow
W. Mattheisa w Budyschinje

na hospitalskej drósh 8

porucza po najtunischiach placzisnach se faruczenym wopschijecjom:

Ortrandsku normalnu koſčinu,
kyru tolčenu koſčinu,
ammoniałowý supersofsat,
spodium, rybjazy guano,
Domaschownu muczku, kainit,
chilijski salpeter, hnojazy gyps.

Heblowane schpundwanja

zyle ſuhe, 24 a 30 mm. ſylnie, pshedawa tunjo

Dr. Holbian w Budyschinje pshi dwórnischęzu.

Dobre czrije
żo nihdze tak tunjo nječupuja, kaž
w Winskim črijowym składze
Hermannia Frischa na bohatej haſy 10
pódlia pósta.

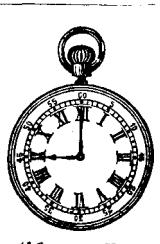
C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoscheza a bohatej haſy
(w lécie 1810 saložena pshedawatni)

pshedawatna ſažada: Krucze sprawne, jenož ihmane,
placzisny hódne twory,
porucza: zwjern, wszé druzin hantow, wol-
mjane a bawmiane ſchtrykovanske pshed-
zeno, ſchtrympy, ſoki, rubiſcheza, ſchaw-
lowe rubiſcheza, ſchlipy, ſhornarje, pshed-
koſchlik, gumijowe ſchaty, ſchorzuchi, spor-
towe a normalne koſchle, spódne ſholow
a t. d. a t. d.

Franz Marschner

czajnikat w Budyschinje
čio. 9 na bohatej haſy čio. 9
żwoj ſkład czajnikow a czaj-
nikowych rjeczasaow dobroczi-
wemu wobfedzbowaniu porucza.

Hódna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny

Vorjedzenje dobre a tunje.

Wschismienje: Něchu kerbski.

Swoj wulki derje ſriadowany ſkład drjenych a njedrjenych
czeskich pjerjow a moſchka

porucza

C. Johannson

w Niſtej, na ſhorjelskej drósh 8.

Tam žo tež pierja na najſchwarniſho a najrucižiſho chemiſzy čiſcza.

Sprawne poſkuženje. — Pomérne placzisny.

W wudawańi „Szerbskich Nowin“ je dostacż ſa 2 hrivne:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spisac̄taj Wilhelm Boguſławski a Michał Horňák.

"Serbske Nowiny" wudaja so kózdu sobotu.
— Stwórtlétne předplata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císeř Smoler jec knihičíščenje w mačičnym domje w Budyšinje.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi "Serb. Now." (na róžku zwonknejé lawskieje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so stwórtk hać do 7 h. wječor wotedać.

Číslo 37.

Sobotu 15. septembra 1894.

Lětnik 53.

→ Čeſczeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsiž chzedža ſu nje na 4. říčtwortlétu 1894 do předka placicę, njech nětko 80 np. w wudawańi Serbskich Nowin wotebjerja. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny psches póst pschinjeſč dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam bórsy ſkaſac̄. Na říčtwortlétu ſaplačzi ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khějorſtwa 1 ml. s pschinjeſčenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny s pschitohu Serbski Hospodař placza na póstach 1 ml. 25 np., s pschinjeſčenjom do domu 1 ml. 40 np. — Se Serb. Now. hromadze hodži ſo tež „Pomhaj Boh“ na pósce ſkaſac̄.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Sa čas manevrow, kotrež ſu ſo w narańſche Pruskej wotbywale, je khějor Wylem wospjet pschi powitanjach a hoſćinach wopomnjenia hódne rěče džeržař. Se wſchich tyčle rěczow je najwjetſche bžiwanje ta ſbudžila, kotrež je khějor říčtwortk tydženja w Königsbergu měl. W teſle rěči je ſo wón s wótrymi ſłowami pschecžiwo pruſtik ſemjanam a pschitohu ſemjanam ſwiaſka ratarjow wobrocíš, kotsiž ſu ſo ſoni herjelajo a ſchecžuwojo nowej wikowanſkej poliſtizy pschecžiwi. Khějorowa rěč mějſche ſo talle:

Powitanam Waſ, moji knježa, w tymle starodostojnym hrođe jako ſaſtupjerow teſele tak drheje provinzy a Waſ ſ wutrobu poſtrōjim. Powitanje w starym krónowanskim měſeče Königsbergu, kotrež je wobydletſtvo nam pschitohu, je ſeje Maſteſci khejorzy a mi k wutrobie ſchlo, a ſo Wam ſa to najnutrniſcho džakujemoj. Nětto ſu ſo 4 lěta minule, ſo běch ſo Wami pschi hoſćinje, wot provinzy mi ſlicznej, ſjenoczeny. Wuběhovac̄ tehdh, ſo ſo narańſchoprufa provinza woſebje ſ rataſtrowu naſkladuje a ſo dyrbí ſebi teho dla pschede wſchém hódne a khmane burſtwo ſaſhovac̄, a ſo by wona jako taſta ſe ſtokpom a ſe ſepjeru mojeje monarchije byla. Duž budu ſo ſtajnje prozowac̄, ſo bych ſo ſa ſlepſe a hospodatſke poſběhnjenje narańſcheje Pruskeje najnaležniſcho ſtaral. W říčtvrjoch minjenych lětach ſu czeſke ſtaroscze na rataſtrowu cžiſtce, a mi čhe ſo ſvadž, ſu pod tutym wliwom na mojich ſlubjenjach dwělowac̄ pocželi, hač budža ſo tež džeržec̄ móz. Haj, ſy whole ſlubokotſhenej wutrobu widžec̄ dyrbjal, ſo mi bliſko ſtejazh ſemjenjo mojim wotpohladam njederouſumichu, ſ džela pschecžiwo nim woſowac̄, haj ſamo ſłowo pschecžiwniſtwa ſu mi ſlyſhac̄ dali. Moji knježa! Pschecžiwniſtwa pruſtik ſemjanow pschecžiwo kralje je ničota; wone ma jenož petom prawo, hdyž ma krala na ſwojim čole, to hýzo ſtawiſny naſheho doma wucza. Kák husto ſu moji předowniſty ſabkudnjenym jeneho ſenotliweho ſtawa (ſchtanta) k lepſhemu zylka napſchecžo ſtupic̄ dyrbjeli. Naſtělňik teho, kotrež bu ſe ſamkneho prawa ſamostatny pruſti wójwoda, budže po tych ſamych pucžach khodžic̄, kaž jeho wulki předownik; kaž je nětly preni kral: „ſe mnje je ſo moja króna narodžila“ prají, a jeho wulki ſy whole móz werzlowu ſtalu mjenowat, tak tež ja porujo mojemu khějorſtemu džedej kralowſtwo ſ Božeje hr. dy ſaſtuju. Moji knježa, ſhtož Waſ cžiſtce, to tež ja ſacžuwam; pschetož ſy najwjetſchi ležomnoſceſet w naſhym kraju a derje wem, ſo psches czeſke čaſhy džemy. Pschecžo ſu moje myſle na to ſložene, Wam pomhac̄, ale dyrbic̄ mje pschi tym podpjerac̄, niz ſ herjelanjom, niz ſe ſredkami rjemiſteſkiſkeho pschecžiwniſtwa, wot Waſ čaſto ſaſtudženeho, ně ſ do-

wěrjenja połnym wuprajenjom Waſhemu kralej. Moje durje ſu w kózdym čaſku kózdemu mojich poddanow wotewrjene, a ſwólniwe na njeho poſklučam. To njech je pschitohu Waſch pucž, a jako wuhaſhane wſcho wobhladuju, ſhtož je ſo ſtalo! So bych pak ſo pschecžwedeſit, hač ſy whole ſaplačzi ſo ſwojich ſlubach cžiniš, a hač je ſo ſtaroscžiwoſć, kotrež ſy whole ſhodny provinzy ſlubil, na tajke waſhne wuſjedla, kaž ſebi to pschecžach, ſy whole ſestajec̄ dał, ſhto je ſo ſa provinzu pod mojim knježetſtвom ſtalo. Wot teho čaſha, hdyž ſo Wami rěčař, je ſo ſa ſelesnizy, ſ spuſtceſenju požčonkow, hačenjowych a ſemjupoleſpcheſtſtich towařtow, ſa ſprawjenje Wiſki a mórski kanal ſa narańſhu Prusku 85 milijonow hriwów a ſa wjedzornu Prusku 24 $\frac{1}{4}$ milijonow hriwów ſ powſhitkowých ſtatnych ſrědkow wudalo, hromadze 110 milijonow. Swoje ſtovo ſy whole džeržař. Ale hiſtce ſy wjazy. Budu ſo ſtajnje dale prozowac̄, ſo ſa tuton kraju ſtarac̄, a ſapiš ſtatnych dohodow a wudawkow w bližším lěcze nowe dopokaſma mojeje krajnouſtneje ſtaroscžiwoſće pschinjeſe. Moji knježa! Cžiſtce, kotrež na naſ ūkoci, čaſhy, psches kotrež dyrbimy krocžec̄, wobhladajmy tola ſ ſchecžijského ſtejſtce, w kotrež ſy whole wotcěhnjeni a wotroſli, jako wot Boha napložene pruſhovanje! Džeržmy ſměrom, ſnejſhym ſo ſ ſchecžijské ſeſterpoſće, ſ ſtutym roſhuzđenjem a w nadžiji na lepſe čaſhy, po ſwojej ſtaré ſaſhadze: Šemjanſtvo ma pschitkuſhnoſće dopjelnicž! Snoschažy ſwiedženje ſo ſaſcerawſkim psched naſhimaj wočomaj měl; psched nami ſteji poſtava khějora Wylema I., poſběhovac̄ ſ prawizu khějorſtovy mječ, ſymbol prawa a porjada. To dopomina naſ ſhodtich na druhe pschitkuſhnoſće, na khotne bědženje pschecžiwo prozowanjam, kotrež ſo pschecžiwo podložke naſheho ſtatneho a towařtoweho ſiwenja měrja. Nô, moji knježa, Wam nětko pschitokam: „Štanicž k bědženju ſa nabožinu, ſa dobre waſhnia a porjad, pschecžiwo ſtronam pschewrwa. Kaž ſo prasjitiw wěkolo ſukateho duba pleče, jón debi ſe ſwojim liſcjom a jón ſchituje, hdyž wětry ſeho krónu pschecžumja, tak ſo pruſte ſemjanſtvo wokolo móz dom ſamka. Budž wone a ſ nim zyke němſke ſemjanſtvo ſe ſwěcžazym pschednamiom ſo hiſtce ſo dliſaze ludore džele. Duž dha džimy hromadze do woſowanja. Š Bohom do předka, a nječeſhny je kózdy, kotrež ſwojeho krala w nuſy wſtaji! Šso nadžeo, ſo budže narańſhu Prusku w přenim rjedje tuteje bitwy, ſběhnu ſwoju ſchležnu a piju na ſpomoženje narańſcheje Pruskeje a jeje webydlerjow. Provinzy ſlawia! ſlawia! ſlawia!

Pruskim ſemjanam je khějor Wylem ſwoj hñew tež ſ tym ſacžuc̄ dał, ſo je wón ſe ſapiša woſbow, ſ provinzialnej hoſćinje pscheproſchenych, wjednikow ſwiaſka ratarjow, hrabje Mierbacha, Kaniža a Schlieben-Sandittena wumaſnul. Poſzledniſte mjenje je ſo poſdžischo na ſapiš ſaſho ſtajilo. — Hač ſemjanſtſtich wulkoſeſniſceſerjow khějorowa rěč poňuje, ſo ſwojeho doſtalcneho pschecžiwenja pschecžiwo khějorowej zlewnej poliſtizy wotſajec̄, ma ſo hakle woſzakac̄. Poſpominanja nowin tuteje ſtronu na to njeplaſuſa. Lohko tež jím njebudže, ſo „newemu kurſe!“ pschisamkuc̄, pschecžiwo ſotremuž ſu ſe ſwěſe ſaſhloſceſu a njembroſceſu woſowanli. ſhtož khějorowe napominanje i woſowanju pschecžiwo poſrōčetſtſtich ſtronam naſtupa, to bližſi čaſhy wuſjazni. Zeli ſo ma knježetſtvo myſle, na ſakonſtym pucžu roſhuerjenju anarchiſma a ſozialdemokratije napſchecžo ſtupic̄, wone ſakonſke pschedlohi na to ſo poſzahowaze, bližſhemu khějorſtweſmu ſejmej pschedpoloži.

Awstrija. W nęczijskim knieżestwie fu awstriszzy Polazy wulku samiżnoścę a nahladnoścę dobyle. Na wustajenzu, ketricz ho w tu khwilu w Łowewe wotbywa, fu wschitzy awstriszzy a muhetszy ministrojo pobyl. Skončzne je tež khęzor Franz Jozef Łwowsku wustajenu wopytał. Pschi tym fu Polazy khęzorej wulcotne powitanje pschihetowali. S rucznym piżmom je khęzor wjetchej Sapiesy hwoj dżak a pschipośnacze wosfiewit fa dżero, s jenomyślnym skulowanjom Polakow a Rusińskich na wustajenzu dozpile, kotrež prawo dawa k nadziji, so budże ho hospodatše derjemecze wobydlet- stwa pschezo sbogowischo roswiwacż. Pscheje ho, so by ho tale nadzija dopjelnika. Shtož Galizisku snaje, smęje pak t tajkim nadzijom mało dewerjenja. Bole hač żadny drugi kraj zo Galiziską wet židow wulichuje. Czaž njemože wjazhy daloki bycz, hdżez smęja židzi zyky tamnišči kraj w pasorach. Podobnie, kaž w Wuhetskej, tež w Galiziskej židzi w kniežestwie hrani dżerża.

Italška. W Neapelju je ho njejedzeli s psychičinu džehzateho lētneho dnja, na kotrejž je italski kral w časzu kholery Neapel wopytał, w psychitomnoſci wſchēch wychōnoſcōw a wulkeje ludoweje ejrjedy wopomnjeniſka t. ſla poſhwyciſta. Ministerſtwowý pschedžyda Crispi, kotrejž bě psychi kwiatocznosci psychitomny, je tule ſtadnoſcž k wulkej politiskej rēči psychczivo anarchismu wujíl a s doboru wobſtejazu swadu bjes statom a zyrkuju poſklabiecz pytał. Spomniwſchi na wopny wulkomyslneho krała a na jeho ſetkanje s kardinalom San Felice, Crispi na to poſkaſowſche, ſo je italski lud w kritisim časzu žiwy, duž je bóle hac̄z hdy předny hromadzhezie ſwētneje a nabožneje mozy trébne, ſo by ho ſabludzeny lud na puc̄z prawdoſcze a luboſcze wróćil. S cgmowych jamow je tamna njeſniczomna ſeta wuſchlo, na kotrejž khorhoji napíſmo ſteji: „Ani Boha, ani knjezera!” Crispi dale rēčeshe: „My, ketsig ſamy k džakownemu ſwiedzeñej ſjenoženi, džerjimy hromadze psychi wojowanju psychczivo žadlawzej a napiſajmy na swoju khorhoj: S Bohom ſa krała a wótzny kraj!” So ma Crispi woprawdze sprawny wotpohlad, ho s zyrkuju wujednac̄, temu wēricz nochzedža. Bampiſte nowiny Crispia napominaja, ſo dyrbja někto jeho ſlowa ſluttſi ſcježhowac̄. Duž njech ho wón na džehzacz Bože kaſnije dopomni a njeh njeprawe ſublo banięj, kotremuž je jo wſał, ſaſo wróći. Radikalne nowiny Crispia dla jeho njewobſtajnoſcze w nastupanju psychcziwienja psychczivo zyrki hanja. Druhe nowiny ſaſo Crispiej k jeho ſjawnym ſlowam ſbožo pscheja. Sjednanje mjes statom a zyrkuju je wotylnjeny konz, kotrejž dyrbí ho se wſchēmi hrédkami dozpic̄. Lud džen wobsamkajenja mera s wutrebnej wjeſzelosczu powita.

Franzowska. Orleanski prynz Ludwig Filip Albert, Parizskej hrabja rôkazy, je hobotu rano na swojim hrodze Stowehousu w Zengelskej wumrjel. Wón bê ho 24. augusta 1838 jako syn franzewského krônprynya, Orleanskeho prynza Ferdinand a jeho mandzelskej Heleny, rodzeneje Mecklenburgsko-Schwerinskej wójwodki, w Parisu narodzil. Po februarskej revoluziji w lècze 1848, s kotrej ho franzowstki krâl Filip Orleanski s trôna wuhna, ho wón se swojej macjerju do wukraja psuehdli. Po padze Napoleona III. ho wón do Franzowskej wróci, so by tam pječza jako jednory mëščan živý byl. Jako čakalná na franzowski kralovski trón pat ho wón s offizerami franzowskeho wójska spscheczelic pystashe, so by jich podpjedu wujíl, kdy by ho jemu mójnosć posicigila, kebi kralostvu trónu na hlewu stajic. Franzowski hejm teho dla Orleanskich prynzow s Franzowskej wupokasa, kotrej woszud tej Napoleonskich prynzow podeñdze. Starski syn Parizskeho hrabja, Orleanski wójwoda prynz Ludwig Robert, je někto jeho prawa na franzewski trón namrjel. Tutoho ke, hac' runje bê jemu se sakonjom sakasane, do Franzowskej pschińc, psched lètom w Parisu jako rekrut pschipowiedzi. Mësto so bychu jemu někotre lèta w wójsku jako jednoremu wojacej hlužic dali, jeho do jastwa tylnuchu a jeho potem psches mjesy wuhnachu. Parizske knjenje a kniežny bêchu s prynzovym tryfkom jara hnute, hewak je jenož wo jeho lubowanach hisicze druhdy neschto klyscie. Jako čakanza na trón ho franzowska republika jeho runje tak malo bojecz trjeba, kaž mlodeſtneho prynza Viktora Napoleona.

Ruská. Ruski zar ma pječja twjerdu wolu, ho, jeli so je mōžno, kōždeje wójny sminuc̄. To je ruski wikowanski minister Witte, w tu khwolu w Abaziji pschebywazy, dopizowarzej jenych Barlinskich nowin, kotrej je s nim rošćenje mēk, wobkruczał. Witte praji, so je ruska politika jenož na salchowanje mēra složena. Zar dže mēr mēcz s zlym kwetom a so zlym kwet. Hdj by Franzowska wójnu sapoczała, abo hdj by zo wójna psches winu Franzowskeje sapoczała, njeby Russka na franzowsku stronu stupila. Tego runja tež Russka na němskej stronje štala njeby hdj by Němska wójnu sapoczała, abo nastork ē temu dala. W Russkej zo sapoczał s wójnskim

brónjenjom činił njeje, Ruska je jenož po pschikkadžie druhich statow činiła. Dopisowarzej jenych Winjskich nowin, kotryž bě teho runja Wittu wo rostřečjenje prohý, wón w nastupanju Volharskeje praji, so wot Volharskeje europistemu měrej strach njehrošy. Na Volharsku ho pschewjele wožnosće kladže. Na to ho s zyla myſlícž njehodži, so by Volharskeje dla europiska wójna wudyrila, hdyn bychu wsčě druhe staty s tym ſamym měrom na volharske wobſtejnoscě hladale, taž Ruska. Sbratrowansle ſwiedzenie w Kronstadtu a Toulonje ſu vječza jenož demonstrazije byly, kotrež ſu se sympatheticz wobeju ludow wsčele. Ženje wot lěta 1840 měr tak ſwěšćeny byl njeje, politiski wobſtejnoscě tak měrniwe, taž nětkole. Wot wobſamnjenja němſko-ruského mítowanského wuzkñjenja je ſo politiske položenie Evropy khétero polepschilo.

Sserbijs. Sserbskoho krala Alessandra su, hdyż ho s Nischa domoj wróci, s mjetanjom kamjenjow pschedhwatali, s lotrymiz su ho wsče wokna wosa rosbite, mjes tym so kral ham na swoje nje- stranjeny wosta. Tehole podawka dla je ho pječja wotwyslene puczo- wanje do Schabaza wotpowiedzilo. Też drugie puczowanje, lotrež bę- ſebi kral pschedewsal, dyrbjesche teho dla wuwostacj.

Ajja. Powięscze wo dobyczach chineskeho wójska w Koreskej su wojennelki. Sda ho, so su wone hole wumyślenki byłe. W tu chwilu ho do zyla w Koreskej njehodźi, wójnū wjescz. Deschcżowy czas je pschischoł, ręki su psches brjohi stupile a wsče pucze su rozmolte. Chineske wójsko pod njepschibódnym wjedrom czegko czekpi. Jeho generalojo niczo njerosumja, offizerojo su njespolokojom a mužstwa su wustale. Ola hukobokeho blota na drohach ho wójsko s zyrobu saftaracz njemoże, a nusa je hiżo tak wulka, so jesiwni kwoje konje ręsaja. Dótko ho Chinesjojo njebudza móz w Koreskej bierzecz. Chineske wójska na marszu do Koreskeje na najhorje sakhabdeja, a domorodne wobydlestwo na wszech a w miastach s hrosu psched nimi czeka. Chineszy wosazh ludzi c̄wiliua a jim wscho, schtož mózja trjebacz, rubja. Najhorje su woni w Tienisinię ſurowili, hdež je wscho wobydlestwo rosczelało, tak so je tam wscho wilowanje pschedstało. Też na morzu ho Chinesam njeschlachezi. Komandantej chineskeho wójskowego łództwa w Peczilijskim saliwje su jeho bojañoscze a njehmanoscze dla jeho dostoñstwo wsali a jeho na nisie město w kraju wójsku pschedzili. A chineskemu wójskemu łództwu żaneho dowerjenja nimaja. Chineske pschekupske łódze teho dla pod jendzelskej khorhoju jesiđza.

Kowarjez Ratka.

(Pofraczowanie.)

Katka s někum rejowaſche, ale njewjedžesche s kim. Zeje myſkle a wočji běchu pela Handrija. Katka dyrbjesche se ſwoim rejowajom ſažo ſtejo woftacz w kole, a tu ho ſta, ſo Katka runje ſtejo wofta pschi tym blidze, ſa kotrymž Handrij ſedžesche a runje napſcheczo Handrijej. Chyzſe na njeho ſarečcegž; wutroba ji zyle wuſjadnje pukotaſche, wotewri ert — ale njemóžesche ſkowa wupraſicž. Skončnje ſo tola ſchröbli a rjekný:

„Handrijko, czecho dla dha sy dzenja tak frudny?”

Jeje hľóz tščepjetasche kaž načamane liscę, ale to sárečjenje bě tak hnújaze a jímaze, tak nězne a wérne, tak pekne lubosnejše wutrobnoscę, so ho Handrij ham wot ho satorę, kaž by s hľubokeho žona wotucžil. Ale bě widžecž, so jemu tuto wotucženje njeslube njeje. Příjetož hdýž na hweju budžetku pohlada, hlabasche na njeho s jeje wóczkow tak měrna dobročiwość, tak blódké pschepröschjenje, tak wółschewjaza nutrnesčę, so ho Handrij s radoscę sahlada do tej čistej módréj wocži, so wuras samyhlenja na jeho woblicžu pschěndže do lohkeho požměatka, a kaž by jeje wóczko jemu pscheschlo psches dusčku, tak skoro wotmolwi s mjeklím hľozom:

„Katk, bližšku reju póndu ſ tobu.

Katzy bě, kaj by jej kamjení wot wutroby padnyl. Handrij nje-wjedzesche, schto so s nim cíni. Ssobuzelnoſcž, kotruž bě jemu Katka tak wěrnje spósnacž dala — bě jeho kaj woschelo. Vjes mała mějesche hebi to ham sa slo, so bě Katku hacž dotal sedzbu njeměl, a njemódesche hebi ani wužwětlicž, s cídim bě hebi telko ſobuzucža, telko dobracžiwosče pola njese ſazkujíl. Bě zyle hinaschi. Madlena ſdasche ho jemu pornjo Katzy kaj ledowa hora, Katka pak kaj naletni džen, kij čłowjekę duschu a wutrobu wožili.

W Katynie wutrobie nastą dżiwny njemér; něčto, kaž by to dżerko won — ale kaž by to tam se železom pschitowane bylo. Hdyž Handrij na nju hładasche, svasche so ji, so jej hiszczę żenie tak do roczów poħładał njebę; ani myħlila hebi njebę, so mohlo w muħslim wóćku telko dobrocziwośćce, telko lubosnośćce byę. Żenie njebę so

jej to wérce chylo a někto vě řnabz do tutej woczi hšadowac̄z chylo pſchego.

Pschi sczehowazet rej hē Katzy wurdadje wusko w korcymje.
Wurdadje won a Handrij sa njej.

„Kafka“, rječniku Handrij, „ty si ty tak pěkna. Chceš ty moja žena býcť?“

Katzy pukotasche wutroba, taż kowarjowy hamor.

"A na Madlenu bý býo sabyl, Handrijo?" prascheſe hoſt hloſom, bjes mała hikazym, a bý bě ſo měchaczk runje njeſthowal, ſa mróceſteſi, bě Handrij dwě wulkej býly w jeſe wočomaj pty- nucz meh.

"Rjespominaj mi na nju, Katla; Kukelizy nimaja wutroby", wotmolwi Handrij.

"Handrij, smiejesz mnie pſzego woprawdze lubo?"
"Wſka" "

"Wschego." "Handrijo, wérju czi a chzu tebje mécz lubšcho hacž ſebe
hamu."

Da što wótsje do płakanja a padże Handriję wokoło schije.

III.

Katka ho sa krótki čas zyle pschemeni. Vé, kaž by hwoj lu-
bosny dort fatepila, kaž by hwoju wjezkoſcę pohrjebala. Haj, ani
pěznje jej wjazy njenidzechu, a sdaſche ho, so ju spěwanje bôle miersa
dždli wjezeli.

Macz s czaſami s hlowu wjerzſesche, a bę-lt ju předby kwarila ſpewania dla, dha by ju někole kwarila, so dyrbí ſpewacz. Haj ham starý kowac ſasta družby s hamorom bicz a pschemyflesche ſebi, pſchetuz bę jemu to džirno, czeho dlu kattka wiaz njeſpewa. Džeczi na wzy ho džiwachu, so kowac tak husto wotpočjuje; myſlachu ſebi, so ho jemu mozy hubja, a hdyz to doma powjedachu, doſtachu ſa wotmoſtvenje: "S wotkel dha mohlo ho kowarzej mozow nabracz. Hdyz budzecze wy stare, njeſmęcze tez ſtajnje jenak wjele mozow."

Pravieje winy je šedma schtó wugledzjé.
Kafta to tež derje cjujeſche, ſo je pſchetała ſpewacž.

Haj husto spóśna nanej a macżeri na wogdomaj poroč: "Holza, cđeho dla wjazdy njeśpewašč?"

Tu by ſaſo kaž ſo dopomnila; pocza ſpewacž — ale hijo to tak njenádžesche, kaž bě to předy ſchlo; hinaſti je ſpew, hdyž ſo k njemu nufujemý, a hdyž ſi lóſchtom ſpewamy.

Też żony pytnychu, so bę kątku na dobu śpiewanie wopuszczęsto; hebi rosymiejo na ho pohladnuchu, jena na drugu liwny a bę widzecz, schto chzedża hebi prajież. Kątka ho saphri, taż by ju s kwoju polak, hdyszuli żanu s nich setka a myślesche hebi: "Te żony męchału tehdrom prawje, hdysz powiedachu, so mi śpiewanie junu sandże."

— A i nowa nujowasche ho e spewanju, kaz zonam e lube, ale
— kaz hym hido projil — to njechasiche hicz.
Husto ho se spanja wutorze, ale jeje dzecze bě tak lube, so
i nowa wozki sandzeli, so by ho ji dale tak dzało. Nad bě tak dale
zoniła. Ale hnydom na to sdasche ho jej hinat. Sdasche ho jej,
so ju Handrijowy nan se kwojeho domu honi, so ju salitiwa, so sa
njej wela, so by sažo czahnula, i wotklesz je psichybla, so je jeno
koworjez, jeho syn pat so je bohaty bur. Katka w spanju wotsje
sapłata; hitajo wobroczi ho na Handrija, so by ju salitował. Handrij
ju wotkorci wot hebie. Tu salschikno a wetuczli. Vesche wjezelo, so
bě to jeno kon, pschemyblesche hebi to a potom da ho do zmęcha a
potom rjecknu i czicha: „Nę, Handrij mje njesjeba; mój pěkný Handrij
je na węcze ne mó!!“

Tak ho směrowa a konjesche dale hacž do běleho ranja. Ale tež Hordrijej bu hinač hacž přeby. Bě jemu, kaž by wscho wot njeho wsate bylo, schtož jeho přeby czísczczesche; Katka mějesche jeho lubo, tak jara lubo. Na Madlenku jara njerad spominasche. Podla Kukeliz, tak ho jemu sdasche, měrjacu luboscž po kórzach polo, po pjeniesach! Madlena, so mějesche jeho jeno teho dla lubo, so bě samozjity a, hdý by ho jemu samozjene shubilo, so by na njeho tak zlyse symnje shladowala, kaž na tybzaz druhich hlada. Starý Kukela sdasche ho jemu hruby bycz, so ženje wutroby měl njese, so je bobatstwo bôle lubowal džzli same džeczo. Ale pola Katki bě wschitko tak lube, tak pčirodzene, tak njenujcene. Katka by jeho lubowala tež potom hiscze, hdý by jej byl njezvěry.

„Ně, Katzy nějsem býcť nějzwěrný. Šukelizom k luhu překáže zlyemu žwětel, so njedzívá na jich luhlo, a jeli so řebi luhlo bôle waža, dužli cílowjetla, so tež ani wo jich džowku njerodží.

Pola Kukeliz njebh Handrij hjo sa wjele dnjom pobyl. Kuke-
liz wéríčoř, so jim trózla. Madlena džen jako džen po njeho scé-
leiche, so by į nim pschíčkoř; Handrij pôzkej niewotmolwi a į Kuke-

lizom njeſčińdze. Tež starého Šukelu to mjeſasche; pſchetod ſ teje mrózke, kij bě njeſzelu ſ nim pſchiſela, njebu deſchz. Pak ſo ſo Madlena njeſluhjeſe nawoženi, pak ſo ſo nawoženja njeſluhjeſe Madlenzy — njebu i teho ničjo. Skónčinje ſo Šukela ſam do Madleny da, ſo je bowolka, ſo ſmě druhí nawoženja ſ nim pſchiſecz, ſo džě je potom bjes džiwa, ſo to tajkeho hólza, lajkiž je Handrij, rosmijera a ſo wjoz ſ nim pſchiſecz njecha. Šukela poſkla ſ Handrije, ſo by pſchiſekol Madlenu wopytač; ale Handrij njeſchińdze. Šukela ſebi myſleshe: Ľón hólz ma twjerdu hlowu, laž jeho nan; ale ſchto chze ſebi wutrózlačz! Njeſtne to jeho nanej, nan poſczele jeho ſ nam a nana dyrbí Handrij poſkučačz.

(Połączowanie.)

Ze Serbow.

S Budyschiną. Naszemu herbskemu krajanę, kniżej gynnastycznemu wyższemu wuczerej dr. E. Muzyn w Freibergu, je herbski król Alexander rząd krajateho Szawy 4. rządowinje spożył, a Jego Małestwo sakski król je jemu najmilijszo de woli, tutón rząd pszczyce a nożycz. Wusnamjenjenje, kotrež je so kniżej dr. Muzyn doftalo, so w Sserbach s wsezelymi saczuciem powita. Njemylimy drje so, hdyż ménimy, so je tutón rząd pszczyposnacze sa przózowanje na polu herbskiego piżmowistwa. Widzimy, so so, hacż runje je nasz herbski lud mały, w dolokim wukraju sa njon žiwje saſimija, a so tych Sserbow, kotsiz so wo sdżerzenje herbskieje ręce przózują, s doplekasmami swoich sympathijow częscza, ich pohnuwajo, w tymle wóteginskim stutkowanju dale postupacż.

— Manevry w Lubijskich stronach so 15. septembra wobszamku. Na dompużgu do swojich garnizonow wojszy pschichodnu pońdżelu do Budyskiego kraja pschiindu a tam w burskich kwarterach psches nóż wostanu.

— W Sakskiej swołaja so lětka rekrucža 4. oktobra pola jēdnych, 13. oktobra pola pěškow, tselerjow, honjerjow, pólnych artilleristow a pionirow, bjes tym so dyrbja 9. oktobra rekrucža k pěšcej artilleriji, 10. oktobra k železniskej kompanijji, 2. oktobra k hospodat- skim rjemejšnínikam a 3. oktobra k trainej saſtupic̄. — W Pruskej staja so 5. oktobra rekrucža do kavallerije a do lódzstwa, 11. hacž do 13. oktobra do pěškow a 3. novembra do traina.

5 Katarz. Na tubomym sastaniszcze, kotreż bę hacę dotal
jenoż sa tworowy wókhad pściprawjeny, so 1. oktobra też wókhad
sa wołobu a pakety wotewri.

S Katarzef. Małka kwiarcz je tudomneho 34-létného kniežeho dželácerja Jana Schimanka podeschlá. Schimank wutoru wjedzor n jedalo ko Smoliz s wolsche, psches 50 kohczi wyżołeje, kuché halosy lamasche. Pschi tym halosu mišnuwski s wulseje wyżkołosze dele k semi padze a ho tak pscherzy, so hnydom sa morwy leżo wosta. Wyklow wjazy njenabywski won kriedu dopoldnja wumrje. Bo lekarjowym spósnaczu bě ſebi won k semi padnuwski pluza roſtorhnul. Njeboziczkli sawostají mandželsku a dwě malej džescii.

S H o d z i j a . S o n d z e n u w i t o r u B i s k o p s k e G u s t a v - A b d o l f s k e
t o w a r ̄ s t w o w H o d z i j s k i m B o ż i m d o m j e 50 l ̄ t n y j u b i l ej k w o j e h o w o b -
s t a c j a k w j e c z e l c h e . W u l k o t n y c z ̄ a , s e s c h u l s t k i c h d ̄ z e c z i , c ̄ z e h n e j e
m ̄ l o d ̄ z i n y , w o b e j u w o j e t s k e j u t o w a r ̄ s t w o w , w ̄ o h n j o w e j e w o b o r y , z y k -
w i n e h o p s c h e d s t e j c z e s t w a a p o h e r b s k i m s d r a c z e n y c h h o s p o s o w w o b -
s t e j o g y , n a f a r j e h r o m a d z e n y c h h o s c z i p o w u p y s c h e n e j d r o s ̄ y h a c z d o
B o ż e h o d o m u w j e d z e s t h e , h d z e j ̄ s o 1/23 h o d z i n h e r b s k a B o ż a k u ̄ z b a
s a p o c z a . N a n j e i p r e d e w a s c h e k n i e s f a r a t J a k u b s N e j k w a c z i d l a w o
2. T i m . 1 , 7 : " B o ż n a m n j e j e d a l d u c h a b o j o s c e , a l e d u c h a m o ż y ,
l u b o s c e a s t r o w e j e m y ź k l e " , a w u j e d o w a s c h e p o t o m , s o m a ̄ s o
s k u t k o w a n j e G u s t a v - A b d o l f s k e h o t o w a r ̄ s t w a s t a c z t e z w d u c h u m o ż y ,
l u b o s c e a s t r o w e j e m y ź k l e . N a n ē m s k i m , h d z e j k n i e s f a r a t d r . H o f -
m a n n s K a m i e n i z y p r e d e w a s c h e , b ̄ e s c h e ̄ s o w e t k n i e s a p r e d a r j a t ̄ o n
k a m y t e k s t w u s w o l i k . Z y k l ej b ̄ e s c h e n a h e r b s k i m k e m s c h e n j u h a c z n a
p o z l e d n i e m ̄ e s t n o , n a n ē m s k i m t e h o r u n j a b ̄ e h a c z e w o b ̄ s a d z e n a .
S n j e w u s t a w a z e j n u t r n o s c ̄ u w o b ̄ s a d n i n a r j a n e k l o w a p r e d a r j o w
k e d ̄ z b o w a c h u , a t u t o j t e z w u b j e r n j e r o s u m i s c h t a j , k w i a t h y s k u t G u s t a v -
A b d o l f s k e h o s j e d n o c ̄ e n s t w a w o b ̄ s a d n y m n a s t a r o s c ̄ k l a s e j . K e l l e k t a , t i ̄ z
j e h e w a k w H o d z i j u p s c h e z o p s c h i t a j s t k i c h s k l a d n o s c ̄ z a c h d o 5. s t a w u -
c z i n i k a , t ̄ o n k r ̄ o c z w e s c e j e n o j d l a p o d o l h i m d e s c h e z o w y m c ̄ z a s u
r u n j e w i t o r u n a s t a t e h o d o b r e h o w j e d r a j e n o j 263 h r i w n o w w o t c z i s k u .

po němčině kenschenju žo hiszce w Eignerez hosczenzu towarzstwowa
shromadzisna wotberga. W tej samej žo někotre hlerluszhove
schützeli wuspewachu, a towarzstwowy pschedzyda, knes farař dr. Wezel
s Bislepiz, podawasche dokladnu rosprawu wo towarzstwowym skutto-
wanju minjeneho lěta, po czimž nař. kl. superintendenta Schézor
s Radeberga, wychodzhi zirkwiński radziczel Keller s Bubuschinga

farat Vanga s Pózlowow kózdy s dleščim rjanym pschednoskłom swježeli. Skórežne bu na swjedzenju składowana kollektia Cupjankej wožadže pschipokłana. Swjedzenje je bo wcho do wcho jara derje radgil, schet je tež s wulkeho dzela széhwk prôzwanjom a pschihotewanjow knjesa fararja lic. theor. Jmischha. Boh da, so bo zo w wožadže dale lubosć t wêrshtratram w resprošenju hortla!

Se Spytz, 10. septembra. Kermischu a na njej sloty kwasz kwejczic, to bě naschemu Forkerez domej dženka spožcene. Starí Forkerez, předy na Četwojeno-Nofliskim hosczenzu a někto hido tójsko lét na naschej kłamáni, mataj dobre mjeno w naschej zykej wožolinje. Kózdy, kiz jeju blíze snaje, jeju tež česczí. Kak hale niz jeju blízche pschedzelstvo. Hido s jeju džeczimi a džecz-džeczimi bě jeju dom dženka, možt rjez, pschepelneny. Mot jeju pjanacze džeczí je hiscze džehacz pšci žiwjenju. Te su wschitke swoženjene a maju hromadže 38 džeczí. Wschitke tu běchu, kózde se kwojimaj starcimaj. Na žadanje bě knjes farat lic. theor. Jmisch pschischol, kiz jubilejskemu porej po swjedzeniskej ręčzi knjesowe żohnowanje wubželi na dalschi wječor žiwjenja.

S Kahowa. Sandženu žobotu pschipołdnju je bo kubja tu domneho Rößleroz mlyna wotpaliła. Na kubi běchu s wuhjenja, w kotymž běchu bo kash sapalik, schre psches kamin wulecžile, s czimž bě wohén nastal. Dokelz bo wohnja s czakom dohlabachu a tež hnydom Kahowska, Saręczańska a Kutowczańska hylawa t haschenju pschedzelcu, bo poradzi, wohén hórsy salecz. Płomjenja su třechu hacž do mlyny sanicžile. Nachinena skłoda pomerna wulka njeje.

S Kalbíz. Twarz nasheje wěže bo s Bożej pomožu borsy dokonči. Pyramida je hido s falzowym zghesom, kafisz jón s Bayefsteje dôstachmy, pschynje pschikryta, a kózdy džen hladamy, hacž kula, kotaž je bo w Kelnje n. Rh. skasala, njeſchidže, so móhle bo potom hnydom róškhy wottorhacz. S wulkej radosću pak wocžakuje zyka wožada pschihad nowych swonow s liječnje l. Berlinka w Draždjanach, a stawaja bo t pschihodnemu powitanju hido wschelake pschihoth.

S Kamjenza. 6. septembra bo tu wožladanie hožadow wotmewaſche. Na njo bě bo pschijwiedlo 12 byłów (czelzow), 10 wołow, 37 kruwów a 21 jałozow, wcho hromadže 80 skocžatow, bjes nimi 45 oldenburgskeje a 4 naransche-friesiskeje rafy, bjes tym so druhe wožada kschizjenju oldenburgskeje rafy s krajnym skotom pschedzusachu, pschi kotrejž pak oldenburgski ras wustupowasche. Wustajene kruwy bo wožebje s wulkim mlokowym wunosckom wusnamjenachu; bjes nimi se 16 kruwów kózda wob lěto 3600—4531 litrow mleka dawa. Na wustajene byki dostaču 1. myto, 60 hriwnow wucžinaze, Konječanske a Kascheczanske skótpłahowanske towatſtwo; 2. myto wo 40 hriwnow: Debrizanske a Kunderacžanske skótpłahowaze towatſtwo; 3. myto wo 20 hriwnow: ryczetkubletski najeń Schuster s Halschtrowa, Kamjenske skótpłahowanske towatſtwo a Bernhard Hancz s Protez. Na kruwy dostaču 1. myto wo 30 hriwnow: ryczetkubletski najeń Hauffa w Liebenawje, ryczetkubletski najeń Woldemar Blümich s Worlez; 2. myto wo 20 hriwnow: ryczetkubletski najeń Schuster w Halschtrowje a ryczetkubletski najeń Nicke w Bischheimje; 3. myto wo 15 hriwnow ryczetkublet Schmid w Nadrožnej Hrabowzy, ryczetkublet Lippe w Kunderacžizach, Handrij Nowak w Debrizach, Jan Smola w Kascheczach a Schelta w Schipitalu. Na jałozyz dostaču 1. myto wo 20 hriwnow: ryczetkubletski najeń Thiema s Bielej; 2. myto wo 15 hriwnow: Nicke w Bischheimje, kublet Smola w Kascheczach, Hauffa w Liebenawje; 3. myto wo 19 hriwnow: administrator Vogt w Skaskonje. Na woły dostaču 1. myto wo 20 hriwnow: ryczetkubletski najeń Sieber w Nadrožnej Hrabowzy; 2. myto wo 15 hriwnow: kublet Jurij Milkawich se Schidola; 3. myto wo 10 hriwnow: ryczetkublet Schmid s Nadrožnej Hrabowski. Na kwinje bo plahowanske myto wo 25 hriwnow pschipsa ryczetkubletskej Ocze w Debrizach. Jakó pocžowanski pjenjes wubželiču Mužu, Rebercej Kühnej, Augustej Rychtarzej a Bohumilej Rychtarzej w Kunderacžizach po 7 hriwnach. S czežnym diplomom sa šhromadne dokonjenje bo wusnamjenichu Hauffa w Liebenawje, Blümich w Worlezach, Otto w Debrizach.

S Kaschez. Schiwořt tydzenja wotmě bo w Kamjenzu pschedzadownie skotu tamnischeho wožreča, siednoczene s mytowanjom. Tam bě mitoho rjaneho skotu widzecz. A schto bě najrjenscha pschi zykej wěžy? Jedyn herbski bur je dostač nadobo tsi myta: na czelza do zyka najprenishe myta, na kruwu trecze myta a na jałozu druhe myta. Tutón bur běše t. wiczežny kublet Jan Smola s Kaschez. A tutón mytowaný skot je t. Smola wschon ham kublowel, mjes tym so někofi druzh bo s nakupjenym skotom hordzachu. — Wyschische teho pak dostaču hiscze tež druzh burja s Sserbow myta a pocžezco-waze wopisma. — Sserbjo, džeržmy kruze w hromadže! —

— W tu kwhilu pschedbywa Neuwiedski revisor L. Stoffer w Luiži a pschedzaduje tudyske polkadrny a nalutomatne.

S Banaz. Pjatk tydzenja pschipołdnju je bo bróžen tudomneho kubleria Wanaka wotpaliła. Wohen je w kólniczy, bjes bróžnu a domskim satwarjene, w kotrejž kłoma ležesche, wuschol. Hacž runje bo wohnja hnydom dohlabachu, tola móžno njebe, jón w kózni poddužycz. S bróžninymi dripoštymi džerami płomjo do maživneje bróžnie pschedzige, kotaž bě s demšhowonymi žnemi napjelnena. Bróžen bo do czista wupali. Pódlu žnijow je bo nowa mločzaza mažchina, kotle ležsa stajena, sanicžila. Dokelz bo płomjo na domskie ležasche, budžische bo tež to sapalito, hdy hyclu hylawy s Luhu, Sarečza, Preczeg a Böschiz horyzetu a žahlosz njeponjennishile. Dla stracha, domskemu hrožazeho, dyrbjachu s njego domazu nadobu wužjeſcž, pschi czimž je bo wona thetro wožschlobzila. Kak je wohén nastal, njeje snate. Na kwoje maživne twarjenje bo spuszczejo, Wanalezy nicžo psche wohnjoru skłodu saweſcili njebeču.

S Biskopiz. Kaz hmy w kwojim czaku hido pižali, je tu w juniju wjazy hacž sto wožebow wot kózby skorilo, kotaž běchu ſebi pola rěníkow Lehmannow, nana a hyna, kipili. Wobeju rěníkow běchu petom na pschedzanie hajdili. Někto bu jeju po ſapoloženju wypkajeſe kawzje ſ jastwa puszcžili, s czimž je přenje pschedzowanie skórežne. Ssudziez budže jeju blízchi pschedzazny kub w Budyschinje. Biskopieženjo na to s napjatoſcju czakaja.

S Ležna (w pruskej Hornjej Luiži). Ssmy hiscze w leži abo hido w symje? Wěſcze džiwne praschenje! Ale schto móže prawje na to wotmolwicž? To njeje tak lohko, kaz bo s wopredka ſda. Po protyz drje mamž hiscze ležo, ale po wjedrje je kaž w symje. Schtož pak ſebi na tajke praschenje wotmolwicž njeve, tón směje wěſcze tež staroſcž, kafli dyrbí bo tón czak woblekacz, hacž czoſtu ſymſku draſtu, abo lohku lětnju. Ale čłowjet dyrbí ſebi jenož prawje pomhacz wjedzecz. Sandženu ponželu wibzachmy tu burila — drje stareho, ale hewal strovoho wumjenskarja — hnój woſyč. Tón božy hlobžesche, tola na ružy bě bo wulke rukajz wobul, s kotymajž mložsche lědina wótzy dožeržecz. Luby mužik bo s najmjeniſcha boječ njeřebla, so ſebi ružy ſwosabi, na nosy drje njeje tak kipy.

S hole. Pschi lětusčim mokrym nashymskim wjedrje je bo w wrjóžowym kčenju mało zokora natworiło. S tým pcžek, do hole na paſtwu pschedzene, skłoduju. Do wjele kózdom su wone lědina telko nanoszyle, kelkož bu ſame t kwojemu ſežiwenju pschedzibale. Schtož je ležsa pcžek do hole dat, je cjež domoj nje-powjese, hacž je je wot domu wuwjess.

S Gslepeho. Pjatk tydzenja bu w narańſchej počnóznej Hornjej Luiži hylne njejedra měli. Psches nashu wjež popołdnju w 3 hodyńach czorne mróžele ſ deſchczom a kroupami czehnječu. Na ſahrodze nasczeho gmejnſkeho pschedstejciejerja Bože njejedbro do jeneje tolsteje wolsche dyri a ju na pol pscherasy. Jeje ſdank bo ſ körjenjami ſe ſemje wutorze a na czaski roſchęzepi. Schtomewe cželo bo na ſchtyri kruhi roſrasy. Jedyn kruh ſ körjeniemi bo na 200 kročzelow daloko wjerhnu, mjeniſche kruhi bo 100 kročzel wokoło roſunkachu, tak so bo ſdache, ſo bu tam cžekle hrjady czeħali. Wotlemeny schtomowy wjetſch bo do džer, ſ kotrejž bě bo wolscha wumalka, ſaſčapi a ma někto napohlad, jako by tam pschedzony był. Drugi hiscze wjele hylniſki ras na wjetſchku zyrlwineje wěže do hwědy a khorhoje dyri. Sswělu kulu pod khorhoju do dweju pełozew roſbiwſki blyſk ſ wěže nimo-čažnička na zyrlwu ſjedze. Tam bo wón ſeželi a po woběmaj bokemaj tschi dele do murjow džesche. Czeħčne zyhele bo roſbichu, teho runja jena tschična lata, a jena hrjada bo pscherasy. W zyrlwi bo krónoſty ſwěčnik na wjele ſaſražených kuskow roſpierzchi. Wjelby nad uktarjom bu bo roſpukle, a ſaſleniza zyrlwiných wołnow roſlata. Zyrkwinia meter tolsta murja je bo na woběmaj bokemaj hacž ſ ſemi dele roſpukala. Runje kaz zyrlwina tschiča, je tež wěža wožryta, a jeje tschične paženie je cježce na bol ſjelio. S njeje ſa jedyn wołomit wěže zyhele dele ſwierſtečachu, ſ dobom bo w wěži pocža palicž. Předy pak stupasche schwablowy dym ſ njebu, jako by zyka zykej w wohnju byla. Hdyž bě mróžel roſplunula, wibzachmy, kafka skłoda bě bo ſtała. Sso wohnja bojo, ludžo do zyrlwje a na wěžu kwołachu, tola nižbje bo njeſpaleſche, jenož na wěžinym wožschku w ſchtrjoch ſtečach bo pocža ūhlicž a kuricž. Nasch Boži dom je cježce roſychnowany; kak wulka je skłoda, bo hiscze wobližicž njeſhodži, tola wona ſ najmjeniſcha 15,000 hriwnow wucžini. Boži dom je drje psche wohén ſ 72,000 hriwnami ſaweſceny, tola telko ſe ſaweſczenſkeje kafy njeboſtanjem, jo budžemy ſebi ſ tym zykej a wěžu wuporjedzicž móz. Letha hmy

nowu faru twarili, sa czož budżem wjele pjenies wudacż dyrbjecż. Naschi wožadni su s wjeſtceho džela khudzi; duž budżem na dołk twardicž dyrbjecż. Dokelž tšeči wuporiedziecž njeſmiedžachmy, doniž ſo ſchleda wot ſtaſtojnifow wehen-sawęſzazeje kažy wobliczila njebe, je tež hiſhče deshecz wjele ſeſčekobžil. Naschi Boži dom hižo na 4- abo 500 lét ſteji. Węžu je w lecze 1885 knies ſe Šchilbow w Dretwi twarili. Tale wjeſka je nehdź do naſcheje wožady kluſchała. Traiſke khofy ſu tehdź 2400 tolet wucjintle. W nětežiſkim czožu njebi nictó twar ſa tule płaćiſnu wuwieſl. Węžine murje ſu na dwaj metraj toſte; wone ſo njebydu hnułe, hdź by ſo węža hiſhče wo poł ſta kočzi powyſhila.

Sa naſch ſerbſki dom

bě ſo dotal naſremadžlo 17,802 hr. 84 np.

s nowa ſu ſa njón darili:

pschedkyſtwo a wubjerk M. S.	31	" — "
psches l. far. Wičasa w Nožacjizach : : : :	12	" — "
pschi wocjiznje w Budęſtezech	2	" 50 "

Hromadže: 17,848 hr. 34 np.

Přílopk.

* W Draždjanach je ſaſtejnemu ſobotu dopołdnja krawz Roth ſe ſchwartoſteho poſkhoda ſwojeho bydla na Tſelanskej dróſy ſwoje tſi džeczi wot $1\frac{1}{2}$ hacž do 3 lét na haſu dele cžiſnul a potom ſam ſa nimi ſtočiſt. Draždjanſke nowiny wo žałoznym podawku ſeſhōwaze nadróbnosče piſhaja: 45 lét starý krawski pomožnik Roth bě cžihi pilny dželacžer, kotrež ſo prózowasche, ſebje a ſwoju ſwójbu, wobſteazu ſ mandželskej a 5 džeczi wot $1\frac{1}{2}$ hacž 16 lét, na cžegne waſhniſe ſeſhivicž. Roth bě hižo woſpiet dučakhoru był a teho dla ſo w měſčjanſkej hojeńni ſameſtnicž dyrbjat, tež ſu ſo hižo piecza kročjeſe cžinile, ſo by ſo won do krajnje bludniſy w Kołdzach pſhijat. Woſ ſhwiatkow jemu ſaſo doma krawzowacž daču, dokelž bě jeho khorosč popuſhczila. Piſt dopołdnja ſo jeho ſaſo njeſmernoſcž ſmozowa. Won ſwoju žonu ſwarjeſche, porokowasche jej wſhelsake njeſtinczomnoſcze, kotrež běchu cžiſcze wumyſlene a ſantorjeſche, ſo ſo ſkerje do kroſtańne ſawrieſz do, předby hacž do bludniſy poſidže. Wožaromna mandželska čyſtce teho dla ſwojeho 16 létneho syna, hdźz piſt rano na džeto džecže, na polizaſtvo poſkacz, tola ſo teho ſkóčnje wostaji. Woſkoło $\frac{1}{2}$ 10 hodzin ſo Roth ſaſo ſe ſwojej žonu wadjeſche a ju ſ durjemi won ſtrocžiſchi durje ſady ſebje ſamku. Viſes tym ſo žona, ſebi žaneje radu njeſwedžo, w pschedſtviſe cžakasche, ſo wo iſtwie žadlawy podawku ſta. Dučakhoru muž po riedze ſwoje tſi mlódſche džeczi wſa, dweju tſiſtneju dwójnikom a $1\frac{1}{2}$ létneho hóſčka, a je ſ woknom won cžiſnul; potom won ſam ſa nimi ſkoči. Ludo na haſy duzy widžaku, kaf džeczi w wulkim kole ſ tšeči psches tſeſtinh ſlob jako kellerjo w zylkuſu pſhilecži a nehdźe wo ſkredž haſy na pleſtr padžechu a ſo roſbichu. Skończenie hiſhče nan ſ wupſhczetrenymaj nohomaj a rukomaj wuſkocji a teho runja roſrazeny na dróſnym pleſtrje ležo wosta. S wołanu, kotrež teho dla wo kheži naſta, ſo hakle macž ſaraženych džeczi na njeſbože ſedžbna ſeſini, kotrež bě ſo ſtało. Wulke ſbože hiſhče bě, ſo ſtarſhi syn, kaž tež druhi, 13 létny ſchulski hóſčez, doma njebeſtaj; nan budžiſche jejui hewak teho runja ſobu do ſmjerze wſaſ.

* (Sſerſhczatý paſažer.) W jenym woſu elektroſteje nadrójneje ſeleſniſy w Dortmundze ſu ſo psched nekotrymi dnjemi prawje naſmeli. Staru žonu běſte ſebi na wſlach prožo kipiła, a ſo by rucze ſ nim domoi pſhichla, ſebi jo pod mantl wiſala a ſo ſ nim do ſeleſniſteho woſa synuł. Bóryš ſo pod mantlom hibacž počza a jene kwit! kwit! ſa drugim ſobupuſzowarjow naſtrójeſche. Hóře pak hiſhče bu, hdźz kerihczatko žonje wuſtoci a kwicžo w woſu woſko haniſche. Někto ſarjadnik ſakrocžiſchi žonje ſ jeje profeſeczem dale ſobu jecž ſakafa, praſiſy, ſo je to elektroſta a niz ſwinjaza ſeleſniſa. Žona hnydom pomału a pomału ſ woſa cžehnjeſche, dužy pak rjeknu: „Mi dže ſo ſdacž, ſo ſu w waſhniſ ſoſu hižo wjeſtche ſwirne byle!”

* W Kettlowitzach (narańſkich Pruzach) je ſo 12 wožobow ſ mjeđzanej ſerſawoſczi (Grünspan) ſajedojeſzilo. Je ſo to na kwaſu ſtało, hdźz najſkerje koperowe ſudobje, kif běchu pſchi warjenju, trjebalſi, derje doſež wužwěſliſti njebeſtu. Jedyn hóſčz je hižo wumrjeſ a tſi druhe wožoby hiſhče ſu na ſmjerz khore.

* W Ohligu je młode mandželſtwo, hakle psched tſjomi měſzazami ſweroowane, ſrudny konz wſalo. Bóryš po kwaſu bě hižo mjes młođymaj mandželſtimaj pſhekora wudyrka, kotrež ſo njeſhubi, ale ſtončnje młodu žonu k temu nawabi, ſo ſwojeho muža, fabrikſteho

dželacžerja, woſkſorži, ſo je kranuł. To młodeho muža tak roſhori, ſo ſebi revolver kupi a ſ nim na dróſy ſeſtyri ras do ſwojeſe žony a — pſchichodneje macžerje tſeli, tola pak jenož pſchichodnu macžer do ſeſhna trjeſhi. Potom do ſwojeho bydla cžeknu, durje ſa ſobu ſamku a ſo hnydom ſam ſatſeli.

* Do jara njeļubije wuſtoscze je w Berlinie jena njeſwjeſta ſapadnula, kotrež dyrbjecž ſo w Handrijowej zyrkwi werovalacž. Hdźz do zyrwie ſtupi, k ſwojemu wulku ſastroženju pytnu, ſo jeſ werovalski pſerſhczien pobrahuje. Dokelž jón nihdźe pſchi ſebi nje-namača, jeſ ničo druhe ſhytne njewoſta, hacž ſo dyrbjecž ſo ſ pož-čenym pſerſhczienom ſwerovalacž dacž.

* Wo njeſbožu, kotrež je ſo na ſeleſniſy poſa Appilly ſtało, je franzowske towarſtvo poſkodneje ſeleſniſy twarſfemu minifrej ſeſhōwazu ſaſtejnemu roſprawu poſkalo: Mjeđzelu poſkodnju ſta ſo w tym woſomiku, hdźz ſpěſhny cžah na egeri do Brüſſela a Kołna k ſaſtanischem ſeſhnu Appilly, mjes Noyonom a Chaunayom ležazym, dojeđe, ſtrachny ſatorh. Spěſhny cžah do ranžerowazeje maſchinu ſtorči, kotrež bě ſaſtanischem ſeſhnu ſchef do tych koliſow ſwiedł, runjež hodiſnu wjeſtce, w kotrej ſpěſhny cžah po koliſach pſchijedže, a runjež běchu nětore minuty předby elektroſte ſwohy ſpěſhny cžah pſchijedžile. Njeſbožowny ſaſtojnif bu preñt wopor ſwojeje njeležbliwoſcze. Owe woſobje zuſeje narodnoſcze a dwé woſebnej knjeni buchu morjeni, ſchecž woſobow a dwoj towarſtwa ſaſtojnifaj ſo woſchłodžiſtu. Ojeſtacž jenož trechu woſchłodženych woſebow mojeſche dale jecž. Načinjenia ſchleda na węzach je wulka. Dañe lokomotivje, předkowny tworowy woſ a 4 ludžaze woſy ſu woſchłodžene. Wjeſčor mjes 9 a 10 bě woſkhab ſaſo ſradowany. Roſprawa ſtawne doſež wo njeſbožowej pſchichinje ręči, tał ſo žoneho dalscheho pſchepytowanja trjeba njeſe. Kołnski ſpěſhny cžah je w poſtaſenym cžahu do Appilly pſchijet, kotrež ſaſtanischem ſeſh ſe, kaž ſo kluſha, na jeho pſchijedž ſedžbliwy ſeſinjeny. Wjeđnik ſpěſhneho cžaha namaka cžer proſdnu a prózowasche ſo ſe wſhej mozu cžah ſastajicž, hdźz napscheſtwinu maſchinu wuſlada, ſtotož pak ſo jemu njeperadži. W poſlednim weſomiku ſaſtanischem ſeſh ſ cžetwjenej khorowęku ſpěſhnenemu cžahem napscheſtwinu khorowęku, cžah pak jeho podtorhnu a roſmjeſce. Hromadupraſhnenje ſo ſwulzyschnym woſmachom ſta. Preñne woſy ſpěſhneho cžaha ſo jedyn na druhi ſeſtorlaču a 30 kočzi wuſoku hólpizu wucjinchu. Jedyn ſobupuſzowat poſjeda: „Chyž do Belgiſſeje, w Parizu pak běch ſo do Kołnskeho woſa synuł. Sarjadnik mje na to ſedžbliweho ſeſini, a temu mam ſo džekowacž, ſo njeſkym ſebu do njeſboža pſchichol. W tym woſomiku, hdźz naſch cžah do Appilly jebjeſche, w woſnje ſtejach a muža widžach, kif ſ cžetwjenej khorowęku machajo nam napscheſtwinu pſchihna a w tym woſomiku pod cžah padnu, hdźz lokomotivny wjeđnik, ſtrach pytnuſchi napscheſtwinu paru da. Něk ſta ſo ſtrachny ſterk a mojeſ noſy byſtej roſmjeſce ſyloſ, byh-ſli ſejerje njeſzahnuł, ſo ſ zykej mozu ſa woſowym ſawęſkym ſa-ſchimnuſchi. Šaſtſtacž tuteje ſekundy njeſapomnju a dyrbjat-li 100 lét ſiwy bycž.” Po poſledních ſeſtacjach wofſewjenjach, do Pariza poſkaznych, njeſe ſabdy ſ wumóžených paſažerow tał ſtanjeny, ſo by licžbu morwych powyſtacjach dyrbjat.

* W Schönbrücku poſa Altenſteina je ſo žałozne hoſtwinſke njeſbože ſtało. Hoſpodač Schnarbach na ſakauzy ſtejo do cžmicki woſ tſeli, dokež ſebi myſleſche, ſo ma ſornu pſched ſobu, trjeſhi pak dohōbnika Čamma, kif bě tež na ſakauzy, tał njeſbožownje do wutrobu, ſo hnydom wumrje.

* Po pojeſci Leobschützskich nowinow je njeſawno poſny ſtragnit w ſerigu w wulkim cžehnoſeſač ſobyl. Hižo nětore rasy bě poſa pſchekhodžik, njebe pak nihdźe ničo podhlaſne pytnu. Duž měnjeſche, ſo ſebi ſadyn paduch po pſchenicne popy njeſchiniđe. Sso do jeneje popy ſydnuiwſchi won hnydom ſkodž ſdrémnu a na ſwoju pſchikſtchinoſc ſoſabu. Hdźz wotzuci, bě jemu tał cžehno poſkoło ſi-woſa, tež pytnu, ſo twierdeſe ſemje pod nohomaj nima, a ſo ſo tał koleba, jaſo by na kolebatym konju ſedžač. Won ſebi wocži wutre a ſo do liza ſchęzipnu, ſo by ſo pſche-ſwědži, hacž je woprandze wotzuci abo hacž ſo jemu dzje. A hlaſ, w tym, ſo won hiſhče w ſwojej popy tſeſche, popy ſ nim přeti pſches poſlo kročesche, pôdla ſhyschesche woſ ſu jaſači a kózaci. W ſwojim ſtysku woſ ſu něk ſ mozu wo pomoz woſkoč počza — bawz na nohomaj ſtejſche, a hdźz ſe ſwojeho nozneho ſehwa poſlada, wutrobu njeſhto na cžlowieka podobne pſches poſlo cžekacž. Rucię ſa nim, pſchekoz to mojeſche tola jenož paduch bycž, ſebi pomyſli — ale woň bě ſ powyſaſom twierdze do popy ſawjaſanu. Paduch, měni-woſchi, ſo ma ſamu popy, bě ju ſ powyſaſom woſwjaſawſchi, ſebi ſ njeſ nozneho ſtražnika ſobu na kribjet ſchwilknuł a jeho ſpizy nimale ſa-ſazil; ſkoro by jeho ſobu kranuł.

* 18-léta džowka jeneho jelesničyneho saftojsnika w Schönebergu bě s mlodým pschekurzom po klubje. Sa tydzení chybějše svůj kwaž pěveczic. Vona méněsche, so by ho naložení cítim bôle lubila, cítim mjeňschej názvy by měla; buž hžo něšto čáka po možnosti w malých čříštečkách klobžesche, tak jo jeje nosy kaž w schrubnitu tečeštej a když ras kylne facžekaschej, hžož ho čříje wusú. Malo dnjow do kwaža ho na jeje nohomaj, wožebje wokoło kulkow, scherožete, s kruju podběžane kmuhi pokasahu a pschi kóždej krocželi ju w nímaj holostnie klo. Hžož holosz wjazy snijesz njemóžesche, ho na jeneho Barlinskeho lekarja wobroči. Tón hnydom spósnia, so méněsche woboha holza hžo žmaný wohen w wobemaj nohomaj, a so dyrbeschej ho jej hnydom nosy wotewscz. To ho sta, a njeſbožowna hordula je w hoſetni wumrjela.

* Poňdželu tydzenja je jena Sprottawská knjeni s widleschczemi nadpanjenia kwoj zasy ſubowz pôzrjela. Něk hora leži.

* Dwěletny kynk hoscenzerja Klinki w Bužinie je ſebi pravou ruku wotřenul, ju do rejaka tylnuwochi, ktrýž džecži wjetečzach.

* Nicž bôle nufu, bjes ludom knježazu, wobžwětlicz njemóže, hacž powjescz jenych Mnichowſkých nowin, po kotrejž na I. Mnichowſkim hamitskim žudniſtvoje wschednje 50—60 wožobow wotpſižaha, ſu bankrot, to rěka ſo nicž wjazy njevobžedža.

* Luboſcuž wobwěhnul je ho w Dilsicze 73-létny muž. Wón bě 3 žony měř a chybějše ſo někto ſchtvorth ras woženicz. Hžož pak ſo jemu psched tříomi nježeli jeho njevěsta wusna, ſo je jej tola kuf jara ſtary, wón wotmolwi, ſo runy pucž do lěža ho wobwěžnucz poſibže, a tež je ſchol.

* W Triescze je ho lieutenant 87. pěšceho regimenta s Hofmann, kotrejž běchu dla pschede ſchězehonja wožakow k garnisonskemu arreſtej na ſchěz mězozow a k ſloženju offizierſtej dostožnosce ſažuzili, w arreſtoj ſtve tomniſtich kasarmow ſatjelik.

* Na wožezanym městnje w holi pola Kastina w Žendželskej běže ſarmar ſchotom popuſčczil. Někto ſdónk ſ klinami ſchězepicz poča. Pschi tym jemu jedyn klin ſ roſižezpa, w ktrymž méněsche wón w tym wožomiku runje ſewu ruku, wulezci a roſižezp ſo, jemu ruku ſatužnuwochi, ſamknu. Halle ſa tydzení jeho ſažamuž, ale morweho. Viſčka by ſebi ſ taſtich pažlow wupomhač vježala; wona by ſebi, předy hacž by kónz wſala, nohu wožkužla.

* Nimo měry wulsi ležny wohen wokoło města Vona w Algierskej ſakhadža. Njebojo je wjele ſtow mil daloko ſažmit. Zahla horzota je hacž do Tunisa ſažuež.

(Kſchecžijanſtvo w Japanskej.) Kaž ſo ſda, ſo w Japanskej pschede ſchecžehanje kſchecžijanow pschihotuje. Psched krótkim čažkom hſchěze běchu misione roſprawy ſ Japanskeje polne kwalby a džaka Bohu, kž bě wſchudzom pschede ſchecžehanju evangeliſa durje ſwotewrik. Tón a druhí hžo ſebi myſleſche, ſo ho hžo léto wuhudacž hodži, w ktrymž budze zyly Japán kſchecžijanſtu wobročeny. W najnowiſtich čažku pak ſu hubjeſche powjescze k nam pschichle.

"Povſchitkovne misione ſowinu" wot Warnecka wodawane, ſběluža, ſo ho mjes ludom pschede ſchecžiwo misionaram straſchnje hibač ſpočnje. Wona pižaja: "Smyžlenje Japonow, kž bě psched někotrymi ſtami kſchecžijanſtu tak pschede ſchecžiilne, ſo ho ſdashe, ſo ho zyly japanski lud boryš pschede ſchecžiiani, ſe ho w nowiſtich čažku pomalu pschéměnilo; wot ſnamjenitých wodžerjow ſo nawjedowaza narodna ſtrona je naſtała, a wyschnoſcz po ſdaczu jeſe ſameram blisko ſteji. Š preňa ſo pschede ſchecžijanſtu ſ pižmowſkimi brónjemi wojuje, a ſajimave je, te ſaſady ſkýſhcerz, po ktrých dybci ſo dalishe wupſchecženje kſchecžijanſtu ſažewacž." Jedyn japanski wucžomz na ſčehowaze wožidne waschnje pschede ſchecžijanſtu piže: "Kſchecžijanow Boh je ſantom, luth hoř dym a kur, wéra do njeho je hlupe pschivěra. Kſchecžijska nabožna wucžba člowejka pod ſkočo poníž. Wona čhe nam krafnoſcz naſchebo luda, džecžazu pschede ſchecžiſtneſcz pschede ſchecžiwo naſhemu khejorej, a jeho čleſzowanje rubicž, dokelž kſchecžijsky ſyňojo ſwojich ſtarſtich, kž wotzowſkym waschnjam ſkýerni woſtaſauju, wopuſčczá. Kſchecžijanſtvo je narodny ſtrach ſa Japán, pschede ſchecžiwo kotrejuž mamy woſowacž. Kſchecžijanſtvo dybci ſo wukorjenicž a nježmě ſo niždy wjazy w Japanskej čepicž." Hacž dotal ſo kſchecžijanam hſchěze nicž naſhylne ſtaſo njeje. Njebudzem ſak ſo trjebacž džiwacž, hžož po taſtich ſchězwanjach wjele ſamožnych mužow na dobo powjescz wo ſapocžannym pschede ſchecžehanju doſtanjem. Dželo na misionskim polu ſo hžo wſchelko hacži.

* Po ſalbowej theorii ma měhaz ſeptember dvaž kritiſkaj dnje, ſobotu 15. a ſobotu 29. ſept. Preñi je II. a druhí I. rjadowne. 29. ſeptember ſo wožebje ſky wopokaže, dokelž pod wliwom ſtönze-woho ſažmita ſteji.

(Zyrkwinſte powjescze hladaj w pschedu.)

Emil Wehrle na jerjowej hažn porucža

barchent koſchlam w jara wulſim wubjerku, ſary ſhcz po 16 np., ſ prawej ſchěru, lepshe družiny po 18, 20, 25, 30, 35 a 40 np.,

dwojzy ſcheroke ſuknijowe tkaniny,
ſtary ſhcz po 25, 30, 40, 50, 60 np.,

kafior a kalmuk, ſtary ſhcz po 30, 35 a 40 np., barchentowe ſožowe ruby ſ prawej dolhoſcžu a ſchěru, jenož lepsch ſtowu po 110 np., 140 np., 160 np., 180 np., 2 ml. a 2 ml. 50 np., w bělých a pižaných barbu njepruſhczatých barbach, w wulſim muſtrowym wubjerku,

barchentowe ſožowe deki
po 2 ml. 50 np., 3 ml. a 3 ml. 50 np.,

barchentowe rubiſcheža,
wobrubjene, po 25, 30, 35, 40 a 50 np.,

wobrubjene rubiſcheža na hlowu a ſchenillowe rubiſcheža,
židžane, polžidžane a wolmjane rubiſcheža,

lamowe rubiſcheža

po 50 np., 70 np., 1 ml., 1 ml. 20 np., 1 ml. 50 np.,

6/4 ſcheroke zydi, ſwětle a połnoczeſćwjetne, cíſcze barbu njepruſhczate, ſtary ſhcz po 20 np., lepsch ſtowu ſtary ſhcz po 25, 30, 35 a 40 np.,

9/4 ſcheroke zydi po 50 a 60 np.,

wupjerki, 6/4, 7/4, 8/4, 9/4 ſcheroke, módroſmužlate, kaž tež czerwjenofmužlate.

Čorne židžane tkaniny,

wubjerne, dolhoſtne wupruhowane ſhmane wudželki;

dale jako nowe dōſhle:

pižane židžane tkaniny

w wulſim wubjerku barbow,

porucža po tunich, twjerdyh placzisnach

Julius Hartmann syn

na róžku mjažoweho torhoſcheža.

Želeſne hornzy, kanonske kachle, rohy, rolowe platy a ležkyczki, korta, žloby, rjecžasy, hornzy, ponoje,

dezimalne a hospodarske wahi, rjemjeſlniſki grat a želeſne krotke twory ſupujecze pižezo najtunſho w želeſných ſklamach

Gottharda Behrendſa

na bohatej hažn 29.

200 zentnarjow hrócha

wot wužywa ſbytne woſtale, matej tunjo na pschedan

Baldeweg & Sachse.

Psche položenje pschedawańje.

Swojim czechzenym wotebjerarjam s tutym k wiedzenju dawam, so tym swoju pschedawańju żeleśnych tworow do swojeje fabrikskeje leżomnoſcze

na Albertowej dróſy 1, blisko „Lauer Hotel”,

(prjedawscheje Schillerez spirituſoweje fabriki) psche položil.

Proſchu najpodwolniſcho, so by ſo dowěrjenje a derjeměnjenje, mi hac̄ dotal w wulſej mērje ſpožczenie, do mojeje ſamſneje nēčiſcheje ležomnoſcze pschenjeſlo, kotař dla ſwojich wulſich a pschi-hodnych rumow wubjerny pschehlaſ zyleho ſklaſ ſliczni.

S pocžeczowanjom

Moritz Jäppelt.

Mału duſhnu khęſu ma wob ſtejnosczen dla ſa 10,000 ml. na pschedan Lüſka na rózowej haſy 12.

Khęſna ležomnoſc na Židowje poła Budyschina, wobſtejaza ſ dwajſchoneho překownego doma, ſadnjeho twarjenja a ſahrody, pschi wobkhadnej droſy ležaza, ſa kózde rjemiſlo ho hodžaza, je placzisny hodna na pschedan. Na ležomnoſci korečmatske prawo leži. Podla korečmatswa ſtej dwoje khlamy w ležomnoſci. Dalshe wukasa

M. Franz w Budyschinje na połudnzej droſy čiſlo 1.

W Minakole je ſiwnoſc čzo. 28 ſ 12 kózami poła, kuki a hole ſiwiem a morwym inventarom a domkhowanymi žnemi na pschedan.

W Wuc̄kezach je khęſa čzo. 9 ſe ſadowej a ſadzisſej ſahrodu na pschedan. W bliſkoſci je wjele ſklaſnoſcze k dželu.

W Dziwočizach je maſivna khęſa 4c ſ dwemaj ſtowomaj a dwemaj komoromaj na pschedan.

W Hlinje je ſiwnoſc čiſlo 18 ſ 25 kózami poła a kuki ſi morwym a ſiwiem inventarom a žnemi dla wotemrjeſa na pschedan.

Kralez herbjo.

Koprowy vitriol i nacžinjenju pschenzy, zylk a tolčenzy, porucza tunjo

Nakęžanska haptika.

Kupujemoj kózbu dželbu pschenzy a rožki, tala jenož kuchu a ſtrou tworu a placzisny ſa to najwjetſche placzisny. Tez ſaměnjamoj pschenzy a rožku ſa dobru muku. S dohom poruczamoj wubjernu pschenznu muku, ržany gris a wotrubu po tunich placzisnach.

Heinke a syn
w hamorskim mlynie w Budyschinje.

Sswob. pschedawianje.

W Wulſej ſubornizy poła Barta budže ho Kowarjeſ ſiwnoſc čiſlo 52 ſ 3 1/4 hekt. polem a kuki ſobotu 29. septembra popoldnju w 3 hodzinach ſ morwym a ſiwiem inventarom na pschedawianje pschedawac̄.

Wſko dalshe je ſhonicz poła Jana Schüky w Hornim Hbelsku.

Wupſchedawianje po poł placzisnje ſbytkow czornych a piškanych klaninow, muſelina, kattuna, barchenta, lama, ſemota, pliſcha, wołmjaných a židzanych rubiſhczow, kapotow, trikotowych taillow, barchentowych bluſow, rukawatych laſow ſa muſtich po 2 1/2 ml., barchentowych koſchlow, kruwazzych a konjazzych dekor, běhakov, pliſcha k pjeſlam, rulowowych klaninow.

Herrmann Beermann na ſnitskownej lawſkej haſy 6.

Maſhinski wolij we wſchelakich družinach ſa čezko a lohlo ſo čerjaze maſhiny,

wolij ſa ſchijaze maſhiny w bleschakach po 30 np. a po wasy porucza tunjo

Otto Engert en gros drogowe khlamy en detail na ſnitskownej lawſkej haſy 10.

R ſweczenju a palenju

porucza benzin, likroine, plunowu maczisnu, Ia. amerikanski petrolej, khęzorski petrolej, cziszczeny ſchles. ripikowy wolij, valny spiritus, po wjetſich a mjeniſich dželbach

Otto Engert en gros drogowe khlamy en detail na ſnitskownej lawſkej haſy 10.

Carbolineum

naſlhmański wolij k barbjenju a namloczenju w preñijotnych čwiczech po 3 zentnarach, kaž tež w mjeniſich čwiczech maja na ſklaſze a porucza jón po naſtuniſich placzisnach

Oty Engerta.

Tatrowy wolij

w rjanej żoltej tworze ſa ſwinje, ſ ſpečowaniu webjernoscze a pschedawac̄ ſebla porucza tunjo

en gros Otto Engert en detail na ſnitskownej lawſkej haſy 10.

Pawoł Giebner,

winařna,

winownja a knědařna

w Budyschinje

na bohatej haſy čiſlo 18,

s nutshodom na theaterskej haſy,

porucza

ſwoj wulſotny ſklaſ

čerwjenych

a bělych winow,

naſtuňsche bleschu po 70 np.,

haſ ſo naſlepſich družinam, kaž tež

lěkarſke wino,

jako:

portwino, Sherry,

Madeira, Malaga

a Tokaňske.

Pola mje ma kózdy połnu wěſtoſc, ſo woprawdžite wino doſtanje, a ſhiož placzisny naſtupa,

móžu ſ naſmienſha runje tak tunjo

pschedawac̄, kaž hdyž ſebla nechtó

direktne wino wot Rheina a t. d.

pschipožlaſ da.

Pawoł Giebner.

Budyska Bjesada.

Niedzielu 16. septembra wieczor w 7 hodzinach budze so w Budyskej třeleńi serbski spěwanski koncert wotbywać. Město zastupneho pjenjeza budze so dobrowolny dar k lepsemu Serbskemu Domu zběrac.

Předsydstwo.

Pschepröschjenje na miszionski zwiedzení w Małym Wielkowje niedzeli 16. septembra 1894.

Dopoldnuja $\frac{1}{2}$ 10 hodzin predowanje a miszioniska rosprawa knjesa misionskeho direktora Buchnera s Bertelsdorfa.

Popoldnuju (pschi pschihodnym wjedrje $\frac{1}{2}$ 3 hodzin pod hołym niebjom, hewal w 3 hodzinach w zyrlwi) powiedzanie miszioniskeho direktora Buchnera wo jeho visitaziskim puezowanju do polodnišszej Afriki, a miszionara Rydtarja se Surinama.

Towarstwo Sserb. Burow sa Ralbicžansku wożadu změje niedzeli 16. sept. popoldnuju w 4 hodz. shromadzisnu w Konieczach. (Skašanje kalka, kainita, Demaschoweje rudy, placzenie kosciołowe muki a praschenissi kashezit.) K prawje behatemu wopytej pschepröschuje předsydstwo.

Serbske Towarstwo za Khwaćicy a wokolność změje, zechce-li Bóh, jutře niedzeli za tydzień 23. dźeń późnjenca popoldnuju w 5 hodz. w Khwaćicach swoje měsačne posedzenje, k kotremuž je knjez wučer Słodeń z Radworja przednošk wo „Serbskim spěwie“ dobrociwje přilubił. Wše sobustawy so wutrobnje preprošuja. Hosco su lubje witani.

Předsydstwo.

Sichtog čze měcz dobre a trajne čjrije, njech do čjriowejho a schiornowejho sklada Emila Indingera dže. Jego pschedawanske městno je žobotu a niedzeli na bohatej hazy čjisko 3 s napšecja posta.

Dobru
pscheńczeni muču
hachl po 85 np. porucza
Carl Kahrowe
pschi žitnych wilach.

Tricotowe taisle a trikotowe
blusy,
barcentowe blusy,
fukujane blusy,
flanellowe blusy,
velurowe blusy,
lana blusy
porucza w wulkim wubjertku
A. Schjorka
na seminariskej hazy 6.

K 1. januarej pytam starschego
wotročka
pschi dobrej msđe. Wożenjenyu
dołstanie wobydlenje a běrnjoze polo.
G. Mathe na knjegim dworze
w Małkzechach pola Budyschina.

Bavski rum
i požyljenju wložowych kerjenjow
w bleſchach po 60 np., 1 ml. 25 np.
a 2 ml. porucza
Otto Engert.

Whta ſo
hnydom i nastupjenju a pschi
wyżolej msđe wustojny, na rólne
djelo ſo wustejazg na wjedzity
wotročk, kotrež može s dobom
město jako domownik žobu wob-
staracz. Najradšco ſo starschi
muž woſmje w Minakalskim
hosczenzu.

Mataške hospoš, kuchatli, klu-
žobne a kuchinske holzy, dzęczaze
žony, klužobne dzewki a tajke
i žwinjom, hejtmanow a grat-
mischtrów, frénkow, rólnych pohon-
czow a wolazych pyta Heynoldowa
w slotym jehnjezu.

Džaf.

Sa spěchnu a wobhlađniwu pomož pschi woňjowym njeſbožu, kotrež je 7. septembra naštu wjež podeschlo, prajimy knjesej ryčet-
kubleriej dr. Hermannej a knjeni mandželskej w Wutołcžizach, knjesej
ryčetkubleriskej najenkej Brühlej w Lufy, mužstwam Garečanskijej
ryčetkubleriskej žylawy, Luhowskej woňjowej woborje a mužstwam
Preczanskijej a Bóščicžanskijej žylawy, kaž tež wschitkim, kotsiž w čjazu
nuſu i bliska i s daloka na pomož khwatachu, ſwoj najwutrobnischi a
najsprawnischi džak i pschezom, Bóh luby knjese džyl wschitkich psched
podobnym njeſbožom wobarnowac̄.

W Banzech, 8. septembra 1894.

Gmejnska rada.

Kuchatki, klužobne a kuchinske
holzy, wetroczkow, frénkow a ról-
nych pohončow, klužobne a hródzne
dzewki a tajke i žwinjom, wolazych,
hejtmanow a dželacžeske žwojby
pyta Schmidtowa na ſerbſkej
hazy 7 II.

Pela Žiczenja je ſo žonjazy
žaket namakal. Wotewſac w ſe-
michowje cjo. 24.

Palma mera

na row

Jana Hauksi,

žinowſcerja a wojnarja w Bréshnje,
narodzi ſo 26. měrza 1820 w Huczinje,
semre 27. julija 1894 w Bréshnje.

Hłob: Kat kraſne samoženje.

My dženža spominami
Na luboh' kichesčana,
Psche njeho ſrudžbu mamę
A lěto želenja,
My, jeho potomniky
W naschim žiwjenju,
Ssmy ſhubili tu wſchitzh
C nim nana wutrobu.

We žiwjenju wón ſwēru
Ze ja naš ſtaral ſo,
A hajit we naš wero
Sa Bože kraſteſto,
Něk paſ je wot naš wuſchoł
Psches ſhmjertnoh' jandžela,
A nadžiomne doſchoł
Do ſbójnoh' ſalema.

We matym bě tež ſwēru
Hdžezuliz na ſemi,
Ze czinit czichi měrny
Ssny wuſhym i węznoſci,
Tež hdž je mět tu ſhodžic
Psches wſchelt ſhonjenja,
Ze Bohu ſo dat wodžic,
Kij jeho žohnowa.

Wjaz' lubych i wopomnjenju
Kaž i bliſla i dalota
Po jeho woſkalemju
Psche njeho žaruja.
Bot njebla ſwēci jaſna
Nam troſtna nadžia,
So jeho džicha kraſna
Ze pola ſeuža.

Hdžez ſbójui w Božim raju
Wſchel trónom jehnježa.
Dóčat bójſki, radoſc maju,
Kij ſwēt nam njeđawa,
Hdžez w rufach nojcha ſebi
Tam paſmy dobyča,
Pschi ſwētle, hdžez ič debi
Tež pycha njebeſta.

Něk, luby nano, damy
Cjescz wam do węznoſci,
Dóčat horž vſchimolamy
Tam, hdžez wó netko ſeſe
Sa wſcho, i cžim woprowali
Seſe nam ſo w žiwjenju,
S cžim ſeſe naš žohnowaſi
Se wſchelkej dobrotu.

Tu i dala waſchoh' rowa
Ssmy žimi naſhwilne,
Haž Bóh tež naš dom wola
Se honov ſhmjertnoſci,
Tam i wami ſednoženji
Wjaz džemny na węznię.
Něk božemje wam rjenje
Na ſaſhovidženje.

Šrudni ſawostajent.

K temu cžihu jena pschitoha.

Všes hūdnistvo ma ſo na
pschedzowanje pschedawac̄: 18.
septembra dopoldnia w 11 hodz.
kheža i polem Jurja Wiežasa
w Nowej Wsy pola Wiežwaszidla,
na 3300 m. takſerowana.

Nowe ruczne wosy ſteja tunjo
na pschedan na horničekſkej hazy 51
pola B. Helsiga.

Eti wulke derje djeržane
blyskolampy ſu tunjo na pschedan
w hosczenzu i „ſlotemu ſlonzej“.

Dursthoffſke ſuche droždze
ſtajne cjerſive porucza
August Biesold, pječarski miſchr
na bohatej hazy.

M ē ch i
ma tunjo na pschedan
J. G. Rabowsky
na hrodowſkej hazy 4.

Cjerſiv lany woli
porucza J. G. Rabowsky
na hrodowſkej hazy 4.

Cjerſiv lany woli,
kotryž je i Plauenſkeho dwórkſkeho
mlyna ſažo doſchoł, porucza
tunjo A. G. ſoba na Židowje.

Schwablowni kihalinu,
kelowi kihalinu,
w ballonach a po wasy i ratarkſkim
ſaměram ma ſtajne na ſkładze po
naſtunischiſkych placzisnach

Otto Engert,
en gros drogowe khlamij en détail.

Nowe polnojerje
3 ſchtuki po 10 np., 15 np. po
45 np., po kapach a cžwizach hiché
tuſiſho porucza

J. T. Glien
na drjevowych wilach.

Susšeny polč, pschi 5 puntach
po 65 np.,
kyry polč, pschi 5 puntach po
60 np.,
kadleshčjo, punt po 65 np.,
susšeny tuczny žwinjazy ſrijuch
punt po 60 np. porucza
Ota Pětſchla na ſitnej hazy.

K wuſhwej
poruczam
Pirnasku rožku,
Schlanſtadtſku rožku
Zaworskú „
Pestechorſku „
Gustav Hainka
pschi ſitnych wilach 34.

Rakečanske ſerb. tow.
„Lipa“
změje, da-li Bóh, jutře niedzeli
z dypkom 4 hodz. w Križanec
hosćencu swoje měsačne posedzenje.
Přednošk budze so džerzeč,
kotrež je jedyn nowy sobustaw
dobrociwje přilubił. Wo bohaty
wopyt proſy předsydſtwo.

Pschiloha k číslu 37 Serbskich Nowin.

Sobotu 15. septembra 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zyrki smjeje jutje nježelu rano w 7 hodz. farat dr. Kalić serbsku spowiednu rčę, $\frac{1}{2}$ godzin dianous Rāta serbske a w 10 godzin němsté prebowanje. — Pschi zyrlwincich durjach budže šo kollektu sa zyrlwinski twar w Kreinzech sverac.

Křčení:

W Michałskiej zyrki: Gustav Adolfs, Jana Bohuwera Biecha, živnošerja w Biezech, b. — Hendrich Ernst, Jana Karla Augusta Bieha, dželacjerja pod hrodom, b. — Maria Augusta, Jana Augusta Domchki, wotrocžka w Małym Biełkowje, dž. — Theresia, Jurja Bieza, poħoneža w Delnej Kinje, dž. — Emma, Ernsta Albina Wernerera, tħischerja na Biełkowje, dž. — Anna Marja, njemandż, dž. na Biełkowje. — Jan Mox, njemandż, b. w Grubjelčizach.

W Katholickiej zyrki: Maria Anna, Josefa Samiera, schewza, dž. — Bernard Jurij, Jana Jurja Domchki, hornežerskeho mischtra, b.

Zemrječi:

Djeń 7. septembra: Jurij Hajnza, dželacjer pod hrodom, 43 l. 4 m. 10 d. — Alfred, Ludwika Glazela, tapetserarja, b. 2 m. 25 d. — 8. August Jan Ajencz, fabrikat w Dobručki, 24 l. 2 m. 25 d. — 11. Maria Hedwiga, njebo Gustava Adolfa Bieharja, reñuskeho mischtra a restawratéra pod hrodom, dž. 4 m. 9 d. — 12. Jan Schimant, dželacjer w Ratarjezech, 32 l. 5 m. 19 d. (Se shtoma panuvišči, šo farasyl.)

Plaćisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje 2805 mečhow.	W Budyschinje 8. sept. 1894				W Lubiju 13. sept. 1894			
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Pscheniza	7	53	7	76	7	18	7	41
Rozža	6	90	7	6	6	59	7	21
Jeczmien	5	63	5	94	5	50	5	94
Worž	6	7	6	61	6	7	6	40
Hrož	5	—	5	50	5	10	7	10
Wola	7	50	11	11	9	44	10	28
Zahň	9	72	10	—	8	50	10	—
Hejdusčka	13	—	16	—	11	—	13	—
Bernž	15	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1	80	2	20	1	80	2	20
Butra	2	20	2	60	2	10	2	40
Pschenicna muka	6	50	16	—	—	—	—	—
Ržana muka	50	—	6	50	10	—	—	—
Šsyno	50	—	2	20	2	50	2	80
Štola	600	—	18	—	20	—	16	—
Prošata 714 sčtuš, sčtušta	10	—	24	—	—	—	—	—
Pschenicne wotrubž	4	—	4	75	—	—	—	—
Ržane wotrubž	4	25	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placječe: körz pscheniza (běla) po 170 puntach 13 hr. 19 np. hacž 12 hr. 80 np., žolta 11 hr. 73 np. hacž 12 hr. — np., körz rožki po 160 puntach 9 hr. — np., hacž 9 hr. 50 np. körz jeczmjenja po 140 puntach 8 hr. 49 np. hacž 9 hr. 25 np.

Na Biežu w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 21 np. hacž 7 hr. 50 np., pscheniza (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 29 np., rožka wot 5 hr. 63 np. hacž 4 hr. 94 np., jeczmjen wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 50 np., worž wot 5 hr. — np. hacž 5 hr. 75 np.

Dražđanske mjašowe placješny: Horjada 1. družiny 68—75 hr., 2. družiny 63—66, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rješuje wahi. Dobre krajne kwinje 46—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarž. Čelata 1. družiny 60—70 np. po punze rješuje wahi.

Wjedro w Londonje 14. septembra: Ržane.

C. O. Henoch w Budyschinje
na róžku hlowneho torhoscheza a bohateje hašy
(w lēceje 1810 saložena pschedawānja)
pschedawānska sažada: Krucze sprawnje, jenož ihmane,
plaćisnih hōdne tworž,
porucža: zwjern, wše držiny hantow, wol-
mjane a hawmjane schtrykovanske psche-
dzeno, schtrympy, soli, rubisheza, schaw-
lowe rubisheza, schlipsy, thornarje, psched-
koſchliki, gumijowe schaty, schörzuchi, spor-
towe a normalne koſchle, spodne kołolowy
a t. d. a t. d.

Czerstwy twarski kalk je doschoł, tež murjeriske tkelsne
zihelle mam na skladje a je po najtuniszej placjissne porucžam.

F. Fischer
na Kasowskim dwórnischem.

Najlepšemu koſczinu a amoniak

W. Anders

w Małym Biełkowje pschi dwórnischem.

Swoj wulki derje srjadowany sklad drjenych a njedrenych

częſkich pjerjow a moschka

C. Johannson

w Niſtej, na Šhorjelskej dróshy 8.

Tam šo tež pjerja na najſhwarnisjo a najruczisjo chemiszy čiſca.

Sprawne poſzluženje. — Pomérne placjissny.

Pschedawānja pschitupnych hnojow

W. Mattheisa w Budyschinje

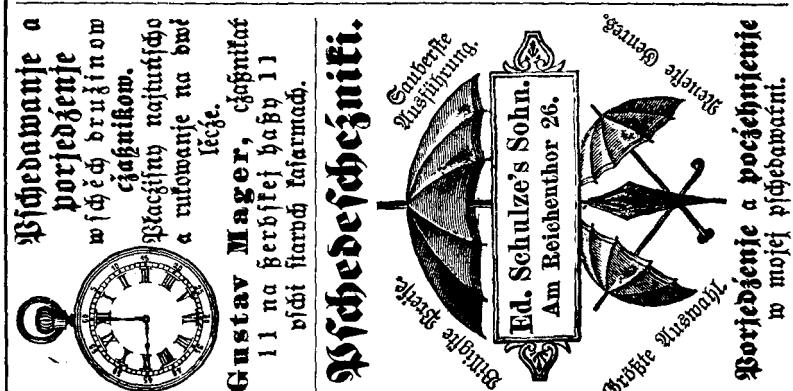
na hospitaliskej dróshy 8

porucža po najtunischiach placjissnach se saruczenym wopschijecjom:

Ortrandsku normalnu koſczinu,

ſyru tolčenu koſczinu,
ammoniakowy superpoſſat,

ſpodium, rybjažy guano,
Domashowu mucžku, kainit,
chiliſki ſalpeter, hnojazy gyps.

Franz Marschner

čjaſnikat w Budyschinje

cjo. 9 na bohatej hašy cjo. 9

šwój sklad čjaſnikow a čjaſ-
nikowych rječjasow dobrosi-
wemu wobledzbowaniu porucža.

Hodna twora. Pišomne rukowanie. Tunje placjissny.

Vorjedjenje dobre a tunje.

Psichspomnjenje: Rēču herbski.

Rěšak G. A. Lennera

w Dušaučjizach (Weigsdorfje) pola Kumwalda
porucža šo k lupewanju hraničeho drjewa, deſkow, latow, kaž tež
hotoweho schyndzelowanja a schindzelowych deſkow a wotréſkow we
wsichet swicžených dolhoſežach a tolſtoſežach.

Dospolne wypschedawanie

dla spuszczenia pschedawania.

Wsché na składze leżaze tworh ſo po wyrjadnje tunich placzisnach wypschedawaja.

August Grützner.

Dla pschedezhjenja

do ſwojich nowonatwarjenych wulkotnje ſaloženych khlamow

Dospolne wypschedawanie

mojego hoborskeho tworoweho składa

žonjažych

mujazych

žaketow, wobwěschkow, wobleczenjow, swjerſchni-
deschežnych mantlow, kow, žaketow, kholowow,
kapesow, holežazych kow, holežazych wobleczenjow.
mantlow a žaketow,

Pſchihódna składnoſć i kupjenju ſnateje dobreje modneje drasty po nim
měry tunich placzisnach.

Moritz Wassermann.

55 mk. placzi nowa ſchijaza maschina, kotraž je widzecj a ſo pruhowacj hodzi w Aug. Schubowej reſtauraziji na ſwonkownej lawſkej haſy.

Koprowy vitriol
(zhy a tolčený)
i nacjinjenju pschenyz porucza drogowe khlamy Měrſchez bratrow naſlednika (Mějczel Jan Skop.)

Koprowy vitriol
(zhy a tolčený)
i nacjinjenju pschenyz poruczataj tunjo Strauch & Kolde na ſamjentnej haſy 3.

Koprowy vitriol
(zhy a tolčený)
i nacjinjenju pschenyz porucza tunjo Otto Engert, en gros drogowe khlamy en detail na ſnatskownej lawſkej haſy 10.

Schtrykowanske pschedzeno w wulſkim wubjerku pschedawa tunjo Hermann Beyer na hornečkej haſy 16.

Slodke palenz
liter hjo po 40 np., likery liter hjo po 60 np.
porucza

Hochsteinske juchowe plumpy a juchowe roſdželaki
po wuspojowanym waschnju derje dželane i najnewšchimi pelepſchienimi, kotrež ſu i džela ſakoniſy pſched podražewaniem ſalitane, i bratrow Giauathze, ſeleſarnje w Hochsteinje.

Zenicki ſafupjet: Hermann Bulnheim w Budyschinje na Albertowym měſcje 13 pſchi nowej zyrfci.

Wodne ponoje, kotly, kachlowe platy, něſčzowe rebliky, kachlowe durtčka, tsěſchne wokna, twarske hōſdze
porucza tunjo Paul Walther.

Ratafska ſchula w Budyschinje.
Symſki ſemester ſopocžne ſo pondjelu 22. oktobra 1894. Pschipowiedzenje ſchulerjow pſchijima a wſcho dalsche wo ſchuli wukasuje direktor J. B. Brugger.

Lekarſki Dorschowy jatrowy tuk,
ſnoty najlepschi ſredk pſche wutrobowe a pluzowe czerpjenja, ſkreſte, liſchawu, klaboſcz pola džeczi, wumperu atd. Kym w czerſwej tworje deſtał a poruczam jón w bleschach po 50 a 75 np., kaž tež po wasy. en gros Otto Engert en detail drogowe khlamy.

Woprawdity ſitny palenz
liter po 60 a 80 np.
po zyliſnach tuñſho poruczataj Šchijalka a Rieczka na ſwonkownej lawſkej haſy.

Turkowske ſlowki
najlepscheje družiny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza Moritz Mjerwa pſchi mjaſhowym torhochęgu. Destilacija ſnatych dobrych likerow do starich tunich placzisnach.

Zokrowy mēd
punt po 48 np., miedowy ſyrup punt po 30 np. porucza Paul Hofmann na róžku herbſkeje a ſchulerſkeje haſy.

Kaſcheze
we wſchē wulkoszach a družinach porucza pſchi petrjebie Arthur Jannasch na Hoſchiz haſy a róžku seminarſkeje haſy.

Jabluka i kloczenju,
kotrež móža tež kſhaſene bycž, po kózdej dželbje po najwyſchſzej placzisnach kupuje Hornjolužiska hadkóčeruju dr. Hermanna a dr. Wezki pſchi ſratowſkim walu 10.

Howjasu kožu, čelaze kože
kaž wſchē druhe kože po najwyſchſich placzisnach kupuje Heinrich Lange pſchi ſerbſkej katolſkej zyrfci.

Albert Poppe
4 na Mužakowskej droſy 4 kupuje kózdu dželbu hadreschęzow, koſci, stareho ſeleſa, stareje papjery atd.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kózdu sobotu. — Stwórtlenna předpłata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenem do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Ćisc Smolerjec knihičšerje w maciennym domje w Budyšinie.

Číslo 38.

Sobotu 22. septembra 1894.

Lětnik 53.

■ Czeſejeni wotebjerarjo **Serbských Nowin**, lotſiž čzedža ſa nje na 4. řádtwórtlēto 1894 do předka placic̄, njech někto 80 np. w wudawańi Serbských Nowin wotedadža. — Čzi, lotſiž ſebi Serbske Nowiny psches póst pschinjeſc̄ dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórſy ſkaſac̄. Na řádtwórtlēto ſaplacji ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſkých a pruſských póstach, kaž tež w druhich krajach němſleho khějorſtwa 1 ml., ſ pschinjeſenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny ſ pschitohu Serbski Hospodař placza na póstach 1 ml. 25 np., ſ pschinjeſenjom do domu 1 ml. 40 np. — Se Serb. Now. hromadže hođi ſo tež „Pomhaj Boh“ na poſege ſkaſac̄.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Kral Albert je tele dny 25 lětny jubilej jako ſchef ſwojeho narańſhoprusſkého dragunſkého regimenta číſlo 10 ſkyczil. Khějor Wylem je ſ pschickinu teho kraje Albertej ſczechowazý poſtrowazý telegram poſtala: „Tebi, khroblemu paladinej mojeho njebozic̄kého bžeda, ſklawnemu wójvode ſ wulſkého ržaſa Němſleje, mojemu najhwěrníſhemu pscheczelej a radziczelej, ſcželu ja, moje wóſko a moje lódzſtvo ſhromadnje najhwěrníſche a najhwutrobníſche ſbožopſchec̄a k bženſniſhemu jubilej. Wylem.“ S dobom je khějor kraje Albertej wosjewil, ſo je narańſhoprusſkemu dragunſkemu regimentu číſlo 10 mjeno „dragunſki regiment ſakſkého krala Alberta (narańſhoprusſki) číſlo 10“ ſpožcili a poſtaſil, ſo maja offizerojo a mužtwa tehole regimenta mjenko krala Alberta na epoletach a naramkach noſyčz.

— Po pscheproſchenju awſtriskeho khějora ſo kral Albert bližſe dny psches Win do Schtyrſkeje poda, ſo by ſo pschi hoňtwach ſa jelejnemi wobdzélil.

— Pschi wónbandskim pschebýwanju khějora Wylema w narańſhoprusſké provinzy ſo pschi jeho pschihadže do Marienburga ſczechowazý ſměſhny podawki ſta: Hdyž khějor na puczu do hrada nimo maleje khějki jědžesche, wuhnej, runje tam wuhén mječzazy, ſ wuhňa wuleſhy a ſo na wýphyti wuhén ſ khoschczom preſenteruju ſtupi. Khějor, lotryž ſo czorneho kellerja dohlada, ſo wutrobnje temule wuſabnemu holdowanju ſmějesche.

— Khějorske manevry němſleho lódzſtwa ſu ſo ſobotu ſlonečkile. Po tychle khějorſkých manevrech ſu ſo dalshe na dalokim morju měte. Njeſbozowne pschidzby, lotrež ſo pschi tajſkých manevrech wobetciž nje-hodž, njeſku czeſeje wuwostale. Jedyn torpedoſki čolom je ſebi maschinu wobſchložil, a wónska lódz „Prinzeſza Wylemowa“ je na ſtatku ſajela. Kanony czeſkého kalibra a wuhlowe ſkady ſu ſ njeje wubbehnuſi.

— Wjeh Bismark je ſebi ſańdzeniu njeđelu w Barzinje wot 1700 pojnańſkých Němzow holdowac̄ dał. Číah pojnańſkých Němzow dyrbjeſche demonſtrazijsa pschecžiwo nětčiſchej němſko-póſkéj khějorowej politicy byc̄; teho dla ſo tež we wſchech rěčach, lotrež ſo pschi teſle ſkladnoſci ſkyſchachu, na woſowanie Němzow pschecžiwo Polakam napominaſche. Wjeh Bismark praji, ſo dwě milionje Polakow w Němzach nježmetaj w politicy roſtriac̄. Nichto na tym njeđewile, hdyž ſo praji, ſo ſo wóſko ſkerje ſahubi, předvy hac̄ Němzy Elsaſ-Lothringſku puſhceſa; runje tak tež Poſnańſku puſhceſic̄ nje-moža. Elsaſ-Lothringſka połodniſku Němſku, Poſnańſka narańſku Němſku ſchlituje. Niz jenož ſtraža pschi Rheinje twjerdeſteji, tež ſtraža pschi Wóbrje a Wiſkje runje tak twjerdeſteji. Njeſcheczel-

ſtwo mjes Němzami a Polakami ſ póſkého ſemjanſtwa a buchowniſtwa wuhadža. W nižších wortſtach je pschecžiwniſtvo woſkalo. Měrniwe hromadzebydlenje mjes Němzami a Polakami je možno. Bismark dopominasche na Schwajzarsku, Belgisku a narańſku Prusku, hdyž teho runja wſchelake ludy ſ měrom pódla ſebje hybla. Možje ſo prajiſ, ſo tam katholſki buchowny njeje, ale kaž je w Schlesynſkej, hdyž ſu wſchitzu měrnje hromadže ſiwi. Schto w Schlesynſkej pobrahimuje? To je póſké ſemjanſtvo! Póſké ſemjanſtvo ſo nježme podpjerac̄. Bismark ſwoju rěč ſkončil: „Schto možecze wot Polakow naukuſnuc̄, to je: Krute hromadžedžerjenje mjes ſobu!“ — Hdyž wjetř Bismark praji, ſo ſu póſký ſemjenjo dohlo wjazý teje možy nimaja, kaž něhdy. Póſkwo, w Poſnańſkej, Schlesynſkej a narańſkej Pruskej roſcžaze a pschiberaze, nima ſwoje kořenje w póſkém ſemjanſtwie, ale w póſkém hrění ſtawje (ſchtancje). Jadro póſkého wobydletſtwa ma ſo w hrění ſtawje pytač. Industria, rjemejčko a pschekupſtvo ſu ſo mjes Polakami wulzy poſběhnule. Němſti hrěni ſtaw wě wo konkurenzy, lotrež ſo jemu wot Polakow čini, wjele powiedac̄. Kaž je ſo póſké měchčianſtvo w běhu lét poſhlinilo, wo tym ſwědcí jeho wulka waznosc̄ w pojnańſkých gmejnſkých ſaſtupjeſtwaſ.

Awſtrija. Wubjerk awſtriskeho a wuherskeho ſejma, lotremuž delegazije rěčaju, w tu khwili w Budapeſtu wo ſhromadných awſtrisko-wuherských naležnoſčach jedna. Khějor Franz Josef je wotpoſklanſtvo delegazijow w Oſenſkém kralowſkém hrodze pschijal a pschi tym wobſruečil, ſo je někole europiſki měr ſalhovaný. Njeđiwažy teho je wón nuſnoſć wubbehnuſi, awſtriske wóſko dale wudoſpolnic̄ a po-wjetſhieſ.

Francowſka. Nowy člaňanž na franzowſki kralowſki trón, Orleanski prynz Filip, ſo hnydom po ſmjeřci ſwojeho nana Francowſam jako muž ſlutla polaſuje. Almalſtemu wójwodze je wón pječza prajiſ: „Mož wujo, dam ſebi hlowu wotrubnuc̄, ſo bych ſo do Franzowſkeje wróčil, a jeliſ ſo budu doſč ſbožowny, ſo budu w Franzowſkej knjeſic̄ móz, ſebi ſkerje hlowu roſrashez dam, předy hac̄ ſo ſ Franzowſkeje wuhnac̄ dam. S depiſowarjom franzowſkých nowin „Matin“ ſo roſrēčujo je prynz Filip prajiſ, ſo budže w jedźec̄ ſlukowac̄. Hdyž ſo jemu hofczo ſ Franzowſkeje pschebſtaſaču, jim wón praji: „Chzu na Waſ dospołnje ſo ſpuschczec̄ móz. Hdyž něſtjo poſklažu, nočzu, ſo by ſo to roſpominalo, ale ſo by ſo po mojej pschikasni činilo. Wſchitzu jeho pschivikowarjo ſu psches jene w tym, ſo maja wot prynza Filipa wulke wěz ſočkac̄. Wón je ſebi pječza khějora Wylema II., ſ lotrehož wulſkим wobbzivarijom wón je, ſa pschiklad wſač a čze nowy kurž wctewrič. W tu khwili je wón jenož komiteje, wot jeho nana ſaložene, roſpuschczil, ſo by ſwoju ſtronu ſ nowa ſrijadowač. Hrabju d' Hauffonville je hido wón ſa čaſh ſwojeho nana ſe ſlužby puſhceſa. Wón čze bôle w Belgiskej hydlic̄ bydli w Fendjelskej, ſo by ſwojim pschivikowarjam bližſi byl. Franzowſka republika ſo dla nadžeranja prynza Filipa ſa kralowſkej kronu njeſ traſchi. Republika je wot teho čaſha, ſo je ju bamž pschipónač, twjerdy ſalož ſeſtka. Tež buchowniſtvo, lotrež předy ſ naſſoňaſkých pschecžiwniſkam republiky kluſhesche, je ſo ſ njeſ ſpſhceſzilo. Wulke džiwanje je naſtaſk nowin franzowſkých biskopow „Univers“ ſbudiſ, w ketrymž rěka, ſo prynz Filip naſznađniſkých

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje laſkeje hasy čo. 2) wotedać, placi ſo wot małego rynčka 10 np. a maja ſo ſtwórk hač do 7 h. wječor wotedać.

wułsadow nima, na franzewski trón stupicę. Królestwo je w Franszowskiej na pszecho wobkycie. Duż njech so pschiwiskowarjo monarchijskiej strony w nastupanju orleanseho prynza njejebaja, njech wjele bōle republiku pschipósnaja.

Afisza. W Korejskiej je so skonczenie bjes Japanskimi a Chinesami prenja wjetsha bitwa pola Ping-yanga bila. W njej je japońskie wojsko, po europiskim waschniu wuwuczenie a wuhotowane, Chinesow skilo a wjetshi dżel s nich sajato. Chinesojo pola Ping-yanga na wobtwierdzenym stejischcu stejachu. Sanbzenu hobotu Japanszy do chinesiskich wobtwierdzenjow wot ranja hacj do pschipolnja tschachu. Chinesojo s wuspēchom wotmowliscu a derje trzechichu. Wokolo 2 hodzin Japanszy peschlow psched wobtwierdzenja poflachu, kotsiz s Chinesami hacj do wjezornych kmierów kultu wumentachu. Chinesojo bylnie pod japońskim wohniom cęspachu. Bjes tym bęszej japońskiej pobocnej kschidle chinesiske stejischco wobeschlej. Njedzelu rano w 3 hodzinach Japanszy se wszech stron Chinesow nadpadzeli, kotsiz bęchu przedku bylni, w kribiecze pak flabi. Nadpad Chinesow pshchewata a nastrōja. Woni do jeneho polnōzneho dola zofachu, tola wupuej s Japanskimi wobtwierdzenjami gachu. Dofelz bęchu so kaj w paflach popadnuli, so po zylych regimentach Japanskim sajecz dachu. Liczba chinesiskich jatych 14,500 muži wuchini, panulo je s Chinesow 1500 muži. Bjes jatym je zyly chineski generalny stan a 5 generalow. General Tsosonkwi, roskasowat nad manzuriskim wójskiem, so hacj do pośledka njemirje będzo hacle poba, hdyż bęchu jeho cęglo sranili. Japanszy nětlo połnōznu stramu, hdyż Korejska polkupa s twierdzisnu mjeſuje, wobtwierdza, tak so so dalskim chinesiskim wójskam pschistup do Korejskiej sawrie, jeli so ſebi Chinesojo knieſtwo na morju njedobudu. W Chinje je powiesz wo porażenju chineskeho wojska kaj blyſt s jaſneho njedja pschitka. Po dotal roſscherjennych ſeljanich powieszach ſebi Chinesojo myſlachu, so je ich wojsko s knieſtom w Korejskiej. Ssamo chineskeho khezora bęchu s dobhezestimi powieszemi njehabiciwje wobekali, tak so so wón njedawno praschesche, kelko japońskich wojniſtich lódzow a wojakow je hyszcze ſhytknych wostało. K dobyczu Japanskich pola Ping-yanga je hyszcze dobycze japońskiego lództa pschitko. Pola kupy Hai Yang Lao ſu so japońskie lódze s 11 chineskimi wojniſtymi lódzemi a 6 torpedostimi czołmami ſekale. Japanszy so hnydom do Chinesow dachu a ſchthri chineske lódze roſteli, jenu s nich Chinesojo ſami ſapalichu. Japońska lódze pschitwuje Janeje ſchody cętpile njeku. Chinesojo ſu pječja 1500 morwych a ſranjenych ſhubili. Chineske lódze, kotrej ſu so s bitwy wuchowale, ſu so wſchē cęglo wobſchłodzile.

Kowarjez Katka.

(Poſrązowanje.)

A woprawdze poręcza Vant se ſynam kruće ſłowo.

"Shto čze to, Handrij, ſy dha woprawdze ſabył i Kukelizam khodzic?"

Handrij poſlada poſhmurjenje do ſemje a njewotwolwi. Stary Vant pak njebē tajki, so by dolko na wotmowljenje czałak.

"Prasham so čze zyle na wěſtoſz a čzu, so by mi tez zyle wěſcie wotmowlis: čemu njehodzis wiaz i Madleny?"

"Njeham a njebudu tam wiaz khodzic."

Nan ſebi myſlesche: "Wſchalo jemu to po czažu ſaſo ſanđe." Wotſje pschitaji: "Czini, kaj čzesch; ale to czi praju, jeli njebudzies poſkuchac, to czi hyszcze ſlowu na prawe měſtno ſtaju."

Sa něſto dñow njereczesche nan se ſynam; Handrij pak cjinjescze, kaj bę ſebi wotmyſlik. ſlowu jemu nan hacj dotal na prawe měſtno ſtajil njeye.

Madlena poſla Handrijej liſt, so by ſej wotmowlis, cęgo dla so hnewa. Ssama jemu wotprogu a wobkruči, so so to ſenje ſaſo njefanje, jeno pschitce dyrbti tak boryš kaj možno.

Ale Handrij na liſt njedziwasche a i Madlenje njedziesche.

Ale tez na ſatku bę Handrij, kaj so ſdache, poſabyl. Stary Vant ſebi myſlesche, so ma Handrij njehodzis druhu na myſlach, a teho dla hladache ſa nim a Handrij njemiedziesche ſ domu.

Katka bę ſrudna, kaj ptacik, hdyż worakaw holiczka jeho hnědachku hroža. Shto ſo pola Vantez cžini, to njewidziesche, a teho dla jeno cžisze cętpiesche a nadziesche ſo, so ſo mrózce ſaſo pschegahnu a ſo ſo njebjo ſaſo wujahni.

Bęszej krafne ranje. Runje cępjesche ſchtwórtu hodzinu. Matiſche ſerja rjenje ſhabdachu. Handrij ſtan, so by ſ miodnym ranjom na kwoje džel ſchol do džeczela.

Jeho pucz džesche nimo kowatnje. Tu wustupi tez Katka runje

s dwora ſe ſpěſhnej cjerſtwej kroczielu a hido ſ naſbala ſpōſna lub woblicjo.

Katka ſarečja na Handrija.

"Runje je ſo mi wo tebi tak rjenje džalo, Handrij?"

"A ſhto je ſo czi to džalo, Katka?"

"Džalo je ſo mi — ale to njepowem. Ty može ſo na roſhněwacj."

"Ja na tebje ſo roſhněwacj? Katka, tak možes ſebi ſ tole myſlicz?"

"Džiesche ſo mi po taſkim, ſo ſyim pola waſ ſhpoſa bylo, ty bę tak dobrý, tak lubo mje měſeſche, ſo ſyim ſ wjeheloſeſu plak."

"Moje lubo džeczo, wſchalo cze tez mam lubo, haj, haj wjaz, dygli je ſo czi džalo."

"Handrijko, maſch mje wo prawdze tak lubo?"

"Njewerisch mi, Katka?"

"Wěſju, ale husto mi na myſle pschitko, ſo je to jeno ſo Handrij, ja njebich rad měla, ſo by to jeno hon bylo."

"Njeſe to hon, ſkota Katka; mam cze woprawdze ſara rady."

"Ale widzis, Katka, nan mje nuſuje i Madlenje. Ja wobaram, nan ſo mjerſa, a to mje boli."

"Handrij, jeli bych ja wina někaſteje pschitko we waf domje byla, proſhu cze, njemē mje lubo! Gabudz na minje rado doniz hyszcze možes." Wſmi ſebi Madlenku, a ſpomi druhu mnje, ſo ſyim cze tez lubo měla! Widzis, Handrij, ja mam tak lubo, ſo bych ſo ſ luboscju i tebi wſchego wotrjekla!"

"Ty mje roſrudzis, Katka. Madlena njebudze niſdy mi. Ty ſy moja a budzies moja wěčnje."

"Je to twoje poſlenje ſłowo, Handrij?"

"Moje poſlednje, jenice a werne ſłowo. Sawdaj mi ſ cíſtu njewinowatu ruku, ſo je to cžista wěrnoſć." "Hido dyrbju dale hicz, moje lubo džeczo; bozemje, Katka!"

"Bozemje, Handrij!"

"Njehabudz na minje ženje!"

"Ženje!"

Sklonzo bę hido wysche na njebju a pocza cęplo byc̄. Handrij khwatasche, ſo by hyszcze w ſwojim czažu na dozpel. Ale poſdze, nan ſ wosom bę hido psched nim do bęcje dojel a poſlabny ſurowje hróſbnje na wbohęho Handrija.

IV.

Tón džen ſhodziesche Handrij nanej ſtajnje ſ pucza. S Vant pak bę pschellepany; ſe ſamyzłom ſhodziesche ſynej do pucza ſdasche ſo, ſo ſo jemu woſebje ſubi, hdyż na ſyну wibjeſche, njemē, tak po prawom psched nana ſtupic. Dyrbjeſche-li Handrij nana ſeklacz, ſtoži woczi do ſemje a njemozes ſe nanoweho poſljenja ſnjeſc. Hido by radscho widział, hdyż by nan na njeho poczał; czałac ſa něſto njelube a ſo kózdu khwilkii bojecz, je hido hacj węz ſama. Ssnađi bę Handrij radscho hyszczaſ wſchē wubudli ſo by na ſtajnosci nana ſeklowa, kiz to wotſtorkowaſe.

Pschipoldznu džesche nan konjom ſypac, ſhtož bę po prawo Handrijowe dželo. Handrij pschitupi i nanej a hjerjeſche jemu ſi ruku, ſo by ſam ſypał. Na to pak stary Vant runje czałac!

"Ođi mi pręć!"

Nan ſypasze ſam a Handrij wosta něſto krocziel na ſot nana ſtejo.

"Sawěſcje ſy teho dla tak poſdze do džeczela pschitko, ſo ſ Madlenu ſczałac? Nō, tak dha ſtej ſebi ſwaſa dla ſczałac?" Handrij mijeljescze.

"Wę ſo, ty ſy mudry a njeprajis, ſhto ſtaj ſebi ſczałac?"

"Nano, ja Janeho ſteho ſlowcza ſczałac njeſzym."

"Na, to czycz jeno hyszcze!"

"Ale, nano, ja ſebi Madlenu ſenje njewosmu; radscho ſ proscheku ſiwy byc̄, dygli ſe ſonu, katraž bōle lubuje wach ſyndz trjebaſch tez hido pjenjes, ſo wona njettjebała w lapach i w tarjeſ hicz?"

"Kowarjez Katka njeſe Jane ſapa, a hdyž by proschekla ſi radscho poſdu ſ njeju i woltarjej hacj ſ Kukeliz Madlenu. "Hlej, hlej, tak ſy tola roſuma nabyl. ſhto dha je czi hido wukafała, ta dobra Katka?"

"Proszę wasz, pane, njeħantęce Katku. Mi mōżecę prajcę, sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha; ale Katka dgei psches dżejħas, Madlenkow."

"Nō, nō, nō! Hlej hlej, kaf fu czi to derje schlächę! Kaf derje fu czi to ręči. Samiżże staj kieki hiżo klowo daļo."

"Ja kym Katzy dał klowo, a to budu dżerżecz."

"Uż fu dał klowo? Uż jo dopjelni! Alle to czi praju, ke mni fu wjazz nijemex! Mōžesch tam saħo hicż. Wé fu, pola kowarjej je kħadniżi p'shiġi."

"Nano, sħidu moħġi wo Katzy sħidu schpatne prajcę, ja kien schpatn."

To bēsche Bantej p'shewjele. Pocza Handrija hicż.

Cieledż na dworje fu hromadu sħeja, a zyka węg njeħwosta wo kien tajna. Katka to borsu żoni.

Posdżischi popoldnu waqt starx Bant klobuk a bżżeġhe k' kuleżiż. Swosta tam haċċ do wjedżora. Sħidu b' tam wucċinjal a wucċinil, to wiedżesha jeno wón a kulela. Hdyż b' wjedżor domoq p'shiġi, sawola kieki Handrija na bok a rjeħnu:

"Jutisse poñdżesch do města na vacżerje. Dženha sa tsi njeħżele budżi kważi a Madlena budżi twoja żona. To — abo poñdżesch mi s domu; hekk cze njeħam widżecż. Jedyn ras kieniżi hisħeġe k' kowarjeżom hicż, so by to Katzy prajil. Haj, też ja drugu kieniżi kieki fu p'sħeproħxież. To je moja wola a tal' budżel!"

Handriji sħbednu każ sej̊ena a tħabekse fu po zyklu cżżeġ każ sej̊mu. Njeħotmolwi ani haj, ani nē, ale tħabekse każ pjanu do komori a każ fa morveħha swiże fu na klo.

Njeħedżesha, sħidu fu s' nim cżini; haċċ je ġiżi abo morv. Għallawa: "sa tsi njeħżele budżi kważi" klinċiżu jemu każ kieniżi swonek w klowie, a njeħożha fu wo thim p'sħewwiedeż, haċċ ma je wopradżi sa wérne mēr abu niz. Man f'dashe fu jemu fferje fuorowx hicż, dyglii nan; wón f'dashe fu fferje wotroq haċċ kieniżi. Bé kiflu saloġġi, kaf dob're możi chor ma, bieku to sola kieniżi. A. H. Kordinez a L. Għuschkez, kif se snatej kħmanożi fuq nadaw dopjelniżi. Ix-xieni m'jenu na programmej hiżo sa to ruju, so dyṛbi konzert l-ubiqi. Solo "Dobru nōz", spewane wot t' i. wucżerja Hajnka f' Borka, niz jeno fuq dobry haċċ, ale też fuq fu wuṭtieniż u p'sħednijiet.

(Słownictwo p'shiġiġi)

Ze Serbow.

Għudix ħinna. Nasu p'schi regiment cżiġi 103 je fu s'manuvrhom saħo do s'wneji garniżi wroċiż. Sandżenu ponċżeli b'wón s'druhim mużistwami 1. diviżiż s'Luibjistick stron k' Biskopizam a wot tam psches Stolpno a Nowe Město do Schandawlicki stron cżahnu, haċċej je fu s' 3. sakkej diviżiż, kotrąż b' s'Greisbergi stron p'shiġiżi, settki a s'neji sħidwir il-konċiżu bitlu bil- Mużistwa, kotrèg k' resrvej p'sħendu, fu fu hiżo s' dżela p'jatt se klużi p'sħeġi.

Na Budystiċi wilach je fu wondano jenemu ratarjej i Porschiċċi stron hubjenje sejħi. Wón b' fu s' dwemaj holbjomaj na wili p'shiġi, kotruiż jenej mēsħeqanu sa 75 np. p'sħeda. Kupewatka, kotrąż ma mjeħlu wutrobu a kotrąż teho dla żane swerja morież njeħam, ratarja p'sħeġi, so by holbjomaj hnyandom klowu wotkorhni. Swolniwie rata tħolna proċtu dopjelni. Tola sħidu b' s' tħixxha kieniżi, rata kieniżi na fuq fu kħolli kieniżi, kotrąż ja kieniżi, so je fu p'sħeġi, kotruiż jenej mēsħeqanu sa 75 np. se jidher kieniżi. Na radnu kħejju p'shiġħi rata kieniżi, so ma fuq fu p'sħeduppienja b' 1 ħiġi kħostanja saplaciż. Uż dyrbieħha wón k' wuwiċċi pjenjet sam hisħeġe 25 np. se hamra kieniżi. S'prosdnej mōschiċċi a bjes holbju fu wón domoq wroċiż. Njeħi je spominjenje na tole poderġenje w'shiġi kieniżi, kotruiż do Budystiċi holbie abu druhu p'seriżi na wili nosha, s' warnovanjom a p'wurġenjom.

— Tele dñi b' na tudomni Purċiż schatowu b'el-čenju westa Knappowa se fuq jidheri kieniżi sħidu. Bjes tħixx fu Knappowa schat lu-krijeġi, ież-żi kieniżi na wodnej lawje hrajkado do hukkieni Sprejnejne wodji padżej. Woda, na tammyn mēstnje ruče bieża, bżżeġ hnyandom fuu storje. Na wulke sboże fu tudomni pjanu kieniżi Preusker djeċċa, w reżi p'luużi, doħlada a ja nim do żolmaw sħoq. Għidu rieħ fu jemu poradji, ja boscħażu c' s' nim sbożownie haċċ k' bixxha dopkuwacż. Spomoġiżi skur fu njeħiżi p'sħeġi, hdy bi Preusker p'luużi nijemoh; p'sħetqo też jemu woda psħes klowu doxha. Mlodejni ċlawniżi fuu nabiżżej se strony wissħiġi se ja jebha kħarraxi kieniżi skur sħawne pokħwalenje a p'jennejne mynta dosta.

— Sandżenu njeħżi lu wjedżu wjedżor possiġi Budystiċi Bieħda na tħodnej tħaliexi kieniżi. Kotruiż fuu kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha; ale Katka dgei psħes "Serbske Nowiny" p'sħeprošeniem p'sħeġiġi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

konzert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha; ja kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

koncert. Toważżuwe p'sħedħidu b' k' njeħmu chor doħi, kif b' hiżo dżel programma na sħadżawanzu herbsejje studowazejje mloġđiżi w Bieħda, każ kieniżi njeħħi kieniżi sħidu qiegħi, kif b' hixxha, kif b' hixxha;

— W nozy 14. septembra byly lětža nashmu přeni smjerst měli. Na vložných hřebích městnach ſu ſ nim kórk a hřebi pomierske. W druhich stronach je w tym samym časzu hněh padak. W Schwarzwaldze hře hřebi hřebi wýško ležesche. Runje tak je na Hohfeldze pola Hohwaldza, w Vogelskich horach, 1000 metrow nad moriem, hněh schol. W Mainzu, hřej je poměrnje wiele čopliſho hře pola naš, temperatura na $\frac{1}{2}$ grada pod null padze; byly mróz padze. W Odenwaldze je pošledne dny wospjet hněh schol.

— Wulet do Sslepeho, kótrž bě na nějzeli 23. t. m., poſtajeny, něhodži ſo wſchelakorých pſchicinow dla wothyc. Sa to ſhromadži ſo ſtudovaza mlodosez třdzen posdžiſho w Radworju k džiwadlu a konzerte. (Hladaj naměſtſti!)

— (Wuhlaſy na pſchich obne wjedro.) Wokolo 22. a 23. septembra ſo bylyne deſchegli wočakau.

— W Lubiju ſebi duschnu maneversku wězku powjedaſa. Žedyn grenader bě ſebi ras rano ſ tymi ludžimi, pola kótrž w kwartere ležesche, hřebi jara ſaležal; duž dyrbiesche ſ hřvatkom hněh čapor ſhabnuc a někñedawſhi ſo k hněj ſompagniji podac̄. Hřej hřwilu w rjadaſ ſtejſche, malý hřebi ſ jeho kwartera ſ čoplym ſhōfem ſchiběža, němōžesche pak ſo ines telko grénaderami na hnějeho lubeho wojska dohladac̄. Njebojany pak, kaſkiz běſche, ſo wychſehe, kíz na konju ſebi pſched ſompagniju ſtejſche, ſa ním woprascha. Offizér bě pſcheczelny a dobrocziw doſez, ſo požadaneho muža ſ rjada ſawela a jemu dowoli, ſo móžesche pſched zlyk ſompagniju požnēdacz. Sso wě, ſo mějachu na tym jeho kameradojo hnějeho hōborſke wjehale. Tón podawil ſo njeſda pſchesjene byc̄ ſe ſlōžbami na hubjene kwartery, wo ſetřyž w Lubijskim "poſtillonie" cítam, ſo ſu je tam woſazy woſehje pola ſamóžitých ludži měli. Wěſege je tam taſlích njeuſtathch ludži jenož malo bylo, kótrž by ſiž ſcheczianſta myſl a ſačjuče njeſkalo, wojskam, kíz w ſlōžbje wotzneho kraja ſtej, wſhu móžnu dobrotu a luboſc ſopolafac̄ a jich po cíjekich manebrach a marshach na wſhē ſaſhne poſkylnic a woſchewic̄. Woſazy, kíz pola naš w kwarterech leža, njeſku nam zuh mužojo, ale ſu naſchi bynojo, dofeſl ſu bynojo wotzneho kraja. Woni tež ſo ſ wjetſha ſa wſhu dobrotu jara džakowni ſopolafaja a ſu hnějim dobrým hōpobarjam a hōpobam, mějachu-li hřwile, pſchi jich nuſnym džele na polach, hřach a w domach pomožni byli, ſaz hřm to čaſto wibžec ſlabnostc měli. Sſlawa pak budž tamnemu offizere, kíz je ſaležanemu wojskem požnēdacz dał.

— S Prečez. Na poſlednju ſermuſhnu poněželu budža wo- bydlerjo naſcheje cícheje wjeſli hřehe doho ſpominac̄. Nano mjenowanego dnia ſo wo wžy powjesc roſſchéri, ſo je do Prečez ſtraſhny paduch pſchichol. Žona jeneho tudomneho wobydlerja bě, hřej bě w hrđi hněje dželo wobstarawſhi ſo do hřeje wrózila, pod hřlebowym ſhamorom ſej njeſnatej ſilzowej toſli wohlaſa. Kemu móžesche toſli hřushecz? bě prěnje praschenje, kótrž ſej do myſlow pſchindze. Wěſege někñem ſaduhej, kótrž bě ſo je wuſuk, ſo by ſtradžu do prěnjeho poſhoda ſaleſl. W ſhmertnym ſtraſhe žona k hnějemu muzej hřwataſche, ſo by ſemu pſchitomnoſc ſtraſhneho ſermuſhneho hřeje pſchivowebžila. Tola dokež bě ſo muž nějzeli wjetzor pſchekuboko do ſermuſhnych wjeſelov ponurik, njebe móžno, jeho ſe ſpanja wubudic̄. Duž wona ſku k hřzodam cíjekich ſtejſche. Se ſpěchnoſc ſhylka jeje ſkowa wjeſli pſchelcizh. Se wſchēh kolkow ſ kíjemi, kožami, wiblami a druhim mordatiskim gratom pſchihach, ſo bych ſaduha ſajeli. Někotſi ſo hře nadžachu, ſo možl wón wjele pytanu ruběžny mordat řögler byc̄ a ſo móhli ſebi 1900 hřiwnow, na jeho popadnjenje wustajenych, ſaſkujeſ. Lubowa círjoda w hřeji helski ſopot a wřeſlot cíjekich ſotřym ſo tež hōpobat ſkónčnje ſ ſermuſhnych hōnou wutorze. Šhoniwiſhi, w ſaſkym ſtraſhe jeho dom ſtej, ſo tež wón wobroni a hřlowny komando nad Prečanskim wóſkem, ſ hřvatkom ſmobilisérwanym, pſchedewſa. Řaz general pſched bitwu ſebi wón najprödzy wotzni ſplan wustudowa. Wſchē wulhody a nutshody do hřeje ſo wob- hřadži, tež ſ wonka hřeje ſo ſtražnicy poſtaſi, ſo njeſm ſlōſnik twóchnuc. Na to ſo ſ pingz hřeje hřeje do hřeji wſhē ſut, ſomory, ſudry, ſoža atd. pſchephtach, tež byno, na hornjej ſubi legaze, ſo pſchekala a pſchetschaze, tola nibže ſo najmjeňſcheho ſlēda wo řögleru njeſokasa. Bě hnabž wón tola ſlabnoſc ſamakal twóchnuc, abo bě do wuňia ſaleſl? Byſs tym ſo ſebi Prečenjo wo tymle wažnym praschenju hřowu ſamachu, ſo k nim jena hřodžina pſchida. Štož najeudrisc hřow ſ nich njeſamožachu wumudrowac̄, to jim ſuba hřodžina hřsy wuňwětli. Štraſhnej toſli, na kótrejž wſchitz ſ hřosu ſhadowachu, ſebi bliže wohlaſawſhi, wona ſo bymějo praji: "Tež dže mojemu muzej hřushece". Zejny luby man- dželski bě mjenujz nějzeli wjetzor pola hřzoda ſ hřzom byl a ho

ſ tutvム hromadže pſchi ſermuſhnych napitkach tak bylyne ſzoplil, ſo po ſolach domož duž do zyla pytnuſ njebe, ſo bě toſli pola hřzoda ſtejo wostajil.

— S Račlowa. Hřej ſo ſ mlóčjazej maſchinu džela, ſo nje- hřoble ſoždu hřada, ſo maſchininy ſo wjetzazej kolejow nje- dótne. Štož pak ſebi tola ſwaži, na tole warowneje ſteleksvo- wac̄, móže do podobneho njeſoža pſchidac̄, kaž džewka tudomneje ſwudowſeneje ſiwnoſcetki Pjehowewe. Mjenowana holza ſchitwórk třdzenja, hřej ſto mlóčjazu, goplowe ſeleža ſ wolijom maſaſe. Pſchi tym ſ lewej ruky do ſela pſchitidze, kótrž wobžromneje holzy ſchitri perſty roſmječe. Snjeſozbenu ſu hřydom do Budyskeje měſchczanskeje hojeſnje dowjesli.

— S Pomorž. Na tudomnym kněžim dworje je ſrijedu wjetzor wokolo 7 hodzin dželac̄ ſorla ſorler ſukez, hřej w bržni wotawu na bynowu hřuju podawasche, na hřuno dele panuš a ſo ſarayl.

— S Buſez. Šanženu prěnželu mějſehe naſcha wjeſz woprawdze wójnski napohlaſ. Wot ſažneho ranja ſzahachu wojerſke wotdželenja wot Lubija k Budyschinej, ſejdni, pſchzy, ſanony a wojerſke wosy, a nicto njejedžesche, kaž dołoko hřeheze tón džen poczahnu. Pſchipol- dnju ſo wotdželenje, ſ ſompagnijow bylyne, do wžy nawali, a jich narjedowac̄ wyschl gmejnſkemu pſched ſtejſcerje wofſewi, ſo dyrbí wojskam kwartery wobſtarac̄. Na to naſta wulka běhanza po wžy; pſchetož ſa wojskow njebedu ſo kwartery do předka ſzade, kaž běhmy to hřež dotal ſwuczeni byli. Wſchē pucze poſle ſojskow, ſebi kwarter ſzadac̄, ležachu. Gmejnſki pſched ſtejſcer ſich ruce ſeſdželi, a někto ſo do ſzdeho dwora zlyk retomas wojskow nawali, ſoždu bur dosta po 30 hac̄ 40, mali ſiwnoſcero 10 abo 20, hřekarjo a pobružniz 2 abo 5 muži. Woſazy běhmu wot dohleho marsha ſmicerž mužni a hřobni kaž wjelki. Hōpohy drje mějachu ſo do ſpěcha, hřzdemu někto poſtejſer, tola butra, ſchmalz a ſhotož ſo hewak w domje ſamakasche, bě hřsy pſchetrſebane, reſniſke ſhlymy, předy hřež ſo dohladachmy, wukupjene, jenož piwo a palenz dohahachtaſ. Šhyre mjažo a ſuhi hřleb drje woſazy ſobu pſchijefechu, ale ač; tu ſažo doſez ſudobijow a rumu w hřachach njebe. K ſužodej ſo njebede ſtejſche, po ſudobje požcžic̄ hřež; pſchetož ſoždu mějſehe ſam telko wojskow, ſo ſo ſurjemi a ſi dworom won padachu. Tu ſeklaſhe, ſcžekpliwy woſtac̄, a cíj poſledni dyrbjachu doho ſzafac̄, předy hřež ſich kuf ſmaja na rjad k marje- nju pſchindze. Potom ſo pſchitafa, ſchwa pſchitotowac̄. So ſzdemu wojskem mějke ſoždu a móſklowe poſkleshez ſeſkym móhli dac̄, ſo ſam ſo ſum, tola ſhotož ſamy ſamohli, ſamy cínili, a woſazy běhmu tež jara ſpokojom. Hřej běhmu woſazy naſaſtra rano ſažo wotcahnuli, ſo wſchitz ſzitwachmy, kaž je móžno bylo, telko ludži na dobo hřeje wſchego pſchitotowanja hōpobowac̄, hřej ſedyn ſenicki muž druhdy njeſm ſo hōpobu ſamakac̄. Naſjwjetſchu prózu a haru je hřes dwela gmejnſki pſched ſtejſcer měl; ſ ſaſhemu wotjedženju dyrbjach ſtejſche ſ ſapſchenných woſow wobſtarac̄. Řaz pola naš, je we wſchē njeſdaloko ſchoſeja ležac̄ wach wot Woſechniz hřež do ſenlez bylo, a hřej ſo ſejdni a artilleria ſehu, tam mějachu hřehe ſuže ſobeznoſc ſ ſonjemi. Wſchude wſchak njeje móžno bylo, wojskam zyrobu dowaric̄. Na Pomorskym kněžim dworje, hřej 210 muži a někotſi wyschl ležachu, ſu ſebi woſazy na polu waric̄ dyrbjeli. Tu mějachu ſebi pſched ſtac̄, kaž ſo wojskam w wónje dje.

— S Hliny. Pſchi tudomnej Freundež hřeji ſalkowu ſamu ryo, ſu cílowječi koſčowz ſamakali. Koſče běhmu nimo měry bylyne; duž ſo ſda wěſte byc̄, ſo ſu wot mužſkem cíela. Naſjſterje je koſčowz poſtoſank jeneho wojska, ſetrehoz ſu tu po bitwje w ležce 1813 tam poſhrebali.

— S Hřwac̄i. Maſch čaſh je čaſh ſaložowanja towaſtrowow, a to teho dla, dokež ſu wone potřebnoſc naſchich nětčiſkých wobſtej- noſcown. Štož njeje móžno ſenemu ſamemu, to dokonjeja ſcen- cíene mož ſ lohloſcu. Štož ſa wſchitk a wſchitz ſa jeneho ſhromadžuva ſo ſtaw ſchelakich powoſanow (na pſchill, ratarjow ſremeklinitow, pſchelupzow atd.), ſo bych ſuo ſe ſadanki a prawa w derje ſridowanym ſcenoczeńſtwje do wſchē ſtronowrasnje a ſ wuſpěchom ſastupowali. Nimo taſlích wobſtej ſtejſche njeſicžomne towaſtrowa ſe wſchelakimi ſamarami a ſluktuſa ſ džela ſ wulkim ſohno- wanjom a wuſpěchami, ſ džela pak tež runje won ſe ſchodus ſo ſtaw. Taſke towaſtrowe ſuženje ſe ſobužazym wuroſtakmi nađen- džem ſobekje w wulkich wach a měſtach mjes naſchimi ſubymi ſužodami. Pſched tym ſwornuj naž Bóh. — Tež my ſſerba w naſchich polojnych wjeſlach many nadawki, kótrž dopjelnjenje mějemy jenož ſe ſhromadnymi možami ſpěchowac̄. Prěni nadawki a ſwata winowatoſc ſoždu ſerba je ſdžerjenje ſerbſteje rěče a narodnoſcze; pſchetož Bóh ſam je nam naſchu macjetnu rěče do erta

pełozil a spożegil naszych wózów pękne waschnia a je poruczył w swoim sakenju: Ty dyrbischi nana a macz czescicę. Teho dla salogichmy tudy narodne towarzstwo, tiz ma hajicz idealne lubla, to reka wscho, schtož je rjane, dobre a nadebne. Nekotrydzkulis drje meni, so ſ teho tola jadyn dobylej njewuhadja. Wę ſo, niz taſki dobylej, tiz módejch ſ rukomaj pschimacj, ale dobylej na duchownych lublach je pschezo lepschi hacj dobylej na ſemjach; psched nekotrymi létami piſasche „Sserbſki Hospodař“: „Do ſtawisnow wszech ludow a c̄aſow je ſarzte ſe zehliwimi piſmikami, ſo narod, tiz nima wjozy ſac̄zue ſa to, ſchtož je rjane, dobre a nadebne, tež nima jadyn pschichod a byrnjez mózniſchi byl.“ To wuc̄i pschitomnoſcz tež teho, tiz wschi ma ſ blusčenju a woc̄i ſ widzenju. Schrabajmy ſo teho dla, lubi Sserbia, a ſtejmy muž pschi mužu napschecjivo wschemu nſelhmanemu zusbarſtwu. Jeno ſe ſhremadnymi možami módemy dozpicz něčto hōdne. ſso ſložujo na wſejewjenje, ſo namakaze na poſlednej ſtronje tuteho čaſta, proſymy wsche ſobuſtawu a wszech wokolnych Sserbew, tiz maja hiſceze myſl a wutrobu ſa lubu herbſchčinu, na pschicodnu nſedželu do naſchego towarzſtweveho poſzedzenja. Kenjes wuc̄et ſalodenk ſ Radworja čze nam pschednoscę wo „Sserbſkim ſpěwe“. Duž čzemys pschi tutej ſkladnoscę naſch ſpěwanski wotrjab, tiz je hacj do naſeča ſkutkowaſ, ſ nowa wobnowicz a ſo ſheru ſtaracj ſa wožiwenje a roſſchérjenje herbſkeho narodneho ſpěwa w naſchich ſtronach. Tute ſlowa placza woſebje naſchej mložinje, bydlazej w bliſszej a dalszej wokoline. Koždy herbſki mloženj mehle byz pycza kwojego luda, hdy by ſo ſtajne ſe ſlowom a ſkutkom ſtaracj ſa derjemecze kwojego naroda, město teho ſo, kaž ſo bohuzel pschecjasto ſtanje, blédi ſa niſtmi ſwieſelenjemi. Vjetce ſebi rjany pschitlak na naſchej ſtudowazej mloženſci, tiz ſo, nſedžiwaſo na pschewule pschecjinoſcę, dzerji ſ kwojemu ludej, a hiſceze ſ wuſpečom ſa njón džela. Wy nanojo, namekwiſcze kwojich ſynow, ſo bychu ſo pschitomli naſhemu towarzſtu; pschetož w nim doſtanu woni pehnucze ſ dobyrm ſkutkam, dokež naſhe ſcenecjento ſteji na doſpelne kſchecjanſkim podložku, haji wózow pękne pocžink, roſſchérja dobrý herbſki ludowy ſpěw, ſicji kwojim ſtamam powieženje a ſabawni ſ pschednosckami a wupožczeniom herbſkich knih a ſpiſow.

S Wočos. Sańdženu wutoru w domskim tudomneho bura Laduſcha w neſchitomnoſcji domowych wobylterjow wóhen wudyr. ſsužodam ſo poradzi, wóhen kóři ſpodduhycz.

S Hemjelizy. Grabinskemu Arnimskemu ſeñnemu dželacjerzej Augustej Jurkej je jeho mandželska wóhem hózow porodzila, kótrzych ſiad ſo je Janej hózku pscheterhnuł njeſe, a koſiž ſu wsche ſime wostale. Po próſtwje Wenzakowſteho kniſa fararja je khejor Wylem II. do teho ſwolte, ſo ſmēto ſo jeho imeno w zirkwiných knihach pod imena knótſow wózmeho hózla ſtajic̄. Šrudne je, ſo w teſle kwojibje wulkosć hubjenſtwa wulkosć džecjazeho johnowanja pschecjachi. Jurkowa mandželska je w nſedželach na duh ſhorika, tak ſo budža ju do jeneje hojetne dojwjeſcz dyrbjecz. Młódsze džecjo ſu ſelniczwi pschibujni ſ ſebi wſali.

S Delnjeje Wolschin. Tudomny reverſki hajnik mějeſche ſrjebo tydzenja ſbože, na dwaj wutſelej dwé liſchę a jenu ſornu potſelicz. Liſchę pôdla ſebje ſtejſeſtej a ſo ſ jenej kulku moriſtej.

Priopk.

* Dokež ſo ſadowe žně ſpóčnu, ſnadž je někotremužkuli wobſedjerzej ſadoweſe ſahrody lubo, ſo ſhoni, kafe prawo maja ſadowe ſchtomy, tiz pschi mjesy abo na mjesy ſteja. ſalonjowy § 361 praji: Prawo na ſchtomje ma ión, na kótrehož ležomnoſci je jeho ſdónk ſe ſemje wuroſti. Šteji-li ſdónk na mjesy, mataj ſužodaj jenaké prawo nad nim. § 362. Koždy ma prawo, kórejenje zuſeho ſchtoma, tak daloko hacj ſo pod jeho grumton wupſchestrwaja, teho runja tež haloty, tiz na jeho boku psches mjesu wiſhaja, wofitronic̄, abo jeli je ſam wotrēſacj abo wotrubacj njemöe abo njeha, ſchtomewo ſo wobſedjerja ſ wotrēſanju nuc̄ic̄. Wotrēſane haloty blusčej ſchtomowemu wobſedjerzej, wotrubane kórejenje pak wobſedjerzej ležomnoſci, w kótrej ſo namakaja. § 363. Płody, tiz na ſužodowu ležomnoſci wiſhaja, ſdónkowemu wobſedjerzej blusčej, kótryž pak, ſo by je ſefchczipl, bjes dowoleñna na ſužodowu grunt ſtupic̄ njeſmē. Ŝe ſchtoma padaze kruſchwy temu blusčej, na kótrehož ležomnoſci ſu padnule.

* W Niesy je ſo 11. septembra wječor w hózzenzu „k krón- pryngej“ czeſke njeſbože ſtalo. Hózzenzatzym ſhyn, kótryž čyžsche runje na hóznu wotencz, ſwoju hózniſtu tſelbu na krótki čaſz do hózjowskeje jſtow powěſhnu. Domownik, měnjo, ſo tſelba natykana

njeſe, ſo ſ njeſ ſortujzy do pinc̄niſy, w hózjowskej jſtwe pschitomneje, ſaméri. ſso tkožniſta bótknuwſchi ſo ſ tſelby ſawrjeſnu, a holza ſ wutrobu ſrawjo morwa ſ ſemi padze.

* W Nadebergu je ſo w zyhelnici, Krec̄marjej a Tammej blusčej, ſriedu wječor wjeſb ſlamal. Schtyrjo dželacjerjo ſu ſo ſaraſhi, někotti ſu ſo czeſko ſranili.

* W Barlinje je jene ſ najvjeſtich twarjenjow woſtrjedz města bjes khejnych durjow, a to na khejorowej Wilhelmwowej droſy, dokež ſu durje wobſedjerzej wocžasane. Twarjenje, kótrej je hido dležiſi čaſz wobylene, po taſkim w nozy a wo dno ſotewrjene ſteji. ſso wé, ſo je ſo džiwnje cžiniež dyrbjalo, ſo je ſo wocžasane ſtejz mohlo. Tyscher, tiz bě durje dželal, bě ſe runje wužadží, ſo by nědžto na nich poriedzil, dokež ſo hubjenje ſamkachu. Kédom pak mějeſche je wužadžene, wot ſady wocžasowat pschitupiwiſchi na durje, kótrej w tu khwili wjazy ſ twarjenju neſchitblusčachu, ſuňniſti ſygl pschitkoc̄i a je ſebu do ſemoy ſa wocžasane wžy waſa. Někto dyrbja podružinych bjes khejnych duri byz. Tak dyrbja ſebi w Barlinje w nowym čaſku rjemeſtliſy pomhač, tiz ſu ſa twarzow dželali, koſiž hnydom po natwarjenju rjemeſtliſnikow neſaplačiwiſchi bankrot cžinja.

* Pola Varmera je wěſty Náſer na žaloſine waschnie wo ſiwiſje ſchitomnoſcji. Wón čyžsche, ſo ſ manevra wrózniwiſchi, konje wupſchahnuc̄, pschi cžimz ſo jemu konjej ſploſchischtaj. Wón jimaſ do rjemenjow hrabnu, ale konjej jeho ſebu ſtorhnuwiſchi jeho ſ muri pschitpreſtaj a wojo jemu w dležku do ſiwieta ſajedže. To bě Náſerowa ſmjerz.

* Š Endena piſaſa: Jeneho dla, tiz Boha ſaprēwasche, ſu tudy wſchitke wutreby a myſle ſatrehnjene. Samožith ratař Dieken ſ Pewſuma, kótrehož ſebu deſchęzowate dny roſhorile, ſe kwojej tſelbu do powětra tſeli rjeknuwiſchi: „Chzu tola ras widzec̄, ſchto je Boh a ſchto knježi, Boh abo ja! Boh naſſkerje ſpi, čhu jeho wubudžic̄.“ Po taſkich Behahajzach rěčach wón hnydom rěč a klyſchenje ſhubi a ſo teho dla ſa někotre dny ſadwelowawſchi ſam ſateli.

* Želeſniſti ſaſtojniki Wölfeſchneiderje w Darmſtadtu je ſwoje ſchtyri džecjti a potom ſam ſebje ſatſelit. Naſſkerje bě mordat wowrótnil.

* W Pangrizach pola Elbinga hólcjiskojo ſ puſathmi patronami hraſachu, kótrej jim na debo w rukach roſbuchnuchu. Pschi tym ſu ſenemu hózzej wóčko wutorhñjene, a tſio druſy ſo khetro wobſchloždžichu.

* Pschi wehñjowym njeſbožu ſu w Pergue na ſchwajzaſtich mjeſach ſ jeneje menažeriſe džiwe ſwěrjata cželle, mjes nimi dwaj lawaj, jedyn tigr a tſi leopardy. Š tym ſu wobylterj w mějeſe a w wokolnoſci do wulkeho ſtracha ſtajeni. Ženemu ſublerjej ſu ſwertiſka ſa jenu nōz 30 wózow roſtorhale. 400 ſchwajzaſtich a franzowſtich tſelzow je někto na jich ſaniczenje wulſaných.

* Š Mailanda w ſtaſkej piſaſa: Bankiſej Sinadino ſ Alleran- brije ſo w ſelejiſtikim wosu ſ dwemaj njeſnatymaj do rěčow da, pschi cžimz ſo zusaj ſ njeſmu pschitulſchtaj. Halle w Barez, hdyž běſchtaj njeſnataj hido dawno wós wopuſchciloſi, ſo wón dohlaſa, ſo běſchtaj jemu liſtnizu ſe 70,000 frankami pjenjeſnych papierow kranuloj.

* W wulkim rubjenju drohotnych kamjenjow ſ Londona ſežeho waza powieſcz pschitndze: W Hattongardenje čiſlo 70 ſebi njeſawno tſio zusy, koſiž ſo jako wikowario ſ deſmantami wudawachu, wobylterje wotnajachu a ſenemu ſaradjerzej porodzili, ſim dželbu wulkej deſmantow ſaradžic̄. Hollandski wikowat ſ deſmantami woteſle ſkaſanzy ſaklyſhawſchi, do wobyldenja zusyj ſ wjetſkej dželbu deſmantow pschitndze, ſo by je ſim ſ ſupjenju poſtciſl. Zusy ſo hnydom do jeho dachu, ſkózjichu jemu rubliſko, ſ chloroformu namaczenie, na hubu, a jemu, hdyž bě po hylu ſhenny, liſtnizu rubliſku, kótraž ſa ſto tybzaz hriwnow drohotnych kamjenjow wopuſchcjeſe.

* W połnózno-amerikanskich ſcenecjennych ſtatach je njeſawno wojetſke ſuňniſtvo jeneho woſala ſ ſchec̄měřeſčnemu jaſtu ſuňniſtvo, dokež bě ſo wobarał, ſo na nježelſtikim dnju ſebu na tjeſlenje ſwucžowacj. Pschi tym ſo woſak jenož wot nabožnych pschitcziom wobdzic̄ dajſe a ſo psched wojniſtow ſuňniſtvo tež wupraj, ſo je hotowy, ſa ſwoju wěru czeſpic̄. Poſdžiſho ſo wulpo, ſo je preſident Lincoln psched 32 ſtati nježelſke ſwucžowanje w tjeſlenju ſalaſal. Wójniſki minister je teho dla ſa ſoſateho woſala ſ jaſtu wopuſchcjiwiſchi jemu poſtaſenju wuplatu wuplačiſl, teho offiſera pak, tiz bě nježelſke ſwucžowanje pschilaſal, ſpched wójniſke ſuňniſtvo ſtajic̄ dat.

* W Berdenje je 10. septembra lat Reindel s Magdeburga 24 letneho psicherupsteho Gustava Seydela se Charlottenburga wopravil. Seydela bě psychiátrské žudništvo 21. januara dwójzy i žmijercí wotkudžilo, dokelž běže tycherupsteho Voigta s Argesdorfa a někto někdej poszczigovo samkaráckeho Doerra s Züricha skončoval a wurbil.

* W Olšas-Vothringské su ho w požledních dnjach řudne psychikálny sozialne nusy a hubjenstwa pokasale. W Ammerschweierie na holém polu zuse čelo namakahu. Busník bě s revolverem satřelen. Swoje papery bě morjeny rostohal a na svých jených knízkow bě napisal: "Děla njenamakam, kranucz někém, prokryz nochzu, duž je najelepše, so ho satřeli." Hdyž běchu kufi rostohanych papery někaf hromadu skladli, s nich wibdžach, so bě něsbožovny reňištli mischt Konrad Weber, narodženy 1862 w Fladerbachu vola Ulrichena, a so běchu jeho, runjež bě dobrý dželacjet, hýž někoti mischtyrjo, dokelž kumi džela dočz njebečku měli, s džela puchyčic dyrbjeli. — Druhi wobras žakoňe bědy psicherupwanje psychiátrnemu žudništwu wotkry. Přeběh žubom wěsty Walther s Masmínstera stejese. Dokelž bě brachny a nimo teho jara se strofulemi čwiliwany, jemu můžno njebe, so s dželom živic. Rusa skončnje paducha s nějho sejint. Dokelž bě s hrinow kranul, dyrbjachu jeho k dwěnjedželskemu jaſtu sažubdžic a dokelž bě po prošchenju khodži, dyrbjese sa to 1 džen žedzec. Hamitski žubník pak kum jeho žakoňe hubjenstwo rofestaja, a žubništvo pschi wosjewenju wužuba wupraj, so by statne rēčništvo wužuklowalo, so by ho wobžarujomu skončnje tola lepej saſtaral.

* W Verouzowym swěřenju (menažerii) w Luxemburgu je ho žakoňe něsbože stalo. Kralovski tiger džowku ſludžerja swěřatow rostohha a tuteho čežko ſrani.

* Čto može ho druhý na ſeleſnizy ſtacj. Wjedník lokomotiv na ſeleſnizy, kig s Kallindborga do Kopenhangena wjedž, bě na dobu w ſpěchnym čzahu wovrótň a ſle zychnowac počzał. Najprjedy ſpyta, ho psched maschinu ſchwilkucz; hdyž jemu teptet to wobaraſche, ho wjedník njemirje pschedzivo nemu wobrogi a na wuſtim maschinym ſvěřchu w najspěchnich ſedzenju žakoňe běbzenje mjes nimaj naſta, doniž teptet wjedníka njeſchewinu. Čenej ruku wovrótnejeneho džergo, wón s druhý ſe ſpinadlem čzah ſaſtaj. Č wulkej prózu někto wjedníka wužasachu a do Koeklidy dowjedechu.

* Athenske nowiny ſejehowazy trysk powiedaja: Mlody advokat w žubniſkej hali ſedžo na ſwoj přeni prozež čaka, ketryž ſnadž jemu Boh psicherupwanje wobradži. A wopravde ho tež ſkončnje žudnit k nemu blíži prajzy: "Knes N., něčiſki wobſorženy Janeho rēčniſla nima, njebyſcheče čzyli wý jeho ſarečowac?" — "Rady, knes žudník. Ale dowolcze mi, so naſpředy w pôblanskej ſtwe ſ nim porečju, so bych jeho wěz ſefnai." — "Oobre! Starajcze jenož ho ſa to, so byſhce jemu ſwoju najlepšu radu dat." Podla ho žubník ſtrážu ſmejeſche, dokelž ſebi myhleſche, tón wohi młoduſki jemu wjele radžic móz njebudž. Mlody advokat drje to pýtnu, ale činjeſche, jako by jo njeptynul. — Wužudžowanje na někotre mjeniſchinym popſhesta a advokat ho ſe ſwojim přenim klientom do pôblanskej ſtwe poda. Durje ho ſa nimaj ſamknuchu, a 10 mjeniſchinow dočho běchu w žubniſkim ſalu wſchelake ſtwe roſmoſky ſhýſhce. — Štončnje ho advokat wróči a ho ſe ſwoje měſtno ſvýje. Na jeho wobližu bě widzec, so je ſe ſobu derje ſpoſojem. — Žudník na jeho ſhabuje a ho jeho, ſkola wažnje ſadjeſe, pracha: "Knes rēčniſlo, ſeje psicherupwanj, može ho wěz ſapoczec?" — "W Božim mjenje, knes žudník." — "Alle, hde dha macje wobſorženeho?" — "Wobſorženeho? To njeѡem." — "Čto?" — "Ja wam wobkružu, so njeѡem, hde wobſorženy w tutym wokomiku je." — "Knes rēčniſlo, tuteho ſwojeho džiwneho ſadjeſenja dla — so bych ho hórscheho wuraſa ſdžeržal — hubzecze ho ſamolvič dyrbjec." — "Knes žudník, njeſcze mje napominali, so dyrbju wobſorženemu, ſwojemu přenemu klientu, ſwoju najlepšu radu dac?" — "Nó, čto ſ tym čzecje?" — "Nježiwaſe, knes žudník. Ale pschi wěznym psicheruptanu ſpōſnach, so je mój klient bjes dwěla winowaty, a so bych Wam prawje k woli byl a Wasch ſuſi poručnosc dopjelnit, kym jemu ſwoju najlepšu radu dat, jemu mjeniſhy radžo, so dyrbji ſ wokom won ſločicę a ho ſ wětra měč." Šsyn ſebi wěsty, so je mi ſa kribjetom přeni džel mojeje rady dopjelnit a wěrju, so tež druhí runje ſa ſwěru dopjelnit. Ja ſebi pscheru a myſlu, so ſeje ſe mnui ſpoſojom, dokelž kym ſwěru po Wach ſchikafni čint."

* Najmłodschi ſloſnik ſjenoczenych ſtatow, ketryž je k jaſtu na čas živjenja wotkudženy, w khostatni Anamosa ſedži. Wesley

Elkins, 14 lětne hólcisko, je hýž 3 lata jati. Hdyž bě 11 lata star, wón w nozý ſwojeho nana ſateli a macjer ſi třebinym toporn ſarasy. Mordar, tehdys zyle ſlabé džeczo, bôle na holzu hác na hólza podobne, ani na ſhnauduſtchego roſlačza po žadlonym ſtutu njeponaſowaſe. W jaſtu dyrbja jeho hác na ſtruczíſhu putach, ſi by nitočho njeſkonzowal. Wſchitz ſeji ſi ſhodil ſi czechaj a ſo můžnoſci jeho bliſtſcze ſminu. Jeho roſwucziec a polepſhici ſejje progu ſutovali. Wón je tež derje čjatice, pízacz a ſicje ſauvlna, ale jeho polepſhici ſejje můžno. Wſchelke pobožne towarſtwa, kig ſi jeho polepſhici ſphyta, ſu ho teho wſdacz dyrbjale. W Clinton County, hdež Wesleyowej starszej bydleſtaj, ſebi ludžo powiedaja, ſo je ſebi krótko do jeho naroda jeho macz pschedewala byla, ſwojeho muža ſkončowac a ſo je po nozý dočho w ſtečach ſi třebu na nějho ſkata. Můžno, ſo je to wina ſejje ſhynowje ſtrělacznoſce.

(Byrwinne ſowjeſe hladaj w díchilovu.)

Hermann Darschau w Budhſchinje fabrika ſchtrypowych tworow ſi woceje ſe wolk

čiſlo 1 na ſchulerſkej haſy čiſlo 1

k ſymkemu čaſej ſwoj dawno jako dobrý ſnaty wulki ſklad ſchtrypowych ſchtrypowych tworow, ſchtrypowanych ſatow, wulki wubjerk rukajzatych laſow w najtunischi hác k najlepši čiſtowolmjaney barbunepuſhczatej tworje a w rjanyh muſtrach poruča. Najlepſchi a najwjetſchi wubjerk ſchtrypowanského pschedjeni wſchek barbow.

Najhodniſcha twora! Najtunischihe placzisny!

Najlepſchi amerikanski čiſceny petrolej pschedawam někto w čwizach punt po 10 np., pschi 10 puntach $10\frac{1}{2}$ np., ſenotliw po 11 np., najlepſchi ſchleſynski ſtipkovy wolijs pschi 50 puntach punt po 32 np., ſenotliwje po 36 np., jerje, rjane tučne a mlóčnaki, tunu ſ něhde 700 hác 800 ſatul po $27\frac{1}{2}$ ml., ſchuku po 4 a 5 np., palenz čiſty liter po 28 np., ſlodi po 55 np., kħoſej, hódné družiny a tunje, ſokor drobny po 28 np., pschi někotrych puntach po 27 np., ſigary w najwjetſhim wubjerku, piwo a wino w bleſtach po 90—150 np.

Karl Nowak na žitnej haſy, w lěze 1864 ſaložena pschedawaſtja.

Sprawne poſkuženje.

Friedrich Lieber (prjedy H. P.)

na ſherbilej haſy 4

poruča ſwoje čiſe ſuſe hospodařſke mydlo a ſarucene čiſu maſanski mydlo, dale wſchu potřebu, k ſchatam nusnu. Wulki wubjerk parfimowych, ſtearinowych a wóſkowych ſwězow. Dóšek ſo po najwjetſich placzisnach kipuje.

Otto Preuss

prjedy C. F. Kloss na žitnej haſy 4

ma lětža

najrjensche mužaze a hólcaze ſwierſhnikli, pjeſle, hózorſke mantle a woblečenja w najwjetſhim wubjerku.

Golodke palenz

liter hýž po 40 np., ſlikery liter hýž po 80 np.

poruča

Morit Mjewwa

póbla Pětrovſkej zylwje.

Destilaziſa ſnatych dobrých palenzow po starých tunich placzisnach.

Schtrypowanske ſchidženo | Durſhoffe ſuſe droždy
w wulki wubjerku ſchidžawa tunjo ſtajne čerſtve poruča

Hermann Beyer na horneſtej haſy 16.

na bohatej haſy.

Budyschinje.

Bliższe stótnie wift budža

obotu 29. septembra t. I.

W Budyschinje, 18. septembra 1894.

Žiwnosć na pschedanu.

Sawostajenstwu njebo J. Hale
kłusząco žiwnosć cijšlo 12 w Hornim Hunjowje s maživnymi twa-
rzeniem, 8 körzami pola a 3 körzami
kuli a sahrody ma šo po židanju
herbow

pjatki 28. sept. dopolduya
w 11 hodži.

wot podpisaneho na pschedawacž.
W Budyschinje, 21. sept. 1894.

C. A. Manitz.

Swob. pschedawacž.

W Wulskiej Subornizy pola
Barta budža šo
Liebiguez žiwnosć s kowaraju
cijšlo 52 i $3\frac{1}{4}$ hekt. polem a kuli
obotu 29. septembra popołdnju
w 3 hodzinach s morwym a žiwym
inventarom na pschedawacž.

Wšcho dalshe je šhonicz pola
Jana Schüzy w Hornim Hjeljsku.

Khějna ležomnosć na Židowje
wota Budyschyna, wobstejaza s dwaj-
šožnemu predkownemu domu, sad-
njeho twarzenia a sahrody, pschi
wobkhadnej dróshy ležaza, ſa kózde
rjemjeſlo ſo hodžaza, je placziny
hóDNA na pschedanu. Na ležomnosći
korčmaſſe prawo leži. Podla
korčmaſſwa ſtej dwoje kłamny
w ležomnosći. Dalshe wukasa

M. Franz w Budyschinje
na połnožnej dróshy cijšlo 1.

W Budyschinje je khěja čo. 9
ſe ſadowej a ſadženskej sahrodu na
pschedanu. W bliſtoſci je wjele
ſtadnoſće i dželu.

Na pschenajecje je knježi mlyn
i rataſtrow w Debrizach pola
Kamenza. Dalshe je šhonicz pola
knježeho ſastojnika Bulanga tam.

Awfzija.

Dufje, njeđzelu 23. septembra,
popołdnju w 2 hodzinomaj maja
ſo w Létonjanskim hosczenzu ſa
hotowe pjenjeny dželba noſheneje
drasty, ſwjetſchnikow atd., 6 porow
ſkórniow, 2 poraj ſtupniow, 2
kanapej, prósne měhi, jerjowe,
tuny na pschedawacž.

H. Dietrich w Létonju.

Šuscheny polčž, pschi 5 puntach
po 65 np.,
kyry polčž, pschi 5 puntach po
60 np.,
kadleschjo, punt po 65 np.,
kuschenny tuczny kwinjazy brjuch
punt po 60 np. porucza

Ota Betschla na žitnej haſy.

55 ml. placzni nowa ſchijaza
maschine, ſotraž je widzec
a ſo pruhowacž hodži w Aug.
Schubowej restawraciji na swo-
townej lawilej haſy.

Proſata na pschedanu.

Proſata běleje Yorkſhireje a tej
czornopisaneje Berkſhireje razy,
ſotrež ſo jara lohko wiformia, ſu
pschezo po czaſej pschimierzenych
niſtich placzisnach na pschedanu na
knježim dworomaj
w Bndyschinku a Pschiweſizach.

K wuſhywej

porucza tunjo
Pirnasku rožku,
Probſhajsku rožku,
Schlanſtadtſku -
Beelandſku -
Scharfenſteinſku rožku,
Egyptowsku pscheniu,
zolnu Scherifſku pscheniu
Ernst Uſuhl,
žitowa wlkowatnia
w ſlotej kweſdze.

K wuſhywej

je
Schlanſtadtſka rožka,
wſele ſornow dawaza,
na pschedanu
na knježim dworze w Pschiweſizach.

Čerſtwy lam woli,
ſotrež je ſ Blauenſteho dwórkego
młyna ſaſo doſchol, porucza
tunjo M. G. Soba na Židowje.

W. Burgholdowy

Wulki anatomisko-patholog. muſej
sa wuměſtvo a wědomosć
w Budyschinje pschi žitnych wikaſ.

Wot 22. septembra wſchednje wotewrjeny. — W nim ſu widzec
najnowsche operazije, žiwanuſki Hercules, lelarſka wožoba i roſpolo-
zenju, ſotrež ſo wědomostnje roſkladuje, khějorſki rēs, wſchē woczne,
žoldkowe, wutrobine, jérchenjowe, ſchijine khoroſcze, ſcharlach, woſypizy,
jetra, difteritis, cholera, tyfus, aſtatiſti móř. Sawobalenſka wuziba
po profesorje Esmarchu w Kielu, prěnja pomoz pschi ſněſeboženju.
Wſchē khoroſcze i anatomiskeje ſchule w Florenzu i powuczenju a
a i warnowaniu wuſtajene. **Nowe!** Šeklowanie ſchuchcizim
a ſupusowej khoroſcze wot prof. dr. Kocha a tajnho radž. dr. Lieb-
reicha. Šuchuchcizim apparat i morjazym ſtukowanjom. Dufchiny
ſtaw w člowieczych moſhach a jich duhowna kaſkoſc, w 3 wubjernych
preparatach pschedſtajene. Poſledni preparat: „Smjertne woſakow
franjenja”. Infuenza, knježim lelarjam i pruhowanju poruczena.

Do muſeja je jenož ſročenym woſobam ſaſtupicž dowolene.
Wutoru a pjatki je muſej jenož ſa žónske wotewrjeny.

Pschedzelnje pschedroſchuje

Gastup 30 np., jednori woſaz 20 np. Katalogi pschi ſaſy.

Wſchednje wot 9 hodzin rano wotewrjeny.

Měſchęzanska rada.
Dr. Kaubler, měſchęzanosta.

Mlynski wuzobník
po hnydom pyta w Létonjanskim
mlyne pola Hucinji.

Tyscherſkeho wuzobnika
pyta hnydom abo poſdžiſho
E. Schuster w Małeschęzach.

Pschitoſnu mlobu klužobnu
holzu hnydom pyta
Gustav Hamann
w Budyschinje na bohatej haſy 3.

1 abo 2 pschitoſnej holzy dosta-
niſtej duſhne bydlo pola Willerej
na Fichtowej haſy 18 po 2 ſchod.

Holza, 15—17 lét ſtará, ſo
i 1. okt. abo poſdžiſho do lohleje
klužby pyta na ſotofſkej haſy
(Fesselgasse) 6 po 1 ſchodze.

Pytam hnydom do klužby pschi
wyſokej mſdze wotročkow, ſrénkow
a poſhenczow. Wojakam, kſtſi
někto klužbu wopuſhča, rad klužbu
wobſtaram, dale pytam džowki a
ſrénzy i nowemu létu pschi 150 ml.
mſd. Handrij Pawlik
w Wulim Woſyku pola Semiz.

Jednoru ſamostatnu hoſpoſu ſa
ſtōne a mlobaſke hoſpodaſtſto, ſotrež ſo tež na plahowanje pje-
riſny wuſtej, po možnoſći ſſer-
bowku, na jene rygeſtublo pola
Budyschyna pyta Kora Meſſel
na horničeſkej haſy 21.

Wotročkow a džowki, klužobne
a džeczaze holzy do jara dobreje
klužby pschi wyſokej mſdze pyta
pschedzajecka Rynakowa na kſhi-
daſkej haſy 3.

Ryewotwiſna žona ſo i poſku-
ženju ſa zylu džen, hdyž ſo hodži,
tež i wiedzenju maleho hoſpodaſ-
tſta i 1. oktoberj wot jenotliweho
knjeſa pyta. Dalshe je ſhonicz
w wudawatni „Serb. Nowin”.

K nowemu létu a hnydom pyta
poſhenczow, wotročkow, tſeſałow,
klužobne, hródne džowki a tajke
i kwinjom, kuchařki, klužobne,
ſtwinſke a džeczaze holzy pschi
wyſokej mſdze do dobrých měſtinow
do tudomnych a Draždanskich stron
Schmidtowa na ſerbskej haſy 7
po 2 ſchodomaj.

Žentwa.

Mloby ratač, kónz dwazeczich
lét, ſotrež dla kwojeje ſamotnoſće
ſtadnoſće nima, ſo ſe žónſki ſeſnacž,
dla ſaloženja ſamhneho
ſtatoka ſnajomſtvo i burskej holzu
abo wudowu jenakeje ſtaroſće
w Budyskich stronach pyta. Samo-
ženje by ſo hacž do 20000 hr.
pschaſlo. Sprawnje měnjenje po-
ſtečenja i fotograſiju a naſpo-
mnenjom wohſtejnosczow njebo ſo
w kluercze i napiskom „E. W.

29. poſlagernd Vauzen“ na
poſt wotebabža.

Serbska studowaca młodzina

zmęje

niedziela 30. septembra t. I.

w Brankačkec hosćenu w Radworju
koncert a džiwadlo.

Započat 1/2 hodzin.

Serbya z Radworia a z wokoliny, wosebje kermušni hosćo, přindźce wšitcy! Přindźce wšitcy, kotriž we wutrobach čujeće lubosc k serbskemu słowu a spěwu! Lubje budźeće witani.

A was studentow, was wězo wočakujemy wšitkich, wšitkich do jednoho.

Na zasowidżenie w Radworju!

Mikl. Andricki, t. č. hłowny starši.

Serbske Towarstwo za Khwaćicy a wokołnosć

wotmęje, da-li Bóh, jutře niedzielu 23. dźen póżnjeńca popołdnju w 5 hodzinach swoje měsaćne posedzenie w Khwaćicach. Knjez wučer Słodeńk je dobrotiwe přilubił przednošk wo: „Serbskim spěwje“. Wočakujemy teho dla połnolične wobdzelenje ze strony našich sobustawow, wšech wokolnych Serbow, wosebje Serbowki pak nanajwutrobišo přeprošujemy.

Předsydstwo.

Serbske Burske Towarstwo w Rakezach
zmęje jutſje niedzielu 23. septembra popołdnju w 5 hodzinach w Solez
hosćenu poředzenje.
Přshedkydšto.

Towarstwo Sserbskich Burow w Bukezach
zmęje jutſje niedzielu 23. septembra popołdnju w 4 hodzinach poředzenje dla slajanja kulta, kainita a Domaškoveje mužki.

Wo bohaty wopyt prošy

Přshedkydšto.

Poboczne Towarstwo Sserbskich Burow w Małym Wjelkowje

zmęje jutſje niedzielu 23. septembra popołdnju w 5 hodzinach
w Kobaniz hosćenu poředzenje.
Přshedkydšto.

Nožernja a tocžernja Rob. Ellerta,

prjedy Schwabu, w Budyschinje na jerjowej haſhy, porucja wšich družin blidowych nožow, britwowy, rubanskich nožow, pilow, ſterow, rybowacjow a krojowowych młynow, wšich družin nožow, sacznych nožow w wulkim wubjerku atd., sa hōdnou tworzujo. Britwie a nožiž ho derje a tuju točja.

Tricotowe taisse a trikotowe
blusy,Barhentowe blusy,
hukniane blusy,
flanełowe blusy,
velurowe blusy,

lana blusy

porucja w wulkim wubjerku

A. Khežorka

na seminariskej haſhy 6.

Albert Poppe

4 na Węžałowskej dróshy 4
kupuje kózdu dželbu hadreschežow,
koſci, stareho jeleſa, stareje papjery
atd.

Holza se wšy, kotaž dže sa
po lěta schwalcisztwo nauknućz,
po pschivošmje pala Wuszhilowje
na Lubiszkej dróshy 7 po III skod.

Lubym snatym a pscheczelam hrudnu powięscz i wjedzenju dawamoj, so je našch lubowanym bratr a wuj

Kubler Jan Lehmann w Bosankzechpo krótkiej khorosći schwórtk 20. septembra popołdnju
1/2 hodzin čijske wužnul.Bohrjeb budze niedzielu 23. septembra popołdnju
w 4 hodzinach.

W Bosankzech, 20. septembra 1894.

Gusta Lehmann, bratr,**Marja Lehmannowa**, cjeta,

Š czechnemu dopomnječžu

na njebo ſejmskeho ſapóžlanza

Handrija Kekka,

w ſwojim cjažu kublerja w Rodezach.

Sažo je Bóh wotbal woſal

Sprawnoh' herbstoh' wótcžinza,

Kiz je doho ſtupowal

Naležnoſte Šerbowſtwa.

Cjelo, do ſemje něk date,

Kaz wšich druhe wopróchnie,

Mjeno joh', wšiem i khwalbu ſnate,

Sserbam drohe woſtanje.

We khudobie wočezbenym

Njei' ſo ženie nadžijal,

So b'dje něhd poſbehneny

A čeſeſti, kiz i wužinwal.

Hido w ſchuli wiđečz dashe

Ducha dary woſebne,

Khudoba pak ſadžewoſte

Jemu dalshe wužnjenje.

W młodocſci wón ſtuklowaſte

Sa ſtrohnami ſkalzimi;

Kaf Bóh jeho žohnowaſte,

Hdyž w měrny mandželski

Šwoju pilnoſez i wópolanju

Na ratarſtvo ſložiſtaj,

Šeſej po wjele prózowanju

Burite kublo ſupiſtaj.

Kaz nan luby džeczi ſwojich

Bé wón ſhwerny mandželski,

Kiz ſhwój dom, ſam ſo a ſwojich

Wſchěvne Bóhu porucži.

W domje joh' ſo ſhibowachu

Starſtich, džeczi kolena,

Wutroby po poſbehnuſte

Horie k tronej ſbžnika.

Kſchecjanſki duch a tej měra

Bědje jeho ſtejſtežo;

Tam wón njemejſte měra,

Hdyž ſo ſtejde towarſtvo,

Kiz we Bohasaprěwanju

Sanicjačku bibliju,

A we njemdrym hawtowanju

Šwérku žorž czjerzach.

Starobý dla nufowanj

S dželaznymi ſylhami

Bot ſwoj' gmejn poſchewodzanj

Sso do Butez poſchedkydſi,

So by tu po ſhwernym dželi

Měrny wjeſor živjenja

Wužiwal; — ach bory ſhili

Sprózna hlowu do rora.

Tak lud ſerbski wožbaruje

Muža, kiz ſu porędžy,

Prózny blaſk ſo poſauje,

Wſchec bědzenjom ſtejmy.

Cjesczny njebočicžtoj' mjeno

S tym, ſo narod džakowny

Na joh' prjyne město jeno

Sažo ſerbska ſtajmy.

G. P.

Po njewuslědnej radze Boha Wjerſneho
bu naša horcolubowana, starosciwa, droha
mać, přichodna mać a wówka

Marija zwud. Mucyna,

rodz. Mitaſec

we Wulkim Wosyku,

po krótkej khorosći džensa rano 1/4 hodz.
přez cichu smjerć z tuteje zemje do njebjeskeho
raja wotwołana.

We Wulkim Wosyku, Freibergu, Hornim
Wujezdze, Jelcy, Rochlicy, 19. sept. 1894.

Hłubokozrudženi zawostajeni.

(Pohrjeb budze sobotu popołdnju w 2 hodz.)

Wschiloha f čižku 38 Serbskich Nowin.

Ssobotu 22. septembra 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej gürki smjeje juisse njedzeli rano w 7 hodz. farać dr. Kalič herbišu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ 9 hodzin diakonus Rada herbiške a w 10 hodz. němiste predowanje.

Krčenl:

W Michałskiej gürki: Korla Ernst, Bruna Pawola Behrischa, tyšcherja na Židowje, s. — Właz Ota, Korle Reinholda Rykhtarja, zigarnika pod hrodom, s. — Umalia Ida, Korle Augusta Michałka, witowarja w Szczijezach, dž. — Mariha Hana, Augusta Hermanna Leschki, fabrikarja na Židowje, dž. — Alma Minna, Ernstia Brody, kowarja w Nowych Bobolzach, dž. — Korla Ota, Bohumíra Liebicha, tkęzerja a fabrikarja w Grubjelcijach, s. — Korla Max, Jana Augusta Petti, fabrikarja na Židowje, s. — Ernst Richard, Jana Kucharja, žandarma na Židowje, s. — Gustav Alfred, niemandz, s. pod hrodom. — Hermann Max, niemandz, s. w Sałdowje.

Zemrjećl:

Djeń 13. septembra: Emma Maria Hickmannę, Marczina Jurja Hartmanna, kublerja w Němčezach, mandzelska, 39 l. 10 m. 12 d. — 14. Minna Theretija, Augusta Hermanna Leichti, fabrikarja na Židowje, dž., 6 m. 9 d. — 16. Morwyna rodzena s. Jana Koštola, dželaczerja w Wulstym Wjelkowje.

Placžisna žitow a produktow.

Žitowý dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	15 sept. 1894		20. sept. 1894		wot		hacj	
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pičeniza		běla	7	35	7	53	7	12
		žolta	6	76	7	6	62	7
Rožta			5	69	6	6	56	5
Jecžmjen			6	6	6	21	6	40
Bonb		50 kilogr.	5	20	5	40	5	30
Hroš			7	50	11	11	44	10
Wota			9	72	10	—	50	10
Zabiv			13	—	16	—	11	—
Hejdusčka			15	—	15	50	13	50
Berny			1	80	2	20	1	60
Butra	1 kilogr.		2	20	2	60	1	80
Pičenica muła	50		6	50	16	—	—	—
Ržana muła	50		6	50	10	—	—	—
Gsyno	50		2	20	2	50	2	10
Galóma	600		18	—	20	—	16	—
Brožata 1002 schtuk, schtula			5	—	18	—	—	—
Pičenice wotrub			4	—	4	75	—	—
Ržane wotrub			4	25	5	50	—	—

W Budyschinje placžesche: körz pščeriz (běla) po 170 puntach 12 hr. 49 np. hacj 12 hr. 80 np., žolta 11 hr. 49 np. hacj 12 hr. — np., körz rožta po 160 puntach 9 hr. 20 np., hacj 9 hr. 69 np. körz jecžmjenja po 140 puntach 8 hr. 40 np. hacj 8 hr. 69 np.

Na Burži w Budyschinje pščeniza (běla) wot 7 hr. 29 np. hacj 7 hr. 50 np., pščeniza (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 21 np., rožta wot 5 hr. 69 np. hacj 6 hr. — np., jecžmjeni wot 6 hr. 10 np. hacj 6 hr. 50 np., wowš wot 5 hr. 40 np. hacj 5 hr. 60 np.

Dražđanski mjaſiove placžisy: Hovjada 1. družiny 68—75 hr., 2. družiny 63—66. 3. družiny 45—50 po 100 puntach reňeje wahi. Dobre krajne kwinie 46—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelzata 1. družiny 60—70 np. po punce reňeje wahi.

Wjedro w Londonje 21. septembra: Pomrōczenje.

Něšak G. A. Leunera

w Bušančijach (Weigsdorfje) pola Kumvalda
porucza ho i kupowaniu hraniteho drjewa, deskow, latow, laž tež
hotoweho schpundowanja a schindzelowych deskow a wotřeskow we
wsichc swiczenych dolhosčach a toksosčach.

Dospolne wypšchedawanie
dla spuščenja pšchedawańje.
Wschě na skladže ležaze tworž ſo po wurjadni tunich placžisnach
wypšchedawaja.

August Grützner.

Žadajče ſebi jenož
Začerlin,
pſchetož wón je ſrēd, kotryž najrucižiho a wěſcižiho mori
wſchē druziny pſchekazanow.

Sčto možlo jaſniſho ſa jeho njedozpitu móz a dobroſcž
rēčecž, hacj wuspěch jeho wulkotneho roſchérjenja, po kotrymž
žaneho druhého ſrēdla njeje, kotryž ſo wot **Začerlinu**
wjele króz njeby pſchetrjechil.

Žadajče pak ſebi kóžby króz ſaſygłowanu blesku a
jenož taſtu ſi mjenom „Začerl“. Wjeho druhé je nje-
wuschnie podražowanje.

Bleske ſo pſchedawaja po 30, 60 np., 1 ml., 2 ml.;
Začerlinowym lutowal po 50 np.

Woprawdžity dostacj:

W Budyschinje pola ff. Měřschez bratrow naſlēdonika,	= Straucha a Kolby,
= = = = =	= ř. Oty Engerta,
= = = = =	= Ernstia Mittascha,
= = = = =	= Jurja Holda w měſčej. hapt.,
= = = = =	= Č. A. Lukascha,
= = = = =	= Pawoła Schockarta,
= = = = =	= Alfreda Böhmy,
= = = = =	= Herm. Kschijanka,
= = = = =	= Herm. Murby,
= = = = =	= Pawoł Mikel,
= = = = =	= E. Ferd. Lehmann,
= = = = =	= Eb. Trummera,
= = = = =	= A. W. Lenihale naſlēd.,
= = = = =	= E. M. Klauſſa.

Swoj wulki derje ſradowany ſklad drjennych a njedrjennych
čjeſſkich pjerjow a moſchka.

porucza

C. Johannson

w Niſtej, na Šhorjelskej drósy 8.

Tam ſo tež pjerja na noſchwärniſho a najrucižiho chemiſzy čjeſſca.
Sprawne poſkluženje. — Pomérne placžisy.

Emil Wehrle na jerowej haſy porucza

barchent koſchlam w jara wulkim wubjerku,
ſary lóhcž po 16 np., ſ prawej ſchériu, lepshe družiny po 18, 20,
25, 30, 35 a 40 np.,

dwojzy ſcheroke ſuknijowe tkaniny,
ſtary lóhcž po 25, 30, 40, 50, 60 np.,

kafior a kalmuk, ſtary lóhcž po 30, 35 a 40 np.,

barchentowe ložowe ruby ſ prawej dohloſczu a
ſchériu, jenož lepshu tworu po 110 np., 140 np., 160 np., 180 np.,
2 ml. a 2 ml. 50 np., w běhých a pižaných barbu njepruſčatých
barbach, w wulkim muſtrowym wubjerku.

barchentowe ložowe deki
po 2 ml. 50 np., 3 ml. a 3 ml. 50 np.,

barchentowe rubiſcheža,

wobrubjene, po 25, 30, 35, 40 a 50 np.,

wobrubjene rubiſcheža na hlowu a
ſchenillowe rubiſcheža,
židzane, polžidzane a wolumjane rubiſcheža,
ſara placzisny hōdne,

lamowe rubiſcheža

po 50 np., 70 np., 1 ml., 1 ml. 20 np., 1 ml. 50 np.,

$\frac{6}{4}$ ſcheroke zydi, ſtwetle a połnoczeřiwene,
čiſce ſarbu njepruſčate, ſtary lóhcž po 20 np., lepshu tworu ſtary
lóhcž po 25, 30, 35 a 40 np.,

$\frac{9}{4}$ ſcheroke zydi po 50 a 60 np.,

wupjerkli, $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$, $\frac{9}{4}$ ſcheroke, módroſmužkate,
kaž tež čeřiwenoſmužkate.

Wažne ſa hospoſy!

Eſſerowh
ſalmiaſkowh terpentinowh
mydlowy pósver

ſnamjo law

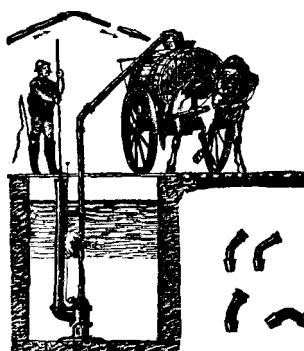
je pſchipoſnaty naſlepſhi pkoſanski a cjiſcežož ſredk ſvěta.
Pſchi ſupowanju njež ſo krucze na ſalitanske ſnamjo
„ſezazy law“ a woſebje na mjeno „Eſſer“ ſedžbuje, dokež
ſo mjenje hōdne po ſawalenju ſaměnjenju podobne wu-
dzeli ſpodtykuja.

Zenickaj a prenej ſabrikantaj:

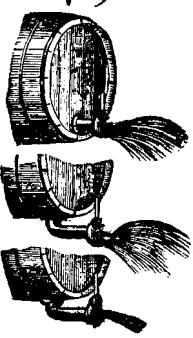
Eſſer & Gieſecke w Lipſku-Plagwitz.

Dostacž we wſchēch lepſkich kolonialtworowych, mydlowych
a drogowych kſlamach.

Hochsteinske juchowe plumpy a juchowe roſdželaki

po wupjowanym
waschnju derje dželane
ſ naſnowiſhimi polepſche-
njemi, kotrež ſu
ſ džela ſalonízy piched
podražowanjom ſalitane,
ſ bratrow Ginanthez
zeleſarnje
w Hochsteinje.

Zenicki ſaſlupjet: Hermann Buluheim w Budyschinje
na Albertoym měſeče 13 pſci nowej zyrwi.

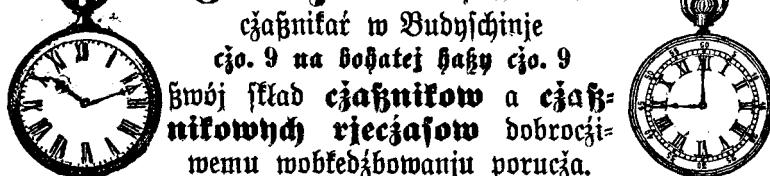
C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoſcza a bohateje haſy
(w ſeſje 1810 ſaložena pſchedawařna)

pſchedawařska ſaſada: Krucze ſprawnje, jenož kſmane,
placzisny hōdne twory,

porucza: zwjern, wſchē družiny bantow, wol-
miane a bawmiane ſchtrykovanske pſche-
dzeno, ſchtrympy, ſoki, rubiſcheža, ſchaw-
lowe rubiſcheža, ſchlipy, khorarje, pſched-
koſchliky, gumijowe ſchaty, ſchörzuchi, ſpor-
towe a normalne koſchle, ſpōdne kholowы
a t. d. a t. d.

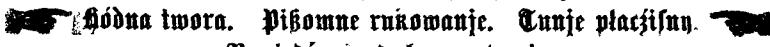
Franz Marſchner

čaſznikat w Budyschinje

čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9

hwój ſkład čaſznikow a čaſ-
nikowých rječaſow dobroci-
wemu wobledžbowanju porucza.

Hōdne twora. Piſomne ſukowanje. Tunje placzisny.

Vorjeđenje dobre a tunje.

Pſchivomnenje: Reču herbſki.

Čorne židzane tkaniny,

wubjerne, dohloſtne wupruhowane
kſmane wudželki;

dale jalo nowe dôſhle:

piſkane židzane tkaniny

w wulkim wubjerku barbow,
porucza po tunich, twerdych placzisnach

Julius Hartmann syn

na róžku mjaſzoweho torhoſcza.

Pſchedawařna pſchikuřnych hnojow

W. Mattheisa w Budyschinje

na hospitallſkej dróſy 8

porucza po najtunischiſhych placzisnach ſe ſaruczenym wopſhijeczem:

Ortrandſku normalnu koſežinu,
kyru tolčenou koſežinu,
ammoniaſkowy ſuperpoſſat,
ſpodium, rybjazý guano,
Domaschowu mucžku, kainit,
hiliski ſalpeter, hnojazý gyps.

W wudawařni „Eſſerbſkih Nowin“ ſu po 1 ml. 50 np. dostacž:

Kherlufſche a ſpěwý Petra Mlonka.

Pawoł Giebner,
winařna,
winownja a knědačnja

w Budyschinje
na bohatej hazi čísto 18,
s natuskdom na theaterskej hazi,
porucza

svůj wulkotny sklad
čerwjenych
a bělych winow,
naistinsche bleschu po 70 np.,
haz k najlepšim družinam, kaž tež

lekárske wino,
jako:
portvino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokajské.

Bola mje ma kózdy počtu wěstosz, so wopravdzie wino dostanje, a schtož placziny nastupa, mohu s najmjenšcha runje tak tunjo pschedawac, kaž hdyž zebi něčto direktnje wino wot Rheina a t. d. pschipožlač da.

Pawoł Giebner.

K hřečzenju a palenju
porucza

benzin, likroine,
plunotu maczisnu,
ia. amerikanski petrolej,
khěžorski petrolej,
cziszceny schles. ripikowy wosk.

palny spiritus,
po wjetshich a mjenšich dželbach
Otto Engert
en gros drogowe khlamy en detail
na snutsłownej lawslkej hazi 10.

Carbolineum

najkhamarski wosk k barbjenju a
namkoženju w přenjotnych čwizach
po 3 centnarjach, kaž tež w mjenšich
čwizach moja na skladze a
porucza jón po najtunischih placzinach

en gros drogowe khlamy en detail
Oty Engerta.

Jatrowy wosk
w rjanej žoltej tworze sa hwinje,
k spěchowanju wobžernoscze a pschedlačza porucza tunjo

en gros **Otto Engert** en detail
na snutsłownej lawslkej hazi 10.

Dla pschedezhnenja

do ſwojich nowonatvarjenych wulkotnej ſaložených khlamow

dospolne wupſchedawanje

mojeho hoborskeho tworoweho ſklada

žonjažych

mujazych

žaketow, wobivěschkow, woblečenjow, swjeršchnideſchežnych mantlow, kapesow, holežazych mantlow a žaketow,

holicžazych woblečenjow.

Pschihodna ſkladnosz k kupjenju ſnateje dobreje modneje drasty po nimo měry tunich placzinach.

Moritz Wassermann.

Dobre črije

z o n i h d ď e t a k t u n j o n j e k u p u j a , k a ž

w Winskym črijowym ſkladže

po ſla

Hermannia Frischha na bohatej hazi 10
pôdla pôsta.

Wodne vonoje, kotly, khachlowe platy,
něšcze rebliki, khachlowe durečka,
tsěchne wokna, twarske hoscze

porucza tunjo

Paul Walther.

Nowe polnojerje

3 ſchuk po 10 np., 15 ſch. po
45 np., po ſkapach a čwizach hoscze
tuňšho porucza

J. T. Glien
na drzewowych wiskach.

Koprowy vitriol

(zhy a tolčeny)
k nacžinjenju pschenzy

porucza
drogowe khlamy
Merschez bratrow na kleidnika
(Mřeczel Jan Skop.)

Koprowy vitriol

k nacžinjenju pschenzy,
zhy a tolčeny,
porucza tunjo

Rakečianska haptika.

Kaſcheze

we wšichch wulkoszach a družinach
porucza pschi potřebje

Arthur Jannasch
na Hoschiz hazi
a róku seminariskej hazi.

K wužywej

poruczam

Virnasku rožku,
Schlanštadtsku rožku
Jaworsku ”
Pestehorasku ”

Gustav Hainka
pschi jiných wiskach 34.

Mashinski wosk

we wſchelatich družinach ſa čísto a
lohlo ſo čerjaze mashiny,
wosk ſa ſchijaze mashiny
w bleschach po 30 np. a po wasy
porucza tunjo

Otto Engert
en gros drogowe khlamy en detail.

Psche položenje pschedawańje.

Swojim częsczemnym wotebjerarjam s tutym k wiedzenju dawam, so tym swoju pschedawańju żeleśnych tworow do swojeje fabrikskeje leżomnosće

na Albertowej drósh 1, blisko „Lauz Hotelu”,

(prjedawscheje Schillerez spirituszoweje fabriki) psche položil.

Proschu najpodwolnischho, so by zo dowérjenje a derjemienjenje, mi hacž dotal w wulkej měrje spożczene, do mojeje hamzneje nětčisicheje leżomnosće pschenjeſzlo, kotraž dla swojich wulkich a pschihodnych rumow wubjerny pschehlađ zyłeho składa skiczi.

S poczesczowanjom

Moritz Jäppelt.

**Woprawdzity
žitny palenz**

liter po 60 a 80 np.
po zylsnach tunšcho poruczątaj

Schischa a Rječka
na smokownej lawskiej haſy.

Turkowske złowki
najlepszeje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Wjeřwa
pschi mjażowym torhōſčezu.
Defilozija snatych dobrzych likerow
vo starich tunich placisnach.

Zotrowy mēd
punt po 48 np.,

mjedowy syrup
punt po 30 np. porucza

Paul Hofmann
na róžku herbskeje a schuleſteje haſy.

Koprowy vitrios
(zył a tolčeny)

k načinjenju pschenyj porucza tunjo

Otto Engert,
en gros drogowe khlamy en détail
na smokownej lawskiej haſy 10.

Schwablou kiſalinu,
želowu kiſalinu,
w ballonach a po wasy k rataſkim
saméram ma stańje na składze po
naſtinischich placisnach

Otto Engert,
en gros drogowe khlamy en détail.

1200 němskich profesorow a lekarjow

je myrrhowy krem
haptylarja A. Flüggi pruhoralo, so s polkralenym spytowanjom
wo jeho wujadnym stulkowanjom pschehwędczilo a jón teho
dla naležneje poruczilo. Wón je pod čížklem 63 592 w Němzach
patentowaný a je so jalo nimo mery rucze, wěscze stulkowaza
a do zyła njeſchłodna

ranyhojaza žalba
pschi wopalenju, woparjenju, hylnym poczenu (bolazym) a
pschi wschelakim stranjenju kože, kožowych czerpienjach,
jetſjenju atd. se swojimi wujadnymi hniczewoſdzeržazmi, nowo-
tworjazimi a hojazymi hamownosczem wusnamjenile. Flügge & Co.
w Frankfurce nad M. rospószczelataj 88 stron tolstu knihu
s lekarstini wobhwędczeniem darmo a franko. Myrrhowy krem
haptylarja A. Flüggi, kotryž wjele lekarjow radzho hacž druhe
kredki nałožuje, je w tyſtach po 1 ml w haptylach dostacj, tola
pschi hnadnym belazym, stranjenju atd. tyſta po 50 np. dozaha.
Na wobalzy dyrbí patentowe čížko 63 592 stejcz. Myrrhowy
krem je patentowaný woliowy wuczah s myrrheweje žiwizy.

Kupujemoj kóžbu dželbu pschenyj a róžki, tula jenož kuchu a
strowu twornu a placizny sa to najwjesche placisny. Tež samenjamoj
pschenyj a róžku sa dobru muku. S dobowm poruczamoj wubjernu
pschenyjan muku, ržany gris a wotruby po tunich placisnach.

Heinke a syn
w hamorskim mlynie w Budyschinje.

Schtóž dže mēcz dobre a trajne cřiſe, njech do cřiſjoweho a
schrōnieweho składa Emilie Endingera dže. Jego pschedawa-
nske městno je ſobotu a nježelu na behatej haſy čížko 3
s napshecza pôsta.

Rataſka ſchula w Budyschinje.

Symski ſemester ſapoczenje zo poñdzelu 22. oktobra 1894.
Pschipowiedzenje ſchulerjow pschijima a wcho dalsche wo ſchuli
wukasuje direktor J. V. Brugger.

Koprowy vitrios

(zył a tolčeny)
k načinjenju pschenyj
poruczataj tunjo
Strauch & Kolde
na kamjentnej haſy 3.

Lekarski
Dorschowy jatrowy tuk,
snaty najlepschi ſredki psche wutrob-
nowe a pluzowe cřepjenia, ſkrefle,
liszhamu, għaboszż pola džeczi, wum-
pjeru atd. Bym w czerſtwej tworje
bi ſtał a poruczam jón w bleſħaq
po 50 a 75 np., kaž tež po waſy.
en gros Otto Engert en détail
drogowe khlamy.

Bayski rum

k požvlnjenju wložowych kerjenjow
w bleſħaq po 60 np., 1 ml. 25 np.
a 2 ml. porucza

Otto Engert.

Dobru
pschenyjan muku
hachtl po 85 np. porucza
Carl Kahrowe
pschi žitnyj wiskach.

Jabluka k tloczenju,
kotrež móža tež tħaxxenje bycz, po
kóždej dželbje po najwyschiszej placisny kupuje
Hornjolskiska hadtloczeńja
dr. Herrmann a dr. Wezli
pschi kralowiskim walu 10.

"Serbske Nowiny" wudawaia so koždu sobotu. — Stwórlétna předplata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde čísto płaci 8 np.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi "Serb. Now." (na róžku zwonkneje lawskie hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so stwórk hać do 7 h. wječor wotedać.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíše Smoler jec knihičceńje w mačičnym domje w Budysinje.

Číslo 39.

Sobotu 29. septembra 1894.

Lětnik 53.

Čeſečeni wotebjerarjo Serbskich Nowin, kotsiž chzedža sa nje na 4. schtwórléto 1894 do předka płacjicž, njech něko 80 np. w wudawańi Serbskich Nowin wotedadža. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny psches poſt pschinjeſcz dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórzy ſtaſacž. Na schtwórléto ſaplači ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſtich póstach, taž tež w druhich krajach němſteho khězorſtwia 1 ml. s pschinjeſzenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny s pschitoku Serbski Hospodaf płacja na póstach 1 ml. 25 np. s pschinjeſzenjom do domu 1 ml. 40 np. — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „Pomhaj Boh“ na pósce ſtaſacž.

Swětne podawki.

Němske khězorſtwo. W narańſchej Pruskej pschewywaſzy je khězor Wylem pschi wjazy ſlabnoſczech wopomnjenja hódne ręče bžeržaſ. Taž je ſnate, je wón w jenej tuthych ręczow ſchizuwanſke pschecžiwenje pruſtich ſemjanow a ſwiaſt ratarjow pschecžiwo nowej złownej politicy s wótrymi ſlowami ſakudžil. W jenej druhei ręci, s kotrej je wón w Torunje na powitanje tamniſticheho měſhečzanosty wotmolwiſ, ſo wón pschecžiwo njeſchecželnemu ſadžerzenju Polakow napschecžo Němzam wobroči. Khězor je pječa praſil, ſo je wón Bohu žel ſhonil, ſo ſadžerzenje pólſich wobhdlerjow taſte njeje, kaſkež ſebi wón pscheje. Wón dopomina na ſwoje ſlowa w nastupanju powróčenſtich ſtron. Jego kralowſteje hnady móža jenož czi wěſci bycž, kotsiž ſo cjiſce a połne jako pruſzy poddanjo wobhlađuſa. Hdyž chemy njeſchecželskim prázowanjam wobaracž, dyrbja wſchitzu poddanjo ſjenoczeni ſa jeho khrisjetom ſtejecž.

Na Polakow je khězorowa ręcz mózny ſacžiſhcz cjińila. Póſnańskie nowiny ménja, ſo drje khězor cjiſce tak ręczal njeje, taž je ſo jeho ręcz wocžiſhčala, abo ſo je ſo něčto na Polakow pola khězora pschitlobžaſ. Nicthó nima prawo, praſicž, ſo ſo pólſzy ſobu-měſčenjo jako pruſzy poddanjo njeſobhlađuſa. Zeli ſo ſo khězorej po wěrnoſći roſprawa poba, ſměža Polazy khězorskeje hnady wěſci bycž. Tež arzybiſtop Stablewski je Polakow psched porokom, ſo njeſhu dobri pruſzy poddanjo, ſjawnje ſakital. Sso ſ dopiſowarjom jenih Winstich nowin roſtrečjuſ, Stablewski na to ſtorzecze, ſo je ſo w nowšim čažu woprawdžite ſchizuwanje pschecžiwo Polakam ſapocžalo. Do njeho, wýholic̄ statnych ſastoñnikow, měſhečzanſtich a wojeſtich doſtoñnikow ſu ſo njevažnych, jednorakich pedawkom dla dawali, poroki na nich koplili a ſo na nich hréſhili. Na čole tehole hibanja lnjeſ ſ Kennemann-Klenka ſteji, kotrej je tež holdowanſki čaž ſ Bismarck wuhotowaſ. Schto móža Polakam porokowacž? Čeſho ſo boja? Wot třicęgi lét w kroju mér lnjeſi. Šběſt je dženža njeſomžny; pschetož jedyn jeniceži bataillon by doſahak, ſamo ſtohſaz koſakow ſbicž. Schto dyrbja ſo ſ gwaltinym pscheiněmčenjem Polakow dobycž? Wýhla ſebi hnadž, ſo ſo Ruská, jeli ſo by w wónje dobyła, njeby Póſnańskie mozovala, dokež je ſo pscheiněmčiſla. To by pschitwera byla, do kotrejž ſadyn statnik wěrič njeſzmě. Polazy ſo jako pruſzy poddanjo čujuſa; woni ſu wobſtejaze ſtatne wobſtejnoscje hies wuměnjenja pschitpónali. Schtož ſo ſa dwě ſciži abo tſi ſta lét ſtanje, to Polazy njeſebža, a nicthó njeſmě ſi wobbaracž, ſo ſebi pschitob po ſwojim ſpodbabanju wumoluſa. Swoje poddanske pschitluschnoscze wjeſle a połne dopjelnicž, paſ ſich tutón ſón wo pschitbehze njeſotbžerji. Žane ſlowa to ſe ſhwera njeſotſtronja, ſo ſu pólſzy ſapobſlanžy w naſwažniſtich praschenjach,

pschi poſkylnjenju wóſſa, pschi němſko-ruſlim wiſowanskim wucžinjenju, lnjeſetſtwo podpjerali. Mjeroſumne, Polakam njeſchecželne agitaziže, móža jenož ſ temu ſlužicž, pólſkim ſapobſlanžam taſte ſadžerzenje pocežicž abo ſkonečnje njeſomžne cjińicž. — Pschi njeſchecželskej agitaziže pschecžiwo Polakam ſu ſo pschede wſchém nowiny „Köln. Zeit.“ wuſnamjenile; wone ſu powjeſcje roſſchérile, kotrej ſu, taž ſamo nowiny „Kreuzzeitung“ piſzaja, paſ do zyla wumyſlene, paſ pscheinat, paſ njeſopokasane. Samo na khězorſtoweho kanzlera ſu ſo pschi tym ſ njeſernoscežmi pschitlobželi. Tak běchu jene Varlinſke konſervativne nowiny ſežehowazu powjeſcje roſſchérile: Jeneho w prvinzy ſaſydeleho knjeſa je ſo pschede někotrymi njeſdelemi knjeſ ſhězorſtowohy kanzler hrabja ſ Caprivi w Varlinje woprashal, hać dha někto tak daloko njeje, ſo móhli ſo pólſzy krajni radžicželjo w Póſnańſkej poſtaſicž. Khězor je ſebi to wotmyſlik, tež by to po pschezu khězorſtoweho kanzlera bylo. Na wotmolvjenje, ſo móhli potom hnydom zyke pólſke kraleſtvo ſaſo poſtajicž, je hrabja Caprivi ſnapſchecžiwiſ: „To je tež taſti Polakowžaw, ſ Polakami ſo hodži cjiſce derje ſnjeſci!“ „Khězorſtowhy naſeſtňniſ“ wo tym piſche, ſo je tole powjeſdancžo wot ſapocžatka hać do lónza wumyſlene

Franzowska. Psched bléſhim čažom ſu Franzowſojo kupy Madagaskar, ſ ranja afriskeho brjoha njeſaloko jendželſteje kaptſteje kolonijske ležazu, pod ſwoje nadknjeſtvo ſtaſili. Sjawnje pschecžiwo temu Jendželjenju pschi tym Franzowſam ſadžewki cjińili njeſhu, ſa to paſ ſu cjiń hóle madagaskarskich wobhdlerjow, Howojo rěkazý pschecžiwo franzowſkemu knjeſtſtu ſchizuwal. Scjehwki tuteho ſchizuwanja Franzowſojo hýgo dawno na njeſube wachnje ſacžuwaja. Ho-wojo ſo džen a hóle njeſchecželnivſho pschecžiwo Franzowſam ſa-đeržuſa, tał ſo ſu ſo Franzowſojo reſhubili, na Madagaskar, hdyž ſu hać dotal jenož ſlabu wobhádku měli, wjetſche wóſſlo pólſacž. ſsu drje hyscheze wuſadneho wotpoſblanza, knjeſa le Myra de Villers na Madagaskar pólſali, ſo by ſ Howami dorouſenjenja a jebnania dezipli, tola ſami wot tehole poſlednjeho poſphyta wjele njewoſzalaja. Sa wobžerjerja pschitobneho wóſſekho čaža na Madagaskar ſu po nowſich powjeſczech generala Dodba, ſnateho bobycžerja nad Daho-meſtiki, poſtajili. Wot Howow ſo ſylnie wobaranje njewoſzaluje; hać dotal drje ſu jenož teho dla khroli byli, dokež móžachu jim Franzowſojo na jich kupy jenož ſlabu wobhádku napschecžo ſtaſicž. Sa to paſ hubje czah do ſnutſkowneho kraja nimo měry wobčežny, dokež psches tamniſche wulke praléſhy žaných dróhov njeje.

Rukowſka. Wſchelake nowiny, wo lotrhyž drje ſo praſil, ſo rukemu zarej doſhe ſiwiſenje popſcheja, ſu wunjeſle, ſo je zar ſmjerč hory. Žene wudawaſa, ſo je zar na ſoldkowym rak hory, druhe ménja, ſo ma wón zokrowu horyſcž abo ſo je ſo ſ Božej ruciſtu ſajak, po druhim wudawanju je wón dla njeſubych wobſtejnosczech w ſwojej ſwóſbje duſhownje ſchoril. Pschecžiwo temu franzowſke nowiny „Gaulois“ powjeſcž ſ naſlěpſkeho žorka pschinjeſu, ſo zar na ſcěwlaſh loni pschitrateje hory (inſluenzy) hory, kotrej ſu ſo ſ pschewulſkim napinanjom pschi knjeſtſtowowych dželach ſhorſchile. S Moskwy ſawolany ſekat Sacharjin je 13. augusta, zara doſkladnje pschepytawſki praſil, ſo zar na hripi a pódla teho na lohke ſaborjenje ſerčenjow, ſ wložném wjedrom w Peterhofie naſtathym, hory. Duž je Sacharjin radžil, ſo by zar do lepſcheho powětra ſchol, cjehož dla je ſo ſ nim zarova ſwóſba naſprjódzy do Bjełowježskeho hroda w Póſſekj pradaſa, a wot tam, dokež bě ſymne a deſhczowje wjedro ſaſtupilo, do Spal w Grobeneſkej guberniſi. Dokež ſo

nadzate wotkorjenje tež tu njedozpi, je ho zar roshudžit, iši njedzeli doho w Liwadiji na Krimskiej kupy pshchewacj. Wot tehole pshchewatka hebi našlēpschi wuspēch lubja, dokelž je lekarjam hlibil, so budže cijsege po jich wulkašanju žiw.

Wolharska. Pshchew někotrymi dnjemi su ho w Wolharskej nowowolby do hobrańja (hejma) měre. Kož su snajerjo wolharskich wobstejnoscjow do předka prajili, je ho stalo. Stambulowa, kotrež bě ho w wiazorych wolkejach jako kandidat postajicž dał, nihžje wuswołili njeſi. Tež s jeho pshchewarjow ho nihdze žadyn pshchewicž za njeſe. S liberalneje strony, kotrež znadž Stambulowej politicy najblíže steji, su ſebi jenož 27 sydlo w hobrańju dobyli. Sytyni 126 wuswoleni s wulkeho džela na stronje Koburgského prynza steja. K nim ho tež pshchewarjow ruskopshchecélnejne strony licja. Bankow, wjednik tuteje strony, kotrež je ho sa Stambulowem ministerstwo s Wolharskej wuhnal a kotrež w tu chwilu w Sserbiji pshchewa, je pshchewiwo ministrej Tončewej wjetshinu dozvili. Wón ho teho dla w blížšim časzu do Wolharskej wróci. Podla ministra Tončewa je tež minister Radoflawow pshch wólby podležał. Duž čzetaj wobaj s ministerstwa wuswiticž. Powischtikowne politiske wobstejnoscje ho w Europje s wolharskimi hejmiskimi nowowolbami do zyla njespchemenja. Ruske knježerstwo je wospiet woskrucilo, so ho do wolharskich politickich naležnosćow měscheč nochze, so pak Koburgského prynza sa wolharského wjetcha pshchiposnacj njeſe, doniž ho po postajenjach Barlinského měra s nowa wuswolicž dał njeſe. Na tym hamym stejszczu kaž Ruska tež druhe europiske wulkozy steja. Kotra strona runje w Wolharskej hrani dzerži, to sa ſdžerjenje europiskeho měra žaneje wulkeje wažnosće nima, tak doho hacž Ruska a druhe wulkozy ho Wolharskej swobodnje roswicž dadža.

Afrika. Se ſaježom chineskeho wójska pola Pingyanga a s pothicžom chineskeho wójskowego lódźta pola Yaluskeje rěki hiszce chinesko-japanska wójna skončena njeſe. Swobedu stron ho wjele se wscie mozu na dalshe bitwy pshchotuja. S dobycžom pshch Yaluskej rězy, hdžez je ho nimale položa chineskich wójskowych lódžow roščelala, a druhá položa taž bylnje woschłodžila, so ho s nowa do bitwy swěřicž njeſe, je. Japanskim wójska staroscž wo to wotewata, so móhli Chinesoj o japské pshchimórske města bombardérowacj. Japanszy móža někto do wscie stron swobodnje jězdicž a poſlednjeho wojata na wójau pshchewiwo Chineskej pohłacj. Zeli so Japanskim pjenesz njeſuńdu a njeſakroča-li europiske knježerstwa, njeſmeje marsch pshch Mugden do chineskeho hlowneho města Pekinga, 150 mil wot Pingyanga sdaleneho, sa Japanskich pshchewulke wobczeknosće hijo teho dla niz, dokelž pucž pshch mórskim brjósh wježde, kotrež ho někole s japskym wójnskym lódźtowm wobknježi. Duž maja ho Chinesoj do ſpěcha, so bychu Japanskim pucž do Pekinga ruce ſalehnuli. Na drósh bjes Mugdenom a Witju su Chinesoj hijo pjerščjowe wobtwjerdzenja naſypali. Chineske wójsko, tam shromadžene, drje wjele tybzaz muži licži, tela je khetro hubjene wobronjene. Jenož 4000 chineskich wojakow je s khmanymi tsélbami wuhotowaných. Chinesoj ho teho dla prózuja, so bychu ſebi s polodnichich stron hwojeho kraja abo s wulraja tělby wobstarali. Chineske wójsko, kotrež je pod ſchitom chineskich wójskowych lódžow pshch Yaluskej rězy na koreski brjóh ſtuſilo, ho na 38000 muži licži. Naježescho Chinesoj ſhubjenje wójnskeje petrjeby w bitwe pola Pingyanga ſachžuwa. Woni wójsko móžne cjinja, so bychu bitwu pola Yaluskeje rěki pshchotowali a tam Pingyansku porazku wurunali. Hiszce wjetšchi strach hacž wot Japanskich Chinesek wot Chinesow hamych hrosy. Njeſbožowny ſapocžatki wójny a proſdnoscj w statnych kaſach ſtaj lud do wulkeho njeſmera ſtaſkoj. S kóždym dnjom móže revoluzija wudyrí. Strach je cžim wjetšchi, dokelž ſamo wýkony ſaſtojnizy pshchewiwo nětčiſhemu khézorſkemu domaj lud ſchžuwa. Nětčiſki khézorski dom njeſe chineski, ale manschujski. W potajnosći je pshchego w Chineskej poliſtka strona byla, kotrež je na statny pshchewrot hězala. Zeli so by ſrevoluziji doſčlo, bychu nětčiſkého khézora s tróna wuhnali. Kraj by ſtym do wulkeje ſachmatanzh pshchewo. To njeſe njeſmožne. Knježerstwo nima žaneje možy, wótcžinskeje luboſcje Chinesoj njeſnaja, a ſaſtojnizy su na najhórje poſupni. Móžno je, so by lud pshchewiwo khézorej poſtanul, hdž bychu Japanszy Mugden, hdžez su chineszy khézorojo s Manschujského domu poſriebani, abo Peking dobyli. Manschujszy su jenož horſka zuſobnikow w Chineskej. Woni ſwojich krajanow ſamo na wýkone ſaſtojnista njeſhu ſamohli pshchinjescj, dokelž w Chineskej pshchego pruhowanje roshudži, w kotrež Chinesoj ſtajnje dobudu. Duž Manschujski khézorski dom ſam wot ho panje, zeli ſo revoluzija wudyrí.

Kowarjez Katka.

(Skončenje.)

Bě ſawěſcje doho ſam ſe ſobu wěžil; pshchetož hdž ſtanu a na dwór poſladnu, ſtejſe runje połny měhaz nad dworam a hwěſdow bě na njeſju kaž pſela na broſy.

Stražnik wotrubi dwanatu hodžinu. Handrijej ſo ſdashe, ſomorých ſ rowa wola a ſo živých wola do rowa. Tak ſamyſleny a njemerny czakashe hacž do ranja.

Lědma bě ſ ſtawaju wokane, dha ſo Handrij ſebra a wuńdze ſ dwora.

Katka džesche pshchew kowarjez dworam; Handrij ſasta a ſtejſe pshchew njeſe, ale njewidzefſe Katki. Hladashe na nju kaž naměſacjny a Katku pshchewa hróſba, kaž by ſmierz ſa njeſ ſahala.

"Handrijo, Bože dla, ſhoto dha cži je?"

Handrij ſo ſatorje a někto halle pshchindze do teho, hdž je. Što bě ſo ſ nim ſtalo, to njewidzefſe; wſchitko ſo jemu ſdashe, kaž ſcherjazy ſon, jeno ſo njewidzefſe, hacž je tón ſon hijo do ſkonjeny abo niz.

"Cžemu dha njespisj, Katka? Widžisj, ja hijo dawno ſpju. Dati lehnucj, holicka!"

"Bože dla cže, Handrijo, proschu, ty dže ſamylenje rěčiſh. Nô jeno ſebzuj, wſchako ſym to ja!"

"Haj, to ty ſy, mój holicko, ale ja to njeſ ſym. Mój nan njeſe mój nan, a ja njeſ ſym jeho ſyn."

Katka da ſo do plakanja. Wobja Handrija wokoło hlowy a rjeknu:

"Mój Handrijo, praſ mi tola, ſhoto ſu cži tola ludžo pshchewiſli?"

Handrij halle po něčim ſ ſebi pshchindze. Katka rěčesche ſemu ſe wſchej něžnosću, kaž jeno luboſc može.

"Praſ mi, Handriſlo, ſhoto je ho cži ſtalo, moja duscha!"

Handrij nabwysaſe pomjatka a možow, kaž hory na náletnim powěſſe.

"Katka, mój nan mi a tebi jara, jara ſchividu cžini."

"S cžim dha je cži ſchividu ſčinil, moja wutrobka?"

"Katka, lubuſc ſme woprawdze tak jara, kaž ſy mi po wſedala?"

Katka ſiwnu město wotmowjenja ſ hlowu nutrnje a wjeleprajne.

"Katka, ſhoto ſebi myſliſh, kota ſmierz je naſlóžſha?"

"Mój miloſciw Bože — Handrijo, ſhoto rěčiſh wo ſmierzli? Ty dže hřeſhnenje rěčiſh. Pomodli ſo radſho a taſke myſle cže wopuſteča."

U Katka ſčinil Handrijej ſchijit na cžolo.

"Mój nan nihdy njedomoli, ſo bych ſebi tebje bral, a jutſje dyrbju na paczereje hicž ſ Madlenu a ſa tři njedzeli ſ wotarjej."

Katka plakashe wotsje. Ščěhovashe dolhe mjeſčenje.

"Što ſ ſtemu měniſh, Katka: hdž nan nječa, ſo bychmoj hromadže ſiwej byloj, poſazmoj, ſo naſu ani ſmierz ſjerodzeli. Katka, proschu cže, ſčinimoj ſon ſak ſudnemu ſiwenjenju!"

Ale Katka mějeſche dobru ſchěczijsku wutrobu a rjeknu:

"Ně, Handrijo, ženje, nihdy."

"Katka, ty miſe nimaſh rad."

"Mam cže rad, Handrijo, bôle dyžli ſebje ſamu, a teho dla ſo tebje wostaju. Wsmi ſebi Madlenku a budž ſ neſ ſbožowny!"

"Katka, ja budu jara njeſ ſbožowny."

"Troſchtuj ſo ſ tym, ſo budžemoj njeſ ſbožownaj wobaj! Ja nječam nihdy pshchewina ſtudobu bycž we wſchej ſwóbję. Budž pshchewidženy, ſo budž moje zyke ſiwenjenje tebi woprowane!"

Handrij padže do womorow. Sa morweho ležesche Katzy na rukomaj. Hdž ſaſo ſ ſebi pshchindze, ſruna ſo a ſawoka:

"Ja ſym hotowy. Moje ſbožje je nimo. Katka, dobru nôz!"

"Na pshchego dobru nôz!"

V.

Džen ſwaha ſo bližesche. Handrij bu tak ſwólniy cžlowieſ, ſo móžesche kóždy ſwoje wſchele na nim měcž. Ale tuta jeho poſwolnosć nječe prawa a pshchinarodžena; ſkerje ſdashe ſo bycž hroſcje hacž wuspēch kruteje wole. Staremu Bantej pak bě to wſchó jene; starý Vant rybowashe ſebi ſ radoſežu ružy, ſo bě ſo jemu radžilo, ſynej tak twjerdu hlowu porležicj.

Katka njewuſhadžesche ſ domu. Ani ſowat ani macž njewidzefſtaj, ſhoto ſo to ſ holzu nječini. Wo dnjo kaž by ſpała, w nožy bywashe bjes ſpanja, hlobesche kaž hlowa, njehlodzesche jeſ jědž,

rečesche wo žnje a wo dnjo rečesche žama se žobu. Pěšnje, te běchu hždo do čista wotemrile

Pola Vantez a Kukeliz hetowasche ho mjes tym wšcho na wulki kwaſ. Njemjeſlnizy wſchēch družinow, blidario, kramzy, schwaleze běchu stajne w domje a mějachu polnej ruzý džela. Ludžo ſebi mjes tym powjedachu, kajki drje něhdze tón kwaſ budže. Wě ſo, žony mějachu přenje a poſlednje kwoſ. Tež hame džecži pſched kowatnu cjinachu kwaſ, domožoženje a ſchlahanje.

Tak bě ſo, předy hac̄ bě ſo ſchtó nadžal, džen kwaſa pſchi-blizil. Čajkeho kwaſa, kajkž bě Handrijow ſ Madlenu, woprawdze hſchęze w Topizach widželi njeběchu, a teho dla bjes džiwa, ſo jón zyla wjeſt jako hujecžesche. Niedželaſche ho ani doma ani na pelu; haj, ſam starý kowat wotpoži hamor, wumy ſwoje čorne wobliežo a ſhotowa ſo hujecžesche.

Kwazarjo ſjedžowachu ſo ſe ſcheroča a dalota, pſchetoz Vantez a tež Kukeliz mějachu wulke pſchecželſto.

Herzy píſlachu hždo dopoldnia a ludžo wylachu hždo do kwaſa; pſhetoz wěli člowjek, ſo budže popoldniu wjeſele, je hždo wjeſehy tež dopoldnia.

Ludžo ſtejachu ſ čjřjodami pſched dworom. Haj, tež ſam tón starý ſklowjanski, kž bě hždo pſches wóžomdžefat lét, wunjeſe ſebi na proh ſtôček a wunucži tež ſwoju žonu won a ſydzecžtaſ ſo porňo ſebi kóždy na pek ſtôčka. Tak polojne njeběſtaſ hždo dawno porňo ſebi ſedžaloſ.

Hólczata jechachu drje hždo kóždy džen na halsach abo, kaž to ſami mjenowachu, na konjach; ale dženka mějachu konje banty — pſchi kwaſu džé nježmědža ſo ſabanciebz dač.

Nad durjemi do korečmy wiſasche nowy with wěnč, wupryſheny ſ čjřjosenymi bantami. Korečmatka runje pſched ſkéhu wuležowasche, ſo bě tute banty pſchi wérowanju wokolo hlowy mela. Š krótká — zyla wjeſt bě na nohach.

Wě hždo poſdže dopoldnia, hdyž hōſczo jědžechu do korečmy. Ženy na wžy nježdachu ſkoro ani dočakacž, ſo bydu ſ wrotow wujeli; něko, hdyž wujedžechu — to běſche hladanje! Ta jena hladasche, kajka je njewesta, druha — kajke ma banty, tſecža, kajke ſchnory, a ta ſchwórta — ſo je njewesta mało blěda a ſo bě dyrbjala hóle plakacž, hdyž je ſo wot domu dželila. A tón nawojenja je džé ſmolnjena kokoſh, haj — jeno ſebi to pomyslje — ani wložy nima ſežezane.

A woprawdze Handrij bě roſpjerscheny.

Wróčichu ſo ſyrfwe. Herzy píſlachu, hólzy wylachu, a tak by po taſkim možno bylo, ſo njewieſelicž.

Pſchijedžechu ſ čjřjodž, hdyž jim žony ſe ſchnoru ſaſchlahowachu, kž bě ſe ſidžanym rubiſchlam a bantami wobwěſhana. Ma dobo nečto mjes nimi ſaſchitnu: „Mój Božo!“ a padže ſ semi.

Wě to kowarjez ſatka. Wutroba ſo jeſi pučnu. —

Handrij ſa wobjedom ſkoro ani dorta njewopta. Samožesche ſo, ſo jeho hlowa holi, ſo wſchal to ſaſho ſańdze. Ale tež ani wjeſor njebě to hinal.

Ludžo ſebi ſchepťachu, ſo ſwój ſiwy džen tažeho kwaſa widželi njejšu, ſo by nawojenja ſrudny byl.

Něčto dnjow po kwaſu bě w Topizach jara ſrudno. Šatku pſchewodžachu ſ rowu a žarovachu wo nju knježny a mědženzy. A tež Handrij ſaplaka pſchi jeje ſhowanju; běchu to poſlednje ſhly, kž možesche plakacž.

Starý kowat ſo ſa nečto dnjow po ſhowanju hamora ani njeſchimnu, a duž bě w Topizach ſrudno, jara ſrudno. A hdyž tež poſdžiſho jažo hamor do rukow wſa, ač, kajke bě to bicžé! Wotpočowasche ſkoro po kóždym dyřenju, ſhadowasche ſ pořebeňiſčežu a — plakasche. Džecži, kž wokolo njeho ſtejachu, plakachu ſ nim a pſchischedſhi domoj, powjedachu, ſo kowat několce na ſtajnoſci placie. Haj, tež Duschkez Franz několce na dobo rjeſnu, ſo njeha kowat byč, ſo by dyrbjal, hdyž ſeſtarnje, ſtajne plakacž.

Alle tež pola Vantez bě ſrudne, ſrudne hōſczo. Starý Bant drje ſebi myſlesche, ſo mlađak mandželskaj ſebi pſchiouknjetaj — ale podarmo na to čjakaſche; njeſchiwulnyschtaj. Handrij Madlenu lubo njemjeſche a starý Bant jemu podarmo rečesche. Štož ſ dobrym nježdachu, ſe ſkym by to do zyla njeho.

Handrij ſ nikim njerečesche, ani ſ nanom, ani ſe žonu. Wufmja-li ſo hdy, bě widžecž, ſo ſo ſ temu nufuje, a pſchihlavowazý možesche ſaplakaſ ſadacze nad tym wufměwom abo ſo jeho woboječ.

Starý Bant ſydaſche husto na preſy pſchi mějachku, plakasche a žalvjeſeſche — ale to bě hždo podarmo. Sa nečto njedžel starý Bant ſeſhedaži.

Handrij ſo lubži bojeſche a teho dla pſchishe ſhamotu. Wjeſor město, ſo by doma ſe žonu hjeſadowaſ, hodežesche na pořebeňiſčežu a dliwasche pſchi ſatkyňom rowje ſo modlo.

„Bory ſchiſtu ſa tobu, moja ſkota ſatka!“ žalosćeſche, hdyž ſo wot rowa wróčesche.

A mějeſche prawje. Hinjeſche hlabajzy, a předy hac̄ ſo minu ſeto a džen, poſkachu jeho podla ſatki.

Starý Bant torhaſche ſebi ſ boleſcu wložy, ſo bě ſebi tažkeje ſrudoby načinik na starý džen. Wo ničo njerođesche a ničo jeho njewjeſeſche. Š kowarjom ſo husto ſeſka na pořebeňiſčežu; Bant ſklaſche pſche ſwoje ſyna a kowat — pſche ſwoju ſatku.

Ze Serbow.

S Budyschina. Budyske wokrjeſne hejtmanſto je wosjewjenje komandérwazežo generala, prynza Jurja ſ wjeſenju dalo, ſ kotymž ſo tutón měchęzanskim a wjeſnym gmejniam a wychnoſčam ſa to džakuje, ſo ſu ſ woprawnym wóžijskim ſmyſlenjom woſakow na wutrobne waschnje do kwartérów pſchijale a ſich ſastaraſe.

— W Budyschinje ſańdzenej dwě nježdeli tſio woprawni Kamerunzy czornochojo pſchibywachu. Woni w měchęzanskich ſchulach pſched ſchulskimi džecžimi a wuczerjemi a tež w jenym ſtobomnym reſtaurantu pſchibnoschki wo waschnjach Kamerunskich czornochojow džerachu. Tón načorniſchi a najdleſſiſchi ſ nich, Gratty rěkazy, možesche derje doſež němſki rěcžer a tamburin a hubon bicž. Š jeho ſajimawych pſchibnoschlow njeh ſo tu něſhco ſdželi. Wjes Kamerunskimi, kotyž ſu hſchęze několce ſ wjetſcha pohanjo, wjeležónſto ſnjeſi. To rěka, kóždy muž ſebi telko žonow wosmje, kellož ſo ſemu ſežze. Štož ma jenož jenu žonu, jako hudy a njenahladny placž, tež teho hſchęze nimaja ſańč, kotryž je ſebi piecz žonow pſchidruſi, halle tón ſo jako čjesczowny muž wobhladuje, kotryž ma w ſwojim domje ſ najmjeſcha dwazecži žonow. Tele žony dyrbja zjèle domjaze a polne bělo čjincie, bjes tym ſo mužojo lehnjeho paſu. Wjele dželacž wſchak Kamerunskim trjeba njeje; pſhetoz w ležu nimale wſchu ſyrobu namakajo, jako ſigi, batle, ſokuſkove worjechi atd. Jenož rajſ, ſwoju hlownu jebž, dyrbja woni wužyje. Črebne pola ſ temu wjeſný hejtman kóždolétnje kóždej ſwójbje pſchipolasa. Tak hory hac̄ rajſ ſrami, dyrbja žon w nozy a wo dnjo ſtražowacž, ſo žon njeběchu wopizy, eleſanty a wſchelake druhé ležne ſwěrjata ſeſrak. Žon domkhowawſchi, žon ſ wjetſcha ſ palmonym woliſom w kotle warja. Pſchi jědži ſo wſchitzu wokolo kótkla ſeſhdaſa a to tak, ſo džecži w přením rjeđe pſchi kótle ſedža. Čjiz, wibliczlow a noža Kamerunzy njetriebaſ; pſhetoz woni wſcho ſ dlonju jědža. Džecži ſebi pſchi jědži ſiwo ſhetro ſ rajſom ſopanzaſa. Tola teho dla tónle rajſ ſhubjeny njeje; hdyž ſu ſo džecži najědke, ſo jim roſchlimpotany rajſ ſ brjucha wotschkraba a ſo ſaſho do kótkla čjihne, ſo by ſo pſchi bližſhim wobjedze ſjedl. W nastupanju čjistosce po taſkim Kamerunzy wumyſleni njejšu. Meňažo woni wote wſchē ſwěrjatow jědža, tež čjlowjecze mjažo woni ſazpili njejšu, doniž Němži jich kraj pſched někotrymi lětami pod ſwoje knjeſtvo ſtajili njejšu. Se ſuſkodnymi ſudami wóſnu wježo bych u woni ſkonzwaných njeſcheczelow, nad kotymž bych uſbyli, wopjelli a ſeſrali. Jenož mjažo ſwojich krajanow woni wužiwač ſnežmědžachu. Hdy by jedyn Kamerunski jeneho ſwojeho krajanu ſkonzowat, bych u jeho pſched hejtmana dowjedli. Tón by jemu, ſo wo jeho winowatoſci pſchewořečijschi, lewe wučho wotrubnuk a jeho potom ſ kraja wubnat. Tež ſuſkodne ſudu na taſke waschnje morbarjow khostaja. Duž w kóždym ſuſkodnym kraju, do kotrehož taſti jenowuchatý pſchitře, jeho ſo morbarja ſpónajia a jeho hnydom dale wuczerja, tak ſo dyrbji ſkonzjne w puſcijne kónz wſacž. Paduchtwo ſo w Kamerunje ſ ſukami khosta. Pola Kamerunskich ſo ſamo wot ſo roſumi, ſo by paduch ſenje njewuſnaje, ſo je kranuk. Želi ſo by jeho winowatoſci ſe ſwědkami dopcaſe, jemu hac̄ do 20 pučow pſchibudža. Paducha, kotryž pſchi ſukach ſkicži a ſtona, jalo bojasnita wužměchuſa, bjes tym ſo teho, kotryž je njeſkluwſchi ſnjeſe, jako hrobkého muža čjescža, a želi ſo ſo hejtmanſto měſtne ras wuprōſdi, ma wón wužlady, ſo jeho hejtmana ſeſinja. Žalo hejtman ma wón niz jenož ūždječ a roſlaſowacž, ale tež ſudži hoſcž. Wón ma tež, hdyž jedyn Kamerunski wumrie, roſhubžicž, hac̄ je wón woprawdze morw. To je teho dla nusne, dokež w Kamerunſke ſuſko husto na khorosz ſkhorja, w kotrež ſu jenož na ſdacze morwi. Duž morweho, předy hac̄ jeho pořebeňa, ſ hejtmanej pſchijenjemu. Tón jemu naſprjodžy ſ pjetkom ſa nōž wofloze. Želi ſo morw pſchi tym njeporhne, jemu wón na ružy warjazy woliſi kapa. Nježibnjeſli ſo pſchi tym morw, jeho hejtman ſ nožom do pſiatow kaſa. Hdyž tež něko čjelo žane ſnamjo ſnamjenja wot ſo

njeda, hejtman wosjewi, so je woprawdze morwe. Na to morweho do domu, w kotrej je hacj do swojej kmijercze bylik, donjeszu. Tam wo brjedz hery dwi kohcji kloboku jemu wurnja a czelo do njeje jahriebaja. Se sawostajenych zonow njeboziczelko hejtman najmlobske wubjerje a sbytne bjes kuhodow rcsdzeli. Tez sawostajenych wezow ho hejtman smoguje, sawostajenym dzecjom niczo, schtoz je itch nonej kuscha, njewostajischi. Wsché tele waschnja lantu, hdzej hibi Europjenjo czornych podczisku. Najruckissko pak ho rohanske hrotnoscze hubia, hdzej ho czemnoscz a bludnoscz, i kotrej su czornochi webbaczi, se swetkom kscheszianstwa roswetli.

— Bérny su ho pschi nětzischim wložnym wjedre wjese wody nazvaze. Temule niedostatke može ho wotpomhacj, hdzej bérnam podobnie kaž hadej dorawicz dadza. To ho s tym stanje, so ho bérny, prjedy hacj ho t jedzi wuzja, kuhulu na kuchce městno položa, so by ho woda s nich wudymala a ho wone s tym mucznate sczinile. W pinzach ho nětcole wložne bérny njebozibale khowacz, dokelz tam hiscze wjazy wodzansocze nabudu a ptom shniha.

— (Wuhladz na pscihichodne wjedro.) Hacj do 30. sept. ho wetroste deshczowate wjedro njepschemeni.

— S Tsélan. Létsa w nalczu běchu ho nětcoli wosazy Budyského regimenta w wokolnosci Budyschina na wschelatich městnach nutzlamali a kramuli. Njezdano je wojetksi sud paduschnych wojakow i fastwu na wjazy let sažudzil. Westemu Milzy, kotrej bě paduschna pažmo pschi nôznych czahach namadowal, najwieszhe khostanje, mjenujzy twierdzisniste khostanje na pječ let pschizudzichu. Tónle straschny czlowiek je saždeny tydzen f Draždzanskeho twierdzisnisteho fastwa czeknuł a w runej měre do kuzizh bězał. Tu je ho wón w Tsélanach pola kublerja Biesolda kředu w nozny nutz lamal. Dokelz ho klužobna džomka paducha dohleda a na womož welasche, vyrbisehe wón twóchnucz, prjedy hacj bě wjese na kramul. Kaž zo powieda, je wón s klužatkem jenož z hrivny koubu wjacz mož. Na tym kramym městnje je ho Milza hýo ras w nalczu nutzdomywal.

— S Wulkeho Wjellkowa. Saždenu kobotu rano bě tudomny klužocze Domsk na luku hýz schel. Hdzej krótko po tym jeho wotrocíl sa nim pschindze, jeho morweho na luzu ležazeho nadendze. S Bozej rukou sajaty bě Domsk nahle kwoje jinjenje sfonjal.

— S Radworja. Njezdzu 30. septembra budz ho, kaž je s na-wschitkom wosjewjene, w tudomnym Brankaczelz hosczenzu popoldniu $\frac{1}{2}$ hodzin herbsti konzert a herbsti džiwadlo wotbywacz. Njech tola nicto, kotrej ma wotczinske prázovanie nasheje studowazeje mlođoscze sanč, nješakomdz, konzert a džiwadlo wopytacz. Hacj ho teho nicto njebudz.

— S Radworja. Njezdzu 16. septembra bě sa nasczu wjess radostny džen sažwitał; pschetoz na nim vyrbisehe ho khorhoj nasheje „Bježady“ pošmiecic. Hdzej bě ho rano w zirkwi sa Bježadzine kobotastwy shromadne woprawjenje se klužatocnej rečzu mělo, shromadzichu ho kobotastwy a pscheproschene towarzystwa pschi Hejz hosczenzu na tym městnje, hdzej ho, da-sli Boh, w blízchim časzu nowy Boži dom i njebozich posběhni. Hejz dom, w kotrej dyrbisehe ho klužedzeni wodžerzec, bě s wonka a s nutská s wenzami a pletwami wudebny. Wokolo 3 hodz. poda ho klužedzensti czah psched faru. Najprjedy džeché tudomne wojetste towarzystwo je kwojej rjanej khorhoju, potom pschindzechu kobotastwy herbstich katholickich Bježadow s Fažonzy, Kaska a Kukowa, a kobotastwy nasheje Bježady czah woshamnichu. S faru džehacz družkow, kotrej nowu khorhoj na bantach w herbstich barbach njebozichu, a kmotry do czaha stupichu. Hdzej bě czah do farfleje zirkwie saščoł, knies administrator Žur na kletku stupi a kraſne, jadrapolne předowanje džeržehe. Po wuspěwanju někotrych modlitbow ho khorhoj po pschitakanym zirkwiniskim waschnju pošmiecizi. Pschi tym běshtej kublerzy Hrehorkowa se Stróžscheja a Jurkowa s Bronja kmotisse. Na to ho psched woltarjom khorhoji kraſne dary pschepodach, mjes nimi židzane banty w herbstich barbach se herbstim napismom wot Faženčanskije a Kukowskije bježady a klobornu hózdy wot nasczeho wojetstwa. S kherluskom a požhnowanjom ho klužatocnosz sfonczi. Hdzej klužedzensti czah s zirkwie psches wjess do Hejz hosczenza ho wróci, hdzej ho klužedzen dale wotměwasche, ho na prjedy czaha nowa khorhoj, wot kmotrow a družkow ho psched wodžaza, njebozich. Wona kraſny napohlad sficzi. Na předkownym boku wona klužeczo klužatoho Benna, patrona herbsteho kraja, polaſuje. Na sadnim boku je herbsti napismu čitatcz: Katholska Bjesada w Radworju. 1894.

— S Hodžija. Saždenu pońdżelu popoldniu w 3 hodzinach je ho domske s hródzku, tudomnemu rěsnikę Gignerej klužaze, wotpaliko. Wohén je pječza w kólni pschi brózni nastal. Wjese kluž a tójszto

žita, na hródzinej kubi ležaze, je ho spalilo, bjes tym so su demjazu nadobu, mjačho a polež s wjerischego dzela wurumowali. Pschi wu-rumowanju Gignerez pohoncz s tym do njeboža pschindze, so jemu s tséhi kruh schifra, s kotrej běshtej domske a hródz krytej, s wótrej kromu na klužu padze. Rastata rana bě tak straschna, so dyrbachu sa njeho hródom lětatsku pomož phiacz. Wuztawam klužow, kotrej běchu s Prečez, Nješdaschez, Brézy, Borschje atd. na haschenje pschi-jele, ho poradzi, pschimjewaze Pilzeg twarjenja wohnjej wobrecz. Tez naschemu kaplanstrou, njebaloko kotrehož plemjenja kapanu, strach hrožesche. Kak je wohén nastal, je nještate.

— S Prečez. Wo kměšchnym podawku, kotrej je ho po tydzeni-schei rosprawje w nashei wky měl, tu nicto niczo nješte. Rasskerje je ho spomnena wéz w kuhodnej wky zofala, s wckal su powjescz wo njej redakciji pschipókali.

— S Budestez. 1. oktobra ho w Roswodezach a teho runja w Wulich Debkezach pomezne póstke město sažoli. Hacj dotal wobez wky i naschemu póstej pschipókleschtej.

— S Pancziz. Tudomne spěwanske towarzystwo měsche 23. sept. konzert. Spěwanyh buchu 5 herbstich a 5 němstich spěwow.

— S Lubija. W klužnej shromadzisne tudomneje akcijowej zokroweje fabrik su wosamkli, létsa $7\frac{1}{2}$ procenta dividendi wuplaczic.

— S Hrodka. Piatk tydzenja w nozny su ho tu Hulsez, Miserez a Schwataszeh bróžnje do císta wotpalile. Něhdze 1000 zentnarjow kyna a klužy je ho s plomjenjem samiczilo.

— S Židzineho. Saždenu kobotu tudomny wumjenskat kschegzian Pop s wosa, s wetawu načlavenym, padze a ho pschi tym tak klužne pscherasy, so je w kměšchnym strasche.

— S Mužakowa. Wondano ho w Mužakowje jedyn handwierski s jenym zusym setka, kotrej wudawasche, so ja rubjezny mordarjom koglerom kledzti. Wón bě pječa koglera něhdz w jenym lazarecze sešnat a něklo jeho kled namakał. Zushy handwierskeho naręcza, so ho jemu pschisamku, jemu klužwisch, so dzel sumy, na koglerowem popadnjenje wustajeneje, jemu wuplaczci, jeli so koglera wuplédzitej. Tak pucz se Zahanskeho wotkresza do Pschibusa a dale džesche. Nadobu ho zushy kubi a s nim handwierskeho wacjok, w kotrej tón wsché kwoje wéz klužasche. Wscho pytanie sa koglerowym kledzjerom bě podarmo. Młody handwierski, wot starschiskeho doma daloko sdaleny, kotrej cziscze bjes pjenjes a rady stejse, bě ho jenemu wobšudzjerjej a paducej sfiebač dák.

Sa nascz herbsti dom

bě ho dotal nahremadžilo 17,848 hr. 34 np.

dale su sa njeón darili:

l. Halabala	14 "	76 "
jena burówka w Nješwacjidle	5 "	— "
psches Jakuba Žura w Nješvelcizach	10 "	80 "
i Jawor	5 "	— "
kn. Hana Póžerjowa s Ćukez, něklo w Budyschinje	50 "	— "
psches l. A. H. w S.	65 "	82 "
dar nještateho l. w H.	3 "	28 "
na Mětez kwažu w Ketonju	8 "	— "
Mikelez klužbni a czeledz w Kumschizach	6 "	50 "
l. Kublet Guda	=	5 "
l. - Wjela	=	6 "
kn. řoud. Wujanzowa	=	6 "
Schramiz klužba	=	6 "
l. Kublet Vogel	=	5 "
l. August Schworza	=	50 "
l. Žinnoščet Mužit w Boshezach	2 "	— "
kn. A. R. w Draždzanach	3 "	— "
l. wucžet Sommer w Budyschinje	2 "	— "
Serbiske towarzystwo w Klužizach w shromadz.		
23. sept. t. l.: pschi kotspěwje 3 hr. 30 np., s pschedzowanjom korka 3 hr., sa zuse kluža 1 hr. 20 np. hromadje	7 "	50 "

Hromadž: 18,060 hr. 50 np.

S džatom kvituje

Bartko, pschedzhyda twatského wubjerka a sarjadowat Maczicznego Domu.

Wužnudjenja.

Khostanska komora. Loni Boži nôz su, kaž je ho na to hýo ras w „Sserb. Now.“ spomnile, s kurjenza Małeschanseje faru 9 kur kramuli. Po dležchim časzu ho poradzi, schyrioch Małescha-

now jako pałostnikow wuskłedzicę. To bęchu: 37letny hjo ras cęle-
nego sranjenja dla khostanu schewstii mischtur a khejek Bohumér August
Brauer, 20letny hospodarski pomeznik Jan August Zur, 43letny mlynk
Jan August Bjenada a 31letny ratař Jan August Beyer. Tęci
bęchu ho lont Bożu nōz w Maleschanskę kozimje billard hrajo sabo-
weli. Schioż by s nich najwazny ras storczyk, so by kehele, w rjedze
festajane, powalik, by jako pschēhrawat kózdemu se kobuhraczkow pak
karanczki piwa, pak schleńczku tregnala kupil. Sso rosumi, so ho
hraczy, telsko napitkow wuziwojo, troszku skurichu. Nano wokolo
2 hodzin ho na dompuż nastajichu. Brauerowemu namjetej: "Dżiżi,
cęjimy ſebi żort, dżimy do fararjowych kur!" wſchitzu pschihczo-
wachu. Wſchitzu schyrijo ho, prawo k temu njemějo, do farſkeho
dwora dobuchu. Bies tym so Bjenada a Beyer hnydom do ſchrodys
sa kólnju wotendżeschtaj a tam dalsche wozjakaſtaj. Zur jako naj-
młodschi a wobwótniſchi po Brauerowej pschikasni, wot tuteho ho
horje cihcę, do kurjenza ſaleſe a Brauerę kóloſch wuba, kotrejz
tutón hnydom hlowu wotřeniu. Hdyż ho Zur na to hotowasche,
kurjenz wepuscę, jeho Brauer s praschenjom: "Njeſe dha hſchęce
wjožy kur nutschka?" namolwi, sa dalschimi kurami kłedzicę. Wón
sa ſobu hſchęce 8 kur won poda, kotrejz Brauer runje tak rucze
hlowu ſwotřeſa. Na to Zur s kurjenza wuleſh a wſchitzu schyrijo,
kózdy dwę kóluſchi dżerzo s dwora wutidżechu. Blisko Brauerowej
kheje kury Brauerę dachu hac̄ do jeneſe, kotrejz Beyer wobkhowa, a
ho potom dżelichu. Dwę kóluſchi Brauer do hwojego hydla ſobu
wia, a hac̄ runje jemu w poſkvetlenej ſtweſie ſle pocza hycz, wón tola
hwojey ſonje pschikasa, jemu kóluſchi hſchęce w nožy ſwaricz a jeho,
hdyż budžetey ſwarjenej, ſe ſpanja budžicę. Zona po mužowej pschikasni
cijnjeſe. Brauerowej wudawanje, ſo je, ſe ſpanja ſawelany,
jenož mało s kóluſhom jéđ, njeſda ſo k wérje njepodobne hycz. Ma-
ſajſtra Breuer s kranjenych kur tsi roſbawa, mjes tym ſo je pječa-
te druhe s hroſu do wody cíſhnu. Njeſtuk ſotajny njewosta a jako
prénjeho, na kotrejz tuladu, Brauer do pschepytanja wſachu. Spó-
ſnawſchi, ſo na njeho cęgę khostanje čała, jemu myſkliczka pschil-
padze, ſa čas hwojego ſajecza hwoju hwojbu na taſke waschnje ſa-
ſtaracz, ſo kózdeho ſe hwojich ſobuwinikow ponuci, jemu 500 hriv-
now daricę. Eswojej tſinaczeltej džowzy wón Bjenadze, Bajero-
wej mandželskej a Zurowej macjeri liſtr pižac̄ da, w kotrejz mjes
druhim praji: "Pſchetož hym nusowaný, wſchitko pscheraſdzieč, ſchtož
wém; jeli ſo žadane njedostanu, poňdželu 10. junija na ſtatne ręczni-
ſtwo poſdu a ho wſchęho ſawnje wuſnaju!" Napominani pak po
tymle žabaniu njeczinichu, ale wopſchicę liſtow žubniſtu wojje-
wicu, cęhož dla Braueru niž jenož paduſtwa dla, ale tež hſchęce
dla wunufowanja wobſkoržichu. Pschi pschepytanju, runjeſ ſaž psched
žubom wſchitzu schyrijo wobſkorženi wobkručachu, ſo ſebi na paduſt-
two pomylili njeſhu; woni ſu tehdźy pjeni byli a ſu jenož
tryſſ ſworač čyžli, tež woni wobkranjenemu na ſone waschnje nje-
pscheczelnje ſmykleni njeſhu. Tutón, jako hweđk pscheklyſhany, pa-
duſhny wotpohlad žanemu s wobſkorženych njeſchizpi, injenowasche
ſtuk hrubu njewuſhnoſeč, ſ paduſtowm mjeſowazu, a pódla jenož
pschispomni, ſo moħl ſnadž jenož Brauer dla hwojich hubjenych
pjenjeſnych wobſtejnoscžow na myħl pschitč, ſebi kóloſch pschitwoſic̄.
Brauer pak pscheczimo temu praji, ſo ſam wulku liežbu kur wob-
hedi, ſo pak ſenje kury njeſe. Zur wudawasche, ſo je měniſ, ſo
Brauer kurom na dwór bęjcz da, ſo by ſebi ſ tym żort ſejnili; wo-
ſarſanju je halle wón ſhenik, hdyż je ſ kurjenza wuleſh. Beyer wu-
dawasche, ſo ſobu wſatu kóloſch njeſe ſejcz čyžli, ale ſo je ju do
wody cíſhnu. Esbunizy mějachu ſa to, ſo ho žanemu ſ wob-
ſkorženych pałoszefski wotpohlad dopokaſał njeſe, ſo pak ſu wobſkor-
ženi do farſkeho dwora ho dobywſchi ſhromadnje domiſazy mér kaſyli.
Brauerowe ſobuwoſacie a wuziwanje dweju kóluſhom niž jako paduſt-
two, ale jenož jako pscheklyſhienje wobkručachu. Duž Zur,
Bjenadze a Bajerej jaſtwo po jenym měħozu, Brauerę pak, kotrejz
bē dale dla ſpylanego wunufowanja wobſkoržen, jaſtwo na tsi mē-
ħażi pschitħudžichu. Pschispomnič ma ho hſchęce, ſo ſu wobſkorženi
tež druhim ludżom wſchelako klubu cijnili. Tak ſu jenemu kore-
marjej lampy a latańje do nusnika ſmietali, jeneſ wudowje ſu wueň
ſe ſlomu ſatylali, a wotpohlad, kóſu jeneſ ſony ſarſac̄, kóžu wu-
tylac̄ a ſaž do hródze ſtaſic̄, ſo jenož ſ tym pschekash, ſo klubu-
cijnierjow poħ ſotehna.

Priopk.

* W Wehrſdorfje je ho w Müllerez bęſtni rožka, wložna dom-
khowana, naſſlerje ſama wot ho ſapalika. Pschi haſchenju ſebi jedyn
wobnjoſny wobornik ruku wobſkodži, cęhož dla dleſchi čas njeſubže
dželac̄ móz.

* W Draždjanach je ho 26. septembra njedaloſko ſchlesyňſkeho
dwórnischię 300 kóžnych metrom wuli magazin do czista wotpaliſ.
W nim ho tykazý maschinistich dželow, grat, tykazý zylindrow, lam-
pow, ſuktowe waly, pewiſhy, wolii, tykazý zentnarjow kopra, pły-
ſhowe poſzehnienia ſa 2. woſewu ſloku ad. khowachu. Horzota bē
tał wulka, ſo ho ſeleso a ſchleńza roſeſktrjeſtej. Jeneho ſtražnika,
kotrejz je na dwórnischię hjo 7 lét dołho w ſlužbje, ſu ſajeli, na
njeho tukajo, ſo je wehen ſ njeleždibiliwoſeču ſaparal.

* S Wojerez pižaja: Hnydom na přenim dnju ſajeczeje hontwy
je ho tudy njesbože ſtało, kotrejz móžeshe lohzy ſky ſegehwk mēcz.
Njeſtelu popondu ho něktoſi hontwarjo w Laubuſchu na hontwu po-
daghu. Khejñi M., kiz bē mjes nimi, widžeshe ſtadlo kurwotow ſady
terka wulegez; duž rucze tſelbu ſhēhnu a do nich teli. Hnydom
pak ho ſady terka žałoznje ſawola. M. ſe ſadly ſtejco tež do
tých kurwotow mērit, ale M. bē prjedy tſelik a do njeho trjech. M. je 25 ſchrótow do woblič a do rukow doſtał. Wobličo je poſne
džerkow.

* W Unterhaſenje pola Neuburga ſtaſi bratr a ſotra hwojego
ſtareho nana, cęſlu Neumaiera, ſabiloſ. Jeſo cęelo ſtaſi potom
k Dunajej dowjedloſi a do ſeli cíſhli.

* Esyń jeneho ſublerja w Pillallſkiſ ſotrujeſu bē ho nje-
dawno wječor ſ zigaru do ſoža lehnuk a kurjo wuſnul. Duž bē
ſažehlena ſigara jemu do woža wupadnula a ſož ſapalika. Kožo ho
hjo ſ plomjenjom paleſche, hdyż jeho poħ, danſka dogga, kiz psched
jeho kožom ležeshe, njemalo do ruki ſuſnu, tak ſo wón ſawolajo
horje ſlečza. Jenož hwojemu poħyjeſ ma ho mloby cīlowyſ ſa to
džałowac̄, ſo ho wón a zył ſtatoſ wotpaſloſi njeſtaſ.

* (Spalenje na ſchęzepowzu.) S Vjona pižaja: Mandželska
bohateho ſublerja Ogiera bē wobſamka ho moric̄, dokeſ ſe jeſ muž
njehwernesc̄ wumjetowaſ. Duž ſebi w ſahrodze ſchęzepowz natwari,
ſon na wſchęch ſchyrjoch róžkach ſapali a ho na njón lehnu. Hdyż
plónjo jeje draſtu ſapopadze, njehwernowna žałoznje wolač poča.
Prjedy pak, hac̄ jeſ na pomez dołhwatach, bēſhe ho hjo tak jara
wopalika, ſo hóry w wulſich bohoſcžach wumrje.

* (Dotal njewočiſhczany liſt Napoleona I.) Psched ſto ſetami
1794, Aubry, direktor wójnſkeho wubjerk, młodemu Napoleonu kom-
mando artillerije wotewſa. Čeſeželomny mloby Korsa ſ tym do
ſribnych wuſkocžow pschitħudže. W tutym čazu hwojego wonječeſzenja
khubobu a ſanječanja wón džiwdlowemu brajerzej Talmje ſegehwazý
liſt napiža: "Esyń kaž law ſa republiku woſewaſ a ſa to mi hlob
žimic̄ dadža. Aubry, kiz by tola něſto ſe mnje cīnic̄ móħl, mje
na dróšy ležazhego wotſaji. Ja ho generalam, kaſkež Santerre a
Rossignol ſtaſi, wjazy hac̄ runy cīju a to njewiedža ſa mnje ani
kučika w Vendeji abo druhdze, hdyż móħli mje trjebač. Wy ſeje
ſbožowny, ſchyrı hdyžna na džiwdle ſtaja waž psched pschitħlabowac̄
two, kotrejz ſlawu wubžela. Wy woſazy dyrbimy ſebi ſlawu ſ wjele
wjetshej prógu a na wjele wjefſhim jewiſhczu ſakſtujeſ, na kotrej
kóžy čaž ſtupic̄ nježmemy. Njewožarujcę teho dla hwoje ſtejſhę; ſo
wotſańče na hwojim jewiſhczu! Schiož wé, hdyž hwoje ſažo na ſtupic̄ ſi-
měm. — — Esyń na hwoj poſledni pjenjeſk poſkaſan; nimac̄je
některe franki ſa mnje? Ja je njewotpoſažu a ſ přenim kraleſtowm,
kotrejz dobu, wam je ſažo ſaplaču. O moi pschedzelo, kā ſbožowni
bęchu Arioſtowi rječojo! Czi wot žaneho finanzneho minifra njeſ-
wotwiſhownachu. Wasch Napoleon." Podpižmo iuteho liſta bu 1861
w jenym pschedzowanju autograſow (rukopisow) ſa wýſku pła-
cžiſmu pschedate.

* Jara dobrý a staroſciwy nan ho wěſty Tantin bycz ſba,
kotrejz bē ho 1. septembra ſe žonu a ſ wokmimi džeczimi na parolobę
Solférino w Genua podał, ſo by do Brasiſkiſ ſegehwaz. Někotre
hdyžna do wotſeženja Tantin wo dowolnoſc̄ proſchecze, ſo móħl
hſchęce junkróč na kraj wuſtupic̄ a ſebi po koſer, kotrejz bē ſebi,
kaž prajeshe, ſ ſoženja ſobu wſac̄ ſapalika. Dowolnoſc̄ doſtawſhi
wón wotſeženje, ale ho na hlob njevroc̄; wón čyžſe, kaž ho ſawnje
poſkaſa, w domiſne wotſac̄, ſo by hwoje ſawolaje w nowym ſwěcze
na puczu njeħy. Hdyž bē hdyžna bliſko, w kotrejz dyrbishe ſlob
wotſež a žadyn Tantin ho hſchęce njeſpoſkaſa. Duž na ſlob ſawotſajena
žona kapitannej rječnu, ſo dyrbis njewožhobnje na kraj, to by hwojego
muža phala. Kapitan pak ſhano ho hſchęce, ſo by potom 8 džeczim
bjes starschich na ſchij ſhował, a čyžſe ſonje jenož ſ tym wum-
jenjom wuſtupic̄ dowoleč, ſo ſebi džecz ſobu na pytanju woſmje.
To pak žona nočyphſe. Hdyž ho ſlonečne ſotwizy ſběhachu a Tantin
ho pschedz hſchęce njeſpoſkaſa, pschikasa pschedzowanwe ſarjadriftwo, ſo
ma ho žona ſe wſhemi džeczimi na kraj wuſadžic̄. Nadeždjomne ſu
tam leſcziweho Tantina hóry ſnamakali.

* Jedyn koleżar je jeneho korečmarja w Mnichowje helszy struhal. Wón bě k njemu pschijsł a ſebi worgzisnu ſkaſał. Vózny ſwoje rjane kolo wulhwawoczą począ a ſkönčzne džesche, ſo by je rady ſa 200 hriwnow pschedał, dokež runje jara nujne pjeniesy trjeba, runjež je ſebi je halle psched ſekotrymi dnjemi ſa 300 hriwnow kupil. Korečmarzej ſo rjane nowe kolo lubjeſche a ſebi myſlo, jow mójeſch dobru kúp ſczinicž, kolekarzej kolo wotkupi a jemu hnydom 200 hriwnow wuplaſći. Hdyž mějeſche koležar te pjeniesy w ſaku, a hdyž bě ſo najedl a napíl, wón hosczenzarzej praſi: „Nětci džu wam polaſacž, laſt lohžy a ſpěchňje ſo na kolezach jěſdzi.“ Duz ſo na nje ſydnou a lhwiſu po dróſy tam a jow jěſdjeſche. Na dobo pak ſo wotkolo rožka ſwinuwiſci ſo ſastróženemu korečmarjej psched woczomaj ſhubi. Korečmar jeho niſhy wjozy woblaſtał, a hifcze dženka ani kola, ani ſwojich pjenies ſaſzo doſtał njeje. — Schtož rady tunjo kupuje, rad jebaſtam do paſklow dže.

* Wurubjene cželjo jeneho Žendželčana, dla swojego wuhojenja w Kurje pschebywazeho, ſu s wjèle natſelenymi ranami na dróſy pola Thunskeho jefora namakali. Několſi ludžo wobtruczeja, ſo ſu tſi ras tſelicz blyſcheli a potom tſiowych mužow cželacž widželi.

* S rubiežnym nadpadom, žiwe na köglerowý nieskutk dopom-
nijazym, je ho w polnóznych Čechach wobydleństwo Gablenza a
wokolnoſeże do njeméra dało. Bjes Brandlem a Proschwiz pola
Gablenza je ſobotu wjeczor wokoło 7 hodzin niesnaty rubiežniſ
ſabrikanta Pětscha Langenbrucka, ſ revolva do njeho třílavſchi,
czeſko ſraník, jeho ſ ſemi poraſyl a ſemu psches 4000 ſchěſnakow
rubil, na czož je ho nadpadniſ ſ prócha měl a ho po czoju ſhubil.
Pětsch bě ſebi dla twarſkich wubankow popołdnju ſ Gablenſkeje na-
ſlutowańſie wuplaćzicž dał a čzysche ſ wjeczernym czahom do Liberza
jęcz. Tola dołha tħwila ho jemu wostudzi, czehož dla naſprjódzy
pečhi ſ Brandlſkemu ſastaniszcžu dcndže, tež tam jeho njecežtpeſe,
wón dale do Proſchwiz běſeſche. Vedma bě wón tak njenowaný
„czorný móſt” mjes wobémaj ſastaniszcžomaj pschelkocžil, psched
njeho ſ czoſowoty muſki ſtupi. Pětsch, kotryž ſ prawej ruku ſwojí
kli džerjeſche, čzysche ſ lewej ruku ſa klobuk pschimnuč a poſtrowicz.
W tymle wokomitu niesnaty ani ſkowcžka njeprajiwſhi, do njeho
dwózjy tħeli. Pschi prénim wutſelu Pětsch nicžo ſacžul njebe, ſo by
trjechený był, tola po druhim wutſelenju wón hnydom boſoſz w lewej
ruzy ſacžu. Widžiwschi, ſo wobaj wutſelaſ njeběſtaſ tak ſtukowaloſi,
kaž bě ſebi pschał, ho nadpadniſ na Pětscha wali, a nětko ho bjes
wobémaj ſaſakle bědzenje ſapocža, pschi czož rubiežniſ Pětscha ſ ſemi
ſtłocži, jemu ſuknju roſtorže, liſtnizu a kuwert ſ pjeniežnymi papje-
rami a někotrymi piſmami ſ předkownego ſaka wutorze a ſ tom czeſku.
Rubiežniſ ſo bórsy Pětschej w czoſowozie ſ wočow ſhubi. Wurubſený
wo pomož wokaſche, tola podarmo. Duz do bližſcheho hoſczenza

czampasche, kdežel po lešatku pomoz pohľadu a s vtokal ho tež poliziji podaňky woſjewi. Sledzenie ſa rubježníkom pak bě podarilo, jenož čažník, ktorýž bě rubježník Větschej podla pjenes wutorhnul, n jedalo ko nadpadového městna namakhu. Větsch je czežko w lewej paži, tola niz kmjerez straschnje ſraneny. Nadpadníkowa woſoba ho njehodži ſi wětoscju wopízač. Najkerje je to muž byl, ktorýž bě krótko předv w jenym hosczenzu widział, kāk tam Větsch, ſi jenym snathym ho rostečnju, když džysche jemu jene pišmo poſtačač, pakcikaj ſi džehacjsčežnakoymy papjerami ſi ſemi panucž da, ktorýž pak hnydom ſažo ſběže a ſi ſebi tylnu. Zufy bě ſrénjowulki, mějeshce polne wobližo, kubžerjate wložy, wužy, a bě wotnoſcheniu draſtu woblečenym. Všched nekotrymi njedzelemi ſu pola Proſchwiz jeneho fabrikskeho dželaczerja a potom jeneho blidarja ſadzerželi. Blidarja, jemu ſlowa njeprajivski, jedyn muž ſi wotmachom ſi kjom psches hlowu a ruku dyri, ſi doboru jedyn druhí zufy muž ſa blidařový čažník hrabnu, ktorýž pak njedžiwažzy ſylneho čažanja ſa rječas njedosta. Polizistojo a žandarmojo ſwérū ſa rubježnym prakvum, počnózne Čechi woſrožazym, hlebža, a tola ho tajke nadpadny pschezo ſažo wopjetuju.

* (Kelko šo w Europje sa pafalkow psjetrjeba?) W psjetrjebanju tršku trjeba kózda wožoba wschodnie 7 sapalkow, potajkim zykle europeiske wobydlerstwo wob dzeń 2 milijardje, to je sa lěto 730 milijardow. Tele sapalki sa šobu skladzene maja dolhosz wo 36½ milijardow metrow a byču 829 króz wokolo semje dožahnuše, abo hdy by šo 829 wobžahow pornjo ſebi skladlo, byču 1 mtr. a 65 cmtr. Ščeroki paž wokolo semje wucžinile. 6000 sapalkow waži 1 kilo, wschodnie w Europje psjetrjebane potajkim 300000 kilo. Kubikmeter drjewa 300 kilo waži. Duž je 400000 kubikmetrow, abo 109½ milijonow kilo drjewa trébnyh k lětnej potrijebje sapalkow; k temu hiſheze něhdje 210000 kilo fosfora a nictó njewě ſeklo schwabla, chlorkalzaloweho kalija, gummijsa, želatiny, paraffina, schwablowehe antinona. Hdzyj šo wudawki sa drjewo, fosfor a msdu sa džetacjerow, kotrychž licžba pječza na 300000 dušchow wucžini, woblicja ſebi již nadželanje sa lěto 195 milijonow hrinow žada. Wobwalki, tyſki, papjera, syglaſ atd. hiſheze pschi tym šobu liczenie njejkni, a psjetkupzy čchedza s nimi tež něchtio ſažluječ.

(Zyrtwinstę powiększyć bladaj w psychologii.)

Příčená je češka živnostička.

szrijedu 10. oktobra 1894 popoldnju w 3 hodžinach

w hospicjum „k saskiemu domie“ w Rakejach sianie na psychodżadowanie psychodawaczy.

Ziwnoscz woschija něhdze 30 torzow pola a ūki. S pschenajecja žu hola a trosnischcza wusomknjene. Pschenajecze so na 6 lét stanje. S pokasanjom na wuweschenst, na tudomnym ſudniſkim měſtneje a w hosczenzu ē "ſakſkemu domej" wuwiszage, kotrež pschenajenske

wumēnjenja wopsc̄ieja, so na wotnaſege smyslent ps̄ceproča, so bydu so na poſtajenju termiju ſechli.

Kralowske hamtske zubnistwo w Budyschine, 26. septembra 1894.

Saeger.

Dobrowolne psychodżadowanie.

Dla dżelenja herbstwa maja żo i sawostajenstwu Jana Grubla zkuścze leżomnoścę, jato:

1. Kęzna leżomnośc, sapisana na fol. 1 leżomnośnych a hypothekach knihow sa Nachlow, radzineho podzela, wopalnego katastra cijisko 1 sa Nachlow, wobstejaza i twarjenja a dwora cijisko 54a a se sahrody cijisko 54b Nachlowskich sahonskich knihow a se sahona wyżsokiego schmrékowego leża cijisko 3171 dodawka sahonskich knihow, pólneho sahona cijisko 63 Nachlowskich sahonskich knihow a i dżelom sahona cijisko 5 b, i tym sienoczenego, tuch samych leżomnośnych knihow,
 2. sahon brzesowyh kerków a wyżsokich schmrékow cijisko 309 a a 314 tuch samych leżomnośnych knihow, sapisane na fol. 44 Nachlowskich leżomnośnych a hypothekach knihow, radzineho podzela,

wobej hromadze 7 hektarow 30,7 arow wopschijazej a i 147,02 dawskimi jenosczem poczężenej, kotrejż siej wot wjeznych grychtow na 6630 ml. takserowanej,

poniedziale 22. oktobra 1894 dopoldnia w 9 hodzinach

na mestnje hamym w Machlowje w sawojszajnej leżominości czynko 1 wopalnho katastra sianwie na pszechadzowanje pschedawacę

S połasaniom na wuwieścieniu, na tudomnej świdnickiej tafli a w Nachlowskiej karczrnje wuwieśczi, któraż wopisanie leżomnoſcie a pschebadżowske wuměnjenja wopſciſia, ſo na kupienje ſmyſleni proſča, ſo mienowany dęci w poſtajnej hodzinie w Gruhlez ſawostajnej ležomnoſci w Nachlowje ſeńč, ſwoju płaczenja lhamanoſci dopołasacz a pschebadżowanie a dalsze wocząłacz.

Królewskie hantwskie hudništvo w Budyschinje, 19. septembra 1894.

Philipi.

376

Gustav-Adolfski ſwiedźen.

Budyske Gustav-Adolfske towarzſto dze lętba ſwoj ſwiedźen jutſje njedźelu 30. septembra popołdnju w Budyschinku ſwiegicž.

Serbske ſemſchenje ſo popołdnju w 2 hodz. ſa- pocznie. Prédar: L. diakonus Räda ſ Budyschina.

Němſke ſemſchenje w $\frac{1}{2}$ hodz. Prédar: knies archidiakonus Haas ſ Budyschina.

Wſchitkich pscheczelow wažneho ſtutka evangelskej luboſeje k werybratram w roſpróſchenju najwutrobnischo na tón ſwiedźen pſcheproſchuje

Byrkwiſke prjódkeſtejetſtwo w Budyschinku.

J. Gólcz, farat.

Serbska ſtudowaca młodzina

zmęje jutře

njedźelu 30. septembra t. I.

w Brankačkec hoſćencu w Radworju
koncert

a džiwallio.

Hrać budze ſo „Nankowe ſkórne“, kotrež ze žadnej wótčinskej luboſci předwjedźe Khwačiánske serbske towarzſto.

Započatku $\frac{1}{2}$ 5 hodzin.

Čisty wunošk za Mačičny dom.

Serbja z Radworja a z wokolini, wosebje kermuſni hoſeo, přińdze wſitcy! Přińdze wſitcy, kotriž we wutrobach čujeće luboſe k serbskemu ſłowu a ſpewu! Lubje budzeče witani.

A was studentow, was wězo wočakujemy wſitkich, wſitkich do jednoho.

Na zasowidźenje w Radworju!

Mikl. Andrieki, t. c. hłowny starši.

Z knihownje gymnasialnego towarzſta „Soc. slav. Bud.“ je ſo jara wjele knihi zhobiło. Wone su najſkerje w rukach předawſich sobuſtawow. Proſu tutych, zo bychu je zaso wotedali.

Adressa Ota Wiéaz (Lehmann), hornjoprimalana ſu ſukelskej hasy 31, I.

Ratafska ſchula w Budyschinje.

Symski ſemester ſapocznie ſo poñdzelu 22. oktobra 1894. Pschipowjeſźenje ſchulerjow pschijima a wſcho dalsche wo ſchuli wuſtaſuje direktor J. B. Brugger.

Lejnjanſki babiſki woſrjeſz

ſo, dokelž ſo něčiſka baba na wotpočinku poda, 1. oktobra wuprōſnji.

Po možnoſći ſerbskeje ręce mózne baby, kotrež wo tole mějtno rodža, čyže ſo pola gmejnskeho pschedſtejeſzerja w Lejnje pola Pomorž ſterje ſlepje ſamolwicž.

I noſcherje

po najtuniſkih placzynach porucza

Hermann Bnlheim w Budyschinje
na Albertowym měſtnje 13 ſ napſchecza noweje zyrkwi.

Durſthoffſke ſuſhe droždze ſtajne cjerſwe porucza

August Biesold, vjeſtarſki miſtr na bohatej hasy.

Schtrykowanske pschedźeno w wulkim wubjerku pschedawa tunjo

Hermann Beyer na horncieſkej hasy 16.

Woprawdžity ſituy palenz

liter po 60 a 80 np.
po zylisnach turuſko poruczątaj

Schisjka a Mieczka
na ſwonkownej lawſkej hasy.

Tyscheſkeho wuſzobnika
pyta hnydom abo poſdjiſko
E. Schuster w Maſeſtejach.

Swojim wotbjerarjam k wje- dźenju dawam, ſo je ſnata
czrijowa mera
poſa mie ſaſo doſtać.

Schewz Ed. Rjenež
w Wejſchizach.

Holza ſe wſy, kotaž dze ſa- poł lęta ſchwalcziswo nauwknucž, ſo pschiwoſmje poła Wuschiſkowej na Lubiſkej droſy 7 po III ſchod.

Hopſoſa ſo pyta.

Febnora czista žona ſo jako hopſoſa k jenotliwemu kniſej pyta. Dalshe je ſhonicz w wudawarni „Sieberſkih Novin“.

Młodſhu ſlužobnu holzu, dżowki a wotroczkow pschi wyžoſkej mſdze pyta Grauſhowa pschi Petrowſkej zyrkwi 2.

Wotroczkow a dżowki wet 16—22 lęt k nowemu lętu pyta C. Graumnit, pschistajež w Radebergu.

K nowemu lętu starshu holzu abo žonu jako hopſoſu pschi pjeriſnje a ſlocze, čelaze dżowki, ſlužobne a hródzne dżowki a tajke k ſwinjom, wotroczkow, woſazy, dželaczeſke ſwóbjy do dobreje ſlužby pyta Spannowa na malej bratrowskej hasy 5.

Pschi wyžoſkej mſdze pyta kucharki, ratafske hopſoſy, hejtmanow, strażni- kow, wotroczkow, ſrénkow, rólych poſhoničow, woſazy, ſlužobne, hródzne dżowki a tajke k ſwinjom Hennoldowa w ſlotym jehneczu.

Hopſoſa ſo pyta.

Vorjawnu ſónsku, něhdze 50 lęt staru, kotaž ſo na warjenje wuſteji, pyta zyrkwiſy wuchet Schlenker w Noſzczizach poła Woſborka. Samolwjenja njech ſo hacž do 5. okt. poſczielu.

Wuſtajnych rólych poſhoničow, wotroczkow, ſrénkow, džowki a ſlužobne holzy ſe wſy pyta Kynastowa na kſchidarſkej hasy (Siebergasse) 3.

1 abo 2 pschijojnej holzy doſta- njetej duſhne bydlo poła Wileſez na ſichtowej hasy 18 po 2 ſchod.

K nowemu lętu a hnydom pyta poſhoničow, wotroczkow, ſrénkow, ſlužobne, hródzne džowki a tajke k ſwinjom, kucharki, ſlužobne, ſtwinſte a dželacze holzy pschi wyžoſkej mſdze do dobrých měſtnow do tudomnych a Draždanskich stron Schmidtowa na ſerbskej hasy 7 po 2 ſchodomaj.

Schewſkeho pomožnika a wuſzobnika pyta August Scholte pschi ſitnych wikaſ.

Mlynski wuſzobnik ſo hnydom pyta w Kibliczanskim mlynie poła Huzin.

Mužazu, ſonjazu a dželaczu draſtu pschedawa w Budyschinje naſtuńiſho Otto Preuss na ſitnej hasy 4. Tale wulka pschedawatnia ma ſo woſebje jako sprawna poruczež.

B. R. V.

Za mnohe wopokazma wutrobnego dželbraća, kotrež ſu ſo nam při minjenju naſeje lubeje, droheje mačerje, přichodneje mačerje a wowki

Marije zwud. Mucyneje,

rodž. Mitaſec,

w tak bohatej měrje doſtałe, wuprajamy z tutym ſwój najnutrniſi džak.

W Wulkim Wosyku,
njedźelu 23. septembra 1894.

Hlubokožarowacy zawostajeni.

Sa wjele wopokaſmow luboſeje a dželbraćza naſu lubeho bratra a wuja, kublerja

Jana Lehmanna w Bosankezach, prajitaj wſchitkim ſnatym, woſebje kniſej duſhownemu ſa troſtowaze ſlowa pschi rowje najwutrobnischi džak

August Lehmann, bratr,
Marja Lehmannowa, cjeta.

Na temu čiſtu jena pschitoſa.

Bischöfliche f číslu 39 Serbskich Nowin.

Soboto 29. septembra 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje njedzeli rano w 7 hodż. diakonus Rada herbstu powiedznu ręcz, $\frac{1}{2}9$ hodžin farat dr. Kalich herbske a w 10 hodż. němce predowanje.

Krčen:

W Michałskiej zyrlwi: Frida Selma a Martha Ottilia, Jana Augusta Grubla, živnoćerja a statowlej najecka w Hrubieczach, dwójnizb. — Martha, Ernstia Kraza, dželaczerja w Wulkim Wjelkowje, dz. — Jana Augusta Maria, Andrijka Rjetli, železnisteho dželaczerja w Rabogach, dz. — Jana Lisbeta, Luisa Bernharda Pawola Turcza, resuuta na Židowje, dz. — Ernst Arthur, Jana Ernstia Schmidta, wojnarja w Szczecinach, ž. — Maria a Johana, Jana Petra Ballmannia, zigarnika na Židowje, dwójnizb. — Pawol Jan Edwin, njemandz. ž. w Horniej Kainje. — Ernst Max, njemandz. ž. w Kelnje. — Franz Jakub, Antonia Drimla, dželaczerja w Hrubieczach, ž.

Zemrječ:

Dzień 14. septembra: Hilžbetsa Frieda, Jana Ernstia Běla, krawza, dz. 1 l. 7 m. 4 d. — 16. Miltawich Nobl, wunjetar w Wulkim Wjelkowje, 82 l. 5 m. 12 d. — 20. Jana Martha, njemandz. dz. na Židowje, 7 m. 10 d. — Max, njemandz. ž. w Delnej Kainje, 7 m. 13. — Jan Bohušek Bicžas, kubler w Bojankezach, 26 l. 1 m. — 21. Chrystiana Bjenadžiž, Ernstia Milane, dželaczerja w Burizach, mandželska, 45 l. 10 m. 24 d. — 22. Jan Domšč, živnoćerja w Wulkim Wjelkowje, 63 l. 4 m. 8 d. — 23. Adela Max, Jana Augusta Petki, fabrikaria na Židowje, ž. 17 d. — Emma, Ernstia Alwina Werner, blidaria na Židowje, dz. 1 m. 2 d. — 24. Maria rodž. Hendriches, njebob Michala Pietascha, sawostajena wudowa na Židowje, 73 l. 2 m. 6 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2166 mēchow.	W Budyschinje 22. sept. 1894		W Lubiju 27. sept. 1894	
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Pšenica	7	35	7	65
	6	76	7	6
Rožla	5	75	6	—
Jecžmien	6	29	6	43
Worž	5	20	5	60
Hroch	7	50	11	9
Wola	9	72	10	8
Zahly	13	—	16	—
Hejduschka	15	—	15	50
Berny	1	80	2	20
Butra	1	80	2	50
Pšenična muka	6	50	16	—
Mjana muka	6	50	10	—
Šyno	2	20	2	50
Słoma	16	—	19	—
Brožata 862 shtul, shtula	7	—	22	—
Pšenične wotrubž	4	—	4	75
Mjana wotrubž	4	25	5	50

W Budyschinje placzische: körz pšenicy (běla) po 170 punktach 12 hr. 49 np. hacž 13 hr. — np., žolta 11 hr. 49 np. hacž 12 hr. — np., körz rožki po 160 punktach 9 hr. 20 np., hacž 9 hr. 60 np. körz jecžmienja po 140 punktach 8 hr. 80 np. hacž 9 hr. — np.

Na Birczy w Budyschinje pšenica (běla) wot 7 hr. 29 np. hacž 7 hr. 50 np., pšenica (žolta) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 18 np., rožla wot 5 hr. 75 np. hacž 6 hr. — np., jecžmien wot 6 hr. — np. hacž 6 hr. 40 np., worž wot 5 hr. 20 np. hacž 5 hr. 50 np.

Draždžanske mjaškowe placzisy: Howjada 1. družinu 68—75 hr., 2. družinu 63—66, 3. družinu 45—50 po 100 punktach reňeje wahi. Dobre krajne živizi 46—48 hr. po 100 punktach s 20 prozentami tarž. Czelata 1. družinu 60—70 np. po punče reňeje wahi.

Wjedro w Londonje 28. septembra: Mjane.

Głódke palenzы

liter hido po 40 np., likery liter hido po 60 np.

Moritz Mjerwa
pódlia Pětrowskej zyrlwie.

Destilacija snathych dohrich palenzow po starich tunich placzisnach.

Friedrich Lieber (prjedy H. Puh)

na herbskej hacžy 4

porucža swoje čišče suhe hospodarske mydlo a saruczenie čiste masanske mydlo, dale wschu potriebu, i schatam nusnu.

Wulki wubjerk parsimowych, stearinowych a wóskowych žwézow.

Wósk ho po najwyšszych placzisnach kupuje.

Najlepšchi amerikanski čiščezeny petrolej pschedawam někto w czwizach punt po 10 np., pschi 10 punktach $10\frac{1}{2}$ np., jenotliwe po 11 np., najlepšhi schlepski ripikowy wosk pschi 50 punktach punt po 32 np., jenośliwe po 36 np., jerje, rjane tucze a mlózgnati, tunu s něhdze 700 hacž 800 shtul po $27\frac{1}{2}$ ml., shtulu po 4 a 5 np., palenz czist liter po 28 np., głodki po 55 np., kholcej, hōdne druziny a tunje, zokor drobny po 28 np., pschi někotrych punktach po 27 np., zigary w najwyšsich wubjerku, piwo a wino w bleschach po 90—150 np.

Karl Nowak na žitnej hacžy,
w lécje 1864 sałożena pschedawačna.

Sprawne po kluženje.

Hermann Darschau w Budyschinje fabrika schtrympowých tworow s wolvežeje wolny číšlo 1 na schuleckej hacžy číšlo 1

W symkemu čažej swój dawno jako dobry snaty wulki skład schtrympowých schtrympowých tworow, schtrylkowanych jakow, wulki wubjerk rukajzatich lazow w najtuniszej hacž i najlepšej czistowoljsnej barbunyepusczętej tworze a w rjonych mistrah porucza. Najlepšchi a najwyšschi wubjerk schtrylkowanego pschedzenia wschich barbow.

Najhodnišcha twora! Najtunische placzisnh!

Otto Preuss

prjedy C. F. Kloss na žitnej hacžy 4

ma lěšba
najrjeńsche mužaze a hólčaze swjeršchniki, pjesle,
khežorske mantle a woblečenja w najwyšsich
wubjerku.

1200 němſkich profeſorow a lekarjow

je myrrhowy krem

haptykarja A. Flüggi pruhoralo, ho s poldralečnym spytowanjom wo jeho wujadnym skutkowanjom pschedzweđežilo a jón teho dla naležne perucžilo. Wón je pod číšlo 63592 w Němzach patentowany a je ho jako nimo mery rucze, wěsze skutkowaža a do zyla rjeſčlōdna

ranýhojaza žalba

pschi wopasenju, woparjenju, sylnym poczenju (bolazym) a pschi wschelakim sranjenju kože, kožovnych čerpjenjach, jětſjenju atd. se swojimi wujadnymi hniczewotdžeržozmi, nowotworjazimi a hožazimi hamownosciami wusnamjenile. Flüggi & Co. w Frankfurze nad M. respósczelataj 88 stron tekstu knihu s lětaklimi wobhwedzenjemi darmo a franko. Myrrhowy krem haptykarja A. Flüggi, kotrež wjele lekarjow radšo hacž druhe předki nakojuje, je w tyſach po 1 ml w haptykach dostacž, tola pschi hnadnym belazym, sranjenju atd. tyſka po 50 np. dohaža. Na wobalzy dyrbí patentowe číšlo 63592 stejcz. Myrrhowy krem je patentowany woliowy wucžah s myrrheweje žiwizy.

Schtóz che měcz dobre a trajne črije, njech do črijojeweho a schlörnjeweho sklada Emila Indingera dje. Jebo pschedawanske městno je ſebotu a njedzeli na bchatej hacž číšlo 3 s napſhczja pôsta.

Dospolne wypshedawanie

dla spuszczenia pschedawańje.

Wszelka na składze leżaze tworzy so po wyrjadnje tunich placzisnach wypshedawaja.

August Grützner.

Na bohatej
haſy 25.

H. Horn.

Na bohatej
haſy 25.

Najwjetſcha pschedawańja
mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Dokelž mam malo wudawków pschi pschedawanju, tkaniny sa hotowe pjeniesy kupuju a wjele rospshedawam, je mi móžno, nimo měry tunjo pschedawac, tak so je kózda konkurrenza číscze wusamknjena.

Na bohatej haſy
— 25. —

H. Horn.

Na bohatej haſy
— 25. —

Najwjetſcha pschedawańja
mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Dobru
pschenicznu muku
haſti po 85 np. porucza
Carl Kahrowe
pschi ſtynych wiłach.

Kolmas,
najlepšiu družinu po $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{8}$
zentnarju, kaž tež w kachcikach
po 2 puntomaj a 1 punce porucza
po tunich placzisnach
en gros drogowe khlamy en détail

Oty Engerta
na ſnitskownej lawſtej haſy 10.

Schwablou kikalini,
zelowu kikalini,
w ballonach a po wasy k ratatſkim
ſaměrom ma stajne na składze po
najtunisich placzisnach

Otto Engert,
en gros drogowe khlamy en détail.

Kupujemoj kózdu dželbu pschenicy a rožki, tola jenož khusu a
ſtrwu tworu a placzimy sa to najwjetſche placzisny. Tež saměnamoj
pscheniczu a rožku sa dobri muku. S dohom poruczamoj wubjernu
pschenicznu muku, ržany gris a wotrusy po tunich placzisnach.
Heinke a hhn
w hamorskim mlynje w Budyschinje.

Bavski rum
k pozylnjenju wložowých kořenjow
w bleschach po 60 np., 1 ml. 25 np.
a 2 ml. porucza

Otto Engert.

Lékařski
Dorschowny jatrowy tuk,
ſnaty najlepši žrđk psche wutrob-
nowe a pluzowe czerpjenja, ſkrofle,
liſchawu, ſlaboscž pola džecži, wum-
pjeru atd. Kym w czerſtwie tworzy
dostał a poruczam jón w bleschach
po 50 a 75 np., kaž tež po wasy.
en gros Otto Engert en détail
drogowe khlamy.

Koprowy vitrios
(zhy a tolčený)
k nacjlinjenju pschenicy porucza tunjo
Otto Engert,

en gros drogowe khlamy en détail
na ſnitskownej lawſtej haſy 10.
Trikotowe taſſe a trikotowe
blusy,

barchentowe blusy,
kakujane blusy,
flanelowe blusy,
velurowe blusy,
lana blusy
porucza w wulkim wubjerku

A. Scherzorka
na seminarſkej haſy 6.

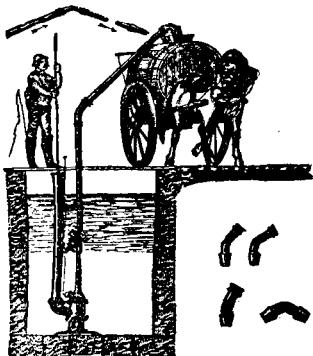
Turkowske ſlowki
najlepſheje družiny, punt po 17.
20, 25 a 30 np., porucza
Moritz Mietwa
pschi mjažowym torhoshegu.

Destillazija ſnatych dobrých likerow
po starých tunich placzisnach.

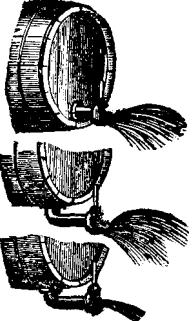
Zokrowy mēd
punt po 48 np.,
mjedowy ſyrup
punt po 30 np. porucza
Paul Hofmann
na ržku ſerbſkeje a ſchuleſkeje haſy.

Koprowy vitrios
(zhy a tolčený)
k nacjlinjenju pschenicy
poruczataj tunjo
Strauch & Kolde
na kamienitnej haſy 3.

Hochsteinske juchowe plumpny a juchowe roszdželaki

po wuspłytowanym
waschniu derje dżelane
s najnowšimi polepsze-
niami, które su
s dżela salonišy psched
podrażowanjom salitane,
s bratrow Ginanthez
zelafanie
w Hochsteinie.

Jenicki satupjet: Hermann Bulnheim w Budyschinje
na Albertowym měsce 13 pschi nowej zyrki.

Emil Wehrle na jerjowej hašy porucza

barchent koszlam w jara wulstiu wubjerku,
starý lóhcž po 16 np., s prawej scherju, lepshe družim po 18, 20,
25, 30, 35 a 40 np.,

dwojszy scheroke skuknijowe tkaniny,
starý lóhcž po 25, 30, 40, 50, 60 np.,

kastor a kalmuk, starý lóhcž po 30, 35 a 40 np.,

barchentowe ložowe ruby s prawej dolhoszcu a
scherju, jenož lepschu tworu po 110 np., 140 np., 160 np., 180 np.,
2 ml. a 2 ml. 50 np., w bělých a pišanyh barbu njepuszczatych
barbach, w wulstiu muštrowym wubjerku,

barchentowe ložowe deki
po 2 ml. 50 np., 3 ml. a 3 ml. 50 np.,

barchentowe rubischeža,
wobrubjene, po 25, 30, 35, 40 a 50 np.,

wobrubjene rubischeža na hlowu a
schenillowe rubischeža,

židzane, polžidzane a wolmjane rubischeža,
jara placisny hōdne,

lamowe rubischeža

po 50 np., 70 np., 1 ml., 1 ml. 20 np., 1 ml. 50 np.,

$\frac{6}{4}$ scheroke žydi, žwetle a połnocžerwjene,
cizsze barbu njepuszczate, starý lóhcž po 20 np., lepschu tworu starý
lóhcž po 25, 30, 35 a 40 np.,

$\frac{9}{4}$ scheroke žydi po 50 a 60 np.,

wupjerki, $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$, $\frac{9}{4}$ scheroke, módrožmužkate,
kaž tež czerwjenozmužkate.

Wažne sa hospisy!

Esserowy
salmiakowy terpentinowy
mydłowy pôsver

snamjo law

je pschipošnaty najlepši plolanški a cziszczozy hréb žweta.

Pschi kúpanju njech so krucze na salitanske snamjo
„sejazy law“ a wošebe na měno „Esser“ ledžbuje, dokelž
so mjenje hōdne po sawalensu ī saměnjenju podobne wu-
bělki podtykuja.

Jenickaj a prenej fabrikanta:

Esser & Giesecke w Lipsku-Plagwitz.

Dostacž we wšichčich kolonialworoých, mydłowych
a drogowych khamach.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoszceža a bohateje hašy
(wzglécie 1810 satzena pschedawarna)

pschedawanska sažada: Krucze sprawne, jenož khmane,
placisny hōdne twory,

porucža: zwjerni, wšiché družiny bantow, wol-
mjane a bawmiane schtrykowanske psche-
dzeno, schtrympy, soki, rubischeža, schaw-
lowe rubischeža, schlipy, khornarje, psched-
koschliki, gumijowe schaty, schörzuchi, spor-
towe a normalne koschle, spôdne khollowy
a t. d. a t. d.

W wubawatni „Sserbskich Nowin“ ſu po 1 ml. 50 np. dostacž:

Khērlusche a spěwý Pětra Mlónka.

Čorne židzane tkaniny,

wubjerne, dolholetnje wupruhowane
khmane wudželli;

dale jalo nowe dôšče:

pišane židzane tkaniny

w wulstiu wubjerku barbow,
porucža po tunich, twjerdych placisnach

Julius Hartmann syn

na róžku mjažoweho torhoszceža.

Pschedawarna pschitupnych hnojow

W. Mattheisa w Budyschinje

na hospitalskej dróshy 8

porucža po najtunisnich placisnach se saruženym wopschijecjom:

Orstrandsku normalnu koſčinu,

kyru tolčenu koſčinu,

ammoniakovy supersoſſat,

spodium, rybjazý guano,

Domashowu mucžku, kainit,

chiliſki salpeter, hnojazý gyps.

Franz Marschner

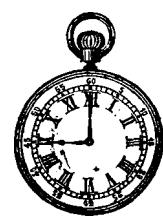
čažnikat w Budyschinje

cjo. 9 na bohatej hašy cjo. 9

žwój ſkład čažnikow a čaž-

nikowých rjecžasow dobroti-

wemu wobledžbowanju porucža.

Hodna twora. Pišomne ručkowanje. Tunje placisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pschedomnjenje: Něču herbski.

Dla pszczelarzów
do swoich nowonarodzonych wulkotnych skrzyni kłamów
dospołne wypszchedawanie

mojego habsburskiego tworowego składu

żonjazych

mujazych

żakietów, wobwódków, kachlowe plasty, wobleczeń, swierchni, deszczowych mantlow, kapesów, holeżazych mantlow a żakietów,

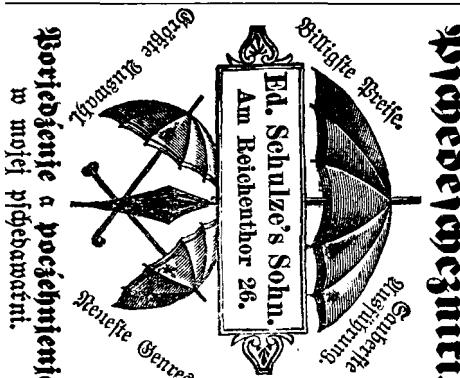
Pochodna składnoscz k kupieniu snateje dobreje modneje drasty po nimo mery tunich placzisnach.

Moritz Wassermann.

Wódne ponoje, kotły, kachlowe plasty, nesczowe rebliki, kachlowe dureczka, tšechnie wokna, twarskie hoscze

porucza tunjo

Paul Walther.

**Wyszedawanie a
porucza tunjo**
w sklepach družinow
i sklepach kuchennych.
Gustav Mager, cobbler
11 na Herberstej haſy 11
pschi jidnych wikaſ 34.

Maschiniski wolij
we wskalakich družinach sa czeſko a
loko k oczekaze maschiney,
wolij sa schijaze maschiney
w bleskach po 30 np. a po wasy
porucza tunjo

Otto Engert

en gros drogowe kłamy en détail

K wózkom

poruczam
Pirnasku rožku,
Għanġiġi rožku
Zaworsku ”
Pestehorasku ”

Gustav Hainka
pschi jidnych wikaſ 34.

Tatrowy wolij
w rjanej żoltej tworje sa kwinje,
k spechowanju weżernoscje a pszech-
tlača porucza tunjo
en gros **Otto Engert** en détail
na snutskownej lawskiej haſy 10.

Carbolineum

najkharmański wolij k barbienu a
namloczenju w prenjojnych čwi-
zach po 3 gentnarjach, taž też w mjen-
sich čwizach maja na skladze a
porucza jón po najtunisich pła-
cziſnach
en gros drogowe kłamy en détail
Oty Engerta.

Pawoł Giebner,

winarnja,
winownja a knedarja
w Budyschinje
na bohatej haſy czeſko 18,
s nutshodom na theaterstnej haſy,
porucza
jwój wulkotny sklad

czerwienych
a belych winow,
najtunishe blesku po 70 np.,
hač k najlepskim družinam, taž też
lēkarſke wino,
jako:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokayske.

Pola mie ma kóždym polnu wę-
stoſz, so wopravdzie wino do-
stanje, a sktož placzisnaj nastupa,
móžu s najmjenšcha runje taž tunjo
pschedawacj, taž hdjż ſebi něčto
direktne wino wot Rheina a t. d.
pschipohlač da.

Pawoł Giebner.

K kwečenju a palenju

benzin, likroine,
plunowni maczisni, Ia. amerikanski petrolej,
khężorski petrolej,
čiſčený ſhles. ripikowy wolij,
palny spiritus,
po wjetſkich a mjenſkich dželbach
Otto Engert
en gros drogowe kłamy en détail
na snutskownej lawskiej haſy 10.

Dobre črije

zo nihdje taž tunjo nječupuja, taž

w Winskim črijowym skladze

pola

Hermannia Frischa na bohatej haſy 10
pôdla pôsta.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu soboto. — Stwórtlétne předplata w wudawańi 80 np. a na námskich póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čílo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž mają so w wudawarni „Serb Now.“ (na róžku zwonknej lawskiej hasy čo 2) wotedać, płaci so wot małego rynka 10 np. a mają so śwórką hać do 7 h. wječor wotedać.

Zamówity redaktor a wudawař Marko Smoleř.

Čišć Smolerjec knihičćeńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 40.

Sobotu 6. oktobra 1894.

Létník 53.

Świetne podawki.

Němske Khějorštwo. Král Albert je šo wutoru dopoldnja se Schyrskeje, kdžej je s awstriskim khějorom jelenje honil, do Strehlena wrózil.

— Na město kníješa se Seydewitza, kotrejž je so wyższeje staroby dla na wotpoczinku podał, je so wjerch Hatzfeld sa wyšscheho prezidenta schlesynskeje provinzy pomjenował. Dla wobhadženja tuteho ważnego kniejeftwowege fastoinstwa fu pruszy ministerjo a khegor pječza dolho jednali. Wěsta strona czyszcze město wjercha Hatzfelda, kotrejž so katholiskeje wěry wuśnaje, něhduscheho pruskeho kultusoweho ministra Gedliža na schlesynske wyšsche presidentstwo stajic̄ a je pječza teho dla kníješa se Seydewitza pohnula, so je dleje w fastoinstwie wostal, hac̄ bě ſebi předy wotmęſlik. Skonczenje pak je tola wjerch Hatzfeld pſchewahu wobthowal. S doboru s kníejem se Seydewitzem je kniejeftwowy president Liegnitzskeho wokrješa, prynz Handjery, pječza khorowatcze dla ſwoje fastoinstwo ſkořil; wón bubže pſchi-cheidne w Dražbzanach bydlic̄. Spomnjeniachódone je, so je wón prez̄twa wo puščenje se ſlužby w tym hamym časzu wotedał, w kotreym je so wjerch Hatzfeld sa wyšscheho prezidenta schlesynskeje provinzy pomjenował. Měni ſo, so wobaj podawaj někaf ſwiſujetaj.

— Wojowanie pszczyńskie Polakom je někole w Němczech na dniajowym rjeđe. Po napominanju wjetcha Bismarcka ſu weſsamlii, w Póznanju towarzystwo saložic, kotrehož nadawt budże, němzowstwo w narodnich pruskich krajach roſſčeric. Pelazy, ſo wę, ſi čaſkom hladaja, ſo bychu ſo pscheněmczenja wobroli. Wjetcha Bismarcka, kotrež jim porokuje, ſo chzedza stare pôliske kraleſtvo jaſho poſtajic, woni na to dopominaja, ſo je wón tam w lécze 1864 Polakom ſaže-poſtajenie pôliskeho kraleſtwa, ſi několnych wójwodſtwow wobſtejaze, klubil. Hacž je to wjetch Bismarck wopravdze czinil, wo tym drje ſo wón bôršy ſjawne wupraj. Polozy ſo ſi tym khwala, ſo tehdy Bismarkowe poſtajenie pſciſjeli njeſhu.

— Němske wójsko ho hacj dotal jako najwěsczisze wobaradlo pszechzjwo sozialdemokratiji a anarchiji wobhladowasche. Bohužel ſda ſda ho, ſo je ho tez po něcziim w naszim wójsku sozialdemokratiski duch pszechzjwienia a spjedzjwoscze ſahnědzil. Majborsche je, ſo je ho tónle spjedzjw duch runje mjes podwyszkami poſkaſal. W Berlinie ſu njedzelu w noz̄y 183 podwyszkow artilleriskeje wohnjoſtrojetſkeje ſchule na Invalidſtej droſy ſajeli a do Magdeburgſkeje twerdzisny wotwiedli, dokelž ſwojich pschedſtajenych njejju ſanč ſmeli a dokelž ſu reveluzionaſne ſłowa wokali. Direktor tejeli ſchule, major ſe Stetten, je w poſklednim čažu wospjet mjes starschimi podwyszkami pytnul, ſo je mjes nimi diſziplina popuszcziła. Tak jich wón husto w rjedze borbotač, poſlacz, kaſchlowacz atd. głyſchesche. Schulerjow napominajo a jim lohke thostania napložujo, ſo direktor przowasche, jich ponuczic, ſwoju wojskſtu pschiſluschnoscę ródnischo dopjelnicz. Starschi wyschshi wohnjoſtrejerjo pak na tele polityw njekełdzbowachu. K temu hiszczę ſwada mjes ſchulerjemi a hospodarjom wohnjoſtrojetſkeje ſchule pschińdze. Schulerjo ſebi wſchelake njewuschnoscze dopuszczić, czechoz dla buchu někotri ſi nich thostani. Kopot w jedzerni prdwyszkow a wo jsiwach starskich ludzi njedzijwajzy wospjetneho napominanja do džiwieſeho hawtowanja a herjekanja pschenidze. Pak daleko njewuschnoscze starskich podwyszkow džechu, ſczechowazy podawſ wobhzwedzji. Mas rano ſo jena ordonanza dohlada a na pschiſluschnym měscze wosjewi, ſo bě ſwonkowna wołnowa deska jeneje podwyszkowskeje ſtry na hroſne waschnje womasana;

na nastupneje stwój njebehému njeschwarnoscż phatl, a też skucet żo
njeje wułkledzil. Wjeżom podwyschłam, w tamnej stwóje bydlazym,
żo teho dla pschikasa, w nozy patrouillérowacż; pschi tym mèjesche
kègdy podwyschł jenoż nèdze poldra hodziny jako patrouilla kholodzicż;
duż to njebe krute khostanje. Powischtowna spjeczliwoscż wudbyri,
hdyż dżysche 22. septembra psched wjeżoram premier-lieutenant s Weller,
każ je pschikasane, stwój revidérowacż. Hdyż wón psches dwór i ka-
sarmam starskich podwyschłow dżesche, żo s jeneho jejnych wóknów
sawola: „Revisija dżel!” Hnydom na to żo we wszech stwach
starskich podwyschłow býlne herjekanje, hwißdanje, buhotanie na
blida, bieże se stokami na blida a wo durje sapocza, a psches to
hanjaza wókanza schkrèczesche: „Revisija!” — Revisiju dokonjawski
żo premierlieutenant s Weller do kasarmow mòłdskich podwyschłow
poda. Duży wón widżesche, każ żo stari podwyschły i wóknam
żwojich kasarmow cżiszczać. Kèdza bě premierlieutenant s Weller
do durjow druhich kasarmow stupił, żo stari podwyschły do herjekanja,
hawtowanja, hwißdanja a kschiczenja, schkrèczenia a woschęzerjenja
dachu. Premierlieutenant s Weller żo hnydom sawrócił, tola w tym
żamym wókomiku żo starski podwyschły nasad sejeżechu. Schtó by
hdy tajke njeħanibicżiwe a njeħorne sadżerjenje starskich mužstwów,
kotreż dyrbja tola mòłdskim s pschikkadom bycz, pomnił? Tón żamij
dżen wjeżor direktor wohnjostrojeksej schule, major se Stetten, se
żwojego bydla w wucżetni tajki repot w kasarmach saħħiexha, żo
mèjesche ja nusne, bórsy po 11 hodzinach do jèdżetnje podwyschłow
pohladacż. Repot pschinidże s kasarmow starskich podwyschłow, s dwora
psched nimi a s pedwyschłowskem kafina. Itunje tule nôz dyrbjaču
tamni pjeżo podwyschły dla spomnjenego womasanja wókna jich stwój
patrouillérowacż. Wuhmèchowaze wókanje bě kħysħecż: „Patrouillowa
straža 2, wotwjasanje cżiżlo 1” a podobne njerużiġne sawołanje.
Podwyschły w dworze żwojim mječjam na plestrej scherżecż dachu,
wókanu a na woschelak wáshnje mèr kafinu. Direktor psched pod-
wyschłowskim kafinom nékotrych podwyschłow, wóttse żo rosrężoważiż,
nadenidż. Na jeho praschenje, schtó maja tam hisheżje cżinież, spħ-
taču nékotri po njeħsħistojuym wáshnju cżeknucż, mjes tym so żo
ċi drużu też taż njeħadżerżachu, każ żo kħusħa. Major se Stetten
jim s kritym khostanjom hrożesche a klużbu cżinjazzemu wysħxhemu
wohnjostrojerzej pschikasa, mjeni pschitomnych podwyschłow napiħacż.
Nékotri spytachu żo ja woċċinjenjimi durjemi podwyschłowskem kafina
sħowacż. Halle hdyż major se Stetten hrożesche, jich s mječżom
i kħawniki wħnacż, podwyschł L. wot pēscheho artilleriskeho regi-
menta cżiżlo 36 wuñdża a żo kħrobli psched direktora stupi. Skużbu
cżinjazzu wohnjostrojet żo ja jeho mjenom prasħeshe; wón jemu
na njeħsħiż kħusħne wáshnje wetmolwi: „Podwyschł Lange wot pól-
neho artilleriskeho regimenta cżiżlo 36. Ssym żebi hija dawno
żadał, so bytu mje se schule pusħeqiżi!” Mjes tym so drużu pod-
wyschły żwoje mjeni każ żo sależi wossjewiħu, podwyschł Brand
po njeħależnym wáshnju a s kħrobliem hlohom praj: „Nekam ped-
wyschł Brand wot pēscheho artilleriskeho regimenta cżiżlo 3 a prošu,
mje se schule pusħeqiż!” Po majorowej pschikasni podwyschły na to
wotstupiħu. Na strażi bě satrażnji holl s kasarmow kħysħecż. Po
sdacżu na blida s rukomamaj buħaħu a na schpundowanju s noħo-
maj teptachu, i temu dżiwie rejachu a s jeneho wókna żo do dwora
wólašče: „Njeħi je ġiwa anarchija!” Direktor ordonnanzu sa-
wolacż a jemu s tħallu a s wótrini patronami wuħotowacż da.
Hdyż wón na to s tħixxi podwyschłami a dwanacż ordonnanzami

stwy pscheńdze, bě wšcho s měrom. Muſtwa wuſlēkane w loſach ležachu a po ſdace ſpaču. „Schtó bě ſawolak! „Niech je ſiwa anarchija!“ ſo njemóžesche wuſlēdziec. Dokelz tež dale wšcho s měrom wosta, ſo ordonnanzy ſaſo puſtcežichu. Podwyschl Lange je ſo dobrovolnje ſtaſil; jeho do pscheptyanskeho jaſta wotwiedziechu, runje tak podwyschla Branda. Na druhu a tež třecí dzen direktor podwyschlow neponinasche, ſo bychu pewjedali, kaf je ſo pschi tych podeszdenjach mělo, a jim praji, ſo je jich winowatosc, wez roſjaſnicz. Jenož jenemu podwyschkej bě jeho pschikluschnosc, wedoma, a wón nadrobniſe roſprani. Štonchje ſo naſhoni, ſo bě ſajatý podwyschl Brand ſawolak: „Niech je ſiwa anarchija!“ haj ſo je wón tež hiſciež dale woſak: „Swobodnoſcz, runoſcz, bratrowſtwom!“ Major ſe Stetten podaſk hnydom wójnſtemu miniftej wofſewi, kotrež powieſc ſo tym thěžrej telegrafowaſche. Wot tuteho bóru telegrafika pschikasnia dondže, ſo dyrbja ſo wſchitzu ſtarſchi podwyschzy ſajecz a ſo do Magdeburgſkeje twjerdžiſny pschewjescz. Pschikasnia ſo hnydem w nozg wuſjedze; kaſarmy buchu wobſtupiene a wšchě wuſhody wobſhadžene. Na to muſtwa alarmerowachu a ſo jím pschikalaſa, ſo dyrbja ſo bjes mječza ſhromadžic, a hdyž běchu ſo na dworje ſhremadžilt, jich 60 muſt ſchwartreho gardeſegimenta wobſtupi a jich pod komandom premiérleutenanta ſ Wellera na dworniſchejo dowjedziechu. Zeleſniſki czech, ſ kotrejž ſo do Magdeburga dowjeſchu, ſe ſchtyrjoch wosow wobſtejſe a jenož w Braniboru tſi mjeſchiny ſaſto; ſa poldra hodžinu wón do Magdeburga pschijedze. Wjetſchi džel ſajatých, kotsi ſo pschi njewuſchnoſezach wobdžiliſi njeſku, ſo drje bóru ſ jaſta puſceži.

W němſkej kamerunſkej koloniji w naſječornej Afrizi ſu mały ſběk tamniſtich čornochow podkočzili. Lieutenant Dominik je ſ kamerunſkim němſkim wójſkom dweju ſpečciweju hłownikow anagniſkeho luda pobil a němſtemu knježeftu podcziſnul. — W němſkej połodniſcho-wječornej koloniji je ſaſo porjad a měr poſtaſeny. Němž ſu lehwo ſběkaria Witboja w Nauskej ſkalisne dobyli. Witboj je ſ połodnju twochňul.

Awſtria. Powſchitkowne ſpodziwanje wotſhadženje awſtrisko-wuherſkeho generalneho konſula dr. Antona Palitschela ſ Palmenhorſt w New-Yorku ſbudzuje. Dr. Palitschel bě trochu ſ lohka ſiwy. Duž jemu jeho mſda njeđožkaſche a wón w pjenieſnej wuſloſci ſvenjeſy pschikasni, kotrež běchu ſo jemu dowěrile. Jego njeźwěrnoſcz je woſkebje ſ jenej herbſtweſej naležnoſcu na ſwětlo pschikasla. Psched tſjomi ſétaſi w New-Yorku jedny Wuher, Ruschic, rělažy, wumrie, kotrež bě jenemu dobroczelſtemu towartſtu a herbſkej zyrkwiſkej gmejnje w Budapeſtu 10,000 dollarow, dale hojetni a ludowej ſchuli ſwětjeho domowinſkeho města Vaſe po 5000 dollarach voklaſal. Budapeſtſki dobroczelſki wuſtaw a herbſka zyrkwinia gmejna ſtaſi woklaſane pjenjeſy doſtaſoi, niz pak Bojanſka hojetna a ſchula. Štjadowař Ruschicoweho ſawoſtajenſtu bě mjenujy pschikolasanku vo 10,000 dollarow generalnemu konſulej dr. Palitschela do Brna voklaſal, ſo by ſebi tón mjenowanu ſumu wuſlaczic dāl a ju Bojanſkej hojetni a ſchuli wotedaſ. Dr. Palitschel je drje ſebi te 10,000 dollarow wuſlaczic dāl, tola je wotedaſ, na to je do zyla ſabyl. Woklaſane pjenjeſy bych uſiſče do ſabycza pschikasla, hdyž by wěſty Markus Schnizer, pschedzyda wuherſkeho towartſtu w New-Yorku, Bojanſkej wuſlanoſci ſowjeſc ſo jeje herbſtwe ſoſtaſ a ju njezapominaſ, ſo by ſebi namrěte pjenjeſy wot awſtriskoſkeho ministerſtwa abola. Dr. Palitschela ſu na to nuſowali, te pjenjeſy po dželach vročic a je tež pječa hac̄ do 3600 dollarow wotwiede. Podla rejele naležnoſcie jeho tež hiſciež na druhe pschekasni wiuſua a emu wſchelake poroki w naſtupanju jeho ſaſtojſkeho ſadžerzenja ſinjia. Cechow je ſebi wón ſoni ſ tym ſuňne ſnjeſcheczelil, ſo je na Chitagorſkej ſwětowej wuſtajenzy czechim wuſtajerjam ſakalaſ, wwoje wuſtajene twory a wudželli ſ napízmami w czechſkej rěči wuſtajenicež.

Franzowska. Franzowſojo ſo ſpěchuja, ſo na wójniſki czech a Madagarſku ſku naſtajieſ. Shoniwſchi, ſo Jendželzenjo Howow, obydleryow Madagarſkeje, ſ brónjemi a muniziju ſaſtaraja, a ſo endželszy offižerojo jich wójni wjeſc wučja, měnja Franzowſojo, ſo udža wſcha proža jich wotpóžlanza podarmo, kotrež dyrbji howaſku calou ponucic, ſo by franzowske nadknjeſtvo pschipóſnaſa. Duž udža knježeftu, tak bóru hac̄ ſo ſejm ſhromadži, wot tuteho 10 milionow frankow, ſa madagarſki wójniſki czech trébne, žadac̄. Wot Jendželzenow naſteguwani, ſu ſo Howojo roſhuzdžilt, franzowske knježeftu wotſchasez. So by ſo wójna na jich ſbože ſkonečila, one hido nětſole teho dla ſwojim pschiboham woprupa. Niedawno kralova ſ ministerami a wólkim pschewodom do Ambohimanza učewala, hdyž ſo ſchit a druhe powoſtanki poſlednjeho howaſkeho

krala ſhowaja. Tam je kralowa wo woložy róh, ſ mijedom pomafany, liſata, kaf to ſkulba pschibohá ſafatanki žada. Na to ſu wěſhcejerio w črjewach čornych kur ſa wotmyſlenjemi Franzowſow ſleždžili. Tola niz jenož ſwojich pschibohow, ale tež Boha kſchecſijanow wo premoz proſyli. Na wjetſchku jeneje ſhwjatej hory ſu ſo ſ njeſmu woſt a jeho proſyli, ſo by tola ſaſo wulſej wojniſe bjes Němſkej a Franzowskej naſtac̄ dal. Na taſke waſhniſe ſo Howojo nadžeo, ſwojich njepſcheczelow wotbycz.

— Prefecta Haute-Garonneſkeho woſtjeſa, žida Cohen w Louluſu, je knježefſtu woſtadžilo. Wón je pječa cętciſi, ſo ſu ſo w Louluſu ſapiſy wuſwolerow ſa měſciejanſte ſaſtupjeſtſtu a ſejmſte wólbſy na lepſe radikalnych a ſozialiſtiſtich kandidatorow falſchowale.

Hollandska. Na Lombokſkej ſupje Hollandszy ſ Balinesami wójnu wjedu. Psched nětřimi nježelemi ſu Balineſojo, hollandske wójſkowe wotſhelenje nadpanuli a wjetſchku licžbu hollandskich wojakow ſabili a ſranili. Hollandszy ſu na to hnydom wjetſe wójſto pschecživo Balineſam poſtali. Te je nětko hłowne balineſiske město Mataram woblehnulo a nětore Mataramske ſtronkowne twjerdžiſny dobylo.

Jendželska. W Londonje ſo poſlednje dny njepokoſaze poſjeſče roſſchérjaču. Nětſi miniftej, dalolo Londona pschebwazy, běchu ſo telegrafizu ſ ministerſtowemu poſhedenju ſwolali. Powjedasche ſo, ſo dla Madagaskara mjes Jendželskej a Franzowskej wójna hroſy. Drufy čzychu wjeſc, ſo je ſo w poſhedenju wojapansko-činesku wójnu jednačo. Jendželske knježefſtu čze pječa hiſciež nětore wójſke ſwězke ſaſtupanju ſwojich poddanow, w Chinje pschebwazych, do čineskeho morja wotpóžlač.

Bolyarska. W Bolharskim knježefſtu je ſo ſ nowowólbami do ſejma po ſpaczu ruſkopſcheczelna ſtrona ſaſydlila. Měſcze ſ wotſtupjenjom miniftrów Cončwa a Radoflaſowowa wuprōſbnjej, kotrejž pschi nowowólbach ſaſo wuſwolili njeſku, ſtej ſo ſ Wjetſtlowom a Paſchewom wotſhadžikoſ. Wobaj ruſkopſcheczelne ſtrone pschikluschataj.

Sſerbijsa. Njeſotwijkne ſerbſke nowiny hido wot dleſhēho čaſha wobkručjeſa, ſo bjes Sſerbiu a Awſtriskej potajny ſwiaſk wobſteji. Bywſki ſerbſki kral Milań je jón pječa do ſerbſkobolhatskeje wójny wobſamklul, ſo by ſwojemu rodej ſerbſki trón pschecživo njepokoſnemu ludej ſwěſcij. Kral Milań je drje to raſnje ſaprel, tola Milanej njewerjachu a po Milanejnym nawrože do Sſerbijske ſo powjeſc ſ nowa roſnjeze. Čeſho dla je ſo Milań wróćiſ? Čeſho dla je ſtatny pschewrót ſluſciſ? Čeſho dla je knježaza radikalna ſtrona w Sſerbijsi panuſz dyrbjala? Wſchém tym praſhenjami ſo w herbſkej knježefſtu napschecžnych nowinach ſ poſaſanjom na taſny herbſko-awſtriski ſwiaſk wotmolwi. Jego placiſtowez lětža kónig dezembra wotběhni, a Milanej pječa na tym wſho leži, ſo by ſo jeho ſwōbjje herbſki trón ſa wſchē pschipady ſ pomoži awſtriskich bojonetow ſwěſcij. Teho dla čze herbſko-awſtriski ſwiaſk ſa kóžbu placiſtnu wobnowicž. Dokelz derje wě, ſo radikalna ſtrona taſkemu ſwiaſkej njeby pschikloſzwaſka, teho dla je ſebi ſwazſl, wobſtejazu konſtituzij ſběhnucz a ſejm, w kotrejž bě radikalna ſtrona ſ knjeſom, roſpuschecžic. S praſhenjom, hac̄ potajny herbſko-awſtriski ſwiaſk wopravdze wobſteji abo niz, ſu ſo tele dny awſtriske delegaziſe naſtawoke. Awſtriski minister ſtronkownych naležnoſcig, hrabja Kalnoh, kotrehož ſo jedyn czech ſaſvóžlanz tam ſa tym praſhesche, wotmelvi, ſo taſke ſwiaſka njeje. Tola ſedma bě tole wotmolwjenje do ſjawnocje wuſhko, doſtaſhū ſobuſtaſhū delegaziſow ſe Sſerbijske franțowſki poſtlowny wotpiž teho ſwiaſka, placiſazeho wet 1. januara 1882 na 12 lět bjes Awſtriskej a Sſerbijsi a podpiſane ſa Sſerbijsi wot miniftrów Metjatowowicza a Pirotčanaza, ſa Awſtrisku pak wot tehovniſcheho awſtriskeho poſtlanza w Beogradze hrabje Khevenhüller. Može ſo pomihlicz, kajke poſnuje a pschekwapijenje tónle wotpiž bjes ſobuſtaſhū delegaziſow naſcini. Pschedy wopſchijecze tehole wučzinja wopravdze džiwanje ſbudžaje. Wone pječ ſtaſow wopſchija. Hnydom w přenim ſtaſow Sſerbijske ſwoju pschipomož ſ ſdžerzenju a pschipadne tež ſ postaſenju měra a porjada w Božniji a Herzegovinje lubi. W druhim ſtaſowje ſo Sſerbijska na to ſwiaſa, ſo ſ nitim wojetſki ſwiaſk njewobſamkl, tež niz žaneho wučzinjenja ſ třecim ſtatom bjes pschikloſzowana Awſtriskeje. — Sſo ſamo roſumi, ſo Sſerbijsi žanym ſwiaſkam pschikloſzowac̄ njebudž, kotrež ſo awſtriskich intereſow dölkaj. A ſhoto ſa to Awſtriská Sſerbijsi lubi. Dwoje: ſ prejna ſaruejuje kralowſtemu domej Obrenowicžom ſa wſchē pschipady herbſki trón, ſ druhá ſo n na to ſwiaſa, ſo Sſerbijsi ſwobodnej ruzi pschecživo Bolharskej wotſtaj a ſaruejuje jej wſchē dobyče, kotrež by jej možna wójna ſ Bolharskej pschijedze. ſe teſle wójnie je, kaf to ſnate, po tſjoch lětach (w lěze 1885) wopravdze doſhko, tola Awſtriskej ſo njeje ſkudnoſc ſoſicžila, Sſerbijsi dobyče ſ wójnu

bozite, sarucicę; pschetož Milen bu porażeny a móžesche ho Bohu dżakowac̄, so jemu schiju njeslemichu. Kaz je ho hido prajit, hrabja Kalnolp preje, so herbsko=awstriki swajst wohsteji.

— Tobakowy menorel lětza w Sserbiji statnej kaſhy nicžo nje-wunjeſe. Statni ſaſtojnizu, tobakowy monopol ſarjadowazhy, ſu něhde milijonu ſrankow pſčelschiwili. Dónele wupad w dohodach budze statna kaſha, kotraž hido bjes teho ſtajnje žaloznu proſnotu pekaſuje, czeſko ſacjuwac̄.

Afrika. Japansko-chineska wójna ho pschezo bóle na njeſbože Chiny wobroc̄a. Japanszhy kchwataja ſwoje dobycze na kraju a na moru wuwuſie. Poſklednie dny ſu woni pječza 35000 mužom na chineski brjoh ſtupic̄ dali a w bližšim czaju ich kóžde dalsze tñbazy woſakew do Chiny pſchiwiesu. Tak bóryh hac̄ ſměja doſez hylne wóſſto w Chinje, na chineske hłowne město Peking poczahnu. Chineski khéjor a jeho ministrojo ſebi ſiweje rady njeſwedža, tak bychu nawal Japanskich wotraſyli. Bjes hubjenje wobrónjenym wóſſtom njeſpolojo-noſeg knieži, ſ džela ho wejazy hido ſarjekau, poſkluhac̄. Wójnske a statne kaſhy ſu proſdne, dokelž ſu njeſhwérni ſaſtojnizu ſtatne pjeniesy pſčelschiwili. Powſchitowna njevěſtoſe w kraju pſchibéra, woſebje njeſpchezelske ſmyklenje pſchecziwo Evropjanam roſeže. Duž tucži, jeli móžno, kchwataja, Chinu wopuszczic̄. Šotisz dyrbja w Chinje woſtac̄, ſu ho woſrónili a ſjednozili, ſo bychu ho nadpadow chineſkich njeſměnikow woſtoli. Lud ſjawnie ſhromadzisny woſdzerzuje, w fotrych ſo na Evropjanow ſhczuwa. Řenjeſterwo nima mozy, poriad ſdžerzeč.

Podawf na puczowanju.

Bě to něhde dwě nježeli do hód. Jeno mało puczowazych bě na doórnischę, a doſtach teho dla woſdželenje ſame ſo ho. Chyž do Paríza a mějach wot ſwojego nana porucznoſe, ſo bych jeho tamniſchemu agentej jara drebi brilantowy pjerſchczen donieſl. Maſch nan bě mjeniuijy juwelér a ſkotnik w Londonje.

„Demandant płaſća 500 puntow“, bě mi non prajit; „nadžijam ſo po tajkim, ſo budžes̄ ſo doſez na ſedžbu bracz, ſledo, ſo jich ani duzy po puczu njeſhubiſh, ani ſebi jich poſradnuc̄ nježaſ.“

Pežměkowach ſo trochu wulzy czinjo, hdyz mi uan taſle rejeſte. Kaz by rjek, ſo je ſ zyla móžno, ſo móhli mi brilantowy pjerſchczen poſradnuc̄ abo ſo móhli jón ſhubic̄. Běch runje 21. lěto dezipl, a nan njeſeſte tola ſawěrno žaneho prawa, ſo ſměl ſo mn̄u tak rēczeč, kaž bych hiſheče ſchulſki hólz był.

Běch futeralu ſ pjerſchczeniom do ſnūtskowneho ſaka ſwojego pſchewobleka tyknul a pſchepokasach ſo hdyz a hdyz ſ dótkanjom, hac̄ tu hiſheče je. Nježeb̄ pjerſchczenia wjazy woſladał wot teho czaja, ſo bě jón nan do maleje ſomoczaneje futerale tyknul, w kotrejž hiſheče někto bě. Hdyz běch ſwoju přenju trubku do kuril a raňſche nowiny pſchecžitał, pſchindže mi na dobo na myſle, ſo bych ſebi hiſheče junu pjerſchczen woſladał. To tola ničo dale nježe, něwérno? Wsach po tajkim futeralu ſe ſaka a wotewrich ju. Woſci běſtej woprawdze pſchelhwatanej, tu ležeske drohotny poſklad pſchede mn̄u na ſomocze. Štoto mohli ſo dožerzeč, ſo jeho njeby wumſal a ſebi na poſt tyknul? Ja ſawěſce niz. Najprjedy ſpýtach jón na jenym a potom na druhim porscze. Hdyz pak běch jón na ſrijedźny poſt prawej ſuki tyknul, lubiſte ſo mi najlepje. Měkole pſchindže mi na myſle, hdze tež to móhli pjerſchczen lepie ſkhowany brc̄ dygli na mojim porscze? Trjebach ſebi jeno ſenu rukajzu tyknuc̄, a žana ſiwa duscha njeby wjedzała, ſchto pod kožu teži. Žon bě wjele lepje ſkhowany, hac̄ w ſaku. To by hlupoſc̄ bylo. Tyknuch po tajkim pjerſchczen na poſt a proſdny futeral do ſaka. Dokelž běch hiſheče pſcheczo ſama, njetriebach ſebi rukajzy tykac̄; ſa to woſhladowach ſebi radſcho krakný blyſhcz ſamjenjow a praschach ſo, kotremu wultemu knieſej drje tež to tutón drohotny pjerſchczen budze.

Na dobo poſka ſo we woſnje poſtawa, ale to bě jeno konduktér, kij mój bilet wotſchęſipnu. Ale tyknuch ſebi tola rukajzu, a to cžim bhole, dokelž czaj hido ſo poł hodžinu do Dover-a pſchinđe. Š dworniſcheja podach ſo w runym mérje na kóžd, kij dyrbjesc̄ mje do Franzowſkeje pſchewjesc̄. Woſladał tu ſedma dwanacze puczowazych; knieni woſhladowach tu jeno dwě. Jeno bě ſtara tolsta žónska, kij zlyh pucz bjes pſcheterhnenja jědžesche a piſeſche. Druha pak bě hiſheče mloda rjana kniežna. Bě tak krakna, zo bych baſznik bycz dyrbjal, hdz bych jeje poſtawu derje wopibačz čayk. Dwózhy jeno poſhlaſtej mi jeje wózzy do wocži a ja běch wſchón hnuty wot hluboleje ſrudnoſcze, kij w nimaj namakach. Štotož móžach ja ſpōſnoc̄, bě wona ſama lutka. Běchmy nimale do poł pucza; běch něhde pječz-džesaty króz nimo njeje ſchoł, tu ſaręčza wona na mnje:

„By ſnadej knieſe tak dobrý był a pinczniček prajit, ſo dyrbji mi mały konjak pſchijomny?“

Wona rēczeſche franzowſki. Jeſe hłóz bě jara pſchijomny. Mi ſo to jara derje ſdasche, tak ſo ani wotmolwic̄ njeſmōžach. Móžach ſo jeno poſkonic̄ a bělach, ſchtož móžach, ſam i ſchenkwac̄, ſo bych ieſ konjak pſchijomny. Ach, a wona džakowac̄ ſo mi tak luboſnijel. Wona ſrēbny jeno kaž kanariſki ptac̄, hdz bych njeſwedža, ſo kanariſki ſ wjetſha konjaka njeſija.

„Nadžijam ſo, kniežna, my ſeje ſo někto trochu pſchynila“, ſwérch ſebi ſ cžidlo wotmolwic̄.

„Haj“, ſawěſce, hörbotaſche wona mjeſczo, „džakuju ſo wam, mój knieže, ale njeſkym kniežna, ſhm ſona, a to wudowa.“

Pſchi tutych ſłowach ſkózgi ſebi rubiſtko do wocži. — Ne, tak hnuijaze bě tuto wuſnacze. Měkole wjedžach tež, czeſho dla bě tak ſrudna. Ach, tak rady běch ju troſtowali!

Pſchipadnje bě pólny ſtoliczko bliſko. Swažich ſebi, jón trochu bliže ſunuež a ſo na njón poſkydnuc̄; ale ſaczeřwjenich ſo pſchi tutej khorloſcji. ſdasche ſo, ſo teho dla njeje ranjena a běchmoj bóryh w najdiwiſcej ſabawje. Horba wona njebě, na wopal, bě luboſnacze ſama. Kaz mi powjedasche, bě jeno tſi dny w Londonje byla. Běſche tam w naležnoſczech pſcheywała a wróčesche ſo někole ſaſo do ſamoth, do maleje ville, hdzej bě wot ſmjerze ſwojego lubeho mandelskeho pſcheczo bydlila. Wona dyrbjesc̄, kaž mi po-wjedasche, hakle ſ wječornym czahom dale puczowac̄, dokelž mjeſeſte hiſheče w Calais-u něchtio woſtarac̄.

To wupowjeda mi wſchitko ſ najwjetſhej ſhwemu. Njeſwedžach, czeſho dla tež ja njeſmohli hido wječor dale puczowac̄. Běch jej hido wupowjedał, ſo w woſebitej naležnoſczi ſwojego nana do Paríza jedu, tola njeběch wo pjerſchczenju nicžo pſknul, tež njebě wona pjerſchczenja ſawohladala. Prjedy hac̄ běch w Dover-u czah wo-puſchec̄, běch ſebi rukajzy tyknul a mějach jej hiſheče tyknjenej.

Hdyz běchmy w Calais-u wuſtupili, wuſna mi knieni, ſo je hłodna a ſo cze poſdžiſho rady móličkoſc̄ ſ ſebi wſac̄. Mjeſ tym ſo wona ſwoje wěz̄ woſtarowac̄, wſach ſebi wós a dojedžech do hosczenza „Doffin“. Dokelž bě tam jědžetna pſchepjelnjena, dach ſebi kabinet dac̄ a ſkach ſebi woſjed. Sa poł hodžiny dońdze tež knieni.

Alle w rukajzach ſo kħmanje jěſc̄ njeſhodži. Duž praschach ſo, hac̄ ſmědžach ſ pjerſchczenjom na porscze woſjedowac̄, abo hac̄ dyrbjach drohi poſklad do futrala tyknuc̄ a do ſaka ſežinicz. Štotož trochu člowieſku mutrobu ſnaje, tón ſnadenje ſhuda, na kaſku myſl ſym pſched tutej luboſnej knienju pſchischoł jalo 21 lětny mloženj, kij hiſheče wjele na ſhonil njeběch.

Na dobo wopraſha ſo knieni: „Njekuricze wy, mój knieže?“

„Sawěſce, wjazy hac̄ je mi ſtrowe“, wotmolwic̄ ja.

„Oha kureže tola něktele, proſchu, mam to rady, hdyz ſo kuri.“

Stanuch a džeh po zigarety do ſwojego ſwierschnika.

„Wěſče, mój knieže, dyrbju wam něchtio wuſnacze. Kuri tež, ale zigarety. Běch něchtio lět w Schpaniſſej, tam ſkoro wſchě knienje kuri. To wam tula pſchecžiwe njeje?“

„Ach, hdze tež to!“

„No, duž cžu wam jenu ſe ſwojich zigaretow daric̄.“

To prajwſki wſa ſ taſche mały futeral a proſhesc̄e mje, ſo dyrbju ſebi zigaretu wuſac̄. Petom ſaſwec̄gi mi ſama ſapalk. Pſchi tym dyrbjesc̄ mój brilantowy pjerſchczen pytnuc̄.

„Wam budze ſo tón ſkód trochu džiwny ſdac̄“, rjeknu knieni, něchtio króz ſrēbnuwſchi. „Eute zigarety dželaja ſo ſ parſümowanego tobaka; njekurju ženje hinaschich, nadžijam ſo, ſo wam. to pſchecžiwe njebudž.“

„Ach, na wopal, ta zigareta je wubjerna. Wě ſo, trochu ſpo-džiwnje wenja, ale pſchijomnje. Bych-li wěroňſe prajic̄ čayk, bych dyrbjal hinał rēczeč, ale njebych nihdh na nihdh hinał prajic̄ čayk. Kuriachmoj njerēcžo ſhwili.

Na dobo ſo ſatorzeč a pytnuch a ſaſtrózich ſo, ſo běch ſpač. W jſtwie bě cžma, hłowa mje ſurowje bolesche. Stanuch a čampach ſo do woſna. Ale hdze bě ta knieni? Kak běch móhli tak doſho ſpac̄? Sczezech ſa ſwón a ſa něchtio mjeňſchinow pſchindže pinczniſ ſe ſwězu.

„Hdze je ta knieni?“ wopraſchach ſo.

„Knieni je pſched tſjomi hòžinami wuſčla“, rjeknu pinczniſ, „měnjeſche, ſo ma hiſheče něchtio mały woſtarac̄ a ſo bóryh ſaſo pſchindže. Na žane waſčinje nježměny jeje bratra, kij ma mórfu hloroſeč, mylič. Hac̄ dotal njeje ſo hiſheče wróčila.“

Pohladach na ſwoju ruku, ſchto to bě? Pjerſchczen bě ſo

śhubił! Kaz̄ porażony poszwać wobliczo do dloniów.

Nasajtra rano stejach pshed hwojim nanom a powiedach jemu, shto he ho stalo. Ja plakach se slobami a hanbu, won pak ho mi wuszmewasche. Hdyz behc hotowy, dondze k hwojemu blidku a rjeknu:

"Zeno šo směruj, Nedo, jowle je tón pierschčen, zyše nje-
franjeny."

Niemogach niczo rjez.

"Hdyż cze ta knjeni wopuszczać", ręczęcze nan dale, "będzie runię
część, so by hiszczęce s pośledniej łódź Diver wopuszczała. Pierwszą
będzie po takim biegu do dziesiątej wieczoru w mojej ruzy."

"Alle fak temu tak?" wopraschach so ja.

"Wona bē sa to sapłacżena. Ta knjeni njeje paduschniza, ale
kojekka paduchow. Ty by żo wóndy tak kħwalit se kwożej mudrosegħu,
tal' jo hebi myħlach, to budże egi zgħile strowe, mēnju, so kym egi
pokasal, so fu hissejje mudrisi lu ġo na kħwiegħe hacż ty by."

Něščto poſdějſho rjeknich ſwojemu nanej: "To pat' bě tola ſwažliwa wěž ſ pjerichcenjom, kiz bě 500 puntow hódný."

Nan klepnu mi na ramjo a wotmolwi ſo ſmějo:

„Moj luby byno, ja czo dha masz swojego stareho nana! Dejmanty běchu džē jeno schleincane!”

Ze Serbow.

S Budyschia. Wojskowego czekanjenia Müku, lotryz je psched krótkim z Drażdzanskiego twierdżisniskiego jaſtwa czeknuł a ſo potom pola lublerja Bieholda w Eselanach nutſlamal, ſu njedzelu w nozy pod hrodem w Maſchkez restawraziji ſaſo ſajeli. Nekotř wojazy, lotrž do mjenowanje restawrazije pschindžechu, běchu Müku spósnali a to korečmarjej ſchuknuli. Tón bě to hnydom Židowſkemu polizajſkemu ſkuſobničej Stillerej a žandarmej Kucharnej wosjewil. Taj wobaj bórſy do Maſchkez restawrazije pschindžaschtaj a straschnego nutſlamaria ſaſawſki jeho do nowych kasarmow dowjedzeschtaj. Wot tam ſu jeho do Draždzanskiego wojskowego jaſtwa pschewjesli.

— Na tudomnym třídušku žu řešdženu řebretu řežgobnu džowku Linnu Messerschmiedez sajeli. Šhorjelste statne řečnistiwo ju ſi ſlojet-ſkim listom pytashe, dokelž ju winuja, ſo je czeſke paduchiftwo ſkuczila.

— Požłednju šobotu bě žo 60 lét minulo, so bě wósnik Jakob ſ Wopaleje pření krócz jako poželník do Budyschina pſchlijet. W tychle dołkich létach je móz njeprzestawajzy poželnistwo ſo Wopalej kswéru wobstarał. K wopomnjeniu na jeho 60 létny poželnistki jubilej je jemu Budyska měšćzanska rada mjenowany dżen czebzny tſchud na kwiedzieńskie waszynie pſchepodacę dala.

— W Schönbrunne pola Biskopiz su pža, kotryž bě jeneho člověka služal, morili. Pscheptytanje je dopočasalo, so bě řešený. Budyske hamtske hejtmanstwo je teho dla w 19 wokolnych wžach hacj do 12. dezembra vždy na rječas samknucí pschiperuckého.

S Hodžíja. Wohen, ktorýž je pondželu tydženja hrôdz a domiske tibomneho rôjnika Eigneru sanicík, je skôrniška rúsa saložíkla. Eig nerez bûlebna džomka, ktoráž je jutry schulu wuhodžíka, je ho na- shemu žandarmei wusnala, so je wohen se samyžkom samischtrila.

Se Sajdewa. Schwört rödzenja w nozy je ho nělaski nje-snath paduch do wobydlenja tudomneho žiwosćerja Gáblera nut-slamal a dwaj dybsacznaj czažnikaj, złeborny czažnikowy rječjas, por schkórnickow a schkórnjow a mužazu pikešu kranul. Po sdaču je paduch wednjo abo wieczor do Gáblerez bróznie sałesk a tam do złomy ho schlowarschi tak dolko czakal, doniz Gáblerezu nježu lehnucz ichli. Lebwo, w brózni namakane, tole ménienie wobkrucz.

S Radwora. Minjemu njerzelu 30. septembra wotměwaſche ſo w tudomny Brankaczeſ hōſezenzu „Sabawny wječor herbskeje ſtudowazeje młodziny“. Mieławich Andrižki, t. c. h. starschi, wotewrión po 5 hodz. ſe ſłowami poſtrowa k ſtrromadženym hōſcám, kotrž běchu wohſchernu ſalu nimale napjelnili a ſ tym dopołas podali, jo maſa tež pschi kermaſchi khwilku čaſha ſbvtneho ſa herbſki ſpěw a herbſke ſkwo. Tež ſpomni starschi, cějho dla ſu ſtudencji po pravom do Radwora pſchichli, hdyž bějše tola ſa ſtetuſe wulēt do ſſlepeho poſtajeny. Pſchicžina bě njedostatk čaſha k ſarjadewanju tehole wulēta a wulke wohnjowe njesbože, kotrž njedawno ſſlepo potrjechi, kaž je čitarjam ſnate! — Po ſlowach starscheho ſapocza ſo mjeniſchi konzert, kotrehož někotre čižbla derje ſaſkuženu khwalbu žnějachu. Woſebje ſpodoBaſche ſo ſelo „K hwěſdziečlam ſlěbornym“ kniežny Liſki ſſusčkez a rjana narodna pěſen „Pſchadla je Maria ſudželku“, kotruž nam wobě kniežnje ſſusčkez ſ dawno ſnatej wuſtojnoscę ſanjeheſtej. Jimaj wuprajacu tež tule horzy džak ſtudowazeje młodziny. ſo ſtej, njedziwajzy na dalok wobčežny pucz tež tón

krócz s tajkej woporniwościu nam na pomoz psł. hikhwataloj a s króz-
nym spewom sabawu wolraźniloj. Wutrobny dzak wuprajamy wę
żo też wschitkim lk. wuczerjam, kotsz ju naš podpjeral a nam
něotore derje radžene kwartetu faspewoli. Sarjadował se koncert
se snatej luboscziwościu knes wuczer Šskodenk, ketryž jednotliwe
spewy na pianie pschewodżesche. Też jemu wutrobny dzak! —
Po koncerze hrajesche nam Khwacizčanske herbske towařstwo jara
wustojne a krózne „Rankove schôrnje“. Wschitzy knieža hrajetu
a hrajetki wobknježachu swoje rôle jenak derje, tak so je woprawdzie
nježnabno prajież, komu s nich kluscha palma. Smemylí pak tola
pscheradzież, skto je ho nam wožebje spodobało; mjenujemy na pre-
nim měscie klawneho eftudija Matyja, kotrehož lk. Bart, pschelupz
s Bréshynki, pschedstaji se žiwosću a prawdziwościu, dotal lědva wi-
dżanej. Knies Bart bě woprawdziej Motsk, jenak wubjerny w horju
na schibjenczej horje w swoich schlörnjach, kaž tež posdžischo w swożu
jako džedžiz bohatého wuja a nawożenia rjaneje Hońzki. Też tuta
(kniežna Albertez s Jeschiz) hrajesche wubjernje a wobkušlowasche se
swojej lubosnoćiu niz jenož swojego Mojska, ale s nim zyle poſklu-
charstwo. Staroscziwa macz njesbožownego studenty pschedstajesche
nam wustojnje knieni Krawzowu. Też kniežnie Melitz a Kuschkez
běschtej swoju „Mariju“ a schibaku „Madlenu“ w tych klepotatycz
drjemjanzech pińne studowaloj. Praweho żortniweho herbskeho Pi-
czętka pekla nam knes Albert, lk. Skopa a Henka sjevischtaj ho
w rołomaj hamimana w lipanje a Lapsa s težakom na botu. Też
Robert Goldenthal (lk. Horlus) wuwiedże swoju węz derje — a zpla
„kellija“ skončzi se herbskej reju lk. Krawz jako herz s hufliczkami.
Zyle džiwałkowe pschedstajenie bě wubjernje nauuknijene a pschednje-
hene w čistej, nježajnej herbszczinje s połnym srosumienjom —
s krótką: radži ho nanaślepje a je jako tajke krázne wobswodżenje sa
wotčinske próżowanje Khwacizčanskego herbskego towařstwa, kotrež
kme hordę bycz na tuto swoje wustupjenie. Poſkluharjo s pschipo-
snaczom nježebču slupi a herbska studowaja młodoczeń je tajskim
woporniwyim Šsderbam połna dzaka. — Čistý wunoschki tuteho sa-
bawneho wječzora herbskeje studowazeje młodziny, kotrež pak bě tu,
schtōz kmy widželi, jara schpatnje fastupjena, je 60 hriwnow. To

budżetu nęshto „forkow” zybeli na nowy Maciejkowy dom.

S Budyschinką. Sandżena njedzela wobradzi nashei woħadże lubosny hwedżen. Bęsche naš hasle loni herbske misionskie towarzystwo se swojim wopytom poczczęciło, dha kmedzichmy lětba swój Bożej dom Budyskemu Gustav-Adolfskemu towarzystwu i hwedżenstwie Bożej klužbje wotewricz. Popołdnju wokolo dwemaj czeħnejesche psichny czah, do kotrehoż bęchu kobustawły komiteja, bjes nim knies wyschisci zyrkiwski radziecżel Keller a pschitomni k. duchowni satupili, s farseho dwora po kniesa kollatora a s nim potom do rjenje wupycheneje zyrlwie. W herbskiej Bożej klužbje prēdowacħe knies diałonus Rāda s Budyschina. Na salożku Mat. 5, 15. 16 prēdat hwedżenstwie woħadże klowo roskłade: „Gustav-Adolfske towarzystwo je jako hwečznik postajeny w domje ewangeliskeje zyrlwie”, a pokas-wasche pschi tym 1. na hweżu na tutym hwečzniku, 2. na cjemnoscż, do ktrejż Gustav-Adolfske towarzystwo hwečloşcz pschinjeże, 3. na skutki, s ktrymiz wone hwečloşcz do cjemnosczej pschinjeże. — Na němšlim kemšenju klužachmy kniesa archidiakona Haasha s Budyschina prēdowacż. „Gustav-Adolfske towarzystwo”, tak wuprojji prēdat po Fil. 2, 25, 28, 29, „je tón kobuwojowat a klužobniq nasich werrybr. trox w rosprosřenju.” 1. Wón powieda nam wo nasich werrybratrew nusy. 2. Wón czini jich wjeżelnych s naszej klužbu bratrowskiej luboſcje. 3. Wón proħy dženja woħ wo wjeħole dżelbraże na swojim skutku. Wobaj prēdarnej rosymieschtaj naš se swojimi jadriwimi, hluħoċċejtpazumi klowami sa skutk bratrowskiej luboſcje, ketrž Gustav-Adolfske towarzystwo haji, schoracż. — Woltanej Bożej klužbje wobstaraschtaj k. fararjej Mättich s Varta a dr. Kalich s Budyschina. — Kollektu je punieħla 87 briwów.

S Biskopiz. Pjatki tydjenja je še tu žitowý wikowat Mróšk satšíeli. Wjeniejsze wusłosće su jeho pječja ponuczíle, źam ruku na kebie stoicí.

S Dražđan. Psihi pošlednej herbskej Božej služby w Sofijinej zýrkvi bě 200 spowědných a wjele stow kenscherjow. Psihichodna herbska Božja služba budže, da-li Bóh, 1. adventku njedželu, hach w Sofijinej abo kschijnej zýrkvi, njeje hischčeje postajene.

Skolstvneho. Nasich knjies kantor Voigt je zo 1. oktobra na
derje sazluzeny wotpočzink podal. Dokelž zo nashymske prósobniny hžo
22. sept. sapocžachu, ho tutón džení czeſcji zo wothalazeho knjesa kantora
roszgħonawanski kwiebjeñ wodżerja. K njemu bēhju ho tež knjies sarat a
knjesa schulszy pschedstwiecjerjo seschli. Kralowski městiny schulski inspektor
knjies Lebnit-Nasich w kwojeti naręczi na to volgsu. Kajke pschemenje

bě knjes Voigt w časzu swojego třízcežilétneho skutkovania w Klét-njanské schuli w polistiskim, zvítinskim a wuczeńskim nastupanju do czakał. Hdyž bě knjes kantor Voigt s krótká wotbalne řewa rěčał ho dastojným swyedzeni s wuspěwanjom kherlischowje schtucki wob-samku. 30. septembra je knjes kantor Voigt tež w Božej klužbie požledni króz swoje dastojnsto sastawał. Sa jeho nařednika su dotalneho druhého wucđera pschi Klét-njanské schuli, knjesa wucđera Glowmu, pomjenowali. S nařednikom tuteho budže nařiserie něčejich třecí wucđet Dubčanské schule, knjes Kahla.

S Kuluwa. Po wosjewienju Kuluwskéje wyschnoscze je ho hermank, ktorý dyrbješe ho w Kuluwie lěta poniželu 8. októbra wotbywac̄, po pschialni knjesa knježestwoveho prezidenta w Siegenku na wutoru 9. októbra t. l. pschedeložil.

S Wojerowského wokrjeza. Drjewo s kralovskich holow budže ho w lětuskim schtvrthym schtvrčlēce schtvrtek 11. a 25. októbra, 8. a 22. novembra, 6. a 20. dezembra w hospicenu „k skleji hwězde“ kóždy króz wot doložnja 10 hodzin na pschedadžowanje pschedawac̄.

Se Shorjelza. So mohla ſebi kvaſiny čzah lepje wobhladac̄, ktorý ſriedu tydženja psches Augusťinu dróhu jēdjeſche, bě ho knježna Frischez w napschecznym domje w třecím poſkhodze daloko psches balkon ſhilila. Pschi tym wona runowahu ſhubi a ho pschewalivski na balkon přenjeho poſkhoda padže. Wona ſebi čzelo tak hylne psche-raſy, so na měsće wumrie.

Přílopk.

* Hrošne wohladanie mějachu wutoru tydženja ludžo duzy na Wietchowské dróhy w Draždancach. Na jenym nowotwarje ſtupi nahle w třecím poſkhodze italſti rěbat na balkon a ſkoči ruzy k njebjeſham wupschestrjewski, předy hac̄ možesche jemu ſchtó to ſdžewac̄, na dróhu dele. Morweho jeho s roſraženym nozem s dróhi ſhēnuhu. Wobžarujomu rěka Saſi Schmori. Wón bě s woſakow čeknul, čehož dla ſa nim gléduzach.

* Jara ſrudžaze njeſbože je ſmíertnym ſcěhwkem je ho ſriedu tydženja doložnja na Kaulbachské dróhy w Draždancach ſtało. Žedyn wós němſkeho towatſtu ho s jenym meblowym woſom ſetka, kotrehož konjež běſhtaj ho ſploſhilo. Pscheluf Richard Legeler pôdla ſ weſa nadrožneje čerje ſkoči, bu pat wot meblewym woſa k temu woſej, ſ kotrehož bě ſkocil, tak pschitlōceny, so hnydom wumrie.

* Nějedawno w Unterkirchbergu jedyn bur pola Šteckna ſnatumu ſtotopſchekupzeſ ſ Laubheima kruwu woſkupi. Lědom bě ju do hrožne dowieděl, kruwje wobaj rohaj wotpadgesc̄taj. Wobhladanie doloža, ſo běſhtaj pschilepjenaj bylo. Sso wě, ſo wěz ſa njeſprawneho pschekupza bjes bohoſčow njeſtohénje.

* Bodný jubilej je ho nějedawno w Meeranje ſwyc̄il. W tamníſkej hospodze mjenujzý jedyn pucžowazý rjemjeſlnik w ſrježiſnje ſwojich dundazých towatschew 25 lětny jubilej swojego dundanja ſwyc̄esche. S lěta 1870 ſem tuton čeſegeboſtojný ſlepž po kraju dunba a je lěta w auguſcze Meeranu přeni ras ſe ſwojim wopystom wobſvožit. Pschispomnicž dyrbimy, ſo jubilar přewedaſche, ſo ſu w lětuskim hubjenym čzahu w Meeranje bohate ſmilne dary do jeho dybſaka padale, mjes tym ſo je to do lěta 1870 wjele hubjenſcho bylo.

* W Grunewaldze pola Barlina ho nějedawno architekt B. na jelenia dehla, kiz ho tam paſeſche. B. ho ſkradži k njemu bližeſche, ſo by jeho lepje wobkedybowac̄ mohł. Nařiserie pak bě jeleni jeho wětter wucđul; pschetož wón na jene dobo k njemu ſahasche, ſo ſ rehſnami do njeho měrjo. B. ſ wopredka čeſkaſche, ale jeleni može lepje bězeč hac̄ člowiek; duž jeho na njerunej ſemi bórzy doſczeze. Něk ſo B.; tak derje hac̄ možno, ſe ſwojim kijom wobaraſche. S tym na khwili jelenia ſatrafci, ale už zly. Bórzy ſo jeleni ſ taſkim wotmachom do njeho ſahna, ſo jeho ſ ducha wuraſy a k ſemi poraſy. B. tom ſa morweho lezo wosta. Halle ſa wjele hožinow jeho dželac̄erjo namakahu a domoj donjeſechu. Wón měsche jene rjebla ſlamane a wſchelake raný na hlowje.

* Lichownikow a jebakow, kotsiž wobžeſje wjeſných burow rad wobſchudžuju, džakowanu Bohu, khetro khostac̄ póčnu. W prozeſu pschecziwo malſerej Peterser a jeho pomožnikam w Barlinje, kotorých winowachu, ſo ſu ſa zlye njeſtvičomne hypothekti dowěrnym ludžom jich statoki wuweſčili, ſu tele dny po ſchecždnovym pschekyſchowanju ſaſhudžili. Peters mřodschi ma 6 lět ſedzeč a 6000 hr. pokuty ſaplačic̄, Peters nan je jaſtwo na 3 lěta a 4000 hr. pokuty doſtał, Hohmann a Hause ſtaj k dwěmaj lětomaj, Schmidt k 18 měſazam, Neunheuer k 4, Liebenow a Pagels ſtaj kóždy k dwěmaj měſazomaj jaſtwo ſaſhudženaj.

* W bayerskim měſeče Hof je jedyn garbač zly elefantowu

koju wuharował, ſchtóž ſnadž hſchec̄e ho ženje ſtało njeje. Psched džewec̄imi lětami hido bě ju doſtał a do kuhu poſožit. Něk hakle bě rjenje pschenidžena a doſrawjena, a harowarjeſ ſo jeho nadžiha poſnje dopjeli. Sso wě, ſo ma něk rjony kruh koje, kotaž 20 zentinarjow waji. S blakami, wobžeſje na kribjec̄e, je ſchtyri palzy toſta. Wobžedžet čze ju w Lipsku wuſtajic̄ a, jeli móžno, pschedac̄.

* Młoduſki herbſki kral Alexander, ktorý ſo 13. októbra na pucžowanje do wukraja naſtaji, budže 14. a 15. októbra w Budapeſtu ſ hospicem khezora Franza Josefa. 17. októbra wón do Barlina pchijedže. Tu budže wón pichi ſwiatoc̄noscze hſdžowanja 132 nowych khorhovow ſa nowe ſchitwore bataillon poſtaſených, pschitomny. ſswiatoc̄noscę budže ho w klawohali w Barlinje wotbywac̄. Sa čzoz ſwojego pschedywania pschi němſkim khezerskim dworje budže kral Alexander w Potsdamskim měſčanskim hrože bydliz.

* W Gibranskach w ruskej Poſtej ſu rubjeknizy jeneho němſkeho ryžekubletskeho nařenka, jeho žonu, mac̄, tſi džec̄i a ſchtyrioch čeladnikow ſlónzowali a wurubili, na czož ſu domſke ſapalili a czekli.

* W Brooklynje ſo w tu khwili wo nohu ſkorži. Dr. Hawtborn je miliionarej Bridgesej pravu nohu wotewſac̄ dyrbjał. ſo by ſ teſle nohu ſwoju ſlārſtu wuſtojnosć poručał, je ju w ſwojej čzaleni w ſpiritusu wuſtajit a na nju napiſał: „Tale noha ſluſhesche mr. Dasy Bridges, kotrejuž ſym ju 14. augusta 1894 ſbožownje wotewſat.“ Mr. Bridges pak nočze pschedac̄, ſo ho jeho noha wuſtaja a ſlārſej ſa poručezku ſluži, dnž je dr. Bridgesa wobſkorži, ſo je jemu nohu kranul a ſo ho mobara, ju wotſtronicy. Wobžudženie je ho hido dwóžy wotſtorežlo, ſchtóž prozeſ cžim ſajimawischi cžini.

* Psched jenym wjeſnym ſtawnikom ſtaj ſo tele dny dwaj čzlowiekaj ſwěrowac̄ doſlo, kotaž běſhtaj ho hido psched ſcěhce ſtami ſ myžlemi noſyloj, ſo čzetaj ſo hromadu dac̄. To pak ſo tchdy njebe ſtač mohlo, dokelž bě nawoženja w lěče 1863 ſ jenym druhim mlodym mužſkim w pschekorje jeneho žandarma ſarafyl. K jaſtu na 30 lět ſaſhudženj je ſebi wón někto w minjenym lěče wuſhwobženje ſ jaſtwo docžakawſki ſwoju wuſwolenu, kotaž je jemu psches zly čzah ſwěrca ſawoſtała a na njeho čzakała, ſa žonu wſal. To ſtaj něk psches polſta ſt staraj mlodaj mandželskaj.

* Wilemarje Thomasej w Starym Gersdorſje ſtaj ſo dwě 2 a 4 lětnej džec̄i ſe ſpirituzom ſlē wopalitej. W starſheju nje-pſchitomnosć ſtara žona jej ſe ſhodatſtvo wobſtarasche. Wona čzysche džec̄zomaj někto pschihreč, duž ſebi ſpirituz ſapali. Džec̄i ſtoku nimo plomjenja běſhtaj a plomjo na njemu ſapnu a jej ſtartu ſapali. Maſtrožena žona, ſe ſotewrjenej ſpirituzowej bleſchu hſchec̄e w ruzy, jimaj na pomož khwatasche, pschi tym pak wbohej džec̄i ſe ſpirituzom pola, tak ſo hnydom zlye w plomjenju ſteſeſtej. Mała 2 lětna holčika je jara wopalena, 4 lětny hólcej je pak ſ lóžſhimi ranami wotefchol, dokelž je ho žonje poradžito, wohen na jeho dráſce hnydom poduſyječ.

* W Rodzinje je, kaž ſ Katowiz piſaſa, najstarſha wobydlérka wumrieſta. Bě to wudowa Hilda Parzykova, kotaž je 102 lěče dožiwiła. Pschi wſchek wuſkých lětach bě njeboha hac̄ krótko do ſwojeje poſleňnjeje khorosče, 3 měſazam trajazeje, cželneje a duchownje pschi dobrých možach. Žeje ſotra je tež hido 92 lět ſtara a hſchec̄ zlye cžila.

* So ſo čzlowiek ſ pſzami ſiſac̄ a tež ſo nictó džec̄om ſ niſi. ſiſac̄ dac̄ njeſmě, wucđi ſ nowa ſrudny podawſ. W Žarowje je tele dny w najlepſich mužſkich lětach ſteſazy měſčan wumrieſt, ktorý ſo ſo ſe ſwojim pſzom jara luboſčiwi pleńcižil. So by ſo wina jeho ſmírcje wotkryla, je jeho wudowa ſlārſej dowoliča, jeho čzelo wotewrīč. Řekat w jeho jatrac̄ wjele pſyčzich wakow namaka, kotorých dla je njebožowny muž pomalu hinił a ſkonečnje ſahe wumrieſt dyrbjał.

* Žaložnje je w Elmshagenje 16 lětna holza žiwjenje ſhubiła. Poſla jeneho bura tam nawaru mot ſadu warjachu, ſi cžim maja ſwjetſha wſchek domjaze žonſke cžinicz. Sſlomki, kruſhwy atd. ſo pschi tym w kuchini w wulſkim ſamurjowanym kotle warja a dyrbja ſo w nožy a wodnjo měſčec̄, ſo bych ſo njeſchimudžile. To pak ſo taſ ſtanie, ſo ſo žonſka na kromu kotołoweje murje ſynje a ſ wulſkej měſčawu nawaru měſča. Holza je někto pschi ſwojim nőzonym džele wuſnula a ſo do warjazu kóžla ſiſnula. Na jeje wolanje jej na pomož khwatasche, tola pak khetru khwili traſeſche, předy hac̄ ju ſi kóžla wucđanuhi. Wboha holza běſte ſo taſ jara woparita, ſo bórzy wumrieſt.

* Niedawno bě w Brüsselu 60-léta knjeni S. semjela. Jeje mandželski bě to hnydom jenickemu synu, kij w Parisu studowaše, telegrafował. Tón pak depeschu w prawym časzu njeđosta, dokelž doma njebě; duž hale po maczernym pohrjebe do Brüssela pschiindže. Jego starszej běchtaj khetro samózitej. Duschny syn řebi teho dla hnydom wot nana hwoje herbstwo po maczera žadaſche. Nan tež čyjsche jemu jo dac̄, tak rucze hac̄ směje nusnu hwojnu naležnosć w provinzy ſrijadowanu. Duž, syna ſameho doma wostajiwski, ſapucjowa. Hnydom po nanowym wotžolenju syn po ſamkarja ſamk a řebi pjenieſen ſhamor wotewrige da, wudawaſo ſo je ſamk načruchi. Samkar řebi na niečo njeprawe njemyſlesche. Hdyž bě woteshol, wsa syn ſ ſhamora nanowe zyle ſamózene, ſ džela w hotowych pjenieſach, ſ džela w placzach papierach ſ jich ſapišom, kteří 250,000 frankow wuchinjeſche. Na nana njeđocžatowskij ſo na to do Parisa wróci. Hdyž nan domoj pschiindže, ſhamorowy ſamk ſ powjesczu wo mandželsznej ſmjerčzi polépjeny namaka, ale ani plementa wo hwojim synu a wo hwojich pjenieſach. Wěz polzajſtou wosjewiwski ſo nan ſa synom do Parisa poda. Možno, ſo budže ſo 80 lét starý muž někto ſ ſhudo bu doživic̄ dyrbječ.

* (Kak móže ſo dołhe žiwenje dozpicz.) Turinſki psichrodoſpynik, ſignor Juveli, je wobſchernje ſo ſa tym wobboni, tak ſu wiſhitzu ſtoletni wobydlerjo Italskeje živi byli. Wón je jin běſche jich 247 žonow a 133 mužow — praschenke liſty pôklač, ſ kotrejž je ſo jemu jeno 52 prawje wupjelnjenych wróciſlo. Tuto psichedreč ſ roſprawje wo wunoschku hwojeho wobhōnenja knes Juveli někotre doſč ſajimave ſbžlenja wo poſpystach podawa, ſ kotrejž ſu ſpýtali dołhe žiwenje dozpicz. W ſkredžnym wěku ſamjenjeſ mudrych móz pschipišowachu, žiwenje podlēſhieč, a mnosy alchinistojo ſo podarmo prôzowachu, jón wunamakac̄, niz jenož teho dla, ſo bychu naſhoniili, ſloto dželac̄, ale tež, ſo bychu dołhe žiwenje dozpicz. W lécze 1652 wěſty Cardin ſ kowrotym systemom wustupi, ſ kotrejž ſemku nježmjerntnosć lubjeſche. Wón wucjeſche, ſo tón, kotrejž chze nježmjerntnosć dozpicz, dyrbí ſo wſcheho hibanja wostajic̄ a ſebi w hwojim žiwenjistim waschnju pschikkad roſtlinow wſac̄. Hibanje čini čoplotu, kotaž wložnosć w czlowiec̄im czèle ſnicži, ſ kotrejž žiwenjſke možy wuſhadzeja. Wrejo Cardin ſam wrótnosć tuteje wucjby ſpóſna. Sto lét po Cardinje ſaſlužbny ſekat Boerhave waschnje wosſewi, kotrej drje węcze ſiženje njeļubjeſche, tola pſchezo ſara dołhe. Wón wudawaſe, ſo dyh młydyh ſtrowych ludži žiwenjſku móz wopſhija, kotaž móže starym lubžom hínjazu žiwenjſku móz narunac̄. Tale methoda ſo w 18. lětstotku wjele wuſiwaſe. W naſhim lětstotku hladaja woſebje na to, ras ſtoletnego czlowjeka ſpóſnac̄ a ſ teho prawidla ſa wědomosć wuwodzic̄, dołhe ſiženje dozpicz. ſ tutym prôzowanjam bluſha tež wobhōnenje profeſzora Juvela. Wón je ſpóſnat, ſo czlowjelowe czélne ſamownosće wažny wucjnik nimaja. Hac̄ je ſchtó tolſty abo ſuhi, runy abo ſhorbeny, ſhlny abo ſlaby, hac̄ ma dobre abo hubjene ſuby, hac̄ kuri abo niz, hac̄ wjele je abo mało — wſcho to nima žaneho wliwa na wucjalanje dołheho ſiženja. Sa to ſda ſo lajkosz zyrobý roſtlinaz byc̄. Wulka wjetſhina ſtoletnych ſo ſ roſtlinami ſtiwi a do zyla mjaža njewužiwa, abo ſara ſ rědka. Tich zyropa je hojna, ale jednorje psichotowana. Šchtó ſchaty nastupa, nima žadyn ſystem pſchewahu, tola ſu wopraſhane woſobý wotmolwile, ſo ſu pſchezo na to ſebžowale, ſo bychu čopke ſwobolekane byc̄. Gſylnie napítki pódla wina ſ zyla njewužiwa. Wſhitzu ſtoletni ſkónčenje prasichu, ſo ſo wſcheho duchownego roſhōrenja, ſtaroscžow a pſchecžwniftwa ſtaroscžimje hladaja a woſebje temu hwoje dołhe ſiženje pschipišowachu. Šchtó by po taſkim ſtoletnu ſtarobu dozpicz čyžk, by po taſkim dyrbjal ſ wěſtej tupoſcžem czuc̄zem woſdarjeny byc̄, tak ſo ſo ſrudne duchowne ſacžiſhče, runje ſa ſbožowne ſahorjenje jeho dołkale njebychu. — Tola wſho to pſchephtanje wſho nječo prawe njeđopokazuje. Pſchetoz pſchede wſhem wone jenož jedyn kraj nastupa, pódla teho je ſ 380 woſobow jenož 52 na praschenja wotmolwile. Tež dyrbí ſo pomyslic̄, ſo ſu wobſtejnoscze w druhich krajach w nastupanju zyrobý czíſce hinasche dyžli w Italſkej. Hdyž je Italſki na pschikkad w tamniſhim milky klima po pſchewahu na roſtlinſku zyrobý poſkany, bychym w polnóznych krajach ſawěſce telko ſtoletnych roſtliny ſedglov njenamalali; dale je Italſki ſnaty ſe hwojej poměrnosću w piegu ſhlnych napítkow, a ſchtó tamny duchowny mér nastupa, by Italſki bjes wobydlerjemi polnóznych krajow, bjes Hollandskimi, Fendželjanami, Schweiſdami, Rusſimi atd. jało njeſneſnje njeměrny placzil.

(Bytwinſke powjescze hladaj w pschilosy.)

Rhěža a wobfhod na pſchedan.

Rhěža w ſnitskownym měſeze ſ wulki ſklačami, bródžemi, wobſchernym dworom a ſahrodou, w kotrejž wot dołhich lét živje ſ wuhlem a drjewom wikuja, je ſe ſklačnymi tworami, konjemi, woſami a druhim inventarem abo bjes teho jara tunjo na pſchedan.

Rhěža ſo tež ſ kóždej druhzej wikowatni pſchihodži.

Dalsche je ſhonicz pola M. Franzia w Budyschinje na poźnej droſy czížko 1.

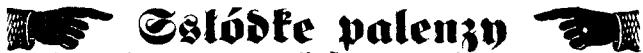
Kupujemoj ložbu dželbu pſchenzy a rožki, tola jenož huku a ſtrou ſtoru a placzimy ſa to najwjetſche placzisny. Tež ſaměniamoj pſchenzy a rožku ſa dobru muku. ſ doboru porucžomoj wubjernu pſchenzy muku, rjany gris a woſrubu po tunich placzisnach.

Heinke a syn
w hamorskim mlynje w Budyschinje.

I noscherje

po najtuniſhich placzisnach porucza

Hermann Bulnheim w Budyschinje
na Albertowym měſtne 13 ſ napſhczaja noweje zyrkwe.

 Gſlódke palenzv

liter hižo po 40 np., ſlikery liter hižo po 60 np.

porucza

Moritz Mjerwa

pódla Pětrowſkeje zyrkwe.

Destilacija ſnatych dobrzych palenzow po starých tunich placzisnach.

Wolmjane ſchtrýkowanske pſchedzeno

w najlepſhei hōdnosći w najwjetſhim wubjerku, teho runja ſchtrýmpy, ſoki a ſpónuje ſchaty ſa mužow, žonske a džeczi, kapoty, rubiſhczja, ſchwale, rukajzy, ſchtaſty, huknje, ſchörzuchi vrrucza po najtuniſhich placzisnach

A. E. Werner
na bohatej haſy 67.

Zutſje njeđelu 7. oktobra poſledni króč!

W. Burgholdowy
wulki anatomisko-patholog. muſej

ſa wumělſtvo a wědomosć

w Budyschinje pſchi žitnych wikač.

Wot 22. septembra wſchēdneje wotewrjeny. — W nim ſu widzec̄ najnowsche operaziſe, žiwaſuli Herkules, ſekarj ſa woſoba ſ roſpołożenju, kotaž ſo wědomostnje roſtlačuje, khžorſki rěs, wſchē wocžne, ſoſkowe, wutrobine, ſerčenjowe, ſchijne ſhorosče, ſcharlach, woſhypiz, ſetra, diſteritis, cholera, tyfus, aſtiatiski mór. Šawobalenſka wucžba po profeſzorje Esmarchu w Kielu, preňja pomoz pſchi ſnjesboženju. Wſchē ſhorosče ſ anatomiskeje ſchule w Florenzu ſ powucženju a ſ warnowaniu muſtajene. **Nowe!** Lékowanie ſhucjcziny a ſupuſowewe ſhorosče wot prof. dr. Kocha a tajneho radž. dr. Liebreicha. Šuchocžinny apparat ſ morjazym ſtukovanjom. Duschny ſtaſ w czlowiec̄ich moſhach a jich duchowna lajkosz, w 3 wubjernych preparatach pſchedſtajene. Poſledni preparat: „Smjertne woſakowe ſranjenja“. Inſluenza, knježim ſekarjam ſ pruhowanju poruczena.

Do muſeja je jenož ſroſenym woſobam ſaſtujeſc dowoſene.

Wutoru a pjatk je muſej jenož ſa žonske wotewrjeny.

Pſchecžlne pſcheproſhuje

Wylem Burghold.

Gastup 30 np., jednori woſazy 20 np. Katalogi pſchi laſy.

Wſchēdneje wot 9 hodzin rano wotewrjeny.

Ratafska ſchula w Budyschinje.

Symski ſemester ſapocžne ſo pondjelu 22. oktobra 1894. Pschipowjedzenje ſchulerjow pſchijima a wſho dalsche wo ſchuli wukauſuje

direktor J. B. Brugger.

Lejnjanſki babiſki woſkřeſ

ſo, dokelž ſo něčiſhā baba na wotpocžink poda, 1. oktobra wuprōſdni.

Po móžnosći herſleje rěče móžne babsy, kotrej wo tole měſtne rodža, čyžké ſo pola gmejnskeho pſchedſtejſicžera w Lejnje pola Pomorſ ſkerje lepje ſamolwic̄.

Dobrowólne pſcheſadżowanje.

Dla dżelenja herbstwa maja ſo k sawostajeniu Jana Gruhla fluszhaze leżomnoſcie, jako:

1. khejza leżomnoſcie, ſapiżana na fol. 1 leżomnoſtnej a hypotheſtich knihow ſa Nachlow, radzineho podžela, wopalneho katastra čiſlo 1 ſa Nachlow, wobtejaza ſ twardzenju a dwora čiſlo 54 a ſe ſahrody čiſlo 54 b Nachlowskich ſahonſtich knihow a ſe ſahona wyżoſtego ſchmrékowego leża čiſlo 317 i dodawka ſahonſtich knihow, połneho ſahona čiſlo 63 Nachlowſtich ſahonſtich knihow a ſ dżelom ſahona čiſlo 5 b, ſ tym ſienoczenego, tych ſamych leżomnoſtnej knihow,
2. ſahon bręſowyh kerékow a wyżokich ſchmrékow čiſlo 309 a a 314 tych ſamych leżomnoſtnej knihow, ſapiżane na fol.

wobej hromadze 7 hektarow 30,7 arow wopſchijazej a ſ 147,02 dawſtmi jenoſczeni poczeſenej, kotrej ſtej wot wjeſtnej grychtow na 6630 mk. taſſerowanej,

pondželu 22. oktobra 1894 dopoldnia w 9 hodzinach

na měſtſie ſamym w Nachlowie w sawostajenej leżomnoſci čiſlo 1 wopalneho katastra ſiawnje na pſcheſadżowanje pſchedawac̄.

S poſaſanjom na wuwěſchenku, na tudomnej ſudniſkej taſli a w Nachlowſkej korcziźnie wuwiszazu, kotrej wopifanje leżomnoſcie a pſcheſadżowanſte wuměnjenja wopſchijaze, ſo na kupjenje ſmyſleni proſcha, ſo imenowaný dzeń w postajenej hodzinie w Gruhleſ ſawostajenej leżomnoſci w Nachlowie ſentz, ſwoju płaczenja khamnoſcie dopoſaſac̄ a pſcheſadżowanje a dalshe wocžakac̄.

Kralowske hamtske ſudniſtvo w Budyschinje, 19. septembra 1894.

Philippi.

Rath.

Dobrowólne pſcheſadżowanje.

Sawostajeniu Johany Karoliny ſwudowjenie Mlynkoweje rodz. Fiedlerez fluszhaza khejzarska žiwnoſcie čiſlo 6 wopalneho katastra folio 38 leżomnoſtnej knihow ſa Dubrawku, 174 □ prutow wulta, ſ 18,64 dawſtmi jenoſczeni poczeſena a wot wjeſtnej grychtow na 900 mk. taſſerowan, ma po żadanju herbow podpiſane hamtske ſudniſtvo

wutoru 23. oktobra 1894, dopoldnia w 10 hodzinach

na tudomnym hamtskim ſudniſtwie na pſcheſadżowanje pſchedawac̄.

S poſaſanjom na wuwěſchenki, pſcheſadżowanſte wuměnjenja wopſchijaze, kotrej ſu na tudomnym hamtskim ſudniſtwie a w hocženzu w Dubrawzy wupowſhjenie, ſo na kupjenje ſmyſleni proſcha, ſo k postajenej termiji na tudomnym hamtskim ſudniſtwie ſentz a pſcheſadżowanje wotcžakac̄.

Kralowske hamtske ſudniſtvo w Budyschinje, 4. oktobra 1894.

Jaeger.

Khejza na pſchedan.

W keronzy pola Njeſhwac̄idla je khejza čiſlo 3 ſ rjanej ſahrodej ſahrodu hnydom ſe ſwobodneje ruki na pſchedan. Dalshe je pola ſwud. Rodigoweje tam ſhonicz.

Na Nabjanowſkich honach ma podpiſany 288 □ prutow pola ſ wjeſe hōdnej pſkowej jamu, bliſko pſchi Wosborſkej droſy ležazej, jara tunjo na pſchedan.

M. Franz w Budyschinje na połnoznej droſy 1.

Sſuczelne kruwy,
na nowe dejaze, porucza Gabel w Njeſhwac̄idle.

Proſata na pſchedan.

Proſata běleje Yorkſhireje a tež czornopipaneje Berkſhireje raſy, kotrej ſo jara lohlo wukormia, ſu pſchezo po čoſcej pſchimierjenych niſtich płaczisnach na pſchedan na knejzimaj dworomaj w Budyschinku a pſchivcizach.

55 mk. płaczi nowa ſchijaza maschina, kotrej je widzec̄ a ſo prihovac̄ hodgi w Aug. Schubowej reſtauraziſ na ſwonkownej lawſkej haſy.

Albert Poppe

4 na Mužakowſkej droſy 4 kupuje kózdu dželbu habreſchęzow, koſci, stareho ſeleſa, stareje papery atd.

Homjasu kožu, czelaze kože
kaž wſchē druhé kože po najwyſhich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
pſchi ſerbſkej katholſkej zyrki.

Pſcheſehnjenje.

Czesczenym Sſerbam w Budyschinje a wokolnoſci najpodwolnich ſe wjedzenju dawam, ſo ſzym ſwoju draſtowu pſchedawatnju na bohatej haſy ſpuszczejil a ſo ſzym nětko ſ bydłom

na kamejntnej haſy čiſlo 1

w hocženzu „k hajniskemu dworeſ“ (Jägerhof) po 1 ſchodzi.

Ša dotal spožczenie dowěrjenje ſo rjenje džakujzjy proſchu mi jo tež dale ſahowac̄.

S najwyjetſhim poczeſczowanjom

Turij Melcher, krawſki miſchtr.

K wuſhywej

perucza tunjo

Viruſku rožku,
Proſthajſku rožku,
Schlanſtädtsku -
Beelandſku -
Scharfenſteinſku rožku,
Egyptowſku pſchenzu,
zoltu Scherifſsku pſchenzu
Ernst Pſuhl,
ſitowa wiłkowatnja
w ſłotej hwěſdze.

Woprawdzity

žitny palenz

liter po 60 a 80 np.
po zylisnach tuńſko poruczątaj
Schischa a Nječka
na ſwontownej lawſkej haſy.

Zokrowy mēd

punt po 48 np.,

mjedowy ſyrup

punt po 30 np. porucza

Paul Hofmann
na rožku ſerbſkej a ſchuleſkej haſy.

Turkowſke ſlowki
najlepszeje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Wjeſerwa

pſchi mjaſkowym torhovſeju.

Destilazija ſnatnych dobrzych likerow
po starzych tunich placzisnach.

K wuſhywej

ie
Schlanſtädtska rožka,
wjele ſornow dawaza,
na pſchedan
na knejzim dworje w pſchivcizach.

Swojim wotebjerac̄ ſe wjedzenju dawam, ſo je ſnaty
čriſowy mas
poła mje ſaſo doſtac̄.

Schewz Ed. Nječek
w Njeſchizach.

Poczeſczowanje na kožuchi,
žakety a manſle, derje ſedžaze,
po mérje ſo dželaja poła
A. Khejzorki
na seminarſkej haſy 6.

Hiſheze na ſkadze ležaze
pluſchowe a
tkaninowe deſti
po tunich placzisnach wupſchedawa
A. Khejzorka
na seminarſkej haſy 6.

Nowe polnojerje
3 ſchtuki po 10 np., 15 ſcht. po
45 np., po kepcach a cwiſzach hiſheze
tuńſko porucza

J. T. Glien
na drzewowych milach.

Durſthoffſke ſuchy droždze
ſtajne čerſtve porucza
August Biesold, piekarſki miſchtr
na bohatej haſy.

Wužazu, ſonjazu a džeczazu draſtu
pſchedawa w Budyschinje naſtrūſcho
Otto Preuss na ſitnej haſy 4.

Tale wulta pſchedawatnja ma ſo
woſebje jako sprawna poruczeč.

B. R. V.

Maćica Serbska

změje

srjedu 17. oktobra

wurjadnu hłownu zhromadźiznu

w Gudziec hoscenku w Budyšinie. Započatk w 2 hodz. popołdnju.
Předmjet: Naležnosć nowotwara Maćicneho domu.
Sobustawy należne ppreprośuje předsydstwo.

Bukečanske serbske towarzstwo

změje přichodnu **niedżelu 14. oktobra** swoje prěnje nazymskie posedzenje. Přednošk knjeza městopředsydy Wojnarja ze Žornosyk „Wo Gustav Adolfskim skutkowanju w našim času“. Započatk z dypkom 5 hodzin.

Předsydstwo.

Czesczenym Sserbam w Budyšinie a wokolnosći najpodwolniško k wiedzenju dawam, so bym

hosćenz k hajnickemu dworej (Jägerhof)

jako najenk pshedewsat.

Prošdu, mi dōweru, hac̄ dotal spojczenu, tež dale sałhowac̄ a mje w mojim pshedewsczu dobroćimje podpjerac̄.

S poczeczeniom

H. Pietschmann

na kamienitej hafy 1.

Pshispomnjenje. S dobom porucząm swój dobry wobjed a derje wotładane piwa.

Łoża sa hosći a wupschahanje.

Moje wobydlenje je nětko na hukelskej hafy 19 po 2 schodomaj w pílnym hrodze.

Bertha Albinusec, alad. a praktisca schwależa.

Wupschedawanie po pol placzisny,
sbytkow czornych a pižanyh draſtnych tkaninow, wobleczjenje po 4½ a 3½ ml., židzane wobleczjenja hido po 22 ml., barhen-towe a lamowe sbytki, płysh k pjeslam a k wobhadzenju, wosmiane a židzane rubishcja, tricotowe faſſe, barhenkowe blysy po 1¾ ml., kloniny k poczeczeniu ſofow, matrazowy dres, kožojoſe ſukno ſohę po 50 np., běhanske tkaniny, ſohę po 20 np., rulowowe tkaniny, gardiny běle a pižane, ſohę po 15 np. blyminki po 145 np., barhenkowe koſchle sa mužskich a žonſte po 1¼ ml., spódnje kołowy po 95 np. dobrze rukawate laſy sa mužskich 2¾ ml. Krwiaze a konjaze deki po 2¼ ml.

Hermann Beermann w Budyšinie
na ſmuckowej lawſkej hafy 6.

Schtrykowanske pshedzeno
w wulkim wubjerku pshedewa tunjo

Hermann Beyer
na horniczeskej hafy 16.

Irczmenjowe kruny punt po 13 np.
jahly punt po 15 np.,
běrnazu mužku punt po 14 np.

Carl Kahrowe.

1 abo 2 pshistonej holz dosta-njetej duchne bydlo pola Billezey
na Fichtowej hafy 18 po 2 schod.

Pohonežow, wotrocžlow, ſrén-
low, rólnych pohonežow, hejtmanow,
gratmischtrow, blyžobne a hródzne
džowlki a tajſe k ſwinjom, ſuňacki,
blyžobne a ſuňacke holz pyta
Schmidtowa na ſerbſkej hafy 7
po 2 schodomaj.

Schewſkego pomoznika hnydom
pyta Jan Panach w Dornſchnablu.

Schulske tornistry

sa hłozow a holzy, jenož naj-
lepše ruczne dželo porucza w wulkim
wubjerku

A. Pětšk ſedlaſki mischt
na hauensteinſkej hafy 1.

2 rósnaj pohonežaj, 1 wosazy
a 2 hródzni jowzy, derje poru-
czeni ludžo, so na lěto 1895 psh
wyšolej mjdze do blyzby pyta na
knjezim dworje w Budyšinie.

Džak.

Wschitkim, kotsiž ſu koſchę na-
ſchego lubego nana, Jana Domicha
w Wulkim Bielekowje, rjenje ſ kwet-
lami pshili a jeho k rowu pshew-
wodzili, teho runja naſhemu lu-
uemu knjezefi diałonej Rādži ſa
troſhtowaze ſłowa pshı rowje wu-
trobny džak prajmy.

Šrudzeni ſawostajeni.

Se sympathiju abo po naturſkim
hojenju ſo ſubobuļenje, hłowu-
boļenje, drjenje, humorrhoidy,
žoldkowe czerpjenje, bějenje, ſa-
tykanje atd. hnydom wotſtronja,
teho runja liſhawa atd. ſa krótki
čas. Pshı njeponhanju ſo
ſaplaczenje njewoſmje. S ſobotu
13. oft. wot 1/2 10 hodzin w ho-
ſezenzu „k połmęſzazej“ k rěčam.
Rühn ſ Rychbača.

Požahuju kožuchi a ſchiju woſebnu
žonjazu a džecžazu draſtu po měreje,
žarowaniku draſtu ſa krótki čas. Tež
někotre holzy, kotrež chzedža
ſchwalciſtwo naukuńcu, pshıwoſmu.

Bertha Albinusec,
alad. a prakt. schwależa.

Pytam starše a młodſche bly-
žobne holzy, lepszu džecžazu holzu,
wotrocžlow a džowlki pshı wyšotei
mjdze Krauschowa pshı Větrowskej
žyrki 2.

Mlynſki wucžobnik
ſo hnydom pyta w Kličliczanskim
mlynje pola Hucziny.

Derje ſaſlužene pshipóſnacze.

Knjez pshcezeletwarz Hermann Ssowa w Budyšinie je w lěce
1892 ſa naſchu pshetwarjenu zyrkej nowe pshcezele ſ tſyči kliniza-
zymi, na hłowny, horny a delny džel roſkladzenymi hłosami ſtarik, ſotrež ſu ſkojakej ſwiaſanu a ſe ſjenocžeskej napratu wuhotowane.
Hido po węzywutoſtym vruhowanju ſyloho pshcezeloveho grata mó-
žeske ſo kaž ſa dobroſez pshetrjebaneho materiala a ſa rjanosć twór-
bow, kaž tež woſebje ſa wubjernje cziste ſynti kózdičkého hłosu knjezefi
Ssowie to poczeczenje pshipóſnacze wuprajic̄, ſo je naſchu zyrkej
ſ pshcezelemi ſtaſaral, ſotrež wo twarzowej ſwedomitoſci a wuſto-
noſci ſwědcza a ſo ſa woſebnje radžene woſnamjenic̄ maju. To
ſame pshipóſnacze jemu poſte a zle tež nětko hſtice ſluſha, doſelž
ſu ſebi te pshcezele, pshes lěto a džen husto ſ napinanjem trjebane,
ſamo po wſchelakorum psheměnjowanju čoploty a ſymp w naſtim
ſ poſkózenej paru tepienym Božim domje bje wſchego psheměnjenja
po roſbželnoſci ſwojich hłosow ſwoju ſunjoſc̄ a miſoſc̄, ſwoju
czijoſc̄ a jaſnoſc̄, ſwoju ſyntopoſloſc̄ a ſwoju ſylnoſc̄ bjeſe wſchē
ſchřečzajeje wotroſce wobarnowale a tak najpſchihodniſko woſ-
džine ſpěwanje pshewodzec̄ ſamōža. To džakownje wobgħedc̄uje
W Hodžiū 3. oktobra 1894.

Zyrkwine pshedſtejčerſtwo.
lie. theol. H. Žimš, farat.

Wutrobnij džak.

Sa wjele wopokaſmow wutrobnego dželrac̄a psh
wumrjec̄u naſchego lubowaneho mandželskeho, nana, bratra,
ſwaka, pshichodneho nana a džeda

Knjeſa ſublerja Petra Pollenka,
mje nuczi, knjeſej duchownemu ſa troſhtapole, wutrobu
ſimaze ſłowa, noscherjam, a wſchitkim tym ſ daloka a
ſ bliſka, kotsiž ſu jeho k poſlednjemu wotpočinkej pshew-
wodzili, teho runja ſa rjanu kweſkowu pshı najwutro-
biſhi džak wuprajic̄.

W Njeſwac̄idle, 4. oktobra 1894.

Hlubokožarowaza wubowa
Hana Pollenkowa,
w mjenje wſchitkich ſawostajených.

Hosposa ſo pyta.

Bednora czista žona ſo jako
hosposa k jenotliwemu knjeſej we
Budyšinje pyta.

Dalshe je ſhonicz w wudawaſni
„Sſerbskich Nowin“.

Dwaj wolazaj ſo hſtice na
lěto 1895 na knježi dwoř
w Maſkezach pola Budyšina
pytataj.

Wuſtojnych rólnych pshonežow,
hejtmanow, woſenjenych gratmischtr-
ow, ſtražnikow, wotrocžlow, ró-
lnych pshonežow, ſrénkow a wola-
zach, blyžobne a hródzne džowlki
vra ſteyndoſta w ſtym jeh-
neczu.

Džak.

Swoju hſznu natwariwſchi proju
knjeſej murjerſkemu mishtrej Woll-
mannej w Njeſwac̄idle a knjeſej
czeliſkemu mishtrej Ryceri
w Raſzowje a jeju ludžom ſa dobre,
spěchne a wuſtojne dželo ſwoj naj-
wutrobniski džak.

Ernst Freiberg w Radworju.

Rischiloha f číslu 40 Serbskich Nowin.

Ssobotu 6. oktobra 1894.

Jedny plan jelesnizow wot 1. oktobra 1894.

4. wosowa ullaža njedželu a na sakkich hývajich dñjach wupada.

S Shorzelza do Draždjan.

Wosowa ullaža	2. 3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
S Shorzelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55	—
Rychbacha	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20	—
Lubija	12,37	2,13	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42	—
Budyschina	1,27	2,36	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18	9,30
Vitkopoliz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54	10,14
Arnsdorfa	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—	9,19	—
Radeberga	—	—	5,1	7,8	10,33	1,27	—	6,48	9,28	10,42	—
Do Draždjan	—	3,37	5,29	7,30	10,55	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51	11,5

S Lubija jenož wýchodne dny rano 6,46 do Budyschyna 7,34 (3. fl.).

S Draždjan do Shorzelza.

Wosowa ullaža	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
S Draždjan	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,15	9,12	11,45	12,57
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—	—
Arnsdorfa	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49	12,31	—
Vitkopoliz	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56	—
Budyschyna	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,50	10,46	1,24	2,3
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,30	—	11,24	—	2,28
Rychbacha	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Shorzelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54

S Budyschyna do Wjeleczina.

Wosowa ullaža	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
S Budyschyna	—	—	—	—	5,10	7,38	10,45	1,19*
Džejzifelz	—	—	—	—	5,19	7,53	10,55	1,32*
Budeštez	—	—	—	—	5,26	8,6	11,3	1,42*
Rosmodez	—	—	—	—	5,32	8,13	11,9	—
Do Wjeleczina	—	—	—	—	5,41	8,24	11,18	—

* Žeſdzi jenož žobotu, w oktobru tež njedželu a hývate dny.

S Wjeleczina do Budyschyna.

Wosowa ullaža	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.	
S Wjeleczina	—	—	—	—	6,2	8,47	11,42	—
Rosmodez	—	—	—	—	6,13	8,55	11,50	—
Budeštez	—	—	—	—	6,23	9,1	11,56	12,42*
Džejzifelz	—	—	—	—	6,34	9,9	12,4	12,52*
Do Budyschyna	—	—	—	—	6,45	9,17	12,12	1,4*

* Žeſdzi jenož žobotu, w oktobru tež njedželu a hývate dny.

S Budyschyna do Ralez.

S Budyschyna	6,50	10,47	5,0	8,57	S Ralez	5,26	8,6	12,32	6,52
Rotariez	6,58	10,57	5,10	9,7	Scheschowa	5,35	8,15	12,41	7,1
Zidovna	7,4	11,3	5,16	9,13	Nježwacžidla	5,45	8,23	12,50	7,11
Maleho Bjelfkowa	7,12	11,18	5,27	9,21	Kažova	5,55	8,37	1,3	7,25
Radworja	7,24	11,26	5,42	9,33	Radworja	6,4	8,44	1,12	7,33
Kažova	7,31	11,36	5,49	9,40	Mat. Bjelfkowa	6,18	8,56	1,26	7,46
Nježwacžidla	7,41	11,47	6,1	9,50	Zidovna	6,26	9,4	1,34	7,54
Schechowa	7,49	11,55	6,9	9,58	Natarjez	6,34	9,10	1,42	8,2
Do Ralez	7,57	12,3	6,17	10,6	Do Budyschyna	6,41	9,17	1,49	8,9

S Budeštez do Hornjeho Kumwalda.

Wosowa ullaža	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	
S Budeštez	—	—	—	—	6,22	11,12	1,42*	5,17
Wohowra	—	—	—	—	6,34	11,24	1,54*	5,29
Kebliž	—	—	—	—	6,38	11,30	1,58*	5,34
Kumwalda	—	—	—	—	6,48	11,38	2,5*	5,44
Sřijedného Kumwalda	—	—	—	—	6,55	11,45	2,12*	5,51
Do Budeštez	—	—	—	—	7,1	11,51	2,18*	5,57

* Žeſdzi jenož žobotu, w oktobru tež njedželu a hývate dny.

S Hornjeho Kumwalda do Budeštez.

Wosowa ullaža	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	
S Hornjeho Kumwalda	—	—	—	—	8,12	12,6*	2,33
Sřijedného Kumwalda	—	—	—	—	8,19	12,13*	2,40
Kumwalda	—	—	—	—	5,1	8,30	12,20*
Kebliž	—	—	—	—	5,7	8,38	12,26*
Wohowra	—	—	—	—	5,11	8,42	12,30*
Do Budeštez	—	—	—	—	5,23	8,53	12,41*

* Žeſdzi jenož žobotu, w oktobru tež njedželu a hývate dny.

S Kamjenza do Arnsdorfa.

Wosowa ullaža	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.
S Kamjenza	—	—	—	—	6,3	8,48
Počejnitz	—	—	—	—	6,27	9,12
Großröhrsdorfa	—	—	—	—	6,36	9,22
Do Arnsdorfa	—	—	—	—	6,47	9,34

S Arnsdorfa do Kamjenza.

Wosowa ullaža	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
S Arnsdorfa	—	—	—	—	7,16
Großröhrsdorfa	—	—	—	—	7,32
Počejnitz	—	—	—	—	7,41
Do Kamjenza	—	—	—	—	7,59

Cyrkwinske powjesče.

W Michałskiej žyrki směje jutije njedželu rano w 7 hodž. diakonus Räta herbstu powiednu ręcz, $\frac{1}{4}$ 9 hodžin farač dr. Kalič herbstu a w 10 hodž. němſte pređowanje.

Werowaní:

W Michałskiej žyrki: Jun Ernst Werner, czechla w Draždjanach, s Mariju Theresiu Wiazem w Kelnje. — Matej Helaš, pohonež na Zidowje, s Augustu Mariju Rake w Krizebi.

W Katholickiej žyrki: Josef Olabola, schewski w Budeštezach, s Mariju Semanež w Hajniziach.

Křenil:

W Michałskiej žyrki: Michal Křenil, žehzda v Draždjanach, s Mariju Klárou Křenovou w Gajdowje, s. — Eugen Moritz Rudolf, Wylema Moritz Wohsta, kubleria a wósnika w Cížonjach, dž. 10 m. 11 d. — Mora na rodž. dž. Pawela Jurja Richarda Lücki, hōszenzaria w Cížonjach. — Maria Martha, Tatuba Delenka, dielaczerja w plunarni, dž. 6 l. 3 m. — Džen 2. oktobra: Alojzius Bernard, Michaela Schewza, hōszenzaria na Zidowje, s. 8 m. 9 d. — Michał Wöhler, domownik na Zidowje, 42 l. 2 d.

Zemrječi:

Džen 28. septembra: Johana Pallmana, žehelnika na Zidowje, dž. 1 d. — 29. Emma, Jana Ernsta Freiberga, schewza w Čemjerzach, dž. 4 l. 5 m. 6 d. — 30. Eugen Moritz Rudolf, Wylema Moritz Wohsta, kubleria a wósnika w Cížonjach, dž. 10 m. 11 d. — Mora na rodž. dž. Pawela Jurja Richarda Lücki, hōszenzaria w Cížonjach. — Maria Martha, Tatuba Delenka, dielaczerja w plunarni, dž. 6 l. 3 m. — Džen 2. oktobra: Alojzius Bernard, Michaela Schewza, hōszenzaria na Zidowje, s. 8 m. 9 d. — Michał Wöhler, domownik na Zidowje, 42 l. 2 d.

Placílna žitow a produktow.

Žitow dowos w Budyschinje:	W Budyschinje		W Lubiju	
	29 sept. 1894	4. ott. 1894	wot	hacž
	mt.	np.	mt.	np.
Bíčenža	—	—	běla	7
	—	—	žolta	6
	—	—	5	69
	—	—	6	

Sa

na ſy m u a ſy m u

porucząc w najwjetšim wubjerku a po kózdej placzisnje

žakety,
kapesy,
paletoty,
khornarjate mantle,
deshezne mantle,
kolomantle,
pjesle ſ tkaniny a plyscha.

Dobre tkaniny, bjesporocze ſzedzenje a khmane dželo
pschi wurjadnje tunich, ale twjerdych placzisnach.

Jan Jurij Pahn.

Pawoł Giebner,

winařna,
winownja a ſnedačnja

w Budyschinje
na bohatej haſy čislo 18,
i nutskhodom na theaterſtej haſy,
porucza

ſwoj wulkotny ſklad
czerwjenych

a helych winow,

najtunishe bleſchu po 70 np.,
hač k najlepſym druzinam, kaž tež

lēkarſke wino,

jako:
portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokayske.

Bola mje ma kózdy połtno węſtoſcz, ſo woprawdzie wino doſtanje, a ſhtož placzisny naſtupa, možu ſ najmjeñicha runje tak tunjo-
pschedawacz, kaž hdyž ſebi něchtó direktnje wino wot Rheina a t. d.
pschipózlačz da.

Pawoł Giebner.

Lutje

z i g a r y

kupowanske žórklo ſa ſaſkopſchedawa-
rjow,

tykaž hýž po 20 mk. porucza

Richard Neumann
na ſnutſkownej lawſkej haſy čislo 6,
i ſtale na bohatej haſy 28 a na róžku
Lubijskej a Mättigoweje droži.

Richard Neumann
porucza ſury a paſeny

ſ h o ſ e i

w najwjetšim wubjerku a naj-
lepſzej dobroſci po najtunisich
placzisnach.

Pichy wotewſaczu wjetſkich džel-
bow ſo pomérne nižiche placzisny
wobliča.

Janu volij

ſtajne czerſtwy porucza

E. F. Dietrich na jerjowej haſy.

Terje

po 3 np., mandel po 40 np.
porucza

E. F. Dietrich na jerjowej haſy.

Czistomoſmijane draftne tkaniny

czorne a piżane, hladke a muſtrowane,
lohež po 45 np. dwójny ſcheroſe,

czorne a piżane židžane tkaniny

czorne, lohež do 1 mk, hačž do 4 mk. 50 np.

Zenož hódne druziny.

Wurjadnje pschihódna ſkladnoſcz k kupowanju
njeſteſzinskeje drafty.

Pomyklnje najwjetſhi wubjerk.

Najtunishe twjerde placzisny.

Jan Jurij Pahn.

Dobre črije

ſo nihdze tak tunjo njeſkuju, kaž

w Winskim črijowym ſkladže

vola

Hermannia Tricha na bohatej haſy 10
pódla póſta.

Na bohatej
haſy 25.

H. Horn.

Na bohatej
haſy 25.

Najwjetſcha pſchedawarnja

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Dokelž mam mało wudawków pſchi pſchedawanju, tkaniny ſa hotowe pjenjeſy kupuju a wjele roſpſchedawam, je mi móžno, nimo měry tunjo pſchedawacž, tak ſo je kóžda konkurrenza čiſcze wuſamknijena.

Na bohatej haſy

= 25. =

H. Horn.

Na bohatej haſy

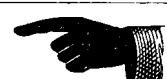
= 25. =

Najwjetſcha pſchedawarnja

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Dla pſchecžehnjenja

do ſwojich nowonatwarjenych wulfotnie ſaloženych khlamow

dospolne wupſchedawanje

mojego hoborskeho tworoweho ſkłada

žonjazych

žaketow, wobwěſchcow, deschežnych mantlow, kapesow, holežazych mantlow a žaketow,

m už až y ch

woblečzenjow, ſwjerſchni-
kow, žaketow, kholowow,
holežazych woblečzenjow.

Pſchihodna ſkładnoſć ſ kupjenju ſnateje dobreje modneje drasty po nimo
měry tunich placžinach.

Moritz Wassermann.

K wuſywej

porucžam
Pirnaſku rožku,
Schlaunštadtsku rožku
Zaworsku
Pestehorsku

Gustav Hainka
pſchi žitnych vilach 34.

Kolmas,

najlepſchu družinu po $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{8}$
žentnarju, taž tež w kaſtečžilach
po 2 puntomaj a 1 puncze porucža
po tunich placžinach
en gros drogowe khlamy en detail

Oty Engerta

na ſnutſlownej lawſej haſy 10.

Wobraſy

(bilby) ſo rjenje a tunjo ſaſchlen-
zuja a ſ woblikom wobbadža,
domowe žohnowanje a wobraſy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
częſinach pola

Maxa Mützy

na bohatej haſy 11.

Kedžbu!

Wſhědne czerſte parjene kol-
baski a kolbokowu kolbaku punt
po 60 np., bělu a dobru kolbahu
punt po 60 np., hukheny polč
punt po 70 np., pſchi 5 puntach
po 65 np., hyry polč a hadlo
punt po 65 np., pſchi 5 puntach
po 60 np., ſchmalz punt po 70 np.,
kolbahuw tuk punt po 50 np.
porucža **A. Eifler**
pſchi mjaſowych jědkach
a na kamjentnej haſy.

Ia maschinſke woliſe
ſa ſzejki a lohki kħob,

Kolmas
po $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{1}$ žentnarju a po wasy,
vaselinu
čorun a žoltn.

Ia Erfurtski kopytny mas
porucža
drogowe khlamy
Mērſchez bratrow naſlēdnik
(Mējczel Jan Skop).

Trikotowe taiffe a trikotowe
blusy,

barcentowe blusy,

huknjané blusy,

flanellowe blusy,

velurowe blusy,

lama blusy

porucža w wulkim wubjerku

A. Schejorka
na ſeminarskej haſy 6.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu. — Štôrteilna predplata w wudawâni 80 np. a na nêmskych pôstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler. Číslo Smolerjec knihiciščenje w mačičnym domje w Budysinje.

Za nawěštki, kiž maju so w wudawâni „Serb Now.“ (na rôzku zwonkne lawske hasy do 2) wotedać, plací so wot maleho rynčka 10 np. a maju so štvorka hađ do 7 h. vječor wotedać

Číslo 41.

Sobotu 13. oktobra 1894.

Lëtnik 53.

Swétne podawki.

Nêmske khézorstwo. Mejs pôslim wohylestwom su wohskoržaze žlota, kotrej je khézor pschi swojim woprečje w Torunje rēčał, wulki sačjishcje činile. Pôlske nowiny pižaja, so Torunskemu pôslemu wohylestwu žana wina wêdoma njeje, a so teho dla Polazý sa wožobu žlédza, kotrej je jich pola khézora sczornila. S wopredka su ſebi Polazý myžili, so je pschicłodženie wot jeneho nêmskeho ſastojniſta wusko, tola tuteho njewinowatoscž je ſo bôršy wupokasala. Nêtko ſo ſda wêste bycz, so je khézor ſi pôslkeho žórla cžerpal, a so ſo jeho žlota njeſku pschecžiwo pôslim narodnym prôzowanjam, ale pschecžiwo ſozialdemokratiske agitaziji mjes Torunskim pôslim wohylestwom wobroczile. Jedyn pôlski ſemjan je pieča khézora na ſozialdemokratiske hibanje ſebžliweho činil, kotrej ſo wožebje w pôslich ſpêwanskich towarzstwach počasuje. Dokelž wo ſozialdemokratiskej agitaziji w mjenovaných towarzstwach Polakam nicž ſnate njeje, woni tule wohskoržbu jako ras pschecžiwo pôlskej ludowej stronje ſagdwaja a ménja, ſo je khézor swoje hrôzaze žlota jenež na ſaložku teſele wohskoržby rēčał. Pôlszy ſemjenjo na pôlsku ludowu stronu derje ſi rēčom njeſku, dokelž ſo pschezo bôle politiskeho wjedniſtwa pôlskeho luda mozuje, kotrej ſo ſo hacž dotal čiſceje wot ſemjanow wodzicž dat.

Wschelake antisemitske ſtronki w Nêmgach ſu ſo na dowérniſtej ſhromadžiſnje w Eisenachu do jeneje ſtrony pod mjenom: „Nêmska ſozialna reformiska ſtrona“ ſjenocžite. Ga pschedkydow ſjenocženeje nêmskeje antisemitskeje ſtrony ſtaſ ſo ſapóžlanzaj Liebermann ſe Sonnenberg w Lipstu a Zimmermann w Dražbzanach wuswoſiloj. Jako ſakkad nowego pregrama ſo ſada poſtaj: ſtrona ſteji na narodnemšlim, křeſćijanskim a monarchiskim podložku. Ahlwardta ſu ſi nowej ſtronje jako hoscja pschipuſhcežili.

— Što ſo ſi artilleriſkimi podwyskami ſtanje, kotsiž ſu ſo jako ſchulerjo Barlinskleje wohnjostrojekleje ſchule pschecžiwo ſwojim pschedſtajenym offizéram ſpjeczowali, njeje hishcze ſnate. Jenož to je wêste, ſo ſo tež cži, kotsiž ſo pschi pschephtanju njewinowacži ſpôſnaja, ſažo do wohnjostrojekleje ſchule njewróčja, ale ſo ſo ſi ſwojim regimentam pôſcželu. Tich wojefski běh ſo po tajkim bôršy ſkónči.

— Šeak awstrijski khézor Franz Josef wo pschewulkim napi- nianjom wojałow w ſlužbje myžli, je wón pschi dwórskej hoscjine w Budapeſtu, na kotrej běchu ſobustawy delegaziow pscheproſcheni, na ſjawnosć dat. Khézor ſo na tirolskeho ſapóžlanza abta Treuinfelsia wobroci, kotrej bě w awstrijskej delegaziiji na nimo mery wulke napinanje tirolskej krajskej třelzow pschi hórkim pschelhodze w Žinniskim dole ſwaril. Khézor Treuinfelskej wotsje praji, ſo to tež dale ſtejazy ſapóžlanzy ſkyschach: „To džé ſu wojazy! Dyrbju jich ſnadž do bawmy ſawalicž?“ Hdyž chyzske, abt ſwoje wobczejowanje jako prawe dopokaſacž, khézor wotsje wospjetowashe: „To džé ſu tola wojazy!“ — Nêmski khézor a nêmszy wjetchojo ſu wo tymle praschenju čiſceje hinascheho ménjenja hacž awstrijski khézor. Hdyž ſo w Nêmgach leža tu a tam na wulkih marſchach někorſi nêmszy wojazy ſe žlónzom ſežahach, hnydom pschilaſnja wusnđe, ſo ſmědža ſo volše marſche jenož w ranskich hodžinach wotbywacž, a ſo dyrbja ſo ſi nich wojazy hishcze dopoldnja do ſwojich garniſonow wróćiež.

— Šerbski kral Alexander je hishcze jara mloduski; wón je halke 18 lét starý. Njedziwajz teho běchu powjescž roſchérili, ſo chze ſebi na ſwojim puczowanju psches Awstrijsku a Nêmsku, na kotrej ſo na nowy thđen nastaji, mandželsku pytač.

Knježestwo nowiny pschecžiwo temu pižaja, ſo ſebi kral Alexander w tu khwilu na žentvu hishcze njemyžli.

Italska. Wujednanje bjes bamžom a italskim knježestwom je hishcze w wulkej dalokoſći. Hdyž je italski ministerstwo pschedkyda Crispi wónbano ſjawnje ſebi pschal, ſo by ſo ſwadže bjes knježestwom a bamžom konz činilo, dha wón to njeje sprawne ménik. Bamž je derje pschewidžak, ſo Crispi ſblženje bjes bamžom a knježestwom jenož na krótki čiaž wólbom hladva. Pschichodne wojowanje pschi wólbach do italskeho ſejma budže horze, a Crispi ſo nadžiſeſe, ſo bamža a konservativnych, ſi bamžej ſo w tu khwilu khilazich, ſe ſkódkimi ſkowami a lubjenjemi naręči, ſo jeho pschi wólbach pschecžiwo radikalnej ſtronje podpjeraja. S dopokasmom pschemenjenych bamžowych naſladow je poſkwer, kotrej ſo neapelſtemu aržibiskope dostal, kotrej ſo w ſjednočiowym ſmyžlu Crispieji pižal; tež velegneseſkeho aržibiskopa je bamž naſwarzil, dokelž ve po podobnym duchu w tamniſkej gmejnſkej radze rēčał.

— Ministerſtowowý pschedkyda Crispi, kotrej ſo ſe ſwojej mandželskej jenož psched ſtañnikom werowaný, chze ſo nêtko tež hishcze po wjelcelémym mandželſtwje zyrkwinſzy werovacž dacž. Wón chze to wjetchej Linguaglossy ſi woli činicz, kotrej ſo ſi jeho džowku woženi.

Ružowska. Mo zarowej khoroſczi nêtko lekarjo ſenomyžlinje ménja, ſo wón na jérchenje khori. Po radze lekarjow je ſo zar do khézorskeho hrobu Liwadije na krimſkej ſupje w Czornym Morju podal. Bjes tym ſo je ruſſi lekar Sacharjin zarej ſjawnje praji, ſo je jeho khoroſc ſmjerſtna, a ſo lekarſka wêdomosć žanhých ſrđkow psche jeho khoroſc njeſnaje, ſlawny nêmski profesor dr. Leyden ménit, ſo hishcze nadžiju ſhubit njeje, ſo zar ſažo wotkori. Rusne jenož je, ſo ſo zar wšich ſknežtowowych dželov woſtaj, ſo pschi wjetkej myžli ſbgerži a ſo ſo ſwérku wothlađuje. Zarowe lekowanie w Liwadiji budže profesor dr. Leyden ſam wodžicž. Puczowanje na krimſku ſupu je khézor derje pschétral. Njedželu je wón ſe miſhi był a ſo potom ſi wulkowjetowych Xeniji do Ałtodorra dowiesł, ſtož jeho ſtrouſceſi ničo wadžilo njeje. Rjane wjedro w Liwadiji zarowemu ſtrouju wurjadanje howi, tak ſo ſo jeho pschepht tam wo džesacž dňiom podleſhi. Poſdžiſho ſo zar ſi krimſkej ſupu na grichisku ſupu Korfu pschedkydli.

Bolharska. Po poſtajenjach Barlinskeho mera je Bolharska ſi vasalskim statom Turkowſkeje a dybci jako tajka Turkowſkej létnej wêſty pjenjeky dawč placiči. Pschi ſebanſkim hòpodaſtſtviye bywšeho ministra Stambulowa a jeho pschivihorarjow ſu ſo paſt statne kaſhy wuproſbnile a zlyk kraju je wotkubžil. Duž bolharskemu knježestwu leža móžno njeje, Turkowſkej létnej dawč ſaplaciči. Bolharski wjetch, Koburgski prynz, je hlađak sultanova hñew ſi pôžlajnom drohotneho dara ſtužicž, kotrej ſe ſultanej w Konstantinoplu ſtſtawata deputacija pschepodała; w njej běchu: hówny prynzowý tajny radžiczel ſirnadjew, ſeſiſti měſčezonosta Groſew a ſofiſti najwysidži muhamedanſki duchowny. Sultan je dar miloſcžiwe pschijač, prajzy, ſo jón jako nowy dopokas ſebanſkej ſwérnosće ſoburgskeho prynza a jako ſnamjo wothlađuje, ſo chzeža Bolharsko dale turkowſke nadknjeſtvo pschipoſnacž. Po ſkyschenju ſo deputacija ſi ſultanowemu blidu w Žilbiſkim hrodze pscheproſhy.

Afrika. Na japoſko-čineskim wojovnichcžu ſo minjeny thđen žone bitwy mèle njeſku. Japoſke wójsko ſi koreſkeje do ſuſhodneje čineskeje mandžurskeje provinzy marſcherauje. Bjes tym Japoſzy

luba Etelka, a na Boha. Potom wołach sa tymle jowle" — powieścianie pschi tym na mnie — „ale też nihdże wiaz widzecz njeź; myślach źebi hnydom, tón je czeknul. Duż wutorzech zwój nóż a czakach smuzity na miedwiedę. Tón pak ſo też njezdzieſe. Se ſubami kſhipjo wali ſo na mnie; połkliſch ſo ſpęſhne ſem i storczyk jemu ſwój nóż do żywota!"

„A ty ſy jeho do wutreby trzechil?" woprasza ſo Etelka ſi derkotazym hložom.

„Schtó?"

„Ty ſy jeho moril?" ſawołach jemu do wucha.

„Nē, mój nóż dżesche jemu pod pažu a nětcole ſo wopſchimnych moj. Hdyž widzach, ſo běch nimo trzechil, pschimnich swérisko ſi tajkej mozu wołoko żywota, ſo rębka wóſſe ropotachu. Mjedwiedź njemóſeſhe ſe ſwojimi paſoram i ničo cjińic, ale też ja niž ſi rukomaj. Tak dżerzachmoj ſo dlęje hac̄ pol hodziny wobijatej; miedwiedzowy horzy dyh wopali mi hjes mała wołniczo, rapat bě ſawěſeſhe kuſał, ale kłoczach jeho hlowu tak kruče ſi ſwojej, ſo ſo hibnucz njemóſeſhe. Nadzjach ſo pschezo hifcze, ſo honjerio ſkónečnje dońdu a swérisko ſaraža; ale na tych dyh ſo načzakacz moł. Na poſledku čjuſach, ſo ſo mi mozy ſhubjaču. Pak wumrju ja, pak miedwiedź — myſlach źebi. Puſhczych jeho po taſkim ſpęſhne a wózco ſlociſchi, hrabnu ſwój nóż. W tymle wołomiku, ſchtó źebi myſlitaj, ſchtó je ſo ſtało?"

„Hajnik je jeho ſatſeliſt."

„Zane myſle! Mjedwiedź pschimobroczi mi hribjet a ſadnju ſzczenu ſzimjanieje hęzki pschelamawſhi cęknu. Przedt hac̄ běch třebu ſi nowa nabil, bě ſo mi miedwiedź ſi woczow ſhubil. Nětcole mózecze źebi naſſkerje myſlicz, tak ſyム ſo injersal. S najmjeniſcha jenu nohu byh jemu radu wotrubak; ale kruh ſi ničo ſyム źebi jako wopomnjeſe tola ſobu wſa!"

„Schtó dha?"

„Jowle je, ſo źebi njebuſcze myſlili, ſo wam jeno baſku powiedam."

Tute ſlowa prajo, wotewri mój pscheczel Janowſki ſwoju hońtajerſku taſchu a mjetasche dobyczerszy psched naſu woczemii ſi kuſlom, kiz bě ſo ſi mojego kožucha wutorhnut.

Wutorzech jemu to ſi ruk.

„To je derje! Nětcole móju źebi tola ſaſo ſwój kožuch ſapłatačz dacz", ſawołach tak wóſſe, ſo mózecze to mój cękzy hlyſhazh pscheczel ſrosumicę.

Wohlaſda ſabziwaný na mnie. Jego dobra žona ſmějeſche ſo wutrobnię.

„Ja ſyム ſbožowny. Janož Janowſki drje mje wjazy ſe ſpanja budzicz njebudze."

Ze Serbow.

S Budyschina. Měſchjanſka rada hlaſa ſwéru ſa tym, ſo butra, na wiſach ſo pschedawaza, prawu wahu džergi. Teho dla ſi hñilemi poliſtojo na wiſach butru waža. To je ſo tež ſandženu ſobotu dopołdnia ſtało. Wola pječiſch wofobow ſo butra píchelohka namaka; wone dyrbjachu poliſtow na radnu hęzli pschewodzecz, hdyž ſo jim pjenjeſne hostenje napołodi; wahu njebierzaza butra ſo roſkuſlawa.

— Sańdženu ſrjedu je na tudomnym dwórniſhczu dželacjerka Fleiſcherowa do njeſboža pschischla. Wona hu, hdyž kryw, psches lewruju hlemu pschestrjeny, i wosej pschilwiaſowaſte, ſi woſom, kotrež wot ſadu pschijedze, i wosej pschiczhiczhana, pschi cžimž ſo jej prawa wutrobowa ſtrona ſmiecze. Granjenu ſi woſom do jeje wobhdenja dowjesczu.

— Nahle a na njeſnatu hoforſcz je hofatſki pomožnik Oswald Trenkler ſi Reichenaua, kotrež pola jeneho hofatſkigo miſhtra na ſwontownej lawſkej hąſy dželasche, wumrjet. Ssředu ſthorivſchi wón ſylnje wróceſche a hido na druhi džen wudhcha. Teho cęklo hu na Euhor do cękownje dowjessi, hdyž jo lelarjo roſrēſaja, ſo byh ſpōſnali, ſchtó je na nahlej ſmierci wina byla.

S Lichanja. Tudomne ryceſtuklo, kotrež je hac̄ dotal fabrikant Poſcha w Połczniſh wobhedaſ, je dr. Eisenſtock w Draždjanach ſa 90,000 teſt kupil.

S Korsymja. Sańdženu pońdželu popołdnju Bože njewjedro psches Korsym a wołnoſeſch cęhniſeſhe. Njebaloko Scherachowa hlyſt telephonowu żerdź reſraſh, druhi telephonowu żerdź, wo ſrjedz Korsymja ſteſazu, wón roſſchęgi i ſi jeneje tſchëſki ſwutorha. — Maſchi ratarjo wſchitzy na njepchewawazu mokretu žałoszca. Ma polu ſo ničo woſycej njehodzi. Druhe lěta mějachmy w tymle cžazu ſi wjetſcha woſho woſyte, lětſha pak hifcze ſkoro ničo. Jedyn bur

ma 6 ſórzow woſytych a 26 ſórzow dyrbj hifcze woſycej. Někotſi hifcze ſotawu domoj ſhowali njeſku, a wjele mjenje hifcze běrný, kotrež jaro čornja a hniſa.

S Minakala. Wóndano njebaloko Khróſčanskeho pucja kołcz ſi poſolani namaka, ſi kotrež bě měd wurejany. Wěſcze běchu jón paduſchi něhze wotnjeſki a jón na mjenowanym měſtne wuſibili. Dokelz w bliſkoſci nicho njeſpoſolari, dygli Minakalki kowat Tieha, ſo tuteho praschachu, hac̄ ſu w jeho poſolach paſtoſniſy po‐byli. Tón pak wo ničim ani próska njeſedžeshe, a halle, hdyž hwoje koſeje pschelici, ſo dohlada, ſo běchu jemu tón najceſzchi, kotrež bě 60 puntow mjeđu wažil, wotwiesli, te druhe pak ſe ſkolu ſatſkali. Wjena njewuſtých paduſchow hifcze wuſkłedzene njeſku.

S Wulkiſh Edžar. So naſymu wiſchenje, ſlowcjiſh a fruſchenje ſczej, njeje ničo žabne. Kedma ho pak je hlyſcze, ſo ſo naſymu jablonje ſi nowa ſi ſejenjom pyſha. Taſka žabnoſeſz je ſableni w ſahrodze tudomneje ſwudewjeneje Hanczzyneje. Tónle ſichtom hido psches ſchtrij njeſele dołho druhe ſejenje kraſni, jako ho naſeſe bylo. Tudomni wjedrawuſtojni ſi tehele wuriadneho naturſkeho ſjewienja krutu ſhyu wěſcze.

S Radſchowa. W ſastojnſtwje ſe žohnowanjom 46 lět dolho ſkutkowawſhi, ſi kotrež 35 lět na naſchu woſadu pschimdz, je ſo naſch wjeleſeſczeny knies kantor Schimjenz na wotpočink podaſ. Zyrwina a ſchulſta woſada, kaž tež ſchulſta mlođoſc ſwojemu lubemu ſwérinemu wuezerzej jako ſnamjenja luboſcze a pschipóſnacza drohotne dary pschepoda. Hdyž bě knies Schimjenz njeſzelu 30. sept. poſleſni ras ſwoju zyrwinu ſlužbu ſaſtał, jemu ſchulſta mlođoſc ſwoju džakownoſc a luboſc ſi tym wopokaſa, ſo jeho pschi wotſal-ćejenju do Wóſborka, dužy woſhalne hlyſluscze ſpewajo, hac̄ na Radſchowſke mjeſy pschewodzecze.

S Kſchichowa. Wutoru popołdnju małe njewjedraſčko nad naſchej wku ſtejeſche, kotrež ſnadj ſo njebuſhmy dohladali, hdy by hlyſk ſi mróčalki pschi knježim dworje do jeneje lipy njedyrił a wot tom do bliſkeho ſwinjazeho hlyſwa njeſajek, hdyž wſcje ſwinje poſluſchi. W:hen, ſi hlyſkom naſtati, ſo hnydom ſaſcha; poſluſhene ſwinje ſaneje ſchody poſzepile njeſku a ſu ſo bory ſaſko ſebraſe.

S Gſlepeho. Psched ſtrótkim dyrbjieshe ſo ſteleſniſki cžah, kotrež wjeczor 3/4 hodyń do ſhorjelza wot naſ ſeſdzi, teho dla ſaſtaſieſz, dokelz bě ſo do ſlokotuviſhých kołechow 140 puntow cękzy wal grotu ſaſchmatał. Taſki grot ſo na ſteleſniſy i telegrafowodzej trjeba, a njeje hinał móžno, hac̄ ſo je nicho ſlužbu taſki wal na ſceny poſoſit. Hac̄ runje ſu hnydom jenu woſobu ſajeli, na ſotruſ ſo hryſhaczu, ſo je lóſtvo ſluſzila, dha jeſi tola žonu winu dopoſkaſc njemóžachu.

S ſhorjelza. Wola tudomneje hofanstaskeje komory bě ſo dželacjer ſurij Měrczink ſi Nydeje pschegiwo wuſudej Wojerowſkeho lawniſteho ſuda woſołak, ſi kotrež běchu jeho ſi 20 mk. pjenjeſneho hofanstana ſaſhuzili, dokelz bě ſo pječza pschegiwo Nydžanskemu gmejnſkemu pschedsteſicjerzej lětſha 11. februara ſpjeczowal. Mjenowaný džen běchu w Nydžanskzej korejmje reje, pschi kotrež hjes herzami a jenym rewarjom ſwada wudhri. Kopot bu tak wulſi, ſo dyrbjieshe korejmata ſaſchom domoj hyc ſaſac. Dokelz nicho po jeje ſaſanju njeſinjeſche, wona gmejnſkemu pschedsteſicjerja na pomož ſawoła. Tež teho ſastojnſka doſtojneſc njeſam ſorjad poſtaſic, hac̄ runje wón najhóřſhemu njemérkej, dželacjerzej ſurij Měrczinnej woſjewi, ſo je arreterowaný. Město ſo by ſo ſaſacil, ſo Měrczink ſi tym hifcze bóle ſi njemdry, pschimnu gmejnſkemu pschedsteſicjerja ſa woſy a ſpyta hyc hlyſwa wo woſnowou deſku dyricz. Psched hofanstaske ſudem Měrczink prejſeſhe, ſo je gmejnſkemu pschedsteſicjerja biſ, a wudawaſche, ſo je jeho tón pliſtowal, psched cžimž ſo je wón jenož woſaral. Hdyž bě ſo 13 ſwédkow pschegiſhala, kotrež ſwédczenje źebi ſylnje napschegiwo ſečeſche, poſołanſti ſud Wojerowſki wuſhud ſběhnu a woſtořeneho wuwinowa.

— S pělonym woſjewienjom je nowy ſchleſyński wychiſchi preſident hrabja Hoſfeld-Trachenberg ſwoje ſasteinſwo 3. oktobra naſtupił. Wone ma ſo tak: „Po tym, ſo je ſeho Majestosz ſral naſhnadniſho ſečy, mje ſo wychiſcheho preſidenta mojeje domowinſkeje ſchleſyſteſeje provinzy pomjenowac, ſyム dženža ſwoje ſi najwychiſcheje ſtronu mi pschedpote ſastojnſtwo pschedewſal. Budu ſo prozeſowac, ſo po měrje mozow, wot Boha mi ſpožcenyh, ſi njestroneſcju a prandu ſaſtaſac. Gſwojich krajanow proſchu, ſo mi njebuſh ſwoje doverjenje ſarielli. S doboru na podpjeranje wychiſnoſcze, mi podſtajených liczu.“

S Komorowa pola Hucziny. W nětčiſhím cžazu, w kotrež ſu hyc nimale wuformjene, ſo radži, je ſwéru w nozy do hlyſow ſawieſcze, do kotrež paduſchi pschitup nimaja. Schtó to njeczini,

temu mohlo ſo hewať tak ſenčz, kaž tubomnemu wojska říkemu miſčtrej Bankej a jeho ſuhodej dželaczerzej Kruparjej. Šandženu ſobotu w nez̄ ſu preňštemu ſchěſc̄ huš, poſledniſhemu pak ſchýri huš kranuli. Wſhē 10 běhu l ſlobanju ſrak. Sda ſo, ſo je paduch c̄lowjek, kotremuž ſu Komorowſke měſtnoſc̄e derje ſnate. Nadžijomnje ſo hiſheče poradži, paſoſníka wuſlědzieč a jeho ſudniſzy poſtoſtač̄. S Varta. Na město ſemrjeteho hrabje Voßidara ſ Lippe-Bieſter-feld-Weihenfeld nad Eichonzami ſu knjeſa krajneho poſtajenza hrabju Ferdinandu ſ Lippe-Bieſterfeld-Weihenfeld nad Vartom ſa ſarijadniſka Joachimsteinskeho ſwětneho ſemjaniskeho knježniſkeho wuſtawa wuſwolili.

bylo. Se 26 nježelov bě 19 hóle abo mjenje deschčízkejtych. Po 4 nježelach je wšchednje, po 6 nježelach 6 dnjow, po 2 nježelomaj 5 dnjow a po 6 nježelach 4 dny deschčízki škol. Jenož jedyn tydžen (wot 16. høz̄ do 22 septembra) je bjes deschčízka byl. Wyżolosć wšeho napadaneho deschčę něčto psches 54 centimetrov wuzlini. Džesac̄ dnjow pschinjeze nježedra. Najhlodnische wjedro (pot grada Celsija pcd null) bě 4. haprileje, najwjetsha horzota ($33\frac{1}{2}$ grada Celsija nad null) bě 24. juliia. Blízše čzople dny mějachmy 30. junija se $27\frac{1}{2}$ gradom, 3. juliia s $28\frac{1}{2}$ gradom, 7. augusta s 30 gradami. Wětsik s wjetšeho džela s krótkeho abo dolheho wječzora dujeſche.

Wuſkudženja.

Khōstanſka ſomora. 49 lētny, dla nuczenja atd. hiſo ē jaſtwo na tſi měſazy ſahudženy blidat Reinhold Wujanz z ſanez pola Biskopiz bē wobſkorženy, ſo je lētha ſapoczątſi meje w Nadzez korcimje w ſanezach. Jesom Chrysta hanit. Wobſkorženeho Bohahanijenja winowateho ſpoſnachu a jemu teho dla jaſtwo na pječ ſnedžel pschi-
hudžichu. Na cgaſ, lotrž bē w pschepyanju ſedžał, ſo jemu dwę
ſnedželi wot khōstanja wotliczi. Pschi wuſudženju bē ſſawnoſcz
wraſamkñena.

Kawniński lud. Dżelaczer Handris Heckler se Židowa hč 13. augusta w wschelskich kłęzach na ręsniszej haży po proshenju khodzili a pschi tym se stwiniskich duriow webydlenja czękle Kalicha klucz wucząchniuk a jón t kiebi tyknut. Dla khodzenja po proshenju jemu tydzeni arresta pschizudzicu, mjes tym so jeho wet wobskoroby paduch- stwa wuwinowachu, dokelž jeho wudawanje, so je klucz w pjanosczi wucząchniuk a żobu wsał, jako nzewerne dopoklasacj njemóżachu.

Sa nasch ſerbſki dom

bě žo dotal nařízenadžilo 18,060 hr. 50 np.

dale su sa njón darili:

thofejowe blido w Dietenmühle w Wiesbadenje

10 " — "

redakcija *Gloša narodu*

ł. justizny radż. Mózak - Kłodzopolski w Lubiju

500 " — "

Hromadé: 18 639 hr 21 nn

S. Héctor M. Fmituie

Bartko, pschedzyna twarskeho wubjerka
a sariodomat Maczickeho Domu.

Přílopk.

* (Kielko małych dwuzyczinowarjow do polskitej
schłenizy dże?) Tole praschenje je restawrator Zwicker w Halschtrów-
skich kupjelach roszkudzil. Wón je wsche kleborne dwuzyczinowarje,
ktorej je dostal, do polskitej piwowej schłenizy khował. Sa něhde
dwé leczi bę so tale mera napjelnika, a hdyż so nahromadzene
dwuzyczinowarje pschelicidzu, so polasa, so wone 1800 hrivnow
wucianich.

* Sakſka mjeſeſche po ſudlicjenju, 1. deſembra 1890 wotmelym, 3502 684 wobydleri, mjes nimi 9 368 iſraelſkih. To pſchinidze na 10000 wobydleri nehdze 27 židow. Mjes 10 000 wobydlerjemi pak fo liczi w Badenskej 160, w Bayerskej 96, w Hęfenſkej 268, w Pruskej 134, w Württembergſkej 62, w zylym khejorſtſteje 115 židow. Židow je w Draždananach niž zyle 1 prozent, w Lipſku něchtu pſches 1 proz., w Barlinje 5 proz., w Wrótsławie 5 proz., w Hamburgu 3 proz., w Wnichowje 5 proz. W němſkim khejorſtſtſje bě w lécze 1890 mjes 49 428 470 wobydlerjemi 567 884 židow. Jenicke ſakſte město, w kotrymž hiſtce žani židzi njeſju, je Radeberg. Tam pječza žabyn khejef žanemu židej khlamy njeſchenaje. Wboha Sakſka je po taſtim na židach najkludscha!

* Pschi konjazch mustrowanach w Saksej je so nashonilo, so je so wulka liczba do zyla dobrzych a t wojne hodynch konjow i hubjenym podkewaniem njechmana szczinila. Po roswprawach wojskowych komiszarow kowarjo pschi poldkowanju pschewjele kophta wotresaja a potom cjezte poldkow i wypokim pschimadlom pschegorze napala. Tunoscze dla hebi piecza druhdy wobkederjo konjow tyle poldkowy zdaja a jim i teje sameje pschicjiny 3—4 miedzy lezecz dadja, so wo to njestarajzy, hacj poldkwa twierdze jedzi abo niz. So by so temule njedostatkej wobarało, je sakske wojnske ministerstwo krótke ros- wuczenie wo poldkowanju a wo wethladanju kophta cjiszczejc dalo, kotrej so wschtikim podkowarjam poruczti.

* Letušči čzopły čas je najdłżej trał. Sajimawje je, ſo ſa tym wobhoniecž, kaſke je minijene léczo było. Se 183 dnjow mēba- zow haprleje hacž do kónza septembra je 112 deshcęzowych dnjow

* (Szwērna czeledż.) W Landshucie je jena kuchařka, kotaž tam pola jeneho lekarja šlužesche, pola rěšníkow, pjetarjow a psche-kupzow wjele pjenjes winoja woštala, runjež bě wšichdne trébny pjenjes škobu na wili doštala. Nětk škwoju njezwērosc̄ w jastwje wotpošuci.

* S Hamburga pišaja: Psched schtyrnaczimi lětami psched naščim pschižahanskim žudniſtwom młoda holza s mjenom Gefe Brant stejeshé, wohkoržena so je kwoje džeczo skónzomała. Wona ſo tež tehdź wusna, so je kwoje nowonarodżene džeczo pola Paulija do Kobja čzibla, so by jo moriła. K spodžiwanju zyłego wobydlerſtwa ju pschižahanzu wuwinowacu, ſo po ręcznikowym mischtyrskim samolwjenju roszkudziwschi, so je wboha holza to w duchownym samylenju čzinila. Jeje ręcznik bě dr. Wex. Pszechciwo wuſudzenju pschižahanskeho žudniſtwa pak statnij ręcznik revisiju ſaloži a pschižata hido s jaſtwa puſtkeženiu holzu s nowa ſajecz. To pak bo ſtać nje-móžeshe, dokelž bě wuwinowana s pomožu wſchelaskich wožobow, kiz ſo ſa tju ſajimowacu a kotrymž wona žel čjinieshe, do Turkowskeje czekla. Tam mějeshe wona, spodžiwnie rjana a wurjadrje wobdarjenia holza, tež njepodobne ſbože. Tam ſebi ju mjeniujzy bohaty pascha Ibrahim, ſa mandželsku wsa. Nětko po schtyrnaczę lětnym ſbožownym mandželstwje ſe wumrzej kwojej wudowje wjazzy hacz milijon hrítowow ſawostajiwsczy. Njeſadowno bě wona w Hamburgu, wobdarí kwojich pscheczelow bohacze, a je ſebi jenu kwoju čzektu ſobu do Konstantinopla, kwojeſe nětežiſcheſe domiſny, wſala.

* (Wojacho i Australijsce.) S Hamburga píšaja, so tam direktor australijskeho sjenoczeństwa, ktež so „Pastoral-Finance-Assigazion“ mje- nuje, pschebywa, so by w Němzech wotebjerarjow australijskeho mjaža, butry a druhich wupłodow dobył. Mjenowane towatſtvo ma w Hamburgu a Antwerpenje hlowne sčlady, s kotrejchž čze druhé němské města ſastaracž. Nimo mjaža čze towatſtvo wořebje butru do Němzow wosyę, dokelž ſu s njej w Jendzelskej dobrý wuzitk měli. Hijo blízſche dny zyka lóž s mjenowanymi žwidłami do Hamburga píchi- jědže. Na dolhím puczu ſo mjažo a butra s tym čerstwej ſdžeržecž hóbátej, so ſo zykl pucz samersnijenej wjesetej.

* W Beuthenje w Schlesynskej žu paduschi tamnišchu jaſtrowou kaſhu kranucz ſptali. Ženož ſ psychipadom žu ho paduschi wotehnali, krótko předv bacz běchu ſe ſwojim rubjeniſtom twóchli. Paduschi, koſiſ ſu ſ najmjenſiſcha ſchyrjo byli, běchu dwoje durje ſ poſluzemí wotewrili, tola tſecze durje, ſe želesnym blachom wobbitc a ſe želesnym prekuſhom ſwesczenie, kotrež do kaſhyneje ſtwy wjedzechu, běchu ſe kekerzom roſbili. Želesny kaſhcz ho ſe želesnej žerdžu wuſbehnu a ho na ſahrodniku drohu wunječe. Paducham žu po ſdacju ſnutſkowne wobſtejnoscze a pschyprawa derje wědome byle, dokelz žu ſebi runje poſledni dzen měbzaza, na kotrymž pschezo wjele pjenjes do kaſhy dondže, k wumjedzenju paduchſta ſhlaſali. W ſchęcz zentnarjow cieklim kaſhcau ho runje 60.000 briwnow khowasche. Tale ſuma

budžische jim s węstoszcu do rukow panuła, hdj budžische dohladowat Kalusa poñdzelu po swuczenym waschnju w 5 hodzinach rano do śluzy njepechischol. Wot 1. oktobra zo śluza w jastwje halle w 6 hodzinach sapocznje. Zenož pschipadne pschesażne pschitidżenje dohladowarja Kalusy do śluzy je jastwou kaſu psched wurubjenjom wobarnowato. Hdj Kalusa k jastwu pschitidże, tam na drósh tſioch mužow na jenym kaſchcżu kędżazých wohlada. Sso wulzy spodgiwajo, won prénjej dwójce duri wotewrjenej namaka a skónieźnie tseče durię rosbite wohlada. Won hnydom saherjela, na cęož czi tſio nutslamarjo wostajiwski pjenięzneho kaſchcża cęelnichu. Po wšchem ſdaczu woni na schtowrteho kumpana cękachu, kotrehož běchu po wós k wotwiesienju kaſchcża wupóžkali. Wobżaruje zo, zo żaneho s nutslamozrjow ſežlapili njeſſu. Wonci na ſtronu k promenadam bězachu, hdżenekotre hodziny poſdzischo samk, s kaſzynych durjow wotbiti, namakachu. Dohladowat Kalusa s wjeſkłoscju, zo je paduchſtwo pschekashy, zo njedopomni, hnydom zo sa paduchami puſczejcz.

kotrez su ho nijedostatkowe psche diphtheritis czinię, w człowieku, na diphtheritis schorzenego, diphtheritisowe hribki mori, hdyż ho schorzenemu krej tajlich swerjatow do żilow nażyła. Tańka krej ho hojozy fernum mjenuje. Wjele hojernjow je hebi hido tuton średk, kotryž je ho hido wjele króz jako wuspeschny psche diphtheritis wypokaſał, skafalo.

* (Ssnejboženja na železnicy.) Boselko-Barlinski speschny czah su do Germersheimskiego dwórničego jedyż swrōzji. Lokomotiva su bylnie wobškodzi, tsi wosy su reszku. Podla lokomotivneho wiednika, kotryž su i lohka srania, su ničto wobškodzić nijes. — Na Rötheniskim dwórničegu dwaj tworowaj wosy do ho srajschtaj. 10 wosow su wobškodzi, wosyby nijesu sranjene. — Podla Charthama w Zindzelsiej tworowy czah do dżelaczeriskego czaha srasy. 5 wosybow je pječza pschi tym žiwjenje shubilo a wjazy je su ich sraniko.

* Czornuch jako jenožny dobrowolnik drje je najnewischi pschiwo, kotryž su i naszych kamerunskich koloniow dostali. Podla 4. pólneho arilleriskego regimenta w Friedrichstadtzie podla Magdeburga su tele dny duchowne wobdarjeneho a nakladneho mledeho czernucha pschi pichepytanju jenožnych dobrowolnikow sa khmaneho spósnali a do wojakow pschiali. Wón jara derje němcki rēczi a je hebi swojego połkujobnika hobiu pschijed.

* W Kieritzschu podla Rötha tele dny jedyn rjemježnissi wokoło dundasche, kotryž ani piſacż, ani cītacż niemožesche a su sa westerho Meihnela i Friedričsgruna podla Falkensteinia wudawasche. Tam wón jeneho Kieritzschona proschesche, so by jemu pōstowu khartku napisał, ketrūz chze konselej jeneho amerikanskego stata, w Lipsku bydłazemu, połkacż, so by něshto wo swojim w Amerizy semrjetym wuju, maczennym bratu, shoni. Na tu khartku hudy rjemježnissi wemelwjenje dosta, so je wón delho pytany herba wjele milijonow dolarow. Macz a nan běchtaj njebehaj a wet jeju pječzich dżeczi bě jenež wón sam hiszce žiwy. Kieritzschon, tig je jemu tu khartku napisał, je seho potom tež i pjenjesami saſtarak, so je hebi nusne dopokasma wobstaracz moht. Meihnelowe wjehele na nijedozakanyh sbogu bě njeſtončne, a hido cziszczaču su i njemu se wszech stron wožoby, tig chzchu jeho klukacż. Ale haj, Meihnel su na dobro skradzi i Kieritzschonu shubi, Kieritzschonam, ketrymž bě w bratrowskiej lubosczi 34 000 hritnow wustaję ſlubil, jenož dopomnjenje na swoju dobru wolu sawostajiwski. Několisi, koſiž su jemu w nadziji tyhozkrózneho sapłaczenja pjenjesy podtykowali a požczili, někto rosschęzrski hubu sa nim hladaja. — Na zykej węzy je to naſspodzivniſche, so su woprawdze werna bycz ſda.

* W Erfurcie su wulke nijewjedro se ſurowymi krapami meli. Krupy běchu ſenu někotre centimetry wyżoko pschikryle.

* Na Kruppoowych fabrikach w Ehenje je su nijedawno nowe liczenie wszech Kruppoowych dżelaczerjow, ſastoñnikom a ich zwójbnyh wotmela. Malicjito je su w domach, tig Kruppej ſluscheja 5731 ſastoñnikow a dżelaczerjow i 15 591 zwójbnyh, po tajkim hromadze 21 312 wožobow; w ſamknych khęzach bydlesche 701 ſastoñnikow a dżelaczerjow i 2 404 zwójbnyh, hromadze i 3 105 wožobami a poda zyskych ludzi na podružstwie 10 744 ſastoñnikow a dżelaczerjow i 25 673 zwójbnyh, hromadze 36 417 wožobow. Szyła ma po tajkim Krupp 17 176 ſastoñnikow a dżelaczerjow se 43 658 zwójbnyh, tak so w tu ſhwili 60 834 ludzi žiwi. W naſkim Budyschinje bydli 22 280 duszow. Kruppowi ſastoñizy a dżelaczerjo se zwójbnyh po tajkim nimale 3 tak wulke města, taž Budyschin je, i wobydlenju trzebaja.

* Tsi ſaczinjene nože mjeſečne 32 lětny dżelaczer Jakub Furrer i Žüricha w ſwojim żoldku, kotrez su jemu nijedawno w Heidelbergskiej hojerni se żoldka wureſali. Furrer bě hido lěta dolho czeklo pichezowane węzy, worzlowe a ſeleſne hoſdze o hoſdziki požerał, wob dzeni czasto 10 abo 12, kotrez drje jeho trochu w żoldku cziszczaču a kuž dajaczu, hewak pał jemu žaneje wobčežnosće nijenaczinaczu a jeho appetit po tajlich ſpodzivnych węzach njeponiemieſchicu. W poſlednim čaſzu pocza su po wsachnu ſeklowazych mjeſezpožerarjow na požeranie nožom ſwuczowacż. Pschi piwje bě su ras khetro ſkurjeny wjetował, so sa 3 hodziny tsi nože ſpózera. To su sta. Može běchu přeni 11, drugi 9 a treci 8 cm dolhe. S wopredka jemu to po ſdaczni něčo njeſchłodzescze, ale hórsy su tak cježki ſcěhi poſakaczu, so dybjeſce su do hojernje podacż, hdzejec jemu sa něshto čaſza i operaciju se ſicjalnymi ſlęſczeſcemi te njeviſchne węzy ſwuczahacu. Żoldkowa ſkafalina běſce nože hido khetro naſuſala. Żoldk pał bě hórsy ſahojemy. Przedt pał hacj bě su 6 nježel minuto, Furrer i nowa zylo pjanu w nožu do kliniki pschiindze a wot zwědkow podpiſane wopisimo hobiu pschinjeſe, so je psched někotrymi hoſdinami ſažo dwaj nožej požrej, i kotrejuž bě jedyn 3 brjeſki, hobiu a ſtolowu wu-

czahowac̄, jedyn pał jenož jedyn brjeſki měl. Dokelz tón ras žane ſadžewki w jeho żoldku njenastaču, lekarjo wožakacż wobſamkuču, hacż nožej po naturskim puczu njeſotendžetoj. A to su sta. 10 cm dołhi nož po wožmich a 9 cm dołhi po ſchytnaczych dnjach wotendže. Daliſce wobčežnosće su njeſopakacžu.

* Nijedawno běchu w jenym lěžu podla Bamberga burſku holzu ſkonzowanu namakali. Mordarja hiszce wužlédzili njeſu. Čim biele su něk wſchitke wutreby i nowa ſatorhnjene, dokelz je su hido ſaſko podobne mordarſtwo ſtało. W lěžu podla Pilgramsreutha njeſdaloko Hesa su žaložne pschekane czelo 18 lětnye helzy nadeschli. Je to dżowka jeneho kamjeneczeſharja Margaretha Wolſrum i P. Wona bě su na bliſku Pétrou horu do bruſnizow podala. Hdyż su wječzor domoj njeſwroczi, ju starszej a ſužedža hacż rano do 2 hodž pytachu, tola žaneho ſlēda wo neſ ſjenamakacžu. Maſajtra hiszce wjazy ludzi ju pytacż wundze. Halle popołdnju ju ſkonzowanu w jenej huſczińje namakacžu. Wboha mloba holza bě 14 ras do czela kota, najeſterje i nožom na woběmaj bolemaj wótrym, abo kaſaczem, a to ſchtyri króz do praweho, ſchtyri króz do leweho wutrebnia, tsi króz do khribjeta a ſchtyri króz do wobeju rukow, do ſzdeje dwójzy, horla a delka. S tym je jej mordat wſchitke debre džele, pluza, jatra, wutrobu, żoldk atd. pschekak. Nimale kózde kózce bě ſame ſa hebie morjaze. Njeſožgiwe pschemozowanje su do poſakacž njeſhodzescze. W pehladze maja puczowazeho kamjeneczeſharja Hübnera i Hesa, ketróh ſu ſadžili. Podla njeho ſu krwawie woſzma, krwawy ſlebuk a krwawu draſtu namakali, ketrúz bě w Hofie pschedacż chzyl. Hewak tež hiszce na někotrych druhich tukajach, tig ſu i Hübnerom w Martinlamikach pschenozewali.

* Psched někotrymi dnjemi bě su na njeſuſhniſome wachnje w pschedipolniſchej hoſdžinje polſchecſtaletna džowka Olga pschedupza Juliusa Fantla w Liberzu ſhubila, kotrąž bě i khlamow ſwcejelu starſcheju do jeju wobydlenja, něhdze 6 mjeſchinow ſdaleneho, ſchla. Měnjaču, so ſu zyganjo abo kellerjo džeczo wotwiedli. Wſcho ſledzenje westa bjes wuspēcha. Tele dny je su petaſtvo na žadlare wachnje wetkyl. Jedyn hribhypat w lěžu njeſdaloko měſchęzanskich ſerkow czelo maleje Olgi namaka. Njeſnaty mordat bě džeczo wumozował, jemu ſu roſtrenul a hlowu roſbil. Wo žadlawowej wožobie hiszce njež ſnate njeſe.

* W Lampenrichtu w Pfalzy psched někotrymi dnjemi jedyn bur, tig kruschwy ſchęzipasche, tak njeſbožownje i ſebla na plót padże, so su do jeho czela jena tyc ſakkó a pcd hribhowej kožu hacż do rjeblow hore ſaję. Dokelz jemu ſchpal něčto ſe žiwota wužahnucz nožyſcze, hebi jón bur ſam wutorze. Hacż runje czeklo khory, je ſranjeny hiszce tola žiwy.

* Wjedro. Na Brockenſkej horje w žiwioſtach horach (Harz) ſu dženža tydzenja pschi wulki połnožnym wetrje ſylny ſnehoſow mjeſczeſc měli. Ssneh tam 15 cm wyżoko ležesche a je dleſhi čaſz lezo wostał, dokelz thermometer 2 gr. niže null ſtejſeſe.

* Zindzelski ſejmski ſapóklañz Henniker Heaton je w jenych nowinach wotcziſhczecz dał, taž wjele ſu po jeho wobliczenju w wſchelakich europiſkich krajach mandželſtwo w dželi. Jene mandželſtwo dželi ſu w Zindzelskej i 577, w Rukſej ſe 455, w Schottlandſkej i 361, w Rukſej i 181, w Belgiskej i 169, w Wuherſkej i 145, w Schwedſkej i 134, w Hellandſkej i 132, w Franzowskej i 62, w Danskaj i 36, w Italskej ſe 421 mandželſtwo. Mjes europiſkimi wulki miestami je ſobiu najhōrje w Berlinje, tam ſu wot 17 mandželſtwo jene dželi, w Winje jene wot 43, w Parizu pał jene hido wot 13. Prěnje myto pał Tolland-Konnektiſkemu hrabinstwu w Gjenoczenych ſtatach ſluscha, hdzejec ſu wet 6 mandželſtwo jene dželi.

* W Almu w Duringskej dyrbiesche ſu werowanje ſtacž. Njeſwesta a ſwēdzy běchu ſhromadženi, jenož naurozenja pobrachowasche, a čeſho dla? — dokež jemu krawz ſwachnu draſtu bjes pjenjes dał njebe. Hdyż bě ſu dolho doſcž i krawzom ſadžerał, ſdashe ſu jemu to njeſpaci pucz bycz, ſu ſu psched njeſwestu ženie wjazy njeſopaka. Duž ſu taž ſlaby plát ſhubi. Ssnewdzy móžaču pał njeſwestu něčo i tym troſtowacż, ſu na tym khadli wjele ſhubila njeſe.

* W nožy 10. oktobra w New-Yorku ſatrashny wichor ſakhadjeſcze. Nijedawno natwarjena ſydomſchozna khęza ſu powali a ſužobne twarjenje wobſhłodži. Pschi tym ſu wožom wožobow ſaray. Tež města pschi Long-Islandskim brjohy ſu cježko czerpile. Wjele małych ſobzow je ſu na morju roſbilo a ponurito.

* Maſteſterje i wječiwoſcju je něčto w Salisbury (połnožnej Amerizy) dom ſkalarja Leima i dynamiton roſiſelit. Leim a jeho žona buſtaj morjenaj a ſlužobna holza ſu ſtrachne wobſhłodžena.

* W Italiskej su po wulstich deschczechach rčki a rččki psches brjohi stupite. Wola města Ankony ho haczenja, město wobdawaze, pschedorzechu, s čimž ho žakožna schoda načzini. Wjele khěžow je ho sašyplo. Wuhowanje ich wobydlerjow ho dla wulkeje ho pschiwalazeje wody wjele poczeši. Hoječnja, w kotrej 600 khorych leješče, je ho sašypla a boja ho, so je ho pschi tym wjele khorych tepilo. Wjele čelov na žolmach pluna.

* Jenemu farmarzej pola Dykesville řebi nuschlazh kóždu nōz jeho juschlate meleny derje žłodzech dachu. So by njelubym hosciam ich žledzenje sapariš, won do někotrych melonow tójschto žylneho jeda, strychin rěkazeho, načzini. Nasajtra rano na farmarjowym meloniščju jeho syna, kaž tež hukodoweho syna a jeneho žuseho muža morvých namakachu. Nasrožany farmar chyzsche četnucz, ale hukod jemu pucz řastupiwschi ho na sajedočerju hwojeho syna s tym wjeczesche, so jemu do hlowy tieli, s čimž jeho na měsče mori.

* W Amerizh rjemješko a wokwanje s městnami hisheče hubjeniščho dže, hacž w Europje. Teho dla někole wjele mjenje ludzi do Ameriki wuzčahuje, dyžli saňdene lēta. Sa 9 mězazow nětčiščeho lēta je psches Hamburg 30,424 wožebow wuzčahuiko, kjes tym so je ton hamy čaž 51,444 wožebow psches Hamburg Europu wopushčílo.

* (Pjatnacze čłowjekow s kholerinymi bazillami skónzowanymi.) S Buenos-Ayres w połodniščej Amerizi je po wjescz wo mordatstwach dōjčla, lotraž mehla ho sa wureb khorych myžlow mēcz, hdyž by njebyla se žudnišimi aktami dopokasana. Hrōšna węz nastupa profesora mediziny pschi Buenos-Ayresie; universicze dr. Beauregarda. Profesror by často hwojich pschedzelow a snatych ſ řebi na hoscianu pschedrožk, pschi kotrej njebychu pak ženie wjazy, dyžli tři wožoby pscheditomne byše. Po něčim pocza nadpadowac, so často jedyn, dwaj abo tři s profesorowym hoscji ſa khwilu, s wjetsha ſa 24 hodžin po hoscianje nahle wumrjechu. Na žmjerči pak ženie jēd wina njebe, wjele bôle řekarjo ſ wjetsha spósnachu, ſo běchu profesorowi hoscjo pak na aſtatiku kholeru, pak na žolu ſymu wumrjeli. Hdyž běchu tak ſa ſebu ſa krótka khwilu pjanaczo ſ jeho hosczi podhaldnu a žakožnu žmjerči poczepili, roshorjenosz pschedzivo profesorej tak rččesche, ſo mějše statny rččnik ſa nusne, pschedzivo njemu dla mordatstwa ſakrocžc. Profesora psched pschedzivnych ſtajichu. Wobſkózba pak na tak žlabymaj nohomaj ſtejše, ſo ho wusamknjene ſdashe, ſo profesora ſakudža. Tu, hdyž runje wozakowachu, ſo ho wobſkózba wróci, na dobo statny rččnik proschede, ſo by ho wuzbudenje na khwilu pschedorhnulo, dokelž bě wažne depokasmo do jeho rukow pschedrožko. Hdyž bě ſo požedzenje ſažo wctewrito, mklody Spaničan řastupi, kotrej ſo wobſkózba wobſkózbeny hľuboko wobſlednu. Statny rččnik wosjewi, ſo ho nasajtra njeſkutk doſkadne dopokas, a ſo dyži ſo teho dla wuzbudenje weſtorečie. — Nasajtra profesora Beauregarda morweho w jeho jaſtroje namakachu. Won bě ſebi ſ kaplu mordatſkeho jeda ſawdač, kotrej běche w maluškej ſlotej buskliwizy ſchowanym mēl. Čale powjescz nimo mēry wulke ſpodižwanie w měsče ſbudži; wo ſastup do ſhudniſle ſale ſo lub wopravdze běſe, a ſud wobſamku, wuzbudenje hýdom dowužudžie, ſo by ho wobydlerſtwo ſkerje ſměrowalo. Mlodoš Španičana na to pschedzivschach, a won ſežhwaze wobſkózbeny: Won bě ſola profesora ſe ſkulobníkom byl a pschi hoscianach požlužoval. Pschi ſoždej hoscianje, po kotrej ſu hoscze w běhu 24 hodžin wumrjeli, by profesor, tak borys hacž by ſo khosej podal, ſo na někakje waſchnje ſola hwojich hosczi ſamolwiwschi, do hwojeho laboratorijsk ſchók a wot tam by kruh lodu do kuchinje pschedneſt, kotrej by won, jón roſtovtawchi, do tří ſchellenckow ſypnul. Do tých by won ptem ſwědkel naſlepši liter linucz a ton hoscjom porſedzieč dal. Won ham ženie wot tejele měſchenzy ničo pit njeby, ale by ſo ſe ſchleñčku ſognaka ſpokojoſt. Pschi poſlednej hoscianje je profesor ſabyl, ſbytny lód wotſtronicez, ſwěd je kuf ſot njeho ſchowal, a dokelž won roſtawſchi hroſnje ſměrbeſe, je jón won ſtatnemu rččniku ſchinenjeſt. Po tymle ſwědku wěžywustojny chemik praji, ſo je džen předy wodu ſ tamneho loda, jemu pschedneſenu, pschedphal i namakal, ſo ſo w njej ſ kholerinymi bazillami wopravdze mjetwi. Wone ſu ſo bjes dwela ſhorjenym na kholeru wuwale a w lode ſamjerske, s čimž ſo jich ſiwenja ſhmanosz poſlabila njeje. Statny rččnik na to roſtadowasche, ſo je na tajke waſchnje potajny ſlocžin wujazneny. Profesor je njeſbožnoum hoscjom kholerine bazille wujicž dal, naſkerje, ſo by ſhmanosz hwojich poſphytow pruhoval. Dokelž je ſo wobſkózbeny ſemſkej prawdze wuwink, dyži ſo ſud, węz tak ſpósnawſchi, ſi tym ſpoſoſicž.

(Býkwinſte powjescze hladaj w pschedzivschach.)

Khěža a wobſkózba na pschedaní.

Khěža w ſnitskownym měſče ſ wulstimi ſkładami, hródžemi, wobſkózbenym dworom a ſahrodou, w kotrej wot dohlich lēt ſiwe ſ wuhlom a drjewom wikuja, je ſe ſkładnymi tворами, konjemi, woſami a druhim inventarem abo bjes teho jara tunjo na pschedaní.

Khěža ho tež ſ ſóždej druhej mikowatni pschedzivschach.

Dalsche je ſhonicz pola M. Franzia w Budyschinje na połoznej droſy čižbilo 1.

Swoj ſkład porzlinowych, kamjeninowych a ſchleñčanych tworow, klanfaznych hlowow, ſloczanych lejſtow, gardinowych ſerdzow, roſetow, wobraſowych woblukow, kaž tež wſchē druhe węz w ſwojej pschedawarni po jara tunjej placzisnje porucza

Ernst Ulrich na ſchulerſkej haſy 12.

Ssyru a wotewrjenu koſčinu, Domaſhownu mužku a karnalit porucza, ſa jich hódnosz rukuo,

Petr Kral na Rakocziaskim dworznisčju.

Žonjaze, mužaze a hólčaze ſilzowe ſlobuſki

w najnowszych formach a barbach po pomyslnie najtuniszych, tola twjerdyh placzisnach w najwjetſchim wubjerku.

 Kapy, mězy a rubischeža wolmjane, chenillowe, židžane a plyſhowe ſ najtuniszych hacž do najwoſebniſchich wudželkow po ſruče ſprawnych, najnižſchich placzisnach.

Leopold Posner

w Budyschinje na bohatej haſy 7.

Pjekatnja w Budyschinje, hižo wjele lēt wobſtejoza, je hnydom ſilzome ſilzome na pschedane. Dalsche je ſhonicz we wudawatni „Sberb. Now.“

W Maledzezach pódla zyrkwe je korežma čižbilo 76 ſe ſahrodou a kruh ſola herbſima dla na pschedaní.

Na Mađanowskich honach ma podpižany 288 □ prutow pola ſ wjele hódnje pěſkowej jamu, blisko pschi Wobſkózbej droſy lejſazej, jara tunjo na pschedaní.

M. Franz w Budyschinje na połoznej droſy 1.

Proſata na pschedaní.

Proſata běleje Yorkſhireje a tež čjornopisaneje Berſhireskej razby, kotrej ſo jara lohko wulformja, ſu pschedo po čažej pschedzivnych niſkich placzisnach na pschedaní na knježimaj dworomaj

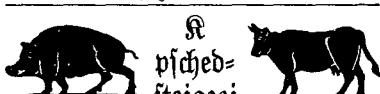
w Budyschinku a Pschedzivschach.

Ssueželne kruwy, na nowe dejoze, porucza Gabel w Njeſwacžidle.

Derje džeržana trompeta a ſežný róz ſtaj na pschedaní n i hornjeſkej haſy 32.

Mlyn w Małhezach

porucza
pschedzivnu muku I. hachti po 80 np., II. = 70 :
rižny gris zentnat po 5 ml. 60 :
ržanu muku = 4 = 60 :
maſkowny ſchrót zent. = 5 = 75 :
Zito ſo ſa khleb, muku a pízu ſaměni.

Fermuſch

poruczam
rjane howjase mjažo punt po 55 np.
ſwinjaze mjažo = 60 :
čelaze mjažo = 50 :
dobru bělu ſolbaſu = 70 :
dobru ſolbaſu = 60 :
teho runja ſuſhenný počj a ſuſhene ſwinjaze mjažo.

Jan Fähla, rěnit,
w Nowym Luszcju p. Njeſwacžidle.

W o s i e w j e n j e .

Poniedziałku 15. a wtorku 16. oktobra t. l. so poła podpisaneho hamtskeho śudnistwa dla cżyczenja hamtskich stow jenož nusne węzy wobstaraja.

Kralowske hamtske śudnistwo w Budyschinje, 6. oktobra 1894.

Philippi.

Dobrowolne pścheßadżowanje.

Sawostajenstwu Johany Karoliny swudowjeneje Mlynkoweje rodz. Fiedlercz skłuska khezkańska žiwnoſć čižko 6 wopalnego katastra folio 38 leżomostnych knihow sa Dubrawku, 174 □ prutow wulta, s 18,64 dawskimi jenoscenami poczęzona a wot wježnych grychow na 900 mk. takserowana, ma po żadanju herbow podpisane hamtske śudnistwo

wtorku 23. oktobra 1894, dopoldnia w 10 hodzinach

na tudomnym hamtskim śudnistwie na pścheßadżowanje pśchedawac̄.

S połasaniem na wuwęshenki, pścheßadżowne wuměnjenja wopścijaze, kotrež ſu na tudomnym hamtskim śudnistwie a w hospęzenu w Dubrawzy wupowżnione, so na kupjenje smyžleni proſha, so k poſtaſenej termiji na tudomnym hamtskim śudnistwie ſeńc̄ a pścheßadżowanje wotčakac̄.

Kralowske hamtske śudnistwo w Budyschinje, 4. oktobra 1894.

Zaeger.

W radnej pinzh
je doſtacz
wopravdžite kulmbachske
p i w o
1/2 litrowa ſchleňza po
20 np.

Amerikanski petrolej,
najlepschi, dwójny cžyczem, w wulstich bleschach punt po $10\frac{1}{2}$ np.
porucza

Carl Noack na ſitnej haſy.

Zigarn
porucza w wulstym wubjerku, jenož
derje wotležane družim,

Otto Sachse,
Wylema Bergerowu naſlednik,
na bohatej haſy 5.
Korčmarjam a ſaſopſchedawa-
rjam so woſebje tunje placzisny
woblicza.

Wubjerny ſyrup,
miedowy punt po 30 np., porucza
Otto Sachse,
Wylema Bergerowu naſlednik,
na bohatej haſy 5.

Schlörnjazy mas,
kožu mjehlu a wodu njepſcepueſczatu
cžinjazy, w tysach a po waſy tunjo
porucza

kožowa pſchedawatnja
Reinholla Giericha
pſchi mjaſowych jedlach 4.

Saſopſchedawarjam
pſchedawam ſwoj hamzny wudżek
cžefakow
po najtunisnich placzisnach.

G. Bertramowu ſyn
pſchi mjaſowym torhōſcežu 3.
Rjand ſuſcheny polež
pſchi 5 puntach po 65 np.
porucza rěſnik Müller
pſchi lawitkim tórmie.

Dursthoffske ſuſhe droždze
ſtaſnje czerſtwe porucza
August Wiesold, pjetarski miſčtr
na bohatej haſy.

Wotewrjenje krawskich khamow.

E. Weiss,
krawſke khamy

19 na bohatej haſy 19,

porucza ſwoj derje ſejadowanym ſkład tkaninow

k ſechicžu draſty po mérje

ſa dobre dželo rukuj.

Wulki ſkład hotoweje

muzazeje a hólcžazeje draſty

po pomyſlnie najtunisnich placzisnach. Budu so prózowac̄, so ſebi dowěrjenje, kotrež je so mi pſci mojim předawšim dohōleſtnym pſchebywanju w Budyschinje doſtało, ſi najlepshim poſluženjom a ſi wobliczeniom najtunisnich placzisnow ſaſo dobuđu.

S poczęſzowanjom

E. Weiss, 19 na bohatej haſy 19.

Moje wobydlenje je něko na ſukelskej haſy 19 po 2 ſkhodomaj w piłnym hrodze.

Bertha Albinusec,
akad. a praktiſka ſchwaleža.

Cžeczenym Sserbam w Budyschinje a woſolnoſci najpodwol-
niſho k wiedzenju dawam, ſo ſym

hosczenz k hajniſkemu dworej
(Jägerhof)

jak to naſenk pſchedewaſł.

Proſhu, mi dowěru, haſz dotal spožczeniu, tež dale ſakhowac̄ a
mje w mojim pſchedewac̄u dobrociwje podpjerac̄.

S poczęſzowanjom

H. Pietschmann

na ſamiennej haſy 1.

Pſchiſpomnjenje. S dobom poruczą ſwoj dobry wobjed a derje
wothladane piwa.

Roža ſa hosczi a wupſchahanje.

Pſetwa

a cžaſnikowe rjecžasy
ſi wloſow, k temu pſchinjeſenych,
džela rucze a tunjo

A. König
na Hauenſteinskej haſy
(na starej butrowej haſy).

Pozahajuj kožuchi a ſchiju woſebnu
žonjazu a džecžazu draſtu po mérje,
jarowansku draſtu ſa krótki cžaz.
Tež nekotre holzy, kotrež ćzedža
ſchwalczistwo nauknuež, pſchimoſmu.

Bertha Albinusec,
ak. a prakt. ſchwaleža.

Dwaj wolaſaj ſo hiſće na
lēto 1895 na knježi dwór
w Małhezach poła Budyschina
pytataj.

Maćica Serbska

zmje

srjedu 17. oktobra

wurjadnu hłownu zhromadziznu

w Gudźic bosćencu w Budyšinie. Započatk w 2 hodž. popołdnju.

Předmjet: Naležnosć nowotwara Maćičneho domu.

Sobustawy należnje přeprošuje předsydstwo.

Bukečanske serbske towaŕstwo

zmje jutře **niedżelu 14. oktobra** swoje prěnje nazymskie posedzenje. Přednošk knjeza městopředsydy Wojnarja ze Žornosyk „Wo Gustav-Adolfskim skutkowanju za našu wěru“. Započatk z dypkom 5 hodzin.

Předsydstwo.

Pschedepołożenie mydłoweje pschedawarnje.

So tuthym najpodwolnišcho k wjedzenju dawam, so žym swoju parfümerijowu, mydłownu a wóskotworowu pschedawarnju do

Kupnizy pschi radnej pinzy

1 na snutskownej lawskiej haſy 1

pschedepołożila.

Sa doměrjenje, mi haſz dotal spožczenie, so wutrobnje džakujo, proſchu mi jo tež dale dobrzimje ſakhowac̄.

W Budyšinie, 5. oktobra 1894.

Paulina Ludwigowa.

Pschedewſacze restawrazije.

Czeſeženym Sserbam w Budyšinie a wołonosczi, kaž tež snatym a pschedezelam najpodwolnišho k wjedzenju dawam, so žym dženja předaweschu

restawraziju ſriža Henzy

na swontownej lawskiej haſy

pschedewſal. Wobkruczejo, so budz so stajnje prózowac̄, wſchitkim, kotſiž mje pocžesča, s dobrej ſędžu a pižom poſkužowac̄, proſchu, mje prawje wjele a husto wopytač.

W Budyšinie, 4. oktobra 1894.

S pocžesčowanjom

Bernhard Bergan.

Czeſczenym Sserbam w Budyšinie a wołonosczi ſebi dowolam najpodwolnišho k wjedzenju dac̄, so žym hofezenz

„Münchner Hof“

na horncžerskej haſy číšlo 15

kaž nojeńk pschedewſal.

Korczmatſke a hofczowske ſtwy ſ nowa pschediprawiſchi, nadžiū ſo, so žym wſcho cžnił, so bych ſwojim hofczom pschedebiſt pola mje po mžnoſci lubi a duſhny pschedotowac̄.

Budu ſo stajnje ſhwerti prózowac̄, ſo budz ſo mojim hofczom ſ dobrej ſędžu a pižom poſkužowac̄; tež ſhosej budz ſola mje po tym ſamym waschnju doſtač, kaž w restawraziji, kotruž mějach něhdy w Budyšinie wotnajatu. Ratarjam, kotſiž do Budyšina pschedeđu, poručam ſwoje rjane konjemzy.

S pocžesčowanjom

Jan Kolscher.

Štóż dže mēc̄ dobre a trajne črjije, njech do črjowejho a ſichörnjowejho ſlada Emila Indingera dže. Žeho pschedewansle měſtno je ſobotu a niedżelu na bohatej haſy číšlo 3 ſ napſhečja poſta.

Ratańska ſchula w Budyšinie.

Šymski ſemester ſapocžne ſo pondželu 22. oktobra 1894. Pschedopojedzenie ſchulerow pschedawarnju a wſho dolsche wo ſchuli wukauje direktor J. B. Brugger.

Pschedecženjenje.

Czeſczenym Sserbam w Budyšinie a wołonosczi najpodwolniſho k wjedzenju dawam, so žym ſwoju draſtowu pschedawarnju na bohatej haſy ſpushečzil a ſo žym někto ſ bydłom

na ſamjenitnej haſy číšlo 1

w hofczenu „k hajnickemu dworej“ (Jägerhof) po 1 ſchodze.

Sa dotal spožczenie doměrjenje ſo rjenje džakujuſy proſchu mi jo tež dale ſakhowac̄.

S najwjetſchim pocžesčowanjom

Turij Melcher, krawſki mischt.

Mam ſa nuſne wojewic̄, ſo žym ſwojego detailnego pomožnika Fahrenholza puſhečzil.

Haptikar Wirth
w Rakezach.

Rólnych poſoncžow, njevoženjenykh gramtischtrow, ſtražnikow, wotročkow, wolažych, starſe džowki k ſwinjom a cželatam pyta Heyndowa w ſlotym ſehnjecu.

Hofpoſa ſo pyta.

Žednora čista žona ſo jako hofpoſa k jenotliwemu ſrijesji we Budyšinie pyta.

Dalsche je ſhonicz w wubawatni „Sserbſkikh Nowin“.

Na 1. novembrej ſo holza ſe wſy w měſce do ſlužby pyta. Hdg? je ſhonicz w wub. „Sserb. Now.“

Holza ſe wſy, 17—18 lětna, koſraž ſo do domožeho džela hodži, ſo k nowemu lětu pyta. Dalsche je ſhonicz ſola Bielereweje na ſerbskej haſy 4 po 3 ſchodach.

Služobne holzy, džowki a wotročkow pschi wyhōkej mſdže pyta Krauſhowa pschi Petrowskej zyrki 2.

Schemiskeho pomožnika a wučobnika pyta August Scholta pschi ſtynych wſach.

Hódneho krawſkeho pomožnika pyta hýbdom do džela

Jan Kranz, krawſki mischt w Spytezech ſola Hodži.

Džak.

Sa wſchitku poſličeniu pomož pschi pschedeſenju naſkich nowych ſwonow ſ Rakečanského dworniſcheja, ſa wupryſhenje w Žitku, a woſebje ſa ſwonjenje Rakečanských zytkwinstkých ſwonow wuprajam w mjenje ſwojeſe woſady najwutrobnitschi džal.

W Ralbizech, 30. septembra 1894.

Bjedrich, farat.

Zjawny džak

wuprajamy z tutym wſitkim, kotriž maja kajkežkuli zaslužby wo „Zabawny wječor“ Serb. Stud. Młod. w Radworju. Přede wſem džakujuemy ſo za wſu prou ſrijadowarzej koncerta, knjezej Słodečkej, kaž tež knjezam wučerjam, kotriž ſu nas luboſciwje ze ſpěwom podpjerali — woſebje pak knjeznomaj Liscy a Hancy Suškec za wſu luboſć a woporniwoſć. A ſkónčnje hiſće naš horcy džak Khwačičanskemu serbskemu towaŕſtu za te krasne „Nankowe ſkórnię“, kotrež nam wostanu njezapomnите.

Za serbsku studowacu młodžinu

Mikl. Andricki, t. č. hłowny starši.

Na temu číſlu jena pschediloha.

Pschiloha į čížku 41 Serbskich Nowin.

Ssobota 13. oktobra 1894.

Cyrkwienske powjesce.

W Michałskiej zyrlwi smieje jutje njedzela rano w 7 hodz. farat dr. Kalich němstu powiedznu ręcz, $\frac{1}{2}$ godzin diaconus Rada němste a w 10 godz. herbske przedowanie.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Bohuwert Ernst Albert, skalar w Nachlowie, s. Hanu Chrystiana Neumannem w Toronzy.

Krčenje:

W Michałskiej zyrlwi: Frida Elsa, Ernsta Augusta Koczeki, cężele w Hruboczizach, dz. — Maria Emma, Augusta Strehly, fabrykowego dohla-warja w Dobruszki, dz. — Ernst August Max, Ernsta Augusta Oskara Buscha, dzelaczerja w Wownjowje, s. — Anna Maria, Jana Schwibla, tkaczarka a dzelaczerja w Kelnje, dz. — Hedwiga Dora, njemandz, dz. na Šidowje.

W Katholickiej zyrlwi: Jan Paweł, Jana Ernsta Welle, krawiec, misztra, s.

Zemrjeć:

Dzien 3. oktobra: Maria, Jana Włodzimira Ballmanna, zybelnika na Šidowje, dwójniaka, 9 d. — Ida Amalia, Korle Augusta Michałka, witowarja w Sczycie-zech, dz., 2 m. 4 d. — 4. Martha, Jana Ernsta Freiberga, schewza w Czemyjer-zech, dz., 2 l. 2 m. 18 d. — Korla Ernst Donka, dzelaczer w Delnej Linie, 29 l. 3 m. 23 d.

Placiszna jitow a produktow.

Jitow w Budyschinje: 2223 mēchow.	W Budyschinje 6. oktobra 1894		W Lubiju 11. oktobra 1894	
	wot mf. np.	hacž mf. np.	wot mf. np.	hacž mf. np.
Bicheriza	7	35	7	79
	6	88	7	35
Rožka	5	81	5	94
Jeczmien	6	7	6	14
Wowl	5	20	5	50
Hoch	7	50	11	11
Wata	9	72	10	—
Zahly	13	—	16	—
Hejduschka	15	—	15	50
Berka	1	80	2	20
Butia	1	80	2	40
Bicherzna muka	6	50	16	—
Mjana muka	6	50	10	—
Škyao	2	20	2	50
Škoma	16	—	19	—
Prozata 702 shtuk, shtuka	10	—	20	—
Bicherzne wotrub	4	—	4	75
Mjane wotrub	4	25	5	50

W Budyschinje placiszne: körz pscheitz (bela) po 170 puntach 12 hr. 49 np. hacž 13 hr. 24 np., žolta 11 hr. 69 np. hacž 12 hr. 49 np., körz rožki po 160 puntach 9 hr. 29 np., hacž 9 hr. 50 np. körz jeczmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np. hacž 8 hr. 95 np.

Ra Bursy w Budyschinje pscheniza (bela) wot 7 hr. 21 np. hacž 7 hr. 35 np., pscheniza (žolta) wot 6 hr. 88 np. hacž 7 hr. 6 np., rožka wot 5 hr. 81 np. hacž 6 hr. — np., jeczmien wot 6 hr. — np. hacž 6 hr. 40 np., wowl wot 5 hr. 20 np. hacž 5 hr. 94 np.

Draždansze mjašzowe placiszny: Horwada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsjeje wahi. Dobre krajne kwinie 45—47 hr. po 100 puntach s 20 prozentami torh. Czelata 1. družiny 60—70 np., po puncze rěsjeje wahi.

Wjedro w Londonje 12. oktobra: Mile.

Hermann Darschau w Budyschinje fabrika schtrympowych tworow s wowežje wolkow

čížlo 1 na schuleškej haſy čížlo 1

W symkemu cężej kwoj dawno jako dobry snaty wuli sklad schtrylpowych tworow, schtrylkowanych jatow, wuli wubjerk rukajzatich lazow w najtuniszej hacž i najlepsej czistowolmianej barbunje schregej tworze a w rjonych mustrach porucza.

Najlepschi a najwjetshi wubjerk schtrylkowanskego pschedzena wšichc barbow.

Najhodnischha twora! Najtunische placiszny!

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy, něsczowe rebliki, khachlowe durczka, tseschne wokna, twarske hoscze
porucza tunjo

Paul Walther.

Friedrich Lieber (prjedy H. Puh) na herbskej haſy 4

porucza ſwoje cęzje kuchne hospodařske mydlo a ſaruczeno cęzne masanske mydlo, dale wſchu potřebu, i ſchatam nusnu.

Wulkii wubjerk parfumovych, ſtearinowych a wóskowych kwežow.

Gošk ſo po najwyšších placiszach kupuje.

Čorne ſidzane tkaniny,

wubjerne, dolholetnje wupruhowane
kmane wudželki;

dale jało nowe dōchle:

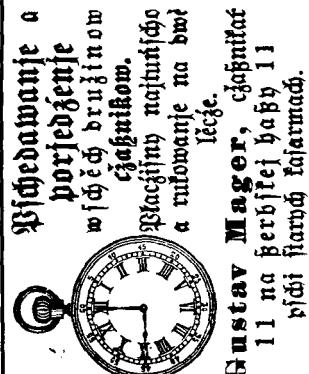
pišane ſidzane tkaniny

w wulkim wubjerku barbow,

porucza po tunich, twjerdych placiszach

Julius Hartmann syn

na róžku mjašzowego torhoschęza.

Pschedzanie a porjedzenie

W řeči družinow
časzuikow.

Placiszny najtunisze
a rulowanie na buj
veče.

Gustav Mager, čaſnitat

11 na herbskej haſy 1

vidi ſtarob ſefarmat.

Ed. Schulze's Sohn.

Am Reichenthor 26.

Pschedzanie a pociehniene
w mojej pschedzawatni.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoschęza a bohateje haſy.
(w lēcje 1810 saložena pschedawařna)

pschedawanska sažada: Krueže sprawnje, jenož kmane,
placiszny hōdne twory,

porucza: zwjern, wſchē družinu bantow, wolkane
a bawmjane schtrylkowanske pschedzane
dzeno, schtrympy, ſoki, rubischeža, schaw-
lowe rubischeža, ſchlipy, thornarje, psched-
koſchliki, gumijowe ſchaty, ſchorzuchi, spor-
towe a normalne koſchle, spodne tholowy
a t. d. a t. d.

I-noscherje

po najtuniszych placiszach porucza

Hermann Bulnheim w Budyschinje
na Albertowym městnje 13 s napřečega nowej zyrlwie.

Otto Preuss

prjedn

Kloss

na žitnej haſy 4

na žitnej haſy 4.

Najtuńsche kupowanske žórſo

hotowych mažazných a hóležazných ſwjerſchnikow (namoblekow),
jupow, khěžorskich mantlow a wobleczenjow, žonjazných
a holežazných mantlow, pjeslow a vlysčownych pjeslow,
najwjetſchi wubjerk w měscže.

Wobleczenja po měrje ſo derje, wožebnje a tunjo ſchija.

Najſprawniſche poſluženje.

Na bohatej
haſy 25.

H. Horn.

Na bohatej
haſy 25.

Najwjetſcha pschedawarnja
mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Dokelž mam malo wudawkow pſdi pschedawanju, tkaniny ſa hotowe pjenesy ſupuju a wjele roſpschedawam, je mi móžno, nimo měry tunjo pschedawac̄, tač ſo je kózda konkurrenza čiſcze wuſamknijena.

Na bohatej haſy
= 25. =

H. Horn.

Na bohatej haſy
= 25. =

Najwjetſcha pschedawarnja

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Słodke palenzy

Liter hido po 40 np., likery liter hido po 60 np.

Moritz Mjerwa
podla Pětrowskieje zyrkuje.

Destilacija ſnatych dobrych palenzow po starich tunich placzisnach.

Kupujemoj kózdu dželbu pschenicy a rožki, tola jenož huku a ſtrou tworu a placzimy ſa to najwjetſche placzisny. Tež ſaměnjamoj pschenicu a rožku ſa dobru muku. S doboom poruzhamoj wubjernu pschenicznu muku, ržany gris a wotrubu po tunich placzisnach.

Heinke a syn
w hamorſkim mlynje w Budyschinje.

Kedžbu!

Wschiedne čerstwe parjene kolbaski a kolbokowu kolbazu punt po 60 np., bělu a dobru kolbazu punt po 60 np., kuscheny polež punt po 70 np., pschi 5 puntach po 65 np., kyry polež a hladko punt po 65 np., pschi 5 puntach po 60 np., schmalz punt po 70 np., kolbašowy tuk punt po 50 np. porucja M. Giebler
pschi mięsowych jědlač a na kamiennej habs.

Pawoł Giebner,
winarňa,
winownja a knedańja
w Budyschinje

na bohatej habsy čížlo 18,
s nutshodom na theaterskej habsy,
porucja

szwój wulkotny skład
czerwienych
a bělych winow,
naistunische bleschu po 70 np.,
hacž k najlepšim družinam, kaž tež
lěkarſke wino,
jako:
portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokańskie.

Pola mje ma kózdy počnu wěstosc, so **wopravdzite** wino do stanje, a shtož placzisny nastupa, móžu s najménjsha runje tak tunjo pschedawacž, kaž hdyž ſebi něchtó direktnje wino wot Rheina a t. d. pschipoblačz da.

Pawoł Giebner.

Ia maschinske volije
sa czeſki a lohli khód,
kolmas
po $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{1}$ zentnorju a po wasy,
vaselinu
čjoru a žolu.
Ia Erfurtski kopytny mas
porucja
drogowe hlasmy
Merschez bratrow naſlednit
(Mějczel Jan Skop).

Nowe polnojerje
3 sichtu po 10 np., 15 sicht. po
45 np., po kopach a čwizach hischje
tuňscho porucja

J. T. Glien
na drzewowych wikač.

Czistowolmiane drastne tkaniny

czorne a pižane, hladke a muſtrowane,

lohcž po 45 np. dwójz hřeroče,

czorne a pižane židžane tkaniny
czorne, lohcž do 1 mč, hacž do 4 mč. 50 np.

Tenož hōdne družiny.

Wurjadniſe vſchihodna ſkladnoſć ſ kupowanju

njewjesczinskeje draſty.

Pomyklinje najwjetſhi wubjerſ.

Najtunische twjerde placzisny.

Jan Jurij Pahu.

Sa

naſymu a ſymu

porucžam w najwjetſhim wubjerku a po kózdej placzisny

žakety,

kapesy,

paletoty,

khornarjate mantle,

deshežne mantle,

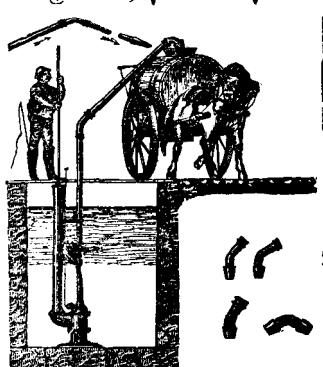
kolomantle,

pjesle ſ tkaniny a plýscha.

Dobre tkaniny, bjesporoczne ſedženje a khmane dželo
pschi wurjadniſe tunich, ale twjerdyh placzisnach.

Jan Jurij Pahu.

Hochsteinske juchowe plumpy a

juchowe

rosdželaki

po wuspjowanym
waschnju derje dželane
ſ najnowšimi polepsche-
njemi, kotrež ſu
ſ džela ſakonjszy psched
podražowanjom ſaktane,
ſ bratrow Ginanthez
jeleſarnje
w Hochsteinje.

Zenicki ſastupjet: Hermann Bulnheim w Budyschinje
na Albertowym měſcze 13 pschi nowej zyrki.

K wuſkywej

porucža tunio

Birnasku rožku,

Probsthajsku rožku,

Schlanštadtsku

Beelandsku

Scharfensteinsku rožku,

Egyptowsku pschenizu,

žolu Šheriffssku pschenizu

Ernst Psuhl,

gitowa wiktowatnja

w ſlotej hweſdze.

Howjaſu kožu, čelaze kože
kaž wſče druhe kože po najwyſhich
placzisnach kupuje

Heinrich Lange

pschi ſerbſej katolſkej zyrki.

Poczechnjenje na kožuchi,
žakety a mantele, derje žebjaze,
po mérje so džetaja pola
A. Khejorki
na seminarškej hašy 6.

Hischeže na skladže ležaze
plušchowe a tkaninowe deli
po tunich placzisnach wupschedawa
A. Khejorka
na seminarškej hašy 6.

Trikotowe taisse a trikotowe
blusy,
barquentowe blusy,
huknjane blusy,
flanellowe blusy,
velurove blusy,
lana blusy
porucja w wulkim wubjerku
A. Khejorka
na seminarškej hašy 6.

55 ml. placzti nova schijaza
maschina, kotraž je vidzec
a so pruhovac hodi w Aug.
Schubowej restawraziji na swon-
kownej lawskiej hašy.

Turkowske šlowki
na slēpscheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucja

Moritz Mierwa
pschi mjašowym torhoscju.
Destilacija snatich dobrich likerow
po starich tunich placzisnoch.

Zokrowy mēd
punt po 48 np.,
mjedowy syrup
punt po 30 np. porucja
Paul Hofmann
na róžku herbsteje a schulersteje hašy.

Tunje
žigarey
kupowanſte žorlo sa ſažopſchedawa-
rjow,
týaz hido po 20 ml. porucja

Richard Neumann
na snutkownej lawskiej hašy čjo. 6,
filtale na bohatej hašy 28 a na róžku
Lubiflakje a Mättigoweje drohi.

Richard Neumann
porucja hry a paleny

Fhofei
w najwjetšim wubjerku a naj-
lēpschej dobrosczi po najtunischič
placzisnach.

Pschi wotewsczu wjetšich džel-
bow so pomernje nižsche placzisny
woblicza.

Soprawdzity
žitny palenz
liter po 60 a 80 np.
po zlysnach tunischo poruczataj
Schischka a Rječka
na swonkownej lawskiej hašy.

Dla pscherzhenjenja

do swojich nowonatwarjenych wulkotnje saloženych khlamow

dospolne wupschedawanje

mojego hoborskeho tworoweho sklada

žonjažy

mujazhy

žaketow, wobwēschkow, wobleczenjow, swjeſchni-
deschežnych mantlow, tow, žaketow, kholowow,
kapesow, holežazych
mantlow a žaketow, holežazych wobleczenjow.

Pschihodna skladnosz i kupjenju snateje dobreje modneje drasty po nimo
mery tunich placzisnach.

Moritz Wassermann.

Wupschedawanje po pol placzisny,
sbytkow czornych a pišanyh drastnyh tkaninow, wobleczenie
po $4\frac{1}{2}$ a $3\frac{1}{2}$ ml., židzane wobleczenja hido po 22 ml., barquentowe
a lamowe sbytki, płysh i pjeslam a i wobhadzenju,
wolmjane a židzane rubiszcza, trikotowe taisse, barquentowe
blusy po $1\frac{3}{4}$ ml., tkaniny i poczechnjenju ſofow, matrazowy
drel, kojojte hukno lohež po 50 np., běhanske tkaniny, lohež
po 20 np., rulowowe tkaniny, gardiny bèle a pižane, lohež
po 15 np., blomniki po 145 np., barquentowe koſhle sa muž-
skich a ženske po $1\frac{1}{4}$ ml., spōdnie kholowoy po 95 np. dobre
rukawate lazy sa mužskich $2\frac{3}{4}$ ml. Kravjaze a konjaze
deli po $2\frac{1}{4}$ ml.

Hermann Beermann w Budyschinje
na snutkownej lawskiej hašy 6.

Wolmjane schtrykowanſte pschedzeno
w najlēpschej hōdnosci w najwjetſhym wubjerku, teho runja schtrympy,
soki a spōdnie ſchaty sa mužow, ženske a džeci, kapoty, rubiszcza,
ſhawle, rukajzy, ſchaltky, huknje, schörzuchi porucza po najtuni-
schič placzisnach

A. E. Werner
na bohatej hašy 67.

Mjedoſthy syrup.

50 centnarjow f. syrupa, wožebje
žłodku tworu, i kotrehož so predy
punt po 30 np. pschedawasche, wot
něka, so bych jón rucje wotbył,
punt po 20 np. pschedawam. Dale
poruczam hischeže f. syrup punt
po 16 a 14 np.

Ad. Rämsch.

Suscheny polež, pschi 5 punkach
po 65 np.,
hry polež, pschi 5 punkach po
60 np.,
hadleshczo, punt po 65 np.,
suscheny tuczny hwinjazy brjuz
punt po 60 np. porucja

Ota Vetschla na ſitnej hašy.

Zečmienjowe kruhp punt po 13 np.,
jahly punt po 15 np.,
bētnazu mucžku punt po 14 np.
porucja

Carl Kahrowe.

Kolmas,

najlēpschu družinu po $1\frac{1}{2}$ $1\frac{1}{4}$ a $1\frac{1}{8}$
centnarju, kaž tež w kafczejkach
po 2 pustomaj a 1 puncze porucja
po tunich placzisnach
en gros drogowe khlamy en détail

Oty Engerta

na snutkownej lawskiej hašy 10.

Raschje

we wšchēch wulkoſczach a družinach
porucja pschi potrebeje

Arthur Jannasch

na Hofbūz hašy
a róžku seminarſkeje hašy.

Albert Poppe

4 na Wuljakowſej drohi 4
kupuje kóždu dželbu hadreshcęzow,
koſczi, stareho želeſa, stareje papjery
atd.

Wažne sa hospoj!

Efferowy
ſalmiaſkowy terpentinowy
mydlowy pólver

snamjo law

je pschipósnath najlēpschi plukanſi a cjiſczažy ſredk zweta.

Pschi kupowanju njech so krucze na ſalitanſke snamjo
, ſežazy law“ a wožebje na imeno „Effer“ ledžbuje, dokelž
so imjenje hōdne po ſawalenju i ſamjenjenju podobne wu-
djelki podthkuja.

Zenickaj a prenej fabrikantaj:

Effer & Giesecke w Lipsku-Plagwitz.

Dostacž we wšchēch lēpskich kolonialtworowych, mydlowych
a drogowych khlamach.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kózdu sobotu.
—Sztórlétna przedpłata
w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesenom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číslo Smolerjec knihičšérne w mačienym domje w Budyšinie

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawańi "Serb.
Now." (na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čo 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štórk hać do
7 h. wječor wotedać

Číslo 42.

Sobotu 20. oktobra 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Psched pomnikom Vjedricha Wulkeho pod lipami w Barlinje je ho schtwortk dopoldnia 132 nowych khorojow sa nowe srjadowane schtworte bataillonu němskeho wójska žwiatocznje pochwyciło. Khějor s pschewodom pólneho marshalla i Blumenthalu khoroje s bróniownje psched wolką, wot wojałow wobstupjeny, pschiwedge a němskich vjetchow a kralowskich prynzow powita. Wojetksi wýszychi farat D. Frommel khoroje s pochwyczazej ręczu pschi hrmocze kanonow žohnowasche. Na to je khějor s naręczu regimentam pschepoda, w kotrej na narodny džen khějora Vjedricha, na połednie wulke pochwyczenje khorojow w lècze 1861 a žławne dobýče w lètomaj 1866 a 1871 spominasche a komandérow napominasche, so bychú pod nowymi khorojemi žlawne wójskowe stawijsny dale wjedli s poddaczom hać do kmjercze a s bjeswumjenitej pochluschnoscju t najwyschchemu wójskemu roksasowarzej w wojsowanju pschecziwo snutskownym a swońkownym njepshczielam. Njech žohnowanje Majwyschchego, kóryž je wójsko hać detal schkitował a poładanie přebownikow na nowych khorojach stanje schkitujo wotpočzuje. Pólny marshall s Blumenthal ho w mjenje wójska džakwasche a na to khějorej žlawu wunješe, pschi cimž ho khoroje połtonichu. Khějorka a herbsti kral Alexander žwiatocznosci s balkona hruba khějora Wysema I. pschihladowaschtai.

— Sserjedu je herbsti kral Alexander do Potsdama t němskemu khějorej na wopyt pschijer. S czechzi młoduszchego kraja běchu dworniszczo se selenymi halosami a s pruskimi, němskimi a herbstimi khorojemi wudebili. S jeho powitanju běchu khějor, němžy wjetchojo a prynzoo kralowskego doma pschischli. Cechnu kompaniju bě garde-honjerksi bataillon stajil. Khějor krajej Alexandrej napscheczo džesche a jeho najwutrobnischo powita. Wjekzor ho w Potsdamskim khějorowym hrodze t czechzi herbstego kraja hospçina wotbywasche. Pschi hospçinje herbsti kral mjes khějoram a khějoru khějesch. S na pschecza jeho bě městno khějoroweho kanzlera Caprivia. Khějor krajej Alexandrej žlawu wunješe, na cdož hudźba herbstu hymnu psikasche. Kral ho w němskej ręczi sa powitanje a žlawu podzakowawshci khějora a khějorski dom žlawiesche, pschejo, so bychú so pscheczelne pomery mjes Sserbiji a Němskej pschego bôle sejznile.

— Kunjež kaž pschi němskim, hu tež pschi awstrijskim khějorskim dworje herbstemu krajej nadpadniye wutrobne powitanje pschihotowali. Tónle pscheczelny wobłhad awstrijskego a němskeho khějora se herbstim kralom ho s tym wuložuje, so je Sserbija t trojostwiaslej pschistupila.

— Něktore, hać trjebaja wojazy jenož dwé lècze žluzicę, so czechne wjèle bôle napinaja, dyžli pschi dotalnej tsilnej žluzice. So móhli wjetše a žylinsche napinania derje sniesz, dyrbja pschi chodniye lèpschu jědż deštač. Duż budże khějorowym ſejm sažo wjazy pjenjes sa wójsko pschiswolicz dyrbječ.

— Piwonowy bojkot w Barlinje dale traje. Dokelž piwárne dželaczerjow, kóryžy su dla wobdzelenja pschi mejstrem žwiedzenju s džela puschezile, sažo do džela wscz nochzeda, su wjedniyu sozialdemokratiskej streny w Barlinje žwojim pschiviskowarjam pschitasali, so piwo s mjenowaných piwárnjow pież njezmédža. Piwárne hać dotal pod sozialdemokratiskim bojkotom schłodowale nježsu; duż jim trjeba njeje, so sozialdemokratiskim žadanjam podczisznuć.

— Něhduscheho kanzlera Leista je tele dny khějorska disziplinarna komora wuhubžka. Jego winowachu, so je wón w čazbu, hać je wón w Kamerunje gubernera fastupował, žwoju fastojniu móz psche-

krocził a s tym sběžk Dahomejskich wojałow, kóryž loni 15. dezembra wudry, sawinował. Wushudzenje bě s džela ſjawne, njeđiwijsz na Leistowe žadanje, so by ho pschi nim ſjawnosć wusamkla. Wobſkózbu legazisti radziczel Rose s ministerstwa swońkownych naležnosćow fastupowasche. W wobſkózbe ho praji: 15. dezembra 1893 ho po Leistowej pschikasni 20 dahomejskich žonow ſjawnje wuschni. Žony psches zementowe kaſhce połožichu a hać bě Leist sawołać: "Kubischičzo dele!" ho žonam bědrowe rubiščęga wotewachu, tak so běchu cžel nahe. Potom po Leistowej pschikasni kózdej žonje s ſchuddom, s kože ręcznego konja wjerczany, pječ hock džekacž ſchwilkow naměřichu. Wuschwikanju dyrbjachu mužojo khějstnych žonow pschihladowacž. Tuión podawki Dahomejskich wulzy roshori. Woni hnydom ſhromadžiunu wobžeržachu, na kotrej wobſamkuchu, Leistej deputaziju pôžlač. Deputazija pječa Leista doma njenadeňde. Recherjenje ho s tym hishcze powjetschi. Liczba Dahomejskich wojałow, wot Dahomejskeho hłownika Mamadua ho nawiedowaza, s naſtykanymi třebami do němskeho gubernementoweho twarjenja czérjesche. Dahomejszy tam do sale němskich ſtoſníkow pschihnachu a mějachu w rosnjemdrjenoscji runje tam pschitomneho cſſeffera Riebowa, kóryž bě teho runja s gubernementowym ſobustawom, sa Leista. Zedyn s Dahomejskich ho do njeho saměri, s třebi ho wutſeli — a Riebow bě morwy. To bělých pohnu, ho teho runja wobrónicž. Prjedy hać ho dohładachu, mjes Dahomejskimi a bělymi, kóryž Duclaszhy czornochijo a wjèle Dahomejskich pomhaču, mótra bitwa ſahadzēſche, w kotrej na woběmaj bołomaj merwi a ſranjeni padachu. Na hlowu ſběžkarſkeho wjednika Mamadua ho 100 hrinnew myta, na hlowu druhich ſběžkarjow myta po 50 hrinach wustaji. Na popadnenje jeneje Dahomejskeje žony ho 20 hrinow wuplači. Schkoda, se ſběžkom nastata, ho na 20,000 hrinow woblicži. Spižaczel Giesebricht poſdžischi ſapišy dr. Valentina wo tychle podawach wosjewi, kotrej w khějorowym ſejmje t ręczam pschitidžechu. Gafitupet wobſkózby, legazisti radziczel Rose, psched ſudom praji, so Leist žaneje pscheczinu měl njeje, dla lohkeho pschendzenja žonow te na tak ſuri we raſhne khostacž. S najmjenšha njeje nusne bylo, žony na tak hrone ſaschnje w pschitemnosći jich mužow wuschwikacž dacž. Po wuprajenju wschitlich hrědkow je wuschwikanje s nastorkom ſběžka bylo. Hiscze hörje pač, dyžli wuschwikanje, Leistowe druhe ſadžerženie do wahi pada. Wschudze ſebi wo tym powjedaja. Po wuprajenju ſwědkow njemóže ho na tym dwelowacž, so hu ho po Leistowej pschikasni w nožy Dahomejske žony s gławtom i jaſtwa wujedle, so bychú t ſpokojenju Leistowym požadacžow žluzile. Disziplinarna wýschnoscje je ſebi praschenje psched požadacž, hać ho Leist na ſokadze 174. paragrafa khějorského ſalonja khostacž nima. Disziplinarna wýschnoscje t temu žoneho ſapſchimadla namakała njeje. Leistowe ſadžerženie pač tola wchém czechnidbym nahladam do woblicža bje a móže ſnadž ho jenož s horzym wjedrom wjeczorneje Afriki wuložicž. Leist pač wějše nježmědžesche ſjawnje wěžy woběnycz, kotrej w najwjetšej měre ſjawný poherſch ſbudzichu. Leist je na hlađnoſci němskeho khějorſta ſchłodził, němske mjenno wohanil a je dowěrjenje, kotrej je na njeho jeho pschedstajena wýschnoscje ſajila, na najhanibnisczo ſebal. W Kamerunje ſnadž maja wólniwsche nahladu wo pschistojnosći. Tola Leist bě w Kamerunje s khějorowym ſastupjerjom. Wón mějše wo žiwjenju a wo zmierczi roshudzicž. Wón mějše nadawki, kaž dyrbjalo ho to wot tač wýzoleho ſtoſníka wocžakacž, němske khějorſto na doſtojne

wachnje fastupowac̄ a ho sa to starac̄, so ho tamische wachnja po mögnoſci po tych, w Němzach kniegozach, ſloža. Město teho je Leiftowe ſadzerzenie němſkemu khejorſtwu haňbu a nječeſc̄ pſchihotewalo. Gauſtupet wobſkózby teho dla namjetowasche, Leifta i najwjetſhemu khostanju, kotrež němſki ſaſtojnſki ſalon ſraje, i ſpuſchcenju ſe klužby ſaſudzic̄. Gauſtupet pak lehobniſcho Leiftowe ſloſce ſaſudzic̄. Wuschiwlanie Dahomejskich žonow nječeſc̄ won ſi zyla ſa khostanja hóbne, jenoz ſa to, ſo bě ſebi Leift Dahomejske žony ſ glawtom ſi jostwa pſchijevic̄ dač, ſeho i pſchec̄adzenju w klužbie, i pomjenſchenju mſdy wo pječzinu a i ſaplaczenju ſudniſkich khostow ſaſudzic̄. Sjawne měnjenje w Němzach budze ſ tymle miłym wuſu dom meļo ſpojoſene. Schtōz je jako ſaſtojnif ſwoje prawa tač nje- wujſtne wužiwač kaž Leift w Camerunje, tón njeje ihmány, dale někaſke ſtatne ſaſtojnſto ſtaſtaſac̄. Pſchi tymle wuſudze njebudze lud mjeſczeč; wěſcze ſo Leiftowe pſchec̄upjenju w khejorſtowomu hejmje i ręczam pſchinjezu. Dr. Valentin, kotrež je Leiftowe njeſknic̄omnoſce ſapijoval, je teho dla dyrbjal khejorſtowu klužbu wo- puschc̄ic̄. — knies Leift pak, kotrež je němſkemu khejorſtwu w wu- braju haňbu a nječeſc̄ cjinil a němſke mieno wohanibí, ſo něm- ſkemu kniejeſtſtu jako ſaſtojnif ſdžerzi. Statny ręcznik drje ſo pſchec̄iwo wuſudej powola, a khejorſtowu ſud potom wužud diſiplinar- neho ſuda ſběhnuoſchi Leifta i tajkemu khostanju ſaſudzic̄, kažez je ſebi won ſaſluzit.

Italika. Na ſizilſkej kupje, hdež bě loni ludowu ſběk wudyril, je wſho ſi měrom — ſo ſi kniejeſtſtowje ſtrony wudawa. Zeli ſo pak ſmē ſo italſkim nowinam wěrič, ſu wobſtejnosc̄e w ſizilſkej hſchc̄e ſrudne doſeč. Hac̄ runje je kupa ſi wjele týbaž wojakami wobbažena, na njej hſchc̄e pſchego najwjetſcha njeſtſoc̄ knieji. W najwjetſhemu bliſtoſci hlowneho měta Palermo ſe ſjawnej wěſtſoc̄u tak ſrudne ſteji, ſo ſebi žadyn wjetſchi kublet ſwěrč njemóže, ſo na wky na ſwoje kubla podac̄. Haj, ſamo w provinſialnej radze w Palermje ſo w jejnych poſedzenjach, kaž je radžic̄el Morvillo ſjawnej dopekaſat, wjazy dyžli dwazec̄ ſobuſtaſow njeſtromadži, dokež radni knieja, na wjachy hylažy, ſo rubježnikow bojo ſo nje- ſwaža, hwoj ſtatoč wopuſhczic̄. Pſchi wſhem tym je wulka nuja hjes dželawym ludom. W poſledních njeđzelach je ſo dwanac̄e ſchwablowych jamow ſamko, ſi cimž je 3 hac̄ 4000 hejverjow dželo a hleb ſhubilo. Samkujenie jamow je nusne bylo, dokež ſchwablowa placzina pſchego hóle ſpaduje a ſo na wikach zentnar ſchwabla je $4\frac{1}{2}$ frankom ſaplac̄i, hjes tym ſo ma ſo ſa wudobyc̄e zentnarja ſchwabla ſamo hžo ſa dželo $5\frac{1}{2}$ franka wudac̄, pſchi cimž ſo hſchc̄e dawki atd. wobliczite njeſku.

Belgijska. W Belgijskej je ſo nowy wólby ſalon ſawjedl. Po nim ſu w Belgijskej ſemſke wólby poſchitkowne a tajne, kaž pſchi uólbach do němſkemu khejorſtowoweho hejma. Wone pak tola njeſku jenale, kaž w Němzach. Rosdžel w tym wobſteji ſo ma kóždu njeſhwarjeny 25létñy wobhydlef, kotrež w gmejnje ſ najmjeſcha lěto bydli, jedyn wólby hlož, hjes tym ſo ma 35létñy ſwóbny nan abo wudowz ſi mandželskimi džec̄zimi dwoj hložaj. Dwójny hlož ma dale kóždu 25létñy wobhydlef, kotrež 2000 frankow hóbnu ležomnoſc̄ wobſedži abo kotrež móže lětnu rentu ſ najmjeſcha wo 100 frankow dorokosac̄. Tsi wólby hlož tym pſchipanu, kotsiž maja wyschdu ſbělanoſc̄ abo wyžoke ſtatne ſaſtojnſto ſtaſtaſac̄. Dalschi roſdžel w tym leži, ſo belgijszy wuſwolerjo dyrbja wolicz hic̄. Schtōz hjes praweje pſchic̄iny ſwoje wólbyne prawo njeu- konia, ſo ſi 1 abo 3 frankami počekta. Minjeny tydžen ſu ſo po tymle wólbyne ſakenju hejmſke wólby měli. Pſchi nich je katholſka konſervativna ſtrona wulke dobyče ſejniſta; jej je 74 wolkietow pſchipanulo. Sozialdemokrato ſu 12, liberalni 7 kandidatorow pſchec̄iſtečeli. Pſchi nowowólbach je ſo móz liberalnych, kotsiž ſu hac̄ dotal w Belgijskej kniežili, ſlamala.

Rukowska. Zarowa khoroc̄ najwjetſchu bojoſc̄ ſbudižuje. Jego cželní ſekarjo Sacharin, profeſor Leyden a Wielſaminew ſu jeho khoroc̄ hromadze pſchepytali a ſu, kaž „Kniejeſtſtu poſoč“ piſche, ſpóſnali, ſo ſo ſerchenjowa khoroc̄ njeje po ſeſpſchila. Na wopat ſu ſe ſežhwaki ſokraczowazeje ſerchenjowej khoroc̄e zarowę mozy wotebherale. To po taſtim rěka, ſo je ſo khoroc̄ poſchitkowne ſtrouje pehuhjenſchi. Hdyž zarowi ſekarjo praſa, ſo klima połodniſkého krimſkého mórskeho brjoha derje na zarowę ſtrouje ſkutkuje, w tymle weſjewjenju njeuprajene wuſnacze leži, ſo ſebi hac̄ na dalsche na to myſkic̄ njemóže, zara na gric̄iſku kupu ſeſtu pſchewjeſc̄ dač. Duž ſo ſda, ſo ſo khoroc̄ ſežhwaki někole ſjawniſko poſaſuja, hac̄ je ſo to hac̄ dotal ſtalo. Zarowa khoroc̄ njeſtſic̄ ſo do tajkeje ſtrachneſc̄ ſhortschila, hdyž budžiſche ju za- rowy cželný ſekar dr. Hirsch předy ſeſnat. Halle hdyž běſche zar cželny ſekar, po nuczenju zarowej ſekarja Sacharjina

po woſkachu, kotrež ſpóſna, ſo zar na jérchenje kheri. Sacharin dr. Hirsch ſe jeho njeſdomoſc̄e a njeležbliwoſc̄e dla wótre poroči cžinjeſc̄e, cžehož dla ſo tón wróćo ſeſze; po jeho žadanju zar do- woli, ſo ſmē na dowolenu do wukraja hic̄. Halle potom ſo ſe- ſkudžiū, němſkého profeſora Leydena ſo Berline ſpóſna a cžiſce dr. Sacharinowemu nahladeſ pſchihloſhawſche. — Po poſlebnic powjeſczech ſo ſo zarowia khoroc̄ ſtrachne ſhortschila. Zaromi ſwóſbni ſu na najhóſche pſchihotowaní a ſwataſa, ſo bytū ſara hiſc̄e ras woſkaldali, předy hac̄ wumrje. Grichila kralowa a wulkowjetchowia Josefowna ſtaj do Liwadije wotjeloj. Wulkowjetch ſeſtej ſi mandželskej ſtaj ſo na puc̄ do Darmſtadta podaſoj, ſo bytſtaſ ſarewic̄owu (krótprynzowu) njeſteſtu, hekensku pryzneſu Ulir, do Liwadije i pſchewoſdžaloj. Pryzneſa Ulir w Liwadiji i prawoſławnej wěrje pſchec̄upi a ſo 8. novembra pſchi zarowym khoroložu ſi ſarewic̄owom Millawſchom ſwěruje. Zarowe puc̄zowanje na kupu ſeſtu je ſo wotſkorečlo.

Aiſſka. Š japoſto-čineſkej wóſnu je ſhniſoc̄ čineſkich wobſtejnosc̄ow na ſjawnoc̄ ſtupila. Ponízenje Čineſkeje w woc̄omaj wſcheho ſwěta, dospolna wójnska njeſhotowosc̄, přenje wójnske po- raženje a poſchitkowna ſtyskna bojoſc̄, ſo dalsche njeſbože hroſy — wſho to je po zykej Čineſkej hněw pſchec̄iwo ſaſtojnifik ſbudižito, kotrež ſo wſha wina pſchipihuje. ſaſtojnizy ludej moſhowz wužyzaſa a ſi wunufowaných dawkow mało abo ničo ſa ludowé ſpochc̄e njeſaloža. Se wſchech ſtron ſu te ſame ſkóřby hſchc̄e. Muńizija, kotrež ſu ſaſtojnizy po jich ſliczbowanjach ſi hremadami nakupili, njeje nihdže namakac̄, woſazy jenož na wuſlaczenskikh ſapizach ſaſtojnifik ſteſa, ſtarci wuſlaczeni woſazy ſu ſo ſlužby pſchec̄ili, dokež ſebi pſchewyſku mſbu ſadachu, a město nich ſu ſo mlodži pačoljo najeli. Woſhonicz ſudžo praſa, ſo zyke čineſke ſudžto wjazy hac̄ 25 kniew ſa ſódu ſenonu njeſobſedži. Jedyn ſi najhóſchich wobſchudžerow hjes ſaſtojnifikami je Tien-Tiſiſki guverneur Čeng, wuj měſteckala Li-Hung-Changa. Čengen bětū krótko do wudyrjenja wójny poruczili, brónje, tſelby a patrony ſa wójſko nakupic̄. Dokež pak ſo tſelby pſchi pruhowanju jako cžiſce nje- ihmáne wuſlaczachu, ſo wěz pſchepita. Pſchi tym ſo wuſlęži, ſo bě Čeng wot němſkých wulkowarow 300,000 ſaſtarjenych tſelbow wſchela- feje družiny a ſe wſchelatich europiſkých wójſkow nakupil. Čeng bě 2 taelaj ſa tſelbu ſaplac̄il, tola ſi khejorſtſteje poſkudnizy 9 taelow doſtał. Patrony bětū teho runje mało hóbne a wſchelakoreje družiny; ſi nimi bě Čeng teho runje dobyt ſcžiniſ. Čeng ſo jebanſta wuſna, na cžož jeho měſtokral roſſlobjeny do woblicz prožnu. Wot teho čaſa je ſo Čeng ſhubil.

Sſwedomje.

(Podawł ſe ſiwiſenja.)

Sſlónzo ſo podarmo prózowasche, ſo by tež wulku ſtſtu buria Nahrabink ſo ſhovětliſo, dokež bě ſtaroſciwa ſona woſkow ſawěſhli- ſacžahnula. Bur běſche njeſto čaſa khor a ležesche, a hlaſaſe runje ſtrachociſi, kaž ſo durje ſaweraſa, ſa kotrežiž běſchtaj jeho ſona a ſekat ſo ſhubiloj.

„Haj, haj“, rjeknu Nahrabink pſchi ſebi, „ja jo cžiſu, ſo mu ſa ſónz běgi. W nohomaj je woheň, kaž byt w pjezy ležat. To ſzym do předka widžal, to dvrbiſe ſte tač pſchic̄ic̄. No, ja wſchak móžu wotenc̄, mam džě nimale wſchelko w rježde! Ženo jena wěz cžiſhce ſi mje hſchc̄e, cžiſhce ſi mje hſchc̄e jara!“

Někole ſotewrichu ſo jažo durje a burowka ſaſtupi.

„Kata, Kata“, ſdychnu wón, „daj mi píz!“

„Hnydom, Hančo! Swarju cži ſelo, to woſmje cži bohoſc̄e!“

„Ach, Božo!“ ſtonaſte Nahrabink, „mje njemóže ničto wot bohoſc̄ow wumóžic̄, khiba ſmjerz ſama.“

„To hſchc̄e dohlo doſež winy njeje. Biž jeno!“

„Ach haj, myſku ſebi hžo dawno na to, pſchetoz mam njeſto na wutrobje, ſchtož byt rab wotbył.“

„Schto dha?“ praschesche ſo burowka poſna ſtracha a wežip- noſc̄e.

„Ach, to tebie cžiſce ničto niſtar! ... To naſtupa jeno ſihej ſeſtejanſtu a teho dyrbischi mi ſawolac̄.“

„Tole ſu mi tola myſle! Po mjeſtejanſtu dyrbju hic̄? Schto dha to wot jeho cžiſc̄?“

„To wſchak budžeschi widžec̄, hdyž tu hude.“

„Nó, moje dla“, wotmolwi ſona, „dha wſchak chzu po jeho dońc̄, ale nječiň mi žanh ſhupoſc̄ow, mjeſ tym ſo tu njebudu, a potom wotſan mi tež pſchego derje wodžety!“

"Ach, wo to nětcole žana staroscž njeje! Khwatoj! Ža móžu sa tón cjaž wumrječ!"

"Dzenka hischze niz!" wotmolwi wona a džesche won.

Burovka na žane waschue njechwatasche, so by k knijesej měschčanoscze doběžala, pschetož s džela bojesche ho jeho pschejara, a s džela njemózche to nihdy a opšimnucž, skto ma po prawom jeje muž s nim činicz. Skončenje stějche psched jeho domom, haswoni a džesche bojašna do istwy, hdzej runje zpěta hwojba sa blidom hédžsche. "Kňes měschčanosta, mój muž je khory a žada ſebi tak hórsy kaž móžno s Wami porečječ!"

"Dobre, pschiňdu hnydom po jébgi", wotmolwi tutón.

Burovka bě spěchničho domoř, džili bě předy do wobýdlenja měschčanostewho doščka a pschinječe hwojemu mužej wotmolwu.

"Wón pschindže po tajkim zyle wěječe? ... Dyrbju s nim rěječ? ... Dže to ſo mnú spěchnje na kónz."

Potom ſamyžli ho khory ſažo, njeutowobročejo ani wóčka s zifornika čažnika na ſčenje, kotrehož wulk pokasowat jemu pschejara khwatasche.

Hdyž bě ho bjes mala hodbina minula a hdyž bu khory dale njeſčepniči, bě na dworje na dobo hicze hlyſhceč, durje ho wotewrichu a měschčanosta ſaſtupi. Wón wotpozoži klobuk a ſiž na blido, pschistupi k ložu a da Nahrabník ruku.

"Nó, Nahrabník, to njecha wjaz hicž? Wy hicž ſo mnú rěječ? ... Što dha je?"

"Hoj, kňes měschčanosta, dyrbju hwoje hvedomjo wot tuteje čeče wołozieč? ... To mje čiſčeči ... a njemóžu to dleje wutracž. Želi ſo dyrbju wumrječ, džu w měrje wumrječ."

"Ach, nano Nahrabník, wy mje ſtróječe. Što dha macže na hvedomju?"

"Ach, žane lichowanja! Tón cjaž, ſo ſym tak ſchorjet, ſym ſebi prawje pschelladowač ... Nělaja mi ſtary ſlupz ... Ale moja ſluposč njeje nikomu ſchłodžala, hacž — — —"

"Hacž?"

"Džu radscho hnydem wſchitko na dobo prajicž ... Hdyž ſebi pomyslu, ſo je možl njewinowaty do jaſtwa čiſčenjeny bycž, džu ſo pschi tym ſaduhyč ... Šsym wériw hlyſčecjan a dokež miho mi to tam horjela jara ſchłodžecž, duž bych rad ſhonil, hacž je tutón whohi raws ... A dokež ja tak wěſče wumrju, duž mi to ničo ſchłodžecž njebudže ..."

"Ale Nahrabník, wy rěčicže džé zyle ſamylenje", rjeknu měschčanosta. Wo tím dha rěčicže? Wém drje, ſo ſeče pschezo jara nahrabny byli a ſo njeſče ſhudyム dobri byli ... Ale ſloſč ..."

"Hoj, kňes měschčanosta, Nahrabník je jeno ſtary hréſčnik ... Wěſče džé, ſo ho psched ſchýrjomi létami wob tydženj mojej dwě kheli ſpalischtej a ſo je wýchnoſč zyle prawje hudžila, ſo to pschitad býč njemóže ... Polizajowje njeſku ſe ſym ſamylkom ... ſajachu podhladneho dundala ... Móžesche hischze hóle přeč, jemu tola prozeč ſčinichu ... Whohi bu na džehacž lét do jaſtwa wot-hudženj. Tajki ſhudy člowjek njemóže džé ſebi hlyſčenho rěſčnika wujwolicž a hudniſtwo ma džé hórsy dopočaſy pschedžiwo tajkemu dundakej w ružy ... Ale tón whohi je njewinowat⁹ wothudženy. Wohén ſaložil ſym — — — ja!"

"Wy?" ſawola měschčanosta wuſtróžany.

"Haj", wotmolwi khory, hladajzy wołozeny, "ſčinich to, dokež měſach derje ſawěſčene ... Mojej kheli běſtej hido dodžeržalej a duž čzych jej na tunje waschue novej měč ... Haj, to běch ſebi jara rjenje wumyžlik!"

"Šsurowoſč!" ſawola měschčanosta ſam wot ho.

"Prěni cjaž běch prawje ſpokojom. Džesche wſchitko zyle derje ... Ně wérno, to je tola džiwna wěž, ſo runje psched ſhmjerču hvedomje člowjeku měra njeda ... Tak, nětcole wěſče wſchitko! To je wérno, ſym ſky člowjek byl, ale ſym w tutej hloroſči ſa to wjele čerjpel, a dokež wumru, džu hwoj hřech ſažo narunacž ... Čzych teho dla, kňes měschčanosta, ſ Wami hischze dženja porěčeč, pschetož ſchtó wě, hacž hischze kónz teho tydženja dočalam ... To drje je mi čejko bylo, Wam to wuſnacž, ale nětco mi prawje lohko."

"Nahrabník", rjeknu měschčanosta, "debrý jandžel je Waſ tuteju wuſnacž ſomožl ... To ženje pschedpoſdže njeje, ſleho ikuta ſo lacž ... Thžu nětcole Waſche wuprajenje napižacž a Wy jo podpižacž."

"Dyrbju ja to podpižacž?"

"To ho wěl Šchtó dha by to bewal wěril? To je to najsprawniſche, ſchtó možecze činicz. Nětcole mam", rjeknu čeſcě-lakomu měschčanosta ſam pschi ſebi, "dobry hředk, ſo móžu ſo pola wotkřežneho hejtmana derje wupokaſacž, kž budže ſawěſče moju hortiwoſč a roſhladnoſč hwalicž."

Na to ſyđe ſo měschčanosta ſa blido a napiža krótki protokol.

"Takle, jowle možecze ſam čitacž", rjeknu ſa nětcole mjeniſchi-now, jemu pízmo pschedpodawajo.

"Dobre, ſčinju zyle, kž ſebi pschedječe", wotmolwi Nahrabník a podpiža wopthmo.

"Duž měječe jeno kuražu, Nahrabník", rjeknu měschčanosta, hdyž ſo runje přeč hotowasche, "Wy drje ſeče w hwojim čažu wopak činiſli, ale nětcole ſeče hwoje hvedomje wołozili."

"Božemje, kňes měschčanosta ... Nětcole móže wýchnoſč činicz, ſchtó dže, pschetož ja wumru ... Nětcole móžu w měrje do wěčnoſče hicž ... Ach, je mje tole čwilowako!"

Hdyž bě měschčanosta iſtu wopuſhečil, ſawola Nahrabník ſwoju žonu nuts, kž bě na jeho rěči won hicž dyrbala.

"Kata, poj nuts! ... Kata, nětcole doňdž mi po kňesa fararja,

pschetož džu wſho ſradowacž." "Kňesa fararja?" ſawola wona pschedhwapjená ... "Tajkle muž!"

"Člowjek njeje wjazy muž, hdyž je tak daloko pschedholl"

"Ale, ſchtó dha pschedo tak ſkorých?"

"Nó, ja drje mam winu k temu!"

"Cjeho dla dha?"

"Lékář je či tola předy tamle w kucžiku prajik, ſo ſnadž nožy njeſchecžakam ... Ach, ſym wſchal te ſnamjenja ſrosumil."

"Lékář?" ſawola žona ſo džiwaſo. "To džé wón ſ zyla prajik njeje! Na wopak měnjeſche, ſo ſy ty hlyny ſo ſon a ſo budžet ſažo zyle ſtrowy ... Ty móžesche hischze wjele ſet ſebu činicz."

"To je lékář prajik?" woprascha ſo Nahrabník ſastróžany.

"To ſo wě!"

"To je lékář prajik? Je to wopravdže wérno? Nejžju to ſe, ſo by mje troſtowal?"

"To je čista wérnoſč!"

"Ach, na mnje hlypaka! Hdy by ty wjedžala! To ſym ſebi wjehšwar naparač! Budu ſtrowy a ſym ſo wobſkoržil! Ach, na mnje tola! ... Věž kheli ſe měschčanoscze! Někli jemu, ſo to ničo njeje! ... Hlypák, hlaſení! To ſym ſam ſawinyk!"

Žona, kotaž njeſchecž, ſchtó ma to wſho na ſebi, hischze ſpěchnje won; ſa nětcole minutow wróci ſo wſha wuſachlena.

"Kňes měschčanosta je runje w wosyčku do města jěl. Sbashe ſo, ſo ma wulk ſuſnotu!"

"Věž ſa nim!"

"Se hwojimaj starymaj nohomaj! Ty drje žortujesč! ... Wón wſchal dženja wjecžor hischze wróčo pschedžiwo ... Scjerp ſo jeno troču!"

"Dženja wjecžor! Dženja wjecžor! ... To ſym schwarnje ſajet! Šsmjercz čini člowjeka bojeſneho, hdyž jeho pschedžiwo! ... Měſach tak wulke hoſoſce! Ach, na mnje tola! Někli na mnje njetuſaſe a nětcole ſym ſo ſam wobſkoržil! ... Budu ſtrowy ... jeno ſa jaſtwo! Ach, hdy běch tole wjedžat!"

* * *

Šsamhny wjecžor pschedžiwo měschčanosta ſ polizistom wročo a Nahrabník bu naſajtra do jaſtowneho ſchpitala krajsneho ſuda dojeſeny, hdzej na njeho ſaſlužene hofstanje čaſaſe.

Ze Serbow.

S Budyschin a. Psdi wuſjadnej hlownej ſhromadžisne Maciey Serbskeje hredu 17. očtbra ſo wobſamky, ſo wot twara wulkeje ſale wothlady ſo jeno hrěnje wulk ſalu, kajkž ſa porjadne ſhromadžisne naſchich towarſtow atd. trjebam, natwaricž damy. Pschedhydſto a twarski wubjerk ſmejetaj ſo pschedžodne wot ryku re ſhodžicž, kotre ma ſo pschedječe, ſo by ſo k jutram 1895 twar ſaſoječ možl. Někli ſe: trěbne hředki dobyč ſa twar, kž budže nehdje 210000 hr. žadacž. Duž ſo w bližšim čažu privatne po- dželine abo dožne ſiſt wubadža po 1000 hr., 900 hr. a 300 hr., ſ kotrejmiž ſo mjenowane ſumy jako požeſonki ſ hypothekarnej wěſto-

szęgi k twarej dadża. Szobustaw Maćicy Serbskeje a też druh narodne smyžleni Sserbia ho nadzjomnje pschi ważnym narodnym skutku nadobnie wobdzela.

— Nacha žmijercz je tudomneho sahrodnika Meckwika psche-khwatala. Schtowrki wjeżor w 7 hodzinach po hospitalskiej haſy duzym, wot Bożeje ruciſki ſajath, morwym k ſemi padże.

— Kaž w Lužicach, hu dležhi czaž tež w drugich stronach Galskeje Simmenthaliſti hewjasz ſkót plahowali. Něko ſu spósnali, ſo staro-hlawne czetwienobrunne howjado wopravdžiteje Vogtlandſkeje rafy lepsche miaſho, dužli Simmenthalſte dowa, ſo wone lepie czehnje a wjele mloka nadeji. Duž czažda pſchede wiſhem ſaſo Vogtlandſke howjado plahowacj.

— W nowšim czažu ho jako dobre hnójniſhczjo Henselowa kamjenjowa muczka porucza. Pschedhyda hornjoluziſkeje rataſkeje ſyntowarne w Pomorzach, knies dr. Loges, ratarjow ſjawnje pſched teſle kamjenjowej muczku warnuje. Henselowa kamjenjowa muczka, ſi kotrejz ho zentnat po 3 ml. 30 np. hač po 5 ml. pſchedawa, jako hnójniſhczjo do zyla niežo hóbna njeſe. Knies dr. Loges ratarjam rodzi: „Schtóz ma ſwoje pjenjeſy lube, njež ſebi kamjenjowu muczku jako hnójniſhczjo njeſekupi.”

— Liczba ſchulerjow w tudomnej rataſkej ſchuli ſ kóždom lětom roſeže. Kéžka ho teho dla 3. rjadowanja do dweju parallelneju rjadowanjow dželi. Pjenjeſy k poſtrjeniu nowych wucjerjow, ſa nowu rjadowanju trébnych, je ministerſtwo ſnutſkownych naležnoſcžow pſchiſwolito.

Se Šidowa. Hroſny njeſkutk je ſańdzeniſ ſchtowrk jedyn tudomny czebla wobeschol. Wón je jenu džewieſeltnu holcetu do twojego bydla wabit, jej tam ružy na thribjet ſwiaſał a jej hubu ſatyk, na czož je ju wumozował. Njeſkazniſ ſu naſajtra ſajeli a na Budyschſke ſudniſtvo dowiedli. Hač runje ſputany, wón, hdyž jeho pſches ſudniſtvoſy dwór k pſchehlyſchenju wjedzecſt, tſjom naſladowarjami, jeho pſchewodžazym, czeblu. Sa czeknjenzom ſo puſtehliwci, jeho pod hrodom dohaſeczu.

Se Čichońz. Na měſtneje, hdyž je něhdyn Napoleonowa lipa ſtała, je tele dny mandželska tudomneho žiwnoſcerja Klimki žadnu namakantu ſčlinila. Věry ſberajo ho wona ſwézateho blača do hlađa. Hromadže ſhibneny blač ſběhnuwski ſebi myſlesche, ſo je mořaſny pjenjeſk namakala, kotrejz pſchi hracu město wopravdžitých pjenjes ſaſtujuje. Jejny mandželski ſashibl wocžiniwski pak méniesche, ſo je ſnadž pjenjeſk ſtoły ſe ſtarych czažow. A temu tež tak běſte Žedyn Budyski ſlōniſ, kotrejz ſo pjenjeſk pokaza, praji, ſo by jón ſi 9 hriwnami ſaplacík, hdyž by wobſchodziſený njebył, tola dokelz je ſylnje ſeſhibowaný, móže ho jenož jeho ſlotowa placzisna ſe 6 hriwnami wobliczic̄. Namakany pjenjes wobras ſakſkeho kurwjetka Jana Jurja IV. pokazuje a je w ſele 1691 biti.

Se Saſdowa. Paduch, kotrejz je ho wónano do wobydlenja tudomneho žiwnoſcerja Gäblera nutſlamal a tam dwaſ džbſacznaj czaſnikaj, hleb-ryny rječas atd. kranuł, je wuſledženy. Je to wojerſki czeknjenz Mūža był, kotrejz ſu někotre dny po tymle paduch ſteje w jeneſ ſoržme w Budyschinje pod hrodom ſajeli. Kranjene węzy bě paduch hile pſchedal ab. ſaſtajil.

Se Kalbizo. Hdyž bě ſo wobſamko, ſo čzemž ſebi naſh luby dom Boži tež ſ wonka pſchihódnje dohotowacj ſ dotwarjeniom węze, noſta w mnohich woſadnych pſhescze: „Hdyž bychmy tola do nowej węze doſtali nowe ſwony.” Tuto pſhescze, wot někotrych wuprajene, ſbudži w krótkim czažu telko dobročerjow, ſo bě ram móžno, nowe ſwony w ſjeſti l. Věrlinka w Draždjanach ſlaſacj a tež hnydom ſaplacic̄. Tſi nowe ſwony ſu ſo wubhernje poradžile. Teho dla je ho někotry přjedawſki njeſpcheſzel nowych ſwonow tež hýzo wuſnacj dyrbjal: „Tat rjane ſebi je niemožach myſlicz!” ſwony ſu harmoniſtrowane na Des-Dur (Des, F, A) a waža 2917 kg abo 58 zentnarjow 34 puntow a placza 8000 hriwnow. Sajimazy je „patent” kotrejz ſwony wodži. Kóždy ſwón ma mjenujz ſi nutſka 2 pjerje, na kotrejz dyrbí ſpała ſi prěnia dyricz a potom ſo jenož ſwona dótknje, dokelz piero jón hnydom ſaſo na drugu ſtronu ſtorczi. Tónle patent cžini, ſo je ſyńk cžim jaſniſki. — Wuknědzeſenje, ſajlej je ſ. Kieſlink, hudzbný direktor dwórskeje džiwiadleje kapale w Draždjanach ſwonam wuſtajil, je jara hwalobne.

— Nowy ſwjeczeny měſhniſ ſ. Michał Schewcził, je ho ſa kaplana w Kalbizoach pomjenowal a je tute ſaſtajnſto 15. t. m. naſtupil. Boh žohnuiſ jeho ſtutkowanje!

Se Hornjeho Wujesda. Ssředu 17. oktobra rano w 4 hodzinach ſ bróžne tudomneho ſedlarja Ritscha wohni wuſdze. Twarjenje ſo do cžista ſpalí Ritschez domſte ſo ſ nuſu plomjenjam wobrō. Kaž je wohni naſtał, njeſe ſnate.

S pruskich Sſerbów. S khéjorskim wuſasom je ho generalna zyrkiwinska synoda starskich provinſow do Barline na džen 27. okt. iwoſala. S hłownym pſchedmijetem teſle generalneje synody budże ſawiedźenje nowej agenda w pruskej evangeliſkej krajnej zyrki. Sajimawe ſa naſ ſe, ſchtóz 6. S zyrkiwinskeho ſalonja, kotrejz ho ſi nežde k wuſdzenju pſchedpoſkoži, w naſtupanju pſcheloženja agenda do drugich rěčow poſtaſi:

„W nařaſtich provinſach njeſpobrachuje na wosadach, w kotrych ſo Boža hlužba w drugich rěčach hač w němſkej wobžeržuje. Sa pſcheloženje agenda do pôliſkeje, herbſkeje a litwanskeje rěče ma ſo ſtaracj, kaž je ho to tež pſchi votalnej agenda ſtaſo. Dokelz ho pſchi tym naſbóle wo to jedna, ſo by ho pſcheloženje dželo do węzywutſtojnych a dōwérnych rukow poſožilo, ho zyrkiwinskej wytſchſcej radze a generalnemu ſynodalnemu pſchedkydru pſchewoſtaji, poſtaſi, komu ma ſo pſcheloženje pſchipoſnacj.” — Po taſkim ho nowa agenda tež do herbſkeje (wě ſo, do hornjeje a delnjeje lužiſkeje) nařeſe pſcheloži, a Boh daj, ſo by ho tole wažne dželo prawje derje poradžilo.

S Lubuſcha. Sańdzeny pſat ſano wokoło 7 hodzin w domſkim khéjkarja Paſory wohni wudry. Dokelz bě domſte ſe ſkolum kryte, wone ſa někotre woſomiki zyle w plomjenach ſteſesche, kotrejz ho tež na Paſorez bróžen a hródz a na hródz a bróžen ſuſodneho khéjkarja a krawſkeho miſchtra Kruparja wupſchestrje. Kruparjez domſkeho, kotrejz je maſiſne, ho wohni njeſdótknu. S domjazeje nadoby ſo Paſorezom nimale nicžo njeſuſhowa, jenož ſkót ho wohniſe wutorze hač na tſi hufy, kotrejz ho ſpalichu. Ani Krupar, ani Paſora nicžo ſawefſene nimataj. Wohni je ho ſi njeſedžbiſliwoci ſaparal.

Sa naſh herbſki dom

bě ſo dotal nařromadžilo 18,639 hr. 21 np.

dale ſu ſa njón darili:

1. J. Kſchizan, kublet w Komorowje pola Rakez	1	—	—
2. J. Wróbl	1	—	—
3. J. Kſchizan	1	—	—
4. G. Schibał	1	—	—
5. K. Schibał	1	—	—
6. M. Rychtar, ſiwnoſcer	1	—	—
7. J. Wukasch	1	—	—
8. M. Krupa	1	—	—
9. B. Luscher	—	50	—
10. H. Domaschka	—	40	—
11. Schimanowa, ſoržmatka na kvaſu knieſan Marie Smoliz w Spytezech ſ kniesom M. Kſchizanom w Pręcezech	1	—	—
12. M. Schmidt w Draždjanach.	1	—	—

Hromadže: 18,751 hr. 35 np.

Pódlia teho ſu ſi horkach mjenovaných knieſi ſlubili:

J. Kſchizan w symje por dnjow ruczne dželo,

G. Schibał ſór,

K. Schibał ſór.

Hdyž by ho doſcž taſklich dobročelov namakalo, bychmy ſebi pſchi wuſyču pinzow a grunta, kaž tež pſchi pſchivožowanju materiala tyhož hriwnow ſalutowali.

S džakom kvituje

Bartlo, pſchedhyda twarskeho wubjerka a ſarjadowat Maczycneho Domu.

Priopk.

* (Wobkudnjenje ſi luboſcju.) W ſenym hofgezenzu w Lindenawje w Lipsku ſu jeneho młodego ſchlebarja a jenu džewiſaczneltnu holzu morweju namakali. Se ſawostajeneho liſta bě widzecſt, ſo běſtaj ſebi młodaj člowejkaj ſi jedom ſyankaliom ſawdaloj, dokelz dyrbjelche młodv člowejk w wóſku hlužic̄, a dokelz ſo teho dla wobaj běſtaj, ſo by ſi tym ſeju lubewanka pſcheterhne.

* Hroſny je ho njeſdawno jedyn muž w Ahrenſe ſoržmatku w Barline ſlónzowacj ſpýtał. Hdyž bě dwě ſchleicžny ſylnego palenza wupiſ, wón ſoržmatzy, kž bě ſama lut'a wo ſtvoje, rjeſnu: „To je mój poſledni palenz był, něko wumru.” Prjedy hač bě ſoržmatka někto ſnapſchecziwic̄ móhla, ſebi wón ſi nožom hlužoku do ſchije rěſnu, potom ſi wotowrjenie ranu pſched ſoržmatku ſtupi a džieſehe: „Něk dyrbjelche widzecſt, kž ſo do druhého boka rěſnu”. Hdyž Ahrenſowa hwojego muža ſawolo, tón člowejk ſe ſtvoje czeblu a ſo na dróſy druh ſas do ſchije rěſnu. ſoržmat ſeho popadnu a jenemu polizistę pſchepoda, kotrejz jeho do ſhorownje dowiedže.

* (Ssamomordatſto dla pſchēhracza pſchi hartač.) 31 lětny dželacj ſeſtner w Barline bě w nozv pſchi ſlaczé hetro-

wjèle pjenjes pschěhrał. Sso teho dla resslobiwschi wón domej pschischedski powjas wa a so wobwěznu. Teho žona jeho ran w 2 hodžinomaj jako čelo w kuchni nadenidže.

* Pola pjetarskeho mischtra Cije w Barlinje bě njedawno wjskhschi pjelařki se Cakkeje do džela stupil, kiz so hóry s druhim pjelařstím, Muz Schneiderom, sadzerač poča. Něk bě jene ranje Schneider zatly njepravje sešadžat, na czož so wjskhschi pjelařki tak roshněva, so jeho s pyrnej schęzepu dyri. Na to Schneider do dwora czeknu. Tamny pak sa nim czerjeſche a jeho s nožom do wutrobnia klo. Schneider bě tak jara franjeny, so dyrbjačku jeho hnydom do hojenje dowjescz.

* Do Kreisauškeho hrodu, kwojbie njebo hrabje Moltski kłuschaže, su so 1. oktobra paduschi kamali. Kranuli su: schijny rječas, skoty rječas s džewječimi kručwojthmi parlemi a džewječimi wjschelatimi kamjenjemi, kiz je 1600 hriwnow winožty, dwě narucznizy se skotych kłoskow a se saltadžentnymi kamuschkami (3 safiry a 3 rubiny), wobhadtenej s 12 abo 16 brilliantami, 1000 hriwnow placzazej, 1 jendželsku jeklu s pykowzom s brilliantami a s parlu wobhadtenu, jenu skotu bróšku se 4 türkisami.

* S Horow pola Wjerez. Sańdżenu brjedu tħdženja su so do domskeho živnosćerja Kowale paduschi dobýli a 200 hriwnow kranuli.

* Woč někotrych lět so w delnjekužskich hatach amerikanski wódny rajz wužywa a tam derje roſje. Teho kymjo karpam jako zyroba kluži; karp y jara rad žeru, tola tež džiwje laczki jón lubuja, czechoz dli dyrbja so te wet njebo honic. Wódny rajz, ras wohytr, někotre lěta dolho w 6 zolow hacž $2\frac{1}{2}$ kóheža hlebolej w dže roſcze, w Němzach wón w juliju abo auguscze rawi. Symjo so našymu w kóždym čažu do samjersnenja wužyje, hdyz je so najprihy n:mokalo a s hlinu wobczeli. Wódny rajz so i temu pschi-hodži, zyrobnoſcž batow sa ryby wjèle powjetšicž a njeħyrjał teho dla w żanym hacže pobrachowacž. Čenje Eckardt w Gubbinchenje pola Gubena ma amerikanski wódny rajz na pschedan.

* (Róvniki s wjennoj.) Käfelski had spjenjejowazh wustiu je spytal, se kłodicki wischnjow róšynki dželacz. A temule samerej so jenož kwekle, prawje kłodke družiny pschihodža. Wotschischlowane wischneje so na kuschenzy pomalu kuscha, a hdyz je bręczka w nich kusista, so wone kusiscza, so trosčku kłocza a so potom na kuschenzy dospolnje wužuscha. Hdyz so prawje kłodke družiny trlebaja, njejkui wischnjow róšynki wot winowych róšynkow lědma roſenacž. Čim jažnitscha je družina, čim rjeňscha je wischnjowa róšynka.

* Wo wjy Kappelle pola Kirchberga je so jedyn dwor do scherjenischca pschewobrocíl, schtož je zyle jeho wobydlerstwo a zylu wjěz do sadwelowania stajito. Tam so mjenujiz w nožy kruvh dej, bjes teho, so by schto koho widžat, tola pak je mlokoze zyrkanje do njevidzomneho kudobja derje kusiches. Čejedž běleho dnia so tam pschi mloczenju s maschinu blisko ležaze schmrečkowé jerdže a druhe wěz do gopela mjetaja a to tež bjes widomnych rukow. Wo jstwie wižaze wobrash so se scženow bjeru a do kħachli tykaja a pschitomni wo tym nicžo njewidža a njeſkyscha. A hischče wo zylum retomažu wischlich druhich spodžinnych čiňkow so powjeda, kiz su wjše zyle i wjerje njepodobne. Wyschnoscž kiz so nětko s wězu fabjera, drje zyle jebanstwo bóřjy wotkryje.

* Torhaze swěriska hōrsche njejkui hacž dwaj mlokož njeplechaj, kiz sti jneďawno wjeczor wokolo 10 hodžin w Geißwasser w Elsastej wobstarneho, směrneho a debreho muža njebaloko jeho domu nadpanuko a s kijomaj i semi pobikoj. Nadpadnjeny hnydom nicžo wjazy wo hebi njewidžesche. Duž nječařnikaj na nim teptashtaj, a hdyz mješchtaj jeho sa morwego, jeho na blisku luku wlečeshtaj, tam jamu wurweschta, jeho wužwlečschta a naheho do jamy czisnuschta, kotoruž potom wjeho s wotawu a s lisečom pschitryschta. Potem so w dobrym mérje, jako břschta nicžo skebo njewobeschloj, do hwojeje hospody podashtaj. Dwě hodžinje delho bě wobhi bur taſki w jamje ležat, prjedy hacž i hebi pschindže. Něk so s wulkej pržu se hwojeho symneho rowa wuboku a po schyrsoch do hwojeho wobhlenja leſesche. Runjež bě jeho pucž jenož krótki, je tola tsi zyle hodžinu trlebaj, prjedy hacž je domoj dolēš. Lekat so nadžije, so czechzo franjeneho žiweho ſdžerži.

* Snath rubježnik Kögler je pjetza do Schwajzarskeje čeknul. To s teho hubaja, dokelž je wón s Züricha hwojej žonje, w Čechach bydlazej, píšak. Wón hebi wotmolwenje s listom, na Zürichskim pósce řežozym, žadache.

* W hornobayerskim měsče Büsingen je so wulke slōtinistwo stało. W domje jeneho schewza bě w mandželsznej njeſchitomnosći wohē wudyril. Wobħedżer Geß s wopredka nihđe widžecž njebe.

Hdyž pak so tséha sažypnu, jeho čelo na wuhlo spalene namakaču. W jenym ložu mot wóhnja kħetro fdalenym nadenidžechu čelo 16 lětneje holzy s mjenom Auer s ranami, kiz dopokasachu, so bě skónzovana. Geß je najiserje s njej njeđowoleny wobħad mēl, ju skónzovał a thēju sapaliwschi so wobwěznu.

* 66 lět starý garde podwyski s Helsingfora je so njedawno 6 dnjow dolho po morju wokolo klužicž dyrbjal. Wón bě w malym nječertym čolmje s Helsingfora do morja jēl, so by ryby wudžil. Teho kħidżicžu pak nahle połnózny wetr sawiħija. Wulke prozowanija brjoh dozpicž běchu podarmo. Wetrowa navalnoſcž wustawazeho muža so se žolmami bēdžazeho, pschexo hlebje do morja czerjeſche. Ti dny dolho hijo bě so wethr karonil a žolmy běchu s jeho čolmom hrale. Njebożowny muž žaneje zyrobj wjazy njeřeſche, wsče možy jeho wopulħejħu, jenož instinctive hisčej so čolma džerjeſche, psches kotoruž so žolmy walachu, a spokojesche hwoju lačnosć se kelenej mōrsej wodu. Hdyz bě so wichor skónzijnje lehnul, wobhi muž kħaboseże dla žaneho wjeħta wjazy wodžicž njeřeſche; duž dyrbjeſche so zyle žolmam honic dacz. Te jeho skónzijnje, hdyz běchu jeho $6\frac{1}{2}$ dnja wokolo honile, i Wichterpalskemu brjohnej dohnaħu. Tam jeho ludžo na pol morwego w čolmje ležazeho namakaču, jenož se kħabom hloġom móžeſche wo kuž jēdże proħbej. Něk pak so dobročiwe wutroby nad starym mužom kmlidhu a jeho staroblimje wothħadħu. Duž bħorr sažo možow doċċi nabu. Wón powjedashe, so je jenož pschi sapočażi swojego wokolo kluženja jena kōdž nje-daloko nimo njebo jēla. Bej jek s wjeħstom kival, njebe pak so jeho doħħadala. So sažo febravski je wón hwoj čolm pschedal a so psches Reval do Helsingfora wróćil.

* Zaħoħnej je w Krefeldze jena žona, macž wožmich džeczi, živjenje shubila. Wona ħażiżie hornyk s tukom, kiz bě so sapališ, s wħnijsheżu wsač a na dwor wón donjeſč. Duzi pak wohē ieje draftu sapopadze a hnydom wobha žona zylla w plómjenjach stejeſche. Smierniż njebożownu sa krótki čaž se zaħoħnej holoſčow wumō.

* Zandarm Franz Domes s Persenbeuga (pschi Dunaju) je jekab wottħel, kiz je so 18 lět d:ho němeho činil. Daleko a scherko sa němeho placčezu tak mjenowany Scheibbski Stum nerl, kotoruž pak woprawdze nemy njebe, ale wschudże jako nemy wustupowashe, so by dželacz a w wójsku klužicž njeħrebał, reka s prawym mjenom Josef Bura a je so w lēče 1860 jako kyn jeneho kħalsa w Neuhausu w Čechach narodžil. W lēče 1877 wón jako nemy do Delnjeje Rakuskeje pschiczeje, hdżż bu jako dundak Neustiftiskej gmejne, w Scheibbskim wokrježu, pschipokasany, w kotrejż bě so popadnucž dał. Njeđawno po kusatoru bē so "Scheibbskemu Stummerlej" jeho hra, kotoruž bě 18 lět delho sbogħownje hrał, wostudżil, duž na debo rēčez pocza. Sa to su jeho bēħħili a Persenbeugskiemu wokrježnemu īħudiñtu pschedopali.

* Zaħoħnej njeħħoż w powietrowym ballonje je so w Franklinill uela New-Yorka stało. Tam so powetřejedžet, Beatrice Vandressen s ballonom do powětra pschicze. Ballon bě 1000 metrow wjeho sajel, hdyz pschihladerarjo młodu holzu psches kħolu i semi padacž wibħażu. Čjelo so na semi zaħoħnej rossi.

* (Nadžijspočinj kyn.) W Deggendorfie młody rjelpuž hwojego nana, kotoruž ħażiżie jeho poħostacž, s nožom do života klo. Starý muž je kħetro franjeny.

* Franzowske nowiny pišaja: W Chenelles, malej wježy pola Saint-Quentin jena holza hijo 12 lět dolho spi! Marguerita Boujenval bě džeczo porodžila, kiz nasajtra wumrje a to pod taſkimi wobstejnoscžemi, so dyrbjeſche so īħudiñtu do wěz mħsieħ. Hdyz żandarm i holžu pschitidże, a wona jeho wħħlada, wona do womorj padni, s kotrejż ju niktō wubudżieč njeſamōże. Schyri ras so džen jej mloko a mjaħowu iż-żekku do hubu pschiczeja. Macž, kotoruž ju w jeje spanju ħlada, je so sapoħedžala, ju do kħorawnje dacż, hdżż ħażiżu lēkarjo tón spodži wobħedżbowacž. Też ju jenemu wokrježi pschedopala njeje, kotoruž ħażiżie ju w Čikagowje wustajieč a jej wjèle pjenjes sa to dacż. Jeje dolhe spanje s zylla po kelleſtim jebanstwo wonja.

* (Sa jeczi jēdmēscherjo.) W jaſtwje w Neil's Islandje je so széħħewazh pschitlapjazh podawl stat. Nekotri jeczi s Johnom Wade, snatm pschitħiwerjom na cżole, běħu hebi jēd wħħstarali a namēschħa jón jaſt rowemu farjadowarje a jeho pomoznikam do jēdże. Jaſtwowi jaſtojniz jenož s tym kħmiergi cżeknū, so bě jeda w jēdži pschewjele, tak so bě hnydom na jaſyku cħueg. Duž żadyn, kiz bě jēdž woptał, dalek wot njeje njeđidżiſche. Tola pak hijo wot woptonja kħolj czechzo kħori. W jekk powschitkownej saħorjeniesi pak Wade a jeho pschitħiwi s jaſtwa cżeknu, a njejkui jēdmēscherjow hisħeze sažo popadnucž mogħli. Wade bē prijedy hijo ras s jaſtwa twóchni.

* W zyłej Duringskej a na jeje wjezechach su 8. oktobra tak
szlne niewiedra meli, kaž hewak jenož w połnym leczu. Se wschich
stronow powiescze wo wurdanach podawisnach pschitadzeja, kiz su
tu a tam wulku schodu naczinile. Pola Weidu je Boże niewiedro
starszeho muža morilo a na puczu do Erfurta jeneho bura na boku
jego żony a syna, kotrejuz je jenož pochłuszczo. Na Glebenisch
honach je blysk jeneho burszeho syna, kiz bérny wujesdzowasche, sa-
raszył, na wschelakich druhich mestnach je twarjenja sapalil. Też krypy
su s mestnami wulku schodu naczinile.

* S napisma „wscho, schtož može kaſtež, so bjerje“, běchu
katholske Mainiske nowiny dwaj dnaj po pschijeczu wojskowej psched-
lohi pišale, so su jeneho na kuchoczinu cętpjazeho muža do wojskow
wsali a do traına (jedzjerjew) w Darmstadce tylli atd. Redaktora,
teho dla woskowiznemu, lawniſki ſud wuwinowa, dokež ſo lekar, kiz
bě rekrutu ſekowal, jako powolany ſwédk wupraj, so tón muž w
prawdze na kuchoczinu cętpi. Ale s tym ſo wychscha rekrut w
wusběhowaza komisji, kotaž ſo ſranjena cętpesche, nespokojo.
Duz khostaza komora krajuho ſudniſta tu węz do rukow doſta.
Węzywustojny wychschi wojsksti lekar rekrutu pschepytawski ſo w
praj, ſo drie ma tón muž katarh w pluzach, ſo pak na kuchoczinu
hisczeze cętpiſ njeje, a ſo jeho teho dla njeſzu trjebali do ſady
ſtajicž. Duz statnemu rečniku pjenjeznu pokutu wo 50 hrivnow na
mjetowachu, dokež bě wosjewjenje, ſo su jeneho na kuchoczinu
cętpjazeho do wojskow wsali, njeſwerne a tež po ſlowach ranjaze.
Gsubniſto pał redaktora k 100 hrivnam pjenjezneho khostania a
k wosjewjenju wužuda ſaſudzi.

* Wo wulej sympie a wjele hněha s italskich połnožnych hóřskich
stron pišaja. W Castel-Nuovo Garfagnana su poſlednje dny
w hněhowych mječzach pječo człowjekojo ſmiersli.

* Kaf kralojo jědža, wo tym Hamburgske nowiny pišaja:
Sendzelska kralo ra Viktoria je pschi jědže jara wumyſlena. S ředka
je jej jena jědž prawa, a ſchtož jej dženža ſłodži, teho ſo wona
juſſe njedotknje. Duz njeje žane wjehele, s kralowej jěſč; pschetož
waschnje ſebi žada, ſo hóſč ſ dobow ſ kralowej jěſč pschefanze.
Schtož ſo teho dla k kralowſkemu blidu pscheproky, ſo ſ cęſeczu
ſpokojo, a ſo prjedy naje. Wino kralowa netko ſ zyla wjazy njeſpije.
Prjedy wona burgundſke abo portſke wino powopto, ſchampanske wino
je ſenje ſłodžalo njeje; ſa to wona, bjes tym ſo ſo druz ſe ſcham-
panskim winom woskewja, ſchleſiczu palenza wupije. — Žeje syn,
Waleski prynz, jědž njeſazpiwa, tola wón psched druhimi jědžemi
poſkladzenym poſkrutam pređnoſej dawa. Žirkowe poſkrutki, poſtehy
ſ húzazých jatrow, húſchena haſcha atd. pschi žanym wobjedze po-
brachowac̄ njeſmědža. Pschi tym prynz wſhēdnje dwanacie abo 15
ſchalkow cęſaja (teja) wupije, tola wón, hinal hacž jeho macz, wino
cęſeze njeſazpiwa. — Ruski zar jednory wobjed ſluuje a ſtajne
hromadze ſe ſwojej ſwojsbu jě, ſ wjetſha bjes teho, ſo by jedny
poſkužobník pschitomny był. Psched kóždym wobjedom ſo zar modli.
W 7 hodzinach ſo hněda, w 1 hodzinje ſo druhi króč hněda a
w 6 hodzinach ſo wječerja. Zar poměrnje malo jě a ſo ſe ſchlenzu
burgundſkeho wina ſpokojo. — Italſki kral Humbert je wjele ſdjer-
liwski, dyžli jeho njebo nan Viktor Emanuel. Wón rad po hó-
wiesckim waschnju jě, ſylnu ſporu mjaſhowu jědž a czorný khléb
k temu. Wsche ſłodkoſcze su jemu pscheczwne. — Khlóſhczak a
wjelejedžk je portugalski kral, kotaž teho dla po cęſele nimo měrny
pschibywa. — Woprawdze kralowſti appetit maja danski a ſchwedski,
kaž tež grichisski a württembergski kral; poſledniſki tež radſho jednoru
jědž wuſje a kóždemu franzowſkemu kucharię ſe ſwoſim niſkim
ſłodom mjeſanje cęſti. — Austriski khežor Franz Josef malo jě a
pije; na wopak jeho bratr, arzhywójwoda Karla Ludwig, wjele na
dobru jědž džerži. — Khežor Wylem je ſtrowy jědžk ſe ſylnym
appetitem a njewumyſlenym ſłodom; hóſč, nad kotažm dyri kóždy
dobry hospodař ſwoje wjehele měcž.

* Nejedawno hale ſmy naſpomnili, kaž wypole ſeta někotři
ludžo w Ruskej dozypja, dženža hižo možemy k temu ſczěhowazu
powiescze dodacž: W jenej Moskowskej ſastaračni piſchibywa w tu
khwili ſtara žona, kotaž w ſwojim 120. lécje ſteji. Wona,
Agrafanja Małinovskaja ſreliza, je wudowa jeneho polizista a je tak
cęſtersta, ſo ju ničto ſa tak ſtaru měr njeby. Woshebe ſo jeje
dobry pomjat a ſrećniwoſcz khwali, cęhož dla ludžo rad na nju
poſluchaja a ju často wopytua. Wot jeje 15 džecži je jenož
hisczeze najmłodschi syn ſiwy, kiz pak ma tež hižo 70 let na kribjecze.
Hacž dotal wón ſwoju ſtaru macz podpjerasche a ſo ſtajne ſara wo
nju ſtarashe, njedawno pał je na duch ſchoril a do hoſteinje daty.
Pſchitwusnych ſtara maczeka žanyc wjaz nima.

(Zyckwinne powiescze hladaj w pſchitocy.)

Drjewowa awſzija

na Lupjanskim reverje.

Datoru 23. oktobra ma ſo

250 ſuchich hromadow waležinu

ſa hnydom hotowe pjenyſh na pschedawianje pschedawac̄.

Sapoczątk dopoldnia 1/2 10 hodzin w Horbez jesorje.

W Minakale, 16. oktobra 1894.

Grabiniska ſ Gindelska inspekcija.

Jenož 3 mk.

čiſtowolmjanana konjaza deka placzi pola

Ludwiga Kuhlmannia

w Budyschinje w kupnicy pschi hównym torhoscežu.

Ola pschedezhujenja wulke wupſchedawanje

wulkeje dželby

draſtnych tkaninow,
naſymſkich draſtnych tkaninow
draſtneje lamy,
ſuknianych draſtnych tkaninow,
koſchlazeho barchenta,
pollamy,

ſbytkow po poł placzisnje.

Barchentowe ſpódnie ſuknje, bluſy,
ramjenjowe khornarje, domſte a hóſpo-
darſke ſchörzuchi, židžane, mužaze a
žonjaze rubiſhczza, barchentowe ložowe
plachty pschedawam, ſo bych ſkład wuproſdnil,
po wurdanije tunich placzisnach.

O. Meschter

10 na ſitnej haſy 10.

Gſlódke palenzy

liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.

porucža

Moritz Mjeſerwa

pósla Petrowſkeje zyrkwe.

Destilacija ſnatych dobrzych palenzow po ſtarzych tunich placzisnach.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hównego torhosceža a bohateje haſy

(w ſečje 1810 ſaložena pschedawianja)

pschedawianka haſada: Kruče ſprawnje, jenož ihmane,
placzisných hódne tworh,

porucža: zwjern, wſchē druzinu bantow, wolt-
miane a bawmiane ſchtrykowanſke pſche-

dzeno, ſchtrympy, ſoli, rubiſhczza, ſchaw-
lowe rubiſhczza, ſchlipy, khornarje, psched-

koſchlik, gumijowe ſchaty, ſchörzuchi, ſpor-
towe a normalne koſchle, ſpōdne kholowny

a t. d. a t. d.

Naj Nadżanowskich honach ma podpisany 288 □ prutow pola s wiele hódną pěškowę jamu, blisko pschi Wóshorskéj dróhy ležazej, jara tunjo na pschedan.

M. Franz w Budyschinje na połnóznej drózy 1.

Piekarnia w Budyschinje, hóz wjele lét webstojoza, je hnydom placisny hódro na pschenajecze. Dalshe je shoniež we wudawocni "Sserb. Now."

W Maleszczach pôdla zyrkwe je koczma cziasto 76 se sahrodu a kruhom pola herbiswa dla na pschedan.

Ssuczelne kruwy,
na nowe dejoze, porucza Gabel
w Njezwacziidle.

Prokata na pschedan.

Prokata běleje Yorkskeje a tej černopikaneje Berkshirteje razy, kotrež so jara lohko wukormja, žu pschezo po čazej pschimérjenych nistich placisnach na pschedan na knjezimaj dworomaj

w Budyschinku a Pschiwczizach.

Howjasu kožu, czelaze kože
kaž wschē druhe kože po najwyschich
placisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi herbstej katholskej zyrkwi.

Pawoł Giebner,

winarňja,
winownja a knědařnja
w Budyschinje

na bohatej hažy cziasto 18,
s mitskhodom na theaterskej hažy,
porucza

szwoj wulkotny sklad

- czerwjenych
a bělych winow,

najtunisze bleschu po 70 np.,
haž k najlepskim družinam, kaž tej

Lékarske wino,
jako:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokayske.

Bola mje ma kózdy połnu wěstęz, so wopravdzite wino do stanje, a sztož placisny nastupa, možu s najmjenšcha runje tak tunjo pschedawacž, kaž hdyž ſebi nechtó direktnje wino wot Rheina a t. d. pschipókacž da.

Pawoł Giebner.

Drjewowa awkzija

na Polpicžanskim revěrje. — W Huczinanskim hosczenzu ma ſzo wutoru 23. octobra 1894 dopoldnia wot 1/2 10 hodzin

36 khójnowych ſichtomow, 12 haž 22 cm. ſrénjeje toſtosče,
47 " klozow, 12 " 34 " hornjeje toſtosče,
83 " žerdžojtých klozow, 8 haž 15 cm. hornjeje toſtosče,
28 " kruthých žerdžow, 13 " 15 " delnjeje toſtosče,
85 rm. khójnowych pałnych ſhczepow,
112 " pałnych kuleczkow,
84,7 ſtontjow khójnowych walczekow,
31 dołhich hromadow I. klasy, 42 dołhich hromadow III. klasy khójnoweje walcziny,
54 rm. khójnowych pjeritow

w drjewiſhczach 44, 55. a
63. wodželenja a wuležowa-
niſhczach a rumowanishejach
3, 4, 7, 12. haž 15, 21,
25, 26, 28, 29, 30, 31,
34. haž 38, 40, 44, 47.
haž 51, 53. haž 57, 60.
haž 64, 70, 73. haž 76,
78, 79, 83. haž 87, 89.
haž 96, 98. haž 107. a
109 wodželenja,

sa hnydom hotowe pjeniesy s wuměnjenjemi, předy wosjewomnymi, na pschedawacž. Neverske sarjadniſtvo wo drjewach, na wobhlađanje pschihotowanych, po žadanju dalshe wukaſa.

Kralowski hajniſki rentski hamt w Draždjanach a kralowske hajniſke sarjadniſtvo w Polpizach, 11. oktobra 1894.

Garten.

Ficker.

Sa

na ſymu a ſymu

poruczą w najwjetšim wubjerku a po kózdej placisnje

žakety,

kapesy,

paletoty,

khornarjate mantle,

deschežne mantle,

kolomantle,

pjesle s tkaninu a plyſcha.

Dobre tkaniny, bjesporocze ſedzenje a khmane dželo
pschi wurjadniſe tunich, ale twjerdych placisnach.

Ian Jurij Pahn.

Ssyru a wotewrjenu koſčinu,
Domaschowu muczku a karnalit

porucza, sa jich hódnoscž rukujo,

Petr Kral
na Rakečanskim dwórniſhczu.

Stwinſke běhaki, starý lohcž po 35 np.,

ſoſowe deki, blidowe deki,

komodowe deki,

rjane ſpanske pschitrywy po 3 mk.,

běle a pižane gardiny

porucza tunjo

Ludwig Kuhlmann.

Rjany ſuschenh polež
pschi 5 puntach po 65 np.

porucza rěnik Müller
pschi lawſtim tormje.

Dursthoffské ſuché droždze
stajneje čerstwe porucza

August Briesold, piekarſki miſchr
na bohatej hažy.

Wopravdzity

žitny palenz

liter po 60 a 80 np.
po zylīnach tuńſho poruczą

Schischka a Rječka
na swonkownej lawſkej hažy.

Nowe polnojerje
3 ſchukli po 10 np., 15 ſch. po

45 np., po kopach a čwizach híſhcz
tuńſho porucza

J. T. Glien
na drjewowych wilach.

Albert Poppe

4 na Mužakowskej drózy 4
kupuje kózdu dželbu hadreshczow,
koſci, stareho jeleſa, stareje papieru
atb.

Wojewienie.

Blijsche skótne wiki budža

šobotu 27. oktobra t. l.

W Budyschinje, 16. oktobra 1894.

Měschčanska rada.

Njewjesczinske schaty,
njewjesczinske schlewjery
porucza

A. Tschentscher
na bohatej haſy 18.

Saruczene
žitne ſuché droždje,
wſchendne cjerſte, porucza tunjo

Ernst Glien

pschi žitnych wikach 44.

Hſelou kihalinnu,
ſchwabſou kihalinnu,
maschinske woliſe,
gyps, zement,
vaseline, kolmas,
kopytay tuč atd.
porucza

Měrſchez bratrow naſklednik
(Mějczel Jan Skop).

Turkowſte klowki
najlepszeſte tružiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
pschi mjaſowym torhoſceju.
Deſtilaža ſnatnych dobrých likerow
vo ſtaroch tunich vlačiſnach.

Schfornjazh maſ,
koju mječku a wodou njeſtſepuſhczatu
cjenjazy, w tyſach a po waſy tunjo
porucza

kožowa pschedawatnja

Reinholda Giericha
pschi mjaſowych jēdkach 4.

Sofy a matrazh
derje džekane, w wulkim wubjerku
po tunich placzisnach porucza

E. Schubert,
ſedlat a tapezecet
na jerjowej haſy.

55 ml. placzji nowa ſchijaza
maſhina, koſaz je wchla-
dacz a ſo pruhowac hodi w Aug.
Schubowej reſtaurazi na ſwon-
townej lawſkej haſy.

Ieczimjenjowe kruhy punt po 13 np.,
jahly punt po 15 np.,
bernaži mučku punt po 14 np.
porucza

Carl Kahrowe.

Mlyn w Małhezach
porucza

pschenicznemu muku I. haſtli po 80 np.,
= II. = = 70 =
pizny gris zentnat po 5 ml. 60 =
ržane wotrubu = = 4 = 60 =
mjaſowym ſchrötzent. = 6 = 75 =

Žito ſo ſa khlēb, muku
a pigu ſaměnt.

Serbske Towarſtvo za Khwaćicy a wokolnoſć

wotmęje jutře njedzelu za tydzen, 28. dzeń winowca, popołdnju w 4. hodź. swoje měſačne posedzenie w Khwaćicach. Dokelž je wot wysocy waženeje ſtrony wulcy zajimawy přednošk přilubjeny, ſo wſe sobuſtawy naležne přeproſuje. Wſitcy narodnoſmyſlni Serbjo naſeje wokoliny ſu w naſich ſkhađowankach jako hoſeo přeco lubje witani.

Předsydſtwo.

Prěni ras w Budyschinje

na žitnych wikach.

Wocjinjene rano wot 9 haſz wječior 10 hodž.

Zenož krotki cjaſ!

J. Eppmannowh panoptikum a khězorska galerija.

Cjicze nowe pschiſate: 1. President Carnot a jeho mordat Santo Cesario a tuteho wotprawjenje. 2. Skónzowanje Carnota w Lyonje. 3. Casimir Perier, nowy franzowſki president. Wožebje ma ſo wuſhēnuč: Pscheražna móz noweje malokalibratije tſelby (pschedſtajena ſ 5 wožebami, po ſebu ſtajenych). Pódra teho: Galeria khězorow a wjetchow, ſmijertne maski ſlawnych wožobow. Žiwjenje a cjerpiſje Jeſom Chrysta. Wſhē ludove rafy ſemje. Wſhity pschedſtupniſy něhdje poſledních 50 lét. Pschedſtajenje ſ nemſkoſfranzowſkej wóſny, rjana Galate atd.

Gaſtup 30 np., jednori woſazy a džeczi poſoſzu.

Pschindzje a kudzje!

Wo hoſathy woprt preſy direkzijs: J. Eppmann.

Wuſtajenza je ſojimawa, tež ſa ſony a džeczi.

Pschedpoloženje mydloveje pscheda- warńje.

S tutym najpedwolniſho ſ wjedzenju dawam, ſo kym ſwoju

parſumerijowu, mydlowu a wóſkotworowu pschedawatnju do

Kupniſy pschi radnej pinzy

1 na ſnutskownej lawſkej haſy 1

pschedpoložila.

Ša dowérjenje, mi haſz detal ſpožđene, ſo wutrobnje džatuj, proſchu mi jo tež dale debrocžiwe ſaſhowac̄.

W Budyschinje, 5. oktobra 1894.

Paulina Ludwigowa.

Wodne ponoje, kotly, khachlowe platy, něſzowe rebliky, khachlowe durczka, tſeſhne wokna, twarske hoſdze
porucza tunjo

Paul Walther.

III. myto.

Tule naſhymu a ſy whole mam taſki hoſbriſki wubjerki hońtwiſſkih a dolbički ſchłornjow, pielschczorých, ſuknjaných a filzowych ſchłornjow a ſchłorniczkow, woprawnych rufiſkih a němiſkih gumijowych ſtupniſow, wſchech družinow filzowych ſtupniſow ſa muſtički, ſonſki a džeczi, kaž ſo to wot žaneje konkurenzy poſticežic ſeňehodži pschi taſki tunich placzisnach, kaž hiſhče ſenje předy. — Poſyhlki na wubjerki ſo radlubie cjenia. — Po měrije ſo čzrije ſa krotki cjaſ wubjernje ſedžaze nabželaſa.

Heinrich Mohr, ſchewski miſhtr
na ſukelnſkej haſy 14.

Do ſupoje!

Zutſje njedzelu kermuſčne reje.
Pſchecželnje pſcheproſchuje ſocka.

Rakečanske ſerb. tow.

, „Lipa“

změje njedž. 21. winowca popołdnju w 4 hodzinach w Križanec hoſćencu **hłownu zhromadznu**. Dnjowy porjad: 1. Přednošk jeneho ſobuſtawa, 2. Rozprawy, 3. Předpołożenje zličbowanja, 4. Nowowólby, 6. Namjeti. Hoſeo ſu lubje witani. Předsydſtwo.

Šuſhenny poſč, pschi 5 punktach po 65 np., ſyry poſč, pschi 5 punktach po 60 np., ſadeleſhčio, punt po 65 np., ſuſhenny tučny ſwinjazy brjuſ punt po 60 np. porucza
Ota Pětschka na žitnej haſy.

Platwa

a czaſnikowe rječasny ſ wložow, ſ temu pschinjeſených, dzela rucze a tunjo

H. König, brodytruhat a frisér,
na Hauenſteinſkej haſy
(na starej butrowej haſy).

Holzy, kotrež ſhedaža ſwieteſte plo-
towac̄ na wuknuč, doſtanu wuſbu, po žadanju tež hoſpobu a jedž. Dalshe je ſhonicz na ſeminařskiej haſy 5.

Holzy moža ſhicz a pschiręſo-
wac̄ doſklaſne na wuknuč pela
Schmidtowę, ſchwalce na ſchaty pschi herbiſkih hrjebiach 28
po 2 ſkod. Po žadanju je tam
hoſpoda a jedž doſtaḡ.

Š 1. nevembrej ſo holza ſe wóžy
w měſcze do ſkužby pyta. Hdež? ſe
je ſhonicz w wud. „Sserb. Now.“

Hořdza džowka, kotrež ma lu-
hoſcž ſ ſkotej, ſo ſ nowemu ſeiu
1895 pyta na drjewowych vitach 1.

Rólnych pohoñzow, njewoženje-
ných gramicztrów, ſtražnikow,
wotrocžkow, wolažych, ſlužobnu
holzu do města pyta ſeynoldowa
w ſlotym jehnječu.

Rólny pohoñz, ſtróſby a dowérny, doſtanje nowe
lěto 1895 ſkužbu pschi 240 ml.
mſby w deputacze na knježim
dworje w Jamnom p. Klétneho.

Wróčenje čzescze.

Podpíſany ſ tutym blady a do-
vechlaſda ſtajaze rucze wo knjeſu
Hendrichu Nowaku w Kliſlizy roſ-
ſcherejene, jako njewerne naſad
hjerje, a warnuje, je dale powjedac̄.
August Kihal w Kliſlizy.

Š temu čižku jena pschitohá.

Pſchiloha f čižku 42 Serbskich Nowin.

Ssobotu 20. oktobra 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje njedzeli rano w 7 hodz. diaconus Rada serbski spowiedni reč, $\frac{1}{2}$ godzin farat dr. Kalich serbske a w 10 godz. nemške predowanie.

Wěrowani:

W Michałskiej zyrlwi: Sigismund Bohuwér August Louis Sander, schewz na Židowje, s Mariju Augustu Heinze tam.

Křečen:

W Michałskiej zyrlwi: Hana Frida, Hermanna Richarda Wehsy, fabrikarja na Židowje, dž. — Hana Frida, Jana Augusta Wejsera, fabrikarja w Dobruszci, dž. — Jan Ernst, Jana Ernsta Kalicha, živnoſczerja a wojnarja w Ženkezach, ſ. — Hedwiga Maria Emilia, Jurja Hugo Natuscha, thézera a pjetaria na Židowje, dž. — Hana, njemandz, dž. w Dobruszci.

Zemrječi:

Džen 10. oktobra: Morwonarodz. dž. Ernsta Wylema Hofselda, statarja w Ženkezach. — 12. Erna Flora, Hendricha Korle Ferdinanda Töpfera, pomocnego dzelaczerja w expediziji w Želanach, dž. 3 l. 1 m. 1 d. — 14. Hanza swud. Pětščyna rodz. Lehmanns s Budyschinie 80 l. 11 m. 7 d. — 17. Jan Ernst, Jana Ernsta Kschizana, maschiniskego wjednika na Židowje, ſ. 3 l. 3 m. 17 d.

Placzisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinie: 2027 mēchow.	W Budyschinie 13. oktobra 1894				W Lubiju 18. oktobra 1894			
	wot mł. np.	hacž mł. np.	wot mł. np.	hacž mł. np.	wot mł. np.	hacž mł. np.	wot mł. np.	hacž mł. np.
Pscheniza	7	24	7	35	6	94	7	21
Rožla	6	76	7	6	6	47	6	91
Jecžmieni	5	69	5	94	5	47	5	78
Borň	6	7	6	14	6	—	6	27
Groč	5	20	5	50	5	—	5	60
Bola	7	50	11	11	9	17	10	28
Zahly	9	72	10	—	8	50	10	—
Hejdusicka	13	—	16	—	10	50	13	—
Verň	15	—	15	50	13	50	14	—
Buta	1	80	2	20	1	60	2	—
Pschenicna muła	2	—	2	40	1	80	2	10
Ržana muła	6	50	16	—	—	—	—	—
Sýno	6	50	10	—	—	—	—	—
Słoma	2	—	2	50	1	50	2	—
Prokata 713 schtuk, schtuka	16	—	19	—	15	—	18	—
Pschenicne wotrub	14	—	23	—	—	—	—	—
Pschenicne wotrub	4	—	4	75	—	—	—	—
Ržane wotrub	4	25	5	50	—	—	—	—

W Budyschinie placzisze: kóz pschenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. 30 np., hacž 12 hr. 49 np., žolta 11 hr. 49 np., hacž 12 hr. — np., kóz rožki po 160 puntach 9 hr. 10 np., hacž 9 hr. 50 np., kóz jecžmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np., hacž 8 hr. 95 np.

Na Bursky w Budyschinie pscheniza (běla) wot 7 hr. 21 np., hacž 7 hr. 35 np., pschenica (žolta) wot 8 hr. 88 np., hacž 7 hr. 6 np., rožla wot 5 hr. 81 np., hacž 6 hr. — np., jecžmieni wot 6 hr. — np., hacž 6 hr. 40 np., wotř wot 5 hr. 20 np., hacž 5 hr. 94 np.

Dražžanste mjašowe placzisze: Horjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rešneje wahi. Dobre krajne kwinie 45—47 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarž. Czelata 1. družiny 60—70 np., po punče rešneje wahi.

Wjedro w Londonje 19. oktobra: Rjane.

Wolmjane schtrýkowanſke pschedzeno

w najlepšej hōdnoſci w najwjetſhim wubjerku, teho runja schtrýmpy, ſeki a ſpōdne ſchaty ja mužom, žónske a džecži, kapoty, rubiſheža, ſhamle, rukaizy, ſchlaſty, ſuknje, ſchorzuchi porucza po najtunischi placzisnach

A. E. Werner
na bohatej haſy 67.

Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika ſchtrýmpowych tworow i wowežje wolkny
čižko 1 na schulerſkej haſy čižko 1

čižko 1 ſymfemu čaſkej kwoj dawno jako dobry snath wulk ſchtrýmpowych ſchtrýmpowych tworow, ſchtrýkowaných jakow, wulk wubjerk lazow i rukawomaj w najtunischi hacž i najlepšej

čižko 1 ſymfemu čaſkej kwoj dawno jako dobry snath wulk ſchtrýmpowych ſchtrýmpowych tworow, ſchtrýkowaných jakow, wulk wubjerk lazow i rukawomaj w najtunischi hacž i najlepšej

čižko 1 ſymfemu čaſkej kwoj dawno jako dobry snath wulk ſchtrýmpowych ſchtrýmpowych tworow, ſchtrýkowaných jakow, wulk wubjerk lazow i rukawomaj w najtunischi hacž i najlepšej

Najhōdnischa twora!

Najtunische placzisny!

Šonjaze, mužaze a hōležaze ſilzowe klobuki

w najnowischi formach a barbach
po pomyslju najtunischi, tola twjerdyh
placzisnach w najwjetſhim wubjerku.

Kapu, měžu a rubiſheža
wolmjane, chenillowe, židzane a vlysitive
i najtunischi hacž do najwoſebniſchi wu-
dželkow po kruče sprawnych, najnižſich placzisnach.

Leopold Posner

w Budyschinje na bohatej haſy 7.

Čorne židzane tkaniny,

wubjerne, dohōleſtne wupruhowane
chmane wudželki;

dale jako nowe dōſhle:

pišane židzane tkaniny

w wulkim wubjerku barbow,
porucza po tunich, twjerdyh placzisnach

Julius Hartmann syn

na róžku mjašoweſho torhosheža.

Swoj ſkład porzlinowych, kamjeninowych
a ſchleńčanych tworow, klankaznych hlowow,
ſloczanych lejſtow, gardinowych ſerdžow,
roſetow, wobrasowych woblukow, kaž tež
wſchē druhē měžu w ſwojej pschedawařni po jara
tuniejsie placzisje porucza

Ernst Ulrich na schulerſkej haſy 12.

I-noscherje

po najtunischi placzisnach porucza

Hermann Bulnheim w Budyschinje
na Albertowym městnie 13 s napsheža noweje zyrlwe.

Kupujemoj kózbu dželbu pschenicy a rožki, tola jenož kuchu a
ſtrou tworw a placzisny ſa to najwjetſche placzisny. Tež samenjamoj
pschenicy a rožku ſa dobru muku. S debom poruczamoj wubjernu
pschenicy muku, ržany gris a wotrubu po tunich placzisnach.

Heinke a ſynn

w hamorskim městnie w Budyschinje.

Schtóž eže měcz dobre a trajne črije, njež do črijevoho a
ſchörnjewoho ſklada Emila Indingera dže. Tež po pscheda-
wanſke městno je ſebotu a njedzeli na bohatej haſy čižko 3
s napsheža poſta.

Na bohatej
haſy 25.

H. Horn.

Najwjetſcha pſchedawarňa
mužazeje, žonjažeje a džecžazeje drasty.

Dokelž mam mało wudawków pſchi pſchedawanju, tkaniny ſa hotowe pjenjeſy kupuju a wjele roſpſchedawam, je mi možno, nimo mery tujo pſchedawac̄, tač ſo je kózda konkurrenza cžiſcze wusamkujena.

Na bohatej haſy
= 25. =

H. Horn.

Najwjetſcha pſchedawarňa
mužazeje, žonjažeje a džecžazeje drasty.

Na bohatej haſy
= 25. =

Čiſtowolmijane drastne tkaniny

čorne a pišane, hladke a muſtrowane,
lohc̄ po 45 np. dwójzy ſcheroſe,

čorne a pišane židžane tkaniny
čorne, lohc̄ do 1 ml., hac̄ do 4 ml. 50 np.

Zenož hódne družiny.

Wurjadniye pſchihódna ſkladnoſć ſt k upowanju
njevjeſciſkeje drasty.

Pomhklne najwjetſchi wubjert. Najtunishe twierde placziſny.

Jan Jurij Pahn.

Kedžbu!

Wſhēdnie čerſte parjene kol-
baſki a kolbokown kolbaſku punt
po 60 np., bělu a dobru kolbaſku
punt po 60 np., hukhenn polč
punt po 70 np., pſchi 5 puntach
po 65 np., kyry polč a hako
punt po 60 np., pſchi 5 puntach
po 60 np., ſchmalz punt po 70 np.,
kolbaſkowy tuk punt po 40 np.
porucza

A. Eiſler
pſchi mjaſkowych jedlach
a na lamjeatnej haſy.

Friedrich Lieber (prjedy H. Pahn)

na ſerbſkej haſy 4
porucza ſwoje cžiſce ſuhe hospodařſke mydlo a ſaruczenie cžiſte

maſanske mydlo, dale wſchu potriebu, ſt ſchatam nuſnu.

Wulki wubjerk parfimowych, ſtearinowych a wóſkowych ſwězow.

Wóſk ſo po najwyſhich placziſnach kupuje.

Moje wobydlenje je něko na ſukelnſkej haſy 19 po 2
ſchodomaj w piwnym hrodze.

Bertha Albinusec,
alad. a praktiſta ſchwalcža.

Zigary

porucza w wulkim wubjerku, jenož
derje wotležane družiny,

Otto Sachſe,
Wylema Bergerowý naſlēdnit,
na bohatej haſy 5.
Koržmarjam a ſaſkopſchedawa-
rjom ſo woſebje tunje placziſny
woblicza.

Wubjerny mjeđowny punt po 30 np., porucza

Otto Sachſe,
Wylema Bergerowý naſlēdnit,
na bohatej haſy 5.

Amerikanski petrolej,
najlepši, dwójzy cžiſczeny,
w wulkih bleſchach punt po $10\frac{1}{2}$ np.
porucza

Carl Noack na žitnej haſy.

Saſkopſchedawarjam
pſchedawam ſwoj ſamžny wubjerk
cžehakow
po najtunischih placziſnach.

H. Bertramowý hyn
pſchi mjaſkowym torholdežu 3.

Pocžahuju kožuchi a ſchiju woſebnu
žonjažu a džecžazu drastu po měrje,
jarowanſku drastu ſa krótki cžaſ.
Tež někotre holzy, kotrež džedža
ſchwalcžiſtwo nauklinic, pſchiwoſmu.

Bertha Albinusez,
ak. a prakt. ſchwalcža.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Štowłetna przedpłata
w wudawani 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.
Cié Smolerjec knihičišćerje w maciennym domje w Budyšinje

Číslo 43.

Sobotu 27. oktobra 1894.

Za nawěčki, kiž maja
so w wudawani „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy do 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štowłtk hač do
7 h. wječor wotedać.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. W swojej Königsbergskiej rěči je khějor Wybrem s wótrymi słowami na schęzwanje a pszechziwjenje, wot semjanow a swjaſka ratarjow ho jeho politizy činjoze, kwarik, tola wulzymyſlnje ſlubil: "Wobhladuju wſcho jako wuhaſchane, ſtož je ho ſtało!" Khějor je tole ſlubjenje džeržo ſanđzeny tydzeni deputaziju swjaſka ratarjow pschijal. Wotpózlanzy swjaſka ratarjow khějorej wobkručzachu, so ho pruszy wulzy leżomnoſczerjo nochzedza systematizy khějorej pszechziwjeſc a so wjedniſzy swjaſka ratarjow ſtěru k pschirodženemu knjejerzej džerža. Khějor s wuraſem wulkeje wjehelosze wtmolwi, so hu jeho Königsberskej rěči prawje roſumili a ſlubi, so jeho staroſtiwoſc wo ratarſtwo ſenje njepopuſčej. — Hrabja Caprivi pschi awdijenzy pschitomny njeb. Wón w tym czaju, w kótrymž ho ſaſtupjerjo swjaſka ratarjow s khějoram ſdobičku, s rukow Danzigſkeho wyschſkeho měſchezanosty Baumbacha czeſný měſchezanſki liſt města Danziga dosta.

— Khějorſtowony kanzler hrabja Caprivi je pjatk 26. okt. wot swojego ſaſtojnſta wotſtupil. Jeſho naſklednika hač dotal khějor hiſtice pomjenoval ujeje.

— W Frankfurze nad Mainom poſgleđie dny ſaſtupjerjo němskich ſozialdemokratow swoju ſchadžowaniku wobhywachu. Po tym, ſtož je s tejele ſchadžowaniki do ſjawnosze pschecchio, ſozialdemokratoj jako ſwoj hłowny nadawč ſa pschichod wupſchestrjenje agitaziije na burske wobydletſtvo wobhladuju. Hač dotal je jim ſich agitaziija pola burów mało pschivizowarjow dobyła. Duž něko radu ſladaſt, kāk bydu burów ſ leſczu do ſwojich kyčew pschivabili. Žich próza drje budže podarmo. Burjo tutym wjeklam wericz njebudža, tež hdyž wowežu kožu wobleczeni k nim pschinu.

— Wufhud Potsdamskeho disziplinařneho ſuda w naſtupanju wobſtorzby býwſkeho kanzlera Leista ludoremu měnjenju ſo ſměrowac̄ njeda. Nimalo nowiny wſchēch ſtronow ſo tutemu wufhudu dođiwac̄ njemóža, s kótrymž hu ſo Leistowe czeſke pschestrupjenja tak nimo měry ſ waħa khostale. W jenych Barlinskich duchovních nowin jedyn ſchulſki radziczel wo tym piſše:

„Poſlednie dny piſarja tutych rynčkow jeho ſaſtojnſtwa do ſchule jeneje khostatne wjedzesche. Tola mledeho wucžerja nadendže, kótryž bē krótko do wotpozlenja druheho prihovania ſchulſke holzy, jemu dowěrjene, na njepozgivne waschnje pschimal. Bjeszvědomiteho młodženza běchu teho dla, kāž je to prawje, k khostatni na wjazy ſet ſaſkujili. W brunej drascze khostanzow, cžiſto na wutrebnje, wón tam ſedžesche, jemu ty rěkajo, jemu kaſachu, cžitac̄ a licžic̄, kāž bē hač dotal ſwojim ſchulſkim džecžom kaſal. Pohladanje na mledeho wucžerja, ſczěhwski jeho podleženja ſpystowanjam w ſametnej wſy, na mnje ſrudny jimož ſacžiſcze činjachu. Tón ſamý džen nowiny wufhud wo kanzlerje Leistu pschinjeſeſtu. Sswejimaj wečjomaj ſtora njewěrjac̄my. Jedyn němski ſaſtojnſk w ſamelwitym ſaſtojnſtwe, peročany, cžescz němskeho luda ſaſtupowac̄, wumezuje ſony, jemu ſaſtojnſzy dowěrjene a — jeho ſ khostatniu njehostajo, ale jeho maja wjele bóle ſa doſtojnſho, dale w ſaſtojnſtwe wotſtac̄! Moje kſcheczijske němske ſacžiſcze wo prawje bē najhlubſho ſranjene. Ssmy džē často naſhonili, ſo ho wičor poſhōſchenja bjes ſudom ſběže; kāži wičor naſta, hdyž knjejerſtvo w pruskim krajnym ſejmje nowy ſchulſki ſakon pschedpozoži! Hdze tole poſhōſchenje někole wotſtanje? Hdze hu cži mužejo, kotsiž wotſje protestują pschecziwo dwojakemu

žudženju w wězach ſchesteje kaſnje, pschecziwo tajtemu ſroſumjenju cžecze, kótryž doweli, někoho dale ſa cžezneho muža — pschetož to dybri tela němſki khějorski ſaſtojnſk bycž — wobhladacz, kótryž ſebi ſwěri, w ſjawnym ſhodniſkim wufhudženju njekafansku ſhadu prajic̄. „Wſchēdne waschnje hospodliwoſcze w Afrizy je, hofcej jenu žonu pschewostajic̄.“ Kāk blypdy dybri wulki džel ſuba bycž, hdyž nje- wiždi, nimo kaſkeho bjeſdna ſo motamy!“

Knjejerſtvo je pječa wobſamko, Leista niz dale w khějorſtowej ſlužbje wotſtajic̄ a ſo pschecziwo wužudej Potsdamskeje diſziplinařneje komory powołac̄, tak bórſy hač ſo wufhud ſ wu- ſloženjem knjejerſtowu pschedpozoži.

— Nadžija, ſo je kholera w Hornjej Schlesynſkej ſaſchla, ſo njeje dopielniča. W Opolskim a Katowickim wotkjeſu hu ſ nowa ludžo na kholeru ſkhorili.

— Wot teho čaſha, ſo je ſo Elſaſko-Lothringſka ſ Němskej ſjenocžila, je ſo tam ležna ſwěrina ſyliuje pschisporila. Woſebje džiwo ſwinje na polach wjele ſchłody načzinja. Duž je bjes džima, ſo teho dla bjes elſaſko-lothringſkim buram wulka njepotlojnosze injeſi. Woſebje wjele ſwady dla ſarunanja ſchłody, wot ſwěriny ſo načzinjaje, naſtawa. Burjo w Elſaſko-Lothringſej ſo hiſhaze pschego ſi němſkim knjejerſtowom doſcž ſpſcheczelili njehu, ſo budža woni junu dobri němſzy poddanjo, na to je mało wuhladow, hdyž pod němſkim knjejerſtowom ſwěriny dla bôle ſchłoduju džili něhdyl pod franzowſkim. Zeli ſo čhe němſke knjejerſtvo elſaſko-lothringſkich burow ſa Němzowſtvo dobyčz, dybri pschede wſchém jich ſtřžbam dla ſwěrinskeje ſchłody wotpomhac̄.

— W němskej narańſchoaſiſkej koleniji ſu Arabſy w septembrie město Kiliw nadpanuli. S pomozu němskich wojnſkich lódžow je ſo nadpad wotraſyl. Arabſy ſu na bitwiſhežu 60 morwych a 7 ſiwoých a ſtrowych jatych wotſtajili. Šranjenych ſu woni wſchitskich ſobu wſali. Na ſtronje Němzow je jedyn čorni wojač panuč, 1 běly a a ſchyrjo čorni wojač ſo ſranichu. Arabſy budźichu Kiliw dobyli, hdyž budźichu ſ čaſhom telegraf pschedorhnuſi, ſ kótrymž ſo němſke wojnſkie lódže na pomoz ſawoſtachu.

— Hač dotal je Ruska Němſku w wjetſkej měrje jenož ſe ſitom, tola mało ſ reñym ſkotom ſaſtarala. Wina na tym ſu wſchelake wobcejnoſcze a ſadžentki, kótryž maja ſo pschi ſchewiſenju ſiweho ſkota psches němſke mjeſy pschewinuč. Tele wobcejnoſcze džedža w Ruskej ſi tym wobenč, ſo do Němſteje pschichodnje ſarēſaných ſkot pschivijesu. W Warszawie ſo teho dla wulke rěſańje twarja, w kótryž dybri ſo ſkot, ſa Němzy poſtajeny, rěſac̄. Matarjam w Němskej tak nowa konfurrenza naſtanje. Žito hido nimo měry mało placzi, něko ſnadž tež hiſhaze mjaſhowe placziſny ſpanu.

— Awiſtria. W traſnym ſwětle awiſtriski finanzy minister ſo awiſtriskim finanoram blyſcyczeſc dawa. W ſtatnych kaſach pječa 208 milijenow hotewych pjenjes leži, 22 milijonow ſchěžnakow je ſo leni wufbytewalo a ſetka ſnadž runje telko. Kāk ſo tla wězy na ſwěčeje pscheměnja! Awiſtriske finanzy, kótryž běchu delko jako naj-hubjeňſche wuwołane, ſu na drubo nojlepſhe. Samuženje bjes ſudom wotbjerja, awiſtriska ſtatna kaſa paſ ſo w dobrym rjedze, a teho dla dybria ſo nere wudawki wobſamknuz. Na burſy wulka ſadac̄ ſtajeni. Finanzy minister poſtac̄ ſo ſtatej ſakon ſamjo roſczožeſho ludeweho derjemecža wobhladuje, tola ſchtó je w Awiſtriskej lud? ſchtó knježaze ſlawy? Ludžo na burſy, a cži ſ wjehelosze wojſcze wojſcze witoja, ſo finanzy minister 10 milijonow wjazy ſa wu-

dawki žada. Sawiedżenje skoteje méný švyl pjenjes w statnej kažy sezerje. Niedziwiaži wšichc hbytkow ſo w Amerykſtej palenzowym monopol sawiedżę, ſo by statna kaža ſo hischeze bôle na schodku kudscheho luba pjemnika.

— Wuherski kardinal Baszary je pſchetał, ſo pſcheczivo ſawiedżenju zivilneho mandzelſtaua pſchecziviecž a je tež ſwojim podſtajenym duchownym poruczit, vo jeho pſchickadze czinicž. Kajlich pſchiczinow dla drje je kardinal ſwoje ménjenje wo zivilnym mandzelſtuwe pſchemenit, a čežho dla wuherskemu židowsko-liberalnemu knježestwu w teſle wžy pſchitkožuje? Jene Winſte nowinu ſu tole hubanczko ſhubale; wone pižaja: Jene ſte druhe plobgi. Kardinal Baszary ma w tu khwili wjetiche bołosze, dyžli zivilne mandzelſtwo; jemu jeho dołhdy ſ jeho kublow njebožahaja. Duž dže wón tele kubla pſchenajecž, ſo by pjenjezne staroscze wotbył. Nekotri židowszny pjenjezniž ſu ſo tež hiž ſjenoczili, ſo bychu kubla ſa lětny pacht wo 1,200,000 ſchēznakow pſchebewali a tež pacht na někotre ſeta do předka ſaplačzili. K temu pak kardinal domolnoſez wuherskeho knježestwa trjeba. To je ſ pſchiczinu kardinaloweje pokornoſege pſched wuherskim knježestwom, do kotrehož je hacž dotal wotrje rubal. Na kardinalowych kublach drje ſu ſ pſchewulkej njerodnoſežu hospodarili, ſo je ſo kardinal k teſle kročeli ponuczicž dyrbjal.

Italſka. Wójnſke ſudy, pſchi poſledních politiſkich njemerač postaſene, ſu wſcho hromadze 495 italskich měščanow k jaſtu na 4168 lět a 3 měžaz ſaſudzile. Kelko wožobam, kotrež ſu ſo pſchi njemerač bôle abo mjenje wobdzeli, je ſo dyrbjenſki pſcheyt pſchipokazał, ſo njehoži prajicž, ſ wěſta pak je, ſo ſu dla ſměrowanja Sizilſkeje wjèle ſtow wožobow do jaſtu ſadzili. A pſchi wſhem tym rubjeñiſtwo na ſizilſkej kupyje nanořiſencho kęže. Prawje do wocžow padazj je roſdžel bjes ſeſnoſežu wojetiſkich ſudow pſcheczivo politiſkim pſchelupnikam a pomalkoſežu a lahodnoſežu italskich zivilnych ſudniſtow pſcheczivo ſebawym njeſprawnym miniftram a njeſhwernym direktoram pjenjeznych bankow, kotsiž ſu lub wo wjèle miſijonow ſjebali. Tež tu placzi pſchiklowo: Małych pěwſcheja a wulkim dadza běžecž.

Belgijska. Pſchi wuzižich wólbach do belgiſkeho ſejma ſu klerikalni (konſervativni zyrkwiſzy ſmyſleni) ſwoje wólne dobycze wudoſpoknili. S 58 wuzižich wólbow je 29 klerikalnym 17 ſozialdemokratam a 12 liberalnym pſchipanulo. Duž hubze nowy ſejm ſe 104 klerikalnych, 29 ſozialdemokratow a 19 liberalnych wobſtejcz. Pſchi nowowólbach ſu liberalni, kotsiž mějachu hacž dotal politiſke wjedniſtvo w Belgii, žaložne poraženje pocžekpili. So móhli ſo nawala klerikalnych dowobaracž, běchu ſo na poſled liberalni ſe ſozialdemokratami ſjednoczili. Tola tónle ſwjask jim ničo wunjeſt njeje. W Belgiiſkej lub k liberalnym, kotsiž jenož interežu wulckich pjenjezniſkow ſaſtupuje, žaneho doverjenje wjazy nima.

Ružowſka. Cželne možy rufkeho zara džen a bôle wotebjeraju; kždy uokomik móže powjescz wo jeho kmjerczi dońcž. Niedželu ſu jeho wopravili. Khorosz ſo w jeho cžele pſchego ſylniſho roſſherja. Naiwjeſtne wobčežnoſež zarej wódniza, kotrež je ſ jérchenjowejce khoroszce naſtała, čini. Lekarjo ſu jemu teho dla, ſo měl položenje, ſ nohow a žiweta wobu wottoczili. Poſlednju nadžiju na operaciju jérchenjow ſtajeja. Do Liwadije ſu pječza jeneho franzowſkeho chirurga powowali, ſo by operaciju muwiedl, jeli ſo by jenož jedyn ſirčen khor ſył. Barlinski profesor Bergmann, kotrehož běchu teho runja k operaciji powokali, je ſo ſariell pſchincž. Skoro k wjerje njepodobna je Peterburgſka powjescz, ſo je zar ſa někotre měžaz po cželnej wafy 60 puntow ſhubile, hacž runje je wěſte, ſo je zar ſylnie woſkubil. Někole je wón hiž tak khamornay, ſo ani ſam bjes podpſery pſches ſtuw pſchenicž njemóže. Zarowa w nožy ſo wodno ſwojeho mandzelſkeho woſkladuje, hacž runje je ſama na nervoſnoſež ſchorila. Zarjevičowa njemjesta, heſenska vryzheza Ulitsa, je ſańdžem ſyđen do Liwadije pſchijela a je pječza hiž k prawoſławnej wjerje pſchelupila. Tele dnu ſo wona pječza ſ zarijevičom ſwruje.

Amerika. Po zjnym ſwěcze ſo židži roſſherjeja a pſchiberaja, tola nihde drje niz tak ſylnje, kaž w połnožnej Americy. W New-Yorku čzedža židža pſchi nowowólkie měščanosty židowskeho kandidata, Nathana Strauha, poſtaſicž. W tu khwili w žanym wulckim měſeže ſweta židowske wobydleſtvo tak ſylnie njeje kaž w Americy. S pſcheczahowanjom židow ſ Ruskje a Poſteje je jich licžba w New-Yorku na 250000 duſhov ſrostka. Pſchi poſledních wólbach je 40000 židow ſwój hiž wotedalo. Skoro wſchitzu židža w połnožnej Americy k demokraticej stronje pſchikluscheja a dokež woni hromadze džerza, móže židowski kandidat na wžy hlož ſwojich wěrhybratrow licžicž. Tak dha hubze New-York bory ſruhi Barlin.

Strashna hodžina.

Jan Warner ſedžesche ſa ſwojim telegrafovym blidkom, bě drje trochu bledy, ale po ſdaczu ſměromny a na žane waſhniſe roſbudžený pſches woſomiknute zyle wurjadne wobſtejenja. Buſy, kž měſeſe klobuk ſe ſcherokej kromu a kž měſeſe hrubu draſtu ſaleſných wohydlerow, bě ſa blidom ſlehnjeny, na kotrež bě ſo ſ prawym kohzom ſeprjeł, a w prawizy džerzeſche ſylny revolver ſe ſchegzimi rolami. Tuton bě na Jana Warnera ſloženy. A pſchi tym měſeſe ſo tole roſmolwjenje:

W kotrež cžazu w nožy pſchihadža ſpěſhny cžah?" — "Tón dyrbjeſche tu ſa poł hodžinu bycž, ale ma pſches hodžinu ſapodženja."

— "Hodžinu ſapodženja, ſchtó?" — "Hoſ, nimo teho jow ani neſtaſta. Chceze-li ſpěſhny cžah měč, dyrbicž do Bloomville hicž."

— "Ale hdy byſchče do Bloomville telegrafowali, ſo dyrbí jow ſtaſacž, njeby wón to ſcžinil?" — "Né, ſawěſcze niz." — "Njeje wón hiži husto jow ſtaſta?" — "Jedyn abo dwaj roſaj." — "Šchtó je jón k temu ſamoſko?" — "Poſtuženje wotpoſtarja cžaha." — "Hdze tón je?" — "W Centner-City." — "Hlej, telegramy ſ Centner-City do Bloomville dyrbja pſches tónle telegrafowy wurjad hicž, ně wěrno?"

— "To ſo wě." — "Zyle derje. Tuž móhli woſkal telegram wotpoſlacž do Bloomville, wo kotrež w Bloomvilli wjedželi njebych, ſo ſ Centner-City njeſpſchihadža, ně wěrno?" — "Ja to móh, ale njebych to cžinil."

"Aha, wž njebyſchče? Tež niz, hdyž ſebi ja to žadam? Né, mlody křeſtyko, chzu jaſhne ſ wami řečecž. Jeli ſo mi to njewotpoſcezelecž, ſchtóz wam praju, pſoſčelu wam někotre kule pſches cželo. Šom koliſe runje pſchi ſaſhibenjenju ſeſniſy roſtorhali, duž cžah zyle wěſeſe ſaſtanje a bjes dwělo ſo roſkama. Njechamy pak nikoho čwiliowacž. Čzemž jenož wěſtý paket, kž je w woſebithym khatnym woſu. To my wěm, ſo je na tymle cžazu. Snadž hubzem ſuſowani, ſo dyrbim ſeſkotrych ſe ſlužobniſtwa cžaha moricž, a naſſterje hubze tež woſebithy muž paket ſtražowacž; je mjeniujy drohotny. Jeli ſo ſo wo to njestaracze, ſo by cžah jow ſtaſta, móže pječz džefacž woſkow ſiwenje pſchihadžicž a wž ſam budzeſe ſatſeleny. Šcžinice-li je, njebudža lubžo w tych ſpazych woſach ani wjedžecž, ſo njeſto po prawym njeje, a my doſtanjem ſjenjeſy, ani nikoho woſčežujo. Šcže ſroſumyli?"

— "Roſumju. Dajeſe mi woſemik pſcheklaſcž." — "Né, duž khatnacze. Nježměný cžaſa ſhubicž." ſsu koliſe hiž někto roſtorhane, abo chceze je halle ſcžinice, hdyž ja cžah ſadžeržu?" — "Koliſe ſu hiž roſtorhane." — "Zyle prawje, ſadžeržu ſpěſhny cžah." — "Někto hlaſačeze junu ſem, mlody člowjecze. Chzu, ſo byſchče mi dorouſumi. Jeli ſo byſchče někafle prysle ſapocželi, njebyſchče naſ ſopadnyli a wž byſchče byli ſatſeleny. Ničto nje-móže jowle pſchincž; pſchetog moji pſcheczeljo woſlēhuja ſaſtanacze a njeſadža žanemu člowjeſej blisko pſchincž." — "W nožy tak ničto ſem njeſpſhiaž. Tež wo dnjo je to ſ redla." — "Zyle prawje, chzu jeno, ſo byſchče wobſtejenja wopſchimyli, w kotrež ſo namakacze. Wſchitzu mam ſpěſhne konje, a byrnjež byſchče tež zlyh poſk ſ cžahom pſchijewſli, njeſmohl naſ tola popadnucž; a wž byſchče někotre kule w ſwojim cžele měli, předny hacž bych ſo na konja doſhydnuł." — "Ja je roſumju". — "Zyle prawje! Duž ſa ſobu."

Telegrafist ſloži ſwoju ruku na aparát, ale myſlesche ſebi ſedžo, na njón nječiſtacze. "Né, mějeſe ſo k temu a ſpěſhniſe! Njeſam ſo ſa blaſna měč!" Telegrafist wobrocž ſo tak ſpěſhniſe k njemu, ſo muž ſwój revolver trochu ſaſběze. "Budzeſe wž ſwoju khatmu džerzeſe?" rjeſky tamón. "Sapocžnu, hdyž budu hotowy, njeſabužacze to. Snaju ſwój aparát. Jeli ſo wam to prawje njeje, dha tſelcze a dajeſe ſo ſa to woſwěſnuć abo telegraſujiče potom ſam!"

— "To je prawe waſhniſe řečenja", rjeſky rubježniſ ſo džiwojo. "Ja čhyž do hele pſchincž, jeli ſo bym hdy žaneho člowjeſa pſched nabitej tſelbu takle řečecž ſtýſchal. A někto mějeſe ſo k wžy a jeli ſo ſwoju wž prawje dokonjeſe, ſmějeſe ſwoj džel na popadze. To je napinaze, jowle ſtacž, chzu ſebi ſtols wſacž. Dale njecham ſo do teho tſelacž." — "Dobre ſcžinice, kaž byſchče doma byli", rjeſky telegrafist. "Potom poča telegrafowacž klič-a-klič, klič-a-klič, tak džeſe ſe ſpěſhniſe do aparata.

— "Šchtó to je?" wopraſcha ſo rubježniſ. "To dže je pſchego ta ſamžna wž."

— "Tak je. Woſam telegrafistu w Bloomvilli." — Klič-a-klič, klič-a-klič-ču! — "Takle někto ſu mje ſtýſcheli. Někto mje njeſcheterhuſacze. Hdyž budu hotowy, potom wam praju, ſchtó ſył telegraſowal."

ho rucje na tlechu Drużez hródze wupschętrje. Psihi kylnym wętrje, teby runje dusząym, kużodnym thęzam, kotreż maživnych jasiłłow nimaja, wulki strach hrożesze. Ma wulke sboże ho mužistwam tudomneje a Židzinskiej hylawu poradzi, sa krótki czas woheni shasbecz, tak so hu so jenož kóšla wopalite. Twarjeni steś sawějczenej. Kęt je woheni nastał, njeje snate.

— Wojerowſki woſkriež wopſchija 29 ſchulow ſe 40 wucžerjemi a 3 wucžerkami a § 3263 evangeliſkimi a 29 katholičkimi ſchulikimi džecžimi. Duž w pſcherku na jeneho wucžerja 76, na kózdu § 73 kložkom 45 džecži pſchinidze. Nowi poſtaſili ſu ſo w běhu tehole léta wucžerjo Bělkt w Kasu, Munsig w Sprejzach, Mjetasch w Kucžu, Heidrich w Wojerezech a Mužik w Nowym měſcze. Dožlužených wucžerjow je jich w Wojerowſkim woſkriežu 9. W Lipinach, Kucžu, Słucžinie a Hermanezach, hdež ſu ſchuliske twartjenja njedobohaze, maja ſo nowe ſchule natwaricž. Pódla 13 rjadowanjateje Wojerowſkeje ſchule ſe 770 džecžimi a 11 wucžerjemi ſu w woſkriežu třirjadowanjate ſchule i 2 wucžerjomaj a 253 džecžimi w Kasu, w Wulfich Sdžarach ſe 193 a w Sprejzach ſe 154 džecžimi. Sa Kas je poſtajenie tſecžeho wucžerſkeho měſtna wotmyſlēne. Wſchē druhé ſchule maja wſchē, po jenym wucžerju; ſ wjazy dygli 100 džecžimi ſo ſchuli w Delním Wujesdze a Býlym Kholmzu wopptujiſtej.

S lejna pola Wojerez. Nasz wjeleczelczyń knies duchowny je pshed Wrótsławskim konsistorstwom swoje statne duchowne pređowanie wobstoł.

Rhostanska komora.

W Budyskej konservowej fabryzy, hakte lětka sałożonej, bě dwazečzis-
lennu pišťat J. A. Albinus, kotrehož běchu dla jebanstwa sapoczątk
tuteho lěta budnišzy khostali a teho dla se statneje bluzby wuhnali,
po doklém próżwianju bluzbiczkę doftak. S najczornitskim nježdzałom
je młody człowiek dobroru a dowérjenje kwojich nowych pschedstażenych,
kotsiz běchu jemu s nishy wupomhali, saplaçil. Sa krótki čas wón
kwoje prawa njewužitnje wužiwało dostawne wobżwedeżenja na zuse
mjenia wo wumyślenych dostawach plodow napisowasche. Dostawne
wobżwedeżenja, najprjedy na mjeńsche, poſdžischo na wjetše sumy
wustajene, wón tſizeczim wobčam pschi fabryznej kaſhy wotedac̄ a
sumy na nich stęzaze, sa hebeje wuplaçcic̄ da. Na tajke waschnie ho
fabryzna kaſha w 28 dopokasanych padach wo 652 hriwnow 16 np.
ſsjeba; woprawdze pak wujebana suma s najmjeńscha 1000 hriwnow
wuczini. 13 króćz bě Albinus folschowan wobżwedeżenja wjazy króćz
polizaſzy khostanemu piškarzej Kori Juliusej Adelſej Ulbrichej, kotre-
muž bě jebanka wedomna, pschi kaſhy wotedac̄ da. Ulbrich s 319 hr.
31 np., pschi kaſhy jemu wuplaçzenych, wot Albinusa 43 hr. 31 np.
doſta; pódla teho hebi wón 20 hriwnow wujebanych pjenies ſkhowa.
Wobaj tele pjeniesy w towarzſtwie njerodnych žonſtich ſa krótki čas
pschedzinichu. Albinusa jebanstwa dla t jaſtu na dwě lěče 6 měžazow
a t ſhubjenju czekných prawow na 5 lét, Ulbricha dla pschedpomozy
t jebanstwu t jaſtu na 8 měžazow ſaſzudžichu. — Wobstarnemu
ſtechikrjerzej Kreuzigerei w Wosberku lětka w noz̄y 27. augusta
i rižanskeho tamora w jeho bydle 122 hriwnow hotowych pjenies
kronichu. Dokelž bě samk pižanského tamora wobſchłodženy byl, bě
Kreuziger tamor i hodbemi ſabil. Tele hofdze bě něchtio po ſdaczu
i klejčegem, w jſtwe ho khowazhywi, ſwuciahał. Kaž wobſtejnoscze
ockalowachu, bě něchtio s domiąznych paduchſtwo ſluczil. Uſtanje ho
na Kreuzigerez bluzebnu helzu Hanu Therese Michalkez s Kotez wo-
broczi. Tak pak přejeſche, ſo je pjeniesy kranula, a jenož pschida, ſo
je ſoomnjeniu nóż i rejew demoj pschedzschii w nastupnej ſtwe psche-
bywała. Pschi pschedpytanju węzow bluzobneje holzy ſo pjeniesy nje-
namafachu. Paduſčna woſkeba by ſnadz tak na pschedzo potajena
westała, hdy by ſubowa pschimera ju njewotkyla. Kreuziger, kotrež
žo dla kranienych pjenies ſměrowac̄ niemóžeshe, bluzobnej holzy draci,
jo paducha hižo wužledži a jo mudrej ſonje pońdze, kotaž paduchej
czorny nóż ſcžini. Taſkich rězow ho nabojawſchi bě ſo Michalkez
pola ſuſhodow webhonyala, hac̄ ſu woprawdze ſužo, kotsiz móža
paducham czorny nóż ſcžinic̄. Něhdeje běchu jej praſili, ſo je
w Kamjenej mudry muž, kotrež je hižo wſele paduchow wužledźil.
To, ſhtož bě Michalkez bluzchala, ju do wulfceje hrošy ſtaji. Nasajtra
wona, hnojowu jamu rježo, dwazečzihriwnowſti ſloty Kreuzigerej
pschedznych, praſižy, ſo je pjenies na kruhu papjery na jufce ptuwał.
Kreuzigerowa mandzelska, kotrež ho wuženi, ſo možlo ſnadz hiſcežę
wjazy pjenies w hnojowej jamie byc̄, ſ hrabjemi jamu pschedzaha a
tež wo prawdze měcht ſ 64 hriwnami wuhraba. Hnjdrom ſawolany
polizist Michalkez do pschedzbluzenja wsa, ſo by praſila, hdyje je ſhytne
tranjene pjeniesy wostajila. Tola ta tež netko přejeſche, ſo je paduch-
ſtwo ſluczila. Gauſaju, kotrež bě ſwoblekana, pschedpytajz̄ w jeſe

saku 10 hriwów namakału, pôdla teho pola njeje gylu hromadu wêzow, w poſlednim časzu hakle na kupienych, nadefidzech. Hdyž ho ju preſchaču, s wotkal je pjenieſy k kupowanju tychle wêzow r'sala, zo wena s njewernosciami wutečeſz spwto, ſtoto tuſkanje pszechciwo njeſi hiſceče poſylni. Psched ſudom młodostna woſkowržena njehojaſnie ſi dobrej ſrèčniwoſcę a khróbloscę na kóždym ſwéku něchto wuſtaſieſz wjedzeſche; tola to jej s cęzna njewupomha; pschetoz dopokazma ſa jemu winowatoſcę běchu tak pschewwědzeſze, ſo ſud woſkowrženu k jaſtu na ſchęſz měchazow ſaſhudži. — Czeladniſka Augusta Gustava Blümela, na Budyskińskim knjekim dworje ſkluzazeſho, bě Budyski lawniſki ſud k 10 hriwnam pjenieſzneho khostanja ſaſhudži, dokelž bě do wlažeſho Michalka, s nim žortujo, wočinienny nož cíſhnuł, kotryž Michalkej do prawego ramienia ſaſe. Statne rēčniſtvo, kotremuž bě tole khostanje pschenisko pschimierjene, bě ho pszechciwo wuſhudej lawniſkeho ſuda powołalo. Khostanſka komora mějeſche teho runja khostanje pscheniske a Blümela k jaſtu na 2 njedzeli ſaſhudži.

Přílopk

* (Spodzivnyj b'łód.) Psched Barlinskim żudom m'ęsche ho tele dny młody pschelupz samowicz, kotrehoż winowachu, so je kranuł. Wón zo tež paduchstwa wusna, jo se szczewazym spodzivnym powiedzaneżkom wużm'elujo. Wón b'e s holciku po klubje, na kotrejż zw'ernosczi dwelowacż, m'ęsche dośćz pschicznij. Wschón rosnjemdrjeny zo do wobydlenja swojej niewiesty poda. Wona pschitomna njeb'e a tu pschindże na khustajomnu myśl, se samkom sawrjeny kaſhczik wotewricż, do kotrehoż niewiesta swoje pienięsy khomash'e, a s njego stoħriwnownstu papieru wuwscież. Pienięsy pschecznischi, tak rucze hacż b'e moħł, na polizaſtvo pschindże. Pschi wužudżenju wobſkorzeny na tym wobsta, so je paduchstwo jenoż teho dla skuczik, so byku jeho poħostali a so by zo s tym jeho klub jako roswjasany wobħladał. Statny rēčnik na to pokasa, so żebi wobkranjenja holza hacż dotal żadała njeje, so byku wobſkorzeneho khostali. Holza bu jako zw'edzeżka do žudniſkeje sale sawolana a prashana, hacż żebi pschije, so byku nawożenju khostali. Wona pak iemu to k woli njeſcini, prajizy, so jeho nochże khostaneho męcz a so jeho dale sa nawożenju wobħladuje. Ieli so by žud žub, taž żebi wobſkorzeny żadashe, sa roswjasany mēl, njeby żebi wobkranjenja trjebała żadacż, so byku jeho khostali, hinał pak dyrbjalo zo wužudżenje fastajicż. Salikar wobſkorzeneho dopokasa, so žub njeje roswjasany; nochże drje prajicż, so zo žub jenoż se fjawnym wossewjenjom a s wróćzeniom pierschcenjom rospusħcicż hodzi, ale na kóžde waschnie je nusne, so by jena strona druhej na wëste waschnie wossewika, so ma žub sa rospusħczeny. To zo w tymle padże stało njeje, žub je hiszczę w placzniwości. Dokelż zo žud k temule nahladej pschisamku, dyrbjesch'e statny rēčni, wossewicż, so wot khostanskieje porucznoscze wostupi. Duż wobſkorzeneho hnydom pusħċejku.

* W Barlinje jedyn muż s' jenę drzewianej nohu na trojokole jësdzo wšczech lubzi këbzliwośćz na zo czebnje. S' cijelej nohu wjerczadlo tepze, mjes tym so drzewiana na deszcziiku pschischrubowanawatroczyuje. Pschi wšchem tym s' drožkami wo wjetu jësdzi a zo s' wulkotnej wusčilnoſćz mjes nimi wuwicz wę. Nady powjeda, so je pola Sedana 1870 jenu nohu shubik, a potom hubjenje po podpjerach k'hođic'z dyrbjał, doniž jemu dobry pschedzél a starz wójniski komerad radzik njeje, so dyrbì spytac' na k'le jëšbic'z. Nada a skut' zo w tym jetkaſtej, so radzic'zel khremu kolo dari. Tak někoſtary invalida s' drzewianej nohu wjeſzele wočko jësdzi, nimale jako by wobej nosy cijelej mēl.

* S Danziga piša 18. oktobra: W Volkemicze, kaj ho sde, cholera straszcje psichibjera. 16. oktobra je 5 wožobow skheriko, 3 s nich žu sa některe hodziny wumrjeli. Też w Kurzebraku, Lapsowje a Apille žu ludźo na cholera chorii.

* Jemu zyli wožadu běchu njedželu 14. říkbra do zyrkweje sawrjeli. Hdyž bě mjenujzy w Mdrse pola Tallyerslebena dopoldniſča Boža klužba skončena, nichčo Boži dom wopusčejicž njemóžesče, dokelž bě ho zyrkej wot wonka samknula. Hijo čvduž ho s woknom won podacž. Alle w tym wokomiku jedyn w žuszdźstwie bydlazy bur durje wetamknau. Wulepalo ho je, so je zušy mujski, kiz bě hijo někotre dny dolho po wžy wokoło dundał, wožadu do zyrkweje samknul, so — by sa svmu w jaſtwje darmo hespodu doſtał. Dundałkož hebi wschelalo pomhacž wjedža. Zeho ſu tež hnydom Tallyerslebenskemu ſudnistwu pſchepodali, so by jemu hespodu wobstaralo; na kribjet jemu ju ſapalicž njezmědža.

* Do Kiericza je na wyschnosce s Rue w Rudohorach list pscisichol, lotryz wosjewja, so je ton Meinhel, kiz be tam wschelakich ludzi sklasnil, wudawajo, so je w Americy milijony herbowal, podobne-

jebanstwo hjo psched scheschimi letami druhé wuwiedł. W Kirchbergu je teho dla hjo 2 měsazaj w jastwje hédzal. Też w Kiericzu je ze jemu poradzilo wžele ludzi wobchudzicž a wot nich požčonki dostacž. Wschitzu cži mějachu to so wulku čescz, so změdzochu herbu telko milijonow s pjeniesami pedpjerač. Też ho powjeda, že jemu tam na niewiestach pobrachowalo njeje. — Hlupi njejsku skupi!

* W Lindauje pschi Bodenskim jesorje je ho pſat wjedzor hróbnym podawok stal. Lubjo, pschi pschistawje pschebywazy, w 9 hodz. wótre kſchili a potem kluſnjenje do wody kſchachu. K brzechu duzy muža, skoku wot wody khwatazeho, naděndzechu, kotrehož sadžerachu. Wón praji, so je jeho žena do wody panula a so po pomoz běži. Weprawdze tež žonku we wodze namakachu, wona pak bě hjo morwa, a prózewanje, ju saho wožiwicz, bě podarmo. Psched mědzenostu zust hwoje mjeno wosjewi: wón ho Ernst Raupach s Triebelwiz w Jaworskim wokrjezu w Schlesynskiej mjenowasche a dalek powjedasche, so je hjo někotre njedzele na kwoznym puczewanju, a so je jeho žona ho pscheladawski runje do wody panula. Muž pak ho ſdashe podhledny bycz, dokelž mějeshce někotre čerstwe rany na rukomaj, kotrež bě, kaž wudawasche, na jenej hozu ſebi nastorkał; pödla teho běchu jeho papery s džela falkowane. Wola njeho liczbu ſnjesboženje ſaweschazych khartow namakachu, na kotrež bě mjeno hwoje ſony napižał, a w jeho ſapižnych knižach ſapižy, na to wokajowaze, so je ſebi hjo dawno wotmyſlil, hwoju ſonu do wody czížnucž. Ludzo, kſchili ſu mandzelskej i jesorej hicž widzeli, ſu ſkřicheli, so ſtai ho wobaj wótsje wadžilo. Raupacha ſu ſajeli, a pschedyptanie, pscheczivo njemu ho wjedzaze, je pječza wujazničo, so je wón hwoju 56letnu ſonu do jēsora ſtercžil, so by ſe ſamoženje a ſaweschenski pjenies dostał.

* Město Semlin je dženža tydženja s wulkim njesbožom domptane bylo. Na pol 3 hedžin popelđnu tam ſatrashne niewjedro wudort. Ledzane ſchrutu kaž holkje wulke ſ powětra dele lětachu a robičku wſitko, na cžož padžechu. Džechi, wuhenje a statkazy woknowych ſchlenzow bu ſaniczenych. Šchlenčanym perron na dworniſčju, wſchē ſchlenčane durje wſchē ſjawnych a privatnych twarjenjow ſu do kruhów robiče. Šchoda je psche wſchu měru wulka.

* Žałozhny podawok na ſdacznego wumrjecza je ho w Sikkli w Wuherſkej ſtał. Šsamodruha ſona wumrje a bu dwaj dnjej poſdžischo pohrjebana. Poſdžischo jedyn čeladnik wſchneſezi wosjewi, ſo ſona njeje natursku ſimjerč wumrjela. Duž ſenu wuhrjebachu a pschi tym w koſtežu pödla ſeny morwe nowonarodžene džecžo namakachu. Njeſbezewna bě w kaſtežu porodzila. Wěz ho ſudniſzy pschedyptuje.

* W gmejnie Perlasz w Torontalskim komitacie (Wuherſkej) bu zgyla ſwójba pschedkupza Lazara Kershnera, kſz ſ kolonialnymi tworami wiklowasche, ſkonzowaną. Šwójba ſ muža, ſony a dweju džesczow wobsteſeſche. Wſchitkých ſchtyrjach ſ pscherſanymi ſchijemi morwych namakachu. Tačo jich mordarjow ſu tſjich ſamozłytych rotarjow ſajeli, kſz tež ſu ho hwojeho njeſkuſka wuſnali. Woni běchu na burzy ſpekulérowiſi a hwoje papery pola Kershnera ſapoložili. Dokelž bě ſo Kershner ſapowjedział, jim jich papery wotedač, ſu jeho a jeho ſyku ſwójbu w nožy w ſpanju ſkonzowaną.

* Weda rěkow Werry, Fuldy a Maasy je po deſchęzach poſlednich dnjow psches hwoje brjohi ſtupila. W Lüttichſkim pschistawje ſu želmy čelmy a kódze, ſ tworami polladzene, ſobu ſtorhule a wetwiedle. Neki w Belgiskej ſu ſ džela pschiręzny kraj daleko po wodzile. W Charleroi je ho wokom tworowych kódžow ponurilo.

* Žałozhne ſeleſniſſe njeſbože je ho psched něketrymi dnjemi w Ruskej na Koſkowſto Wronjeſkej ſeleſniſz ſtał. Koſkomotivny wjednič ſeneho tworowego czaha bě wužnuk; duž czah psches ſastañiſčo pschejē a ſe wſhem wotmachom do jeneho druhego tworowego czaha ſrafy. Dwajadwazecži wosow ho roſbi. Poſyłka ſchwabliček ſu ſapali, a bórzy na to někotre ballony benzina roſbuchtuchu, ſ cžim ſu ſiežba wosow ſpali. Džecžacž ſejdných ſafloñikow je pschi njeſbožu ſtvenje ſhubilo.

* Barowa wocžehnjetka. Psched tſjomi njedzele, předy hacž ho zarowa khorosz ſhortschi, w ſymſkim hrodze w Pětrohrodze jendželska knjeni wěsta miš Stratton, kſtraj bě ſ wocžehnjetku nětčiſčeho ruskeho khejora byla, wumrje. Bórsy po tym, hdyž bě zar ſrudzazu powjescz dostał, ſo wón do hroda ſeda, ſo by, kaž prajesche, hwoju ſtaru wocžehnjetku hischeze ras wopytał. Tam Alexander III. dolki čaž pschi jeje ſimjertnym ložu na kolenomaj lejeſche. Poſkuzobnizy pokornje do ſady ſtipichu, a zar ſymne čežlo ſwoje wocžehnjetki, kſz bě jemu jako jeho druha macz byla, wopjet wokſchiwſchi, ſ loža ſječe a donjeſče ju ſam lutki do kaſteža. Neki ruzi droheje morweje

hromadu ſtýknu a kaſtež a cžero ſe ſiwiymi róžemi poſypa. Miš Stratton bě mlodeho Alexander Romancera jako hyna lubowala a wón je jej jeju maczemu luboſcz ſaplačzil. Hdyž bě hiſcheze starski bratr nětčiſčeho zara, tehdom naſlēdny herba khejorského tróna, žiwy, ho Alexander II. mało wo ſwojeho druhonarodženeho hyna ſtarasche. Młody prynz bě ſa wejſtſto poſtajeny a dyrbieſche pschichobnje najwyschſchi roſkaſowat khejorskje gardy bycz. Tehdy jemu jeho wocžahowatka wſitku ſwoju luboſcz pschibroči jemu ſtajnje jenož „Ssaſcha“ (džecžaž wuras ſa Alexander) řeſajo. K rowu ju zar a jeho dwaj bratraj pschewodžachu, wſchitzu tſio pěſchi ſ hroda hacž na jendželske pohrjebniſčijo něhdze 2 kilometra daleko ſa kaſtežom duzy. Khejor a jeho bratraj běchu kaſtež na ſwojimaj rukomaj ſe ſarowanského domu hacž ſ cželowemu wosjeſ donjeſli. Hdyž ho kaſtež do rowa puſchczęſche, ho khejor ſebi klobuk ſejmowawſhi, pschi rowje poſlaknu: khejru khwilu ho modlotam klečęſche a hdyž ſtaže, bě hlubeko hnuth a hryſy ho w jeho wejſomaj ſhobachu.

* Wo drjewowym khlébje, jako wo žyrobje, „Kontinentalne drjewowe nowiny“ piſſaja: Sa nowe wudobycze, dyrbí ſo měcz, ſo je pječenje khléba ſ drjewoweho rěſa, wotrubow a ržaneje muki ſa člowiekow a ſtot wunamakane. W Barlinje je hjo pječawnja wotewrjena, kotaž wſchědne 200 zentnarjom drjewoweho khléba pječe. Wulke Barlinſke towarſtvo, kſz tam konjazu ſeleſniſu a wjetſchu hromadu koni wobkedi, kózdeho konja wſchědne ſ 30 puntami taſkeho khléba pizuje. Se hemiſtikm prozeſhom ſo ſ rěſa jeho zokor wuczehnje a rěſej ſo potom ſ wotrubami a ržanej muki ſměchany muk cžestu w džęzach kſhacž da; na cžož ho pječe. K tajkemu pječwu hjeru ſ schiwořcijnym abo 2 ſtečinje rěſowje muki a 1 ſchitworečijnym abo 1 ſtečinu wotrubow a ržaneje muki. ſ tym khléb do budža, kotaž ſo tež ſa člowiekow ſ jědži hodi a w tykanzach kaž něhdze biſkvit biſkdi. Zentnař taſkeho khléba 5 hrinow placzi, punt po taſkim 5 np., měſio teho ſo ſa dotalny khléb 8 abo 9 np. dawam. Kóń trjeba wob džen 20 abo 30 puntow noweho khléba. ſ tym ſo wulkim ratarjam, kſz někto hjo ſa czeledž magarinu ſupuja, nowa nadobuſna wotewrja.

* Nowotne narodne wosjewjenje ſo w Franjowſkej ſchericž pocižne. Niz wjazy starschej, ale nowonarodžene džecžo ſame ſwój narod wosjewja. Wosjewjenje ma ſo něhdze tak: „K ſwojemu ſaſtupeſju do ſwěta a ſo bych waž ſe hwojim prénim ſměwkom a koſhom poſtrowila, kym ſebi minjenu njedželu wujwolika. Aliža ſ.“ abo: „Proſhu pedwolne, ſo bychce mi deweſili, wam wosjewicž, ſo kym ſo runje narodžil. B. ſ.“

* Kelko židow w Palestiniſje bydlí, nam pschedkydſtrowa roſprawa ſyriſke ſyrotinzy w Jeruſalemje ſdželi. W njej rěka: Žadny narod w Palestiniſje wob lěto tak njepſchibywa, kaž židowski. Hjo ſnadž je w Jeruſalemje 50000 židowskich wobydler, a woni ſwoju pschedwahu ſaczuwacž pocižnu, dawaja tež to na wſchelke wachnje ſpoſnacž. Tak je wſchischi rabbi paleſtinſkih židow Chacham Baſchi, a po nim wſchitzu pschedsteſtejcerjo ſynagogow, kruť ſchitkaſnu wudał, ſo žadny žid njež wot muhamedanskich abo khejczijanskich pschedkupow ſupowacž nježmě, tak dožho hacž móže požadani wěz pola žida dostač.

* Wohonjerjo cžela a rubježniſy — ſ tutym nadpiſom ſo ſe St. Louis ſeſehowaza hroſna ſtawisna wosjewi. Poſpyt pječene člowiecze mjaſo jak poſluskhaž ſredk naſožicž, drje dweju dženža w St. Louis County popadnjenemu czornochow na cžaž ſiwijenja do khostańne pschinjeſky. Tač ſlepzaj běſtaj ſo čornej wěſtcezety naręczeſč dakoj, ſo pječene člowiecze mjaſo ſ druhimi pschedawkami naměſtane ſ polnej wěſtou lubži poſluskhuje. Njebožinkoj teho dla na pohrjebniſčiju němſkeje Bethlehemskej woshadž w St. Louisu njeſdawno cželo ſemrěteho džecža wuhrjebaschtaj, mjaſne džele ſ koſczoſ ſreſoſchtaj a je ſ druhimi pschedawkami, kotaž bě jimaž wěſtcezka mjenovała, wopjeſteſchtaj. W nožy ſo potom do domu bohateho měſtcezana poſdſchtaj, ſo byſtaj ſeho wurubiloj, tola bě tam pschedwale ludzi pschedomnych, cžehož dla ſo wetkaſtaj a do klamow ſamožiteho Němza, wěſteho Schatzmeyera, džecžtaj. Tam pak jeju ſ tulſami witachu. Poſdžischo jeju tajnaj polizistai Gallagher a ſtoſa ſajecſtaj. — Czornuchaj mějſchtaj myſle, by-li ſo jimaž jeju ſredk woprawdze jako poſluskhaž wopokaſ, tudomnu Franklinowu banku wurubiež, a jeju wopjt w Counti dyrbieſche jimaž jenož ſ poſpytom bycz. Bjes mała jeju roſhorjene wobydlefſtwo runy pucž wobwjeſnu. * Pschi poſlednim ſemjertenju je ſo w Japanskej 3000 khejow ſe ſylnymi poſemſtlimi ſtorkami wupuſcžilo, 260 wobzow je ſiwijenje ſhubilo; wulka licžba je ſo ſranila.

* Psihi niskich žitowych placisnach je někotryžkuli bur do pjenjeznej wuskoſeje pschischoł, tak ſo ſamo dawki ſaplačicę němōže. Š Ingolſtadta pižaja: Hdyž na poſledních vltach burjo ſwoje žito njewotbchu a na dawkowni dawki wotedacę dyrbjachu, woni jo psched dawkownju pschiwiesechu a chyžchu jo tam město pjenes wotedacę.

* Psihiwera je nje ſhmjertna. — Nowe dopokazmo k temu ſejehowazy podawki podawa, kotryž je ſo tele dny w Gaisbachu pola Karlsruhe ſtat. Wo wky leži dom, wo kotrymž ſo powjeda, ſo tam ſcheri, a wobydlerjo ſu tak pschiwertiwi, ſo do thyle bladow twjerde wverja. To zyganjo ſhoniču, a roſumi ſo, ſo tule witanu ſkladnoſc̄ poſlaje wuwužichu. Marečjachu domowemu wobhodzerje, ſo je w domje poſkad wo 160,000 hriwnow ſhowany, a ſo, tak doho hac̄ budža ſimi, njeſmeja mérneje khwilk, doniz poſkad ſběhnjeny njebudze. K temu chyždža zyganjo pomozni bycz, jeli ſo k temu trébne pjenesy doſtanu. Domowy wobhodžet ſo da wobkudnicz, a zyganjo jemu po nečim 1879 hriwnow, a pódla teho zyrobu a ſchaty, něhdž 200 hriwnow hódn, wuwužichu. Jedyn žandarm do Gaisbacha pschischoł ſi wo tym ſhoni, a domowy wobhodžet jemu dowěrnie praji, ſo ma bližiſe dny ſ nowa zyganam 200 hriwnow na dwórnichu w Dosa wuplačicę. Šhoniwski džen a hodžinu ſo žandarm zivilnu draſtu ſwobleczeny na dwórnichu do Dosa voda, hdyž ſo jemu tež poradzi, jeneho ſ zyganow ſajecz. Posdžiſho ſo ſchlachci, tež druhe ſkubſtawy bandy hac̄ na jeneho ſajecz. Žebazy drje ſkostanu njewuſidu, tola pjenesy, jim ſdawanu, ſu tola ſhubjene.

* Se Salzwedela pižaja: Psihi brakowanju woſteſkých jeſdnych koni dyrbjeschke ſo tež psihi 16. ulanskim regimencze koni wubrakovac̄, kotryž bě jehoſglétny němſko-franzowſku wójnu a woſebje attaku na Mars la Tour ſobu činił. Po regimentowym namjeſce, ſo by ſo tole ſkoczo na pschekadžowanje njeſchedalo, je ſo po wukau pruskeho wojskowego minifra konjej hnadny khleb pschiswolik. Kon, čeſczeny lubuſké wſchitkých regimentowých wojakow, je hac̄ detal w poſnej mérje zyku ſlužbu ſobu činił; won je někile 30. lěto živjenja pschekrocíl.

* Š wulej khrobloscžu je ſo njeſadowno jedyn jaty ſ Inſterburgſkeho jaſtwa wužwobedžic̄ ſpýtal. Psihipoldnu ſo jaſtwe durje naſhuſcžiſho jenož ſapraſhnu; duž běſche ſkostanu do ſamka kuſk kože tyknul, tak ſo možesche ſebi durje wotewic̄. Š hamorom, deſku a nožom wobronjeny (won w jaſtwe ſchewzowasche) won jaſtnika nadpadze, jeho naſprjedy ſ deſku moržnuwski a potom jemu hamor do čoła čižnuwski. Jaſtnik možesche ſo hiſhce derje doſcž wobarac̄, doniz jemu někotři druzi ſaſtojniz na pomož njeſchibězachu. Taſtej pschemozy pak ſo njeſtrañnik halſe, hdyž ſo jemu ſ revolverom hrobesche. Won bě ſebi wotmyſlik, přenjeho ſaſtojnka moric̄ a potom w jeho drascie ſ jaſtwe čeknuc̄.

* Horze běženje bjes polizistami a paduchami dejmantow je ſo wondano w Nimesu w Franzowſkej wjedlo. Polizija bě naſhonila, ſo woſkoby, na kotrež tulachu, ſo ſu pola tamniſteho ſtötnika Navailla wulku licžbu dejmantow ſtranuli, ſo ſ nůznym želesniſkim čahom ſ Marseillesa do Nimesa wróčza. Hdyž čah pschijé, dwaj polizistaj na dwórnichu wěſteho Laureta a Huberta ſajechtaj, kotrež mějſchtaj wulki pucžowanski wacžok ſobu. Sajataj ſo na ſdacze bjes ſpeczowanja polizistomaj wotwjeſz dashtaj, duž po pucžu pak ſo nahle do njeju dashtaj a tak doho do njeju bjeſchtaj, doniz myſlow njeſhubiſchtaj. Na to ſo do čeſtanja dashtaj. W dybſaku, kotryž běſchtaj na měſtinje ſhubitou, jedyn ſ čaſnikow, pola Navailla ſtranjenych, namakachu. Šda ſo, ſo ſtaſ paduchaj druhí džel ſwojeho paduchſtwa w hódnoci 30,000 frankow ſpjenegloj. Polizija horliwie ſa nimaj ſledži, ſtož ſo ſ tym polóži, ſo je ſo Lauretej psihi jeho běženju ſ polizistomaj jedyn porſt doſpolnje wotrubnul, a ſo je jeho towaſſch čežku ranu w paži doſtal.

* W Alcala del Valle w Španiſkej bě tele dny ſtara žona po ſvaczu wumrjela a jeje „čelo“ běchu hido w kaſchcu k vohrjebej pschihotowali. Hdyž něklo ſrudni ſawostajeni psihi kaſchcu ſtejachu, ſo ſa morwu ſo mějaza na dobo poſběhnu, ſo wſcha ſadžiwana prachejo, čeho dla tak plakaja. Duž ſaſtrženi wſchitzu pschitomni čežkač poſzachu, ſ čežhož taſka hróſboszech a hara naſta, ſo ſ womory wozučena ſ naſtrženjom ſa někotře hožinu wopravbze wudycha.

* Jedyn bur, kotryž wondano runje powjeſcž doſta, ſo je jeho woſ na ſtönej wuſtajenzy premiju doſtal, ſwojemu ſtudowazemu ſynej praji: „Habwac̄ dyrbjich ſo; woſ je hiſhce poſ hlowy mjeñſhi dyžli ty a je ſwoje pruhowanje wobſtal.“

(Syrkiwinſke powjeſcž hladaj w pschilosy.)

Wſchedeſchzniki,

hamžny wudželk,

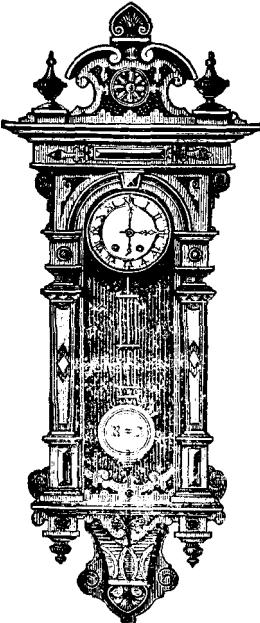
jenož ſ barbunjeſchzatych tkaninow, ſ polžidu a čiſteje židy; jaſo nowoſc̄ „jehloſte wſchedeſchzniki“, woſebje wulke wſchedeſchzniki ſ hluvkoſzorneho ſatinu a glorię, trojne džetane, poſrucza jara tunjo.

H. M. Schmidt psihi hlownym torhoschzu.
Wſchedeſchzniki ſo ſa někotre hožinu wuporiedza a poczahnu.

Wulke hermanſke wupſchedawanie wſchich draſtnych tkaninow,

čjornych a pižanyh najnowſkich muſtrow, teho runja ſbytkow. Najlepſe čjorne židžane tkaniny, wobleczjenje po 25 ml., koſmoty wſchich barbow. Šbytki ſ lama; huknjoſe tkaniny ſ čiſteje woſmy, móbre a četwjetne, kohc̄ po 70 np.; barhent k koſhlaſ, eſſaſki barhent, plyſk a krymer ſ pjeſlam a ſ wobhodženju, ſbytki ſ poczehnjenju ſofow wſchej družinu, garđiny, meblowy kattun, kohc̄ po 18 np., tkaniny ſ rolowam, mutrazowym drell, kožowe hukno, kohc̄ po 50 np., hotowe barhentowe mužaze a žonjaze koſhle po 1 1/4 ml., ſpôdne ſholowy, trikotowe taille, dobre rukawate lažy ſa mužſkich po 2 3/4 ml., wſchedeſchzniki po 1 1/2 ml., poſleſchzowé tkaniny, poſleſchzowy plát, kruwjaſe a konjaze deki po 2 1/4 ml. hac̄ ſ najczeſčhim družinam, wjele niže placisny, a wjele druhich mězow ſměſhnenje tunjo w wulkim wubjerku.

Herrmann Beermann w Budyschinje
na ſnutſkownej lawſkej haſhy ſ napſhczia radneje pinzy.

Ernst Herkner,

čaſnikat

w Budyschinje

na hlownym torhoschzu 8.

Wulki ſklaſ wſchich družinow
čaſnikow, čaſnikowych rje-
czaſow a viſkadelow po naj-
tunich placisnach.

Porjedzenje tunjo.

F. Trulleh

na ſchulerſkej haſhy 7. na ſchulerſkej haſhy 7.

Poruczam ſwoj wulki ſklaſ

hotowych derje ſedžazych pschiležazych muža-
zych a žonjazych kožuchow, viſleſzowych
pjeſlow, ſcherokich kožuchow, dželaczerſkich
kožuchow, čjornych kuloſtých viſleſzowych
bobac̄ich mězow

ſa mužſkich a hózow po 2 ml. ſ tſu, teho runja wulki wubjerk
mužazych a hóležazych huknjanych a plyſchowych
mězow, hóležazych mězow hido po 50 np.,
mužazych ſymſkich mězow hido po 70 np.

K podhjeſzu a wobhodženju kožuchow mam wulki ſklaſ
dobrych wote miče ſameho pschihotowaných kožow.

Terminia na wjazd wadżenja.

Na leżomnoścę, k sawostajenstwu Johany Karolinę swud. Mülleroweje rodz. Tiedlerez kłuszązu, cążko 6 wopalneho katastra, fol. 38
leżomnostnych knihow sa Dubrawku pola Barta je zo 1000 hrivnowo hadżlo.

Czy, kteż dżedža wjazd hadżlo, zo pschevroschuja, zo

wutoru 6. novembra 1894 dopoldnju w 10 hodżinach

na tudomnym hamtskim sądništwie seńc a pschehadżowanje leżomnoścę woczącę. Wopisanje leżomnoścę a pschehadżowane wuměnjenja
bu s wuwęschenkow na tudomnej sądniškej taſli a w hosczenzu w Dubrawz widżecę.

Kralowske hamtske sądniſtvo w Budyschinje, 24. oktobra 1894.

Jaeger.

W Mniszchonzu je dwajchozna
maszyna kheja cążko 9 s 2 kör.
zomai pola na pschedan.

Ssuczelne fruwj,
na nowe dejoze, porucza Gabel
w Miejszwacidle.

Prokata na pschedan.
Prokata bieleje Yorkshirskie a też
czornopisanej Berkshirskie razy,
kotrež zo jara lohko wukormja, bu
pschezo po čaſzej pschimierzenych
niſkich placzisnach na pschedan na
knjejim dworomaj

w Budyschinku a Pschimierzach.

Ssuscheny polež, pschi 5 puntach
po 65 np.,
kyry polež, pschi 5 puntach po
60 np.,
hadleshejo, punt po 65 np.,
suscheny tuczny kwinjazy brujch
punt po 60 np. porucza

Ota Vetschla na žitnej haſy.

Drjewjanzy
male a wulke, taž tež niſke a
wykoke stupnje s czoplym tolstym
podschiczem bu dostacž pola

M. Bayera w Hnashczach.

Barchent k koſchlam
a hotowe koſchle
bu ſaſo dostacž pola

M. Bayera w Hnashczach.

Wnšwetlaze mydlo
sa drohe a tunje metalle a wo-
nowe ſchleſzy porucza

bratrow Męſchez naſlednik
(Męjeczel Jan Skop).

I. maschinski woliſ,
fa lehke a czeſke hicze,
Ia. Koſmas,
v a ſeli n u,
Ia. kopnyt mas,
Ia. kojowy mas
porucza

bratrow Męſchez naſlednik
(Męjeczel Jan Skop).

Rosaze kože,
ſaječe, kanikloze a wscie druhe kože
jenotliwe a po wjetſkich dželbach
po najwyſtſkich placzisnach lupyje

Gustav Naude
na garbatſkej haſy 16.

S dobow poruczam ſwoj
wulki ſkład kožuchowych kožow
bjes molow po tunich placzisnach.

G. N.

Friedrich Lieber (prjedh S. Puh)
na herbiſkej haſy 4

porucza ſwoje čiſce ſuche hospodaříte mydlo a ſaruczenie čiſte
maſanske mydlo, dale wſtu potřebu, k ſchatam nuſnu.
Dulski wubjerk parfimowych, ſtearinowych a móskowych kwezow.
Dóšek zo po najwyſtſkich placzisnach lupyje.

Prěni ras w Budyschinje

na žitnych wikaſ.

Dochinjene rano wot 9 haſz wjeczor 10 hodž.

Zenož krótki čas!

J. Eppmannowý panoptikum
a khežorſka galerija.

Čiſce nowe pschijate: 1. President Carnot a jeho mordat
Santo Caserio a tuteho wotprawjenje. 2. Slōngowanje Carnota
w Lyonje. 3. Casimir Perier, nowy franzowſki president. Woſkebie
ma zo wubjernuz: Pscheražna móz noweje makolalibrateje tſelby
(pschedstaſena s 5 woſkobami, po ſebu ſtaſjenych). Podla teho:
Galerija khežorow a wjetchow, ſmertne maski ſławnych woſkow.
Ziwenje a četpjenje Jeſom Chrysta. Wſchē ludowe razy ſemje.
Wſchitz pschepstupniz nehdže poſzledních 50 let. Pschedstaſenje s nemſto-
franzowſkej wójny, rjana Galate atd.

Gastup 30 np., jednori woſazy a džeczi poſozu.

Pschindźeje a kudźeje!

Wo bohaty woprt prožy direkcia: J. Eppmann.

Wuſtajenza je ſajimawa, tež ſa ſony a džeczi.

Hosczenz
k markhrabi w Budyschinje
pschi drjewownych wikaſ.

S nowa wotewrjeny.

Čeſczenym ſserbam w Budyschinje a woſkolnoſci i wjedzenju
dawam, ſo ſym dla wotkorhanja hosczenza króny wot dženſa
hosczenz k markhrabi pschi drjewowym torhochęju pschedewſaſ.

Woſkebie ſebi dowolam, na ſwoje krahue ſwy s franzowſkim
billardom, hosczenowſkim ſwami a wubjernymi poſzleſczejemi,
rjane kehelnishejo atd. atd. poſakacž.

S dobow čeſczenych knjſow kublerjow, ratarjow atd. atd. na
rjane, rumne, wjelbowane hródze, w kotrych je ſa 150 koni ruma,
na pschitryte woſome kólnje a wulki dwór ledzbiwych činju.

Wubjerna kuchen.

Symne a čople jędzie pschi bohatej jędznej kharce
w koždym čaſku.

Dobre wobjedy po 60 np., 75 np., 1 ml. a wyschſche w hosczenzu
a ſ wonka njeho. Kózdy wjeczor hotowe jędzie w wulkim wubjerku.

Majſlepſche piwo a wiňa.

Kedzbiſcie poſluženje.

Sso wſchitkim ſa dowěrjenje, mi dotal ſpožczenie, rjenje džakujo,
proſhu, mi jo dale w moſim nowym pschedewſaſu ſakhowacž.

S najwyſtſkim poczeczowanjom

Carl Schwaiger.

Dursthoffſke ſuche droždze
ſtajne czerſte porucza
August Biesold, piekarſki miſtr
na bohatej haſy.

Rjany ſuſcheny polež
pschi 5 puntach po 65 np.
porucza rěnik Müller
pschi lawſkim tormje.

Pſetwa

a czaſnikowe rjeczasy
i wloſow, k temu pschinjeſenych,
džela ruce a tunjo

H. König, brodytruhar a friſer,
na Hauenſteinſkej haſy
(na starej butrowej haſy).

Alode piwo

budże ſo pondzeli 29. oktobra
popoldnju w 5 hodžinach pſelnicz
w Huczinanskej piwarñi.

Rólny poſonež,
ſtróſby a dowéry, doſtanje nowe
lěto 1895 ſlužbu pschi 240 ml.
mſdy w deputacze na knjejim
dworje w Jamnom p. Kletneho.

Wotrocžlow, rólnych poſonežow,
ſrénkow, woſazych, ſtražnikow,
ſkótné hospoſy, ſlužobne džowlki a
taſke k ſwinjom pyta Heynoldowa
w ſlotym jehnjeſcu.

K nowemu lětu a hnydom
ratatſke hospoſy, kucharki, ſlužobne,
kuchinske a ſtwinſke holzy, wotrocž-
low, ſrénkow a rólnych poſonežow,
ſlužobne a hródne džowlki a taſke
k ſwinjom, woſazych, hejtmanow
a dželaczeſke ſwojby pyta

Schmidtowa na herbiſkej haſy 7
po 1 ſchodze.

Pytam hnydom hospoſy, herbiſku
džeczazu ſony k jenemu burej,
dóſki, wotrocžlow, džowlki, tſeczaſkow
A. Sauerka na horncjetſkej haſy
cążko 30 w ſadnej thégi.

K nowemu lětu hospoſy, na
jene rycerſkubo džowlki, wotrocž-
low, rólnych poſonežow, woſazych,
tſeczaſkow, ratatſke hospoſy pschi
wyſokej mſdy do dobreje ſlužby
pyta **Spannowa**
na malej bratrowskej haſy 5.

Njewoženjenych hejtmanow, po-
ſonežow, wotrocžlow, ſrénkow, wo-
ſazych, ſlužobne a hródne džowlki
a taſke k ſwinjom, dželaczeſke
ſwojby pyta k nowemu lětu
Wackerowa na horncjetſkej haſy 2.

Provinzialne towarstwo na snutskowne misjonistwo.

Lětna shromadžisna

budžet Marcžinym wusławie w Budyschinje
na Wettinskej drósh
poúdželu 5. novembra 1894 popołdnju w 3 hodzinach.

Dniowy porjad:

Lětna rosprawa knjeza pastora prim. Kozora w Lubiju. Rosprawy wo towarstwowej południwy knjeza schulskeho radzicela Rabiča. Piślednoscí knjeza Weidauera w Draždjanach wo snutskownym misjonistwie jako hladarja a pěstowarja žonstęje młodziny. Česczenie towarstwowe kobustawu a wschitzy pschezelijo a pschezelniyu snutskownego misjonistwa so wutrobnje pschepronoshuja, so pschi shromadžisne wobdzelicz.

W Budyschinje, 22. oktobra 1894.

Předstwo:

I Bezschwiz,
tajny knježestwowy radzicel.

Farař Imisch.

Serbske Twarzstwo za Khwaćicy a wokolność
skhadzuje so jutře njedželu popołdnju w 5 hodž. w Khwaćicach. Knjez cyrkwiński wučer Krawe z Minakala je zajimawy przednošk dobrociwe přilubil. Teho dla wotčakujemy z wěstosću, zo so wše sobustawy zenđu. Narodnozmysleni Serbo su jako hosco přeco lubje witani.

Předsydstwo.

Serbske Burske Towarstwo w Rakezach
směje jutſje njedželu 28. oktobra popołdnju w 4 hodzinach swoje
předzdenje. Wo bohaty woppt prošy
předstwo.

Twarzstwo Serbskich Burow w Bukezach
směje wutoru 30. oktobra popołdnju w 5 hodzinach swoje
předzdenje. Wo bohaty woppt prošy
předstwo.

Szym so w Halschtrōje jako lekar' sa-
szdlił.

A rěčam szym dopołdnja wot 8—9 hodzin,
pschipołdnju wot 12—1 hodzin.

S bydłom szym w haptuzh pschi torhoschczu.

Neumann,
prakt. lekar', hojer a laſenč,
děčzazý lekar'.

Moje wobydlenje je něko na hukelskej hašy 19 po 2
sthodomaj w piwnym hrodje.

Bertha Albinusec,
akad. a praktika schwaleža.

Džaf.

Na wopokaſma luboſče a dželbracza, kotrež su so
nam pschi wumrjeczu a khowanju naſheho lubeho mandžels-
keho, nana a khwaka a bratra

Handrija Nowaka w Strži
doſtale, woſebje ſužodam, kotsiž ſu jeho k poſlednjemu
wetpęckinej nježli, knjezej kantorej ſa ſpěwanje, knjezej
duchownemu ſa troſtowaze ſlowa pschi rowje, teho
runja ſa rjane wupyschenje laſchęga a wschitkim pschewodze-
rjam najwutrobnischi džaf prajimy.

Grudžena ſowostajena wudowa
Hana Nowakowa a džeczi.

Schulske tornistry

ſa hólzow a holszy, jenož naj-
lepše ruczne dželo porucza w wulkim
wubjerku

A. Petšek ſedlarſki miſchtr
na hauenſtejnſej haſy 1

Młodeho, ſtróſbeho a dowěrnenego
poſoncza pyta hny dom

Dr. Wegner w Bělej Bودže.

Welazy a hródzna džowko do-
ſtanjetaj k nowemu lětu 1895
ſlužbu na Kupjanskim knjezim
dworze.

Holcež, kotrež chze pjekařſto
nawučnuć, móže ſ dobrovni wu-
měnjenjem do wuežby ſtupicž pola
Ernsta Neumanna, pjekařſkeho
miſchtra na Holsziz haſy 40.

Napominanje.

S tutym ſo wschitzy, kotsiž
maja herbam njebočiczeho běti
Michala Bayera w Wolborzach
něčto ſaplačicž, abo ſemrjeteho
wěz̄ a pjenjeſ ſhovaja, napem-
naja, ſo bydhu dla ſminjenja wu-
ſchparanjom pjenjeſu, kaž tež wězy
nanajpoſdžischo 30. novembra
t. I. wježnemu rychtarzej Halsbje
w Belborzach abo Janej Bayerej
w Leszawje ſtowebali.

Herbjo.

Friedrich Vogt

a

Marka Vogtowa

rodž. Domaškec

poručataj ſo jako mandželskaj.
W Nowej Wsy pola Huski,

23. okt. 1894.

Swojimaj

lubowanymaj starschimaj

w Hornjej Hórzy

k jeju hleboruemu khwaej
najwutrobnishe ſbožopſchecze
ſczelu. Bóh luby knjeſ
chyl jimaſ dale ſtrowosć,
człosć, czerſtvoſć a ſpoſojne
žiwjenje ſpoſočicž.

Adolf Gruhl

w Hornjeje Hórki

w tu khwilu twarski miſchtr
w Draždjanach.

Knjezej Schubertej

a jeho

česčzenej mandželskej

w Khwacjizach

k jeju hleboruemu khwaej džen
reformażiskeho ſwiedzienia naj-
wutrobnischo ſbože pschejemoj.
Bóh luby knjeſ chyl jemu hichče
dolho ſtrowej ſdžerzecž.

August a Jan Piech
w Draždjanach.

A lětnemu

dopomijecžu

na row lubowaneje džowki a ſotry
Lejny Augusty rodž. Khejorez
ſ Draždžija,
Duga Strobachu,
lokomotivneho wodžera w Rakezach,
mandželskeje a khwacjianskeje njedželnicze,
narodži ſo 24. januara 1872,
wumrje 30. oktobra 1893.

Lětni džen wěſtoſć dla njewjedra nima,
Gdyž tež to ranje tak luboſne je;
Bóh ſo ſamrči, bliska ſo, hrime,
Něčtořich napani ſtrachoseže wſchē:
Tat tež tu w žiwjenju husto ſo ſtanje,
Luboſne ſwiedzeni ſe žaloci ſpanje.
Bóh da we hnade ſam ſpodobne čaſky,
Wystanu we nich a ſwožomu ſim;
Predy hacž phtinjem, nimo ſu ſaſy,
Sa nimi ſleduju ſtysliwe dny;
Džen ſa my khwacjim ſtrowosć a dary,
Jutje žno ſtajene budž nam marh.

W taſtim ſačdu ſtam ſowam ſi nowa
Kermuſch — ač, ſowia tak ſtysliwa bě,
Wichto ſo wježeli, my pola ſowa
Bichedzim w duchu te hodžinh wſchē,
Kak ty tak wježia k nam starschimaj
doidže, Bóh — ač bóry, hlaſ, duſha eži
wundže.

Sſoboto nam žno na ſermiſch wundže,
Sſlužby dla ſamota mandželski ſom;
Wo puežu dužy tež do ſkuhčicž doidže,
Sſotorowſta luboſne eži čařeřice ſi nam
Wopytacž ſotru a khwaka, jeſi džeczi,
Biché eži radoſa tak muſta in w ſwečzi.
Popołdnju k starschim do Draždžija

džen, ſtrowu tam ſi radoſežu ſitachu eži;
Predy hacž wježor ſo pſchiblizit wſchē,
Trachaze widliſhča ſajachu eži;
W widliſhčach, w lubaju ſtacjese ružy
Porodna nufa eži ſaſtu pi dužy.

Rewjedžo wo tym, idto i tobi ſo ſtanje,
Džeczatko morve nam podala ſy;
Predy hacž ſahuita ſermiſchne ranje,
Wolny mandželski pschi tebi bě;
Sſtowozto niž jene eži njem'žeske prajicž:
Njem'žacmy mieuſi joh ſtysliwe ſtacjese.
Stuſne wſchō ſtejſe ſchi ſtrowim ložu,
Wunſata wot teho, ſotra bět ja,
Tež w njedželach doma, ſmilnoſc ja Božu
Prochach wiſhak twojego ſi ſtowosć dla,
Bóh pak ſhonič ſi ſches mandželskoh
hiveru, So ſy ty pſcheschla dom ſi wježnemu měru.

Mandželsko měrme, kž leto bě trafo
We khwacjim domje tež wobſamku ſo;
Twojeje wutroby pſchecze ſo ſtalo,
Predy hacž ſhori, wiſhak wupraji to:
„Feli neſi wumru — a Boža je wola,
Do Hrodžiſhča, maczi! mie khwacjace
tola“.

Wotpočuj w měrje w knjeſej woli,
Džeczatko twoje eži w ſukonaj ſpi;
Hichče ja plakam, we myſlach mie boli,
Njem'žach ežesč poſlednju wofasacž eži.
Njem'žu tež husto pſchecze k twojemu ſowu,
Dawam w tych ſchutzech, eži dobru
nôz nowu.

Jeſuſej ſhutzech eži radoſež bě w ſwečzi,
Pſtacž to jene, kž nuſne je wſchē,
Mamy tu wero, ſo ſbóžnik něč ſtegi
Tebi džel dobry, kž ſhuti wón tym,
Koſiž we luboſež ſa nim tu džeczu,
Zemu we čeřkymen ſhérni tež beču.

Gálo ujech ſhine a do procha ſpanje,
Dufa ſe je živa, ač wopomimy to;
Junii tež ežesč ſaſi k žiwjenju ſtanje,
S duſchu viſhac ſoha ma poſtajicž ſo:
Bóh daj, hduž junii to ranje b'dze ſvitacž,
So moſli ſbóžni ſo w njebjeſach witač.

Grudžena ſotra Maria Wjelina
ſ Kubſhiz, w mienje starschim a ſotry
g. P.

Na temu čiſtu jena pſchitoſa.

Pischiloha f čížlu 43 Serbskich Nowin.

Sobota 27. oktobra 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej žyrlwi smjeje jutje njedželu rano w 7 hodž. diakonus Rada herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ godzin farat dr. Kalich herbstu a w 10 godž. němſte predowanje. — Reformaziſki ſhwiedžen smjeje rano w 7 godžinach farat dr. Kalich herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ godz. diakonus Rada herbstu a w 10 godžinach němſte predowanje.

Werowanie:

W Michałskiej žyrlwi: Jan Bohuwér Krawz, kubler w Kračezach, i Hanu Mariju Rychtarjev w Wurizach.

W Katholskej žyrlwi: Theodor Franz Hugo Krause, schloßkar, i Hanu Theresiju rodž. Bergmanez.

Krčenje:

W Michałskiej žyrlwi: Arthur Ota, Ernst Augusta Wiczaja, kubleria w Žeilezach, b. — Augusta Martha, Michala Panacha, kubleria a fabrikaria na Židowje, dž. — Alma Martha, Zana Wawera, dželaczerja w Bobolzach, dž. — Hana Martha, Mateja Helaka, pohončja na Židowje, dž. — Pawoł Jurij, Alberta Jurja Mlynka, dželaczerja na Židowje, b.

W Katholskej žyrlwi: Augusta Čhata Martha, Zana Jurja Nowaka, wojskaria, dž.

Zemrječi:

Džen 21. oktobra: Hana Maria Höhsfeldez, nebo Alberta Jurja Mlynka, dželaczerja na Židowje, mandželska, 36 l. 2 m. 21 d. — 23. Ernst Alfred, Franzia Weimana, klampnarija, b. 7 m. 25 d.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 1758 mchow.	W Budyschinje 20. oktobra 1894				W Lubiju 25. oktobra 1894			
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Bičeriza	7	24	7	35	6	76	7	6
Rozla	6	70	6	94	6	32	6	76
Jeczmien	5	57	5	81	5	31	5	63
Wowl	6	29	6	43	6	7	6	33
Hroch	5	50	5	60	5	10	5	60
Wola	7	50	11	11	9	17	10	28
Zahly	9	72	10	—	8	50	10	—
Heiduschla	13	—	16	—	10	50	13	—
Berny	15	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1	80	2	20	1	60	2	—
Pičerica muka	2	—	2	40	1	80	2	10
Rjana muka	6	50	16	—	—	—	—	—
Szyno	50	—	2	50	1	50	2	10
Saloma	600	—	16	19	—	15	—	18
Prožata 1074 sčutu, sčutu	8	—	18	—	—	—	—	—
Pičerice wotrub	3	75	4	75	—	—	—	—
Rjane wotrub	4	—	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje plaćisje: körz pščeniza (bela) po 170 puntach 12 hr. 30 np. hacž 12 hr. 49 np., žolta 11 hr. 39 np. hacž 11 hr. 79 np., körz rođki po 160 puntach 9 hr. 20 np. hacž 9 hr. 29 np. körz jeczmienja po 140 puntach 8 hr 80 np. hacž 9 hr. — np.

Na Burži w Budyschinje pščeniza (bela) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 24 np., pščeniza (žolta) wot 6 hr. 77 np. hacž 6 hr. 91 np., rođla wot 5 hr. 70 np. hacž 5 hr. 80 np., jeczmien wot 6 hr. — np. hacž 6 hr. 25 np., wowl wot 5 hr. 20 np. hacž 5 hr. 90 np.

Draždžanske mjaſkowe plaćisny: Hovjada 1. družin 66—71 hr., 2. družin 62—65, 3. družin 45—50 po 100 puntach reſneje wahi. Dobre krajne ſwinje 45—47 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Čelata 1. družin 60—70 np. po punče reſneje wahi.

Wjedro w Londonje 26. oktobra: Njewobſtajne.

Těſdny plan želeſnizow

wot 1. oktobra 1894.

4. woſowa klasa njedželu a na ſakſich ſwiatyh dñiach wupada.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Woſowa klasa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19	6,55	—
Rychbačha	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44	7,20	—
Lubija	12,37	2,13	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6	7,42	—
Budyschina	1,27	2,36	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42	8,18	9,30
Biforopiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18	8,54	10,14
Arnsdorfa	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—	9,19	—
Madeberga	—	—	5,1	7,8	10,33	1,27	—	—	6,48	9,28	10,42
Do Draždžan	—	3,37	5,29	7,30	10,55	1,53	3,57	5,22	7,11	9,51	11,5

S Lubija jenož wščedne dñy rano 6,46 do Budyschina 7,34 (3. fl.).

Se Draždžan do Šhorjelza.

Woſowa klasa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždžan	—	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,15	9,12	11,45
Rabeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21
Arnsdorfa	—	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49	12,31
Biforopiz	—	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56
Budyschina	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,50	10,46	1,24	2,3
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,30	—	11,24	—	2,28
Rychbačha	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Šhorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54

Se Budyschina do Wjelaczina.

Woſowa klasa	1-3.	1-4.	1-4.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschina	—	—	—	5,10	7,38	10,45	1,19*
Dježnikez	—	—	—	5,19	7,53	10,55	1,32*
Budeſtez	—	—	—	5,26	8,6	11,3	1,42*
Roswodez	—	—	—	5,32	8,13	11,9	—
Do Wjelaczina	—	—	—	5,41	8,24	11,18	—

* Jěſdji jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwiatye dñy.

Se Wjelaczina do Budyschina.

Woſowa klasa	1-4.	1-4.	1-3.	2-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Wjelaczina	—	—	6,2	8,47	11,42	—	3,5
Roswodez	—	—	6,13	8,55	11,50	—	3,16
Budeſtez	—	—	6,23	9,1	11,56	12,42*	3,24
Dježnikez	—	—	6,34	9,9	12,4	12,52*	3,35
Do Budyschina	—	—	6,45	9,17	12,12	1,4*	3,46

* Jěſdji jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwiatye dñy.

Se Budyschina do Ralez.

Woſowa klasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Budyschina	6,50	10,47	5,0	8,57	5,26	8,6	12,32
Ralez	6,58	10,57	5,10	9,7	5,35	8,15	12,41
Šehechowá	7,4	11,3	5,16	9,13	5,45	8,23	12,50
Małeho Wjelkowa	7,12	11,13	5,27	9,21	5,55	8,37	1,3
Radworja	7,24	11,26	5,42	9,33	6,4	8,44	1,12
Kašowa	7,31	11,36	5,49	9,40	6,18	8,56	1,26
Šehejchowa	7,49	11,55	6,9	9,58	6,34	9,10	1,42
Do Ralez	7,57	12,3	6,17	10,6	6,41	9,17	1,49

* Jěſdji jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwiatye dñy.

Se Ralez do Budyschina.

Woſowa klasa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Ralez	—	—	8,12	12,6*	2,93	8,1	—
Šehechowá	—	—	8,19	12,18*	2,40	8,8	—
Kumwalda	—	—	5,1	8,30	12,20*	2,51	8,15
Kebliz	—	—	5,7	8,38	12,26*	2,59	8,21
Wbohowa	—	—	5,11	8,42	12,30*	3,3	8,25
Do Budeſtez	—	—	5,22	8,53	12,41*	3,14	8,36

* Jěſdji jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwiatye dñy.

Se Arnsdorfa do Kamjenza.

Woſowa klasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
Se Arnsdorfa	—	—	7,16	10,31	1,24
Großröhřdorfa	—	—	7,32	10,45	1,39
Počejnižy	—	—	7,41	10,54	1,48
Do Kamjenza	—	—	7,59	11,12	2,7

* Jěſdji jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwiatye dñy.

Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika i chrympowych tworow i woweżej wolszych

číklo 1 na schulerškej hafy číklo 1

z hafem czaķej swoj dawno jako dobry snaty wulki skład schrypowych chrympowych tworow, schrykowanych jakow, wulki wubjek lazow i rukawomaj w nastuniszej hacj i najlepsej czistowolmianej barbunepuszczejatej tworze a w rjanych mustrach porucza.

Najlepschi a najwjetshi wubjek schrykowanego pschedzena wscieb barbow.

Najbodnicha twora! Najtunische placzisn!

Dla pschedezhnenja wulke wupschedawanje

wulkeje dželby

draſtnych tkaninow,
naſymskich draſtnych tkaninow
draſtneje lamy,
ſuknjaných draſtnych tkaninow,
koſchlažeho barchenta,
vollamy,

ſbytkow po poł placzisnie.

Barchentowe spodnie ſuknje, bluſy, ramieniowe khornarje, domſte a hospodarske ſchorzuhi, židzane, mužaze a žonjaze rubiſcheža, barchentowe lozowe plachty pschedawam, so bych skład wuproſdnił, po wurjadnje tunich placzisnach.

O. Meschter

10 na ſitnej hafy 10.

III. myto.

Czeſzny diplom.

Tule naſymu a ſymu mam taſki hoberki wubjek hontwinskih a dolbich ſakörnjow, pjelsczejowych, ſuknianych a filzowych ſakörnjow a ſchlorniczkow, woprawnych ruskich a nemiskich gumtjowych ſtuernjow, wscieb druzinow filzowych ſtupnijow sa muſtich, žonjek a džeczi, taž zo to wet žaneje konkurenzy poſkiežicž njeheđi pichi taſkich tunich placzisnach, taž hiſeže ženje předy.

Poſyłki na wubjek zo radlubje ejinja. — Po mérje ho ežrije ſa krótki čaž wubjernje ſedžaze nadželaſa.

Heinrich Mohr, ſchewski miſchr na ſukelniskej hafy 14.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoscheža a bohatej hafy

(w ſečje 1810 ſaložena pschedawarna)

pschedawanska ſakada: Krucze ſprawnje, jenož khmane, placzisny hodne twory,

porucza: zwjern, wscieb druziny bantow, wojmiane a bawmiane ſchrykowane pschedzeno, ſchrympy, ſoki, rubiſcheža, ſchawlowe rubiſcheža, ſchlipsy, khornarje, pschedkoſchliki, gumijowe ſchaty, ſchorzuhi, ſportowe a normalne koſchle, ſpódne kholowy a t. d. a t. d.

Swoj skład porzlinowych, kamjeninowych a ſchleńczanych tworow, klankaznych hlowow, ſloczanych lejſtow, gardinowych ſerdzow, roſetow, wobraſowych woblikow, taž tež wſchē druhe wězny w ſwojej pschedawarni po jara tunjej placzisne porucza

Ernst Ullrich na ſchulerſkej hafy 12.

Czorne židzane tkaniny,
wubjerne, dohloſtne wupruhowane
khmane wudželfi;

dale jako nowe dōſchle:

pišane židzane tkaniny
w wulkim wubjerku barbow,
porucza po tunich, twerdnych placzisnach

Julius Hartmann syn
na róžku mjaſzoweho torhoscheža.

Swoj wulkoſtny skład

mužazych a hólczazych
klobukow,
mězow,
filzowych ežrijow,
filzowych toſlow,
koſmatych mězow,
pjelſezowych khornarjow,
pjelſezowych muſow,

zwojim cdeſcenym wotebjerarjam pichi potrebjje do pomjatka weſam.
Pichi wulkoſtnym wubjerku ſu wscieb twory na najlepſeje
hodnosće, a poaſchilewne ſnate jara tunje placzisny ſu
hiſeže bôle ponizene.

Hugo Lehmann

22 na bohatej hafy 22 (póbla hoſeženza
winowjeſe ſicje).

Zenož 3 mk.

czistowolmiana konjaza deka placzis pola

Ludwiga Kuhlmannna

w Budyschinje w kupnizy pichi hlownym torhoschežu.

Gustav Rämsch,

kuhiwjasarna na bohatej hafy 21,
porucza ſwoj wulki skład herbskich a nemiskich ſpewanskih kniſow
w woſebnych koſzanych a ſomoczanych, taž tež w trajnych jednoroh
ſwiaſlach po wurjadnje tunich placzisnach.

Otto Preuss prjedy Kloss

na žitnej haſy 4

na žitnej haſy 4.

Najtuńsche kupowanske žórlo

hotowych mužaznich a hóležaznich swjeršchnikow (nawoblekow), jupow, khěžorskich mantlow a wobleczenjow, žonjaznich a hóležaznich mantlow, pjeſlow a pluſchowych pjeſlow, najwjetſchi wubjerk w měſcze.

Wobleczenja po měrje ſo derje, woſebnje a tunjo ſchija.

Naisprawniſche poſluženje.

Na bohatej
haſy 25.

H. Horn.

Na bohatej
haſy 25.

Najwjetſcha pſchedawařnja

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Dokelž mam malo wudawkow pſchi pſchedawanju, tkaniny ſa hotowe pjeniſty kupuju a wjele roſpchedawam, je mi móžno, nimo měry tunjo pſchedawac̄, tač ſo je kózda konkurrenza čiſcže wuſamknijena.

Na bohatej haſy

— 25. —

H. Horn.

Na bohatej haſy

— 25. —

Najwjetſcha pſchedawařnja

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Ssyru a wotewrjennu koſčinu,
Domashowu mucžku a karnalit
poručja, ſa jich hódnosć rukuje,

Petr Král
na Rakocziánskim dwórnischtu.

Sſlódke palenzv

Liter hížo po 40 np., ſíkery liter hížo po 60 np.

poručja

Moritz Wjerwa

pódlia Petrowskeje zyrkwe.
Destilacija ſnatnych dobrých palenzow po starých tunich placzisnach.

Boprawdżity
žitny palenz
 liter po 60 a 80 np.
 po zyliach tuńskich poruczątaj
Sahishta a Nječka
 na swonkownej lawskiej haſy.

Pawoł Giebner,

winařna,
 winownja a knědařnja
 w Budyschinje

na bohatéj haſy čízko 18,
 s nutzkhodom na theaterskej haſy,
 porucza

ſwoj wulkotny ſkład
 czerwjenych
 a bělych winow,
 najtunische bleshu po 70 np.,
 haſz k najlepšim družinam, kaž tež
 lekarſke wino,
 jato:

portwino, Sherry,
 Madeira, Malaga

a Tokayske.

Pola mje ma kózdy počnu wěſtoſci, ſo woprawdžite wino doſtanje, a ſhtož placzisny naſtupa, můžu ſ najmjeňšho runje tak tunjo pschedawac̄, kaž hdyž ſebi něchtó direktnje wino wot Rheina a t. d. pschopóžac̄ da.

Pawoł Giebner.

Nowe polnojerje
 3 ſichtki po 10 np., 15 ſicht. po
 45 np., po ſepach a cžwizach hiſchje
 tuńskich porucza

J. T. Glien
 na drzewowych wiſach.

Howjaſu kožu, czelaze kože
 kaž wſchē druhé fože po najwyſhich
 placzisnach kupuje

Heinrich Lange
 pschi kerbſtei katholſtei zyrktvi.

Albert Poppe
 4 na Muzakowskej droſy 4
 kupuje kózdu dželbu hadreſhejow,
 koſci, staroſte ſeleſa, staroje papery
 atd.

Turkowske ſlowki
 najlepſcheje družiny, punt po 17,
 20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
 pschi mjaſhowym torhofschezu.
 Destilazija ſnatoc̄ dobrnych likerow
 po starých tunic̄ placzisnach.

Majſkowy ſchrót,
 ržany pizny ſchrót,
 ržane wotrubny,
 pschenic̄ne wotrubny,

bawmowu ſymjenjowu muc̄ku,
 ſenſkoworjedhowu muc̄ku,
 palmoſornowe woſkuchi,
 ſwětle ſłodowe koſochi,
 lanu muc̄ku } ſ hłowneho ſkładu
 ripikowu muc̄ku } T. Bienerta w Blauenje
 porucza tunjo

Pawoł Scholta,

pschedawac̄na žita, ſymjenja a piznych ſrédow píchi žitnych wiſach 18.
 Žyrobnu hódnęc̄ piznych ſrédow, pola mje ſo pschedawac̄, Pomorska ratafska ſpytowac̄na kontroleuje.

Wulki wubjerk hotoweje mužazeje a hólczazeje draſth.

Wobleczenja ſ modnych, trajnych tkaninow,
 i u p y ſ cžoplym podſhic̄zom ſ dobreje
 koſmikateje tkaniny,
 ſwjerſchniki po wſchēch placzisnach,
 mantle ſ wotapniwej pellerinu,
 kholowy w wulkim wubjerku po wſchēch
 placzisnach.

Wſchē hotowe wězy maja wubjerny rěs a
 ſedža kaž po mérje dželane.

Na dobre trajne koſkoſče woſzebje ſedžbuj. Pschedawanje po pomyslnej najtunischich
 placzisnach.

Wulki ſkład tkaninow k ſechic̄zu po
 mérje ſrukowanjom ſa dobre ſedženje.

Wobhlaſdanje ſo tež vjes kupjenja rad dowoli.

E. Weiss

19 na bohatéj haſy 19.

Pschedopolozjenje mydłoweje pscheda- warńje.

S tutym najpodwołniſhō ſ wjedzenju dawam, ſo ſzym ſwoju
 parfumerijowu, mydłownu a wóſkotworownu pschedawac̄nu do

Kupnizy pschi radnej pinzy

1 na ſnatckownej lawskiej haſy 1

pschedopolozila.

Sa doverjenje, mi haſz dotal ſpojczene, ſo wutrobnje džakujo,
 proschu mi jo tež dale dobročiwrje ſalhovac̄.

W Budyschinje, 5. oktobra 1894.

Paulina Ludwigowa.

Njewjeſčinske ſchaty,
 njewjeſčinske ſhlewjery
 porucza

A. Tschentscher
 na bohatéj haſy 18.

Saruzene
 žitne ſuché droždje,
 wſchēdnie czerſtwe, porucza tunjo

Ernst Glien
 pschi žitnych wiſach 44.

Sigar̄y

porucza w wulkim wubjerku, jenož
 derje woſzejane družiny,

Otto Sachse,
 Wylema Bergerowym naſledníf,
 na bohatéj haſy 5.
 Korcmarjam a ſaſopſchedawa-
 rjam ſo woſebe tunje placzisny
 woblicja.

Wubjerny ſyrup,
 miedowy punt po 30 np., porucza

Otto Sachse,
 Wylema Bergerowym naſledníf,
 na bohatéj haſu 5.

Amerikanski petrolej,
 najlepſhi, dwójzy čiſczeny,
 w wulkich bleschach punt po $10\frac{1}{2}$ np.
 porucza

Carl Noack na žitnej haſy.
 Schfornjazy mas,
 kožu mjeſku a wodu njeſphepuſhczatu
 činjazy, w tycach a po waſy tunjo
 porucza
 kožowa pschedawac̄na
 Reinholda Giericha
 pschi mjaſhowym ſedkach 4.

Sofy a matrazv
 derje dželane, w wulkim wubjerku
 po tunich placzisnach porucza

E. Schubert,
 ſedlat a tapezérat
 na jerjowej haſy.

55 ml. placz̄i nowa ſchijaza
 maſčina, kóraž je wahl-
 dac̄ a ſo prihovac̄ hodiž w Aug.
 Schubowej reſtarac̄ji na ſwon-
 kownej lawskiej haſy.

Saſopſchedawarjam
 pschedawam ſwoj ſamſny wudžet
 cžefzakow
 po najtunischich placzisnach.

H. Bertramowym ſyun
 pschi mjaſhowym torhofschezu 3.

Vocžahuju kožuchi a ſchiju woſebnū
 žonjazu a džeczazu draſtu po mérje,
 jarowanskmu draſtu ſa krótki čiaſz.
 Tež někotre holiž, kórež ſedža
 ſchwalc̄iſtvo na wulknuč, pschiwoſmu.

Bertha Albinusez,
 ak. a prakt. ſchwalc̄za.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu. — Štvortlétne predplata wudawařni 80 np. a na němských pôstach 1 mk., z príjmesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěčki, kiž m so wudawařni "Serb Now." (na rožku zwonknej lawskeje hasy čo. 2) votedač, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maya so štvortk hač do 7 h. vječor votedač.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Číslo Smolerjec knihičsceńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 44.

Sobotu 3. novembra 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khějorſtw. Jako býl s jažnho něbja je pjatky týdženja vječor povjesz wo wotstupjenju hrabje Caprivia wot khějorſtvořeho kanzlerſtwa pschichla a teho dla wschudze pschekmapila. S pschicjinu tehole podawka je roskora byla, kotrež hžo dležchi čas mjes hrabju Caprioviom a pschedzydu pruskeho ministerſtwa, hrabju Eulenburgo, wobsteji. Pschi wuradženju nowych saloničkich postajenjow pschecžiwo sozialdemokratiji wobeju njeprchesjenosć je wschej wotrosczu na sňawnosć stupi. Hrabja Caprivi chýsche se shromadnymi mazami wschitlích politiflích stronow, wobstejazy porjad schítazych, pschecžiwo sozialdemokratiji wojovac̄. Wón ho twjerdze teho býrejše, so žane salonje do možy stupile njebyhu, s kotrežiž mohle wyschnoscze a žudništwa tež jenu se strojnow wobstejazeho porjada pschecžehac̄. Runje na wopak hrabja Eulenburg najwótrische a najkrucžische postajenja namjetowasche, wo kotreždy dyrbjesche ſebi wón ham prajic̄, so něcžiši khějorſtvořehe ſejm jim ženje pschihložowal něbja. Na stronje hrabje Caprivia w swiaſtowej radze a w ministerſtwe wulka wjetſchina stejše, a tež khějor mějesche jeho nahladu ſa prawe. Duž dyrbjesche hrabja Eulenburg ſwoje namjetu wróčo wſac̄. Njezdžiwazhy teho hrabja Eulenburg, runje kaž hrabja Caprivi, w newinach mjes ſobudele wojovac̄u. Kólnſke nowiny ſchepipazy naſtaſk pschecžiwo Eulenburgej pschinjezechu, kotrež tuteho poſnu, khějora prohyc̄, so by jeho ſe ſlužby puſchczil. So by swadu wujednał, khějor hrabju Caprivia napominaſche, so by woſjewil, so tamny naſtaſk wot njeho wuſhol njeje. Hrabja Caprivi, kotrež bě hac̄ dotal po khějorowej pschikasni ſtajnje cžinil, ho tón króč khějorej ſarjeknu, roſkladowawſchi, so tamny naſtaſk, hdyž tež jón piſal njeje, cžiſče jeho měnjenje naſtuſuje. S dohom wón khějora prochec̄, so ſměl ſwoje ſaſtojnſtwo ſložic̄, dokelž je ſo pschecžiwenja hrabje Eulenburga nabyl. Duž khějor hrabju Caprivia a teho runja hrabju Eulenburga ſe ſlužby puſchczi. Na Caprioviome město wón elſasko-lothringiskeho městodžeržicžela wjetcha Hohenloha powoła a wuprōdnjene městno w pruskim ministerſtwe wón ſ knjeſtom ſ Kelllerom, dotalnymi nižšim statnymi ſekretarom, ſa Elſasko-Lothringisku, wobhadži. Nowy khějorſtvořeñ kanzler wjetch Hohenlohe hžo w 75. lécze žiwenjenja ſteji. S jeho žiwenjenoběha njech ſo tu ſ krótku naſpomni, so je ſwoje jurifitſke ſtudije ſkónčiwschi w lécze 1842 do pruskeje ſtatneje ſlužby ſtupiš a jako referendar w Potsdamje a joko aſſessor w Wróžkawju dželal. W lécze 1846 wón knjeſtvo Schüllingsfürſt w Bayerskej namrje. Jako bayerski ſtaſniſki knjeſ ſo wón do bayerskeje kraleſtvořeje radu naſtuſi a bu w lécze 1866 pschedzyda bayerskeho ministerſtwa; w tymle ſaſtojnſtwo wón ſ wuspěchom ſa ſjenoczenje Němskeje ſtuklowasche, hac̄ dyrbjesche dla pschecžiwenja klerikalneje ſtrony ſ ministerſtwa ſtupic̄. W bayerskej kraleſtvořeje radze a w wójni 1870/71 wjetch Hohenlohe horſiye pschi kóždej ſkładnosćzi wotpoſhlady, na ſjenoczenje Němskeje ſo měrjaze, podpjerac̄. W lécze 1871 jeho w Forchheimje do khějorſtvořeñ ſejma wuſwolichu, w kotrež ſo wón jako liberalny ſobuſtaw ſa khějorſtvořeñ ſtrone ſchidamku. Jako piplomat je ſebi ſlawne mieno dobył, ſchtó wón jako khějorſtvořeñ kanzler dokonja, to halie dyrbi poſkacz. Džiwajo na jeho wuſholu ſtarobu ſmě drje ſo wočalač, ſo tak často, jako hrabja Caprivi, pschi wuradženjach w khějorſtvořeñ ſejmje njebudze pschitomny a ſo wjele džela mělodſhim možam pschewostaji. — Nowy pruski minister ſnuteſkownych naležnosćow, knjeſ ſ Kelller, je ſo w Pomorskej narodžil. Wón je

jako řeſny a raſny muž ſnaty, kotrež ſo tež w parlamente wuſtojnje bicež wě. Bjes dwěla je wón konſervativeho ſmyſlenja. Hac̄ ſo pod nowym knjeſtrom němska politika pschemeni? Ani ſwnokowna, ani ſnuteſkowna niž. Tež žlowna politika ta žama wostanje; pschetož wikowanſke wučinjenja ſu ſ wulraſom na 12 lét wohſamknjene a po taſkim hiſhce dohli čas traſa. So wſho pschi ſtarym wostanje, je tež ſ neſlepšim dopočaſmom, ſo je khějor ſtatneho ſekretara ſ Marſhalla ſa pruskeho ſtatneho ministra pomjenoval. S tym do pruskeho ministerſtwa muž ſtupi, kotrehož pschimbořarjo ſwiaſta ratarjow naibole hidičahu. Kaž je ſnate, je wón w khějorſtvořeñ ſejmje, hdyž wo wohſamknjenju noweho ruflo-němskeho wikowanſkeho wučinjenja jednačku, naſtuſperjow ratarſtwa jědlowje pschimak a ſchrlé. Duž je bjes džiwa, ſo ſwiaſt ratarjow ſa nowemu knjeſtstu wjele dowerjenja nima.

— Na město wjetcha Hohenlohe-Schüllingsfürſta, kotrež je ſo khějorſtvořeñ kanzler ſčinil, je khějor wjetcha Hermanna Hohenlohe-Langenburg ſa elſasko-lothringiskeho městodžeržicžela pomjenoval. Wjetch Hohenlohe-Langenburg je 62 lét ſtary a evangelskeho wěrywusnac̄a.

— Po hrabi Eulenburgu je tež hiſhce knjeſ ſ Heyden, kij bě ſ ratarſtvořeñ ministrom, ſ pruskeho ministerſtwa wuſtupil. Runje kaž hrabja Eulenburg chýsche tež wón ſozialdemokratiske ſhibanje ſ ſtrutymi ſalonjemi podtlocžic̄, kotrež mohle ſo tež pschecžiwo druhim politiflím ſtronam naložec̄. Druhý pruſaz ministrojo knjeſej ſ Heydenej njeſchihložowac̄u, na to džiwaio, ſo by, hdy bydu ſo ludove prawa pschejara ſamjeſowale, powschitkowna njeſpoložnosć bjes ludom naſtała. Na taſke naſtajne bydu ſalonje, ſ kotrežiž dyrbjal ſo roſſcherjenju ſozialdemokratije wobarcz, jei jenož nowych pschimbořarjow dobyle. Cruna ſo njeſmě pschejara načzahnuč, hewal ſo puſnje.

— Šwiaſt ratarjow ſo hotuje w khějorſtvořeñ ſejmje, kotrež ſo 15. novembra ſaſho ſeňdze, nowe namjetu cžinicz, ſ kotrežiž bydu ſnadž ſo niſke žitove placzisny powyſhczig hodičite. Šapóžlanz ſčaniz wudžela nowy namjet, po kotreždy dyrbi ſtat žitový monopol, to ſe, ſupowanie a pschedewanje žita pschedewac̄. Na tymle puczu dyrbi ſo móžne ſežinicz, žitne placzisny w wěſtej wuſhkoſci ſdžeržec̄. So bydu ſo žitne placzisny powyſhczile, kóždy, kotremuž ſeſte wotzneho ſraja na wutrobje leži, ratarſtwu ſa ſykej duſku popſchaje. Pschewulku nadžiju pak njeh ſola ratarjo hiſhce na žitny monopol njeſtajeja; pschetož w khějorſtvořeñ ſejmje w tu khwiſu wjetſchina ſapóžlanzow wo njón njerodži, a tež knjeſtſtwo ſo ſ nim pschecželic̄ nočze.

— W Rudnych Horach (Erzgebirge) ſu bjeſtroschtne wobſtejnoſeſe ſa ratarſtwo. Žerza a rowož ſa dzela hiſhce na ſtuvelzu ſtejtaſt abo wonaj kaž wotawa poſkyczenai hžo nježele dohlo w dſchczu a hněhy ležitaj a ſo kaſytaj. Běrný w ſem ſnijsa, ſ domkhowanych je ſchitwory, haj ſamo poſoža khorych. Dla mokreho wjedra ſo ſola dželac̄ nježodži. Ratarjo ſu w jara ſrudnych myſlach.

Austria. Psched dležchim časom je Pražska wyschnosć wobſamka, dróhove taſle na róžkach dróhov jenož w cžěkej ręči popiſac̄. Pschecžiwo temule wobſamknjenju ſu němcy khějero w Praſy pola knjeſtſtwo preteſtowali a ſu ſebi tež prawo wuſkutowali, ſo ſmědžia na dróhove taſle na ſwojich domach němſke wosnamjenjenje navižac̄. Njezdžiwazhy teho je Pražska wyschnosć na twarjenje khějorſkeho městodžeržicžela ſa nowa cžeku dróhovou taſlu pschibic̄ dala. Psjat týdženja w mjenje Pražskeje radu muž psched městodžeržicželſtwe

twarjenje všichindžé, wotstroni dotalnu němško-čěšsku taſlu s woſna-
mjenjenjom „Pieczętwinie městno“ a na jeje město ſamu čěšku
taſlu s nowym woſnamjenjom „Snemovna Ulica“ rychicžni. Pražſta
wyschnoſcž wudawa, ſo teho dla žane němſte dróhové napíſma nje-
czećpi, dokejž Němzy w tych městach, w kotrychž maja pſchewahu,
Čecham čeſke taſle na twarjenja pſchibiwacž njeſadža. Kaž w Čechach
Němzy a Čeſcha, tak ſo w Iſtriskej ſtaſzy a Sſlowenijo dla
napíſmow kozoruya. W někotrych městach bě knježerſtwo i woli
žłowjanſkeho webydlerſtwo dotalne ſame italske napíſma i italsko-
žłowjeniſkim napíſmami ſaměnicž dalo. To je bjes ſtaſkimi, kotsig
hebi žadaja, ſo by italska rěcz w Iſtriskej knježegaza byla, wulku nje-
ſpoločnoſcž ſbudziło. W měrcze Pironje je teho dla ſamo i wjetſhemu
ropotej doſčlo, a knježerſtwo ie ſa nusne mělo, dla poſtajenia perjada
regiment wojskow tam pôblacz. Tež w khežorſtowym ſejmje ſu ſo
dla italsko-žłowjeniſkich napíſmow wótre debaty wjedle. Němzy a
italszy ſapóźlanzy jenož teho dla ſwoje ſloby pſhczciwo italsko-žło-
wjeniſkim napíſmam podklózciu, dekejž ſo bojachu, ſo mož tuteho
praschenja dla němſko-pólsko-italski ſwiaſk, kotryž ſo koalizija mjenuje,
na krudi hicž. S pomozu tehele ſwiaſka pak Němzy w tu kħmilu
w Awstriſkej žłowjanſke ludy webydla; duž maja ſa najmudriſche,
hebi dla italsko-žłowjeniſkich napíſmow poloj dacž.

Bolharska. Nowe wuswolene bolharske żobranje (sebranie — hejm) je šo do Sreće swokało. W nim wjetša liczba muži kiedzi, kotisž šo njebudža jako swolniwy grot w kniekerstwowej ruzi trjebacz dacž. Najbole budža šo pschiwizowario ruskoyscheczelneje strony, Bankowowi pschiwizowario, schepjericz. Tich wjednits, Balabanew, je wot ministerstwowejo pschedsydy Stoilowa szczehowaze schęszej konzeſijow žadał: 1. Bankowej, kotryž w tu khwili w Sserbiji w wuhnanstwie pschebywa, dyrbi šo dowolicz, so kmě šo do Bolharskeje wróćicž. 2. Bolharska dyrbi šo sažo s Ruskej sdebricž. 3. Wschitkim wuhnanzam a politiskim khostanzam dyrbi šo khostenje spuszczenicž. 4. Bankowowa wólba w Bělej Slatinej ma šo pschi-pósnacž. 5. Wiecz wólbow ma šo jako njeplaczazých spósnacž, dokelž ſu šo pod čiſčezom polizaſteje možy wotmèle. 6. Macjewicž dyrbi šo s ministerstwa wottronicž. Stoilow je wsché tele wuměnjenja wotpokaſal. Štož šo na Bankowowy nawrót poczabuje, móda w tym nastuponju nicžo činicž njemože, dokelž je Štoburgski prynz jemu ſakalaš, šo do Bolharskeje wróćicž. So by psedciwosz ruskoyscheczelneje strony ſkamat, je Stoilow hroſyl, so żobranje rospuszczeni a wojskowe kniekerstwo w Bolharskej poſtaji.

Franzowska. Hiko wospjet je ho stało, so ku franzowszy effizierovo ważnej wejścile petajnośce wutrajnym kniejerstwam sa rieniej psicherabili. Zeneho tajkeho słępza, artiller skeho heistmana Dreyfusa, ku sakó lapli. Wón je pječza italskem; kniejerstwu plany franzowskich alpowych wołtwardzeniow pschedał.

Ružowska. Zar Alexander III. je sňtvrtoľ 1. novembra po poľduju 17 mjenšinov po 3 hodzinaach w Litwadzji w starobje 49 lét wumrjel. Ruski lud je psches jeho kmiercz jeneho kwojich najnadobnišich a najlepšich kniežejorov shubil. Wszech europeiske ludy, njech ſu Ruskej pszechczelszy abo njepechczelszy ſmyſleni, jemu pschi jeho marach pſcipiopōnacze njeſarjeknu, ſo je wón sprawny, čeſtny, měrniwy, pôzecjowý charakter a muž twierdeje, kruteje wole był. Najmiejſchu ſakružbu je ſebi wón wo ſdzerzenie mera dobył; jemu ma ſo Europa džakowacż, ſo je ſo ſe žałosćemi wulkeje kweitowej wójny dolhe lēta pſtepuſhczila. Semrjety zar ſa tym njeſtejſche, mjeſty kwojego khezorstwa powietkicž; jeho myſl bě na to ſložena, ſo by ſwoj lud ſbožowny ſčinił. Wón ſam ſo najbožowniſhi cjujeſche mjes ſwojim ludom a w ſwojej ſwojbie. Kaž bě wón luboſciwym mandželskym a nan, tak bě jeho wutroba kózdemu jeho poddanow pſchitupna. Najwožebniſha ſamownoſcz jeho charaktera bě jeho pobožnoſcz a bohobojaſnoſcz. Sso į Bohu modlo wón džen ſapocza, ſo į Bohu modliwſhi ſo wón į blidu ſyže a ſ modlitwu wón ſwoje dnjowe dželo wohſamku. Što budże něko? Budże naſlēdnik Alexandra III-kylny doſcž, herbſtwo kwojego nana ſnuteſka a ſwnoka w rjedze džerzecž a ſastaracž? Wo młodym 26lētnym zarje Miekaſhu II. powſtatkowne mało wjedža. Bóh daj, ſo by wón w tym ſamym duchu a myſli kniežił, jako jeho nan, a Europeje dobroty mera dale wužiwacž dał.

Sserbijs. Mužojo połklednjeho sierbskeho ministerstwa njeſzbu bywſhemu kralju Milanej doſz rěſni byli. Duž je ſwojemu synnej radžit, jich puſčejic̄. Po tejſle radže je tón cžinił. Na čzelo noweho ministerstwa je ſo Nikola Chriſtič̄ staſit. Tole město je hžo tón ras ſastawał. Po ſběžku radikalnych w Saſcjarje jeho Milan ministerſtweho puſčedbydu ſežini, a Chriſtič̄ taſte kurowe knjeſtſtvo w zytki Sserbijs ſawjedče, ſo ſamo europiske wulkomozy po

napominanju swojich fastupjerow w Belgradze Milana warnowału. Milana pak wot teho czaſa Sserbijo tak hidzachu, so bęſhe nisowany, królu słoſicę. Njebudziſche-li to cžinił, budziſche dyrbjal do wukraja czełkowicę, a jeho syna knadž potom ženje na herbki trón stupi njeby. Nikoli Christiczej nětkole kniežetstwo dowěricz, je njeſbożowna myſł była. Kral Alexander je ſebi knadž i tym poſledni synki luboſcze swojego luda rubił. Jeli ſo ho kral radu swojego nana parowacę nochże, na wjele pruhowanu Sserbiju nowe a czeſzſhe pruhowanja czekaſ.

Afiska. Na morzu byli Japanscy Chinesow do zyla pobili, někto jim tež na kraju na ložu byl. Japanske wójsko je Yalujsku řeku překročivši Chinesow s wobtwierzenjow při brýsly tuteje řeky uhnalo a vydali tym 30 kanonow, wulku hromadu munizije a 300 stanow debylo. Sa czechazym Chinesami bylo puščzivši byli jich Japanscy na to pola Antunga s nowa pobili a jim 20 kanonow weterwali. Marsch japonskeho wójska drje někto byl dalsich sadzew-
kow na chineske hlowne město Peking poúdze.

Powětrowe wobrash.

(Grudnowiecka stawisna.)

Bě to w Kamieńskich. Tale wieś leży na mjesach mjes Gąslej a Cęscej. To je trochu sboleńe wct fabrikskich wchow, kiz buchu tam salozene, a wobydlerstwo žiwiesche ho hacz dotal sprawne a derje s rólnistwom a skotaestwom. Bě tam něhdze 500 wobydlerow, kotsiz plodnu rolu dęblachu a w Kamocze bydlachu. Krajina je hórkata, ma něschtó lěga, a czerstwa ręczka czini ju trochu sasimawu.

To je něttole dvě léčze, so ſo w wjeſnej korcžnje létri wjezor zubník pokáſa, kiz ſo korcžmarja prashesche, hac̄ mož na něchtoto dnjom bydla doſtač. Wjeſny korcžmar njebe hewa na zubych pschi- vrawjemy, ale mjeſeche w ſwiflach iſtwiciku, w korejž mózefche zuseho hſopodowac̄, woſebje, dokelž ſo tón ſlupu nječinjeſche a ruže khetro wyſoku placzisnu hofczenzarej pschiwoli. Zufbnik bě ſ wosom pschiſel; tón wotpoſka něttole a, mjes tym ſo ſo hofcz w kwojej ſwiflowej iſtwiczy ſafydi, powjedaſche poſoncz korcžmarjei, ſo je vuczowazy jara darniwy a, kaž ſo ſdo, tež jara ſamoſity muž. Wě ſ tutym powjedanjom nadobýwasche zufu hiſcheze wjazy nahladnoſeče pola korcžmarja.

Zusbnik pschiindze kórsy saho se kwojeje kwiętloweje jstwicęki dele a sczini delhi wulhod po wshy a vo wotolinje. Skaja zebi wjecęt, tak derje, każ ho to na wshy pschihotowacj hodzi, a hdyż ho wjeczor wróci, bę jene blido w wulkej hospicinskej jstwi derje wobhadzene s wotroścenyimi wjeknjanami, kotsią bechu po wschein fdaču pschiichli, so bydu neschto bliissche sbonili wo swodawnym zusbniku.

Na drugim blidze pschitrychu ródk s rubom a skanana wjezde, jeja se schinku, bu pschinjekena. Zusbnik pijesche wino k temu, kotrej bē, wē ho, s Rakuskeje pschenjekene, a to żadasche ſebi najlepschu druginu. Zusbnikej ſdachę ſo mało wo to bycż, ſo telfo wocji nje-deweriuje na njego tukasche. Da ſebi jescz derje blodzecż, a hdyż potom hosczenzor pschinidże a jemu do wucha ſchepasche, ſo by jeho wo imjeno prozył, dokelż dyrbi zuseho poliziji pschijewicż, a dokelż bē ho hiż knjes wjezny pschedstażenj, kij tamle ja blidom ſedzi, ja imjenom praschal, rjetnu zush, jo Nowak rěka a ſo je twarz. Sdasche ſo, ſo psched wlychnosczem, k kotrymž dżē tola tež pschedstażenj Semjak bluschesche, ani najmjenšcheho stracha nima; pschetog hdyż bē dojedk, wsa knjes Nowak bleschu a ſchlenzu, pschinidże ſa to blido, ſo kotrymž woſebniſwi ſedzachu, a proſchesche wo dowolenje, ſo ſmel ſo tež k nim kynucż.

Wę żo, bu jemu to dowolene. Spósnia nimo gmeiñskiego pschedstajeneho Semjaka też hiszczę starskiej muzej, Rychtarja a Bręsaka, a nimo tych hiszczę pječz, schęcz druhich wježnjanow. Knies Nowak mějescze wubjernie trubki, kotrež jara luboſcziwje do hoſci rosdželowszcze. Da tež najlepscheho wina pschintscz a pijesče je ſwojimi nowymi pschczętemi. Napoſledku saplačzi worcziſmu ſ połnym ſłotom a nadziesięcę žo, kaž praji, so naſajtra wječzor tych kniesow ſažo woħlada, kotrež nětkele tež ſdželi, ſ czemu je po prawom do Kamuſkej pschijchoł: chze jow ſemju kupowacż a to wulke kruchi. Gmeiñski pschedstajeny Semjak bę jemu ſlubil, so chze ſ nim naſajtra zyku wježnu leżomnoſcz wobkhodzicż, so by ſebi knies Nowak kruchi wuontal. Kt̄ bydu ko jemu hodiak.

Burja s gmejnskim pschedstajenym wopuszczicu korcjmu, kotaż bu, kąż bę waschnie, w dżewiczych samkñjenia. Tola njeńdzechu domoj, ale k gmejnsemu pschedstajenemu a składowacu tam w nožy radu. Węchu wsłijitz mjes kobi tročku spšciwusnieni a sekwołowani, a napschezco zusbitej chyczhu s jeneho bycz, to rěla, mějachu to nadbne wotpohladanie, jeho pschi kropowanju kruchow, když by so někak

hodžalo, truchnyć. Psihičahanzu ſebi hñdem wetręzachu, ſo chzedža ſo wo to poſtarac, ſo ſebi nicto we wky fa ſwoje ležomnoſće pſchemału žadac njeſmě, a fa tule nōz ſlē ſłaczisna ſa ſchyrirózowe meter hiſcheze jumu tak wyžoko.

Nasajtra bē wulki mjeſeč we wky. Maſladniſchi a tež ludžo, kiž do nich njeſluſhachu, pſchitndzechu pſchedzimo wſhemu waſchnju hñdo dopoldnia do korežmy, ſo bychu ſhonili, ſhto knjeg Novak čini abo ſhto je wobſamknul.

Knjeg Novak pač bē ſ gmejnſkim pſchedſtajenym Semjakom na puczu a donđe ſ nim woſolo poſoldnia ſaſho do korežmy. Čakazý hñdu mjes tym nimale wjèle pili, a hoſczenzaſt mjeſeče najrjeſniſchi wujit pſchi tym. Swoim naſlepſchim pſchedzelaſt pſchitnemu Semjak, hñdž ſa zubnikom do jſtow ſaſtu, kaž by rjeſt, ſo chze jim woſewic, ſo ſo wulke wězhy pſchihotu.

Knjeg Novak ſo wjeheleſche, ſo je naſkłowniſchiſch wobſedžerow w korežmje naſehol, da ſo ſ nimi do ſabawy a porjedžesche jim ſaſho naſlepſhe wino hac, do ſyteje wole. Hñdž bē na woſomik do ſwojeje jſtowicži hñrje ſaſhol, ſo by, kaž rjeſtu, njeſto planow a wjzow pſchinjeſl, ſdželi gmejnſki pſchedſtajenym pſchitomnym, wo czo ſo jedna. Knjeg Novak bē nimo mery bohaty muž, twarz, kiž bē do ſamuſhkez pſchihol, ſo by ſ teho hnëda „kuſpel“ ſčinil. Novak bē pytnul, ſo ſo to měſtno, khetro ſbalene wot wſhiklih rjemjeſklowych twornjow, jara derje hodži ſa powětrowe ležowniſchežo; lēž, woda a njeſto hórkow bē halle tak prawje pſchihodne ſa ſaloženju kupyjele, a Novak bē gmejnſkemu pſchedſtajenemu wupraſil, ſo njeđweluje, ſo ſmeja ſamuſhkez ſa njeſto lét ſamku ſlawu, kaž Oſtende abo Karlowary. Schtož bē pſchedſtajenym wuplaſdžil, mjeſeče Novak myſle, možt rjez, zylu wjek poſkupic, ſo by potom wulke a wuměſke hoſczenzy, kupyjele a kheze natwarik, potom w nowinach a ſ prospectami wěz ſnatu činił a taž ſamuſhkez ſhwetoflkawne ſčinil.

Pſchedſtajenym radžesche pſchitomnym, ſo bychu ſebi ſa ſwoje ležomnoſće prawje wjèle žadali, ſamjelča pač mudrije, ſo je hñdo ſwoju wulku mokru luku pſchi rěz ſa njeſmérne pjeniesy knjesej Novakej pſchedal. Samjelča to, dokelž njeſeſche ſa nusne, ſo by ſwojim pſchedzelaſt a ſnatym ſwoje ſamkne naležnoſće, kiž mjeſeče ſ knjeshom Novakym, tež wupowiedał, potom bē ſ tutym pſchedzelaſtom po prawom tež někomu hñchidu ſčinil. Ta bē po prawom hñdo taž pſchedata, a to Semjakowemu pſchihodnemu hñnej, ſi mjenom Šapej. Kap bē ſe Semjakowej jenicej džowku po ſlubje a mjeſeče myſle, w ſamuſhkezach zyhelnizu ſaložic. Woſolo ſamuſhkez bē njeħluboko pod ſkoru hñlina ſkoru ſwjetcha. Jow mjeſeče ſo zyhelniza ſaložic, a luku dyrbjescze iich džowka ſobu doſtač. Wuczinjenya njeħħdu hiſcheze ſi kónzej; rěčnik bē mandželski kontrakt a wotſupjenje ležomnoſće Šapej hñdo ſestajal, tola njebe kontrakt hiſcheze podpiſan. Woſ Semjaka bē drje to jara hroſnje, ſo ſwojemu naſtaſazemu pſchihodnemu hñnej ſlowo njeđzerjeſche; ale ročesche ſo na to, ſo bđe kontrakt hiſcheze podpiſanu njeje. Nimo teho bē jemu Novak ſa luku taž wulki pjenies ſadžil, ſo by ſa to dwaj pſchihodnej ſynaſ doſtač možt. Knjeg Novak bē ſo ſa ſłaczisnu luki wopraſhal a Semjak bē jemu taſku ſłaczisnu rjeſt, ſo ſo bjes mała ſam nad tym ſtróži. Skónczne pač bē ſo tola hiſcheze mjerſac možt, hñdž widžesche, ſo jemu knjeg Novak tež hñdom zylu pjenies pſchitroli; najeſterje bē wón tež hiſcheze wjèle wjetſki pjenies dat. Tutoň muž ſdaſche ſo hñrowje bohaty bycz a pjeniesy ſemu ſi ſyla wjèle hñdž njeħbenu.

Zuſbnik pſchitndže ſaſho do hoſczenwſkeje jſtow a mjeſeče někotre wulke papjerowe rowki pod pažu. Pſched ſwědkami naſadza gmejnſkemu pſchedſtajenemu 5000 hr̄iwow w ſtokach na blido a rjeſtu ſi njeſtu: „To je naſdak na ležomnoſć, knjeg Semjak. Proſchu, podpiſajcze ſwitunku.“

To bē woprawdje vječdžesat prawych ſtokow, kotrež gmejnſki pſchedſtajenym doſta. Želi ſo chyſche ſebi knjeg Novak pola pſchitomnych wjeſnjanow wažnoſće dobycz, ſwoj kredit powyſhic, a do poſkaſac, ſo je nimo mery bohaty muž, dha bē ſebi woſomik, w kotrymž Semjakej naſdak wuplaſzi, jara derje ſhlađal. Burjo ſhlađewachu wot nětka na njeho taž čeſečowinje, kaž hiſcheze na nikoho w ſwojim žiwiſenju.

Ale to njebe hiſcheze wſhítko. Knjeg Novak roſwali papjery, kiž bē ſobu pſchinjeſl, a na nich widžachu wſhelsake ryſy rjanyh twarjenjow. Tu bē kurna kheža, hoſczenzy, kupyjele a rjane viſle.

Knjeg Novak pſchedſtaji ſim ſamuſhkez w pſchihodnoſći taž wulkoſte, ſo ſo ſamym buram hñowa wjerczec poča. Wón ſkónci ſwoju rěč ſe ſłowami: „Moji knjega, ja kupy ſwihle ležomnoſće,

kiž ſo mi poſticja; naſlubſho mi je, ſo mi ſwoje ležomnoſće wjše do ſpolnje pſchedacze. Saſlaču lóžbu možnu plaežiſnu hñdom ſ hetow mi pjeniesami. Cbz u ſo nětkele hiſcheze junu po wky roſhlađac, a dženža wječor nadžijam ſo, ſo tyč knjegow jow naſdu, kiž traſa myſle, mi njeſto pſchedac. Pjeniesy ſu tu ſ hromadami a jeſi chzeče, može ſo wſhítko hñdniszky krucze ſežnicę, ſo je potom w rjeđe.“

Knjeg Novak wuſdže. Pot hñdžinu poſdžiſho naſtachu puk. Woſbedžerjo bēču ſo reſtorili pſchedacza dla. Naſwiaſzy pukow doſta Semjak, ſo bē mjeſeče druhich pſchedawak.

Tak roſbudžene ſamuſhkezno hiſcheze ženje byli njeħeču a ženje njebe tež telko módrych woſow, bkuſnow a džerow bylo. Semjak bē wſchón roſbiti a dwaj mjenje bohatej jeho domoj dowlečekſtoj. Žona a džowka haſtowashej nad roſbitim mužom a nanom. Wječor pſchitndže ſtap a njemdrjeſche a ſakhadžesche na Semjaka, ſo bē jemu ūku pſchedal.

Semjak wupraſti ſlub ſwojeje džowki ſ ſtapom ſa roſwiaſony a poſka ſemu durje. ſ wurečowanjom a wumjetowanjom ſo roſeňdžeschtaj.

Semjakowa džowka plakade a woſaſche, macz prôzowasche ſo podarmo, ſiebač; ſtap rjeſtu nětkele ſam, ſo wo mandželſtaje ničo wjeđezc njeħa a wotendže.

Wječor bē knjeg Novak ſaſho w korežmje. Žedyn po druhim khodžesche ja jeho blido a pſchedawasche ſemu ležomnoſće a hñdom wuplaſzesche ſožemu po tyžazu abo po dwemaj tyžazomaj. Poſledni dwelowarjo bēču pſchewinjeni.

Eſi dny doſlo to traſeche. Nikomu ſo wjaz dželac njeħaſche, wſhítzy jeno poſjedachu wo pſchedaczu, wo pjeniesach, wo hoſczenzach a wo kuſpeliach. Pjenies mjeſeče Novak doſež a na doſež. Šubla, kiž knadž bēču hewak 3- abo 4000 telet ſłaczile, kuſpewasche ſa tſizyc; a wjaz tyžaz toleſ.

Tola tu pſchitndže na dobo wſhítko hñal. Na ſchtwórh džen pſchijedžeschtaj do ſamuſhkez pſched keržmu na dobo dwaj woſoj, preni ſačinjeny, druh ſotewrjeny. Wječo knjega wuſtupiſtu a bēču hñdom do korežmy a w runym měrje na Novaka, kiž runje ležomnoſće kuſpewasche.

Tón ſo njemalo ſtróži, hñdž jedyn ſi pſchijedžeschtaj na njeħo ſarečja: „Knjeg Wondrač, nětlo je doſež, poječe ſaſho ſi nami ſobu. Widžicze, bym ſwojich woſhlađaworow ſobu pſchinjeſl, jeſi ſi dobrum njeponidžecze, ſčinju to ſ mezu.“

Knjeg Novak ſpuſhací hñowu a poda ſo do ſwojeho doſta. Burjo džychu ſi puſami Novaka wutorhnuč, ale podarmo.

Tón knjeg, kiž bē na Novaka ſarečjal, wobroči ſo ſmeromnje na pſchitomnych a radžesche ſim, ſo dyrbja roſoma wužiwač. Knjeg Novak je pſchemyſleny, kiž je ſi khorowje četnul. Lětar radžesche pſchitomnym, ſo dyrbja pjeniesy hñdom ſaſho wróćic; pſchetož kontraktu ničo njeplacja.

Samuſhkezno njeħaſche ničo wróćic. Ale borsy pſchijedžeschtaj nětli rěčnizy a wužiſnich ſim, ſo kontraktu ničo njeplacja a ſo moža hiſcheze ſkóřbu na ſchiju doſtač, dokelž bēču ſebi pſchewjele žadali.

Jeno Semjak ſkóřesche; ale pſchēhra we wſchěch instanzach. Wulke khóſty ſaplaſciwſki bē hólé mjeħki, ſieba ſo tež ſ ſtapom, tón doſta džowku a luku a ſaloži zyhelnizu.

Ze Serbow.

S Budyschina. Lětūche naſvimske kontrolne ſhromadžiſny Budyskeje hñowneje ſamlowjeſtne ſmeja ſo ſa reſerviſtow pońdželu 5. nevembra dopoldnia w 8 a 10 hodžinach a wutoru 6. novembra dopoldnia w 8 a 10 hodžinach w tſeleſti w Budyschinje, ſrijedu 7. novembra dopoldnia w 8 hodžinach w Nejchwaciblikim hoſczenzu, ſchtwórh 8. novembra dopełdnia 1/2 10 hodžin w Klukſchanſkim hoſczenzu, ſchtwórh 8. novembra dopełdnu w 2 hodžinomaj w Worzyńskim hoſczenzu, pjatki 9. novembra dopełdnia wot 1/2 8 hac, 9 hodžin w Biskopskej turnatni, pjatki 9. novembra popołdnu w 3 hodžinach w Horniej Wjazomycz w ſobotu 10. novembra dopoldnia w 9 hodžinach w Scherachowje.

— ſe naſtej w poſlednim čiſle „Sſerb. Nowin podatej ſtróžej poſjedzajt w poſtaſlětym ſlotym rěčniſli ſubileju knjega juſtizneho radžežela Kłopopolskeho ſi jeje wudospołnjenju hiſcheze ſežhowaſe pſchidamy. Jako mlobotny kandidata prawisnow bu wón hñdo w druhim lěče po ſwojim Lipſčanskiim pruho ranju 26. oktobra 1844 ſa direktora Schumbachſkeho hñdniftwa ſaplaſany. Dolho njeſtrajſe, duž bu jeho prawisniſka wužennoſć a jeho rěčniſka wuſtojnoſć ſnata a pytana po wſchěch ſherbſkich woſadach. — ſwojou

Lubosz i Sserbowstwu je niz jako hłomiany wóhen pomęt, kotrejż by go jenoż w latach młodzeństwa horił, ale jako trażozu njewuhaſliwu czołkotu swojeje wutreby ſebi wobernował hacż do swojeje staroby. Jako gymnaſiaſta bě ſwojich ſerbſkich ſobusſulerjow na to namawiał, ſo ſi nimi po doſtatej rektorowej dowolnoſeſti ſerbſke gymnaſialne towarſtwo ſaloſi, kotrej hiszczę něko wobſteji a rjanu woſebnū knihewaju wobſedźi. Jako ſtudenta wón ſwoje ſwobodne ſhwili na pſchedpoſenje wulckich Schafeřikowych ſłowjanickich starožitnoſeſow naſložowaſche. A nětčiſcej ſtudowazej młodocziſi je w dżaknym dopomjeneczu, ſi koſkej nahladnej pomozi je jej wubacze njebo Sejerowých ſhromadzenych ſpiſow luboszilje podrierat. A ſchtó je hacż dotal najbohatſci dar ſa twar „naſteho ſerbſkeho doma“ daril? Naſch ſwérny ſerbſki wótczinz knies juſtizny radziczel ſkoſopolski.

— m.—

— Jara żadny wykoki wopht mějachny tudy minjenu ſrzedu. Kenjeſa biſkopa Wohla, kiz na ſwiedzeniomaj Wſchitkich ſwiatowych a Wſchitkich ſhudzych duchow w tachantskiej zyrkti kózde ſeto pontifikalnu Božu miſtu ſhwiecy, pſchijedzecħtaſi ſpomnenu ſrzedu Jeju Kralowskej Wyžoſkoſci prynzeſba Mathilda a prynz Albert wopytacż. Dwórkſta doma prynzeſba, knjezna ſi Gärtner, jeju pſchedwodzecħe. Wyžoſzy knieza zyle „incognito“ pſchijedzecħu pſchipoldnju $\frac{1}{2}/12$ ſe ſpělchnym czahom ſi Drazdjan. Wophtawſchi na tachantſtoje knieza biſkopa podaču ſo na staroſlawny kerkow ſwiateho Miſtawſcha, hdzejz prynzeſna, kotrej je w wobrasowanju jara woſchilna, ſebi w krótkim czazu ſajimawu ſlizzu wotewſa. Potom woſtashtaj wyžoſkaj hōſcej tachantsku zyrkej, hdzejz ſebi wumjekzby dželane drohotne ſudobja a paramenty nadrobne wobhlaſadchtaj. Ma to drugi króz na tachantſtoje pobytu ſhi wotjedzecħtej Kralowskej Wyžoſkoſci ſi knieſom biſkopom w tachantskim wosu po dležſhim woſko-puczu ſebi město wobhlaſdawſchi ſaſo na dwórniszczejo a wrózischtai ſo ſe ſpělchnym czahom $\frac{3}{4}/3$ hodžin ſaſo do Drazdjan. Naſche město a jeho staroſlawne starožitnoſeſe, twarjenja a pomniki na prynzeſbu Mathilda, kotrej je w ſtawisnach a druhič wědomoſeſzach namjedzita, wulzy ſajimowacu. Swięſeli naſ, hdyz ſi jeſe erta ſameho ſkylſachm, ſo w nowiſkim czazu tež ſerbi ſku ręcz wuknuć poczina. (Kath. Poſol.)

— Sañdženu njeđelu ranu wokoło tſjoch hodžin ſi ſokuſchez bróžne, pſchi ſeminarſkej haſy ſi napſhczę ſeminara ſtejazeje, wóhen wudyr. W njej ſo něhdje 500 kop rožti, pſchenzy, wówka a wjele wumkoczenye loňſcheje rožti ſhovazche. Bróžen ſo ſe wſchém, ſchtó bě w njej, do czista ſpal; tež mločzaza maſchina, kotrej bě ſo hallo loni kupila, je ſo ſničkla. Wóhen je ſe ſamymkem ſaloſeny. Njeſnaty ſtoſtnik je wot wrotow truch deſki wottorhnuł a pſches naſtatu ſchlaſtobu do pluhow wóhen cziznul. Hdyz tež ma ſokuſch domkowane ině ſawěſcenzę, je tola ſchloſa, kotrej je ſi wohnjowym njeſbožom pocejpił, doſc̄ wulka; bróžen, kotrejz twierde murje ſu ſtejo wostale, wón njeſmē ſi nowa twaricž, wjele bóle dyrbí murje podtorhacż, ſa kotrej wot krajene wopalneje kaſy žaneho ſarunanja njeđoſtanje. Loni džyske měſceganska gmejnna bróžen ſa 12,000 hrivnow kupicž, ſo mehla ſeminarſu dróhu roſſhericž a ſa wosowym wobhlaſd naſprawicž. W ſokuſchez a ſuſodnych bróžnach ſu hižo wopſjet njeſnaſci ſapalerjo wóhen ſaloſicž ſphtali, tola pſchego je ſo ſim jich wotpohlad pſchekacż, doniž jón něko dozpili njeſku. Pſchi wohnju bě ſuſodna ſchiljanę bróžen w wulkim ſtrachę. Wona budžiſche ho drje ſobu wotpaliſta, hdz by wětr ploomjo wot njeje njeſwotduł a hdz bychju tu tolſte wohnjowe ſwizle njeſchitowale.

— Pſchedzenak, ſerbſka protuſta, je ſaſo wuſhok a je ſa 25 np. w wudawarni „Sſerbiſtich Nowin“ doſtač. Protuſta je ſo, taž hewāt, tež ſetſa derje poradžiſta a wopſhija nimo dležſheho rjanego powjedańczka wjele powuſzazeho, wſchē ſermiſche w Sſerbach, taž tež jara rjan wobraſh. Duž njeſt ſebi kózdy ſſerbi ſerbſku protuſtu do ſwojeſho domu kupi.

— Loni ſu ſi měſtnami kundroſy na běrnach a rępje ſhētru ſchodu načiniſli. Tele ſchödnicli ſu ho něko do měſtich bruſkow pſheměniſe. Poſlednie njeđele ſu ratorjo woſkebje na polach, njeđalo ſeklow ležazich, worajo wjele ſiwoch bruſkow wuwoſali. To je ſnamjo, ſo mamy ſi lětu wjele měſtich bruſkow wočalacż.

— Wuhlaſy na pſchichodne wjedro. 11. novembra ho deſhczę a hñeh wočaluju.

— Pſched ſhorjelskim pſchizažnym ſudom mějſeſe ſo rěſnik a ſahrodnifti ſiwnoſcžet Hanž Muntel ſi Lejna dla kranjenja nalutowaſtich knihow wo 900 hrivnow, dla jebanſtwa a dla faſchowanja liſcziſy ſamolowicž. Pola Muntela je wumjekatka ſchępankowa byblika, kotrejz herbjo po jeje wumrjeſcu jeſne nalutowaſtne knihi namakacż njeſožachu, ſchtó na nalutowaſtni wosſewichu. ſhwili po

tym Muntel w nalutowaſtni tele knihi pſchedpoſi, ſebi ſadaſz, ſo bróžu jemu pjenesy, do nich ſapiſhane, wuſlaczili. To jemu, ſo ſi tam ſapowiedzichu. Hdyz ſebi ſudniſtvo wot Muntela dla nalutowaſtich knihow ſamolwjenje ſadaſche, Muntel praſi, ſo je ſi jeſe prawnym wobſedzerjom, dokež je ſe żonu dla natwarjenja nowego wumjekla wučinjenje wobſamkuł, a piſmo, wot ſchępankowej pſchidzane, pſchedpoſi. Tole podpiſmo ſamo ſo jako faſchowane ſpōſna, dokež ſo wone ſchępankowej woprawnemu podpiſmu nje-runaſche; tež bě ſchępankowa krótki czas do ſwojeſe ſhmierze praſiła, ſo ſwoje nalutowaſtne knihi namakacż njeſožach. Statny ſečnik bě pſchewwedeſeny, ſo je wobſkorjeny nalutowaſtne knihi kranuł a a piſmo faſchowaſak; duž namjetowasche, jeho ſi jaſtwu na jene ſeto ſaſudzicž. Muntelowy ſaſitowat paſt džyſte jeho njeinowatoſcž do poſasacž a namjetowasche, ſo bych ſo do wuſkudzenja piſmawuſtojneho wo wopravnosci podpiſma praſheli. ſubnizy temule namjetej pſchidzowacu a wuſkudzenje teho dla wotſorſzichu.

— Šhorjelski pſchidzazny ſud je 45-lětneho formarja Hoppu ſi Njeđichowu dla lohkomyſlneho čzelnego ſranjenja a morjenja ſi jaſtwu na jene ſeto ſaſudzil. Hoppa bě 18. augusta wjeczor pjanym domoj pſchidzecħi ſo ſe ſwojeſe żonu ſwabzil. ſso roſnemdrivschi wón do żony ſchleſicjanu blesku cziznui, kotrej tu tak njeſbožownje trjechi, ſo wboha żona, macz ſydom džeczi, na roſtorhnenje ſklosny wumrje.

— ſi Biſhaneho Doła pola Wóſlinka. Njeđelu wjeczor je w paſowarne ſtudomneje ſchleſicjernje wóhen wudyril. Twarjenje ſo ſe wſchěmi tworam, w nim ſo ſhovazym, do czista ſpal. ſak je wóhen naſtał, njeje ſnate.

— ſamjenza. Lětusche naſymſke kontrolne ſhromadzisny ſa reſerviſtom ſamjenſkej ſamlowjeſtne ſměja ſo ſchtört 8. novembra do poſolnja $\frac{1}{2}/8$ a $\frac{1}{2}/11$ a po poſolnju $\frac{1}{2}/3$ hodžin w ſamjenzu, pſak 9. novembra do poſolnja $\frac{1}{2}/10$ hodžin w ſchepnizach, pſak 9. novembra po poſolnju w 2 hodž. w ſelinsborku, ſobotu 10. novembra do poſolnja w 7 a 9 hodž. w Polczyni, ſobotu 10. novembra po poſolnju $\frac{1}{2}/1$ hodž. w Groſtröhřeſdorſfe.

— ſi Wojerowſkeho wotkjeſa. ſa reſerviſtom Wojerowſkeho wotkjeſa ſměja ſo naſymſke kontrolne ſhromadzisny 7. novembra do poſolnja w 8 hodžinach w Bělém ſcholmzu, 7. novembra do poſolnja w 11 hodžinach w Delnim Wujesdze, 8. novembra do poſolnja w 9 hodž. w ſkulowje, 8. novembra po poſolnju w 2 hodž. w Wojerzech, 9. novembra do poſolnja w 9 hodžinach w Ruhlandze, 9. novembra po poſolnju w 3 hodžinach w ſkulowje, 10. novembra do poſolnja w 9 hodž. w Blunju.

Sa naſch ſerbſki dom

bě ſo dotal naſromadzilo 18,751 hr. 35 np. dale ſu ſa njón dariſi:

ti ſerbſte wſz Mužakowſkeje woſady pſches knieſa ſararja Turka	12 "	60 "
pſches ſi. Barta w Bréſynzy:		
ſi. farar Handrik w Maſeſchezach	5 "	"
ſi. ſantor Reft = = = = =	3 "	"
ſi. dr. Petrenz = = = = =	5 "	"
ſi. kublet Senda = = = = =	—	50 "

Hromadzje: 18,777 hr. 45 np.

S džakom ſwituje

Bartko, pſchedzyda twarskeho wubjekta a ſarjadowat Maczicjneho Domu.

Priopk.

* (Nowy ſrěd pſche ſmorkawu.) Linn někotre ſapki karboſowje ſiſtalny na czistu zyzazu papjeru (haſhazu papjeru), djerž tule papjeru nad ſwězu a ſrěbaſ paru, ſi teho naſtarazu, do noſa.

* ſi Delniſkeho Wujesda. Na ſtudomnym dwórniszczeju možesčiſtaj pſchi ſylnej kurjawje 11. oktobra lohzy dwaj czahaj do ſo ſrachycž, mjenujzy czah 749, ſi 25 mjeniſchinow po 5 hodžin w Wojerzech wotjedze a czah, ſi 25 mjeniſchinow po 6 hodž. do Wojerzech pſchijedze. Wuhlaſat bě mjenuſzy czah 749 na teſ ſamej koliſi po koſaſ, na koſrymajz hižo czah 92 ſtejſeſe. Jenož ſi tmy ſo ſo maſchinnej latarni 92. czaha hiszczę ſwěczeſchtaj, ſo njeſboža ſminuchu. Wjednik 749 czaha, ſo w prawym czazu na 92. czah dohladawſchi, možesčiſtaj pſchi czah do prawych koliſow wrózicž.

* Dla lohkomyſlneje wopaczeſte pſchihaſi je Zahanska khostanska komora hrabinku Reichenbachowu rož. ſi Blóž ſi jaſtwu na ſchěcž měſzow ſaſudzila.

* Hojazy ſerum pſche diſtheritis, wot dr. Behringa w Barlinj wuſlędzeny, je ſławny Barlinſki profeſor dr. Birchow jako jara nje-

węstę hojazą średk spóśnał. Duż Barlinsle nowiny pshed tym war- nia, pshed wulku nadzioru na Behringowym hojazie średk twaricą a sa njón wjele pjenies wudawac̄. S Behringowym serumom dręe budżet runie tak, kaž s Kochowym tuberkulinom, s kotrym chyrsche profesor Koch huchocinu sahojic̄. Profesorej Kochej je khejor wyższy rząd spożycit a milijonu hriwonow darik, poświdzic̄ho pak so wupotosa. so wjele wulkałený tuberkulin pche huchocinu nicžo njepomahaše. Wódla Kocha su s tuberkulina fabriki wulki dobytki sejnik, kis Kochowym średk dżelachu. Podobnie ma so tež s Behringowym hojazym serumom pche distheritis. Hac̄ runie je won nimo mery drogi, nje- móze jeho fabrika w Hódzstu dość nadzelać, tak bylnie so sa njón proscheja. Hojazie średk so na to waschnie debudżet, so so maliczkosz distheritishewego jeda konjom do kwoje byka. Kewej thyle konjow so potom pocznišena saho cglowekam, na distheritis chorym, do kwoje schępi, podobnie, kaž so jétra schępia. Dokelj je wjele koni, do kotrych su jed schępili, na to blalle, něko s wołkami pospytyn cjinia. Te su pječza kuczysche pche distheritisowym jēd. Hac̄ dotal je hojazie serum jenož pchi lohlich schorjenach distheritis pshewinul; pola dječi, kotrež běchu cječko schorile, won njeje samoh, zmierzę wotwobroczic̄.

* Němski khejor je niz jenož wustojny wójskowy roskasowan, żobznik a ręcznik, ale so tež na hudybnu wustei. Won je operu "Spew Legirer" do hudybny festaſal. Niedzelu su tule operu w Barlinskim džiwadle prěni krocz pshedstajeli. Poſluchaſtwu s kleškanjom ujelutowaſche. Operu dyrbjachu hnydom wospjetowac̄. Khejor, kotryž bě w džiwadle pshitonny, so s kwalbu, kotař so wot poſluchaſtwa jeho hudybje dosta, wulzy swiękeli.

* W Schorjelu je wutoru wječor taxator Jan Springer wówrótiniwski se swojego bydła w tsczim poſkhodzie s wołnom do dwora wusłoczył. K semi panuwski je ſebi nōp rošasył a sa někotre mjenišchinu wumrjeł. Won żonu a dwę dječci sawostajii. — Jedyn rekrut 14. kompanijie Schorjelleho regimenta je so wobwěznuwski swojemu žimienju kónz cjinil. Stykane po domisnje je pječza s psichciniu wobjaromneho rošuda bylo.

* W Dortmundze su zyle paźmo wepacznych psichaharjow nje- schkodne sczinili. Na lawje sa webſkorzenych ſedzachu jedyn pišat a tjo hórszy dželacjero, kotisž běchu so ſednoczili, sa pjeniesz wopal psichahac̄ a ſebi s tym warbu pytač. Doko hido bě w gmejnje Hörde, w kotrejz wobſkorzeni bydlačku, snate, so tam fabrika wepacznych psichahow wobsteji. Chyrsche-li ſebi něchtó wot jeneho ſebu- ſtawa teho paźma dolh wusłoczył, móžeſche ſebi węsty byc̄, so so ſwědk namaka kis wctpsichaha, so je pódla był, hdyż je webſkorzeny ſkóržnikej dolh saplačzył. To bě tež ręcznikam snata węz, ale to paźmo bě tak pshelkowane, so dolhi czaſk traſesche, prędy hac̄ móžachu jemu ſa fužu. Nauhuczysko so wo mało pjenies jednoſche; něhde wo 30 abo 50 hriwonow. W jenym padże pak so wo wjetſhu ſumu ſkorzesche. Namjedowat teho paźma bě ſlepý adwokat; won ſwědkow poſtaſesche a kózdemu jeho dželo pshipokasa. Kac̄ hróble so ſabjerzachu, je ſ wuprajenja piſarjoweje ženy widzec̄, katraž so pshed jenym ſwědkom hawalesche: Hdyż tež maja prawo, dha tola nicžo njeſtencu; pshetož mamy ſwědkow. Mój muž a ja do żaneho Boha njeſtimoj a ſa 4 pjenieſli pshichahamej." (!!) Szudniſtwu ſe ſlepego adwokata wepacznej pshichah dla a dla ſawiedżenja ſt wepaczny pshichaham ſt hostaſni na 6 lét, hórskeho dželacjera Schäfera, kotreñuž dwę wepacznej pshichash dopolakachu, ſt hostaſni na 3 lét, invalidu Heinzu, kis bě 3 ras wopal psichahal, ſt hostaſni na 5 lét a hórskeho džela- cjera Bösebecka, kotryž bě tež 3 krocz wopal psichahal a očko ſt temu ſawiesz pshat, ſt hostaſni na 5½ lét wotzubidlo. Adwokatowa żona jenož bu wuwinowana. Bjes dwęla mjeſche paźmo w gmejnje hyscze wjazh ſobuſtawow.

* Lischka w zyrki. W Weißkirchne pola Patschlawy (Schlesin- skej) maja naſhwilnu zyrkej. W tej so njeſtawno ranſha ſemſh ſwjetzesche. Durje běchu wotewrjene a hufca mla ſrieſezche. Na dobo bylna lischka, najſkerje ſa někajkim popadom ſledzo, ſt durjemi do zyrkiwe pshichina. Něchtó rucze durje ſac̄zini, a ſt durjemi won njemojeſche, so lischka ſady ſpowiedneho ſtola ſhowa. Hnydom někot- rych hawtwinych pshęczelow ſawolachu. Egi so ſe ſwojimi ſelbami pshed durje ſtupidu. Durje so wotewrku. Kemscherjo Lischke miſchtra ſ zyrkiwe wuhnachu a tjo ſelzy jemu na dobo na koju ſa- palichu a jeho powalichu.

* Na dworniſhczu w Halli bě ſo ſrjedu jedyn muž, kotryž chyrsche ſe ſteleſniſkim czaſom ſobu jec̄, troſku ſapofidlo. Czaſ runie wotjedze, hdyż muž ſt njemu pshichina. Muž na njón ſkoc̄i, tola ſtupanslu deſku miſhnu a pod kofea pshichash, kotrež jemu hlowu wot czečla wotjedzechu.

* Spodzivny njeſbozowony podawek je ſo na Peterskej dróſy w Aachenje ſtał. Tam chyrsche jedyn hólcez wokino do ſobohdenja ſwojeju starszej donjesc̄. Na ſchodzi ſo won ſakopnu, wokino dele padze a ſt nim hólcez, kotreñuž ſchleſic̄any cjrjop ſek pshereſnu, tak ſo ſo hólcez ſa někotre mjeniſchinu, prędy hac̄ móžeſche ſo jemu pmož pshinjesc̄, wukrawati.

* Hukoboke ſarowanje knieži hjes ſebuſtawami wojerſkeho towarſtwu w Gera. Njenaproſhny ſudniſki efſetutor je towarſtwu jeho nowu herboj czaſaſ, dokelj towarſtwa wulku wozcisznu, kotrež běchu cjeſzne mlode helzy pchi poſzwieczenju chorhowje ſczinile, ſa- placzic̄ njeſt. ſsu pak tola te cjeſzne mlode helzy dyrbjake laczne a hłodne byc̄!

* Najstarsci ſyń mlynk Petersena w Klaubilli-Wich w mje- czornej Schlewigiskej dyrbjach tele dny do wojskow. Hdyż bě hyscze džec̄o był, bě jeho wetrnikowe wolkidlo do hlowy praſnikulo, wot kotrehož czaſa ſe jeho rosum trochu tupi. W nozy prędy hac̄ dyrbjach do wójska ſaſtupic̄, ſo jeho mlođschi bratr, kis pchi nim dohłada, ſo wjazy pchi nim njeje. Duż starszej ſawola. Hdyż jeho na to wſchitzu pytaču, na dobo w mlynzy bylny wohni wudry. Žon podduſhac̄, njebe móžno. Wſchitzu ſebi myſlachu, ſa je ſhubjeny w mlynzy. Tak tež hyscze, pshetož pchi wotrumowanju droba jeho czeļo ſi džela na wuhlo ſpalene namakachu. Najſkerje je ſ hroſu pshed wojerſtowom w duchowym bludze żaleſnu ſmierz phtač a namakal.

* W Drjewazu w Wuherſkej wile ſzivianje ſbudzjue, ſo ſu jeneho ſ tamniſkich najbchatskich pshelupzow ſafeli. Jedyn pincznik ſo mjeniujy na ſmierzny koju pshed ſwědkami wusna, ſo je won pshed 15 létami hromadze ſe ſwojim bratrom a mjenowonym pshelupzom jeneho ſławatskiego ſtótnego wiłowaria ſlonzował. Pshelupz je ſlonzowanemu 15,000 ſchęnakow rubik, a pincznikowym bratr je potom czeļo do reki Ssawy ponuril. Mordatſtwo tehdź ludzi do cim wjetſcheje hroſy ſtaſi, dokelj ſo wyskonoſcž podarmo hortiwje priwōzawſche, ſloſtiſlow wuſlédzic̄. Tež pincznikowym bratra ſu ſafeli. Pshelupz, kotreñuž ſo tehdź hubjenje džec̄e, je ſebi ſ rubje- ny pjenieszami wupomhał a wobohatnił. Jego kraſnosz je něko nahty kónz ſoſala.

* (Wjedrowy profet.) Petr: Praj mi tola, kaf ſy do powje- danja pshichach, ſo ſy dobrý wjedrowy profet jako Falb? — Handrij: Węſchecu pshicho ſhinał dygli Falb — ras ma won prawo, ras ja!

* Webſtarne farat w Cantavenna pola Alessandrije w Hornjej Italskiej bě wumrjeł a na město lubowanego duchownego dyrbjachne druhi ſtupic̄, kotryž hyscze ſo w někotrych gmejnach, ſo do gmejnſkich a domjazich naſeſnoſczech měſchejo, njeſtoby ſczinil. Hdyż won pshichcze, jeho gmejna wuhna. Won ſo ſ pshewodom wohimich ſandarmow wroczi. Hdyż běchu egi wotefchli, woſadni pshed faru helski ſopot ſhachu. Žandarmojo ſaſo pshichashu a gmejnsku radu ſobu wſachu. Woſadni na to faru ſapalichu a farat móžeſche ſedma ſiwy twóchnuc̄. Na to won hyskopej piſasche, ſo je nadzijn ſpuszczył, ſtu gmejnu ſ lepſhemu wobroczic̄.

* W hrjedznej Norwegskej, w kotrejz bě ſetka hrjedz ſtobra hozota jako w Afrizy, je tele dny wjedro nahele wotkłodlo. Čopkota je ſo do 20 gradow ſylnie ſymy psheměnila. Wyhoki ſnež je panuł, po kotreñuž hanje wjeſle ſeſda. Taſki ſaſny ſapocząt ſymy w Norwegskej něchtó njeſtomi.

* W Ruskej je njeſtawno w bliſkoſci měta Charłowa ſtarz wumrjeł, kis je ſwoje ſiwnie na 150 lét pshinjesc̄. Šrečnitych ſchębiſz ſady a wjele ſ předadniſkich czaſow powiedaſche. Prędawſkie czaſy pak běchu jemu jenož léta 18. ſtostotka, do kotrejz bě won hac̄ do ſwojego 56 léta ſkliſchal. W naſhim ſtostotku je po taſkim hyscze 94 lét ſiwy był. Jego staroba je ſ mnohimi wopis- mami wobhawdzena. Jego werowanke wopismo je ſ czaſa, w kotreñuž hawzorka Katharina II. nad Ruskej ſrieſezche.

* Pshed někotrymi dnjemi ſo w Interlakenje w połnóznej Amerizy ſwérjenzowym direktor Jonathan Smith ſ Marju Mnykortez, ſludzejkę lawow, woženi. Wonaj bęſtaj ſebi wotmyſlił, ſo w la- wiaſzej ſtetz ſweroval ſac̄z. Taſki ſta. W ſtetz bě 6 lawow. Wſchitke ſo pchi ſwiatym ſtutku zyle pshistoſne ſadzerzachu. Farat pak jim tola njeſtobie; duž ſlubjeneju pshed ſtetzynymi durjemi wonka ſtejo werowanke, pshipósla pak jemu wſch ſtawu tſhepjetachu. Hdyż pak krotko do dokonjaneho ſwiatego ſtutka mloða lawiza, kotrejz bě ſo widomnie wotkłodlo, dleje na tu ſwiatoczeńsc̄ pshihladowac̄, ſhwac̄ pocza, ſo farat naſtroja a czečku. Źedom někak ſu jeho ſa- móhli, werowanje dokonczeſc̄.

* Wo nijedzelskim k̄wyczenju „Rochlik̄ski Tydženik” powieđa: „Gedyn mischtr, sprawny a dobry r̄jemiegnik, mējsche minjenu nie-
djelu se swoim pomoznikom nusne dżelę dokonczę, wo ketricz dokończę, so se sakoniom njeinieže, nictó niczō šhonicz njezmēdżesche. So
by ſebi węsty był, staji won swojego wuzębničego hólza, tig bě halte
wot jutrom pola njeho, pschęt khez̄u, so by hładał, hac̄ żadyn polizist
w bliſkości njeje. Mischtr a jeho pomoznik ho do dżela daschtaj a
hdyż jimaś runje prawie derje wot rukow dżęſcie, ho durye wotewruchu
a wuzębnič do dżekatnje sawoła: „Mischtrje, ſlōncznie kym jeneho
namakał!” pschi czimz widomnje ſwjeſzeleny na polizista pokasa, kotryž
hijo so czeplisz̄y ſmějo na proſy ſtejſcie a do swojego dženika
pikaſche: „Njezdelske dżelę atd.

* Polskaj židaj Samuel Drilling a Ludwig Krackau zo s pomožu falschowanych wobłkowanych jako hlučonémaj wudawaščtaj a zo schwornje s proschetstwom žiwiesčtaj. Wonaž staj žku Němsku wot-paškoj a wožebje swojich werybratrow klučaščtaj. Barlinske žudni-stwo je jeiu k jaſtwu na dwę lécze sažudzilo.

* Žałozhny podawki je ho kobotu w Blszteje w Szedmohórskej stał. Tamnišchi pôbvernîk je s rossbuchnjenjom do powétra slegzit. Szézhwki resbuchnjenja bêchu žałozne. Wulke fabritske twarjenje bê do zyla wupuszczone a jenož tsi metry hľuboka jama polaſuje městno, hdzej je wone stało. Bohužel ho sba, so je pschi njesbožu wjèle cílowjekom žiwjenje shubilo. Ssamo w wjetšej dalekosczi su wſchelake cílowjecze stawu rosmjetane, tež jenu hľowu, wot cízela wet-torhnjenu, namakali. Wed rospadankami su cízko sranjenych džékaczérjow swuczahali, kotsiz bêchu tak roskhartowani, so njebehu wjazy spósnacz a so s cízka živi wostanu. Eusk bê tak bylny, se jón schéšz hožin daloko w wokolinje sažlyschachu a so ho semja sa-tschachnu. Něhdje dwazeczi zentnarjow pôvra je pječza do powétra slegzalo.

* W Franzowskiej chzedżę dopokasma w rukach męcz, so je khęzorski prynz, syn Napoleona III., w swoim czasu w Afryce padnieniy, mandżelskiego syna jako herbu sawostajil. Męcz tuteho prynza je miłż Watkyns, a nieje, tak ho powieda, schwadlicia abo psychatnicza byla; to fu jenoż wudawania a psichiąłdżenja, którež fu węste wyżoko stejaze jendżelskie wożoby rosschérjaka. Jene Marseillese nowiny szczeho-waży woząhaw s prynzoweho lista, któryż je miłż Watkyns pišala, sdżeluja: "Był gzyż, so był wuli muż był, potom był s Waż wulku żonu seginil! Stajnie Boża proscju, so był niz jenoż Waż, ale wscheho teho hódný był, schtož psichichod sa mnie thowa". Tak, mienja tamne nowiny, ho żanej wschednej dżelaczeńzy njepisze! Miłż Watkyns, tak te nowiny pišchu, s wopredka wiedżała njeje, schtó a schto jeje luby po prawym je, hale hdyż je jeho na drósh s lordom Beaconsfieldom ho setkacż widżala, je wo tym shonita. Węszeże je sakonisske swerowanje jej manħżelstwo wobkrucigilo. Jego młoda żona je tón dżen, hdyż je powiejsz wo jeho żmijerczi psichischa, ho na bolu hrabinki Klary, czeħneje knjenje khęzorki Eugenije, w Chiselhurstce namakala. Nětko jeje syn, 14 lét stary, w domje swojego fastararia blisko pola Parisa psichewwa. Nowiny, to w-ſswejaze, lubja, so borsy polne dopokasma wo sakoniskim swerowanju jeho starszej psichineżu.

* W jendzelské swérinskej sahrodžé je hoborskí had (*boa constrictor*). Tón je w trýchle dnjach druhého hoborského hada, jenož pol kohčja krótscheho, hacj wón tam je, segral. Tón dörík je jemu po sdaczu zyle derje tyt. Ciegloty w žoldku žaneje měl njeje. Hlásarjo zoologiskeje sahrody bo nijemalo dživachu, hdyž rano město dweju jenož jeneho hoborského hada w kleťzy nadendzechu.

* Nowa wina dzelenja mandzelstva so s Ameriki wosjewja. W Philadelphiji je imenujzy dwojokolo mandzelske dzelenje sawinawo. Matijas La Frene be so w liscze 1890 w Honkerzu se smojej mandzelskej Helenu wozenik a bescze poszdziszo s njej do Philadelphije soczahnul. Wobaj so dwojokolezarjam pschisamknuschtaj a so na-jezdycz njiemozeschtaj. Hdyz pak muž tak khorowaty bycž pocza, so dleje jesdzic njiemozesche, jeho zjona wopushczi, sawostajiwski list, w kotorym streszcze, so dyrbi so wot muža dzelicz, dokelz won wjazy s njej wokolo jesdzic njiemože, a so muž sa nju, tiz tak rady na dwojokole jesdzi, żadyn muž wjazy njeje, hdyz jesdzic njiemoże, „Swoje swoże a wjeżele mam jenož w towarzstwie s dwojokolarem“. Wona w liscze piacha, „duż so radszo wot muža hacž wot dwojokola dzelu“. W skoržbie žubništvo dzelažu winu w tym namaka, so mandzelska jara husto sakomdzuje swojego khoreho muža wothladacž, dokelz często na swoim worzlowym konju wuleth cžini.

Hpschedstejazemu hermanek poruczam swój skład snatych dobroch a tunich schkórnjow, jato: faldatych dolhich schkórnjow, bristwojowych schkórnjow i dwójnymi póduschemi; sa žónske a džeczi: žukniane schkórniciki i schnórowanju abo i gumijom, kożane schkórniciki tai tež kożane skunnie me mlečnych müsselskich

Wschewańskie město hermanek na jerzowej hafzy 1
w budě na lémiz.

Emil Indinger, schwäb. mischtr.

Carl Schulze, optikus psychi mjażowych jędzach

w domje knjesa pschekurza **Wetschki**
pschi potrjebje swoi wulki sklad optiskich tworow dobrocziwemu wob-
zedzbowaniu porucja.

Wot lěta 1850 žamostatny šo po doholétněj dželawosći na to wusteju wóczku brillu, ſo nje šo derje pschihodžazu, dac̄. Předewadam tež Rodenstockowe nowe volépschene wóczne schlenzy. Brille po lěkatskim wukasanju šo žwědomicze wudželaſa.

Pszcispomnjenje. So by ho smylenja sminul, proschu kogdeho, so chuz na moje pschedmieno ledzbowac.

S poczesczowanjom

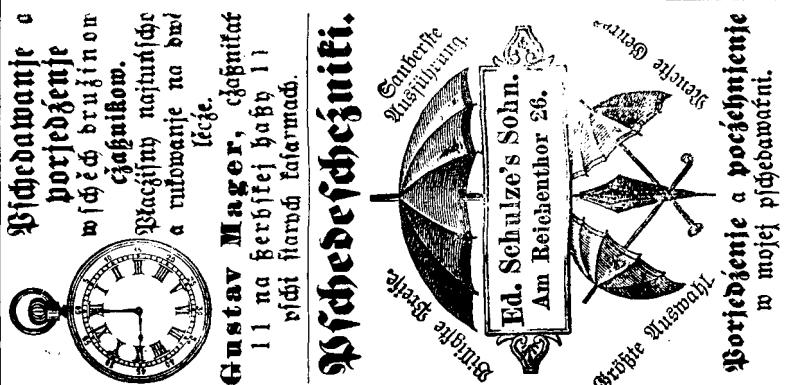
Carl Schulze, optikus.

Friedrich Lieber (prjedy H. Puh) na herbskiej hazi 4

porucza swoje chiscię gęsie hospodařství mydlo a saruczenie čiste masanske mydlo, dale wsciu potriebu, ď schatam nusnu.

Zwiski wobierki parafialnych, stearinowych, a woskowych kwezow.
Zwiski so po najwysszych placisnach kupuje.

Wósk ſo vo najwyszych placzisach kupuje.

Eslódke palenzy
liter hýžo po 40 np., sikkéry liter hýžo po 60 np.
porucio **Mariáš Mierimá**

Destylazijsa snyatych dobyrych palenzow po starzych tunich placisnach. pôdla Petrowskeje zyrkwej.

Šonjazu a holcžazu draftu

w wielkim wubjektu po nastunisich placzynach porucza

S. Seig

19 na hohatei hafn 19

Amotistwa

namakaju psychichodny psychebityk, dobru hospodu a psychczelne pozluzenje, wulki wuhjerk napojow, wina, piwa, khoseja, schokolady, kakaoa, punsha, groga, hréleho wina, likera a wulki wuhjerk slodnych

konditorskich tworów
w konditorni a kafejowni

Alwina Schrader

Draſtne tkaniny

woszobne apartne nowoſcze ſa naſymu a ſymu, kaž tež woſebne ſwetle tkaniny ſe židy, poſkidy a czisteje wołny ſa draſczenja do towarſtwa w wſchelakorym wubjerku a po kózdej placzisnje dobrocziwemu wobledzbowanju porucza

Julius Hartmann hyn

pschi mjaſowym torhoschczu.

Pawoł Giebner,

winařnja,
winownja a knedačnja

w Budyschinje
na bohatej hachy čížlo 18,
i nutshodom na theaterkej hachy,
porucza

ſwój wulkotny ſkład

čerwjenych
a belych winow,

najtunishe hleschu po 70 np.,
hač i najlepšim družinam, kaž tež

lēkarſke wino,
jako:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokayské.

Pola mje ma kózdy połnu węſtoſc, ſo woprawdzie wino doſtanje, a ſhtož placzisny naſtupa, možu i najmjeſtſha runje tak tunjo pschedawac, kaž hdyž ſebi něčio direktnje wino wot Rheina a t. d. pschipóžlač da.

Pawoł Giebner.

E. R a u

ſchleszijanska czrijowa pschedawarňa na jerjowej hachy 3
dowola ſebi pschi ſapocžatku ſymſkeho czaſza na ſwój na-
najbohatſho muhotowaný ſkład

mužazných, žonjazných a džecžazných
ſchfórnjow

woszobje na Hunyakſke ſilzowe ſchfórnje, pjelſzowe a
ſukniane ſchfórnje a najlepſche Oſchakſke ſilzowe
ſtupnje po tunich ale twjerdych placzisnach ſedzbiwe czinicž.

W wubawatni „Sberbſkich Nowin” ſu po 1 ml. 50 np. doſtačž:

Šherlufſche a ſpěwý Větra Mlonka.

Moje wobydlenje je něko na ſukelniskej hachy 19 po 2
ſhodomaj w piwnym hrodze.

Bertha Albinusec,
akad. a praktiſta schwaleža.

Prokata na pschedanu.

Prokata běleje Yorkſhireje a tež
czornopikaneje Berkſhireje razy,
kotrej ſo jara lohko wulkormja, ſu
pschedanu po čaſzej pschimierjenych
niſkich placzisnach na pschedanu na
kněžimaj dworomaj
w Budyschinku a Pschiwczizach.

Heinrich Lange

11 pschi žitnych wilach 11
porucza ſwój ſkład hotowych
kojuſhov a wſchech družinow kožow
dobrocziwemu wobledzbowanju.

Kožuchi ſo po měrje rucže a
tunjo ſechiha a ſo tež wuporiedža.

Rosaze, kanilloze, koče, „“
ſthörjaze, kunjaze a liſhceje kože
kupuje po najwyſhich placzisnach
Heinrich Lange
pschi žitnych wilach njedaloko
herbſſeje katholskeje zyrkwe.

Sowjase, konjaze,
cjesaze a wocze kože kaž tež
wocze wolumu pscheda po naj-
wyſhich placzisnach kupuje
Heinrich Lange
pschi žitnych wilach njedaloko
herbſſeje katholskeje zyrkwe.

Durſthoffſke kuche droždze
ſtojne čerſtve porucza
August Biesold, pjelatſki miſchtr
na bohatej hachy.

Psches hudoistwo ma ho na psche-
badzowanje pschedowac: wutoru
6. novembra dopoldnia w 10 hodz.
jwinocej njebo Jana Wünsche
w Budyschinku se 7 kózami vola.

Na Židowje blisko mosta je
se sahrobu mafivna khéja, w kotrej
je 40 let dolho pjetatnja byla a
kotraž ho tež sa druhe rjemježla
pschihodži, dika staroby wobbedzeti
psches stawnika Petrascha na
Židowje na pschedan.

Restawrazija s korejmarskim
prawom, w kotrej je wjèle wob-
khada, je na pschedan a borsy
pschedewac. Dalshe je shonicz
w wudawarni „Serb. Nowin.“

Błachome warne kachle s rošami
sli na pschedan pod hrodom cížlo 37
po 2 skhodomaj.

Schulske tornistry
sa hózow a hózy, jenož naj-
lepše ruczne dželo porucza w wulkim
wubjerku

A. Petšek sedlarški mischt
na hauensteinskej hózy 1.

55 mk. placzji nowa schijaza
maschina, kotraž je wohla-
dacz a ho pruhowac hodži w Aug.
Schubowej restawraziji na swon-
townej lawskiej hózy.

Kosaze kože,
sojecze, kanikloze a wsche druhe kože
jenotsliwe a po wjetshich dželbach
po najwyschschich placzisnach kupuje

Gustav Naude

na garbatkej hózy 16.

G dobow porucjam swoj
wulki skład kožuchowych kożow
bjes molow po tunich placzisnach.

G. N.

S nakładem Maczizy Sserbskej
ju wuscke a w wudawarni „Serb.
Nowin“ na pschedan:

Aščiz a polmekaz abo Turkojo
psched Zinom w lécie 1683.
1883. Placzisna 40 np.

Grójnicki. Sberka powiedaniczow.
1885. Placzisna 40 np.

Nadpad pola Biskez. (1758.)
S wobrasom. Druhi wudawl
1888. Placzisna 30 np.

Jan Manja abo Hdze statok
mój! Powiedaniczko se serbskich
stawišnow nowišče ho časa.
1889. Placzisna 40 np.

Zitwa pola Budyschina. (1813.)
1891. Placzisna 50 np.

Nowe Grójnicki. Sberka powe-
daniczow. 1893. Placzisna
40 np.

Někotre noschene
čašniki
mam císcze tunjo na pschedan.
Sa to, so derje du, rukuju.

Fr. Scholze, čašnikar
na Hoschiz hózy 13.

W wudawarni „Sserbskich Nowin“ je sa 25 np. dostacj:

Pschedzenak.

Protyna sa Serbow na lěto 1895.

Lětna shrómadžisna towarſtwa Marcžineho wustawa w Sohlandze pschi Rotſt.

ma ho
žobotu 10. novembra popoldnu $\frac{1}{2}$ 4 hodzin
w restawraziji „Junkensburg“ w Lubiju wotbywacj.

Towarſtwe wobustawy, knjeza wotpochlanzy podkrježneje shrómadžisny a druzi pscheczeljo duchaklabyh wézho k temu pscheproschuja.

Dujowy porjad: 1. Lětna rosprawa

2. Podaciec slízbowanja sa 1893.

W Sohlandze pschi Rotſt. 1. novembra 1894.

Direkzija Marcžineho wustawa.

Schulski radiczel Rabik, mestopschedznyda.

Provinzialne towarſtwo sa smutskowne miſionſtvo.

Lětna shrómadžisna

budžet w Marcžinym wustawje w Budyschinje
na Wettinſkej droſh

poñdželu 5. novembra 1894 popoldnu w 3 hodzinach.

Dujowy porjad:

Lětna rosprawa knjeza pastora prim. Kozora w Lubiju. Ros-
prawy wo towarſtwej polkadnižy knjeza shrólseho radiczela Rabika.
Pschednosch knjeza Weidauera w Draždānach wo smutskownym miſionſtve jako hladarja a pěstowarja žónsleje młodžiny. Cíesczene towarſtwe
wobustawy a wsichty pscheczeljo a pscheczelnižy smutskownego
miſionſtwa ho wutrobnje pscheproschuja, ho pschi shrómadžisne wobbedzic.

W Budyschinje, 22. oktobra 1894.

Pschedzhdſtwo:

S Bezschwih, tajny knjezetskow radiczel. Farat Imisch.

Towarſtwo Sserbskich Burów w Bělczezach směje nježelu 11. novembra popoldnu w 4 hodzinach poñdženie.

Pschedzhdſtwo.

Budyska Bjesada.

Swjedzeńi wulkeje kolbasy změje so wutoru
13. novembra w Budyskej trélerni. Kouvert placi po
wosobje 75 np. Započatk wječor w 8 hodzinach.

Předsydſtwo.

S puczowanja žym ho wróčil.

Dr. med. Hesse.

Wutrobný džak, prajimy wsichtim sa wjèle wo-
pokasnow luboſeje, kotrej ju ho naschej netko w Bohu
wotpočzowazej mandželskej a maczeri

Marji Ramšchowej rodž. Schibakez

w jeje horosczi a pschi pořejebje wopokaſale, wořebje ho
džakujeſmy knjezej duchownemu sa troſtakolne ſtowa, sa
rjanu kwtlowu pychu, Nižowjeſčanskim žonam sa swonjenje,
teho runja noscherjam a wsichtim pschewodžerjam.

W Nižej Wžy, 29. oktobra 1894.

Hluboſrudženi ſawostajeni.

Rjany ſuſcheny polež
pschi 5 punctach po 65 np.
porucja rěſnik Müller
pschi lawskim tormje.

Pſetwa
a čaſnikowe rječasy
s wloſow, k temu pschinjeſených,
džela ruce a tunjo
G. König, brodytruhac a friser,
na Hauensteinskej hózy
(na starej buntowej hózy).

Alode piwo
budžet ho wutoru 6 nov. popoldnu
w 4 hodzinach pselnicz w Rakečans-
kej piwarne.

Do farſkeho doma w bliſkoſci
Budyschina ho dobr a ſlužobna
holza k nowemu lětu pyta. Hdze?
je shonicz w wudawarni „Sserb-
skich Nowin.“

Na Lutobčanski knjezi dwór ho
k nowemu lětu 1895 ſhmany ſrěnk
pyta.

Wolazy a rólni pohončajo ho
k nowemu lětu pyta na knjezim
dworje w Bluznilezach.

Wotrocžlow a džontki pschi wyſolej
msdže pyta ſischerowa na ſadnej
bohatzej hózy 1 w nowotwarje.

Wjèle džonkow pschi wyſolej
msdže, wotrocžlow, ſrěnkow, rólnych
pohončow, tseczakow, wolazych
pyta k nowemu lětu Spannowa
na malej bratrowskej hózy 5.

Wustojne holzy, w warjenju
nashonite, ſlužobne džonki a tajke
k ſwinjom, njevoženjených hejtman-
ow, wotrocžlow, ſrěnkow, rólnych
pohončow a wolazych pyta Heynold-
owa w ſlotym jehneczu.

S ſlužobna holza, pěkna a
doverna, po možnoſći se wžow,
ho k nowemu lětu abo poñdžiſho
pyta. Dalshe je shonicz w Budys-
chinje na róžowej hózy 24 po
1 ſkodze.

K nowemu lětu rataſke hospoſy,
ſlužobne holzy, na warjenje ho
wutrobnje, kuchniſle a džeczaze holzy,
ſlužobne a hródne džonki a tajke
k ſwinjom, wotrocžlow, ſrěnkow a
rólnych pohončow, wolazych a
dželacžerske ſwójby pschi wyſolej
msdže do dobrých městnow pyta
Šmidtowa na ſerbiskej hózy 7
po 1 ſkodze.

Ssylny hólczej, kij dže mky n-
ſtvo naukuńczej, móže hnydom do
wuczby stupic w ſobjelnjanskim
měnje a řeſatu pola Hucziny.

G. Rauhendorf.

Pjatki 19. oktobra je ho na puczu
s Blohaſchez do Tſioch Hwěſdow
konjaza deka namakała, kotraž je
dostacj w Blohaſchezach cížlo 3.

K temu cížlu jena pschitoha.

Příhledna f čížku 44 Serbskich Nowin.

Sobotu 3. novembra 1894.

Cyrkwińskie powiesće.

W Michałskiej zyrlwi smaje jutje njedzeli rano w 7 hodż. diakonus Rata serbstu spowiedniu ręcz, $\frac{1}{2}9$ hodżin farat dr. Kalich serbske a w 10 hodż němje předowanje.

Krčen:

W Michałskiej zyrlwi: Maria Martha, Jana Gustava Adolfa Bórska, tublerja w Pszczeszach, dž. — Theresia Emma, njemandž. dž. na Židowje.

W Katholickiej zyrlwi: Jarosław Celestyn, Jana Masłowskiego, barbira, s. — Hanja, Jana Jakuba Krala, krawza w Małym Wielkowie, dž.

Zemrje ól:

Dzén 25. oktobra: Maria Madlena Dejka, njebo Handrija Kasicha, sahrobnika w Zerkezach, wudowa, 68 l. 9 m. 9 d. — 28. Hedwiga Dora, njemandž. dž. na Židowje, 1 m. 9 d. — 29. Anna Kożorez, Jana Bohuwera Krawza, živonošerja w Wownowje, mandželska, 66 l. 8 m. 17 d. — 30. Maria Pielarzez, njebo Jana Kreuza, khezerja w Czerwienych Nošlizach, wudowa w Szczezach, 74 l. 9 m. 7 d.

Płacéisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 1915 měchow.	W Budyschinje 27. oktobra 1894				W Lubiju 25. oktobra 1894			
	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.
Pščenica	7	6	7	24	6	76	7	6
Rožta	6	47	6	88	6	32	6	76
Zecjmien	5	63	5	94	5	31	5	63
Wowl	6	7	6	43	6	—	6	40
Hroch	5	50	5	70	5	20	5	60
Wola	7	50	11	11	8	89	9	72
Zahl	9	72	10	—	8	50	10	—
Hejdusčka	13	—	16	—	10	50	13	—
Berry	15	—	15	50	13	50	14	—
Burta	1	80	2	20	1	60	2	—
Pščenicza muta	2	—	2	40	1	80	2	10
Ržana muta	6	50	16	—	—	—	—	—
Šapno	6	50	9	50	—	—	—	—
Słoma	2	20	2	50	1	60	2	10
Brokata 822 sčtuſ, sčtuſka	16	—	19	—	15	—	18	—
Pščenicze wotrub	10	—	21	—	—	—	—	—
Wžane wotrub	3	75	4	75	—	—	—	—
Wžane wotrub	4	—	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje płacéisce: körz pščenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. — np. hacj 12 hr. 30 np., žolta 10 hr. 99 np. hacj 11 hr. 69 np., körz rožta po 160 puntach 9 hr. — np., hacj 9 hr. 50 np. körz jecjmienja po 140 puntach 8 hr. 49 np. hacj 9 hr. — np.

Na Burzy w Budyschinje pščenica (běla) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 24 np., pščenica (žolta) wot 6 hr. 50 np. hacj 6 hr. 91 np., rožta wot 5 hr. 70 np. hacj 5 hr. 94 np., jecjmien wot 6 hr. 10 np. hacj 6 hr. 50 np., wowl wot 5 hr. 50 np. hacj 6 hr. 90 np.

Draždansze mjažowne płacéisny: Howjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsnejše wahi. Dobre trajne žwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np. po puncze rěsnejše wahi.

Wjedro w Londone 2. novembra: Žasne.

Majskowý schrot,
ržany pízny schrot,
ržane wotrub,
pščenicze wotrub,
bawmowu žymjenjowu mucžku,
semikoworjedhowu mucžku,
palmosornowe wožuchi,
žwětle žłodowe kołodhi,
lanu mucžku } s hłownego sklada
ripikowu mucžku } T. Bieneria w Plauenje
porucja tunjo

Pawol Scholta,

pšchedawačna žita, žymjenja a píznych krédkow pšchi žitnych wíkach 18.

Zyrobnu hónseč píznych krédkow, pola mje ſo pšchedawačnych, Pomorska ratajska spytowacna kontroluje.

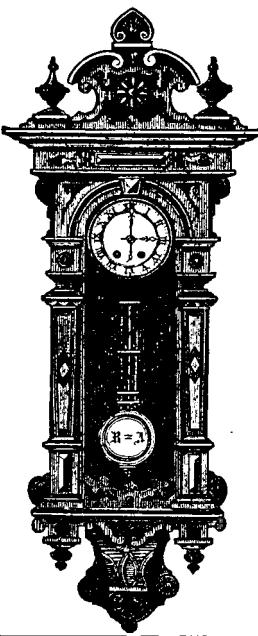
Pſchedeſchežniſi,

hamžny wudželk,

jenož ſ barbuniepuſchežatych tkaninow, ſ polžidy a čiſteje židy; jako nowoscž „iehloſte pſchedeſchežniſi“, wožebje v alle pſchedeſchežniſi ſ hukolocžorneho satina a gloriye, trajne dželane, porucza jara tunjo

G. M. Schmidt pšchi hłownym torhosčezu.

Pſchedeſchežniſi ſo ſa někotre hodžiny wuporjedža a pocžahnu.

Ernst Herkner,

čažnikar

w Budyschinje

na hłownym torhosčezu 8.

Wulki skład wſchędnych družinow čažnikow, čažnikowych rječasow a piskadłow po najtunischičh płacéisnach.

Porjedzenje tunjo.

Něčju ſerbſki.

Wulki wubjerk hotoweje mužazeje a hólčazeje draſty.

Wobleczenja ſ modnych, trajnych tkaninow, juvy ſ čoplym podſhicžom ſ dobreje

koſmikateje tkanin,

swjerſhniſi po wſchędnych płacéisnach,

mantle ſ wotapniwej pellerinu,

kholowy w wulkim wubjerku po wſchędnych płacéisnach.

Wszé hotowe wězhy maja wubjerny rěs a ſedža kaž po měrje dželane.

Na dobre trajne kaſkoscze wožebje ſedžbuju.

Pſchedawanje po pomyslnje najtunischičh płacéisnach.

Wulki skład tkaninow ſ ſes hicžu po měrje ſ rukowanjom ſa dobre ſedženje.

Wobhlađanje ſo tež bjes kupyjenja rad dowoli.

E. Weiss

19 na bohatej haſy 19.

Na bohatej
haſy 25.

H. Horn.

Najwjetſcha pschedawarnja
mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Dokelž mam mało wudawkow pschi pschedawanju, tkaniny ſa hotowe vjenjesh
kuſuju a wjele roſpschedawam, je mi móžno, nimo mery tunjo pschedawac̄, tač ſo je kózda
konkurrenza čiſcze wuſamknjena.

Na bohatej haſy
= 25. =

H. Horn.

Na bohatej haſy
= 25. =

Najwjetſcha pschedawarnja
mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Silzowe ſtupnje, drzewiane ſtupnje,
ſchförnje a gumijowe črije

kuſujecze najtuñſcho

w Wienskim črijowym ſkładze

poła

Hermannia Grischa na bohatej haſy 10
pódla pôsta.

Amerikanski petrolej,
naſlepſhi, dwójny čiſczeny,
w wulich bleskach punt po $10\frac{1}{2}$ np.
poruča

Carl Noack na žitnej haſy.

Voprawdžity

žitny palenz

liter po 60 a 80 np.
po zblisnach tuñſho poručataj

Schischa a Rieczka
na ſwońkownej lawſtej haſy.

Nowe polnojerje
3 ſchufki po 10 np., 15 ſch. po
45 np., po ſepach a čwizach hiſceje
tuñſho poruča

J. T. Glien
na drzewowych wiſach.

Turkowske ſłowki
naſlepſheje drugim, punt po 17.,
20., 25 a 30 np., poruča

Moritz Mierwa
pschi mjaſowym torhoſčezu.
Destillazijs ſnatow dobrnych likerow
vo ſtarach tunich plackach.

Schförnjaſy mas,
kožu mjehku a wodu njepſchedawatir
čiſnjaſy, w tysach a po waſy tunjo
poruča

kožowa pschedawarnja
Reinholda Giericha
pschi mjaſowych jedlach 4.

Rjewjesczinske ſchaty,
njewjesczinske ſchlewjery
poruča

A. Tschentscher
na bohatej haſy 18.

Wojwasu kožu, čelaze kože
i wſchē druhe kože po najwyjſchich
čiſnih kuſuje

Heinrich Lange
pschi herbskej katholiskej zyrki.

Albert Poppe
4 na Mužakowſtej droſy 4
wuje kózdu dželbu hadreſčezow,
čiſi, stareho jeleſa, stareje papjery
atd.

Wódne pónoje, kotly, kħadlowe platy,
něſczone rěbliki, kħadlowe durčžka,
tſeſchne wokna, twarske hofdze

poruča tunje

Paul Walther.

Destillazijs Adolfa Rämscha

w Budynchinje pschi butrowych wiſach
poruča k kwazom a kſtejſnom zwjoje wuhjernie ſłodke ſikery: jako
rózowy, koruskowy, naliſkowy, ſelowy, ingwerowy a kimjelčkowy
liter liter po 60 np., dale herliżowy, hornjeluziſki, schwajzatski hórki,
perſiko, jałozowy atd. liter po 75 np. a 80 np., Warsiński žitny
kimjelčkowy liter po 100 np., kaž tež kimjelčkowy liter po 40 np.
čiſny palenz wot 8 litrow čiſklo I a II liter po 30 a 28 np.,
jenotliwie liter po 32 a 30 np. Čwizy k pjenjenju ſo wupečejuſa.
Moja pschedawarnja hižo wot leta 1868 wobſteji.

Mužaze a žonjaze
šheroke a pschiležaze kožuchi,
kožuchi do džela atd.,
pjelsczowe mězy,
pjelsczowe muſy,
mužaze a hólczaze
žuknjane a plynchowé mězy,
mužaze a hólczaze klobuki,
filzowe stupnje,
w najwjetšim wubjertu w najlepšich družinach po po-
myślnie najtuniszych hiszce niesztychnych placzisnach
porucza

Franz Grusley

na schulerškej haſy 7

na schulerškej haſy 7.

A. & W. Neuhahn

w Budyschinje
4 na herbskej haſy 4
poruczataj w wulkim wubjerku
rukajzne toſche,
fotografijowe albumy
też i piſakdom,
pěknijenske albumy,
albumy sa listowe marki,
hudžbne mapy,
toschki sa visitne khartki,
toschki sa fotograſije,
listnizy,
tosche sa papjerjane
pijenesy,
kurérskie toſche,

wobruckate toſche,
pompadury,
pychowe kaſchcziki,
rukajzowe kaſchcziki,
schwadlisku potrjebu,
dybſacze czebzaki,
zigarowe toſchki,
portemoneje,
portetresory,
móſhniczki.

A. & W. Neuhahn

w Budyschinje
4 na herbskej haſy 4.

Franz Marschner

cjaſznikat w Budyschinje
czo. 9 na bohatej haſy czo. 9

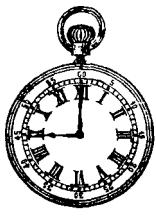
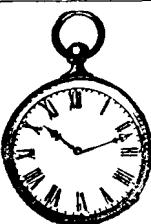
ſwoj ſkład cjaſznikow a cjaſ-
nikowych rjecjasow dobroci-
wemu wobledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisn
Porjedzenje dobre a tunje.

Vſchiſomnenje: Ręku herbski.

Stwinſke běhaki, starý lohcž po 23 np.,
ſosowe deki, blidowe deki,
komodowe deki,
rjane ſpanſke pschitryny po 3 mѣ.,
běle a piſane gardiny
porucza tunje

Ludwig Kuhlmann.

Swoj wulkotny ſkład

mužazh a hólczazh

klobukow,
mězow,
filzowych czrijow,
filzowych toſlow,
koſmatych mězow,
pjelsczowych thornarjow,
pjelsczowych muſow,

ſwojim czesczonym wobjerarjam p'chi potrjebje do pomjatka wclam.
P'chi wulkotnym wubjerku ſu wchě twory na najlepſeje
hodnosće, a powſitlowne ſnate jara tunje placzisn ſu
hiszce bōle ponizene.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſy 22 (pódlia hoſczenza
wineweje kicze).

Czorne ſidzane tkaniny,

wubjerne, dołholętnje wupruhowane
thmane wudželli;

dale jako nowe dōſhle:

piſane ſidzane tkaniny

w wulkim wubjerku barbow,
porucza po tunich, twierdnych placzisnach

Julius Hartmann syn

na róžku mjaſzoweho torhoshezja.

Denož 3 mk.

czjstowolmjania konjaza deka placzisn pola

Ludwiga Kuhlmannia

w Budyschinje w kupyñi p'chi hólmnym torhoshezu.

Swoj ſkład porzlinowych, kamjeninowych
a ſchleniczaných tworow, flankazhnych hlowow,
ſloczanych lejſtow, gardinowych ſerdzow,
roſetow, wobrasowych woblukow, kaž tež
wchě druhe wězny w ſwojej pschedawatni po jara
tunjej placzisnje porucza

Ernst Ulrich na schulerſkej haſy 12.

Gustav Rämsch,

knihiwjasenja na bohatej haſy 21,
porucza ſwoj wulki ſkład herbskich a nemiskich ſpewanskih kniſow
w wožebnych kožanych a komoczanych, kaž tež w trajnych jednorých
ſwiaſtach po wurjadrje tunich placzisnach.

A. & W. Neuhahn,

4 na herbskiej haſy 4,
poruczataj:

blidowe nože a wi-
dliczki,
jedzowe, kħoſejowe a
dżeczaze lžicžki,
kuchinske nože,
kħlebowe nože,
ħadowe nože,
menaže,
2., 3., 4. a 5.-dżelate,
pópjezowe mlyny,
blonki
s drjewa a kamieniny,
koružkowe
lamorežki,
koružkowe etazery,
drjewjane, blachowe
a chineske tablety,
emaillérów. ħudobje,
lakérowane
blachowe tworh,
jako:
ħlebowe tħsy,
 $\frac{1}{2}$, 1, 2, 3 a 4 klgr.,
kħoſejowe a mlokkowe
karany,
bowi,
wanje,
kuſoje a ovalne,
mijawki a
wodne karany,
petrolejowe lampy,
mijne pschiprawi
s kamjeninowym, emaillérowa-
nym a lakérowanym ħudobjom,
listowe kasheziki.

Ptacze klétki,
sażynowane a lakérowane,
ptacze kupanske
khežki.

A. & W.
Neuhahn,
4 na herbskiej haſy 4.

III. myto.

Tule nashmu a symu mam taſki hoborſki wubjerk hoñtwiſſich a delhič ſchörnjow, pjeſchęzorých, žuknjaných a filzowych ſchörnjow a ſchörnicžlow, woprawnych rufich a němiſtich gumijowych ſtupnjow, wſchēch družinow filzowych ſtupnjow ſa mužskich, žonſke a džeczgi, kaž ko to wet żoneje konkurrenzy poſtejciej njehezdzi pschi taſlič tunich placzijnach, kaž hiſteče żenje předy. — Peſzylki na wubjerk ſo radlubje cjinja. — Po mērje ſo cžrije ſa krótki cžaž wubjernje kħedżaze nadželaſa.

Heinrich Mohr, ſchewſki miſcht
na žukelniskej haſy 14.

Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika ſchtrypowych tworow ſi woweżeje wotum
čžiklo 1 na ſchulerſkej haſy čžiklo 1
k ſemilemu cžaſkej kwój dawnu jako dobrý ſnaty wulki ſtak ſchtrypowych tworow, ſchtrypowanych jaſow, wulki wubjerk lažow ſi rulawomaj w najtuniszej haſe ſi najlepšwej cžiſtowolmjanej barbunejepuſtejcej tworje a w rjonych muſtrach porucza. — Najlepſhi a najwjetſhi wubjerk ſchtrypowanskeho pschedžena wſchēch barbow.

Najhōdnischa twora! Najtunische placzisnu!

C. O. Henoch w Budyschinje
na róžku hłowneho torhoschęza a bohateje haſy
(w lēcje 1810 ſaložena pschedawańſja)
pschedawanska ſažada: Serueze ſprawnje, jenož thmane,
placzisny hōdne tworh,
porucża: zwjern, wſchē družiny bantow, woli-
miane a bawmiane ſchtrypowanske psched-
zeno, ſchtryp, ſoki, rubiſcheža, ſchaw-
lowe rubiſcheža, ſchlipſy, kħornarje, psched-
koſchliki, gumijowe ſchaty, ſchorzuhi, ſpot-
towe a normalne koſchle, ſpōdne kħolowh
a t. d. a t. d.

Ola pschedawanie wulke wupſchedawanje

wulkeje dželby

draſtnych tkaninow,
naſymſkich draſtnych tkaninow
draſtnieje lampy,
žuknjaných draſtnych tkaninow,
koſchlažeſho barchenta,
pollamy,

sbytkow po poł placzisnie.

Barchentowe ſpōdnie žuknje, bluſy,
ramjenjowe kħornarje, domſke a hospo-
darſke ſchorzuhi, židżone, mužaze a
žonjaze rubiſcheža, barchentowe ložowe
plachtyn pschedawam, ſo bych ſtak wuproſduiſ,
po wurjadnje tunich placzisnach.

O. Meschter

10 na žitnej haſy 10.

Čežny diplom.

A. & W. Neuhahn,

4 na herbskiej haſy 4,
poruczataj:

gardinowe roſetn,
ſchipihelowe roſetn,
gardinowe rjezaſy,
woknowe pschedstaſaki,
pierjowe wjechle,
teppichowe kħoshezicžli,
wullepaki,
woknou kožu,
mjetle,
rjedženske ſhejjezje
atd. atd.

Draſtne djeržaki,
trjenjowe djeržaki,
trjenjowe ſtejaki,
konſole, etazery,
penelowe deſki,
nowiſke mapy,
kluczowe djeržaki,
kluczowe lamorežki,
draſtne lejſty
atd. atd.

A. & W. Neuhahn,

4 na herbskiej haſy 4.

Sofy a matrazy

derje dželane, w wulkim wubjerku
po tunich placzisnach porucża

E. Schubert,
ħedkat a tapegezat
na jerjowej haſy.

Sakopschedawarjam
pschedawam kwój kamħny wubjerk
čežjakow
po noſtunischič placzisnach.

G. Bertramowý ūjnu
pschi miakovym terhoschęzu 3.

Susħenay polč, pschi 5 puntach
po 65 np.,
ħyry polč, pschi 5 puntach po
60 np.,
ħadlesħežo, punt po 65 np.,
susħenay tužuż ġwinjazzu brjuš
punt po 60 np. porucża

Ota Betschka na žitnej haſy.

Počħażuji kožuchi a ſchiju woſebnu
žonjazu a džeczazu draſtu po mērje,
jarowanstu draſtu ſa krótki cžaž.
Też někotre holžy, kotrež qħedja
ſchwalcżiſtwo na muſtniċ, pschiprawiſmu.

Bertha Albinusez,
ak. a prakt. schwalcja.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu. — Stwórlétne předplata w wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeſenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čiſlo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž -aja so w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo 2) woteadac, płaci so wot maleho ryncka 10 np. a maja so štvortka hać de
7 h. wiečor woteadac

Zamówity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číšć Smolerjec knihičćeńje w maćičnym domje w Budyšinje

Číslo 45.

Sobota 10. novembra 1894.

Lětník 53.

Swѣtne podawki.

Němske khějorstwo. Wotendženje hrabje Caprivia s khějorstwoweho kanzlerstwa je wulke pschemenjenje w pruskim ministerstwie sa hobi mělo. S nim hromadze je ministerstwowy pschedzhyda hrabja Eulenburg sastojnistro složil a někotre dny pozdžischo je ratařstwowy minister s Heyden wostupil. Někto tež hishcze justizny minister se Schelling ponádze, abo hnadž dyrbi hicž. Wobżet khějoroweho potajneho zivilneho kabineta, knies s Lucanus, je ho pječja t knijesej se Schellingej podal a ho, dokelž džé čhe bližšchi měřaz po swoim 50letnym sastojniskim jubileju klužbu wopuscheječ, jeho praschał, hacž nima sa pschihodniſche, hjo něktele wo to prohycž, so bychu jemu sastojnistro wotewſali. Řenjes se Schelling pak hacž dotal myſle měl njeje, po swoim jubileju na wotpocžink hicž, a tež wo tym spomnik njeje. Po tajskim ku jemu polkiw dali, so dyrbi swoje městno druhemu pschewostajicž, schtež je wón, so wě, hnydom ejnili. W tu khwilu hishcze ani městno ratařiskeho, ani městno justiznegu ministra s nowa wobħadženej njeſtej. To drje je s hlownej pschicžinu bylo, so je ho swolanje khějorstwowehe ſejma wet 15. novembra na džen 5. dezembra wotstoržilo. Podla teho pak je drje ho to teho dla ſt. lo, so měl nowy khějorstwowy kanzler, wjetk Hohenlohe, dość khwile, džela, s kotrymž směje ho khějorstwowy ſejm naſkadowacž, roſpominacž a pschemysklicž. Wjetk Hohenlohe je pschenashonity statnik, hacž so by ſebi ſwajſit, s połozęnymi namjetami a wotpo- hladami psched khějorstwowy ſejm stupicž.

— Na byw&schim k&ezjor&stwowy&m kanzlerje hrabju Caprivi& jeho p&schecz&wity&z ani dobrej& nitki njewost&a. Ssu pak tez lud&zo, kotsi&z do tutej& truby njetrubja. W jenej shromadzisne kathol&skich ludow&ych towarz&stw&ow je wjedni& zentrum&stej& strony dr. Lieber praj&it: „Mam sa hwoju winowatosc& , sa byw&schim druhim kanzlerom czescz&aje h&lowa r&eczec& . Ssym s tutym mu&jom husto wojoval, tola se spokoje- niom mogu dzen&ka s&cowe wusnac& : »Czescz&u jeho a wschitz&y katholi- koj& jebo czescz& jako sprawneho, rycz&estskiego a prawego mu&za.«”

— Psihinoski i sawešezenju sa psichipad snijesboženja, skorjenja, sa invalidnu a starebnu rentu dyrhja nětkole jenož dželacžerjo a dželcđawarjo plačežic Hizo wospjet je žadanje hlyšćecž byle, so byču wschitzy webhdlerjo bjes wuwacza hwojemu samoženju pschi-měrjene dawki sa to dawali, a so brču ho tele dawki dothodnemu dawkej pschirasyčz dyrbjale. Powšitkowna šhromabđisna jednetow a rjemješlnikow w Barlinje je webjamka, knježestwo napominacž, so byču ho pjenježne hréki sa derjemecže dželacžerjow „i powšitkownym dawkom“ wschitlich statnych měšćanow nowdale. Behacđejo, kotsig ho s danju hwojeho samoženja živja, byču potm teho runja dawki dawacž dyrbjeli, ketrž bura, rjemješlnika a dželacžerja husto cješko došez cješkeži.

— S nowym tobakowym dawkom so cigarowi fabrikantojo pſtego ſaſo traſha. Nowe namjetuſ ſa tóne dawk je khejorſtaſowý finanzy minister Miquel Enjejetſtwam jenotliwych ſtatew poſzlał, fo bydu je roſpominale, a ſo buchu ſich ſaſtupjerjo w ſwiaſtowej radze w bližiſkim čaſzu ſjewile, ſchto wo nich měnja. Po nowych namjetach je dawk yrnijený a jeho wunoskó je poryjo nětčiſhemu dawkej jenož wo 30 milijonow hrivenow wyske webliczeny, bjes tym ſo wón po předawſkich namjetach 35 milijonow wjazy wu-činjeſche.

— Póbla něhduscheho Komercunského kanzlera Leista směje ho tež hischčí císař Wehlau, kotrž je w Komercunje podobne kuzh činil

jakó Leist, psched ſu dom ſamolwicz. Wehlau je pječža pschi ſudniſkih pscheptanjač cđornuchow ſ kſchudami, ſ kože niſkih konjow pleczenych, tak dolho žaloznje bić dać, doniž wobſkorženi ſo wſcheho wuſnali njeſhu, na cđož ſu jich winowali. Po taſtim je Wehlau wobſkorženych nječlowišzy cđwiluje jich nuſował, ſo wuſnacž. Taſte wuſnacža, ſo wě, ničo hōbne njeſhu, pschetog cđwilowanu cđlowieku wſcho praji, ſtož wot njeho žadatſ, wſcho jene, hacž je wérne abo njewérne. S tuteje pschicžinu je ſo hižo psched ſto lětami ſkoro we wſchěch europiſkih ſtatach cđwilowanje pschi ſudniſkim pscheblyſchenju wotſtronilo a ſo ſakonszy ſakasalo. Wehlau je tutón ſakonu pschedstupił, a kmē drje ſo wocžatač, ſo jeho teho dla hōdnje počhoſtaja. Ssam ſpōſnawſhi, ſo je ſwoju ſastojsku móz njewužitnje wužiwał, je wón ſwoje ſastojswo hižo psched někotrymi měbzazami ſložił a ſe ſtatneje klužby stupił.

— Wo hojazym serumje psche disfheritis wot doktora Behringa wubłedzenym, je ho do czaſa pschewulka hara fehnala. Pschi czeſkim ſchorjenju je Behringowy krédk runje tak mało pomhał, kaž druhe lekarſtwa. W poſzedzenju ihęgoſtrowoſtego ſtrwotneho hamta fu wubehowali, ſo praktiſke naſhonjenja ſ hojazym serumom hischeze dolho dohoħaze njeſzu, ſo moħł ho tónle krédk ſe strony knježestwoſ ſawjescz poruczicż. Zenož ſastupjerjo Pruskeje w poſzedzenju ſa to hloħowachu, ſo by stat dżekanje hojazeho ſeruma pschedewaſ, bjes tym ſo ſastupjerjo połodniſtich němſkich statow měnjenje ſastupowachu, ſo ho stat ſ Behringowym krédkom hischeze ſaberačz niekmē.

— So by šo wopominjecze zara Alexandra III. ejeszejto, je thęzor postajik, so ma wojsko dwę njedżeli, Alexandrowy garde-grena- derski regiment a ulanjski regiment „Ruski thęzor Alexander III.” tsi njedżele żarowanski flor wokolo leweje ręki nošucz, a so šo prenje tsi żarowanske dny żane piškanje dżelacż njekmę. Te żame postajenia tež sa lódźstwo płacz. Podla tego šu na wojskach lódżach khorhoje do polozju dele puschezili a s kanonow 21 krócz jako żarowanski posiro wutſēlili.

— Krwawne podawki su' so' blisko Fuchs mühla w Bayerskej
mële. Fuchs mühlszy khézkarjo bëchu wot lëftotkow prawo mëli, kebi
s' bliskeho lëža wëstu dżelbu drjewa kóždeho lëta wotewacż. Nëtcjjsicht
nowy knies bë' jim tolle prawo s' pjenjefami wettupicż tħixx, a dtekż
Fuchs mühlszy jeho posticżenje wotpolasachu, knies skorżesċie a skónčzjenje
też w pożlednjej instanzy prozeż debu. Niedziwajż teho Fuchs mühlszy
dale do lëža po drjewo tkhodżachu. Duż tñies na nich żandarmow a
petom wojakow pôzla. Tucgi su' Fuchs mühlskich s' lëža s' bajonetom
wuhnali a psdi tym nékotrych starzych mužow falkoli. Bayerske
nowi aż w frudnym podawku scieħbowaze viħaża:

Fuchsmühl je češće kuda gmejna. Ženicka možnoſć i ſekirjenju poſtoča prawo, na nimale kogde kogdy wotpoczwaze, po ktrymž ſmě ſebi wobſedžet i leža kwoſodneho knjeſa i Zollera, krajno-ſudniſteho radiczelę pſchi Mničewſkim krajnym ſudniſtwie, něhdže dwē leſtje drjewa wotewſac̄. Pſched ſetdzeſtakami vredowniſy knjeſa i Zollera tſicęſi lēt dołho wo tole prawne drjewo ſkoržachu. Khuda gmejna Bohu džakowano tehdź prezef dobu. Pſched 5 lětami kwoſodny knjeſ s Zoller lež namrje. Noweho knjeſa ſe ſwonjenjom ſwonow a džeczimi w bězej draseče powitachu. S tutym čeſczejewanjom hnuty wón klobi, ſo ſ gmejnu leža dla prawowac̄ nochze. Tiſi lěta poſdžiſtvo pač hižo wón tola ſ gmejnu ſkoržesche. Schězkarjam i drje-wohym prawom wón 162 hriwnow jako wotwjaſanje ſa loſtru drjewa pedtykowasche, po ſadanjenju po 4 prozentach by ſo ſ tym leſtja ſe

hriwnami 48 np. sapłacjka. Kieżkarjam ho po taſkim 6 hr. 48 np. podtowrach, bjes tym so leſta nětcole 16 hriwonow w ležu placji. Gmejna s zyla wet wotwjaſanju ničjo wjedzecj nockzſche. Wona prawo k wotwjaſonju njeſchipoſna, prajzy: „Nimamy naſche drjewo s privatneho leža, ale s kralowského wiezegſtwa. Smy dyrbjeli w swoim čaſku ſwoje ruczne wiezegſtwo sapłacjcz a wjele s naſ hisczeče tónle dawſ placji. Sieho je widzecj, so se žanym privatnym mužom cjinicj nimamy.“ So prawne praschenje tak jednore njeje, je s teho widzecj, so druha instaſza prawo k wotwjaſonju njeſchipoſna a k lepschemu gnejny wuſhudzi. Na wopak ſaſko poſlednia instaſza 15. oktobra w Mníchowje ſa knjesa s Boller roſhudiſi. Sa dwę leže, kotrej prozeſ traſej, kieżkarjo žane drjewo doſtali njeſbu. Žane drjewo paſ ſa tydle ludzi reka žane dothedy, a tola dyrbjactu dawki a daň na hypothek placjicj, kotrej runje na drjewowym prawje leža. Knjegi wyschſchi hajnik, na kotrehož ſu naſbóle roſnijemdrjeni, ludzi tydzen wot tydzenja troſhtowſche. Na 25. džen 1909 r. běchu ſim s wěſtoſcu wukasjanje drjewa ſlubili. Džen pſtińdze — tola ſaſko ničjo! — Nětco paſ može kódy džen ſněh hicj, moke drjewo ničjo wuschnie njeje, kieżkarjo dyrbja ſtroje prawne drjewo mēcz. Na tole prawo ho ſepjeraſo, honjeni s nusu a njemdroſcu kieżkarjo njemadroſc ſchinidu. poſndzeliu 29. oktobra do Bolleroweho leža hicj, ſo bydu ſebi ſami ſwoje drjewo wterewſali. Tak pſches 200 czlowiekow, ſchědžiwz, mužojo a džecj ſchoty puſtcezach. Podkřeſny hejtman Wall s Tichentreuth ſim to ſakafa. Wón ſ 12 žandarmami pſchitidze. Jemu na wſcho, ſchoty praji, wotmolachu: „To je naſche prawo, tak doho hacj Ludžo pomnja! Dyrbimy drjewo mēcz, hewal hłodu wumrjemy, ſmierſnjemy.“ Wutoru po žadanju podkřeſneho hejtmana s Almbergu 60 woſatow ſ jenym wyschſhim lieutenantom tam pſchinidze. Woni ſ podkřeſnym hejtmanom do leža du, hdzej kieżkarjo drjewo puſtcezaja. Lucji kwoj grat na bol položa, kaž ſim to podkřeſny hejtman ſaka. Po jeho vſchitajni ho pſches puſtcezene ſchoty ſtuſja. Trójzy ho iich wón pracha, hacj chzebzha lež wopuſtcezicj. Ničjo ho njewotmolowi. Wjele ſ nich jeho ſłowam njeſrosumi, druſy njewiedzachu, ſchoty chze. Šeo tſecž kócz praschawſchi ho podkřeſny hejtman k lieutentej wobroči prajzy: „Nět! Wam prawo dam, ludzi pſchinacj!“ Bubnat bubnuje a ſ natykanym bajonetom ho woſožy do ludzi dadza. Nichto ho njewcharasche, wſchitzu cjeſlachu. Schtóż bě mloby a ſylny, twótknu. Jenož ſtarci mužojo buchu ſakalani, dokelž njemózachu tak rucze pſches puſtcezene ſchoty ſkakacj a cježko ſkyschachu. Jedyn 70 lětny ſchědžiwz bě přeni wopor; bajonet jemu moſhy pſchelló. Jedyn 65 lětny ſchědžiwz do pluzow kóty wumrje. Wóhom cježkoſranjenych je w ſmierſtym ſrashe. Wjele lohloſranjenych je bajonetu ſaczuło. Wo taſkim podawku hisczeče ſkyscheli njeſbu. Po zyloj Bayerskej je wón wulkı poſhorsk ſbudziſ. Knjegi s Boller je drje prawo mēt, Fuchsmühlſki kieżkarjem ſ leža wuhnač. Ssudniſtwo je roſhudiſlo, ſo ſmě ſim město drjewa pjenjetu dacj. Tola ſe ſozialneho a kſhescezjanskeho ſtejſcheža ma ho wotwjaſanje drjewowych prawow w Fuchsmühlku na kódy pod ſamatacj. Fuchsmühlſki podawku budże dolhe čaſky ſozialdemokratſke mloby cjericj. Nichto ſamery ſozialdemokratſke ſtrony lepje ſpěchowacj njemóže dylli ludžo, kotsiz ſo jako knjegi s Boller ſadzerža. Hdyž ho taſke wězy ſtawaja, ſu wſchě ſakonje pſtcezivo pſchwroťe podarmo.

Austria. Polazy a Mađarojo tež psihi krajcerji krala Ale-
xandra III. ſweje njepečezelske ſačuzća pſtchecjivo Ruskej ani na
khwilku podišločicj nježju samohli. W austrijskim, runje kaž
w wuhetiskim ſejmje, ſu Polazy a mađarszhy radikalni, hdyž ſo wo-
pomnječe ſemrjeteho zara čeſčeske, pſtchecjivo temu protestowali.
Na wopak ſu čeſzhy ſapóſtanzy woſebitu deputaciju k russkemu
požlanzej w Winje, wječnej Lobanowej, požlali, kočož je tutemu
počuželniwoſć čeſteho luda nad ſemrječom zara Alexandra III.
wupraſila.

Franzowska. Podla zmierzeń Alexandra III. Franzowsów několik
sąsiedów kapitana Dreyfusa sąsiaduje, kątym je wukrajnym kniejetstwam
wojskowe potajnoscze pscheradzil. Dreyfus je žid, wożenjeny a nan
dwóju dżęscjów. Wón je pęczę s jenej rjanej Italjaneku lubewonku
męł, a tale żonyka je jeho pęczę sawjedla, wojskowe potajnoscza psche-
radzic. Jako artillerijski hejtman wón je prénjej pišatni wójnskeho
ministerstwa pschizkuschesche, kotaż mobilisaciju rjaduje. Wot tjoich
njedzel wón w wojskowim jaſtwie kędzi. Powieda so, so je jemu
jedyn jeho s pschedstajenych, hdbyž ſu jeho pscheradnistwo wokryli, praſiſ:
"Scze lapnjeni; dam Wam hodžinu khwile, so byſcze ſo fatheliſili." A Dreyfus je do swojego wobydlenja schł, so by tam rucke wsče
wapjery, jeho winu dopokasaze, ſpalik, tola je ſo wohſadał, ſebi kultu
do hłowy tsfelic. Praſi ſo, so je wón italskemu kniejetstwu

mobilisaziski plan piętnateho armeekorpsa a plany alpszych wojskow-
dzeniow pscheradzil. Po drugiej powojesci je won Niemskiej a Austri-
iskej imjena franzowskich effizerow pschedal, kotsiz ho jako wobchonjerjo
do wukraja sczelu. Dreyfus ho w bliższim czaszu psched wojnski
jud stasi.

Ruszkowska. Zar Mikkawich II. chze w duchu a po myslach
kwojego nane, zara Alexandra III., kniejezic. S manifestem,
ktoryj je wón na trón stupiwschi wossjewi, wón po wokasaniu kwo-
jego semijeteho nana psched Božim woblicjom kwojatocznje klubi, so
smieje jako jenicki samer merniwe roswicze mozy a klawy droheje
Ruskeje a wobsbozenje wschitkich kwojich poddanow psched wochomaj.
Zar Mikkawich II. je ſebi jako prawidlo kniejenje kwojego nana sa
pschikkad wſal. Duż ſo ani w ſnutejownej, ani w ſwotkownej ruskiej
polityzy niczo njeſchemeni. Rusko-franzowſki ſwiaſt dale wobſteji.
Depescha, ſ kotrejz je zar Mikkawich presidentej franzowskeje republiky,
Casimirej Perierej, kmercz kwojego nana wosjewi, je wſchudże wulke-
dzianje ſbudziła; pschetož ſ njej dyribi ſo, kaž njeje pschepoſnacj,
twierdoscj rusko-franzowskeho ſwiaſta, wet zara Alegandra mjes
Ruskej a Franzowskej wobſamknjenego, wobkruejic.

Wo pożlednich hodzinach zara Alexandra III. ruske kniežestwo-wowinu pišaja: „Zarowa kmjercz bě pobožnje kschescijska. Wón je wumrjeł, kaž može jenož pobožny muž wumrječz, tak kaž bě jeho živjenje napjelnene s wěru, lubošču a pobožnošču. Hijo někotre dny prjedy zar čujeſche, kmjercz ho bližičz, a ho jako wěrjažy kschescijan na nju pschijotowaſche, staroſeže wo kniežestwo teho dla na boku njewostatiwchi. Wón Bože wotkaſanje dwójzy wužiwaſche, 31. oktobra a 1. novembra. Zyku nóż wot 31. oktobra į 1. novembra wón njewužnu. 1. novembra rano wón zarowej praſi: „Czjuj ſwoj lónz. Budź ſměrom. Szym na to pschijotowanu.” Potom wón ſwoju ſwojsbu wokolo ſebje ſhromadži a ſpovjedneho wótza wo Bože wotkaſanje proſchesche, lotrež wón s wulkej nutrnoſču wužiwaſche, s wótrym a jažnym hložom modlitwu do ſpovjedze čiſeže jažnje ſpewawchi. Zar w lehanskim stole ſedjeſche a myſle ani na wokomil njeshubi. Poſdzischo zar po duchowneheho Jana poſzla a ho s nim hromadže modleſche. Sa poł hodziny wón jažo duchownemu Janej į ſebi pschińcž da, ſpewawſche s nim hiſhcze ras kmjertne modlitwy a doſta požlednje woliowanje. Duchowny Jan hač do zaro- weho požlednjeho ſadychnienja pschitomny wosta. Wokolo 2 hodzin zarowa wutroba žiwiſho bijesche, jeho poſladnjenje bu jažniſche, tola hijo ſa ſchtworeč hodziny wón woczi ſanbželi a hlowje do ſady panucž da. Wón ſwoju duschu wſchekomóznemu poruciž a ſwojemu ludej žohnowanje mera jako herbſtwo wostaſi.”

Wutoru wjesczor ku slotu kaszcz se sachobnymi powostankami zara Aleksandra s Liwadiszkoho hroda do zyrlwje doniesli. S kolow pucza biehu zo losakojo jako czekni stroznizy postajili. Niedzie 50 duchownych w placzczach, bohacze se slotom wuschtich, w zarowanskim czahu zebu dzesche. Hdzy kaszcz maly hród wopustczej, schocz swo-nou swoje zelaze swonjenje hlyshcz dasche, kotrej pschi blizenju czoha pschezo ruczjego dzesche. Czagh motewrichu dworszy spewarjo. Kaszcz, lotryz losakojo njezechu, wyzoko psches lud dozahasche. Wón be cziscze se slota se hlebrowej kromu; na nim wulka zariska króna a mjez lezeshtaj. So kaszczom dzechu zar, zarowa macz, wulko-wjetchojo a wulkowjetchowi. Psched zyrlwiny mi durjemi zo kaszcz k semi staji. Zar a wulkowjetchojo jón s wulkim napinanjom mozow sbéhnichu, njezechu jón psches shodzenki do zyrlwie, hdzej jón na czekwene homoczane mary stajichu. Na to zo wéko wot kaszczja wetsbéhnu a czelo zo pozohnowa. Schiwortk ku zarowe czelo s Li-wadije do Peterburga wotwiesli, hdzel balle se tpidien dojedu.

— Zar Alexander III. je wuprajeny njeprzeczel źidow był, kaž jeho słowa dopokaſaja, kotrej je wón hiszce ſapoczątk tuteho lata, czitawſchi roſprawu wo ſkutkowanju komisje i ſpečhowanju wuega- hanja źidow do połodniſcieje Ameriki, prajik: „Podarmo je”, wón dgeſche, „źidow i kſchecſcijanstwu wobrocic; ſtrachne je, iich na mojich poddanow puſhcycic, a hjes nadzije je, iich pſches morjo woſyč. Woni ſu wiđomnie i temu poſtajeni, s najczeszchim kſchizom woſtacj, kotrej ma russi lud njeſcż.

Aisaka. Chinesijo jene porażenie po drugim poczepiu. Wójsko japońskiego generała Totsumi je Tongfancheng, najważniejszą twierdzisną p. la Mukdena, wobudżito. Główny dżel chineskiego wojska do Mukdenu czeknu a sbyt do Haichenga a Laksana. Chineskie wobudżerstwo, kotrej ma wiele pod rubieżništowm a sapusczeniom chineskich wojskow cęrepic, je wieżele, so ſu Japanszy pschitigli. Hacj dotal ſu tucſi 55 kanonow, 20000 kanonskich kulow a 2 500 000 patronow Chinesam wotewsalı. Też pschi morju ſu Japanszy nowe dobycze ſezinili. Woni ſu ſo najważniejszego chineskiego wojskowego pschitstawa Porta.

Arthur możowali. S tym je chineska móz na morju, možt rjez, sniczena. Nětkole Japanszy s tjsou wójskami pſcheczivo Chinesam wojuja, a jenož praschenje czaža je, kdy woni pſched chineske hlowne město Peking pſcheczahn. Chinesojo žami wjazy njewerja, so budža japonske wójsko sadzeręc móz, a ſu teho dla europeiske wulkomozy prohuli, so bychu Japansku nuczile, s Chineskej mér ſežiniecz. Swojich pobitych generalow je chineski khézor ponížil a naměstneho kraja Li Hung Changa wothadzil. Na jeho město ſtaj ſo khézorskaj prynzoj Kung a Chung poſtaſilo.

Stawisna ſe ſandženeho lětſtottka.

I.

Rjana lětnja njedžela bě ſažwitača. Sklonzo blyſtejſe ſo ſi módreho njebja, poſločesche wěže, ſzwile a wutwarki ſtarcho hlowneho a wobtwerdženeho města Dražgan a doby ſo na wolumiň tež do najzémniſich dworow a najwuzſich haſow. Taſlích czmowych kucíkow bě tehdyn, hdyž ſo tuta ſtawisna podawafše, lěta 1750, hiſhce jara wjely w rjanej reſidenzy, kiz pak ſo hižo pocja debicž a wudokonječ. Hiſhce wobdawachu wě ſo a naſhypu ſnitskowne město a ſchreko ſwodowa hrjebo, kotrejž poſledni powoſtant je hat pſchi ſwérjenzu (zwinger), czechniesche ſo wokoło nich, ale hižo wu- pſcheczrjemachu ſo nekotre pſchecměsta ſwonka murjow; hižo běchu pocželi wójnske naſhypu ſ luboſnymi ſahrodam debicž a hižo ſtejachu krafne twarby, ſ koreyñiž bě kral August Šylny ſwoje město debit.

Tez jeho ſyn, knjezajž kurwjerch kral August II., ſtarasche ſo wo to, ſo by ſwoje lube a ſwérne město porjenſhil. Tola niz jeno wo nowe ſtarasche ſo August, wón hladasche tež ſtare porjedžicž. Halle pſched malo lětami bě ſolen wuſhol, ſo dyrbja měſčenjo ſwoje khéze wobmjetacž a wchelčicž dacž, ſo dyrbja ſo běle wo czlſtu ſtaracž a ſ najmjenſcha njedželu kury ſ haſow a naměſtow wotſtronicž.

Tak bě tež dženža njedželski mér a porjed w měſcze. Dopoſ- dniſe Bože ſlužby běchu nimo a ſudžo dženžu ſ zyrkwe domoſ.

Wjed ſimi bě tež mloda holza, na kot už jeje rjanoscze a pözcji- wosce dla něchtózuli ſe ſpodebanjom poſhlada; wona pak na to nje- ledžbowasche. Po módrej wolkjanej dracze, kiz bě na ſromje ſe ſkomotom pſchena, a po ſněhvelkym rubiſhku wokoło ſchije, kotrej bě runje kaž egepž ſ vělky ſankami debjene, běſche ſnacž, ſo je to měſčanſke holicžo, mjes tym ſo bě to po rjanym profili woblicža a po luboſnym hicžu runje tak derje dwórska knjezka bycž možla. Schwatnje winu ſo holicža do ſwérjenzoweho dwora a pſchekrociž bôrhy na to moſt, kiz wot tam ſ napschecža ſtaraje molekſkeje akademije pſches twjerdžinowu hrjebo do runje halle na ſhadženeho Woſtrowskeho aleja wjedžesche, ſo by potom do Friedrichſstadta ſchla. Tola njedželje dalok. Hižo ſa něchtó krocželi ſadzerža ju ſtary toſty knjez, kiz hevřejko na nju ſawoka:

„Hej, hej, knjezna Sofija, běha ſnadž wona ſ wěſtikom na pſhemmo, ſo ani ſtarcho kmótra wjazy njewidži?“

Sofija poſlabny ſaſtrózana, ſawoka pak hnydom wježela: „Knjez kmótsje, wě to ſcže? To je derje, duž njetriebam daloleho pucja haſz k wam won khodžicž. Macžeri tak prawje njebé, ſo njemžach w kuchni pomhacž, ale nan ménjeſche, ſo je ta wěz nuſna. Šsměm wam to hnydom jowle prajicž?“

„Jeli ſo ſo wot jow haſz do Wilschſkých wrotow prajicž hodži, chzu na tebie poſluchacž“, bōržesche ſtary ſortnje, pſchetož tak daloko možemoj hromadže hicž. Chzu junu do „Möbreje Hwěſdy“ a hladacž, haſz je Bjarnat ſchtó poſklat. Wot teho czaža, ſo je ſo w hofczenzu tſeža w haprleſi ſpalika, njewostaju tam rad wěz dolho ležo, to je jara ſtrachne drjewjane hnědo.“

„Ach, to možloj hiſhce wjely wjazy rěčecž, knjez kmótsje“, ſawoka S. ſija ſo kmějo. „Man da ſo waž jeno pſchecž, haſz možt kruch ſtoteho brokata doſtacž. Knjeni ſurprinzeža je ſkomot na nowu ſtatnu ſuſku ſóblaka, ach, tak rjaný módry, kajkež je dženža njebjo“. Brokat na laz a ſastaw ſak dyrbji nan ſam wobſtaracž, w dwórkſke ſkomorje je wuſhol. Ře temu je mje nan k wam poſklat. Ta wěz je woprawdze nuſna, pſchetož knjeni ſurprinzeža čze tu drastu k ſwojemu narodnemu dnjej mēcž, to je 18. julija a dženža je hižo džekateho.“

„Brokat možte waſh nan doſtacž; telko tu hiſhce je; to ſo runje ſchikuje. Wěſh ty ſcht? Pſchitidže dženža popoſlunju wſhitzu hromadže k mni. Nascha ſahroda je někole najkraſnijha a wě ſe doſho njeſeſze wibželi. Macž ſwari hofej a tylanz, no, ty wěſh, te ſu kózdu njedželu. To ma kózdy ſwoje, ſchtóž žada, waſh macž hofej, ty tylanz a kwtki, nan ſwój brokat. ſchtó dha k temu ménisch?“

„Mi ſo ſda, ſo nictó rjenjich myžlicžow nima haſz wě, injes kmótsje. Chzu to ſtarſhimaſ prajicž, pſchitidžetaj wěſe.“

Tak běſhtaj haſz do Wilsdruffskich wrotow doſtloj a roſzohno- washtaj ſo.

Schmiderez kmótr džesche dale do „Möbreje Hwěſdy“, a Sofija ſtupi na moſt, kiz k Wilsdruffskim wrotam wjedžesche.

Tute wrota, jene ſ najstarſich a drje najrjenſche mjes twjer- džisnowymi wrotami, wobſtejachu ſe ſylnje ſulowateje wěže, kiz ſe ſwoje ſubatej murju wulkninje do ſwěta hladowasche. Řamjenſny moſt wjedžesche pſches hrjebo k wěži. Snutska džesche na prawizu a lewizu laſematojewi hodbje. Žena khodbja džesche po walowej dróſy; druhá džesche do hrobu a do opery.

Sofija bě pſches wrota a po Wilschſkej haſy ſchla a ſo do hrobowſkeje haſy winyla, hdyž jeje ſtarſchej bydleshtaj. Spěſhne hladowasche po tſioch ſchobach horje a ſaſtupi do iſtwy. Dow ſedžesche czesciomny krawſti miſchr Kinzelman we ſwojim ſtole a czitasche „Dražganski woffſewjet“, kiz bě hižo tehdyn wažny czakopip, kiz hižo dleje džesacž k wulhadeſe. Kunje běſche, jara ſploſchiwoje ſ hlowu tſchaſo, cžital, ſo je ſo ſaſo hižo nowa hofejownja wotewrika a ſo je rada k temu dowolenje dala. Tu wutorje jeho, ponurjeneho do roſpominanja wo pſcheczinjazych člaſach, džewožicžla, kiz, wſcha ſ dyba wuběžane, pſcheproſchenje na popoſlunje pſchinjeſe. Kinzelmanez nan wſchal ſo wurečowasche, pſchetož pſchi ſwoje ſebožnosci njemjeſche ſhromadnych wjekelov rad, ale macž a džowka jeho pſchekowaschej a wón dyrbjeſche ſo bōrčo do ſwojeho wofkuda podacž. To ſdajche ſo tež jemu bōrſy ſněhonne, pſchetož nuſowasche jara, ſo by wobjeb, ſwinjazu pječen ſ ſulkami a ſe ſuſchenym ſabom, předy haſz hevak na blido pſchischoł. Cgažnik na wěži tſchilzowej zyrlweje czepejſe we dwěmaj, hdyž ſo Kinzelmanez iſjo na pucž podachu. Sklonzo, kiz bě hižo rano derje měnilo, ſczelesche někto ſwoje ſmalaze pruhi bjes mala do haſow, a cži iſjo wodychnuchu, hdyž mějachu hoſy wothite a hižo dobyte.

Wlkowat ſe ſulnomi a ſ krawſkimi tworam, Pětr Schmiderez, bydlesche na moſtowej haſy, kiz někto Friedrichſka haſa ſčka, a woni móžachu jeho pſchecželný dom hižo wot naſbala widžecž. To bě jena ſ tamnykh khézow, kotrej može cžli wjek tež nětkole hiſhce ſwidžecž. Pol ſ lamjenja, pel ſ drjewa natwarjenja a jenož ſchó ſyphola hladasche ſe ſwojimi blyſtejſazym woknami na haſu. Jeje běle ſeženy wotewrachu luboſnje wot ſelene ſahrodi pſched njeſu, pſchetož Schmiderez kmótr da ju hufio ſ nowa bělicž a nječakasche hakle na kurnjeſhový roſkas.

Na plót ſahrody ſapréwasche ſo hofepat, po ſwojich hofejoch ſo roſhlađujo, ſejhrawasche hižo ſ daleka poſtrowjeſo ſe ſwoje ſčapku. W khézi poſtrowi pſchilharžazych jeho mała, ſulowata, róžowa man- dželſta a dowiedze ſich do dobreje iſtwy.

Spróznej žónſkej wodychnuſtej, hdyž do khódneje iſtwy ſaſtupiſtej, ſamo Kinzelmanez nan ſakoreža jara pſchijomje. Tuta iſtwa pak bě tež jara luboſna. Po ſeženach, kiz běchu rjenje ſi piža- nym kweſkowymi pletivami wumolowane, ſtejachu nadobu ſ wotjeſhni- noweho drjewa ſ blyſkotazym wobbicžom. W ſchleſčanjym ſhamorje wupinachu ſo ſchalti, pokale, ſigury a druhe rjanoscze. Na ſwětlykh komodach ſtejachu ſchleſčy ſ richellemi. We woknach, kiz běchu ſ džiwim winom bjes mala ſarofile, nižatku ſněhbele gardin, jara wumjelszy do mróčelow wumjasane. Na poſcženje, napschecžo durjam, ſtejſe ſe ſanapej, drje trochu twjerde, ſa to pak ſ rjanym róžatym katinom wobceženjene. Pſched tutym čeſtrnym měſtnom běſhe ſulowate blido ſ hofejowej nadobu a ſe ſlónym tykazom.

(Poſtracžowanje.)

Sa naſch ſerbſki dom

bě ſo dotal nařemadžilo 18777 hr. 45 np., dale ſu ſa njón darili:

1. wuſhet ſencž w Dražgansach :	3 "
Nježeljeſzenjo pſches knjeza Žura	18 " 15 "

Hromadže: 18798 hr. 60 np.

S džakom ſwituje

Bartko, pſchedžyda twarskeho wubjerka a ſarjadowat Macžigzneho Domu.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sa ſandženu ſobotu wjecžor ſu na pucžu, wot Lubiſkeje dróhi do Nadžanowskich ſkalow wjedžazym, tudomneho dróſtarja a konjazeho wlkowarja Rjeka pod jeho powrótcejneſe dréžli morwego ležazeho namakali. Čežo dla je Rjek na mjenowanym pucžu

sajek a shto je na powróczenju woja wina bylo, njeje snate. A semi panuwschi je hebi sniesbożený hlowu robił a hebi schiju swinul.

— Sańdzenu brzedu 7. novembra rano w 3 hodzinach zo wobydlerjo doma wosytwarza Nowaka na swonkownej lawskiej haſzy, s hustym kroum zah dom napielniczym, na to ledzbiu czinachu, so zo w domie něhoze pali. Sa městnom, s kotrejz zo kur walesche, pytajo, zo dohladachu, so pod tséchu w istwie psched dzělatnju s walow hukna, plata, lože atd. plomjenja ſapachu. Nowak z huknym zo poradzi, wóhen poleč, před hacz wohnjowa wobora na vomez pschijedze. Pschi haschenju je hebi knjes Nowak khetro wobliczo wopalil. Tak je wóhen nastal, njeje snate.

— Sańdzenu pońdzelu rano mjes scheszych a ſedmich hodzin je na ſadnjej bohatej haſzy jedyn nědgę 20lénny zuſu czlowiek s weterwirnym woknom do Lohszef restawracije ſaleſi, mjes tym zo bě hukzobna hukla burje ſamkuwschi po ſnědanie woteschla. W kocžmatſkej ſtwe 500 abo 600 cigarow ſranuwschi je zuſu ſaſo s wcknom na haſzu wuleſi a ſe hwojim rubienſtom czeknul. Šranjene zigary je wón w Voigtez hofczenu na garbatkej haſzy pschedał, wudawaj, so je ſi nimi na hermank pschischol, so pak je njeje wotbył a ſo chze je rad tutiſho wotſajic, jenož zo by telko doſtał, ſo mołł wotpučevoz. Paducha hacz dotal hifcze wufledzili njeſu.

— Piatk twđzenja budžiſe mołł no ſprejskej haſzy w N... domje Ichko wjetſhi wóhen nastac̄. Žena žona bě bliſko ſchaklow do jeneje dzery schwablowu kifalinu linula, so by ſi tym schwoby merila. Po kifali, hukz bě žona woteschla, ſo ſe schwablowej kifalinu ſchwundowanje ſapali. Na ſboze zo hukzodza kura dohladachu; woni ſi woknom do iſtwy ſaleſychu a wóhen podbuſkyhu.

— Ratarſke kreditne towarſtvo ſa ſakſke kraleſtvo wosjewja, ſo na ratarſke ležomnoſcze wotplacſliwe ſaſtawne liſty po $3\frac{3}{4}$ abo 4 % renty wudawa, vola kotrejz dan jenož $3\frac{1}{2}\%$ wuczini.

— Sa Schlesynſtu dzedža podobne kreditne towarſtvo ſa ratarjow ſaloſic, kajkež hizō w ſakſkim kraleſtwe wobſteji a tam ſi wulkim žohnowanjom ſtukuje. Tak hóřš hacz zo 2000 ratarjow ſamokwi, vſchitupic, zo towarſtwo ſaloſi.

Se Žuriz. Sańdzenu wutoru wjetſor poſdze ſu wóhen na Kedziež ſuble tudy ſaloſili. Šloſnik běſche wrota ſe schwablow na maſak a potem ſapali. Hizō bě třechne walczki plemio ſapopadnuł, hukz zo jeho ludjo dohladachu. Tola zo hifcze poradzi, wóhen podbuſkyz.

Se Małego Wjelkowa. Minjenu wutoru. popelniu po 5 hodzinach Mało-Wjelkowska wupožęcenja hwoju naſymnu hlownu hromadzisnu wotmę. Na prawozaſne ſwołanje ſo wot 63 ſobuſtawow jenož 23 na poſzedenju wobdželi. Po wotewrjenju poſzedenja knjes pschedzyda Młynk-Czermierzanſki wosjewi, ſo je 22. septembra knjes inſpektor Stoffer ſ Neuwieda naſchu nalutowanju a wupožęcenju revisowal a pôdla namakał, ſo pschedzydwo w nekotrych padach wot dohladowatſta domónoſc ſa nekotre wupožęcenki ſadało njeje, hukz by to czinic dyrbiako a ſo nekto wo dobačje tuteho dowolenia proſzy, kotrej ſtöcnje tež doſta. Dale wosjewja knjes pschedzyda, ſo je ſo mjesa pschinoſchow do nalutowanje, ketrug bě hlowna ſhromadzijna na 15 000 hrivnow poſtajila, wo wjele pschedzydzy dyrbiako. Na jeho namjet dženſniſha hlowna ſhromadzisna tutu mjesu na 100 000 hrivnow powysyſchi. Sliczbowat ſlónčinje krótku roſprawu wo towarſtowych naležoſczech poda. Gſedmio dołniſzy ſu hwoje doły porjadnie wrózili, nekeſt ſu wo podlēſchenje czaja oreczki a je doſtał. Wichtitz druzp ſo proſcha, ſo huku po možnoſci pomału doły wctplacſowali, na czoj ſamery naſcheho towarſtwa wožebje dzej. Wſchitke do naſcheho nalutowanje date pienięſju na naſche ſobuſtawu ſ dobrę wěſteſcju na 4 prozenty wupožęcenie. Na krajoſtaſkej banzy žanych ſakkow wjazy ſtejo nimamy. B.

Se Newbez. Šerjedu rano je ſo na polu nejedaloko naſcheje wky ſtejaza ſajma; tudomnemu ſublerzej Hartmannej ſluſhaza, woſpalita.

Se Hodžtja, 7. novembra. Dženka popelniu měſeſche tu pod wobženjom hwojego nowewuſwoleneho pschedzydu kajſea krajnoſtarſceho ſ Beſchwiz towarſtwa Hodžiſleho ſpomožekſkeho domatu na farje hwoje ſetuſche wobjerlowe poſzedenje. To ſame bě psches pschitomnoſc a czopek wobdželenje hwojego wukoleho ſobuſtawa knjesa wukrežneho hejtmana hwojego ſobuſtawa knjesa ſe Salza a Lichtenau wuſnamjenjene. Do jednania dnjoweho porjada bu psches měſtopſchedzydu fararja lic. theol. Smiſha na njebo hrabju ſ Lippe-Bieſterfeld-Weigenfeld nad Czichoriami atd., ſiž je ſetka 5. julija wuſnul, hukz bě na wſchę 14 let towarſtwe wpschedzydwo w njeſapomniet ſweroſczech ſi wulkim žohnowanjom wjedl, ſi poceſczenjom a najdžakowniſch ſpomnjene, kaž tež nowowuſwoleny

wyhozy čleſczeny knjes pschedzyda, ſiž je ſi džatohóbdnej ſwolniwoſcę hwoju jenomyslnje wuprajenu wólbu pschijal, do teho ſaſtojnſta ſi najwutrobnischi ſphecžemi powitanjy. Po pschedzydzenju ſliczbowanju knjesa poſkladnika ſ Benker nad Darinom bu jich justifikacija jenichóhne wuprajena. Piſtmowſedžefſtwo bě knjes Heher nad Delnej ſenn dobrocziwie na ſo wſal. W ſpomožekſkim domje doſtawa nekto psches ſwérneju domjazeju ſtarſeju 17 hólcžatow wuſtowne woczehnjenje. Pschichodne jutry ſi nich vječo ſwój ſphecženski ſluſ ſobnowia. Na jich wuprōſbiſjene měſtna ſtaſ hižo nekto dwaj nowej hólcžaj pschipowſedženaj.

Se Trjebjenzy. Najeň ſudomneje piwoſtne je ſo 30. oktobra wothalik a ſo wot teho čaſza domoſi wrózil njeje. W jeho piſanſkim blidlu ſu liſt jeneho Hamburgiskego agenta namakał, ſi kotrejz jeho tón napomina, do Hamburga pschitnyc. Duž měnja, ſo je móñ do Ameriki wuczabnul a ſo wot tam hwojej mandželszy a ſedmom dzecžom, kotrej ſu wo njeho w wulkej staroſczi, powjeſcę poſczele, ſo měhle ſa nim pschijec.

Se Noweje Wky poſla Worklez. Sańdzenu wutoru rano woſko 4 hodzin je ſo tu ſtatok ſhékaria Michalka ſi wohnjom ſaniczil. Žena ſosa je ſo huku ſpalila. Šykalny huku ſi Khróscziz, Wudworja, Worklez a Rózanta ſi haſchenju pschijete. Wóhen je nekajt njeſnaty ſloſnik w pschitwarku ſaloſil.

Se Kaczez. Šerjedu twđzenja wječor wokolo $\frac{1}{2}$ hodzin wudry tudy wóhen na ſtarym Beſorbe ſtatoku. Wóhen pschedewbroſzt zlyk ſwór do prócha a popjela. Něcžiſki wobžebjet ſublet Jan Smoka drje nima wulku ſchłodu, dokoł ſtare twarjenja ſo ſi nicžomu wjazy njehožachu. Tola ſo jemu 4 huky, nowy rjeblowany wós a nekotre maschin ſobu ſpalichu.

Se Hliny. 70lénny dzelacžet Hartſtein je ſchtwórk popelniu, w huczinje hebi po ſtarobnu rentu pobyschi, domoſi dužy do Lubaty, w kotrej bě po hylnych deſchęzach wulka woba, panuł a ſo tepił. Želmy ſu jeho czelo, kotrej ſu ſo lubjo hukle pjak dopołdnja dohladali, ſchtwórcz hukziny daſko njeſle.

Se Chwacžiz. Kóždy lud ma hwojne hlowne ſrjedžiſche, ſi kotrejz ſu wulko ſwjasane jeho ſtawisniſſe podawki, a w kotrejz ho jewi duchowne ſiwiſenje a hibanje zyleho ludo. Gſerbow ſnamjenite ſrjedžiſche ſi hlowne město je naſch prastary Budyschin, ſi hizō dlěje dyžli tyž ſet ſhlađuje ſe hwojeho kruteho ſkalneho ſybla do herbſkich horow a nižinow, w kotrejz hifcze hjeniſniſhi dzien jeho ſaloſerjow pilai potomniſy ſybla a budža ſybliz po Bozej woli na wſchę čaſhy. Gſimawie depomjenki, něme ale tola ſrězniwe huky, ſi dawno ſańdzennych ſetſtokow ſu nakopjene w jeho murjach, kaž ſi redka hukz w žanym druhim měſcze, a ręča ſi nam po hwojim waſchnju wo dzelawoſczi, woſowanjach a čekpjenjach naſchich ſaſtaſtich prjedownikow. Telo dla ſlucha kóždy ſtrerny ſyhn hwojeho domowin ſad w powěſćam wo Budyschinje a jeho ſtawisnach. Taſke žadne wjeſele poſlikci nam na poſlednim poſzedenju naſcheho ſerbſkeho towarſtwa knjes zyrlinski wuczec Krawz ſi Minakala w hwojim pschednoschku wo "Budyschinje". Na jara ſajimawie waſchnje wobrasowasche nam napohlad; ſarjadowanje měchčianſkeho porjada a ſiwiſenje wobydlerjow Budyschina w ſrjedžnych wělach. Šonichmy wo naſtaču weſtwierdzenjew a poſchedměſtow, powěſće wo ſnamjenitych twarbach, wožebje wo jeho krutym hukz, a druhich ſjawnych a privatnych domach, ſi dleboſ tež wo ſaloſenju Beſid ſtawow niz jeno w Budyschinje ſamym ale tež w druhich dzelach ſukizy. Dale poda knjes pschednoschek ſrakli, ale doſpolny pschedyl ſtawisniſſich podawkow, ſiž ſu měle hukz roſtržowazy wliw na derjemecze a horjo Budyschin a ſi nim ſukizy a jejnych herbſkich wobydlerjow, a ſkonečni ſi poſlikom, ſo by Budyschin wostak na dalshe čaſhy krutý hukz a ſamjenitny ſtoly herbſkeje narodnoſcze a zileho ſiweho herbſkeho ducha. Taſki wulzy ſajimawie pschednoschek dobu hebi knjes Krawz horzy džat fedžliwego a mnoholicbneho pschipoſlukatſta. — Naſche towarſtwo pak waži hebi wky ſtejaza ſajma; tudomnemu ſublerzej Hartmannej ſluſhaza, wotpalita.

Se Hodžtja, 7. novembra. Dženka popelniu měſeſche tu pod wobženjom hwojego nowewuſwoleneho pschedzydu kajſea krajnoſtarſceho ſ Beſchwiz towarſtwa Hodžiſleho ſpomožekſkeho domatu na farje hwoje ſetuſche wobjerlowe poſzedenje. To ſame bě psches pschitomnoſc a czopek wobdželenje hwojego ſobuſtawa knjesa wukrežneho hejtmana hwojego ſobuſtawa knjesa ſe Salza a Lichtenau wuſnamjenjene. Do jednania dnjoweho porjada bu psches měſtopſchedzydu fararja lic. theol. Smiſha na njebo hrabju ſ Lippe-Bieſterfeld-Weigenfeld nad Czichoriami atd., ſiž je ſetka 5. julija wuſnul, hukz bě na wſchę 14 let towarſtwe wpschedzydwo w njeſapomniet ſweroſczech ſi wulkim žohnowanjom wjedl, ſi poceſczenjom a najdžakowniſch ſpomnjene, kaž tež nowowuſwoleny

psichednosćka muwi žiwa rosmelwa wo ſerbſkih narodnych naležnosćach, wo ketricz pak čzemh psichodone něčto drobnische podacz. — Skónčenje hifchče pſchopomnim, ſo je naši ſpewanski motrjad ſ nowa do živjenja ſtupil a ſkadažuje ſo wot něka kóždy piatki wjedzor w 8 hodžinach. Wobrocimy ſo teho dla ſožo na wſchēch ſpewlubowazych ſcerbow, wožebje mloženzow, naſcheje wokoliny, ſo bychu pſchihli a ſo žwéru ſtarali, ſo by naši pěkný pozęciu ſerbſti ſpew ſožo i čeſci pſchihol a pſches njón ſo wuhnale pſches mjesy ſerbſkeho kraja zuſe njeſhwärne pſchicžki, ſiz kaža člswijefu wutrebu. Myžlimy ſebi, ſo je to ſkuſ, ſiz ſaſluži podpjeru kóždeho derje ſmyžle-neho člowjeka.

S Lejna pola Pancžiz. Čudomny rycerſkublet Běbrach je 7. nvembra ſ Nejewacjedliſkih ſkótnych mikow domoju jědzo do njeſboža pſchihol. Pſchi Eufcheganski rycerſkuble wón do jeneho kamjenja (litski) ſajé, ſ címž ſo wós tak ſylnje ſatorze, ſo ſo Běbrach ſ njeho wucžiňu a i ſemi padže. S wjazym ranow ſtrawawajezeho do ſchowatſkeſtwa Eufcheganskiho knieſeho dwora donjeſehu, hdyž ſemu žiwojočej Rycerž, kowatſki miſtr Petřich a rycerſkublet Krauſa prěnju pomož poſkiežiſtu.

S Wjelęžina. Šandženy ſchtwórk popołdnju je ſo na tudomnyh ležomnoſćach jena žitowa ſajma ſpolika.

S Lipicža. Několko w čazhu kermuſchow njeh ludžo, kotrež ſebi huſy formia, tola žwéru ſa tym hladaja, ſo je jim paduſhi njeſwotnježu. Hewak mchlo ſo jim ſeńč, kaž tudomnemu žiwojočerjej ſeſčy, ſela kotrežož je ſo ſanđžemu ſobotu w nožy paduch de hródje ſamal a jenu huſezu, kotrež je hnydom w hródzi ſareſal, ſkronul. Nôž, kotrež je pſchi tym trjebał, ſu poſdžiſco w hródzi do ſkomy ſateptany namakali. Naſſkerje je wón paduſhej pſchi rěſanju wupanił, a po címje jón tón njeſe namakac̄ možt.

S Marta. W domje tudomneho khežkarja Demanje ſo lětža 20. Augusta 73 lětna wumjenkačka Schichtova na ſubi pſches džeru, hubjenje pſchikrytu, pſchepadže a ſebi nep roſbi, na cžoz wumrje. Demanja mjeſeče ſo tuteho podučka dla ſanđženy týdženj pſched Šhorjelskej kheſtanskej komoru ſamolwicž. Šsudnižy naſladej ſtatneho rěčnika pſchihli ſujo, Domanju dla ſanđonja i joſtu na dwaj mežazaj ſahudžiſtu, ſa to mějo, ſo je pſchikluſhnoſć wobſkorženeho byla, w žwojim domje nuſnu pſchiprawu ſežinicz, ſo bychu ſo taſke ſnjeboženja njeſtale.

S Wejerez. Čwar tudomneho poſta je tak daleko poſkreſil, ſo ſu jón minjeny týdžen ſběhnuz móhli.

S Mužakowa. Šsředu týdženja dopołdnja bě 28 lět ſtary požol Ernst Wolſch ſ Kobelina wot tudomneho hrabinskeho Arnimo-veho rentſkeho hamta pjenježny list, 800 hriwnow wepſchijaz, ſ poručenjom doſtał, ſo dyrbí jón na tudomnym poſcje wotbedac̄. Wolſch pjenježny list na poſcje wotbedał njeſe a je ſo wot teho cžaſha ſhubit. Hrēſha ſo na njeho, ſo je wón ſ doměřenym pjenjeſami cjeñnut. Wolſchkej ſu pſched lětom ſekarjo ſewu ruku čiſce wotřsnuli. Duž je lohko ſpoſnac̄, a polizija jeho drje bóřky pepadnje.

— 31. oktobra je w tudomnej hoječni 28 lětny žyhelnik Ernst Milk ſi Horý, kotrežož běchu do delnjeho žitota ſkoli, wumrje. W Zingelz hofczenzu w Kruschwizy bě rěſniſki Pawoł Petrík ſi ſablonza i nožom ſejhrawaſo Milk, kotrež w jeho bliſkoſci ſteje, do žitota ſtorežit. Hacž je Petrík njeſbože ſawinował, ſudniſke pſchepitanje wupokaže.

Přílopk.

* S Lipſcjanſkih Nowinow. Sa naſche ſerbſke wožady, kotrež ſu ſo pſchi potriebje nowych zyklwinſkih pſchiczelow twarzej knjeſei ſsowje (Eule) doverile, budže ſajimawe, roſprawu čitac̄, kotrež wo jeho najnowiſhich wulkich pſchiczelach, ſa Lipſcjanſtu Nowoměſhczanſtu wožadu natwarjenych, w Lipſcjanſkih nowinach ſteji. Tam rěka t: Naſche nowe pſchiczele maja 32 na dwaj manuaſ a pedal roždělenych hložow. Knjeſe profesor Homeyer, kotrež je je pruhovat, je je ſo miſthyrſki twar pjenjeje rjadownje ſpoſnat, ſo kotrež je ſebi knjeſe ſsowa, w Lipſtu wulku ſlawu a pſchihlinosć dobył. Wſchitke džele nowych pſchiczelow ſu hacž nanajwuhjerniſko ſa dołku trajnoſć wudželane a je wožebje na dokonjanu intonaciju ſamotneho kharaktra kóždeho jich wožebiteho hloža hacž najwuhjerniſha próza nałożena, tak ſo pſchiczele w nežnosći a lubnosći žwojich wulſich, kaž tež w mož a połnoſci žwojich ſhérolič mensurow hnuſazh wuras hluhoko nabožnych ſaſčuzow w člowjefich wutrobaſh bohacze poſkiežea.

* Na Dybinje pola Žitawy ſu starožitny poſkud namakali. Čwar móſt pſchetvorja, kotrež pſches hluhoku ſkalnu wudrjenizu wjedzé a „rycereſki móſt” rěka. Wón ſi džela na ſaložlach ſtareho ſaſčaho-

watcho moſta wetpočjuje, kotrež je w lěcze 1312 twarjeny, ſo by njeviſchecelam debycze rubježneho hrodu, ſiz na Dybinje ležesche, počejil. Hród ſu w lěcze 1355 ſjednoczenje mužtwa ſcheczich měſtow mutupili. Něk je muriſtſki poſler, ſiz tam dželo naſveduje, wulku trubjel ſ 90 hlebornych pjenies namokal, kotrež ſu, doſek ſajmo mało hlebora w ſebi, jara ſerſamile, ſi džela pak ſo tola jich pſhmo čitac̄ hodži. Tak daleko hacž ſo detal pſchewidži, ſajmo mało wſchitke jenali roſ a wopismo, a to na vrawym boku čeſtu krónu ſ dwěmaj čarkomoj nadpízma, ſ kotrejuž ſo jenož ſnutschowna čarka čitac̄ hodži. Wona rěka: WENCENSLAUS TE REX: Wenceslaus tertius rex = kral Wjazlaw ſteči. Na ſwonkanej čarzy pſchi ſi džela wotřanej kremje je ſi wěſtctu jenož město, w kotrejž ſu bite, ſpójnac̄, mjenujy: PRAGA = Praha. Na ſewym boku je gethiſti webras dale ſahateho ejeſteho lowa ſi dwěmaj wopuſhomaj. Želi ſo je w podpiſmje kral Wjazlaw III. měnjeny, kotrež pak je jenož lěto doſlo, wot 1305 hacž do 1306 knježil, dža ſu ſo te pjeniesy w prěnjej poſložy 14. lěftotka ſchowale. Naſſkerje je je jedyn wotroček rubježneho rycerja něhdze ſkronul byl a žwoje rubjenſtwo tam ſahrjeval. Tola pak možlo ſo tež na Wjazlawa IV., němſkeho khežora, hudac̄. W tym padze bychu ſo te pjeniesy w jenym ſ tych ujoch hufiſkih nadpadow na ſkótki, kotrež bě Karl IV. na městnie wutupjeneho rubježneho hroda natwaril, ſhowac̄ možle. Naſſkerje ſu tam po taſkim 300 lět doſlo ležale. ſsu pak to cjeſte ſroſe, ſi kotrež ſ ſkora marku hlebora, něhdze 22 naſchich hriwnow, placzeſe. Pjeniesy ſu tak wulke kaž naſche hriwny, ale jenož jednore, cjeńle hlebore bleſčti.

* W Khočebuſkej katholskej zyrlki bě werowanje. Hdyž nawoženja ſi njeviſtu pſched woltarjom ſtejeſe a duchowny jej u werowaſe, předy hacž bě ſwiaty ſtuk doſtoniany, ſweda, kotrež njeviſtu pödla w ruzh džerzeſe, njeviſcchin ſchlewjer ſapopadže, a hnydom bě njeviſtu zyla do plomjenow ſanakena. Duchowny a ſwědzy drje plomjo tak ruce hacž móžno podduhýchu. Ale njeviſtu bě hido tak ſmjerſtne wopalena, ſo ničo wjazym ſo ſebi njeviſdjeſe, hdyž ju ſi zyrlki wjeſeſe.

* S woſebojčenej ſolbaſu je ſo njedawno mlody reſrut, ſyn lokomotivneho wjedníka ſi Frankfurta nad Mainom, ſi mjenom Ehle, w Varlinje ſo ſebojčit. Žeho žwojibni běchu jemu ſolbaſu pöſkali. Wón bě tež žwojim ſameradam něčto wot njeſe poſkicžil. Či pak běchu hnydem jeje neprawy ſkód ptypnuli a njebehu dale jěſli. Ehle pak ſo njebě mylič ſa. Hido, hdyž bě dwóžy wot njeſe poſkicžil, ſo ſo ſebojčenje poſla a to hnydom tak ſylnje, ſo bě mlody wjat morwy, předy hacž jeho do lazaretha dovjeſeſe. * W jenej wžy pola Marburga ſo nu kermuſchi Marburgsy měſhczjenjo do ſatrachnyh rukow dachu. Někoti hicižy buchu cjeſko ſranjeni, jeneho ſaraſhcu.

* Se ſaſlepjazej hrobkoſežu a runje tak ſpodžiwnej wuſhiknoſću je njedawno pola Oranienburga jedyn rubježny honječ jenu zylu wjeſ ſobudžil. Wjeſnu hoňtu mjeſeče jedyn Varlinjan wotnajatu. Něk tam na dobo do korežmy zuſu knjeſe pſchihindže ſe wſchém ſchtož hoňtwaſkeho Nimroda woſnamjenja hacž nanajlepje wuhotowaný. Wudawajo, ſo je wot hoňtwiného naſenka, knjeſe N. wotpoſkany, ſo by jemu na jeho reverje něčto nahonič, ſo wón na hoňtu poda. Bóřky tež ſo ſe ſylnym ſornikom a dwěmaj ſajazomaj do korežmy wróči. Tam, ſebi dobru worečiſtu ſkaſawſhi, tež buram, ſiz běchu ſo tam ſhromadžili, darmiſe worje poſkicžec dach. Skónčenje ſebi wós žadac̄, ſo by jeho ſi jeho popadom na dwěmaj ſežu dovjeſl. Pſchi wotkaleſenju ſo wožobni poſkoniſchi džeshe: „Knjeſe N., kaž ſo ſgmo roſumi, wſho ſaplaſči. Knjeſe N. pak wo ničim ničo njeviſdjeſe a bě wo žwoju rjanu džiwinu kaž tež wbohi korežmat wo drohu worečiſtu cjeplzy truhneny.

* Želofne njeſbože je žwojibni dželac̄erja Gotſchalga w Pſorze domapſtalo. Vjes tym ſo nan a mac̄ na polu dželac̄erja, a ſtarſkej džescej w ſchuli pſchepywac̄tej, ſo mjeniſkej džescej, ſchyrilétny hólcž a jenoſtena hólcžka, kotrež w ſkótku ſpashe, doma ſady ſamknjenych durjow wotſtac̄tej. Kaž ſebi myſla, ſu na ſkótku, kotrež pod thachlemi ſpashe, žahle wuhlicžla panule, a ſkótku je w ſtrac̄e do leža maleho dželac̄era ſkótku, ſo by ſebi žahle wuhlicžla wotwalaſa. Vjeſi tym pak je ſo ſkótkowa ſkoma ſopalika. Kožo je ſo ſpalito a teho runje džecžo. Kſchick ſchyrilétny hólcžka wuſhiknyski je doma pſchepywac̄y hory dželac̄er pſchihnał a plomjenja podduhý. Starſhimaj na polu ſo pewjeſc ſo njeſbožu pöſkala. Do předka hukata ſač ſuoje džecžo morwe ſamakowſhi w njeviſkellivym ſadwelowanju do maleje ſaale, nimo dželac̄erſkih khežow bězazete, kotrež ma runje wulku wobu, ſkocži. Žolmy ſu ſonine cjeļo wotnjeſke.

* Sažo hižo s němstík na vježdorných stron wo hrošnym je skuku hlyšimy. Wolnar jedžet Franz Huber a jedyn i nim pšchedeleny kowat w Düsseldorfje wchém ludžom, tig nimo njeju džehu, njeħanbiežiwo klubu činjeschta. Hdyž čyžsche tež monier ġunke īhwatażi so nimo njeju ġunuc, tež jeho sadżereschta, a hdyž hebi to salasa, jeho Huber hnydom sallo. Mordarja, mlodeho, schwiežneho njeđocinka, drje su sajeli; ale salloj je 6 ķvrotow sawostajit. Nekto ġnadj mordarja ī ġmijeregi wotħudža a ġnadj nēħdje sa po lēta na najlōžsche waschnje wo ķlowu krótscheho scinja, ale scħotó budże wħi he ķvroti ġiwick?

* W Ahlbeku pola Swinemünde su 27. oktobra wulku mōrsku rybu (wala) popadnuli. Nekotri rybazy pytnuchu na pškolnym napławie, nēħdje 50 metrow wot kraja, nēħħto wulke, schtoż s wopredka sa roškamanu lōdż dżerzachu. Börsh pač spōsnachu, so drabi to živa bytosc byc, dokelž so tak dživnie ħibasche a mjetasche a mōznej jeħeż wokolo ġebje činjesch. Hnydom so na nēħotrych cżelmaħi k temu spodjiwej podaqha. Duż idżzaħu, so bē to mōznej wal, tig bē so w wulkiem pškolicjnym nikkim brjohisħċeu jaġnul. Hdyž so lōdżiżi k nju mu blizaku, wón s wopušħu a pjerami tak wokolo so pjerjesh, so wody wjele metrow wyshe njeħha lētachu. Taħbi salħadżenjom wón pomalu wustawasche, a hdyž bēħu jeho s tħelbuna naranili, mōzachu so jeho tak daloko smozowac. So mōzachu jeho se ķylni mi pħażiżi wobħażaq a wuważaq. Nek jeho ja kwojimi cżolmami hacż k brjohnej blisko pola starxha żoniski kipjelos do wleħedhu a potom na kraji wużeżejku. K temu bē 30 mużej trjeba, dokelž so wal, hacż runje wustati a fransjeni, tola pšeħzo hisħċe ķylni satorħoħa a walesha. Drużina taħbiwal, "tnejdha ķlowakow", jenoż w ġewjernym a atlantiskim morju hydli. Stewiż bē so nojixerje ja ġejxli rojem, tig bō so nashmu do schwediski wodow cżiżċha, pušċeżiż a se ķylni dolkħowjeżżorm wētrom do naraħseħo morja pķumalo a so hacż k Swinemündje salħudżi. Walika abu wjekħba je 5 metrow dolha a jeje ġiwart ma wyshe wopušħa, hdyż ja toktosci wotħejra, hisħċe wobħaq wo nēħdje 3 metri. Wona, każ "R. St. Ztg." piše, wokolo 40 abu 50 zentnarjow ważi. Nadpadne je ja ġiġi kru tiegħi. Kunnej bē hiżo 27. oktobra s wody a dōsqi jara martrowana, hallo rano 28. oktobra wotesta.

* So mōža nasci nowi němšiż cżorni w Afrizy jara straschni byc, hdyž iż-żebi rosnjemdrja, poħażiye podawl, kotrj je so tele dñi w jenej Draždanskiej koreżjone stan. Tam wot nēħotreho cħażu wuħlożorix cżornix hofċiżom poħlużi, po fdaċċu cżiżżeġ dobrogħiż cħloġi, kotrejż so hofċiż cżafha a jemu klubu rēċha, dokelž nēħħi rēċi dospolne njeħsna ja a s tħu husto wħselaku mēħenju nacħni. Wondano bēħu jeho sažo sa blaxna meli, duż so wón woppi a hu potom jara warakaw. Hdyż bēħe jeneħha dżelacżera, kotrj bē ja kohi pšiħi, s ilużom dyrl, ġiżiżi jemu piwowy tōċċa wobħarac. Tu pač cżorniħi każ džiġi swerjō tōċċi na schiū skoci, mottużnu jemu se kwojimi ġiċċatħi békhem submi prawu ġorġu ġħidu hromdżi s brodu a tōn kruč cħloġiżiż ġiċċa pōġrie. Čejjed fransjeni dżelacżera dyrbjaħu hnydom do hożejjie doniex. Njeħembri cżorniħi w powiħiġliwiej mēħenji s koreżjoni cżekka, tola je jeho poliżiā bōrsh wuħlēdżiha a sajala.

* W połnožnych amerikanskich sienoczeniach statach je so se statużiemi stajnje wjele jebako. Liczba pensionarow s poġlednejje wojny bjes połnožnymi a połodnišimi statami je tisżeżi lēt delħi stajnje rostka, doniż je ludej skonċiżnej sejekprosej wusħħa. Hisħċe nēħħole je w sienoczeniach statach wulka liczba wozħobow, kteřiż pensiju dla merikanskiej wojny dostawaju, hacż runje je so wona p'sħed 50 letami mela. Naispoddawnihsa pač su w pensionisticki li-ċċinax tak mjenowane "revoluzijski wudowy". Nēħħto cżiżżeż wħshedne bēħe, so so stari wojazy, kotrj bēħu so p'shi revoluziji wobbiegħili, na ġaniertnym luu s mloħiżiħi holċżu wożeniku, kotrjż po mużowej ġiġiencja pensija p'sħippanu.

* (Nowy frēdk p'she ġmorkawu [Schnupu]). Tym, kotsiż na ġmorkawu cżerġja, radzi dr. Morris w Xantenje, nēħħto jitneħha palenza do dlonje linuż a jidu do noha frēbnuc. S woprednejje ķylni palenza bōrsh popušċeżi, teħha runja ķylniħha bēħenje, a noħi wostanje dlejji cżafha cżiżżeż ġuċċi, schtoż je sa ġmorkawateħha wulka wolħożnoċ. Jeli so so n-snamjenja ġmorkaw, kofkotanje, porsikanje a bēħenje, sažo wrċċa, so frēbanje palenza wospjetuje. Wjazzu hacż tifkocxne frēbanje k wosttronjenju najħylniżże ġmorkaw trēbne nje. — Piċċek budże drje so tuton frēdk lepjie hacż jaðyn druhi lubiż. Strach jenoż je, so njeħħidża palenz p'sħes noħi, ale p'sħes eri frēbacż.

(Birżiwinne powiżejje hladaj w p'sħitoffi.)

Drjewo na p'schedan.

Nēħħde 50 ġušċiżwix dolħiġi hromadow ma so wutorn 13. novembra dopoldnia wot $\frac{1}{2}10$ ħodži p'schedawac. Shromadżiha p'shi ġejja. W Subornejanskiej ġajnej, 5. novembra 1894.

Miežla, ġajnej.

Heblowane Schpundowania

żyle fuqie, 24 a 30 mm. ķylni, p'schedawa tunjo

Tr. Holbian w Budvyschinje p'shi dwórnischczu.

Hermann Darschau w Budvyschinje

fabrika schtrypowych tworow i woweżeje wotmij

cziżlo 1 na schuleriskej haġħi cziżlo 1

k symiskemu časa kwoj dawno jako dobry snaty wulki sklad schtrykowanych schtrypowych tworow, schtrylowanych ġalow, wulki wubjeri ġalow s rukawomaj w najtuniszej hacż k najlepstej cżistowolmjannej barbunjeħu pħiċċat tiegħi w tnejnha w rnejnha mustrach porucja. Majlēschha a najwietiżi wubjeri schtrylowanski p'schedżena wsech barbow.

Najhodniżha twora! Najtunishe placzisny!

F. Trullen

na schuleriskej haġħi 7 na schuleriskej haġħi 7.

Porucħam kwoj wulki sklad

hotowych derjeħedżażiżnych p'sħileżażiżnych mužażiż a żonjazżiż kozuħi, p'jelċżowych p'jeslow, scherokih kozuħi, dżelacżeristicki kozuħi, cżorniħi kulojħi p'jelċżowych bobacżiżi meżow

sa mužiżi a hólzow po 2 mk. i tħsu, teħha runja wulki wubjeri mužażiżi a hólżażiżi kunkużiñ a pħiċċiħoww meżow, hólżażiżi meżow hiżo po 50 np., mužażiżi symiżi meżow hiżo po 70 np.

A podħiġiżu a wobħadżenju kożuħiha mam wulki sklad dobrighi wote minnha kameħha p'shihotowanych kożi.

Denoż 3 mk.

cżistowolmjanja konjaza deka placzisny pola

Ludwiga Kuhlmann

w Budvyschinje w kupnizi p'shi ķlowiġi torħoħiżi.

Stwiniske bēħaki, starx loħċiż po 23 np.,

ħossew deki, blidove deki,

komodowe deki,

rjane spanske p'sħiħiġiżi po 3 mk.,

belle a piżżeġi gardini

porucħa tunjo

Ludwig Kuhlmann.

III. myto.

Għeżejjn diplom.

Tule nashmu a sħimu mam taħbi hobroki wubjeri hontwinsti a dolħiġi schlorrij, p'jelċżow, p'ħiġiżi, kunkużiñ a filżżow, a schlornejż, woprawniżi russiż a němstik gummiżi, ituppij, wsech druziñi filżżow, ja mužiżi, żonse a dżejżi, każ so to wot żanej konkurenzi p'ostieġiżi njeħodżi p'shi taħbi tħalli kieni. — Pożi kieni na wubjeri so radlubje cħinja. — Po mérje so cżiżi ja tridha cżafha wħiġi.

Heinrich Mohr, sħewi miextri na ġuġiha haġħi 14.

Sklanjowa a drzewowa awkzija.

Na dwórce 15. novembra dopeljnja $\frac{1}{2}10$ hodzin budże podpisany wulki sahon skanja a teho runja wulki sahon stejateho drzewa, bjes lotnym je twarske, rosktewne a ryholowe drzewo, na pschedawacze.

Shremadzinsna pola Kołlewskiego hata pschi gminenskim puczu, se Schechewa do Kołlowa wiedzącym.

Jan Giech w Komsku.

Jenoschozna khęza i woklaminu je sa 200 ml. na pschedan na kniejskich wuhlowych podkopach w Mierkowje.

W Woleschnicy pola Kleineho je pelburska żwiność s 80 jutrami pola, kuli a hole na pschedan. Domise je dwajschosne a maživne. Dalsche je shonicz pola Chrystofa Riesy tam.

Prokata na pschedan.

Prokata běleje Yorkshirské a tež czornopisaneje Berkshirské razy, kotrež je jara loko wukormja, su pschedo po časnej pschimierzených niskich placzisnach na pschedan na kniejsimaj dworomaj

w Budyschinku a Pschimierzach.

Kanariki,
pilnich spěvarjow, pschedowa tunjo

invalid Heynold
na hukelské hazy 30.

55 ml. placzi nowa schijaza maschina, kotrež je wechladač a je pruhovac hodi w Aug. Schubowej restawrazji na swonownej lawskiej hazy.

Huscheny polč, pschi 5 puntach po 65 np., kyry polč, pschi 5 puntach po 60 np., hadleshčo, punt po 65 np., huscheny tuczny hwinjazy brjuch punt po 60 np. porucza

Ota Větschka na litnej hazy.

Sakopschedawarjam
pschedawam hwoj hamzny wudżek czechakow po najtunischich placzisnach.

H. Bertramowy syn
pschi majozym torhosheče 3.

Schulské tornistry
sa hózow a holzy, jenož najlepše ruczne dželo porucza w wulkim wubjerku

A. Větsch ředlarški mischt na hauensteinské hazy 1.

Gowjase, konjaze,
czelaze a wowcze kože koz tež wowcze wolum pschedo po najwyschich placzisnach kupuje Heinrich Lange

pschi litnych wilach njedalolo herbiskej katolskaje zyrkwe.

W wudawaeni „Sserbskich Nowin“ je sa 25 np. dostacž:

Pschedzenak. Protynka ja Sserbow na lěto 1895.

Friedrich Lieber (prjedy H. Puh)

na sserbské hazy 4

porucza hwoje czisce žuche hospodařske mydlo a farużene cziste masanske mydlo, dale wsdū potrebu, i schatam nusnu. Wulki wubjerk parfimowych, stearinowych a wóskowych žwēzow. Wósk je po najwyschich placzisnach kupuje.

Majskowy schrot,

ržany pizny schrot,

ržane wotruby,

pschedenčne wotruby,

bawmowu žymjenjowu mucžku,

semiskoworjehowu mucžku,

palmosornowe wožuchi,

kwětle žlodowe koloči,

lanu mucžku } s hlowneho skladu ripikowu mucžku } C. Bienerta w Plauenje

porucza tunjo

Pawol Scholta,

pschedawarna žita, žymjenja a piznych hredkow pschi litnych wilach 18.

Zyrobnu hōdncz piznych hredkow, pola mje je pschedawazych. Pomorska ratarska spytowatnja kontroluje.

Gustav Rämsch,

enihiwjasernja na bohaté hazy 21, porucza hwoj wulkí sklad herbských a němských spěvanských knishow w wožebných kožaných a žemoczanych, kaž tež w trajnych jednorých swiaſtach po wurdabnje tunich placzisnach.

Wódne ponoje, kotly, kachlowe platy, něsczowe rebliky, kachlowe durczka, třeschné wokna, twarske hōdze

porucza tunjo

Paul Walther.

Słodke palenzy

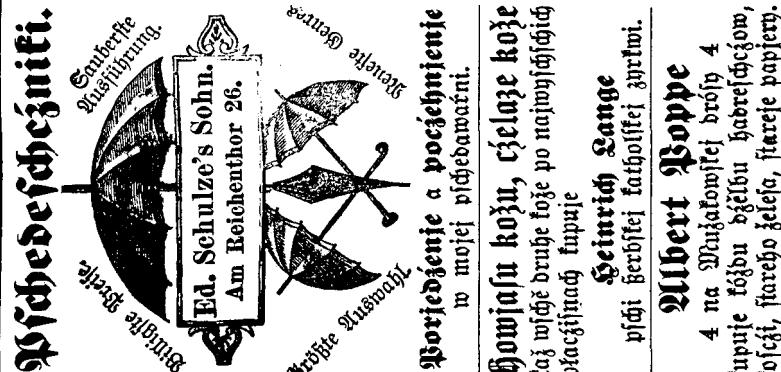
liter hido po 40 np., likery liter hido po 60 np.

porucza

Moritz Mjewra

pódlia Větrowské zyrkwe.

Destilacija snatich dobrnic palenzow po starych tunich placzisnach.

Portedjenie a poruzhnenie

w mojej pschedanosti.

Homjasa kože, třelice kože

kaž wžde druhe tige po najwyschigem

placzisnach kupile

pschi herbstei katolicki zyrkwi.

Heinrich Lange

pschi

třelice papery.

pschi

pschi</p

Wotewrjenje khlamow.

Dowolam ſebi ſ tuthm najpodwołniſcho ſ wjedženju dacž, ſo ſzym

Kolonialtworowe, delikateſzowe a zigarowe khlamy

na tudomnym měſeče ſ firmu

Alfred Mittasch

na ſnitskownej lawſkej haſy 3

wotewrili, a proſchu, moje pſchedewſacze dobrociwje vodpjeracž.

Budu ſo pròzowacž, we wſchach wèzach wſchedne potrjebu ſa kuchin a dom po móžno tunich placzisnach jenož dobre podawacž.

W Budyschinje, 1. novembra 1894.

S pocžesčowanjom

Alfred Mittasch.

Pſchenicžnu muku

je stareje pſchenicžny
haſyl po 80 np.,

1/4 zentnarja = 3 mk. 20 np.
porucza

Gruhjelsčanski mlyn.

Džecžaze woſy,
klankaze woſy,
pučowanske korby,
ſchatowe korby,
noscheniske korby,
ruczne korby,
lehanske ſtoly,
kwetkowe blida,
pliuwowe korby,
zentnariske korby,
kaž tež wſche druhe korbaſke twory
bjeſla a wuporjedža derje a tunjo.

M. Richter,
korbaſki miſcht na ſukelnik. haſy 18.

Cjaſzniki

ſo ſ rukowanjom derje a tunjo
wuporjedža.

Nowe cjaſzniki wſchach družinow
ma pſchezo na pſchedan.

Fr. Scholze, cjaſznikat
na Hoſchiz haſy 13.

Wobrasy

(bilby) ſo rjenje a tunjo jaſchken-
zuja a ſ woblikom wobbadža,
domowe johnowanije a wobrasy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
czisnach pola

Maxa Mützy
na behatej haſy 11.

Nowy lany wolij,

pſchezo čerſtwy,
porucza

C. F. Dietrich
na jerjowej haſy 3.

Ia. maſhinski wolij,
vaſelinu,
kolmas,
kophtny mas

vorucza
braſtow Mertschow naſlednik
(Mějczel Jan Skop).

Trikotowe taille,
bluſy,
džecžazu draſtu
w wulkim wubjerku
porucza tunjo

Hana Rollowa
rodž. Hauffiz
na róku Lubljskeje a
Lichorskeje drohi.

Holzy, kotrež džedža kwetle ploto-
wanje nauknuć, doſtanu wuzbu
a po žadanju tež jedz a hōspodu.
Dalshe je ſbonicž na ſem. drohy 5.

Ke nowemu lētu 1895 pyta pſchi
wyhokej miſdže ſtarſhu, ſylnu, ſlužobnu
holzu konditor Harnisch
pſchi lawſkym tōrnje.

Ke nowemu lētu pyta pſchi
wyhokej miſdže ſtarſhu, ſylnu,
dowernu ſlužobnu holzu, ktraž
ma ſkadnoſc, warię ſauknuć,
abo ſo higo na warjenje wuſteji,

Otto Engert w Budyschinje
na ſnitskownej lawſkej haſy 10.

Ke nowemu lētu a hrydom ſa
tudomne a Draždanske ſtrony
młokowe holzy, ſlužobne a hrózne
džewki a tajke ſ zwiniom, ſuchatki,
ſlužobne a džecžaze holzy, hejt-
manow, gradniſchtow pyta
Schmidtowa na kerbskej haſy 7
po 1 iſhodže.

Hrózne džewki a tajke ſ czelatam
a zwiniom, ratajſke hōſpoſy, ſlužobne
holzy, dójki, n'otrocžek, rólnych
poh.nczow, ſrénkow a wolaſzych pyta
Spannowa na małej bratrowskej
haſy 5.

Hrydom a ſ nowemu lētu
ſuchatki, ratajſke hōſpoſy, ſlužobne
a džecžaze holzy, wotroczow, rólnych
poh.nczow, ſrénkow, wolaſzych
pyta Heynoldowa
w „ſlotym jehnjeſzu”.

Šylny hólczej, kž dže mły n-
ſtwu nauknuć, može hrydem do
wuzbu ſtupicž w Kobjelnjanskim
mlynie a reſafu vola Hucziny.

O. Rauhendorf.

Młodeho czlowjeka jako wu-
czobnika pyta
ſchwedski miſcht F. Siebzga
pſchi ſtynych wiſak 6.

Ke temu cjiſtu jena pſchitoha.

Přeproſenje.

Do hłowneje zhromadziny serbskich duchownych
ſtwórk 15. novembra

dopoldna na poł džesaci w Budyskim Gudžic hoſcencu pola
dwórniſca luboſciwje a naležne přeproſuje

předsydſtwo.

Towarſtvo Šerbskich Burow w Běležezach
změje njedželu 11. novembra popołdnju w 4 hodzinach vožedzenje.
Pſchedhydſtwo.

Budyska Bjesada.

Swjedzeń wulkeje kołbasy změje ſo wutoru
13. novembra w Budyskej trělerni. Kouvert płaći po
wosobje 75 np. Započatk wječor w 8 hodzinach.

Předsydſtwo.

Bukečanske serbske towaŕſto

změje přichodnu njedželu, jako 18. novembra, swoje posedženje.
Přednošk knjeza wučerja Šutcy z Rachlowa: „Što zwěrjata
dželaja“. Započatk z dypkom 4 hodzin.

Wſitke sobustawy ſo hač najwutrobiſo přeproſuja, tež
hoſco ſu nam witani.

Předsydſtwo.

P. Ludwig

pſchedawařna parfümerijow a mydlow
w Budyschinje w kupnizy pſchi radnej pinay
1 na ſnitskownej lawſkej haſy 1

porucza ſwoj wulki ſkład mydlow ſa hoſpodařſto a ſ myču,
moſkowe twory, parfümerije (němſke a franzowſke atd.),
kaž tež toilettowe wézy wſcheje družinu (tež jako dary ſo
hodžoz) ſ najlepſich fabrikow po tunich placzisnach.

Pſchispomnjenje: Volia mie ſu wſche wézy ſ dželanju
papjerjanym kwetkow dostacž.

Na pſchedan: Kublo, 2 hodzinje wot Budyschina, ſ 50 kózami
pſches Maniča w Budyschinje. — Mjeniſha ſiwoſc w Nowej Wý
pola Njezwacžidla pſches Jurja Patoka w Njezwacžidle.

Pschilosha f čížku 45 Serbskich Nowin.

Ssobotu 10. novembra 1894.

Cyrkwinske powjesée.

W Michałskiej zyrlwi smieje jutje njedzeli xano w 7 hodz. diałonus Rata němstiu spowiedni ręcz, $\frac{1}{2}9$ hodzin farat dr. Kasich němstie a w 10 hodz. herbske předowanje.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Jan Schesecijan Koral Schröder, montér na Židowje, s Amaliu Selmu swud. Hawtchnikowej rodz. Winklerem tam. — Jan Bohutér Pzech, dželaczeć na Židowje, s Hanu Kopjenaczej s Lipin.

Krčenje:

W Michałskiej zyrlwi: Martha Marja, Jana Stillera, pohoneża w Wulkim Wjelbowje, dž. — Anna Amalia, njemandz. dž. w Szczejezach.

Placjissna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2053 měchow.	W Budyschinje 3. novembra 1894				W Lubiju 8. novembra 1894			
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Pšcheniza	7	6	7	24	6	82	7	12
	6	53	6	88	6	35	6	76
Rožka	5	69	5	18	5	44	5	63
Jecžmien	6	29	6	43	6	—	6	33
Wovb	5	50	5	80	5	30	5	60
Hroš	7	50	11	11	8	89	9	72
Wota	9	3	9	44	7	—	8	50
Zabły	12	—	15	—	10	50	13	—
Hejbuschla	15	—	15	50	13	50	14	—
Berry	1	80	2	20	1	60	2	—
Butra	2	—	2	40	1	80	2	10
Pšchenicna mušta	6	50	16	—	—	—	—	—
Rjana mušta	6	50	9	50	—	—	—	—
Sýno	2	20	2	50	1	60	2	10
Sáloma	16	—	19	—	15	—	18	—
Brokata 1040 sčtuť, schtuka	9	—	20	—	—	—	—	—
Pičhenicne wotrubu	3	75	4	75	—	—	—	—
Rjane wotrubu	4	5	50	—	—	—	—	—

W Budyschinje placjese: fórz pšcheniza (běla) po 170 puntach 12 hr. — np. hacž 12 hr. 30 np., žolta 10 hr. 99 np. hacž 11 hr. 10 np., fórz rožki po 160 puntach 9 hr. — np., hacž 9 hr. 29 np. fórz jecžmienja po 140 puntach 8 hr. 80 np. hacž 9 hr. — np.

Na Burej w Budyschinje pšcheniza (běla) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 24 np. pšcheniza (žolta) wot 6 hr. 50 np. hacž 6 hr. 91 np., rožka wot 5 hr. 70 np. hacž 5 hr. 94 np., jecžmien wot 6 hr. 10 np. hacž 6 hr. 50 np., wovb wot 5 hr. 50 np. hacž 6 hr. 90 np.

Draždanske miażsowe placjissny: Hovjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65. 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsnejše wahi. Dobre krajne gwinji 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Čelata 1. družiny 60—70 np. po puncze rěsnejše wahi.

Wjedro w Londonje 9. novembra: Rjane.

Czorne židzane tkaniny,
wubjernie, dolholétnie wupruhowane
khmane wudželski;

dale jako nowe dōjšle:

píkane židzane tkaniny
w wulkim wubjerku barbow,
porucza po tunich, twjerdych placjissnach

Julius Hartmann syn
na róžku miażsowego torhoschęza.

Carl Schulze, optikus pšchi miażsowych jědkach

w domje knjesa pšchelupza Pětschki pšchi potřebje hwoj wulki sklad optiskich tworow dobroczíwemu wobledžbowanju porucza.

Wot lěta 1856 žamostatny ho po dohodlennjej dželawosczi na to wuskej wóčku brillu, sa nje ho derje pšchihodžazu, dacž. Pšchedawam tež Rodensteclowe nowe polépszene wožne šklenzy. Brille po lekčtskim wukasjanu ho žwědomicze wudželaſa.

Na hydom wustajenach premiowanej.

Pšchisponjenje. So by ho smylenja sminul, proschu kžđeho, so čayl na moje pšchedmieno ledžbowacž.

S poczesczowanjom

Carl Schulze, optikus.

Wulki wubjerk hotoweje mužazeje a hóležazeje draſty.

Woblečzenja s modnych, trajnych tkaninow, ju vy s čoplym podschicžom s dobrje kožmikateje tkaniny, swjeršchniki po wschech placjissnach, mantle s wotapniwej pellerinu, kholowy w wulkim wubjerku po wschech placjissnach.

Wsché hotowe wězhy maja wubjerny rěs a žedža kaž po měrje dželane.

Na dobre trajne kajfoscze wofžebje ledžbuju. Pšchedawanie po pomžhlnej naštunischich placjissnach.

Wulki sklad tkaninow k seschicžu po měrje s rukowanjom sa dobre žedženje.

Wobhsladanje ho tež bjes kupjenja rad dowoli.

E. Weiss

19 na bohatej haſy 19.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoschęza a bohatej haſy
(w lěće 1810 saložena pšchedawařna)

pšchedawanska haſada: Krueže sprawnje, jenož khmane, placjissny hōdne tworh, porucza: zwjern, wsché družiny bantow, wojmiane a bawmiane schtrykowanſke pšchedzeno, schtrympy, ſoki, rubiſcheža, ſchawlowe rubiſcheža, ſchlipy, khornarje, pšchedkoſchliki, gumijowe ſchaty, ſchorzuchi, sporowe a normalne koſchle, spódne kholowy a t. d. a t. d.

Na bohatej
haſy 25.

H. Horn.

Na bohatej
haſy 25.

Najwjetſcha pschedawařna

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje draſty.

Dokelž mam malo wudawków pschi pschedawanju, tkaniny ſa hotowe pjeniſej kupuju a wjele roſpſchedawam, je mi móžno, nimo měry tunjo pschedawac̄, tak ſo je kózda konkurrenza čiſcze wuſamknijena.

Na bohatej haſy

= 25. =

H. Horn.

Na bohatej haſy

= 25. =

Najwjetſcha pschedawařna

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje draſty.

Woprawdžity

žitny palenz

liter po 60 a 80 np.
po zhlisnach tuňſho poruczataj

Schischtka a Mječka
na ſwontownej lawſtej haſy.

Nowe polnojerje

3 ſchufki po 10 np., 15 ſch. po
45 np., po kepcach a cžwizach hiſkeže
tuňſho porucza

J. T. Glien
na drzewowych wilach.

Amerikanski petrolej,
najlepſhi, dwójzy čiſczeny,
w wulſkih bleſhach punt po $10\frac{1}{2}$ np.
porucza

Carl Noack na žitnej haſy.

Turkowske ſlowki
najlepſcheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
pschi mjačowym torhochęzu.
Destilacija ſnatnych dobrých likerow
vo starvob tunich placzisnach.

Schlörnjaſy mas,
kožu mjechku a wodu njepſcheduſhczatu
čimjaſy, w tyſach a po waſh tunjo
porucza

kožowa pschedawařna

Reinholda Giericha
pschi mjačowych jēdach 4.

E. Rau

Rſheseſijanska ejrijowa pschedawařna na jerjowej haſy 3
dowola ſebi pschi ſapocžatku ſymſkeho čaſza na ſwoj na-
najbohatscho wuhotowanym ſkład

mužazhch, žonjazhch a džecžazhch ſchfornjow

wofebje na Hunyakſte ſilzowe ſchfornje, vjelſczone a
zukuijane ſchfornje a najlepſche Oſchazkſte ſilzowe
ſtupnje po tunich ale twjerdych placzisnach ſedžliwe činicž.

Žonjazu a holcžazu draſtu

w wulſkim wubjerku po najtunischih placzisnach porucza

G. Weiß

19 na bohatej haſy 19.

Heinrich Lange

11 pschi žitnych wilach 11
porucza ſwoj ſkład hotowyh
kožuňow a wſchech družinow kožow
debrožiwemu wekledžbowanju.

Šejudhi ſo po měrje ruce a
tunjo ſefci a ſo tež wuporjedža.

Pocžahuju kožuchi a ſchiju wofebnu
žonjazu a džecžazu draſtu po měrje,
jarowanskú draſtu ſa krótki čiaſz.
Tež někotre holzy, kotrež chzedža
ſchwalcjiſtwo nauwukuej, pschiwoſmu.

Bertha Albinusez,
ak. a prakt. ſchwalcja.

W wudawatni „Sserbſkich Nowin“ ſu po 1 mk. 50 np. doſtačz:

Khěrluſche a ſpěwý Pětra Mlónfa.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kózdu sobotu.
— Štvortlétne předplata
w wudawaíni 80 np. a na
němských póstach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.
Číslo Smolerjec knihičsérfje w mačidnym domje w Budysinje

Za nawěštki, kiž maja
so wudawaíni „Serb.
Now.“ (na rózku zwon-
neje lawskie hasy do 2)
wotedać, placi so wot
mal-ho rynka 10 np. a
maja so štvortk hać do
7 h. vječor wotedać.

Číslo 46.

Sobota 17. novembra 1894

Lětnik 53

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Wuprásdajnej měsće ministrow justizy a rataſtwa w pruskim ministerstwie stej saho wohzadzenej. Khějor je sa ministra justizy kniesa Schöñstedta, dotalneho pschedzhydu krajneho žudniſtwa w Celle, a sa ministra rataſtwa kniesa s Hammerstein-Vortena pomjenował. Knies Schöñstedt zo hisczeje swojego politiskeho měnjenja sňawnje wuſnak njeje. Kózkej stronje zo wón kloni, je teho dla císeře njeſtate. Wón je katholiskeho wěrywusnacza, tola s teho zo njehodži žudzic, so by zo wón zentrumiskeje strony džeržat. Katholiske nowiny žu bórsy wuſležidle, so je zo wón s jenej evangelskej woženil a so swoje džeczi w evangelskej wěrje wocžahnuća da; duž jeho jenož jako „katholika s křeszcijanskim wopřimom“ wohzadluja. Cíim mjenje je zo nowym justizny minister hacž dotal wo politiku starak, cíim bóle je to nowy rataſtrowy minister s Hammerstein-Vortenem cínil. Wón je přenjemu němskemu khějorstwownemu ſejmej jako welski ſapóžlanz pschitklušak a tehdy pschecžiwo khějorſtrowej wustawje hloſzowal; wón po taſtim k tej držinje politikow žluſcha, kótrýž je wjetř Bismarck w swoim časzu „khějorſtrowych njeſtceželov“ mjenował. W poſlednim časzu je knies s Hammerstein-Vortenem jako wulki ležomnoſçet pschecžiwo nowym ſikowaném wučinjenjam wustupowal a zo ja ſa ſažoſawiedzen, e dawka na zokernizu s pschitwolenjom trajnych wyžołich premijow prózowal. S tymile premijemi žu zo něhdys zokorowym fabrikam lětne wjèle milionow hrivnow se statneje ſažy wuplačzole. Wobžedgerjo akzijow zokrowych fabrikow zo nadžija, so budže knies Hammerstein-Vorten tež jako minister sa ſawjedženje wyžołich premijow na zelor, do wukraja pschedaty, ſtuktowac, a w duchu nětka hzo swoje pjenježne móžnije zo pjenicž widža. Njech pak tola se ſwojimi wocžakanjemi pschedaleko njeniu a njech wopomnja, so budže knies Hammerstein-Vorten jako minister trochu hinaſčeho měnjenja dyžli jako pschedzhyda němskeje rataſkeje rady a jako městopſchedzhyda pruského krajneho rataſkeho kollegija.

— Nowy khějorſtowy kanzler wjetř Hohenlohe je ſwoje ſastojnſtvo naſtupiſtchi k połobnjo-němskum wjetcham pucžowal, so by jim pječja rynje reſprawu wo pschecžinach pscheměnjenja w němském kanzlerſtwe podał a jim wotpohladu a wotmyſlenja pschitħodneje khějoroweje politiskej roſjaſník.

— S kravannymi podawkami w ſchismukskim lěžu zo hisczeje pschedzo w Bayerskej ſiwe ſabjeraja. Powſhitkowne pohórschenje zo pschedzhiwo ſwobodnemu kniesej s Zollerem wobraca. Wón je w pižinje, Weidenfelsku krajnemu žudniſtu požlanym, ſluſlit, so prawne drjewo, na lěta 1893 buram žluſchaze hacž do kředž oſtobra ſwojemu hajniku ſpushečez da. Šswobodny knies s Zoller pak zo ſwojego ſlowa džeržak njeje; burjo žu podarmo na dopjelinenje jeho ſlowa čakali, hacž žu ſebi 30. oktobra ſhami do lěža po ſwoje drjewo ſchli. Šswobodny knies s Zoller je po taſtim wina na křepſchecžu, a te nowiny, kótrej burow rubježnikow a ſapuſčerjew, kniesa s Zollera pak pschedſtečneho, duſhneho muža mjenuju, čorne s běžnou ſaměnja; ta wěz ma zo runje na wopak.

— Pruska evangelska generalna synoda je nimale jenohlōžnje nowu agendu pschedzho. Na njej je zo dale wjetři nježdželi měr ſa poſtikich ſastojnikow namjetowal a zo pschedzhiwo njeſchwarnemu, njeſpōzciwemu ſabjerzenju kanzlera Leista a jeho aſſessorra W. Hlaua w němskej naſvečornej afriſſej Kame-unſlej ſeloniji protestowalo. Mjes ſudom dyribi zo pschedſtajenje wo ſwiatosćji pschedzah polně ſti lěta traſa.

Duž budže generalna synoda khějorſtwe a ſtatne wysčnosće napominac, so by zo licžba pschedzahow po móžnosći ſamjeſowała, so by zo duchownym ſkładnosćj dała, tych, kotsiž dyrbja pschedzahac, wo ſwiatosćji pschedzah powucžic, so by zo ſaho pschedzahalo pschi Jeſom Khryſtuse, so ſmeli jenož křeszcijanszy žudniſtwa křeszcijanam pschedzahac dač a so by zo pschedzahane ſi trébnej ſwiatosćju ſtało. Tež dyribi zo jenož telto židowſkich žudniſtow poſtaſic, so je ich licžba židowſkemu wohydetſtu w poměrje k křeszcijanam pschedměrjenia; na 100 křeszcijanskich žudniſtow by potom jedyn židowſki pschedz.

— W Maroku pola Casablanka žu tamniſchi demoródní wohyderjo jeneho němského poddona Franza Neumanna ſatſelili a wuſibili. Němſti ſapóžlanz je pschedz dostał, so dyribi zo hnydom do Feza, marokoſteho hlowneho města, ſedací a ſebi wot ſultanoweho knježerſtwa doſeždženje žadač. So měle ſlowa ſapóžlanza němského khějorſtwa wjazy wuchzina, němſta wójnska lóž „Grene“ k marokoſtemu brjehej pschedz.

Ružowska. Hisczeje ſenje ſarewanje wo ſemrjeteho zara tak nutrue a powſhiukowne bylo njeje, hisczeje ſenje wone ſi tajkej ſluboſcze ſudeweje wutroby pschedzho njeje, jako nětcole pschi ſmierci Alexandra III. S pschedziniu teho žu nadobne ſamownoscze charaktera njebo zara a ſchowanie, kótrej je jeho knježenje ruſkemu ſudej pschedz. Narodne ſmželeni ſdželani Ruziž ſebi jeho wypoko wažadu, deſekl zo wón „bóle ruſti, dyžli Ruziž ſhami“ čujeſche a čeſežowanie a ſluſcze wjehdneho muža ſebi wón jako ſwérny nan a mandželski a pobožny křeszcijan dobu. Pod knježtowem Alexandra III. je zo Ruziž najužniſchi kraj stareho ſwěta ſziniła, kótrý ma wo wójnsje a měrje ſwěta roſgudzic. S cíim je Alexander III. tele wuſpeči dozpit? Niz ſ bluſchczotej duchownej wobdarjenosćju, ale ſe ſwérnosćju, wutrajnoscćju a ſtajnosćju, ſ kótrej zo ſwoje politiske wotpohladu a ſamery pschedwedge. Pschede wſhem w kharakterskej wěſtſci jeho wele a ſtukowanja potajnosć jeho wuſpečew leži. Alexander III. bě hrônosće wójny w poſlednjej ruſto-turkeſkej wójnje ſe ſamžnýmaj wocžomaj wibžawſchi ſebi wotmyžlik, žwój lud psched bědu a hubienosćju, kótrý tež dobycžetſta nóna pschedz, wobarnowac. Wón wſchu ſwoju ſedžbliwoſć na wuaicze ruſkého rataſtwa, rjimjeſta a induſtrije ſloži. Alexander III. Ruziž ſ rataſtwa do induſtrije pschedwedge. W ſapocžatku jeho knježtwa wuwoſ petroleja ſ Ruziž do wukraja wjazy dyžli milion pudow njewučzini, dženža zo wón 60 milionow pudow wuchzini. W lěcze 1880 fabrikta a hóřka induſtrija ſa 1220 milionow twerow wuždžeta, w lěcze 1890 pak je wona hzo ſa 1660 milionow rublow, po taſtim kózde lěto wo 45 milionow wjazy nobželaka. Dženža mža zo je, e wudželki hzo ſ 2000 milionami rublow wobličež. Hódnosć teſele licžby zo ſpoſnaje, hdyž zo pomyžli, ſo wſho ſito, kótrej w Ruziž ſa lěto naroscze, ſedma 2000 milionow pudow pschedz. Knježtstwu zara Alexandra III. zo pschedz ſhwalba doſtanje, ſo je wone intereſy ruſkeje induſtrije na přeni rjad ſtajilo. „Pſci rowje w Bohu wotpočwazeho zara“, pižaja jene ruſke nowiny, „leži wjèle drohotnych wěnزوw, ale najtrojníſchi budže tón poſběhnenja ruſkeje induſtrije. Wona je hisczeje ſara mloba, tola dženža hzo njeje wjazy móžno, jeſe roſwigé ſi wukraja ſabjerac.

— Wo ſhorosćji, poſledních dnjach ſiwejena a wo ſmierci zara Alexandra III. žu hisczeje ſpomnjenja hódne powjeſcze dôſchle. Wobhonite weſhobr praſa, ſo je zarova ſhorosć polne ſti lěta traſa. Zar

je skłonniejsze na pułknięcie wutrobinej żywym umrję. Nahłyby lekarszow Sacharsjina a Leydena by ho pschi pscheptytanju zaroweho cęla jako prawe wupokasale. Pschedpogledni a posłedni dżen do żywioje kmjercze je zar Alexander hiszczęsze dolhe rośreżenja se żywiojim synom a naſłednikom mēl, kotrychž wopschijecze woſčbam, zara woſdawazym, njesnate njeje woſtalo. Wón je ſ nim wo mógnych pſchipadach, kotreg moħla jeho kmjercz sa kobiu mēcž, ręczal a jemu sa wſchē padź na dróbnje radu dał. Dale Alexander naſłedniſte depeshe diktowaſe, kotreg dyrbiesce wón po jeho kmjerczi knieſtwobżerſiczelam jenotliwych ſtatoſ pózklacz. Tele depeshe ho se kłowami sapočaħu: „Moj nan wjazy mjes żywymi njeſchebywa.“ Tele telegraſowane rukopiszy ſlubjenje wopschijego, so budże ho zar Miklawſch II. we wſchém ſwonkowniejszej polityki żywiojego nana dżerječ, a so budże ho prózowacj, tak knieſicż, laž je to jeho nan ečinił. Tele woſſewjenja tež bjes poſkrédnistwa ministrow direktnje wot zara k jednotliwym knieſefstwam woſtendječu.

— Zarowanski czaj s balsamierowanym ciełom zara Ale-
xandra III. je skrjedu do Peterburga pschijel. Po zytku puczu
s krimskie kupy hacj do kłownego města jemu lud wulce cęsczowanje
wopolsawosze. Ruszy burjo, kotzj mają wschu pschicinu wo njebo
zara. żarowacj, so psched jeho kaschczom kłakachu a so modlachu.
W Peterburgu je so zarowe cęlo nachwilne w zirkwi Petra-Pawola
postańko. Kaschcz tam weterwieny steji, so mohł ſebi lud morweho
zara wobhladu wacj. W městach, psches lotrej je so zarowe cęlo
wjesko, je so 50000 ſhudych fa zarowe pjeneszey naſkyczlo. Po
starym waschnju jibzhy k wopomnjeniu neschto s blidoweho ſudebja
ſebu wsachu, na pschikkad karany, s kotrychj je so piwo o měd pit.
Njebo zarej je so wjele stow wěnzow pochwicjelo, mjes nimi 111
ſlebornych; dwaj ſibirskaj pschekupzaj ſtaj dwaj ſtokaj wěnzaſ s kotre-
juž je jedyn 15 000, druhí 5000 rublew hódný, dariloj. Khowacj
budże so zarowe cęlo 20. novembra. K khowanskiej zwijatocznosci
ku hacj dotal do Peterburga pschijeli mandzelska pruskeho prynza
Hendricha, hezenksi wulkowojwoda, sakko-altenburgski prynz Albert,
awstrijski arzywojwoda Karla Ludwig, czornohórski wjech Miklawisch,
italski krontprynz a herbsti kral Alexander.

Turkowska. Armenow w Małej Azji skoro kózde lato turkowzy kurdojo nadpaduja a morja. Wszed krótkim czasom su woni mjes Armenami pola Mocza żałosne krwajyszcze nacjinili. Ponich hichcze turkowzy wojozy do armeniskich wżow psicjezechu a 3000 wojskow, mjes nimi żony a dzieci, sarubachu.

Afiska. Najbojańschi wojszy zyłego świata dręcili chinesi. Gdylny wobłtwerdzeni chinesi mórski puchaw Port Arthur do Japończyków nimale na żane webaranie njetrzechowscy dobyle. Hdyż Japończyk, puchaw bombarderowaczy i nadbocie puchawscy, Chinesi sojo broni wotczynu. Komanderywozy chinesi general bę se dwójimi stanowymi oficerami hisz nóż przed puchaw wopuchcigł a ho na lódź wukhowa. W Mandżurii, laż ho polnóznonarantscha Chineska mjenuje, w kotrejž několik japońskie wójsko stęsi, je ho hisz symile wjedro sapocząło. To val Japońskich niewodzów, ho na marsz na chineskie główne miasto Peking nastajie. Duż ho hisz několisi pôkłanzy europejskich statow hotuja, Peking wopuchcigł. Też samodzieci Chinesijo s Pekingu czekały. Chineski lud żebi żada, so by ho khęzorska kwójsba wotchnała, a so by ho Chineska pod kniejsztwo jeneho europejskiego statu abo amerikanskich sienoczenych polnóznych statow stała.

Amerika. W sieneczenych polnoznych amerikanskich statach byl psychi nowowolbach do ludowego sastupiectwa republikanszy safo ras kniejstwo na ho sterhnuli. Demokratojo, kotrych wjetshina w ludo-wym sastupiectwie 91 hlosow wuziniesche, byl wulke porazenie po-czepili. Psychodne ludewe sastupiectwo budze 230 republikanskich, 118 demokratow a 8 sastupierow ludowej strony liczic. Kaz je snote, byl pod kniejsztem republikanskiej strony w polnoznych statach tak mientowanu Mac-Keinley-bill sawiedli, s kotrej ho na wukrjne twory nimo mery powyschi. Nascha saksa industria je tehdby cjezko sklodowala. S wykolicim zlom ho placzilny jejnych tworow w tajkej mierze powyschichu, so w polnoznych statach sa nje zanyh wotebjerarjow wjazy njenamaka. Hdyl poszczischo demokratojo na kniejstwo psychidzechu, ho Mac-Keinleyowy saloni trochu poekabi, a tworam europeiskich statow ho safo mjesy sieneczenych statow wotewrichu. So budza republikanszy s nowa wykole dla sawiesc, ho njezwoczakuje; pschetz woni byl zami shonili, so pschewybole dla krajej wujit njeprichiniezu. W statnym farjadnistwie ho pod republikanskim kniejstwem s cjezka neschto pschemeni. Zebanshwo a wobschudzenje se statnymi pjenjesami njebudze mjenische, byly pola demokratow. Republikanszy runje laz demokratojo stat jalo dejazu kruwu

wobudzają, któreż dyrbiło po możliwości wypowiedzieć, a maja tego sa klupaka, któryż hoś małym kuskiem spokoju. Dobycze republikańskie budże hale dospolne, kiedy w lecie 1896 prezydenta se zwyciężyły strony wójtowate. Do tego czasu je pchnięto do demokratycznych stron, Grover Cleveland, jako prezydent wójtowany.

Stavíšna se řadženeho lètstotka.

(Wzoraczenie.

Bórsy běchu ſo ſeſhydali a Hana, ſtara džowka, pſchinibže ſi khanu, w kotrejž běſche woſchewjazy napoj, běly a blódki ſeſinjeny. Hdyž běchu Miſchnjansle porzelinowe ſudobjo, kotrejž běſche Schmiderez nan halle rjedawno ſwojej mandzelſtej jało wulku nowoſcz daril, doſcz webbgiwali a prěnju lacnoſcz ſaleli, a hdyž bě kheſej tež wutrobu trochu woſiwił, wuczezechu žónſke ſwoje ſchtrylkowanje a mužsy ſaſehlichu ſebi ſwoje dymlki.

"Kmotsje", rjeknu Schmider so hmějo, "nascha macz tak sploščnje blada na nasche dymki a na běle řavěščki. Myšlu, so bychmy radščo wonka pachaloj. Dyrbuji czi tola tež ſwoju ſahrobu pořeſacž. Kať dha je ſi tobu, mótku, pondžesč ſobu? Haj tak", pschetorže ſo, "macz powjeda džě wo Bjornacže. Haj, to ty radščo wó jſtwe wostaněſč, a byrnjej wonka rjetiſčho bylo. Nô, nô, teho dla ſo njetrjebaſč hanibowacž. Hdyž běchmoj mój navoženja a njewjeſta, ſkřehačinj tež rády neſčto wo ſwojim lubym."

Sofia, kiz bē ho jara sačętowjenia, swosta pschi žónskich. Wona bē po klubje i Bjarnatom, Schmiderez jenickim synom. Tón bē na wiłowanskim pucżowanju, bē hido dlešchi czaś pręcę, a jeho macz runje powiedasche, so je wot njego list pschischoł, kotryž dyrbti Sofią czitacz. Bjarnat pihaſche, so bē w Nürnbergu a w Augsburgu derje kupował a so je něchtō wałow tworow do Draždān wotpóskał. Wósnik ho dyrbti sa něhbę dwę njedzeli do Draždān dozpęczę, so kaž pschezo w „Móbrey Hwěsbę“ wupscheinje a so potom nanej po-więscę da. Bjarnat ham pat chze hiszczę do Polskeje pucżowacz, hdeż chze nowe wiłewanja sapoczęcę, dokelž bę ma dobre poruczenja wot salskich semjanow na pôslisch. Duz drje do nashymja lédma do Draždān wróćzo pschinidźe. Napołekdu sezele postrowjenja njewięscę, i kotrymž bē wona zyle spokojom, pschetož lěta 1750 njebé hiszczę waschnie, so bychu ſebi klubjeni schtó wě lat dolhe listy klali. Pihanie bē tehdom wobczęzne, a hwerńi ſebi tej tak wostowachu.

Wjes tym bęshtaj nanaj na swoim pschelbodżowanju hacz do
sahrobných dureklow doschloj, s lotymig so do Wostrowskeho web-
hodżenja khodżesche, a wstupischtaj tam, so byshtaj so w khłobnych
alejach wuhodżowało.

"Haj, naše Woštrowske pschedměsto abo, kž netko řeč, Friedrichtstadt, je zhytě řjane a ja njechal na žane waschnje tam nutsla w waschich wuslich murjach hydlicz", rjelnu pschekupz.
"Ty tam hischeče radv polēsečk, hydz Bramborští sažo pschiindže", měněseče mischtř Rinzelman.

"Nó, nó, to tak rucje njebudże", troščtowasche jeho towarzsch.
"Kral" Vjedrich džela někole ſměchti a je ſebi k temu franzowského
baňnila pschinę dat, dokelž to Němzy tak derje njeđokonjeſta. Tón
nima ſhwile wójnu wjescz a khějorka Marija Theresijs ſměje to tež
byte. K čemu dha ſebi pschezo staroſćow cžinicz? Ja wjekelu ho
nad pschitomnoſćau."

Tu pſchintzdeſchtej na wſchelake węzy, woſebje dońdje ręcz tež na kurprynzeſu.

"Haj, haj, mudra žónska je kurprynzeža", rjeknu Šinzelman,
"to dyrbi ho prajicž. Tola tu pschindže mi na myžle, so dyrbi
jeje draſta hetowa byč; ja byč ſebi myžlik, so byčmoj ſa brolatom.
pohladakoj."

Duż sawróczsítaj ńo starej a dżeschtaj i ńwojim jónskim
wroczo.

Tute běchu ſo w ſahrodę wulhobžile a potom wječet pschihotowale. Krajeni Schmiderowa bě i tak ſwiatocznemu dneji ſ no- weje piwatnje piwo pschinjescz dala, kiz ſo w karanje rjenje jefchczesche. Schleb, butra, plezo a twarożk ſu jara ſłodnje nastajane, a hdyž bě brokat wotrczany, ſybzechu ſo wſchitz ſa blido. Hischcze wjele-wjeſekych ręczow ſo wuměni; ſamo Kitzelman poſafmja ſo něſchtoraſow. Tak khwataſche čaſz a wječorne ſměrki pominachu na dom. Kruch pucza pschewobžachu jich hischcze Schmiderjezy, potom dželachu ſo vſherczieljo.

Na nanowe poruczenie njezdzechu domoj po chłodnym Wostrowskim aleju noweje módy, kotryž Kinzelman hibżesche taž wsče nowotwarstwa, ale dżechu po starym ruczu, tiz psches tšeletniſhęgo a pastwiſhęgo wjedżesche. Tak wróćzachu żo Kinzelmanezh wſchitzy spolojom w swojim nastupanju.

11

Wat spocžalka našeje stavíny bě ho někdy měžazov minulo. November bě ho sapocžal a jara njelubosny byz pocžal. Větr duješe po wopuszczonych hažach, hašchowasche woliwowe lampy, kig tež žame na žebi jeno malo roszwetlachu a mjetasche se žněhom a deszczikom do wolnow.

Tola Kitzelmanez Sofija ſedzefche ſa blidom. Drjewo praskoftaſche w thachlach, lampka ſo miſchlorjeſche, pôdla w dželatni resmołwjeſche ſo miſchr ſ pomoznikami, w kuchni klepotafche knjeni miſchitrowa ſ hornzami a talerzem, a wón ſłodneje piwoweje poliwki dobywasche ſo hacz do iſtow. Wſchitko bē tak lube a ſpodbne. Zeno Sofija, tiz ſa blidom ſedzo ſchijefche, njeđiwaſche na nicž. Njekeſdžba woſkowasche tolstu nicž a hladasche pschi tym ſonjo do ſwęg. Jeſu leżejazej lizy běſchtej ſblednulej, a mutnej wočzny běſchtej mnichu ſylsu ranilej.

Wulka staroścę bě na wobej kwójsje pschisčla. Bjarnat, syn a nawożenia, bě, kąz bě pižal, do Bólskeje schó, so by tam na pólško-sakſkim dworje wiłowania poczał. Jedyń dwaj rasaj bě so klyscheć dał, jeho wotpohlad sdaſche so dopielnjeć, nowe dochodowe žórkę so wotewrijeſče, a jeho poſledni liſt w septembrzu lubjeſče bótſy wróćzenie domoj. Wot teho czaſa pschieslachu powięſcze a jeho lubi mějachu wulke staroſcie wo njeho.

Tehdom bě puczowanie mnoho straschnische dygli nětkole. Dróhi běchu husto, wožebje nasymu, jara schpatne. Póst bě hale w swojich prénich spoczatkach a po prawom jeno wokolo wullich mestow; puczowazy běchu teho dla skoro jeno pschipadej pschewostajeni, kiz jim dosz husto jeno jara schpatnu pschilegnosę k jézdzenju woštaji. Nimo teho běchu pucze tež w druhim nastupanju njeweste. Wobej schlesynskiej wojnje, kiz hiszczę dolho k konzep njebeschtej, běschtej ludzi rosdźiwilej rąz kózda wójsna. Rubiejszny a bundaz y běchu puczowazym straschni. Bě dba po taikim żadnym díwu, so bě Sofija wscha wurubiená?

Na dobo wona něchto saříšča. Schwatare kroczele běchu po schodze říšschez. Prjedy hac̄ bě holežka dostenaka, wotewrichu ho durje a hnydom na to fastuji knies Schmider do jstwy. Blédy a s dýcha wuběžany stejše pshed njeju. S čjola a s woczow kapasche pót pschi wschej symje, jeho píaschez tipjesche s mokrotu; chyšče rēczez, ale jasyk ho jemu sapowje. S tschepjetazej ruku wuczeze líst, poda jón Sofiji a swjese ho potom na najbližší stólz, wóttie fastonawski. wobličko s rukomai všichrywaio.

Sofiji chyžsche po seznucj S mozu nusowasche ko, so by pisanjenje psched wochomaj pocziszczała. Potom pschelcja list, kij he wot Biarnata. Tón měiescje ko tasse:

Lubaj starschej!

Hac̄ tónle líst hd̄y do waju rukow pschitad̄je, to w̄e jeno
Bóh žam; tola čz̄u jón piſac̄, žnab̄ žadeńdu pschilejnosc̄e,
so móžu jón Wamaj pôžlacz̄. Szym jow na twierdzis̄ne G.
prusti wojał. Njemoužu něktore tak wobsc̄ernje piſac̄. Želi so
nam Bóh hisc̄heze ras popsc̄heje, so ho sažo woħladamy, čz̄u
Wamaj powjedacz̄, na lózde waschnje žu mje namolwjerjo do
rukow dostali. Jeno to wobkručjam Wam, luby nano, so
njejkym i nimi pit a hráš, ale so žu mje wojevali. Něktó
kym s mnichimi czerpazym towařschemi jew na twierdzis̄ne.
Njewjedze ho nam pschejara slé, ale kmy kruc̄ze wobledžbowani,
ani lista piſac̄ nježmemy. Pruski kral drje njecha méra
džerječ̄, pschihotuja nař zyle na wójnu. Storkaja a prahnu
nař husto, hd̄yž pschimanje s tselbu a swuczowanijow hnydem
njescosumimy. Tola čz̄yl rad ws̄c̄itko snjesc̄, hd̄y bych so
nadgijec̄ žmék, so Waju, lubej starsc̄ej, a žwoju věnu Sofiju
sažo woħladam, abo něškto wo Waž sažlychu. Řek dyrbjaloo
so to stac̄, njewem. Moj jenigkli troscht je, so móže mi Bóh
tež jew pomhac̄. Wém džę, so ho sa mnje modlic̄e. Mějtej
so derje, lubaj starsc̄ej, njerudžtaj so pschewjele wo mnje a
postrowtaj moju wbohu Sofiju a jeje starsc̄ej. Ja kym a
imstanu

Wasch zwērny kyn

Bjarnat Schmider.

(Sfónčjenje psychichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Měch sboža je šo schtěortk nad Budyschinom wušypnul. Do teletzje knjesa Steinhardta je wulki lóš na číslo 40130 panul. Schtož je hlyščec, je jedyn džesatku wulkeho lóša pschedsyda tudomneho ajschowanskeho hamta, knjes Kauruff, dobyl, wobžedzej druheho

dżesatka je jedyn měchnoscher pola knjesa žitoweho wilowarija Sachse, kotrž jón hremadž s někotrymi żonami, w Weigangez fabrizy dżelażymi, hrajesche. Tęczi dżesatk powjasatki mischt Frost w Njeżewa-ćidle wobħedżi. Sbytne sydom dżesatkow je knjess Reinhardt do wukraja pschedał. Njech dobyczerjo w kwojim sbożu na kħudx a potrjebnich nješabudu a njech ho na kłowa dopomnja: Komuż je wjele date, wot teho ho też wjele żada a dawacż je sbożownische hacż bracż.

— Pjatki tydženja ſo w tudomnym Lauez salu fſawna ludowa ſhromadzisna wotbywasche, w kotrej hęzorſtwoſejmſki ſapóſlanz Gräfe pſchednoſchki wo themje: „Rěmska reformſka strona w wojowanju ſa pſichod wółzneho kraja” ręczesche. W ſhromadzisne ſo pſchecziwo wotmyſlenemu tobakowemu dawkej ſežehowaze wobſamłnenje jeno- hłóżne pſchija: „Ludowa ſhromadzisna, 9. novembra w salu Lauez hotela ſo wotbywaza, wot reformſkeho towarſtwa ſa Budyschin a rokolnoſcž powołana, protestuje pſchecziwo wyſhemu dawkej na tobak a tobakowe wudželki, wot hęzorſtwoſewego kniejerſtwa wotmyſlenemu, a knieſa hęzorſtwoſejmſki ſapóſlanza Gräfu naležnije proſby, kóždy namjet na wjetſche poczeſenje tobaka wotpolasac̄.” Rěnes Gräfa wo- ſjewi, ſo budże po tutym żadanju činicž a ſo Kaniłowemu namjetej, ſo ma stat wilowanje ſi wukrajinym čitom pſchedewac̄, pſchi- hłóżuje. Też budże ſo reformſka strona wo rjemjeſko hónnie starac̄.

— Hdyż sanđżenu njeđelu wjecžor strażnik Najęć na hospitałskiej
droży gaśowe latarnie saźwę żesche, jeho Boża ruciąka saja. Domoj
dowiesieny won naſajtra wumrje.

— Na spodźiwne wasznie je tele dny jedyn wuczobnik ręsnika Nowaka na schulerowej habsy zwiżenie shubil. Na lubju po ręs pójkany bē ho won tam sa powjas, bjes hrjadami sczchnjeny, powěknul a ho wokolo powjasa wjerczoł a pschemjetował. Psihi tym bē ho do kónza powjasa, s jeneho kónza k semi wiżazeho, faschmjatał a ho skóńczenie sadajil. Hdyż jeho misztr, kotrewnuž ho wuczobnik pschedelko na lubi bycz svashe, sa nim hladacz pschiidze, bē ho won biko jadajil.

S Hnaschez. W tuomnym krolowskim polverniku maja bylo wobydlenia sa dzialaczerow na statne chosty natwaric. Wot psychichodnego chzorstwowego hejma budze bylo sa to 36000 hrivnow zjadac.

S H o d z i j a . S s e b o t u 24 . n o v e m b r a b u d ź e t u p r e c ź a . k h e j o r s t w o -
h e j m s t i f a p o ź l a n g z G r a f e w t u d e m n y m E g n e r e z h o s c z e n c u s t a w n y
p s c h e d n o s c h b e z r k e c z .

5 Nieszwackidla. Na tudomne skótnie wiki běsche ho tu
7. novembra 423 howjadow, 174 žwini a 213 proskatow pschihnało.

© Wulkeje Dubrawy. Wulke wohujowe je sandzeny schtómórk wjeczor našchu wjež domapýtało. © wuhenia Dejzmar forcejny wjeczor wołoko $\frac{1}{2}$ 10 hodzin woheń wudhri, kotryž ſo nimo měry rucę na ſukodne ſe ſkolumu kryte twarjenja wupſchettre. Sa krótki čas poł wby w plomjenjach ſtejſe. Twarjenja žimnoſežerjow Bohuměra Pawlka, Jana Garbarja a Pawoła Čjornaka ſo do czista ſpalichu. Gmeinskemu pschedſtejſerjei Janej Frenzeſej ſo bróžen, forcejmarjei Dejz domſte a bróžen do prócha a popjela pschedwobrocžidu. Poſledniſhemu je ſo w bróžni ſarciane howjadlo ſobu ſpalilo. Twarjenja žimnoſežerja Pētra Ssudki ſu ſo wohnjej ſ wulkej nuſu wobrôle, tola ſu ſo, ſo by ſo woheń wot nich wotwobrociſ ſ wulkeho džela podtorhacž dyrbjale. Skót je ſo wſchón plomjenjam wutorhnuł, teho runja je ſo wjetſchi džel domjazeje nadoby wulkoval.

S Ćorneho Åholmza. Wóndano dyrbjeſčę ſpěšný czah, kotrejž pſchipołonju $\frac{3}{4}12$ hodzin do Wojerez pſchijedże, pſché tu domnym faſtaniszczeżom faſtacz, dokelž bě ſnamjo „faſtacz!” woſnamajaze, wuthylnjene. Njewjedžo, ſhoto ma to rekacz, na lokomotivje woſpijet ſahwifſdachu. Dokelž njedziwajzy teho wſcho ſměrom wosta, a nictó ſ wothladowarjowejſ thęgki njestupi, późlachu ſ czaha jeneho muža, ſo by hladat, hacž ſu wothladať a jeho ludžo nahle wumrjeli abo hacž ſu jich ſabili. Na ſbože běchu ſo njetrjebawſchi bojeli; pſchetoz wothladať a jeho džetaczeſ jenož w ſkłodkim ſpanju lejeſchtaj. Wetuczenie je ſa njeſu pječa thętro nſelube bylo, woſebje dokelž ſo ſ czahom direktor ſtelesniy ſobu wjesieſčę, kotrejž je pječa pſci tej ſkladnoſci ſwoj Nobuł ſhubil. Czah ſe ſapostđenjom do Wojerez pſchijedże.

S Bystowa. Nasza mała wózka je nusowana, swojej zyrkwi węgu (turm) pschitwarcz. Dokąd bę pschi wuswonjenju njebo khézora Biedricha w lécze 1888 ſo w zyrkwinych kwißlach, hdzej swony wißaju, ſchoda petasala, a kwißle pschephtawſki królowski trarz wuprajil, ſo mają ſo swony druhdze khowacz, jeli ſo ſo dalijscha ſchoda ſtačz njeſkmě, dha many teho dla na ſpominjeny twar myßlicz. My

Był w swoim czasie, to je hacj do lata 1853, dwudziestu siedem lat, a bies naszej woli były dyrkami lubiącą dac, so ho sweny pod tącechów poważnuchu. Niekto ma ho znadna kamienista węza natwarcie, kiedy budżet pak tola 12,000 hriwów placicę. Sa naszemu malu woszadku je pak to njemogno węz, teho dla były psched dlejskim czasom pjeniesy hromadzecz zapoczątki a nadziamy ho, so budżet też bezustaną naszej woszadki, tuz tam a tem w zasadzie ho namaka, naś dale dobrzycie podpierac. Tak fu ho nam były se wszelkich stronie wilek dby pschipószale. Ssmy tola wot knjesa wychla a wot knieni E... w Ameriky, kotaż przedy w Maleczyczek bieżąt, po 21 hriw. jako pschinischk i twarej k naszemu wilekmu wjeżelu dostali, tak so many někto były szeszy dżel hromadzje. A wjazy przedawskich woszadnych je naszemu prostwu k lubosnymi darami wot mieliwo a woszadko, so njejsu w zasadzie swojego wiosny dom, swojego woszadku a swojego Božego dom spomnili, hdeż buchu kichczeni abo wero-wani, hdeż fu ho na Bożym kłowie natwarił a tak husto woszehowjenie a trosgt dostali. Njech ho s tutym przedawski woszadni, tuz to cziatu, pohnuja, swojej przedawskiej woszadze swojego luboszcz wopasacz. — Ale s woszehibym wutrobnym dżakom dyrbimy tudy hichcze na knjesa piwołskiego mischta H. Holaka w Drażdzanach spomnicz, tuz je psched 30 latai tudy w woszadze bydlisk, a nam 10 hriwów pofałk a podla na herbstce towatstwo Czornobóh pokalał. Wdy ho teho dla na knjesa pschedzbydu Rjecku woszeczichmy, tuz naszemu prostwu se swolnoscz a wilek luboszczu dopjelni. S wilek progu je tamnicze czesczene towatstwo nawabil, so je 12. augusta herbstki jnijowy hujedzen wusztowalo a mjes druhim też nam se sbytka 10 hriwów pschipószale. Tutej lubem kñjesej Rjecky wuprajamy też s tutym swojego najwutrebnischi dżak a zylemu towatstwu wutrobne „Sapacz Póh“. — W swojej njemozy twarimy czim mognischi na Boha, tuz wutroby wodzi kaž wodowe reki. Wón budżet dale pomagac, hacj budżet ni m dopomiane.

S Lubuscha. Ssobotu wieczor po 11 hodzin je ho bróżeń tudomnego hñekarja Hanha Pawła se wilem domkowanymi jnijemi do czista spalila. Wóhen je po sbačzu salozeny.

S Wożerez. Komitej sa twarjenje Kłoczebusko-Hródkowsko-Wojerowisko-Kulowisko-Rakoczanskie je psched krótkim pod pschedzysktem hrabje Rücklera pośledzenie wotmeli, w kotrym je ho bies druhim woszewiło, so budżet pruske knjezetwo nadziomnie ja twar tuteje żeleznizy wot pruskiego kr. jnienego hñjma ja lato trébne pjeniesy żadac. S dobem ho woszamku, pola sakskiego krajnego hñjma wo pschitwolenja pjenies sa twar żeleznizy s Rakocz hacj do mjesow.

Se Shorjelza. Psched tudomnej hñostanskiej komoru mjeſchtaj je dżelaczeć Matej Trupacz a czeladnik Bočkowksi se Ssolschez samolwicz, kotaż bieżtaj woszorzenaj, so stan někotre karpy, Debriczan-skemu knjestwu hñuszoze, kranulco. Wonoj k temu stejczko, a hñub Trupacza, hñj ras hñostaneho, ketryż bē tsi króz karpy pakoszil, i jaſtowu na 1 lato a k shubjeniu czechnych prawow na dwie lécze sa-hudzi; Bočkowksi s jaſtowom na 6 njezdzi wotemidze.

S Hródka. Bur Nakonc s Gólsda ho ponidzeli hotowasche, se swojim wesołom a konjom k Hródka domoś wotjecz, hdyż jemu jedyn wojnatski wuczobnik, wosołe kolo kulaży, po horje dele na Drażdzanskiej drogi napschedzo pschipidze. Nakoncowy kon ho spłoschi, wojnatski wuczobnik ho do stracha da a kolu psched konjom k semi panucz da. Na to ho kon nagle sawróci, pschi czim ho Nakonc a jeho syn s wosa wrjechnusko. Nakonc je ho snutska czechko web-schłodzik a je ho po latastce radze s drogę domej dowiesz dżak. Spłoszeneho konja s wesołom, kotaż wobaj żaneje schody poczepitkoj njeſtaj, fu na delkim moſeje popadnuli.

Wuskudżenia.

Pschihažny hñu. 30-létnego czeladnika Hendricha Ernsta Kschiedela s Dubrawki, ketryż bē woszkereny, so je jenu žónsku wumozował, k hñestatni na dwie lécze schesch meħazow a k shubjeniu czechnych prawow na schesch lét saħudżichu. Przed teho je Kschiedel njeſtastwa dla schesch meħazow dolo w jaſtwe poſledział.

— Teho runja dla wumozowania žónskich mjeſciu ho samol-wicz 16-létny Ernst Alwin Schade s Kožatnje, 15-létny Ernst Gustav Jähne, 20-létny Karla Ernst Jähne, 18-létny Karla Emil Jähne, 20-létny Karla Hermann Streit s Oberkunnersdorfa a Jan Ernst Britsche s Luka pola Pomorza, kotsiz na Smiljanistim knjezim dworze hñuszoze. S woszorzenych Schabu, Emila Jähnu, Streita a Britsche k jaſtowu po 8 meħazach a Gustavi Jähnu k jaſtowu na 4 meħazu saħudżichu, bies tym ho Ernst Jähne wumozowa.

Hñostanska komora. Hórnik Jan Karla Kunza, 1857

w Sarężu narodzony, kotryż bē na poſled w Tradowje s bydłom, bē i hata, Debriczanemu knjestwu hñuszoze, dwaj karpoj krouk. Wi biskerzenego k jaſtowu na pjez meħazow saħudżichu.

Priłopk.

* W Spiżunnersdorfe je žona jenego hñejera swojemu poldra-létnemu dżesču hñowu wetręla a ho potom wobweszla. Žona je poſdacu wotwótniwsjgi tónle njeſtuk skuczila.

* W dzjeločni tycherja Lehmanna w Zaslonu wóhen nasta, mjes tym so jeho ludżo w druhie siwe pschi hñoseju kiedzachu. Ma dobre sbože pak ho kowatski mischtur Weikert w swoim domie kiedzo na wóhen dohlada a hñydem haru sehnia. S tym ho tycherjowe twarjenje sbożerża, tola pak je jemu wóhen hñetu schodu nacjinił.

* Hñupr tryſt je żebi niedawno w nozy wuz, tuz schijaze maſchin pshedawa, w Źitawje dowelil. Sso ja rubięzneho mordarja Köglera wudawawshi wón nôzneho stražnika tak dolho webeżewasche, hacj jeho tón faja.

* Wulftony, hróbsnorjany napohlad bē ho hrjedu twarjenja Draždzanskanam wotewrit. Tam ho mjenuijy na hñiju wulki čołm paleſte. Wón wéstemu R. Bémarijej hñuschesche a bē 1500 čwizow petroleja sa Gräfome & Schwendlerowe pschedkupstwo pschinjewiſt. Kiel je ho sapalił, ho hichcze wujaſhnicz hodzilo njeſe. Čołm s zyltym naſladowem bē sawesczeny. Dokelz bē ho wieczor sapalił, bē hñydom zgħla wokolnosz s njebjom móznej roſzwestlenu, tak so wohnjowa wobora hñydom wo wohnju hñoniwski, ho rucże doſeż do haſchenja da, tola pak swoju progu s wopredka jenož na sbożerzeńje bliſtich twarjenjow naſloži, kotrej bēhu, runjež bē wetr pschipidze, w hñetrym strashe. hñjowi faſtojnizy pak woboru hñor na to ledžliwu scziniħu, so ma ho woszehje wo to starac, so by čołm, ho palaz, dale njepluwał. To tež Draždzanske, Piešenhenske a Trachenbergse wobory sbożownie wotwobroczichu. Dicx smužitoſci wulki dżak sa to hñuscha, so ho čołm, na naſlizu salotwizowanym, njeſtottorže. Wlūſtwa wohnjowych woborow, tuz ho na mjeniſčiach čołmach se satraschnym wohnjom bēzachu, mjeſachu wulzyschnu horzotu wustacż, tworejż dla dyrbjachu ho netotre rajh bōle wot wohnja ſdalič. Hdy by ho palaz čołm wottorhnuł a po wodże dele jēl, by sa niże ſtejaze lōdż a pschi brjox leżaze twarjenja wulki strach naſtał. Dwaj lōdžnikiſtaj ho najſterje pschi haſchenju wohnja jara wopalikoj. Ma brjohomaj, s plomjeniem i dnijowej jaſnoszcz roſzwestlennymaj, s najmjeniſča 20000 ludzi hñowa pschi hñowje ſtego na wóhen pschipidze, nježiwa jo na ſaduſhity kur a ſchtoru deſčez. Naſihi wetr kur hacj do Løgħnizy czerieshe, hdeż bē petrolejowa wón hñilne czucż. Zgħu nōz bē njebj roſzwestlenu, a halle na ranje bēħu woborniż na wohnju dobyli.

* W Żarowje je ho samožity 80-létny mjeſchtan druhi króz woženil. Psched hñodom latai je wón se swojej prenjej mandželskej, kotaż je psched lato wumrjek, ſloty jubilej hñejewiſt.

* S Herrmannsdorfa pola Zauera je ho poſtiki faſtojniz hñansel pjak psched tridženom, faſtojnike pjeniesy pschedziniwski, ſhubil.

* (Zidowski proſhet.) Do jeneje wulkej pjenieſnej banki w Barlinje wondano jedyn pôłsti ſid, delhi tucđinje ho hñecħatħu laftan wobleczeny, ſtapi. Bankowy wuczobnik, kotryż ma poručnosz, proſherjam jokmožunu dawac, ma sa to, so dyrbti tež tu swoju wirowatoscz dopjelnicz a jidzej 10 np. poda. Džebacznawat ſpokojuje ho poſtmewajo do ſaka tylkawski, wón masanu liſtniżu wuczeħnje a ho wuczobnika, njemako ho džiważeho, woprascha: „Budżete tak dobiti a pschedmencie mi 100 rublow.

* (Samomordakſtvo jenego rekruty.) Poñdżelu rano w Barlinje dżelaczeřo njeſtaloſtka kaſarmow tseczeho garderegimenta w jeneje jamje czeļo jenego wojska namakachu. Czeļo żebi wob-hlađujo, wibżachu, so bē żebi wojsk s britwju kiel pschediſnul. Britek pôdla czeļa leżeshe. Ssamomordak je rekrut Szwad s Pósnanskiej, kotaż pola ſchtorze ſkompanije mjenowanej regimienta ſtejczhe. Wón ho hacj dotal s zgħla hñichcze ſwicżowal njeſe, ale je wjelle bōle zjedli czaħħi hñor bħel.

* Behringowu hojazu serum pschi diftheritis pschi czeļiſtik ſħo-rjeniach nječo njeponha. Tak s Triżlara piżoja: Tu na jaſloħne waſħħinie diftheritis ſaħħadja. Poſledne dny fu tsi abo ſchtori dżeczi i wosħedni wumrjek. Hojazu serum po ſbačzu tu nječo njeponha. Lubżo hñu mudrischi cžinili, hdyż hñu radjx hombopatist i kredl mercurius cyanatus naſożeli, s kotryż je ho hñi wjele tħażżej dżem ūjwjenje ſbożżale.

* W Zönlöpingu je ho bludniża s wohnju ſanicżi. Piatacze duchaſlabych dżeczi je ho ſpalito. Wo njeſbożu ho pschi: 20 duchaſlabych dżeczi bē ho do koža pschinjeſlo a pschedstejetka a dżowki

stwó pschelhodzischi lehnucz dżeczu. Kaschlowanjom jeneho dżescza ho jena klučebna holza se spanja wubudzi. Hdyž do spanskeje sale stupi, ho jej hustu kur napszeczo wali, tak so mózno njebe, dale hicz. Na jese po pomcz wołanie druhe jónske pschihnaču, tola bě wscha rróza, wohe male dżeczi wuhowacz, podarmo. Hodzinu poszcziszo bě zły dom do prócha a pepjela pschewbroczeny. Tak je woheń našak, njeje snate.

* W Elberfeldze je ho żałozne woñjewe njebože, na koñej tam ludzo njeponja, w noz̄ 13. novembra stało: w ókōm czlowiekow je w plemjenach smjercz namakało. Po wschem sbaçgu je woheń sklozeny; schyri woñoby, na kotrych je hrescha, ku hido sajeli. Wo nadrobnoścach żałoznego njeboża ho písce: Krótko do 11 hodzin strażnikaj Pfesser a Halt po Kämpferskej drosy duzy s zigarowych kłamow njewożenjeneje Marie Benderez, w hubienych ręczach stejazeje, hustu kur ho wuwalec widżaku, a borsz po tym plemjo s woñnow schwibasche. Mjes tym so Halt wehnjowu woñoru budżesche, ho Pfesser do kłamow dobu a najprirodzy někotre ho palaze zigarowe kaszcziki na dróku czíhnu, dokelz pat ho dechlada, so bě ho weheń hido rosschéril, wón wurumowacz pschesta a wot pôblanskiej hafy s hłownym durjemi do kheje stupi, so by woñdlerow se spanja budził. Polizist Garzen, kotryž bě bjes tym pschihac, sa nim s tym samym wtpyhładem pschindże, a wobemaj ho tež poradzi, někotre woñoby s kheje wuwjescz. Hdyž do prénjego schofa pschindżeschtaj, nimo njeju někotre woñoby będaci, tola je njeſnajeschtaj. Hacj ku hebi žiwjenje wuhowale, abo hacj ku jim plemjenia, s wózdom wokomikom ho bôle rosschérage, wupucz sawrjele, njeje snate. Strażnik a polizist bjes tym do druheho pos'hoda dżeschtaj, so byschtaj ludzom, tam bydlazym, pomoż posłiczi, tola kylny kad bu pscheto bôle saduszhita a jimaj dyhacz njeðasche. Garzen, kotryž zwieczatú lampu w rudy dżerzesche, bu skoro poñluscheny a lampa jemu s ruki wupadzie. Tolsta cyma bě někto woñolo njeju a jenož dybz a dybz samozachu ho plemjenja, sadz njeju ho schwibaze, psches kur pschedobycz a jeju warnowacz. Pfesser dele woñlada a hrosa jeho pschimnu; pscheto hido będu ho plemjenja skhoda pod njeju popadnule. Někto bě najwjetshy czož, swoje hamzne žiwjenje wuhowacz. Wón na polizista Garzenu sawola, so dybni ho wrózic, abo so ho hewal spali, a petom tak rucze hacj mōkesche s rukomaj ja scjenu mažajo po skedże dele bęgesche. Tela Garzen ja nim njeſchindże. Pak wón pucz nasad njebe namakał, pak bě wón s kurom poñluscheny panuł a ho saduszył. Pfesser tež jencz k prénjemu pos'hodej pschindże, pod ketrymž ho delny skhod hido paleše, a so by ho woñnej wuhowac, dyrbjeche wón s prénjego schofa s woñnom won na hafu skoczic. Jena stara žona w tseczim poskhodze prénja kur pytnu; wona swojemu muzej pschitola, so ho pali, starý muž tež sa njej bęgesche, tola je drje ho wón przedy saduszył, przedy hacj ja wuhód namakał. Hdyž wehnjowi webornizy do kheje stupichu, na skhodze prénjego poskhoda na poł swuhlene czeklo jeneje żony a na skhodze tseczego poskhoda stareho muža teho runja morweho nadendżechu. Hdyž bě ho weheń salak, w hornim schofu, hdyż będu woñdlerjo, kotsz wupucz namakali njebehcu, wuczel pytali, tyczerja Strumpfa, wudowu Jansenowu a w druhiem poskhodze polizista Garzenu morwych nadendżechu. Pschi wetrumowanju poszcziszo hiszczes schyri hacj na koscze spalene czeła namakachu. W pôblanskej kędzi bydłazo tocjet Schmahl ho wustrojawschi s Bożej ruczką saja. Wscho hromadze je potajkim wózkom czlowiekow smjercz poczepiło.

* Wyšhe Kölne ku 13. novembra czeło jeneho lódznika, ktrehož hido dlejszhi czaž pytachu, s Rheina wuczahnuli. Czélowa kłowa wjazy ranow woñibasche. Pôdla teho prawa ruka woñrahowasche, dale bě delni život dospołnje rospróty.

* W Bambergu ku wudowu sahrodnika Schwinna sajeli. Na nju ho brécha, so je swojemu muzej s jedom sawala.

* W Egri w Czechach jedyn rekrut s njeležbliwoścju wótrupu patronu w tselbje mostaji. Pschi pschelhodzischi wótrupu wutſeli a kulta dwieju rekrutorów tak njebożownje trzech, so wonoj hnydom wumrieschtaj.

* W Lanckowiczu w Wohlauffim woñrjezu je stara, schedzjowa žona w plemjenach woñjeneje pschischla. Tam bě ho domsle klučebno muža sapalik. So by někto samożenja woñnej wutorhnula, ho pschi wschem wotrabżenju swojich zwójnych woñkbedżerjowa macz do ho palazeho twarjenja poda, ale ho wjazy s njego njewrózgi. Pschi jenym na wuhlo spalenym czełe poszcziszo mōschen se 100 hriwnami pjenjes namakachu.

* W Plutowej jamje wuhlowych podkopów w Wiesie pola Mosta w poñznych Czechach je ho hobotu wjeczor sly powetr sapalik. 19 dżelaczerow je ho moriko; s czełow je ho jenož 5 wuhowalo.

Druhe czeła hiszczes w plemjenatej jamje leża. Jamu ku samurjowski. Halle sa dwie abo tsi njezdze, hdyž je ho woheń poddufyl, może ho sa czełami pytacz. Plutowa jama Lipczańskemu kreditnemu rystawej kłuscha.

* W Dreszkej guberniji w Ruskej je zyle njeodzakomne hněhowy wicker nastol, hdyž bě tam przedy czople a deszczcikotte wjedro kniežilo. W bědu dnja ho nahle deszczzik do hněha pschewbroczi, tiz ho s pschibjerozym wětrom tak s hromadami dele hajesche, so borsz piła, pucze a schydzki kohę wypoko pschibjewasche a tež zły wphy do czista sawe. Mjernjenje s wjedzora 8 grabow dozpi a trajesche se stajnym hněhowym mjezjelom hacj do ranja. Wiele ludzi, kiz bědu ho pschi czoplem wjedre w lohlej drascze won pobali, bě pschi domwroczenju wot symy a hněhowej wějenzy pschelhwananych a wsa w hněs, psches kotryž ho pschedobycz njeñózlesche, studny kónz. Železniza bě na wjele městnach saweta. Czahi ho wo 10 a 12 hodzin salomdzíchu.

* Pschi żarewanisch kwyatoznoſczech sa zara Alexandra III. je ho na wjele městnach ludej darmotua jědž dawała. W Ruskej je s prahdawnych časow waschnie, so ho k wopomjenju semjeteho zara ludej jědž dawa, ketrož s kroup w abo rajza, s mjedom warjenym, wobsteji. * W Friedebergu n. Qu. je pela pschekupza Greppija militonski konkurs wudyril. Viczba jeho wericzelow je wjetzha hacj 100. Samo jedny kudniſki czaſat 20000 hriwnow kubu. Tež wjele malych rjemjeſlnikow je pôbla wo swoje samóženje pschischko, dokelz ledma 8 wote sta dostanu.

* Wschitke franzowske nowiny tele dny s wuskej roshrenoscu wó szczewowym podawku pízaja: Wyschicki lieutenant Zimmer, jedyn s najszlawniszych franzowskich offizerow, měsjeche w zwójnych naležnoszech w Bordeaux někto wucznicz. Na zwójnim dompużowanju do Nantes westa wén hacj do nozy napoł dwanaczych ham lutki w zwójim woñsu prénjeje klapu. W wokomiku, hdyž spěšny czaž Saintes wopuszcza, rucze hiszczes jene mužisko do woñsa stupi a ho s napszecza effizera syže. Swonkowny napohlad nowego pañazera żaneho dowrjenja njewubudzeschke a knies Zimmer ho wěsteje hresz pízied nim wobrōz njeñózlesche. Wjetzha jaſtanischcza, na kotrych czaž hafasztawasche, bědu nimo; hdyž pak czaž mjes Bollettissimi wypokimi brjohami jědžesche, njeſnaty czlewjeſ britej wuczjeze a ho na effizera wali. Tón pak teho muža s woczow pscheczik njebe; tež wón posłoczi a sa alarmowazym apparatom hrabnu. Nadpadnik jeho wotstorži a na rukomaj ſresa. Bědowanje 15 abo 20 minutow trajesche. Na dobo mordat effizera kluwo do schijneho lewego boku rēsu; hido chyzsche jemu tež lewy bok pscherēsnuz, hdyž ho nadpadnenemu pradzi, alarmowazym signal dacj. Czah na měsce fasta. Gastoñizy s wopredka na skostnistro njeñyflachu, ale mějachu sa to, so je ejer něhdze wobſchležena. Njeſbeže bě, so fastenizy na lewym boku s wosew stupaja. Hdyž rjadowat do offizeroweho woñsa stupi, so cymy dla hnydom njebohlada, shto ho na prawym boku sta, jemu ho jenož ſesda, so je ho někto wuske s woñnom won ſunulo. S debom pak effizér s wukrawieniem woñlabnjeny do kylka panu. Druhi rjadowat bě bjes tym na prawym boku durje woczinejo mordarja se swjertschnikom franzeneho offizera czaſacz widżat. Telegraf hnydem do wsczech stron dżelasche, tola pak dotal mordarja hiszczes popadnuli njeſtu. Na dobre swoje offizér tola tak jara franzeny njeje, so by wo jeho žiwjenje strach był.

* W poñznej Fransziskej, Belgiskej, Hellandskej a Němskej je 13. novembra satraschny wětr salhadzak. S Pariso wo tym pízaja: Wczera wjeczor sly wětr zwójnowasche, kotorž hacj do poñzony trajesche a wjele sklodzy nacjini. Liczba roshribnych woñnow, powróczenych wuhenjow a slomanich sktomow ho njeboži mjenowacz. Kaz nowiny pízaja, ku pschi wětrje tsi woñzby žiwjenje kubile, a wjele ludzi, mjes nimi tež někotri czełko, ku ho franiſi. — S Brüssela je powieszcz dōſčka: Po wschej Belgiskej 13. novembra w nozy satraschny wětr zwójnowasche. Wobkhad s telegrafom a telefonom bě do zyla pscheterbnjeny. Wiele ludzi je ho franiſi. W Athu ho tsi mužojo s powalenjom jeneho twarjenja sarashcu. — S Hamburga ku woszwiili: Mot ranja 3 hodzin 13. novembra kylny wětr salhadzak a na wuhenjach, tsczach a kobiowych czołmach wjele sklodzy nacjini.

* (Praktiske waschnie, howjase mjažo kuschiec.) Wjažo czerstwie rěsaneho howjada ho, tak dolho hacj je hiszczes czople, do měschenzy, s 1 dżela dróhneho salpetra a 32 dżelom warnejce kelle woñrjeze, položi, ho khetro s měschenzu pschedżela a słonečnje mjažo s telko ržanymi woñrubami poñypa, kellož na nim wjažo wostanje. Na to ho mjažo s papjeru sawalene abo njeſawalene do kura powšnje. Woñrby palate kurowe dżele woñrjeza a kylne wuhlynenje mjaža sadżewaja, s cimž mjažo dobrý cīslu flód a napohlad kylneje pschische neje hasche dostanje.

* Wo dżiwu czyniącym doktorje s Hirschburga piśkaja. Hromadny khorcy wschodni druzinow k jenemu wówczerej, w Radebruchu pola Winsena bydlazym, puczuja. Cudon chze kózdu khorosz s wottishanych wlożow khorę spōsnac z a potom lekarstwo wukasuje, wo kotreho skutkowanju zo wopravdze dżitne węzy powiedaja. W Hirschburgu hamym je zo sandżeny měszaz 1100 żeleznistich jedsnych kartkow do Radebrucha, hewak zo mało wopytazeho, pschedalo.

* Hdyż je kniejsim něčto kranjene, zo husto bjes winy na czeladnika hręscha. W wjetshim towatstwie w Wormsu bē ſebi jena knieni, tiz na klaverje hrajesche swojej dwaj pierschzenie sczahnuła. Jedyn s njeju bē ſ drohimi dejmantami wobhadżeny. Hdyż chysche ſebi jej sažo na porstaj tyknucz, běchtaj zo shublikoj. Stykne pisanje bē podarao. Někotre měszaz poſdzischo jena kniejsna, tiz bē w wonym towatstwie pschitemna byla, k jenemu Wormskemu juvelerzej (ſłotnikej) pschitaz, ſo by ſebi dejmantowy pierschzenie pschedzelač dala. Šlotnik jón spōsna. Kniejsnu, mlobu, rjanu dżowlu wychiszeho ſtaſtojnika, do wuwopraschowanja wachu. Wona wudawasche, ſo je tón pierschzenie wot jeneje amerikanskej zwójby s Frankfurtu darjeny dostała. Mjenowana zwójba pak zo nihdze njenamaka. Někto zo mloba kniejsna do dalischeho pschepytanja wa. Pschi tym zo wukopa, ſo zo na nju tež wschelkeho druhego paduchstwa dla hręscha. Tak běchu zo pschi jeje wophycze jeneje Hessenſkeje zwójby, ſi jeje zwójbu spschczelenej, někotre ſta hriwnow shubile; tam zo na hlužbnu holzu. hręscha. Woprawna paduschniza pak bē ti wogebna kniejsna byla. Kranjene pjenesz bē w domje tych hamich ludzi ſchowala, ktrymž bē je kranula. Hiszczę druhę jejne skuczenja na ſjawnoscz pschindzechu. Duż zo na jeje winje dleje dwelowac z němōzesche. Majhōrie zo ta węz jeje zwójby dótka. Nan se statneje hlužby stupi; runjez pak chysche wschitku wet dżowki načinjenu ſchodu ſarunac, němōzesche tola ſadzelač, ſo bydu ju do jaſtwa hadzili. Dje pakoszczene bē cžim ſpodiwnische, dokelž bē jejna zwójba w ſbožownych wobſtejnosczach, tak ſo ju žana nusa k temu něwahesche, ſebi zuſe kublo pschizwojic. Mjenemu wutru je zo ſajata po pscheklyſchenju psched pschepytowazym ſhubnikem, po cžimž dyrbjescze zo do Mainza wotwescz, w jaſtwe wobwěznuła.

* Sadwelowawſhi teho dla, ſo běchu jej muža ſajeli, je w Zürichu jena macz naſprydy zwójce dwę džescegi a potom ſama ſebje ſkónzowala.

* Sdworliwoscz je tele dny jedyn Pražski lekar ſe žiwenjenom ſaplaſciec dyrbiel. Wokrjeſny lekar dr. Schwarzkopf chysche psched někotrymi dnjeri na dróz ſe ſdworliwosczu klobuk, jenemu mužej ſ wětšikom ſ hlowy swety, ſběhnuć. Jedyn druhí muž chysche ſ dobom klobuk ſ kijem ſadzercz a pschi tym ſ kijom dr. Schwarzkopfa lohko na ruzy ſrani. ſ tym zo krwej ſajedojezi, na cžoz lekar wumrje.

* Swoju hamžnu macz je byn jeneho bohateho kublerja w Röckbänku w Schwedſkej pscheczimo zwójce woli ſatſelit. Wón bē ſtělbu ſe ſczeny waſl, měrjeſche zo do duri a wotkroci w tym wotomiku, hdyż jeho macz ſ durjemi ſaſtupi. Kulta ſmierinje ſrani.

* W Oelskej guberniji je ſněh někotre węz ſawěl. Wjazy dyzli ſto ludzi je zo shubliko, naſſterje ſu ſmierſli.

* (Wětrh na Čornym Morju.) ſ Konstantinopla piſkaja: Woprawdze hręſbny je ſapiš tudomnych nowin wo ſniesboženju lódow, kotryž ſu zo pschi dotal njebožiwenym wětrje ponurke. Wſchitzy kapitanojo, kotryž ſu jón ſbožowne pschětrali, hręſbne węzy wo jeho ſylnosczi a ſakhadzenju rožnemidrenych žolnow powiedaja. Skoro wſchē lódze, kotryž tele dny do Konstantinopla pschijedzechu, běchu wobſchłodzene; wjèle ſ nich je njehmanych, dale jecz; wjèle je zo ſwchem mužtowom a naſtadom ſhubliko. Žendželska petrolejowa parna lódz "Caspian" do Kawaka mužtow jeneje turkowſeje plachtaſteje lódze pschitwiese. Žena druhá turkowska třiſcezorata lódz zo ſe wſchem mužtowom ponuri; ſ jeho 32 muži zo jenoz jedyn jenieſki wukhowa. Wulka italska parna lódz "Aldagisca" cžiſce ſe ſtorkana pschijedze; wona bē zwój naſtad ſhubliko a ſ ſe mužtwa bē jich wjèle ſranjenych. Mnogo lódze, kotrymž je zo poradzilo, do wſchelikich pschitawow ſajecz, ſu na dalokim morju wjèle ſniesboženych lódow ſtakal, kotrymž pomhač němōzachu.

* Zar Miklawſh II. je Varlinſkemu profesorej Leydenej, kotryž je ſemrjeteho zara Alexandra III. ſekowal, jako honorar 30,000 rublow poſłak.

* Wulki ſliw je sandženy tydzeń pola Valenzijs w połodniſchej Americy panul. 150 wobſobow je zo pieczę ſepiko. Řeſofejowe a druhé plantaže ſu čeſko čerpiſe. Wulka liczba khejow a mostow je zo ſe žolnami ſobu storhnula.

(Bzrtwinſte powieſcze hladaj w piſitoy.)

Dla ſpuschczienia kózkarſtwia

wulke wupſchedawanie

wſchich pſelſzowych tworow jako mužazich a žonjazich pſelſow, muſow, khornarjow, žonjazich barekow w najn wſchich ſaſonach, mužazich mězow, pſelſzowych pschikrywow, toſchow ſa noſi, najwožebniſche kože k wobbadženju a k podſhiczju po khetro poniznych placzisnach.

Skaſania a porjedzenja zo rucze a tunjo wobstaraja.

Kózkarſtnja L. Fleiſchera

18 na ſwontownej lawſce hafy 18.

K Wóſborskemu hermankej

pſchinjezem ſažo wulki wubjerk žonjazich toſchow, ſchulſkih toruſtrow, kajkej w Wóſborku hiszczę widzecz byle ujejzu, hle, pjeniezue moſchiczk, liſtowe a zigarowe toſche a wjèle druheho, wſchu jenož wot naſu wudželane, ſi wětſoczu wjèle tuńſho, a jeli ſo niz lepsche, dha tola runje tak dobre, kaž pola kózdeho druheho rjemjenjerſkeho a ſedkarſkeho miſchtra.

Stejſchco ſi uipschecza kniejsa pschelu za Böhme.

Erfurt Lehmann ſ firmu Lindner a Lehmann
w Hornjej Wjasionzh,
fabrika koſtrow a kožowych tworow.

III. myto.

Czechny diplom.

Tule naſhymu a hymu mam taſki hoborſki wubjerk hońtwinskich a delbich ſchörnjow, pſelſzow, žułnanych a filzowych ſchörnjow a ſchörniczkow, woprawnych russich a němstich gumijowych ſtupnijow, wſchich družinew filzowych ſtupnijow ſa muſtich, žonſke a džeczi, kaž zo to wot žaneje konkurenzy polſiczych njeſodži pschi taſlich tunich placzisnach, kaž hiszczę ſenje přeby.

— Poſyhlki na wubjerk zo roblubje cžinja. — Po měrje zo cžirje ſa krótki cžaz wubjernje ſebzaze nadzelaſa.

Heinrich Mohr, ſchewſki miſchtr na ſukelskej hafy 14.

Paul Kristeller

29 na bohatej hafy 29

ſ napschecza hoſczenza k winowej ſiczi porucza k ſymkemu čjaſzej zwój ſoborſki ſkład wſchich jenož pomhyſlnych družinow

trajnje dželanyh

ſa mužſtich, žonſke a džeczi, jako naſolenzate, hońtwinske, polnaſolenzate ſchörnje a ſchörniczk, filzowe, ſukujane a pſelſzowe ſchörnje, cžrije do ſněha, filzowe ſtupnje a toſle, drjewjanzy a gumijowe ſtupnje hiszczę po ženje hlyſhanych tunich placzisnach.

Skaſanje po měrje, teho runja porjedzenje derje a tunjo.

Paul Kristeller

29 na bohatej hafy 29.

Prěnja a najwjetſha cžrijowa pschedawarija.

Wulkoſty ſklađ

českich poſkleschcowych pſerjow a moſchka dřevych a njeſdřevych,

porucza **C. Johansson** w Niſkej na Šorjelskej dróz 8.

Pſerje zo tam najruciſho a naſſchwarniſho wuczilſca.

Unje placzisny.

Sprawne poſkuſjenje.

Derje šo danjaza hrénja kheža s klamami w Budyschinje je pschemenjenja dla pschi niskim na placzenju na pschedan. Dolsche je pola wobkederja W. Mucjerja na Mättigowej drošy čízlo 8 šhonic.

Konja ma na pschedan W. Kessing, barbjet w Budyschinje.

Dubowe a wólschowé drjewo kupuje G. Schmidt, tscherstki mischt na honfeskej drošy (Jägerstraße) 22

Zolty pěšk,
k murjowanju a na drohu šo ho dzobz, s jami pschedawa Moritz Schmidt w Ketezach čízlo 14.

Prošata na pschedan.
Prošata běžeje Yorkšírské a tež čornopisaneje Berkshirské razy, kotrež šo jara lohka wiformia, šu pschezo po čascej pschimérjených niskich placzisnach na pschedan na kniežimaj dworomaj
w Budyschinku a Pschiwczizach.

Sakopschedawarjam
pschedawam šwoj hamzny wudžek czechakow
po najtunisckich placzisnach.

G. Bertramowy hyn
pschi mjakowym torhoschezu 3.

Kruwjaze a konjaze
de ki
po $2\frac{1}{4}$ hacz 6 ml.
vjele tunischo hacz wschudze druhđe porucža

Herrmann Beermann
na snutskownej lawskiej hazy.

Šuscheny polč, pschi 5 puntach
po 65 np.,
kyry polč, pschi 5 puntach po
60 np.,
hadleschezo, punt po 65 np.,
husheny tuzny šwinjazy brus
punt po 60 np. porucža

Ota Vetschla na šitnej hazy.

Schulské tornistry
sa hólzow a holzy, jenož naj-
lepše ruczne dželo porucža w wulkim
wubjerku

A. Vetsch ředkastki mischt
na hauensteinskej hazy 1.

Heinrich Lange
11 pschi žitnych wilach 11
porucža šwoj slad hotowych
kozuchow a wšchek družinow kožow
dobročiwemu wobledžbowanju.

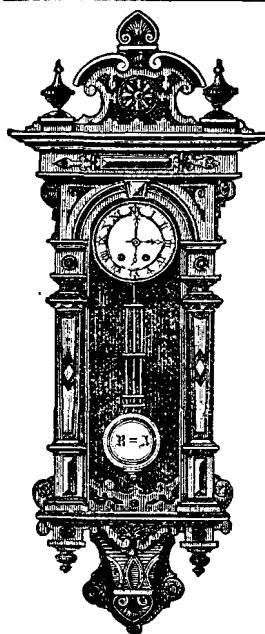
Kozuchi šo po měre rucze a
tunjo řeschi a šo tež wuporjedža.

Amerikanski petrolej,
najlepši, dwójzy čísczeny,
w wulcich blešach punt po $10\frac{1}{2}$ np.
porucža

Carl Noack na šitnej hazy.

Wtorek 20. novembra ma šo na Wujekowskim reverje w 1.—4. wodžlenju na Wjeskiskej horje 134 dolchich bremadow walcziny, žerdžow a kruteho drjewa na pschedawac. Shromadzisna rano $1\frac{1}{2}$ hodžin w Wujekowskej hajnkowni.

Wyschski hajnik Hartel.

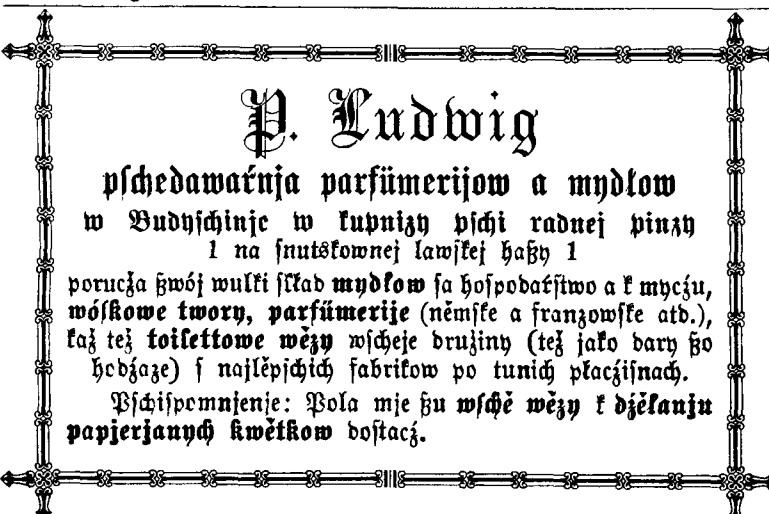

Ernst Herkner,

čažnikat
w Budyschinje

na hlownym torhoschezu 8.
Wulki slad wšchek družinow
čažnikow, čažnikowych rje-
časow a piškadelow po naj-
tunisckich placzisnach.

— Porjedzenje tunjo. —
Ręczu herbski.

P. Ludwig

pschedawatna parfümerijow a mydłow
w Budyschinje w kupnizh pschi radnej pinah
1 na snutskownej lawskiej hazy 1
porucža šwoj wulki slad mydłow sa hospodatſto a k myču,
wóskowe twory, parfümerije (němſke a franzowske atd.),
kaž tež toilette wězy wšchek družin (tež jako dary šo
hodžo) s najlepšich fabrikow po tunich placzisnach.
Pschiwczizne: Pola mje šu wšchě wězy k dželanju
papierjanich kwětkow dostacj.

Barchentowe ložowe plachty po 80 np.,
1 ml., 1 ml. 10 np., 1 ml. 40 np., 1 ml. 50 np.
a 1 ml. 80 np.,

barchentowe ložowe plachty, wožebje dolše a
scheroke, po 2 ml. a 2 ml. 30 np.,
barchent k koschlam, starh lóhcz po 16, 18,
20, 25, 28, 30, 35, 40 np., w rjanych nowych
muſtrach, kaſtečkach, ſzmužkach, hladki, čerwjeny,
bruny, módry atd.

čištoplatowe běle trjenja, zpěle trjenje po 20 np.,
lama, pollama, wolmjanu tolstu tkaninu,
kalmuk, w jara wulkim wubjerku po jara tunich
placzisnach porucža

Emil Wehrle

na jerjowej hazy 7.

W mudawatni „Sserbſkých Novin“ ſu po 1 ml. 50 np. dostacj:

Šherlusche a spěvh Petra Mlónka.

Trikotowe taille,
blusy,
džeczazu draſtu
w wulkim wubjerku
porucža tunjo

Hana Rollowa
rodž. Hauffig
na róžu Lubiſſeje a
Tuchorskej drohi.

Turkowſke klowki
najlepšeje družin, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucža
Moritz Mjekwa
pschi mjakowym torhoschezu.
Destazatja snatych dobrých likerow
po staroch tunich vlastiſnach.

Nowe polnojerje
3 sichtki po 10 np., 15 sicht. po
45 np., po kpcach a čwizach hiszce
tunischo porucža
J. T. Glien
na drjewowych wilach.

Wopravdity
žitny palenz

liter po 60 a 80 np.
po zlysnach tunischo porucžataj
Schischka a Mjekžka
na swonkownej lawskiej hazy.

Tunje

z i g a r y

kupowanske žorlo sa sakopschedaw-
rjow,
tyžaz hido po 20 ml. porucža

Richard Neumann
na snutskownej lawskiej hazy čio. 6,
ftiale na bohatej hazy 28 a na róžu
Lubiſſeje a Mättigowej drohi.

Richard Neumann
porucža kyry a paleny

F h o ſ e i

w najwjetšim wubjerku a naj-
lepšeje dobroſezi po najtunisckich
placzisnach.

Pschi wotewſacju wjetſich džel-
bow šo poměrnje nižsice placzisny
woblicja.

Pschedawanje a
porjedzenje
wšchek družinow
čažnikow.
Placzisny najtunischo
a rukowanje na dw
lécje.

Gustav Mager, čažnikat
11 na řerbſkej hazy 11
pschi starých ſafarmach.

Vocahuju kožuchi a ſchiju wožebnu
žonjazu a džeczazu draſtu po měre,
jarowanské draſtu sa krótki čaž.
Tež někotre holzy, kotrež chzedža
ſchwalcijstwo naukuńc, pschiwoſmu.
Bertha Albinusez,
ak. a prakt. schwalcja.

Beschlaha f čížku 46 Serbskich Nowin.

Ssobotu 17. novembra 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje njedželu rano w 7 hodž. farat dr. Kalich herbitu spowiedniu ręcz, $\frac{1}{2}$ 9 hodžin diafonus Rāda herbste a w 10 hodž němste predowanie. — Potutny džen smjeje rano w 7 hodžinach diał. Rāda herbitu spowiedniu ręcz, $\frac{1}{2}$ 9 hodž. farat dr. Kalich herbste a w 10 hodžinach němste predowanie.

Křčenl:

W Michałskiej zyrlwi: Jan August, njemandz. ſ.

Zemrje 61:

Džen 8. novembra: Wylem August Thüchet, fabrikski dželaczer w Dobruschi, 29 l. 9 m — 11. Pawla Johana, körle Oth Fichtnera, tubloweho inspektora w Bóru, dž. 6 n 25 d.

Placjinska žitow a produktow.

Žitow dowos w Budyschinje: 1773 mečhow.	W Budyschinje 10. novembra 1894				W Lubiju 14. novembra 1894				
	wot	hacj	wot	hacj					
	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	
Pičenzo	béla	7	6	7	18	6	76	7	6
	żółta	6	70	6	76	6	32	6	76
Rozła		5	75	5	94	5	50	5	63
Jeczmien		6	43	6	50	6	—	6	33
Wóz		5	60	5	90	5	30	5	60
Hroch		7	50	11	11	8	75	9	60
Wota		9	3	9	44	7	—	8	50
Jahy		12	—	15	—	10	50	13	—
Hejduscha		15	—	15	50	13	50	14	—
Berny		1	70	2	—	1	60	2	—
Butra	1 filogr.	2	—	2	40	1	60	2	—
Pičenča muča	50	6	—	14	50	—	—	—	—
Ržana muča	50	6	50	10	—	—	—	—	—
Sħpat	50	2	—	2	50	1	60	2	10
Słimo	600	18	—	21	—	16	—	18	—
Pročau 856 ičtuš, ičtuša		9	—	20	—	—	—	—	—
Pičen. žre wočruku		3	75	4	75	—	—	—	—
Ržane wočruku		4	—	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placjese: kóz pšenicy (béla) po 170 puntach 12 hr. — np. hacj 12 hr. 20 np., żółta 10 hr. 39 np. hacj 11 hr. 49 np., kóz rožli po 160 puntach 9 hr. 20 np. hacj 9 hr. 50 np. kóz jeczmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 10 np.

Na Bursz w Budyschinje pšenica (béla) wot 7 hr. 6 np. hacj 7 hr. 24 np., pšenica (żółta) wot 6 hr. 50 np. hacj 6 hr. 91 np., rožla wot 5 hr. 70 np. hacj 6 hr. — np., jeczmien wot 6 hr. 43 np. hacj 6 hr. 60 np., wóz wot 5 hr. 50 np. hacj 6 hr. 80 np.

Draždanske mjaškowe placjiny: Howjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne žwinji 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—70 np. po punče rěneje wahi.

Wjedro w Londonje 16. novembra: Deshez

W wudawačni „Serbskich Nowin“ je sa 25 np. dostacj:

Beschdženak.

Protýka ja Sserbow na leto 1895.

Carl Schulze, optikus psđi mjaškowych jědkach

w domje knjesa psđekupza Pětški
psđi petrjebe šwój wulki skład optiskich tworow dobroćiwemu web-
tedžbowonju prucja.

Wot leta 1856 žamostatny šo po doholétnej dželawocji na te
wusteu wózku brillu, sa nje šo derje psđihedžazu, dacj. Psđedawam
tež Rodensteckove nowe pslepshene wočne šklenzy. Brille po
leč. r̄skim wukasjanju šo žwēdomicje wubžela.

Na sydom wustajenzech premiir. wany.

Psđis pomnjenje. Se ty šo smylenja šminul, proštu kóždeho,
so čzry na moje psđedmjeno tedžbowacj

s poczeſcowaniem

Carl Schulze, optikus.

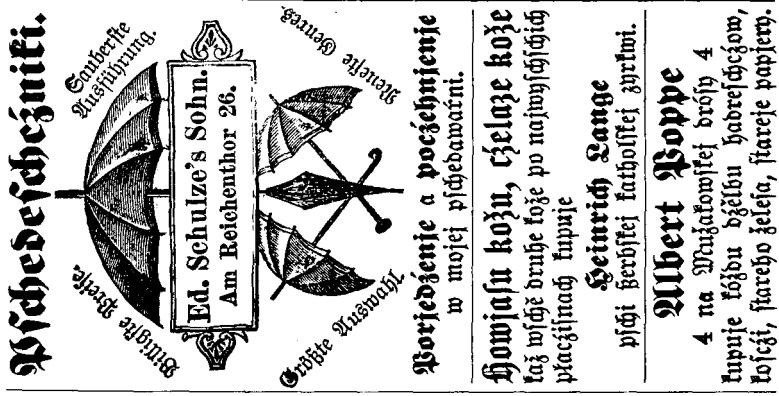
Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika schtrympowych tworow s wocežeje wolkym
čižko 1 na schulefskej hásy čižko 1

l symskemu čazej šwój dawno jako dobry snaty wulki skład schtrylo-
wanych schtrympowych tworow, schtrylowanych jakow,
wulki wubjerl lazow s rukawomaj w najtuniszej hacj l najlepšej
čistowolijanej barbunjepuszczatej twore a w r̄znych muſtrach porucza.
Najlepši a najwjetši wubjerl schtrylowanskeho pschedžena
wschęch barbow.

Najhodniſha twora!

Najtunishe placjish!

Čorne židžane tkaniny,

wubjerne, doholétnje wupruhowane

khiane wudželli;

dale jako nowe dōške:

pišane židžane tkaniny

w wulkim wubjerku barbow,

porucza po tunich, twjerdych placjinač

Julius Hartmann syn

na rózku mjaškowego torhoscheza.

V. Trulleh

na schulefskej hásy 7 na schulefskej hásy 7.

Porucjam šwój wulki skład
hotowych derježedžazých psđiležazých muža-
zych a žonjazých kožuchow, pjelszowych
pjessow, scherokich kožuchow, dželaczerских
kožuchow, čornych kulojtych pjelszowych
bobaczych mězow
sa mužskich a hózow po 2 mk. s tisu, teho runja wulki wubjer
mužazých a hólczazých ūukujanych a płyshowych
mězow, hólczazých mězow hižo po 50 np.,
mužazých ūymskich mězow hižo po 70 np.
A podšicju a wobhadzenju kožuchow mam wulki skład dobrých
wote mnje hameho psđihotowanych kožow.

Pſcheiçznu muku

se stareje pſcheiçzy
hachl po 80 np.,
 $\frac{1}{4}$ zentnarja = 3 mk. 20 np.
porucza
Grubjelčanski mlyn.

Nowy Lanh woli,

pſchezo čerstwy,
porucza
C. F. Dietrich
na jerjowej haſy 3.

Pawoł Giebner,

winařna,
winownia a knědarňa
v Budyschinje

na bohatej haſy čiſlo 18,
s nutechdom na theaterskej haſy,
porucza
ſwoj wulfotny ſklad

čerwjenych
a bělych winow,

najtunishe bleſchu po 70 np.,
hac̄ ſ najlepšim družinam, kaž tež
lekarſke wino,
jako:
portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokaſſe.

Pola mje ma kóždy počnu vě-
ſtoſez, ſo wopravdžite wino do-
ſtanje, a ſtož placziny naſtupa,
môžu ſ najmjeñšha runje tak tunjo
pſchedawac̄, kaž hdyž ſebi něchtó
direktnje wino wot Rheina a t. d.
pſchipóklač da.

Pawoł Giebner.

Džecjaze woſy,
klankaze woſy,
pučowanſke korby,
ſchatowe korby,
noschenſke korby,
ruežne korby,
lēhanské ſtoln,
kwětkowe blida,
plumowe korby,
zentnarſke korby,
kaž tež wſchē druhé korbaſke twory
džela a wuporędača derje a tunjo.

M. Richter,
korbaſki miſchtr na ſukelnſt. haſy 18.

E. Rau

ſcheschijanska črijowa pſchedawarnja na jerjowej haſy 3
dowola ſebi pſchi ſapocžatku ſymſkeho czaſa na ſwoj na-
najbohatſho wuhotowaný ſklad

mužazých, žonjazých a džecjazých ſchfornjow

wofebje na Hunyafke ſilzowe ſchfornje, vjelſzowe a
žuknjané ſchfornje a najlepſe Oſhakſke ſilzowe
ſtupeňe po tunich ale twjerdych placzisnach ſedžbliwe czinic̄.

Wulki wubjerk hotowe mužazeje a hólczazeje draſty.

Wobleczenja ſ modnych, trajnych tkaninow,
ju po čoplym podſchic̄om ſ dobreje
koſmikateje tkaniny,
ſwjerschniki po wſchēch placzisnach,
mantle ſ motapniwej pellerinu,
fholowy w wulkim wubjerku po wſchēch
placzisnach.

Wſchē hotowe wěžy maja wubjerny rěs a
ſedža kaž po mérje dželane.

Na dobre trajne ſajtoseže wofebje ſedžbuiju.
Pſchedawanie po pomyslnje najtunisich
placzisnach.

Wulki ſklad tkaninow ſ ſechic̄u po
mérje ſ ruſowanjom ſa dobre ſedženje.
Dobhlađanje ho tež bjes kupjenja rad dowoli.

E. Weiss

19 na bohatej haſy 19.

Štwinſke běhaki, starý lohc̄ po 23 np.,
ſofowe deki, blidowe deki,
komodowe deki,
rjane ſpanſke pſchikrywy po 3 mk.,
běle a pižane gardiny
porucza tunjo

Ludwig Kuhlmann.

Golodke palenzyn
liter hido po 40 np., likery liter hido po 60 np.
porucza
Moritz Mjewwa
poda Pětrowskeje zyrkwe.
Destilacija ſnatych dobrych palenzow po starych tunich placzisnach.

Dursthoffſke ſuché drožde
ſtajnje čerſtive porucza
August Biesold, pjekaſki miſchtr
na bohatej haſy.

55 mk. placzi nowa ſchijaza
maſchina, kotraž je wohla-
dacz a ho pruhowac̄ hodži w Aug.
Schubowej restawrazji na ſwon-
townej lauſkej haſy.

Schfornjazy mas,
kožu mjeſku a wodu njeſchepuſchczatu
činjazy, w tisach a po waſy tunjo
porucza
kožowa pſchedawatnja
Reinholda Giericha
pſchi mjaſowych jědkach 4.

Kaſchcze
we wſchēch wulkoſezach a družinach
porucza pſchi potřebje
Arthur Jannasch
na Hoſchiz haſy
a róžku ſeminarſkeje haſy.

Koſaze kože,
ſaječe, kanillaze a wſchē druhé kože
jenotliwe a po wjetſich dželbach
po najwyſhich placzisnach kipuje
Gustav Raude
na garbaſkej haſy 16.

S doboru poruczem ſwoj wulki ſklad kožuſhowych kožow bjes molew po tunich placzisnach.

G. N.
Koſaze, kanillaze, kože, ſaječe,
tihorjaze, ſunjaze a liſhce kože
kipuje po najwyſhich placzisnach
Heinrich Lange
pſchi ſitnych wilach njedaloko
herbſkeje katholskeje zyrkwe.

Koſjase, koſjaze,
ſjelaze a womeče kože kaž tež
womeče woſmu pſchezo po naj-
wyſhich placzisnach kipuje
Heinrich Lange
pſchi ſitnych wilach njedaloko
herbſkeje katholskeje zyrkwe.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu. — Štwórlétne predpłata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž raja so w wudawańi "Serb. Now." (na rózku zwonczeje lawskie hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so šwórtk hać do 7 h. wjedor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawar Marko Smoler.
Číse Smoler jec knihičišćeńje w maćiennym domje w Budyńinje

Číslo 47.

Sobotu 24. novembra 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske khejzorstwo. Němske wojnske lódźstwo dyrbí so, jeli so čze kódziswam druhich krajow wahu dżerłecz, stajnie powjetšicz. Khejzorstwowy hejm, kotryž so 5. dezembra sažo seńdże, budże teho dla s nowa milijony hriwnow sa lódźstwo pschiswolisch dyrbjecz. Sa newotwar schyrjoch kschizakow so jako prénje raty 7 milijonow hriwnow žada, sa nowe torpedoske czolkny 2 milijonje, sa nowe maszyny a kótky w schyrjoch panzerowych lódzach poldra milijony, po taikim wscho w hromadze $10\frac{1}{2}$ milijony. K temu hiszczce ma so dowoliciž $5\frac{1}{2}$ milijeny hriwnow sa dojwarcenie někotrych panzerowanych lódzow. Žadanek sa wuhotowanje tychle lódzow s kanonami halle posdzijszo pschindu. Khejzorstwo budže so herzo bědžicz dyrbjecz, predy haczkhejzorstwemu hejmej tele sumy swotnuſuje.

Dokhdy, kotrež khejzorstwa kaža s złow a wschelakich khejzorstwowych dawków dostawa, tež lětka k wuřunanju wudawkow sa wójsko, lódźstwo atd. njedostahaja. Jenotliwe staty budža teho dla něhdze 35 milijonow hriwnow dcacż dyrbje. Tuczne lěta, w kotrych khejzorstwowa kaža se swoim sbytkom kažy jenotliwych statow pjenijschę, su po sbaczu na pschezo nimo.

Pschi pschemenjowanju w khejzorstwowych kanzlerstwie a pruskim ministerstwie so powiedasche, so budże tež statny minister s Böttcher hwoje brémjesczo wjasacz. Knjese s Böttcher je tež wopravdze khejzorej list pišał, w kotrymž praji, so čze hwoje sastojnsto složicz, jeli so khejzor k nětzischemu ministerstwu žaneho dowěrzenja nima. Khejzor pak je s miloszczowym pišmom wotmolwile, so so wón sarkjnje, knjesa s Böttchera se klužby puszcicz a je jemu dżen posdzijszo k jeho zlebornemu kwaszej se sbozopshczem jak o dar wulki držetny stojatih čłohnik pohlali. Duż su so czi ludżo sažo ras fréšali, kotsz bychu knjesa s Böttchera rad na wotpocznik pohlali, dokelž je wón w swoim čazhu khejzorej radźil, wjetcha Bismarka se sastojnsta puszcicz.

Khejzor Wylem je zara Mikkawicha II. sa wyschka 2. pěšcheho regimenta pomjenował, kotryž mějesche hacj dotal mjeno: "Ruski khejzor Alexander". 5. ulaniski regiment, kotryž hacj dotal rekaſche: "Mikkawich Alexandrowicz, ruski wulkowjetcz a trónowy naſlénđnik", ma so pschichodnje mjenowacz: "Mikkawich II., ruski khejzor".

Na žwězce je wscho sažodne. Tež knjessiwo sozialdemokratyczskich wiednikow žaneho wobstacza nima. Na slhadzowanzy sozialdemokratyczskie strony w Frankfurcie je Bebel hylne pscheczowjenje a spieczenje namakał. W jenej sozialdemokratyczskiej sremadzisnje je Bebel na nětzischeme wobstejnoscze sozialdemokratyczskie strony hórkó skoržil. Wón by najradšo s pschedzibstwa sozialdemokratyczskie strony wступił. Kak dolko budże wón hiszczce pschihadowacz, wón prajicj njemóže. Ludżo, kaž wést Stegmüller, kotsz sa zyrfwile pjeniesy w krajnym hejmje pjeniesy pschiswola, su hiszczce psched někotrymi lětami bjes sozialdemokratami njemóžni byli. Bjes bayerskimi sozialdemokratami duć knjeki, kotryž jich pschezo bôle wot sozialdemokratyczskich sažadow wotstroni. Nejaznoscz a roštuwanje sozialdemokratyczskie strony pschibera. — Hdz by tola temu tak bylo, kaž je Bebel barbik.

W afriſlích koloniach su pječza němszy pschekupzy tež se schłovami wifikowali. Tole njeſtceſcianſte barbariske wifikowanje čze nětko němske knjezestwo podkłoczicz. Wone je saken wudželacj dalo, s kotrymž so wifikowanje se schłovami czeſko khosta. Tónle sakon je so tele dny swiaſkowej radze k wuradzenju pschepodał. Pódlia njeho swiaſkowa rada nětko pschemenjenje khostanskeho sakonja, wojskſkeho khostanskeho sakonja a wo čiſhcejerſkeho sakonja roſpemina.

— S afriſlích němskich koloniach nětkole wjeschelsche powjescze pschihadzeja. W połobnionawjesczornej Afrizy je so wiednik Hotten-tottow, Witboi, po cęglim hédzenju Němzam podzignul. Wón je do Němskeje klužby stupił a lětnje 2000 hriwnow misy dostanje. — Druha swjeshela za powjescz je s narańſcheje Afriki doschla. Tam je wyschka se Scheele město Waheheskich, Kuirenga rěkaſe, 30. oktobra dobył, pschi cžimž su němskemu wójsku 3000 żubow pólbro, sa 70000 hriwnow elefantowych žubow, 2000 howjadow, 1500 żonow a džeczi, s wjetſcha rubjenych schłovow, a te kanony a tělby do rukow panule, kotrež su Wahehesz w swoim čazhu, němske wójsko pod roſkasewaſtowm hetmana Zalewskiego stejaze pobiwski, dobyli.

— W Parisu su wónzano dweju Němzow, něhduscheho bayerskego hetmana Schönbeka a hyschego pruskeho offizera s Kessela jako wobhonerjow sojeli. Žanemu s njemu pak spionažu njeſzu dopolasacj móhli. Duż su jeju sažo puszcicili a s Franzowſeje wupokasali. Kessel je syn jeneho pruskeho generała. Wón bě wusteczny offizier, dyrbjesczhe pak wjele dolha a wschelakich pryslow dla wójsko wopuszczicz. Jego schědžiwy nan jemu pistoliu pôšla, so by so satſelil. Kessel je kłepz; wón so njerdneho živjenja wostajicj njemóže.

Franzowska. Hdy měli Franzowſojo khejzora, njeſmohlo jich žarowanje wo njeho wjetſche być, kaž nětkole wo zara Alexandra III. Ponidzelu, na dnju, na kotrymž so zar Alexander III. w Peterburgu khejzow, París žamo hiszczce wuraſniſchi wobras woschitkowneho želenja pekaſowacze, džigli na dnju po slónzowanju prezidenta Carnota. Skoro se wschēk khejzow čorne kherhoje smahowacu. Na wjele khejzach běchu napisma a wobrasy wibzecz, kotrež dyrbjachu shromadne želenje Franzowſeje a Ruskeje pschedstajecz. Khejzownje a pschedawatne na hórných dróhach hacj do 4 hodzin popoldnju sawrjene wostachu. Wschē džiwadka swoje pschedstajenja wotpowjedzicu. Pucz s Elisea hacj k ruskej zyrfwi bě sahe wot ranja s wojakami wobhadejny. Pschiwal k ruskej zyrfwi bě tak mózny, so dyrbjachu so jěsni žandarmojo k postojenju porjada skasacj. W 11 hodzinach prezident Casimir Perier s pschewodom wschitkowych ministrow, wjele generalow a wotpóklanzowm senata a deputěrſkeje komory pschindze, kotsz mějachu wschitzu schlewjet wolelo rukawa a klobuka. Cęfznu klužbu w zyrfwi mějesche wobżelenje tych žamych lódźstwowych wejakow, kotrychž bě w lécze 1892 zar w Kronstadtzie powital. 101 króz so s kanonow pschi žarowanſtej žwiatocznosci wutſeli. Po jeje slónzzenju Casimir Perier wojakam nimo hejbe czahnucj da. Po jenomyžlnym webſamknjenju franzowſkich biskopow budże so we wschēk franzowſkich zyrfwach Boža klužba sa derjehicze noweho zara wotbywacj. Sda so skoro, jako bychu Franzowſojo zara sa swojego khejzora wobhadowali. Wopravdze Franzowſojo pak jenož teho dla Alexandra III. cęcza a nowemu zarej holduja, dokelž w Ruskej pemož pscheczivo němko-awstriſſo-italſkemu swiaſkej pytaju.

— Franzowſam so husto stanje, so jich wobhonerjow w ulraju lapnu. Tak je so tež wónzano franzowſkemu hetmanej Romaniej w Italſkej seſčlo, kotrež je kudniſtvo w San Remo spionaže dla k jastwu na 14 mězazow a k 1200 frankam pjeniezneho khostania sažudzilo.

Ružowska. Ponidzelu pschipolnju su cželo zara Alexandra III. w zyrfwi Pětra-Pawola w pohrjebniſčaju ruskih zarow khowali. Se wjetſche Ruskeje, se wschēk europiſkich statow, haj žamo s Amerikou a Aſijskej běchu fastupjerjo wschelakich knjezestwów pschischli, so

bydu semrijetemu zarej a żarowazej zarskiej kwojbje połslednju cęszej a dżelbraże wopekaſali. Tſio kralojo, krónprynzojo tſich wulko- mozow, mnosy wjeſtehojo, wurdobne wotpožlanſtwo franzowskiej republiki a wurdobne wotpožlanſhy a deputacije pruſkich, arſtriskich, baver- ſkich a danskich regimentow a němſkeho lódźtwa, s kotrehož cęszynym admiralom je skonjeny był, běchu opſchi kwojatoczeńſci pſchitomni. Bjes deputacijemi s wulraja, wožebje němſle, nadpadowachu. Wenz hķedra Wolema ē nohomaj skonjaneho ležesče. S njeſceſtaſowazm hrimotem kanonow a swonjenjom swonow měſhcjanſkich zyrkuſow ho kaſaciej, kotrej zar Miſlawſch, jeho bratſja a wusojo na ramjenach pſchinjezechu, do khowaniszczeja itaji. Dželenje zaroweje wot njebo zaroweho kaſhčza bē hķubokojimaze. Zilajzy ho wena pſchi nim kloknu. — Lud ho, hdyž běchu ho żobustawh khejorskiej kwojbhy wot- halile, khowaniszczeju cžiſcieczewie a nutrnie wo kwětli kaſhčzoweje vychi proſchesche. Grénadérejo, pſchi kaſhčzu stražowaze, swólniwe po teſle proſtweje cžinjachu. Skety koſhčz je s dwomaſ samkomaſ ſomkjeny a w druhim met llowym kaſhčzu, teho runja samk- njenym. ſteji.

Młody zar Mikławsch II. je wjedzął, żeby hiż sa krótki czas
kwaterzeho knieżenia luboścż kwo'ego luda dobycz. Wón cziscze kwe-
bodnie po Peterburgielskich dróbach jězdzi, iżtoż Peterburgszy wot lěta
1880 po mordarskich nadradach na zara Alexandra II. wjazg wet
zara swuczeni njejšu. Mikławsch II. je hebi sakasal, dróhi, po ko-
trych po měsćeje jězdzi, s polizistami wobhadzecz, prajizy: „Hdyż je
mi Boh pestají, so mje sklonjuja, njebudzie tež mje potajna polizija
schkitowacz móz. A hdyż jemu į jeho přenjemu wuſčevi jalo zarej
dwajoschežnu lucžu stajichu, ju wón hnydom nasad póžla a hebi
jenopschežnu drózku žadashe, w lotrejž bě jalo zarewicž jězdził. Kaž
je widzecz, ma młody zar polne dowěrjenje į kwojemu ludej, wón je
kwojemu naahladej, so buža Peterburgszy wobydlerjo sami najlepje
kwojego zara kitacž, tež jalo zar kweruy wostal. Ludžo s wježekoscžu
nětko prajo: „Bohu džakowanu, nětko je częszny čas nimo, hdyż ho
zar wot luda wotsamkowashe, nětko soho cjerstwy powetr wěje!“
Peterburgszy nětko wschednje kwojego zara widža; wón w kwojej
drózzy, hdyż tež se srosumliwej irudnej kbutnosczę, dha tela pschezelnje
a mile strowjo, psches ludowe cjurjóh jězdzi, lotrejž pschezo wrota jeho
hrada wobsteja, so moħle kwojego zara pschi jeho wujesdach postrowicz.
Poniżne mužojo kwoje čapki a klobuki sejmują a ho nad „lubym
kłoncknym zarowym wobliczom“ wježelo, kaž jednorh lud pschezelne
woblico młodeho zara mjenuje. Mikławsch II. chze we wschem po
politisckich saħadach kwojego nana knjeticž; duž budże wón woħebje
ho prózewacż dyrbiecž, jebanistwu, wobħadżenstwu a njeprawde
w statnym sorjadništwe wobaracż. Hdyż chze wón tóMLE wažny na-
dawlk dokonjecž, dyrbja jeho newinu na to waschnje pschi tym pod-
pieracż, so wsħe snate njedestatki na sħawnoscż pschinježu. Duż je
młody zar poruczik, so dyrbja nowinarjo sħawnje piħacż hmiecz a so
jim fuđništво pschi tym sadżewacż njeżm.

Wichednu pondżelu budżę ſo zar pječja ſe ſwojej njevjeſtu, hekjenſtej prynzeſku Aliku, ſwerovacz deč.

Aszka. S Chinu pižaja, jo Japanszy Fort Arthur hiszczęde deboli njeisz, so pał ho na to hojuja, jón nadběhowac̄. Pruski wójsk Hennecken bjes tym psches schiju a psches hlowu nowe chineskie wójska twori a wuručzuje. Duż knadz budza ho Japanszy i Chinesami hiszczęde wospjet bic̄ dyrbjec̄, prjedy hac̄ chineskemu hlownemu městu Pekingej dondu. Wózność pał tež njeje wosamknjenia, jo ho prjedy teho bjes Japanskej a Chinu mér wosamknjenie. Po prostwie chineskeho khęzora żo pr̄sident pełnoznych amerikaniskich statow prózuje, Japansku sa to dbyc̄, jo ho żo wójnje kóng cziniło. China dze vjecka wójnike khęsty njeść a pólka teho 100 milijonow taelow = 650 milijonow hriwnow Japanskim wupłacić.

Stavíšna se sádženeho létstotka.

(Słownictwo.)

S hložom sapłakawšči puſčeži Sofija list s rukí. Mjes tym
bě macz s nanem ſatiupila. Tez wonaj ſboniſtaj ſrudny wobžah
liſta. Kinielman ſhwataſche į wurudženemu nanej a da jemu ničjo
njeprajo ruku, mjes tym fo jeho žona plakaſche. Njevježdo ſebi ſa-
radžica ſedžachu tu njeſbižowni hremadže.

Słoncznię bę so Schmider tak daleko sbrabał, so mójescze powiedacz, jak bę list do jeho rukow doszhol. Bjarnatej bę so radżiko, wokoło khodżazemu wikowarzej, tiz bę też na twierdżisnu pschischel, swój list pschitknuć, a tón bę jón dale wostarol. Wę so, bęchu mjes tym tydżenje faschle. Hdgé bę Bjarnat nětkole? Bęchu jeho na twierdżisnie wostajili abo něhdżé druhdgé pschetylli? Bę hiscze strowy abo znadż hijo napinanjam podlegał? Jak moħġi čłowiek

¶ n jemu dozvědět abo jemu pomoci? Tažke a tyžaz podobných
práškův nařízení nastá, ale vlastníku njevemloživene.

Na debo poskocji Sofija.

"Ja wěm, to pondě. Peñdu k pruskemu krále a chzu jeho na kolonomař prokveč a nochzu pschestac̄, doniž mi mojeho Bjarnata wróćo njeđa", ſawola ſ roshorjenym wobliczom.

To ladsze ho wchém njenózna wę. Tola holzu bě zyle druhí
duch pschewsal. Wona pschepoksa wchę snapsczczwjenja a skonczi
s tymile słowami:

„Budu jutſje i knjeni kurprynzechnie. Wona je pschezo dobro-
cziwa napscheczo mi byla, hdyż mějach jej wot nana ſhoto wobstaracz;
budu ju prawje nutrnie proſzyc, ſo by mi poruczązy liſt na krala
ſzoku dała. Wy, knjes kmótr, dżęſtajnje powſedacze, ſo ma won
naschu kurprynzechu ſara ſančę.”

"Nó, moje bęćgo, dha pojedú ja s tebu do Pruskeje", rječnu Schmider skončnje, "to je wérno, twoja dowéra čini mi sažo kuražu. Dži ty iutse l prynzešnje Mariji Antoniji a Bóh tebe pschewodž. Ja čzu so mjes tym staracz, so wós dostanu. Zeli so ho mi to poradgi, čzemoj potom w Božim mjenje ho na pucž podacž."

Rasajtra rano džesche Sofija i kurpryñzežnje. Na hafach bě wšcho žive. Běchu třdženſe witi a te běchu tehdom jara wagne.

Sofija njemējēsē hōlka a hary ledžbu. Wona winy so īhwatājzy ps̄ches cīrjodu a wodyhchnu lōjscho, hdyż do cījschisheje hafzy na taschbarku fastupi, a tam bēsche, hdyż dījsche. Kurprynzowſkaj mandželskaj hyleschtaſ w hrodze na Taschbarku. Heschescijan bē syn Biedricha Augusta III.

Sofija fastupi. Marja Antonija hedžeske sa hwojim pižezym blidkom. Wona wobroczi ho, pszechelnje ho požmewkujo, hdzy Sofija fastupi. „Ró, moje džeczo, skto dha mi džesč?“ prascheske ho.

Sofija bě wschu kuražu shubila. Da ho do pškanja a padže na kolene.

"Shto dha ty cjinisich", sawoła prynzeşa krucze, "njewesch dha ty lepje, psched kim jeno dyrbimy kleczez? Staná a praj mi, shto sii ja" horejši ſebo wunischa, hafeli ja cia někto holí ta mideu."

czyt je", dopraji sażo zuniščo, „dokelž so če nejčto boli, to widzu.” Trochu směřewana wuwóweda Sofija ſwoju naležnoſć a psche-poda ſtócnžnje wjetchowzy Bjarnatowy list. Maria Antonija čítasche jón ledzblivje a rjeknu potom ſ hlewou tſchaſo: „To džé je ſta nowinka, wbhej starszej, a tež ty, wboha holcđa! A ty ſebi myſlisch, mój list mož pruskeho krala vohnucz, so by Bjarnata vusčaći?” Sofija bladasche dowérnie ſ njej.

"To pak njeje tak znadna węz, kaž hebi wj wschitzy myßlicze, a schio wę, hacj budże to pomhacz", pokrąjowaſche a khodgesche fa-myßlena tam a ſem. "Gsmiem ſo ja do teho tykacz", pſchellado-waſche hebi ſama ſa ſo, "po radu njemožu hebi niždzie dończ. Kral je w Warszawie, mój mandželſti na hentwje; ſtač ſo něčto dyrbi. — Ja jo ſežinju", wobroči ſo ſkóńczne į Sofiji. "Teſte Majestosć, kral prusſi, mi to ſa ſto njeſmēje, ſo ſo wo ſwoje krajne džeczo ſtaram. Oſi dele do kuchinje a daj hebi cíopku poliſku dacj a ſchlerizu wina, ty ſy hubjena. Pósczelu c̄i liſt dele, hdyž budże botowy. Buczui w Beſim mienię!"

To prajo, poda holcžy ruku, lotruž Sofija džaknje wołoski a puschčej ju. S listom a s kęguchem, tig bě jej wjekhownka hiszheje na pucżowanje póškala, pchindże Sofija domoj. Wtęs tym bě Schmider wós popadnul a nasajtra rano poda ko na pucž.

Schmider wos popularni u naistru tano pova bo nu pacz.
Sa nehdze dwé njedzeli běschtaj nashej puczowarzej do Barlina
dozpekoj. Schmider bě tak pschenapinany, so dyrbjesche bo lehnueč
a jo Scifja hama do Potsdama džesche. Džesche s čezkej wutrobu;
jeje jenicka mykleska bě: "Kak chzu kralej pschinęc, komu kur-
prynzehimy list wotedac?" Njemebzó schto, jasta stončenje psched
kroknym krokomstym krodom tu farēča na niu točita lónka.

"Węże węscze jow zuſa, móžu was i něčím pomhacé?"
prafchescze ſo.

"Ach, dobra Jona", wotmolwi Sofija swjekelena, "dyrbju
i krajej i wulkej prostwu, mam tez jara wagny list wotedacz, ale
nijewem, kak mohla i Jego Majestosczi pschitac." To stwycie so jeno pod ton schtom tamte Ton rafka prostwoma

"*Ed* supęzgo so jeno pøo vòi jadom tamie. *Ed* reia prosiwoua lipa. *Wokno* piškánie stareho Fryzy dze runje tam won. *Hdyž* wón tam koho stejo wuhlada, da jeho horje pschitčí."

Wutrobnje ho džakujo wobkiedzbowa Sofija jednoru radu a czakashe pod lipu, tschepjetajo se symu a resbudzenjom. Vedma bej pjećz minutow postala, tu pschinidze wopravdze klužobnik a pschinješe jej voruzhenje wot krala, so dyrbti k njemu pschinic. Voršy stejescze Sofija psched kralom, wot kotrehož kmilneho symyžlenja jeho sbože wotwiskowasche. S wopredka sbasche ho khetro njemikoſčitw bycž.

herbsli nierošumi, taikim ludžem hvojate wotkaſanje, tak troscht a ſničowanje na kherokuju poſtigćz?!

Schoz fu Sserbjo pschi podobnym padje piſali, može ſo tež tudy woſpjetewac̄: „Misionarojo, koſiſz fu poſtajeni, pohanam Bože kłowo pređowac̄, držba halle ſi pruhowanjom wopokaſac̄, ſo fu recz tyhle pohanow doſpolne naukli, a halle potom ſo ſi pređatſtemu faſtojnſtu poſchipuscheča. Dyrbeli my hwerne pođdano němſkeho khejorſtwu a ſtawy evangelskeje zyrlwe injenje prawa a džela nad pređowanjom preñeho hwiakowneſtu dnia mēc̄ (Japoſchotſke ſlufki 2, 8), dyžli tamni pohanjo wonkach?!”

Ta węz ma pôbla teho hwoju jara wažnu ſtrenu ſa ſdžerzeſje naſcheho luba pschi wérnym a žiwym kſeſeſzianſtwe a pschi ſtrowym ſozialnym politiſkim ſmyklenju. Hdyž ſo maczeſtra ręcz woſtroni, ſo hnydem tež ſobu móz nabožinu ſhubi, a ſi tym ſo tež konſerva‐tive ſmyklenje, ſi jenicđzy praneho žorla wukhadtaze, ſhubi. Dewolimy ſebi, tu jara wérne kłowa poſchipotac̄, kotrež uóndano wo Sserbach hlyſchachmy: „Wuczeje nabožinu w herbskej maczeſteſnej ręcz, kotrež herbskim džec̄om niž jenož do hlowy, ale tež do wutroby dže, a ſdžerzeſje herbske džec̄i pschi ręcz i pobožnym waschnju wotzow; poſchetož ſchlož Sserb wofſtanje, je tež ſi rodženym njepſcheczelom nje‐wery a ſozialdemokratow. To je poſched krótkim ſozialdemokratiski wjednik Keller ſam wobſhwedčil, ſo wuſnawſhi, ſo ſozialdemokratoſe wſchitkej progu a ſe wſchemi pjenjeſznymi ſredklami pola Sserbow žaneho wuſpečha mēli njeſju; wſchudże fu jich Sserbjo wotkaſali. Jenož tam, hdyž fu Sserbam ſi nieroſumny, naſylnym poſchenem‐ejenjom ręcz ſi era a nabožinu ſi wutroby wuterhnuli, fu tež poſchenem‐ejenji ſerbske ſozialdemokratiski wuczebu rad poſchipeli. Ale prawy Sserb je a wofſtanje rodženym njepſcheczel ſozialdemokratije a kóždeje njeréry”. — Tak wažne a woſkledzbowanja hódnje je to wjèle kóžde wobſhwedčene naſhonjenje, to woſkebje do wođow pada w kraju, kotrež ſozialdemokratika agitacija wot khejebusa ſem tak hylne hroſy, a w nětčiſhym čaſu, hdyž ſamy runje ſe ſihadzowani ſozial‐demokratiske ſtrony w Frankfurtze hlyſcheli, tak hžedža něko tež mjes burſtikm ludom na wžach ſe wſhej možu a raſnoſci agitero‐wac̄. Njech teho dla gylkwiſka wychincę tež Popoſčanskej wo‐hade a wſam, ſi njej miſowazym, hwerneſci wotzow tež ſa poſchidod ſdžerzi ſi tym, ſo jim dućhowneho poſtaji, tiz je tu jenicđzy nufny a trébny; mjenujzy taikih, kotrež može Sserbam Bože kłowa w jich maczeſteſnej ręczi doſpelniſje poſchipowjetac̄. To daj Boh!”

— Pedrjeſny wubjerk ſměje wjedzu 3. dezembra dopoldnja 1/10 hdyž ſi poſedzteri tudomneho hamtskeho hejtmanstwa poſe‐bzenje.

— Dezember budže ſymny a huchi, januar wjèle hneha poſchinjeſe — tak je ſnaty wuczenz Rudolf Falb wjedro ſa bližiſzej měſačaj w poſchednosku wěſčejil, kotrež je wón ſandženu wutořu w Droždzaňach džeržal. Po Falbowym naſladze ma měſaček na poſchidene wjedro wulku ſamōnoſci. — Sajmawe bě jeho roſ pominanje lijenzy a ſodrehe čaſha. W poſjedańach nimale wſchech ludow ſo ſpominanje na wulku wedu namaka. Poſchepitanje ſemje dopekaſuje, ſo je něhdj čaſk poſchitkowneho powedzenja byl, ſi kotrež je ſodowý čaſh ſw. wal. Po Falbowym měnjenju ſa kóžde 10- hdyž 12,000 ſt. čaſk poſchitkowneſti lijenzy poſhindje. Poſlednja lijenza je něhdje 400 ſt. do Khrystužoweho narodzenja byla. Naſkuchitski a naſczoſliſki čaſh je pječza wočko lěta 1046 po Khrystužowym narodzenju byl. Tektu w pełnoznych Němzaň wino roſejeſche, kotrež ſo ſi piczu praži: waſche. Něko wobydlerjo ſemje ſažo mo‐kremu čaſaſej napshecejo bu. Woſolo lěta 6400 ſažo wulka lijenza poſhindje, ſo by ſkaſene člowieſtvo dema pytała, a poſdžiſho lód wjetſki džel ſemje poſhitrje. Nětčiſche wobydleſtvo ſo po taikim njeſtrjeba tuteho mckreho čaſha boječ; poſchetož halle ſa 4600 ſt ſo ſemja do poſchitkowneho mcrja poſetwori. Pschi wſchém tym pak njech ſo tež wopomni, ſo Falb prethku, Boh luby ſenjes pak wjedro džela.

— Hajniz. Wobſedjet tudomneje poſchadownje, knies Porak, je w hwojej fabrizy eletriſke wehbwetlenje neprawic̄ bu. Węczor, hdyž ſo eletriſke hweči, fabrika wobkuſazy naſohlad poſkic̄a.

— Wuježka pola Bukez. Tudomnej wobſtarnej hlužobniſy Hanje ſwidowjenej hlećiſynej je ministerſtvo ſnitskownych naſe‐noſciow czechnu medailu ſa hwerneſci w džele ſpožcilo.

— Poſchici. Wutru rydzenja w nozy je ſo tudomnemu kublerjei Ackermannej fajma, 70 kop ržaneje kłomy wopſchisaza, ſpa‐lika. Fajma njebe ſawěſcena; naſtata ſchoda něhdje 300 hriwnow wucžini.

— Khróſcžiſ. Tudomna nalutowaſtja a wupoſčeſtwa mjeſeſe 18. novembra hwoju poſtečnu ſhremadžiſnu. Wobſchernu roſprawu

pođa towařtſtweſy ſlicžbowat knies kantor Hila. S njeje ſhoničmy, ſo je towařtſto w čaſu hwojego wibſtac̄a na 363 000 hriwnow poſchidžalo; wone ma něko 166 hobiſtawow. W lětutſhim lěče ſi uda ſo ſa hnojniczca poſches 13 000 hriwnow. Mjes namjetam ſu tón jenohloſnje poſchijat, ſo maja dožniſy hwoju dan něko po‐lětne wewjedowac̄. K poſchedbyda, hejmiſki ſapóſlanz Kolla, woffewi, ſo čze poſchedbydſto ſakſkeho krajenho ſwiaſta naſelwječ, ſo by to kniejeſtſto poſhnuło, naſchim towařtſtam dowolic̄, ſo ſmele tak mjenowane „fórminkſte pjenjeſy” poſhijimac̄. To by bylo ſi ſpſchemu taikich pjenjeſes, dokelz naſche kaſy wychſchu dan dawaju hac̄ druhe, ſi doboř ſak bych ſo tež naſche kaſy měle wužit, dokelz dyrbja pjenjeſy wet krajenſtaſkeho banka poſchipožcene, wychſche ſadonicz, hac̄ dyrbjale ſorminkſte pjenjeſy ſadonicz. Tuta powjeſz ſbudži poſa wſchitkých wjeſkely poſchilkoſ. Na praschenje, kotry ſwiaſt, naſch krajen ſakſki abo Neuwiedſki je ſpomožniſki naſchim towařtſtam, wetmolwi knes poſchedbyda w dležtſhim roſtajenju, ſo tón, kaž tamón, jenak drie naſche ſomery ſpěchowac̄ ſo prýzuetaj, ſa naſ ſo pak tu ſawěſege naſch krajen ſwiaſt naſipomožniſki, dokelz njeje tak hovorſzy wulki, ſamy krajenjo a ſo ſi woſobami dohladewatſtwa bliže ſnajemy a ſtejimi pod jenakim ſalonjom a kniejeſtſtom. Slončnje roſtajit ſi poſchedbyda Kolla wužit naſchich kaſow a ſi wulku moraliku wažnoſci. Zadriwy, poſchewdčazy poſchednosku ſóždeho poſklicharja ſahori a ſi woſklenjom, ſi nowej možu towařtſto ſpěchowac̄ a ſam dželac̄ ſo prýzowac̄, ſo ſhremadžiſna roſendž. Boh daj, ſo bych ſorline ſlowa dobre poſchedewac̄a woſkružkale a, Bohu ſkorzeno, tak mnohi njepočinkl mjes naſchim ludom wotſtronic̄ pomhale. Naſcha ſerbska narodnoſci je nam hlučki poſcherow a wychoka murja poſchecziwo mnohim njepočinkam. Sta lět dočho dobywaja ſo nje‐poſcheczelke možy do naſchego wehbrodzenja a — ſo to njeſtrjebačk prajic̄ — ſi džen a wjetſhim wuſpěchom! — Haj, niž jenož to: my Sserb: ſhami weterwamy jim wreta a kladzemy jim mosty, hdyž džen a bôle hwoju narodnoſci a woſhebitoſci ſapřewamy a tak poſtupniſki ſo čzinu ſu ſzemmu wliwej, ſu ſzemmu ſtvoje, kiz nam njeje ſkaſenj. čaſne a węzne.

— Se Scherachow. Tudomna evangelska woſhada, něhdje 500 duſchow ſylna, čze ſi lět ſwoj Boži dom natwaric̄, kotryž dyrbt 400 ſydkow wopſchijec̄. Twar je na 50,000 hriwnow woblicženy. Ša twarskeho miſchtra fu architekta Beiziga w Lipſku poſtaſili. Čeſkliſke, murjetſke, ſamkaſke a koračke džela fu hijo wupiſane; blankety wo nich, totrež fu pola ručerja Metela w Scherachowje doſtač, maja ſo hijo 8. dezembra ſažo wupiſljene wročic̄.

— Ša ſtare ſe. Mandžiſka jeneho tudomneho wobydlerja bě wondano drójnikom porođila, ſi kotrejuž bě jedyn na ſwet poſchidbaci bory ſumrje. So byſtaj ſo pjenjeſzny miſdawakow ſa poſhrieb ſminuloj, ſtarſchej čelo hnydom pod weknom ſwojego bydla poſhriebaſtaj. Nekotre dny poſdžiſho džec̄owym na ſenemu poſcheczelj tu węz poſheradži. Tón ju ſažo druhim ludžom wupowijda, a ſlončnje ſuđniſto wo tunim poſhriebje ſhoni. To porucži, ſo ma ſo čelo wuhrjebac̄ a w Budyskuje poſchepytac̄. Na ſtarſcheju něko thostanje čaſka dla poſcheczeljenja ſalonja, po kotrejž ma ſo kóždu pored a kóžde wumrječe ſtawnik ſapřewam. Ša ſtare ſe. Ši lož. Hdyž ſandženu nježelu ranu w 5 hdyžinach ſeleſniſki čaſh ſi ſumvalda do Budęſtež jědzeſche, lokomotivny wjednik na poſchidbje hjes ſi ložami a Biedruſkom někotre węz poſches ſhenn poſzotene, wuhlada. Duž čaſh hnydom ſtaſtajhu. Te węz ſo jako ſelejnej warnowanskej taſli ſpoſnaču, kotrež běſtej ſi wobeju poſchidbodeweju bočow ſtak, a kotrež běſtej njeſtrjebačk po ſozy wutorhnuli a poſches ſhenn poſzotili. Hac̄ dotal njeſtrjebačk poſcheczelje wuſležili njeſju.

— Ša ſtare ſe. Ši lož. Hdyž ſandženu nježelu ranu w 5 hdyžinach ſeleſniſki čaſh ſi ſumvalda do Budęſtež jědzeſche, lokomotivny wjednik na poſchidbje hjes ſi ložami a Biedruſkom někotre węz poſches ſhenn poſzotene, wuhlada. Duž čaſh hnydom ſtaſtajhu. Te węz ſo jako ſelejnej warnowanskej taſli ſpoſnaču, kotrež běſtej ſi wobeju poſchidbodeweju bočow ſtak, a kotrež běſtej njeſtrjebačk po ſozy wutorhnuli a poſches ſhenn poſzotili. Hac̄ dotal njeſtrjebačk poſcheczelje wuſležili njeſju.

— Ša ſtare ſe. Ši lož. Hdyž ſandženu nježelu ranu w 5 hdyžinach ſeleſniſki čaſh ſi ſumvalda do Budęſtež jědzeſche, lokomotivny wjednik na poſchidbje hjes ſi ložami a Biedruſkom někotre węz poſches ſhenn poſzotene, wuhlada. Duž čaſh hnydom ſtaſtajhu. Te węz ſo jako ſelejnej warnowanskej taſli ſpoſnaču, kotrež běſtej ſi wobeju poſchidbodeweju bočow ſtak, a kotrež běſtej njeſtrjebačk po ſozy wutorhnuli a poſches ſhenn poſzotili. Hac̄ dotal njeſtrjebačk poſcheczelje wuſležili njeſju.

— Ša ſtare ſe. Ši lož. Hdyž ſandženu nježelu ranu w 5 hdyžinach ſeleſniſki čaſh ſi ſumvalda do Budęſtež jědzeſche, lokomotivny wjednik na poſchidbje hjes ſi ložami a Biedruſkom někotre węz poſches ſhenn poſzotene, wuhlada. Duž čaſh hnydom ſtaſtajhu. Te węz ſo jako ſelejnej warnowanskej taſli ſpoſnaču, kotrež běſtej ſi wobeju poſchidbodeweju bočow ſtak, a kotrež běſtej njeſtrjebačk po ſozy wutorhnuli a poſches ſhenn poſzotili. Hac̄ dotal njeſtrjebačk poſcheczelje wuſležili njeſju.

S Hodžija. Ŝenjes hęgęstwohejemiſti sapóhlanz Gräfe njebudę
24. nov., ale halle 1. dezembra tu pschednosčk dżeręcęg.

S Mužakowa. Psched něhdze schyri nředzelemi bě 28letny počet Ernst Wölsch f. Koberina wot tudomneho hrabinskeho Arnimo- weho rentkého hantia pjenjezny list, 900 hriwnow woschijazy, s poru- čenjom dostał, so dyrbí jón na tudomnym pósceze wtedacz. Wölsch pjenjezny list na pósceze wotedał njebě, a bě so wot teho čaša shubil. Měnjo, so je wón pjenjesh pschetschiwischí cízelau, sa nim s pělizlu pytacz dachu. Sandženu ſebotu je něko jedyn pomožny hajník, sa jenym třelennym kaniklom pytajo, Wölschka nředaloko Herjansleje hajn- kownje morweho namakal. Wölsch f. powjasom, wokolo schije sadjer- njenym, na semi ležesche. Naříšerje je so wón wobwěžnuk a posdžischo so powjes risterhnuk. 900 hriwnow, wet njeho psche- tschiwene, w jeho droſeje njenamakachu, mjes tym so 46 hriwnow jeho překlepnjeje mſdy a někotre listy w jeho ſakach težachu. Na kaſke waschnje je Wölsch te 900 hriwnow pschetrjebał, njeje hischje wujočnjenie, tla ſebi myſla, so je jena wožoba, s třež Wölsch wobkhadzſte, do teje wězy ſaschmatana.

S Pschilipy. Kojki roshjel je mjes „kłomjanym wudowzom“ a „różatej wudowu?“ — Zadyn; pschteż woboj staj ho s kważom sapośbžiłoſi a s tſchęſiſnami pschelhwataſoſ. Hizo běrtl lěta do kwaža jedyn wiejsny priſeta wo nimaj wěſtčęſe: „czemý jenož cđaſ kermusze wocžołacž.“ Njewém, s kotreje krajiny jeho přjedewniſy wuſhadzejo, tola Kamjenski nôž je wón dyrbjal mécž, pscheti ſi laſ po piſmiku je ho jeho wěſtčenje dopjelnito! Nětko wſchitzy s wcziptoſcžu czaſamy, laſ budže nli da (?) mandželska wuſturować, hdyž jako čeſtna njedželnica — kemshtí pi nđze. N.d tym budža ho tola sawěſeże ſamo jandželfi w njebježach wiejeklicz dyrbječz.

Sa našch žerbſki dom

bē þo botal nahremadgiðlo 18 798 hr. 60 np.,
dale þu sa njón darili:

I. dr. Błażek w Bulezach	10	"	"
Sserbske towarzstwo w Bulezach	5	"	"
I. Króna w Bulezach	1	"	"

Hromadže: 18 814 hr. 60 np.

S dżakom kwiuje

Bartłko, pschedzyda twarskeho wubjekta a zarjadowanek Maczicznego Domu.

Wužudjenja.

Psichihažny žud. 21. měrza rano w 4 hodzinach ſo maſzivna
hródz a hróžen kublerja Juraka w Małeshezach wotpaliſchtaj. Pierz
woſow žyna, 17 kop złomy a wſchelaki rólny a hospodaſki grat
plomjenja ſanicžku. Schkoda na twarjenjach 2800 hriwnow, mebill-
arna ſchkoda 1857 hriwnow wuzjini. Kaž wobstejnrcze po-
ſachu, bě weheni ſkótniſka ruka ſaložita. Tukanje ſo na 31-létneho
ratarja Jana Augustia Beyera a 35-létneho ſiwnoſczejra Ernsta De-
maſchka w Małeshezach webroži. Beyer k tym Małeſhanskim wobhy-
lerjam ſluscha, leſiſiž ſu ſo vi ſlednju Božu nód do Małeſhanskho
farskeho dwera debyli a tam ſ wólniweſcju někotrym kur m ſchiju
wotřenuli. Budyska khontanska komora je jeho teho dla 26. ſeptembra
k jaſtu na jedyn měkaz ſažudžika. Domaschka ſu jenož jako ſchul-
ſkeho hólza dla njeprawnoſcze pothofſali. To ſame ranje, na ketrymž
ſo Jurakez hróžen a hródz wotpaliſchtej, běſchtaj Beyer a Demaſchka
w Małeſhanskzej korezmje hacž do 3 hodzin pſchebytaloj. Korezmu
wopuſhežiwiſchi bě ſo Beyer bóry do njeje wróčil, prajzy, ſo žanyh
ſchwabličkow wjazy nima. Bóry po tym bě tež wěſteho ſykeru
wo ſchwablički proſkł, tola žanyh njedostal. Na to ſtaſ ſo pječej
Beyer a ſyker a Beyerezom podaloj a tam rybički jědko. Ěgež-
koſcz dopolaſma pak w tyčle w bſtejnosczech njeleželše, ale ſo na
Beyerowe a Domaschkewe řeče ſaložowasche, po ketrymž běſchtaj ſo
wonaj ſamaj wiňowaloj, ſo ſtaſ wi heń ſaložiloj. Někotre dny po
wohnju bě ſo Domaschki pſched mlynkom Vjenadu, ketryž bě ſo pſchi
ſpomnjenym řeſanju kur w farſkim domje wobdzeliš, ſ tym thwalik,
ſo je won ſ Beyerom polo Jurakez weheni ſložil. To ſame bě
Beyer tež ſchewzej Braverej, ketryž bě ſo teho runja pſchi naspom-
njenym řeſanju kur wobdzeliš, wobkrucžil. Mjes tym ſo mějeſche
ſtatný řečniſ ſa to, ſo je wiňowatoſcz Beyera a Domaschka ſ tymile
řečemi dopolaſana, Beyerowu, runje kaž Domaschlowy ſakitorat mě-
njenje ſaſtupowaschtaj, ſo ſtaſ ſo wobaj wobſkorženaj pſched ſwojimaj
towarſhomaj, ſ ketrymajž ſtaſ hromadze wſchelake njepełne prieſle a
trysti činiloj, jenož ſ nowym tryskom thwalicž džyloj, a ſo i jeju
wulzyčzinajazymi bladami njeje dopolaſane, ſo ſtaſ weheni ſaložiloj.
Pſchihažni temule měnjenju pſchihoſujo na to Beyera a Domaschka

wuwinować u a jeju hnydom s jastwa puśczejicz dachu. — 32-lětnego
częzlu J. E. Wehlmu se Židowia, njekanſtwa, paduchſtwa a spjeczo-
wanja dla bižo kheſtaneho, dla noweho njekanſtra, wot njeho sku-
cjeneho, k kheſtaní na dwanacze lět a k shubjenju čežnych prawow
na džežacę lět saſjudzicu.

Přílopk.

* W Wętoschowje w Delnjej Łuzicy schęsciątnej byn' jeneho rjemiejsnika, wot swojego nana na zmiercz krubowanu, wumrie. Hólz' bě do kože jeneho drzewianza rěsnul, na czoł nan hobotu hólza s drzewianzom na hlou pjerjesche, so s njeje bylnje krwawejše. Na to hólza shrbnuwski jeho na kšinju cziznu, so řebi džeczo rjeblo ſlama. Na scéhwakach tuteho krubowanja je džeczo wumrjelo.

* Hdyż niedadno w Gubinie śudeckie riedzachu, 2 lętny hólczeż knjesa Schneidera snak do marjażeje wody padę a so na złym czale tak wopari, so jeho w nozy widliszczęga pszczimnuchu. Nasajtra higo bę njesbożowne dęćgo morm.

* Jawętski korkmał je lětža s jeneho krucha pola dwózja běrných dom khowal. W sapoczątku julijsa je „sažne módré“ sběral, a na prósdone běrniszczo 16. julijsa „magnus bonum“ hadžał, kotrej je kónz oktobra rył a pszezo hiszceje na jutrze 50 zentnarjow nasběral. Dokelž bě selina sahe smierska, njebežku běrný zyle doſrawile, sa skót pak ſu dobre doſcz.

* Hdyż psched dwęmaj njezdżelomaj Gleiwitschanski telegrafowy
ażystent Babriga depełdnja se swojej żonu wote msche pschińdże, wot
swoich schesćich dżeczi dwę, 14 a 9 lętnej hólzow domach njenamaka,
kotraż też k wobjebu demoj njezchińdżeschtaj. Starszhei s wopródką
wo njeju w wulcej starośczi njeběschtaj dokelž běsche ſebi wjetſchi
s njeju hižo někotre rasy, tajke njeuſtchnoscze domelil. Hdyż pak po-
roldnju w pječcich hodźinach hiszcze domoj njeběschtaj, nan ja nimaj
hladacz dżecze. Nimo pěkloweje jamy duzy, w kotrej ſebi dżeczi
rady hrájescie, wón ptmū, so bě ſo tam psched królikim cążkom
kruch wyżejkeje ſczěny weſwalil. Wustrožany, so móhloj leho hólzaſ
ſeody njeje leżec, wón hrębacz pocza, ale podarmo. Ménje, so ſo
tam ſagyploj njeſtaj, wón jeju družbę ptasche. Kunjež ſo polizija
a ſužodlito na pytaniu wobdżelisctej bě wſcha próza podarmo.
Wjechor wołoko 10 hédz. ſo nan ſaſho do pěkloweje jamy poda a
ſe wſtej mozu s nowa w njej ryjesche. Něhdże dwę hodźinje delko
bě pschi měžaczku hamſutki rčł, hdyż horje ſtejozu nohu dory a bórsy
na wſtchęſtawach tſchepietajzy přenjeho hólza wury. Petom wbehi
nan po pomez dobęža a wołoko połnezy bě tež druhí hólzeſz wuryty.
Sso wě, ſo běſchtaj wobaj morwaj.

* W Dürrenbachu pola Schleiza je ſo dženſa pſched tydženjom wobžarujuomne njeſbože ſtało. Wyſchſhi wucžer ſ hosczenza, w kotrymž wobjedowaſe, 10 lětneho hólczeza do ſhule poſzla, ſo by kucž ſ jeho ſtwiných durjow wucžahnuł. Wcziplnoſz hólza do iſtuń czerjeſche a ſa nim i ēkotre holzy ſaſtupichu, kiz ſhulſku ſtu rjedžachu. Hólczez ſo na revolver dohlaſda, kotryž w kucžku na komodze ležeſche. Jón do rukow wsawſhi won holzam ſ nim hrožeſche, ſkönčnje jón wutſeli a jenej holzy do wutrobna tſeli, kotrež kufka hiſhce dženſa pod ſkopatku tcži a ſo dotal wucžahnuć njeſhodzeſche. S jeje ſtrowoſczu ſo hiſhce jara pſheměnja.

* (Wysnacze na zmiernym łozu.) Jedyn ratać w Ufsh-
buschenje pola Instenburga je so na chorolożu wysnał, so je an-
haltsko-dechowskiego wyschischeho hajnika Karlu z Reichenthala psched 36
lěti mi satčeli. Mordatstwo tehdy wulki njemér sbudži.

* W Reisen iżkim parku pola Blawena wóndano scherjenje wokoło khodzescę. S wjetsha bě wene do běleho placicza sawalene, tola druhdy ſo wone na dobe tej czorne jako czert szcini. Dolhi czas běgu ſo ludzo ſ nim traschicę dali, hacz jemu wóndano někotři mužojo, kviſiſ ſo ſamo czerta njeboja, na kožu džechu. Scherjenje ſo psched nimi do czekanja da, tola bu doſceženjene a wiedrowje pschellepane, na cdož wobemiu „czertej“ bělecz daču.

* (Nad i ó bne ro sli cze nje) Hrabja: "Tu, Zano, masz
twoju misel! Czesci hriwnow mienje i czesci zigarew po 40 nowych
pjeniejskich, p. tajkim 12 hriwnow, sbatk wozkownacze hriwnow." —
Jan: "Ale, proschu, knies hrabja!" — Hrabja: "Haj, nje kurju
zanych tunich druginow. Jeli so su wonie Lebi pschedrohe, dyrbitsch
kebi tunische kupici."

* Ma fizjologicznej kłupie fu 19. ncembra sażo bylne semijerzenie meli. Wjele kłęzow je fu sażypalo. W Palmi je fu 6 cęlowiekow s rospadankami farashko, 300 wożobow je fu tam sranilo. W San-proklopi fu 48 cęlow s respadankow zytkwje a 150 s rospadankow twarjenjow wuryli.

* (Kruhy w djiwadle) W Turinje nowu buršku hru hrajaču, w kotrejž ſo hñdem pschi sapocjatu wózom kruwov dejeſche Shtwórtz džel na pastwoje hraje, a kruhy, woprawne žive kruhy, ſo na jeviſežu wupjerachu, na kotrymž ſo cíſicze pſchitoſtnej ſadžerachu.

* W horach poli Udine w Italſkej ſchtyrojach awſtriskich pſchymykarjew (Schmuglerjew), bjes nimi bě jena hulga, hněhova lawina poſrjeba.

* (W lawjazej kletz̄y.) Pſch. d. wjeſeli žbny pſchihladowaſtowm ſo w Majlandžje ſtrada na wjetu wuchini. Djiwadlowy hrajet Mariani lawjazemu ſludžerzej ſo ſchtyri mjeñšchin w lawjazej kletz̄y brodu wotruha. Hac̄ runje ſchtyri lawy njemdrje rujachu a höręčachu, ſo ſwadliwy kuf ſola poradži. Mariani ſ tutej wjetu džehac̄ tvaſz frankow dobu.

* Mesto Mexiko je ſo wjeſor 2. novembra ſe hulnym ſemjeřenjem ſtchabzlo, ktrej pek mjeñšchin trajesche. Na měchčanſkih trařenjach ſo wulka ſchoda načini, někotre kheze ſo ſažypnichu a tſinacze rožobow podkubu poſrjebachu. W djiwadlaſh ſo pſchi hladowarjo do wulkeho ſtracha dachu, mnosy ſo ſlaknuhu, ſo bychu ſo modili; tež na hoſach wjele ſudži na kolenomaj ležeſche, kotsiz. W ha proſchachu, zich ſmjerčzi wuhowac̄. Powſchitowna hróſbnoſcž ſo i. tym powjetſchi, ſo elektriske ſwézy hožnuhu, wodowód ſo ſlama a ſo ſudžo a ſtot ſemi padzechu. Š měſtnami ſo w měſeze ſchérke roſpulliny w ſemi wocžinichu. Š wonka města běhū podſem ſtekti hiſheze ſhlniſche. Kajke ſapuſčenje je ſo na wžach načini, njeſe ſnate.

* (Srudne ſczechwki njeſwérneje luboſcze.) Pſched d. emaj lětomaj ſo mlody bur w ſeodi w Japanskej ſi mlodej rjanej hoſzu wodžic̄ pocža. Bóry ſo tym dyrbieſche nawojenia ſwojeho džela dla do druhich ſtron čzahnuč, ſola ſebi wón ſi ſubej dopizowaſche. Njewijesta pač bóry liſtowac̄ pſcheta. Tak bóry hac̄ bě nawojeni móžno, ſo wón domoj wróci, ſweju njevenjtu pač ſi druhim wezenjenu namaka. Na to ſo ſazpitly ml. dženz do domu ſwojeje nehdusheje njevenjtu dcbu, wotřesnu jej hlowu a jeje muža ſakč. Ženinu hlowu wón ſobu do ſwojeho doma wſa, ſtaſi ju na blido a ſebi pſched njeſ ſrk pſcherēſnu. Wón hñdom wumrje.

* Wo ſrudnym podawku, kotrej je ſo na chineskim dw. rje ſtaſ, ſhanghaifſke nowiny powiedaju. Mleda chineska khezorka Ye-El-Na-La je wumrjek, niz pač naturskeje ſmjerče, ale je ſamphol. Khezorskej mandželskej ženje w dobrej pſchesjenosći hromadze ſiwaž byloj njeſtaj. Štaſna pſchekora pač njebarno najwyſči ſchidženik džipi, hñz khezor po tym, ſo bě hróſnje na khezorku nawoławschi jej pſchede wſhemu lubžimi pliftu wotkoſit. Š dwelowaſchi rajeke ſahaniſbenja dla khezorka ſebi ſi ſedom ſawda. Khezorske mandželſtwo njebe ſbezowne byc̄ mohlo. Khezor Quang-fu, kiz je ſo w februarje 1889 wženit, je, kaž powieda, hžo prjedy ſi jenej knježnu lubkowanje pſchadł. Wina jeho mandželskeho njeſboža je, kaž praja, jeho czeta, wubewa prjedawſcheho khezora, bula. Knih chineskich waſchnow ſebi džiwe ſwézy žadaja. W nich je krucze poſtaſene, tak dyrbí ſebi muž, kiz na chineskim trónje ſedži, mandželsku wolic̄. Po ſaſtarſkim waſchnju ſo wſchitke dorofežene džowki mandžurſkih mandželſtown w khezorskim hrodze ſhromadža, ſo bychu ſo ſich ſaſkužby pſchepytale a ſudžile, tak jo mohl ſebi khezor potom ſi nich njevenjtu wuſwolic̄. Ale mlody khezor hžo w putach rjaneje džowki wyžokho mandžurſkeho ſaſtojnika ležeſche a bě ſo wuprajil, ſo ſebi ju ſa mandželsku woſmje. Sa druhu mandželsku žadache ſebi druhu mandžurſku knježnu, kotrejž rjanoscž bě ſemu mlodu wutrobu rubila. Ale stareho khezorowa wudowa, kotrež bě w jeho pſhemlodych lětach tak wuſtajnje ſa njeho ſzeptar wodžila, njeħaſche mlodemu khezorej bowlic̄, ſo by po ſwojim wutrobnym žadanju czinił. Wona bě ſa njeho hžo žonu wuſwolila, kiz bě ſi jeje ſamžneje ſwójby. Wuſwolena Ye-El-Na-La bě džewka jeje mlodskeho bratra, ale ſamo po chineskich naſladaſh nicžo mjenje hac̄ rjana. A po wſchelatich naſlach pſchekorach mjes ſtnejazej khezorku a njeđorofeženym khezorka dobu a mlodeho khezora po ſwojej weli woženi. Wot teho čzaha ſem khezor khezorku-mandželsku ani khezorku-czetu njeje widžec̄ mohl, ale je wobej džen wote dnja hóle hždžit. A wboha mleda khezorka Ye-El-Na-La bu ſlonečnje wopor tuteje hždy.

* Se Sydneja w Australskej pižaja, ſo wohen ſapaza hora na Ambrimſkej kupje ſylnje wumjetuje. Wumjetowanje bě ſe ſemjeřenjom pſchewodžene. Nježmérne rěki lawy wſhě plantaje ſanicžku; tež člowjekovo ſu ſo ſpalile. Čzi, kotsiz ſo ſ čzahow wuhowachu, na jendželsku wójsku ſodž Dart čezknuchu.

Drjewowa awfzija

na Kupjanskim reverje.

Sſrijedu 28. novembra 1894 dopołnja wot 9 hodzin ma ſo
70 cmtr. kójnowych ſchępew,
30 = = kuleczkow,
2430 ſtetnjew kójnowych waležkow,
30 ſuſchizowych kójnowych hromadew a
9 ložow ſtejatych pſenkow
ſa hotowe pjeniſy ſi wuměnjenjemi, do pſchewadžowanja wofjejem-
nymi, na pſchewadžowanje pſched-wac̄. Šhromadžina: w drjewiſhcu pſchi wowčich jaſlach.

Kublowe ſarjadniſtvo.

Šwój ſflad

porzlinowych, ſamjeninowych a ſchleučza-
nych tworow, ſlankow (pópow), ſlankazych
hlowow a czelow, wulku dželbi naſad ſtajenych
ſlankow, ſlankazych czelow a hlowow tunjo
wupſchedawa

Ernst Ullrich na ſchulerſkej hžy.

Čorne ſidžane tkaniny,
wubjerne, dołholétnje wupruhowane
kmane wudželfi;

dale jako nowe dōſhle:

pižane ſidžane tkaniny
w wulkim wubjerku barbow,
porucza po tunich, twierdnych pſaczisnach

Julius Hartmann syn
na róžku mjažoweho torhosheža.

Sſměſhniſe tunje wipſchedawanje hac̄ do hód
czornych a pižanych draſtach tkaninow, tež runja ſbytkow
czernych ſidžanych tkaninow, elſaskeho a koſchlažeſho barchenta,
ſbetkow tkanin w ſi poſzehnjenju ſefow, gordinow, rulo-
wowych tkaninow, rukawatych ložow ſa mužliki po $2\frac{1}{2}$ ml.,
barchentowych koſtlow ſa mužliki a žony po $1\frac{1}{4}$ ml., ſpôdnich
thelotow, barchentowych koſzowych plachtow po 1 ml. 20 np.,
hotowych ſuňnjow, pjeſlow, džecžazych wobleženjo, kruwožzych a
konjazych dekew po $2\frac{1}{4}$ hac̄ 6 ml., wjele tuňſho hac̄ wſchudze
druhdze a wjele druhich wězow.

Hermann Beermann
na ſnuteſkownej lawſkej hžy 6.

Stwinſke běhaki, starý lohcž po 23 np.,
ſofowe deki, bliđowe deki,
komodowe deki,
rjane ſpanske pſchikryw po 3 ml.,
běle a pižane gardiny
porucza tunjo

Ludwig Kuhlmann.

A. & W. Neuhahn

na ſerbſkej haſy 4

w Budyschinje

na ſerbſkej haſy 4

hebi dowolatę na ſwoj

hrajkowih ſklad

s wiele nowosciami wuhotowanym, fedzblivym czinie.

Pſchedawarňa papjery, pižanskeje potrjeby, galantrijowych a kožanych tworow.

Drzewowa awkzija: Wutoru do połdnia w 10 hedzinach ma ſe w Hunczerianstkim hosczenzu 404 thóinowych a schmrelewnych pjenion na pſchedazowanie pſchedaracj.

Proftata na pſchedan.

Proftata běkce Yorkſkiſteje a tež czornopisaneje Berkſhireje razy, kotrež ſo jara lohko wukormja, ſu pſhezo po čaſej pſchimierjenych niſtich placzisnach na pſchedan na knjezimaj dworomaj

w Budyschinku a Pſchiwczizach.

Najlepsze

Stettinske ſuhe droždze
punkt po 80 np. porucza

G. Wirth na ržowej haſy.

Schrótowanske mlyny,
runkowaze maschinn,
berny roſtločzaze maschinn
dželam a poruczam.

Wupredženje derje a tunjo.

R. Leichsenring
w Čjornym Hodlerju.

Wjechliczki
ſa bal a konzert w kraſnych
nowocſezach,
domjaze žohnowanje,
tež hotowe tykane,
wobluki ſa domjaze
žohnowanje
po 90 np.,

ſczenſte ſchpruchi,
ſczenſte wobrashy,
wulke woliſjowe
wobrashy,

w wobluku po 3 mk.
porucza w wulkim wubjerku

Gustav Rämsch, knihovjasatnja
na bohatej haſy 21.

Trikotowe taille,
blusy,
džeczazu drastu
w wulkim wubjerku porucza tunjo

Hana Rollowa
rob. Hauffis
na róžku Lubjiskeje a
Lichorskeje drohi.

R Wóſborskemu hermankej

pſchinjezem ſožo wulki wubjerk žonjazych toſhow, ſchulſkih toruſtrow, kajkež w Wóſborku hiſacie wiđeč byle ujeſhu, ſe, pjenježne moſhniczki, liſtowe a zigarowe toſhe a wiele druheho, wſho jenož wot nauj wudžetane, s wěſtoſeju wiele tuňſho, a jeli ſo niz lepſche, dha tola runje tak dobre, kaž pola kóždeho druheho rjemjenjerſkeho a ſedlckého miſchtra.

Stejiſhcežo ſ napſchecja knjeſa pſchecuzza Böhme.

Ernst Lehmann ſ firmu Lindner a Lehmann
w Hornjej Wjasonzy,
fabrika ſtow a kožowych tworow.

F. Trullen

na ſchulerſkej haſy 7 na ſchulerſkej haſy 7.

Poruczam ſwoj wulki ſklad

hotowych derjeſedžazych pſchiležazych mužazych a žonjazych kožuchow, pjetſzowých pjetſlow, ſcherokich kožuchow, dželacjerſkich kožuchow, czornych kulojtych pjetſzowých bobacžich mežow

ſa muſtich a hóſzow po 2 mk. ſ tysi, teho runja wulki wubjerk mužazych a hólczazych ſuknianych a plyſchowých mežow, hólczazych mežow hižo po 50 np., mužazych ſymskich mežow hižo po 70 np.
A podſhiciu a wobhadzenju kožuchow mam wulki ſklad dobrých wote muje hameho pſchitowanym kožow.

Eſlódke palenz

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.
porucza

Moritz Mjerwa

pódlia Petrowſkeje zyrkwe.

Destilacija ſnatow dobrzych palenzow po starych tunich placzisnach.

Hermann Darschau w Budyschinje
fabrika ſchtrypowých tworow ſ wowečeje wolmy

čiſlo 1 na ſchulerſkej haſy čiſlo 1

ſ ſymkemu čaſej ſwoj dawno jako dobry ſnaty wulki ſklad ſchtrypowanych ſchtrypowanych tworow, ſchtrypowanych ſatow, wulki wubjerk laſow ſ ruſlawomaj w najtuniszej hacž ſ najlepſzej čiſtowolkowanej barbunjeſuſehezatej tworze a w rjonych muſtrach porucza.

Najlepſchi a naſwjetſhi wubjerk ſchtrypowanskeho pſchedzenia wſchęh barbow.

Najhodniſcha twora! Najtuňſche placzisnh!

Fotografiſki atelier Rob. Gūſza
w Budyschinje na ſukelnſkej haſy

porucza ſo ſ dželanju fotografiow wſchęh wulkoſezow a družinow.

Sa wuměſke wuwjedzenje ſo rukuje.

Tunje placzisny.

Spes̄ne poſluženje.

Džeczaze woſy,
ſlankaze woſy,
puežowanske korby,
ſchatowe korby,
noscheniske korby,
ruczne korby,
ſehanske ſtoly,
kwětkowe blida,
pluwowe korby,
zentnariske korby,
kaž tej wſchę druhę korbaſſe twory
džela a wuporędža derje a tunjo.

M. Richter,
korbaſſi miſchtr na ſukelnſt. haſy 18.

Turkowiske ſlowki
najlepſcheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa
pſci mjaſzowym terhochęzu.
Destilacija ſnatow dobrzych likerow
vo starowch tunich placzisnach.

Nowe polnojerje
3 ſchukti po 10 np., 15 ſch. po
45 np., po ſtach a cžwizach hiſicze
tuňſho porucza

J. T. Glien
na drzewowych wilach.

Dopravdzity
žitny palenz

liter po 60 a 80 np.
po ſuklnach tuňſho poruczataj

Schischka a Rječka
na ſtronkownej lawſkej haſy.

Heinrich Lange
11 pſci žitnych wilach 11
porucza ſwoj ſklad hotowych
kožuchow a wſchęh družinow kožow
debrociwemu wchležbowanju.

Kožuchi ſo po měrje ruce a
tunjo ſechi a ſo tež wuporędža.

Howjase, konjaze,
cjeſaze a woweče kože kaž tež
woweče wolmy pſhezo po naj-
wyšszych placzisnach kupuje
Heinrich Lange
pſci žitnych wilach njeſaloſko
herbſkeje katholskeje zyrkwe.

Piščinjče kobotu
1. dezembra wječor
w 7 hodž. wschitzy do
Hodžija k pschednoschkej
nascheho khežorstwo-
hejmiskeho sapóžlanza
Gräfy.

Bosjewjenje.

Wot 24. novembra tucze ho-
wjase mjašo punt po 50 np.,
chwijaze mjašo punt po 60 np.,
czelaze mjašo punt po 50 np.
pschedawa Beyer w Rakezach.

Amerikanski petrolej,

najlepši, dwójzy císceny,
w wulich bleschach punt po $10\frac{1}{2}$ np.
poručza

Carl Noack na žitnej hafy.

Dursthoffske buche droždze

stajnje čerstwe poručza

August Wiesold, pjetatski mischtr
na bohatej hafy.

55 ml. placži nowa schijsaza
maschine, kotaž je wehla-
dacž a ho pruhowacž hodži w Aug.
Schubowej restawrazli na swon-
kownej lawskej hafy.

Kosaze kože,

sajecže, kaniklaze a wchě druhe kože
jenotliwe a po wjetshich dželbach
po najwyschich placžinach kupuje

Gustav Raude

na garbarskej hafy 16.

S dobom poručam hwoj
wulki sklad kožuhowych kožow
bjes molew po tunich placžinach.

G. R.

Kosaze, kaniklaze, kože, sajecže,
Rithörjaze, kunjaze a lishcze kože
kupuje po najwyschich placžinach

Heinrich Lange

pschi žitnych wilach njedaloko
herbskeje katholiskeje zyrkwe.

Kóžda dželba kožci, hadreshezow,
želesa ho kupuje a ho derje sa-
placži na garbarskej hafy 9, tež
hu tam hypanske, warjeniske a
tepieniske kachle na pschedan.

Wosi

budu 26. novembra a blébowaze
dny hicž, tež pschedawam dobrý
sany wosi a tež tykanzy sa
tuni pjenes.

A. Nagel, mlynski mischtr
w Schätzinje.

Młodschi strósbý woženjeny
dželacjet ho k nowemu létu 1895
na Małszeczansti knježi dwór pyta.

k 1. januarej 1895 15 — 16-
letnu hlužobnu holzu pyta

Martha Henselowa
na kschidarskej hafy (Siebergasse) 7.

Wojnatskoho wužohnika
pyta hnydom abo k jutram

G. Hascha na hredowskej hafy 4.

Serbske Towarstwo za Khwaćicy a wokolnośc

změje jutře njedželu, 25. dzeň nazymnika, popoldnu w 4 hodž.
swoje měsačne posedženje w Khwaćicach.

Wše sobustawy so lubje přeprošuja, hosco su wutrobnje
witani.

Předsydstwo.

Serbske Burske Towarstwo w Rakezach

změje jutře njedželu 25. novembra w Sociež hosczenzu požedženje,
w kotrymž maja ho hnójnisheža na luki skasacz.

Sapoczątki popoldnu w 4 hodžinach. Pschedzydſto.

Hłowna Shromadžisna

shromadneje městueje khorobneje kašy sa Delnju Hórkū
a wokolnoſc
budje ho

kobotu 1. dezembra 1894

w knježim hosczenzu w Delnej Hórzyn wječor w 8 hodžinach wotby-
wacž. — Dnijowy porjad: 1. Wušwolenje tých sličebwanskich
revisorow. 2. Wušwolenje dweju kobotawow do pschedzydſta.

Wschitzy k wušwolenju prawo mějaze kobotawow a ich dželod-
dawarjo ho k temu psche, roščuju.

w Delnej Hórzyn, 17. nevembra 1894.

Korla Lischa, pschedzyda.

Psčolańska Towarstwo

w Delnim Dole Sprewje.

požedženje njedželu 2. dezembra popoldnu w 2 hodžinomaj
w Lauež hosczenzu. Pschedzydſto.

Wjele džonkow, grénkow, iol-
nych pohonžow, wolazych, hlužob-
nych holzow, dójki, młodszych
hosposow pyta Spannowa na
małej bratrowskej hafy 5.

Palerjow, wotrocžlow, grénkow,
rólnych pohonžow a wolazych,
młokowe, hlužobne a hrodźne
džonki a taſke k hwinjom, kucharki,
hlužobne, kuchinske a džeczoze holzy,
hosposy, džeczoze żony hnydom a
k nowemu létu sa tudomne a
swonkowne stronž pyta.

Šmidtowa na herbskej hafy 7
po 1 slhodže w Budyschinje.

Strowe dójki ho hnydom
pytaja.

Wjele džonkow pschi wyższej
misdze pyta Krauschowa pschi Pe-
trewskie žyrki 2.

Holza se wfy, kotaž ma luboſcž
k džecžom, ho do lohkeje hlužobne
pyta. Dalsche je shonicz na pol-
nóznej dróly cížko 6 po 2 slhod.

Sprawna, poriadna a spěšná
hlužobna holza ho k 1. januarej
pyta na žitnej hafy 4.

Sa wyschich schwajzarjow 30
młodych holzow pytam, kotaž džebža
sa pol léta schwajzatwo nawul-
nucž. Na měhzaz ho 10 hriwnow
žada, pschi cížmž je wscho hlužobne.
Gislowa rodž. Maria Wünschez
i Blezan w starých Draždjanach
na Kampsische Straße 8 po 2 slhod.

Młodscha poriadna hlužobna
holza, po móžnosći se wfy, ho
k 1. januarej 1895 do hlužby pyta.
Dalsche je shonicz na swutskownej
lawskej hafy 8 w pschedzydſtach
hlužobach.

Wopomnif

na row njeko

Michala Janascha,
w swoim čažku kubleria w Kumšizach.
+ 4 meje 1894, 78 lét stary.

Polo, hdžez kmjercz hafy swoi hafje,
Dženšz ho runa sahroži,
Hórka, hdžez hdze morivych kryje,
Wyschi dženšz ho s wénzami;
Barowaz píšcezeljo
Wo semrjetch ruzja ho:
Mładžija pak snapšeczini:
Waschi mormi budža živi.
W žohnowanju sawostanie
Wopomnienje praweho;
Hdyž tež won se kmjerczu spanje,
Lubym k troščet hluž to:
So cíž mormi sbóžni haf,
Kíž we knježu wužnuchu,
So haf tam uček dočasali,
Wo cíž tu ſu wojovali.

Tez ja wyschi wurudžena
Dženšz, ſab' twoj row, mandželski;
Saczium wso wopuščeczena
Tu we ſhveta zužništvi
Mojej džiži cíž hafie
Gswet mie njemže wolkewicž,
Ho hej žadom píšcezelj do kraja,
Hdžez cíž sbóžni radoži maja.
Taſta sbóžnoſc je ho tebi
Mładžiomie dostała.
Gžasto haf ju prohyl ſebi
Bot Boha čažk žimjenja;
Szwernje hlužiž Žejuži,
Rjeprachal ho cížlo, krej,
Hacž je k temu wolu mělo,
Għočiż bē twojej džižie džižo.

Gswet cíž ledžbu njemējše,
Njemējše ſrotumicž,
So ho th tak wjeħelshe,
Swoj dom ja to poſtežie:
So njedželu popoldnu
k spewanju a modlenju
Sso w nim bratja ſħadżawachu,
A ho w wierje ſħadżawha.
Hdyž ho hdžez dat ūl-drawa
k lepichom' Božoh' traletwa,
Kħudoba ho podpjerashe,
Dar twoj wonsa njemosta.
Skadomashe boħażże
Leż sa tħix, kíž w poħanstwie
Pisċiżżej njeħju wobrocjeni,
K Ħħrista ſħadlu p'shiwiedżeni.
Każ ihu th dobre ūlkowawha
Tu w ihm cíži wuħiżwa,
Taħi ho sprawnje wuġiawashe
Sa khudeho ħrejhni;
Kíž p'sħex pravu poħiġi
Għada sbóžnoſc njeħiġi,
Zenċiżżi p'sħex Ħħrista hnadi,
Drudżże njeħiġta wħiċċa hnadi.
Għenċiżżi dolhe l-ħad

So mnū k mérnom' mandželsitu
Dželacħi wotħal p'rejż je ſhveta,
Pohħiġiż i Ħħristu kriju.
Sa toħu we žadjanu
Għadam, a ho nadži,
Sa je něk cíži s'hnadu date
Mheto, hwerri p'shiwiedżi.
Junn budżemx ho jafo
Bidżżeż, kaf ho r-jeħel
Hdyž ho minjek, semi cíž,
Sa tež ja tam pocħażu,
Hdžez po próżu, bēżżejj,
Sprōzne statu wotħoċċi,
Taq, hdyž junn budža hwiċċa,
Chħemx sbóžni jaſf' ho vitacż.

Lena swid. Janascha.
G. B.

Na temu cíži jena p'sħitħa.

Pschiloha į číslu 47 Serbskich Nowin.

Ssobotu 24. novembra 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskej žyrlwi smjeje jutje niedzela rano w 7 hodž. farat dr. Kasich herbstu spowiedniu ręcz, 1/29 hodzin diaconus Rada herbstka a w 10 hodž. němſte predowanie. — Pschi cyrkwinich durjach budże ho kolletka sa evangelistich Němzow w wukraju ſberac. — W kapali na Grodzisku smjeje popoldnu w 2 hodž. dr. Kasich herbstu wopomnjenku ręcz.

Werowanie:

W Michałskej žyrlwi: Jan Gódan, žiwonoſcer w Wulkih Debbezech, s Mariu Theresiu Lübschiz s Raboz.

Křešení:

W Michałskej žyrlwi: Jan, Jaromira Wylema Tassela, krawza na Židowje, s. — Jan Max, Sandria Ernstia Rychtarja, dželaczerja w Delnej Linje, s. — Ernst Otto, Ernstia Bohuwera Wawrika, murjerja na Židowje, s. Augusta Hana, Jana Augusta Petrika, khezera a blidarskeho mischra na Židowje, dž. — Hilžbjetia, Hermanna Richarda Burchardta, korežmarja-najenka a reñila w Dobruschi, dž. — Ernst Richard, Ernstia Flebz, dželaczerja na Židowje, s. Margaretaa Hana, Jana Augusta Czornaka, žiwonoſcerja w Delnej Linje, dž.

W Katholickiej žyrlwi: Hanža, Michaela Domsha, tublerja w Bortu, dž. — Vittoria Hilžbjetia, Franzia Klina, ſchloßkaria na Židowje, dž. — Korla Jan, Franzia Smarsleho, třechetkho mischra s. — Hana Madlena, Pawola Wehnerta, dželaczerja, dž. — Jan Jurij Pawol, Jana Augusta Benicha, dželaczerja na Židowje, s. — Pawol Josef, Jana Josefa Papeža, ſaſtoñnika w papierniku s. — Martha, Franzia Rupprechta, pilnitarja, s. — Jan Hadam a Martha Theresia Konstantina Pišarczka, hrabinskeho pohoneža w Huszbi, dwójnataj.

Zemření:

Džen 1. novembra: Hana, njebo Jana Scholty, dželaczerja ſawost. wub. 90 l. 11 m. 18 d. — 5. Hana, njeboh Michala Diebnera, poſtublerja w Ss. Vorjehce ſawost. mandjelska dž. 55 l. 1 m. 7 d. — 9. Hana Herta, Pawela Korle Fäckela, emaliera dž. — 14. Hanža rođ. Möllerz, njebo Korle Michelnarja, prjed. pribatira ſawost. wubowa, 73 l. 1 m. 26 d. — 15. Jan Marczin, Jana Augusta Hečkita, dželaczerja w Čenjerzach, s. 4 m. 9 d. — 17. Korla Adolf Pawol, njemandz. s. na Židowje, 3 m 23 d. — Augusta Khatia Mariha, Jana Jurja Nowata, wojnarja, dž. 1 m. 20 d. — 18. Ernestina Hulda, Ernstia Lorafa, teperja w Bobolzech, dž. 1 l. 1 m. 19 d. — 19. Jan Košla, dželaczer, 61 l 5 m. 22 d. — Martha Hilžbjetia, Korla Bohuwera Hojnska, czešle na Židowje, dž. 9 m. 11 d.

Placžisna ſitow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje: 2397 mēchow.	W Budyschinje 17. novembra 1894				W Lubiju 22. novembra 1894			
	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.
Pscheniza	7	6	7	29	6	82	7	12
Rožka	6	47	6	76	6	47	6	76
Jeczmien	5	82	6	6	5	50	5	75
Wowb	6	50	6	57	6	—	6	40
Hroch	5	40	5	70	5	30	5	60
Woda	7	50	11	11	8	50	9	50
Jahy	9	3	9	44	7	—	8	50
Hejduska	12	—	15	—	10	50	13	—
Berny	15	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1	70	2	—	1	60	2	—
Wjehencjana muka	1 filogr.	1	80	2	40	1	70	2
Ržana muka	6	—	14	50	—	—	—	—
Ssyno	6	50	10	50	—	—	—	—
Gstóma	2	20	2	50	1	70	2	10
Prokata 1178 sčtuť, sčtuťa	18	—	21	—	16	—	18	—
Wjehencjane wotrubý	9	—	20	—	—	—	—	—
Ržane wotrubý	3	75	4	75	—	—	—	—
	4	—	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placžishe: körz pscheniza (běla) po 170 puntach 12 hr. — np hacž 12 hr. 39 np., žolta 10 hr. 99 np. hacž 11 hr. 49 np., körz rožka po 160 puntach 9 hr. 29 np., hacž 9 hr. 69 np. körz jeczmienja po 140 puntach 9 hr. 10 np. hacž 9 hr. 19 np.

Na Butry w Budyschinje pscheniza (běla) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 24 np., pscheniza (žolta) wot 6 hr. 50 np. hacž 6 hr. 76 np., rožka wot 6 hr. — np. hacž 6 hr. 16 np., jeczmien wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 50 np., wowb wot 5 hr. 40 np. hacž 6 hr. 90 np.

Draždžanste mjaſowe placžisny: Howjada 1. družin 66—71 hr., 2. družin 62—65. 3. družin 45—50 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne ſwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarž. Čelata 1. družin 60—70 np., po punče rěneje wahi.

Wjedro w Londonje 23. novembra: Gymnisko.

Denoz 3 mēk.
čistowolmjsana konjaza deka placži pola
Ludwiga Kuhlmann
w Budyschinje w kupnicy pschi hłownym torhoszczu.

Barchentowe ložowe plachty po 80 np., 1 mēk., 1 mēk. 10 np., 1 mēk. 40 np., 1 mēk. 50 np.
a 1 mēk. 80 np.,

barchentowe ložowe plachty, woſebje dolhe a ſcheroke, po 2 mēk. a 2 mēk. 30 np., barchent k koſchlam, starý kohz po 16, 18, 20, 25, 28, 30, 35, 40 np., w rjanych nowych muſtrach, koſchczikath, ſmužkath, hladki, čerwjený, bruny, módrý atd.,

čiſtoplatowe běle trjenja, zyle trjenje po 20 np., lama, pollama, wolmjanu tolstu ſtaninu, kalmuk, w jara wulkim wubjerku po jara tunich placžisnach porucža

Emil Wehrle

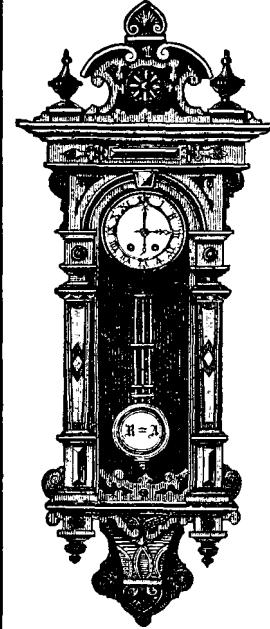
na jerjowej haſhy 7.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wlikach porucža k kwažam a ſchěznam hwoje wuberne ſłodke likery: jako rózowy, koſuſkowy, nalikowy, ſelowý, ingwerowy a ſimjelczkowy liter po 60 np., dale ſerlizowy, hornjolujiski, ſchwajzatski horki, versiko, jalorzowy atd. liter po 75 np. a 80 np., Barlinski ſituy ſimjelczkowy liter po 100 np., kaž tež ſimjelczkowy liter po 40 np. čiſty paſenz wot 8 litrow čiſto I a II liter po 30 a 28 np., jenotliwe liter po 32 a 30 np. Čewizy k pjenjenju ho wupožejuju. Moja pschedawka hido wot ſéta 1868 wobsteji.

Wódne pónoje, kotly, kachlowe platy, něsczowe rebliki, kachlowe durčzka, ſteſchne wokna, twarske hoſdze
porucža tunjo

Paul Walther.

Ernst Herkner,
čaſníkar
w Budyschinje
na hłownym torhoszczu 8.

Wulki ſkład wſchěch družinow
čaſníkow, čaſníkowych rje-
časow a piſkadłow po naj-
tunischich placžisnach.

Porjedzenje tunjo.

Něčju herbsti.

Friedrich Lieber (prjedy H. Puh)
na ſerbilej haſhy 4

porucža hwoje čiſce ſuke hospodarſte mydlo a ſaruczenie čiſte
masanske mydlo, dale wſchu potriebu, k ſchatam nuſnu.
Wulki wubjerk parfumowych, ſtearinowych a wóskowych ſwězow.
Wósk ho po najwyschich placžisnach kupuje.

Na bohatej
hašy 25.

H. Horn.

Na bohatej
hašy 25.

Najwjetša pschedawarna

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje draſty.

Dokelž mam malo wudawkow pschi pschedawanju, tkaniny ſa hotowe vjenjeſy kupuju a wjele roſpschedawam, je mi mōžno, nimo mēry tunjo pschedawac̄, tač ſo je kózda konkurrenza čiſcze wusamknjena.

Na bohatej hašy

= 25. =

H. Horn.

Na bohatej hašy

= 25. =

Najwjetša pschedawarna

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje draſty.

Wulkoſtny ſklad

českich poſleſhčowych pjerjow a moſchka
drétych a njebrétych,

porucza C. Johansson w Niſkej na Šhorjelskej dróſy 8.

Pjerje ſo tam najruciſhho a naſchwartuſhho wuziſča.

Unje placiſny. Sprawne poſluženje.

Paul Kristeller

29 na bohatej hašy 29

ſ napſhecia hoſezenza ſ winowej kiezi
porucza ſ ſymſkemu čaſkej ſwoj hoboſki ſklad
wſchech jenož pomyslnych družinow

trajniſe dželanyh

ſa mužſkich, žónſke a džecži, jačo
nakolenizate, hontwiſke, polnakolenizate
ſchförne a ſchförnicžki, filzowe, kufniane a
vjeſčzowe ſchförne, črije do ſneha, filzowe
ſtupniſe a toſle, drjewjanzy a gumijowe
ſtupniſe hiſhcze po ženje klyſhaných tunich placiſnach.

Skasanje po mērje, teho runja porjedzenje derje
a tunjo.

Paul Kristeller

29 na bohatej hašy 29.

Prěnja a najwjetša črijowa pschedawarna.

Žonjazu a holčazu draſtu

w wulkiſm wubjerku po naſturniſhich placiſinach porucza

C. Weiß

19 na bohatej hašy 19.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoſcheza a bohateje haſy
(w ſécje 1810 ſaložena pschedawarna)

pschedawanska ſaſada: Kruče ſprawnje, jenož thmane,
placiſny hōdne tworh,

porucza: zwjerni, wſchē družinų bantow, wol-
miane a bawmiane ſchtrykowanſke psched-
zeno, ſchtrympy, ſoki, rubiſcheza, ſchaw-
lowe rubiſcheza, ſchlipy, khornarje, psched-
koſhliki, gumijowe ſchaty, ſchörzuchi, ſpor-
towe a normalne koſhle, ſpōdne khollowy
a t. d. a t. d.

W wudawatni „Sſerbiſtich Novin“ je ſa 25 np. doſtač:

Pschedzenak.

Protyna ſa Sſerbów
na leto 1895.

„Serbske Nowiny“ wudawaſa so kózdu sobotu.
— Stwórtlētna předpłata w wudawaſni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np.

Za nawěſtki, kiž maja so w wudawaſni „Serb Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo 2) wotedać, płaci so wot małego rynka 10 np. a maja so stwórtki hać do 7 h. wjeđor wotedać

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawar Marko Smoler.

Cíše Smolerjee knihičceńje w maćienym domje w Budyšinje

Čísto 48.

Sobotu 1. decembra 1894.

Lětnik 53.

Swětne podawki.

Němske kniežerstwo. Sakska krajna kulturna rada je saúdzeny thđenj w Dražđanach wo wschelakorých žabanjach, ratařstwo nastupajcích, radu składowala. W prénim poředzenju ho sozialpolitičke fakcije, na sawěczenje psche khoroscj, snjeſboženje, invalidoscj atd. ho poczahowaze, rospominacu. Wobhamknutu kniežerstwu namjetowacj, so by ſa to ſlutkewalo, ſo by ho zyle sawěczenje pod jene ſarjadniſto ſtajko a ſ tym jednerische ſčiniło.

Jenohłodźne ho websamku, ministerſto ſnitskownych naležnosćow wo to prophyz, ſo bychu ho wili w rěſatnach wot poñdzele na jedyni druhu wſchendny džen, po mógnosći na ſebotu abo piatt pschepožile. Husto je ho ſtało, ſo je ho ſkót, kotrej w Barlinje njebču pschedacj mohli, do Dražđan pschijwesl a tam na placisny ejſchęzal. Pschi tym je strach, ſo ho ſ Barlinſkeje rěſatnje do Dražđanskeje rěſatnje wſchelake khoroscje ſanjeſu. — Dale ho jenožložnje namjet pschija, kniežerstwo wo to prophyz, ſo by wotpuschčilo, ſo kměle w mlokaňach dželaczeſki, psches 16 lět stare, rano wet 4 hodzin hac̄ wječor do 10 hodzin dželacj. — Mlynkam, kotsiž wuſtraj. Žito mjeļu a petom ſ njeho dobytu muku ſaſo do wukraja pschedadža, ho nětkole zlo, ſa wukrajne žito ſaplaſene, ſaſo vróči. Pschi tym ho nětkole lieži, ſo ho ſ pschenzy 75 a ſ režki 65 prozen-muki dobuđe. Tole weblizenje ho ſda wopacne býc; ſ pschenzy ſo pječza 80 a ſ rožki 75 proz. namjele. Duž dyribi ho kniežerstwo napominacj, tu wěz do drobna pschedycz dacz. Nětkole maja mlyny wulkli dobytk, hdyž ſ wukrajneho žita ſa wukraj muku mjeļu. Duž wo ukrajne žito njerodža. Štym pak ſo na žitne placisny ejſchęz, a ratařstwo ma ſ teho ſchłodu.

W tu ihwilu ratarjo často wjele ſchody ſ tym počezpja, hdyž je jich ſkót na parlojtoſez khor. Po ſalonju njezmě ſo mjaſko tojekho ſkota ſ jéđgi wužicj, ale dyribi ho ſ wohnjom ſanicjeſz. Někotryžku ratař ſ tym ſchłoduje. Duž by pschisprawne bylo, ſo by ho ratarjam, kotrej je ſkót na parlojtoſez ſkhoril, podpjeru ſe ſtatneje kaſy doſtała. Wo taſku podpjeru ma ſo kniežerstwo tež pschi ſthorjenju ſeni na ſloſhnu preſčez. — ſo by ho ſenkurrenz, ketrz hubjena margarina butſje čjini, wobarało, dyribi ho margarinowym fabrikam ſakſasacz, do margariny mloko a kmjetanu měſčecj. — Sa džiwoje kanikle, kotrej ſu ſo nimo měry pschisperile a wjele ſchody načlinja, dyribi ho hajenski čoſ ſběhnucj, tak ſo budža ho kóždy čoſ ſanicjeſz kměcz. — W naſtupanju wotschazowanja dothodow budže krajna kulturna rada kniežerstwo preſčez, ſo by ho pschichodnje pschi wotschazowanju na nusu ſkóneje pízny lonsheho a na hubjene žitne placisny lětuscheho lěta džiwało.

W Barlinje hžo wet poſledních džehacj lět kóždu naſymu mjes dželawym ludom nusa naſtanje. Tak wulka pak, kaž lětſa, hſchęze tam wona ſenje byla njeje. Niz jenož dželawý lud, ale tež rjemjeſhlnizy nusu čežko ſaczuwaja. Pschedawatne mjenje hódnich wězow, tak mjenowane ramſhore basary, ſu wjele rjemjeſhlnikam dželo a weteberarjow wſale; pschetož ſaneje wězny wſchak njeje, kotrej w tychle pschedawatnach po kměchnje tunjej placisnje njebý doſtačz byla. Sa wjele lět ſo w Barlinje tak malo twariko njeje kaž lětſa. Duž wjele ſtow melerjow, murjerjow, čežlow, herncjerjow a druhič rjemjeſhlnikow ani w lětnim čaſu niežo čjintez njeſku měli. Krawzowatne ſu ſo teho runja ſ wulki wobčeſneſzem i bědzieſ dyrbjale, a wjele ſtow krawzow a ſchwolcزوw je hjes džela. Do wjele ſakr-hnjenych tybzaz je licjba dželo pytaſzych ſroſita, kotsiž ſo

popeknju pschi wudawatnach newin ſhabduja, ſo bychu w nawěſtach ſa dželom ſhlebzili. Na najhubjeniſho ſo placzaze město ſo husto wjele ſtow ſamolwi. Šwěta ſo licjba dželopothozych mjenowacj njehedzi, tola ſe 60,000 wona pschewyžko wobliczena njeje. Wſchelake debroczelske towarzſtw, lotrej maja ſ džela wulke ſumy wudželicj, ſo pscheběhaj, a jich pomoz je jeklo ſapla na žakte ſeleſo. Njech ſebi tola ničtō, kotrej druhdze žaneho džela nima, njemyžli, ſo jo w Barlinje namaka. Spodžiwe je, ſo ſoialdemokrato lětſa, kaž hewal, ſhromadžisny dželaczerow hjes džela njewotbywaju. Teho ſo weni ſ debrej pschicžinu wofsta; ſoialdemokratisy wjednizy ſo boja, ſo móhli jim dželaczerjo hjes džela njelube wězy napowiedacj. Sso žomo wě, ſo by ſo wulka mſda ſoialdemokratiskych wjednikow na tychle ſhromadžisnach ſ rěčzom pschinjeſla. Wo tym pak egi ničo ſkyſtecz nochzedža a teho dla dyrbja ſladnoſez pschepuschczęc, pschi kotrejz mohli na kniežerſto a něčijschi ſtatnu perjed ſwaricj.

— Wědomoſez ſlewenskych rěčzow ſebi w pruſkim wojſku wažicj poczinaſy. W móznej pschichodnej němſko-ruſkej wójnje budža wojozy, kotsiž pôlski, ruſki abo tež herbſki roſumja jara trěbni. Pschi poſlebnich kontroſtſkych ſhromadžisnach ſu w wjele měſtach wjedzornopruskeje provinzy reſerviſtam, pôlski rěčez a pižacj roſumjaſym, do wojetiſkeho paža ſapižali: „Rěči, egi a piža pôlski“. Runje tak ſu ſo egi reſerviſto ſapižali, kotsiž ruſki rěčez roſumja.

— Mandželska wjetcha Bismarka je wutoru w starohje 70 lět w Barzinu wumrjela. Wona je ſo w lěcze 1847 ſ tehdomiſhím ryczeſkublerjom Otu Bismarkom woženila, po tajlim ſo 47 lět doſho ſ nim do wjekelow a czechpienjow ſiwenja dželila. Se wſchěch stron žwěta, hjes druhim wot němſkeho a awstriſkeho khejora, jendželskeje kralownje, ſakſkeho krala a persiskeho ſchaha ſu ſo wjetkej Bismarkej ſobuželne depeshe poſklate. Wjetch Bismark je woprawdze w hjes-trosčtih myſlach. Ból nad ſhubjenjom jeho mandželskeje je jeho přenje dny tak ſzala, ſo bě wón ſ ihwilemi hjes rěče a na prachenja pak ſ zyla niz, pak jenož ſ ruku ſiwojo wotmolwi. Powſchitownje ſo boja, ſo budže ſrudny pedawſ na wjetkewu ſtrewoſez njepſchihodnje ſkuſkewacj. Lěkarjo wjetkej radža, ſo by Barzin ſkerje lepje wopuſchczęſil. Semrjetu budža njedželu khowacj.

— Pschedzelne pomery hjes Němſkej a Žendželskej ſu w poſlebnim čaſu čiſce wuſtude. Němſka njeje wjazy ſwóliwa, intereſham jendželskeje politiki ſkuſicj, ſtež je Behu ſel w poſlebnim a naſchim lětſtoku husto doſez čjinito. Pschi něčijschej japońsko-chineskej wójnje čjyžhu pschedlepani Žendželčenjo Němſku noręcjeſz, ſo by Japońskim wobarcia, pschedzivo Chinesam wojoewacj. Žendželčenjo maja mje-nuiſy wulke ſitowanje w Chinesſej, kotrej ſ wójnu čežko ſchłoduj. Duž Žendželčanam na tyn leži, ſo by ho ſkerje lepje wójnje kónz čjinił, a teho dla Němzow nadběhewachu, ſo bychu ho egi ſa nich do japońsko-chineskeje ſwady měſčeli. Němžy pak ſu mudri byli a ſu ſo wohladali, na wužiſ Žendželčanew ſo ſ teſle njedželonej wězu ſaparacj. Duž nětko Žendželčenjo na Němzow nôž morsheža a ſo Ruſkim lischęža. Woni měnja ſe budže ho Němſka ſ móžnoſez ruſko-žendželskeho ſwiaſta ſotraſčic dacz a ſo budže ho teho dla ſaſo wo pschedzivo Žendželskeje prázowacj. Cela wo to pekoj! A ruſko-žendželskemu ſwiaſtej ſenje dónicj njemóze; pschetež wſchudże na ſwěcze ſebi intereſu Ruſkeje a Žendželskeje njepſcheczszu napschecživo ſtej.

Italska. Bankowe ſkandale hiſčejce žaneho kónza nimaja. Pschede héle na jaſne pschidze, ſo ſu do nich wjazeri italszjy něhdusiſi a něčijschi miſiſterjo ſaſhmatani. Něketsi polizoſszu ſa

stożnizy ſu pscheradzili, ſo je přjedawſki ministerſtvovy preſident Giolitti najwažniſhe aktu wotſtronil. Duž džysche wyſchnoſez Giolitta dla kranjenja aktow ſajecz dac̄. Giolitti je na to wosſewiš, ſo ho prozeſza njeboji; pſchetoz bdyž jeho nufuſa rēczecz, won dopokaze, ſo niž won, ale ſo mužojo, kotsiž nettele na wyſkoſeſti politiſkeſte mozy ſteſa, hacz do ſhiſe w kłocze bankoworh ſtañdaluſ teſa. Cole hro-zenje, kotrež ho pſchecziwo nětčiſhemu ministerſtowemu pſchedzydze Crispieſ mērjeſche, je ſlukowalo. Wyſchnoſez je ſebi węz na dobo roſmviſlika a wiſamka, Giolittia niž wobſkorječ, ale jeho jenož jako ſwēdka pſcheklyſcheč. Szczęſka ſu w žanym druhim europiſkim ſtoče tak ſhiſe w bęſtejnoscze jako w Italiſkej. Ministerjo a ſaſto-nižu runje tak kranu, kaž banditojo. A pſchi tym powschitkowna nufa pſchibyra, ſyma budže ſta. Na ſardinieſkej kupje ſ 730,000 wo-budlerjemi hroſy hłod wudvrič, dokelž ſu ho ſ wulkej horzotu žnē ſniczile. Tež w Sizilieſkej ſo ſwēkowe plomjo potajne dale baje, bjes tym ſo wohēnbaſaza hora Aetna pſches nōz ſabkyluje, a ſemja ſ pod-ſenſtmi mezomi rzi. Se ſoſialnymi reformami, wot ministerſtwo-veho pſchedzydze Crispia ſluſbenymi, hiſcze na ſtarym mēſtneſte ſteſi. Po nich dyrbjeſche ho džel ležomnoſeſow, kotrež někole ſkoro wſchē něletrym bohaczkam ſluſcheja, bjes burow, kotsiž je wobdżelaja, ro-dżelicz. Wulzy ležomnoſeſerjo pał wo tajke reformy njerodža, a dokelž knejefteſto ſ tutym ludžimi džerzi, ſo ſ pſchewiebjeniom reformow ſombi. Tak ho knejefteſto dale mota, doniž wulka revoluſija nje-wudhri, kotaž ſnadž ho tak lohko podtłocic̄ njeſa, kaž ſonicha. Zyle italiſke kralęſto može pſches nōz pomucz. Statny dolh ſ kózduh létom bōle roſce, a podormo ſu wſchē poſpyth, runowahu w ſtatnych dołhodach a wubawach džerzecz. Czi, kotsiž italiſke wobſtejnoscze ſnaja, do ſdzerzenja nětčiſcheho italiſkeho ſtatneho poſjada dowérfenja wjazy nimaja. Š dopokasmom ſa to njeſi je to, ſo je awſtriske knejefteſto awſtriskim naſutowanjuſ ſakala, na italiſke ſtatne papjery pieniſh wupožklicz.

Franzowska. Hjo ſaſo ho Franzowſojo na wjetschi wojniſki czoh w jenym ſamórkim kraju hotuſa. Howaſki lub na kupje Madagaskarje ſo pſchecziwo, franzowſke nadknejefte ſale pſchivóſnac̄. Po knejefteſtowym namjeſce je něklo franzowſki ſejm wobſamkuł, ſpjeſi-woym Howaſkim wojnu pſchipowjebžic̄. W ſejmowym pſchedzenju ſebi někotsi ſrečnizy žadachu, ſo dybri wójsko, kotrež ho na Madagaskar poſczele, jenež ſ kózduwowych pſchekow a algierskich rojakow wobſteječ. Wojniſki miſter Mercier pał dopokaza, ſo liczba tychle wojaſow njeſi doſzakała, a pſchiftaſi, ſo ma Franzowska někole pod-chorhoju 570,000 muži, mjes nimi 335,000 wuwuczenych. Š tychle mchlo ſo bjes ſchłodewania 8000 muži wſac̄, tež móhla ſo wot kózduh armeekorpsa jena kompanija wotdżelicz; pſchi tym bydu ſo jenož debrowlnižy brali. Ŝeſim na to wojniſkemu miſteru pſchi-hloſujo de teho ſwoli, ſo bydu ſo na wojnu na Madagaskarskej kupje tež wojazy ſ wójska, w europiſkej Franzowskej ſtejozeho, wotp-ſkali. Wójna w Madagaskarskej budże ſa Franzowſow jara wob-ćežna, pſchetoz pućow a dróhow tam žanyc njeſe, tež tam w toni-dlatych nižinach wſchelake kheroceſte, woſkebie ſyma, knejega. Njezdziwajzy teho je węſte, ſo Franzowſojo Howaſki lub pſchewinu. Tutón by tcho dla najmuđritho czinił, hdy by żadania Franzowſow doſjelnik, kotrež ſu ſczechowaze: 1. Madagaskarska ſmě jenož pſches franzow-ſkego gouvernera ſ wukrajinymi knejefteſtwami jednac̄. 2. Pſchiswo-lene konzeſije jenož placza, hdyž je franzowſki gouverner wobkruſi. 3. Franzowska ma prawo, wſchudze tam, hdyž ma ſa trébne, woſakow do garniſonu połožić. 4 Franzowska doſtanje monopol ſa ſławne twary, ſeleſnizy, ſanale, telegrafifte wodženje a prawo, dawki ſberac̄. 5. Pſchi wſchelakociſi mēnjenja placza jenož franzowſki pſcheloz ſob-ſamkuſeneho wuczinjenja. — Wójnu dobywſki Franzowſojo ſnadž hiſcze ſi kručiſhimi wumēnjenjau pſchindu abo ſnadž Howaſki knejefteſto do zyla wotſtronja.

Ruſowska. Pobdželu pſchipoſdnju je ſo w zarowym iymſkim hrodze w Peterburgu zar Miltawſki II. ſ heſenſkej prynzeſu Aliju n i hwyatoczne waſchnje ſ wulkej pychu ſwerowek. Nadpabnuko je, ſo ſu pſchi kwaſnym hwyedzenju tež ſebiſtaw ſranzowskeje depuſtazie pſchitomne byle, kotrež bęchu ſ khowanju zara Alexandra III. do Peterburga pſchichle. Kwaſnym ſarjadowat bę w nusnoſe eſiſe ſabyl, franzowſki hofeſi na kwaſ pſcheprohycz. Hdyž zar wo tym ſhoni, bęchu Franzewſojo hjo wotjeli. Duž won ſa nimi telegram pōſbla, ſo bydu ſo hnydom ſ woſebitum czahom wróczili a ſo pſchi kwaſu wobdżelili. Ŝ pſchicžinu hwojego kwaſa je zar wſele hñadnych ſluſkow czinił. Mjes druhim je won buram, kotsiž ſu ſebi ſe ſtatneſte kažy pieniſh požcili, iſch dolh a tež dawki ſpushečiſt. Dale je won ſemjanam ſa požcioni ſi khejorſt woweſe ſemjanſteje ratatſkeje banki dan wot $4\frac{1}{2}$ prozentu na 4 prozentu ponizſi. Wulke džiwanje je

wudžilo, ſo je zar tež dny ſhamliki bjes kózduh pſchewodžerja po Peterburgiſkih dróhach hodydž. Halle poſdžiſho, hdyž bę ſo zar do hwojego hroda wróczili, Peterburgiſy ſhoniču, ſu ſu ſladnoſez pſchepuſhečili, pſchi kotrež ſu mledeho zara powitac̄ a ſebi jeho w dobrym mērje woſladac̄ móhli.

— W Ruffej je paſenzoval monopel ſawiedženy, to rěka, pſchewa-zenje paſenzo ſtat pſchewoſnje. Ša pſchihotowanſke pſchipravý ſ temu je knejefteſto 10 milijonow rublow poſtajilo. Majpredy budža ſo poſpyth ſ paſenzoval monopolem jenož w 15 guberniach czincz.

Afrika. Port Arthur, najwažniſhu chinesku pſchimórſku twjer-điſnu, ſu Japansz 21. novembra dobyli. Š kanonow do twjer-điſny delho tselawſki ſ krajneho boka japansz pſchazy Port Arthur nadběhovachu. Chinesojo ſo ſ wopredka wobarachu, tola bory ſoſac̄ poſzachu, a Japansz jene wobtwerdzenje po druhim druhu. Hijo w nozy ſ 21. novembre wſele tybzaz Chinesow ſ twjerdiſny czeknu. Japansz jim ſ temu puc̄ weterwenny wostajichu. Chinesojo ſu pječa 3000 muži ſhubili, mjes tym ſo je pječa na japskej stronje jenož 200 muži panulo. Tež w Mandžurſkej ſu Japansz nowy wuspěch měli. Wodželenje přeňeho japanskeho wójska je bjes ſadžemka Sui-Jen dobylo. Cole město bę chineskemu generalej Ma dowérfene, kotrež mēſeſhe 20,000 muži pſchi ſebi. Japanski general Osaka ſo wječor 18. novembra na město da, ſ kotrehož chineske wójsko bjes woſowanja czeknu. General Ma ſo je 6000 mužem na puc̄ ſ Wukdej nastaji. Jego druhu woſazy ſo roſpjerſchichu.

— Š padom Porta Arthuru ſu Chinesojo tež hwoje wójniſte ſužstwo ſhubili. Dwanaſce chineských wójniſtich ſuždow a někore ſanonome čoſky, kotrež w Portarthurſkim pſchiftawie ſtejachu, ſu ſo Japanskim poddaſe.

Macjerémy pſerschejen.

Wonka ſalhabjeſche a wujesche wětr. Blyſſi ſſeſdžowachu pſches powětr a hrimanja ſaržiwachu jene po druhim.

W pſchijomnym ſalonje hwojego leczneho domu ſedžesche Lidija Vladimirowna, młoda, hiſcze rjana wudowa. Ŝenjeni ſpſcheczo ſedžeschtaj młody lieutenant a ſekat w ſrednih lětach, kiz ſo wobaj na pſchemo prózowashtaj, ſo byſchtaj ſebi wutrobu a bohatſtvo mledeje wudowy dobyloj. W luczku czaprijeny ſedžesche Vorja, bledy hólcze ſ wulkimaj, do myſlow ponurjenymaj woſemaj, syn Lidije Vladimirowny.

„Kak dha by bylo“, rjeknu wona, „hdy bych waſu poddatoſcz napscheczo mojej woſobje na pruhu ſtaſila?“

Wobaj knejefaj wobkručeschtaj, ſo czetaj wſho ſa nju czinic̄, tež najjegeſchi wopor ſa nju pſchinjeſc̄.

„Wo taſki wopor ſo njeſedna, ale jeno wo male ſ ſeſi-njenje“, poſractwowaſche Lidija Vladimirowna. „Wy ſnajeſe ſeſnu budu, kiz je wotſal jeno ſeſna tsi werſty ſdaſena? ... Dženja rano byſti ſo hacz tam wukhodžowala a wostajich tam ſ rubinami wuſadzany pſerschejen lezo. Šamo na ſebi nima wſele wojnoſe, ale jako wopomnjeſe hwojeye njebo macjerje je mi jara drohi. To njeſe drje ſ ſerje wobobne, ale tola niž niemögne, ſo by tam nje-powokany ſo ſkhowac̄ ſchol a ſo by jón namakal ... ſhubjenje, kiz by mi nimo uerry hoſeſi wutoſi wutoſi wutoſi bylo. Schio ſ ſobeu knejefow džył mje wot traſhazeje ſtaroſe ſumoz a mi tón pſerschejen hiſcze dženſha ſem wobſtarac̄?“

Lekat mjelečſche a lieutenant poſladnu ſamyſleny na wokno. Wonka bę tolſta czma a njeſedro ſalhabjeſche jeno hiſcze hórcie.

„Myſlu ſebi zyle wěſče, hnadna knejeni“, rjeknu wſchik po krótki pſchiftaw, „janemu cſlowieku njeſchindje na myſle, ſo po ſeku dundac̄; duž njeſodži ſo ani myſklicz, ſo moħl ſo pſerschejen ſhubic̄. Teho dla ſo ſmeruſe, jutſje rano zyle ſahe budu tam kwyataſc̄ a hnydom po ſtanjenju poſložu drohotnu węz wam do rukow.“

„Lutujeſe ſebi tu prózu ... to bę jeno ſort“, pſchispoſni Lidija Vladimirowna, ſ ramjenjomaj ſeſhniſo, „hdy by mi ſhutnje wo to bylo, moħla hwojich ſkužobníkow poſlacz.“

Š tym pſchinjeſcu rěče na druhie węzy a nictó njeſyſleshe ſebi wjaz na pſerschejen. Jeno tón bledy hólcze, kotrehož nictó ſedžbu njeſeſche, bę na tñ krótku ſabawu ſedžbne poſluchaſ a ſebi něklo kruče wotmyſliſt. Chyſche hwojey macjeri hwoju ſuboſcz do-pokafac̄, ſo nadjeſejo, ſo ſměje jeho ſa to tež kuf ſubo. So jeho ſubo njeſeſche, to wjeſeſche a czuſeſche, winy ſ temu pał nje-moſeſche džeczo wopſchimnuſc̄. Kak bę tež ſenu na myſle pſchinjeſc̄ moħlo, ſo je won pſchiziwe a rady ſo lubkaz ſonſtej na puc̄.

Mjelczo wuwleczę ho Borja se jstwą a po schodze dele. Wot nikoło njewobedzbowany dozpě hac̄ f̄ khežnym durjam a wustupi won. Schtoż jeho wózko jem wuhlada, psched tym wón derkotasche. Dęsicer lijesche ho s patokami, blyski jeho wołkowachu a skoro bjes pscheterhnenja hrimasche ho. W c̄zmi, kij jeho wobdawasche, mógesche wón lédka ruku psched wozjomaj widzecz a netko dyrbješche puc̄ hiež po kotrymž by ho hewal wo dnjo sam hiež bojak.

Kuražu ſebi dodawski džesche Borja dale. Jeno ta myſliczka, so mołł maczteri wjeſeſe ſeſinicz, wot njeje ſ jenym poſladnjeniom mytowanym biež, poſonejſeſe jeho dale. Po kuzy to hſcheſe džesche, ale hdz̄ bē do lěſa pschischtol, pschewſa jeho strach a hróſba. Wot wěſika ſhibowane, ſtonachu a ſychochowachu stare ſchomy, a Borjeſ ſo ſdasche, ſo bē zły, jemu hewal tak luby lěſ na dobo ſ njewidzecnymi, ale ſa to c̄zim hróſniſkim ſcherjeniemu napjeljeny. Jemu ſdasche ho, ſo warnowaze hloſky blyſki a poſtaru widzi, kij hrožo pwojſej ruzy na njeho ſběhachu. Suby jemu klepotachu ſ bojſceſu a ſunu, pschetoz běſeſe hac̄ na kožu pschemoknuł a jeho lóhkej czriji běſtej wot wótrých ſamjeni a wot ſchropowach ſorjeni byſky zyle roſtorhaney.

Štönčnje bē hac̄ f̄ budže dozpěl. Durje wotewricz, to radzi ſo jemu jeno po wulkim napinanju. Borja ſo ſaczeſe, předy hac̄ ſebi ſwerti, do tamniſcheſe c̄zny ſaſtupic̄. Jemu pschinidzeſu ſurowe podawki na myſkle, kij běchu ſo jow ſtate a wo kotrymž bē pschipadnje blyſchal. Stary muž, lotrehož mějachu ſa bohateho ſkupza, bē pjeſcza jow morjeny był. Wot teho čaſha bē buda proſdna woſtaſa, dokelž jow nichō njebe vyblicz džył. Ale hſcheſe nowy ſaſdžew, na kotryž ſebi předy ani pomyslik njebe, pschinidze jemu nětcole na přeti. Kāk džył w tolstej c̄zni tak maleje wězy pytač, lotrejz namakac̄ bē na ſamym bělym dnju druhdy c̄zko bylo? Borja maſasche do wſchēch kónzow a ſtoreči ſo husto do čoſa, ale pjerſchzenja njeprtny. Štönčnje, wſcheho dalscheho poſpytowanja ſo ſdawſki, padze pschenapinany do kuta a plakasche hórzy, doniž do njemérneho ſpara njeſadze, ſ lotrehož jeho halle rānsche klonzo wubdzi. Njeſwedro bē ſo ſdalič a bē tak rjenje, kāk by rjeli, ſo janeho wětra bylo njeby, kij bē wſchitko roſmuczil.

Borja ſtany ſ wulkej próžu, pschetoz wſchē ſtawu jeho bolachu. W blijskim woſomku pak ſawoka ſ radoſcu, pschetoz woſrjeſd hruſje ſeſzlowaneho blida, runjež w ſchakalbje na pol ſthowanym, blyſchczesche ſo pjerſchzen. Se ſwojeſi namakaňku wlečeſe ſo domoj, a to trajesche dolho, pschetoz čujoſeſe ſo ſlemjeny.

W willi bē wulke roſbudzenje. Dokelž ſo hewal wo hólczeſa njeſtarachu, njebechu jeho njeſchitomnoſeſe pytnuli. Wſchitz běchu ſebi myſkili, ſo wcměrnje w kóžku leži a ſpi, doniž rano njeprtnuču, ſo je kožo njeđotknene a ſo je Borja ſo ſhubil.

Šnadj prěni ras w ſwojim ſiwenju čujoſeſe Lidyja Wladimirowna, ſo ju ſylniſche ſwiaſti ſ džesču wiſaſo, hac̄ bē ſo jej hac̄ dotal ſamej ſvalo. Žałosčo a ſ rukomaj ſamajo bludzeſe pſchese wſchē jſtwy. W domje a woſolinje pytaču, tola wo Borji ničo njeprtnuču.

Tu zyle njenabžig wón pschinidze. Blédy, tſchepjetato, lěbma ſo na nohomaſ dožerzejo, tola ſ pruhu radoſce w ſwělky wózku. Hólczeſ ſeſiſeſa němy pjerſchzeni maczteri do rukow.

"Ah, ty moje lube, pěkne džeczo, mój ſeniczki ſyńko!" ſawoka Lidyja Wladimirowna wſcha hnuta a wóbla Borju ſdychujo do rukow.

Nětcole pak ſeſzlowachu dny polne ſtracha a ſtaroscze.

Borja běſeſe pſchi ſamej ſchromje ſiwenja. Macz njeſtupi wot njeho a ſedzbowasche na kóžde jeho dychnjenje, doniž ſej lěkac̄ njerjekny, ſo je džeczo ſtrach pſchētralo.

Š bojſeſu ſkoru wočakowasche Borja doſpolne wuſtrowjenje, dokelž ſo bojſeſe, ſo ſo jemu ſ tym tež maczterna wutroba ſaſo wotuznī. Tola ně, wona ſwosta jemu wot tam ſwěrwa, pschetoz Lidyja Wladimirowna bē ſpóſnala, ſo je na tutym ſwěcze jeno jena ſeniczka luboſcę, kij je njeſhememita, kij tež najpoſdžiſhu ſtarobu pſchētraje, haj tež pſches ſamym row hſcheſe doſzaha, a to je luboſcę, kóraž ſe ſwojimi ſwiaſtami macz a džeczo wobjima.

Ze Serbow.

Š Budyschina. W roſprawje herbſteho Lutherſkeho knihowneho towarſtwa, w nowym bibliſkim pućniku na lěto 1895 podatej, wosſewja jeho pschedzyda knies farat lic. theol. H. Žimich bjes druhimi waznymi powjesczem ſeſzlowaze, nam wutrobnje witane wosſewjenje:

W lěje 1868 běchmy prěni džel „Bionskich hloſow“, wot kniesa Michała Domaschi, tehdy fararia w Koſacziach, ſestajany, po

dwělečnymaj pſchinoſchkomaj, to je, po dwěmaj hriwnomaj ſa kóždy eſemplar, ſ towarſtwowym naſladowm wubali. Wot tutych w herbſkich dorach wulzy lubowanym knihow njeje hido tójhdy žadyn ſeniczki eſemplar ani ſa drójsche pjenjeſy nihdze wſazy doſtac̄. Duž bu ſe hředžiſu naſchich ſobuſtawow, woſkeſje taſkic̄, kotsiz běchu w poſdniſich lětach ſaſtupili, abo kotsiz běchu ſwojeſi eſemplar ſwojeſi woſenjenej hžowzy abo druhemu ſobuſtawemu ſwojeſe ſwóby ſobu dačž dyrbjeli, kāk tež pſches kniesow duchownych na wopjetowane ſaſanje jich woſadných nam ta wutrobná proſtwa pſcheso naležniſiho wuprana, ſo blyſky tola tutón waſny, do c̄jsta poſupjeny prěni džel „Bionskich hloſow“ ſaſo ſ nowa wubali. Tutoń namjet pſchijecz a wuwjescz njebe ſa ſobuſtawu naſchego towarſtwoweho wubjerkla nižo lohke. My drje wjedzachmy, ſo wjele ſobuſtawow ſebi nowy naſlak na to waſchnje ſada, ſo blyſky jón ſ porjadnymi pſchinoſchkom ſeſaplaſzili; nam bu pak tež projene, ſo je wjele taſkich ſobuſtawow, kotsiz ſwoj ſtary eſemplar ſ prěnjeho naſlada hſcheſe derje ſdžerjaný wobžedža a teho dla janeho noweho eſemplara ſa ſebje njerodža, na kotryž dyrbjale ſich pſchinoſchki ſo naſložic̄. Duž nam jana druhu rada njeſwubu, hac̄ tele knihi niž na pſchinoſchki, ale jenož na pſchedan wubac̄, tak ſo je ſobuſtawam do wole date, je ſebi ſupic̄ abo niž. Po naſchim ſwuczenym waſchnju, kij my pſchinoſchki poſnumerando ſberamy, měle ſo nětko pſchinoſchki na ſandžene lěto 1893 do poſladiſu ſlaczic̄. Ale to ſame lěto ma nět ſa poſladiſu wupanycz. Do njeje ſ tehole lěta jenož pschinidze, ſchtož ſo ſ pſchedac̄ „Bionskich hloſow“ naſdawa. — Žich nowy wubaw, na ſeſiſej papjerje c̄jſiſčaný, budže wo 15 thérliſchow powjefſcheny. Hac̄ runjež je wot lěta 1868 pižmiſtajſka miſda po něcžim wo 25 prozentow ſo podrožila, budže, da-li Bóh, nam tola mōžno, te knihi ſa předawſku ſlaczisnu dweju hriwnow njeſobuſtawam woſtaſic̄; dotalni ſobuſtawu pak, kotsiz ſu ſo hido pſches ſwoje luboſcjiwe, ſwěrwe ſobuſtawſto wo naſche knihowne towarſtwo ſaſlužbni c̄jnilii, dyrbja te knihi ſa ſelbra hriwnu doſtac̄. — Šobuſtawow ma naſche knihowne towarſtwo nětko 2223. To je ſwjeſelaza wulka liczba, kóraž ſ Boha ſ kóždym lětom roſeſe. — Na lěto 1894 doſtanu, da-li Bóh, naſchi lubi ſobuſtawu jara rjane knihi, na kotryž hido dležiſki c̄jaz knies farat Waltak w Wózlinku džela.

— Žałosčne njeſbože je ſo ſchwartol na ſchidlowej ſeſenizi, ſe ſchprejneho dola na Budysko-Šlackjanſku ſeſenizi wjedzacej, ſtało. Wjechor woſoko 6 hežin gramtischt Ernſt Schier ſ lokomotivu ſ dworniſcheſa do papjernika dele jědzeſe, ſo by wot tam nětore woſy, ſ papjeru naſlajene, na dworniſcheſo dowjeſl. Hdz̄ wón ſe ſzichonjanské dróſy pſchijedze, ſo wón na dobo dohlada, ſo ſo jemu tworowý c̄jaz napschczę hiba, a to na tej ſamej koliſi, po lotrejz wón jědzeſe. W blijskim woſomku hido wobej lokomotivje do ſo ſrafyſtej. Se ſylnym ſtorkom ſo Schier ſ lokomotivu dele c̄jznu a tak njeſbužownje padze, ſo jemu kola tworoweho c̄jaza wobej nosy wotjedzeſu a jeho na wutrobnje wobſchidzic̄. Šnjeſboženeho hnydom do měſečjanſkeje hoſtrenje dowjeſechu, hdz̄ jeho dwě hodžinje poſdžiſho kmjercz wot jeho hoſtovow wumó.

— W poſnóznej Lužicy ſu ryčetkublerje ſwoje pola ſ wulkeho džela do hatow pſchetrovili, dokelž rybaſtvo nětcole wjazy pjenjeſ wunjeſe, hac̄ rataſtvo. Hdz̄ ſo nětdu žita žolnjaču, ſo nětcole karpy ſlahuſia. Wjele ſakraſnjenych ſtow zentnarjow karpor ſo kóžde lěto ſ poſnóznej Lužicy do wſchēch dželom Němſkeje, woſkeſje do Barlinje kóde ſchwartol 10,000 zentnarjow jědžnych karpor ſa 600,000 hriwnow ſupuje. K wotjedzenju tejſe hromady karpor ſa 200 ſeſenisch wosow trjeba. So wulzy ležomnoſeſerjo radsch ſyby ſlahuſia, kotsiz jim wjele wjetſki wujik pſchimieku, hac̄ rataſtvo, ſo jim nichō njeđižna. Wobžaruje pak ſo, ſo pſchi tym w poſnóznej Lužicy rataſtvo wotebra a ſchodusje. Hdz̄ ſo haty džela, tam ſo niž jenož pola, k nim naſložene, a rataſtvo ſhubja, ale tež pſchimieſowaze ležomnoſeſe ſo ſ tym husto doſeſz tif ſakliſnu, ſo na nich nichō hōdne wjazy njenaroſeſe. Tele ležomnoſeſe ſ wjetſkeho džela buram a ſiwiſcerjam ſluſcheſa, a tucí ſaſa ſ pſchiberaſym ſybaſtwei na kniežich ležomnoſeſach husto doſeſz wulku ſchodu, mjes tym ſo ſo wobžedžerjeſ hatow pſchi malej próžy a ſnadnych wudawakach ſaki ſ wýzazami pjeſnju. Duž bu c̄jaz po prawie bylo, hdz̄ blyſku burjo, kotryž ležomnoſeſe ſe ſalozjeniom hatow ſchodusje, pſchimierjene ſarunane ſa to doſtali. Tež hſcheſe ſ druhého ſteiſcheſa ma ſo ſhacze rataſtvo w poſnóznej Lužicy wobžarewac̄. Wjele ludu,

kotryž je šo tam pschi ratafstrje živilo, je do druhich stron u-
čahnuć dyrbjalo, a kraj e šo wuludzil. Kovarjo, wojsnarjo a
drugi rjemieknizy su ſebi druhdze dželo a khlěb pytač dyrbjeli.
Połnózna Lužiza je někole wſele mjenje wobydlena, dyžli w pře-
damskich člazach.

— Sańczyony shtwórtk popołdnju pschi lawskiej węzi pieczętna holczka męszechzana Hähnela do konjow, psched jedyn piwoński wós sapiehelnienaj, sabęza. Na swoże bo pohencz dżęsczą dohlada a konjow hnydom sadzerią, i kotrejuż bę jedyn hiżo holczzy na nohu stupił. Wreszczęze dżęsczo hnydom domoj donieśedni.

Se Ssemichowa. Psihi hońtare na tudomnym reverje ſu-
pjat trdżenia 3 żorný, 44 sajazow, 3 bažanty a 6 kurwotow ſes-
tſełeli. Na hugodnym Bręswiskim reverje ſańdzenu ſrjedu 3 żorný,
23 sajazor, 4 bažanty a 2 kurwocze spraſkachu.

S W b o h o w a pola Budestęz. Młokatńska schula hornjeluziskiego ratajskiego w okręgnego towarzystwa, kotaż hacz dotal w Hornim Kiemwaldze wobstejeicze, je ho do Wböhowskego knieżego dwora pschepo-žila. Wumienienia, s kotrejmiž ho mlede rataki do tuteje schule pschijimaju, su też same, kaž dotal, wostale. Pschipowiadżenja moja ho knieni s Tennenberem w Wböhowie pôblacz. Ratajskie wokrjeżne towarzystwo je swólniwe, też dale pschipomoż i wopytej mlokatskiej schule hacz do wyżokości 150 hrivnow pschiswolicz. Czy, kotsią chzedżataku pschicom z dostacj. chyli ho na direkziju wokrjeżnego ratajskiego towarzystwa s roštowonym pišmom, w kotrejž su jich wobstejnoscze roskładzene, webroczęc.

Wieleccina. Pożleđnu njeđeli su tu noxe $1\frac{2}{3}$ körzow wulke poħrebnisċeżzo hwiatażejne poħwiegħi.

S Westas̄eż. Sańdżenu' njedzeli wječer ło w tudomnej koczymie hołęzio mjes łożbu swadžichu a ło do pułow dachu. Pidzi tym thęgerja tkałza Łakuba z Warnoczis̄ skalechu a pschebidzu a skóńczne hiszczę na dróhu won cążkuchu. Tam won sa morw leżo wosta, doniz jeho na karze domoj do Warnoczis̄ niewesechu, hdżez won na ranę, pschi pułach dostate bórsh wumrje, sawostajiwski wudowu a schyri małe dżeczi. Ssrjedu je ło tu žudniſke pscheptyanje mělo, pidzi cążmę je ło sa wołebami flędžito, kotrej łu ło pschi pułach wobdzili. To je sało pedobny pedawek, kajki je ło w lécze 1880 w Nowej Wyszy pola Huski stal, hdżez tehdzy kowarja Herna też pschi pułach tak straschnje stalachu, iż bórsh na to wumrje.

Se Sđzara. Sañdżeny shtwórk rano je ho tu njewobydlena je štomu kryta Starkež khěža wotpalita. Ssužodna Rječkles khěža dě w wultim strashe, so ho teho runja do procha a popiešla pschewo-roczi. Sslojana tšeča ho hžo palešče, tola ho hishcze poradži, plojmo salecz.

S Rychwałda. Wykład trzynasta w 9 hodzinach ku ho-
niejza bróżni a pschitwarijene hródze, pschi drósy stejaze, wetpalile.
Bróżni bě hacž do hembierków se ūtom, synom atd. napjelnjena.
Nęteżliki najeńk ma pječza ſwoje žně ſawěscjene, mjes tym ſo mali
ratarjo, koſiž běchu ſ nim houbu ſwoje žně do bróżni khowali, nicžo
aněscjene nimaſa a ſo ſwojich webstejnoscjach wulku iſkodu po-
zepja.

S Lubuscha. Psiched někotrymi dnjemi čzvycze tříletina džowka udomneho bura Pawlitsa s nožom nitku pscherēsnuz. Psihi tym ježížu nōž do leweho wóćzka sajéđze, kotrež so tak cjełko irani, so vyrbjaču džeczo do Shorjelitce wecznejce kliniki pôžlačz. Njech je autón wobżaremny podawki s powiezenjom a warnewanjom, so zo zječzom nože, noži a drugi wótry grat do rukow dawaεz nježmēdža.

S Hródka. Hola w Hernje; a Delnjej Lusízy swóimi wo-
wódlersjam se žwojimi jahodkami a hribami wóle wujitka pschinieje
Wožebje hriby su sa některéhožkuli s vjenježnym žórom. Po swijesč-
ném wobliczenju so s Hernjeje a Delnjej Lusízy něhdze 400 zent-
marjow kuschenych prawakow w ičo rospcheda. Geli so so zentuař
o 70 hrinach liži, to nahladnu sumu wo 28,000 hrinow wu-
žini. Tele vjenješ s wjetsha khudži lubjo dostanu. Tuczi w čazsu,
o kotrejž hriby rostú, do hule do hribow khedža, reskraja je doma
je na desfach pschi blonzu kuscha.

Wužudženja.

Zawojski sjud. Dżelaczeć Dyrschka w Gólszycach bę w nozy
17. septembra s Hąklowa de Gólszycy duzy czeladnika Kuska se
Gólszycy Borszczę so s nim swadzinschi se stwiniskim kluczem tak
kylne na hłowu pražnul, so Kuski s naradenej rany kylne
krwawio i semi padże. Dźiwajo na to, so bę Dyrschka kylne pjanu
był, jemu czelneho sranjenja dla jaſtwo na dwaj mēszazaj pschiżu-

džihu. — Skołak Emil Gruhl w Bělých Nopězích bě ho rano 7. října na Družecjanším reverje, kdžez pravno nima honicz, pestají, so by wot tam swérinu na Bělonoszlicjanším reverje, kdžez wón změ honicz, třelač. Wón je s tym hejtmanški ſalon pschelupit a ma teho dla 20 hrivnow pjenjezneho khestanja ſaplačicž. Podla teho ho pruciž, třebu, ketrž je tehdy wujiwač, jemu wotewracz. — Čzeladník Kortla Domščka s Pschiwczíz, kotrehez winowachu, so je s knjedele ſahrody, Janej Granickej pſchenasatej, winowe tieže kranul a je hnydom ſjedl, ho dla njedrežazých dopołasnow wuwinowa. — Stolač Jan Wagner s Budyschinka bě ho 15. haprleje wječor w tu- demnej Schubiz restaurazií w pjanosezí njeſchistoinje ſadžerjal, czechóz dla bě jemu korezm. ē ſafal, so dytki ho wotbalicž. Wagner pak po tejele pschikasni čzinil njebě, a hdžz běchu jeho na to s durjemi won cízíli, bě ho wón ſažo s nařílnoscžu wróciž. Ola kaženja demjazežho měra jemu 15 hrivnow pjenjezneho khestanja napočožiſtu.

Přílopk.

* Jako dobry średk psche wopalenje a wparjenje so porucza jejowy bělk, kotryž so psches ranu linje. Jako poczehnjenje rany je won mjehschi, dygli felodium, a pschezo kruzy abo lohscho dostacę, tež won bôle lkódzi, hacž jézny woli. W řeźbie pschitupjenje powětra je to, shtoz lkerym najwazy boloscżow czini. Duż dyrbi so pschede wschem neschto nałodzic̄, so by so powětr wot rany wotewrę, a k temu so runje najlepje jejowy bělk pschihodzji.

* Saniezenie schwobow. Po dołgolatnym sputowaniu je
ho skłonniejsze węsze skutkowazy krędk wuzłedzik, s kotrejż je móżno,
wobegeżne schwoby dospelnie sahnacż. Tutón krędk je jerjowa juchka,
także ho w jerjowych śudach namaka. Schliczka ho s jerjowej juchy
napjelní a ho tam staji, s wotkal schwoby pschilchadżea. Sa krótki
żaż ho wone wskę śhubja. Schwilemi dyrbi ho schliczka s nowa
jerjowej juchy napjelnicż. Też s wotestatyム piwem ho schwoby
soklo wotbęż hedża. W nozy ho wjetcka schlla s piwom staji a ho
njej někotre kijeski pełoża, po kotrejż schwoby herje do piwa bęza,
w kotrejż ho tepja.

* Věrnou mamy několik 2700 duchovních. Něhdej schtwarzty džel vemkhowanych věrnov ſo ſt industrialnym ſaměram trjebe. Věrnjaza nuka ſo do spirituſka a zokora, syropa a dektina pſchědžela. W Němſkej w pſcheréſku leťnje něhdej 236 milijonow kózow věrnov nařeſeže.

* Birnaska miedziana akcijowa banka je bankret sczinila. Dokelz wena wyzolu dan placzescie, jej ludzo wjele pjenies psychinowachu. Sa wyzolu dan banka pjeniesy safo wupojczowasche, a o husto ludzom, kotsiz biehu malo dwierjenja hodyn. Banzyns irektor Weisz, letrehoz biehu do fudniiskeho pscepytanja wsali, je so o jastwie wobwesknił. 15. dezembra budze hlowna shromadzisna ban-
ychnych akcjonarow.

* W Siegnitz je ſebi njeſnaty muž pſched dwemaj njedzelomaj ſola pſchitajazých žonow młode holzy ſa połodniſche ameriſke kraje ſtał, jim kraſne wuhlady lubjo. Wiſhēdna kuchařka dyrbjelſche 100 hrivnow na mēbz a ſwobodnu ſtaſiju atd. doſtač. Holzy hrybjaſtu ſo 17. novembra w Varlinje ſhromadzic̄, tam nekotre ny wostac̄ a potom dale do Hamburga puc̄zowac̄, a to hac̄ tam ſa ſwoje pieniſhy. Tenej ſ tych holzow dyrbjelſche ſo na puc̄zu jako ſchijatjerjova žona wudawac̄ a wſchē druhé jaſo ieſe czety, klužobnizy tb., ſo by ſo wēz po možnoſći njewinowata ſdała. Tenej ſ tych ſchijatjenych holzow ſo paſt tola ta wēz trochu wopac̄zna bycz ſesda, už ſo pola poliſije wo radu praſhesche. Ta ſebi pſchitajerja bliże poohlada, a pſhi tym ſo wukopa, ſo bē wón něhduski Siegnikſki iſač a poſdziski zgarydželač, tiž bē domach hac̄ na pſza pſchischoł potom, hdyž bē ſ wojakow, do Ameriki wuc̄zahnui a ſo tam dleſhe jaſhy w połodniſkich krajach wokolo bit. Dokelž paſt je jemu tam ſelo runje tak mało ſłodzalo kaž domač, je ſo ſaſo domoj wróciſt ſ holzami wiłowac̄ ſapoc̄zač. Taſke wiłowanje paſt ma ſo po 144 khostazeho ſalonja hac̄ 2 lętnym jaſtwom khostac̄; duž je wſchonoſez wiłowanja ſ młodym czlowieczim mjaſzem, ſo by ſnadz jetwochnuł, a dokelž bē hewač hido po khostam, hnydom do džerh ſknula.

* Wo rubieżnym nadpadże na jeneho Wrótsławskiego listy-
oscherja ślęzynskie nowiny széhoważe piśku: Listynoścę Füßner,
ż wożebje pjenjeżne listy rosnoschowasche, bę żwół khód $\frac{1}{4}9$ hodzin
astupił a khodzelię po Albrechtowej droh dom wot domu. Skónčznie
khęzi czišlo 4 döndźe, w kotrejż mějescze berzej Esserej pjenjeżny list
otedačz. Piśched khęzu bę hido widzał, so jeho hubjenje swobolekam
už nadpadnije széhuje, tola pak teho wjese ledźbu mēl njebę. Hdyż

swój list w domje wotedawsczy po czymowym wuskim schodze dele dżesche, w jenym rózku stejazeho muža wuhlada, po ſiaczu teho, kotryž bě na dróſy fa nim ſchol, a dżesche, na njego njedziwajo, nimo njego. W tym wokomiku jeho njedoczink do hłowny bicž pocza. Hdyž ho listynoscher wobaraſche jeho nadpadnik tež i něčim wótrym klo a skonczenie jeho 10 stopjenow po ſchodze dele ſtorczy. Poł poħluscheny Hübner delka ležo woſta, tola pak hisheče kruče rufu na swoju pjenjeznizu dżerzesche, w kotrejž mějesche hisheče 2500 hrinnow. S druhzej ruku ſebi woči ſapſchinnu. Mjes tym rubjeznik wospjet fa pjenjeznizyne rjemjenje torhaſche. Hübner tak jara hacž hisheče mōjesche wo pomož wołachę. Hnydom ho durje wſhiklich bydłow wotewrjcz poczajchu a wobylcerjo jemu na pomož kchwatachu. Rubjeznik ho do czekanja da; rucze pak jeho doſczezechu a popadnichu. Bě to zyle ſanjerodzeny moleč Teichert s Liegnitz, wulski a ſylny czlowiek. Hübner ma lewe wózko a prěni porst w lewej ruzi wobſchodzi. Na ſadnjej hłowne ma krwawe blaki a kule. Po ſchodze dele padajo je ſebi žitku hnul. Jego ſewawobalawsczy, ſu jeho domoj dowiesli. Poła rubjeznika ſu uimo noža, ſ kotrejž je Hübnera kłot revolver a mězy k nutſlamaniu namakali. Wón je hido předy poħostany, po taſkim nojskerje jara ſtrachny czlowiek. Swój njeſtuk přeje.

* S Hamburga cítam: Žadkowy njeſtuk je ſo w nožu 25. novembra w Bobergu pola Bergedorfa ſtar. Wołko dwieju hodzin pýtnu nadkebzbow: t žele nižy jaſnu kwestiu wóchiche Bebergo, kotrejž ſ weprekda žaneje woznoscze njepſchizpi, dekelž ju ſa wétkyčz někſtejje ſwézy džerzesche, měnož ſo ho w domje najenka Perschena ſweczi, w fetrymž jedyn khor ſ mjenem Schreck ležesche. Bóryš pak ſo potaſa, ſo ho najenkove heſpodatſke twarjenja poſachu, kotrejž tež ſo zyle do popjela pſtevebreczicu. Zenož domſke bě ſteje w ſtalo. Hdyž pak ſo robiſnizy do njego dehchhu, namakachu najenka Perschena morkeho ſ wtraženej hłownu w kwi ležazeho. Hoſpoſa, czeſko ſchota žona, je ſo ſhubila a njebě ſo hisheče namakalo. Najskeře je tež ſlonzowana a ſpalena. Khereho tež morjeneho namakachu, ruzi mějesche hror abu ſwiaſanej. W zylej wokolneſci ſtrachny podawka dla wulki njemir knieži. Bes dwela ſu rubjeznii merdarje woheň ſaloſili. Polizija ſe wſcej mezu ſa ſłoſnikami hlebdi.

* Koſkowske měſczejanſke nowiny piſaja: Hdyž bě ſchtwórik wjeſor mandželska burſkeho kublerja ſtwolinſkeho w Lenkawje kamoſluk ſo iſtwje, ſo wet wonka pſches ſekno do iſtwy tſeli a knjeni, kig bě ſchilie runje ruku ſběhnuła, bu do boka hacž k wutrebie trzechena. Wěſcze je hnydom morwa hyla. Jeje mandželski bě někotre hodzinu předy do Gabra po rukle wujel. Hdyž ho ſobotu rano wołko pječich demoj wróci, jeho hnydom ſaſachu, dokelž na njego tulajo, ſo je ſwoju žonu ſatselil. Mnosy wjeſnjenjo wekručejo, ſo ſu jeho někotre hodzinu po jeho wotjedzenju ſe ho wo wžy widzeli.

* W Bitterfeldze (w ſakſkej provinzy) 14. novembra jedyn Lentenant ſ hontwy pſchischedſki ſwojemu ſlužobníkemu nabitu tſelbu pſchepoda, ſo by ju wurdzil. ſtužobník, njewędzo, ſo je natykana, ju rjedzieč pocza a ſlužobna holza jemu pſchihladowaſche. Na dobo ſo tſelba ſpuſhczi, a wulfel ſlužobnej holzy tak njeſbožownie do hłowny triechi, ſo holza hnydom wumrje. — W Deliczu dzen posdžischo 18 ſetny krawſki do 16 ſetnej holzy, ſ kotrejž lubkowasche, do džonki jenego kožeharowarja tſeli. Wón bě w jeje nanowym dworje w nožu na nju ſakal a do njeye tſeli, tak rucze hacž bě rano do dwora ſtupila. Kulka holzy pſchi lewym wózku do hłowny ſaſedze. Jeli holza živa wostanje, dha tola ſ wěſtou jene wózko ſhubi.

* Potajne hracze jenego lotterijoweho leſa je jenej mlodej žonje w Barlinje wulku ſrudobu pſchijneſte. Mandželska jenego kamjenieczeſkarja w jenej wukrajnej lotteriji bjes wědomoscze ſwojego mandželskeho džekat brajeſche, ketryž w kaſchczu ſwojego kemiety khowasche. Pſchipad čyſche, ſo muž ſa něčim pýtaſo lóž nomakal; wón teho dla žonu dla njetrebneho wudawania ſjenies kótrje naſkvari. So reſhewawſki muž lóž ſobu wsa a jón, ſo by ſ najmjenſcha něčto wukheral, w jenej korezmje ſa 12 hrinnow pſcheda. Mandželski měr bě ſaſo poſtajent, hdyž kónz ſańdzeneho tydzenja telegram ſ kamjenieczeſkarjej pſchinidze, ſ kotrejž jemu jeho kollektur woſjewi, ſo je jeho lóž ſe 300,000 hrinnowi czebnjeny. To kamjenieczeſkarja tak roſnjembri, ſo wobſamku, ſebi ſiwieneſie wſacž a ſebi jene hłóſko do hłowny dyri. Czeſko ſranjeneho dyrbjachu do heſtejnje do wjeſcze. Něcjiſki ſbozowny dobyčez je předawſkej ſoſzowej wekhebzeterzy — džiwajo na ſpodiſwne wobſtejnoscze — 1000 hrinnow wot dobyčka daul.

* Natarjo w ranschej Prusſej ſu pſla prusſkeho ministra ſnuteſtownych naležnoſcžow namjet ſtajili, ſo by ruskich ſibowſkich ſitnych wotwarjow ſ naranscho-prusſich morskich pſchistawow wupeſkaſal.

Kupowanje ſita w Rusſej ſ wjetſchego džela w ruzi tychle židow leži. Woni ruskich burow, kotsiž jim husto wjele pjenies doſka, nufuſa, jen ſaoje ſito po kmeſhne tunje placzisne pſchedacž, a tole tunje ſito ſibowſzy wotwarjo potom do Němcow ſegeļu. Naranscho-prusſy ratarjo ſebi teho dla ſabaja, ſo dyrbja ſo cíle ruskych ſidža ſ Němſkej w poſkaſacž. Woni ſu prieža ſobu na nětežiſkich niſkich ſitnych pſacieſnach wina.

* Niedawno ſo bliſko pola Stendala herbski kwaſ ſwječeſche, na kotrejž bě 350 kwaſarjow. Pſchetrjebali ſu tam 3 woły, 6 czeſlatow, 3 ſwinje, 50 kur, 16 tunow piwa a 400 bleſhov wina. — Jeli ſo je kwaſ piſhes 3 dny poſpoſhi trał, ſu wěſeje někotſi hłodni a lacni ſ njego ſchlí.

* S njedoczallivym ſapaleſjom je ſublet Fr. H. Busch ſ Roda, w Kollmje pola Oschaza był. So by ſ dolha wulſt, Busch 10. augusta ſwoj statok ſapali, woheň pak tež ſuſhodowe domſke do popjela pſchewobroczi. W tu khwilu hido, hdyž Busch hisheče wjetdzeč nje-mōjesche, hacž je ſo jemu jeho njeſtuk poradzil, pſchiběza wón do Oschaza a wofſewi ſwóńkej, ſo ſo w Kollmje paſi, a ſo dyrbji rucze na woheň pſchibiwacž. S tym je ſo pſheradzil. Pſchibahanzy ſu jeho t 2 lětomaj a 6 měſazam khostańje ſaſudzili.

* Awſtriski wójnski minister je pſchikafal, ſo dyrbja ſo bubonjaze džele, kotrej ſo dotal ſ moſasa dželachu, ſa bubnarjow ſ aluminiſa cžinieč. Aluminium, na ſlebwo podobny metall, je nimale tak lohli jako papjera.

* W Podroſchi ſu woſnarzej Fetschkej pſched někotrymi dnjemi paduſki na njewijaſnijene woſhuije ſ jeneho domu 300 hrinnow kranuli.

* Brannschweigſki hoſejenzarat „f Sowje“, Hendrich Aßmann, mlody, sprózniwy 27 lětny muž, nan jeneho džesčja, pýtnu wjeſor wołko jenaczych, ſo běhū ſo někotſi jeho hoſejo, lucji twarszy dželaczerjo, do ſakasaneje hry „17 a 4“, dali. Dokelž ſebi ju ſakasacž njedachu, wón jim ſkonczenie karty wotewſa. Na to ſo jedyn ſ nich, pſchinoſcher E. Beck, tak roſtobi, ſo někotre wězkoſte ſchleſiſzy ſhabru a do njego cžknu. Jenia ſchleſi ſchmanej wyshe praveho ſpanja do hłowny ſlečza a jemu 6 centimetrow dolhu a 4 centimetrow hluhoku ranu wuraſh. Dwaj na pomož ſwołanaj nōznej ſtražnikoj ſtueſerja po ſylnym wobaranju ſaſejtoj, mjes tym ſo ſranjeny t polizaſtru a potom t ſekarje džesče, kotrej jemu ranu ſaſchi. Hdyž naſajtra rano hoſejenzarowa žona, kotrej wo nicžim ničo ſhonila njebě, wotucži, jeje muž morwy w ſožu ležesche. Rana bě ſtrachniſha byla, hacž bě ſo ſ wopredka ſdało.

* W Garinetu, bamžowej domiſnje, knieži, taž Romſke nowiny piſaja, wulzyschna nusa wo wodu. Leo XIII. drje je, hido wjele ſa male hóſke hneſdo wudawſki, jemu ſa 200000 ſtrow (nórtow) milſtony wodowod natwaricž dał, ale tón je ſwoju ſlužbu ſapowiedzil. Duž ſu něk lubi wobylcerjo jeho narodneho měſtacžka nuſowani lěto wot lěta piča tradač abo ſ wulkej prózu a nuſu ſebi ſ karanami ſe ſwoſeje hory do hluhokeho dola dele po wodu kħodzicž.

* (Runa wa ha.) Jedyn bohaty pjeſat w jenem bcyerſkim měſcze ſwoju butru wot jeneho bura doſtawasche. Wopſjet ho jemu ſdaſche, ſo piſci kózdej poſkyłzy butry, kotrej dyrbjesch tři punty wažicž, něčto pobračhwasche. ſkonczenie wón butru wažesche, a hlej, kózdy ſrót wjazh abo mjenje pobračhwasche. Duž wón bura wobſkorji. Piſci wujudzenju ſo ſudnik bura wopraſha: „Macže wahu doma?“ — Bur: „Haj!“ — ſudnik: „Petem drje macže tež punty?“ — Bur: „Né, tých nimam!“ — ſudnik: „S cžim dha ſeje butru wažilt?“ — Bur: „Taſ doſlo hacž pjeſat mi butru wotkuju, taſ doſlo jemu kħleb wotkuju. Hdyž wón tſipuntowſku butru wote mnje doſtarje, pſchezo jenu ſ teho tſipuntowſkich poſtrutow woſmu a ſ njej butru wažu.“ — Bura wuwinewachu.

* W Nieder-Rabenſteinje je tamniſha towarſtowa rěſańja bankrot ſežniila. ſklad naſeleneho mjaſa pſchihladujo konkurfow ſarjodnik w ſuđi býach ſydem zentnarjow kamjenjow namaka, kotrej ſu wſhak czeſko pſchelacž a kotrej drje budža hisheče doſlo wekgliničam rěſańje w ſuđku ležecž.

* W Zürichu je ſebi 28 lětna mandželska jenego haptiſkarja ſ Glarusu ſ wobwěſenym ſiwieneſie wſala, hdyž bě předy ſwojej 3 a 4 lětnej džesči ſkonczena. Jejeneho mandželskeho, kotrej ſwoju ſwójbu ſe ſtaroſcu ſiwieneſie, běhū ſnadneho pſchihliwienija dla do jaſtwa ſadzili. Tale haniba taž tež nuſa, kotrej zyle wopuſchcenej žonje do rukow hlaſaſche, je ju do ſadwelowanja hnala. Džen posdžischo běhū jeje muža ſ jaſtwa puſhečili, dokelž bě mjes tym jeho wž wujednana a woſtronjenia. Zenož jeniczki džen po taſkim triebasche njeſbožowna žona ſe ſwojim ſrudnym ſtukom wočzakacž.

* Schtôrsk tydjenja Hajnik Neubert w holi pola Neuflâdtela někotrych hólczatow trjechi, kiz tam drobae spadane drjewo šberachu. Jeho sawohladawski ho hólczata do czekanja dachu. Neubert pat sa nimi czérjo řekera sa nimi mjetasche. Skónečnje 13 létnečtu hólcz se Schneeberga řekera tø njebožownje do kribjet slegi, so jemu jecčku, kholowy a koſčlu pscherenswski kribjet hac̄ do koſcze ſrani. Mana bē 7½ centimeta dolha. Hólz je syn murjerja Heckela. Neubert je ſajath. W holach drjewowy drob hniye, a kudzi ſhmu mręja; ale do drjewa nichto wjazy njezmē, so by ho knježim hontwa njeſaſyla a jim na wschelakich pječenjach njepebračowało.

* (Woſchudzený pschekupz) Bičed někotrymi dnjemi w Parizu jedyn offiſer, hido wobſtarñy muž, ale hiſčce roſna wojerſka podoba, s offiſerſkej ſeklu čeſneje legije, do khamow wulkeho winoweho pschekupza Moreau a ſtupi. Jako kapitan Duhamel ſo pschedſtaſijski ſo ſa knjeſom winoweho wotbzela w kafinje ſwojeho regimenta wudawasche a čazsche ras někotre četwene wina pruhewac̄. Knjeſ Moreau je jara wjeſely, ſo je ho jemu wuhlad na tafke dobre wotebjeratſto wotewrili, a poſklizi ſtarem ſtejki, kiz wo Algeriskej a Tonkinje kaž wo Parizzkých hachach rēči, hac̄ nanajpſche czelníčho. Kapitan ma na jaſku wuſtojny ſlōd. Wón ſrēba a ſrēba, woptuje jene wino po druhim, wije ſ hlonu, ſtónečnje pak hebi tela ſchtyri čzwizy bordauxſkeho wina, čzwizu fognaka, čwiciku ruma a ſchtyri korbky ſchampanského wina ſlaſa. „Gutje povolnju w 2 hodžinomaj psched Lobauſke kafarmy pschiwjeſcz! Ale ſ dyplom! Kvitowane ſlicžbowanie pschipołozicz!“ S hukbelim poſkonjowanjem podwoſny pschekupz hejtmana hac̄ k durjam pschedwoda. „Khiſčej jafy!“ hebi myſli. „Tón něſhto roſumi. A kaf proſeče hiſčeze na nohomaj ſteji! Ma ſ najmjeňſha ſchtyri blesche pod lozom a ſtupa tø runje, kaž na parabze. Kraſný kħadla! Haj naſci ſtari offiſero, to fu mužeo!“ Naſaſtra popoldnu w 2 hodžinomaj wós psched Lobauſke kafarmy pschiwjeſcz. Straža tam a ſem krocži. W wulkih kafarminych wrotach kapitan ſteji, tón ras w zivlnej drageſe ſ četwonej ſeklu: „Dobre, mój syno, fy ſ dyplom pschiwjeſcz!“ rēčnje poſhonzem. „Hdze maſh ſlicžbowanie?“ Tudy, knjeſ kapitano! „Kaf je prawje, ale — dundra tola, to dže maſh jenož jedyn exemplar! Šlicžbowanie dyrbju dwójzy mēč. Kajke fu to kopek w waſhej pižatni! Běž rucje domoſ a pschinjeſ mi druhı exemplar. Straža a ja čzemoj ſa twojim woſom hladacz!“ „Derje, mój kapitano!“ poſhonz proji a po druhe ſlicžbowanie běž. Hdž ſak ſaſo poſchińde, běchu wino, kapitan, wós a konje ſ ſchibjenzy. Hac̄ dotal ſo tež hiſčeze ničo ſaſo namakało njeje Straža, kotrūž něko pschedzschowachu, ničo wo węžy njeſedzeſe. „Starý knjeſ“, woſak powiedaſe, „je krótko vředy woſa do kafarminych wrotow poſchińde a je hebi wotpijeny čriji ſapinul. W tym wokomitu je jedyn klužbač k woſej poſchińde a ſ nim wotjēl. Pschekupz ſo njeſamko ſa woſhomoj drapasche, hdž jemu poſhonz wupoweda, ſhoto bē naſhonil. W poſchihodze wón žeſte wjazy žanemu zuſemu člowieſkej hjes ſaplaczenja ſwoje twory njeđověri, a hdž by wudawał, ſo je preſident ſam.

* S Pětrehodu pižaja: 16. novembra ſo wobvlečtvo ſ mozu k čelu zara Alexandra III. čiſiſčeske. Nimalo ſtohboz ſaſtupnych ſarkow do katedrale Pětra Pawoła je polizija wudala. Lud ſo hido w noz̄y k zyrki čiſičeji a do bliſkeho Alexandrowskeho parka a tam čzaka, hac̄ jón rano do zyrki wjeſeſe. Wyžoli poſchitwark je ſ čgornymi plachrami poweſčany a pobity. Wjele ſtow ſwězow jón ſ četwonejkoſtym ſwěkolom roſhweli. Šsředža ſteji wulkoſny katafalk pod klobrojaznym, ſ hermelinom podſchitym baldačinom. Wokoło njeho ſtej generalojo, offiſerojo a pažojo, a na eſtradijných róžkach hrobowi grenadérojo w ſwojich wyžokich njeſedzowych mēzech. Halle hdž ſmy ſo po ſkodze k katafalte hrejce podali, wuhladamy wotewrjeny ſloty koſchcz, w koſtym morw ſhēzor klobuko požlany wotpoczuje. Jenož hlowa, kiz ſo mała ſda, ſ jeje něko jara načetovjen wloſkami, ſ wóſkočeklym, jara poſheměnjenym, ale ſbózny mēr woſnamjenjazym wobličiom a jeho na malym wobraſu ſhwiateho Alexandra Newſkeho ſtrknenej ružy ſtej widzec̄. Hdž ſo uniforma pyta, tam je jenož nimo duža, ſhoto jenož někotre ſekundy traje, na koſchczu rjenje ſkodzeny klobrojzbalaty rub widzec̄. Šhēzorſki mantel ſkoro zdele čjelo poſchitrywa. Koſchcz ſo k hlowam na brokatowych hlowakach ſlotobhſtotate, ſ drohimi ſamjenjemi w wschelakich hrbach knježiſtſtowe ſnamjenja leža; tam wiža ſletu ſhēzorſka khorhoj ſ ſhēzorſkim woſokom ſ někotrymi druhimi khorhojemi. K nohomaj ſu ſhēzorowe rjady wuſtajene.

(Zyrtwinſte poſječeje hladaj w poſchitoſy.)

Drjewowa awfzija

na Lüpjanſkim reverje.

Schtôrsk 6. dezembra ma ſo

200 ſuſhizowých dolhich hromadow

ſa hotove pjeniſeſy na poſchadzowanje poſchedawac̄

Sapočatz ½/10 hodžin na pucžu hjes Lüpjanſkej a Holeschowskej Dubrawy poſhi pucžniu.

W Minakale, 28. novembra 1894.

Grabińska i Gischedelska inspekziya.

Dla ſpuscheženja kóžkarſtwa wulke wupſchedawanie

wiſhēch piſeſzowých tworow jako mužazyc a žonjazyc piſeſzow, muſow, khornarjow, žonjazyc baretow w najwoſebniſich ſakonach, mužazyc mēzow, piſeſzowých poſchitrywów, toſhov ſa noſi, najwoſebniſe teže k wobhadtzenju a k poſchicju po ſhetro poſiženych placžiſnach.

Štashanja a porjeđenja ſo rucje a tunjo wobstaraja.

Kóžkarſja L. Fleiſchera

18 na ſwonkownej lawſtej haſh 18.

R hodam

ſwój wulkoſny ſkład ſherbskich a němſkich ſpěwarſkich knihow w najwoſebniſich a najjednoridich ſwiaſtach, fotografijswe, poſkniſtowe a pižanske albumy, pižanske, noſtowe a ſczenſke mapy, liſtnizy, dželanske a ruczne toſche, zigarowe etviſe, portemoneje a móſhniczki, kurne blida, kurne ſervisy, pižaki, ſchwadliſtowe, rukajzowe a zigarowe kafcheczki, balske wjeſliczki, domjaze ſohnowanja fotografijswe wobluki we wiſhēch wulkoſzach, liſtnu papjeru a kafety w kraſnych muſtrach a poſknych ſawalkach, lampowe krywy, wobraſate a baſnyczkowe knihy we wulkih wubjerku po najtunischiſich placžiſnach dobročiwiemu wobledzbowanju porucžam.

Gustav Rāmsch,

knihiwiaſarňa a papjeriowa poſchedawrnja
na bohatej haſh 21.

Pſches dwě kóhezi ſhēroki plat jako jara tunjo, starý kóhez po 35 np., poſhi wotewrſazu 30 kóhezi starý kóhez po 33 np., druhé drujiny po 40—45 np.;

po placžiſnje poſiženym čiſtowolmjanym lama,

koſchlažy barehent w jara wulkih wubjerku po wurjadtne tunich placžiſnach,

wolmjane rubiſcheža niže nutſkupowanskeje placžiſny porucža

Emil Wehrle na jerjowej haſh 7.

K poſchedſtejazym hodam porucžam ſwój bohaty ſkład ſtupnijow a ſhkorňow jako: ſaldatych ſhkorňow, dolhich ſhkorňow, na koſkenzatych ſhkorňow, hólczajzych ſhkorňow. Sa žonſke poſchazam čjople huknjané ſhkorniczki, kožane ſhkorniczki, kožane ſtupnje k ſhuorewanju, ſilzowe ſtupnje k wukhodzowanju a ſilzowe domjaze ſtupnje.

Moje poſchedawanske městuſo je ſobotu a njedzelu na bohatej haſh 3 ſ napſhеcja poſta.

Emil Indinger, ſchewski miſchtr.

Derje so danjaza khěja w Budyschinje cijescze blisko lawskie hazy i wjerczitej rólu je na pschedaní. Dalshe je darmo shonicz pola G. Gröde pschi rybownych wrótkach.

Kedžbu!

Zosazy a jércheniazy koi punt po 50 np., skriveny jércheniazy koi punt po 50 np., hukheny polci punt po 70 np. porucza

Otto Thiemann
na hukelnškej hazy.

Nowy sofa je dla pobrachowanego městna na pschedaní na hukelnškej hazy 6 w thlamach.

Kedžbu!

Swojim cjeiczenym wotebjerajam w Kasu, Schczenzy a Hermancezach k wjedzenju dawam, so wot netka tuczne hwinjaze mjažo po 55 np., tuczne hovjase mjažo po 45 np. pschedowan. Pschedowanje je kaž pschezo w Schczenzy kóždy popoldonju wot 3 h dž. hacž 9 hodž. wjeczor, w Hermancezach rano wot 9 hodžin hacž 9 hodžin wjeczor.

G. Beyer, reñnik w Kasu.

Prokata na pschedaní.

Prokata běleje Yorkskej a tež czornopisaneje Berkshirsteje razby, kotrež so jara lohko wukormja, su pschezo po časzej pschimierjenych niskich placzisnach na pschedaní na knjezimoj dworomaj

w Budyschinku a Pschiwczizach.

Najlepše

Stettinske huche droždže punt po 80 np. porucza

G. Wirth na róžowej hazy.

55 mč. placzi nowa schijsza maszina, kotrež je wehlaďacj a so pruhowacj hodži w Aug. Schubowej restawraciji na swonkownej lawskiej hazy.

Džeczaze woſy, flankaze woſy, puczowanske korby, schatowe korby, noscheniske korby, ruczne korby, lehanske stoly, kwetkowe blida, pluwowe korby, zentnariske korby, kaž tež wscie druhe korbatse twory džela a wuporiedza derje a tunjo.

M. Richter,
korbatse mischt na hukelnš. hazy 18.

Turkowske flowlki najlepše druziny, punt po 17, 20, 25 a 30 np., porucza

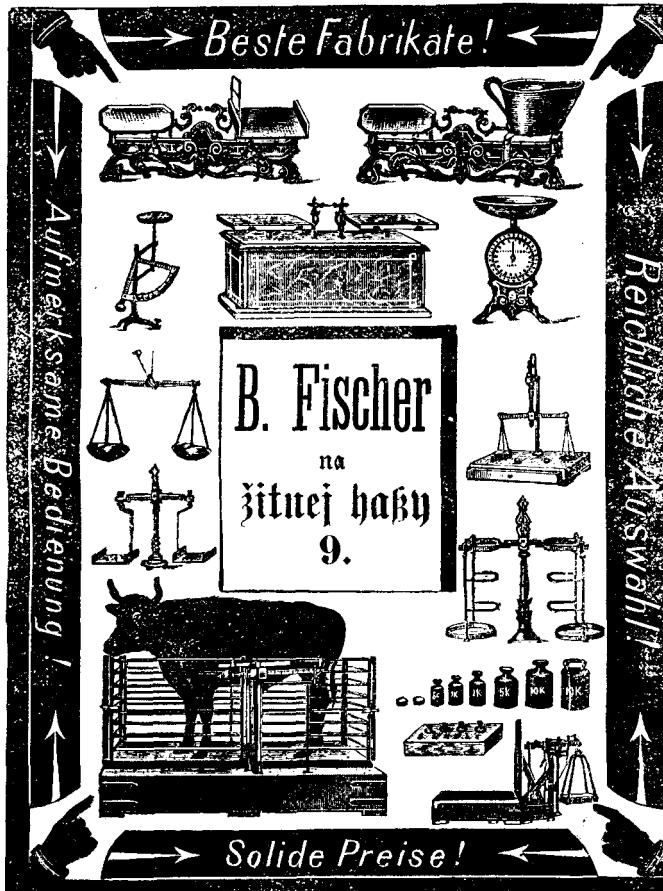
Moritz Wejewa
pschi mjažowym torhoschezu. Destilacija snatich dobrnych likerow po starzych tunich placzisnach.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoscheza a bohateje hazy (w lèce 1810 saložena pschedawařna)

pschedawanska sahada: Kruze sprawnje, jenož khmane, placzisny hodne twory,

porucza: zwjerni, wscie druziny bantow, wojmiane a bawmiane schtrykovanske pschedzeno, schtrympy, sofi, rubischeza, schwlowe rubischeza, schlipsy, khornarje, pschedkoschliky, gumijowe schaty, schörzuchi, sporowe a normalne koschle, spodne kholowy a t. d. a t. d.

Čorne židzane tkaniny,
wubjerne, dolholétnje wupruhowane khmane wudželki; dale jako nowe dôškle:

pišane židzane tkaniny
w wulkim wubjertku barbow,
porucza po tunich, twerdych placzisnach

Julius Hartmann syn
na róžku mjažoweho torhoscheza.

Wopravdzity žitny palenç

liter po 60 a 80 np.
po zylisnach tunisho poruczataj

Schischka a Rieczka
na swonkownej lawskiej hazy.

Heinrich Lange

11 pschi žitnych wilach 11
porucza hukoj sklad hotowych
kožuchow a wscie druzinow kožow
dobrocisnemu wupredzbowanju.

Kožuchi so po měrje ruce a
tunjo sešija a so tež wuporiedza.

Rosaze kože,

sajecze, kanikloze a wscie druhé kože
jenotsliwe a po wscie druzinach kupuje

Gustav Raucke

na garbarskej hazy 16.
S doboru poruczam swój
wulki sklad kožuchow kožow
bjes molow po tunich placzisnach.

G. N.

Rosaze, kanikloze, kože, sajecze,
A thórjaze, lunjaze a liszce kože
kupuje po najwsciejskich placzisnach

Heinrich Lange

pschi žitnych wilach njedaločo
herbskeje katolskeje zirkwe.

Kóžda dželba ksczi, hadreschezow,
železa so kupuje a so derje sa
placzi na garbarskej hazy 9, tež
su tam hypanske, wortenske a
tepienske khachle na pschedaní.

Howjase, konjaze,
cjezaze a woceje kože kaž tež
wocewu wolumu pschezo po naj-
wsciejskich placzisnach kupuje

Heinrich Lange

pschi žitnych wilach njedaločo
herbskeje katolskeje zirkwe.

Wjechliczki

sa bal a konzert w krajinach
nowesjach,

domjaze žohnowanje,
tež hotowe tykane,

wobluki sa domjaze
žohnowanje

po 90 np.,

szczenske schpruchi,
szczenske wobrasy,

wulke woliowe

wobrasy,

w wobluku po 3 mč.
porucza w wulkim wubjertku

Gustav Rämsch, knihwajecna
na bohatej hazy 21.

Wolij

budu 26. novembra a žledowaze
dny bicž, tež pschedowan dobry
lany wolij a tež tykanzy sa
tuni pjenjes.

A. Nagel, mlynski mischt
w Slezinje.

Pſchenicznemu muku

je stareje pſchenicy
hachl po 80 np.,
 $\frac{1}{4}$ zentnarja = 3 ml. 20 np.
porucza

Hrubješčanski mlyn.

ff. Pſchenicznemu muku

je stareje leńscheje pſchenicy, griesler-
ski wucjach na porzlinowych walzach
mléty hachl po 80 np. pſchedawa
Ackermann w Bréshyčanskim
mlyne.

Pſchedeschczniki

jako dar sa mužskich, ženske a
dječji w najnowszych mustrach a
w najwjetšim wubjerku porucza
tunjo Otto Brandt,

draschleſki mischt
na hauensteinskej haſy 2.

Porjedzenje a poczehnjenje ham
derje a tunjo wobstarom.

Zobakowe truby a cigarowe
hubniz w wulkim wubjerku porucza

Otto Brandt

draschleſki mischt
na hauensteinskej haſy 2.

Schrótowanske mlyny,
runkowaze maschinu,
berni roſtloczaze maschinu
džetam a porucjam.

W ip. riedzenje derje a tunjo.

R. Leichseuring
w Czornym Hodlerju.

Guscheny polč, pſchi 5 puntach
po 65 np.,

kyry polč, pſchi 5 puntach po
60 np.,

hadleshčzo, punt po 65 np.,
huscheny tuczny hwinjajy brjuch
punt po 60 np. porucza

Ota Pětschka na ſitnej haſy.

Schulske tornistry
sa hózow a hózy, jenož naj-
lepše ruczne dželo porucza w wulkim
wubjerku

A. Pětsch ſedlatſki mischt
na hauensteinskej haſy 1.

Crikotowe taille,
bluſy,

džeczazu drastu
w wulkim wubjerku porucza tunjo

Hana Rollowa

rodz. Hauffſiz
na rózku Lubijſkeje a
Luchtſkeje drohi.

Pſchedawanje o
porjedzenje
w ſchēch druzinow
čahnikow.

Placizny najtutſche
a rukowanje na dwi
lécze.

Gustav Mager, čaſničat
11 na ſerbſkej haſy 11.
pſchi starich ſoſarmach.

Pſzolařſke towarzſtwo

w Delnim Dole Spewje.

Poſzedzenje njejdu 2. deſembera popoſdaju w 2 hodzinomaj
w Lauerz hofczenzu. Pſchedydzno.

Towarſtwo Sſerbskich Burow w Bukezach
iměje hrjedu 5. deſembera popoſdonju w 5 hodzinach ſwoje po-
ſzedzenje. Wo bohaty woprt pvižy pſchedydzno.

Lany wolij a lane woſzuchi

kóđu ſ. botu pod radnej khežu na ſwojim ſtejſchcu pſchedawam,
tež po ſkazanju lanu mučžku n. dželam o lane ſymjo k biegu pſchi-
jimam

Korla Müller w Koprizech.

Žane wuthwalenje! do czista wupſchedawanje dla ſpuſhczjenja pſchedawańje.

Bo kóđej ſo pſchedydzaje placizny roſpichedawam wot netka ſwoj
ſkład ſymſkich ſwjerſhnikow, jupow, khežorskich mantlow
a wobſczenjow.

Woſhebieje poruczam wulki wubjerk džeczajzych mantlow po khetro
poniżenych placiznach.

W. Ndig

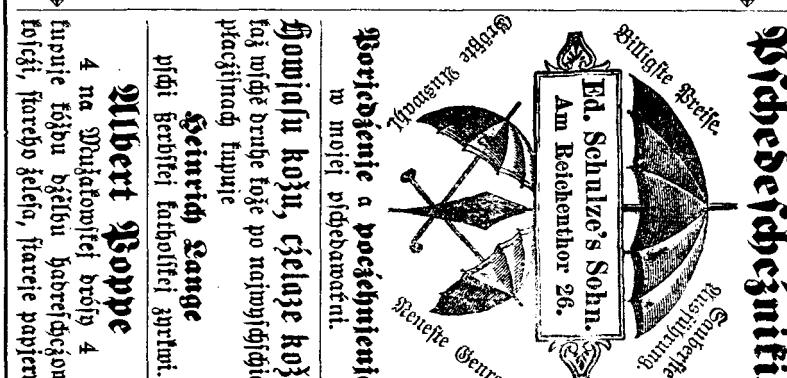
w Budyschinje 14 na bohatej haſy 14.

P. Ludwig

pſchedawanja parfümerijow a mydlow
w Budyschinje w kupnizy pſchi radnej pinzy
1 na ſmuckowej lawcej haſy 1

porucza ſwoj wulki ſkład mydlow ſa hofpodatſtwo a k myčju,
wóſkowe twory, parfümerije (nemſke a franzowſke atb.),
kaž tež toilettowe węzy wſcheje družiny (tež jako dar ſo
hodzaze) ſo noſlipskich fabrikow po tunich placiznach.

Pſchispomnjenje: Pola mje ſu wſchē węzy k dželanju
papjeranych kwětkow doſtačz.

Nóvynki
wulke a hózke punt po 16 np.
w zylm měchu tuňſho
perucza

C. F. Dietrich
na ſerjej haſy 3.

Nowoſcie w rucznych djělach,
grociane ſtejadla, klanki a
hrajki perucia tunjo
Hana Rollowa rodz. Hauffſiz
na rózku Lubijſkeje
a Luchtſkeje drohi.

Ejſeczenym kemſcherjam a kem-
ſchekam Michaſkeje wobzad naj-
podwelnischi a wjedzenju dawam,
ſo ſym na herbſkim terchowje 6

Choejownju

ſaloſit. Wo dobręſiſty pſchitup
proſcho ſo ſ poczeczwanjem po-
ručam.

G. A. Wagner.

2 dusnej wobydleni, kóđe ſe
iſtow a kemery wobſtejze, ſt. i po
54 a 36 hrivnach hnydom na
pſchenajecze a webezohnuć w ho-
ſczenzu w Nowym Brenju.

Od 1. januarej 1895 15 — 16-
letnu ſlužobnu hózhu pyta
Martha Henselowa
na Lichidatſkej haſy (Siebergasse) 7.

Škmane ſlužebne a džeczaj-
zony, rólych pchonežow, ſrenkow,
wolazych, ſlužobne a hroźne džowki
pta Heynoldowa w ſlotym
jeñjeſcu.

Wotrocžkow, ſrenkow, rólych
pohoncjom, wolazych, ſlužobne a
hroźne džowki a tajke k ſwinjem,
tuchatki, ſlužobne, tuchinske a ſwin-
ſke hózhy ſa tuđemne a Draždjan-
ſke ſtrony hnydem a k nowemu létu
doſti hnydom pyta pſchitajaſa žena
Schmidtowa na 7 po 1 ſhodze.

Džowki, wotrocžkow, rólych
pohoncjom, ſrenkow, wolazych,
dželaczeſte ſwóbjy, tuchatki, ſlužobne
a džeczajze hózhy ſa Budyske a
Draždjanſke ſtrony k nowemu létu
pyta Spanuowa na malj bratrom-
ſkej haſy 5.

Wutrobný džak
wykokoſtojnjemu kajſej fararſej
Birniczej w ſluſku ſa jeho
wubjernye buſku hnujaze předowa-
nie, pokutny džen a nježel-
ſeñrjethyh pola noſ džerjene.
Wiele kemſherjow.

Cujemy ſo hnueni wuprajie
najwutrobnisi džak
k. wučerzej B. Wróblej w Delnej
Hórcy za wše te krasne a
žadne serbske knihi a časopisy,
z kotrymž je wón, je nam dobro-
ciwie dariwši, našu towarzſtowou
knihownju na kajkoscii a mnoho-
ſci bohače přisporil.

Serbske towarzſtwo za Khwaćiey
a wokolnosć.

G. Krawe, knihownik.

Od temu čiſtu jena pſchitoha.

Carl Schulze, optikus.

Pischloha f číšku 48 Serbskich Nowin.

Sobotu 1. dezembra 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi smjeje jutje njedželu rano w 7 hodž. diakonus Räda herblu powiednu ręcz. $\frac{1}{10}$ godzin farać dr. Kalič herbice a w 10 hodž. němle pređowanje. — W Wulfovělowskiej schuli budže popoldniu w 3 hodž. a w Szkołezanskiej schuli w 4 godziniach herbka adventska nutroñęć.

Wěrowani:

W Michałskiej zyrlwi: Jan Ernst Gruhl, hospodařski pomocník w Bobolzach, s Mariju svub. Kemptové rodž. Krjenzez, hosczenarčku-wobhodžektu w Nových Bobolzach.

Křčení:

W Michałskiej zyrlwi: Emma Hedwiga, Gustava Hermanna Miejski, khejerja a fabrikářka samfarja na Židovje, dž. — Walter Max Oskar, Jana Augusta Želata, fabrikářka na Židovje, s. — Max Richard, Korte Petřáčki, fabrikářka na Židovje, s. — Mag. Jana Augusta Dejki, kublerja w Sajdowje, s — Jana Augusta, niemandž. dž. w Delnej Klinie.

W Katholskéj zyrlwi: Pawoł Anton, Antona Dittricha, dželaczerja, s. — Friedrich, Josefa Kloß, krawza, s. — Hilžbjetka, Alberta Kunžy, schewza, dž.

Zemřeši:

Džen 22. novembra: Martha Hilžbjetka, orle Bohuwěra Hajnka, czechle na Židovje, dž. 3 m. 11 d. — 24. Augusta Wylemina Schiedricher, něbo Handrija Schezepana, dželaczerja na Židovje, wudowa, 49 l. 3 m. 27 d. — Ernst Pawoł, Jana Augusta Meiera, pôststeho fastojnika, s. 2 l. 1 m. 15. d. — 26. Hana Schusterz, něbo Handrija Žida, kublerja w Bótku, wudowa, 53 l. 15 d. — 29. Jan August Kschizan, hejtman w Wulkim Wjelkowje, 39 l. 5 m. 23 d.

Placzisna žitow a produktow.

Žitowy doros w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	24. novembra 1894		29. novembra 1894		wot		hacž	
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pischenza		běla	7	24	7	35	6	82
		žolta	6	47	6	76	6	47
Rozsla			5	81	6	—	5	56
Ječmieni			6	61	6	64	6	7
Bowž	50 kilogr.		5	30	5	50	5	10
Hroch			7	50	11	11	8	50
Wota			9	3	9	44	7	—
Zahly			12	—	15	—	10	50
Hejduschla			15	—	15	50	13	50
Berny			1	70	2	—	1	60
Butra	1 filogr.		1	90	2	40	1	90
Pischenzna muka	50		6	—	14	50	—	—
Ržana muka	50		6	50	10	50	—	—
Sýno	50		2	20	2	50	1	70
Sáloma	600		18	—	21	—	16	—
Brozata 1098 ščitul, ščitula			9	—	20	—	—	—
Pischenzne wotrubý			3	75	4	75	—	—
Ržane wotrubý			4	—	5	50	—	—

W Budyschinje placzisne: körz pischenz (běla) po 170 puntach 12 hr. 30 np. hacž 12 hr. 49 np., žolta 9 hr. 29 np. hacž 9 hr. 60 np., körz roži po 160 puntach 9 hr. 25 np., hacž 9 hr. 29 np. körz ječmienja po 140 puntach 9 hr. 10 np. hacž 9 hr. 19 np.

No Burz w Budyschinje pischenza (běla) wot 7 hr. 6 np. hacž 7 hr. 24 np., pischenz (žolta) wot 6 hr. 50 np. hacž 6 hr. 76 np., rožla wot 6 hr. — np. hacž 6 hr. 16 np., ječmieni wot 6 hr. 25 np. hacž 6 hr. 50 np., bowž wot 5 hr. 40 np. hacž 6 hr. 90 np.

Draždžansse mjašowe placzisny: Šowjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěsjeje wahi. Dobre kraje ſwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tarž. Čelata 1. družiny 60—70 np. po punceje rěsjeje wahi.

Wiedro w Londonje 30. novembra: Šymne.

Hermann Darschau w Budyschinje
fabrika řtřhmpowych tworow s wocezeje wołmy
číško 1 na schulerſkej haſy číško 1

či ſymkemu čaſkej ſwoj dawno jako dobrý ſnaty wulki ſlab řtřhmpowych tworow, řtřhmpowych jakow, wulki wubjerk lazow s rukawomaj w najtuniscej hacž i najlečscej čistom línjanej barbunepuſtejatej tworze a w rjennych muſtrach poručza.

Najlepši a najwjetši wubjerk řtřhmpanského pſchedžena wſchēch barbow.

Najhodniſcha twora! Najtunische placzisny!

W wudawatni „Serbskich Nowin“ ſu po 1 ml. 50 np. doſtačz:

Khěrlusche a spěvny Petra Mlonka.

F. Trullen

na schulerſkej haſy 7 na schulerſkej haſy 7.

Peručzam ſwoj wulki ſlab

hotowych derjeſedžazých pſchiležazých mužazých a žonjazých kožuchow, pjelszowych pjeslow, ſcherokich kožuchow, dželaczerſkich kožuchow, czornych kulojtych pjelszowych bobaczych mežow

sa mužtich a hózow po 2 ml. i ihu, tebo runja wulki wubjert mužazých a hóležazých ſukujaných a plynſhowych mežow, hóležazých mežow hižo po 50 np., mužazých ſymſkich mežow hižo po 70 np.

A podſhiczu a wobhodženju kožuchow mam wulki ſlab dobrý ſwote mnje hamcho plcihotowanych kožow.

Najwjetſchi ſlab w měſče. — Pomyſljuje najtunische placzisny. — Krucze sprawne poſzluženje.

Filzowe, zilindrowe, hoňtwjerske a džecžaze

flobufi we wſchēch unowocſzach čaſka nimo měry tunjo.

Ratarſke, domjaze, dželawe, a džecžaze

měžh we wſchēch pomyſlnych družinach a fermach jara placzisny hódné.

Pjelszowe twory jaſo pjelszowe měžy, pjelszowe muſy pjelszowe thornarje w ſaruczenych dobrých hódnosczach po jara tunich placzisnach.

Hugo Lehmann,

22 na bohatzej haſy 22 (pódla hosczenza „F. Trullen“).

Wulke wupschedawanje.

So njebych, kaž loni, sažo wulku dželbu symskich tworow sbytkich wobkhował,
wot netka

hodowne wupschedawanje

wotbywam, kotrež kóždemu najpschihódnishu skladnosć poslicza, wsche móżne družiny **stupnijow a schkornjow, gumijowych a filzowych stupnijow** po szmieschnje tunich placzisnach ſebi načupicž.

Dželbu filzowych toflow, kraſnje wuhotowaných, k daram zo pschihodžazych, po nimo uerry tunich, hishcze njezlyšchaných placzisnach posliczu.

Hermann Frisch

na bohatej haſy 10, pôdla poſta.

Wulke hodowne wupschedawanje.

S wulkimi fabrikantami swjaſti mějo, je mi móżno, k pschedstejazemu **hodownemu kipowanju** sa dobre, moderne twory ejiſceje wurjadnię tunje plaeſiñy poſtajicž. Mój sklad poslicza pschekwajzų wubjerk

najnowszych modnych draſtnych tkaninow, jenobarbnych Greizskich a Geraſkich draſtnych tkaninow, czornych draſtnych tkaninow, draſtneho ſomota we wschech barbach, najlepschego Lindorfskeho wudželka, draſtneho lama, ſuknijoweho flanela, ſuknijowych tkaninow, koſchlazeho barchenta, ſchornarjow na ramjeni, blusow, trikotowych taillow, ſchorzuchow do domu a do hospodarſtwa, lama, rubishezow na hlowu, židzanych mužazych a žonjazoch rubishezow.

Dale ejiſnu na wodželenje

wotmérjenych wobleczenjow, wobleczenjow maleje měry a sbytkow

woſebje kóžbliwe, kotrež ſu wot ſkada wodželene a zo po nadpadnje tunich plaeſiñach wupschedamaja a zo teho dla dary woſebje derje hodža.

D. Meſchter

w Budyschinje, 10 na žitnej haſy 10.

Pawoł Giebner,

winarňa,
winownja a knědarňa
w Budyschinje

na bohatej haſy čížko 18,
i nutekdom na theaterskej haſy,
porucja

ſwoj wulcotny ſkład

czerwienych
a belych winow,

najtunisze bleſchu po 70 np.,
haſz k najlepschim družinam, kaž tež
lēkarſke wino,

jako:
portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokaſke.

Pola mje ma kóždy počtu węſtoſcę, zo woprawdžite wino doſtanje, a ſhtož placzisny naſtupa,
možu ſ najmierňsha runje tak tunjo pschedawacž, kaž hdyž ſebi něchtio direktnje wino wot Rheiina a t. d.
pschipožlačž da.

Pawoł Giebner.

Durſthoffſke ſúche droždze
ſtajne czerſte porucja

August Biesold, pjeſlarſki miſchte
na bohatej haſy.

A. & W. Neuhaun

na ſerbſkej haſy 4

w Budynchinje

na ſerbſkej haſy 4

żebi dowolatę na ſwoj

hrajkowh ſſlad

ſ wjele nowoſćemi uhoſtowanym, fedźblimy cziniež.

Pschedawarnja papjery, piſanskeje potrjebu, galantrijowych a kožanych tworow.

Na bohatej
haſy 25.

H. Horn.

Na bohatej
haſy 25.

Najwjetſcha pschedawarna

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Dokelž mam mało wudawkow pſchi pschedawanju, tkaniny ſa hotowe pjenjeſy kupuju a wjele roſpschedawam, je mi mózno, nimo měry tunjo pschedawacž, tak ſo je kózda konkurrenza čiſcze wuſamkujena.

Na bohatej haſy
= 25. =

H. Horn.

Na bohatej haſy
= 25. =

Najwjetſcha pschedawarna

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Szměſhniſe tunje wupschedawanje hacž do hód
čjornych a piſanyh drastnych tkaninow, teho runja ſbytkow
čjornych židzanych tkaninow, elſaskeho a koſchlažeſho barchenta,
→ ſbytkow tkaninow ſ pocejehnjenju ſofow, gordinow, rulow-
wowych tkaninow, rukawatych lazow ſa mužstich po $2\frac{1}{2}$ mč.,
barchentowych koſčlow ſa mužstich a žony po $1\frac{1}{4}$ mč., ſpónich
koſlowow, barchentowych koſlowych plachtow po 1 mč. 20 np.,
hotowych kuſnjow, pjeslow, džecžazych woblečenjow, kruwojazych a
žonjazych dekow po $2\frac{1}{4}$ hacž 6 mč., wjele tunjho hacž wſhude
druhdze a wjele druhich wězow.

Hermann Beermann
na ſmíſtownej lawſkej haſy 6.

Zenož 3 mč.

čjistowolmiana konjaza deka placzi pola
Ludwiga Kuhlmannia
w Budynchinje w kupnizy pſchi hłownym torhoſtežu.

Šwój ſſlad

porzlinowych, kamjeninowych a ſchleńča-
nych tworow, flankow (pópow), flankaznych
hłowow a cželow, wulku dželbu naſad ſtajených
flankow, flankaznych cželow a hłowow tunjo
wupschedawa

Ernst Ullrich na ſchulerſkej haſy.

Slodke palenzy
liter hido po 40 np., likery liter hido po 60 np.
porucza
Moritz Mjerwa
pósla Pětrowskeje zyrkwe.
Destilacija ſnatych dobrzych palenzow po starzych tunich placzisnach.

Barchentowe lożowe plachty po 80 np.,
1 mfk., 1 mfk. 10 np., 1 mfk. 40 np., 1 mfk. 50 np.
a 1 mfk. 80 np.

Barchentowe ložowe plachty, wožebje dolhe a
ſcheroke, po 2 mfk. a 2 mfk. 30 np.,
barchent i **koſchlam**, starý lóhcž po 16, 18,
20, 25, 28, 30, 35, 40 np., w rjanych nowych
muſtrach, kaſchežitah, žmužkaty, hladki, czerwjeny,
bruny, módry atd.,

cžiſtoplatowe běle trjenja, zyle trjenje po 20 np.,
lama, pollama, wolmjanu tolſtu tkaninu,
kalmuk, w jara wulkim wubjerku po jara tunich
placžisnach porucža

Emil Wehrle

na jerjowej haſy 7.

Wulki wubjerk hotoweje mužazeje a hólcžazeje draſty.

Wobleženja ſ modnych, trajnych tkaninow,
ju p y ſ czoplym podſhiežom ſ dobreje
koſmitateje tkanin,
ſwjerſchniki po wſchech placžisnach,
mantle ſ wotapniwej pellerinu,
kholowy w wulkim wubjerku po wſchech
placžisnach.

Wſchě hotowe wěz̄y maja wubjerny rěs a
ſedža kaž po měrje dželane.

Na dobre trajne kaſkoſe wožebje ſedžbuju.
Pſchedawanie po pomyslnje najtunischich
placžisnach.

Wulki ſklad tkaninow i ſejhicžu po
měrje ſ rukowanjom ſa dobre ſedženje.

Dobhlađanje ho tež bjes kupjenja rad dowoli.

E. Weiss

19 na bohatej haſy 19.

Wódne ponoje, kotly, khachlowe platy,
něſcžowe rěbliky, khachlowe durczka,
tſěchne wokna, twarske hoſdže
porucža tunjo

Paul Walther.

Stwinſke běhaki, starý lóhcž po 23 np.,
ſoſowe deki, blidowe deki,
komodowe deki,
rjane ſpanſke pſchikrywy po 3 mfk.,
běle a pižane gardiny
porucža tunjo

Ludwig Kuhlmann.

Paul Kristeller

29 na bohatej haſy 29

ſ napshečza hoſczenza i winowej kiczi
porucža i ſymſkemu čaſzej ſwoj hoberſki ſklad
wſchech jenož pomyslnych družinow

trajne dželanyh

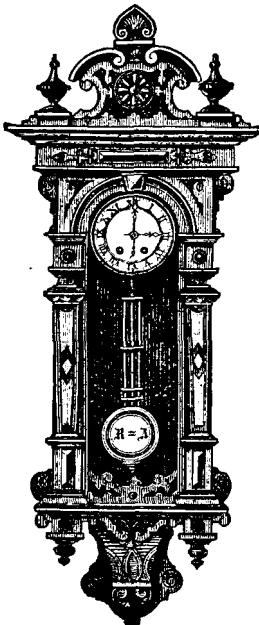
ſa mužſkich, žónske a džecži, jako
nakolenizate, hońtwinske, polnakolenizate
ſchkorije a ſchkornicžki, filzowe, ſukniane a
pijelscžowe ſchkorije, črije do ſneha, filzowe
ſtupnje a toſle, drjewjanzy a gumijowe
ſtupnje hiſhcze po ſenje ſklyſhaných tunich placžisnach.

Šlaſanje po měrje, teho runja porujdenje derje
a tunjo.

Paul Kristeller

29 na bohatej haſy 29.

Prenja a najwjetſha črijowa pſchedawareňa.

Ernst Herkner,

čaſznikar

w Budynſchinje

na hlownym torhoſhežu 8.

Wulki ſklad wſchech družinow
čaſznikow, čaſznikowych rje-
časow a piſkadelow po naj-
tunischich placžisnach.

— Porujdenje tunjo. —

→ Ręčju herbſki. →

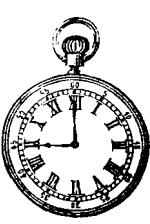

Franz Marschner

čaſznikat w Budynſchinje

čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9

ſwoj ſklad čaſznikow a čaſ-
nikowych rječasow dobrozi-
weniu wobkedažbowanju porucža.

→ Hodna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placžisn

Porujdenje dobre a tunje.

Pſchispomnjenje: Ręčju herbſki.

W wubawatni „Sſerblich Nowin“ je ſa 25 np. dostacj:

Pſchedženak.

Pr o t y f a ſ a S ſ e r b o w
na leto 1895.

"Serbske Nowiny" wudawa so kózdu sobotu.
— Śwórlętna przedpłata
w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesonjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čílo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawańi "Serb-
Now." (na rózku zwon-
neje lawske hasy čo 2)
wotedać, płaci so wot
małego ryncka 10 np. a
maja so štvortka hać do
7 h. wjeđor wotedać

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číš Smolerjec knihičíčeřne w macičnym domje w Budyšinje

Číslo 49.

Sobotu 8. decembra 1894.

Lětnik 53.

Śwétne podawki.

Němske khějorstwo. Niedzelu 2. decembra na lětnym dnu bitwy pola Billiersa ſu ho khorhoje ſa nowe ſchitwórté bataillonu ſakſkeho wójſta hodžowale a ho tutym pschepodale. Kral Albert pschi kózdej khorhoji prěni hósdž ſabi a, hdyž běhu khorhoje pschibite, je komandéraram ſ wutrobnje ſacjutej naręcju pschepoda. Kral na czeſtej khutne hodžinu bitwy pola Billiersa spominasche, w kotrejž běhu ſakſzy wojazy — wožebje tšeletski regiment — hromadze ſ Bruslimi a Württembergslimi w satraschnym běženju pscheczimo Parizskemu wupadnemu wójſtu wojowali a ſa czeſcz ſakſkeho wójſta krmawili. Kral roſpominasche, ſhoto khorhoje ſa wójſko woſnamjenjo, kotrej wojaka napominaja, w kózdyň czaſu a we wſchēch wobſtejnoscjach w poſluskhnoſci wutracz a kverny wostacj. A jeli ſo czaſ pschiindze, kral dale rěčesche, w kotrymž naž khějor ſamoła, potom dyrbja nowotworjene bataillonu khroble wojowacz a hdyž je jím wotkudzene, rjekowzy na polu czeſce wostacj. Kral na to khorhowjam jako prěnu czeſcz preſentérowacz da, pschi cíimž ho preſentérowanſki marsch piſkaſche. Komandérowazý general, prynz Jurij, k kralej ſtupiwschi titemu wójſtowý najponižniſchi a najhlubchosacžutý džak ſa ſpožczenie khorhojow wuprati. Nowym bataillonam budže ſwiedzeniſta khutnoſcz tejele hodžinu pschego wědomina, a wone budža ſebi ſwoje khorhoje wypoſko wazicž, w njeſhablatej ſhwernoſci k kralej jako najwyschšhemu wójſtemu knjeſej a k wóznomu krajeſ ſtejcz a budža ſwojich pschitluschnoſcžow pschego ſhwědomni.

— Někotre dny w Barlinje pobytwschi, je khějor Wylem ſažo do Kielu wotjel, do jeho lubeho města, kotrej je ſe kředžiſhczom němskeho wójſtewho kódžtwa. Wypoſki móſt, psches pełnozno-narańſhomořſti kanal pola Lebenuau wjedzazy, požweczivschi, je khějor w Kielu pschi wotpołożenju pschitahí kódžtowych rekrutow pschitomny był. Pschi tym je wón ſežehowazu rěč měl:

Pschitaha je ſhwata, a ſhwate je město, na kotrymž pschitahacze. To ſjewi woltat a Boža matra; wona woſnamjenja, ſo ſmy my Němž kſchesčijenjo a ſo ſmy hotowi, pschego pschi kózdyň džele najprjedy Bohu czeſcz dacž, wožebje pschi najwyschštim džele, pschi wuwuchowonju k ſakitej wózneho kraja. Moſkycze khějorski ſabat a macze tak přednoſcz psched druhimi lubžimi a ho dženža na rune ſtajce ſe ſwojimi towařſhemi w wójſku a kódžtwe; woſmjecze wožebite ſtejſhceze a woſmjecze pschitluschnoſceze na ſebje. Nělotryžkuli wam ſuňnju ſawidži, kotruž noſkycze; mějcz ze ſuńcze a njeſwomaſojeze ju, a to najlepje ſamózecze, hdyž ſebi na ſwoju pschitahu myſklicze, wý wožebje, wý morjazy, kotsiž macze tak czaſto pschiležnoſcz, Božu wjehomoz pschi wſchelatich ſtadnoſcžach ſpóſnacž. W cžim leži potajnstwo, ſo mamy tak czaſto pschewahu nad pscheczivnikami, hacž runje ſmy po ſiebzje w mjeniſhine pscheczimo nim? W diſziplinje. Schto je diſziplina? Žednota w ſhromadnym ſtukowanju, jednotu w poſluskhnoſci. So naſchi ſtari předowinuž hido na to džeržachu, tutón pschitlad dopokaſuje: Hdyž něhdy pscheczimo Kremſkim na wójnu czebniſhcu, ſtupachu psches horz a tu na dobo mózne njeſpscheczelſke wójſko psched ſobu wuhladachu. Wjedzachu, kajſi czeſki wokomik na nich czaſa. Dachu Bohu czeſcz — pomodliwschi ſo najprjedy a potom ſ rječasami ſputani, muž pschi mužu walichu ſo na njeſcheczel a nad nim dobuchu! Něo, woprawnych rječasow wjazý njetriebam, naſha móz je dženža nobožinſtwo a pschitaha. Temu wostanicze ſhwerti a myſklicze ſebi na to, njech je w tukraju bo w wukraju! Mějcz w czeſci tež ſwoju khorhoj, kotaž nad

wafcej hlowu w czorno-bělo-čjetwienych barbach ſmahuje. Spomi- naſcje na ſwoju pschitahu, na ſwojeho khějora.

— Muſa hjes ratarjemi w Bayerskej je po ſdacju na najwyschſhe ſtupiſka. Hewak njeby móžno bylo, ſo by delnjobayerska krajna rada namjetu pschitahla kaž te, kotrej bě delnjobayerski burſki ſwiaſt ſtajit. W jenym namjetu ſo wołrjeſne knježerſtvo napomina, pola statneho knježerſtwa proſtewu podpjeracž, ſo by ho czaſ, w kotrymž ma ho gruntski dawk ſaplačacž, hacž do 1. haprleje 1895 wotſorečil, dokelž je delnjobayerska jako ſ wjetſhoho džela ratarſki kraj ſ powſhítownej ratarſkej nuſu najczescho potrjehena. Tež ſo knježerſtvo proſhy ſa to ſtukowacž, ſo by ho, džiwaſo na hrožazh pschewrót ratarſta, trébne žito ſa wójſko jenož w tukraju direktnje wot ratarja ſupowało. S dalschim namjetom knježerſtvo napomina, ſo by dowoliſlo, ſo ſmíl ſo gruntski dawk město ſ hctowymi pjenjeſami ſe ſitom ſaplačacž.

— Němſki khějorſtowý ſejm je nowy ſtatok dostał. Šerjedu je ſo newa ſejmornja w pschitomnoſci khějora a khějorki ſ wulkej ſhwjatocznocžu poſtrječila. Wobſamknjenſti ſamjeni khějor ſam ſamurjowa. Bayerski połnomózniſk w ſwiaſtowej radze, hrabja Lerchenfeld, khějorej ſopatku ſe ſežehowazej rěču pschepoda: „9. džen junija 1884 je Wascheje Majestosce ſadobny džed, khějorſtowý ſaložet, ſakſdny ſamjeni k titemu domej połžil, w kotrejž rumach budža ſaſtupjerjo ſwiaſtowych knježerſtow w ſaſtupjerjo němſkeho luba radu ſtadowacž. Pod jeho ſakitem a ſtarosćiwoſci, pod ſakitem a ſtarosćiwoſci Jeſho Majestosce khějora Jeſidricha a Wascheje Majestosce ſu wuměſke ruſi ſe wſchēch ſtron khějorſtwa twar poſtaſile, kotryž dyrbí bycž ſe ſnamjenjom jednoty němſkeho khějorſtwa. Oženža ſteji twar dokonjanu hacž na poſledni ſamjeni, kotryž čzyžla Wascha Majestosce ſama pschitomjerbječi jako wobſamknjenje zvěho ſtukta. Njech mudrscž a mera, móz a jenoſcz w tyhle rumach bydlí. S tymle pscheczom proſchu Waschu khějorku Majestosce w mjenje ſwiaſtowej radu ſ mojeju ruſew ſopatku pschijecž.“ Khějor ſ poſki-čenej ſopatku pschitowaný ſalk do proſidnjeny cžiſnu, na czoſ ſchyrjo murjetzy mischtirjo wobſamknjenſti ſamjeni ſaſadžichu. Potom pschedzyda khějorſtoweho ſejma ſ Lev. kow khějorej hamor pschepoda, jeho proſcho, ſo by k twarowemu poſkwięczenju poſledni ras ſ hamorom dyriſ. Khějor tři krócz ſ hamorom dyri, praſiſy: „Pro gloria et patria!“ (Sa ſlawu a wózny kraj.) Po khějorje prynzojo, pryn-zeby, khějorſtowý ſanzler, komandérowazý generalojo atd. hamor pschimnuču. S iſkročnej ſlawu, wot presidenta ſevežowa khějorej wunjeſenej, ſo ſhwatocznocž ſkoniči.

Tón ſam ſen, na kotrymž je ſo nowa ſejmornja poſkwięcžila, je ſo khějorſtowý ſejm ſ trónskej rěču wotewrili. W njej ſo woſjemi, ſo ſmíe ſejm ſalon wurodzeč, ſ kotrymž dyrbí ſo tym webaracž, kotsiž ſtadba wobſtejazý ſtatny porjad powróćicž. Dalsche ſalonjowe načiſki, kotrej ſo ſejm ſchepoſloža, prečahuju ſo na ſarunanje, kotaž dyrbja njeſwinowacze ſaſuženi doſtač, na nowy burſowy ſalon a na ſalon, ſ kotrymž dyrbí ſo njeſprawnej konkurenzy na-ſcheczo ſtupiſ. Wéžny njeboſtak w khějorſtowej ſakſy dyrbí ſo ſ nowym tebałowym dawkom wotſtronicž. Tónle dawk pječa ſeklo wotčiſnje, ſo, jeli ſo jón khějorſtowý ſejm pschitomje, jenoſliwe ſtaty njebudža wjazý trjebacž janých pschitomſkow do khějorſtowej ſakſy ſa wójſko, kódžtwo, kolonije atd. dawacž. — Někotre ſ tyhle ſalonjowe načiſki w ſejmje wulke pscheczivníſtvo namalaſa a ſnadž ſo ſacjihnu. To placiž wožebje wo ſalonju pscheczimo pschewrótſej a wo nowym tobakowym dawku. Zentrumſka ſtrona, ſhwobodomylni,

demokrato, reformario a sozialdemokrato budža ho se wchę mozu pszecziwo temu wobarac, so by salón pszecziwo pszecwótej do mozy stupił; runje tak do wychodzheho tobakoweho dawka njebudża swolice chydz.

W němstek Kamerunskiej kolonii bě ho Miangszki lud pszecziwo němsteku kniejsztwu sběhnul. Rządztwoowy guvernér je pszecziwo Miangszkim hnydom wuczahnul a jich pobit. Miangszhy dyrbja 3000 hrinow wojnskego farunana sapłaczicž a to położu w běhu tjojch měszazow a sbytk sa chęćz měszazow; dale dyrbja woni pošta khostostkich dżelaczerow stajicž, kotsiz dyrbja hacž do dotwarienia lódzoweho pszycijsda w Kamerunskim pszistawie darmo dżelac. Miangszhy ho dale na to swjasaja, s réki Abo wchę schomu a druhé sadżewki wotstronicz, so móže němstka lódz "Soden" po njej swobodnje jězdicž, skonczenje wchę schodu, němstki pszecwupzam načinjenu, farunac, a Vaselskemu misjonistwu w swoim kraju żanych sadżewkow do pucza kascz.

Austria. Wschubze po zwęcze, w Afryce, Americy a Europie, ratařstwo na niske žitne placisny skorci. Ratařo w Němzach dyrbja ho w nětčiczych hubjenych wobstejnosczech s tym troshtowac, so ma tež druhdze ratařstwo cęglač czažy pszecwac. Też w tych krajach, kotrež Němstu se swoim žtom pszecwypaja, kniegi bjes ratařemi wulfa nusa. Wikowanske wuckinjenia, po kotrejch změdža tele kraje nětko do Němzow a do Franzowskeje žito po ponizzenym zlu pszecwosycz, nježku tam dalsche spadowanie žitnych placisnow sadżeracj samochle. W wuherskim hejmje běhu wondano hórke skórzy wo psziberażym wohudnjeniu burstwa kłyscze. Ratařstwoowy minister rosladowasche, so je na tym spadowanie žitnych placisnow wina. To trjechi, tola jeho napominanie, wunosck ratařstwa s lepskim wobdzelanjom role, potuňscheniom pszecwupnych hnojow, plahowanjom skotu atd. powjetshicž, s cęgla ratařstwu w Wuherskej k derjemeczu dopomha. Przedn hacž ho wulke składy žita, kotrež je pośledniej dwie lécze narosło, trochu rospshedale nježku, predy njeje žaneje nadžje, so bych u ho žitne placisny hōdnje powyszile a ho s tym nětčiczych schpatne dokhody ratařow pszecwopole.

W austriiskim rządztwownym hejmje su wo namjecze sběhnje-nja kmjertneho khostanja jednali. Namjet je ho s 148 pszecziwo 66 hložam wotpolasat. Justizni minister hrabja Schönborn w běhu debattu rofestaja, so njeje pszeczel kmjertneho khostanja, so pak je wone nusne a ho sběhnuz nježdži, dokelž ho s nim s našlepskim wuspěhom wot skuczenja hroñow nješkutkow wottraſchi. Minister na to polasowasche, so ho w Austriiskej kmjertne khostanje s redka wukonja.

Franzowska. Franzowsko su nješpheczeńscze pszecziwo Ho-wassim na Madagaskarskej kuppe sapoczeli, pszistawnej měćje Mo-janga a Tamatawe webhabzischi. Franzowske wojnske lódze njezadža žanu zyrobu a wojnsku potriebu k Madagaskarskej kuppe pszecwosycz. Howażu su ho do snutkownego kraju szahnuli.

Bolharska. Do bolharskiego hejma bě ho pszci poślednich wólbach jedyn žid sachiszczol. Zeho bycze pak tam dolho trało njeje. Zeho wuswelenje je ho jako njeplacjaze spósnalo, dokelž wón s bolharskim poddanom njeje. Przedn hacž wón hejmownju wopuscicži, mějescze wón ręcz, w kotrej praji, so něhdźi czaž pszecwicž, w kotrej budža tež w bolharskim hejmje židzi hedzec. Wón znadž s tím njeprawno njezměje; pszetož pod Stambulowym kniejskrem je ho w Bolharskej wjèle židow jehněžilo, kotsiz tutón kraj runje tak wuzvazaja faz drube kraje. Bolharske kniejsztwo je hido w židowskej meze. Stambulow je sa czaž swojego tyranstwa wjèle milijonow sa bolharski stat wot Winstkoho krajnego banka pożecził, kotrej wobhodzjerio su wulzy židowzaj pjeniežnizy. So by Bolharska tutón dolh junu wotplacjila, na to do zyla żanych myšlow njeje, lědza budža jej móžno, wysoku dan w prawym czažu sapłaczicž.

Asijska. Japansko-chineska wojna ho wot Chinesow, runje kąż wot Japanskich, se żadłowej żurawoscju wjedze. Chinesojo japanskim jathym hlowu wotrubała a jim cęrjewa swutorhaja. Druhim jathym woni rynku pszhes nōs czažnu, wodža jich jako skot s jeneho města do drugiego a jich skonczenje skoncza. A Japanshy wjèle lepski nježku. Port Arthur dobýwski su woni wjèle chineskich jatnych sadajili, satelili, roszkali abo jim brjuch rosprolí. Japanshy wudawaja, so je ho Portarthurske zivilne wobydlerstwo pszci wojo-wanju wobdzeliło a s hęzow tselalo. Też dla su jo sancticž dyrbjeli. Chinesojo nětko pszhes hlowu a pszhes schiju nowe wójska tworja, so bych u Japanskim pucz do swojego hlownego města Pekinga salehnuli. Němstki hejtman s Hanneken, kotrež ma tolé

nowe wójsko wuwuczicž, ma ho s wulki mi sadžewkami bědzie. Po padze Porta Arthurra ho chineszy wojszy spiecžuju, Japanskim napszecziwo stacj. Bes tym japońskie wójsko pszeczo dale k Pekingue postupuje. Pośrednistwo amerikanskich połnouzych siednoczenych statow dla wobsamlijenja wójny je Japanska wotpolasała, zebi žadajo, so dyrbja Chinesojo žami s Japanskimi jednac.

W mordarskiej jamje.

(Gsmescht.)

Wótsje sahwisbajo doczege lokomotiva wojskowym czah do maleho dwórnischę. Konduktor sawo mieno lastanischę wótsje, a jeno jenicki puczowazy wulse. Potom saho sahwisbanje, porslanje a parny kolož kulesche ho po żeleznym puczu dale.

To bě Richard Bjekat, młody pszecwupski puczowazy, se snatek "dobyczeńskej rějnosczu", kojuž tuczi kniega maja, shladowasche s wěstnym śrubnym wurasom na czah, kiz dale jēbzescze, wsa potom kwój ruczny koffer, w kotrej běhu mustry a kac̄hczik s pjeniesami a wopuszczet, pomaku kroczo, żeleznizu.

Wón njebe dobrý. So běhu jeho tola tež nusowacj móhli, so dyrbji tute "hněsbo" wopytac, hdźez ho hido na dwórnischę wchę nadžija shubi. To bě saho taikie pszeczehanje wot "stareho". Hdźy hy jeno koffer tak cęgla njebyl! A scherko a daloko njeje žweje dusze widzec.

Pszeczi nim bě cęicha dróha, s wobezu bołow se starymi schomami wobdata. Wjeczor ho hido po malu bližesche, a szczi wulki schomow faczenniesche pucz. Bychul ieho jow napadnili, nicto njeby ho wo njeho staral. Samo wot ho sapinu huknu kručischo, w kotrej bě w nabocznym satku móschen, w kotrej běhu papierjane pjeniesy, a szczege rjemieni kożaneje ranzki wujšho, kotrež mějescze zyle skhowanu na swoim cęle, pszci cęim skote w njej klepotach.

Tak džesje něhdźe džesacj minutow po drósh, doniž njezdopre s malej, khetro dodżeranej kłejzy, kotaž bě s piżanej latarnju a s napišom jako korejma wosnamjenena. Wotewri kipre durje, kotrež w czopach salwicząchu. Schpatna wón stareho psczenjoweho tula a wotestatich piwowych sbytkow stupi jemu napszecziwo, runje tak zmierd tobakoweho kura, kiz ho s mróželow s dolhej dynki korejmarjowej dobýwasche.

Tutón, wulki, szlany muž s wopulkym wobliczom, pszecwicžem jemu czampajo napszeczo a praschesce ho symnie, szto zebi žaba.

"Dajeje mi schlenzu piwa", rjeknu Bjekat. Pszci tym wobchnu jeho wěste krawanje, hdźz wotestatu juščku widzescze, kiz mějescze drugi hōscz w schlenzy.

"Kak dalolo je hiszce hacž do Něhdźez?" woprascha ho korejmarja, kiz runje skasane piwo s blescze do schlenzy naliwawasche.

"Dobra hōdžina, jeli so derje stupacze. Ja pak wam njezhal radzicž, tam po cęmje hicz. Ně wérno, nano Wondralez?"

"Haj, wono je wot něšto cęka jara straschnie jowle w tutej wokolinje", webkruczesce praschaný, spěšnje na kifer shladnuwski, kotrež mějescze Bjekat pszci zebi stejo.

Wondralez nan, jenicki hōscz, kiz tu bě, bě znadž wokolo schtyrzecji lēt. Bě to maly, tolsty muž, s wurasnym, bjes mala schibalym wobliczom. Mějescze czemne kholowym a seleny pjesi s hrubeho płatu, kiz mějescze tu a iam blaki, kiz bě zebi zwědomity žudniški sastojniš sawescze kručischo wobhlabal.

"Mějescze mi na nōz istwu wostajicž?" woprascha ho Bjekat.

"Ně, mój knieje, hacž na hōszowsku istwu hiszce schikau njejšym", wotmolwi korejmat ho woszeczerajo.

"Njeje dha jow blisko drugi hōsczen?"

"Ně, to tež ani trjeba njeje."

"Alle njemožu tola na drósh pszecwicžacj?"

"Ty by jara hubjenje bylo." Korejmat žunu schęcipku do noža a milku na Wondralka.

"Jeli so byszce ke mni pszeczel chyli", rjeknu tón, "to mož wam istwu wostupicž. Mam doſez ruma w domje, dokelž je moja žona wotpućowala."

"To s džakom pszecwosmu. Wo placisnye drje ho hiszce siednamoj."

"Ach, wo to budž poloj", rjeknu tolsty.

"Wondralez nan to trjeba nima", mějescze korejmat, druhu schęcipku do wulkeju zwězowemu džerowu tykajo.

"Po tajkim hotowem, wy budżecze leżecz w mojim domje. To njeje dalolo wotbal." Polasa s morym palgom pszhes ramjo. Budżecze wjezeli, so szcze mje jow nadeschl; pszetož, kiz žym prashe, w nowischem cęku njeje zyle wěste w wokolinje."

"Kak temu tał?" praschesce ho Bjekat.

"Nó, hu tu husto napady. Myšlu ſebi, ſo je to zyla círjóda. Věſeče wý hifchče, Karanczkež", rjeknu k lorcžmarje, "hdyž ſu stareho Schuftra ſkónzowali? Taſtile pral!"

Wón kinu piwo do ſchiſe.

"Schto dha je ſo je starym Schufterom ſtało?" prasheſe ſo Pjekat.

"To je ſachmijatana wěz", wotmolwi Wónbrak. "Junu rano namalachi jeho w ſeklach pſchi dróſy — morjeneho."

"Na, a ſ tym liſthnoscherjom!" rjeknu lorcžmat.

"Haj, měrno!" ſawola Wónbrak. "Teho ſu krjedz běleho dnja napadnuli. Jeho pjenjeſnu taſchu halle ſu ſa něčto dnjow namaſali na ſdalenym měſtne, wě ſo, wuruhjenu."

"To džé je zyle ſtrachna krajina", pſchispoſni Pjekat hojoſne a pomukli ſebi tſherjetajo na mnoho pjenies, kiz mějeſche pſchi ſebi.

"Na, widžicze, a to čzeče hifchče ſam po címje na pucz", rjeknu Wónbrakež nan. "Gawěſeče macže tež wý wjele pjenies pſchi ſebi."

"Né, ja niz — nimam cíſce nicžo pſchi ſebi!" Kchwatne wotmolwjenje pak pſcheradži, ſo bě runje na wopat.

"Ale, luby knjeze", ſnapſhesciwi Wónbrak. "Pſchelupzki pučowazy ma ſtajnje pjenies pſchi ſebi. Wý ſege je tola derje ſhowali?"

"Gym hwoje pjeniesy, kiz hym wot kuzow vofatał, wſchě hacž do maleho ſvylka wežera ſ pótom domoj póſtał", wotmolwi Pjekat, kotrejuž ſo Wónbrakowe prasheňe jara podhladne ſdasche.

"Budže čzak", rjeknu lorcžmat ſhwaj.

"Na, dha pójce", rjeknu Wónbrak, ſtanuſhi, čzaklu ſebi ſtajejo a ſa teſty ſukath kiz pſchimajo, kiz bě w kuziku ſtał. Pjekat ſaplačzi, wsa ſwój loſſer a wonaj ſtupeſtaj ſ kheže.

Ša krotki čzak ſtejeſtaj pſched dworom.

Wónbrak powotewri réblkate durje, doniž ſ tolſtym cízom do dwora njebe, a da je potom ſaſo ſapadnuć.

"Docžalaječe woſkomil, hzu pſha ſwiaſacž, hewal by waſ roſtorhal. Nó, to by ſchérjenel. Někole pójce", rjeknu ſa dwě mjeſchinje a puſcheri Pjekarja do dwora.

Štupiſtaj do domu. Wſho bě címa. Pomalku maſaſtaj do předka. Na dobo ſtupi Pjekat na něčto mjehele, poſku ſo a bě padnul, njebyli ſo na loſſer ſepré.

"Jeno woſkomil, ſaſwecžu!" ſawola Wónbrak. ſapalk ſo ſa- powě, tež druhı a ſtegi, "te rawky ſu dyrbjale ſmoknucž", bōrczesche.

"Namakamoj ſo tež po címje. Woſtanječe jeno bliſlo ſady mje."

Q Džeshtaj po wučhodzenym ſchodze horje, doniž Wónbrak njeſtaſta, durje njeſtotewri a Pjekarjej njeſtaſche, ſo dyrbí tam ſaſtupicž. Potom ſaſwecži lampu a pſchefesche dobru nóz.

Pjekat bě ſam. "Pſcheju wam dobru nóz!" To bě hanjenje, ſawěſeče hanjenje. Woſtewri ſwój loſſer a ptyaſche ſwój revolver; bě nobitý. Ředžbnje ſačini ſaſo loſſer, položi ſtělbu na blido a wobhlada ſebi jſtu ſteje.

Wtynu a džiwaſche ſo, ſo tapetowe durje do druhého ruma džechu. Woſtewri je zyle ſedžbni. Tam bě címa, a ſpodzivna wón pſchitnje ſemu napsheče. Směromne ſawrie durje.

Někole bě ſemu, kaž by ſo něčto po ſchodze dele ſačil. Wón ſlučhaſche, dyh ladžeržujo. Bjes dwěla! Kroczele ſo ſdalowachi, někole klytchesche je na dworje. Špětne ſeſtrubowa lampu, tak ſo jeno klaby ſeſin wot njeje wučhabdzesche. Potom ſtupi ſaſo do woſna. Pož bě počkal mjeležo wjehele rucž, kaž by ſo dobrý ſnaty bližil. A tak tež běſche; pſchetoz hnydom na to klytchesche: "Lehn ſo, Belo!" Běchu jeho wot rječoſa woſtwaſali, a Pjekat klytchesche, tak ſwěrisko džiwe po dworje ſkafache.

Potom pſchihabzachu ſačaze kroczele ſaſo po ſchodze horje. Durje ſapadzechu wrijeflajo do ſamka, potom bě ſměrom.

Pjekat ſlučhaſche hifchče něčto mjeſchinow; ale ničo ſo njehibnu. Wuwjercza ſaſo ſwóz uýſe a ſybzhe ſo na wotewrjene woſno.

Ale bóry ſu ſaſo njeměrny. ſačini woſno, pſchetoz powetr čzineſche jeho njeměrneho — ſpacž džé nježmědžesche, dyrbjesci ſedžbowacž. Jednaſche ſo wo mnoho — wo jeho ſiwenje!

Tu ſeſda ſo ſemu, kaž by ruka běle krycze hibala, kotrež na ſanapeju leſeſche.

S prawizu pſchimnu revolver, ſ lewizu pak lampu. Poſhwecži pod kožo. Nicžo! Ale jowle! Podkoža mějeſche ſkafaby. Gſnadj ſapadowaze durje? Dwójzy ſedžbni pſcheputa woſko ſanapeja. Poſhwecži do kóždeho kuzika.

Haj! Schto to? Taſkele podhladne čzetiwjene blaki! Né, kóžbe mylenje bě njeſmějne. Krej! ... Ach, a jowle někole wjele! "Mor-

darjo! Kubježnizy!" Chyzsche jo ſawolacž, wotsje, ſ hložom do nožy won ... Ale ani ſwuk njeſtciindže ſemu ſ erta. Taſhyk bě kaž ſlemjeny.

Bjes mož ſwjeſe ſo na ſtôl.

Někole bě ſemu wſchitko jaſne. Bě do mordatſleje jamy trjechil — ſkótnikam do rukow padnul!

Stareho Schuftra a pjenjeſneho liſtownika běſtaj taj dwaj morilo. Někole běſche rjad na njeho doſchoł! ...

Tale ſurowa mučnoſez! ſ možu dyrbjesci ſoczi wotewrjecž. Podarmo! Na ſtôlzu ſedžo, ſtělbu w ruzy, čzalasche na ranje.

A ſkóčnje počala ſo čzetiwjene ſwělko w ranju.

Lampa bě haſla. Halle po něčim ſwuknuſtej jeho ſoczi čzémnotu.

"Pſt! pſt!"

Saſo tute ſpodiwne ſchudrowanje, kiz bě wo ſuſje klytchaſ. Pſchitnje ſ ſódlaſkeho ruma. Wobroczi hlowu k tapetowym burjam. Wustróžany ſleča. Gſnadj ſruha ſaſwecži pſches ſchlaſou.

Po porſtach pſchiblizi ſo k duczlam a hlaſaſche pſches wuſku ſchlaſou.

Gſurowy naſehlaſ! Se ſymniſu klepotachu ſemu ſuſy. Pſchi tocžnym ſamjenju ſtejeſche ſtrachny muž, kiz bě jeho do tehole domu naſawabil, a točeſche muſki nóz.

Tež jeho po taſkim čzyc̄hu moricž, kaž běchu druhich morili.

O, ežeho dla dyrbjesci wón wumrjecž? Jeno pjenies dla, kotrež ſo pola njeho nadžiachu!

O, wón chyzsche džé wſchitko tutemu čzlowiekej wotſajicž — wón chyzsche wězne injeſcenje pſchilubicž wo wſhem, ſchtož bě widžal. Gſnadj pſchelutuſa jeho ſiwenje.

S nježtyschomnymi kroczelemi ſtupi do pödlanskeho ruma, leſeſche zyle mjeležo dale a weba ſ prawej ruku w ſměrtnym ſtrachne muzej ruku, w kotrež nóz džeržesche, mjeſ tym ſo ſ blebymaj hubomaj ſečesche: "Pſchelutuſe mje — mječe ſobuzelnoscz ſo mnul! Chzu dži wſho čznicž, ſchtož ſebi žadacze — nječam waſ ſenje pſcheſtacž!"

Wustróžany ſo Wónbrak wobroczi a nóz ſemu ſ ruky wupadže.

"Ach, kaž ſege mje naſtróželi! Schto dha čzecze?" prasheſe ſo tolſtym.

"Niemotcze mje!"

"Člowječe, ſege dha wý ſa nóz wovrótñili? Kaž dha ſege na to pſchischi, ſo hzu waſ ſa moricž?"

"Něčto leſeſche po ſchodze dele a wotwajaſa pſha."

"To hym ja byl. Pož běhu w nožy pſchetoz wotwajaſan."

"W komorje pödla wuſlēbých ſapadowaze durje ...?"

"To ho trjechil! Te du do mejeje pinžu."

"Na ſchodze ležachu morwe čzela, dötkuſh ſo jich ſ nohu — a pod waſchim ſožom naſakach čerſtwe ſtawave blaki ..."

Někole ſaſmja ſo Wónbrak wotsje.

"Ach, někole roſumju", rjeknu ſo hifchče wotſcjeraj.

"Ale wuſaſicze mi tola —"

"Docžalaječe woſkomil!"

Pomaſha ſ ſtawavej ruku do pödlanskeho ſaka ſeleneho pſeſla a poda Pjekarjej ſweju khartu.

"Jan Wónbrak, wiſowat ſ džiwinu a ſ pjerinu", čitasche Pjekat.

Wónbrak ſo ſaſo ſmějeſche.

Sadžiwanie Pjekarjeve woſtlicžo bě pak tež pſchejara ſměſhne.

Potom čzínu ſaſaza, kotrež hakele bě na pol wodře, na boč a rjeknu ſ hložom, kiz dyrbjesci mjeſtaz ſybz:

"Na, junu, ale ſenje wſazy! Njeſpcheſproſhu žaneho zuſhniſka wſaz do ſwojeho domu!"

Pjekat jědžesche dwě hodžinje poſdžiſho na woſu, kotrež Wónbrak ſam wjeſeſche, čerſtway do Wonez a wiſowatſche tam ſbožownje.

Hdyžkuli poſdžiſho ſaſo tam pſchitnje, njeſaby ſenje ſ džiwi- narjej ſaſtupicž.

Sajaz a ſorna ſkodžeschej ſemu tam kóždy ras wubjernje.

Ze Serbow.

S Budyschina. S roſprawu wo poſzedzenju Budyskich ſaſtupnikow, 29. novembra wotbýthym, ſmy ſhonili, ſo je ſo nam w tutym poſzedzenju naſcha proſtwa wo wotſtupjenje ſnadneho ſlinežka wot lawſtich hrjebjow k naſhemu Macziejnemu nowotwarowej ſ nowa ſapowjeſbíla, runjež je ſo mějchežanska rada jenohóžnje ſa naſ ſapowjeſbíla a naſchu wěz hacž na naſlěpje ſaſtupowala. Taſke ſapowjeſzenje my niz ſwoje, ale naſcheho lubeho města dla wulzy jara wobžarujemy; pſchetoz ſmy taſki wulſotny a jara drohi twar woprawdze jenoz městu k lepſchemu wuſjesci čzylí. Sa naſche potrjeby mam w dotalnym

prósdnem dželu našeje ležomnoće sa 30 metrow dolhe tvarjenje ruma deſej, so možemy ſebi tam ja naš počne dožahoz dom nimale wo počaju tušču natvaric. So někto dotalne wuske tvarjenje wotterhac̄ a město njeho runje tak wuske nowe tvarjenje s rjanej drohej frontu tvaric njemžemy, kóždy hlep vidi; pſchetož delka hlamy a horka hycla hycla tak hubjene a čežne hyle, so nam tvarani s počaju sadanile njehychu. Hubjentch hyclom je w snutskewnym měscze deſej a na deſej, čežez dla tež wſchitz, kiz někak ſamoža, ſebi w ſwolkownych dželach města lepsche hycla pytaja, so tak wsele ſnutskowno-měchčanskich hyclow prósdnyh ſteji. Taik tvarjenje, kajkež chyžmy je my tvaric, žadyn roſumny cílowek njetvari, hdyž do předka vidi; so by na węczne čažky ſlažene bylo. Šoužodne tvarjenje pſchitupic, kaž je ho nam radžilo, by tež hory njeroum byl. Brhny jo dwójzy ſaplažic a na wotterhanje a s nowa natvarjenje tak wjele pjenes wažic dyrbjeli, so by naš zyla węz na 50000 hrinow hofichtowała, kiz ſo ani s dwěmaj prozentomaj danile njehychu. — Wulki, wutrobný džak pał je zyke ſſerbowstwo měchčanské radze kiz bě nam 1½ metra wet hriebjow dobrowolne pſchilubka, a wſchitskym tym čeženym měchčanskym ſtupnikam, kiz ſu radžinemu dekrete pſchihlokovali a našku węz hac̄ nanačlepje ſtupowali, winoſte, wožebje knjeſej roſprawn. Niedelej, l. měchčanskemu radžiczelej Aclermanej, l. Beyerzej, l. m. radžiczelej Oſwaldej a l. m. radžiczelej Weigangej. Ražwutrobnischi džak pał ſo ſ tutym knjeſej Wežlichej jako pſchedhydze měchčanského ſtupniſtwa ſa jeho derjemajaze wupraženje ſa ſſerbow praji.

— W hofczenzu „l winowej kiczi“ w Budyschinje budže ſo 12. dezembra dopołdnja w 11 hodzinach wubjerkowa ſhromadzisna rataſkeho wotkſechnego towarſtwa wethywac̄.

S Bělčež. Raſch dohſolenný gmejnſki pſchedſtejic̄, knjeſ Jan Lorenz, je ſandženu pondželu wumrjel. Njebožic̄ki je 40 lét dohſo gmejnſki pſchedſtejic̄ſtvo, 30 lét węczne ryhたſtvo a ſtanviſtvo wot čaža, w kotrymž je ſo w Němzech poſtaſilo, ſtaſawal. Hdyž wón pſched 10 létami ſwoj 30létym jubilei jako gmejnſki pſchedſtejic̄ ſhwecze, jemu knjeſtvo čežne wuſnamjenjenje ſpožej. Wſchitz, kotſiž ſu jeho ſnali a ſ nim wobhadteli, budža pſchetož ſežcežewanjem na njeho ſpominac̄.

S Hodžija. Raſche zyklwine pſchedſtejic̄ſtvo je po jenomylnym wobsamklenju „miſionſki laſčcik“, do kotrehož mohe ſo hmlne dary ſa miſionſtwo ſkladewac̄, kažiž hýzo w wjele druhich zyklowach majn, do naſheho Božeho doma ſtaſilo. Werni ſtehſcijenje, kotrymž počanow nuja a knjeſowa poſlednia wola čaſopek wutrobie dže, maju drje druhdy pſchi wopytowanju miſionſtich hodžinow abo kóždolennje junkróz pſchi ſaplaženju ſwojeho „Miſionskeho pôzla“ dobru ſkladnoſć, ſwoju woporniwoſć ſa miſionſtwo woſkaſoc̄, ale pſchi tym je tola netotym w běhu lěta, pſchi wehebitich ſhonjeniach Božej hmlnoſće, husto ſož ſnutſkowna potřebnoſć, ſažo luboſciwý džakn̄ dor ſa wupſcheczeranje Božeho králeſtwa pſchinjeſc̄. Duž ſo bjes ſpomjednymi hofcžemi, abo kmórami, abo kwažarjem ſeňotryžuliž nomaka, kotremž je ſa jeho wutrebu witana ſkladnoſć, duž wokoło Božeho woktarja ſcherjepatku do miſionſkeho laſčcika tyknuc̄, wo kotrymž njehy ſewiza niczo ſhonila. W naſheri wožadže je, džak budž Božu, wjele luboſci ſa miſionſtwo. S kóždym měhazom 262 ekſemplarow naſheho herbſkeho „Miſionskeho pôzla“ do njeje pſchihabža. Bjes čiſtarjemi je jedyn, kiz ſebi tſi ekſemplary džerži, jedyn ſa ſwoju ſwojbu, druhí ſa ſwoju čežedž a tſež ja gmejnſku hčetu. Tón ſamy ſublet je wondono naſhemu knjeſej ſararjej liſcežit ſe ſto hrinami ſa miſionſtwo pôzla ſ tym podpižmom „wot jeneho herbſkeho bura na wěrowanskim dnu ſwojeje džowki.“ Ře temu može ſo hſchcze ta wojecž pſchidac̄: Ře jeho wutrobnemu wjeſelu bě ſo ſa kwažnymi blidami jeho doma ſberko, (tež wot njeho možnje pobjerana) ſa tvar naſheho herbſkeho Macižneho doma ſkladowala, kotraž je neſhto pſches ſto hrinow wužinilo. Kaž rjenje je, hdyž ſo nuſny tvar Božeho králeſtwa a wažny tvar naſheje wot Boha nam dateje herbſkeje narodnoſće ſ tajkej darniwej luboſci ſpečuje.

S Kanez pola Hodžija. Pohonč tudomneho ſublerja Handrika ſandženu pondželu jecžmien do Biſlupiz wjeſeſte. Po puczu mějeſche njeſbože, ſo pod koło pſchitupic, kotrež jemu wutrobný ſmjecze. Tón ſamy džen čežko ſranjeny wumrje. Kaž lekar praji, ſu ſo jemu, hdyž je wós pſches njeho pſchejet, rkuza roſtorhnule.

S Korsymja. Pſched týdenjom ſchyrjo ſtehſtřyjerjo ſ Wernerjez popeweje fabrik w Žitavje nowu pſchadowanju ſtríez bratrow tu kryjach. Nězne ležwo mějachu woni w tudomnej korežmje. Štawork rano ſo korežmat džiwasche, ſo kryjero ſnědacz nje-

pſchitupic, tola dokež ſebi mygleſche, ſo ſu nježnědawſchi na ſwoje dželo woteichli, ſo nimi hladac̄ nježdjeſche. Wo jſtwje, w kotrejſ ſtrijerjo pſcheywach, pat bě ſo žaložny podawek ſtał. Kryjero njebežu woteichli, ale ſo ſe ſmjerzu hedažach. Wjedzor předn běchu ſebi ſtewanske hachlic̄ki ſe žehliwym wuhlom ſobu do jſtwy woli, ſo hyclu ſebi ju troſku wutepli. Wjes tym ſo ſpachu, ſ hachlic̄kom jedoſte dymy ſtupach, kotrež kryjero pſchliſtach. W nozy jedyn ſ nich wetuciž a, dym wužiwschi, budžiſche drje rad ſ wolku abo ſ durjam ſtupiš, ſo by je wotewriš, tola wón ſo hibnuc̄ njeſamó; pſchetož kaž ſtemjeny wón na ſwojim ležwie ležeſche. Halle rano bě jemu po wulkim prózowanju možno, poſleſchežo ſ nohu ſ ſoža ſtorcjež a ſo ſlonečnje na njo dele walcz. Wſcje možy naſinajo na nohomaz a rufomaz ſ durjam dolež, kotrež ſ wulkej prózmu wotewri. Prjedy hac̄ pał móžesche ſtonajo a žaložno korežmarjowu ſedžbliwoſć na ſo wobročic̄, bě ſo džehata hodžina minula. ſſo ſmjerze wuſtrōdawſchi korežmat hnydom po ſekarja ſhwatasche, ſ Kotrehož pomožu ſo poradži, dweju kryjero, kotraž hýzo w ſmjeru ſtorkach ležach, ſažo wožiwig. Šchtwórtly kryjet, gramtischtr Gubra, pał ſažo njeſotučiž, wón bě ſo ſaduhyk, a wſcho ſekarjowe prózwanje, jemu ſiwenje wróčic̄, bjes wuſpěcha wosta. Ježo čelo ſu ſandženu nježelu w Scherachowje ſ pſchewodom Scherachowſkih wobdylerjow a tamniſcheho wojetſkeho towarſtwa na katholſkim pohrebniſteju ſhownali. Nahle ſe ſiwenja ſwolany wudowu ſ dwěmaj džeſčomaj po ſebi ſawostaji. Ježo tſiſh towarſtow, kotrychž běchu ſmjerze wukhowali, ſu do Žitavſkeje hojeknje dojedli. Tónle ſrudny podawek njeſt je ſ warnowanjom a powuženjom. Wožebje njeſt ſo čiž, kotſiž maja ſelesne hachle ſ klapu, na ſtrach ſaduſchenja ſ wuhlowym dymom ſedžbliwi činja, kotryž jim hroſy, hdyž klapu ſečinja, priydi hac̄ je ſo wuhlo w hachach čiſic̄e dojehliſo. ſ ſežwac̄idla. Ma tudomne poſleſne ſkóne wili bě ſo 340 howjadow, 154 ſwini a 288 prožatow na pſchedan pſchinalo.

S Hucžiny. Schuſtikm hólzam a ſroſčenym njeje dowobarac̄, ſ tělbumi hraſkac̄ a ſ njeuſchnym třelenjom próſdny čaſ pſchecžinicz. Tak ſu wondano některe hólzy ſ naſheje wžy ſwiaty džen ſ třelenjom mér kaſli. Majhórsche pſchi tym je to, ſo ſu ſebi tředny pôlver na njeſprawne woſchnje wobſtarali. Žedyn ſ nich je tudomnemu knježemu najeſkej w jeho wobýdenju ſ hontwinſkeje toſche ſežc̄ ſ patronow kranul, ſ kotrychž je pôlver wužypal a jón potom ſ třelenju trjebol.

— Šandženu ſobotu a nježelu běchu ſo wobdylerjo naſheje wžy do wulkeho roſhorjenja dali. Wot huby ſ hubje powjesc̄ džesche, ſo je jedyn tudomny dželac̄er ſwoju žonu ſaraſy. Kudžo pał ſo bôrky ſažo ſměrowach, ſhoniwſhi, ſo ta węz tak ſta njebe. Mjenowany dželac̄er bě ſo pſchipoldnju někajeſte malicžoſeze dla ſe ſwojej mandželskeje ſwadžit a jej někotre plifny wotkožit. Ježo džec̄t běchu ſo roſnjemdrjeneho nana nabojaſchi čelli a ſ gmejnſkemu pſchedſtejic̄erjej po pomož heželi. ſ tym bě powjedanza naſtaſa.

S Bara. W naſhim Božim domje budže nježelu 16. dez. wjedzor naſhe ſpěwanske towarſtwo zyklwinski ſpěwanski konzert wethywac̄. Spěwac̄ budž ſo hodowne ſpěwy, ſtrež ſo ſ pſchednoſchlami ſ hodowneje historije wotměnja. Hýzo loni je ſo tu tajki konzert měl, kotryž je ſo peſluchorjam derje ſpodeba; duž ſo tež wobdylerjo ſwonka naſheje wožadhy na pſchihobny konzert ſedžbni činja. Texty a programy ſpěwów, kotrež budž ſo ſpěwac̄, budž pſci zyklwinyh durjach, abo tež hýzo předy pola knjeſow pſchekupzow Klemma a Dietricha w Barze po tſizeči pjenjeſlach doſtač.

S Rakež. Tele dny ſu tu ſežnac̄eſtneho hólczeza ſajeli a do jaſtwa wotwiedli, kotryž je pječa ſ malymi holkatami njeſaſtvo hnali. Młodostny njebožink je hýzo ras paduchſtwa dla ſuđniſy hofſtany.

S Kamjenza. Hýzo ſažo je ſo naſhe město ſ wjetſhim wohnjowym njeſbožom domapýtało. ſſrjedu rano 3/4 hodžin na Wojerowskej drósh ſ bróžnje, horncžerjej Polakej a murjerjej Klugmannej klusħazeje, wohén wudri, kotryž w domkowanych žnach wjele zyrobý namaka ſo ſ nastatej wulkej žahloſču na pſchimjeſwazej bróžni, Biedrichej Korli Ryhtrarjej, Scheibje a ſuđowjenjej Minčwizkowej klusħazej, wupſchestrje. Wet jeneje ſchtwórtje bróžnje, kotraž bě ſo hýzo ſapalika, ſo ſ noplínanjom wohnjowej wobory ſtrach ſaniczenja wotwbroči. ſ wohnjowym njeſbožom podesibžent maja jenož ſ džela ſawěſcene; wulka hromada wumločeneho žita je ſo ſobu ſpalila. Wohén je po ſbadžu ſalzeny.

— Wutoru wjedzor w 11 hodžinach ſu gramtischtr Gierſcheg ſkalow, Jana Bohumila Menschnera ſ Kamjenza, pſchi pſchijedzje

Bischheimského sastaniszcza mormeho namakali. Wón bě wjedzor w 9 hodz:ach se zeleniskim czahom s Kamjenza pschijsk a najsskerje mißnuwski i pschijeska panuk a ho pschi tym sarasy.

S Niſkeje. Žadlany njesluk ſu tu wuſledzili. Niedawno w Herrnhutské kolonii rēniſki miſchtr Schip i podhladnymi wobſtejnoscemi wumrje. Dokelž bě muž ſe žonu w nejednocze žiw był, žonu winowachu, ſo je muža ſkonzowala. Czelo ſaſo wahrjebaſki jo pschepytachu a pschi tym ſpōſnachu, ſo bě Schip na arſenik wumrjeł. Jego žonu ſu jako mordaſku ſajeli.

S Draždān. Ludomne herbfse towarzſto někto hižo vječz lět wobſteji. Sa tónle čaſz je ſo wone mózne reſtroſlo a ho brjeđiſčego Draždānskich ſſerbow ſčinilo. 29. novembra wone w reſtařni "Elborado" ſwoj 5 lěny ſaloženſti ſhwedzeń ſ koncertem, džiwiadloム a balom wotbywaſche. Pschi džiwiadlo ſo wjekelohra "Kak Petr leſkari" hrajeſche. Knies Symm dr. Rypaka, knies Krac w Petru, Förster Kobelu, Małacz Kubelu, Wacler Čumpelu, Kreuziger haptikatſkého wuczobnička, kniežna Gubiz Marju, kniežna Lenikez Wicząſowu a kniežna Sommerovu ſ Hanku pſchedſtajachu. Sala bě hac̄ na poſlednie měſtno wobſadzena; něhdze 400 woſzbow bě pschitomnych. Šwujedzen je wſchitlím tym, kteři ſu jón woſytali, wjele wjelzela a ſabawo poſticzil; woſebje je ſo džiwiadlo ſpodovalo, kotrež čaſto wutrobné ſhmiecze ſbudzowasche. Kóždy ſwérny Draždānski ſſerb, kotrež je ras w "Czornobosy" pobyl, wěſce ſaſo pschindze; pſchetoz tam pschitostnu pětnu ſabawu namaka, tom móže ſo w ſwojej lubej drohej maczeturnej rēci ſe ſwojimi herbſkimi krajanami reſrečcz. ſſerbio, kotsiž ſo w "Czornobosy" ſchadžuju, ſo mož ſtej jaſo ſwózni bjes ſobu wobbladuju. Mózny ſwiaſt, kotrež wſchitlích hromadu wjedze a džerzi, je naſha rjana herbſta maczeturna rēc. W "Czornobosy" ſo pěknje herbſti rēci, kóždemu ſſerbej je wutrobné woſchewjenje, hdyž w wulich Draždānach měſtačko namaka, hdyž móže ſo w ſwojej maczeturnej rēci reſmoļwecz. Kak ſpodiſtne tola je, ſo ſebi ſſerbio w zufbie ſwoju maczeturnu rēc wýhoko waſa, bjes tym ſo ju w ſužigo čaſto ſazpiwaſa! Draždānske towarzſto možlo w tutym naſtupanju někotremužkli herbſkemu towarzſtu w ſužigo ſ dobraム pschitlalom byc̄.

Sa naſch herbfſki dom

bě ſo dotal nařemadžlo 18814 hr. 60 np.,

dale ſu ſa njón darili:

knjeni A. R. w Draždānach	3	"	—	"
l. wuſzer Sommer w Budyschinje	2	"	14	"
l. wuſzer Kramz w Koſwodezach	3	"	—	"
l. can. ſaraf Hermann w Wetrowje	100	"	—	"
l. kantor Rěſak	30	"	—	"
l. ſwoňk Mr. Krawz	2	"	—	"
ln. Marja Justez	3	"	—	"
ln. Hana Koplankez	1	"	—	"
l. Jakub Ssymank	2	"	—	"
l. Michał Luszczeński	3	"	—	"
l. Jan Pieczak w Kanezach	2	"	—	"
l. Milt. Nagel	3	"	—	"
l. Petr Kožer	5	"	—	"
l. Milt. Byd	10	"	—	"
ln. Marja Stranzowa w Žurizach	2	"	—	"
l. Jurij Wjenka	6	"	—	"

Hromadž: 18 996 hr. 74 np.

S džokom twituje

Bartlo, pſchedkyda twarského wubjerta
a ſarjadowat Maczicznego Domu.

Přílopk.

* W Draždānach je na Lipſcianſkim dwórniszczu konduktér Ernst Emil Beſold ſ wotjedzazeho tworoweho czaha panuk a bu hnydom morjem. Njeſbojownemu ſo hlowa do czifta roſmječe.

* Wulke njeſbože je ſo 1. dezembra w Seitmarje pola Forchheimu ſtało. Tam čyžsche bur czelza rēſac̄. Pschi tym jeho wotroc̄k czelzej rubiſchejo pſched wocži džerjeſche, ſo by czelz rēſnikowe ſahnacze njeſwidžał. Rěſnik ſo ſe ſekera do czelzowej hlowy ſahnha. W tym woſomku czelz na ſtronu ſkocži a rēſnikowa ſekera trjechi město czelzowej hlowy wotroc̄kou hlowu a roſraſy ju do czifta. Sso wě, ſo wotroc̄k hnydom morwy ſi ſemi padže. Czelz ſo na to wodžiweny

wottorje a burowu ſlužobnu džomku tak do brjuha ſbodje, ſo tež ta někto čežko thora leži. Wodžiweneho czelza ſu potom ſatselili.

* Hroſneje njeſknizomnoſce, ſi kotrež ſtötni wikowarjo burow nusowachu, jim ſkót po tunjeſ placzisne pſchedac̄, ſu ſo w naranshej Pruskej dohlađali. Tam běchu w poſlednim czagu howjadam jaſyk ſi nožom roſlaſali, tak ſo dyrbjachu ſo ſkocžata hnydom ſi rēſac̄. Někto ſu jeneho wikowarja a rēſnika, kotrež w tamníſkich ſtronach rēſny ſkót kupuje, ſajeli, ſo na njeho hrēšho, ſo je wón ſe ſamýſlom ſkót na wopibane waſhne ſranik, ſo by tak tuni rēſny ſkót doſtał.

* Pondželu w nožy ſu w Berlinje w promenadach ſtarje lazaretteſkeje zyrkwe ſchęſeſlētu holcetu, Hanu Moſlerez ſtöñowanu namaſali. Žadlany njeſocžink bě ju wumezowal a potom moril. Šloſtni, ſchenſkého pomoznita bjes dželk, Ernstia Viſcheso, kotrež je ſo 16. ſeptembra 1870 w Wulſim Hajnje narodzik, ſu ſajeli. Czelo ſwjetſchne wobbladujo, wibzahu, ſo bě njeſkraſnik ſwoj wopor žaſožne reſzyhnował. Nóž bě roſbitý, delni život roſdréty. Šloſtni bě dželczo doſil, ſo njemihlo wlačz a jemu předy ſ zyhelemi a pjerſchę hubu ſatykal. Pschi pſcheklyſchenju ſo wón wuſna, ſo je wón holszu ſ dwémaj hólzomaj pſched durjemi jeneje thěke wohlađař, ſo je hólzow po palenz pôžkal a wjehem tſjom džecžom jón picz dař, dale ſo wón wuſna, ſo je Hanu Moſlerez ſ wotpohlađom, ſo by ju wumozowař, wotwiedi a do ſerkow ſčahnuř.

* Pſched tydzenjom je ſo na majora Enderlina w Spandawje nadpad ſ revolverom ſtał. Major Enderlin bě na drac̄ginym hamce, kiz thětro ſamotne na ſtonu Oranienburgſkého pſchedměsta leži, cžinicž měl, a hdyž čyžsche ſwoju ſlužbu dokonjawschi, hamtske twarjenje wopuſhczicž, jemu pschi cžmiczny w thězi njeſmaty člowiek napſhczicžno ſtupi, tſeli a cžeknu. Na dobre ſbože bě kulta majora miſnula; kaž ſo poſdžiſho poſla, bě runje wýſhe jeho hlowy do ſczeny praſla. Sa nadpadníkem pschi wofſewjenju teho nadpada hifcze žaneho ſleda njeſejaču. Věnja, ſo ſo wo wjecžefki ſkút jedna.

* S kontraktom wo wupožczeni domjazej nadobje mějaču wondano Barlinſke ſudniſtwu hac̄ do najwyſhſeho cžinicž. Wěz bě ta: Wróžławski ſubat R. bě jenej Barlinjanzy na tak mjenovaný „meble wupožczenſki kontrakt“ ſ mějazgny wotplacžowanjom hornje a delnje ſuby pſchedař. Dokelž pak Barlinjanka porjadnje njeſotplacžowasche, ju ſubat wobſtorži, ſo by ſwoj ſubowz wróčzo doſtał. Wón tež pola ſudniſtwu prawo namaka a to ſwojeho cžasarija po tón ſubowz wotpožla. Toſli cžasat ma prawo a pſchiluſhnoſce, roſhě thowanki, tež ſamknjene, wotewrież. W tutym padže ſa njeho, cžasanku doſtačz, lohla wěz njebe. Kak je ju ſ huby krydnul, roſprawa njeſpodawa; doſtał pak ju je. Potom pak dyrbjesché ju do Wróžlawa pôžlař. Duž ſubomzaj horni a delni, kóždy woſebje, jesi rjenje do papierjaneju tyſcziežkow ſawaliwſki ſ listom po poſce ſubarjej R. wotpožla. Tyſla ſ delnimi ſubami pak bě ſo po pucžu něhdze ſhubila. Schito dyrbjesché něk ſa nje ſaſtupicž, poſt abo cžasat? ſubat mějazhe cžasarija ſa minowateho; duž jeho wobſtorži, ſo na to powołajo, ſo woſaj dželczej trjeba, ſo by jej w ſwojim woſnje wuſtajk a ſ tym ſwoju ſchłodu ſarunau doſtał. Něk ſo ſchłoda wſchelato ſhazowasche, ſi jeneje ſtrony jenož na 6 hriwnow. ſudniſtwu ju ſkónczne na 18 hriwnow poſtaſi a cžasarija ſi placženju wotkudži. Tón ſo na wýſhſe ſudniſtwu powoła, měno, ſo ma niz wón, ale poſt ſchłodu njeſcž. Ale ſudniſka komora jeho wotpoſa. Kak wjele je wbohi cžasat ſ hóftami ſaplačicž měl, w roſprawje njeſteji.

* Sa piwarzow a korejmarjow wžne wuſamałanje je jedyn Würzburgſki miſchtr ſčinil. Wone ſ noweho honacža wobſteji, pschi kotrež je njeſtřebne, cžop hornjeho ſudoweho cžopa dla pſchiluſhczicžna poſtřetra wubicž. Nowy honacž ma w ſebi poſtřetowym kanal, kotrež ſo pschi wotwiertnjenju honacža wocžini a pschi ſawjertnjenju ſaſo ſamknje. Löviſh a Co. w Würzburgu tele honacže pſchedawaja.

* Wo najſymniſchej krajinje, w kotrež ludžo bydla, "Fr. Ztg." piſe: W czazu, hdyž ſo wſchitzu ludžo pola na ſymu pſchiluſhnoſce, ie drje na czazu, ſo wopomimy, ſo cžlowieko, kaž wón w najhorzyſtich ſtronach bydli, tež w najſymniſtich wutraje. Snate je, ſo ſyma hac̄ ſi ſeminemu poſnóznu naſónzej jenak ſtajnje nje-pſchiluſhnoſce; wuſzeni ludžo hóðaja, ſo morjo na poſnózny naſónzu neje ſamjersnije ale wotewrjene. Nojkručiſhmu ſymu ſu dotal w naranshím ſibirſkim ſodowym morju namakali, a ratiſha ſſibirſta je tež tón kraj a w nim najſymniſche měſtno, w kotrež cžlowiekojo wobſtajnje bydla. Professor Wild ſ Petrohroda wotkručza, ſo je w Wročojansku, kiz pod 67° 34 poſlonzneje ſcheroſoſe a 133° 51 ratiſheje dohloſcze wot Greenwicha a 107 metrow wýſhe morja leži, najwyſhſa ſyma. Tam je w januaru — 53,1; w februaru — 46,3; w měru — 47,7° ſymy namakař. — My hižo pschi — 5° huhotamy.

* Kiel wježny lud wotebiero, se szébowazeho festajenja widzimy: Wježnjanow bě w němčim khejorſtwie w lécze 1871 blisko 64 prozentow, 1875 jenož 61 prozentow, 1880 něšto pšches 58½ prezentow, 1885 něhdze 56½ prozentow a 1890 jenož hischeze 53 prozentow. Léhko ſo wěſce podobne wotebieranie wuliczi. Sso wě, ſo měſchczanske wobylkertwo w tej ſamnej měrje pschidéra, taž wježne wotebéra. Jeli tak dale pónđe, to ſa 100 lét w Němzach žaneho wježnjana wjazy njeſměja. Što je na tym wina? Wulke bohatſtwo, kž ſo ſ induſtriju, bursu atd. w někotrych rukach kopí. Tajzy bohac̄kojo počupuja wježne vyczerkubla, jenož ſo bychu ſebi ſwoje pjenesy ſawesczili, njež tež jim malo abo žaneje danje njenježu, a pschikupuja potom wſchē mózne burske ſubla a žinnoſče, ſwotvorhaſich twarienja a natwarja ſa nje czěhne dželac̄erke kaſarmy, ſi koſtrichž jim jedyn dželac̄er po druhim do městow czeka, dokež jich tak derje žiwic̄ njeſamōža, taž induſtrija w městach a wulich fabrikſich wžach ſwojich dželac̄erjow živi, na pschikkad Krupp. Potom njemóža doſez na to ſkoržic̄, ſo rataſki dželawu lub wotebéra a ſo je ſ kóždym lětom njeſničomniſhi. W ſwojich dželac̄erſtich kaſarmach maſa tež woprawdze husto jenož ludowy wotpluſk ſe wſchē krajow, kž jim ſich domjazy dželawu lub kaſh. Bychu-li wulzy ſublerjo ſwoje lepsche a rataſtowé lepsche a ſ tym zyleho kraja a luda pytač̄ chyžli, bychu dyrbjeli město teho, ſo burske ſubla a žinnoſče pschikupuja a ſ tym hréni burski abo rataſki ſchtant ſahubjeja, kždy tak wjele malych žinnoſčow wot ſwojich wulich ſublów ſaložec̄, taž muſtich dželac̄erjow trjeba a je dobrým dželac̄erjam na amortiſaziu, to řeka na něhdze 50lēine wtplaćenje wotſupic̄, na kotrymž bychu ſo jich dželac̄erjo pschi mſdži, ſa rataſke dželawu pschiměřenej, ſpokojne a čeſnje žiwic̄ móhli. Taž bychu bórsy doſez dobroch dželac̄erjow měli; pschetož naſlepſchi mloži, ale khubži dželawi ludžo bychu ſo na tajſe žinnoſtli czíſczeželi a w jich džec̄och by doſez rataſkiho dželaweho luda wotroſko. S jich kaſarmow žabym njewuńdze a tež ſ khejkarjow bjes pola mało, dokež kždy khejkarjow ſhyn a džowka bórsy ſhoni, ſo ſo w městach a fabrikſich wžach dželawu lub lepje a ležo živi, hac̄ najec̄i w rataſtich wžach.

* Želeſniſki konduktér Inderſt w Paſawje je rano w 5 hodzinach pjany ſi korezny domoj pschihedſhi ſwoju žonu, ſi kotrej bě ſo ſwadžil, ſadajíſ. Mordarja, nana 6 džec̄i, ſu ſafeli. Kajte njesvoje paſenzenow cžert nac̄zini!

* (Bohata hońtwa.) Na wulich Winskich ležomnoſčach ſu wónđano w Simmeringskej holi wulku hońtu měli. Šsnano na 200 tſelzom bě ſo na njej wobdželiko. W pscheréſku je kóždy 10 króz tſelit; duž je něhdze 2000 ſuſkow pſches holi ſahrimalo. Satélili pak ſu wuſtojni hońtwarjo 20 ſajazow a dweju pſow a natsélili jeneho naſjedowarja a dweju honjerow.

* ſ Brüſſela pižaja: Gababjeni rubježniž ſo do farſteho domu w Florevillu dobychu a ſkónzowac̄u fararja, jeho mac̄ a pschitomneho kaplana. Mordarjo ſo wjele pjenies nadžeo, njeku wjazy hac̄ 60 frankow namakali. Dwoj ſtostníkai ſtaj ſajataj.

* W Marseillu je polizia proſherja ſajala, w kotrehož domje ſu 400000 frankow w bitých pjeniesach a placžazných papjeraſach namakali. Dale tam na deňdžechu prôſtu na bamža, w kotrej tón proſhet, 32 lětny muž, ſi mjenom Hutriand, wo podpjeru proſhy.

* ſibiriſke bohatſtwo na džiwinje, wobſebe na pierjowym ſkoze je psche wſchu měru wulke. Milijony kačkow, huſ, koſipow (ſchwanow) a tak dale ſo wokoło delnjeho ſeneſeja (rěli) mjeřwia. Nichto ſebi je tſelec̄ khwile njewoſmje; pschetož wutſel pólvera wjazy placži hac̄ ſatſelena huſyza abo kačka. Taž ſo na pschikkad w Turuſhanskú nad ſeneſejom kačkli ſa 4 np. a hischeze tnuſiſho pschedawaja. Nichto wo nje njerodži; pschetož ſelensaze mjažo je tam hlowna jébz. W połodniſich stronach jeneſeſkeje gubernije wobčežuju lekne kury rataſtimo, dokež ſi črjodami ſitne hromady nadpaduju a roſychnuju. Džiwinje kury (bręžany) w Minuſinskú 4—6 np. placži, jeli ſebi ſhto prózu woſmje, je na wliki pschinjeſc̄. Jenož woſebni khejſežalojo ſebi druhy jenu ſupja, wſhèdni burjo a khubſhi měſchczienjo ſ houſajym mjažkom džerža, wot kotrehož naſlepſchi punt 4 np. placži. Kiel tež to ſo naſchim ſkótplahowarjam pónđe, hdyž budže ruſkoſibiriſka želeſniža dotwarjena?

* W Tokoma w połnóznej Amerizy pſchi mórfkim brjohu hrimotaze ſchumienje ſaklyſhachu. Ma dobo ſo 300 kohci ſrjoha do morja ſypnuchu. Dwe parnej kohci ſo ponurischtet. Wobyldeſerow ſmertienna hroſa ſaja. Hrodze Nothernskeje pažifiskeje želeſnižy, jeje pižatnenje a 200 kohci dohla ſolnja ſo ſaklyſhachu. Kolinja ſo pónđa teho ſapali. Njesvoje je ſo po ſdaczu ſe ſemjerzenjom ſtało.

(Zyrwiſke powjeſcze hladaj w vichitoſu.)

Drjewowa awfzija

na Dubjanskim revereſe.

Pondželu 10. dezembra t. l. dopoldnia w 9 hodzinach ma ſo něhdze

30 khejnowych dolhich hromadow a

120 halosowych hromadow

ſa hnydom hotowe pjenesy na pſchihedzowanje pſchedawac̄.

Hromadgħiſejo: w drjewiſhcu Kielkez kupy.

Hajniſke ſar ja dniſtwo.

S. Wahl.

To Rakez!

Hodowna wuſtajenza.

S tutym naipodwołniſho ſ wjedzenju dawam, ſo ſy whole ſwoju hodownu wuſtajenu ſtajal. Wona wopſhija wſchē mózne wězy, ſi daram ſo hodžaze, kotrej moħi ſebi čiowjek wumyħlieg, woſebje bohac̄e je wona ſ hrajlami a pyħu na Božodžeſzowu ſtorm wuhotowana. Tež nje kupzam je rad dowolene, ſebi moju wuſtajenu wobħladac̄, a ſo jid tež wſho, ſtož je hisheze dla pobrachowazeho rumu ſawalene, radlubje pokasa.

S pocžeczowanjom

Alfred Thomschka w Rakezach.

Janu mužku, ripikowu mužku, bawmožymjeñju mužku, ſemisko-worjechowu mužku, palmoſornowe woſuhu, hwtle hłodowe ſoloħi, kufħene piwowe hłodżiſu, piżnu muku, rjanu piżu gris, rjanu wotrubu, maſi, maſhawu ſchrót jenož w naſlepſich kajkoſčach po naſtuniſhičh placžiſnach porucža

Paul Schulze
pſchi žitnych wikaſ 18.

K pjenjenju koſac̄ow

porucžam tunjo
naſlepſchi khejorski wucžah
ſe staraje ſuheje pſheriż, ſi.
wuhersku pſcheničnu muku

Paul Schulze
pſchedawarja žita, muki a pižnych ſredkow
pſchi žitnych wikaſ 18.

Heinke a ſhyn

w hamorowym mlhyne w Budyschinje

porucžataj w ſwojimaj pſchedawarjiomaj
pſchi židowſkim moſče a pſchi herbſkič hřebiſtach
na rožku hornjeſteſkeje haſh ſi napshezja starých kaſarmow
ſwoju ſnatu wubjernu

ff. pſcheničnu a rjanu muku,
teho runja wſchē warjenja a pižne ſredki po tunich placžiſnach.
Pſchenična a rožka ſo ſo muku, taž tež ſa kħleb a wotrubu ſi pſchi-
hodnymi wuměnjeniem ſaměnja.

E. Raſeld

knihiwjaſarja a papjerowa pſchedawarja

w Budyschinje na fotolskej haſh 30
porucža w wulkim wubjerku a po naſtuniſhičh placžiſnach: baſnič-
kowe a wobrasate knihi, modelerske liſtua, pižuſke a hudiſne
mapy, ff. kahety, fotografijowe a pěniſtlowe albumy, herbſke a
němſke ſpěvařſke knihi w jednorých a naivoſobniſhičh ſwiaſtach,
portemoneje, zigarowe etwije, viſitne kħartki, wobluki, lampowe
krywy,

 ſbožopschejaze kħartki
w wulkim wubjerku, teho runja kanevaſowe wězy, wſchelake protyk
ſi wottorhanju na lěto 1895, ſabawjeniſke hry, wězy po 50 np. atd.
a proſhy wo dobročinu wopht.

Khěza na pschedaní.

W Borszczach je dwajchobna khěza s kózom kádowcje a kádzeňskie sa hrody, sa rjemježnikow ſo hodžaza, vši niſkim napłaczenju na pschedaní. Dalſhe je pola wobſedzerja hosczenzarja Š. Dietricha w Četomu ſhonicz.

Prokata na pschedaní.

Prokata běleje Yorklirskeje a tež čornopisaneje Berkshirteje razý, kotrež ſo jara lohko wukormja, ſu pschezo po čaſkej psiměrjenych niſkich placzisnach na pschedaní na kniežimaj dworomaj w Budyschinu a Pschiwczizach.

Sakopschedawarjam pschedawam ſwoj ſamhny wudžek czechakow po nojturnich placzisnach.

Š. Bertramowy ſhy
vſhi mjakowym torhoscenju 3.

S mojeho wurjadne wulſeho ſkada

psichnych a wolmjanich tworow

dowolam ſebi jako jara psichodne

hodowne dary

najpodwolnich poruczeč:

Muzaze, žonjaze a holszaze filzowe klobuki, žonjaze a dječjaze kapy, muſy, ſchwæſe, rubiſhcia wokolo ſchije a na ſlowu, trikotowe taille, muzaze a holszaze lazy, ſchaltyn, ſchyrzugi pschedokoschliki, khornarje, ſchlipy, rukajzy, ſchrympy, uđrmalne ſhaty.

Twjerdu, barbunje puſhczatu

ſtrykowansku wolmu

10 paſmow po 30 np.
w bohatym wubjerku barbow.

Leopold Posner,

ſnata najtunicha a najwjeticha
pschedawarna psichnych a wolmjanich tworow
w Budyschinje 7 na bohatej haſy 7.

Friedrich Sieber (prjedh Š. Puh)

na ſerbſkej haſy 4

porucza ſwoje čiſeče ſuché hospodarske mydlo a ſarucene čiſte masanske mydlo, dale wſchu potriebu, ſchamatu nusnu. Wulki wubjerk parſimowych, ſtearinowych a wóſkowych ſhēzow. Dóška ſo do najwyschidich placzisnach kupuje.

ſ wobledžbowanju.

Tym wobſedzerjam twarjenjow, fotſiž chzedža ſebi je psichodne našečo ſe ſchifrom kryež dacz, naležnje radžu, ſo bychu mi to hižo do hód wosjewili, dokelž ſo placzisna ſa ſchif, fotryž ſo hakle w ſečze 1895 ſkasa, wo 5—10 prozentow powyschi.

Wſchē ſkasanki, do hód činjene, hiſhceze po ſtetuſchich placzisnach wobliczu.

W Budyschinje, 4. dezembra 1894.

August Schumann
tſchikryjerſki miſchtr na Tſhanské dróſy 2.

Schlörnjaſy maſ,
kožu mjehku a wodu njeſtchepuſhczatu
činjazy, w tysach a po waſy tunjo
porucza
kožowa pschedawarna
Reinholla Giericha
vſhi mjakowych jědach 4.

Drjewjanzy,
filzowe toſle,
ſukniane toſle
ſ kožanej pódvſhu a bjes njeje
porucza po najtunich placzisnach
Richard Rincke
na žitnej haſy 7.

Raſchcze
we wſchech wulkoſčach a družinach
porucza vſhi potriebje
Arthur Jannasch
na Hoſchz haſy
a róžku ſeminarskeje haſy.

Kónz tehle tydženja pschijedže želesnički wós ſ najlepſchimi

pjeczenymi jerjemi

w dobrym ſchmalzu pjeczenymi, a želesnički wós ſ najlepſchimi

tucžnymi büdlingami

lotrež po wožebje tunich placzisnach porucza
rybowna Richarda Schindlera
vſhi ſerbſkic hřebjach.

Paul Kristeller

29 na bohatej haſy 29

ſ napschedecja hosczenza ſ winowej ſicji
porucza ſ hymſkemu čaſkej ſwoj hoboſſki ſklađ
wſchech jenož pomyslnych družinow

trajnje džělaných

črijow

ſa mužſkich, žónſke a džěčzi, jako
nakolenízate, hońtwinske, volna nakolenízate
ſchförne a ſchörniczki, filzowe, ſukniane a
pjelſzowe ſchörne, črije do ſneha, filzowe
ſtupnje a toſle, drjewjanzy a gumijowe
ſtupnje hiſhceze po ſenje ſlyschaných tunich placzisnach.

Skasanje po mérje, teho runja porjedzenje derje
a tunjo.

Paul Kristeller

29 na bohatej haſy 29.

Prénja a najwjeticha črijowa pschedawarna.

ſklađ

plata a bawmjanich tworow

A. Räžy a ſyna

w Wjeleczinje

ſklađ w Budyschinje na ſerbſkej haſy 7
porucza ſo vſhi potriebje dobročiwenemu wobledžbowanju.
W hodownym čaſu ſrjedu a ſobotu wotewrjene.

ſ pječenju ſolaczow

najlepſhu wuherſku pſchenicznu muſtu,
najlepſchi třežorſki wuežah
haſci po 90 np. porucza

Otto Sachse

Wilh. Bergerowy nažlednik na bohatej haſy 5.

W wudawatni „Sſerbskich Nowin“ je ſa 25 np. dostacj:

Pschedzenak.

Protyna ſa ſſerbow
na leto 1895.

**Pschednoschenje
duchowneje hudźby**
w Bartskej zyrkwi
niedzeli 16. dezembra 1894 w jeczor w 6 hodzinach,
wuwjedżena wot
Bartskeho spewanskeho towarzstwa a schulskeje młodoscze.
Program 30 np.
Wocłokomny čistý wunostek je sa dobreczelske samery postajeny.

**Poboczne Towarstwo Sserbskich Burow
w Małym Wjelkowje**
smieje ujedzeli 16. dezembra popołdnju w 4 hodzinach w Kobanis
hoszczenu dla skasania womieszkow a drugich ważnych węzów
po żedzenje.
Pschedkydztwo.

Krajnostawski bank.

Danške kuponu naszych fastawnych listow zo
wot 15. teho měsaca
na kledowazych placzernach bjes wscheho woteżenjenja sa
hotowe pjenesy kupuju:

w Budyschinje pola Krajnostawskiego banka,
w Draždzianach pola jeho filiale, Schulgasse 1,
w Annabergu pola kniesa Ferd. Lipserta,
w Chemnitzu pola Chemnitzskiego bankowego towarzstwa,
w Döbelnje pola Döbelnskiego banka,
w Freibergu pola kniesow Ludwiga & Co.,
w Greizu pola Zwickskiego banka,
w Herrnhueze pola kniesa C. F. Görliza,
w Lipsku pola kniesow Beckera & Co.,
w Lipsku pola kniesow Schirmera & Schlicka,
w Lubiju pola kniesa G. E. Heydemanna,
w Plawnje w B. pola Bogtlandskiego banka,
w Rožweinje pola filiale Döbelnskiego banka,
w Waldheimje pola filiale Döbelnskiego banka,
w Zittawje pola kniesow Bormanna & Co.,
w Zwicksawje pola Zwickskiego banka.

w Budyschinje, 5. dezembra 1894.

**Krajnostawski bank Královského Sakskeho
Hornolužiskeho markhrabinstwa.**

Jenož 3 mk.

čistowolmiana konjaza deka placzi pola

Ludwiga Kuhlmannna

w Budyschinje w kupnicy pschi hłownym torhoszczu.

Korla Barthel

jało pschi hłodne

porucza hodowne a kważne daru

khoſejowe serwisy, wódne serwisy, blidowe serwisy, piwome
serwisy, likerowe serwisy, winowe schklenzy, schpihle, rosetty,
gardinowe żerdze, lampy, kaž dżelbu klankow (pópow), pópowych
kłowczków, čelow, črijow, rukow, uoshow, schtrympow, klobukow
po snatych tunich placzisach.

Korla Barthel
w domje ſerbiskeje knihicjzyczecze.

Ssuproſchna ranza Holzy moja darmo dokladnie
je na pschedanu w Nowej Haſzy iſcicz nauknuć pola Brendelo-
čijsto 1 pola Njezwacjziku. weje na nowej haſzy 8.

Pschedeschežnik

(jenoz ſamhny wudžell)
w najwjetšim wubjerku porucza po najtuniszych placzisach

Richard Rinde
7 na žitnej haſzy 7.

Slodke palenzu

liter hižo po 40 np., likery liter hižo po 60 np.

porucza

Moritz Mjeřiva
póda Petromskie zyrkwe.

Destilacija snatych dobruch palenzow vo starich tunich placzisach.

Sserbske protynki
ma na pschedanu
P. Mikla w Ketslizach.

**Nowe
turkowske kłowki**
porucza tunjo

Otto Sachse
Wich. Bergerowy naſlednik
na bohatej haſzy 5.

Wolm rubisheža na hlowu,
" schtrympy,
" soki,
" rukajzy,
" spodnie kholowy,
" schtrykowanske pschedzeno
w wulkim wubjerku porucza tunjo
Hana Rossova rodž. Hauffiz
na róžku Lubiskeje a Tuchotiskeje haſzy.

Hokowu džecjazu draftu,
barquentowe koſchle,
spodnie huknje,
pjessle do domu

jenož w dobruch hōdnoſcach porucza
Hana Rossova rodž. Hauffiz
na róžku Lubiskeje a Tuchotiskeje haſzy.

Schulske tornisly
sa hōzow a holzy, jenož naj-
lepše ruczne dželo porucza w wulkim
wubjerku
A. Pētsch ſedlački mischt
na hauensteinskej haſzy 1.

Wolij
zo kōždu wutoru bje, čerstwy lany
wolij a lane wožnici su na pschedanu
w Stróżanskim mlynje
pola Wulich Sđarov.

**Hdze ſeje tōne
rjany čažniſt
kupili? Polo
čažniſkarja**
M a g e r a
na
ſerbiskej haſzy.
pschi ſajarmach.

Młode holzy nauknu dokladnie
ſchaty, pschireſowac̄ a ſchic̄ pola
Berthę Bjenadoweje na hornczec-
skej haſzy 34 po 1 ſchodze.
Dwē možetej tam tež jēd a
bydlo dostac̄.

Rólnych pohonczow, ſrenkow,
tſecjakov, klužobne a hródzne
žowki, dželacjzke ſwójby pyta
Hejnoldowa w „ſłotym jehnjezu.”

Prěnja dželacjzka ſwój-
ba (rambora) ſo pschi
darmotnym bydle, běrnach,
žitnym deputacze a dobrej
misdže na jene rycerſkuſlo
pola Budyschina ſo nowemu
lētu abo ſo jutram pyta.
Teſo runja ſo ſo nowemu
lētu prěni rólny pohoncz,
kotryž može tež woženjeny
bycz, jedyn wolazy abo
starschi muž jako wolazy
pschahar pyta. Dalsche
je ſhonicz pola pschi-
ſtajazeje žony **Spanno-
weje** na bratromſkej
haſzy 5.

Dowerny prěni rólny pohoncz,
ſiž može tež woženjeny bycz, ſo
pyta na Radwoſkiſki kniežim dworje.

Wotrocžow, ſrenkow, rólnych
pohonczow, wolazy, klužobne a
hródzne žowki a tajte ſchwimem,
kuharki, klužobne, kuchinſke a ſwin-
ſke holzy ſa tudomne a Draždzans-
ke ſtrony hnydem a ſo nowemu lētu
dóki hnydom pyta pschistajaze žona
Schmidtowa na 7 po 1 ſchodze.

Džowki, wotrocžow, rólnych
pohonczow, ſrenkow, wolazy,
dželacjzke ſwójby, kuharki, klužobne
a džecjaze holzy a dželacjzke
ſwójby ſa Budyshe a Draždzanske
ſtrony ſo nowemu lētu pyta

Spannowa
na malej bratromſkej haſzy 5.

Krawského pomoznika pyta
Jan Flechtnar na ſamjeńtej haſzy.

Ša wopokaſma ſebusacžu-
wazeje luboſcze a dželbra. ſa
pschi wumriezgu ſwojego lubeho
Pawola ſ tutym najwutrob-
niſchi džak prajitaj
K. A. Wölfle a mandjelska
w Panezach.

Na temu čiſtu dwē pschitosh.

Prěnja vichovha f číšku 49 Serbskich Nowin.

Ssobotu 8. dezembra 1894.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zyrtwi smjeje jutje 2. adventsu njedželu rano w 7 hodzinach farat dr. Kalich němsku spovedničku rěč, $\frac{1}{2}$ hodž diakonus Rāda němšte a w 10 hodž ſerbſki predowanje. — Popoldnu w 2 hodž. budže k dopomjenju 300 létneho narodneho dnia Gustava Adolfa farat dr. Kalich ſerbſki predowacz.

Křenl:

W Michałskiej zyrtwi: Jaromir Hermann, Jana Korle Hendricha Löchela, wychscheho mlynka na Židowje, ž. — Maria Martha, Jana Schustera, wuhlomerza na Židowje, dž. — Martha, Augusta Koſtoda, dželačerja na Židowje, dž. — Martha Theresia, Jana Bohuwerá Duežmana, wuhleho ſahrodnika w Šreſtinje, dž. — Emma Elsa, Jana Augusta Urbana, fabrikarja w Dobrušchi, dž. — Mag, njemandž, ž. na Židowje.

Zemrječl:

Džen 28. novembra: Maria Lena, Korle Augusta Klimanta, wuhleho ſahrodnika w Šajdowje, dž., 2 m. 10 d. — 30. Margaretha Hilžbjetta, Ernstia Libušte, pohoncza w Číšanach, dž., 9 m. 7 d. — Džen 2. dezembra: Pavol, Jana Ernstia Freiberga, ſhemza w Čížemjerzach, ž., 6 m. 13 d. — 4. Max Albert, njebo Jana Jaromira Maza Freiberga, fabrikarja na Židowje, dž., 8 m. 15 d.

Placíšna žitow a produktow.

Žitow dowos w Budyschinje:	2543 měchow.	W Budyschinje		W Lubiju			
		1. dezembra 1894	6. dezembra 1894	wot	hacj	wot	hacj
		mč.	np.	mč.	np.	mč.	np.
Piščenja		7	24	7	35	6	76
	běla	6	47	6	76	6	47
	žolta	5	63	5	94	5	38
Rožta		6	43	6	79	6	—
Jecjmjen		5	30	5	50	5	10
Wotb	50 kilogr.	7	50	11	11	8	50
Hroš		7	50	11	11	8	50
Wota		9	3	9	44	7	—
Zabý		12	—	15	—	10	50
Hejdusčka		15	—	15	50	13	50
Berny		1	70	2	—	1	60
Butra	1 kilogr.	1	20	2	40	2	—
Piščenje mušta	50	6	—	14	50	—	—
Ržana mušta	50	6	50	10	50	—	—
Gšno	50	2	20	2	40	1	70
Štôma	600	18	—	21	—	16	—
Prošata 906 ſchyt, ſchytula		6	—	20	—	—	—
Piščenje wotrubý		3	75	4	75	—	—
Ržane wotrubý		4	—	5	50	—	—

W Budyschinje placíšne: ſóz piščených (běla) po 170 puntach 12 hr. 30 np. hacj 12 hr. 49 np., žolta 9 hr. 29 np. hacj 9 hr. 60 np., ſóz rožti po 160 puntach 9 hr. — np., hacj 9 hr. 50 np. ſóz jecjmjenja po 140 puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 50 np.

Na Buriši w Budyschinje piščeniza (běla) wot 7 hr. 24 np. hacj 7 hr. 29 np., piščeniza (žolta) wot 6 hr. 51 np. hacj 6 hr. 76 np., rožta wot 5 hr. 90 np. hacj 6 hr. — np., jecjmjenje wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 50 np., wotb wot 5 hr. 25 np. hacj 6 hr. 75 np.

Dražžané mjašowe placíšny: ſowjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach rěšneje wahi. Dobre kraje ſwinje 44—48 hr. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Číelata 1. družiny 60—70 np., po punče rěšneje wahi.

Vjedro w Londonje 7. dezembra: Gymne a deshčejkoje.

Ke pshedstejazym hodam porucžam ſwoj bohaty ſklad ſtrupujow a ſchórnijow jato: ſaldatych ſchórnijow, dolhých ſchórnijow, nakolenatych ſchórnijow, hózčajych ſchórnijow. Sa žónske porucžam čople ſuknjane ſchórniczk, kožane ſchórniczk, kožane ſtrupuje k ſhuorowanju, ſilzove ſtrupuje k wukhodzowanju a ſilzove domjaze ſtrupuje.

Moje pshedawanske městu je ſobotu a njedjelu na bohatej haſy 3 s napshecia poſta.

Emil Indinger, ſchewski mischt.

Stwinske běhaki, starý lohcž po 23 np., ſofowe deki, blidowe deki, komodowe deki, rjane ſpanske pſchitryw po 3 mč., běle a piščane gardiny
porucža tunjo

Ludwig Kuhlmann.

Psches dwě lohcž ſchérski plat jako jara tunjo, starý lohcž po 35 np., vſchi wotewſaczu 30 lohcž starý lohcž po 33 np., druhé družiny po 40—45 np.; po placíšne ponyženy číſtowolmjaný lama,

koſchlažný barhent w jara wulkim wubjerku po wurjadne tunich placíšnach, wolmjané rubiſcheža niže nutšupowanskeje placíšny porucža

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

Čorne židžane tkaniny,

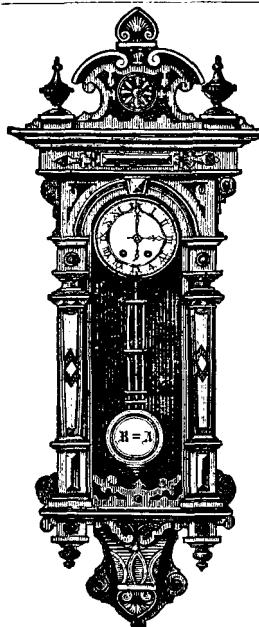
wubjerne, dohloſtnje wupruhované
čímane wudželki;

dale jako nowe dōſhle:

piščane židžane tkaniny

w wulkim wubjerku barbow, porucža po tunich, twerdých placíšnach

Julius Hartmann syn
na róžku mjašoweho torhosheža.

Ernst Herkner,

čažnikar

w Budyschinje

na hlownym torhoshežu 8.

Wulki ſklad wſchěch družinow čažnikow, čažnikowych rječasow a piſkadłow po najtunischiſch placíšnach.

— Porjedzenje tunjo. —

Něčžu ſerbſki. —

Žane wukhwalenje!
do čísta wupſchedawanje dla ſpusičenja
pſchedawárne.

Po ſózdej ho pſchedežazej placíšne roſpichedawam wot něčka ſwoj ſklad ſymſkih ſwjerſhnikow, jupow, khejorskih manslow a wobſeženjow.

Wohebje porucžam wulki wubjerk džecjazych manslow po khetro ponížených placíšnach.

W. Ndig

w Budyschinje 14 na bohatej haſy 14.

Moja hodowna wustajenza

je sažo wotewrjena. Staju jenož

nowe najmodniſche drastne tkaniny na pſchedaní.

Jako wožebje tunje porucžam

czistowolmjane dwójzyschéroke muſtrowane tkaniny
meter po 75 np. hacž 1 ml., wopravdže hódne 1 ml. 50 np. hacž 2 ml.,

czistowolmjany dwójzyschéroku beigu
meter po 75 np. hacž 1 ml., wopravdže hódne 1 ml. 25 np. hacž 2 ml.,

czistowolmjane dwójzyschéroke diagonale,
meter po 1 ml., wopravdže hódne 2 ml.,

czistowolmjane dwójzyschéroke jendželske kožmate tkaniny
meter po 1 ml., wopravdže hódne 2 ml.,

= dželbu ſwétlych dwójzyschérokich drastnych tkaninow =
meter po 60 np. hacž 1 ml., wopravdže hódne 1 ml. hacž 2 ml.,

dwojzyschéroke ſahauſke drastne ſukno
meter po 70 a 80 np.,

wobleženja maleje měry a wotměrjene wobleženja
hijo po 3 ml.,

čorne drastne tkaniny
meter po 80 np.,

czistowolmjany dwójzyschéroki lama
meter po 1 ml., hacž 1 ml. 60 np.,

6/4 polwolmjane ſuknijowe tkaniny
meter po 50 hacž 60 np.,

Dale:

spódne ſuknje, ſhórzuchi, trikotowe taille

dželbu 6/4 ſchérokoho běleho požleshežoweho damasta
meter po 50 a 55 np., wubjernje ſo plokažy,

6/4 požleshežowe tkaniny
meter po 35 hacž 50 np.,

czishežane drastne barchenty
barbunjepuſhežate, meter po 50 np.,

ſymſke žaketы
hijo po 3 ml.

Džel tyhle modnyh tkaninow je w mojich wulkadnyh wólnach wupołożeny. Dowolam ſebi, cjesčených ſserbow
pſheproſhycz, ſebi wulſtne wupołożenie tworow wobhladacž.

Alphons Schauseil.

Pſchedawanie po kružce twjerdyh placzisnach.

Messow & Waldschmidt

w Budyschinje
pschi hlownym torhoschezu 9
delka a po 1 poskhodze.

Wolmjane twory,
normalne koszle, schtrykowane lazys, kle, mezy, schtrympy, soki.

Schtrykowska wolma
snateje najlepšeje hodnosceze.

Zefirowa, kulkowa, var-
lowa, mohairowa a mosch-
kowa wolma.

Schenillowe schwale,
rubisheza na hlowu a wokolo ziwota.

Blusowe taille,
dzeczaze wobleczenje, schorzuhi.

Zonjaze klobuki,
wypschene a njewypschene najjednorischeho
hacj najwozbenischeho wuwiedzenja.

Gardiny, tepichi,
deki, behacze, blidove ruby, trienja,
klomniki, hadrescheza.

**Hodowna
wustajenza**

w hornich rumach prénjeho poskhoda.
Psichodny pschedlad wshch wézow, wot
naju so pschedawazych.

Klanki
wobleczenje a njewobleczenje s najjednorischich
hacj do najwozbenischich wézow.

Koschlažy barchent,
lozowe plachty, lozowe delki.

Schaty sa czeschnie dzeczi
lozdeje druzin.
Mujaze a žonjaze schaty
bete a pižane.

Pschedeschezniki,
holczaze mezy.

Schtalty, krawathy,
rukajzy.

Ka pott y
sa holzy a žony se židy, plyšcha, schenille
a wołmy.

Banty, zanki,
wobhadzenje lozdeje druzin.

Wshe wéz su w wulkim wubjerku na skladze, kotrej po snatych tunich placzisnach poruczataj
Messow & Waldschmidt w Budyschinje
pschi hlownym torhoschezu 9, delka a po 1 poskhodze.

Schrótowanske mlhny,
runkowaze maschiny,
berny rostloczaze maschiny
dželom a poruczam.

Wuperjedzenje derje a tunjo.

R. Leichsenring
w Czornym Hodlerju.

Turkowske hlowki
najlepšeje druziny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mierwa
pschi mjakowym torhoschezu.
Destilazija snatoc dobrych likerow
do staroc tunic placzisnoch.

Woprawdity
žitny palenz
liter po 60 a 80 np.
po zlysnach turšcho poruczataj

Schischla a Miecžla
na swojkownej lawskiej haſhy.

Heinrich Lange
11 pschi žitnych milach 11
perucha hwoj sklad hotowych
kožuchow a wshch druzinow kožow
dobrociswemu wekledzbowaniu.

Kožuchi so po mérje rucze a
tunjo sechija a so tež wuporjedza.

Swoj sklad

porzlinowych, kamjeninowych a schklenicza-
nych tworow, klankow (pópow), klankazych
hlowow a czelow, wulku dželbu nasad stajenich
klankow, klankazych czelow a hlowow tunjo
wupshedawa

Ernst Ullrich na schulerſkej haſhy.

Albert Sophie
4 na Mužakatomskij brod 4
tupuje hódu hódelu hadresčion,
tolci, storoh ſeleja, stare papery.

Wódne ponoje, kotly, chachlowe platy,
něsczowe rebliky, chachlowe durczka,
tseschne wokna, twarske hosdze

Paul Walther.

Pschedeschezniki
jako dar sa mužlich, žonske a
dzeczi w najnowszych mustrach a
w najwjetshim wubjerku porucza
tunjo **Otto Brandt**,
draschleſki mischt
na hauensteinslej haſhy 2.
Porjedzenje a poczehnjenje ſam
derje a tunjo wobstarom.

Pschenicznemu muku
se stareje pschenzy
haſtil po 80 np.,
1/4 zentnarja = 3 ml. 20 np.
porucza
Grubiležanski mlyn.

ff. pschenicznemu muku
se stareje lečiszeje pschenzy, griesler-
ski wuzah na porzlinowych walzach
mlhny haſtil po 80 np. wschedawa
Ackermann w Bręsynčanskim
mlynie.

Szuscheny polcž, pschi 5 puntach
po 65 np.,
kyry polcž, pschi 5 puntach po
60 np.,
hadleshezo, punt po 65 np.,
szuscheny tuczny hwinjazy brjuch
punt po 60 np. porucza

Ota Wetschka na žitnej haſhy.

August Schöne knihiwjasańja a papjerjowa pschedawańja

porucza po tunich placzisnach swoj wulki skład,

wobstejazy se spewarskich knihow, schulskich knihow, wscheje schulskeje potrjebu, wobrasatych knihow, powjedanckow sa młodosz, sabawjenskich hrow a kóstkowych hrow, kożanych tworow, piżanskich a papjerjanych tworow, pychi na Božodżeszejowym schtom, protykow, protykow k wotorkhanju atd.

Nósynki
wulki a blode punt po 20 np.
w zyłym měchu tuńsko
porucza
C. F. Dietrich
na terjowej hazy 3.

Pawoł Giebner,
winarňja,
winownja a knědařnja
w Budyschinje

na bohatej hazy čjisko 18,
nutshodom na theaterskej hazy,
porucza

swój wulkotny skład
czerwienych
a bělych winow,
naistuňshe bleschu po 70 np.,
haž k najlepšim družinam, kaž tež
lékařské wino,
jako:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokajskie.

Bola mje ma kózdy połnu wěstosc, so woprawdzie wino do stanje, a shtož placzisny nastupa, možu s najmjenšha runie tak tunjo pschedawac, kaž hdyž ſebi něchtó direktnje wino wot Rheina a t. d. pschipóklač da.

Pawoł Giebner.

Trikotowe taille,
blusy,
džeczazu draſtu
w wulkim wubjerku porucza tunjo

Hana Nollowa
rodž. Haufius
na róžu Lublinskeje a
Luhorskeje drohi.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hlowneho torhoscheja a bohateje hazy
(w lécie 1810 ſaložena pschedawańja)
pschedawancka ſaſada: Krucze sprawne, jenož thmane,
placzisny hōdne tworh,
porucza: zwjern, wschē družiny bantow, wol-
mjane a hawmjane ſchtrykowanſke psche-
dzeno, ſchtrympy, ſoki, rubiſcheja, ſchaw-
lowe rubiſcheja, ſchlipy, thornarje, psched-
koſchliki, gumijowe ſchaty, ſchorzuchi, ſpor-
towe a normalne koſchle, ſpōdne tholowy
a t. d. a t. d.

Wulki wubjerk hotoweje mužazeje a hólczazeje draſtu.

Wobleczenja s modnych, trajnych tkanicow,
ju py s czoplym podſchicžom s dobreje
koſmikateje tkanicu,
swjerschniki po wſchech placzisnach,
mantle s wotapniwej pellerini,
tholowy w wulkim wubjerku po wſchech
placzisnach.

Wschē hotowe wězy maja wubjerny rěs a
ſedza kaž po měrje dželane.

Na dobre trajne kajkoſče woſebje ſedžbuj. Pschedawanje po pomidzluje naistuňszych
placzisnach.

Wulki ſkład tkanicow k ſeschicžu po
měrje ſrukowanjom ſa dobre ſedženje.
Wobhlađanje ſo tež bjes kupjenja rad dowoli.

E. Weiss

19 na bohatej hazy 19.

W wubdawatni „Skerbſkich Nowin“ ſu po 1 mk. 50 np. dostacj:
Chěrlusche a spěwý Větra Mlónka.

Džeczaze woſy,
flankaze woſy,
wuezowanske korby,
ſchatowe korby,
noſcheniske korby,
ruczne korby,
lēhanske ſtoly,
kwetkowe blida,
pluwowe korby,
zentnariske korby,
kaž tež wschē druhe korbatſke twory
džela a wuporędza derje a tunjo.

M. Richter,
korbarſki miſtr na ſuſelni. hazy 18.

Czajnikli
naistuňscho psched-
dawa a najlepje
porucza ſ ruto-
wanjom
Curt Jentsch
czajnikar
na ſwokownej lawce hazy 5
Neczu tež herbli.

Gustav Raude
na garbarskej hazy 16.
S doboru porucza ſwój
wulki ſkład kožuchownych kožow
bjes molew po tunich placzisnach.
G. R.

Rosaze, kaniklaze, kože, ſajecže,
tchörjaze, lunjaze a lischje kože
kupuje po najwyſszych placzisnach
Heinrich Lange
pschi ſitnych wilach njeſdaloko
herbskeje katholskeje zyrkwe.

Sowjase, konjaze,
cjesaze a wowcze kože kaž tež
woczu wolumu pschego po naj-
wyſszych placzisnach kupuje
Heinrich Lange
pschi ſitnych wilach njeſdaloko
herbskeje katholskeje zyrkwe.

Na bohatej
hašy 25.

H. Horn.

Na bohatej
hašy 25.

Najwjetša pschedawarna

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Dokelž mam malo wudawkow pschi pschedawanju, tkaniny sa hotowe pjenjesy kupuju a wjele rospschedawam, je mi mózno, nimo mery tunjo pschedawacj, tak so je kózda konkurrenza čiscze wusamknijena.

Na bohatej hašy
= 25. =

H. Horn.

Na bohatej hašy
= 25. =

Najwjetša pschedawarna
mužazeje, žonjazeje a džecžazeje drasty.

Wulke wupschedawanie.

So njevhch, kaž loni, sažo wulku dželbu šymskich tworow sbytknych wobkhował, wot nětka

h o d o w n e w u p s c h e d a w a n j e

wotbywam, kotrež kózdemu najpschihodnišchu skladnosć poslicža, wsče mózne družiny stupnjiw a schörnjow, gumisowych a filzowych stupnjiw po změschnje tunich placzisnach řebi nakupicž.

Dželbu filzowych toflow, kražnje wuhotowaných, k daram zo pschihodžazych, po nimo mery tunich, hischcze nježlyshchanych placzisnach poslicžu.

Hermann Frisch

na bohatej hašy 10, podla pošta.

55 mk. placzi nowa schijaza
maschina, kotaž je wehla-
dacj a ho pruhovacj hodži w Aug.
Schubowej restauraziji na swon-
kownej lawskiej hašy.

Tobakowe truby a zigarowe
hubnízhy w aultim wuhjerku porucza
Otto Brandt
draschlerſki mischt
na hauensteinskej hašy 2.

Kóžba dželba kočži, hadreščow, jeleša ho kupuje a ho derje sa-
placži na garbarskej hašy 9, tež ſtajnje čerstwe porucza
žu tam ſypansle, warjenjske a ſtepjeňske khachle na pschedan.

Dursthoffské ſuché drožde
ſtajnje čerstwe porucza
August Biesold, vielařski mischt
na bohatej hašy.

A hodam

szwój wulkotny skład herbskich a němskich spěwaršich knihow w najwožebniſich a najjednorisich ſwiaſtach, fotografiowe, pěknitwoſte a piſkanske albumy, piſkanske, noſtowe a ſcěnske mapy, liſtnizy, dželanske a ruczne toſche, zigarowe etwize, portemoneje a moſhniczki, kurne blida, kurne ſervisy, piſaki, ſchwadliſtowwe, rukajzowe a zigarowe kaſheziki, balske wjechliczki, domjaze žohnowania fotografiowe wobliku we wſchęch wulkoſčach, liſtnu papjeru a kaſety w kraſnych muſtrach a pěkných ſawalkach, lam-powe krywy, wobraſate a baſnyczkowe knihy we wulkim wubjerku po najtunisich placziſnach dobrocziwemu wobledžbowanju porucžam.

Gustav Rämsch,

knihovnaſenja a papjerjowa pschedawaſenja na bohatej haſhy 21.

Najwjetſchi ſkład w měſcze. — Pomyslnje najtunische placziſny. — Kruče ſprawne poſluženje.

Filzowe, zilindrowe, hontwjerſke a džecžaze

flobuki

we wſchęch unowoszach čaza nimo mery tunjo.
Ratařſke, domjaze, dželawe, a džecžaze

we wſchęch pomyslnych družinach a formach jara placziſny hōdne.

Filzowe ſtuþnje

najnowſcheho wudželka wurjadrje tunjo.

jako pjelszjowe mězhy, pjelszjowe muſhy
pjelszjowe ſhornarje

w ſaruczenych dobrých hōdnosczach po jara tunich placziſnach.

Hugo Lehmann,

22 na bohatej haſhy 22 (pódlia hoſcjenza „i wi-nowej tiegi“).

Smieschnje tunje wupſchedawanie hacž do hōd
čornych a piſkanych drastnych tkaninow, teho runja ſbytkow
čornych ſidzanych tkaninow, elſaskeho a koſchlažebo barchenta,
ſbytkow tkaninow i poczehnjenju ſefow, gardinow, rulow-
owych tkaninow, rukawatych laſow ſa muſtik po $2\frac{1}{2}$ ml.,
barchentowych koſchlów ſa muſtik a ſeny po $1\frac{1}{4}$ ml., ſpōdnich
koſholow, barchentowych koſholowych plachtow po 1 ml. 20 np.,
hotowych koſlinow, pjeſlow, džecžazych woblečenjow, krujezzych a
konjazzych dekor po $2\frac{1}{4}$ hacž 6 ml., wjele tuſcho hacž wſchudze
druhdze a wjele druhich wězow.

Hermann Beermann

na ſnitskownej lawſkej haſhy 6.

F. Trulleh

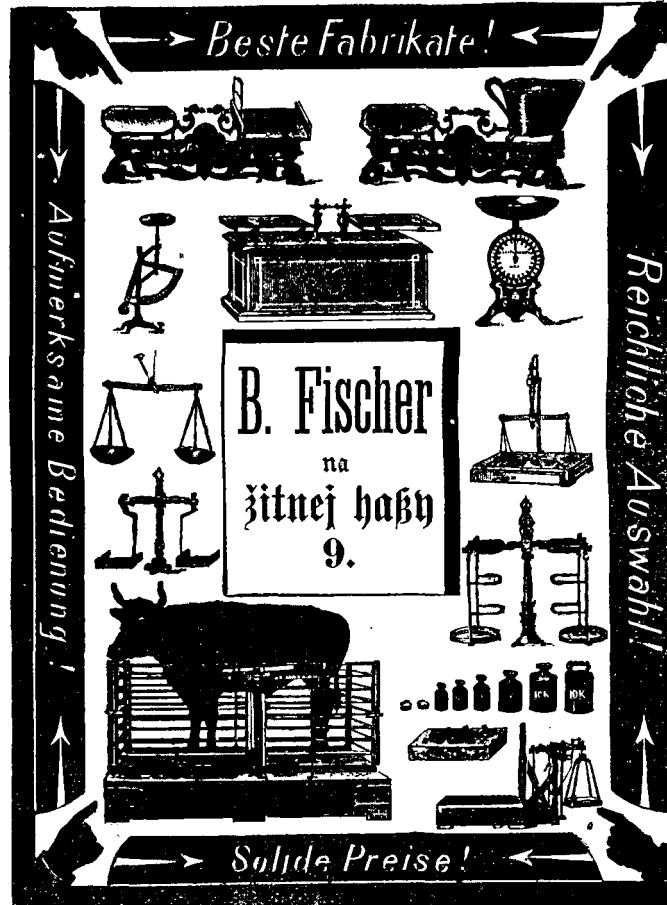
na ſchulerſkej haſhy 7 na ſchulerſkej haſhy 7.

Porucžam ſzwój wulki ſkład

hotowych derjeſedžazych pſchiležazych mužazych a žonjazych kožuchow, pjelszjowych pjeſlow, ſcherotich kožuchow, dželacjerſkich kožuchow, czornych kulojtych pjelszjowych bobaczych mězow

ſa muſtik a hōlzhou po 2 ml. i tyſu, teho runja wulki wubjerk mužazych a hōlczazych ſuknjaných a plyſhowych mězow, hōlczazych mězow hōzo po 50 np., mužazych ſymſkich mězow hōzo po 70 np.

A podſicju a wobhadzenju kožuchow mam wulki ſkład dobrých wote muje ſameho pſchihotowanych kožow.

Franz Marschner

čaſznikat w Budyschinje

cjo. 9 na bohatej haſhy cjo. 9

ſzwój ſkład čaſznikow a čaſznikowých rječzaſow dobrocziwemu wobledžbowanju porucža.

Hōdna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placziſny.

Borjedzenje dobre a tunje.

Pſchihomlenie: Męchu herbski.

Hermann Darschau w Budyschinje
fabrika ſchtrypowych tworow i woweſeje wolkym

čiſklo 1 na ſchulerſkej haſhy čiſklo 1

i ſymſkemu čaſzej ſzwój dawnje jako dobrý ſnaty wulki ſkład ſchtrypowych ſchtrypowych tworow, ſchtrypowanych jakow, wulki wubjerk laſow i rukawomaſ w najtuniszej haſzy i najlepſzej ciſtowolkanej barbunepuſczejatej tworze a w rjonych muſtrach porucža.

Najlepſchi a najwjetſchi wubjerk ſchtrypowanego pſchedzienia wſchęch barbow.

Najhōdniſha twora!

Najtunisze placziſny!

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu. — Stwórlétna předplata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjessenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler. Cíle Smoler jec knihicíšceřne w macičnym domje w Budyšinje

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi "Serb Now." (na róžku zwonknejé lawskie hasy čo 2) wotedać, placi so wot małego rynka 10 np. a maja so stwórk hać do 7 h wjeđor wotedać

Cíle 50.

Sobotu 15. decembra 1894.

Lětnik 53.

→ Češczeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, totiž chzebža sa nje na 1. sáhrtlěto 1895 do přebla placicę, njech nětko 80 np. w wudawańi Serbskich Nowin wotedadža. — Cí, totiž ſe Serbske Nowiny pſches pſchinjeſcz dawaja, njech tola njeſaponinja, ſebi je tam bórš ſtaſac̄. Na sáhrtlěto ſaplaczi ſo ſo Serbske Nowiny na ſakſtich a pruſtich póstach, taž tež w druhich krajach němſkeho khějorſtwa 1 mk., ſo pſchinjeſzenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny ſo pſchilohu Serbski Hospodaf placza na póstach 1 mk. 25 np., ſo pſchinjeſzenjom do domu 1 mk. 40 np. — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „Pomhaj Boh“ na pósce ſtaſac̄.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Detaſna njeſtosc̄, po kaſtich politiſtich ſahadach budže nowy kanzler wjetř Hohenlohe kniežerſtvo wjesz̄, je wotſtronjenia. Wjetř Hohenlohe je wutoru ſwoj program pſched khějorſtowym ſejmom roſwil. Cíim mjenje je ſo tutón program ſwobodomyslnym a ſozialdemokratam ſpobobał, cíim wjazy je wón wón pola konſervativnych pſchilkoſowanje namakał. Wjetř Hohenlohe praji, ſo ſo ſo wotſtupjenjom hrabje Caprivia kniežerſtowowu ſystem pſheměnič njeje, wón paž hnydom pſchilat, ſo wón njebudže ſtajnje po tyč ſamych pućzach khodžic̄, jako hrabja Caprivi. Wopravdže tež jenotliwe ſady jeho politiſkeho wěrywusnac̄a hóle na pſchecžiwoſcz pſchecžiwo Capriviowemu ſystemej, dyžli na pſchesjenosc̄ ſo nim poſtaſowac̄. Wjetř Hohenlohe wuſběhōwasche, ſo budža ſo wučinjenja nowych ſikowanskich wobſamknjenjow ſhwētu wobkedybowac̄. Wón paž tež měnjenje ſaſtupowaſche, ſo ſu ſo w poſledním čaſhu interezy induſtrije hóle ſpěchowale, hač rataſtwewe, a ſo dyrbí ſo to nětko ſaſo narunac̄, ſchtož je rataſtwu ſchledowało. W nastupanju ſozialpolitiſtich ſakonjow wón měnjeſche, ſo je ſo hač dotal ſo nimi jenož na polepſchenje dželacžerſtich wobſtejnosc̄ow ſlukowala, ſo dalschimi nowymi ſakonjemi dyrbí ſo na to džiwac̄, ſo ſo czežkoth dželodawarjow položa. W kolonialnej politiz̄ je wjetř Hohenlohe ſe ſlawnym pſchecžiwnikom hrabje Caprivia. Wjes tym ſo tón ſo kolonije ſahorjeny njebe a je po móžnoſći pomjeniſcheſche, chze je wjetř Hohenlohe po ſdac̄u wupſchestrjec̄. Tež w praschenju roſwicža wójskeho lódzstwa chze wjetř Hohenlohe hinaſchu ſtronu jec̄. Wón ma ſa nuſne, ſo by ſo wójske lódzstwo rucžiſcho, hač dotal, wudospołniſo a powjetſhilo. Zara nadpanulo je wobſamknjenje Hohenlohoweje rěče. Wón pſchecželſto zentrumſke ſtrony pſtash. Wón proſheſche, ſo po jeho ſaňzenoſci njebyhu jeho pſchichodne ſlukti pſchedſhudžili. Wón je drje ras kulturny woſowat był, tola nětkole wón to wjazy njeje. Wón wuſběhōwasche, ſo dyrbitaž w pſchichodže ſtat a zyrkej hromadže ſa ſažerjenje porjada woſowac̄. — Wjetř Hohenlohe ſwoju rěč wet ſapocžatka hač do konza wotčita. Je ſnadž jemu na tym ležalo, ſo by jeho derje pſhemylene woſewjenje po ſlowje do ſwēta wuſčku, abo je jemu, kož ſo powjeda, wopravdže czežko, ſlawne rěčec̄?

S wudazjenjom wo kniežerſtowowych dohodach a wudawkach je khějorſtowoy ſejmu ſwoju dželawoſcz ſapocžat. Statny ſekretar hrabja Posadovski khějorſtowowe vjenjeſne wobſtejnosc̄e po móžnoſci čorne barbjeſche. W běžnym ležje budže ſo ſa kolonije 1,200,000 hriwnow wjazy wudacz dyrbječ, hač je ſejm pſchilowil. Tež wójsko budže wjazy wudawkow ſadac̄. Pſchi pſchedacžu awſtriskich tolerow e khějorſtowowa ſaka $4\frac{1}{2}$ milijona hriwnow pſchiladžila. Poſt ſnadž

$\frac{1}{4}$ milijony hriw. mjenje wunjeſe. Wſho hromadže budže wudawko w khějorſtowowej ſaſy wo 4 milijony wjazy, dyžli dohodow. W pſchichodnym ležje paž pječa wudawki 30 milijonow wjazy wučinja, dyžli dohody. Tónle njeſtatk budža jenotliwe ſtaty ſo pſchinoſčkami po pſchimere ſwojeje krajneje wulkoſče wurunac̄ dyrbječ. Hač dotal jenotliwe ſtaty kóžde leto někotre milijony hriwnow wuſpaczene doſtaſowac̄. Te čaſhy ſu nětko nimo; runje na wopak budže w pſchichodže, jenotliwe ſtaty ſměja bjes pſchecžac̄ do khějorſtowowej ſaſy pſchinoſčkii dawac̄, jeli ſo ſo tež dohody ſo někotím nowym dawkom njeſpolépſha. Jak toſki dawk ſo nowy tobakowý dawk poruča. Tón dyrbí wſchej nuſy khějorſtowowej ſaſy tónz ſčinieč a hiſčeje rjanu ſbyt, liž ſo mjes jenotliwe ſtaty roſdželi, wotčiſhnuč. Kniežerſtvo nowy tobakowý dawk ſe ſawjednymi ſkodkimi ſlowami wuſhwaluje, tola wſcha próza budže naſſkerje podarmo. Zentrumſka ſtrona, kotaž ma roſzubžaze ſlowo, je pſches ſwojeho rěčnika Bachema tobakowemu dawkej wójnu pſchipowſedžic̄ dala. Runje taž tobakowemu dawkej, tak ſo tež naſſkerje namjetowanemu ſakonje pſche pſchewrót ſeňdže. Wjetřina khějorſtoweho ſejma ſo boji, ſo móh ſo tutón ſakon niž jenož pſchecžiwo ſozialdemokratam a anarchiſtam, ale tež pſchecžiwo kóždej politiſkej ſtronje naſožic̄, kotaž by ſo kniežerſtwu runje njeſpſchihodžila.

Sozialdemokrato ſo ſe ſakonjom pſche pſchewrót niž najmjenje njeſku dali ſatraſhici. Woni maja ſa wěſte, ſo ſe ſakonjemi njeje móžno, jich podtkočic̄. Cíim hóle kniežerſtvo ua to myſli, jich roſchěrjenju wobarac̄, cíim hóle jich wólnoſcz roſeže. Woni nimaja wjazy ſa trěbne, ſo ſe ſwojimi revoluzionarnymi wotmyſlenjemi w ſejmje tajic̄. Hač w preñim poſedženju pſchedſhyda ſ Lebežow wuſhazowanja ſe ſlawu na khějora wotewri, ſozialdemokrato ſe ſedžo wotſtac̄. Toſe njehorne ſadžerjenje ponschitkowny pohorsk ſ holk ſbudži, ſ ſotrehož bu woſanje: „Phi a hańba! won! ſkyſhcer.“ Pſchedſhyda ſ Lebežow wobžarowasche, ſo žaneho ſredka nima, tajſe ſadžerjenje khostac̄. Sozialdemokrat Singer jemu w mjenje ſwojeje ſtrony ſnapſchecžiwi, ſo ſozialdemokrato ſjemoža khějorej ſlawu wunjeſe, džiwajo na to, ſo ſo wuſlady cíjina, ſo budža woſazy na jich bratrow třelec̄ dyrbječ. Singera ſ wulſim holk ſo woſanjom „phi“ a „won“ pſcheterhnuču. Hač by ſo hodžalo, bydu ſozialdemokratow jich njeſpſchitoſnoſce dla wobſkoržili. Brěni statny rěčnik pſchi Barlinſkim 1. krajnym ſudniſtwje je pſchedſhyde khějorſtoweho ſejma namjetował, ſo by khějorſtowoy ſejm dowoli, ſozialdemokratiſtich ſapóſtanžow dla ſchidženja Majestosc̄e wobſkoržic̄ a khostac̄. Tutemu namjetej paž khějorſtowoy ſejm wěſze njebudže pſchilkoſowanac̄, dokež ſo po poſtajenjach konſtitužije žadyn ſapóſtanž dla ſwojeho ſadžerjenja w khějorſtowowym ſejmje ſudniſzy pſchecžehac̄ njeſmě. Duž je troču njeſrosumliwe, ſo je ſo ſyła tajſe něſhoto namjetowało. To tež by ſo czežka po khějorowej woli bylo. Khějor je nježelu pſchedſhydwo khějorſtoweho ſejma pſchijimajo, prajiſ, ſo ſo wón ſe ſadžerjenjom ſozialdemokratow ſſchidženjy nječjuje, ſo paž ma ſa to, ſo ſo ſo tym naſladnoſci khějorſtoweho ſejma ſchidži a ſo ſo ſo tym njeſnoſci ſakonja pſche pſchewrót jaſnje dopokaza.

Awſtria. Wuherske ministerſtvo ſe ſwojim pſchedſhydu Weckerle na poſledním wobwěſku wiſa. Wone čyžsche hžo wotſtupic̄, dokež ſo khějor dlejſeſche, ſakon zivileho mandželſtwa wobkručic̄. W poſledním wokomiku je ſkončnje khějorowej wobkručenje dóſhlo. Nježiwaſjy teho paž ſo Weckerlowe ministerſtvo njebudže wjazy dohdo dželac̄ mž; roſkora mjes nim a khějoram je tak wulſa, ſo bórſy

faſo ministerſtwo do częgna pſchinidze, ſi kotrehož żaneho wupucja njenamaka.

Belgijska. Hiszceje hörje hacż w němſkim khejorſtwowym ſejmje ſoziademokratycznej ſapóßlanzy w belgijskim ſakhadzeja. Na najhrubisze waſchne ſu tuczi ſobuſtawu belgijskeho kralowskego doma hanili. Duż ſnadiż tež w Belgijskiej někakſi ſalonu k podklózenju ſoziademokratije wudabza.

Franzowska. Ferdinand Lefſeps, kotrehož něhdy „wulkeho Franzowſu“ mjenowac̄, je 89 let ſtary wumrjal. Won je ſebi ſi tym ſtaſtne mieno dobyl, ſo je Suezki kanal, wurywski ſemſki wuſczinu, ſi kotrej Aſiſka a Afrika ſwiſzowaschtej, pſchekalnu. W 78. ſecze, w ſtarobie, w kotrej druzi ludżo kózdy nowy dżen ſa wurjadne ſchędriwy Boži dar wobhlaſdu, ſebi Lefſeps ſi młodzenſtej khróbloscę a dželawoſcę plan pſchelaznenja Panamaskeje wuſcziny wumyſli. Sa ſchęſz lét dyrbieſche kanal hotowy byc̄. Lefſeps paſ poroka hódnym ſmylk ſežini, ſo ho židowſkim vjenježnikam, jako Reinahej, Maronej, Herzej atd. dowéri, kotsiz milijonu, ſa kanalowy twar naſdate, ſi wulkeho džela pſchekſhiničku. Nějzwernioſcę tykli ludzi twar Panamaskeho kanala pſchekaly a Lefſepsowe mieno do hanby pſchinieſe. Nětcole, hdyž je twar Suezkeho kanala morwy, ſo tež ſežen ſhubi, kotrej jeho mieno ſacjoniwaſche. Šrudny dońt tuteho muža poſkaſuje, ſo ſu bjeſhwédomicji vjenježni lakomniż ſe ſtajnym ſtrachom ludo-ym tworzązym moza.

— W Parisu ſu njeđelu němſku evangeliſtu zyrkej požwycęſili. Ewarski pienjes, 400,000 frankow wučiniaz, ſo ſi wjetſcheho džela w Němzach naſbéra; khejor Wylem je 20,000 hrinow darit.

Rukowſka. Polazn ſu wjedzeli, ſebi pſchitħilnoſcę zara Mi-klawſha II. dobyc̄. Tuton ma myſkle, ſi Polakami milicho wobkha-đez, a ſi tym jich pſcheczinnoſcę a hódu pſcheczjivo Ruskej ſtuzic̄. Nětceſhi generalny guvernér w Warszawie, general hrabja Gurko, kotrej Polakow pſcheczel njeje, teho dla wjazg na ſwojim prawym měſce njeje. Duż won wot ſwojego ſastoſtwa wotſtupi. Teho ka-blete ſtrowje budziſche jeho tež bjes teho hórkę nuſowalo, ſlužbu wo-puſcheciz. Won je ſo teho dla hýzo do czopleho kraja pſchi morskim brjoſy połodniſcheje Franzowskeje podał. Teho naſlednika hiszceje po-mjenowali njeſku.

Na Straži.

„Po poruczeniu, knies general!“ Młody wyschl ſtupi kročel do przedko, ſi wóćzka ſo ſekljo ſi komandantom.

„Sidon! Burſki muž ſi horiny pſchinieſe mi runje zedulku ſi hlewnego ſchwa. Widźic̄e, jowle!“

Sidon wſa papierku. Na rjeſi bě ſi wołojnikom piſane:

„Wěćze wſchitko, ſchtož budże wam E. H. powiedac̄. Jurij Washington.“

Jurij Washington.

Da zedlu wróćo.

„Dobre!“ rjeſku komandant, „kurér powiedaſche, ſo maja kralowſzy jendželszy wojazy dženſa w noz̄ po čamje myſkle, wu-padnuc̄ a naſchu twjerdiſnu pſchelhwapnuc̄. Jeli ſo jich nje-wuſladamy, hdyž ſo ſem pſchilac̄a, ſamy ſhubjeni, pſchetož ſda ſo, ſo budže tule noz̄ runje ſim pſchihodna, nam paſ do ſchody. W ſamnym wokomiku, w kotrej budža ſo do hórkęho ſlobija ſi tamneho boka rěki Hudsona dobywac̄, dadža wotrczane ſnamjo, na kotrej dyrbí ſo ſwornowna linija pſchihamknuc̄. Wot tam maja myſkle, ſhromadnje hacž k twjerdiſnje ſo pſchilac̄ic̄, ſo byc̄u potom na nju padnuli, kaž ſeklja na myſk.“

„A kaſke ſnamjo to budža ſo Sidon.“

Ejektwena rafeta, kiz ſo do powětra puſchec̄, a to budže to jeniceſke, ſchtož móže naž ſeržbnych ſežnic̄. Jeli ſo ju wuſladamy, wěm, hdy budža pſchi Robinje, a po tym mózem ſebi čeſk wob-liczic̄, kaf dolho potom hiszce ſmeja, a tał mózem ſebi ſwoje wěz̄ ſarjadowac̄. Jeli ſo paſ ſnamjenja njewuſladamy, předy hacž ſu rěki Hudson pſchetročili, budžem morjeni hacž do poſlebnymu muža. Njeſpſcheczelow je ſchtyri króci wiaz dyžli naž, a my ſo njeſpawamy, general Unworth ſo hiszce ſenje podał njeje a jeho ludżo jo tež činic̄ njebudža. Wę ſamy Amerikanojo. Wę budžem ſemju, kotrej ſamy dželali, ſalitowac̄ a mamy prawo, ſo ſamy ſwobodni mužojo na naſhei ſamnej ſemi. — Sidon! C noſſwolowniſcheho a naſdale wuviſhawazeho baſtiana móže wſchón k wjetſoru ležaz ſrat pſchewidzec̄. Węž, kiz ma wocži kaž ſekl, a na kotrehož dowěrnoſcę a ſmyſkli módu ſo ſpuschec̄, kaž na ſwoje ſamne, dyrbí tam ſtac̄ a na ſnamjo ſeržbowac̄. Wſhēdneſu wojałej njeſowiera naſhēho ſiwenja a naſheje ejeſcze. Szym ſebi město teho wotmyſlit“ — komandant poſtanu tole praſo, pólny ſtolic̄ na bol ſuwajo —

„tónle nadawſ temu dowěrīc̄, kotrej ma najwótrisje wóczlo mjes-zykli wobhaku a kotrehož ſnaju, kotrehož ſnaju wot džec̄zgých dnjow, hdyž jako ſydomleſny hólczeſ na mojimaj kolenomaj koſkaſte — naj-młodschemu wyschlej. — Ze hýzo poſdze, w džeſzach. Džic̄e hny-dom hörje na baſtion, Sidon, a wostanče tam, doniž njeſce rakety widzeli. Wosſewoſe to potom hnydom, jedyn kózyc wutſelo — jeno jedyn jenicki króci, dolež njeſm ſo ani ſekundy ſakomdzic̄. Spominajeſe, ſo je wo dwanacze tykaz towarſchow cjinic̄.“

Komandant džerzeſe Sidonowu ruku krucze w ſwojej a puſchec̄i ju haſle ſaſo, hdyž ſo wotſali.

„Džic̄e w Božim mjenje, Sidon, waſhi towarſchojo ſpuſchec̄e ſo na waſ, kaž na ſebje ſamych.“

Sidon ſkazi ruku k čapzy a ſhwatasche won.

Wjezior bě čzma a tužno, bě to w auguſcę.

Hdyž Sidon pſches ſtražni ſpochodźe, wuſtupi ſi njeje runje tał ſpeſtne młody lieutenant.

„Hdze dha, Sidon?“

„Na ſtražu.“

„Hudson ſhuczi dženſa wjezior tał wótsje, wjezely byc̄ był, hdy byc̄ w braſchiwym ćołniku hýzo ſbožowonje pſches njón był.“

Sidon džiwasche ſo nad tutymi ſłowami a wobroczi ſo ſpeſtne k njemu.

„Chzec̄ ty do Bedforda?“

„Haj, mam runje poruczenje, pſches Hudson pſchejec̄ a poſkow, njeſe Œ. jaſhyglowanu depeschu pſchinieſc̄. Dow je čzma a tužno-hdzeſkuli ſo wobrocziſc̄.“

„Lidner, ty móžes mi wulku dobrotu wopokaſac̄. Ty pſchit-đez nimo mojego domu, ſaſtup tam wokomik a rjeſku mojemu bratrej, ſo dyrbí moju żonu a moju mału Agdu do nowego ćołma wobſtarac̄ a jej bjes kombjenja k mojemu wuję do Westforda do-wjesc̄. Rjeſku jemu, ſo hubzetej tam wěſtej pſched ſtrachom, kiz dženſa w noz̄ Bedforda hroſy, ale njepraj nicžo dale. Proſch jich w mojim mjenje, ſo dyrbí nowy ćołm brac̄ a na żane waſhne ſtareho! — To czi ſenje njeſabudu!“

Lidner poſkili ſi hlowu pſchitħloſujo a ſhubi ſo ſa róglom brónieſtne, Sidon paſ ſhwatasche ſpeſtne k wjetſornym naſypam.

Nózna čzichina bě hýzo po zykej krajinje, jeno do ſpanja nuczaze ſhuczenje Hudsona hukolo pod twjerdiſnu bě hörje ſtehſtec̄, a jeno ſhczowlanje jenicko abo druheho pſha ſhwec̄eſche wo ſiwenjenju.

Tužnota poſkowasche na hrimanje. Schtož ſo ſi tamneho boka rěli k wjetſoru a ſa murjemi twjerdiſny k napadej a k ſalitowanju na ſmierzcz a ſiwenje pſchitħotowasche, ſta ſo mijelco a po čamje.

W Bedfordu bu ſwětlo w woknach, wobydlerjo džehu k měrej, ale njeſto njenadžesche ſo a njeſwiedzene ſtraže, kiz bě wuſtajena; čzma ju ſryjeſe.

Sidon čzijesche ſo kaž ſi hoſdžemi pſchibity, njeſwerti ſo hibnuc̄, ſtajne k wjetſoru ſhlaſujo.

„Zedna ſo wo ſiwenje a ſmierzcz dwanacze tykaz towarſchow!“ Sidon mjeſeſe hlowu poſběhnenu a hlaſasche w runym měrej, kaž by do ſriebdiſny tarcze hlaſaſ.

Kózda čzula jeho čzela bě napjata, kózda ſlexa načezhnenja, dyħasche krotzy a čeſzy, a na čole wobobwyasche ſo pót. Horjeſe ſo w nim, ſchumjeſe pſched jeho wuchomaj. Wſha jeho ſiweniſta móz bě w wochomaj ſhromadzenja a ſerniczy ſo poſteſiſtſiſtej.

Mucha ſybzde ſo jemu na čolo a kóz jeho. Ruka ſatorje ſo, ale won ſebi njeſwerti ju poſběhnuc̄, ſo by muchu wotehnal.

Stražnik derkotasche wot nohōw hacž do hlowy. W jeho wutrobje horyjeſe wojowanje, a wojowanje, w kotrej móžesche ſo hibac̄, ſdasche ſo jemu ſhromadzene, dyžli tuto wojowanje ſe ſam-nyimi ſmyſkami.

Mucha čzehnjeſe ſo jemu nimo wocži, a tola njeſasběže Sidon pſcheso hiszce ſuk. W tutym ſurowym napinaniu duha ſdasche ſo jemu, kaž by po něcžim ſlamjenjaſ. Njeſtlyſeſe a nječujiſeſe nicžo, widzec̄e jeno.

Sidon milasche ſi wochomaj. Wě ſo, traſeſe tuto milanje jeno jenicku ſtracha počnu ſekundu, ale tutu ſekunda by tež doſahac̄ moſla ſa raketu.

Šurowa hroſba jeho pſchewſa.

Kaf daloko bě noz̄ hýzo poſkocžila? Wě ſnabž hýzo pſches wochłowny čzah? Stejſeſe njeſpſcheczel hýzo kołwoſkolo twjerdiſny? A won jeho njewidžesche, lačzazeho ſo, njewidžomneho njeſpſcheczel! Nejowaze bludne ſwecžli mylachu jeho widženje.

Gwólk?

Né, jeno njeboža połna, cžicha cžma.

Wón našli ho hiszce dale do przedka. Chyžche znadz wón psches bastion skocic?

Bruhal! Na dobo myſliczka. Sadżerža dyč a hľuchasche, kaž by hľuchanie jeho wóczko pozylnic mohlo.

Njebě to hľož? — Scheptanje?

* * *

Mjes tym wózki tam na strazi stejescze, bě njewjedro pschichlo. Mostorhane mrózcele, kž běchu ho hrožo na njebju posbehnuše, běchu ho bliże szabnyle a hromadzachu ho nad wychlowej hľou.

Ale wón njebě nicžo wuħladał.

Hrimasche ho a blyski szedzowachu po cžmowej nozy; to ho wjerczescze a schimjescze wołoko njeho, wichor torhasche sa jeho plesčic, a rěla schuczescze wotſje pod nim.

Tola wón njedziwasche na tute salħadženje mozow. Stejescze jeno na strazi.

Gjolm pschijedž, bědžo ho, po ręz̄y dele. Bě malý a braschny, Młodby muž wodzecze wjeklo, a mloda žónska a male džeczo hēdžeschej w sadnim džele.

Ale cžolm bě džeru dostal a woda dobýwasche ho do njeho.

Hendrich Sidon a knjeni Sidonowa dželashciej sa živjenje, wučerpowaſtcej wobej s klobukom a s dlónju wobu, dokelž bě wiliwał psches kromu spluwnuł, mjes tym so ho džeczatko bjes stracha a doveriwe maczerje sa ruku džerzesche.

„Pan bude nam pomhač! Pan hijo dže!“

Tak cžehnjesche cžolm dele l wuwikowazemu bastionej. Woda pschibywasche furowje spēchnie. Knjeni Sidonowa stejescze w cžornej, mutnej wodze hacž do kulkow a džerzesche džeczo wózko na rukomaj, so by jeho kmjercz njedozpela.

„Pomhače!“ wołasche Hendrich, ale w nozy njebzyschesche nječio wołanja.

Tu roszwetli blysk bastion wózko nad nimi a tam stejescze, jažnie ryžowaný pscheczimo cžmowym mrózcelam, wołak na strazi, na poł do przedka ho načilejo a prawu nohu mohł rjez na skoczenje pschedžunjeniwoſchi.

„Pomhače!“ wołasche Hendrich. Ale postawa ho njehibnu.

Wat Hudsona ho na stajnoſci wołasche na pomož a cžolm ho hijo wjerczescze w kyczazym wérju.

Tu bě blysciez strachoczíwe sawokanje maleho džescza. Počza ho strachowacż, hdyž ho macz počza kolebacż.

Stražnik bě sawokanje saſtyscał. To bě hľož jeho maleje Agdy.

Kak njehač nan hloža swojego džescza spósnacž? Tón dobýwasche ho hacž do najhľubšeho kuczika jeho wutroby, kž tak džiwe w wołakowym wutrobnju pułataſche.

Po cžmje njebě widzecż, so bě strażowazý wózki sblédnul kaž cželo.

„Mój Božol! Egi ſu tola braschny cžolm wsali — tón je džeru dostal. Tuta myſliczka pschinidže jemu psches mozy, to pułataſche kaž delesny hamor pschemyžlenja w nim, ale strażnik njehibnu i wózkom.

„Pomhače!“

Wón by mohł na něčto wołomiskow wotbězecż, by mohł i brónietne powjas pschinjescż, ho wrózicż a jón do reki pscheczicż!

To bě jenicke wumozjenje. Skala spadowasche nahle do reki a předy hacž mózgescze cžolm do brjoha — ale ta raketa! Živjenje dwanacze tyžaz!

„Pomhače!“

„Nječ Bóh wam a mi pomha!“

Š nowa ho sawola a džeczo wotſje plakasche.

Sidon styknui ruzg.

„Pomhače!“ saklinča ſažo l njemu horje.

„Ja — hym — na strazi!“ saklinča dele s bastina, ale hrimanje poħluschi kłowa, hdyž psches sakrawjenej hubje pschinidžechu.

Blysk roszwetli na wołomik żolkwložatu džeczazu hložeku a macznejnej styknjenej ruzg, kž je wobjimaschei.

Jeno sekunda to běſče.

Stražnik to njewidzecze. Jego wózko njeſpushegi wot doliny i tamneho boka reki.

To wajesche živjenje dwanacze tyžaz smužitých towaršchow.

„Nanko! Nanko!“ sydychowasche plakazy džeczowy hľož tak nutrije, kaž by ho wutroba pułnucz dyrbala.

Stražnik hlablaſche.

Wichor hovrjesche l skale. Tam njebě Janeho synka wjaz blysciez, ale strażnik na bastionje wjedzecze, schto bě ho tam ponuril.

Jeho komendant bě ho na njeho spushegi mohł, kaž na hejje ſameho.

„Wschewhomózny Božo, hyli milosćiw a ſmilny, — wsmi tež moje živjenje. Jeno najprjedy — tu raketa!“

A spēchnie, kaž tale proſtwa, flega tež raketa, ſaſweczt ho a ſhubi ho.

Ale w ſamym wołomiku ſawuſhnu wutſelenje i krótka a wotſje.

* * *

Wjewjewesche ho kaž ſ čornymi pcžolami ſnutela a ſwonka murjow twjerbzisny. Wleczechu ho a lažachu.

Tuta cžižina trajesche hodžinu, ale hdyž na wězi w Bedfordze jenu dyri, počza wołowanje wo ſmijercz a živjenje.

Ežrjdy ludži, ſhromadne a hibite, walachu ho do przedka a buču wrózco walene, hrimanje poħluschesche holk bitwy a wrjeflotanje brónjom, napad ſcžehowasche po napadze a mjes tymi bě blysciez poħlusħene, krótkie roſlaſy.

Bedford ho palesče a twjerbzisnu roszwetlowasche cžetvjenie plomjo wobħawazeho města a na módrí hweiło blyška. Žendželzenjo buču wrózco cžižnjeni, njewjedro bě wopschestalo, hrimasche ho jeno hiszce blyšy a dalolo, a měħaz wustupi.

Dželče po nad horami a ſħabwawasche do dola.

Wobbaty ſ morwym i ranjenym stejescze komendant ſ wyżokimi a wſchēdnymi wołakami, roshlabowasche ho dołho mjeſcio.

„Twjerbzisna je ſħerjana“, rjeſtu hloboko hnuti, „a wjaz hacž tsecžina mojih dwanacze tyžaz. Džakujem ſo Bohu ſa dobýče!“

Wſchitzy ſejmowachu cžaplu.

Někoti ſ ranjeni ſpwtowachu stanucž, někoti ſepjerachu ho na kanony, druſy na wołory.

Tak ſpwtowachu džalny kħerlusch.

Nichto njepomni na ſlažwarzar.

Ale jedyn tola bě, kotrž na ſlažwarzowy wopor ſabył njebě a kotrž bě wołakowu modlitwu wuħlyſħač.

Jedyn, kotrž wſħiċċo wibgi, hdyž je mera połna.

* * *

Na naſhwonkowniſčim wuwikowozym bastionje, kotrž runje měħaz se ūtēlkom poħleborniesche, stejescze ſtražowat, ſ ruku wutſelenu pistoliju wobjimju, na murju ſlehnjeni, morwy, wot blyſka trjeħeny.

Jeho wobliczo bě l wjedžoru ſložene, ale wóczzy běſticej ſatidželenej.

Smjercz bě jeho namakała na — ſtrazi!

Ze Serbow.

Š Budyschina. „Boža nōz“ ho ſažo pschiblizuje, a hujate hodyne wjesele wubudži hijo do przedka hujedženiske ſpewanje w křesčijanskich domach a wutrobach. Woħebje maju na nim džeczí ſwoju radoscż. O, ſo buču jim naſħiġ rjane ſerbſte adventſke a hodyne kħerluschie w tutych dnjach w naſħiġ ſchulach prawje husto klinċaje! K temu poſticiż ho ſnata: „Boža nōz“, historija hujateho naroda naſħeho Knjesa Jezom Křyſta, wot Knjesa fararia Jakuba netko w ūtēlku wudawku wubata. Knjizki wuħħadżejha w načlađe ſerbſkeho lutherſkeho knihowneho towarſtwa a placza 3 np. W wjele ſerbſkich woħadach ho po nich patoržiżu abo Boži džen popolnju abo tsecži džen hodom Boža hlužba wotbjeržuje, kotrž runje hodžinku traje. — Bóh daž dale ſwoje žohnowanje!

— Sa rektora Budyskiego gymnasija je ministerſtwo na město knjesa rektora profežora dr. Schubarta, kotrž ho pschiblizne jutry na wotpočink poda, knjesa profežora dr. Friedricha, w tu křimilu druhého wjihjscheho wucžerja pschi Lipcjanistim gymnasiju, pomjenovalo.

— W tudomnej piwatiň je ſchtŵorl dopoldnia ſtražnik Mirla do njesboža pschichol. Na jēsbnu ſtole někajke wobſchloženje wuporiedžujo wón miſnuwoſchi pječ metrow hloboko dele padze a ſebi nohu a rjebla ſlama. Jeho ſu hnydom do měſčjanſkeje hoſetnje donjeſli.

— W poſledních lětžebatich ſu ſkoro do zjala w Lujzy psches tali, len plahowacż. Lenove placžisny běchu taž ſpanule, ſo ho priza, na plahowanje lena nałożena, njeplaczesche. Hiszce hōrje dygli ſ lenom, je někole ſe ſitom. Dokelž w tu křimilu žanyh wuħħadow na to njeje, ſo buču ho ſitne placžisny polepschiče, ratarjo ſažo tu a tam roſpominaja, hacž jim jich pola njebuču wjazy

wuzjita pschinjeſte, hdy bychu ſaſo len wuſhywali. Jedyn rataſ w Błoneczach, tiz je w ſanbženym lécze ſapecžał, ſaſo len plahowacž, je ſ jeho wunoſchłom jara ſpoſojom. Kórz peſa, ſ lenom woſyty, je něhdoje 240 hriwów dobytka pschinjeſtl. Duž čze ſpomijeny rataſ pschichodne lěta někotre kórz wjozy ſ lenom poſycež. Venowe plahowanie drje ſo njetrjeba wopiszač; wone je powſchilkoſwie ſnate. Genež wobkhadženie ſe ſrahym lenom hnadž kózdemu wědomne njeſe. Hdyž je ſo len torhał, ſo wón ſuſchenju do kapaktow ſeftaja. To ſo na taſke waschynje ſtanje, ſo ſo na polu do ſemje koliki ſabija, wokolo kotrychž ſo len iſtaja a ſo ſ kolenom twjerbzje pschitlöcž, tak ſo deshež po nim wobkhenje a jón pschemaczicž njeſamóje. Taſke kapakti ſu podobne na žitne popy. Potom ſo doma i ſena na džerzelu þymjo džernje, a ſkončnje ma ſo len riſacž. To je naj-wobcežniſche dželo, kotrež hebi wjele ledžbliwoſcze žada. Len ſo pak ſ reſu, pak ſ wodu riſa. Hłowna wěz je, ſo wón nepleſhniwi. Pleſhniwy len njeboži ſo pschacž a teho dla ſ ničemu njeſe, thiba ſa hedlarja ſ wutkhanju. Schtóž ma myſle, len wuſycež, prawe þymjo wot knjesa Peraka, wobkherjerja Hajnicžanſkeje pſchadownie, doſtanje, peſa kotrehož može tež nadrobnitsku wědomoſcę wo riſhanu lena narowjeſcie.

— Při hubenym wjedrje na hybach a wotawach stej hjes dwěla hyno a wotawa lětka po hódnosći schłodcwalej. Trajny deshcz se hyba thétre hromady drohotneho prteina, tula atd. wulu-huje. Po pospytach ratafskeje spytowatne w Kielu je ho se hyno, lotrž je 18 dnjow na luzu ležalo, s ketrychž bě 9 deshczikowych se $40,40\%$ mm wykoloſe, shubilo:

	w kopjenach	w rjadkach
po wasy	18,3%	24,4%
= tuku	31,0%	41,0%
= ſhromadneho protéina .	29,0%	24,8%
= pschetylomneho protéina .	19,8%	38,8%

Hdyž ho pomyšli, so ku ho tele gyrobné frédky hýzo psali 40 milim. panjeneho deschcza šhubile, môže ho trochu wobliczic, tak je ho byno létka, hdyž je na njo něhdje 150 milimetrow deschcza panulo, po hubjeńsku. Njepštečeri drje ho, hdyž ho praji, so je byno létka po gyrobných frédkach porujo druhim létam položzu mjenje hódné. Duz žnadž někotrykuli ratač kwojemu skotej pizu, na njepšteči hódne waschnje festojenu, dawa, s cimž dejwo, formnosćz atd. nasad dže. Po dotalnych wobliczenjach řebi ratač létka pizu festajec njemôže, dokelž hódnosć byna chemisq žam pscheptyac njeroumi. So pak by ho ratarjam môžnosć posticjita, navjedzic, kelko je jich byno hódné, je direkcijs Pomorskeje ratafskeje spytowatne wobsamka, placzisnu sa chemiske pscheptyanje byna na 5 hrivnow ponizic. Teli so žeada, pscheptyanje tež wukasa, po kajkej mérje ma ho skutej s kóžda-žkuli piza dawac. Schtôž chze s ratarjow tele posticzenie wujic, njech wjetšchu hromadu byna na drobne bykanje rosréja a jo kweru pschemeschawski 2 abo 4 puntu s teho pscheptyatni pôsczele.

— Wuhladu na psychodne wjedro. Hacg do 16. dezembra
zucha syma wostanie.

S Nježwacžidka. Swjedzeń dopomnjecja na 300letny narodny dzen krala Gustava Adolfa je še tež pola naš jara žwjatočnje a rjenje wobeschol. Hdyž běchu dopoldnia řemšte kaž hewak byle, mějachmy popołdnju druhé herbské a $\frac{3}{4}$ hodzin němske wožebite swjedzenske řemštenje. Na přenšich běchu še wschtke džeczi přenich rjadowňow našich ſchulow se ſwojimi kl. wucjerjemi wokolo ſwjateho woltarja ſhromadzíle, pſchi lotrymž tež wsčeh wulke ičuſliske khorhoje ſtejachu. Knježa zyrkwiſzhy a gmejnſzhy a ſchulſzhy předkſtejerjo běchu w bliskoſci městna doſtali. Wožada pſelnjeſche zpły Boži dem. Wt wsčeh hromadze ſaspěwa šo: „Fed'n twjerdy hród je našch Bóh ſam“; džeczi ſame pař ſpěwachu bjes běrglow druhu ſchtuečku tuteho kherluſcha, ſtož, dokelž ſo ſ Božej pomezu jara derje peradži, hnuijazy ſačiſiſcz čjinjeſche. Potom džerjeſche knjeg ſarat Jakub ſwjedzenſtu ręcz, a ſwjatočnoſcz ſo ſ požohnowanjom a ſe ſpěwanjom ſtonci. Štož je tón ſenjeg Bebooth pſches ſwój wuſwoleny grat, pſches tuteho ryčetſkeho krala a ſwěrneho vangelskeho křeſćijana Gustava Adolfa wuwojed a dokonjal, to bě zo kóždemu prawje hľuboko do wutroby ſaſčzepilo. — Monkach zpshed zyrkwiſnymi durjemi roſdawachu zyrkwiſzu přjódkſtejerjo ſwjedzenſke piſzma, kotrež bě zyrkej ſa wožadnych ſlaſala; 750 čjiſkow ſi webrajam rjenje wuhotowanego ſopjena „Pomhař Bóh“, do ſotrebož bě „Leczaze ſopjeno“ Gustav-Adolfskeho towarzſtwia poležene, zo roſdawa. — Bóh žohnuj dzen a ſwjedzen, ſłowo a ſluk ſi čjeſcji ſmeieho mienna!

Szterwjeny& Nofliz. Wóndano ho jenemu ratarzej se Spytez, kotry& pola Karlsdorfa na polu worasche, sesda, so blisko

njeho wołoko kótkie dżiwie świnjo běha. Schtož bě widział, wón dale powjedasche, a dokelž ho to k wěrje podobne sdaſche, so daloko rosnieſe. Neketki pak tola měnjaču, so śnadž je někomu świnjo s khléwa cęllo, kęg bě ho to njedawno Ćjetwieno-Moßlowſkemu mlynkej na jeho schkodу stalo. Tutemu bě wulke balonſke świnjo wupjerczko, kotrej ſu poſdžisko we Wjasońzy morili, dokelž na polach wjele schkody cęnijesche. Tola to, schtož bě pola Karlsderfſkich kerkow wołko hanjalo, njebe ani džiwie, ani ſludne świnjo bylo, ale hontiwiński pož Ćjetwieno-Moßlowſkeho rycerſkublerja. Tutón bě ſpomnjeny džen pschi lęku ſe ſwojim pſom na horný lakał, kotrej je nimo mery wulki a czorny jako džiwie świnio, cęhož dla ho s taſkim i daloka lohko pſchepoſnac̄ da. Duž ho hiſceze njetriebamy bojež, jo budža nam džiwie świnie naſche ležomnoſcę ſapuſcęcę, many wschał nětcole hido bjes teho doſęz schkody na polach, kotrej horný načinja. W poſlednim čaſu ſu ho w wołownych lębach horný w wulkej liczbje pſchisporile. Wene ſu pječa s Wjasońſkich ſtron k nam pſchiszcze, ho s wulkim tſelenjom w Wjasońſkich ſkaſach wot tam wuſcheriwschi. W prjedawſkich čaſach w naſzej krajinje s zyla žanych hornow bylo njeje.

— Skoro k wérje njepecobnū njeuwuchnosz̄ su někofsi schulsz̄ hólz̄y skucz̄li. S hentw̄ na Czettwieno-Nowłowskich honach, pschi lotrejj běchu džiwinu honili, domoj duzy, k želefnizy pschinidzechu, hdyž runje czáh nimo jédzesče. Se kamej wólnosczą hólz̄ do czáha s kamjenjemi mjetachu, s kotrychž jedyn lokomotivineho wiednika trjechi. Njełniczomnosz̄ bo wot želefniskeho sariadnistwa wyschnosz̄i hnydom wossiewi, a na druhí dzen hýzo żandarm do Czettwieno-Nowłowskeje schule pschinidze, so by winowatych wusłedzil a ſebi jako tajkich 3 hólzow s Czettwienych Nowłiz a 3 se Spytex napika.

§ Bulez. Bułeczańskie wójtęzinskie towarzstwo kwięczenie njeżdżeli 9. dezembra dopominiecze na narodny dżen Gustawa Adolfa se sjannej hromadzisnu w Heinrichez hosczenzu. Hdyż bě ho knies farat Kubiza-Bułeczański s wutrobnym powitanstwim słowom na wschitlich pśchitomnych wobrocili, dostał kandidat Sarjeńk słowo sa kwięczenijski pśchednoschl, tiz wo Gustawu Adolfu jako spomožniku evangeliskeje wězy němiskeho kraja jednasche. Se zjivej deklamaziju na to kniesaj wuczerzej Schen i Schęzor kwięczenijscego pomhoschtai. § tutymy pśchednoschlami bō wotměnijowacu spěwy pak wot wschitlich hromadze sanoschowane, pak wot schulskich džeczi pod wobżenjom kniesa kantora Hatnika jara rjenje spěwane. Knies ratatksi radziczel Hähnel nad Kopriżami jako towarzstwowy pśchedzha hromadzisnu wotewri a slončji s napominozymi słowami, kotrymž wukliniecze do tych tříjoch kłowczlow: dżerz, schtož masch. Były kwięczeni je bō wubjernje radzik a njeje bjes mózneho sacziszcza na wschitlich, tiz běchu bo seschl, wostal. Bóh daj, so by kymjo, na nim wuszyte, se żohnowaniom schadzalo a sahorjenje, psches njón sbudzene, trajaze bylo. Wobżarowac̄ jenož bě, so rum njeodoszahaſche, wschich pśchijecz; cžim bôle, dokelz běchu mjes tymi, tiz sastupa wjazy njenamaſachu, teg tajzy, kotrij běchu s dalszych wšow pśchishli. — Psches schęzbedrowscz schulskego pśchedstejiczetwa mózachu bō żobotu schulskim dżeczom kwięczenijske knižki rosdżelecz a pódla teho su wschitke herbske džeczi rjane kwięczenijske cžislo nježdżelskego iopjena „Pomhoj Bóh“ darmo dostale. Při tejle sikkadnosći bō rjadownje našeje šcole wot

zwojich wucherjow na ważnosć psychichodneho dnja ledzbe sczinichu.
Se Spytez. Sandżenj pjatk' wjeczor ćzysćhe w tubomnym
Radzez mlynie mlynski pomozniki Filipp neschto i walzow wuchahnuć.
Psi ci tym ho walzy jeho porstow dozażechu a se schtyrjoch' porstow
konečki i nohcžemi wottorhnuchu.

S nowych Spytez. Sañdzeni slobetu wjescior by ho tu pschi
zamym rjenje wutwarjena khęja Ernstia Wenzela wotpalita. Słanje,
wokolo khęje festajene, bę ho sapalito a plomjo hido wykolo s njeho
sapaische. Na sboze ho wudowa Bohmina wohnja dohlada o rucje
ludzi na pomoz sawola. Czi ho palaze słanje spęchnie s khęje swo-
terhachu a wot njeje wohnjow strach wotwobrocizhu. S cziim je ho
słanje sapalito, je njeßnate. Dokelz nimo Wenzelez twarjenja szedla
wjedże, je mōżno, so je něchtis wukurjeni zigarovoy konečl do njeho
szczepu s cziim je ho manu komisjek.

Ge Sübernicki. Słyszębu 11. dezembra je ho dżelacjet w tu-
domnych wuhlowych podkopach, Nowotnik s Jamneho, w brózni tu-
domnego kublerja Groza wobwéchnul. Nowotnik bě do Grozeg
brózni psichiedscji tam Grozowou dżontu nadefchol a ju praskyl, so
by jemu thwilku w brózni leżecj dala. Hnydom na to, hdyz bě holza
matafeky je mán smái: komonardzisi matnabok mumiak.

S Woſtaſchęz. Psched tjomni njedzelemi khejerja a kalaſa Ja-
luba ſ Warnocjiz psched tudomnej korcjmu czeſko ſranjeneho nama-
ſaku. Domoj dowieseny Jakub hifcze ſončamy bjeń wiechor

wumrje. Powiedasche ho tehd, so su někotre wožoby, s kotrymž bě ho pječja w korejmje swadžil, jeho řešali a řimjertne řanili. Psihi posjedčim ſudniſkim psjepitanju teje wězy je pak ho dopokalo, so Jakuba ani řešali, ani řabili njeſtu. Jakub je ho mjenowanym džen w korejmje piwa abo palenza např. czechoz dla je jeho jedyn druhi hōſcz won psched khězu dojedl a jeho tam ſtejo wostají. Hdyž po kwhili jedyn hōſcz psched khězu ſtupi, Jakuba na ſemi ležazeho namaka. Wón bě po ſchödzenkach dele ſtupajo miſnul a l ſemi pa- nuwski ſebi nōp roſrasyl.

S Rakez. Šandžem pjak 6. dezembra s bróžne žiwnoſće, koriš Mieczky ſkuſhazeje, woheń wudbyti. Dokelž je bróžen, runje lžiži wicē druhé Mieczkez twarjenja, ſe ſlomu kryte, bě ſtrach, ſo ho woheń rucze dale wupſchestrje. Šyklawam, kotrež l haschenju psjedzehu, pak ho poradži, woheń bōrsh polecz. Psihi haschenju ſo ſhwali bnie Njeſtaracziſliſta ſyklawa muſnamjeni, kotrež bě ſe ſwontownych prěnja psjihnaſla a ſpečnje wodu na plomjenja puſchcila. Jeſe dženjanu ma ſo džalewac, ſo ſo wohnjewy ſtrach, kotrež by, by by ſo wěſlik wobreczil, wjele ſuſhodnym twarjenjam hroſyl, wotwobreczil. Džinjao na to, ſu tež Njeſtaracziſliſte ſtawje czechne myto psjipóſnali. Haschenje wohnja bě ſ tym wjele polóżene, ſo běch u twarjenja njewobydene a proſdne. Na nowe lěto čzysche do njeho žiwnoſće Němz ſe ſkaſkowa, kotrež bě Mieczkez žiwnoſcz kupil, ſa- ſjohnuč. W tu kwhili pak wona hiſhce koriš Mieczky ſkuſha, bokež ſup hiſhce ſudniſzy wobkruczena njeje.

S Kettli. Hijo połtſecza lěta tu jako pomozny předat a diałonatski vikar poſtajeny a wuſwjeczeny knies Moriz Domaschka je pruhovanje wółbokmanoſće wobſtawſchi ſo jako naſch diakonus wuſwolil a 3. adventsku njedželu diakonat nastupi.

S Dražđan, 9. hodonika. Dženja mějachmy w evangelskej dwórskej zyrkwi, kotrež tež Sofijsina zyrkej rěla, ſwoje ſchwarté to- lěne ſemſchenje. S dyplom jednačich žolmjaſchu naſch Dražđanu a wekolo Dražđan woblož ſerbi do tehole Božeho doma, dokelž ſchewiarjenje nam hewal psjipokaneje kſchizneje zyrkwe hiſhce njeje dokonjane. Spowiednu wucžbu mějach ſnies farat lic. theol. Jmisch Hrdžiſki, predowanje pak ſnies farat Gólcž Budyschinſki, kotrež po hlownym khěrluſchu „Jed'n twjerdy hród je naſch Boh ſam“ w ſwojim ſawodze na doikkadne, džakapolne waschnje ſpominacne na ſiſtaletny jubilej naſedneho dnja Gustava Adolfa, po zlym evan- gelskim kſhesciſtanſtre runje tón džen ſwjetđenſzy wobendzeny. Po predowanju ſo 243 ſpowednym ludžom Bože wotkaſanje wudželi. Bjes nimi běſhe tež tóſiſto herbſkih wojaſow. Psihi wonkhodze i Božej ſwjetatniſy poſtigowcchu psched zyrkwinymi durjemi ſnies pschedzyda a ſchyrjo druzh ſobuſtaſh Dražđansleho „herbſkeho towarſtwa“ ſwjetđenſke cžiſlo naſcheho lubeho cžaſopisza „Pomhol Boh“ ſi rjanymi wobrasami ſe ſiwenja a wumrjecza Gustava Adolfa w rjazy ſtach eſemplarow, kotrež buchu hñdom tak do cžista roſ- pschedate, ſo wjele ſemſcherjow žaneho eſemplara wjazy doſtač ſje- mějach; duž je to lubi kwhalobne towarſtvo hñdom ſi luboſciwei hotowoscž ſo na ſniesa M. ſsmolerja w Budyschinje ſi ponowjenej ſtaſanku n o wjazy eſemplarow wobreczilo, ſo mohlo ſo hiſhce w běhu psjichodnych dnjow wjeleſtronowske ſadanje ſpokojic. Wo- lutym naſchim Dražđanskim herbſkim towarſtwie, kotrež ſo po na- ſlawniſkej Lužiskej horje „Corny Boh“ mjenuje, može ſo ſ polnym prawom prajic, ſo ſhérku cžini po tym rjanym nopolminanju: „Sserbi, ſahowacze ſhérku ſwojich wótzow rěč a wérū!“

S Lipin pola Delnjeho Wujesda. Wondano ſu tu na hontiwje 6 jelenjew, 3 ſorniki a 16 ſajazow ſeſatjeli. Hdyž tež je jara ſwjeteloze, ſo je ſo 6 jelenjow ſpraskalo, dha ſo tola hiſhce zyke ſtadka jelenjow w wokolnych ležach ſhovaja. Kelko ſchody jelenje na polach načinja, ſebi nichči myſlizc njemože, kotrež ſich ſapuſčenje widžal njeje. Schtož wone na polach neſejeru, to wone ſateptaja. Wone ſu ſ woprawdžitej cžiſlu ſa naſchę ſtrony. Psihi njedelkym ſakom w wokolnych ležach ſ zyka žaných jelenjow bylo njeje, hac̄ je ſo ſ Mužakowſkej hole ſi nam jene ſtadko ſaběžalo. To je ſo rucje psjiporilo, tak ſo někto jelenje po ſtach w naſchej krajinje wokolo cžahaja. Podla nich ſu ſo wokolo Lipin tež hiſhce džiwi ſahněſdžile, kotrež ſo horje džili myſche roſkymjenja. Naſchi burjo ſu ſ psjibywanjom ſwériny cžekko bicži.

Sa naſch ſerbſki dom

bě ſo dotal nahromadžilo 18996 hr. 74 np.,

dale ſu ſa njón darili:

Serbi wokolo města Sterlinga, w Johnson Co., ū. Mato Wul, John Parko w Nebraska w pol- nějnej Amerizi, John Janssen, Fr. Enders, John

Rulla, ſt. John Rulla ml., August Rulla, John G. Rulla, Rev. Jul. Wolf (farat), Rev. M. Kófyz. Do rukow l. Michala Nječekli, pschedzydny ſer- ſkeho towarſtwa „Czornoboh“ w Dražđanach, ſu ſkladowali:

Injenje Johanna Guda, Kotinka Mróſez, Emilia Bieſolze, Pawla Lenikez, ll. Handrij Rostock ſemicjanſki, August Hanuſh ſ Bresowa p. Hucz. Jan Pjech, Str. Klétnjanſki, J. F. Pl. August Hajnk Pl. po 50 np.

4 = 50 =

Pawoł Schmidt, Matej Šchwart ſ Jamneho, Njeſnaty, M. Šchwart ſ Jamneho, August Grilling ſ Huczin po 1 hr.

5 = — =

Dale ſu darili do rukow dr. E. Muki: hrabja Stanisław Žóltowski w Njechanow

50 = — =

a ſerbſke towarſtwa „Czornoboh“ w Dražđanach

30 = — =

Hromadže: 19 158 hr. 40 np.

S džakom kwituje Bartko, pschedzyda twarskeho wubjerkla a ſarjadowat Maciſčneho Domu.

Priopk.

* Scjehowoz ſrudžaz ſubaw ſo ſo 5. dezembra w nowych Dražđanach podal. Mleby woſenjeny wucžet bě ſo ſe ſwojej man- dželskej ſ maleho kwažneho pucžowanja ſ Barlina domoj wročzil, hdyž na dobo hjeſe wſcheje psjichizny mandželska, předy hac̄ bě ſwjetſchnu draſtu wotpožila, ſi rucze wočinjenym weknom w tſecžim poſkodze na haſu dele ſloči. Njebožownu, ktrejz buch bě ſo naj- ſkerje njeſabž ſacžemniſ, drje hiſhce ſiwi ſebech, tola wona wu- dyčha, předy hac̄ ju do hoječnje donjeſehe.

* We wočjachati w Moritzburgskim hrodze tele dny w ſpanſkim ſalu 16 lětneho wucžobneho hólza morweho namakatu. S psjepito- wanjom ſo wukopa, ſo běſtaj jeho dvaſ druhaj wucžobnaj hólzaj, kžiž ſo ſobu w wuſtawje namakat, ſlónzowaloj, jeho ſe ſlam ſa- dajwſchi. Hdyž ſo mledeju mordarjow prachach, czech ſtaſ tón njeſkutk wobeschloj, wonaž zyle hjeſe reſlača wotmolvitaj, ſo ſtaſ jenož ſ wuſtawa čyloj, w kotrež ſo jimaj lubilo njeje. Mledeju ſloſníkow ſu do jaſtwa wotwiedli. Taſke merdatſto je ſo w wo- czechowatni w běhu lěta hijo ras ſtoč.

* W Lipſtu bě ſo wondano w jenej fabriky jena cžekla džela- cžekla ſi druhej dželacžek ſwadžila. W ſwadže ju jejna psjegiſtowiza ſak jara na jejnej knjezniſkej cžegci ſrani, ſo wona do womory padje a ſo ſlónčnje, hdyž bě ſi ſebi psjichila, ſe 4. poſkoda do fabriky- neho dwora dele ſchwilknu. S roſraženej hlowu ju do hoječnje donjeſehe.

* W ſtamjeniſy je jedyn rekrut, ſyn widžaneju starsheju ſi Plauen, ſe ſparneho ſala ſi woknom dele ſločiſl a ſo roſraſyl. Wina teho bě wulke ſtýkane na wojetſkej ſlužbje.

* Prozeſh wo nowy pjenjeſl je ſo 28. novembra w Barlinje na ſcholu wobſkorženeho wotměl. Jedyn hoſcjenat bě ſwojeho předaw- ſeho hoſcja wo nowy pjenjeſl pominal. Tón jemu tón pjenjeſl, jón na poſče ſaplačiwiſchi, ſi poſtom psjipóſla. Hoſcjenat pak jón njeſwa, dokelž dyrhjeſe ſa pschinjekenje 5 np. ſaplačiwiſchi. Šlónčnje ſwojeho dženika wobſkorži. Na pjenjeſl termiji ſo wž njewučini, dokelž wobſkoržený psjehyſchenje nowych ſwědkow namjetowaſche. W druhej termiji pak ſo jeho ſwědžy na wž wjazy derje doſež do- pominic njeſožaču, duž bu dženik ſi ſaplačenju ſwojeho dženka a wſchech ſhóstow ſažudžený ſi tym wuſtudem, ſo je dženik ſi tym, ſo je ſkóržnilej ſi poſtom nowy pjenjeſl psjipóſla, ſwój doh psjipóſnali. Šhóst tuteho pjenjeſkoweho prozeſha pak 150 hriwnow wucžinja.

* Na Hobrſke horje je w poſledních dnjach wjele ſhěha padnuto. ſsněh zyke horje hac̄ do wžow dele psjithrywa. Schreiberhau je ſe ſhěhovym rubom wobžet.

* Hroſbnu namakantu ſu 7. dezembra w Chitagu ſejiſili. Jedyn kaſhcz wockliniwiſchi cželo jeneho muža, na cžoſe ſe roſkym- kane, namakatu. Dokelž bě ſi kaſhcz franzowſke ſikavijo naſejenje, měnjaču, ſo hroſbna poſhyla ſi Franzowſkej psjintidze. Poſdžiſko pak wuſlēdžichu, ſo je to cželo jeneho Chitagofleho měſhčana. Franzowſki kaſhcz ſu naſkerje jenož teho dla wužili, ſo buchu ſvade ſbudiſl, jalo by kaſhcz ſi wulraja psjichol byl.

* Šallka nad Rheinom piža: Salubowaný por. 8. dezembra ſpyta, ſo w Rheinje tepič. Lubowat ſwoju njeſestu ſi murjowa- neho brjoha do rěki ſtoči a ſo potom ſam do ſotmow cžiſnu. Holza ſo tepi, lubeho pak wulhovachu a polizji psjepodachu.

* Zadławje hruby njełuk je w poślednich novembrowych dniach pola kublerja Rolle w Reichenawie skrzypna holza, Emma Augusta Englerze, s Hainewalde skrzypła. So by porod swojego njemandzelskiego dżęscią potajita, jo skoncowac wobsamku. Hörje hacz dżimje swerisko wona swój samyśl wuwiedże. Wbohe njewinowane kurjatko świnjom do kłewa cziskuwschi wona tak dolho pschi kłewje stejo wosta, hacz świnje jeje dżęczo segrale njebieć. Jeje żadławy njełuk pał potajny njewosta. Hruba czercziza je sajata a do Bitawskiego jaſtwa wotwiedzona.

* Wulkı njemēr w Horniej Frankfurcie je nahła zmierz 15 a 17 létneju dżowkow hoscenzerja Rieba na dwórnisczegu Selb wubudziło. Wobez holzy su w jeju kożomaj morwej namakali. Hnym dom wischity na to tukach, so njeſtej natursleje zmierzce wumrzeloj. Nekto je wěste, so stej sajedočonej. Schtó je jimaſ ſed do jězje hypnuł, ſebt nicto myſlicz njemōže. Podhład hacz dotal na nikoho nimajo.

* S Oldenburga pišaja: Szczehowazy bjesbójny ſluk je ho 27. novembra dopoldnia w burſkim dworze Nahrjenje ſtał. Tam bě mjenajzy do hamotnie ležazeho dwora hura Kuppera zuſy muſzki psichichol a bě ſebi wot Kupperowej žony, kiz bě hamalutka ſe bwojim někotre měſazh starym dżesczom wó jſtwe, njehornje pjeniſy žadał. Hdyž jemu je žona hnydom njeda, ale ſe bwojim dżesczom czeknucz ſpyta, jej njebocznik dżeczo wuhrabnu a je s hlyčku tak dolho k kapatemu wohniſczej dżerzefce, doniz ſo wbohemu dżesczmu noz zyle njewopječe. Potom je ho njekrafnik ſhubit. Gsnano ſo njeſprózniwej poliziſi poradzi, jeho wuſzledźicž.

* S Nordhausenskeje wokolnoſcze wo spodgiownej pschelorje w zyrkiwskich naležnoſczech piſaja, kiz je dla nuſneho porjedzenja a pschetwarjenja w farſkim domje w Nordhausenskej dželaczeſtej wby Salza wudbyrla. Wožada ma 2600 duſchow. Jeje ſara je ſe starodawneho czaſa, duž naſhemu czaſej wjazy jara pschihódna bycž njemōže. Wožeſe teho dla je ho ſtał, ſo je Salzaſka ſuperintendentura netko hižo nimale 1½ lěta njewobhabzena. Magdeburgskemu konſiſtorſtu pał bjes džiwa na tym lež, ſo by tón njeſtoſt kónz měl. Duž je ho teho dla na Salzaſku zyrkiwinu wychnoſcę wobročilo, ſo by jemu wotpomhała, je tež jej węgymuſtoſneho muža pschipočko, ſo by jej w węzach farineho twara radził. Ale wožada je nowotwar do czista wotpokaſala a ſo wuprajila, ſo budže ſo jenož ſ pschemozu k wuporjedzenju ſtareje ſary nuſowacž dacž, dokež by jej pschetwarjenje zbyt zyrkiwine ſamženje rubilo, czehož dla bychu potom zyrkiwine dawki nuſne byle. Hdyž pał bychu wožadni zyrkiwine dawki dawacž dyrbeli, by wjetſchi džel Salzaſkich wobydlerow ſ krajne zyrkiwe wuftupil.

(Baczon jako liſtynoscher.) Jako liſtynoscher ſo, runje kaž holb, po ſdaczu tež baczon pschihodži. Jedyn narańſcho-pruſki kublet w Minge wo tym ſczechowaze piſche: "Véh ſebi w tymle léczu dwę baczonieci wozghaňut. Baczonjazy por mjeſeche pola mje na ſynowej hromadze hneſdy. Nas dwaj honjerzej ſ města ſe mni pschindzefchtaj, katraž wjekele na tym namakſtaj, na hontwe baczonjazu macz ſatſelicz. Stary baczonjazy nan bě po ſdaczu ſ tym klobuko ſrudzeny, tak ſo wjele dnjew dolho, kaž wibžach, baczonieci njepizowasche. Wbohej młodzeczi zaſožnje ſchtrčezieſtej; duž jej, dokež hſchče ſteječ njeſogeschtej, domoj wſach a jimaſ mjažo a rybby dawach. Jako hſpodu jimaſ konjenz pschipskaſach, a tam ſo baczonjatzu tak ſkulidžiſtej, ſo, hdyž možechtaſ leczecz, ſtajnje ſobu pschindzefchtaj, hdyž ſo konjeſ pschahaschtaj, a hdyž wotjedzeč, wonej pôdla weſa mile daloko ſobu leczeschtej. Štönczne mi myſliczka pschipadže, jej pschi nuſnych pschiležnoſczech jako liſtynoscherow wujicž, wſach jeneho po druhim na mjeſeche dalotoſcze ſobu a dach jimaſ ſ powjelczeſti domoj leczicž, pschi cžimž ſo pschewědzieč, ſo milu daloki vucž ſa 3 mjeſchinu pschelcziſtej a pshezo porjedzenje w runej mjeſe wot wotpózlaniszcza domoj leczischtej. Wónbano, krótko do přenjeho mjeſnjenja, běſchtaj baczonaj cžiſce ſawrjenaj, tola 1. dezembra pschi milischiem wjedrje jimaſ wuleczič dach. Nad tym ſo nimo mery wjeſelischtaj a mózne wokolo ſtaſtaj; jedyn ſ baczonow ſo hakle wjeſor wrózgi. Wyslu ſebi, ſo je tutón baczon tež město wopytał a wón budžiſche najſkerje, budžiſche-li nechtó na njeho ſ jeho mjenom "Jakubje" ſawoł, dele pschileczič a mi najnowſche wojesce ſobu domoj pschinjeſt." — Hacz pał budže móžno, liſtonoschaze baczonu plahowacž, ſ czečka wérimi; hacz dotal ſo jenož wojeda, ſo baczonu niž liſt, ale male džeczi ſ hribow k nam noscha.

* Šrudne ſzewjenja naſheho czaſa ſu pshezo bôle pschiberaſze ſudniſke ſaſudzenja dla njekanſtwa, kotrež ſu ſo wopſitkownje a wožeſe wot lekarjow ſkuczile. Lětſa ſo hižo džeczač taſtich podenzenjow liczi. S wjetſchi běchu to ſidzi, kotsiž běchu ſo pschecziwo

ſcheczijskam pscheschli. Najnowſchi podawak pał njenajſtupa žaneho ſida, ale jeneho lekarja ſe ſtareje ſcheczijskeje ſemjanſkeje hwoſby, 70letneho dr. ſ Lenka w Dręzgach, kotrež je w bréiowym leſku 7letnu holczku nadpanuł a kotrehož ſu teho dla k jaſtwa na 8 měſazow a k ſhubjenju czeſznych prawow na dwě lécze ſaſudzili.

* Powjeda ſo, ſo je ſo ſ rufeſeje hęgorskeje króny wulki drohi kamenj (brillant) ſhubit. To je ſo tehdby ſtač dyrbialo, hdyž je ſo króna pschi pschewodzenju czečla zara Alexandra wot dwórniszcza do Pětro-Pawolskeje kathedralne w Pětrohrodze ſa kafčeczom njehla. Sprawný namakat ſo hſchče poſkaſ ſjeje.

* W Pschemysku (w Galizieſkej) tamniſchi turnarjo njedawno ſekliju hraſtach. W njeſ dyribjeſeje jaſtnik wobhoniſterja (ſpiona) ſaſtoci. Jaſtnika hraſtach jedyn ſaſtoñnik měſchecjanſkeje rady. ſe ſaſtoci wón, měnjo, ſo ſu jemu někaſku tupu naprawu do nōjnijow tuknuli, woprawny wótry ſakacž naſoži a jón ſwojemu pschecziwnikej, jenemu piekarje, w roſhorjazej hře k wutrobje ſtorci. Trzechem ſawołajo k ſemi padnu a psched naſtróženymi pschihladowarjem ſyndrom wudycha. Wobaj hraſterej běſchtaj ſebi bliſko ſpſhczelenaj. Njeſbožowny ſaſtoñnik je w wulkiſ ſtrache, ſo wekludni.

* Semjerjenje w połodniſczej Italskiej hſchče poſchecſto ſjeje. Minjenu njedzeli w noz̄ ſu w Reggio ſaſo ſekmijaz ſtorci na ſemi pytauit. Lež Messina w noz̄ dwaj ſlabej ſtorci poczepti, psched kotreymajz bě ſylny zentralny ſtorc ſaſtucz. Wobydleſtvo bě ſo ſi nowa do wulkeje hroſy dalo. Knježecſtvo wſho móžne čini, ſo by wutrobj ſměrowalo. Knježecſki komiſar Galli bě poruczij, ſo dyrbialo ſo ſchule ſaſo wotewrič, a napeminaſche wſchitkliſ prefektorow telegrafiszu, ſo bychu ſi měſchecjanostami hromadze pomožne wubjerkli ſradowali. Dokelž bě ſo roſnejſlo, ſo w Reggia ſyjeczo "hvjateje knježny ſ paczermom" hubu wočinja, wjele wěrjazych k njeſ hwjataſe w krutej werje, ſo ſu jich modlitwy k hvjatej knježnje wufuklowale, ſo je deshez poſchecſto a ſo ſemjerjenje w minjenej noz̄ zaneje ſchlož wjazy načinilo ſjeje.

(Zyrkiwne wojesce ſladaſ w vichitoſu.)

Drjewowa awfzija.

Na deſkowniſczej tudomneho rěſaka ma ſo
pondželu 17. dezembra dopoldnia w 9 hodžinach
300 rm. hójnowych ſchwatorow, wjele ploſtowych ſchwatorow wopſchijazych,
ſa hnydom hotowe pjeniſy na poſchecadzowanje poſchecadzowanje.

W Dubach, w dezembrje 1894.

Grabinſki ſippowy parny rěſak w Dubach.
H. Wahl.

Drjewowa awfzija.

Pſchihodnu kředu, 19. dezembra 1894 ma ſo na knježim ſutobčanskim reverje něhdze 50 ložow ſtejatých hójnow a něhdze 20 hukhizowych dohlič hromadow ſa wuměnjeniom na poſchecadzowanje poſchecadzowanje.

Sapocžat rano w 9 hodžinach w Měrkowje.

H. Kreczmar.

Drjewowa a ſlanjowa awfzija na Luhowskim a Kaſhowskim hajniſkim reverje.

Sktwórk 20. dezembra 1894 ma ſo něhdze 200 ložow 15-létneho twjerdeho drjewa ſ dobrym ſlanjowym pſchikrywym, mjeſ kotreym ſu rjane ſchmrélowe a ſymjeſtne ſchtomy, k wuzitlowemu drjewu ſo hódzaze, na ſamhne popuſhčenje ſa jara pſchihódnymi placzenſkimi a rumowanskimi wuměnjeniom na poſchecadzowanje poſchecadzowanje.

Sapocžat dopoldnia w 9 hodžinach niže Hromadžiz hata pſchi Holesčowſkih mjeſach.

Hajniſke ſarjadniſtwo.

B. Schumann.

Jako hodowne darh
poruczam

pſchedeſchežniſi

ſe ſidyi a poſidyi, ſa jara rjane, woſebne a trajne po 3—12 měl. Pſchi wotewſaczu 1/4 duženta poměrnje tuňſho.

Zenicki najwjetſchi wubjerk.

H. M. Schmidt pſchi hlownym torhoscežu.

Khěža na pschedan.

W Borščicach je dwajskozna khěža s körzom žadoveje a žaděnskeje sahrody, sa rjemějšnikow šo hodžaza, pschi niskim naplacenju na pschedan. Dalsche je pola wobkēdžera hosczenza řeřa Š. Dietricha w Retonju řonici.

Pscheměnjenja dla je khěžna ležomnoz cíklo 9 w Nježwacibidle, pschi parku kředž seleneho ležaza, wobstejaza s domškeho s 3 stwami, džětakne, katraž može šo tež jato bydlo napravice, bržnje, kónje, wjelbowaneje hrđe, žadoveje s. hrđy s pshiběžazej wodu, sa kóždeho šo hodžaza, hnydom na pschedan. Dalsche je řonici vola wobkēdžera.

Prokata na pschedan.

Prokata běleje Yorkširské a tež čornopisaneje Berkširské razy, kotrež šo jara lohko wulformja, šu pshedo po cjažej pshiměrjených niskich placžinach na pschedan na kniežimaj dworomaj w Budyschinku a Pshivežizach.

55 ml. placži nowa schiža maschine, katraž je wehlaďacj a šo pruhovacj hodži w Aug. Schubowej restawraciji na swonkownej lawštej hažy.

Tobakowe trubí a zigarowe hubníz w a ulsim wubjerlu porucža

Otto Brandt

draschležski mischtir na hauensteinskej hažy 2.

Muku t kolacžam

hažti po 80 np. porucža

Maškežanski knježi mlyn.

ff. hodowne kolacze,
ff. malowe kolacze,
wšelake družiny
mijedowých tyłanzow,
ff. Baselski mijedowy tyłanz,
ff. schokoladowy tyłanz,
maltronowy tyłanz
porucža

konditorija A. Schradera.

Wolm. rubiščja na ſlowu,
" řtrympy,
" ſoki,
" rukajzy,
" spodnie kholowý,
" řtrykowanske pshedzeno w wulkim wubjerlu porucža tunjo

Hana Rollova rodž. Hauffiz na róžku Lubijskeje a Lichovskeje hažy.

Hotowu džecžazu draſtu,
Barchentowe koſchle,
spodnie huknje,
pjessle do domu

jenož w dobrých hōdnosćach porucža

Hana Rollova rodž. Hauffiz na róžku Lubijskeje a Lichovskeje hažy.

Dospolne wupschedawanje!

Worowý ſklad ſemrijetaje Hohnweje, weſtejazy: módreho plata, módreho čiſčja, ſchorzuchow, rubiſčzow na ſlowu, ſhawlow a dybſaczych rubiſčzow. barchenta, kalmuka, woſmjaných huknowych tkaninow. podſhivanskich tkaninow, zwjerna, luſtra atd. šo wet dženja w pschedawatni, pschi ſherbštik ſerchowje cíklo 1 po císcie niskich placžinach do císta wupschedawa.

R hodownym daram

porucžam ſwoj ſklad

Fucžoweho a džélanſkeho grata, ſwonidlow a ſchjerkatskich ſantow, hrajkanskich a kolebanskich konjow, hontwinskich toſhow, ſchulſkich torniſtrow, ſchulſkich toſhow, pucjowanſkich toſhow, pucjowanſkich koſrow, portmo-nejow, ſlow atd. po tunich placžinach.

Ernst Nieger, ſedlatſki mischtir na ſwonkownej lawſkej hažy.

ff. ſuſki na Božodžeſčowym ſichtom,

ff. ſchokoladu

po wſchelakich placžinach,

wuwoſiowanh ſakao,

marzipanowe torty,

wſchelake wěžy ſ marzipana,

ff. bonbony,

bonbonier y,

atrapy,

porucža

konditorija a kheſejownja

Alwina Schradera w Budyschinje.

Izměſhnuje tunje wupschedawanje hacž do hōd čornych a piškanych drastnych tkaninow, teho runja ſhytkow černych ſibžnych tkaninow, elſaskeho a koſchlažeho barchenta, ſhytkow tkaninow ſ poczeñjenju ſofow, gardinow, rułowowych tkaninow, rukawatych laſow ſa muſtik po $2\frac{1}{2}$ ml., barchentowych koſchlow ſa muſtik a žony po $1\frac{1}{4}$ ml., ſpôdnich koſlowow, barchentowych kožowych plaſtow po 1 ml. 20 np., $10\frac{1}{4}$ ſchěroke ſopſhiwaze kožowe plaſt, wjele ſtom ſhytkow ſ ſhørzucham a rubiſčzam, hotowych huknijow, pjeflow, džecžazych wobleczenzow, kruwazzych a konjazzych deſow po $2\frac{1}{4}$ hacž 6 ml., wjele tuňſho hacž wſchudže druždže a wjele družich wězow.

Hermann Beermann

na ſwotkownej lawſkej hažy 6.

Iſtorycne ſloty a ſkéboruſych mižazych a ſonjazych ſloty a optiſtich tworow a hraſlow ſedzblive cíznu. Tež ſo wſchě porjedzenja na horka mjenovaných wězach ruceje a tunjo wobstaraja.

Max Wobeda, čaſznikar w Lubiju na Miklawſhowej hažy 32.

Durſhoffiske ſuſhe droždze ſtajneje čerſtwe porucža August Biesold, pjeſlarſki mischtir na bohatej hažy.

na jerſowej hažy 9

porucža najlepſe hylne ſuſhe droždze wſchědneje čerſtwe.

Sserbske protyki

ma na pschedan

P. Mikla w Kettlitzach.

Nowe

turkowske ſlowki

porucža tunjo

Otto Sachse

Wih. Bergerowu naſledník na bohatej hažy 5.

Schlörnjaſy mas,

kožu mijehku a wodu njeſchepuſhčzatu cíznyazy, w tyſach a po waſy tunjo porucža

kožowa pschedawatni

Reinholda Giericha

pschi mjaſowych jedlač 4.

Drjewjanzy,

filzowe toſle,

hukniane toſle

ſ kožanej pôduſku a bjes njeje porucža po najtunisich placžinach

Richard Rincke

na žitnej hažy 7.

Kaſchče

we wſchěch wulſczech a družinach porucža pschi potrebje

Arthur Jannasch

na Hoſchiz hažy a róžku seminarſkej hažy.

Saſkopschedawarjam

pschedawam ſwoj ſamhny wudželt cízjakow po najtunisich placžinach.

G. Bertramowu hyn

pschi mjaſowym torhosčzu 3.

Schulske torniſtry

ſa hólzow a holzy, jenož najlepſe ruczne dželo porucža w wulkim wubjerku

A. Zetsch ſedlatſki mischtir na hauensteinskej hažy 1.

Woli

ſo kóždu wutoru bje, čerſtwy ſany woli a ſane wohuči ſu na pschedan

w Strójanski mlynje pola Wulkih ſdžarow.

Hdže ſeje tónle

rjany čaſznik

kupili? Pola

čaſznikaria

Maſera

na

herbſkej hažy.

pschi kaſarmach.

Młode holzy nauknu dokladne ſchaty pschiręſowacj a ſchicj pola Berthy Bjenadoweje na horncjerſtej hažy 34 po 1 ſchodze.

Dwie móžetej tam tež jebz a bydlo doſtacj.

Dowěrny prěni rólny pohonc, kij móže tež woženjeny byc, ſo pyta na Radwoſki mnežim dworje.

Każ w przedawschich latach tak też tole lato swoich żołnierskich żołnierzy w miesiącach na to kredytowych czynimy:

Kupującé hodowne daru jenož pola Fischerianów.

Proszę, wojowniczych, so hodowny dar niż jenož temu wiejskim czyni, kiedyż jón kupuje, ale wózki temu, katemuż po wotkupi.

Niemieckie reformistyczne towarzystwo sa Budyschin a wokolność.

Do Barta!
Wot 18. hacz 25. dezembra t. c.
wulka hodowna wstążka
pola
Alwina Dietricha w Barcze.

Wosjewjenje.

Dowolam się, najpochwalniščego k wiedzeniu dacz, so tym po w Rakečach jako pruhowanym konfektorat fałdli i so wschon grat, jako skanowe noże, rępykaze maszyny atd. dżemam a poręczam.

Paul Urban.

Pschednoschenje duchowneje hudźby

w Bartskiej zirkwi
niedzieli 16. dezembra 1894 wjeczor w 6 hodzinach,
wspomniona wot
Bartskiego spiewanskiego towarzystwa a schulskeje młodości.

Program 30 np.

Wojakomny czysty wunoscik je sa dobrogelske samery postajeny.

Poboczne Towarzystwo Serbskich Burow w Małym Wjelkowie

zmieje niedzieli 16. dezembra popołdnju w 4 hodzinach w Kobanicz hośczenzu dla skasania wojeszkow a drugich waznych węzow po wiedzeniu. Pschedkydwo.

Bukečanskie serbskie towarzystwo

zmieje jutre niedzielu, jako 16. decembra, swoje posiedzenie. Pokračowanie przednoška knjeza wucierja Šütey z Rachlowa: „Sto zwierjata dżelaja“. Zapoczątk z dypkom 5 hodzin

Wszelkie sobustawy so k temu posiedzeniu najwutrobniszo preprosują, też hośco su nam witani. **Předsydstwo.**

Pschedny hodowny zwiedzeni.

Wtorek 25. hodownika, přeni hośathy dżen hodow, wjeczor w 6 hodzinach, budżet po w sali Gustavho hośczenza w Schwäzjach, pschedny hodowny zwiedzeni zwiedzieć.

Szwiedzienki program je zaledwazy:

1. Dżen, hośy ludzio (wot Kaniga). Spew spiewnego wotrjada.
2. Szwiedzinska reč knjeza wucierja Mr. Bodneho.
3. S njejek klinca hlošy (wot Sejlerja). Spew dżeczi.
4. Wy dżeczatka pójcie (wot M.). Spew malych dżeczi.
5. Dżen kchwaleje Boha (wot Hermana) Spew szromadny
6. Giecz Gusty Hataża.
7. O najzwieciszki.
8. O pójcie hem węzach. } Wot Sejlerja. Spew dżeczi.
9. Cicha nóż, hośata nóż.
10. Giecz Jana Henki-Merkowskiego.
11. Dżowka Zion, wjekel ho (wot Mr. L.). Spew dżeczi.
12. Wy chremi s dżakom ponizne (w. Kaplerja), Spew szromadny. Potom ho dżeczom wobradzuje.

Wszelkich lubowarjow hodowneje wjekewoscje s bliska a daloła na tuton zwiedzeni na najluboscjivischi pschedprosnuje.

Szwiedzieniowe zarządništvo.

Jan Henka.

Pruhi s Bożego kwietnika, schruchy a kherlischowe schtućki w pschednych kaszczilach, k Bożemu dżeselowemu darej ho pschedodżaze, zu po 75 np. w wudawatki „Serb. Now.“ a pola knihiwjasajow dostacj.

Rakečanske serb. tow.

„Lipa“

zmieje, da-li Bóh, jutre niedzielu 16. hodownika popołdnju z dypkom 4 hodzin w Křižanec hoścencu swoju měsačnu skhadzowaniku. Wo bohaty wopryt prosy předsydstwo.

Matariske towarzystwo

w Bulezach
zmieje po wiedzeli po wiedzeniu. Pschednoski knjeza dr. Logesa.

Pschedkydwo.

Czajnik

zo s rukowanjom derje a tunjo wuporjedzeja.

Nowe czajniki wszelich družinow ma pschedzo na pschedan.

Fr. Scholze, czajnikat na Hoschiz haſy 13.

Kucharki, klužebne kuchinske a holzy, wotrocikow, rólnych pohonczech, tsczakow a wołazych, dżelaczejki hwojby pyta Heinoldowa w skutym jehnecju.

Skužebne a hródzne dżentki a tajke k czelatam, wotrocikow, rólnych pohonczech, krenkow, wołazych, dżelaczejki hwojby pyta Spannowa na malej bratrowskej haſy 5.

Młody czlowiek, ktrychž chce mlokaſtvo nauknuć, može psched 90 ml. lětneje msdy sastupic pola R. A. Wölfe w Paniezach pola Précze.

Kucharki, klužebne, kuchinske a dżeczaze helzy, wotrocikow, krenkow, rólnych pohonczech, klužebne, hródzne a dżowki k kwinjom, dżelaczejki hwojby k nowemu lětu a po dželaczejki hwojby 7 po 1 skedze.

K nowemu lětu 1895 zo kmanu krenk na Lubočanski knjezi dwór pyta.

S tutym k wiedzeniu dawam, so je powiedzanie wo hospodaſkim pomozniku Michale Zimmermannje niewerne a so to, ktož tym na njego srečal pola smerza ho siednawski roskata nasad bjeru. **Marja Buttez.**

Sjawny dżak.

Swoje wobydlenja, s wohniom sanczene, s Bożej pomožu sało natwariwski a do nich sało saczahnuwski, naš nuci, wschtikim s bliska a s daloka, kotsiž ſu naš se ſmilnymi darami podpierali, a tym, kotsiž ſu nam k twarbie nusne potrebnoſce pschedowowali, a skončnje tym, kotsiž ſu nam s rucižnym dżelom klužili a pomožni byli, ſwoi najwutrobnischi dżak prajic s pschedezom, Bóh luby knies chył wschitkim bohacze sapłacjic a ich psched podobnym njesbožom swarnowacj.

Wotpaleni Scheidowskeje gmejny.

K temu egiemu pschedloha.

Richtsblatt f. číslu 50 Serbskich Nowin.

Sobota 15. dezembra 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej gýrkti smjeje jutije njedželu rano w 7 hodž. farat dr. Kalich serbsku spomjednu reci, 1/29 vodžin diafonus Ráda serbske a w 10 hodž. němške predovanje. Při gýrktiných durjach budže bo kolletta sa wožadnych kudyhých sberacj. — W Börkečanskej schuli budže popoldnju w 5 hodž. serbska a w Dobruški w 3 hodž. němška adventska nutrnoć.

Werovali:

W Michałskiej gýrkti: Karla Ota Halma, wojskařki mischtr tudi, i Hanu Marju Rjencz na Židowje.

W Ratholsskej gýrkti: Franz Tulla fabrikli dželaczer w Sahorju, i Madlenu rodž. Hamplez.

Křešení:

W Michałskiej gýrkti: Pawoł, Karle Gole, fabrikarja na Židowje, ſ. — Maria Martha, Karle Augusta Kubjenza, khežerja a železniškeho dželaczerja w Hrubocžizach, dž. — Moř, nijemandž. ſ. na Židowje. — Max Richard, nijem. ſ. w Kelenje.

W Ratholsskej gýrkti: Cäcilija Hilžbjetka Antonija, Adolfa Hermanna Lukanek, pschekupja, dž. — Hana, Mittawské Schmarandera, pohončaj, dž.

Zemrječí:

Džen 28. novembra: Franz Josef Rückert, měschezan a ſchewski mischtr, 62 l. 7 m. 28 d. — 30. Handrij Lipka, ſubieč w Hrubocžizach, 60 l. 15 d. — Džen 6. dezembra: Karolina rodž. Hübner, mandželska klampnaria Röß, 58 l. 7 m. 19 d. — 7. Jan Ernst, Handrija Augusta Žeremiasa, živnoćerja w Delnjej Štine, ſ. 1 l. 2 m. 15 d. — 9. August, Ernsta Schüzy, khežerja a murjerja w Wulkim Bjelkovje, ſ. 4 l. 8 m. 23 d. — Pawoł Jurij, Alberta Jurja Müllerera, dželaczerja na Židowje, ſ. 1 m. 20 d. — 11. Frida Selma, Jana Augusta Grubla, živnoćerja w Hrubocžizach, dž. — 13. Hana Karolina Petrichz, Zana Augusta Wróbla, živnoćerja w Delnjej Štine, mandželska, 49 l. 1 m. 3 d.

Płacíšna žitow a produktow.

Bitowa dowos w Budyschinje: 4972 mēchow.	W Budyschinje				W Lubiju			
	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.
Pšcheniza	běla žolta	7 6	21 76	7 6	24 82	6 35	76 6	12 76
Rožla		5	75	5	87	5	44	5
Jecžmien		6	43	6	50	6	3	6
Bovň	50 kilogr.	5	—	5	40	5	—	5
Hroč		7	50	11	11	8	50	9
Woſa		9	3	9	44	7	—	8
Zahň		12	—	15	—	10	50	13
Hejdusčka		15	—	15	50	13	50	14
Běrný		1	70	2	—	1	60	2
Butia	1 kilogr.	1	20	2	40	2	—	2
Pšchenicna muka 50		6	—	14	50	—	—	—
Ržana muka 50		6	50	10	50	—	—	—
Sýro	50	2	20	2	50	1	70	2
Salóma 600		18	—	21	—	16	—	19
Prožata 1038 sýtuſ, sýtuſa		7	—	20	—	—	—	—
Pšchenicne votrubi		3	75	4	75	—	—	—
Ržane votrubi		4	—	5	50	—	—	—

W Budyschinje płacžesche: tórz pšchenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. 25 np. hacj 12 hr. 30 np., žolta 11 hr. 49 np. hacj 11 hr. 59 np., tórz rožti po 160 puntach 9 hr. 20 np., hacj 9 hr. 39 np. tórz jecžmienja po 140 puntach 9 hr. — np. hacj 9 hr. 10 np.

Na Bursy w Budyschinje pšcheniza (běla) wot 7 hr. 21 np. hacj 7 hr. 29 np., pšcheniza (žolta) wot 6 hr. 51 np. hacj 6 hr. 76 np., rožla wot 5 hr. 63 np. hacj 8 hr. 82 np., jecžmien wot 6 hr. 25 np. hacj 6 hr. 60 np., woſň wot 5 hr. 25 np. hacj 6 hr. 75 np.

Draždanske mjažowe płacžisny: Horjada 1. družiny 66—71 hr., 2. družiny 62—65, 3. družiny 45—50 po 100 puntach reſteje wahi. Dobre kraje ſwinje 44—48 hr. po 100 puntach i 20 prozentami tarj. Čezlata 1. družiny 60—70 np. po punce reſteje wahi.

Těždný plan železnizow

wot 1. oktobra 1894.

4. wosowa flaſha njedželu a na ſakſtich ſwiatyh dnjach wupada.

Se Šhorjelza do Dražđan.

Wosowa flaſha	2. 3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Šhorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,59	10,50	2,1	2,28	4,19
Rybčavča	11,48	—	—	5,5	8,24	11,15	—	2,53	4,44
Lubija	12,37	2,13	—	5,25	8,48	11,37	2,30	3,16	5,6
Budyschina	1,27	2,36	3,57	5,59	9,24	12,16	2,54	3,52	5,42
Biskopiz	—	—	4,28	6,35	10,1	12,54	—	4,29	6,18
Arnsdorfa	—	—	4,50	6,59	10,25	1,18	—	4,53	—
Radeberga	—	—	5,1	7,8	10,33	1,27	—	6,48	9,28
Do Dražđan	—	3,37	5,29	7,30	10,55	1,53	3,57	5,22	7,11

S Lubija jenož wšedne dny rano 6,46 do Budyschina 7,34 (3. fl.).

S Dražđan do Šhorjelza.											
Wosowa flaſha	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.

S Dražđan	—	6,16	9,5	10,30	12,30	3,25	5,20	7,15	9,12	11,45	12,57
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,21	—
Arnsdorfa	—	6,53	9,42	—	1,7	4,0	5,57	7,50	9,49	12,31	—
Biskopiz	—	7,21	10,9	—	1,30	4,24	6,22	8,22	10,14	12,56	—
Budyschina	5,14	7,57	10,45	11,33	2,1	4,56	6,55	8,50	10,46	1,24	2,3
Lubija	6,35	8,38	11,26	11,57	2,38	5,32	7,30	—	11,24	—	2,28
Rybčavča	7,6	8,55	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do Šhorjelza	7,49	9,19	12,4	12,22	3,16	6,13	8,14	—	12,2	—	2,54

S Budyschina do Wjeleczina.

Wosowa flaſha	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
S Budyschina	—	—	—	—	—	5,10	7,38	10,45	1,19*
Džejznitez	—	—	—	—	—	5,19	7,53	10,55	1,32*
Budeſtez	—	—	—	—	—	5,26	8,6	11,3	1,42*
Rosvodez	—	—	—	—	—	5,32	8,13	11,9	—
Do Wjeleczina	—	—	—	—	—	5,41	8,24	11,18	—

* Žeſdzi jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwiate dny.

S Wjeleczina do Budyschina.

Wosowa flaſha	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
S Wjeleczina	—	—	—	—	—	6,2	8,47	11,42
Rosvodez	—	—	—	—	—	6,13	8,55	11,50
Budeſtez	—	—	—	—	—	6,23	8,11	12,42*
Džejznitez	—	—	—	—	—	6,34	9,9	12,4
Do Budyschina	—	—	—	—	—	6,45	9,17	12,12

* Žeſdzi jenož ſobotu, w oktobru tež njedželu a ſwiate dny.

S Budyschina do Ralez.

Wosowa flaſha	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
S Budyschina 6,50	10,47	5,0	8,57	—	—	—	—	—
Ralez 5,26	8,6	12,32	6,52	—	—	—	—	—
Šeſčhova 5,35	8,15	12,41	7,1	—	—	—	—	—
Rježvacjida 5,45	8,23	12,50	7,11	—	—	—	—	—
Rakova 5,55	8,37	1,3	7,25	—	—	—	—	—
Radworja 6,4	8,44	1,12	7,33	—	—	—	—	—
Rakova 7,31	11,36	5,49	9,40	—	—	—	—	—
Rježvacjida 7,41	11,47	6,1	9,50	—	—	—	—	—
Šeſčhova 7,49	11,55	6,9	9,58	—	—	—	—	—
Do Ralez 7,57	12,3	6,17	10,6	—	—	—	—	—

S Budeſtez do Hornjeho Kumwalda.

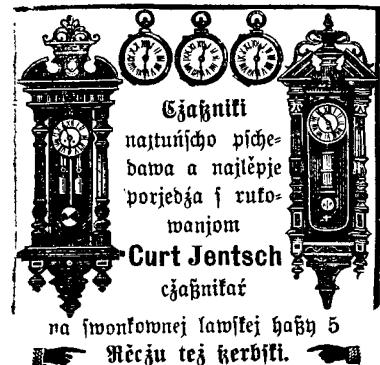
Wosowa flaſha	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
S Budeſtez	—	—	—	—	—	6,22
Wohhova	—	—	—	—	—	6,34
Kebliz	—	—	—	—	—	6,38
Kumwalda	—	—	—	—	—	6,48
Do Hornjeho Kumwalda	—	—	—	—	—	6

August Schöndorff knihiwjasańja a papierjowa pschedawańja

porucza po tunich placzisnach swój wulki skład,
wobstejazb se spewarskich knihow, schulskich knihow, wscheje schulskeje potrjebu, wobrasatych
knihow, powiedańczkow sa młodoscz, fabawenskich hrow a fóstkowych hrow, fożanych tworow,
piżanskich a papierjanych tworow, pychi na Bożodżeszowy sichtom, protykow, protykow k wot-
torhanju atd.

Dżecjaze wośy,
flankaze wośy,
pućzowanske korby,
schatowe korby,
noscheniske korby,
ruczne korby,
leħanske stoly,
kwětowe blida,
pluwowe korby,
zentnariske korby,
kaž tež wchē druhe korbarske twory
dżeka a wupordęda derje a tunjo.

M. Richter,
korbarski mischtur na hafelnsk. haſy 18.

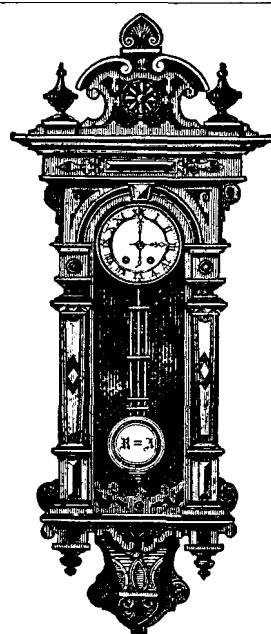
Kosaze kože,
ſajecze, kanikloze a wchē druhe kože
zenotliwe a po wjetſich dželbač
po najwyšszych placzisnach kupuje
Gustav Naude
na garbarskej haſy 16.
G dobowem poruczam swój
wulki skład kožuchowych kožow
tjes molew po tunich placzisnach.
G. N.

Howjaze, konjaze,
ſajecze a wocze kože kaž tež
wocze wołmu pſchego po naj-
wyšszych placzisnach kupuje
Heinrich Lange

pſchi ſitnych wilach njedaloko
herbskeje katholskeje zyrkwe.

Wosaze, kanikloze, kože, ſajecze,
kathorjaze, kujaze a lischče kože
kupuje po najwyšszych placzisnach
Heinrich Lange

pſchi ſitnych wilach njedaloko
herbskeje katholskeje zyrkwe.

Ernst Herkner,

cjaſnikar
w Budyschinje
na hłownym torhoshezu 8.

Wulki skład wſchędrznych družinow
cjaſnikow, cjaſnikowych rje-
cjasow a piſkadlow po naj-
wyšszych placzisnach.

— Porjedzenie tunjo.
— Réczu herbsti.

Čorne ſidzane tkaniny,

wubjerne, dołholeńje wupruhowane
khmane wudželli;

dale jako nowe dōſhle:

pišane ſidzane tkaniny

w wulkim wubjerku barbow,
porucza po tunich, twerdych placzisnach

Julius Hartmann syn

na rózku mjażowejho torhosheza.

Lanu muczku, ripikowu muczku, bawmoſkymje-
nijowu muczku, ſemisko-worjehowu muczku, palmo-
ſornowe wožuchi, kwětle ſłodowe kołochi, kuſhene
piwowe ſłodzisny, piżnu mułku, ržany piżny gris,
ržane wotrubn, mojk, mojkowy ſchrót jenož w najlepſzych
tajkoscjach po najwyšszych placzisnach porucza

Paul Schulze
pſchi ſitnych wilach 18.

Trikotowe taille,
bluſy,

dżecjazu drastu
w wulkim wubjerku porucza tunjo
Hana Rollowa
rodz. Hauffiz
na rózku Lubijſkeje a
Luchorskeje dróhi.

Nóſynki
wulke a ſtódke punt po 20 np.
w zylém mechu tuńſho
porucza
C. F. Dietrich
na jerjewej haſy 3.

Pawoł Giebner,

winarňja,
winownja a knědańja
w Budyschinje

na bohatej haſy čijzto 18,
nutshodom na theaterſtej haſy,
porucza
ſzwój wulkoſtny ſkład

czerwjenych
a bělych winow,
naſtuńſhe bleſhu po 70 np.,
haſz i najlepſzym družinam, kaž tež
lěkarſke wino,

jako:
portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokayske.

Pola mie ma kóždy połnu wę-
stoſcę, ſo woprawdzie wino do-
ſtanje, a ſtóż placzisny nastupa,
móžu ſ najmjeńſha runje tak tunjo
pſchedawac, kaž hdyž ſebi něčto
direktnje wino wot Rheina a t. d.
pſchipóžlačz da.

Pawoł Giebner.

Kolebanske konje

ſ naturſtej kojn poczehnjene,
woſy konjazeje ſtelesuizy, fabriolety, tworowe woſy, rjeblowane karh, ſudowe woſy,
trjeplaze woſy ſ kožanym konjom, koſazh a wolazh pſchah, tworowe woſy
ſ gratowymi drjevjanymi konjemi we wſchech wulfoszach

poruczataj

4 na ſerbſtej haſy 4

A. & W. Neuhahn

4 na ſerbſtej haſy 4.

Wſches dwē lóheži ſcheroki pſlat jako jara tunjo, starý lóhež po 35 np., pſchi wotewſaczu 30 lóheži starý lóhež po 33 np., druhe družiny po 40—45 np.; po placzijne ponízeny czistowolmjanym lama, koſchlazh barkent w jara wulfim wubjerku po wurdadne tunich placzisnach, wolmiane rubiſcheža niže nutſkupowanſkeje placzijny porucza

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

Zane wukhwalenje!
do czista wupſchedawanje dla ſpuscheženja
pſchedawarnje.

Po koždej ho pſchihodžazej placzijne roſpſchedawam wot netka ſwój ſtaſt ſymſkih ſwjerſhnikow, juſow, khežorskikh manſlow a wobſeženjow.

Woſebje poruczam wulti wubjerk džeczajnych manſlow po khetro ponízenych placzisnach.

W. Udig

w Budyschinje 14 na bohatej haſy 14.

C. O. Henoch w Budyschinje

na róžku hłownego torhoscheža a bohateje haſy
(w ſečje 1810 ſaložena pſchedawačna)

pſchedawanska ſažada: Krucze ſprawnje, jenož khmane, placzijny hodne twory, porucza: zwjern, wſche druziny bantow, wolmiane a bawmiane ſchtrykowanske pſchedzeno, ſchtrympy, ſoli, rubiſcheža, ſchawlowe rubiſcheža, ſchlipſy, khornarje, pſchedkoſchliki, gumijowe ſchath, ſchörzuchi, ſportowe a normalne koſchle, ſpódne kholowy a t. d. a t. d.

Carl Schulze, optikus pſchi miakowych jedkach

w domje knjesa pſchekupza Peterski pſchi potriebje ſwój wulti ſtaſt optiſkih tworow dobrociwemu wobſedzowanju porucza.

Wot ſeta 1856 žamostatny ho po dohodełnej dželawoſci na to wuteſtu wóčku brillu, ſa nje ho derje pſchihodžazu, dacž. Pſchedawam tež Rodenſtockowe nowe polepſhene wočne ſchlenzy. Brille po lekakſkim wutafanju ho ſwědomicze wubželaſa.

Na ſydom wutajeñach premiſtrewany.

Pſchispomnjenje. So by ho ſmylenja ſminul, proſchu koždeho, ſo džyl na moje pſchedmjenio ſedžbowacz.

S poczeczowanjom

Carl Schulze, optikus.

Kolebanske konje

ſ walzami a koležmi, ſo wetměnjaſe ſeſdzenju a kolebanju, wofy konjazeje ſtelesuizy, fabriolety, tworowe woſy, rjeblowane karh, ſudowe woſy, trjeplaze woſy ſ kožanym konjom, koſazh a wolazh pſchah, tworowe woſy ſ gratowymi drjevjanymi konjemi we wſchech wulfoszach

poruczataj

4 na ſerbſtej haſy 4

A. & W. Neuhahn

4 na ſerbſtej haſy 4.

Pſchedeschcžnikî

(jenož ſamſuň wudžer)

w najwjetſhym wubjerku porucza po najtunishich placzisnach

Richard Rinde

7 na ſitnej haſy 7.

P. Ludwig

pſchedawačna parfümerijow a mydlow w Budyschinje w kupnizy pſchi radnej pinzy 1 na ſnutſkownej lawiſtej haſy 1

porucza ſwój wulti ſtaſt mydlow ſa hospodařſtvo a k myčju, wóſkowe twory, parfümerije (němſke a franzowske atd.), kaž tež toilette wézy wicheje družiny (tež jako dary ho hožaze) ſ najlepſhich fabrikow po tunich placzisnach.

Pſchispomnjenje: Pola mie ſu wſhe wézy ſeſdzenju papjerjaných kwětkow dostacj.

E. Raſeld

knihiwjaſařnja a papjerowa pſchedawačnja w Budyschinje na ſotolskej haſy 30

porucza w wulfim wubjerku a po najtunishich placzisnach: ſahničkowe a wobrasate knihi, modeſerske liſtov, pihauske a hudiſne mapy, ſf. kahety, fotografijove a pěchnittowe oſlumy, ſerbſke a němſke ſpěvačſke knihi w jednorych a najwožobniſhich ſwiaſtach, portemoneje, zigarowe etwige, viſitne khartki, wobluki, lampowe krywy,

 ſbožopſchejaze khartki

w wulfim wubjerku, teho runja ſanevaſowe wézy, wſchelake protyle ſeſdzenju na ſeto 1895, ſabawjeňſke hry, wézy po 50 np. atd. a proſhy wo dobrociwym woppt.

K pſeczenju kolačow

najlepſhu wuhersku pſchedencžnu muku,

najlepſhi khežorskii wucjah

hachl po 90 np. porucza

Otto Sachse

Wilh. Bergerowý naſlēdnik na bohatej haſy 5.

Jenož 3 mk.

czistowolmiana konjaza deka placzi pola

Ludwiga Kuhlmannia

w Budyschinje w kupnizy pſchi hłownym torhoschežu.

Korla Barthel

ako pschihodne

hodowane a kważne dary

porucza
khojewo servizy, wódne servizy, blidowe servizy, piwowe
servizy, likerowe servizy, winowe schlenzy, schpihely, rosetty,
gardinowe żerdze, lampy, taż dżelbu klankow (popow), popyowych
blowczko, czelow, crijow, rukow, nohow, schtrypow, klobukow
po snatych tunich placzisnach.

Korla Barthel
w domje herbskeje knihiczsieczernje.

H odam

szwój wulftonyj skład herbskich a němskich spě-
warjskich knihow w najwožebnijsich a naj-
jednorjskich swjaskach, fotografiowe, pězni-
twowe a pižanske albumy, pižanske, no-
towe a szenjske mapy, listnizy, dželanske a
ruczne toſche, zigarowe etwije, portemoneje
a móschniczki, furne blida, furne servizy,
pižaki, schwadlistwowe, rukajzowe a ziga-
rowe kasheczki, balske wjehliczki, domjaze
žohnowanja fotografiowe wobluki we wszech
wulkoſčach, listnu papjeru a kasety w kraſ-
nych muſtrach a pěkných sawalkach, lam-
powe krywy, wobrasate a bažniczkoſke knih
we wulkim wubjerku po najtunisich placzisnach
dobrocziwemu wobfedzbowanju porucžam.

Gustav Rämsch,

Inihivjaſaenja a papierjowa pschedawarenja
na bohatej haſy 21.

Najwjetshi ſkład w měſce. — Pomyslnje najtunische
placzisny. — Krucze sprawne požluženje.

Filzowe, zilindrowe, hontwjerſke a džeczaze

flobufi

we wszech unowoscjach čaſha nimo měry tunjo.

Ratarſke, domjaze, dželawe, a džeczaze

mězhy

we wszech pomyslnych družinach a fermach jara placzisny hōdne.

Filzowe ſtuþnje

najnowſcheho wudžeka wurjadne tunjo.

Pjelszjowe twory

ako pjelszjowe mězhy, pjelszjowe muſhy
pjelszjowe koñnarje

w faruſenych dobrzych hōdnoſčach po jara tunich placzisnach.

Hugo Lehmann,

22 na bohatej haſy 22 (pódla hoſczenza „f wi-
nowej kici“).

Hermann Darschau w Budyschinje

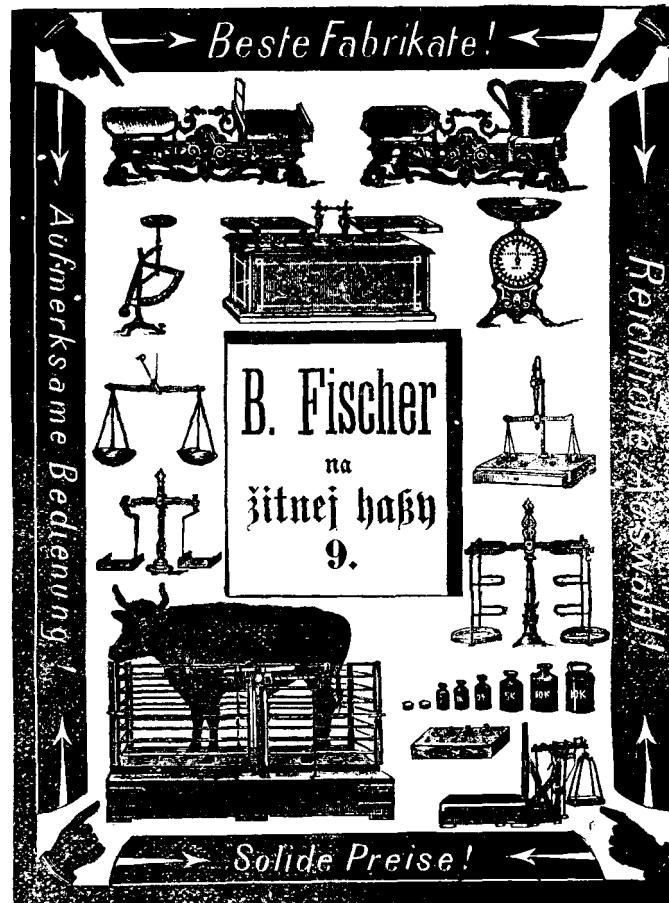
fabrika schtrypowych tworow s wowežje wolmy

čiſlo 1 na schulerſkej haſy čiſlo 1

te ſemſtemu čaſkej ſwój dawno jako dobrý ſnaty wulsi ſkład ſchtrypow-
nych ſchtrypowych tworow, ſchlenkowanych ſakow,
wulsi wubjerk laſow s rukawomaj w najtunishei haſę k najlepſhei
čiſtowołmionej barbunjeputſczej tworze a w rjanych muſtrach porucža.
Najlepſchi a najwjetshi wubjerk ſchtrypowanſkeho pschedzena
wszech barbow.

Najhodniſcha twora!

Najtunishe placzisny!

F. Trulleh

na schulerſkej haſy 7 na schulerſkej haſy 7.

Porucžam ſwój wulsi ſkład

hotowych derjeſedžazých pschiležazých muža-
zých a žonjazých koñuchow, pjelszjowych
pjeflow, ſcherokich koñuchow, dželaczerſkich
koñuchow, čornych kulojtych pjelszjowych
bobaczych mězow

ſa mužtich a hōlzhou po 2 ml. i týsu, teho runja wulsi wubjerk
mužazých a hōlczazých ſuknianych a plynſhowych
mězow, hōlczazých mězow hižo po 50 np.,
mužazých hymskich mězow hižo po 70 np.

A podſhiciu a wobkadzenju koñuchow mam wulsi ſkład dobrých
wote mnje ſameho pschihotowanych kožow.

Franz Marschner

čaſnikat w Budyschinje

čj. 9 na bohatej haſy čj. 9

ſwój ſkład čaſnikow a čaſ-
nikowých rječjasow dobrac-
zemu wobfedzbowanju porucža.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.

Vorjeđenje dobre a tunje.
Pſchispmjenje: Rečju herbski.

Moja hodowna wustajenja je sažo wotewrjena. Staju jenož nowe najmodniſche drastne tkaniny

na pschedan.

Jako woſebje tunje porucžam

čistowolmjane dwójzyschéroke mustrowane tkaniny

meter po 75 np. hacž 1 mѣ., wopravdze hōdne 1 mѣ. 50 np. hacž 2 mѣ.,

čistowolmjani dwójzyschéroku beigu

meter po 75 np. hacž 1 mѣ., wopravdze hōdne 1 mѣ. 25 np. hacž 2 mѣ.,

čistowolmjane dwójzyschéroke diagonale,

metr po 1 mѣ., wopravdze hōdne 2 mѣ.,

čistowolmjane dwójzyschéroke jendželske koſmate tkaniny

meter po 1 mѣ., wopravdze hōdne 2 mѣ.,

— dželbu ſwětlych dwójzyschérokich drastnych tkaninow —

meter po 60 np. hacž 1 mѣ., wopravdze hōdne 1 mѣ. hacž 2 mѣ.,

dwójzyschéroke Sahanske drastne ſukno

meter po 70 a 80 np.,

wobleženja maleje měry a wotměrjene wobleženja

hižo po 3 mѣ.,

čorne drastne tkaniny

meter po 80 np.,

čistowolmjany dwójzyschéroki lama

meter po 1 mѣ., hacž 1 mѣ. 60 np.,

6/4 polwolmjane ſuknjowe tkaniny

meter po 50 hacž 60 np.,

Dale:

ſpōdne ſuknje, ſchórzuchi, trikotowe taille,

— dželbu 6/4 ſchérokoho běleho poſkleschězoweho damasta —

meter po 50 a 55 np., wubjernje ſo plokažy,

6/4 poſkleschězowe tkaniny

meter po 35 hacž 50 np.,

čiſhežane drastne barchenty

barbunje puſchaze, meter po 50 np.,

ſymſke žaketы

hižo po 3 mѣ.

Džel tyčle modnych tkaninow je w mojich wulkadnych woknach wupołożeny. Dowolam ſebi, čeſćených ſerbow
poſkeproſyje, ſebi wulkotne wupołożenie tworow wobhladacj.

Alphons Schauseil.

Pſchedawanie po kruče twjerdyh placzisnach.

S mojego wojadniu wulkego skada

psichnych a wolmjanich tworow

dowolam ſebi jako jara psichodne

hodowne dary

najpodwołniskho poruczeſz:

Mužaze, žonjaze a hólcjaze filzowe klobuki, žonjaze a džecjaze kapy, muſy, ſchwale, rubiſcheſza wokolo ſhije a na hlowu, trikotowe taille, mužaze a hólcjaze lazy, ſchakty, ſchorzuſhi, pschedkoſchliki, khornarje, ſchlipy, rukajzy, ſhrympy, normalne ſchaty.

Twjerdu, barbunje puſhczatu

ſtrykowansku wolmu

10 paſmon po 30 np.

w bohatym wubjerku barbow.

Leopold Posner,

ſnatu najtrúſha a najwjetſha
pschedawärna phschnych a wolmjanich tworow
w Budyschinje 7 na bohatej haſy 7.

Sklad

plata a bawmjanich tworow

A. Rážy a ſyna

w Bieleczińje

Sklad w Budyschinje na herbskej haſy 7
porucza ſo pschi potrebje dobrociwemu wobledzbowanju.
W hodownym časzu ſrednu a ſobotu wotewrjene.

Paul Kristeller

29 na bohatej haſy 29

s napshecza hoſczenza a winowej ſiczi

porucza ſ symskemu čaſzej ſwoj hoberſki ſklad
wſchęch jenož pomyslnych družinow

trajnje dželanyh

ežrijoſt

ſa mužſkich, žónſke a džeczi, jaſo
nakolenzate, hón̄twinske, polnakolenzate
ſchkoruſje a ſchkorniczki, filzowe, ſukniane a
pjeſczoſte ſchkoruſje, ežrije do ſněha, filzowe
ſtupnje a toſle, drjewjanzy a gumijowe
ſtupnje hishcze po ſenje ſlyſhannych tunich placzisnach.

Skasanje po mérje, teho runja porjedzenje derje
a tunjo.

Paul Kristeller

29 na bohatej haſy 29.

Prénja a najwjetſha ežrijoſtowa pschedawärna.

Heblowane ſchundowanja

zyle ſuhe, 24 a 30 mm. ſylne, pschedawa tunjo

Dr. Holbian w Budyschinje pschi dwóruſchczu.

Do Rakez!

Hodowna wuſtajenza.

S tutym najpodwołniskho ſ wjedzenju dawam, ſo ſzym ſwoju
hodownu wuſtajenzu ſestajat. Wona wopschiſa wſchę mójne węzy,
t daram ſo hodzaze, kotrež mož ſebi eſlowej wumyſlicz, woſebje
bohacze je wona ſ hrajkami a pyczu na Božodžeszczoſy ſchom
wuhötowana. Tež nekupzam je rad dowolene, ſebi moju wuſtajenzu
wobhladacj, a ſo jím tež wſcho, ſchtož je hishcze dla pobrachowazeho
ruma ſawalene, radlubje pokaza.

S poczeſcowaniem

Alfred Thomschka w Rakezach.

Destillazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje pschi butrowych wſtach

porucza ſ kwaſam a kſchegiſnam ſwoje wubjernie ſkłode ſikery: jaſo
rójowy, koruskowy, nalikowy, ſelowy, ingwerowy a kimjelczkowy
ſiker liter po 60 np., dale herlizowy, hornjolužiſki, ſchwatzatſki hórti,
perſiko, jałorzoſy atd. liter po 75 np. a 80 np., Barliński ſitny
kimjelczkowy liter po 100 np., kaž tež kimjelczkowy liter po 40 np.
čiſtý palenj wot 8 litrow čiſlo I a II liter po 30 a 28 np.,
jenotliwe liter po 32 a 30 np. Čwizy ſ pjeſljenju ſo wupoſzczaſa.
Moja pschedawärna hižo wot lěta 1868 wobſteji.

Osłodke palenzy

liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.

porucza

Moritz Mjerwa

pósla Pětrowſkeje zyrkwe.

Destilazija ſnotych dobrov palenzow po ſtarých tunich placzisnach.

Heinke a ſyn

w hamorowym mlynie w Budyschinje

poruczataj w ſwojimaj pschedawärnjomaj
pschi ſidowſkim moſcje a pschi herbských hrjebjach
na róžku hornczefſkeje haſy ſ napſhecza ſtarych kaſarmow
ſwoju ſnatu wubjernu

II. pschenicznu a ržanu muku,

teho runja wſchę warjenja a pizne ſredki po tunich placzisnach.

Pscheniza a rožfa ſo ſo muku, kaž tež ſa chleb a wotrub ſ pschi-
hódnymi wuměnjenjemi ſaměno.

III. myto.

Tule naſymu a ſymu mam taſki hoberſki wubjerk hontwiſtich
a dolich ſchörnjow, pjeſlječoſtich, ſuknianich a filzowych ſchörnjow
a ſchörniczkiow, woprawnych rufich a němſtich gumijowych
ſtupnjiow, wſchęch družinow filzowych ſtupnjiow ſa mužſkich,
žónſkich a džeczi, kaž ſo to wot žaneje konkurenzy poſkieczeſz njeſeodži
pschi taſkich tunich placzisnach, kaž hishcze ſenje předy.

— Poſkyſti na wubjerk ſo radlubje ežinja. — Po mérje ſo ežrie ſa
krótki ežaz wubjernje ſedžaze nadželaſa.

Heinrich Mohr, ſchewski miſchtr
na ſukelnſkej haſy 14.

¶ wobledzbowanju.

Tym wobſedzerjam twarjenjow, kotsiž chzedža
ſebi je psichodne naſečzo ſe ſchifrom krycz
dacj, naležnje radžu, ſo bychu mi to hižo do
hód wosjewili, dokelž ſo placzisna ſa ſchifr,
kotryž ſo hakle w ſečje 1895 ſkasa, wo 5—10
prozentow powyſchi.

Wſchę ſkasanki, do hód ežinjene, hishcze po
ſtetuſich placzisnach wobliczū.

W Budyschinje, 4. dezembra 1894.

August Schumann

tschichtyjeſſki miſchtr na ſkelnſkej droſy 2.

Wulke wupschedawanje.

So njebych, kaž loni, sažo wulku dželbu šymskich tworow sbytknych wobkhował,
wot nětka

h o d o w n e w u p s c h e d a w a n j e

wotbywam, kotrež kóždemu najpschihodnišchmu skladnoſč poslīčza, wsché mózne družiny ſtupnijow a ſchtkornjow, gumijowych a filzowych ſtupnijow po ſzměſhni tunich placzisnach ſebi načupicž.

Dželbu filzowych toſlow, kraſnije wuhotowaných, k daram ſo pschihodžazvých, po nimo měry tunich, hiskče nježlyſčaných placzisnach poslīčzu.

Hermann Frisch

na bohatej haſy 10, pódla poſta.

Na bohatej
haſy 25.

H. Horn.

Na bohatej
haſy 25.

Najwjetſcha pschedawařna
mužazeje, žonjazeje a džecžazeje draſth.

Dokelž mam malo wudawków pschi pschedawanju, tkaniny ſa hotowe vjenjeſy kupuju a wjele roſpschedawam, je mi mózno, nimo měry tunjo pschedawacž, tak ſo je kóžda konkurenza čiſcze wusamknijena.

Na bohatej haſy
= 25. =

H. Horn.

Na bohatej haſy
= 25. =

Najwjetſcha pschedawařna

mužazeje, žonjazeje a džecžazeje draſth.

K pjeczenju kolacžow
porucžam tunjo
najlepſhi thězorski wucžah
se stareje ſuheje pschedenzy,
ff. wuherſtu pschedenčnu muču
Paul Schulze
pschedawařna žita, muču a pizných ſrědkow
pschi žitných vilach 18.

Stwinſke běhaki, starý lohcž po 23 np.,
ſofowe deki, blidowe deki,
komodowe deki,
rjane ſpanske pschitrywy po 3 ml.,
běle a pižane gardinu
porucža tunjo

Ludwig Kuhlmann.

Messow & Waldschmidt

w Budyschinje
pschi hlownym torhoschcu 9
delka a po 1 poskhodze.

Wolmiane twory,
normalne koszle, schtrykowane lany,
- kle, mezy, schtrympy, soki.

Schtrykowanska wolma
sratej najlepischeje hodnosceje.

Zesirowa, kufnijowa, par-
lowa, mohairowa a mosch-
kowa wolma.

Schenillowe schwale,
rubisheja na hlowu a wokolo ziwota.

Blusowe taille,
dzecjaze wobleczenje, schorzuchi.

Zonjaze klobuki,
wypyscheje a njewypyscheje najjednorischego
hacj najwozbenischego wuwiedzenja.

Gardiny, tepichi,
deki, behacze, blidove ruby, trjenja,
klomniki, hadreschza.

Hodowna wustajenza

w hornich rumach prenjeho poskhoda.
Pschihodny pschelad wskich wezow, wot
naju bo pschedawazych.

Koschlazy barchent,
lozowe plachty, lozowe deki.

Schaty sa czelschine dzecji
lozdeje druziny.
Muzaze a zonjaze schaty
bete a piżane.

Pschedeschezniki,
holczaže mezy.

Schtalty, krawaty,
rukajzy.

Kapotty
sa holzy a zony se zidy, płysha, schenille
a wolmy.

Banty, zanki,
wobhadzenje kózdeje druzin.

Wskie wezhy su w wulkim wubjerku na skladze, kotrej po snatich tunich placisnach poruczataj

Messow & Waldschmidt w Budyschinje
pschi hlownym torhoschcu 9, delka a po 1 poskhodze.

Dopravdity

žitny valenz

liter po 60 a 80 np.
po zylisnach tunich poruczataj
Schisska a Riecza
na swonkownej lawskej hažy.

Turkowske klowki
najlepscheje druziny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucza

Moritz Mjerwa

pschi mjakowym torhoschcu.
Destillazja snatich dobrzych likerow
vo staroch tunich placisnach.

Heinrich Lange

11 pschi žitnych wilach 11
porucza kwój sklad hotowych
kozuchow a wskich druzinow kozow
dobrociswemu wobledzbowaniu.

Kozuchi ho po mérje rucze a
tunjo seschta a ho tež wuporedza.

Schrötowanske mlyny,
runkowaze maschiny,
berny rostłoczaze maschiny
dzělam a poruczam.

Wuporedzenje derje a tunjo.

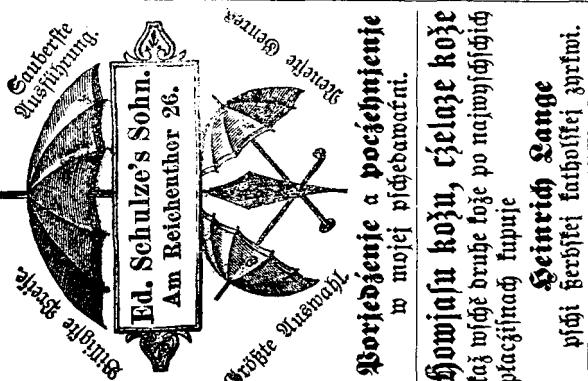
R. Leichsenring
w Czornym Hodlerju.

Swój sklad

porzlinowych, kamjeninowych a schklenicza-
nych tworow, flankow (pópow), flankazich
hlowow a czelow, wulku dzelbu nasad stajenich
flankow, flankazich czelow a hlowow tunjo
wupschedawa

Ernst Ullrich na schulerſkej hažy.

Pschedeschezniki.

Vorledzenie a porzehnenje
w mojej pschedanosti.

Heinrich Lange
pschi ſchiftet ſathofsei myſtmi.

Ulrich Poppe
4 na Muſatowſtej deſib 4
tupuje ſkodn dřebu hadreschcow
toſſi, staroch ſeleſa, ſtarje papieru.

Wódne ponoje, kotly, chachlowe platy,
něsczowe rebliky, chachlowe durczka,
těschine wokna, twarske hoscze

Paul Walther.

Pschedeschezniki

iało dar sa mujscich, žonske a
dzeczi w najnowszych muſtrach a
w najwjetšim wubjerku porucza
tunjo **Otto Brandt**,

braschleſki mischr
na hauensteinskej hažy 2.

Porledzenie a poczehnenje ſam
derje a tunjo wobstarom.

Pschedeschezniki muku

je stareje pschenzy
hachli po 80 np.,
1/4 zentnarja = 3 mk. 20 np.
porucza

Grubjelčanski mlyn.

F. Pschedeschezniki muku
je stareje leńscheje pschenzy, griesler-
ski wucjaz na porzlinowych walzach
mléty hachli po 80 np. pschedawa
Ackermann w Bresyńcanskim
mlyne.

Ssuscheny polč, pschi 5 puntach
po 65 np.,
hyry polč, pschi 5 puntach po
60 np.,
hadleschzo, punt po 65 np.,
kuscheny tucny zwijaz brjuch
punt po 60 np. porucza
Ota Bětschla na žitnej hažy.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kózdu sobotu.
— Štvortlétne predplata
w wudawarni 80 np. a na
némitských pôstach 1 mk.,
a pŕinjenesjom do domu
1 mk. 15 np. — Kožde
čiasto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číslo Smolerječ knihiččerije w mačenym domie w Budyšinie

Za návštěvi, kíž majá
so w wudawarni "Serb.
Now." (na rožko zvonk-
neje lawskeje hasy (o 2)
wotedač, placi so wot
maleho rynčka 10 np. a
maja so štvorka hač
7 h vječor wotedač

Cislo 51.

Sobotu 22 decembra 1894.

Létnik 53.

Hodowny spěv.

Póječe wó pastyrjo ē Bethlehemej,
Wobhladacé Lubosne džeczatko ſej!
Khryſtuš Immanuel nětko tu je,
Waschu ma ſbóžnoſcz na wutrobje.
Rjebojče ſo!

Bohlaďmy dha do Bethlehma,
Shto nam ta powjeſcz je pſchilubita!
Džimy we wutrobnej radoſce tam,
So je Šsyn Boži ſo pſchiblížit t nam!
Halleluja!

Sekyſchmy dženž jandželov ſpěvacž a hracž,
Pastyrjam wjeſele pſchipowjedacž:
Mér nětk ujech na ſemi wobſtajnje je,
Cžlowjekam dobre budž ipodobanje,
Bohu pak čjeſcz!

D.

Swětne podawki.

Němiske khězorstwo. Nowy khězorstwowy fanzler, wjeřch Hohenlohe, a jeho ſobuminstrovo njech pod blyžhežom hodowneho ſchtoma w ſrijedziniſe ſwojich lubych ſwójnych mjeranje na khwilu ſabudu, kotrež je jim ſpjecziva wjetſchina khězorstwoveho ſejma pſchihotovala. Njelubočežiwi ludovi ſastupjerjo ſu wjeřchej Hohenlohe hodowne blido čiſeze prýdne wostajili. Ani namjet, ſo ſmeli ſo ſozialdemokratizy ſapóžlanzy ſudniſzy pſcheczehacž, kotsiž ſu wondano ſedžo wostali, hdyž je ſo pſchi wotewrjenju khězorstwoveho ſejma khězorec ſlawia wunježla, ani ſakón pſche pſchecwrot w khězorstwovym ſejmje wjetſchinu namakał njeje. Po 30. ſtawje němiskeje wuſtawy ſo žadyn ludowy ſastupjet dla ſwojich rěčow a dla ſwojeho ſadžerzenja w khězorstwovym ſejmje ſudniſzy pſcheczehacž a khostacž nježmē. Sozialdemokratizy ſapóžlanzy drje ſu ſo ſe ſwojim ſadžerzenjom pſcheczivo doſtojnoſci ſhězorstwoveho ſejma čežko pſcheczli, tola na druhéj stronje ſo njeſodži, jich uſowacž, ſo vychu ſo pſchi pocžeczowanju, jim ſo njeſpodobozym, wobdžili. Khězorstwowy ſejm by 30. ſtaw wuſtawy ſam wuměniul, hdy by ſo pod kitanje ſtatneho rěčnika ſtajil. Knježerſtvo je ſe ſwojim na- mjetom, ſo na wobrějanje ſwobody a prawow khězorstwoveho ſejma měrjazym, čežke poraženje pocžeripilo. Nunje tak mało ſlawy je wone ſe ſakonjom pſche pſchecwrot ſnělo. Wjetſchina khězorstwo- ſejmickich ſapóžlanzow ſyła ſa trébne měla njeje, pſchi wuradzenju wo tymle ſakonju pſchitomna byč. Hdyž vě ſtatnu ſekretar Nieberding pſchicžim ſa ſakonjou uſnoſez ſ dolhej rěču wuſožil, ſebi ſozialdemokrat Singer žadasche, ſo vychu ſo pſchitomni ſapóžlanzy pſcheczili. Pſchi tym ſo počafa, ſo vě jenož 158 ſobustavow khězorstwoveho ſejma pſchitomnyh. Po tajfim vě ſejm njeſhmam ſo wobjankjenju. Duž pſchedžyda požedzenje ſběže, prajíž ſo w ſtarym lěže dalsche požedzenja wotbywacž nochze, dokelž ſo na nje tola dožahaza liežba ſapóžlanzow ſechla njeby. Tak ſo ſakon pſche pſchecwrot hjes debaty čižho pohrjeba. Knježerſtvo by naj- mudriſhoo čižniko, hdy by jbn ſi rovového měra ſažo njeſbužilo. Blížsche ſejmowe požedzenje budže 8. januara. Njech nowe ſloto wjeřchej Hohenlohe ſe pſche ſbože pſchijnež, ludowych ſastupjerjow

pak njech khězorstwowy fanzler ſe ſakonjowymi načiſkami pſchelutuje, do kotrejchž woni ſwolicž njemoža, jeli ſo dyrbí ſo ſtrachnym po- litiskim mučenjem w Němzach pſchedenčz. Jeli ſo budže knježerſtvo po ſakonjiskim puežu roſſcherjenje ſozialdemokratije ſamjeſowacž džycz, budže wone ſejmey tajki načiſk pſchedpoložiez dyrbjeez, po kotrejch je pſchikrotſchenje ludoweje ſhwobody a prawa čiſeze wuſamknjene. To pak budže jenož mōžno, hdyž ſo ſa wuſacžny ſakón pſche ſozialdemokratiju roſſhuzdi, kajſiž je hižo raſ w Němzach placžil.

— Kral Albert a prynz Žurij ſtaj 20. dezembra ſi khězorom Wylemom na hoňtwe w Königswuſterhausenje byloj. K jeju po- witanju vě khězor na anhaltſke dwórniſchežo w Berlinje pſchijel.

— Wjeřch Hohenlohe jako khězorstwowy fanzler 120 000 frankow injenje mſdy doſtawa, dyžli je jako khězorſti naměſtnik w Elſaß-Lothringskej měl. Khězor je teho dla ſtýſhceč dał, ſo chze wjeřchej Hohenlohe ſ dispoziſiſteho fondu 100 000 hrivnow ſi mſdže doſtač. Wjeřch Hohenlohe pak je tole poſticezenje wotpočaſal. Wón wſchaf pjenjes trébny njeje; pſchetož wón je jedyn ſi najwjetſhich ležomno- ſežerjow w Europje. Teho ſubla, kotrež wón w nawječornej Rukſej wobžedži, ſu nimale tak wulke, kaž ſakſke kraleſtvo.

— Wnkuždenje Wlagdeburgskeho wójnskeho ſuda pſcheczivo ſpjeczivym wohnjoſtrojerjam Berlinſkeje artilleriskeje ſchule je ſkonžene. Wjetſchi džel wobſkorženych je ſo wuwinowaſ, druſy ſu ſo ſ twjerdžiſniſemu arreſtej na 8 dnjow hač do 9 měřazow jaſtwa wotžudžili. Khofstanja ſu po tajfim lahodniſche wupanule, hač je ſo wocžakaſo.

— W lěže 1893 je ſo invalidneje renty 2 797 596 hrivnow a starobneje renty 13 336 163 hrivnow wuplažilo. Wſcho hromadže je ſo 31 176 wobžoban starobna a 33 228 wobžoban invalidna renta pſchitwoliſa. Sarjadniſke wudawki po hlowje ſawěſčených lětrje 50 np. wučinjaja. Samoženje ſawěſčenéſkeho wuſtawa kónz lěta 1893 227 milijonow hrivnow witežnijeshe, ſi kotrejchž vě ſo do teho čaža 9 milijonow reſervnemu fondu pſchipokaſalo.

— Áustrija. Šakón wobkruživši, ſi kotrejchž ſo w Wuherskej zivile mandželſtvo ſawiedže, je ſebi khězor Franz Josef wulke nje- pſcheczelſtvo mjes wuherskym duchowniſtrom ſbudžil. Žene duchowne

nowym kieżorej hrożą, so jeho wuhertzy biskopojo teho dla s zyrtwin-
skieje modlitwy a s zprawie wusamku.

Italia. Političke wobstajeńscze w Italiskej k slemu rosznudżen-
iui khwataja. Wotkryjeje potajomsczow Romiskeje banki je w zylnym
kraju powschitkowne pohorscheinje ibudżku. Néhduschi ministerstwowy
pschedkhyd Giulitti je w kwojim czoku, hdnyz so žudniſte píche-
pytanie píchežiwo Romiskej banky wjedźesche, wschelake pižma wot-
stroniež dat, so by kwojte ſhiłosz Italiskeje a kłepzowstwo
političkich wjednikow italskeho luda potajil. Giulitti czyscze učko
tele pižma ſejmowemu pschedkhydzie píchepodac̄. Tutón, derje
wjedźo, ſchto w pižmach ſteji, tole poſkiezenje wotpokaſa. Skonečnije
do teho ſholicu, so bych ſo te pižma pícež ſejmowym ſobustawam
pschedpołožile. Tęži pícež roſprawni podachu, w kotrež ſo praji,
so ſu liſty, wot něcžichceho ministerstwowyho pschedkhyd Crispia a
jeho žony pižane, kotrež ſo w pižmach namakaja, privatne liſty,
kotrež niež ſ politiku czinicž nimaja. Crispiori pícheczeljo tutemu
teho dla w ſejmje počeſćzowanje píchihotowachu, a hžo ſebi jich
wjele myſlesche, so je Giulitti wěſtj czinił, hdnyz tón na dobo ſwoje
tajne pižma czyscze do ſhawnoſeže da. S nich ſhonichu, so je
Crispi wot Romiskej banki wjele tyžaz frankow požezil, kotrež ani
wrožezil, ani ſadanił njeje. Tež Crispiora žona je ſebi wot
Romiskej banki požezowala. Hdnyz běſche ras jejim mandželski
w ſejmje ſ Romisku banku rēčał, ſebi wona ſa to wot banki
20 000 ſirów (frankow) žadaſche. Szejm po wudaczu Giulittionych
pižmow wobſamku, hñdom ujedzeli w nich wurađez. Crispiori
roſtijemdrjeny hawtowasche, ſo ſu ſczane a faſchowane. Szejmowu
pschedkhyda jeho teho dla k porjadej ſawola. Tola Crispiora ſebi
pomhač ſe. Město ſo by Giulittiej kža a faſchowanki dopokaſal,
wón ſejmowe wurađenje ſběhmuſchi roſpominanje njemóžne ſczini.
Tač je ſebi Crispiori ſ čeſzna wupomhal, ale na tač dołho! Zadym
czlowiek w Italiskej k Crispiej wjazy doverjenja nima. W něcžichce
komorje wón žanu wjetſchinu wjazy njenamaſta, duž ſo ſejm roſ-
puſcheži a nowowólb ybudža ſo wupiſac̄ dyrbiež. S tym ſo niežo
ja Crispiori njeſolepſci. Hač dotal ſejm híſhežje njebe ſujeſterſtu
dawki na nowe lěto píchiswol. Crispiori píchecziniuž maja teho
dla myſle, lud napominac̄ ſo njeby žanyc̄ dawkow wjazy ſaplacž. A
powſchitkownej revoluziji by doſčlo, hdnyz by lud po teje radže
czinił. Crispiori ſo ſam boji, ſo njeněry wudhyria, a je teho dla
wojetiske garniſonu w wſchelakich městach poſkylniež dat. Wón je
hotowy, ſ najwjetſche ſurowoſežu píchecziwo ſhwojim píchecziniuſam
ſakrocžiež. A píchi tym njeje w ſwojich hrédkach wumyſlém; ſchtož
píchi ním po runym puežu njeſidže, dyrbí po kſhivym híſ. Giulitti,
kotryž je Crispioru hańbu píchede wſchém ſhětom wotkrył, ma
wſchu píchicžinu, ſo teho dla píched Crispioru hladac̄. Duž je tež
ſa najlepſche měl Italisku na khwili wopuſchežie a ſo k jenemu
píchiswukou do Němzow podac̄.

W žanym kraju ſo lud ſ dawkami tač ežežko nječiſcheži,
tač w Italiskej. W nowychim czazu je ſujeſterſtu dawki na ſchwab-
licžki, kotryž bě hžo doſež wyžoki, ſ nowa ponuſhilo. Duž ſu
někotre ſchwablicžkarneje dželac̄ píchetaſte, ſ czimž wjele tyžaz
dželac̄erjow khléb a ſaſlužbu ſhni. Tež wulka Mediciska ſchwablicžkar-
nia w Turinje ſhvečzi. W ujej je ſo lětnje 7 milijardow ſchwab-
licžkow nadželało a tyžaz dželac̄erjow je w ujej dželo mělo.

Böharia. Ministerſtvo, ſ kotrehož pschedkhydu bě Stoilow,
je wotſtupilo. Prinz Ferdinand je Radoflawowej poruczil, nowe
ministerſtvo ſejtajec̄. Radoflawow je runje tač malo pícheczel
Ruskeje, tač Stoilow.

Afrika. Chineſzy wojazy ani prišy tobaka hódní njeſiž. Vědmo
uasdala japanſko woſladowſchi píches hlowu a píches ſhiju
czekaja. Duž je bjes dživa, ſo Japanzhy píchego bliże k chineſkemu
hlowiemu městu Pekingi poſtupuju. W Mandžurſtej ſu Japanzhy
Chineſow pola ſeng-Huring-Tschenga ſ nowa pobili a jím 4 kanonow,
wjele tſelbow a lebijow wotewſali.

Amerikanſz.

Sdobniſe w kwojim woſu ſlebnjeny jědžesche woſebje wot-
hotoſam kujes po hažach w Filadelfiji a hlaſaſche bjes dželbrac̄za na
czysczežazch ſo ludži.

To wſchaf je woprawdze ſawidžonu dót, hdnyz je czlowiek
direktor banki ſ wjetechowſkej mſdu, tač myſlachu ſebi mnioſy ſ tých,
kotriž mějachu mjenje ſboža a kotriž běch ſo teho dla muſowan, wo
kwoju mſdu ſo ežežzy prózowac̄.

Wós ſaſta píched jenym ſ najwoſebniſchich hoſeženow. Kujes
Mudrak, direktor banki, ſaleje ſ wosa, porueži poſhovežej, ſo dyrbí
czakac̄, a dželche pomalku po ſhodach, ſ tepicham poſkladžemach,

horje. Do píchneje jědženje ſaſtupiwiſchi, pícheczel jeho wóčko
píchitomuſch a ſpokonje ſo wón požměwku. Bě namakal, ſchtož
pytaſche.

To bě miž, jara ſylnje ſroſčem, ſ wuſiawazym wobſiežom,
ſ czoruhmaj, ſtajne wokoło bldžazymaj wočomaj a ſe ſurowym
ſchuanzariom. Šchto tón kujes po prawym je a ſ cžim ſo živi, to
nichto ujewjedžesche, tola ſo tež wo to njeſtarachu, píchetož bydlezhe
woſebniſe, jědžesche pola Mintonu, bě derje wuhotowanu a ſtajne
píchi píjenjeſach. Taſkemu běch ſeſhē woſebne domy píchijſtupue.

S czazkom, tač píchego, kujes Dupak, tač khwataſche bankowy
direktor k ujemu, ruku jemu dawaj. „Nadžijam ſo, ſo mi ežeſč dacie, ſo byſcheze mojihóſež byli.“

Kujes Dupak ſhili ſo píchihložujo. „Tola njechamój jowle woſtac̄“, rěčeſche kujes Mudrak dale. „Dano“, wobroči ſo na jeneho ſ pícežnikow, „je dha kabinet píchihotowanu, kž ſyml ſkaſac̄ dat?“

„Sawěſeže, kujes Mudrak“, wotmolwi praſhauj, „a hñdom
mňže ſo poſklužec̄.“

Bankowy direktor wſa kujesa Dupaka pod pažu a dželchtaj
ſ ſu píches jědženju, po khódbje, kž bě ſ hladadłami, zufymi
roſtlinami a ſigami wudebjena, a ſaſtupiſtchaj do kabineta, hdžez bě
ſa dwě woſhobje blido ſtryte.

Sa jěžu rěčeſche ſo wo nowinkach a druhich njeważnych
wězach. Po jěži píchikaja kujes Mudrak poſklužowazemu pícežnikej,
ſo dyrbí híſhežje něchtuo bleſchow Bordeaux ſkho wina na blido
ſtajic̄, kſoſej pak halle ſa hodžimi píchijesč. Hdnyz bě ſklužobník
durje ſawrjeſ, ſaſhui ſe direktor, wrožez ſo na ſwoje měſtuo, nala
wobej ſchležy, poda ſwojemu hoſežej ſchaltu ſ woſebnymi trubkami
a ſapali ſebi ſam jenu. Potom rječnu wón pomalku a kóžde
ſklowo ſ píchiswukom:

„Mam wo ważnej naležnoſeži ſ wami rěčec̄, kujes Dupak.“

„To ſebi myſlach“, píchiswuk ſruhi ſměrom.

„Cžeho dla?“

„Hewat běchmoj w jěženii woſtaloj, hdžez ſnadž běchmoj
píchijomue towarſtvo ſamakaloj.“

„Zeli ſo ſo wam w mojim towarſtwie woſtudži, nadžijam ſo,
ſo mňžu wam to woſrunac̄. Cžec̄ze ſebi píjenjeſ ſaklužic̄?“

„To ſo wě . . .“

„Kélico?“

„Píecždžezat tyžaz dollarow.“

„Hm, to ſo poſkha!“ ſawola Dupak, kotrehož píchi pomjeno-
wanju tajfeho píjenjeſa jeho ſebjewobſkujezenje woſuſheži.

„Zeli ſo ſebi niežo njemóžne nježadac̄, ſyml k temu hotowy.“

„Jedna ſo wo malicžkoſež“, wotmolwi kujes Mudrak, módré
mróčžalki kura ſwojeje trubki po ſdaczu ſedžbiue wobſladnju. „Wý
dyrbiež ſo do naſcheje banki dobywac̄ . . . dale niežo. Potom
trjebače jeno ruku wupiſhtrjeſ, píecždžezat tyžaz dollarow do-
ſaka tykniež a ta wěz je woſbyta . . .“

„Samolwěze, kujes Mudrak“, pícheterze jow Dupak, roſhněwanym,
„ja dyrbju ſebi myſlacz ſo je wam wino do hlowy ſtupilo.“

„Níhdy na níhdy, nojluhſchi, na wopak njeſzvym ſnadž ſebi
teho, ſchtož praji, ſenje tač jaſhne wědomy był, tač w tymle wo-
koſku . . . Wý drje macze nje ſa bohateho muža?“

„Nad tym njeſzvym ſenje dwělowaſ a myſlu ſebi, zyla Filadel-
fija měni runje tač.“

„Cžim lepje. Na to ſyml tež zył ſwoj plan twaril, kž chzu
wam ſhavuje ſdželic̄, dokelz ſyml wo woſchej mjeſcziwójeſi pích-
ežiweſežem . . . Poſkhajeze po tajfim . . . Szym wjazy píchetrjeſbal,
hač moje hrédki dowolachu, nimo teho ſyml njeſbožowne ſpekuſerovaſ
a teho dla běch muſowan, ſo njeby bankrot naſtaſ a ſo běch tež
píjenjeſ ſu miſu měl, banku wo milijon woſhobje . . . Nadžijam ſo,
ſo wý nětko tež bjeso wſchego dalschego woſhobowanja wopſhimiſječe.“

„Doſpołnje, nimmam pak woſebiteho lóſchta, ſo běch ſa wāž
hlowu do woſyja ſtynku . . .“

„Woſharyju woſprawdze, ſo ſyml pola waž tač malo ſměrom-
necho a jažneho roſhuda ſamakal. Po tym, ſchtož ſyml wam
ſdželil, dyrbjeli wý tola ſo ſumiež, tač jara ſyml ſam píchi tym
woſdželem.“

„To je wěrno. Duž wuwijje ſhōj plan date!“

„Na to je jeno malo hlowow trjeba. Poſtaram ſo wo to,
ſo mózeče jutſje w poſ nozy zyle njeſlemym jenu abo dwě hodžinje
w banzy podželac̄. Teje próžy, ſo byſcheze dyrbjeli ſo píchedolho
czwilowac̄, chzu wam ſalutowac̄ ſ tym, ſo wam klicze do poſkla-
niy dam, kotrež mi híſhežje w ſamžnej ruzi jowle w tymle
kabinecze wrožezo dacie, hdžez chzemoj wupſeč ſe ſchampanskim winom.“

kwijecic. Wę żo, je nisne, żo żebi grat wobstaracze a żo sa-wojskie czerje namozneho jadobijwanja, kiż żo preči njehodži. Kaž widzicze, ta węz je zile jednora."

"K čemu dha trjebacze to mje?"

"Na to wotmolovicz, nječinu żo winowatyi. Tow jedna żo wo to, hacż dzecze połsta tykaz dollarow jaſluzic abo niž?"

Dupak stami a khodzicze něchto króz samyžlenu po kabinecze tam a žem. Potom saſta pſchi direktorje banki a rjetku jaſnje:

"Dobre... hotowe!"

"Mudrach džé žebi, żo do rošuma pſchiidzecze, pſchiipomni knjies Mudrak, żo požmewitkujo.

Dalsche nadrobnosze běchu bōry roſpoviedane. Hódnaj pſcheczelej piſeſtaj w dobrej myſli khofej a roſenidzecſtaj żo.

W ſežehowazej uožy bě Dupak i čaſkom na měſtneje a wujedze ſwoju węz tak wěſce, so bě widzecz, so je to hižo naukuñul. Na ſastupnych durtach a na poſkladnicznych ſamkach bě widzecz, so bě žo tam něchto ſamal. W wotřezanym róžku namaka Dupak paket, kiž k žebi tyknu. Radny by žo na napohladze mnogich pjenjes wokhewjal, tola jeho honjeſche ſi mozu prjecz. S naſhomjenja wjedzecze, ſchto pſchipad nječini a wón mějeſche ſa najſprawniſche, žo ſpeſchuje ſi procha mēcz. Dženja mějeſche ſbože a bjes ſadžewka bě ſaſto na haſy. Do hoſezenza džesche wón wokolo po druhim puczu a dozpe tam wot druhoho, banzy na pſchecziwneho kónza.

W kabinecze nadendže Mudraka, na njeho čaſkajo, a wróciſi jemu kluče.

"Derje wotběžalo?" wopraſha žo direktor banki.

"I, džeczaza hra", wužmja žo Dupak a khwataſche, so by ſwój poſklad wuežahnul. Lědmo paſt bě wón wobalku wotewſal, hlaſaſche ſproſtijen na paket w ružy.

"Schto to?" miakotaſche wón.

"Dale niežo, hacż ſo žym tež ja žo pſcheczwedčil, so je to zile jeno džeczaza hra a tež ſi tykaz dollarami derje ſaplacze. W banzy ležecze, wę žo, hiſhče pječdžebat tykaz dollarow, i kotrejchž žym dženja džewječ a jchtyržyč ſi ſwój dobrý pſchipad k žebi tyknu. Baſnikej tola wichuidzom ſlepje placza, dyžli wotpižowarjej jeho dželov... Towle, woploſaſje ſwoje injerſauje ſe ſchleñzi ſchampanského wina a podajęſe žo do teho, ſchtož ſo pſheměnič njeſhodži... Njeſheradžmoj ſo tola, k temu žmōj tola mój wobaj pſchejara pſchelapauj... niž?"

Dupak ſydzę ſo ſa blido, njeſhodže paſt ſa zily wječor ſwojeje ſhneženeje dobreje myſle ſaſto dobyč.

Rafajtra bě we wſchech nowinach powieſtej wot njeſhodženje khroblym njeſkutku. Była Filadelfija bě roſbudžena. Polizija dželaſche njeuwuſtawajz dwaj měžazh doſho, potom wostaji tu węz, pſchetož mějeſche ſi nowymi ſkóžemi ežiniež.

Afzijonarojo ſhromadžihu ſo a wobſamknuchu, pſchihadžene pjeneyh wurunaſe. Direktor wosta w ſlužbje, powschitkownje wužoko wažem muž, nad kotrejhož kritej ſprawnoſežu dwělowacž ſebi nictó ſwažil njebe.

Ze Serbow.

S Budyschiną. Lědmo i Waldheimskeje khostarneje pſcheczem, je eželadnik J. Mjen, kotrejž je ſo 1860 w Radworju narodžil, ſi nowa na pucz njeſprawniſe ſtipiš. S Waldheima do Budyschyna pſchijewſki wón k jenemu tudomnemu katholikemu duchownemu pſchipad, so by ſebi wot njeho pjeneyh wuplaſciež dał, kotrejž bě ſebi ſe ſwojim dželom w khostarne ſaſluzil. Pjeneyh doſtaſchi ſo wotžali, tola ſo bōry ſaſto k duchownemu wróciſi. Wón wudawaſche, ſo chze ſebi pſchichodniſe ſigari dželaj wichednym khleb ſaſluzic ſi ſo je ſebi teho dla ja 16 hrivnow tobaka pola tobakownika ſuchſa na garbaſkej haſy ſuſil. Kaž bě ſi kritowanſi, wot Mjena ſo poſtaſowaſeje, widzecz, bě wón te 16 hrivnow hnydom ſaplacžil a ſo ſi tym ežiſež ſi pjeneyh wudak. Duž wón duchowneſe prosheſche, so by jemu 16 hrivnow na krotki čaſk požđil. Duchowny, kotrejž Mjenej wěrjeſche, jeho pŕoſtu dopjeli, poſdžiſho paſt ſo jemu tola Mjenowé rěče ežiſež wěrny hódné byč ſi eſtach, ežehož dla ſo pola tobakownika ſuchſa wo tej wězy wobhoni. Tam wón ſhou, ſo bě ſo ſebacž dał. Mjen i zyla tobak ſuſowal njebe; pſchedpoloženni kritowanſi bě wón falſhowaſ, ſo by duchownemu 16 hr. wuklukal. Polizija, kotrejž ſo węz wosjewi, hižo na druhu džen Mjena ſapui. Njevolépichomnemu jebakej, kotrejž je ſo hižo 7 let 10 měžazow jebanſta a paduchſta dla w wſchelakich jaſtwach a khostarnejach walal, drje někto ſaſto darmotiu hōpodi na wjazy ſet w khostarnej wobstaraja.

— (Wuhladu na pſchichodne wjedro.) 24., 27. a 31. de- zembra ſo žněh wočakuje.

S Židowu. W tudomnym papjeru ſi ſańdžem pońdželu rano dželaczeř ſell do njeboža pſchichol. Wón bě do jeneho wulkego čwora ſaſl, ſo by honacž wotewril, ſi kotrejž ſo do čwora papjerowa mačiſna pſchichol. Prjedy hacž papjerowa mačiſna do čwora ſtupi, dyrbjeſche ſi njeho ſell ſaſto wuſkočiſ. Wón paſt injeſtchin ſaſlomži a tak ſo ſta, ſo jeho papjerowa mačiſna pſchelhwata a jeho k čworoſwej ſeženje ſlabči. Někotſi druhý dželaczeř ſella hnydom ſi čwora wuczeſeču. Šnjeſboženj bě ſebi jemu ruku a wutrobu ſylnje ſežiſhčaſ, tak ſo někotre hodym doſho nimale wjazy dyhacž njeſhodže. Wón dleſhi čaſh njebudže ſwoje dželo wobstaracž móz.

S Čemjerz. Wobydlerijo naſcheje ežiheje wjeſti ſu ſo wón danou do ujemaleho stracha ſtajili. Ženemu tudomnemu ratarjej bě ſo liſt požtaſ, w kotrejž jeho napominachu, ſo by 8. dezembra w uožy 100 tolet do hornza połožil, kotrejž je na měſtneje ſahrjebam, hižož ſo pucz, do Čemjerz wjedžaz, pola Wjelkowſkej dróhi ja-pocžnje. Želi ſo by ratař po teſle pſchikafui nječini abo někotru liſt pſcheradžil, jemu hrožachu, ſo jeho ſabija a jemu dwór ſapala. W liſče ſo dale piſhacze, ſo móže ſebi ratař te 100 tolet ſaſto naſad wſacž, ſeli ſo ſo hacž do 29. dezembra wotuſeſle nježu. Podpižam bě liſt ſe ſlowami: "Rječ je žiwa anarchija!" Węz ſo hnydom wuſhnoſeji wosjewi. Mjenowane měſtvo pſchi Wjelkowſkej dróhy pſchephtjo wopratwđe ſartny hornz namakach. Potajný anarchist, kotrejž je liſt pižal, hiſhče njeje pſchichol poſklad, hacž ſu ſo pjeneyh do hornza połožile. Wón drje tež ſi ežekla po nje pſchimdže. Majſterje ſo tu wo trysk jedna, kotrejž ſu ſebi někotri njeviuſhchi hóly wumyſli.

S Lufka pola Pomorze. Knjies hrabja Beſler nad Lufkom, Noſacžizami a Čzorniowom je hrjedu rano $\frac{1}{2}$ 3 hodžin w starobje 59 ſet, wot Božjeje ruciſki ſajathy, wumrjel.

S Klukſcha. Ktrobly njebojaſmy paduch je tón dyrbjal byč, kotrejž je ſebi w uožy wot 16. hacž do 17. dezembra ſwěril, ſi kritenja naſcheho gmejnſkeho pſchedſtejčerja Schuſtera 15 kur ſranuež; pſchetož w tym žamym čaſhu ſo wo jſtve, ſi kritenjom mjeſowazej, gmejnſke nowowolby njeſhachu. Majvjetchha bliſkojež zyleje ſtaraje a ioveje gmejnſkeje wuſhnoſeje njeje ſamohla, pafotnička ſatraſhčie. Abo je ſnadž ſebi wón tónle čaſk runje teho dla k wuviđenju ſwojeho njeſkutka wuſwolil, dokoſl wjedželche, ſo tehdý Klukſchenjo ſa nježo druhé wocži a wuſhi njeſhodža, dyžli ſa wažne gmejnſke wólbę? Rjeva wježna wuſhnoſež budže w tym ſwoju ežecž pſtač, ſo ſo njeħanbičiwy paduch ſterje ſlepje wuſlēdži a hódnje poſkroſta. Wón ſměje potom nađejoſomje wjazy hroſy pſched naſchimi gmejnſkimi ſastupjerjemi a ſo pſchichodniſe ſranjenja wostaji. Možno, ſo je wón tón ſamym ujedocžin, kotrejž je w wokolnych wſach tu a tam huſy ſranul.

S Wjelečzina. Pońdželu rano ſu ſo bliſko tudomnemu dwórnichčeža tsi woſy, ſa čaſh ſo hromadže wožaze, kotrejž ma $\frac{3}{4}7$ hodžin do Budyschyna pſchijecz, ſwročiſe. Kaž ſo ſda, je ſo ſwročenje pſchi jemu wuhibadle ſtaſo. Prěni woſ, kotrejž ſi koliſe wuſkoči, ſo po želeſnizynu naſhpyje dele kuli. Konduktér Hähnel ſi Budyschyna, kotrejž na týmle woſu ſežecž, ſo na bliſkem wóſ ſkocžiſki wuhowa. Šežehowazaj woſaj teho runja ſi koliſe ſežecžtaj, a to tak, ſo ſo woſ, na kotrejž bě Hähnel ſkočil, na boſ ſhili, bjes tym ſo ſo ſadniſki poſtowym woſ ſowali a na moſeče ležo woſta. W poſtowym woſu poſtowym pomožnik Müller ſi Budyschyna pſchephtjo; jemu woſowym pſchewrót nježo ſwadžil njeje. W wjetchim ſtrachje je konduktér Hähnel byl. Wón bě ſo ſi woſa, na boſ ſo ſhilažebo, walil a ſo po naſkyje dele kuli, pſchi čimž je ſebi woſ ſi lohka ſwinul. K wotſtronjenju ſwročenym woſow $\frac{1}{10}$ hodžin ſi Draždžan wuhowanski woſ ſe ſylnym mužtowom pſchijedže. Popoldniu bě wotruniowanske dželo hižo dokonjane a želeſnizna koliſe ſaſto do rjada ſtajena.

S Horow pola Wojerec. 16 lětny August Pětka, kotrejž pola tudomnemu bura Naticha ſluži, pſatki tydženja w ſuſhodnej wýh Mlowej Luyi burej Baltinej pſchi mlečenju ſi mlečaſzej maſchinu pomhaſte. Žemu bě ſo peruciſlo, ſuopry roſwiſaſež a podavaež. Tola wón ſamopaschije žito tež do maſchinu kladžecze. S njeſežblivosežu wón pſchi tym do grata ſajedže, w kotrejž ſo jemu tsi poſtý do zyla roſmjeſeču. Hiſhče pſatki wječor jeho do Wojerowſkeje hoječnie dojwjeſtachu, hižož dyrbjachu jemu ſobotu ſranjeni ruku w ſhibadle wotewſacž.

S Nowych Demjanu. Šsředu wječor je tu Husežanski knjegi wuſhſchi pohonež Konstantin do njeboža pſchichol. Na dompučež

ſ Wjasonyž ſo jeho wós po horje dele na hladkoſcziſ ſuwaſche, pſchi ežimž ſo pohonež do konjow ſchwitni. Taj jeho kruch ſzobu wleczęſchtaj a jemu do hlówy wjazy džerow nabíſchtaj. Woja ſo, ſo je ſu pohonežej nop roſtaſh. W Nowych Demjanach ſkueſnje konjej, do grata ſo jaſchmatawſchi ſtejo woſtaſchtaj. Pohoneža ſu ludžo w luži kruje ležazeho namakali. Jego czeſkeho ſranjenja dla dyrbjachu jeho w nozy w Demjanach hoſpodowač, a halle naſajtra rano bě mňžno, jeho do Budylſkeje hojeſnje dowjeſč. Snjeſbože neho žona, fotraž je w Huižy i bydłom, je runje ſ dwójnikami w njedželach.

S Kýchwa Idą. W naſzej wožadžie wulke wjeſzele nad tym
knježi, ſo ſažo herbskeje ręče mózneho duchownego doſtanjemy.
Knjeg Mroſak, w tu khwili ſ fararjom w Lipoj, kotryž je ſo na
naſche farſke měſtno powołał, je tele dny psched Brótſlavskim
konſijtorſtwom prihowanje (colloquium) khvalobnie wobſtał. Da-ſi
Boh, knjeg Mroſak duchowneſte jaſtojnſtwo w naſzej wožadžie bórſy
nastupi.

Sa naſch ſerbſi dom

bě žo dotal na hromadžilo:	19 158 hr.	40 np.
dale žu ja njón darili w Draždjanach a do rukow knjesa Michala Rječki i Čzornych Roßliz:	3	50 "
knjeni Maria Buschowa rodž. Krešek je Subornički	3	— "
k. dr. Jurij Pilk	tt.	
kk. Mikl. Nehda i Hórkí pola Panczíz, Jakub Domachka i Nižeje Wžy pola Rakez, Jan Sommer i Buděstez, Ernst Ziegenbalg i Cahowa, Gustav Polak i Kamjenza, Otta Rječka i Lejna, Ida Müllerowa rodž. Pilkez i Hodžija, K. D. Jmisch i Butojny pola Varta, Jan Nowak i Klukša, Jurij Piwarz i Čzíška, Mikl. Grubert i Radworja kóžby po 1 hřivnje	11	— "
k. Korla Busch i Radworja	1	50 "
kk. Jan Pawlik i Rakez, Gustav Nowak i Lemi- schowa, Jurij Szlodeňk i Kulová, Handrij Ženko, Korla Kschizank i Wiczowow, Gusta Mjerwa i Hrožiščeva, Handrij Starka i Horneje Hórkí, Maria Rječeka i Brěšowa, Hermann Nowak je Subornički. Paulina Zeisigez i Wobortka		

S džakom ūvitujem

Bartło, psychedłyda twarskeho wubjerkę
a sarjadowar Mącžicznego Doma.

Přílopk.

* Něhdoushi hamtski hejtman Egidy, bě wulsi njeprshcęzel žadowowych schtomow na krajnych dróhach. Duż na dróhi, kiz po pod jeho roskasom twarjachu, žanych žadowowych schtomow žadzeż njezdásche, czehož dla na Mužakowſkej a Wójporſkej dróh i wopredka žanych nječe. Nětko budže tón njeodstatk bórsy wotſtronjeny. Na Mužakowſkej drósy ſu pola Budyschina poſzlednje nježadowowe schtomy, až na polach ſchtođu čijnjachu, puſhcęzeż poczeli. Wunofski žadowowych schtomow na fiſkaliskich dróhach i kóždym lětom roſčeze. Wuežnił je w lěce 1889 = 87 683 hrivnow, 1890 = 150 623 hrivnow, 1891 = 162 493 hr., 1892 = 164 603 hr. a 1893 na 165 456 hr. Lětža je Budyski wokrjež 8000 hr. mjenje wunjež hacz loni.

* Rječžanikam ženje véricz njeje. Schéćz lětny žynk rěšnika Eichhorna w Waldorfje bu muijennu njedželu wot tajſeho pža žaložnje wobſchidženj. Řenjes Eichhorn bě to ſkočzo, kžiž hewak vſchezo w dworje na rječžanu leži, do jſtvyh puſčezíl, kwojeho Šlētneho žynka žamolutſeho i nim tam wostajivsch. Najſkerje je žo hólcez i rječžanikom učkaſ ſchězkaſ, ſchtož je ſczerp ſle ſrojumil. Ma dobo žo žaložne ſchtrčeženje ſvče, a hož ludžo do jſtvyh ſchibězachu, žo žmijerž naſtrúžachu: puſchetov pož bě hólcezeſeſ ſimale pož noža a fruch liza wotkužnul abo tola jara roſkhartowal. Žnydom ſawołany ſekar drje je ramy tak derje haž bě možno hromadu ſechit, tola pak wbohe džecžo najſkerje cžaſ živjenja vohidžene wostanje.

* Pierwszym podawf, kotryž je ſebi jene čłowiske žiwjenje
ſidal a kotryž znano ſebi tež hiszczę jene druhe jako wopon
ſidacz budźe, je ho ſichtwórk tydżenja rano w Sachsdorfje pola
Bilsdruffa, dwe hodzinie wot Wyschna ſalentym, wotmę. Tamniſchi
kwar Hansmann bě ſéta dolho je ſzwojim ſukzodom, jenym kuble-

rjom, w njepścęzelswoje žiwı̄ był. Tón kubleś ſebi teho dla ſam kowarńju natwari a kowarja pſchitaji. Poſdžiſho jemu ju jeho kowarſki, i mjenom Ženęž, wotkupi. Stara kowarńja někto pſches młodeho, jara ſprózniweho kowarja wjèle dżela ſhubi, a i Hausmannowymi wobtejnoſczemi wſcho do ſady dżęſthe, runięž ſo jeho žona jara prózowasche, jo by wupad ſe ſzwojim ſchicžom někak wuruňała. Hausmann ſo teho dla pſchezo hörje i wjeczeńſtmi myžlemi pſcęzciwo Ženęžej noſtbeschę, kotrež ſkonečnje na mjenowanym dniu do ſkutta ſtají. Nbož i ſchtwörtkej w njemérje pſcęziniwſchi, wón rano wokolo ſzedmich ſzwojemu pſcęziniwſkiemu Ženęžej, kotryž runje w ſzwojej kowarńi dżelač ſapocža, ſe ſchrótom na ſzorný nabitu tſelbu do thribjeta wutſeli, i čimž jeho ſhmjertne ſrami. Potom ſo Hausmann na ſubju poda a ſebje ſameho ſatſeli.

* Wobſcherne ſajedoježenje je Freibergske wobydlerſtwo do wulſkich ſtróželov ſtaſilo. Něhdze 150 woſzowow je ſthorilo, mnosy lindžo khetro ſtrachynje. Wſchitzhy věchni wot jeneho pjetatia hnedan-ſte zaſty jědli. Pjetat bě tež ſi zylej ſwojej ſwójsbu ſthorił. Wěz je ſo hnydom do pſcheptanja wiſala. Zbyle wujaznijene pak hiſtce njeje; wěrno drje ſo bycz ſda, ſo je ujeſnaty ſloſtnik arſenk do cžesta naměſchal. Se wiſhemii khorymii ſo džakowanano Bohu po-lepſchuje.

* S Annaberga pišaję: 11. dezember 1612 bě njeſbožowym
dženj ſa naſhe rudoſe hory. Na tym dnu ſiurových wětr
ſakhadziesche a to tak ſlē, ſo w Annabergu žane twarjenje njeſbo-
ſchłodzene njewoſta a ſo w Marienbergu někotre nowonatwarijene
thęze ſpadachu. S powróczenych ſchtomow w kurwjetchowskich a
privatnych ležach ſu tehdy 200 000 loſtrow drjewa naſtajeli. Sta-
dželačerjow dyrbiesche ſo najęz, ſo bychu ſo dróbi ſ powalenymi
ſchtomami ſaraczenie, jažo jědžomne ſčinile. S temu trjebachu
4 njeđzele cžaſa. Mjeđzwiedże, džinje ſwinje a jelenje ležachu
ſabite w ležach, a wjele džiwiñ w tym ſtrachu wuczeń w ležnych
twarjenjach pytaſe.

* (Tarlauerowe sawoštajenstwo.) Barlské nowiny pišají:
 Jedyn s mojich žobuměřčanov, knížes H., je bohatý, dvouždy bohatý, dokelž svůj světlý rosum je nažádán a kladý a potřebný s něho žobudželice wě. Knížes H. měříce mjes tými, fotrychž podpjera, tež věštěho Tarlauera, fotryž wot njeho učedze psches 30 lét dolho kóždy měřaz 20 hrivnow dostaváše. W běhu dolhoho časa bě žo s nim khetro spšeczelil a to čim bôle, dokelž žebí Tarlauer měřacňje kóždy roš žam s njemu po žwój dar pschihadžeske Žene ranje, hóž bě řežo prěni džen měřaza, drohi wobohi Tarlauer wuwoſta. Město njeho něchtó požďiſcho prawiňskí rěčník pola knížeta H. ſaſtupi a jeho proscheitše, jo žměl věštěho namrčeža dla s nim porečez. „Namrčeža dla?“ knížes H. rjetku, „ſchtó dha je mi něchtó wotkaſal?“ „Wěsty knížes Tarlauer“, rěčník wotmolvi. „Tarlauer? Knížes Tarlauer? Teho muža džě ſym 30 lét dolho podpjera!“ „Ruuje teho dla“, rěčník žo wužměvajo džesche, „wy tež wot jeho ſawoštajenstwa nicžo wotkaſane nijacže, ale w jeho testamenze ſteji, jo dyrbicže te 20 hrivnow, s fotrymž ſeže jeho dotal tak dobročinje podpjerali, nětko po jeho žmijerczi tež dale ſa dobročelkse ſamerly ſa njeho woprowače, a ſo ma žo tón wopor Tarlauerowý wuſtaw mjenovacž“. Knížej H. ſi wopředka roſum ſtejo wofta. Wón bě ſe ſpodžiwanjom wſchón kaž wokamjenjeny. Skončuje pak žo žmijecž poča a džesche: „Tón žvrt je měřacňje 20 hrivnow ſa dobročelkse ſamerly hódný. Knížes rěčníko, ja Tarlauerowe namrčeže naſtupiu.“

* W Katrininiey zyrkwi w Brüsselu je ſo njeđawno wulki nje-mér ſtal. Młody mužski bě dleſche čaſhy i jenej holzu wobkhadžaſ, ju pač pſched tñjomi njeđežemli i jeje dwemaj džeſćomaj wopuſtežiſ. Sjebana ihoni, jo chze ſo jeje ſamjedniſ i jenej druhzej woženiem, a wobwęſnu ſo. Nětko chžytiče ſo młody muž ſe kwojej druhjej njevjeſtu ſwerowačz dačz. Hdyž pač kwažny čah i radnižy pſched Katrininu zyrkej pschičeže, hotra ſjebaneje holzy i mnohimi pſchecželinzami i wježeliu 300 abo 400 pschihladowarjow, tñž běchu ſo i temu ſhromadžili, nawoženju a njevjeſtu nadpadže a njevjeſeze klobuk i hlowy storhnuwſchi wobeju i jeju kwažarjemli i barbu, i kajkejž plokańnicze ſchath módrija, pomjeta. S „módrym wokom“ jaſtupi potom kwažny čah do zyrkwe, hdžež ſo pod polizajſkim ſakitom werowanje wotmę.

* S Østfrieslanda pižaja: Na hońtwje, kotaż je šo tele dny w lęzu, hrabi Wedelej hluſchazm, wotniela, ſu honjerjo na ſamotnym městnje hětu i liscza, halosow a deſkow natwarjeniu, namakali a w njej zyle wodźmijeneho wobydlerja. Hěta je zyle hubjena, tola pał derje doſęz psched wjedrowymi njespodočnoſciami a ſlobami kryje. Ssamotar je w vrijedawſtich lětach jara wiðatym

piškar był, pośdziacho pak do czeškich myślów zapadnił a w tajkich do leżniejszej żamotnoścę saczęszniuł, ktrzyż też nětko, żamo w tymie niz, wopuszczających nocze. Jego wobłoczenie i litych fruchów starzych kumpow wobsteji. Na hłowie, i kotrejż jemu sażane wložki psches ramieni dele wiżaja, ma staru wojsku czapku. Dokąd je leżny żamotać pshci wischej swoufownej wodźiwienośczi zyle niejchłodny, kui jeho też ja pshichod we jeho nětčichim pshichytku wostajili. Zivi so i tym, i w drzewa wschelakie lubośne węzki wurečuje. Jego jędz i wjeticha jenoż i khleba, wody a leżnych plodow wobsteji.

* Widzony mšečjan w Mischenje w Czechach, 70 lat staru Hulicus a jeho mandzelska staj so wot rubježnych mordarjow stónzowało. Podawki je czim powschitkownischi njemēr wubudźil, czim snacjisscha wożoba běsche stónzowaný daloko a scheroko. Hulicus, i lata 1848 snaty dorvérnik młodocjēskie strony sa Mjelniski wokrież, bē i pshchedzydu młodocjēskiego politiskego towarzstwa "Sokola" w Mischenje a prjedy i měsčzanostu tam. Jako pshicjel něhduscheho cješt-ho nowinaria Hovliczka běsche so Hulicus hzo w leźe 1848 jako spikowat spytal a bē hacj dotal kobudžekacet "Narodnych Listow." Wón na torhoszczu w małym twarzenju, ktrehož wokna do dwora dżeczu, bydlech. Esredju wječor bē hyszczę hacj něhdze do jědnacjich hodzin w hosczenzu, a schtwórik rano kui jeho i rosbitej hłowu w pol-wotewrjenych khežnych durjach w krwi leżazeho namakali. Wo jutwje żamej też jeho mandzelsku jara roskłanu morwu nadendżeczu, mjesnym so bē 80-létna pshichodna macz i mordańskim rasom jenoż poħlučhena. Wona powiedasche, hdnyż bē so pośdziacho sażo sħabala, so siaj dwaj njeſnataj člowjekaj mordatstwo wuwjedlo. Naiskerje siaj scuzerjej so i kniesom Hulicuſom, hdnyż wón w nozy w 11 hodzinach domoj pshihodze, do kheže walikoj, abo hzo w kheži na njeho latakoj. Weste bycz so sda, so staj kniesa Hulicusa w khežnych durjach nadpadnułoj, jeho moriloj a jemu čaſznik a pjeniežnizu wotewsaloj. Potom staj naiskerje khežu sawrjewski so i schedziwej pshichodnej maczjeri do jistwy podałojo a ju do hłonu pražnułuoj Měnjo, so je morm, staj ju leżo wostajilo a so i Hulicuſowej mandzelskej do komory dobyłoj a ju stónzowało. Sda so, so je so knieni Hulicuſowa khežro wobarała. W piškariskim blidze staj mordarjej pjeniesy phtaloj, ale żanych njenomakaloj.

* (Nitroglyzerin jako ženitwarz.) S Londona dzęluja: Snaće je, so so nitroglyzerin i roſtſelenju ſkalow atd. nałożuje, a so anarchiſtoſo żwoje mordańſke bomby i nim pjeniſa; ale nichčo dotal wjedžał njeje, so many w nim tež jara dobre ſekarſtwo ſa člowjekow. Profesorej Vivianej Lewej je so pjeniemu poradźilo, ſa tym pshinieč, so nitroglyzerin ūlabie dželaze člowjecze wutroby wožnija a so żamo pola ſtrówych ludzi wutrobiu dželawoſcę powjetscha. Poſpyt, kotrej je profesor Lewes w wulcej jendželskej nitroglyzerinowej fabriji činił, kui tóni njenadžith wupad mèle, so wjch tam dželaze holz, tež hewak khežro ūlabuſchke — ja krotki čaſz na čelnej polioſcę pshibywachu a tak rjenje kęzecz poczachu, so móžachu i wjeticha wischitse so woženiuſchi bórzy dželo w fabriji wopuſzczęć. Nětko so pječza holz i črjódami do tamuſczej nitroglyzerinowej fabrifi čiſhęza a i najznađnischej mſdu ſa lubo bjeru, so moħle tóni ženjazy kredk křebacę.

* Satraschnie khostanje, kotrej je jedyn činesiſki offizer ſwojeſe stručkoſcę dla poczepięz dyrbjal, Pekingiſe nowiny „Pessin Nippon“ ſdžela. Komendant wojnskej lóđe „Sei-heng“, kapitan na morju Hohaku-keng, běsche so w pjeniej bitwie pola Toyosima (25. julijsa t. I.) i wětra měl, runjež bē widžał, so bē wet dweju jemu poddateju lóđow jena, „So-ko“, ſajata a druha, „Ko-o-tsu“, w plómjenjach. Pośdziacho bē bitwa pola Yalu. Sażo bē Hohaku-keng prěni, kiz čeſkaſhe To činieſhe i tajſim khwatkom, so na ſwojim biesrosumnym čekanju wo krajinnu lóđ „Yeng-hei“ ſaloži a ju i tym i wojowanju njekhmanu ſčini, tak so Zap nam do rukow padże. Hdnyż bē so admiral Tieg do Porta Arthura wrócił, kapitan Hohaku-keng pshched njeho ſtupi, rjeknuwski i njemu: „Szym tak ſbożowny, so móžu Waschę exzellenzy pshipi wjedžic, so ſzym ſwoju lóđ ſe satraschnieje bitøy wutorhnul a i njej domoj pshijet“. Admiral džesche: „Snoju waſ ſa dobreho offizera, tež ſym hzo waſche dla do Pefinga telegrafował, a nadziam ſo wot khežora, kiz ſaſlužby ſaplacziec wę, hzo jutſie powiſcę dla waſchego powyſchenia.“ Nasajtra bu kapitan i admiralej ſkaſany. Quedem bē ſaſtuvił, jeho hzo ſputachu, a Tieg jemu praji: „Sa wobej lóđi i prěnjeſe bitwy, ſa kotrejž ani porsta hruł njeſhy, wobej ruzj wotbudzeſch. Sa to paſ, ſo pola Yalu njeſhcerela ani widžał njeſhy, naſchu lóđ paſ tak hubjenje, ſo ſhy do njeje ſaič, wobej woczi ūhubiſh. Kato! Čyń po ſwojim aſtojnſtwje!“

* Marcheja Luigi Rotarbartolo a hrabja Rodolfo Caselle nje-dawno w Florenzu i lawam do kletki ſtipiſtaj, ſo wjehczaſtam na ſacie duell wotmęloj. Dwójzy ſo pshichytiſtaj ſe ſzwojimaj nje-čomaj jedyn do drugiego daschtaj, w kotrejž čaſzu lawy zyle i měrom ležo wostachu. Hrimotaza ūlawa wobeju duellantow pshich wuſtupjenju i kletki witaſche.

* Pshched pshichytiſtym ſudom w Měnichowje (München) je ſo tele dny wuſtupjenje pshichytiwo 36-létnemu rēčnemu wučerzej, hypnotiſerej a magnetiſerej Čeſkawej Čyñſkemu i Galiziſkej měl. Težo winowachu, ſo je jemu ſemjantu, ūwobodnu knieni i 3. i 2. w Sakskej ſaſparniſ (hypnotiſerował) a w ſparju na uju ſwoju wolu pshichytiſt (ſuggererował), ſo by jeho lubowała. Mjesz wobemaj i ūlubnej dondže, kotrejž chyszcze Čyñſki potajiež dla „politiskich pshichytiſtow“ a dokąd moħla jena Dražžanska knieni i wječiwoſcę jeje ſjednoſcę ſadžewac̄. W februarje wobaj do Měnichowa pshichytiſtaj. Čyñſki agenta Wartalskeho, tntemu ūlubiwiſchi, ſo jemu ſa to dobre ſaſtojnſtwo wobſtara, ponieži, ſo ſo draſtu Lutherſkeho duchownego ūwoblekaſchi a ſo dr. theol. Werthemann mje-niuj, w hosczenzu „i Europyſkemu dworej“ werowanje w pshichomu ſzvedkow dwórkowego juwelera Mecka, baronzyneje towarſchiniż Rudolfoweje a komorniż wukonja. Rjewjeſcini nan a bratr wo tym ſhoniſtaj a jehanku ſpoħnawſchi Čyñſkeho ſajecz daschtaj. Baronka i 3. pshched ſudom jako ūwiedżerka praji, ſo je w auguſeze 1893 i Čyñſkemu ūlala, i nowiñſkimi naweſtſtakami i temu uawbjeua, ſo by ſo hojicž dała; tež je pola njeho bližsche wo ſomuambuſiſme (jaħniowidženju wo ūnje) ūmoniž chyžla. Pola Čyñſkeho ſaſparniſ ſomuambulu (jaħniowidžazu namēħacžiżu), wěſtu Hoffmannowu, nadendže. Baronka dyrbjeschę jej ruku dacž, jejnu druhu ruku wsa Čyñſki. Potom dyrbjeschę baronka ſo ſomuambulu wo ſwojej khoroszji wuwoptrasheč. Žona ju i prawym wotmoſtvenjom pshichwapi, jej tež ūrečki mjenowasche, i kotrejž dyrbjala wobej ruzj dacž. Tejna pshichominoſcę je ſoždy krotč ūloma pol hodzinu traſa. Wona je pshicho poſdziacho troſtku ſaſpana była, tola je ſoždy wokomik čiſje ſaſpana była; wona je pshichladowała, ſak je ſo druga žona ſaſparniſa, pshci tym je woči ſačzinila, a ſoždy krotč je ſo poſkedenje i tym ūkonečilo, ſo je ju Čyñſki ſaſpana a na uju ſadunul. Wón je ju chyž rad ſaſparnič, tola to ſo jemu ženje njeje poradźilo. Ras je ju hłowa ſaſpana a wona je poſkedenje wotpowiedźic dała. Čyñſki je na to jenož prajil: „Wona pshihndže!“ A wopravdże je jej w poſtajenym čaſu ſaſo derje bylo, a wona je moħla pshinieč. Hewak je ſekarjenje dobrą wuſpēch mělo; wona je ſo wjele wjeħelscha čuła, džiži dotal. Často je wona ſpōdžiwnie wonjenje, podobne rojnikowemu (mē-nizowemu) wonjenju, ſačuła. W Čyñſkeho jſtwe je ſo po ſaſcuzu tole wonjenje čaſto ſe ſeženow dymilo. Tež je wona ras w nozy ūlubnej luſk ūlabuſchala, po kotrejž je ſo tamne wonjenje ſaſo wu-pshestrelo. Wospjet je jej wón prajil, ſo ju wot naſdala ſaſparni; wona je ſo w poſtajenym čaſu na wěſty ſtol ūluna a je potom wopravdże wuſbla. Čyñſki je ſebi tak ūlunje na uju myħsil, ſo je to doſtukowac̄ ſamohl. W oktoberje je ſo jej wón wuſnal, ſo ju lubuje. Wona je ſo naſprjódzij temu džiwała, dokąd je ſebi myħsil, ſo je woženjeny. W ūlubojich ſamoženjich wobſtejnoſczech je halle wón poſdziacho rēčał. Po prawom jeho wona lubowała njeje, wona paſ ſo nadžala, ſo budże jeho lubowač ūbż, ſo by jeho žaſožuemu hubjenemu ūlubienju wuħowała. Wón je jej wjele liſtow piſał a ju horzo prožyl, ſo by i njemu pshichla. Pomalu je potom w njej żadanie, ſo by jeho widžała, pshicho bôle roſtlo a ſo poħvlnjal. W ūlubožiſtich wězach je ſo wona husto i nim roſmoħwijała, wón je jej prajil, ſo móže wona jeho duschu wumóz, a wona je ſo pshicho bôle ſa tule myħsi ſahoriła. Wona je jeho tež potom wopravdże lubowała, wona je měnila, ſo je w jeho kharakterje dobre jadro ſamaſka; duž je ſo nadžala, ſo by polepſchi. Čyñſki je jej wschelaku naſwětħenſtu pshu dał, medaillon i ūwojimi wložkami, egyptowski pjerſhcež, kiz dyrbjeschę wichodnije nožyč, ſo by ſbožowna była. Poſdziacho je pjerſhcežen wotpołozila,

a wot teho čaza ſtej ſo žmiliujočz a lubočz k njemu po učezim ſhubilej. Wona jeho učetko jažpěwa, dokelž je ju tak ſchel-mowſzy ſjebal. Bóh je jej poſkaſal, ſo je njeprawo a ſo njeje jejny nadamt, Čyñſkeho wimnož. Baronka dale powjeda, ſo wona pſcheziwo potajenju ſluba inžo měla njeje. Dr. Werthemann (Wartalski), kotryž je ju ſ Čzinſkim weroval, je ſo jej podhlađmy býč ſdal. Wona je Čyñfemu prajila, ſo dr. Werthmannie nje-werti, tola tón je ju dla jejneho njeđověrjenja naſwarzil. Čyñſti ſebi ženje wot njeje pjeniſej žadał njeje, wona pak je jemu dyž a dyž injeſche ſumy daſa, wſcho hromadže nanajwyschje 1000 abo 2000 hrinuow. Tej je pſchezo bylo, jaku by pod někajtim kuſtom ſtala, tak ſo je tak činič dyrbjalá, tak žaložne, tak pſcheziwne, hacž je jej tež wſcho bylo, a tak malo, hacž je to po jejnym žadanju bylo, a tak njeſrovumliwe, hacž je ſo jej to pſchezo ſdalo. Wſcho ſo jej ſda byč jako wo žnije, jako w drémanju, kotrež ſebi nje-móže wujažnič. — Čyñſti, 42 lětny muž ſrénjeje wulkoſeze, ſchwížym, ſ hluhokožoruhym wložami a čornej brodu, wožobuje drac̄emym, wěſty a elegantym w žwojim ſadžerzenju, ſe ſpřozym ſeſtarjemym wirahom wožow, jara i wěſta a ſměrom wuſtuwowaſhe. Wón ſo ženje njeſunyi, wjedžesche wſcho roſjažnič a ſo jenž roſhor, hdyž žudnižy do jeho lekarſkeje hódiuoſeze wěrcz nochžyhu. Teho wopřizna, na kotrychž ſalžku ſebi Čyñſti pravo wſa, ſo doktor njenowacž, ſu ſo jako faſchowane wuſokafale. W jaſtwje je wón ſpýtal, ſebi živjenje wſacž. Wón je hižo woženjem, tola wot žwojeje mandželskeje wot blida a loža dželeny. — Wø žwojim nauje a bratu, kotrajž ſtaj Čyñfekho ſajecž daſo, baronka ſ Z. praji, ſo k nimaj ani kuſka dorěrjenja nima; wobaj ſtaj ju nanaj-hrubischo a najhroſuſiſho pſcheſčehalo, ſtaj jej hroſylo, ſo ju do bludnižy ſavrječ dataj, jeli ſo wueženje njepodpiža, po kotrymž wſchě prawa na žwoje ſamoženje ſimaj wotſtupi. S ujej ſtaj tak wobkhadžalo, ſo je mohla wožodnič, a wona je wožebje teho dla k Čyñfemu ſchla, ſo by wot ſomnambule (naměžacneje žonſkeje) ſhoniła, hacž mohla pſcheziwo wožoženjam žwojeho nana pola ſtrala pomož pytačz.

Wo prachenju, hacž je móžno, někoho wolu ſe ſaſparnjenjom (hypnoſu) ſebi poddanu činič, veſchtaj profežoraj Fuchs a Preyer, kotrajž ſo jako wězywutoſtnej pſcheſčyſcheschtaj, napſcheziwo měnjenja. Profežor Fuchs přejeſche, ſo mohla ſo člowiekowa wola ſ hypnoſu požlabicž, profežor Preyer pak na tym wobſta, ſo to je móžno. Schtôž je ras w pſchednoſtakach jencho hypnotiſera byl, bužje profežorej Preyeru pſchihložowacž. Pſched něhdze 10 lětami w Budýſchinje jedyn hypnotiſer pſchedſtajenja wotbywaſhe. Jenuž ſo poradži, zylu črjodu měſchęzaniow ſaſparnič. Jencho tak ſaſparnjencho měſchęzana wón naręča, ſo w žadowej ſahrodže pod ſichtomami, ſ kražnym žadom popoviſhamy, khodži. Měſchęzanej na to ſyru blvěžanu bérnu da, prajíz, ſo je to dobre jabluko a ſo dyrbí jo jěſeč. ſaſparnjenym woprawdze ſyru bérnu ſjé, hacž runje jemu pěſť bjes ſubam ſchijpjeſche, a híčheze temu pſchihložowacže, ſo jemu jabluko derje ſkodži. Jencho druhého měſchęzana hypnotiſer njuſowashe, wěricž, ſo je 2 a 2 = 10. Jencho offižera wón ponuczi, ſa nim pſches zylu ſalu khodžicž atd. atd. Hdyž po tajkim baronka ſ Z. wobživědži, ſo je w tym čaza, w kotrymž je ſ Čzinſkim wobkhadžala, nad ujej jako kuſlo ležalo, ſda ſo to jara wěrh hódiue byč. Baronku powiſtitownje wobžatuja, ſo je do mozy Čyñfekho pſchihla; pſchetož wona je jara dobročelska ſtjeni, kotraž je wjele khudym ſ nujh wuſomhała a k khorym a bědnym do niſtich hětow khodžo ſich troſhtowala a podpjerala. Rječh ſo jej po učezichim čežkim domapytanju ſeſchi pſchichod doſtanje.

Čyñfekho ſu wiouwateho ſpóſinali a jeho dla faſchowanja liſcžinow k jaſtwu na tſi lěta a k ſhubjenju čežných prawow na 5 lět ſažudžili. 6 měſazow pſchepytanſkeho arreſta je ſo jemu wot khóſtanja wotličiło.

* Telegram je St. Michaela woſjewi, ſo je němſta ſtad „Adelheid“, wot Rio de Janeiro do Galmoutha na puczu, ſo w wulkiu wichorje podnurila. ſtad je ſ zylu naſtadom ſhubjena. Mužſtwa ſu ſo ſ džela wulhovale.

* Husto je ſo ſtało, ſo ſu khori lekarſtvo, tři bě jin ſ ſhubkownemu maſanju porucžene, ſo pſchepſchimnuwſchi, nufšbraſi a ſebi ſ tři jara ſeſhodžili; duž wſchitkých tych, tři lekarſtvo trjeba, na to ſeſhliwych činiňm, ſo wſchitzu haptiſkarjo po ſakonſkej porucžnoſezi lekarſtvo ſa nufšbrauje w hlaſkých kulojtych, ſa ſhovitowne maſanje pak w róžkach a ranithch ſchleſuzach wudawaja. Duž ſo žamo poežmje nichto, tři na to ſeſhbuje, pſchepſchimnuč njetrjeba.

G. A. Müller Čeſeženi wotebjerario **Serbskich Nowin**, totſiž chzedža ſa nje na **1. ſchtwórtlěto 1895** do předka placzicž, njech nětko 80 np. w wudawáni Serbskich Nowin wotebadža. — Či, totſiž ſebi Serbske Nowiny pſches vost pſchinjeſej dawaja, njech tola njeſaponinija, ſebi je tam hóry ſtaſacž. Na ſchtwórtlěto ſaplacži ſo ia Serbske Nowiny na ſakſkých a pruſských póstach, kaž tež w druhich trajach němſkeho khězorſta 1 ml., ſ pſchinjeſenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny ſ pſchilohu **Serbski Hospodař** placza ſa póstach 1 ml. 25 np., ſ pſchinjeſenjom do domu 1 ml. 40 np. — Že Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „**Pomhaj Bóh**“ na pōſce ſkaſacž.

Wulke wipschedawanje

So vych rucze žwój wulkoſtu ſklad pomjenſchil, pſche-dawanam wot nětka po ſkodžej móžnej placzim ſohebne mužaze a hólcjaze ſwierschniki, haweloki, pjesle, thězorske mantle a wo-bleczenja teho runja žonjaze a holecza-žaketh, mantle a trikotowe taille.

Rajſepſcha ſkladnoſež k ſupowaniu hodownych darow.

Otto Preuss prjedy **Kloss**
na žitnej haſy 4.

Slodke palenzy

liter hižo po 40 np., ſikery liter hižo po 60 np.

porucža

Moritz Wjetewa
föda Pětrowiskeje zyrkwe

Destilacija ſnatov dobrovdu palenzow po ſtarych tunick placzim.

Rhumſchtne kwětki

ſ tkaninow a papery,
nowoſeze w wiſazych figurach
a wſchelakých druhich wězach ſ květfathym wuſhchenjem,
makartowe bukety,
nowoſeze w vasach

porucžataj w wulkim wubjerku

A. & W. Neuhausn

4 na ſerbskej haſy 4.

Wotewrjenje kſlamow.

S tutym ſebi dowolam najpodwoſniſho k wjedženju dacž, ſo ſym dženža ſ firmu:

G. A. Müller

na ſchulerſkej haſh čzo. 7, pſchi ſchulerſkim tormje
w domje knjeſa kóžkaſkeho miſchitra Trulleja
pſchedawáni hospodařſkeje potřeby, mydla, žwěczenja, bordow,
bantow, zwierna a jehlou wotewrili. Proſchu čežczenych ſerbow
w Budýſchinje a woſolnoſci, moje pſchedewacze dobročinje podpjeracž.
W Budýſchinje, 20. dečembra 1894.

S poczeſčowanjom

G. A. Müller.

Drzewowa awzija.

Psches podpiżaneho ma ho
jch twortk 27. dezembra,
jako treczi dzeń hodow dopoldnia
w 10 hodzinach na Sarężanskej
wětrnikowej horje 60 twierdych
ložow 16 lětnych bréšow, mjes-
kotrym iżżu rjane hymenitne bréšy,
na pschedawanie pschedawac.

Chromadžna na Sarężanskej
wětrnikowej horje.

Jan Čech.

W Posdezech pola Bręczez je
rjana živność 18½ körzom
dobrego pola, luki a rjaneje
sahrody dla semrječa wobzedżera
je wšchem živym a morowym
inventarom na pschedan. Wšcho
dalše je šhonieč pola M. Sarjenka
w Khrósczach číško 46.

Khěža na pschedan.

W Pschedizach je dwajchōzna khěža
s körzom žadoweje a žadženstje
sahrody, sa rjemječnikow bo hodžaza,
pski niskim napłaczenju na pschedan.
Dalše je pola wobzedżera hoicen-
zarja H. Dietricha w Cetonju
šonice.

Prokata na pschedan.

Prokata běleje Yorkshirskeje a tež
czornopisaneje Berkshirskoje razny,
kotrež ha jara lohlo wukormja, su
pschezo po čaſzej pschiměřených
niſtich placzisnach na pschedan na
knjejimaj dworamaj

w Budyschinu o Pschiměřzach.

55 ml. placz nowa schijaz
maschina, kotaž je wohla-
dacz a bo pruhowac hodi w Aug.
Schubowej restaurazi na swon-
townej lawskiej hazy.

Tobakowe truby a zigorowe
habnizh w wulkim wubjerku porucza

Otto Brandt
draschleſki mischt
na hauensteinskej hazy 2.

ff. hodowne kolacze,
ff. makowe kolacze,
wschelke družiny
miedowych tykanzow,
ff. Baselski miedowy tykanz,
ff. schokoladowy tykanz,
makronowy tykanz
porucza
konditornia A. Schradera.

Nowe
turkowske kłowki
porucza tunjo
Otto Sachse

Wlk. Bergerowy nahlédniſ
na bohatej hazy 5.

Dursthoffskie kuche droždze
stajne čerstwe porucza
August Biesold, pjełatski mischt
na bohatej hazy.

Norla Barthel

jako psichōdne

hodowne a kwaſne dary

porucza

khosejowe servizy, wódne servizy, blidowe servizy, piwowe
servizy, likerowe servizy, winowe šklenzy, špikelse, rosetty,
gardinowe žerdze, lampy, kaž dželbu klankow (pópow), pópowych
hlowcikow, čjelov, črijow, rukow, nohow, schtrympow, klobukow
po snathich turich placzisnach.

Norla Barthel
w domje herbskeje knihicžscheźnje.

Pschedeschežniki
jako bar sa mužtich, žónske a
džeczi w najnowszych muſtrach a
w najwjetšim wubjerku porucza
tunjo **Otto Brandt**,

draschleſki mischt
na hauensteinskej hazy 2.

Porjedzenie a poczehnjenje ham-
derje a tunjo wohstarom.

Sakopschedawarjam
psct edowam žwoj hamzny wudželt
čežjakow

po najuniſtich placzisnach.
H. Bertramowhy hyn
psci mjažowym terhoschežu 3.

Schulske tornistry
sa hólzow a holzy, jenož naj-
lepše rucne dželo porucza w wulkim
wubjerku
A. Petšo ſchedatſki mischt
na hauensteinskej hazy 1

Wykotorukata
ſchijaza maschina

Biesolda a Licki
je najlepša a
najkharmańska sa
hwójbua rjemječ-
niſke dželo. Sa
je ie hóbnosć dolhe
leta rukuj.

Schijaze maschinę
wschelk družinow
bo wote mnje wuporjedzeja. Stryko-
wanske maschinę po fabriſtich plac-
zisnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornicěſkej hazy 18.

Czajniki
najtunischo pscheda-
wam a najlepje
porjedza s ruko-
wanjom
Curt Jentsch
čajnitar

na swonkownej lawskiej hazy 5

Mecžu tež herbski.

Heinrich Lange

11 pschi žitnych wilach 11
porucza žwoj sklad hotowych
kožuchow a wschelk družinow kožow
dobrocizwemu wobkembowanju.

Kožuchi bo po měrje rucje a
tunjo ſechi a bo tež wuporjedza.

Meble

derje a tunjo džela
Eruſt Pöthig w Džiwocžzach.

Hdže ſeje tónle
rjany čajnici
kupili? Pola
čajnitarjo
Magera
na
herbskej hazy.
pschi ſaſarmach.

Każ w przedawnych latach tak też tole lato swoich żobumęszczanow w mieceze a na wżach na to fedżbnych czinimy:

Stupnječe hodowne daru jenož pola Fischeſzijano.

Proſzny, wopomnicz, so hodowny dar niz jenož temu wjeſele czini, ſa fotrehož ſo kupi, ale woſebje też temu, fotremuž ſo wotkupi.

Němske reformiske towarzſto ſa Budyschin a wokolnoſc̄.

Sserbske Burſke Towarſtvo w Rakezach
směje jutſe njedželu 23. dezembra popołdnju w 4 hodzinach
ppředženje.
Pſchedžydſtwo.

Budyska Bjesada

změje štvortk 27. decembra wječor $\frac{1}{2}$ 8 hodzin w Budyskej třelearni **wobradzeński wječor**. Wobdzélnečy chyli dar, nic mjenje 25 np. placacy, sobu přinjeſc̄. Hosco, kotriž chcedza ſo při wobradzenju wobdzelić, chyli ſebi pola k. časnikarja **Krawca** na zoutřkownej lawskej hasy zastupne kkartki wuprosyc̄.

Předsydſtwo.

Hodowny žwiedžen w Wulkej Dubrawje.
budze ſo 3. džen hodow, 27. hodownika, wječor wot 6 hac̄ 8 hodzin žwecziež, na kotryž lubje pſchepröſchuja ſarjadowario.

Pſchinn hodowny žwiedžen.

Wutoru 25. hodownika, přeni ſwiatu djen hodow a ejeſor w 6 hodzinach budze ſo w sali **Huſtez** hſezenza w **Khwačižach** pſchinn hodowny žwiedžen žwecziež.

Wſitkých lubočarow hodowneje wjekewoſc̄ ſi bliſka a deloka na tuón žwiedžen non zlubocieſtvo pſchepröſchuje

Sſiedjeniowe ſarjadowistro.
Jan Henka.

Pjerisnu a kanikle plahowaze towarzſto
ſa **Kumwald a wokolnoſc̄**
směje wot 25. — 27. dezembra t. l. ſwoju
3. wuſtajenzu w Pöhliž hſezenzu
w **Kumwaldze**.

Wuſtajenza wopſhija fury, huſy, laczki, holbje, ſanifle a ſberku wuthlanych žadnych ptaczkow.

Na wopht tejele wuſtajenzy pſchepröſchuje **pſchedžydſtwo.**

Hłowna zhromadžizna

Serbskeho Towarſtwa za Khwaćicy a wokolnoſc̄
wotměje ſo, da-li Boh, jutſe njedželu za tydžen, 30. džen
hodownika 1894 w 5 hodzinach w Khwaćicach.

Dnjowy porjad: 1. Rozprawy. 2. Nowowólby. 3. Namjety.
Duž ſo wše ſobuſtawy na najnaležaſo napomiuaja, ſo
wěſce zeńc̄.

Nowoſetne ſbožopschejaze kartki
(ſortniwe a khutne)
porucza w wulfotnym wubjektu

Gustav Nämſch,
ſnihiwjaſańja a papjerowa pſchedawatnja
na bohatej hasy 21.

W wudawaſti „Sserbskich Nowin” je ſa 25 np. doſtač:

Pſchedženak.

Protynka ſa Sſerbow
na lěto 1895.

K nowemu lětu 1895 ſo khman ſrěnk na Lut. b. žanſti knježi dwór ryta.

Nelotni ſkalzy ſa mechaniske ſrožna doſtanu dželo w mechaniskej pſchedawom w Koblizach pola Kumwalda.

Korla Šalauch.

Ruchatki, džeczce ſomu, ſlužobne holzy, rólnych pohončow, ſrěnkow, wolazych, ſlužobne a hródzne džowki, dželaczeſke ſwójbh pyta **Hejnoldowa** w Kotym jehnječu.

K nowemu lětu přenjeho rólnego pohonča, młodſtich rólnych pohončow, ſrěnkow, wolazych, ſlužobne muža, dželaczeſke ſwójbh wjele džowkow pyta **Spannowa** na malej bratrowskej haſy 5.

Šubil

je ſo ſobotu 15. dezembra t. l. w Budyschinje **portemonej** ſe wſchelatimi pjenjeſami a ſuponami. Sprawny namakaſ doſtanje ſaſonke myto. Dalshe je ſhonicz w wud. „Sſerb. Now.” a po ſaſonke ſejewoſci doſtač.

Kanariki!

hanzy, dobrých ſpěvarjow, wot 4 hac̄ 10 mk. ma na pſchedan

H. Rechenberger

na wulkej bratrowskej haſy 20. po 2 ſchodomaj w domje knjeſa týſcherſkeho miſchtra Hübnera.

Ssuskeny polč, po 5 punkach po 65 np.,

kyry polč, po 5 punkach po 60 np.,

hadleskejo, punt po 65 np.,

žuſkeny tučny ſwinjazy ſrjuch punt po 60 np. porucja

Ota Větška na ſitnej haſy.

Sſerbske protynki

ma na pſchedan

P. Mikla w Kettlach.

Młode holzy naukuſnu doſklađnje ſchatej pſchirſowac̄ a ſchic ſola **Berthy Bjenadoweje** na hornejerſkej haſy 34 po 1 ſchodge.

Dwe možetej tam tež jędz a bydlo doſtač.

Schtóž chze derje a tunjo ſupo- wac̄, temu poruczam ſcheczijan- ſku draſtowu pſchedawatnju **Oty Preuſha** (prijeđy Aloža) na ſitnej haſy 4. **R. S., L., R. B.**

Wosjewjenje.

S titym ſi wiedženju dawam, ſo ſzym ſſchidžaze ſlowa, kotrež ſzym na **Ernestinu Dejkeſz** w Džehorezach w rozhorenioſci a bjes praveje pſchicžin ſrčzaſ, wróčo bjeru.

W Džehorezach, 17. dez. 1894.
Robert Jeremias.

Snathym a pſcheczelam ſo ſrudna powjeſc̄ ſi wiedženju dawam, ſo je reñiſti pomožniſ

Jan Jurij Hobraf ſ Maleje Dubrawy

17. dezembra w Barlinje, ſi wuhlowym dyhom ſo ja- duhiwſchi, wumrjel a ſo 20. dezembra w Barlinje khowal.

Šrudjeni ſawostajent.

Bschiloha f číšku 51 Serbskich Nowin.

Ssobotu 22. dezembra 1894.

Cyrkwienske powjesće.

W Katolickiej zyrlwi smješe jutje nježelu rano w 7 hodž. diałomus Rada herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ hodž farat dr. Kalich herbstu a w 10 hodž. němſte predowanie.

Boži džen smješe rano w 7 hodž. diałomus Rada herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ hodž farat dr. Kalich herbstu a w 10 hodzinach němſte predowanie.

Druhi křižaty džen hodow smješe rano w 7 hodž. farat dr. Kalich herbstu spowiednu ręcz, $\frac{1}{2}$ hodž diałomus Rada herbstu a w 10 hodž. němſte predowanie.

Tercji křižaty džen hodow budje dopoldnia w 9 hodzinach farat dr. Kalich herbstu predowac̄.

Króna:

W Michalskiej zyrlwi: Johana Elsbjetka, Jana Augusta Kaplerja, zyrlwinskiho wucžerja tu, dž. — Koral Hermann, Jana Augusta Lidsche, žiwnoſczerja w Dobruški, ſ. — Hana Augusta, Jaromira Augusta Engemann, Hežerja a ſklarja w Čslonej Vorsčezi, dž. — Koral August, Jana Bohumíra Pechá, dželacžera na Židovje, ſ. — Gustav Adolf, njemandž. ſ. w Dobruški.

W Katolickiej zyrlwi: Hana Martha, Jana Bohumíra Mužita, dželacžera dž. — Hana Madlena, Jakuba Pia Reinera, schwajzaria w Konjezach, dž.

Zemrječi:

Džen 12. dezembra: Morwona rodž. ſ. w Ženkezach. — 14. Waltat Horst, Wilhelma Pawoła Schuberta, mječjanſk. stražniſta, ſ. 1 l. 4 m. 10 d. — 16. Hana Maria, njebo Augusta Křižana, dželacžera w Katarjezach, dž. 7 l. 10 d. — Pawoł, Koral Sole, fabrikario na Židovje, ſ. 10 d. — 18. Kurt, njemandž. ſ. w Małym Wielkowje, 8 m. 15 d.

Placíšna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	15. dezembra 1894		20. dezembra 1894		wot		wot	
	wot	hac̄	wot	hac̄	ml.	np.	ml.	np.
Pšenica	7	6	7	31	6	76	7	6
Rozka	6	37	76	6	35	6	71	
Jecžmien	5	56	5	68	5	38	5	63
Worš	6	37	6	50	5	—	5	20
Groch	5	—	5	50	5	—	5	30
Wola	7	50	11	11	8	50	9	50
Zahly	9	3	9	44	7	—	8	50
Hejduschka	12	—	15	—	10	50	13	—
Berny	15	—	15	50	13	50	14	—
Butra	1	70	2	—	1	70	2	—
Pšeniczna muka	2	—	2	50	1	80	2	10
Hana muka	6	14	50	—	—	—	—	—
Škyro	6	50	10	50	—	—	—	—
Slóma	50	—	2	50	1	70	2	20
Brožata 918 sčituf, sčitufa	18	—	21	—	16	—	19	—
Pšeniczne wotrubý	7	—	20	—	—	—	—	—
Hjane wotrubý	3	75	4	75	—	—	—	—
Hjane wotrubý	4	—	5	50	—	—	—	—

W Budyschinje placíšche: körz pšenicy (běla) po 170 puntach 12 hr. — np. hac̄ 12 hr. 49 np., žolta 10 hr. 99 np. hac̄ 11 hr. 49 np., körz rožka po 160 puntach 8 hr. 89 np. hac̄ 9 hr. — np. körz jecžmienia po 140 puntach 8 hr. 91 np. hac̄ 9 hr. 10 np.

Na Bursu w Budyschinje pšeniza (běla) wot 7 hr. 12 np. hac̄ 7 hr. 21 np. pšeniza (žolta) wot 6 hr. 47 np. hac̄ 6 hr. 76 np., rožka wot 5 hr. 60 np. hac̄ 5 hr. 70 np., jecžmien wot 6 hr. 20 np. hac̄ 6 hr. 30 np., worš wot 5 hr. 10 np. hac̄ 6 hr. 70 np.

Draždžansse mjaſzowe placíšny: Horjada 1. družinu 66—71 hr., 2. družinu 62—65, 3. družinu 45—50 po 100 puntach reſneje wahi. Dobre krajne křivni 44—48 hr. po 100 puntach 10 prozentami tary. Čežata 1. družinu 60—70 np. po punce reſneje wahi.

Wjedro w Bondonje 21. dezembra: Hjane.

Do Barta!

Wot 18. hac̄ 25. dezembra t. t.

wulkia hodowna wustajenza

polo

Allwina Dietricha w Barče.

Na pječenju kolacžow

najlepšchi wuhersku pšenicžnu muku,

najlepšchi křejorski wuzčah

hac̄tu po 90 np. porucža

Otto Sachse

Wih. Bergerowy naředník na bohatéj hře 5.

Na hodownym daram

porucžam hřej ſlab

Kucžoweho a dželanského grata, ſwonidlow a ſchjerkatyň ſantow, hrájkanskich a koſebanskich konjow, hontwinskich toſchow, ſchulskich torniſtrow, ſchulskich toſchow, pucžowanskich toſchow, pucžowanskich koſrow, portmo- nejow, hřow atd. po tunich placíſnach.

Ernst Rieger, ſedlatſti miſchtr na ſtronkownej lawſkej hře.

Fačo hodowne dary
porucžam

→ pſchedeschežniki ←

je ſidby a polſidby, jara rjane, wožebne a trajne po 3—12 ml. Pſchi woterſacžu $\frac{1}{4}$ drenta poměrnje tuniſha.

— Ženicki najwjetſchi wubjerk.

H. M. Schmidt pſchi hřownym torhoshežu.

W. Eustati na Božodžežowym ſichtom,

W. ſchokoladu

po wſchelakich placíſnach,

wuwolijowaný kakao,

marzipanowe torty,

wſchelake wěžy i marzipana,

ſf. bonbon,

bonbonierý,

atrapý,

porucža

konditorija a kheſejownja

Allwina Schraderova w Budyschinje.

Stwinſke běhaki, starý lohež po 23 np., ſofowe deli, blidowe deli,

komodowe deli,

rjane ſpanske pſchikrywy po 3 ml.,

bele a pižane gardiny

porucža tunjo

Ludwig Kuhlmann.

E. Raſeld

knihiwjaſarnja a papjerowa pſchedawařnja

w Budyschinje na Kotolſkej hře 30

porucža w wulkim wubjerku a po najtunich placíſnach: bakuicžkove a wobrasate knihy, modekérské liſtua, pižanske a hřidžne mapy, ſf. křekty, fotografijske a pěkniſtowé albuimy, herbstu a němſte ſpěvařské knihy w jednorých a najwožobnich ſwiaſtach, portemonieje, zigarowe etvije, vifitne křartki, wobluki, lampowe křipy,

→ ſbožopſchejaze křartki ←

w wulkim wubjerku, teho runja kanevaſowe wěžy, wſchelake protyki k wottorhanju na léto 1895, ſabawjenſke hry, wěžy po 50 np. atd. a prožy wo dobročinu wopyt.

August Schöndorff knihovnja a papierjowa pschedawarnja

porucza po tunich placisnach swoj wulki sklad,
wobsteazy se spewarskich knihow, schulskich knihow, wscheje schuliskeje potreby, wobrasatych
knihow, powiedaneckow sa mlosocz, sabawjenskich hrow a kostkowych hrow, kozanzych tworow,
pijanickich a papierjanych tworow, pyci na Bozodzesczowy schtom, protykow, protykow k mot-
torhanju atd.

Wulke wupschedawanje.

So njebych, kaž loni, sažo wulku dželbu szmiskich tworow sbytknych wobkhował,
wot netka

h o d o w n e w u p s c h e d a w a n j e

wobhywam, kotrež kózdemu najpschihodnischu skladnoscz poslicza, wsche možne druziny **stup-
njow a schkornejow, gumijowych a filzowych stupnjow** po szmieschnje tunich placis-
nach ſebi nakupicž.

Dželbu filzowych toflow, kraſnje wuhotowanych, k daram ſo pschihodzazych, po nimo
mery tunich, hishcze njeſtyschaných placisnach posliczu.

Hermann Frisch

na bohatej haſy 10, podla poſta.

Pschi pscedstejozych hodach na swoj wulki sklad
ſlotnych a ſlebornych mužoznych a žonjaznych
Cžašnikow,
**ſlotnych a optiskich tworow a hraja-
dlow kedžbliwe cžinju.**

Tež ſo wsche poriedzenja na horla mjenowanych węzach
rueže a tunjo wobstaraja.

Max Wobeda, czeknifar
w Lubini na Mieławskowej haſy 32.

Friedrich Lieber (prjedh H. Puh)
na herbiskej haſy 4

porucza swoje cžisce ſuhe hospodařske mydlo a ſarucene cžiste
masansle mydlo, dale wſchu potrebu, k ſchatam nufnu.
Wulki wubjerk parfimowych, ſtearinowych a móskowych ſwězow.
Dóšek ſo po najwyšszych placisnach kupuje.

Zenož 3 mk.

cžistowoljnana konjaza deka placzi pola

Ludwiga Kuhlmannu
w Budyschinje w kupyñi yſchi hlownym torhoshcžu.

III. myto.

Eule nashmu a symu mam taſki hoberſki wubjerk hontwinski
a delhich ſchörnjow, pjeſchczorých, ſułnianych a filzowych ſchörnjow
a ſchörneckow, woprawnych rufskich a nemskich gumijowych
stupnjow, wschech druzinow filzowych stupnjow ſa mužtich,
žonſke a džeczi, kaž ſo to wot žaneje konkurenzy posliczicž njeſtyscha-
ſicž pschi taſkich tunich placisnach, kaž hishcze ſenje předy.

— Poſyplki na wubjerk ſo radlubje cžinja. — Po měře ſo cžiře ſa
krótki cžaš wubjernje ſedžaze nadželaſa.

Heinrich Mohr, ſchewski miſtr
na ſukelnicej haſy 14.

Swoj sklad

porzlinowych, kamjeninowych a ſchlećza-
nych tworow, flankow (pópow), flankaznych
hlowow a cželow, wulku dželbu naſad ſtajenych
flankow, flankaznych cželow a hlowow tunjo
wupschedawa

Ernst Ullrich na ſchulerſſej haſy.

W wubawatni „Sserbskich Nowin” ſu po 1 mk. 50 np. dostacž:

Kherlufche a spewny Větra Mlonka.

Ke všechny hodinám povídám hráči bohatu škodku stupňov a schůrkov jí tak: faldatých schůrkov, delších schůrkov, nakolených schůrkov, holiczajdých schůrkov. Sa ženske poručení čople huknjané schůrkovické, kožané schůrkovické, kožané stupnje k schovávání, silzové stupnje k využívání a silzové domáže stupnje.

Moje pšchedawanske město je hobotu a nějdušku na bohaté hráčky i s napschečou postou.

Emil Indinger, řecký mluvčí.

Hermann Darschau w Budyschinje

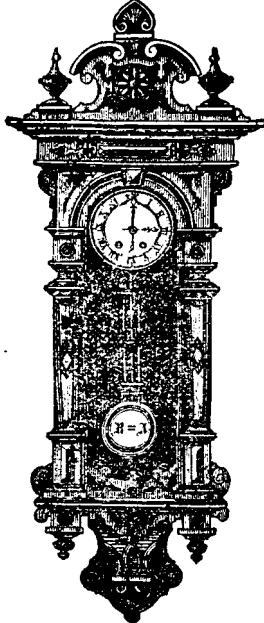
fábrika schtrumpfowých tworów i woweżeje wólkach
číslo 1 na schulecké hřáčky číslo 1

i symkemu čášej svoboj dawno jako dobrý snaty wulki sklad schtrumpfowých schtrumpfowých tworów, schtrumpfowých játok, wulki wubjerl lazow i rukawomaj w najtuniscké hřáček i najlepšiej čistovelačnej barbunepuschčejate tworje a v rjonych mustrach poručja.

Najlepši a najvjetši wubjerl schtrumpfowskeho pšchedězena všech barbów.

Najhodnišcha twora!

Najtunische placísn!

Ernst Herkner,

čášnikar

w Budyschinje

na htownym torhoschezu 8.

Wulki sklad všech druzinow čášnikow, čášnikowych rječasow a piskadlow po najtunischich placísnach.

Vorjedzenje tunjo.

Ręczu herbski.

Najvjetši sklad w městě. — Pomyšlnje najtunische placísn. — Krucze sprawne posluženje.

Filzowe, zilindrowe, hontwierske a džeczaze

flobufi

we všech unovoscech čáška nimo měry tunjo Ratařské, domáže, dželawe, a džeczaze

mězy

we všech pomylnych druzinach a fermach jara placísn hōdne.

Filzowe stupnje

najnowscheho wudžela wurjadrje tunjo.

Pjelszowe twory

jakо pjelszowe mězy, pjelszowe mušy
pjelszowe hornarje

w faručených dobrých hōdnoščach po jara tunich placísnach.

Hugo Lehmann,

22 na bohaté hřáčky 22 (podla hōdzenza „i wi-

nowej tici“).

Franz Maršchner

čášnikar w Budyschinje

čzo. 9 na bohaté hřáčky čzo. 9

svoboj sklad čášnikow a čáš-

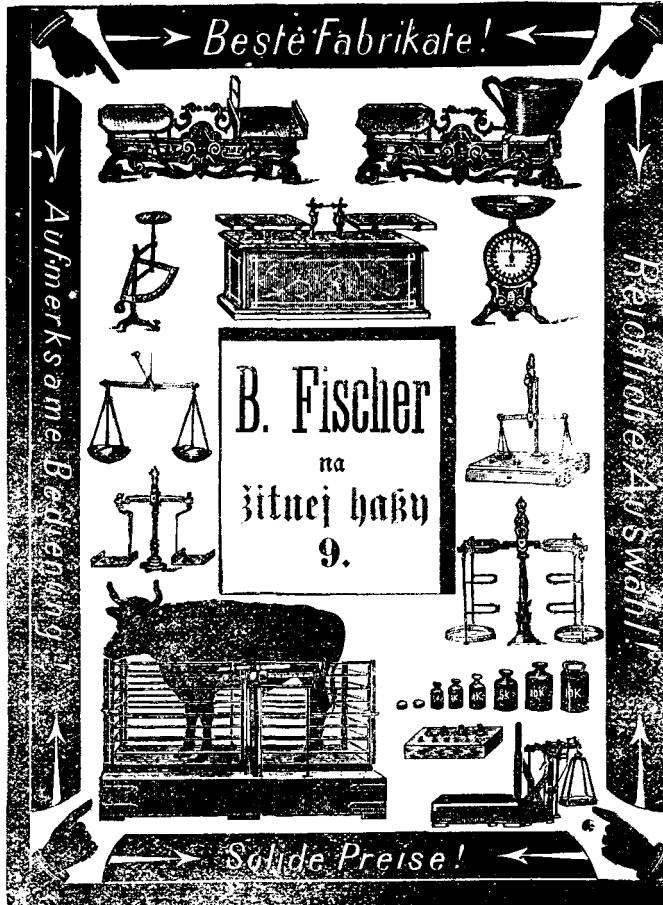
nikowych rječasow dobroci-

wemu wobledžbowanju poručja.

Hodna twora. Pišomne cirkovanie. Tunje placísn.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Vičitvomnenie: Ręczu herbski.

Paul Kristeller

29 na bohaté hřáčky 29

i napscheča hōdzenza i wiowej tici poručja i symkemu čášej svoboj hōdzeni sklad všech jenož pomyšlnych druzinow

trajuje dželannych

črijiow

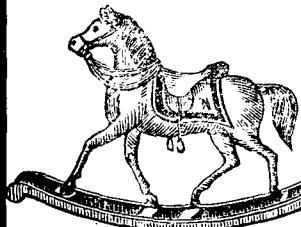
sa mužskich, ženske a džeczi, jako nakolenzate, hontwierske, polnakolenzate schůrkovje a schůrkovické, filzowe, huknjané a pjelszowe schůrkovje, črije do hněha, filzowe stupnje a tople, drjewiany a gumijsowe stupnje hishcze po ženje blyschannych tunich placísnach.

Skašanje po měre, teho runja vorjedzenje derje a tunjo.

Paul Kristeller

29 na bohaté hřáčky 29.

Prénja a najvjetša črijowa pšchedawařna.

Kolebańske fonje

jenož dobru tworu s naturskiej kožu po-
czeñjene a s gratom s howjaseje kože
k gratowanju a k wotgratowanju naprawjene,

Kolebańske fonje

na deszy s koležami

porucžataj

A. & W. Neuhahn

4 na herbnej haſy 4.

Dzecjaze woſy,
blankaze woſy,
puçzowanske korby,
ſchatowe korby,
noſcheniske korby,
ruczne korby,
lēhanské ſtoly,
kwetkowe blida,
pluwowe korby,
zentnariske korby,
kaž tež wſchē druhé korbatke twory
džela a wuporjedza derje a tunjo.

M. Richter,
korbarſki miſtr na ſukelnſt. hoſy 18.

Pawoł Giebner,

winařnja,
winownja a knědařnja
w Budyschinje
na bohatej hoſy cijelo 18,
nutshodom na theaterskej haſy,
porucža
ſwoj wulkotny ſklad

czerwienych
a belych winow,
nojtunishe bleſchu po 70 np.,
hač k najlepskim družinam, kaž tež
lēkarſke wino,
jako:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokaſte.

Bola mie ma ſoždy polnu węſtoſz, ſo woprawdzie wino doſtanje, a ſtož placzisny naſtupa, možu s najmjenšha runje tak tanjo pſchedawac, kaž hdyž ſebi nechtó direktnje wino wot Rheiua a t. d. pſchipóhlač da.

Pawoł Giebner.

Turkowske ſlowki
naſlepſcheje družiny, punt po 17,
20, 25 a 30 np., porucža

Moritz Mjerwa
pſchi miſkowym torhſchczu.
Destilažja ſnatych dobrych likerow
ro ſtaroch tunici placzisnach.

Dopravdžity
žitny valenž

liter po 60 a 80 np.
po zylisnach turkishe porucžataj

Schishka a Mječka
na ſtronkownej lawſei haſy.

Paul Romkopf

22 na bohatej haſy w Budyschinje na bohatej haſy 22.

Zſchedawařnja mužazeje, žonjazeje a dzecjazeje

Drasty

porucža wſchē

nowoſeże ſhmiskeho časa 1894—1895

najjednorisicheho hač najwoſebniſicheho waſchnja w najwjetſhim
wubjerku po najtunisich placzisnach.

Najkruežiſha ſprawnoſež ſarueža

twjerde placzisny

na koždym kruchu wiđomnje woſnamjenjene.

Šwój bohacze ſradowanu ſklad tkanicow

porucžam k ſtaſanju po mérje, kotrež ſo pod wodženjom wustojnega pſchi-
reſarja s rukowanjom ſa dobre ſedzenje rucze muwiedže.

Na hodownemu kupowanju ſzym wulku dželbu

žonjazych žaketow, kapesow, mantlow a kolow

po placzisnje khetro ponizil a ſtajam je wot dženſa na

wupschedawanje.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata w wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
* přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni "Serb.
Now." (na róžku zwon-
nej lawskeje hasy čo. 2)
wotedač, placi so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 h. vječor wotedač.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.
Číše Smoler rjec knihiččeřne w mačičnym domje w Budyšinie

Číslo 52.

Sobotu 29. decembra 1894.

Lětnik 53.

Nowoséltne ranje 1895.

Każ jandžel wot Boha
A nam stupa wot proha,
Tak dženšniſche ranje —
O hladajcze na uje! —
Tak nowe a ſwiate
Wot Boha je date,
A dobru ma powjescz
Nam do domu dowjescz;
Pój, ranje, dha s njej!

Kij njebježa wodži
A s nami tež khodži,
S tym ſapocžinam,
S uim dokonjecz mam,
Chžyl, Wbítče, nam radžicz,
Shto móhlo nam ſwadžicz?
Hlaj, do ruk tebi
Dženš ſkladžem ſebi
Wich, ſpocžat a kónz.

Tak s tobu wſho pónidže
A na kónz tež dónidže;
Ty rukujesč ſa to,
Sso ſpuſtežam na to.
Ty powjedzesč ſwěru
Nač ſ njemera k měru;
Sálub ſwojeje hnady
Chžesč dopjelnicz rady,
Sswęč, ranje, dha nam!

D.

Cžesčenji wotebjerarjo Serbskich Nowin, kotsiž chžedža ſa njej na 1. ſtwtlétto 1895 do předla placicz, njech něko 80 np. w wudawařni Serbskich Nowin wotedadža. — Cži, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pſches póst pſchinjeſenj dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórš ſkaſacz. Na ſtwtlétto ſaplačzi ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſtich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich krajach němſkeho khžorſtwa 1 mk., ſ pſchinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny ſ pſchitohu Serbski Hospodar placza na póstach 1 mk. 25 np., ſ pſchinjeſenjom do domu 1 mk. 40 np. — Se Serb. Now. hromadže hodži ſo tež „Pomhaj Boh“ na pósje ſkaſacz.

Sozialdemokrato ſu hacž dotal ſe ſwojimi towařtowymi dželacníemi malo wuſpěcha měli. Sozialdemokratiska ſlobukářna je krótki čjaž wobſtała, runje kaž ſozialdemokratiska pjeſkarňa w Berlinje. Wjele lépje njeſteji ſe ſozialdemokratiskej pjeſkarňu w Hamburgu. W njej je ſamo bjes pjeſkarſtini pomožnikami ſtrajk wudyril, dokelž dyrbjachu w njej wjele dlěje a tuňcho dželacz dyžli pola njeſozialdemokratiſtich miſchtrów.

Barlinska piwowa wójna je ſkončena. Wobſedžerarjo Barlinskich piwařijow ſu do žadanja ſozialdemokratov ſwolili, ſo cži dželaczerjo, kotsiž ſu ſo dla mejskeho ſwiedženja ſ džela puiſtežili, jažo w Barlinskich piwařijach dželo doſtanu.

W Charlottenburgu je ſo ſ kaſarmow tannisčeho pěſcheho regimenta jena nowa pěſkowka tſelba na potajne waſchne ſhubila. Wſho ſledženje ſa njej je podarmo bylo. Wona je w tſelbowym ſtejaku w khodže 11. kompanijie ſtała a ſo pſched dwémaj nježdělomaj w nozy kramula.

Auſtria. Nježiwaſy wuſpěcha, kotrež je Wuhetſke Weckerlowe ministerſtvo w naſtupanju ſavjedženja zivilneho mandželſtwa dozipló, je wone wotſtupicž dyrbjal. Khžor Franz Josef bě na tym wobſtał, ſo vyrbja ſo ſ ujeho někotre ſhubuſtawu wuſamknucz, kotrež ſo je ſwojim njeſpcheželskim ſmyſleniom napſcheče khežorſkemu domej njetaja. Sso wuhetſkeje radikalneje ſtrony bojo, ſebi Weckerle ſvěril njeje, po tymle žadanju cžinič, a je radſchu ſaſtojuſtvo ſložil. Dla ſejtajenia noweho ministerſtwa je khžor do Budapeſta wotjel.

Italija. Vamž Leo XIII. je ſebi nadawſ ſtajil, romſko-katholſku zyrkej ſ prawoſławnej (grichifko-katholſkej) a narańſchej (orientalſkej) zyrkwi ſjednočicž. Wón je ſo ſe ſjawnym pížnom na narańſche zyrkwi wobrocžil, ſ kotrež wón jich doſtojnou starobu pſchipoſnaje a ſo nad tym wježeli, ſo je ſo móžnoč, ſo možle ſo wone ſ romſko-katholſkej zyrkwi ſjenocžicž, pſchiblizila. Vamž praji, ſo móže po dozpicžu tehole ſjenocženja narańſcha zyrkej ſwoju liturgiju, (božoſlužbu rěč a waſchuju) kotrež njeje lačzanſka, dale wobthowacž. Wón wěrjazym rady dowoli, Bože wotkaſanje po wobrjeđe narańſcheje zyrkwi ſ dwémaj ſchtaltomaj a ſ křižtym khlebom, wuživacž, wón wotpuſtacži tež měſthane mandželſtwa njeſ pſchivňowarjemi romſkeje a "zujeſe" raiſcheje zyrkwi a wſchelake

Swětne podawki.

Němſke khžorſtvo. Khžorſtowony kanzler wjerich Hohenlohe je ſwoje nowe ſaſtejuſtvo naſtupivſchi bórſ ſpoſtuł, ſo jemu ſtronowe wobſtejnočje w khžorſtowym ſejmje doſč ſnate njeſju. Zeli ſo dyrbí ſo wón w khžorſtowym ſejmje poraženjow pſchichodnije ſminucz, kajtež je wón do hód pocžepil, dyrbí ſo wón w měnjeju ſu ſeſtliwych ſapóhlanzow wo nowych ſakonjowych pſchedložkach do drobna wobhonič móž. Wón je ſebi teho dla ſwojeho ſyna, pſynza Alexandra, jako ſobudželaczerja pomjenowacž dal. Pſynz Alexander Hohenlohe je hižo dolhe lěta ſe ſobuňtavom khžorſtweho ſejmja a jemu ſu pſečijsym injes ſeſtliwym ſtronami a wobhore ſohebitoſe ſapóhlanzow derje wědome. Dla ſwojeho pomjenowanja ſa ſobudželaczerja khžorſtoweho kanzlera dyrbí pſynz Alexander ſwoj khžorſtweho ſejmji mandat ſložicž.

— Dotalny riſti pſhlanz w Berlinje, hrabja Schuwalow, je ſo na město generala Gurka ſa Warschawſkeho generalneho gubernatora pomjenoval. Němſki khžor jara njerad Schuwalowa je ſwojeje bliſtſeče ſhubi. Wón je ſo teho dla na zara ſ proſtwwu wobrocžil, ſo bž tón Schuwalowa w Berlinje wostajil. Zar pak do tejeli proſtwwy njeje ſwoblicz mohł, dokelž je Schuwalowej Warschawſke gubernatorſtvo hižo datovo pſhilubjene. Zar ma Schuwalova ſa najpſchihodnijmu wožbu ſa tole městno, a na to ſici, ſo ſo pſchecželnemu můlemu waſchnu hrabje Schuwalowa poradži, Polakow ſi ruſkim knježerſtwwom wujednacž.

wózbeitoſcze, k kotrymž tež měſchniſke mandželſtwo fkluscha. Wo njejenatich wuczbach wo wěrywusnaczu a katechismie bamžowe woſjewenie ničo njevopſchija, tola Leo XIII. praji, so ho prozuje, so by njeđowrū a žarliwoſc naratſcheje zyrkwe ſtužil a so by naſlepſthe hrédk i dorofumjenju namakał. Wsche předawſche wobſamitjenja a wuſaſ konzilow po bamžowej pſchitafni ničo wiaſy njeplacza a ho ſběhnu. Hlowne dželaze roſdžele bjes romſkej a hſchče njeſjenoczenym zyrkweji raniſcheho kraja ſe wſchelakſeze dweju ſadow wěrywusnacza a pſchipōnacza bamžoweho wychſchego měſchniſtrwa wobſtej, tola ho bamž nadzje, so tež w tym hſchče pſchesjenosc dozpi. Hdy by ho iſlachcežilo, raniſche kſchecijanske zyrkwe ſ katholſkej ſjenoczic, by ho bamžowe knježtvo nimalo pſches zyl hvet wupſchestrę. Nětcole je bamž hſchče jara daloko wot tehole wotthfujeneho tónza; pſchetoz hdyž tež w tu týmili bjes ruſkim zarom a bamžom dobre pſcheczelſtwo wobſtej, dha tola zar nima myſkle, ſwoje wychſchego měſchniſtrwa nad ruſkej prawoſławnej zyrkwej bamžej wotſtipic. Barowa mž nad ruſkim ludom by ſ tym wulž ſchloſdowala. Njeđiwaſyj teho bamž nadzjiu njeſpuſchčež, so ho zar jemu ſtönčenje tola potori. Kaž jendželske nowiny "Daily Chronicle" ſ Roma ſhonja, bližicha konferenza kardinalow po bamžowym žadanju plan ſa ſjenoczenje romſkej a ruſko-pravoſlawneje zyrkwej wudžela, kotryž ho Peterburgſkemu ſhvjatemu synodej pſchedpožo.

Franzowska. Wójnski žud w Paríſu je strachneho krajneho pſcheradnika, hejtmana franzowskeho generalneho ſtaba, Alfreda Dreyfuſa, k wupoſlanju na čaž ſiwijenja do Nowo-Kaledoniskeje khostanſkeje kolonije ſažudžil. Iako bydliszežo ho Dreyfuej tam poſlupa Ducos pſchipofa, hdyž ſwojeho něhduscheho towarſcha, bywſchego adjutanta Chateleina, nadeńdze, kotrehož ſu pſched někotrymi létami k wupoſlanju na 20 lét ſažudžili, dofelez je pječza ſpýtał jenu Lebelowu třebu Němskej abo Italskej pſchedac. Powſchitownje ſo wobſaruje, ſo Dreyfua njeſku mohli po něčidžim ſalonju k ſmjerči ſažudžic. Knježerſtvo je teho dla depuťtkej komorje ſakón pſchedpožilo, po kotrymž ho tajka czežka krajna pſcherada, kaſkuz je Dreyfus wobſchoł, pſchichodnie ſe ſmjerču khostac hodi! Wuzduženje pſchecžiwo Dreyfuej je ſo ſ wifamkienjom ſhawnosce wjedlo. Njeđiwaſyj teho je ſo do ſhawnosce pſchedobylo, ſo je wón mobilizatiſki plan ſa pſchipad bližiſcheje wójny pſchecžiwo Němskej jenemu němskemu knježerſtviu pſcheradžil. Prjedy hacž Dreyfusa do Noweje Kaledoniskeje wupoſzelu, budž jeho degradērowac, to rěka: jemu wchě wojerſke czežce wiač. Prjedy ho tajke wohanjeniſke eſekuzije na Maržowym polu wotbywachu, nětko pał, hdyž na tymle měſtne twarjenja požlednije ſhvětovje wuſtajenž ſteja, maja ſo wone w ſnitskowym dworje wojerſkeje ſchule. Dla czežkoth njeſkutka, wot Dreyfua ſkužencho, ſo wo tym rěči, Dreyfus na wobſchernym měſtne pſched domom invalidow (hdyž w zyrkwi čelo Napoleona I. wotpocžuje) degradērowac. Teho wohanjenje ſučje ſo takle: Wojaž Parížſkeje garniſony ſo na mjenowanym měſtne ſhromodža a ſo do ſchthryhrana ſefata; pſched ſewe ſchidlo je regimentska hudžba kapala poſtajena. Sřed ſchthryhrana ſo komandant w paradnej uniformje poſtaji, a to ſaſtupnik komandanta Parížſkeje garniſony, generała Sauffiera. Pödla njeho ſapižowat wójnskeho žuda ſteji. Licžba wojaſow pſched komandanta Dreyfua pſchivjedž, kotryž je w uniformje a ma mječ wopaſam. Bubony a trompety ſaklineža, wojaž preſentéruju, a ſapižowat wuſhod cžita. Komandant k temu doda: "Dreyfuso, ſeže njeħdny brón no ſyčž. W mjenje franzowskeho luđa waž degradērujemy!" Na to komandatorw adjutant Dreyfuej mantlowe knjeſle, feppijske paſki, epauleth, regimentove čižlo na naramzy, ſložane třež na rukawomaj a čapzy a czežwene ſmuhi na kholowach wottorhnje. Wscho je ſo najprijej w jaſtwje hido na pol wotprivo a jenož na mało nitkach wiža. Teho runje je ſo w jaſtwje mječzowa brjenda wo hrédko pſchepilomała. Adjutant ju Dreyfuej ſ nôžnijow wutorhnje, roſlamnju a kruchi daloko wot ſebje na wſchelake ſtronu ſmjeta. Na to dyrbi Dreyfus w ſwojej ſtorhanej dráſe, kotaž wiaſy na uniformu podobna njeje, pſchewodženy ſ črjodu wojaſow po zykej froneže kročic. Skónčenje pſchitndu žandarmojo, kotaž ſažudženeho, kotryž je pſchetal wójſtu pſchiblufchec, do zivlinneho jaſtwa wotwiedu. Do Noweje Kaledoniskeje budž Dreyfus jeho mandželska pſchewodžec.

Wurjadneho ruſkeho poſlanza, generała Čertkova, kotryž je w Paríſu pſchipowjedžie mél, ſo je zar Miklavſch II. na trón ſtupiš, ſu Franzowsko ſi nimo měři wulſimi czeſczemi vitali. Dworniſchežo bě ſ teppichami a khorhjemi wudebhjene, kompanijia munizipalneje gardy a ſchwadrona keražyrow běſchtaj pſchi dworniſchežu poſtajenej. General Libermann a hrabja Bourqueney poſlanza wo-

čaſtowaschtaj. General Čertkow po froneže wojaſow kročesche. W jenym ſalonje wón ſ generalom Libermannu a presidentowym ſaſtupjerjom powitanſke naręcze měnjeſche. Wón potom do pſchihneho woſa Casimira Periera ſtupiwiſchi ſo do Briftolskeho hoſćenzena donjeſe, hdyž bě jemu knježerſtvo ſtvy pſchihotowało. Po puczu jeho nahromadžene ſtudowe črjodu, Ruſkej ſlawjo, juſkaſy witachu.

Ruſowſta. Młody ruſki zar Miklavſch II. je ſebi ſtoku luboſcz ſwojeho luda dobyč wjedžal. Porujo ſwojemu nanej, kotryž bě ſprawni, pözcziniw, ale tež kruhy muž, ſo wón ſe ſwojej luboſczeſu a miłośćci wuſnamienja. Se ſwojimi politifkimi pſchecžiwnikami wón ſ tajke ſahodnoſczi wobſhadža, kaſkuz hacž dotal w Ruſkej ſuali njeſku. Wo tym njech ſežehowazj pſchiklad ſhvědži: W Ruſkej maja, hdyž nowy zar na trón ſtupi, tutemu wſchitzh mužszy poſdanjo ſhvěrnoſc pſchihahac. W Moſtovje pječzo ſtudencza tule pſchihahu ſapowjedžichu. Młodostni ſchumjakovo po ſdaczu ja ſlawu politifkich marträjow žadachu a ſuadž ſo nadzachu, ſo ſo bjes studentami njeſtren ſbudža, jeli jich knježerſtvo jich ſpječiwoſc dla do Sſibirſteje poſczele. Młodoroſč ſara Miklavſch II. je pał jim tole wjeſele ſtaſyla. Hdyž ſo minijter ſnitskowym ſaležnoſcžow zara praſhesche, ſchto ſo ſe ſapowjedžerjemi pſchihahitac žyrbi, tón pſchiklaſa, ſo dybja ſo eži pječzo ſtudencza na knježerſtvo wjeſeſy k njeſtam dovyjeſz, ſo bychu ſebi, jeli ſo nochzedža ſ poddanami ruſeho zara dale byč, nowu domowinu čiſce po ſwojim žadanju wuſwolisi. Hdyž ſo tónle zarowu wukas ſtudentam pſchipowjedži, wón jako hymna woda na horzokrejnych ſchumjakow ſtukowasche. Boni prajichu, ſo ſu ſebi wěz pſchemyſlili, a wo to proſchachu, ſo by ſo jim dowoliło, zarej ſhvěrnoſc pſchihahac. Do tejele proſtwy je ſo tež ſwoliło. — Wuklu nadzjiu Polazy na młodeho zara ſtajeja. Wón je ſebi jich doverjenje ſ tym pſchibroči, ſo je Warszawſkeho generalneho gubernatora, generała Gurka, a Wilenskeho gubernatora, Orſchenſkeho, kotrejuž wobeju Polazy jeju ſrutoſeze dla hidičachu, ſe ſlužby pufchžil. Woſebje dobrý ſacžiſhce je na Polakow čižli wobhnaženje tých Polakov, kotrejž ſu ſo pſched ſrótli k czežkim khostanjam ſažudžili, dofelez bechu ruſkim wojaſam wobarali, Kerožiſku ſloſchtrku ſyrkej wobſhadžic. — Runje kaž Polazy ſo tež židži nadzježa, ſo pod nowym zarom kruhe ſakone ſpanu, ſo kotrymž ſo jim nětcole poczejuje, ruſki lud wuſichowac. Tola te wožakanja drje ſo ſežka dopjelnja. — S najwjetſchim doverjenjom pał ruſzy burjo na młodeho zara hladaja. Wón je prajil, ſo chze tež wón po pſchikladze ſwojeho nana thčor burow byč. To je wón tež wučomzam Peterburgſkeje ratařſkeje ſchule wobfrucžil. "Wo ratařſtvo", wón praji, "dyrbi ſo zar w pčním rjeđe ſtarac; bjes burſtwa žaneho khaneneho derjemecža ines ſtudom njeje a žaneje wěſtoſe, bjes burow žane wójſto a žadyn wózny ſraj wiaſy. Burſtvo je ſe ſakładom, na kotryž je Ruſka ſaložena."

— A Ruſkej maja po ſdaczu pjenjeſnig wjele doverjenja. Najnowiſcha ruſka požčonka wo 400 milijonow frankow je ſo ſchthreči krčz pſchepiſala, to rěka, město 400 milijonow, ſu 16 milijardon Ruſkej na požčenje poſkiežili. Na ſhvěče dyrbi tola jara wjele ſbytňch pjenjes byč.

— Hoborſki twar ſibiriſkeje ſeženiy ſhze zar Miklavſch, runje kaž jeho ſemrjety nan, po možnoſczi poſpěſhie. W tu týmili je nimalo ſchthwrtý džel tejele ſeženiy ſhotowjeny.

Sſerbia. Štaſkež ſu ſo něhdyn pod Stambulowym knježtowym w Božarkej wobſtejnoseze roſwile, tajke po učezim w ſſerbi naſtaſavaju. Věrž Krajkowickeje gmejny da bura Miłoflaſlav Matijewiča, kotryž jeho prožyč pſchimndže, ſo by na njeho dla nje-wotedatych ſ hriwownow dawow exfuziju njepoſklaſ, ſa tule khrabloſc pſches níz do ſwinjazeho khléwa ſavriječ, hdyž jeho naſajtra ranu wobwěženjeneho namakachu. Pſchepytanie ſo ſ tym ſamém wjedże, ſo by ſo wukopalo, hacž je ſo Matijewič dla ujeſtlychaneho wohanjenja, kotrež je ſo jemu ſtało, ſam wobwěžniu, abo hacž ſu jeho předoh ſadaſili a potom do ſwinjazeho khléwa poneſeli. Tak tralowžy jaſtojny ſe ſhobodnymi wobhdylerjemi wobſhadžeja, kotaž maja w někotrych ſtronach runje tak czežko pod pſchedo bôle ſo roſſchérjazym rubježniſtowem czežpic. W Miłoflaſlavach ſu rubježniſy pſcheditejčerja ſiwania Radoječić ſlónzowali, jeho dolho dracžowſchi, na čož ſu gmejnsu kažu wurubili. Boni ſu pižomny "wuzid" wot ſwojeho wjednika Milana ſ Papriſhča podpižam, ſa wostajili, w kotrymž ſteji, ſo ſu rubježniſy teho dla ſiwania Radoječić ſ ſmjerči ſažudžili, dofelez je jich wón pſchecžehal a pomhal jeneho ſ jich towarſchow ſabicz. Rubježniſy w Miłoflaſlavach 3 hodzinu dolho wostachu, ſa kotryž čaž jich nicto do njeſkoſa njeſtaji. Wokrjeſne

město Čzeččak je jenož hodžinu wot tam ſdale. Skoro ho ſda, jo tam rubježnizh ſe žandarmami pod jenym krywom tčza.

Kiſſa. Žapanszhu ſu ho, hac̄ runje ſu ſažo nowe wójnſte dobycza čžinili, wójnſ nabylili a ho žnudž njebych ſchecžiwi, hdy by China wo mér proſhyla. Woni chzežda wójnſte kroſty wot Chiny ſaplacžene mēcz a ſebi pôdla teho žadaja, jo bchui jím Chinesojo kupu Formoſu wotſtipili.

— Žendželke nowim "World" ſu wopízhanje wo dobycžu chineſkej twjerdžijm Portarthura wocžiſhejale. Po nim ſu dobycžetž Žapanszhu chineſte njewobronjenie wohydeſtvo tak doſho ſabiwalí, doniž wone do zyla ſarubane bylo njeje. Čžolny, i čžekazymy mužem, žonami a džecžimi napjeljnene, ho i torpedami roſtělachu. Žapanszhu do twjerdžijm ſo walivšchi hlowy žwojich ſaražemich towarſchow i wotřenjemnožnom a wuſhomaj namafachu. Štym ſo Žapanszhu roſtlobivšchi kózdeho Chineſu morichu, kotrehož naděndžechu, a město wurubichu. W bitwje lědma ſto Chineſov padže, poſdžiſho paſ buſhtaj ičh i najmjeñſha dwaj tyžazai ſarubanaj.

Bumjenka.

(Wéry podawſ ſe starý čaſhov.)

Ramjenjakez kmótr bě žwoje tſi džowki hžo dawno wudal a žam jara ſefaril. Woči buſchtej džen a tupiſche, ſkyſchenje ſo dale bôle ſhubiwaſche a redke wložu běchu jemu hžo dawno ſeſchecžiwile. Tcho džowki běchu ſo nimale ſpoſojne wudale, dwě ſtarſchej jara derje, mňodscha, iž ſchata rěfache, mjenje derje; dokož běchu čaſhy hubjene, doſta wot nana mało ſobu, ja to paſ bjerjeſche ſebi muža, kotrehož ſ zylej wutrobu lubowaſche.

Ramjenjakez kmótr paſ dyrbjeſche ſa ſbože žwojeju ſtarſchej džowkov doſež wjèle čeſtpiež a je mohl rjez droho ſaplacžicž. Wón bě žwoju khežku khetro wžjoko pſchedal, ſo by prěnjež džowžy prawje derje woženicz mohl, ſa to paſ dopielni ſo na nim na žurowe waſchnije ſtaré hróſbne pſchijzowo: „Škerje ſežiwi jedyn nan ſchecž džecži, dyžli ſchecž džecži jeneho nana.“ Jemu bu mjenujz tak njenahladny žnudny wumjeuk wuſtajeny, ſo mohl ſo lědma roči ſežiwig. Alle ſnate běſche, ſo ſtarý Ramjenjakez hiſheče něſchtō tolér mejeſche a dnž možesche wón troſtliwy na wokomik čaſak, doniž jeho Boh njevotwola do ſpſchego žweta. Wón běſche nětko, dokož bě pſchedal, pola zuſyhc ludži na wumjenku. Alle runje tole dyrbjeſche wina byč, ſo ſebi žmerč po njeho pſchijz, dyžli bě ſo hewak najſkerje ſtaſo.

Nunje na žwiateho Jana, hdyž wón w žwojey malej jſtvičižy ſedžesche a žwoju dymlu žomasche, ſchtož bě jeho jenicžka ſabawa a wofſchewjenje, tu ſaſtupi k njemu jeho pſchijzodny žyn Schkarak, muž jeho najſtarſchej džowki, ſe ſuſkodneje wžy a namožwiesche jeho ſ trótku, ſo dyrbí ſo k njemu pſchecžahnucž.

Wbohi ſtarý muž, iž ſo ničo ſleho njenadžiſeſche, ſwoli do teho. Schkarak bě i ležnej hubu wbohemu ſtarzej ſkote dny wumoloval a roſkladl, kaſ rjenje ſo tola pola žwojeje džowki a pola žwojich ludži ſměje, mjes tym, ſo džé je jow pola zyle zuſyhc kaſ na pſchidank. Tola ſchtož bě tehdrom mohl Schkarakej do wutroby poſladnucž, bě tam něčhto druhe čiſtač mohl. Tcho myſle běchu zyle himaſche, dyžli jeho žlowa. A tež žam ſo duž po puczu, hdyž nětkole ſtarého nana, džeda žwojeho džecža, k ſebi pſchewodžesche, doſež jaſiňe pſcheradži, hdyž žam ſa ſo borbotaſche a rjetni: „Mli ſo ſda, i tym nanom to hiſheče tak ſle njeje, tón je pſhezo hiſheče doſež frutu, to drje je ſo žona tola khetro pſche hlaſala, a mi ſo ſda, ſo zyle myſlilo.“

Njeporadžena Ramjenjaka ſdowka, Mola, a jeje muž, iž bě jaſo žurowy ſupž ſcheročko a daloto ſnaty, běſchtaj ſo nadžaloj, ſo nan, ſtarý Ramjenjaka, borty wumrje a ſo byſhtaj horſtu tolér, iž hiſheče běchu w jeho rukomaj, žamoj nanrčloj, k temu naſavbiſhtaj jeho k ſebi. W jenym naſtupanju wſchaf njebeſchtaj ſo myſlilo. Ša žydom nježel mjenujz bě ſtarý Ramjenjaka na žmierz hotowy, a taſkeho wſa jeho ſchafka, najmloždcha a najpkeňiſha mjes jeho džowkami, k ſebi do žwojeho domu w horach.

Alle ſchtož ſtarého nanowé pjeniſh naſtupaſche, to běſchtaj ſo Schkarakez človičej hroſnje ſiebaļo, a runje to, kaſ je Ramjenjaka ſdowje pjeniſh naſožil, je wopomnječa hódné.

Starý wumjenka pſchecžwedeži ſo mjenujz w domje žwojeje najſtarſchej džowki borty, ſo je jeje hoſpodaſtvo zyle w rježde, ale wobſtejenja w žwojibje ſamej njemožachu ſo jemu ſpodobač. Te běchu wopraſwaze hacž nanajrudniſche. Schkarakez mějachu jenicžku džowku, ſtrou, ſrostnu holzu. Alle nan njerečesche ſe žwojej žamžnej džowku hžo wjazh lět žaneho žlowežka, a macž

pſchecžhafche a čžwelowasche ju, hdyžkuli a hdyžkuli móžesche. Tež winu, cžeho dla ſtarſchej ſe žwojim žamžnym džecžom Marschju taſ wobſhadzeſtaj, ſtarý nan, jeje džed, borty ſpóſna. Marschha mjenujz hžyſche ſebi na kózde waſchnije Bréſakez Handrija bracž žaneho druheho; teho běſche ſebi ſhlaſala a njechaſche ſo jeho wotrjez. Uli lubjenja, ani hróženja, ani puſi a čžwelowanja njemožachu jeje ſuboſe ſežlabič, ſabywſchi hakle ju nawoženi nežwernu ſežiniež.

A cžeho dla njechaſtaj Schkarakez nan a macž do ženitvý ſwojeje džowki i Bréſakez Handrijom ſwolicž? Wina bě wichém, iž Schkaraka jaſo nahrabneho človičeta ſnajachu, zyle jaſna. Bréſakez běchu zyle kheži, mějachu jeno holu khežku. A teho dla njeponhaſche Handrijej ničo, ſo bě ſtrou a rjany mlodženž, kotrehož wichitž ſhwalachu jeho cžiheho a pětneho waſchnija dla. Wón bě kheži a to bě doſež. Schkarak paſ žadach ſebi wot džowki, ſo dyrbí jeje muž i najmjeñſha tſi ſta tolér mēcz. Schkarak mejeſche hlowu kaſ tružnu ſawku a njeda ſo je žanej próſtvu ani ſe žyſhami hnucž. „Pſchinjeheſi Handrij tſi ſta tolér, doſtanje Marschhu hnydom a Schkarak ſam poczehnje na wumjen!“ To běchu hufco jeho žlowa.

Ša dwě nježeli po tym, ſo bě ſo ſtarý Ramjenjaka k Schkarakezom ſežahnul, naſta mjes nanom a džowku hróſbna ſwada a ſtrudny podawſ. Ndan cžepjeſche bjes roſuma a žmilnoſe ſe do žwojejho žamžneho džecža, ſo frej wot njeho běžesche, a to jeno teho dla, ſo hžyſche Handrija mēcz. Škonežne čeknij wboha holežka k džedej, iž pola ſchaty, najmloždcheje džowki, bydlesche, a žalozčeſche jemu: „Ja žym wſcha ſrawa, luby džedko, to ſu žurowe boſoſe; jowle je tola lépje pola tebje. Majpredy wostach ſměrom ſtejo, potom paſ njemožach wjaz wutracž a žym čekla. To je mój nan, džedo, ale Boh wodaj jemu!“

Rajſatra rano ſtanu Ramjenjaka ſdow, Marschim džed, jara ſahe a poda ſo na pucž do Wonez, džesche k Bréſakezom, roſrécžowſche doſho ſe ſtarym a ſ mlodym Bréſakom, rozpró ſkonežne ſchow w ſwojej ſtaré ſukni a wužeže ſi njeje tſi ſta papjerjaných tolér a pſchepoda je nawoženi wboheje Marschhe.

Po Marschim ſwazu i Handrijom ſežeje ſo Ramjenjaka džed k nimaj a wumrje tam, ſuboſe ſi wot ſwojeje wnučkí wot hlaſanu, hdyž jeho tola ſamžne džecži ani ſežiwig njebeſtu moħle.

Ze Serbow.

S Budyschina. 24. džen̄ dezembra je 23 ſtěneho pſcharia Schwarza ſe Židova, hdyž po ſprejinej haſy džesche, nahla ſmierz pſchekhwatala. Žemu ſo w pluzach tak ſylije ſtvej pſchela, tak ſo na mjeſce wumrje.

— 22. dezembra ſu na tudomym dwórniſchecu ratařského inspektora Menzela i Reudniž w Schleyňſkej ſajeli, hdyž hžyſche runje ſe ſeleſník ſežahom wotječ. Wón bě jaſo pucžowat jeneje wulkeje pivařinje ſo wudawajo w Libuſchez hoſezenzu na ſamjeñtnej haſy a w „markhrabi“ pſchi drjewowych vikach pil, jedl a nozowal, a worečiſni njeſaplacžiſchi twočnul.

— Rěnik a tkalz Lehmann i Moħydlia ſe žwojim žynom 14. dezembra do města pſchindže, ſo by ſo na žwiate dny ſe wſchelakej žyrobu ſaſtaral a pſchi tym po móžnoſci darmaczka hlaſala. Pſchi mjaſhowych jedkach nan a žyn do Bohlez řeſniſtich klamor ſtuſiſtaj, a bjes tym ſo ſebi nan někotre konjaze kolkasti kupovalche, žyn konjaze vjedro do žwojeho noschenſkeho měcha ſradžu tyčni. Rěnik ſo pakoszeňa hnydom dohlaſa a ſo ſa paduchom, kotrež ſo hnydom do čeſtanja da, pſchecži. Šo mohl ſlepje běžecž, paduch měch wot ſo čižiui a twóčnui. W měſche pódla konjazeho bjedra ſwinjaze plež a faſhežik i zigarami ſnamafachu. Řež polizija poždžiſho wužleſdi, bě mlody človiček ſwinjaze pležo w klamach řeſnika Hähnela na bohatej haſy a zigary w Klemmež klamach na ſamjeñtnej haſy kranul. Nan bě bjes tym ſo žyn pakoszeſtche, kóždy króč pſchedawarjoru ſedžbliwoſež wot žyna na ſo wobročiſ ſiedžal. Žana, kotrež njebe ſak wuſtočny na noſi, kaſ žyn, ſu ſajeli; žyna paſ hiſheče lapnuli nježhu. Wón ſo do Moħydlia wróžit njeje a najſkerje, ſo khostanja bojo, po žwěcze

— Žalb je ſa lěto 1895 ſažo wjedro wěſchžil a tole žwojeje wěſchězenje woſjewil. Majhorsche kritiſe dny ſmějemy 11. januara, 3. februara, 11. měrza, 3. aprile, 22. juli, 20. augusta, 18. ſept. a 18. ſtobra. Švrenje kritiſe dny Žalb na 24. januara, 26. měrza, 25. aprile, 9. meje, 22. junija, 4. ſeptembra, 14. ſtobra, 2. a 16. novembra a 31. dezembra kladže, a ſnadno kritiſe dny na 25. jan., 24. meje, 7. junija, 7. juli, 5. augusta, 2. a 16. dezembra wěſchžil.

To bychmy w lécze 1895 wšcho hromadže 25 kritiskich dňow mēcz
dyrbjeli. Wjèle žněha dyrbí januar w žwojej prénjej položzy na
semju wužypacž, w februarje pak budža mróčzele khudsche, wjedro
potajkim i wjetcha žuché a pôdla hymne. Bohatschi na deshežach,
ale pak tež cžoplišchi budže mēcz, jenož 20. mērza ſo je ſylnym
žněhowanjom hrošy. Šsnehi a tež niewjedra nam haprleja wobradži,
meja pak nam jenož hrimanja podawa ſjenoczene ſe ſylnymi
wěrami. Sa jara ſky mēžaz ma ſalb mēžaz junij, fotryž ſo
i bohatym deshežem i a ſ monhimi niewjedrami wuſnamjeni, i cžimž
nam woſpiet wulku wodu næzimi. So Bóh tón kniess po wěstych,
krutych ſakonjach „loſt a wětry wodži a wſchitke mróčzele“, wo tym
kmti pscheſhvedčenii, ale poradžilo ſo dotal hiſchęze žanemu cžlowiekej
njeje, te ſakonje Bože tak dowotkryež, ſo moži wjedro do předka
poſtaſicž. Najwuczeniſchi a najmudriſchi mužojo ſu w wſchech
cžaſzach ſa nimi ſkledžili a woſhebe w naſchim cžaſzu ſa nimi ſkledža,
a jara wjèle wſchelich ſpodžiwnych možow, i fotrymž Bóh w pschi-
rodze kniži, ju wodži a ſdzerži, je wolfrhých a wjèle druhich ſo
w psichodných cžaſzach hiſchęze wuſkledži, ale Bože ſkutkowanje je
tak wulſotne, tak ſpodžiwnie a jeho mōž je tak niewobmiesowaná a
njeſtōczna, ſo ju cžlowiſki roſum ženieje njebudže dopoſnacž mōž.
Pſalm 104.

— Wyschyschi sahrodnik a sahrodnistki wuczer w ratariskej schuli, knies Braunbart, je titel „sahrodniski inspektor“ dostał.

Š třílan. Hdežž ho měcži, tam ſo rad paduſchne wróble a myſche ſchadžuſa. Tak tež pola tudomneho kublerja Biſolda. Deho dželacžer ſkóčka ſ Budyschina a jeho čzeladník Kravežit ſo piatki wječor do Biſoldež bróžnje dobuſchtaj a hebi tam měch ſe žitom nathyfaſchtaj, ſ kotrymž ſo na pucž do Budyschina naſtajiſchtaj. Duž po pucžu Biſoldowu kniežnu džowku ſetkaſchtaj, kotrejž nadpadže, ſo wobej po cžmje čežekti měch do města nječeſchtaj. Schtož bě widžala, doma ſwojemu nanej wupowieda. Tón hnydom ſa ſkóčku do jeho wobholenja w Budyschinje bězeſche, tola tam paduchov njenadeňdže; čežehož dla na njeju ſakalche. Sa hnywilu wonaj pschiczehniſchtaj, tola ſ proſdnym měchom, pschetož žito běſchtaj hnydom jenemu Budysſemu wifowarjej pſchedaloj.

§ Ćzemerz. Niedocinkow, kotryž ſu jenemu tudomnemu kublerzej lify ſkali, ſ kotrejmyž ſu jeho nujowacž chyli, ſo by na wěſte měſtno 100 toleč połožil, a kotrenuž ſu hroſyli, ſo jeho ſkonzuja a ſo jemu dwór ſapala, ſu na wulfie ſbože wuſkledzili. Wónzano w nozy na měſtno pſchi Wjelkowſej droſh, hdzež dyrbjeſche kubler te 100 toleč ſarycz, dwaj pacholaj pſchińdzeſchtaj a ſo tam doſho roſhladowaſchtaj. Teju ſu hmydom ſajeli a na statnym ręczniſtwje ſ njeju wuſkuſchowali, ſo ſtaj wonaj a hiſcheže jedyn tſeczi, kotryž teho runja w kłodze ſkedi, hroſerſke lify piſali. Jedyn ſ nich je hiſo ras w jaſtvoje dla rubježniſtich nadpadow poſkedział; wón je ſ tej rubježniſce zwólbje ſkuschal, kotraž je bliſko Budyschina na wjele wožobow nadpadu čzinila.

S Budesteż. W naszej zyrfwi je żo Boża nóż patowržizu wjeczor herbski a Boże dżen wjeczor nemiſki po świnczenym waſehnju świecezla. Lętuscha światocznocż żo wot předadawſich tym roszdżeli, żo bę żo tón krócz i kózdeho boka woltarja wulkii jędłowy schtom je saźwéczennymi świeczkami postajil. To w naszej ponowjenizej zyrfwi kraſzny napohlad kieſeſehe.

§ Malešanskeje wožady. Čujemy na ſwojim czele
hubjene čaſhy, tij dyrbi rataſtvo netko pschětrač. W „Sserb.
Now.“ čitamy, ſak ho w mnogich herbfſkich wožadach w burſkich
towarſtwač ſtukuje ſa poſběhujenje rataſtva a ſak nalutowańje
a wupožczenie ſpomoženje herbfſkeho hospodaſtva dželaju. So tam
lénjeho njepažu, widžimy ſ letnych roſprawow a pschedſtajamy ſebi
živje wužitk, tij ratarjam ſ teho wužhadža. Iako psched někotrymi
ſetami mžne hibanie psches ſparne ſawy herbfſkeho rataſtwa dželiche,
a jako naſch „Pschedzenak“ wot jeneho doma ſ druhemu khodžo
wužitk ſuſaſkow herbfſkich ratarjow roſkadowaſche, nadžiachmy ſo,
ſo ho žnau tež w naſchej wožadze tajzy mužojo namakaju, tij ſebi
ſwěrja, ſe ſlowom a ſtukom wuſtupic ſa lepſche herbfſkeho hospodaſ-
tva. Ale ruije kaž w ſužodnych wožadach, wosta tež tudy wſcho
w poſojnym drēmanju. § teho widžimy jaſo, ſak jara herbfſkemu
ludej poſrachuje na prawych wjednifach. Jeno tam, hdźež bě na-
rodna myſł najžiwiſha, najtaču najpriyedy burſke ſjenoczeſtva, kaž
na pschilađ w Khroſcžiczañſkich ſtronach, w Buſezach, Rakezach a dr.
Psched dwěmaj ſetomaj je tež do nauječorueje ſtrony naſcheje wo-
žady žiwiſche narodne hibanie ſacžahmylo. Ménimy prözowanja
herbfſkeho towarſtwa w Khwacžiach. Tola je ſwojimi jeno ideal-
nymi wotpohladami wone njeniude ſak prawje Sſerbowſtviu ſkužiež,
dokelž je naſch lud ſak prawje hiſheže njeđoroſumi. Duž někotry

woporniwy a herbiwy stav swoje mozy jamieram wopruje, kotrejchz dopjeljnjenje je pod datymi wobstejnosczeni psche czekre. Pschi tym zo dobri a samožni Sserbjia towarzstwa ſaluja, tak ſo maja psche czasto tajzy ludzo pschemahu na towarzstwowych roszkudach, kotrejchz je wſcho jene, hacz je towarzstwo herbisce, abo nemske, jeno ſo namafaju w nim wježele a rosprosřchenje. Pschi wuradzowanach wjedza, dže ſmijerez mudre hłowa ręczecz, ale wutroba neje ſhreta ſa herbſki lud. Niż ſwiedźenki ſamozha herbſki lud ſdżerzez pschi maczternej ręczy a wotzow waschnju a poczinkach, ale jenož jene pschechwedežene, inježebiežni ſtutkowanje ſa poſběhnenje herbſkeho hospodařstwa. Wutroba dybci ſewawiež kóždemu herbſkemu wótczynzej, hdvž widži, tak herbſke ratařtvo w powſchitkownoſeji drje pomału, ale poſtajne wotkudžuje, ſ džela ſnutschownych winow dla, ſ džela pak ſwonkownych, jako najhlowniſich. Wo ſnutschownych ręczi kóždolceniſe naſch „Pſchedženak” krute a wérne (kaž lěža) hłowa, fiz ſhwedźa wo tym, tak derje wón ſuaje ſwój lud a kraj. Šwonkowne ſu něčijsche powſchitkowne hospodařke poſoženja w naſchim ſchershim wotzynym kraju. Wyżoko wuwita a pschezo bble ſo roſwiwaſa induſtrija, do naſdaleñiſich ſutow ſemje ſo roſschērjaza ſeleſniczna ſyč ſtaj ſawinowaloy, ſo ſ naſchim ratařtvoſi lero a bble wrbčo dže, doſelz woſebejenotliwy mały ratař nima wuzit ſ wulzhy wudokonjamych maſhiniow, ſ pschitkupowanja hnojow, ſympienjow atd. w wulſich ſięžbach, a tež niž rukowanje ſa jich czistotę a woprawdžitoſež. Pjenježne banfi, tež wot ſtata ſaložene a podpjerane, ſluža jenož jamieram wulſich ležomnoſežerjow wulkowikowarſtwa a induſtrije. Ke temu ſu hiſhče wſchelake ſakonje (herbſke, hońtwinſke a mniohe druhé), fiz ujedźnivaſa na burſke wobſtejnoscze, ratařtviu je ſchfodu. Szczehuſti tajſich winow a pschicžinow ſamozha jenož ſjenocžene mozy jeneho zykleho ſtava wotktronicež. Sserbjia pak jenož tehdom Sserbjia woſtanu, hdvž budža hospodařzy njewotwivni, a to móža dozpiež psches ſhromadne ſpěchowanje burſkich towarzſtow, nalutowatnijow a wupožeženijow na wħach. Pschetodz wone ſu pschitřane jenož na naſche herbſke ratařtvo, tak ſo ma tež tón najmjeniſchi ratař ſ nich wuzit. Wón namaka w nich radu a powueženje we wſchech hospodařſich praschenjach psches ſhromadne ſupowanje ſympienjow, hnōjnichežow atd. a doſtanje je tunjo ſi rukowanjom ſa czistotę a woprawnoſež, ma wſchědnie ſkladnoſež, ſwoje ſbytkne pjenejſi w nalutowatni ſapołožiež a doſtanje w pitkipadze nufi wěſtu a tunju podpjeru psches wupožeženju. Duž, herbſky hospodařivo naſcheje woſhadý, njekomdžež ſo, dobrý ſtutk ſo ſenje pscheſahe njeſtanje!

§ **Khwac̄zis.** Pręni dżen hodow kwyeczesche ho tudy w hufczej hofczenzu Boża nōz. Sala bęsche kraňne i pletwani a wenzam i wudebjena. Na sadnej leżenje woładachny słowa „Boża nōz” wulfotnie i papierjanym rōžemi wutwrijenu — dżeló Khwaczanskich knjeznow. Rjany schtom, polny jažnych kwyčkow na haloſach wypcheitrijewaſche sybolazu kwyčkoſz a delkach wokolo njego ležesche wſcho polne wſchelatich trēbnych wězow ſa dżeczi. Majprjedy faſneſchu dżeczi a spěwanſki wotriad herbfchego towarzſtwa rjane herbfke hodowne spěwy. Potom pak ſpomni k. wuczeń Loddin w dleſcej, wutrobu hnijazej ręčzi na wažnoſć hodow, tak ſu tak prawje kwyedzeń kſcheszijanskie luboſeże, tak wjeſzele pſchimieſu ſa wulfach a malych, ſa bohatych a khudych, pſchetoz naſche zyke ſbože ma kwoje źdruſlo w Jeſužowych naroduniach. Tutej ręčzi ſczęhovachu ſaſo ipewy a potom wſtupi k. Guita Hataſ, kotrehož bęſche wutrobna luboſež k kwojim starym towarzſham a jich dżeczom do Khwac̄zis pſchimiedla. W wjaſanej ręčzi wipowojedasche hystoriju wo narodze naſcheho ſbóžnika a wo luboſeži nam ſhubjenym wot Boha wopkaſanej. Hdyž wón ſkonečni, knjezſehe wulka čiſchina a kózde wóčeſto hladasche i wjeſelom a i džakom na jeho tak luboſne wobliczo. Tež my wobdzivachmy wilzy jeho ręcz a ſpěinachmy w nim niz jenož typnij staroho pobožnego Sſerba, ale tež jeho rjany zyle originalny poetiſti dar. Taſo bęſche ho ſaſo ſpěvalo, ręčesche k. Henka i Męrkowa, kotrejž bęſche tuton rjam kwyedzeń i wulkej prozii ſarjadował: Tež wón poſkaſa na wažnoſć tutego dnia, na mołwiesche pſchitomnych i kſcheszijanskic luboſeži a ſpomni na to, ſo je ſo tuton kwyedzeń ſrjadovaſ, ſo by ho kſcheszijanska luboſež mjes Khwaczanskimi wobydlerjemi pſchęzo bōle a bōle hajila a roſiſherila. Tež jeho ręcz ſo nam jara luboſehe, wobdzivachmy jeho rjam ręczniſti dar a jeho luboſež i naſhemu ludej. Były kwyedzeń ſkonečni ſo je ſpěwami a i prōſtwi k. Hataſa wo dary ſa miſionistro. — Tola mjeje to poħanſy, taſki kwyedzeń w hofczenzu wuhotowac? Tak praſcha drje ho někotryžtuli. Šajki wujſt ma i teho herbfki lud? A pręnemu haji taſki kſcheszijanskii kwyedzeń kſcheszijanskemu myſl naſcheho luda a to je hižo něſchtco jara wažne w naſchim demokratissim czaſu, a i druhemu nauſknu młodži a starí ſaſo herbfk

spěw, a to niz jenož kherlusche ale tež mnohe druhé pobožne spěvy. Ša to pak břízka f. wiczerzej. Člónemu wulku džek, kž je s wutrajnej pilnosćí džecí tute rjane spěvy nawiczel. Wón wopokaſa ſo pschi tutej psichleznosći kweren nadawkej, kotrijž je ſebi ſtají, — herbsku mložinu wucžicž herbski spěv, pobožnyh a ludowý.

Se Šhorjelza. W lécze 1895 budže ſo tu němſka pčđolařska wustajenza w tvarjenjach tudomneje akzijowejce piwańje wotbywacž.

Přílopk.

S Bułez: Wot 30. hodownika teho lěta hač do 2. wulkeho róžka psichodneho lěta jněje ſo 18. wustajenza Bułeczeńſkeho pjerjazj ſót plahowazeho tvarjenia tudy w Heinricher hofczenzu. Š wulkeho džela ſu Šserbja, kotrijž chzedža wam poſaſeč, ičto ſu do rjaneho pjerjazeho ſkotu lěžha wotcázanymli. Kter budža tam wjèle družinow: wulke Brahma a Kochin, Plymouth Rocks, Italske we wšichch barbach, Franzowſte, Amerikanſte, haj ſamo male Bantam, kotrež ujeſſu wjetſche hač hoblje. Hoblje tam wohladaſh we wſchitich barbach k temu rjane kacžki, huzý a truth a na kouzu tebje ſtrowja lubojuſe kanariki je ſwojim ſifolenjom. Duž, ſubi Šserbja, we woklnosći Bułez njeſkomžecž ſo, ſebi tu rjanu wustajenzu wobhladač; wž ſo wšeče ſpoſoju dom vrdežicž!

* Prěni ras ſu i lětuschej wólbu w Wolbramozech (Steinicht-wolmsdorf) ſozialni demokratojo jeneho ſe ſwojich ludži do gmejnjskej radu psichezihcželi. To ujech je wšichem druhim ſtronam i pomiežadlom, ſo psichodnije muž pschi mužu ſlepje na wólbach wobdželicž.

* Wo Freibergskim ſajedojezenju, w poſlednim čiſle naſpomnjennym, hyn dale ſhoniли, ſo ſu muku, wot kotrejž je ſo ſajedojezeny khléb pjet, do Dražžan k psicheptanju poſkali a ſo ſu tam ja to měli, ſo je ſi jědom na wulke myſche nameſhana. Psched dleſchim čažom věſche pjetat Dehma jěd do myſchazych džerow ſypal a te džery ſi blachom psichitryl. Žena tajfa džera, pschi kotrejž jedyn měch ſi muku ſtejedje, bě ujeſawodžeta wostala; myſche běchu ſo do tuteho měcha pschekufale a muku ſi njeho roſbrojile. Rajſterje ſu potom myſche džel myſchazeho jěda do roſbrojeneje muki nanoſyle, tak ſo ujeje žanemu člowjeku trjeba bylo, ſe ſkym ſamyklem muki ſajedojezicž.

* Rhatk tydženja 9 lětny ſhyn hofczenzarja R. w Kruppenje pola Ortranda, hdyž chyzſche hóldz do ſečený ſaraňeč, na fotoſole wěko ſtupi. Wěko ſo powrōči, duž wbohe džecžo do warjazeje wodh padže a ſo tak jara wopari, ſo uježdzu wumrje.

* Žedyn krajnoſejmſki ſapóhlanz je ſebi tele dny na ſwojim pucžowanju ſi Frankfurta nad Mainom do Barlina na wšichch wjetſchich ſtaſtanisčezach kózdy ras butrowi pomaſku kupil, žaneje pak njejedl; duž je ſkónčenje ſi 23 pomaſkami do Barlina psichij. Tam je w wustawje ſa psicheptanje jědžow psicheptacz dal. Pschi tym je ſo dopokaſalo, ſo je ſi 23 pomaſkow 17 ſi magariniu pomaſných bylo.

* Njejedro a wichor. W noži 22. dezembra w Hamburgu wulke ujejedro ſathadžesche, ſi fotrymž ſtraſhne wodne naſwalnoſeze naſtachu. Lobjo w mnohich měchęzanskich dželach ſe ſwojich brjohow wuftupi a wſchitke pinz ſi wodu napjelni. Wſchudžom je woda wjèle ſchody načzinila. W nižſich městowych dželach po elektriſkej a konfajej čerje jědžicž njemžachu. Někto ſu ſo nahle psichiliwyměrowale. Zyle mužtvo wóhnyworeje wobory je na nohach, ſo by wodu ſi pinzow, w fotrychž maja pschekupdy ſhvoje twory, wuſlumpalo. Tež Altona je tu ſamu nož w nižinach powodžena byla. Schkoda, ſi tuthym powodženjom w woběmaj městomaj naſtata, ſo někto hžo ſwjeſtchnje na wjèle ſtow tybzaz hrivnow wobliežuje. — W Harburgu ſu ſo kruh wysche Lobjoweho moſta hačenja psichedrele, duž je tam ſcheročka krajina powodžena. — W tej ſamej noži je w zylém Hollandze ſurowe ujejedro zychnovalo. W Rotterdamje je woda w lécze Maas tak wžſko ſtupila, kož dotal hſchecženje, ujenujzy 3 metry 75 centim. wysche ſkrenjeje wžſkoſeze. Najwjažny dröhov je powodženych, torhofschež ſo jeforam runaja, woda na dröhach je $\frac{1}{2}$ metra hľuboka. Schodžicž a ſi wosami jědžicž ſo po hačach njehodži; wſchón wobkhad dybci ſo na čolmach ſtač. Sto ludži pschi brjohach Maash a Scheldy hači. W Utrechtze je džewjecž tvarjenjow ſpadalo, jedyn člowjek je ſo pschi tym wobſchlodžil. Š městnami je ſo woda psches hačenja pschekula a nižin powodžila; tam je načzinjena ſchoda jara wulka. — W Papendrechze je ſo na Mierwenze čolm podnuril, pschi čimž ſu tři wožbony ſhivjenje ſhubile. Pola Terschellinga je ſo rybaffi

čolm na ſkale roſbil, rybožy ſu ſo wukhowali. Žara wjèle telegrafickich a telefonickich grotow je roſtorhanyh. Wſchě pôth ſu ſi rjada, jendželski a němſki ſtaj wuwoſtaſoj. Š wubězenju hotowe parolbđe dyrbja w psichſtawje ſawoſtač. Spuſhežadla w Žmuidejne njehodža ſo wotewricž. — W Wilhelmshafenje dyrbjačhu wódneje naſwalnoſeze dla w nožy zjle wójſko alarmowač a na hačenja ſtajicž. — S Londona piſaja, ſo je nož předy w zjlej Žendželskej nahly wichor wulku ſchodu načzinil. Tež ludžo ſu tam ſtivjenje ſhubili. W Brandyfordze je wichor na podržnej čerje wosy ſpoſrocžal. Tež na moru je ſo wſchelke njebož ſtač; pola Žolhheada je ſo jena Žož roſraſyla, boja ſo, ſo je ſo wobžydk, 16 wožbom ſhylna, tepila.

* (Rjane wachnje.) Po roſprawje Thurgauſkikh nowin je Bernſte wyschicž ſudniſtvo jeneho buria wuwinowalo, kotrež bě jeneho wikowarja prachiwego pſa, ſlepza, jebala, khostanza atd. mjenoval. To ſu, ſudniſtvo wupraji, na wſchich mjes wikowarjemi ſwucžene, njevinovate a njeranaze wſchēdne wuraſy.

* Hdyž mějeſche njeſdawno wotſejný wuhenjemecžetki miſchtr Ed. Schaff na tſeſche jeneho tvarjenja na ſtronkovnej hrodowej hſhy w Falkensteinje ſi wurjedženjom jeneho wuhenja čimž, ſo wuhenjowa zementowa hlowa, na fotruž bě ſtupi, na dobo jemu pod nohomaj roſvali a wuhenjemecžetki ſi ujeje na tſeſtu podnu. Hijo bě hač do ſrjež tſeſti ſjel, duž ſo ruče roſhudžiſchi, ſi rukomaj kruh ſchitra ſi tſeſti wutorže a ſo ſi nohčemi tſeſti džeržesche, doniž tak wjèle možow njenadobu, ſo móžesche po mořej, pjeſlskej tſeſte na ponoskſi dleſči, ſchotz ſo jemu poradži.

* Na hoňtwje pola Roſweina je ſo žadna wěz zofala. Tam ſu mjenujzy dživoje ſwinjo ſatselili. Šbožomny hoňtwat bě njeſmało hordy na ſwoj njeſchedy popad. Poſdžiſho pak ſo runje tak jara w hlowje drapaſche, hdyž pytnu, ſo jeho ſatselenu fundros — wotbarbowasche. Žedyn ſobuhoňtwat běſche mjenujzy jeneho hofczenzaka ſe ſwojeho khléwa ſe ſasami do dživjeho ſwinjecža psche-wobročiſhi a jeho do honitwiſehe ſomjescž a tam puſchežetki dal. Pschi hofczenje pak, kotaž ſo po dokonjanej hoňtwje wotmě a pschi kotrejž ſebi hoňtwjerjo podſchijk wot ſatſeleneho hunczecža derje ſkodžecž dachu, je ſo najprjedy ſwojeho wulkeho ſboža dla jara wjeſekh a ſkonečne dundrſy ſuſmijat Žimrod troſtowal a ſo ſi druhimi ſobu wjeſelil, ſo je ſo jim jich hoňtwjerſki trýſi tak derje poradžil.

* Bywſchego majora Ziethenskich hufcarow, Augusta Geniola, je pjet tydženja ſhontanſta komora I. krajneho ſudniſtwa w Barlinje k jenolětnemu ſedženju ſaſhudžila. G. běſche, 80,000 ſe žonu doſtathych hrivnow pschecžiniſchi, w lécze 1890 ſe ſlužby ſtupicž dyrbjal a je wot teho čaža hem wſchelatich ludži wujeval a wobſchudžil.

* Rybaſam w Barzelonje w Španiſkej je tele dny žrawz (hai) do ſyčow ſaſhla. Mörſki žadlañz, kotrež ſo někole ſa vjenjeh ſokaſuje, je 15 Žohči dolhi. Žatra ſame waža 368 puntow. W jeho žoldku způ ſku a wulku hromadu rybow namakachu.

* Po nowym bohkoče nowiny ſi elſaſkeje wžy Reinbach-Zell piſaja. Tannisch ſarat bě w naſtrupanju zytkwimy měſtrow něčto psicheměnil. To ſo wjeſzny rjankam njeļubjefche; duž wjeſznu zyrkej bohkottowachu a tak doſho do ſuſhodneje zytkwje ſe miſchi hrožachu, domiž ſarat wſcho pschi ſtarym njevoſtaji. — Někto ſi načchich čitarjow ſznamo móhli ſebi myſklicž, ſo tule wěz wjeſjamy, doſelž mamym ſpodobanje na bohkottach. Temu pak na žane waſhujue tak ujeje. Mamym kózdy bohkott ſa njemudre a bjeſluboſežiwe ſpodžiwanje, kž woběmaj ſtronomaj jenož ſchloždi. Tamne wumyſlene rjanki běchu wěſče jenož ſemſchaze ſydařki a niž po ſkuchacki Božeho ſlowa a hſchecž wjèle mjenje jeho čimjerſki, hewak njebýchku fararjej klubu do druheje zytkwje běhal. Je-li ſarat něčto neprawe čimík, ſchotz jara k wěrje podobne ujeje, by ſo to na wyschuoſežiſkim pucžu wujednacž hodžilo.

* Š ferta Wertha w Texaſu piſaja, ſo ſu na Texaſkej Paźiſkej ſeleſtnej řeſeſtnej ſeleſtnej čiſah, do St. Louisa jědžaz, ſaſtajili. Woni ſi njeho 140,000 dillarow, ſi džela ſkota, ſi džela ſkleny, ſi džela ſkleny, rubiku, kotrež dyrbjačhu ſo ſe San Franziſka do Washingtona dowjeſeč.

* Tež pschicžina ſi žeňtwje. Sczehowazy naſeſcht kě wónzano w Friedebergskich nowinach wyciſežam: „Gzym ſo roſhudžila, ſo ſi knjeſom Kühlem w Wildenowje wožnicž, tola nočzu ſi nim w ſamoženjowej jenoſezi ſziva býč, doſelž wſchě wěz, ſamo wěrowanſte woblecženje, mi ſluſcheja, a ja ſa njeho žadny doſtač njeſaplačę. Ja ſo ſi knjeſom Kühlem jenož woženju, ſo bych muža doſtača. Alwina Preuſez.

* Psches scherpfelj (Schieferstift) je nijedawno 6 lětna holčka živjenje žubila. Wona běše ſebi padnutoſchi wótrý ſcherpfelj pod wózkom hac̄ do moſhow ſakkola, ſi cíjimž bě w hlowje jéſate ſahorjenje naſtaſo, na cíjod je wboha holčka ſemrjela.

* S prozežom baronki ſi Z. pscheszivo hypnotiserej Čyňskemu, kotrež je ſo psched krótkim psched Mníchowſkim pschižažnym ſudom wuſhudžil, budža ſnadž ſo hiſcheže wucženi dléſchi čzaſ ſaberač. „Mníchowſke noviny“ wo tym piſaja: Pschede wſchém dyrbí ſo wuſbehnuč, ſo běchu cíj ſchtrijo węzywutſtojní w tym psches jene, ſo ſo Čyňskemu, jeli ſo ſwoju wolu na baronku njeby ſchenerje, ženje poradžilo njeby, telko ſamožnoſeze na nju dobyč, kaž je ſo to pschi jeho wobkhadž ſi njej poſkaſalo. Tež ſo na wſchelake po-dawki ſi baronzyneho živjenja ſi tamneho čzaſa poſkaſuje, ſi kotrejmiž ſo wobkhwědči, ſo je Čyňski ſtajnje ſwoju wolu pscheszichczač, hdvž je to woprawdze chžyl. Woſnamjaze ſa to je to, ſo je baronka, hdvž je jemu ras 500 hrinow darila, ſo hnydom nučena čuła, jemu hiſcheže 500 hrinow pschidac̄, hdvž jej Čyňski ſe ſwojim wobliczowym wuraſom ſwoju njeſpokojnoſež ſrojumiež da. S wobſkoržneje rēče ſtatueho rēčnika ma ſo hiſcheže naſpomicz: S wuprajenjemi ſhwēdkow je dopoſkaſane, ſo je Čyňski na baronku, hdvž je pol ſpizh byla, luboſež poſchenježl, a ſo je ju předy jenož jeho lekarſka dželatwoſež ſajimowała. — Sajimale bě, na kafke waſchnje ſudowych pschedkyla pschižažnych wo prawje powuči. Wón jich mjes druhim na to kędzliwych cíjniesche, ſo ſo wot němſkich pschižažnych ſudow hiſcheže žana podobna węz wuſhudžila njeje.

* Baronka Rothſchilda, kotrež je nijedawno wumrjela, bě ſo w měru na khežora wobrocžila, ſo by pola njeho pomoz poſcheniwo pschedſtejazemu poſchecžehanju ſzidow pytała. Na to khežor psches tajneho radicžela Lukanusa wotmolwic̄ da, ſo ſu tafke staroſeze cíjm njetrebnishe, cíjm pěknischi ſu po menjenju baronki Rothſchilde weje židži. Židow jenož tam poſchecžehaja, hdz̄ež woni pěkní njeſku.

* W Italſkej ſu ſezechowaze města a wžy psches ſemjerženje ſi džela abo zyle ſanicene: Vagnara, Palmi, Sant' Eugenia, San Porcopio, Sinopoli, Semtinara, Melinucci, Platì, Santa Chryſtina a Coſoleto, nimo tých hiſcheže 10 abo 15 mjeñſich wžow. Wjaz hac̄ 2000 twarjenjow je njevoſydlenyh abo roſpadanyh, 40,000 ludži bjes hospody, psches 500 woſkobow ſranjenych. Licžba morje-nych je dotal 86. Materialna ſchłoda ſo psches 24 milijonow hrinow woblicz.

* W Parizu je pschi cíahanju Panamaskich ložow mlody Parížski piekarſki pomoznik, ſi mjenom Chamberlin, wulki lóž, 500,000 frankow wučinjazy, dobyč.

* W Starom w Nowgorodſkej guberniji w Ruskej ſu 14 lětnu ſlužobnu holzu ſajeli, dokelž je dwělčne džecžo ſwojeho knjeſtwa ſadajila. Mordatka ſo wujna, ſo je hižo 16 podobnych mordatſtwow ſkučila, bjes nimi bě 10 džecži, kotrež běchu ſo jejnej maczeli k wothladanju poſchepodale. Bjesbožniža ſo ſi tym ſamowjeſche, ſo džecži rad njejhlađa, a dokelž je ju jejna macz k temu nufowała, je wona pytała, ſak by džecži wotbyla.

* Žałožne ſemjerženje je w Iglesiau w Argentinské tafke ſatrafchne ſapuſčenje načimlo, ſo tam ani jeneho doma ſtejo wo-stalo njeje. Byle město je jena hromada roſpadankow. Tak doſho hac̄ ſemjerženje traſeſche, ſo cíorne wodowe rēčki ſe ſchkalobow ſemje žórkachu. Hora Aqua Negra wola Cruza Piedra a San Roque ſo wot horka hac̄ dele roſschczepi. Byle hromady ſemje a praskota ſo do powětra wrjeſnuchu. W Chumillangu a Potratoſu de Tumman ſo ſemja puſku a horza woda ſi roſpuſlinow ſyčesche. Na dróſy ſi Sachala do San Juanu je roſpuſlina nimale hodžinu daloka. — Tež ſi Wuherſkeje a ſſedmohōrſkeje powyjeſče wo ſemjerženju poſchelhadeſia. W Drawizy w połodniſkej Wuherſkej je ſo wiele twarjenjow ſaſkylo, abo jich ſejem ſu roſpuſlachu. Tſeſhi a ſimly ſo dele cíjmuſhu, a w wobydlenjach ſo wſcho na kopizu ſmjeta. Wjetſchi džel wobydleſtwa nježiwaſy ſuroweje ſymy w nožy pod holym njebjom poſchelywaſche,

* Žadlawž. S Lagosa w wježornej Afrizi piſaja, ſo ſu ſendželčenjo hlowneſi Loganej hlowu rubali. Mjes druhim jeho winowachu, ſo je woſkow ſchłowow jich žałožne cíwilujo ſkonzowal. Šda ſo, ſo Logan a jeho hlownižy, ſhoniwſchi, ſo ſendželčenjo poſchecživo nim poſtujuja, 8 ſchłowam hlowu wotčecž dachu. Potom te 8 cíelow do warjazeje wody cíjmuſhu a ſo jim tak doſho waricž dachu, hac̄ možachu jim kožu wotdręć. Potom mějachu cíela napohlad, jako bych u běli byle. Hlownižy je ludej poſkaſowachu, ſo ſi tym hordžo, ſo budža ſe wſchitli ſendželčanami tak cíinicž. Hlownička Logana winowateho ſpóſnachu a jeho ſi ſmjerči ſi pôlvrom a kulfu ſaſudžichu.

Cyrkwinske powjeſče.

W Michalskej zyrkti ſměje juſje nježelu rano w 7 hodž. ſarac dr. Kalich ſerbſtu ſpojednu rēč, $\frac{1}{2}$ hodž diakonus Rada ſerbſte a w 10 hodž. němſke predowanje.

Nowe lěto ſměje rano w 7 hodž. diakonus Rada ſerbſtu ſpojednu rēč, $\frac{1}{2}$ hodž ſarac dr. Kalich ſerbſte a w 10 hodžinach němſke predowanje.

Werowanl:

W Michalskej zyrkti: Oswald Hermann Schmidt, moleč na Židowje, ſi Hanu Mariu Mužifez tam. — Robert Josef Roſſchil, fabrikat tu, ſi Berthu Mariu Mičlež pod hrodom. — Kora August Kujaw, cíeladnik w Gnoſcezech, ſi Hanu Augustu Stelzigez na Židowje. — Jan Krecžmar, dželaczeř w Hruběj-čicach, ſi Vladenu Woitez tam.

Křečení:

W Michalskej zyrkti: Adolfs, Kora Ernstia Libſche, khežerja a fabrikatia w Dobruſchi, ſi — Maria Emma, Ernstia Bohuwer Radž, muhlemérjerja w Katarzejach, dž — Max Kurt, Jaroměra Maxa Schrybaria, formaria w Šejzejach, ſi — Emma Alma, Juria Ernsta Janascha, fabrikatia na Židowje, dž. — Paweł Hermann, Jana Michała Wienna, maleho ſahrodnita w Hruběj-čicach, ſi — Kora Alwin, Kora Augusta Beila, ſtalarja w Rabozech, ſi — Hermann, Ernsta Klimanta Neumannia, dželacjerja na Židowje, ſi — Jan Albert, Jana Wirtha, dželacjerja w Wultim Wjelkowje, ſi — Hedwiga Hilžbjet, Gustava Emila Wičoza, khežerja a dželacjerja w Wultim Wjelkowje, dž. — W Katholskej zyrkti: Augusta Hana, Miklaša Reſa, fabrikatſeho dželacjerja na Židowje, dž.

Zemrješi:

Džen 21. dezembra: Ernst Bohuwer Emil Kunath, fabrikat tyſcher na Židowje, 49 l. 3 m. 3 d. — Jaromir August, Ernsta Kaplerja, ſormaria w Kelenje, ſi, 2 l. 7 m. 19 d. — Emma, Augusta Urbana, fabrikatia w Dobruſci, dž., 29 d. — Hana Chryſtiana Dorothea Schillerez, njebo Kora Žaromira Mičlež, ſovaria w Šebe, wudowa w Šeelanach, 77 l. 6 m. 28 d. — Michał Bečta, hospitalit w Budyschinje, rodž. ſi Budworja, 70 l. 11 m. 12 d. — Jan Bohuwer Koch, khežer a murier na Židowje, 70 l. 3 m. 3 d. — 25. Max Alwin, njeemandž. ſi w Wultim Wjelkowje, 7 m. 13 d. — Edmund Bernard Hieronymus Hübner, privatier, 60 l. 13 d.

Placžiſna ſitow a produktow.

Zitow w Budyschinje: 2885 měchow.	W Budyschinje 22. dezembra 1894		W Lubiju 27. dezembra 1894	
	wot mf. np.	hac̄ mf. np.	wot mf. np.	hac̄ mf. np.
Bičenža	.	běla	7	6
Rožka	.	žolta	6	47
Fečmien	.	.	5	56
Woſk	.	50 kilogr.	6	29
Broch	.	.	5	20
Wota	.	.	7	50
Jahy	.	.	9	3
Hejduska	.	.	12	—
Berny	.	.	15	—
Butra	1 kilogr.	.	1	70
Bičenžna multa	50	.	6	—
Rjana multa	50	.	6	50
Sáhy	50	.	2	20
Sáloma	600	.	17	—
Brožata 768 ſchtul, ſchtula	.	10	20	—
Bičenžne wotruby	.	3	75	4
Nájace wotruby	.	4	5	50

W Budyschinje placžeſe: ſórz poſchenzy (běla) po 170 puntach 12 hr. — np hac̄ 12 hr. 10 np., žolta 10 hr. 99 np., hac̄ 11 hr. 39 np., ſórz rožka po 160 puntach 8 hr. 89 np., hac̄ 9 hr. — np. ſórz jecžmienja po 140 puntach 8 hr. 80 np., hac̄ 9 hr. — np.

Na Butři w Budyschinje poſchenza (běla) wot 7 hr. — np. hac̄ 7 hr. 6 np., poſchenza (žolta) wot 6 hr. 50 np., hac̄ 6 hr. 70 np., rožka wot 5 hr. 56 np., hac̄ 5 hr. 65 np., jecžmien wot 6 hr. 15 np., hac̄ 6 hr. 30 np., woſk wot 5 hr. 20 np., hac̄ 6 hr. 65 np.

Draždaniſte mjaſzowe placžiſny: ſórzada 1. družinę 66—71 hr., 2. družinę 62—65. 3. družinę 45—50 po 100 puntach rēſneje wahi. Dobre krajne ſwinię 44—48 hr. po 100 puntach ſi 20 prozentami tarž. Čelata 1. družinę 60—70 np., po punče rēſneje wahi.

Wiedro w Londonje 28. dezembra: Rjane.

Wulke wupſchedawanje.

Lovrija brakteje ſamjeniny, kaž tež porzlinowych a ſchleučaných tworow, bjes nimi zhlowe myſtry, piſhamy myjadla, bowy, klónki, talerje hižo po 8 np., ſchalki po 5 np., je dóſchla a budže wot ſkoboth 29. dezembra hac̄ do ſkoboth 6. januara 1895 trac̄.

Wupſchedawanje ſměje ſo w ſkladze w dworje.

Kora Barthel
w domje ſerbſkeje knihicžiſhczetniſe.

Dobrowólne pscheħadżowanie.

Po żadanju herbów radnego dżelacżera Bohuměra Eduarda Frenzela na Żidowje ma żo k jeho sawostajenstwu ħlusħaza, kiežna leżomnosegħi cziżlo 19 wopalneho katastra a fol. 2 leżomnoſtnejch a hypothekflej knihow sa Żidow tachantskeho podzela sapikħana, 0,4 ara wopstħiġa a s 18 dawskimi jenosejemi poċeżjena, kotrąż je ujedziwajżi eżekkosegħi, na njej leżażix, na 1800 hrivnōw wot wiejskijch għixx-tarġi tafserovala a kotrąż je pola krajnejse wohem-sawex-żażżej banki se 1140 ml. hromadżi s murjemi, tola s 800 ml. bjes mu-rjow jaew-żejna,

9. januara 1895 dopoldnia w 10 hodżinach

psħies podpiżane kralowske hamtske ħudništvo na tħodniżiż ħudništvo wo jidvje cziżlo 1 sħawnie na pscheħadżowanie pschedawacż.

S poħażjanjom na ħawni, na tħodniżiż ħudništnej tafl i w hoċċenju "k iċċwanej" na Żidow wuwiċċa woffewjenja żo na kipjenje imxekkli p'sħepprosħuha, żo mienowaw dżei w postajnej hodżinje na tħodniżiż hamtskem ħudništvo ġenčiż, żo k ħadżenju samolwież, ħwoju placenja kħamnosegħi dopolħa, ħwoje ħadżenje woffewież a dalshe woxżakacż.

W Budyschin je, 18. dezembra 1894.

Kralowske hamtske ħudništvo tam.

W. J. Kunze, assessor. Lorenz.

Leżomnosegħi na pschedan.

Leżomnosegħi semrijeti Bohuměra Petški w Silozach pola Budesteż magħi żo 7. januara 1895 na miedni ġammi na pscheħadżowanie pschedawacż. W jenej leżomnosegħi je kħlma tħarru a pjeftarija. Tale leżomnosegħi je f inventarom na 9000 hrivnōw tafserovala, bjes tmixx jo je druhha leżomnosegħi na 3600 hrivnōw schewzana.

Pscheħadżowanie żo dopoldnia w 10 hodżinach sapożnejne.

Nova kiežja f dżelacżenu a wuljej sa-faġġi, ja tħisserja abo wojnarja żo hodżza, je ja 3000 hrivnōw psħi niskim na placenju na pschedan. Dalshe je šhoniż na Mättigowej droši 6.

Prokata na pschedan.

Prokata bieżej Yorkshire a też żornopiqiżaneje Berkshirjeje razgħi, kotrąż żo jara lohko wukormja, fu p'sħexx po eż-żejjix p'sħimierjeniż nisstix p'lacżiñiċċi na pschedan na ġnejximaj dworomaj w Budyschinku a Pschiwexiżi.

55 ml. placgi nowa schiżza masħina, kotrąż je wohla-dacż a żo pruhovacż hedži w Aug. Schubowej restawraziji na swon-kownej lawnej haġi.

Nowe turkowske klowki
porucża tunjo
Otto Sachse

Wilh. Bergerowy raxx-leħnik
na bohatej haġi 5.

Sakopschedawarjam
pschedowam ħwnej ħamġi wudżżeer
čeż-żakow
po najtunisħiex p'lacżiñiċċi.

H. Bertramowy kyn
psħi mjażżowhom torħosseżi 3.

Schķornjazji mas,
żoġi mjeħlu a wodu njeħs-pħeħej-żu
cjinjazji, w tħiex a po wasi tħalli
porucża

kojowa pschedawarja
Reinholda Gierischha
psħi mjażżowhom jidla 4.

Plump
wuporġedju derje a tunjo
G. Krause na Żidowje 86.

Drjewowa awkzija

na Drobjanskim reverje.

Sħtwortk 3. januara 1895 ma żo

96 wulħiżwany dolħiħ hromadow a
135 kusħiżwany dolħiħ hromadow
sa hnydom hotowe pjennej na pscheħadżowanie pschedawacż.
Sapoeżat k wulkej husejji p'sħi Comčevansko-Pjewjanskae
iċċeż-żu dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodži.

W Minakal, 26. dezembra 1894.

Grabinfa s' Ġinġiedelska inspeċzija.

Drjewowa awkzija.

Na leżiżiż reverje, Delnijohbrežanski ġnejjistwu ħlusħaz, ma żo

Sħtwortk 3. januara 1895
niedze 74 shojnowiż wulħiżwany dolħiħ hromadow a
65 twjerdiż dolħiħ hromadow

p'sħi jara psħiħoħiż wotvożjenju f'wumienjeni, do awkzija woffewjomm, na pscheħadżowanie pschedawacż.

Pololja fuqnej pjennejha ma żo hnydom po p'sħirażenju saplaċiż.

Shromadżiha w Ĝelchowskim husejji dopoldnia w 9 hodži.

Hajnej farġadniż.

Plat ja cżeledż.

prawje 2 loħċi scheroxi, starx loħċi po 33, 35 a 40 np., porucża jafo jara placżiñiħi hoddni

Emil Wehrle na jerjowej haġi 7.

Wulke wupshedawanie

So bixx ručje ħwnej wulkotni sklad pomjeniħi, pschedawam wot netka po kózdej mόżnej placżiñi
wiżżebeen mużaze a holċiżże swierġħi, haweluki, pjesse, kħeżjarsse mantle a wob-leżenja teho runja żonjaze a holċiżże jaķeth, mantle a trikotowe taille.

Majlēpsta skladnosegħi k ifpawwanju hodorniżi darow.

Otto Preuss prjedy Kloss
na żitnej haġi 4.

Nowośenne sboż-opsħejaże kħartki
(żortniwe a khutne)

porucża w wulkotni wubherku

Gustav Rämsch,
knihitwja-saħħra a papjerowa pschedawarja
na bohatej haġi 21.

Heinrich Lange

11 psħi żitniżi w il-kla 11
porucża ħwnej sklad hotowyx
kojnukha a wsekkha druzinu kojix
dobreżiżwem wobledżbowanju.

Kojnukha żo po mērje ruče a
tunjo sejhiha a żo też wuporġebja.

Albert Poppe

4 na Mużakowski drösy 4
kupuje l-oħġi bżżejjha habresħeżi,
loġi, starxha, stareja papjery.

Pawoł Giebner,

winarňa,
winownja a ksnedati
w Budyschinje

na bohatej haġi cziżlo 18,
nutkhodom na theaterskej haġi,
porucża
żwnej wulkotni sklad

czerwjenyj
a bēlyx winow,

najtuñiżi blesħu po 70 np.,
haġi k najlēpistim druzinam, każ też
l-ekaristi kieni:

portwino, Sherry,
Madeira, Malaga
a Tokajskie.

Is-sa mje ma l-oħġi po fullu mē
stoseż, so wopprawdżi te wino do
stanje, a sħtoż placżiñi na stupa,
mόżu s' najmieniha runje tak tunjo
pschedawacż, każ hdyż kieni neċċo
direktnie wino wot Rheina a t. d.
psħi ipo kieni da.

Pawoł Giebner.

Wopprawdżi
żitni palenz

liter po 60 a 80 np.
po zyllisnach tuniżiho porucħataj
Schisħla a Njezha
na swon-kownej lawnej haġi.

